

Беседи на Учителя Петър Дънов 1931 година

1931 Съдържание:

[Фев](#) [Мар](#) [Апр](#) [Май](#) [Юни](#) [Юли](#) [Авг](#) [Сеп](#) [Окт](#) [Ное](#) [Дек](#)

1931 Януари

[1931_01_02 Съединителните нишки на живота](#)

[1931_01_02 Съединителните нишки на живота Жануа-98, 1999](#)

[1931_01_04 Здрава основа](#)

[1931_01_07 Новата епоха](#)

[1931_01_09 Четирите положения](#)

[1931_01_09 Д.У.С.Б.! Добър, умен, силен, богат Жануа-98, 1999](#)

[1931_01_14 Гредите на живота](#)

[1931_01_16 Колелото на съзнанието](#)

[1931_01_16 Закон на редуването. Функции на числата – колелото на човешкото съзнание Жануа-98, 1999](#)

[1931_01_21 Дишането на човека и на животните](#)

[1931_01_23 Разумното слово](#)

[1931_01_23 Гладът – доброто – разумното слово Жануа-98“, 1999](#)

[1931_01_28 Прояви на човешкото съзнание](#)

[1931_01_30 Разумността](#)

[1931_01_30 Разумното! Жануа-98“, 1999](#)

1931 Февруари

[1931_02_01 Отношение към Бога](#)

[1931_02_04 Светлият образ](#)

[1931 02 06 Методи за самовъзпитание](#)

[1931 02 06 Методите на самовъзпитанието Жауа-98, 1999](#)

[1931 02 11 Израз на Божествените идеи](#)

[1931 02 13 Няколко необходими неща](#)

[1931 02 13 Три неща са потребни Жауа-98, 1999](#)

[1931 02 18 Зенитът на живота](#)

[1931 02 20 Живот и радост](#)

[1931 02 20 Живот и радост! Принципи на здравето Жауа-98, 1999](#)

[1931 02 25 Причини за несполуки](#)

[1931 02 27 Живите сили в природата](#)

[1931 02 27 Възпитателното действие на линиите в природата. Живите сили в природата Жауа-98, 1999](#)

1931 Март

[1931 03 01 Първичната храна](#)

[1931 03 04 Послушание](#)

[1931 03 06 Ханизе](#)

[1931 03 06 Ханизе Жауа-98, 1999](#)

[1931 03 11 Реалности и сенки](#)

[1931 03 13 Справедливи](#)

[1931 03 13 Справедливи! Жауа-98, 1999](#)

[1931 03 18 Закон на числата](#)

[1931 03 20 Действия на силите](#)

[1931 03 20 Езикът на природата Жауа-98, 1999](#)

[1931 03 25 Основна мисъл](#)

[1931 03 27 Знание и прилагане](#)

[1931 03 27 Знание и приложение Жауа-98, 1999](#)

[1931 03 29 Истински поклонници](#)

1931 Април

[1931 04 01 Смяна на силите](#)

[1931 04 03 Тригон](#)

[1931 04 03 Тригон Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 04 08 Събиране и изваждане](#)

[1931 04 10 Човешките идеали](#)

[1931 04 10 Постижимото, разумното и реалното! Идеалите на човека Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 04 15 Специфична работа](#)

[1931 04 17 Разумност и светлина](#)

[1931 04 17 Съотношение между разумността и светлината. Спане и тъмнина Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 04 22 Възстановяване](#)

[1931 04 24 Опитности в живота](#)

[1931 04 24 Знание и опитност Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 04 26 Път на вътрешно разбиране](#)

[1931 04 29 Хикс, игрек и зет](#)

[1931 Май](#)

[1931 05 01 Разумно прилагане](#)

[1931 05 01 Разумното употребление Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 05 06 Правата посока](#)

[1931 05 08 Обикновени и необикновени идеи](#)

[1931 05 08 Обикновени и идейни мисли Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 05 13 Свещеният трепет](#)

[1931 05 15 Новата епоха](#)

[1931 05 15 Новата епоха Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 05 20 Музикални прояви](#)

[1931 05 22 Скрытите таланти](#)

[1931 05 22 Физическа, духовна и умствена анализа Жаңуа-98, 1999](#)

[1931 05 24 Здрави слуги и здрави господари](#)

[1931 05 27 Разбрани неща](#)

[1931 05 29 Правилна преценка](#)

[1931 05 29 Еднаква оценка Жауа-98, 1999](#)

1931 Юни

[1931 06 03 Съществено и несъществено](#)

[1931 06 05 Трите отношения](#)

[1931 06 05 Първите отношения Жауа-98, 1999](#)

[1931 06 10 Свобода на съзнанието](#)

[1931 06 12 Неизбежен път](#)

[1931 06 12 Двете посоки – В и С Жауа-98, 1999](#)

[1931 06 17 Музикален живот](#)

[1931 06 19 Свиване и разширяване](#)

[1931 06 19 Свиване и разширение Жауа-98, 1999](#)

[1931 06 21 Учителю, да прогледам!](#)

[1931 06 21 Мистично разбиране](#)

[1931 06 24 Осмисляне на живота](#)

[1931 06 26 Красивите линии](#)

[1931 06 26 Линиите на красотата в природата! Жауа-98, 1999](#)

1931 Юли

[1931 07 12 Симон Петър](#)

[1931 07 12 Идеалът на човека](#)

[1931 07 12 Любовта към Бога](#)

[1931 07 13 Старите накити](#)

[1931 07 14 Денят на доброто](#)

[1931 07 16 Денят на Божията работа](#)

[1931 07 19 Човекът на новото](#)

[1931 07 20 Теория и приложение](#)

[1931 07 21 Отпечатьци](#)

[1931 07 22 Недоказани истини](#)

[1931 07 30 Нашето място](#)

1931 07 31 Чистене на съзнанието

1931 Август

1931 08 01 Обич, разумност и истинолюбие

1931 08 02 Хигиена на живота

1931 08 02 Ценното в малкото

1931 08 03 Съчетание, приложение и изпълнение

1931 08 05 Мястото на Бога

1931 08 06 Тези три неща

1931 08 07 Ден на Божието изявление

1931 08 08 Запечатал е

1931 08 09 Соковете на Любовта, Мъдростта и Истината

1931 08 10 Които чакат Господа

1931 08 19 Сила, разумност и добро

1931 08 20 Най-високото място

1931 08 21 Отиване и връщане

1931 Септември

1931 09 27 Душата ми е отегчена от живота ми

1931 09 30 Събуждане

1931 Октомври

1931 10 02 Живот и отношения

1931 10 02 Свещ, нож и чешма. Жаңуа-98, 1999

1931 10 04 Да се облечете в новия човек

1931 10 07 Оставената торба

1931 10 09 Опитност и знание

1931 10 09 Десетях възпитани деца Жаңуа-98, 1999

1931 10 11 Дайте ни от вашето масло

1931 10 14 Проводници на Любовта

1931 10 16 Прави и криви линии

1931 10 16 Правите и криви линии Жаңуа-98, 1999

[1931 10 18 Отношение на два закона](#)

[1931 10 21 Разбраната скърб](#)

[1931 10 23 Методи за усиляване на паметта](#)

[1931 10 23 Памет. Методи за усиляване на паметта](#) [Жануа-98, 1999](#)

[1931 10 25 През онези дни](#)

[1931 10 28 Предназначението на носа](#)

[1931 10 30 Силови центрове](#)

[1931 10 30 Отношение на силовите центрове](#) [Жануа-98, 1999](#)

1931 Ноември

[1931 11 01 Изново](#)

[1931 11 04 Правилният тон](#)

[1931 11 06 Везните на природата](#)

[1931 11 06 Везните на природата!](#) [Жануа-98, 1999](#)

[1931 11 08 Син Человечески отхожда](#)

[1931 11 11 Двоен дял](#)

[1931 11 13 Първият предвестник](#)

[1931 11 13 Първият предвестник!](#) [Жануа-98, 1999](#)

[1931 11 15 Няма да угаси](#)

[1931 11 18 Животът като математически действия](#)

[1931 11 20 Човешките косми](#)

[1931 11 20 Човешките косми](#) [Жануа-98, 1999](#)

[1931 11 22 За кого ме мислите](#)

[1931 11 25 Разтоварване на съзнанието](#)

[1931 11 27 На своето време](#)

[1931 11 27 На време](#) [Жануа-98, 1999](#)

1931 Декември

[1931 12 06 Жал ми е за народа](#)

[1931 12 09 Непреодолимо желание](#)

[1931 12 11 Щастливи числа](#)

[1931 12 11 Щастливи числа Жауа-98“, 1999](#)

[1931 12 13 Пред всичкия народ](#)

[1931 12 16 Правилен живот](#)

[1931 12 18 Стимул и любов](#)

[1931 12 18 Стимул и любов Жауа-98“, 1999](#)

[1931 12 20 Според делата](#)

[1931 12 23 Сила, живот и здраве](#)

[1931 12 25 Вътрешното богатство](#)

[1931 12 25 Вътрешното богатство Жауа-98, 1999](#)

[1931 12 27 Думата му държа](#)

[1931 12 30 Истинско познаване](#)

СЪЕДИНИТЕЛНИТЕ НИШКИ НА ЖИВОТА

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Тема за следния път: „Условия на добрия живот“.

Упражнение: Ръцете напред, с длани обърнати нагоре; после, ръцете на гърдите, на кръста и надолу. Направете това упражнение няколко пъти.

Има положения в живота, които забавляват човека. При известни случаи забавленията са необходими. Запример, за децата забавленията са на място, но възрастните нямат нужда от забавления. Сериозната мисъл изисква понякога забавление, но то иде повече като смяна на работата. Ученият, който е работил усилено с мисълта си, взима мотиката в ръка и копае. Той има нужда да сменя работата си. Тази смяна той нарича почивка или забавление. В този смисъл забавлението е необходимо за всички светове. Запример, като работи умствено, човек се забавлява с прочитането на някоя лека книжка; като работи сърдечно, той се забавлява с някоя игрива, весела песен; като работи физически, той се забавлява с една сладка, приятна закуска. Виждате някой работник на нивата как изважда сухия хляб от торбата си, надробява го, туря отгоре малко сирене и прясно масло, залива го с вода и доволен от работата си, сядва пред сладката попара. – Какво прави този работник? – Забавлява се. – Защо наричаме попарата забавление? – Защото човек яде попара само когато има сух хляб.

Следователно, когато се натъквате на някоя суха мисъл или на някое сухо чувство, за да ги използвате разумно, трябва да ги накиснете в гореща вода, да направите от тях попара. На физическия свят лесно се прави попара, но в умствения и в сърдечния – мъчно. Суха мисъл, запример, е мисълта за квадратурата на кръга. Учените се занимават с този въпрос, но и до днес не са го разрешили. Когато се натъкват на мъчно разрешими въпроси, хората стават мъжествени. Когато се натъкват на абсолютно неразрешими въпроси, те се отчайват и губят смисъла на живота. Те казват: „Никой не може да разбере смисъла на живота“. Наистина, смисълът на целокупния живот мъчно може да се разреши, но частично той е разрешен. В далечното бъдеще човек ще проникне в смисъла на целокупния живот. Днес въпросът за квадратурата на кръга е неразрешим, но в бъдеще може

да се разреши. Днес е намерено лицето на кръга. То е равно на πR^2 , дето π е несъизмеримо число, а R представя радиуса на кръга.

В математиката се говори за несъизмерими числа. В геометрията пък се говори за несъизмерими отсечки, несъизмерими плоскости и т.н. В широк смисъл думата „несъизмерим“ подразбира незавършен процес. Запример, незрял плод представя незавършен процес. Още колко има да зрее, не знаете. Колко голям ще стане, пак не знаете. Диаметърът на окръжността се съдържа в дължината ѝ 3,14 пъти – несъизмеримо число пъти. Оттук следва, че кръгът е незавършен процес. Мислете върху несъизмеримите числа и незавършените процеси, да намерите разликата и сходството между тях.

Да се върнем към понятията „забавление“ и „работа“, да видим каква разлика съществува между тях. Съществената разлика се заключава в това, че забавлението свършва с разходи, а работата – с приходи. Само богатият може да се забавлява, защото има какво да изразходва. Понеже децата се забавляват най-много, те са най-богатите същества на земята. Първите 2–3 години след раждането си децата са като царе и князе, навсякъде се чува тяхната воля. Те заповядват, те управляват. След това те загубват магнетичната си сила, стават обикновени хора и се залавят за някаква работа. Докато свикне на тази промяна в положението си, детето страда дълго време. Има случаи, когато и възрастни хора не могат да привикнат на новото си положение. Чувате някой да казва: „Чудно нещо! Не зная какво става с мене, но изгубих царското си положение“. – Много естествено! Някога ти си бил цар, но си тръгнал на дълъг път сам, без слуги и придворни. През това време ти си изял приготвената храна, скъсал си дрехите си и сега трябва да мислиш как да си доставиш храна, как да се облечеш. За всичко трябва сам да мислиш. Вие сте тръгнали на екскурзия в планината, да стигнете върха и да се върнете назад. От вас зависи как ще вървите и кога ще се върнете. Върхът е далеч, много време трябва да вървите, докато го стигнете. За да стигне благополучно до върха и да се върне на време, човек трябва да бъде разумен, да вземе в съображение всички условия: с колко време разполага, какви средства му са дадени – материални и духовни, какво ще бъде времето, какви са силите му и т.н. Като има предвид всички необходими условия, той може да тръгне на път, като знае предварително докъде ще стигне. Това, което сега ви казвам, се отнася до всички хора, учени и прости. И учените се изненадват от условията, както и простите. Срещате един математик, тръгнал на екскурзия при ясен, слънчев ден. Той носи със себе си една малка торбичка с хляб и сирене – за нищо друго не мисли. Внезапно небето се заоблачава и пада силен дъжд. Той се връща у дома си измокрен до кости. – Защо? – Не съобразил да си вземе мушама за дъжд. Каква полза от неговото знание?

Той е свършил университет, изучавал математика и физика, знае как се образува дъждът, има познания по метеорология, но не може да приложи знанието си. Ако беше взел във внимание всички атмосферни условия, щеше да вземе мушамата си и да се върне у дома си сух. В това отношение, без тези знания, патицата от опит се е нагодила на условията, при които живее, и не се изненадва. Макар че живее във вода, тя никога не е мокра. Патицата изпуска специална мас от кожата си, с която маже перата си и не позволява на водата да се докосва до кожата ѝ. Тя прилича на водолаз, който влиза във водата и плува над нея, без да се измокри. Следователно учете се и вие от патицата. И при най-неблагоприятните условия да попаднете, не ги допускайте до сърцето си.

И тъй, забавлението е преходна стъпка към сериозен живот, към положителна мисъл. Човек сам ли се приготвя за сериозна работа, или други го готвят? Ако кажете, че други го готвят, ще излезе, че той е кукла, с която всеки може да си играе. Ако кажете, че човек сам се приготвя за сериозна работа, ще излезе, че той е единственият фактор в живота. Нито първото твърдение е вярно, нито второто. Човек е свързан със същества от по-висока и по-ниска степен на развитие от него, които представят условия за неговото повдигане. Дали човек е единствен фактор в живота, или има и други фактори, това е научен въпрос, който трябва да се докаже чрез опита и чрез правата мисъл. За да се изучи и докаже този въпрос, преди всичко той трябва да ви интересува. Запример, ако искате да изучавате слънцето, вие трябва да се интересувате от него. Ако се интересувате от някой banker, вие ще го изучавате. – Защо? – За да разберете, може ли да вземете пари от него, или не може. Същевременно и bankerът ви изучава. В първо време той отказва да ви отпусне кредит, докато разбере какво е положението ви и дали можете да плащате. Следователно, дойдете ли до изучаване на някой предмет, между вас и него трябва да съществува известна връзка, т.е. някакъв интерес. С това се обяснява защо някой човек изучава ботаника, друг – зоология, трети – физика, химия и т.н. С интереса или връзката към предмета се обяснява защо някои изучават окултните науки. Да изучаваш окултните науки, това не значи да ядеш попара. И бабите, и дядовците ядат попара. Обаче окултната наука изисква зъби, здрав стомах, здрава храносмилателна система, за да може човек да смила тази храна. Окултната наука е една от най-изискваните храни. Който се опитва да яде тази храна, трябва да има права мисъл, прави и благородни чувства и здрав организъм. Правата мисъл изключва всякакъв страх. Окултизмът бил изучаван още от древни времена, но в окултните школи допускали само възрастни и стари хора – млади не се допускали. – Защо? – Защото не могат да дъвчат сами храната си. Изобщо, младият човек не може да бъде окултист, понеже не може да мисли право, т.е. не са изникнали всичките му зъби. Докато не може да съпоставя нещата

правилно, човек не може да бъде окултен ученик. За да бъде окултен ученик, той трябва да сортира мислите и чувствата си, да отделя правите от кривите, за да не изпада в заблуждения и разочарования. Той трябва да работи с чист капитал, на който всякога да разчита. Не е ли отделил потребното от непотребното, човек не може да бъде щастлив. – Кой човек може да бъде щастлив? – Който е роден от здрави, добри и разумни родители; който живее в добра среда и който приема чиста и здравословна храна. Значи, за да има добри резултати, земеделецът се нуждае от няколко условия: богата почва, разположена на добро място, добре напоявана, запазена от силни ветрове и течения. Който иска да стане добър градинар, ще отиде в умерения пояс. Който иска да отглежда различни растения, ще избере най-доброто място в тропическата зона.

Едно трябва да знаете: доброто се ражда при силните контрасти, при голямото зло. Колкото по-голямо е злото, толкова по-благоприятни са условията за проява на доброто; колкото по-малко е злото, толкова по-слабо се проявява доброто. Под думата „зло“ разбираме неблагоприятните условия за развиване на човешките мисли и чувства, както и за проява на добрия живот. Доброто пък носи благоприятни условия за проява на възвишения живот. Окултистът се стреми именно към възвишения живот, който примирява злото с доброто. Доброто и злото са космически сили, които се преплитат и взаимно допълват. За обикновения човек те са относителни понятия. Запример, той счита богатството за добро, а сиромашията – за зло. Обаче има случаи, когато богатството произвежда лоши резултати, а сиромашията – добри. Какво ще кажете за такова богатство и за такава сиромашия? Адам и Ева бяха най-богатите хора в света. Те живяха в рая, но направиха една погрешка, за която ги изпъдиха вън, в света. Те отидоха в широкия свят, който в сравнение с рая е голям затвор. И до днес още хората се намират в този затвор – излежават наказанието си. Малко време им остава да лежат в този затвор. Наближава времето, когато ще бъдат пуснати на свобода. Щом платят последните полици на своите прародители, те ще получат свободата, за която копнеят техните души.

Като ученици, вие трябва да се изучавате, да знаете какви сили се крият във вас, за да можете да се ползвате разумно от тях. Представете си, че дължите известна сума на някой човек и той излиза срещу вас, маха с юмруци и ви се заканва. Той иска да си изплатите дълга. Какво ще стане, ако и вие му отговорите със същото? Ще се сбиете. За да не стане това, вие вдигате ръката си нагоре, с дланта към него, и тихо му казвате: „Братко, не се безпокой. Ще платя дълга си с лихвите заедно“. Щом му отговорите така, той сваля юмруците си надолу и се успокоява. Значи човек трябва да знае кои части от своята машина, както и от машината на своя ближен, да

маже с масло, за да не скърцат. Същото става и при храненето. Като си хапне мазна госбичка, човек намазва стомаха си, а стомахът – главата. Тъй щото, ако стомахът работи добре, главата мисли право. Между стомаха и главата има известна връзка. И тъй, искате ли да се развивате правилно, започнете първо с видимия, проявения свят и постепенно вървете към невидимия. Видимият свят представя реалните числа, с които трябва да работите. Ползвайте се първо от силите, които са вложени във вашия организъм, и после търсете помощ отвън. Ако ви боли стомах или корем, турете дясната си ръка на слънчевия възел. Като я подържите известно време, болката ще мине. Ако не можете да разрешите някой мъчен въпрос, турете дясната си ръка на пъпа, като граница между животинския и разумния свят в човека. Ако болката на стомаха още продължава, турете дясната си ръка на стомаха, а лявата – на кръста. Стомахът се управлява от разумни същества, които знаят физика, химия, хигиена, затова, именно, не можете да го излъжете. Той не приема храна, която може да го изложи пред по-високите учреждения. Затова, като ядете лоша и недоброкачествена храна, той я изхвърля навън. Храносмилателната система е велико предприятие, към което трябва да се отнасяте с уважение. Пренебрегнете ли го, ще понесете лошите последствия на поведението си.

Някои смесват стомаха с търбуха и казват: „Човек не трябва да яде много, да тъпче търбуха си“. Търбухът е едно нещо, а стомахът – друго. Не само, че трябва да яде човек, но да знае как да яде. Хората едва сега са започнали да мислят как да ядат. Правилно хранене е това, в което взимат участие и мисълта, и чувствата. При това, човек трябва да дъвче храната си добре, част от нея да се всмуква и от езика. Не дъвче ли храната си добре, човек се излага на големи опасности. И тъй, искате ли да разрешите доброто и злото като относителни и абсолютни сили, трябва да изучавате окултните науки. Това, което считаме добро за възрастния, не е добро за новороденото дете. Запример, твърдата храна за новороденото дете е зло, а за възрастния – добро. Млякото е добро за малкото дете, а зло за възрастния. Ако възрастният се храни дълго време с мляко, ще осакати храносмилателната си система. Добро и зло са относителни понятия. Който дъвче храната си, той мисли право. Същевременно, ако я дъвче добре, той се учи на търпение. Вижте как волът преживва храната си. Той е спокоен, търпелив. Като приеме храната си, повторно я връща в устата си и започва да преживва. В този процес има нещо ритмично. Който иска да развива търпение, нека отиде на полето, между крави и волове, да наблюдава как преживват храната си. Достатъчно е да остане половин час между тях, за да се върне у дома си успокоен и разположен. В този процес има нещо хармонично.

Като ученици, вие трябва да правите преводи, да се ползвате от всички явления. Когато сте нервни, неразположени, това показва, че сте натрупали излишна енергия в нервната си система. За да се справите с тази енергия, трябва да потърсите начин да я асимилирате. Не можете ли да направите това, тя ще създаде силно нервно напрежение, което ще ви причини големи пакости. Това напрежение показва, че трябва да минете от едно състояние в друго, да се справите с неблагоприятните условия на живота. Вижте как волът се справя с неблагоприятните условия на живота си. Като се натъкне на такива условия, той започва да преживва храната си. След известно време той се разтърсва, раздвижва се и казва: „Щом мога да преживвам, условията на живота ми ще се подобрят“. И човек трябва да отдели потребното от непотребното, да има готов материал за работа.

Следователно, щом се натъкнете на явление, което изглежда откъснато от другите явления, потърсете между него и останалите поне една съединителна нишка, чрез която да ги съпоставяте. Всяко явление трябва да се постави на мястото си, да няма никакво разхвърляне. Запример, ако заболее от простуда, от хрема, потърсете причината на заболяването. Ще видите, че причината се крие в надмощието на отрицателните енергии в организма. И тогава не остава нищо друго, освен да ги превърнете в положителни. Значи всяка болест се дължи на излишък от отрицателни енергии. Ако не можете да ги превърнете в положителни, намерете отдушник, отдето да изтече излишъкът. Отрицателната енергия в организма е неканен гост, от който трябва да се освободите.

Окултната наука предвижда различни методи за лекуване, за превръщане на отрицателните енергии в положителни. Изучавайте тези методи и правете опити с тях, да знаете кои отговарят на вашия организъм. Ако не попаднете на съответен метод за вас, вие можете да влошите състоянието си. – Тази е причината, поради която някои лекари не се оставят да ги лекуват колегите им. Чувал съм лекар да казва: „Страхувам се да извикам лекар, да не ми даде лекарство, което не подхожда на организма и на състоянието, в което се намирам. Ето, аз сам зная какви лекарства трябва да взимам, но не мога да предвия как ще се отразят на моя организъм“. Значи всяко лекарство, макар и да е определено за специална болест, може да действа на организма по друг начин. Най-добрият метод за лекуване е всеки момент човек да се справя със своите мъчнотии и противоречия. Една мъчнотия може да причини известна болест, противоречието – също. Махнете тогава мъчнотиите и противоречията от ума си, за да се освободите и от болестите, от които страдате.

Запишете си следното правило: Ако искате да разберете своя умствен, чувствен и волев живот, правете връзки между отделните мисли, чувства и

постъпки. Връзките представят съединителни нишки в живота. Без тях животът не може да се осмисли. Има някои връзки, които не са нужни, обаче ние говорим за тия връзки, които възстановяват целостта на нещата. Каква наука е тази, между фактите на която няма никаква връзка? Свързвайте научните факти в едно цяло, за да дойдете до обширната окултна наука, с помощта на която можете да разрешавате всички мъчнотии и противоречия.

Съвременните хора се нуждаят от правилно разбиране на процесите, които се извършват в живота и в природата. Правилното разбиране подразбира правилна връзка между явленията. Ето, вие се намирате в началото на новата година и в края на старата. Очаквате да си отиде старата, да дойде новата, а всъщност нито старата си отива, нито новата иде. Отиването и дохождането са процеси, които стават в съзнанието на човека. В действителност животът тече непрекъснато, без никакво прекъсване. В този смисъл животът е непрекъснато движение. От това гледище, именно, вие трябва да изучавате явленията, да намерите съединителните нишки между физическия, духовния и умствения свят.

Като разсъждавате за доброто и злото от гледището на целокупния живот, вие дохождате до въпросите за живота и смъртта. – Какво е смъртта? – Излизане на пеперудата от пашкула. Като пеперуда, човек отива в другия свят, дето каца от цвят на цвят, да събира мед. Все едно, че той се намира в гостилница. Като получи един хубав обяд, добрият човек плаща за него и остава за дълго време в този свят. Ако не е добър, човек не може да плати обяда си. Тогава гостилничарят го изпъжда вън от гостилницата. Следователно, който не е разбрал живота на земята и не го използвал, той се намира вън от гостилницата. За да не се намерите вън от физическия и духовния свят, не трябва да се пресилвате. При това, човек трябва да бъде свободен, без да се индивидуализира. Свободата се определя от любовта. Само любещият може да бъде свободен. По свободата, която човек ви дава, можете да познаете неговата любов. Който истински ви обича, той ви оставя свободен. Когато вие обичате, също го оставяте свободен.

Следователно дръжте в ума си мисълта, че свободата е мярка за любовта. И като обичаш, и като те обичат, вие трябва да бъдете свободни. Дайте път на Божественото в себе си и във всеки човек търсете Божественото. Не се спирайте върху човешките прояви, но отправете всичкото си внимание към Божествения живот, към проявите на Божественото. Казано е в Писанието: „Възлюбил си Истината в човека“. Тя е Божественото начало в човека. Човек става извор, когато пусне Божественото в себе си да тече. Кой не обича извора? Всеки обича извора, не заради мястото и големината му, но за водата, която извира от него. Всеки обича свещта заради светлината

й. Всеки обича живота заради любовта, която го ражда.

Като ученици, стремете се да обичате, без да ограничавате; да обичате, без да очаквате някакво възнаграждение или отговор на любовта си. Като обичате безкористно, любовта ви сама по себе си ще събуди любовта на окръжаващите. Когато окръжаващите ви обичат, вие се готови да дадете всичко, каквото имате. Душата ви се отваря за тях и вие сте готови да услужвате на всички. Когато окръжаващите не ви обичат, вие се чувствате сам, изоставен и естествено пожелавате да напуснете земята. За да не заминавате преждевременно, вие трябва да работите, да отворите сърцата и умовете си за хората, да направите връзка с тях. Зад вас стои миналото ви, с което трябва да се справите. Пред вас стои бъдещето ви, за което трябва да се пригответе. Обаче вие сте в настоящето, което трябва разумно да използвате. Като живеете в настоящето, гледайте да печелите нови приятели, а старите да не губите. Няма по-голяма печалба от тази, да спечели човек един приятел. И няма по-голяма загуба за човека от тази, да изгуби един добър приятел.

Мнозина плачат за изгубените условия, а при това правят същата погрешка, т.е. всеки момент губят добрите условия. Какъв смисъл има в това? Има смисъл да плачат, но да не повтарят същата погрешка. Добре е понякога човек да плаче. Това показва, че той има условия да изправи погрешките си. След плача в човека наставя вътрешен мир и спокойствие.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
2 януари 1931 г., София, Изгрев.

1931_01_02 Съединителните нишки на живота Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

СЪЕДИНИТЕЛНИТЕ НИШКИ НА ЖИВОТА

Брат Кузман (достоеен идеен деец, съученик и съработник в школата на 1 мл.ок. клас от самото ѝ начало – 10 години, който си замина на 31 декември вечерта 8.30 ч. сряда на Изгрев 1930 г. Мир и Светлина на духа ти, Кузмане, в по-нататъшно следване на Пътя на Истината!)

Х година

17 школна лекция на 1 мл. ок. клас

2 януари 1931 г. петък 6 ч.с. тихо и меко време.

(Днес ще бъде погребението на тленните останки на покойника; на което ще присъства целият клас).

ИЗГРЕВ.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА.
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

Пишете върху **ТЕМА № 14: УСЛОВИЯ НА ДОБРИЯ ЖИВОТ.**

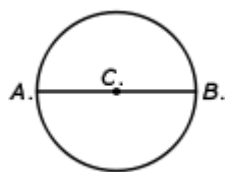
Станете сега, ще имаме едно упражнение. 1. Ръцете напред, с дланите обърнати нагоре. 2. Ръцете на гърдите. 3. Ръцете на кръста. 4. Ръцете долу. Същото няколко пъти. Седнете сега. Пишете заглавие:

СЪЕДИНИТЕЛНИТЕ НИШКИ НА ЖИВОТА!

Има известни положения в живота, които забавляват човека. Какво наричат това? (ябълка). Аз го наричам забавление. Донякъде и забавленията са на място. При какви условия са на място? При малките деца, за да се освободите от техните несгоди на живота, понеже те си имат в невидимия свят връзки, това са забавления за тях. Но когато възрастният човек иска забавление, какво е неговото положение? Забавлението в дадения случай е една почивка на сериозната мисъл. Сериозна мисъл, значи човек с мотиката, усилен труд е това! Е, каква е разликата между едно забавление на ума и един сериозен труд на ума? В труда има някакъв капан, а в забавлението няма нищо. Запример забавление е, вземеш една книжка и с ножиците режеш, режеш, правиш си едно упражнение или вземеш някоя книжка и я късаш, късаш и това е забавление; или – едно листче или някое цветче, късаш го, късаш, забавляваш се. Но има един преходен период, който е от забавлението към работата. Вземеш ти хляба

и по същия начин го начупваш на малки парчета, вземеш една паница, туриш хапките вътре, бръкнеш някъде, извадиш малко сирене, натрошиш и него вътре, забавляваш се; след това вземеш вряла вода, туриш малко вряла вода, залееш всичко, туриш и малко прясно масълце, така прясно краве масло, едва счукано, тогава вземеш една лъжица и започваш да свириш първото парче. Това забавление има нещо съществено; това, което ще извадиш от паницата, ще видиш дали твоята попара е хубаво направена и ще се произнесеш върху нея. Ако попарата е хубава, какво заключение ще извадите? Че хлябът е бил добър, после дали сиренето е добро, маслото прясно, водата чиста, лъжицата, после като сърбаш, след това ще кажете: Лека храна е попарата! Сега аз вземам това от забавленията на преходния период; има такива забавления в умствения и духовния свят; такива преходни състояния ги има във всичките светове. Дробиш ти нещо, нали казват: Каквото дробеш, това ще ядеш! Аз вземам дробенето в правата смисъл. Малки хлебчета, дробеш ги на хапки, кой хляб се дробеш? (сухият). Да, сухият, а който не е сух, той се яде със сирене. Следователно, ако имате една суха мисъл или едно сухо желание, скука е станало в живота ви. Скуката в живота подразбира, няма с какво да се занимавате, искате да преминете от едно състояние в друго и трябва да имате един метод. Добре тогава, ако вие имате тези чувства, как ще направите вашата попара? Преведете сега какво значи – вашата попара? От физическото поле направете една умствена попара. Много мъчно може да се направи умствената попара. Нали? Умствена попара е когато разрешаваш на физическото поле квадратурата на кръга. Защото, както и да разрешаваш, все ще остане въпросът неразрешен. Тъй е, че въпросът не се разрешава с попара. То е едно изключително условие. Само когато имате сух хляб, а ако вие имате най-хубавото ядене, трябва ли ви вас попара? Ако нямате какво да правите, да разрешавате, тогава квадратурата на кръга, това е попара, едно хубаво занятие; и всякога, за да разрешиш една мъкотия, трябва да има нещо, което не се разрешава. Защото ако нещата се лесно разрешават, почва да липсва нещо на човешкия характер, губи се онова мъжество у човека. И ако никак не се разрешават въпросите, тогава човек идва до отчаяние, губи смисъла на живота. Онези, които са се обезсърдили, казват, животът няма смисъл. Въпросът не може да се разреши. Действително, целокупно животът не може да се разреши. При сегашните условия квадратурата на кръга не може да се разреши, но възможно е за бъдеще при други числа да се разреши квадратурата на кръга. Като се разреши една мисъл, ще видим, че този кръг съставлява част от някое друго тяло, може да се разреши, но при сегашните условия все остава на кръга нещо недоразрешено. Е, колко единици остават там. Каква е формулата? ($\pi \cdot r^2$ е формулата за лицето на кръга, а онова число, което не може да се разреши, е $3.14 \dots$ и нещо). Туй показва, че числата на кръга са неизмерими помежду си. Сега аз тълкувам какво разбирате вие под

думата: несъизмерими числа? Да кажем, че АВ е диаметърът. Окръжността е несъизмерима, понеже е един незавършен процес. (Трябва да се намери една отсечка, която да може да се нанесе и на окръжността, и на диаметъра, такава цяла отсечка на физическото поле няма). Казвате, несъизмерими отсечки, несъизмерими числа и несъизмерими плоскости, значи там процесът е незавършен. Ти ако имаш една ябълка, можеш ли да определиш каква ще бъде величината? Не можеш. Най-първо ти ще имаш един малък плод и после трябва да чакате, докато тя завърши своето развитие. Тогава може да определите приблизително каква ще бъде големината ѝ. Това е само идея да имате. Щом кажем неща несъизмерими, у вас има едно механическо разбиране; казвате, това е несъизмеримо, не може да се измери. А щом турим: процесът е незавършен, каква е идеята? Сега между двете понятия, несъизмерими и незавършени процеси, какво се разбира? Допуснете, че диаметърът АВ е несъизмерим, тогава кръгът С е един незавършен процес. Какво е тогава отношението между несъизмеримите величини и незавършения процес в идеята вътре? (Има нещо сходно в тях, те са нещо идентично). Да, има. Те не могат да се съизмерят, понеже процесът е незавършен и трябва да се чака; дотам, додето сме стигнали, не можем да го измерим, но онзи път, който сме изходили, ний не сме го измерили, нямаме всичките данни за този път, има нещо, което липсва.

Сега ние ще оставим тези понятия, нали думата е за забавленията. Тогава ние се спираме между едно забавление на живота и една сериозна работа. В какво седи забавлението и в какво – работата? В забавлението вие нямате никакъв приход, а имате всякога разход. Забавление може да си позволи само един богат човек, крайно богат човек. И въобще забавление дават най-много на децата, понеже те са най-богатите. Най-богатите същества на земята това са децата. Те са като царе и като князе, една, две, три години и след това те изгубват тази магнетическа сила и те стават като обикновените хора. И тогава им дават работа. В дадения случай вие трябва да се абстрахирате от сегашното ваше състояние, в което се намирате. Човек, за да разбере правилно живота, той трябва да разбира един основен закон. Той трябва да се абстрахира от дадените условия, при които той може да живее. Да кажем, че вие сте един пътник, а сте някой княз, имате всичко на разположение, но тръгнете на разходка непригответен и въпреки, че сте княз, вие опитвате негодите на живота като един обикновен човек. Каруца нямате, дреха и т.н. Какво трябва да правите в дадения случай? Да се примирите с условията и да гледате колкото се може по-скоро да свършите с тези неблагоприятни условия. Това зависи напълно от вас. Вие

сте тръгнали на планината на екскурзия и трябва да стигнете, колкото се може по-скоро върха, и да се върнете назад. Но върхът е далече, тогава се изискват две неща от вас. Трябва да бъдете умни и да си помислите, да се качите ли или да се върнете назад? Има и едно трето положение, задачата остава неразрешена. Ти ще идеш до сред пътя и ще кажеш: Ние ходихме до върха. Всъщност ти си ходил само до сред пътя. При това казващ, отлично беше времето! А не беше отлично времето. Лошото време го застави да се върнат назад.

Сега аз ви говоря направо на въпроса, близко до сегашния ваш живот. Да кажем, че вие сте свършили гимназия, някои от вас са свършили и университет, имате известно знание, което трябва да ви послужи за условията, при които сега живеете. Това знание трябва да го употребите, защо да ангажира само вашия ум. Запример представете си, че вие сте един математик, разбирате много добре математиката и метеорологията, но намерите се при едно дъждовно или ветровито време. Питам, как ще употребите математиката си? Представете си, че вие сте един химик или физик, учили сте как се образуват дъждовете, но намерил се при неблагоприятни условия, виждате как се образува дъждът, изсипва се отгоре ви, измокря ви. Питам, как трябва да употребите вашата физика в дадения случай. Ако сте един умен физик, вие ще имате една мушама отгоре си и ще я турите на гърба си, та когато дъждът пада отгоре ви, да не ви засегне, както патицата. Тя след като е мислила, мислила дълго време, тя има всичките условия да се справи с живота. И тя като е правила много опити, казва, трябва да си импрегнирам дрехите и намира известна масчица, маже ги, гледа ги и макар, че живее във водата тя не иска водата да бъде до нейната кожа. И тя като един водолаз е запазена. Макар че водата е толкова хубава, тя казва, тази вода не трябва да бъде близо до моята кожа. Та известни условия в живота са необходими да бъдат до нашите пера, но не и до нашето сърдце.

Та каква беше основната мисъл? (За забавлението). Забавлението е едно встъпление, едно приготвление към една много сериозна мисъл, към сериозен труд. Запример сегашният ви живот, степенята, додето сте стигнали, как ще числите вашия живот? Какво представлява забавлението? (Приготвление към сериозна мисъл, работа към сериозен живот.) Е, кой е онзи, който приготвява сега. Вие след като се готвите дълго време, може да станете такъв, за какъвто вие мислите. (Ама ние не се готвим, нас ни приготвяват.) Има нещо вярно в това, защото ако други ни приготвяват, ние ще бъдем само кукли. Пък ако ние сами се приготвяваме, по какво ще се отличавате. За да се разгледа един въпрос, за да бъде научен, колко положения се изискват? (За да бъде един въпрос научен, най-първо той трябва да бъде подкрепен от опита и второ със

зряла мисъл.) За да бъде подкрепен, трябва да има нещо, което да ни интересува. Изучавам аз слънцето, трябва да ме интересува то, за да го изучавам. Ако няма една съединителна нишка между слънцето и мене, аз не мога да го изучавам. Нека вземем един по-близък предмет. Представете си, че вие имате един приятел или някой банкерин, от който вие искате да вземете пари. Какво правите? Изучавайте банкерина. Защо? Понеже имате интерес да вземете пари. Но същевременно и той ви изучава. Той най-първо ще ви откаже, ще каже, ще помисля малко, ще видя дали имам достатъчно пари, средства, за да ви отпусна известен кредит. Защо? Ще ви изучава дали ще може да платите онова, което ще вземете. Може би ние в природата, ако никак нямаме връзка с предметите или с живите същества, да ги изучаваме без да имаме никакъв интерес, нищо не ни ползува. Даже вземете всички тия хора, които се занимават с науката, зоолози и ботаници, все имат известна връзка с тези предмети. Някой си ботаник го интересува живота или някой химик, може ли химията съвсем да бъде отвлечена наука? Практически има нещо, което да го интересува. Или по физика, или по биология, все има нещо, което да ги интересува в дадения случай. Е, допуснете сега, че вие се занимавате с проучаването на опитната наука. Кое е онова, което трябва да разрешаваме в окултната наука. Сега вече, за да проучаваме окултната наука, това не е попара. Да изучаващ окултната наука, то е вече един топъл хляб, изваден от пещта, маслото е отлично, имате и отлично сирене, тогава не ви трябва попара, а изисква се едно солидно дъвкане. Окултната наука, аз сравнявам, най-хубавото ядене, което може да има човек. Защото яденето на попара или на чорба, това е само гълтане, то не е никакво ядене. А за да изучавате окултната наука, вие имате една солидна храна, с която може да се упражни вашето дъвкане и могат да се развият вашите органи. И тогава всеки, който изучава окултната наука, той ще има права мисъл и той всякога ще бъде здрав. Да ви кажа аз какво разбирам под права мисъл. Щом вие се смущавате и разсъждавате, това не е разсъждение! Щом ти се смущаващ, у тебе има известен страх, а там дето съществува страх, никаква наука не съществува. И когато проучавате какъвто и да е предмет, не тургайте за тил да ви бъде страхът! „Аз като свърша училището, какво ще правя“, че вие сте турили тил вашия страх. Или „като живея добър живот какво ще стане?“ Така не се мисли! Това е страх. Е, може ли един човек да свърши? Идеята за свършване вие няма да я разрешите като един конкретен процес. Но ще знаете, след като завършите един процес, във вашия живот ще започне втори процес. Там, дето сте завършили единия, ще започне вторият процес.

Та казвам, в древността както и сега, онези, които са изучавали окултните науки, са изключили младия. Младият не може да бъде окултист, понеже деца не могат да бъдат окултисти, понеже не могат да дъвчат още. Всеки

човек, който не може да мисли правилно, той не може да бъде окултист; не, че не е способен, но понеже не са му изникнали зъбите. И ако човек не може да съпостави нещата правилно, ако това той не знае, той не може да бъде окултист, окултен ученик. Понеже ще има лъжливи резултати и ред разочарования в живота си. Тогава в окултната наука се изисква едно сортиране на онези понятия, които съществуват в ума ви, върху онези основните идеи, които са важни и с които в даден случай можеш да работиш и можеш да боравиш. И допуснете сега, ти искаш да станеш щастлив, вземете не в тази обикновената мисъл щастие, като цел го тургат те. Щастлив трябва да бъде животът ти, за да бъде хармоничен. Какви са условията, за да образуваш един добър живот. Я, Н. кажи, кои са добрите условия на щастливия живот? (Първо майката и бащата, околната среда и храната.) Значи, благоприятните условия на земледелеца е самата местност, богатата почва, която може да има, изворите, реките, които са там, после времето, ветровете, които духат; после в коя зона се намира земята. Да кажем, ако вие искате да изучавате земята, ако вие искате да станете един отличен градинар, коя част ще изберете? (умерения пояс) Но ако искате да имате от всичките видове растения? (тогава тропическата зона) Ще изберете най-хубавата област на тропическата зона, защото там са най-красивите местности. Помнете, че всякога там, дето има най-силни контрасти, там, дето е най-голямо злото, там в обратната посока е доброто. И колкото доброто е по-малко, толкова и злото е по-малко; и колкото доброто е по-голямо, и злото е по-голямо. Под думата зло разбираме онези неблагоприятни условия, които противодействат за развитието на човешката мисъл и чувства, те противодействуват на добрия живот. А под добър живот разбираме благоприятните условия, онези сили, които действат за полза на доброто. И за онзи процес, който служи за подигането на вашия ум, на вашия живот. Имате една мисъл, която ви безпокои. Какво има в безпокоенето на тази мисъл. Има нещо зло, но злото вие не го схващате, не го виждате. Тогава коя мисъл е добра? Всяка мисъл, която ви внася радост, има елемент на доброто. Ние наричаме добро в даден случай известно съчетание, благоприятните условия са всякога един признак на добро. Доброто настроение, но може да има една малка илюзия. Но казвам, в самите контрасти на живота, контрастите могат да бъдат от две противоположни естества. Един окултист е един човек, който може да примири злото с доброто. Животът е една наука, която примирява доброто и злото. Или наука, която примирява добрите и лоши условия, които съществуват. Къде е човекът, допуснете, че съществуват два свята, съществуват хора бедни, това е едно зло, съществуват и хора богати, това е едно добро. Но богатството в дадения случай може да произведе лоши резултати. Сиромашията е едно зло, но при дадени условия сиромашията произвежда добри резултати. Второто положение имате резултатите: богатството е едно добро, но при дадени

условия, то произвежда лоши резултати. Тогава имате резултатите на доброто и на злото. След като имате резултатите на доброто, какво ще намерите? Ще намерите богатия затворен в затвора, а сиромаха пуснат на свобода. Такъв пример имаме ние. Първият човек беше богат човек, отличен архимилионер в райската градина, но направи едно престъпление и намери затвора, изпъдиха го от рая навънка. Изпъждането от рая, това е един затвор. Хората и досега се намират в един затвор и ние не сме доизлежали още. Наближава един период и още малко остава хората да си доизлежат. Всинца вие сте в затвора още и по причина на този затвор, на тези лошите условия, вие казвате: Лошите условия, това са в затвора, от богатия резултат на вашите прадеди и прародители.

Та казвам ви сега, ако богатството на човека, той трябва да разбира окултните науки, да разбира живота и силите, които са у него, с които може да разполага. Сега, тъй както се разглежда въпросът, окултните въпроси са трудни, понеже нямат един завършен резултат. Сега аз казвам:

Това е една окултна фигура. Какво ще разберете от българското Ж? Това е една формула, с която мога да разреши каквато и да е трудна задача, в дадения случай каквато мъчнотия и да имам, аз мога да премахна тази мъчнотия, само с известно поставяне на ръката върху главата и всичкото неразположение може да изчезне. Да кажем вие имате някоя мисъл, но ако вие в даден случай знаете да поставите как ръката си, неразположението, което имате, ще изчезне. Да кажем страхлив сте, ако не знаете, как да се справите, вие ще хукнете да бягате, срещнете някоя мечка или някоя голяма неприятност, пак хукнете, но след като бягате, казвате: Няма я мъчнотията и се спирате. Какво трябва да бягате при... . Някой път вие действувате с окултната наука, иде някой насреща ви, казва: Аз ще ти дам да разбереш и маха ръка с юмрук. Ти иди насреща му, отвори си ръката (като поздравя) кажи му: Чакай малко, ама толкова години не сте ми дали пари, маха той с ръката си нагоре, надолу парите ми трябва. Такива въпроси не могат да се уредят с махане на ръката. Питам сега, ако не бяхте поставили ръцете по този начин (на юмруци) какво ще стане? Този човек, който свива ръката, а вие нищо не може да направите. Ти си отвори ръката насреща му и всичката тая мъчнотия ще се премахне. Имате вие една мисъл, която влезла в ума ви, искате да извършите едно престъпление, какво движение трябва да направите, за да се освободите от тази мисъл? В окултната наука има известни магически формули и магът знае това. Той е като един лекар, има си известни формули и известни вещества, щом ти си неразположен, той ще те накади с тамян, нали казват: Накади дявола с тамян, да избяга. Този тамян, този екстракт е чист, той ще

подействува на твоето обоняние и ще произведе едно благотворно разположение на ума. Казваш: Аз не вярвам в тамяна. Не е въпросът да вярвате. Тамянът е един резултат, може да го употребяваш, но всякога да употребяваш тамяна, това не е наука. Само при известни условия може да употребяваш тамяна. Защо употребяват хората сега тамяна? Когато природата е създала тамяна, тя е имала нещо предвид. Да се коронясват царете с него, това отпосле е дошло. Когато тя е създала маслото, тя е имала предвид само да коронясва стомаха, а не главите на хората. Природата казва тъй: ако стомахът е нормален, и главата е нормална, ако стомахът е намазан, и главата ще бъде намазана. Природата казва: Аз мажа стомаха, а стомахът трябва да маже главата у тебе.

Сега вие ще направите едно възражение: как тъй стомахът да помага главата и се противопоставяте на това. Някои високопоставени дами си имат слугини да ги обличат, да им правят прическите. Нали високопоставената княгиня седи пред огледалото, а онази слугиня я маже. Има ли нещо неестествено в това? По същия начин стомахът може да направи това, той може да помага главата на своя господар и да направи известна прическа, да прати онази енергия, с която човекът може да работи.

Та казвам: На физическото поле и вие не започвате с чисто идеалния живот, започнете със света, който Бог е създал, видимият свят това са реалните числа, с които трябва да започнете. Намирате се при неблагоприятни условия, боли ви коремът, тури дясната си ръка на плексуса, не може да разрешиш някой въпрос, гладен си, искаш да направиш известно престъпление, да крадеш, ти се поставяш на изпит, тури си ръката на пъпа, на зоната между разумния и животинския свят. Може да вземете и следното положение: да турите дясната ръка на стомаха, а лявата на кръста. Ти мислиш да влезеш ли в градината, да ядеш от хубавите ябълки или да чакаш. Когато видиш някъде хубави ябълки, ти погледни през оградата как са наредени дърветата и след това кажи: Тези плодове са на някой мил човек, колко искам да го видя и няма да се мине дълго време, той ще излезе и ще каже: Ти си пътник и така ще завържете един разговор, той ще ви заведе в градината си и вашето желание ще бъде постигнато по един много красив начин. Значи когато си туриш ръката на стомаха, ти си разговаряш със стомаха. Стомахът е много умен за материалните работи, той е такъв философ и такъв химик, от физика разбира, по хигиена разбира и ако му дадеш нещо, което не е за него, той казва: В моята фабрика такова нещо не може да влезе, ние такава стока не обработваме, понеже ще се компрометира цялото предприятие. Вие казвате: Глупав е стомахът. Не, не е глупав и много пъти нашата работа зависи от нашия стомах. Вие ще разсъждавате малко по друго яче за онази

храносмилателна система, за онази разумност, която влиза да кредитира живота, чисто като един окултист ще мислите. Ти за стомаха си ще мислиш като едно велико предприятие в живота, което се финансира отнякъде и тогава напредъкът на вашия ум, напредъкът на науката, всичко това зависи от нормалната работа, който работи разумно. Тогава ще имате една нова философия. Вие сега някой път смесвате стомаха с търбуха, казвате: Мозъкът не трябва да яде. Не не трябва да ядете, а тепърва трябва да се учите как трябва да ядете. Да давате на стомаха си само чорба да яде, това не е наука. Стомахът това е едно отлично предприятие. Той казва: Ще дадете една храна добре сдъвкана – един отличен материал и каквото искате тогава нашите фабрики тогава може да изкарат. Щом не дадете един здрав материал, ние не можем да го приемем и ако не давате добър материал, ние не отговаряме за лошите последствия, нашето предприятие не се ангажира с това.

Та сега окултната наука е, която разрешава тези въпроси на живота – мъчните въпроси за добро и зло. Доброто и злото са съответстващи сили, може нещо за мене да е зло при известни условия, но при други условия това не е зло. Твърдата храна за едно дете е зло. Ако вие нахраните едно дете с твърда храна, ще му причините смърт, но ако един човек на пълната възраст го храните само с мляко, вие ще осакатите неговите зъби и ще осакатите стомашната му система, следователно, ще измените режима на млякото и ще му дадете храна да дъвче. Човек, който не знае да дъвче, той не може да мисли. Затова, ако ти искаш да мислиш сериозно, трябва много да дъвчеш храната си. Тези млекопитающа, които преживят, защо са кротки, защо преживят тия животни. Конят преживя ли? Не, той е посприхав. Вземете вола, защо е той разположен? След като е насябрал храната си, седне и започне да преживя. Има нещо много красиво в това. Той седи като един философ, който завършил работата си и започва ритмично да преживя. На някои от вас, които нямат търпение, аз мога да ви препоръчам, намерете едно стадо от волове и наблюдавайте ги половин час как преживят, тъй хармонично върви движението като под такт и ще се върнете с едно много приятно впечатление. Седи той спокойно и гледа, какво мислиш?

Та казвам: Ще пренесете вие въпроса малко по-дълбоко, някои не се спирате на преживянето, но всички преживни животни имат един отличен навик, трезви са те и имат много спокойно състояние. Турчинът казва: Светът ми да изгори, кожата ми да не изгори. Волът казва: Днес ядохме хубаво, ще се оправи светът, преживя си той. Свири си. И след като се нахрани, той ще стане, ще си поразмърда опашката, ще разтърси врата и ще започне по-сериозната работа. Някой път трябва да преведете. Значи преживянето е един въпрос да се справяш с една мъчна окултна страна, че

всичките тези волове се са окултисти в първа степен и изучават окултизма, как да се справят, при най-неблагоприятни условия се намират. И ако вие зададете въпроса от чисто окултно гледище, защо преживят животните? Преживянето е един метод на природата. За да може едно същество да мине от едно състояние в друго, непременно трябва да преживя. И когато кажем, че трябва да преминем от едно състояние в друго, това е защото ние сме в едно напрежение, набрана е мисълта и трябва да се асимилира всичко това, трябва да отделите потребното от непотребно и трябва да имате един материал обработен.

Та съединителните нишки, тези разхвърляните моменти на живота трябва да знаете как да ги съпоставяте, за да може да изкарате един хармоничен процес у самите вас. Случи се нещо в живота, ако ти не може да го поставиш на мястото, какъв ще бъде резултатът. Да допуснем, че вие имате едно състояние хрема или вие боледувате, ако у вас се зароди един страх и кажете, какво ще стане, ако аз боледувам, какво представлява болестта сама по себе си. Болестта показва, че отрицателните сили са взели надмощие във вас. Нали онзи воденичар турга една дъска там, за да запуши воденицата, за да тече водата нормално и да не се развали келевото. Щом условията станат неблагоприятни, ти ще повдигнеш малко дъската да се изтече тази енергия. Във всяка една болест има излишна енергия. Ако вие бяхте един окултист, като един мъдрец да виждате работите, вие щяхте да забележете, че болестта не е нищо друго, освен че са дошли милиони скакалци, които всичко изядат и трябва да вземете мерки да изпъдите тези неканени гости. След всяко боледуване, човек олеква. Къде е отишла тази материя. Някой човек ще го премерите 80 кила, след една болест 20 кила, къде е отишла тази енергия? Тя се е погълнала отнякъде.

Казвам по този начин на разсъждение, вие не можете да приложите новите методи. Имате една болест – и царете, и простите хора страдат. И лекарите, които лекуват, и те страдат. Веднъж в Сливен ме вика един лекар и казва: мен ме е страх да ме лекуват моите колеги, той го е страх, че може да му дадат едно лекарство, което може да има съвсем фатален резултат върху неговия организъм. Той сам съзнава, че някои лекарства не са тъй подходящи да му помогнат. Казва: Ще ми направят един консулт, после ще ме заставят, нещо, което аз не обичам. Въпреки че той е лекар, като дойде до себе си не може да лекува. Казва: Аз не може да се лекувам, понеже съм в едно тревожно състояние, зная какви лекарства мога да взема, но ме е страх, мога да взема по-висока доза? Той обяснява: Имам един процес, който може да се обърне на пневмония и след туй тази пневмония може да се прехвърли в главата ми, да имам едно възпаление и тогава да имам един удар. Тези са признаците, какво трябва да се прави?

Аз му дадох една окултна формула. Тя седи от сто грама течност, направена от известен сироп. В дадения случай след като пие от този сироп, веднага пневмонията си заминава и възможността за апоплектичен удар и тя изчезва. Тази течност има условия да погълне всичките отрицателни сили. Аз вземам тези изключителни случаи, има известни мъчнотии в живота, които ще срещнете, и вие още от ранна възраст трябва да знаете да се справяте с тях. Не бъдете немарливи, да кажем вие сте немарливи към вашето здраве, простудите се, казвате: Няма нищо. Но една малка простуда може да промени условията, трябва да знаеш как да премахнеш тази простуда. Имаш една малка хрема, дойде от ония отрицателните сили, всичките нечистотии да се изхвърлят навън, направете едно изпотяване, преоблечете, уталожете вашия ум, подобрете вашата храносмилателна система и гледайте да се справите с каквито противоречия имате, защото човек, за да бъде здрав, той трябва да се справи с всичките мъчнотии в даден случай. Защото болезнените състояния започват винаги с една вътрешна тревога, която човек сам може да си създаде.

Съединителните нишки в живота – трябва да поставите всяка една нишка на мястото си. Има нишки ненужни в живота, а има нишки нужни. Та всичко онова, което е нужно, вие го задръжте. Само по този начин може тази наука, която ще съедини или обобщи нещата, да ви даде един практически резултат, за да знаете как да се справите с мъчнотиите на живота. Аз наричам всяка една практическа окултна наука е добра. Сега какво влияние има упражнението, което в началото на часа направихме. Ръцете, поставени по този начин (напред с дланите нагоре), оказват влияние на известна връзка. Едно време нали така биеха децата по ръцете. Защо биеха ръцете, когато главата е виновна? Някой път учителят катошибне детето с тънка пръчица по ръцете и то веднага си дръпне ръцете назад. Учителят казва: Дай ръката си, той иска да каже: между теб и мене няма никаква връзка и той туря пръчката да направи тази връзка. Когато учителят бие ученика, то той иска да се сприятели с него. Ако туй дете има вяра и погледне учителя право в очите, учителят ще махне пръчката, но понеже детето го е страх и мисли в себе си една лъжа, крои да направи един долап, тогава у учителя се заражда едно желание да го удари. А онова дете, което знае окултната сила, ще остави ръката си, тогава учителят може да не го удари. Сега учителите са загубили пръчките си, нали сега не се позволява да се бият децата. Трябва ли да има съединителна нишка между хората? Трябва да има. Трябва едно хубаво разбиране на ония процеси, които съществуват между природата и човека. И сега няма да се занимавате с външния живот, със стария ваш живот, понеже влизаме в една година, сегашният предмет, върху който ви говоря, е отличителен при особени условия може да се говори така, понеже вие имате една

година, която не си отива и имате една година, която не идва. Сега се чудите какво ще правите със старата година, която не си отива, и с новата, която не идва. Какъв е законът на отиването и връщането в света? Да допуснем, че имате следния слог ЕЛ. В този слог се крие известна сила, как ще произнесете този слог. Накъде е движението на Е и накъде на Л? Тука имате два елемента, които се движат в противоположни посоки под прав ъгъл. Следователно, чисто от материално гледище, трябва да пазите равновесие. Какво значи ЕЛ? Човек може да произнесе този слог ЕЛ, е-то да е ударено, а може да каже ЕЛ, л-то да има ударение. Ако вие дадете ход на съгласната буква, ще добиете едни резултати и ако вие продължите първата буква Е-е-е, ще дадете друго направление, ще имате други резултати. Значи нещата, които вървят по права линия, казваме: какво ще правиш после? Движението е все в хоризонтална площ. Имаш една мъчнотия, непременно до Е-то трябва да туриш една съгласна буква, на която течението да отива нагоре към слънцето. Тогава какъв е цярът на Е-то. Е-то е един аристократ, който изисква баница, направена с масло и сирене, тогава до Е-то ще туряш Л, кажете няколко думи на български език, които започват с Л! (лоза, лимон, любов). Има известно съотношение, което се дължи на известни символи и слогове. В човешкия ум има някаква дисхармония. В разумния човешки живот той е дошъл до известно неразположение, това се дължи на някаква причина вие непременно трябва да се справите с тази причина, за да добиете известен резултат. Да допуснем, вие се сърдите. Защо човек може да се сърди? Може да се сърди, че хлябът не е донесен навреме, или че дрехата не е направена както искате, или че общата не са готови. За колко неща може да се сърди човек. На физическото поле може да се сърди за ядене, може да се сърди, че леглото не е направено или може да се сърди, че обстановката в училището, където ходи, не е добра, професорите, окръжаващата среда или пък може да се сърди, че хората, с които е заобиколен, не са в хармонично състояние с него, тогава той се намира в дисхармонично състояние с тях. Та или на физическото поле той е в хармония, или в сърдечния свят може да се намира в дисхармония, или в умствения свят. Най-първо трябва да разрешите откъде иде причината на вашето неразположение. Сега тези въпроси са важни за едно здравословно състояние.

7.18 ч.с.

Сега вземете един ваш приятел Кузман, къде е сега? Никой от вас не може да знае (и той е тук в клас). Философски така можете да кажете, но никой не знае на кое място е сега. Не се знае. Кузман сега е разпуснат; той е някъде, но къде? В дадения случай когато онази пеперуда излезне от своя пашкул, къде е пеперудата? Вие сега като идете при Кузман, ще намерите

неговия пашкул, но това разумното, къде е сега? То е извънка. Когато пеперудата отива при цветята, тя ходи само и наблюдава къде има цвята. Физически работи я занимават, само цветята я интересуват нея. По-напред тя е ходила по земята, по листата, а сега? Досега Кузман се мъчеше. Тук да не го стъпчат, там да не го стъпчат; а сега Кузман хвъркна и ще го видите, той само наблюдава тия цветя дали има тук медец, там медец, да си вземе. Той казва: Дотегна ми да кашлям все по земята и сега поне да се нахраня; и той сега си взема най-хубавия обяд, който някога е ял. Защото човек като замине на другия свят, той има най-хубавия обяд и той се разполага царски – един обяд! И след това, като направи този обяд, добрият човек ще извади и ще плати богато, а онзи, който няма достатъчно средства, той ще влезне в тази гостилница да яде, но като речеш да платиш и нямаш, гостилничарят ще те изхвърли.

Та онзи, който правилно не е разбрал живота си, като дойде до този гостилничар, ще каже: Много съм загазил тук. Та казвам, сега какво трябва да направите на физическото поле? Трябва да извадите една поука от живота на Кузман. Не трябва да пресияте работите, ако ги пресилвате, вие всичките може да се намерите в положението на Кузман. Какво ще правите сега за Кузман, имате ли една идея? Сега какво сте намислили да направите за Кузман? (По възможност всички от класа да идем на гробищата и да присъствуваме на погребението на тленните останки). Сега вие ще оставите домашните му свободни, те ще си направят, те каквото искат и вие ще си направите, вие каквото знаете – вътрешно. Един ден аз ще ви събера да направя Кузман предметно лице, за особено учение на всинца ви. Сега Кузман представлява един процес незавършен. (Иван. Кузман ми казваше: Аз виждам тук всеки живее само за себе си, дано моето нещастие послужи за урок на всички). Това индивидуализиране на всеки, когато човек иска да се индивидуализира, той всякога произвежда смъртта и тя иде като един резултат. Човек първо е един откъснат лист от дървото, той иска да бъде отделен, но той трябва да чака онзи процес на плода да узрее. Той трябва да чака. Само семката може да се посади; семката, която е слезла от дървото, това е процесът на човешката душа – завършването на душевния процес, да има един завършен плод. Само в този смисъл се разбира личността. Те не могат да го разберат. Личността и на Кузман за вас остана като един човек неразбран, тъй затворен в себе си. Но Кузман аз го считах за едно цвете, което искаше да расте в северния полюс. Той не беше в състояние да надмogne и вследствие на това, понеже не можа да надмogne тук, той трябваше непременно да си замине, за да може тези неща да ги реализира на друго място. Следователно заминаването от едно място на друго е един процес, който той трябваше да извърши; но сега ще си реализира своя план, който той мислеше да го реализира, горе ще го изпълни. Под „горе“ разбирам тези благоприятните

условия; той ще влезне между приятели, които ще му съдействуват да постигне това, което той искаше. Между вас той живееше неразбран. Той не ви разбра и вие не го разбрахте, нищо повече. Казвам, вие всички все ще се намерите в положението на Кузман. Аз не искам да гледате на външната страна на живота. Животът си има едно хубаво разрешение, вътрешно разрешение. Има неща, които може да се предприемат, да се турнат на план и да остане във вас, не един спомен, ама да запазите сегашните ваши добри отношения, да можете да се съобщавате по радиото, не както спиритистите се съобщават; има един начин за съобщение, за възприятие с възвишения свят; и може при много благоприятни условия да ви покажа един начин, по който може малко да си кореспондирате сами. Сега не е въпрос до формите, за съдържанието; но когато нещата са верни, може да има известна разумна връзка. Когато нещата станат умерени и разумни, за да можете да се чувствате във връзка, животът е разумен. А за един разумен свят, може да има тази вътрешна връзка.

Та казвам, Кузман беше един човек роден при неблагоприятни условия. На каква възраст, колко години имаше? (Таман 30 години започваше) От 30 до 33 години, това са най-критическите години, една критическа възраст. Той замина на възрастта, на която и Христос замина. Е, как считате сега, заминаването на Кузман една печалба ли е или една загуба? (Т. за него е печалба). А за вас? (За нас е загуба). Тогава ако за него е печалба, а за вас е загуба, де е ползата? Плюс и минус нали се взаимно унищожават? Те се допълнят; 5 спечелил и 5 похарчил, (има равновесие). (Донесоха в класа една голяма тепсия жито). Това е печалба сега. Кой го донесе? (За 40 дена на Соничка и Зорка от майките). Загубата е всякога, когато не можем да разберем един човек и че не сме му дали от любовта си толкова, колкото трябва. Кузман не можа да ви предаде толкова от неговата любов, колкото трябваше, и вие не можахте да приемете от неговата любов, колкото трябваше. Едно официално срещане, малко пошегуване, то е една маневра външна, но това още не е животът. Защото да обичаш един човек, трябва значи да влезнеш в неговия живот, да видиш живота му какъв е. Когато обичаш, ти и почиташ; един човек, когото ти не обичаш, ти не можеш да го уважаваш. Обичта винаги трябва да бъде свързана със закона на свободата. Да обичаш някого, това значи той да е свободен пред тебе и ти да си свободен пред него. Това значи, да обичаш някого. И да обичаш някого, който пред тебе може да бъде свободен. Да обичаш някого, значи той да бъде свободен пред тебе. И да те обича някой, значи ти да бъдеш свободен пред него. Няма ли тези качества, значи няма никаква любов. Любовта е, която дава живот. Три процеса стават едновременно: да обичаш някого, значи ти си господар. Но едновременно онзи, когото ти обичаш, трябва да го оставиш свободен; и да обичаш ти някой, значи ти да бъдеш свободен в неговата любов; и ако неговата любов те прави свободен, той те

обича. И той да те обича, значи да го оставиш свободен. И ако в неговата любов ти можеш да го направиш свободен, значи той те обича.

Та сега ще научите едно за Кузмана; тази е идеята – да бъдеш свободен! Да бъдат хората в тебе свободни и като обичаш да правиш хората свободни, и като те обичат, да те оставят и тебе свободен. Тази мярка я дръжте всякога в ума си! Там, дето се раждат известни противоречия, дето няма свобода в Любовта, с тази любов не може да се разреши и развие животът. Защото, ако допуснем, във всеки един човек живее един Божествен елемент, това Божествено начало да е скрито някъде. Каквито и да са тежестите и паденията на човека, каквито и да говори, каквито и философски разсъждения и да има, щом дойде до човека, да се установи върху този Божествен принцип – това Божественото веднага да се постави на неговото място. Защото у всинца ви сега трябва да се роди Божественото, трябва да дойдете до Божественото. Не разглеждайте човешкия живот, но Божествения човек, защото хората ние можем да се обичаме само при едно условие. Когато Божественият елемент се проявява в нас, само тогава може да се обичаме. Ти обичаш извора, не заради мястото, не за големината, но заради водата, която извира от този извор. Ти обичаш свещта, може да е голяма, но не за големината ѝ, но заради светлината, която тя дава. Любовта е приятна, защо? Заради живота. Любовта е Любов дотолкова, доколкото тя внася живот вътре у нас. И това е Любов. И ние казваме, че Любовта е по-възвишена, колкото повече живот внася и толкова Любовта е по-голяма и по-възвишена. Колкото по-малко живот дава, толкова е по-малка и по-слаба и обикновена в своите прояви. Казвам, ако вие разбихахте закона, Кузман и досега щеше да бъде при вас, но понеже няма условия тука да живее, то е тъй както синът напуска бащиния си дом и отива в странство, да стане учен човек, нали трябва да напусне дома си? По същия начин много хора трябва да напуснат земята, да идат горе да се учат. Те са не изключителни условия, но един метод.

Та съединителните нишки на живота. Кузман имаше една хубава черта, в неговия характер имаше едно пълно преоценяване. Но това е противоречие на неговата душа. Той имаше едно пълно преоценяване на силите си. Коректен, всякога той знаеше постъпката му права ли е или не. Нямаше колебание. Коректен беше в живота си, в поведението. Той се отказа от възнаграждението си; като учител, той се отказа да му платят 9 месеца по 3 хиляди лева; той веднага се отказа. Това не беше идеално. Той можеше да вземе от държавата, той служи на държавата, тези пари не са на държавата. Но той се постави на такова противоречие, искаше да каже, ако аз си допусна този разкош, ще направя друга погрешка. А човек, който допуска, който се поставя на такива противоречия. Обаче имаше нещо, с което Кузман и той не можеше да се справи. Той не можеше да се справи

със своята окръжаваща среда. Запример, той не беше в състояние да ви накара да го обичате. Да ви накарат по някой начин, не разбирам по физически начин да ви накарат да го обичате; че трябва да имаш сила, със своите мускули, или да накараш един човек със своя ум, или да накараш един човек да те разбере със своята любов. Кой е най-правият път за разбирането, кой е истинският начин? При сегашните условия хората могат да се запознаят и да се разберат само по пътя на Любовта. Идеино само така могат хората да се запознаят. На все таки и в идейния живот може да се зароди известно разногласие и във физическия живот има противоречия, а в живота на Любовта са изключени тези противоречия! В истинския живот на Любовта почти всички противоречия са изключени и ако някой път се заражда едно противоречие, то е една нишка, която пресича този свят, или от астралното, или от умственото, или от други полета. Но в Любовта сама по себе си няма противоречия. Ти си толкова свободен, обичаш някого без да очакваш нещо от него. Тебе ти е много приятно да му служиш и си доволен; готов си да пожертваш нещо без да очакваш никакво възмездие от негова страна. Тебе ти е приятно да напишеш едно писмо или да направиш една малка услуга. И дълго време ти е приятно на сърдцето. Това аз наричам Любов! А щом направиш една услуга и очакваш едно възнаграждение – да имаш един отглас на твоята любов, вече има известни материални допирни точки, в които не можеш да разбереш Любовта. Нали Любовта не мисли за себе си. Тя е благосклонна, дълго търпи.

Та казвам, законът е все същият, онези, които останат неразбрани от своята окръжаваща среда, ще заминат. А всеки, който е разбран от своята окръжаваща среда, ще бъде жив. Един човек зависи напълно от хората. Когато има голяма обич между бащата и майката, между братя и сестри, в такъв дом смъртта не влиза. А щом в един дом съществува известна дисхармония, непременно тогава почват да съхнат най-хубавите цветя. Защото онзи трън или бодил не заминават, но тия деликатните, нежните цветенца, те при неблагоприятни условия изсъхват. Та високопоставените хора, както беше организма на Кузман, той имаше едно тяло много деликатно; даваше повече, а възприемаше по-малко. И казвам ви, аз наричам заминаването на Кузман – умираше от глад. На физическото поле е тъй. В живота трябва да знаете, когато някой ви обича или когато се намирате в едно общество, дето всички мислят добро заради вас, вие се усещате свободни, душата ви се подига, вие искате да живеете и да направите нещо за тях. Но щом обществото или хората, с които живеете, не ви обичат, вие усещате едно стискане на сърдцето си и казвате: Да си замина. Имаш едно желание да си заминеш. Аз съм слушал някой път майката каже: Да останат да живеят тези малките, пък аз да си замина. Средата не е благоприятна за нея. Или някое дете от дома иска да си

замине, казва: Нека живеят другите.

Сега вие носите едно минало, с което трябва да се справите; а към вас се приближава едно бъдеще, с него какво трябва да правите? За което трябва да се пригответе; а имате и едно настояще, с него какво трябва да правите? (Да го използваме). И още друго? Само в настоящето можеш да изкажеш Любовта си. Можеш да кажеш тъй: Хранил съм го. – Това е миналото. Ще го храня – това е бъдещето. А онзи, който те обича, казва: Приятелю, заповядай двама да ядем. Това е настоящето в живота. Това е най-хубавото положение, което човек може да вземе! И най-голямата придобивка в света е, когато човек се запознае със закона на Любовта. Когато придобиеш един добър приятел, по-голяма печалба от това в света няма. И когато изгубиш един приятел в света, по-голяма загуба няма. Та казвам, вие сега, мнозина хора сега плачат за изгубените условия, а при това правим същата погрешка. Тогава (няма) никаква философия в живота, ако плачем. Плачът показва всякога, че онова, от което човек се нуждае, трябва да му се даде. И му се е дало. Щом човек плаче, показва, че има условия да се поправи. Който плаче в природата, е един признак, че може да се поправи неговият живот. То е кармически, съществуват някъде условия, при които животът може да се поправи. А щом човек не може да плаче, това показва обратното. Че няма такъв път, по който може да се поправи. Тъй щото аз тълкувам тъй. Когато хората плачат, разбирам, има условия да се изправят; а когато не плачат, аз разбирам тъй, когато ние съжаляваме. Външен плач е това. А силите, които съответстват на плача, показват друго. Защото след всеки плач, у човека настъпва едно състояние красиво. Един вътрешен мир настъпва в душата му.

Та сега ще запазите, не да ви бъде паметен Кузман, по старому трябва да му направим един паметник. Най-добрия паметник, който можем да направим. Няма по-добър паметник от този, когато човек изпълни закона на Божията Любов. Тогава ти не можеш да направиш разлика; някой път един човек заминал в другия свят, вие можете да го обичате повече. Любовта е по-идеална. Вие виждате тогава идеалната страна. Той нищо не иска от вас. И затова някои хора, като си заминат за другия свят, повече ги обичаме. Защото тогава виждаме само добрата страна. Лошото остава на земята, а най-хубавите, най-добрите работи остават в ума на хората.

Сега от това, което ви говорих, ще прекарате тия нишки във вашия живот.

(Всички прави) Отче наш. (С вдигната дясна ръка, като за поздрав). (на тръгване Учителят каза: Вземете си всички от житото).

1931_01_04 Здрава основа

Изд. София-Изгрев, 1949г.

КНИГА: Абсолютна истина, УС Год.І

ЗДРАВА ОСНОВА

Размишление

Ще прочета 16-та глава от Евангелието на Йоан.

Кое беше най-важното за вас през изтеклите четири седмици? Какъв беше лозунгът? – Че всеки трябва да се стреми към известно постижение по следния начин: от малкото към голямото. Мнозина не могат да постигнат нищо, благодарение на това, че като гледат голямата чиния, в тях се събужда лакомията. Те поглеждат към многото и мазно ядене, без да подозират, че силата на човека не иде от многото ядене. Важно е как ще ядеш и кога ще ядеш. Може да имаш много знание, без да разбираш как да го приложиш. Всеки трябва да приложи знанието си, за да го опита. Ако бяхте приложили поне една милионна част от това, което знаете, щяхте да имате големи постижения. От две хиляди години хората вървят по пътя на голямото, затова малко са успели. Те очакват големи постижения, каквито са очаквали и в миналото. Те са готови и в бъдеще да чакат. Не е лошо да чакаш, но то е губене на време. И ученикът чака деня, когато ще получи диплом, за да заеме висока служба. Това е насърчително, но не е реално. Животът има своя положителна страна. Може да ти сложат десет яденета, но ако не ги изядеш, и организмът ти не получи необходимото, ти си присъствал на външно богат обяд, а вътрешно беден. Отвън имаш много, но стомахът ти е разстроен, нищо не приема. Това значи: очите желаят, стомахът се заключва и не желае. Голямата лакомия го направила такъв. На друго място срещате човек със здрав стомах, но няма какво да яде. Единият има, а не може; вторият може, а няма какво да яде. Това, което в миналото сами не сте могли да изядете, днес ще го изядете. Важно е да намерите онази трапеза, пред която някога сте седели. Другояче казано: Човек трябва да се обърне назад, да прегледа своето минало и от него да се поучи.

Сега вие очаквате да отидете на небето и там да благувате. Може да отидете, но какво ще стане с вас, ако не можете да работите? Много просто, ще ви се смеят и ще ви върнат на земята. Ако момъкът се хване на хорото и не знае да играе, и на него ще се смеят. Ако той отиде на лозето и не знае нито да копае, нито да го превързва, пак ще му се смеят. – „Други ще работят за него.“ – Не е така. Докато очакваме други да работят за нас, нищо няма да постигнем. Закон е: който работи, придобивката е негова. Това е правото разбиране. Ако не се държите за него, ще натрупате

известен излишък върху себе си, без да го обработите. – „Нека другите работят за нас.“ – Това заблуждение е останало от дявола. – „Не е време сега да придобиваме много знания.“ – Ще придобиваш, колкото можеш, но сам ще го обработваш. Ти очакваш да получиш много, а малко даваш. Хората не успяват, защото нито взимат, колкото трябва, нито дават, колкото трябва. Затова човек страда в едно отношение от излишък, в друго отношение – от недостиг. Всяка мисъл, която не си постигнал, и всяка мисъл, която не си приложил, руши. Как да разберем това? – Не можете да го разберете, докато не поставите в живота си една здрава основа, която да изтича от Любовта. Стремете се към Любовта като плод на Духа.

Що е плодът? – Храна на живота. Казано е: „С каквото се храниш, такъв ставаш“. Например, сладките храни смекчават характера. Ако ядете ябълки, круши или други плодове, те ще внесат в характера ви такива елементи, каквито съдържат. Вие не сте изучавали свойствата на различните плодове, не знаете какво влияние оказват те върху вас. Знате ли какво действие оказват картофите върху вас? Някои ядат картофи години наред, но не са променили нищо особено. Картофите предават само едно качество на човека: правят го доволен, да се задоволява с малкото. Особено ако яде картофи при неблагоприятни условия. Понеже картофите са заровени в земята, с това те искат да кажат на човека: „Бъди доволен като нас“. Все някога ще бъдеш заровен в земята. Значи недоволният ще бъде заровен в земята, за да стане доволен. Някога човек има желание да яде картофи, а някога – ябълки. Ябълката предава следните качества на човешкия характер: прави го мек, благ, снизходителен към хората. Лицето му придобива свежест. Ако искаш да бъдеш сладък, благ, яж грозде. Изобщо, храната оказва влияние върху характера на човека. Плодовете изявяват Словото Божие. Другояче казано: Словото е създало плодовете. Като ядеш някакъв плод, трябва да знаеш какво е вложил Бог в него. Ако разбереш какво се крие в ябълката или в друг някой плод, ти ще възприемеш Словото, внесено в нея. Щом приемеш Словото, ти ще се повдигнеш. С думите „да произрастат тревата, растенията и плодовете“ Бог внесъл Словото си в тях. Така трябва да разсъждава вървацият или мистикът, за да възприеме нещата. Ако не разсъждавате така, ще имате празнини в себе си, които ще ви правят недоволни. Каквито мисли и чувства да имате, каквото знание да придобиете, без Истината нищо няма да постигнете. Питам: Какво ще остане за вас, ако плодовете изгният, книгите изчезнат, хората умрат? Ако всичко, което владее, изчезне, какво ще остане за вас? Същественото е нужно за вас. Всичко гние и се разваля, когато грешите. Щом дойде грехът, всичко се разваля и руши. Грехът разваля хубавите и красиви неща. Като ви наблюдавам, аз се чудя на вашето голямо нетърпение. Някога вярващите имат по-голямо нетърпение и от светските хора. Момък се влюбил в една мома и, където

върви тя, той е след нея. Трябва ли тя да търпи това? Според мене това не е любов. Да кажеш на човека, че го обичаш, и това не е любов. То е лъжа. Той не е ял три дни, а ти му казваш, че го обичаш. Щом го обичаш, донеси му да яде, не му говори за любовта. Кракът му е изкълчен, намести го, не му говори за любов. Болен е, помогни му. Няма дрехи, обувки, палто; донеси му, да се облече. Не го оставяй да проси. Ако е въпрос да просиш, проси от Бога, а не от хората. Който проси от хората, никога не може да намери входа на райската врата. Той не може да влезе в Царството Божие. Там просяци не приемат. Просията е допусната само за горделивите, да се смирят. След като проси и нищо не му дават, той се обижда, че не изпълнили желанието му. Какъв е законът за вярващия? От кого ще иска той? – От онзи, на когото е дал нещо; от онзи, за когото е работил.

Казвам: Бог иска да го обичаме. – Защо? – За да влезе Любов в нас; да бъдем разумни като Него. Не да бъдем силни като Бога, защото тогава ще вършим насилия. Да придобием Божията благост и разумност! Отношенията ни един към друг да бъдат такива, каквито са на Бога към нас. Само така животът на земята ще бъде сносен. Някой иска да стане проповедник и ако не успее, става му мъка. Той мисли, че проповедническата служба е най-висока. Ако стане проповедник и цитира стиха „Аз съм пътят, истината и животът“ без да разбира смисъла му, какъв проповедник е той? Христос е проповядвал и каквото казвал, всичко е вършил. Знаете ли какво означава пътят? Представи си, че си път и върху тебе хората ходят. Кажеш ли път, разбираш, че хората вървят по гърба ти. Какво означава истината? – Това, което освобождава, е истина. Следователно, ако грешникът върви по вашия път, трябва да стане праведник. Той ще измие краката си и с чисти крака ще върви, защото знае, че пътят, по който върви, е жив. Ако седиш на гърба на майка си или на някое животно, ти съзнаваш това и казваш: „Носят ме живи същества“. Казвам: Съзнаваш, че те носят живи същества, а не съзнаваш, че Земята те носи на гърба си. Тя не е ли жива? Като знаете това, ще ходите с Любов. Всяка стъпка трябва да бъде съзнателна. Знайте, че всеки момент може да стъпите върху някое насекомо или тревичка. Минаваш покрай едно дърво, погледнеш към него и казваш: „Ще се кача на него и ще отрежа един клон“. – Защо ти е този клон? – „Не ми трябва, но искам да го отрежа.“ – Това означава липса на отношение към живота. Като сте дошли на земята, вие трябва да имате свещена идея за живота. Трябва да имате свещена обхода към разумната природа. Хората секат горите безмилостно, искат да печелят от тях, да забогатееят. Право е желанието на човека да бъде богат, но методът му за постигане на това желание е крив, неестествен. Един брат от Варна, в желанието си да забогатее изгуби всичко, каквото имаше. Той влезе в едно предприятие за производство на дървени въглища. Отиде във Врачанско, да сече гора, по-лесно да правят въглища. Обаче вместо да

забогатее, той обедня. Невъзможно е да станеш богат чрез изсичане на горите. Покажете ми един рибар, който с ловене на риба да е забогатял. Покажете ми един воденичар, който с мелене на жито да е придобил нещо ценно. Докато мелиш брашното, не може да станеш истински човек. Да смелиш малко брашно, колкото за тебе, това се позволява, но да продаваш, с цел да забогатееш, тук законът е строг. Нямах право да измъчваш житото. Във време на глад може да го мелиш, но в друго време не се позволява. Ще мелиш житото, ако Бог ти позволява. Първо ще направиш молитва и после ще го мелиш.

Помни: Доброто и злото, които правиш, ще се върнат на твоята глава. Доброто ще се разлее на главата ти като масло, а злото – като нечиста вода ще се разлее по лицето ти. Маслото на главата ти ще бъде такова благословение, както водата за изсъхналите цветя. Законът за доброто и за злото е един и същ. Той хваща еднакво и младия, и стария; и учения, и простия; и животните, и растенията. Паразитите смучат соковете на дърветата и цветята, но законът хваща и тях. След време и те се израждат. Ще кажете, че Божествените закони са строги. – Строги са за онези, които не искат да ги изпълняват. Щом сте влезли в Божествения път, ще ги прилагате. Не мислете, че вие сега изучавате Божествените закони. Още със слизането си на земята човек се учил как да живее. Докато е на земята, човек непрекъснато учи. Учителят казва на ученика: „Иванчо, брой от 1 до 10“. Иванчо брои: „1, 2, 3, 4, 5...“ – Какво означава единицата? – Мярка за измерване на всички величини. – Така е, единицата е основната мярка, без която нищо не се постига. Тя урежда всичко, тя управлява света. – Какво означава двойката? – Тя е кофа с която се пренасят нещата от едно място на друго. Двойката учи хората как да си помагат. Тя означава пълнене и празнене. – Какво означава тройката? – Тя учи човека да оценява нещата, както търговецът слага цена на стоката си. Който оценява нещата, той има право да яде и пие. Той е уравнил силите в себе си.

И тъй, като мислиш за единицата, ще мислиш за Бога като свещена идея. Щом помислиш за Бога, всичките ти работи да се оправят. Ако си недоволен от живота си, да станеш доволен. – „Защо съм дошъл на земята?“ – Да изпълниш програмата на своя живот и да познаеш Бога. – „Не съм разположен да уча.“ – Дали си разположен, или не, това не е важно. Ще изучаваш всички уроци, които ти се преподават. Щом изучиш зададените уроци, ще ти се предадат нови. Външният и вътрешен учител трябва да са в съгласие. Казвате: „Ние сме прости хора“. – Според мене простият подразбира ленив човек. Който от вас каже, че е прост и не разбира нещата, това показва, че той не е учил на времето, когато учителят преподавал. Когато си бил в рая, където си слушал лекциите на Бога, на светиите, на ангелите, тогава ти не си учил. Сега отново си дошъл на

земята, да се учиш. Лесно е да кажеш, че не знаеш кое е право, и кое – криво; че не знаеш как да постъпваш. Ти си длъжен да различаваш правото от кривото. Ти си длъжен да обичаш, да правиш добро. Бъди искрен и си кажи: „Зная кое е право и кое – криво. Мога да обичам и да правя добро, но не искам“. Човек е способен за всичко. Той трябва да се обърне към Бога и да приеме Неговото благословение. Казваш: „Аз разбирам вече този предмет“. – Това не е достатъчно. Щом разбереш един предмет, ще започнеш друг. Например, можеш да рисуваш, да пееш, да свириш. – Въпреки това, много още има да рисуваш и да пееш. Не е достатъчно само да предадеш чертите на лицето. Как ще предадеш характерните черти на човека с четката? Не е достатъчно само да свириш и да пееш, но да вложиш съдържание и смисъл в свиренето. Всеки тон трябва да отговаря на съдържанието и смисъла на думите. Пееш за Любовта, но тонът не отговаря на Любовта. В това разногласие не можеш да очакваш резултат. Пееш за Любовта, но и гласът ти не отговаря на нейното съдържание. Какво очакваш от такова пеене?

Следователно много мъже и жени минават за прости, защото не са пели, както трябва. Готвачът може да е майстор в работата си, но достатъчно е да пропусне нещо необходимо в яденето, и работата му да се развали. Онзи, който люби, е добър готвач. Който не люби, не готви добре. Ако ядеш такова ядене, ще се разболееш.

Днес всички хора се нуждаят от правилно разбиране за живота. Човек се нуждае от здрава основа. Където е Божието благословение, там основата е здрава. Ако се молиш на Бога и Той не те слуша, нямаш здрава основа. Това показва, че в тебе има нещо криво, ограничено. Бог приема молитвата на онзи, който има широта в себе си. Направиш една грешка – изправи я. Тя не е само твоя. Удариш някого, друг му пукне главата, а трети го убие. Казваш, че твоята грешка е малка. Обаче ти си дал повод за другите две грешки. Не вдигай ръка срещу човека, за да не те последват и други. Лошата постъпка на един човек се свързва с лошите постъпки на другите хора. Като знаеш това, пожелай доброто на човека. Ако ти не можеш да го направиш, по-добри хора от тебе ще възприемат твоето желание и ще му направят добро. За това е казано, че за всяка дума, за всяка мисъл и за всяко чувство ще даваш отчет. За всяко нещо, което правиш, ще получиш или благословение, или наказание. Една постъпка – добра или лоша, не отива само до човека, към когото е отправена, но и до ангелите, и до Бога, и носи своите последствия. Добрата постъпка ще донесе своето благословение десетократно. Лошата постъпка, като мине през ада, и тя ще донесе своя принос. Добро или лошо, всичко се слага върху гърба на човека.

Казано е в Писанието: „Божие благословение ще дойде върху вас“. – „Кога?“ – Когато изпълнявате Божествените закони. Ако ги нарушавате, благословието ще ви се отнеме. Работете за въдворяване Царството Божие на земята. Само така Духът Божи ще работи във вас. Станете членове на Царството Божие. Никой не може да намери благото на земята, докато не е работил за идване на Царството Божие в него. И Духът Божи не може да го посети. Ще кажете, че това е вътрешната, мистичната страна на живота. Ще кажете още, че сте остарели, че не е време да се занимавате с такива работи. – Вие сте остарели от леност, т.е. от нежелание да учите. „Искам да се подмладя.“ – Започни да учиш. – На кой барабан се наслая прах? – На онзи, който не се бие. – Коя нива буренясва? – Която не се оре и копае. Може ли да ореш, копаеш и сееш нивата си, и тя да не се благослови? Вътрешната работа, както и външната, изисква оране, сеене и жътва. В това се заключава красотата на живота. Да реализираме желанията, които Бог е вложил в нас. Когато ни изпратил на земята, Бог имал желание да изпълняваме Неговата воля. Ако изпълняваш волята Му, Той се весели в тебе. Ако не я изпълняваш и злоупотребяваш с благата, които ти е дал, Той се наскърбява. Той вижда, че страдаш и с това ще удължиш пътя си. Ти губиш добрите условия на живота и като малкото дете, което постоянно се цапа, виждаш недоволното лице на Баща си. Какво може да се очаква от онова дете, което постоянно цапа дрехите си, къса книгите си, бие децата и краде плодове от чужди градини?

Сега ние се събираме заедно, четем молитви, размишляваме, за да бъдем благоутодни на Бога във вътрешния и във външния си живот. Външният живот е основан на вътрешния. Каквото става вътре, това става и вън, там всичко се реализира. Като знаеш това, прави всичко за Господа. Ако мислиш, мисли за Господа. Не си ти първият, който мислиш. Над тебе има същества, които мислят още по-добре. Ако ти решаващ една проста задача, те решават сложна задача. Като решават своята задача, с това те помагат и на тебе, да решиш правилно задачата си. Напредналите братя ти посочват правия път. Те казват: „Ако работиш така усърдно, както си започнал, очаква те славно бъдеще“. – „Потъмнял съм, погрознял съм, лицето ми се набръчкало.“ – За да светне лицето ти и да изчезнат бръчките ти, трябва да прилагаш закона на любовта и справедливостта, както и закона на истината и свободата. Истината ще те освободи, ще ти покаже как да се отнасяш със слугите си, с всички, които ти служат. Гледаш небето, осеяно с безброй звезди. Те ти служат, осветяват твоя път. Като дойде Истината, ти ще бъдеш свободен. Тогава, като срещнеш ангел, няма да се уплашиш и да паднеш на земята от страх, но ще го поздравиш и ще пожелаеш да те научи нещо. Ангелът ще те запали, ще гориш, без да изгаряш. Това е свещеният огън на Любовта. Не бягай от Любовта, но приеми я в себе си. – „Запали се сърцето ми.“ – Не се страхувай. Ако

ангелът го е запалил, ти ще придобиеш нещо ценно.

Следователно не бягай, нито се страхувай от ангела, но се моли. Ако срещнеш мечка, пак не бягай. Моли се да те отмине. Тя ще затвори очите си и ще мине край тебе, без да ти причини някаква пакост. Ако си от праведните, които познават Любовта и я прилагат, мечката ще седне пред краката ти, като котка, ще те погледне в очите и ще каже: „Можем ли да живеем като братя?“ Ти ще я погалиш по гърба и след това ще се разделите. Който иска да разбере, дали обича Бога, нека отиде в гората, при мечките. Ако мечката седне пред нозете му, той обича Господа и живее в неговата любов. Ако не обича Бога, ще види и пати. Всички животни, цялото Битие е в ръцете на Бога. Той е създал всичко. – „Има лоши мечки.“ – Ако мечката е лоша, има причина за това. Бог я създал добра, а защо е изменила естеството си, причината е скрита другаде, не е в Бога. Всичко, създадено от Бога, е добро. – „Защо са лоши мечките?“ – Аз оставям този въпрос настрана и питам: Защо човекът, създаден по образ и подобие на Бога, е лош? – „Защо не мога да ставам сутрин рано?“ – Защото си ленив. – „Защо понякога съм недоволен?“ – Защото не си в хармония с Цялото. – „Защо работите ми не вървят добре?“ – Защото не следваш Божия път, вършиш неща без позволението на Баща си.

Една млада мома поканила на гости своя възлюбен, без знанието на родителите си. За да бъде свободна, тя заключила вратата на стаята си. По едно време, бащата похлопал на вратата, но никой не се обадил. Бутнал дръжката на вратата, тя се оказала заключена. – „Защо си заключила?“ Дъщерята пак мълчала. Трябвало тя да бъде искрена, да каже на баща си: „Татко, моят възлюбен е тук, дошъл без твое позволение“. Казвам: Когато човек не живее по Бога, това показва, че в стаята му е влязъл друг, без позволението на бащата. Дъщерята няма право да приема гости без позволението на баща си. Тръбата, през която минава чиста вода, няма право да се отклонява от пътя си и да приема нечиста вода. Ако не следвате правия път, колкото и да се молите, колкото и да плачете, няма да имате резултат. Онзи свят е пълен с нереализирани молитви, с неизпълнени заявления. Като преглеждат тези молитви и заявления, разумните същества отговарят: „Това са все човешки лъжи“. Кой не е писал, че това и онова ще направи, а не го изпълнил? Ново поколение трябва да дойде! То ще вземе тези писма и заявления и ще ги изпълни. Тази планина от неизпълнени обещания трябва да се премахне. – Как? – Като се изпълнят всички обещания, дадени от вашите родители, от вашите деди и прадеди. Това индусите наричат карма. Животът трябва да се преобрази. – С какво се храни сегашното поколение? – С огризките на миналите поколения. Днес Божественото в човека е опетнено, а трябва да се очисти. Това, което майката предала на сина, пак се връща към нея. И

това, което синът дава на майка си, също се връща към него. – „Кажете ни нещо ново.“ – Това, което ви говоря, е ново, никъде не е писано, в никоя книга няма да го намерите. Под нови работи вие разбирате да ви осигуря живота, да ви дам по няколко хиляди лева, да си купите, каквото ви е нужно. Това е старият живот, а не новият. Това са забавления в живота.

Често ме канят на гости, гощават ме. С мене заедно канят и други. Като погледна чинията, в която сипват ядене, аз познавам човека, който ще яде в нея. Също така по парчето хляб пред човека, познавам какъв е характерът му. И най-малките неща, с които човек се ползва, говорят за неговия характер. В живота на сегашния човек трябва да стане промяна, да се преобрази той умствено и духовно. Всеки трябва да има чиния, лъжица и вилица, но те трябва да отговарят на известни условия. В живота на човека, както на обикновения, така и на възвишените същества, са нужни положителни, здрави принципи. Така се създава здрава основа на живота. Който прилага тези принципи, той се развива правилно. Който не ги изпълнява, той остава последен в живота. Следователно ще работите, както работят всички разумни хора.

Прочетете 14-та глава от Евангелието на Йоан, 20-ти стих: „В онзи ден вие ще познаете, че аз съм в Отца си, и вие в мене, и аз във вас“. Всеки от вас да прочете още четири глави от същото Евангелие и да извади основните мисли от тях. Като приемете една Божествена идея в себе си, вие ще се измените, животът ви ще се подобри, ще минете от едно състояние в друго. Писанието казва: „Ще минете от слава в слава“. Това значи: ще минете от един клас в друг; от една степен в друга; от едно състояние в друго. Това показва, че ние вървим в правия път. През тази година е нужно за всички да се повдигнете в съзнанието си. И тогава, преди да поискате нещо от Бога, Той ще ви го даде. Когато сме в съгласие с Бога, Той ще изпълни желанията ни. Всяко желание в човека, което иде по закона на Любовта, Мъдростта и Истината, ще се изпълни преди той да го е изразил. Ето защо, ние трябва да вървим по пътя на Божията Любов. Започвайте всякога от малкото, то е началото на планината. Които са минали преди вас, показват пътя на изкачването.

Казано е в 16-та глава от Йоан: „Истина, истина ви казвам, че вие ще заплачете и възридаете, а светът ще се възрадва; и ще бъдете оскърбени, но скръбта ви ще се превърне на радост“. (– 20-ти стих.) Вие не сте достигнали още дотам, но изкачването на другите показва, че и вие можете да се изкачите. Това е постижимо. Желанието на Бога е да се изкачим на този връх. И като се качим на върха, ще започнем най-важната работа. – Какво означава качването на върха? – Искате да отидете при един велик човек. Отиването при него е изкачване на върха. Като стигнете там, ще чакате

великия човек – Учителя, да ви каже нещо. След това ще се върнете. Само на високия връх на планината могат да ви се кажат тези думи. Там ще намерите вечния извор, от който да пиете. Това означава идването на Духа. Той иде на земята, за да ни поощри за усилена работа върху сърцето. Да бъдем проводници на Божията истина и на Божията мисъл!

„Жена, кога ражда, на скръб е, защото е дошъл часът; а когато роди детето, не помни вече тъгата си поради радостта, че се е родил човек на света.“ (– 21-ви стих.)

Сега са нужни хора, които изпълняват волята Божия. Малко са такива хора. Една светска жена ми каза: „Аз съм вече 40-годишна жена и досега съм срещнала само един добър човек“. – Достатъчно е, че си срещнала един добър човек. Аз правя следния извод: Ако 10 милиона хора срещнат по един добър човек, това значи, че на земята има десет милиона добри хора. Вие сте срещнали само един добър човек, защото другите са били заети. Когато половината от света станат добри, светът е вече оправен. Ако за 40 години тази сестра е срещнала само един добър човек, колко хора са лоши? Ако не сте се проявили в доброто, имате условия да го проявите. Не пропускайте условията! Сестрата продължи: „Съжалявам, че срещнах късно този добър човек. Да бях го срещнала, когато бях млада“. – Не си го срещнала късно. Да благодарим, че сме срещнали Бога на пътя си!

„Така и вие сега скръб имате, но аз пак ще ви видя, и ще се възрадва сърцето ви, и радостта ви никой няма да отнеме от вас.“ (– 22-ри стих.) – Макар и на 40, или на 50, 60, 70 годишна възраст сте срещнали добрия човек, по-добре късно, отколкото никога. Като го срещнете, ще благодарите. Това е една възможност да се подмладите. И всички писма с дадените от вас обещания трябва да се изпълнят.

Божието благословение да бъде с вас!

Утринно Слово от Учителя, държано на
4 януари 1931 г., 5:00 ч. сутринта, София, Изгрев.

1931_01_07 Новата епоха

Издание 1940г., София

КНИГА: Просветено съзнание, ООК Год.Х, Том 2

НОВАТА ЕПОХА

Размишление.

Тема за следния път: „Произход на човешкия мозък“.

Когато развива някаква тема човек трябва да мисли право. За да развие темата добре, той трябва да се спरे първо върху основните и отличителни черти на предмета, върху който ще пише или говори. За пример, водата има много свойства, но едно от тях е отличително. Когато говорим за водата, ние имаме пред вид нейното състояние и чистота. Тя е течна и бистра. Ако има примеси, тя изменя свойствата си. Кое е главното свойство на светлината? Като говорим за свойствата на водата и на светлината, ние имаме пред вид живота. Отличителните белези на живота са. чистота и светлина. Значи чистият живот носи светлина в себе си. За да разбере живота в неговата целокупност, човек трябва да върви от физическото към духовното, т.е. от външната към вътрешната му страна. Духовното изобщо не заема никакво време и пространство. Как се разбира това? Каквото е отношението между духа и плътта, такова е отношението между външната и вътрешна страна на живота. Те са. две противоположни неща, които не си хармонират и се намират в постоянна вътрешна борба.,

Слушате някой да казва, че му е тежко на душата. Друг казва, че му е тежко на сърцето и тъмно в ума. Къде е душата му и той не знае. Къде се намират умът и сърцето му човек знае, но кой ум и кое сърце чувстват тъга и тъмнина? Те не са. физическият ум и физическото сърце на човека. Друго сърце и друг ум има човек и с тях възприема явления и чувствания от духовния свят. Това са отвлечени неща, за които може да се говори само на човек, който е минал през тях. За да дойде до отвлечените работи в живота, човек трябва да започне от видимото и постепенно да отива към невидимото.

Като ученици вие трябва да изучавате първо законите на физическия свят, а после законите на духовния и на Божествения свят. Това значи отиване от видимия към невидимия свят. За пример ако човек не знае свойствата на водата, никога не би могъл да се домогне до отличителните черти на живота. Една от характерните черти на водата е нейното разположение да тече надолу, по наклон, и да се качва нагоре в пространството. Когато я пуснат да тече, тя намира най-малкия наклон и се спуска надолу. Щом я поставят при условия да се изпари, тя отива нагоре, високо в

пространството. Като пара водата се качва нагоре; като течност тя слиза надолу по наклон, а като твърдо тяло, във вид на сняг и на лед, тя остава на едно място. Какво прави водата като пара, като течност и като лед?

И в трите си състояния водата играе важна роля в природата и живота. Ако не вижда и не разбира значението на водата в природата, човек казва, че колкото да мисли нищо не се постига. Мисълта е вода, която тече. Тогава човек трябва да се запита какво допринася водата в природата. Според мене течащата вода допринася много неща. Следователно и мисълта допринася много неща. Ние нямаме предвид обикновената човешка мисъл, която се отнася до дребнавостите на живота. Ние говорим за възвишената творческа мисъл. Освен възвишена мисъл има и такава мисъл, която се налага на човека въпреки неговото високо съзнание. За пример, за какво мисли гладният? За хляб. За какво мисли жадният? За вода. За какво мисли болният? За здраве. При тези състояния човек не може да мисли за възвишени работи. Той се интересува само от въпроса как да се справи с глада, с жаждата, с болката си.

Кое е най-важното нещо в живота? В живота на всеки човек има нещо важно, което той сам трябва да съзнава. Всеки ден носи със себе си един важен момент. Кой е този момент човек сам трябва да го намери. Не намери ли този момент животът му става еднообразен и безсмислен.

Някой казва, че най-важното нещо в живота му е да бъде добър, умен, морален. Това са дадени величини, които се отнасят до всеки човек без изключение. За това не трябва да се говори. Има ли смисъл водата да казва, че трябва да бъде течна, или светлината да казва, че трябва да бъде светла? Това се разбира само по себе си. Земята не е земя, ако не е твърда; водата не е вода, ако не е течна; светлината не е светлина, ако не е светла. На същото основание казваме: човек не е истински човек ако не е добър, умен и справедлив. Ще кажете, че човек трябва да има твърд характер. Какво разбирате под думите „твърд характер“? Характерът не може да бъде твърд. Думата „твърд“ подразбира нещо, което не се огъва. Щом не се огъва, то се чупи.

Значи човек трябва да има устойчив характер, а не твърд. Който има устойчив характер, той издържа на всички мъчнотии и изпитания. Каквито бури и ветрове да го брулят, той ще се огъва на една и на друга страна, но никога няма да се чупи. Ще се огъне малко и пак ще се върне в първото си положение. Ако намисли да направи някакво добро каквито мъчнотии да срещне, той ще го направи. Не изпълни ли добрите си желания, откаже ли се да помогне на някого, човек е неустойчив по характер. Той ще се отклони от желанието си да направи добро на някого,

а после ще съжالياва. Представете си че този човек, на когото сте искали да направите добро, след един месец заеме висока служба. Какво ще бъде положението ви? Ще съжالياвате, че не сте му направили добро. Като човек, който заема висока служба, той има възможност да ви се отблагодари, но вие се лишавате вече от тази благодарност. Ние отиваме по-далеч и казваме: правете добро за самото добро, а не за това как ще ви се отплатят. Следователно всяко добро, което човек прави, има за резултат някаква вътрешна придобивка. Няма добро, което да не носи своите добри последиствия. Без да очаква човек нещо от доброто, което е направил, само по себе си то има добри резултати.

Когато говорим за доброто трябва да знаем, че само любещият човек прави добро. Щом се заговори за любовта хората или се страхуват, или се въодушевяват. Които разбират любовта, въодушевяват се от нея и я наричат слънце на живота. Наистина, изгревът на човешкия живот наричаме живот на любовта. Казано е в Писанието: „Старото слънце ще залезе, ново слънце ще изгрее.“. С други думи казано: старата любов ще залезе, нова ще изгрее. Когато новото слънце на живота изгрее, всички хора ще възкръснат. Казано е още, че слънцето, луната и звездите ще потъмнеят. Защо? За да дадат място на ново слънце, на нова луна и на нови звезди.

Ако разглеждате тази мисъл буквално, ще извадите едно заключение. Обаче в преносен смисъл тя означава, че старите идеи ще изчезнат както тревите и цветята растат, изсъхват и се заместват с нови. Идеите растат и се развиват както растенията, животните и хората.

Човек казва, че не може да расте и да се развива без светлина, без въздух, без топлина, без вода и без храна. Вярно е, че без тия елементи човек не може да се развива, но те са външни условия само. Има още елементи, без които човек не може да се развива. Те са вътрешни или духовни условия. За да използва правилно външните условия човек трябва да разбира какво представляват те в духовно отношение. Не е достатъчно човек само да пие вода но трябва да знае как да я пие, да използва нейната физическа и духовна сила; не е достатъчно човек само да приема въздух в дробовете си, но той трябва да знае как да диша. Индусите имат специални методи за дишане, които европейците не могат да прилагат. Ако поставите европейца на режима, на който индусите се подлагат, той едва би издържал.

Не е лесно човек да живее по известни правила и режими. Искане ли да се подложи на някакъв режим, той трябва да го спазва редовно, както акробатът спазва правилата за своето физическо развитие. Колкото да е

тежко прилагането на известен режим, човек все трябва да работи нещо. Не иска ли да прилага известен режим, той ще създаде във физическото или в духовното си тяло някакви натрупвания, които се отразяват вредно върху психическото му състояние. Някога човек има разположение на духа си, иска да направи едно добро дело, но изведнъж го налита мъка, скръб, някаква тежест, и той се отказва от доброто, което е намислил да прави. Той си казва: аз ли се намерих да мисля за доброто на другите хора? Всички хора трябва да мислят както за своето добро, така и за доброто на своите близки без да се смущават кога ще го реализират. За добрите желания човек не трябва да поставя никакъв срок. Да прави човек добро е отлична идея, но тя не е излязла от ума на един човек само. Много хора мислят върху тази идея. Тя излиза първо от Бога и минава през много човешки умове. Следователно дойде ли някаква идея в ума ви първо проверете отде иде тя и тогава я приемайте. Като я приемете, намерете съответно място за нея и започнете да я поливате, да я храните, докато закрепне. Представете си, че в ума ви дойде идеята за любовта и пожелаете да я видите реализирана. Вие започвате да си рисувате някакъв образ с особени качества и търгвате да го търсите между хората. Ако не можете да го намерите на физическия свят, ще го намерите в духовния или в Божествения. Невъзможно е човек да има образ за нещо, което не съществува. По отношение на Битието всяко нещо е реално. Ние казваме, че това или онова е илюзия, но по отношение на Битието никакви илюзии не съществуват. Илюзии съществуват само тогава, когато отношенията между нещата не се разбират. Ако някой човек мисли, че е обичан от някого, той може да се лъже само по отношение на любовта на този човек, но не изобщо по отношение на любовта. Този човек обича, но не него. Той е готов да каже, че обектът на неговата любов е друг някой. Казвате: нали Христос е учил да се обичаме едни други? Христос е проповядвал, че хората трябва да се обичат, но тази идея трябва да се разбира малко по-особено. Ако някой купувач отиде на пазара да си избере едно гърне той няма да вземе първото, което види. Всички гърнета са. правени от един майстор, но купувачът ще избере едно от тях и то тъкмо това, което му подхожда. От многото гърнета той ще хареса едно и него ще купи. Купувачът търси такова гърне, което да отговаря на идеята му. Може да има по-хубави, по-големи от това, което той е избрал, но те не отговарят нито на вкуса, нито на идеята му. И тъй, ако между гърнците на гърнчаря съществува разнообразие, колко повече между хората. Ако към гърнците на гърнчаря има специфично харесване и специфична обич, колко повече към хората. Въпреки това хората казват, че трябва да се обичат. Това е общо казано. Трябва да живеем. И това е общо казано. Да обичаме е едно нещо; обичам е друго нещо. Да живеем е едно нещо; живея е друго нещо. Да сме здрави е едно нещо; здрав съм, това е друго нещо. Как трябва да обичаме? За любовта няма правила. Ако говорим за любовта на сегашните

хора ние ще се заразим от нея. В любовта на съвременните хора има нещо болезнено. Те са. внесли в нея някакъв елемент, който е я опетнил. Благодарение на този елемент хората са изгубили доверие един към друг. Ако проявиш любовта си към някой здрав човек той ще си помисли, че искаш да го използваш в нещо - ще се усъмни в любовта. Ако проявиш любовта си към болния ти ще го вдигащ, слагащ, ще му услужваш. Както да го пипаш, все ще му причиниш някаква болка. В края на краищата и той ще се усъмни в любовта ти, ще помисли, че искаш да му отмъстиш за нещо. За да изправиш погрешката си, ти ще му донесеш мляко, някаква чорба, да си хапне малко. После ще го бутнеш да го настаниш удобно, пак ще му причиниш болка. Той започва да мисли, че не го обичаш. Както да проявявате любовта си към хората вие не можете да ги задоволите, все ще се породи известна дисхармония между вас. Кой разваля хармонията: здравият, който услужва, или болният, на когото услужват? За да се прояви любовта в нейното естество и за да я познаят хората, преди всичко те не трябва да имат никакъв дефект - физически или психически. Те трябва да бъдат крайно внимателни едни към други, да не накърняват чувствата си.

Като говорим за любовта, ние имаме пред вид Божията Любов, а не човешката, проявена на земята. За любовта се говори въпреки това. Хората си задават въпроса обича ли ги Бог или не. Да се задава такъв въпрос това значи да не разбират какво нещо е Божията Любов. Казано е в Писанието: „Бог е Любов.“ Може ли да се питате обича ли ви Бог? Веднъж знаете, че Бог е Любов. Това показва, че всяка Негова проява, малка или голяма, е любов. Трябва ли да питате водата готова ли е да утоли жаждата ви? Няма смисъл да се задава такъв въпрос. Водата има свойството, като влезе в устата на човека, а оттам в стомаха, в корема му, да утоли жаждата му. Въпросът не седи в това готова ли е водата да утоли жаждата ви или не, но в това, готови ли сте вие да отидете при нея, да се огънете малко, да отворите устата си, за да влезе тя вътре. Обаче ако очаквате водата да дойде при вас и да влезе направо в устата ви, без да се приспособите към нея, много време ще чакате. Тя ще мине и замине край вас, без да уталожить жаждата ви. Към горделивите и тя е горделива; към смирените е крайно внимателна и услужлива.

Като не разбират законите на любовта съвременните хора се проявяват като аристократи. Те седят на едно място и чакат любовта да им дойде на крака. Любовта не се подчинява на неразумните и невежи хора. Тя е готова да служи на всеки, който я познава и разбира. Ако сте жадни какво трябва да правите? Ще потърсите някой извор да уталожите жаждата си. Щом намерите извора, ще коленичите пред него и ще пиете от водата му, докато задоволите жаждата си. Следователно вие трябва да отидете при

извора а не той при вас. Любовта е великият извор на живота, при който всеки сам трябва да отиде и да задоволи жаждата си. Не постъпи ли така, той ще се натъкне на големи разочарования и противоречия. Какво виждате днес? Всички хора бягат от любовта, разочаровани са от нея. Майката, бащата, децата, учителите, държавниците са разочаровани от любовта. Къде бягат? В гората. Като отидат в гората и прекарат там известно време отново ще ожаднеят и ще кажат: няма какво да се прави - ще отидем на извора да се напием с вода. Колкото да бягате от любовта, пак ще отидете на извора със стомната си да налеете от нейната вода. Който пие от водата на любовта, той се радва на здраве и дълъг живот. Като пие от водата на любовта, човек има възможност да полива и отхранва в себе си нейните семена, за да може един ден да се храни от сладките ѝ плодове. Не само човешкият живот, но и животът на всички живи същества се поддържа от плодовете на любовта. Когато хората се обичат, взаимно си помагат и животът им става лек.

Въпреки разочарованията на хората от любовта те пак се стремят към нея. Защо? Те съзнават, че разочарованията им се дължат на нещо неправилно в любовта, което е вмъкнато от самите тях. Всъщност истинската любов не води към никакви разочарования и противоречия. Една от причините за разочарованията на хората е тяхното користолюбие. Тъй щото, дойде ли до любовта, човек трябва да се освободи от всички користолюбиви мисли и чувства. Само при това положение той може да разбере любовта и да се ползва от нея. Иначе той ще слуша да му се говори за любовта но ще я разбере толкова, колкото немусикалният човек разбира класическа музика. Той слуша тази музика, напруга се да я разбере, но в края на краищата, ако е българин, казва: по-добре да бяха ми изсвирили едно хорце, да си тропна малко. Ако е руснак, ще каже: по-добре да бяха ми изсвирили един казачок, да си поиграя малко. Турчинът ще иска да чуе някакво маане. С една дума казано: само онзи може да придобие любовта, който я разбира, който е готов да я приложи.

Като изучавате проявите на човека виждате, че той се движи постоянно между скърби и радости. Видите ли, че някой е много радостен, играе, скача, ще знаете, че след кратко време, след няколко часа или няколко дена състоянието му ще се превърне в скръб. Понеже природата обича вълнообразните движения човек не остава дълго време в скръбта си. От скръб той минава в радостно състояние, отдето след време се натъква на нова скръб. Тъжните чувства се предават по дълги вълни, а радостните - по къси. Изобщо има чувства, които могат да се предават само чрез бърз темп, а други - чрез бавен. Човек минава през скърби и радости за да разбере живота в неговата целокупност. Ако не мине през смъртта, той не може да разбере живота; и ако не мине през живота, той не може да

разбере смъртта. Който разбира вътрешния смисъл на живота, той вижда вътрешната връзка между всички явления, между всички хора, вследствие на което не изпада в заблуждения и противоречия. Той знае, че ако един човек придобие известно благо, и другите хора могат да го придобият.

В стремлението си да постигнат своите желания една категория хора мислят, че сами, независимо от другите, могат да реализират желанията си. Втората категория хора мислят, че човек сам не може да постигне желанията си. Те казват: „Ако ближният ми се спаси и аз ще се спася.“. Те уповават на Христа. Защо? Защото имат отношение към Него. Христос може да помага само на онзи, който има правилни отношения към Него. Ако приятелят ви е богат човек, той непременно ще ви помага. За да ви помага вие трябва да имате правилни отношения към него. Иначе ще минавате и заминавате край къщата му без да имате достъп до него. В първия случай богатият човек представлява доброто, във втория - злото. Добрите отношения водят човека в рая, а лошите - в ада. Мнозина се страхуват от ада, не искат да помислят за там. Чудно нещо! Христос влезе в ада, а те не искат да влязат. Адът е място, през което всеки човек трябва да мине.

Какво представя адът? Според някои адът се намира в центъра на земята. Според други адът не е материален. Той не е нито на земята, нито на луната. Много описания са дадени за ада, но те не отговарят на действителността. Много предположения се правят за живота в ада, но те почти не отговарят на това, което адът представлява. В ада живеят напреднали и ненапреднали същества. Какво нещо е адът, какви същества живеят там, това не ви интересува. Обаче защо ви говоря за ада? Все имам някаква цел. Ако в дома ви дойде някоя ваша стара приятелка и започне да ви запитва за сина и за дъщеря ви, тя непременно има някакъв интерес. Какъв интерес може да има? Тя е намислила да ожени дъщеря ви или сина ви за някоя своя внучка, или за някой свой внук. Тя иска да разбере имат ли намерение синът или дъщерята да се женят. Щом разбере намерението им, тя пристъпва свободно към въпроса.

Когато става въпрос за женитба повечето хора казват, че женитбата е естествен процес и всеки трябва да мине през нея. Ако това е абсолютно вярно и се отнася до всички хора как ще си обясните стиха от Евангелието, дето Христос казва: „Които се сподобят с духа Христов, нито се женят, нито за мъж отиват.“. Сегашният живот на хората се отличава по това, че е временен. За това именно те се стремят към вечния живот. Временните, преходни неща сами по себе си изчезват. Те са. случайни неща. Човек не се е родил със сабя и пушка в ръка, нито с раница на гърба, нито с играчки и кукли. Тия неща са. създадени като резултат на временния човешки живот.

Един ден с него заедно и те ще изчезнат.

Човек трябва да се освободи от второстепенните неща в живота си и да остане само със съществените. Чрез същественото само човек може да се домогне до Великата истина в живота. Несъществените неща са. украшения, от които човек трябва да се освободи. Може ли да се моли на Бога онзи, който се е облякъл в царска мантия, с корона на глава, със златни пръстени на ръцете си? И да иска той не може да се моли усърдно. Мисълта му ще бъде заета само с украшенията и с неговото високо положение. За да се моли усърдно и молитвата му да бъде приета от Бога, той трябва да се откаже от своето високо положение, да забрави своя царски сан, да покрие главата си с вретинце, както е казано в Библията. Смирение се иска от човека.

Следователно за да се облече с дрехата на смирението, преди всичко човек трябва да отиде на баня да се окъпе добре. Смирението подразбира външна и вътрешна чистота. Човек трябва да знае как да се облича и съблича. Човек трябва да знае какво да прави със своите новородени идеи и желания. Мнозина минават за бременни, но често помятат своите идеи. Ония, които не помятат идеите си, дохождат до раждането им, но после не знаят как да ги отрежат, вследствие на което ги влачат с себе си. Лишени от условията на утробата, лишени от условията на почва, дето могат да се развиват идеите, сами по себе си, умират. Всяка идея трябва да се посади в земята, да може самостоятелно да расте и да се развива. Между идеите и човека, който ги е родил, има известно отношение но това не значи, че той трябва да ги държи постоянно в себе си. Щом ги е родил, той трябва да ги храни, да ги полива, да получи плод от тях. Някои хора раждат идеи, които остават безплодни. Защо? По две причини: или не ги посаждат в почва, благоприятна за тяхното развитие, или ги предават на други хора - те да ги отглеждат.

Често хората не мислят дълбоко и говорят както им дойде на устата. Те казват: човек трябва да бъде добър, умен, честен и т.н. Ние казваме, че по естество човек е добър, но трябва да намери някой, с когото да си хармонира. Когато двама души, които си хармонират се съберат на едно място, те увеличават силата си. След това те трябва да намерят още двама души, с които да си хармонират. Четирите души трябва да намерят още четири, с които също така да бъдат в хармония. Осемте трябва да намерят още осем и т.н. Като се съберат няколко души, които си хармонират, те образуват едно хармонично общество от съзнателни, разумни единици. Дето е разумността, там е и добротата. Ако хората не си хармонират, те не могат да се свързват, не могат да се познаят като души. Истинското познание подразбира връзка между души.

Какво представя Духът? Казано е в Писанието: „Бог е Любов, Бог е Дух“. Като цитират този стих, религиозните мислят, че познават Бога като Любов и като Дух. За да Го познаят, те трябва да Го обичат. Какво трябва да правят, ако наистина Го обичат? Какво прави човек с хляба? Той казва, че обича хляба и го яде. Следователно, ако обича Бога, човек трябва да изпълнява волята Му. Изпълнението има отношение към обичта. Също така има отношение и между яденето и обичта. Какво разбирате под думите „изпълнение на волята Божия“? Да изпълни човек волята Божия това значи да обича всички живи същества, които Бог е създал: птици, млекопитаещи, хора, богове и т.н. В съзнанието на Бога всички птици съществуват като една птица, всички животни - като едно животно, всички хора - като един човек, всички богове - като един Бог.

Когато говорим за боговете ние не разбираме същества, създадени от човешката фантазия, но ония светли и възвишени души, дошли на земята между хората да ги научат на неща, които те не знаят. След грехопадението боговете напуснали земята и оставили царете вместо тях. Днес царете управляват хората. Ще дойде ден, когато царете ще се оттеглят и отново ще дойдат боговете. Това значи, че се е завъртяло колелото на живота. Казано е в Писанието, че когато земната тръба започне да тръби, всичките земни царства ще станат царства на Господа Бога нашето. Това е епохата, която предстои да дойде. Тогава всички хора ще влязат в съприкосновение с Божествения свят. Това значи да дойдат благоприятни условия за човечеството. Условията, при които Христос дойде на земята, бяха неблагоприятни, защото Сатурн царуваше тогава. Сатурн не можа да запази Христа, не благоприятстваше и за учението Му. Обаче от времето на Христа досега условията са изменени вече. Сега наставка нова епоха на земята - най-красивата епоха, която се състои от малки и големи периоди. Тя е епохата на Слънцето - зодията на Слънцето. Тя е творческа епоха и носи с себе си благоприятни условия за постижения. Който разбира законите на Слънцето всичко може да постигне. Всички хора се обръщат към Слънцето с думите: Слънце на моята душа. Значи между външното, физическо Слънце и Слънцето на душата има известно съотношение.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа за нещата. За пример като говорите трябва да знаете смисъла на всяка дума и да я употребявате на мястото ѝ. Каква е разликата между думите „обич“ и „любов“? Вие можете да обичате болен човек, а да любите здрав. Думата „обич“ означава състрадание, милосърдие към някого. Любовта пък означава стремеж на човека към Бога, към центъра на Битието. Затова думата „любов“ започва с буквата „Л“, която се пише във форма на планински връх. Като се стреми

към върха, човек проявява всички красиви качества и добродетели на своята душа - милосърдие, състрадание и др. Обаче в любовта има поляризиране, слизание надолу. Слизането е необходим процес, защото върхът е тъмен и човек не може да се задържи за дълго време там. Между човешката и ангелската любов има нещо общо, затова ние представяме любовта във вид на два върха, две букви „Л" свързани заедно. На двата върха се намират човекът и ангелът. За да влязат в общение те трябва да слязат долу, понеже от единия до другия връх няма никакво съобщително средство. Да се качваш в любовта е едно нещо, а да слизаш, това е друго нещо. Като люби, човек непременно трябва да се качва и да слиза. При качването си той изразява своя стремеж, а при слизането си той реализира нещата. Когато работи за да реализира своите желания, човек непременно ще изпита мъчности и страдания. Следователно който е на върховете, той всякога е щастлив; който е слязъл долу, той е нещастен. Когато двама души се обичат, всякога ще има някой нещастен. Този закон се потвърждава навсякъде в живота. За пример когато мъжът и жената в семейството се обичат, слугата им непременно ще страда. Те стоят на върховете, а слугата е долу и работи. Следователно ако казвате, че хората са нещастни ще знаете, че причина за тяхното нещастие са боговете. Те се качиха по върховете, а хората останаха долу да им работят.

И тъй, да люби човек, това значи да има стремеж нагоре към върха, но същевременно той трябва да знае как да реализира своя стремеж. Не е достатъчно човек да се стреми да яде, но той трябва да знае как да яде. Ако яде много и неправилно той върши престъпление; ако остава гладен и не си дояжда, той пак върши престъпление. На човека се препоръчва нито да преяжда, нито не да си дояжда. Същият закон има отношение и към любовта: ако изискваш от някой човек повече, отколкото той може да ти даде, ти вършиш престъпление; ако си индиферентен и изискваш по-малко, отколкото той може да ти даде, пак вършиш престъпление. Всеки човек е длъжен да има отношения към своите близки, но тези отношения да произтичат доброволно, от любов. Всяка свещ може да даде определено количество светлина. Не изисквайте от свещта повече светлина, отколкото тя може да ви даде. Като ученици вие трябва да живеете правилно и разумно. За това се изисква вътрешна норма, вътрешна мярка, чрез която да мерите постъпките си и да ги определяте като правилни или неправилни. Вие не можете изведнъж да изправите отношенията си. За да бъдат отношенията и постъпките ви такива, каквито са днес, това е резултат на работа от хиляди години насам. Днес колкото да плачете и да се молите, дъщерите и синовете ви ще бъдат това, което сте създали. Те могат да се изправят само ако сами пожелаят и започнат самостоятелно да работят. Желанието им да работят самостоятелно се определя от съзнанието им. Ако в човека не се яви желание да се свърже с Първата

Причина, с разумния свят и не работи съзнателно върху себе си, той ще остане такъв, какъвто е сега. Ние виждаме примери в живота както в отделните личности, така и в цели народи. Онзи, който е работил над себе си, е изпреварил другите. Християнството в едно отношение е направило много нещо, но в друго е останало назад. Едно време хората са били по-жестоки, днес са по-милосърдни. Обаче едно време, когато воюваха, те си служеха с естествени средства и по-малко хора се избиваха. Днес, когато науката изнамери много средства за избиване на хората, милиони хора се убиват. И след това ще кажат, че съвременните народи са културни. Това не е истинска култура. Какво направи християнството в това отношение? Вината не е в принципите на християнството, но в самия човек, който използва енергиите на християнството вместо за добро за зло. Христос дойде на земята да покаже на хората, как трябва да живеят. Той отвори вратата на ада и пусна всички затворници оттам, като им показва нов начин за живеене. Вместо да използват този начин за добро, те го използваха за зло. Те приложиха на земята учението на ада.

В света съществуват условия за изправяне на човечеството. Двете страни на буквата „Л“ показват, че в човека става раздвояване. Въпреки това в него пак съществува стремеж към върха - общият интерес на страните на буквата „Л“ - център на сливането. Оттук вадим заключението: ако духът и мисълта не се слепят във върха, човек не мисли правилно. Не става ли сливане на духа и на ума от една страна, и на душата и на сърцето от друга, човек изпитва особени ограничения в мисълта и в чувствата си, които му причиняват страдания. Той страда, мъчи се, без да знае защо. Искате да се освободите от тия страдания, но не можете. За да не страдате излишно, казвам: „Не взимайте пари на заем от богати хора, които нямат вътрешно разположение да дават. Не приемайте в дома си хора, на които не можете да услужите.“. Тези хора се нуждаят от пари, а вие ще им говорите за Бога. Те ще търсят начин да ви използват. И в единия, и в другия случай ще се създаде известна дисхармония във вас без да можете да си помогнете.

Едно трябва да знаете: парите разделят хората, не ги обединяват. Дето се яви спор за пари, там непременно произлизат недоразумения. Дойде ли някой да ви иска пари на заем, между вас непременно ще произлезе някаква неприятност. Ако искате да услужите на някой човек, изпратете му по някакъв начин известна сума, без той да знае откъде са дошли парите. Знае ли че вие сте ги изпратили, той ще дойде и втори, и трети път да иска пари и с това ще стане причина да изгубите търпението си и да нарушите вътрешния си мир. Ако богатият е извор, въпросът е поставен другоаче. Хиляди души да отидат при него за пари, той може да задоволи всички без да наруши мира си. В човешките работи има прекъсване и недоимък, а в Божествените - непреривност и вечно изобилие. Като знаете това вие

трябва да бъдете внимателни едни към други. Затова казвам, че отношенията на хората трябва да бъдат разумни. Когато срещнете един човек трябва да внимавате как ще го погледнете, как ще се ръкувате, какво ще му кажете. От обходата ви към него зависи и неговото разположение или неразположение към вас. Ако някой човек ви е приятен, срещнете се и поговорете с него; ако ви е неприятен не се мъчете да покажете, че сте разположени към него. Това е лицемерие. По-добре е да избегнете срещата си с този човек, отколкото да лицемерите пред него. Ако меховете ви са стари, не туряйте ново вино в тях. Старото вино в стари мехове, а новото - в нови мехове. С други думи казано: с новите сватбарски дрехи можете да отидете на сватба само, а със старите работнически дрехи - на работа. Някои мислят, че като отидат на небето ще ги посрещнат с музика и песни, ще турят венци на главите им и ще прекарат един живот на пълно блаженство. И това може да бъде, новременно, като на сватба. Можеш да бъдеш сватбар един ден, два, три, най-много седмица. След това ще съблечеш сватбарската си премяна и ще се впрегнеш на работа. И на небето можеш да прекараш няколко години, най-много 50, след което ще те изпратят на земята да приложиш всичко, което си научил. Какво е научил човек на небето се вижда от това, което прилага на земята. Много неща е научил човек но още много има да учи.

Днешното знание важи само за днес; утрешният ден изисква друго знание. Днешната любов е важна за днес; утрешният ден се нуждае от друга любов. Днешното слънце топли само днес; утрешният ден се нуждае от друга топлина. Всеки ден се нуждае от специфична топлина на слънцето. Това не трябва да ви смущава, но да знаете какво се иска от вас. Ако търсите известно знание, трябва да знаете защо го търсите. Днес всички хора търсят Христа по свой начин. Всеки иска нещо от Него. Проповедникът търси Христа, за да придобие от Него светлина, да разбира по-добре Словото, да го предаде с красноречие, да привлече повече слушатели. Лекарят търси Христа да придобие повече сила от Него, да стане виден лекар. Майката търси Христа да може с Неговата сила да отгледа красиви и здрави деца, да се учудват хората, че е могла да роди такива деца. Не са лоши тия неща, но в основата на това търсене на Христа лежикористолюбието. Користолюбието не осмисля живота. Какво е постигнала майката със своето користолюбие ако дойде един млад момък и отнеме нейната здрава и красива дъщеря? Той ще я задържи за себе си. Има смисъл майката да търси Христа да отгледа добри синове и дъщери, които да образуват със своите възлюбени два върха на милосърдие и състрадание.

Следователно, който иска да използва разумно силите на Христа, нека се откаже от стария живот, който е внесъл раздори, недоразумения,

нещастия в света. Нов живот, нова любов е нужна на човека. Новата любов носи изобилие в света. Дето има изобилие, там отсъстват всякакви раздори, недоразумения, нещастия, болести и др. Новата любов носи хармония между хората. Хармонията подразбира допълване.

Следователно хората трябва да се допълват така, както цигуларят със своята цигулка, писателят със своето перо, мозъкът с мислите, които идат от Божествения свят, сърцето с чувствата, които идат от духовния свят. Мозъкът, сърцето, дробовете, стомахът, ръцете, краката на човека изпълняват своята служба дотолкова, доколкото са. в зависимост от възвишения свят. Всяко нещо в света има смисъл дотолкова, доколкото крие в себе си нещо Божествено.

Често хората целуват ръка на старите и на децата. Какво означава целувката? Има ли смисъл да целувате ръка на някого и кога трябва да я целувате? Устата, с двете устни - горна и долна, представят вход, през който минават енергиите на природата. Когато между ума и сърцето на човека има хармония, целувката е на място. Обаче ако между ума и сърцето на човека в даден момент съществува никаква дисхармония, човек не трябва да целува. Тази целувка не само че не допринася нищо хубаво, но предизвиква пакости и неприятности. Казано е в Писанието: „Целунете се със свято целование.“ Свята, благословена целувка е тази, която иде от човек, в когото всичко е в хармония.

Когато говоря за целувката имам пред вид законите, които действат на земята. Когато ангелът слиза на земята, той целува само светията. Трябва ли да целуне всеки човек, той предварително поставя своя огнен меч на мястото, дето ще го целуне. Като изчисти добре мястото, тогава го целува. Целувката на ангела внася в човешката душа нещо ново, светло, възвишено. Човек се усеща обновен и пречистен. Човек трябва да се стреми към Божественото, да даде ход на Божествените енергии в себе си. Какво ще каже светът за вас това не е важно. Това не значи, че трябва да мразите и пренебрегвате света, но не трябва да се свързвате с него. Стрежете се да угаждате на Бога, а не на хората. Ако можете да угодите на Бога, и на хората ще угодите. Не угодите ли на Бога, на хората никога не можете да угодите. Като угаждате на Бога, вие ще бъдете силни, здрави, разумни. И светът се нуждае от такива хора. Като види че сте здрави, силни и разумни, ще ви даде съответно място. Намери ли нещо дисхармонично и болезнено у вас веднага ще ви изпрати в болници и затвори. Като се намерите в някой затвор между четири стени, дълго време трябва да се молите да дойде ангел Господен да ви освободи от оковите и да ви пусне на свобода.

Днес за Рождество Христово искам да ви дам едно правило, което трябва

да прилагате. Това правило е следното: бъди доволен в недоволството си. Че дошли противоположни мисли в ума ти, това да не те смущава. Да бъдеш доволен в недоволството, това е вътрешен процес. Външно кроткият човек не е още доволен. Човек може да говори тихо, едва да се чува, без да е кротък. Друг някой говори високо, а всъщност е кротък човек. Щом е далеч от тебе, разбира се, че ще говори високо. Ти трябва да чуеш какво говори този човек. Човек може да говори по различен начин: с устата, с очите, с главата, с различни движения. Както и да се разговаряте с човека важно е във всеки поглед, във всяко движение да виждате Божественото. Ако и вие изиявявате Божественото в себе си, разговорът е правилен.

Тъй щото, когато двама души се разговарят, трябва да знаят човешкото ли се проявява в тях или Божественото. Без да съзнава и разбира нещата понякога човек прави такива движения, които го поставят в разногласие със силите на природата. За пример, някой коленичи и така се моли на Бога. Той не знае че като коленичи, влиза в съгласие със земята, а в разногласие с небето. Друг повдига ръцете си нагоре, моли се. Така поставени ръцете това показва, че този човек не знае какво да прави. Това не е молитва. Движенията на човека трябва да бъдат хармонични. Това се постига само тогава, когато човек е свързан с възвишения разумен свят.

Следователно, когато иска да се предаде на размишление, човек трябва да застане прав, със спуснати ръце отстрани на тялото, десният крак малко напред. Това положение показва, че той е във връзка с възвишения свят, отдето слизат разумни същества да му помагат. Човек трябва да прави движения, да се упражнява, да направи удове си активни. Това не е достатъчно. Той трябва да прави такива упражнения, които да му предават нещо. Ако се движи без да печели, движенията му са. безпредметни. Турците казват: „Който не печели, губи.“ Много естествено. Движения, които не придават нещо на човека, водят към загуба. Вместо да прибави нещо към енергията си, той я изразходва. Ето защо на човека се препоръчва чист, хармоничен живот, който се придружава с ритмични и правилни движения.

Като ученици вие трябва да спазвате известни правила. Сутрин, като ставате от сън, първата ви работа е да се свържете с Бога, отдето идат светли и възвишени мисли и благородни чувства. Щом мисълта и чувствата ви са възвишени и движенията ви ще бъдат хармонични. Не се занимавайте с обикновените човешки мисли, които са подобни на чук, който постоянно удря и руши. Чук, който постоянно удря, нож, който постоянно реже, в края на краищата ще се изхабят. Не се поддавайте на такива чукове и ножове. Ако употребявате енергията си безразборно в една вътрешна борба животът ви ще се обезсмисли. Истинският живот не

седи в изразходване на енергия, но в градеж и придобивки. Истинският живот се основава на любовта. Дето любовта царува, там има възвишена мисъл, там има свобода. Свърже ли се веднъж с любовта, човек трябва да пази тази връзка, да не я прекъсва. Връзката с любовта е едно от най-благоприятните течения в природата. Тя е вълна, която повдига и облагородява човека.

Когато се говори за любовта, хората разбират земната любов. Не се занимавайте със земната любов. И да не искате тя все ще се прояви, но поне съзнателно не я предизвиквайте. Ако водата има утайки, те сами ще се утаят на дъното. От вас се иска разумност, да неразмътвате водата. Като ученици вие трябва да работите върху себе си, да се чистите. Да се чисти човек това значи да придобива онова здравословно състояние на организма си, при което всички мрачни мисли и отрицателни чувства се утаяват на дъното и се изхвърлят навън. Само при това състояние човек може да работи добре и плодотворно.

Да се чисти човек това не значи да разглежда своите отрицателни прояви и да се самоосъжда. Това е патология, болезнената страна на човешкия живот. Патологията е наука за силни хора. Тя е наука за далечни времена. Вие трябва да се занимавате с положителната страна на живота, която се отразява благоприятно върху човешкия организъм. Здравият проявява любовта и вярата си правилно. Ако е християнин, той разбира любовта както Христос я е проповядвал и прилагал. Христовата любов изключва всякакво съмнение. Обичаш ли приятеля си, ще му вярваш абсолютно. Щом ти му вярваш и той ще ти вярва. Като се заговори за Христовото учение мнозина намират, че то е неприложимо. Ако Христос дойде преди две хиляди години на земята и проповядваше учението за любовта, защо след две хиляди години то да е неприложимо? Още днес човек може да бъде добър и любещ - от него зависи. Доброто, истината, любовта са вложени в човека от времето на неговото създаване. Няма защо днес да става добър или любещ. Днес той трябва само да прояви това, което е вложено в него. Богатството и благата са в самия човек, а той ги търси вън от себе си. Защо? Защото не се е вгълбил в своята душа, в ума и сърцето си, там да ги намери. Докато е на земята той очаква да намери това, което търси, на небето някъде. Като отиде на небето вижда, че и там го няма. Той се чуди къде е богатството му: на земята го няма, на небето - също. Къде е то? В самия него.

Човек трябва да има будно съзнание, да изучава нещата на своето време, да не пропуска моментите. Ако изгубиш цял живот само в търсене ти нищо не си придобил. Ще дойде ден, когато ще съжаляваш, че си изгубил добрите условия на живота. От една страна търси, а от друга учи и

прилагай. Не чакай да постигнеш съвършенство, че тогава да се проявиш. Обичай хората колкото можеш днес; утре, като увеличиш любовта си, ще ги обичаш повече. Ако обичаш един човек не е достатъчно само да го целунеш, но ще видиш от какво има нужда за да го удовлетвориш. Ако обичаш някое бедно дете можеш да го помилваш и целунеш, но веднага след това ще го нахраниш и ще му доставиш книги, по които да учи уроците си. Като зарадваш душата на това дете и ти ще се зарадваш. Щом ти се радваш и Бог ще се радва.

Желая ви сега Христос да се роди във вас. Това наричам Рождество Христово. Вие живеете в много важна епоха. Надали някога сте живели в по-важна епоха от сегашната. От две хиляди години насам вие не сте имали по-благоприятни условия от сегашните. Сегашната епоха носи благоприятни условия за постижения и за придобиване на блага.

И тъй, помнете следните неща: песимизмът се е родил в света преди Христа, във времето, когато е царувал Сатурн. Когато Марс имал влияние на Земята хората се научили да се бият и да воюват помежду си. Когато Юпитер имал влияние на Земята, хората се занимавали със създаване на различни религиозни системи, с теории за личните чувства и достойнства на човека. Когато Венера имала надмощие на Земята, хората приложили любовта между мъже и жени. Луната научи хората да фантазират. Меркурий ги научи на особен ред и порядък в сметките, в търговските им отношения. Днес Слънцето указва силно влияние върху Земята. То учи хората на правилно живеене. То им показва начин за изпълнение на волята Божия на земята. Всички планети имат две страни на въздействие: добра и лоша. Обаче в Слънцето всичко е добро.

Като ученици вие трябва да следвате пътя на Слънцето. Превърнете всичко лошо и отрицателно в себе си в добро. За да постигнете това използвайте Слънчевата енергия. Каквото лошо носите със себе си от миналото, изнесете го на слънчевите лъчи да се превърне в добро. Не се обезсърчавайте. Знайте, че условията, които имате днес на земята, са много благоприятни. Ако не ги използвате и на небето да отидете, нищо няма да постигнете. Вие ще се намерите в един съвършено чужд свят, в който не можете да се ориентирате. Колкото време и да ви остава на земята използвайте го така, че да се свържете с енергиите на слънцето, да направите връзка между сегашния и бъдещия си живот. Направите ли тази връзка, като отидете на небето ще бъдете готови и за тамошните условия. Като се приготвите за разумния свят, вие ще напуснете земята със светла, огнена каляска, придружена от два ангела. Там ще ви приемат с песни и музика, ще ви разведат из цялата Вселена да видите какво Бог е сътворил. Докато дойде новата епоха вие ще живеете на земята, дето

управлява архангел Михаил със своя огнен меч. Дълго време още мечът на архангел Михаил ще играе важна роля на земята. Дето се докосне този меч все ще чисти. В личния, в семейния, в обществения, в народния живот става голям преврат, какъвто никога не е ставал, но всичко ще бъде за добро. Защо? Защото условията на сегашната епоха са много благоприятни. Това ще опитате и вие, ще се уверите в истинността на думите ми.

Като ставате сутрин от сън, кажете си: сега Бог царува на земята и управлява света. Сега Христос царува. Сега и архангел Михаил царува и чисти света със своя огнен меч. Няма да мине много време, когато всички земни царства ще станат царства на Господа. Иде време и сега е, когато на земята ще има едно стадо и един пастир.

Т. м.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

20. Лекция от Учителя, държана на
7. януари 1930 г., София. - Изгрев.

ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

(Чете се резюме на темата: „Кога човек страда най-много?“)

Сегашните хора се стремят към придобиване на много знания. Защо им са знанията? Къде ще ги използват? Знанието има смисъл, ако се приложи. Къде ще се приложи? Това са въпроси, на които мъчно можете да отговорите. Обаче ако ви запитат защо ви са зрението, слухът, обонянието, веднага можете да отговорите. Зрението е нужно на всички живи същества, да намират храната си. Преди да е било създадено зрението, като орган на гледането, животните са намирали храната си чрез пипане, чрез обоняние, чрез слушане. Най-после, те са дошли до зрението, което всички считат като най-добър и практичен метод. Чрез зрението животните намират най-лесно храната си. И човек, когато насочва зрението си в известна посока, непременно има предвид нещо близо до сърцето или до ума си. Зрението на съвременните хора, в сравнение с това на първичния човек, е отслабнало, вследствие на което и мисълта му е по-слаба.

И тъй, причината за отслабването на зрението е, че сегашните хора нямат дълбока философска мисъл, каквато са имали първите човеци, хората на древната мъдрост. Днес хората живеят, без да знаят защо живеят. Те се смущават, не знаят какво им носи утрешният ден. – Какво ще отговорите на въпроса защо живеете? – „Живеем, за да се усъвършенстваме, живеем за Бога.“ – Ако ви поставят на изпит, ще издържите ли? Когато живее за една идея, човек е готов на всички жертви. Ето защо, идеята, за която човек е готов на всички жертви, трябва да заслужава това.

Да се върнем към въпроса за зрението. – От какво зависи силата на зрението? – От яснотата и интензивността на мислите. Колкото по-ясни и интензивни са мислите на човека, толкова по-силно е зрението му. Когато в мисълта се вмъкнат безпокойни и криви чувства, зрението отслабва. Тези чувства втвърдяват нервите, вследствие на което те губят своята пластичност. Колкото по-непластични са нервите на очите, толкова по-мъчно реагират те на трептенията на светлината. Който иска и на стари години да има добро зрение, трябва да има ясна и чиста мисъл. Ето защо, чувствата не трябва да взимат участие в зрението. За да не отслабва

зрението ви, пазете се от чувствени вълнения. Срещнете мечка и веднага се уплашите. Защо се страхувате? Една лоша черта на мечката е тази, че тя никога не забравя обидата или пакостта, която сте ѝ направили. Тя не забравя и доброто, което сте ѝ направили, но никога не забравя и злото; тя го помни с години. Мечката познава тази своя черта и е доволна, че живее в гората като монахиня, да не се натъква на нея. За да се изправи от своя недостатък, тя е станала вегетарианка. В редки случаи тя хапва месо, повече обича кръвта на животното. Такава мечка наричат „стръвница“. И в човека има чувства, подобни на тези в мечката. Той трябва да се справи с тях по разумен начин. Като хванат мечката, хората ѝ турят халка на устните, да не хапе, и я учат да играе. Трябва ли човек по същия начин да възпитава отрицателните си чувства? Има смисъл човек да туря юлар на чувствата си, но да им туря халка, както на устните на мечката, това не е на място. Следователно, когато възпитава чувствата си, човек трябва да има знания, да прилага разумни методи.

Сега ще ви задам въпроса: От какво най-много се нуждае човек в сегашния си живот? – От здраве. – За да бъде здрав, човек се нуждае от чист въздух, от чиста вода и храна от светлина и топлина и от добро жилище. – На какво може да се уподоби чистият въздух? – На чистата мисъл. – Водата? На чистите чувства и на живота. Значи между водата и чувствата има известна връзка. Знаем, че водата може да мени състоянието си; от течна става твърда, като намалява топлината си. В течно състояние тя има нормална топлина. Като се нагрее до възвиране, водата се превръща в пара, във въздухообразно състояние, при което топлината ѝ се увеличава. Каквито промени стават с водата, такива стават и с чувствата. Запример, едно чувство може да изгуби топлината си и да се втвърди; после, то може да увеличи топлината си и да се разшири, но може да запази нормалната си топлина. Когато водата се втвърди, т.е. когато се превърне в лед, лесно може да дойде в първоначалното си състояние. Достатъчно е да се постави на огън, и тя веднага се разтопява. Как ще превърнете твърдото чувство в нормалното му състояние? Чувството „омраза“ е твърдо. Как ще го смекчите? С огън ли? Това вече е алхимия. Намерете начин, чрез който да превръщате твърдите чувства в меки, т.е. да увеличавате топлината им.

Като изучавате живота на хората, ще намерите много примери, от които се вижда как твърдите чувства се превръщат в меки. Ако приведем тези примери, в края на краищата в съзнанието ви ще остане нещо отрицателно. За да не се втвърдяват чувствата на човека, нужно е той да бъде почитан от близките си. – Какво се иска от човека, за да го уважават окръжаващите? – Днес хората уважават човека, ако е богат. Обаче богатството не е единственото условие, за да бъде човек почитан. И друго нещо се иска. – Сила. – Още? – Разумност и доброта. – Значи човек може

да бъде уважаван, ако е богат, силен, разумен и добър. Значи четирите положения – богатство, сила, разумност и доброта представят знаменател на тази дроб, която има за числител уважението и почитта. Ако искате, можете да промените местата на величините, които влизат в знаменателя, но при днешните условия на първо място стои богатството. От тези четири елемента могат да се образуват 24 пермутации. Можете ли да познаете отвън, дали някой човек е богат? – Къде се отразява богатството му, в лицето, или в движенията му? – И в лицето, и в движенията. Ако спрете погледа си върху някой свещеник, ще видите, че и той има нещо особено в лицето си, което показва, че е работил много време в една област. На лицето на всеки човек има една отличителна черта, по която познавате какъв е и какво работи. Ученият, богатият, силният, добрият човек имат по една отличителна черта в себе си. Богатият върви и носи в себе си мисълта за богатството, което има. Тази мисъл хвърля отпечатък върху неговото лице. Красивата мома също носи на лицето си мисълта, че е красива. Красива е тази мома, но достатъчно е да отнемете нещо от лицето ѝ, за да изгуби красотата си. Отнемете носа ѝ и вижте какво ще стане с нея. Тя ще изгуби красотата си.

Какво представя носът? Външно, носът е един малък уд, но той дава израз на цялото лице. Понеже е свързан с умствения свят на човека, носът чертае линии на интелигентността върху човешкото лице. Махнете ли носа, тези линии губят своята красота и лицето се помрачава. Носът е център, около който се групират някои линии на човешкото лице. Затова бъдете внимателни към своя нос. Най-малката повреда на носа се отразява върху интелигентността на човека. Приятно е да видите едно лице с правилни, спокойни черти, дето всяка линия е на мястото си.

Казахме, че от четирите положения, при които човек може да бъде почитан и уважаван, са възможни 24 пермутации. – Обаче коя от тях е най-добра? – Най-добра пермутация е тази, в която като пръв елемент влиза доброта, после разумността, силата и най-после богатството. Ще каже някой, че и без богатство може. Не е така. И без богатство не може. Самото тяло, със своите външни и вътрешни органи, е богатство. Какво би направил човек без очи, без уши, без нос, без уста? Не може без богатство, но човек трябва да търси начини, чрез които да пази своето богатство.

Сега да видим кой човек е добър. Добър човек е онзи, който може да приложи доброто в даден момент. Добрият човек е безпристрастен. Той гледа еднакво на всички хора. В него няма лицеприятие. Той дава правилна преценка на всички живи същества и определя отношенията си към всяко същество според естеството му. Каквото е естеството на даденото същество, така и той постъпва. Ако срещне някой разбойник, той няма да

го съди, защо е хванал такъв път, нито ще го морализира, но ще го пита отде е купил пушката си, каква работа е свършил с нея, колко души е убил. След това ще го погледне в очите и ще му каже: „Добър човек си ти“. Такъв разговор с разбойника е странен за вас, но какво ще кажете за такъв човек, който с пушката си е убил 10 разбойника, по-страшни от него, или е обрал 10 апаши, по-големи майстори от него? Докато не знае вътрешната страна на нещата, човек не трябва да се произнася. Добрият човек е извън всякакви закони. Той сам е закон. Ако поставите добрия човек в известни рамки, вие го ограничавате и той губи добротата си. Доброто се развива само при свобода. Тази е причината, поради която човек се стреми да бъде свободен. Когато добрият човек се разговаря с разбойника, последният започва да се изповядва: „Ти ми говориш добре, но моята работа не е добра. Пушката ми е светла, но много нещастия е създала на хората. Тежко ми е на душата. Никой не знае какво преживявам, когато убия един човек“. Тогава добрият човек започва да му дава методи как да излезе от това положение и да се върне в правия път.

Като изучавате челата на хората, ще видите, че на добрия, на разумния, на силния и на богатия челата се различават едно от друго. Разумният човек разсъждава правилно. Той е поет, музикант, художник. Той носи всичките изкуства в себе си. Разумният човек поставя нещата на мястото им и на време. Той никога не разбърква местата на нещата. Ако вън е студено, минус 25 градуса, той ще облече дебели, топли дрехи. Ако денят е топъл, слънчев, той ще излезе с тънки, летни дрехи. Той не се изненадва от нищо. Обаче неразумният размества нещата, вследствие на което може да излезе в студен ден с тънки дрехи, а в топъл ден – с дебели дрехи. Много чувства не могат да се реализират по единствената причина, че човек не знае кога и при какви условия да ги изнесе.

Същият закон се отнася и към идеите. Човек трябва да познава идеите си и да разбира кога да ги изнесе пред хората. Има случаи, когато човек може да изнесе само част от идеята си, и то само онази, която интересува хората. Запример, как бихте изнесли новите идеи пред хората? Ще кажете, че човек трябва да бъде добър. Кога човекът не е бил добър? – „Да бъдем разумни.“ – Кога хората не са били разумни? – „Да бъдем силни.“ – Кога хората не са били силни? – „Да бъдем богати.“ – Кога хората не са били богати? – Кой е силен човек? – Който може да носи на гърба си 100 тона товар и да го подхвърли на един километър разстояние. – Кой е богат човек? – Който привлича хората към себе си. Да отидете при богатия, това значи да се привлечете от него така, че да не искате да се върнете назад. Не може ли да ви привлече, той не е истински богат. Да срещате богати хора, това е все едно да влезете в обществото на светли, разумни същества, които ви разказват за своя живот и за своите отношения. Такова нещо представя

разумният свят. Там всички са богати. Попаднете ли между съществата на разумния свят, те ще ви обсипят с подаръци. За да получите техните подаръци, ще свалите старите си дрехи и обувки. Те ще ви облекат с нови, светли премени. Всички хора са кандидати за новото, което иде вече в света.

Ще кажете, че тези неща са непостижими. За Бога всичко е постижимо. За онзи, който живее с формулата Д.Р.С.Б., т.е. който е добър, разумен, силен и богат, непостижимите неща стават постижими. За онзи, който е изгубил тази формула, и постижимите неща стават непостижими. Той живее в постоянни колебания. Дръжте в ума си формулата, че можете да бъдете добър, разумен, силен и богат.

Като се говори за доброта, за разумност, за сила и за богатство, някои се съмняват в постижението на тия качества и казват: „Мога ли да бъда аз най-добър, най-разумен, най-силен и най-богат?“ – Можеш, но не на земята. На земята, за да не става състезание между хората, само един може да бъде най-добър, най-разумен, най-силен и най-богат. Останалите хора ще се разпределят по другите планети. Тъй щото, ако не си най-богат на земята, ще бъдеш най-богат на Марс, на Венера, на Юпитер или на друга някоя планета. В Божествения свят обаче няма никакво състезание. Там всички могат да бъдат и добри, и разумни, и силни, и богати. И тъй, дръжте в ума си формулата – добър, разумен, силен и богат – Д.Р.С.Б. – и решавайте с нея всички мъчни задачи. Сегашните хора са разбъркали местата на тия качества, като са изключили доброто. То остава на последен план. На първо място турят богатството, после силата и на трето място – разумността. За доброто те не мислят. Ако си спомнят някога за него, те го поставят на последно място, на края на формулата. Формулата на сегашните хора е следната: Б.С.Р.Д. Бялата раса работи върху развиването на мозъка, т.е. на ума. Бъдещата раса, която иде, има предвид развитието на човешкото сърце. Тя ще работи и върху развиване на причинното тяло, което се занимава с прилагане на доброто.

Като се говори за четирите качества на човека, вие казвате, че сте слаби, че нищо не можете да направите. Наистина, слаби сте, но не сте по-слаби от буквите. Отделно взета, всяка буква е слаба, особено когато е в безпорядък, разхвърляна. Обаче ако се постави на мястото си, в пълен ред и хармония, тя става силна. В това отношение задачата ви е да попаднете на мястото си, като буква от някоя азбука. Следователно човек трябва да заема четири положения: да попада на мястото си като буква на своето добро, като буква на своята разумност, като буква на своята сила и като буква на своето богатство. За новата година ви давам формулата Д.Р.С.Б., с която да решавате мъчнотиите си. Щом се намерите в затруднение, кажете си

Д.Р.С.Б., за да изпъкне пред вас доброто, разумността, силата и богатството. Като имате този дар, вие не трябва да се оплаквате, че сте сиромаси.

Доброто е плод на Любовта, а любовта – плод на доброто. Разумността е плод на Мъдростта. Силата има отношение към сърцето, към чувствата на човека. Само силният може да обича. Сърцето има нужда от сила, а не умът. Богатството пък подразбира условията на живота. Най-голямото богатство, което човек има, е животът. Който има живот, всичко има. Щом изгуби живота, той губи всичко. Животът е господар на всички земни богатства, той разполага с тях.

И тъй, ако се обезсърчите, кажете си: „Аз трябва да бъда Д.Р.С.Б.“ Видите ли, че някой човек не постъпва правилно, изпратете му мислено думите: „Ти трябва да бъдеш Д.Р.С.Б.“ Добрият човек е образ и подобие на Бога.

Желая ви всички да се измените, да вървите от злото към доброто, от безумието към разумността, от безсилието към силата, от сиромашията към богатството.

Желая ви всички да тръгнете като екскурзианти към Д.Р.С.Б.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
9 януари 1931 г., София, Изгрев.

1931_01_09 Д.У.С.Б.! Добър, умен, силен, богат Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

Д.У.С.Б.! **ДОБЪР, УМЕН, СИЛЕН, БОГАТ**

Х година.

18 школна лекция на I мл.ок.клас.

9.I.1931 год. петък 6 ч. с. (тихо меко време)

ИЗГРЕВ.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА.**

В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.

Някое резюме имате ли? (Прочете се резюме: Кога човек страда най-много?) Кой бяха основните положения от миналата лекция. (Съединителните нишки на живота, несъизмеримите числа и незавършените процеси). Сегашният живот завършен процес ли е? Не. Е, може ли да се завърши? Сега ще ви запитам един въпрос, защо ви е знанието? При сегашните условия защо ви е многото знание? Какво ще ви ползува? Да допуснем, че вие разбирате характера на един човек, в какво отношение може да използвате вашето знание? В какво ще приложите това знание? Нещата в природата имат приложение. Тези въпроси са, на които не може да се даде отговор. Ако запитаме, защо ви е зрението или защо ви е слушането, това са въпроси, на които може да се даде отговор. Сега, защо ни е зрението? Всеки един от вас може да даде отговор. Кажете Олга. (Да гледаме). – Да можеш да си намираш храната. А гледането е много празна работа. В зрението има нещо първично. Има една основна мисъл. Най-първо животните са търсили своята храна чрез пипането, то е най-простият метод. Но понеже са го намерили много непрактичен, те са го заменили. След това те са намирали своята храна чрез вкусването, чрез помиришване, чрез вслушване и най-после са дошли до виждането. Най-практичният метод е виждането. Следователно когато вие искате да гледате, вие имате предвид нещо близо до вашето сърдце или близо до вашия ум. Вземете първичната дълбока причина, която е заложена в съзнанието. Сега хората се намират в едно патологическо състояние, зрението у тях е отслабнало, вследствие на това и тяхната мисъл е отслабнала. Не мислете, че има много философи. Сегашните философи са деца на миналото. Ако сравнявате сегашните философи с първичните хора, това са деца в своето съзнание. Деца в онова дълбоко разбиране. Да

кажем, вие всички се смущавате от вашия живот, не знаете какво ви чака за утрешния ден. Животът ви не е осигурен. Живеете и не знаете защо живеете. Да каже някой от вас защо живеете. Защо живее и за кого живее. Запример, защо вие живеете и за кого вие живеете? Как бихте отговорили на този въпрос? Я, Мара, кажи. (Живеем, за да се усъвършенстваме, живеем за Бога). Отлична идея. Но ако ви подложим на изпит, че живеете за Бога, тъй както са правили светиите на изпит. Каква е разликата, ако човек живее за една идея както светиите, по какво се отличават? (По своето разбиране). То е вярно, по своето разбиране. Но когато човек има разбиране за някаква идея, той е готов да направи всичките жертви. Това значи ще живееш за Бога. Щом не можеш да дадеш всичките жертви, разбирането ти не съответствува на жертвите, които можеш да дадеш. Затова именно идеята, за която ние можем да жертвуваме всичко, трябва да заслужава жертвата ни!

Сега отгде тръгнахме? Коя е основната мисъл? (Защо гледаме?) Зрението напълно се обуславя от ония ясни мисли, които имаме в дадения случай. Колкото мислите са по-ясни, по-интензивни, толкова и зрението е по-силно и по-ясно. Щом се намесят чувствата, неспокойните чувства, те отслабват въобще зрението. Зрението на хората отслабва по единствената причина на техните чувства. Понеже чрез чувствата се внася известно разпусчане; те вцепеняват нервната система и тя загубва своята пластичност. И вследствие на това тя не може да отговаря на ония хубави вибрации на светлината и хората, почват да стават слабогледи. Та първото нещо, човек, който иска да има на стари години добро зрение, той трябва да има чиста и ясна мисъл! Чувствата да не вземат участие в зрението. Щом дойдеш до зрението, чувствата да не вземат участие. Запример, видиш мечка, вълнуваш се, видиш змия, вълнуваш се, видиш някоя планина, уплашиш се от нея; видиш тъмните облаци, уплашиш се. Това са все емоции, които влизат у човека. Защо се плаши човек от мечка? Дайте равносилното на мечка в човешкия свят. Преведете мечка, какво значи. Казват, той е мечкар. Какво иска да каже? Та и мечката не е много благородна. Ако някой разиграва мечка, казват той е мечкар. Мечкарят като няма работа, хванал някоя мечка, че като я разигравал да си изкарва прехраната. Всеки човек, който се занимава с най-отрицателната мисъл в своя живот, той е мечкар. Мечката се отличава с едно чувство, че е най-непримиримото животно. Никога не забравя обидата. И направено добро и него не забравя. Но и направена пакост мечката не я забравя. Тя и след десет прераждания, пак ще те изяде заради тази обида. И като познава тази своя черта, тя я съзнава, че е много лоша черта в характера ѝ и тя живее в горите, да не би да си създаде за бъдеще още по-голяма пакост. Затова тя живее по горите, като калугер, за поправление е там, като монах. И за да си изправи своята погрешка, тя от месоядно животно почва да се

занимава с вегетарианството и само понякога път си вкухва месо, и то само от кръвчицата на някое животно. Има ли глагол от мечка на български? Няма. От кой език е дошла тази дума? Мечка, ursus се казва на латински; на френски? Пак същото. Тогава Мечкаров. Каква е разликата между МЕЧКА и МЕЧКАРОВ? Мечката е самият предмет, а Мечкаров е, който се занимава с мечките. Може ли Мечкаров да минава за един професор на мечките. Много лош професор е Мечкаров, понеже щом той тури на джуките на мечката тия халки, с тях той е силен, като дръпне мечката и тя върви. Разбирам Мечкаров да тури на мечката, както на вола един юлар, иди дойди. Но да тури тези железните халки, Мечкаров е много прост професор и много долнокачествен. Вие бихте ли желали да имате такъв професор като Мечкаров? И онази мечка, щом той я дръпне, тя се изправи. Как не, кой няма да стане на двата си крака при тези две халки? Знаете ли как учат мечките? Проучете малко този въпрос – как научават мечките да играят? (Гега на горена земя, на огнище). Сега аз изваждам аналогията. Допуснете, че у вас има едно чувство подобно на мечката. Да минем от външния свят към вътрешния, човек трябва да бъде умен, да знае как да се справи с едно свое чувство. Защото всеки у себе си има едно чувство подобно на мечката. Питам тогава, трябва ли той да стане подобен на мечкарина Мечкаров? Запример, вие искате да се справите с един ваш недъг, то е едно чувство вътре подобно на мечката; и след като мислите дълго време, вие постъпвате по същия начин както Мечкаров. Право ли е това? Не е право. И вие му тургате халки. Да турите като на един вол юлар, да, а вие досега как се справяте с тези ваши чувства? Хей! И ако попитате Мечкаров защо турга тези халки, ще каже, не може иначе, много опасна е мечката!

Но знанието си има своето приложение. Какво приложение има знанието в сегашния живот? Според вас, кое е най-нужно за сегашния живот при сегашните условия? Веднага във вашия ум ще се явят някои противоречия, сега ще мислите, кое е важното? Има една аналогия, с която трябва да си служите. Кое е най-важното в живота? Кое е най-важното за здравословния живот? Чистият въздух на първо място. На второ място храната, водата, след това жилището, дълго човек живее. Тогава ще преведете въздух, чистия въздух, в по-висшия свят на човека какво означава. По аналогия ще вървите; ако въздухът, чистият въздух е равен на мисълта, на чистата мисъл; после имате водата, коя е формулата на водата? H_2O . Но това е само среда, през която водата минава. Защото, ако водата е H_2O , то водата трябва да има свойствата на двата елемента. А щом се разложи, то не е вода вече. То е толкова вярно, че H_2O е вода, както ако майката каже на детето си, ще те изям! Какво иска тя да каже с това? Може ли майката да изяде детето? Може, при някои съвсем изключителни условия, но въобще не е свойствено на майката да изяде детето си. Какво

означават думите на майката: Ще те изям! (От любов го казва така.) Тя казва, ти си толкова възвишено същество, че да те тура само в мене да живееш, да нямаш никакви страдания. Под думите: тя ще го изяде, тя разбира, ще те туря на най-свещеното място на своето сърдце; но ако вземем буквалното значение на тези думи, ние си представяваме процес на дъвкането, на яденето. Дъвкането не става само със зъбите; има и друг процес. Но сега питам ви пък и аз, защо да е H_2O , а да не е H_4 , или H_5 ? И тогава, ако водата е едно произволно тяло, следователно тази вода не съществува в по-висшите светове. Като се разложи водата на своите елементи може ли да съществува тя? Тази вода, която ние опитваме, съществува ли тамка? (Не.) Добре, ако разложим H_2O , може ли елементът Н и елементът О да се разложат? (Като елемент не могат да се разложат). Може и Н, и О се разлагат, в окултната химия се разлагат и те не съществуват на земята. Под думата вода в това състояние, както е на земята, тя в по-висшите полета не може да се прояви. Но в невидимия свят има нещо равносилно на водата. Кое е равносилно на водата? Чувствата, животът. Има една връзка между водата и чувствата. Тази смяна може да се представи. Представете си, да вземем водата в твърдо състояние Т после, водно състояние и въздух. По какво се отличава водата в твърдото състояние? (По-обемиста е, намалява се обемът ѝ). Но водата, за да стане твърда, какво е изгубила? (Топлината си). Тъй има по-малко топлина; водата във водното си състояние има нормална топлина, а във въздухообразно състояние има много повече топлина отколкото в твърдо състояние. Следователно и в двата случая във водно и въздухообразно имаме плюс, а при твърдото състояние имаме загуба на топлината. Казвам сега, в дадения случай и чувствата на човека и те имат същите отношения: едно чувство може да изгуби топлината си. И когато едно чувство изгуби своята топлина, то се втвърдява. Когато на едно чувство се предаде повече топлина, то се разширява. Това чувство трябва да има нормалната температура на водата. Коя температура считаме като нормална (4°). Когато водата замръзва, колко градуса има? (0°). Сега известна вода се втвърдява в живота, ние казваме: Разтопете водата! Вие знаете това изкуство, турете я под огън и тя ще се разтопи. Допуснете, че имате едно чувство, което се втвърдява, по кой начин ще повърнете неговата нормална топлина. Вземете за пример: МРАЗЯ! Каква температура има? (Все таки под нулата). Мразя, то е вече минус нормалната температура. Добре, вие искате да превърнете мразенето във вода – на едно обикновено чувство, с какво трябва да си послужите? Ще преведете сега. Алхимия е това в живота!

Мога да ви превода много примери, обаче, в примерите има една отрицателна страна. Мога да обясня една идея, но когато се изясняват някои идеи, всякога остава нещо недоизяснено. Запример, искате вие да

бъдете почитан между хората, да ви обичат и да ви уважават. П.М.У./Б. как може да станете почитан между хората при най-елементарните условия? Кой е най-лесният път? Да бъдете Богат – Б. Щом бъдете богат, няма ли да бъдете почитани? Ще бъдете, как не! Второто положение или условие, кое е, за да бъдете почитан? Да бъдете Силен – С. Третото положение, да бъдете Умен – У. И четвъртото положение? (Красив). Тук вече ще се яви известен спор – да бъдете Добри – Д. Тогава имате вече една дроб П.М.У./Б.С.У.Д. Имате една дроб с този знаменател – Б.С.У.Д. Сега вие можете да мените числата на този знаменател. Но кой е най-естественият път! Естественият път при сегашните условия е да започнете с богатството. Щом имате пари, веднага нещо се предава на ума ви. Сега, колко пермутации можете да направите от тези цифри? (24). След като направите тези 24 пермутации, какво ще излезне? Все ще се домогнете до един истински метод на живота. Ако разбирате тези 24 пермутации, техните свойства; защото всяка една пермутация си има свои качества и условия, при които можеш да направиш нещо. Запример, какво предава богатството на човека? Как ще познаете един човек тъй като ходи дали е богат? Като погледнете в лицето да познаете богат ли е или не. Богатият може да се познае, както и набожният може да се познае; вземете всичките свещеници, които дълго време са се занимавали само с попски работи, имат вече една основна черта – попска. Казват, този човек мяза на набожен човек. Дали е набожен или не, то е друг въпрос. И всякога има една черта, която отличава набожния човек. Има една черта, която отличава дадени хора, че са богати. У богатия това е съзнанието, че има пари, вложени в банката. Все за тях си мисли той. Има една черта, която показва, че човек е силен. После – учен. Хора, които са свършили по някоя специалност се познават. Който е лекар, той като ходи знае, че може да лекува болести. Тази мисъл е в съзнанието му. Хирургът и той си има една отличителна черта. Красивата мома и тя си има една отличителна черта. Тя знае, че е красива. Е, къде седи красотата? Никой не знае. Само една красива черта има, извадете тази черта, тя е грозна като циганка. Ще кажете, как така? Нарисувайте най-хубавото лице сега. Ако някой от вас е художник, да нарисува най-хубавото лице; изтрийте тогава носа и ще видите каква грозотия ще имате. Може да турите най-хубавото лице, с най-хубавите (красивите) очи, изтрийте и носа, ето ви една грозотия, дето никой не може да я погледне? Питам, ако на една красива мома вие изчистите носа съвсем, кой би се оженил за такава мома? Сега искам да ви наведе на мисълта, в носа има нещо, което се предава на човешкия характер или на умствения свят. Ще кажете, това е една обикновена черта. Как така, като махнеш носа явява се пълна дисхармония в нещата. Значи всички черти се групират около носа, като при един център. Затова всички трябва да бъдете внимателни. Има нещо основно у вас, което никак не трябва да се губи; щом се изгуби, този човек е вече грозотия. Запример, ако човек

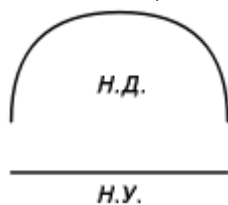
изгуби ума си, изчисти се носът някъде, веднага казваме, това е лудост. Даже лудостта не е един израз на изгубване на красотата. В умствения свят има една крайно голяма грозотия. Но загубата на ума сега се чувства повече. При сегашните условия, щом се загуби ума на човек, това е най-лошото. И у човека няма по-хубаво нещо, когато умът му присъствува! Най-красивото състояние на човека е, когато присъствува целият му ум! Тогава има една красота! (И. от 24-те пермутации, коя е най-важната и най-основната, от която можем да се ползуваме?)

Най-основната е тази: първо да бъдеш НАЙ-ДОБЪР, второ да бъдеш НАЙ-УМЕН, трето да бъдеш НАЙ-СИЛЕН и да бъдеш НАЙ-БОГАТ! Д.У.С.Б. това е най-добрата пермутация! И това можете да си го турите като една формула. Вие можете да кажете: Не ми трябва богатство. Не е така! Богатството е потребно. Един богат е потребен. Без богатство не може! Та самото ни тяло е едно богатство, ръцете на човека са едно богатство! Неговите уши при сегашното състояние са едно богатство; неговите очи, неговите пръсти, всичко у човека е едно богатство! Богатството е потребно; но това богатство, за да може да се запази, то си има известна норма, път, по който трябва да мине. Та сега вие, младите ученици, за вас ви трябва знанието как да започнете живота. Казвам аз, напишете ми една формула. Коя е най-добрата формула на живота? (Тази, дето написахте на дъската). Сега да разложите формулата, да кажете кой е най-добрият човек? Кой наричате вие добър? (Който прави добро). Аз да ви дам едно определение. Вие можете да дадете много определения, от пермутациите, каквото и определение да дадете, то е все вярно; не казвам, че не е вярно, но има едно определение, което може да приложите. То е вярно. Верни неща са тези, които могат да се прилагат в дадения случай. А могат и да не се приложат. Запример, ако вие искате идеалното добро в света; ти не можеш да приложиш идеалното добро в света, то е невъзможно. И да искаш, то е само вътрешно. Ти можеш да пожелаеш на един човек най-голямото добро, но на физическото поле да му дадеш доброто е невъзможно.

Сега въпросът беше. (Кой е най-добрият човек?) Най-добрият човек е този, който въобще е безпристрастен, еднакво гледа на всички. Лицеприятие у него няма. Абсолютно лицеприятие няма. Той гледа еднакво, не безразлично, но за всички живи същества, той има една много правилна преценка. И той постъпва според естеството на всеки един човек. Каквото е неговото естество, така постъпва и той с него. Добрият човек запример, ако намери един разбойник, той ще почне с него да приказва приятелски. Няма да му каже, ти защо си хванал такъв лош занаят? А ще му каже: Много хубава пушка имаш ти. Ножът ти е добър, колко души си убил досега? А, отлична работа е това, ти си бил голям герой! Тъй ще започне той с него. Той е добър. Всичко в него е добро! Но постепенно върви той.

Ще кажете вие: Как тъй, този добрият човек да говори така? И представете си, че този разбойник е изклял 10 души по-големи разбойници от него, лошо ли е направил? Представете си, че този разбойник е ограбил 10 разбойници, крадци по-големи от него? Ние сега определяме свободно какво е добрият човек. Аз считам добър човек този, който е извънка всички закони. Той сам е закон. Щом го турите в рамките на закона, той не е добър, той е ограничен. Ако вие сравнявате добрия човек с един човек, той не е добър, той е ограничен. А щом си ограничен, ти не можеш да бъдеш добър. Затова именно в живота ние се стремим да се освободим.

Свобода, значи да бъдем добри, значи да излезнем от ограничението на каквито и да е закони или догми; да се освободим от всичките закони и да остане само един закон – законът на доброто! Да бъдеш безпристрастен. Тогава този разбойник ще каже: Много добре говориш на хората, но никак не е добра моята работа. Много ми е тежко на душата. Че как така? Аз не съм казвал никому това, но тежко ми е. И пушката ми е много светла, но много пакости прави. И той почва да се изповядва. Тогава този добрият човек ще му даде един начин, ще му каже: Ще можеш ли да ми продадеш своята пушка? Аз обичам твоя занаят. И добрият човек става разбойник, понеже вече обира разбойника. Но идеята е съвсем друга у него, друга е задачата. Да го тури в правия път, да му покаже, че има едно разрешение на живота; не е само това, което той си е мислил.

Та казвам, кой е най-добрият човек? Който е безпристрастен, този е най-добрият човек. Главата му нагоре е широка, за да бъде той добър, трябва тази линия отзад да е права. Н.Д. А най-умният кой е? Най-умният човек трябва да има едно свойство на неговото чело. Челото му трябва да бъде широко, има една кривина. Този е най-умният. Н.У. Умният трябва да разсъждава, трябва да бъде поет, музикант, всичките изкуства, които ги има в света, той трябва да ги знае. После умният човек трябва да оценява времето. Умен човек е, който може да постави всяко нещо на своето време. Поставя ли всичко на мястото, той е умен човек. Изгуби ли времето, той е изгубил своя ум. Не че е изгубил ума си, но ще се заблуди. Запример ако вие излезнете при 25° студ с тънки дрехи, летни, бели, ще може ли да проявите вашите чувства? Когато вънка е 25° студ вие ще имате един голям кожух; пък ако има 30° горещина и вие излезнете с вашия кожух, това не е правилно. Трябва да познавате хубавото време! Тогава ще излезнете с вашите тънки бели дрехи. Това значи да турите всяко нещо на мястото си. И много наши чувства не се реализират по причина, че не знаем кога да ги

поставим на сцената. Как се казва постановката при операта? (мизансцен). Да знаеш как да туриш сцената не само един, но и да разбираш хората какво ще ги интересува в даден момент. Запример, вие трябва да изучавате вашите идеи, които искате да приложите. Да поставиш само една част на идеята си и да я поставите така на хората, че да имат те нужда от тях. После и да знаете как да ги представите. Запример как бихте представили новите идеи на хората. По този начин, както сега ги представят, нищо не се постига. Ама да бъдем добри. Че кога хората не са били добри? Ама да бъдем умни. Кога не са били умни? Ама трябва да живеем добре. Кога хората не са живели добре? Ама да вярваме в Бога. Да бъдем силни. Кога хората не са вярвали в Бога и кога не са били силни? Сега кое трябва да бъде основното правило? Да кажем вие, които вървите по новия път? (жертвата). Жертвата. Кое да жертвуваме? И какво да жертвуваме? Вие можете да излезнете от тази мъчнотия сам при едно естествено сравнение. Как бихте изнесли новото? Пак същата формула разрешава всичко. Д.У.С.Б. Ако идете да проповядвате новото учение, да кажем новия път, вие ще дадете някъде един концерт с намалени цени. И като излезнете да свирите, хората ще кажат, не сме слушали като този човек, той е майстор! Няма като него!

Сега най-силният кой е? Ще излезнете като един борец някъде, като най-силните шампиони, ще вземете една голяма скала, от колко тона искате да я турим, аз веднага ще я поставя. Да кажем от сто тона. Той я взима и веднага я подхвърля на един километър разстояние, няма ли да познаете, че той е най-силен човек? Силен е този човек!

Сега остава богатият. Колко злато трябва да има той? Кой е богат човек? Кажете, сега ще направим парите. Колкото кажете, веднага ще ги турим. В този случай, виж, магически можем да направим хората богати, само тук вас не можем да направим богати, то е невъзможно. А другите можем да направим богати. Има нещо за вас, което можем да направим и то е възможно. Можем да ви разплачем. Че това е едно изкуство, което аз мога да ви предам, ако не го знаете. Вземете такава една губерка дълга и като мушнеш някого? Значи има нещо, което можем да направим, но това е голямо изкуство, защото от хиляди години хората, като го учат, още не са го научили. Вземете английските дами извоюваха своето право с губерките си от шапките и в Англия вече забраниха да носят дамите игли по шапките – защото ги мушкаха. Хубаво е по някой път да мушка човек. Защото да бъде човек съвсем миролюбив без губерка и това не може. И най-после като изчезнат всичките губерки, се ще остане една губерка у хората и с нея малко нещо може да убодe човека. (Езикът е това).

Сега въпросът беше за богатия. Колко искате да дадем на него долари или

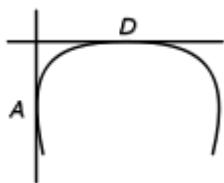
английски лири? Хубаво сто милиона английски лири. Тогава този най-богатият човек трябва да се отличава с едно качество, че който отива при него, той не го връща назад. Той е като един извор. И който иде при него, той веднага е в негова услуга. И той е толкова умен, че ако искаш от него ум, той ще ти даде в звонкови златни, пък ако искаш много, той ще ти ги даде в капиции – медни пари и ще ги носиш, колкото торби искаш, 40, 50 кила се капиции. Сега представете си, че се намирате в едно общество, в един свят, който седи хиляди пъти по-високо по ум отколкото вие. Как ще се почувствате между тях. Тогава ще им разправяте ли вие за вашия живот или ще искате те да ви разправят за техния живот. Представете си, че те ви питат, какво ще им разкажете от вашия живот? Най-хубави работи ще им представите от вашия живот. Е, какво бихте им казали, като влезете между тях. Представете си, че се срещнете с ученици от един клас, които са сто пъти по-интелигентни и по-умни и напълно отговарят на тази формула ДУСБ. Вие от този свят влизате между тях, какво ще бъде вашето положение. (Само ще мълчим). Ами ако ви попитат, защо мълчите. Че вие, като влезете в техния свят, те ще ви отрупат с толкова подаръци, че никак няма да ви остане да мълчите. Но най-първо там трябва да събуете обувките си, които носите от този свят, после дрехите си, украшенията си и ще гледате пълна стая само с подаръци. Представете си, че влизате в тази стая, вие ще се поучудите малко, прочетете един надпис, след туй вие се обличате и вие ставате като тях. Външно станяхте като тях, защото обуща ще имате като техните, дрехите ще бъдат като техните, скъпоценните пръстени, камъни, всичко туй е еднакво, какво ще правите тогава, като замязате на тях. Сега туй, което ви казвам, то е нещо, което става сега, сега има някои, които приемат и сега се обуват и обличат, а над друго място виждаме други, които са станали такива, а и вас виждаме, които не сте станали като тях. Тъй щото вие сега сте кандидати, за това, което един ден ще дойде.

Но ние се отвлякохме от въпроса, ние отидохме в хиляда и една нощ. Сега непостижимите неща са постижими и постижимите неща са непостижими. Непостижимите неща са постижими за добрия, за умния, за силния, за богатия, а пък и обратното, когато човек изгуби тия качества ДУСБ, постижимото стана непостижимо, това е обратният процес. Защото един човек може да има известни възможности, но може и да ги загуби. Много наши идеали, много наши стремежи не са постигнати по единствената причина, че ние не се придържаме о формулата. Ако вие непрекъснато във вашия живот се издържате, това е постижимо. Но колебаете ли се в тази формула, тогава и постиженията се колебаят – и във вашия живот има една линия на колебание. Много постижения има, обаче вие сте мислили, че не се постигат, защо? Защото се колебаете във формулата. И колебанието е у тебе самия. Трябва да имате един принцип,

на който всякога да разчитате. Та именно ще си турите формулата да бъдете най-добрият човек и да знаете, кой е най-добър; да бъдете най-умният човек. Сега не си поставяйте въпроса: Може ли аз да бъда най-умният човек? Най-умният човек има едно специфично качество, той е един общ принцип за всички. Най-добър всеки може да бъде и най-учен всеки може да бъде, и най-силен всеки може да бъде, и най-богат всеки може да бъде. Няма нещо невъзможно. Но едновременно в света не може да има много богати хора, за да се състезават и борят, това не може да бъде. Но в един свят, дето няма състезание, някой ще каже: Ти ще бъдеш най-богатият на земята. Друг ще бъде най-богатият на месечината, трети ще бъде най-богат на Марс, четвърти на някоя друга планета, по цялата вселена ще има все най-богати и няма да има спор между тях. Та когато говорим за най-добър, ние туряме ония Божествени отношения, дето всеки може да бъде най-добър. Там противоречие няма. Състезание също не може да има, понеже в Божествения свят всички неща са строго определени, там състезания абсолютно няма, има едно състезание, но в съвсем друга форма отколкото тук на земята.

Сега искам тази формула да я турите в ума си. На първо място ние разрешаваме въпроса с най-добрия. Засега хората се занимават само с трите, на първи план турят най-богатия, на втори план най-силния и най-умния, а доброто са извадили настрана. Това са сегашните положения. Хората искат да бъдат най-богати, най-силни и най-умни. БСУ. Други искат да бъдат най-силни, най-богати и най-умни, СБУ. А трети искат да бъдат най-умни, най-силни и най-богати. УСБ. Сега за доброто не се говори. Това са сегашните стремежи. Има един дефект в това положение, понеже доброто не играе никаква роля. Засега доброто се туря на заден план. И действително в сегашната еволюция на хората, доброто ще действува в тил, тогава формулата ще бъде такава УСБД. Сегашната култура така ще завърши. Доброто ще действува в тил, а следната култура ще започне с доброто ДУСБ. А сега доброто действува най-последно. А тогава ще вървят тъй ДУС и богатството по естествения си път. Сега вас ви остава да дойде доброто. Вас ви липсва само едно нещо, всичко сте постигнали, остава само едно, доброто да дойде. Сега имате Ю Б О В, какво ви трябва само едно Л ви трябва, за да стане думата Л Ю Б О В. По този начин – УСБД това е още еврейски начин, по този начин думите още не са завършили, ако пишем на еврейски, накъде се завършват думите. Евреите не започват от Л-то, те започват от малкия ер. А от бялата раса отгде почват те? Туй, което за евреина е начало, за нас е опашка. А нашето начало е еврейска опашка. И за това самите те имат едно друго схващане. Бялата раса за живота има две противоположни разбирания. Семитите се отличават с една черта, крайно материалистическа черта. Семит, с какво започва? С-то се е изменило, а пък бялата раса е раса на ума. Бялата раса е

развила мозъка, тя се занимава с мозъка. Та именно това е допринесло, че бялата раса е доразвила човешкия мозък, човешкия ум. И бялата раса направила правилен черепа, тези души, тези съзнателни същества, които са слезли от невидимия свят в бялата раса, целта им е била да развият човешкия мозък и да го приготвят за шестата раса. Шестата раса и тя си има свое предназначение. Тя слиза да реформира човешкото сърдце. Те са

носители на доброто.

В мозъка ако вземете тази част и теглите една тангента, тангентата А се занимава с човешкия ум и втора тангентата D, която се занимава с челото, с човешкия ум. Едва в шестата раса ние ще имаме една правилна линия на главата горе. Или от окултно гледище те ще развият причинното тяло. Те започват с причинното тяло. Причинното тяло е доброто. Сега имаме физическо тяло, астрално, ментално и причинното тяло.

Сега коя е основната мисъл от всичко, което се каза? Кой мисли останаха основни? В ума ви остана една мисъл и тя е следната: Казвате, какво можем да направим, ние сме слаби. Казвам: Какво може да направи една буква. Няма по-слабо същество от буквите, когато са разхвърляни, но и няма по-силно същество от буквите, когато са турени на мястото си. И даже, вие ако се турите като една буква, защото човек в даден случай, па и всички хора съставляват една азбука, но ако ти попаднеш на своето място, ти си най-силният човек. Та ще гледате, законът е там, да попаднете на своето място като буква. И тогава по-силен от вас не може да има. Тогава 4 положения са турени, да попаднете на мястото, дето е вашето добро; да попаднете като буква на мястото, дето е вашият ум; да попаднете на мястото, дето е вашата сила; и да попаднете на мястото, дето е вашето богатство. И тогава по-добър човек и по-умен, и по-силен, и по-богат човек от вас няма да има. Сега това е една формула за новата година! И тогава ще кажете така: Д.У.С.Б.! Намирате се в затруднение, ще кажете: Д.У.С.Б. Произнасяйте си тази формула. Ама като я произнасяш и ще мислите. Като кажете Д. да изпъкне ДОБРОТО в ума ви. У – умът. С – силата. И Б – богатството. А след това ще кажете: Д.У.С.Б. това е дар, даден през тази година! Кой е най-големият дар, който Бог е дал? Д.У.С.Б.! Сега вече не можете да се оплачете, че сте сиромаси. Д.У.С.Б.!

Едно изяснение: Доброто, това е плод на Любовта; а Любовта е плод на Доброто; а Духът е излезнал от Бога. Умът, това е плод на Божията Мъдрост. То е най-възвишеното у Бога! А силата на какво е плод? Нали се казва: С всичката си сила, а силата всякога има отношение с чувствата, със

сърдцето. Само силният човек може да обича. Слабият не може да обича. Сърдцето, което трябва да функционира, трябва да бъде силно. Умът няма нужда от сила, но сърдцето има нужда от сила. А богатството, това са условията, всичките условия влизат в богатството. Това е дарът, който Бог дава. Животът, това е най-голямото богатство. И когато аз говоря за богатство, подразбирам живота. Имаш живот, всичко можеш да имаш. Нямаш живот, нищо нямаш! Животът придобива всичките богатства. Не земните богатства; животът е господар на всички земни богатства. Сега, при тези идеи трябва да изпъкне Божественото у вас. Та Д.У.С.Б.! Вие ще почувствате един вътрешен живот, едно здравословно разположение, което ще ви намагнитизира. Ти, слабият човек, ще произнесеш тази формула на себе си и ще кажеш: Ти знаеш ли, че трябва да бъдеш Д.У.С.Б. Срамота е за тебе! И на другите ще кажеш: Ти знаеш ли, че трябва да бъдеш Д.У.С.Б.! Ако срещнеш един брат, който не постъпва както трябва, нека младата сестра да иде и да му каже: Искам да ти кажа нещо на ухото: Желая ти от всичкото си сърдце да бъдеш Д.У.С.Б. И братът да каже на сестрата: Желая ти от всичкото си сърдце да бъдеш Д.У.С.Б.! Нали е хубаво това! Добрият човек е Образ и Подобие на Бога. Трябва да се измените вие! От злото към доброто! От безверието към вярата! От слабостта към силата; от сиромашията към богатството! Та сега, всички към Д.У.С.Б.! Като екскурзианти!

Станете сега!

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

7.20 ч. с.

1931_01_14 Гредите на живота

Издание 1940г., София

КНИГА: Просветено съзнание, ООК Год.Х, Том 2

ГРЕДИТЕ НА ЖИВОТА

Размишление.

Чете се темата: „Произход на човешкия мозък“.

Като изучават известни въпроси някои се оплакват, че срещат неразбрани неща. За да ги разберат те търсят компетентно лице да им даде малки обяснения. Според мене неразбраните неща са. разбрани, а разбраните са неразбрани. Какво означава тази мисъл? Когато казвам, че неразбраните неща са разбрани, имам пред вид следното: те са неразбрани отвън, а разбрани отвътре. Разбраните неща пък са разбрани отвън, а неразбрани отвътре. Кое от двете неща е за предпочитане: да разбираш отвътре или отвън? Най-добре е човек да разбира отвън и отвътре, но това е достъпно само за съвършените хора. Обикновените хора разбират или отвън или отвътре. Следователно, както и да разбират, все ще остане нещо неразбрано.

Като ученици вие трябва да започнете от малките величини и постепенно да отивате към големите. Представете си, че ви са дадени две греди, едната е широка пет сантиметра, а другата -два. Можете ли да определите каква тежест издържа всяка греда? Ще кажете, че този въпрос не ви интересува. Ако трябва да минете някоя река през мост от греда, дебела пет сантиметра, няма ли да се интересувате от нея? Ще се интересувате, разбира се, защото от дебелината и издръжливостта на гредата зависи вашето благополучно минаване на реката. Интересът ви ще бъде още по-голям, ако трябва да минете реката с кола. Ако въпросът за гредите не ви интересува, какво ви интересува тогава? Ще кажете, че за вас е важен въпросът за вярата. Казвате, че човек трябва да вярва в Бога. Какво разбирате конкретно под думите „вяра в Бога"? Да вярва човек в Бога това значи да не се съмнява никога. Истинската вяра изключва всякакво съмнение. Ако бащата обещае на детето си, че ще му донесе орехи, детето ще вярва 101% в думите на баща си. Обаче, ако бащата не донесе орехи и каже, че не са за тази вечер, детето ще остане в недоумение. То не може да разбере коя е тази вечер, когато бащата ще донесе орехи. Ако може да си отговори коя вечер е определена за ядене на орехи, то би могло да я дочака. Не може ли да си отговори, в него ще се яви съмнение. Орехите ще постигнат целта си ако детето не се усъмни. Щом се усъмни те са вече безпредметни.

Както бащата обещава да донесе орехи на детето си, така и на вас обещават и са. обещавали да ви донесат орехи, но не са изпълнили обещанието си. Защо? Защото сте ги очаквали още същия ден, а те са определили друго време. Казвате: не получих днес обещаните орехи. Думата „днес" е относителна. Един ден се състои от 24 часа, от една седмица, от един месец, от един век и т.н. Когато Господ обещае днес да ви даде нещо, вие го очаквате още първата вечер. Вие трябва да намерите коя вечер именно е определил Бог. Тя може да се съвпадне с вашата вечер, а може да е последната вечер от годината. Ще кажете тогава, че всичко е загубено. Нищо не е загубено - законът на вярата е такъв. Ако нямате вяра, която да устоява на всички мъчности, вие нищо не можете да постигнете. Какво можете да направите с вяра, която има издържливостта на греда дебела два, три до пет сантиметра? По такава тънка греда могат да минават мишки, плъхове, агънца, но човек с голяма тежест едва би могъл да мине. Гредата лесно ще се огъне и счупи. Какво ще стане с вас, ако минете през тази тънка греда, която се огъва и счупва под тежестта ви? Вие ще кажете, че гредата ви е излъгала. Гредата не ви е лъгала съзнателно но като гледала, че по нея минават мишки, плъхове, кокошки, агънца, тя мислила, че е здрава и може да издържа големи тежести. Понякога и човек като гредата се мисли по-голям и по-силен, отколкото е в действителност но вижда, че се е лъгал. Ако рече да се сравнява със слона, във физическо отношение слонът е по силен от него. Обаче в умствено отношение човек стои по-горе от слона.

Както няма ясна представа за физическите си сили, също така човек няма ясна представа за невидимия свят. Затова именно той мисли, че каквото пожелае от невидимия свят, ще му се даде. И това може да бъде, но при известни условия. Казано е в Писанието, че ако всичко, каквото човек желае, е съгласно с волята Божия, ще стане. Обаче ако желанията му не са съгласни с волята Божия, няма да се реализират. Тъй щото, ако желанията ви се реализират, това показва, че вашата воля е едно с Божията; не се ли реализират, вашата воля не е в съгласие с Божията. Има неща, които не се дават изведнъж. Колкото да се молите няма да ви се дадат. Някой иска изведнъж да стане ясновидец, да вижда всичко, което става в невидимия свят. Това е невъзможно. И напреднали души даже нямат възможност да виждат всичко, което става в невидимия свят. Даже и Христос, Който имаше голямо послушание към Бога, не можа да разбере всички неща изведнъж. но постепенно. Затова Той се молеше на Господа да му даде повече светлина, да вижда нещата ясно. Той казваше: „За този час съм дошъл.“ На каквито изпитания да се натъкна, Христос ги разреши правилно. Той знаеше, че е дошъл за този час.

Какво правят съвременните хора като се натъкват на изпитания? Като се

намерят пред някаква мъчнотия или препятствие в живота си, мнозина се връщат назад, не искат да правят усилия, да преодоляват. Те мязат на онзи клиент, който отива на бакалницата да си купи нещо но чете надпис: „Днес с пари, утре без пари“. Поглежда парите си и намира, че няма да му стигнат. Какво трябва да направи? Той трябва да се върне назад да вземе още пари. С това мъчнотията се премахва. Обаче като не иска да се върне у дома си той стои пред дюкяна и разисква: какъв е този бакалин? Защо е турил този надпис? Колкото и да разискваш бакалинът няма да махне надписа си. Ти трябва да се върнеш назад и да вземеш още пари. Ще дойде ден, когато същият бакалин ще тури надпис: половин час давам без пари. Кой каквото иска може свободно да си вземе, но ако попадне в точно определения час. Тъй щото не питайте какъв е този бакалин, но бъдете готови да се съобразите с неговите закони.

Бакалинът е природата, която спазва строго своите закони. Постави ли един закон в действие тя за никого не го изменя. Когато иска да платиш ще плащаш без никакви разсъждения. Когато дава даром няма да питаш защо постъпва така, но ще вземеш торбата си и ще заемеш мястото си, ще чакаш ред. да получиш нещо от благата на природата. Като дойде твоят ред можеш да вземаш, колкото искаш.

Сега да се върнем към въпроса за гредите. Като изучавам живота на хората казвам: „Гредите на вашите къщи са много тънки. Няма да мине много време къщите ви ще се съборят и ще ви затрупат.“ Какво трябва да направите за да избегнете това нещастие? Трябва да смените гредите на къщите си. Ако гредите са. дебели два-три сантиметра, трябва да ги смените с по-дебели. Всеки човек е поставен на външни и вътрешни изпитания, за издържането на които се изисква здрава, солидна къща. Какви трябва да бъдат гредите на къщата на един светия, който минава през големи изпитания? Дебели трябва да бъдат гредите на къщата му.

Някои запитват защо трябва човек да минава през изпитания? Не може ли без изпитания и страдания? Изпитанията имат свой вътрешен смисъл. В изпитанията има нещо разумно, което показва, че без тях не може. Как и от какво правят хората хляб? От брашно, квас и вода. Те взимат тези материали, разбъркват ги, омесват тестото, правят от него хлябове, които най-после пекат на фурната. Не е лесно да омеси човек един хляб. Докато го омеси и опече, той минава през известни мъчнотии. Не е ли по-добре тогава да вземе малко брашно, да го изсипе в устата си и да задоволи глада си? Защо трябва да се мъчи? Кое е за предпочитане: да яде добре омесен и опечен хляб или да сипе малко брашно в устата си и да се задоволи? За да си ушие дреха човек отива на пазара да избере плат, после го крои, шие, докато един ден каже, че дрехата му е готова. Докато облече новата си

дреха той е минал през известни мъчности и изпитания. Не е ли по-лесно да вземе плата си, да се увие в него и да тръгне по работа? В началото е по-лесно да се увие в плата, но на края ще срещне по-големи изпитания. Кое е за предпочитане: да се облече с дреха, скроена и ушита по мерките на тялото му или да се огъне в един плат? Следователно, който се справя разумно с изпитанията и мъчнотиите си, той се мъчи в началото, накрая благува. Който иска да избегне изпитанията, в началото благува, накрая се мъчи. Кое от двете положения е за предпочитане?

Когато злото дойде в света, всички казват: „Ела зло, че без тебе по-зло.“ За изяснение на тази поговорка, ще приведа един анекдот от турския живот. Във времето на един от турските паши турците имали обичай да носят чалми на главата си, дълги пет-шест метра. Дълго време мислил пашата как да ги застави да не увиват главите си толкова много. Той намирал, че тия чалми нито са хигиенични, нито икономични. Знаете ли какво нещо е да увиеш около главата си пет-шест метра плат? Най-после пашата дошъл до едно решение. Той издал заповед да хващат българите, наречени гяури, и да ги връзват. Всеки турчин имал право като срещне гяур да го хване и върже без никаква предварителна присъда. Ако няма на разположение въже, да отреже от чалмата си едно парче и с него да го върже. Същевременно пашата говорил лоши работи по адрес на българите за да създаде настроение против тях. Като изпълнявали ревностно заповедта на пашата турците останали с чалми, дълги около един метър. В първо време те протестирали против заповедта на пашата, защото изрязали чалмите си, но като опитали практичността на късите чалми, останали доволни. Българите, от своя страна, носели в домовете си парчета от турските чалми. Във всеки български дом се развявали турски чалми.

Днес всички хора, мъже и жени, носят на главите си чалми по десет метра дълги. Като срещне някой човек с такава чалма природата намира причина, за която го заставя да отреже девет метра от чалмата си и казва: „Скоро отрежи девет метра от чалмата си. Достатъчно ти е един метър дълга чалма.“ Чалма, дълга десет метра, представя неестествените човешки желания. Какво ще ви допринесе едно неестествено желание? Какво ще ви допринесе една турска чалма? Всяко нещо, което човек употребява, всяко негово желание трябва да има практическо приложение. Какъв смисъл има от голяма чалма а малък ум? За предпочитане е човек да има голям ум, а малка чалма, отколкото голяма чалма, а малък ум. За предпочитане е човек да има малко желания, които може да реализира, отколкото много желания, които не могат да се реализират. За пример, добро е желанието на човека да стане силен, но той трябва да знае как и къде да приложи силата си. Ако някой е развил голяма сила, той ще тръгне по света да се бори с големи борци. Ако може да надвие всички големи борци и няма

повече с кого да се бори защо му е тази сила?

Мнозина имат желание да влязат в невидимия свят да придобият знания. Готови ли са. за тези знания? Те мислят, че знанията се придобиват лесно. Ако ученикът влезе в пети клас и не може да разбира уроците, които учителите преподават, трябва да се върне в по-долен клас. В това отношение природата е крайно взискателна. Тя иска от ученика да знае всички уроци, които му се преподават. Не знае ли уроците си, тя ще го връща от един клас в друг, докато дойде до този клас, в който може успешно да работи. Много години може да седи в един клас, но докато не научи уроците си отлично тя не го пуца в по-горен клас.

Някои хора мислят, че могат да прекарат живота си на земята и без разрешени задачи. Те се лъжат. Много пъти човек ще дохожда на земята и ще си заминава, докато научи всички земниуроци. Като живее на земята той трябва да знае защо е дошъл, как е създаден и т.н. Ако не може да отговори на тия въпроси, човек казва: Бог е създал света. Както намерил за добре, така го е създал. Това не е моя работа. Пък и мене е създал такъв, какъвто съм днес. Много се лъжеш. Бог не те е създал такъв, какъвто си днес. Така както сега разсъждаваш, това не е Божествено разсъждение. Така както разсъждаваш, това е суеверие. Ти си учен човек, трябва да дадеш доказателства за всичко, което те обикаля. Ученият човек доказва нещата. Като види една тънка гредка, върху която искат да поставят голяма тежест, той казва: тази гредка е слаба, няма да издържи. - Отде знаеш? - Правил съм опит. Турял съм върху нея различни тежести и зная силата ѝ. Без да мисли много човек казва, че Бог го е създал такъв. Къде е документът, с който може да докаже това? Къде е марката му, белегът, който показва, че е създаден от Бога? Всеки фабричен артикул носи марката или фирмата на фабриката, в която е правен. - Ама аз имам ум, сърце, воля, с които мога да работя. - Добре, щом имаш ум, радвам се, че съм срещнал човек, който може да хвърли светлина върху решаването на една трудна задача. Задачата е следната: може ли слугата да бъде свободен, а господарят роб? По кой начин ще познаеш има ли господарят здрав гръбнак да издържи на всички изпитания? Как ще познаеш кой е истински слуга?

Сега и на вас задавам същата задача. Според мене истинският господар се познава, когато слезе от положението, в което се намира, и стане слуга. Ако като слуга запазва свободата си и изпълнява службата си с любов, той е разумен господар и може да издържи на всички изпитания. Той слиза до положението на слугата без да съжалява за господарството си. Ако не се решава да напусне господарството си и се страхува да не осиромашее, той е роб на положението си. Господарят трябва да има светъл ум, благородно

сърце, да се справя лесно с мъчнотиите. Истинският слуга пък ще познаете като го поставите в положението на господар. Ако при това положение той не се измени и запази същите отношения към хората, каквито е имал като слуга, той е умен и благороден човек. Той може да бъде господар. Следователно искате ли да познаете господаря, поставете го на мястото на слугата; искате ли да познаете слугата, поставете го на мястото на господаря. По този начин и природата изпитва хората.

Съвременните хора са недоволни от живота, защото работите им не се нареждат както те мислят. Момъкът се хвали, че е намерил добра и умна мома, иска да се ожени за нея и ме пита какво е моето мнение по този въпрос. Аз му казвам: ако си готов през целия си живот да слугуваш на тази мома, да изпълняваш всичките ѝ заповеди, ожени се. - Аз искам да бъда свободен, аз искам да бъда господар. - Щом искаш да бъдеш свободен, да господаруваш над жената, ти ще бъдеш нещастен. Момата ми казва, че е намерила добър момък, с когото иска да се свърже. И на момата казвам същото. Ако е готова цял живот да служи на този момък, да изпълнява желанията му с любов и съзнание за това, което върши, нека се омъжи за него. - Ама аз искам да се осигуря, да бъда независима, да бъда господарка. - Щом имаш такива желания знай, че ще бъдеш нещастна. Такива са законите на физическия свят. Каквито са законите на физическия свят, такива са и на духовния. За да може човек да приложи физическите закони в духовния свят, той трябва да знае как да ги превръща. Както ученият превръща твърдата материя в течна, течната – във въздухообразна и въздухообразната - в светлинна, така и духовният човек трябва да превръща физическите закони в духовни и да си служи с тях.

Днес повечето хора се оплакват от семейния си живот, от своето нещастие. Защо са нещастни? Защото не разбират основните закони на живота и не знаят, как да ги приложат. Любовта признава един закон: който обича, трябва да е готов да слугува. Ако обичаш и очакваш да ти слугуват, ти си на крив път. Който обича той е силен и може да слугува. Когато обичат, на него слугуват. Той е слаб и затова взема положението на господар. Ние виждаме този закон и в семействата. Кой е най-големият господар в семейството? Детето. По-голям господар от детето няма. Достатъчно е да ревне само за да накара и майката, и бащата да тичат около него. Каже ли една дума, издаде ли една заповед, всички тичат, всички са готови да я изпълнят. Магическа сила крие детето в себе си, но временно - година, две, три години най-много. След това магическата сила на детето изчезва. Родителите закачат един закон на стената - същата магическа пръчица, с която детето си е служило, и като не слуша, законът започва да играе по гърба му. Както родителите постъпват с децата си, така и природата

постъпва с всички хора. Като се роди човек природата е крайно внимателна към него. Тя го слуша и изпълнява заповедите му. Щом види, че той започва да злоупотребява с правата, които му са дадени, тя взема пръчицата и започва да го налага като му казва: „Понеже не си разбрал Божия закон, аз ще ти дам първите уроци.“ Пръчицата представлява страданията. Защо идат страданията върху човека? Защото не е изпълнил Божия закон.

Време е вече хората да се освободят от старите си разбирания и да идат към новите схващания. Сега хората се критикуват едни други, правят си бележки. Всеки изисква от своя ближен добри отношения но трябва да знае, че и от него се изискват такива. Щом знаеш как трябва да постъпва човек и ти трябва да постъпваш по същия начин. В това отношение природата е много строга. Ако си взел от някого пари на заем и си определил деня и часа на връщането им трябва точно да изпълниш обещанието си. В противен случай природата ще те държи отговорен. Тя ще тропне на вратата ти и ще каже: „Стани! Иди да изплатиш дълга си.“ Някои хора взимат пари на заем, обещават, че ще ги изплатят на време, но не изпълняват обещанията си и мислят, че нямат никаква отговорност. Те искат да заемат високи длъжности в света, а за отговорности не мислят. Слушате някой да казва, че иска да стане министър, професор, свещеник, владика, майка или баща, а какво се иска от него за тия служби не мисли. Знаете ли какво значи да бъдеш свещеник, владика, майка или баща? Това са най-високите служби, които човек може да заеме. Като заемат тия служби и не ги изпълнят както трябва, хората казват: „Не струва човек да бъде свещеник, владика, майка или баща.“ Защо не струва да вземеш една от тия служби?

Днес всички хора са заели едни от най-свещените длъжности и са недоволни. Майката е недоволна от положението си, бащата - също. Ученият е недоволен, че не е първокласен учен. Девицата е недоволна от положението си - не е много красива. Мислите ли, че Аристотел, Платон и много от старите учени днес ще минат за първокласни учени? Ако Аристотел и Платон се явят днес със своите теории и възгледи за материалния и духовния свят ще издържат ли? Някои от техните теории и възгледи ще пропаднат. С това не искам да кажа, че те не са били учени и философи, че техните научни възгледи нищо не струват. Не искам да кажа, че днес няма учени хора в света но искам да обърна вниманието ви на факта, че ние живеем в прогресивен свят, в който нещата постоянно се изменят и вървят напред. Две течения действат в света: едното течение иде от центъра на Слънцето към Земята, а другото - от центъра на Земята към центъра на Слънцето. Човек се движи между тези две течения, вследствие на което съзнанието му се мени. Това, което в даден момент носи в

съзнанието си, следният момент е претърпяло някаква промяна. Затова казваме, че всичко в света е подложено на промени.

Като ученици вие трябва да работите с мисълта си, да прилагате своите добри мисли в живота си да се ползват и другите хора от тях. Представете си, че през ума ви мине една отрицателна мисъл. Какво трябва да правите с нея? Ако сте неразумни ще започнете да се сърдите защо е дошла при вас и ще се чудите как да я изпъдите. Тази мисъл не е дошла само до вас. Тя е минала през много умове но се е спряла в дадения момент при вас. Защо? Искате някакво разрешение. Щом е така, вие трябва да я приемете като задача и да започнете да я решавате. Най-първо ще видите отде е дошла, какво носи със себе си, защо е станала отрицателна и т.н. Като си отговорите на тия въпроси, вие ще я превърнете в положителна и ще я изпратите в пространството. Тя ще мине през много умове и отново ще се върне при вас. Всяка положителна мисъл е плод, от който пръв се ползува онзи, на чието дърво е узрял. Като работите по този начин вие взаимно си помагате и работите ви вървят успешно. Така трябва да работи всеки човек за да съдейства за повдигането на цялото човечество.

Някои хора се оплакват, че нямат успех в живота си. Защо нямат успех? Защото очакват всичко наготово както птиците очакват зимно време да им подхвърлят трошици. Да очаквате на другите това нищо не допринася. Човек трябва да учи. Ако учи уроците си добре и правилно решава задачите си, ученикът се ползува от уважението и обичта на своите учители и съученици. Който не иска да учи, казва: „Дошъл съм вече на земята, няма какво да се прави. Както и да е, ще изкарам един живот и ще си замина там, отдето съм дошъл. Ще си хапна и пийна - никой нищо не иска от мене.“ Този човек е на крив път. Животът не е гостилница. Гостилницата е прибавка към живота. Животът не е забавление. Забавлението е също прибавка към живота. Кое е същественото в живота? Същественото в живота е да се учим и да изпълняваме волята Божия.

Какво разбирате под думите „изпълнение на волята Божия?“ Да изпълни човек волята Божия това значи да даде ход на разумното в себе си. Дойде ли в ума му отрицателна мисъл, той трябва да я превърне в положителна и да я изпрати в света, да мине през умовете на хората, да даде плод и отново да се върне при този, който я проектирал в пространството. С обработването на отрицателните мисли и превръщането им в положителни вие подобрявате както своя живот, така и живота на своите ближни. Ако всички хора работят по този начин, те ще създадат около себе си една магнетична среда. Животът трябва да се превърне в музика и поезия, а не в проза. Отрицателните мисли, чувства, постъпки на хората съставят прозата на живота. Прочетете ли нещо от тази проза, започнете

да го превръщате в поезия. Това е задачата на всеки човек, който е дошъл на земята.

За да изпълните задачите, които ви са дадени, трябва да учите. Вие се нуждаете от положителна наука, от познаване на себе си. В познаването на себе си човек изучава целия космос. Някой поглежда ръката си, върти я на една и на друга страна, но нищо не разбира. Ръката крие много неща в себе си. Тя е архив както на миналото, така и на настоящето. Много хора са работили върху ръката, затова ние я считаме колективно дело. Който може да чете по ръката, познава през какви фази са минали дедите и прадедите на даден човек. По ръката той познава онова, което става и ще става в космоса: ще има ли петна на слънцето, кога ще стане земетресение и т.н. Това не се разбира изведнъж. За да чете по ръката човек трябва да бъде голям математик. Той трябва да прави изчисления, корекции и тогава да се произнася за онова, което предстои да става. Преди да дойде до тези знания, човек трябва да се научи да благодари за всичко, което му е дадено. Ако не знаете нещо, благодарете че сте невежи по този въпрос; ако страдате благодарете, че сте удостоени със страдания. Има разумни и неразумни страдания. Привилегия е за човека да има разумни страдания. За тези страдания именно е казано в Писанието: „Радвайте се, когато страдате.“ Докато страда, човек е в правия път. Има ли страдания, той още не е влязъл в пътя. Като страда човек, това показва, че той е заел висока служба, която още не може да изпълнява правилно.

Светът се нуждае от нови хора. За да дойде това време хората трябва да се откажат от старото. Мъчно е преминаването от старото към новото, но за да се справи с мъчнотиите, човек трябва да знае как да приложи новото. Когато Давид излезе на борба с Голиата, той взе със себе си тоятата и прашката си. Обаче Саул му даде оръжие, шлем, да се бие по-изкусно. Като тури новото оръжие на себе си Давид видя, че не може да си послужи с него и каза: ако изляза с това оръжие срещу неприятеля непременно ще бъда бит. Той хвърли новото си оръжие, взе старата си тояга и прашка и победи неприятеля си. Сега и на вас казвам: ако приемете новото в света, а не знаете как да го приложите, ще ви бият. В този смисъл ново е това, което може да се приложи. Всяко нещо, което не може да се приложи, е старо. От това гледище, ние казваме: млад човек е този, който може да служи; стар е този, който не може да служи. Смисълът и красотата на живота седят в служенето.

Христос казва: „Не дойдох да ми послужат, но да послужа.“ Който не е опитал резултатите на служенето обижда се и казва: за слуга ли съм дошъл на земята? Ако можеш да слугуваш, всякога ще бъдеш млад. Няма по-велико нещо от служенето. Да знаеш да слугуваш това значи да туряш

винтовете на машините на място. Някой художник нарисува една картина но не му харесва нещо, намира някакъв дефект. Тук бутне, не се изправя дефектът; там бутне, пак не се изправя. Най-после захвърля четките, отказва се да изправя дефекта. Като минат два-три дена той пак отива при картината си. Бутне на едно, на второ място и изведнъж дефектът изчезва. Защо? На място е бутнал. Следователно от човека се иска да бутне на място. Щом бутне на място, всички работи се изправят.

Често хората изпадат в положението на художника, виждат своите погрешки, но не могат да ги изправят. Защо? Не знаят къде да бутнат. Дълго време ще побутват тук-там, докато един ден бутнат точно на място и картината придобие естествения си вид и красота. Животът на всеки човек е картина, която има малки погрешки. Като работи съзнателно върху себе си човек намира погрешките на картината си и ги изправя. След това той изнася картината си на изложение. Всеки човек трябва да знае, че животът му ще бъде изложен пред целия свят. Тогава той ще разбере стиха, в който Христос е казал, че няма нищо скрито-покрито в света.

И тъй, когато разумните и напреднали същества видят картината ви, ще ви запитат: „Отде идете?“ - От земята. - „Какво научихте на земята?“ - Едно разбрахме на земята: няма друга планета във вселената с по-тежки условия за живот от тия на земята, но няма и по-интересна планета от земята. Големи противоречия, мъчности и нещастия има на земята, но и много интересни неща стават на нея. Заслужава си да живее човек на земята! Тъй щото, каже ли човек за себе си, че има големи противоречия и мъчности, същевременно трябва да знае, че е интересен човек. Лошият човек е интересен. И обратното е вярно: интересният човек е лош. Зад всяко противоречие се крие нещо интересно. Като знаете това благодарете на Бога, че живеете на земята която, от една страна, е пълна с противоречия и мъчности, а от друга - интересна. Това, което научите на земята, никъде другаде не бихте могли да научите. На нашата земя именно е верен законът: „За онези, които любят Бога, всичко се превръща на добро“.

Хората се оплакват от условията на земята. Въпреки това когато я напускат, плачат. Защо? Защото подсъзнателно те разбират, че животът на земята е интересен не само за хората, но и за ангелите, и за възвишените същества. Те отдалеч наблюдават и изучават живота на хората. Някои от тях слизат даже на земята да им помагат.

Да се върнем към основната мисъл на лекцията - за гредите . Гредите представляват основата, върху която е съграден физическият и духовният живот на човека. Колкото по-правилни са разбиранията и възгледите на човека за живота, толкова по-здрави са гредите му. От тия греди може да

се направи мост, по който да прекарват големи тежести. Какъв смисъл има да правите мостове, през които могат да минават само кокошки и агънца? Ако правите мост, направете го сигурен, здрав, от нищо да не се раздвижва. Често слушате да казват: ако си добър, бъди най-добрият човек в света. Ако си лош, бъди най-лошият. Казват: трябва ли човек да бъде лош? Ние разбираме думата „лош“ в друг смисъл, а не както хората я разбират. Да бъдеш най-лош човек това значи да издържаш на лошавината на всички хора. Да бъдеш най-добър, това значи да издържаш на добрините на всички хора. Не е лесно човек да издържа на добрините и на лошавините на хората. Някой човек вижда друг по-учен, по-красив, по-добър, по-силен от себе си и веднага сърцето му се свива. Защо? Не може да търпи хора, които го превъзхождат в нещо. Когато видите голямата красота и голямата грозота заедно това значи, че между хората е станало примирение. Ако грозната мома може да търпи при себе си красивата без да се смути сърцето ѝ, тя е израз на доброта. И ако красивата мома търпи при себе си грозната, без да се възгордее или без да я унижи, и тя е израз на доброта.

- Само проявената Божия Любов , само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

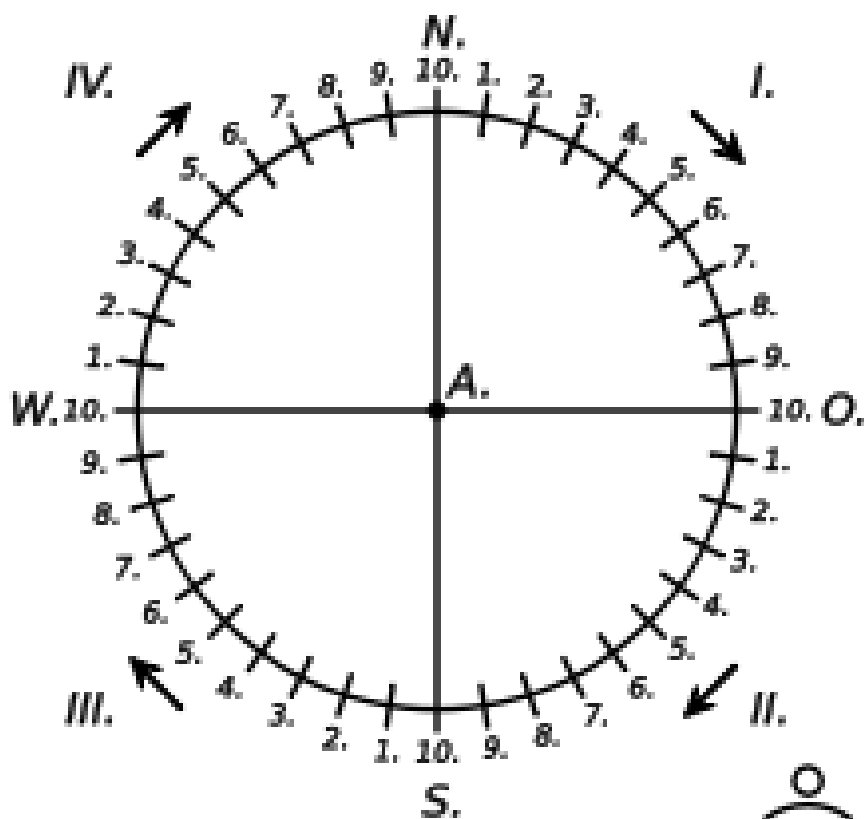
21. Лекция от Учителя, държана на
14. януари 1931 г., София. - Изгрев.

КОЛЕЛОТО НА СЪЗНАНИЕТО

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Представете си, че имате едно голямо колело, на което са закачени малки кофички. Колелото е в постоянно движение. Като се движи, една част от кофичките, долните, се пълнят с вода, изкачват се нагоре и водата им се излива в голям басейн, отдето се разпределя да пои градини и бостани. Значи при слизание надолу кофичките се пълнят с вода, изкачват се нагоре и постепенно се изпразват. Кръгът е разделен на 4 части. Всяка част съдържа по 10 кофички, които се движат по посока на стрелките.

Като разглеждате колелото, виждате, че всяка кофичка представя число от 1 до 10, които биват положителни и отрицателни. Всички числа, на които са закачени пълни кофички, са положителни. Останалите, на които висят празни кофички, са отрицателни. Значи положителните и отрицателните числа на колелото се определят от съдържанието. Ако кофичките само се пълнят и празнят, без да вършат някаква работа, в това няма никаква философия. То е все едно да палите и да гасите кибритените клечки. Друг

е въпросът, ако запалването на кибритената клечка представя процес на пробуждане на съзнанието. Следователно, ако колелото, което е в постоянно движение, представя човешкото съзнание, ние имаме едно динамо, в което числата се менят: положителните стават отрицателни, а отрицателните – положителни. Понеже съзнанието на човека е в постоянно движение, в него стават различни промени. Тази е причината, поради която човек ту се радва, ту скърби. Тази е причината, поради която съзнанието на човека ту просветва, ту се помрачава.

Представете си, че някой човек получава голямо наследство. Той се радва и радостта му се увеличава, докато стигне своята максимална точка, т.е. до зенита. От зенита радостта му постепенно се намалява, докато съвършено изчезне. Той се чуди къде отиде радостта му и казва: „Изпразни се нещо в мене. Какво стана, не зная, настъпи някаква промяна в съзнанието ми“. Много естествено! Щом кофата, т.е. сърцето му, се напълни с радост, непременно трябва да се изпразни, за да може отново да се напълни. – Къде отиде радостта му? – В басейна на градинаря, който ще полива своите цветя и зеленчуци. Радвайте се, когато вашите кофички се изпразват, за да поливат зеленчуците. Ако никой не жертва своята радост за поливане на градини и бостани, човечеството ще бъде лишено от благата на живота. Като се изпразнят, кофичките започват да слизат надолу, да черпят вода от големия резервоар. Щом е така, не съжалявайте, когато вашето съзнание се празни. Като се изпразни, отново ще се напълни. А като се пълни и празни, колелото на съзнанието ще бъде в постоянно движение. И тъй, не съжалявайте, че кофичките ви се празнят, но използвайте времето, когато те се пълнят със съдържание, за да можете да уталожите жаждата си. При това, колкото и да се жадни, вие няма да изпиете всичкото съдържание: една част ще изпиете, а останалата ще отиде за поливане на градините. Вие мислите, че цялото съдържание е ваше. Не, ваше е само това, което можете да изпиете в даден момент. Останалото богатство е за другите. Като страдате за изгубеното си богатство, други някои се радват. На вашето страдание се дължи радостта на други същества. После те ще страдат, а вие ще се радвате. Тази смяна в състоянията наричаме „закон за редуване“. Той обяснява промените, които стават в човешкото съзнание или в движението на колелото на съзнанието.

Процесите, които стават в съзнанието, минават от механически в психически и обратно, от психически в механически. Пълненето и празненето на кофичките са механически процеси. Радостта и скръбта при тия промени са психически процеси. Когато кофичките минават през точките от 1 до 10 в първата четвърт на колелото, човек е обезсърчен, защото съзнанието му е празно. Когато човек влезе във втората четвърт,

кофичките започват да се пълнят. Той се радва, радостта му постепенно се увеличава, докато стигне числото 10 в третата четвърт. От тази точка вече кофичките се празнят, а с това и съзнанието на човека започва отново да се помрачава. Човек изпада в най-голямо помрачаване на съзнанието, когато дойде до числото 10, в първата четвърт на кръга. Оттук виждаме, че радостта и страданието се редуват в зависимост от пълненето и празненето на кофичките. Това показва, че има тясна връзка между физическите и психическите процеси.

И тъй, когато се намира в първата четвърт на кръга, т.е. в първата категория на числата от 1 до 10, човек дохожда до най-голямо обезсърчение. Всичките му кофички са празни и той казва: „Свърши се моят живот“. Обаче щом дойде в точка О, дето е изгревът на слънцето, кофичките една след друга започват да се пълнят до точка W. Човек започва да се обнадеждава и казва: „Виждам, че животът ми не се е свършил, започвам отново да придобивам богатството си. Право ми казваха хората, че слънцето на живота ми пак ще изгре“е. Тази радост е във втората и в третата четвърт на кръга. През това време хората го морализират, че трябва да бъде щедър, да не мисли само за себе си. В първо време той не е съгласен с този морал и здраво държи богатството си. Но понеже колелото се движи, най-после той се убеждава, че хората са прави, започва да раздава от богатството си и кофичките една след друга се изпразват. Щом влезе между числата от четвъртата и първата категория, човек става вече морален, проявява щедрост и към своите близки. В тези две области се намират всички реформаторски, всички нови движения. Колелото е причина за новото в света. Като се движи, то заставя човека да мисли за Господа. Искане не иска, човек става морален, благодетелен. Ако приеме новото доброволно, съзнанието му се пробужда и той се радва, че може да сподели богатството си със своите близки.

Следователно всеки човек трябва да мине през четирите положения на съзнанието, да се пробуди, да заживее по нов начин. Животът в първата четвърт на колелото наричаме живот на крайното обезсърчаване, във втората четвърт – живот на обнадеждаване, в третата – придобиване на големите богатство, в четвъртата – реализиране на новите идеали. В последната четвърт се пробужда висшето съзнание на човека и той се изпълва с желанието да служи на Бога и да живее за ближните си. Когато съзнае това, човек дохожда до басейна на градината, дето трябва да излее всичкото си съдържание, и счита, че нищо не е изгубил. Той е раздал всичкото си богатство, без да е изгубил нещо. – Защо? – Защото колелото се движи. Човек пак ще мине през процесите на обнадеждаване, на реализиране на идеалите си, на пълно забогатяване и осиромашаване, т.е. изпразване – живот за другите. Така се върти колелото цял ден, докато

дойде часът за почивка. Всеки ще се намери на различно място: един ще бъде в първата четвърт, друг – във втората, в третата и т.н. Като се съберат всички заедно, ще говорят за опитностите, които са имали през деня. На другия ден колелото пак се върти и човек започва работата на съзнанието си от там, дето е спрял.

Това, което казах за движението на човешкото съзнание, се отнася до всички хора, млади и стари. Разликата между младия и стария се заключава в начина, по който преживяват нещата. Младият разчита повече на себе си и като се обезсърчи, казва: „Ще направя още един опит“. Като се засили, той се намира в точката на изгряващото слънце, в обнадеждаването. От изток той отива към юг – пълното реализиране на своите идеали. Старият, като се обезсърдчи, казва: „Добър е Господ, ще ми помогне по някакъв начин. Пък ако на земята не могат да се наредят работите ми, в другия свят ще се наредят“. Обаче като дойде в точка О, той вижда, че работите му започват да се нареждат. Той мисли, че е заминал за другия свят. Според религиозните хора другият свят е горе, а според материалистите – долу, дето се пълнят кофите. Както и да разглеждате въпроса, важно е да знаете, че едната половина на колелото се намира в този свят, а другата половина – в онзи свят.

Ако колелото прави едно обръщане за 12 часа, казваме, че през това време съзнанието минава 4 важни състояния. Всяко състояние трае по 3 часа: 3 часа обезсърчаване, 3 часа обнадеждаване, 3 часа пълно реализиране на идеалите и 3 часа раздаване на богатствата, т.е. служене на Бога и на ближния. Ще кажете, че това е игра на съдбата. Съдбата не си играе с човека, но работи върху него. Значи движението на колелото наричаме работа на съдбата. Съдбата поставя всеки човек на почетно място и ако той съзнателно и с любов извършва работата си, велико бъдеще го очаква. Съдбата е господарят на колелото. Като види, че някой човек влиза в областта на обезсърчаването, той го погали малко и му казва: „Не се страхувай, след няколко часа ти отново ще забогатееш, ще се напълниш толкова много, че ще стане нужда да даваш на другите“.

Като ученици, вие трябва да гледате съзнателно на промените във вашия живот. Съдбата няма лоши намерения към никого. Тя не цели нещастieto на човека. Понеже всеки човек е заставен да свърши една работа, той неизбежно минава през всички числа на колелото на живота. Числата менят местата си, а с тях заедно се движи и човек. Това движение наричаме функция на живота. Който е слязъл на земята, той неизбежно трябва да се движи. Остане ли в покой, в бездействие, той влиза в областта на свещения мързел. Бездействието и мързелът водят към ръждясване, а ръждясването – към разлагане. За да не се разлагат нещата, колелото трябва да се движи. Мнозина се страхуват от движението. Те мислят, че като се движат, ще

страдат. Не е така. Като се движи и като страда, човек се усъвършенства.

Следователно благодарете, че сте в колелото на живота и се движите заедно с него. Като единица, вие представяте малка, но необходима част от това колело. Радвайте се, че ви е дадено място в това колело. Дали сте на първо или на последно място в колелото, не е важно. Господарят ви се грижи еднакво за всички свои части. Той има предвид щастието и благоденствието на частиците си. Природата поставя всички живи същества на работа, а Божественото начало определя темпа на движението на колелото. – Какъв е смисълът на живота според това колело? – Да се обезсърчим, да се обнадеем, да разбогатеем и най-после да се проникнем от съзнанието, че трябва да служим на Бога и на своя ближен. Преведено на съвременен език, това означава: да се изпразним, да се приготвим за пълнене, да се напълним и отново да се приготвим за изпразване.

Сега, ако търсите това колело, ще го намерите в живота. В него ще видите живота и на младия, и на стария. С помощта на това колело и младият, и старият си обясняват противоречията в живота и вървят напред. Стариият знае, че като забогатее, трябва да раздаде всичко, да се откаже от своя материализъм и да стане религиозен, т.е. набожен човек. При това положение той трябва да се отрече от себе си, от своя личен живот. Това значи изпразване. Като се изпразва, човек се обезсърчава. Според Толстой крайното обезсърчаване подразбира абсолютно самоотричане. Това са два процеса неразривно свързани. Следователно каже ли някой, че се е обезсърчил, това значи, че той е дошъл до фазата на самоотричането. Като се самоотрече от всичко, човек казва: „Трябва да живея за Бога!“ Колелото, за което говоря днес, има отношение към сегашния живот и сегашните състояния на хората. Това колело обхваща земния живот на човека. Обаче то е свързано с друго едно колело, което е устроено по друг начин, вследствие на което и нещата в него стават другояче. Който влезе в това колело, не мисли вече за земята. Той напуска работата си и тръгва за другия свят. Една група от 40 млади жътвари жънали на нивата. По едно време край тях минал мечкар със своята мечка. Като започнал да разиграва мечката, те напуснали работата си и отишли да гледат как играе мечката. Ако за една мечка жътварите напуснаха работата си, колко повече човек би напуснал работата си на земята, за да влезе в духовното колело на живота и се понесе с него в пространството.

Като се върнете у дома си, нека всеки си начертае това колело, което нарекохме „колело на човешкото съзнание“. При всяко число кофичката се намира в различно състояние. В първата четвърт на кръга кофичките се намират при най-лоши, оскъдни условия; във втората четвърт условията се

подобряват; в третата четвърт условията са идеални в материално отношение; в четвъртата четвърт условията на живота дават своя плод. Тук човек влага капитала си в своето съзнание като в Божествена банка, от която всякога може да черпи, колкото иска. На земята Божествената банка е басейнът на градинаря, отдето водата се разпределя по всички лехи, да ги напоява. Тукашните градинари не държат сметка колко кофички се вливат в техния басейн, но живата природа държи сметка за всяка кофичка, т.е. за всяко живо същество, което е участвало в движението на нейното колело.

Природата е много точна. Тя никого не ощетява. Няма случай, когато природата да не е възнаградила щедро всеки, който е свършил някаква работа за нея. Тя плаща скъпо и за най-малката работа. Във всичките си постъпки тя е крайно справедлива. Който не разбира проявите на природата, нито на целокупния живот, вади криви заключения, вследствие на което често се обезсърчава. Естествено е да се обезсърчи човек, естествено е и да се насърчи – зависи в коя четвърт на кръга е попаднал. Ако е попаднал в първата четвърт, ще се обезсърчи; ако е попаднал във втората, ще се насърчи; ако е попаднал в третата, ще почне да реализира своите идеали; ако е попаднал в четвъртата, ще почне да прилага, да дава от себе си, докато се изпразни. Във всяка четвърт човек схваща само една част от истинското положение на нещата. Ето защо, за да има пълна представа за проявите на живота, той трябва да има търпение, да мине пътя на цялото колело. Така той ще знае положението на нещата при едно обръщане на колелото. А това колело се движи 12 часа на ден. Същевременно то се движи цели 365 дена през годината. Значи с течение на дни и години човек разширява своите разбирания и познания. Той се стреми да се домогне до знанието, което се включва в целокупния живот. Напишете на дъската числата 195,678 и 956,781. – Каква е разликата между единиците в двете числа? – В първото число единиците стои на мястото на стохилядите, а във второто – на мястото на единиците. В количествено отношение първата единица е 100,000 пъти по-голяма от втората. Ако двете единици представят две съзнания, първото щеше да бъде по-обременено от второто. Ако двете единици бяха две животни, второто щеше да бъде по-леко. Когато се намери в опасност, второто животно ще бяга по-бързо. Това е вярно по отношение само на някои неща, а не за всички случаи. Запример, земята, която е толкова голяма и тежка, се движи с много голяма бързина. Нейната бързина на движение не може да се сравнява и с най-бързите тренове. Когато дойдем до мисълта, казваме: Колкото по-бързи са трептенията на мисълта, толкова по-интензивна е тя; оттам и страданията са по-кратковременни и силни. И обратно: колкото по-бавни са трептенията на мисълта, толкова по-слабо интензивна е тя и толкова по-дълготрайни са страданията. Колкото по-тежки са желанията на човека, толкова по-големи са и страданията му. Запример, някой иска

да стане богат, да разполага с милиони. Това желание е много тежко, вследствие на което произвежда голяма тежест и напрежение върху мозъка и нервната система на човека.

Следователно човек не може да държи известна идея в ума си, без тя да произвежда известен физиологически ефект върху мозъка и нервната му система. Като знаете силата на мислите, на чувствата и на постъпките си, трябва да бъдете внимателни към тях. Една мисъл, едно чувство, една дума може да произведе върху мозъка и сърцето на човека такова напрежение, че да го осакати. Ще кажете, че вие си говорите тихо, едва се чувате. Вие можете даже да не се чувате, но навсякъде по земята, както и в другите светове, съществуват различни системи радио, които хващат и най-слабите звукове и ги разнасят из пространството. Затова е казал Христос, че ще отговаряте за всяка празна дума, която е излязла от устата ви. Кажете ли една дума, хиляди години наред тя ще обикаля земята. Искате ли да знаете какво са казали Христос, Аристотел, Платон на времето си, не ходете да слушате какво ще ви кажат този и онзи, но турете една антена в пространството, да хванете направо техните думи, а не да очаквате на някой философ, той да превежда словото им.

Материята и енергията в природата нито се губят, нито се създават, но само се видоизменят. Щом нищо не се губи, трябва да дойде Божественият огън на земята, да изгори всичко непотребно. Като мине през този огън, земята се връща в своето първоначално състояние на девственост.

Девственият живот е новият живот, който всички очакват. Добре, че съществуват и добри мисли, освен лошите, та взаимно да се уравновесяват. От гледището на астрологията човек може предварително да определи всеки час от деня и от нощта на какви мисли ще се натъкне. Колелото на живота се върти, мислите и чувствата се въртят заедно с него. Ако човек не разбира това, може да се обърка и да се отчае. Но като знае, че нещата всеки момент се сменят, ще каже: „Колелото се върти. Ще имам търпение да дочакам благоприятните условия“. Който движи колелото, той знае защо нещата стават по един, а не по друг начин.

Следователно, ако кофата ти се изпразни, не страдай за това. Ако се обезсърчиш, не се отчайвай. Ако забогатееш, не бързай да се радваш. След забогатяването иде изпразването. Това са преходни неща. важно е човек да разбира нещата. Няма по-велико нещо в живота на човека от обезсърчаването. Да се обезсърчиш, това значи да се освободиш от илюзиите и заблужденията на живота. Докато не се обезсърчи, човек все още се лъже, че това ще направи, онова ще направи. Като се обезсърчи и загуби вяра в преходните неща, човек отправя погледа си към вечността, към съществените и трайни неща. Обезсърчените хора влизат в правия път на живота. Обезсърчените хора са обикновено добрите хора в света. Какво

виждаме в живота? Когато някой се обезсърчи, иска да се самоубие, да тури край на живота си. Този човек не се е обезсърчил още. Той желае нещо и го очаква от живота. Той е още в категорията на насърчените, готов е да воюва. Истински обезсърченият не иска нищо, не очаква от никого нищо. Той е тих и спокоен и казва: „Ако е дошъл часът да умирам, нека умра; ако страдам, да страдам; ако има нещо за ядене, добре; ако няма какво да ям, ще гладувам. Каквото дойде, добре дошло“. Това значи да се отрече човек от себе си. Обаче ще знаете, че и това обезсърчаване трае само 3 часа. След това човек минава във втората, третата и четвъртата четвъртини на колелото, докато направи пълно обръщение.

Ще приведа един пример, чрез който ще илюстрирам цялата лекция. Един човек, крайно набожен, тръгнал на далечен път с магарето си. Той напълнил раницата си с багаж, турил я на гърба си и подкарал магарето да върви пред него без никакъв товар. По едно време пътникът срещнал един мъдрец и му казал: „Тежък е животът ми. Дотегна ми да живея вече. Не зная какво да правя“. Мъдрецът го запитал: „Защо караш това магаре?“ Пътникът си помислил: „Чудно нещо! Аз се оплаквам от живота си, а той ме пита защо карам магарето“. По-нататък срещнал друг мъдрец и на него се оплакал от живота си. Мъдрецът му отговорил: „Купи самар на магарето си“. Срещнал трети мъдрец, който му казал: „Натовари магарето си!“ Като се оплакал и на четвъртия мъдрец, той му казал: „Качи се и ти на магарето си!“ Сега и аз ви казвам: Натоварете магарето си, качете се и вие на него и така продължете пътуването си. Животът ви ще стане по-лек.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
16 януари 1931 г., София, Изгрев.

1931_01_16 Закон на редуването. Функции на числата – колелото на човешкото съзнание Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ЗАКОН НА РЕДУВАНЕТО. ФУНКЦИИ НА ЧИСЛАТА – КОЛЕЛОТО НА ЧОВЕШКОТО СЪЗНАНИЕ

Х година.

19 школна лекция на 1 мл.ок.клас.

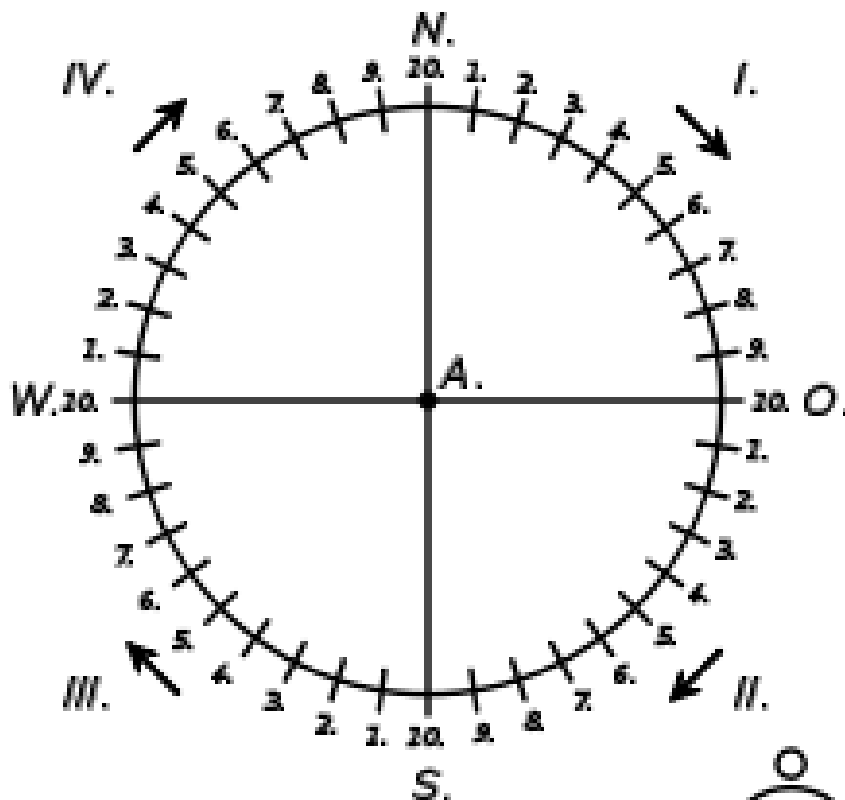
16 януарий 1931 г. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

ДВИЖЕНИЕ, РЕДУВАНЕ НА ЧИСЛАТА В ЖИВОТА.

**САМО БОЖИЯТА ЛЮБОВ, САМО БОЖИЯТА МЪДРОСТ,
САМО БОЖИЯТА ИСТИНА НОСЯТ ПЪЛНИЯ ЖИВОТ.**

Да излезе един от вас, който знае да рисува и да нарисува едно голямо колело, едно водно колело, келево.

Ще видим отношението на числата в разните места какви функции извършват; вие може да наречете това ЗАКОН НА РЕДУВАНЕТО. Всички

тези числа са от една категория, имаме все от 1 до 10, но по положение в това колело, те не вземат едни и същи функции. Представете си, че това колело се движи, отдолу минава реката. Представете си, че на това колело при всяко едно число са поставени кофички, половината от тези кофички са празни, половината са пълни. Отдолу нагоре излизат пълни кофичките, а надолу слизат празни кофичките. Цялото колело е в движение и числата са в движение. Числата от 1–10 се повтарят 4 пъти, имаме 4 категории. Числото 1 от третата категория е загребало вече известно количество вода и е пълно, то се движи, понеже и цялото колело се движи. Това число, щом дойде до най-високото място, то взима обратно движение; донякъде числата се пълнят с известно съдържание, отиват нагоре пълни, но щом дойдат най-високата точка, веднага те се изпразват, водата потича в друго направление, а колелото с празните кофички слиза надолу.

В един такъв кръг колко положения може да вземе всяко едно число? В такъв един кръг вие имате 4 петорки, каква ще бъде разликата между тях? Кои числа ще бъдат положителни и кои отрицателни? (Всички числа отдолу, от реката до улука горе ще бъдат пълни – плюс. А всички числа от улука до реката ще бъдат празни – минус.) Сега кое прави числата да бъдат положителни или отрицателни? (От съдържанието зависи). Сега направете превод на закона на това движение. Ако е само кофите да се пълнят и изпразват, в това няма никаква философия. Защото, ако вие запалите една кибритена клечка, това е един физически процес, вие си запалвате огън, но ако вие вземете кибритената клечка като символ – пробуждане на човешкото съзнание, въпросът е друг, той се усложнява. Това е едно съзнание, което се движи и ако тези числа са турени на това колело. Числата, които са били положителни при W, на другата страна при O те ще бъдат отрицателни; и обратното, числата, които през известен период са били отрицателни, ще станат положителни. Сега да допуснем вашето съзнание се движи и се изменя вашето състояние. Вие казвате, става една промяна. Е, какво има в промяната? Представете си, че вие получавате едно наследство; вие се радвате. Радвате се до зенита, до най-високата точка. Щом мине тази точка, става едно чудо, кофите се изпразнят и вие оставате без никакво съдържание, и се чудите как така вие да изгубите вашето богатство? Как е станало всичко това? Умен си бил, държал си го, но дойде едно друго положение, като че твоето съзнание се мени и ти казваш, как стана всичко това? Изгуби се това, което имах. Къде е отишло твоето богатство? Отишло е в улука на градинаря. Сега аз ви давам това, за да може да си изясните някои ваши състояния, които постоянно се менят. Вие сте поставени в тези колелета и постоянно се изменят състоянията ви. Ту сте радостни, ту сте скръбни, от едната, от другата страна, обикаляте, питате: Това моето състояние се промени или защо аз изгубих парите си? Че ако ти не беше изгубил парите си,

градината и всичкият този зеленчук не може да израсне, но благодарение че изгуби всичките тези богатства, зеленчукът се полива, той се ражда и израства градината; и благодарение че това богатство е неизчерпаемо оттам, отгдето го вземате, пак ще вземеш и ще поливаш градината. Сега това положение е чисто механическо; но представете си, че като един човек, ти имаш жажда, значи, след като се напълни тази кофа какво трябва да правиш? Във физическо отношение трябва да държиш водата, вечерта тя се излее. Ти кажеш, не зная как стана това, ту се пълни, ту се изпразни. Не разбирам този великия закон. Питам, ако ти си едно органическо същество с това съзнание, какво ще правиш? Щом си жаден, ще пиеш, а другото ще иде в улука в градината на градинаря.

Сега ние казваме, използвайте времето. Кое време ще използваш. Използване на времето е само това, което пълни вашите числа със съдържание, което може да уталожи вашата жажда. Но всичката вода, всичкото съдържание няма да уталожи вашата жажда; и в природата се казва, че нашите страдания служат за едно благо на другите. И вашите страдания произтичат от факта, че сте изгубили нещо. Вие мислите, че то е вашето богатство и че то е само за вас. То не е за вас. За вас е само малкото, което можете да изпиете в даден момент, в даден случай и на което вие можете да се радвате. Що е радостта? Малката радост е заплатата. Ти вършиш една малка работа и природата ти дава една малка радост. Радвай се на нея. Това е заплата! А другото е празна работа, то не е заплата. Ти казваш: Колко имам аз! Всичкото, което имаш, колкото и да е много, то ще иде в улука на градинаря. Къде ще намериш своето благо? Ние казваме: Нашето благо е благо на всички. Как казах аз заглавието? ЗАКОН НА РЕДУВАНЕ. Щом се каже редуване, се разбира движение на съзнанието. Можем да направим един превод на движението; от едно физическо движение да минем към едно психическо движение. Искате вие да знаете защо се изменя вашето съзнание? При всичките тези единици са турнати такива кофички; когато всички са празни, те имат една и съща тежест и всички си мязат, щом всички се напълнят, те пак имат определена тежест, но всички не са еднакви. Питам тогава, след като се изпразни една кофа, ще има ли тя своята тежест? Ще има разбира се. Каква ще бъде тежестта на една кофа? Да турим определената тежест, че е 10 грама. А тези 10 грама съдържат 1000 грама. Значи това, което човек може в даден случай, е 10 пъти повече, отколкото самата тежест на единицата. Единицата може да носи един товар 100 пъти повече; какво ще стане след като се напълнят тези кофи и се изпразват? Какво ще стане с това съзнание? Ще има движение. Тъй. Ако процесът става чисто механически, изяснението на законите, които съществуват в природата, тези кофички постепенно ще се изтъркат съвсем. С всяко едно почерпване, те се изтъркват и губят от своята тежест; и кофите наместо 10 грама, стават 9, 8, 7, докато дойде една

кофа и стане 1 грам, а може да стане и 0 грама; какво става тогава с кофата? Тя изчезва. Ако тя се е изтъркала. Но представете си, че процесът е такъв, какъвто в растителното царство. Защото и едно колело е една кофичка, едно колело. Но там процесът е обратен, там всяка една кофичка, не само че не се изтъква, но там след като всяка една кофичка почерпва вода, тя расте. Ако растението е било най-първо 10 грама, то става 11, 12, 13, 14 и дойде до един период до 100 грама; по-нагоре не може да отиде. Тогава става едно спиране, преход на една форма в друга форма. Тъй се мени съзнанието. Една форма на съзнанието може да се измени. Запример тук имаме съзнанието, разделено на положително и отрицателно съзнание. В положителното съзнание ние съзнаваме, че сме придобили нещо. А в отрицателното, не е обяснено нашето съзнание, но има една разлика. В чертежа има 4 категории: първа, втора, трета и четвърта. Представете си, че във вас настъпи едно състояние на първата категория и вие казвате изгубих всичко и сте крайно неспокоен. В първата категория ти държат цяла една лекция и ти доказват, че това, което ти си изгубил, не е толкова съществено. Ти казваш: Как не е съществено? Толкова хиляди неща бяха и отиде всичко! То е отишло някъде. Казваш: Бях нещо много, а сега тежа едва 10 грама. Отиде всичко, изгуби се. Всичкият този процес от 1 до 10 в първата категория тебе ще те убеждават, че е така. Щом дойдеш във втората категория, ще ти кажат: Ти пак ще спечелиш, не бой се! След пет минути ще се повърне пак твоето богатство! И ти си вече в третата категория! Това, което ти говори, то знае че след 5 минути това колело ще достигне съдържанието на тази вода. И след 5 минути ти ще бъдеш толкова богат, че хей, ти ще се радваш пак! И тогава ти ще скачаш от земята високо! Казваш, това може ли да бъде? Ще го видиш.

Та при първата категория имаме крайното обезсърдчение. Значи състоянието на всички тези единици от разните категории не е еднакво. При първата категория ти казваш: Отиде животът! Свърши се всичко! Щом мине О, изтокът на живота, слънцето е изгряло и ти казваш: Възможно е пак да получа, аз съм се обезсърдчил, но тази работа може да се поправи; някои ми казаха, че след 5 минути, тази работа ще се поправи. Та във втората категория имаме ОБНАДЕЖДАВАНЕ, какъв знак да турим на обнадеждаването? Този знак ще турим – то е придобиване на съзнанието на богатство. Щом минем към третата категория, казваме: Вярно е, напълни се кофата! И той сам се чуди как е станало това. Той не забелязва движението на това колело. То вече е пълно с всички богатства, пак идва радост. Това е в третата категория. Но му държат лекция, морал. Казват му: Ти си добил такова голямо богатство, трябва да бъдеш пощедър, не трябва само за себе си да държиш всичко. Той държи своето богатство до W, казва: Това никой няма да го бута! Той го държи за себе си и казва: Никой няма да бута онова, което аз имам, знаеш ли колко

страдания аз съм изпитал? Държа го сега с двете си ръце. Щом мине запада и вече отива към четвъртата категория, някой пак му казва: Все таки трябва да дадеш нещо и ти почваш да се убеждаваш, защото не може да не се даде нещо, все трябва да се помага и на другите. При третата категория има пълен егоизъм, с двете си ръце държиш богатството. Там можем да турим този знак , взел го той с двете си ръце. Това е крайният егоизъм. Но понеже колелото се движи, той усеща, че това положение ще се измени вече за него. При четвъртата категория той става морален. Както казват, този човек е щедър вече. Замислен да прави благодеяния. Тук са всички реформаторски движения, но колелото ги прави. Това колело като се движи, казва: Все таки трябва да направим нещо за Господа! Не може другояче. Но колелото ги прави така да мислят. Защото той иска не иска, моралът ще дойде и колелото ще се обърне. Ако той съзнае това, той се радва на това. Ще турим този знак на благоденствуването, на моралното съзнание . Следователно, в съзнанието се явява вече мисъл да се даде и на другите. Искам да ви наведе на един опит, защото всички може да имате четвъртото състояние, през което ще минете.

Първото състояние е състояние на крайното обезсърдчение, ти си се обезсърдчил, не искаш да живееш, искаш да умреш, криво ти е, казваш: Тази работа няма да я бъде! Докога ще продължава? Човек трябва да мине всички тия единици. От 1–10 това е един закон, който трябва да минете през всичките категории. Първата четвърт на колелото ние наричаме: четвърт на крайното обезсърдчение. Човек е в първата категория. Втората категория как да я кръщаваме? ОБНАДЕЖДАВАНЕ! Третата категория – ПРИДОБИВАНЕ НА БОГАТСТВА! РЕАЛИЗИРАНЕ ИДЕАЛИТЕ НА СВЕТА! И действително реализирането е там. А четвъртото – събужда се моралното съзнание у човек; човек трябва да бъде добър и за другите. Щом съзнаеш, че трябва да бъдеш добър и за другите, трябва да знаеш, че си близо до улука. И искаш, не искаш всичкото съдържание ще се излее, то ще иде някъде, но ти не си изгубил нищо! Защото колелото се движи, то пак ще дойде. Ще дойде друго обнадеждаване, пак ще придобиеш богатство. И целия ден ще се върти това колело. И вечерта къде ще се намериш? Има един закон, като залезе слънцето и се спре колелото, някои се намират свършено празни, други свършено пълни, а някои вече са морални. Спре се колелото и през цялата нощ си приказват, държат си лекциите помежду си. Обаче на другия ден, дойде онзи, който движи колелото, и работите почнат пак да стават бързо. Колелото пак се движи.

Сега това е един начин да се обяснят състоянията ви: ОБЕЗСЪРДЧЕНИЕ, ОБНАДЕЖДАВАНЕ, РЕАЛИЗИРАНЕ И БЛАГОДЕНСТВУВАНЕ, МОРАЛИЗИРАНЕ, на млади и стари. Аз наричам стария, като ни

приложи казва: Добър е Господ, на онзи свят ще се поправят работите. Подразбира като слезна пак тука долу. Според този закон (чертежа), онзи свят не е долу (реката), или не е горе. Ние сега го търсим все горе. Сега, както е в картината, онзи свят е долу. Значи истинският свят, дето казвате вие: Добър е Господ! Това е долу. Тази работа ще се оправи, като отида на онзи свят, разбира, като се завърти колелото и слезне кофата долу, и почерпи водата на новия живот, който трябва да дойде в неговото съзнание. Това може да го наричате, както искате. Тогава той веднага ще се подмлади. Та всяка една ваша мисъл, всяко едно ваше желание може да мине през 4 състояния. Най-първо на крайното обезсърдчение. Щом дойдете до изтока, почвате да казвате: Възможно е тази работа да се измени, случва се, всичко е възможно. След това дойдете на юг, реализират се вашите надежди. И след това радостта ви е една четвърт на цялото колело. Представете си, че това колело се движеше за 12 часа веднъж. То обикаля в 12 часа целия кръг. Ако турим така, колко часа вие ще се радвате? Една четвърт от цялото – 3 часа. Тогава ще определим така, ако в 12 часа прави едно обръщение, вашето крайно обезсърдчение ще трае 3 часа. След 3 часа състоянието ти ще се смени. Ще дойде едно обнадеждаване. Но и то ще трае 3 часа. След това и реализирането и то ще трае 3 часа; и морализирането – и то 3 часа. След това пак едно изпразване, пак ще се обезсърдчиш, ще се насърдиш и т.н. Но тези чудеса ги върти това колело на живота. Вие наричате това игра на съдбата. Това не е игра на съдбата. Това е работа на съдбата. И природата ти казва: Ти си турен на едно почтено място, няма какво. Като дойде господарят на това колело, ще потупа всяка една кофичка, казва: Не бой се! Аз пак ще завъртя това колело. След толкова часа ти пак ще бъдеш най-богат от всички и ще бъдеш тъй препълнен, не бой се! Какво искаш? И той обнадеждава всеки един. Та от това гледище питам, всичките ви обезсърдчения имат ли си място? Нещата стават разумни вече. Не че няма никакъв замисъл. Има не злонамерение да те направи нещастен. Това е само редуване на числата. Понеже си турен да вършиш една работа, значи ще минеш през всичките числа. Това се нарича функция на живота. Числата се движат. Движение на числата в света. Понеже всеки един от вас ще мине през това редуване и никой не може да застане на едно място. Понеже при заставането на едно място никаква работа не се върши, това ние казваме, щом една кофичка не минава през кръга, не прави това редуване, тя е в покой. А всяко нещо, което е в покой, там царува свещеният мързел. А дето царува свещеният мързел, има и свещената ръжда, а дето има свещената ръжда, има и свещеното разваляне на нещата. Следователно, за да изчезне свещеният мързел, непременно това колело трябва да се движи. И всичките ваши колелета все се движат. Казвате: Много пострадахме. Нищо не сте пострадали! Страданието е само едно вътрешно разбиране в дадения случай.

Кажете сега какви са изводите, какво разбрахте? Това колело се движи от по-висши същества. Ти като една единица, си един малък сектор само. А цялото колело, това съзнание принадлежи на един живот вънък от твоето схващане, в което ти влизаш като един елемент, като една необходимост на това колело. Ако вземеш известно място, важен си ти там. Твоят господар се грижи за тебе. И той всякога може да те направи богат. Това колело показва всякога съзнание. Това колело може да бъде и по-голямо, и по-малко. (Кой дава темп на това колело?) Това е Божественото начало. Природата е турила всички живи същества на работа. Тя ги впряга на работа. И ако някой пита: Може ли с това колело да обясните какъв е смисълът на живота? – Да се обезсърдчава, да се обнадеждава, да реализира и да морализира. Сега тези ще ги преведете на съвременен език. Първо да се изпразниш, второ да се приготиш за напълване, да се напълниш и после пак да се приготиш за изпразване. И ние виждаме това колело го има в живота. Най-първо къде ще турите стария човек? Старият човек, който умира, е като кофата, която се е изпразнила. В този кръг при едно и две го няма. При три се ражда старият, оформява се и старият човек пак се проявява, казва: Нашето положение. Това е само за едно обяснение вътре. Да се обясни един процес на природата, който става. Защото, ако не можете да си обясните това, вие ще си биете главата. Защо ми се случи това нещо? Не можеше ли друго яче? Е, не може. При това колело друго яче не може. Най-първо ще се обезсърдиш, ще мислиш, че всичко си изгубил, после ще се насърдиш, после какво ще стане? Ще има придобивка, ще се напълниш и най-после ще добиеш един морален живот. Щом станеш много набожен, много морален, ще знаеш, че скоро ще се изпразни кофата ти. Сега всички са материалисти, държат всичко в ръцете си, след това материалистите стават набожни и като станат набожни, съвсем се изпразнят; защото набожността иска изпразване, самоотричане. Дето казва Толстой: Крайното обезсърдчение е крайно самоотричане. Самоотрекъл се той от себе си, казва: Няма да го бъде. И след това казва, трябва да се живее.

Та казвам, има една работа извън това колело. Аз ви показвам сегашния живот. С това колело аз изяснявам сегашните състояния, но има друго едно колело, което малко друго яче е поставено, друго яче е устроено. И то е свързано с това колело. Но работите там се редуват малко друго яче. Сега това другото колело нас ни трябва. То е толкова красиво това колело, че ако го видите, хич няма да седите на земята. Ще напуснете работата си. Имало 40 души млади жетвари, цяла чета били на жътвата, но минал един мечкарин с мечката си и те напуснали работата си, и гледали как той разигравал мечката си. Цели два часа те забравили и да женат, само гледали мечката. Ако 40 души българи могат да напуснат жетвата си и да

гледат как играе една мечка, колко повече вие ще напуснете вашата работа и ще гледате как се върти едно колело! Не че е лошо; няма нищо лошо, че една чета гледа как играе една мечка.

Сега кои от вас са на колелото и трябва да изпразнят колелото, колко души чиновници има? (7.30 ч.с.) Сега начертайте си това колело така хубаво. И всеки ден ще знаете на кое място сте на това колело. Напишете си тези числа хубаво. Може да турите и водата, и кофичките, както искате може да си го украсите, но нарисувайте си този чертеж в една картина: ЖИВОТЪТ С ВСИЧКИТЕ МУ ПРОМЕНИ В СЪСТОЯНИЯТА. Сега друго, можете ли да напишете нещо за това колело? Я съчинете една строфа на това колело отгоре. (Какво име трябва да носи това колело?) КОЛЕЛОТО НА ЧОВЕШКОТО СЪЗНАНИЕ. Функциите на тези числа са различни. всеки един момент, в дадения случай тези числа се редуват. Ако вземете от север до изток всичките, тези числа все се променят. Едното в това редуване постоянно се изменя, то може да вземе мястото и на 10-те, и 10-те може да вземе мястото на едното. Сега сме ги поставили числата в 4 категории. Числата на първата категория показва най-лошите условия на живота. Във втората категория има едно подобрение на условията. В третата категория е реализирането на дадените условия, използване на условията. Четвъртата категория са добрите условия. В третата категория условията са идеални от материално гледище. А при четвъртата категория условията на живота вече имат своя плод. Ние сме готови да турим работите в ход на действие; влагаме своя капитал, дето казват, в съзнанието си. Човек влага нещо в Божествената банка. Като събереш съкровища, ти ще ги влееш в улука на този градинар и той всякога ще помни, че ти си вложил нещо в неговата градина. И каквото е придобило съдържанието на тази банка, все ще го имаш на твое разположение. Тукашните градинари нямат счетоводство за своите кофички. Но живата природа всякога има едно счетоводство за всяка една кофичка, всяко едно същество, което е било на нейното колело. И тя е толкова прецизна, че никога не ошетява нещо. За всяка работа, която човек е вършил за природата, тя всякога ще го възнагради преизобилно. Той може да мисли, каквото иска, но в края тя ще го възнагради и той ще види, че във всичките си постъпки тя е справедлива. Сега направете една строфа. Започнете така: КОГАТО СВЕЩЕНОТО КОЛЕЛО НА ЖИВОТА СЕ ДВИЖИ, Г., кажете вие нещо. Види се не всички сте пълни сега, само една четвърт сте пълни сега, една четвърт от вас сте готови да реализирате своите възможности, а другите сте крайно обезсърдени. Сега какви думи можем да турим на това колело? Я, някой да каже няколко думи. Какво да турим на тези думи: Свещеното колело на живота, което носи всичките скърби и всичките обнадеждания и всичките радости, и морала на хората. Питам, ако вие сте на едно такова колело и кажете, не знаете ли, че ние страдаме тук на това колело. Какво

ще ви каже то? Мислите ли, че това голямото колело ще гледа на работите, както вие гледате? То няма да гледа така. Нашите мисли и желания, и идеи не са мисли, желания и идеи на Бога. Ние във всеки един момент схващаме само една част, само една четвърт от живота. Когато човек се обезсърдчи, той схваща само една четвърт от това колело. Той като се обезсърдчи, казва: Свърши се вече тази работа. После като е почнал да се обнадеждава, пак само една четвърт е схванал; и когато най-много се насърдчи, пак една четвърт е схванал. Той казва: Сега реализирам всичко! Сега ще вземем това колело, напишете нещо поетически върху колелото. Можем да направим и една песен за колелото. Я, да видим как ще направите песента.

Сега забележете мястото на числата. 195, 678 питам от това гледище какво място вземе единицата? (На сто хилядите). Другото 956 781 каква е разликата между тази единица и първата? (Втората показва мястото на единиците). В количествено отношение по какво се отличават те? Първата единица е по-тежка, нали? (Сто хиляди пъти е по-голяма от втората). Колкото съзнанието е по-малко обременено от материална тежест, толкова неговата тежест е по-малка. Ако преведем тази единица не само с материална функция, но и дадем и една духовна функция, какви ще бъдат отношенията? Ако това беше едно животно в света с тази тежест, първото и второто една малка птичка, кое ще бяга повече? Сега този закон по отношение на земята има известно приложение. Някой може да каже, че големите тела не могат да бягат, това е едно погрешно схващане. С каква бързина се движи нашата земя? (Приблизително 30 км на секунда). Даже най-леките тренове с каква бързина се движат? Тогава друга една аналогия да вземем, законът е, можем да преведем, всяко съзнание, колкото по-малко е обременено от материална тежест, толкова неговото движение е по-голямо, по-бързо. Колкото движението е по-голямо, мисълта е по-интензивна и страданията са по-малки. Колкото движението се намали, интензивността, страданията растат съобразно тежестта. Защото ти страдаш и от едно желание много тежко. Искаш да бъдеш богат, искаш да имаш 10 милиона. Тези 10 милиона злато тежат в тебе. Каква тежест имат 10 милиона злато? Да кажем искате вие 10 милиона английски стерлинги. Колко тежат те? (50 тона тежат те). 50 тона, това е давление на мозъка! Един стерлинг има малко повече от 5 грама. Та ти ще носиш тежестта на 10 милиона в ума си. Това е давление в мозъка ти, в ума ти! Това злато, с което си свързан, ти като мислиш за него вече златото произвежда известен ефект. Ти не можеш да мислиш върху известна идея, без тя да не произведе известен физиологически процес. Това са силите, които във вашите мисли трябва да измените. Тъй както казвате: Кой знае? Едно време преди научните открития, може да кажете: Кой знае или де ще му се чуе гласът. Да вземем двама души си шушукат, искат слабо да си говорят. А каква мощна сила е звукът! Колкото и слабо да си говорят тези хора,

твоята дума се предава навсякъде по цялата земя. И ако има едно радио, един прът и на края на земята ще се схване твоята мисъл. Не само това, тук на земята ще знаят какво сте говорили, но това отива и по другите светове. И там знаят какво сте говорили. Някой път жителите на небето, като искат да знаят какво говорят хората и те имат прътове, слушат и веднага знаят всичко. Та в това отношение думите на Христа стават много ясни „за всяка дума, която хората кажат, ще дадат отчет в ден съдний“. Ти като кажеш думата, след хиляди години ще я видиш, тя функционира. Не само това, но обгърнала цялата земя. Защо е пусната тази мисъл тук да безпокои хората? Какво е учил Платон и какво е учил Аристотел? Трябва да се вдигне една антена А. Че направо да се вземе какво е говорил Аристотел. И друга антена за Платон П. Мисълта на Платон функционира. Всичко живее в света и нищо не се губи. И тогава в природата, за да се освободи един свят от натрупването на един баласт, понеже нищо не умира, затова трябва да дойде в света един Божествен огън, че да очисти света от всичкия този прах. Аз го наричам мислящ прах, чувствен прах и волев прах. Този огън трябва да очисти това и земята да остане пак девствена, без да има нещо да я смущава. Това е новият живот! Сега седиш, дигнеш си антената, какво е мислил някой философ може би преди хиляди години, ти го имаш. Но благодарение че светът е пълен и с хубави мисли, и с лоши, и всички неща се редуват. Както това колело, което се върти. И за бъдеще ще имате едно знание, че да знаете, от чисто астрологическо гледище, като станеш сутрин, или ако станеш посреднощ, ще имаш един род мисли, ако станеш в един часа, ще имаш един род мисли, ако в два, друг род мисли, в три, в 4, 5, 6, 10, 11, 12. Целия ден всеки един час се отличава с различни категории от мисли. А тези различни категории ги има и във всеки един час поотделно. Навсякъде има това разнообразие. И като се върти това колело, става все същото преповторение. Сменя се, сменя и най-после ние се забъркаме, ти казваш, не зная как да мисля! Не, ти ще кажеш така: КОЛЕЛОТО СЕ ДВИЖИ! Нищо повече! Не тургай отговорност за греха. Каквото става, кажи: Онзи, който движи колелото, знае защо го движи. Изпразнила се една кофа, не плачи за изпразнената кофа. Обезсърдчила се една кофа, не се обезсърдчавай с нея. Напълнила се кофата, не се радвай с нея. Морализират те; ти от тези привидните състояния не се радвай. Това още не е човекът. Това, което е дадено отвънка, то е привидно. Той не е разбрал още защо се морализира, защо, защо се обезсърдчава. Има една нова философия – ДА РАЗБИРАШ! Няма по-красиво нещо от това да се обезсърдчиш! Аз наричам най-великата философия, да се обезсърдчиш! Че ти тогава се освобождаваш от всичките илюзии и глупости. Тъй съвършено да си се обезсърдчил. Най-първо мислиш това да направиш, онова да направиш. Мислиш и добро, и лошо. А като се обезсърдчиш, кажеш: Да правят каквото искат. Седнеш си ти и кажеш: Не искам да мисля! Та ти ставаш добър човек!

Та казвам, най-добрите хора са в първата категория горе. Във втората малко тяхната добрина се намалява, в третата те съвсем загазват, а най-лошите хора са горе – моралистите. Лоши са в това отношение; да кажем дойде един моралист, казва: Ти трябва да знаеш, господине, че на тебе аз направих едно добро! Ти на мене дължиш свършването на училището! Аз на тебе съм преподавал! Това направих, онова. И ти съвсем се сгушиш. Чете ти лекция той. Най-лошите хора са те моралистите. А онзи от първата категория, свободен е той. Най-добрите хора са обезсърдчените хора в света. Та, когато вие се обезсърдчите, вие сте най-добри! Каква философия е тази, за която вие никога не сте мислили тъй. Но права е. Сега, когато някой човек се обезсърдчи, веднага той иска да се самоубие. Той тогава не се е обезсърдчил още. Той е още насърчен. Той иска още нещо. Исква да воюва. Казва: Как така? А истинският обезсърдчен човек казва: Каквото дойде. Ако умирам, да умирам; ако страдам, да страдам; ако имам какво да ям, ще ям; ако не, ще гладувам. Седне си той тихо и нищо не иска. Такъв е обезсърдченият човек. А който мисли още нещо да направи, той не е обезсърдчен. Той не е още добър. Или както казва Христос: Да се отречеш съвършено от себе си! Аз казвам, да се обезсърдчиш съвършено от всичко! Тъй. Но всичко това трае три часа. (Смях) Обезсърдчението трае само три часа. Значи да бъдеш абсолютно добър! И това трае само три часа! След това ще влезеш още малко, ще станеш краен материалист, пак три часа; и при общото благо и там е три часа. Та когато вие се обезсърдчите, благодарете на Бога, кажете, сега сме най-добрите! Но хасъл да се обезсърдчите!

Ще ви дам сега един пример. Слушайте сега, цялата лекция ще ви я туря само на един пример. Човек трябва да използва науката като едно магаре. Тръгнал един пътник и си подкарал магарето. Той бил много набожен, турил си една много тежка раница на гърба и я носил, а магарето вървяло свободно. Среща той един мъдрец и му казва: Дотегна ми животът. Всичко това си нося на гърба. Мъдрецът му казал: Защо караш магарето? И си отминал. Този казва, аз му казвам: Дотегнал ми животът, а той ми казва, защо водиш магарето? Върви той понататък, среща го друг мъдрец и на него казва: Дотегна ми, не се носи така товарът! Вторият мъдрец му казал – купи си самар на магарето. И отминал и той. Аз казва, му казвам, тежка ми е раницата на гърба, а той казва, купи си самар на магарето. Хм? Най-после го среща и трети философ и на него му казва: Дотегна ми животът! – НАТОВАРИ МАГАРЕТО! И аз ви казвам на вас: НАТОВАРЕТЕ МАГАРЕТО! После той среща и четвърти мъдрец и той му казва: Не само това, но качи се и ти на магарето отгоре!

Станете сега.

**САМО БОЖИЯТА ЛЮБОВ, САМО БОЖИЯТА МЪДРОСТ,
САМО БОЖИЯТА ИСТИНА НОСЯТ ПЪЛНИЯ ЖИВОТ!**

7.15 ч.с.

ДИШАНЕТО НА ЧОВЕКА И НА ЖИВОТНИТЕ

Размишление.

Ще прочета шести псалом на Давида. Когато е писал псалмите Давид имал възгледи, свършено различни от сегашните. Той е живял преди Христа.

„Изцели ме, Господи, защото се смутиха костите ми.“ (2 стих). - Костите на човека не се смущават но за да изкаже болката си, Давид си е послужил със символичен израз.

„Уморих се от стенанието си; всяка нощ обливам леглото си, със сълезите си измокрям постелката си.“ (6 стих). - Защо Давид е проливал такива сълзи? Беден ли е бил? В този псалом се вижда голямата вътрешна борба, през която Давид е минал.

И съвременните хора като Давида минават през борби. Повечето хора минават през външни борби, искат да подобрят външните условия на живота си. Малцина минават през вътрешни борби. Малко хора са дошли до вътрешната страна на живота. Като се натъкват на мъчнотии и страдания, хората се смущават и се запитват: „Какво да правим, за да се освободим от страданията?“ Чудно нещо! Всички хора вярват в Бога като любов, вярват и в Христа, а въпреки това се смущават от страданията. Как се обяснява това състояние? Това е едно от противоречията на живота. Другаде пък срещате добри и почтени родители: майката е добра и разумна жена, бащата също, децата - послушни, но едно от тях е недоволен, цял ден плаче. Всички му угаждат, искат да го задоволят, но то остава непримирено. Ще кажете: дете е, и то не знае какво иска. Така ще кажете за детето, но какво ще кажете за възрастния? Срещате един възрастен човек външно доволен от всичко но постоянно е недоволен, сърдит. Каквото му кажат, както да го пипнат, все му е криво. Слънцето грее хубаво, небето е ясно, птичките около него пеят, цялата природа се е разцъфтяла, но пак му е криво. Как ще си обясните тия противоречия?

Като се натъкват на противоречия в живота, различните учени дават различни обяснения. Хиромантикът ще каже, че така е писано на ръката му. Това не е обяснение. Писаното на ръката е дошло впоследствие. Материалистът ще каже, че този човек има задължения, направил е големи дългове. Защо е правил дългове? Ще кажете, че е задлъжнял,

понеже бил беден. И богатите хора правят големи дългове. И това не е обяснение. Трети път ще кажат, че съдбата на човека е лоша затова е изложен на страдания. И това не е обяснение. Човек сам създава съдбата си. От него зависи да има добра или лоша съдба.

Представете си, че някой ви даде една металическа топка и пожелае да кажете мнението си за нея. Топката може да бъде от калай, от мед, от сребро или от злато. Какво печели топката ако е от мед или от калай, а вие кажете, че е от сребро? Всъщност тя изменя ли естеството си? Тя си остава пак калаена или медна. Същото може да се каже и за човека. Всеки човек по естество може да се уподоби на някой от благородните или неблагородни метали. Какво печели той ако представлява неблагороден метал, а вие му придавате качества на благороден? Не само че нищо не печели, но губи. Нещата трябва да се наричат със собствените си имена. Всяко нещо трябва да се представи в такъв вид, който да отговаря на действителността. Задачата на всички религии и науки се свежда към това да представят нещата такива, каквито са в действителност. Всяко нещо трябва да отговаря на реалността. Ако един предмет е позлатен трябва да знаете, че е позлатен. Външно наподобява злато, но не е златен.

Тъй щото, като ученици, вие трябва да разбирате нещата в тяхната дълбочина а не по форма. Не се лъжете като мишката, която всеки момент може да попадне в устата на котката. Котката се спира пред дупката на мишката със затаен дъх, със затворени очи, като че нищо не я интересува. От време на време само помръдва с мустаците си. Всъщност всичкото ѝ внимание - външно и вътрешно, е насочено към мишката. Тя затваря очите си за да не я плаши. Мишката се страхува от очите на котката. Обаче като види, че нещо неподвижно стои пред дупката ѝ, тя започва да се интересува от него и се приближава към котката с цел да я изследва. Любопитна и интелигентна е мишката. Тя обича да прави научни изследвания. Обаче научните ѝ изследвания по отношение на котката стават причина да падне в нейните объятия. Кое показва, че мишката е интелигентна? Острата ѝ муцуна. Котката не е толкова интелигентна, понеже муцуната ѝ е доста тъпа.

Между лъва и котката има голяма прилика. Те са от един и същ клас. Отличителната им черта е тщеславието. Те мислят само за себе си. От сутрин до вечер котката мисли къде да си намери храна. Когато види, тя е готова да се умилква - голяма дипломатка е. Същевременно тя е много чиста, но външно само. Щом се нахрани веднага започва да се глади и чисти. Като улови мишка тя забравя всичко и се проявява такава, каквато е в действителност. Тя изяжда мишката с козината и с цялата ѝ вътрешност. В това отношение тя е много нечиста. Има морски животни като тюленът

за пример, които се отличават с голяма чистота. Като улови някоя риба, той я разпаря, очиства я, изхвърля вътрешностите ѝ навън и тогава я изяжда. Направете опит да нарисувате котка, мишка, куче и орел да видите доколко сполучливо можете да предадете формите им.

Хората си служат с котката за сравнение. Когато искат да изнесат някаква отрицателна черта в характера на човека, казват: този човек е котка. В какво отношение котката е станала пословична? Какви сравнения правят хората между котката и човека не е важно; важно е, че природата си служи с котката като символ на нещо. Изобщо всички животни са символи в природата. Чрез тях тя говори на разумните същества. Това показва, че първоначално котката е имала велико предназначение. Човек също имал велико предназначение. С грехопадението човек се отклонил от своето предназначение. С човека заедно се отклонили всички животни. Животните, които били създадени преди човека, представлявали фабрики за произвеждане на такива сили в природата, от които трябвало да се създаде човекът. Това е твърдение, което се нуждае от научно доказателство.

Как доказвате истинността на едно твърдение? Не е достатъчно да кажете, че един човек е лош или добър. Какво доказателство ще дадете за това? Днес хората се произнасят за известен човек че е добър или лош според своите лични възгледи. Ако някой човек ви е засегнал с нещо вие казвате, че е лош; ако всякога е бил добър към вас казвате, че е добър. Това е пристрастно мнение; в него има нещо лично. И в двете твърдения има някаква заинтересованост. Следователно, и двете твърдения не са верни. Ако някой човек има да ви дава десет хиляди лева и не ги върне навреме казвате за него, че е лош човек. Ако същият човек ви даде пари на заем без лихва и безсрочно казвате, че е добър. Значи вие се произнасяте за човека, че е добър или лош, според неговите лични отношения към вас. Всъщност какъв е той по естество не знаете.

Хората правят погрешки не само когато се произнасят за своите близки, но даже когато се произнасят за себе си. За пример, някой човек казва за себе си, че е лош; друг пък казва, че е добър. Кой е този, който се произнася? Сам за себе си нито лошият човек може да каже, че е лош, нито добрият може да каже, че е добър. За себе си човек не може да даде мнение. Щом се произнася за себе си това показва, че в него има още един, който дава мнението си. Представете си, че човек е свършено сам в живота. На кого ще направи зло? На себе си той не може да причини никакво зло, а на близките си още по-малко, понеже е сам. Той няма близки хора около себе си. Тогава как се е явило в човека съзнанието за добро и за зло? Ако една топка остава всякога бяла вие я наричате добра;

ако я боядисате черна казвате, че топката е лоша. Обаче като измиете черната боя топката става пак бяла. Значи от лоша тя се превърна в добра. Колкото пъти боядисвате топката с черна или с бяла боя, толкова пъти тя става ту лоша, ту добра. Вината не е в топката, но в онзи, който я боядисва.

Значи, един прави грех, а друг обвиняват; един прави доброто, а на друг го приписват. Изобщо, който дава мнението си за топката, той я боядисва бяла или черна. Той казва: този човек е добър, защото така го боядисах; еди-кой си е лош, защото така го боядисах. Един боядисва, а друг страда. В този смисъл, човек е отглас на чуждо мнение. Някой боядисал топката с черна боя и казва, че топката е черна. Като чуете мнението му, вие държите за него и възпроизвеждате думите му. После той казва, че топката е бяла и вие повтаряте същите думи. Като си давате отчет за нещата можете ли да кажете, че вашите възгледи са верни? Не са верни възгледите ви. По естество топката не е нито бяла, нито черна. Всъщност топката е златна. Понеже топката е боядисана с бяла или с черна боя, вие се произнасяте за нея според това, което виждате, а не според нейното истинско естество. Вие не подозирате, че топката е златна.

И тъй, когато се произнасяте за човешкия характер, не дръжте исо на думите на този или на онзи, но сами изучавайте нещата, за да бъдат твърденията ви верни. Ако сте хиромант, физиогномист или астролог, трябва да правите верни заключения както за малките прояви на човека, така и за големите. Някои правят верни заключения за малките прояви но дойдат ли до големите, непременно ще сгрешат. Това не е още истинска наука. Това не са абсолютни знания. Който знае вярно нещата, той трябва да предсказва еднакво и малките, и големите неща. За пример доказано е, че дългият нос е признак на умен и интелигентен човек. Оттук вадите заключение, че умният човек трябва да бъде добър. Вярно е, че умният трябва да бъде добър и добрият трябва да бъде умен, но и лошият трябва да бъде умен. Следователно, интелигентността е необходим елемент и за добрия, и за лошия човек. Има случаи, когато лошият човек е по-умен от добрия. Обаче и обратното се случва: добрият човек е по-умен от лошия. Ако умът е в услуга и на добрия, и на лошия човек, изменя ли се неговото естество?

Представете си, че със златна лъжица давате пелин на едно дете. Какво ще кажете за лъжицата: изменила ли е свойствата си или не? Пелинът е горчив, детето гърчи лицето си отгорчивина, но лъжицата не изменя свойствата си. Същата лъжица може да даде на детето някакъв сладък сироп без да измени свойствата си. Въз основа на тия примери казвам: умът е съд, в който можете да сипете сладко или горчиво съдържание, без той да измени своето първично естество. Лошото или доброто е в

съдържанието на лъжицата, а не в самата лъжица. В дадения случай умът, който служи и на добрия, и на лошия човек, става толкова лош или добър, колкото златната лъжица, с която дават на детето горчив пелин и сладък сироп. Ако човек мисли, че естеството му може да се промени от условията, ще излезе, че светът не е устойчив. Всъщност не е така. Хора, общества, народи изчезват, отново се явяват, променят се, но въпреки това в света остава нещо неизменно и абсолютно устойчиво. Има нещо в света, което служи на доброто и на злото без да е добро и без да е зло. Щом не е нито добро, нито зло, какво е всъщност?

Като слушат да се говори по тия въпроси мнозина казват, че не се интересуват от тях. Според мене всички хора трябва да се интересуват от тия въпроси, защото от тях зависи разрешаването на една от великите задачи на живота. Ако не познава себе си, своето първично естество, човек никога не би се освободил от страданията. Като познава естеството си, човек разбира, че в даден случай той може да прояви нещо добро или лошо в зависимост от това с каква боя е боядисан. Ако е боядисан с черна боя ще минава за лош; ако е боядисан с бяла боя ще минава за добър. Обаче тази добрина и лошавина са. прояви на неговото външно естество, а не на неговото вътрешно, неизменно естество. Отивате при един банкер да искате пари на заем. Влизате в кантората му, покланяте се дълбоко, усмихвате се, казвате молбата си и спирате в очакване да чуете неговия отговор. Банкерът става от мястото си с тежест, поглежда към пълната си каса и започва да ви изследва от главата до краката да разбере, към кои хора спадате - към благонадеждните или не. След известно психологическо изследване той ви отговаря също така вежливо: „Господине, готов съм да ви услужа. Почтен човек ми се виждате, но аз имам установен ред - не давам пари на заем без поръчители. Намерете двама или трима богати хора да поръчителстват за вас. След това ще ви дам исканата сума.“ Какво излиза от това? Почтен човек сте, но за да се потвърди вашата почтеност нужни са трима богати, честни хора.

Ние поддържаме естествените положения в живота. Ако някой е честен и почтен, той сам трябва да засвидетелства това. Каква честност и почтеност е тази, която се нуждае от подписа на трима богати и честни хора? Кой за кого ще се подписва? Ами за богатия кой ще даде подписа си? Върви някой човек по улицата, но изведнъж идат стражари при него и го хващат. Къде ще го водят? В полицията. Защо? Бил подозрителен човек. Кой го направи подозрителен? За да освободят този човек от затвора трябва да дойде някой богат, почтен банкер, търговец или виден общественик, да стане поръчител за него. Не става ли същото и във вас? Дойде някоя лоша мисъл в ума ви, туря ви в своя затвор и ви държи известно време при тези условия. Вие се въртите натук-натам, търсите някой да ви освободи. Кой

ще ви освободи? Добрата, светла и възвишена мисъл освобождава човека от ограничителните условия на неговите мрачни, отрицателни и лоши мисли.

Тъй щото, когато човек казва за себе си, че е лош, той се намира под влиянието на някоя лоша мисъл; когато казва, че е добър, той се намира под поръчителството на някоя добра мисъл. Като знаете това не казвайте за себе си, че имате добро или лошо сърце. Само по себе си сърцето не може да бъде нито лошо, нито добро. През него минава чиста и нечиста кръв, но само по себе си сърцето не е нито чисто, нито нечисто. Друг е виновник за нечистотата на кръвта, за боледуването на човека от нечиста кръв. Ако храната, която човек приема отвън е нечиста, и ако стомахът не може да я смели добре, непременно ще стане отравяне на кръвта, а оттам и заболяване на човека. Махнат ли се тия условия кръвта се пречиства и човек оздравява и става добър.

Следователно, каквито мисли приема умът ви, такава работа ще свърши; каквато кръв отива към сърцето, такава ще отиде и по целия организъм. Задачата на сърцето е да приема и изпраща кръв, т.е. течности. Значи, сърцето е специалист по хидрология. Стомахът се занимава с приемане на твърди и течни вещества, главно с твърди. Той разполага с инструменти, чукове, длета, а също и с работници-майстори. Първите работници са зъбите - 32 каменари, които раздробяват материалите. Инспекторът - езикът, следи как може този материал да се предаде на вътрешните работници, да го смелят още по-ситно. Щом инспекторът даде позволение материалът слиза надолу - в стомаха, а оттам в червата, дето се превръща в кашлица. Кашлицата е последният градивен материал, който се изпраща в сърцето да храни целия организъм. Дойдем ли до ума, до мозъка, материалите, с които той си служи, са от висша, фина материя. Мозъкът работи с възвишени сили и енергии.

Съвременните хора страдат от неуредените си работи и не знаят как да ги оправят. За да оправят обърканите си работи преди всичко те трябва да знаят от какво имат нужда. За да познава нуждите си човек трябва да разбира живота. Като не разбира живота човек лесно се произнася за нещата. Наистина, слушате някой да казва за себе си, че е грешен или праведен, вярващ или безбожник и т.н. Каквито качества да припишете на човека това са фирми, които лесно се сменят. Да бъде човек религиозен това е фирма; да бъде богат или беден, земеделец или търговец, това са все фирми. Те не представят човека. Истинският човек е извън положението на фирмата. Религиозният казва, че се моли на Бога и вярва в Него. Молитвата и вярата му в Бога не го правят религиозен. Важно е какво е отношението му към Бога. Ако няма правилно отношение и връзка с Бога,

човек не може да се нарече религиозен.

Изобщо човек трябва да има правилно отношение към всичко, което върши. Като диша правилно човек има съзнателно отношение към въздуха. Не диша ли правилно, никакво отношение няма към въздуха. Колко вдишки прави човек в минута? Малцина знаят това. Човек прави 20 вдишки в минута. Който се интересува, може да изчисли колко вдишки прави човек за един час, за 24 часа, а после и за 365 деня. След това, ако умножите полученото число по един лев ще видите колко разходи се правят за вас. Най-после направете изчисление да видите колко светлинна енергия изразходвате. Като изучавате дишането на човека и на животните ще видите, че те се различават по темпа на дишането. Човек диша с един темп, а животните - с друг. Ако човек изгуби темпа на своето дишане и попадне в темпа на животинското дишане, той придобива нещо животинско. Ако диша като животните, човек никога не може да има светла, възвишена мисъл. Ти никога не можеш да мислиш като човек, ако дишаш като животно. Човек диша по съвършено различен начин от този на животните. Вие не можете да измените мисълта си, ако не измените дишането си. И обратното е вярно: вие не можете да измените дишането си, ако не измените мисълта си. Ако изгуби темпа на дишането си, човек изгубва и своята права мисъл.

За да изучите темпа на човешкото дишане вие трябва да наблюдавате дишането на обикновения човек, на талантливия, на гения и на светията. Добрият човек диша по специфичен начин, различен от дишането на лошия. Вие трябва да знаете различните начини, по които хората дишат. Следователно, ако искате да бъдете добри, вие трябва да дишате като добри хора. Добротата заставя човека да диша като добър човек. Тя създава условия за правилно дишане. Преди да бъде добър, човек трябва да диша като добър. Дишането е първото условие, което предава на човека известни добродетели. Като се научи да диша правилно, човек трябва да пристъпи към правилното хранене. Като наблюдавате как се храни човек и как - животните, виждате разликата, която ги отделя едни от други.

Човек яде и дъвче храната си по един начин, а животното - по друг. Благодарение на различния начин на хранене на човека и животното произлиза и различният начин на мислене. Човешката мисъл се различава коренно от животинската. Обаче, не можете да говорите за правилно хранене, ако не сте приложили правилното дишане. Дишането е мярка за определяне степента на човешкото развитие. Който диша правилно, той може да измени състоянието на своята храносмилателна и дихателна система и да бъде господар на низшите сили в себе си. Ако не може да

управлява стомаха си, човек не би могъл да регулира силите, които са във връзка с него. Вярата на човека зависи от неговия стомах. За да има устойчива вяра човек трябва да има здрав стомах. За да има здрав стомах той трябва да диша правилно. Правилното дишане и храносмилане са причина за чистата кръв.

Казано е в Писанието: „И вдъхна в ноздрите му дихание на живот, и стана човек жива душа.“ Значи, Бог вкара душата на човека през носа му и направи от него жива душа. В преносен смисъл, душата на човека е в гърдите му, в неговата дихателна система. Наистина, красивото на съвременния човек не е в главата, но в гърдите му. Затова казваме, че слънчевият възел е седалище на душата.

И тъй, дишането трябва да бъде съзнателно, защото е във връзка с мисълта. Животните дишат несъзнателно. Те не знаят какво представлява дишането и защо дишат. Следователно, ако не знае защо диша, човек минава за животно. Правилното дишане зависи от количеството на приетия въздух и от времето на задържането му. Колкото повече време човек задържа въздуха в дробовите си, толкова е по-силен. Ако човек иска да знае колко е силата му, нека проследи по часовник продължителността на задържането на въздуха в дробовите си. От това зависи и успехът на неговите предприятия. Някои адепти са дошли до положение да задържат въздуха в дробовите си до половин или един час. Който иска да се разходи до Луната, трябва да задържа въздуха в дробовите си до половин час, а до Слънцето - около 24 часа. Има ли между вас кандидати за Луната или за Слънцето? Между вас няма нито един кандидат за разходка до Луната или до Слънцето, защото никой не може да задържа въздуха в дробовите си половин час. Ако не можете да задържате въздуха половин час, още повече не можете да го задържате цели 24 часа. Значи, колкото по-дълго време задържате въздуха в дробовите си, толкова по-далеч можете да отидете на разходка извън земята.

Ще дойде ден, когато човек ще диша не само чрез дробовите си, но и чрез цялото тяло. Всички клетки на тялото ще приемат въздуха отвън, ще задържат нечистотиите в себе си и ще отправят към дробовите съвършено чист въздух. Знаете ли какви постижения ще има човек, когато в дробовите му прониква съвършено чист въздух? Още по-големи ще бъдат постиженията му, ако той може да задържа въздуха в дробовите си поне половин час. Каквото пожелае, ще го постигне. Това значи мисъл без тревога и безпокойства. Каквото и да се случи около него и с него той не се смущава. Никой не е в състояние да му попречи в нещо. Никаква външна сила не може да го унищожи: ако го бесят, въжето ще се скъса; ако го стрелят с пушка, тя ще се стопи. Той от нищо не се страхува. Защо? Силна

и права е мисълта му. Като се намери в някакво затруднение, той концентрира мисълта си и всичко стопява. Силната мисъл къса въжета, стопява оръжия, разкъсва окови и вериги.

И тъй, какъв човек сте вие, ако мисълта ви не може да разкъса въжетата, с които сте вързани или не може да разтопи веригите, с които сте оковани? След всичко това казвате, че сте Син Божи. Смешно е да се наричате Син Божи, а да не можете да се освободите от въжетата и веригите на неприятеля си. Смешно е някой да се мисли за виден професор, а да не може да реши най-простата задача. Това са заблуждения. Ще кажете, че Бог е милостив, ще ви помогне. Че е милостив Бог, това се вижда от факта, че ви е допуснал в училището да се учите. Веднъж ви е допуснал да се учите, останалото се изисква от вас. Бог няма да учи заради вас. Професорът не може да бъде милостив към вашето невежество. Да ви допусне в аудиторията си, да слушате лекцията му, това е достатъчно. Повече не искайте. Не желайте Бог да прояви милостта си там, дето не трябва. Каква по-голяма милост искате от тази да ви допусне Бог в света да учите? Обаче, не очаквайте милост към вашата леност. Щом сте дошли на земята ще учите - нищо повече.

Като ученици вие се нуждаете от нова мисъл, от ново разбиране за живота. Някои се оплакват, че се усещат ту празни, ту пълни. Много естествено. За да възприеме новото, човек трябва постоянно да се празни. От една страна ще се празни, а от друга - ще се пълни. Който не иска да се празни, той не може да се пълни, т.е. не може да възприема нищо ново. Той ще остане със старото, което е причина за остаряването му. Старото е причина и за болестите. Искан ли да се подмлади, да бъде здрав, човек трябва да приеме новото, което иде в света. Макар и малко, но той всеки ден ще прави крачка напред. Всички хора, млади и стари, трябва да се стремят към новото, за да се подмладят. Не приемат ли новите идеи, младите хора ще остарееят, а старите ще оглупеят. С новото в света младите растат и се развиват, а старите се подмладяват.

Съвременните християни казват, че Христос е дошъл на земята да учи хората. Ние добавяме: Христос дойде на земята не само да учи хората, но и да ги освободи от веригите на робството, от всички криви възгледи и разбирания за живота. От рождение още човек носи в себе си криви, изопачени възгледи за живота. Хората искат да бъдат добри макар и външно само. Затова, когато се яви някой да ги намаже отгоре с бяло, те са доволни на това и казват: добри хора сме. Добри сте, но външно само. Като проникнете вътре в себе си ще видите, че не сте навсякъде бели. Същото се отнася и за лошия човек: външно е черен, боядисан с черна боя, но вътре е бял. Всички неща, които се менят, са, относително реални. Следователно

мисли и чувства, които постоянно се менят, също са относително реални. Обаче има мисли и чувства, които никога не се менят. Те са абсолютно реални. С такива мисли човек може да прави чудеса. Те са силни мисли и могат да въздействуват не само върху даден човек, но и върху окръжаващата среда. За да дойде до постоянните мисли и чувства, човек трябва да се свърже с Бога.

При това положение той може да постигне всичко, каквото желае. За това, именно, Христос казва: „Да бъде според вярата ви!“.

Вярата е онази магическа пръчица, с която човек върши чудеса: ако е болен, веднага може да оздравее; ако е на смъртно легло, веднага може да възкръсне. Всички хора търсят тази магическа пръчица, но затова се изискват нови възгледи и разбирания, нова любов. Новата любов се постига само чрез връзка с Бога. Това подразбира познаване на Бога. Без връзка с Бога не може да се говори за познаване на любовта, на истината и на светлината. В широк смисъл на думата познаването разбира дълбоко чувствуване на Божията Любов както в самия себе, така и в своя ближен. Това значи да отвори човек душата си за любовта. Отворената душа за Бога е щедра и готова да дава. Ако не дава човек не може да люби. Даването е качество, присъщо на човешката душа. Слезете ли долу, между животните, там никакво даване не съществува. Животното мисли само за себе си. Кое животното мисли да приготви храна за друго, или да му донесе нещо, с което да му помогне в някой труден момент? Човек може да направи това, но животното - никога.

Много черти отличават човека от животните. За пример, човек може да диша правилно и съзнателно, а животното не може. Който диша дълбоко и съзнателно може да се нарече истински човек. Ако човек не може да приложи дишането правилно другите процеси остават безпредметни. Те се прилагат още по-мъчно. Какво може да постигне човек без дишане? Той е подобен на ожаднял пътник, който се е спрял пред студен чист, планински извор, но няма съд, с който да си гребне малко от водата му. Този човек се намира в положението на пътник, за когото се казва: „Вода гази, жаден ходи; хляб си носи, гладен ходи.“. За да се домогне до правилно дишане и мислене, до правилно хранене, човек трябва да приеме новото разбиране. Върви ли още по стария път, той нищо не може да постигне. Ако срещна хора, които могат да задържат въздуха в дробовете си до половин час, аз съм готов да ги заведа на Луната. Досега не съм срещнал подобни хора. Някои имат малки постижения в това направление. Те задържат въздуха едва до три минути, остават им още 27 минути.

Всички явления и прояви на живота представят колелото на живота, което се движи по определен път. Който разбира законите на живота и ги прилага, той може да върти колелото на живота. Който не разбира законите на живота, не може да върти колелото на живота. Който може да върти колелото на живота, той е господар на положението си. Той сам отваря и затваря вратите си, той е свободен. Не може ли да върти колелото на живота, човек е роб на условията. Той е затворник и чака други да отворят и затворят вратите на затвора. Колко хора днес сами си отворят и затварят вратите? Казвате : толкова лоши хора ли сме ние? Не е въпрос дали сте боядисани с бяла или с черна боя, това не ме интересува. Понеже съм реалист, за мене е важно да зная колко хора могат днес сами да си отворят и затворят вратите. Нека всеки си зададе въпроса : „Сам ли си отварям и затварям вратите, или слугите ми вършат тази работа?“ Човек трябва сам да си отваря и затваря вратите. Главното нещо, което Христос придоби на земята, е това, че взе ключовете на ада в ръцете си. Той сам отваряше и затваряше вратите на ада. С това Христос стана господар на положението.

Следователно, докато човек не може сам да отключва и заключва вратите на своя живот, всякога ще бъде роб на условията. Докато ключът не е в неговите ръце, той ще живее в света на промените: ще остарява и ще се подмладява; ще умира и ще оживява. Като умре, човек минава през областта на намалението да научи великата тайна на живота. Като не разбират живота, хората очакват да дойде огнена колесница от небето и да се възнесат нагоре, както е станало някога с пророк Илия. Знаят ли те през какъв път е минал пророк Илия, докато е дошъл до положение да се възнесе на небето с огнена колесница? Някои искат да бъдат като Христа. Знаят ли те през какъв път на страдания е минал Христос, докато дойде до възкресението? Даже и Христос, най-големият герой в света, като се намери пред непоносими страдания, каза: „Господи, ако е възможно, нека ме отмине тази чаша!“ На друго място Той казва: „Скръбна е душата ми до смърт.“. Като се примири с противоречията и предаде Духа си на Бога Христос разреши главния въпрос – въпроса за смъртта - и възкръсна. Всеки., който следва Христа, ще разреши въпроса за смъртта и ще стане едно с Него. Не следва ли Христа, човек не може да бъде едно с Него. Невъзможно е смъртният да живее при безсмъртния, невъзкръсналият - при възкръсналия. Следователно, за да живее при Бога, човек трябва да бъде безсмъртен.

Сега, да се върнем към основната мисъл на лекцията. Тя е следната: човек диша по един начин, животното - по друг. Грамадна е разликата между дишането на човека и това на животното. При това правилното дишане обуславя правата мисъл на човека. Като мисли право, човек се издига над

животното и започва да живее не само за себе си, но и за своите близки. По това именно се отличава човек от животното, което мисли само за себе си. В това отношение животното е символ на краен егоизъм. Апостол Павел казва: „Ние не живеем за себе си и не умираме за себе си“. Ако човек изпадне в положение да мисли само за себе си, той е дал път на животинското в своя живот. Човек трябва да живее за Бога и да умира за Бога. Дойде ли до това съзнание, той е придобил изкуството да диша правилно, да задържа въздуха в дробовите си дълго време - най-малко половин час. Този човек е господар на тялото си. Той влиза и излиза свободно от него и се разхожда из пространството. Ще дойде ден, когато човек ще може да се разхожда по цялата Слънчева система, да придобива знания за живота на другите планети. Възможно ли е това? За вярващия всичко е възможно; за невярващия нищо не е възможно.

Съвременните лекари мъчно лекуват парализирани хора. Има паралитици, които лежат на едно място с години и мислят само за болестта си. Ако някой лекар-психолог успее да ангажира мисълта на паралитика с някой важен въпрос болният може да забрави болестта си. Ако в това време лекарят заповяда на болния да стане от леглото си и да тръгне, той ще изпълни заповедта му и ще забрави, че е болен. Тъй щото не мислете, че е невъзможно да задържите дишането си половин час и повече. Това е невъзможно да стане изведнъж, но е възможно постепенно. Човек трябва да започне да задържа въздуха в дробовите си от 20 секунди и всеки ден да увеличава по няколко секунди. Постигне ли това, човек лесно ще се справи с мъчнотиите и противоречията си. Те ще се стопят като лед. Който може да задържа въздуха в дробовите си половин час, той е богат човек. Богатството само иде при него. Този човек е господар на условията. Той сам отваря и затваря вратите на своя живот. Каквото пожелае може да направи. Достатъчно е да изпрати мисълта си към някой банкер, за да получи от него такава сума, каквато му трябва. За такъв човек се казва, че каквото хване в ръката си, всичко се превръща в злато.

Като ученици вие се нуждаете от нова, абсолютна вяра, която превъзмогва всички мъчнотии. Приложете вярата си, работете съзнателно върху себе си и не чакайте наготово. Някои очакват Бог да им даде наготово всичко, от което се нуждаят. Бог дава само подтик на човека, а работата и усилието са от него. Чуete ли гласа на Бога да казва: Стани! - стани и започни да работиш. Не чакай повторно да те събуждат. - Ама защо трябва да стана? - Стани и не питай. Дали си скръбен или радостен, не питай защо е дошла скръбта или радостта. В този момент с тебе заедно се радват и скръбят стотици хиляди и милиони хора. Приеми скръбта и радостта като благословение, изпратено от Бога, и благодари за него. Като благодариш, ти ще придобиеш някакво благо. Доволният всякога се възнагражда. От

тебе се иска едно: да застанеш на такова място, че да попаднеш на благословието, което иде от Бога. Ако очаквате първите слънчеви лъчи, качете се на някой планински връх и бъдете готови да ги посрещнете. Не се крийте в низините да чакате оттам да ви вадят. Искате ли да получите Божието благословение, застанете на мястото, дето то минава и чакайте.

Какво разбрахте от всичко казано досега? Ако нищо не сте разбрали, мълчете и чакайте времето, когато ще разберете; ако сте разбрали нещо, приложете го. Като приложите разбраното, ще направите една от най-близките разходки в пространството - до Луната.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

22. Лекция от Учителя, държана на
21. януари 1931 г., София. - Изгрев.

РАЗУМНОТО СЛОВО

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Миналата лекция говорих за колелото на човешкото съзнание. – Прилича ли то на обикновените колела? – Щом се говори за колело на живота, на човешкото съзнание, ние разбираме нещо разумно. Същината на нещата се извява чрез разумни работи. Често чувате да се говори за сила, че човек трябва да бъде силен. Силата се проявява по два начина: без разумност и с разумност. Резултатите, които произтичат от двата вида сила, също биват два вида. Всеки човек, всяко животно, колкото и да е малко, иска да покаже силата си. Защо иска да покаже силата си, нито човекът знае това, нито животното. Отвътре нещо ги заставя да проявят силата си. Тази вътрешна причина ние наричаме „разумност“. Хората обаче казват: „Този човек иска да се покаже пред другите, че е силен“. Ако човек сам не прояви силата си, хората ще го накарат да направи това. За друг някой казват, че иска да покаже знанието си пред хората. Има ли нещо лошо в това, че някой иска да покаже силата или знанието си пред хората? Има ли нещо лошо в това, че някой иска да покаже силата или знанието си пред хората? Не е добре, когато човек иска да покаже, че има повече знания, отколкото са в действителност. Друг е въпросът, когато човек се старае да докаже, че силата му е по-голяма, отколкото в действителност. И едното, и другото положение не са на място, защото не отговарят на действителността. Обаче ако човек проявява по-малка сила и по-малко знания, отколкото има в действителност, и това положение не отговаря на действителността.

Какво заключение можем да направим от проявите на единия, който показва, че има много знания, и на другия, който или никак не проявява знанията, или показва, че знае по-малко, отколкото всъщност. За първия казваме, че е тщеславен, а за втория, че е горд. Гордият казва: „Ако сте умни, вие сами ще познаете колко и какви знания имам. Не е нужно аз сам да се проявявам“. Питам: Кой е разумният начин, по който човек трябва да постъпва?

За следния път пишете върху темата: „Признаци на разумните прояви“.

Като изучавате природата, виждате, че всички промени, които стават в нея, имат за цел да се прояви разумното начало. Аз взимам думите „разумно начало“ не в тяхната същина, а както вие ги разбирате.

Запример, който изучава алгебра, в израза $a+b=c$ вижда някакво съдържание. Който не познава алгебра, не намира никакво съдържание в дадения израз. За него $a+b=c$ не е нищо друго, освен съчетание на букви, на които той не разбира смисъла. За онзи, който знае, нещата се осмислят. За онзи, който не знае, всичко е безсмислено. Знаещият прониква в желанията си и намира причината, защо едно желание се проявява по един начин, а друго – по друг начин. Той знае по какъв начин едно и също желание ще се прояви в двама души. Запример, желанието на човека да прояви силата си ще се прояви в атлета по един начин, във философа – по друг. Първият ще прояви силата си на физическия свят – чрез своите мускули; вторият ще прояви силата си в умствения свят – чрез своето перо.

Сега вие сте ученици и какъвто въпрос да ви се зададе, предпочитате да мълчите. – Защо ученикът мълчи? – Защото не знае. Той се страхува да говори пред учителя си, да не покаже невежеството си. Някога и учителят е бил невежа, но като учил, отворили му се очите и сега може да преподава на невежите. В този смисъл, като учи, всеки ученик може да стане учител, но до едно място. Като дойде дотам, додето е учил, той спира. След това дохожда друг, който знае повече, но и той спира до едно място. После иде трети, четвърти, пети, шести, които се нареждат един до друг. Пред вас седят все учени, но до известно място. Най-после, трябва да дойде някой възвишен, велик дух, който разполага с големи знания, с познаване на великите закони и да продължи работата. Той има мощна сила, не физическа, но умствена. В познаване на великите закони на Битието се заключава разумността или разумното начало. Колкото по-голямо е знанието, толкова по-голяма е и светлината. Дето е светлината, там е и Любовта. Значи светлината се проявява само при Любовта, а Любовта се проявява само при светлината. Наистина, когато обичате някого, вие се готови да му запалите една, две, три и повече свещи, да осветите пътя му. Не го ли обичате, оставяте го да ходи в тъмнина. В тъмнината могат да се проявят различни страсти, желания, копнежи, но по никой начин Любов. Любовта се извява само при светлина.

Мнозина мислят, че основа на страстта е любовта. Това е криво разбиране. Страстта води към престъпление. Любовта обаче изключва всякакво престъпление. Страстта е низше чувство в човека, което търси плячка. Вълкът, мечката, лисицата търсят някаква жертва, да се нахранят, да задоволят своя глад. Следователно гладът е онази неразумна сила в човека, която го заставя да върши престъпления. В глада има нещо разумно. Който е разбрал разумното в глада, той е станал умен човек. Който не е разбрал разумното в глада, той прави погрешки и престъпления. – Кое е разумното в глада? – Подтикът, който се събужда в човека. Когато разумният гладува, в него се събужда подтик за работа. Той напруга ума

си, да намери правилен начин, чрез който да задоволи глада си. Същевременно гладът събужда скритите сили в човека, с което продължава живота му. Човек трябва да разбира естеството на глада и на жаждата и да се справя с тях разумно. Като разбере това, човек се домогва до едно от блаженствата, за което Христос казва: „Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят“.

Как се задоволяват жаждата и гладът? – Жаждата се задоволява с вода, а гладът – с хляб. Думата „хляб“ се пише с „ят“ (широко „Е“ в тогавашния български), а се изговаря по два начина: с „Я“ и с „Е“. Когато желанието на човека за хляб е силно, той казва: „Дайте ми хлебец“. Обаче когато е гладен, човек казва: „Хляб!“ Той няма време да иска, да моли за хляб. Буквата „Я“ е силна. Тя показва, че някой човек е гладен, иска хляб. Гладът и жаждата са най-силните подтици, които съществуват в природата. Те са мощни сили, с които природата си служи. Не е лесно да се бори човек с глада и с жаждата. Като мощни сили, те движат всичко живо, заставят го да работи. Всички животни се движат по единствената причина да търсят храна, за да задоволят глада си. Когато са сити, животните спят. И човек, висшето животно, се движи, работи, учи, мисли с единствената цел да придобие храна, да осигури хляба си. Детето отива на училище, учи се, за да не гладува. Възрастният отива на църква, моли се, за да не изгуби Божието благословение, да има хляб, да вървят работите му добре. Детето обича баща си и майка си, за да не се лиши от хляба като благо на живота. Можете да изнесете много идеални поводи за стремежа на човека да учи, да работи, да се моли, обаче първичният подтик на всичко това е гладът.

Мощна сила е гладът, но трябва да се разбира. Докато не се разбере, гладът е мъчение. Обаче като се разбере, той се превръща в добро. Доброто е глад, който уталожва глада. Колкото и да е силен гладът, като дойде доброто, той отстъпва. Гладът слуша и изпълнява всичко, каквото заповядва доброто. Значи доброто заповядва на глада. Когато остане неразбран, гладът заставя човека да прави престъпления. За да спрат престъпленията, доброто излиза срещу глада и му се противопоставя. Затова казваме, че доброто ще оправи света. Дето отсъства доброто, там владее голяма грубост и жестокост. Страшно е да срещнете на пътя си гладна мечка, гладен лъв или гладен вълк. Те се хвърлят грубо върху жертвата си и жестоко я разкъсват. Щом се яви доброто, жестокостта и грубостта отстъпват. Колкото и да е разгневен човек, когато доброто влезе в него като плод, той задоволява глада си с него и става тих и спокоен, на лицето му се явява мека, спокойна усмивка. Усмивката не произтича от човека, но от доброто, което е влязло в него и задоволило глада му.

Като погледнете лицето на добрия човек, виждате как е работила

разумността върху него. Доброто е проява на разумността, т.е. на разумното слово, което оправя света. Когато даде път на разумността в себе си, човек има правилни разбирания за живота. Той не може да каже, че като се е родил, ще живее, както му попадне. Той гледа на живота и на раждането сериозно. Велик процес е раждането! Всеки процес се счита завършен, когато се роди нещо. Раждането на детето, т.е. излизането му от утробата на майката, е завършен процес за физическия свят, но незавършен процес за духовния. Когато майката пометне детето, или когато детето умира преждевременно, това показва, че не се е родило, както трябва. То трябва повторно да се роди по физически начин. Христос казва: „Ако се не роди човек изново, не може да влезе в Царството Божие“. На друго място в Писанието е казано: „Ако се не родите от вода и Дух, не можете да влезете в Царството Божие“. Значи сегашният човек не е още дороден. Той трябва да се роди изново, от вода и Дух, за да се завърши процесът на неговото раждане. Под думата „раждане“, в широк смисъл, разбираме освобождаване на човека от най-страшното робство, от ограничителните условия на живота. Нероденият живее в небитието, в робство, а роденият – в битието, т.е. в свободата. Тогава каква е тази свобода, когато човек се ражда, влиза в битието, а се оплаква от ограниченията, в които живее? Как е възможно роденият в свобода да бъде несвободен? Ако човек не е свободен, това показва, че има нещо в него, което още е в небитието. Ако не може да прояви своята доброта, своя ум и своето сърце, той е още в небитието.

Много хора и до днес още са в небитието. Запример, чувате някой да казва: „Не мога да мисля“. – В небитието си. – „Не мога да чувствам.“ – В небитието си. – „Не мога да правя добро.“ – В небитието си. – „Какво трябва да направя, за да се проявя?“ – Трябва да влезеш в битието. – „Как?“ – Като се родиш изново. Наистина, всички хора се стремят да влязат в битието.

Като говорим за битието и небитието, това не значи, че битието е нещо реално, а небитието – нереално. Небитието е място на страдания, на ад. Страшно е положението на човека, който влиза в небитието. Той има желание да вижда, но около него е тъмнина; иска да яде, мъчи го гладът, но няма какво да яде; жаден е, иска да пие вода, но не може да задоволи жаждата си. От гледище на битието, на материалния живот, небитието е живот на въображение. – Защо? – Защото нещата там не се реализират. Небитието е живот на жажда и глад, вечен стремеж да задоволиш нещо, което при дадените условия не може да се задоволи. Ето защо, докато е на земята, в битието, човек трябва да изучава закона на доброто, за да може да задоволи в себе си глада и жаждата. Само доброто, като велик, разумен принцип, освобождава човека от глада и от жаждата. Доброто е основа на

великия закон за освобождаването. Да бъдеш добър, това значи да се освободиш от робството, т.е. от света на ограниченията и смъртта. Под „смърт“ разбираме ония условия, които лишават човека от благата на живота. Тази е причината, дето хората се страхуват от смъртта. Които не разбират смъртта, мислят, че тя ще ги освободи от мъчнотиите в живота. Не само че няма да ги освободи, но тя ще ги въведе в небитието. Мисълта за небитието представя киселина, която разяжда и руши. Ако човек мисли дълго време върху небитието, в края на краищата ще се изпари. Много философи са се изпарили по единствената причина, че са попаднали в областта на небитието. Никой обикновен човек, никой смъртен не е разрешил и не може да разреши въпроса за небитието. Който се е занимавал с този въпрос, нищо не е постигнал. – „Тогава защо съм се родил?“ – Да бъдеш добър. – „Как ще стана добър?“ – Като задоволяваш глада и жаждата си с доброто. Това значи разумно хранене. По този начин думите Христови, че не само с хляб човек може да живее, но с всяко разумно Слово, което излиза от Бога – стават разбрани. Който се храни с доброто, той не умира: той става господар на условията, той влиза в областта на битието. Значи реално е само доброто. Реално е само това, което не се изменя, нито изчезва, нито се унищожава. Понеже доброто не се изменя, не се губи и не изчезва, то е реално. – Водата реална ли е? – За нас не е реална, понеже се изменя. За други същества обаче водата е реална. Твърдата материя е реална за нас.

Като говорим за жажда и глад, освен физическото им проявление, ние имаме предвид още и духовното. Човек изпитва глад и жажда за знание. Това е духовен глад и духовна жажда. И в този случай доброто задоволява глада и жаждата на човека. Който има ясна представа за доброто, всичко може да постигне. Чрез прилагане на доброто човек може да решава и най-мъчните задачи в живота си. Прилагайте доброто в живота си, за да придобивате повече светлина в умовете си, да станете силни и свободни. Не прилагате ли доброто, вие ще бъдете слаби, хилави, ограничени: ще желаете да направите нещо, но няма да знаете как. – Защо? – Доброто не е във вас. То трябва да бъде идеал на човека. Българинът казва: „Гладна мечка хоро не играе“. – Какво показва тази поговорка? – Когато доброто задоволи глада и жаждата, човек може да играе хоро. Въртенето на хората в кръг подразбира метод за постигане на нещата. Значи, като възприеме и приложи доброто, човек може да реализира своите идеали за придобиване на известни блага. Каквото представя хорото, такова нещо е колелото, с което вадят вода от реките.

И тъй, когато доброто се свърже с колелото на живота, човек става силен и може да постигне желанията си. Чрез доброто човек разрешава всички противоречия. – Защо? – Защото доброто се проявява в безкрайността.

Противоречията се явяват при две противоположни мисли, чувства и постъпки, които образуват квадрата. Влезе ли доброто в квадрата, то веднага разтваря ъглите му, т.е. увеличава ги, като ги превръща в изправени ъгли, равни на 180 градуса. Изправеният ъгъл не е нищо друго, освен права линия, която продължава да расте до безкрайност. Следователно, ако известен въпрос не се разреши в квадрата, трябва да се сведе към правата линия. Ако и в правата линия не може да се разреши, трябва да се пренесе в точката. Следователно, когато въпросът се омаловажи, т.е. стане на точка, тогава иде разрешаването му. При бъдещото възпитание човек трябва да знае как да превръща квадрата в права линия, и правата линия – в точка.

Това са твърдения, които нямат никакво приложение. Единствената сила, единствената реалност, която може да се приложи в живота, това е доброто. Само разумният може да бъде добър; само добрият разбира същината на живота. Само доброто е реално, защото е подобно на извор, който постоянно дава. Злото е подобно на песъчлива почва, която само поглъща, без да дава нещо от себе си. Тази е причината, поради която животът не може да се прояви без доброто. Съвременните хора заместват думата „добро“ със „закон“. Те казват: „Без закон не може да се живее“. Те искат да наложат доброто чрез закон, чрез насилие, а това е невъзможно. Доброто само по себе си е закон. То не търпи никакви ограничения, никакви външни форми. Когато доброто функционира в човека, той мисли, чувства и постъпва право. Да мисли човек право, това значи мозъкът му да работи добре. Правите чувства пък са в зависимост от правилното кръвообръщение. Правите постъпки са в зависимост от правилната функция на стомаха. Каквата е зависимостта между правите мисли, чувства и постъпки, такава е и между функциите на ума, сърцето и волята.

И тъй, ако искате да се домогнете до доброто, преди всичко трябва да измените възгледите си за живота. Казано е в Писанието: „Ново вино в нови мехове“. Новото разбиране трябва да се отдели от старото. Запример, стар възглед е да мисли човек, че може сам да се изправи. Той може да съдейства за изправянето и за самовъзпитанието си, но не може да бъде единствен фактор. Достатъчно е човек да върви в единство и съгласие с природните закони. Това значи: Достатъчно е да следва движението на природата, без да прави опити да спира нейното движение и да го нагажда според разбирането си. Никой не може и няма право да се противопоставя на природата. Ще кажете, че имате свои разбирания, които искате да приложите. Направете опит да приложите своите разбирания и вижте какъв резултат ще имате. Ако с вашите разбирания можете да измените отрицателните си прояви, те са добри. Обаче ако

разбиранията ви не могат да ви помогнат, не могат да намалят вашата нервност и сприхавост, те не са на място. В този случай вие трябва да измените възгледите си. Това се постига чрез прилагане на доброто.

Като ученици, вие трябва да бъдете изправни към себе си, да имате будно съзнание по отношение на своите движения и прояви. Запример, устните и зъбите ви трябва да се докосват леко, да не ги стискате. Ако свивате или стискате устните си силно, това показва, че вътрешно сте притиснати. И зъбите си не трябва да стискате. Като се ръкувате, също не стискайте силно ръцете. Стискането на ръцете показва, че във вас има някакво желание, на което не можете да дадете ход. Това желание може да не е ваше. В такъв случай ви се налага още по-голяма будност. Човек трябва да знае какво прави и защо го прави. Поддава ли се на чужди желания, той не знае защо се проявява по един или по друг начин. Всяко движение на човека трябва да бъде естествено; не се позволяват движения по отражения, които са резултат на външни влияния. Бъдете естествени в проявите си и не се смущавайте от това, какво ще кажат хората за вас. Имайте предвид какво ще каже Първата Причина, какво ще каже Божественото у вас, какво ще каже вашият ум. Без камара може, но без народ не може. Без хора може, но без Бога не може. Бог е целокупността на нещата, а всеки човек е представител на един народ, избран от него да защитава интересите му. Един ден камарата ще прекрати своята дейност и вие ще се върнете сред народа, при своите избиратели, да дадете отчет, как сте застъпвали неговите интереси и какво сте направили за него. За следния път всеки от вас да резюмира лекцията, да види какво е разбрал. Ако не си правите резюмета от лекциите и не вадите от тях поне по една мисъл за приложение, вие ще приличате на затворени шишета със съдържание, което не се използва. Съдържанието ще се развали, без да принесе своята полза. Новото учение се налива в шишета, които сутрин се пълнят, вечер се изпразват. В никой случай съдържанието на новото учение не трябва да прекара нито една нощ в шишетата. Всяка сутрин трябва да наливате ново съдържание. Ако не прилагате новото, ще дойде старото, което носи страдания. Съдържанието на новото е доброто. Старото е лишено от доброто. Новото завършва с успехи, а старото – с неуспехи. Каквото мисли или чувства човек, трябва да влага в него доброто. Без доброто, като основа на живота, няма успех, няма радост, няма и живот. Без доброто, и знанието няма смисъл. Каква полза от това, дали знаете или не знаете, има ли живот на месечината? Ще кажете, че има живот на месечината. Това знание не ползва нито вас, нито месечината. Ако можете да отидете на месечината, това знание вече има смисъл. Ще кажат някои, че не се интересуват от месечината. Всички трябва да се интересуват от месечината, защото тя оказва влияние върху нервната система, върху ума на човека.

Всички планети имат влияние върху човека. Следователно всеки човек трябва да се интересува от тях дотолкова, доколкото те имат влияние върху него. Вън от това влияние той е свободен да се интересува от тях, или не. Развитието на отделния индивид, на семейството, на обществото, на държавата, както и на цялото човечество, са в зависимост от влиянието на планетите върху земята. Ето защо, за да познава условията на своя живот, както и на по-големите единици от себе си, човек трябва да има широк интерес към окултните науки, в прав смисъл на думата, за да изучава законите, които регулират живота. Като познава себе си, като малка единица, човек ще познава и по-големите единици, вън от себе си. Той ще види, че каквото става в него, същото става и вън от него. Щом мисленето, дишането и храносмилането в човека не стават правилно, и в обществата не стават правилно. Ето защо, за да се изправят семействата, обществата и народите, първо трябва да се изправи отделният човек, да си създаде здрав организъм, с прави мисли, чувства и постъпки.

И тъй, искате ли да помогнете на семействата, на обществата и на народите, изправете мисълта си. Правата мисъл всичко оправя. – „Какво мога да направя аз, малкият човек?“ – Много можеш да направиш. Достатъчно е да бутнеш едно копче и цялата стая да се освети и отопли. Ако не пожелаеш да направиш това, друг някой ще го направи. Но трябва да знаете, че силата на човека се заключава в това, което той сам може да направи, било за себе си или за другите, а не в това, което хората правят за него. Надпреварвайте се във взаимни услуги, за да се усъвършенствате. Никога не очаквайте само на вас да правят добро, да ви услужват, а вие нищо да не правите. Ще кажете, че всеки е свободен да постъпва, както знае, както намира за добре. Значи котката ще постъпва, както знае; вълкът ще постъпва, както знае; лисицата, мечката – също. Най-после, и човек ще постъпва, както трябва. – Кое е правото тогава? – Има едно право в самия човек, с което той е роден. Това право е общо за всички умни, добри и свети хора. Реално е това, което създава нещата. В този смисъл човек е реален. – Защо? – Защото създава, т.е. може да твори. Човек създава постъпките си, изменя ги и ги подобрява. Реалните неща внасят подтик в човека за работа, за учене. Реално е това, което възраства нещата. Дето няма растене, там реалността отсъства. Доброто е реално. Тъй щото, не е важно човек да бъде само добър, но да проявява доброто. Макар и микроскопическо да е доброто, то е еднакво силно, еднакво ценно, както и голямото добро. Малкото добро е малък капитал, който всеки ден се увеличава. Голямото добро е голям капитал, който има възможност да расте, но има възможност и да се загуби.

Задачата на всеки човек е да забогатява. Богат човек е онзи, който туря капитала си в обръщение. Помнете следното: Реална постъпка е тази, в

която взима участие доброто. Само при такива постъпки човек забогатява. Следователно не се запитвайте, добри ли сте, или не, но си казвайте: „Аз съм добър. Щом съм добър, трябва да влагам доброто във всяка мисъл, във всяко чувство и във всяка постъпка“.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
23 януари 1931 г., София, Изгрев.

1931_01_23 Гладът – доброто – разумното слово Жануа-98“, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ГЛАДЪТ – ДОБРОТО – РАЗУМНОТО СЛОВО

Х година.

20 школна лекция на 1 мл.ок.клас

23 януари 1931 г. петък 6 ч.с.

(покрыто небе – облачно, но меко време).

ИЗГРЕВ.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!**

В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!

Днес имате поезия за тема. (Да). Кой е писал нещо върху колелото на живота? (Четоха се няколко от темите). Как мислите колелото на живота мяза ли на едно обикновено колело? Животните дали познават колелото? Щом се говори за колело, се подразбира нещо разумно. Същината на живота са само разумните работи. В природата има три положения. Две положения има, едното положение представлява силата безразумност, силата за разумност, а другото положение резултат – безразумност, а центърът вътре, това е разумността. Например, някой път у вас нали сте наблюдавали, имате желание да покажете силата си, сами не знаете защо. Това го има и у животните, един слон, един вол, змията, даже най-малките животни и те имат желание да покажат силата си. Но попитайте ги защо искат да покажат силата си? Или някой от вас иска да пее, да покаже, че знае да пее. Има си известни сили за това. Сега този дълбокият стремеж вътре, това е разумното. Ще кажат, е, той иска да се покаже. Да вземем думите, иска да се покаже. П. има две значения. Че какво лошо има като иска да се покаже? Нали всякога казват, покажете нещо де! А и казват: той иска да се покаже. Какво се крие във втория случай? Казват иска да се покаже, че много знае. Та какво лошо има, че иска да се покаже, че много знае? Да турим П. Ч. М. – да се покаже, че много знае. Какво лошо има в това? В многото пак има скрито нещо. Казват много знае. Тогава разбирам, той иска да се покаже, че е това, което не е. Че много знае, т.е. иска да се покаже, че много знае, когато и това го няма. Това се подразбира – много знае. Отрицателно се казва: иска да се покаже, че много знае; значи това, което го няма. И да се покаже пак не е същинското показване. Когато един човек иска да се покаже такъв, какъвто не е; и когато един човек иска да се покаже, че много знае, всякога се турга една истина, едно изречение в

отрицателен смисъл. Има такива величини. Онзи, който иска да покаже, че много знае, турга плюс, а който иска да покаже, че не знае, турга минус. Но това вярно ли е?

Сега друго едно състояние. Едните имат желание да покажат, че много знае, а друг знае, но се показва, като че не иска да се покаже. Тогава другото състояние какво е? Единият отвътре иска да се покаже, а отвън се показва, че не иска да се покаже. Е, какво се заражда? Какво състояние е това? Единият иска да се покаже, а другият не иска да се покаже. Значи в този случай ние считаме, че единият е щестлавен, който иска да се покаже. Това е скритата мисъл. А онзи, който се показва, че не иска да се покаже, той какъв е? (Горд). Да, приблизително, той иска да съзнаят. Единият иска да се покаже, че има нещо, на което той се базира, а другият иска да каже, ако вие сте умни, трябва да знаете, че това нещо го има у мене. Но по кой начин трябва да се покаже разумното? Как трябва да се познае разумното? Кои са признаците на разумното? Да ви дам една тема: ПРИЗНАЦИ НА РАЗУМНОТО. Та за втория път ще имате една много хубава тема – признаците на разумното. По какво се определят признаците на разумното? И всичките промени в природата стават с цел за едно приготвяне само за разумното. Аз вземам разумното не в неговата същина, но това разумното, както вие можете да го разберете. Да кажем в алгебрата. Вие имате a плюс b равно на c . Има съдържание. Разумно е само за онзи, който разбира отношенията на нещата. А онзи, който не разбира, може да си спи, има някакво препятствие. От две букви той казва A плюс B , какво съдържание може да има в себе си? Какво друго може да се направи? Нищо друго не може да се направи. $(b + a = c)$. От тези три букви могат да се направят шест думи. Сега това като го вземете на латинската азбука е ВАС. БАС, а на славянската азбука е ВАС. Българинът казва Васка. Нали употребяват тази дума Вася? Това са в едно отношение условни знаци, но в природата a и b , онзи който е направил тези знаци, какви са били неговите причини, че да направи този знак по този начин, а не по друг. Има си една вътрешна причина. a , y в това отношение a -то е станало гласна, а било е съгласна. После, защо Y -то у евреите е съгласна, а у европейците е гласна? У евреите ТАВ T , то е a . Това, което у другите е съгласна, то се подразбира. У другите не съществува този знак, а се подразбира. Да допуснем вие имате едно желание, това желание може да се прояви като една сила. Може желанието ви просто да се появи, да обясним в природата. Известен извор в едно планинско място може да се появи и влиза в някое езеро. Но този извор може да се прояви, да мине през 10-тина градини, да ги полива и разни зеленчуци да растат, и плодни дървета да се напояват, и тъй този извор да принесе своята полза. Питам каква е разликата в единия случай и втория? Или вземете онзи, който се

бори, един пехливанин, който се бори на хорището, да покаже мускулите си и онзи философ, който пише една книга, да покаже философската си сила – своето знание. Каква е разликата на стремежа? Единият и другият все искат да се покажат. Единият иска да покаже своите мускули и философът иска да покаже, че като неговите мисли няма. Разликата е там, че единият е на физическото поле, борави с гъстата материя, с мускулите, ти можеш да видиш, като се бори, как се свиват мускулите му. Можеш да видиш и неговите жили, как изпъкват като се бори; а на онзи философ, какво ще видиш? Той като си тури перото и тръс, тръс. Ще забележите ли в неговите мускули, че става някое напрежение? Много малко може да се забележи; но де ще забележите напрежението у него?

Сега вие всички мълчите. Да ви кажа защо всички мълчите? По един стар навик, да не ви хванат в невежество. Това е психологически. И този стар навик е от паметта на века. Ученикът мълчи пред учителя си, да го не хване учителят му в невежество; при това и вие сте невежи, пък и учителят, който ви учи, и той е бил невежа, та и сега му се отворили очите и минава за учител. И всеки един от вас може да мине за учител, до известно време, или по аритметика, или по алгебра, но дойде до известно място той и спре; седне на масата и спре. Дойде друг и той дойде до едно място, и той спре, и той седи на масата. Наредат се все учени от първо отделение, второ, трето, от университета, и специалистите, и най-после дойдете до един писател, който знае повече. Да кажем някой виден философ, хайде да вземем думата един ангел или един архангел в своето знание, какво ще бъде положението му, или да вземем един силен човек на земята, като минава един ангел на земята, той ще мине покрай едно малко дете, ще се стуши, той съзнава, че силата му е ограничена. Питам, в какво ще се прояви силата на един ангел? В неговото знание. Мускулите на един ангел не са толкова силни, силата му не седи в неговите мускули, но седи в духа. Един ангел има нещо мощно, той знае много закони. Това е разумното! Защото под думата дявол, трябва да разбирате тъмнина, там дете няма знание. Или знанието е скрито, а знанието е образ на знанието. Дете няма светлина, няма и Любов, дете има светлина, има и Любов. Любовта в правата смисъл се проявява само при светлината. И светлината се проявява само при Любовта. И когато обичаме някого, ние ще му запалим и свещ в къщата; а когато не обичаме някого, ние не му палим свещ, всичко е в тъмно. Тогава, какво съществува в тъмнината? В тъмнината може да съществува страст, желание, можем да кажем, един стремеж, любов към престъпление, по нямане на дума казах любов, но в Любовта не може да има престъпление.

Запример, ако вас ви попитат за произхода на глада. Откъде е произлезнал гладът? – Това, което убива, то е гладът. Нищо повече!

Всичките престъпления на земята произлизат от онази жажда – от глада. Гладът е, който кара хората към престъпление; имаш някое чувство, наречено страст, то иска да се нахрани, то е гладно. Мечката иска да хване някой вол, иска да се нахрани; някой човек е гладен, хване някой плод, изяде го, обере някого. Та гладът е именно, който кара хората към престъпление. И ако вие не разбирате естеството на вашия глад; който е разбрал разумното на глада, той е станал умен човек, но онзи, който не разбира глада, той всякога ще върши престъпления! Всеки, който върши престъпления, той е невежа. И всички вие трябва да се справите с глада. Трябва да разбирате естеството на глада и жаждата. Това са неща, подтици за престъпление. Вземете онзи пияница, който има жажда да пие вино; аз вземам въпроса и за жаждата. Не само за виното, потребна е и водата да влиза в един човек. Та човек трябва да разбере естеството на глада и на жаждата.

Тогава, жаждата се задоволява само с водата, а гладът се задоволява само с хляб. Преведете сега тези. Имате вода, имате и хляб. ВОДА ХЛЯБ. Хляб или хлеб, как се произнася? Но това не е първото име на хляба? Я-то е силна буква. Значи усилва се желанието за ядене. Когато желанието е усилено, той казва, хлебец ми дайте! А когато човек е гладен, той казва: Хляб. Вече има силно желание, за това я-то е дошло от после. Жаждата и гладът, това са подтици, които съществуват, това са най-дълбоките, скритите побуждения на човешкото естество. Това са скритите сили на природата. Гладът, това е една от най-мощните сили, която съществува в природата! Жаждата също е една от най-мощните сили в природата, на която не може да се противодействува. И надали има в природата нещо по-мощно от глада – от силата, която седи зад глада. Какво има в глада? Това е една от най-мощните сили в природата! После, кой е причината на движението на телата. Всичко това се движи. Когато лъвът се движи, коя е причината на неговото движение? Когато птичката се движи, коя е причината на нейното движение? Па и когато и ви се движите, коя е причината на вашето движение? Вие отивате в училището да се учите. Защо? Да не гладувате. Вие отивате на църква да се молите, защо? Да не гладувате, да имате Божието благословение, да ви даде да ядете, да ви вървят работите. Вие обичате баща си, защо? Да ви даде хляб. Обичате майка си. Детето обича майката, за да бозае. Скритото е това вътре. Може да турите и други идеали, но онзи първоначалният подтик у детето вътре, тази мощната сила е гладът. Когато гладът не се разбира, той е глад, а когато гладът се разбира, какво става? Когато гладът се разбира, става доброта. Който не може да превърне глада в доброта, той не разбира глада. Доброто е вече плод, той уталожва глада. Туй, което уталожва глада, е по-силно от глада, защото, то, като дойде, гладът е най-мощна сила, но като види гладът доброто, той става кротък и каквото каже, слуша. Значи

доброто заповядва на глада. Та има една сила, която заповядва на глада, това е доброто. Сега това са съпоставяния. Ние казваме: Доброто ще оправи света. Понеже всичките други прояви в човешкия живот, всичките лоши прояви на човека се крият в глада. Аз вземам не само явлението на глада, но силата, която седи зад глада. Знаете каква горчивина има в глада и каква грубост, като те види онази мечка, тя няма да те гали, ще се нахвърли с най-голямата си сила. Онзи лъв, като повали жертвата си, с каква грубост разкъсва жертвата си, обаче, щом се яви доброто, гладът отстъпва. Значи доброто влиза в глада вътре. Не че влиза, но интересно е, че като дойде това добро този човек, колкото и да е раздразнен, щом се наяде, става тих и спокоен, забелязва се една усмивка по лицето му, но тази усмивка не се дължи на човека вътре, но на доброто, което е влязло вътре, хлябът, който е влязъл в него, вече разумността се изразява на лицето му. Че един разумен принцип е влязъл вътре, затова казваме ние: Словото. Значи само разумното слово в живота е, което може да оправи живота. По този начин трябва да се схванат връзките. А тъй както са сегашните ваши схващания за живота: трябва да се живее, родили сме се, това са все неопределени величини. Или така трябва да се живее, няма какво да се прави – това са неопределени величини. Е, така съм роден, знае ли какво нещо е раждането? В раждането се крие най-великият процес, който човек може да мине, всеки един процес се счита завършен, когато той е роден. Е, ти родил ли си се? Вземете едно малко дете, което се е заченало в утробата на майката. Кога наричаме ние, че детето се е родило, защо излиза от майката навън? (Защото по натагъка няма условия за неговия живот). Добре, как се наричат тези корита, дето се събира водата от някой извор и оттам излиза навън? Малки резервоарчета, нали? Значи водата от резервоара се мести. Коя е причината за това? Идващата вода, която иде, има един напор отвънка. Туй дете условия ли няма в майката или има някой напор, който го изважда навънка. Детето трябва да излезе от майка си, за да се роди, защото, ако не излезе, няма да се роди и от него нищо няма да стане. В утробата на майка си, то се намира в най-неблагоприятни условия на живота и следователно това същество е претърпяло всичките неслоди на живота. Такива неслоди е претърпяло само то си знае. И за да не помни всички тия мъчения, природата го е направила неразумно. Благодарение че то не е било разумно в утробата на майка си, то е забравило всички тези мъчения. Защото ако помнеше и знаеше всичко това, ще има такава врява и смут, но спа то тогава. Понеже страданията са били много големи и това ние наричаме в един нера разумен живот е било това дете в утробата на майка си, а след като се роди започва разумният живот. И първо като излезе детето от майка си, то ще издаде един звук, събужда се това дете. То се пробужда от летаргически сън, от това робство. В утробата на майката всичко е завързано, уста, ръце, крака, но като се роди – тази разумната природа освобождава това дете от това робство на

ада. Да излезеш из матката из утробата на майка си, значи да излезеш из дълбините на ада. Та всички оттам сте излезли навън, все от ада сте излезли. Сега разберете, утробата на майката е само един символ на онова, което е скрито в природата. Сега казваме: Раждането е един процес на освобождаване. Първо детето ще издаде един звук и сегашния живот, който сега живеете, вие трябва да се освободите още веднъж – не сте дородени още и всичката мъка е там, че човек трябва да се роди пак наново, още веднъж трябва да се роди, за да се освободи. И тогава някои, които не могат да се родят, умират, а в живота онези, които не могат да се родят, какво става? Помятат се. Помятане и умиране са думи синоними. Да умреш и да бъдеш пометнат, то е едно и също, значи процесът не е завършен, пак трябва да се повтори.

Та пак да дойдем до причината. На вашия ум трябва да се премахнат обикновените схващания в живота. Ако вие по обикновено мислите, нищо не може да постигнете. Ето какво се подразбира под обикновено. Казваш: Аз трябва да се наям, това е обикновена мисъл. Двадесет години си ял, какво си направил? Но все казваш: Ще стане нещо от мене. Хубаво, радвам се, но какво трябва да стане от тебе? Но след двадесет години, като е учил човек, какво трябва да излезе от него? Трябва да излезе някой учен професор. Професор значи, този, който може да декларира, че знае всякога и да изявява знанието си. Защото ако идете в Америка, там всички християни казват: Аз съм професор на християнството и започва той да разправя своята опитност. Тук в България професорите са само в университета, а там във всяко събрание са все професори, без да са свършили някое специално учение. Та казвам: Може да си турите титла професор и без да сте свършили, но казвам: Ние трябва да дойдем до същината на раждането у човека, защото то съставлява най-великия процес. Под думата раждане, всякога трябва да разбираме освобождаване от робство, от най-ограничителните условия на живота. Защото къде е било детето в небитието преди да се роди, как си представлявате вие небитието? На наш език това е робство, а битие е в свободата. Когато си в свободата и недоосвободен, какво е това? Има нещо в човека, което е в небитието, защото ти не можеш да проявиш своята доброта, ти си в небитие, не можеш да проявиш своя ум, ти си в небитие.

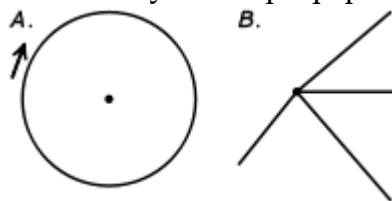
Та сега мнозина от вас сте в небитието, казваш: Тази работа не мога да я направя. Значи в небитие си. А когато я проявиш, ти си в битие. Ако не можеш нещо да създадеш, пак си в небитие и ние се стремим да влезем в битието на живота. Аз вземам битието в положителен смисъл. Не че небитието не е реалност, но в небитието са най-страшните работи, които човек може да си представи, да си въобрази. Някой казва: Туй да не бъде. Представи си, че ти си в небитието, имаш всичките желания, жажда, глад

и стремеж да ги запазиш в себе си, а да нямаш никакви условия за туй, което е в тебе. Знаете ли какво страдание ще бъде. Да не вземеш никакво място, а да мислиш, че имаш нещо. Да желаеш да ядеш, да го усещаш в себе си, мъчиш се, а нямаш какво да ядеш. Нищо не виждаш наоколо, всичко е простота, няма пространство, в тъмното си, нямаш желание да ядеш. В какво положение ще бъдеш? Небитие е това? От гледище на сегашния живот това е въображение, това е халюцинация. Халюцинация е, защото няма какво да реализираш в небитието. Вярно е, че не може да ядеш, нищо нямаш, нищо не съществува, но същевременно в тебе има един вътрешен импулс, който се нарича глад и жажда. Та сега няма какво да ви повръщам назад, понеже сте били там, но сте забравили. Да забрави човек своите скърби и страдания, това е не философия, но той трябва да научи как да задоволява своя глад – да се справи с тоя глад. Затова ние изучаваме на земята закона на доброто, защото от глада и жаждата само доброто може да ви извади. А доброто е великият принцип, това е разумното, това е светлината, това е любов, истинската свобода. Не че доброто е самата истина, самата любов, самата свобода, но то вече е основата на онзи великия закон на освобождението. Да бъдеш добър, значи да си се освободил от робството, от (смъртта) на Христа, а под смърт в дадения случай ние всякога разбираме това, което ни лишава от богатата на живота. Казвам и хората имат право да се страхуват от смъртта. Някои казват, да умра. Какво ще ти принесе смъртта, ако тя те внесе в небитието?

Но нека дойдем до положителната страна. Знаете ли каква е тази мисъл, която изнасям на вас? Тази мисъл, която внасям за небитието, това е киселина. Тя ще разяде, където мине, все разяжда и ако ти дълго време мислиш за небитието на живота, какво ще стане с тебе. Всички философи, които така са мислили, стават тънки и сухи и най-после се изпаряват. Всеки един философ, който иска да разреши небитието, той се изпарява и след като се изпари, философът мисли, че е постигнал нещо. Нищо не е постигнал. Всеки един философ, който иска да определи небитието, той какъвто е бил в началото, такъв е и в края, нищо не е постигнал. И ако вие питате защо съм се родил, мисълта е само една – да бъда добър! Това е битие! Защо съм се родил? – Да ям. Ама как? – Да се храня. Е, как? – Разумно. Да се храня разумно с доброто, тогава храненето има смисъл. Когато Христос е казал: „Не само с хляб ще бъде жив човек, но с всяко Слово“, а Словото, това е доброто, което излиза. По този начин всичките процеси вътре в живота се осмислят. Който се храни с доброто, той се издига от смъртта, той не умира, той добива едно равновесие, той е станал господар и той живее в реалността на битието. Кое е тогава реално? – Само доброто. Това, което не се изменя. Това, което не може да се унищожи, това, което може да се измени, реално ли е? Водата, която може да се измени, реална ли е? За нас сега само твърдата материя е реална, жидката

не е реална, но за други същества жидката е реална. Ние ще достигнем до едно положение, кое е реално във водата? И в съвременната наука кой е произходът на водата? Кой е източникът, равнотилното на водата? Откъде произтича водата? Казват, като се съберат два атома водород и един атом кислород, се образува вода. (Това съединение става само при електрическа искра, а ние не знаем какво е електрическа искра). С какво се отличава електричеството? (Предполагат то е една течност без физически свойства). Но външните признаци на електричеството, какви са? Там, дето има електричество, всякога има светлина. Светлината е едно от качествата на електричеството; там, дето има електричество, се появява светлина; а там дето се появява магнетизъм, се получава топлина. В електричеството няма топлина. Ако дълго време се пусне електричеството през човек, той ще се изстуди. А пък, ако дълго време се пусне магнетизмът през човека, той стоплюва човека. Та едновременно вървят електричеството и магнетизмът като течност. Като се изстуди нещо, става много твърдо и тургат му магнетизъм. А щом се нагорещи едно нещо, тургат му малко електричество. Само че магнетизмът има това свойство, той се движи спиралообразно, а електричеството се движи радиално, по късите линии. Тогава имаме магнетизмът действа в периферията, а електричеството

излиза от центъра. А. В.

Значи, тези линии,

които излизат от центъра, образуват електричество, а които действуват в периферията, образуват магнетизъм. Тогава имаме такова едно движение С. Чрез магнетичен начин по пътя може да се дойде до центъра. Как се постига това? Пак има едно движение, което изоколо обикаля

периферията.

Върви от периферията направо към центъра.

Това движение е кратко. Процесът е кратък. Процесът на чувствата е магнетически процес, а процесът на мисълта е процес на електричеството. Ние мислим с електричество. Щом искаме бързо да разрешаваме въпросите, действа електричеството. Щом късо време се изисква за познаване, процесът е електрически. А когато дълго време се изисква за развитието, процесът е магнетичен. Сега разбира се, тия методи са непонятни и те трябва да се приложат във възпитанието. Ние не можем да разбираме силите на природата, докато не се приложат в сегашния живот.

Сега при какви условия може да се приложи електричеството? И при

какви – магнетизмът? Ако имаш много електричество, ставаш много сух, а ако имаш много магнетизъм, ставаш много пълен. Сега едно здравословно състояние има там, дето постоянно трябва да става една обмяна на електричеството. Ако си много електричен, ставаш много нервен, готов си да блъскаш този, онзи и боксираш навсякъде; пък ако магнетизмът преодолява, тогава ставаш дипломат – кръгообразните движения. Тогава ти няма да кажеш направо мисълта, ще я заобиколиш, ще въртиш. Дипломация. И ние ще кажем. Онзи с електричеството ще каже: Не те обичам! А другият ще каже: Извинете, условията бяха такива, аз ни най-малко не искам, е хей. Това е подхлъзване. Ще обикаля, ще ти говори, а първият ще ти каже: Махни се оттук! А другият ще каже: Заповядайте! Минете оттук, ще заобиколите малко. А онзи ще каже: Ти откъде мина? Когато другият дълго време ще се разхожда. Той е магнетичен. Сега кой път е по-хубав, да ви покажат магнетичния път или електрическият? По-хубав е магнетичният път, макар че заобикаля, но е приятен. Онези скорострелните оръдия са все електрични. Но военните си служат с електричество.

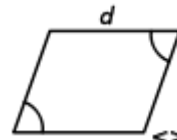
Та всеки един от вас, който иска да каже, че има воля, какво прави? Към кои спада волята? (Към електричеството). Към електричеството, а разумността на човека, това е един магнетичен път. Или разумността употребява не само магнетичния път, но разумността употребява и двата метода, планомерно, хармонично.

Та сега основната мисъл коя е? Защото всеки един от вас усеща жажда. Всичките неща се отличават. Можеш да имаш глад за знание. Всичко това е една вътрешна жажда, един вътрешен стремеж. Онзи закон, да можеш да удовлетвориш своя глад и своята жажда – иде вече знанието. А същността на знанието седи в ДОБРОТАТА! За това Доброто в света е Бог; ако нямате ясна представа за доброто, вие нищо не можете да постигнете. И затова всякога трябва да имате една голяма картина, да представлява ДОБРОТО. И всеки един от вас да се спира по малко. Тук запример, (в салона картините, архангел Михаил) – какво представлява онзи архангел Михаил? Израз на сила, която подчинява неразумното в света. И той, човекът го е победил по единствената причина, понеже има светлината на своята страна; а да се бори в светлина, това е най-мощната сила. А тъмнината има обич към светлината, да я обгърне, да я вземе на страната и да я ограничи.

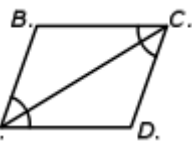
Та доброто трябва да имате, това е разрешение на великото в живота. И великото в живота седи в това, ако дойдете до едно разрешение на доброто. В това положение доброто за вас е разрешение на всичките задачи в живота. Ако вие разбирате какво нещо е доброто, друга светлина ще дойде в ума ви и вие ще станете силни и мощни. Много пъти хората са

слаби, хилави, като някоя баба. Стар човек, не знае какво да работи, няма никакво въодушевление. Добро няма у него. Той няма никакъв идеал. А ИДЕАЛЪТ НА ЧОВЕКА ТРЯБВА ДА БЪДЕ ДОБРОТО! Сега след като се наяде човек, то доброто е, което може да задоволява жаждата и глада. След като се наядеш, какво можеш да правиш? Можеш да работиш, можеш да свириш, можеш да пишеш или да рисуваш, можеш да правиш добро. Но гладна мечка хоро играе ли? Какво подразбира българинът под тези думи? Една мисъл. Онзи, който играе на хорото, хорото е един магнетичен начин. Там, дето играят на хорото, искат да постигнат нещо. Хорото е един метод за постигане на известна цел. Същият закон е – колелото. Каква е целта му? Да се извади вода. Нали онзи, който турга онова колело, за да полее цялата си градина – да придобие нещо. Колелото на живота е най-разумното. Като туриш колелото, то трябва да бъде за тебе. Колелото, това е един метод, това е емблема за физическия свят, за постигане на материални блага.

Значи силата на човека седи в доброто. А колелото, това е един външен метод; значи доброто, свързано с това колело заедно. Човек се движи, може да има постижения. Тогава всичко онова, което ние желаем, може да се постигне. Тогава на какво е равно доброто? (Доброто е равно на плюс безкрайност). Ако изменим ъглите на един квадрат, да направим двата ъгъла равни на 180° , какво ще се образува? Права линия. Ъглите изчезват ли? (Вън едно куче силно лае). Кажете на това куче, има лекция, да мълчи.

Значи тези ъгли от 180° , това става в движението. Това е едно колективно движение. Ако тази линия се разширява, може да има ъгъл на 180 , 200 и 360° . Но при сегашните условия тук на земята, тъй перспективно, че е 180° , значи сливат се двете рамена в една права линия. Тогава щом се слоят в една права линия, какви резултати ще имаме? Ако има някое противоречие в живота, щом се слоят в една права, те всички се

примирияват. А. Сега допуснете, че А. е пълно с някакво съдържание и 4 души се карат заради него – за съдържанието му се карат. Ако се изпразни квадратът от съдържанието му, ще има ли спор. Следователно, престава този спор, щом се увеличи всеки един ъгъл на 180° . Това показва, че квадратът е изпразнен и увеличението на ъглите, понеже тази страна АС това е поляризиране. Тук има две същества, които се борят по тази линия и щом дойдат до ъгъла, квадратът се изпразва и щом станат права линия, всичият спор престава. И всяка една загуба се явява, като един резултат, за да изчезне всеки спор. Е, тогава как ще обясните

явлението на печалбата, на какво се дължи. И щом в правата линия, те са признали своите погрешки и са ги изправили, тогава пак веднага се явява печалба. Ще има дисхармония на хорото, онези, които си спорят на хорото, гайдарджията завърже своята гайда, туря я под мишница, мълчи. Щом онези се примирят, гайдарджията пак надуе гайдата си. Това е печалба вече. Веднага хорото се образува, правата линия е свиване на гайдата. Т.е. правата линия показва, че гайдата е свита. За да дойдем до правата линия, трябва да започнем пак наново. Ако един въпрос не се разрешава в квадрата, трябва да го преведем в правата линия. Елемент на квадрата нали е правата линия. Следователно, щом преведеш един човек от квадрат в права линия; и от права линия в точка, непременно ти ще разрешиш един въпрос. Ти си недоволен, приведи се ти в права линия, приведи се в точка. За бъдещето възпитание всеки един от вас трябва да знае как да приведе един квадрат в една права линия в себе си.

Сега това са само твърдения без никакви приложения. Но това, което можете да приложите е: доброто в живота е основа или единствената реалност, която задържате дълго време. Значи доброто като една сила, за да се уравниш противоречивите процеси, които се появяват. Ще кажете, че аз не трябва ли да работя? Не трябва ли да постигна нещо, не трябва ли да бъда в обществото? Прави сте. Всички постижения са прави. Но има само един истински път, начин, по който вие можете да ги реализирате. – ТРЯБВА ДА БЪДЕТЕ ДОБРИ! А добър може да бъде само разумният човек! Глупавият никога не може да бъде добър. И лошият добър не може да бъде. Само добрият разбира същината на живота. Под думата – добър, ние подразбираме същината на живота. Само добрият човек е реален човек. Който е добър, той е реален човек; който не е добър, той не е реален. Реалността се отличава с доброто, а нереалността се отличава с лошото. Човек, който е лош, той не е реален човек. Злото е нещо нереално; имаш една такава въображаема величина. И в какво седи злото? Злото всякога взема, а не дава. Доброто мяза на един извор, който постоянно изтича, хиляди години изтича, а при това никога не престава. А злото на какво може да го уподобите? (На пясъчлива почва, която поглъща всичката вода). В сегашната култура, в сегашния обществен строй хората съзнават, че без закон, защото с думата закон те разбират доброто. Че без добро не може; но те искат да наложат доброто чрез насилие, чрез зло, а това е несъвместимо. Доброто си има един свой закон. То е като семето. Ти ще го посадиш, ще го поставиш да расте със своя си закон, речеш ли ти да се бъркаш в неговите работи, нищо няма да постигнеш. – Доброто си има свой закон! При това хората му тургат неща, които не са добри. А при сегашното положение тези неща трябва да се елиминират, които не са добри. Във философията и там има неверни работи, които трябва да се отделят. Запример, вие вземате А и В, на какво е равно А и В? Да кажем на

С. На какво можете да преведете А? Ако А представлява вашият ум и ако В представлява вашето сърдце, и С вашата воля. Тогава какво се подразбира? Че силата на вашата воля ще се определи от силата на ума и сърдцето ви. Става едно съединение, едно коопериране на труда, на работата. Казахме А плюс В равно на С. Силата, която умът е вложил, плюс силата, която сърдцето е вложило, ще бъде равна на С – на волята. Тогава като кажем А плюс В е равно на С. Как казвате вие, умът и сърдцето равни ли са на волята? Сега алгебрически мислят, че А е по-малко, С е по-голямо и от А, и от В. Но кое е реално в дадения случай? С реално ли е? А и В са по-реални отколкото С. Но С същевременно показва, че А и В в дадения случай се появили по-напред. Ако кажем само (А плюс В) това е непрявено, то е един зародиш. Но щом кажем А плюс В равно на С, ние вече имаме проявление в природата, имаме един резултат. Тази форма може да се превърне, да ѝ се даде един превод. Ние виждаме в математиката тези величини. Ако една величина се превръща, т.е. А-то представлява известни сили. Може да се преведе една форма и зависи от значението, което им даваме; може да означава и качеството. Ако турим А да означава Ума, това е само за обяснение, това е една много проста формула, с която искаме да обясним един много сложен въпрос. Има си един закон. Запример, каква част от своята сила трябва да вложим в ума и сърдцето, за да работи волята? След като се яви волята, тя има свой един плюс, който е равен на С. Когато всички тези сили работят, какво могат да дадат? Цялото тяло това е един резултат от действието на ума и на сърдцето, и волята. Умът поддържа мозъка, сърдцето поддържа дробовите и кръвообращението, а волята поддържа стомаха и мускулите, и костите. Но ако мозъкът горе не работи, няма да работят и дробовите; и ако дробовите няма да работят, няма да работи и стомахът. Всички те са в зависимост. Та когато човек мисли добре, той ще има един здрав мозък и кръвообращението му ще бъде правилно. Тогава е третият процес и той ще бъде правилен, нормален. Щом чувствата са правилни, непременно и храносмилането ще бъде право. – Той ще има една здрава мисъл и здрава воля, и костите, и всичко ще бъде здраво.

Та най-първо умът, сърдцето и волята имат отношение към човека. След това настава един друг процес. Умът ще даде храна на всичките способности у човека; сърдцето ще даде възможности на всичките чувства. Умът е от предната част на главата, сърдцето е отзад, а волята е отстрани, това разрушителното у човека това е волята. В главата умът заема място отпред, сърдцето отгоре и отзад, а волята – отстрани. Има си някои съпартизани, неговите лични чувства са съпартизани със сърдцето, тъй от едното и другото царства. Като дойдеш до дробовите, пак същото подразделение: умът си има своето място в дробовите и сърдцето; и ако дойдем до стомаха, и той има същото подразделение.

Та казвам, по едно симетрично развиване. Умът се проявява в човека и ако мозъкът е нормален, и дишането ще бъде нормално. Трябва да имате едно схващане, досега вие като влизате в живота, вие се намирате със сегашните ваши нови възгледи, но те са неоформени. Вашите възгледи за живота са недоносчета, не са се родили още. Вие сте заченали нещо, но трябва да се роди. И ако влезете в света, веднага казвате, дали това нещо, в което вярваме, е право или не. И ще дойдете до едно стълкновение. Вие казвате, еди-кой си човек е много учен човек. В какво седи неговото учение? Да кажем, аз вдигна тези табли и мога да ги изпълня с математически формули.

Вие трябва да вземете доброто като една вътрешна основа. Понеже развитието не е един завършен процес и учените не са дошли до онова високо положение на живота, за да разберат дълбокия смисъл. Вземете химиците, какво ги интересува сега? Интересуват ги задушливите газове, но те не мислят, че с тези задушливи газове милиони хора могат да платят с живота си. Така всеки един се явява със своите изобретения и той ще го патентова. Някой механик ще измисли нещо, ще тури един нов принцип за движението; но това движение се използва за зло. Някой философ пък иска да освободи света от някои заблуждения и той внесе една нова теория, но тя се тури в крива насока и наместо да се използва, принася вреда. Друг иска да внесе ново верую, но то се използва за зло. Та най-първо трябва да се филтрира, да се пречисти човешката мисъл – да се знае кога мисълта ви е права. Да кажем, вие искате да станете учен човек. В учението вие искате да ви зачетат, да бъдете зачитан от хората, да знаят, че сте умен човек. Кога хората ще знаят на физическото поле, че аз съм силен човек? Когато като борец, аз мога да се боря. Или като силен човек мога да извърша каквато и да е работа. Умният човек, кога ще го познаете, че е умен? Допуснете, че вие живеете в едно здание, влизате, не сте го проучили, но се свивате, студено е тук; хубаво сте облечени, но студено е, казвате, няма ли тук някоя печка. Студено е. Дойде едно разумно същество, пита, студено ли ви е? То разбира, това студено много и бутне някое копче и вие чувствувате, че въздухът се промени и вие казвате, този като дойде, времето малко се постопли. Е, хубаво. Вечерно време, в това здание, казвате: Студено е. Този пак влезне и пак бутне някъде, но светлината откъде се изпуска не знаете. Вие казвате и този като дойде, и светлината дойде с него. Носи топлината, носи и светлината. Тези същества са разумни вътре в природата. Той като влезне, той разбира природата. Той като влезне, пипа по стените, но всичко се мени. В природата това е хубавото, но като влезнеш в дома ѝ, да знаеш какво да правиш. Един добър човек като влезне, веднага ще се промени, добър ще стане. Той може да направи топлината да влезе и светлината да влезе. Така е наредено.

Та казвам, ако ние считаме, ние сега като учени хора искаме да турим един нов порядък, като че светът не е нареден. Да наредим ние живота, да си възпитаваме ние децата. От хиляди години се възпитават децата. (Какво сме възпитали децата?) Нещата се редят по два начина. Природата си има начин, тя си е впрегнала каруцата и върви си тя, а ние сме се хванали за каруцата и я теглим, че я поспряхме малко. Тя ни тегли. Ние все ще поспрем малко каруцата на природата. Ние сега искаме да спрем Божествената колесница. Защо? – Да се качим отгоре. А тя си върви все както си знае. И казваме: Много ни татрузи тя. И сегашния живот, дето вие се измъчвате, аз наричам, всеки един от вас все тегли. Не се тегли, но по някой начин качи се отгоре на каруцата. Ти не дръж колелото ѝ, ако се качиш, добре. Онези ще кажат, ако има място, спрете и качете и мене. Сега ви трябва едно вътрешно разбиране. Вие като дойдете до новите разбирания, искате пак по старому, по старите методи. Тогава Христовото правило на живота: Новото вино в нови мехове сипват; вашите стари възгледи вие си ги дръжете, но за вашите нови възгледи, трябва да правите известен опит. Един нов възглед, който го имате, има ли той едно приложение в живота? Според вас, по кой начин може да опитате един нов възглед, който го имате? Ако сте малко нервен или нетърпелив, ако вие дадете нов характер на състоянието си и ако този възглед измени вашата нервност, той е подействувал. Малко сприхав сте, недоволен сте, най-първо свиете джуките си, стискате ги; вълкът като стиска джуките си или зъбите си, колкото и да ги стиска, нищо не постига.

Преди всичко правата мисъл. А другите резултати идат по един естествен начин. Едно правило вземете от мен: Вие трябва да държите джуките си свободно, едва да се допират, много леко. Щом много ги стискаш, има нещо, което те натиска. Щом можеш да натискаш зъбите, има нещо по-лошо. Зъбите трябва едва да се допират и джуките едва да се допират, и за всичките движения трябва едно допиране. Вие някой път може много да стискате. Някои тъй се хващат, стискат се, защо? Какво искат някои да кажат със стискането на ръката? Вие някой път ставате отглас, това са все желания, това е едно хипнотическо състояние; някой е искал да ви хване за ръката, да ви стиска и понеже той не е можал да ви стисне, прекарал своята мисъл и ти хванеш човека за ръката. Някой път ти си гледаш лицето. Мисълта не е твоя. Някой е искал да те помилва и ти сам се помилваш, щом ти не си му дал, той да те помилва, ти сам се милваш. Та да дойдете до едно положение, че проявите да са ваши. Ти хващаш ръката си, да знаеш, че това проявление е твое, а не на други. Запример, ти вървиш и изведнъж се спреш, че ти си забравил нещо. Някой е турил мисълта, спри се там! Някой иска да каже: Чуден е този човек, той има някои нови прояви, движения. Той си турга ръката на главата и казва:

Брей, този човек, много бил глупав, няма ли ум? Няма да се мине малко време и ти ще повториш същите движения. Та най-първо вие ще познавате кои движения са ваши и естествени или са те отражение на някоя дейтелност отвънка. Запример, не тургайте: Какво ще кажат хората? Какво ще каже Първичната Причина? Какво ще каже вашият чистият разум? Това Божественото, което живее у вас. И след това какво ще каже камарата? И най-после какво ще каже народът? Без камара може, но без народ не може. Без хората може, но без Бога не може. Защото Бог е създал човеците. А ние сме една камара, но трябва да изразяваме волята на народа. Понеже той е целокупността. Всеки един от вас е представител на народа, мандат има. Вие ще се върнете един ден, ще се затвори народното събрание и ще се върнете към вашите избиратели и ще им дадете един отчет, как сте подвизавали народа. Как сте пазили техните интереси.

Сега колелото остана. (8 – 25 ч.с.) С.С.П.н.М.в.к.И. В.И. е. с. Ж. Сега за втория път направете едно малко резюменце: КАКВО АЗ РАЗБРАХ ОТ ЛЕКЦИЯТА? Всеки един от вас, какво е разбрал за себе си. Вие някой път седнете и мязате на стари затворени бутилки. А това новото учение – всяка една бутилка сутрин като се напълни, вечер трябва да се изпразни. Щом един ден водата седи, тя не е прясна. Та всеки ден трябва да се изпразват вашите шишета. Някой път ще кажете какво приложение има? Има. Защото, ако новото няма приложение, тогава ще дойде старото, а от старото ние страдаме. Тогава трябва да знаем къде е старото положение на живота. Старото е било без добро, а новото трябва да бъде с добро. И всичките несполуки се дължат, че доброто не е било там. И всичките сполуки се дължат пак на ДОБРОТО. Доброто трябва да присъствува. Мислим ли, чувстваме ли, действуваме ли, навсякъде доброто трябва да бъде като една основа. Като се спреш, доброто трябва да бъде като един принцип вътре във вас. Ако тъй мислите, ще имате една здрава основа, а ако обяснявате нещата по друг начин, това ще бъде само една морална присадка, турена от философите или от обществото, и нищо не се постига с това. ДОБРОТО Е ВЛОЖЕНО ВЪТРЕ ВЪВ ВАС! Не че във вас го носите, но има едно място, дето доброто може да се отрази. Има едно място, дето доброто ще действува правилно. И ако се отвори този приток във вас, може да стане един прогрес. Без доброто нищо не може да се постигне в света. Това трябва да го знаете! Не само вие, който и да е. Само с доброто има прогрес в живота! Та ще пристъпим да изучаваме законите на доброто! Ще имаме някоя лекция, когато условията са по-благоприятни. Тогава можем да говорим върху приложението на тези новите закони. Понеже бъдещето общество трябва да се съгради по новия начин, ако така не се съгради, нищо не се постига. И ще има пак старите резултати. Ще имаме А плюс В равно на С. Можеш да го напишеш 20 пъти, но то ще остане написано на дъската, а вътре в тебе нищо не се разрешава, то е само

външно. Ако ние решим дали има живот на месечината или не, какво ще допринесе месечината? Заради нас е важно това дотолкова, доколкото има съобщение. Месечината, тъй както я виждаме, тя не е толкова разумна. Месечината не е от много умните, понеже, ако тя беше от много умните, има един астрологически мит. Едно време искаха да направят съдружие месечината и земята, но тя не искаше и остана отделно. И в следствие на това се дължи нейното обезлюдяване и тя остана пуста. Всички хора дойдоха на земята и казват, що ни интересува нас месечината? Трябва да ви интересува месечината, понеже тя упражнява голямо влияние върху ума, върху мозъчната система на хората. И ако те не разберат закона на месечината, това може да им действа за много зло. А в някои отношения тя може да им помогне за много знания. За някои тя ще повлияе за добро, а за някои за лошо. Та небесните тела имат известни отношения към нас. И ние ще ги изучаваме, доколкото те имат отношение към нас, вън от техните отношения, ние ще ги оставим за други. И сегашната наука изучава сегашното отношение на слънцето и на всичките планети. Какво отношение има и какво влияние тя оказва върху земята. Та и окултната наука в права смисъл иде да ни обясни онези процеси, които сега стават в живота. А този живот се развива от създаването на нашия организъм, образуването на дома, на обществото, държавата, всичките тези спорове на икономическата криза, морална, религиозна, всичко това е един вътрешен процес, който става. Но ако в нас тялото не е устроено както трябва, тогава всичките външни процеси ще мязат каквито са нашите тела днес, такъв е целият обществен строй. И виждаме откънча става точно това, което става у нас. У нас храносмилането не става правилно. И в обществото е така. В нас дишането не е право. И в нас мислите не са правилни, и в обществото е така. За да се подобрят работите, трябва да се създаде един организъм, една права мисъл.

Та ви казвам, трябва да развиете правата мисъл. Вие казвате: Какво мога аз да направя? Ти можеш да бутнеш едно копче някъде и да се стопли цялата стая. И всеки един от вас, сутрин като дойде тук да намери собата запалена. Вие седите и чакате, като бяхте много умни всеки един от вас трябваше да идва да запали собата, но понеже не сте от много умните, трябва някои слуги да дойдат, както в гимназиите. Все двама души трябва да има дежурни, вечерно време да дойдат, да запалят собата. Дежурство трябва от всинца ви. Вие не сте го правили това. После трябва да има дежурни тука, да запалват ламбите и да ги изгасват; трябва да имате дежурни да измиват салона. А вие идвате сега само на гости. Гости за един ден, за два, за три, но 10 години гости? Питам как ще оправите света? Ако тук не сте уредили работите, както трябва, и откънча, и там ще бъде същата галимация. Ще кажете, това не е право. Хляб! Тъй не се казва. Аз вземам това само за пример. Вие не сте готови, не знаете да си помагате

един на друг; пък и някой като му помагат, той гледа да използва. Всеки един трябва да бъде толкова деликатен, че като няма друг, всеки да има желание да помага. Важното е, което човек прави, а не, което му правят. Помнете, силата на човека седи в това, което той прави, а не, което му правят. Когато аз някой път търпя да ми направят нещо, то е да се усъвършенствува този. След това друг ще отстъпи, втори, трети. Ние ще си отстъпваме, за да се усъвършенствуваме. Но постоянно да ми правят добро, аз ще се сбабичасам. Аз такова добро не разбирам. Или постоянно да ми чистят дрехата; нали сте виждали някой целия ден ще му чистят дрехата, но целия ден ти си неразположен, като ти чистят дрехата. Казвам, ако твоята дреха има известна лъскавина, известен цвят и той със своята четка премахне тази лъскавина, питам, тогава какво ще допринесе. Ще дойде някой, ще каже: Тъй не трябва да мислиш. Е, как? Всички ще се морализират. И сега всички вие нямате един морал, кой е прав. Ако ви попитам как трябва да постъпи човек? Е, както знае. Е, тогава котката постъпва, както знае, вълкът постъпва, както знае, пианицата постъпва, както знае; тогава кое е правото? Има едно право в света, с което човек е роден. То е еднакво само за разумните хора, за философите; ти и 10 факултети да си свършил, той знае повече отколкото ти с 10-те факултети. Това го чувствувате, ти нищо не си му допринесъл. А това, което хората учат в училището, то е само за тяхното растене, на техния ум. Защото тази култура, тези неща, които тук разправяме, децата на небето си играят с тях; тези сложните задачи на философите е едно забавление за тях. Запример, едно дете на един ангел, всякой път може да го вземе това и така да го подхвърли – да се забавлява. Той може да вземе 10 хиляди тона, да ги хване с ръката и да си играе на ръката. Питам, ако това дете дойде с 10 хиляди тона и ги пусне на земята, какво ще направи? – Цяло едно сътресение ще стане. А в онзи свят то ги хване тоновете с едната, с другата ръка, сега вие от земно гледище ще кажете, това вярно ли е? Не е вярно. Защо не е вярно? За вас не е, за тях е. Това, което аз не мога да направя, за мене е невярно, но за другите, които могат да го направят, е вярно. Тогава кое е вярно? Кое можем да направим. Доброто, само който може да го направи, за него е вярно. Щом не дойде Любовта, за мене тя не е реална. А ако ти можеш да възприемеш Любовта, тя е реална. Всички неща, които в даден случай не дойдат в нас, те са нереални работи за нас, за хората отвънка; но за нас това са неща реални.

Сега вие какво знание си изваждате от това? Говоря принципно. Допуснете, че всички вие носите едно шише, всички носите и всеки почва да проверява шишето ви, но шишето и ти, това са две неща различни. Ти ще намериш, че твоето шише не представлява това, което ти носиш, не си го проверил. Но шишето е едно нещо, а ти си друго нещо. Една твоя постъпка, присадката, която ти носиш, но ти не си присадката. Че е право

това, да, то ти не си присадката. Ти можеш да измениш постъпката, но постъпката не може да измени тебе. Ти можеш да създадеш една постъпка, но постъпката не може да те създаде. Реално е само това, което може да създаде нещата. Казваме, че човек е реален. Кога? Който може да създава своите постъпки, и да ги изменя, и да ги подобрява. А нереалните неща са, които не се изменят. Казвам, реалните неща у нас са неща, които се явяват като един постоянен подтик. Щом се спре вашето растение, трябва да знаете, че процесът не е реален. Сега не се изисква много. Сега аз няма да гледам дали съм добър, но мога ли през деня да направя едно микроскопическо добро. Това микроскопическо добро, то е важно. Защото доброто само по себе си то е ценно. А голямото добро и малкото те са еднакво ценни, еднакво силни. Та именно трябва да се яви във вас онзи вътрешен импулс към доброто. Вие сега се индивидуализирате, събирате знание, натрупвате капитал; и всички като ви гледам, от мое гледище, мязате на банкери, трупате в касата си. Само печелите вие. Но печалби, които нямат оборот, големите печалби имат големи загуби. Ако за вашите капитали един ден дойде една такава криза, че завлече всичко, какво се ползвате?

Сега трябва да забогатеете. Богат човек е онзи, който турга капитала си в обращение. Помнете едно правило: Ако във всяка ваша постъпка доброто не упражнява влияние, тя е постъпка нереална, нищо не се постига и никаква печалба не можете да имате. И вибаги ще има да давате. ДОБРОТО ТРЯБВА ВСЯКОГА ДА ФИГУРИРА В ПОСТЪПКИТЕ ВИ! Ти си радостен, доволен, весел си. Всеки един от вас трябва да знае, че е добър! И вечерта като се върнеш, тогава сънят ще бъде спокоен, осмислен. Тогава ти си направил едно добро. Това е първото правило сега. Тъй като постъпваш, ти ще имаш едно добро. Във всяка една ваша постъпка доброто трябва да фигурира и да еволюира, да бъде като един съдружник.

Та втория път като дойдете, да дойдете с вашето добро!

(поздрав с дясната ръка)

8–10 ч.с.

ПРОЯВИ НА ЧОВЕШКОТО СЪЗНАНИЕ

Т. м.

Като ученици на великата школа на живота вие трябва да се интересувате от всичко. Каква култура е тази, която изключва всякакво знание?

Истински културният човек се интересува от всичко: от музика, пеене, рисуване, наука. Той изучава всички науки и изкуства с единствената цел да познае Бога и себе си. Не е културен онзи, който не познава нито Бога, нито себе си. Не е културен онзи, който не е изучил това, което Бог е създал. Някой човек се хвали с големи знания. Той има знания, които не може да приложи. Такива знания могат да се уподобят на морската пяна. Както пяната се пръска и нищо не остава от нея, така и знание без приложение се явява временно, след което изчезва. В света съществува положителна наука, която никога не се променя. Тя трябва да се изучава от всички хора. Тя е тъй наречената Божествена наука. Земната наука е превод на Божествената. Когато човек изучава нещата, добре е първо да познава техния оригинал, а после преводите им. Освен земния живот съществува и Божествен, от който са. направени много преводи. Земният живот, за пример, е превод на Божествения. Някои хора изучават първо оригинала, а после превода. Други започват точно обратно: от превода отиват към оригинала.

Още със слизането си на земята човек е попаднал между две течения: живот на личния егоизъм, който произлиза от злото, и живот на алтруизъм, който произлиза от доброто. Каквото и да прави, човек никога не може да се освободи от егоизма. И ангелите даже не можаха да се освободят от него. Злото и доброто са. принципи, които следват човека на всяка стъпка. Те вървят подир него като сенки. Тъй щото, не е въпрос човек да се освободи от злото, но да го разбере и да знае как да се справя с него. Изучавайте доброто и злото като сили, като принципи, за да ги познавате и в себе си. Като изучава себе си човек се натъква на своите лични чувства и вижда, че те стават причина за проява на злото. Честолюбието, за пример, води след себе си много отрицателни чувства. Честолюбие, тщеславие, гордост са. лични чувства, с които човек трябва да знае, как да се справя. Някой казва за себе си, че не е честолюбив. Той не е честолюбив в даден момент, когато е загаснал огънят в него. Обаче, разгори ли се огънят, честолюбието се проявява. И болният е кротък, докато е на леглото си. Щом оздравее, кротостта му изчезва. Зимно време и змията е кротка. Щом изгрее слънцето, змията се съживява и проявява естеството си. Гладният

изтощен вълк е кротък. Като го нахраниш ще видиш неговото естество.

И тъй, като се изучава, човек се натъква на своите лични чувства, които раждат злото. Личните чувства са свят на удоволствия. Дето са удоволствията, там е злото! Ще кажете, че човек трябва да си хапне, да си пийне, да се повесели. Не е лошо да си хапне и пийне човек, но той не трябва да се увлича в ядене и пиене, да губи съзнание. Всяко неестествено желание води към зло. Всяко неестествено удоволствие също води към зло. Значи егоизмът на личния живот е баща на личността, а различните видове удоволствия, произлезли от неестествените желания на човека, са негови деца. Който иска да се удоволства, той е дете на личността, той мисли само за ядене и пиене. Животът на удоволствията е присъщ и на животните. Цял ден животното мисли как и къде да намери повече храна, да задоволи нуждите си. Щом намери достатъчно храна, то се наяжда добре, ляга да спи и забравя всичко.

Като контраст на личния живот на човека иде животът на душата, на доброто в света. Дето се проявява доброто, там е душата на човека. Животът на душата и на личността са диаметрално противоположни един на друг. Силите на душата са $\frac{7}{3}$, а тия на личността - $\frac{2}{3}$, обаче, те се взаимно уравновесяват. Това показва, че силите, които работят във възвишения свят, са по-интензивни от ония, които работят в грубия материален свят. Значи силите на възвишения свят са по-малко, но по-интензивни, а тия на материалния свят са повече, но по-слаби. Разумният човек знае как да регулира силите на злото и на доброто в себе си, да ги уравновесява.

Като не вземат предвид законите на злото мнозина мислят, че се справили с него. Да мисли човек, че се е справил със злото, това значи да не го познава. Едва Христос може да се справи със злото, та обикновеният човек ще се справи. - Ама аз съм християнин. - Това нищо не значи. Колко християни се намират под ударите на злото! Адам беше изкушаван от злото, но не издържа. Същият изкусител се яви и при Христа. На Адама каза, че ако яде от плодовете на забраненото дърво, ще стане като Бога. На Христа каза да превърне камъните в хляб. Ако може да направи това, всички хора ще Го уважават, ще Му се поклонят и ще Го признаят за Син Божи. Христос му отговори: „Не само с хляб може да живее човек, но с всяко Слово, което излиза от устата на Бога". Това значи: Аз не искам да се храня с хляб, направен от камъни. С това Христос искаше да каже на изкусителя си, че живее в голямо изобилие, което иде отгоре, чрез Словото Божие.

И до днес още хората се запитват защо Христос не превърна камъните в

хляб, да докаже на света, че има сила да прави чудеса. Обаче Христос не искаше да върви против законите на природата. Камъните съдържат отрова в себе си, която трябва да се трансформира. За да обработи тази отрова и да я превърне в безвредна материя, от която може да изкара хляб, природата употребява хиляди години. Защо трябва Христос да пренебрегва работата на природата и да прави чудеса, които няма да обърнат хората към Бога? Не направи ли Христос чудеса? Обърна ли се светът към Бога от тия чудеса? Да правите хляб от камъни, без да ги преработите предварително, това значи да отровите света. Христос не искаше да направи такова чудо. Ако Адам и Ева оголяха от изяждането на един плод, можете да си представите какво би станало със света ако ядат хляб, който съдържа отрови в себе си.

Какво разбирате под думата „оголяване“? Казва се, че Адам и Ева оголели, но това оголяване не е станало външно. Те са оголели вътрешно, понеже изгубили знанието и светлината, които им били дадени. Българите казват за някой човек, че е бос. Тук думата „бос“ е употребена в преносен смисъл. Този човек е бос в умствено отношение, не разполага със знания - нещо му не достига. Българинът си служи със символи, защото разбира смисъла им. В това отношение простият българин надминава някои учени. Той разбира смисъла на символите и ги прилага в езика си.

Съвременните християни мислят, че са разрешили въпросите на живота, че обичат Бога и Христа и са готови на всякакви жертви. Обаче, натъкнат ли се на най-малкото изпитание, те са готови да бягат. Момата обича някой момък, готова е на всички жертви за него, но щом срещне друг по-богат, по-учен и по-красив, тя напуска първия и бяга с втория. Същото прави и момъкът. И съвременните християни казват, че обичат Христа, че са готови да Го следват, но щом се намерят на тясно, всичко напускат и бягат. Не направи ли същото и Петър, един от учениците на Христа? Христос му каза, че докато петелът пропее, той три пъти ще се откаже от Него. Петър отговори: всички да се откажат от Тебе, аз ще остана верен. Скоро след това изпитът дойде и Петър видя своята неустойчивост. Като съзна погрешката си той се разкая и горко плака. Петър не се познаваше затова се излъга, но Христос познаваше себе си, познаваше и Петра. За да не изпаднат учениците Му в изкушение, Христос се молеше и за тях. Трудно беше положението на Христа. Той се намираше между два свята, със силите на които трябваше да се справя: от едната страна беше светът на злото и на тъмнината, а от друга - светът на доброто и на светлината.

Като се намерят в затруднения хората очакват помощ от Бога. Бог помага, но човек трябва да се моли. Христос прекарваше в молитва по цели часове. Той виждаше, че задачата Му е тежка и се обръщаше към Бога да Му

помогне. Днес повечето хора се излежават в леглата си сутрин и вечер и говорят за идеи и убеждения. Щом дойдат изпитанията те закачат убежденията си на гвоздеа и бягат. Това не става по зла воля, нито умишлено. Казвате, че някой човек се огънал. Защо се огънал? Защото не може да издържа. Ако на една права линия турите един килограм тежест тя издържа, т.е. не се огъва. Туряте два, три, десет килограма - пак не се огъва. Като турите сто килограма тежест правата линия се огъва, не може повече да издържа. Кой е виновен за това? Никой не е виновен. Следователно, когато човек се огъне, това показва, че тежестта е голяма, не може да я издържа. Щом натоварите човека, иска или не иска, той непременно ще се огъне. Това не значи, че не трябва да се огъвате, но казвам, да не се оставяте да ви товарят повече, отколкото можете да носите. Искате ли да бъдете разумни, не позволявайте да турят на гърба ви сто килограма тежест. Поддавате ли се на желания, които идат от два свята, вие се товарите повече, отколкото трябва, вследствие на което непременно ще се огънете. Докато се намира в личния живот, човек постоянно се товари. Когато товарът му стане голям, той започва да се огъва. Не е лесно да излезе човек от личния живот и да влезе в духовния.

Като говорим за личния живот ние имаме пред вид материалния свят, който е създаден от тъмнината. Една трета от човешкото естество е материално. Следователно, когато се казва, че Бог създаде света от нищо, ние имаме пред вид тъмнината. Божественият Дух се носеше над бездната, т.е. над тъмнината, и създаде от нея света, който обви в своята виделина. Казано е в Писанието: „И виделината свети в тъмнината, и тъмнината я не обзе.“. Значи, дето е виделината, там е реалността. Тъмнината, сама по себе си, не може да разбере светлината. Тъмнината и светлината са два разумни свята, но тъмнината не може да обхване мъдростта и знанието, които съществуват в света на светлината. Тъмнината има нужда от светлината и всякога я следва като сянка. Дето се яви светлината, веднага иде и тъмнината. С това светлината се проявява по-силно. Тъмнината служи като фон на светлината. Когато казвате, че някой човек е тъмен, това означава, че неговата разумност е ограничена от личния му живот.

Когато се говори за ада и за рая, разбираме именно принципите на светлината и на тъмнината. Който не може да намери пътя към светлината, той изпада в тъмнината, от която е създаден. Като се намери в света на тъмнината, човек казва: Христос ще ме избави. Христос ще те избави, ако имаш любов. Любовта е връзка между човешката душа и Бога. Само любовта е в състояние да извади човека от света на тъмнината и да го въведе в света на виделината. Любовта е път, който води човека от един свят в друг: от света на мъчението в света на радостта, от света на ограничението в света на свободата, от света на тъмнината в света на

виделината. Влезе ли човек в света на радостта, на свободата и на виделината, той се разбира с всички същества, които живеят там. Между тях не се явява никакъв спор, никакво недоразумение. Щом влезе в света на любовта, човек не пита какво нещо представя Бог, но се изгълва с желание да върши волята Божия. Ако не върши волята Божия, човек не може да бъде в съприкосновение с любовта на Бога. Ако не е в съприкосновение с любовта Божия, човек не може да се ползва от живота. При това положение той живее в света на мъчението и, без да иска, проявява своята твърдост и горчивина. Като слушат да се говори за ад и за рай, за положителни и отрицателни прояви на човека, мнозина отричат тия неща и казват, че ад не съществува, зло - също. Вярно е, че по естество човек е добър, но по прояви той бива горчив, кисел, твърд, понеже се поддава на отрицателни сили в природата. Когато се вкисва, гневи, лъже, човек е проводник на отрицателни сили в природата. В който момент се откаже от лъжата, от гнева, от злото, човек става добър. Значи човек не се ражда нито ангел, нито дявол, но в даден момент, според силите, с които е свързан, може да се прояви като ангел или като дявол. Човек се движи между проявите на ангела и на дявола. Докато е в равновесие той е ангел; щом изгуби равновесието си той става дявол. Докато се стреми нагоре, човек е ангел; щом почне да слиза надолу, той става дявол. Същият закон е изразен и в човешкото око: горният клепач е живот на ангела, долният - живот на дявола. Окоето пък е самият човек, който се движи между двата клепача. И тъй, човешкото око се отваря и затваря под влиянието на положителните и отрицателни сили в природата. Когато не иска да се съблазни от нещо, човек затваря очите си. Ако е слаб и отваря очите си пред изкушенията, той непременно ще се подхлъзне. Човешките очи трябва да бъдат отправени към доброто и светлината. Въпреки това, през тях минават и отрицателните сили на злото и на тъмнината. Като минават през двете очи, те се движат по пътя на осморката и се превръщат от горчиви и кисели в сладки. Доброто владее тайната да превръща горчивината в сладчина. Светлината има същото изкуство – превръща силите на тъмнината във виделина и създава от нея нови светове. Казано е в Писанието: „Бог ще заличи греховете им“. Това значи: Бог ще превърне горчивините в сладчини. Той ще превърне горчивото и киселото в захар. И лъжата ще претърпи видоизменение. Който лъже минава за учен, за философ, за психолог, докато постигне целта си. Ще дойде ден, когато той ще впрегне това изкуство на полезна работа и ще създаде нещо добро. Като минава от лъжата към истината човек придобива големи знания. Не се ли стреми към истината каквито знания и да има, той ще ги изгуби. За да не изгуби знанията си и всеки ден да придобива нови човек трябва да се стреми към истината, която може да го направи свободен във всяко отношение.

„Истината ще ви направи свободни.“ Значи думата „истина“ се превежда с думата „свобода“. Като ученици вие трябва да правите преводи на думите, да прониквате в техния вътрешен смисъл. За пример, думата „пепел“ може да се преведе с думата „огън“, омразата - със замразяване, злото - с огън и студ. Когато казваме, че някъде има висока температура, около 50°-60°, разбираме огън, на който съответствува студ от 50 -60°. Който познава метеорологията знае вътрешните отношения на нещата. Той знае кои есенни и зимни месеци отговарят, на всеки месец от пролетта и лятото. Той знае коя местност от противоположния край на земята отговаря на известна местност. Истинският метеоролог познава закона на външното и вътрешно съответствие между явленията и местата, дето стават тия явления.

Това е научен въпрос, за който се изискват много наблюдения. Има овчари, които чрез наблюдение са дошли до познаване на времето, вследствие на което могат няколко месеци напред да предсказват какво ще се случи един-кой си ден и час от годината. Каквото предскажат, това се сбъдва. Които не могат да предсказват намират, че това е Божия работа, няма защо човек да се бърка в Неговия план.

Един турски бей отишъл на гости на свещеника в едно българско село. Той останал при него два-три дена и се готвел да прекара още няколко дни. Като разбрал това, свещеникът му казал: я слушай, ефенди, вземи багажа си и се върни в селото си. - Защо? - Защото след два дена тук ще стане голяма, небивала буря, която ще помете всичко, каквото срещне на пътя си. - Отде знаеш това? - От свинята си. Когато времето ще се развали, свинята ми взема една пръчица и започва да се върти с нея като че танцува. Тя предсказва времето най-малко за два дена. Това се видяло особено странно и невъзможно на бея, но той си казал: щом свещеникът ми казва тази работа, ще вярвам. Беят взел тоягата си и се отправил на път. Като се върнал в селото си, след два дена се явила голяма виелица и буря, която изкоренила десетки дървета. Беят посетил селския ходжа и му казал: ходжа ефенди, кажи ми какво ще бъде времето след четири-пет дена. - Не зная, това е Божия работа. - Чудно нещо, свинята на свещеника в съседното село знае това, а ти не знаеш! Всъщност свещеникът знае това нещо, а не свинята. Като забелязвал, че от време на време свинята се върти, той намерил известно съотношение между въртенето ѝ и бурята, която предстояла да дойде.

Съвременните хора трябва да имат в себе си поне по една свиня, която да предсказва времето. Ако нямате по една свиня в себе си вие не сте учен човек, не сте развили своя Божествен инструмент. Свинята е Божествен инструмент, по който всеки трябва да чете онова, което предстои да стане.

По ровенето на свинята и по фигурите, които се образуват, може да познаете какъв човек ще дойде в дома ви, добър или лош. Свинята не рови всякога по един и същ начин. Това е факт, който може да се използва така, както учените използват термометъра за определяне на различните температури и барометъра за определяне на атмосферното налягане.

Който може да чете по проявите на животните ще види, че те са добри термометри и барометри. За материалистите това са глупави работи. Защо? Защото не са научно доказани и разбрани. Всяко нещо, което е доказано научно, е възможно и разбрано за всички. Всяко нещо, което не е доказано научно, остава неразбрано и минава за глупаво. Ученият си служи със спектроскопа за да познае какъв е съставът на слънцето, какво е разстоянието до една или друга звезда от земята и т.н. За неучения това е невъзможно. Той нищо не разбира от науката и му се вижда глупава работа да стои с часове пред някакъв уред и да наблюдава. Той не се интересува от това, че някоя звезда се приближава или отдалечава от земята. Сега да дойдем до въпроса, който е важен за вас. Питам: къде е вашият спектроскоп, по който познавате дали Бог се отдалечава или приближава към вас и дали вие се приближавате или отдалечавате от Него? Не е достатъчно да кажете, че се приближавате към Бога. Вие трябва да имате инструмент, по който да познавате това. Ако сърцето ви се разширява и в него растат най-добрите плодове, вие се приближавате към Бога. Ако дъждът пада навреме в градината ви и след това небето ви се изчиства, слънцето започва да грее ясно, вие се приближавате към Бога. Ако небето ви е мрачно, но не пада никакъв дъжд, всички храни и плодове изсъхват от сушата и навсякъде се явяват болести, безпаричие, омраза, завист и др., вие се отдалечавате от Бога. Всички болести, нещастия, катастрофи, които стават в съвременния свят показват, че хората се отдалечават от Бога. Начинът, по който се прилага религията и науката показва, че хората се отдалечават от Бога, вследствие на което и светлината им се намалява.

Съвременните хора живеят в светлина, която наричаме светлина на тъмнината, т.е. светлина на нощта. Егоизмът има своя специфична светлина, омразата - също. Тази светлина не помага за растене на духовните плодове в човека. Тъй щото, когато хората се оплакват, че нямат достатъчно светлина, това показва, че са се отдалечили от Бога. Ще дойде ден, когато отново ще се приближат към Бога и ще придобият нужната светлина.

Сега ние говорим за закона на периодичността, в който човек неизбежно ще попадне. Както планетите се отдалечават и приближават към слънцето, така и човек се отдалечава и приближава към Бога. Този закон е неизбежен,

но човек трябва да се отнася съзнателно към него, да го използва. Отдалечаването от Бога подразбира обличане на човешката душа в плът; приближаването пък подразбира събличане на душата от плътта. Като се облича и съблича от плътта, човек придобива ценни опитности в живота.

За да подчертаят връзките си с Бога мнозина казват, че Го обичат, че не могат без Него. Така пише и младата мома на своя възлюбен. Така пише и младият момък на своята възлюбена. Като четете едно от тия писма виждате, че те говорят за вяност и любов един към друг до гроба. Любов, която продължава само до гроба, подразбира невяност Такава е верността на мъжете към жените, на жените към мъжете, на слугите към господарите, на учениците към учителите и т.н. Истинската любов подразбира вяност и след гроба. Защо? Защото любовта е вечна и безгранична.

Съвременните хора са свързани помежду си по неестествен начин. Така са свързани и с Бога. Като се намерят в мъчности и страдания, които сами си създават, те казват, че това е волята Божия. Това е тяхната воля, а не Божията. Коя воля е впрегнала вола на работа?-Човешката. воля. Божията е да бъде волът свободен, да живее в гората. Изобщо, човешката воля ограничава, а Божията воля освобождава. Когато волът се освободи от юлара, първата му работа е да отиде в гората на свобода. Тогава ще разберете, какво значи човешка воля и какво - Божия И на вас казвам: не се впрягайте, не туряйте врата си под юлара на човека. Затова е казано в Писанието: „Не се свързвайте с грешниците."

Това се отнася до всички хора, напреднали и ненапреднали. Всички хора без изключение трябва да изпълняват волята Божия. Ако изпълняват волята Божия, те ще станат учени, поети,

философи. Не я ли изпълняват всеки ден ще губят по малко от това, което им е дадено. Щом губят светлината на живота, те постоянно ще грешат, ще се подхлъзват, докато дойдат до пропастта на живота. За да не дойде до това положение човек трябва да изучава животните, техния характер и прояви, за да познава животинското в себе си и да го възпитава. Животните са. пособия, книги, по които човек трябва да чете и да се поучава.

Като изучавате минералите, растенията и животните, вие ще се домогнете до книгата на природата, която Бог сам е писал. По този начин ще разберете езика на природата. Всеки минерал, всяко растение и животно са. символи, т.е. формули, които трябва да се тълкуват. Котката, за пример, е символ на външна чистота, кучето - на вяност и приятелство,

змията - на разумност и хитрост, паякът - на работа и прилежание. Да изучава човек природата, това е задача както на светския, така и на религиозния човек. Не е християнин онзи, който не познава природата и законите, които действуват в нея. Като познавате добре физическия свят лесно ще разберете духовния и Божествения. Божественият свят е оригиналът, а духовният и физическият са копия на този оригинал.

Следователно искате ли да проникнете в Божествения свят, вие трябва да се откажете от старите си разбирания и методи, които не водят към никакво разрешение. Търсите ли доброто ще го намерите в реалния, т.е. в Божествения свят. Човек възприема доброто само с душата си. Не може ли да възприеме доброто, това показва, че той не е поставил антената си - своята душа, като връзка между Божествения и физическия свят. - Имам ли душа? - Не се съмнявай в това. Когато се намерите в затруднение, обърнете се към душата си. Тя е в състояние да ви помогне. Да се свърже човек с душата си това значи да придобие любовта. Който е дал ход на любовта в себе си, той е придобил устой в чувствата си. Чувствата са сянка на любовта, но те определят човека. Човек изчезва и се забравя но чувствата му, като сенки, като клишета на неговия вътрешен живот, остават за вечни времена. Ако по някакъв начин можете да възпроизведете клишета от времето на Христа, вие ще видите Неговия истински образ, живота Му, както и този на Неговите ученици. Ще дойде ден, когато човек ще може да произведе клишетата на миналото и да се учи от тях. Днес Христос се е изменил, но в клишетата е запазен първият Му образ. Сегашните хора живеят от любовта на съществата, които са живели преди тях. Те са изчезнали от земята, но сенките на любовта им са останали. И от тези сенки хората и до днес още се ползват.

Какво разбрахте от тази мисъл? Ако мислите, че сте разбрали нещо ще ви кажа, че нищо не сте разбрали. И да сте разбрали нещо, и да не сте разбрали, считам, че нищо не сте разбрали. В това отношение мязам на един гимназиален учител, който бил много строг и към знаещите, и към незнаещите ученици. Знае или не знае ученикът, той всякога го стресвал. Един ден извикал един от най-способните си ученици и го попитал: знаеш ли урока си? Ученикът помислил известно време и отговорил: поназнайвам, господин учителю. Ученикът си казал: ако кажа, че не зная, ще ме наругае; ако кажа, че зная, пак ще ме наругае. Тогава казал: поназнайвам малко.

Сега желая ви нито много да знаете, нито да не знаете, но да кажете: поназнайвам малко.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

23. Лекция от Учителя, държана на
28 януари 1931 г., София. - Изгрев.

РАЗУМНОСТТА

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

(Чете се темата: „Признаци на разумността“.)

Какво означава думата „разумност“? Според египетската митология частицата „ра“ означава слънце, „зу“ – живот, „ом“ – на санскритски означава качества и сили, които действат в природата. Значи в разумното трябва слънцето да грее, да внася живот, а между силите на живота да има единство. Когато в сричката „ом“ буквата „О“ се замести с „У“, имаме думата „ум“. Значението на тази дума е познато на всички славяни. Как познавате кой човек е разумен? Какво ще кажете за разумния човек онези, които изучават френология и физиогномия? Какъв е характерът и дейността на онези, които имат валчести лица? Те са подобни на гумена топка, пълна с въздух. От действието на топлината въздухът се разширява и оказва налягане върху всички точки и всички посоки на топката. Докато е топло и се намира при благоприятни условия, този човек има подем нагоре. При добрите условия той е идеалист. Когато външната или вътрешната температура се понижи, той се свива и става неспособен за работа. Много естествено! Като направите дупчица на гумената топка, тя започва да издиша, свива се и пада на земята.

Да се върнем към въпроса за признаците на разумния човек. Ако гледате лицето на разумния човек, ще намерите един характерен признак, но всеки не може да го открие. Не само разумността, но всяка положителна и отрицателна черта хвърля отпечатък върху лицето, върху очите, ушите, носа и устата на човека. Запример, ушите на честния човек имат една форма, а тия на безчестния – друга. Който разбира окултната наука, той може да чете по човешкото лице като по книга. Който лъже, има едни признаци, а истинолюбивият – други. Лъжата може да бъде съзнателна и несъзнателна. Освен това лъжата може да бъде по отношение на хората, а може да бъде и по отношение на природата. Който лъже хората, хората го наказват. Който лъже природата, природата го наказва.

Каква е разликата между разумния и умния човек? – Умният човек се проявява в повече области, а разумният – само в известни посоки. Интелектът пък обхваща повече обективните способности на човека.

Интелектуалният човек не е много дълбок, но има ясен поглед върху природата. Той схваща нещата ясно. Като говорим за умен и за разумен човек, те се взаимно допълват. Разумният човек живее в причинния свят. В него причинността на нещата е силно развита. Той има силна логика, никога не прави криви изводи. Разумният може да изненада противника си, но никога не използва слабия. Към слабите и онеправданите той е снисходителен. В много случаи разумният постъпва като мъдрец. Той предвижда условията и ги използва. Мнозина казват, че за да постъпва разумно, човек трябва да се приравнява с условията, с хората, които го обикалят и т.н. Какво разбирате под думата „приравняване“? Може да се приравнява само онзи, който има свойство на пружината, да се разпуска и свива, да се огъва, но в края на краищата да се върне в първоначалното си положение. Не може ли човек да се връща в първоначалното си положение, той не е разумен. Разумният запазва своите качества и характерни черти при всички условия на живота – благоприятни и неблагоприятни. При всички условия той става естествен. Никоя сила не е в състояние да го накара да се измени. Той всякога намира сили в себе си, чрез които да уравни добрите и лоши условия. Ако горният клепац на окото представя добрите условия, а долният – лошите, разумният човек ще даде на окото си такова движение, с което да неутрализира лошите условия. Това движение представя средна линия между двата клепаца на окото. Разумният работи с доброто, в което се съдържат всички възможности в човека. Кой трябва да бъде разумен? – Днес старият минава за разумен, а младият – за умен. Според мене младият трябва да бъде разумен, а старият – мъдр.

Кой човек наричаме „мъдрец“? – Който се справя с всички положения в живота. Мъдрецът познава законите на живота. Той е умен човек. Няма въпрос, който мъдрецът не познава. Мъдрецът не е от тези учени, които разрешават въпроса за квадратурата на кръга. Да определим квадратурата на кръга, това значи да намерим такъв кръг, който може да ни избави от квадрата. Значи, ако попадне в квадрат, човек се намира в обсадно положение. Противникът го обсадил и той не може да се освободи. Квадратът е място на противоречие. Покривът на повечето къщи е квадратен. За да се освободят от противодействащите сили на квадрата, хората поставят върху покрива на къщите си триъгълник. Когато англичаните искат да кажат, че някой човек се е затруднил, казват, че той е в квадрат. За същия случай пък българите казват, че този човек се намира на кръстопът. Наистина, когато човек се намира в точката, дето се пресичат диагоналите на квадрата, той е на кръстопът. Новото възпитание има предвид познаване законите на квадрата. За да не изпадне в безизходно положение, каквото е положението в квадрата, човек трябва да вземе предвид всички мъчнотии, които ще срещне на пътя си.

Когато заведоха Давид при един от еврейските царе, той се пристори на луд. Царят каза: „Изпъдете този човек навън. Не виждате ли, че е луд?“ Така Давид определи квадратурата на кръга. Значи той описа кръг около квадрата и излезе на периферията, т.е. на окръжността. Опасно е човек да не попадне в някоя спирала, т.е. в някой водовъртеж. Кръгът обаче разполага със сили, които могат да изкарат човека на периферията.

Да се върнем пак към разумния човек. Той се отличава още и със своя цвят. Особен е цветът на разумния. Дълго време трябва да изучавате разумния човек, за да определите цвета му. Правете наблюдения, да видите какъв цвят има разумният човек. Когато говорим за жизнерадостния човек, всички знаят, че той има розов цвят на лицето. Ако лицето на човека е тъмноръбено, има нещо болезнено в него. Изобщо, по промените на цветовете можете да познаете кой човек е здрав, и кой – болен. Ако лицето пожълтява, устните посиняват, езикът побелява, това са признаци на болезнени състояния. Когато човек запазва здравословния цвят на лицето си, това показва, че в характера му има нещо постоянно и устойчиво. Този цвят крие в себе си някакво съдържание и смисъл. Цветът сам по себе си не съдържа живот, но дава живот. Той не е разумен, но предизвиква разумността в човека. Въпреки това, цветовете оказват влияние върху живите същества.

Като ученици, вие трябва да учите, но каквото научите, трябва да го прилагате. Без приложение човек не е господар на знанието си. Добре е човек не само да работи с числата, но да знае значението на всяко число. Запример, вие пишете числото 6 и казвате, че имате 6 единици. Обаче числото 6 означава още материалните условия, при които човек може да работи. Числото 9 означава разумността. От 9 нагоре човек не може да отиде. Дойде ли до деветте, той трябва да ликвидира със сметките си. Деветорката представя въжето, което се дава в ръката на човека да се спаси. Хванеш ли въжето в ръката си, дръж се здраво за него и излез на свобода. Ама въжето не било копринено, или от друг фин материал, не е важно. Гледай да се спасиш. Кой ти дава въжето, не питай. Дръж се за въжето и се спасявай. И дяволът да ти дава въжето, не се отказвай от него. Пази следното правило: Ако дяволът ти дава деветорка, ти хвани опашката, а той да хване главата. Направиш ли обратното, ще пострадаш. Ако дяволът ти дава шесторка, ти хвани главата, а той да хване опашката. Значи при шесторката, т.е. при материалните условия, ти ще държиш главата, а дяволът – опашката. При деветорката, т.е. при Божествените условия, ти ще държиш опашката, а дяволът – главата. Шесторката представя змията. Срещнеш ли змия на пътя си, ще я хванеш за главата, а не за опашката. Хванеш ли я за опашката, тя ще те ухапе.

И тъй, едно от качества на разумния човек е това, че той лесно се справя с материалните условия, а разумно използва Божествените.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
30 януари 1931 г., София, Изгрев.

1931_01_30 Разумното! Жануа-98“, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

РАЗУМНОТО!

Х година.

21 школна лекция на 1 мл.ок.клас

30 януари 1931 год. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ (приятно време).

Добрата молитва.

Сега трябва да се пазите от инфлуенцията. Какви мерки сте взели против нея? Като дойде инфлуенцията, как ще я посрещнете? Как сте решили да я посрещнете? Най-първо 3–4 чаши топла вода. После ще я храните с картошки. И щом я храните 4, 5 дена, на 6-ия ден тя се отказва да седи повече. Имате ли някоя тема? (Признаци на разумното). Кажете основната мисъл на миналата лекция. Към бр. Б-в. Имате ли числата? Сега през който и да е месец, вие ще кажете едно число и той ще ви каже кой ден е, петък, четвъртък и т.н. – 16 май? – Събота. – 7 февруари? – Събота. – 27 юли? – Понеделник. И още много дати се казаха, на които братът каза точно деня.

Сега на какво се основава това предсказание. Всичките предсказания се обосновават на такива факти, които има. Едно изкуство, който плати, той може да го научи. Сега прочетете няколко души темите си. – Признаци на разумното. В египетската митология РА какво означава? РА – ЗУ – ОМ. РА – слънце, ЗУ – живот. Разумното в природата. А всички качества, които съществуват в природата, се казват ОМ, пишат го АУМ, а на санскритски има само две букви ОМ. Значи в прераждането на думата разум, слънцето трябва да изгрява. А след като изгрява слънцето, трябва да има живот. А щом има живот, трябва да има единство в себе си. Това значи, което съдържа разумното в себе си. Ако вземем в славянските езици думата УМ, откъде е произлязла? О се е изменило на У. Защото от – разум – няма глагол, от който да произлезе – умът. Това съществително няма глагол, чужда дума е. Та О-то се е изменило на У. Когато на английски е... произлиза от..., но той, умът, излиза от санскритски или стария ватански език.

Ако някои от вас изучавате физиономията, как ще познаете един човек, че е разумен. Сега кое е това число? 25? (25). Как го познавате? Ако човек дойде и не знае тези цифри, ще познае ли числото? (Не). Човек е една

определена величина, на която почти постоянно се менят числата, 25, 26, хиляда, милион, постоянно се сменят. Тогава трябва да знаеш коефициента или корена на всяко едно число; защото всяко едно число си има своята форма. Всяко число само по себе си, то е една сила. А всяка една сила си има своята периферия или кръг на своето действие. Тогава формата, или според кръга, ние ще определим дали този начин на действие е разумен или не. Запример, вземете хора, които имат валчести лица, каква е тяхната деятелност? (Много медлена). Какво е свойството на въздухообразните вещества. Защото всичките вещества се различават. Ако сгорещите въздуха и го турите в една гумена топка празна, нали този въздух има налягане нанякъде? (разширява се). Но накъде е разширението? (по всички посоки). Това е една аналогия; ние съдим – има някое изключение. Но ние съдим по аналогия. Значи на слънцето, което е валчесто, има повече въздухообразно вещество в себе си, следователно, налягането е навсякъде. Откъдето и да го подвижиш, отвсякъде ще излезне въздух, отдолу, отгоре, отстрани; значи тези хора са постоянни, докато нямат някоя дупка, но щом имат една дупка, каквото поискате, няма да го направят. Защото едно такова балонче, докато въздухът е вътре, то отива нагоре, но щом излезе въздухът от топката, тя пада на земята. Значи тези, които имат този въздухообразен елемент, той е свойствен на всички сангвиници. У тях винаги има един подем нагоре, когато е топло, когато условията са благоприятни. Обаче, когато се измени топлината, температурата и понеже въздухът претърпява едно изменение, от студа у тях става едно свиване. И ще видиш при благоприятните условия те са идеалисти. А при вашите условия, слизат на земята. Те са като живачния стълб. Барометър са те и по тях можеш да предскажеш добро, времето, промяната. Това сега е само едно случайно изяснение.

Сега каква беше идеята, главната мисъл, каква беше на това. (Външният признак на разумния човек). Как ще се познае по лицето? Много трудно е, не е лесно да познаеш един човек разумен ли е. Трябват дълги наблюдения. Има си известни признаци, някой път мога да ви покажа, има известни форми, които почти са непогрешими в това. Честният човек си има една форма на ухото. И умният човек си има друга форма на ухото. Щом ухото е такова на тази глава от едната и другата страна, този човек е честен. Хора с такива уши сто на сто са честни. Пък има хора, като му видиш ухото тъй залепнало, какъвто и морал да има, честността я няма, на ухото. Той какъвто морал и да има, честността я няма там. Той обича да полъгва. Той трябва да знае този дефект у себе си, че е по наследство. Неговите деди и прадеди са вложили отрицателни качества, които той не ги е съзнавал. Само същите условия ще покажат, че той няма гръбнак да изнесе известна тежест. Земете един човек, който не може да изнесе една истина. Въобще кои лъжат? Децата лъжат най-много. Следователно ние

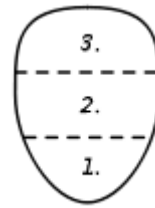
изваждаме едно заключение. Всичките слабохарактерни хора, които имат детински характер, постоянно лъжат, повечето деца, които са на удоволствието. Значи децата, които са на удоволствието, обичат живота, те обичат лъжата. Това е толкова свойствено, то е почти животинско състояние. Сега разбира се лъжата, тъй както я разглеждаме, може би в обществения живот има известно ограничение. Ти искаш да се освободиш от тези ограничения. Може да не са законни и за да избегнеш тези ограничения, ти ще се домогнеш до някое изкуство. От друга страна, онзи човек, който много лъже, има интелект, той не е заспал човек, има един буден ум, умен е той. За да го познаеш щом лъже, не можеш да го считаш будала, защото един човек щом не е даровит умствено, той не може да ти каже една лъжа. Онзи, на когото умът е гъвкав, той всякога ще скрои една лъжа и то тъй майсторски! И след като те сметне, ти ще видиш как те е излъгал без да разбереш.

Сега това са отклонения. Какво е лъжата? Какви качества ще дадете на лъжата? Да вземем в математиката, смяташ и кажеш една математическа лъжа. (Да кажа една математическа лъжа, значи съзнателно да пренебрегна някои математически правила.) В дадения случай лъжата може да бъде съзнателна или несъзнателна. Направиш една погрешка. Лъжата може да има няколко отношения във формите. Те са турили известни правила, ние пристъпваме техните правила; значи може да има лъжа спрямо хората; значи може да има и лъжа спрямо природата. Понеже и тя е турила известни закони, ние пристъпваме техните закони и там има лъжа. Когато човек ще лъже хората, хората го наказват, а природните лъжи, природата наказва. А когато човек е религиозен, кой го наказва? Религиозните го наказват. А когато в науката ти лъжеш, кой те наказва? – Учените. Да кажем когато ти смяташ да направиш една погрешка, кой ще те накаже? Да кажем, когато един бакалин смята да подбие тъй своя мущерия, кой го наказва в дадения случай? – Мущерииите. Защото те като го научат, почнат да говорят по негов адрес.

Но да дойдем до съществените черти. Значи разумността си има своя форма. Каква е тя? Кръгообразна ли е? Валчеста ли е? Квадратна ли е? Елипсовидна, хиперболична ли е? Каква форма може да ѝ дадете? Действително съществува една форма, но сега не могат да я приложат в нашата геометрия. Принципно я няма там.

Запример, вие как познавате РАЗУМНОСТТА? Да кажем, че сте студент. Казвате, много умен е нашият професор! По какво го познахте? Той още като влезне казвате: Окоето ми го хваща, че е разумен професорът ни. На пръв поглед кое прави впечатление, че професорът е умен. Сега казвате, РАЗУМЕН и РАЗУМЕН, някой път ударението се изменя. Да е на първия

слог или на втория, или третия, то си има своите причини. Когато думите менят своето ударение, има си свои психически причини за това; но кое е онова, което личи на пръв поглед, че е разумен един човек? В разумния човек има една хармоничност на вълните, които излизат от неговото лице.

Ти усещаш, че нещо излиза от лицето на човека. Три положения има. Така се разделя на три области човешкото лице. Долната част 1. Средната и горната част 2 и 3. И ти усещаш нещо приятно, дълбоко те засяга. Разумният човек има една дълбока осанка, непринудена. Разумният човек, даже като ходи, той не мисли за своята разумност, той даже не я подозира. Той счита, че е толкова естествено за него да бъде разумен, както една сладка ябълка, която не ѝ прави впечатление, че е сладка. Но ако една киселица роди само една сладка ябълка, целият свят ще знае това! А за самата ябълка, че е родила 40, 50 плода сладки, то е в реда на нещата, няма никакво чудо за нея.

Сега каква е разликата при един разумен човек и един умен човек? (Аз мисля, колкото един човек взема повече неща предвид, толкова той е по-разумен). Ако вземем чисто от френологическо гледище, умът е една постоянна величина, която създава всичките качества; А разумността те считат една сила, ограничена в разумността. От френологическо гледище разумът няма това разширение както умът. Умът владее всичко, а разумността е в дадена посока само. Казват, този човек е разумен в живота си. Този човек разбира и как да използва силите, които са в неговия живот. Но в обикновения живот разумността тургат по-горе. Казват, много учен е! Тургат го като едно качество на ума.

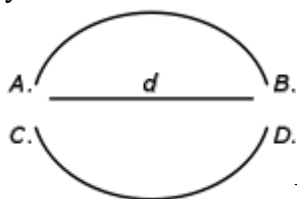
Тогава каква е разликата между един умен човек и един интелектуален човек? В дадения случай аз ще ви помогна, интелектът е чисто от ума. Каквото е нашият разум, такъв е и интелектът, само че в интелектуалния човек са застъпени повече обективните способности. Всеки един човек, в когото са застъпени обективните способности, той не е дълбок, той е плитък, но има ясни разбирания за проявите на природата. Лесно схваща нещата. Но от всичките най-силна дума е УМЕН ЧОВЕК. Щом кажем умен човек, трябва да разбираме, че той е разумен. Някой път, понеже тази дума, понеже като кажем разумен човек, в него има вече изработен един характер! В разумния човек трябва да е развита причинността. Колко неща трябва да има разумният човек? Той във всичките си разсъждения трябва да бъде крайно логичен. Разумният човек не може да направи един крив извод. Той въобще никога не прави криви изводи. И той никога не се

домогава до известни положения, да използвава слабите. Един умен човек може някой път да озадачи своя противник, да се домогне до неговите слабости, да му каже: Ти трябва да знаеш, че имаш работа с един умен човек. А умният човек е снизходителен, даже, ако не разбира някои работи, той няма да ги коригира; следователно, той не счита да си хаби думите за доброто. Такъв човек наричат мъдрец. Та някой път ние считаме, че сме много умни и природата казва, така е. И след време, като видим резултатите, ние сами се коригираме. Виждаме, че нашата постъпка в даден случай има нещо криво, има нещо разумно и нещо неразумно в нея. Сега разумността мяза на някой певец, който само пее. А той си мисли, че пее хубаво, той така си мисли, но усеща, че има нещо криво, като е сам казва: Пее много хубаво, но като излязна пред хората, веднага ме критикуват. Питам онзи певец, когото хората критикуват, добър певец ли е? Един певец, когото хората, публиката не критикуват какъв певец е? Добър певец е. Той е като авторитет в даден случай. Има такива места в природата. Ако някой певец пее в такива места, тогава той минава с карт-бланш. Ако някои певци или художници, или писатели вземе Нобелова премия, за какъв минава? Минава за виден. Най-видните поети, философи, писатели, учени го поздравяват и той минава един от най-видните поети. Та и природата и тя си има своите инструменти, дето се възнаграждават хората и тя си има премии. Има нещо в хората, което се възнаграждава, а ако не се учат, тя не ги възнаграждава. Значи има наказание в природата. Каквото и да направиш, тя все ти дава, щом си разумен е разумно. Пък ако не е разумно, нищо не ти дава, за друг път остава.

Сега вие ще преведете от кои спадате? Вие спадате от не проявените разумни; имате ум, но не сте се проявили още. Както всяко яйце като се излюпи, тогава се проявява. Та при сегашните условия вие имате вложени всичките качества и дарби и трябва само да ги проявите. Някой път разумността е в това не проявено състояние, как го наричат те? (Потенциално състояние или латентно състояние). В спящо състояние. Защото разумният човек и той спи. Виждаш го тъй заспал, а като стане, виждаш това разумното се проявява. Но като спи, колкото и да е разумно и глупавият като спи, те и двамата еднакви знаменатели имат. Само че и в спането им има разлика. Единият хърка много, а който е разумен, дишането му е плавно, тъй като го погледнеш, приятно е дишането. А онзи неразумният има една вътрешна дефракция, едно колебание. После питам, като седне разумният човек, обича ли той да си мърда краката или обича ли той често да се почесва по главата и лицето? У него движенията са отмерени. Той излишни движения не прави. Трябва да посетите вие европейските университети, да намерите едни типове – разумни професори. Приятни са те като типове, струва си само да го видиш;

обноските му, самата му поза са приятни. Достатъчно е само да го видите.

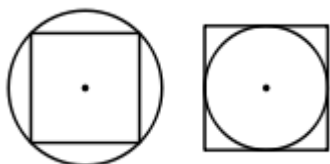
Сега пак на предмета. Думите разумен и умен. Именно как да се предизвикат тия качества на разумния човек. Природата си има свой начин за предизвикване. (Учителят удря с тебешира на едно място силно, по-силно...). Е, ако тъй ви хлопа някой човек, какво ще заключите? (Много е нервен). Не, на тясно се намира той. Той казва тъй ... бавно, след това бързо удря точките. Или тъй прави отмерено както при секундите. Сега всички трябва да се пазите в живота. Има едно състояние, един стремеж у хората да се приравнят. Човек трябва да се приравнява, но има една опасност тогава. Да се приравниш, но там да не оставаш в това приравняване. Трябва да мязаш на една пружина, както да я огънеш, надолу или нагоре, но като я пуснеш, тя пак добива своето първоначално положение. Човек трябва да мяза на една пружина, толкова гъвкав трябва да бъде, че щом те пуснат, той пак да добие своето първо положение. А когато една пружина я огънат и тя остане в това положение, тя е загубила своето естество. Та именно вие не трябва винаги да се приравнявате с условията на живот. Някой казва, трябва да се приравним. Но щом излезнеш из тези условия, веднага в природата съществува един закон: След всяко едно видоизменение, ти трябва да си вземеш своята първа поза. Всяко изменение в природата, щом се измени това положение, веднага ти трябва да подобриш своето естествено положение. Всеки един от вас трябва да знае, че има едно положение, по което природата го знае. У всеки един човек има едно качество, което той не трябва да изгубва при никои условия! И той трябва да пази това свое качество. Пази ли това качество, той може да се измени, нищо не значи, може да се огъне някъде, но щом го пуснат, той си намира пак своето положение. Та затова някой път всички трябва тъй да се отпуснете, че да добиете вашето естествено положение. (Аз мисля, само когато се намираме при благоприятните условия, само тогава сме естествени.) Вие сте прави, но аз ще обясня сега.

Представете си сега, че това са вашите добри условия. Линията АВ. Другата линия CD са вашите лоши условия. А d това е третото положение. Горният клепач, който определя окото, представлява добрите условия. А долният клепач на окото представлява лошите условия на човека. Какво положение взема окото. Окото се върти навсякъде. Какво положение взема естественото положение? То се мени нагоре, надолу, навсякъде. Средното положение, хоризонтално положение има окото. Та когато имате добрите условия, вие сте добри. Но и това не е вашето естествено положение. Защото добрината не е едно ваше качество. И

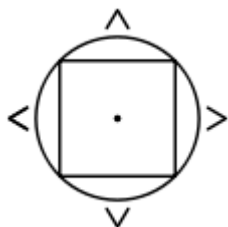

когато сте лоши, и лошавината не е ваше качество. Е, кое е ваше качество? Да познаваш нещата. Да познаваш, че това е добро, а това е зло. И следователно, с тези сили да знаеш как да манипулираш добре. В това седи човекът. Доброто като принцип съществува във вселената. То е основата, същината на битието. Това е доброто. Където и да е, но всички същества имат стремеж. Доброто е, което радва хората; не само нас, но и животните, и растенията; там дето има съзнание, само доброто е което радва. Това е един извод, един резултат, нещо само по себе си. Условиата дават място на доброто да се прояви. Доброто е, което ние очакваме в света. А когато се явява доброто, тогава се явяват и другите възможности. Трябва ли тогава младият човек да бъде разумен? Старият да бъде разумен, разбираме ние, той е мъдрец. Тогава не е ли по-добре младите да бъдат разумни, а старите да бъдат мъдри. Сега младите са умни, а старите са разумни, а кой остава да е мъдър?

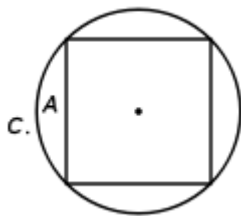
Каква е разликата, ако квадратът е вписан в кръга, или кръгът е вписан в квадрата вътре. Ако ви пратя едно писмо с кръг, вписан в квадрат, и заключението е в квадрата е вписан кръг, какво ще разберете? Чисто геометрическо и математическо отношение. Някой път искат да намерят квадратурата на кръга. Защо именно, какво е притупало на тези математици да търсят квадратурата на кръга! Те като имат квадратурата на квадрата, защо им трябва и на кръга? Значи заинтересовани са, има нещо. Все таки те са достигнали до нещо. Добре. Сега питам, в даден случай, ако един квадрат се вписва в един кръг, квадратът ли е по-голям или кръгът? (Кръгът е по-голям). Ако кръгът е вписан в квадрата? (Квадратът тогава е по-голям). Тогава имаме един закон, по какво се отличава квадратът от кръга, когато и квадратът може да бъде по-голям от кръга и кръгът може да бъде по-голям от квадрата. (Разликата седи в това, че квадратът можем да знаем колко е голям, а кръгът не можем да знаем колко е голям). Е, защо да не може да се знае? Коя е причината, защо кръгът не се отдава да го познаем. (Нямаме единица мярка, с която можем да измерим дължината на окръжността). Щом не можем да го измерим, тогава ние подразбираме, че кръгът е една незавършена величина. Понеже квадратът можем да знаем, лесно се измерва; тогава как може квадратът да е една завършена величина, а кръгът не е завършена величина? Кръгът не си е казал думата и математиците може би след хиляда години няма да могат да го намерят. (Доказано е математически, че на физическия свят не може да се намери квадратурата на кръга). Доказано е, че при сегашните условия не може да се докаже, а за бъдеще може да се докаже. Но аз считам кръга за една

незавършена фигура и в следствие на това, той е несъизмерим още. Понеже кръгът е част от друга една фигура; от един по-висш живот е той, понеже кръгът расте. Квадратът сам по себе си може ли да расте? Ако кръгът расте, налягането или силите действат от центъра и затова налягането е отвсякъде. И за това той е кръгообразен; а квадратът показва, че има противодействие отвънка.

Противодействие има, но тези противодействия са тъй хармонични, че се образува един квадрат. Този квадрат тъй както се е проявил при външните условия, тези налягания са образували тези стъкла при кристализацията. Как се образуват тези кубове? Кубът е направен от квадрата. Кои са причините, че в кристализацията кристалите се образуват в кубическа форма? В природата си има причини, за да се образува един квадрат. Да се съпоставят тези четири линии в такова положение, че всяка една страна да има 90° , това не е произволно. Квадратът е една разумна фигура и определена величина е тя. Следователно този квадрат може да се направи кръг. Направете вие кръга квадрат и ще можете да го изчислите. Но това, което математиците не могат да изчислят, седи в следующето положение. При превръщането на кръга в квадрат, част от материята се губи. Губи се вследствие на това, ако вие вземете този кръг и го теглите и квадрат също, ще видите, че когато превръщате един кръг в квадрат, той губи част от себе си. Но сега тези са тънки разсъждения, психологически, които влизат; понеже ние сме свикнали да мислим конкретно в дадения случай, всякога трябва да виждаме, че силите, които действуват в квадрата, един квадрат е заобиколен с разумни сили, не още добри. Защото щом се намериш при един квадрат, ти имаш едно сравнение; квадратът е място на противоречие на физическото поле. Затова, когато хората правят къщи, те турят квадрата. Тя е най-практичната фигура за строеж, но същевременно турят и втора фигура – един триъгълник отгоре. Да може да противодействува на всичките лоши влияния, които идат от квадрата. Англичаните имат един израз, подразбира на квадрат е дошъл той, българите казват: На кръстопът е той. Защото кръстопътят, това е квадратът. Щом се намериш в центъра на квадрата, ти си в кръстопът, диагоналите, които може да прекарате, те образуват този център. Значи в квадрата може да се намериш в тясно. В един кръг може ли да се намериш натясно, да кажем в един водовъртеж? Там нямате квадрат, много мъчно може да се излезе от това спирално движение, ама тук не е кръг, понеже във водовъртежа нямате кръг, а спирала, опасна е спиралата.

Следователно, ти щом се намериш в квадрата, ти си осъден. Кръгът може да дойде, но ти трябва да разбираш законите на кръга, за да те извади към периферията, за да може да се избавиш. Затова математически ние привеждаме формулата – да намериш квадратурата на кръга, значи един кръг, който може да те избави от квадрата, защото квадратът е обсадно положение, стеснен си ти отвсякъде от твоя противник. Казва, ти ще се

предадеш.

Ако ти може да намериш квадратурата на този квадрат, ти ще намериш разрешението – ти ще обсадиш твоя противник С., щом можеш да направиш един кръг наоколо С или дойдат други, че те обсадят. Тогава те ще бъдат в квадрата, а ти ще идеш в кръга.

Следователно, когато ние дойдем при възпитанието на човека, трябва да разбирате вече законите на квадрата. Всички мъчнотии, които ги има там, трябва да ги вземем предвид и после да дойдеш до известни сили в природата, за да се избавиш от едно отеснително положение. Вземете Давид, доведоха го до един от царете, пък той се престори на луд и започнаха да му течат лигите и те казаха, я го махнете от тук този човек, той е луд. Не, Давид изчисли квадратурата на квадрата и образува един кръг отгоре и го изпъдиха навънка, но той проектира един радиус, потекоха му лигите – това е вече радиусът на кръга. Казват – този лудият човек, защо сте го донесли? То не е сега по буквата на нещата, но казвам: Във вашия ум квадратът това са отеснителните условия, но не всякога е така, може да има и благоприятни условия, защото в едно отеснително положение, ако ти се движиш в кръг, ти не може да излезеш навънка, но в кръга има сили, които могат да те извадят на периферията, но щом не можеш да излезеш от кръга, това е една спирала, дето силите отиват към центъра, значи увеличат се, а този водовъртеж, той ще те заведе към кръга и ти като влезеш в него ще бъдеш изхвърлен навън. Влиза един да се къпе на едно място, в една канализация, голям водовъртеж има, той влиза вътре и не може да излезе. Като го виждат, изхвърлят го из тръбите навън, намира го градинарят и той се спасява, но ако тези тръби бяха по-дълги, може той да излезе и вече да не може да се спаси.

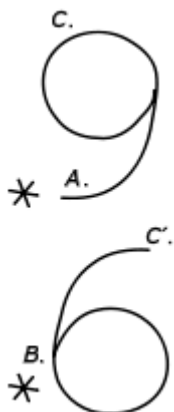
Сега качеството на разумния човек? Значи съществува една форма в природата, защото природата си има форми за всичките сили, с които може да се завземе, но разбира се, тогава съзнанието трябва да бъде будно, трябва да имаш начин, по който да пазиш будното си съзнание. После разумния човек се познава не по своята форма, но той си има вътрешен цвят, ти трябва да разбираш какъв е цветът на разумният човек. Математически какъв предполагате да е цветът? Красив цветът може ли да

бъде? Или казвате: Сладък цвят има, разбира се това не е буквално, но фигуративно, има цветове, които се менят, има цветове, които не се менят. Цветът представлява нещо в природата, една от великите тайни е цветът. Не само за хората, но цветът всякога оказва много голямо влияние навсякъде. Без цвят трите неща са почти безсъдържателни. Всички неща, които имат цвят в себе си, имат съдържание и смисъл, какъвто и да е. Даже виждаме и белия цвят, всеки дава ценност на диаманта, на смарагда също. Няма ли го този цвят, този камък губи своята красота. Вземете човешките очи, се трябва да имат един цвят, черен цвят, син цвят или очите могат да бъдат зеленикави, всеки един цвят си има свои оттенъци. Най-реалните цветове не са изменчиви. Където има промяна на цветовете, там има един изменчив характер. Казвам: Ако един човек пожълтее, какво показва това? Че организмът не е толкова здрав и ако устните му посинеят или очите потъмнеят, това показва, че той не е здрав, или ако езикът му побелее, показва същото, или ако ушите му светнат, защото и през тях може някой път да виждаш. Да вземем на светията светят ушите, но той има един постоянен цвят, здрав цвят има той. Има един жълт цвят, който е здрав; има и друг жълт цвят, който не е здрав. Също има един червен цвят, който е здрав, а има един червен цвят, който е болезнен. Но има постоянни цветове. Та разумният човек съдържа един от елементарните цветове на природата, не само от тези цветове, има и други цветове. Един човек, за да бъде жизнерадостен, какъв цвят трябва да му се тури? Розов е цветът на лицето му и на устата му, навсякъде. Има ли той този розов цвят, той е жизнерадостен, весел. Извадете този цвят от лицето му, изменя се целият му характер, вложете розовия цвят на лицето, веднага се изменя характерът му. Значи този колорит или те го наричат тинктура е, който прави човека жизнерадостен. И мисълта си има свой цвят. Всичко в света, което е разумно и най-отвлеченото, има свой цвят. Цветът не съдържа в себе си живот, а дава живот. Субстанция не съдържа, но действа на субстанцииите, сам по себе си не е разумен, но събужда разумния живот. Сам по себе си цветът е една химера, а при това е най-реалната сила, която оказва навсякъде влияние.

Колко работи разбрахте сега? Аз изнесох някои работи разбийте сега упражнението. Когато нещата се обобщават има един изходен път да се обобщят нещата да се направят ясни, да се приложат, както сега тук братът, той направи своите изчисления и вие веднага можете да знаете числата в кои дни падат. Има един много лесен начин за числата. Аз някой път съм изнесъл числа, запример имате 1, 9, 3, 4, 7, 8. 1934 193, 478, е какво означава това число? Това е просто едно количествено число. Хубаво, но то съдържа една задача за живота, който разбира има и друг смисъл.

Например казваш: Две единици, какво подразбира това? Имате две сили, имате два ума, имате две души, две воли, две сърдца. В произхода на числата има разлика. Вземете 6 и 9. От числата 6 и 9 са направили числото 8. Когато имате едно число, което във всичките положения е много неустойчиво, туй число за резултатите не разсъждава. Но философски в 6 и 9 се съдържа цяла една философия. Ако вие вземете 6-те само по себе си, вие се намирате в едно положение наполовина знаете истината. 6 показва какво може да направите и вие 100% може да вземете една работа. 6-те може да бъде една външна възможност, но ако вие имате 9 тази работа, няма да успее. Да кажем вие влизате 6-та година на този век в училище. В този век, в шестата година, в шестия ден и в шестия час влизате в училището, вие ме питате, как ще свърши? Аз ще взема числото 9, то ще определи как ще свършите университета. Може ли да се направи едно съчетание между 6 и 9, ще кажа: Всичко може да свършите и ще излезе нещо от вас. За работа няма да има никакви препятствия, друго яче ще ви изгонят от университета, ще налетите на един професор, той ще ви изгони. И в единия, и в другия случай той ще ви изгони 6-9. Следователно – 9 само по себе си нищо не разрешава, но когато енергиите на 9 се слеят в 6 и се съединят, вие имате едно пълно разрешение. Сега 9 и 6 колко правят? (15). $5 + 1 = 6$. Пак 6. Но в дадения случай 15 е числото, което се получава. Вие имате 1, имате и 5. Единицата, това са първичните величини. Единицата показва първичните сили, с които може да действуваш, реални сили са това. Числото 5 това са твоите чувства, които ти трябва да ограничиш, да ги направиш разумни, а само единицата може да направи тези неща разумни. Защото числото 5 какво е то? То е само вземане, но нищо не дава то. Каквото дадеш на числото 5, всичко ще потъне в него, а числото 1 е което дава. Тогава как ще удовлетвориш числото 5? Тогава числото 15 значи да ограничиш всичките лоши условия в себе си в своя ум и в своето сърдце навънка. Или числото 15 показва, че основите на дявола са разклатени. Той е остарял вече и не може да те изкушава. А кога остарява дяволът. Има такива тигри и лъвов в Африка, които като са остарели и са загубили своите зъби, така са развалили нектите си, че само седят и чакат от младите лъвов, каквото той хване да си похапне и той от него. Та и старият дявол като остарее, като види някой човек, казва: Нито зъби имам сега, нито нокти.

6-те означава материалните условия, а 9-те означава разумното. Ти от фигура 9 нагоре не може да идеш. Щом дойдеш до 9 трябва да ликвидираш с всичките си сметки, това са последните условия, които може да те спасят. Това е въжето, което ти се хвърля да се хванеш за него и да се спасиш. Ако ти намериш, че това въже не е копринено или че е оцапано, ти не може да се спасиш. Дръж се за това въже и излез навън! Това са последните условия, които може да те спасят, дръж се за тях, те са най-благоприятните условия. Има ли ги, дръж се за тях, не ги питай откъде идат. Който ти даде числото 9, дръж се за него: и дяволът ако ти го даде, с топката напред ти му кажи, ти дръж топката, а аз ще държа края. Ако имаш 6, ти дръж топката, а остави дяволът да хване опашката на 6-те. Но остави ти да хванеш опашката на числото 9. Затова щом дойдеш до числото 9 ти ще му хванеш опашката, а дяволът, като го хване за главата и той се подчинява, но ако ти хванеш главата, а той опашката, той ще те накара да умреш. Тогава, ако дойде дяволът и ти подава 6, какво трябва да правиш с него? Ти ще държиш главата, а на него ще дадеш да държи опашката. При 6-те ти ще държиш главата, че това е сабята. На една сабя опашката ли ще държите? Това са материалните условия, а пък при Божествените условия това е 9-те, ти ще държиш опашката, а при материалните условия ти ще държиш главата. Ако при Божествените условия не държите опашката, ще изгубите. Следователно, една змия ти ще държиш за главата, змията за опашката не хващай, дръж я за главата. Това значи, 6-те е една змия, която трябва да държиш за главата, хванеш ли я за опашката, тя ще се обърне и ще те ухапе. Е, сега какво разбрахте. Това са качествата на разумния човек.

**САМО СВЕЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА.
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

7.30 ч.с.

1931_02_01 Отношение към Бога

Изд. София-Изгрев, 1949г.

КНИГА: Абсолютна истина, УС Год.І

ОТНОШЕНИЕ КЪМ БОГА

Размишление

Сега, като слушам кашлицата ви, намирам, че тя отговаря на състоянието на вашия ум. Мислите ли, че с такава кашлица може да влезете в рая? Небето е сложило преграда за кашличавите. Там не приемат хора с такава кашлица. Кашлицата говори за един вътрешен недъг в човека. Мислите ли, че с този недъг може да влезете в Царството Божие? Какво ще правите там? Цял ден ще кашляте и ще мърморите. Земята е опитно училище, тук всичко се позволява. Обаче в Царството Божие не приемат недъгави хора. Сестрата, която кашля много, е слаба, сама не може да се излекува. Но и вие сте слаби, не можете да ѝ помогнете. Вие гледате на въпроса лично. Като слушате как кашля сестрата, казвате: „Тя кашля, не кашлям аз“. Щом кажете така, успокоявате се.

Как ще се справите с кашлицата? Ако кашляте през зимата, трябва да имате дърва и въглища, да запалите огъня. Ще си сварите вода и ще пиете докато е гореща. После ще сложите краката си в топла вода. Направете превод на думите топла вода, да видите какво се крие в тях. В огъня, като символ на живота, се крие една динамична мисъл. Важно е тази мисъл да се поддържа, да не изгасне. Как ще запалиш огъня на огнището, ако изгасне? Как ще запалиш огъня на сърцето си, ако и той изгасне? Огънят на сърцето се поддържа от пулса. Щом спре пулсът, и сърцето спира. Щом спре сърцето, човек престава да диша. След това иде лекарят да констатира смъртта. За умрелия се казва, че е замръзнал. Той няма дърва, да запали огъня на своя живот. Ако дойде някой отвън и донесе дърва да запали огъня, умрелият може отново да се върне към живота. Следователно спирането на сърцето не показва още, че човек е умрял. Има животни, които прекарват зимно време в летаргичен сън. През това време сърцето им престава да работи, без да са умрели. Напролет, когато стане топло, те се съживяват. Значи те владеят изкуството, временно да умират и напролет да се съживяват.

Всички вие минавате за християни, това име носите. Не е важно какво име носите. Важно е дали сте изпълнили задачата си като християни. Задачата на християнина е да се примири с Бога. Ще кажете, че сте се примирили с Бога. – Тогава изпълнихте ли втората задача, да се примирите с вашите ближни? Ако сте решили тази задача, остава още една: да се примирите със себе си. Примирихте ли се със себе си? Какво значи да се примири

човек? Това подразбира, при каквито условия да се намира той, да не остане нито едно горчиво чувство в душата му. Ако в душата ви остане най-малкото горчиво чувство, това показва, че не сте се примирили. И вие още изпитвате такива горчивини и смущения. Когато изпадате в известни изкушения, с които не можете да се справите, те оставят във вас нещо горчиво. И светията минава през изкушения, както и обикновените хора. Те ги преживяват тайно, вътрешно. Изкушенията са изпити, чрез които човек се чисти и освобождава от своите слабости.

Изкушението е отрицателен метод за пречистване на човешката душа. Така човек се освобождава и от заблужденията си. Мислиш, че имаш някаква добродетел. Веднага те подлагат на изкушение, да видят, ще издържиш ли изпита си. Ако не издържиш, това показва, че добродетелта ти е слаба, трябва да се усилюва още. Значи липсва ти нещо, имаш някаква празнина. Ако не я запълниш, на нейно място ще израсте едно лошо чувство. Празнините в човешкото сърце и душа представят големи дупки, от по 3–4 метра дълбочина. В тях трябва да се посади нещо. Ако не се попълнят, като завали дъжд, ще се напълнят с вода. И вечер, като се разхождате, може да хлътнете в една от тези дупки, пълни с вода. За оправдание ще кажете, че дворът е малък, че не знаете къде са дупките, или пък сте забравили, че има отворени дупки. Има пресъхнали кладенци, които някой е изкопал преди стотина години във вашия двор. Като не ги знаете, лесно може да попаднете в един от тези кладенци. Обаче незнанието не ви оправдава. Ако вечер паднете, през деня трябва да ги запушите, да не падне друг някой в тях. Какво представляват кладенците в психичния живот на човека? – Те са онези незапълнени ями в сърцата и умовете на хората, в които всеки момент могат да хлътнат. След това сами се чудите откъде идат противоречията. Някой остане без пари и страда, мъчи се. – „Защо иде безпаричието?“ – Хлътнал си в някоя дупка. И светията често е без пари. Моли се на Бога да му помогне, да го извади от безпаричието. Който чува как се моли, казва: „Чудно нещо, ти си светия, разговаряш с Бога, а страдаш от безпаричие. Как е възможно това?“ Според едни, да имаш пари е грешно; според други, да нямаш пари е грешно. Кое от двете е по-право? За богатия се казва, че е богат, защото крал, обирал хората. За бедния казват, че е беден, защото бил глупав, оставил се да го обират. Грешно ли е да бъдеш богат? – Грешно е, ако си забогатял с кражба. Ако си спечелил богатството си с труд, то е благословение. Грешно ли е, че нямаш пет пари в джоба си? – Грешно е, ако си изял и изпил парите си, а не си работил. Но ако си ги раздал на бедните, празният джоб е благословение. Богатството и бедността взаимно се допълват. При известни условия добре е човек да бъде богат; при други условия добре е човек да бъде беден. Ако тръгваш на дълъг път и трябва да пътуваш през гори, добре е да бъдеш беден. Всеки момент може да те

срещнат разбойници и, заради богатството ти, да те убият. Какъв смисъл има да си богат, да носиш на гърба си товар от стотина килограма? Колкото и да е ценен товарът ти, той ще те спъва. Пътят ти е дълъг, не можеш да го извървиш лесно. По-добре е да си беден, да носиш само хляб в торбата си, но да пътуваш леко и свободно.

Всички хора са дошли на земята като пътници-екскурзианти. Трябва да изминете пътя, който ви е определен. Като вървите, вие се спирате тук-там да си починете. След време гледате, един от вас заминал за онзи свят, друг заминал. Вие сте се събрали в този салон. Един дошъл само за една година, друг за 5, 10, 20 години; трети – за 30, 40, 50 години. Едни пътници заминават, други дохождат. Направете превод на това идване и заминаване на пътниците. – То не е нищо друго, освен доброволно или насилствено напускане на гостилницата. Влизаш в гостилницата с желание да удовлетвориш глада си. Още с влизането си вкусът ти се събужда от миризмата на хубавото ядене и вкусна баница. Ако имаш пари, ще седнеш пред масата и спокойно ще се нахраниш. – Защо? – Знаеш, че имаш пари и ще платиш за яденето си. Ако нямаш пари, пак ще се нахраниш, но ще почнеш да се озърташ от коя врата да излезеш, без да те види някой. В първия случай ти напускаш гостилницата, т.е. света доброволно, по естествен път. Във втория случай, ти напускаш гостилницата крадешком, с желание да не те видят. Като намериш една от вратите отворена, веднага избягваш. Ще кажете, че това е неморално. – Така е, неморално е, но моралът е нещо относително. Има толкова вида морал, колкото народи и колкото хора има на земята.

Следователно има български, английски, американски, френски морал и т.н. Пък и всеки човек има свой собствен морал. Нещо е морално само за тебе, а не за другите. В природата съществува само един морал. Той трябва да бъде еднакво валиден за всички. Ако не изпълняваме еднакво морала, и последствията ще бъдат различни. При това положение всеки постъпва според своя морал. Като кашля някой, другите казват: „Излез вън да кашляш, да не ни смущаваш. Не е морално да ни безпокоиш“. А той мисли, че не е морално да го пъдят навън. Ако вашето дете се изгуби в гората, как ще го намерите? Ако кашля, лесно ще го намерите. Ще чуете кашлицата му и ще намерите следите му. Но ако не кашля, по-мъчно ще го намерите. В случая, кашлицата помага. – Ако детето не кашля, ще викате и пак ще го намерите. – Според мене викането и кашлянето са едно и също нещо. Друго е говоренето. Под говор разбирам правилна обмяна между двама души. Ако не се въздържаш, и това е кашлица. Изобщо, всеки процес, в който волята не взема съзнателно участие, е кашлица. Всички отрицателни състояния на човека се дължат на дисхармонични мисли и чувства. Те съставят една психична, духовна среда, на която човек

не може да бъде господар. Ето защо, когато някой страда от кашлица, ако не може да се справи с нея, въпреки неговата силна мисъл, кашлицата му ще зарази обкръжаващите. И той ще кашля, и те ще кашлят, без да могат да си помогнат. Това се дължи на един психически закон, който произвежда известно огъване. Човек започва да подражава, без да иска.

Сега от всички се иска да изучавате света, създаден от Бога. И тогава ще изучавате не само отношението на Бога към вас, но и какви трябва да бъдат вашите отношения към Бога. После, ще изучавате отношенията си към своя ближен. И най-после, ще изучавате отношенията си към себе си. Под „Бог“ разбирам Първата Причина на нещата. Под „ближен“ разбирам ангелите и светиите. Под „себе си“ – всеки човек, който е готов в даден момент да приложи Божия закон. Ако изпълняваш Божия закон, ти изучаваш отношенията към самия себе си. Казвате: „Хората не живеят добре“. – Светските хора и да искат, не могат да живеят добре. Това не е научно твърдение. Все едно да кажете, че Земята не може да даде плод. – Много естествено, как ще даде плод, ако Слънцето не я огрява? Сама по себе си тя не може да ражда. Ако Слънцето я огрява, тя непременно ще дава плодове. Питам: Какво ще стане със света, ако Божият Дух не го озарява? Следователно, когато Слънцето огрява Земята, ако не цялата, поне половината ще ражда. – Защо? – Има полюси на Земята, където Слънцето малко време грее, поради което там няма никаква растителност. И в психическия си живот човек попада на места, подобни на северния полюс, където нищо не расте. На същото основание, човек може да попадне в своя умерен и тропически пояс, където всичко расте, цъфти и зрее. Съвременните хора разполагат с различни превозни средства, с които могат да се пренасят лесно от едно място на друго. Така и с мисълта си, като превозно средство, човек лесно се мести от едно място на друго, т.е. от неблагоприятни в благоприятни условия на живота. Така той изучава законите на мисълта. Ти си беден човек, имаш жена, деца, не можеш да се освободиш от бедността, т.е. от лошите условия на живота. – Какво ще направиш? – Ще изпратиш един от синовете си в чужбина, там да учи, да работи, за да придобие повече средства. Само така той ще превърне неблагоприятните условия в благоприятни. Какво представляват духовните закони? Християните казват: „Христос ни е спасил“. – Вярно е това, но кога ви е спасил Христос? – Когато сте били в болница. Вие сте излезли вече от болницата. Какво трябва сега да се прави? Сега Христос е открил училище. Какво ще правите в това училище? Докато си бил в болницата, три-четири сестри се грижели за тебе: вдигали те и слагали на леглото; обличали те и събличали, хранили те. Всичко ставало навреме. Казваш: „Добре прекарах в болницата. Всичко ми се доставяше навреме“. И като излезеш от болницата, ти мислиш, че пак ще се грижат за тебе. Не, милосърдните сестри ги няма вече. От болницата отиваш право на

училището, където освен че няма да ти служат, но ти ще работиш за другите. В училището на Христа приемат само работни хора. Там работят три часа физическа работа, три часа умствена, с два часа практическо приложение. Ще ходиш на училището, а в свободното си време ще посещаваш болниците, да помагаш на болните. С една дума, навсякъде ще взимаш участие. Оттук вадя следното заключение: Християнството е наука за пречистване на човешката душа. Тя трябва да се освободи от нечистотиите на миналото. Много нечистотии има в нея, но трябва да се премахнат.

Една от причините за смъртта са многото нечистотии. Дали те са събирани съзнателно или несъзнателно, хората умират от тях. И светиите умират от тях. Някои живеят по-малко, а други – повече. Някои светии са заминали за онзи свят от нетърпение. Та, като говоря така, ще кажете, че никой не ви разбира и не искате вече да живеете. Това се дължи на дявола във вас. Какво ще прави такъв светия на небето? – Нищо няма да прави. Но като ученик, ще му сложат бележка за неиздържан изпит. Програмата на небето е много строга. Там нито един предмет не може да се пропусне; там всичко трябва да се изучава. Там владее голяма справедливост. Веднъж преподаден урок повече не се повтаря. Обаче това, което не си научил, хиляди години ще те държат на него, докато го научиш. Следователно трябва да учиш. Там не се чуват думите „не мога“. За каквото си способен, в тази област ще работиш, там ще напредваш. Ако не си способен, ще останеш в същия клас. Казвате: „Христос ще ни повдигне с Духа си“. Ако е така, защо Бог, Който създаде човека, го остави да греши? Ще кажете: „Такава е волята Божия“. – Това може да е волята на човека, което показва, че неговата воля не е съгласна с Божията. И понеже не са в съгласие, затова и до днес хората се мъчат. Някога волята на човека и на Бога са в съгласие. Тогава човек е радостен и весел. На другия ден той се мъчи и страда. – Защо? – Защото двете воли се разединяват. Като не разбира това, човек казва: „Обкръжаващите условия са лоши“. – Това може да е вярно, но ти си създал тези условия. Наистина, хората са създали лошия свят. В човешкия свят навсякъде има болници. В Божествения план не бяха предвидени болници. Когато хората съгрешиха, тогава се явиха болниците. В Божествения свят не бяха предвидени и затвори, но като сгрешиха хората, тогава се явиха затворите. И адът се създаде отпосле. Аз не се интересувам от ада въвн от човека. Интересувам се от ада вътре в човека. Всеки човек може да си създаде ад, да си направи бесилка, затвор. Представи си, че минаваш край един затвор и виждаш, че бесят някого. Казваш: „Така трябва“. Щом одобряваш това, ти взимаш участие в обесването на този човек. Недоволен си от една сестра и казваш: „Тя ме обиди, но аз ще покажа кой съм, та да ме помни!“ След време чуваш, че тя пострадала нещо. Казваш: „Ето, Бог ме послуша“. – Бог не те е послушал,

но ти със своето отрицателно чувство към нея взе участие в злото. Казвам: Това са модерните християни, кандидати за светии. Кажат ли ви някоя обидна дума, знайте, че тя не се отнася до вас. Думите „вие“, „ние“, „те“ са безлични, няма защо да ги взимате за себе си. Като се каже „вие“, не се знае за кого се говори, но се подразбира вие мъжете, вие жените, вие децата и т.н.

Сега от всички се иска разумна работа. Не е достатъчно само да реализирате желанията си, но важно е кои от тях ще реализирате и как ще стане това. За тази цел човек трябва да има определени отношения към Бога и да прилага Неговите закони. Същевременно той трябва да определи отношенията си към своя ближен, към себе си и към обкръжаващата среда. За да определи отношенията си към Бога, човек трябва да познава Любовта по същество. Това значи да знаеш произхода на Любовта. Има малки изворчета на Любовта, но те се вливат в морето – източникът на великата Любов. Много води има в природата – солени, горчиви и сладки, но в края на краищата всички стават сладки. Като се движат от едно място на друго, те губят солта си. Защо природата е създала солените води? Интересно е, че рибите живеят в солени води, а те не се осоляват.

Ще направя една аналогия. Както рибата живее в солената вода, без да се осолява, така и човек може да живее в среда на добри хора, без да стане добър. Забелязано е, че някои хора живеят в добри, благоприятни условия, без да придобият качествата на добрите хора, без да носят отпечатък на добрите условия. Ако не можем да възприемем доброто на хората, то не може да стане наше добро, винаги си остава чуждо. Можем да се ползваме от него, но ще си остане чуждо. И твоето добро може да ползва другите, но не може да стане тяхно добро. Представете си, че ми дадат едно парче баница. Аз ям от нея и като подъвча малко, давам ви от сдъвканото парче. Ще бъдете ли доволни от тази моя услуга? Сдъвканото аз сам трябва да го изям. Ако искам да ви дам, трябва да ви отделя едно цяло парче. Моята добродетел е за мене; за тебе е нужна друга добродетел. Твоето добро може да произведе известни сили, с които ти сам ще помагаш на хората. Даровитият, силният човек може да ти послужи, но той не може да ти даде на заем своята дарба, своята сила и способност. Ти трябва да развиваш своите способности. Това е един начин за размишление.

Мнозина казват: „Понеже Христос е добър, Той ще ни даде от своето добро“. – Христос ще ви създаде условия да бъдете добри, да проявите своето добро. Той ще ви даде методи, как да учите, но няма да влее наготово знанието във вашите глави. Да се влее знанието наготово, това е механически начин, който не съществува в природата. Казваш: „Глунав,

слаб човек съм“. – Кой ти е крив? Упражнявай се всеки ден и след една година ще станеш силен. – „Слаби са дробовете ми.“ – Ще ги упражняваш, и те ще станат силни. – „Очите ми са слаби.“ – Има начин за упражняване на очите, и те ще станат силни. Ако много се безпокоиш и тревожиш, очите ти ще отслабнат. Защо ще се тревожиш, че снаха ти не се отнасяла добре със сина ти, или че слугата не се отнасял добре с него? Остави това настрана. Защо ще се безпокоиш, че слугата не влиза в положението на господаря си, или че господарят се отнася зле със слугата си? Ти можеш да помогнеш и на двамата, без да се тревожиш. – Как да не влизам в положението на слугата и на господаря? Слугата работи вече десет години на господаря си, срещу което е получавал само храна и дрехи. И слугата казва: „Толкова време работя на господаря си, без да получа нещо от него. Той трябва да ми плати“.

Съвременните хора са недоволни, както слугата от господаря си. Оплакваш се: „От мене има по-големи грешници, но те не страдат. Защо аз страдам толкова много?“ – Много просто, не си светия, не си гений; обикновен човек си, ще страдаш. Имаш слуги, не знаеш как да се отнасяш с тях; не можеш да уредиш отношенията си с хората. Представи си, че тези слуги са твои синове, без да подозираш това. Ти ги считаш чужди хора, а те са твои синове. Щом почувстваш, че са твои близки, сърцето ти ще се обърне към тях. Ще ги приемеш като баща, ще ги прегърнеш. Като разберат, че са синове и баща, отношенията им ще бъдат съвсем други. Ще има вече ядене и пиене и заедно ще ходят на нивата. Слугите няма да наричат вече баща си изедник, но ще казват: „Добър е нашият баща“. Точно такава е и вашето отношение към Бога. Вие сте забравили Бога, и Той ви е забравил. Какво разбирам под думите „Бог ви е забравил“? Вие така сте се изцапали в греха, че Бог не може да ви познае. Грехът не може да се скрие. Той е нещо пропуснато. Има нещо, от което Бог се гневи. Това е нашият грях. Бог никога не се заема да чисти греховете на хората. Ще изпрати друг да ги очисти, но не и Той сам. Хиляди и милиони същества могат да ви очистят от греха, но задачата на Бога е друга. Обаче, ако искате по физичен начин да ви очистят, това никога няма да стане. Представете си, че сте на мястото на слуги – оцапани сте и се молите да дойде някой да ви изчисти. Какво трябва да направите? Вземете сапун и вода и сами се изчистете. Тогава, като ви срещне Бог, веднага ще ви познае. Докато сте в греха, Бог няма да ви познае. Като казвам това, аз говоря по човешки. Бог ви познава при всички положения, но като свършен, Той няма да ви каже, че сте оцапани, нито мисли за вашето оцапване, но ще се държи далеч от вас, като че ли не ви познава. И като се измиете, умът и сърцето ви станат чисти, има условия Бог да прояви добротата си към вас. Този е начинът да прояви Бог отношението си към вас. Това значи да познаем Бога и Той да ни познае. Ако придобиете това изкуство – да познавате Бога, няма по-

велико нещо от това. То е най-великото изкуство на земята. Когато дойдете до истинското познаване на Бога, само тогава ще бъдете разумни. Трябва всеки ден да Го познавате, все повече и повече, да чувствате, че и Той ви познава. Само така ще бъдете весели. Който познава Бога, той почти е решил задачата си на земята. И той ще има мъчности, но лесно ще се справи с тях.

И тъй, познаването на Бога е задача на християнството. – „Ние не се нуждаем от знание.“ – Не, нужно ви е знание, но не като сегашното. Знанието, което имате сега, е детинско. Аз имам предвид истинското, същественото знание, което осмисля живота. Аз още не мога да изнеса това знание, защото не сте готови. То е светлина, която разкрива всичко. Как ще внесе голяма светлина между хора, които не са добре облечени? За тях е нужна слаба, мъжделива светлина, за не се виждат как са облечени. Един ден ще блесне ярка светлина. – Кога? – Когато всички бъдат добре облечени. На кои хора ще сложиш добре стотвено ядене? – На гладните. Като ядат, те ще преценят това, което си им предложил. Ако същото ядене се сложи пред сити хора, те няма да го оценят.

Срещаш един човек, който отива на нивата си да оре и сее. Впрегнал два вола, сложил в колата си няколко крини жито и върви напред. Казваш му: „Приятелю, върни се назад. По-добре иди да проповядваш, отколкото да отиваш на нивата си, да ореш и сееш“. Не, остави човека да свърши работата, която е започнал. Ако всички хора проповядват, кой ще оре и сее? Онзи, който разорал и посял нивата си, той ще ожъне и овършее житото; той ще го прибере в хамбара и ще го смели на воденицата. Като свърши всичката работа, ще си почине. Тогава иди в дома му, да те нагости с пресен хляб. Той е щедър човек. Ще ядете и ще се разговаряте. Ето защо, като срещнеш човек, който отива на нивата да оре, кажи му: „Добра работа вършиш“. Според мене, който оре и сее и който отива да учи, вършат една и съща работа. И онзи, който се моли, върши същата работа. Следователно да ореш и сееш, да се учиш и да се молиш, това са все важни работи. На онзи, който отива да се учи, не казвай, че може и без знание. – Не може без знание. Ако не учиш, ще страдаш. – „Може без оране и сеене.“ – Не може. Ако не ореш и сееш, ще гладуваш. Бог не обича бездействието. Когато човек само съзерцава, без да се мръдне от мястото си, той най-после заспива. Индусите съзерцават, без да се мърдат. С часове седят на едно място, концентрират мисълта си в една посока, докато заспят. Като заспиш, ти не можеш да имаш никакви постижения. Казвам, че светът е оказал влияние върху тебе и ти заспиваш. Умът ти трябва да бъде силен, да не се поддава на чужди влияния. Дали четеш, пишеш, или се молиш, ще бъдеш буден. Щом заспиш, ти си под влияние на задушливите газове на дявола. – „Само една секунда задряха.“ – Дали си

спал два часа или си задрямал само за една секунда, то е все едно. Разликата е в степента. В една секунда ти можеш да изгубиш най-ценното в своя живот. Когато си дремал една секунда, светлината е извървяла хиляди километри път. Знаете ли какво разстояние е това? За колко време ще извървиш този път? Ако Бог се движи с тази бързина как ще Го стигнеш? Една секунда си дремал, но не можеш да набавиш изгубеното и в продължение на 4–5 години. – „Защо задряхах?“ – Мисълта ти не е будна. Мисълта на светията и на разумния човек е всякога будна. – Мисълта на глупавия е слаба и разсеяна. Когато глупавият се моли, молитвата му не се издига по-високо от него. Тя се върти около главата му. Като се съберат молитвите на глупавите хора на едно място, те причиняват циклоните на земята. Това е моя теория.

Главната мисъл, която искам да оставя в умовете ви, е да си създадете правилни отношения към Бога. Под „Бог“ разбирам Всесилния, Всемъдрия, Всеблагия. На Него всякога може да се разчита. Ако вие намерите друга дума, която да изразява мощното, благото, мъдрото в света, заместете с нея думата Бог. Като създадете правилно отношение към Бога, ще си създадете правилно отношения към своя ближен, а най-после – и към себе си. И Христос говори за любов към ближния. В притчата за милостивия самарянин, Той казва кой е ваш ближен. Самарянинът е ангел, слязъл на земята да помага на хората. На кого се помага? – На слабия. Който помага на слабия, той е негов ближен. На ангела, който ти помага, ще отговаряш с любов. По-слабият от тебе не може да ти помага. – Какво отношение има между двама слаби? – Ако са еднакво слаби, те се неутрализират взаимно. Обаче, ако единият е по-силен от другия, той заема мястото на негов ближен и почва да му помага. Между тях се създават вече отношения. Ближни са само ония, които изпълняват Божията воля и си помагат. Който не оценява любовта на своя ближен, той престъпва Божия закон. Казано е: „Познай себе си!“ Това е закон, според който всеки трябва да се познае, да знае дали е от тези, които очакват чужда помощ, или от онези, които помагат. Ако си от тези, които помагат, как ще разрешиш въпросите на живота? Как ще се справиш с противоречията? Кога идат противоречията в живота? – Когато си попаднал в ръцете на крадци и разбойници, от които не можеш да се освободиш. Ще викаш за помощ, докато дойде милостивият самарянин. И като ранен от разбойниците, и като самарянин, ти еднакво трябва да благодариш. Ако се оплакваш, че все ти трябва да помагаш, ще изпаднеш в противоречие. Аз не засягам вашия личен живот. Какво сте научили, това не ме интересува. Каквото и да сте научили, то е предисловие на това, което ще трябва да учите. Сегашното знание е основа на бъдещето. Младостта е предисловие на зрялата възраст; а зрялата възраст е предисловие на старостта. Старият се примирил с живота, той е зрял

плод. Не че той няма какво да работи, но има съзнание за това, което работи. Като се пренесе в другия свят, старият е момък на 21 година. Той е вода, превърната на пара, и може да върши всякаква работа. Старият е вода в покой. Дадеш ли наклон, тя става подвижна. Така и старият се подмладява. – „Остаряхме вече!“ – Вие сте вода в покой, в равновесие. – „Как ще се подмладим?“ – Като ви се даде наклон или като се изпарите. – „Що е изпаряването?“ – Заминавате за другия свят. Следователно и в единия, и в другия случай вие ще се подмладите. Течащата вода, както и парите, са енергични.

Преди известно време дойде при мене един момък и ми разказа нещо от живота си: „Боледувах от инфлуенца, имах силна кашлица и температура. Една нощ сънувах, че някой иска да ме бие и ме натиска. Като се борих с него, аз го набих и го изхвърлих вън. Сутринта разказах съня на майка си. Тя ми каза: „Синко, това е била болестта, която те напуснала“. Наскоро пак заболях. Сънувах, че един циганин влезе в стаята ми и се нахвърли върху мене. Аз се борих с него и успях да го набия. Още през съня си казах: „Болестта ми скоро ще мине“. И наистина, от този ден почнах да оздравявам“. Казвам: Всичко е във вярата. Младият момък повярвал в тълкуването и, наистина, оздравял. Може да се тълкуват нещата. Ако вярваш в тълкуването, ще имаш резултат; ако не вярваш, няма да имаш резултат.

Питате: „Защо съществуват противоречията в живота?“ – Те съществуват не само сега, и след 20 години пак ще съществуват, но в друга форма. След други 20 години пак ще съществуват, но видоизменени. Каквито и да са противоречията ви, едно се иска от вас: отношение към Бога, отношение към вашите ближни и отношение към себе си. Това са три важни, мощни фактора, чрез които ще поставите здрава основа на живота си. Чрез тях ще познаете Христовото учение и ще имате такива резултати, каквито не сте имали досега.

Сега правите големи усилия, но те са подобни на усилията на онзи човек, който се мъчи да вдигне камък, тежък сто килограма. Умният човек ще употреби знанието си: Ще вземе един лост, ще го подпре под камъка и с малки усилия ще го вдигне. В духовния живот има големи мъчности, които могат да се вдигнат със знание. И Христос мина през големи мъчности, но като издържа изпита си, възкръсна. Христос имаше отношение към Бога, към ближния си и към себе си. Неговите ближни, ангелите, можеха да Му помогнат, но Той каза: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи. Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Отца си“. Вие, като не знаете защо сте дошли, казвате: „Трябва да си поживея малко“. – Ако имаш отношение към Бога, към ближния си

и към себе си, ти ще живееш разумно. – „Искам да ме обичат хората.“ – За да те обичат хората, трябва да си направил нещо, което заслужава тяхната обич. Аз, например, обичам Писанието за Неговото съдържание. Хиляди години е писана тази книга и аз се интересувам от съдържанието ѝ. Така се интересувам и от хубавата дреха, от хубавите обувки – материалът им ме интересува. Всичко, което ме интересува, е разумно. Само разумните неща могат да ни интересуват. Вие мислите, че сте разумни. – Ако е така, защо се оплаквате от мъчнотиите? При това мислите, че не сте като всички обикновени хора. Но аз казвам: Не сте още светии. Не сте още ангели. Най-после, не сте и като Бога. Това са степени, към които трябва да се стремите. Някой мисли, че е много добър. Ако дойде един ангел и види лицето ти, ще познае, че нямаш още израза и красотата на добрия човек. Някой седи на стола, движи се, криви устата си, няма търпение. Аз му говоря, а той си мисли: „Три дни не съм ял! Пет пари нямам в джоба си“. Той иска да разбере неговите нужди. Всъщност, той сам трябваше да си каже положението, да не чака аз да го питам.

Казвам: На земята може да бъдеш гладен, но на небето не се позволява на ученика да влиза гладен в клас. На земята можеш да бъдеш с нечисти крака, но на небето не се позволява на ученика да влиза с нечисти крака в клас. – Защо? – Ако ученикът е гладен, бос, необлечен, не може да му се говори за Господа. Ще кажете, че като му се дадат хиляда лева, той ще задоволи нуждите си и ще може да слуша какво му се говори. – Не е така. Ако с хиляда лева можеш да спечелиш вниманието му, ти се лъжеш. Ученикът влиза в класа сит, добре облечен и обут и ще слуша с внимание всичко, каквото му се говори. Той не мисли вече за глада, за пари. Той има всичко на разположение. Достатъчно е да бръкне в джоба си и да намери, колкото пари му трябват. Ако ме разберете буквално, може да бръкнете в джоба си и нищо да не намерите. Тогава ще се разочаровате. Казвам: Няма човек, който да е изпълнил волята Божия и да не е благословен. Аз не зная такъв случай.

Мнозина се стремят към големи знания. Като съм преглеждал всички записи, анали, които съществуват от паметивека, в своите и чужди опитности, не съм намерил човек, който като изпълнил отношенията си към Бога, към ближния си и към себе си, да е бил в нужда или да не е успял в нещо. Животът на такъв човек е текъл добре. Той е бил образец, фар на човечеството, както в миналото, така и сега. Ако и вие искате да служите за фар на човечеството, приложете тези три отношения в живота си. Може ли малките гъсенички, каквито са повечето от хората, да бъдат фарове? Ако не сте фарове, не можете да изиграете тази роля. Една сестра си купила копринен плат, но я излъгали. – Как се познава коприненият плат? – Като се намокрят нишките, не се късат. Ако платът не е копринен,

при намокряне нишките се късат. Ако вашите чувства и мисли са направени от хубава коприна, те не се късат; ако не са направени от чиста коприна, те лесно се късат. Следователно всяко нещо, което не се къса при никакви условия, е от коприна. Всяко нещо, което лесно се къса, не е от коприна. Ако един ангел влезе в манифактурен магазин, няма веднага да вземе плат, но ще го подложи на щателно преглеждане: ще види, дали платът е чиста вълна, коприна или памук. И след като се увери в качеството на плата, тогава ще го вземе. Той не купува нищо на доверие. Търговецът ти предлага стоката си и казва: „Вярвай, че ти давам хубав плат“. – На тебе вярвам, но на дявола не вярвам. Платът принадлежи на дявола. Тези платове са работени в няколко фабрики. Ти ги купуваш наготово, без да знаеш качеството им. Въпреки това, ти ги предлагаш на клиентите си, като първокачествени. Някои платове са наядени от молци. Помнете: Има стари идеи, които са наядени от молци. Те трябва да се изтърсят, да се прегледат и да се оставят известно време на слънце. Следователно всеки, който влиза в Божествената школа, трябва да си направи нови дрехи, обувки, шапка и така да се яви. Там не приемат ученици с дрехи, наядени от молци. – „Беден съм, нямам възможност да си купя.“ – Не си беден. Бедният не може да посещава Божественото училище. Божественият живот изисква абсолютна чистота. Казват за някого, че е беден, че е гол и бос. В преносен смисъл това означава човек без знание. Който е добре облечен и обут, той е учен човек, с много знания. Ученикът не трябва да оставя петна на дрехите си. Щом допусна петна отвън, той ще има петна и в чувствата, и в мислите си. Някой казва: „Не ме гледай отвън, отвътре ме гледай, вътре нямам нито едно петно“. Погледна го отвън, погледна го и отвътре и казвам: Какъвто си отвън, такъв и и отвътре. Аз говоря безлично.

Помнете: Бог иска от всички да имате към Него свършени отношения, каквито Той има към вас. Казано е в Писанието: „Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш небесни“. Това да бъде непреривен стремеж у вас! – „Хиляди години са нужни за това.“ – Не се смущавайте. Колкото години да работите, важно е да вървите напред. Каже ли ти някой, че си постигнал много неща, отговори: „Много върхове достигнах, но още много ми предстои да постигам“. Пътят на възлизането е непреривен. Ще се спра върху възкресението. Питате, дали сте възкръснали. Повечето от вас още не сте възкръснали. – Защо? – Не сте били на кръста; не сте били извеждани пред първосвещениците Ана и Кайафа; не сте били съдени от Пилата. Някои от вас не са предадени от Юда. Някои още не сте минали през интриги, за да ви хванат, както хванаха Христа в Гетсиманската градина. Мнозина вече са пред разпятието, след което ще ги сложат в гроба и на третия ден ще възкръснат.

Да остане в ума ви следната основна мисъл: Да имате правилно отношение към Бога. В това е силата на човека. Той може да минава през обезсърчения и противоречия, но правилното отношение към Бога ще му помогне да се справи с всички мъчности. Християнството е велика наука, която дава методи за разрешаване на всички задачи в живота. Ето защо, християнинът трябва да бъде смел и решителен. Ако не може да реши задачите си по един начин, ще се опита по втори, трети начин, докато ги реши. Каквито препятствия срещне на пътя си, той трябва да ги преодолее. И стена да срещне, да я премине. Ако срещне на пътя си река без мост, и нея да премине. Как ще я премине? – И за това има лесен начин. Като се намерите пред една дълбока река и не знаете да плавате, отсечете няколко дебели клона, преплетете ги и като по лодка ще преплавате реката, ще минете на другия бряг. – „Имаме ли право да сечем клоните?“ – Ако вашата работа е важна, отсичането на клоните се позволява. Като преминете реката, оставете клоните на брега, други да се ползват от тях. Вашият подвиг ще се отрази добре и върху дърветата, чиито клони сте отсекли. Който не разбира отношенията между живите същества, казва: „Как е възможно да жертваш едно същество за друго?“ – Има случаи в живота, когато жертвата е оправдана. Който доброволно се жертва, той се повдига и расте.

И тъй, от всички се иска любов към Бога, любов към ближния и любов към себе си.

Утринно Слово от Учителя, държано на
1 февруари 1931 г., София, Изгрев.

1931_02_04 Светлият образ

Издание 1940г., София

КНИГА: Просветено съзнание, ООК Год.Х, Том 2

СВЕТЛИЯТ ОБРАЗ

Размишление.

Чете се темата: „Произход на човешкия мозък“.

Тема за следния път: „Разлика между доброто и злото“.

Какво се разбира под думата „принцип или начало“? Казваме, за пример, че Бог е начало. Обаче Бог има ли начало? Често говорим за начало и край на нещата. Можем ли да отделяме началото от края или края от началото? Началото и краят са неразривно свързани както главата, трупът и краищата на човека. Въпреки това човешкото тяло делят на три главни части: глава, труп и краища. Всъщност може ли главата да се отдели от тялото? Когато отделяме една част от друга ние имаме пред вид лесното изучаване на даден предмет или на дадено тяло. Следователно, в процеса на изучаване на нещата, човек прилага главно два метода: индуктивен и дедуктивен. Някой път човек излиза от необикновените процеси и върви към обикновените, а някой път - обратно: той излиза от обикновените процеси към необикновените. По-добре е човек да започне от обикновените процеси и постепенно да върви към необикновените, отколкото обратно. Дали ще се учи да чете, да пише, да смята, да говори, човек трябва да започне от елементарните или прости процеси и да върви към сложните и необикновени. Като изучава нещата човек трябва да знае къде да ги поставя. Всяко нещо има специфично предназначение, когато е поставено на местото си. Не поставяте ли нещата на местата им те губят своето предназначение. За пример, като кажете две очи, две уши, две ръце, два крака, вие знаете точно местата им и тяхното предназначение. Не ги ли поставите на местата им, те губят своето предназначение.

Като се намери в големи затруднения и не може да реши задачите си, човек казва: дотегна ми земния живот, искам да отида горе, на небето, да си почина малко. Къде е небето? Човешкото небе е над главата му. Главата е свързана с центъра на слънцето. Щом е така, човек никога не мисли за центъра на земята. Когато и да срещнете всеки се стреми нагоре, към центъра на слънцето. Мнозина отричат съществуването на небето, но постоянно гледат нагоре. Те съзнават, че има нещо горе, но небе ли е, рай ли е не знаят. Ние казваме, че небето е място или посока, към която се отправя човешката мисъл. Като не могат да намерят небето, хората отправят погледа си към слънцето. Те знаят на всяко време къде се намира

слънцето и съзнателно отправят погледа си към съответната посока. Като чуят да се говори за изгряването на слънцето, те отправят погледа си към изток; като чуят да се говори за пладне, те повдигат очите си нагоре, към най-високата точка на слънцето; чуят ли думата вечер, те поглеждат към запад, дето слънцето залязва.

Като ученици от вас се иска вътрешно, конкретно разбиране на нещата. Дойдете ли до мисълта си, тя трябва да бъде концентрирана, да няма нищо разхвърляно в нея. Най-малката разхвърляност води към безпорядък в живота. Под думите „порядък и безпорядък" ние не разбираме човешкия и обикновен порядък и безпорядък, но Божествения. От Божествено гледище човешкият порядък минава за безпорядък. И обратно: човешкият безпорядък е Божествен порядък. Как разбира човек кога се намира в порядъка или в безпорядъка на живота? Когато животът на човека се подобри, когато придобие вътрешен мир и спокойствие, човек е влязъл в Божествения порядък на нещата. Правата мисъл определя порядъка в живота. Идете в дома на човек, който мисли право, да видите какъв ред и порядък има в живота му. Той разбира нещата и във физическия, и в духовния свят и правилно ги съпоставя. Ако разглежда живота само от физическата му страна човек разбира само външните прояви на хората. Обаче, ако го разглежда и от духовната му страна, той познава и вътрешните прояви на хората. В този смисъл ние казваме: човек познава външната страна на живота; ангелът познава вътрешната страна на живота. Искате ли да разбирате живота външно и вътрешно, съединете в себе си човека и ангела да имате пълно знание. Това не се постига лесно. Това е задача на задачите, но тази задача е постижима. Понеже сегашният човек не е дошъл още до истинското знание ние виждаме, че ако е повече духовен, отколкото светски, той е опитен в духовния живот, а неопитен в материалния. Ако някой човек е повече светски, той е опитен на физическия свят. Накарайте духовния човек да стане търговец да видите какво ще излезе от неговата търговия. Всяко нещо дава добри резултати ако се постави на мястото си.

Една от главните задачи на живота се свежда към освобождаване на човека от обикновените мисли, които пълнят главата му и го спъват. Когато мислите за даден човек, че е добър или лош, това е обикновена мисъл. По естество човек е създаден добър. Той е ценност, която не е още обработена. Ще дойде ден, когато той ще се обработи и ще се прояви такъв, какъвто Бог го е създал. Какъв е днес това са. временни прояви. Ще каже някой, че се е отворил в живота. Ако, като е грешил, човек е написал нещо ценно върху книгата на своя живот, той е придобил нещо, което повдига цената му. Ако е грешил и цапал книгата си, без да може сам да чете от нея, той трябва да съжалява за погрешките си и да се стреми да ги изправи. В този

смисъл ние казваме: ценна е онази книга, върху която е написано или напечатано нещо, от което може да се ползва както самият човек, така и неговите ближни. Докато книгата е бяла, ненаписана или непечатана, цената ѝ е малка. Вие знаете колко е ценен ръкописът на някой философ, учен, мъдрец или светия. Който намери такъв ръкопис веднага започва да го чете. Не е достатъчно само книгата да е написана или напечатана, но в написаното или напечатаното трябва да има такива идеи, които да повдигат духа на човека, да му дават импулс да расте и да се развива. В идеите, които човек прокарва, трябва да има известно съотношение, известна връзка.

Като ученици вие трябва да разбирате правилното отношение между мислите, чувствата и постъпките. Те представляват музикални тонове, които трябва да се прилагат правилно. Не е достатъчно да напишете ключа сол и да наредите на петолинието красиво написани ноти. Важно е да има хармония между тоновете, а същевременно да ги изпълнявате правилно. За тази цел вие се нуждаете от камертон, с който да проверявате чистотата на тоновете. Но и камертонът понякога лъже човека. Защо? Защото е направен от метал, а всички метали се променят от

външните условия. Те се разширяват от топлината и се свиват от студа. Същото става и с гласните струни на певеца, както и със струните на цигулката и на всички струнни инструменти. Струните на цигулката, за пример, се свиват и разпуцат не само под влиянието на външните промени, но и под влиянието на психическото състояние на цигуларя. От психическото състояние на цигуларя зависи ще излезе ли концертът му добре или нищо няма да излезе. Още като пипне цигулката си той знае какъв ще бъде резултатът. Това показва, че в човека има едно вярно чувство, което никога не лъже.

Какво представя това чувство? То е вътрешното чувство в човека, което наричаме интуиция или Божествено чувство. Чрез него човек проверява нещата. Следователно, цигуларят познава интуитивно ще има ли успех в работата си или няма да има. Достатъчно е да се докосне до струните на цигулката си за да знае какъв ще бъде успехът му. От всяка струна се излива известно течение и, ако цигуларят е чувствителен, може да познае хармонични ли са. теченията на четирите струни или не са. Ако са хармонични, той ще има успех; ако не са. хармонични, успехът му е проблематичен, т.е. зависи от изкуството на цигуларя сам да ги хармонизира. Същото се отнася и до вас. Човек е инструмент, който може да бъде в хармония със силите си, а може да бъде и в дисхармония. От човека зависи къде и как да се пипне за да запази или наруши хармонията в себе си.

Като става сутрин от сън човек трябва да знае кой пръст на ръката си да хване, как и къде да се почеше, за да вървят работите му добре. Знанието или незнанието на тия неща показва, че човек трябва да изпадне в суеверие. Той трябва да се отнася съзнателно към силите на своя организъм за да може да ги хармонизира. Казвате: ако бихме знаели как да се справяме със силите си, щяхме да ги използваме разумно. Вие щяхте да ги използвате толкова, колкото бедният използва бъдещото си богатство. Докато е беден човек казва: ако забогатяя, ще помагам на сиромаси, ще направя църква, училище и т.н. Като забогатее всичко забравя: и сиромаси, и църква, и училище. Ако насила не го заставят да направи нещо, той сам изяжда парите си. Защо бедният човек е толкова щедър, а богатият - такъв голям скъперник? Защото бедният е щедър само на обещания. Като забогатее и неговата щедрост изчезва. Богатият мисли повече за себе си, затова не му се дава от богатството. За да се реши да даде нещо от себе си, той трябва да се намери пред голямо нещастие: някаква болест или смърт на някой от близките му.

Като изучавате човека виждате, че и бедният, и богатият отлагат да изпълнят обещанията си. Слушате някой да казва: аз съм готов да служа на Бога, но млад съм още. След като си поживея малко, тогава ще се предам на служене на Бога. Това е интересен факт за психологическо изучаване. Кое дава повод на човека да мисли, че в бъдеще ще има условия да направи това, което днес не иска да направи? Отлагането на нещата показва, че човек е склонен да се поддава на влиянието на своите деди и прадеди. И те са имали добри и правилни разбирания, и те са имали добри желания, но не са ги изпълнили. И са отлагали изпълнението на добрите си желания за благоприятни времена. Благоприятните условия са дошли, но те изгубили своите вътрешни благоприятни условия, вследствие на което не постигнали желанията си.

Съвременните хора се поддават на привличане течения от миналото, поради което губят добрите условия. Те не подозират, че с това сами се ограничават. Дето има привличане, там има и ограничаване. Когато момъкът се привлича от някоя мома, той се ограничава. Същото се отнася и до момата. Хората наричат привличането любов, обич, но всъщност това не е истинска любов. Като яде човек пак се поддава на същия закон на привличането. Исква или не исква нещо го привлича и той започва да яде. Не е въпрос човек да се противопоставя на този закон. Напротив, той трябва да го спазва и да яде точно на времето, когато законът действа. Яде ли преждевременно или закъснее, резултатите не са добри. Човек трябва да яде точно на време, не в определен час, но когато силите в неговия организъм се проявяват, т.е. когато усеща вътрешен глад.

Някои хора ядат много, но без време, вследствие на което нямат резултати. Други ядат малко и на време, когато организмът е разположен, затова имат добри резултати. За такива хора казват, че ядат малко, но яденето им се хваща. Днес малко хора ядат на време и съзнателно. Каква е първата мисъл, която дохожда в ума ви при първата хапка? Каква е мисълта ви, с която завършвате яденето си? Повечето хора взимат вилницата или лъжицата си, без да следят, каква е първата мисъл, която влиза в ума им. Като свършат яденето си, те оставят лъжицата и вилницата си настрана, сгъват кърпата за ядене и стават. Каква е последната им мисъл при завършване на яденето, не се интересуват.

Сега, като говоря за закона на привличането, имам предвид живите същества. Всички живи същества - растения, животни и хора, се намират под влиянието на този закон. Дето има привличане, там има любов, там има и обич. Ако обича да яде, да учи, да услужва на хората, човек върши това от обич. Мнозина се запитват: кое е по-добро – да обичаш или да те обичат? На този въпрос вие сами ще си отговорите. Затова пишете върху темата: „Кое е по-добро за човека - да обича или да го обичат?“. Като пишете тази тема не се спирайте върху това кой какво казал по въпроса, но ползвайте се от своите опитности. Ще кажете, че като обича човек трепти. Добре е да трепти. Като трепти, той издава тон. Когато струната трепти и тя издава тон. Ако не трепти, никакъв тон не издава. Човек живее, докато трепти. Той вижда, че светът е красив и се радва на всичко, което го обикаля. Престане ли да трепти, човек престава и да живее. Той яде, движи се, но няма живот в себе си - животът му се е обезсмислил. Какво е станало с този човек? Системата, в която се движил, претърпяла никаква катастрофа. Кой не е изпитвал красиви трепети в живота си? И кой не е изгубвал смисъла на живота си, когато е престава да трепти? Страшно е, когато любовта напусне човека! Страшно е, когато човек сгреша по отношение на любовта.

Като говоря за закона на привличането имам предвид човешкия живот. Срещате един учен, сериозен човек, който респектира окръжаващите, но виждате, че и той се привлякъл от една система, върти се около нея. И той се чуди, какво става с него, но и момата се чуди. Тя си казва: как е възможно този учен човек да има разположение към мене, а към окръжаващите да е толкова строг? Момата, която привлича учения към себе си, не е сама. Тя е колективно същество. Зад нея седят десетки, стотици и хиляди съзнания, които действат в унисон и привличат учения. Не само зад момата, но зад всеки човек седят много съзнания, които съставят една система. Има ли нещо престъпно в това, че някой човек се е привлякъл от една система? Престъпленията се крият в неестествените

желания на човека, а не в привличането му от една или от друга система.

Мнозина казват, че първото престъпление, което е свързано с грехопадението, е направено от първите хора. Някои приписват причината за грехопадението на Ева, други - на Адама, трети - на змията. Според мене, причината за грехопадението се криеше в Адама. Преди да беше се явила Ева, Адам ходеше из райската градина, разглеждаше дърветата и често се спираше пред забраненото дърво. Той искаше да знае какви сили се крият в това дърво и защо е забранено да се ядат неговите плодове. Ева и змията дойдоха като изкушение на Адама да задоволят любопитството му. Змията изкуси Ева, а тя - Адама. Змията представлява ума на тъмнината, който крие в себе си голяма сила на привличане. Като се уви около забраненото дърво, змията придоби светлина и започна да говори на Ева, че дървото за познаване на доброто и злостъдържа знания и сили, които могат да направят човека силен, подобен на Бога. Това търсеше Ева. Тя се изкуси, яде от плода на забраненото дърво, а след това даде от него и на Адама. И двамата попаднаха под закона на привличането и сгрешиха.

Като ученици вие трябва да се пазите от закона на привличането. В този закон няма свобода. Това е страшното в привличането. Има смисъл да се привлече човек от нещо, но ако запази свободата си. Не може ли да запази свободата си, той се ограничава. Искате ли да бъдете свободен, човек трябва да живее в закона на любовта. Само Божията Любов дава свобода на човека. Всички хора искат да бъдат свободни, въпреки това те се намират под влиянието на родители, на приятели, на учители, на близките си. Вървите с някой свой приятел и взимате лявата му страна. Вървите с друг приятел, заставате от дясната му страна. Защо става така? Първият приятел ви привлича с лявата си страна, а вторият - с дясната. Отивате на гости и домакинят ви кани да седнете от дясната му страна. Защо ви кани да седнете отдясно на него, а не отляво, това не е произволно. Съзнателно или несъзнателно, хората се поддават на влиянието на известни сили. В Писанието е казано, че в съдния ден Бог ще постави едни хора от дясната си страна, а други – отляво. С други думи казано: Бог ще раздели хората на две категории: едни от тях ще отидат в рая, надясно, а други в ада - наляво.

Следователно, ако момата тури момъка от лявата си страна, тя иска да каже, че любовта му излиза от ада. Ако го постави на дясната си страна, любовта му иде от рая. Ако хванете лявата ръка на човека вие го свалите в ада; ако хванете дясната му ръка, вие го повдигате, завеждате го в рая. Ако в един дом мъжът хваща жена си за лявата ръка, ще я заведе в ада; ако тя го хване за дясната ръка, ще го заведе в рая. Какъв ще бъде резултатът, ако жената тегли към рая, а мъжът - към ада? В този дом ще има спор,

недоразумения, разногласия и др. Някъде мъжът води жената в ада, а някъде жената води мъжа в ада. За да има любов, мир и хармония в домовете и мъжете, и жените трябва да се стремят към рая.

Сега, като говоря за мъжа и за жената, аз имам пред вид техните прояви на земята. Мъж и жена съществуват на земята. На небето има само души. Там жената се нарича дева. Значи, жената е на земята, а девата - на небето; мъжът е на земята, а ангелът - на небето. Докато е на земята, човек може да бъде във формата на мъж или на жена. Отиде ли на небето, там живее като душа. Като слезе на земята, човек пак приема форма на мъж или на жена. Обаче, отиде ли на небето със същото съзнание, няма да го приемат. Душата е Божествена идея. Като се облякла в плът и слязла на земята душата, която била израз на Божествена идея, се изопачила и се представила като мъж или жена.

В този смисъл, понятието мъж или жена не е нищо друго освен изопачено понятие на Божествената идея „душа“. Като забравил своя Божествен произход като душа, човек се изявил като мъж или жена, вследствие на което изгубил правилното разбиране за живота. Слушате някой да казва: аз мъж ли съм в този дом? Какво разбира той под понятието „мъж“? Той иска да каже: господар ли съм аз в този дом или не съм? Той иска да се чува само неговият глас и да се слуша думата му. Той иска да заповядва на жена си да го признае за господар. Кой може да заповядва на любовта? Любовта ражда живота. От любовта излиза вечният огън. Кой може да заповядва на това, от което произлиза огън, който изгаря всичко? Няма сила в света, която може да ограничи любовта. Няма сила в света, която може да си играе с любовта.

Казано е в Писанието: „Бог е Любов“. Също така е казано: „Бог е огън всепояждащ“. Значи, любовта е огън всепояждащ. Който се опитал да я обсеби, ограничи или да се подиграе с нея, той е разбрал силата ѝ. Който не е опитал силата на любовта мисли, че може да постъпва с нея както разбира. Обаче опита ли силата ѝ той вижда, че няма по-велика, по-мощна сила от любовта. Външно тя изглежда слаба, малка, немощна, но докоснеш ли се до нея, тя върши такива чудеса, каквито никой учен или философ не може да направи. Любовта е в сила да преобрази света. Любовта има две страни: разгледана от една страна, тя е толкова малка, че и с микроскоп не можете да я видите; разгледана от друга страна, тя е толкова велика, че обхваща силите и възможностите на целия свят. Искате ли да представите любовта графически, ще я представите във вид на две величини: безкрайно малка и безкрайно голяма.

Когато говорят за любовта, хората разбират обикновените човешки

чувства. От това гледище някои казват, че момата или момъкът припаднали от любов. Започне ли човек да припада от любов, причината с двояка: или преждевременно е влязъл в огъня на любовта, който изгорил всичките му връзки; или е попаднал в някакъв човешки огън, който изгаря и руши. Който не разбира любовта попада само в едното ѝ лице. Той вижда тъмната, страшната страна на любовта. Който разбира любовта, той вижда светлата ѝ страна. Той познава Бога и се свързва с Него. Няма по-красиво и по-светло лице от лицето на Бога. Няма по-красиво и по-светло лице в света от лицето на любовта. Привилегия е за човека да види лицето на любовта. Стремехът на човека, който излязъл от рая, както и на всички култури досега, се заключава в това да видят лицето на любовта, да познаят Бога. Това е стремеж не само на човека, но на всички живи същества по лицето на земята. Не само земните същества искат да видят лицето на любовта, но и всички останали същества, които живеят по различните планети и светове във Всемира. Който е видял само за момент светлото лице на Бога, той може да понася страданията и мъчнотиите си с радост. Той има цел в живота си и знае защо живее. И в ада да слезе, той е готов да носи всичко с радост. Достатъчно е човек да помисли за светлото лице на любовта, за да разгони всички мрачни мисли в ума си, да разсее всички облаци в съзнанието си. И тъй, като ученици вие трябва да имате ясна представа за лицето на любовта - за Бога. Търсете Бога като любов. Търсете светлото лице на Бога и никога не се отказвайте от Него. Каквото да правят с вас, на каквито мъчнотии и изпитания да ви подлагат за Неговото име, не се отказвайте. Бъдете готови да понасяте страданията като мъченици. Единственият, за Когото можете да се жертвате във всички случаи на живота си, е Бог. Дръжте идеята за Бога, за любовта в ума си като свещена, основна идея и не се страхувайте от нищо.

Всички хора, млади и стари, богати и бедни, учени и прости, търсят лицето на любовта. Докато човек е млад, едва слязъл от небето, той носи в себе си светлия образ на любовта. Тази е причината, поради която младият се усеща силен, готов за работа, любвеобилен. Той казва: обичам света, обичам хората, имам криле, готов съм да прелетя целия свят. Изгуби ли спомена за светлия образ на любовта, човек започва постепенно да остарява. Той губи силите си, губи здравето си и започва да мисли за онзи свят. Казват, че старият човек мисли само за смъртта. Не, старият мисли само за светлия образ на любовта. Той казва: едно време, когато бях млад, срещнах една мома, която ме погледна така, че и до днес не мога да я забравя. Този светъл образ търся аз. Като не разбират смисъла на живота хората наричат безумие търсенето на любовта. Според мене, най-великият момент за човешката душа е виждането на Бога. Зърне ли лицето Му, ако е стар той става млад; ако е болен, оздравява; ако е умрял, възкръсва. Не струва ли след всичко това, през целия си живот човек да търси любовта,

да се стреми към нея?

Сега казвам на всички хора, на млади и на стари, да търсят светлия образ на любовта. Старите ще кажат, че това не се отнася до тях, че е грях и срам стар човек да се занимава с любовта. Да се мисли така това е заблуждение, това е криво разбиране на живота и на любовта. Човек живее, докато люби и докато мисли за любовта. Престане ли да люби и да мисли за любовта, той умира. Живот без любов е смърт; живот без любов е робство, ограничение; живот без любов е нощ. Стремете се към любовта за да възкръснете, да се освободите и да прогледате.

Като ученици вие трябва да бъдете вътрешно свободни, да разбирате любовта. От правилното разбиране на любовта зависи вашето бъдеще. Страданията на хората се дължат именно на неразбиране на любовта. Противоречията в човешкия живот се дължат пак на неразбиране на любовта. Някои цитират какво е казал Христос за любовта. Много неща е казал Христос, но основната идея на учението е: „Както Отец ме възлюби, така и аз ви възлюбих.“ Христос видя светлото лице на Бога и задържа този образ в себе си. За този образ Го разпнаха, но Той не се отказа от Него. Христос казваше, че е готов на всички жертви за светлия образ на любовта. В това седи силата и величието на Христовия характер. Да страда човек за някаква свещена идея, това оправдава страданията. Обаче, да страда за нещо преходно и променливо, страданията не се оправдават. Да страдаш за Великото, това значи, да осмислиш живота си. Велико и славно е да страдаш за любовта. Защо? Защото любовта повдига човека. И грешникът се повдига от любовта. Колкото грешници срещне на пътя си любовта ги взима в торбата си, туря ги на огъня и ги стопява. След половин час от казана излизат чисти, светли хора, свободни от грехове и престъпления. Който е попаднал в ръцете на любовта, той е разбрал смисъла на страданията и противоречията. Христос казва: „Сега скръб имате, но скръбта ви ще се превърне на радост.“ Кога ще стане това? Когато видите светлото лице на любовта.

И тъй, стремете се към правилно разбиране на любовта. Като разбере любовта човек може да хармонизира живота си, да координира мислите и чувствата си. Докато дойде до това положение, човек минава през живота на праведния и на грешния. Докато е на земята той ще греши и ще се изправя, ще пада и ще става. Ще дойде ден, когато ще организира силите си и ще върви напред. За такъв човек се казва, че има правилни отношения към Първата Причина на живота, към любовта. Дойде ли до любовта, човек трябва да има свещен трепет към нея. Ако двама души се обичат, те трябва да имат свещени отношения помежду си. Няма ли такива отношения помежду си, те не познават любовта. Любовта е велик двигател

в живота и в космоса. Любовта движи света. Тя не търпи никакви ограничения, никакви противоречия. Опитате ли се

да я ограничите тя ще пръсне котела. Искате ли да имате хармония в живота си, дайте пълна свобода на любовта на Бога в себе си. Хората се страхуват от катастрофи в любовта, затова я ограничават и подпушват. Истинската любов не произвежда катастрофи. Дето е любовта, там е разумността. Дето е разумността, там катастрофи не стават.

Едно от качествата на любовта е разумното даване. Като дава, тя има пред вид повдигането на човека. Следователно всеки, който ви обича, той има желание да ви повдигне. Казваме, че Бог обича хората, защото работи за тяхното повдигане. Следователно всеки, който работи за повдигането на човека в умствено и в духовно отношение, е проводник на Божията Любов. Можете ли след това да кажете, че любовта не съществува в света? Любовта съществува в целия космос, във всички светове. Ако на земята не я намерите, на небето още по-мъчно ще я намерите. Познаването и придобиването на любовта е вътрешен процес.

Някой казва: изгоря ми сърцето от любов. Друг казва: гори ми сърцето от любов. Питам: кое сърце не гори? Няма живо същество на земята, на което сърцето да не гори. Не е страшно, че сърцето гори, но важно е как гори. Всички хора мислят и чувстват; важно е, как мислят и чувстват. Права мисъл е тази, която внася светлина в човешкия ум. Прави чувства са. тия,

които внасят топлина в човешкото сърце. Прави постъпки са тия, които внасят сила в човешкото тяло. Човек не може да расте и да се развива без светлина, без топлина и без сила. Това са три важни и необходими елемента за човешкия живот. Това значи да придобие човек любовта, мъдростта и истината. Щом придобие тия добродетели. той разбира вече смисъла на живота и работи съзнателно както за себе си, така и за своите близки.

Желая ви да придобиете свещения огън в себе си, да видите светлия образ на любовта. Видите ли светлия образ, вие познавате вече Бога, познавате проявите Му. Някои казват, че Бог се гневи и се страхуват от Него. Който познава любовта той знае, че Бог се гневи само в един случай. Кога? Когато хората не се обичат. Когато се обичат, Бог прощава погрешките им и ги заличава.

Двама млади от един град на северноамериканските Съединени Щати се обичали и решили да се оженят. Бащата на момата не бил съгласен за женитбата им, защото момъкът бил беден. Те решили да избягат заедно,

да се оженят и после да се върнат в дома на момата. Отишли в едно съседно село с велосипеди дето се венчали. Бащата тръгнал с автомобил да ги гони, но не успял да ги стигне. Няколко дни след венчаването си те се върнали при бащата, който ги приел с отворено сърце. Защо ги приел с разположение? Защото видял светлия образ на любовта, отразен на лицата им. Те се намирали под покровителството на любовта. Щом любовта покровителства човека, той се отваря широко за всички хора, но и те се отварят за него.

Като говорим за Божията Любов мнозина съжаляват, че не са я познали на младини, вследствие на което са закъснели в развитието си. Те се самоизлъгват. Никой не е закъснял. Божественото иде на време. Ако пък мислите че сте стари, вие сте на крив път. Може ли да се нарече стар онзи, който е на 60, 70 или 80 години? Ако сравните своите години със слънчевите, вие ще бъдете пеленачета. Вашите години по отношение на една слънчева година се равняват на няколко месеца. Какво може да постигне едно шестмесечно дете? Земята се завъртяла 60 пъти около себе си и човек мисли, че е стар 60-годишен. Чудно нещо! Земята се върти около своята ос а хората казват, че са остарели. Това е неразбиране на живота или по-право, неразбиране на благата, които Бог е внесъл в живота. Тази е причината, задето човек остарява преждевременно. Човек остарява, когато стане недоволен. Защо е недоволен човек? Какво му не достига? Някой е недоволен от живота си, иска да бъде богат. Друг иска да бъде учен. Трети иска да бъде добър. Бог задоволява нуждите на човека, но иска от него съзнателна работа. Човек трябва да учи, да се познава, да разбира себе си. Като се познае той вижда, че в него живеят не едно, а много същества, чиито интереси някога се съгласуват, а някога се разделят. За да се справи с тия същества той трябва да даде път на Божественото в себе си и да ги застави да му се подчиняват. Това значи да постави човек в единство своите мисли, чувства и постъпки. Ако не внесе единство и съгласие в своя вътрешен живот, човек всякога ще бъде недоволен.

Основната мисъл на лекцията е да внесете в ума си идеята за светлия образ на любовта. Дето ходите, каквото правите, мислете за светлия образ на любовта. Намерите ли този образ, вие сте познали любовта. Щом познаете любовта, животът ви се осмисля.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

3 февруари 1931 г., София - Изгрев.

МЕТОДИ ЗА САМОВЪЗПИТАНИЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Учените хора, специално геометриците, се занимават с геометрически фигури и тела. Обаче и обикновените и прости хора също се занимават с фигури и тела, без да могат да определят какво представлява дадена фигура или дадено тяло. Кой човек, учен или прост, не познава кръга? Харманът на селянина не представлява ли кръг? Не е въпрос да знае човек какво представлява кръгът, но да може да го използва. Мнозина знаят какво нещо са въглищата и как са произлезли, но ако не могат да ги използват за гориво, знанието им нищо не струва. Мнозина познават свойствата на водата, но добре е, ако могат да превърнат енергията ѝ в електричество и светлина. Колкото повече превръщания претърпява една енергия, толкова по-добре е за човека. За пример, ние се ползваме от светлината на слънцето, благодарение на трансформиране на слънчевата енергия в светлина. Ще кажете, че светлината идва направо от слънцето, като горящо тяло, без да претърпява някакво трансформиране. Идете на слънцето, да видите какво всъщност представлява то, и тогава говорете за него. Светлината, която ние възприемаме чрез очите си, не идва от физическото слънце, което виждаме. Вярно е, че от слънцето се отделя някаква енергия, която докато се възприеме като светлина, претърпява няколко превръщания. Разумността произвежда светлината. Зад физическото слънце се крие друго слънце, източник на вечна, неизменна светлина. Тази светлина, именно, е истинска и реална, понеже никога не се изменя.

Следователно реални неща са тези, които никога не се изменят. Каква реалност има в настроенията, във вярванията и в решенията на човека? За пример, днес си радостен, на другия ден – скърбен. Кое всъщност е реалното: радостта или скръбта? Днес вярваш в съществуването на Бога, на другия ден не вярваш. Кое от двете вярвания е реално? Днес решаващ да държиш изпит, на другия ден се отказваш. Кое от двете решения ще приложиш? Реалността е навсякъде и никъде. Тя нито се поддържа, нито се отрича. Който има здрави очи и вижда, той признава съществуването на слънцето. Който не вижда, не признава съществуването му. Много естествено. Слепият не признава съществуването на слънцето, защото не го вижда, няма отношение към него. Реалността се познава по нейните

прояви. Ако не се проявява, тя остава непозната. Каква представа може да има човек за слънцето, ако то не се проявява? Ние виждаме слънцето като физическо тяло, благодарение на което го възприемаме като светлина и топлина. Ние казваме, че слънцето е реално за нас. И тъй, реално е всяко нещо, за което можем да говорим, да мислим и да чувстваме. Странно се вижда на човек само да мисли за нещо и да го счита за реално. Странно е, защото човек не знае, че и мисълта създава форми, както и чувствата, и постъпките. Формите биват, освен физически, още и умствени, и чувствени – за всеки свят съответстващи форми, които се различават едни от други по гъстотата на своята материя. Най-гъста е материята на физическите форми, после на чувствените и най-рядка – на умствените. За ясновидеца, и умствените, и чувствените форми са толкова реални, колкото и физическите. За онзи, който вижда ясно, животът, с неговите форми, е непрекъснат. За онзи, който не вижда ясно, животът е преривен, вследствие на което той говори за различните си възрасти като за различни фази на живота, които нямат нищо общо помежду си. Той казва: „На младини беше едно нещо, на зряла възраст – друго, а на старини – съвсем друго“. Всъщност, животът е единен и неделим. Докато е дете, човек се увива около врата на майка си; когато порасне, той слиза от ръцете ѝ и най-после, когато стане възрастен, той живее съвършено самостоятелно. Обаче това са фази на един и същ живот. Докато е зелена, и ябълката се държи на клона на дървото; като узрее, тя пада на земята, а оттам – в устата на някое живо същество – човек, птица или някое четвероногло. Ако попадне в ръцете на някоя мома, с меки и нежни ръце, ябълката ще се зарадва. Обаче попадне ли на нейните твърди и яки зъби, тя се чуди на промяната в обходата ѝ, как е възможно едно и също същество да има едновременно толкова меки ръце и толкова яки зъби. Като ученици, вие трябва да имате ясна представа за нещата, да прилагате знанията и способностите си като методи за самовъзпитанието си. Като знаете това, не се чудете защо момата има меки ръце и яки зъби, но прилагайте всяко нещо на мястото му. Когато братът на някоя мома е в затвор, осъден на смъртно наказание от някой паша, момата трябва да отиде при него, да моли за освобождаването на брата си. Кой метод трябва да приложи към пашата: методът на меките ръце, или методът на яките зъби? – Методът на меките ръце. – Щом проси милост, момата трябва да бъде разумна, да приложи най-мека, благородна обхода към пашата. Ако е чувствителен към меките и благородни отношения, пашата ще помилва брата на разумната мома. Обаче ако си послужи с яките зъби, вместо милост, момата ще ускори смъртта на брата си. Следователно на коравото сърце ще действате с меки и нежни отношения.

И тъй, коравото сърце и меките отношения представляват две равни сили, които действат в противоположни посоки. – Какво става с тялото, което е

изложено на действието на тези сили? – Тялото остава в покой.

Следователно братът на младата мома остава на мястото си жив и здрав, т.е. присъдата не се прилага към него. Всяка мома, която може да освободи брата си от затвора, е красива и разумна, т.е. тя разполага със знание и сила, чрез които прилага методите си. Красотата представлява истината в човека. Като вижда знанието, силата и истината на младата мома, пашата не може да устои и отстъпва пред нея. Тя смекчава сърцето му, и той освобождава брата ѝ от затвора. Няма човек, който може да устои пред Истината. Където е Истината, там е и Любовта. Където царува Любовта, там отношенията са правилни. Където е Любовта, обмяната между съществата е правилна: двамата дават, и двамата взимат. Когато единият дава, другият плаща. Единият е бакалин, дава първокачествената стока; другият купува, но плаща редовно и щедро. После отношенията се сменят: първият купува, вторият продава.

И тъй, за да изправят отношенията си, хората трябва да ликвидират със старите си сметки, да изправят старите си погрешки. Старото е трън в крака на човека. Малък е този трън, но все трябва да дойде иглата, да го извади. Човек трябва да се престраши, да остави иглата свободно да работи. И без игла може, но трябва да минат десетина дни, да омекне тръна и сам по себе си да излезе навън. По какъвто и да е начин, с игла или без игла, трънът трябва да излезе навън. Съвременните хора се страхуват да си дават вътрешен отчет. За пример, някой има лошо мнение за своя съсед, но се страхува да си отговори защо има такова мнение. Страшно е човек да държи в ума си лоши мисли за някого. При това, той трябва да знае дали мнението, което има за някого, почива на действителността. Неверните мисли се наслояват върху съзнанието на човека като утайка и му причиняват големи мъчности и страдания. Отрицателните мисли правят човека нервен и неразположен. За да се освободи от лошите и отрицателни мисли, човек трябва да работи върху самовъзпитанието си, да прави опити.

Какво разбирате под думата „самовъзпитание“? Самовъзпитание означава самостоятелно хранене. В пътя на самовъзпитанието си човек прави много опити, докато дойде най-после до известен метод. Така той изработва прави чувства и мисли, които представляват негова лична опитност. Ценни са мислите на човека, който е дошъл до тях чрез свои лични преживявания. За пример, за да стане учен, човек идва до заключение, че трябва да употреби постоянство и работа. За да стане певец, човек трябва да има добре развит ларинкс, да има любов към пеенето и добър учител. За да бъде красив, човек трябва да се свързва с красиви образи и лица, от които да се въодушевява. За да стане умен, човек трябва да се свързва с мисълта на разумните и възвишени същества. Ако иска да придобие

великата Любов, човек трябва да се свърже с Бога. Той ще приеме Божията Любов през горната част на главата си, през темето. Физическата любов пък минава през задната част на главата. Изобщо, всеки мозъчен център е свързан с известни сили на природата. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен, да не пипа центровете си безразборно. Ако пипне някой център не на време, той може да си причини голяма пакост. Ако пипне някой център на време и знае как да го пипне, той може да подобри състоянието си. Това знание може да се използва при самовъзпитанието на човека.

Като ученици, вие трябва да гледате на тялото си като на нещо свещено. Ето защо, когато пипа тялото си, човек трябва да знае, че то представлява част от великия космос. Следователно чрез тялото си той има отношение към космоса. Всяка дисхармония, причинена някъде в тялото му, внася дисхармония и в космоса. Има центрове в човешкия организъм, които не трябва да се докосват. Докосне ли се до тях, без да иска, човек произвежда експлозия в себе си. Само посветеният знае кога и как да се докосва до центровете на своя организъм. За да не произвеждате несъзнателни експлозии в себе си, трябва да контролирате движенията си. Избягвайте несъзнателните, безразборни движения и вървете към съзнателните и разумни. В този смисъл самовъзпитанието се заключава в съзнателно живеене. Да се самовъзпитава човек, това значи да прави съзнателни движения, да дава път на разумността в себе си. Виждате, че една мома стои под ябълката и прави някакви движения. Ако се навежда и изправя, без да върши работа, казваме, че движенията ѝ са несъзнателни. Обаче ако при всяко навеждане и изправяне тя къса ябълки и ги слага в кошница, движенията ѝ са съзнателни. Ябълките са доволни от нейните движения. И като ги яде, ябълките пак не съжаляват. Те щяха да съжаляват само ако момата изяде и семките им. В семките е техният живот. Ябълката очаква да бъде посята, за да може отново да израсте. Когато има правилни отношения към растенията и към животните, човек има правилни отношения и към ближния си, и към Бога. Само по този начин той има условия да проявява доброто, което е вложено в него, и да го развива.

Както войникът се упражнява, за да се засили, така всеки човек трябва да се упражнява в правене на добро. За развиване на всеки център, на всяка способност са нужни работа и упражнения. Физиологически човек може да е построен по един или по друг начин, но чрез съзнателна работа, чрез самовъзпитание той може да изправи лошите влияния на планетите върху себе си и да усили добрите. Киселицата ябълка може да се присади с доброкачествена присадка и да дава добри плодове. Значи разумният човек може да присади доброто в себе си. Мнозина казват, че условията на живота са лоши, че човек не може да прояви доброто и т.н. Това са

умствени построения, които се отнасят само до невежия. Обаче който има знания, той работи, упражнява се, прилага и постепенно се усъвършенства. Не е лесно човек да се усъвършенства, но не е невъзможно. Чрез усилена и съзнателна работа върху себе си, той може да възпита своите слабости и да усили доброто, което е вложено в него. И слонът се укротява мъчно, но все пак може да се укроти. Той е страшен, когато го разсърдят. Когато се разяри, слоноукротителят го поваля на земята, да падне на гърба си, и го потъркаля няколко пъти. Щом се изправи на краката си, слонът става кротък като агне. Разумната природа възпитава човека по същия начин. Докато е изправен на краката си, той е смел, решителен. Повалят ли го на земята и търколят няколко пъти, той се укротява. Животът иде в услуга на природата. Като срещне някой буен, упорит човек, той го сваля на земята и го потъркаля няколко пъти. Щом стъпи на краката си, човек придобива вече ново знание и, преди да се разгневи, започва да мисли.

И тъй, за упорития, своенравен и буен човек природата прилага същите методи, каквито и за животните. И най-заядливото куче, като го хванеш за опашката и го завъртиш няколко пъти, ще се укроти. Обаче за човека природата разполага и с други методи. Тя му посочва своите по-високи методи и го оставя сам да се възпитава. Ако следва нейните методи, той ще има добри резултати. Всяко живо същество – риба, птица, мекопитаещо – има свои специфични методи за възпитание; и всеки човек, учен или прост, също така има специфични методи за възпитание и самовъзпитание. Изобщо, когато човек иска да възпитава и да се самовъзпитава правилно, трябва да следи методите на мъдреците и на светиите, защото те черпят знания от разумната природа. Проследете техния живот, да видите как лягат и стават, как се мият и обличат, как се молят и работят. Чрез самовъзпитание човек може да измени стария живот, да влезе в областта на новия, където нещата стават правилно. Някой се гневи и мисли, че по този начин ще изправи себе си и окръжаващите. С гняв нищо не се постига. Има един гняв, който помага на човека, но когато произтича от силата на Божественото Начало. Ако Божественото не взема участие в постъпките ви, лесно ще капитулирате.

Един човек вървял из гората и срещу него излязла една голяма мечка. Отдалеч още той взел една голяма тояга и сърдито си казал: „Нека смее само да приближи до мене!“ Обаче мечката бавно и спокойно приближавала към него. Като видял това, той захвърлил тоягата и бързо се покатерил на едно дърво. Какво направил с гнева си? Разгневил се на мечката, взел тояга срещу нея, но скоро отстъпил. Има смисъл човек да се сърди и гневи на мечката, но ако реши да я бие, трябва да изпълни решението си.

Следователно, ако имате някаква мисъл, която можете да употребите като сила срещу злото, не я хвърляйте настрана. Послужете си с нея.

Захвърлите ли я, вие сте слаб човек. Дръжте в ума си мисълта, че всичко, което е вложено във вас, е разумно; че животът има смисъл и трябва да се ползвате от методите на природата при самовъзпитанието си. Че нямате още истински знания, това не трябва да ви смущава, но ако не работите за придобиване на тези знания, това не ви извинява. Всички хора страдат, понеже имат условия да работят, а не ги използват. – „Ама грешни хора сме.“ – И това не ви извинява. Щом имаш погрешки, ще ги изправиш. Казано е в Писанието, че за всяка празна дума ще даваш отчет. Всяка празна дума е дълг, който трябва да платиш с лихвите заедно. Ако сутринта си направил един дълг, прегледай сметките си още през деня, та като дойде нощта, да те заварят с ликвидирани сметки, да не текат лихвите. Неизплатените дългове не са нищо друго, освен кармата, от която всеки се страхува. Който не плаща дълговете си, пада под тежестта на кармата, т.е. на лошите условия, които го заробват. При тези условия той се оплаква от живота си, обезсърчава се и не може да се развива правилно.

Като ученици на Великия живот, вие трябва да се откажете от думата „обезсърчаване“. Знайте, че и при най-мъчните условия човек може да се развива правилно. По естество на материята, от която е направен, човек е променлив, но по дух той е устойчив и постоянен. Дайте предимство на духа в себе си, за да не грешите. Като престане да греша, грешният продължава живота си. Ако праведният започне да греша, съкращава живота си. Не мислете, че сте царски синове, дошли на земята за удоволствия. Всички трябва да работите за себе си и за своите близки. Работата е един от важните методи при самовъзпитанието. Ако не работите доброволно, насила ще ви заставят, но ще имате други резултати. Истинската работа подразбира работата с любов и без насилие. Ако работи по този начин, човек се радва на резултатите си. Работи ли без любов, резултатите му ще бъдат плачевни. Който учи с любов, радва се на успехите си. Само такъв човек може да стане учен. Приложете Любовта като метод при самовъзпитанието, за да развиете и най-малките дарби, вложени във вас. Любовта изключва всякакво обезсърчаване. Колкото пъти и да паднете, пак ще станете. Дали ще изгубите имането си или здравето си, пак ще ги придобиете. Човекът на Любовта не губи нищо. Временно може да изгуби нещо или да се лиши от него, но пак ще го придобие. В Любовта има само печалби и придобивки.

Като ученици, вие трябва да гледате оптимистично на живота. Каквото и да ви се случи, приемайте го с радост. Отнасяйте се съзнателно към мъчнотиите си, за да откриете ценното, което се намира в тях. Всяка

мъчнотия, всяко страдание носят известни блага. Използвайте благата, които радостите и страданията ви носят в живота. Във всичко виждайте проявите на великата Божия Любов, Мъдрост и Истина. Този е правият метод, който можете да приложите при самовъзпитанието.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на
6 февруари 1931 г., София, Изгрев.

1931_02_06 Методите на самовъзпитанието Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

МЕТОДИТЕ НА САМОВЪЗПИТАНИЕТО

Х година

22 лекция на I мл.ок.клас,

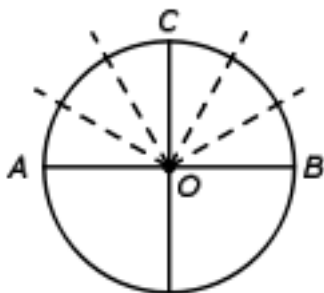
държана на 6.ІІ.1931 г., петък, 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА.**

В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.

Да излезе някой на дъската. Има ли някой любител да излезе на дъската (излиза Цеко).

A =

B =

C = Учителят казва: начертайте един кръг. Най-учените и най-простите хора не се ли занимават някой път с едни и същи работи? Какво ново внася в яденето ученият и простият? И ученият, и простият дъвчат по един и същи начин храната си. И единият, и другият боравят с едни и същи работи. Мислите ли, че този център не е определен. В туй направление се е проявил кръгът. Тези три радиуса АО, СО, ВО са проявление на този кръг. Как бихте нарекли този кръг от ваше гледище? Ако имате три проявления, то на какво ще бъдат равни резултатите? АО и ВО се съвпадат, те са продължени една на друга. Значи образуват един диаметър. Всяка линия, която разделя кръга на две равни части, се нарича диаметър. Той може да се прекара в каквото и да е направление. Какво представляват правите линии в един кръг? Те вървят по един закон. И кривите линии вървят по един закон. Законите на правите линии са едни, а на кривите линии са други. Този кръг на какво да го уподобим? Ще направим превод. Ако вие не преведете въглищата в топливо, какво ще ви ползват черните въглища? И ако не преведете водата и не извадите някаква енергия от нея, какво ще

ви ползва тя? Тази вода произвежда електричество и светлина. Светлината, която произвежда водата, е в самата вода. Когато онази енергия от етера влезе през очите, то къде се образува светлината? Вън или вътре? Трансформира се значи тази енергия. Някоя енергия влиза в очите от слънцето и се трансформира. И след като се трансформира става ли някаква проява? Това, което излиза от нас, го наричаме зрение. Не което възприемаш, какво е? в този център влизат енергии, влиза отчасти нещо. И същевременно от този център излизат енергиите навън. За да се образува тази светлина, за да се извърши този процес, едновременно са станали от чисто окултно гледище седем процеса. Светлината ни най-малко не идва от физическия свят. Светлината не идва и от това слънце, което виждате. То е все същото, когато вие запалите нещо и се образува огън и излиза една малка светлина от въглицата. Но откъде е излязла светлината в дадения случай? Откъде е излязъл огънят? От мисълта на това същество, което е запалило огъня. При триенето на две твърди частици се образува светлина. Пък защо се търкат. Тези две твърди частици не знаят. Например вземете огнивото и кремъка, вие цъкате, цъкате и праханта се запалва. Праханта и огнивото разбират ли нещо? Не. Но те произвеждат огъня. Но огънят не произлиза всъщност от тях. Значи светлината иде от друго място. Само че енергията на слънцето служи като параван или като една книга, на която да се отрази светлината. Защото без този параван, светлината ще бъде невидима за нас. А кое е параван в дадения случай? Параван е етерът. В етера тази светлина се проявява, но тази светлина иде от друго място. От друг един свят и се проявява на физическия свят. Това, което в нас се проявява и се губи, реалността не е там. Намира се в един преходен свят. Да допуснем, че вие всеки ден се променяте. Тогава изменени ли сте? Днес сте радостен, утре скърбен. Първо искаш да работиш, после се откажеш. Запример казваш: Не искам да уча, но на втория ден казваш: Ще уча, ще уча. На третия ден казваш: Ще държа изпит. На четвъртия ден казваш: Няма да държа изпит. Има ли някаква реалност в това? Имате едно верую и казвате: Вярвам, че има Господ. Но после казвате, че няма Господ. Де е тогава реалността? Реалността е навсякъде, но и реалността е никъде. Навсякъде е реалността, дето се проявява, но не е там, дето не се проявява. Например, представете си един спял човек, слънцето може да изгрява, но за него слънцето не е изгряло, за него слънцето не е реално. А за онези, които виждат, то е реално. Но в дадения случай, понеже той не вижда, може ли той да каже, че няма слънце и светлина? Щом казваме, че известна реалност не съществува, това подразбира, че между самата реалност и мен няма съотношение. Вие трябва да имате ясно понятие. Когато казвате, че не съществува никаква реалност, какво подразбирате под думите: съществува и не съществува? В същност под тези думи се разбира следното: проявява се или не. Ние съдим за реалността по нейните проявления. И ако тя не се проявява как

ще я познаем? Какво познание можем да имаме за нея? Но слънцето как щеше да упражнява влияние върху земята. В противовес на това слънце съществува и друго слънце – черно, от което това слънце взема всичкия си материал.

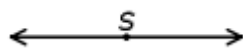
Всяко нещо, за което ти можеш да мислиш, е реално. Можеш да помислиш, че във въздуха има къщи, има Господ. Ако погледнете във въздуха, там има и палати, и гостилници, същински къщи са градени. Ако погледнете във въздуха, там има форми хвърлени: някой човек е хвърлил във въздуха формата на палат, къща и тази форма седи. Вие може да влезете в този палат и да живеете, стига да има тази материя! Този палат е фино съставен. Да определя малко по-ясно. Представете си, че ви казвам, че долу в земята има един палат. Това по-ясно си го представяйте. Влезете в подземията и един цял палат – павилион с осветлението му и прочие. Това можете да си го представите, но ако ви кажат, че във въздуха има палат, това не ви е толкова ясно. Защо? Защото с гъстата материя по-лесно се справяте. Но във въздуха има палати. Но благодарение, че те са прозрачни, не знаете нищо за тях. Защото ако не бяха прозрачни, те щяха да ни затъмнят слънцето. Светлината иде от един свят, който не произтича от физическия свят. Във физическия свят се дават само условия. Светлината иде от причинния свят. Аз ви навеждам на тази мисъл, че успехът на земята в каквото и да е направление зависи от онова правилното схващане. Както светлината зависи от един по-висш свят, от един по-разумен свят, този разумен свят го наричаме света на доброто. Аз вземам думата добро, понеже е най-понятна, заради вас. Та казвам: Ако вие нямате понятие за света на доброто, тогава съвременният свят и сегашният живот ще мине с ред прекъсвания; на младини, на средна възраст и на старини, ще имате разни възгледи. На младини ще бъдете на шията на майка си, на 30 години оставате майка си и никак не я търсите. Много естествено. Ябълката се държи на клона, докато е зелена, но като узрее слиза ябълката на земята, намира я някой момък, мома, прасе или птичка и я изяде. Най-напред като вземе момата ябълката, тази ябълка се зарадва, поглежда я, ябълката казва: Това същество е много благородно, с много меки ръце, но по едно време това същество си похапне от нея и се променя, измени своята благородна обхода и си забие зъбите вътре в ябълката и я яде. Ябълката покръка малко, тази ябълка не умира. Но какво впечатление ще има тя за това същество с меките ръце, но с яките зъби?

Тогаз аз обяснявам: вие имате приятел, но най-напред той ви гали, вземе ви в ръцете си и пипа ви меко, най-после този приятел си забие зъбите и много грубо ви накълца. Вие казвате: много груб е станал приятелят. Защо е станал груб? Тази мома ни най-малко има омраза към ябълката. Момата има много хубаво понятие за ябълката. И ябълката отначало има хубаво

мнение за момата, но после си променя мнението и казва, че по-лоша мома от нея няма. От началото и двете страни бяха съгласни. Радваха се една на друга, но след това момата се зарадва два пъти. А е момата, С е ябълката. Двамата се обичат, имат еднакъв капитал, но след това единият е по-способен. А разреже С. Тогава фирмата минава към А и капиталът му се удвоява. Но тогава С престава да съществува. Но А съществува с капитала на С. Двойно се увеличава капиталът на А. А и С не са еднакво интелигентни. Те са станали съдружници, но еднакво не разбират търговския свят. С има едни стремежи, а А има съвсем други стремежи. А е по-интелигентен и тази фирма ще мине към А. Следователно С в едно отношение може да бъде успешен, но в дадените условия капиталът му ще премине в А. Момата ще изяде ябълката, но ябълката не може да изяде момата. Следователно кой яде ябълката? Който е по-умен. Сега какво заключение ще извадите от това? Всички прояви на сегашния живот трябва разумно да ви ги изясня. Ако не можете да си дадете едно разумно изяснение на сегашния ви живот, тогава не сте ориентирани в живота. Например вие сте млад, но да си дадете ясна представа какво нещо е младостта, научно не може да определите. Но в дадения случай за известна реалност трябва да имате ясна представа. Вие можете да използвате силите, които в дадения случай се проявяват. Например, вие сте млад, ходите на училище, защо? Имате известно верую, защо? Изучавате известен клон от науката, защо? Какъв метод трябва да употребите след като го изучавате, за да го турите в действие? Вземете най-простата форма: модата. Пита някой: Защо трябва да се разсърдиш? Може някой българин в турско време да го бесят, но една мома хубаво облечена отиде при турския паша, който има слабост да вижда жените добре облечени, и тази мома, след като му каже само 10 думи и той ще отмени смъртното наказание. Питам: Умна ли е тази мома да се облича така хубаво? Някой ще каже: религиозен трябва да бъде човек, да остави на Бога, Бог да го спаси!

Вие имате едно положение: тази мома се облича добре. Но това е външната страна, това е най-простата форма. В този случай нали модата си има място? Но представете си, че тази мома разбира нещо от магията, тя отива просто облечена, но приспива пашата, завзема неговото място, дегизирва се като паша и намира едно извинение за брата си, и го опрощава. Пашата спи и тя на неговото място разрешава въпроса – освобождава брата си и след това пак събужда пашата, но момата казва на брата си да офейка и след това казва: Затворникът избягал. В първия случай пашата ще каже: аз ще освободя брат ти, но ще искам да имаш приятелски отношения с мене. Един вид като признателност за услугата, която направих. Вие, които живеете на земята, намирате това отношение малко неблагородно. Но всеки един от вас има един такъв договор. Тук на

земята има един паша. Няма някой от вас, който да не се е обличал с хубавите дрехи и да не е ходил при тоз паша. Онзи, за когото се обличате, все е пашата. Момата мисли, че се облича за някой момък, но момъкът е затворен и тя отива при пашата, тя иска да се хареса, на кого? На пашата. Брат ѝ е затворник. Тя има ли нужда да се представи пред момъка с красиви дрехи? Не. На пашата трепери сърцето за момата, а на момата трепери сърцето за брата.

Когато силите действуват в противоположна посока и са равни, имаме покой. И предметите остават на мястото си. Всяка сестра, която не може да освободи брата си, каква е? Тя не е красива. Тя не е хубаво облечена. А всяка сестра, която може да освободи брата си, тя е красива и е хубаво облечена. Добре облечена, значи че има знание. Облеклата откъде са знание, а красотата на лицето какво представлява? Това е силата, чрез която знанието се прилага в живота. И тогава какво става с пашата? Сметчава се неговото сърце. Той за нищо друго не бил пуснал брата – един гяурин! Но да се постави думата на една учена жена, това не може да бъде. На същото основание може да преведете така: Как ще преведете тази красива мома? Красотата е израз на истината. Значи истината всичко може да направи. Защото истината в дадения случай е силата, която може да сметчи; тя е това, което може да сметчи сърцето на един човек. (Николай казва: любовта). Вие младите какво разбирате под думата любов? (Да обичаш някого, това значи да не виждаш нищо лошо в него). Хубаво определение. Е, какво очакваш като го обичаш? Отиваш при един бакалин, казваш: Обичам бакалина. Като погледна бакалина имам обич към него; и като го обичам казвам: Едно кило ориз, две кила захар, 3 кила смокини, 1 кило маслини. Напълня си кошницата. Обичам го, но вземам, като го обичам и той дава. И той ме обиква тогава. Аз изваждам кесията и му плащам. Двамата се обичаме. Той ще си направи сметка за обичта, която имам към него. Ако не съм го обичал, тези продукти той не би ми ги дал. Кога ще ме уволни? Когато нямам пари. Щом имам пари, аз плащам и той казва: Заповядайте пак! След като обичаш ще се сменят състоянията. Най-първо ти ще обичаш, но после обичта ще се смени. Най-първо ти вземаш продуктите и после другият ще обича. Между двама ви ще се образува правилна обмяна между отношенията ви – между клиент и бакалин отношенията трябва да остават правилни. Докога могат да останат правилни отношенията там? До когато бакалинът продава чиста стока и клиентът плаща редовно. Но когато бакалинът не продава хубава стока и клиентът не си плати добре, веднага се изменят отношенията. Че това е и между хората. И там нещата става по същия закон. Най-напред ти казваш за някого: Не ми се харесва този човек! И той казва: Не ми се харесва този човек! Вие си мълчите, има нещо потаено в него. Той не си разкрива

сърцето. Има нещо скрито в него. Той е смесиел 5 кила от второкачествения ориз с първокачествения, но го дава всичкото като първокачествен. Някой казва: Ако човек не мисли, заради мене, защо аз трябва да мисля по този начин заради него.

По някой път вие не искате да се справите с вашите стари идеи по следната причина: Някой българин носи трън на крака си и понакуцва, страх го е да му чоплят тръна с някоя игла. Този трън е толкова малък, че след 1–2 седмици изгубва своята коравина и се смекчава; но ако е от цигански трън или глог? И човек се престаши. Все трябва да дойде иглата да работи. Трябва да извадиш тръна – да се разреши въпросът.

Та казвам, хората ги е страх от вътрешен отчет. Например имаш лошо или добро мнение за някого, но не искаш да знаеш защо. Дай си отчет защо имаш лошо мнение за някого. Да имаш лошо мнение за някой човек това може да ти причини голяма вреда. И това лошото, което мислиш за него, дали съответствува на някаква реалност? Нещата трябва да бъдат верни. И вследствие на това – неверните мисли, които се напластяват, образуват известни утайки и тези утайки се наслояват на вас. Стават наслоявания и на мозъка, и съвременните хора са станали нервни по единствената причина на своята лоша мисъл. Ти казваш: Неразположен съм към теб. Трябва да имате ясна представа за тези неща. За това се нуждаете от една школа на опит или школа за самовъзпитание. Кои са методите за самовъзпитанието? Какво трябва да разбираме под думата – самовъзпитание. Самовъзпитание е следното: един човек от дълга своя опитност е дошъл до някое трезво заключение и казва тези свои правила. Това, което пише в книгите, в научните книги не е винаги някаква лична опитност. Какъв е вашият метод за самовъзпитание? Да допуснем, че някой иска да стане учен човек. Какъв е методът да станеш учен човек? (работа и постоянство) Някой иска да стане певец. Най-напред той трябва да види дали има някакъв талант, дали ларинксът му е добър, силен; после трябва да има добър учител по музика. Да кажем, че искате да имате правилни форми на лицето. Искате да станете красив. Какъв метод ще трябва да употребите? (Ще трябва да се изучи психологията на красивите хора). Онзи, който иска да стане красив, трябва да намери красиви хора и да се въодушеви от техните форми. И тези форми ще развият същите форми в него и той ще стане красив. Гледай красивите хора и ще станеш красив. Външните влияния са необходими. Ако няма други хора около човека да му влияят, той красив не може да стане. Красотата е основа. Ако ти можеш да намериш красотата някъде и я гледаш, ти ще станеш постепенно като тази линия и като тази красота. Топлината навсякъде съществува и ако можеш да намериш пътищата и начините, по които тази топлина и светлина се движи, ти ще ги възприемеш и ти ще ги получиш.

Знанието се разпространява по всички линии и ти можеш да го получиш. Един ден ако искате да бъдете учен човек (виж чертежа ОС на картината), това е една антена. Мисълта иде от един разумен свят. Съществува един разумен свят, който разпространява колебанията на своята мисъл. Има разумни същества из целия свят. И целият свят е обгърнат от разумния свят, в който те живеят. Ако вие повдигнете тази антена от ОС, то вие ще почнете да черпите техните мисли и ще привлечете техните знания. И всички способности, всички тези центрове в мозъка са области, отдето можеш да възприемеш някоя мисъл. Ако ти искаш да възприемеш силата на любовта, отде ще я възприемеш? (отгоре на главата) Отгоре на главата ще възприемеш мисълта, а пък тази енергия ще обработиш в слънчевия възел. Но Божествената Любов ще възприемеш отгоре на главата; а пък любовта към някоя мома отгоре не можеш да я възприемеш. Любовта към момата ще възприемеш отзад на главата; любовта към приятеля ще възприемеш пак отзад, малко близо до предидущия център, дето е любовта към брака. Своего щастие ще възприемеш от темето на главата, а Божията Любов ще възприемеш перпендикулярно отгоре на главата. Тази любов отзад и отгоре се различават. Тази любов отзад е кратковременна. А любовта отгоре е вечна. Любовта отзад се дразни, тя се гневи, тя се сърди, при най-малките препятствия, които можеш да сложиш, става цял източен въпрос. А пък любовта отгоре е широка, тя не се гневи, в нея има растеж. По кой начин може да се възприеме тя? Има си начини и методи за възприемане на тази любов. Но това, което аз говоря, вие не го вярвате, вие казвате: Как може да дойде любовта през това място. Ако мислиш за Бога, то тогава мисълта ти нагоре трябва да излиза над главата. И ако искате да станете религиозни, тури си пръстите на дясната ръка върху главата горе. Сутринта като станеш така ще се молиш. А пък лявата ръка ще я туряш на кръста. Това положение много по-голяма полза ще ти причини. Така по-лесно ще стане човек религиозен, отколкото онзи, който чете молитвата си без да знае защо. Щом си тури ръцете по този начин, вече има влияние. Аз съживявам този център, понеже умът ми е насочен към тази посока. Някой път, като станете сутринта направете опита, който вярва да направи опита, а който не вярва никак да не си туря ръката на главата. Дясната ръка ще турите горе на главата си, не напред. Резултатите ще бъдат много микроскопически. Някой път, за да се утешат хората, си турят ръцете проснати с дланта горе над главата или върху главата си. Един брат бутна веднъж центъра на личните чувства на една сестра и кучето се хвърли и го хвана за ръката. Това беше черното куче (едно голямо черно куче беше дошло). При самовъзпитанието човек трябва да знае значението на едно побутване на главата. Ако знаеш де да бутнеш има благословение, но ако не знаеш де да бутнеш, може да имаш обратен резултат.

Сега аз ви правя това встъпление. От това гледище цялото тяло на човека е една свещена област. И човек като се пипа с ръцете, като пипа и тялото си, трябва да има отношение към целия космос. Но има известни места на човешкото тяло, които са толкова опасни, че като пипнеш там, то цял взрив ще има. Целият ад ще повдигнеш против себе си. Вие трябва да знаете следното: че човек трябва да се бута, трябва. Но не навсякъде. Не правете несъзнателни движения. Някой път се спирайте върху движенията си. Понеже ако не знаете, не трябва да ги правите. С тези безразборни движения, може да си напакостите. Има известни движения, които са неизменни в природата. Но има известни движения, които идат по закона на внушението. Например някой човек иска да открадне. И този човек ще ти внуши и вие ще се бутнете на същото място, и ще му препратите една мисъл, и ще усилите в него мисълта да извърши престъплението. Някой има желание да убие някого. Ако разбира закона, вие можете да му противодействувате, да му изпратите противна мисъл, да неутрализирате мисълта. Ако вие се бутнете на същото място, което съответствува на това действие, той ще извърши престъплението. Тогава тоя център почвате да бутате. Някой казва: Този човек трябва да се убие и ти потвърждаваш тая мисъл: да се убие. Ние минаваме от безсъзнателния живот в съзнателния живот. Самовъзпитанието е един съзнателен живот. Ние сега използваме силите на съзнанието. Например отварям си ръцете и правя известно движение. Трябва да зная защо. Тази мома взема ябълката, има си съзнание. Тя се полза от съзнанието на ябълката. Тази ябълка не е изгубила нещо, тя е спечелила, защото нейните енергии са влезли в момата. Няма нищо лошо от това. В природата ябълката никога не съжалява, че е изядена от момата. У ябълката може да се роди съжаление само, ако момата изяде семките. Тогава се поражда у ябълката една малка скръб. Но ако аз казвам, че ябълката изпитва известна скръб, то е за да поясня живота между хората. Между хората тези отношения съществуват. Войниците колко години се тренират, за да станат обучени и силни. За да бъдете добри, пак трябва трениране. Трябва да се упражняваш. Във всички области все се изисква работа. Астрологически човек може да е построен по един или друг начин, но това може да се измени. На една киселица може да се присади някоя ябълка от хубав сорт. Онзи разумният човек може да присади на себе си доброто. Някой ще каже: Такива са условията. Ако няма знание, ще каже така. Това са астрологически построения. Това, с което човек се е родил, може да се измени; макар да не е толкова лесно. Нали даже с години взема, за да укротят един слон, та да стане кротък. Слонът се гневи, сърди се, тогава е опасно. Сегашните слоноукротители обръщат слона на гърба му, търкалят го 3–4 пъти и след това слонът е кротък като агне. И в живота е същото. Като ви поовъргалят в живота ви на гърба ви и ти ще се укротиш. Докато не са те уваргали на гърба ти, ти си смел, решителен.

Когато човек ходи изправен, то гръбначният стълб е обърнат нагоре и черпи сили. А ако ти легнеш на гърба си, ти си загубен. Животните по този начин могат да се възпитават. Най-лошото куче може да го възпитаеш за 5 минути. Хвани го за опашката и почни да го въртиш. 10 пъти като го завъртиш, то ще се укроти. Като го пуснеш, всичката му смелост ще отиде. Но методите за човека трябва да са други. Там другият начин вече на действие. Има някои елементарни методи, които можем да приложим, понеже каквито методи и да ви се дадат, вие не се отнасяте сериозно. В природата има един начин за самовъзпитание, само ако знаеш да работиш така, както тя е определила, ти ще имаш резултати, иначе не можеш да имаш резултати. Само ако намериш метода, който природата е определила, ти ще имаш резултати. Както в химията. Рибите и птиците са прилагали свои методи. Ние трябва да възприемем метода на ангелите и адептите. Светиите имат един нов начин за самовъзпитание. Сега трябва да ви пратя при някой светия, за да видите как той живее; после трябва да ви пратя при някоя красива мома, за да видите как тя живее. И учените хора, един професор си има свой начин на знание. Не външната страна, но интимната страна на живота му: как той се облича, как ляга и става и др. Например, вие как се миете? Как се обличате? Ако някой ви гледа как вие се миете, той ще види какъв прогрес сте направили, до каква точка сте стигнали. Един ден аз ще ви изведа на някой извор и ще ви кажа: Измийте се. После ще ви кажа как сте се умили. Сега трябва да се измени човешкият живот. Има известни външни причини, които са изменили нашия живот. Някой страда от ревматизъм и покуцва. Той ходи така както дядо си и баба си. Например сърдиш се. Сръдната ти нека бъде на свят. Разсърдил се един на мечката и дигнал сопа, обаче като видял, че мечката се приближава, хвърлил сопата и се качил на дървото! Де му е сръдната? Според мен сръдната е: като се разсърдиш, като ще биеш мечката, да я биеш. Аз давам само за обяснение кои прояви са ясни. Ако имаш една мисъл и я хвърлиш, ти си слаб в тази проява, нищо повече.

„Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост и само проявената Божия Истина носят пълния живот“.

Сега искам да остане една мисъл: По този начин, като се говори във вас остава само едно теоретическо знание. Най-първо трябва да знаете, че животът е разумно създаден. Представете си, че имате всички условия да постигнете всичко. Не само в този живот. Трябва да изучавате методите на природата. В този живот, колкото можете да добиете, то е вече една придобивка, но всякога дръжте мисълта, че всичко, което сега носите в себе си, е разумно, че животът ви е смислен и че трябва да знаете тези методи, с които трябва да се доразвиете. Че не знаете не е лошо, но не е извинение,

че седите в едно невежество. И затова страдате. Много от страданията, които сега имате, ще ги отмахнете. Мнозина боледуват и търсят лек. Аз не искам да ви дам. Има методи, които могат да дойдат в разрез със сегашния ви живот и да мислите, че това, което досега сте постигнали, е глупост. Не. Ние от ново гледище ще гледаме по-широко, а не само от едно становище; не само 3, 4 становища, но от много становища. Също така и една ваша погрешка ще я гледате не само от едно становище, но от много становища, за да се намери по кои причини е станала тя. Помни, в тебе някой път си казал една дума излишна. Трябва да си дадете отчет. Ако не си дадеш отчет, това е една погрешка, трябва да платиш с лихвата. Тази погрешка е турена с лихва. Един дълг, турен в банката и трябва да се увеличава с лихвата. Взел си пари на заем. Направил си през деня погрешка и вечерта си дай отчет, та ликвидирай с нея и си плати борча, за да не текат лихвите. Кармата представлява неизплатени дългове. И после по тежестта на кармата, ще станеш роб на условията. Не можеш да се развиваш и целият ти живот става тежък. Казваш: Не струва да се живее. Не да се обезсърдчите. Думата обезсърдчение турете в архивата си. Ще кажеш: Струва си човек да живее разумно и при най-лошите условия. (Човек променчив ли е?) Променчив е. Веществата от които е направен, са променчиви. Дрехата на човека е променлива. Някой има една фина дреха и е студен. Казвам му: С тази дреха не ходете! Има наука, с която се доказват нещата. И трябва така да стане. Писанието казва: „Ти непременно ще умреш поради греховете си“. Но ако той поправи греховете си, ще живее. И защо някой проповедник казва: Непременно ще живееш. Но ако съгреши, може да умре. Има една опитна страна на науката. Да не мислите, че сте княжески синове. А да се опретнете и да работите. Трябва да работиш! При самовъзпитанието се изисква работа. Само тогава ще имаме добри резултати. Ако не направиш това, ще те заставят да дадеш някой изкуствен начин или ще те заставят, като бирник да работиш. Но това не е самовъзпитание. Самовъзпитание е когато отиваш при някой майстор и си свободен. Но ако отидеш да се учиш, за да получиш пари, тогава не си свободен. Да си самостоятелен и да вършиш това от любов, да. И тогава ще се развива дарбата ти. И по този начин като работиш една година при него, дарбите ти ще се развият и ще направиш такъв успех, какъвто онзи за 4–5 години. И майсторът ще каже: Даровит е той! И в науката е същото. Най-учените прогресират, защото имат присърце това, което учат. Вие всички сте даровити, имате капитали и трябва ви само методи, за да разработите вашия капитал. И това малкото, което можете да разработите, е по-важно, отколкото похвалите. запример научите някое стихотворение, декламираш го веднъж, дважд и после ще кажете: Кажете нещо друго. Това не е самовъзпитание. Аз бих желал да ви видя такива, че и 10 пъти да ви бутнат и да паднете на гърба си пак да станете без да се обезсърдчите. Много хубаво е положението на онзи, който никак не се е

обезсърдчил. Взели му всичките пари, шапката му взели, дрехите и той казва: Няма нужда. Дошла някоя болест и той казва: Няма нищо, ще мине. И погледнеш, и обуца ще дойдат, и шапката дойде. Тези обуца, които сте изгубили, са били скъсани, дошло време за нови обуца. Шапката е била скъсана, изгубили сте я. дошло време за нова шапка. Онези от вас, които можете да вървите по хубавия път на самовъзпитанието, направете го! Трябва да се спрем някой път върху това по-подробно, при една по-свободна обстановка.

Има една страна на живота, която е много приятна. Когато си много гладен, направи ти някой много хубав обяд и ти казваш: Никога не съм ял така сладко, както днес! Вие все се окайвате. Вие не искате да станете адепти, мъдреци, учители. То ще дойде само по себе си. Вие като ядете днес, благодарете, че сте яли такъв обяд. И вие ще можете да станете един ден такива, че да можете да стотвите такъв обяд! Същевременно да бъдете оптимисти. Даже думата оптимисти не изразява идеята. Каквото и да ви се случи, всякога да бъдете радостни и весели и като ви хване хрема, и като си изгубите обуцата, да бъдете радостни и весели. Като си изгубите обуцата, твоите обуца ще посетят някого. От евангелската църква също пращат библии в Турция, но турците не се обръщаха. В митницата в Цариград, като ще получат библиите, те били красиви и ги изпокрали. Библията изчезнала, но турците, които се обърнаха, все от тези крадени библии се обърнаха. И най-добрия резултат имаше от крадените. Всички турци, които четеха тези крадени библии, се обърнаха. Та някои от крадените библии, като отидат някъде, мислете, че ще имате хубави резултати. Най-голямото зло, което ще ви сполети, е да откраднат библиите ви, но ще имате хубави резултати.

В естествените науки трябва да се прави превод. Слънцето действа на земята, обаче това не е така просто, понеже слънцето възприема енергиите от целия космос и ги препраща на земята. Слънцето е трансформатор. Слънцето е сърцето за чувствата. Мислите не идат от слънцето, живота, желанията идат от слънцето. Но мъдростта иде от друго място, от друга система иде мъдростта. Система, която е във връзка със слънцето. Слънцето представлява центърът на кръгообращението. И хиляди години ще гледаш тези звезди и един ден ще прочетеш в тях: **ВЕЛИКАТА БОЖИЯ МЪДРОСТ, КОЯТО Е ВЛОЖЕНА В ПРИРОДАТА!**

1931_02_11 Израз на Божествените идеи

Издание 1940г., София

КНИГА: Просветено съзнание, ООК Год.Х, Том 2

ИЗРАЗ НА БОЖЕСТВЕНИТЕ ИДЕИ

Размишление.

Тема за следния път: „Разлика между вяра и безверие“.

Какво разбирате под думите „вяра и безверие“? Всеки човек вярва в нещо. Няма абсолютни безверници в света. Когато казват за някого, че е безверник подразбират, че той не вярва в неща, в които болшинството вярват. Обаче той все вярва в нещо. Ако не в друго, безверникът вярва в своето мнение, в това, което той твърди.

Четоха се темите: „Разлика между добро и зло“ и „Кое е по-добро - да обичаш, или да те обичат?“.

Всички хора говорят за доброто и за злото, но конкретно малцина знаят какво представляват доброто и злото. Лесно е да се каже, че това е добро, а онова - зло. Какъв е цветът на доброто и на злото, никой не може да определи. Всяка форма, която няма цвят, т.е. външен израз, остава неопределена. Ето защо хората ще третираат въпроса за злото и доброто много години още, докато дойдат до тяхното истинско познание.

Съвременните хора боравят с понятия, на които не знаят формата и цвета. За пример те говорят за вселената без да знаят каква е формата ѝ. Учените допускат, че вселената има кръгла форма както земята и слънцето. Защо допускат, че вселената е произлязла от яйце? И пилето е излязло от яйце, но валчесто ли е? И човек е излязъл от яйце но не е валчест. Главата му е валчеста донейде, но самият човек има елипсовидна форма.

Съвременните хора говорят за онзи свят, без да имат ясна представа за нея. Според някои онзи свят е подобен на райска градина, пълна се ароматни цветя и сладки, доброкачествени плодове. В тази градина се разхождат ангели със светли лица и с криле. Ако влезе някой от вас в онзи свят ще го посрещнат с музики и с песни, с финикови вейки в ръце. Жителите на онзи свят са добре облечени. Питам: отде дойде в ума ви тази представа за онзи свят? Как можете да опишете рая или онзи свят, ако не сте ходили там? Някой човек описва Америка, защото е ходил там, видял е нещо. Тогава как можете да опишете онзи свят ако не сте ходили там? Щом го описвате по някакъв начин това показва, че имате идея за него. Каквата идея и да има човек, тя е дошла отнякъде и е влязла в неговия ум.

Като ученици вие трябва да знаете отде идат идеите, какъв цвят имат и т.н. Ако поставите под една квачка 10-20 яйца, в първо време вие не ги различавате едно от друго. Всички яйца си приличат. Повечето са. бели, а някои от тях са жълтеникави. Като се излюпят пиленцата те лесно се различават, защото са различни по цвят. Всяко яйце представлява идея, на която цветът става видим, когато се измъти. Същото можем да кажем и за онзи свят. Какъв е бил онзи свят едно време, когато не е бил измътен, е едно нещо. Какъв е онзи свят днес, когато е измътен вече, това е друг въпрос. Сегашният онзи свят е неузнаваем. Той е изменен толкова много, че едва ли ще можете да го познаете.

Религиозните говорят за видим и невидим свят както учените говорят за сила и материя. Ние можем да преведем думата материя с вода, а силата - с огън. Силата и материята представят два велики принципа на Битието. На какво се дължи насилието в света: на силата или на материята? - На силата. Дето силата се проявява, там има насилие. Под влиянието на силата човек може да върши престъпления, но може да върши и добри дела. Вината не е в силата, но във волята, която я направлява. Разумната воля използва силата за добро, а неразумната - за зло. Силата и материята са неразривно свързани. Както силата без материя не може да се прояви, така и материята без сила не може да се прояви. Защо е така не може да се отговори. Какъв отговор ще дадете на въпросите защо човек се движи, защо яде, защо диша, защо мисли и чувства, защо спи?

Като дойде до любовта, човек се пита защо еди-кой си го обича. От друга страна, човек се пита обичат ли го хората или не. Защо си задава човек този въпрос? Много естествено. От любовта на хората към вас зависи вашият успех. Ако учителят обича ученика си, успехът му ще бъде по-добър; ако не го обича, успехът му ще бъде по-слаб. Колкото повече хора ви обичат, толкова по-добре за вас. Защо някой ви обича, а друг не ви обича? Който има сродство към вас, обича ви; ако няма сродство към вас, не ви обича. Какво означава сродството? В химията сродството подразбира стремеж на атомите един към друг с цел да се наситят. Когато се наситят, сродството им изчезва. Следователно, докато е гладен човек обича. Щом се нахрани, обичта му се намалява. Кого обича човек? Онзи, от когото може да вземе нещо, да задоволи своя глад.

Казва се в Писанието за Бога, че е възлюбил истината в човека. Значи Бог е възлюбил човека, защото той е израз на Божествената идея. Бог обича човека дотолкова, доколкото той е изразител на Неговата идея. Колкото по-добре изразява човек идеята, толкова повече Бог го обича. Ще кажете, че в любовта трябва да има равенство. Представете си, че двама души

отиват при един извор. Единият от тях носи голям съд, а другият - шише с вместимост сто грама. Изворът пълни и големия съд, и малкото шише с вода, но притежателят на шишето ще остане недоволен и ще обвини извора в несправедливост. Кой е виновен за това? Вината е в онзи, който е отишъл с малко шише при извора. Ако беше отишъл с голям съд, щеше да получи повече вода. Като не съзнава погрешката си той мисли, че Бог е несправедлив, не гледа еднакво на всички. Това е криво разбиране, от което човек трябва да се освободи. Човек се ползва от благата на живота дотолкова, доколкото е отворил ума, сърцето и душата си да възприема. От кокошето яйце не може да излезе орел, както от яйцето на орела не може да излезе кокошка. Орелът и кокошката се различават: кокошката обича да рови, а орелът никога не рови. Орелът отдалеч вижда жертвата си и се спуска към нея; кокошката търси храната си по земята и постоянно рови. Когато господарят ѝ хвърля жито или царевича, кокошката се приближава към нея и започва да рови, мисли, че сама е намерила храната си. И човек обича да рови. Като вземе крината в ръката си, той рови в нея да види дали житото е навсякъде еднакво.

Като изучавате живота и проявите на животните както и на хората, виждате различието, което съществува между тях. Ако сравните живота на светския и на духовния човек намирате голяма разлика между тях. Светският човек се облича добре, има красиви маниери и движения; духовният се облича скромно, не иска да обръща внимание на хората. Всъщност и двамата обръщат внимание на хората. Обаче това внимание е временно. Човек обръща внимание със своя ум, със своето сърце и със своята воля. На всеки човек е определено как и с какви дрехи да се облича. Ако светският човек облече скъсани и прости дрехи дето отиде, всички ще го пъдят. И обратно: ако духовният човек облече една роба от кадифе, всички ще го върнат назад. Ако светията носи своите стари, изтъркани дрехи, те стават лековити. Който се докосне до тия дрехи, здрав става. Когато светията влезе със старите дрехи в някой дом, с него заедно влиза и благословието. Когато грешник влезе в някой дом с новите си дрехи, вие трябва да се радвате. Следователно, ако в дома ви дойде човек, който не върви в правия път, той трябва да бъде облечен със своите нови, официални дрехи за да ви разправя онова, което е научил. Ако праведният дойде в дома ви, може да бъде облечен с всекидневните си дрехи, защото има какво да ви предаде. Той ще ви разказва своите опитности, ще чете от своята книга. С една дума казано, който върви в правия път е богат вътрешно, затова може външно да не е облечен с нови дрехи. Който не върви в правия път, е вътрешно беден. Дойде ли в дома ви такъв човек, той трябва да бъде поне външно добре облечен, да ви остави нещо добро. Ако вътрешно е беден, а външно окъсан, той ще ви разправя за своите погрешки и престъпления, които нищо няма да ви ползват.

И тъй ако прави добро, човек има какво да говори; ако не прави добро, по-добре да мълчи. Ако грешникът иска да говори, нека се облече с нови дрехи, т.е. да разкаже как се разкаял, как изправил погрешките си. Това значи да се облече човек в нова дреха. Когато праведният облече скъсаната си дреха, той вече се е изправил. Човек се движи между контрасти: или ще бъде добре облечен, или ще бъде окъсан; или ще обича, или ще мрази. Като престане да обича някого, той го намразва. Като престане да го мрази, той го обиква. Има едно средно положение в живота, което наричаме индиферентност. Това значи, да изгуби човек силата, която стимулира живота му. Човек трябва да си отговори коя е онази сила в него, която го заставя да мрази или да обича. Когато човек разбере подбудителните причини в себе си, които го заставят да постъпва по един или друг начин, той е в състояние сам да изправи живота си. Не може ли да намери подбудителните причини в себе си, той оставя всичко на Бога. Той очаква другите да изправят и нареждат живота му. Човек трябва да се домогне до правилното разбиране на живота. Това значи да изправи отношенията си към Първата Причина. Пазете се от криви, изопачени, архаически идеи, останали от вашите деди и прадеди. Старите идеи и разбирания, лишени от светлина, спъват човека. За пример някой казва, че Бог е несправедлив. Защо е несправедлив? Защото работите му не вървели добре. Ако жена му и децата му са здрави, ако материалното положение е добро, тогава Бог е справедлив, Това е криво разбиране на живота и на законите на любовта. Щом за едно и също нещо имате две мнения това показва, че във вас има нещо криво. Невъзможно е Бог да бъде и справедлив, и несправедлив. Възможно е обаче ти, който се произнасяш за неща, които не познаваш, да бъдеш справедлив и несправедлив. Твоето криво гледане на нещата създава противоречия в твоя личен живот.

Сега се явява въпросът: на какво се дължат противоречията в света? Това е второстепенен въпрос. Човек трябва да се запита на какво се дължат противоречията в неговия живот. Що се отнася до външния свят, това не е негова работа. Ще кажете, че светът е лош, че не върви добре, не се развива правилно. Това е ваше лично разбиране. Светът е създаден от Бога. Как е възможно тогава един свят, създаден от разумно същество, да не се развива правилно? Щом отричате едното, трябва да отречете и другото. Цялата вселена е създадена от Бога. Следователно тя разполага с всички условия и възможности за развитието си. Това може да се докаже, но се изисква подготовка за разбиране от ония, които слушат. Злото всякога не е зло, но това трябва да се разбира. Понякога злото е необходимо, заради което се допуска. Ако видите как колят крави, волове, агнета, кокошки, за да се поддържа живота на хората, ще се възмутите. Право е, че не трябва да се колят животните но само тогава, когато хората са. пригодени за един по-

висок живот. Обаче, ако външните и вътрешните условия и възможности на някои хора не позволяват такъв живот, те ще прибегват към месото. Тогава казваме: за предпочитане е низшите животни да станат жертва за висшите, отколкото последните да бъдат изложени на смърт. Това подразбира поговорката: „Ела зло, че без тебе по-зло“.

Като казваме, че низшето трябва да се жертва за висшето това не значи, че човек е дошъл на земята да благува. Той трябва да работи, да се развива, да черпи знания от напредналите същества. Той трябва да се свърже с тях. Не може ли да направи съзнателна връзка с тях, никакво развитие не го очаква. Възвишените и напреднали същества носят истинската култура в света. Разумните същества разполагат със знания, с добродетели, с капитали. Те идат постоянно на земята и раздават от богатствата си на ония, които искрено се интересуват. Корените приготвят материали за растене и развиване на дървото, но цветовете и плодовете на дървото са в клоните, т.е. в горния свят. На същото основание казваме: човек работи, приготвя материал за съществата, които живеят в горния свят. Ако правилно е свързан с тях и той ще се ползва от плодовете на техния живот като със свои. Животът на низшето е неразривно свързан с живота на висшето. Смисълът, красотата на живота е в разумността. Това не значи, че човек нищо не може да придобие, но за да придобие това, което душата му желае без да го изгуби, той трябва да бъде свързан с разумния свят. И в корените има разумност, но те сами не могат да виреят. Ако искат да развият потенциалните сили на дървото, корените трябва да изпращат материалите си нагоре, към възвишения свят, дето се намират листата, пъпките, цветовете и плодовете.

Следователно когато сте недоволни от себе си и казвате, че нещо лошо, твърдо, горчиво има във вас ще знаете, че то се дължи на онова същество в човека, което не може да проникне в по-висок свят. Това естество всякога ще си остане едно и също. По-лошо може да стане, но не и по-добро. Коренът на дървото всякога си остава корен. Той не може да излезе от условията на гъстата материя. Излезе ли в по-рядка среда, той е осъден на смърт, а с него заедно и клоните. Каквато е разликата между небето и земята, между рая и ада, такава е разликата и между корените и клоните на дървото. Адът никога не може да стане рай и рай никога не може да стане ад. Лошото е в корените на живота, но на лошото отговаря нещо добро.

Как примирявате лошото с доброто? От една страна проповядвате любов между хората, а вие сами мразите някого. От една страна говорите, че човек трябва да прави добро, а от друга страна пакостите на някого, че ви причинил някаква малка неприятност. Човек слуша устата си да говори

едно, а сърцето му да излива друго. Като се натъква на това противоречие той се чуди как да излезе от него, как да го примири. Казвам: това е един от кардиналните въпроси на живота, който е неразрешим. Той е неразрешим за човека на земята, но не и за възвишените същества. Разумният не се опитва да разрешава този въпрос. Той знае, че причините за това противоречие се крият някъде дълбоко в Битието, дето неговият ум не може да проникне. Защо е така, това не е важно.

За човека е важно да бъде изразител на Божествената идея. Как и в каква форма ще я изрази, това не е важно. Вътрешната страна определя нещата, а не външната. Когато земеделецът вади житото от хамбара и го посява в земята, изложено на студ, вятър, сняг, добре ли е постъпил? Отвън погледнато, той не е постъпил добре: извадил житото от добрите условия извадил го от сухото и топло място и го подхвърлил на сурови условия. Обаче, вътрешно погледнато, той е изразил една Божествена идея. Той дава на житото условия за живот. Житото ще страда, ще се мъчи, ще плаче и ще охка, но ще израсте, ще цъфне и плод ще даде. Хиляди същества ще се ползват от плода на житото и ще му благодарят.

Като не разбират законите на живота хората мислят, че всяка лоша постъпка е лоша и външно, и вътрешно. Последствията на постъпките оправдават или обвиняват самите постъпки. От последствията, т.е. от плода на постъпката, се познава Божествена ли е тя или човешка. Ако постъпката даде добър плод, и да не е външно добра, тя е Божествена. Ако външно е направена по всички правила на етикециите, а плодът ѝ е лош, постъпката не е Божествена. Човек трябва да има вътрешно разбиране на нещата. Преди да е направил нещо да знае какви плодове може да има от това, което е намислил да прави. В ума на всеки човек трябва да седи идеята може ли да бъде изразител на Божественото в себе си. Ако си отговори, че може, нека започне да работи. Ако си отговори, че не може, той пак не трябва да седи в бездействие но да знае поне, че върши човешки работи. Важно е човек да не се самоизлъгва. Ще кажете, че човек трябва да живее добре, да нареди живота си. Това е стар морал, който е съществувал от паметивека. Той съществува и днес. Към това се стремят и животните. И вълкът, и лисицата, и мечката се стремят към добър живот. И искат да се хранят добре, да се осигурят, но по-далеч от този идеал не отиват. Днес всеки човек има условия за такъв живот - да се нахрани, облече и почине, но в ума и в сърцето му трябва да живее друг идеал - да бъде изразител на Божествената идея, която е вложена в него. Може ли да изрази тази идея, човек може вече да гради. Тази идея работи в ума, в сърцето, в духа и в душата му, и той съгражда своето бъдеще.

Тъй щото, ако в стремежа на човека да живее добре се подразбира

желанието му да бъде изразител на Божествените идеи в света, той е на прав път. От този човек ще излезе нещо. Мисли ли ограничено да осигури себе си, от него нищо не може да излезе. Той ще живее няколко години на земята и ще заминае без да остави спомени за своя живот. На земята имало велики реформатори, велики учени и философи, но в невидимия свят не са познати като такива. Докато били на земята те се радвали на временното щастие да бъдат велики. Обаче след като заминали за онзи свят, славата и величието им останали на земята. Но има положения в живота на човека, които вечно го следват. Дето е той, там са и те. Те се отбелязват във видимия и невидимия свят, т.е. и на земята, и на небето.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа накъде се движите, каква дейтелност проявявате. Ако дейтелността ви излиза вън от кръга на вашите възможности, вие ще имате един резултат; ако дейтелността ви не се простира вън от този кръг, но даже го стеснява, вие ще имате друг резултат. Ако сиромашът разшири кръга на своята дейтелност, а богатият стесни своя кръг, вие ще се натъкнете на два диаметрално различни резултата. Защо е така, това е друг въпрос. За нас е важно да се ползваме от разумната дейтелност на своя ближен и да се предпазваме от неразумната му дейтелност. Ако богатият съзнателно разширява кръга на своята дейтелност, окръжаващите ще се ползват от нея. Ако крадецът и разбойникът съзнателно разширяват кръга на своята дейтелност нито те ще се ползват от нея, нито окръжаващите. Временно те могат да придобият нещо, но както го придобият, така ще го изгубят.

Мнозина искат да разширят своята дейтелност но не знаят как да постъпят. Питам: как искате да разширите своята дейтелност - като тази на крадеща или като на богатия? При днешните условия на живота, при днешните разбирания на хората за предпочитане е те да стеснят кръга на своята дейтелност, отколкото да я разширят. За пример днес навсякъде се проповядва идеята за братство и равенство. В желанието на хората да се подобри живота им тази идея е взела широки размери. Всеки проповядва на друго, че човек за човека трябва да бъде брат, но въпреки това не се постига нещо реално. Защо? Защото се проповядва само, а не се живее. Добрият човек разбира тази идея и я прилага. Да проповядваш идеята за братство преди всичко ти трябва да съзнаваш, че всички хора произлизат от един и същ корен. И тогава, колкото право имаш ти да благуваш, толкова право има и твоят ближен. Обаче, ако в душата си разбираш и съзнаваш идеята за братство, а в ума и в сърцето си не я допускаш, ти нищо не допринасяш.

Всяка идея трябва да се изявява и външно, и вътрешно. Щом проповядваш една идея, ти непременно трябва да я прилагаш. Ако само говориш без да

прилагаш, ти ще внесеш нещо криво в умовете на хората. Братство и равенство съществува само между разумни хора. Глупавият и лош човек не разбира тази идея. В притчата за самарянина Христос показва кой може да бъде ближен на човека. Разумният и добър човек е вашият ближен. Който ви прави добро, той е ваш ближен. Не можете ли да направите добро на някой човек, вие не сте негов ближен. Ближният помага на слабите, на страдащите, на онеправданите. Ближният се познава в нужда. Ближният е същевременно и ваш приятел.

Следователно, като говорите за своя ближен, трябва да знаете кой е той. Вие можете да наречете ваши близни само добрите, праведните, светите хора, които имат пред вид благото на целия свят. Крадецът, разбойникът, лошият човек не са. ваши близни. Един ден, когато се обърнат към Бога, когато бъдат готови на всички жертви, и те могат да бъдат ваши близни, но днес трябва да стоите далеч от тях. Те живеят изключително за себе си и се движат в рамките на крайния егоизъм. Егоистът свършва живота си със смърт, алтруистът - с възкресение. Това са две течения в живота, които се разминават, понеже се движат в две противоположни посоки. Те са. наречени с имената живот и смърт, връщане към центъра на живота - към Бога, и излизане, отдалечаване от този център. Това са две течения, през които човек неизбежно минава. Той се движи към този център, т.е. връща се към Бога, за да провери мислите и чувствата си, да видя как е живял. След това отново слиза на земята да изправи погрешките си. Слизането на човека на земята не е нищо друго освен живот, в който трябва да изправи погрешките си. Връщането му към Бога е даване отчет за това, което е направил и новото, което е извършил. Излизането на човека от центъра на живота и връщането му към този център не подразбира цял живот. Това може да стане и в един ден: сутрин ще излезеш и вечер ще се върнеш да прегледаш сметките си.

Коя е основната идея на лекцията? Основната идея на днешната лекция е да се освободите от своите стари, изтъркани идеи. - Ама аз съм грешен човек. - Оставете тази мисъл настрана. Грешен ли сте или не това не е ваша работа. Вие сами не можете да си дадете преценка доколко сте грешен. Ако пък наистина сте се огрешили, това показва, че сте живели неразумно. Щом съзнавате това, започнете да живеете разумно. Съзнанието на човека за добър или лош живот, продължава един момент. И цигуларят е щастлив само в момента, когато свири. Щом престане да свири, да радва публиката, той живее в отражението на своето щастие. Едно добро дело, направено по всички правила, може да храни човека цял живот. При каквито и мъчности да сенамери, щом си спомни за това добро, той се въодушевява и придобива сила да се справя с мъчнотиите си. Ще кажете, че от вас нищо не може да излезе. Кога не може да излезе нещо добро от

човека? Когато не развива дарбите и способностите си, които са вложени в него. Всеки човек има известни дарби но не работи върху тях, вследствие на което не може да ги развие. Майката дава едно въже на детето си да свърши някаква работа с него. Детето забравя за какво му е дадено въжето и започва да го увива около себе си. В скоро време то се омотава толкова много, че не може да мръдне от мястото си. Понеже е забравило отде е започнало да се увива, то не може да се освободи и плаче. Ако не му се притече някой на помощ то започва да вика и казва, че от него нищо не може да излезе. В случая детето представя възрастния човек, който съзнава безпомощното си положение. Кой ти каза, че от тебе човек не може да излезе? Ти сам си въздействаш отрицателно. Както си омотал въжето около краката си, така ще го размотаеш. Седни на едно място и започни спокойно да мислиш. Щом намериш края на въжето, сам ще се размотаеш. - Как ще стане това? - Ако по стария начин не можеш, ще потърсиш нов. Има нови начини, които дават добри и мирни резултати. - Не може ли да се намери по-лесен път? – Лесният път е път на лотария, към който мнозина прибегват. В лотарията печели милиона само един билет. Останалите билети дават малки печалби, а повечето не дават никакви печалби. Какво ще кажете за този път на печалба? За предпочитане е човек да работи с постоянство и любов и всеки ден да придобива по нещо, отколкото да очаква на големи печалби, но нищо да не получи.

Като говоря по този начин това не значи, че трябва да се обезсърчавате. Това, което ви говоря, има отношение към човешката лотария. В човешката лотария има пълни и празни билети. В Божествената лотария всички билети са. пълни. Там всеки билет дава един милион лева печалба. Като знаете това мислете право, чувствувайте право и постъпвайте разумно. Не постъпвате ли разумно, не мислите и не чувствувате ли право, билетите ви ще бъдат празни. Това показва, че не сте приложили Божиите закони. За да приложите Божиите закони вие трябва да имате знание. Щом имате знание, всичко можете да постигнете. Ще каже някой, че вярва в Бога. Това не е достатъчно. Той трябва да е опитал силата на своята вяра. Ако не е приложил и опитал вярата си, той ще мине през големи разочарования.

И тъй, основната идея в живота ви е да бъдете носители и изразители на Божествената идея. Стане ли човек изразител на една Божествена идея, той всичко може да постигне . Това подразбира стихът: „Невъзможното за човека е възможно за Бога.". Има ли една Божествена идея в себе си, човек е силен да приложи всички свои желания, да реализира своите добри мисли и чувства.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

25. Лекция от Учителя, държана на
28 януари 1931 г., София - Изгрев.

НЯКОЛКО НЕОБХОДИМИ НЕЩА

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Съвременните хора разискват върху въпросите „сила и материя“, „мисъл и чувство“, без да могат да проникнат в тяхното абсолютно определяне. Това са идеи, с които човешкият ум трябва да се занимава. Ще кажете, че има нови теории по тия въпроси. Дали теориите са нови или стари, учените трябва да изхождат от гледището на разумната природа. Колкото по-дълбоко прониква човек в природата, толкова по-близо е до истината. Ще кажете, че природата е необятна. За човека е важна онази област от природата, с която той влиза в съприкосновение. Много вода има на земята, но за човека е важна онази, с която той влиза в съприкосновение. Само тази вода е полезна за него. Останалата вода е тил за човека. Същото можем да кажем и за въздуха, за светлината, за храната. Каквито теории и да има човек за въздуха, за него е важен този въздух, който влиза в дробовете му. Светлината е важна за човека дотолкова, доколкото разкрива хоризонта пред него и очертава пътя му. Много мисли и чувства могат да минат през ума и сърцето ви, но за вас са важни само ония, които се задържат в ума и в сърцето и можете да се ползвате от тях.

Тема за следващия път: „Отношение между мислите и чувствата“.

Когато говорим за мислите и чувствата, ние имаме предвид посоката, по която те се движат. Желанията и чувствата на човека са течения, които вървят от периферията към центъра, т.е. отвън–навътре. Теченията на мисълта пък са обратни, отвътре–навън. Следователно чувствата и желанията представляват вдишване в живота, а мислите – издишване. С други думи казано: Чрез сърцето си човек вдишва, а чрез ума – издишва. Да мислиш, това значи постоянно да издишваш; да желаеш, това значи постоянно да вдишваш. Ако сърцето и умът в човека действат правилно, процесът на дишането също е правилен. Ето защо, ние препоръчваме дишането като метод за урегулиране на мислите и чувствата в човека. Който не вдишва дълбоко, чувствата и желанията му са слаби. Ако не издишва правилно, мисълта му е слаба. Няма живо същество в природата, което да е лишено от желания. Въпреки това, казано е: „Не пожелавай!“

Какво разбираме под заповедта „Не пожелавай“? В християнството, под

думите „Не пожелавай“ се разбира да не желаеш чуждото, т.е. това, което друг е пожелал преди тебе и на когото това нещо принадлежи. В идеалния смисъл под „Не пожелавай“ разбираме да не приемаш онзи въздух, който друг някой е дишал. Този въздух е нечист вече. Приемеш ли го в дробовите си, той ще те умъртви. Всяко чуждо желание, което другите са възприели, е отровно. Ако искаш да не страдаш, откажи се от това желание. Хората страдат именно от това, че се занимават с чужди желания и се стремят да ги постигнат. Не се ровете в тинята на живота. Трябва ли да чакате някой да повърне желанието си и тогава да го вземете? Не се занимавайте с нечисти неща.

Сега ще обясня мисълта си. Желанията, като течения, които излизат от Божествения център на природата, са чисти. Обаче приемат ли се от някое същество, те извършват известна работа в него и се оцапват. Много естествено. Когато работи, човек се цапа, но все е придобил нещо. Това е за дадения човек. Но ти, който дебнеш този човек, да откраднеш това, което той е пожелал, ще пострадаш. За да не се натъкваш на страдания, стой далеч от желанията на хората. Иди при Божествения източник и приеми направо от Него онова желание, което има отношение към твоята душа. Когато казваме, че човек трябва да води чист и свят живот, това значи да не се лени, но да бъде готов да отиде при Божествения извор и оттам да приеме едно ново желание, от никого още невъзприето. – Къде е Божественият извор? – В съзнанието на човека. Качвайте се в съзнанието си, за да черпите нови и възвишени желания. Съзнателният човек е любещ и добродетелен. Той прилага любовта и добродетелта като ориентиращи точки на своя живот. Любовта е изток, място на изгряващото слънце, а доброто – запад, където слънцето залязва. Изгревът е място на работа, а залезът – на почивка. Следователно, когато дойде любовта, човек влиза в живота и започва да работи. Когато дойде доброто, той излиза от ярема на живота и си почива.

Съвременните учени – философи, естественици, математици – изучават живота, явленията в природата и създават научни хипотези и теории. Макар че понякога те изучават явленията разпокъсано, техните теории са ценни, понеже са резултат на мисъл, която иде от възвишения свят. Ще дойде ден, когато явленията от всички области на живота и на природата ще се свържат в едно цяло. Тогава хората ще намерят истината. Както хората представляват системи от скачени съдове, така и природните явления са също така системи. Днес анатомистът се занимава с костите на човека, с направата на човешкия организъм; физиологът – с функциите на отделните органи; биологът – с живота на клетката; психологът – с душевните прояви. Съберете всичко това в едно единствено непрерывно цяло, за да образувате истинския човек, да познаете какво всъщност е

човекът. Значи хората се делят на анатомисти, физиолози, биолози, психолози, идеолози. Хората се делят още на млади и на стари. Ние наричаме млади онези, които се занимават с любовта, а стари, които се занимават с добродетелта. Младият говори повече за сърцето, а старият – за ума; младият гледа повече към изток, все иска да получи нещо. Старият гледа към запад и казва: „Както слънцето залязва, така и аз трябва да напусна тази земя“. Младият и старият се различават и по стремежите си: младите вървят отвън–навътре, а старите – отвътре–навън.

Когато говорим за добрия живот, ние имаме предвид уравновесяване силите на любовта със силите на добродетелта. Доброто действа във всички човешки прояви. Ти не можеш да бъдеш добър, ако не мислиш, ако съзнанието ти не е пробудено. Както любовта не подразбира само чувства, така и доброто не подразбира само правене на добро. Чувството, желанието е само едно течение отвън–навътре, но не е любов. Желанието не подразбира завършен процес. За пример, детето поглежда към едно дърво и пожелава да си откъсне една ябълка. То започва да мисли как да задоволи желанието си. На помощ му идва мисълта. То намира камък, удря една ябълка, навежда се към земята, взима ябълката и започва да яде. Волята взима участие в яденето. Ябълката влиза в стомаха и после, преработена в кръв, тя обикаля цялото тяло, образува кръг. Като знаете пътя, по който желанието се реализира, пазете се от неестествените желания, които отравят човека. Както желанието на детето да изяде една ябълка се превръща най-после в кръв, така също се превръщат в кръв и неестествените желания, които се разнасят по цялото тяло и го тровят.

Следователно помнете, че здравословното състояние на човека зависи от вътрешните течения на неговия физически и психически организъм. Влезе ли някое неестествено желание във вас, не се борете със себе си, но търсете начин, как да се освободите от него. Като търсите начин за освобождаване от чуждите желания, проникнали във вас, вие изучавате сърцето, ума и волята си. След това идвате до изучаване на своята психика. Каквото и да става с вас, дръжте се за двете ориентировъчни точки – Божественият изток и Божественият запад. Когато душата излиза от Божествения свят, за да влезе в човешкия, тя се намира на залеза, т.е. на запада на живота. Когато излиза от човешкия свят, за да влезе в Божествения, тя се намира на изгрева, т.е. на изтока на живота. И в човешката глава има няколко изгрева и залеза. Горната част на челото е изгрев, долната – залез; горната част на главата е изгрев, задната – залез. Физическата любов е залез, а висшата, Божествена Любов – изгрев. Като се движи между изгрева и залеза на своя живот, човек придобива опитности и знания, с които се връща там, откъдето е дошъл. Като ученици, вие трябва да намерите начин, чрез който да реализирате желанията си. За да постигне едно свое желание,

човек се нуждае от три неща: първо, от обект, към който да се стреми; второ, от средства за постигане на този обект и трето, от място, където да постави постигнатия обект. Същото се отнася и до мислите и чувствата. Всяко желание, всяко чувство и всяка мисъл, които не се реализират, измъчват човека, вследствие на което той става недоволен от живота. Значи всяка Божествена идея идва отгоре, през главата, минава през сърцето и се реализира чрез волята. Умът е изгревът, сърцето – залезът, а волята – зенитът, т.е. най-високата точка, до която слънцето може да се издигне. Волеви човек е онзи, който е буден в три посоки: в посоката на своя ум, в посоката на своето сърце и в посоката на своята воля. Когато слънцето минава през трите точки – изток, зенит и запад, – то извървява един кръг, след което отново се явява. И човек трябва да бъде в постоянно движение, всеки ден да изминава кръга на своя живот, да се движи между силите на ума, на сърцето и на волята си. Където има движение, там волята реализира стремежите на ума и на сърцето.

Какво правят майката и бащата с малкото си дете? Те си играят с него, подхвърлят го нагоре, до най-високата точка. Това показва, че детето представлява волята. Докато е малко, детето изразява волята си чрез плача. На неговата воля се отзовават всички в дома. Порасне ли малко, детето изгубва силата на волята си, т.е. магическата пръчица. Когато Христос казва, че трябва да станем малки, разумни деца, това значи да усилим волята си и непостижимите за нас неща да станат постижими. На плача на разумното дете се отзовават всички ангели, всички свети и добри хора. На плача на стария и глупав човек никой не се отзовава. Под думите „разумно дете“ разбираме онова състояние на човешката душа, при което Божественият, ангелският и човешкият изгрев и залез стават на време и правилно.

И тъй, Христовите думи „Станете като децата“ подразбират усиляване на волята. Едва сега хората започват да работят със своята разумна воля. За да прояви разумната си воля, човек трябва да организира своите мисли, чувства и постъпки. Ето защо, не е достатъчно човек да има желания, но желанията му да бъдат организирани, т.е. да знае защо желае нещо, как може да го реализира и какъв ще бъде резултатът на даденото желание. Като ученици, вие трябва да разглеждате вдишването и издишването като процеси, които имат отношение към вашите мисли и желания. Всяко вдишване има предвид урегулиране и пречистване на желанията, а всяко издишване е свързано с пречистване на човешките мисли. Като знаете това, отнасяйте се съзнателно към вдишването и издишването. Само по този начин можете да пречистите мислите и желанията си. Чистата кръв подразбира здраво тяло. Здравото тяло пък подразбира правилно разпределяне на енергиите в човешкия организъм. Дробовите

представяват сито, чрез което се пречистват умственият и сърдечен живот на човека. През това сито минават само ония мисли и желания, които не са минали през ситото на друг човек. Затова е казано, че човек трябва всеки момент да се обновява. Това значи: Човек трябва всеки момент да приема нови мисли и чувства, нови желания, да поддържа дейността на ситото. Ако в ситото ви влязат чужди, т.е. нечисти мисли и желания, не трябва да се плашите. Опасно е, ако ситото престане да се върти, защото в него ще се натрупа кал, която пречи на правилното кръвообръщение. Докато ситото се движи, никаква опасност няма. Природата е предвидила това. Тя внася в човека такива мисли и желания, които държат съзнанието му будно. Природата бди зорко за своите закони. Тя не позволява да се нарушават тези закони и затова казва: „Никой няма право да нарушава своята инсталация. Яви ли се някъде най-малкото нарушаване, човек трябва да го изправи, да възстанови нормалното действие на инсталацията си“. – Как се поправят нарушенията в инсталацията? – Чрез молитва. Следователно молитвата не е нищо друго, освен апел на човешката душа към разумния свят, да изпрати оттам майстори–инженери да поправят инсталацията му. Не се ли поправи инсталацията навреме, човек се вкисва, нарушава се правилният ход на сърцето му, вследствие на което се явяват различни болести. И тъй, не питайте защо сте болни, нещастни, защо страдате, но вижте какво е състоянието на вашите мисли и чувства. Ако теченията им са правилни, ако те не са в противоречие помежду си, вие всякога ще бъдете здрави и весели. Ако теченията на мислите и на желанията вървят в една и съща посока – навътре или навън, вие непременно ще нарушите нормалното действие на своята инсталация. Точно определено е, какво количество вода може да мине през дадена инсталация. Ето защо, теченията на желанията ще вървят в посока отвън–навътре, мислите – в посока отвътре–навън и взаимно ще се уравновесяват. При това положение мислите ще помагат за реализиране на желанията, желанията пък ще се регулират от мислите, и човек ще се развива правилно. Само по този начин хората могат да се почувстват като части на едно цяло.

Казано е в Писанието: „Да възлюбиш ближния като себе си“. – Защо трябва да обичаме ближния си? – Защото сме части от великия Божествен организъм. Обичате ли ближния си, неговото добро ще бъде ваше добро. Ако няколко градинари са направили градините си край река, те имат предвид водата, която искат да използват. За да напояват градините си, те прекарват няколко инсталации, които са свързани така, че ако една от тях се развали, и другите престават да работят. Ето защо, първият градинар трябва да държи в изправност своята инсталация, за да работят добре и останалите. Каквата последователност съществува между числата от естествения ред, такава връзка съществува и между хората.

Ще кажете, че само математиката се занимава с числа. Наистина, математиката се занимава с числа, но тя се занимава още и с живите силови течения като величини, които имат известно количествено значение. За пример, математиката изучава силовите течения на ума, които вървят отвътре–навън; геометрията пък се занимава със силовите течения на сърцето, които вървят в посока отвън–навътре. Какво ще разберете от формулата: $(\sqrt{x^2+Bd})x$? Това е формула, която е неразбрана за вас, защото не е в движение. Ако я сложите в движение, тя ще оживее. Обаче всички знаете формулата: $a^2+b^2=c^2$. Който е учил геометрия, знае, че тази формула означава следното положение: квадратът, построен върху хипотенузата на правоъгълния триъгълник, е равен на сбора от квадратите, построени на двата му катета.

Природата работи със сложни формули, които са в постоянно движение. За пример, една от формулите на природата е вложена в думата „истина“, която на български език се пише с 6 букви. В Истината, на която първата буква е „И“, са вложени две течения: първото течение върви отгоре–надолу, а второто – отдолу–нагоре. Значи, ако търсиш Истината, първо ще слезеш, а после ще се качиш. Втората буква е „С“ – закон на месечината, т.е. закон на вечните промени. Дойдеш ли до Истината, трябва да бъдеш готов на всякакви промени. Буквата „Т“ е закон на противоречия. Който търси Истината, ще се натъква на големи противоречия, но трябва да върви без спъване и колебания. Ако се спъва, да не се обезсърчава. Буквата „Н“ е закон за примиряване на противоречията. Буквата „А“ означава бременност. Който търси Истината, трябва да бъде бременен с някаква идея.

И тъй, Истината е път, който води към освобождаване. След като работи известно време да намери Истината, човек трябва да задържи нещо за себе си. Като свърши училище, той трябва да задържи част от придобитите знания и за себе си. Това означава буквата „А“, с която свършва думата „истина“. Да бъдеш бременен с нещо, това значи да се ползваш от богатството, което бременността крие в себе си. Истината освобождава човека и го прави разумен.

Спазвайте следния закон: Изразходвайте толкова енергия, колкото е нужно за дадения момент. Следователно на малкото желание трябва да поставите малка мисъл; на голямото желание – голяма мисъл. Това е закон за правилно регулиране на силите в организма. Ако на малкото желание поставите голяма мисъл, или на голямото желание – малка мисъл, вие нарушавате правилния ход на теченията в организма си. За пример, някой има големи желания, а не мисли много, не влага волята си. Щом не мисли и не действа, големите желания опъват силно конеца и пречупват волята.

Чувате някой да казва: „Счупи се волята ми, нямам желание да работя“. Това показва, че теченията на желанията са обтегнали силно конеца на волята и част от силите на желанието са излезли навън, без да се вложат в работа. С изтичането си навън те са парализирали отчасти и волята. Допуснете, че пред вас, на маса, е сложено богато, вкусно ядене, но вие не можете да ядете. Ползвате ли се от яденето? Срещате един учен, спирате го, без да се разговаряте. Ползвате ли се от неговото знание? Щом не ядете, яденето не ви ползва. Щом не се разговаряте с учения, нищо не придобивате от знанието му. Ето защо, и вие, като ученици, яжте от учението, което ви се преподава; мислете върху него и го прилагайте. Човек се ползва само от това, което яде, върху което мисли и което прилага. Това значи: Човек се ползва само от онова, което прониква едновременно в ума, в сърцето и във волята му и става за него плът и кръв. Това е истинското значение, чрез което човек изпълнява волята Божия. Чрез това знание той проявява любовта си към Бога, към ближния си и към себе си. Ако не люби Бога, човек не може да люби и ближния си; ако не люби ближния си, не може да люби и себе си.

Любовта към Бога, към ближния и към себе си е една от живите формули, която човек трябва да приложи. Не я ли приложи, тя остава за вечни времена неразбрана.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
13 февруари 1931 г., София, Изгрев.

1931_02_13 Три неща са потребни Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ТРИ НЕЩА СА ПОТРЕБНИ

Х година

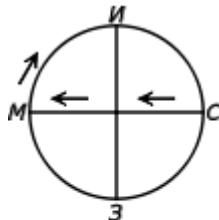
23 школна лекция на 1 мл.ок.кл.

13.ІІ.1931 г. петък 6 ч. с.

ИЗГРЕВ.

САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.

Сега печката ви идейна ли е? Не се живее без идея. Може ли без идея? Ако слънцето нямаше идея, ако печката нямаше идея, ако книгата нямаше идея, животът щеше да се прекрати. Това са идеите на живота. Каква беше идеята на 10 лекция? Вие се занимавате с въпроса за силата и материята. Как бихте определили силата? Или какво подразбират под думите – мисъл и чувство. Разбира се не се изисква да се създават нови теории. Но какви са съвременните знания и схващания. Т.е. учените хора се стремят към онова обяснение на природата. Да кажем, че в дадения случай имаме милиарди килограма вода на земята. Но всичката тази вода не е потребна за вас. Коя вода е важна за вас в дадения случай? Тази, с която вие сте в съприкосновение. За това, малкото количество, с което вие сте в съприкосновение ви ползува. Другата вода е тил. Същото е и с въздуха. Може да имате отлични теории за въздуха и при това много малко да се ползвате. Може да имате отлични теории за водата и малко да се ползвате от нея. Този въздух, който в дадения случай е в дробовите ви, той е най-интересният за случая. Същото е и с хилядите и милиони мисли,

М = мисли
С = чувства
И = изток
З = запад

които съществуват у ангелите.

Само тази мисъл може да ви

ползува в дадения случай, която е във вашия ум. Присъствието на една мисъл какво влияние оказва върху ума ви? Например зададат ви тема: КАКВО Е ОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ МИСЛИ И ЧУВСТВА? Какво отношение има между тях? В дадения случай, когато вие имате някое

желание, теченията на сърдцето ви, които циркулират във вашия организъм, отиват към центъра на живота. Всяко желание отива навътре. Желанието на живота значи да вдишваш. Желанието е вдишване. А теченията на мисълта какво е? То е навънка. Мисълта е издишване. Чрез сърдцето си човек вдишва, а чрез мисълта си издишва. Да мислиш, това значи постоянно да издишваш. Дишането се състои от два процеса: вдишване и издишване. Дишането това е процес на чувстване и мислене. Дишаш като чувстваш и издишаш като мислиш. Следователно, ако мисълта и сърдцето в един човек са нормални, това значи той има нормално дишане. Значи ти можеш да регулираш своето дишане чрез мисълта и чувстването. Някои хора нямат дълбоко дишане. Онзи, който няма дълбоко дишане, той увеличава желанията и сърдечните течения са слаби. Желанието обзема цялата жива природа. Няма същества в света, които да не желаят. Но къде е аномалността на желанията? Има закон: НЕ ПОЖЕЛАЙ! Де е лошото в желанието? Не дишай онзи нечист въздух, който другите са дишали. Никога не възприемай в света едно желание, което друг е възприел. Това би приличало на следното: Когато някой се избълва, друг да се занимава с бълвоча му. Да имаш едно чуждо желание, това значи да се занимаваш с бълвоча на някое друго същество. Всички страдания произтичат от заниманието с бълвоча на другите. Желанията са чисти в природата. Понеже те изтичат от Божествения център. Всичко, което произтича от Бога, е чисто! Та когато се казва: Да се живее чист и свят живот, това не се подразбира да създадеш нещо ново, но да черпиш от Божествения център. Да не бъдеш мързелив и ленив, но да вървиш далеч, да отидеш далеч, да посрещнеш новите желания, които слизат отгоре. Какво подразбират под думата – горе и долу? Направете превод. Под „горе“ те разбират винаги великия съзнателен живот. Имате съзнание – ти си горе. Нямаш ли съзнание – ти си долу. Преведете тогаз думите: ЛЮБОВ И ДОБРОДЕТЕЛ. Какво положение заемат те спрямо физическия свят? ЛЮБОВТА – това е изгревът. ДОБРОТО – това е залезът. Във вашия ум седи една слаба изгъркана идея. Вие мислите, че при залеза всичко се свършва. Но залезът е едно отлично състояние за почивка. След като си работил дълго време, уморен си, трябва да престанеш известно време от тревогите; значи любовта след като те тури на работа, след като изгрее слънцето, любовта те тури на работа. След това трябва да дойде залезът, за да те освободи от онзи прием на живота. Следователно, с любовта ние започваме живота, а с доброто ние се освобождаваме от ярема на живота.

Всички сегашни науки и теории са нужни. Съвременната наука е израз, резултат на една мисъл от един свят много по-висш. Нашето знание е резултат на една друга мисъл извън физическия свят. И следователно, като разглеждате науката ще видите, че нашата наука е разхвърляна. Химията е отделена, физиката е отделена, естествените науки са отделени; геологията

е отделена, метафизиката е отделена. Всяка една наука си има своя специфична област. По какво се отличават те? Анатомистите изучават костите на тялото; физиологът изучава отправленията или функциите на тялото; биологът изучава живота на клетките; психологът изучава промените на състоянията на съзнанието. Те разделили така живота. Човекът така разбран ли е вътре в себе си? Тогава дайте едно съчетание. Анатомистът, това е човекът на костите. Всеки, който има кости, той е анатомист – без мускули. Всеки, който има мускули, той е физиолог; всеки, който има клетки – той е биолог; всеки, който има душа, е психолог. Всеки, който има ум, какъв трябва да бъде сега? Идеалист. Идеолог – човек, който се занимава с идеология. Всички млади хора все са идеолози. А старите с какво се занимават. Тогава аз разграничавам живота така: младите хора се занимават с любовта, а старите хора – с добродетелите. И затова младите гледат към изток, а старите гледат само към запад. Младият говори за живота; младият говори повече за сърдцето си, а старият говори повече за ума си. В това има съответствие: младият като че иска всичко да вземе, да прибере в себе си, а старият поглежда към небето и казва: Трябва да напусна тази земя.

В този стремеж имате две течения: когато сърдечните течения отиват навътре, умствените течения отиват навън; а когато сърдечните течения отиват навън, то умствените течения отиват навътре.

Кръгът представлява волеви течения. Защото волята циркулира в цялото тяло. Човек сам по себе си е един кръг. Само че по-точно какъв кръг? „Елипса“. Сега аз ви навеждам на тези мисли, за да може да се справите с някои противоречия. Когато се говори за добрия живот, аз подразбирам уравновесяване на любовта с доброто. Защото в дадения случай някой път и в любовта на младия действа сърдцето и в доброто действа сърдцето. Доброто е вече един резултат изработен, смисълът. Ти не можеш да бъдеш добър, докато не мислиш – докато съзнанието ти не е събудено. Добър човек е онзи, у когото съзнанието е събудено. Той знае къде да тури всяко нещо. Следователно, под любовта в обикновения смисъл на думата ние не разбираме да имаш само чувство. Когато вие говорите за чувство, аз подразбирам едно желание, едно течение навътре. Например едно дете желае да вземе някой плод. Има желание тая ябълка да влезе в него. Желанието е навътре. Тогава умът ще дойде на помощ и ще намери някой начин вън. Например ще вземе някой камък и ще удари ябълката, тя ще падне, детето я взема. И престава да хвърля камъни. След това действа вашата воля. Вие изядете ябълката. И тази ябълка се скрие – възприеме се в стомаха и почва да обикаля по цялото тяло тази ябълка чрез кръвта.

Да кажем, че влезнало е някое неестествено желание вътре във вас. То е

възприето от сърдцето ви и после е подпомогнато от ума ви. Де ще го турите това желание? Най-напред ще го търсите в стомаха си, после в сърдцето си, в белите дробове, после в главата си горе. Ако там не може да го намерите, ако не може да го намерите в тези три основни пункта, тогава трябва да обикаляте цялото си тяло, за да го намерите. Да допуснем, че имате едно неестествено желание; или извършиш нещо, може да извършиш едно престъпление. Имаш някога желание и то те мъчи. Например имаш някоя мисъл, някое желание; какъв е сегашният метод за освобождение от едно мъчение? Да допуснем, че имате една лоша мисъл. Например мислиш да откраднеш нещо. После да поизлъжеш малко; след лъжата иде желанието: да го сметна малко; след смятането иде плащането. К. Л. С. П. Изял си ябълката, но трябва да плащаш. И веднага се уравни в въпросът. Но в какво седи кражбата? Де е лошото в кражбата. Представете си, че съм малко дете. Виждам от градината на един градинар една ябълка; той има хиляди; по отношение на този човек има престъпление, но по отношение на природата няма престъпление.

Здравословното състояние на човек зависи от тези вътрешни течения. Той трябва да бъде внимателен спрямо теченията, които съществуват. Той не трябва да се бори вътре в себе си. Този, който се бори в себе си, нищо не придобива. Той трябва да проучава себе си. Тогава може да има цяла една наука – човек да изучава своето сърдце, своя ум и своето психологическо състояние.

У човек ние имаме следното разпределение: любовта, това е Божественият ИЗТОК. После имаме и Божествения ЗАПАД. Когато една Божествена душа слиза в човешкия свят, това е залез; а когато една душа влиза от човешкия свят в Божествения, това е изгревът на душата. Всяка една душа, която напуска човешкия свят и отива в Божествения – това е изгревът! Когато от Божествения свят слиза в човешкия, това е нейният залез. Значи какво е изток? Имате три изтока; предната част на главата, това е изток; задната част на главата е запад. Челото е изгрев; после имате изгрева на горната част на главата. Тогава кой е запад? Чисто обективният долен ум – в долната част на челото е запад; а в горната част на челото е изтокът на висшия или физически ум. Когато вие говорите за полова любов, любов между мъже и жени, това е западът. Това е слизането един свят по-долен. Тогава както човек слиза от Божествения свят в човешкия – в половата любов човек слиза в един още по-нисш свят, дето трябва да работи. По отношение на тази любов, човек се смята за едно божество. И всяка една душа, която слиза от Бога, тя слиза с голямо въодушевление и след като е била 60–70 години, тя се е окаляла и като отиде при Бога, тя се радва. От Божествения свят да слизаш към човешкия не е така приятно. Защо не е приятно? Половата любов аз я наричам човешката любов. Има два вида

любов – Божествена и човешка. Божествената Любов е Изгревът за мене! А човешката любов за мене е залез. Божествената Любов, това е Любовта на Великото, а човешката любов, това е любовта на доброто. Под добро аз разбирам залез. Трябва да имате ясна представа за това.

Ти можеш да имаш симпатия към някого; но това още нищо не означава. За да разбереш някого, колко неща са необходими? Три неща са необходими. Първо да имаш един обект; после да имаш средства за постигане на този обект и трето да имаш място де да го поставиш вътре в себе си. Така ти реализираш. Всяка една идея, която не можеш да реализираш, ще те мъчи. Имаш едно желание или мисъл, които не можеш да реализираш, те ще те мъчат. Всяко едно желание, което ти усещаш, че е постижимо, ти причинява радост. Също така и всяка мисъл; но всяко желание и всяка мисъл, която не можеш да реализираш, те всякога причиняват известно вътрешно недоволство. Затова ако искате психически да бъдете здрави, най-първо ще привлечете Божията Любов отгоре над главата си; да се яви желанието в тебе, Божествената Любов да дойде в сърдцето ти. След това, за да се реализира Божията Любов, какво трябва да предизвикаш в себе си? Ще предизвикаш ума си. (на челото отпред). За да може тази любов да се реализира по един или друг начин. Тогава ще извикаш своята воля. Волята към кое спада? Ако сърдцето е залез, а умът изгрев, тогава какво нещо е волята? В астрологията има една висока точка – М. С. – зенита. Геометрически в математиката – волята, това е зенитът на нещата. Там е най-високата точка. Това е най-разумното! Един волев човек е онзи, на когото съзнанието е будно във всички точки. В този кръг съзнанието да е будно навсякъде. Значи когато целият кръг е в движение, тогава имаме воля. Другото е вярно по отношение на статическото състояние; а когато нещо е в движение, там работи волята.

Да ви превода един факт, който съществува в природата. Когато майката взема едно дете, какво го прави? Не го турга долу да го натиска, но все нагоре го хвърля и после го хваща; и бащата като го вземе, и той го подхвърля нагоре! Детето в дадения случай е волята. Няма хора с по-силна воля от децата. Ако искате да изучавате какво нещо е човек със силна воля, това е детето. Това дете, това слабо дете, като заплаче, бащата и майката го слушат; но това е за няколко месеца. После след няколко месеца детето изгубва магическата си сила. Та когато Христос казва: Трябва да станем като малките деца, то се разбира: да усилиш своята воля, та да станат нещата за тебе постижими. – Ти трябва да станеш като малкото дете! Но разумно дете! Като заплаче това дете, ангелите и всички други слизат и са на негово разположение. Като заплаче стар човек, нито един ангел няма да дойде, но като заплаче малкото дете, много ангели ще дойдат и работата веднага се урежда. Под думата детство разбираме, когато процесите стават

правилно – и Божественият изгрев, и Божественият залез са нормални; и ангелският изгрев, и ангелският залез са нормални.

Имаме три изгрева и три залеза: Божествения, ангелския и човешкия. Понеже ние вземаме място по средата, ние сме деца. Трябва да вземем положението на деца. Ние в природата трябва да развиваме волята си. Едва сега започваме волевата област. Трябва да организираме тялото си, своите мисли и своите желания. Не само човек да желае, вие имате едно желание, но вие не го разбирате; вие много малко разбирате вашето сърдце. Имате известни желания, но не знаете откъде са дошли, как са дошли и защо са дошли. Вие сте в неведение върху всичко това. Вие казвате: Имам някои желания; но защо са дошли не знаете.

При дишането, щом вдишвате навътре, вие имате предвид да урегулируете вашите желания, сърдечните течения; а щом издишате, ще имате предвид да урегулируете вашите мисли, да пречиствате. Във всеки един момент трябва да има пречистване. Ние живеем в един свят, преплетен с хиляди милиони нишки. И трябва да ... едно течение. Има едно течение около човека. Около дихателната система се движи едно колело много бързо – около дробовете. И това колело си има малки дупчици. Онези кислородни атоми, които са влезли в някой друг дроб. Те са изгубили от своята бързина и не се движат с такава голяма бързина. И после дупките на това твоето място не могат да влезнат. А пък онези атоми, които не са влезли в друг дроб, те се движат много бързо и затова могат да влезнат в това място. И когато човек влезе в някоя стая, дето въздухът е развален, то все има въздух в тази стая, който не е развален; но ако твоето колело не се движи правилно, ние няма да използваме добре този въздух. Благодарение на това сито, колелото се движи правилно и ние можем да използваме този въздух до известна степен. Но разбира се, чистият въздух е за предпочитане.

За желанията има сито, което пресява. Желанията, които са били в друго сърдце, те не могат да минат през това място, през това сито. Само новите желания могат да минат през това сито.

Сега какво разбрахте? Да го преведем в научна форма. Един добър човек като се движи, като живее между лоши хора, като се движи това сито в неговото сърдце, техните лоши желания не могат да попаднат в сърдцето му. Тези лоши течения не могат да попаднат в сърдцето му. Има един филтър, който пречиства. Човек няма какво да се бои. – Опасността е когато това сито престане да се върти. Тогава всичката кал може да влезне в сърдцето му. И тогава се явяват много неприятности в живота. – Боледувания и ред други страдания. Но понеже не трябва да гледаме на

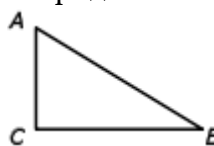

грозната страна, природата е предвидила всичко; тя си има един филтър. Тя е взела всичко предвид, да не се престъпват Божиите закони. – Не разваляй Божествената инсталация в тебе. Колкото по-бързо се движи твоето сито на сърдцето, твоето сито на ума и твоето сито на волята ти, толкова по-добре. Изучавайте инсталациите си! И щом някой път се развали някоя от тях, ще вземеш мерки. Що е молитва? Инсталацията се е развалила и ти ще искаш да дойдат тези инженерите да направят поправката. Това е молитвата. Когато някой път сърдцето се развали, какво ще правиш? Вкиснал си се – някой път имаш голямо вкисване, миришеш вече, никой не може да те търпи.

Сега имате една такава представа за живота. Ти казваш: Защо аз да не бъда щастлив? Ти всякога можеш да бъдеш здрав! Тури мисълта и чувствата си правилно! И тогава всякога ще бъдеш здрав. Но в противоречие ли са теченията на твоето сърдце и на твоята мисъл, непременно ще бъдеш болен. Ако мислите и желанията отиват навън, тогава какво ще остане вътре в нас? Всякога работата на мисълта трябва да бъде за реализиране на някои желания по отношение на нас и по отношение на другите. Например казваме, че трябва да обичаме ближния; тогава ние съзнаваме, че сме части на един по-голям организъм. Тогава доброто на моя ближен е и мое добро. Например ние сме 10 души градинари при една река. И ако водата на първия градинар не върви правилно, то и при тебе няма да дойде водата правилно. През въздуха тази вода няма да дойде при тебе. Значи ти трябва да работиш, да минава водата правилно в неговата градина и през градината на другите, за да може да мине водата правилно и през твоята градина. Но последният градинар казва на другите градинари: Много се интересувам от вашите градини. Нещата не са отделени.

С какво се занимава математиката? Математиката се е занимавала със силовите течения на мисълта. А с какво се занимава геометрията? Тя се занимава със сърдцето. Геометрията изучава всички течения, които отиват навътре. Математиката изучава всички течения, които отиват навънка.

$(\sqrt{x^2 + y^2})$. Тази формула за нас е непонятна. Но да си представим сега друга формула, която има геометрически израз: Например $a^2 + b^2 = c^2$. Тази формула представлява отношенията на страните в един правоъгълен

триъгълник. AB е хипотенузата. Тя е мярката за тази формула. Тези линии представляват разумни същества. Може да разгледате или можеш

да нарисуваш едно голямо изображение с много линии, сечения, плоскости, с 10, 20 плоскости. Но тази формула трябва да я туриш в движение и ако не можеш да я приведеш в работа, тази формула ще бъде за тебе непонятна.

В природата съществуват много по-сложни формули. Има основни движения, които разрешават веднага цялата формула. Например ИСТИНА, това е една формула с 6 букви. На френски с колко букви е? Verite. Пак с 6 букви. Истината в тази написана дума ли е? Не, това е една формула. Как ще намериш Истината? В истината има две течения. Най-първо ще слезнеш отгоре-надолу и после ще се качиш нагоре. Най-първо трябва да слезнеш и после да се качиш. Трябва да бъдеш крайно пластичен, учен и трябва да разбираш законите на месечината или законите на промените. В Истината никога да не те изненадва каквато и да е промяна. Това е обяснението за буквата С. В Истината и най-големите противоречия да не те спъват. – Да можеш да ги разрешаваш. (Това е обяснението за буквата Т). Буквата И пак се повтаря след примера. След това имаме Н, т.е. как да примириш противоречията? После имаме А, т.е. да имаш една идея, която да можеш да приложиш в живота.

Значи ИСТИНАТА е път към освобождение, след като си работил за някого, да остане нещо за тебе. Ако ти си следвал в училище и не може да остане в тебе богатството, ти нищо не си постигнал. Ако остане в тебе известно богатство (това означава буквата А). Това е придобитото богатство, което ще остане и което ще те ползува. – ИСТИНАТА. Това е истинското знание, което освобождава човека. Истинската разумност, която освобождава човека от ония положения, в които той може да се ограничи.

Това е Истината!

Коя е основната мисъл? Когато теченията на сърдцето вървят нормално навътре, и теченията на мисълта вървят навън. Не трябва да иждивяваме напразно енергия. Щом имаш едно малко желание, трябва да имаш една малка мисъл; и щом имаш едно голямо желание, трябва да имаш голяма мисъл. Ако имаш малко желание и голяма мисъл, ти харчиш повече, отколкото трябва. На малки желания и малки мисли. И на големи желания, и големи мисли. Трябва да разбирате отношенията и да регулирате теченията. Например имаш силно желание, а пък не работиш. Или имаш големи желания, а пък в ума си имаш по-малка мисъл. Това не е правилно.

Движенията трябва да станат съобразно с волята. Инак ще се скъса

конецът и ще отхвъркне желанието навънка. И ще стане пречупване на волята.

Сега да оставиш този въпрос за втория път.

**Само светлият път на Мъдростта води към Истината!
В Истината е скрит животът!**

Ако седите при един обяд и не взимате нищо, какво ще ви ползува. Или ако вземете една ябълка и после пак я сложите, какво ви ползува? Ако един учен носи блага, ползува ли ви? Трябва да ядете хубаво от това учение, да мислите хубаво върху него; и да имате желание да го приложите. Нищо няма да знаете от тази ябълка без ядене. Това, което можеш да изядеш и да приложиш, това е знание! Това, което може да остане едновременно и в сърдцето ви и в мисълта ви, и във волята ви, това може да ви ползува. Само когато знанието стане плът и кръв в сърдцето, мисълта и волята, само тогава можеш да изпълниш Волята на Бога!

Има любов към Бога, любов към ближния и любов към себе си. И ако нямаш любов към Бога, не можеш да имаш любов към ближния си; и ако нямаш любов към ближния си, не можеш да имаш любов към себе си.

Любовта към Бога, към ближния и към себе си може да ги прилагаш и да ги опиташ. И ако не ги опиташ, това ще бъде само една формула. Прекрасен свят е този! Онова, към което се стремим в сегашния свят – в случая са важни: хлябът и въздухът, които сега възприемаме. И малкото знание, което сега имаме, трябва да се стремим да го приложим.

7.20 ч.с.

ЗЕНИТЪТ НА ЖИВОТА

Чете се темата: „Разлика между вяра и безверие“.

Представете си, че се намирате в едно общество между свършени хора. Какво ще говорят тези хора? Щом са свършени те имат знания, добродетели, каквито обикновените хора нямат. Тъй щото, няма въпрос, който те да не познават. И ако вие се намерите между такива хора, нищо не можете да придобиете. Те ще седят в мълчание, без никакъв интерес. Какво ще говорят за пример за дишането като физиологически процес, щом той им е познат? Да разискват по този въпрос това значи да повтарят едни и същи работи. Такова повторение нищо не допринася. Знания без приложение нищо не допринасят. Какво ще придобие воденичарят от своя занаят, ако знае как работи воденицата му, какво устройство има, а е лишен от жито, което ще мели? За воденичаря е важно да има клиенти, воденицата му да мели брашно. Следователно, стремете се да придобивате знания, които да прилагате. Не мислете, че можете да станете свършени и да престанете да се развивате. Свършенството е вечен процес.

Каквото да се говори на сегашните хора, те искат доказателства за нещата. Казвате им, че светът е създаден от Бога. Те веднага запитват: как е създаден светът? Те искат научни доказателства за създаването на света. И това може да стане, но важно е какво ще се ползва човек ако знае как е създаден светът. Виждате, че от една къща излизат и влизат хора. Знаете, че те живеят в тази къща, но искате да разберете как е направена къщата. Ще дойде някой да ви доказва, че къщата е направена от дървета, от камъни и тухли, замазани с вар и т.н. Какво придобивате с това знание? За вас е важно да влезете във връзка с хората, които живеят в къщата, да видите как те мислят и чувстват. После ако се интересувате можете да научите нещо и за направата на къщата. Тъй щото ако знаете как е създаден светът, това е механическо знание. Важно е да се свържете с разумните същества, които Бог е създал, и от тях да възприемете Божиите мисли и чувства. В желанието си да проникне в незнайното човек прави големи усилия. Човешкият ум се стреми именно към непостижими неща. За пример, от години насам математиците работят върху въпроса за определяне квадратурата на кръга, но още не са го разрешили. Тъкмо дойдат до известно положение, изведнъж се натъкнат на нещо неразрешимо. Според нас, квадратурата на кръга е съизмеримо число, но според математиците - несъизмеримо. За да се изчисли квадратурата на

кръга трябва да се вземат пред вид всички радиуси. За това са нужни големи математически познания.

Като изучават геометрическите форми, учените трябва да проникнат в тяхното вътрешно предназначение. Всяка форма играе важна роля в природата. За пример, квадратът има голямо значение в науката. Обаче не е безразлично къде ще бъде поставен той. Ако го поставите на човешката глава, ще имате квадратна форма на главата. Които се занимават с френология знаят какво значи човек с квадратна глава. Главата на човека трябва да бъде заоблена в горната си част във вид на кубе. Това заобляне на главата трябва да бъде в областта на моралните чувства. Най-високият връх на човешката глава, в областта на моралните чувства, представя зенита на неговия живот. В тази най-висока точка на човешката глава се намира чувството „любов към Бога“.

Следователно търсите ли Бога в човека ще Го намерите в зенита на неговата глава, дето слънцето на живота му най-силно грее. Търсите ли любовта, вие можете да я намерите само в зенита на своята глава. Тя се проявява само веднъж в живота на човека за да запали свещения огън в душата му. Запали ли се веднъж този огън, той постоянно гори. За да се запали свещеният огън в човека или за да се проникне от любовта, човек трябва да се обърне към Бога. Само Бог е в състояние да запали свещения огън в човека. Има и други огънове в човека, но те нямат нищо общо със свещения огън на любовта. Ако се запали човешката глава от изток, дето слънцето изгрява, човек започва да се развива духовно. Ако се запали главата му от запад в него се развива материализмът.

И тъй, зенитът представя най-високата точка на човешката глава в областта на моралните чувства, дето се намира запалката на свещения огън на Божията Любов. Щом се запали този огън в човека, той отправя любовта си към Бога. У някои хора чувството „любов към Бога“ е силно развито, вследствие на което те не се нуждаят от доказателство какво нещо е Бог, какво нещо е любовта. На човека, който има отворени очи и вижда ясно няма защо да му доказвате какво нещо е светлината. Благодарение на светлината той вижда света, вижда всичко, което го обикаля и се радва на всичко. Каквито обяснения да давате на човека за светлината, последната съществува и без тях. Добре е човек да знае какво представлява светлината, но по-добре е ако може да се ползва от нея. Същото можем да кажем и за любовта. Добре е човек да знае какво представлява любовта, но още по-добре е ако може да я приложи. Добре е човек да има знания,но тия знания трябва да се приложат, да направят живота му приятен и смислен. Без приложение на знанията животът нищо не придобива. Да има знания човек, това значи, да живее правилно.

Следователно истинско знание е онова, с помощта на което всяко нещо се поставя на мястото си. В този смисъл добър цигулар е онзи, който знае да държи цигулката си правилно, да поставя лъка на място. Не може ли да направи това и да свири, той не може да задоволи слушателите си. Истински човек е онзи, който знае правилно да диша, да пие вода, да яде, да мисли, да чувства и да постъпва. Ако жадният не знае правилно да пие вода, той ще си напакости. Той трябва да пие водата на глътки, да я държи известно време в устата си. Ако отиде при някой студен извор и надигне изведнъж чашата до устата си да пие вода, той може да си причини голямо нещастие. Ако пие вода правилно, човек утолява жаждата си и изпитва в себе си импулс към работа. Не знае ли как да пие вода, той ще си напакости или ще изпадне в сънно състояние.

Какво ще кажете за съня: нормално или аномално състояние е той? За онзи, който знае кога да спи, колко време да спи и как да спи, сънят е благословение. Не може ли да спазва известни правила при спането човек спи, без да се ползва от съня. Човек трябва да се пази от такъв сън. Затова е казано в Писанието: „Гледайте да не заспите.“ Когато спи неправилно, човек прекъсва съзнанието си. След това трябва да мине много време, за да възстанови нормалното състояние на съзнанието си. Причината за съня, за сънното състояние на човека се дължи на състоянието на пирамидалните клетки в мозъка. Докато те не са уморени, докато техните крачка са в движение, човек е активен, може да работи, да мисли, да се моли. Щом пирамидалните клетки се уморят, те свиват крачката си и човек се усеща изморен, неспособен да работи, да мисли. В него се явява разположение към сън, към почивка. Ако може да се концентрира, човек влиза в съзнателна връзка с пирамидалните клетки на своя мозък и може да ги управлява. Чрез мисълта си и чрез своята разумна воля човек може да стане господар на клетките на своя организъм. Той ще им заповядва, а те ще изпълняват волята му. За пример, ако човек пожелае да направи някакво добро дело, той отправя мисълта си към предната част на мозъка си да събуди мисъл. След това мисълта се предава на моторните клетки, които повдигат ръката му. Щом ръката започне да се движи, човек е готов да направи добро. Ако пък иска да каже на някого една добра дума, човек отправя мисълта си първо към предната част на мозъка, към челото, оттам - към двигателните или моторни клетки в езика и той започва да се движи.

Съвременните хора са изгубили способността си да бъдат господари на своя мозък, вследствие на което се явили ред аномалии в техния живот. Те страдат, боледуват, мъчат се, не са господари на себе си. Те пренебрегват развитието на сърцето си за сметка на ума. Съвременният човек е развил критична и научна мисъл, която повече го изсушава и го излага на големи

страдания. Слушате го постоянно да разисква върху въпроса какво представлява Бог, как е създал света и т.н. Дойде ли до мисълта за Бога, човек трябва да се отнася със свещен трепет към Него. Няма защо да се рови във въпроси, които не са. за неговия ум. Бог не е материално същество следователно не може да се домогнете до същината Му по материален начин. Искате ли да познаете Бога вдълбочете се в себе си, потърсете Го там. По вътрешен път вие можете да видите лицето Му, да влезете в общение с Него. От ред поколения насам хората са имали детински схващания за Бога, от които и до днес не могат да се освободят. За да си съставят истинско понятие за Първата Причина на нещата, хората трябва да излязат от своите стари разбирания, да се освободят от наслояванията на миналото. В далечното минало човек е познавал Бога, но след грехопадението той е изгубил ключа, тайната на това познаване. И до днес той търси ключа на това познаване, но не може да го намери.

Съвременният човек се намира в положението на един от adeptите на миналото, който написал три куплета, в които буквите и думите били така наредени, че ако измени само една буква или една дума от куплета, нов стих се образувал. По този начин той открил тайната на живота. С промяна на една буква само той знаел какво трябва да направи и как да го направи. С една дума, той намерил ключа на живота. Като дошъл до това велико откритие, adeptът дал по една дума от тия куплети на децата, които често го посещавали с надежда, че те скоро ще ги върнат. Едно след друго децата започнали да правят корекции на написаното: някои започнали да запълват празнините на буквите, други - да ги съединяват с различни кукички и чертички, но и до днес още тия думи се намират у тях.. Дълго време adeptът чакал да му ги донесат, и днес още чака, но буквите и думите на тия куплети са пръснати по целия свят и не могат да се намерят.

Хората и до днес търсят ключа, който adeptът изгубил. Те и до днес търсят онази книга, от която поетът извадил трите куплета на своята поезия. Как може да се намери тази книга? Като се запали свещеният огън на любовта. За тази цел човек трябва да отвори главата си, да даде възможност на Бога да бутне запалката на неговия зенит и да се разгори свещеният огън. Какво представят малките деца, на които adeptът давал по една буква или дума от своите куплети? Те са ония разумни, възвишени души, които дали добър урок на adeptа. С разпръскване на тия думи по света те искали да кажат на adeptа, че той преждевременно е решил да даде на хората ключа на живота. Не е дошло времето да се ползват хората от този ключ. Тия деца именно са. разбъркали умовете на хората. И до днес още те не могат да оправят умовете си. Която философска или религиозна система да разглеждате, навсякъде ще видите едно объркване. Всички хора

разсъждават върху различни отвлечени въпроси, но все още не могат да дойдат до положително заключение. Като се намерят пред въпроси, които не могат да разрешат, хората казват: чудно нещо, ние имаме вяра, религиозни сме, а защо нямаме успех в живота си? Много естествено. Не е въпрос само да се втурва човек, но като вярва, да види какви процеси стават в него. Той трябва сам да се наблюдава как расте, как цъфти и какви плодове дава. За житното зърно не е нужно да вярва, че ще го посадят в земята, но то трябва да знае в каква почва ще го посадят, как ще израсне, как ще цъфне и какъв плод ще даде. Вярата подразбира знание, което се посажда в земята. Следователно всяко знание, посадено в земята, трябва да израсте, да цъфне и плод да даде. Затова е казано в Писанието: „По плодовете ще ги познаете.“ От плодовете на знанието се познава какво е придобил човек и какво е приложил. Наистина всяко дърво се познава от плода си. От плодовете на вашите религиозни и научни схващания ще разберете каква е вашата религия и наука. Първият плод на дървото на живота е любовта. Това дърво било в райската градина. То раждало 12 плода през годината. Който е могъл да вкуси от тези плодове, той е придобил вечния живот. Не може да се храни човек с плодовете на любовта и да умира. Следователно ако умираш ще знаете, че не се храните с плодовете на любовта. В храната на сегашните хора има нещо добро, нещо сладко, но тази храна още не е истинска, не е храната на Божията Любов. Тя е някаква привидна, външна любов, но е далеч от истинската любов. Доброто е външната страна на плода, а любовта - неговото съдържание. Достатъчно е човек да се докосне до този плод, за да се запали в него свещеният огън на любовта. Това значи да живее човек в зенита на своето слънце. При това положение само той може да каже като слепия, на когото Христос отвори очите: „Сляп бях, но сега прогледах. Мъртъв бях, но сега оживях.“ Какво разбирате под думата оживяване? Да оживее човек, това значи да възкръсне. Възкресението пък подразбира пробуждане на човешкото съзнание. Щом се пробуди съзнанието на човека, той се разширява и на всичко около себе си гледа като на нещо близко до сърцето си. Дали е на небето или на земята, в ада, или в рая, за него е безразлично. Той вижда навсякъде Божието лице и се радва.

Сега като се говори често по известни религиозни и научни въпроси, човек се намира пред опасността да затъпее или да не му се втръсне. Когато човек се храни дълго време само със сладка храна, вкусът му затъпява. За да се освободи от затъпяването той трябва да смени храната си. Всяко нещо, колкото и хубаво да е, ако се употребява постоянно, най-после предизвиква в човека втръсване. Приятно е да слушате хората да говорят, че трябва да имат вяра, да се обичат, но всичко това е до известно време. Най-после дохожда момент, когато човек не иска да му говорят, но иска приложение. След като вярвате на думите на някой учен, философ или

учител, вие искате да проверите тези думи. Докато ги слушате, у вас се запалва свещеният огън на любовта. Щом се запали този огън, нищо друго не ви остава освен да тръгнете със запалената свещ по света да проверите нещата. И това не е достатъчно. Ако ви казват, че в една градина има доброкачествени плодове, вие първо ще искате да видите тия дървета. Като ги видите, щеискате и да ги опитате.

Веднъж сте дошли на земята. Вашата задача е да излезете от обикновените условия на живота и да влезете в Божествената градина, да опитате плодовете на Божественото дърво. Ще кажете, че сте опитали плодовете на това дърво. Ако наистина сте опитали вие щяхте да бъдете нови хора, обновени и подмладени. Така ли е всъщност? Ще дойде ден, когато човек ще се обнови и подмлади, но времето не е дошло още. Той не е готов за нов живот. За да влезе в новия живот, човек трябва да съблече старата окъсана дреха, с която се е сраснал.

Един цар като правел разходки из царството си, срещнал едно малко циганче босо, голо, окъсано. Вгледал се в лицето му и го харесал. Той веднага заповядал да заведат циганчето в двореца му и там да го окъпят, изчистят добре и облекат с нови, хубави дрехи. Слугите изпълнили заповедта на царя и, като измили и облекли циганчето в нови дрехи, представили го на царя. Като го видял в новата премяна царят едва го познал. Детето светело от чистота и радост.

Какво представя циганчето? То е грешното състояние, в което всеки човек изпада. Обаче, като се измие и очисти от това състояние, човек влиза в нова фаза на живота си, в която се изпълва от чистота и радост. Стремехът на човешката душа към великото в живота, желанието му да реализира своите благородни и възвишени чувства, са, в състояние да го обновят и подмладят. Сега ще питате как може да се постигне това? Има един прост начин. Той е следният: с дясната ръка изтеглете последователно всички пръсти на лявата ръка, като започнете от палеца и свършите с малкия пръст. След това с лявата ръка изтеглете последователно всички пръсти на дъската ръка. Външно погледнато това е механически процес. Какво може да получи човек от тегленето на пръстите, това зависи от него. Човек може да изтегли всички пръсти на ръцете си и нищо да не получи, а може да ги изтегли и да получи нещо. Представете си, че беден човек се приближава към един богат и с дясната си ръка хваща палеца на дясната ръка на богатия. Ако богатият отвори сърцето си към бедния, ще му каже: вземи пръстена от ръката ми. След това ще му подаде другата си ръка и ще му каже: извади и този пръстен от ръката ми. Какво ще бъде положението на бедния? Като получи двата пръстена той е придобил много нещо. Ако всеки пръстен струва по сто хиляди златни лева, няма ли смисъл да

потеглите пръстите на човека?

Такова благо може да получи човек и от своите пръсти, но ако знае как да ги потегли. Ако друг някой се опита да отиде при богатия да извади пръстените от ръцете му, той нищо няма да придобие. Само един човек има право да изтегли пръстените от ръцете на богатия. Кой ще бъде този човек? Той е онзи, за когото се е отворило сърцето на богатия. Той пък ще отвори сърцето си за друг някой и така пръстените ще минават от човек на човек, докато се върнат при онзи, чиято собственост са били. Щом се върнат при него той знае, че те са завършили един кръг. Кръгът показва, че между хората е станало пълно общение. Моментът на общение между хората показва, че въпросът за квадратурата на кръга е вече разрешен. С други думи казано: когато любовта обиколи всички хора и направи връзка между сърцата им, квадратурата на кръга е разрешена. Още хиляди години учените ще разрешават този въпрос, но докато пръстените не обиколят света, не свържат сърцата на всички хора, квадратурата на кръга ще остане неразрешен въпрос.

Сега ще ви предупредя да не изпадате в погрешка. Дойдат ли пръстените до вашите ръце дръжте ги, докато срещнете човека, на когото трябва да ги предадете. Обаче нямате право да ги продавате. Като дойде човекът, на когото ще ги предадете, ще кажете: вземи тези пръстени на ръцете си и нека Бог да те благослови, както благослови и мене. Ще кажете, че това е празна работа. Празна работа е, докато пръстените не са на ръцете ви, докато любовта не е обиколила света. Когато любовта влезе в сърцето ви, тогава и вие ще кажете като Павла: „Око не е видало, и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят.“

Сега, напишете с красив почерк на тетрадките си следните изречения:

Аз, който бях; аз, който съм; аз, който ще бъда.

Аз, която бях; аз, която съм; аз, която ще бъда. Аз, което бях;

Аз, което съм; аз, което ще бъда.

Като разгледате тия изречения, виждате една глаголна форма, взета за трите рода - мъжки, женски и среден, но употребена в три различни времена: минало, настояще и бъдеще. Когато стане въпрос за миналото, човек започва да философства. Той не знае какво е било в далечното и близко минало. Когато стане въпрос за настоящето, човек отчасти знае нещата, понеже ги живее и е свидетел на тия времена. Когато стане въпрос за бъдещето, човек не знае какво му предстои, но всеки предстоящ ден разкрива бъдещето му. Има хора, които по ръката, лицето и главата на човека могат да четат неговото минало. Те знаят какви са били неговите деди и прадеди, при какви условия е живял той. От настоящия му живот

те определят неговото бъдеще. Всичко е написано на човека. Изследванията, които астролозите, физиогномистите и френолозите правят, се свеждат към определяне на такава точка в човешката глава, около която всички останали положения имат отношение. Тази точка трябва да бъде неизменна. Понеже не са намерили тази неизменна точка, затова изследванията им още не са абсолютно точни.

Следователно, както зенитът е най-високата точка на хоризонта, така и в човека съществува една най-висока, неизменна точка. Къде е тази точка, как може да се намери, не се знае, но всеки се стреми към нея. Тази точка се нарича свещено място в човека, а според някои - зенит на човешкото съзнание. И астролозите търсят тази точка, но не са я намерили още. Тя е на главата някъде, в областта на моралните чувства, но малцина знаят точното ѝ място. Който знае това място и го бутне, човек се преобразява: от стар става млад. В него се събужда възвишен живот. Той се преобразява както младата мома, която за пръв път люби. Да събуди човек Божественото в себе си, това значи да намери възлюбения на своята душа. Обаче човек трябва да се събуди на време, а не преждевременно. Бутнете ли мястото на неговия зенит преждевременно, когато той не е готов за този момент, това значи да му причините най-голямото нещастие. Щом не е готов, оставете го да спи. Преждевременното събуждане на човека е опасно, защото възлюбеният му още не е дошъл. Той ще търси, ще се надява, ще вярва, но всичките му лутания ще бъдат напразно. Вярата, надеждата имат смисъл, докато човек още не се е пробудил за Божественото в себе си. Събуди ли се Божественото в него, той няма защо да вярва и да се надява, понеже възлюбеният му е вече около него.

Всички хора очакват тържествения момент, когато Божественото съзнание в тях се пробуди, когато слънцето бъде на зенита на техния хоризонт, когато пътят им се напълно освети. И днес те са в абсолютен мрак. Всеки си носи по една малка запалена свещ, за която трябва да благодари. Въпреки това човек се стреми към по-голяма светлина. Това ще стане, когато види светлото лице на любовта. За този момент и псалмопевецът говори. Той казва: „Когато видя лицето Ти, Господи, душата ми ще се зарадва.“

Като ученици от вас се иска съзнателна работа, всеки ден да прибавяте по малко към вашето растене. Колкото малко да растете, това е един плюс към общото растене. Растенето е колективен процес. Никой човек, никое живо същество не расте само. С него заедно растат още милиони същества. Това е велик гласък в цялото Битие. Като знаете това, не давайте място на ленивостта в себе си. Щом се намерите пред нея спомнете си, че към вас, към вашето растене и повдигане гледат милиони същества. Хората са свързани помежду си като души, вследствие на което успехът и благополучието на едното са

обща за всички.

Казвате: може ли човек, такава малка величина във вселената, да определя благото на всички хора? Вярно е, че от един човек не зависи успеха на цялото, но като част от цялото и той не е без значение. Следователно, дръжте в ума си мисълта, че голямото в света не може да бъде по-голямо от най-голямото. И малкото не може да бъде по-малко от най-малкото. Значи, най-малкото и най-голямото са две величини, два велики принципа, към които човешката душа се стреми. Дали човек се стреми към най-малкото, или към най-голямото в света, резултатите ще бъдат едни и същи.

Казвате: кое е най-голямото и най-малкото в света? Оставете този въпрос настрана. И философите не са го разрешили още. Това не значи, че този въпрос не е разрешим, но преди да го разреши, човек трябва да си постави друг обект в живота. Преди да пристъпите към разрешаване на велики въпроси откажете се от дребнавостите на живота. Представете си, че стотина души ви дължат една сума от сто хиляди лева. Вие сте написали имената на вашите длъжници и когото от тях срещнете, спирате го на пътя и го запитвате: кога ще изплатиш дълга си? Тези хора са обременени, не могат да изплатят задълженията си към вас. В това време обаче вие получавате съобщение от Америка, че вашият чичо умрял и ви оставил десет милиона наследство. Вие веднага се зарадвате, че ставате наследник на такова богатство. Обаче от време на време пак поглеждайте към списъка на вашите длъжници. Ако сте човек, който е решил да не се занимава с дребнавостите на живота, вие ще се откажете от парите, които вашите длъжници трябва да ви заплатят. Вие ще кажете: при това положение, в което се намирам, аз съм готов да простя дълговете на моите длъжници. Какво представлява сумата от сто хиляди лева пред десетте милиона, на които ставам наследник? Това е дреболия, с която не искам да се занимавам.

Ето защо и вие трябва да се откажете от дреболиите на живота, да простите задълженията на вашите длъжници. Ако Бог ви поканва да отидете при Него да получите своето голямо наследство, трябва ли да гледате назад към своите длъжници и да очаквате от тях пари? Не, откажете се от техните пари. Ще кажете, че още не сте получили Божественото богатство. Ще го получите, но с едно условие: да дадете място на любовта в себе си. Щом се запали свещеният огън на любовта във вас, веднага ще дойде пратеник от Божествената банка с покана да получите наследството си.

И тъй знайте, че няма по-велик момент за човешката душа от този да даде

място в себе си на любовта към Бога. Това значи да дойде човек до най-високата точка в своя живот - до зенита на своята душа. Дойде ли до тази точка, човек осмисля живота си. Не може ли да се издигне до зенита на своята душа каквото и да говори човек, към каквото и да се стреми, всичко е безпредметно.

Желая ви да се запали свещеният огън във вас, да дойде Божествената светлина в съзнанието ви. Щом свещеният огън се запали в душата ви, вземете свещта в ръката си и тръгнете с нея между всички ония, които живеят в тъмнина. Щом осветите пътя на ония, които живеят в мрак, и на вас ще помогнат. Само по този начин ще реализирате желанията си, ще постигнете идеала на своята душа.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

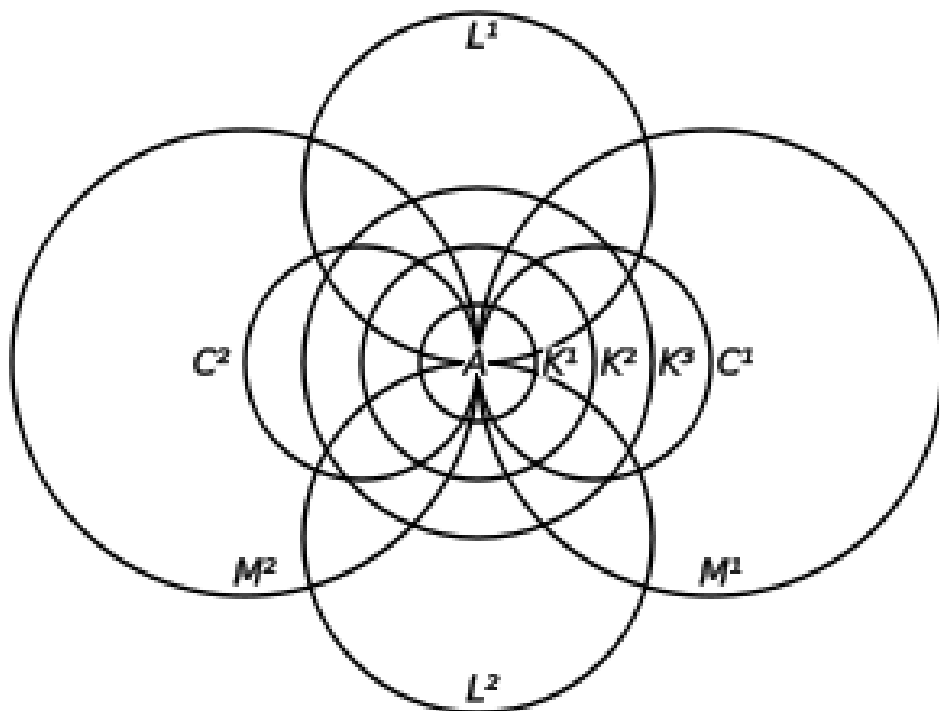
26. Лекция от Учителя, държана на
18. февруари 1931 г., София. - Изгрев.

ЖИВОТ И РАДОСТ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

На фигура 1 са начертани три концентрични кръга: K1, K2, K3, които представляват три свята. Кръгът K1 представлява материалния свят, кръгът K2 – духовния, а кръгът K3 – умствения. Тези три свята представляват още човешкия, ангелския и Божествения. Другите кръгове са поляризации. Те имат общ център А. Какво казва съвременната наука за тези кръгове? Следователно, когато говорим за център на кръга, или на правата линия, ние разбираме дадена точка. Като център на кръга, точката се движи в много направления, а като център на права, тя се движи в две направления: положително и отрицателно.

В геометрията под „права линия“ се разбира най-късото разстояние между две точки. Концентрични кръгове пък се наричат тези, които имат общ център, а различни радиуси. Според окултната наука, концентричните кръгове представляват различни светове, които имат общ център и различни радиуси. Тези светове се различават един от друг по гъстотата на материята си. Колкото по-голям е радиусът на един свят, толкова по-разредена е материята му. Така е било и със слънцето. Първоначално, когато материята на слънцето била много разредена,

радиусът му бил много голям. С постепенното стъстяване на материята, и радиусът постепенно намалявал. Обаче това не значи, че слънцето е изгубило своята притегателна сила. В слънчевата система слънцето е център, около който се движат различни планети с различни бързини, в зависимост от разстоянието им до слънцето.

Като говорим за бързината, с която се движат планетите, идваме до човека и намираме, че хората се различават едни от други по интензивността на своите мисли, чувства и желания. Казваме, че някой човек има интензивна мисъл, или интензивно желание. При това, някои желания се намират под влияние на сърцето, а други – под влияние на мисълта. Също така има и мисли, които се намират под влиянието на сърцето или под влиянието на волята. Човек трябва да изучава мислите и желанията си, да знае кога се намират под влиянието на сърцето и кога – под влиянието на волята. Кое положение е по-добро за човека: мислите му да се намират под влиянието на неговото сърце и на волята му, или желанията му да се намират под влиянието на ума и на волята му? Може ли сърцето да управлява ума? Кое е по-правилно: сърцето да управлява ума, или умът – сърцето?

Това са философски мисли, върху които трябва да разсъждавате. Вие мислите върху много въпроси, но като дойдете до приложението, отстъпвате. – Защо? – Не знаете как да постъпвате. Казвате, че сте силни, непобедими, но като дойде някой по-силен от вас, вързва ръцете и краката ви и казва: „Щом си силен, освободи се“. Ако не можете сами да се развържете, ще признаете, че онзи, който ви е вързал, е по-силен и по-умен от вас. Ето защо, като се натъквате на някое желание, изпитайте се, желанието ли е по-силно от вас, или вие от него; чуждо ли е това желание, или ваше? Ако едно желание произтича от вас, то не може да ви връзва. Обаче чуждите желания могат да връзват човека. Никой не може да ви връзва с ваше въже, но с чуждо въже всеки може да ви връзва и ограничава. За да не изпадате в противоречия, вие трябва да различавате вашите мисли, чувства и желания от чуждите. Вие познавате желанията си по това, че свободно разполагате с тях. Кой ще ви съди, ако отидете в градината си и си откъснете няколко плода? Никой няма да ви съди. – Защо? – Защото сте работили, употребили сте труд, енергия за обработването на градината и отглеждането на плодните дървета. Следователно вие можете да бъдете свободни при реализиране на едно свое желание само тогава, когато умът ви е взел участие при създаването на това желание; ако умът ви не е работил при реализиране на желанията ви, не можете да бъдете свободни. Свободата е свързана със знанието. Който знае нещата, само той може да бъде свободен.

Като ученици, вие трябва да придобивате знания, но преди всичко трябва

да спрете вниманието си върху живота, като първа и неизменна реалност. Според едни хора животът е лош, а според други – добър. Животът не е нито добър, нито лош, но представлява условие за проява на доброто и на злото. Доброто и злото растат в живота, но доброто дава семе, расте и се размножава, а злото не оставя семе след себе си. То представлява бомба, която експлодира ли веднъж, престава по-нататък да съществува. Значи лошите мисли, чувства и желания са бомби, които се пукат и изчезват. И добрите мисли и желания се пукат, но от това пукане семето пониква, цветът се разцъфтява и плодът узрява. Колкото по-малко бомби на злото се пукат в човека, толкова по-добре е за него. Няма по-страшно нещо за човека, когато една лоша мисъл се пукне в ума му, едно лошо чувство – в сърцето му и една лоша постъпка – в тялото му. Този човек губи красотата си, съзнанието му се помрачава, лицето му се покрива с тъмен воал. В такива моменти човек е готов да извърши някакво престъпление. Така, именно, Каин уби Авел. От завист той изпадна в помрачение и извърши убийство. Насаждайте в тялото си, в ума и в сърцето си семена на доброто, от плодовете на което се раждат великите добродетели. Мнозина казват, че с добро не може да се живее. – Защо? – Защото колкото добрини да правят на хората, те не ги помнят. – Какво помнят хората, не е важно; важно е, какво вие помните. Човек помни само онова, което той сам е направил или създал, било то добро или зло. Невъзможно е сам човек да направи една грешка, или някакво зло, и да го забрави. Невъзможно е също сам човек да направи едно добро и да го забрави. Един от методите за усиляване на паметта се заключава в учението. Като учи съзнателно и с любов, човек не може да забравя.

Днес от всички хора се изисква да променят старите си възгледи, да внесат в ума си новата мисъл. Докато мисли право, по нов начин, човек е способен да чувства право. Докато мисли и чувства право, той е способен да работи. Престане ли да мисли, да чувства и да действа, човек престава да се развива. Значи растенето се определя от мисълта на човека. Всеки човек може да каже за себе си, че мисли. За какво мисли човек? Сегашните хора мислят повече за себе си, за децата си, как по-добре да наредят живота си и да се осигурят. Това не е мисъл. Истинска мисъл е онази, която има за обект служенето на Бога и изпълняване на Неговата воля. Само тази мисъл може да спаси човека.

Упражнение: В продължение на една седмица, като ставате от сън, записвайте първата мисъл, която е минала през ума ви. След това можете да пристъпите към дневната си работа. За да използвате упражнението си добре, преди да заспите, вложете в ума си мисълта, да не забравите да запишете първата мисъл, като основна мисъл през деня. При това, стремете се да бъдете искрени към себе си, да записвате онази мисъл,

която първа е дошла в главата ви. Не се стеснявайте от мисълта, която е преминала през ума ви. Може някой от вас да помисли за хляб, друг – за вода, трети – за майка си или за баща си, които отдавна не е виждал. Ще кажете, че нямате време да правите наблюдения над мисълта си. Само онези ще правят упражнението, които мислят, че могат да го изпълнят. Който мисли, че е зает с изпити, с военна служба, с учителство и не може да изпълни задачата, по-добре да не я започва.

Какво значи да бъде човек свободен? Абсолютно свободен е онзи, който е господар на мислите, на чувствата и на действията си. Следователно, ако този човек е временно ограничен на физическия свят, поне в мисълта си е свободен. Невъзможно е човек да бъде едновременно ограничен и на физическия, и в духовния, и в умствения свят. Изпадне ли в това положение, той губи съзнанието си, или престава да живее. Същото става и при физическите страдания на човека. Когато страда от някаква болест, в първо време човек понася болките. Колкото повече болестта се усилва, страданията се увеличават. Най-после, болките стават толкова големи, че човек не може вече да ги понася и губи съзнание. В този смисъл страданията представляват известни напрежения, чрез които се изпитва силата на човешкия характер, както и силата на неговата морална устойчивост. Който не може да издържа на страдания, той няма здрав морален гръбнак. Ако човек не може да понася ударите и напреженията на страданията, още по-малко би могъл да издържа напреженията на доброто, което е по-силно от напреженията на страданията. За да се кали за напреженията на доброто, човек минава през страдания. Един ден, когато се кали в издържане на страданията, последните го напущат.

Като изучават живота, хората казват: „Няма какво да се прави, трябва да се живее“. Не, така не се говори. Това е разбиране на болния човек. Здравият живее, работи и се радва на мислите, на чувствата и на постъпките си – на всичко, което става в съзнателния и разумен живот. Който не се радва на живота, на работите си, на успехите си, той е болен човек. Щом е болен, трябва да се лекува, а не да философства и да разисква върху смисъла на живота. Може да разисква, но заключенията му ще бъдат като на болен човек, а не като на здрав. – Как може да се лекува човек? – Като се освободи от всички отрицателни мисли в ума си и от всички отрицателни чувства в сърцето си. Следователно, който иска да бъде здрав, трябва да държи в ума си положителни и светли мисли, в сърцето си положителни и възвишени чувства и във волята си прави и благородни постъпки. Абсолютно здравият човек е свободен от закона на отрицателното внушение, от всички кармически връзки. Той се е развързвал благодарение на закона на Любовта и на закона на Истината. Казано е, че Истината освобождава, а Любовта възкресява. Като ученици, вие трябва да живеете и да работите с

радост. Каквото и да правите, не можете да се освободите от закона на внушението. Велик и мощен е този закон. И ангелите, и боговете се намират под положителното му влияние. Не можете ли и вие да се ползвате от неговата положителна сила? Можете. Каквато работа и да започнете, каквото и да мислите, кажете си: „Аз мога да свърша тази работа; мога да мисля право; мога да бъда добър; мога да стана учен, силен, разумен; мога да изправа грешките си“. Като погледнете лицето, главата, тялото си, не казвайте, че сте грозен, че главата ви не е добре оформена, че тялото ви е слабо, но кажете си: „Тъй, както днес съм създаден, аз съм доволен. Има неща, които трябва да развия и да обработя. Ще уча, ще работя, ще правя усилия да придобия нещо, което да приложа към сегашното си богатство“. Не казвайте, че условията ви са лоши, но кажете: „За сегашното ми развитие по-добри условия от тия, които имам, не мога да очаквам. Като работя с любов и с радост, ще ми се дадат по-добри условия“.

И тъй, радвайте се на малките добродетели, на малките блага. Един ден те ще се разрастнат, ще се превърнат в нещо велико и мощно. От малкия желъд излиза голям, величествен дъб.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
20 февруари 1931 г., София, Изгрев.

1931_02_20 Живот и радост! Принципи на здравето Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ЖИВОТ И РАДОСТ! **ПРИНЦИПИ НА ЗДРАВЕТО**

Х година.

24 школна лекция на 1 мл.ок.клас.

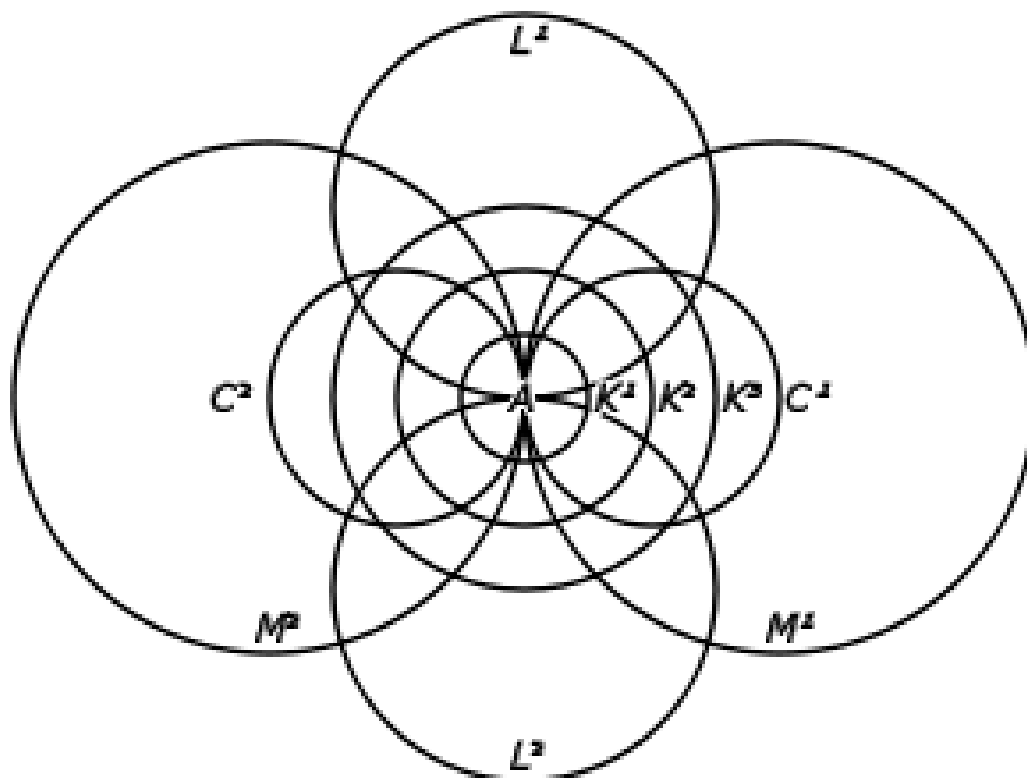
20.II.1931 г. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!**

В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.

Същественото в миналата лекция, кое е? (Казва се)

Трите кръга K^1 , K^2 и K^3 са трите свята. K^1 е материалния свят, K^2 е на ангелите светът, а K^3 е Божественият свят. А пък другите кръгове са поляризирания. Какви са положенията на съвременната наука? Трябва да имате известен център. ————— А ————— В дадения случай имате една точка А. Да кажем, че между две точки се образува права линия. Тази точка вие мислите, че се движи в едно направление. Не. Едновременно тази точка се

движи в две направления. Следователно от центъра има две течения: едно отрицателно течение и едно положително течение. Това образува права линия – между две точки. Какво наричаме права линия? Най-късото разстояние между две точки. Тогаз в една права линия колко точки могат да се вметнат?

Радиусите, които излизат от един център, какво отношение имат един към друг? По какво се отличава гъстата материя от етерната материя? Има едно различие. Тази материя, която ние наричаме гъста, по какво се отличава? Допуснете, че когато сърдцето е било първоначално в разрежено състояние, радиусът е бил много голям. Днес колко пъти е намален този радиус в сравнение с по-рано? Какъв е радиусът или какъв е диаметърът на слънцето? С какво си обяснявате или на какво се дължи притегателната сила на слънцето? Нали се дължи на неговата маса! Всички тези планети се движат около слънцето. Слънцето ги привлича или не, но си има една причина, дали е вътрешна или външна, но се движат планетите около слънцето. И онези планети, които се намират по-далече от слънцето, по какво се отличават? Можем да кажем, че колкото едно тяло се отдалечава от своя център, движението се намалява. Какво става с гъстотата на материята, колкото тя се отдалечава? Например, ако едно тяло го поставите на повърхността на земята или го доближите до един километър до центъра на земята, де това тяло ще тежи повече?

От какво зависи интензивността в самия човек на едно желание? Допуснете, че една човешка мисъл е под влияние на човешкото сърдце. Какво ще стане с мисълта? Допуснете сега, че тази мисъл е под влияние още и на човешката воля; какво ще стане с мисълта? Тази мисъл се привлича вече към центъра на желанието, всяка мисъл, която се привлича към центъра на желанието, е под влиянието на сърдцето. А представете си, че центърът на желанието се намира под влиянието на човешката воля. Кога човек е по-добре в света? Когато неговите мисли са съобразени с неговите желания и с неговата воля, или когато неговите желания са съобразени с неговата мисъл и с неговата воля. Възможно ли е тогава сърдцето да регулира ума? Вие сте все учени хора не на смях, все разсъждавате с хиляди години, все сте мислили, имате една зряла мисъл, искате да разрешите една важна мисъл в живота си: как да се живее? Това е философска мисъл. Или какви са човешките отношения към света? И все разсъждава човек, разсъждава и някой път той решава при своите постъпки така или иначе да постъпи. След като сте мислили, на какво е основана вашата мисъл? Какви са вашите материали? Как боравите с ума си, с чувствата си и с волята си? Как ги виждате? Ако някой би ви възразил така: докажи ми, че си силен? Вие как ще му докажете? Ако си по-силен, вържи му с въже ръцете и краката и ще го попиташ: Ти допущаш ли, че аз

те вързах? Ако допуснаш това и ако допуснаш, че аз мога да те развържа, аз ще те развържа; но ако допуснаш, че не съм те вързал и че не мога да ти развържа връзките, ти вързан ще останеш. Този философ, който е вързан в дадения случай, какво може да приеме?

Всяко същество, което може да ни върже в даден случай, какво представлява? Ако някой ви е вързал, какво казвате на себе си? Казвате, че си бил глупав. Значи онзи, който ви е вързал, е по-умен, отколкото сте вие. Сега желанията на човека произтичат ли от неговата воля или му са наложени отвънка? Допуснете, че минавате през една градина и у вас се яви желание да вземете един плод. Да допуснем, че градинарят е много сприхав – не дава никой да влезе в градината. И ако във вас се зароди едно желание да вземете един плод, това желание какво ще произведе? Ще ви въведе в стълкновение с градинаря. Питам сега: Желанието от вас ли произлиза или от градинаря? Щом излиза от нас, трябва да бъдем свободни. Щом въжето е мое, никой не трябва да ме върже с моето въже! А щом въжето е чуждо, могат и да ме вържат. С чуждо въже могат да ме вържат. Трябва да различавате – волевите мисли, желания и действия, които произтичат от самите вас; от волевите желания, мисли и действия, които произтичат от окръжаващата среда или от окръжаващата разумна среда. Този въпрос става сложен. Не можете ли да ми дадете запример едно желание, което произтича от самите вас? Можете. Имате един декар земя; насадили сте в нея плодни дървета. Откъснете един плод, градинарят ще ви арестува ли или не? Не. Защо, защото градината е ваша. Значи човек трябва да има желания, които произтичат от самите вас, но трябва умът ви по-рано да е работил. Там, дето умът ви не е работил, там в желанията си не можете да бъдете свободни; а там, дето умът ви е работил, там можете да бъдете свободни в своите желания. Тогава, определете ми какво нещо е свободата? Математическа свобода имаме тогава, когато учителят или ученикът разбират добре лекцията или урока. Но ако учителят или ученикът никак не са свободни, значи най-първо професорът трябва да е проучил предмета; щом го е проучил, той е свободен в своите действия; щом ученикът научи лекцията и я преповтаря, той е свободен. Ако професорът не е изучил лекцията, той не е свободен.

Сега животът представлява сам по себе си резултат или обект на човешката мисъл. Единственото реално нещо, върху което можете да се спрете, това е ЖИВОТЪТ – реалността. Ние трябва да започнем с живота. В истинската философия се казва, че сегашният живот носи едно голямо зло. Вярно е в този смисъл, защото в живота се извършва най-голямото зло. Това е едното положение, но същевременно с живота се явява и най-голямото благо. И най-голямото добро пак се явява в самия този живот. Следователно, доброто и злото не произтичат от живота. Животът за тях е

само едно условие, в което злото може да расте. Злото расте, но няма семе. Т.е. расте, но в края не може да поддържа своя живот. В дадения случай една форма направено от зло, вътре в кръвта е една бомба, която ще експлодира и ще се свърши. Всички лоши мисли са бомбите, които ще се пръснат. И следователно, желанието на тези хора, които вървят по обратния път, по пътя на злото, всичките им помисли и желания в края на краищата се разпръскват и пукат се; а пък мислите на добрите хора се отличават по това, че се огъват и не се пръскат, и плод дават. У тях има един вид пръскане, но то е разпукване на цвета.

Сега практическото приложение какво нещо е злото? Математически искат да определят що е злото? Всяка една мисъл, създадена от зло, в края на краищата се пръска; и в края на краищата ще бъде неблагоприятна за самия индивид. И това, което причинява смъртта на хората на земята, това са постоянно тези разпуквания на тези бомби. И колкото по-малко бомби във вас се пукат и се разпръскват, толкова по-добре. И мъчнотията на човека, когато човек започва да погрознява, това е резултат от много мисли. Щом една мисъл се пукне, щом известно такова желание не се постигне, пукат се мислите му и се проявява известно помрачаване, като дим; както излиза дим, когато се пукне една бомба, така също е и при желанието на човека, когато не се реализира. Тогава на лицето на човека е покрито с една етерна материя като воал. И така седи лицето му потъмняло, един, два, три дена и след това се прояснява. Когато Каин уби брата си, лицето му потъмня. И когато го попитаха: Де е брат ти? Той каза: Не съм стражар на брат си; и дим излизаше от лицето му. И не само това, но човек, който извърши известно престъпление, остават следи на лицето му. За бъдеще ще има известен апарат, учените хора ще дойдат до това. И тогава като фотографират лицето на човека, ще познаят дали е направил той убийство или не. И не само това, но от неговото лице ще се фотографира и целия ход на мисълта му. Защото причината за едно престъпление не е чисто външно, механически, а то е един вътрешен процес. Може тази мисъл да не остане вътре в човека. Може да кажете: Ние такива работи няма да вършим! Но представете си, че двама ученици в едно училище са много способни и се конкурират кой да вземе наградата. Представете си, че има награда. Ако единият вземе наградата, то у другия се явява желание да вземе първия за врата и да го смачка! Питам, това желание на място ли е? Често когато вие се гневите, на какво се дължи човешкият гняв. Някой път се гневите на себе си. Но гневенето, много пъти вие се гневите на природата. Ако бихте я намерили някъде, бихте я хванали за врата и бихте ѝ казали: На какво основание? Сега ние изясняваме тези неща, за да имате една ясна представа за психическото състояние, в което се намирате. Докато човек не си изясни научно нещата – не така както сегашната наука пояснява, механически – докато човекът не

си изясни научно процесите, които стават вътре в него, той ще бъде без знание, което е приложимо. И за това в много работи сегашното знание не е приложимо. Запример, за какво служи аритметиката? $1 + 1 = 2$; $2 + 2 = 4$. Представете си, че кажете двама души и двама души правят четири души. Двама души може ли да ги съберете на едно място? Двама приятели (две добродетели) може ли да ги съберете на едно място? Най-голямата добродетел коя е? (Служение на Бога). Всички съгласни ли сте?

Най-голямата добродетел е Любовта; с какво ще я съберете? С какво ще съберете любовта? Може ли да има още една любов? Привидно можеш да събереш любовта, но в същност не можеш. Ти любовта с друга някоя добродетел не можеш да я събереш. Любовта на двама души какво ще роди? Представете си, че един учител и един ученик се обичат, какво ще се роди от тях? Резултатът къде ще се яви? Представете си, че ученикът представлява публиката, а професорът е авторът и пише някоя книга. Той пише книгата не за себе си, но за другите.

Някой казва: Човек трябва да помни. Това, което мога да забравя, аз не съм го създал. Само онези неща, вие можете да забравите, които не сте създали. Ако вие извършите едно престъпление, ще го забравите ли? Не, никога! И ако извършите едно добро, никога няма да го забравите; едно добро извършено от самите вас, не може да го забравите; а едно добро извършено от другото може да помните, а може и да го забравите. Една погрешка, извършена от самите вас, никога не може да я забравите. Най-хубавият метод е да се стремиш да учиш; и като се стремиш да учиш, ти няма да забравиш.

Каква е общата връзка между миналата лекция и сегашната в дадения случай? Трябва да измените съвършено вашите сегашни възгледи. Вашите възгледи за живота трябва да ги измените така, както малките деца, когато станат на 21 години. Нека вземем едно дете на една година, то като стане на 21 години, ще измени своите възгледи. Ако ти не можеш да измениш своята мисъл в дадения случай, при дадени условия, когато самият живот налага това, спира се човешкият растеж. Докато ти мислиш, дотогава ти ще чувствуваш; докато ти чувствуваш, ти ще работиш. Ще мислиш, ще чувствуваш и ще работиш. Но щом се спре твоята мисъл, ще се спрат твоите чувства и твоята воля; и ще се спре с това и твоят растеж. А щом се спре растежът, какво става? Растежът в нас в каквото и да е направление се дължи на нашата мисъл. Та всякога и най-малката мисъл, в която вашият ум взема участие трябва да ви радва, понеже това е един признак, че вие растете. Щом мислите, вие растете и тогава реализирането ще дойде. Но за кого трябва да мислиш? Вие като станете сутринта, за кого мислите? (За Бога). Ние, вие, всички все за Бога ли мислите? Тогава спасението на света е

дошло вече.

Ще ви дам една задача за една седмица; за ЕДНА СЕДМИЦА, всяка сутрин като се събудите да определите каква мисъл имате? – За какво сте помислили? Онези, които ще вземат участие, да си вдигнат ръката. А който няма да вземе участие, да не си вдига ръката. Това ще направим, за да не се къса конецът, веригата. Онези отвън ще бъдат публика, които няма да вземат участие. Щом станете сутринта, най-точно ще опишете за какво сте помислили. Ако сте помислили за едно, няма да помислите за друго; ако сте помислили за дъгата, ще пишете, че сте помислили за нея. Ще пишете точно това, за което сте мислил. Ще видим на колцина от вас е дошла мисълта за Бога. Във вас се засягат личните чувства. Да допуснем, че някой от вас, щом се събуди сутринта, помисли за хляб, а друг помисли за водата. Някой като се събуди сутринта, първата му мисъл ще бъде – общата; или някой от вас да се събуди със зъбоболие, ще каже: Боли ме зъбът! Всичко каквото се случи, ще го пишете. Да имаме дъно и върху това ще градим. За окръжаващата среда не са потребни тези данни, а за самите вас. За да знаем кой къде се намира, накъде пътува. Да бъде опитът психологически, преди да си легнете вечерта турете си следната мисъл: Като се събудя сутринта да ми дойде една основна мисъл! И като се събудите, вижте каква мисъл ще ви дойде. Някой път сте зависими от условията; някой път имаш да даваш пари и сутринта като се събудиш, тази мисъл дохожда, понеже тя е интензивна. Или си войник и като се събудиш, казваш: Оръжие! Оръжие! Или си ученик, държиш изпит и първата мисъл е за предмета, който те занимава – математика или друг. Или баща ви е писал, или майка ви е писала, че ще дойде. 10 години не сте я виждали; и сутринта като се събудите, майка ви или баща ви изпъкнат в съзнанието ви. По някой път аз наблюдавам във вас, че окръжаващата среда ви въздейства. На някой войник му говориш, че трябва да бъде свободен. Но той казва: Ти можеш да бъдеш свободен, но аз съм войник, ние сме под команда. Като бият барабана, каквото ти заповядат, това ще правиш. Ако ти си войник, ти можеш ли да бъдеш свободен? Физически не можеш да бъдеш свободен, но в какво отношение можеш да бъдеш свободен? Умствено. Ако човек изгуби съвършено своята свобода в трите свята: в Божествения свят, в ангелския свят и в човешкия свят, или казано другояче – ако изгуби своята мисъл, своите чувства и своята воля, тогава какво ще стане? Човек ще изгуби своето съзнание непременно. Когато у вас се увеличи някоя болка, най-първо вие чувствате една остра болка; толкова остра, че казвате: Не мога да търпя! Щом дойде болката до края, вие изгубвате своята мисъл, своите чувства и своята воля. Тогава изгубвате съзнанието си и болката престава. Когато нещо не може да се държи в човешкия ум, сърдце и воля, тогава човек изгубва своето съзнание. Именно силните натури по това се отличават и познават. Силата на човешкия

характер зависи от това, доколко човек може да издържи известни страдания. Страданието, това е едно напрежение, за да се изпита силата на човешката воля – да се види каква морална мощ може да имаш. Тез, които не могат да издържат страданието, у тях моралната мощ е слаба. Доброто е още по-силно от страданието. Ако ти не можеш да издържиш страданието, ти доброто никак не можеш да издържиш. Напрежението при доброто е двойно по-силно! Та от това гледище напрежението при страданието е закаляване на процесите, с които работят умът, сърдцето и волята. Страданието е за известно време. Щом си се закалил за известно време, страданието престава. Да допуснем, че си слаб, че си болен, но се намиращ в една среда, дето никой не ти съчувства. Дойде някой и ти даде ритник, ти плачеш, но някой ти казва: Махай се! Дойде втори и той те ритне и ти казва: Махай се! 10 души като направят така, ти почнеш да мислиш и да си казваш: Няма да я бъде тази работа! Освен че тези хора не помагат, но има и ритане. И тогава се събужда мисълта в тебе и почваш да правиш усилие да се махне болестта. Изправиш се и оздравяваш, и ставаш силен човек. След като оздравееш, има ли ритници? Няма. Здравият човек никой не го ритва. Ти казваш: Човек има нужда. Щом имаш нужда, ти си един болен човек. Но ти казваш: Трябва да се живее! В какво седи животът? Живот, който има нужди, той не е живот. Живот, който няма нужди, той е живот! Какво ще разберете вие от това?

Ти казваш: Трябва да се живее. Че какво ще живее един болен човек в леглото? Това не е живот. Това е болният живот; и след като проходи той, това е слабият живот. Здравият човек живее. Тогава животът има хармонични отношения: ти работиш и се радваш; връщаш се от работа и се радваш също. Излизаш навън и се радваш. Да се радваш на своята мисъл, на своите желания и на своите постъпки, това е живот. До такова положение трябва да дойде всеки един от вас – да се радваш. И ако не се радваш, трябва да намериш психологически коя е причината? И ако не се радваш, ще знаеш, че се намиращ в една болница; можеш да имаш някой абсцес или някоя хрема – не си здрав. Ти си мислиш следното: Може тази хрема да се превърне в треска; треската може да се превърне в бронхит; бронхитът може да се превърне в охтика; охтиката може да се превърне в разлагане; разлагането може да се превърне в разширение. И след като се разшири – пуква се. Охтичавият е много учен човек. Много мислят охтичавите хора, но отрицателно мислят. Той постоянно мисли, че има една болест. Но сам не си казва причината. Отвътре той има едно разширение, едно налягане, няма правилна обмяна в неговото кръвообращение. Срам го е да каже, че е болен; и има друго желание, да реагира навън. Той се е свил в себе си. Тогава от свиването и реагирането се образува заболяването на белите дробове; мога да ви обясня. Гледайте да лекувате най-първо вашата мисъл. Ако някой от вас заболее. Мога да ви

дам едно правило за здравите: Никога не допускай в ума си да седи дълго време една отрицателна мисъл; никога в сърдцето си не допускай да стои едно отрицателно желание; никога не допускай в живота ви да седи дълго време една отрицателна постъпка. И тогава ще бъдеш здрав и ще живееш като Мотусала, и повече от Мотусала. Щом кажеш „не мога“, ти губиш. Има нещо, за което никой не може да ви помогне; например имаш една болест, кой ще носи заради тебе? Никой друг не може да носи заради тебе. Ти имаш болест, но аз не мога да я повдигна и да я нося. Мога да ти туря пречки, мога да ти помагам; ти имаш една отрицателна мисъл и като се е разпръснала мисълта, се е образувал този абсцес – някой цирей, някоя рана. То се върна назад по закона на внушението. Премахни мисълта и веднага раната в течение на 5, 10, 15, 20 минути отгоре ще се премахне, ще се очисти. Трябва да направим някой опит, за да видите как действа внушението. Като поспрем един човек и му внушим, че има изгаряне на някоя част от тялото си; той ще има изгаряне; после като му внушим, че няма изгаряне, ще се махне изгарянето. Ние всички живеем под закона на внушението. Да се самовъзпита един човек, значи да се освободи от миналите връзки на внушението. Сега ние се развързваме; вие не сте свободни хора. Има ли някой от вас, който се е развързал? Има.

Какво разбирате вие под кармически връзки? Какво разбирате вие под социални връзки? Отношения. Нека не вземем сега въпроса лично. Аз казвам как работи законът. Законът на внушението е силен. И той си работи не само в човешкия живот, но и в света на ангелите, и даже и боговете се пазят от него; Божественото като дойде, то е в закона на внушението. Той не го пипа с пръсти. Има две страни; най-първо човек не може да се освободи, но ще си внушава. Ще кажеш ... Ти казваш: Не мога да обикна никого. Не казвай така, но казвай: Мога да правя добро. Мога да бъда силен. Мога да бъда добър човек; мога да стана учен човек. Мога да бъда весел, мога да бъда радостен. Положителни мисли да имаш! А щом кажеш: Тази работа няма да я бъде; то се е видяло моята работа каква е; като мен човек какво може да стане? Тогава ти си внушаваш. Казваш си, какво е тялото ми хилаво; не, ще си кажеш сутринта: Много хубаво е тялото ми! По-хубаво тяло от моето няма. По-хубава глава от моята няма. По-хубава глава от моята Господ не можеше да ми тури при сегашните условия. За бъдеще ще ми тури още по-хубава глава! Когато кажеш: Сега съм слаб. Ти мислиш отрицателно. Не. Но кажи: При сегашните условия, по-хубави условия Бог не можеше да ми даде. Отвънка има землетресение и 20° студ, ти си кажи: На място е това, много хубаво е! Студено е, но вие не сте правили опит при 25° студ да си стоплиш ръцете и да излезнеш навън при такъв студ. Да кажеш: Много топло е. И тогава веднага ще се стоплят ръцете ти. А ти щом излезнеш навън, казваш, че е много студено. Студенината, това е един процес вътрешен. Има нещо и отвън. От този

закон зависи вашият прогрес. Изисква се голямо изкуство да знаеш как да си внушаваш. Някой път си внушаваш и казваш: То нищо няма да бъде. Ти казваш някой път: Като моята глава няма. Но на другия ден си казваш: Колко глави има такива! Станеш и направиш някоя добра постъпка. И казваш: Като моята постъпка няма друга. И после казваш колко такива постъпки има! Не да се хвалиш, но има някои неща, направени, които са хубави. Аз съм виждал следното: Минава един човек, взима хляб от торбата си и дава някому. И този човек, който е дал, е радостен. Той да не съжалява и да не казва така: Да имах да му дам един самун! Ако му дадеш цял самун, ще му развалиш щастieto. Ако той яде и преяде, ще го заболи коремът; а пък като му дадеш малко хлябец, той ще бъде радостен и ще каже: Да беше ми дал още малко хляб.

Та малките добрини в живота са красиви. Най-малката добродетел, която имаш, ще произведе в тебе един резултат много по-прав и красив, отколкото някое обемисто добро.

Та законът е: Работи с малките величини. Ще продължим втория път. Начертахте ли си добре чертежа. Вий си го разработете със син, червен и други цветове като нямате какво да работите.

**САМО СВЕЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

7.40 ч.с.

1931_02_25 Причини за несполуки

Издание 1940г., София

КНИГА: Просветено съзнание, ООК Год.Х, Том 2

ПРИЧИНИ ЗА НЕСПОЛУКИ

Т. м.

Тема за следния път: „Причини за несполуките в живота“.

Често хората се ровят в миналото да намерят причините на своите страдания и неуспехи в живота. Колкото и да се ровят в миналото, нищо няма да разрешат. Не само че няма да открият причините на страданията си, но повече ще се спъват. От осем хиляди години насам хората търсят причините за грехопадението, на което се дължат страданията и мъчнотиите в живота им, но и до днес още не са ги намерили. Те казват: ако Адам и Ева не бяха сгрешили, животът ни щеше да бъде по-лек и поносим и досега щяхме да бъдем в рай. Чудна е философията на сегашните хора. Адам и Ева сгрешили един път, а хората правят същата погрешка и до днес. Щом имат тяхната опитност защо продължават още да ядат от плодовете на забраненото дърво? Когато Адам и Ева сгрешиха, Бог ги изпъди от рай. Обаче, когато вашият Адам и вашата Ева грешат, вие не ги пъдите от рай, но казвате: деца са, какво да ги правим? Докато и вие не изпъдите Адам и Ева от вашия рай, работите ви няма да се оправят. Тъй щото, когато се запитвате защо страдате, казвам: хората страдат, защото не изпъдиха Адам и Ева от своя рай. Защо добруват хората? Защото изпъдиха Адам и Ева от своя рай.

Представете си, че в двора ви е попаднало едно умряло животно - куче или котка. Вие минавате покрай него, погледнете спокойно и си казвате: как не се намери човек да хвърли това животно навън? На другия ден пак минавате край него, очаквате да дойде някой отвън да го изхвърли. Колкото повече време остане мършата в двора ви, толкова повече се увеличава гниенето, миризмата става непоносима и, в края на краищата, вие започвате да боледувате. Какво трябва да направите за да не страдате? Ще вземете едно въже, ще вържете мършата и по някакъв начин ще я изнесете далеч от двора си. Какво представлява мършата? Мършата не е нищо друго, освен някое умряло желание, някоя умряла мисъл в човека. В това отношение всеки човек има по едно умряло животно в двора си.

Мнозина се запитват какво трябва да прави болният, за да оздравее? Ако зададете този въпрос на здравия той казва, че лесно се придобива здраве но как става това не знае. За да възстанови здравето си, човек трябва по няколко пъти на ден да тегли пръстите си. Първо ще хване големия си

пръст. Ако не оздравее, ще хване втория. Ако болестта му е сериозна, той трябва да изреди всичките си пръсти, на ръцете и на краката. Като тегли пръстите си по няколко пъти на ден, в десетина дни ще оздравее напълно или поне ще подобри състоянието си. Ще кажете: кой ще се занимава с теглене на пръстите си? По-добре да дойде някой лекар да ми даде някакво лекарство или да ми направи няколко инжекции, че изведнъж да оздравея. Всяка работа, която става изведнъж, е механическа и нетрайна. Великите и светли идеи влизат в ума на човека в един момент, но той е работил много време, за да се домогне до тях. Ние виждаме природата около себе си, радваме се на всичко, което е създала, но за това тя е употребила хиляди и милиони години.

След големи усилия и работа човек е дошъл до известна степен на развитие в съзнанието си, но въпреки това, пак се колебае за много неща. Да се колебае човек, това значи да се упражнява. Не е лошо човек да се колебае, но той не трябва да разчита на колебанието. То е материал, с който човек може да направи нещо, но в никой случай не може да съгради здание за живеене. Колебанието трябва да бъде кратковременно, докато човек се определи в нещо. За пример, човек се колебае кой път да хване. Обикновено човек се колебае пред две неща, докато реши кое от тях да избере. Щом избере едното, колебанието изчезва. Човек се колебае да влезе, или да не влезе в един дълбок кладенец, докато намери дълго въже, с което или сам да се спусне или кофата да пусне да извади вода. Обаче, ако въжето е с 15-20 см. по-късо, отколкото трябва, кофата не може да опре до дъното на кладенеца. Въжето трябва да бъде с 15-20 см. по-дълго, за да може кофата свободно да се спусне в кладенеца и да извади от него вода. Докато кофата не се обърне настрана, вие не можете да извадите вода от кладенеца. Обърнете ли я настрана, тя свободно нагребва вода, колкото трябва.

Следователно, както изваждането на вода от кладенеца с кофа е в зависимост от дължината на въжето, така и реализирането на идеите е в зависимост от дължината на въжето, с което са вързани. Как става това? Разрешението на този въпрос ще намерите в буквата „К“. Написана в геометрически вид, буквата „К“ представлява действие на противоположни сили. Като си противодействат, те образуват остри ъгли. Когато острите ъгли станат прави, човек дохожда до разрешение на въпросите. Правият ъгъл е място на разрешаване, т. е. вземане на нова посока, ново направление. Когато в ума на човека се явяват нови идеи, той е в областта на правия ъгъл. Ако не е готов да възприеме нито една нова идея, човек е в областта на острите ъгли. Ако изпусне момента да влезе в областта на правия ъгъл, човек изпуска условията за работа. Условията на правия ъгъл са условия на пролетта. Изпуснете ли пролетта -

благоприятното време за сеене, вие трябва да чакате девет месеца да направи земята цяло обръщане, да се върне отново в пролетта на живота.

Когато изгубва добрите условия на живота човек се извинява, че е направил погрешка и казва: не може ли да се прости погрешката ми? Погрешката се извинява, но последствията не се заличават. Ако синът сгреши по отношение на своя добър и любещ баща, последният ще го прости, но последствията на погрешката му не се заличават. Погрешката засяга не само сина ви, но и окръжаващите. В сърцето на бащата се скъсва една нишка.

Следователно, последствията на погрешките се заключават в това, че става скъсване на една нишка по въжето, за което човек е свързан. При всяка погрешка се къса по една тънка нишка. Ако от въжето ви се скъса само една нишка, това не е много. Обаче колкото повече греши човек, толкова повече нишки се късат от въжето му. Ще дойде ден, когато от въжето ще се скъсат много нишки и човек ще увисне във въздуха без никаква опора. Всяка нишка, с която природата е свързала човека, е проводник на сили. Ще каже някой, че и с по-малко нишки може да живее. Наистина човек може и с по-малко нишки, т.е. той може да живее и с четири пръста, но ще бъде същество с четири пръста, няма да бъде човек. Кокошката има четири пръста, три отпред и един отзад, но все кокошка си остава. Тя не може да има интелигентността на човека.

Сега ще ви задам един въпрос, който няма нищо общо с току-що разгледания. За пример, защо лицата на животните са покрити с косми, а не като на хората гладки и открити? Ако някой учител зададе този въпрос на учениците си какъв отговор ще му дадат? Ще се намери някое дете да отговори на въпроса, но какъвто и да е отговорът ще кажете, че е детински. Понеже детето знае, че човек покрива лицето си, когато се засрами, то ще отговори: лицата на животните са покрити, защото се засрамили. Това е детински отговор наистина, но какво ще кажете за обясненията на учените и философите за слънцето, за създаването на земята и т. н.? Верни ли са техните обяснения? Някои от обясненията им са верни, а други неверни.

Като разсъждаваме по този начин ние отиваме по-далеч. Казваме, че в Писанието Бог е представен за огън, който изяжда, т.е. изгаря всичко. Вярно ли е това? Ако е вярно има ли нещо лошо в това, че огънят изяжда всичко? Ето и Христос е казал: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си.“ Ако вземете този стих в буквален смисъл какво се ползва Христос от това, че някой го изял? Гладният се ползва, хапнал си е малко месо, но Христос не се ползува. В този стих се крие една Божествена идея. Христос е огън, който чисти. Следователно, когато човек

яде плътта на Христа и пие кръвта Му, той Го приема в себе си като вътрешен огън, който чисти. Огънят изгаря нечистотиите в човека и го обновява. Когато златарят иска да пречисти златото, прекарва го през огън. Също така и човек минава през огъня на страданията и се пречиства. Щом се пречисти, той придобива живот в себе си.

Дето има огън, всякога участвуват две страни. За пример, за да се прояви силата на огъня, нужен е мех. Когато мехът раздухва огъня, чукът и наковалнята започват своята работа. Мехът може да бъде материален, може да бъде и морален. Проповедникът, моралистът са морални мехове, които раздухват огъня в човешките сърца. И мехът, и огънят са на място, когато се готви нещо. Не поставите ли нещо на огъня, той е безпредметен. И природата си служи с мехове - във ветровете.

Сега каква връзка можете да направите между буквата „К“ от думата „как“ и огъня? Буквата „К“- К, написана хоризонтално, представлява два остри ъгъла, противоположни един на друг. Докато човешкият ум се намира в ограничителни условия, т.е. в противоположни посоки, човек не може да работи правилно. Като извадите буквата „К“ от думата „как“, остава „ак“, което на турски означава „бяло“. Значи тук има съвпадение между белия цвят и огъня, за който говорим. Огънят прави нещата бели. Мисълта символизира огъня. Следователно, за да направи нещата бели, чисти, човек трябва да ги прекара през мисълта си. Човек не може да мисли без присъствието на белия цвят. Във физическия свят белият цвят е безплоден, но в духовния и в умствения той е силно продуктивен. Там всяка работа започва с белия цвят. Той се счита начало на нещата. Белият цвят символизира мира. В Писанието се говори за мир Божий. Който е придобил този мир в себе си, той се радва на успех в работите си във всички свои предприятия.

Като ученици вие трябва да се учите и да прилагате изученото в живота. Това значи: колкото книжни пари имате да ги осребрите. След това да ги оземлите, да ги превърнете в нещо устойчиво. Земяделецът купува земя, която разорава за да използва добрите природни условия. Който не разбира условията на живота очаква всичко наготово. Той казва: Бог ще уреди работите. Не, ти сам ще уредиш работите си съобразно волята Божи. Хората не успяват в живота си понеже искат да бъдат фактори, да заместят Бога. Това никога не е било и няма да бъде. Възможно ли е стрелецът да тръгне след куршума, който излиза от пушката му? Ако мислите, че Онзи, Който ви е изхвърлил от дулото на своето оръдие ще дойде при вас, вие сте на крив път. Вие ще отидете при Него, а не той при вас. В Божествения свят всяко нещо е на мястото си. Тъй щото, ако работите ви не вървят добре знайте, че живеете в свят на безпорядък.

Искате ли да оправите работите си, влезте в Божествения свят, дето всяко семе, хвърлено на почвата, израства и дава плод. Като влезете в този свят ще видите, че не сте далеч от Божествените мисли и чувства. Ако търсите светлите мисли на Бога ще ги намерите в своя ум. От тия мисли именно човек черпи храна за своя мозък. Като не знаят това някои учени търсят Бога извън себе си. Човек не може да намери Бога, докато не познава законите на своя ум.

За да имате успех в живота си не пренебрегвайте малките неща. Най-малкото добро, направено от любов, свързва човека с доброто на ангелите, на светиите, на Бога. И чрез малкото добро вие имате възможност да се хванете за колелото на живота, но като не го цените, вие пропускате момента и търсите голямото добро. И голямото добро ще дойде, но във вид на силна вода, силно течение, което ще ви отнесе. Разумният човек и с малкото добро може да постигне толкова, колкото и с голямото. От човека зависи как да използва силите на доброто. Като не познава този закон човек се блъска в преходните неща, които приема за Божествени. В края на краищата той се разочарова: жената се разочарова от мъжа, мъжът - от жената, слугата - от господаря си, ученикът - от учителя си и т. н.

Съвременните хора разглеждат въпросите философски като се спират върху важните, големи въпроси. Като стигнат до някой дребен въпрос те го отминават, не му обръщат внимание. Човек трябва да се спира и върху капката вода. Колкото и да е малка, и тя допринася нещо на човека. Всяка мисъл, всяко чувство и всяко желание, колкото да са малки, все допринасят нещо в живота на човека. Те са, подобни на капките вода които, колкото повече се увеличават на брой, толкова по-голяма полза принасят. Като ученици вие трябва да започнете от малките величини и постепенно да отивате към големите. Що се отнася до резултатите от работата ви не очаквайте изведнъж големи резултати. Какви ще бъдат те това зависи от самия човек. От момата и от момъка, които се женят, зависи добре ли ще живеят помежду си или не. Ако са разумни, ще живеят добре; ако не са разумни, ще живеят зле. От писателя зависи дали книгата му ще бъде добре написана. Ако умее да пише и разбира правилата на писането, книгата му ще бъде добре написана. Ако жената е разумна, може да превърне семейното огнище в рай; ако не е разумна, тя ще разкъса всичките връзки. Ще кажете, че щастието в семейството зависи от онзи, който управлява, бил той мъж или жена. В един и същ момент двамата не могат да управляват. В един момент ще управлява мъжът, а в друг жената. Който управлява, трябва да бъде разумен.

Казвате: защо двама души не могат едновременно да управляват? Това е закон, който съществува в природата. Две същества едновременно нито

почиват, нито работят: ако едното почива, другото работи. Този закон се отнася и до частите на човешкото тяло. За пример, ако дясната ръка работи, лявата почива; ако десният крак ходи, левият почива; когато дясното око гледа, лявото почива. След това става смяна. Който не разбира законите на гледането казва, че човек трябва да гледа едновременно през двете очи. Не, някога човек трябва да гледа през дясното, някога - през лявото, а при известни случаи и през двете очи. Човек гледа и с едното, и с другото око. Важно е обаче като гледа ту с едното око, ту с другото, обмяната да става правилно. За да разберете законите, по които природата действа, вие трябва специално да ги изучавате. Същевременно изучавайте линиите на нейните действия. Като знаете правилните линии, по които природата постъпва, вие ще ги познавате и в хората. Защо? Защото всяка проява има своя специфична линия. За пример доброто, милосърдието, справедливостта, както и другите прояви, имат свои линии. Когато видите една неправилна линия на човешкото лице, вие трябва да знаете, че тя се дължи на изопачените прояви на човека. Като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни към себе си, да се изправяте. Справедливостта, за пример, изисква еднакви отношения към младата мома и към старата баба, към младия момък и към стария дядо. Справедливото отнасяне на човека към всички души чертае на лицето му правилни и красиви линии.

Да се върнем към въпроса за мършата. Всеки трябва да изнесе мършата си от своя двор и да я зарови в земята. За земята тя е необходима като тор но да остане на открито, да се разнасят отровните газове във въздуха, това е вредно и опасно за човека. Всяка мърша трябва да се зарови в земята. Всяка умряла мисъл, всяко умряло желание трябва да се зароят в земята. Земята ще използва соковете и газовете, които се отделят от мършата. В природата съществува следният закон: това, което е вредно за едного, е полезно за другото. Въз основа на този закон природата видоизменя материята като я превръща от едно състояние в друго, от едно вещество в друго. Тази е причината, поради която една мисъл в един случай става вредна, в друга - безвредна. Като знаете това не пипайте ония вещества, които всеки момент могат да избухнат. Ако някое взривно вещество избухне в ръцете ви, то ще причини голяма пакост и нещастие. Ако избухне под някоя канара, то ще бъде на място. Тази канара трябва да се разруши, да отвори път на минувачите. Под нея ще се прокопае тунел.

Сега, като слушат да говоря така, някои мислят, че искам да ги изложа, да им покажа, че нищо не знаят. Въпросът не седи в това, но много още има да се учи. Колкото да показва, че много знае, в края на краищата човек сам се издава. Никой не може да се представи повече от това, което знае или не знае. Как ще докаже цигуларят, че знае да свири добре? Той ще вземе

цигулката си и ще започне да свири. Ако не задоволи от една страна себе си, а от друга - публиката, той ще се убеди, че се е лъгал в свиренето си. Друг ще разпространява една нова идея, която сам не е приложил. Трети ще учи хората как да се молят правилно, а той сам не знае да се моли. Човек не може да се моли, докато не свърже своя ум с ума на Бога. Щом свърже ума си, ще свърже и сърцето си. Първо трябва да се прояви дейността на ума като по-организиран. Щом се прояви умът, ще се прояви и сърцето, което не е добре организирано. Причината за това се крие в материята, от която е създадено сърцето. Затова е казано в Писанието: „Ще отнема каменното им сърце и ще им дам ново, направено от плът". Под думата „каменно сърце" разбираме сърце, което не ражда. Наистина сегашните сърца на хората са каменни, защото нищо не раждат. Следователно каже ли ти някой че трябва да се молиш, това значи, че твоето каменно сърце трябва да се стопи, да стане плътско. Само молитвата е в състояние да стопи каменното човешко сърце. Да се моли човек това значи да се свърже с Бога, да възприеме Неговите мисли и чувства.

Една от основните мисли на днешната лекция е да не отхвърляте знанието и опитностите, които сте придобили досега. Не отхвърляйте даже и погрешките си. Казано е в Писанието: „Бог поема греховете на човечеството.“ Значи Бог ще вземе погрешките на хората за себе си. Те са Му потребни. Той ще ги обработи и ще изкара от тях нещо ценно. Хората страдат, понеже не искат да се откажат от погрешките си, не искат да ги дадат на Бога. Защо не иска човек да се откаже от погрешките си? В погрешките има нещо приятно, от което човек не иска да се откаже. Младият казва: не искам още да се откажа от живота си. Искам да си поживея малко. Вярно е, че младият не трябва да се отказва от младостта си, от своя живот. За каква младост става въпрос? Младият не трябва да се отказва от онази младост, която го повдига и обновява, а от онази младост, която отнема силите му. Важно е човек като млад или като стар да запази силите си, да запази своето естество. В този смисъл казвам: ако си вода, ще течеш; ако си въздух, ще духаш; ако си огън, ще изгаряш; ако си разумно слово, ще говориш; ако си ум, право ще мислиш. Изобщо, каквото има в човека, трябва да се впрегне на работа. В това седи философията на живота.

Новата философия на живота изисква нови и млади хора. Затова аз съм решил колкото стари има между вас, да ги подмладя. Ще изтърся старите чували и отново ще ги напълня. Като изтърсвам чувалите все ще се дигне прах, но ще се изчистят от старото. Прахът представя кривата човешка мисъл, от която човек трябва да се освободи. Кога ще стане това? Още сега. Не чакайте брашното да се вгорчи, че тогава да го месите. Използвайте

брашното още днес, докато е прясно. Вгорчи ли се, турете го настрана от прясното. Не смесвайте новото брашно със старото и вгорчено. Горчивото брашно е отрова, която ще развали и прясното.

И тъй, всеки човек трябва да се подмлади. Как става подмладяването? Като приеме новите идеи, човек се подмладява. Свържете ума си с Божия ум и знайте, че има нещо във вас, което е произлязло от Бога. То е Божественото начало в човека. Не е нужно откън да ви доказват съществува ли Бог или не. Щом умът на човека е свързан с ума на Бога не е нужно да му се доказва съществуването на Бога. Той сам трябва да е убеден в това и да гледа на своето убеждение като на практическо, положително знание, с което може да разполага по всяко време.

Сега аз искам да бъдете свободни, да се проявите такива, каквито Бог ви е създал, а не такива, каквито сте днес. За тази цел вие трябва да проявите ума, сърцето и волята си, които Бог е вложил във вас, без никакви примеси и чужди влияния. Ще си поставите за задача да очистите сърцето си, да възстановите светлината на ума си и силата на своята воля. - Можем ли да по-стигнем това? - Можете. Ако не можете да реализирате тия неща още сега, животът ви ще остане такъв, какъвто е сега и вие ще казвате, че няма смисъл да се живее. Човек трябва да бъде чист извор, който постоянно да блика и радва всеки, който минава край него. Който ви види, нека пожелае да бъде като вас, да раздавате на всички своята вода без да очаквате да получите нещо от тях.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа за нещата, да знаете какво нещо е майка, какво нещо е баща, какво нещо са брат и сестра. Като дойдете до правото разбиране на тия идеи да можете съзнателно да ги прилагате. Един и същ човек може да бъде и майка, и баща, и брат, и сестра - това зависи от случая. Когато носи в себе си майката и бащата, братът и сестрата, човек е придобил вече любовта и знае как да я прилага. Това е младенец, който скача, играе и се весели. Това означават думите на псалмопевица, който казва: „Когато видя лицето Ти, душата ми ще се зарадва“. Който носи майката в себе си като чуе думата майка, сърцето му трепва със свещения трепет на любовта. Който носи бащата в себе си и чуе думата баща, сърцето му трепва със свещения трепет на мъдростта. Който носи брат и сестрата в себе си, достатъчно е да чуе думата брат или сестра, за да трепне сърцето му със свещения трепет на истината.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

27. Лекция от Учителя, държана на
25 февруари 1931 г., София - Изгрев.

ЖИВИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА

Размишление

Теми за следващия път:

1. „Мнението на учените и простите за вятъра“
2. „Произход на богатите и на бедните“
3. „Титлите на здравите и на болните“

Като ученици, добре е да се наблюдавате, да си давате отчет за вашите разположения и неразположения, във връзка с времето. Добре е да знаете причините на разположенията и на неразположенията си. За пример, някой път се събуждате рано, но не ви се става, искате още да лежите. Ако вън е студено, ще кажете, че времето е причина за нежеланието ви да станете. Какво ще кажете обаче, ако времето е топло и пак не ви се става? Като правите наблюдения върху себе си, вие откривате ред външни и вътрешни причини, чрез които увеличавате знанията си.

Изучавайте линиите в природата, да видите каква разумност се крие в тях. При това, дали линиите са прави, криви, вълнообразни, счупени, това не е случайно. Посоките на линиите, както и тяхното извиване, се дължи на силите в природата, които действат върху тях. Там, където налягането е било по-голямо и напрежението – по-силно, линиите са претърпели големи огъвания. С това се обясняват огъванията, пречупванията, набраздяванията, които са ставали със земните пластове в течение на векове и хилядолетия. Който може да чете по линиите, той може да определи какви сили са действали в природата. Също така и по движенията, които човек прави, съдите за мислите и желанията, които го ръководят. За пример, виждате, че едно дете се качва на дърво и прави някакви движения: вдига и слага ръцете си. Отдалеч тия движения изглеждат неразумни, но като се приближите към дървото, разбирате, че в движенията на детето има нещо разумно. То вдига ръцете си нагоре, за да къса ябълки. После сваля ръцете си, за да скрие ябълките в джобовете си. Като откъсне няколко ябълки, то слиза от дървото и продължава пътя си.

След това наблюдавате как едно колело се движи. Вие виждате, че колелото се върти около една ос, но защо се върти, и то не знае. За него е безразлично, дали се върти, или стои на едно място. Обаче за онзи, който се е качил на колелото, не е безразлично, движи ли се то, или не. Той

именно осмисля движението на колелото и го прави разумно. Оттук вадим заключението: в природата има живи и разумни сили, които действат самостоятелно; има и неразумни сили, които действат под влиянието на друга, съзнателна сила, вън от тях. Първите сили се различават от вторите по това, че те, сами по себе си, са разумни. Значи в първите сили разумността е вътре, а във втората – разумността действа отвън.

Какво трябва да направите с кривата линия, за да уравновесите силите, които действат върху нея? Трябва да я превърнете в права линия. Всяка права, която има един център, подразбира действие на две сили, които се движат в противоположни посоки. Тези сили се уравновесяват. Тогава казваме, че правата линия подразбира състояние на покой. И наистина, вечер, когато си ляга, човек се изпъва в права линия, за да си почине от дневната работа. Дали се облича, съблича, яде, седи на стол или работи, човек се намира под действието на кривите линии, които уморяват. Като опъне тялото си и заеме хоризонтално положение, той си почива. В този смисъл правата линия подразбира успокоително или здравословно състояние. Ако искате да знаете дали даден човек е здрав, вижте как спи. Ако постоянно се обръща на една и на друга страна и ту свива, ту разпуска краката си, той не спи добре – мъчи го нещо. Колкото по-сложни движения прави човек, толкова по-неспокоен е сънят му.

Кои движения са прости и кои – сложни? Прости движения са тези, които срещат малки съпротивления. Сложните движения са резултат на големи съпротивления. Движенията, които човек прави по време на сън, се определят още и от времето. Когато вън или в стаята е студено, човек спи повече свит. Ако е топло, той се разпуска. Каквото и да прави, човек се поддава на атмосферните влияния. В това отношение той е жив барометър. По неговите движения можете да познавате времето, дали ще бъде сухо или влажно, студено или топло, ще има ли буря и т.н. Като знаете това, правете наблюдения на естествените движения и ги изучавайте. В тях се крие велика наука. Под думите „естествени движения“ разбираме тези, които са в съгласие с движенията на разумната природа. Всяко движение, което се отклонява от нормалните, носи в себе си нещо криво и изопачено. За пример, като погледнете носа на някой човек, вие намирате, че има нещо дисхармонично в неговата крива линия. Тази дисхармония говори за някакво отклоняване от правия път на живота. Значи, без да разбира физиономията, човек вътрешно чувства дисхармоничните линии, резултат на някакво далечно отклоняване от естествените линии на природата. Линиите на носа имат отношение към човешката мисъл. Колкото по-хармонични и правилни са тия линии, толкова по-права е човешката мисъл. Изучавайте линиите на своето лице, за да изправите кривото и да усилите доброто в себе си. За да развива

мисълта си, човек непременно трябва да среща мъчнотии и препятствия в живота си. Те представляват преграда, плоскост, през която човек неизбежно трябва да мине. Следователно, като се натъкнеш на известна мъчнотия, приложи мисълта си, да намериш път за преминаването ѝ. Колкото по-голяма е мъчнотията, толкова по-голямо ще бъде сечението ѝ. Прекарвайте сечения на плоскостите, които срещнете на пътя си, за да излезете незасегнати от тях. Сеченията пък не са нищо друго, освен проекции на мисълта. Ето защо, като мисли, човек ще се справи лесно с мъчнотиите си. Няма мъчнотия в света, при която да не намерите изходен път.

Мислите и чувствата на човека не са нищо друго, освен ония светлини и сенки, които той поставя върху платното на своя живот и така чертае пътя си. Ако поставите живота си върху платно, като на филм, ще разберете колко е интересен и ценен. От него вие можете да се поучавате. Докато не може да обхване живота си изцяло, човек гледа на него като на нещо отделно, чуждо. Като не разбирате живота си, вие не знаете защо идват мъчнотиите и страданията. Вие гледате на тях като на случайни явления в живота ви и се питате, не може ли да минете без страдания. Мъчнотиите и страданията представляват планински върхове, които неизбежно трябва да се минат. Колкото и да е мъчно изкачването, човек трябва да стигне върха. Следователно, колкото и да са тежки страданията, трябва да се преминат. Каква местност е тази, която е лишена от планини и долини? Какъв живот е този, в който няма радости и скърби? Колкото по-лесно се справя човек с мъчнотиите и страданията си, толкова по-обработени са пътищата на неговата държава. Тази държава минава за културна. Ето защо, всяка област, през която човек минава – умствена или сърдечна, представлява свят, повече или по-малко културен. От съзнателната работа на човека зависи културата на неговите светове. Светият и праведен човек лесно разрешава въпросите си. – Защо? – Защото той живее в свят, населен с разумни същества, които му помагат. Когато човек се обърка в живота си, това показва, че е влязъл в свят, населен с неразумни, неинтелигентни същества, които вместо да му помагат, повече го оплитат. Много естествено. Когато човек влезе в среда между свои приятели, всички му помагат. Когато влезе между неприязтели, никой не му помага. Изобщо, само разумните и интелигентните същества се интересуват от човека и са готови да му помагат. Не се ли интересуват от него, те не са интелигентни.

Да се върнем към въпроса за живите линии в природата. Ако наблюдавате линията на човешката уста, ще видите, че тя е крива линия, с каквато геометрията си служи. Горната устна е извита, с две възвишения, а долната представлява права линия. Горната устна, със своите извивки, показва активност на чувствата и на мислите. Колкото повече линията се изправя,

човек слиза в материалния свят. Тогава устата образува права линия. Този човек бързо решава въпросите и бързо действа. Обаче когато горната устна образува крива линия, човек мисли повече и после действа. Той е готов да чака известно време, докато дойде моментът да се прояви. В правата линия се крие инициативата на разумните същества, а в кривата – инициативата на природата. Когато природата действа, тя дава възможност да се проявят много същества. В правата линия взима участие само един човек, а в кривата – много същества. Срещнете ли две разумни същества, които се разбират, те образуват две успоредни линии. Значи успоредните линии подразбират разумност. Счупените линии означават известно отклонение, а кривите линии имат отношение към законите на природата. Кривите линии са красиви, особено възходящите. Те представляват решаване на задачите с най-малко съпротивления. Във връзка с линиите, с тяхното значение и смисъл, се явява графологията, наука за четене на човешкия почерк. Начинът, по който човек пише буквите, определя неговия характер. Ако буквите са остри или кръгли, дребни или едри, казваме, че човек е нервен или спокоен, икономичен или крайно щедър и т.н. Изобщо, линиите, които взимат участие в строежа на човешкия организъм, са живи и изложени на постоянни промени. Затова, именно, ги наричаме „живи сили на природата“.

Като ученици, където и да ходите, в градове, по планини, изучавайте линиите, с които природата си служи, да различавате механическите и мъртви линии от живите, наречени „творчески линии“.

Сега ние говорим за живите линии на природата, но за мнозина те остават мъртви. – Защо? – Не ги разбират. Това е все едно, да дойде някой архитект при вас, да начертае плана на къщата ви върху хартия и да започне да го обяснява. Той ви говори за размера и за разположението на стаите, за изложението на къщата, но вие нищо не разбирате. Най-после, къщата започва да се строи. Вие я гледате, обикаляте около нея и мъртвият план постепенно оживява. Вие разбирате вече какво ще излезе. Един ден, когато къщата се завърши окончателно, архитектът ви предава ключа. Вие влизате в къщата си, нареждате я и започвате да живеете в нея. След всичко това казвате: „Разбирам вече какво представлява начертания план“.

Следователно, ще дойде ден, когато живите сили на природата ще се одухотворят и вие ще разберете какво се крие в тях.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
27 февруари 1931 г., София, Изгрев.

1931_02_27 Възпитателното действие на линиите в природата. Живите сили в природата Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ВЪЗПИТАТЕЛНОТО ДЕЙСТВИЕ НА ЛИНИИТЕ В ПРИРОДАТА. ЖИВИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА

Х година

25 школна лекция на 1 мл.ок.клас

27 февруари 1931 година петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

Отче наш.

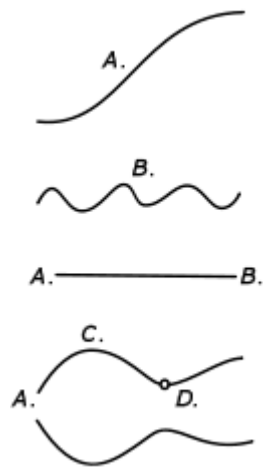
Пишете върху темата: 1. КАКВО МИСЛЯТ ПРОСТИТЕ И УЧЕНИТЕ ХОРА ЗА ВЯТЪРА. 2. ПРОИЗХОД НА БОГАТИТЕ И БЕДНИТЕ. 3. ТИТЛИТЕ НА БОЛНИТЕ И ЗДРАВИТЕ.

Една основна мисъл от миналата лекция. Сега онзи, който най-малко ще се изложи, той да каже нещо от опита. (Един брат стана и каза опита си за една седмица, първата мисъл, която е имал при ставане от сън).

Да допуснем сега, някой път като се събудите и имате неразположение, седите в леглото и нямате разположение да станете, не само вие, но много хора седят и се протриват. Какъв е цярът? Какъв цяр имате, когато някой човек не му се става от леглото. Някой път може да е студено отвънка и не ви се става. Но случва се някой път, лятно време човек се събуди, времето е хубаво и не му се става. В единия и другия случай каква е подбудата?

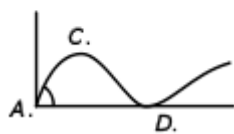
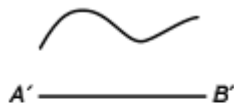
Сега имате ли някоя книга за четене? Някое четиво? Аз бих желал някой от вас да прочете 10 стиха от ПРИТЧИТЕ, но да ги чете като едно обикновено четене, не специално. Как четат обикновено хора, четете сега от началото 4 глава 10 стиха, като обикновено четене. Добре. Представете си, че не сте ходили на училище никога и четете сега. (О.С. чете 10 стиха). Кое сега наричаме обикновено четене и необикновено четене. Какво разбирате вие под обикновено четене? В обикновеното четене няма прекъсване. Там мисълта трябва да върви без прекъсване. Щом прекъсваш, това е необикновено четене. При обикновеното четене няма да прекъсваш, то е като теглене на една права линия. В обикновеното четене човек иска само да чете, без да обръща внимание на съдържанието на думите, как са

поставени? Просто да прочете работите и бързо да чете. А в необикновеното четене човек се спира донякъде и върху вътрешния смисъл на четенето.

Да излезе един от вас да напише на дъската една крива линия да видим каквата линия ви дойде на ум. (О.С. излезе и бързо написа – тази линия А). Още един да излезе да напише друга крива линия. (Н. написа втората линия В). Сега трети да напише една права линия, но тъй без погрешка да я напише. (Т. излезе и остро тебешира, взе линията. Всички викат: Без линия да начертае правата линия! Смях у всички). Хубаво, пишете тогава без линия. (АВ). Да допуснем сега горната линия А какво означава? (Графика на вълнообразно движение). Най-първо на какво се дължи вълнообразното движение? (На съпротивлението на въздуха или етера). (ACD е разложена светлина). Да допуснем имате първото изкривяване, възходящо огъване А и С. Имате и С, и D огъване низходящи. И после пак имате повторение на едно и също движение. На какво се дължи низходящото движение – огъване, то е пак едно повторение на линията. Сега, кога една линия се счита, че е разумна? Че съдържа в себе си разумност. Де може да забележите кои линии са разумни. Тази огънатата линия В разумна ли е? Това движение (вълнообразното) разумно ли е или не? По какво можем да определим степента на разумността? (Н. Тази линия е линия на най-малкото съпротивление. Тази линия, ако има звук, тя раздвижва въздуха). Допуснете една жена, която плете една дреха и прави разни криви линии, какви съпротивления среща тя на въздуха или на етера? Нали тя плете и прави разни криви линии. Че така е в природата. Известни линии се срещат в природата. Да допуснем някъде срещнете вие една линия, която е образувана от други линии. Така можем да обясним планините и долините. Има огъване. Как обясняват в геологията кривите линии? Огъване на пластовете, нали? Какво означават те под думата тангентална линия? Поставете си една сила, тангентална, която отива нагоре. (Една по кората на земната повърхност, а друга по радиуса). Представете си едно дете, което се качва на едно дърво, на една ябълка и отива по дървото нагоре. Хваща една ябълка и след това пак

слиза надолу. Питам, кои са причините за едното движение нагоре? (Ябълката). Кои са причините за слизането? (Целта е постигната). Следователно, ако една линия правилно се огъва във възходяща степен, стремежът е да се постигне едно желание. А. има желанието, което трябва да се постигне. А. започва, качва се и след това в С. стига до най-високата точка. И след това започва огъването, постигането на желанието. (Учителят издига ръката си нагоре по права линия). Вземаш плода и снемаш ръката. Като вземеш плода, значи желанието е постигнато. но след това движение какво ще настане? В каква посока ще се движи сега ръката? Тази линия пак ще има едно повторение. Тази тангентална линия пак ще се повтори. Детето подига ръката си и пак я сменя. Детето след като е взело ябълката в каква посока ще се движи? (В обратна посока ще смене ръката си надолу). Най-първо, ако има някой градинар, то ще я тури в джоба си и ще я крие ябълката, ще извади ръката си и ще я тури вън от джоба. Но ако няма някой на това място, то ще вземе тази ябълка, ще я тури в устата си, ще отхапе малко и пак ще я смене, ще повтори все в една и съща посока. Знам, когато нещата се повторят в една и съща посока какво можем да заключим от повторението? Разумно ли е това повторение или не е? (Разумно е). Когато едно колело се върти все около една ос, каква разумност има във въртенето на колелото? Като се върти и като не се върти, то е все същото. Разумно е заради нас. Ако се движи колелото и ако не се движи, все едно е за колелото. Запример, ако вървя бързо и вървя полека, в единия случай може да ме похвалят, че вървя бързо, но за мен ми е по-приятно да вървя полека, отколкото да вървя бързо, да тичам.

Но допуснете сега, че тази линия вие искате да я изправите. Какво ще постигнете? (По-голяма скорост в движението). Хубаво. Какво ще придобиете тогава? (Че ъгълът между тези сили ще се намали). Какво се постига? (Равновесие на силите). Тогава какъв е резултатът?

Щом се постигне равновесие на силите, щом се уравновесят силите, какво се постига? Нали вечерно време вие се поставяте в разни положения; като седите на стол, пак вземате разни положения, криви сте, ядете, криви сте. В ядене, в ходене, кривите линии вървят. Дойде вечерно време, искате да си починете, легнете и се оптегнете. Като турите ръцете в права линия и ако сте здрав, останете в това положение на покой. Вашата идея покой, или тази почивка, значи, правата линия в даден

случай е мярка за едно здравословно състояние. Ако обектът седи цялата нощ без да си мърда краката, той е здрав. Щом тъй седи без да се огъва, той е здрав. Щом почне тази здравата линия да стават едни малки пречупвания, да кажем вечерта той си е помръднал малко крака. N.M. да кажем, това същество е имало някой кошмар в съня, не е бил спокоен в съня. По движението на тялото можеш да съдиш какъв е сънят – съвсем спокоен или не. Тези линии са сложни, тези мърдания, които ги правите, движенията са сложни. Кой движения наричате вие прости движения? Които стават с най-малко съпротивление. Пък много пъти, сгъването на разните мускули на тялото, ако този човек държи тялото си в права посока и огъва десния си крак, или мърда дясната си ръка, или мърда пръстите си, или крака си или прави, едно движение има на главата и т.н. Психологически могат да се обяснят движенията. Това не зависи от неговото съзнание. Да кажем спящият човек, ако времето е хубаво, сънят е спокоен. Ако времето отива е влажно или е студено, станат известни промени в организма, понеже материалът, от който човек е създаден, все се влияе от атмосферните влияния. Да кажем, ако е студено времето, в какво положение ще намерите спящия човек? Как ще намерите правата линия? (Свита). Да, свита. Ако е топло времето, как ще намерите човека? (Разпуснат). Той ще бъде отпуснат. Следователно, вие като погледнете този, който спи, ще знаете какво е времето отива. Барометърът какъв е? Ако той е опънат хубаво, тих и спокоен, ще кажете добре спи този. Казвам това, ако имате тънко наблюдение, за вас по-добър барометър от човека няма. Ще знаете времето утре ще се развали ли или няма да се развали? Дъжд ще има ли или няма да има? Студен вятър ще има ли? Изискват се все тънки наблюдения. Има известни такива мускулни свивания. Но казвам, има движения у човека, които не са негови. Кой не са наши движения? Вземете една наследствена черта, която е дадена на устата или на веждите, или на носа. Линия, която е предадена от едно поколение на

друго. Да вземем една крива линия, веждите или кривата линия на носа. Да кажем има такъв нос. Как се нарича този нос? Та зависи каква крива линия има. Кривата линия на носа е много важна. Кривата линия на края на носа тя определя, ако линията е счупена при челото, така върви вгълбната, или просто върви в това направление C1. Челото върви тъй C1. Тук се образува един ъгъл. Това са все носови отклонения от една плоскост, една перпендикулярна плоскост. И интелигентността си има една своя преграда. Има перпендикулярна плоскост, която определя човешката мисъл. Плоскост наричаме, когато

човек започне да мисли, когато срещне едно съпротивление. Ти вървиш и не мислиш. Но щом дойдеш до едно препятствие, ти се спреш, у теб се предизвиква една реакция за мисъл.

Та мъчнотиите в живота, това е една преграда, една плоскост. Можем да подведем разни мъчнотии в света с разни плоскости, сечения вътре в живота. Следователно, срещнеш една мъчнотия, това е една плоскост. Трябва да видиш коренът какъв е. Казваш, това е една голяма мъчнотия. Щом е голяма мъчнотия, ще намериш плоскостта именно на тази мисъл каква е, сечението на тази плоскост и ще намериш има ли изходен път? Има. Всякога има! Няма мъчнотия, която да няма изходен път! Та казвам, всичките мъчнотии, които вие срещате, това са плоскости; ако се разложи вашият живот, ако се преведе на едно кино, то ще бъде интересно. Един човешки живот може да се представи като цяла една местност, с долини, с извори, с мочурлаци и за самия вас животът ви ще бъде много интересен. А тъй като живеете, като не го разбирате, вие го считате нещо чуждо. И всичките мъчнотии, които имате, ще ви се видят много странни; вие питате защо ви се случват. А те не се случват така, но то е така нагласено. Ако вървите по една планинска местност, тези мъчнотии са турени от хиляди години. И животни, и млекопитаещи, които минават, за всички хора, които са живели преди вас, казват: Ако има пътища, какво странно ви се вижда? Та това е една културна страна! Ако известна мъчнотия в ума ви лесно се разрешава, вие се намирате в една област, която е културна. Ако мъчнотиите мъчно се разрешават, каква е страната там? Не е културна. Следователно, в умствения свят има културни области, населени области с разумни същества. В даден случай може да възприемете областта, през която минавате, съществата, които населяват тази област, по-умни ли са от вас или са по-невежи? Ако лесно разрешават задачите, те са по-умни от вас; ако мъчно ги разрешават, те са по-глупави. Затова един човек, който е свят, лесно разрешава въпросите. Понеже той е в един свят с разумни същества, които спомагат за неговото разрешаване. Ако влезнете в един лош свят, много мъчно ще се разрешат въпросите. Запример, допуснете, че вие имате хиляда души приятели, нуждаете се от пари, средства. Сега това вземам само за обяснение. Идете при един приятел, лесно се разрешава въпросът. Но сте в чужда страна, дето нямате нито един приятел, имате голяма мъчнотия, какво трябва да мислите? Мислите, мислите, дойде ви на ум да откраднете. От този искате, от онзи искате, никой не дава и ти почнеш да обикаляш из джобовите на хората. Гледаш кой е захласнат. Казваш, как ще карам? Идваме до известни постъпки, които съдържат известни морални отклонения. Аз като говоря за кражбата, има едни постъпки, които аз наричам морални отклонения. Сега кое се нарича едно морално отклонение? Грях няма в това отклонение. Да вземем една река по закон трябва да върви по права линия,

но тя прави завивки. Какво лошо има, че реката прави завивки? За да избегне съпротивлението, тя върви по най-малкото съпротивление. Срещне някоя планинска верига, изобиколи. Питам, какво ще бъде това отклонение? Най-първо вие може да живеете, да минавате една област на тангентни същества, които са разрешили живота по-добре. Може да минете (в) друг свят, между същества, които не са интелигентни. Кои същества наричате вие интелигентни? Ако след като влезнете в една област и тия същества се заинтересуват за вас, те са интелигентни; ако тези същества не се заинтересуват за вас, те не са интелигентни. Запример, ако вие влезнете в една област, дето съществата не са разумни, значи не са толкова интелигентни, не се интересуват от вас. Но ако всички се заинтересуват от вас; сега може да се направи един крив извод. Допуснете, че вие се спрете в една област, в някоя местност, вечерно време, при някоя река и всичките камъни се заинтересуват за вас, вие търсите изобщо горните места на реката. Или ако се спрете в една стая не толкова чиста и вечерта веднага всичките дървеници почувствуват, че вие сте там, заинтересуват се от вас. Но те се заинтересуват за вас от користолюбива цел. Всичките дървеници са крадци и разбойници, апаша са те. Питам, как ще обясните вие произхода на дървениците? Това е едно израждане. Например, дървеницата, която минава за толкова глупава, не разбира нищо от геометрия. И математика не разбира тя. Някой път тя върви горе на тавана на стаята и после слезне по стената и дойде до леглото, а някой път измери точното място и по перпендикуляр се спусне в леглото. Но това са само културните дървеници. Но ние се отклонихме от въпроса.

 Сега тази линия е линията на устата на човека. Имате горната част, издигната от двете страни, а долната е права. На какво се дължат двете издигнатини на горната бърна (На горната челюст)? Тя се дължи на теченията. Едно течение има от дясното полушарие към лявото. В тази посока има пресичане, две течения има. И там, дето се събират теченията, дето се пресичат, това е център на повишение, при движенията тук се образуват тези възвишения, тъй както устата е закривена. Онези, които изучават физиогномията какво означава, когато устата е тъй. О. (Двете възвишения малко събрани). Че вие искате да опитате яденето. Как си поставяте устата, когато искате да опитате нещо хубаво за ядене? (Двете

устни обтягаме напред). Туй постоянно се образува когато човек изпитва нещата, има силно желание в него. Тази линия е линията на желанията вътре. Тази линия показва една активност на чувствата и активност на мисълта; колкото тази линия се изправя, тази мисъл се продължава, този човек е дошъл до материалния свят, в него има едно желание за постигане на някакви материални облаги. Когато човек стесни двете си бърни, той прави права линия. Казва: Ще действам, каквото ще

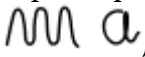
да става! Така е, когато човек реши да направи нещо. Пък щом линията е огъната по този начин, той разсъждава и той чака да станат нещата по един естествен ред и път. Тази аз наричам една естествена линия.

Към хубавата линия идва вече човешкият дух, той се намиса. Правата линия показва, че едно същество е решило да направи една своя инициатива. Правата линия е инициатива на разумните същества, а кривите линии са линии на природата. Оставащи да вземат мнозина участие. В една права линия само един човек може да вземе участие. Щом имаш една мисъл и едно желание, в устата се образува правата линия и когато човек рече да ходи право, каква е позата му? И когато иска да покаже някому: Ти знаеш ли кой съм? Пак човек се изправя. Пък като се изправи тъй, в него се събуди желание да действа, а щом се намери в покой, у него има известни кривини. Всякога когато се яви в нашето съзнание или в природата правата линия, съзнанието е будно вече! Щом туриш правата линия, ти вземаш една поза решителна. Та трябва да знаете къде да турите правите линии и ако не знаете как да ги турите, вие срещате съпротивление, образуват се счупените линии в природата. Какво означават счупените линии? (Резки промени). Тези същества не са мислили много. А успоредните прави линии какво означават? В успоредните линии съществата са разумни. А индивидуалната страна или тази разумност, тя върви по една права линия, а счупените линии са едно отклонение; а пък ако е огъната линията, значи това същество е вървяло по пътя на природата. Природата върви по най-малките съпротивления. Тъй именно в един кръг, ако забелязвате едни малки отклонения, разумността е по тангентната. Колкото тези дребните отклонения са по-малки, разумността е по-интензивна. Пък ако целият кръг е гладък, показва, че съществото, което оперира там, е разумно същество. Да кажем един човек тегли една права линия. Някой път вие не можете да теглите една права линия или не можете да направите една крива линия. Сутрин да покажеш, че организмът ти е починал напиши една крива линия. При А (първия чертеж) имате една крива линия нали, нагоре. Какво заключение ще извадите от тази крива линия? А. Трябва един нов начин за придобивките. Сегашните придобивки в науката, това са един материал, който се приготвя за едно бъдеще. Материал е това. Чертеж А. Посоката на тази линия, ако е в природата, какво означава? Това е един връх, в смисъл на възходяща посока.

Тази е една естествена и красива линия. Върви отляво надясно във възходяща степен е. Както е направена линията право нагоре, образуват се две естествени кривини, в началото и на края. Онези, които са графолози, по тази линия могат да направят ред математически процеси и

геометрически процеси има, които са разумни. Горната линия, вълнообразната е линия на природата. Цялата линия аз я наричам линия, с която се преодоляват естествените мъчнотии. (А). А правата линия е линия, с която човек си служи всякога. Ако разбирате законите в даден случай, вие ще знаете как да постъпвате. При горната линия вие се намирате в едно естествено положение. Ще се справите със силите на природата. Тук при А имате едно преходно състояние. Правата линия означава постъпките на човек. Правата линия е най-късото разстояние между две точки. Човешкият ум действа винаги по права линия. Отношенията между правата и кривата линия. Сега тази линия А как бихте я нарекли? (Синусоида). Тази е спомагателна линия. Тъй както е поставена. На това основание отгоре се изучава човешкият характер. **М** Ако

писмото върви така , този човек се справя с остриетата. Един характер остър, нервен, неспокоен. Или може тази линия да върви така: , този човек е магнетичен, осмисля работите, оправя ги, той не е толкова активен. После ако буквите са големи или някой път са малки, какво показва този ситният почерк? Икономист е, пести редовете, а някой друг пише и между редовете. Какви са съображенията, че не пише поотделно буквите? Това са все наследени черти. Запример, някои хора имат подпис, който е от ред поколения. Той се подписва като подписа на дядо му, после походката му е като походката на дядо му и той върви, както и дядо му е вървял. Или някои движения са, той мяза на дядо си по движения. Казват: Той мяза на дядо си, понеже има такава и такава походка. В природата придобитите качества всякога се предават на следующите форми. Именно в изучаването на човешкия характер трябва да се изучават какви са били силите, които са действували в миналите поколения. Да, това са живите сили в природата. Има едни механически линии, а има линии, които вие намирате в природата. Ако ги изучавате, има много сложни линии. Та е винаги хубаво, като ходите на разходка или правите екскурзии, да обръщате внимание на тези хубавите линии, прави или криви. Възпитателно действа. Ти като гледаш на хубавата линия, макар, че нищо не разбираш, все таки тази линия ще предизвика у тебе нещо. То е както ако някои хора са напарфюмирани с най-хубавите миризми и ти като седиш между тях, и ти почнеш да миришеш като тях. Та и в природата човек като мине през такива местности хубави, все остава нещо хубаво в самия негов организъм.

Сега ще оставим линиите недояснени. Имате и змиеобразна линия. Сега тези разсъждения знаете ли на какво мязат? Сега ще ви дам една фигура, да ви направя понятна мисълта. Представете си, че вие сте един инженер, архитект и той иска да ви направи една къща. Той ви разправя, разправя, пише, пише, вие казвате: Нищо не разбирам, такава сложна работа, на

книгата! Но когато този чертеж се реализира, вече къщата се направи, казваш: Много хубава е къщата! Та казвам, трябва да се направи къщата, да влезнеш, да живееш в нея, тогава ще кажеш: Разбирам тази работа! Вие сега седите пред плана, казвате тази е инженерска работа, техническа, но щом се съгради къщата и влезнете да живеете вътре, казвате: Къщата е много хубаво направена! Но тя се дължи на тези линии, които инженерът е турил най-отпред. От такива линии е направено цялото тяло, очите, носът, веждите, мозъкът и зависи как са поставени линиите на този инженер, който ги е турил; и създаването на човешкия характер, да се съградят правилно тези линии и естеството, от което е направено, по най-малките съпротивления, или казано друго яче, с други думи да се подобрят външните условия на живота. Сега недоясените неща ще оставим за втори път.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

7.30 ч.с.

1931_03_01 Първичната храна

Изд. София-Изгрев, 1949г.

КНИГА: Абсолютна истина, УС Год.І

ПЪРВИЧНАТА ХРАНА

Размишление

Сега вие направихте една екскурзия. Какво придобихте от нея? Какво очаквате сега? Представете си, че няколко работници се връщат от работа, сядат и очакват да им се даде ядене. Какво са придобили те? Работили са, но не са яли. Законът гласи: Който работи, трябва да яде; който не работи, не трябва да яде. Кажеш ли на някого да не яде, това е отрицателна мисъл. Кои думи са контрастни на отрицателните да не яде? Какво се разбира под думите „да работиш“? Като яде, човек не работи. Следователно, щом престане да работи, той ще яде. Казваш на някого: „Това е мое дете“. – Какво се разбира под „дете“? Коя е противоположната дума на „дете“? – Мъж или жена. Значи всяка дума има своя противоположна. Например, коя дума е противоположна на слънце, на училище? – Какво прави ученикът в училището? – Учи. – Какъв ученик е този, който не знае местата на думите и на цифрите? В природата всяко нещо е на мястото си. Там няма нищо излишно: нищо не можеш да прибавиш, нито да отнемеш. По отношение на човешкия език, много неща могат да се отнемат и да се прибавят, но по отношение езика на природата, няма нищо излишно. Ако направиш една грешка, колкото и да е малка, тя остава известна празнина.

Питам: Сутрин, като ставате, къде ще намерите написана единицата? Например, казвам числото едно. То е жива, определена идея. Значи единицата е във всяка жива идея. После кажа две. И двойката е определено нещо за мене. Аз зная какво е две. Казвам три. – Зная къде е тройката. И тя е определена идея за мене. Като кажа четири, пак имам предвид известна, определена идея. Ако разбираш значението на числата, ти си посветен човек. Бог обича само посветените. Трябва да бъдеш чист и свет, за да те обича Бог. Към коя категория идеи спада тази? Защо Бог обича чистия и свет човек? Защо майката обича детето си, което още нищо не знае, което няма никаква философия в себе си? То е слабо, глупаво по отношение философията на живота. Има един език, чрез който майката разбира детето си. Това е неговият плач. Майката и бащата обичат детето си, защото знае да плаче. Като заплаче, детето събужда нещо в родителите си. Плачът е един от красивите езици на небето. Като не разбираме този език, казваме, че детето плаче. Като го чуе, майката тича при него и го пита: „Защо плачеш?“ Тя всякога не разбира езика на детето, но и то не разбира нейния език. Майката мисли, че детето плаче, а всъщност то говори. Детето расте, а майката иска да го отвикне да плаче. Когато детето се отучи

да плаче и каже първата дума, всички казват: „Проговори нашето дете“. След една-две години майката вече обяснява какво казва детето. Като чуят първата дума на детето, всички я повтарят, радват се и казват: „Ще се научи да говори това дете“.

Сега ще ви питам: Какво беше вашето детинство? Коя беше първата дума, която казахте на майка си? – „Мамо.“ – Не, тази дума отпосле се изговаря. Ако детето или някой човек каже „две“, това подразбира, че той ходи на краката си. Каже ли едно, разбирам, че той се изправил. Аз пък изнасям думата „добродетел“. Кое е реалното в добродетелта? Съпоставяйте нещата. Аз ще ви кажа две неща, върху които не сте мислили. Тогава умът и съзнанието ви не са били будни. В древността изпратили една царска дъщеря при велик мъдрец да ѝ даде един добър урок. Тя се явила при него много добре облечена. Той сложил на ухото ѝ една обица и я изпратил да си отиде. Какво разбирате вие от този разказ? Защо мъдрецът пробол ухото на царската дъщеря и сложил на него обица? Защо сложил една обица, а не две?

Съществува един начин за правилно разбиране на природата. При сегашните условия, както живеете, няма такава възможност. – Защо? – Защото човешкото съзнание е заето със странични работи. На една плоча не можете да фотографирате много образи и изображения. Ако на една плоча фотографирате, например, десет образа, те няма да бъдат ясни. Ето защо, когато известна идея или известни понятия не са ясни в човешкия ум, това показва, че сте фотографирали повече образи на тази плоча. С това се обяснява защо едни хора не могат да мислят, а други – не могат да помнят. Първо, трябва да знаете закона за смените; постоянно да сменяте плочите на вашата мисъл. На една плоча не може да има много образи или изображения. Ако плочата не се сменя, това показва, че нямате правилно разбиране. Ако фотографирате даже два образа един след друг, те ще се смесят, и вие няма да получите правилно впечатление.

Някога пратили лъва да пее по света. Той влязъл в едно село и почнал да реве. Като чули гласа му, хората се изпокрили в къщите си. – Защо се скрили хората? Какво било пеенето на лъва? И сега, където влезе лъвът и започне да реве, всички се скриват, не смеят да излезат. После дошло магарето и заревало. Всички излезли вън и казали: „Иде магарето, грозде ни носи то!“ Лъвът се върнал в гората. Господ го запитал: „Как приеха хората твоето пеене?“ – „Аз им пях много, но те се скриха и никой не излезе да ми благодари.“ Върнало се магарето и казало: „Аз попях на хората, всички излязоха да ме слушат и каквото носех на гърба си, взеха го“. Питам: Кое пеене е по-разбрано: на лъва ли, или на магарето? Да не мислите, че това са невероятни приказки. – Не, това е философия, толкова

вярна, че в нея няма никакви изключения. – Какво е лъвът? – Лъвът представлява злото, което като зареве, изпоплаши хората и те се скриват вкъщи. Казват: „Да те пази Господ от злото!“ – Какво е магарето? – То минава за добродетел. – Защо? Ще вземеш от него гроздето. Значи под „магаре“ аз разбирам доброто. Като реве магарето, аз казвам: „Хората още не те разбират“. Всички взимат сладкото грозде от коша, ядат от него и казват: „Иди да донесеш още“. Затова, именно, магарето постоянно отива и се връща. – Защо бягат хората, като дойде лъвът? – Когато Господ иска да види децата си, пръснати из света, праща слугите си да ги викат. Обаче те не идат. Тогава Той праща лъва да ги вика. Щом чуят гласа му, те се прибират вкъщи. Бащата се радва, че децата са дошли. Злото сближава хората. Ако искаш да сближиш хората, повикай отвън злото. Вие мислите, че злото е вън от човека и ако влезе вътре в него, работата му е свършена. Отвън зло няма, отвътре има зло.

Ще се върна към думата „слънце“. Какво прави слънцето, като изгрее? Как го посрещат хората? – С любов и радост. На същото основание питам: Какво трябва да направи човек, за да го обичат? Защо обичаш някой човек? За да го обичаш, той ти е направил някакво добро. Не може да обичаш човека, ако не ти е направил поне едно малко добро. Ученикът обича учителя си за знанието, което му дава. Защо детето обича майка си? Ще кажете, че то обича майка си, защото му е майка. Не, детето не съзнава това. Тази идея още му е чужда. Детето обича майка си за млякото, което приема от нея. Следователно, ако ме питат какво е мляко, отговарям: Това, което може да накара детето да обича майка си, е мляко. Ако майката има мляко, детето непременно ще я обича. Значи всяка жена, която му дава мляко, може да бъде негова майка и то ще я обича.

Казваш: „Никой не ме обича“. – Много просто, не те обичат, защото нищо не даваш. Майката е обичана, защото дава мляко. Учителя обичат, защото дава знание. Обичаме свещта заради светлината, която дава. Обичаме слънцето за топлината и светлината му. Обичаме Бога заради Любовта, с която ни обгръща. – Що е Любовта? – Онази същина на живота, която и великите Учители на света не смеят да бутат. Както млякото е връзка между майката и детето, така и Любовта е връзка между Бога и човека. Млякото никога не трябва да престава. Щом престане то, и Любовта се прекъсва. Христос казва: „Физическият хляб трябва да се превърне в духовен“. Затова е казано: „Аз съм словесното мляко“.

И тъй, не искайте да бъдете обичани без да има защо. Следователно обичаме Бога, защото получаваме нещо от Него. Обичаме учителя, защото има знания. Обичаме слънцето, защото ни изпраща светлина и топлина. Обичаме ябълката, защото дава плод. Обичаме магарето, защото носи

товара ни. Казваш: „Аз искам да служа на Бога“. – Какво се разбира под служене? Трябва да имате една конкретна идея, служенето да не ви унижава. Дойде някой, каже ти една обидна дума, например каже, че си магаре. Щом не разбираш вътрешния смисъл на думата „магаре“, ти се обиждаш. Ако ти кажа „гълъбче“, всъщност гълъбче ли си? Не си, но ти става приятно. Казвам ти: „Моето пиленце!“ Пак ти става приятно. Ако ти кажа „моего червейче“, не ти е приятно. Щом не разбираш съдържанието на думите „магаре“, „червей“, ти не разбираш тяхната същина. Както майката не може да бъде обичана, ако няма мляко, така и учителят не може да бъде обичан, ако няма знания. Ученикът има нужда от знанието на учителя, както детето – от млякото на майка си. А какво трябва да има детето, за да го обича майка му? Нещата трябва да се съпоставят. Ако на една идея не можете да съпоставите противоположна, тя остава неясна за вас. Например, казваш: „Да обичаме Бога, защото е Любов“. Така е, но ти какво трябва да бъдеш, за да те обичат?

Казано е: „Да възлюбиш Господа Бога твоего“. – Защо да го любим? – Защото Той е Любов. Значи Любовта е млякото в живота. Следователно ще обичаш Бога като Любов. А ти какво имаш, за да те обичат? – „Аз живея обикновен живот.“ – Какво особено има в твоя живот, за да те обичат? – „Колко особени неща има в моя живот!“ – Кои са те? – „Не мога да ги изнеса.“ – Значи има неща, които не могат да се изкажат. Например, кажеш на някого, че е невежа. Какво лошо има в невежеството? Детето не е ли невежа? То се ражда невежа, но майка му го обича. То знае да плаче, т.е. да говори на особен език. Плачът е най-красивият език, който някога сте слушали на земята. За да не забравите този език, вие трябва да плачете, да си го припомняте, да знаете кой е старият език, на който сте говорили. Някои от вас са го забравили, други не са го забравили. Като поплачете, съжалявате, че сте плакали. Казваш: „Представете си, накараха ме да плача!“ – Да накараш някого да плаче, това е най-голямото добро, което можеш да му направиш. Вътрешна идея е, когато майката дава мляко на детето си и то го приема. Ако не го приеме и млякото капне на земята, това е неразбиране. Не е правилно млякото да пада на земята и да не се използва, да не влезе в организма на детето. Казваш: „Това е неразбрана идея“. – Какво представлява неразбраната идея? – Това е млякото, паднало на земята. Детето остава гладно, както онзи, който не разбира известна идея. Какво прави тогава майката? Аз питам майките: Какво прави детето, като разлее млякото на земята? Ще кажете, че отдавна сте били деца, не помните; сега сте възрастни. Каква е разликата между детето и възрастния? Под „дете“ и „възрастен“, в широк смисъл на думата, разбираме светския и духовния живот. Детето живее още светски, физически, материален живот, а възрастният живее духовно, т.е. той се движи в духовния свят. Следователно не е право да се мисли, че светският

живот е порочен. Всъщност животът е един и неразделен. Разликата е само в начина, по който се живее.

Имате двама цигулари: те държат цигулките по един и същи начин; и двамата си служат с лък; еднакво слагат пръстите си на грифа, но се различават в свиренето. За един казват, че свири хубаво, има отличен тон, добра техника, още че е учен, че е свят човек, ангел. Това са неразбрани идеи, в които няма нищо духовно. Какво се разбира под „духовен човек“? Ще кажете, че духовният знае всичко. Кажете ми тогава, колко прави десет милиона по десет милиона? – Сто билиона. Това означава думата „ангел“. Той носи в себе си толкова знания, колкото единици има в стоте билиона. И това даже е малко. Думата „ангел“ е неразбрана. Който я разбира, само като му кажат „ангел“, веднага ще влезе в ангелския свят. Щом чуя думата „ангел“, аз влизам в този необятен свят, неособено красив и светъл. Разпервам крилете си и се движа с бързина, по-голяма от тази на светлината. Аз лесно се движа между земята и небето. Какво разбирате под „тук“ и „там“? Който се движи бързо, може да бъде навсякъде, тук и там, на земята и на небето. Там съм за това, за което мисля; за това, което не мисля, отстъпвам, не съм там. Аз мога да бъда при вас с тялото си, а с ума си да бъда на друго място. Аз съм там само за това, за което мисля. Следователно, ако мислиш за Бога, при Него си; ако мислиш за света, при света си. За каквото мислиш в даден случай, ти си там, при него. Да допуснем, че вие мислите за мене. Дойдете при мене, но не получите нищо. При мене ли сте всъщност? Така и детето може да е при майка си, но млякото го няма. Какво се ползва то от майка си? Правилно е, когато детето е при майка си, да получи мляко от нея. Ако отидеш при майка си и не получиш мляко, казваш: „Не ме прие майка ми“. – Защо не те прие? – „Не намерих млякото.“ Същият закон важи и в духовния свят.

Казано е, че Бог е Любов. При това ти се молиш, отиваш при Бога, но нищо не получаваш. Какво си разбрал от Любовта? Сега говоря на ваш език. Казваш: „Молих се, но не ми се отговори на молитвата“. – Защо не ти се отговори? – Не си готов. То е все едно, да отидеш в царството на светиите или на ангелите. Който отива при ангелите, той трябва да знае техния език. – „Значи никой не може да влезе във връзка с ангелите.“ – Ако вие не знаете езика им, все ще се намери някой да го знае. Вие искате да отидете при ангелите, като при майка, да получите мляко от тях. Ако отидете при тях с тази мисъл, вие ще развалите порядъка на небето. Ангелът не може да бъде майка. Наставник може да бъде, но не и майка. Важно е да знаете езика на ангелите. За да го знаете, трябва да сте придобили нещо. Казвам: Освободете се от онова човешко състояние, в което попадат аристократите. Срещат се учени, царе, князе, които се държат високо над другите хора. Например, царският син в училището се

мисли по-горен от другите деца. Обаче има деца по-способни от царския син. Който има знания, който е способен и даровит, той е царски син. В дадения случай човек трябва да носи в себе си една конкретна, велика идея, която да го отличава от другите. Щом чувствам Божията Любов в сърцето си, аз съм царски син. Щом Мъдростта е в моя ум, аз съм царски син. Щом имам свобода и говоря истина, аз съм царски син. Любовта, Мъдростта и Истината определят положението на човека. Ако любиш, ти си приел млякото на майка си – Любовта. Бог е Любов. Доброто излиза от Любовта, от млякото на живота. И в Писанието е казано, че плодът на Духа е Любовта. Като възприемаш Любовта, ти любиш Бога. Ако не я възприемаш, ти не любиш Бога. Любещият има качества, които го отличават от онзи, който не люби.

Казваш: „Не разбирам тази идея“. – Как се познава, че си разбрал известна истина? Казваш, например, че знаеш френски език. Ако, наистина, знаеш този език, ще можеш да се разговаряш с французите. Следователно, ако разбираш известна идея, ти ще можеш да я предадеш на другите хора. – „Аз съм духовен човек.“ – Щом си духовен, ти трябва да знаеш езика на ангелите и да се разговаряш с тях. Който разбира езика на ангелите, лесно урежда работите си. – Какво урежда Любовта? – Тя оправя всички спорове и противоречия на хората. Любовта е Божествен език. Който знае този език, той всичко урежда. – „Щом Любовта урежда всички работи, защо нашите работи не са уредени?“ – Много просто, Любовта не ги урежда по механичен начин.

Днес повечето хора имат криво разбиране за живота, искат да им се даде всичко наготово, по механичен начин. Те очакват да дойде колесница от небето, и с нея да ги вземе горе. Това е материалистично разбиране. Какъв смисъл има това, ако ти не знаеш Божествения език? То е все едно, да отидеш във Франция, Англия или в друга държава, а не знаеш техния език. Може да бъдеш добре облечен, но дрехите не помагат – знание е нужно. На небето преводачи не се приемат. Да се явиш в небето с преводач, това значи да си подсъдим, който се нуждае от адвокати, които го защитават. Ти си на подсъдимата скамейка, дето ще отговаряш за делата си. Иде съдният ден за всички. Ще ви съдят и вие ще отговаряте за всичко, което сте вършили на земята. Понеже не знаете езика, ще търсите преводачи. Като изучавам хората, аз се чудя на тяхното голямо съзнание. Всеки се мисли, че познава Бога, че е набожен, духовен човек. И невежият, и ученият мислят така. Невежият ми казва: „Ти си еретик“. Аз не се оправдавам, но казвам: Вие, които минавате за учени, за многознаещи, говорете ми на ангелски език. Как се поздравяват ангелите? – „Ти ще ни кажеш.“ – Нали много знаете, защо очаквате от мене, аз да ви кажа? – „Ти искаш да ни изкараш невежи.“ – Какво лошо има в невежеството? Като

отида при обущаря, и аз съзнавам, че нищо не зная. Наблюдавам копирената буба и признавам, че не разбирам от нейното изкуство. Тя przede такава тънка нишка, каквато малко хора могат да изпредат. За да се произнеса за нейното изкуство, аз трябва да го познавам. Като отида при работника, който копае, няма да му говоря, но ще съблека дрехата си, ще взема лопатата и ще почна да копая. Ако, в даден момент, не заемеш същото положение на работника, ти не разбираш Божиите закони. Господ казва на Якова: „Не се бой, червей, Якове“. Бог го нарича с името „червей“, защото червеят може да се промъкне навсякъде, дето другите не могат. Ако искаш да разбереш смисъла на живота, непременно трябва да се смириш. В случая червеят е символ на смирение. Христос казва: „По-скоро камила ще влезе през иглени уши, нежели богатият в Царството Божие“. Значи богатият трябва да се освободи от всички материалистични стремежи, да се превърне на червей. Не да изгубиш смисъла на живота, но да се разтовариш, да останеш свободен; да остане съзнанието ти свършено свободно, да си починеш от едно състояние. След това и да заемеш високо място, няма да бъдеш в първоначалното си положение.

Сега, аз ви говоря на този език, за да имате ясна идея за работата, която ви предстои. Вие сте дошли до едно място, където сте лишени от методи за работа. Вие се нуждаете от образци. Какво придобихте с вашето размишление? Аз ви изнасям ценни неща, за да има върху какво да мислите. Например, ще мислите за млякото, което прави жената майка. Без млякото тя не може да бъде майка. Светлината прави човека светия. А Бог е Любов. Значи трябва да имате известни качества, за които могат да ви обичат. Какво трябва да правите, за да бъдете обичани от Бога? За какво обичате децата си? Кое заставя майката да обича детето си? За да се разбере известна идея, тя трябва да се преведе във всичките форми. Например, Любовта е една и съща, независимо от това, дали се извява между хората, между светиите и ангелите, или в Бога. От най-нисшите до най-висшите същества, всички са подчинени на Любовта, но тя трябва да се преведе във всичките форми. Ако не може да преведете една от формите на Любовта, казвате: „Мляко!“ Какво трябва да се яви във вашия ум след млякото? – Идеята за майката. Казвате: „Баща“. Като кажете тази дума, каква идея се явява във вашия ум?

Питам: Когато у вас пял лъвът, къде бяхте вие? – „Всички се изплашихме и се скрихме в къщи.“ Казвате: „Лоша работа, лош е животът“. Значи, щом е лош животът, лъвът пее. А когато животът е добър, магарето реве отвън. Какво правят хората, когато славейт пее? – Отварят прозореца и насочват ухото си да слушат. Казват: „Много хубаво пее този славей“. Та, като казва Христос да любим враговете си и да прощаваме, това значи да проявяваме Любовта. Преведете думите „да простиш“. Ще кажете, че законът учи да

бъдем честни, добри.

При един беден човек дошъл приятелят му и казал: „Аз те обичам, уважавам те“. Говорил му цял час. След него дошъл другият му приятел, който му казал само две думи: „Ще ти помогна“. От думите на първия си приятел той забравил всичко, но запомнил думите на втория си приятел: „Ще ти помогна“. Тези думи са реални за него. Като се огледал, видял, че имал всичко на разположение: дрехи, обувки, храна – всичко, от което се нуждаел. От думите на първия нищо не остава, освен голите думи на обичта: „Ти си добър“. От двете думи на втория остава много: и обич, и дрехи, и храна. – „Че съм добър, това е моя работа.“ – „Като тебе човек няма.“ – „И това е моя работа.“ – „Лош човек си бил!“ – „И това е моя работа.“ Всичко, каквото хората могат да кажат – добро или зло, не се отнася до мене. Аз не съм нито добър, нито лош. – „Ти си добър.“ – Много добре, но между две допирни точки трябва да има отношение.

Ще ви приведа примера за онзи индуски ученик, на когото Учителят дал един урок по Любовта. На въпроса, що е Любов, Учителят сложил ученика си във водата, където го държал десет минути. Ученикът ритал във водата, искал да излезе навън. Като го извадил от водата, Учителят го попитал: „Какво усети?“ – „Голяма, непреодолима нужда от въздух“. Следователно, докато и вие нямате голямо, непреодолимо желание за нещо, то не може да ви се даде. Казвате: „Ако искат, да ми го дадат“. – Не е така. Вижте детето, като ревне, то казва: „Мляко!“ – майката е готова вече да му даде мляко. Ако в духовния свят вие не ревнете, няма да придобиете Любовта. Ако майката не открие гърдите си, вие не знаете да ревете. Ако вашата молитва не отвори вратата на Любовта, вие не знаете да се молите. За мене, нуждата от млякото е вашият рев. Като ревне детето, майката казва: „Ела, мама“. Ако и пред Бога на знаеш да реवेश, както трябва, Той няма да чуе. Като реве, детето не мисли, че безпокои майка си. Като се нахрани, и майката, и детето започват упражненията: майката го подхвърля нагоре, целува го, казва му „моето детенце“ и пак го подхвърля.

Кажете ми един начин за молитва. Аз ще ви дам един нов начин. Ако не реवेश правилно, майка ти няма да ти даде мляко. Ще реवेश както трябва, докато ти се даде мляко, и след това майка ти започва да те подхвърля във въздуха, да си играе с тебе, и ти да си играеш с нея. Това показва, че молитвата ти е приета. Така постъпва и Бог с вас. Ако молитвата ти е приета, Той ще ти даде мляко и ще те подхвърля във въздуха, да си поиграе с тебе. Бедност, страдания, това са милувки на майката. Който не разбира това, казва: „Побеля ми главата от страдания“. – Няма нищо. Това са милувки. Колко пъти майката от любов хване детето си за бузката и го опипа. То започва да плаче. – Защо го щипа майката? – Тя му предава

нещо, това не е щипане. Как наричате вие това упражнение? После, майката го хваща с петте пръста, помилва го. Ще кажете, че това са прости работи. – Не, това е науката на живота. Това става с всеки човек. Така хваща и природата. Хване те някъде, щипне те, излезе ти цирей. – Какво е то? Заболи те глава? – Какво е то? – Хрема имаш. – Какво е хремата? Всички болести показват отношенията, които съществуват между хората. Вземете примера за онзи болен, който лежал 38 години и всяка година очаквал да го пуснат в къпалнята. От две хиляди години се говори за него, и като четат Евангелието, всички се възхищават. – Кого очаквал той цели 38 години? – Вие не подозирате какво се крие в този стих, не разбирате дълбокия му смисъл. Християните казват: „Този е болен от 38 години“. – Не, аз зная друго нещо, за което не искам да говоря. Да чака 38 години, докато слезе ангелът да размъти водата! Други преди него взимали благословението, и той си казвал: „И моят ангел ще дойде“. Не струва ли да чакаш 38 години, да дойде твоят възлюбен и да ти се усмихне? Христос го погледнал и го запитал: „Искаш ли да бъдеш здрав?“ – „Господи, няма кой да ме сложи във водата, когато тя се размъти.“ Какво голямо търпение имал този човек! Той казвал: „Други, които имаха по-голяма нужда от мене, взеха благословението, и аз трябваше да чакам“. Христос му отговори: „Има друг начин да оздравееш: Вземи си одъра и тръгни!“ Знаете ли какъв беше погледът на болния и какво се роди в него? Това, което светът никога не е помислял, нито е видял. И ако вие мислите да влезете в небето без страдания; ако вие не можете да чакате 38 години, къде е вашето търпение? Ако сегашните хора чакат 38 години, те ще зароптаят и ще кажат: „Как тъй, това са 38 години! Дотегна ми толкова време!“ Да чакаш 38 години, това е герой, това е човек, който със спокойствие очаква да дойде неговият възлюбен. Христос му казва: „Дигни одъра си и ходи!“ – стана човекът, вдигна си одъра и го понесе. – Как е изказан стихът? – „Дигни одъра си и ходи!“

Какво представлява числото 38? Одърът е числото осем. „Дигни одъра си!“ – Това е числото осем. Какво представлява числото 999? То е хиляда без едно. В деветката се крият всички възможности за твоето повдигане. Като дойдеш до числото 999, не отлагай, в него са всички възможности. Ти имаш всички условия и в трите свята – във физическия, духовния и Божествения. Започни да работиш. Ако имаш числото 888, като събереш трите осморки, получаваш 24. Като събереш $2+4=6$. Числото шест означава прозорци на къщата, откъдето влиза светлината. Като се каже шест, отвори прозорците си, да ти стане светло. Ако искаш да разбереш природата, започни да работиш с нейните сили. Така ще разбереш Божествения език. Като дойде известно страдание върху тебе, да ти е приятно. Ако сгрешиш, пак да ти е приятно. – Защо? – Защото имаш възможност да се изправиш.

Преди няколко дни ме питаха за цвета на търпението. Цветът е черен и светъл: черният е отвън, а светлият – отвътре. Това показва, че сте в нормално състояние, разбирате нещата. Черният цвят означава почивка, събиране навътре. Като влезе в черния цвят, човек се прибира в себе си и се приготвя за работа. А като излезе навън, човек започва да работи, да твори. Като казвам, че трябва да бъдем търпеливи, това значи да разбираме свойствата на цветовете или силите, които работят чрез тях. Ако не можеш да примириш черния цвят със светлината, ти не разбираш вътрешния смисъл на живота. Под „черен цвят“ разбирам, че отвън няма условия за работа, но отвътре. Щом отвън няма условия, отвътре ще има. Ето защо, когато злото е отвън, а доброто – отвътре, ние изучаваме закона на търпението. Това е естественото положение.

По какво се отличава търпеливият човек? Какво става с презрелия плод? Търпеливият човек е всякога свеж. Казано е, че Бог е дълготърпелив. – „Искам да бъда свеж, да се обновя.“ – Влез в закона на търпението. – Само търпеливият може да бъде здрав, свеж и бодър. Без търпение не можеш да бъдеш силен. Ще ви приведа един пример на търпение. Това се случило някъде в България. Един войник, ранен в последната война в ръката, трябвало да мине тежка операция. Лекарят го прегледал и казал: „Понеже операцията е сериозна, трябва да стане с упойка“. – „Господин лекаре, не искам никаква упойка, направете ми операцията направо.“ Войникът подал ръката си на лекаря и спокойно седял. Лекарят извадил ножа, изчистил раната добре и започнал да реже. Нито един мускул не трепнал на лицето на войника. Като свършил лекаря, войникът го попитал: „Господин лекаре, свършихте ли?“ – „Свърших.“ – „Благодаря ви.“ Мислите ли, че войникът не усещал болки? – Усещал, но търпял. Това е самообладание. Който няма търпение и самообладание, ще проглуши света със своя вик. Невидимият свят прави своите операции на хората и те викат. Божественият нож минава по раните и ги чисти. След това прави своите операции. Като се свърши операцията, ти ще благодариш на лекаря, че излязла сполучливо.

Стремете се да придобиете търпение. Това значи да бъдете свежи. Разковничето за това е търпението. Понеже е вътрешно качество, то не се изнася навън. Бог се нарича дълготърпелив, многомилостив, благоутробен. Когато сте нетърпеливи, мислете за търпението, като едно от великите качества на човека. Може да има много несгоди в живота, но те се преодоляват с търпението. – Какви ли неща не мислех аз! – Ти мислеше да станеш богат човек, не става; мислеше да станеш учен, не стана; искаше да станеш красива мома, да се ожениш за царския син, и това не стана. Не ви съветвам да се жените за царски син, или за царска дъщеря. Казвах: „Не

струва да се живее“. Аз пък казвам: Има нещо, за което трябва да се живее – да придобиеш свежестта. Чрез търпението всичко се постига, но чрез богатството не се придобива търпение. Наистина, без търпение не можеш да станеш учен, богат. Ако нямаш търпение, и силен не можеш да станеш. Временно може да бъдеш силен, но само чрез търпението ще придобиеш сила. Чрез търпение се придобива и дълготърпение. Където е дълготърпението, там са всички добродетели. Знанието, силата, любовта се придобиват все чрез търпението. Като влезе някъде Любовта, тя първо пита: „Къде е търпеливият човек?“ Щом кажат, тя първо ще посети неговия дом. Щом свърши работата си, тя ще посети и онези, които имат малко търпение. Аз ще ви кажа следното: Ако сте ме разбрали, блажени сте; ако не сте ме разбрали, два пъти сте блажени. Ако прилагате моето учение, блажени сте; ако не го прилагате, два пъти сте блажени. Аз съм последователен: два пъти сте блажени, защото ще бъдете предметно учение за другите.

И тъй, поставете за основа мисълта: „Без мляко детето не може“. И майката без мляко не може да бъде обичана. Помнете, че единственото нещо, за което човек може да бъде обичан, е също търпението. Само търпеливият човек може да има послушание към Бога. Това обича Бог у нас. Не можем да проявим към Бога друго, освен послушание. Затова се казва в притчите: „Сине мой, послушай съветите на Баща си“. Аз обичам Бога, понеже е Любов. Той дава всичките условия за човешкото развитие. Като се говори за Бога, имаме предвид Неговата отворена душа, която обича всички и е готова да направи всичко заради нас. Ако аз питам дали Бог ме обича, разбирам дали съм търпелив, дали имам послушание. Като се говори за Божията Любов, и душата на човека трябва да бъде отворена. Така, именно, като обича Бога, човек трябва да бъде готов всичко да направи за Него. Това, което Той ми дава, да го приема, без да разсъждавам дали то е добро или зло. Богатство и сиромашия, невежество и знание, сила и безсилие, да бъдат еднакво приятни за мене. Това са противоположности в живота.

Това, което ви говоря, се отнася до вашия духовен живот, а не до физическия. Нужно ви е търпение. Някой ти казва: „Груб си, недодялано дърво си ти!“ Какъв превод ще направиш на тези думи? Ако си груб, кое е противоположното на грубостта? Груб, значи силен, як си в живота. – Твърд си. – Кое качество е противоположно на твърдостта? – Мекотата. – Кое е мекото в живота? Направете превод на тази дума. Когато се домогнете до едно реално знание, то постоянно ще расте, а с него заедно и светът ще се разширява пред вас. Реалното знание увеличава светлината на човека. Намираме се в един тъмен салон, нищо не се вижда. Един говори за Любов, друг говори за Мъдрост, трети – за Истина и т.н. Въпреки това,

салонът е все още тъмен, нищо не се вижда. Едно дете се явява и извиква: „Хей, бре-е!“ – и запалва клечка кибрит. Кой е умният в случая? Ако една дума, изказана от тебе, може да запали кибритената клечка, тя носи разумност и светлина. Ако произнесеш думата „хляб“, и тя не запали кибритената клечка, всички останали думи са безсмислени за тебе, те нямат запалка. Търпението е запалката на нашия живот. – „Любовта не е ли запалка?“ – Тя не е запалка, защото не е наше качество. Любовта е качество на Бога. Човек се отличава с търпение. Ако си търпелив, можеш да мислиш, всичко можеш да постигнеш. Нямаш ли търпение, ще имаш особено разбиране за живота. Ще искаш той да се сложи така, както ти мислиш. Ние искаме всички да ни обичат, да управляваме, да заповядваме. Какво сме направили за хората? – Нищо особено. – Какво са направили другите хора? – Ти гледай какви са твоите отношения към Бога, не мисли за отношенията на другите. Гледай какви са твоите отношения към хората, не мисли за техните отношения към тебе. Това е второстепенно. Ако техните отношения към тебе са неправилни, гледай твоите отношения към тях да бъдат правилни. Щом твоите отношения са правилни, ти ще разсъждаваш правилно. Тогава ти ще бъдеш търпелив. Ако си нетърпелив, и отношенията на хората към тебе ще бъдат неправилни. Важно е да имаш правилни отношения към Бога. Така, ако аз имам отношения и към духовния свят, и към всички разумни хора, какво може да ме смущава в света?

Повтарям: Блажени сте, ако не сте ме разбрали. Досега бяхте блажени, понеже мислехте, че ме разбирате. – „Как ще дойдем до разбирането?“ – Чрез Любовта. Човек има две страни: когато познавам Бога в Любовта, аз съзнавам величието на Любовта, понеже Бог е изворът. И аз се радвам, че този извор е вечен. Като говоря за себе си, че имам търпение, в това е проявата на Бога в мене. Когато казвам, че Бог се проявява в мене, тогава виждам търпението в мене. Бог гледа, дал ли съм Му възможност да се прояви в мене, както той иска. Както аз съм свободен в Бога и в Любовта Му, така Бог и в мене трябва да се проявява свободно. Това са две отношения, които всякога трябва да имате в ума си. Ако Бог във вас не е свободен, нямате търпение. Тогава и вие не можете да бъдете свободни. Там е цялата философия на живота. След това идат другите знания, за които се говори в магията – силата на човека. Като имаш търпение, с едно вдигане на ръката си всичко можеш да направиш.

Сега аз мога да ви свържа, да ви скача един с друг. Можем да направим опит: ще се хванем един с друг за ръцете. Двамата крайни на веригата ще държат една електрическа крушка. Ако имате търпение, крушката ще светне; ако нямате търпение, крушката няма да светне. Търпението е мощна сила, която привлича светлината в човека. Може всеки сам да

направи опита: ще вдигнете едната си ръка нагоре, а в другата – ще държите крушката. Ако опитът излезе сполучлив, вие имате търпение. Ако няколко пъти направите опита и нямате резултат, вие нищо не можете да свършите. Казваш: „Тази работа не може да стане“. Знаете ли на какво приличат вашите опити? Един учител дал на ученика си задача да направи този опит и ученикът вдигал едната си ръка нагоре, другата надолу, и понеже крушката не светвала, той изгубил търпение и при последния опит идело му да удари крушката в земята. Учителят разбрал какво мисли ученикът и незабелязано сложил една тънка жица. Когато ученикът хванал крушката, за да я хвърли, учителят пуснал тока и крушката светнала. Ученикът се зарадвал и казал: „Най-после, опитът ми излезе сполучлив“. Той не знае, че учителят пуснал тока, за да не отиде крушката на земята. Често и вашите крушки светват не по силата на вашето търпение, но за да не пострада напразно крушката.

Следователно, ако вдигнеш лявата ръка нагоре, и в дясната държиш една чувствителна крушка, и тя светне, ще придобиеш вяра в себе си. Като излезеш навън, ти казваш на другите: „Знаете ли какъв опит направих?“ – „Не знаем.“ – „Ето, ще го направя.“ Вдигнеш лявата ръка нагоре, в дясната държиш крушката, и тя светне, осветява пътя ти.

Т. м.

Утринно Слово от Учителя, държано на
1 март 1931 г., София, Изгрев.

1931_03_04 Послушание

Издание 1940г., София

КНИГА: Просветено съзнание, ООК Год.Х, Том 2

ПОСЛУШАНИЕ

Т. м.

Тема за следния път: „Причини за сиромашията“.

Ще прочета 75 псалом.

Като се вглеждате в миналия и в настоящия живот на хората виждате, че те са имали смущения и в миналото, и в настоящето. И псалмопевецът се смущавал, че въпреки вярата му в Бога, въпреки молитвите си работите му не вървят добре. Същото се отнася и за съвременния човек. И досега хората не разбират законите на живота. Много учители са дохождали в света да проповядват на хората какво нещо е животът и как трябва да се живее, но ние виждаме, че животът е изопачен. Къде се крие причината за това? В самите ученици. Учителите предавали добре науката за живота, но учениците не я възприели правилно, вследствие на което я изопачили. Затова казваме, че учителите са пострадали от ония свои ученици, които не могли правилно да възприемат и предават учението им. Така стана и с Христовото учение. Първите ученици на Христа донякъде възприеха и предадоха учението на Учителя си правилно, обаче последващите го изопачаваха все повече и повече, вследствие на което днес е останало малко от това, което Христос проповядвал.

Наблюдавайте да видите какво правят децата от първо отделение, когато се учат да четат. Те вземат буквара си в ръка и на всеки ред от четивото прекарват пръста си отгоре. Като прочетат четивото няколко пъти някои думи се изтъркват от пръста им. Който се опитва да чете от такъв буквар вижда, че някои букви липсват, не могат да се четат. Същото е станало и със свещените книги. От хиляди години насам хората четат тия книги и прекарват пръста си отгоре, вследствие на което много букви са изтъркани. Който чете свещените книги като види, че някои букви липсват, туря други на мястото на първите. Че тия букви не се съвпадат с първообраза, това нищо не значи. И те продължават да ги четат но вече в изопачен вид, който не се съгласява с оригинала.

Следователно, искате ли да разгледате живота, разглеждайте го от положението както някога е бил даден, а не както днес са го изопачили. Аз наричам това положение „ново разглеждане на живота“. В изопачения живот на хората има неестествени прояви, които ние наричаме

„вметнати“. За пример, приятно е понякога на човека да пие вино, обаче това е вметнато, неестествено човешко желание. Природата не е предвидила виното. Тя е създала водата като първа и необходима течност за човека. Всяка друга течност е второстепенна, ненужна. Виното, за пример, не съдържа онези елементи, които са необходими за човека, но водата ги съдържа. Освен виното, като вметната течност в живота съществуват някои философски и религиозни системи, които временно доставят известна приятност и удоволствие на човека. Занимава ли се с тях повече, отколкото трябва, човек протрива езика си и започва да страда. Какво представлява животът? Животът тече като водата, но не е вода. В живота има страдания, но той сам не е страдание. Страданията са вметнати в живота и се дължат на причини, които нямат нищо общо с него. Една от причините за страданията е недоимъкът. За да се избегне недоимъкът любовта трябва да заеме първо място в живота. Тя носи външно и вътрешно изобилие. Човек може да има много неща, но ако му липсва само едно нещо, той не живее в любовта. За пример, човек може да е богат, да разполага със слуги, с богати трапези, но ако стомахът му е разстроен той не се ползва от това изобилие. Ако краката и ръцете му са слаби той не може сам да се движи, има нужда от чужда помощ. Ако очите му са слаби и не вижда, той пак има нужда от чужда помощ. Каква полза, че богатият живее във външно изобилие, а вътрешно е лишен от нещо?

Следователно, любовта посещава човека ако той живее в пълна хармония със себе си и със своите ближни. Най-малката дисхармония в човешкия живот произвежда страдания. Страданието се явява, когато човек сравнява две различни неща. За пример, когато греши човек погрознява. Той започва да се вглежда в хората и, като види някой красив човек, започва да страда защо този човек е красив, а той е толкова грозен. Той не търси причината за погрозняването в себе си, а е готов да обвини Бога. След всичко това той се нарича чедо Божие. Възможно ли е един и същ баща да роди един красив и един грозен син? Коя майка би желала да роди грозна и хилава дъщеря? Следователно, искате ли да се освободите от страданията и да осмислите живота си, приложете любовта в отношенията си към хората, към себе си и към Бога. Приложете ли любовта във всичките си отношения Бог ще живее във вас, и вие - в Него.

Мнозина искат да бъдат свободни, да живеят както намират за добре, но в края на краищата плащат за всички злоупотребления. Те казват, че докато живеят на земята, имат право да си хапнат и пийнат до насита. Те имат право да живеят както искат, но не могат да избегнат последствията на своя живот. Разумният човек знае това и казва: малко ще ям и малко ще пия.

Съвременните хора разглеждат въпроса каква храна трябва да употребява човек - месна или растителна. Едни от тях поддържат, че човек трябва да се храни с месо, защото месото съдържа повече хранителни елементи, които съграждат човешкия организъм и продължават живота. Така ли е всъщност? Днес, при най-голямата употреба на месо, човек живее средно до 60-годишна възраст. Други поддържат точно обратния възглед. Те казват, че човек трябва да се храни с растителна храна. И те дават същите заключения за растителната храна. Ние казваме: човек трябва да употребява такава храна, която доставя необходимите елементи за организма, която продължава живота и го прави приятен и която помага за развитието на неговите добродетели. Като употребява месна храна, човек приема от животните такива неестествени енергии и елементи в своя организъм, за освобождаването от които се изискват стотици и хиляди години чист живот. Чистотата на живота седи в човешките мисли, чувства и постъпки.

Продължителността на живота е в зависимост от интензивността на човешките мисли и чувства. Колкото по-светли и възвишени мисли и чувства има човек, толкова те са по-интензивни. Ще възразите, че възвишените мисли и чувства нищо не допринасят на човека. Опитайте ги и после говорете. Всяко нещо, за което човек говори, трябва предварително да го е опитал и то не на половина, а в неговата пълнота. Хората говорят за живота без да са го опитали, без да са познали любовта. Коя е причината за израстването и отглеждането на малкото дете? Майката. С какво го отглежда тя? Със своето мляко. То е наречено в Писанието Словесно мляко. Казано е там, че за да бъде човек здрав, силен, красив, трябва да се храни със Словесното мляко, т.е. с разумния принцип в света. Религиозните мислят, че разбират Словото, че се хранят със Словесното мляко. Защо мислят така? Защото намират, че Словото било проста работа, никаква наука нямало в него. Те се заблуждават. Понякога елементарните работи крият в себе си по-голяма наука от сложните. Понякога те са по-мъчни за разбиране и приложение от по-сложните. Какво ще кажете за разбирането на някой човек, който от една лоша дума изгубва своя вътрешен мир и любовта си към Бога? Какво е неговото разбиране? Трябва ли една дума да наруши правилното течение на силите в неговия организъм?

Всека лоша дума е бент. Следователно, ако с една лоша дума човек би могъл да наруши своя мир и да те подпуши това показва, че течението на силите в твоя организъм е слабо. Ти си дал възможност да се подпуши течението на Божествените сили в твоя организъм. Трябва ли за една лоша дума, която се отнася до всички хора, да изгубиш това, което си

придобивал с векове? - Ама защо да ми каже, че съм невежа? В израза „ти си невежа“ влизат всички хора. Кой човек не е невежа по отношение на великото знание? Кой умиращ не е невежа? Кой фалирал търговец не е невежа? Който страда, който мрази, който лъже, който убива е невежа.

И тъй, същественото в живота на човека е любовта. Който иска да се домогне до любовта, трябва да приложи Божественото учение в живота си във всичката пълнота. Казвате, че светът трябва да стане добър. Светът сте вие. Всеки човек представлява света в миниатюр. Ако ти приложиш Божественото учение, светът ще се изправи. От човека зависи изправянето на света. Всеки човек е свързан с хиляди хора. Тъй щото, от изправянето на едного зависи изправянето на всички, които са свързани с него. Като знаете това помнете, че носите отговорност освен за себе си още и за всички ония, с които сте свързани.

Какво се разбира под думата „свят“? Под думата „свят“ разбираме проявите на първия човек. Той се разкаял вече за своята погрешка. Първият човек е изкупил прегрешението си, но време е вече сегашните хора да се замислят за изправянето на своите погрешки. Старият Адам е отживял времето си. Сега е думата за новия Адам и за новата Ева, представители на новата култура. Новата култура подразбира раждане от вода и дух, което Христос е изказал със стиха: „Ако се не родите от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие.“ Защо първите хора стресиха и изгубиха добрите условия на живота? Защото бяха направени от неорганизирана материя. Адам беше направен от пръст, а Ева - от неговото ребро, т.е. от кост. Какво може да се очаква от хора, направени от кал и от кости? Обаче новите хора - новият Адам и новата Ева, които ще бъдат създадени от вода и от дух, ще внесат новото в света. Време е вече хората да приемат новото в неговата вътрешна пълнота. За тази цел любовта трябва да влезе като елемент в живота и да го преобрази. Ще кажете, че познавате любовта. Зависи каква любов сте познали. Както слънчевите енергии през различните дни и месеци на годината са различни, така също и любовта през различните епохи и времена е различна. Не е все едно дали човек се грее на слънце през зимата или на края на пролетта. През различните времена слънчевата енергия е различна. За да разбере живота в неговата пълнота, човек трябва да се качи в горните сфери на любовта, дето средата е чиста и прозрачна. Като гледа отвисоко към земята човек вижда каква е нейната атмосфера. Земята е обвита с тъмна, мрачна атмосфера, която възвишените същества постоянно филтрират. Ако атмосферата не се пречиства хората биха се задушили.

Сега, да се върнем към любовта, която трябва да обхване човешкото сърце.

Когато любовта се проявява в човешкото сърце човек е доволен от всичко. Всякакво смущение, недоволство, недоверие изчезват. Човек се чувства богат, разположен, готов да уреди отношенията си с всички свои неприятели или кредитори. Когато придобие любовта, човек влиза в своята добра съдба или „дихарма“. Щом изгуби любовта си, той отново се връща в кармата си - закон за причини и последствие. При това положение човек се натъква на неприятелите си, на болести и нещастия. Той се вижда заобиколен от всички страни с мъчнотии и неприятности, с които сам мъчно може да се справи. В тези трудни моменти на неговия живот идат приятелите за да му помогнат. Тук се проявява законът: който обича, никога не може да измени на любовта. Който ви разлюбва, никога не ви е обичал. Следователно, той никога не може да ви възлюби. Това е аксиома, която всички са опитали. Въз основа на тази аксиома казваме: веднъж Бог възлюбил човека, никога не може да го разлюби. Ако го разлюби, това значи да измени на своето естество. Невъзможно е Бог да измени на естеството си. Бог е Любов, вследствие на което никога не се изменя. Кажете ли, че Бог се е изменил към вас, причината е в самите вас, които сте турили бент на Божиата Любов. Махнете бента за да се прояви любовта. Без любов никакви постижения не можете да имате. Ще каже някой, че не е дозрял още за любовта. Това е друг въпрос. Важно е човек да се зачене. Важно е от каква майка и от какъв баща е заченат.

„Ако се не родите отново от вода и от дух, не можете да влезете в Царството Божие“. Значи Духът трябва да вземе участие в зачеването и раждането на човека. Който е заченат по този начин, той е придобил любовта. Той носи запалена свещ в ръката си, от която всички хора могат да запалят своите свещи. Свещите на сегашните хора горят, но едно им липсва - не са достатъчно ярки. Те горят, но силно кадят. За да пречисти любовта си, да усилва нейната светлина, човек трябва да следва Божиите пътища и да помага на ближните си. Това значи да се свърже с възвишените същества. Като изучава фактите, законите и принципите, човек се свързва с разумността.

Като ученици вие трябва да бъдете доволни от живота. Да бъдеш доволен това не значи да не работиш и да чакаш каквото ти се случи. Изкуство е човек да бъде доволен в недоволството си. Каквото и да му се случи, приятно или неприятно, той трябва да каже: такава е волята Божия. И обикновеният човек, и адептът, трябва да се ръководят от волята Божия без да прилагат насилие. Истински маг е онзи, който прилага силата си разумно. Ако магът не прилага силата си на място, резултатите на неговите постъпки ще бъдат неуспешни.

Един маг отишъл с един от учениците си в гостилница да се нахранят. За

да покаже пред ученика си с какви сили работи, адептът казал: сега ще се нахраним добре и с мисълта си ще внуша на гостилничаря да не иска пари от нас, даром да минем. Ученикът се нахранил добре и следял с интерес да види резултата на опита. Адептът внушил няколко пъти на гостилничаря да не дохожда за пари, но последният се явил със сметка за обяда. Като видял, че опитът излязъл несполучлив, ученикът извадил кесията си, пълна с звонкови монети, заплатил на гостилничаря. След това се обърнал към учителя си със следните думи: моята философия в живота е да работя и да получавам възнаграждение за работата си. Така постъпвам с всички хора.

Мнозина вървят още по пътя на старите магове. Те правят опити в различни направления, но работите им не се нареждат. Какво трябва да направят, за да имат успех в живота? Нищо друго не им остава, освен да извадят златните монети от кесията си и да платят за това, което са получили. Златните монети представляват знанието, с което човек може да разполага във всички моменти на живота си. Гостилничарят не се поддава на вашите опити. Той иска да му се плати - нищо повече.

Като слушате да се говори за любовта някои намират, че най-мъчното нещо е приложението на любовта. Според мене най-лесното нещо е приложението ѝ. Искате ли да се домогнете до нея, дръжте се за принципа давай без да очакваш. Предпочитай да даваш, отколкото да вземаш. Каквото любовта ти заповядва да направиш, изпълни го. Любовта се придобива само с послушание. Истинското послушание се основава на любовта, а не на страха и насилието. Като любиш, ще бъдеш готов на всякакви услуги и за брата, и за сестрата. Тогава ще разбереш какво значи братство и сестринство.

Защо е нужно да прилага човек Божията Любов в живота си? За да бъде здрав, за да придобие безсмъртие. Ангелите са безсмъртни, а човек е смъртен. Защо? Защото ангелите изпълняват волята Божия както Бог изисква, а човек изпълнява волята Божия, както той намира за добре, както диктуват неговите интереси. За да дойде до съзнанието на ангелите, човек трябва да се новороди, да се откаже от старото в себе си. И вие като Никодима ще кажете, че стар човек не може да влезе в утробата на майка си и да се роди. Сегашните хора са преждевременно остарели. Това значи, че те са дегизирани като стари хора без да са придобили качествата на мъдрия човек. Само мъдрецът е стар човек. Всички обикновени старци са дегизирани. Те искат да играят ролята на мъдреци, но още не са такива. За да стане мъдрец, човек трябва много пъти да се новоражда. Новораждането е многократен процес, както слънцето всеки ден изгрява и залязва, т.е. сутрин се подмладява, вечер остарява.

Казано е в Писанието: „Старият човек трябва да умре, да се замести с нов." Новият човек е човек на любовта. Той е щастлив понеже е свързан с Бога. Човек не може да придобие любовта изведнъж но постепенно, както настъпва зазоряването. Любовта се проявява първоначално в малък размер, като се увеличава постепенно, издига се нагоре до зенита, до най-високата си точка, и там спира. Във всеки момент на проявлението си тя носи нещо ново за човешката душа.

Съвременните хора се намират пред разрешението на трудни социални въпроси но не знаят как да ги разрешат. Само любовта е в състояние да разреши всички социални въпроси. Следователно, за да разреши въпросите на живота, човек трябва да се свърже с любовта в нейната целокупност, т.е. с Бога.

Сега ще ви дам едно упражнение за разрешаване на мъчнотиите в живота. Като се намерите в известна мъчнотия, хванете с лявата ръка палеца на дясната си ръка и го погладете. Палецът е свързан с Божествения свят. Той е антена, по която тече Божията Любов. Палецът е съставен от три фаланги: долната, месеста част, е наречена Венерин хълм; средната част е свързана с разсъдък на човека, а най-горната - с волята. Значи за да се свърже с Божествения свят, човек трябва да хармонизира в себе си силите на волята, на ума и на любовта. Ако искате да внесете тази хармония в себе си, нежно гладете палеца си и пожелайте да се свържете с Божията Любов.

Основната мисъл в днешната лекция е послушанието. Ако иска да бъде благоугоден на Бога, човек трябва да постигне вътрешно послушание, всеки момент да е готов да изпълни волята Божия. Ще кажете, че като се моли човек постига всичко. Вярно е, че молитвата е велик акт, но за да се моли човек пак трябва да бъде свързан с Бога. Молитвата е акт на велико общение с Първата Причина на нещата. Как трябва човек да държи ръцете си във време на молитва, това е въпрос на вътрешно разбиране.

Като ученици вие трябва да проявите послушанието си. Без послушание няма освобождение. Казано е, че за да се освободи човек, трябва да се съблече от старото в себе си. Как става това събличане? Да съблече човек старите си дрехи и да се облече в нови, това значи да бъде разумен и любящ. Без разумност и любов човек не може да реформира вътрешния си живот. И обратно: като се реформира вътрешно, той се обновява и външно, т.е. физически.

Упражнението за палеца, което ви дадох, няма да освети цялата местност, по която се движите, но ще ви даде поне права посока на движение.

Колкото малка светлина да се хвърли в съзнанието ви. То ще бъде светъл лъч в тъмна нощ. То все ще допринесе нещо към вашите добродетели. Вие сте добри, но трябва да проявите добротата си. Състоянието на доброто у вас е подобно на лед, който трябва да се разтопи, да се превърне във вода. Доброто у вас е още в потенциално състояние, то трябва да стане кинетическо.

Във времето на един от древните царе за пръв път валило сняг и то само в една местност. Понеже снегът бил ново нещо за всички царят заповядал да го пазят войници, никой да не смее да го бутне. През това време той събрал всички учени от царството си да се произнесат как се е образувал снегът. Докато получи отговор на зададения въпрос царят забелязал, че снегът изчезнал, превърнал се във вода и потънал дълбоко в земята. Като сняг неговата енергия била потенциална; като се превърнал във вода, енергията му станала кинетическа. Следователно добър човек наричаме онзи, в когото енергията на доброто минава от потенциална в кинетическа, за да може да се прояви като работа.

Преди две хиляди години при Христа дошъл един богат човек да иска метод, чрез който да придобие вечен живот. Христос му отговорил: „Едно ти недостига“. Кое е това, което му не достигало? Различни отговори се дават на този въпрос. Ние казваме : човек се нуждае от послушание. Само разумният, добрият и любещият човек може да бъде послушен. Христос казва: „Не дойдох да изпълня Моята воля, но волята на Онзи, Който ме е проводил“. Ако Христос прояви послушание към Бога, какво остава за обикновения човек? За да прояви послушание, човек трябва да познава Христа, както Христос познаваше Бога. За да изпълни волята на своя Отец, Христос вярваше в Него и Го обичаше. Така Той устоя на всички изпитания. Ако вярвате и обичате Бога и Христа, и вие ще издържите на всички изпитания и страдания.

Какво представят страданията за съвременния човек? Изпитанията и страданията са условия за проява на любовта, която човек крие в душата си. Ако страданията не доведат човека до любовта, те остават безпредметни. Страдания, които водят към безлюбие, не са на мястото си. Те са ненужни страдания.

Христос казва: „Ако Ме любите, ще изпълните Моите заповеди“. С други думи казано: ако любите Бога, ще проявите послушанието си към Него. Някои се запитват как могат да любят Бога като не са Го видели? Ние пък казваме: само слепият не е видял Бога. Всички хора, които имат очи и се ползват от благата на живота, са видели Бога. Когато отрича това, човек се поддава на различни философски разсъждения. Дълбоко в себе си той

знае, че няма човек на земята, който не е познал любовта. Няма по-велик момент в живота на човека от този да почувства присъствието на Бога в своя живот. Мойсей дигна жезъла си и раздели Червеното море. Не направи ли това Божията ръка? Мойсей удари канарата с жезъла си и вода потече от нея. Не направи ли това Божията ръка? Всеки човек е изпитал присъствието на тази мощна ръка в себе си. Какво се иска от човека днес? Да вярва в това, което е опитал.

И тъй, дайте път на разумността в себе си да се прояви навън, да познаете любовта във всички нейни прояви. Щом познаете любовта, вие ще се освободите от всички противоречия. Казано е в Писанието: „Съвършената любов изпъжда страха навън.“ Съвършената любов дава възможност на човека да изпълнява волята Божия - смисъла на целокупния живот.

- Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

28. Лекция от Учителя, държана на
4 март 1931 г., София - Изгрев.

ХАНИЗЕ

Размишление

Напишете следните думи:

- * Ха-ни-зе
- * Слънце я огря.
- * Бе-ри-ме-за-и
- * Светлината я разкри.
- * Зе-ме-ра-за-хе-си.

Вие четете тези думи, интересувате се от съдържанието им, но не ги разбирате. И геологът се намира в същото положение: разглежда земните пластове, изучава ги, но докато ги разбере, намира се, като вас, пред нещо неразбрано – „ханизе“. Тази дума е неразбрана. За да се разбере, трябва да прибавите към нея думите „слънце я огря“. „Ханизе“ е положителна дума, а изречението „Слънце я огря“ – отрицателно. Към думата „беримезаи“ прибавяме изречението „Светлината я разкри“. Значи при всяко неразбрано нещо трябва да сложите нещо разбрано. Наистина, когато ученият започне да изучава някой въпрос, на първо време се намира в тъмнина. След големи усилия и работа, той придобива светлина върху въпроса и неразбраните неща стават вече разбрани.

Сега ще направим опит да преведем горните изречения в музикална форма. Самата дума „ханизе“ е музикална и крие в себе си положителна енергия. Тази дума започва с буквата „Х“, която в математиката означава неизвестна величина. Като се реши, ще видите, че в нея се крие известно количество материя и енергия.

В пътя на развитието си, човек върви от неизвестното към известното. Той излиза от вечността – неизвестното, и отива към известното. В този смисъл вечността е ханизе. Макар и неразбрана тази дума, вие можете да правите различни тълкувания върху нея. За пример, казвате „дар-дере“. Това е турска дума, която означава тясна долинка. На български език думата „дар“ означава даване, подарявам нещо, а „дере“ – отнемам кожата на някое живо същество. Между дар и дере има известна зависимост. Като дереш кожата на нещо, ти получаващ някакъв дар. За пример, като дереш кожата на агнето, ти получаващ дар от него – кожата и месото му. Засега думата „дрене“ е свързана с думата болка. Не можеш да дереш някого и да

не му причиниш болка. Има случаи, когато тази болка е приятна. – Кога? – Когато човек се освобождава от заблужденията си.

Заблуждението е старата кожа на човека, здраво срасла с тялото му. За да съблече тази дреха, той трябва да я одере. Като я дере, непременно ще си причини известна болка, но в края на краищата той ще бъде доволен, че се е освободил от нещо старо и изопачено, което постоянно го е спъвало. На кого не е приятно да съблече старата си дреха и да облече нова? Затова, именно, всеки съблича старата си дреха и облича нова. Старата дума „дране“ се е превърнала в „събличане“. Като кажем „дране“, разбираме такова действие, при което срещаме голяма съпротива. При събличането, обаче, съпротивата е малка. Ето защо, когато дерем кожата на животните, ние им причиняваме болка и страдания. Лесно се съблича дреха, мъчно се дере кожа. И тъй, всеки човек има известни навици, от които мъчно се освобождава. Докато се освободи от тях, той се намира на тясно, в дар-дере. Щом се освободи, той е получил дар. Значи само тясното положение приготвя пътя към придобиване на някакъв дар. Същото се отнася и до реализиране на някаква идея. Преди да я реализираш, ти трябва да я осмислиш, т.е. да я ограничиш, да я поставиш на тясно. Същото се отнася и до музиката. На първо време музиката е била повече индивидуална, с по-малък обем; днес тя е повече идейна, колективна, с по-голям обем и дълбочина. Сегашната музика се стреми към изразяване на Божественото. За това ѝ помагат многобройните инструменти. И в миналото е съществувал същият стремеж, но тогавашната музика не е разполагала с много инструменти. В миналото музикалните тонове са били инволюционни, слизали отгоре-надолу; сегашните тонове са еволюционни, понеже възлизат нагоре. Натъкне ли се човек на фалшиви, неопределени тонове, това показва, че той не разбира още законите на музиката и на живота.

Като ученици, вие трябва да изучавате живота и музиката едновременно. Музиката помага за организиране на живота. Като не съзнават това, мнозина разглеждат живота отделно от музиката и се запитват: „Какъв е смисълът на живота?“ – Велик. – „Какво е нашето предназначение?“ – Велико. – „Вярно ли е това?“ – За онзи, който разбира нещата, е вярно; за онзи, който не разбира, не е вярно. Докато струните са навити и стоят в магазина, те нямат никаква цена. Обаче когато влязат в ръката на музиканта, който ги поставя на инструмента си и започва да свири, струните придобиват голяма цена. Тогава казваме, че струните имат велико предназначение. Без тях и най-видният цигулар не може да се прояви. И струната се запитва къде е била и къде е сега, но факт е, че днес гласът ѝ се разнася по целия свят.

И тъй, докато човек не попадне на тясно, в дар-дере, и не употреби всичкото си знание и изкуство, да излезе вън, на свобода, той не може да си служи с цигулката, да издава чисти и хармонични тонове. Ще кажете, че човек трябва да влезе в обществото, да се прояви. За да влезете в обществото, трябва да дойде някой професор, да ви въведе там. – Какво представлява обществото? – В широк смисъл на думата, обществото представлява многострунна арфа, в която всеки човек е една обтегната струна. Когато дойде видният арфист, той започва да тегли струните една след друга, да излиза своите хармонични и мелодични тонове. Прочее, съзнавайте предназначението си, като струни на великия инструмент, като удове на великия Божествен организъм, и го изпълнявайте добре. Като знаете това, мислете върху задачата, която ви е дадена, и не считайте, че животът няма смисъл. Какъвто тон да сте, трябва да звучите чисто и ясно. Тежко е положението на човека, докато още се намира в магазина като струна, завита в пликче. Обаче щом излезе от пликчето и попадне в ръката на някой велик цигулар или арфист, тя изпълнява вече някаква задача. Ако човек е, за пример, струна „ми“, търговецът ще се интересува от него дотолкова, доколкото може да го продаде и да получи някаква сума. Обаче в това „ми“ музикантът вижда реализирането на своето бъдеще. Без „ми“ той не може да свири и да се прояви. Като извади струната от пликчето, той я поглежда и си казва: „Скъпо платих за струната „ми“, но добре ще свиря с нея“. След това я слага на цигулката си, обтяга я добре, насочва ухото си към нея и казва: „Добра е струната“. Щом започне да свири, той се разговаря вече с „ми“, със „сол“ – с всичките струни. Хората слушат този разговор и се въодушевяват.

Следователно, ако и вие, като великия музикант, не можете да вземете една ваша идея присърце и да я поставите на цигулката или на арфата си и да започнете да се разговаряте с нея, вие ще останете един обикновен човек, без възможности за развитие и постигане на своите идеали. Човек не може да реализира идеите си, докато не знае да управлява инструмента си. Това се постига чрез познаване на Онзи, Който управлява целия свят. Ще кажете, че за да постигне идеалите си, човек трябва да бъде вярващ. Какво значи да вярва човек? Вярващият има възможност да се разговаря с Бога като със свой приятел. Когато приятел дойде в дома ви, вие седите срещу него и се разговаряте. Така можете да се разговаряте и с Бога. – Възможно ли е това? – За онзи, който е свързан с Бога, такъв разговор е не само възможен, но и много приятен. За онзи, който не е свързан с Бога, такъв разговор е невъзможен. Той никога не може да вземе слушалката си и да се разговаря с Бога. Значи вярата е първото условие за реализиране на нещата. Без вяра в Бога, в душите, не е възможно никакво приятелство. Изчезне ли вярата, връзката се скъсва и приятелството престава да съществува. И тъй, ако вярата представлява приятелски разговор с Бога, с

ближния и със самия себе си, можете да си представите какво нещо е Любовта. Вие говорите за любов, за приятелство, без да ги разбирате. Приятелството не е завършен процес. – Защо? – Защото между двама приятели често се явяват малки или големи препятствия и мъчности. Колкото по-голяма е вярата им, толкова по-лесно се премахват мъчнотиите. Един ден, когато мъчнотиите изчезнат, ще кажем, че вярата на тия хора е съвършена. Да имаш абсолютна вяра в някого, това значи той да бъде готов на всякакви услуги и жертви за тебе. Преди да си казал нуждите си, той вече ги задоволява. Това означава думата „ханизе“. Пояснението – „Слънцето я огря“ – на думата „ханизе“ показва при какви условия хората могат да живеят в пълна хармония. Думата „хани“ означава нещо реално, установено, което е било скрито, не проявено. Когато слънцето изгрява, „ханизе“ се открива, проявява се и става известно. Слънцето не може да дойде, докато „ханизе“ не съществува. Можете ли да очаквате слънцето да се подаде зад планината, ако тя не съществува? Същото можем да кажем за идването на Любовта. Може ли Любовта да посети човека, ако не намери в него нещо, за което да се залови? Невъзможно е Любовта да отиде на празно място. За да влезе някъде, тя трябва да намери нещо, за което да се хване. Това нещо е „ханизе“, т.е. реалното в света. Тази дума е неразбрана, но за онзи, който я разбира, тя крие в себе си велико съдържание и смисъл.

Значи думата „ханизе“ предизвиква слънцето да се прояви. Думата „беримезаи“ пък показва, че светлината идва да разкрие нещата. Думата „земерзахеси“ определя пътя на живота. Ето защо, първо трябва да се яви слънцето, да огрее пътя на човека. Щом слънцето изгрее, той поема пътя си. Щом тръгне на път, около него е светло, всички неща се разкриват вътре и вън от него. Без път няма движение. Затова, именно, се казва, че човек поема пътя на живота, бил той духовен или светски, обществен или индивидуален. Ако разложите думата „ханизе“ на срички, ще получите 3 думи, с които българите си служат: „ха“ – като междуметие, „ни“ – нас или ни – местоимение – и „зе“ – минало време от глагола вземам, трето лице, единствено число – той взе. Това е свободен превод на думата.

Като ученици, вие трябва да работите върху вярата си в Бога, във Великото в света. Само то може да ви повдигне, да ви даде подтик за работа. Без вяра в живота човек лесно отпада, губи дух и разположение. Достатъчно е да повдигне погледа си нагоре, към Бога, за да почувства Неговото присъствие. Ще кажете, че Бог е далеч. Той е толкова далеч, колкото и близо. Той ходи по света и посещава всички страдащи, обременени и отчаяни. Докато мислиш, че всичко е свършено, че ще умреш, Бог те чукне леко по рамото, раздвижи те и ти казваш: „Дойде ми една светла идея. Ще работя, ще се трудя, за да постигна своите идеали“. Вървиш до едно място

и пак отпаднеш. Бог пак те разтърси и ти отново продължаваш пътя си.

Ще кажете, че животът е пълен с противоречия, които ви спъват. Има противоречия, които спъват, но има противоречия, които водят към реалността на живота. Те ви довеждат в съприкосновение с Бога, с „ханизе“. Който разбира смисъла на тази дума, той е разтворил прозорците си за слънцето на своята душа. Той се радва на това слънце, което показва пътя на неговото движение. Когато слънцето огрее върховете на планината, след време ще огрее и долината; когато дъждът пада от планината, ще слезе и в долината, където идеите се реализират. За да се реализира една идея, първо трябва да се освети, после да се посади и полее. Който е реализирал идеята си, той е готов да работи за доброто на обществото, на народа си и на цялото човечество. Той не пита какъв е смисълът на живота, но работи и прилага това, което е придобил. Той не пита какво е неговото предназначение, защото знае, че това е въпрос на вечността, който не се разкрива нито в един ден, нито в един живот.

Като млади, вие трябва да работите за излизане от тъмнината. Вашето слънце не е изгряло още, а трябва да изгрее. Това значи да излезете от състоянието „ханизе“, в което се блъскате още ту на една, ту на друга страна. Не е лошо, че сте в тъмнина, защото тъмнината води към реалността. Когато слънцето ви огрее, вие ще минете от тъмнина в светлина, от сиромашия в богатство, от невежество в знание, от безсилие в сила. Обаче като минава от едно състояние в друго, човек трябва да вземе само толкова, колкото може да носи. Постъпва ли така, ще му се даде повече, отколкото е предполагал; вземе ли повече, отколкото може да носи, той е проявил лакомията си, заради което ще му се отнеме и това, което има. Такъв е законът в природата. Изобщо, човек трябва да носи толкова, че да изпитва приятност. Претовари ли се, той сам си създава мъчнотии и страдания. Всеки трябва да носи такава раница, която да не го спъва при изкачването му по планините. Ако е въпрос за много пари, това е лесна работа. Достатъчно е да отидете при Бога, или при някой цар или княз, за да получите високо обществено положение. Щом заемете висок пост, парите лесно ще дойдат.

След освобождаването на България, един млад българин отишъл да се учи в Америка. Като свършил науките си, той се върнал в родния си град, откъдето отишъл в София и се явил при тогавашния княз, Александър Батенберг, да иска някаква работа. Като образован човек, свършил в Америка, князът намислил да го направи министър, но преди да каже думата си, той го запитал каква работа иска. – „Искам да ме назначите за директор в една от софийските гимназии.“ – „Щом искате да бъдете директор на гимназия, идете при министъра на просветата, той се

занимава с такива назначавания.“

Така постъпват повечето от съвременните хора. Те отиват при Бога, на най-високото място. Бог иска да им даде висок пост, да ги направи министри, а те искат директорско място. Щом искат да стават директори, няма защо да ходят при Бога. Достатъчно е да отидат при някой министър, за да им даде някаква служба – директор, началник на отделение и т.н. Това е неразбиране на живота. Като не познават законите, мнозина искат или по-малко от това, което им се пада, или повече. И в единия, и в другия случай те изпадат в заблуждения.

Чувате някой да казва за себе си, че не е като другите хора, че не живее като хората от света. Чудно нещо! Той сам не е излязъл още от света, а мисли, че се различава от светските хора. Той още живее със старите си разбирания, а мисли, че е влязъл в новия живот. Ще дойде ден, когато човек ще влезе в новия живот, но за тази цел той трябва да се откаже от старото. Новото ще осмисли живота му, ще подобри здравето му и ще го направи способен за работа. Новите идеи внасят подтик в човешката душа, и човек се стреми да ги реализира. Не може човек да приеме една нова идея и да не се стреми да я реализира. Каже ли, че не вярва в реализирането ѝ, това показва, че идеята, която е възприел, не е нова. Само по себе си, новото е свързано с вярата, която го подкрепва. – „Ама аз не вярвам в Бога.“ – В кого вярваш? – „В себе си.“ – Да вярваш в себе си, това значи да бъдеш силен, добър, умен и благороден. Вярата в себе си подразбира вяра в Божественото. Като вярва в Божественото Начало, човек е наистина и добър, и силен, и разумен, и благороден.

Съвременните хора се оплакват от неуспехите си. – Защо не успяват? – Защото потъпкват своите желания, потъпкват Божественото в себе си и дават ход на чуждите желания, които приемат за свои. Каквото и да правят, те трябва да знаят, че чуждото всякога си остава чуждо. Българите казват: „Чуждото и на Великден се взима“. Чуждото може да е развалено яйце, запъртък. Какво ще направиш с такова яйце? Ако го изядеш, стомахът ти ще се разстрои. Ако го сложиш под квачка, нищо няма да излезе от него. Щом е така, остави чуждото желание настрана и мисли само за своето. Бог помага на човека, но когато той иска да реализира своите желания. За пример, някой иска да учи, да свърши училище. Ако желанието му да учи е свързано с реализиране на някаква Божествена идея, Бог ще му помогне. Обаче ако той желае да учи, за да стане виден човек, всички да му се кланят, Бог не взима участие в реализиране на желанието му. – Защо? – Това желание е чуждо, примес към желанията на човешката душа. Знанието има смисъл, когато служи за проводник на Божествените идеи. Не стане ли проводник на Божественото, само по себе

си знанието се обезсмисля. Желанието на Бога е всички хора да учат, да работят, за да станат проводници на Божественото. По този начин те ще реализират своите идеали и ще осмислят живота си.

Направете опит да изпеете думата „ханизе“. Ще кажете, че е мъчно да намерите мелодия на тази дума. И на скулптора не е лесно да прави статуи от камъните, но като вдига и слага чука, все ще изкара нещо. И на химика не е лесно да прави анализи, но като се упражнява, ще стане добър химик. Ако пък искате да проявите доброто в себе си, всеки ден правете поне по едно микроскопическо добро, първо на себе си, а после и на ближния си. За пример, ставате сутрин от сън, но се чувствате неразположен и казвате: „Не мърдам от мястото си, не ми се работи“. Искате ли да си направите едно добро, станете, облечете се бързо и донесете вода от чешмата. Ако вчера, когато сте били разположени, донесохте едно буре вода, днес, при неразположение, донесете две бурета. Като носите вода, вие се лекувате, сменяте състоянието си. Като сменяте разположението си, правете добро на човек, когато не обичате. За предпочитане е човек да прави добро, отколкото да обижда и тъпче хората. Така и той се радва, и ближният му се радва. Където има радост и веселие, там Бог присъства.

Сега, задачата на всеки човек, като ученик на живота, е да се стреми към реализиране на своя идеал. Това значи да има поне една основна идея, за която да е готов на всякакви жертви. Пред каквото изпитание и да се намира, да не се страхува, но да гледа на него като на велика привилегия. Няма по-голяма привилегия за човека от това, да бъде подложен на изпитания и мъчности, но когато разбира смисъла им. Ако не ги разбира, той търси начин по-скоро да се освободи от тях. В изпитанията, в мъчнотиите, в сиромашията и в глада природата крие големи блага. Може ли да се справя с мъчнотиите си разумно, човек се ползва и от благата им. Обаче ако не се справя с мъчнотиите си, той не може да използва благата, които се крият в тях. Ще кажете, че искате да живеете. Ще живеете, но разумно; ще понасяте с любов всичко, което се изпречи на пътя ви. И животните даже страдат и се мъчат. А колко по-високо стои човек от животното! Следователно дойдат ли страдания в живота ви, използвайте ги разумно, защото в тях се крият скъпоценни камъни. Христос казва: „Блажени нажалените и наскърбените“. Той разбира смисъла на страданията и не казва, че са блажени щастливите, но нажалените. Без страдания няма развитие, няма и радости.

Да анализираме пак думата „ханизе“. Сричката „ха“ означава нещо приятно; „ни“ – закон за приемане и справяне с противоречието; „зе“ – закон за произвеждане на нещо, което променя сиромашията в богатство. Сричката „ха“ представлява още закон на ума, „ни“ – закон на сърцето, а

„зе“ – закон на волята. Като пишете буквите, добре е да не ги затваряте напълно, да има по един малък отвор, откъдето да излизат мъчнотиите. За пример, буквата „А“ означава бременност. За да се освободи от това състояние, човек трябва да остави малък отвор на буквата. Какво ще стане с една къща, на която вратите остават завинаги затворени? Тази къща е осъдена на разпадане. – Защо? – Обмяната между външния и вътрешния въздух не става правилно. Добрият писател свързва буквите една с друга, преливане става между тях, но въпреки това пак има по един малък отвор. Този закон има отношение и към мислите. Когато мислите се свързват една с друга така, че енергиите им се преливат, казваме, че човек мисли право. Който мисли право, продължава живота си.

Мнозина казват, че животът е кратковременен, и като умре човек, всичко се свършва. Така не се говори. Работите никога не се свършват, а още по-малко животът, за който казваме, че е без начало и без край. Обаче колкото и да живее, човек не може да бъде свършен. Ако за един свят е свършен, за друг няма да бъде свършен. Пред Бога и най-възвишените и напреднали същества са като деца. В този смисъл, човек никога не може да стигне върха. В това се крие величието и красотата на живота.

И тъй, помнете изреченията, с които преведохме ватанските думи: „ханизе“, „беримезаи“, „земеразахеси“. Преводът е свободен и означава: „Слънцето ни огря, и тайната си пред нас разкри“.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
6 март 1931 г., София, Изгрев.

1931_03_06 Ханизе Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ХАНИЗЕ

Х година

26 школна лекция на 1 мл.ок.клас

6 март 1931 г. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

Отче наш.

(На масата на Учителя има един буркан с мед, една ябълка и един портокал).

Пише на дъската:

ХА-НИ-ЗЕ

Слънце я огре,

БЕ-РИ-МЕ-ЗА-И

Светлината я разкри.

ЗЕ-МЕР-А-ЗА-ХЕ-СИ

Сега това са съвсем неразбрани работи, вие се интересувате какво означават. Когато някой геолог иде при някоя скала и я погледне, не е ли такова нещо ХАНИЗЕ. Сега за да стане ХАНИЗЕ нещо понятно, какво трябва да му турим? ХАНИЗЕ е положителна дума; можем да турим: СЛЪНЦЕ Я ОГРЕ, но това е отрицателно. На второто изречение какво трябва да турим БЕРИМЕЗАИ? СВЕТЛИНАТА Я РАЗКРИ. Ученият човек като започне да изучава нещата, работите не са разкрити, той трябва да работи, той си носи един чук. Работите не са тъй определени, както вие мислите.

Сега да преведем написаното в музика. Това изречение, както е написано не е известно. ХАНИЗЕ, това е едно музикално изречение и е положително. А СЛЪНЦЕ Я ОГРЕ, е отрицателно вече. (Учителят пее ХАНИЗЕ). По същия закон в математиката вие имате Х, но при този Х вие имате едно известно число, с което вие разрешавате скритото количество или силата на някоя материя, или силата на някоя интелигентност. Сега всякога ние отиваме от неизвестното към известното. Вечността сама по себе си е една неизвестност; вие не можете да си представите какво е тя. Тя е ХАНИЗЕ. Какво ще рече ХАНИЗЕ? Дума ли е това? Тогава аз ще ви дам друго изречение: ДАР – ДЕРЕ, ще ви дам нещо, което е по-известно и ще извлека от него една българска дума. На турски дар значи тясно, а на български дар какво значи знаете. ДЕРЕ на турски значи една малка

долинка, а на български значи – кожата му дере. Та на български ги има тези думи ДАР и ДЕРЕ. Но има известно съотношение; ти като дереш някого, все се одираш; ти вземеш агнето и му одираш кожата. Значи от дрането винаги излиза дар. Защото, ако ти не дереш някого, ти не можеш да го дариш. Но ние сме взели думата дере в сегашния смисъл, свързваме с известна болка. Има ли такъв случай, когато дереш нещо да ти е приятно? Ами когато събличаш старата дреха, не е ли да се дереш? Една вехта дреха не е ли приятно да я дереш? Но в този случай ти казваш, събличам дрехата си, а не дране. Как се е произвело от дране събличане? Защото онази дума дране е твърда дума, показва голямо съпротивление има, не излиза така лесно. Това животно, на което ти одираш кожата, то е свързано с нея и то страда. Болезнено му е това; а събличането е по-мека дума, показва, че няма препятствие. Следователно, дрането е по-мъчно, а събличането е по-лесно. Та казвам: Сега свързваме един закон; а има някои навици у вас, които много мъчно може да ги снемете, те са като ДАР – ДЕРЕ. Казваш, дар – дере – тясно значи! Едно съвпадение ли е това? На български значи дар, почти същият закон. За да дариш някого, ти трябва да стесниш идеята. Ти целия свят не можеш да го даряваш. Можеш да даряваш само този, когото обичаш. Следователно, само тясното може да приготви пътя на един дар! И само в това тясното ти можеш да хванеш някого и да го одереш. Как ще хванеш на широко място едно животно и да го одереш? Но като го хванеш натясно можеш да го одереш. Това са сега тълкувания. За постиженията на известни идеи, значи трябва да ги осмислиш, а за да ги осмислиш нещата, ти трябва да ги ограничиш. Вземете например съвременната музика тъй както сега е построена, в началото била ли е така в човешкия живот? Някога пели ли са по същите ключове, както сега пеят? В историята има ли да са пели по същия начин, както сега пеят? – Няма. Е, каква е разликата между сегашната музика и музиката на миналото? Има грамадна разлика. В сегашната музика има обем, има и до известна степен и дълбочина, но липсва още. Но в сравнение с музиката на миналото, която е била повече индивидуална, а сегашната музика изразява нещо идейно; по някой път искат да изразят и музика на един дом, на едно общество, на един народ. Стремят се към това. Или в сегашната музика искат да изразят нещо Божествено! И в старите времена е било така, в техните религиозни песни и химни. Но тогава не са имали такива

инструменти. В древността нямаме пример да има пиано или орган, но е имало арфа. На какво е мязала арфата тогава? Такова нещо е изразявала арфата. Хората не са имали музика, но вървели са по такъв един закон. И ние си обясняваме, понеже сега материята е по-отзивчива;

когато човешкият дух е слизал, тази материя е била в едно инволюционно състояние, не е била тъй устойчива. Следователно и тонът е вървял по инволюционен път. Най-първо тонът е бил определен и след това е изгубил своята определеност, понеже слизаш ти надолу, висшите тонове остават горе. Та в едно отношение човек е оставил висшата музика зад себе си, а отива към онази музика, която не е определена; и следователно, животът, към който той се е стремял, е бил живот неопределен; защото животът от гледището на небето е бил едно музикално произведение, но понеже не знаем ние законите на живота, вследствие на това вземаме фалшиво тоновете. А фалшивите тонове произвеждат една реакция.

Та сега трябва да се преведат тези неща, във вашия живот има много неща, които не са организирани. Как ще ги преведете. Вие говорите за съвременната култура. Сега аз минавам към едно предметно учение. (Учителят се обръща към масата, дето са портокалът, ябълката и бурканът с меда). Тук имате един свършен плод – портокала, имате и една ябълка, кожата ѝ е набръчкана, защо? Защото е била на топло и е загубила своята влага. Ако аз ви предложа ябълката и портокала, кое ще изберете? (портокала). Защо? Защото е по-хубав и по-голям. Тук имате и едно човешко произведение. (буркана с меда). Но в това гърне има повече есенция, отколкото в този портокал. Двете неща, портокалът и ябълката, са на природата, а медът е на човека. Работили са и пчелите, работил е и човекът. Съдружие има. И мушиците са работили и човекът е работил. Та по някой път вие седите в небрано лозе. Казвате: Какъв е смисълът на живота? Велик е смисълът на живота! Е, какво е нашето предназначение? Велико е предназначението ни. Ще кажете, как е велико? Вземете вие една струна МИ от някой музикален склад, има ли смисъл? Тя седи там навита на едно малко колелце и в една книжчица седи и чака. Такива книжчици там може да има стотина, двеста и тя седи там неизвестна. Но един ден дойде някой виртуоз от Европа като Крайслер, казва: Дайте ми струна МИ. Той я взима и като я опъне на цигулката си струната МИ стане известна, като се опъне тази безжизнена струна от ръцете на Крайслер тя вече има известност, всеки говори за струната МИ. Вие сега казвате, вашият живот, или някоя ваша струна е в някое пликче, турена вътре, вие седите и чакате, все трябва да дойде някой Крайслер да ви извади оттам, да ви опъне на своята цигулка. Как наричат сега тези опъвания на цигулката? Питам, когато се опъва някоя струна, приятно ли е? Вие не сте били в положението на една струна. Казвате, много хубава е, но все таки двата края усещат. Най-първо докато се нагласи, в опъването, или докато се хармонира струната, тя минава през големи страдания! А тази струна е била на гърба на някоя овца или е била в червата и е извършвала някои други функции, от там тя е извадена и е направена на струна, тури ли я на цигулката, тя казва: Къде бях и къде съм сега? – Беше вътре, а сега е

ИЗЛЯЗЛА ВЪНКА.

Та казвам, сега и с вас е така. Докато не ви извадят отвътре, да ви одерат, докато не ви стане тясно ДАР – ДЕРЕ, вие не можете да дойдете до тази цигулка и да дадете онзи тон, който се изисква от вас. Вие ще кажете, да влезнете в обществото. Трябва да дойде някой професор да ви извади. Някой професор като Крайслер Е, какво е обществото само по себе си? Обществото това е една арфа, на която ти искаш да се окачиш като някоя струна. Една струна си ти на арфата, на това общество. И всеки ще свири. Де е музикантът на обществото? Обществото само по себе си е един инструмент, тъй го считам аз, а всички хора, които вземат видни служби, все те са главните струни на този инструмент отгоре.

Сега аз ви навождам на онзи закон да мислите. Вие казвате, не си струва да се живее! Или – забатачихме я! Къде ще му иде краят? Ако си в склада вътре, там ще седиш и ще чакаш. Какво ще правиш? Натрупан си там отгоре, ще чакаш. Все трябва да дойде един Крайслер отнякъде. Ако не дойде, имаш ти един господар, то е един материалист, някой път ще дойде при тебе да провери колко такива пликчета има, казва, толкова пликчета има, тури ги на тефтера си, ще ги продаде и не иска да знае какво е състоянието на МИ. Какво иска МИ, какви са нейните стремежи, той не знае, ще тури само цената и казва толкова струва тази струна! Продава ги по сто лева или двеста, ако е от по-високо произхождение. А какви са желанията на струната, откъде е излязла тя? После като дойде Крайслер и неговите отношения към струната МИ какви са. Той ще я хване, ще я прекара през жицата, ще я погледне хубаво, ще я тури на цигулката, ще я попишне, ще я поглади, ще я опъне и като я опъне с ръката си, ще подръпне струната, дрън, дрън, после пак я навива, навива, пак опъне; и след това тури лъка си отгоре, пак я погледне и той каже: Хубавичка е! Той говори за нея, казва: Хубав е гласът ѝ, и като свири, той внимава за гласа ѝ. Разговарят си те двамата Крайслер и тя, която беше в онзи склад, той си тури слуха, тя пее, той турга ръцете си така и двамата си разговарят. И той каже: Ще може да се върши работа с нея, със струната МИ.

Сега по аналогия, ако вие не можете да вземете една ваша идея, тъй както Крайслер взе струната МИ, или Феурйерман или Пшихода; но Крайслер заслужава си! И да я турите във вашия ум или на вашата арфа и да я турите да свири както струната МИ, че да можете да разговаряте с нея. И с тази ваша идея ще прекарате много ваши мисли и желания на Онзи, Който ще ви даде подтик. Под думата Бог, аз разбирам, вие не можете да прекарате една ваша идея, не можете да реализирате нещата, докато нямате едно право понятие за Бога! Ама, казвате, да вярваме. Не. На вас ще ви преведа един пример. Като питали един от старите мистици, какво

нещо е да вярваш в Бога? Е, казал, да си разговаряш с приятеля си! Какво нещо е вярата или да вярваш в Бога? Това е да си разговаряш с приятеля си лице с лице. Сега вие какво разбирате под думата вяра? Ще вземе някой да ви говори, цели трактати, говори, говори и ти кажеш, не те разбирам. Какво е вярата? А този го разбира много просто, той казва: Да се разговарям с приятеля си! (Как ще се разговаряме с Бога?) Чудна работа, как ще се разговаряте? Че най-лесното нещо е да разговаряш с Господа. Всеки ден може да разговаряш с Господа, Който разбира! Няма по-лесно нещо от това да се разговаряш с Него всеки ден. А който не знае, няма помъчна работа от това. Та знанието, вярата е първият подтик. Тя е една определена величина. Аз определям вярата, това, което може да те подтикне към реалността на нещата, да направи една връзка, това е вярата. Тази връзка, която се образува между тебе и един твой приятел, да се разговаряте и да се разбирате, това е вярата. Образува се една връзка, ти не можеш да определиш каква е връзката, но тази връзка е, която ви държи разговора и разбирането. Тази връзка, която ви държи заедно, това е приятелство. Като се скъса тази нишка, вие не можете да се разбирате, не можете да се разговаряте.

Сега това не е научно определение на вярата. Ние ги оставяме, има известни научни работи, аз ги наричам, те са символистични. Второ идейна Любов, мистична Любов. Като какво нещо е Любовта? Ако вярата е да се разговаряш с приятеля си, тогава Любовта какво е? Значи вярата е едно отношение, ти си разговаряш и си свободен; и приятелите се разговарят с тебе, между вас и приятеля да няма никакво препятствие. Това е вярата. Щом се явят известни препятствия в тези отношения, тогава тези препятствия могат във вас да изменят условията на вашата вяра; и колкото повече мъчнотиите се премахват, и средата, в която живеете става хармонична, това е свършената вяра, дето няма никакви препятствия. Свършена вяра значи, абсолютно да няма никакви препятствия между отношенията, които съществуват. И онзи човек, в когото ти вярваш, ти още не го предвиждаш и той веднага изпълнява желанието ти. Та когато има едно съотношение, тогава имаме това ХАНИЗЕ. Преведете го тогава, какво означава? Слънцето обяснява. Но то обяснява само една динамическа част на ХАНИЗЕ. ХАНИ, това е нещо установено, това е нещо реално, което съществува. Пък като дошло слънцето, че изгряло, това което е било скрито в тъмнината и е било неизвестно, като е изгряло слънцето, тогава то е станало известно – светлината. Слънцето не може да огрее, докато ХАНИЗЕ не е дошло. Ханизе е съществувало преди слънцето. За да изгрее слънцето на планината, трябва да съществува тази планина. Вие искате да дойде Любовта. Но Любовта трябва да намери нещо у вас. Как ще дойде Любовта? На празно място ли ще дойде тя? Сега какво трябва да намери Любовта вътре във вас? Някой казва: Аз искам Любовта! Хани, за мене тази

дума много значи, за вас нищо не значи, но за мене много значи! ХАНИЗЕ това е реалното в света. Ти не можеш да го определиш. Де ще определиш слънцето, светлината?

ЗЕ-МЕР-А-ЗА-ХЕ-СИ. Пътят на живота тя определи. Кой определя, слънцето ли определя, светлината ли определя. Или ХАНИЗЕ предизвиква слънцето да дойде да грее. Или ХАНИЗЕ предизвиква слънцето, слънцето да изгрее. И като е изгряло, има едно отражение вече на тази светлина. БЕРИМЕЗАИ, значи, разкрий светлината у човека, да мисли човек, да разкрива нещата, да ги съчетава. ЗЕМЕРА – ЗАХЕСИ, това е реалност. Тогава какво станало? И пътят на живота става определен. Значи вече имаш стремеж. Тази реалност турга стремеж в пътя на живота. Може да го турите религия, наука, култура, това е пътят. Религиозен път, социален път, път на живота. Всичко, по което можем да вървим, е път.

Сега произнесете първата дума ХАНИЗЕ. Какво означава тя, разбрахте ли? (Учителят произнася високо, после тихо и нежно тази дума). В произношението има два противоположни смисъла. После имате ХАНИ, някое име и на български думата ЗЕ. От ХАНИЗЕ, българите са взели само един слог ЗЕ, (взе). Нали казва, зе го той. Българите са взели и НИ. Времето ни, доброто ни. И взели са и ХА. Казват: Ха да ядем! Или – Ха ни е така, т.е. реалността ха ни. Тя е една разпокъсана дума. Това великото, мощното в света, което може да те подигне на работа.

Та казвам сега, вярата ни в Бога и това разумното, което може да ни подтикне към каквато и да е деятелност. Ти си отпаднал духом, седиш и казваш, няма смисъл животът. Но веднага у тебе проникне една светла мисъл, едно чувство и ти казваш: Дойде ми една светла мисъл на ум. Това сега, което в даден случай изменя твоето състояние, то е Бог в тебе. Бог ходи по света. Той си носи своето чукче, вижда те, че ти си съвсем замислен, Той току те чукне, да види какво е станало с тебе. И като те чука Неговата идея прониква в тебе и ти казваш: Дойде ми една много хубава светла идея! Той ти каже: Аз съм нагласил нещо много хубаво за тебе. И пак си замине. Ти пак, като че е загубено нещо от тебе, казваш, отиде ми идеята! Но няма да мине може би час, може след една седмица или един месец, след една година, гледаш, Той пак дойде при тебе, казва: Какво има? Ти кажеш: Ще се мре. – Няма да се мре! Той те побутне и ти седнеш и напишеш едно стихотворение, казваш: Разбрах живота! Та всичките противоположности в света водят към реалността! Ние постоянно идем в съприкосновение с Бога; и тогава от преизобилието, което Той има в себе си, ни дава. Той внася от голямото изобилие в живота ви, тогава от мъчнотиите, които имате в живота си, противоречията, които имате в живота, вие идете в съприкосновение с живота на Бога, с ХАНИЗЕ. Щом

дойде ХАНИЗЕ, слънцето ще го огрява и пътят на живота ще бъде точно определен. Сега не вземайте вие съвременната култура, казвате: Виж какво е съвременното общество. Но вие вземете целокупното човечество и всеки един човек. А някои хора има, които са щастливи. Запример някой министър, който ще оправи работите, той поглежда отвисоко, мисли, че ще може да оправи света и като дойде, урежда, урежда и след 4 години погледнеш го, той слезнал. Най-първо той е дошъл с една програма, казва: Ще наредя тази работа, но след 4 години министърът не може да си уреди работите. И той не разбира ХАНИЗЕ. Защото, ако той не може да накара слънцето да изгрее, той е твърда почва, твърда канара, камък е това. Но ако светлината изгрее върху тази канара, ако дъждът дойде, той ще слезне долу в долината; ти една идея можеш да реализираш само тогава, когато тя се осветли. Ако твоята идея е неразбрана, тя мяза на една скрита величина, непроявена величина. ХАНИЗЕ го наричам аз. И онова ХАНИЗЕ, като го вземеш, скрий го в себе си. Най-разумният човек като хване нещо и като вземе нещо, той не го взема за себе си, но той отива да работи, иска за човечеството да работи, той се усеща, че той е част от един организъм и следователно благото на този организъм е и негово благо, а зад този организъм седи реалното ХАНИЗЕ. Това е Бог. Този Бог, който в нас седи. Той е бил преди ние да сме. Казвате тогава, какво е моето предназначение? Твоето предназначение е това, за което Бог те е определил. И тогава ще идеш в живота, не само днес, но и утре; през този живот и през друг живот. Все ще определиш какъв е смисълът на живота. И какъв е бил във всеки един ден. Ти ще имаш една нова идея за осмислянето на живота.

Та казвам на вас младите, на които слънцето още не е изгряло: Вие сте още ХАНИЗЕ, в тъмнината сте вие, понеже като идвате, блъскате се и страдате. Хора, които страдат, аз наричам блъскат се в тъмнината. Блъскат се тук-там и казват, много се блъскаме. Слънцето не е изгряло, той няма път в живота. Та казвам сега, вие седите и казвате: Е, какво трябва да правим? Според вас какво трябва да правим сега? Ха сега кажете ми на мен, аз какво да правя сега? Аз да ви кажа, ето какво искате вие да ми кажете, скритата мисъл, която имате: Ти, Учителю, не ни говори за това ХАНИЗЕ, тази работа остави я. Ти ни си говорил за ХАНИЗЕ, ХАНИЗЕ, оголяхме вече, обущата ни се скъсаха, шапките, пък ти не си бил на нашето място, ние зимно време мръзнем, дърва нямаме, кюмюр няма. Кажи ни един път малко тъй, пари ни трябват! Като имаме тези пари да си купим дрехи, ще си направим къща, ще се обзаведем, ниви ще си вземем, това ще направим, онова ще направим и светът ще се осмисли! А сега ХАНИЗЕ, слънцето огре ехей! Тази работа! И казва ХАНИЗЕ, нали знаеш, че аз съм болен, това-онова. Аз ви питам тогава, дайте си вашето прощение именно, колко пари ви трябват? Когато ще искате, искайте, но на мярка, толкова

колкото можете да носите; а ако искате толкова, колкото не може да носите и това което имате, ще го взема аз. Всеки, който иска да носи повече, отколкото може да носи, ние му вземаме и това, което има. А който иска да носи толкова, колкото може да носи, ние му даваме точно толкова. Така е законът в природата! Сега колко пари ви трябва на вас! Я, Н-й ти кажи? (Аз не знам колко мога да нося). Ти се опитай, втори път, да видим колко можеш да носиш. Ама тъй да ти е приятно като носиш, да не се прекамбуриш. Тъй като носиш, да ти е приятно. Който има една хубава раница, то е добре. Ако речеш тогава да пъплиш, то не е хубаво, но тъй свободно колкото можеш да носиш. Аз се чудя някой път. По-лесно нещо от това да се носят пари няма. Ако е за пари, аз да ви дам. От мен само пари искайте. Според мен, парите това е най-простата работа в света. Ако вие искате от мен пари, аз съм ви привеждал онзи пример, онзи българин който свършил в Америка, че се явил при Александър Батемберг. А това е бил първият българин, който свършил образованието си в Америка и Александър Батемберг искал да го направи пръв министър в България и му казва: Каква служба искаш да ти дам? Искам да бъда директор на гимназията. – Тогава иди при министъра на просветата. Та и вие някой път отивате при министъра на просветата. Като идете при Бога, Той иска да ви направи пръв министър, а вие искате да станете директор. Директор или диригент, това е все същото. Какво прави диригентът? Целият ден си маха пръчицата, такт дава. Какво изкуство има в един диригент. Няма никакво изкуство в това, никаква наука. Вземете вие която и да е българска мома като свири. Няма наука в това, това е най-простата работа да бъде човек диригент. Да бъде човек доктор, това е най-простата работа! Седи, пише такива окръжни с години. После някой главен свещеник, някой архиепiscop.

Та във вашия живот вие ще турите, вие сте млади, нали; думата млад. Вие казвате, виж света там как е. Та вие сте в света. Та и този свят има стремеж, както и вие имате стремеж; та и вие сте светът. Вие казвате: Там в света, та и ние сме светът. Ама виж те как живеят. Е, как живеят? Който е богат на топло, живее, а който е сиромах, виждате онези къщи там. Че които са в света, имат ли хубави къщи? Ама виж ние на какво замязахме. Почти отношенията навсякъде са същите. Но има едно различие в нашето разбиране. Трябва да се образува едно разбиране, което ще образува бъдещето, ако ние не можем да образуваме новото разбиране, та това е новият живот, който ще осмисли живота – силата, която ще придобием. Това, което може да внесе, аз наричам словото, здравето у човека. И да го направи способен за живота! Това е идейното в света. Една идея, която не може да ме подтикне към една работа, която да реализирам днес, не за бъдеще, за днес малко да реализирам, тази идея не е мощна, не е силна. Казва, аз в Бога не вярвам. Е, хубаво, в Бога не вярвам, в това не вярвам и най-после в какво може да вярвам? Ама аз вярвам в себе си. Ако в себе си

не мога да вярвам, тогава в какво ще вярвам? В този, който е слаб? За да вярваш в себе си, трябва да бъдеш силен; за да вярваш в себе си, трябва да бъдеш умен; трябва да бъдеш благороден; трябва да има в тебе нещо неизменно. Ако ти само се изменяш, ти не можеш да вярваш, как ще вярваш. Кога можеш да говориш с един човек, който е разумен? Като умрели? Ти може ли да говориш с умрелия? С камъните можеш ли да говориш?

Сега при такава една лекция, какво искате още да ви кажа? Аз според вас бих желал някой път да ви говоря тъй както вие искате. Да искате, но да са ваши собствени искания това. Аз съм много възискателен. Аз съм готов всякога да услужа на всеки един човек, когато желанията са негови, а щом са чужди желанията му, аз му взема желанието и го ударя по главата. Аз съм много строг човек, за мен всяко едно чуждо желание, което той носи в себе си, е като едно развалено яйце или изгнила ябълка. Аз я вземам и му я блъсна у главата. Всяко едно чуждо желание в тебе това е един запъртък. Само онова, което е твое, което Бог е турил в тебе, то е здраво. За да станеш човек, трябва това Божественото да държиш в себе си. Ако ти си турил чуждите запъртъци под квачката, ти си първият глупец в света. Вземи тези яйца и ги тури настрана! И кажи, нямам нужда от тези яйца! Тури едно здраво яйце под квачката, за да се излюпи. Намерете вашето желание, Божественото желание и ти ще намериш едно наследство. Или ти ще намериш наследството си. Но няма да носиш чуждото богатство. Чуждото богатство е всякога чуждо! Българите имат една поговорка, казват: Чуждият кон и на Великден се взима. Чуждата дреха, ядене, каквото и да е, то се взима, а твоето всякога при тебе остава. И в идеята на природата, и в ума на Бога. Той иска вие да израснете и плод да дадете в живота. Ти искаш да свършиш училището, нали? Хубаво. Ама свършването на училището в какво ще се изрази? Ако ти можеш да възприемеш знание и ако това знание може да стане като проводник на онази великата Божествена идея, която ти искаш да реализираш в света, тогава училището и знанието имат смисъл. Училището е на място и знанието е на място. Ако ти влезнеш в училището и придобиеш знание и това знание не е проводник на онази същинска идея, която е у тебе, на това твое училище, тогава ти си проводник на една чужда идея. Казваш, свърших. Какво от това. Животът няма смисъл. Защо няма смисъл? Защото знанието не е проводник на онази Божествена идея.

Та казвам, вие всички трябва да станете проводници на Божествената идея. И тогава ще имате пари и хем звонкови. Представете си сега да превърнем този портокал в злато. Казвам, сега бихте ли го пожертвували да го направим злато? Бихте ли желали този портокал да го превърнем в неговото първично състояние, когато той е бил злато? В състоянието на

златото или чрез него да привлечем златото. Аз мога от този портокал да извадя златото. Сега колко души сте? На всинца не можем да дадем по един портокал, но ако чакате по десет хиляди дена. Но на всинца ви мога да дам по нещо, сега като се свърши класа, всинца може да опитате това гърне. (с мед). Това е човешкото. Има неща, които Бог ги дава като гърнето, но има неща които са като портокала, за които Бог казва, ще чакате Извод е това. И ако гърнето се изпразни, ще го изпълним с друго. Мен ще ми е приятно, че ще се изпразни гърнето. Защо? Защото ще се тури нещо по-хубаво. А този портокал, той търси само да се посади. И след десет години ще донесем колко такива кошове с плодове. Как ги казват големите портокали? Яфа портокали, нали?

Я, да видим сега Ханизе, може ли някой от вас да изпее Ханизе. Та вие ще вървите по същия път, както учените хора със своите чукчета, или както един химик със своята анализа, или един физик. Трябва ви една разумна работа. Аз съм ви казвал много пъти, всеки ден направете по едно добро. Най-първо направи едно добро на себе си. Как ще го направите? Ще станеш сутринта си неразположен, малко кисел си, ще кажеш: Днес не си мърдам крака от тук. Няма да ставам посмешище на хората. Никому няма да услужвам. Но как е решен въпросът? Ако през другите дни си носил едно буре вода, него ден две носи! Това е лечение! Кажи: За онази идея, която живее в мене, две бурета ще донеса на Господа! – Ама виждал ли си Господа? – Виждах Го! Днес се разговарях и обещах, ще донеса две бурета вода заради Господа. Вземете си вода колкото искате. Тези бурета в тебе ще останат. Те ще ти дадат такава сила! Че тези бурета бликат, бликат, бликат. Ти казваш, много добре направих, че донесох тези бурета. Сега втория ден ще станеш, ще направиш добро, не на себе си. Измени се твоето състояние. Втория ден искаш да направиш едно добро някому, ти казваш, не мога да направя добро никому. Имаш някого, когото си намразил, казваш, само да ми падне. Тъй си казваш ти. Кажи: Няма да го тъпча! Него ден ще идеш, ще му купиш един хубав костюм дрехи, едни хубави чепичета, една хубава шапка, че му ги дай. И той не знае откъде е дошло. Ти като го погледнеш, казваш си, много хубав костюм. Не е ли по-хубаво да го облека, отколкото да го стъпча? Той се радва, пък и ти седиш и се радваш. Той ти казва, не го зная, един ми направи едно добро, донесъл ми един хубав костюм. Ти го погледнеш и казваш, по-хубаво е да го облека, отколкото да го тъпча. Така и той се радва и ти се радваш, и Бог се радва. Като работи човек по този начин, той човек може да стане! Пък като работи по обратен път, той изгубва смисъла на живота.

Сега желанието в школата е, всеки един да има известна идея и тия идеи като се оплодяват, да израсне човек. Тогава вие ставате по-силни. Да сте готови, че като ви турят на някое изпитание, да можете да го издържите.

Аз разбирам изпитанието в много хубава смисъл. Защото според мен страданията в живота, който разбира, и всичките изпитания, които идат, това са възможности, това са привилегии за напредналите души. И няма по-хубаво нещо от това, да имаш изпитание! Когато ги разбираш. И няма по-хубаво нещо от мъчнотиите, но когато ги разбираш, тогава можеш да извадиш някоя полза от тях. Та животът, който имате сега, казваш, няма по-хубаво нещо от това да имате пари. Разбираш смисълът какъв е важен. Няма по-хубаво нещо от това да си гладен някой път, защото и гладът си има своята дълбока причина. Ако гладът се явява в природата, той си има своя произход. Ако една дървеница може да пости 6 месеца и да чака; и ако един паяк със седмици седи и пости и какво търпение, горкият там чака, чака, муха не идва; а един човек като седи един, два дена гладен, казва, не мога да търпя. А този паяк тогава, какво трябва да каже? Ако аз не мога да се покажа в съзнанието на един паяк, той може да издържи на глад, ако една дървеница може да издържи тогава? Сега не е до самите факти, но до самото желание. Сега как ще се случи. Казваш: Ама аз трябва да живея? Ще имаш търпението на този паяк, ще имаш желанието на този паяк, като хване мухата, той не я изяде, но той си дигне очите нагоре и казва: Господи, много хубава е мухата и като я изяде първата муха; тази муха, след като я изяде паякът, той като е постил три дена, тя свършва своята еволюция на мухите. И тя си заминава и вече тя муха не е. Е, не струва ли тогава паякът да те изяде, че да си минеш в по-висш свят? Сега това не са само изводи, но са философски заключения на великите учители, които като разбират великия Божи път, държат своето лице нагоре, те не гледат мрачно, но като видят, че някой страда, те се радват. А другите се чудят, защо техният учител се радва. Учителят вижда, че паякът хваща една муха и казва: Блаженна е мухата, благословени са страданията, чрез тях мухата се освобождава от положението на муха. Виждам един човек, страда той – минава в някоя по-висока фаза и т.н. Светът е прогресивен, животът е прогресивен, всичко в света е прогресивно. Всичко за добро отива. И ако ние виждаме, че нещата са лоши, то това е наше лично разбиране. А животът в своята пълнота, всичко към добро отива.

И тъй ХАНИЗЕ. И тъй, каква дума бихте турили? Турете друга някоя хубава дума. Какво може да се тури? ХАН на старобългарски значи господар. Можете да турите каквато искате дума – слънцето огре. НИ, каква друга българска дума може да дадете? ХАНИЗЕ, през нея той се провре.

Сега Станке, я донеси лъжички да си вземат всички от меда.

Учителят си извади цигулката и пее ХАНИЗЕ. Тези думи са творчески, могат да произведат нещо. – СЛЪНЦЕТО Е ОГРЕ. Е, дума пак отрицателна. Учителят с цигулката, но гледа как всички си вземат от меда по една лъжичка – взимайте си по повече. ХА е нещо много приятно. А НИ е законът, как да приемеш противоречието в света. Ако ти произнесеш думата както трябва, ако има едно противоречие, то се маха. А ЗЕ е законът на производството. Ти си беден, ЗЕ-то показва начина как може да забогатееш.

ХА е закон на ума, НИ е закон на сърдцето, а ЗЕ е закон на волята. При ХА има три произношения. Ха, ХАНИ, Учителят произнася тихо думата. Това е една ватанска дума. Знаете ли, какво нещо е ватан? Оставяйте едно малко отверстие за буквата а, за всяка една мъчнотия оставяйте едно малко отверстие. Не затваряй слоговете, да има връзка между тях, всяка една мисъл да има отделение, да живее за себе си. Тогава човек не може да разбира вътрешния смисъл на живота. Когато затвориш една врата, ти я осъждаш на смърт; и затова, когато пишете буквата А, винаги я оставяйте малко отворена. Същото е и с буквата О. Казвам, при една права мисъл не затваряй буквите, слоговете, нека те преминават от едно състояние в друго и да има връзка между тях. Между всяка права мисъл да има връзка с втората, с третата буква, всяка мисъл да не живее отделно за себе си. Ако живеят отделно, тогава човек не може да разбира вътрешния смисъл на живота. Ти казваш, свърши се! Така не се говори. Свърши се тази работа за днес. Но никога работата не е досвършена. Човек израства, но той не е завършен. И даже след хиляди години, той пак няма да бъде завършен. Все ще има нещо незавършено за него. Като хора ние ще бъдем завършени, но като ангели едва ще бъдем завършени, а като малки деца. Защото когато мъдрецът е достигнал до върха на своето развитие, понеже той се проектира в един свят. Този философ като идете да гледате на тази висша мъдрост и ангелите, и боговете като дойдат при Бога, те са като малки деца, като че сега започват. Ти никога не гледай да достигнеш върха, че ти да бъдеш като едно божество. Остави едно отверстие да продължава твоя живот. Не тургай външни форми, които може да те спънат. На мен ми трябват 9 чифта биволи да разбия някои клинове от вас. Ти разправяй. Ама защо Господ създал света. Оставете тази работа. Че еди кой си философ тъй казал. Много добре е казал. Той не знаеше защо този философ дошъл до тези заключения. Даже опитността на Толстой и Шопенхауер си мязат. Ницше накрая заболял. Знаете ли защо Шопенхауер е станал песимист? Една млада мома му е турила нещо на релсите и той дерайлирал. Доколкото аз зная.

СЛЪНЦЕТО НАС ОГРЕ И СВЕТЛИНАТА ТАЙНАТА СИ В НАС ОТКРИ.

При ХАНИ, ти имаш толкова, всичко е пълно и ти си благодарен. ХАНИ е да си доволен. Затова знанието е украшение на Любовта. Като дойде Любовта, ти го обичаш, а като замине Любовта, ти виждаш едно говедо пред себе си. Сега това, което ние имаме, то не се купува, то се придобива. Всички противоположности водят към реалността.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

РЕАЛНОСТИ И СЕНКИ

(Чете се темата: „Причини за сиромашията“.)

Сиромашия и бедност са две различни неща. Да си беден, това значи да ставаш рано сутрин. Значи бедният става рано и отива на работа, или на училище. Децата са бедни, защото стават рано и отиват на училище, да придобият знания.

Сиромашът пък е натоварен с нещо. Той носи нещо на гърба си, от което не е доволен. За да отиде детето на училище, майка му го буди, облича го, дава му закуска и тогава го пуска вън. Ако не е дошло още до училищната възраст, то прекарва вкъщи, около майка си.

Думата „сиромаш“ е съставена от сричките „сир“ и „мах“ или „маг“. Значи сиромашът е голям мъдрец. Чрез сиромашията той има условия да придобие Мъдростта, но не знае как, вследствие на което е недоволен от условията на своя живот. Следователно, като не знае, че носи най-голямото богатство в себе си – условия за придобиване на Мъдростта, сиромашът пъшка под тежестта на незнайното богатство и яде сух хляб. Днес никой човек не желае да бъде сиромаш. Един ден, когато хората разберат смисъла на сиромашията, ще видят, че е голяма привилегия да бъдат сиромаси. Царството Божие е за сиромасите, т.е. за мъдреците, а не за глупавите и прости хора. Мнозина се представят за сиромаси, без да са такива. Това е голотия, немотия, а не сиромашия. – Кога е гол човек? – Когато съблече изцапаните си дрехи, да ги опере. Докато ги опере и изсуши, той е гол. Като се измие и облече с чисти дрехи, човек се освежава и подмладява. Изучавайте сиромашията, отнасяйте се към нея с внимание, за да ви разкрие тя философията, която носи в себе си. Така философията е била известна на хората, но понеже дълго време са яли и пили, те са я забравили. Днес трябва отново да я изучават.

Сега ще прочета 4-та глава от Посланието към Ефесяните. Вие сами ще си направите превод на тази глава. Като пише Посланието, Павел иска да обърне внимание на по-раншния си живот, когато е ял и пил, а за Господа не е мислил. След това трябваше да го вържат, да го заставят насила да напусне гуляите. Много от сегашните хора продължават да гуляят, не мислят да се откажат от този живот.

„Прочее, това казвам и свидетелствам в Господа, да не ходите вече, както ходят и другите езичници, в суетата на ума си.“ (– 17-ти стих.) – Това се иска не от простите хора, даже не и от вярващите, а от светиите.

Прочетената глава крие голяма философия в себе си. Тя посочва на човека правия път, показва му как да живее. Той трябва да знае, че всяка дума, всяко чувство, всяка мисъл съдържат положителни или отрицателни сили, които му въздействат. Какво действие произвежда горчивата дума, отровният хап или развалената храна върху организма, човек знае това. Дойде ли до своите мисли и чувства, забравя, че и те оказват добро или лошо влияние върху него, в зависимост от тяхното съдържание. Чувате да се говори, че трябва да бъдем мъдри. Лесно се говори, но мъчно се прилага. Мъдростта не е само понятие. Ако я разглеждате като понятие, тя не е нищо друго, освен сянка на нещо. Може ли да съществува сянка без предмет, който да хвърля тази сянка? Земята, месечината, слънцето, като тела, имат сенки. – Коя е сянката на слънцето? – Светлината, която излиза от него. Това показва, че има светли и тъмни сенки. Ще кажете, че тази идея не е за вашия ум. Ако не е за вашия ум, няма да я приемете. Но как ще се оправдаете, когато някои идеи са нагодени за вашия ум, а не ги приемате?

Съвременните християни говорят за максимите на християнството, но не ги прилагат. Те ги разбират, тълкуват ги, проповядват, а не ги изпълняват. Какво показва това? Какво е предназначението на християнството? Ще кажете, че човек трябва да вярва в Христос. Достатъчно ли е това? Вярата трябва да се обуславя от нещо. За пример, ти вярваш в богатия човек, защото има какво да вземеш от него. Ти можеш да вземеш част от богатството му. Вярваш в мъдреца, защото можеш да се поучиш от неговите опитности. Вярваш в учения, защото можеш да придобиеш нещо от неговото знание. Вярваш в светията, защото имаш нужда от неговата светост. Където влезе, светията носи светлина и здраве. Ученият развързва хората. Лесно е да вържеш човека, но мъчно е да го развържеш. Знание е нужно. Някои хора лесно се поддават на внушение. За пример, минавате край един познат и му казвате: „Защо са пожълтели очите ти? Да не си болен?“ – „Не съм болен.“ Той казва, че не е болен, но не се минават два дни и заболява. Сега трябва да изправите грешката си. Идете при същия човек и му кажете, че е по-добре, че очите му са чисти, светли. Щом чуе тия ободрителни думи, той ще стане от леглото си и след 2–3 дни ще отиде на работа. Абсолютно здрав човек е този, който не се поддава на никакво внушение.

Внушението е подобно на морските вълни. За да не претърпи катастрофа, параходът трябва да е здрав, да не допуска морските вълни да проникват в

него. Ако има малка пукнатина някъде, вълните проникват вътре и причиняват пакости. Мисълта е море, по което пътува човешкият кораб. Морето може да бъде тихо или развълнувано, но корабът трябва да бъде здрав, да познава естеството на вълните, за да стигне благополучно на определеното пристанище. Достатъчно е да минете само един път през развълнувано море или океан, за да опитате силата на вълните. Развълнуваното море или развълнуваният океан е стихия. Попаднеш ли в тази стихия, трябва да се държиш здраво за парахода. Достатъчно е само няколко часа да те полюеят вълните, за да изгубиш основа под краката си. Щом напуснеш парахода, веднага се съвземаш. Морето не се интересува от общественото положение на човека. Дали си философ, учен, музикант или министър, то не иска да знае. Щом си попаднал под ударите на вълните, ще те търкалят на общо основание. Щом утихне морето, ти мислиш, че всичко е свършено. Свършено е за няколко часа, или най-много за ден-два. Нов вятър ще духне и ще вдигне вълните на голяма височина.

Интересно е да наблюдава човек какво става с пътниците, които пътуват в развълнувано море. На пристанището ги изпращат близките им, поднасят им букети, махат им с ръце, с кърпички. Пътниците се радват, че ще пътуват. Щом се качат на парахода, вълните започват да се проявяват. Докато трае люлеенето, един след друг пътниците започват да се превиват, да пъшкат. Някои от тях се натъркалят на земята. Един яде лимон, друг пие вода – търсят начин да си помогнат. Като стъпи кракът им на суша, те се усещат обновени, освежени, доволни от живота.

Клатушкането в морето е физическо състояние, с което човек лесно се справя. Страшно е, обаче, когато човек попадне под вълните на някоя умствена и сърдечна буря. С тези бури човек мъчно се справя.

Следователно човек трябва да познава основните закони на живота, да се справя лесно с житейските бури. Кои са основните закони на живота? Ще кажете, че вярата, надеждата и любовта са основни закони. За коя вяра, надежда и любов говорите вие? Ако имате предвид обикновената вяра, при която човек всеки момент може да се разколебае, това не е истинска вяра, но сянка на вярата. Каква надежда е тази, при която човек се обезнадеждава? Това е сянка на надеждата. Каква любов е тази, която може да се превърне в безлюбие? Това е сянка на любовта. Смешно и жалко е положението на човека, когато изпадне в сенките на реалността. Ще кажете, че вярата, надеждата и любовта имат и светли сенки. Дали сенките са тъмни или светли, не е важно, все са сенки. Важно е да се домогне човек до реалността.

Всички хора, всички живи същества приемат слънчевата светлина и се

ползват от нея. Хората мислят, че разбират какво нещо е светлината. Наистина, те познават светлината на слънцето, която се трансформира при минаването си през земята. Какво нещо е светлината, която излиза направо от слънцето, те не знаят. Светлината, която достига до очите ни, е сянка на онази светлина, която излиза от слънцето, преди да дойде до нас. Захарта, разтворена във водата, се различава от твърдата, кристална захар. Разтворената захар съдържа примес от известна енергия, каквато по-рано не е съдържала. Казано е, че вярата премества планини от едно място на друго. Ако с вашата вяра не можете да премествате гори и планини, т.е. да правите чудеса, това значи, че вярата ви е разтворена във вода, не е в естественото си състояние. Вие често се оплаквате от болки в главата, в сърцето, в корема, но не можете да приложите вярата си и търсите лекари. Щом имате вяра, надежда и любов, защо не се лекувате с тях? Болестта, от която се оплаквате, показва, че сте бременни. Вие викаете лекар, да ви помогне да родите детенце, но времето за раждане още не е дошло. Лекарят идва, върти се натук, натам, но детенцето не идва. И без да родите нещо, плащате на лекаря.

Какво означава думата „раждане“? Да родиш нещо, значи да придобиеш известна опитност. Много пъти ще ражда човек, но всякога по различен начин. С други думи казано: Човек придобива много опитности, но те никога не се повтарят. Невъзможно е, човек да има една и съща опитност два пъти. Невъзможно е, от една и съща пъпка да излязат два клона. От една пъпка излиза само един клон.

Как може човек да се справи със своя ревматизъм, например? Преди да пристъпи към лекуване, той трябва да разбере от какъв произход е неговият ревматизъм: растителен, животински, човешки или дяволски. Ако ревматизмът му е от растителен произход, той трябва да го клъцне с брадва, както сече дърва; ако е от животински произход, трябва да го подмама по някакъв начин с мляко. Ревматизмът, като змията, обича мляко. Той ще се отпрати към млякото и ще освободи човека. Ако ревматизмът е от човешки произход, въпросът лесно се урежда: ще му говори, ще му внушава да го напусне, докато най-после го изпрати. Най-мъчно се лекува ревматизмът от дяволски произход. Тук нищо не помага – нито брадва, нито мляко, нито внушение.

Единствената сила, която може да изпъди дяволския ревматизъм от човека, е вярата. Тук идва на помощ вярата, за която Христос казва: „Ако имате вяра, колкото синапово зърно, и кажете на тази гора да се премести, ще се премести“. Тук, именно, се познава доколко вярата на човека е силна. Казано е в Писанието: „Ако говоря с човешки и с ангелски езици, а Любов нямам, нищо не съм“. Следователно, ако човек говори на Бога, а Любов

няма, Бог не му отговаря. – Защо? – Любовта е езикът на Бога. Значи този човек е забравил езика, който Бог някога му е предавал. За да ви разбере баща ви, ще говорите на бащиния си език. Бог може да ви разбере, ако говорите на Неговия език – езикът на Любовта. Как познавате, че Бог ви е разбрал и отговорил на молитвата ви? Ако молитвата ви е приета, под лъжичката си ще усетите малка топлина и светлина. Няма да се мине много време и вие ще получите това, за което сте се молили. Когато сте болни, радвайте се, ако сте попаднали в Божиите ръце, Той да ви лекува. И в ръцете на лекар да ви предаде, пак се намирате под прякото влияние на Бога. За да призовете Бога на помощ, трябва да приложите вярата си.

„Ако говоря с човешки и ангелски езици, а Любов нямам, ще съм мед, що звънти, и кимвал, що дрънка.“ Интересно е, че и в миналото, както и в настоящето, хората са били влюбени, влюбват се, но все пак им проповядват за Любовта. – Защо? Защото влюбването е сянка на Любовта, т.е. външна страна на Любовта. Днес си влюбен в нещо, следваш обекта на своето влюбване, а на другия ден всичко изчезва. Пишеш любовни писма, които след време отричаш. Не е лошо да пише човек любовни писма, но всичко трябва да става навреме. Каквото прави човек – мисли, чувства, скърби, радва се или обича, всичко трябва да става навреме. Всяко нещо има сила, когато е направено навреме. Като казвам, че ревматизъмът може да се лекува по четири начина – с брадва, с мляко, с внушение и с вяра, това са четири различни формули, които имат приложение в четирите свята. Бравдата, като формула, има приложение във физическия свят, млякото – в астралния, внушението – в умствения, а вярата – в причинния. Лесно може да се лекува човек, ако между мислите, чувствата и постъпките му има единство. Докато ръката е свързана с цялото тяло, по което тече чиста, артериална кръв, тя е здрава и нормално развита. Това значи, че ръката е в единство с цялото тяло. Обаче ако притиснете някъде ръката си така, че кръвта не може добре да я храни, тя постепенно отслабва. Както притиска ръката си и спира правилното кръвообръщение в организма си, така човек може да притисне някъде мисълта и чувствата си, да спре техния правилен ход.

Апостол Павел казва: „Не внасяйте никакво гнило слово в ума си“. Следователно, ако искате да бъдете здрави, освободете ума и сърцето си от непотребни мисли и чувства, които след време загиват и правят кръвта нечиста. Ако пък кръвта ви е нечиста вече, внесете Любовта в живота си. Тя е единствената сила, която чисти, оживява, развеселява и възкресява. Любовта води човека от незнанието към знайното, от хикса към десетката, т.е. към известното. Дървото е незнанието, а плодът – знайното. За да познаете дървото, трябва да опитате плода му. Знайно е онова, чрез което незнанието става разбрано. Всички незнани неща имат свои плодове.

Следователно, когато искаме да разберем незнанието, трябва да опитаме неговия плод. Искане ли да познаем реалността, трябва да опитаме нейните плодове. Ние говорим за Любовта като нещо незнано, от което произлиза нещо знаено. – Кое е знаеното, което произлиза от Любовта? – Животът. Тъй, както днес се проявява, животът е външен израз на Любовта. Всъщност какво нещо е Любовта? Казано е, че Бог е Любов. Това, което подкрепва цялото Битие, мисълта, чувствата и постъпките на всички разумни същества, наричаме Любов. Това, което свързва умовете и сърцата на всички хора и прониква в целия космос, наричаме Любов. Каква е тази връзка, не може да се каже. Чувате някой да казва, че известен човек го привлича. С какво го привлича, и той не знае. Ще каже, че има благородно сърце. Не е само това. Много хора имат благородни сърца, но всички не го привличат. При това той вижда благородното му сърце, а други не го виждат. Следователно, когато обичате някого, това показва, че сте видели незнанието в него, т.е. реалността.

Съвременните хора трябва да имат ясна представа за реалността на нещата, за да знаят как да постъпват със себе си и с ближните си. В това се заключава щастието на човека; в това се заключава и неговото здраве. Като знае как да постъпва с ближните си, ако е болен, човек лесно може да се лекува. Някои болести не са нищо друго, освен резултат на заклинания от миналото. За всяка пакост, злина или неправда, направена на някого, човек възприема неговото недоволство и заклинание, което внася дисхармония в организма му и предразположение към заболяване. Каквито пожелания отправят хората към подобните си, добри или лоши, в края на краищата са ги постигнали. Мощна сила е човешката мисъл. Тя може да се използва и като разрушителна, и като творческа сила. Като знае това, човек трябва да просвещава ума си, да облагородява сърцето си, за да не причинява пакости нито на себе си, нито на своите близки. Хората са влезли в света на противоречия, създадени от самите тях. Те не са господари на мислите, на чувствата и на постъпките си. – Кой може да бъде господар на себе си? – Сиромасът. Първата сричка „сир“ в думата „сиромас“ на английски език „сир“ – „сър“, означава господар, господин, мъдрец, т.е. човек, който е разбрал Божиите пътища. Само смиреният човек познава Божиите пътища, независимо от това, дали е богат, или сиромас. Смиреният знае кога да вдигне ръката си и кога да я свали, т.е. той знае как да постъпва. Един ден Моисей вдигна ръката си не навреме и на място и уби египтянина, заради което не влезе в Обетованата земя. – Кога може човек да влезе в Обетованата земя? – Когато стане господар на своите мисли, чувства и постъпки и когато завладее седемте си тела. В невидимия свят човек трябва да влезе със седемте си тела, а не само с едно. С едно тяло човек влиза във физическия свят, с две – в астралния, с три – в умствения, с четири – в причинния, с пет – в будическия, т.е. в Нирвана – свят на

блаженство. Седмото тяло е на Любовта. Когато се облече в тялото на Любовта, най-красивото и съвършено тяло, човек може да се яви при Бога. Дрехата на Любовта включва в себе си дрехите на Мъдростта и на Истината. Който се е облякъл с трицветната дреха на Любовта, на Мъдростта и на Истината, той е опитал топлината на Любовта, светлината на знанието и на Мъдростта, както и силата и свободата на Истината. Да облече човек дрехата на великата Любов, Мъдрост и Истина, това значи да е придобил вечния живот, т.е. животът на безсмъртието, който познавали старите алхимици.

Сега мога да ви дам няколко формули, но опасно е, не сте готови още. Вместо полза, вие ще си причините вреда. Българите вярват, че срещу Йорданов ден, в 12 часа по полунощ, небето се отваря. Каквото човек поиска от Бога в този момент, молбата му се чува. Един българин пъхнал главата си през една малка дупка на прозореца и чакал да се отвори небето, да поиска нещо. Като видял, че небето се отваря, за да не пропусне момента, вместо да иска крина, пълна със злато, той набързо извикал: „Господи, дай ми глава, голяма като крина“. Желанието му веднага се изпълнило: главата му пораснала, станала като крина, вследствие на което не могъл да я извади от малката дупка на прозореца. Трябвало да пожелае крина, пълна с жито, а той пожелал крина, пълна с злато. Но в бързината си и това не могъл да изкаже, объркал се и пожелал голяма глава. Жито и знание са нужни на човека, а не пари. Мнозина искат да бъдат големи, велики: всички да ги познават и да им се кланят, но те се объркват и вместо големи знания и богатство, те пожелават външно голяма глава. Опасно е да има човек голяма глава. Като влезе в някоя малка дупка, ще се заклеци вътре и не може да се върне назад. Като се намери в мъчнотии и затруднения, човек търси причината вън от себе си – в майка си, в баща си, в деди и прадеди. Всъщност, причината за човешките несгоди, мъчнотии и нещастия се дължи на неговата упоритост и невежество.

Желая всички да се облечете с дрехата на Любовта. Каква е тази дреха и по какъв начин да се облечете, оставям на вас, вие да я намерите и сами да се облечете. Много неща знаете, но това още не сте научили. И аз много съм ви говорил за тъмните и светли сенки на Любовта, но за самата Любов още не съм говорил. Мощна сила е Любовта, но не сте готови още за нея. Да чуете нещо за Любовта, това значи да настане за вас нова епоха на живот. Засега благодарете, че ви се говори за светлите сенки на Любовта, които внасят радост в човешката душа. Един ден, когато станете съвършени, ще се облечете с дрехата на Любовта.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
11 март 1931 г., София, Изгрев.

СПРАВЕДЛИВИ

Т. м.

Чете се темата: „Произход на богатите и на бедните“.

Представете си, че вие сте научили вече произхода на бедните и на богатите. Къде ще приложите това знание? Представете си, че знаете също произхода на доброто и на злото. Къде ще приложите това знание? Ще кажете, че знанията обогатяват човека. Вярно е това, но при известни случаи знанията причиняват радости, а при други случаи – скърби и страдания. За пример, някой беден човек си купува лотариен билет и се надява, че ще спечели най-голямата сума – 500,000 лева. Той си мечтае за щастието, което го очаква. Мисли си той: „Като спечеля, ще се простя със сиромашията веднъж завинаги. При това, ще мога да помогна на някои бедни като мене“. До деня на теглене на лотарията той е щастлив в мечтите и очакванията си, защото не знае, ще спечели, или не. Обаче денят на тегленето на лотарията пристига. Билетът му излиза празен, не печели. Той знае вече истината, но това знание го прави нещастен, руши мечтите му. Ако билетът му печелеше, той щеше да се радва. В този случай знанието му причинява радост и го прави щастлив. Как познавате кога даден човек е спечелил на лотария? Първо, духът му се повдига. Ако е бил неразположен, обезсърчен, като спечели, той става радостен, разположен и готов да сподели радостта си с всички хора. Ако е бил болен от треска, болестта веднага го напуща. Мисълта, че е спечелил 500,000 лева, произвежда в него сътресение, на което треската не издържа. Тя казва: „Голям товар ме налегна, не мога повече да издържам“. Каква промяна става с човека, ако знае произхода на доброто и на злото? Който знае произхода на доброто, става богат, защото се свързва с един добър господар. Доброто е най-добрият и справедлив господар. Обаче ако знае произхода на злото, човек става работник при един от най-лошите господари – злото. Като те срещне, злото казва: „Нали ме познаваш, ела при мен на работа“. В такъв случай по-добре е човек да не познава злото, да не знае неговия произход. Един ден, когато възмъжее, когато укрепне, човек ще научи произхода и на доброто, и на злото, но и в двата случая ще бъде радостен и щастлив.

Като ученици, вие трябва да изучавате явленията в природата и да се ползвате от знанията си. За пример, какъв е произходът на вятъра? Как се образува той? Знаете, че вятърът се образува от движението на въздуха.

Като се срещат въздушни течения, с различна температура и гъстота, те се стремят да уравновесят гъстотите си, вследствие на което почват да се движат с различна скорост. Бързото движение на въздушните пластове се казва вятър. – Какво представлява въздухът? – Въздухът е смес главно от азот и кислород. Като второстепенни примеси, във въздуха срещаме в малки количества аргон, хелий, неон, криптон, ксенон, въгледвуокис и водни пари. Както виждате, във въздуха срещаме цяло общество от същества, които се намират в известни отношения. Големи пакости вършат ветровете, но същевременно те принасят и голяма полза. Чрез тях хората се стоплят и изстудяват, защото има топли и студени въздушни течения. Вятърът носи дъжд, който полива изсъхналите растения, възраства живота. Без дъжд, т.е. без влага, няма живот. Както опреснява водите, така също вятърът опреснява и дихателната система на човека.

Защо кислородът и азотът са смесени във въздуха, а не са съединени? – Азотът е един от недейтелните елементи, вследствие на което при дадената температура не се съединява с кислорода, който, от своя страна, е крайно активен. В случая азотът е господар във въздуха – той заповядва, той регулира. Ако види, че някъде става буйно горене, той веднага заповядва да се намали огъня. Като господар на положението, той има думата навсякъде. Без него всичко в природата би се превърнало на пепел. Кислородът и азотът, като противоположни по свойства, взаимно се допълват: кислородът поддържа горенето, но сам не гори; азотът пък не гори, нито поддържа горенето. Съвременните учени се занимават с различни въпроси. Те изучават произхода на човешките мисли и чувства, разпределят ги на категории. На какво се равнява една човешка мисъл? – Каквото представляват нулите без единицата в целите числа, такова нещо са човешките мисли без ума. Единицата дава цена на нулите. Изчезне ли единицата, нулите остават пасивни, безплодни. Без единицата нулата представлява зародиш, който е в пасивно състояние – непроявен. Той чака времето, да дойде единицата пред него, за да се прояви. И мисълта без ума не може да се прояви. Тя чака времето на своето проявяване. – Кога ще дойде това време? – Когато умът застане пред нея като проводник. Щом има проводник, мисълта се проявява. Няма ли проводник, тя чака времето, условията за проявяването си.

И тъй, като ученици, вие трябва да знаете условията, при които можете да действате. Не мислете, че сте фактори и можете да правите, каквото искате. Считате ли, че сте фактор, който има право да мисли, чувства и действа по свое желание, вие ще опитате резултата на вашата крива мисъл. За пример, ако сте слуга някъде и си позволите да нагрубите господаря си, скоро ще се намерите вън от неговия дом; ако сте студент и си позволите да спорите с професора си по въпроси, които не познавате, да го наричате

глупец, ще се намерите във от университета; ако сте лекар и безразборно давате лекарства, ще платите скъпо за вашето лекомислие. Изобщо, когато се проявява свободно, без да мисли, човек вижда, че не е фактор в живота. Други фактори има над него, разумни и справедливи, на които той трябва да се подчинява. Има случаи, когато човек е фактор, но има случаи, когато той трябва да бъде послушен като дете. Не е ли послушен, той се натъква на лошите условия в живота.

Днес повечето хора се оплакват от условията на живота, но малцина си задават въпроса, кое е съществено за тях при дадените условия. Някои ще кажат, че съществено е за хората да имат любов, да бъдат умни и добри. И това е необходимо за човека, но в даден момент кое е съществено за него? Представете си, че срещате човек бос, окъсан, без хляб в торбата си, без наука и го запитвате от какво има нужда в дадения момент. Макар че той е бос, окъсан, неучен, но веднага ще ви отговори, че се нуждае от хляб. Значи този човек, който е лишен от много неща, намира за най-важно и съществено хляба. Щом има хляб, който поддържа живота му, той може всичко да постигне. Както гладният се нуждае от хляб, така сегашните хора се нуждаят от справедливост. Човек трябва да бъде справедлив! Щом се натъкне на известно страдание или на някаква мъчнотия, той не трябва да търси вината в Провидението, в окръжаващите или в условията, но трябва да се вгледа в себе си, да признае, че вината за всички неуспехи се крие в самия него. Това изисква законът на справедливостта. Несправедливият човек прилича на някой беден, но озлобен човек. Каквото и да му дадат, той го хвърля настрана; мисли, че хората са виновни за положението му. Обаче като погладува няколко дни, гладът го възпитава и той приема с благодарност всичко, каквото му дават. Той благодари и за сухия хляб; взима парчето хляб, накисва го във вода и казва: „Добре, че се намери и това парче хляб. Без него бях осъден на големи страдания“.

Като ученици, вие трябва да дадете възможност на справедливостта да се прояви във вас. За да бъдете справедливи, спазвайте следните правила: Никога не обвинявайте хората за това, което вие сами сте си причинили. Никога не изисквайте от хората това, което сами не можете да направите. – „Защо не ме уважават хората?“ – Защото и ти не ги уважавааш. – „Защо не ме обичат?“ – Защото и ти не ги обичаш. – „Защо не мислят добре за мене и не ми помагат?“ – Защото и ти не мислиш добре за тях и не им помагаш. – „Защо хората не ме оставят спокоен, а се занимават с мене?“ – Защото и ти постъпваш така с тях. Преди всичко, човек е несправедлив към себе си, към своите удове. Цял ден той ходи без работа из града, умори се и като се върне у дома си, оплаква се, че краката го болят. На другия ден пък отива на нивата, с часове вдига и слага мотиката, докато ръцете му се покрият с пришки.

Бъдете справедливи към ръцете и краката си, не ги уморявайте. Ще кажете, че сте заставени да работите много, поради тежките условия на живота. Никой не ви е заставил, освен вие самите. Като отидеш при някой господар, ще му кажеш, че ще работиш 4 часа физически труд, след което ще се заемеш с духовна работа. Не пресилвайте удове си. 4 часа съзнателна работа е достатъчно. Вие се пресилвате, нарушавате чистотата на своите очи и уши, като ги заставяте да гледат и да чуват непотребни неща, а след това се чудите какво е станало, че сте се уморили, че зрението и слухът ви отслабнали. Бъдете справедливи към себе си, към своите удове, за да бъдете справедливи и към окръжаващите. – „Ама не мога да обичам всички хора.“ – Това е друг въпрос. Любовта изисква свършени хора. Важно е, че човек може да бъде справедлив. Дали някой човек е добър или лош, това е негова работа. Обаче ти трябва да бъдеш справедлив към него.

Следователно, който иска да приложи Любовта, трябва да бъде справедлив. Любовта не търпи несправедливи работи. Не можеш да обичаш, преди да си бил справедлив. Не казвай, че за нищо не те бива, че от тебе нищо не може да излезе, че не си умен. Казваш ли така за себе си, ти си несправедлив. Природата е вложила в тебе дарби и способности, да се развиваш, човек да станеш, а ти не работиш, мързелив си. Щом не работиш, не можеш да постигнеш желанията си, но ще знаеш, че причината е в тебе. Ще кажеш, че си сиромаш, или болен човек. – Ти не говориш истината, не си справедлив. Как може човек да бъде беден, когато разполага с едно тяло, което струва милиарди? Как може да бъде болен, когато изяжда на ден по един килограм хляб? Той се простудил малко и мисли, че е болен. – „Ама не съм даровит.“ – Това не е истина. Ти имаш дарби, но не си работил за развиването им. Като ги развиеш, ще видиш, че си даровит. Най-после, казваш, че нямаш време за работа. И това не е вярно. Имаш време, но го разпиляваш. Стегни се, започни сериозно да работиш и ще видиш, че имаш време не само за себе си, но и за другите. Като работи съзнателно, човек може даже да продава част от своето време. – „Може ли времето да се продава?“ – Може, разбира се. Когато художникът нарисова една хубава картина, за която е употребил известно време, един ден той ще я продаде. При това, цената на картината се определя в зависимост и от времето, което той е употребил, за да я нарисова.

И тъй, за да имате успех в живота си, трябва да работите със закона на справедливостта. Намериш ли се пред някаква мъчнотия, бъди справедлив, не казвай, че животът ти е дотегнал, че си сиромаш, че си неспособен и т.н. Ако човекът се оплаква от сиромашия и глад, какво трябва да правят дървеницата и паякът, които по няколко дни и седмици

гладуват? Човек не знае още какво нещо е гладът. Като гладува 2–3 дни, той надава вик за помощ, мисли, че ще умре. Той трябва да бъде справедлив, да не мисли само за себе си и да изхожда само от своето положение, но да се вглежда в положението на ония, които стоят под него.

Мнозина се запитват какво е отношението на справедливостта към техния живот. Справедливостта подобрява живота на човека. Тя усилява дарбите и способностите му. Справедливият има вътрешен мир и спокойствие. При това положение, именно, той може да работи съзнателно върху себе си и да има успех. Някой се оплаква, че паметта му започнала да отслабва. Ако иска да усили паметта си, нека приложи справедливостта в отношенията си към всички същества, от най-малките до най-големите.

Справедливостта има отношение към всички светове – видими и невидими. Тя има отношение и към вечността.

Видим и невидим свят, вечност, това са понятия, които стават толкова по-разбрани, колкото повече съзнанието се пробужда. За човек с пробудено съзнание и видимият, и невидимият свят са на едно и също място. Той живее едновременно и в двата свята. Вечността е величина, която има отношение към времето. В математиката, под понятието „време“ разбираме интервал между две събития. Съществува ли времето извън съзнанието? – Не съществува. Ето защо, когато говорим за интервал между събитията, ние имаме предвид интервал и между тоновете. Между два тона съществува по-голям или по-малък интервал. Обаче всички понятия, с които човек си служи, съществуват в неговото съзнание, но не и в природата. За пример, той казва, че една постъпка е справедлива, а друга – несправедлива. Това е човешка преценка. В природата не се говори за справедливост и несправедливост. Проявите на природата са, сами по себе си, справедливи и разумни. Следователно, от нейно гледище, мисълта, чувствата и постъпките на човека трябва да бъдат прави. Щом са прави, те непременно ще бъдат и справедливи. Ще кажете, че можете да мислите, както искате. Не, право ще мислите. Не мислите ли право, ще опитате закона на справедливостта върху гърба си.

Мислете върху закона на справедливостта и го прилагайте. Срещнете ли беден човек, не го пренебрегвайте. Знайте, че бедният и богатият човек взаимно се допълват. Бедният е обширно, необработено поле, което очаква капитала на богатия. Когато богатият донесе своите машини, рала, както и житото си, бедният ще ги приложи на полето си и в скоро време необработеното поле ще се превърне в богата и плодородна нива, от която и двамата ще се ползват. Когато съчетава нещата, човек вижда непрекъснатата връзка, която съществува между тях. При това разбиране

той не може да не бъде справедлив. Който не разбира тия неща, той се опитва да критикува и Бога, и природата. Вместо да критикува, човек трябва да се учи от всичко, което става около него. Критикът е човек, който се вглежда в живота и в отношенията на хората, а затваря очите си за своя живот и отношения. Поради тази причина, именно, той изпада в небрежност към себе си. Обаче ще дойде ден, когато природата ще го хване под ръка и ще го разведе между хората, да им покаже и неговите слабости. Преживее ли веднъж тази опитност, той ще вземе урок от нея и ще се изправи. Само по този начин той ще разбере какво значи да критикуваш природата. Човек трябва да бъде справедлив в своите мисли и чувства. По този начин той ще регулира и желанията си. Като говорите за справедливост и несправедливост, вие трябва да разбирате дълбоката причина на нещата. За пример, някой студент се явява на изпит и получава тройка по предмета, по който държи изпит. Понеже очаква по-голяма бележка, той казва, че професорът е несправедлив и възстава против него. Защо, преди да се произнесе за професора си, студентът не потърси причината в себе си? Ако се прецени справедливо, той ще види, че професорът е прав. От друга страна, той ще види, че и природата е справедлива. Ако беше отворила сърцето на професора, да сложи по-висока бележка на студента, последният щеше да се отпусне и да не работи. Като знае характера на хората, природата избира специфични методи за възпитанието на всеки човек. Тройката е подбуждаваща сила, която заставя човека да работи. Числото 3 е закон на волята, която уравновесява силите на ума и на сърцето. За да не се смущава, студентът трябва да събере бележката, която професорът му писал, както и тази, която той очаквал, и да ги раздели на две. Професорът му писал тройка, той очаквал петица. Значи, $3+5=8$; $8:2=4$. Студентът ще си пише четворка, и с това въпросът ще се разреши. Когато има спор, нещата трябва да се съберат и разделят поравно. Щом приложите тези действия, спорът изчезва.

Каква поука можете да извадите от примера за професора и студента? Когато има две противоположни мисли в себе си, човек е едновременно и професор, и студент. За да разреши спора между противоположните мисли в себе си, той трябва да събере положителния и отрицателния резултат и да ги раздели на 2. Щом извърши тези процеси, той се намира вече пред истината, която ще го освободи от мъчнотията. Следователно, щом се намерите в противоречие, приложете горния закон. За пример, срещате един беден човек и нещо ви нашепва да му дадете 20 лева. Обаче вие намирате, че 20 лева са много, искате да му дадете 5 лева. Приложете закона. Съберете $20+5=25$. Полученото разделете на две. Значи, $25:2=12.5$. Дайте на бедния човек 12.5 лева, за да бъдете и двамата доволни. Това правило наричаме „златната среда“. Когато и двете противоречиви мисли

отстъпят по нещо от себе си, въпросът се разрешава лесно. Защо студентът не отиде при професора си, да се разговори с него? Ако студентът е прав, професорът ще съзнае грешката си и ще я изправи. Ще кажете, че човек не трябва да се унижава. В разумните и справедливи отношения няма унижение. Унижава ли се човек, когато отива на фурната да купи хляб, но фурнаджията го връща назад, като му казва, че хлябът се е свършил. За да купиш хляб, ще отидеш и втори, и трети път. Докато намериш хляб, ти ще обиколиш няколко фурни. Нуждата от хляб е силна, и човек трябва да задоволи желанието си да яде. Ето защо, когато във вас говори някое силно и разумно желание, не го спирайте. Дайте му възможност да се прояви. Резултатите от реализирането на добрите желания са всякога добри, но за това се изисква спазване на времето и прилагане на добре изработен план.

Упражнение: Приложете закона на справедливостта за 10 дни, като се наблюдавате колко пъти сте го приложили и колко пъти не сте могли да го приложите. Когато се наблюдава, човек вижда доколко е справедлив. Направете упражнението съзнателно, не само по отношение на постъпките си, но и по отношение на своите мисли и чувства. Колкото по-искрен е човек към себе си, толкова по-добре ще направи упражнението. Справедливостта изисква еднакво отношение и към хората, и към животните. В това се заключава благородството на човека. Един колар кара въглища, но пътят е малко стръмен, а конят – слаб, не може да поеме височината. Трима ученика от последния клас на гимназията настигат колата и като виждат напразните усилия на коня, веднага му се притичват на помощ: оставят книгите си на колата и дават гърба си, да бутат отзад. Конят направи още едно усилие и поема нагоре. Доволни, че са могли да помогнат на коня, учениците продължават пътя си весели и засмени. Това значи благородна и справедлива постъпка.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
13 март 1931 г., София, Изгрев.

1931_03_13 Справедливи! Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

СПРАВЕДЛИВИ!

Х година

27 школна лекция на 1 мл.ок.клас

13 март 1931 г. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

Отче наш.

Четоха се темите „Произходът на богатите и бедните“.

Сега ако знаем произхода на бедните и богатите, какво ни ползува?

Допуснете даже, че ние знаем произхода на злото и доброто, какво ще ни ползува? Знанието в известен случай нас ще ни радва, но в известен случай ни донася скръб, нали? Вие сте беден, разиграва се лотария, имате един номер, дайте ми един номер сега. (315). Хубаво, 315, седите вие и си градите, какъв шанс има този номер да спечели. Колко да турим най-голямата сума печалба? 500 хиляди лева, ти седиш и си уверен, че твоят номер 315 като теглиш, ще спечелиш. Сега върху тази мисъл ще работиш в ума, че като теглиш, ще спечелиш. Възможно е, числото 315 и 500 хиляди лева печалба, прилича си, като че има някое отношение; и ти си тъй уверен, че като теглиш лотарията, ще спечелиш и всичките работи ще се уредят. Ти казваш: Като изтегля тази лотария и сиромашията ще се оттегли; но тегли се лотарията и празен е билетът ти. Тогава това знание, което имаш, веднага ти причинява скръб. Допуснете обратното става. Дойдат и ти кажат: Билетът ти печели 500 хиляди лева! Това знание ти причинява радост. По какво ще познаете, всеки един от вас, който печели? Той, ако има треска, треската ще изчезне. Ти като му кажеш, че печели 500 хиляди, в него сътресението ще бъде толкова силно, та веднага треската и всичко това отива. Защото, като я натовариш с 500 хиляди, тя се отказва да носи и ти ще бъдеш здрав. На второ място, ако косата му е била разчорлена, той ще бъде хубаво вчесан, връзката му добре сложена и той ще бъде с подигната глава. Най-първо той гледа надолу, а сега е малко разположен тъй, един весел поглед има. Казва: Ти знаеш ли какво се случи с мене? 500 хиляди лева! На номер 315! И той като те погледне ти да знаеш! В този случай знанието всякога ще има връзка с нас.

Същият закон, искаш да знаеш произхода на злото и доброто. Какво ще те ползува. Кога ще те ползува? Ако знаеш произхода на доброто, то ще ти бъде едно богатство. Което знаеш, то е едно богатство. Ако знаеш

произхода на злото, ти ще бъдеш един работник. Защото злото само по себе си е един лош господар; а ако знаеш доброто, това е един добър господар. Това, което ние знаем, то има отношение. Или искаш да знаеш произхода на ветровете. Най-първо, какво нещо е вятърът само по себе си? (Движение). На какво? (На въздуха). Но колко елемента има във въздуха? (Кислород, азот, въглероден двуокис, водород, водни пари). Цяло общество е това! А казват, вятър. Не, тези хора са се устроили тук, те работят. Той кислородът е учен човек, работи. После азотът, въглеродният двуокис. (Водородът се намира в най-горните слоеве). Сега защо се движи въздухът? Въздухът се движи по няколко съображения. Някъде хората изстинали и въздухът трябва да мине там, да ги постопли. Нали той улеснява горението? Нали хората запалват своите огнища, духат там и дървата се запалват. Въздухът като иде там, идва на помощ, той улеснява горението. Та вятърът като духа, помага. После има много растения ожаднели, вятърът донася влага, праща дъжда и услужва на растенията. После много хора са изгубили пряснотата си, задушават се. Вятърът пак духа, той като духа, те усещат едно опресняване на дихателната система. Сега другият въпрос, защо именно частите на въздуха са в това свободно състояние? Тук пак има известно отношение. Защо са свободни? (Защото азотът и други подобни на него са много недейтелни. – Няма условия във въздуха да се съединят). В дадения случай азотът минава за господар, той е регулатор. Той заповядва на кислорода и на всички, защото той е регулатор. Ако има повече огън, той казва, чакай, толкова не трябва. Той навсякъде се меси. Турга равновесие, господар е той. Така го считат окултистите.

Сега допуснете, че вие говорите за човешките мисли. На какво се равняват човешките мисли вънка от човешкия ум? 1,000,000,000. Н-й, ако имаш толкова английски лири, какъв ще бъдеш? (Най-големият човек на света!) Хубаво, но от какво зависи всичкото това богатство? От единицата. Ако аз затрия тази единица, какво богатство ще имаш тогава? Нищо, нали. (Да). Следователно, човешките мисли, мязат на такива нули, които имат мощна сила, но когато умът седи пред тях. Единицата е, която кандидатира всичките тези нули. Ако тя не взема участие, всичките тези нули ще останат пасивни, безплодни са те. Сега този закон можем да го обясним, всяка една нула, това е един зародиш, но без единицата, тя не може да се прояви. И всяка една мисъл е една потенциална енергия, но умът е, който дава сила и условия на тази мисъл да се прояви. Именно в древността, в окултната наука се развивал онзи закон, чрез който човек може да измени известни неблагоприятни условия, които съществуват. Всеки един човек може да създаде неблагоприятни условия за себе си. Допуснете, че вие седите при един богат господар, но един ден му кажете някоя горчива, лоша дума; вечерта той ви уволни. Допуснете, че сте студент в

университета и ректорът или председателят в университета, вие си позволите повече, отколкото имате право и какво ще стане с вас? – Ще ви изключат от университета. Или лекар сте, употребите някои лекарства, които не са позволени, веднага вие сам може да си отбележите това. Та най-първо, трябва да схванете всички ония условия, на които вие сте фактори. Има някои условия, които са независими от вас, вие не сте господар. Но много добри и лоши условия ние ги създаваме.

Та при сегашните условия, кое е най-потребното за човека? Най-същественото кое е? Не за вас младите, за всеки един човек, при сегашните условия на това развитие, кое е най-потребното. Някои от вас ще кажат, да имаме любов, някои ще кажат да бъдем умни. Всички тези неща са потребни, но в даден случай, кое е най-същественото? Сега да ви обясня, аз обичам да обяснявам конкретно нещата. Представете си един човек е гологлав, после не е вчесан, връзка няма, гладен е, няма пръстен на пръста си, торба няма, в която да носи хляба си, тояга няма да се брани от кучетата, диплома няма, не е назначен на служба, не е свършил училището; сега в дадения случай, кое е най-същественото? (Хлябът). Хлябът! Ако този човек може да се нахрани, всичките други неща са постижими, хлябът е същественото! Та сега в сегашния ви живот, кое е най-потребното за вас? Аз ще ви кажа: Едно ви трябва, **ВСИЧКИ ТРЯБВА ДА БЪДЕТЕ СПРАВЕДЛИВИ!** И няма нещо по-належащо от това да бъдете справедливи! Всички хора с години страдат от несправедливост! **СПРАВЕДЛИВОСТТА Е ЕДНА НЕОБХОДИМОСТ ЗА ЖИВОТА!** Ти седиш, несправедлив си. Най-първо обвиняваш Провидението, обвиняваш хората, условията. Несправедлив си! Несправедливият човек мяза на един гладен човек, на когото са донесли малко хляб. Казва, аз не съм куче я. Пак седи три дена, донесат му пак едно парче хляб, той пак го остави, но след като гладува 10 дена, той го вземе, попипа го, поближе малко, а като гладува 12 дена, той вземе хляба, вече хлябът му е мил, вземе го, иде на извора, намокри го и тъй като го хапне, каже, слава Богу, много хубаво нещо е това! Ти веднъж ще отхвърлиш хляба, два пъти ще го отхвърлиш, но най-после ще ти дойде на ум да го накиснеш във вода и тогава ще бъдеш благодарен.

Та казвам, в даден случай всички трябва да бъдете справедливи. Това вардете. Голям недъг имате. Справедливият човек се отличава с едно от най-хубавите качества. – Никога не обвинявай хората за това, което ти сам не си в състояние да го направиш! Справедлив бъди! Ама не ме уважават хората. И ти не ги уважаваеш. – Ама не ме обичат. И ти не ги обичаш! Ама добре не мислят. – И ти не мислиш добре. Не ми помагат. И ти не помагаш! Почивка не ми дават. И ти не даваш почивка. После, че вие справедливи ли сте? Целият ден ходите да миткате и като се върнете

вечерта, краката ви болят. Краката ви се оплакват, това е един протест. Целият ден ти си работил, пришки имаш на ръцете си и те протестират; че това е лакомия. Ще кажеш, ама заставят ме. Не, никой не те заставя, ти сам се заставяш! Ти като идеш при един господар, ще кажеш, слушай, 4 часа имам в предвид да работя. Можеш ли да ми дадеш работа? Ти казваш, ама искам да спечеля, ще работя! Или ще ходиш целия ден 100 км, че ти си несправедлив спрямо своите крака. Казваш, чакай да видя слънцето като грее. И дълго време го гледаш. Ти си несправедлив спрямо очите си! Често ти си несправедлив спрямо твоите очи и към ушите си, ти не ги тургай да слушат всички неща, които са неприятни за тях. Ти тургаш ухото си там и не мислиш, че ще пострада ухото ти. Тогава, ако човек е справедлив спрямо себе си, той трябва да бъде и справедлив, и към окръжаващите. Ти имаш един свой приятел или някой познат, или непознат, ама обичаш го, или не го обичаш, то е друг въпрос. Защото законът на Любовта е закон на съвършенство. А справедливостта е, която ти можеш да прилагаш. Дали човек е добър или лош ти трябва да бъдеш справедлив! Да се отнесеш към него тъй както трябва! Може този човек да е лош, плати му, той ти е работил, направил ти е една малка услуга. Справедлив бъди! Пък сегашните хора са несправедливи.

Та именно, ако вие приложите закона на справедливостта, тогава ще дойдете да разберете и приложите закона на Любовта. Пък сега сте тръгнали, все за Любов говорите. Ако вие не приложите справедливостта, за Любов не може да се говори. Че Любовта е един абсолютен закон, тя не обича несправедливи работи. Ти като влезнеш в закона на Любовта, ти трябва да бъдеш без дефект! Онзи, който иска да бъде справедлив, трябва да бъде без дефект. Вие сега ще ме разберете криво. Щом мислиш зле и за тебе си казваш тъй: От мен нищо няма да излезе. Или мене пипката не ми стига. Не си справедлив. Остави пипката сега. Стига ти пипката, но си мързелив. Ама сиромаш съм. Несправедлив си. Ни най-малко не си сиромаш. Ама заболял съм. Ти си се простудил, не си бил внимателен. Казваш, много беден човек съм аз. Несправедлив си, не говориш истината! Говориш една квадратна лъжа. Ама еди-кой си е по-даровит, по-способен. Лъжеш. Този даровитият човек е развил дарбата, която е имал в себе си, а ти не си развил дарбата си, затова не си даровит. Нищо повече! А не че не си способен. Ама време нямам. Аз да ви дам време. Да ви дам 24 часа, един ден, два дена, десет дена, една година, две, няколко милиона години. За време аз много съм щедър. Казвам, да ви дам един милион години на разположение, може. Е, защо не сте доволен от това богатство. А че аз мога да продам своето време. Ако съм на ваше място, мен да ми подарят сто години, ще ги продам и богат ще стана. Ще ида при един богат човек, милионер, но той време няма, той умира. Нему му трябва време. Питам го, колко да ти дам? Един ден, 4, 5, един месец, една година. Казвам, колко

ще ми дадеш, един милион долари даваш ли? Продавам му една година. Отида, намеря друг богат, казвам, от какво се нуждаеш? И той иска време. Казвам, два милиона долари ще дадеш. И тогава като оставя за себе си 10 на разположение, а 90-те продам по един милион, значи, 90 милиона долари. Колко правят? Я, Н-й сметни тази работа. Ние можем да използваме времето. Ще кажете, времето продава ли се? Аз ви говоря на един фигуративен език; ако ти употребяваш времето в някое изобретение или в някоя работа, тази придобивка все ще ти допринесе нещо. Ако си някой знаменит художник, ще рисуващ, някои картини могат да се продадат за пет-шестстотин хиляди лева.

Сега въпросът ми беше за закона на СПРАВЕДЛИВОСТТА. Най-първо спрете се, ти си недоволен, казваш, дотегна ми да живея. Несправедлив си, нищо повече! – Не мога да търпя тази гладория. Несправедлив си. Ти не се гладувал толкова, колкото дървеницата е гладувала, ти не си гладувал и толкова, колкото паякът. Със седмици той, горкият, седи и с какво търпение; като го видя някой път, той седи с философско търпение, тъй 3, 4 седмици не е ял. Погледне и каже: Божия работа! Ако дойде. Направи една мрежа, втора мрежа и пак търпи, казва: Божия работа! Пък човекът го видиш, един ден седи и каже: Как да не се хване нещо в мрежата ми; и той ако един ден не яде, ще окряка орталъка. Сега умният човек, онази истинската философия коя е? Ти не успяваш, учиш, да кажем ученик си, учиш, не можеш да възприемаш. Кой са причините, че не можеш да запомняваш? Н-й, ти си авторитет сега пред твоите колеги. (Ако чувствата се засият, човек няма памет). Аз имам предвид ти като даваше изпит по немски. Или справедливо – твоите колеги още нямат твоята опитност, защото там работата висеше на един конец, ако не беше писал последното съчинение, доктората си; а що е докторат? Да те признаят, че си учен човек. Един студент като издържи изпита си, той пише докторат. Доктор, значи учен човек. Признават те за предмет, който имаш. Сега този въпрос зависи от сродството. Ако предметът, който изучаващ, има по-голямо сродство към тебе, паметта ти е по-силна. Ако сродството е по-малко и паметта е по-малка. Значи между сродството на предмета и твоята памет има едно съотношение. Да, някои хора имат това вродено у тях, те имат по-голямо сродство, затова и паметта им е по-голяма. А това сродство зависи, ако човек е справедлив, той ще развие своите дарби и способности. Ако вие приложите справедливостта в света, вие ще усилите способността и деятелността на вашата мисъл във всяко едно отношение. И ако хората бяха справедливи, животът скоро би се подобрил. Защото тогава мисълта става трезва. И тогава ти можеш да използваш условията. Например минаваш някъде, виждаш едно дете се пънка, ти му услужваш; но в дадения случай ти услужваш и на себе си. С една малка услуга някъде ти услужваш на целия си живот. А с една малка не услуга, ти можеш да

изгубиш от хубавите си условия в живота. А човек има отношение не само към видимия свят, но има отношение и към невидимия свят. Аз наричам невидим, как бихте определили вие невидимото? Това, което не се вижда, което не се знае. Но невидимото за едного е видимо за другото. Тъй една мравка има много работи, които не вижда, а по-висшите същества ги виждат. Невидимите работи за нас, за други са видими. Това е нещо относително. Зависи от степента на съзнанието каква е. Колкото съзнанието е по-будно, толкова невидимите неща стават по-видими. Или вие имате идеята, казвате ВЕЧНОСТТА. Какво подразбирате под думата вечност? (Вечността има отношение към времето, значи безкрайно голямо време; а безкрайността има отношение към пространството). Тогава да определим какво нещо е времето. (В математиката времето е: интервал между две събития се нарича време). Тогава този интервал съществува ли вънка от живота на хората, вънка от ума им и от съзнанието им? Времето извън съзнанието не съществува! И право е това – интервал. Например между два тона има известен интервал, вземете ДО и РЕ. Но този интервал сам по себе си не съществува. Аз вземам ДО, ти вземаш РЕ. Но между тебе и мене има интервал. Ако единият престане да пее, де е интервалът? И в съвременната философия има една голяма несправедливост. Аз наричам всички невероятни работи са несправедливи работи. Никой няма право да проектира една мисъл, която не е права! Всяка мисъл трябва да бъде справедлива! Това, което мислиш, трябва да е справедливо! Казваш, аз мога да си мисля каквото и да е, каквото си искам. Не, това не е справедливо! Ще мислиш това, което е право, което е справедливо! Ще чувствуваш и ще постъпваш тъй, както е справедливо. Ако това не спазваш, ще дойдат най-големите нещастия в живота ти. Това е право, това е закон! Справедлив трябва да бъде човек! А не да мислиш каквото искаш. А сега аз пожелаая някому например или ти пожелаеш някому да стане доктор. Справедливо ли е или е несправедливо? Ако пожелаеш на способния да стане доктор, (справедливо е). Ако пожелаеш на способния да стане богат? (справедливо е). Ако пожелаеш на добрия човек? (справедливо е). Но ако пожелаеш на лошия човек да стане доктор, тогава е несправедливо.

Та в съзнанието ви трябва да залегне, аз ви давам върху СПРАВЕДЛИВОСТТА – спрете се: аз като мисля, справедлив ли съм? И ако вие можете да приложите закона на справедливостта, някои работи ще ви се изяснят. От несправедливостта, която има у нас, се раждат хиляди неспокойства и недоволства. Ти постоянно се безпокоиш за хиляди неща, които не можеш да ги изправиш. Недоволен си. Например, че си нисък, по-нисък от друг. Като се изправиш, кажеш, неговите мускули са по-силни, или знание има повече, а ти знаеш по-малко. Ако някой има повече знания от мен, какво от това? Какво ме ощетява той? Като ме срещне

някой човек, който има повече познания, той усилива у мене моята дейтелност. Да кажем ти си мързелив, седиш при собата, тя е запалена. Ти казваш, не трябваше толкова да се тури в собата, защото ти трябва да се оттеглиш малко, а не искаш да се движиш, а не че собата не трябва да гори. Казваш, малко икономия! Ако се срещнеш с един беден човек, какво ти пречатства той? (Ако съм богат човек, пречатства ми това, че трябва да споделя с него голямото имане). Че де е лошото? Представете си, че този бедният човек представлява една нива, ако ти няма къде да посееш своето семе, тогава ти трябва да сееш там, че отпосле ще жънеш. Къде е лошото? Ние не разбираме. Какво лошо има в това? Ако ние разбираме онзи великият закон, който регулира всичко в света. Ти ако съпоставиш нещата, ще видиш, че в живота вътре всичко има едно съотношение. Докато не спазваме съотношенията, ние сме несправедливи. Казваме, това не трябва, онова не трябва. Ние нямаме право да се месим там, дето не трябва. Природата си има начини за даване в света на хората. Ние ставаме критици на природата. Тя е много особена. Има един руски анекдот. Един руски полковник, във времето на Кутузов, обичал да си седи в палатката по бели гащи, така ще си пие чая, той няма да седи по военому, а ще седи по бели гащи, разполага се. Обаче една сутрин както си седял, че генерал Кутузов си правил проверката, той вижда полковникът козирува по бели гащи; тогава той го хваща под ръка и го разхожда много хубаво. Изважда го много учтиво пред всичките войници и после пак го връща при палатката му, ръкува се и го оставя. Оттам насетне този полковник все си е облечен. Та и природата, като обичате много да критикувате, тя ви взема под ръка и като направи тъй една разходка с вас, върне ви при палатката и от там насетне ставате разположен. Справедлив трябва да бъде човек в своите мисли и желания. Защото щом човек е справедлив в своите мисли и желанията, сами по себе си се регулират. Сега под думата справедливост какво трябва да разбирате? Да допуснем, че вие сте студент в университета и искате да вземете една висока бележка, 5 или 6, а професорът ви турил 3. Вие кажете, той е несправедлив! Де седи несправедливостта? (Не е можал да оцени справедливо добре моите знания). Виж, да ви кажа, този професор разложил шесторката. Той се занимава с аналитическа геометрия. Разложил шесторката и ви турил 3. Тези професори във висшите светове казват, турете му 3, за да знае да анализира всичките неща, да може да ги носи в живота си. В света няма по-висока бележка от числото 3. Е, какво ще кажеш на това отгоре? С 6-те ще те бият, тояга е 6-те. Българският боздуган. Но да оставим тази външна страна, вие казвате, каква е разликата между 3 и 6? 6-те е два пъти по-голяма от 3, нали така? Е, добре. Представете си, че този професор знае вашата натура, ако ви тури 6 до края на срока вие ще се облените, няма да учите, ще седите и ще се протривате. Но той ви тури 3 и вие ще учите през цялото време. Значи той иска да събуди у вас енергия, да учите през всичкото време. Вие мислите,

че вашето знание струва 6, а професорът мисли, че струва 3. Кой е на правата страна? Какво трябва да направим сега? Щом има спор между професора и студента, за да бъдат и двамата справедливи, какво трябва да правим, за да бъдем справедливи? Защото има едно мнение, да турим – минус, а другият има друго мнение – плюс. Студентът казва, 6 заслужавам, толкова време уча, а професорът е турил 3. Какво трябва да направим? Да ги съберем. 3 и 6 равно на 9, делено на 2 дава 4 и половина. Това е справедливото! Нищо повече! Да допуснем тогава другия закон, турил ти той 2, ти казваш 6 заслужавам, той е несправедлив, иска да ме съсипе. Тогава 6 и 2 прави 8 делено на 2 равно на 4. Значи въпросът се уравнява. Щом има спор, нещата трябва да се съберат. Та казвам, сега можете да приложите закона. Ще кажете, какво приложение има? Ами че вие едновременно имате две противоположни мисли в себе си. Вие сте и студент, и професор. Имате два резултата, ще ги съберете; ще събереш положително и отрицателно и това, което получите, ще се раздели на две. И няма да бъдете далеч от истината. Един закон е това, един вътрешен закон. Да допуснем, че ти срещнеш един беден човек и нещо ти каже, дай на този беден човек 20 лева, ти кажеш, много е, няма да му дам 20 лева, а ще му дам 5 лева. Тогава пресметни си 20 и 5 дава 25 делено на 2 дава 12 и половина. Дай му толкова! Това е право! Срещнеш едно дете и нещо ти каже: Дай му 10 стотинки! А ти кажеш 5 стотинки. Тогава пак ще събереш 10 и 5 – 15, делено на 2 – 7 стотинки и половина. Щом имаш една положителна мисъл и една отрицателна, веднага събери ги. За да излезнеш, тогава се уравнява; защото другояче ще се мъчиш. Тогава законът е верен. Ако да кажем на един човек счупите една чаша, законът е там, дай му два пъти повече, отколкото струва предметът. Счупил си някоя чаша в някой хотел, в дадения случай какво трябва да правиш? Най-първо има спор между вас, той казва моята чаша струва 5 лева, ти кажеш 2 лева, тя е една проста чаша. Тогава 5 и 2 – 7, делено на 2 – 3 и половина. Да кажем, той е несъгласен, ще идеш на пазара и там ще купиш една чаша за 3 лева и половина.

Та казвам сега, психически вие търсите известни резултати, цели резултати в света. Но живота се намира в едно прогресивно състояние. Има известни правила и закони, които трябва да се спазват навсякъде. Неуспехът много пъти зависи от онова неправилно положение, което ние съдържаме. Да кажем, тебе неуспехът ти седи в това, може би някой професор те е скъсал, но седи той, дошъл той до разположение и съзнание, казва, спрямо този студент не постъпих справедливо. Самият професор казва, не постъпих справедливо, има у него едно желание да изправи погрешката си; но и у тебе трябва да се яви това съзнание. Ти трябва да отидеш при него! Ти тръгнеш донякъде и се отказваш! Казваш, кой ще иде? Иди, нищо повече! Ти като идеш, той ще отстъпи. Та много

пъти ние със своето нехайство, казваш ти, не искам аз да ида там да се унижавам веднъж, втори път. Това не е унижение. Ако ти си отишъл на фурната сутринта и всичият хляб се е продал. Фурнаджията ти каже, няма хляб, ти се върнеш назад. Но след един час фурнаджията изважда друга фурна хляб, той най-първо съжалява, но после каже, ха сега да дойде! Обаче човекът каже: Той може пак да ме върне назад. Иди при фурнаджията, той ще ти даде хляб! Та именно трябва да се създаде у вас един правилен процес. Всякога, когато се яви у вас едно разумно желание, не го спирай. Идете, услужете на това разумното желание. Аз говоря за онзи закон, който върви планомерно. Има един закон, който е разумен, каквито и да са резултатите, все ще има добри последствия.

Сега аз искам за 10 дена да приложите закона на справедливостта! Да видим колко случая ще има, дето не сте приложили справедливостта. Това за 10 дена, да видя как ще приложите закона на справедливостта. И-не, да видим как ще приложите справедливостта. Да допуснем един ден си правиш упражненията на пианото и иде една сестра, виртуозка, иска тя да свири, какво ще правиш? (Ще отстъпя). Това е справедливо. Но седиш ти и си правиш оглушки и си свириш. Или представете си сега някоя сестра е дежурна, нали тук има дежурства, и носи тя една голяма кофа да пали собата, ти минеш и кажеш, нека се научат тъй да си носят. А хубаво е да идеш, да кажеш, справедливостта налага да хванеш от другата страна. Но ти ще кажеш какво ще кажат другите братя – а, тя, младата сестра. Тогава ти вземи кофата, донеси я. При това, то е справедливо, туй е благородство! Какво ще кажат хората, това остави, в моя ум трябва да приложат справедливостта аз. В даден случай или да хвана превъзлото, или да взема кофата. Или някоя сестра отива за вода, тебе ти дойде на ум ... В света, аз помня само един пример, веднъж караха една кола с въглища за нашия Изгрев, колата с бял кон, слабичък кон, а каруцата хубаво натоварена, че конят не може да изтегли колата. От подире вървят три ученички от 8-ми клас. Казват, я да помогнем на този кон и всички се втурнаха и чак до горе тикаха, помогнаха на коня и после като се връщаха, почнаха да припкат и да играят. Една благородна черта: да помогнем на този бедния кон! Това е справедливо! Кон бил или човек, трябва да бъдем справедливи! Там, дето дойдеш, помогни и нищо повече! Една хубава и благородна черта е това. За упражнението ХАНИЗЕ. Това, на което се радваш, как трябва да му пееш? Ще му пееш според гамата на учудването.

(Донесоха хубаво жито и симидчета за 40 дена от сестра Роза Камбурова).

Станете сега.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!**

В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!

7.25 ч. с.

1931_03_18 Закон на числата

Издание 1941г., София

КНИГА: Реалности и сенки, ООК Год.Х, Том 3

ЗАКОН НА ЧИСЛАТА

Размишление

Тема за следващия път: „Защо хората носят пари в джобовете си?“

Въпросът, защо хората носят пари в джобовете си, е много обикновен и прост. Много подобни въпроси могат да се задават. За пример, защо човек носи книга в ръката си? Защо косата на човека побелява? Защо хората отопляват къщите си? На обикновените и прости въпроси могат да се дадат разумни отговори, но могат да се дадат и неразумни.

Какъв отговор ще дадете на въпроса, защо хората отопляват стаите си? Ще кажете, че външните условия са лоши, затова хората се отопляват. Ако външните условия бяха добри, хората нямаше да се отопляват. При това всички хора не се отопляват еднакво. Докато хората се отопляват, всякога ще има противоречия. Докато се различават в основните си идеи, всякога ще има противоречия. Добре е да има различие между идеите на хората, но има основни идеи, които трябва да бъдат общи за всички хора. Различието се заключава само във формите, в които влиза идеята. За пример, всички хора могат да черпят вода от високия планински извор, но в различни съдове по форма и по цвят. Някой може да налива вода в шише, друг – в стомна и т.н. Ще каже някой, че неговата идея е по-голяма от тази на съседа му. Идеята му не е по-голяма, но съдът, в който е поставена, е по-голям. По качество тя е еднаква за всички хора. Ще кажете, че някой човек е по-добродетелен от друг. Откъде знаете? – Ядох от неговия хляб. – Това още не определя доброто на човека. Доброто се измерва с енергията, която сте приели от него и можете да я вложите като градивен материал в своя организъм.

Човек трябва да има ясна представа за доброто. Като не разбират същината на доброто, хората стават обикновени в проявите си и считат за добро всичко, което излиза от сърцето им. Щом дадат нещо от сърце, те мислят, че правят добро. Няма по-лошо нещо за човека от това, да стане обикновен. Красотата на живота се заключава в разнообразието на мислите, чувствата и постъпките. Някой мисли, че като е минал през няколко страдания, всичко е опитал. Той е едва в началото на своите страдания – нищо още не е разбрал. – „Много неща видяха очите ми.“ – Виждането на нещата още не е живот. Видял си много звезди на небето, но учен не си станал. Видял си много хора, но не си ги познал. Математиците

работят с числата, но не са проникнали в същината им.

Сега ще напиша числото 123. Знаете ли какво означава това число? Какво означават числата 456 и 789? Всяко число представлява известна идея. Следователно, ако не можете да превръщате идеите си в числа и числата в идеи, вие не можете да разберете смисъла на живота. Когато произнасяте думата „любов“, без да я разбирате, вие се свързвате с известни светове, както и с известни числа. За пример, звукът „Л“ е мек. Като изговаряте този звук, горната част на езика – творческата, се докосва до зъбите. При изговаряне на звуковете „Л“ и „Ю“ вие сте в Божествения свят. Щом дойдете до звука „Б“, вие докосвате устните си, т.е. слизате на физическия свят. При изговаряне на сричката „лю“ хората се милват, обичат се. Щом произнесат сричката „бо“, те се стряскат, плашат се. Където е страхът, там Любовта отсъства.

Като ученици, вие трябва да мислите правилно. Правата мисъл изпъжда страха навън. Да чувства човек, това още не е мисъл. Да се безпокои, и това не е мисъл. Мисълта подразбира растене. Като мисли, човек минава през процесите, през които минава семето. Само онзи човек мисли, който има някакъв идеал. Без идеал няма мисъл. Ако идеалът на човека е да учи, той ще мисли право, ще вади прави заключения за явленията в живота и природата. Той не разглежда математическите действия като статически процеси, но ги разглежда като динамически процеси в самия живот. Ако не мисли, ученикът изучава числата само като количествени величини и казва, че нулата нищо не означава. Отделно взета, нулата е нищо, но след числата, тя ги увеличава толкова пъти по десет, колкото пъти се повтаря. За пример, нулата увеличава числото 5 десет пъти. Ако се постави пред петте, тя го намалява десет пъти. Тогава, вместо числото пет, имаме 0.5. От гледището на живата математика нулата представлява условията. Следователно, ако човек знае как да постъпва с условията и ги поставя след разумните сили, той непременно ще има придобивки. Ако условията се поставят пред разумните сили, те се превръщат в спънки. За пример, ако човек постоянно държи в ума си една и съща мисъл за някаква мъчнотия или за някой свой недостатък, непременно ще се спъне.

Като ученици, вие трябва да изучавате числата, както от гледището на официалната наука, така и от гледището на живата математика. Числата биват четни и нечетни. Някои от нечетните наричаме първи помежду си, или взаимно прости. Тези числа се делят на единица и сами на себе си. Такива числа са 1, 3, 5, 7, 11, 13 и т.н. Обаче ако съберем тези числа, ще получим четни числа, които са делими освен на единица и сами на себе си и на други числа. Ако съберем $1 + 3$, получаваме 4; $3 + 5 = 8$; $5 + 7 = 12$; $7 + 11 = 18$; $11 + 13 = 24$. Това се отнася до числата в официалната математика.

Обаче ако в математиката на живота съберем двама души с различни характери и интереси, като съдружници в едно предприятие, нищо няма да излезе от тях. Ако единият събира и пести, а другият разпилява, те не могат да дадат сумата 2. Те не се събират. Тук не можем да кажем, че 1 и 1 дават 2. Оттук вадим заключението, че действията със статичните числа се различават коренно от действията с динамичните числа.

Да се върнем към значението на числото 123. Единицата представлява ума, двойката – сърцето, тройката – волята. Ако има сърце и силна воля, а ум няма, човек нищо не може да направи. Числото 123 трябва да бъде девизът на човешкия живот. Без това число човек не може да работи.

Следователно, дойдете ли до някакво противоречие, обезсърчаване, обезсмисляне на живота, изговорете в себе си числото 123. Единицата подразбира разумния принцип в живота; двойката – Любовта, която гради; тройката – Истината, от която произлиза волята. Следователно, когато кажете, че трябва да изпълнявате волята Божия, изговорете в себе си числото 123, в което е скрита идеята: Бог е Любов, Мъдрост и Истина. С тези три принципа вие можете да изпълнявате волята Божия. Докато човек има светлина в ума си, топлина в сърцето си и сила в тялото си, той всякога може да има успех в работите си. Човек не може да приложи Любовта, Мъдростта и Истината в тяхната пълнота, но може да приложи техните проявления като светлина, която е вложена в неговия ум, като топлина в сърцето му и като сила във волята му. Числото 123 може да претърпи видоизменение, да се превърне в 231 и 321. В тези числа съдът е по-голям, но количествено съдържанието е същото.

Числата, с които си служите при обикновените математически действия, имат приложение и в астрологията. Много астролози си служат с малките числа добре, те са силни в подробностите на нещата. Дойдат ли до големите величини, там не са точни. Ако предскажат нещо голямо, то не се сбъдва. Що се отнася до малките работи, предсказанията им са точни. Обаче законът за малките числа не е верен и за големите. А законът за големите числа обхваща и малките. За пример, казвате за някой човек, че е добър. Защо е добър? Защото ви е дал 500 лева на заем. Ако му поискате 500,000 лева, не дава. – Защо не дава? – По две причини: или няма толкова пари, или няма доверие във вас. Обаче онзи, който ви дава 500,000 лева, всякога може да ви даде 500 лева.

На какво може да се уподоби онзи, който дава 5, 50 или 500 лева назаем, и на какво онзи, който дава 500,000 лева? Първият е човек, който критикува хората, а себе си не критикува. Вторият пък критикува и изправя себе си, а с хората не се занимава. Глупав човек ли е той? Който може да даде 500,000 лева, той е богат, щедър, умен човек. Даването не е механически процес.

Изворът дава изобилно, без да осиромашава. Ето защо, този, който може да даде 500,000 лева, не е нищо друго, освен извор. Ще кажете, че лесно се говори, но мъчно се правят нещата. За разумния човек и говоренето е лесно, и правенето е лесно. Защо да не е лесно да промениш думите „нямам“ в „имам“, „не зная“ в „зная“? Вместо да кажеш „не зная“, сложи запетая след частицата „не“ и ще стане: „не, зная“. Защо трябва да казваш „Бог не съществува“? Размени думите и кажи: „Не, Бог съществува“. Когато някой отрича съществуването на Бога, това значи, че той е влязъл в онази страна на земята, която не е огрята от слънцето. На този човек казвам: Не се произнасяй толкова бързо. Почакай още 24 часа. Земята се върти. Щом обърне тъмната си част към слънцето, ти ще станеш вярващ. След 24 часа вярващият пак ще стане безверник. За да не изпада в положението на вярващ и безверник, човек трябва да знае, че между промените, които стават в природата, и тия, които стават в него, има известна връзка. Не разбира ли тия неща, той ще бъде в положението на стъклото, което днес може да се превърне в огледало, а на другия ден пак става стъкло. Като намажете стъклото с калаена амалгама, то става огледало; като махнете амалгамата, пак става обикновено стъкло. Ще кажете, че вярата ви е непоколебима. Непоколебима е вярата на човека само когато работи с числото 123.

И тъй, числото 123 представлява Божествения свят, 456 – духовния, а 789 – физическия свят. Това са формули, с които човек може да работи и в трите свята. Да разрешите една от тези формули правилно, това значи да получите един чек на ваше име, подписан от някой голям банкер. Със сумата, която съдържа чекът, вие се осигурявате за цял живот. Ако разрешаването на една от тия формули ви осигурява за цял живот, каква осигуровка крие в себе си разрешаването на трите формули? Който разреши тези формули, той се ползва от богатството на целия свят. Докато не ги разреши, той ще живее в мъчности, ще разполага с оскъдни средства, колкото да преживее. За да дойде до разрешаването на тия формули, човек трябва да работи върху себе си съзнателно и с Любов, за да заслужи доверието на разумния свят. Не можете да поверите големи суми на човек без висок морал.

Сега, като съберем цифрите на числата 123, 456 и 789, и в трите случая получаваме шесторки: $1 + 2 + 3 = 6$; $4 + 5 + 6 = 15$, $1 + 5 = 6$; $7 + 8 + 9 = 24$, $2 + 4 = 6$. И в Писанието се говори за число, съставено от три шесторки – 666. Като съберем трите шесторки, получаваме числото 18; $1 + 8 = 9$. Деветорката показва известни опитности, които човек е придобил като резултат на страданията. Като страда, човек се учи. Щом се заговори за страдания, хората, особено религиозните, се питат защо са допуснати страданията за вярващия. Вярата не е щит против страданията. И вярващият страда, но

той носи страданията разумно и лесно се справя с тях. Бог твори всеки момент. Следователно истински вярващият трябва да върви неуморно след Божията мисъл, да не изпада в противоречия. Не следва ли Божията мисъл, той остава назад и се спъва. Когато остане назад, човек пропуска нещата. Щом ги пропусне, той не може да разбира същината на въпросите. Ето защо, на вярващия се препоръчва да следва Божията мисъл, да не пропусне нещо от това, което Бог твори. Това значи да живее човек в светлина, в справедливост и чистота.

Числото 123 има отношение към Божествения свят. Който влезе в този свят, трябва да бъде справедлив. Числото 456 се отнася към духовния свят, който е свят на чистота. Числото 789 е свързано с физическия свят. За да се справи с мъчнотиите, противоречията и страданията на физическия свят, човек трябва да има вяра. Справедливост, чистота и вяра са условия, с които човек може да работи, да придобие повече светлина – необходимо условие за разрешаване задачите на неговия живот.

Мнозина се запитват какво ще правят, като постигнат всичките си желания и придобият много знания. Колкото знания и да придобиете, все ще има какво да учите и да придобивате. Учението е вечен процес. Човек ще минава от вселена във вселена и пак неучен ще остане. Ще кажете, че вярата ви е още слаба. Като работите съзнателно, тя ще се увеличи. С вяра човек придобива повече, отколкото с мечти и фантазии. Това, че в бъдеще ще станеш богат, учен, силен, нищо не те ползва. – „Ама вярвам в това!“ – Вярваш, но не работиш. Вяра без работа и приложение нищо не допринася. За предпочитане е едно малко благо в настоящия момент, отколкото хиляди блага в бъдещето. Числата 123, 456 и 789 са формули, които още днес могат да се реализират. Щом могат да се реализират, те са реални. Изгубите ли възможността за реализирането им и започнете ли да се ровите в миналото си, какъв сте били някога, вие губите реалността на живота. Ако някой иска да знае какъв е бил в миналото, може да му се каже, но той трябва да бъде готов да изправи всичките си грешки. Няма ли тази готовност, няма защо да се интересува от миналото си. Миналото на човека крие хубави работи, но в него има и лоши неща. Ако човек знае миналото си и не изправи грешките си, ще го сполети голямо нещастие.

И тъй, помнете: като работите с числото 123, вие се свързвате с мисълта на съществата от възвишения свят; като работите с числото 456, свързвате се с чувствата на благородните същества от духовния свят; като работите с числото 789, свързвате се с добрите и работни хора на земята.

Защо ви се говори за числата, не питайте, но разберете техния смисъл и ги приложете. Като работите с числото 123, ще познаете боговете, т.е.

съществата на възвишената мисъл; като работите с числото 456, ще познаете ангелите; като работите с числото 789, ще познаете хората. Какво по-голямо богатство може да искате от това, да познавате Бога, ангелите и хората? Като съберете числата 123, 456 и 789, получавате числото 1368. Сборът от цифрите на числото е 18; $1 + 3 + 6 + 8 = 18$, $1 + 8 = 9$. Осморката работи на физическия свят, деветорката – в духовния, а тройката – в Божествения. Числото 18 е отрицателно и безплодно. За да роди това число и да се смекчи, трябва да му се прибави на края девятка. Числото ще стане 189. Процесите в това число стават правилно.

Съвременните хора не успяват във всички добри предприятия, защото не работят с математика и геометрия. Да смяташ, да работиш с математиката, това значи да мислиш, да чертаеш, т.е. да работиш с геометрията, това значи, да чувстваш. Като мисли и чувства, човек разрешава правилно две трети от задачите си. Щом мисли и чувства, той може вече и да работи. Работете с ума, със сърцето и с волята си, за да имате добри резултати. Работете с надеждата, вярата и любовта и от нищо не се страхувайте. Като работите по този начин, вие ще срещате мечки на пътя си, без да се страхувате от тях. Досега сте се въоръжавали, но отсега нататък и без оръжие ще излизате срещу мечката. Препашете се с Любовта, Мъдростта и Истината вместо металическо оръжие, което хваща ръжда. Нека светлината, топлината и силата бъдат вашите защитници.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
18 март 1931 г., София, Изгрев.

ДЕЙСТВИЯ НА СИЛИТЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Тема за следващия път: „Произход на положителните и отрицателни сили в природата“.

Какво знаете за действията между положителните и отрицателните сили в природата? – Еднородните сили се отблъскват, а разнородните се привличат. – Защо положителните и отрицателните сили се отблъскват? – Защото нямат общ център. Човек постоянно влиза в съприкосновение с тия сили на природата, от които едни го привличат, а други – отблъскват. За пример, доброто, като положителна сила, го привлича, а злото го отблъсква. Доброто е сила, която действа в рядка среда, а злото – в гъста. Вследствие на това, доброто е по-леко от злото. И наистина, ако сложите на везни човека, ще видите, че добрият човек е по-лек, а лошият – по-тежък. Здравият е по-тежък от болния. Значи здравият е по-лош от болния. Това до известна степен е вярно. – Защо? – Докато е здрав, човек има отношения с много хора: с този се скара, с онзи, докато най-после легне болен. Като заболее, човек се смекчава, става по-добър. Той не се сърди на никого, с никого не се кара. Вижте какво става с онзи, който е боледувал 40 дни. Той омеква, става като светия. Той се намира под влиянието на отрицателните сили, които го възпитават. Когато положителните сили в организма му вземат надмощие, той оздравява. Ето защо, за да бъде здрав, човек трябва да организира силите в своето тяло, да не се отблъскват. Всяко отблъскване на силите произвежда сътресение в организма. Такъв пример имаме с точилото и ножа, които са положителни сили. Точилото остри ножа, но и двете тела се изхабяват, губят нещо от себе си.

Какво разбирате под „организиране на силите“? – Съсредоточаването им към общ център. Наистина, когато човек работи съзнателно върху себе си, най-после идва до организиране на своите сили, които се отправят към общия център, откъдето черпят нови сили. Когато даде предимство на Божественото Начало в себе си, човек се е организирал вече. Всяка сила в него се управлява от Божественото. Това значи: мислите, чувствата и постъпките на човека се ръководят от гласа на Божественото.

Законът за взаимодействието между положителните и отрицателни сили в природата се прилага и в механическия свят. Всички техници си служат с този закон, като забелязват, че положителните сили винаги взимат част от отрицателните, поради което първите увеличават енергията си, а вторите я намаляват. Когато се срещнат положителните сили на доброто и на злото, те се отблъскват взаимно, при което силите на доброто слизат отгоре-надолу и разрушават твърдата материя, в която действа злото. Силите на злото пък действат отдолу-нагоре и раздвижват въздуха, без да причиняват големи повреди.

Като ученици, вие трябва да изучавате действието на положителните и отрицателни сили върху своя физически и психически живот, за да се справяте разумно с тях. Един поглед е в състояние да произведе известно повдигане или понижаване на духа. Чрез погледа човек се свързва с добрите или с лошите сили в природата. Същият закон действа в мислите и в чувствата. Тази е причината, поради която двама учени или двама юнаци не могат да живеят на едно място. – Защо? – Енергиите им са еднакви. Българинът изказва този закон с пословицата: „Двама петли на едно бунище не пеят“. Два литра вода не могат да се съберат в едно шише с вместимост един литър. Единият литър вода ще влезе в шишето, а другият литър ще остане отвън и ще обсажда шишето. Това обсаждане се дължи на закона на отблъскването. Следователно, когато се натъкне на положителните сили в себе си, човек трябва да изучава отрицателните сили вън от себе си. И обратно: натъкне ли се на отрицателното в себе си, той трябва да изучава положителните сили и тяхното действие. Апашът често минава от положителните в отрицателните сили, но още не е научил урока си. Той мисли, че като вади пари от чуждите кесии, в които се крият положителни сили, и ги слага в празния си джоб, където са отрицателните сили, ще придобие нещо. Всъщност, той нищо не придобива.

Като изучавате силите в природата, ще видите, че съществува положително и отрицателно добро, както положително и отрицателно зло. От една страна положителното и отрицателното добро се привличат, а от друга – положителното добро и отрицателното зло също се привличат. Когато отрицателното добро и положителното зло се привличат, доброто печели. Когато положителното добро и отрицателното зло се привличат, злото печели. Това са закони, които човек изучава в живота си. Остане ли на теория да ги изучава, мъчно може да ги разбере. Отношенията между хората не са нищо друго, освен прилагане на тия закони.

Когато говорим за силите на природата, ние имаме предвид разумната природа, която уравновесява действието на своите сили. Не ги ли

уравновесява, те произвеждат нежелани резултати: експлозии, взривове, революции и т.н. Какво става между работниците на една фабрика, чийто господар търси начини да ги експлоатира? Външно той е мек, внимателен, добър към тях, но когато им плаща, отбива от всеки работник по 1–2 лева от надницата им. Ако трябва да плати по 50 лева, той им плаща по 48 или 49 лева. Той намира различни предлози за оправдаване на своята постъпка, без да подозира, че този лев произвежда сътресение, както в него, така и в работника. Ако господарят има 100 работника, на които задържа по един или два лева, той ще получи дневно 100–200 лева. Резултатът за него е положителен, но понеже се дължи на положителното зло, в края на краищата то ще произведе взрив в него. Ето защо, пазете се от положителните сили, които произвеждат в човека взрив, и от отрицателните, които смразяват и свиват. За да не се пука, човек трябва да се разшири; за да не се смрази и смали, трябва да се издигне над обикновените условия на живота. Тази е причината, където на човека препоръчват разширяване и възвисяване.

Доброто и злото, положителните и отрицателните сили в природата са бойни полета, сред които хората воюват. След големи и продължителни падания и ставания, доброто излиза победител, а злото – победен. Доброто взима оръжието и храната на победения, на злото, което предава всичко, като запазва само живота си. Ето защо, ако искате да възпитате злото в себе си, работете със силите на доброто. Ако пък злото иска да запази живота си, трябва да се подчини на доброто, да сложи оръжието си пред него и да му стане слуга.

Сега, за да се справяте със силите на природата, вие трябва да прилагате закона за трансформиране на силите. За пример, когато се срещнат две положителни сили във вас, те трябва да се сприятелят. Това става, когато едната от тях се превърне в отрицателна, т.е. в състояние, противоположно на първата. За пример, ледът е положителна сила, водата – също. Като еднородни сили, те се отблъскват и причиняват пакости. За да се привлекат, едната от тях – водата трябва да се превърне в пара, а после – в дъжд, който полива градините и полетата. Едно трябва да имате предвид: природата си служи еднакво и с добрите, и с лошите сили. Понякога тя впряга злото за извършване на някаква добра работа; понякога впряга доброто за извършване на нещо привидно лошо. Като изучавате своите състояния, своите радости и скърби, ще видите, че някои радости се превръщат в скърби, а някои страдания водят към радости. За пример, ако носиш на гърба си една раница от 20 килограма, ти се оплакваш, искаш да я хвърлиш. – Защо? – Защото раницата е пълна с пясък. Като погледнеш към нея, казваш: „Не заслужава да нося този товар на гърба си“. Ти отблъскваш раницата, защото твоите и нейните сили са отрицателни.

Обаче ако сложиш на гърба си раница, пълна със злато, ти ще я носиш с удоволствие. В случая златото крие в себе си положителни сили, а ти – отрицателни. Тези сили взаимно се привличат. Следователно, когато човек се оплаква от съдбата си, това показва, че отрицателната му съдба го е яхнала. Когато не се оплаква от съдбата си, положителни сили са го яхнали. В първия случай човек роптае, сърди се и не се подчинява на съдбата си. Той казва: „Не искам да бъда баба, да ме яхат хората“. Според мене, докато не те яхне някой, човек не можеш да станеш. Докато и вие не яздите хората, нищо не може да се очаква от тях. Язденето подразбира действие на добри и лоши сили върху човека. Ако ви язди добър човек, той е злато, което носи богатство в дома ви; ако ви язди лош човек, той е пясък, от който искате да се освободите. Разумният човек се познава по това, че еднакво използва и добрите, и лошите сили. Той взима торбата с пясъка и го употребява за дренаж. Смесва го с цимент и дренира къщата си околоръст, с което я предпазва от влага.

Като изучавате силите на природата, виждате, че всички тела се намират под тяхното влияние. Слънцето, земята, както и останалите планети, се намират под действието на същите сили. Със своите мисли, чувства и постъпки, човек също така се намира под влиянието на тия сили. Ето защо, не е въпрос да избягвате влиянието на едните сили за сметка на другите, но трябва да ги уравновесявате. Човек не може и не трябва да бъде нито абсолютно добър, нито абсолютно зъл. – Защо? – Защото абсолютното добро подразбира абсолютно разширяване. Невъзможно е човек постоянно да се разширява и расте. Абсолютното зло пък подразбира абсолютно смяляване, свиване, в което нещата се разпадат, гният и рушат. Невъзможно е човек да се смялява постоянно. Двата процеса трябва взаимно да се уравновесяват.

Какво представляват доброто и злото? Те са резултат на сили, по-горни от тях, които работят зад тях. Ето защо, когато искате да изучавате доброто и злото, не се занимавайте с техните външни прояви, но спрете вниманието си върху силите, които се крият зад тях. За пример, сиромашията е отрицателна сила в природата, а богатството – положителна. Зад тия сили се крие нещо велико. Ако знае как да постъпва със сиромашията, човек ще види в лицето ѝ голям банкер, който разполага с милиарди. Човек трябва да знае как да отвори сърцето му. Ако сиромашът излезе срещу сиромашията със засмяно лице и със съзнание, че не е беден, сиромашията ще му открие богатството си и ще го благослови. Сиромашията е мечка, която може да оплюе човека, но може и да го възнагради. Богатството е също голям банкер, но с щедро, отворено сърце към всички. Сиромашията е отвън отрицателна, а отвътре – положителна; богатството е отвън положително, а отвътре – отрицателно. И тъй, истински сиромаш е онзи,

който мисли, че е сиромах. Глупав е онзи, който е убеден в своята глупост. Грешник е онзи, който се счита грешник. Обаче както и да мисли човек за себе си, това е повърхностно мислене. Той знае, че по естество, по начало е добър, богат, силен, разумен. Не може известна сила да остане завинаги положителна или отрицателна. Тя е изложена на постоянни промени. На постоянните промени, които претърпяват силите в природата, се дължи културата и вечното развитие. На тия промени, именно, разчита и бъдещата култура и човечеството.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
20 март 1931 г., София, Изгрев.

1931_03_20 Езикът на природата Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ЕЗИКЪТ НА ПРИРОДАТА

Х година

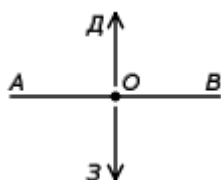
28 лекция на 1 мл.ок.клас,

20 март 1931 г. петък 6.05 ч.с.

ИЗГРЕВ.

САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА! В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!

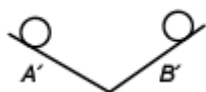
Пишете върху темата: ПРОИЗХОД ВЪРХУ ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ И ОТРИЦАТЕЛНИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА. Тя е една философска тема; какви свойства имат положителните сили? Две положителни сили се отблъскват; а положителни и отрицателни се привличат. И две отрицателни сили се отблъскват. Две положителни сили се отблъскват. Значи нямат един и същи център. Защо се отблъскват? Вие това отблъскване ще го срещнете и в самата природа. Вие постоянно сте в стълкновение с положителните и отрицателните сили. Като разглеждате доброто и злото в света – доброто е положителна сила, положително; и злото е положително. Те се привличат само в направлението на своето

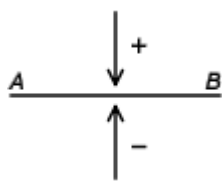
движение. Ако имате например една плоскост АВ. ОД е доброто. ОЗ е злото. Следователно, оная положителна сила, която се стреми към една по-рядка среда, е добро. А която се стреми към по-гъста среда, е зло. И наистина, ако претеглим добрите хора, ще видим, че те са права линия. Трябва да заръчаме едни везни да ви претеглим. Онези, които стават лоши, са по-тежки; онези, които стават по-добри, стават по-леки. Ще ви докажа, че това е така. Когато човек е здрав, става по-тежък. А когато заболяе и е боледувал 40 дена, става по-лек. По-рано е бил лош, карал се е с този, с онзи, а след като боледува 40 дена, става светия. Болният човек по какво се отличава? Здравето е положителна сила, а болестта е отрицателна. Двама болни не могат да се обичат, понеже и единият, и другият искат да им служат. Ако има една слугиня, всеки ще иска тя да служи на него. Интересите им не се съвпадат.

Но научно как ще обясните защо две положителни сили се отблъскват и две отрицателни сили също? По въпроса за въртенето на земята, можем да преведем следния пример: Да допуснем, че имате котел, хванете го и го завъртате. Той е пълен с вода. И тази вода не се излива. Защо? (Защото се развива центробежна сила). Но след като въртите котела, какво става и с вас едновременно? Какво движение правите? Къде се движите? Вие сте в противовес на котела, защото ако не сте в противовес на котела, ще отидете с котела заедно.

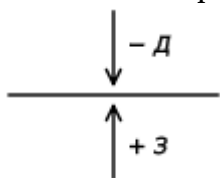
Друг пример. Двама души се хванете и искате да си опитате силата. Единият тегли и другият тегли (на противоположната страна), защо? За да се покажете кой има по-голяма сила? На когото силата е по-голяма, какво ще стане? Другият център ще се измести. Той си има опорна точка, докато центърът е зад гърба му, той е силен, а щом премине центърът през корема му, ще стане отрицателен. Когато една положителна и една отрицателна сила се съединят, какво ще стане с тях? (Ако тези сили са електрически, то ще се образува електрическа искра). Ако две положителни сили се отблъскват, какво става с тях? Много пъти съм ви давал примера за ножа и точилото. И двете са положителни сили. Когато точилото точи ножа, ножът губи нещо от себе си. И точилото губи нещо от себе си. Следователно, когато имаме две положителни сили, които се отблъскват, те изгубват нещо от себе си. Всякога две положителни сили в стълкновение ще изгубят нещо от себе си. Защото имате стълкновение, нали?

Спускайте отгоре две топки. Като се срещнат долу ще се ударят и ще отскочат. Силата е толкова голяма, да кажем, че пак ще се върнат нагоре и после пак ще паднат надолу и т.н. Тези две топки, ако не бяха изгубили част от своята сила, не биха се върнали горе. За да стане положителна пак тази сила, тя непременно трябва да се върне в своя център. (Горе). Това не е механически закон. Това е закон на разумните тела. Да допуснем, че ти си силен човек, целия ден си работил, но вечерта ти усещаш, че си изгубил нещо от своята енергия. Какво желание се заражда в тебе? Да се завърнеш вкъщи при баща си и майка си, да ти дадат храна. Баща ти и майка ти какво представляват за тебе? Твоят център, от който си излезнал. Детето винаги иска да се върне при баща си и майка си. Някой човек иска да се върне при своя приятел. В дадения случай твоят приятел е твоят център. Познат трябва да ти бъде. Може да идеш при гостилничаря, в дадения случай той ти е център. Кое е качеството, с което гостилничарят трябва да те познава? (Кесията). Като зазвъни твоята кесия, той ще каже: Познавам те, моля.

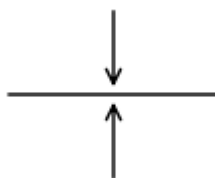

Законът за положителните и отрицателни сили играе важна роля в механическия свят. И той има приложение. Всички механици без да се впускат върху произхода, те са използвали качествата на положителните и отрицателните сили. Казваш, че положителни и отрицателни сили се отблъскват. Имаме една положителна сила на доброто и една отрицателна сила на злото. Какво ще стане с тях? Ще се съединят, но това съединение къде ще бъде резултат. Положителната сила се отличава по това, че тя е по-силна от отрицателната. Движението става в полето на положителната сила. Следователно, една положителна добра сила ако се свърже с една отрицателна зла сила, то положителното печели от нея. Отрицателната сила предава част от своята енергия на

положителната.

Имаме друг пример: една отрицателна сила на доброто и една положителна сила на злото. Ние вземаме думата зло не в такава обикновена смисъл, но казваме така: Всички неорганизиран неща са лоши. Защо някой е лош? (Той не се подчинява на никакъв закон). Ти не знаеш каква ще бъде следующата му постъпка. По какво се отличава един музикант, който свири по всичките правила на музиката; а другият свири като незнаещ? Вторият ще свири парчета, които не знае, а първият ще

свири все познати парчета, класически.

Къде ще стане по-хубаво движението? Да кажем, че тук долу са скрити ... Представете си, че АВ е неутрална зона за доброто и злото. Под кората АВ се лошите същества. Отгоре от невидимия свят бомбардират със скорострелни оръдия. Когато падат тези гранати, те се забиват в земята. Пукат се, разпръскват се; а когато злото хвърля своите гранати и те горе се разпукват, и пак става едно сътресение. Следователно, ако положителните сили на небето обстрелват положителните сили на злото на земята, тогаз ще стане разрушение на твърдата материя. Защото твърдата материя е страната на злото. А когато бомбардират силите, които са долу, тогава ще стане известно разместване във въздуха. Следователно, когато има движение на въздуха, положителните сили на земята отдолу бомбардират въздуха горе и вследствие на това имаме движение на въздуха. (Научно обяснение на вятъра и земетресенията). На вас идеята не

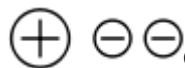
е ясна. Представете си, че аз вървя тихо и спокойно, но влезне някаква мисъл пред очите. Видя нещо и ми направи впечатление; и в мен се явява желание да се обърна и да направя какво да е движение. Нещо невидимо, някаква сила е влязла в моя мозък и е направила известна промяна. И тази промяна се отразява в цялото ми тяло. Ако не разбирате тези неща, най-първо трябва да изучавате закона за действията на положително с положително. Например двама умни положителни хора, учени хора се срещат на едно място, какво ще стане с тях. (На едно буните двама петли не могат да пеят). Петелът какво означава? Преведете. Двама юнаци на едно малко тясно легло не могат да лежат. Контраст трябва да се даде, за да разберете, защото иначе е невъзможно. Две кила вода в едно шише от едно кило не можеш да ги събереш. Едни частици като влезнат ще дадат отпор на другите. И все ще остане едно кило вода. Тая вода, която остане отвън, която не може да влезне вътре отвън, ще прави известно действие. Ще вземе позиции, за да влезне вътре. Тая външната вода ще обсажда шишето отвън. И като го обсажда ще може ли да превземе шишето? Никога! Защото шишето е по-твърдо от водата. Вземам, че шишето е толкова твърдо, че водата никога не може да проникне в шишето през стъклото.

Щом си положителен, ще изучаваш свойствата на отрицателните сили. Няма да търсиш отрицателното вътре в себе си. Ако си положителен добър, ще търсиш отрицателното, лошо. Представете си, че имаш две кесии и представете си, че в едната кесия има сто английски лири. Празната кесия е отрицателна, защото няма нищо вътре, а пълната е положителна. Ако ти вземеш 50 английски лири и ги туриш в празната кесия, какво си добил? Че кесията е добила нещо, това е друг въпрос. Но ти какво си добил? (Нищо). Но представете си, че ти си една добра кесия, но си празна кесия. Ценна кесия си, добра кесия си; но имаш една положителна кесия на злото, която е пълна с пари. Ако ти бръкнеш в тая кесия, вземеш пари и туриш в своята кесия, какво си направил? Вие оставате греха настрана. Ние се занимаваме със силите на природата. Тук има придобивка.

Има положително добро и отрицателно добро; има положително зло и отрицателно зло. Добро и добро се привличат, и зло и зло се привличат. Законът е, че положителното добро с отрицателното зло се привличат; и отрицателното добро с положителното зло също. В дадения случай отрицателното на доброто, когато се привлича с положителното на злото, доброто печели. Когато положителното на доброто се привлича от отрицателното на злото, злото печели.

В природата трябва да има равновесие вие не може да се освободите сега от известни меродавни теории. Какво трябва да разбираме под думата

лош човек? Той е от най-меките хора, най-добрите хора; мекичко им говори през деня, нахрани ги добре, но вечерта казва: Понеже има криза, няма пари, ще ви отбия по един, два лева от вашата надница. Така казва той на работниците; пазарил се е да им плаща по 50 лева на ден, а им дава по 48 лева; те са сто души, по 2 лева на човек, значи отбива им 200 лева и казва им: За в бъдеще мога да ви дам, но сега ще ме извините. – Те са спечелили по 48 лева, а той 200 лв. Той целият ден ходи и с мекички думи им говори. Де е злото сега, че той е взел по два лева от вас? Онези просяци, които са станали милионери, не са ли те такива предприемачи? Ако ти искаш да свършиш наука като някой беден човек и използваш хората, ти не си ли такъв? И всеки един човек, когото ти използваш, той е твой слуга, ти вземаш неговите пари. Де е злото тук? Злото седи в това, щом всички сили в тебе станат положителни, ти ще се пукнеш. Защо не трябва да ставаш абсолютно положителен и абсолютно отрицателен? Ако ти станеш абсолютно положителен, непременно ще стане пръскане на тебе. И ако станеш абсолютно отрицателен, ти ще се смразиш и ще се смалиш.

Следователно, всички отрицателни сили се смразяват и смаяват. Щом една сила се е смалила до известна степен в природата, ако тя продължава да се смаява и ако тя не разбира законите на разширението, тя ще се смрази. Пръскането е закон на разширението. Две положителни сили щом се разширят, става вътрешна смяна на положителните сили. Когато две положителни сили са в борба при един център, то непременно тялото трябва да се разшири. На какво основание? Това зависи от количеството на материята, която има в себе си и от количеството на енергията, която има в себе си.

Представете си, че имате две армии, които се бият една с друга. Ако една армия взема 10–15 километра и другата взема толкова, то двата района взаимно ще бъдат райони на действующие сили. След като се сражават и се избият една друга, то военната линия се стеснява. Щом военната линия се стеснява, тези хора почват да мислят и казват: Толкова време се бихме, но нищо не добихме. И двете страни вдигат тела взаимно и почват похубавото. И двете страни отстъпват, но победителите отстъпват по-малко, отколкото победените. Победените искат да се предадат, но да излязат с оръжието и да оставят провизиите и храните. Някой път другите им казват: Без оръжие!

Що е злото и що е добро в света? Това е бойно поле, в което се сражават. И всеки един от вас воюва. Или ще бъдете победени и ще излезете с оръжието, или ще бъдете победени, но ще излезете без оръжие. Сега вие какво разбрахте от тази философия.

Какъв е произходът на положителните и отрицателните сили? Когато една положителна сила иска да се сприятели с една добра положителна сила, онзи, в когото съзнанието се събуди по-рано – той става отрицателен, за да се сприятелят. Имате замръзнала вода. Тази вода може да умори когото и да е; ако я разтопиш, пак може да умори когото и да е. Ако тази вода я изпарите, какво ще стане с нея? – Тя ще иде в пространството и ще се превърне в дъжд. И ще падне върху градината. Тази вода, която е лоша, после като се върне от пространството като дъжд, може да ви причини известно благо. Вий по някой път си задавате въпроса: Защо е злото в света? За кого е отрицателното зло? Положителното зло и отрицателното зло при известни условия вършат закона на доброто. И отрицателното добро при известни условия върши добро, а при известни условия върши зло. Резултат на едно добро може да е лошо; а може някой път резултатите на злото да са лоши, а някой път да са добри. Не в принципа, но в резултата. Това е дълбок психологически момент. Ти имаш едно състояние и казваш: „Защо е страданието“. Ти трябва да сведеш страданието към известни сили. Ти като страдаш най-напред трябва да видиш, като страдаш към доброто ли спадаш или към лошото. И след това ще търсиш изходния път на това зло. И лошият работи, за да се избави от страданието. Защото и лошият страда, и добрият страда. И лошият живот, за да се избави от страданието работи, и добрият, за да не изгуби радостта си; и добрият работник, за да не изгуби богатството си, а сиромашът работи винаги, за да се освободи винаги от своето богатство – сиромашията. Да допуснем, че аз нося раница на гърба си – раница с пясък. Искам да я хвърля. Аз не виждам никакъв смисъл: защо да е раницата на гърба ми. Казвам: Глупава работа е това. Тя е от 10–15 кила; хвърля раницата – разсипвам пясъка и се освобождавам. Освобождавам гърба си и какво почувствувам? Но представете си, че тази раница е 40 кила злато. То тежи! Ще го хвърлиш ли тогава? Ти си казваш: Още малко! Даваш си кураж. Защото онази материя е положителна. Златото е положително, а ти си отрицателен. Отрицателен си, понеже го носиш. Щом един човек се качва на гърба ти, ти си отрицателен, а той е положителен. Ти казваш: Аз не искам да бъда все баба. Да ме яздят хората. Докато не те яздят хората, ти човек няма да станеш. И докато не яздиш хората, и те хора няма да станат. Вие ще кажете: „Защо е така?“ Какво трябва да подразбираме под думата яздене. Между многото хора, които могат да те яздят някой може и пясък, а някой може и 40 кила злато, и 400 кила; при първия случай ще върнеш тези 10 кила пясък и ще му кажеш: „Ти трябва да знаеш, че аз съм човек. Разбирате ли го това? И ако ти се качиш още веднъж, за тебе има дърво!“ Но ако е злато, ще му кажеш: „Приятно ми е, че се запознахме. Няма ли да дойдеш на гости пак?“ Този господин ще ти каже: „Бръкни в левия джоб на палтото ми, хвани една каруца, ще се качим на нея и ще се оправим“.

Вий трябва да разбирате законите на положителните сили, на доброто и на злото в природата. И отрицателните сили на природата. Трябва да разбирате комбинациите, които могат да станат и да разбирате резултатите, които могат да дойдат в дадения случай. Само като научите този закон вие можете да дойдете до гимназията, да знаете от вашите математически формули какво може да излезе.

Вие сте на земята. Как мислите да се освободите от земята? Някой път земята няма никак притегателна сила. Ще я издебнеш когато спи.

Но сте забелязали някой път известни малки отклонения, които стават на земята. Земята върви по своята орбита, не по права линия. Линията, по която върви земята по своята орбита, има си тя форма.

Земята се привлича към центъра на слънцето. Тя е под давлением на положителните и отрицателните сили на слънцето. Когато положителните сили на слънцето отслабнат, а отрицателните се усилват, тогава земята се привлича към слънцето. При друг случай тя се отблъсква. Земята ту се привлича, ту се отблъсква при своя ход. Та вие не можете да избегнете този закон на движение. Вашата мисъл не може да бъде напълно неизменна в движението си. И вашата мисъл се движи така. Ти ще се пазиш, само да имаш равновесие, да не стане експлозия. Ще се пазите да не ставате абсолютно положителен, защото тогава непременно ще избухнете. Някой казва: „Ще го убия. Ще му направя така и така“. Но най-после ще се изпусне тая сила върху него и той ще каже: „Няма защо, празна работа“. И най-сетне единият казва: „Я ме извини“ и другият казва: „Направихме една глупава работа“. Французите се дуелират със сабли, а българите вземат два кола, единият и другият, единият удря и другият удря, и после си подадат ръка, и казват: „Много глупава работа направихме!“ Някой път единият излиза победител. Той е лош. А някой път единият заседне в дясната страна, а другият в лявата. И после си подават ръка. Та човек не трябва да бъде абсолютно положителен, нито да бъде абсолютно зъл, нито да бъде абсолютно добър, защото абсолютното добро е зло в живота. Абсолютното зло е абсолютно смаляване, а абсолютното добро е абсолютно разширение. Под думата добро разбираме разширение процес на растеж. А под думата зло разбирам дисхармония в света: разлагане, гниене, разрушение. Аз това го наричам зло в света. Злото според мен има точно обратен резултат.

В същност какво е доброто? Доброто е резултат на една сила по-горна от доброто и злото е резултат на една сила, по-горна от злото. И доброто, и злото са резултати. Трябва да се занимавате със силите, които работят зад тях. На положителното направи му път. Ако вървиш в гората и срещнеш

мечка, тогава какво ще направиш? Дойде някоя голяма сиромашия – това е голяма мечка. Какво трябва да направиш със сиромашията? Сиромашията е един голям банкерин, много скържев. Когато се говори за сиромашията, разбирам че е един голям банкерин, милиардер, който е толкова скържев, че пет пари не дава; а богатството е също така милиардер, но дава, изтича от него. И двамата са богати. И сиромашията е богатство, и богатството е богатство. Само че при единия трябва да си много майстор, за да измъкнеш нещо, а другият дава лесно. Знаем, че отрицателно и отрицателно се отблъскват. Щом сиромашията види, че си сиромас, тя ще ти каже: Да се махнеш! Сиромас със сиромас се отблъскват. Следователно, ти като идеш при сиромашията ще се покажеш, че си много богат. Тогава тя ще се ухили насреща ти. Няма да покажеш, че си сиромас. Сиромашията отвън се показва, че е сиромас, но отвътре е богат. Отрицателната сила съдържа нещо в себе си. За да може една отрицателна сила да привлече една положителна сила, мислите ли, че няма нищо в тая отрицателна сила. Има един пример за един от турските султани. Той безпокоил хората, вършил големи неправди, но като дошъл до една красива гъркиня, той казал: „Не искам вече да правя така“. Питам сега: Кое е онова магическото състояние, което е могло да измени неговия характер. Той е хвърлил ножовете си. Нито една мома, която е отрицателна, няма сила, но има друга скрита сила, която в дадени условия може да се прояви. Някой казва: „Аз съм много красива“. Никога човек да не казва, че няма нищо в себе си.

Разбирате ли сега идеята? Сиромас е само онзи, който мисли, че е сиромас. И глупав е само онзи, който мисли, че е глупав. И грешен е само онзи, който мисли, че е грешен. Нека мисли така, но ако мисли, че по същество е такъв, той не разбира закона. Една положителна сила не може да стои вечно положителна. Тя може да се измени, може да се измени в своето проявление. И отрицателната сила може да стане положителна в своето проявление – става смяна. Това е един красив закон.

Следующия път можем да говорим за законите, които произвеждат силите от положителни в отрицателни. Ще има достатъчно факти, набрани във физиката и в химията, и тогаз може да дойде друг един нов мироглед, и да не разбираме как трябва да се постъпва. При сегашните условия на нашето развитие ние не можем да постъпваме така, както хората са постъпвали. И не можеме да имаме такъв морал, какъвто са имали в миналото. Ние не можем да имаме културата на египтяните, на евреите, на Вавилон и други. И няма нужда да имаме техните култури. В бъдещата култура всичко ще се измени. Понеже тези положителни и отрицателни сили в природата се изменят, то и в бъдеще и вий ще се измените.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

7.12 ч.с.

Във всяка една лекция има нещо за приложение. Положителна наука е тази, при която ти разполагаш със силите на природата. То си има известни формули. Ако ти отиваш във природата и не разбираш езика и, тя няма да ти отслужи, но ако знаеш езика и, тя ще ти отслужи. Ако говориш на природата на български, тя ще те остави, тя няма да учи български език. Не карай природата да учи български, понеже тя няма време. Тогава накарай себе си – вие да учите езика на природата. Не карайте природата да измени нещата, но вий изменете вашия ред, вашите мисли. Това е сега, което можем да направим. Ний всякога можем да изменим нашите разбирания. Това е лека на разбирането, на формите и на силите в живата природа и на тяхното приложение.

Затова във всяка една лекция, каквато и да е, извадете една формула. Следующият път донесете ми една от най-мъчните математически формули, които знаете; тогава да направим един разбор. Най-мъчната формула от вашия анализ.

ОСНОВНА МИСЪЛ

Размишление

Числата 123, 456 и 789, за които говорих миналия път, могат да се уподобят на следните неща: числото 123 представлява жива кокошка, 456 – заклана кокошка, а 789 – опечена.

Като ученици, вие трябва да разбирате вътрешния смисъл на живота. Ако вземете един плод, за пример, вие имате външната му страна. Като го посееете, ще познаете какъв е плодът.

Устойчивостта на плода е в семето, а не във външната му форма. Всеки плод е временен. Той трае няколко месеца, а някои плодове – още по-малко. Обаче, дойдете ли до семената, те траят години. Същият закон се отнася и до човешките мисли, чувства и постъпки. Те издържат по няколко месеца само, но семената им остават за дълго време. Следователно, искате ли да възстановите една мисъл, едно чувство или една постъпка, посейте ги в земята. Този процес наричаме опресняване на човешките мисли, чувства и постъпки. За да се извърши процесът правилно, за всяка мисъл, за всяко чувство и за всяка постъпка е нужна съответна почва. Освен това, когато плодът започне да зрее, трябва да го оставите да се развива свободно и докрай. Откъснете ли го преждевременно, вие спирате неговото бъдещо развитие. Като знаете това, казвам: Не късайте преждевременно плодовете на своите идеи. Не оставяйте плодовете на своите мисли и чувства да презреят. Ако презреят, те окапват и изгниват. След това трябва да чакате още много време, докато посееете отново семената и получите плод. Ето защо, ако искате да познаете човека, опитайте неговите плодове, т.е. неговите мисли, чувства и постъпки. Докато не сте опитали плодовете му, не се произнасяйте. Ако е безплоден, ще останете гладни. Той ще ви разказва за своето минало величие, за своите деди и прадеди, но това не ви ползва. Вие ще се уморите да го слушате и ще се върнете у дома си гладен. Човек представлява дърво, което ражда. Ако не ражда, казваме, че е станала някаква катастрофа, някакво израждане. Мисли, чувства и постъпки, които не раждат, са осъдени на смърт. Сами по себе си те ще престанат да съществуват. – Защо? – Няма плод.

Като изучавате човека, виждате, че главният разсадник на семена е неговият мозък. Мускулите, кожата на тялото представляват външната

част на плода, която лесно се разлага и гние. От семената, които излизат от мозъка, зависи благосъстоянието на целия организъм. Мозъкът може да изправи лицето, но може и да го развали. Казват: „Каквито мисли има човек, такъв става“. Мисълта определя и характера. Формата на лицето също така определя човешкия характер. Хора, на които лицата са кръгли, имат един характер; ако лицата им са продълговати, характерът им е друг; крушообразните лица имат различен характер от този на първите две категории лица. Изобщо всички удове на лицето изразяват известен характер. За пример, очите на хората са различни: изпъкнали и хлътнали, големи и малки, на близко или далечно разстояние от носа. И носовете на хората са различни: дълги и къси, остри и тъпи, прави и закривени. Това различие във формите на очите, на носа, на устата, на ушите е причина за голямото разнообразие на характерите. Човек трябва да знае какви сили се крият зад различните форми на тия удове, за да има предвид какви връзки и отношения да си създава с хората. Различните характери са причина за различното разположение на хората към храните. Едни хора обичат повече ябълки, други – круши, трети – сливи, череши и т.н. Това наричаме вкус, който се изявява не само към храните, но и към цветовете, към начина на обличането, на живеенето и т.н. Както външната форма на плода се определя от неговите семена, така и външният живот на човека, както и външната му форма, се обуславят от семената на неговите мисли и чувства. Мислите и чувствата на човека оформят неговото лице. Колкото по-възвишени са те, толкова по-красиво е лицето. Ако мислите и чувствата на човека огрубяват, и лицето огрубява. Човек трябва да има поне една основна мисъл, която да оформи очите, носа, устата и ушите му. Без основна мисъл той пак ще има очи, нос, уста, уши, обаче неоформени.

И тъй, основните мисли и чувства в човека не са нищо друго, освен семена, от които се раждат доброкачествени плодове. Колкото по-устойчиви са плодовете, толкова по-характерен е самият човек. Като изучавате лицето на характерния човек, виждате, че той има линии, които никога не се менят. Много линии на човешкото лице могат да се изменят, но съществените остават неизменени. През каквито перипети да минава човек, каквито промени да претърпява, ще го познаете по основните линии на лицето му. Те никога не се изменят. Не можете ли да познаете човека, когато някога сте познавали, това показва, че или не е имал основни линии на лицето си, или е минал през страшни катастрофи. Основните линии, обаче, се запазват и след най-големи разрушения и катастрофи.

Същото може да се каже и за вярата. Силна вяра е онази, която има поне една основна линия. Тя никога не се изменя. Коя е основната линия на вярата? Ще кажете, че вяра без любов не е вяра. Това е общо казано. Каква

трябва да бъде любовта? Към кого трябва да бъде отправена? Ако срещнете гладен човек, вие ще проявите любовта си към него, като му дадете хляб. Към жадния ще изявите любовта си, като му дадете вода. Към болния – с услугите си. Колкото и да говорите и пишете за Любовта, ако на гладния не дадете хляб, на жадния – вода, на болния – здраве, на страдащия – утеха, всичко е безплодно. Човек храни в ума си много безплодни мисли, а в сърцето си – безплодни чувства, но в края на краищата толкова много задлъжнява, че не може повече да издържа. Тези мисли и чувства ще го утешават, че волята Божия била такава, че всички хора страдат като него и т.н. Това не е никаква философия. Бог не създаде хората да страдат. Отрицателните прояви – безверието, омразата, злото, дойдоха впоследствие. Те са резултат на неразбиране на вътрешния смисъл на живота.

Следователно, искате ли да се самовъзпитавате, търсете образци за подражаване в живота и в природата. Като е работила хиляди години върху своите форми, природата е создала съвършени образци, които служат за изучаване. Без образци Божественото учение не може да се възприеме и приложи. Като не търсят образци, някои мислят, че и без тях може. Те казват: „Като отидем на онзи свят, ангели ще ни посрещнат“. И това е възможно, обаче кой човек си спомня как са го посрещали някога? В Библията е писано, че пророк Илия се възнесъл на небето с колесница. Този е единствен случай за възнасяне на небето с колесница. Всички хора досега са отишли на онзи свят без колесница. Илия беше справедлив и смел човек. Той имаше смелостта да каже на израилския цар, че смуцава народа си. Същевременно Илия имаше голяма сила. Той затвори небето 3 години, през което време не вали дъжд. Какво бихте направили вие, ако имяхте силата на Илия? Въпреки своята сила, Илия имаше една слаба страна. Той се уплаши от една жена и избяга от лицето. Причината за страха на Илия се дължи на избиването на Вааловите пророци. Той избяга от 400 пророци, които влязоха после в него и го смуцаваха. Те му казваха: „Ти отне живота ни. Сега ние не можем да живеем нито на земята, нито на небето. Покажи ни един изходен път“. Тази е причината, поради която Илия изгуби силата си. Христос знаеше този закон и когато учениците Му искаха да употребят насилие, Той ги въздържаше. Той им казваше: „Оставете злото вън от вас. Влезе ли във вас, ще изгубите силата си“.

Сега, да се върнем към основната мисъл, която внася в човека нещо устойчиво. Кое е онова в човека, което го прави неизменен? Човек се погледне в огледалото и казва: „Аз съм“. Като дете, той пак казвал за себе си: „Аз съм“. Като 40-годишен човек, пак казвал: „Аз съм“. Като 100-годишен, пак казва: „Аз съм“. – По какво познава човек себе си? – По Божественото. На каквато възраст и да е човек, Божественото в него не се

изменя. Човешкото е преходно, а Божественото – вечно и неизменно. Външно плодът може да бъде голям или малък, но въпреки това той може да издържи само няколко месеца. Семената на плода, обаче, са дълготрайни. Казано е в Писанието, че Бог направи човека по образ и подобие Свое. Този образ и това подобие, именно, представят неизменното, Божественото начало в човека. Като стигне към 50–60-годишна възраст, човек казва, че е остарял. Какво означава думата „остаряване“? Ако някой ви нацапа лицето с боя, остарели ли сте? Щом се измиете с вода и сапун, ще станете такъв, какъвто сте били първоначално. Следователно остаряването не е нищо друго, освен оцапване. Човек може лесно да се подмлади, но трябва да има жива вода и магически сапун. С обикновена вода и с обикновен сапун не става подмладяване. Какво ще кажат децата, ако видят майка си подмладена, станала 15–16-годишно момиче? Те не са доволни от тази промяна на майка си. – Защо? – Не могат да я познаят.

Хората не обичат да срещат по-силни, по-млади от себе си. Това е атавизъм. Външно те не изразяват това недоволство, но вътрешно се измъчват. Тази е причината, поради която между тях съществува едно състезание. Едно трябва да знаете: невъзможно е два клона на едно и също дърво да бъдат еднакво силни или еднакво големи.

Кой клон на дървото е по-голям и по-силен? – Който е по-близо до стъблото. Колкото по-нагоре отиват клоните, толкова по-слаби и по-малки са те. Следователно по-учен и по-силен е онзи, който е по-близо до стъблото на дървото. Като знаете това, не се състезавайте с ония, които са дошли преди вас и са заели по-близките места до стъблото. Колкото и да се състезавате, няма да ги стигнете. Това е Божествен закон. Според този закон детето не може да бъде по-умно от родителите си, нито ученикът – по-горен от учителя си. Щом е така, почитайте се едни други.

Мнозина са изгубили почитанието си едни към други и като видят някой стар или прост човек, те казват: „Какво търси тази стара баба между учените?“ Или: „Този простак, какво търси между благородните хора?“ Старата баба е умна; тя разбира нещата. И простият човек е благороден, знае как да постъпва. Не мислете, че само младите и учените търсят добрите условия. И старите, и простите искат да бъдат спасени. Що се отнася до спасението, и философите не знаят как може да се спаси човек и кой може да бъде спасен. Само Бог спасява хората. Павел, който проповядваше на хората, казваше: „Страхувам се да не бъда отхвърлен“. Откъде дойде тази мисъл в него? Той имаше желание да бъде като Христос, да спасява хората, но като видя, че този товар не е по силите му, каза: „Гръбнакът ми може да се пречупи“. Той съзна, че желанието му не е

право, и се убоя да не бъде отхвърлен.

Какво разбирате под думата „спасение“? Да се спаси човек, това значи да се освободи той от някакво голямо нещастие, което го е сполетяло или ще го сполети. Ако освободите човека от бесилката, вие го спасявате. Какво трябва да прави спасеният? Той трябва да живее така, че да не дойде и втори път пред бесилката. Спасеният трябва да пази законите на своя ум и на своето сърце. Наруши ли тия закони, той нарушава хармонията на силите в своя организъм. Най-малкото нарушаване на законите на мисълта и на чувствата нарушава органическите процеси в човешкото тяло.

Като ученици, стремете се всеки ден да имате по една основна мисъл, която да реализирате. Още със ставането си от сън сложете в ума си за през деня една основна мисъл, върху която да работите. Щом поставите в ума си една основна мисъл, и чувствата ви трябва да вземат участие в реализирането. Както мислите взимат участие в чувствата, така и чувствата трябва да взимат участие в мислите. За пример, намислите да пишете едно любовно писмо. Добра е мисълта ви, но сърцето трябва да дойде в помощ на ума, да почувства, трябва ли да напишете писмото, или не. Човек може да напише любовно писмо само на онзи, на когото до този момент друг не е писал. Само веднъж може да се пише любовно писмо на човека; само един може да му напише любовно писмо. Писмото на първия е оригиналът, а всички останали писма са копия.

Следователно всеки човек може да напише само едно любовно писмо, като оригинал. Всички останали писма ще бъдат преводи на този оригинал. Ето защо, вие всякога обичате онзи, който ви е писал първото любовно писмо, т.е. оригинала. Светът може да се разруши, но връзката ви към този човек остава вечна. Това значи Любов. Хиляди години да не го срещате, вие го помните. Където и да го видите, ще го познаете. Дошло е времето да се създадат нови, трайни връзки между хората. Ще кажете, че искате да обичате Бога. – Как ще Го обичате? Като се молите и вярвате в Него ли? Любовта към Бога не се определя нито от молитвата, нито от вярата на човека. Друго нещо определя Любовта към Бога. Ако е въпрос за молитви, само една молитва може да определи посоката на човешкия живот. – Каква трябва да бъде тази молитва? – Оригинал, а не копие или превод. Оригиналът изключва всякакви грешки, а преводите допускат повече или по-малко грешки. Колкото и да внимавате при преводите, грешките са неизбежни. Кое любовно писмо наричаме оригинал? Ако при написване на едно любовно писмо взимат участие Бог, ангелите, светиите и добрите хора, то представлява истински оригинал. После можете да правите колкото искате преводи от това писмо, но присъствието на възвишения свят го няма. Когато Бог, ангелите и светиите отсъстват, любовните писма

са преводи, а не оригинали. Всички хора говорят за Любовта, но едни на други не вярват. – Защо ? – Защото не виждат оригинала на Любовта, а нейните копия. Любовта иска дела, а не думи. Трябва ли да казвате на ябълчната семка, че я обичате? Вместо да ѝ говорите за Любов, посадете я в земята и от време на време я поливайте. Слънцето, влагата, почвата ще ѝ помогнат да израсте и да върже плод. В първо време тя не може да разбере любовта ви, но когато види, че е израсла, завързала и дала сладки плодове, тя благодари за всичко, което сте направили за нея.

Днес всички хора се нуждаят от нови мисли, от нови разбирания за живота. Старите трябва да се подмладяват, а младите – да не остаряват. Това значи да бъдете ученици на Божествената Школа. Влезете ли в тази Школа, трябва да имате поне няколко основни мисли, няколко основни чувства и желания, около които да се групират всички останали. Те представляват капитал, с който човек гради. Капиталът на човешкия живот е Истината, която е вложена в него. Малцина съзнават това и търсят Истината вън от себе си. Човек трябва да прояви Истината, която е вложена в него. Важно е кога ще я прояви: при изгряване на слънцето, при зенита му, или на неговия залез. Ако я прояви при изгрева, той има най-добри условия за развитието си. И на зенита има добри условия, но времето е кратко. При залеза на слънцето условията са най-оскъдни. Числото 123 подразбира ония хора, които са проявили Истината при изгрева на слънцето.

Днес от всички се иска да си отговорят на въпроса: Защо са дошли на земята и какъв е смисълът на живота? Едни ще кажат, че смисълът на живота е в яденето. Необходим процес е яденето, но смисълът на живота не се заключава само в яденето. Други ще кажат, че смисълът на живота е в учението. И без учение не може, но и в него не е смисълът на живота. Вие знаете, че за да напишете думата „любов“, трябва да си послужите с буквите „Л“, „Б“, „О“, но и други букви трябва да поставите между тях. Между буквите „Л“ и „Б“ трябва да поставите буквата „Ю“, а след „О“ – буквата „В“. Тогава ще имате думата „любов“.

Следователно яденето и ученето са необходими процеси в живота, но между тях трябва да поставите и други някои, които ще осмислят живота. Писателят съчетава правилно буквите, сричките, думите и образува от тях красиви и възвишени мисли, които повдигат хората. Това съчетание наричаме женитба. Значи, за да се осмисли животът, всички процеси, които стават в него, трябва да се съчетаят в едно цяло.

Следователно под думата „женитба“, в прав смисъл, разбираме онзи акт, при който мъртвите възкръсват, грешните се спасяват, а онези, които са

далеч от Бога, стават Негови синове. Каква женитба е тази, при която умрелият не възкръсва, грешният не се спасява и отдалеченият от Бога не се връща при Него, като Син Божи? Един път се жени човек. В това отношение всеки човек е женен. Той се е оженил за своя ум и за своето сърце. Като женен, човек трябва да ражда. Мислите и чувствата са неговите деца. Раждането е неизбежен процес. Казано е в Писанието, че Господ ни е родил. Ако Бог ражда, и човек трябва да ражда. Който люби, той ражда. Човек трябва да люби, да гори, да осветява, както своя път, така и пътя на ония, които идват след него. Където мине любещият, всичко запалва и гори, без да изгаря. Младите и старите трябва да се запалят от огъня на Любовта и да горят вечно. Любовта е огън, който не изгаря нещата, но ги пречиства. Дайте път на Божията Любов в сърцата и в умовете си, да ги пречисти. Няма по-велико нещо от това, да очисти човек сърцето си. – Кой може да очисти човешкото сърце? – Бог. Казано е в Писанието: „Сине мой, дай ми сърцето си“. Бог иска сърцето на човека, за да го очисти и да влее в него ново съдържание.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
25 март 1931 г., София, Изгрев.

ЗНАНИЕ И ПРИЛАГАНЕ

Размишление

Съвременните хора се стремят към придобиване на знания, но като ги придобият, пак не са доволни. – Защо? – Не могат да приложат придобитите знания. Истинско знание е това, при което човек се ползва разумно със силите на природата. Повечето математици работят с числата, без да се ползват от силите, които се крият в тях. Това показва, че хората говорят за сили и тяхното действие, без да знаят къде са центровете на тия сили. За пример, някой казва, че главата му се надула от страдания. Ако измерите главата на този човек, ще видите, че тя ни най-малко не се е увеличила по обем. Въпреки това, той усеща известна тежест. Истински ученият знае в кой център е станало натрупване на енергия. Колкото и да се увеличи енергията, все пак има известен предел, до който тя може да стигне. Вън от този предел тя трябва или да се трансформира, или да излезе навън. Това се отнася и до числата. За пример, числата 1, 2, 3, 4, 5 съдържат определено и неизменно количество енергия, която нито се увеличава, нито се намалява. Ако тези числа се съединят в едно число, ще получите числото 12,345; ако го увеличите 10 пъти, ще получите числото 123,450. Ако го увеличите 100 и 1000 пъти, ще получите числата 1,234,500 и 12,345,000. Кажем ли, че тия числа съдържат едно и също количество енергия, това подразбира, че килограмът се разделил на грамове, на дециграми, на сантиграми и милиграми. В този случай единиците ще бъдат по-дребни и многобройни, но ще съдържат еднакво количество енергия. Наистина, килограмът и хилядата грама имат еднаква тежест, но различно количество бройни единици. Всяко раздробяване на материята и на енергията подразбира някакъв вътрешен процес.

Съвременните механици изучават действието на природните сили, тяхната големина и посока, за да знаят с какви външни сили да им се противопоставят, т.е. да ги урівновесят. Думите „съпротива“, „издържане“, „търкане“ подразбират известни сили. В психическия живот пък думата „търпение“ изразява сила, която противодейства на дадено напрежение, външно или вътрешно. Мъчнотиите и несгодите са тежести, които произвеждат напрежение. Казват за някого, че има морален гръбнак, т.е. устоява на мъчнотиите. Моралният гръбнак е лостът, с който човек повдига своите тежести. Колко дебел и як трябва да бъде човешкият лост, за да издържа на тежестите в живота? Тази величина е неизвестна – хикс, и всеки трябва да я реши за себе си. Лостът е свързан с повдигане на

тежести. Ето защо, когато говорим за морален гръбнак на човека, имаме предвид тежестта, която му е дадена да носи. Всеки човек носи, както физическа, така и морална тежест. Тежестите на различните хора са различни. Не е добре да бъде човек много тежък, но не е добре да бъде и много лек. Същото се отнася и до моралните тежести. Който е лишен от морални страдания, той няма условия да се развива. Някой се оплаква, че тежки мисли го нападали. Тежките мисли подразбират гъста материя, а леките – лека, рядка материя. Злото, както и отрицателните сили в природата, понижават душевното състояние на човека, вследствие на което той влиза в гъстата материя на живота. Доброто, както и положителните сили на природата, повдигат човека, въвеждат го в областта на рядката материя. Затова, именно, казваме, че доброто всякога си остава добро, а злото – зло. Никой не може да замести доброто със зло, както не можете да заместите стойността на златната монета с медна. По количество можете да ги изравните, но по качество – никога. Златото всякога си остава злато, а медта – мед. Как може да се подобри благосъстоянието на един народ? – Чрез усиляване на производството. На първо място стои увеличаване производството на зърнените храни.

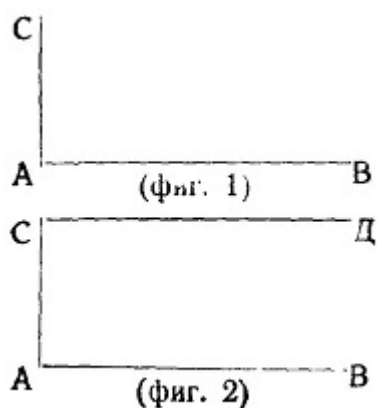
Какво представлява производството на една страна? То не е нищо друго, освен съзнателно отношение към числата, като количества на материя и на енергия. За пример, имате числата 1, 2, 3, 4, 5. Ако поставите двойката пред единицата, ще получите числото 21, което е по-голямо от числото 12; ако поставите тройката пред двойката, полученото число 32 ще бъде по-голямо от 23; на същото основание числото 54 е по-голямо от 45. Значи от човека зависи да приложи повече или по-малко благоприятни условия към производството. По-големите числа, носители на повече материя и енергия, дават по-добри резултати, както в материалния, така и в духовния живот на човека. Обаче от значение е още и качеството на материята и на енергията. За пример, човек, като величина в живота, представлява единица, но всички хора се различават по качеството на силите и способностите, вложени в тях. Всички хора произлизат от Адам, но те се различават един от друг по качеството на своите сили и способности. Ако разделите 1:1, 2:2, 3:3, в трите случая ще получите единица. Обаче трите единици се различават по качество една от друга.

Сега, като говорим за качеството на нещата, ние имаме предвид и тяхната динамичност. Една идея може да е възвишена и благородна, т.е. доброкачествена, но да не искате да я приложите. Щом не я прилагате, тази идея умира. Ето защо, стремете се към такива възвишени и благородни идеи, които можете да приложите. Остане ли една от тях във вас, тя ще ви пръсне. – Защо? – Тя крие динамични сили в себе си. Възвишените идеи са динамични. Който ги възприеме, трябва да им даде

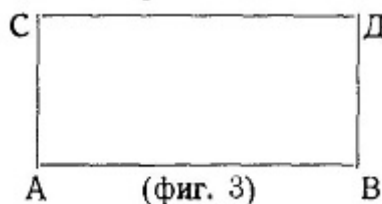
ход. Те са подобни на бомбите, с които си служат съвременните държави във войните. Ако една бомба има определено време, за да експлодира, колко повече това се отнася за възвишените идеи. От човека се изисква само готовност да даде възможност на една Божествена идея да се реализира, а кога и как ще се реализира, това не е негова работа. Онзи, който слага запалката, знае времето и мястото за реализирането на дадената идея. Противопоставите ли се на тази идея, тя ще експлодира във вас и ще причини големи пакости. Следователно неразположението, страданието, противоречието, които човек изпитва, се дължат именно на това, че той е подпушил Божественото в себе си. Отпуснете Божественото във вас, дайте му възможност да излезе навън, да се прояви. Ако не се отворите за Божественото, дълго време ще се намирате под напора на неговите сили, докато един ден то експлодира във вас като бомба и ви пръсне.

Като ученици, вие трябва да изучавате силите, които действат във вас, да знаете къде и как да ги прилагате. Ако силите във вас имат възходяща посока, отворете им път, да излязат навън и да се проявят. Ако не са възходящи, работете върху себе си, да ги трансформирате. – „Какъв ще бъде резултатът на моята дейност?“ – Това не е ваша работа. Ако работите съзнателно и с любов, и в единия, и в другия случай ще имате добри резултати. Природата е точна и изпълнителна. Тя държи точна сметка за своите сили и не позволява да се изразходват напразно. Тя нищо не дава даром, но и нищо не взема даром. Тя дава кредити на хората, но ги следи как разполагат с нейните богатства. Един ден, когато напуснеш земята, природата те спира пред своите митници и прави баланс: толкова си взел, толкова си дал и толкова дължиш. Като види, че не можеш да платиш дълговете си, тя те пуска да заминеш за другия свят, но условно. Сметката ти остава отворена и при второ слизване на земята пак ще ти я поднесат да плащаш.

Ето защо, мъчнотиите и неразположенията на човека не са нищо друго, освен бирници, които носят червения лист, с който ви напомнят, че дължите. – „Ама ще се пръсна от мъка.“ – Много естествено. Имаш да дължиш, не можеш да посрещнеш дълговете си и се страхуваш, че ще се изложиш пред хората. Много причини създават неразположението на човека: или от нямаме какво да яде, или като ял, не може да плати. И търговецът е неразположен, когато работите му не вървят добре. – Защо не вървят работите му добре? – По две причини: или стока няма, или има стока, а не може да я пласира. Това е все едно, музикантът да няма на кого да свири, или учителят да няма ученици, на които да преподава.

Иска ли да не изпада в положението на фалирал търговец, човек трябва да прилага знанието си. Знание без прилагане е мъртво. Значи без прилагане представлява незавършена работа. Спрете ли още в началото на работата си, и това, което сте постигнали, ще изчезне. Някой слага основи на къщата си и казва, че строи къща. Той едва е поставил основите на къщата си. След известно време къщата се издига нагоре, започва се градежът на стените. Къщата се намира в положението – в положението на един ъгъл (фиг. 1). Като се продължава строежът, изграждат още една стена на къщата – стената, но къщата не е завършена. Къщата се намира в положението, но още е разградена (фиг. 2). Най-после завършвате и последната стена, получавате

квадрата, с 4 прави ъгъла (фиг. 3). Ако квадратът, т.е. къщата ви не е завършена, това показва, че нямате пари, очаквате някой да дойде да ви помогне за завършване на работата. – Кой може да ви помогне? – Приятелят. Наистина, когато вратата на някоя къща е отворена, това показва, че членовете на този дом очакват своя приятел. Щом дойде приятелят, строежът на къщата се завършва и вратата се затваря. Всички в къщата се радват, че приятелят им ги посетил.

Този закон се отнася и до човешкия ум. Когато казваме, че умът на човека работи, имаме предвид, че се слага някакво начало. Ден след ден се издигат върховете на тази работа, съединяват се един с друг. Ако работата не е свършена, ще видите на постройката поне една отворена врата, през която силите на природата влизат да помагат. Свърши ли се работата, и последната врата се затваря.

Питам: Какви трябва да бъдат пръстите на човешката ръка, за да върши човек работа? Ако на човек с квадратна форма на пръстите възложите задача да прекопае едно лозе, той ще свърши работата добре. Дадете ли

същата работа на човек с заострени пръсти, или с мека, нежна ръка, лозето ще остане непрекопано. Това не значи, че пръстите на всички хора трябва да бъдат квадратни. Човешката ръка трябва да се мени, да претърпи поне 4 промени, да мине през всички полета на работа: през физическото, през духовното, през умственото и най-последно да влезе в полето на Божествения свят. Като свърши работата си в четирите полета, ръката на човека трябва да приеме естествената си форма. Човешката ръка трябва да се мени всеки ден, всяка минута. Това значи: Човек трябва да прилага в действие всички свои сили, да се развива хармонично. Когато ученият работи няколко часа в умственото поле, той трябва да вземе мотиката и да отиде на лозето или на нивата, да покопае. Перото на учения трябва да се превръща и в мотика или в лопата, с които да обработва земните пластове. Като работи по този начин, човек се свързва с всички хора по земята и им помага.

Когато изучавате вътрешния смисъл на числата, вие идвате до прилагането им в живота, по отношение на самия човек. Всеки човек представлява едно число, четно или нечетно, делимо и на други числа, или само на себе си и на единица. Ще кажете, че не можете да си представите как така човек да бъде число. Дали е вярно това, или не, можете да се убедите само чрез опит, като придобиете вътрешно, положително знание. Външното, това не се доказва. Как познавате, че някой човек е неразположен. На лицето му нищо не е написано; той нищо не говори за неразположението си, а въпреки това, вие се произнасяте за неговото състояние. Не само това, но знаете даже как да му помогнете. Давате му цигулка, започвате да го учите да свири и виждате, че след няколко години той става добър цигулар. Значи вие знаете какво число е той и как може да му се въздейства.

Пак повтарям: Прилагайте знанието, което имате, за да оживее, за да стане ваша плът и кръв. Какъв смисъл имат вашите идеи, ако не се реализират? За да се реализира една идея, преди всичко тя трябва да мине през формите на растителното и животинското царства, докато дойде до човека. Ако идеята ви остане в положението на риба, вечно ще плава; ако остане в положението на птица, вечно ще хвърчи; ако остане в положението на млекопитаещо, ще ходи по земята на 4 крака. Ето защо, тя трябва да мине през човешкото царство, да се възприеме от човека, той да я реализира.

И тъй, истинско знание е онова, което може да се приложи, да се използва за здравето на човека. Забелязано е, че всяко неразположение на човека се дължи на запушване на порите на неговото физическо, сърдечно или астрално и умствено тяло. Като знае това, човек трябва да намери начин да се чисти. Нужна е абсолютна чистота за тялото, за сърцето и за ума. Физическото тяло на човека има около седем милиона пори, които трябва

да бъдат отворени. Астралното и умственото тяло също имат много пори, които трябва да бъдат отворени. Ако живее в абсолютна чистота на мисли, чувства и действия, човек ще бъде свършено здрав. Затова, именно, се препоръчва на всеки човек да се храни с чисти мисли и чувства.

Направете опит, в продължение на 10 дни да живеете в абсолютна чистота, за да схванете разликата между чистия и обикновения живот. Дръжте тялото, ума и сърцето си в чистота. Ще кажете, че чистотата се отнася до стария, т.е. човек трябва да поддържа чистотата си в старини. Докато е млад, и без това той е здрав. Старият трябва да поддържа чистота, за да бъде здрав. Не е така. Според мене няма разлика между стар и млад човек. И младият, и старият трябва да живеят в чистота. Когато мисли право, човек е стар. Не може ли и младият да мисли право? И младият, и старият трябва да бъдат доволни от положението си, да не изискват повече богатства и блага от тези, които им са дадени. Ако имат някакви неуспехи и мъчности, нека свирят. – Какво прави цигуларят, когато се намери пред известно затруднение? – Той взема цигулката и свири. Вземете и вие вашата цигулка – сърцето си, и започнете да свирите. Впрегнете ума си на работа, т.е. вашия цигулар, и свирете. Ако не свирите и не учите, ще се обезсърчите. Всяко обезсърчаване води към големи противоречия. Съзнателната работа ще ви спаси от мъчнотиите в живота.

Като слушат да се говори за работа, за учене, някои казват, че Бог ще помисли за всичко, няма защо да се безпокоим. И това е вярно. Обаче като мисли за човека, Бог изпраща при него някой ангел, който му казва: „Стани, започни да работиш!“ Който чуе този глас, трябва да стане и да започне работата си. Желая ви да чуете гласа на ангела, който ви подтиква към работа и учене. Той ви събужда тихо с думата: „Стани!“

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
27 март 1931 г., София, Изгрев.

1931_03_27 Знание и приложение Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ЗНАНИЕ И ПРИЛОЖЕНИЕ

Х година

29 лекция на 1 мл.ок.клас,
държана на 27 март 1931 г. петък, 6.5 ч.с.

Отче наш.

Злото седи в това: Щом всички сили в тебе станат положителни, ти ще се пръснеш. Положителна наука е тази, в която ти разполагаш със силите в природата. Ако ви запитат какви са елементите на числата, какво ще разберете. Или, ако запитат за крайните тежести в природата, какво ще разберете? Разбира се елементите на числата са нужни за онзи, който се занимава със смятане, а крайните тежести са нужни за кого? Ние казваме (за роба) защо му е животът. Тогава какво ще смята астрологът, каква е тежестта на болестта? Вие може да гледате тежестта като количествена маса. Обаче някой път без да има маса, има тежест. Може да се съсредоточи енергията във вас и да упражни известно давление върху вас, върху известен пункт върху вас. Например ти казваш: Надула се е главата ми! Но ако измериш главата си, ще видиш, че ни най-малко главата не е надута. Какво разбирате под надута глава? На когото главата му е надута, той значи страда. Да вземем числото 1. Какво представлява числото едно? 1 2 3 4 5. Да допуснем, че това са 1, 2, 3, 4, 5 крини жито. Всяка една крина съдържа по 10 кг. Тогава всичко ще имаме 123 450 кг. Първото число представлява крините, а второто число представлява килограмите. Каква е разликата? (Количествено няма никаква разлика). Допуснете, че това число го увеличаваме с още 3 нули. Какво означава тогава? Тогава ще означава грамове – 123, 450, 000 гр.

Когато в природата материята се раздробява – когато имаме раздробяване – имаме някакъв вътрешен процес. Или да вземем друго число – 40 тона. 40 тона е равно на 40,000 кг., или това е равно 40,000,000 гр. Кои са причините, които са заставили 40-тях тона да станат на 40,000 кг и да станат 40,000,000 гр? Най-първо те са 40 тона сортирани в пакети – 40 пакета, после са сортирани в 40,000 пакети и после в 40,000,000 пакети. Сега допуснете друго: допуснете, че имате лост и имате подпорка на този лост.

Допуснете, че този лост има 10 см в дебелина и вие почвате да тургате тяжести – 12,000 кг от едната и другата страна. Тогава какво ще стане с този лост? (Ще се счупи). Колко трябва да бъде лостът дебел, за да издържи? Тогава каква единица от съпротивление съответствува на известна тежест? Докъде можеш да се съпротивляваш? Съпротива, издържане, търпение – това са сили. Под думата търпи вие разбирате, че имате тежест. Това е тежест – негодите на живота са някаква си материя, с която ти си натоварен. Това не ти е присъщо, ти не обичаш да носиш. Колко трябва да бъде този лост, за да може да издържа. Това е Х. Как ще намерим този Х колко е? Вие искате да поставите на една кобилица 123 и 450 килограма. Колко дебела трябва да е тази кобилица? Значи природата си има мерки. Казвам, че всеки човек трябва да има известна тежест. Ако си много лек, като перо, нищо няма да свършиш и ако си много тежък, също така. Представи си, че един човек е тежък 10 тона. Като ходи той какво ще се усеща на земята. (Земетресение). Представете си, че е много лек, с 10 грама тежест! Всеки един от вас, като го подухне, той ще отскочи. И вие като вървите, той ще отскочи. Защото е толкова лек, че отскача от най-малкото подухване. Простено ли е да има човек 10 тона тежест! Не е простено. Не е простено, природата е правила опити с по-големи тежести. Преди потопните животни са били грамадни. Колко е тежал един мамонт? Значи природата е правила дълго време форми и е намерила, че тези не са подходящи. Тя е правила форми като един дрехар, правила е форми, турила ги е на човека и виждала, че не са подходящи. Да го направи като мравка, видяла, че не струват. После го направила като пеперуда и видяла пак, че не струват; и после го е направила като мамут и все е видяла, че тези дълги форми не струват за човека, на това хубаво дете. И най-после му турила сегашната форма. Това е последната мода на природата, на която се е спряла. Човек представлява на земята последната мода, но не завършена мода.

Сега под думата тежест се разбира известно давление, което се прави и което се чувства. Например вие имате известни идеи, които ви тегнат. Как ще си обясните какво тегне вътре в ума ви? Както и да разглеждате въпроса, все таки една форма, една мисъл, тя съдържа известно количество материя. Какво количество може да задържа? Какво количество материя ще съдържа мисълта, когато мислите за доброто? Една добра мисъл и една лоша мисъл направени ли са от една и съща материя? Облеклото им от същата материя ли е? Не е. Тогава, ако някой ви запита каква е материята на доброто, какво ще кажете? Ти не може да направиш добро, ако нямаш тази материя, от която е направена формата на доброто. В съвременния друг живот може ли да замени златният еталон с железен? Например

французите имат 400,000,000, английските стерлинги в злато, може ли да ги замените с желязо? Не. Също човекът вътре в ума си има златен сток (известна купчина злато). Та доброто в него е сток. Може ли да го замените с друга някаква материя? Не може. Например искате да реформирате един народ. Как ще се реформира? Трябва да се развие производителността в една държава, ако искате да е в мир другата. Производителността седи в зърнените вещества, продукти, от руди и други.

Да допуснем, че имате работа с числата. Ако вие преместите 2 преди 1 какво ще имате? Ще имате увеличение. 21 е по-голямо от 12. Ако преместим 3 пред 2, какво ще имате? Още по-голямо увеличение. Ако преместите цифрата 4 или 5 и я турите отпред, ще имате още по-голямо увеличение. Представете си, че това са 123,000 и 456 хора. Представете си, че това не са крини, не са говеда или овце, а са хора. Представете си, че това не са войници, които могат да се бият, но 123,000 и 456 философи. Като срещна един човек, всеки един човек единица ли е? Ако вземете вие десетичната система, например имате единица; има единица от един тон, има единица от 1 кг и може да раздробявате още повече. Или нека да вземем запример парите. Вземете една българска монета, която има 20 лева; после имате по-малка единица, например 1 лв., имате и по-малка единица от 10 стотинки. Имате 6 единици, но в какво седи разликата? Нали казват, че човек е единица. Но от какво единица е този човек? Ти, за да знаеш от какво е този човек единица, ще гледаш ума му, лицето му, езика му. Колкото от по-голяма единица произтича, толкова е по-ценна. Най-първо човек от какво е единица? От единицата Адам. Адам е първоначалното количество, от което човек е произлезнал. $1:2=1$. $2:2=1$. $3:3=1$. Сега единицата, която е придобита от едното, от двете, от трите, тези единици едни и същи ли са? Например имате един умрял човек, или имате един жив човек, или имате 10 умрели магарета; давам ви например 10 умрели магарета и 15 умрели магарета, какво ще спечелите?

Приложението е, ако ти имаш една идея в себе си, която е във възходяща степен, то прилича само на това, че събираш умрелите магарета. На умрелите магарета можеш да използваш само петалите, повече не можеш да ги използваш. Ако един човек има известни идеи, които са в бездействие и които вземат място на умрелите магарета то и да ги събираш в едно нищо не можеш да направиш. Ти казваш: „Крайно съм неразположен“. Тогава ти събираш умрелите магарета. Ти казваш: Имам 10 килограма тежест на гърба си. Неразположен съм. Ще се пукна, казваш. Тогава имаш 15 кг товар. Или казваш: Иде ми да се самоубия. Тогава имаш на гърба си 45 кг товар. Тогава питам: Като събереш тези товари, какво ще получиш? 10 кг товар „неразположение“. 15 кг товар „пукване“. И 45 кг

товар „самоубийство“. Какво ще получите вий от 10-тых кг неразположение и какво ще придобиете от едно неразположение? Неразположение значи следното: например ти кажеш – не искам да уча – не съм разположен – не искам да ходя – не искам да ям – нямам разположение. От горните товари кое е по-силно? Неразположението по-силно ли е от пукването? (Пукването е по-силно). Добре. Сега, ако се пукне, ще изчезне неразположението. Докато не се е пукнал човек, неразположението остава, но щом се пукне, неразположението остава ли там? (Няма го). Като се пукне той може ли да се самоубие? (Не е ли самоубийството следствие на пукването?) Не. Той като не може да се пукне, ще се самоубива. Закон е: Дойде ти едно неразположение, ти може да имаш вяра, може да си следвал университет, дойде ти едно неразположение, ти не можеш да се справиш с него. Ти как ще се справиш със своето неразположение? Ти трябва да изучаваш тежестите. Неразположението е известна тежест. (Чрез музика може да се смени неразположението, казва Цеко). Колкото и да знаете, човек, който не може да употреби науката, той прилича на едно натоварено животно. Щом направи това, взема отношение към живота си. Например ти знаеш за месечината, за земята, за слънцето, знаеш кои реки в кои морета се вливат. Знаеш колко е голям Великият океан. Но ако всичко това, което знаеш, не го прилагаш, какво ще те ползува знанието? Знанието без вътрешно приложение какво значение може да има? Вие искате да придобиете известно знание в своята наука. Но известна постъпка си има свой резултат. Природата е като една сметководителка, тя си има книги и каквато операция направиш, тя никога не дава енергията да се изразходва напразно. Тя нищо даром не дава. Тя отпуска кредит, но един ден в края на живота ти, тя отваря тефтера и казва: Толкова съм ти дала – толкова си дала. И прави един баланс – толкова имаш да даваш. Ти мислиш, че никой не ти държи сметка. И да можеш да мислиш, какво ще искаш? В един живот и в една работа тя си мълчи. Но като дойде да умираш, умираването е сметкодаване – сметководство. И тогава ти казва: Това съм ти дала – това си дала. Тя прави баланс и ти ще се подпишеш отдолу, че имаш да даваш. Никой не заминава в положение да има да взема – все има да дава. Тя ще те пусне условно, но сметката седи.

Вашите неразположения на какво се дължат? Това са бирници, които те мушкат и те подсецат, че имаш да плащаш. Пукването иде от това, че не можеш да намериш откъде да платиш. Неразположението е, че ти пада реномето: Обещал си и не можеш да платиш. От какво може да произлезе едно неразположение. Може да излезе от факта, че не си ял. Казваш не съм ял, гладен съм. Неразположението може да произлезе от факта, че си ял – може да си ял и няма какво да платиш. И затова си неразположен. Или неразположението може да произтича от това, че вечерно време няма къде

да спиш. Да идеш в хотел да спиш не можеш, защото нямаш пари. Но кои са причините? Казваш: Аз не съм разположен, несретник съм, не ми върви. Защо не ми върви? Защото нямаш здраве? Вие мислите, че като изучавате окултните науки, веднага ще ви тръгне всичко наред. Ще се увеличат дълговете ви. Това е все едно следното: Някой търговец запроизвежда стока и да няма пазар, дето да продава стоката си. Да допуснем, че вие учите музика и няма на кого да предавате.

Знанието, което сега трябва да извадите, то трябва да има известно приложение във вашия живот. Ако вие разбирате закона на числата, щяхте да знаете как да постъпвате. Да кажем, че АВ е почвата, върху която искаш да съградиш една къща. АС какво представлява? (Първият дирек на къщата). Хубаво. Тогава D е вторият дирек. А CD – третият. Ъгълът А какво показва? Започване на една работа. Ъгълът С какво показва? Докъде е стигнала работата. Колко от работата е свършена. При С половината от работата. Ъгълът D показва, че три четвърти от работата е свършена. Ъгълът В показва, че четири четвърти от работата е свършена. Щом напишеш ти един квадрат, това показва, че работата е вече свършена. Що е квадратът? Ти си започнал една работа. Какво означава един ъгъл? Това показва, че е започнала една работа. $\angle$ И ти си в началото на работата. Но работата още не е свършена. $\angle$ А този чертеж показва, че половината от работата е свършена. Но най-мъчната не е изкарана още. Ти си започнал една къща да правиш, но пари нямаш и къщата е недовършена, затова е отворена тази врата. Защо е отворена? Защото чакате пари да дойдат отнякъде. Когато е отворена вратата, това показва, че вие очаквате някой гост да дойде. Щом се затвори вратата, щом затворите тази линия, това какво показва? Че гостът е дошъл. И в умът е същото. Докато вие не сте разрешили някоя работа, значи има някое място, което е отворено. И вие се намирате в едно очаквателно положение. Значи онези сили вътре в природата трябва да дойдат във вашия ум, за да затворите тази врата, която е отворена. Вие като погледнете върховете на пръстите на един човек и ако видите, че са заострени, шилести, на този човек ако му дадете работа, той ще я свърши ли? Той с такива пръсти няма да я свърши. Но ако неговите пръсти са дебели и меки, тогава той ще може ли да прекопае лозето? Лозето ще остане непрекопано. На този човек може ръцете да са нежни, но ако той има квадратни мускулести пръсти и му дадете лозето, тогава лозето ще бъде прекопано. Тогава, когато имате да се състезавате с мъчнотиите, какви пръсти ви трябва? Никой от вас не иска лопатообразни пръсти. Но аз поддържам, че човешката ръка трябва да се мени постоянно. Четири пъти най-малко трябва да се измени ръката

ти, да вземе всичките форми – да може да взема формата на най-идеалния тип и формата на най-простия тип. И като си легнете вечерта пръстите ти да имат пак естествен вид. За всеки ден, за всяка една минута трябва да се мени ръката. Или в преносен смисъл казано: Той сега е прост, като стане учен ще вземе трактора и ще изкопае лозето с трактора за половин час и след това ще си отиде. Ако е време за жетва, пак с трактора ще пожене за 2–3 часа нивата си и след това ще овършее и ще тури житото в хамбара. А пък сега, понеже не е умен, той се уморява.

Та и в знанието има своето приложение това. Всеки един човек като го срещнете, ще видите дали е четно число или не? На какво може да се дели? Окултната наука може да те научи на това. Нали има братя, които отиват при съдията да ги дели. Да знаеш да го разделиш, това значи да отгадаеш какво има вътре в него. Този човек има една задача, която той не може да разреши. Това е делението вътре. А ти делиш, трябва да откриваш вътре в него тази задача. Някой човек седи и казва: Моят живот е несретен, мъчно му е, неразположен е духом. Ти му казваш: В тебе има една хубава дарба, ти разбираш музика, дадеш му поощрение. Направиш му един кавал или флейта или една свирка и след две, три години ти виждаш, че той е пръв цигулар в оркестъра, всички го търсят. Оправят му се работите. Ако ти не можеш да му дадеш тази цигулка, той ще бъде все неразположен. Всеки, който е неразположен, трябва да му дадете една цигулка да работи, да свири.

Имало едно време хора, които са били без ръце. Това е от хиляда и една нощ. После израснали човешките ръце. Ръцете са израснали през големи усилия; някои животни, като се е развивал страхът у тях, са искали да бягат и са се развили краката. За да могат да израснат крачката на една глестя, тя се е поставила при съвсем други условия. В рибите имаме малки перки, те са зародиши на ръцете и краката. След като са излезнали рибите от водата, са се образували крилата и после като слезнали на земята и са станали млекопитающа, са се развили краката и после са се развили ръцете на човека. Има ред препреминавания на тези форми. Нещо подобно става и при вашите идеи. Най-напред една ваша идея я прекарвате във формата на риба, после на птица, после във формата на млекопитающа и после във формата на едно мислещо същество, като човека. И след това вашата идея може да се реализира. Ако остане идеята ти във форма на риба, тя ще остане във водата. А ако остане във въздуха, ще остане като перушина и е неприложима. И като млекопитающо не може да се приложи. Само като човешки идеи може да я приложим. На вас и на целия свят липсва идеята за приложение. И затова съществува такъв безпорядък в света. Нашият живот ни най-малко не е уреден.

Един ден дойде една малария, задигнат те или дойде някое друго нещастие и можеш да си изгубиш здравето. Знанието сега е потребно да можете да ходите свободно. Мнозина от вас казват: Крайно съм неразположен, ще се пукна. Щом искаш да се пукнеш, много пари имаш. Пусни малко пари. Казва някой: Искам да се самоубия. Защо ще се самоубива? Най-големите престъпници в света са самоубийците. Няма по-големи престъпници от самоубийците. Един човек, който се самоубива, той може да отреже главите на хората от целия свят. Той казва: Дето ще отида да режа главите на всички, по-добре е да отрежа главата си. И човек, който дръзне да убие себе си, няма да дръзне да убие и другите. И като убие 10 души, най-последно убива и себе си. Каква работа е свършил той? Самоубийството, пукването и неразположението, това са чужди идеи останали от далечното ваше минало. Сега си неразположен, сега се пукате, сега се самоубивате. Защо човек ще се самоубива? Трябва да намерите равни сили, а друга на неразположение. Какво нещо е неразположението? Коя е равна сила друга на пукването? Да цъфнеш. А на самоубийството? – Ако не знаете как да се справите с окултните науки, имате един много опасен елемент и всички окултни науки съдържат голяма доза от взривни вещества. И всички онези, които са се занимавали с тях, са все изложени на опасности. Нали сега хората, които се занимават с големите грабежи, са изложени на опасности. Човек трябва да бъде умен. Онзи, който се занимава с окултните науки, трябва да бъде съвършено чист. Голяма чистота се изисква. А как ще предадете чистотата в човешкия организъм? Някои от вас казват: Чистота. Най-напред имате 7 милиона пори. Ако ги запушат тези прозорци, ти можеш да умреш от нечистота, от задушаване. Защото през тези пори влиза въздух. Сега, трябва да се отворят тези 7 милиона пори на кожата и всяко едно неразположение произтича от факта, че има най-първо запушване на порите. След това може да има запушване и вътре в порите на вашия астрален двойник. А там порите са още повече. Аз сега говоря за физическото тяло. Неразположението по някой път може да се дължи на запушване на порите на астралния двойник. Там причината може пак да е нечистотата. Та на първо място, вие трябва да държите тялото си в абсолютна чистота и към това трябва да се стремите. Трябва да държите и мисълта си в чистота. И в старо време окултният ученик го учили на чистота. За да си държи ръцете и цялото тяло чисто. Например, работил си някъде, измий си ръцете, та порите да бъдат отворени. Щом се запушат тези пори, сами ще произведат някое неразположение някъде във вас.

Сега за 10 дена направете опит да се държите в крайна чистота, в крайно чисто положение. Колцина имате баня? Някой си мие тялото три пъти на ден, сутрин, обед и вечер със съвършено чиста вода. Три пъти на ден да се измиеш, но едно миене да го свършиш в 5 минути, а не да продължава половин час. Сега вие очаквате да забогатеете. Сега да се мъчите, а след

това на стари години да се миете. Човек на стари години и десет пъти да се мие, какво значение има? Той като млад трябва да се мие.

В една приказка се говори за онзи юнак, който като заспал, вързали го, били го и му опустошили главата и ръцете. И след това му донесли 10 кобура да се защитава. Той казал: Защо не ги донесе по-рано. Та ти, като стареца, ще приличаш на този юнак, смазан с 10 кобура. Тогава тези кобури не струват пет пари. И всички хора все се заблуждават, че на стари години ще живеят добре. А пък ти под старини трябва да разбираш следното: Сега е старината. Като почнеш да мислиш добре, това е старина. Човек, който не мисли добре, не е стар. Ти имаш едно неразположение. Хвани себе си и си кажи: Иване, какво си неразположен днес? Я ми кажи какво има? Та можеш да хванеш себе си, защото в човека единият е неразположен, а другият е разположен. Единият ще хване неразположението вътре и ще го разтърси, а вие сте много нежни и му казвате: Иванчо, маминото! Не, не. Но не и да бъдеш груб. Ще му кажеш: Иване, какво ти липсва? Ръце имаш, крака имаш, на ден три пъти ядеш. Че юрганът ти не бил копринен, какво от това. Ти не си толкова нещастен, колкото заекът. Има едно магическо изкуство. Представете си, че вие седите в едно общество и носите цигулка в една кутия. А тези хора са толкова музикални, че 10 години им трепери сърдцето да чуят музика. Вие седите, вие сте цигулар. Ти имаш магическо изкуство на свиренето – извади цигулката и свири. Но ако не свириш на тези хора, ще гладуваш. Питам сега: Коя е вашата цигулка? Коя е цигулката и кой е цигуларят? Сърдцето е цигулката, а умът е цигуларят. Вие ще дойдете в живота си до един безизходен път. Каквото положение и да завземете, някой път ще имате такива несрети, ще имате извънредно големи несрети. Някой път може да бъдете в България министър и може да се намерите после в затвора. Или може да бъде един милионер, да разполага с милиони капитал и после да дойде криза. Нали в Америка някои милиардери се самоубиха, изненадали се от някои мъчности и не са могли да ги разрешат. В сегашната голяма криза колко милионери се самоубиха? Може богатството да те тикне да извършиш престъпление. Като ти вземат богатството – като вземеш богатство, ти трябва да знаеш как да победиш.

Аз искам да ви наведе на една здрава мисъл, на една Божествена мисъл. В окултните науки има голяма опасност. Цялата раса, цялата култура е влязла в тази област и затова стават такива големи нещастия. Никой път в друго време не са ставали толкова големи нещастия, както сега. И в бъдеще още повече ще се увеличат. Но и дейността се е увеличила в десеторен размер. Та сега при тази дейност трябва да се увеличи разумността на всинца ви.

Някой казва: Господ е помислил. Но този Господ е приложил нещо вътре в тебе. Ще дойде ангелът сутринта и ще ти каже: Стани! И щом ти каже: Стани и ти стани. Ти нямаш работа и седиш. Дойде някой и казва да извършиш една работа. Ти я направи, от първата работа, която ще извършиш ще спечелиш повече, отколкото 10 часа да работиш друга работа. Например ти можеш да изработиш на един човек една малка работа, но този човек може да те хареса и после да ти даде много голяма работа. Ти не можеш да довидиш коя работа ще бъде за тебе най-износна. Та сега окултното знание кое е?

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

7.20 ч.с.

1931_03_29 Истински поклонници

Изд. София-Изгрев, 1949г.

КНИГА: Абсолютна истина, УС Год.І

ИСТИНСКИ ПОКЛОННИЦИ

Размишление

Питам: Колко пъти четохте досега 4-та глава от Евангелието на Йоан? Ще кажете, че сте я чели много пъти. Важно е точно колко пъти сте я чели. Кое число е множествено? Нещата трябва да бъдат точно определени. Например, казваш: „Този е светски човек, онзи е духовен“. По какво се различава светският човек от духовния? Всеки от вас има известна представа за светския и за духовния човек. Казваш: „Светският човек не следва Божия път“. Обаче и в Писанието е казано, че и бясове вярват в Бога и треперят от Него. При това пак са бясове. Вярата им не ги спасява. Онази вяра, която внася в човека страх и трепет и която не внася в него истинско разбиране за живота, не е вяра. Едно е важно: Човек не може да живее вън от Бога. Както и да разбирате живота, истинският живот е в Бога. Христос казва: „Както Отец има живот в Себе си, така е дал живот и на Сина си“. Животът се предава от човек на човек, както запалената искра предава топлината си от едно дърво на друго. – Що е Бог? – Колкото и да измъчвате ума си да определите що е Бог, не можете да го разрешите. Ако искате да си Го представите по форма, нищо няма да разберете. Вашият ограничен ум не може да обхване Бога. Ако си Го представите по сила, пак не можете да Го разберете. Ако кажете, че Бог е всемоушен, какво ще разберете? Вашият ум не може да схване смисъла на тази идея. Да се върнем към въпроса за светския и духовния човек. Светският човек не може с нищо да се задоволи. Той е ненаситен, ламти за всичко. Навсякъде търси удобства. Стремелството му е един: да има всичко изобилно, от нищо да не е лишен. Ако има един милион лева, ще се стреми да спечели още един; ако има два, ще иска още два милиона. Целият свят да му се даде, все ще иска още нещо. Светският човек има много желания. Защо има толкова желания? – Защото е слаб, ленив. Той седи на едно място и си казва: „Да имам един кон или един автомобил, по цял ден ще се разхождам. Да има кой да ме качи на планината!“ Слабият и мързелив човек е като децата. Той постоянно мечтае: „Да има кой да ми направи сега една баница! Да имам слугиня на разположение, да ми донесе дрехите, обувките да си облека, да отида на разходка.“ Такова нещо е светският човек – човекът на удоволствието. Ако заболее, веднага вика лекари да му помогнат; да го прегледат външно и вътрешно, да не би да има някакъв процес. Но както и да живее, той ще умре.

Преди години на няколко американци дошла идеята да отидат на север и

там да си направят един хубав дворец от лед. Те реализирали идеята си: направили си от лед един дворец, който струвал милиони. Прекарвали там зимата, от което били много доволни. Като дошла пролетта, дворецът започнал постепенно да се топи. През лятото дворецът им изчезнал съвършено, нищо не останало от него. Светските хора имат такива хубави дворци, богато мебелирани, но всичко това е временно. Казано е в Писанието, че в края на века ледените палати ще се стопят и светът ще се преобрази. Светският човек живее в света на промените. Може ли такъв човек да бъде щастлив? Докато е студено, вие се оплаквате от студа, с нетърпение очаквате пролетта. Щом дойде тя, дворецът ви се стопява и вие сте нещастни. Добре е да живееш на север, но дървен материал е нужен, с който да си направиш дървена къщичка. Който разбира живота, той съпоставя нещата. Той знае какво търси и какво очаква. Казвате, че търсите Любовта. Определете какво нещо е Любовта. Определете какво нещо е Истината. Ние познаваме Любовта по две неща, а именно: където е Любовта, там има свобода. Това са качествата на духовната любов. Изобщо, любовта на духовния и светския човек коренно се различава.

Духовният човек се определя по-мъчно от светския. Неговата любов възкресява. Любовта на духовния човек носи със себе си едно малко ножче. Като види някого вързан, тя прерязва връзките му и го освобождава. Любовта на светския дава само външно, не и вътрешно. Така постъпва добрият господар с коня си. Той го срещи, приглади го, нахрани го, после му слага юлар на главата и го впряга на работа. При светската любов, колкото повече те обичат, толкова повече грижи полагат за тебе, но и толкова повече те ограничават. Изобщо, колкото по-голяма е любовта на светския човек, толкова по-големи са ограниченията. Като те люби светски човек, ако не вървиш според изискванията му, той те заплашва, че ще те убие. Ако някой българин отиде в Германия и приеме германско поданство, като се върне в България, не го признават вече за български поданик. Същото е и с германец, който живее в България и приеме българско поданство. Като се върне в Германия, не го признават за германски поданик. Такъв е ограниченият човешки живот. Въпреки ограниченията, ние искаме да учим. Добре е човек да учи, но ако след свършване на училището замине за другия свят, какво го ползва ученето? Ако имаш знание и не можеш да го използваш, защо ти е то? Ако имаш крака и не можеш да ги използваш, защо ти са те? Ние трябва да бъдем господари на това, което имаме, за да се ползваме от благата, дадени от природата.

Сега, да дойдем до духовната страна на живота. Духовен човек си, но настане у тебе едно помрачение и ти се разсърдиш. Дойде някой при тебе, не го приемаш; сърдиш се, викаш и го изпъдиш. Къде е твоята духовност?

Така постъпва и животното. Докато го храниш, то е добро, меко, никого не напада. Щом огладнее, проявява своята жестокост. Аз имам едно черно куче, много честолюбиво. Мнозина са опитали неговото честолюбие. Гледам, един брат седи, отправил погледа си към кучето. В това време кучето стои до него и гледа на изток. Братът се обърна към кучето и го поглади по главата. Той иска да му каже: „Това, което аз виждам, ти не го виждаш и не можеш да го разбереш“. Кучето, раздразнено от докосването на ръката по главата му, скочи веднага, хвърли се върху брата и го хвана за рамото. Братът се стресна и се отстрани. Отидох при него и му казах: Не трябваше да хващаш кучето по главата, то се дразни от това. Кучето се е хвърляло и върху някои от сестрите. – Защо? – Вие не знаете една от характерните черти на животните. Никога животното няма да те ухапе, ако го гледаш право в очите. То хапе, само когато е зад човека.

Един ден дойде една сестра при мене. Кучето беше легнало пред вратата ми. Тя се показва смела и го ритна, да си отвори път. То веднага скочи, хвана я за рамото. Тя се изненада. То искаше да каже: „Какво право имаш да ме буташ?“ Тя си пошепна: „Какво лошо куче!“ Аз постъпвам другояче с кучето. Като видя, че лежи пред вратата ми, погледна го в очите и му казвам: „Моля, бъди тъй добър, искам да мина!“ То ме погледне и стане от мястото си. Аз познавам характера на това куче. Ако го бутнеш отзад, то веднага скача и се хвърля върху човека. Като не знаеш характера му, ще се натъкнеш на голяма изненада. Аз привеждам този пример, искам да ви покажа, че и вие имате такова естество, с което трябва да се справите. За това естество и Павел говори. То е подобно на моето черно куче. Низшето естество в животните си има свои закони и ако не ги знаете, то ще ви причини голямо нещастие. Следователно кучето е добро само за себе си. Някои казват, че кучето е лошо. – Ни най-малко не е лошо, но не трябва да го закачате. Това черно куче играе с малките, забавлява се с тях. То се прави, че нищо не разбира, и така ги забавлява. Събират се около него 5–6 малки кученца и го закачат. То се бори с тях, без да ги дави; забавлява ги, играе си с тях, като добър педагог, и после се отдалечава. Като не знаем как да постъпваме с кучето, казваме, че то е лошо. Това са наши разбирания. Тогава кой е лош: кучето или ние? Също така и низшето естество в човека не е лошо, ако знаете как да се справите с него. После ще питате защо Бог е направил света така. Той го е направил така, за да се учат хората. Докато вървите по пътя на низшето си естество, вие ще се натъквате на големи противоречия.

И тъй, докато сте в противоречия, вие се намирате в положението на онзи индуски земеделец, който хващал големи и най-разнообразни змии, слагал ги в една каца в колибата си и ги изнасял за Европа. Една вечер той забравил да намести капака на кацата и си легнал. Змиите отхвърлили

капака настрана и излезли от кацата. Като се видели свободни, те плъзнали из стаята и се увили около врата на своя господар. Сутринта, като станал, той се видял цял обвит със змиите. Особено едно от кобрите така се увила около врата му и така го гледала в очите, че най-малкото помръдване би му коствало живота. Той успял да запази присъствие на духа и не мръднал – чакал отнякъде спасение. В това време в колибата влязъл слугата му, умен човек. Като видял господаря си в това положение, той веднага съобразил какво да прави. Внесъл един котел с мляко в колибата и го сварил. Змиите усетили миризмата на вареното мляко и веднага се отпуснали от врата на земеделеца и отишли към млякото. Като се видял свободен, той ги изловил една по една, отново ги сложил в кацата и наместил капака добре. Питам: Какво ще правите вие, ако вашите ръце не са свободни и нямате котел с мляко? Ще се намерите в положението на този индус, когото нападнали змиите. При най-малкото помръдване кобрата ще ви клъвне. Нейната отрова е една от най-силните. Тя причинява смърт.

Самарянката каза на Христа: „Господине, гледам, че Ти си пророк. Бащите ни в тази гора се покланяха, а вие казвате, че в Ерусалим е мястото, където трябва да се кланяме. – Ти какво ще кажеш на това?“ Какво означава думата „гора“? Тя има символично значение. Иначе човек не би бил толкова глупав, да се кланя на една гора. В дадения случай думата „гора“ означава стабилен човек, на когото може да се разчита. Приятелят ти става министър. Ти разчиташ на него и казваш: „Да, имаме поне един малък Господ на земята“. В тази гора могат да влязат един, двама, трима, а може и десет министри, ваши близки. Тогава гората ще стане по-голяма. Това са все ваши близки, на които разчитате. Евреите пък се кланяли в Ерусалим – на един град. – Какво означава думата „град“? – Тя означава известна философия, известни кабалистични учения, които хората не са учили.

Самаряните се покланяли на гората, а евреите – на Ерусалим. Значи евреите търсили спасението си в Ерусалим. Христос им казва: „Действително, спасението иде от Юдеите, но иде време и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с Дух и Истина; защото Отец такъвиз иска поклонниците си“. Значи иде време и близо е, когато истинският поклонник няма да се кланя нито на тази гора, т.е. на хората, на техните знания, на техните къщи и богатства, нито пък на този град, т.е. на човешките учения, но ще се покланя на Отца в Дух и Истина. С това Христос иска да каже: „Докато всички се молят на хората и вярват в тях, те са в заблуждение. И докато вярват в човешки учения, те са пак в заблуждение“. Един вярва в силния човек и му казва: „Ти си силен, богат човек, все ще ми дадеш нещо на заем“. Но и това не помага. Друг вярва в знанието, което ще придобие. Например, някой може да знае много неща

за ада, за рая, както Данте, Милтън, но какво се ползва от това знание? Да допуснем, че някой от вас е бил в рая и сега е дошъл оттам. Какво ще ви ползва, че сте били в рая? Все ще имате една малка придобивка. Хората ще ви отдадат известна почит. За да отидеш в рая, трябва да имаш вътрешна връзка с Бога. Ако нямаш такава връзка, не можеш да бъдеш в рая. Без Любов в себе си ти не можеш да отидеш там. Така ти не можеш да отидеш в коя и да е държава, ако не знаеш езика, който се говори там. Докато не обикнеш даден човек, не можеш да се интересуваш от него. Една американка обикнала един българин и казала: „Докато не бях го обикнала, не се интересувах от българите, не знаех къде е тяхната държава. Мислех, че те са някъде в Африка, повече не се интересувах. Откак обикнах този българин, веднага взех картата на Европа и започнах да търся къде е България. Разбрах, че тя е една малка държава, която се освободила едва преди 50 години“. Ето защо, ако човек не обикне Бога, не може да знае какво нещо е раят.

Казвам: Знайте, че гневът, омразата са качества, които идат от един долен свят. Когато някой каже „мене“, това е адът. Това лично местоимение на стар египетски език означавало адът. Казваш: „Познаваш ли ме, кой съм аз?“ – Да, познавам те. Който казва „познаваш ли ме“, той живее в ада. – По какво се отличава адът? – По това, че там е вечният огън, който гори и разрушава. По какво се отличава светът? – Той е мястото на крайното тшеславие, място на удоволствия. Когато търси удоволствия, човек е в света. – По какво се отличава духовният човек? – Той се отличава по това, че иска свобода за всички хора. Той иска всички хора да бъдат свободни като него; всички хора да са радостни и весели, както той е радостен и весел. Радостта, веселието е основното качество на духовния човек. Духовният свят се изявява чрез радостта. Там няма скръбен човек, там всички са радостни. Ако решите да отидете при Господа да Му разкажете всичките си скърби, мислите ли, че Той ще ви изслуша? По този начин не можете да отидете при Бога. Колкото и да се оплаквате от Иван, от Драган, Той няма да ви приеме и ще каже: „Когато вие двамата се примирите и между вас изчезне всякаква омраза, само тогава ще дойдете при мене“. Даже и Христос, като напусна земята, не можа да отиде на небето, докато още на кръста не се примири с евреите. Това е закон. Мислите ли, че Христос трябваше да каже, че ще отиде при Бога да се оплаче от евреите, където Го разпнаха? – Не, Христос се обърна към Бога с молитвата: „Господи, не им вменявай това в грях. Те не разбират закона. Прости им! От моя страна, аз не искам да имам някакво горчиво чувство към евреите. Аз нямам нищо против тях“. Трябваше ли Христос да ги намрази поради това, че те забиха гвоздеи в тялото Му? Ако не бяха гвоздеите, Христос нямаше да отиде на небето. Ако от сутрин до вечер ти държиш в ума си своите страдания и мислиш, че като тебе няма друг страдащ в света, ти

няма да пристъпиш при Бога. То е все едно някой българин да влезе с калните си цървули в салон, постлан с меки килими. Мнозина от вас седят с цървулите си и мислят, че така ще отидат на небето.

Днес аз ви говоря на език, който се отнася само до външната страна на въпроса. Когато се говори за чистота, аз я разглеждам като качество, потребно навсякъде. Водата трябва да бъде чиста, въздухът трябва да бъде чист, хлябът, храната също трябва да бъдат чисти. Растенията, земята, камъните, всичко трябва да бъде чисто. Когато въздухът изгуби чистотата си, той се отразява вредно върху нас. Когато растенията изгубят чистотата си, също се отразяват вредно върху нас. Изобщо, когато предметите изгубят чистотата си, те се отразяват вредно върху целия живот. Всичко трябва да бъде чисто. Без чистотата няма живот. Ако и знанието изгуби чистотата си, и това се отразява зле върху хората. Да говориш едно, а да мислиш друго, това е нечистота. Всяка дума трябва да бъде чиста.

Христос казва: „Иде време и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца в Дух и Истина“. Тогава ще дойде истинското разрешение на великия вътрешен закон. – Защо? Защото в Любовта към Бога стои разрешението на всички мъчни въпроси. Не е нужно да се отделим от света, но трябва да познаваме свойствата и проявите на света. Ако живеем в Божията Любов, ще видим, че и адът не е лош. Жителите на ада, сами за себе си, са добри, но ако при сегашните условия ние се намерим в ада, същите негови жители ще ни причинят големи пакости. По отношение на нас адът е лошо място, но сам за себе си той е отличен. Същото може да се каже и за света: По отношение на нас той може да е лош, но по отношение на себе си той е добър.

И тъй, когато човек възприеме и разбере Божията Любов, тогава той живее за Бога, и Бог живее за него. И той ще каже както някога Давид е казал: „И в рая да живея, и в ада да отида, в душата ми ще има само радост“. При това положение, каквато работа и да започне човек, ще я свърши с радост и бодрост. Той ще бъде доволен от всичко. Който има Божията Любов в себе си, никога няма да бъде гладен, няма да страда, няма да ходи бос и окъсан. За него страданието е приятност. Сега вие страдате, понеже не разбирате страданията и злото.

Ще ви приведа един пример, да видите как разумният човек използва злото. Един ученик не обичал учителя си и търсел случай да му причини някаква пакост. Един ден му дошла идеята да постави пред вратата на учителя си няколко големи камъни и така да задръсти входа. Учителят да не може да излезе. Както намислил, така направил. Донесъл няколко големи камъни и ги сложил пред вратата на къщата. Като видял това,

учителят излязъл през прозореца, извикал един майстор, на когото поръчал да издяла стъпала от тези камъни, които поставил пред вратата на къщата си. Като го питали откъде е взел тези хубави камъни за стъпалата, той отговарял: „Един от моите любезни ученици ми ги донесе“.

Често и на вас донасят такива камъни, слагат ги пред вратата ви, но вие вдигате шум. Какво ще направите с тези камъни? Вместо да викате и вдигате шум, постъпете и вие като онзи учител. И като ви питат откъде донесохте тези хубави камъни, кажете: „Един мой добър приятел ми ги донесе“. Ако не можете така да гледате на вътрешната страна на живота, нищо няма да постигнете. Аз съм виждал какво правят децата, когато майка им даде нещо за ядене. Майката дава на детето си парче хляб, намазан с масло. То излиза вън и започва да яде и да подскача от радост. Незабелязано до него се приближава едно голямо куче: дръпва парчето хляб и го изяжда. Детето се връща вкъщи разплакано и разправя на майка си как кучето му изяло хляба. Майката го успокоява и му дава друго парче хляб с масло. То взима хляба и излиза на двора, но вече държи хляба високо и така го изяде. Сего то е внимателно, пази се от кучето.

Казвам: Черното куче представлява дявола в света. Дали вярвате в това или не вярвате, то е друг въпрос. Това, което в даден момент ви взима хляба, което ви нарушава вътрешния мир и спокойствие, е дяволът. Ето защо, като имаш парче хляб в ръката си, не я махай нагоре-надолу като детето, но я дръж високо, да не те нападне черното куче и вземе хляба ти. Дръж здраво хляба в ръката си и като дойде черното куче при тебе, кажи му: „Сега аз ще се нахраня, а после, ако майка ми даде хляб с масло за тебе, добре ще бъде“. – Защо и дяволът да не си хапне от твоя хляб? – Защото е богат. Той е банкер, пълен е с пари, няма защо да го жалиш. Неговата лакомия, неговата завист е голяма. Каквото види у другите, той иска да го вземе за себе си. Най-ненаситното и винаги недоволно същество на земята е дяволът. Ако мислите, че ще го задоволите, вие се лъжете. Дяволът е учен, той е маг, философ. Като хване някого, той започва да го учи, предава му своето знание. Щом го направи свой ученик, слага го в обора си като особен екземпляр и го показва на приятелите си. Седиш в неговия обор, вързан като кон, и пъшкаш. – „Защо попаднах в лапите на дявола?“ – Защото търсеше щастие по лек път. Така човек не може да бъде щастлив.

Мнозина казват, че не вярват в дявола, но въпреки това попадат в неговата примка. Като дойде при мене, дяволът ми казва: „Слушай, аз не съм дявол“. – Какъв си? – „Човек, готов за работа.“ – Радвам се тогава, че няма дяволи на земята. Щом си готов за работа, вземи мотиката и двама ще отидем на лозето да копаем. – „Аз не съм навикнал на такава работа.“ – Свободен си, тогава аз ще намеря друг човек да ми помогне. Всеки, който

не иска да копае на моето лозе, той е дявол. Който не иска да ми даде една чаша вода, той е дявол. Който не иска да отвори прозорците ми, той е дявол. Някога дяволът иска да се качи на моята кола. Какво ще направя тогава аз? Като го кача на колата си, ще го накарам да седне от дясната ми страна. Друг път той ще ме покани на неговата кола, но аз ще му кажа: „Ще се кача на колата ти, но ще седна от дясната ти страна“. Аз никога не сядам от лявата страна на дявола. Щом седна от дясната му страна, той знае вече от кои съм. Погледне ме само и нищо не ме пита. Той се срамува да ме пита от неговите ли съм или от кои съм изобщо. Голям дипломат е той. Не казва, че е дявол, иска да мине за някакво величие. Аз седя до него, разговаряме се, разбираме се. След това слизам от колата му. Той ми казва: „Заповядай и друг път!“ А вие какво правите с дявола? Само го хокате. Казвам ви: Не хокайте дявола, защото той ще ви направи големи пакости.

Един млад българин често ругаел дявола. Щом работите му не вървели, той постоянно ругаел дявола и го намирал виновен за всичко. Като слушал това, дяволът вложил в сърцето на този българин желанието да си купи магаре. В това време той успял да се престори на магаре. Отишъл един ден българинът на пазара, където видял, че се продава едно хубаво магаре, а при това и много евтино. Той купил магарето и се зарадвал, че отсега нататък ще има с какво да си носи вода. Един ден той отишъл с магарето за вода, но като стигнал до чешмата, магарето изчезнало: скрило се в курната на чешмата, откъдето показвало само ушите си. Той започнал да го дърпа, но не могъл да го извади. Магарето продължавало да маха с ушите си. В това време, дошъл един пътник да пие вода. Младият човек му казал: Моля ти се, помогни ми да извадя магарето си, влязло е в курната. Пътникът погледнал в курната, но нищо не видял. Като помислил, че този човек е луд или се подиграва с него, набил го добре и си заминал. Седи той, поглежда към курната и вижда само ушите на магарето. Дошъл друг пътник, той и него помолил за същото. И този помислил, че се подиграва с него, и той го набил. Изредили се няколко пътници и всички го били. Магарето продължавало още да си маха ушите, но той му казал: „Виждам те, но на никого не смея да кажа, защото толкова пъти ме биха заради тебе. Не искам повече да ме бият“.

Всички неестествени желания в човека са вложени все от дявола. Някоя жена иска от мъжа си непременно да купи лачени обувки, рокля, палто, а той няма пари. Тя вдига скандал вкъщи, иска тези неща от мъжа си. Това не е нищо друго, освен неестествени желания, които дяволът сложил в сърцето ѝ. Това е неразбиране на закона. Ако Бог е определил тези неща за тебе, мъжът ти сам ще ги донесе. Щом не ги донася, това желание е от дявола. Светостта не се придобива. Благородството също не се придобива отвън. Те се вложени в човека. Хубавите неща се придобиват, наистина, но

те са резултат на съзнателна, усилена работа върху себе си. Важно е човек да придобие хубавите неща още в този живот. Питате: „Защо човек трябва да дойде на земята?“ – Да придобие най-хубавите, най-скъпите неща. Вие казвате: „Ние идем, за да се спасим.“ – Спасението е последна работа. Ако отидете на небето, без да сте придобили нещо ценно и красиво, какво ще спечелите, като отидете там? В Писанието се казва: „Това е живот вечен, да познаем Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Да познаеш Бога е нужно усилие. Това е цяла наука. – „Не е лесно нещо.“ – Мнозина мислят така. Като познаеш Бога, ти ще придобиеш онези ценни неща, чрез които животът се осмисля. Казвам: Вие трябва да се отличавате от другите. Който е познал Бога, той лесно се справя с мъчнотиите на живота. Ако всички бихте разбирали така, щяхте да дойдете поне до това, което аз разбирам. Тогава щяхте да имате голяма сила, лесно да влезете в Царството Божие. Ние трябва да бъдем проводници на Божествените сили. Бог се нуждае от хора, които да Го разбират. Само така Неговата сила ще действа в света. Ако очите, които имаш, не могат правилно да възприемат и предават светлината, те нямат значение. Нужно е всеки ден да изработвате все по-правилно разбиране за живота. Вие сте минали вече онова състояние, когато хората са мислели само за спасение. Сега трябва да намерите вътрешния смисъл на живота и да работите.

Казано е: „Иде време и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца в Дух и Истина“. Значи те ще се покланят на Разумното Начало – на Духа. В Истина – това е абсолютната свобода, при която могат да се използват всички блага на живота. Ето защо, каквото правите, запитвайте се разумно ли е, носи ли свобода за всички разумни същества. Ако желанието ви към нещо е разумно и носи свобода, изпълнете го. Ако не е разумно и ви ограничава, откажете се от него. Защо трябва да се ограничавате? Някой ви продал евтино една огърлица, но за нея могат да ви сложат в затвор. Защо ви е тази огърлица? Тя ще ви отнеме свободата. По-добре се откажете от нея, отколкото да лежите в затвор. Не купувайте евтини огърлици. Ако някой ви предлага такава огърлица, искайте от него документ, откъде я купил, защо я продава и т.н. Когато се продава цигулка Страдивариус, тя се придружава с документ, от който се вижда, че наистина е такава, от колко години е, защо се продава и т.н. Тази цигулка струва милиони, не може да се купува само на доверие. Следователно, когато дойде някой при мене и се опитва да ми покаже колко много знае, аз му отговорям: Не ме интересува твоето знание, искам да видя каква е твоята любов. Първо аз ще му покажа любовта си, а после той ще покаже своята. Любовта е свидетелство на човека, което показва, живее ли Бог е него, или не живее. – По какво се познава човек, който има Любов в себе си? – Като влезе в дома на болния и каже само една дума, болният става от леглото си. Ако той влезе в един дом, където домашните се карат, не

живеят в съгласие, достатъчно е да каже само една дума и веднага да настане между тях мир и разбирателство.

Казваш: „Чудно нещо, аз проповядвам на хората, говоря им за Бога, но вместо да ги примиря, аз ги разединявам. Защо става така?“ – Много просто, не носиш Божията Любов в душата си. В случая ти проповядваш някакво учение, което не е Божествено. Учението за Бога трябва да се проповядва така, че всички да го разбират. Казваш: „Аз съм от новото учение“. Кажеш така и вдигаш знамето нагоре. – Като си в новото учение, правил ли си опит да лекуваш болни, да примиряваш хората? Аз говоря в прав смисъл. Аз разглеждам оздравяването като вътрешен процес в човека. Болният, оздравял в присъствието на Любовта, ще каже: „Откак дойде този човек при мене, аз напълно оздравях“. Аз не говоря само за физическите промени, те ще станат сами по себе си. Като следвате правия път, ще видите, че пътят на Любовта води към истинския път на дълбоко, вътрешно разбиране. Иначе ще бъдете жертви на големи заблуждения и противоречия. Казвате: „Учителят още не ни е поверил това, което очакваме“. Като наблюдавам духовните хора, те приличат на млада мома, която мечтае да се ожени, очаква своя възлюбен да донесе булченска премия. Аз съм виждал много моми, облечени в булченска рокля, но все плачат. Питам я: „Защо плачеш?“ – „Как да не плача? Аз съм се излъгала в своя възлюбен, той е черен отвътре.“ И той казва същото: „Излъгах се в своята възлюбена. Отвън е облечена с бяла рокля, а отвътре е черна.“ – Щом и двамата сте черни, това показва, че слънцето не ви огрява. Единият трябва да бъде бял, а другият – черен. Един бял и един черен могат да живеят на едно място, но двама черни не могат. Това е вътрешно неразбиране. Ние очакваме от другите повече, отколкото сами можем да дадем. Животът не се разбира така. Първото нещо, което се изисква от нас, е да разберем Любовта, която Бог ни е дал. Щом разберем Любовта, останалите въпроси ще се разрешат правилно. – Хората са лоши. – Това е наше субективно схващане. Когато хората се проявяват зле, това се дължи на техните интереси. Важно е да разбере човек отношенията си към Бога. Щом разбере тези отношения, той ще разбере и естеството на хората. – „Какво да правим, когато ни предизвикват отвън?“ – Стойте настрана. Ако предизвиквате, и вас ще предизвикват. Как постъпвате с кучетата? – За да не ви лаят, вие им давате хляб. И те имат свои закони, от които се ръководят. Когато човек храни горчиви чувства в себе си, той е способен да направи големи пакости. Понеже Бог те храни с благи чувства, и ти ще даваш такива. Той ти дава хляб, и ти ще дадеш от него на кучето. Бог е създал кучето и заради Него ти си длъжен да го храниш. Като получиш писмо от онзи, когото обичаш, няма ли да го запазиш? Господ е създал кучето, затова аз гледам на него като написано Слово Божие. От очите му излизат думите, чрез които Бог е създал всички животни. Обаче аз не

искам да бъда като кучето, защото моето естество коренно се различава от неговото. Обаче не мога да пренебрегна отношенията, поставени от Бога.

Като дойде до растенията, до водата и въздуха, аз пазя същите отношения. Нямам право да нарушавам чистотата на водата. Ако я наруша, с това нарушавам един велик закон. Затова човек трябва да бъде внимателен. Само така може да се живее чист живот – на самоусъвършенстване. Само така ще разберете, че всеки ден си има специфична програма. Щом се спазва тази програма, животът става приятен. Иначе страданията идат като естествено последствие на нарушенията. Те са в реда на нещата. Като разберем живота, страданията се превръщат в благодат. Това, което говоря, се отнася само до мистиците, които искат да разберат не само външното християнство, но и вътрешното. Ако живеят по обикновения начин, хиляди години още да живеят, светът няма да се оправи. Както виждате този свят, още дълго време той ще си върви така. Щом запалиш огъня, той не може изведнъж да изгори – време е нужно за това. Изгарянето е процес, както изгряването и залязването на слънцето. Като изгрее слънцето, то не залязва веднага. Нужни са 12 часа, докато залезе. Значи всеки процес има определен период на траене. Важно е да се използват условията. Какъв ще е бъдещият живот, не е важно. Какъв е сегашният живот, какво можете сега да направите, това е важно.

Христос казва: „Иде време и сега е, когато истинските поклонници ще се кланят на Отца в Дух и Истина“. Ако Христос каже: „Дайте ми да пия“, какво ще Му дадете? Ако Той дойде във вашите сърца, как ще Го посрещнете? Ако в дома ви няма Любов, ако в дома ви няма вяра, справедливост и чистота, с какво ще Го посрещнете? Пет неща трябва да имате, за да посрещнете Христа: вяра, надежда, любов, справедливост и чистота. Това са стъпала, по които трябва да се изкачвате. Днес Христос няма да дойде, както едно време дойде между евреите, които Го разпнаха. Днес това е невъзможно.

Едно се иска от вас: Да приложите това, което ви говоря. Направете един опит, да приложите думите ми, без да се спъвате. Намерете специфичен метод за това. Много неща са опитвали хората, нека опитат и това, което ви говоря. Те са търсили Бога в пустините, но не са Го намерили. Спорили са за Бога, но пак не са Го намерили. Само един начин има да намериш Бога – изучаване на Словото Божие. Човек трябва да бъде благодарен от живота, каквото и да му се случи. Винаги да работи, без да роптае. Животът е велик, разумен процес. Като работиш, ще знаеш, че всички обкръжаващи са също така страдащи като тебе. Ще кажеш, че те не разбират. – Не, и те са на същия уровень като тебе; и те имат същите

мъчнотии като твоите. Пожелай им доброто, за да дойде благословието и върху тебе, и върху тях. Този е пътът на истинското вътрешно разбиране.

Утринно Слово от Учителя, държано на
29 март 1931 г., София, Изрев.

СМЯНА НА СИЛИТЕ

Размишление

Има ли разлика между вчерашното и днешното ядене ? – Има. – Понеже разликата между вчерашното и днешното ядене е голяма, затова казваме, в широк смисъл, че миналото не може да решава въпросите на настоящето. Ако не знаете това, вие се натъквате на противоречия и мъчнотии, които не можете да разрешите. Едно трябва да знаете: Условията на миналото са били за миналото. Днес се изискват нови условия. – „Ама защо досега никой не е признал моите таланти?“ – Вие мислите, че сте талантлив човек, и изисквате хората да ви оценят. Миналото е минало, важно е настоящето. Работете усърдно и с любов, за да признаят талантите ви. Настоящото решава днешните въпроси. Не очаквайте слава от хората. Как ще признаят вашите таланти, когато и те искат да бъдат признати за талантливи? Работете, развивайте талантите си и радвайте се, че има какво да правите. Какъв смисъл има за вас това, че хората признават вашите таланти? То е все едно, че знаят как се храните и каква храна употребявате. Тщеславие е човек да се хвали с яденето. Някой казва, че се храни с печени кокошки, пуйки, плодове и т.н. С това той иска да покаже, че е богат човек. Бедният пък не смее да каже с какво се храни. Богатият се хвали със своята пълнота и червен цвят на лицето, с което подчертава, че е здрав. Бедният пък се срамува, че е слаб, пожълтял и немощен. Това е криво разбиране на нещата. Преди всичко, пълнотата всякога не подразбира здраве. И слабият всякога не е немощен. Често богатите са немощни, а бедните – силни и способни за работа.

Ние говорим за положителни и отрицателни сили в природата. Какво представляват тия сили и как се изявяват? Положителните сили действат направо, а отрицателните – косвено, чрез обиколки и увъртвания. Когато влезе в дома ви, съдебният пристав пристъпва направо, без заобикалки. Той си служи с положителните сили и затова казва: „Господине, вие дължите на държавата хиляда лева. Ако не ги платите в тридневен срок, ще ви осъдят на няколкомесечен затвор“. Който си служи с отрицателните сили, пак ще иска да си платите дълга от хиляда лева, но ще ви занимава известно време с различни въпроси и след това ще ви напомни за парите, които му дължите. – Къде се проявяват положителните и отрицателните сили? – Както семето се нуждае от почва, вода, въздух и слънце, за да израсте, така и природните сили се нуждаят от условия за своето проявяване. Умът, сърцето и волята на човека представляват условия за

тяхната проява. Не може човек да си служи с тия сили, ако не приложи ума, сърцето и волята си. Лесно се чете Библията и Евангелието, но знаете ли колко хора са вложили ума, сърцето и волята си, докато ги напишат? Някои са писали собствените си опитности. Главите им са побеляли от мъчности и страдания. Много време са писали Евангелието, но и до днес не е написано, още продължава да се пише.

Каква е разликата между положителните и отрицателните сили? Положителните сили се стремят към слънцето, а отрицателните – към земята. В това отношение те представляват полюси. Като се движи между тия сили, човек проявява разумността си. Значи разумността работи между противоположни сили. Разумността се проявява между доброто и злото. Следователно, ако не е бил лош, човек не може да бъде добър; ако не е бил добър, той не може да бъде лош. Ако не е бил положителен, не може да бъде и отрицателен; и обратно: ако никога не е бил отрицателен, не може да бъде и положителен. С други думи казано: Ако няма уста, човек не може да приеме водата и храната отвън; ако няма очи, не може да приеме светлината; ако няма уши, не може да приеме звука. Ако храната, светлината и звукът не срещнат съпротивление, те не могат да се възприемат. Съпротивлението, което те срещат, наричаме трансформиране. Значи устата и езикът трансформират храната, очите – светлината, а ушите – звука. Разумността в природата взима участие при трансформиране на нещата. Така тя създава листата, клоните, цветовете и плодовете на растенията.

Мнозина мислят, че са някакво голямо величие, че са свободни да правят, каквото искат. Те са свободни по отношение на своя личен живот; обаче дойдат ли до целокупния живот, към който имат отношение, вече не са свободни. Всеки човек представлява лист, клонче, пъпка или коренче от висшия, разумен свят, с който е свързан. Той трябва да знае, че не е абсолютно свободен и носи отговорност за своите постъпки. Възвишеният свят, с който сте свързани, е положителен. По отношение към него вие сте отрицателни, вследствие на което той работи за вашето развитие и оформяне. Когато вашите мисли и чувства проникват между съществата от разумния свят, те веднага започват да ги обработват. Каквото изработят, те го връщат пак на земята. Всеки човек взима това, което е изпратил. Какво ще получите, зависи от материала, който сте изпратили. Като знаете това, трябва ли да съжалявате, че не получавате хубави плодове? Разумните същества задържат нещо и за себе си, което трансформират и приспособяват към своя живот.

Като ученици, вие трябва да постъпвате разумно, за да получавате добри плодове. Ако пък плодовете на вашия живот не са добри, поне ще се

научите да мислите, да търсите причините и последствията на нещата. В този смисъл и доброто, и злото имат еднакво право на съществуване. Злото и доброто еднакво взимат участие в строежа на нещата. Ето защо, като се натъкнете на злото, използвайте го като градивен материал за строежа на своята мисъл. Като се натъкнете на доброто, прилагайте това, което сте съградили.

Задачата на всеки човек е да мисли и чувства правилно и да прилага своите прави мисли и чувства в живота си. На всеки човек е дадена специфична работа, която трябва да свърши. – „Ама искам да зная как е създадена Вселената.“ – По тези въпроси мислят възвишените същества. Това не е твоя работа. Можеш да мислиш, но ще изгубиш времето си напразно, нищо няма да разрешиш. Ти имаш право да се интересуваш от въпроса, какво ще стане с тебе. Ще знаеш, че ако работиш и учиш добре, ще изкараш нещо добро. Ако не работиш и не учиш, а очакваш да получиш всичко наготово, нищо няма да придобиеш. Който не работи доброволно, насила ще го заставят да реши задачата си. За предпочитане е човек да свърши работата си по свобода и с любов, отколкото да го заставят насила.

Сегашните хора искат с малко труд, с малко усилия да придобият големи знания и богатства, да станат учени и щастливи. Това е невъзможно. При сегашните условия на живота човек не може да бъде нито щастлив, нито много учен. – Защо ? – Възможностите му са ограничени. Виждаме, че и най-учените хора има още да учат. Те не са дошли до онова знание, с което разполагат възвишените същества. По отношение на животните човек е гениален със знанията и възможностите, които има, но по отношение на възвишените същества той е невежа.

Казано е в Писанието: „Едно ти не достига“. Всички хора виждат, че им липсва нещо, но какво, не знаят. Те искат да придобият това, което им липсва, но как, не знаят. Като се натъкне на някоя отрицателна мисъл или на някое отрицателно чувство, човек не може да си помогне. Той сам не може да трансформира отрицателните сили в положителни, поради което прилича на болен, който очаква на близките си да го измият, да го съблекат и облекат. Докато очаква помощта на другите, човек е инвалид и не може да се развива. Ще кажете, че за да се развивате, първо светът трябва да се оправи. – Няма защо да очаквате да се оправи светът. Който е създал света, Той има грижата за него. Вашата задача е да оправите света, който е във вас. Щом оправите вашия свят, и външният свят ще се оправи. Бог е създал първо растенията, животните, а най-последно човека. Значи човек е най-последната и свършена форма на земята. Като знае това, той трябва да работи върху себе си, да се усъвършенства. Ще каже някой, че човек е произлязъл от Бога и няма какво повече да работи. Ако е така, защо не

прилича на Бога? Защо е толкова несъвършен? Възможно ли е от съвършения да излезе толкова несъвършено същество? Ако вадите въглен от огнището, той трябва да е разгорещен. Ако е изгаснал, и огнището е изгаснало.

Значи, ако човек е излязъл от Бога, той трябва да носи в себе си свещения огън на Любовта. Ще кажете, че този огън е изгаснал. Щом е изгаснал, трябва да го запалите, да гори. Задачата на човека, който съзнава, че е излязъл от Бога, се заключава в придобиване на Неговата светлина и знание, на Неговата Любов и Мъдрост. Ще кажете, че вярвате в Бога. Това не е достатъчно. Важно е да обичате Бога. Има хора, които вярват в Бога, без да Го обичат. Има безверници, които не вярват в Бога, но Го обичат. Истински вярващ е онзи, който има абсолютна вяра и любов към Бога.

Днес всички хора се оплакват от неуспех в работите си. Те казват: „Чудно нещо! Мъчим се, работим, възприемаме новите идеи, въпреки това не успяваме“. – Защо не успяват? – Защото методите и формите им са стари. Те наливат ново съдържание в стари форми, които не издържат напрежението на новото и се пукат. За да успяват, всеки трябва да реши своята задача и да не се меси в работата на другите. Корените ще вършат своята служба, без да се бъркат в работата на клоните. И клоните ще вършат своята служба, без да се бъркат в работата на корените. Праведните хора работят в клоните, а грешните – в корените. Когато грешният човек се качи на клоните, няма да прилага своите методи, но ще се приспособи към методите на праведните. Когато праведният слезе в корените, ще се приспособи към методите, по които те работят. – Защо корените са толкова набръчкани? – Защото се движат между различните течения на земята, за да смучат от тях хранителни сокове и да ги пращат нагоре, към клоните на живота. Така работи разумният принцип. Като влезе в света, той извлича от него всички жизнени сокове и ги изпраща към клоните. В този смисъл, когато страда, човек се намира в корените на живота. Тук той ще се огъва на една и на друга страна, докато извлече онези жизнени сокове, необходими за неговия възвишен живот. Животът в корените е адът. Като извлече нужните сокове, човек излиза от ада, над почвата, и постепенно се качва на клоните, да обработи всмуканата чрез корените храна.

Следователно, докато е на земята, човек постоянно минава от корените в клоните и от клоните в корените. Той не може да работи все с едни и същи сили, само с положителни или само с отрицателни. Всяка отрицателна сила след време се превръща в положителна, а положителната – в отрицателна. Това виждаме в живота на всеки човек: приятното състояние се сменя с неприятно, а неприятното – с приятно; сиромашията се сменя с

богатство, а богатството – със сиромашия. За пример, някой богат човек, след 20–30 години, осиромашава. Ако това не стане през неговия живот, става в живота на синовете му. Някой човек е гениален, но децата му не са гениални. – Защо? – Всяко благо трябва да се придобие. Благата, дарбите и способностите не се дават по наследство. Всеки сам трябва да работи, да ги заслужи. Когато в един дом и родителите, и децата са способни, това показва, че децата са работили в миналото. По наследство те получават нещо от родителите си, но основата, върху която градят, е резултат на минала дейност.

Мнозина се запитват как могат да придобият дарби. Това не се разказва. Колкото и да им говорите, нищо не могат да разберат. Ето, всички знаят, че радиото приема звуковите вълни и ги предава, но как става това, малцина разбират. Откритието на радиото, както и на всички неща изобщо, е дело на същества от възвишения свят. Те не са от този свят. Търговците продават и купуват различни системи радио, но те са далеч от възможността да направят подобно откритие. И Христос донесе на света ново учение, но много от последователите Му го изопачиха. Ако Христос дойде днес на земята, ще се чуди на тълкуванията, правени върху учението Му. Пък и образът на Христос, както Го рисуват, не е верен. Ще каже някой, че е видял Христос. – Как Го е видял: като дете, като юноша или като 33-годишен? Христос не стои на едно място. Той и днес живее и работи за човечеството и коренно се различава от онзи Христос, който е живял преди 2,000 години. Тогава Христос дойде между хората, но те не Го познаха. Ако дойде днес, пак няма да Го познаят.

Като ученици, вие трябва да имате едно положително верую, една основна идея, на които всякога да разчитате и с които да мерите нещата. Това не значи, че нямате никакво верую, но очаквате повече на другите, те да работят за вас. Религиозните, за пример, казват: „Добър е Бог, ще ни помогне“. – Бог ще помогне, но преди всичко вие трябва да работите. Повечето хора търсят живот без страдания. Днес това е невъзможно. Докато хората не изпълняват волята Божия, страдания всякога ще има. Кой е виновен, че две мравки се бият? Вие ги съветвате да не се бият, но те не слушат. Щом вземете една чаша с вода и ги залееете, те веднага се пускат и се примиряват. Разумният свят постъпва по същия начин и с хората. Като види, че се бият и не искат да се примирят, той ги залее с вода, т.е. изпраща им различни болести. Като дойде болестта, човек омеква. Чувате, че някой мъж се заканва на жена си, иска да я убие. До вечерта му излиза един голям цирей и той се връща при жена си омекнал. Тя започва да го лекува, по-скоро да мине циреят. Някъде пък жената е недоволна от мъжа си, иска да го напусне. И да го напусне, по-добър от него не може да намери. – Защо ще го напуска? – Не могла да го търпи, не го обичала.

Господ го търпи, обича го, а тя не го обича. Това е криво разбиране. Всъщност тя не може да го търпи, защото е имала някакво специално желание, което той не е могъл да изпълни. Ако мъжът беше изпълнил желанието, тя щеше да го търпи. Освободете се от вашите лични желания и ще видите, че хората не са толкова лоши, както си ги представяте. Да се освободите от своите лични желания, това значи да ги възпитавате. Самоотричането, за което Христос говори, подразбира освобождаване на човека от неговите лични желания. Поддържайте в себе си само Божествени желания. Те имат отношение, както към вашата душа, така и към душите на вашите близки.

Личните желания на човека не са нищо друго, освен присадки на неговото дърво. Един ден, когато тия присадки се счупят, на това дърво ще израстат ония клони, които отговарят на неговото естество. Следователно, за да се върне към естествения живот, в който някога е бил поставен, човек трябва да се освободи от всички изкуствени присадки в неговия живот, направени от опитни и неопитни градинари. За пример, нетърпението, неразумността са изкуствени присадки. Счупете тези присадки и оставете свободно да израсте Божественото клонче във вас, което ще ви доведе до правилно разбиране на нещата, до онази разумност, която е вложена във вас. Когато Божественото в човека образува клончета, човек се развива правилно.

И тъй, искате ли да придобиете по-висока култура, дайте ход на Божественото в себе си. Неговата култура идва от Божествения свят. Някои мислят, че сегашната култура е най-висока и се намира вече на своя край. Културата няма край. Тя представлява редица действия от великата житейска сцена. Щом се свърши първото действие, сцената се променя, започва се второто действие. След второто действие идва третото и т.н. Действията се различават едно от друго. Защо е така, това е работа на онзи, който е писал драмата.

Както и да се говори на хората, те търсят живот без страдания. Това е все едно, да търсят живот без промени. Ако са действащи лица в първото действие, те не искат да взимат участие във второто. Благодарете се, че действията се сменят. Благодарете за страданията, както и за радостите. Когато вие страдате, друг някой се радва; и когато вие се радвате, друг някой страда. За пример, за да получиш един хубав плод, трябва да се причини страдание на дървото. Благодарение на Закона за смяна на силите в природата, човек не може да бъде цял живот нещастен, но не може да бъде и цял живот щастлив. Щастието се сменя с нещастиято, здравето – с болестта, учеността – с невежеството, богатството – със сиромашията и т.н.

И тъй, изучавайте Закона за смяна на силите, да знаете през какъв период от време се сменя една сила с друга. Използвайте този закон, за да придобиете нещо ценно в характера си. Когато страдате, не бягайте от страданието, но развивайте търпение, мекота и сила. Като се радвате, прилагайте това, което сте обработили чрез страданието. Страданието и радостта са условия, при които човек изработва различни добродетели. – „Ама колко време ще страдам?“ – От тебе зависи. Колкото по-разумно носиш страданието, толкова по-скоро ще се освободиш от него. Като ученици на Новото учение, започвайте с малки опити и постепенно отивайте към големите. За пример, някои постоянно говорят за новите идеи, а постъпват по стар начин. Където ходят, постоянно плюят. Човек трябва да пази чистота навсякъде. На ученика не се позволява да плюе на земята. Той трябва да носи кърпичка в джоба си и като стане нужда да плюе или да изтрие носа си, да си послужи с кърпичката си. Направете опит за 10 дни, да не плюете на земята и да триете носа си с кърпичката, за да видите колко сте способни да се владеете. Човек не може да не трие носа си, да не отделя от време навреме слюнки, но това не значи, че трябва да плюе на земята. Като плюе и като изтрива носа си, човек се чисти, но той трябва да знае как и къде да прави това. Като спазвате правилото за 10 дни, вие придобивате добър навик, свързвате се с положителните сили на природата. По този начин вие работите съзнателно върху самовъзпитанието си.

Следователно, като се стремите към новия живот, знайте, че той изисква от човека добра обхода. Без добра обхода не можете да напредвате. Човек трябва да бъде господар на своето тяло, да владее мускулите на краката, на очите, на устата си. Всяко движение на човека трябва да бъде под контрола на неговата воля. Това значи да живее човек в пълна хармония със своите мисли, чувства и постъпки. Добре е от време навреме човек да се оглежда в огледало, да следи за равновесието на силите в своя организъм. Най-малкото нарушаване на равновесието му се отразява в очите. Затова е казано, че очите са огледало на човешката душа. Наблюдавайте очите си, да следите промените, които стават във вашия вътрешен живот.

И тъй, за да запазите равновесието на силите в своя организъм, не давайте ход на всички желания в себе си. Невъзможно е човек да служи едновременно на всички желания. За всеки човек е определено кои желания трябва да развива и на кои дарби да даде ход. Като разберете това, не губете време, но започнете да работите. Всяко нещо трябва да става навреме.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
1 април 1931 г., София, Изгрев.

ТРИГОН

Размишление

Всички учени, философи говорят за човека и казват, че той е мислещо същество. Наистина, човек мисли и трябва да мисли. Какво се разбира под думата „мисъл“? Мисъл е онова, в което има истина. Истинската, правата мисъл се явява между два контраста, т.е. между две противоположни сили. Често се говори, че някой човек е гладен, а друг – не е гладен. – Какво трябва да направи гладният, за да задоволи глада си? – Той трябва да намери отнякъде хляб. Докато е гладен, човек е недоволен. Недоволството подразбира необработена нива, на която нищо не е пусто. Като уталожим глада си, човек става доволен. – Защо? – Защото нивата му е пуста и той очаква от нея плод. Очите на гладния са широко отворени. Докато не уталожим глада си, той не затваря очите си. Когато задоволи глада си, на лицето му се явява усмивка, признак на доволство. И тъй, както гладът прави човека недоволен, също така много причини, вън и вътре в човека, произвеждат същия резултат. Като изучавате недоволството, ще видите, че различните причини създават различни отенъци на недоволството. За пример, недоволството на гладния се различава от недоволството на обидения. В първия случай причината за недоволството е физическа, а във втория – психическа. Някой човек е обиден, понеже окръжаващите не му отдавали нужното уважение и почит. Той иска, където отиде, да го приемат като цар: да го поставят на златен трон, слуги да тичат около него и да задоволяват най-малките му желания. Наистина, ако този човек получи почитта на хората, ще се задоволи. Значи недоволството, от какъвто характер и да е, се превръща в доволство, когато получи нещо равноценно на себе си.

Следователно желанията на човека да стане учен, богат, силен, здрав могат да се реализират и да го задоволят само когато получи срещу тях нещо равноценно. Желаете да станете учен, но срещу това желание трябва да поставите нещо ценно. Ще се запитахте защо искате да станете учен. И ако си отговорите, че със знанието искате да реализирате идеала на душата си, ти си вече доволен. Като знаете това, вглеждате се в себе си, да разберете на какво се дължи вашето вътрешно недоволство и как можете да го задоволите. Още преди да е изгряло слънцето, дайте нещо на недоволството си, да не ви безпокои. Дайте му златен стол, да седне на него. Щом седне на златния стол, недоволството ще каже: „Щедър, добър е моят господар“. Не му ли дадете нещо, целия ден ще ви безпокои,

вследствие на което работите ви ще остават назад. Хората се оплакват от неуспехи в живота си. – Защо? – Те се стремят да задоволят окръжаващите, а себе си изоставят. Не, първо задоволете себе си, а после – околните. Който може да се справи със своето недоволство, той лесно се справя с недоволството на другите.

Като ученици, вие се нуждаете от нови разбирания за живота. От вас се иска нова, права мисъл. Правата мисъл води човека към определения за него път. Под понятието „определен път“ някои разбират прав път, без никакви отклонения. Други пък разбират специфичния път на всеки човек. Ето защо, и да се отклонява човек от пътя си, това не значи, че той влиза в чужд път. За пример, от планината слиза поток с определена посока: обаче той среща на пътя си препятствия, ограничения, които го отклоняват наляво или надясно, без да измени правата посока на своето движение. Ако потокът измени правата посока на движението си в своето съзнание, тогава казваме, че той се е отклонил от пътя си. Не измени ли посоката на движението в съзнанието си, той не е направил никакво отклоняване от пътя си. Същият закон се отнася и до човешките мисли и чувства. Ако в реализиране на една своя идея човек се отклонява в една и в друга посока, а в съзнанието си държи правата посока, казваме, че той не се е отклонил от пътя си. Докато живее на физическия свят, човек неизбежно ще среща препятствия, които ще го отклоняват. Тук срещне долина, там някаква пропаст, другаде – хубава градина с благоуханни цветя и плодни дървета. Вниманието му непременно ще се отклони. Той може да се отбие тук и там, но ако съзнанието му е будно, ще следва правия път, който разумната природа му определила. Човек може да странства, но никога да не се откъсва от целта на своя живот, която представлява център, около който се движи.

Неразположението, недоволството, обезсърчението, съмнението, безверието не са нищо друго, освен сили, които отклоняват човек от правия път. Страшно е, ако тези отклонения влязат в съзнанието. Обаче докато са още в сърцето и в ума на човека, те са неизбежни. Те са задачи, които трябва правилно да се решават. За пример, някой става от сън с голямо неразположение. Защо е неразположен, и той не знае; усеща, че нещо тежи на гърба му. Тежестта показва, че или той се е натоварил, или други са го натоварили повече, отколкото може да носи. – Как може да си помогне? – Чрез изваждане на част от товара, или чрез продаването му. Ако товарът е чувал с брашно, човек може да го продаде на някой търговец и да го превърне в сребро или в злато. Постигне ли това, недоволството и мъчението се превръщат в доволство и радост. Ако неразположението на човека се дължи на пропадане на изпит, как ще се освободи от тежестта си? В такъв случай студентът трябва да се примири с положението си и да

започне да учи още по-добре, да поправи бележката си. Има случаи, когато студентът е крайно честолобив и вместо да се заеме да учи, отива към реката да се дави. Това не е правилно разрешаване на задачата. Този студент решава задачата си така, както е постъпило магарето с вълната.

Натоварили едно магаре със сол. Трябвало да мине през една река. Като влязло в реката, магарето се спънало и паднало във водата. Като се вдигнало, да продължи пътя си, то забелязало, че товарът му олекнал. – „Какво стана, че товарът ми олекна?“ – помислило си магарето. Най-после, то си отговорило, че причината за олекването на товара се крие във водата. Значи водата разрешила задачата му. Втори път господарят му го натоварил с вълна. И този път трябвало да мине през същата река. Като влязло в реката, магарето си спомнило, че водата била причина за олекване на товара му, и си казало: „Ще клекна малко във водата, да се намокри товара и да ми олекне“. Намокрила се вълната, но товарът станал двойно по-тежък. Ето защо, когато обезсърченият и отчаян човек иска да се удави, първо трябва да се запита каква тежест носи: сол или вълна? Ако носи сол или захар, нека се хвърли във водата. Тежестта му ще се стопи, ще олекне, и той ще излезе на повърхността на водата. Обаче ако носи чувал с вълна, по-добре да не прави такъв опит. Ако се хвърли във водата, вълната ще се намокри, ще стане два пъти по-тежка, а той ще потъне.

Съвременните хора често се страхуват от неща, които не са много страшни. Една мисъл, за пример, може да плаши човека или с външната си форма, или със съдържанието си. Ако само по форма е страшна, а по съдържание не е, трябва ли да се страхувате? Или ако по съдържание е страшна, а по форма не е страшна, пак не трябва да се страхувате. Страшна е мисълта, когато и по форма, и по съдържание внася нещо страшно в човека. За пример, дойде някой човек в дома ви, с мечка кожа наметнат, и вие веднага хуквате навън. – Защо? – Мечка влязла в дома ви. Не бягайте, това е вашият приятел, който се шегува с вас. Той е страшен по форма, но не и по съдържание. Какво ще кажете, ако видите, че на леглото ви се простряла една голяма змия? Ако сте страхливи, ще изживеете ужас. Обаче ако не сте страхливи, ще се приближите внимателно до змията, ще я пипнете и ще разберете, че тя не е жива. Значи някой ваш близък е сложил една препарирана змия на леглото ви, да изпита колко сте страхлив.

Като ученици, вие трябва да правите опити върху себе си, да видите за колко време можете да се справите със своите нестоди и мъчнотии, както и със страха си. Ако сте обидени от някого, за колко време можете да се освободите от обидата? Правили ли сте опити в това отношение? Голямо влияние оказват върху нас планетите и техните аспекти. За пример, ако в някой човек Сатурн се намира в низходяща степен, тогава е засегнато

честолюбието му. Ако Юпитер е в низходяща степен, засегнато е достойнството на човека. Той е недоволен, че не му се дава първо място. Когато едновременно се накърнят честолюбието и достойнството, човек се озлобява. За да се освободи от озлобяването си, трябва да му дадат първо място. Той се чувства обиден, понеже са го подценили. С първото място, което ще му дадат, цената му се повдига. Първото място подразбира център, около който всички се въртят. – Кой заема първо място в слънчевата система? – Слънцето. Значи човек трябва да знае мястото на слънцето, за да бъде уважаван и почитан от всички, т.е. да го оценят справедливо. – Кой може да заеме мястото на слънцето? – Само онзи, който излъчва от себе си светлина и топлина.

Хората трябва да се научат да мислят и да разсъждават правилно. За пример, виждате, че един човек носи запалена свещ в ръката си. Знаете ли защо носи запалена свещ? Ще кажете, че вън е тъмно, осветява пътя си; или че е изгубил пътя си. Значи няколко причини могат да заставят човека да носи запалена свещ в ръката си. Влизате в една къща и виждате, че в една от стаите гори печка. Коя е причината за това? Без да разсъждавате много, ще кажете, че печката гори, понеже вън е студено. – Може вън да не е студено, и печката пак да гори. – Тогава причината е другаде. – Може домакинята да пече кокошка и да се нуждае от силен огън. Следователно, в пътя на разсъжденията си, човек трябва да се домогне до истинските причини на нещата, до техните вътрешни подбуди. Не се ли домогне до истинските причини на нещата, неговите разсъждения не могат да бъдат прави, т.е. не отговарят на истината. Има общи причини за явленията в живота и в природата, но има и специфични причини, на които се дължат някои специфични, частни явления. Когато се натъкне на разгадката на даден въпрос, човек е доволен.

Да се върнем към въпроса за глада. – С какво се разрешава въпросът за глада? – С хляба. Докато е гладен, човек мисли, недоволен е. Щом задоволи глада си, той се развеселява, става доволен и започва да пее. Наистина, каква по-хубава песен може да съществува на земята от храненето? Като яде, човек прехвърля храната в устата си, между езика и зъбите, да я сдъвче и омекчи. Този процес наричаме „песен на храненето“. Когато природата види, че човек разбира тази песен и добре я изпълнява, дава му още по-добра храна. Ако не може да пее, този човек осиромашава. От устата храната влиза в стомаха, където се произвежда малка топлина, като реакция на храносмилането. Тази топлина събужда обич в човека, и той обиква окръжаващите. И тогава песента се съединява с обичта. Двата процеса заедно събуждат в човека подтик за работа. Следователно всеки човек, който пее и работи с разположение, е посетен от любовта. Където влезе, любовта предизвиква прииждане на топлина. Малка е топлината, но

тя произвежда топли и красиви чувства в човека. Кажете ли някой, че ръцете и краката му са студени, това показва, че или кръвообръщението в него става неправилно, или топлината, която любовта произвежда, е малка.

Между любовта и страха има известно съответствие. Казано е, че любовта изпъжда страха навън. Следователно, колкото е по-страхлив човек, толкова по-малко любов има. Колкото по-безстрашен е, толкова повече любов има. Ако се страхува от най-малки неща, човек не може да очаква големи постижения. Придобивките се обуславят от хармонията между мислите, чувствата и постъпките на човека. Мисълта е свързана с мозъка, чувствата – със сърцето и с дробовете, понеже от чувствата зависи правилното кръвообръщение; постъпките са свързани с волята, т.е. със стомаха, с физическия живот на човека.

Колкото по-възвишена е човешката мисъл, толкова по-голяма е връзката ѝ с духа; колкото по-благородни и чисти са човешките чувства, толкова по-голяма е връзката им с душата. Да познава човек проявите на духа и на душата си, това значи да познава себе си.

Кой човек познава своя дух и своята душа? Който е дошъл до реалността на живота. Този човек държи кормилото на своя живот. Той е господар на своите мисли и чувства, той сам се управлява. Каквито знания е придобил, той може да си служи с тях, може да ги прилага. Обаче ако не познава духа и душата си, човек не е господар на себе си, не може да се управлява. Каквито знания да има, той не може да разполага с тях. Знанията му не са нищо друго, освен украшения, с които ще се окичи само за показ пред хората. За тези украшения, именно, той може да бъде критикуван.

И тъй, за да познае духа си, човек трябва да мисли право, да желае и да се стреми към целта си. С други думи казано: Човек трябва първо, да се качи в главата си; после, да слезе в дробовете си и най-после – да влезе в стомаха си. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка трябва да минат през процесите на мисленето, чувстването и реализирането. Понеже стомахът е свързан с физическия свят, ще знаете, че там се реализират всички неща. Следователно всяко знание, което минава през трите свята – физически, духовен и умствен, носи сила в себе си. Ето защо, когато студентът се явява на изпит, трябва да бъде толкова силен в знанието си, че да е в състояние да изтръгне плода, който десетте професора са завързали с конец и здраво държат в ръцете си. Може ли да изтръгне плода от ръцете на професорите си, студентът е издържал изпита си добре. Той знае къде са ключовете, които държат плода вързан. Щом намери ключовете, плодът пада в ръцете му. Учениците и студентите, които едва започват науките си, имат по-лесни задачи. Плодът, който трябва да вземат, е свързан само с 2–3 конца.

Колкото по-нагоре отиват, конците стават повече.

И тъй, когато между мислите, чувствата и постъпките на хората има известна хармония, казваме, че този човек се намира в тригон, т.е. в благоприятни условия. Човек се намира в тригон, когато между планетите, които действат върху него, има пълна хармония. Когато желанията и стремежите на човека се реализират на земята, казваме, че той е попаднал в състояние на тригон, т.е. намерил е щастието си.

Представете си, че един беден човек минава край морето и вижда един, който се дави. Бедният веднага се хвърля в морето и спасява давещия се. Какво излиза в края на краищата? Оказва се, че давещият се бил богат човек, милионер. Веднага той взима бедния у дома си и щедро го възнагражда. Ще кажете, че благодарение на богатия положението на сиромаша се подобри. В случая богатият представлява щастието на бедния човек, което се дави в морето. Сиромашът трябва да подаде ръка на щастието си, да го спаси. Когато се намери на брега, щастието ще се усмихне, ще благодари и ще каже: „Умен човек си!“ Ние пък казваме: Това е тригон. Рядко се представя случай на човека да извади щастието си от морето.

Искате ли да бъдете щастливи, изучавайте формулите, с които природата си служи. В тях тя крие големи богатства. Всеки човек е формула, която трябва да изучавате. Колкото проста формула да е човек, той представлява интересен обект за изучаване. Все има някакво скрито богатство в него, заради което разумните и възвишени същества употребяват време и труд да го изучават.

Само Божията Любов, само Божията Мъдрост, само
Божията Истина носят пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на
3 април 1931 г., София, Изгрев.

1931_04_03 Тригон Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ТРИГОН

Х година

30 школна лекция на 1 мл.ок.клас,

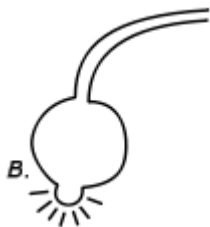
3 април 1931 г. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

Добрата молитва.

Сега какво са подразбирали въобще под думата МИСЪЛ? По стария начин са казвали, човек трябва да мисли, човек трябва да спи, човек трябва да ходи, трябва да яде, това са твърдения. Под думите: „Човек трябва да мисли“, в мисълта трябва да има една истина. Вие трябва да съпоставите нещата в контрасти; две неща трябва да ги съпоставиш в силен контраст. Сега преведете думата контраст на български. КОНТРА какво значи на български? (Противоположен). Кое е противоположното на глада? (Ситостта). Не, ситост е вече един резултат на какво? Гладът е един контраст, който трябва да съпоставиш на какво? Казваш, гладен съм, казваш хляб! Контраст е това.

ОА Между глада и хляба какво съотношение има? Каква дума е гладът? Представете си, че ние представяме глада така, А. Той А завзема известно пространство, място във вашето съзнание и този глад е обраснал с трева, с буренаци, всичко това. Значи на глада какво му е необходимо? За да не е гладен човек, какво трябва трябва да стане с него? Трябва му хляб. Трябва му семе, за да посее нещо; за да е доволен, защото в глада човек е недоволен от себе си.

За да направиш човека доволен, какво трябва да му дадеш. Сега това е една модерна франзела, сега франзелите така не ги правят. Значи гладът не се задоволява със същото пространство. На гладния човек очите са винаги отворени широко. Ако му дадеш малко, той не е доволен, ако му дадеш цял самун, ти ще забележиш в лицето му едно доволство! Та същия закон навеждам. Вие сте някой път недоволни от нещо си, това е същото нещо. Какъвто е законът на глада, такива са и разните видове

недоволства. Те са все разни категории. Имаш някое недоволство да кажем, усещаш, че си обиден от някого. Вървиш и искаш нещо. Казваш: Обиден съм. Какво нещо е обидата? Същото нещо, гладен си. Обидили го нещо. Той иска нещо. Какво иска обиденият. Почит и уважение. Е, как ще представите вие почитта и уважението? На този човек, който е крайно обиден, ще му дадете един златен стол с една възглавница, хубава, кадифена, така цветна, една маса, ще му турите една чаша с гроздов сок, ще му турите и една паница хубаво ястие, ще му ги оставите, че като дойде той ще му кажете, това е за вас господине! Той като влезне, веднага ще му мине обидата и вие ще видите, че неговото лице ще просияе и няма вече никаква обида. Може ли човек да бъде обиден от един златен стол? Ти щом седнеш, всичкото недоволство в тебе ще изчезне. Питам тогава, ако е направен един модерен стол за един човек, на когото честолюбието може да се задоволи. Каква тежест може да има приблизително стола. Колко килограма тежи един обикновен стол? – (4 кила). Като го умножите на 19? (76). Е, питам сега един стол обикновен от 4 кила лесно го дигате, но един стол, който има 70 кила лесно ли може да дигнете такъв един стол? Който и да е от вас, колкото и да е неразположен, като го туря на един златен стол, той веднага ще окаже магическо влияние и всеки ще каже: Ела да видиш какво чудо има тука. Ти на златен стол седял ли си? Мекичък и веднага ще се събуди в тебе желанието да имаш този стол. Ще кажете: Този стол е за тебе подарък, светът високо мисли за тебе, имаш един златен стол, за да удовлетвориш човека, трябва да му дадеш нещо. Следователно, желанията на цялата съвременна наука седят в това. Ти искаш да станеш учен човек – трябва да ти дадат нещо. Онзи, който ти говори и нищо не ти дава, не може да те удовлетвори, та и вие, за да се задоволите, трябва да дадете всеки ден по нещо. Има нещо у вас, което е недоволено, запример вие какво сте намислили да подарите на себе си, стремеж имате и този стремеж трябва да се задоволи, какъв златен стол сте намислили да подарите на себе си. Н. какво си намислил да подариш на себе си? (Сега не съм мислил). Сега намисли, защото като изгрее слънцето, ще се яви този Никола първозваник, ти си Николай, а онзи ще бъде Никола. Той, като кредитор идва, но щом му дадеш един златен стол, той ще каже за тебе: Щедрост този човек има, разполага и където ходи ще каже: Златен стол ми даде, щедър е той в своето даване. Но ако не му дадете нищо, какво ще стане тогава? (Целия ден ще бъде сърдит). Ще кажете – скържав е той. Даже считам за излишно, дето ходя там. Сега това е един нов начин за размишление. Вие разглеждате съвременното общество с известно желание, но не знаете гамата на известни размишления. Човек трябва да върви по един определен път. Под думата определен път, да кажем имате такава една река, защо криволичи тя?

Ако правите своите научни изследвания, тези кривини на какво се дължат? Съпротивление има. Ако вземем в света на желанията всяко едно отклонение, тук се привлякло вниманието, там се привлякло вниманието, дето има такива набраздени показва, че съзнанието се е отвлекло. Човек за да се отбие от едно място на друго, неговата мисъл трябва да се отвлече. Във физическия свят има мисли, които спират хода на това движение, ти търсиш определен пункт, може да закривиш на едно или друго движение, в мисловния свят или в света на желанията, ти минаваш през разни области, поле е това, градини има, всевъзможни градини, посяти с най-хубавите дървета, и ти започваш да ходиш от градина на градина, какъв път ще изминеш тогава? (Крива линия). Тогава ако те питат, кои са препятствията, които са те отклонили от пътя, защо тази река така криволичи, ако има планина, добре, тя ще заобиколи, но ако полето е равно, а ти правиш крив път, кои са причините за това? Градините. Да кажем вие вървите в един град, построен на равнище, много хубави улици има, но вие започвате да кривите от една улица в друга, тъй обикаляте града, да кажем, да вземем една модерна дама, която ходи от улица на улица по магазините да си избира някоя шапка, какви препятствия има там? Искате да изходите магазините, тези хора, които постоянно ходят, че постоянно странствуват, към кои тела ги туряте? В астрономията как наричат тези тела, които странствуват? (Комети или падащи звезди). Добре. Пренесете закона във вашето съзнание. Станете вие някоя сутрин, имате известно неразположение на духа, запример, какво разбирате вие под думата „неразположение на духа“? Онова, което прави човека недоволен? Значи турено му е на гърба повече, отколкото той иска, ако ви турят на гърба 50, 60 килограма, няма да се мине и половин час и ти ще бъдеш крайно недоволен, недоволство ще има в тебе. В недоволството какво се очаква? В недоволството вие имате една величина, каква е тя? (Отрицателна величина). Ти си недоволен, защото на гърба ти има нещо, тогава какво действие трябва да употребите вие? (Изваждане). Най-първо трябва да снемеш нещо от товара си. Как се изважда? Колко начина има на изваждане? Човек изважда в живота си с ръцете така. Питам тогава, този човек, който е недоволен, колко трябва да извади в дадения случай. Да кажем той има на гърба си 50 килограма жито, а за да го направя доволен, вземам житото и го турям на моята каруца, казвам: Колко ти струва то? Давам му 500 златни. Сега колко тежат 500 златни лева? (Един наполеон тежи 5 грама). 500 лева сребърни колко тежат, повече от килограм? (125 грама, ако са златни левове). Допуснете, че аз замествам със 125 грама злато, какво усеща този човек, какво ще усети този човек? (Той ще усети едно сияние в себе си). Да допуснем, вие сте краен песимист, мислите, че животът няма смисъл, или били сте студент, скъсали са ви, обезсърчили

сте се, иде ви или да напуснете университета, или да се хвърлите някъде да се удавите, защо искате да се удавите и вие не знаете, но той иска да се хвърли във водата, обикнал водата и казва: Само водата може да ме спаси. Нали има хора, които им дойде някоя голяма скръб, искат да се удавят във водата и те си имат своя философия.

Едно магаре, като го натоварили със сол, клекнало във водата и като станало казва: Ето водата разреши един философски въпрос за мене – олекнало на магарето. Солта се стопила и магарето казва: Водата е, която разреши всичките тежести и беди на хората. Но втория път магарето било натоварено с вълна, то пак клекнало, но после не могло да стане от тежест. Та казвам: Когато сте натоварени със сол или със захар, клекнете във водата. И когато някой човек иска да се хвърли във водата, той е натоварен и мисли, че като се натопа във водата всичко ще се стопи. И когато човек ходи да се дави, той не обажда никому, защото мисли, че ще се излекува. Но някой път той е натоварен с вълна и тогава може да се удави, не може да излезе. Но когато е натоварен със сол или захар, той излиза на повърхността отгоре и му олеква. Сега ние говорим за ония мисли, които измъчват човека. Мислите плашат човека със своята форма, по външността си някоя мисъл ти се представя в своята ужасна форма; а желанията измъчват хората със своето съдържание, това, което те съдържат. Запример вземете опасността от грозотия да кажем. Към кое ще класифицирате някоя грозна мечка или някоя грозна кобра голяма, на която главата е толкова голяма колкото на човека. Тогава към кои животни ще отнесете вие страха? От какво го е страх човекът? Може да го е страх от формата, някой път човек може да го е страх от външния вид на човека. А пък някой път може да те е страх от онова, което ти подозираш в кобрата. Човек може да е усещал опасността от кобра по такъв начин, той се страхува от съдържанието на тази змия.

Та казвам: Във вашия живот може би има една мисъл, която да носи само външната форма, а тази мисъл може да носи и съдържанието на тази отровна змия, а може тази кобра да е препарирана. Допуснете, че един ваш приятел иска да си поиграе с вас и туря на кревата ви една препарирана кобра, вие, като влезете в стаята си, какво ще кажете? Какво ще помислите, като видите змията там. Ще отворите вратата и ще гледате с голям респект на нея, а по някой път това е една препарирана змия. Та много пъти и страхът е една препарирана змия. Та често в живота си човек попада на някои мисли, които имат такъв характер. Запример ти държиш изпит за докторат. Трима души професори седят там, страх имаш. От какво произтича страхът у тебе? Да зададат въпрос, който не знаеш. Тъй ако вие знаехте всичко, бяхте самоуверен във всичко, нямаше да имате страх. Но щом имаш няколко пункта непригответни, ти не си сигурен. Умът в

такъв случай се отправя към тези въпроси, които не знаеш, тогава все умът ти е там. Казваш: Три, четири въпроса има, ако ме бутнат там на слабата страна, какво ще кажа? Та казвам: При сегашната наука това е един от трудните въпроси да може да си въздействуваш. Вие трябва да правите опит, колко време може да ти вземе да си въздействуваш и да се справиш с негодите. Или обиден си, колко време ще ти вземе да се справиш с обидата. Н. колко мислиш по закона на вероятностите ще ти вземе? (Някой път цял един ден може да ми вземе). Най-първо зависи от съчетанието на планетите. Запример, ако при една обида, какви са акцидентите, които влизат, ако Сатурн играе известна роля, после Юпитер е в своята низходяща степен? (Ако Юпитер е в низходяща степен, тогава моето честолюбие е едно). Ако Сатурн е в своята низходяща степен? (Тогава е засегнато моето достойнство, нямам първенство тогава). Какво ще се роди тогава? (Ако Сатурн е в низходяща степен, ще се роди злоба). От колко елемента произтича тази злоба? (Първо защото аз съм подценен във всяко отношение). Тогава, за да се изправи тази погрешка, какво трябва да се прави? (В даден случай трябва да се даде мястото, което аз заслужавам). Колко голямо трябва да е това място? (То трябва да е първото място). Е, по какво ще познаем първото място? (То е център, а всички други места се въртят около него). В слънчевата система кой е центърът? (Слънцето). Тогава ти си недоволен, понеже не са ти дали слънцето. Щом ти дадат слънцето, какво ще стане? (Веднага ще дойде доволството)! Но за да бъдеш доволен, още какво трябва да ти дадат? (Трябва да ми дадат топлината и светлината на слънцето, всичките качества на слънцето). Но кои са причините, за да бъде слънцето топло и светло? (Това не знам).

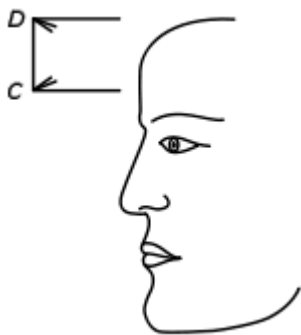
Сега ние идваме по закона на разсъжденията, вечерно време гледаш на някой си запалил свещ, ходи и търси по земята. Защо? Какви могат да бъдат съображенията му? Или че е загубил някоя вещ, или че търси пътя, или очаква нещо. Ако ние търсим топлината, ако вие стопляте вашата стая, какви са побужденията? (Студено е вън). Ни най-малко не е студено отвън. Когато вие опечете една кокошка, студено ли е? Ни най-малко не е студено, студът е едно изключение. Та казвам: В психологията трябва да знаем, да разбираме побудителните причини: защо свети слънцето? Затова си има свои причини. Ние можем да си обясним по един механически начин, то е друг въпрос, но за да обясним отношенията разумно, причините, по които светлината иде от слънцето, не са механически, съвсем други са причините. Ако речем да обясним по човешки, пак ще се отдалечим. Когато човек намери разгадката на един въпрос, у него настава едно доволство! То е както когато на гладния му покажете един хляб, той е доволен вече.

Сега ако погледнете например на тази ябълка (виж чертеж В) тя мяза малко на лук, тя мяза повече на лукова глава, пък аз искам да ви наведе, че е един хубав плод. Защото това е плод. (Той може да се вземе като нар). Вие сте прави. Но има известни грапавини, които в плодовете ги няма. Та казвам разрешението на въпроса за глада какво е? ХЛЯБ! След като ядете, какво ще произведе хлябът у вас? (Едно доволство). Но по колко начини ще се познае, че хлябът е дошъл у вас? Щом дойде хлябът, първото нещо, което вие ще почнете да правите, е, ще почнете да пеете. Забележете, гладният човек най-първо мисли, той е недоволен, но щом дойде хлябът, той почне да си свирука, върви спокойно, пее си; и действително, като ядеш ти пееш и свириш. Това е разрешението на въпроса. И като се наядеш, ти свириш едно парче със своята арфа. И природата като те слуша как ядеш, това е едно музикално парче. Ако ти знаеш да пееш една хубава песен, вторият път природата ще ти даде по-хубава храна. Ако не знаеш как да пееш, тя ще каже: този певец малко осиромаша. За да ти даде природата това, което ти искаш, непременно ти трябва да знаеш да пееш. Сега ВТОРИЯТ ВЪПРОС, като влезне тази храна в стомаха ти, какво ще стане? Ще влезне една малка топлина и ще почнеш да работиш, значи ще се образува реакция, работа. Значи в яденето непременно трябва да влезне Любовта като елемент. Ти като пееш и обичаш, това е един процес, че си придобил нещо. Под думата Любов се вижда, че съм придобил една реалност в живота. Любовта се отличава с едно малко прииждане на топлина някъде у нас. Постоплило ми се е сърдцето. Защото студът е липса на нещо; а топлината е един признак, че Любовта е дошла, която осмисля живота. Казва някой: Изстинаха ми ръцете. Е, хубаво, могат ли да ти изстинат ръцете, ако има достатъчно топлина и кръв в пръстите? Че ти изстинаха пръстите, показва че ти си един слаб човек; щом много малко задуха вятърът и ти се сгушиш тъй, какво показва това? Ако изнесете някои хора на 15 градуса студ, вие можете да познаете кой каква работа може да върши. Каква работа може да върши този, който се е сгушил.

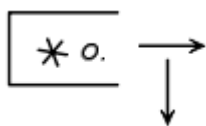
Та сега за вашите постижения. Психологическият закон ще го пренесете в живота. Ако вие се плашите от най-малките препятствия в живота, вие сте слаб в характера си. Значи и постиженията ви ще бъдат малки в живота. Щом тебе те е страх от една мишка, има някой, щом види, че една мишка изскочи и той каже: Мишка! И изскочи. Това не е мечка, но той веднага изскочи от прозореца навън от страх! Питам онзи човек, който го е страх от мишка, какъв е? Кой го е страх повече от мишка – мъжете или жените? Ако тебе малките неща в живота те плашат, трябва да знаеш, че ти имаш една слабост в организма. Между твоите мисли, чувства и действия няма едно пълно съответствие. Вътре съществува една аномалност. Аз вземам думата мисъл и разбирам главата, под думата чувство разбирам кръвообращението, а под думата воля разбирам човешкия стомах. Когато

вие ги съпоставите под известен паралел, да има известно отношение между главата, чувствата и волята, или глава, дробове и стомах. Ако соковете постоянно преминават от главата в дробовите и стомаха, този човек е силен, в него процесите се сменят лесно, този човек мисли добре, чувства добре и върши работата добре. Казва някой, да мисли човек, неговата мозъчна система трябва да е построена добре, или ще превода аз. Под думата дух аз разбирам човешкия ум, той е глава на всичко; под думата душа, разбирам дихателната система, а под думата съзнание, разбирам това е стомахът. Когато мисълта на човека е в неговата висша степен, това е духът. Какво нещо е духът? Ако ти си живял 20 години и не познаваш главата си, какво си разбрал? Ако ти кажа: Никола, къде е главата ти? Че аз ви питам същото: Къде е духът? Вие не го знаете. Щом знаеш къде ти е главата, ще теглиш един перпендикуляр и ще намерите мястото. Как ще теглите перпендикуляр?

Сега този не е един от гениалните типове. Това е перпендикуляр АС. Челото е антена, дето стават съобщенията. След това ще дигнете друг перпендикуляр CD. Е, какво означава това? На този човек, за да намерите духа, тури му една корона на главата и той ще почне да управлява. Ако познаеш духа си, ти вече чувствуваш, че управляваш нещата. А щом ги управляваш, ти си господар на нещата. Щом не можеш да ги управляваш, ти не си господар и не познаваш духа си. Ако се качиш на една лодка и хванеш лопатите, и почнеш да ги управляваш наляво, надясно, ти знаеш и си умен; но щом влезнеш и не знаеш как да манипулираш с лопатите, какво те ползват 4-те факултети в една лодка, ако не знаеш как да я караш. Та казвам, вие сега свършвате училището, знаете ли на какво ви уподобявам някой път? Вие свършвате 4 факултета и мязате на една модерна дама, облечена хубаво и турена в един файтон, седи тя, после пак я снемат, турят я вкъщи на някой стол и седи тя само като показ вкъщи. Всеки един от вас е свършил по едно такова училище. Това не е никакво свършване, това е изложение. Какво наричате вие изложение? Не се излагат художниците. На изложението може ли художниците да се изложат. Той се излага, ако не е рисувал хубаво картините си, тогава той се излага. Като го критикуват хората, тогава той се излага. Добре. Казвам, в живота ти не трябва да бъдеш един резултат. В даден случай, за да познаеш духа си, ти трябва да дойдеш до самата реалност на нещата.

Това, което вас ви спъва, то са резултатите. Казвате: Не зная кое е същественото. Най-първо ще прекараш една права мисъл. А тази права мисъл, това е целта, към която вие се стремите да постигнете. Това е закон на постиженията О. А на вас ви трябва три линии. Това, което си придобил, да можеш да го задържиш за себе си; за да познаеш духа си, той трябва да е мощен, да се проектира в себе си, да схване реалността и да се прояви навън. Или казано по психологически начин: да помислиш, да пожелаеш и да постигнеш; да се качиш в главата, да слезнеш в гърдите си и да влезнеш в стомаха си. Всяко едно посвещение седи в тази хармония, не само да издържиш изпита. Един посветен в старо време, като го поставят на изпит, може ли да задържа нещата? Тогава, когато се явявал някой кандидат, да държи някой докторат, ще дойдат 10 души професори, видни, които имат знанието, ще дадат на този кандидат за доктор един плод, свързан с 10 въжета, и всеки един професор държи едно въже. Ако кандидатът може да изтръгне този плод от ръцете на тези 10 професори, той е издържал изпита си и е провъзгласен за доктор. Иначе той ще се яви пак наново. Сега ще преведете, нали знанието е сила. Щом кандидатът има сила в неговата мисъл, това е фигуративно казано, значи ако ти можеш да изтеглиш този плод от 10 души професори и да те признаят, ти си най-силният. Че в какво седи твоята сила? В знанието, което имам? Не, в този плод, който ти ще хванеш. Онези, които държат плода, те ще те изпитат. Всеки един професор е свързан с едно копче там. Ако ти не можеш да бутнеш това копче, ти не си издържал изпита. Ако намериш копчето при първия професор и го бутнеш, ще идеш при втория професор и като бутнеш всичките копчета, ти ще ги накараш да се откажат от този плод. Та ти ще гледаш да намериш скритите копчета. Ако ги намериш, ти ще издържиш изпита; ако не, по 20 години са оставали и не са могли да намерят копчетата. Това са магите. Та и вие някой път не можете да намерите копчетата. Мнозина от вас аз гледам, 10 въжета ги държат, гледа накъде? Ще бутнеш копчето! Някой път трима професори ще има, а някой път и 10 души професори да има. Това е най-будното разрешение, за да вземеш един плод. А някой път ще ти побелее главата без за имаш плода. Това сега минава за приказките от 1001 нощ. Казваш, да свърша университет, че да ме назначат учител. 20 години ти си учил хората, предаваш математика, събиране, как да се събира, изваждане. Все количествени числа са това. И казваш на децата, тъй, вие хора трябва да станете, на служба да се назначите. И като ги видите, колкото кандидати сте направили, все са на служба и ви казват: Много благодарим, учител на служба съм! А които не са на служба, какъв термин да употребим? Не можахме да постигнем това, което желаехме в живота.

Но сега да се повърнем към общата мисъл, предметът, който исках да ви кажа. CD тези са места за постижение. Всеки един ъгъл е място за постижение. Дето две линии се събират, всякога има две разумни същества най-малко. Всеки един ъгъл, какъвто и да е той, геометрически показва, че имате много разумни същества. Правилните геометрически форми показват, че една висша интелигентност е това. И колкото по-добре е начертана една геометрическа фигура, толкова и разумността е по-голяма. После, щом дойдеш до един квадрат, ще го измериш. Да кажем има някои квадратчета от 5 милиметра, от 1 см от по 10 см има квадрати и от 1 километър, и от 100 км, и от 1000 км. Питам, ако аз ви дам от хиляда километра един квадрат и един куб в пространството, как ще го използвате? На, сега на всеки един от вас аз ви подарявам месечината. Давам ви и крепостен акт. Аз крепостен акт мога да ви дам, но как ще отидете вие там до месечината? Не само това, но мога да ви дам и цялото слънце и да ви дам и крепостен акт за него. Но как ще идете на слънцето. Не какво аз мога да ви дам, но в даден случай вие какво може да завладеете? Сега да преведа моята мисъл: аз мога да ви дам на вас най-хубавия хляб, но ако вие не сте в състояние да го задъвкате и да го вложите в стомаха и да го използвате, да извадите соковете му, какво ще ви ползува този хляб? В даден случай силите на хляба трябва да се използват. Хлябът може да го завладеете, само като го приемете в стомаха си и извадите известна мисъл, известна енергия от него. Щом ти можеш да ядеш, ти слънцето можеш да завладееш. Не по този обикновен начин, но ти можеш да използваш енергията на слънцето, щом можеш да се храниш добре. Щом можеш да мислиш добре, ти можеш да се ползуваш от енергиите на слънцето. Запример, ако вие знаехте този закон, щяхте да дойдете до закона на щастieto. Астрологически как се наричат тези най-хубавите съчетания на планетите? (ТРИГОНИ). Тъй като имате изгрева на слънцето и всичките планети се намират в хармонично съчетание с него. (Има по-силни и по-слаби тригони, зависи къде се намират). Тъй вие трябва да знаете това съчетание на планетите към този център; тези хубавите влияния на планетите, те се намират в земята, де ще ги търсите иначе. Н. да кажем вие днес имате един тригон, де е точката на този тригон? Тя трябва да се реализира на земята, защото всичките тези планети се намират в пространството и те имат проекции на земята. Ако ти можеш да намериш проекцията им на земята, ти можеш да имаш известна реалност и можеш да използваш този тригон. Представете си, че вие имате този тригон и минавате покрай някоя река, и някой богат милионер американец се дави в реката. И вие се хвърляте в реката и го изваждате навънка. Тогава как ще се прояви този тригон към вас? (Той ще се прояви с цялата си сила). Това значи да използвате благоприятните случаи. Това е цяла наука. Не е богатият, който се дави, но това е вашето щастие, което се дави във водата. Ще го извадите от водата и то ще ви се

усмихне, ще каже: Много си умен! Тригон е това. (Ама много рядко се дават американците). Щастieto много рядко се дава.

Та цялата природа са все формули, тя е скрила своите богатства. Някой път ти искаш да се давиш, тогава ти ставаш предмет за друго. И тогава все ще му благодариш, той почне да те учи за Бога, даде ти място някъде, той се подига и ти му благодариш. Та всеки един от вас представлява обект за някого. Вие сега мислите, че нищо не знаете. Вие сте предмет за по-висши същества. И когато вие завършите своите фази, тогава ще видите какво представлявате вие, положително или отрицателно. Сега разбрахте какво е тригон.

**Само Божията Любов, само Божията Мъдрост,
само Божията Истина носят пълния живот!**

7.15 ч.с.

Хубаво слънце грее, грее.

СЪБИРАНЕ И ИЗВАЖДАНЕ

Размишление

Как ще отговорите на въпроса: Защо хората се събират на едно място? Две причини има за събирането на хората: когато искат да направят едно добро, или когато искат да направят някакво зло; когато искат да работят заедно, да свършат някаква работа, или когато искат да развалят някаква работа. В този смисъл доброто дава, а злото – взима. За да даде, доброто събира всичко, каквото има на разположение. Затова казваме, че доброто представлява действието събиране. Злото пък вади нещата, заради което го уподобяваме на действието изваждане. Като два противоположни процеса, доброто и злото са противоположни и в своите прояви: доброто първо събира, а после вади от себе си и дава; злото първо вади, а после събира.

Като изучавате човешките прояви, можете да ги разделите на две категории: при едни прояви човек дава, при други – взима. За пример, да кажем мнението си за нещо, това подразбира даване. Да слушаш мнението на другите, това подразбира вземане. В изказване мнението си, или в изслушване на чуждото, вие или се повдигате, или падате – зависи какво сте казали и как сте съчетали думите. Това е все едно, да приемете добра или лоша храна.

Съвременните хора са дошли до положение да правят подбор на храната си. Тази е причината, че един човек употребява месна храна, а друг – вегетарианска; един обича повече сладки храни, а друг – солени и кисели. Ако човек не употребява храна, съответна на неговия организъм, стомахът му ще се разстрои. Същият закон има отношение и към неговите мисли, чувства и постъпки. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, в зависимост от тяхното съдържание, произвеждат върху човека известна реакция – добра или лоша. Тази е причината, поради която от една неправилна постъпка човек потъмнява. Казвате, че свещта на този човек е изгаснала. – Кой изгасва свещта на човека? – Може той сам, а може и друг някой. Важно е, че свещта на човека е изгаснала и той не може да чете.

Какво е състоянието на човека, на когото свещта е изгаснала? Той изпада в отчаяние, в пълна пасивност и безразличие към външния свят. Дават му да яде, не иска; карат го да излезе на разходка, не му се ходи; заставят го да се облече, но желание няма; не му се мисли, не може да чувства; с никого не

иска да говори. Той седи на едно място, като център. Има смисъл да бъде човек център, но като извора, който постоянно дава. Добре е да бъде човек център, но да го търсят хората, да взимат нещо от него. Центърът никога не осиромашава, понеже всички блага от периферията се стичат към него. Той се намира при благоприятни условия.

По какво познавате дали условията на човека са добри или лоши? Когато видя, че някой човек е богато облечен, с кожено палто, със здрави обувки, с топла шапка на главата си, казвам, че условията му са неблагоприятни. Видя ли, че някой човек е бос, гологлав, с тънки дрехи, казвам, че условията му са благоприятни: времето е топло, сухо – лято е настъпило. Следователно от гледището на новото разбиране сиромашът живее при благоприятни условия, а богатият – при неблагоприятни. Като знаете това, не съжалявайте, ако сте сиромаси. Провидението ви е поставило при благоприятни условия.

Съвременните хора се нуждаят от прави разбирания. Старите форми на живот, старите разбирания са отживели времето си. Лесно е да се каже, че 2×2 или $2 + 2$ е равно на 4. – Какво означава числото 4? – Узрял плод, който увисва надолу. Значи четворката подразбира, че или нивата е изорана, или плодът е узрял, паднал на земята и изяден.

Изобщо числата, като статически величини, имат един смисъл, а като динамически – друг. Ако говорим за мъжа и жената, и двамата представляват единици, но мъжът е динамическа единица, а жената – статическа.

Като ученици на велика школа, вие трябва да се учите да превръщате числата и енергиите, които те съдържат, от статически в динамически, от динамически в статически; от положителни в отрицателни и обратно. Това значи да превръща човек злото в добро. Какво разбирате под думите „да правим добро“? На кого можете да правите добро? Добро можете да правите на онзи, в когото се проявява Божествения живот. Който пръв почувства в себе си Божествения живот и отвори сърцето си, за да го приеме, той ще получи Божественото благословение. Той е направил добро сам на себе си. Щом може да направи добро на себе си, той може да направи добро и на своите ближни. Още със ставането си от сън човек трябва да облече дрехата на доброто, т.е. да бъде готов във всички случаи на живота си да прояви доброто. Ще кажете, че от дълго употребяване дрехата ще се изцапа и изтърка. Не се страхувайте! Дрехата на доброто е вечна. Колкото повече се употребява, толкова по-хубава става тя. Правете добро непрестанно и не се страхувайте от осиромашаване. Доброто внася нови подтици, сила и живот в човека.

Често се говори за нечистите дрехи на хората. Нечиста е дрехата на онзи, който греши. – Кога човек цапа дрехата си? – Когато работи. В бързината си той капнал нещо нечисто върху дрехата и я изцапал. Понеже не е научил още начините за чистене, той е принуден да ходи с нечиста дреха. Един ден, когато научи законите за чистенето, той ще изчисти дрехата си и ще стане праведен.

Някой казва за себе си, че е лош човек. – Защо е лош? – Защото дрехата му е нечиста. Нечистата дреха показва, че този човек е работил, но не знае още методите за чистене. За предпочитане е нивите на човека да са изорани, макар и да има пришки на ръцете си, отколкото ръцете му да са бели и гладки, а нивите да са пълни с плевели. Когато придобие повече знания, човек ще оре нивата си, ще я посява, без да излизат пришки на ръцете му. – „Ама не съм даровит, не съм силен човек.“ – Каква сила трябва да има човек? И най-силният не може да надвие слона. Следователно, колкото и да е даровит човек, или силен, все ще се намери някой да го надминава. Един от еврейските царе се е борил с лъв, но със слон никой човек досега не се е борил. Не се е родил още юнак на земята, който може да победи слона. Въпреки това, хората излизат на борба с по-силни същества от себе си и казват: „Ще ти докажа кой съм!“ Ако се борите със слона, какво ще му докажете? Той ще ви повали на земята и ще си замине. С физически по-слабите от вас можете да се борите, но как ще се борите с по-силните от вас? Разумният се бори по друг начин с по-силните от себе си. За пример, ако трябва да победи слона, той не излиза на двубой с него, но всеки ден му дава по няколко килограма ориз за ядене. Като се грижи за слона и се отнася добре с него, последният го вдига с хобота си, слага го на гърба си и го разхожда. Към по-силните от себе си човек трябва да приложи ума си. Следователно разумният човек прилага и ума, и сърцето, и волята си на място. Те са оръжия, с които той се защитава.

Мнозина се хвърлят в борба с дявола, но той ги поваля на земята. Дяволът е силен като слона. Обаче разумният човек намира слабата страна на дявола и лесно се справя с него. Той му дава всеки ден по няколко килограма ориз. От благодарност дяволът го вдига на ръце и го слага на главата или на гърба си. Видите ли, че някой човек е възседнал дявола, ще знаете, че той е от разумните хора. Видите ли, че лежи на земята, ще знаете, че е от неразумните. Той се е борил с дявола, но не е издържал борбата. След това ще се оплаква, че дяволът го смущава, че разваля работите му. За да не те смущава, бъди разумен. Ако имаш добра обхода към дявола, ще му дадеш нещо, с което да отвлечеш вниманието му. Когато има работа, дяволът няма да те безпокои. Той ще отиде в гората,

където ще се занимава със своите планове.

Какво представлява дяволът? Какво представлява слонът? Дяволът и слонът представляват ненаситните желания в човека. Речете ли да се борите с тях, ще се намерите на земята. Няма човек в света, който може да победи своите ненаситни желания. За да се справите с тях, дайте им да си хапнат 2–3 килограма ориз. Докато ядат, те не безпокоят никого. В това време вие ще си свършите работата спокойно. Желанието на човека за забогатяване, за придобиване на много знания представлява слона в него, т.е. неговите ненаситни желания. – Защо са нужни парите на човека? – За да мине по-лесно живота си. Според мене човек се нуждае от светлина, а не от пари. Като има свещ в ръката си, той може и в най-голямата тъмнина да мине мост, който води от единия до другия край на реката. Със светлина човек може да минава и през най-тесни мостове. Тази е причината, където палят свещи за умрелите. Те минават през опасни места, през тесни мостове. Гробът е един от тези мостове, през който човек минава. Докато минава този мост, близките му палят свещи. Щом мине моста, те изгасват свещите и му казват: „Добър час!“

Следователно доброто, което човек прави, не е нищо друго, освен запалване на своята свещ. Щом престане да прави добро, свещта му изгасва. Без доброто никаква наука не можете да придобиете. Доброто представлява всекидневните дрехи, с които човек работи. На нивата ли ще отиде, в дома си ли ще работи, човек трябва да бъде облечен във всекидневните си дрехи. Той не може да облече празничните си дрехи и да отиде с тях на нивата; нито в кухнята може да влезе човек с празнични дрехи. Ще кажете, че обичате Бога, молите се, правите добро. Любовта на мнозина, молитвите им и правенето на добро са подобни на киченето на младата мома, която отива на хорото и гледа да се хареса на някой момък. На хорото момата е гиздава и напета, но като се върне у дома си, като махне китката и украшенията, става съвсем друга. За да остане пак гиздава и напета, тя трябва да облече домашните си дрехи и да започне да работи с любов и разположение. Ето защо, ние считаме любещ, вярващ и добър онзи човек, който всякога проявява тези качества, а не само когато се моли. Какъвто е човек пред Бога, такъв трябва да бъде и пред хората. Като се ожениш, трябва да работиш. Какво разбирате под думата „женитба“? Повечето хора се женят, за да бъдат щастливи. Под думата „женитба“ ние разбираме свързване на човешката душа с Бога, т.е. с Първата Причина на нещата. Като се свърже по този начин, човек трябва да работи. Христос казва: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си“. Значи, като яде плътта на Христос и пие кръвта Му, човек се свързва с Христос, т.е. приема Го в себе си, както приема въздуха, водата и светлината. Това свързване, именно, подразбира женитба. Някой път

възлюбената ще влезе във възлюбения, а някога обратното – възлюбеният във възлюбената. Това е реалната, т.е. мистичната страна на Любовта. Ще каже някой, че човек не трябва да се жени. Той не разбира реалната страна на женитбата. В женитбата има няколко последователни процеса, през които човек неизбежно минава. Те са следните: раждане, възрастване, женене и умиране. Който не иска да мине през тези процеси, той не разбира живота. Добре е човек да се роди, да се ожени и да умре, но навреме. Всеки процес, който не става навреме, води към разлагане.

И тъй, всяка мисъл, чувство, желание и постъпка на човека трябва да минат през четирите процеса: раждане, възрастване, женене и умиране. Какво разбираме под думата „умиране“? Умирането, смъртта подразбират приготвяне за по-велика работа. Когато плодът узрее, той трябва да падне на земята и да умре, т.е. да започне нова работа, по-велика от тази, която до това време е вършил. Няма по-велико нещо от умирането, но когато става навреме. Да умреш, това значи да свършиш училище. Какво лошо има в това? Като умира, човек оставя наследството си на други. Той нищо не губи. Той оставя наследството си на земята, а на небето приема друго наследство. Като знаете това, работете така, че да оставите наследство на земята и същевременно да получите наследство на небето. Не можеш ли да оставиш наследство и да получиш ново, ти не си разбрал Божиите закони. Да разбере човек Божиите закони и да ги приложи, това значи да развива своите дарби и способности. Не може ли да прилага тия закони, той се намира в положението на човек, който газии вода, а жаден ходи.

Да се върнем пак към молитвата. Ние уподобихме молитвата на добре облечена и накичена мома, която се хваща на хорото да играе. Добро нещо е киченето на момата, но тя не трябва да се раздвоява. Дойде ли у дома си, тя трябва да бъде такава, каквато е била и на хорото: весела и засмяна, готова да обича всички, на всички да услужва. Следователно и като се моли, и като престане да се моли, човек трябва да бъде един и същ. Като женен и неженен, човек трябва да бъде един и същ. Всъщност няма неженени хора. На земята всички хора са женени. Женитбата не е само външен акт, както съвременните хора я разбират. Човек е свързан, т.е. женен за своите мисли, чувства и постъпки. Има мисли, които цял живот измъчват човека и той не може да се освободи от тях, както някой мъж измъчва жена си, или жената – мъжа. Мъчи се човек, защото не знае как да постъпва. Когато човек се научи как да постъпва с хората, със себе си, мъченето го напуска. За да се справи с мъчението, със страданието, човек трябва разумно да използва процесите на раждане, възрастване, женене и умиране. Най-страшният процес за хората е умирането. Като дойдат до смъртта, те не искат да умират. – Защо? – Защото не я разбират. Ако

живеят добре, те ще умират с радост. – Защо? – Защото отиват на небето, да получат голямо наследство. За да носи мъчнотиите и страданията с радост, при всички условия на живота си, човек трябва да казва: „Такава е волята Божия“. Щом признавате, че Бог е създал света, ще приемете, че всичко, което Той ви изпраща, е добро. Каквото Бог ви дава, приемайте го с благодарност и търсете в него доброто.

Като ученици, вие трябва да се научите да превръщате нещата: от обикновени в необикновени, от всекидневни в празнични. От земята, на която стъпвате, и от въздуха, който дишате, трябва да извадите нещо полезно. Земята, т.е. почвата, представлява сърцето, а въздухът – ума. Следователно, ако не можете да извадите от ума и от сърцето си хубавото, което Бог е вложил в тях, вие ще останете обикновени хора. Изследвайте нещата и явленията, които стават около вас, за да разберете какво се крие в тях. Не очаквайте всичко наготово. Щом започнете да работите, помощта отвън ще дойде. Работете съзнателно и с Любов, да станете съработници с Бога.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
8 април 1931 г., София, Изгрев.

ЧОВЕШКИТЕ ИДЕАЛИ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

В миналата лекция говорихме за тригона, като едно от най-добрите условия, които човек може да очаква. За всеки човек най-доброто условие е различно. Значи и тригонът е различен за различните хора. Да мислите, че тригонът е еднакъв за всички хора, това значи да казвате, че всички точки са еднакво важни.

Представете си, че имате точка А. Като неизмерима величина, точката не заема никакво пространство. Следователно тя е не проявена величина. Обаче когато се прояви, т.е. подвижи, тя може едновременно да вземе три посоки: на дължина, на височина и на дълбочина. За пример, пътникът А се движи по планината и се оглежда на една и на друга страна, търси извор. Той е жаден, иска да утоли жаждата си. Ако отдалеч още забележи изворче, той веднага се отправя към него. Пътникът представлява точка, която се движи в права линия към извора. Значи с това движение се образува първата посока на измерението, което точката образува – дължина. Понеже е дошъл на планината да се лекува, пътникът избира стръмен път, с което образува втората посока на движение – височина. Най-после, когато реши да слезе, той образува третата посока на движение – дълбочина. При това движение, точката образува прави и остри ъгли, които се отличават един от друг по разтвора си: правият ъгъл е по-отворен от острия. Това зависи от отношенията, които разумните същества имат помежду си.

Сега се явява въпросът, защо правият ъгъл е по-отворен от острия и тъп ъгъл? Това се дължи на препятствията, които линиите срещат в пространството. Като изучавате геометрическите фигури и тела, вие идвате до ония вътрешни закони, които работят в разумната природа. Същите закони се прилагат и в живота. Ето защо, когато изучава геометрията, човек трябва да разбира нейния вътрешен смисъл, да може да си служи с нея в живота. Тази геометрия наричаме „жива геометрия“. С нея си обясняваме защо даден човек, при обработване на земята, не образува една и съща фигура. Един човек образува триъгълник, друг – квадрат, трети – петоъгълник и т.н. Това зависи от силите, с които човек разполага, и от препятствията, които среща на пътя си. Тази е причината,

където един човек се уморява повече от друг. Когато човек се уморява, това показва, че той е работил повече, отколкото трябва. Този закон се отнася и до умствения и сърдечния свят. Затова имаме физическа, сърдечна и умствена умора. Сегашните хора са преуморени и физически, и умствено. – Защо? – Защото искат в малко време да придобият много знания. Наистина, като постъпи в университета, младежът свършва известна специалност за 4 години. Каква наука може да придобие човек за 4 години? Според мене, за да свърши известна наука, човек трябва да учи поне 14 години. Веднага ще дойдат математическите и геометрически възражения, че докато свърши университет, човек ще остарее. Обаче съществува един закон, според който колкото повече се продължава периода на учението, толкова повече се продължава животът. Ето защо, ако искате да живеете дълго време, непрестанно учете. Ако искате да постигнете идеала си, не бързайте, не поставяйте срок, за колко време трябва да го реализирате. При това, ще знаете, че идеалът е непостижим. В стремежа си да го реализирате, вие ще имате постижения, но самият идеал никога няма да постигнете. – Защо? – Защото идеалът подразбира съвършенство.

Усъвършенстването пък е въпрос на вечността. И най-великият музикант има идеал, към който се стреми, но не може да го постигне. В този смисъл идеалът представлява нещо неуловимо, безпространствено. Такова нещо е и точката. За нея се говори, без тя да съществува. Обаче казваме, че при движението на точката се образува права линия. Значи дължината на линията не е нищо друго, освен живот на точката. Дължината и широчината на квадрата са пак живот на точката, но в друга степен. Страните на куба също така представляват живота на точката. Ето защо, когато говорим за правата линия, ние имаме предвид живот на точката; когато говорим за отсечка, имаме предвид отношение между две разумни същества. Ако начертаете една права линия на дъската, казвате, че тя съществува. – Ако я заличите, съществува ли тя? – Не съществува. Следователно реални неща са тия, които съществуват и които никога не се заличават. Всички останали неща, за които говорим, наричаме относително реални.

Често се говори за реални и нереални неща, за реален и нереален живот. Като не могат да се домогнат до реалността на живота, хората наричат относителните неща реални, а нереалните – непостижими. Всъщност, абсолютно непостижими неща са неразумните. Всяко разумно и постижимо нещо е реално. За пример, ако без знания и условия човек започне да създава някакъв свят, това желание е неразумно и нереално. Друг е въпросът, ако човек разполага с големи знания и с благоприятни условия. Най-малко той би могъл да пресъздаде своя вътрешен свят. Това е

една разумна и постижима задача. Всеки човек трябва да прави усилия, да приложи труд и работа, за да измени своя вътрешен свят. Това се постига чрез съзнателна работа и самовъзпитание. Като работи с любов и постоянство, човек може да постигне всичко.

Разправят за един момък, студент в някой от европейските университети, как станал един от видните борци. Един ден той гледал как американските борци се състезават. Той казал нещо по адрес на един от борците, който му ударил една плесница и го повалил на земята. Силно засрамен и обиден, студентът станал, изчистил праха от дрехите си и се скрил между публиката. Той се закарал да отмъсти на бореца, но мълчаливо, не се решавал да се разправя с него, защото се страхувал да не получи още една плесница. Студентът измерил добре силите си и разбрал, че с такъв човек не се излиза на двубой. Обаче той започнал да се упражнява физически и минал същата школа, която видният борец изучавал. След 10-годишна усилена работа, той се явил на сцената, където същият борец вдигал с едната си ръка един голям кон с кончето. Той се приближил към него, вдигнал го с едната си ръка във въздуха, заедно с коня и кончето, и после го сложил на земята. Изненадан от това, борецът го запитал: „Кой си ти?“ – „Аз съм онзи, на когото преди 10 години ти удари една плесница и го търколи на земята.“ – „Признавам те за мой учител.“

Това може да е анекдот, може да е факт. Важно е, че съществуват големи юнаци в света. За нас е важен примерът дотолкова, доколкото виждаме какви постижения може да има човек при силно желание и големи усилия. Ще кажете, че е невъзможно човек да вдига с една ръка друг някой, който е вдигнал във въздуха голям кон и конче. Докато си представяте нещата от гледището на вашето съзнание и на вашите възможности, наистина, това е недопустимо. Обаче ако разглеждате нещата през очите на някой ангел, това е нищожно. Ангелът може да си играе с планетите, както децата – с камъни. В пътя на развитието си, човек може да постигне много неща. Това, което днес е невъзможно за него, след време става възможно и постижимо. Хората казват, че Бог е създал света, но като си представят Бога, не могат да излязат вън от съзнанието си. Те мислят, че Бог е като тях. И тогава си казват: „Възможно ли е, един човек като нас да създаде такъв обширен свят?“ Това е невъзможно. Щом е невъзможно, ще излезе, че Бог не съществува. Значи за някои хора е по-лесно да приемат мисълта, че Бог не съществува, отколкото да признаят съществуването Му, без да имат представа за Неговата форма и възможностите, с които Той разполага.

Дръжте в ума си мисълта, че всичко е възможно. – При какви условия? – При разумните условия на живота. Където е разумността, там са

постиженията. Мнозина живеят неразумно, а очакват постижения. След всичко това се разочароват. Който върви по пътя на неразумното, той е осъден на разочарования. За да не се разочарова, човек трябва да изследва обектите, към които се стреми; да знае къде го водят – в пътя на разумността, или на неразумността. Следвайте пътя на разумността, който води към постижения. Дръжте тази мисъл в ума си, като математическа формула.

Сега, нека всеки от вас си зададе въпроса, какво иска да постигне. Като ученици, вие навярно ще искате да придобиете знания. Добре е човек да има знания, но трябва да разполага със сила, да ги носи. Знанието е товар, който само силният може да носи, без да се умори. Ако питате мене, аз бих желал да имам само една клечка кибрит, с която да си служа при всички трудни моменти в живота си. Ако изпадна в тъмнина, ще запала кибрита и ще осветя пътя си. Щом пътят ми е осветен, работите лесно се нареждат. Това, което мога да направя за себе си, ще направя и за другите. Какво по-голямо благо мога да желая от това, да светя на хората, да виждат къде ходят и как живеят? Една клечка кибрит, една светла мисъл, едно добро чувство и една добра постъпка струват повече от най-голямото знание, което обременява човека. Само ония знания имат смисъл, които повдигат човека и го правят лек. С тези знания той може да обиколи цялата вселена.

Съвременните хора се натъкват на големи противоречия и се питат за причината на тия противоречия. Когато човек сложи един предмет близо до очите си, той вижда само част от него, вследствие на което изпада в неяснота. Неяснотата създава противоречията. – Какво трябва да направи човек, за да вижда нещата ясно? – Той трябва да ги отдалечи от себе си. Представете си, че изучавате земята. Ако я гледате отблизо, ще виждате само част от нея. За да я виждате цяла, трябва да се качите някъде в пространството, оттам да гледате. Колкото повече се изкачвате, толкова по-добре ще виждате земята. Обаче най-после ще дойдете на такова разстояние, от което няма да виждате ясно. Земята става все по-малка и мъчно можете да я изучавате. Оттам вадим заключението: за да виждате нещата ясно и да нямате противоречия, вие трябва да ги поставите на определено разстояние от себе си. Поставите ли ги по-далеч или по-близо от този предел, те пак стават неясни. Значи противоречията се дължат на неяснота, на неразбиране на нещата.

Сега се явява друг въпрос: Защо човек не може да постигне своите идеали? – Защото ги е поставил близо до себе си. Отдалечете идеалите от себе си, за да ги постигнете. – Възможно ли е това? – Не само че е възможно, но и в действителност е така. Според вас непостижимото е далеч, а постижимото – близо. Според мен е точно обратно: постижимото е далеч,

непостижимото е близо. Как ще постигнеш положителното, истинско знание за земята, ако я сложиш близо до себе си? Земята е грамадно тяло. За да я разгледаш от всички страни, трябва да я сложиш на такова разстояние от себе си, че да стане видима от всички страни. На същото основание, казвам: Идеалът е грамадно нещо, от близо нито се обхваща, нито се разбира. Сложи идеала си далеч от себе си, или ти се отдалечи от него, за да го изучиш, познаеш и постигнеш. Ще кажете, че това е софизъм. – Не, това е абсолютна истина. Изучавайте живота, изучавайте себе си и ще видите, че наистина, колкото по-близо до очите си сложите своя идеал и се стремите да го постигнете, толкова по-големи мъчности и противоречия ще срещнете, без да ги постигнете. Отдалечите ли го от себе си, мъчнотиите и противоречията постепенно намаляват.

Да се върнем към основната идея на науката. – За какво служи науката? – Тя е метод, с който си служи човек за реализиране на своите идеали. И природата си служи с науката, т.е. разумните и възвишени същества си служат също с науката. В този смисъл, ние казваме, че всяка идея може да се реализира. Важно е човек да знае условията, при които дадена идея може да се реализира. В помощ на това иде науката. Ще кажете, че много идеи са останали нереализирани. Причината за това се крие или в идеята, или в непознаване на условията за нейното реализиране. Всяка разумна идея е постижима и може да се реализира. Въпросът е до времето, дали по-рано или по-късно ще се реализира. В пътя на реализиране на една своя идея, човек се натъква на известни качества в себе си, които или го спъват, или му помагат. Ако си въобразява много, той може да се спъне. – Коя е причината, където той си въобразява, че може да направи повече, отколкото са възможностите му? – Луната. Значи луната влияе върху въображението на човека. Слънцето пък понякога влияе върху тщеславието на човека. Той започва да си мисли, че е нещо повече, отколкото е всъщност. Обаче както луната, така и слънцето оказват и добро влияние върху човека. Луната разраства идеята му, а слънцето внася красота в нея. Ето защо, когато се стреми да реализира известна идея, човек придобива големи знания. Ако не може веднага да реализира идеята си, поне ще проучи условията за реализирането ѝ, а същевременно изучава себе си. Велико нещо е да изучава човек себе си. За това е казано още от старите гърци: „Познай себе си!“

Мнозина се интересуват от планетите, искат да знаят на какво се дължи влиянието им върху земята, както и върху отделните хора. За пример, те питат знае ли луната, че действа върху въображението на човека? Като тяло, луната не съзнава това, но като съвкупност от разумни сили, тя съзнава действието си върху земята и живите същества по нея. Най-малкото, вие можете да си представите, че луната се управлява от разумни

същества, за пример, от един ангел, който я върти на една и на друга страна, вследствие на което ние я виждаме от земята цяла или в различните ѝ фази. Ще кажете, че това не е научно доказано. Това е хипотеза, може да е вярна, може и да не е вярна. Много хипотези и теории съществуват в науката, едни от които са доказани, а други – недоказани. Бъдещето е пред вас. То ви носи възможности за откриване и доказване на непознатото и незнайното в света.

В науката е доказано, че когато две тела се срещнат и се ударят, между тях се образува топлина. Този закон е физически и гласи: при търкането на две тела се образува топлина. Следователно, когато се стреми да реализира идеала си, човек неизбежно среща препятствия, с които се стълкновява. От стълкновението се образува топлина. Понякога тази топлина може да бъде толкова голяма, че телата изгарят. В случая човек се попарва и идеалът му изгаря. Щом идеалът му изчезне, той трябва да го замести с нов. Изобщо, човек никога не трябва да остава без идеал. Голям или малък, той непременно трябва да има идеал. – Защо? – Защото идеалът дава импулс, подтик, движение на човека. – Колко идеала трябва да има човек? – Най-малко един и най-много – три. Единият идеал ще бъде на физическия свят. Той се отнася до неговото тяло – да бъде здрав. Вторият идеал има отношение към неговото сърце – да бъде добър. Третият идеал има отношение към неговия ум – да бъде умен.

Къде е умът на човека? Той се определя от посоката, към която се движи. По отношение на земята, човек се намира в перпендикулярно положение. Седалище на неговия ум е главата. Посоката на главата е нагоре. Значи умът на човека е отправен към центъра на слънцето. Главата е началото на движението. Започне ли да се движи, най-напред човек повдига главата си. Тя дава направление на ума. Ако от главата до краката на човека, т.е. ако от центъра на слънцето към центъра на земята теглим права линия, получаваме перпендикуляр, по който могат да се образуват различни ъгли. Големината на тия ъгли зависи от замаха на движението, което човек прави. Колкото по-учен и даровит е човек, толкова по-големи ъгли образува при движението си. Следователно, за да имате ясна представа за даден човек, преди всичко вие трябва да измерите дължината на линиите, както и големината на ъглите, които се образуват на главата, на лицето и на ръката му. Колкото по-хармонично е отношението между линиите и ъглите на главата, на лицето и на ръката на даден човек, толкова по-добре е развит той. От правилното съотношение между тия линии и ъгли съдим за пътя, по който човек е вървял. Един ден, когато завърши развитието си, човек ще има кръгла форма, във вид на кълбо. Днес рисуват човека във форма на яйце. Когато стане кълбо, той ще вижда от всички страни и към всички посоки. Това няма да бъде на физическия свят – в друг свят ще

бъде. Астролозите рисуват главата на човека като кълбо, около което поставят 12-те планети. Значи на физическия свят човек представлява слънцето, заобиколено с планетите. Той се счита за господар на слънчевата система. Но това се отнася до космическия човек, а не до обикновения. Когато говорим за космическия човек, ние имаме предвид неговото влияние върху земята и върху останалите планети.

Ние говорим за космическия човек, но този въпрос е страничен, той няма практическо приложение. Единствената цел, която ни заставя да говорим за него, е да видите към какво трябва да се стреми човек. Ако космическият човек представлява проява на вселената, малкият човек пък представлява вселената, изявена в микроскопическа форма. Затова, именно, наричат човек микрокосмос или малка вселена. Значи всичко, което ни обикаля, всичко, което става във външния свят, има отражение и в човека, когото наричат малка природа. Ако човек представлява вселената в миниатюр, къде всъщност се намира той? Главната квартира на човека е някъде в тялото му, но къде именно, той сам трябва да си отговори. Това е задача, която всеки сам трябва да реши. Понякога човек чувства, че живее в главата, понякога – в сърцето. Всъщност, той не е нито в главата, нито в гърдите, нито в стомаха. За да си отговорите отчасти на този въпрос, не се отказвайте изведнъж от старите си разбирания. Сложете старите разбирания под краката си, новите – в главата, а реалните – в сърцето. Значи идеалните неща ще поставите над главата си, а тия, които предстоят за реализиране – в сърцето. Ако не вложите в сърцето си една добра мисъл, тя не може да се приеме и от ума. Ето защо, вложете доброто в сърцето си, за да се приеме от ума и реализира чрез волята. Ако една добродетел не мине през сърцето и през ума, тя не може да се реализира. Казвате: „Каква полза ще ни принесе реализирането на една добродетел?“ – Ще бъдете здрави. Всяка идея, всяка добродетел, която може да се реализира, допринася нещо за здравето на човека. Направете опит, да се убедите в истинността на думите ми. Ако някой от вас страда от треска, нека вложи в себе си мисълта, че иска да оздравее, да посвети живота си на реализиране на едно добро, велико дело. Като вложи тази мисъл в ума и в сърцето си, тя ще започне да работи в него и в скоро време треската окончателно ще мине. Така той ще опита резултата на своята мисъл. Ако идеята му даде добър резултат и той оздравее, това показва, че тя е проработила. Всяка идея, всяка добродетел, която може да се реализира, първо подобрява здравето на човека. След това тя се отразява на мисълта и човек започва да мисли право. Най-после се отразява на сърцето; човек изпитва приятни чувства и разположения. Някои мислят, че ако човек мечтае или работи с идеи, нищо не постига. Добре е човек да мечтае. Ако си сиромаш, добре е да си мечтаеш как ще си направиш хубава къща, как ще се облечеш, ще се ожениш, ще имаш добра жена и добри дечица.

Какво от това, че като излезеш от мечтите си, ще видиш, че си бос и окъсан, с празен стомах и празна кесия? Поне ще бъдеш по-лек от онзи, който не мечтае и разполага с всичко. От двамата аз бих предпочел човека с мечтите, понеже е лек, по-лесно ще го нося. Бог помага на бедните, на страдащите, на мечтателите. Мечтае онзи, който страда. – Кого лъжат в света? – Мечтателя. За да не го лъжат, той трябва да прави сметките си навреме, да не ги отлага. Отложи ли ги за след няколко дни, непременно ще бъде излъган. Понеже мечтателят не прави сметките си навреме, всякога остава излъган. Като изпадне в това положение, той става смешен и за себе си, и за окръжаващите.

Ще приведа един анекдот, да видите как страданията на един човек причиняват радост на друг. Един учен, който се занимавал десетки години с научни изследвания, по невнимание набол крака си на една игла. Колкото и да се мъчел да я извади, иглата влизала все по-навътре. Той престанал да прави своите изследвания, все за иглата мислел. Най-после му дошло на ум, да отиде при някой хирург, който да извади иглата от крака му. Хирургът го прегледал и сполучливо извършил операцията, извадил иглата от крака. Същевременно той се зарадвал много, защото тази игла, именно, го навела на идеята, как да я приспособи към шевната машина, върху откритието на която той работел отдавна. Хирургът се обърнал към пациента си с „думите: Господине, благодаря, че дойдохте при мене за помощ. Вашето страдание е причина на моята радост“.

Следователно вие трябва да знаете, че страданията се създават от добри и разумни същества. Те винаги съчетават нещата така, щото страданията, мъчноотиите, злото, като сили в природата, да принасят своите добри плодове, както за пострадалия, така и за окръжаващите. С това природата регулира силите си. Тъкмо това показва, че страданията се причиняват от добри и разумни същества, а не от глупави. Колкото по-големи са страданията, толкова по-добри и по-разумни са съществата, които ги причиняват. Ето защо, радвайте се, ако някое разумно същество ви мъчи. То има някаква разумна цел. Ако не разбирате този закон и започнете да викате, колкото повече викате, толкова повече ще ви мъчат. За предпочитане е да ви дойде някаква болест, отколкото да се отклоните от пътя на доброто. Ето защо, когато влезете в духовния път, всичко, което ви се случва, е все за добро: боледувате ли, страдате ли, губите ли, падате ли, умираете ли – всичко е за добро.

Изпитанията и страданията имат за цел да ви предпазят от по-големи злини, на които ще се натъкнете. Колкото и да не ви е приятно това, което ви се случва, кажете си: „За добро е“. Колко лошо има в това, че някой човек умрял? Той отишъл при баща си и майка си да получи наследството,

което му се пада, и отново да се върне на земята. Ще кажете, че сте направили много усилия, за да извършите една добра работа, а излязло друго нещо, което не сте очаквали и желали. – Нищо. Пак си кажете, че е за добро. Днес още не виждате доброто, но после ще го видите. Знайте, че зад неприятните работи се крие нещо приятно. Иначе то не би станало. Бог допуска да стават само разумни неща, т.е. такива, в които доброто е скрито. Има неща, които не трябва да стават, но въпреки това, стават. Те се подчиняват на други закони. Обаче във всички неща, които са допуснати от Бога, се крие нещо разумно и добро. Някой страда, че го уволнили от работата, която обичал. Нека си каже, че уволнението му е за добро. Няма да се мине много време и ще го назначат на по-висока служба. Как щяха да му дадат тази работа, ако не му отнемат първата? Вместо да казват: „Всичко е за добро“, българите си служат с поговорката: „Всяко зло за добро“.

Като ученици и като млади хора, вие трябва да се откажете от старата философия на живота, която води към обезсърчавания и отчаяния. Защо се обезсърчавате? Ако имате някакво страдание или изпитание, мислете как да се справите с него. Човек трябва да бъде герой, да не изпада в малодушие. Всички хора не носят еднакво страданията си. Едни носят по-леко, други – по-тежко. Колкото по-весел и жизнерадостен е човек, толкова по-лесно се справя с мъчнотиите си.

Двама души, отчаяни от живота, решили да се удавят. Единият бил весел, шеговит, а другият – песимист. Като се срещнали около ръката, единият запитал другия: „Защо си дошъл тук?“ – „Ще се удавя.“ – „Ами ти?“ – „И аз съм решил да се удавя“ – отговорил веселякът. Първият се готвил да се хвърли във водата, когато веселякът го хванал за дрехата и му казал: „Слушай, като си решил да се давиш, съблечи дрехите си. С дрехи човек не се дави, не потъва лесно“. С това той заставил другаря си по участ да се засмее. После веселякът продължил: „Я по-добре да се съблечем и да се окъпем, вместо да се давим“. Съблели се и двамата и се окъпали. Водата произвела известна реакция върху тях, освежила ги и те казали: „Добре направихме, че се окъпахме, вместо да се давим“.

И тъй, щом се натъкнете на някаква мъчнотия, кажете си: „Къде съм тръгнал да се давя, и то облечен? Чакай да съблека дрехите си“. Събличането на дрехата подразбира освобождаване на ума от мъчителната мисъл. Кажете ли си така, вие ще се засмеете. А смехът разрешава въпросите. Когато детето се роди и се засмее, от него ще стане човек. Не се ли засмее, то или е мъртво, или ще умре. Човек се смее, когато схваща комичната страна на нещата. По-добре е човек да схваща комичното в живота, отколкото да вижда все драматичната и трагична

страна. И тъй, във всичко, което става, виждайте добрата страна. Не казвайте, че условията са лоши, че животът ви е тежък. Ако не можете да се справите с тези условия, никога не можете да се домогнете до по-добри. Ако сегашният живот е тежък, бъдещият няма да бъде по-добър. Първо ще минавате през реки, през мочури. Докато излезете на сухо, на чисто и приятно място, ще газите вода до колене, ще тъпчете в калта. Радвайте се обаче, че всичко е за добро. Вярвайте, че всичко, което се случва в живота на онези, които любят Бога, е за добро. Като вярвате, ще се насърчите и ще работите. Всякога и за всички има работа. Съвременният живот се нуждае от работници и от творци за великото дело. Всеки може да работи, може и да твори.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
10 април 1931 г., София, Изгрев.

1931_04_10 Постижимото, разумното и реалното! Идеалите на човека
Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ПОСТИЖИМОТО, РАЗУМНОТО **И РЕАЛНОТО!** **ИДЕАЛИТЕ НА ЧОВЕКА**

Х година

31 школна лекция на 1 мл.ок.клас

10 април 1931 г. петък 6 ч.с. приятно, хубаво време.

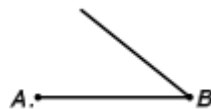
ИЗГРЕВ.

САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА **ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!** **ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

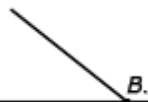
Коя беше основната мисъл от миналата лекция? (за тригона). Да имаш един тригон, това са най-добрите условия, които човек може да иска отгоре. Сега практически, кое наричате вие тригон? Най-доброто, което искате сега. Вземете на физическото поле, кое наричате тригон? Най-доброто в даден случай. Може да се различавате, да няма една от точките. Коя точка може да бъде най-важна? Сега научно, ако ви се зададе един въпрос, по какво може да се познае, че една точка от живота е най-важна?

А. ————— **В.** Коя точка от живота е най-важната? Да допуснем, че имате една точка А, едно състояние имате не проявено, в каква посока може да се подвижи точката. Три посоки има, в които едновременно може да се подвижите. Да допуснем, че във вас има едно желание, жеден сте, но сте един пътник, някъде в планината, седите и усещате жаждата, в каква посока ще тръгнете? Най-важният обект е жаждата. Тази жажда ще се изрази в един път, един изходен път, вземам пътя В. Това е желанието, което имаш, то ще намери някой извор. Да допуснем, че вие сте били не само жеден, но същевременно и вашето здраве е малко разклатено, малко болен сте. В каква посока ще се движи болният? Жадният човек ще се движи към извора, ще пиете от водата, уталожва се вашата жажда, а едновременно с това изчезва и болестта ви – вие сте здрав. Второто положение, за да изчезне и болестта, в каква посока ще се подвижите? По какво ще се познае, че един пътник е болен? Много естествено, той върви, понакуцва, може да го считате като някой уморен човек, но щом оздравее, човек се изправи; по-напред главата му беше наведена, а сега се изправи, взема едно положение, подвижи се, накъде се подвижва той? Нагоре. Той

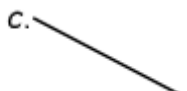
се движи в една посока, образува един ъгъл. Какъв е този ъгъл?

$A \cdot \rightarrow B \cdot$ (Остръ). Не, той е прав! Ако е затворен, ще бъде остър, щом е отворен, той е прав! Можете ли да затворите един прав ъгъл? Този ъгъл е проекция в движение. Същевременно всеки един ъгъл се изменя. Той има това свойство – ъгъл в движение; следователно, мястото, отдето го гледаш, се изменя. Сега най-първо трябва да се докаже, че той е прав. Сега това е твърдение математическо. Щом се продължи тази линия АВ тогава какво

ще стане? $A \cdot \rightarrow B \cdot$ (Ако се продължи линията АВ, получава се нов ъгъл). Следователно, новият ъгъл, понеже линията е по-голяма, другият ъгъл е по-малък. Сега вие ще кажете, че този ъгъл не е прав. Щом единият е тъп, а другият е остър, ще докажете. Но щом линията не се продължава, вие никога не може да докажете, че този ъгъл е остър. Постигната е целта. Ако вие сте в движение, това е само перспективно, може да се покаже, като че сте в наклон някъде. Но теченията от слънцето към центъра на земята са винаги перпендикулярни към съзнанието на човека. Геометрически вие може да си представите земята в известно положение. Запример вземете

един радиус от двата центъра. $A \cdot \rightarrow$ Тук е слънцето А. А тази точка С е земята. Ако спуснем от центъра на слънцето към земята точка, какви точки ще бъдат те? Да допуснем, че точката А се премести A^1 . Щом тази точка е в движение, имате и точката B^1 . Какви ще бъдат спусканите точки? (Всякога ще бъдат перпендикулярни). Но ако вземете само този център, не към слънцето? Понеже този център се движи, привидно се показва, че тук се образува остър ъгъл към центъра В. Това е само перспективно. Те са резултати, добити в даден случай.

Сега въпрос е защо един прав ъгъл не може да се затвори? Геометрически се затваря. Може да се направи един правоъгълен триъгълник. Но онзи, който се занимава с висшата геометрия, един правилен триъгълник какво

представлява? Това е част на една фигура. $A \cdot \rightarrow B \cdot$ В дадения случай как ще обясните линията, която имате АВ и линията АД. Те не са еднакво дълги; кои са причините? Ако линиите са обикновени, ние ще ги изтълкуваме по един начин, но ако са живи същества? Двама души, единият е извървял един път, а другият е извървял друг път; тогава какво е отношението на двете точки? Имаме две направления. (Ако единият е извървял повече път на физическото поле, в по-дългия път има по-малко

препятствия). А другото същество, което е тръгнало към АВ този терен, другата линия е изпълнена с по-големи препятствия. Но ако имате два аероплана, които тръгват, ако единият има по-голяма сила, върви с по-голяма бързина и вървят по един прав ъгъл, тогава единият от тях ще изходи по-голямо пространство. Следователно, ако двама учени хора се съберат на едно място, единият е по-учен, ще изработи повече. Силният работник ще свърши повече работа, тогава може да се определи тъй, ако това е един терен, място, тези двама работници работят по дължината АВ и АД. Да определите, ако почнат да работят тази земя, каква част от триъгълниците ще изработят? Нали едно отношение на катетите. Тогава, ако се образува един квадрат, същевременно тези квадрати ще покажат кой колко ще работи? Възможността на движението от А към Б същевременно показва възможността колко можеш ти да обработиш? Защото това място, което ти си изходил, то е вече под твое влияние. Сега ако това същество АВ се усили да извърши толкова работа както АД. Какво ще стане с него? Ще се образува умора. Следователно какво е умората? Че едно същество е свършило повече работа, отколкото му е дадено в даден случай. Умората е винаги едно пресилване. Щом си се уморил, извършил си една работа повече, отколкото трябва. И казваш, уморих се! Щом не се уморяваш, вършиш толкова работа, колкото трябва. Ако някой учи повече отколкото трябва, какво става с него? И той се уморява, нали има и умствена умора? (Има). Да кажем, вие сега тургате най-малко 4 години, за да свършите университет. Считам това е много усилена деятелност. Трябват най-малко 14 години, какво ще научиш ти в 4 години? Сега има 7 или 8 години за гимназията; тогава, ако е 14 години за университета, за прогимназията колко трябва? (2 по 14 – 28). 28 и 14 са 42. Сега ще дойде възражението, математическото и геометрическото възражение – ще остареем. Но законът е, когато се продължава периодът на учението, продължава се и животът! Ако трябва 14 години да свършиш университет, ти ще продължиш живота си. Но винаги продължавайте. Имате един идеал, не поставяйте време на вашия идеал, аз за догодина искам да постигна нещо! Никога не тургайте за идеала си един срок! Вие не тургайте в ума си време. Постигане на идеала има, но за да се реализира един идеал, то е невъзможно. Запример реализирането на музиката, един музикант да е толкова изкустен, може ли вие да направите един цигулар едновременно да свири на 4-те струни? Не може. Значи трябва години да учи. Ако може да се научи да свири, той трябва да има такава светкавична бързина. Може, това е само твърдение пак. (Математически може да се докаже, че е възможно). Е, разбира се. Всяко нещо, което не е реализирано, как го казвате? Кои неща съществуват? Които се реализират. Всяко нещо, което се реализира, то съществува; а всяко нещо, което не съществува, нереализирано е. Тогава, ако не съществува, къде е? Къде са точките? Една точка къде е? Нали точката се

намира някъде. Къде се намира точката? Точките съществуват някъде. Точката, това е линията, това е съществуването на точката. Линията сама по себе си не съществува, съществува точката. Дължината на линията, това е животът на точката. Дължината на квадрата и широчината на квадрата, това е пак в друга степен животът на точката. И кубът, това е пак животът на точката. Линиите и в първо, и във второ, и в трето измерение сами по себе си не съществуват. Съществуват само точките. А сега казват правата линия е нещо реално. Но правата линия сама по себе си съществува ли? Съществува нали? (Да). Правата линия не съществува. Правата линия това е отношение на две точки. Отношение, но има една проекция. Съществува тази права линия доколко време може да съществува тази права линия? Ако аз взема, че с една гъба изтрия всичко писано на дъската, вие казвате, тази права линия АБ съществува, нали тъй. Ако взема една гъба, че изчистя хубаво книгата, къде отиде правата линия? Защото съществува това, което не може да се изличи! Това е съществуване. Това, което може да се изчисти, то е относително съществуване, то не е реално.

Кои неща наричате вие реални? Но сега законът е друг. Следователно, ако тази права линия представлява милиони от точки, които същевременно се движат в една и съща посока, по този закон не съществува само една точка в пространството. В реалния свят съществуват милиони точки. Представете си, тогава че милиони точки се движат в една и съща посока, какво ще образуват? (Линията). Тогава тази линия е реална вече. Казва се, това движение е завзето от едно разумно същество, тази линия е реална; но когато тя представлява само един извървян път от една точка, тя е относителна реалност. Сега ако вие тръгнете в пространството; ако ви кажа, можете ли да намерите този път, преди няколко милиони години, оттам дето е минало слънцето. Нали слънцето се е движило? Или да ви дам друго сравнение, някой параход, който е минал през великия и тих океан преди един месец, може ли да намерите пътя, дето е минал? Оставил ли е някой следи. Все таки е оставил някой следи. Следователно всичките заблуждения на хората произтичат от това, вие считате нещата реални, които не са. Вие считате една права линия, едно постижение в живота си; или че не сте постигнали всичките неща, които вие не можете да реализирате. Те са неразумни. Само неразумните неща в живота са непостижими, а всичко разумно е постижимо! Следователно, може да питате, кое е реално? Това, което е постижимо, това е реално! А непостижимите неща кои са? Неразумните неща.

Да допуснем вас ви пущат в пространството да създадете една земя. Н. пращам тебе, ти можеш ли да създадеш една земя? (Без условия не мога да създам). Нямах знание, а ти това знание да създадеш един свят го нямаш. Това е неразумно, да те пратят там, ти можеш да седиш с милиони години.

Но да допуснем, че ти имаш всичкото знание, как се създава един свят, една вселена, тогава? (При тези условия ще създам една земя). Мислете трезво. Сега пренесете закона. Вие вървите по пътя на една философия на гръцката школа на софистите. Но не всякога една лоша постъпка произвежда лоши последствия и не всякога една добра постъпка произвежда добри последствия, има и обратни резултати: лоши постъпки произвеждат добри последствия и добри постъпки произвеждат лоши последствия. На земята е така. На земята има такива отношения. Щом дадеш на някой човек сто хиляди лева звонкови и видиш го след време той започне да яде и пие и почва да се напива; докато нямаше пари, той беше трезв човек, а сега накривил шапката и пие. В тебе имаше едно добро желание, казваш, да ходя да се уча. Виждаш го сега яде и пие, ти го набиваш на общо основание и след това ти го видиш, той станал доктор. В Америка минава един слаб студент, ходил той да гледа един от тези пиджулисти, от големите, че му ударили една плесница и студентът се повалил на земята. Но се засрамир добре. Искал да си отмъсти, но не могъл да го нареди. Защото ако рече да му говори още една дума, ще получи още една плесница и ще се прекамбури на десетина метра. Той почнал да се учи и най-после той развива повече сила от първия и след 10 години той го намира при едно друго положение. Този господин, който му ударил една плесница, дигал един кон и едно конче на ръцете си, а пък този студент хванал и с едната си ръка, и дигнал и този, който дигал коня, и кончето, той дигнал и него заедно. Тогава този попитал за името (на) този новодошлия. Аз съм, казва, онзи студент, на когото ти удари една плесница и се повалих на земята. Този казва: Сега те признавам, че си ми учител по сила! Това иде от плесницата. Сега питам, кое е вярно? Това реално ли е? Може да е анекдот, предположение само. Възможно е. И действително от чисто научно гледище това се дава като факт, съществува. Но са неща възможни. Да дигнеш един кон и едно конче, много ли е? Някои ще кажат, може, верни неща са. Та има ангели толкова силни юнаци, той по някой път някоя планета като нашата земя, той я вдигне и като я хвърли, тя си навакса пътя. Съществува едно сътресение. Тогава учените хора си обясняват научно, те казват съществува някакво си влияние или някои далечни слънца. Но ако аз кажа, че някой ангел се е проявил, поиграл малко, знаеш ли с каква бързина е подигал тази земя? Ще кажете, това е невъзможно. Понеже ние ще представим този ангел каквито сме ние. Защото, ако вие идете при мравите и питате там какъв е човекът? Те ще кажат, като нас, такъв чешит трябва да бъде като нас и ще си представят човека като мравя. И ще кажат действително, може да дига толкова, колкото и ние дигаме. И ние никога не можем да си представим един предмет по-голям от нашето съзнание. Някой път ние мислим за Бога, че е създал света, но като си представим Бога, ние пак си го представяме като нас. И някой път казваме, възможно ли е той да създаде

света в такава форма, каквато ние си представяваме? То е невъзможно. Това ние крием, но това се разбира. В такава форма не може да се създаде светът, то е само една проява.

Та казвам, трябва да имате една философия: ВСИЧКО Е ВЪЗМОЖНО! Всичко е възможно само за разумните условия на живота. В света само разумното е възможно! Неразумното е невъзможно. И всички разочарования, които ние претърпяваме в живота, това е, че се стремим по пътя на неразумното. Следователно, изправяй пътя си! Виж обекта, към който ти се стремиш, разумен ли е? Щом е разумен, върви; щом е нера разумен, този път е непостижим. Това трябва да знаете като една математическа аксиома! Сега какво искате да постигнете. Кажете ми сега да ви покажа един път на постижение. (Знание). Та знанието е един товар. Мен ако ме попиташ и ако аз тръгна за едно голямо пътешествие от света на реалността тогава бих поискал да ми дадат само една кибритена клечка, която тежеше една сто милиона част от милиграма. Да я туря някъде и да тръгна в пространството с тази клечка. Ако дойдем на земята и хората не ме слушат, ще кажа, или ще ме слушате, или ще запаля целия ви свят. И тогава, ако намеря един такъв свят като земята и не ме слушат, като цъкна ще запаля всичкия въздух и ще превърна цялата земя като слънцето и всичките тези хора на какво ще се превърнат? Ще светят като светии. Представете си сегашните учени хора как могат да докажат, че земята се е запалила? Че станало някакво сблъскване с другите планети, усилила се дейтелността на слънцето. А пък аз казвам, един ангел, който носил една клечка, която е тежала една сто хилядна част от милиграма, е запалил. Тогава учените хора ще кажат: Възможно ли е това? Е, това е знание! Имаш една клечка, която съставлява една сто хилядна част от милиграма, да знаеш как да я хванеш. Аз ще ви задам друг един въпрос. Колко тежи една ваша добра идея? Казвате, схванах една добра мисъл. Как я схвана? Да кажем имате една идея. Как я схващате? Разправям ви математика, казвате: Разбрах! Или схванах! Де си го схванал? Значи, могат да се схванат нещата.

Та при това съзнание нещата са нереални, тъй както сега, понеже считате нещата, че са нереални, имате едно противоречие в съзнанието. Да допуснем, че седите наблизо при един обект както нашата земя. Но от тази земя виждате малко от нея. Но колкото повече се отдалечават нещата, стават по-видими, очертават се границите; но ако се отдалечите на едно разстояние, колкото месечината, тогава ще видите половината от земята. Но колкото се увеличи кръгът на вашето зрение, какво става? (Предметът се намалява). Отдалечава се. Но щом един предмет в едно отношение става ясен за нас, този предмет се отдалечава от фокуса на нашето зрение или отдалечава се от нашето съзнание.

Следователно, сега непостигнатите идеали са идеалите, които са при нас; непостигнатите идеали са при нас по-близо, а постигнатите са по-далече. Според вашето схващане как е? Че постигнатите идеали са по-близо. Аз твърдя обратното: постигнатото е по-далеч. НЕПОСТИЖИМО Е ПОСТИГНАТОТО, А ПОСТИЖИМО Е НЕПОСТИГНАТОТО. Тогава как е? Постигнатото се отдалечава от нас, а което е непостигнато, то е близо при нас. В какво седи софизмът? (Това е игра на думи). Игра на думи е следующото, тук в София се случва, един казва на друг: Дай ми два лева на заем. – Лесна работа, тръгват и двамата, дохождат при лъвовия мост и той му казва: Ето два лъва. Тогава този казва, извинете такива лъвови не искам, от по-дребните, тези са много големи. Хубаво. Допуснете сега това е шега, но да допуснем и другата страна, че това са два лъва, направени от злато, както някой паметник. И той му казва: Ето два лъва. Тогава какво ще стане с този пътник? Ще си вземе чука и целия ден ще иска да завладее лъвовете. Но такъв един лъв какво могат да направят най-първо? Могат ли да го откраднат? Най-първо той ще отчупи нектите на лъва от това злато, но все таки ще има едно желание да завлада и повече, ако е от злато, ако има такова съзнание за ценността на златото, пък ако няма такова съзнание за ценността на златото. Защото за нас златото е ценно, доколкото съзнанието е будно. Ние оценяваме златото, доколкото ние имаме отношение към тази енергия, на която слънцето е представител.

Та сега основната идея, науката е да ви служи или науката е един метод в живата природа за реализиране на нашите идеи. Всяка една идея може да се реализира някъде и по някакъв начин, каквато и да е. Следователно, ти трябва да знаеш условията, при които твоята идея може да се реализира. Всяка една разумна идея може да се реализира. Да кажем, станеш сутрин, искаш да станеш ученик или искаш да станеш музикант, или естественик, ти ще намериш разумните условия, при които твоята дарба може да се развива. Не трябва да си фантазираш; защото какви свойства има фантазията? Какви са едни от качествата на фантазията? Кои планети дават тласък? (Луната). Тъй луната и защо другите планети не дават фантазия? Как тъй луната дава фантазията, а другите да не дават? Слънцето създава ли някоя фантазия? (В един случай дава щестлавие, човек да се мисли повече, отколкото е в същност). На фантазията главно луната действа. Сега луната като създава в нас фантазията, тя знае ли това? Сега да ви принесе отношението. Допуснете, че един богат човек носи една кесия в джоба си и съзнава, че е златна. Кесията е доста красива, има около десетина кила звонкови. Ти като видиш тази кесия, какво ще се създаде у тебе? (Да я имам). Кесията знае ли в същото време, че ти искаш да я имаш? (Не знае). Но онзи, който носи кесията, той знае ли? Той почва да чувствава това; най-първо той вижда, че има някой отподире му, върви

и взима стратегия. Може да има някой друг, който си въобразява тази фантазия. Та казвам, трябва да има някой на месечината, който знае. Е, кой е той? (Който носи месечината под мишница). Месечината си има свой ангел. Това е онзи ангел, който напътва месечината и той е, който създава въображението. Той знае и като погледне едно разумно същество, което върти месечината. В същност това същество е слязло от небето и е дошло до това разбиране, да забавлява земята. То седи и си играе с месечината и забавлява земята. Тук хората са деца и то я върти ту на едната страна, ту на другата страна – играе си. После ги пита, вие доволни ли сте? Това е една хипотеза, една теория, която няма никакво съществуване.

Психологически този въпрос е прав, че месечината създава фантазията. Но тъй както я виждаме, в нея няма това съзнание. Не може един предмет да създаде в нас това, което той няма! Да допуснем, че вие вземете две яки тела, които се сблъскват, какво ще се образува? Ще се образува топлина, нали? Ако два предмета се движат в същата посока и с еднаква сила, може ли тогава да се образува топлина? (От триенето на предметите с въздуха може да образуват малка топлина, но самите предмети не могат нищо да принесат за топлината). Тогава психологическите разсъждения, колкото и да е тънко това пространство, тази материя, нашата земя, която се движи в етера, от това движение тя добива част от своята топлина. Земята добива топлина от етера. Понеже всяка една частица, всеки един атом, всяка молекула и всяка една частица възприема топлина от етера при това движение вътре; тогава тази топлина се предава, събира се в едно и се образува топлината на цялата земя. Земята постоянно черпи от пространството, не само от слънцето, но има известна топлина и отвънка, но същевременно земята си има и собствена топлина, която се образува от собствените частици, като се движат в етера.

Тогава онзи човек, който има идеал, по същия закон, че той има стремеж към някоя идея, за да придобие топлината, в него става съткновение. А в какво ще образуваш тази топлина? В едно статическо тяло. Тогава ние ще забележим, че има повишение на температурата. А в едно живо тяло или същество, какво ще забележим, освен че неговата температура ще се увеличи, но и неговите желания ще се увеличат. Щом съществуват желания, това същество, в проекцията на неговото движение е по-силно. Щом изгубим своите идеали, какво става? (Ние изстиваме). Изстиваме и тогава казваме, всичко ми се отще. Тогава какво се изисква? (Изисква се един нов идеал, за да има движение). Тогава колко идеали са потребни на човека, за да бъде нормален? (Най-малко един). Най-малко един, а най-много? (Пак един). Най-малко един, а най-много три. Един идеал на физическото поле – да бъдеш здрав! Един идеал, да имаш добро сърдце и трети идеал, да имаш отличен ум! Три идеали.

Тогава де седи умът? Къде е умът на човека? Посоката, към която се движи човек, е посока на ума. Главата ни къде е? Главата е посоката, към която ние се движим. Човек, който ходи перпендикулярно, стремежът на този човек е нагоре. Ние се движим към центъра на слънцето. И търсим един начин. Посоката на нашето движение е към посоката на главата ни. А краката ни са към посоката, от която ние изоставяме назад. Следователно, главата е начало на движението. Да вземем А и D, било е време, когато ние сме тръгнали от краката; то е било началото. А сега кой е пътят, който сме изходили? (От краката до върха на главата). Този е целият път С.

Допуснете, че имате един ъгъл. Колко градуса е този ъгъл? (90°). От краката, ако тръгнете в пространството до слънцето. Ако теглим една линия от главата си към центъра на слънцето и от краката теглим друга линия, какъв ъгъл ще образуваме? (Много остър ъгъл). Някои от вас са много дребни. (Много малък път са извървели). Сега кои са извървели по-голям път, дребните и учените хора. За да бъдете нормални, не гледайте само тялото си. Най-първо ще гледате дължината на челото, на лицето, дължината на ръката, ще вземете дължината на пръстите, измерете ги. Защото има правилни отношения между лицето и цялото тяло; между ръката и лицето. Ако няма отношение между лицето и ръката, тези отношения не са прави. Не показва колко път е извървян. Ако тялото е правилно, нормално, тогава този път действително от краката до главата представлява път, който ние сме изходили. И един ден, когато човек завърши своето развитие, на какво ще замяза Н.? (На една топка, той ще почне да се движи из въздуха). (Смях). Тогава на тази теория отгоре, земята е валчеста. Значи станала е валчеста, достигнала е своето развитие. Но земята едва сега е достигнала, станала е яйце, размъща се и седи под квачката да се измъти. То е, което в древността я тургат във вид на едно яйце това е от физическо гледище, тогава ще бъде една сфера, отвсякъде той ще може да гледа, ще може да вижда на всяка една посока. Но това не може да се постигне на физическото поле. Но къде ще мяза той на тази топка? Той ще мяза на една топка, но няма да бъде на физическото поле. Вие, астролозите, как представлявате съвременния човек? Астролозите къде поставят човека? Нали вземат тялото на човека и прекарват целия зодиак, от главата му и го опасват наоколо. Значи цялата вселена се поставя в главата; тургат го, като че е господар на слънчевата система, на цялата вселена като едно грамадно същество. Но същевременно те прилагат и друга една скрита идея, че това същество присъствува навсякъде в човешките тела. Космическият човек едновременно присъствува във всичките небесни тела и упражнява влияние. Сега това е вторичен въпрос. Но този въпрос няма практическо приложение. То не

може да се доказва. Той е само като една мощна идея, показва силата, към която човек трябва да се стреми. Сега ако някой попита къде е човекът, например къде е Иван сега? (Иван. Тука). Едновременно той е в цялото тяло, но специфично къде е той? Понеже Иван като тръгне, всичко се движи и цялата вселена се движи с него. Понеже в Иван всяко едно тяло на небесното пространство има един представител. Микроскопически в нашето тяло има частици, които представляват всичко, което съществува във видимия космос. Следователно Иван е цялата вселена в проекция в миниатюр. Тогава питам, къде е Иван? В главата да е? Не е. В гърдите не е; в стомаха не е; в ръцете не е. Някъде е Иван. Той специфично не може да каже. Някой път ние чувстваме, че сме в главата отгоре, а някой път чувстваме, че сме долу някъде в сърдцето. (Но все таки той има главна квартира). Е, има, има. При старите разбирания трябва ви и друго; със старото не трябва да се опрощавате; старото ще го турите под краката си, новото – над главата си, а реалното ще го турите в сърдцето си! Идеалните неща над главата си от горе. Да има нещо, към което да се стремите. Не така буквално, но онова, което реализираш, то е психологическо явление. Всяка една мисъл, всяко едно желание, което искам да реализирам, трябва да го турна в сърдцето си. Ако ти не вложиш нещо в своето сърдце, не вложиш нещо в своя ум, не вложиш нещо добро в своя ум, щом не вложиш в сърдцето си една добра мисъл, тя не може да влезне и в ума ти; а щом влезне в ума ти, тя ще влезне и във волята ти. Нещата, които не може да съпоставите в сърдцето си и не можете да съпоставите в ума си, във волята си те остават нереализирани. Една добродетел, ако не я съпоставиш в сърдцето и ума си, във волята тя остава нереализирана. А нереализираните добродетели какви са? Вие можете да направите един опит, той е следущият. Да кажем някой от вас е болен от треска, три години сте страдали от треска, да вземем крайния резултат и най-после вие се обещаваме, че ако аз оздравея, тургате си една идея, ако се освободя от тази треска, посветявам живота си за едно голямо добро. Няма да се мине дълго време и вашата идея ще проработи – вашата треска веднага ще се махне. Щом турите реализирането на вашата добродетел в себе си, тази идея ще произведе едно здравословно състояние. Идеите, които трябва да се постигнат, веднага трябва да произведат едно здравословно състояние. Всяка добродетел, която произвежда едно здравословно състояние, тя е постижима. Някой ще каже, какво ще ме ползува, ако аз искам някоя идея? – Ще бъдеш здрав. Второто ще започнеш да мислиш хубаво, трето ще ти е приятно на сърдцето. Казваш: Мечта. Само мечтите са реални работи. Когато човек мечтае, е по-хубаво. Има ли по-хубаво нещо от мечтанието? Седиш запример и си мечтаеш, че си богат, да имаш палат, да бъдеш учен, философ, да се разхождаш по своите светове, а като се върнеш, виждаш гащите ти скъсани, шапката скъсана, пък си гладен, но пък си весел, мечтаеш. А другият, добре облеченият, казва: Аз нищо не

мечтая. Питам от двамата кой е богат? Аз бих купил онзи сиромаша, който мечтае, отколкото богатия. Защото онзи, който мечтае, е по-лек и бих го носил по-лесно на гърба си, отколкото онзи, който не мечтае. И ако ми каже, ти защо не искаш да ми направиш едно добро, ще кажа: Защото ти не мечтаеш. И на кому Господ помага сега в света? На бедните, на нещастните хора, на мечтателите, защото те много мечтаят. Аз наричам страданието мечтание. Казва някой: Побеля ми главата. Той си мечтае. Сега аз да ви изнеса мечтанието запример. Сега вие не вярвате, мечтанието произвежда страдание. Произвежда. Представете си, че вие имате един съдружник. Най-първо мечтаете, че двама с вашата търговия ще забогатеете. Но в съдружника ви се заражда желанието, той да вземе всичко, веднага той ще вземе главния дял и ще остави на вас само малкото. Казвате, защо се трудихме, той взема 9 десети, а на вас остава само една десета и вашите мечтания останаха. Вие страдате, защото сте взели по-малко. И тогава, за да не стане така, какво трябва да бъде? Погрешката е ваша. Щом работите от сутринта до вечерта, направете си сметката и се разделете. Не чакай след 5, 6 дена да направиш сметка. Затова човек трябва да ликвидира. Щом човек почне да страда, значи вие сте мечтатели. А мечтателите могат да постигнат нещо в света.

Сега да ви приведа една такава смешна история. Това е един анекдот. На един учен човек, който ходил да прави своите научни изследвания, един ден се събудило желанието да ходи бос както другите хора, но си натъкнал крака на една игла, та забравил своите грижи и все мислел за иглата. Досега казва, мислех за много важни работи, философски въпроси, а сега мисля как е влязла иглата и как да я извадя. Сега вие ще кажете, натъкването на една игла е едно нещастие, нали така. Отива той при един учен човек, който искал да измисли една шевна машина, той бил същевременно и хирург, хваща крака и изважда иглата. Казва му: Много ви благодаря, толкова време търся това нещо за машината ми трябва, иглата. Тъй, което причинило вреда на първия учен човек, вторият го направил най-знаменит. Той почнал да шие с иглата. Та казвам сега, психологически аналогията е следующата: иглата, която произвежда във вас едно нещастие, да кажем известна идея е това, за друг човек това произвежда щастие. Ако разбирате този предмет, който произвежда страдание у вас, той ще ви причини и щастие. Да кажем някое страдание дошло у вас. Страданието в света се произвежда винаги от живите разумни същества.

Второто положение, което трябва да знаете: никога едно глупаво същество не може да ви причини страдание. Колкото страданията, които това същество ви произвежда са по-големи, толкова това същество е по-добро. Щом то ви мъчи, то си има известна цел. Вземете даже моите пръсти. Ако

аз ви стискам или някой друг, какви са неговите намерения в даден случай? Най-после допуснете, че това разумно Същество, Бог, което ви е пратило, ви е хванало с клещите си, дали То ви хваща или някой друг, то е друг въпрос. Вие мислите, че хванал ви е някой и ви стиска с клещите. Така мислите и викате. Но това Същество казва, още го постискайте! Вие пак викате. – Стискайте го още повече! След като ви стиска, у вас ще се роди известна идея. Ще кажете, Господи, не мога да търпя тази работа! Сега защо става това стискане? Направили сте в доброто си някакво отклонение. И това Същество като ви стиска, казва, ще измените пътя или посоката на това движение. Да допуснем във вас се зароди желанието, да направите едно престъпление, дойде ви една болест или си изкълчите крака. Питам, тази болест не е ли на място? Като едно предохранително средство. Или вие сте богат човек, изгубите богатството си, с богатството си щяхте да направите едно голямо престъпление, взема ви се богатството, осиромашавате. За ваше добро е това. Може в даден случай и вие да не го слушате. Или казвате, ще свърша училището по-рано отколкото трябва. Изпъждат ви от университета, пак за ваше добро. След 4, 5 години пак ще влезнете. Ще кажете, изгубих толкова време. Че как си го изгубил? Ти времето в джоба си можеш ли да го носиш? Я, О. кажи, ти как губиш времето? Тогава донеси ми изгубеното време, аз ще го купя. За един изгубен грам от времето аз ви предлагам сто хиляди. Кой от вас, който е издържал изпита, е спечелил нещо? Може като идеш в киното да е дошла една хубава идея. И ти спечелиш. Според новата философия, нещата, които са станали, те са добри. Дали вие ги чувствате или не, по същество те са добри. Това, което става, това е добро, каквото и да е то. Не може в човешкото съзнание ти да имаш две понятия. Може то да не съвпада с твоите мисли, то е друг въпрос. Да кажем, ти падаш, нараняваш се; за добро е. Извеждат те от училището, за добро е. Умиращ. – За добро е. Като умре някой, то е като човек, който отива да си вземе своето наследство. Ако онзи, който е умрял, отива да вземе едно голямо наследство и да се върне пак на земята, питам, какво лошо има да умре човек? Зависи как гледа човек. Но казвам, във вашия ум, хората на новото, вие трябва да считате всичките положения, които са станали, не които ще станат, за тях не говоря, всяко положение, за което ти си употребил всичките си усилия, че то е станало, може да е нещо, което тебе не ти е приятно, но ти кажи: То е за добро! Може да не ти е приятно, но ти кажи: ЗА ДОБРО Е! И който философ каквото обяснява, ти кажи: Това е най-доброто! Ти доброто ще видиш после. А не това, което не е станало; това, което не е станало, ти ще гледаш да го избегнеш, но след като си употребил всичките усилия, че е станало нещо, кажи: Това е най-разумното. Защото това разумното, ако не беше добро, не би го позволил Бог. Бог не би позволил да станат неразумни работи. Но доброто всякога става. Някой път не си съгласен, понеже има някои неща, които не са станали. Те са други въпроси. Ти не

си съгласен за онова, което не е станало. Запример, аз говоря на някого тъй: Ти можеш да изгубиш богатството си. Той си понабръчка челото и казва: Не, не. Аз не искам да го изгубя! Но той е изгубил вече богатството си, тогава? Загубата, то е само една идея, то е едно временно състояние. Ама ако тебе те уволнят от една длъжност и те назначат на по-висока длъжност, какво си загубил. Бил си разсилен в университета, а след това те назначат секретар при декана. Кое е по-хубаво? И най-после те назначат помощник на професора. Как се казва тази длъжност? Асистент. Е, кое е по-хубаво? Секретар или асистент. След като станеш професор, какво може да те назначат? (Министър на просветата). А след като станеш министър, тогава? (Затвора). Ако идете в Америка, там всеки проповедник се нарича министър. Той казва: Аз съм министър! Та казвам, след професора какво иде? Професор да изповядаш едно учение. Сега Иван е професор. Ако изкараме Иван на дъската, да разправя нещо, той ще почне да изповядва нещо, ще разправя за нещо. Ако той не разправя, може ли да бъде професор? Ако не държи лекция, може ли да бъде професор? Казват отличен е той! Но ако не беше учена глава, професор можеше ли да бъде? Значи под думата професор, разбирам един човек, който разбира основно предмета си. Той е на първо място. Да допуснем един професор разправя за произхода на златото, как е излезнало, изучава минералогията, а другият свързва този професор, който знае как се произвежда златото. Тогава кой професор ще турите, че знае повече? Който знае историята на златото, или който знае да прави златото? Който го прави. Тогава ще пренесете вий въпроса тъй. Ако ти си един професор на мечтанието и ако си един професор на реалното, каква е разликата? Кой е на незавършените работи? Професорът на мечтанието. А професорът на реалното? (Туй, което става). Това, което той може да направи. Тогава при кой професор вие ще следвате? (При втория). При втория.

Та казвам сега, в новата посока, тъй както сте млади, вие имате една философия, тази философия в света е философия, в която хората остаряват. Вие бързате да завършите университета, учите 10, 20 години и ви се отще. Казвате, празна работа е това. Не е така. Свършил си университета, влезнала е някоя мисъл в ума ти. Ти гледай да достигнеш реализирането на тази твоя мисъл. Запример, каква трябва да бъде крайната идея, която трябва да имате? Не края, но крайната идея, постижимата идея. Тогава, след като добиете този максимум способности, второто положение. Така е в природата. Ангелите са минали по същия път, който хората сега минават. Колко с голямо търпение са учили те! Но всинца вие трябва да дойдете до едно благородно чувство. Да кажем вие сега се смеете за нещо. Какво показва психологията на смеха? От какво произтича смехът? Когато човек се смее, какво показва? (Има силни контрасти). Да. Но в какво седи добрата страна на смеха? (Става по-

интензивно кръвообращение). Разширение има. А без смях кои неща са? (Нещата, в които няма живот). Представете си един живот, който се смее, и друг живот, който не се смее. Тогава каква разлика има между смеха? Когато един човек се усмихне малко, ти едва забелязваш, значи той вижда някой контраст. Винаги в смеха има контраст. Как се определя смехът? Мускулите на лицето се изменят, става едно подигане на мускулите на лицето и всичките ъгли вземат друго положение. А при скръбта имаме обратното, устата вземат пак друго положение. Сега я ми представете скръбта. Трябва да ви разсърдят. Смехът съществува у човека. В човека има едно чувство на смеха. То се намира горе на челото от двете страни. У някои смехът е по-развит, отколкото у други. Но ако ги сравним, Н. се обезсърдчава по-малко, а И. се обезсърдчава по-дълбоко. Всички хора, които се смеят, по-малко се обезсърдчават; някои хора се обезсърдчават по-дълбоко, а някои по-малко. Отишли двама и двамата имат несрета в живота си. Единият шегаджия се среща с друг, пита го къде отиваш? – Отивам да се давя. Защо? – Не ми върви нещо. А ти къде отиваш? И аз отивам да се давя. Та онзи смешникът казва на другия: Съблечи си дрехите, с дрехи няма да потънеш във водата. Тогава онзи го разсмая, казва: Я да оставим да се давим, ами да се окъпем хубаво. Окъпват се двамата и излизат. Та този смешникът спасява другия. След като се окъпват, водата произвежда известна реакция върху тях и онзи го хваща, и го завежда някъде, питат ги: Къде ходихте? Ходихме да се давим, пък разбрахме, че е по-хубаво да се окъпем, отколкото да се давим. Някой път отиваш да се давиш, кажи: Съблечи се, с дрехи не се дави. Това е да видиш комичната страна. Някой път разсърдил си се заради нещо. Тогава с дрехи отиваш да се давиш. Кажи: Чакай де, съблечи се малко. Направи си една малка смешка на себе си. Защото ти или друг, то е все същото нещо. Защото никой не се ражда така сериозен. И кой как се роди, все се смее. Вие не сте забелязали как се ражда детето? То се засмее. Кога в живота има смях. Смехът е първото нещо. Щом се роди детето, то се засмее. Засмее ли се това дете, в него има въображение. Щом се засмее детето, то живее. Не се ли засмее, то неговата работа е свършена, то е мъртво. Мъртви деца никога не се смеят. Роди ли се засмяно детето, човек става; роди ли се и да не се засмее, то човек не става. Затова, всеки, който се роди и се засмее, той разрешава лесно работите. Аз гледам вчера тук минава една сестра, има един кавалер тук (едно голямо черно куче) тя мисли, че той иска да дави друго едно малко куче и го ритва с крака си. То се нахвърля и я захваща за ръката, хваща я и за крака ѝ. Аз ѝ направих едно малко пречистване и казвам да не бута с крак, да вземе някое дърво. Та и чорапът ѝ се съдрал. Тя иска да помогне на едно малко кученце, пък то няма нужда. Аз се засмях малко. В ума ми дойде малко смях. Аз виждах в голямото и малкото куче цяла една търговия, тя отива при него, но то и скъсало чорапа. Казвам, какво става? – Ухапа ме кучето. Казвам: Бъди внимателна, тъй не се бута

кучето, 4, 5 души има тука, които той е нахапал. Тя казва: Аз разбрах това. Та казвам сега, има известни примери в живота, вие можете да схванете нещата в комичната им форма; а и комичните неща вие можете да схванете трагично. Имайте една ясна представа за нещата, които стават в живота, защото друго яче комедиите ние ги тургаме на мястото на трагедията, а това е трагичното. Затова казвам, имайте ясна представа за нещата, които стават в живота. Каквото става в живота ни, то е за добро. При това имайте един идеал, не се отклонявайте от него! Искаш да станеш музикант, нямаш пиано, ходи тук, там, както сега И. прави. Ама може да ти се смеят. Може. Може да не е по гамата на Бетховен или Бах, но може да бъде.

Сега разбрахте основната идея. Защото друго яче вие ще дойдете до едно положение, ще кажете: Няма благоприятни условия. Средства няма, тъй както сега е нареден животът. Този път, който сега минаваме, той е най-добрият път заради нас, по-добър път няма. Ако този път не можете да изходите, щастливите пътища не можете да минете. Най-първо ще минавате през реки, ще хвърлите лачените обуца и ще прегазите реката. Може дъното да е ниско. Има едно, много хубави неща има. Хубавите неща така са премесени, приятните и неприятните. За умния човек всички неща имат отношение, а онзи, който не разбира нещата, за него нищо няма отношение.

Това е сега за онези от вас, които разбират. Та основната мисъл тя е: Всичко е за добро! Гледайте да вярвате и като вярвате, да се насърдчите и да работите. Не да се обезсърдчавате и да казвате: Няма какво да работим. Всякога има какво да работим. Всякога трябва да работите. От нищо нещо можем да направим. Ние се нуждаем от хора, които са творци. Може от своите условия да създадете нещо. И всеки от вас може да създаде. Засега земята на ръката си не може да носите. Каквото да ви се случи, ще кажете: Всичко е за добро!

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

8–15 ч.с.

1931_04_15 Специфична работа

Издание 1941г., София

КНИГА: Реалности и сенки, ООК Год.Х, Том 3

СПЕЦИФИЧНА РАБОТА

Размишление

Често се говори за времето, в смисъл добро или лошо. Някои казват, че времето е добро, а други – че е лошо. – Кое време е добро? – Кое е определено за работа. Доброто време е ценно за онзи, който може да работи. Какво значение има доброто време за онзи, когото бият? За него е безразлично дали слънце грее или дъжд вали. Като го бият, и при единия, и при другия случай той не може да работи, не може да използва времето. На същото основание казвам: Богатството е ценно за онзи, който може да се ползва от него. Какъв смисъл има богатството, ако счупи гърба на онзи, който го носи? Като се счупи гърба му, богатството ще падне на земята и ще се изгуби. Много неща може да изгуби човек, но той трябва да бъде разумен, да не губи. За пример, човек губи богатството, знанието, здравето, разположението си. – Какво трябва да прави, за да не губи своите ценности? – Той трябва да изучава условията, при които може да запази всичко ценно, което е придобил.

Като не могат да разрешат известни въпроси, хората казват: „Господ знае всичко. Не е наша работа да се месим в Неговите дела“. Така не се разсъждава. Знанията и възможностите на Бога обуславят и нашите знания и възможности. Следователно всеки човек има възможност да придобие знания, каквито Бог има. Това е въпрос само на време. Щом един човек е здрав, всички хора имат възможност да бъдат здрави. Има болни хора в света, но те изпитват милосърдието на здравите. Това много не ги ползва. Те трябва да бъдат здрави, за да се развиват правилно. Вярата е здравословно състояние за ума, а безверието е болезнено състояние. Любовта е здравословно състояние за сърцето, а безлюбието – болезнено. Човешкият ум и човешкото сърце се движат между тия контрасти, за да изградят нещо положително, здраво, което от нищо не се руши.

Като ученици, вие трябва да започвате с малките, с простите величини и постепенно да отивате към голямите. За пример, виждате начертана една права линия и казвате: „Това е права линия“. Виждате на дъската написано числото 1 и казвате: „Това е една проста единица“. Виждате един орех и казвате: „Тук има един орех“. Казвате: „Виждам една права линия, една единица и един орех“. Мислите ли, че знаете какво представляват правата линия, единицата и орехът? Вие не подозирате, че тия неща крият в себе си известни сили. Ако знаете какви динамически сили се крият в ореха, в

условията за тяхната проява и в отношението на тия сили към вас, вие бихте придобили голямо богатство.

Какво представлява единицата? Тя е символ на много неща. Едно от значенията на единицата е, че в нея се крие миналото на човека. Затова, именно, човек казва: „Едно време бях млад; едно време бях богат; едно време бях силен; едно време имах вяра“. Казвате, че единицата е строго число. – Защо? – Защото представлява завършен процес. Двойката пък означава настоящето – времето, в което човек днес живее. Тройката означава бъдещето на човека. Търсите ли щастие, търсете го в бъдещето, в закона на числото 3. Обаче единицата, двойката и тройката едновременно означават миналото, настоящето и бъдещето. – Защо? – Защото това, което за даден човек е минало, за друг е настояще; това, което за някого е настояще, за друг някой е бъдеще. – Кой живее в тройката? – Вярващият. Който вярва в Бога, живее в бъдещето. Значи бъдещето е свързано с една велика идея за Бога. Който не се е проникнал от тази идея, той не може да живее в бъдещето. Той живее само в двойката, т.е. в настоящето, в сегашния живот. Наистина, той живее в настоящето, но и него не разбира и казва: „Лош, тежък е животът“. Сам по себе си животът не е нито лош, нито тежък. Той съдържа елементите на страданията, на мъчнотиите и нещастията, но не можем да кажем, че животът е страдание.

Коя е причината за страданията? – Неразбирането на Законите на живота. Който не разбира тия закони, страда, мъчи се и умира. Който разбира Законите на живота, радва се и се весели. Той вечно живее. На земята ли живее, или на небето, за него е безразлично. За него няма по-велико и красиво нещо от живота. Лошият живот подразбира лошите условия. Човек страда външно и вътрешно, без да разбира смисъла на тия страдания. Условията са добри за онзи, който разбира смисъла на страданията и ги използва. Той страда, без да губи вярата си и смисъла в живота. Той мисли, разсъждава и върви напред. Защо трябва да се обезсърчава човек? Ако сравни живота си с този на растенията и на животните, той стои хиляди пъти по-високо от тях. Трябва ли тогава да се отчайва? Ще кажете, че човек трябва да живее, да се ползва от всички блага. Но той не е роден само да живее. Щом се е родил, той има вече живот. Сега му остава да мисли право. От растенията човек е научил изкуството да расте, да се издига нагоре. От животните той е научил изкуството да яде и да пие, да поддържа живота си. – Какво ще научи от себе си? – Да мисли. Едва сега човек започва да мисли. Той трябва да знае къде да употреби мисълта си. Ако го натоварят много, той трябва да мисли как да пренесе товара си безболезнено, или как да се освободи от него. Ако натоварят животното чрезмерно, то ще почне да бяга, да рита, да се освободи от товара си. Колкото да бяга и да рита, то няма да се освободи

от товара си. Нищо друго не му остава, освен да се подчини и безропотно да носи своя товар. Обаче за човека не е така. Щом може да мисли, той ще приложи мисълта си в действие и ще търси начин за освобождаване от товара си. Щом намери правилен начин, той е разрешил една от трудните си задачи. Ще кажете, че с вяра всичко се разрешава. Вярно е, че вярата разрешава задачите в живота, но трябва да знаете коя вяра може да направи това. Има два вида вяра: преходна и вечна, или абсолютна. И тъй, когато казваме, че вярата разрешава най-мъчните задачи, ние имаме предвид абсолютната вяра. Който има такава вяра, той съзнава, че живее в Бога и Бог живее в него. Да живееш в Бога, това значи абсолютно да се подчиняваш на Неговите закони. Каквото ти каже Той, ти си готов да изпълняваш. Ако ти каже да говориш, ще говориш; ако ти каже да работиш, ще работиш. Когато Бог живее в тебе, ти ще Му разправяш всичко, каквото ти се случва, а Той ще те слуша и ще те съветва как да постъпваш, за да разрешиш правилно задачите си. Детето казва на майка си: „Мамо, гладен съм“. Майката веднага му дава нещо, да задоволи глада си. – „Мамо, краката ми се нараниха от острите камъни.“ Майката веднага му купува обувки. – „Мамо, студено ми е, дрехата ми се скъса.“ Майката веднага му предлага нова дреха. Да бъдеш всякога добре нахранен, облечен и обут, това значи да живее Бог в тебе. Да бъдеш подпомогнат във всички мъчности и трудности, това значи да живее Бог в тебе. Какво ще стане с детето, което пренебрегва майка си и отива да се оплаква на чуждите хора, че е гладно, че няма дрехи и обуца? Колкото и да се оплаква на чуждите хора, никой няма да му помогне. В каквото положение да се намира, човек трябва да знае къде да се обърне за помощ и как да иска помощта. И растението, и животното, и човек – всички се нуждаят от помощта на силния. Като единици, те живеят и се движат в Бога. Следователно всички живи същества трябва да очакват помощ от Бога, Който е във тях и вътре в тях. Бог е навсякъде и във всичко.

Като не разбират отношенията си към Бога, мнозина изпадат в положението на княжески или царски синове, които само заповядват. Каквото пожелаят, веднага им се доставя. Слугите обикалят, движат се около тях и изпълняват заповедите им. Какво ще стане с царския син, ако попадне в общество, където всички хора са слуги и работят? Колкото и да заповядва, никой няма да го слуша. Днес ще заповядва, утре ще заповядва, но заповедите му остават неизпълнени. В първо време ще изпадне в противоречие, ще се чуди как никой не го слуша, но в края на краищата и той ще слезе от високото си положение, ще се приравни с окръжаващите и ще започне да работи като тях. Отначало царският син ще бъде недоволен от условията на живота, но постепенно ще се примирява с тях, докато разбере, че за да бъдат условията добри или лоши, това зависи от самия него.

Следователно, чувате ли някой да се оплаква от лошите условия на живота, ще знаете, че той е бил царски син, който се е научил само да посочва с пръст нещата и те веднага да идват при него. За да превърне лошите условия в добри, той трябва да разбере, че нещата сами не се движат, но друг някой ги движи. Щом човек попадне при лоши условия, това показва, че той е лишен от разумните същества, които са му помагали. Той трябва вече да стъпи на краката си и сам да си прислужва. Като се научи сам да си прислужва, ще прислужва и на другите. Като ученик на живота, всеки човек трябва сам да си прислужва, а същевременно да прислужва и на другите, заради Господа, Който живее в тях. И като яде, човек трябва пак да мисли за Господа. Горната челюст представлява Мъдростта, т.е. проява на разумния принцип в живота. Долната челюст представлява Любовта. Значи, като отваря и затваря устата си, човек пак услужва на Бога. Ако може да яде и да говори правилно, той изпълнява велика работа, която ще му принесе полза за вековете. Не може ли да яде и да говори правилно, човек се натъква на страдания, от които с векове не може да се освободи.

И тъй, страданията се дължат на незавършена работа в областта на растенията, на животните или на човека. Всяка незавършена работа причинява страдание. Следователно, като страда, човек трябва да знае, че не е свършил работата си навреме, или се е заел с работа, която не му подхожда. За пример, виждате някой, че се стреми да порасне, голям да стане. Това е работа на растенията. Човек отдавна е свършил тази работа. Друг някой се стреми към живота, иска да яде и да пие, да се разхожда, да си поживее. И това не е негова работа. Животните мислят за живеене, те искат да си поживеят. Обаче работата на човека е да мисли. Той е мислещо същество. Когато съзнае, че е изправен да мисли, човек изпитва голяма радост. Той започва да решава задачите и мъчнотиите си чрез своята мисъл. Като мисли, човек идва до заключение, че причините за мъчнотиите и страданията му се крият в самия него, а не извън него.

Като ученици, вие трябва да имате ясна представа за нещата. За пример, като изучавате числата, ще дойдете до положение да разбирате значението на числата от различни гледища, а не само от едно. Ако разглеждате човека от главата надолу, вие поставяте числата 1, 2 и 3 в следния ред: единицата в главата, двойката в гърдите, а тройката в стомаха. Ако разглеждате човека от краката към главата, единицата ще поставите в стомаха, двойката в гърдите, а тройката в главата. Числото 2 не мени мястото си и в двата случая. Ето защо човек трябва да работи с двойката, като неизменно число, като център. Изобщо, центърът не се мени. В живота правият път е неизменен. Под „прав път“ разбираме тесния път,

по който може да върви само един човек. Значи за всеки човек е определен специфичен тесен път, по който трябва да отиде при Бога, т.е. при центъра на живота. Всички хора се движат по периферията, но всеки тръгва от специфична точка, определена от него, и се движи по един от радиусите на кръга. Всеки радиус представлява специфичен път, по който човек се движи. Като се движи кръгът, с него заедно се движат и всички хора. Всеки радиус представлява известно условие. Като се движи към своя идеал, първоначално човек пристъпва бавно и спокойно. Той казва: „Не искам да се кривя, да се покланям към земята. Искам да запазя правото си положение“. Обаче, колкото по-нагоре се качва, пътят става по-стръмен и човек, ще не ще, започва да лази, да се покланя на една и на друга страна. Значи, колкото по-големи стават мъчнотиите, толкова повече човек се смирява. Условиата на живота изискват от човека смирение. Ако не се смири, той не може да използва условията на живота. Ще кажете, че достойнството на човека не позволява да се покланя. Наистина, не е достойно за човека да се покланя, но на равно място.

Обаче дойде ли до някоя стръмнина, той трябва да се поклони. Стръмнините представляват мъчнотиите в живота, пред които човек неизбежно трябва да се поклони. Когато се поклониш на една стръмна канара, тя оживява и ти показва тясната пътека, през която трябва да минеш. Ако не я поздравиш, тя ще се затвори за тебе, т.е. никакъв път няма да ти покаже.

Човек трябва да бъде разумен, да изучава условията на живота, да не изпада в грешки. Грешките се предизвикват от ненавременното влизане на човека в една или в друга област на живота, за която или не е готов, или отдавна е минал. За пример, по невнимание човек може да попадне в миналото, да се върне назад, или в бъдещето, за което още не е готов. Обаче попадне ли в настоящето, той се хваща с двете си ръце за миналото и бъдещето, чрез които уравновесява силите на своя организъм. Дясната ръка представлява бъдещето на човека, а лявата – неговото минало. Човек представлява единицата. Ако не може да уравни миналото и бъдещето чрез настоящето, човек е изложен на големи мъчнотии и страдания. Значи мъчението, адът е за човека, а не за растенията и за животните. Мъчнотиите и страданията представляват условия за развиване на човешкия ум. Който мисли, лесно се справя с мъчнотиите и страданията.

Следователно, видите ли, че някой човек се гневи, сърди, обезсърчава, ще знаете, че в дадения момент той не мисли. Щом се гневи и обезсърчава, той е попаднал или в миналото, или в бъдещето. Щом излезе от тия области и започне да мисли, обезсърчението изчезва. Който не мисли, той всякога преувеличава страданията си. Да мисли човек, че страда повече, отколкото

са страданията му всъщност, това значи да допуска мисълта, че е онеправдан. Никой никого не може да онеправдае. Или по-право: няма онеправдан човек в света. Да допускате, че някой може да ви онеправдае, това значи да отричате съществуването на разумността в света. Как можете да вярвате в Бога, а същевременно да допускате, че някой може да ви онеправдае и онещастливи? Ако допускате тези противоречия в себе си, това показва, че вярата ви не е истинска и живеете в неразумен свят.

Мнозина се оплакват от съдбата си, защото не мислят право. Когато започнат да мислят право, те могат да смекчат и подобрят съдбата си. В такъв случай повтаряйте често следните думи: „Вярвам, че живея в Бога и Той – в мене. Вярвам, че животът е разумен и никой не може да ме лиши от благата, които Бог е определил за мене“. Ако някой се осмели да ви отнеме едно от благата, определени за вас, вие ще получите 10 пъти повече. Ето, когато растенията не искаха да има между тях животни, те ги изпъдиха вън от царството си. – Лошо ли направиха? – Животните се отказаха от животинското в себе си и се повдигнаха на по-високо стъпало. Когато животните изгониха човека от своята среда, последният се повдигна едно стъпало по-високо и стана ангел. Радвайте се, ако сте успели да се откажете от своето низше естество и да влезете в областта на ангелите.

Защо трябва човек да напуска средата на животните? Мнозина са задавали и още задават този въпрос. Казвам: Не питайте защо нещата стават по един или друг начин, но мислете. Ако ви дам един пресен, добре опечен и първокачествен хляб, не питайте откъде е взето брашното, кой го е месил и пекал, но отчупете си парченце от него и започнете да ядете. Който мисли много върху хляба, а не го опитва, той ще се лиши от хранителността, която е скрита в него, и сам ще се изложи на страдания. Ето защо, дадат ли ти парче хляб, започни първо да ядеш, после – да мислиш и най-после – да използваш енергията, която си приел от него, за правене на добро. Да ядеш, да мислиш и да правиш добро, това подразбира постигане на твоето спасение.

Кой може да прави добро? – Любецният. – Защо трябва човек да люби? – За да приеме Бога в себе си. Когато живее в човека, Бог свързва неговото минало, настояще и бъдеще в едно цяло. Като люби, човек понася страданията с радост. Той не се оплаква от мъчнотиите и страданията си. За такъв човек казваме, че мисли право. Той е примирен с Бога. Щом е примирен с Бога, той е готов да приложи Неговия закон. Моисей приложи този закон към евреите, но те не го приеха. Мойсей им каза: „Възлюбете Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Понеже евреите не приложиха закона на

Любовта, Моисей прояви силата си към тях, като си послужи с магическата си тояжка. По този начин само той ги усмиряваше. Иначе те бяха готови да го убият. Христос, обаче, приложи Божия закон. Той се отнасяше с Любов към хората, но те не Го разбраха, вследствие на което евреите Го разпнаха. Те решиха да Го погубят, но останаха излъгани – на третия ден Христос възкръсна.

Като ученици, вие трябва да имате права мисъл, идеите ви да бъдат разбрани. За пример, някой говори, че го ограбили, че задигнали парите му. Докато разправя това, торбата с парите излиза пред него. Друг разправя, че баща му и майка му умрели. Той говори за смъртта им, а те вървят рамо до рамо с него. Да мисли човек, че е изгубил парите си, че го обрили, или че загубил близките си, това показва, че той няма правилно отношение към нещата. Този човек не мисли право. Никой никого не може да обере. Никой не може да изгуби близките си. Обаче за онзи, който не изпълнява волята Божия, съществува съдебен пристав. Разумните същества казват на съдебния пристав: „Иди при еди-кой си, вземи парите му и ги задръж в себе си. Понеже не изпълнява волята Божия, не разполага с богатството си правилно, парите му трябва да се отнемат, докато научи урока си“. Като не разбира този закон, човек мисли, че е ограбен, и се оплаква на хората за понесената загуба.

Ще кажете, че това са отвлечени идеи. Не са отвлечени идеи. Какво отвлечено има в миналото, настоящето и бъдещето? Какво отвлечено има в това, ако ви кажа, че мислите и чувствата на миналото и настоящето ви трябва да минат в бъдещето? Ако не е в състояние да направи това, човек не може да реши сложните задачи на живота си. – „Ама нещастен съм!“ – Това е последицие от твоето минало. За да не бъдеш нещастен, трябва да възлюбиш Бога. Това значи да обикнеш всички хора, защото всички живеем и се движим в Бога.

Казвате: „Ние живеем в Бога и Бог живее в нас“. Всички повтарят това изречение, но малцина разбират неговия вътрешен смисъл. Тази идея още не е ясна в съзнанието на всички хора. Ако любиш човека и виждаш Бога в него, ти си на прав път, ти разбираш какво значи да възлюбиш Бога. Ти живееш в бъдещето, в което се крие твоето щастие. Ако обичаш един човек, без да виждаш Бога в него, ти не си на прав път. Ти живееш още в миналото, което те прави нещастен. В Любовта хората трябва взаимно да си помагат. Един за друг те трябва да бъдат канали, през които да тече Божествената енергия като мисъл. Който е отворил тия канали в себе си, той се ползва от Божието благословение.

И тъй, от всички хора се изисква мисъл. Казвате: „Как трябва да мислим?“

Това не е важно. Важно е да мислите. Мисълта, сама по себе си, има цена, а не формата. Каква форма има златото, не е важно. Важно е съдържанието му. Цената на златото е в неговото съдържание, а не във формата му. Същото се отнася и до Божествените идеи. Каква е формата на Божествената идея, не е важно. Цената на тази идея се крие в съдържанието.

Следователно за вас е важно да познавате Бога. Чрез каква форма ще се прояви Той, не е важно. Ако любите Бога, ще Го познавате и в добродетелния човек, и в разбойника. И тогава, като срещнете разбойник, вие няма да се уплашите, но ще кажете: „Господи, познавам Те и в добрия, и в лошия човек. Ти, Който управляваш света, няма да допуснеш този човек да ме убие. Ти ще проявиш милосърдието си и чрез него“. Чуе ли тези думи, разбойникът ще се пробуди и ще се откаже от намерението си да убива.

Мнозина казват, че имат опитност от милосърдието на Бога, познали са Го вече. Опитността на някои хора е като тази на децата, които прегазват реките. Някои реки са плитки, водата им достига едва до коленете на децата. Те лесно ги прегазват. Други реки са по-дълбоки, водата им достига до пояса, а някои – до гушата на децата. И те не са опасни. Обаче има реки, водата на които достига дълбочина до два и повече от два метра. В такива реки малцина влизат. За да прегазите такава река, вие трябва да знаете изкуството да плувате. Който има знания, той може да преплува и най-дълбоките реки и морета. Те представляват мъчнотиите и изпитанията, през които човек минава. Ако знае да плува, човек минава лесно през тези реки и морета. Ако не знае да плува, той ще се намери в положението на длъжник пред кредитора си. Последният има право да прости или да не прости дълга на своя ближен.

Срещнали се кредитор и длъжник. Като нямал възможност да изплати дълга си, длъжникът казал на кредитора си: „Имам един белег под мишницата си, голям като черна слива“. Кредиторът се вслушал в думите му и веднага разбрал, че това е неговият роден брат, който имал също такъв знак под мишницата си. Кредиторът ще иска ли дълга от брата си? Той ще му каже: „Да отложим даването ти до второ разпореждане. Сега, да отидем у дома да се нахраним добре“.

Питам: Какво ще правите, ако в една ваша мъчнотия или в едно страдание срещнете брата си? Как ще постъпите? – Ще простите дълга му. С тази постъпка вие разрешавате мъчнотията си правилно.

Какво представлява знакът, който длъжникът имал под мишницата си?

Това представлява човешката мисъл. Ето защо, за да решава мъчнотиите си правилно, преди всичко човек трябва да е определил отношенията си към себе си, към своя ближен и към Бога. Ако двама души мислят върху известен въпрос, те могат да се разберат помежду си. Ако не мислят върху даден въпрос, или ако изобщо не са способни да мислят, те не могат да се разберат. Където мисълта присъства, там всички въпроси се разрешават.

Някои казват, че с много философстване нищо не се постига. Аз пък казвам: Без мисъл, която Бог е вложил в човека, нищо не става. Засега мисълта е най-силният елемент, с който трябва да работите. Мисълта е оставена за човека, с нея да работи, а сърцето – за Бога. Затова е казано в Писанието: „Сине мой, дай ми сърцето си“. Значи Бог иска от човека онова, което му е причинило най-голями страдания, мъчнотии и нещастия. Бог иска сърцето на човека, за да го преработи, да го превърне от каменно в плътско, да не му причинява големи страдания. За човека пък остава умът. Христос казва на учениците си: „Търсете ме в Галилея“ – мястото на разумността. – Как може да отиде човек в Галилея? – Чрез ума си, т.е. чрез своята мисъл. Помнете сега: Да работи човек с мисълта си, това не е никакво угощение, но една от най-красивите работи, които Бог му е възложил. Чрез мисълта си човек ще разбере главата, дробовете и стомаха си. Ако не може да ги разбере, не може да се ползва от тях. Щом не може да ги използва, както трябва, той не може да бъде щастлив. За да бъде щастлив, човек трябва да има вътрешно разбиране на живота, както и на законите, които го управляват. Като мисли пък, човек ще разбере Божията Любов, която ще приложи чрез сърцето си.

И тъй, познайте Любовта чрез ума си, приложете я чрез сърцето си, за да бъдете доволни и щастливи.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
15 април 1931 г., София, Изгрев.

РАЗУМНОСТ И СВЕТЛИНА

Т. м.

Казва се, че човек трябва да бъде разумен. Мислите ли, че това, което е разумно за един човек, е разумно за друг? Някой казва, че е неразумно да се излиза вечер в тъмнината из града. И всеки, който излиза вечер на разходка, е нера разумен. Оттук ще извадим заключението, че всеки, който не излиза вечер, а само през деня, е разумен. Това е твърдение на неколцина. Всички хора не мислят така. Друго твърдение: Който спи вечер, е разумен и нормален човек; който спи през деня, е нера разумен и ненормален човек. И по този въпрос всички хора не мислят така. Вярно е обаче, че е разумно и нормално човек да спи вечер, а през деня да бъде буден и да отива на работа. Значи разумността има отношение към светлината, а нера разумността – към тъмнината. Затова, именно, естествено е човек да спи вечер, а да бъде буден през деня. Казвате, че когато спи човек, съзнанието му се оттегля. – Може ли, всъщност, съзнанието да се оттегли? – Не може, защото не е нещо материално.

Какво разбирате под понятието „оттегляне или отклоняване на съзнанието“? Всъщност, съзнанието ли в човека се отклонява, или друго нещо? Представете си, че две лица, А и В, могат да се срещат само вечер. Лицето В е преследвано от лицето D, вследствие на което е принудено да се крие денем и да излиза само вечер. Лицето А има приятелски отношения към В и желае да го види, да поговори с него. За тази цел А взима фенерчето си и тръгва към В, да се срещнат. Понеже е тъмно, А осветява пътя си с фенерчето. Обаче щом чуе стъпки, той веднага загасва светлината, скрива фенерчето си. Лицата А и В остават на тъмно и пак се разговарят. Обаче ако стъпките на D се приближават към тях, те престават даже да говорят. Около тях настъпва пълен мрак. Значи тъмнината не означава оттегляне или отклоняване на съзнанието, но оттегляне на светлината. Ето защо, когато човек спи, не казваме, че съзнанието му се оттегля, но казваме, че светлината на съзнанието временно се отдалечава, оттегля или отклонява. Същото се отнася и до говора на човека. Докато говори, човек е в светлина; щом престане да говори, той загасва светлината. Затова, когато двама души се обичат, те се разговарят; ако не се обичат, не говорят. Наистина, когато някой човек ви се разсърди или е недоволен от вас, веднага млъква, преставя да ви говори. Приятелят ви привлича, а неприятелят – отблъсква. Затова пред приятеля си ще бъдеш отворен, а пред неприятеля си – затворен. Като говорим за привличането и

отблъскването, ние имаме предвид известни закони. Привличането подразбира закон на свобода. Само ония същества се привличат, между които има стремеж, обич. Само ония същества се привличат, между които съществува някакво желание. Детето минава отдалеч покрай една круша, но то веднага се отбива от пътя си и отива при крушата. – Защо? – Плодове има на нея. Детето обича круши, то няма да се отбие от пътя си. То поглежда към крушата, вижда плодовете ѝ, но понеже няма желание да яде круши, няма любов към тях и продължава пътя си. Следователно човек се привлича само от ония предмети и същества, към които има разположение и любов. Няма ли разположение към тях, те не го привличат. Ако пък има неразположение към тях, те даже го отблъскват. Привличането подразбира още правилна обмяна между сили, които си хармонират. За пример, двама души се привличат по мисъл, по чувства и по действия. От взаимното им привличане ние съдим за хармонията, която съществува между тях.

Често чуваме да казват, че някой човек има привлекателна сила, а друг – отблъсквателна. Значи първият има особени чувства, чрез които привлича хората. На какво можете да уподобите човека, който привлича, и на какво – онзи, който отблъсква? Който има привлекателна сила, той е подобен на конус, обърнат с върха надолу. Доближи ли се някой до него, веднага слиза до дъното на конуса. Който отблъсква, подобен е на конус, обърнат с върха нагоре. Щом се доближи някой до него, веднага се отблъсква, не може да се задържи в никоя негова точка. Който привлича, е долина; който отблъсква – планински връх. Всичко се стича в долината; всичко иде от планината.

И тъй, когато говорим за привличане, имаме предвид разумните същества. Привличане става между две разумни същества, като между два полюса. В закона за привличането отношенията между съществата не са както в обикновените човешки отношения – силният привлича слабия. В закона за привличането слабият и силният привличат еднакво. Докато е малко и лежи в люлката си, детето привлича майката; когато детето започне да пълзи, майката го привлича. Значи в закона на привличането отношенията между съществата са разумни. Всяко привличане, в което насилието взима участие, е лишено от разумност. Всички сили, които са изгубили разумността си, са станали физически. Когато всички сили в човека се превърнат във физически, в него се извършва процес на сгъстяване, на втвърдяване на материята. Докато материята се е сгъстила само, без да се втвърди, все има някаква разумност в нея. Обаче втвърди ли се материята съвършено, разумността ѝ се изгубва.

Като ученици, вие трябва да се стремите да бъдете разумни. Аз говоря за

тази разумност, която носи живот и светлина. Щом известни действия отнемат живота и светлината на човека, те не са разумни. Каква разумност има в обесването на един човек? Каква разумност има в саркастичния език на един човек? Сарказмът е нож, който пробоща човека. Срещнете ли такъв човек, стойте далеч от него. Има словесен, умствен, чувствен, религиозен сарказъм. Какъвто и да е сарказмът, все ще нарани човека. Той не е нищо друго, освен киселина, която разяжда. Наистина, саркастичните хора имат повече киселина в организма си. Как може сарказмът да се трансформира в нещо безвредно? Той трябва да се сипе в мед. Така се образува приятно, разхладително питие. Всеки може сам да си направи такова питие. Вземете 3 чаени лъжички мед, прибавете към тях малко лимонена киселина. Всичко сложете в чаша вода, около 200–250 грама вместимост. Направете същото и със сарказма, да се впрегне на работа. Оставете ли го дълго време свободно да действа, той ще разяде нежните части на организма. В известни случаи той действа и като отрова. Саркастичните хора са големи песимисти. Те гледат мрачно на живота.

Като говорим за ден и нощ, за светлина и тъмнина, ние имаме предвид психическите дни и нощи, а не физическите. „Нощ“ в психически смисъл на думата разбираме онова състояние, което е лишено от общ център и от светлина. За всеки живот, лишен от светлина, казваме, че се намира в тъмнина, в нощ. Живот без идеали е живот на нощта, на мрака. Страшно е положението на човека, който е лишен от идеали. Той се движи като в мрачна нощ, без направление и цел. Изпадне ли в нощта на живота, човек не може да работи. – Защо? – Няма условия за работа. Добрите условия са в деня, а неблагоприятните – в нощта. Всеки подтик, всеки импулс показва, че човек живее в зората на деня. Когато импулсът, подтикът изчезва от човека, той изпада в неописуем мрак, граничещ със смъртта. Дойде ли нощта, и смъртта пристига. Пукне ли зората, смъртта изчезва. Много естествено! – Може ли водата да замръзне при 100 градуса топлина? – Невъзможно е. Където е светлината, там смърт няма. Тъмнината обаче съкращава живота и привиква смъртта. Значи животът се съкращава не от външните условия, а от вътрешните. Наистина, какво струва външната светлина, ако вътрешната отсъства? Защо се убива младежът, който е облян от слънчева светлина и обкръжен от любовта на своите близки? Ден ли е в душата му? Не, дълбок мрак е обхванал душата му, нощ го е покрила. Внесете един светъл лъч в ума на младежа, отворете душата му за Божествения ден, и той ще бъде спасен.

Следователно, изпаднете ли в мъчнотии и противоречия, пазете се да не загасите вътрешната светлина в себе си и кажете: „Има условия, при които мога да разреша тази мъчнотия“. Кажете ли, че е невъзможно да разрешите мъчнотията си, вие сами се спъвате. Всичко е възможно в света.

– Как ще се справим със злото? – Знайте, че ако може злото да ви мъчи, доброто има по-големи възможности. Ако смъртта разполага с възможности, животът има по-големи. Ако глупостта, омразата, безлюбието имат право да съществуват, още по-големи са правата на разумността, на знанието и на любовта.

Като ученици, вие трябва да мислите право. Натъкнете ли се на някаква отрицателна мисъл, поставете срещу нея една положителна. Ще кажеш, че искаш да станеш учен. Това не е достатъчно. Ако станеш такъв учен, който пренася знанията на предшествениците си от едно място на друго, това и фурнаджията прави. И той пренася хляба от едно място на друго, но това все още не е наука. Има смисъл да станеш учен, но да носиш благото за всички хора. Истински учен е онзи, който чрез идеите си внася светлина в умовете на хората. Не е наука онази, която отнема светлината от ума на човека. Какво става с човека, като се отнеме светлината на ума му? Той обезумява, не знае какво прави. Понякога е страшно да обезумее човек, но понякога той става безвреден. И в единия, и в другия случай не е добре; човек трябва да бъде разумен, да се ползва от светлината на своя ум.

Какво всъщност представляват добрите и разумни хора и какво – лошите и неразумни? Добрите и разумни хора са кесии, пълни със злато; лошите и неразумни са празни кесии. Добрите хора са пълни пушки, понеже знаят кога и къде да стрелят; лошите хора пък са празни пушки. Обаче понякога добрите и лошите хора разменят ролите си в живота: добрите хора ходят с празни пушки, а лошите – с пълни. Какво трябва да стане в живота, за да дойдат нещата на местата си? – Добрите хора трябва да приспят лошите и да сменят пушките си. Като се събудят от дълбокия си сън, лошите хора ще се чудят какво е станало, че пушките им не убиват. Добрите хора трябва да бъдат по-умни от лошите. Не проявят ли своята разумност, те ще се намерят в положението, за което се казва в един от стиховете на Евангелието: „Синовете на тъмнината са по-умни от синовете на светлината“.

И тъй, за да се справяте лесно с мъчнотиите си, не преставайте да учите, да придобивате знания. Не подценявайте силите на своя противник. Тръгнете ли на път, вземете всичко, което ви е нужно. Каквито мъчнотии и да срещнете, не се обезсърчавайте. Съмнението, безверието, обезсърчаването са качества на лошите хора, на съществата, които живеят в тъмнина. Обаче, като „по-умни“ от синовете на светлината, те слагат отрицателните качества на гърбовете на добрите хора и ги заставят да носят чужд товар. Искат, не искат, добрите хора носят чуждия товар и си казват: „Няма какво да правим, ще носим, животът е такъв“. Отрицателните качества не принадлежат на добрите и на разумните хора. Те са присадки, от които

трябва да се освободят.

Следователно, щом се натъкнете на една чужда присадка, ступете я и я хвърлете далеч от себе си. Човек е роден за доброто, а не за злото; човек е роден за любовта, а не за омразата. Злото, омразата, безверието са дошли отпосле, като примеси в живота. Като е дошъл на земята, човек трябва да бъде в съгласие с Първия Принцип на живота – с Любовта, към която се стремят и добрите, и лошите хора. Любовта е вътрешна необходимост за всички живи същества. Ето защо, и разбойниците, които крадат и убиват, се обичат взаимно. Те знаят, че без любов няма живот. Загубят ли любовта си, работата им пропада. Обаче чувате някои добри хора да казват, че само с любов не може да се живее. – Какво разбират под тези думи? – Те искат да кажат, че за да проявят любовта си, трябва да бъдат умни. Значи любещият трябва да има отличен ум. Сегашните хора разискват върху различни въпроси, но в края на краищата казват: „Животът трябва да се подобри“ – и се подобрява; „трябва да станем учени“ – и стават учени; „трябва да бъдем добри“ – и стават добри. Всичко, което човек твърди, може да се реализира. Едно е нужно обаче: да знае законите и условията, при които може да развива своите добродетели и способности. Човек може да стане учен, добър, силен само при известни условия. Ако не знае законите и условията за постигане на своите желания, той се натъква на големи противоречия и мъчности. Преди да бъде добър, човек трябва да бъде силен, да уповава на себе си. Отвън може да му съдействат, но той трябва да уповава на себе си, на своите вътрешни сили.

Дръжте в ума си мисълта, да не прекъсвате връзката си със светлината. Вие сте слезли от света на светлината, минали сте през луната, за която се казва, че няма живот в нея, и оттам сте дошли на земята. Как е станало това, не знаете. На земята вие сте в положение на човек, който присъства на събрание, в голям салон, между много хора. Салонът е добре отоплен и осветен, но кой е направил това, никой не знае. Всички седят, очакват да дойде някой да им проповядва. Какво ще им проповядва, това ще се познае от последствията. Човек прилича на печка. Кой го е запалил, и той не знае. Кога се палят печки? – Когато външните условия са неблагоприятни. Топлината и светлината на човека са дадени, за да се справя с мъчнотиите на живота. Интуицията, т.е. Божественото чувство в човека, също помага за ориентирането му в живота. По интуиция той лесно схваща нещата, но как се е домогнал до това разбиране, сам не може да каже. Знание, придобито по пътя на интуицията, мъчно се доказва.

Дръжте в ума си основната мисъл на лекцията: Ползвайте се от науката за справяне с мъчнотиите си. За да постигнете това, никаква тъмнина не трябва да допускате в ума си. Пазете светлината на ума си и топлината на

сърцето си. Какво мислят хората около вас, това не трябва да ви смущава. Важно е мисълта ви да бъде права. Права мисъл е тази, която не спъва процесите на мисленето, на дишането, на кръвообръщението и на храненето. Мисълта е права, когато не спъва човешките постъпки. Мисъл, която спъва коя и да е област на човешката дейност, не е права. Задачата на човека е да изправя кривите си мисли и да дава път на правите. Като реши задачата си на земята, човек влиза в други светове, където му се дават по-мъчни задачи. Радвайте се, че ви предстоят мъчни задачи, защото постепенно влизат в по-горни класове.

Човек е дошъл на земята да учи, да придобива опитности. Като страда и като се радва, той решава задачите на своя живот. Чрез съзидателния пък той разтваря твърдата материя, прави я годна за обработване. Казвате, че някой страда, пъшка. Нека пъшка, да раздухва огъня. И ковачът пъшка, духа, а с това раздухва огъня. Огънят в човека представлява неговата мисъл. Човек трябва да работи, а като работи, все ще се натъкне на някаква мъчнотия, която ще предизвика съзидателния и пъшкане. Следователно радвайте се, когато плачете и пъшкате. – Защо? – Все ще изработите нещо. Страшно е положението на човека, когато не плаче и не страда. Той преждевременно е умрял. Ето защо, дойдат ли страданията, спомнете си стиха, който Христос е казал: „Блажени страдащите, защото те ще се утешат“.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
17 април 1931 г., София, Изгрев.

1931_04_17 Съотношение между разумността и светлината. Спане и тъмнина Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ РАЗУМНОСТТА И СВЕТЛИНАТА. СПАНЕ И ТЪМНИНА

Х година

32 школна лекция на 1.мл.ок.клас,

17 април 1931 г. петък 6 ч.с.

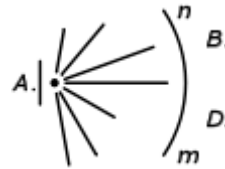
ИЗГРЕВ.

Тайна молитва.

Кажете основната мисъл на миналата лекция. (Всичко разумно е постижимо!)

Сега мислите ли, че разумното за един човек е разумно за друг? Мислите ли, че разумността за един човек е разумност за друго?

Сега ако направим едно твърдение, казвам: разумно е да ходи денем човек! Следователно, неразумно е да ходи вечерно време. Тогава какво заключение може да се извади? – Всички, които ходят вечерно време, какви са? Изваждам друго заключение сега; че това, което не позволява вечерно време да се ходи, то позволява да се спи. Следователно, всеки, който спи вечерно време, е нормален човек, и всеки, който не спи вечерно време, е ненормален човек; който спи вечерно време, е разумен, а който спи денем, е нера разумен. Сега какво отношение имаме за онзи, който спи, в математическо отношение да си го представим. РАЗУМНОСТТА ИМА ОТНОШЕНИЕ КЪМ СВЕТЛИНАТА. Р. С. А спането има правилно отношение към тъмнината. Тъй както разумността има правилно отношение към светлината, така спането има отношение към тъмнината. Следователно, ако вие имате отношение към светлината, спането има отношение към тъмнината. Тогава тези две положения на човека: СП – Т. и Р. : С. Какво разбираме под думата спане? Де е неправилността на това положение. (при спането имаме оттегляне на съзнанието). Сега според теорията на г. Михалчев, може ли съзнанието да се оттегли? Не може. Накъде ще се оттегли съзнанието? Щом се оттегли, то е материално, а материалните работи не са реални. Ремкианство е това. Каква дума бихте казали вие? Някой път казват загасване или потъмняване на съзнанието.

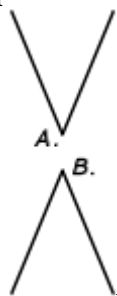

Да обясня вашата идея, отклонение на съзнанието.

Представете си, че А. е лицето, което е заинтересовано, нали. То има да срещне лицето В. Обаче така се изменят условията, че трябва да го срещне вечерно време. Така се поставят условията. Представете си, че условията са такива, че не е било позволено те да си говорят да се опознаят. Лицето А. си носи фенерче, следователно, когато се приближи лицето В., той ще насочи светлината да го види. Какъв ще наречете вие този процес? – Чрез светлината да познаете лицето. Представете си, че това първото лице, за което вие насочвате своя фенер, се преследва от друго едно лице Д. След като осветя със своето фенерче лицето В. и иде след него лицето Д. какво ще направи лицето А.? Загасва своето фенерче. Защо го загасва? За да го спаси. Значи отклонение не на съзнанието, но отклонение на светлината, която дава възможност на В. да премине. В същото време, щом се загаси тази светлина, това същество А. какво си има? То си има едно капаче н.м. и загася светлината. Допущам, щом вие обичате някого, вие говорите с него, искате да му разправите нещо, да му обясните нещо. Значи, говоренето е светлина! Щом не го обичате, вие затваряте светлината и мълчите, не му говорите. Отворен ще бъдеш пред приятелите си, а затворен ще бъдеш пред неприятелите си. Защо? Отваряш се там, дето можеш да вземеш нещо. Затваряш се там, дето могат да ти вземат нещо. Нали вие се привличате. Нали казват: закон за привличането. При кого можете да се привличате? Как обяснявате вие закона. Може ли ти да наречеш едно същество, което те привлича – А. $\Rightarrow$ А. и какво е другото положение на онзи, който се привлича? – В. $\Leftarrow$ В. $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ А.

Сега имате А. привлича В. Но представете си, че В. е една форма на круша. Тя седи на едно място. А. е едно малко дете на 10–15 години и А. се привлича от В. Нали, онзи, който привлича, седи на едно място, а който се привлича, той се движи. Ако едно разумно същество привлича, да кажем, то го привлича, налага му своята воля; но когато една круша привлича едно дете, кой е по-силен – детето или крушата? Тогава как ще обясните процеса. Крушата привлича, тя има силата да привлича. Но привлича, при какви условия? Щом круша няма, тогава детето не се привлича. Но същевременно ние допускаме, че някой си пита, може ли крушата да привлича едно дете, което няма желание да яде круша? – Не може. Следователно, когато вие казвате: законът за привличането е закон на свобода. Ти не можеш да се привличаш към някого, към когото нямаш желание. Ти можеш да се привличаш от някого, да си под неговото влияние, само когато имаш известно желание, което да съответствува и

което ти можеш да използваш. В дадения случай, когато ние говорим за привличане, ние разбираме обмена в природата на известни състояния или сили. Двама души се привличат по своята мисъл, по своите чувства или по някои други сделки. Та можете да съпоставите, да кажете: той има привлекателна сила. Сега как се обяснява привличането между две същества. Н-й, имаш ли някоя теория ти? Ако ще разправиш една научна теория, която всички я знаят, не я разправяй, ако ще разправиш някоя нова теория, тогава разправи. (Онзи човек, който има силно развити чувства, и при това префинени чувства, той е способен да привлича другите хора при себе си). Тогава на какво ще уподобите вие

привличането? Аз ще обърна сега този префинения човек, който привлича, той мяза на една фуния, един конус обърнат с острието си надолу. И тази повърхност е толкова гладка, че кой как дойде все ще иде долу на дъното; откъдето и да дойде, той се привлича вътре. А., който няма да привлича, той какво е? Той е един конус, обърнат нагоре. Следователно, той не се привлича, защото всичко от него се изпразва. Както в привличането, онзи, който привлича, той е долина, всичко се стича при него на куп, а онези, които се стичат, са планински върхове, отдето всичко слиза долу. Тогава привличането и непривличането си мязат по едно. Как ще им турите знаци в математиката? Всякога в един магнетичен кръг има едно спиралообразно движение. В магнетизма винаги има едно течение, едно слизание надолу. Тогава как ще обясните твърдите тела отиват към центъра на земята, а газообразните вещества отиват нагоре. Мислите ли, че тези газове отиват по планините нагоре? (онези газове, които са по-леки от въздуха, те само отиват нагоре). Това са механически отношения. Това е едно материалистическо обяснение. И то е право. Но привличане може да има в правата смисъл само между две разумни същества. Да. Тогава в привличането няма такъв закон, че силният да привлича слабия. Обратен е законът. Слабият може да привлича толкова, колкото и силният. Нима мислите, че детето не привлича своята майка, когато седи в люлката. Когато то плаче в люлката, то привлича своята майка; после когато то пъпли, и майката седи, тя го привлича. А когато то е в люлката, то заплаче и то привлича майка си. Та в привличането има едно разумно отношение. Има разумни отношения, които съставляват някои препятствия. Защото, щом се каже, че се привличат някои тела, ако привлекателната сила не е разумна, тя може да се превърне на едно насилие. И всичките сили в света, които минават в род на насилие, те са загубили своята разумност. Кое е

силното в света? Що са физическите сили? Всички ония сили, които са загубили своята разумна сила, са станали физически сили. И ако всичко в човек стане физическо, то е мъртво. Ще има един процес на съгъстяване, но има и един процес на втвърдяване. Процесът на втвърдяване е нера разумен процес, но съгъстяването, в него има разу мност. Допуснете, един човек може да е разу мен, но когато му плащат. Туря една примка от въже за врата на някого, когото бесят, като го намазва, прави го мазен, нали така. И казват за него: той е разу мен. Питам, един човек, който беси друг един, има ли разу мност в това? Казват, той бил майстор за примки. Но питам де седи разу мността да се направи една примка, да се удуши един човек? Питам тогава другия въпрос: де седи разу мността в един сарказъм, с който може да се обиди един човек? Сарказмът е един остър нож, с който ще ви бодне някой. Та трябва да седите на известна дистанция, защото онзи, който говори саркастически, казва, ако ти не пазиш своите отношения, аз малко ще те дразня. И трябва да знаеш тогава, че този нож може да влезне и по дълбоко. И в умствено отношение има един сарказъм. Кажете ми един сократовски сарказъм или платоновски, или аристотелски сарказъм. Дайте ми един религиозен сарказъм, или един обикновен сарказъм, който минава. Казват за някого, той е только голям герой, че се образуват свещи под носа му.

За всинца ви науката трябва да бъде наука за изправление! В науката има едно отклонение на съвременните хора от онова естественото положение. Та цялото човечество се намира в едно неестествено положение. Всичките положения, всичките състояния на човешката душа, на човешкия дух не се намират в едно разумно съпоставяне. Може в живота да се намират в едно хармоническо състояние. Някой път сарказмът произтича от едно неразположение. Всички ония хора, които имат сарказъм, всякога у тях ще намерите киселина. Онези, които имат изобилно киселина, тя произвежда сарказма; а всички онези, които имат повече сладчина, у тях пък произтича обратното. Как наричате вие сладкодумните хора? Да бъде човек сладкодумен, той трябва да има градини, сокове. Сладчина трябва да има, мекота трябва да има. Някой път може да си направите много хубав сироп. Тъй ако си вземете малко меден сок, може да ви дам една рецепта за меден сок: вземете три лъжици такива чайни, да турите в една чаша вода от 250 грама, да размиете този мед хубаво и след това да вземете винен сок – оцет, и да турите една лъжичка чайна вътре в меда, и водата, става нещо хубаво. Като смесите меда и киселината, става нещо хубаво разхладително. Та понякой път човек трябва да впрегне своя сарказъм, да го тури в мед, за да върви работата. Друго яче той разяда и дълго време сарказмът се превръща в една отрова. Та едно песимистическо състояние се дължи на сарказъм. На всичко гледа мрачно, саркастично, казва: животът няма смисъл, това няма смисъл, онова няма смисъл. За него

всичко е мрачно. Или той не вижда живота, тъй както трябва. Та казвам сега, тази сутрин, които имате повече оцет, ние купуваме оцет. И които имат повече захар, и захар ни трябва. Образуваме производство. Които имат повече захар, вече имаме нужда от него. Имам бюджет, образуван за купуване на органическа захар, а тази е обикновената захар.

Добре. Каква е основната идея? Каква беше основната идея? Съотношение на разумността към светлината и спането към тъмнината. Спането значи е към тъмнината. Тогава имаме още едно движение; при светлината какво е движението? При светлината имаме движение, а при тъмнината какво имаме? (покой). Тогава при светлината ти не можеш да спиш. Ако тогава човек спи денем, какво е неговото състояние? Онези хора, които спат денем, са болни, анормални, а които спат вечерно време, са нормални, нали тъй. Тогава понеже движенията на светлината... Онези, които се движат денем, те са здрави. А онези, които се движат вечерно време, какви са тогава? Болни хора са. Щом залезе слънцето, това е вечерно време – вечер е. Ние не говорим за физическия ден и физическата нощ. В психическо отношение нощ всякога се нарича, там, дето няма никакъв център, няма светлина. Всеки един живот, който няма свое слънце; допуснете, една планета се движи в пространството, без да има свой център; движи се в далечното пространство, тя е в нощ. Всеки човек, който минава своя живот без някакъв идеал, той е нощ, всичко в него е разбъркано. В неговата душа, всичко е неопределено, това е нощ. При сегашните отношения на нещата, то е само привидно така; но под думата нощ разбираме, няма условия. Тъмнота е вътре. Тогава казва Христос, има един стих: „Иде нощ, когато никой не може да работи“. Защото благоприятните условия са в деня. Всеки един импулс на човека, когато ти светне в какъвто и да е смисъл, ти си в деня. Щом имаш каквото и да е желание, каквато и да е мисъл, каквато и да е постъпка, когато има най-малкия импулс, ти си в условията на деня – има светлина. А когато се изгубят тези условия, ти си в нощта, в смъртта. Денем човек не може да умре! Само нощем може да умре човек. Нали ви се вижда малко противоречиво, че денем не умират хората. Аз ще ви дам един контраст. Може ли водата да замръзва при 100 градуса топлина? Не може. Там, дето има светлина, смърт няма. Щом човек изгубва живота си, показва, че вътрешните условия са в нощ. Има известна тъмнина, която съкратява живота. Значи, онова, което съкратява живота, не са условията. Отвънка има светлина, но вътре в него някъде в човека има известна тъмнина, която го лишава от живота. Вземете онзи, който се решава да се самоубие. Отвънка едно дете има, което го обича, баща му го обича, майка му, сестрите му, но в него се заражда мисълта, едно безсмислие в живота има тъмнина, и той иска да се самоубие. Питам, ден ли е у него? Не. Нощ е. – Той не вижда никакъв смисъл в живота. Тогава за да го спасите, ако можете да прекарате един светъл лъч в неговия ум;

колкото и да е малък, вие ще направите една промяна у него. Вие трябва да спазвате този психологически закон. Някой път вие сами може да създадете един обръч, запример чрез постоянните внушения, дойдете до една задача, казвате, тази задача не съм я разрешил. Затова всякога си поставяйте тъй; когато се намираш при каквито и да са мъчни условия, ти кажи в ума си тъй: **ИМА УСЛОВИЯ, ПРИ КОИТО ТАЗИ МЪЧНОТИЯ МОЖЕ ДА СЕ ПРЕМАХНЕ.** Тури го това в ума си и след това го премахни. Ти казваш, това нещо е невъзможно. Всички неща са възможни в света! Запример, казвате: злото съществува. Но извадете един закон или едно правило: щом е възможно злото, по-възможно е доброто! Щом е възможна смъртта, по-възможен е животът! Щом е възможна глупостта, по-възможна е разумността в живота. Щом е възможна омразата, по-възможна е любовта! Турете така един паралел в ума си. Ако така не мислите, вие искате да станете виден учен човек. Добре. Но още в началото турете какъв именно учен човек искате да станете. Ученият човек може да играе много роли. Той трябва да бъде разумен, да знае да изиграе ролята си. А да станеш един учен човек, за да пренасяш хляб от една фурна на друга. Да кажем, свършил си 4 факултета и после да пренасяш хляб от една фурна в друга фурна хляб, питам, каква ученост има при пренасянето на този хляб от една фурна в друга фурна? Аз бих пренесъл този хляб само при едно условие. В турско време имаше такива симидчии във Варна, които в кошове носеха симитите си на главата. Имаха си и такива венци на главата, направени от вълна, тургаха ги под таблат и викаха по улиците: симид, геврек! И всички излизаха и си купуваха от тези симидчета. Но казвам, този ученият човек, ако може да прекара всичките най-учени идеи в симидчетата и гевреците си, така че всеки, който изяде един симид или геврек, да ги възприеме, тогава този учен човек има си смисъл да носи гевреци и симиди на главата си. Но у всички тези, които носят товар на главата си, има една опасност – главата може да се спити. А щом се спитява главата, тогава и най-благородното и идейното, и то се спитява у човека. И в Писанието има едно изречение, което казва: ще смаже главата на змията. Откъде се смазва главата на змията? Кое е смазване? Ако притиснеш от двете страни главата, това е сплескване, а отгоре, това е смазване. Понеже змията не е употребила разумно силите, които е имала, е Писанието казва: Онзи, Който ще дойде, Той ще смаже главата на змията, и ще я направи да обезумее, да не може да разбира работите. Защото щом човек обезумее, той става безвреден. Та лошият човек ти изведнъж не можеш да го премахнеш. И лошият човек трябва да обезумее. Щом обезумее, няма какво да го съжалявам. Кой казва, обезумял човекът. Питам, ако една пушка обезумее, значи патрони няма. Тогава пушката седи и не е опасна, какво ще съжаляваш човека? Нали тогава е приятна пушката. А ако вие кажете, горката пушка, обезумяла! Ако кажеш, пушката е много умна, тогава какво подразбирате? – Че при тази умна

пушка, никой не може да се приближи.

Та казвам, разумните хора или добрите хора, те трябва да бъдат пълни пушки, а лошите хора трябва да бъдат празни пушки, пушки без патрони. Добрите хора трябва да имат пари в кесията си, а лошите хора не трябва да имат ни петаче. Тъй седи законът! А сега е обратното – че парите са влезли в ръцете на лошите хора. И сега виждаме, че добрите хора носят празните пушки, а лошите хора носят пълните пушки, и казват: Бамбачко е! И прави са. Тогава друго средство. Лошите хора трябва да спат, а добрите да им вземат пушките, и след това да ги събудят; и тогава ще обърнеш пушката към лошия човек, и ще кажеш: Напред! Той ще дръпне своята пушка и цъква. Няма нищо. Той ще цъка веднъж, два, три пъти, празна пушката. А ти като цъкаш и бие на месо! Ако вие не можете на дявола тъй да цъкате, па да го пернете хубаво. Например вие как цъкате на дявола като дойде при вас? Казва се, синовете на този век са по-умни в някое отношение от синовете на виделината, от толкова години са учили, че сега те са станали по-умни. И никога не се осланяйте на това знание, което имаш в себе си! И никога не подценявайте силите на своя противник! И като тръгнеш в живота, вземи всичко предвид! После у съвременните хора обезсърдението иде лесно. Но обезсърдението е едно качество само на лошия човек. Обезсърдението е качество само на лошите хора. И синовете на тъмнината са научили това качество. Те носят една тежест в себе си – обезсърдението. Той хване един добър човек, тури му го на гърба и онзи върви от подире, и казва: то ще се носи това нещо. Съмнението е едно качество само, пак на тях, но понеже те хванат някой добър човек и му го турат на гърба.

Та казвам, отрицателните неща, те не са свойствени на разумните хора. Те са прибавки, които са дошли от после. Следователно, всичко отрицателно в света ще го повърнеш да иде на своето място. Човек не е роден за злото, за доброто е роден; човек не е роден за омразата, той е роден за Любовта! Омразата е едно последствие, злото е едно последствие, разумният живот е едно последствие. Тъй ще разсъждавате не от вашето лично гледище. Понеже като човек вие сте важен само дотолкова, доколкото вие се съобразявате, с кого? С онзи, първия в света, който създал човешката мисъл и вие трябва да бъдете в съгласие с онзи, който пръв е проявил Любовта в света, защото и добрите, и лошите хора в света се стремят към закона на Любовта. Вземете онези лошите хора се събират на цели тайфи разбойници и там единият защитава другия. Той няма да остави своя другар, те един друг се обичат, той може да е лош, но има една вцепителна сила. Ако загубят любовта си, тяхната работа е свършена. Лошите хора знаят, че любовта е една вътрешна сила, една вътрешна необходимост. Тогава добрите хора, като дойдат казват: то с любов тази работа няма да

стане, любовта все таки изисква една пушка. И аз наричам пушката на човека изисква един отличен ум. Трябва мисълта на човека да е насочена добре.

Сега основната мисъл – трябва да разбирате сегашното положение. Сега казвате: трябва да се подобри животът ѝ може да се подобри; трябва да станем добри и може да станем добри; трябва да станем учени хора и може да станем учени хора; всичко онова, което човек твърди, може да стане. Но той трябва да разбира законите, при които добродетелта се развива; той трябва да разбира законите, при които учеността се развива, защото ученият човек само при известни условия може да стане учен; добрият човек само при известни условия може да прояви своята доброта. Ако той не разбира този закон, той постоянно ще има противоречия и най-после ще дойде до заключението, че не си струва човек да бъде добър. Най-първо добрият човек, за да бъде добър, добър е само онзи, който е силен. Добрият човек не трябва да има нужда от външна помощ, щом ти имаш нужда от външна помощ, ти си един болен човек. Трябва да имаш съдействие донякъде, но да не уповаваш на никаква външна сила. Добрият човек се уповава на парите си, на своето имущество, не уповава на някой външен авторитет, даже на знанието си той не уповава, защото това са се средства, той ги носи със себе си и той няма какво да уповава на тях.

Сега пак ще се повърнем на мисълта: всякога човек трябва да се държи във връзка със светлината! Светлината в света е необходима. Допуснете, че сте един човек, дошъл от месечината. От тази месечина, за която сегашните учени хора мислят, че там няма никакъв живот, спал си с хиляди години на месечината и събудил си се по някакво стечение на обстоятелството, и си дошъл до земята. Виждате тази соба тук гори и почвата да разсъждавате: тази соба от само себе си ли гори или някой я е запалил и дохождате до един извод: на едно събрание хората са се събрали, слугата е запалил. Искате да знаете защо се събират тия хора. Някой да им говори. Искате да знаете, какво ще им говори, каква идея ще има и т.н. От последствията на нещата вие ще съдите за причините. Да допуснем сега всеки един от вас е една запалена соба. Питам, кой ви запали? Тази соба може ли да каже кой я е запалил? Кой запали сега тази соба? (Ангел, аз). Защо я запали? (за класа) Защо се събира този клас? Кой ви даде разпореждане? Щом се пали собата, какво се подразбра? Че условията отвънка не са благоприятни. – Студени са. Ако беше топло отвънка, нямаше да има никаква соба. Та ако ние имаме известна мисъл, тази мисъл е потребна, за да се справим с външните условия, на живота с някои мъчнотии. Под думата интуиция аз разбирам мисълта, логическата мисъл мяза на една запалена соба. – Външните условия са неблагоприятни, а отвътре човек трябва да се приготвява. А интуицията подразбира, че вътрешните условия са се

подобрили. Тогава мисълта не върви по същия логически път. Интуицията казва: Аз това го зная, но как? Това не можеш да докажеш. Срещнеш един човек, казваш: този човек не е добър. От где знаеш? Тъй го схващам. Ти с него живял ли си? – Не съм живял. Но по логическия ред на нещата, този човек сто пъти ме е лъгал, аз не му хващам вече вяра. А онзи по закона на интуицията казва, тя казва, този е толкова лош, че сто пъти може да те излъже. И едното е вярно, и другото е вярно. Та казвам сега: В сегашното положение науката трябва да ви служи като едно средство, да ви въоръжи, да се справяте с тези противоречия, които се раждат в живота ви. И ако не знаете как да се справяте с тях, много пъти ще имате големи страдания. Защото една мисъл в живота може да ви спъне. Ако вашата наука не може във време на мъчнотия да ви помогне, тогава защо ви е тя? Разбира се, ние не можем изведнъж да разрешим всичките задачи; ако спазвате едно положение: всякога дръжте тази вътрешна връзка със светлината и не позволявайте никаква тъмнина да се вмъква в ума ви. Едно от правилата: абсолютно никаква тъмнина не допускайте! Тъмнината ще бъде отвънка. Какво другите хора мислят, то вас да ви не засяга, но онова, което вие мислите в даден случай, то е най-важното за вас. Сега мисълта е правилна само тогава, когато тази мисъл съдействува на процесите, които стават в мозъка – не спъва процесите на мозъка: мисълта е права, когато тя не спъва процесите на дишането, когато тя не спъва процесите на стомаха – на храносмилането, значи на физическото поле. Мисълта е права, когато тя не спъва човешката воля, човешките чувства; и мисълта е правилна, когато не спъва разумния живот. Сега това са дефиниции, които трябва да седат в ума ви. Има ли една спънка, тогава всеки един от вас трябва да премахне ония препятствия. Това съставлява една от задачите на живота. Затова човек се е родил. Защото след като напусне земята при сегашните условия, вие ще се отзовете нататък, да кажем вие сега сте в първия клас, ще се отзовете във втория клас, друг е материалът, който трябва да учите. След като напуснете втория клас, ще влезнете в третия клас, условията ще се разширят, предметите ще станат по-сложни, после 4-и, 5-и клас, и колкото отивате, предметите се усложняват, и вашите учители се занимават само с материя, която е по-сложна. И това усложняване трябва да ви радва, защото вие отивате в един прогресивен път. Мъчнотиите и скърбите в живота, това са една задача. Една скръб това е една задача. Следователно, аз като видя, че някой плаче, в мене седи една картина, виждам, че това дете е учено. Съзлите за какво са? За какво минава водата? В химията водата минава за един разтворител. То детето си прави един опит и си пуска от своите изворчета. Тези сълзи падат и какво правят? Сметчат. След това тази вода може да я понагорещят малко, за да се увеличи. Съзлите някой път могат да бъдат горещи. Горещите сълзи и те си имат място. Тогава казват: човек пъшка. Тогава онези ковачи все си имат едно мехче. Който пъшка той раздухва огъня. И ти като пъшкаш

раздухваш своята мисъл. Ти казваш ОХ или УХ и след като раздухаш хубаво огъня, започваш – трака, трука. След това пак се раздухва огънят. Казвам, отличен човек е този, много работен! Видя някоя мома, която пъшка, казвам: работи. Много добре. Видя един момък пъшка, казвам чука си той. От тези хора все ще излезне нещо. Но видя някой нито пъшка, нито плаче, казвам, опасно е положението. Та аз като видя някой, който пъшка и който духа едно мехче, и като видя някой, който има чешмица вкъщи; сега трябва инсталация. Който няма, трябва да си прекарате инсталация.

Сега това са фигури на речта, за да ви утеша малко. Защото вашата работа, аз като ви казвам, вие може да ме разберете криво. Минава един гръцки поп, в турско време, и носи един български чорбаджия умрял. Попът казва: иииииии... А и на турски значи добре. Турчинът му казва: Папаз ефенди, за тебе е много добре, но за умрелия не е добре. Та сега и вие казвате: това, което казва Учителят е много добре, но питайте нас. Аз влизам и във вашето положение. Щом аз видя, че ви носят на тарга, аз имам мнение вече. Аз ви считам, казвам, този не е от много умните, фалирал е вече. Нищо повече! И човек никога не трябва да позволява да го носят на тарга. Това едно! И вие като дойде смъртта, кажи в ума си така, умрял не давам да ме носят на тарга! Ако някой път искате да умрете, турете си в ума положението, че сте едно житено зрънце, което хвърлят в земята, да ме посеят, да израсне то. Това позволявам. Като семе да ме зароят, това разбирам, но на тарга да ме носят?

Тайна молитва.

7.10 ч.с.

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Размишление

Тема за следващия път: „Най-важната работа, която човек започва сутрин“.

Сегашните хора говорят за правилно разбиране на живота. За да разбира живота правилно, човек трябва да има бистър, проникателен, просветен ум. Обикновеният, непросветен ум изопачава нещата. Както пръстите губят чувствителността си от честото пипане на един и същ предмет, както вкусът се притъпява от постоянната употреба на една и съща храна, така обикновеният ум дава крива представа за нещата. Както вкусът и останалите сетива се притъпяват, така се притъпяват човешкият ум и човешкото сърце. Когато умът и сърцето на човека се претоварят от неразбрани мисли и чувства, те се притъпяват. Неразбраните мисли и чувства произвеждат натрупване на чужда, мъртва материя върху ума и сърцето на човека.

Коя материя наричаме „мъртва“? Която не взима участие в строежа на човешкия организъм. Можете ли да сложите върбова гредка в строежа на една къща, или върбова ос в колелата на една кола? Върбовата гредка в къщата, или върбовата ос в колата не вършат никаква работа. От най-малката тежест или от най-малкото напрежение те ще се счупят и ще започнат да гният. От гниенето се образува мъртва материя, която се натрупва, където не трябва, и вместо добро ще причини някаква повреда. Такова натрупване става и в нервната система на човека. Каквото представлява върбовата гредка за къщата, такова нещо са низшите чувства за нервната система. Ден след ден те се трупат като чужда, мъртва материя върху нервните влакна, докато един ден нервната система на човека огрубее и той стане неспособен за възприемане на висшите чувства и мисли, които го повдигат и облагородяват. За да не изпада в притъпяване на своята нервна система, човек трябва да разбира духовния свят. Който не разбира духовния свят, иска да му се кажат добри и сладки думи. Могат да ви кажат сладки думи, но нервната ви система ще пострада и вкусът ви ще се притъпи. Опитвали ли сте вкуса на захарина? От голямата сладост на захарина вкусът се притъпява и вместо сладчина човек усеща в устата си горчив вкус. Ето защо, ако искате хората да ви говорят сладки думи, сладостта им не трябва да бъде чрезмерна. Следователно избягвайте чрезмерно сладките и горчиви неща в живота. Днес вие сте се събрали тук

като вярващи, като хора, които мислят и чувстват. Въпреки това, че всички хора мислят и чувстват, те се различават в мислите и чувствата си. Всички говорят за Любовта, но различно я разбират. Всеки я разбира дотолкова, доколкото тя е в състояние да задоволи неговите нужди. За пример, чувате някой да казва: „Бог е Любов“.

Следователно той изисква от Бога, като Любов, да му помогне да си направи къща, да се прибере в нея със семейството си. Друг пък иска от Бога висока служба, да стане виден човек. Представете си, че желанията на всички хора бъдат задоволени, а те не са готови да ги използват. Какъв смисъл има къщата, в която не можете да живеете добре? Какъв смисъл има високото обществено положение, което заемате, ако не можете да бъдете полезен за народа си, нито за себе си? Какъв смисъл има топлият и добре опечен хляб, ако само го показвате на хората, без да го вкусите? Ще го носите дни, седмици и месеци със себе си и ще разправяте, че хлябът е мек, пресен и добре опечен. Той отдавна е изгубил качествата си, които вие му приписвате. Този човек не говори истината. – Защо ? – Той описва неща, които са били верни в миналото. Що се отнася до настоящето, те нямат вече тази цена, каквато са имали някога.

Мнозина говорят за миналото си, съжеляват за това, което са изгубили. Миналото е ценно дотолкова, доколкото има връзка с настоящето. Няма ли връзка, не трябва да се говори за него. Хлябът ползва човека дотолкова, доколкото има отношение към него. Ако говорите за хляба, а не можете да го приемате в себе си, той представлява чужда материя за вас. Чуждата материя всякога остава чужда. Тя е подобна на паразити, които черпят сокове от други същества, без да дават нещо от себе си. Чуждата материя е нужна за човека толкова, колкото прахът за барабана. Преди да започне да свири, барабанчикът изтърсва праха от барабана. Кажете ли, че не трябва да го пипате, вие не разбирате лошото влияние на чуждата материя, която е причина за неестествените състояния и движения в човека. Където има чужда материя, изхвърлете я навън. Достатъчно е да ударите няколко пъти върху мястото, където се е натрупала чуждата материя, за да се освободите от нея. Не мислете, че чуждата материя е нещо свещено. Ние я наричаме дяволски пояс или ремък. Достатъчно е този ремък да се докосне до вас, за да ви върже здраво. Върже ли ви веднъж, щете, не щете, ще му се подчинявате. За да се освободите от него, трябва да мислите. С часове ще мислите, докато махнете праха, т.е. ремъка от ума, сърцето и волята си. Докато не се освободите от този ремък, всякога ще бъдете недоволни и неразположени.

Кога е неразположен човек? – Когато очите му са пълни с прах. За да изхвърлят праха навън, очите сълзят. Значи недоволството,

неразположението и страданието са подобни на сълзенето на очите. Страданието трябва да посети човека, за да изхвърли непотребната, чужда материя, която се е натрупала върху сърцето и ума му и предизвиква недоволство и неразположение. Окоето трябва да бъде чисто, да вижда ясно. Най-малкият прах нарушава правилното виждане. Има ли прах в очите си, художникът не може да различава боите, музикантът не може да вижда нотите, шивачът – тигелите, писарят – буквите и т.н. Окоето на човека трябва да бъде чисто, свободно от всякакъв прах. Мисълта, чувствата също трябва да бъдат свободни от всякакъв прах. Ето защо, още със ставането си от сън, човек трябва да постави в порядък петте си сетива: очите, ушите, носа, устата и кожата. След това трябва да прегледа състоянието на горните си слуги – дясната и лявата ръка, а после и на долните – десния и левия крак. Щом всичко е в пълен ред и порядък, той може да пристъпи към работата, предвидена за деня. Да започне човек работата си, това значи да се качи на своя автомобил – тялото си, и да тръгне на път. Който не разбира смисъла на живота, постоянно се запитва защо му са дадени очите, ушите, носа, устата. Очите на човека са дадени да вижда Царството Божие. Ако при всяко отваряне на очите виждаш Царството Божие, ти си щастлив човек. Не виждаш ли Царството Божие, ти си нещастен. Ако знаеш как да чуваш, ще възприемеш Божествената музика от небето и ще бъдеш щастлив; не знаеш ли как да чуваш, ще възприемеш дисхармонията в живота и ще бъдеш нещастен.

Като изучавам ритмуса на старата българска песен, намирам, че българинът е бил поставен на тежък изпит, в който е изгубил нещо ценно. Каквото и да прави, и до днес още българинът плаче и тъгува за изгубеното. Чуе ли някаква стара българска песен, той веднага се натъжава и казва: „Изгубих ценното, изгубих младините си“. И младият, и старият българин плачат. Младият плаче, защото вижда, че и като млад не може да намери изгубеното. Старият плаче, че е изгубил възлюбената си. Виждате един стар дядо: нахлупва калпака си, впряга воловете и отива на нивата. Цял ден оре и вечерта се връща в дома си. Тропне пътни порти, но никой не го посреща. Влезе в стаята, седне малко да си почине, погледне натук-натам и дълбоко въздъхне: „Няма я бабата. Изгубено е всичко за мене!“ – Прав е дядото, има нещо изгубено, но то не е външно. Всеки човек е изгубил нещо ценно от своя ум и от сърцето си, за което постоянно въздъхва. Наистина, загуба е отсъствието на домакинката или на домакина, но и при тяхното присъствие човек пак въздъхва и плаче. – За какво плаче човек? – За това, което умът и сърцето са изгубили. Човек работи, мисли все за изгубеното – търси начин да го намери.

Какво представляват бащата и майката? Те са две основни идеи, които човек трябва да разбере. Не може ли да ги разбере, той не може да разбере

и живота. Който няма майка, баща, брат, сестра, приятели, той не може да разбере същината на живота. Те представляват идеи, без които той не може да съгради своя умствен, идеен свят. Без тези идеи вътре в човека, каквито гениални мисли да му дойдат отвън, те по-скоро ще го вържат с ремък, отколкото да му дадат нужния простор. При каквито условия и да го поставите, той всякога ще бъде недоволен. Време е вече човек да насочи мисълта, чувствата, постъпките си към придобиване на същественото в живота, което може да го направи щастлив и доволен. За да придобиете същественото, трябва да избягвате еднообразието, било то външно или вътрешно. Еднообразието притъпява мислите и чувствата на човека. И Божествените неща могат да притъпят чувствата и мислите на човека. За пример, ако постоянно говорите, че трябва да бъдете добри, да се обичате, без да прилагате казаното, вие оставяте тази чужда материя на повърхността на сърцето и на ума си; след време тя ще ви задуши. Кажете ли нещо добро, приложете го. Божествените идеи са пресен, мек хляб, който трябва веднага да се яде. Сложите ли го на трапезата, опитайте вкуса му. Хапнете си вие от него, дайте и на окръжаващите. След половин час трапезата трябва да бъде празна. Оставете ли го дълго време да стои и само го показвате на хората, хвалите се с него, той ще стане корав, а след време ще мухляса. За да не разстроите стомаха си, ще се принудите да го хвърлите. Хлябът трябва да се яде навреме, да не мухляса. Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който ме яде, има живот в себе си“. Това значи: Човек трябва да приеме Словото в себе си, както хляба, да стане част от него, да живее Христос в него и той – в Христос. При това положение Господ може да се радва и весели в нас. Радостта е външен процес, а веселието – вътрешен. Значи ние трябва да се радваме на това, което Бог е направил, а Той да се весели на това, което ние правим за Него.

Сега, като говорим за ритмус в песента, ние отиваме по-далеч, откриваме ритмус в мислите и чувствата на човека. Ритмусът внася нещо приятно, хармонично в живота. Всяко нещо, което е лишено от ритмус, навява безутешна тъга, резултат на някаква дисхармония. Правилният и хармоничен ритмус освобождава човека от дисхармонията и от непотребната, чужда материя в него. Който няма правилен ритмус в себе си, той е изложен на неразбиране, на противоречия, на болести и страдания. Като заболее, човек търси лекари, лекарства, да възстанови здравословното си състояние. Едно нещо може да му помогне: да изправи ритмуса на своите мисли и чувства. Дойде ли някоя нечиста, отрицателна мисъл, издухай я, да излезе навън, както барабанчикът издухва праха от барабана си. – „Ама какво ще стане с мене?“ – Не мисли за това. Отрицателната мисъл е мъртва материя, която трябва да се изхвърли навън. Трябва ли да мислите какво ще стане с умрелия? Умрелият трябва да заровите в земята, отново да оживее. – „Какво ще стане с живия?“ – Ще

умре. – „После?“ – Ще го заровите в земята, да оживее отново. Като умира и оживява, човек постепенно се качва нагоре. Който мисли, че като умре, всичко е свършено с него, той не разбира какво нещо е смъртта.

Смъртта е минаване от едно състояние в друго, при което човек постоянно възлиза нагоре. Ако една крава умре и се роди като човек, смъртта се осмисля за нея. Ако човек умре и се роди като ангел, и за него смъртта се осмисля. Не само тялото умира, но умират и мислите, и чувствата на човека. Старата мисъл трябва да умре, за да се роди нова. Старото чувство трябва да умре, за да се роди ново. Същото се отнася и до постъпките. Старите постъпки умират и се заместват с нови. Тази смърт наричаме обновяване, възраждане, възстановяване.

Една млада мома разправяше една своя опитност. Тя обикнала един човек, но така чисто и безкористно, че нито очаквала нещо от него, нито мислела за неговите недостатъци. Дали има недостатъци, или не, тя не се интересувала. Дали той я обича, и това не я интересувало. Като мислела за него, тя се вдъхновявала и помагала на близките си. По едно време започнали да говорят, да не губи времето си с този човек, но да потърси друг някой, за когото да се ожени, да се нареди добре. Този човек, в когото се увлякла, не е за нея, нито мисли да се жени. До това време момата го обичала, без да мисли за женитба. От момента, в който започнали да говорят за женитба, тази мисъл влязла в ума като клин и тя започнала да се раздвоява. Наистина, започнала да си мисли тя: „Аз трябва да се ожения за човека, който ме обича. Трябва да се наредя по някакъв начин“. Обаче щом допуснала тази мисъл в ума си, вдъхновението изчезнало, в съзнанието настанала тъмнина и тя се почувствала като мъртва. – Защо момата изгубила вдъхновението си? – Защото се свързала с два непримирими помежду си закона: Божественият, който заставя човека да обича, и човешкият, който го кара да се жени. – Как може момата да изправи грешката си? – Като се върне там, откъдето се е отклонила. – Къде ще намери същия човек? – Тя няма да търси човека – любовта ще търси. Човек губи любовта си и нея трябва да търси.

Като слушат да говоря за любовта, старите казват: „Това ни остана сега, да търсим Любовта. На стари години да станем за смях на хората“. – Всъщност, старият само може да обича чисто, безкористно. Хората са изопачили разбиранията си за любовта и мислят, че тя е достояние на младите. Любовта носи светлина за ума и топлина за сърцето. Щом е така, питам: Старият не се ли нуждае от светлина в ума си и от топлина в сърцето си? Любовта е духовен процес, а не физически. Който не разбира Любовта като духовен процес, той ще изстине, ще се втвърди, ще мухляса и ще започне да се разлага. За Любовта, като духовен процес, няма

прегради, няма възрасти, няма никакви ограничения. Любовта е сила, която чисти всичко. Тя не търпи никакви нечистотии.

Любовта изисква от човека чист, Божествен живот. Това не значи, че чистотата е нужна само за момент. Любещият трябва да бъде всякога чист и доволен. Той трябва да се радва при всички условия на живота си. Радостта и веселието подмладяват човека външно и вътрешно. За младия, за любещия всичко има смисъл: и яденето, и ходенето, и учението, и свиренето. Изгуби ли любовта си, човек започва да остарява. За стария всичко се обезсмисля. Пазете свещено любовта си, приближавайте се към нея със свещен трепет, да не я изгубите. Когато човек се приближава към Любовта, към нейния свещен огън, трябва да събуе обувките си и бос да влезе в него. Не може ли да влезе бос в огъня на Любовта, той изгубва радостта и младостта си, и страданието върви след него.

Като се натъкват на страдания, хората се запитват какво да правят, за да се освободят от тях. Само онзи може да се освободи от страданията, който знае причините, които ги произвеждат, и може да се справи с тях. Три причини съществуват за страданията на човека: една от причините се крие в самия човек, втората – в окръжаващите, а третата – в живата, разумна природа. Следователно човек може да се освободи от страданията, когато се справи със себе си, с окръжаващите и с природата.

И тъй, за да се справи разумно със страданията си, човек трябва да постави всяка свещена мисъл в ума си, всяко свещено чувство в сърцето си и всяка свещена постъпка във волята си и да чака времето за тяхното реализиране. Умът, сърцето и волята са складове за възвишени, красиви неща, а не за отрицателни мисли, чувства и постъпки, които понижават уровня на човешкия живот. За предпочитане е човек да пие вода от чисти, планински извори, макар и малко, отколкото да има много шишета със застояла вода. Първата вода освежава и обновява човека, като възстановява силите на организма му. Втората вода задоволява жаждата му временно, без да го освежава. Като знаете това, стремете се да обновявате мислите и чувствата си, за да растете и да се развивате правилно. Това може да постигнете чрез новите идеи. Те внасят нов живот, нови потоци за човека. Новият живот носи новата песен и новата музика, които болни лекуват, нажалени и оскърбени утешават, мъртви възкресяват. Като ученици на Великия живот, поставете си задачата да възстановите силите на своя организъм, да върнете изгубената си любов и да възкресите в себе си всичко възвишено и благородно, което постепенно сте умъртвявали. Да възстановите силите си, това значи да влезете в съприкосновение с целокупния живот, да се свържете с радостта и страданията на всички хора, да желаете тяхното добро като свое. Да възстановите силите си, това значи да се обновите и

подмладите, да се свържете с Първоизточника на живота, от Когото всичко извира, Който храни и пои цялата Вселена.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
22 април 1931 г., София, Изгрев.

ОПИТНОСТИ В ЖИВОТА

Размишление

Има едно съществено разбиране на живота, от което зависи бъдещето на човека. Под думата „бъдеще“ разбираме онова съдържание на живота, което предстои на човека да го реализира. Човек говори за своето минало, настояще и бъдеще, без да знае замисъла на Първия Принцип по отношение на него. Той знае само едно, че има стремеж към нещо велико. Този стремеж, именно, го заставя да работи, да се труди, да придобива знания и опитности.

Сегашните хора се намират пред много неизвестности. Те често се запитват кой е създал света, как е създаден и т.н. Трудни въпроси са тези, но те искат да ги разрешат лесно, като по калъп. Това е невъзможно. За да създаде две линии, или един ъгъл, като посока на движение, природата е изразходвала десетки и стотици години. За да създаде един, два или повече пръсти на човешката ръка, с известно разстояние между тях, природата също е изразходвала стотици и хиляди години. Можете ли да мислите, че решаването на трудните задачи се постига в един ден и то с този ум, с който човек днес разполага? Ако за създаване на вселената природата е употребила най-малко милиард години, мислите ли, че с един замах можете да си отговорите на въпроса, как и кога е създадена вселената? Милиарди години са нужни на човека за обясняване на тези въпроси. Човек може да има частично разбиране на въпросите, но това още не включва цялата истина.

Представете си, че един философ има много знания, разбира нещата, но не може да ги събере на едно място. Колкото и да желае, той не може да ги изкаже, няма средства, пособия, с които да ги предаде. То е все едно да го заставите да налее всичката вода от океаните и моретата в една чаша. Каквото и да прави, той ще се намери в невъзможност. Чашата е малка, събира едва 200–250 грама вода. Ето защо, каквито схващания и познания да имате за света, не можете да ги съберете в една чаша.

И тъй, да мисли човек върху нещата и да ги познава, това са две различни неща. Всеки има право да мисли, но мисленето още не е знание. Мислиш логически, правилно, но мислиш и неправилно. Правата мисъл представлява подпорната точка на човешкия живот, но това още не е цялата постройка. Човек се подпира на една или на две патерици, според

случая. Ако мисълта му е права, една патерица е достатъчна; ако не е права, той има нужда от две патерици. С две патерици ходят обикновено инвалидите, с една патерица ходят овчарите. Благородните хора и аристократите ходят с бастун. Защо носят бастун, и те не знаят. Магът носи магическата пръчка в себе си, но знае защо я носи. Чрез нея той проявява своята мощ. Когато учителят държи тебешир в ръката си, и той знае защо го държи. Не може ли да си служи с него, тебеширът губи своя смисъл. Учителят цапа ръцете си с тебешира и употребява излишно време и енергия, докато се изчисти. Ето защо, добре е човек да знае защо прави едно или друго нещо, защо говори по един или друг начин и т.н.

Мнозина искат да знаят всичко. Това е невъзможно. Да знаеш всичко, това значи да събереш всичката вода в една чаша. – „Ама искам да зная съдържанието на твоята философия в две думи.“ – Това е невъзможно. И да искам да ти предам една философия в резюме, това е невъзможно. Все ще остане нещо недоизказано и необяснено. Тъкмо това определя стремежа на душата към постигане на известен идеал. Душата се стреми към своя идеал, защото е непостижим. Ако беше постижим, нямаше да бъде идеал. – Никога ли не може да се постигне? – Идеалът е постижим само във вечността. – Защо? – Защото колкото по-високо се издига човек, толкова по-велик и необятен става идеалът му. Радвайте се, че има велики и непостижими неща, които движат духа и душата напред и нагоре.

Следователно, както и да си обяснявате нещата, все ще остане нещо неразбрано, скрито, тайно; все ще остане някаква загадка. Тази загадка кара човека да се стреми да я разреши. За пример, виждате две успоредни линии и веднага се запитвате какво означават. Те посочват пътя – нищо повече. – „Ами кой се движи по този път?“ – Щом линиите са успоредни, по тях се движат две разумни същества. – „Какъв път ще извървят?“ – Ако пътят е навсякъде еднакъв, двете прави ще запазят разстоянието си една от друга. Обаче ако правите линии не са еднакво здрави по цялата си дължина, някъде ще стане огъване. Както виждате, пътят на човека може да е определен, известен, но въпреки това, той среща изненади и неизвестности. Това показва, че видимото крие в себе си невидими и неизвестни неща, наречени тайни. Ако двете прави линии представляват две въжета, от тежестите, които окачвате на тях, те могат да се огънат или в средата, или на краищата си.

Сега, ако означим човешкия характер с въже, на краищата на което действат силите на ума и на сърцето, това въже може да се огъне по един или по друг начин, според съпротивата, която силите му оказват. За пример, ако силите на ума и на сърцето са слаби, а волята – силна, въжето ще се огъне при точките, където действат силите на ума и на сърцето. Този

случай ни представя човек със силна воля, т.е. с морал. На него всякога може да се разчита. Обаче ако крайните точки на въжето, където действат силите на ума и на сърцето, са здрави, а средната точка – мястото на волята – слаба, огъването ще стане именно в средата. Този случай ни представя човек със слаба воля – на него не може да се разчита. Оттук вадим следното заключение: когато волята на човека е слаба, той слиза надолу; когато волята му е силна, той се качва нагоре, т.е. възлиза. Значи, ако умът и сърцето са силни, а волята – слаба, човек слиза; ако умът и сърцето са слаби, а волята – силна, човек възлиза.

Това е отношение между силите на физическия свят. Така се пази равновесие на земята. В духовния и в Божествения свят силите на ума, на сърцето и на волята са еднакви. Те се представят като страни на равноностранен триъгълник. Като изучавате проявите на волята, добре е да наблюдавате под чие влияние се намира тя: под влиянието на ума, или на сърцето. Проявите на волята в двата случая ще бъдат различни. Добре е да изучавате тия прояви, за да придобивате повече опитности.

Като ученици, вие трябва да изучавате закона на равновесието, чрез който можете да регулирате силите на ума и на сърцето си. Волята се явява като равнодействаща между силите на ума и на сърцето. Обаче има случаи, когато умът и сърцето действат сами. Тогава умът трябва да вземе надмощие, т.е. мислите трябва да регулират чувствата. Когато човек пада на земята, това показва, че мисълта му се прекъсва. Следователно не прекъсвайте връзката на мислите си. Това подразбира съсредоточен, концентриран ум.

Човек трябва да мисли право, да не се страхува. Уплаши ли се от нещо, той губи съзнание и припада. Много хора, които минават за герои, лесно губят съзнание. Достатъчно е да видят мечка в гората, за да припаднат. Мечката обаче минава край тях, без да ги засегне. – Защо? – Тя никога не напада страхливи хора. Тя знае, че ако яде месото на страхливи хора, ще придобие техния характер. Постъпвайте и вие като мечката. Натъкнете ли се на нещо, което не носи никакво благо за вас, не го бутайте.

Един млад момък отишъл да слугува при един богат господар. Последният решил да изпита честността на слугата си. За тази цел той извадил пред него една голяма торба със златни монети и започнал да ги брои. Слугата видял това, но се престорил, че нищо не вижда. Когато господарят преброил парите, слугата следял къде ще остави торбата. Вечерта, когато господарят легнал да спи, слугата взел торбата и напуснал дома на господаря си. Осигурен, че придобил голямо богатство, той заминал за чужбина. Като отворил торбата, да види с какво богатство разполага, той

разгледал внимателно златните монети, но останал изненадан – те били фалшиви – жълти тенекийки. Като видял, че опитът му излязъл несполучлив, слугата се върнал при господаря си, извинил се за прегрешението си и помолил да го приеме отново на работа, но вече без пари. – Защо се изповядал слугата? – Защото грешката му била малка, откраднал такива пари, които не стрували даже 100 лева. Ако торбата беше пълна с истински златни монети, той не би се върнал при господаря си. А сега слугата е готов да работи без пари, с надежда, че ще се добере до торбата с истинското злато.

Това, което става със слугата, става с всеки човек. Всеки човек преживява вътрешни борби: той ту пада, ту става, докато един ден напълно изправи живота си. Когато се услови за слуга при някой богат господар, той взима торбата му със злато и избягва. Като види, че парите са фалшиви, връща се при господаря си, изповядва погрешката си и моли да го приеме в дома си, да му служи без пари. Като мине известно време, той пак задига торбата на господаря си, пак се изповядва за направената погрешка, докато един ден задигне торбата с истинското злато. Но господарят е умен. Той оставя торбата с фалшивите пари пред очите на слугата си, а истинското злато крие в касата си, където го заключва. Никой не може да открадне златото на господаря.

Кой е този господар? – Природата. Тя е вложила своя капитал в тялото на човека, но никой не може да я излъже, да открадне нейното злато. Какви са отношенията на човека към нея, тя не се интересува. На негово разположение тя оставя торбата с фалшивите пари. Дали той ще задигне цялата торба, или част от нея, и за това не иска да знае. Важно е, че никой не може да открадне чистото ѝ злато. Човек може много пъти да краде фалшивите ѝ пари, да бяга от нея и да се връща, да изповяда погрешката си, но тя все мълчи, не го съди, не го морализира. Тя казва: „Щом искаш да останеш при мене, свободен си“. Тя всичко оставя на разположение на човека, но торбата си със злато на никого не дава – държи я под ключ. Торбата със злато на природата не е нищо друго, освен скритите таланти и способности. Ако се домогне преждевременно до един от тия таланти, човек престава да работи. Ще го видите добре облечен, с бомбе на главата и бастун в ръка, ходи натук-натам, нищо не работи и минава за благоденник.

И тъй, когато изучавате човешкия характер, спирайте вниманието си върху линиите на главата, на лицето и на ръката. Колкото по-правилни са тия линии и организмът по-добре устроен, толкова по-устойчив е човек в морално отношение. От това зависи доколко човек е способен за работа. Каква тежест може да вдигне човек със слаб лост? За големи тежести

разумният човек си служи със здрави лостове. Ако лостът се счупи, ще вземете друг лост. Какво ще правите обаче, ако имате само един лост? За да не се счупи, ще го намалите. При това положение трябва да приложите по-голяма сила. Това значи да разчитате на своите сили. Следователно, ако лостът е здрав, може да бъде дълъг. Тогава ще разчитате на него. Ако лостът е слаб и къс, ще разчитате повече на себе си, на своите сили. Ако не можете да съкратите лоста, нито да разчитате на силите си, по-добре не се докосвайте до тежестта, да не направите някаква пакост. Ето защо, ако крайните точки на вашите сили, т.е. умът и сърцето ви, са слаби, ще приложите в действие волята си.

Тежнението на всички хора днес е към добър живот. Добрият живот подразбира тъкане, т.е. устройване или организиране на бъдещото тяло на човека. Мислите, чувствата и постъпките на човека представляват материала, от който се тъче новата тъкан. – Кога ще стане това? – Не е важно. След десетки или стотици години вие ще се намерите пред завършен процес. Ако е разумен, човек може да живее 120 години и да използва правилно вложения в него капитал. Като е работил добре, следното прераждане ще има придобивка една единица. В това отношение природата не е много щедра. Тя дава малко, но иска този материал да бъде добре обработен. Доколко и как е работил човек на земята, това се вижда на лицето му. То е свидетелство за неговата работа. По лицето се чете какви мисли и чувства са вълнували човека. Затова, именно, казваме, че мислите, чувствата и постъпките на човека определят неговото щастие.

И тъй, докато е на земята, човек разполага с три пособия за развитието си: с ума, сърцето и волята. Ако кажем, че човек има още и душа, и дух, повечето хора ще ги отрекат. – Защо хората не признават душата и духа? – Защото не ги виждат. Душата е царска дъщеря, която е заобиколена със слуги, придворни и адютанти. Когато излиза на разходка, тя сядва в своята каляска, потънала в цветя, скрита от погледите на любопитните. Умът е нейният адютант, сърцето – придворната ѝ дама, а волята – момъкът, който служи за посредник между нея и поданиците ѝ. Човек живее, докато душата го посещава; прекъсне ли се връзката между душата на човека, последният заминава за другия свят. Това заминаване наричаме „смърт“. Апостол Павел е казал, че ако тялото, т.е. временното жилище на човека, се разруши, той ще живее във вечното жилище, където душата пребивава. Докато дойдете до вечното жилище, ще живеете на земята в тленното си тяло, чрез което ще изучавате законите, по които умът, сърцето и волята работят. Щом влезете в областта на ума, ще работите със закони, специфични за ума. Влезете ли в областта на сърцето, ще работите със законите на сърцето. Не можете да смесвате законите на ума със законите на сърцето. Затова е казано, че за всяко нещо има закон. За

следващия път пишете върху темата: „Действията на ума, на сърцето и на волята“.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
24 април 1931 г., София, Изгрев.

1931_04_24 Знание и опитност Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ЗНАНИЕ И ОПИТНОСТ

Х година.

33 школна лекция на 1 мл.ок.клас,

24 април 1931 г. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

Добрата молитва.

Има едно съществено разбиране, от което зависи вашето бъдаще. Под думата бъдаще разбирам дадено съдържание във всеки един живот. Да кажем всеки един от вас има едно съдържание, което е дадено, което трябва да се реализира; но какви са намеренията на онзи първия принцип, който работи в битието или във вселената, или замислите на природата. Хората не знаят, нито вие знаете, нито даже учените хора знаят; досещат се само. Да кажем досещания и вие имате. Какво подразбирате под това?

Сега тук имате един резултат; две линии, които са написани под ъгъл. Тези линии, това са някаква реалност. В тези линии има ли някакво съзнание? Или да допуснем, в това дърво (стола) има ли съзнание вътре? Някои от вас може да кажете: Това са смешни въпроси. Но от смешното ние отиваме към реалното. В тези линии няма никакво съзнание, нищо възвишено. Това е един резултат, докато се образува този ъгъл, такова едно състояние в природата, знаете ли колко време е взело на природата за това? Може ли произволно да се създаде той? За да се явят тези двата пръста на ръката и това съотношение между тях, колко време изисква? Може ли да изчислите върху показателя и палеца? Вие имате един процес вече. Един човек не е създаден тъй изведнъж, като от калъп не са го излепи. Защото по калъп най-лесно стават нещата. Не само вие, всички съвременни философи мислят по калъп. Аз разбирам, когато искате, когато искате с един замах да обясните нещата. Ти можеш да имаш досещане за всичко, но да обясниш всичко е невъзможно! Да допуснем, че вие носите една малка чаша. Вие може да сте един философ, който разбирате строежа на цялата вселена, казвате, не знае ли той? Зная, но питам, този философ може ли да събере водата на цялата вселена в една

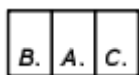
чаша? Или най-малко водата на тази земя може ли да я събере в тази чаша? Не може, следователно знанието в едно отношение не дава възможност, то си е знание, но то не дава възможност, философът колкото и да знае, но той не може да събере всичката вода на едно място. Значи този всезнающийт философ има нещо, което той не знае. Той не знае как да събере водата на едно място, в една чаша; и това незнание така ще си остане. Този философ, при тия дадени условия, той ще каже: То е невъзможно! Невъзможно е да се събере водата в една чаша. Искане да каже, това никога не мога да го знам аз! Това е мое мнение.

Направете сега, аз искам един нов начин за едно ново разсъждение в света по тази аналогия. Защото съвременната логика, от моето гледище, аз наричам логика, не искам да ви спъвам, но това са патерици на индивида, това са две патерици. Едната патерица, с която един човек владика ще стане, или някой от вас ще си вземе бастуна, и аз нося бастун, но аз знам защо нося бастун; и вие носите бастун, но вие не знаете защо. Я ми кажете какво ще ви придаде бастунът; защото той е една патерица. Ти целия ден, като въртиш бастуна си, изхарчваш за хиляда лева енергия. Само благородните хора носят бастун, нали така; едно време само магите са носили бастуни, тояжки, тури го в ръкава си и да заповядват. Сега това е един бастун, (Учителят показва големия син тебешир в ръката си) писалка е това в роде на бастун. Но ако мога да напиша нещо на книгата, има съдържание и мисъл. Но да държа това перо в ръката си, без да напиша нещо, това е губене на енергията, при това ще ми оцапа пръстите и като ида аз ще изхарча много малко мислова енергия за 500 лева, за да си изчистя пръстите.

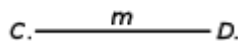
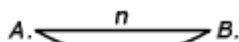
Та въпросът е, вие казвате човек не знае ли? Може да знаеш, има неща, които можеш да знаеш, но трябва да знаете, че има ограничения; не можеш всичко да направиш. Питам тогава другия въпрос, необходимо ли е в една чаша да се събере цялата вода на земята? А, казва някой, ти ми кажи в две думи всичкото знание; или някой казва, кажи ми резюмето на твоята философия, това, което ти учиш, в две думи ми го кажи. Не е ли това същото нещо да ме кара той в една чаша да събере цялата вода. Казвам, в две думи не мога да ти го кажа! И никой не може да ти го каже, даже от многото думи, които ти казвам, пак ще остане нещо. Та първото положение, то е положението: не се стремете да реализирате всичко! Защо? Защото е невъзможно. Има една невъзможност в света, която е един идеал за човешкото развитие. Да.

(Учителят държи една дървена кутия). Запример, сега какво има в тази кутия? (бонбони). Какви са? (различни). Добре. Вие сте яли от тях. (Не). Какво е било предназначението на онзи, който ги е направил? (Да спечели

нещо). Тъй да спечели, да се прехрани. Питам тогава същия въпрос: нямаше ли някой друг начин? Туй наложително ли е, необходимо ли е, той да направи тези бонбони? Когато вие пишете писмо на майка си или на баща си, с какви букви пишете, с малки или големи, или съвсем ситно? Има ли един начин, който да определя с какви букви да пишете? После какъв размер трябва да има буквата? Някой път тургаме хубава хартия, а някой път може и с една бакалска хартия да напишеш писмото; някой път писмото може да е написано много хубаво, а някой път може да не е написано хубаво. Ако онзи, който пише писмото, и писмото е зацапано, и писано е с молив, какво ще заключите от това? Най-първо той няма удобства. Ние преминаваме от общото положение и човек може да се намира в едно бакалско състояние. Сега всички съгласни ли сте, че това са бонбони, ако е друго нещо? Сега във философията ще кажеш, отгде знаеш? Докажи! Сега това умозрително може да докажете, че тук именно има бонбони. Теорията за невидимия свят. Невидимият свят е видим. Видимото е физическото съдържание. Тази кутия е във физическия свят, нали така. На физическия свят вас ви интересува съдържанието, казвате, какво е съдържанието. Съществува ли едно съдържание или е една празна кутия? Сега аз, който задавам въпроса, зная това, но вие не знаете. Това е философия за обяснение. Казва някой: Обясни! Ти можеш да предполагаеш, че има нещо видимо, но онова невидимото, скритото вътре, как ще го докажете? По умозрителен път ще разсъждавате математически, ще чертаете геометрически и пак няма да докажете нищо. Вторият начин, какво се иска? Да се отвори тази кутия. Е, как ще я отвориш? Сега всичко е тайна. Да кажем, тъй малко отстрани се отвори кутията, въпросът решен ли е? Решена ли е тайната на живота? – Великите тайни на живота. (Учителят бавно отваря кутията и пак затваря). (Смях). Тъй както в живота малко се отваря небето, и после пак се затваря. Добре. Да допуснем, че се отворят тайните, вие разберете какво има в кутията, но тази кутия не съдържа всичко, тя е толкова малка, че не съдържа онова, което вие търсите. Следователно, след като разрешите въпроса, че има някой друг свят, невидим живот, все ще остане нещо неразрешено, вие ще знаете за онзи свят толкова, колкото знаете за тази кутия. Запример аз в едно отношение мога да оспорвам вас, аз зная какво има, вие може да сте близо до истината, но аз оспорвам и ви изпитвам, казвам не е тъй. То е тъй, но казвам, то не е тъй, както ти казваш. Тогава, как ще се разреши въпросът? Чрез опит, да се отвори кутията и да се види. Добре. Сега друго, колко подразделения има кутията, колко категории? Не само това, но колко разнообразия има? Защото в този свят има подразделения вътре. Това е предметно обучение, за обяснение на философите, на онова, което е вътре, което постоянно става в човешкия живот. Сега този бонбоньер без да знае, той е разделил света на три категории, тъй е направил тази бонбоньера.

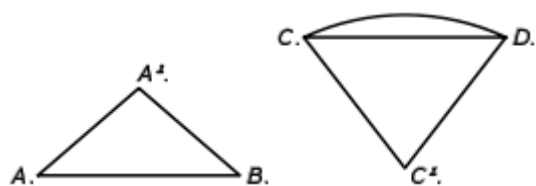
По какви съображения той е поставил физическия свят в средата – А. (черни шоколадени бонбони), Божествения свят е турил при В., а духовния свят е турил на другата страна С. Една нова философия е имал, но какви му са съображенията ние не знаем. Сега да видим, всеки един от вас от кой свят ще си избере. (сестрата П-а взема кутията и почва да раздава от страната на сестрите подред на всички). Сега вие ще си вземате от бонбоните.

Другото положение, да допуснем, че вие имате една права линия АВ и още една успоредна на нея CD. Това е във физическия свят, представете си, че t и p това са две релси. Ако в p и t вие турите повече товар, какво ще стане? Ако тази линия не може да издържи тази тежест? Става едно малко огъване, огъването ще бъде някъде към центъра на земята. Питам сега, защо става това огъване? Допуснете сега това обяснение: АВ. това е едно въже, през прозорците на две къщи, единият е в едната къща, другият е в другата къща; вие държите това въже и опъвате, а някой друг се окачи, но въжето се огъва чак до долу. Целта на тези двамата хора в дадения случай е да помогнат, на кого? На онзи, който е в плен. Следователно, въжето ще се огъне. Как? Ако тежестта е такава голяма, това въже ще раздели тази линия на две равни части. Като падне до земята това огъване нали ще престане.

Сега допуснете другото положение, допуснете, че крайните точки на линията АВ. са по-тънки, а в средата е по-дебело, де ще стане тогава огъването? Огъването ще стане по краищата. Тази линия ще се огъне друго яче. Във всеки един човек, когато неговият характер, сега това е за обяснения на един психологически закон. В света съществува един психологически закон, който може да се преведе: когато крайните точки на човешкия ум и крайните точки на човешкото сърдце са слаби, тогава огъването става в крайнините, а волята остава в точката А. Ние казваме тогава този човек има силна воля или такъв човек наричаме, който има морал в себе си, на когото можеш да разчитааш, но ако крайните точки на една линия са по-дебели, тогава ще има друго едно огъване. – С¹. В дадения случай волята е по-слаба, а умът и сърдцето са силни. Такива типове наричаме слабоморални хора, на които ти не можеш да разчитааш. Тази задача я има в Соломоновия знак, преплитането на двата триъгълници. Когато волята на човека е слаба, той всякога слиза; когато волята на човека е силна, той възлиза. Когато сърдцето и умът на човека са силни, а волята е по-слаба, той всякога слиза; когато умът на човека е слаб и когато сърдцето на човека е слабо, а волята е силна, той всякога възлиза. Това е по

отношение само на земния живот. За да се пази равновесие, какво се изисква в дадения случай? Какво изчисление или какво отношение може да направите между човешкия ум и човешката воля, и човешкото сърдце, и човешката воля? Какво отношение може да съществува? (равностранен триъгълник). Това е един физически принцип, но вие трябва да създадете един импулс на волята. Някой път волята не се влияе от сърдцето и не може да се импулсира. На някои хора волята се влияе от сърдцето, на някои се влияе от ума. Едновременно, вие как мислите, сърдцето и умът влияят ли на волята? Върху това можем да се спрем друг път, но в дадения случай, ако умът влияе върху волята, тогава има известно съотношение между волята и ума; после има отношение между ума и човешкото сърдце. Тогава импулсът на доброто трябва да се предадат чрез подтиците на човешкия ум. Някъде човешкото сърдце има пряко отношение спрямо волята, тогава умът трябва да предаде импулсите чрез сърдцето. Защото много хора действуват чрез сърдцето. Има различие между сърдцето на онези, които действуват чрез ума. Те дълго време ръзсъждават. Аз наричам това обективния ум. Те правят все своите си сметки; а които действуват чрез сърдцето си, това е един импулс на ума. Дайте например на едно животно храна, то веднага действа, не след много време веднага то иска да вземе предмета си; а онези животни, които имат известна опитност, като им дадеш тази храна, която може да ги привлече, те дълго време ръзсъждават. На някои птиченца след като им хвърлиш хляб или друга някоя храна, те ще седят дълго време и ще разсъждават, ще иде на едно клонче, на друго, ще минат най-малко 10–15 минути, докато то реши да вземе ли храната или не. Някъде хвърлиш хляб и те веднага се натрупат отгоре, а някъде те дълго време разсъждават. Какви са съображенията? Страх от котки.

Но сега въпросът е, човек трябва да знае къде е слабата страна. Допуснете тогава, ако АВ. това е силната страна, а А¹. е слабата страна, какво трябва да направите в дадения случай? В себе си ти казваш, той има силен ум и силно сърдце, а волята му е слаба. Какво трябва да правите? Да обясним. Представете си, че това е уподоблението, от едната страна имаме хляб, от другата водата и имаме организма като един резултат. Допуснете, че организмът е отслабнал. От какво се нуждае в дадения случай? Нуждае се от АВ, от хляба и водата. В какво количество? В такова количество, в което организмът да навакса всичката онази енергия, която е необходима. И по какъв начин ние познаваме, че организмът е отслабнал? Най-първо гледаме човек не може да стане и в първо време не му държат краката, а

след като приеме тези елементи от водата и от храната, какво ще стане? Към коя посока той ще тръгне? Към посоката А¹. Запример вие седнете най-първо на един стол, после станете нагоре. В дадения случай вашите крака подигат главата ви. Главата във вас показва най-разумното! Главата е най-силното, което всичко може да върши! Но това силното в някой случай има нужда от една подкрепа. Вие имате две ръце. Какво означават тези ръце? В едно отношение лявата ръка е вашето сърдце, дясната е вашият ум. Не можете да дигнете главата, взимате едно положение, облягате се на ръцете и подигате се. Значи имате едно положение, с което държите главата в равновесие. Вие можете да държите същия закон при известни мъчнотии. На земята намирате се в едно трудно положение. Ще повикаш на помощ двете си ръце, за да разрешите мъчната задача. Но мъчнотията седи в приложението на този закон.

Сега да се повърнем към въпроса. Какво наричаме ние това положение? Та човек, за да се постави на двата си крака, колко хиляди години му е взело, докато научи този закон на равновесие; – да се държи човек на краката си. Той се намира на две кокили и няма никаква стабилност и единственото нещо, което държи равновесието, то е неговата глава. Например всички коли вървят по релси, но има и от тези еднорелсови тренове. Най-отгоре има едно колело, докато то се върти, и тренът се движи. Тази кола върви по едната релса, но щом се спре това въртене, спира се и колата. Та и човек сега върви по едната релса. Докато ти мислиш, има равновесие; щом престанеш да мислиш, равновесието изчезва. И много пъти когато вървите, падането се дължи на това прекъсване на мисълта. На какво се дължи падането ви? Щом се отвлече вниманието ви от съзнанието, щом се отвлече съзнанието, и вие падате.

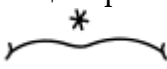
Та казвам, най-първо трябва да се научите да мислите, вие се уплашите и става едно прекъсване; ако много се уплашиш, съзнанието се прекъсва и човек пада. Нали някои припадат. Много герои има, уплашат се и падат. Той видял една мечка и припаднал. На мен са ми разправяли мнозина, някой видял една мечка и припаднал, мечката дойде и си заmine, а той после като си отвори очите, дойде в съзнание, вижда че мечката я няма. Питам, защо тази мечка не те изяде? – Не зная. Едно нещо има в мечката, че тя никога не яде страхливи хора! Тя има една философия, много интелигентна е тя, знае, че ако яде страхливи хора, тя ще придобие техния характер. Казва, ако взема от неговата кръв, ще добия неговия характер, но да си вървя по-нататък. В дадения случай вие трябва да имате характера на

мечката. Да усилим закона: Това, което не носи никакво благо за вашия живот, не го бутайте! Можете ли да обясните тази мисъл? Значи това, което не носи никакво благо, не го вземай. Един господар искал да опита своя слуга. Като дошъл един нов слуга при него, той си чел парите, имал една торба с такива златни, торбата била отворена и слугата гледал, когато господарят оставил торбата. И си казал, не си струва аз да слугувам толкова дълго време, аз ще взема тази торба. Взема той тази торба и офейква! Минава границата и като отваря торбата, вижда, това са все капици, които не струват даже 50 лева. Питам разреши ли слугата въпроса? Какво е взел? Той вижда, че това не е златото, а са капици. Връща се при господаря и му казва: Ще ме извиниш, аз откраднах парите и се върнах да изповядам греховете си. Господарят се поусмихнал малко. Той се връща и се изповядва. Защо се изповядва? Защото откраднал капиците. Всякога хората са готови да изповядат малките си погрешки и да се върнат, защо? Понеже не са спечелили. И той търси да вземе голямата торба. Питам, ако той вземе голямата торба, ще се върне ли да се изповядва? Няма да се върне. Какво ще стане с него? Слугата казва: Ще ме приемеш, без пари ще ти служа. Той знае много добре, че трябва да намери голямата торба със златото. Сега тези са ред разсъждения, които стават в света. Но едновременно това са процеси, които постоянно стават, които се борят вътре у човека. Няма живо същество, няма някой от вас, който да не е в една постоянна вътрешна борба. Някой път задигнал той една торба капици, връща се, изповядва се, че направил една погрешка. На втория ден пак задигне, пак се връща. Но той мисли да задигне златната торба на своя господар. Но господарят е по-умен. Той винаги оставя торбата с капиците да ги задигне, а парите оставя някъде в касата. Този банкерин е природата. Тя е вложила своите енергии в тялото ни и по някой път вие мислите, че може да я излъжете. Какви са отношенията на хората, това е друг въпрос. Тя може да остави вие да задигнете само една нейна торба с капиците, но да вземете златото ѝ, никога! И след това много пъти ще се връщате да се изповядвате, но тя ни най-малко няма да ви държи морал. Ще каже: Може да останете пак, много добре, но тя всякога си държи своята златна торба. Нали всички вие искате да бъдете талантиливи, да имате дарби, това е златната торба. Питам, ако вземете златната торба, какво ще правите? Ще престанете да се учите. Богатият ще си тури бомбето, вземе си бастуна. Е, какво е разрешил с това той? Бастунът нищо не разрешава. Защото един благородник, англичаните ги казват ДУД, а гърците ги казват КОНТЕ КОНТ, французите казват ТЕТАКОНТ, два пъти конт. ДЕНДИ, които много се контят. Та един от тези денди върви и маха си бастуна, минава покрай един момък, селянин, този момък обичал да се закача с бастуна си и му бутнал кюляфа, тогава онзи селянин взема му бастуна и го налага хубаво. Та сега всеки един от вас прави така. Кой от вас не закача с бастуна си кюляфа на някого? Опасна работа е! Онзи, който го е

набил, е много по-умен. Той казва, ти си носиш бастуна и не закачай моя кюляф, дава му едно правило. Пък втория път като минава този ДЕНДИ, той води още една ДЕНДА, от женска форма. Той среща пак един такъв с шапка, но казва: Малко по-далеч да сме от този с шапката. Е, защо? – Несигурни хора са. Защо? Аз имах една такава опитност. Каква е тя? – Не разбират тези хора. Малко по-далеч от тях! Но и той не разрешава въпроса. Не е там.

Та казвам, сега аз прилагам при разрешението, което имате, известна задача, която трябва да разрешите разумно. В света огъването на линиите е необходимо, аз ви говоря за един закон за изучаване на човека. Защото това има приложение. Като се приложи в човешката физиономия, това е най-новото изучаване за тия огънати линии. Най-първо ти в едно лице ще видиш къде са силните точки. На някои хора силните точки са при скулите. Но центъра на волята е слаба. На някои хора волята е силна. Тогава по тези линии можеш да изчисляваш, при дадени условия, какъв ще бъде неговият характер. Защото трябва да има някое напрежение у човека, за да устои. Нали трябва да изучавате характера. При някои случаи ръката на човека е слаба. Това показва, при дадени условия, какъв е неговият материален живот. Защо е създадена неговата ръка? Защото ръкуването например има материален характер. Той ще има съприкосновение с интересни работи на фантастичното. То ръкуването не е само така отвънка, то не е само една мисъл. Тази мисъл е свързана с нещо реално във вашето разбиране. Та именно трябва да укрепяваме тези линии в лицето си, в ръцете си; после тези линии в черепа си и тези линии в целия си организъм. Тези точки се намират най-първо у човека. Може би ще изучавате тази наука само за себе си, не като една професия отвънка, да се прехранвате, но само заради вас; вие ще намерите де са тези центрове.

Например някой път вие съвсем се развълнувате, нали така?
Тогава на двете ви страни на устата, това е да кажем горната бърна. Когато двете страни на устата на някой човек се мърдат, какво заключение ще извадите. Всякога крайниците се мърдат, а горната част седи устойчива, средната част, какво означава това? (именно новото, че волята е силна, а умът и сърдцето са слаби). Добре. Тук е центърът на тежестта. Това е една кобилица. Нали момата като носи кобилицата, става едно малко налягане напред и назад на тялото. Ако се изгуби равновесието, какво ще стане с кърчазите които са на кобилицата? Ще паднат на земята. Въпросът е така, клатушкане ще има, но при това клатушкане никога няма да се изгуби центърът. Не е въпрос всякога центърът да бъде хоризонтален, но в дадения случай колкото и да се навеждате, вие трябва да разбирате навеждането на кои линии става, дали има отношение към някоя плоскост. Онзи наклон, който е в даден случай, в какво отношение е той? (към

другата линия, защото тъгъл се мери между две линии).

Та когато изучавате човешкия характер, не мислете, че човек е всемоушен по отношение на неговия морал. Той е морален дотолкова, доколкото неговият организъм е устойчив. Колкото организмът е по-разумно устроен, толкова той е по-морален. Колкото по-слабо е организиран неговият мозък, толкова по-слаби са и органите, неговите черва. Моралът съответствува на строежа на организма. Тъй че под думата морал разбираме онова разумното, което си придобил, което си съградил. Колкото организмът е по-разумно съграден, толкова по издържа, човек е по-морален, издръжлив е значи и всяка една работа той може да я свърши. А колкото организмът е слабо устроен, толкова и разумността и издръжливостта е по-слаба. Например вие искате да дигнете известна тежест, но вашият лост е слаб. Тогава вашият лост ще се счупи. Ако вие като дигате известна гредка и се счупи вашият лост, вие сте слаб. Тогава в даден случай вие трябва да вземете под съображение, че тежестта е по-голяма и умният човек ще вземе един по-здрав лост. Ако лостът ви ще се счупи, вземате втори лост. Да допуснем, че имате само един лост, какво трябва да правите тогава? (ще изменим опорните точки). Ако знаете сто на сто, че лостът ви ще се счупи, а нямате друг лост, а трябва да дигнете този предмет, какво ще правите с него? Ще съкратите лоста си. (Само че тогава се изисква по-голяма сила). Тогава ще разчиташ на себе си. Виж законът какъв е. Как трябва да разсъждавате, когато каже някой, трябва да уповаваш на себе си; щом аз уповавам на лоста си, значи, силен е лостът, а щом лостът не може да (вдига), на себе си трябва да уповаваш, това значи, трябва да съкратиш лоста. Тогава ти ще можеш да виждаш предмета. Но ако не можеш да съкратиш лоста си, тогава какво трябва да правиш? Не бутайте предмета да не направите по-голяма пакост. Такива са новите схващания. Някой път вие имате в себе си мисълта, казвате, не мога да направя това. Това е въпрос на времето. Може умът ти да е слаб и сърдцето ти е слабо, сега не го вземайте в лоша мисъл, но при известни условия сърдцето и умът могат да бъдат слаби. Да допуснем, вие дойдете до някоя си пропаст, ще се хвърлите ли долу? Вие погледнете и се отдръпнете назад, казвате, слабо сърдце имам. Ако имате силна чувствителност, какво ще придобиете? Нищо няма да придобиете. Ако на мен чувствителността ми е слаба, какво ще придобия? Нищо няма да придобия. Та всичките ви мисли и желания във вас, това са течения.

Сега вашите тенденции са за добър живот. Като живеете добър живот или добрият ви живот, това е тъкане, това е устройване на вашия организъм за бъдаше. Всичките ваши мисли, чувствувания и всичките ви волеви актове, които сега употребявате, в каквото и да е направление, те ще влязат в бъдещия ви строеж. Казвате, какво ще добием? Ще добиете. Днес ако не,

може би след години, след 10, 20, 30, или след 50 години, след 120 години вие ще имате един завършен резултат в края на този живот, който сега имате. Сега всеки един от вас имате един живот от 120 години, такъв един кредит имате, който ви е определен. $120 = 3$. Да допуснем, онзи, който живее 60 години, тогава той едва е реализирал 6; който е реализирал 70, той има 7; 80 – 8 и 90 – 9. Питам тези, които са реализирали 6, 7, 8, 9 кой е реализирал повече? В дадения случай числата 6, 7, 8, 9, се произвеждат от числото 3. Те са части на едно цяло. Това е общият капитал, с който човек разполага, а вие сте разполагали само с 60 или със 70, а други с 80 от капитала си, а другата част от капитала остава неизползувана.

Следователно, ако сте един умен човек, вие може да използвате. Но щом дойдете до 120 години, там ще се смени. Втория път тогава, колко ще имате? (Тогава ще имаме повече.) Е, колко? (двойно повече). Природата е много скъперница. Втория път вие ще имате това число 121. Всичката ви придобивка на 120 години, тя ще тури в единицата. Но единицата показва, че капиталът на цял един живот е използван. И тази единица къде може да се види? Като се погледне човешкото лице, като се погледне човекът в неговото лице, могат да се знаят хилядите години, които той е прекарал. В човешкото лице ние виждаме известни капитали, които не са използвани, някъде седят захвърлени. При сегашните условия остава един капитал, който имате да реализирате. Не се стремете да търсите щастието по обикновения път. Щастието на човека е обусловено от неговия ум, от неговото сърдце и от неговата воля. (Към) две реалности трябва той да се стреми. Да разбира законите на своята душа. Единственото реално нещо, което човек трябва да знае, то е неговата душа. В Писанието е казано: И вдъхна Бог дихание в човека и той стана жива душа. Това, което човек трябва да разбере, това е неговата душа. Единственото нещо, с което човек разполага, то е духът. Казва, Бог праща духа си и той оживява. Това е същият закон.

Та единственото нещо, с което човек разполага, то е душата. Тогава идат умът, сърдцето и волята, те са сами. Аз наричам човешкия ум, това е адютантът на душата. Душата е царската дъщеря, която иде в света, а умът е адютантът, който трябва да я придружава; а сърдцето е нейната камериерка, придворната дама, съветникът. А волята това е (пажът) пажът, който трябва да приема гостите и да ги изпраща. Умът е адютантът, който постоянно ходи с нея и урежда всичките ѝ работи. А пажът къде седи? Как да кръстим на български паж? Умът е адютант, а придворната е сърдцето на душата. А волята? Сега вие помислете да намерите едно хубаво име за волята. Какво положение държи волята спрямо човешката душа? А усилията, които правите, те остават вътре в човешкия организъм. Аз не говоря за онова, което се мени. В човешкия организъм има нещо, което през всичките епохи на неговото развитие, той

все придобива нещо. Строи се нещо в човека. В този организъм във всеки един живот се притурга по нещо. А този самият организъм, той е временно устроен, докато се построи онзи или това, което наричат безсмъртие. Апостол Павел казва: Ако временното жилище се развали, имаме дом неръкотворен, в който човек ще влезне да живее за бъдаще. Но сега понеже живеете на земята, трябва да разбирате силата на вашата воля и силата на вашето сърдце и ум; да разбирате законите, чрез които умът работи; има специфични закони, чрез които сърдцето работи и има специфични закони по които волята работи. Като дойдеш до тях, ти не можеш да употребяваш законите на сърдцето, за човешката воля; нито пък можеш да употребиш законите, които се отнасят до човешката воля. Всяко нещо си има специфичен закон. И ако не разбираш специфичния закон, ти ще се намериш в противоречие. Запример ще ви дам една задача: Пишете една ТЕЗА за човешката воля, човешкото сърдце и човешкия ум. По какво се отличава действието на човешкия ум, действието на човешкото сърдце и на човешката воля. (Защо получихме тези бонбончета?) Ще ви дам едно правило за тези бонбончета: Една хапка хляб струва повече от 10 празни думи! Сега какъв опит ще направите с туй бонбонче? Какво ще направите с него, кажи ми сега? (ще го изядем) Е, щом го изядете, какво желание имате? (Да се реализира целта му в нас, формата му и всичко). Ако вие имахте знание, вашето знание ще мяза на човек, който има една кибритена клечка и знае как да я запали. Той щеше да има най-ценното нещо в света. И ако вие бихте знаели свойствата и качествата на този бонбон, вие щяхте да направите цели чудеса. Сега най-голямото чудо, което можете да направите, то е, вие ще го стопите, може да образувате стопяване на бонбона.

Тайна молитва.

7.12 ч.с.

1931_04_26 Път на вътрешно разбиране

Изд. София-Изгрев, 1949г.

КНИГА: Абсолютна истина, УС Год.І

ПЪТ НА ВЪТРЕШНО РАЗБИРАНЕ

Размишление

Ще прочета няколко стиха от 12-та глава на Посланието към Римляните.

Ако на един учен човек, попаднал в кладенец, пуснете едно копринено въже, може ли да се хване за него и да го удържи? Като учен, той може да извади лупата си и да разглежда въжето: колко е дебело, от колко конци е направено и т.н. Ще кажете: „Въжето не може да издържи на неговата тежест, но ученият придобива известно знание“. Каква полза ще му допринесе това знание в кладенеца? И златно въже да му пуснат, щом не може да излезе с него вън от кладенеца, и то нищо не струва. – „Да, но ученият ще го изследва, ще придобие известно знание.“ – И това знание не може да го ползва. Друг е въпросът, ако му пуснат едно дебело, здраво въже. Колкото и да е просто, щом може да го извади от кладенеца, това е важно за него. Следователно, каквато теория или философия имате за живота, ако не може да ви извади от кладенеца, тя не е съществена. Всяка теория, която може да ви извади вън от кладенеца, е важна и съществена за вас.

Казвам: Човек може да има много знания, но ако при мъчности и изпитания не може да се ползва от тях, това знание нищо не струва. И при многото знание той ще изпадне в отчаяние и песимизъм, че не може да си помогне. Това е състоянието на човека в кладенеца. Всеки от вас влиза по няколко пъти на ден в кладенеца. Няма човек в света, който да не е седял в кладенец. Какво представлява кладенецът? – Конкретно, той представлява живота в своите разнообразни прояви. Като паднеш в кладенеца, казваш: „Дано дойде някой да ме извади!“ Може да дойде някой брат да ти спусне въже, но важно е какво ще бъде въжето: от коприна, от злато или от коноп. – Какво се разбира под брат? – Брат не е само онзи, когото виждаш отвън и с когото се разговаряш. Брат е този, когото едновременно виждаш и съзнаваш, че е брат. Тогава между мене и него има три отношения: на Любовта, на Мъдростта и на Истината, които са в правилни отношения между нас. Между такива братя не може да има разногласие. Те могат да имат различни стремежи, но в постъпките си имат нещо общо. Възгледите им за живота също са еднакви. Както той може да те извади от кладенеца, така и ти можеш да го извадиш. Каквото той може да направи за тебе, това и ти можеш да направиш за него.

И тъй, пазете се от механичното схващане за живота. Казваш: „Аз научих какво нещо е кладенецът“. – Нищо не си научил. Ти си още в кладенеца и се занимаваш с копrienеното и златното въже, изучаваши ги, но с тях не можеш да излезеш вън от кладенеца. Стоиш там и се безпокоиш как ще излезеш вън, на свобода. – Защо си в кладенеца? – „Не зная.“ – Такова е положението и на младата мома, която се оженила. Облякла се с нова рокля, с хубави обувки, със златен наниз, но пак е недоволна. Като я питат защо се оженила, тя казва: „Не зная. Майка ми, баща ми се ожениха, и аз се ожених; брат ми и сестра ми се ожениха, и аз се ожених. Баба ми, дядо ми се ожениха, и аз се ожених“. Питам: Ако някой се удави, и ти ли ще се удавиш? Хората се женят, т.е. дават се, без да се удавят. Така се дават и жабите. Ако питате жабата защо скача във водата, а не ходи леко, като котка, тя ще отговори: „Моят баща, моята майка, моите дядо и баба така скачаха във водата и ние не можем да пренебрегнем техните правила и закони. И ние следваме техния път“. Какво е научила жабата от това скачане? От хиляди години тя скача по един и същ начин. Като скача, жабата може само да уплаши хората – нищо повече.

Един от нашите братя, голям спиритист, се запознал с един лекар и започнал да го просвещава в спиритизма. Лекарят бил материалист, не вярвал в духове, но решил да направи опит, да види наистина ли съществуват. Една вечер преди лягане, той сложил на една дъска пепел с мисълта, ако дойдат духове, да напишат нещо на пепелта и той да го прочете. Също така, на масата близо до главата си, сложил един лист бяла хартия и молив, и на нея да напишат нещо. В стаята, близо до леглото му, имало леген с вода, покрит с вестник. Легнал си той с желание да не заспи дълбоко, да чуе какво ще правят духовете. По едно време, той чул някакъв шум: в легена се движело нещо. Казал си: „Това е дух, убедих се в съществуването на духовете“. Обаче толкова се уплашил, че закрил лицето си с юргана и така останал до сутринта. Като се събудил, казал на близките си: „Аз се убедих вече в съществуването на духовете. Снощи дойде един дух и влезе в легена. Ще видя, какво има там“. Вдига вестника и остана изненадан: една голяма жаба правала във водата. – „Жабешка работа! – казал докторът. – Ако не беше останала в легена, щях да мисля, че съществуват духове и щях да се изложа пред хората. Видях жабата, но се обезверих. Едва повярвах в съществуването на духовете и скоро трябваше да се обезверя. При това една жаба ме уплаши, цяла нощ спях със покрита глава под юргана.“

Често хората изпадат в положението на този доктор. Някоя жаба станала причина за дадено явление и като не знаят причината, хората казват, че това явление е от Бога. Има явления от Бога, но има такива, които стават по други причини. Всичко разумно е от Бога, а неразумното е вън от Него.

Например, кравата услужва на човека с млякото си, но тя не може да направи всичко за него. Изобщо, животните не могат да направят всичко за човека. Ето защо, когато говорим за разумния живот, ние разбираме онези висши, разумни прояви, чрез които се повдига съзнанието на хората. Всичко друго, вън от тези прояви, представлява временния човешки живот. Кравешкото мляко е нужно за организма на детето, но ако цял живот човек се храни само с мляко, той ще остане назад в развитието си, особено в интелектуално отношение. Кравата има добри черти, но същевременно тя има някои отрицателни черти, които ще предаде и на хората. С кравешко мляко ли хранеше Бог евреите, като ги изведе от Египет? Той им пущаше особени зрънца от небето – манна, с която ги хранеше. Докато бяха в Египет, те се хранеха и с мляко, и с месо; ядяха кисели краставички, пиеха вино, поради което често се сърдеха на Моисея, като му казваха: „Ти ни доведе в пустинята и ще ни умориш от глад. Какъв смисъл има тази храна?“ Питам: Защо трябваше евреите да се хранят само с манна, толкова еднообразна храна? – Защото бяха страхливи. Ако те бяха смели и единомислени, в скоро време щяха да влезат в Ханаанската земя и да станат нейни господари. Като страхливи, те трябваше да пътуват цели 40 години в пустинята, да се калят. – Коя е Ханаанската земя? – Земята на изобилието, където царува Любовта. За да влезеш в тази земя, трябва да владееш науката на Любовта. Цели 40 години евреите се движеха в пустинята, за да придобият нещо ценно, да станат безстрашни. И на Моисея не беше лесно. Казват, че евреите нямали разумно сърце. – Не, страхът е парализирал сърцето на евреина. Разказаха ми интересен случай от живота на един евангелски проповедник. Той често проповядвал на слушателите си за връзката на човека с Бога. Казвал: „За онзи, който е свързан с Бога, никакъв страх не съществува. Той е решителен“. Веднъж, като се разхождал в една гора, насреща му излязла една мечка. Проповедникът се уплашил много и едва успял да се качи на една круша. Случило се, един негов последовател видял станалото и на другия ден, като срещнал проповедника, той го запитал: „Защо вчера, като видя мечката в гората, се качи на крушата? Защо не остана при нея да проповядваш? Нали казваш, че докато е с Бога, човек не се плаши от нищо?“ – „Така е, но откъде да зная доколко мечката ще ме разбере и дали се интересува от учението за Любовта? Освен това, може да е силна и да ме събори на земята.“

Така постъпват повечето хора, като проповедника. Всички проповядват, но като се натъкнат на противоречия и мъчнотии, веднага се качват на крушата. После казват, че между тях и мечката няма никакво отношение. Като ги питат защо не проповядват на мечката, те казват, че тя не се интересува от Евангелието, не иска да слуша. И проповедникът, като се натъкнал на мъчнотията, решил за по-разумно да се качи на крушата, като

на амвон, и оттам да проповядва. Иначе тя може да се окаже много силна, да го хване между лапите си и да го събори на земята. И досега още хората казват, че трябва да се проповядва отвисоко. Да, неразбраните работи трябва да се проповядват отвисоко, от крушата. В края на краищата, човек все трябва да се извини с нещо. Извинява се онзи, който не разбира законите. Между човека и мечката има известно отношение. Разумният свят иска, щото противоречията между всички живи същества да се разрешат правилно, не насила, а по закона на свободата. Страхът у хората се дължи на неразбраните работи. Ако кажеш, че на физическия свят има страшни неща и зверове – мечки, лъвове, змии, знайте, че и духовният, и умственият свят са пълни със страшни, дисхармонични форми. В ума, в сърцето си вие сами си създавате тези форми, от които се плашите. Така вие преувеличавате нещата. – От какво произтича страхът? – От нарушаване на Божия закон. Това създава известна неустойчивост в човешкия организъм. Когато греши, човек става нервен, колеблив; ръцете и краката му започват да треперят и той става страхлив. Тогава Любовта го напуска, излиза вън, а страхът се намества вътре в него. Всеки е изпитвал това състояние. Обаче първите християни, като ги гонели, преследвали и убивали, понасяли всичко с радост. – Защо? – Защото знаели, че изпълняват Божията воля. Те страдали за името Божие.

Има случаи в живота, когато човек може да понесе спокойно и най-големия бой, обаче кажат ли му една обидна дума, не може да се побере в кожата си. – Защо? – Хората са така възпитани, че изискват да се отнасят с тях добре, да ги почитат и уважават. Следователно, ако някой ги обиди, те мъчно носят обидата. Друг е въпросът, ако обидата иде от любим човек. Там по-лесно прощават. Обидата не е нищо друго, освен мечката, която си срещнал в гората. Тя произтича от грубото естество на човека. Ако човекът, който те обидил, е груб, това показва, че си срещнал неговата мечка; ако те ухапе с езика си, срещнал си неговата змия; ако те уплаши, срещнал си неговия заек. Това не е човекът, това са неговите слуги. Човек е колективно същество. Когато се казва „Познай себе си“, това значи познай онази специфична черта, която те отличава от другите същества в колектива. Човек се отличава по три неща: по своя живот, изразен чрез волята; по своите благородни чувства, изразени чрез сърцето, и по своята права, светла мисъл. Мисли всякога право, без страх, че ще те накажат или убият като войник на бойното поле. Каква е мисълта на войника? Той мисли да върви напред, да победи неприятеля си, но това е от страх или по принуда. Друго е да мислиш, че светът е създаден разумно, че Бог го управлява и доброволно да изпълняваш Неговата воля. Истински човек е онзи, който използва разумно Божията мисъл и живота, даден от Бога. Да живееш правилно, това е изкуство: както писателят пише правилно; художникът владее своята четка; математикът решава добре и най-трудните задачи.

Човек трябва да работи съзнателно, ден и нощ; и като спи, пак да работи. – Ще минеш ли през изпитания? – Изпитанията неизбежно ще дойдат, не може без тях. Никой не може да избегне изпитанията. И най-великите хора са минали през такива изпитания и през такава дисциплина, каквато вие не можете да си представите. Мнозина са пропаднали пред тази дисциплина, но мнозина са издържали. И вие ще минете през тези изпитания. Няма човек, който може да избегне дисциплината на живота. Това е неизбежен курс на пресяване, през който ще минат всички хора. Който издържи, ще мине; който не издържи, ще остане на земята, отново да решава изпита си. Защо е така, сега не може да ви се каже. Един ден ще узнаете всичко. Това е все едно, да ме питате защо се къса въжето. – Защото е тънко. – Къде не устоява животът? – Където не е разумен. – Къде се къса животът, къде не устоява? – Където няма Любов; където няма Мъдрост; където няма Истина. Значи Любовта, Мъдростта и Истината са положения, в които няма абсолютно никаква промяна. Милиони години може да върви човек с тези основни принципи в живота си и никога да не пропадне. Под „хиляди години“ аз разбирам живота на учения човек със своите разумни издирвания и придобивки. Резултатът е, именно, в тези хиляди години. Под „милиони години“ аз разбирам изучаване на дреболиите в живота. Когато човек влезе в милионите години, както е било през средните векове, във времето на схоластиката, тогава той се натъквал на дреболиите, като например на факта, колко дяволи могат да играят на върха на една игла. Така се създавали цели теории, които нямали никакво отношение към живота. Такъв един дявол на върха на иглата е безопасен, но ако същият влезе в кръвта на човека, само в продължение на 24 часа той може да предизвика най-страшни болести.

Казвам: Опасността в живота се заключава във възприемането на нещата. Щом възприемеш в съзнанието си една отрицателна мисъл; щом възприемеш едно криво чувство в сърцето си и една крива постъпка във волята или в живота си, ти си вече под влиянието на тези духове. Всяка отрицателна мисъл, всяко отрицателно чувство и всяка отрицателна постъпка трябва да се отстранява. Някои от тях ще ви смущават, ще правят скандали, но това е отвън, вътре скандали не трябва да се допускат.

Аз искам да бъдете свободни. Има една опасност, от която вие напразно се страхувате – казвате: „Докъде ще ни доведе това учение? То ни отдалечава съвсем от света“. Да допуснем, че вие живеете в света и за света, както живеят светските хора. Какво ще спечелите от това? – Няма да се минат 60–70 години и ще ви сложат на носилка; ще тръгнат след вас три попа, ще ви опеят, ще ви занесат на гробищата, където ще ви заровят. На гроба ще сложат венци и цветя, ще поплачат за вас и след това ще ви оставят сам. В гроба черепът ви ще се разпръсне, костите ви ще се разхвърлят една след

друга. След десет години ще ви разровят, ще сложат костите ви в една торба и най-после ще ги оставят в някоя църква. Какво допринесоха тези венци и цветя, сложени на гроба ви? Къде ще останете вие тогава? Ако останете с това съзнание, което имате днес, какво сте придобили? Може да останеш със съзнанието, че си бил богат, че си имал имоти, но какво ще придобиеш с това съзнание? Може да стане пожар, да изгори къщата ти, имотите и после ще кажеш: „Отиде къщата ми! Изгоряха всичките ми имоти“. Питам: Ако от твоята къща останат само гредите, какво си спечелил от живота? По какво се отличава светският човек от духовния? – И двамата са баджанаци. Не е въпросът какво е светски, и какво – духовен живот. Под „светски живот“ разбирам неразбран, а под „духовен“ – разбран живот. Следователно, като неразбран, светският живот не представлява нищо. Срещал съм светски хора, много добри, баджанаци на доброто; и обратно, срещал съм светски хора, баджанаци на злото. Щом срещна един човек, аз зная вече на какво е баджанак той – на доброто или на злото. – Какво означава думата „баджанак“? Под тази дума разбирам десния или левия крак на човека. Те са толкова тесни, че невъзможно е човек да влезе в един баджанак – непременно трябва два. Значи те вървят заедно, имат една и съща посока, една и съща цел. Тежестта на тялото пада ту на единия, ту на другия крак, т.е. ту на единия, ту на другия баджанак. Двата крака се спогаждат. Ако единият е куц, другият ще го носи. Значи под „баджанаци“ се разбират хора, които са в унисон в своите идеи. Ако двама души не се разбират, те не могат да бъдат баджанаци.

Ние трябва да разберем живота в тази форма, в каквато Бог го е дал. Мнозина от вас, като изпитват големи несгоди в живота, най-после казват: „Кармата ни е такава“. – Кармата нищо не обяснява. Например, карма било, че имаш да даваш на някого десет хиляди лева. Тогава какво трябва да правиш? – Трябва да плащаш. Ако плащаш по хиляда лева, в десет години ще си изплатиш кармата и ще бъдеш свободен. Трябва да си плащате кармата, т.е. дълга. Като изплатиш кармата си, какво ще правиш? Казваш: „Не зная защо идат още страдания“. – Много просто, преди години в близкото или далечно минало си обидил някого или си го ударил с нещо и си го осакатил. Сега плащаш, т.е. носиш последствията на своите постъпки. – „Карма е това.“ – Не, това е човекът, който не е господар на себе си, на своите неестествени прояви.

Та когато говорим за самовъзпитание, разбирам да владееш онези неестествени сили в себе си, които могат да ти причинят някакво зло. Казваш: „Не можах да претърпя“. – Там е силата на човека, да може да претърпи. В противен случай той е слаб. Щом не може да претърпи, той не мисли, не чувства и не действа правилно. – „Не струва да има човек толкова чувствително сърце.“ – Щом не си доволен от твоето сърце, това

показва, че ти чувстваш болезнено. Болният човек не е мярка за нормалното състояние. Ти трябва да имаш такива чувства, че да устояваш на всички бури. При дъжд, при сняг, при буря, при всички промени на времето да бъдеш радостен и весел. И при най-голямото противоречие да знаеш как да се справиш.

Противоречията и мъчнотиите взимат голяма част от времето ви. Следователно освободете ума и сърцето си от тежестта на противоречията. – „Дотегна ни животът.“ – Чрез волята си човек може всичко да пресее, да се справи разумно със своите мисли и чувства. „Млади сме.“ – Колкото и да е млад човек, ако разбира Божия закон, 99% от мъчнотиите му ще се премахнат. Тогава той няма да ходи гладен и бос, няма да боледува. Който живее разумно, ще се радва на добри резултати в живота си. Той няма да мисли, че еди-кой си му помогнал, но ще благодари на Разумното Начало, което действа в живота. Ако си болен и оздравееш, няма да казваш, че еди-кой си те излекувал, но ще си кажеш: „Благодаря на онази Първична Сила, която ми помогна да възстановя равновесието на силите в своя организъм“. Болестите и мъчнотиите показват, че има още много да се справяте със себе си. – „Трябва ли да се обезсърчаваме при мъчнотиите?“ – Не, не се обезсърчавайте, но молете се да ви спуснат не копринено, нито златно въже, но дебело, здраво въже, което да ви извади от мъчнотиите на живота.

В 12-та глава на Посланието към римляните, Павел начерта пътя, който предстои на християните да минат. Всеки от вас, като чете Евангелието, нека се ползва от своите опитности и си избере път на действие. Казваш: „Аз не мисля ли?“ – Ти мислиш и чувстваш, но важно е как действаш. Важно е и как живееш. Това подразбира: не е достатъчно само да знаеш да свириш, но да приложиш музиката в живота си. Не направиш ли това, музиката сама по себе си няма смисъл. Музиката трябва да се вложи в мислите и чувствата, да има израз. Мислено всеки може да пее, но като рече да изрази песента навън, той среща затруднение. Даровитият певец и като направи грешка, не се обезсърчава, скоро изправя грешката си. Преди години при мене дойде един учител и ме попита: „Може ли да стане от мене музикант?“ Понеже материалното му положение било много трудно, той бил принуден да носи вода с бъчви от лозята във Варна. – „Дотегна ми да нося вода на хората! Дойде ми светлата идея да стана музикант.“ – Слушай, от тебе всичко може да стане, но не и музикант. Учител можеш да станеш, търговец – също, но не и музикант. Можеш да се научиш да стържеш с лъка на цигулката, но това не е музика. И тогава като музикант ще се намериш в още по-тежко положение.

Животът е най-хубавата музика, която трябва да се изучава. Щом научиш нещо, трябва да го приложиш. Казват за някого, че живее добре. Животът,

сам по себе си, е музика. От очите на добрия човек излиза нещо светло, нещо радостно и весело. Музика има той в себе си. Това не е алегория, но действителност. На онзи, който живее по Бога, ангели слизат от небето да му пеят, както момците пеят на красивата мома. Така постъпва и поетът, като види едно кокиче, минзухарче или теменужка. Той взема перото и го възпява. Един от нашите музиканти написа песен на Бялото кокиче. И добрият живот е като бялото кокиче, като хубав цвят, за който ангелите слизат от небето и му пеят своите песни. След това, човек се чувства радостен и весел. Желая и вие да сте такива бели кокичета, за които ангелите ще слизат от небето да ви пеят. Всеки от вас може да стане такъв певец. При обикновените дарби не се постига лесно това. Само при необикновените дарби се постигат големи резултати – да станеш голям певец. Който е свободен, той може да живее добре. Няма човек в света, за когото е изключена възможността да живее добре. При сегашния ви живот не очаквайте много от обкръжаващата среда. Само на Бога и на себе си може да уповавате. Ще кажете, че не живеете добре. Това е лъжлива философия. Често обкръжаващите ви нахвърлят отрицателни мисли, което се дължи на изостанали същества от невидимия свят. Те съзнателно искат да спъват хората. Ти сам трябва да почувстваш дали животът ти е благоутоден на Бога или не. Като казвам „Бога“ разбирам Разумното Начало в света. Пътят, по който вървиш, е добър. – Защо? – Бог върви пред тебе и устройва живота ти. При това положение ти няма какво да очакваш от хората. Сега Бог не ни дава всичко, каквото желаем, защото не разбираме. То е все едно, като не можеш да четеш една книга, откъснеш от нея лист и изчистиш печката. Откъснеш друг лист и измиваш умивалника. Късаш лист след лист, докато унищожиш цялата книга. Значи, ако една хубава книга ни служи за чистене и палене на печки, какво ни ползва тя? Добре е, ако тази книга ни послужи за нашето повдигане и развитие. Добре е, ако Божието благословение може да ни повдигне. Следователно, ако то не е в състояние да повдигне мисълта ни и да облагороди нашите чувства, това показва, че ние още не сме готови за него. Затова Бог задържа своето благословение. Когато бъдем готови, Божието благословение ще протече към нас изобилно и няма да успеем да го съберем. – Кога ще бъдем готови? – Когато въжето бъде дебело, та да можете да излезете от кладенеца. Докато човек се обезсърчава, докато философства и разглежда коприненото и златно въже – външния живот, той не може да върви в пътя на Истината. Дебелото въже, което може да ви извади и сложи в пътя на живота, ще усили вашето сърце и вашия ум. Това значи: „Бог ще изпрати Духа си“. – Кога ще Го изпрати? – Когато умът, сърцето и душата ви бъдат готови. Това не значи, че Божието благословение не ви е посетило, но хората още не са готови да го използват. Сега умът на човека е зает със странични работи. Ето защо, когато умът на хората бъде зает с благородни и възвишени работи, тогава те ще се повдигнат на по-висок уровень от

сегашното положение, в което се намират. И мравките живеят в същия свят, където са хората, но те са на ниско стъпало на развитие, по-ниско от човека и другите животни. Те даже не подозират какво има около тях. По съзнание и човек, в сравнение с възвишените и напреднали същества, е на по-ниско стъпало.

Казвам: Като дойде новият живот по съзнание, и ние трябва да бъдем готови, защото голяма е разликата между стария и новия живот. И в стария живот има голямо благословение, но вие не го виждате. Който не го вижда, той не може да го използва. И ако вие не сте в състояние да използвате добрите мисли и чувства, ще се намерите в положението на човек с болен стомах; той не е в състояние да възприеме благата, които му се дават. Вие сте се събрали тук да разберете великите Божии пътища, които водят към велики постижения. Тях Бог е предвидил и оставил за нас. Той иска от всички да имаме постижения. За това сме дошли на земята. Само така можем за оправдаем нашето дохождане. Един ден, когато се постигне всичко, което е предвидено за нас, сегашните училища и университети ще се затворят. – На онзи свят ли ще отидем тогава? – Не, като свършите първо отделение, ще влезете във второ отделение – във втора стая; после в трето отделение – в трета стая; в четвърто отделение – в четвърта стая. Оттам ще влезете в друго здание – в прогимназията и в други стаи. Като свършите прогимназията, ще влезете в гимназията – в друго здание, в други стаи. Най-после ще влезете в университета, който се намира на изток. За онзи, който разбира какво представлява другият свят, той знае, че този свят е близо; за онзи, който не го разбира, другият свят е много далеч.

Веднъж султанът запитал един ходжа колко е далеч от земята до слънцето? – „За 24 часа може да се отиде и да се върне.“ – „А колко е далеч онзи свят от земята?“ – „Той е много далеч. Моят баща замина преди 25 години за онзи свят, но и до днес още не се е върнал.“ Всъщност, разстоянието между този и онзи свят е едва една стомилионна част от милиметъра. Така е за разумния човек, а за неразумния от този до онзи свят има милиони километри.

Сега да се върнем към главната мисъл. Желая ви всички да бъдете хубави цветя, че поетите да ви възпяват. Като ви наблюдавам, виждам, че вие сте още обикновени цветя. Например, казват за някого, че се обличал хубаво, но външното облекло трябва да отговаря на вътрешното. Умът има известни качества, които трябва да отговарят на чувствата. При тези качества на ума и душата трябва да му отговаря. Като знаете това, стремете се към широки възгледи, към разнообразието на живота. Бъдете самостоятелни в своята мисъл. Дойде някой при мене и ми казва: „Знаеш

ли, че аз съм учен човек?“ – Да, но аз ще те призная за учен, ако можеш да събереш всичката вода на океана в една чаена чаша. Ако не можеш да направиш това, ти си обикновен учен. – „Има неща, които човек не може да направи.“ – Така е, аз зная какво можете да направите и какво можете да използвате от мене. Да мислите, че това, което знаете, е всичко, то е заблуждение. Например, един човек знае нещо, което другите не знаят. Това, което човек знае, е специфично за него. Но има знания, които са само за другите, а не и за вас. Един ден, като завършите своето развитие, ще оставите вашите знания в наследство на онези, които идат след вас. Сегашното ви знание е мотика, с която трябва да работите. Ако дадеш мотиката си на друг, ти не можеш да свършиш работата си. Щом разкопаеш лозето си, можеш да дадеш мотиката на друг и той да си послужи. Има едно знание, обаче, което служи за вашето усъвършенстване.

Казвам: Не допускайте в себе си неща, с които трябва да се борите. Това са: омразата, обезсърчението, страхът, злобата, дребнавостите, клюките и др. Не се интересувайте от работите на хората. Ако искате да знаете какво правят те, аз ще ви кажа: те или се обличат, или се събличат; или ядат, или са се нахранили. Някои неща са толкова обикновени, че когато ме питат, какво прави еди-кой си, аз мога не само на това да отговаря, но да ви кажа какво мисли той в дадения момент. На физическия свят не е мъчно да се каже какво прави човек. Често се усмихвам като чуя, че някой иска да знае кой какво прави у дома си. Аз пък се мъча да не виждам какво правят хората. Като минавам край тях, аз си слагам було пред очите, да не виждам какво правят.

Някого бесят. Казват ми: „Виж какво правят там“. – Какво да видя? Присъдата му е подписана вече, те го обесили. Какво мога аз да направя? На човека, когото ще бесят, мога да кажа: „Слушай, преди да са те обесили, излез от тялото си, не чакай да те бесят“. На друг казвам: Слушай, по-скоро излез от къщата си. – „Защо?“ – Ще дойдат разбойници в къщата ти и ще те горят с нагорещени железа. – „Не мога да изляза.“ – По-скоро излез, не разсъждавай повече! – Възможно ли е това? – Аз ви говоря неща, които са строго определени. В Божествения свят всичко е строго определено. Като знаете това, вие трябва да се подчинявате на законите и разпоредбите на този свят. Каже ли ти Господ да напуснеш къщата, напусни я без да питаш защо. Каже ли ти да се върнеш в къщата си, върни се, пак без да питаш. Няма време за питане. Как постъпва разумният човек? По коя улица ще мине, той не казва. Той не минава два пъти през една и съща улица. Къде ще отиде, пак не казва. Разумният минава през пътеки, през които никой не е минавал. Даже разбойникът не може да открие неговите пътища. Никой не може да открие пътищата на разумния човек.

Следователно, като ви питат откъде ще минете, вие веднага казвате: „Ще мина през улица Лега, или през Търговска улица“. Не минавайте нито през Лега, нито през Търговска. Който е минавал през тези улици, всякога се е оплаквал, че работите му не вървят добре. Докато влизате през врата, през която минават много хора, работите ви няма да се оправят. – „Работата ми се обърка.“ – Ако искаш да се оправи твоята работа, влизай и излизай през такава врата, през която никой не е минавал. – „Като отивам на планината, откъде да мина?“ – Ще минеш през такъв път, където никой не е минавал. Там ще се спреш, ще се помолиш на Бога, като в църква, и работата ти ще се оправи. Ще си кажеш: „Зная една църква, в която само аз се моля“. На същото основание казвам: Една мисъл е ценна, докато не е употребена. Щом се употреби веднъж, тя губи вече цената си. Един камък е скъпоценен, докато се употреби веднъж. Щом се употреби, той губи своята стойност, особено ако го е носил лош човек. Богатите хора, които имат скъпоценни камъни, знаят това. Като са носили дълго време скъпоценни камъни, те ги давали на майстори, за ги излъскат, т.е. да възстановят изгубеното в тях. Според мене животът възстановява изгубената стойност на скъпоценните камъни. Оттук вадя следното заключение: Ако не водите добър живот, не можете да възстановите блясъка на вашия ум и на вашето сърце. Ако не водите добър и чист живот, ако доброто и любовта не пребъдват във вас, вие не можете да възстановите стойността на вашите мисли и чувства, на вашите добродетели.

И тъй, само Божественото в човека е в сила да възстанови блясъка и стойността на вашия ум и сърце. Без Божественото нито умът ще мисли право, нито сърцето ще чувства правилно. Без Божественото няма добро в човека. Казано е в Писанието: „Да предадем телата си в жертва жива и благоугодна на Бога“. Тази жертва подразбира да дадем място на Божественото в себе си. То ще възстанови блясъка на нашия ум и сърце. То ще възстанови нашата права мисъл и доброто в нашето сърце. Ако Бог живее в нас и ние живеем в Бога, животът ни ще бъде чист и свят. Ако Бог не живее в нас и ние не живеем в Него, дълго време още ще страдаме и ще се оплакваме от живота си.

Желая ви Бог да живее във вас, както аз разбирам; и вие да живеете в Бога, както аз разбирам. Само така животът ви ще се осмисли и по ум, и по сърце, и по воля, и по душа, и по дух.

Т. м.

Утринно Слово от Учителя, държано на

21 април 1931 г., София, Изгрев.

1931_04_29 Хикс, игрек и зет

Издание 1941г., София

КНИГА: Реалности и сенки, ООК Год.Х, Том 3

ХИКС, ИГРЕК И ЗЕТ

Т. м.

Сега ще задам въпроса: Защо идва пролетта в природата? Някои могат да отговорят на този въпрос, защото го разбират, а други могат да отговорят, без да разбират. Трета категория хора разбират нещата, но не могат да отговарят на зададения въпрос. – Защо? – Не могат да се изказват. Лесно се изказва човек, когато в него има много неща събрани. Той иска да се изкаже, да му олекне.

Ще ви задам още един въпрос: Защо сте се събрали тази сутрин тук? Какво ще придобиете, като сте се събрали на едно място? Ще кажете, че сте дошли да чуете нещо. Има смисъл човек да посещава някои оратори, проповедници, но ако може да приложи нещо от това, което е чул. Може ли да приложи нещо, посещението му е на място. Ако нищо не може да приложи, колкото и да слуша, няма да има постижения. То е все едно, да гледа, че някоя свещ гори, без да се ползва от светлината. Един процес има смисъл дотолкова, доколкото може да ползва даден човек.

Трети въпрос: Какво ви интересува в дадения момент? Много въпроси ви интересуват, но в даден момент може да ви интересува само един въпрос. Някой се интересува от въпроса, на какво се дължи недоволството. Няколко причини има за недоволство. Те могат да бъдат известни, а могат да бъдат и неизвестни. Ако са неизвестни, означаваме ги с буквите x , y , z . Значи недоволството представлява уравнение с три неизвестни: x , y , z . Един от начините за решаване на уравнения с три неизвестни е заместването. Най-напред се намира едното неизвестно, а после – останалите две. По същия начин се решават задачите на недоволството и на страданието. Значи недоволството се замества с доволство, а страданието – с радост. Недоволството не може да се замести с недоволство, нито скръбта – със скръб. Ще каже някой, че ако скръбта се замества със скръб, ще се увеличи. Скръбта в даден момент си остава толкова голяма, колкото е била първоначално. Тя нито се увеличава, нито се намалява. Привидно тя изглежда някога по-малка, някога по-голяма.

Съвременните хора живеят повече в привидността на нещата, отколкото в тяхната абсолютност. За пример, гледате пръстите на ръцете си и казвате, че средният пръст е най-голям, а останалите са по-малки. Всъщност всички пръсти на ръцете са еднакви, но перспективно са представени различно

големи. Ако разглеждате една микроба под микроскоп, тя се вижда голяма. Изнесете ли я вън от микроскопа, не можете да я видите. С просто око микробите са невидими, обаче под микроскоп ги виждаме големи. Тази големина е недействителна. Като знаете това, стремете се да схващате нещата в тяхната действителност, по форма и по големина, нито да ги преувеличавате, нито да ги намалявате. Можете ли да схващате явленията в живота и в природата в истинския им вид, вие сте в реалността.

Като ученици, вие трябва да различавате същественото от несъщественото, реалното от нереалното. За пример, ако поставите на маса пред някое дете пари и сладки работи, то ще се изкуси от сладките работи, а не от парите. Старият човек, обаче, ще се изкуси от парите. Той казва, че като има пари, човек ще има и сладки работи. Други пък поддържат обратното, а именно: сладките работи донасят парите. За потвърждаване на идеята си те цитират българската пословица: „Блага дума желязна врата отваря“.

Колкото и да разсъждавате върху въпроса, парите ли донасят сладкото, или сладкото – парите, вие се намирате пред едно уравнение с три неизвестни. Не е важно какво представляват неизвестните, но как могат да се решат. Мислите ли, че като са ви дали жито, да направите хляб, сте решили въпроса за житното зърно? Решаването му подразбира посадване на житното зърно в земята. Като се зарови в земята, житното зърно се разделя на две части, като две живи същества, които се обръщат едно към друго с гърбовете си. Те имат различни мнения за природата, вследствие на което не могат да се споразумеят. Те имат няколко допирни точки, но въпреки това, не се разбират. Този процес, означен с x , наричаме процес на чувстванията. След това идва процесът на мисълта, който се означава с y . Работата на ума се определя от сърцето. С други думи казано: колкото материал е приготвило сърцето, толкова са възможностите на ума да работи. Значи сърцето работи, като се радва и страда; умът пък работи, като мисли. След умствените процеси човек минава в процесите на волята, означени с буквата z . Волята съединява процесите на ума и на сърцето. Ако човек не разбира първия момент, в който се проявява неговото сърце, неговият ум и неговата воля, нищо не може да постигне. Ако се съмнява в проявите на сърцето, на ума и на волята си, той не може да знае техните импулси.

Като не разбират законите на Битието, някои се страхуват от живота и казват: „Гладни ще умрем“. – Това е невъзможно. Да умре човек гладен, това е изключителен случай. Как е възможно, да вярва човек в Бога, да приема съществуването на една велика разумност в света, и въпреки това да се страхува, че ще умре гладен? Това значи отричане на Бога, отричане на всякаква разумност. Това значи отсъствие на връзка с Първопричината

на нещата в дадения момент. Ако си тръгнал в Божествения път, не допускай в себе си нещо отрицателно. Защо трябва да се страхуваш от глад, от противоречия, от мъчнотии? Може да умре от глад онзи, който няма никакво богатство в себе си, външно или вътрешно. Обаче какво ще кажете за човека, който носи на гърба си чувал, пълен със злато? Каквото и да срещне на пътя си, нищо не може да отклони вниманието му. Неговият ум е зает с богатството, което носи на гърба си.

Какво представлява голямото богатство, което човек носи на гърба си? – Това богатство не е нищо друго, освен страданието, което човек преживява. Докато страда, човек е в правия път. Страдащият е нормален човек. Какво ще кажете за онзи, на когото кракът е парализиран и не усеща никаква болка? Той се намира в неестествено състояние. За предпочитане е човек да страда, да усеща болка в крака си, отколкото да не усеща нищо и да влачи изсъхналия си крак. Който страда, има възможност да се радва; който никога не страда, никога не се радва. Животът започва със страдание. Страданието се отнася към процесите, означени с буквата х. Природата започва с процесите х. Бог е започнал със същите процеси. – Защо? – Защото те съдържат творческа енергия. Като не разбират смисъла на страданията, хората роптаят и се гневят. Заради роптанието им ние ги считаме стари хора, баби и дядовци. Младият не роптае. Следователно, ако иска да се подмлади, човек трябва да се откаже от гнева, от роптанието, от недоволството. – Как? – Като хвърли старата и оцапаната си дреха. Човек се цапа, докато живее в отрицателното. Откаже ли се от него, дрехата му става чиста и светла. Нечистотата е присъща на ума и на сърцето, но не и на душата. Какво нещо е грях, престъпление, душата не знае. Тя вижда, че някои неща не стават правилно, но не се занимава с тях. Тя се стреми към възвишен живот, който прави човека богат, учен, силен, добър.

Съвременните хора искат да бъдат богати, учени, силни и добри и се чудят защо не могат да постигнат своите стремежи. Това се дължи на тяхното неразбиране. Те искат да придобият неща, които и без това са вложени в тях. Тъй, както е създаден, човек е и богат, и учен, и силен, и добър. Той носи всичко това в себе си, но трябва само да го изяви навън. Когато срещнете, всеки казва: „Млад съм още, нищо не мога да направя. Един ден, като възмъжея, ще направя всичко, което се изисква от мене“. Кога възмъжава човек: когато стане висок, или когато стане стар? Човек има възможност по всяко време и на всяка възраст да направи нещо добро и полезно. Както листата, цветовете и плодовете на дървото са необходими за своето време, така и всеки човек, от всички възрасти и пол, е необходим за великия, целокупен живот. Плодът трябва да узрее, да има семена, за да може отново да се посади. Само така той постига своята цел. Следователно

изучавайте природата в нейната последователност, да видите, че всички процеси, които стават в нея, са на своето място и време. Каквата последователност и непрерывност съществува в природата, такава трябва да съществува и в човека. Кажете ли някой, че има силна вяра, ние разбираме постоянна, чиста, непоколебима вяра. Можете ли да кажете, че вярата ви е чиста, като водата на планинския извор? Можете ли да кажете, че чистотата на вярата ви граничи с абсолютната чистота? Можете ли да кажете, че вярата ви не съдържа гниещи вещества? Каква вяра е тази, която допуска съмнението, колебанието и страха в себе си? Срещате някой вярващ, говори за вярата си, а на другия ден се съмнява в Господа, пита се защо Бог е допуснал да го опетнят, да накърнят достойнството му. Чудно нещо! Кой може да опетни някого и как ще го опетни? Вие можете да боядисате човека с някаква боя; можете да го оцапате отвън, но по никой начин не можете да го опетните. Ако мислите, че някой може да опетни душата ви, това показва отричане на всякаква разумност. Човек сам се цапа, сам трябва да се чисти.

Помнете: Всичко може да се опетни, но душата – никога. Душата е чиста, светла, мощна. Който се е опитвал да опетни душата, той е изгорял в нейния огън. То е все едно дяволът да се бори със светията. Каквито опити и да прави, най-после дяволът ще бъде победен. Затова българите казват: „Не се играе с огън“. Страшен е дяволът, велик е светията. Грозен е дяволът, красив е светията. Зъл е дяволът, добър е светията. Ето защо, за да победи, човек трябва да постави великото срещу страшното, красивото срещу грозното, доброто срещу злото. Само по този начин се уравновесяват силите в човека. Влезе ли една лоша мисъл в ума ви, не се борете с нея, но поставете доброто на пътя. Види ли доброто, тя се смекчава. Прилагайте доброто и красотата в живота си, като противодействащи сили на злото и на грозотата. Изгубите ли тия опорни точки в живота си, вие сами се излагате на големи нещастия. – Не може ли без страдания? – Може без страдания, но без неразумните страдания. Разумните страдания са неизбежни. Те носят блага на човека. Без тях няма растене и развитие.

Страданията са достояние не само на хората, но и на ангелите. Ето защо, не очаквайте да се свършат страданията, но желайте да се сменят. След всяко страдание идва радост и след всяка радост идва страдание. Ако се свършат страданията, и радостите ще се свършат; ако се свършат радостите, и страданията ще се свършат. Бихте ли желали тогава да се свършат страданията? Ако няма страдания, и радостите ще изчезнат. За предпочитане е живот със страдания и радости, отколкото без страдания и без радости.

Да се върнем към неизвестната величина x . Всеки човек знае какво нещо е неизвестност. За пример, давате на един познат 100 английски лири назаем. Срещу задължението си той ви дава полица с определен срок за плащането. Преди да дадете парите, вие сте събрали сведения за този човек, дали е честен. Най-после се решавате да му дадете исканата сума. След това идва ново съмнение, ще върне ли парите навреме. Наближава денят и часът за плащане, но вие треперите вече, дали ще се яви длъжникът, да не пропаднат парите ви. В определения час длъжникът може да дойде и да си изплати дълга, но може да изпрати една бележка със следното съдържание: „Преди години вашият дядо е взел от моя 100 английски лири, които не е върнал. Вие трябва да платите за дядо си. Следователно сумата, която ви дължа, погасява дълга на дядо ви. По този начин нито вие имате да давате, нито аз“. Ще кажете: „Защо този човек трябва да плаща за дядо си?“ – Законът за кармата е такъв. Той е строг закон. Кармата преследва човека най-малко до четири поколения, докато изплати всичките си дългове. Какъвто е законът за кармата, такъв е и законът за дихармата. Това, което Бог е определил за човека, векове да минат, той ще го получи. Обещанията на Бога всякога се реализират. Ако ти е обещано да станеш певец, кога и да е, ще станеш. Ако ти е обещано да станеш богат човек, кога и да е, ще станеш. Това не значи, че трябва да седиш и да чакаш. Щом искаш да станеш певец, ще се учиш да пееш, ще работиш в това направление. А кога ще станеш певец, не мисли за това. То само ще дойде. Ако искаш да станеш богат, стреми се да постигнеш желанието си. Богатството само ще дойде. Как ще стане това, не е твоя работа. От човека се иска работа и постоянство; останалите неща сами ще дойдат. В разумния свят нещата идват сами, а в неразумния – човек сам трябва да ги търси.

Съвременните хора често се безпокоят, смущават се, страдат. – Защо? – Защото от време на време попадат в неразумния свят, в областта на неразумните страдания. За пример, погледнеш се в огледалото и се уплашиш. – От какво се плашиш? – Косата ти побеляла, лицето ти се набръчкало. – Има ли нещо страшно в бялата коса и в бръчките на лицето? Ще кажете, че сте остарели вече, че смъртта наближава. Това се криви тълкувания. Старостта не подразбира смърт. – „Ама боледувам, ставите ме болят.“ – Ако сте разумни, ако имате вяра, болестта ви ще изчезне така, както нечистотиите върху ръцете ви. Като оцапате ръцете си, отивате при някой извор и се измивате. Направете същото и с болестта си. Идете при Великия извор на живота – при Бога, и се измийте. Като измиете лицето, ръцете и главата си 3 пъти, болестта ще ви напусне. За да се освободи от болести, мъчнотии и страдания, човек трябва да има динамическа вяра, в която нещата се сменят. Останат ли нещата на едно място, нищо не се постига.

Следователно, за да постигне желанията си, човек трябва да разбира законите на ума, на сърцето и на волята си. Човек може да реализира желанията си, когато мине през света на ума, на сърцето и на волята. Те съставят Божествения свят. Който разбира правилно процесите на ума, сърцето и волята си, той е влязъл в новия живот, той има нови разбирания за живота. При това положение, каквато работа и да започне, добре я свършва. – Как свършва работата си? – Това не е важно. Той прилага свой, специфичен метод, различен от методите на другите. Красотата е в разнообразието. Дойде ли до науката, до религията, той има специфични разбирания. Не е лошо да има човек специфични разбирания, но тези разбирания трябва да отговарят на истината. Не отговарят ли на истината, той ще изпадне в смешно положение.

Трима американци посетили с научна цел един английски град. Като се разхождали из града, прочели едно обявление, че някой англичанин ще държи сказка за американците. Те си взели бележка от това обявление и в определения ден и час се явили в събранието. Говорителят излязъл на катедрата и започнал да развива своята тема. Като описвал отличителните черти на американците, между другото той казал нещо и за техния ръст. „Американците са – казал той – дребни, ниски на ръст, но стройни.“ В това време един от присъстващите американци, който бил висок 1.85 метра, излязъл пред публиката и казал: „Господа, аз съм американец“. След него излязъл вторият, който бил висок 1.90 метра. Най-после, излязъл и третият, Джон Хол, който бил висок 2 метра. Като погледнал към тях, говорителят веднага напуснал залата през задната врата, да не го забележат. Всички присъстващи започнали да се смеят.

Какво заключение ще извадите от този пример? – Когато човек изучава външния свят през дупчицата на някоя тръба, всякога изпада в смешно положение. И през дупчицата вижда нещата, но не в тяхната действителност. За пример, астрономите изучават слънцето и другите планети през дупката на телескопа и мислят, че са открили много неща. Чрез спектралната анализа те са открили на слънцето такива елементи, каквито има на земята, но казват, че на слънцето няма живот. Вода има, но риби няма във водата. То е все едно да виждате някъде красиво училище, но да няма деца и учители в него; виждате някъде черква, но без свещеници и богомолци; виждате красиви картини, но няма художници, нито хора, които да се любуват на тия картини. Чудна логика! Свещта гори, издава светлина, но около нея няма човек, на когото да свети. Значи, според заключенията на някои учени, слънцето е запалена свещ, но няма хора на него, които да се ползват от светлината му. Всички вярват на линиите, които спектроскопът дава за елементите на слънцето. Кажете ли

някой, че на слънцето има живот, не вярват.

Казвам: На ония, които искат да се убедят, че има живот на слънцето, ще покажа един специален спектроскоп. Там се забелязва особен ритмус на светлината, едно постоянно усилване и отслабване. Когато светлината на едно тяло постоянно се увеличава и намалява, т.е. усилва и отслабва, това показва, че в това тяло има разумен живот. Ритмусът на слънчевата светлина, която слиза на земята, постоянно се мени. Това се дължи на живота на хората. И на месечината стават големи промени, а това показва, че и там условията на органическия свят са неблагоприятни. Ако приемем, че на месечината има живот, органическият свят там ще бъде различен от земния. Като ученици на Великата школа на живота, вие трябва да се интересувате от въпроса, има ли живот на месечината, или няма. Ако има живот, трябва да влезете във връзка с нейните жители. Да се върнем към въпроса за недоволството. Една от причините за недоволството се дължи на прекъсване връзката на човешката душа с реалността. Прекъсването може да стане съзнателно или несъзнателно. Ако прекъсването на връзката е станало съзнателно, човек се излага на по-големи страдания, отколкото ако е станало несъзнателно. Щом се възстанови връзката, и порядъкът се възстановява.

Всеки човек има в себе си различни уреди, с които може да изучава промените, които стават във външния свят. За пример, някой се оплаква, че го боли врат, крак, ръка, пръст и т.н. Това са барометри, чрез които можете да познаете какви промени ще станат в атмосферата. От промените в атмосферата можете да определяте дали времето ще бъде добро или лошо. Също така човек има и свое вътрешно радио, с което може да влиза в съобщение с жителите на онзи свят, както и на другите планети.

Ето защо, каквито болки и да усещате, не се страхувайте. Те са дадени за работа и за учене. Чрез тях вие придобивате знания за времето, за атмосферните течения. Има страдания и болести, от които човек сам може да се освободи. Човек трябва да бъде лекар на себе си. Обаче има страдания и болести, от които само Бог може да освободи човека. Следователно, като се лекува и освобождава сам, човек се калява в търпение, усилва волята си и прилага своето прилежание. Щом се остави на Бога, той се смирява. Пазете се от леността. Тя е една от големите напасти. Поддаде ли се на леността, човек сам се погубва.

Страданията идват, именно, за да предпазят човека от леността. Днес всички хора искат да бъдат свободни, търсят начин за освобождаване. По естество човек е свободен, а по разбиране – ограничен. За да се освободи

напълно, той трябва да измени разбиранията си. – Как? – Като съблече старата си дреха, за да облече нова. – „Кой ще облече старата ми дреха?“ – Не мисли за това. Облечи новата дреха и върви напред. – „Какво значи обличане на нова дреха?“ – Да облече човек нова дреха, това значи да внесе нещо ново в съзнанието си. Обаче съзнанието може да приеме новото само когато е празно, освободено от всички стари разбирания, от всички утайки и наслоявания. Новото изисква нови условия, нови разбирания, нови форми. За пример, обичате един човек. Защо го обичате? Защото бил красив. Заради красотата му вие искате да го обсебите, да го задържите за себе си. Това е невъзможно. Преди всичко, красотата е израз на Божествения свят, а никой не може да обсеби този свят. Красотата не е достояние на един човек. Много хора, много поколения са работили, за да придобият тази красота. Кого ще обсебите тогава? Казвате, че денят е хубав. Знаете ли колко елементи са взели участие за създаването на този ден? За да бъде денят хубав, слънцето трябва да грее, цветята и дърветата да цъфтят, птичките да пеят, хората да се радват. Не взимат ли тия елементи участие в създаването на деня, той е обикновен. Красотата на човешкото лице подразбира изявление на разумния свят.

И тъй, свързвайте се с разумния свят, за да се обновявате. Не се съмнявайте в съществуването на този свят. Не се съмнявайте в съществуването на Бога, на ангелите, на добрите и свети хора. Усъмните ли се в тях, вие се съмнявате в себе си. Когато се усъмни в себе си, човек изпада в отрицателната страна на живота и казва, че светът е лош и хората са лоши. Ако наистина светът и хората са лоши, откъде ще дойде щастие? Ти искаш да бъдеш щастлив, но вън от света, от природата и от хората няма щастие. Колкото и да отричате съществуването на разумния свят, вие постоянно срещате разумни същества. Не се минава ден, да не ви посети някое разумно същество. В дома ви, или в учреждениято, където работите, все ще ви посети някой добър, праведен човек. Той идва незабелязано, не говори за себе си, но с присъствието си само ви донася нещо хубаво. Като си отиде, казвате: „Не знам какъв беше този човек, но ми внесе добро разположение, даде ми нещо хубаво“. В друг случай пък вие носите нещо светло за своите близки. Ангелите, разумните същества посещават всички хора, невидимо и видимо, в човешка форма, и по този начин им помагат.

Сега се явява въпросът: По какъв начин ангелите посещават хората? Как и откъде влизат в тях? – Това е най-лесната работа. Те влизат и през най-тесни отвори. Достатъчно е да намерят един малък отвор, за да се настанят във вас. Три отвора има, през които ангелът може да влезе в човека: през ума, през сърцето и през волята му. Влизането и излизането на ангела трае само един момент, след което човек се чувства вдъхновен, готов за велики работи. Щом ангелът се отдалечи от човека, последният казва: „Не знам

защо ми е празно в душата. Преди момент бях пълен, богат, готов на всички благородни жертви“. – За да не изпаднеш в празнота, използвай момента на светлото посещение. – Защо ангелите не прекарват по-дълго време в човека? – Защото те познават неговото естество. Човек отваря ума, сърцето и волята си за момент само и бързо ги затваря. Ангелите използват именно този кратък момент. Те се движат с бързината на светлината, вследствие на което работят в миговете на времето. Благодарете и на тия моменти, през които се отваряте за светлите същества, както цветовете – за слънчевите лъчи.

И тъй, когато се намирате пред някаква мъчнотия, не се смущавайте как ще я разрешите, но отворете ума и сърцето си, застанете тихо и спокойно и чакайте. Няма да мине много време, някой ангел ще влезе във вас, ще остави своето благословение и ще излезе. – „Ако влезе друг някой?“ – Не се безпокойте. Щом е ден, само светлината може да влиза и през най-тесните отвори. Тя влиза и през затворени прозорци, и през пуснати пердета. Вятърът, прахът не могат да влязат през затворени прозорци, но светлината минава и през тях. Следователно, колкото и да е кратък моментът на нейното посещение, благодарете и за това. Доброто ви е посетило и оставило своето благословение. Бог се проявява чрез доброто. Благодарете и за най-малкото добро, и за най-малката радост. Ако очаквате само големи радости, да заемете високи положения, цял свят да ви се покланя, вие сте изгубени. Ето, целият християнски свят говори за Христос, но Христос не се ползва от това. И до днес още Той страда. И днес още хората Го разпъват. Високото положение не носи щастие на човека. Един художник нарисувал Христос със затворени очи. Не, Христос е с отворени очи. Той поглежда към света и му помага. Не е въпрос Христос да затвори очите си за света. Той трябва да гледа към него и да се радва, а не да страда. Той вижда това, което се върши в света, и казва: „Всичко е на място. Дали човек страда, или се радва, пак е на място“. – „Ама много съм олекнал, нищо нямам.“ – Ще те натоварят, не се безпокой. – „Много съм натоварен.“ – Ще олекнеш. – „Гладен съм.“ – Ще се наситиш. – „Преситен съм.“ – Ще огладнееш. Днес всички хора страдат, оплакват се от лишения, защото още носят в себе си образа на страдащия, разпнатия Христос. Свалете този образ от себе си и го заместете с нов. Време е вече хората да носят в ума и в сърцето си образа на новия Христос, Който превързва раните на страдащите, утешава наскърбените, повдига падналите, възкресява мъртвите.

Като ученици, вие трябва да се прониквате от новото, което се изразява в даване. Щедро отворете сърцата си и давайте на всички. Отворете умовете си и раздавайте. Приложете волята си и неуморно работете. Божествената нива е голяма, има работа за всички. Ще кажете, че ръцете ви са хванали

мазоли, че лицето ви е почерняло и огрубяло. За предпочитане е да имате черно и огрубяло лице, ръцете ви да имат пришки, но да сте свършили някаква работа, отколкото да запазите мекотата на лицето и на ръцете си и да не сте свършили никаква работа.

Който не е работил, няма никакъв дял от Божествената нива. Той не може да се ползва от благата на Царството Божие.

И тъй, откажете се от старото и приемоте новото. Откажете се от песимизма и приемоте оптимизма. Не казвайте, че от вас нищо няма да излезе. От всички ще излезе нещо добро и светло. Бог е приготвил за всички нещо велико и светло. На Божествената трапеза е определено място за всеки едно специално. Бъдещето е пред вас. Стремете се към това светло, велико бъдеще, което е в сила да разреши въпросите на х, у и z.

Само Божията Любов, само Божията Мъдрост, само Божията Истина носят пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на
29 април 1931 г., София, Изгрев.

РАЗУМНО ПРИЛАГАНЕ

Размишление

Днес всички хора се стремят към придобиване на знания. Прав е този стремеж, но като придобият знанието, малцина могат да го приложат разумно. Повечето хора гледат на знанието като на забава. Защо им е това знание, как ще го приложат, те не знаят. В това отношение те приличат на човек, който обича да яде различни сладкиши. Всеки ден той ходи ту в една, ту в друга сладкарница, без да придобива нещо. Посещаването на сладкарниците става за него навик, но какво му допринасят те? Ако се запита, станал ли е по-здрав от употребата на сладкишите, сам ще си отговори, че не е станал по-здрав. Станал ли е по-умен и по-добър? Нито по-умен е станал, нито по-добър. Да бъде човек здрав, умен, добър, това значи да има сили в себе си, да издържа на противодействията, които среща в природата. Знание, което не може да помогне на човека в мънотиите и противоречията, които среща в живота си, не е истинско. Под думата „истинско знание“ разбирам онова, което човек е приложил и с което може да си служи при всички условия. Знанието трябва да стане плът и кръв на човека, както хлябът естествено се възприема и усвоява от организма. Следователно, като говорите за знанието, ще правите разлика между познаване теорията на нещата и разполагане със знанието като със своя собственост. Всеки може да научи теорията на електричеството, но малцина могат да произведат електричество. Ще кажете, че има машина за това. Не е въпрос до външните машини. Важно е човек да произведе електричество в себе си, по вътрешен начин. Всеки може да научи теорията на светлината, но малцина могат да я произвеждат в себе си. Както можете да завъртите ключа на електрическите лампи и да стане светло около вас, така човек може да повдигне мисълта си и да произведе светлина в себе си. Ще кажете, че това е невъзможно. За умния, за добрия и за здравия човек е възможно. За глупавия, за неразумния и за слабия човек това е невъзможно. Силният човек може да носи 1000 килограма тежест на гърба си, но слабият не може. Значи понятията „възможно“ и „невъзможно“ са относителни. Наистина, докато дойде до реалността на нещата, до тяхната абсолютна същност, човек живее в относителния свят. Тази относителност съществува навсякъде в живота: и в науката, и в религията, и в музиката, и в изкуствата.

Всички хора се натъкват на относителността в живота и търсят вечното, неизменното в света. Още във времето на Христа се яви един богат младеж

да пита какво да направи, за да придобие вечен живот. Христос му отговори, но той не можа да изпълни това, което му се каза. И до днес още този човек не е намерил вечния живот. Той продължава да задава същия въпрос. Казвам: Търсите ли вечния живот, свържете се с Бога. Направите ли тази връзка, Бог всякога ще бъде на ваша страна. Той ще ви заведе в абсолютния живот, където няма измяна и промяна. Явява се въпрос: Как може човек да се свърже с Бога? Със знанието си, със силата си, с богатството си? Ако е въпрос за знание, за сила, за богатство, Бог разполага напълно с тях. Човешкото е нула пред Божественото. Значи нито умът, нито богатството, нито възможностите на човека са в състояние да привлекат вниманието на Бога. Едно нещо може да спре Неговото внимание – човешкото сърце. Казано е в Писанието: „Сине мой, дай ми сърцето си“. Значи в сърцето на човека се крие нещо ценно, заради което Бог го иска.

Като ученици, вие трябва да разбирате нещата. Не е достатъчно само да броите до милиони и билиони; не е достатъчно само да работите с числата, да ги събирате, изваждате, умножавате и делите; не е достатъчно само да познавате кои числа са цели и кои – дробни. Човек трябва да гледа на числата не само като на количествени величини, но и да разбира техния вътрешен смисъл и взаимна връзка. За пример, всички казват, че знаят какво нещо е единицата. Обаче без двойката единицата не може да се разбере. После, говорите за дробите и пишете: $1/2$, $2/3$, $3/4$, $4/5$ и т.н. Вие разглеждате дробите като части от единицата, от цялото, но в тях се крие нещо, което още не познавате. Ако пишете на ученика двойка, той плаче, страда – плаши се от нея. Според мене двойката е най-мощното число в света. То е врата, през която можеш да влезеш и да излезеш. С числото 2 човек може да работи.

Работете с числата, изучавайте ги, за да проникнете във вътрешния им смисъл. Чрез числата вие можете да си обясните всички състояния, през които минавате. Днес сте доволни, радвате се, но стане нещо и на другия ден вече сте недоволни, гневни. Защо сте недоволни? Търсите причината, обяснявате си я по един или друг начин, но недоволството не ви напуска. Недоволството е сила, която съществува в природата и засяга всички живи същества. Опитайте се да застанете на пътя на една пчела-работничка, да видите какво ще направи. Тя веднага ще ви ужили и ще каже: „Не стой на пътя ми!“ Ако се доближите до някое куче, което яде месо или кокал, веднага то ще започне да ръмжи срещу вас. Дойдете ли до човека, и тук ще се натъкнете на нещо, което ще ви причини някаква обида, от която ще бъдете недоволни. Ако срещнете приятеля си на улицата и той не ви поздрави, вие веднага се обиждате. Защо не ви е поздравил? Или не ви е видял, или бил неразположен, а може и съзнателно да не е искал да ви

поздрави. Важно е, че вашето честолюбие се е засегнало и вие сте недоволен. Казвате: „Той не поздравява, и аз няма да го поздравявам“. Сега вие трябва да знаете как да се справите с обидата. Църът на обидата струва 2 лева. Купете си един грам дървено масло и намажете честолюбието си. Обидата веднага ще мине. Дървеното масло, за което сте платили 2 лева, се крие в приятеля ви. На другия ден той ви среща на пътя и казва: „Ще ме извиниш братко, вчера ме болеше стомахът. Видях те, но от болки не можах да те поздравя“. С тези думи обидата се заличава. – „Ама той не казва истината.“ – Това е негова работа. Твой дълг е да вярваш на приятеля си. Ако не вярваш, сега ти ще го обидиш. Ти си негов приятел, а не съдия. Ако той лъже, ако не говори истината, има кой да го съди. Помнете: Съществува един свят, където хората не могат да лъжат. Каквото кажат, там всичко се реализира. Затова, именно, Христос казва, че за всяка празна дума човек ще отговаря. Какво ще бъде положението на човека, който лъже, че е болен. Щом не говорите истината, той ще се разболее. И после, ще не ще, трябва да изкупва погрешката си. Всяка празна дума се реализира. С това природата изразходва част от своите енергии, за които плаща онзи, който е предизвикал тях. Никой няма право да изразходва напразно енергиите на природата. Тя държи точна сметка за тях и глобява всеки, който нарушава законите ѝ.

Ще приведа един пример от живота. Дали е действителен случай, или анекдот, не е важно. Ние ще го използваме. Един румънски свещеник пътувал с трен за един град. По едно време той извадил главата си от прозореца на вагона, да разгледа добре местността, през която минавал. Вън дуhal силен вятър, който отнел шапката му от главата. Свещеникът се намирал в трудно положение и си помислил: „Какво ще правя без калимйавка?“ Без да мисли много, той дръпнал дръжката във вагона, която служела за даване знак за тревога, и тренът веднага спрял. По дадения сигнал кондукторът веднага се отправил към купето, откъдето идеала тревогата, и строго запитал: „Какво е станало?“ – „Калимйавката ми падна от прозореца“ – отговорил свещеникът. Наистина, тренът спрял, свещеникът взел шапката си, но за спиране движението на трена му наложили такава глоба, която той не забравил през целия си живот.

Поуката, която може да извадите от този пример, е следната: Не мислете, че сте свободни да правите, каквото искате. Не мислете, че можете да вървите против законите на природата. Вървите ли против разумните закони на природата, тя ще ви наложи големи глоби, които цял живот ще плащате. Не мислете, че можете да си играете с ключовете на природата, както искате. Всеки ключ е закон. Дойдете ли до един от тези ключове, ще мислите дълго време как да постъпите. Ако се съобразявате със законите на разумната природа, никакви глоби няма да плащате. – Какво трябваше

да направи свещеникът? – Щом иска да гледа през прозореца, той трябва да свали калимаяката си и да остане гологлав. Ако пък не предполага, че вятърът е силен и ще задигне шапката му, по-добре да я остави на полето, отколкото да спира трена.

Следователно, когато човек изважда главата си през прозореца на природата, трябва да свали калимаяката си. – Какво представлява калимаяката? – Това са превзетите човешки идеи и теории. Искаш ли да гледаш към природата, освободи се от своите криви разбирания и теории. Сложи ги настрана, да не ти пречат. В дадения случай може и без теории, и без калимавка. – Кой е сложил тази калимаяка на главата на свещеника? – Владиката. – Значи пред владиката ще се явява с калимаяка, а пред природата – без калимаяка. Природата не търпи никакви калимаяки. Тя иска да види човека свободен, гологлав, без никакви превзети идеи и теории. В света човек се подчинява на известни условности, но природата не търпи такива. Природата е пратила човека на земята гол, написала е в сърцето му своите закони и за тях държи сметка. Тя иска да види човека в пълна изправност по отношение на тези закони. Всичко друго, което той впоследствие е придобил, тя хвърля настрана. Позволи ли си да се застъпва за изхвърленото и да се бори с природата, скъпо ще плати.

Има разумни положения, които човек трябва да зачита. За пример, разумно е той да се облича според условията на природата, а именно: зиме с дебели дрехи, лете – с тънки. Разумно е, когато човек влиза в банята да се къпе, да съблече дрехите си. Влезе ли с дрехи, ще мине за ненормален. Водата има отношение към тялото на човека, а не към дрехите му. Когато човек се къпе, водата трябва да действа направо на тялото му. Когато пере дрехите си, водата върши друга работа – тя има предвид чистотата на дрехите.

Сега се явява въпросът, кога човек трябва да бъде облечен и кога – гол. Щом слиза на земята, човек първо се облича с плът, а после облича плътта си с дрехи. – Защо не остане само с първата си дреха, т.е. с плътта си? – По две причини: от една страна, той има задължение към тялото си, а от друга – към окръжаващата среда. Докато живее на земята, човек не може да бъде свободен, да се проявява, както намира за добре. Щом е станал видим, облечен в плът и кръв, човек трябва да спазва известни условности. Друг е въпросът, ако той не беше слязъл на земята и беше останал невидим. Като невидим, човек е свободен да прави, каквото иска. Стане ли видим, той сам се ограничава. Влезе ли в едно общество, човек е длъжен да спазва реда и порядъка, който съществува там. Мнозина искат да се проявяват свободно, да не зачитат реда и порядъка на обществото, за да покажат, че са оригинални. Оригинаността е вътрешно качество, а не външно. Ако

изявява външно своята оригиналност, човек минава за ексцентричен.

Следователно, докато има отношение към индивидите, към обществата и към народите, човек трябва да се съобразява с техните нрави и обичаи. Човек трябва да има отношение към лица, общества и народи, които стоят по-високо от него. В този случай той ще спазва техните нрави и обичаи, ще се подчинява на известни условия, но същевременно се ползва от тях. Това наричаме ние отношение. Обаче влезе ли във връзка с лица, общества и народи, които стоят по-ниско от него, той не се ползва, нищо не придобива от тях. Тази връзка не представлява никакво отношение. Ето защо, под думата „отношение“ ние имаме предвид само такива връзки, които повдигат човека. Връзки, които не го повдигат, наричаме забави. Те лесно се късат и развързват. Отношенията разбират трайни връзки, а забавите – временни и преходни. За пример, чрез очите човек има отношение към светлината, чрез ушите – към звука, чрез носа – към миризмите, чрез устата и стомаха – към храната, чрез кожата – към състоянията на материята. Изгуби ли тия органи, човек губи и отношенията си към природата. Обаче държи ли органите си в изправност, човек се намира в трайни и правилни отношения с природата. Като наруши отношенията си към природата, човек започва да страда. За пример, мнозина страдат от това, че няма кой да ги обича. Те искат да дойде някой при тях и да изяви специфична любов. Такава любов изисква специфично отношение. Само онзи може да те обича така, който е получил нещо от тебе, с което се е повдигнал. Не може да те обича човек специфично, ако не си му дал нещо ценно. Чудни са хората, като търсят специфичната любов. Бог, Който им е дал живот, ги обича, но те не са доволни от тази любов, търсят друга. Родителите им се грижат за тях, обичат ги, но пак са недоволни. Братята и сестрите им ги обичат, но и тази любов не ги задоволява. Те търсят друга любов, външна. – Защо им е тази любов? – Да ги разширят. В този случай човек представлява езеро, което разчита на водите от близките реки. Когато реките се вливат в езерото, последното се разширява. Какво придобиват реките в този случай?

Като ученици, вие трябва да знаете, че специфичната любов е невъзможна. Тя съществува в съзнанието на човека, но не и в съзнанието на природата. От гледището на своя личен живот, човек търси специфична любов. Един ден, когато се издигне над личността си, той ще разбере, че такава любов не съществува. Да се стреми човек към специфична любов, това значи да отиде със своята чаша при някой извор и да иска да тече водата само за него. Изворот му казва: „Сложи чашата си в мене, гребни си вода, колкото искаш, и продължавай пътя си. Водата, която носиш в чашата си, е специфична за тебе. Обаче останалата вода принадлежи на много същества: на треви и цветя, на мушици, на животни, на хора“. – „Ама аз

искам да течеш само за мене, само аз да се ползвам от твоята вода.“ – Това е невъзможно. Бог е Любов, която принадлежи на всички живи същества. Благодариме за любовта, която в даден момент се излива само заради тебе, и повече не желай. Малкото благо, добре използвано, дава повече от всички блага в света, но неизползвани.

И тъй, дойдете ли пред извора, не се стремете да съберете всичката му вода във вашата чаша, но направете едно разумно усилие, да впрегнете енергията на водата му в работа, да я превърнете в светлина. Щом светне около вас, ще свети и на окръжаващите. Вземете тогава книгата си и четете на неговата светлина. Каквото разберете и приложите от прочетеното, то ще ви причини радост. Само при това положение изворотът ще ви обича. Обаче ако искате да го обсебите само за себе си, всеки ден ще се натъквате на недоразумения, спорове и противоречия.

Стремете се към любовта, която можете да превърнете в светлина, а светлината – в знание. Следователно, да обичаш някого, това значи да разбираш неговото естество, за да се ползваш от светлината и знанието му. Който те обича, той е учен, силен, добър човек. Само ученият, силният и добрият човек може да обича. Който се домогне до любовта на такъв човек, трябва да бъде разумен, да се ползва от знанието, силата и добротата му. Не сте ли разумни, вие ще получите от любещия ви човек такива уроци, които ще помните за вечни времена. След това ще казвате, че сте разочаровани от любовта, че животът няма смисъл и т.н. Това са празни думи и лични тълкувания.

Днес ви говоря за вътрешните, разумни процеси в природата, а не за човешките разбирания. Докато живее със своите лични разбирания, човек постоянно се съмнява: в природата, в окръжаващите, даже и в себе си. Изпадне ли в такова крайно съмнение, той сам се осъжда на смърт. В първо време изпада в голямо мъчение, недоволство, вътрешен смут. За да излезе от това положение, той трябва да признае съществуването на великата разумност в света, която управлява всичко. Приеме ли тази разумност, той ще вложи доверие и в природата, и в окръжаващите, и в себе си. Ето защо, съветвам ви: Ако искате да не ви бие природата, вярвайте в нея, вярвайте в себе си. Всяко живо същество е част от разумната природа, с която никой не може да се бори. В този смисъл, разумното може да поучава неразумното, но не и обратното. Който престъпва законите на природата, плаща контрибуции. Природата е внимателна и добра към всички, които изпълняват нейните закони. Противопоставят ли се на законите ѝ, тя ги налага на общо основание. Природата не позволява да си играете с нея.

И тъй, несполуките в живота на хората се дължат на техните вътрешни противоречия. Ако е господар на положението си, човек не може да бъде в противоречие със себе си. Обаче щом изгуби положението си на господар, той изпада във вътрешни противоречия. Само онзи човек е свободен от противоречия, който има правилни отношения към Божественото Начало в себе си. Щом наруши отношенията си, Божественото започва да го възпитава. То му дава такива уроци, които остават паметни за вечни времена. По този начин Божественото повдига човека, помага за неговото развитие и напредък.

Да се върнем към числата. Казвахме, че числото 2 е най-мощното, непобедимо число. Следователно числото 2 не е нищо друго, освен Любовта. Затова, именно, казваме, че Любовта е единствената мощна сила, която от нищо не се огъва. Двойката е в състояние да огъне даже единицата. Като цяло число, двойката е непобедима, но като дроб, във вид на $2/3$, т.е. във вид на отношението $2:3$, двойката вече се влияе от числото 3. Тройката представлява детето. Значи само детето, т.е. тройката, е в състояние да предизвика любовта на майката – на числото 2. Кое от двете числа е по-силно – двойката, или тройката? В дадения случай тройката е по-силна, защото влияе на двойката – най-мощното число. Под думата „дете“ ние не разбираме формата дете, но принципа, който представлява детето. Какво дете е онова, което расте, става възрастен човек и после остарява? Дете, което остарява, не е истинско дете. Старият човек не съдържа вече силите на числото 3. Изобщо, всички неща, които остаряват, представляват сянка на Битието. Всичко, което постоянно се изменя, наричаме сянка. За пример, ако характерът на човека постоянно се мени, той е сянка на истинския характер. В този смисъл, когато казваме, че някой човек има характер, подразбираме нещо постоянно, устойчиво, неизменно. Характерът може да се уподоби на извор, който тече десетки, стотици години, без да измени качеството на водата си. Колкото време и да извира, както и да се менят условията, водата му остава чиста и неизменна. Това значи човек с характер. В него умът, сърцето и волята му през всички времена и епохи остават едни и същи. Могат ли златото, среброто и платината да се изменят? На каквито действия и да се подложат, те запазват свойствата си. Затова тези метали наричаме благородни. Ето защо, проявите на човешкия характер могат да бъдат различни, но по естество характерът не трябва да се изменя. Щом характерът на някой човек се е изменил, това показва, че в естеството му е влязъл някой чужд елемент от нисък уровень. За да се върне в първото си положение, човек трябва да изхвърли този елемент от характера си. За да не изпада в областта на сенките или на нереалността, човек трябва да се кали, да изработи в себе си характер. Ето защо, от човека се искат две неща: сърцето и умът му да бъдат устойчиви. С други думи казано: Човек трябва

да има ум и сърце, които да се проявяват по различен начин, но никога да не се изменят.

Между характера и любовта съществува известно подобие. И двете имат много прояви, без да се изменят. Тази е причината, задето хората търсят характерен и любещ човек. Те могат да разчитат на него, като на канара в бурно море. Оттук ние отиваме по-далеч и казваме: Единствената сила, на която човек може всякога да уповава, е Божията Любов. Обичайте Бога, за да ви обича и Той. Бог е възлюбил човека още преди създаването, но и човек трябва да Му отговори с любов. Това е първото правилно отношение, което съществува между човешката душа и нейния Създател. Без тази взаимна любов животът не може да се прояви. Ако не обича Бога, човек ще потърси любовта на подобния си, която ще му причини големи нещастия и страдания. – Защо? – Защото е попаднал на същество, което не стои по-високо от него. В търсене на Любовта човек се заблуждава и попада там, където не трябва. Когато две същества се намират на една и съща плоскост, за пример, на правата АВ, между тях не става никакво движение. Те имат еднакви разбирания, еднакви стремежи, вследствие на което се явява известен застой. Обаче ако едно от двете същества се повдигне по-високо, правата АВ взима наклонено положение. Между съществата вече се явява известно движение, което се проявява като мисъл. Ето защо, между любовта на двама души единият трябва да стои по-високо, да внася тласък, подем, сила в другия. Обикновено онзи, който обича, стои по-ниско от този, когото обича. Когато обичат, той стои по-високо, да пръска светлина и знание в пътя на онзи, който го обича. И тъй, стремете се към същества, които стоят по-високо от вас. Обаче от време на време тия същества трябва да са готови да слизат при вас, да ви повдигнат. От една страна вашият стремеж към тях, от друга страна тяхното слизание до вашия уровень стават причина за растенето ви. Така действа Бог върху човека, затова казваме, че човек може да люби само Бога. Дали ще Го намерите проявен в човека, в животното или в растението, това не е важно. Възлюбете Бога и в малкото, и в голямото същество, и не се страхувайте. В стремежа си към Бога трябва да бъдете внимателни, да не изпаднете пред някаква измама, да мислите, че сте видели Бога, а всъщност сте далеч от Него. Любовта подразбира правилни отношения между съществата. Който стои по-високо, той слиза; който стои по-ниско, възлиза. Ако в любовта на две същества не става слизание и възлизане, тя не е истинска. Ако в любовта им няма даване и вземане, отношенията не са правилни. Каквито са отношенията между две разумни същества, такива отношения трябва да съществуват между разумната природа и човека. Разумната природа е виден професор, от който човек се учи. Тя стои на известна висота и от там предава уроците си. Когато човек не разбере нещо от нейните уроци, тя слиза до него, отваря книгите си и започва да чете.

Мнозина се запитват къде е разумността в природата. – Където и да пипнете, все на нея ще попаднете. От вас зависи как ще я видите и разберете. Къде е разумността на цигулката: в лъка, в струните, или в самата цигулка? Където стъпват пръстите на цигуларя, там е разумността. Всеки тон съдържа известна разумност. Който разбира разумността, той може да се ползва от нея; който не я разбира, той е глух и сляп за нея.

Днес повечето хора минават за учени, за знаещи. Те казват, че мнозина знаят, а като дойдат до приложение на знанието си, отстъпват. Това не е знание. Ние наричаме истински учен онзи, който твори и прилага. Каквото казва, той го прави. Ние наричаме истински любещ онзи, когото никаква сила в света не може да победи. А тъй, да говори само за Любовта, без да разполага с нейните сили, това не е Любов. Истински любещия никакъв куршум не го лови. Опитайте се да го стреляте, да видите каква сила крие той в себе си. Колкото пъти го стреляте, толкова пъти той ще върне куршума ви назад. Така постъпва и природата. Ако се опитате да говорите по неин адрес празни думи, т.е. да хвърляте куршуми срещу нея, тя ще ви ги върне назад. Тя ще ви хване за ушите, ще ви разтърси добре и ще каже: „Така не се отнася с майка“. Майката куршум не я лови, но тя не позволява на неразумните деца да си играят с нея. Сега аз обръщам вниманието ви на Великото, към което се стремите. Човек се определя от това, към което се стреми. – Къде е човекът? – В машината, която се стреми към постигане на някаква велика цел. За да имате ясна представа за човека и неговото място, ще приведа следния пример. Имате един локомотив, машинист и определена цел за движение. Машината е приготвена за път. В определен час машинистът тръгва на път. Той има определен пункт, който трябва да стигне за дадено време. Защо трябва да стигне на това място, той не знае. Пред него стои не само един пункт – много пунктове трябва да мине той, пътят му е дълъг. Във вагоните има пътници; всеки от тях се стреми към точно определена цел, която трябва да постигне. При това, за пътника е важен и часът на пристигането. Какъв е стремежът на пътника, нито локомотивът знае, нито машинистът. Последният има отношение към локомотива, но не и към отделния пътник. Ето защо, искате ли да знаете къде е мястото на човека, търсете го в пътника, в неговия непрерывен стремеж към Великото и Необятно Начало в света. Машинистът представлява огнището на човека, където огънят се раздухва, а локомотивът е несъзнателното и механическо начало в човека.

И тъй, реално в човека е само онова, което се стреми към Първата Причина. Само то е неизменно. Всичко друго в човека, което е подложено на постоянни промени, представлява средства, пособия, от които той се ползва. Без трен, като съобщително средство, ние не можем да пристигнем

на определеното време до своята цел. Ще кажете, че и без трен може. Не може без трен. Ние трябва да бъдем точни, да пристигнем навреме до определената цел. Първото условие за разумен живот е точността. Ако не си точен, ти не можеш да реализираш желанието си. Когато е точен, човек знае какво иска, колко неща иска и за колко време ги иска. Той знае, че не може да изпие 10 литра вода в продължение на един час. Това се отнася и за сърдечния, и за умствения свят. Както е невъзможно да изпие човек 10 литра вода в един час, също така е невъзможно да реализира 10 желания или 10 идеи в един час. Точно определено е, за колко време човек може да реализира една своя мисъл или едно желание. Обаче 100 грама вода в един час и детето може да изпие. Значи разумните неща са възможни за всички, а неразумните – за малцина. Разумно употребени, нещата всякога дават добри резултати.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
1 май 1931 г., София, Изгрев.

1931_05_01 Разумното употребление Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

РАЗУМНОТО УПОТРЕБЛЕНИЕ

Х година

34 школна лекция на 1 мл.ок.клас.

1 май 1931 г. петък 6 ч.с. (прохладно)

след гимнастически упражнения.

ИЗГРЕВ.

Отче наш.

Вземете думите: здрав и оздраве. Мнозина от вас взимат знанието, като онези, които отиват на забавление, или там, дето се продават тези сладките пасти. Вие влизате в една сладкарница, ще ви дадат една паста, ще я изядете. Втория ден, третия ден и т.н. образувате си един навик. Питам, какво ви принасят пастите? Не е лошо, но години ти си влизал в сладкарницата и не си поумнял, а си станал по-хилав. Питам тогава има ли някоя полза от тези пасти? Под думата полза, аз разбирам да ставаш по-здрав, да ставаш по-умен и по-добър. Под думата умен разбирам издръжлив. И добър човек, разбирам издръжлив на всичките мъчнотии. Защото във външната природа вие ще намерите големи съпротивления.

Сега имате думата познание, вие се радвате и мислите, че знаете нещо. Всичките същества мислят, че знаят нещо, но има една друга реална страна, това, което ти можеш да познаеш и което ти можеш да направиш, има разлика. Запример, вие разправяте за електричеството, как се образува енергията. Но ако ви турят да произведете този процес, да направите това електричество, не знаете. Например, аз казвам, знание, зная това! И вечерно време кажа але пасе! И изведнъж запаля лампите. Сега вие ще кажете е, това не може да бъде! За умния може, за глупавия не може. Казвам: Може човек да носи хиляда килограма. Вие казвате, възможно ли е това нещо? За силния човек е възможно, за слабия е нещо невъзможно. Сега въпросът възможно и невъзможно е относителен. Сега да обясня. Имате една относителна математика, докато вие не се запознаете с нея; имате например числото едно 1. Това число е залъгалка, количествено число е. Онзи, който е скрил, казва: едно, един човек, един камък, един крак, едно слънце. 1. Но казвам 1/2. Имате и 2. 2/3. 3. 3/4. 4. 4/5. 5., 6., 7., 8., какво ще бъде крайното число? Имате последното 9. 9/10. Сега тук имате единица и това е единица 1/2. По какво се отличават те? В количествените числа ще кажете, че едната единица е част от едно цяло.

Но как може една единица да бъде част от едно цяло? Как може да бъде едното част от едното? Да кажем имате една част неделима във вашия ум, но умствено вие може да разделите всяка една малка част. Всяка една част вие можете да разделите на атоми, може да я разделите на хиляди части в ума си. Вие атом не сте виждали и учените хора не са виждали атоми, и молекулите не са виждали. Те са неща, не че не съществуват, но каква е формата на една молекула? Нещата стават видими, кога? Една идея става понятна за човека, само тогава, когато имаш два възгледа за нея. Щом остане тя сама в ума ти, тя е невидима тази идея, или някой предмет, ако имаш само едно представление заради нея. Това не е представление в театъра. В едно представление колко души влизат? В едно представление има само една главна роля, а всички други какви са? Допълнения на тази главна роля. Значи ролята е една, а допълненията много. Значи, тази единица вие може да я разберете само със закона на двете. Двете е, което обяснява какво нещо е единицата. Следователно, ако вие искате да имате някой приятел, цяло число ли ще имате вие тогава. Една втора сте. Искате да ядете, цяло число ли сте? Казвате, трябва ми един хляб. Вие цяло число ли сте? Как ще разрешите въпроса? Две е законът, който разрешава. Това число 1 (едно) е количество, по кой начин може да го представите? Ако е хляб, числото две ще ви покаже как може да вземете хляба. Тъй в дадения случай числото 2, това са златните пари, които имате. Имате една златна монета, числото 2, имате два лева, искате един хляб, непременно трябва да извадите двата лева от джоба си и да ги дадете, и тогава единицата ще бъде на ваше разположение, и силата на тази единица ще бъде на ваше разположение, и може да се ползвате. Но ако вие не извадите двата лева, те няма да имат отношение към вас. Затова това число 2 е важно към числото едно. Сега в битието тъй както са наредени числата 1, 2, 3, до 9 това не са цели числа. Това са дробни числа.

Питам сега, кои са правилата да имаш Бога на своя страна? И как ще го имаш? Бог е едно същество недостъпно! Всички тия планети и слънца Той ги е направил и ти искаш сега да привлечеш Неговото внимание. Това Същество, което не се нуждае от нищо, как ще го привлечеш? По човешки говорим. У вас има едно желание да обърнете вниманието на Бога; как ще го обърнете? Ако сте със знание, знанието ви ни пет пари не струва; сила да имате, силата ви ни пет пари не струва. Ако е до ценност, пак не може. С какво ще Го привлечете? (умът не може, волята не може, остават чувствата). Нали Бог казва: Сине мой, дай ми сърцето си! Ама това хората го казват. Като са го казали хората, трябва да знаете, какво означава. В света има голямо разнообразие, за да обясниш половината, казва се половината от нещо, защото светът не е еднообразен. Единицата е половина от нещо. Аз ви давам, това е един закон. Тъй както са поставени дробите, това е един закон. Ако разбирате качествата на тези числа, да имате всичките тези

възможности. Вие имате правила на всички възможности 1, 2, 3, 4, това са все възможности. Тук в числото едно може да седи един талант или искате да станете някой търговец, някой виден проповедник. Долните числа определят, те са средствата, мощните сили, чрез които вие можете да добиете. Едно е само символ на нещата; 1/2 половина е една велика истина, скрита някъде. Казвате числото 2. Числото 2 е най-мощното число в света! Числото две е врата, през която ти можеш да влезнеш и излезнеш. То е пак мощното число, с което ти можеш да работиш.

Та казвам, сега трябва да имате една ясна представа, за да може да използвате силите на числата. Да допуснем, вие имате едно чувство, незадоволено у вас, но не може да си определите от какво произтича недоволството. При чувствата, при сегашните условия и животните имат едно такова чувство, бутнете една пчела или мравя или каквото и да е животно, те се докачат, у тях се заражда едно чувство на недоволство. Ако бутнеш пчелата някъде и я спреш в нейната работа, веднага у нея се заражда едно чувство на недоволство, веднага тя ще подскочи, ще каже: Аз имам работа, и ще те ужили. И вие минавате по пътя, някой не ви дава почит, вие се докачате. Питам на какво основание вие се докачате. Кои са причините, които вас заставят да се докачите, че не ви е поздравил някой? Допуснете, че вие се докачите, че някой не ви е поздравил и той се докача, че и вие не сте го поздравили. Тогава и двамата се докачате, защото не сте се поздравили един друг. Тогава въпросът е кой да поздравя по-рано и кой по-късно? Сега питам под думата докачание каква идея се крие? Можем да обясним чисто от обективния свят, значи, този човек е минал покрай вас и е бутнал вашето честолюбие, и ви е наранил. Или минал е тъй, че е охлузил вашата аура и вие казвате: Нарани ме този човек. Например, аз нося бастун и ви ударя по ръката, но вие сте недоволен. Защо? Не ви пипам мекичко ръката, но ви хлопвам със своя бастун и вие сте недоволен от това хлопване. Значи в докачанието има това, този господин, който е минал, не ви е поздравил, той те е видял отдалеч и се преструва, че не те вижда, казва няма да го поздравя! Върви той и се преструва, а той те е видял отдалеч и ти го очакваш, и като очакваш, ти излизаш навънка, а той си обръща гърба. И те хлопне тъй и ти се докачиш. Този удар или тази мисъл е произвела един удар върху твоето честолюбие. Тогава какъв е цярът? Един грам дървено масло, ще намажеш болното място и с малко памук ще превържеш раната, така ще носиш един ден, и на втория ден, всичко това ще бъде здраво. Или в какво седи дървеното масло? Този приятел ще каже: Извинете, а някой път той ще скрои някой кюляф, ще каже, ще ме извините, аз минах онзи ден, болеше ме коремът, едва се държах, но ще ме извините. И току изведнъж той те намазва отгоре с дървено масло. Ти се отпуснеш, веднага болката изчезне и двамата се хванете под ръка; и си говорите приятелски. Сега ще дойдат двамата

моралисти, ще кажат: Има ли право този човек да лъже, да казва, че го боляло коремът, когато ни най-малко не го е боляло. Тези моралисти казват: Не е право той да лъже, че го е боляло коремът, когато не го е боляло, да си каже истината! Кажете ми сега вие, имате ли право вие да лъжете? Щом той каже, че го е боляло коремът, ще повярваш, че го е боляло коремът. Щом ти не вярваш на думите му и се докачаш, ти ще докачиш и своя приятел. Щом не вярваш на думите му, и ти го докачаш по същия начин. Той те е обидил веднъж, но ти като не му вярваш, ти на приятеля си не си съдия. Ако ти не вярваш на думите му, ти си го обидил. Тогава ти не си човек, ти си съдия.

Та в природата съществува един закон, дето лъжата е невъзможна. Да допуснем ти искаш да кажеш някому нещо, ама нямаш ни пет пари в джоба си, но като бръкнеш намираш 10 златни монети. Като каже този приятел, че го е боляло коремът, като дойде, тогава не го е боляло коремът, но сега веднага го свие и ти ще трябва да му помогнеш. Следователно, има един свят, дето каквото каже човек, и става. Ще каже някой, аз каквото искам ще стане. Трябва да знаете, че има един свят, дето каквото кажете, тъй ще стане. Та когато казва Христос, за всяка празна дума, която хората казват, ще дадат ответ, значи тази празна дума ще се реализира; а щом се реализира, тогава част от енергията на природата ще се изразходва.

На един романски поп, казал му някой един анекдот, наскоро се е случило, казал му, че нещо ще му каже, но много важно нещо. Той си турил главата през прозореца навън, но пада му килимйавката, това било в трена. Казват му, че има една дръжка горе в трена, дърпа я той, тренът спира, иде кондукторът, пита какво е станало! Казва попът, шапката ми падна! Дават му шапката, но го глобяват с една голяма глоба, че спрял трена за една шапка. Ти ще хванеш ръчката, ще спреш трена, но като дойде кондукторът, ще платиш глоба.

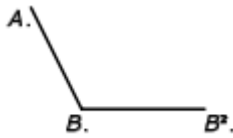
С това искам да обясня едно противоречие. Вие искате да действувате, както искате. Съществува една свобода, но тя е разумна, ако вие постъпвате разумно с природата. Ако вие действувате разумно в съгласие с природата и тя е съгласна с вас, но ако вие хванете тази ръчка, както този романски поп и спирате трена за вашата килимйавка, този поп какво трябваше да прави? Най-малкото той трябваше да си извади килимйавката и да изложи голата си глава навънка от прозореца, че нищо да не му пада. Следователно, когато ти ще изложиш главата си на трена, на прозореца на природата, трябва да махнеш килимйавката от главата си. Какво е килимйавката? Нашите превзети идеи и теории. Ще снемеш своята теория, ще снемеш и своите превзети идеи, ще ги оставиш долу и ще останеш без

теории. В даден случай може и без килимјавка. Нали може без теории. В даден случай кой им е дал килимјавката. При дадени условия при владиката да се јави без килимјавка, тѝй гологлав не може; офицерѝт в своята рота да се јави без пашка не може. Веднага тој ще се глоби, ще бѝде уволнен. Или да се јави офицер по бели гаѝци, какво ще го считат? Веднага ще го считат ненормален. Или тѝй професорѝт да се јави? Но питам сега, ако един професор иде на банјата сѝс своя нов костюм и влезне в басейна така, какво ще го считат? Ако тој влезне необлечен в аудиторијата, ще го считат за смахнат, но ако влезне облечен в басейна, пак ще го считат за смахнат. Тогава де е нормален? При сегашните схваѝцания, това е един преходен период. Значи нештата трѝбва да бѝдат много разумни. И прави са. Значи професорѝт трѝбва да се облече. И вѝв вториј случај, в банјата тој трѝбва да се сѝблече, според правилата, както е прието там. Заѝщото банјата не се нуждае от дрехите му и от обличане не се нуждае тој. И аз не се нуждая от обличане, но се нуждаят вѝншните хора. Или в природата обличането какво е?

Сега идем до един сложен вѝпрос. Кога се обличат хората? Когато ти искаш да бѝдеш виден от природата, ти си се облякѝл. В природата гол като си, никой не може да те види. И в природата има голи хора, но ѝѝом си гол необлечен, ни глас, ни слушание. Няма нито хора, нито ангели, ти сам за себе си ходиш. Обаче ѝѝом искаш да те видят хората, ти трѝбва да се облечеш. Излезнеш ли сѝс своя халат, веднага ще те считат за ненормален. Но ти в природата не можеш да бѝдеш необлечен. Там ще бѝдеш гол само за себе си. А за другите ще останеш невидим. Та казвам, ние сме длѝжни, всеки којто е приел известна форма, каквато и да е тя, тој има вече известно задѝлжение кѝм окрѝжајоѝщата среда. Под среда, разбирам кѝм всички проявени хора. Има ред правила, как трѝбва да постѝпваш там, ти не можеш да кажеш там, аз сѝм свободен да правя каквото си искам. Ти преди да си се проявил можеш да правиш каквото искаш, а ѝѝом станеш видим, тогава ти вече трѝбва да имаш правилни отношения. Та това е една максима, којто трѝбва да имате в ума си, при сегашните ваши условия, тѝй както сте, какво трѝбва да правите? Трѝбва ви едно познание да сведете живота си до ония елементарни понятия или до ония елементарни вѝзможности, или до елементарни потреби, които имате. Да допуснем някой от вас му се ревне, тој иска да излезне в обществото, трѝбва да се облече хубаво. Вие може да четете, че Сократ е ходил малко неглиже като философ. Сократ е ходил неглиже, тој не е бил богат човек, не е располагал с много средства. Бил е бедняк, следователно, е носил много простички дрехи. А неговите ученици подражавали учителя си. Но тој от немай-кѝде, искал е да има хубави дрехи, но; даже в Атина като бил веднѝж, тој поискал от един богат човек пари на заем, но тој не му дал ниѝто. Друг му казал, толкова те уважаваат хората, заѝщо не ти дават пари?

На просящите дават пари, на тебе не дават, му казал друг. Сократ казал: Те на просящите дават, защото просящи ще станат, а понеже те философи никога няма да станат, на философите не дават. Ако хората ще станат като вас, те ще дадат нещо, но понеже те няма как да станат като вас, те нищо няма да ви дадат. Сега умният Сократ не се е докачил или казано на ваш език, този човек има философски разбирания, умен е, казва, той не е длъжен да ми даде на мен пари, защото няма никакво отношение към мен.

Сега какво разбирате вие под думата отношение?

Отношението всякога разбира, има една наклонена плоскост. Непременно този, от когото аз искам да има някакво отношение към мен, той трябва да седи малко по-високо. Тук имате А и В. Имате една обща площ, върху която се действа. Ако аз съм поставен върху А тази линия, която действа, непременно А ще има отношение към В. А, ще действа към мен. Но представете си, че аз съм на мястото при А горе, а А е на мястото В долу. Тогава има друго отношение вече. В². В¹. може ли да дойде при А. Не може. Има неща в света, които са невъзможни. Запример един човек, който няма зрителни органи, може ли да възприема светлината? Не може. Или да допуснем един човек, който няма стомах, може ли да приема храната? Значи устата са едно отношение, очите, ръцете, пръстите, това са все отношения. Сега вие сте изгубили отношенията на нещата. Някой път изисквате някои работи, за които нямате отношение. Запример искате да ви обичат. Та откъде накъде, имате ли отношение. Искате да ви обичат специфично, не всички да ви обичат, но някои от вас искате специфично някой да ви обича. Е, кой е той някой, който непременно да ви обича? Че вие вече сте обичани. Този Единият Той ви обича. Защо сте недоволни от това. Майка ви, която ви е носила на своите ръце, тя ви е обичала, защо сте вие недоволни от тази любов, а търсите друга някоя любов? Баща ви е бил вторият, който ви е обичал, брат ви е бил третият, сестра ви е четвърта, защо сте недоволен от тази любов? И търсите друга някоя любов? Вие ще кажете, че съществува един велик закон в света, съществува друга някоя любов. Какъв закон съществува. Когато реките се вливат в някое езеро, езерото добива нещо, но реките какво придобиват?

Сега аз ви представям една възможност, в моя ум как седят нещата. Има неща, които са невъзможни по следующите съображения. Допуснете, вие искате че някой човек да ви обича вас нали? И той може да ви обича. Но представете си, че той е един голям извор, който тече, а вие отивате с една малка чашка и искате да спрете всичкото течение, да иде в чашката ви. Вие не сте в състояние да направите това. Тя трябва да се прелива и минава

нататък. Защо вие се докачате от това? Вие казвате: Тук трябва да седи в моята чаша. Туй е когато вие искате някой да ви люби и само за вас да мисли. Вие искате такова нещо. Че де ви е философията? Вие на 20 век, които сте свършили университет, де ви седи философията? Не само вие, но и другите философи като вас, де ви е философията? Тогава положението е друго. Тази обич, която искате вие, тя спада не към едно положение, което е в природата, но спада към едно изкуствено състояние, както влиянието на тия розови масла. Да кажем от 3 хиляди килограма рози, колко розово масло ще има? (един килограм). Значи от 3 хиляди кгр. ще извадите есенцията да имате богатството със себе си.

Но сега ще се повърнем към този извор. Вие не трябва да се спирате върху любовта, да съберете в чашата си. Но от този извор трябва да впрегнете извора на работа. Да произведете светлината, за да разберете смисъла на Любовта. Този човек, който мяза на един голям извор, трябва да го впрегнете на работа, да образувате един голям канал и след това да извадите онази енергия, която е скрита в това течение – да образувате светлина и да вземете една хубава книга и да четете; и това, което ще придобиете от книгата, да ви произведе една вътрешна радост. Само по този начин вие можете да впрегнете любовта на онова същество, което може да ви обича. И това същество само по този начин ще ви обича, ако сте разумен. А по първия начин, ако искате да го впрегнете, да го съберете в една чаша, вие всеки ден ще имате стълкновения, спорове, недоразумения.

Та ще образувате светлината, светлината ще образува знанието. Да обичаш някого, значи, ти трябва да разбираш неговото естество, да се ползуваш от неговото знание. Онзи, който трябва да те обича, той трябва да е учен човек. Ти по-учен от него не можеш да намериш. И по-силен от него не можеш да намериш, и ти трябва да бъдеш готов да приемеш нещо от неговото знание, от неговата сила, и да го оцениш. Не разбираш ли така въпроса, това същество ще ти даде такива педагогически уроци, които ще ги помниш за дълги години. И ще се оплакваш от някакво си неразбиране, някакво си разочарование. Това са празни забавления, цигански разправии, биене на тъпан. Сега аз ви говоря за вътрешните процеси на природата, не ние какво вършим, как ние разбираме нещата, но има едно разумно разбиране. По някой път вие сами влизате в противоречие със себе си. Запример, усъмните се в себе си и след като се усъмните, нещо ви наказва. Усъмните се и тогава какво чувствуваш? Една тояга има на общо основание, нещо те налага. Ти ходиш, превиваш се, насам, нататък, нещо те налага и най-после трябва да се извиниш пред себе си. Казваш: Не направих добре. Щом кажеш: Не направих добре, ти се извиняваш пред това същество в себе си. Казваш: Ще ме извиниш. И то ти казва тъй, маха с

ръка. Сега това не е ли една истина? Има ли някой, който да не е пердашен. Това са процеси. Сега обяснявам ви една истина. Та вие не може да се избавите от това. Някой казва: Мога да правя каквото искам. Можеш да правиш каквото искаш, но и онзи може да прави каквото иска. Значи ние в себе си имаме едно същество, което всякога е разумно. Ние се проявяваме, а то съществува. И когато ние кажем, че искаме да имаме отношение към него и му кажем: Ти кой си, ти какво можеш да направиш? То казва: Има нещо, което мога да направя. Мога да ви наложа по всичките правила. И започне тогава. И ти кажеш: Стига вече! Нали някой от вас казват: Ей, дотегна ми, измъчи ме! Е, кой ви измъчи? Това разумното същество, то ви мъчи вас. И сега казвате: Как е възможно, това разумното същество да мъчи? Е, как е възможно вие глупавото същество да го мъчите? Умното същество никога не позволява глупавото да го мъчи. Едно правило в природата има. Всичко може да стане, но едно умно същество никога не позволява на глупаво същество да го мъчи! Вследствие на това има едно отражение в действията на природата. Природата като е умна, щом направиш една неестествена постъпка, има контрибуции. В момента още, веднага, не след векове, тя не чака. Та казвам, тези противоречия, които съществуват във вас, това са разумните закони вътре в природата. Или разумните същества, които седят по-високо от вас, които имат всичката добра воля във вас. Щом вие искате да постъпвате съобразно нейните правила, тя всякога ще бъде на ваше разположение. Но щом престъпите едно от свещените правила и те си имат свои мерки. Питам сега, кой от вас, ако дойде едно дете, че ви мушне с нож, ще дадете ли то да ви мушне. Ако ви мушне веднъж, какво ще правите, втори път ще дадете ли да ви мушне? Най-първо това дете, което иска да ви мушне, вие ще го ритнете с крак и то ще отхвъркне на 10 крачки от вас. И ако това дете се опита 10 пъти да ви мушне, то ще разбере, че насреща си има един силен човек, когото не може да мушне.

Та несполуките в живота на всички хора се дължат на това вътрешно противоречие. Ако човек е господар на положението си, той не може да бъде в противоречие със себе си; щом е в противоречие със себе си, той е двоен. Значи има едно същество, към което той има отношение. И това разумно същество иска ти да бъдеш абсолютно коректен спрямо него. И всяка твоя некоректност, то веднага я коригира. Не по някакъв начин, по разумен начин. Ще дойде съмнение, униние, скръб, песимизъм, глад, умора и т.н. Това са все начини, възпитателни средства, с които то действа. То дойде, ти кажеш: Уморих се. Туй разумно същество иска да ти каже, че то ще те нахрани. Дойдеш до някое положение, не можеш да разрешиш една задача, туй същество казва: Можеш да разрешиш задачата! Та всеки един от вас очаква, вие някой път очаквате да ви дойде някоя помощ отнякъде, не че не вярвате абсолютно в нищо, но все таки

имате едно вътрешно верую. Казвате: Подшушна ми се отнякъде и очаквате да дойде едно спасение.

Но да се повърнем към правилата. Какво беше числото 2? (най-мощното число). В какво отношение. Коя е мощната сила, която може да определи числото 2? Щом числото е 2, това е Любовта. Следователно, мощното в света единицата, това число, което с нищо не може да се замени, то е най-силното число, което не може да се огъне с нищо. Само едно число има, което може да огъне единицата, това е числото 2. А пък така поставени 2 с $\frac{2}{3}$, две може да се повлияе само от числото 3. Какво представлява числото 3? Това е отношение. В дадения случай само 3 само детето е в сила да предизвика любовта на майка си. Никое друго същество не е в сила да предизвика любовта на майка си освен детето. Ти на един търговец как ще предизвикаш любовта? – Със стоката. На майката? – С детето. Ти на един учен човек с какво ще привлечеш любовта? С книгите, със знание. Но числото 3 в даден случай е онова, което може да предизвика числото 2. Питам тогава, по тези разсъждения, кое число е по-силно, 2 или 3? (Три). Защо? (защото огъва най-мощното число – 2). Не, двете огъва. Сега остава един въпрос неразбран у вас, понеже вие разбирате чисто материалната страна. Мислите ли, че онази форма, в която е турено едно дете, че това е детето? Че това дете, като стане дядо с мустаки, изгуби своето детинство, стане на 70 години, де е тогава детето? Двете огъва. Помнете, че ние имаме число, в дадения случай числото 3 не може да остарее. Щом остарее, то не е числото три, то е сянка. Всички неща, които остаряват, те са сенки на битието. Щом известна ваша идея се промени, тя е сянка. Да кажем, промените си вие идеята, убежденията за някого, това е сянка. Или изменя се вашият характер, това е сянка, това са сенки. Характерът ви от началото до края трябва да остане един и същ. Кажете ми, какво разбирате под думата: да остане един и същ? Ето какво аз разбирам. Един извор, който тече, с хиляди години, водата да остане всякога чиста, да не влезне нито едно камъче или някаква нечистотия вътре. Това значи изворът си тече, но не се изменил в качествено отношение, водата му е останала все чиста. Следователно, вашият ум, вашето сърдце, вашата душа през хилядите години на проявленията си да остане в качествено отношение една и съща. Това значи, да не се изменя. Може да се измени в проявление, но в качество да се не изменя; да се проявява, то е друго нещо, не да се изменя. Да се измени, значи да е влязло нещо вътре. Аз искам вие да се проявявате, без да сте се изменили. Щом се измените, значи да е влязъл някой елемент по-низш от вас. Като кажем, че някой се е изменил, значи той трябва да се върне в първоначалното си състояние. Той е в областта на сенките или на това, което не е реално или което носи нещастие. В такова състояние непременно ще дойдат нещастия. Та по този начин ще изучавате онази черта на вашето сърдце да се проявява. Да се проявява вашето сърдце,

вашиите чувства, без да се изменят; умът ви да се проявява без да се изменя. Две неща трябва да имате: сърдцето да се проявява без да се изменя и умът ви да се проявява без да се измени. Кога Н. остава ума без да се измени? (Не зная). Когато човек не знае, тогава знае, и когато знае, той не знае.

Сега кои неща останаха? Вие какво сте запомнили? Кое е основното, което остана във вашия ум? Аз не искам вие да разберете целия предмет, то е цяла философия, но в дадения случай кое остана най-ценното? (Никога не може да ни обича човек, ако нямаме отношение към него). Да. И вие всякога трябва да знаете, че онзи, който ви обича, седи по-високо от вас. Не държите ли тази идея в ума си, вие никаква обич не може да имате. Защото само онзи, който седи по-високо от вас, той може да ви обича. А ако ние обичаме Бога, в дадения случай ние очакваме Бог да ни люби. Ние обичаме Бога, защото Той седи по-високо от нас. Да. И като ни е създал Бог, туй показва, че Той седи по-високо от нас, а ние трябва да имаме любов към Него. Защо трябва да имаме любов към Бога? Защото без Любовта на Бога към нас и ние към Него, ние не можем да имаме никакъв живот. И ако ти не обичаш Бога, ти ще идеш да обичаш някого друго. И ще попаднеш в една погрешка. Всеки друг, когото ти можеш да обичаш на земята, ти ще попаднеш в една погрешка, защото той не седи едно с тебе. И тази е причината, дето съвременните хора са нещастни; понеже не вярват в онези велики закони, които са вътре в природата. Те търсят проявлението на Любовта там, дето я няма.

A. —————> B. Във физиката има един закон. Ако това е една плоскост АВ, може ли да се образува някое течение между А и В, ако няма никакъв наклон (не може). Не може, значи едно същество, което е наравно с тебе, на твоите разбирания, между него и тебе не могат да се образуват никакви разбирания, никакви отношения. Ако той има твоите разбирания и ти неговите, какво представлявате? Вие ще сте само точката на една права линия; отношение имате вие на едно просто съзнание. Ако то има друго, друго разбиране, да; и ако ти имаш друго разбиране, тогава вие имате две точки на простото съзнание. Тогава образувате по една права линия. Между две точки може да се тегли само една права линия. Та казвам, онова същество, което очаквате да ви обича, то седи по-високо от вас. И тогава, ние можем да имаме стремеж към по-високите същества. Какъв може да бъде стремежът ни? Стремежът на по-високото същество какво е? Същество, което не може да слезе при вас, то не седи по-горе от вас. А същество, което може да слезне при вас, то седи винаги по-горе от вас и слиза отнякъде. А това същество, което седи по-долу от вас? Същество, което отдолу може да се качи при вас, то какво е? Значи ние в стремежа си трябва да се качваме нагоре. Щом се качваме ние към Бога, и Той слиза към нас. Отношенията са прави. Ако ти не можеш да се качиш нагоре,

тогава не си разбрал законите. Ако значи имаш желание да станеш силен човек, това е качване нагоре. Значи, имаш някоя представа, имаш желание да знаеш, да идеш при едно същество, което знае да си пробива път. Значи, качване нагоре, разширяване, развиване. И ако това същество, каквото и да е, вие може да го видите, добре. Вие може да се доближите до един професор, но ако вие не сте разположен спрямо него, ако вие не вярвате в знанието, може ли да придобиете нещо? Може ли да се учите от един професор, в когото вие не вярвате. Вие не вярвате в неговата математика, не вярвате в неговата геометрия. Може вие да му предавате нещо в каквато и да е област, даже един професор, в когото вие вярвате, може да му придадете нещо. Сега въпросът е друг. Може да кажете така: Дали това, което той ще ме научи, е право или не? По отношение на относителния свят е така, по отношение на абсолютния свят, ти никога не можеш да бъдеш при един професор, който не може да те научи. Да вземем отношението ви към природата. Ако бяхте съзнавали вашите отношения с природата като към едно разумно същество, конкретно, ако разбирате книгата, тя непременно ще ви отговори. Но понеже нямате тези конкретни отношения, нямате едно разумно разбиране, вие гледате на нея външно, като на разхвърляни предмети и казвате: Нищо не мога да науча. Погледнете природата, виждате някой предмет, често от мене слушате да говоря за разумната природа, но специфично къде съществува – седи разумността, на кое място вие не знаете. Да обясня на ваш език. Имам един инструмент, цигулка, като си туря единия пръст и потегля лъка, де е разумната страна на цигулката? Да вземем този пръст, там дето се издава тона, там е разумната страна. Може да се обяснява, че въздухът се е раздвижил, празнините, то е друг въпрос. Но там, дето е стъпил пръстът ми, в каквато и да е позиция, туй място е разумното. Като се мести ръката ми по ръчката, тя е изчислила своята разумност. И ако вие вървите и свирите някои ноти, где седи разумността на нотите. Имате един композитор; где седи разумността на неговото съчинение? Тази нота, която можете да изпеете в даден случай, там седи разумността. Да кажем вие сте музикант, това може да разберете. Знаете ли нещо от музиката? Да кажем някой вземе, че изпее туй, което вие сте написали. Вас ви е приятно. Имате един певец. Този певец може да ви даде нещо по знанието по музика. Защото друго яче, да гледате само ноти, това не е никакво знание, но това са само теории.

Та и в живота не е онова, което вие знаете, кое тогава? Казват: Той знае. Има нещо по-важно от знанието. Не което знаеш, да каже някой от вас, какво. (Кое то мога да направя. Дето може да се твори). Още нещо. Събират се двама философи, единият казва: Аз всичко мога да направя. А другият казва: Аз от нищо мога да направя една кокошка. Третият философ пък казва: Аз пък мога да изям тази кокошка! Питам тогава, който прави

кокошката ли се ползува или който я яде? (Който я яде). Разбира се. Искам да ви кажа, онова, което ние възприемаме и реализираме и ни даде сили в нас, да подигне ума ни, волята ни и ни даде едно разширение да бъдем силни в света. В това да направим доброто в света, този човек наричаме учен. Защото така, знанието, приложението имат смисъл. Но ако ти не можеш да изядеш кокошката, тя само ти кряка и не ти даде яйца, това не е знание. Ако ядеш яйца, тогава ти не си пълен вегетарианец. Искам да очистя съзнанието ви. Аз искам да ви дам една ясна представа, вие всички имате за любовта например какви ли не разбирания. Досега вашата любов е била облечена така, с хубави копринени рокли, панделки, шапки, с лачени обувца, с диаманти, пръстени, всичко това, но сте толкова сухи като кука, не можете да ядете и постоянно по 10 доктори влизат и вие все сте хилави. Питам тогава какво ви ползват всичките ваши копринени дрехи? Че ти всеки ден като се безпокоиш, някой лекар е влязъл в дома ви. Някои от вас носите парабели и казвате: Знаеш ли аз какво мога да направя? Е, какво ще направиш с един парабел? Ще теглиш куршума. Пък аз зная да хващам куршумите. Той гръмне, аз хвана куршума и му го върна на главата. То шест пъти като гръмне и аз все му върна куршумите, и най-после той каже: Изпразних си парабела. Всеки ден нашите парабели се изпразват и природата все ги връща назад. Най-после тя дойде, хване те за ръцете, краката, някой път те хване за ушите и казва: Слушай! Аз не зная дали вашите майки не са ви ръзтърсвали за ушите. Майката ще каже: На майка парабел се не хвърля, не се показва! Или всеки човек, който е неблагодарен от живота, който има в себе си, той вече си е извадил парабела, нищо повече! Ти можеш да извадиш парабела си. Но помни, твоята майка куршуми не я хващат.

Сега основната мисъл. Сега аз ви обръщам внимание за онова великото у вас; за него ви говоря. Някой от вас ще каже: Ние какво сме? Вие сте това, към което се стремите! Туй, към което ти се стремиш, това си ти! Туй, което се стреми към него, това не си ти. Ще кажете: Как може да бъде това? Аз да ви обясня. Вие се качвате в трена, тургате въглища, запалете и движи се вашият трен. Тренът за какво се стреми, каква цел има тренът? Защо бяга той? Кажете, има ли тренът някоя цел? Каква цел има машината? Машината се стреми, но вие сте в трена. Това, към което ти се стремиш, то е реалното, а другото е само средство; машината като иде там, ще се спре, но ти ще излезнеш и пак ще се върнеш назад. Значи реалното е това, което има съзнание, машината не е реална, тя е средство само. На машината е безразлично дали е дошла навреме или не, за нея е все едно и също. Но ти, разумното същество, за тебе не е едно и също. Та казвам, във вас има едно същество, което е като машината. За него ни 5 пари не давам, но за вас важи дали ще пристигнете или не навреме. Вие в трена все изваждате часовника си и гледате, когато машината не изважда никакъв часовник.

Та казвам, това реалното съзнание във вас, което се стреми към Бога, то е реалното, а всичките други промени, които стават у вас, те са средства, които трябва да се използват. Така трябва да гледате на тия средства, те трябва да се използват. За нас важи тренът да пристигне навреме да се реализира целта, която ние гоним. Онзи, който казва, че може и без трен това, той не разбира. Точни трябва да бъдем, навреме. Тогава вече имаш отношение към разумното в света. И тогава можеш да реализираш онова, което искаш. Сега да ви дам една задача. Кой от вас може да изпие 10 кила вода в един час отгоре? Който може да изпие един гюм от 10 кила, каквото иска от мен, аз ще му дам, но който не може да изпие, нищо не давам. И много пъти вашите желания са подобни както моето казване. Вие много пъти искате от мене подобни неща като 10-те кила вода. 10 кила да изпиете в 10 дена или в 3, 4, може, но да изпиете 10 кила в един час можете ли? Едно буре донасяш вода, но едно буре не можеш да изпиеш. Значи, това, което човек може отвънка да направи, отвътре не може да направи. Та ще поставите нещата точно, не че не е възможно, можем да изпием водата, но в относителното знание ние правим една погрешка. В дадения момент ние поставяме една цел несъвместима с нашия стремеж или искаме едно желание несъвместимо.

Основната идея тогава. 10 кила вода не се пие в един час отгоре. Колко се изпива? На един човек, който тежи 60, 70 кгр. колко вода му се пада? На него му се падат 100 грама вода. Понеже да пиеш водата, то спада към числата на ангелите. Ти нямаш право да пиеш повече вода от 100 грама. Ти си жаден, пий сто грама, пак ожаднееш, пак сто грама. Пиеш ли повече, ти ще имаш лоши резултати. Втория път ако кажа по сто грама, нали можете да изпиете всички. Има ли някой, който да не може да изпие. Стоте грама са възможни, не само за вас, но и малките деца могат да изпият. Разумното е възможно за всички. А неразумното е възможно само за малцина. Сто грама вода всеки може да изпие. А 10 кгр вода не всеки може да изпие. На един слон 10 кгр вода стигат ли му? Аз съм виждал, даже и на кон толкова не стига. Колко пият конете. Те пият по две кофи. Един бивол пие 25 кгр но си е бивол. А човек може да изпие в един момент сто грама. Но човекът е разумното употребление на нещата.

Разумното употребление на нещата всякога произвежда по-големи резултати отколкото неразумното употребление.

Тайна молитва.

7.20 ч.с.

ПРАВАТА ПОСОКА

Прочетете 16-та глава от 1-во Послание към Коринтяните, да видите как са живели старите вярващи. Те не са мислили, че някой ще чете как са живели. Обаче вие четете техния живот. Други пък ще четат за вас, как вие живеете днес. Не е важно какво хората знаят за вас; важно е вие да знаете защо живеете.

Човек живее, за да се усъвършенства. Следователно обръщайте внимание на съдържанието на живота, а не на формата. Животът е подобен на сапунен мехур, който лесно се пука: формата изчезва, съдържанието остава. Един мехур изчезва, а на мястото му се явява друг. Сапунените мехури се явяват и изчезват по причина на онзи, който се мие. Следователно от този, който живее, непременно ще излезе нещо. От Бога излиза живо дихание на живот. Затова е казано, че ние живеем и се движим в Бога. – „Какво ще стане с мене?“ – Щом се безпокоиш, ти живееш вън от Бога. Този живот е пълен със страдания, обезсърчения, песимизъм. Влез в Бога, за да се успокоиш, да се осмисли живота ти и да се превърне на радост и веселие. Зиме, когато децата излизат на двора, скоро се връщат в топлите стаи. Вън е студено, ръцете и краката им изстиват. Щом се стоплят, те пак излизат вън. На същото основание казвам: Когато е в Бога, човек е на топло. Щом излезе вън от Него, ръцете и краката му изстиват и той бърза да влезе вътре, да се стопли.

Казано е в Писанието: „Наближило е времето за идване на Царството Божие на земята“. – Колко е това време? – Колкото е разстоянието от къщата, където е топло, до двора, където има голям студ. За да се домогнете до Царството Божие, трябва да имате жива, непоколебима вяра. – „Какво ще стане с нас, като умрем?“ – Ще ви съблекат. Смъртта е събличане на старите дрехи. Какво правят разбойниците, като хванат един богат човек? – Оберат всичките му пари, а после съблекат горните му дрехи и го оставят по долни, бели дрехи. Докато е жив, човек се безпокои, че няма какво да яде и да пие, че няма кой да го гледа на старини. Тогава от онзи свят изпращат един ангел да го освободи от товара му и да го вземе със себе си, да се грижи за него. Мъчно се умира, докато човек е натоварена камила. Щом се разтовари камилата, човек умира лесно. Всичката мъчнотия се заключава в развързване ремъците на товара. Щом ремъците се развържат, душата се освобождава и отива в другия свят. Там човек се усеща подмладен. Колкото повече се оплаква човек, толкова повече

остарява. За да не остарява, човек трябва да не роптае, да не се оплаква, да стане оптимист.

„А колкото за събиране на милостинята за светиите, както наредих в църквите Галатийски, така сторете и вие.“ (– 1-ви стих.) – Ако вие събирате милостиня за светиите, къде ще я изпратите? Тогава пращали милостинята за светиите в Ерусалим. Къде ще пратите вашата милостиня? Едно време светиите седели в Ерусалим, а днес светиите ходят по света, да помагат на хората. Тогава е нямало бързи съобщения. Днес човек може да обиколи целия свят за 50–60 дни. В бъдеще ще имаме още по-бързи съобщения.

Като не разбират живота, хората страдат и се измъчват. Значи невежеството е една от причините за страданията. Когато вятърът духа, когато слънцето грее, хората се оплакват, че изстиват, или изгарят от слънцето. Това е неразбиране на нещата. Бог говори на човека чрез светлината, чрез топлината, чрез вятъра, чрез водите, цветята, животните. Така е за онзи, който разбира. За онзи, който не разбира, все едно, че му дават да чете книга на чужд, непознат за него език. За него и животните, и растенията са неразбрани. Той вижда, че вол пасе на полето и казва: „Вол е това. Няма работа, пасе“. – Волът пасе, но същевременно се учи. Като се напасе, отива настрана, ляга някъде и започва спокойно да преживя. Преживянето е подобно на преработване на мисълта. Докато не обработи мисълта си, човек не може да мисли право. Човек мисли право, когато започне „да преживя“, т.е. когато вземе под внимание всички факти, всички скърби и радости и ги съпоставя. Само при това положение човек може да изкара от своята мисъл нещо хубаво и полезно. Без съпоставяне на фактите, радостите и скърбите представляват необработена, безвкусна храна. Затова казваме, че храненето, чувстването и мисленето вървят успоредно. Те взаимно се допълват.

Ще кажете, че това са отвлечени въпроси. Отвлечени неща са тия, които стоят далеч от съзнанието на човека. Хората са далеч едни от други, когато не се обичат. Ако се обичат, хората са близо един до друг. Същото можем да кажем и за заминалите на онзи свят. Ако обичате покойниците си, и те са близо до вас. При това положение живите и покойниците живеят в един свят. Хората живеят на едно и също поле, с тази разлика само, че едни от тях са в ада, а други – в рая. Които се мъчат, живеят в ада. Които са разбрали мъчението, те се радват, вследствие на което живеят в рая. – „Какво трябва да направи човек, за да излезе от ада?“ – Да обикне мъчението. Щом го обикне, то ще го напусне. От разказа за богатия и за бедния Лазар се вижда, че между ада и рая има голяма преграда, голяма пропаст, която мъчно се минава. Христос дойде в света да постави мост

между ада и рая. Той показва на човечеството пътя, по който може да излезе от мъчнотиите и страданията, от неблагоприятните условия и да влезе в радостта и веселието, при благоприятните условия на живота.

Кой създаде ада? – Хората. От своите стари, криви, изопачени разбирания хората създадоха здрави, високи крепости, в които сами се затвориха. Тези крепости наричаме „ад“. Днес всички хора трябва да се учат, да прилагат знанията и любовта си, за да разбият стените на тия крепости и да излязат вън, на свобода, т.е. в пределите на Царството Божие, в рая на земята, за който се говори в Битието. Казано е, че Бог създаде небето и земята, но никъде не е казано, че е създал ада. Ето защо, като човешко изобретение, адът трябва да се разруши от своя създател. Който го е създал, той трябва да го разруши. Ще кажете, че трябва да осигурите бъдещето си. – Оставете бъдещето настрана. То се определя от настоящето. Каквото е настоящето, такова е и бъдещето. Осигуряването е стар метод. – „Какво ще стане с човека?“ – Това, което никога не е очаквал. Апостол Павел казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят“. Следователно задачата на човека не се заключава в неговото осигуряване, но в свързването му с Бога. Като обикне Бога, човек се свързва с Него и си осигурява такова светло бъдеще, каквото никога не е предполагал.

Като знаете това, не се безпокойте за непотребни неща. – „Какво ще стане с нас?“ – Каквото стана с Христос, това ще стане и с вас. Каквото стана с апостолите, това ще стане и с вас. Каквото стана със светиите, това ще стане и с вас. Христос мина през големи страдания и после възкръсна. Апостол Павел беше голям оптимист. Той мислеше, че лесно ще влезе в Царството Божие, но като го биха няколко пъти, каза: „Братя, с големи страдания ще влезем в Царството Божие“. Ако във времето на Павел беше мъчно влизането в Царството Божие, в нашето време е още по-мъчно. Сегашният век носи по-големи мъчнотии и страдания на човечеството. Ние сме на края на века, когато старото отминава времето си и отстъпва на Новото. Това време носи големи, но велики страдания. Човек се пробужда, отправя погледа си нагоре, към възвишения свят, където е сигурността и щастието, които търси.

Животът на съвременните хора е преходен, както е преходно движението по права линия. Човек не може постоянно да се движи по права линия. Колкото и да не желае, той трябва да издигне перпендикуляр от една точка на правата и да върви нагоре. Този е пътът, по който човек може да намери Истината. Щом се домогне до Истината, той започва да мисли за Бога и страданията му изчезват. Истината и любовта ви към Бога са в състояние да изтрият сълзите от очите ви. Хората плачат, защото не са

намерили Истината. Когато намерят Истината, те пак могат да плачат, но от радост.

И тъй, има два вида плач: от скръб и от радост. Първият плач е подобен на дъжда, който вали и полива изсъхналата земя. Цветята поглъщат дъжда и се радват, че са освежени. Вторият дъжд е подобен на росата. И тя освежава цветята. В този смисъл добре е човек да плаче, да полива цветята в своята градина. Този плач носи благословение за човешката душа. Така плаче онзи, който разбира смисъла на страданията и на радостите. Който не ги разбира, вместо да освежи цветята, той ги попарва. Това показва, че неговите сълзи са много горещи. Изследвайте сълзите си и правете верни заключения за себе си. Ако сълзите носят благословение за вас, събирайте ги в шишенца или ги попивайте с чисти копринени кърпички, да не падат на земята.

Едно е важно за човека: да издигне перпендикуляр в живота си. Перпендикулярът не е нищо друго, освен отпращане на човешката душа към посоката, откъдето идва Божията Любов. Дръжте съзнанието си будно, да не се наклони перпендикулярът.

Най-малкият наклон води към материалния живот. Колкото по-голям става наклонът, толкова повече човек се отклонява от правия път на живота, т.е. от перпендикуляра, и се спира в плоскостта, където човек се движи само в физическия свят. За да не изпада в ограничителни условия, той трябва да се държи здраво за перпендикуляра като посока, която единствена го води към Любовта – основата на живота.

Следователно стремете се към перпендикуляра на живота, т.е. към великата Любов, която осмисля нещата. Без Любовта няма живот, няма растене и развитие, няма никакви придобивки.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
6 май 1931 г., София, Изгрев.

ОБИКНОВЕНИ И НЕОБИКНОВЕНИ ИДЕИ

Чрез светлата Любов се постига красотата в живота.
Ще прочета 150-ти Псалм, който представлява хваление на Господа.

Задача: Четете този Псалм всеки ден в продължение на една седмица.
Извадете по-важните мисли от него, а след това нека всеки се опита да съчини един Псалм. Как ще хвалите Господа, ако нямате китара и не знаете да свирите?

Казано е в Псалма: „Хвалете Го с псалтир и китара; хвалете Го с тъпан и ликуване; хвалете Го със струни и със свирки; хвалете Го с доброгласни кимвали; хвалете Го с възклицателни кимвали!“

„Всяко дихание да хвали Господа! Алилуя!“

Как ще хвалите Господа, ако нямате тези инструменти? В Псалма се говори за псалтир, за китара, за тъпан, за кимвали, за доброгласни свирки. – Къде ще намерите тези инструменти? – В човека. – Отворете сърцата и умовете си за Господа, и те ще запеят и засвирят със своите инструменти и ще Го възхвалят. Този Псалм е писан преди повече от 2000 години, но и до днес не е изгубил цената си. – Защо? – Защото съдържа необикновени идеи, т.е. идейни мисли. Необикновените идеи са безсмъртни, остават за вечни времена и епохи. Те са подобни на златото. Обикновените идеи обаче са временни, преходни, както книжните пари. Че е така, проследете мислите, които минават през вашия ум, и сами ще различите обикновените от необикновените идеи. Когато през ума ви мине една обикновена идея, втори път не искате да се спирате върху нея. – Защо? – Като смъртна идея, в нея има нещо горчиво, кисело, което показва, че е станало слабо ферментиране. Дайте на детето един горчив хап против треска и опитайте се след това да му дадете втори хап. Много време трябва да го залъгвате, докато го заставите да вземе хапа. Мине ли през ума ви една необикновена идея, вие често я повтаряте, мислите върху нея, споделяте я с близките си, разработвате я. Приятно ви е да се занимавате с нея. Много естествено! Тази идея е злато. Тя е безсмъртна. Колкото пъти и да я прекарвате през главата си, тя става все по-богата, но не се изменя.

Коя е идейната мисъл в прочетения Псалм? – Хвалението на Господа. Да хвалиш Господа, това е безсмъртна, необикновена идея. Хвалете Господа

през всички времена и епохи, през вечността, защо Той е вечен. Как ще Го хвалите, това е въпрос, който има отношение към времето. На всяко време ще Го хвалите по различен начин: някога с китара, някога с кимвал и тъпан; някога със свирки, с флейти и цигулки, а някога с песни и слова, които се изливат от дълбочината на душата. Да хвалиш Господа, това е необикновено, което излиза извън времето и пространството.

И тъй, разликата между обикновените и необикновени идеи е такава, каквато между сладкото и горчивото, между младостта и старостта. Обикновените идеи са горчивите хапове, от които всеки бяга. Те всякога причиняват вкисване в човека, което го прави стар, изнемощял. Необикновените идеи са сладките неща в живота, към които всеки се стреми. Който яде сладки храни, той всякога е млад. Той е подобен на житното зърно в хамбара, което живее безгрижно, весело, не мисли за утрешния ден, но има условия да израсте и да върже плод. Щом го посадят в земята, то пуца коренчета, бради, с които се прикрепва здраво за почвата. Следователно, когато кажете, че някой човек е възмъжал, пуснал брада, ние подразбираме, че той е посаден в земята, при неблагоприятни условия. Значи неблагоприятните условия са резултат на обикновените идеи, а благоприятните условия – на необикновените. Но благоприятните условия се крият зад неблагоприятните. Ето защо, когато изпаднете в неблагоприятни условия, не се обезсърчавайте, зад тях се крият благоприятни условия. Те са тясно свързани помежду си. Ето защо, когато изучава обикновените процеси, човек знае, че зад тях се крие нещо необикновено. За да види необикновеното, той трябва да мине през обикновените процеси, които причиняват мъчнотии, страдания, противоречия. Като мине през страданията, човек излиза на отвъдната страна на живота, където го чакат благоприятните условия. Има неизбежни страдания в живота на човека, които го правят разумен. Като поумнее, човек придобива нещо ценно в себе си. Това показва, че той е работил в лабораториите на природата. Природата има много лаборатории, в които се приготвят, както външните, така и вътрешните органи на човека. Колкото по-добър, по-разумен и по-силен е човек, толкова по-здравео и по-фино са изработени неговите органи. Материята им е по-фина, по-доброкачествена. Такъв човек наричаме здрав и организиран. Както облеклото отговаря на вътрешните качества и на културата на човека, така и устройството на неговите външни и вътрешни органи отговаря на силите в неговия организъм. Ако един ангел слезе на земята, всички хора ще се съберат около него да го гледат. – Защо? – Той е високо организиран. Материята, от която е направен, е фина, устойчива. Обходата му е свършена.

Как познавате, че вашият ангел ви е посетил? – По радостта, която

изпитваме. – Щом започнете да плачете и да страдате, ангелът ви е напуснал. Ако ви посети пак, отново ставате радостни и весели. Значи, докато ангелът ви е с вас, вие сте смели и решителни, радостни и весели, въодушевявате се от необикновени идеи; когато ангелът ви се отдалечи от вас, вие изгубвате радостта си, влизате в областта на обикновените идеи и казвате, че всичко с вас е свършено. Ангелите посещават хората по невидим път, като им предават своята разумност и светлина, както огънят предава топлината си на добрите проводници. По отношение на ангелите, хората са добри проводници. Обаче понякога става пропукване на тяхната инсталация, вследствие на което те губят топлината и светлината, която възприемат от ангелите. Щом изгубят светлината и топлината си, те изгубват и знанието си. Като говорим за идеите, явява се въпросът, как се раждат те. Идеите не се раждат, не растат, нито се развиват, но само се проявяват. – Защо идеите не растат? – Защото растенето подразбира процес на пробуждане. Следователно за растене, т.е. за пробуждане на идеите, не може да става въпрос. Обаче ние можем да говорим за растене на човека. Детето расте първо физически. Щом намалява физическото растене, чувствата започват да се проявяват, а след тях – мислите. Ако чувствата и мислите не се проявяват, животът на човека се обезсмисля. Изобщо, в човека стават такива процеси, каквито и в природата. Докато между природата и човека има съгласие, той се въодушевява, радва се на живота. Отклони ли се от пътя на природата и поеме свой специфичен път, той изгубва радостта и въодушевлението. Много естествено! Човешките процеси са временни и преходни, а природните – вечни.

Казвате: „Какво значение имат идеите в света?“ – Каквото и златните монети. Може ли златната монета да изгуби стойността си? – Не може. – И от най-дълбока древност да е, златната монета си остава златна, с определена цена и стойност. Тя всякога има обръщение. Не само златото не губи стойността си, но има още много неща, ценни по всяко време и през всяка епоха. Представете си, че имате една стара свещ, от стотици години, направена от най-хубав материал. Ценна ли е тази свещ и днес? – Ако може да се запали и гори, тя е ценна. Това показва, че е направена от доброкачествен материал. Когато и да я запалите, тя гори, дава светлина, на която можете да четете. Какво ще кажете за лампа, която може да гори вечно? Ако една доброкачествена свещ е ценна по всяко време, вечногорящата лампа ще бъде още по-ценна. Ако златото, свещта и вечногорящата лампа не губят стойността си, какво бихте казали тогава за необикновените идеи? Да имаш една необикновена идея, това значи да има на какво да разчитааш, не само през един живот, но и през вечността. Достатъчно е да се докоснеш до пружината на необикновената идея, за да ти отговори.

При каквито условия да се намирате, разчитайте на необикновените идеи. Те никога не изневеряват. Обикновените идеи обаче всякога могат да изневерят на човека. Като знаете това, градете живота си върху необикновените идеи. Градите ли върху обикновените идеи, вие ще се намерите в положението на човек, който е съградил къщата си на пясък. Но като завалят дъждовете, къщата се събаря. Градете къщите си върху почва, която никакви сили не могат да подкопаят.

Като ученици, вие изучавате музика и пеене, минавате за музикални. Щом е така, изпейте един идеен тон. Вие знаете вече в какво се заключава идейното. Идеен тон е този, който никога не губи стойността си. Който чуе такъв тон, той не може да го забрави. Обикновените тонове лесно губят цената си. Те дразнят ухото, особено чувствителното. Ако някой музикален човек чуе един обикновен тон, той напуска салона и излиза вън. За него обикновеният тон е фалшив. Ухото му не може да възприема фалшивите тонове. На такива тонове се натъкваме навсякъде в живота. Проповедникът говори от амвона си и чува фалшивите тонове на своите пасоми. Ако има крайно музикално ухо, той веднага ще напусне амвона. Изкуство е човек да чува фалшиви тонове, т.е. обикновени, и да ги трансформира. Не може ли да ги трансформира, той иска да напусне живота и казва: „Дотегна ми този живот“. – Кое му е дотегнало? – Фалшивите тонове, т.е. обикновените идеи. Не е лесно човек да понася фалшивите тонове, но не е лесно да взима всякога чисти, идейни тонове. Да взимаш всякога чист тон, това значи да носиш в себе си основния тон и да можеш да се нагласиш според него. Не можеш ли да постигнеш това, ти прибъгваш до някакъв външен инструмент – камертон. Щом не можеш да се нагласиш по естествен начин, и с камертон е добре. Важно е, да не бързаш, да се нагласиш по камертона.

И тъй, ако искате да знаете какъв е основният тон, идете в музикалния свят, между възвишените същества. Там ще чуете истинската музика, ще разберете какво значи чист, верен тон. Основният тон има свойството да пали загасените свещи. Следователно, ако вашата свещ е загаснала, като чуете основния тон, тя веднага ще се запали и ще свети. Ако тонът не е основен, свещта няма да се запали. По това свойство можете да познаете и вашия основен тон. Това не трябва да ви обезсърчава. Пейте, упражнявайте се, докато тонът ви придобие нужната чистота и пластичност. Когато искат да кажат, че някой музикант не е добър, употребяват израза: „Свещта му е загаснала“. Сама по себе си, като изкуство, музиката е крайно възискателна. Тя признава за добри певци и музиканти само онези, от песента на които изгасналата свещ се запалва. Да пееш, това значи песента ти да запали изгасналата ти свещ. Това наричаме ние необикновена, чиста, идейна музика, или с една дума – жива музика. Ако от песента ви свещта не се

запали, музиката ви е безидейна, обикновена, мъртва. Живата музика разсейва облаците от съзнанието на човека, а същевременно изпъжда вън от човешката душа всички скърби и страдания. Ето защо, когато ставате от сън, правете опити, да взимате основния тон на живота. Кой е основният тон на живота, не знаете. В музиката, обаче, основният тон е „до“. Освен него има още два, които заедно с първия образуват основен акорд, или основно съзвучие: „до“, „ми“, „сол“. Съчетанието между трите тона представлява основните тонове на три свята. От тук вадим заключението, че не само физическият, но и духовният, и умственият светове имат свои основни тонове.

Като говорим за идеите, ние имаме предвид идеите в трите свята: в физическия, в духовния и в умствения. Те се допълват взаимно. Ето защо, когато се казва, че „гладна мечка хоро не играе“, имаме предвид единството между идеите в трите свята. Наистина, човек не може да играе, ако краката му не са здрави. Здравите крака и здравето тяло са в зависимост от чувствата и мислите на човека. Ако идеите на човека в чувствения и в умствения свят са необикновени, човек е здрав и може да играе. За да бъде здрав, той трябва да яде, но съзнателно, с участието на мисълта. Глаголът „ям“ на български език започва с буквата „Я“, която означава, че човек трябва да яде, да има сили да се движи, да вдига краката си. Буквата „М“ показва, че като яде, човек има сили да се качва по планините и да слиза, т.е. да върши високи и трудни работи. На края думата „ямъ“ (в старата форма на правопис) свършва с „Ъ“, който означава почивка. В края на думите „Ъ“ не се произнася, както и французкото нямо „Е“. Обаче когато „Ъ“ е в средата на думите, той се чете. Също така, когато „Е“ се пише в средата, то се произнася. В това отношение между българите и французите има нещо, по което си приличат. Като изучавате различните народности, виждате, че всеки народ има специфични нрави, обичаи, характерни черти, по които се отличава от другите народи. За пример, французинът е бърз в действията си, а англичанинът – бавен. Ако в главата на англичанина се роди някаква идея, той не бърза да я разпространява. Попадне ли тази идея в ума на французина, той веднага я разпространява. Той взима яйцето от кокошката и веднага го продава. Англичанинът вижда, че кокошката е снесла яйце, но дълго време мисли как да постъпи, на кого да го продаде. Той мисли дали този, който се наема да го купи, е добър платец. Англичанинът е хладнокръвен, спокоен. В едно купе на трена пътували няколко души, между които един англичанин и други няколко от различни народности. По едно време англичанинът видял, че на един от пътниците срещу него се запалила дрехата от цигарата му и започнала слабо да дими. Понеже не се познавал с този господин, англичанинът не посмял да каже, че дрехата му гори. Той се оглеждал натук-натам, да

намери някой познат пътник. Като забелязал, че един от пътниците му е познат, той се приближил до него и казал: „Моля, запознайте ме с този господин“. След това той се обърнал към непознатия и му казал: „Господине, дрехата ви гори“.

Това е една от характерните черти на англичанина. Той е хладнокръвен, повече мълчи, мисли, а малко говори. От гледището на своето хладнокръвие, той си казва: Няма защо да бързам, да предупреждавам този човек, че дрехата му гори. И без да му кажа това, той ще разбере. Като го припари огънят, той ще се стресне и ще го изгаси.

Като ученици, вие трябва да се стремите към идейните неща, а да избягвате безидейните, които създават натрупвания в човека. Старостта, от която хората се оплакват, се дължи именно на натрупвания в чувствения, в умствения и физическия свят на човека. Натрупването е резултат на обикновените идеи в човешкия живот. За да се подмладите и да се освободите от натрупванията в себе си, вие трябва да имате по една основна идея, ако не всеки ден, поне по една в месеца. Ако имате 12 основни идеи през годината, те представляват капитал, с който можете свободно да работите. Затова, именно, основните идеи наричаме необикновени, безсмъртни.

Следователно стремете се към необикновените идеи, за да поставите здрава основа на своето бъдеще.

Чрез светлата Любов се постига красотата на живота.

Лекция от Учителя, държана на
8 май 1931 г., София, Изгрев.

1931_05_08 Обикновени и идейни мисли Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ОБИКНОВЕНИ И ИДЕЙНИ МИСЛИ

Х година.

35 школна лекция на 1 мл.ок.кл.

петък 6 ч.с. 8 май 1931 г.

чисто време, небе и атмосфера.

ИЗГРЕВ.

САМО СВЕЛТАТА ЛЮБОВ НА ЖИВОТА ПОСТИГА ЦЕЛТА. (3 пъти)

Ще ви прочета 150 псалом:

1. Алилуя! Хвалете Бога в светилището Му.
Хвалете го в твърдта на силата Му.
2. Хвалете Го заради могъществото Му:
Хвалете Го според голямото Негово величество.
3. Хвалете Го с тръбен глас:
Хвалете Го с псалтир и китара.
4. Хвалете Го с тъпан и ликувание;
Хвалете Го със струни и със свирки.
5. Хвалете Го с доброгласни кимвали:
Хвалете Го с възклицателни кимвали.
6. Всяко дихание да хвали Господа. Алилуя!

За една седмица четете този псалом. И си направете един извод от него.

Тема: Напишете си вие един псалом. Сега да видим как ще го хвалите, като нямате китара. Сега като дойде някой да свири при вас, заради вас свири с китара. „Хвалете Го с тъпан и ликувание“. Тъпан ви трябва. Кое у вас е тъпан? „Хвалете Го със струни и със свирки“, с цигулки и кларнета, и флейта, със съвременните цигулки със струни. „Хвалете го с доброгласни кимвали“. Всичките тези инструменти са вътре в човека и трябва да ги намерите къде са те. „Хвалете Го с възклицателни кимвали! Всяко дихание да хвали Господа! Алилуя!“

Ако вие попитате, по какво се отличава една идея от една обикновена мисъл? По какво се отличават идеите? Аз ще ви дам едно просто обяснение. Обикновените мисли са обикновените книжни пари. А имате и идейните мисли. Те са като златото; те не губят своята цена. Та всеки един

от вас може да каже, тя, обикновената мисъл, е като книжните пари. Но да разбирате какво нещо са книжните пари. Да определя. Щом дойде една обикновена мисъл, щом я родиш веднъж, ти втори път не искаш да говориш заради нея. Обикновената мисъл мяза на нещо много горчиво. Нали са давали на децата нещо много горчиво? Ти щом дадеш на детето нещо много горчиво, то втори път не можеш да го заставиш да вземе от него. То казва втория път: Не, не! Тя е обикновена мисъл за детето.

По какво се отличават идейните мисли? Това е нещо сладко, което детето обича. Като му покажеш още отдалеч лъжичката, то разбира, познава тази мисъл. Тя никога не губи своята стойност. При това детето като види това вкусното в лъжичката, неговите очи се отварят широко, едно отваряне става за възприемане. А при обикновената мисъл детето се посвие малко. Следователно, всички ония мисли във вас, които изменят вашето състояние, трябва да ги познавате какви са. Щом дойде една обикновена мисъл, ти ставаш кисел, след това ще станеш горчив, ще се вкиснеш, след това ставаш кашав, ставаш мързелив ще почне да се губи паметта ти, ще се обезмисли живота ти. Ще виждаш, че всичките хора са глупци. И всичко в живота няма смисъл, и ти напразно си играеш. Едно шаткаво състояние е то. Това са обикновените мисли. И като дойдат обикновените мисли, хората остаряват. Казват, едно време играехме на хорото, но сега всичко е празна работа. И всички стари хора живеят все с обикновени мисли. Старият професор ще каже, че едно време, когато той бил в университета, имал един много голям професор, говорил по правото. Някой, който е следвал по музика, ще каже, че той е бил много силен, това било, онова било. И ще каже още, то едно време... А сегашното време? Сегашният свят се е изменил. Това са обикновените идеи. Значи, ако светът е бил едно време по-хубав, а сега е по-назадничав, тогава животът няма смисъл. Това са един ред доказателства. Природата започва с прости работи, а свършва със сложни работи. Аз мога да уподобя с вечната младост. Имате една младост, с която сега живеете и след години като ви срещна, аз няма да ви позная. Всеки един от тези младите братя ще ви видя с мустаки, с брада, с тояжка, ще попитам, кой сте вие? Иван, Драган? Тази брада от какво израсна? От голям зор! Сега ще кажете, как тъй? Аз разсъждавам, когато онова житено зърно го посеете вие, когато онази малка семка я посеете вие в земята, то е едно хубаво дете, с лице гладко, а след години, гледам такива корени, бради са израснали. От зор! То за да се спаси, пуца бради наоколо. Пък пуснало и други коренища, други бради. Защото два вида бради има. Аз питам сега, може ли човек да влезне в света, без да му израснат бради? Щом си в света, ще ти израснат бради. Щом си в хамбара вътре, бради няма. Аз щом видя, че расте брада на човека, той е в земята. Законът е такъв, колкото брадата е по-голяма, по-четалеста, корените са по-дебели и условията са по-трудни. Колкото космите са по-дълги и по-

фини, условията са по-добри.

Сега вие виждате обикновените процеси в природата, казвате, кой знае какво има. Зад всеки един процес, зад всеки един косъм седи нещо разумно. То пак е брада. За да се образуват вашите косми, то е цяла една мода. Природата има милиони същества, които работят за това. И природата си има модни ателиета. Учени професори, които са свършили по 4 факултета, мислят какви корени да турнат. Космите на всеки един човек се отличават. И вашите косми сега са по модата, модни са. И като ги попишне човек, ще види как са модни по ателиетата и станове какви са. Някои са много хубаво направени, а на някои косите са много проста работа. И ако попитате, защо? Ще кажат, според парите и плата. Или превода: колкото човек е по-умен, по-добър, толкова и дрехите му са по-добри. В природата е така. Дрехите всякога съответствуват на вътрешните качества, които човек притежава. Затова ние всякога съдим според външната форма, според външните качества за вътрешните качества. Връзка има във физическия свят. Както ние постъпваме, има едно изключение. Но в природата няма изключение. И ако дойде на земята някое същество, някой ангел, ще се събере целият свят, няма да остане жив човек, който да не види този ангел; всички хора ще се струпат да видят този ангел. Ако той се яви, говоря за съзнанието на ония хора, защото ако един човек е в спящо състояние, той няма да го види, а и ангелът не може да го интересува него света. Сега вие може да направите едно възражение: Защо аз ще ида да гледам един ангел? Че ангелите слизат по някой път на земята. Кога слизат ангелите на земята? Когато ангелите слизат на земята, хората са винаги радостни и весели; но когато си заминават ангелите, хората винаги плачат. И когато човек плаче, показва, че неговият ангел, който той е видял, е заминал. Когато човек е радостен и весел, той е видял ангела. Щом си радостен, идеи имаш, весел си, смел си, решителен; щом ти заmine ангела, казваш: Всичко се свърши. Защото ангелите са същества психически, които имат една висока разумност, те имат това свойство, че където отиват, предават. Както огънят предава на някои метали, които са добри проводници своята топлина, така и ангелът предава своята разумност и интелигентност. А понеже в сегашното развитие на хората има една слабост в техния организъм или в тяхното естество, те губят своята топлина и светлина. Вследствие на това, те губят и знанието. Знанието е свързано с топлината и светлината. Там дето няма светлина и топлина, човек изгубва охота да мисли, да знае.

Сега е необходимо да знаете при какви условия се раждат идеите. Те не се раждат тези идеи. Идеите предвечно съществуват в света. По човешки говоря. Те не растат, не се развиват, проявяват се идеите. Защото в растенето, когато човек расте, в него има пробуждане на съзнанието. Под

думата растене на известна идея трябва да разбирате процес на пробуждане вътре. Когато човек се пробужда, той расте, достига до известен процес на растене. Някой път спре физическото растене, след това растат чувствата, растат мислите и човек се пробужда. Най-първо растат органите, след това чувствата, мислите и когато човек няма накъде да расте, неговият живот се обезмисля. Сега тези са процесите, които стават в природата. И по този начин, ако вие можете да се нагласите, да влезнете във връзка с това, което виждате – с разумното, а не с процесите, които хората създават. Защото всяка една култура, която произтича от човешкия ум, ако влезнете във връзка с нея, вие скоро ще се наситите с това, което хората създават. Но ако влезнете във връзка с процесите на природата, те всякога ще внесат във вас вдъхновение!

Та казвам сега, от вас искам една идея. Я вие ми кажете една идея. Идеята всякога има стойност. Допуснете сега, ако вас ви дадат един скъпоценен камък, това е една идея. Сега ние обясняваме нещата. Аз извадя една звонкова монета, макар, че я употребявали преди хиляда години, но тя има известна стойност. Даже ако я вземем като антика, тя има стойност. Та с една идея навсякъде може да си послужите. Е допуснете сега, да вземем друго обяснение. Представете си, че направим свещи такива от най-хубавото вещество за горене преди 2 хиляди години. Ако ви дадат сега една такава свещ, ще загуби ли тя своята цена? Вие може да си послужите сега по същия начин, ще я запалите и ще си послужите. Представете си, преди хиляди години е имало такива ламби, сега е с електрическа батерия, като натиснеш едно копче и свети, а в древността е имало ламбички, които като я туриш в джоба, целият живот може да свети без да я изгасиш. Вечно горящи ламби е имало. Та казвам, идеята е уподоблението на това. Мисъл, която при каквито и да е условия, щом натиснеш тази пружина, никога няма да ти изневери. А обикновената мисъл всякога може да ти изневери. Нищо повече. Та ония мисли у вас, на които вие не може да разчитате, те са обикновени. А това, на което вие може да разчитате, те са идейни мисли! Върху тях ще градите. Ако вие градите върху вашите обикновени мисли, тогава ще се изпълни онова изречение от Писанието: „Ще замяза на човек, който е съградил къщата си на пясък и валя дъжда, и събори се къщата“. А който съгради на онова разумното, тя не се събори.

Запример, сега вие всички сте все певци, нали тъй? Няма нито един от вас, който да не може да пее. Даже давате си гласа за Бетховен, за Бах, но дайте ми един идеен тон. Казвате: Обичам музиката. Дайте ми един тон. Има идейни тонове. Идейният тон никога не губи своята цена. Който го чуе, обръща му внимание. А при неща неидейни, всеки казва: Фалшиво пее. Аз съм виждал един човек с много развито ухо, той беше чех, в България живееше, наричаше се Фалтес, толкова развито ухо по музика имаше, че

като слуша някой фалшив тон, той си маха и двете ръце. И казва на учениците да спрат. Не може да търпи. Пък като чуе някой тон хубав, веднага обръща внимание. Казвам, отлично ухо! Каквото и да е, като го слуша, щом е фалшив тонът, той махаше с ръцете си. Предаваше във Варненската прогимназия и като чуе, че учениците пеят фалшиво, той излезне от класа навън. Те млъкнат, той пак влезне, пак запеят, не може да ги търпи като вземат фалшиво. Учениците се смеят, казват: Смахнат е. Не може да слуша като пеем. Та казвам, някой проповедник проповядва и той излиза при вратата, когато грешат хората, излиза навън, пък когато престанат да грешат, пак влезне. Та някой път нали някой от вас иска да бяга. Това е вашият капелмайстор, който иска да си излезне. Някой човек казва: Дотегна ми животът, повече не мога да търпя. В какво дотегна на човека? Нали вие казвате, че ви дотегнало, кое ви е дотегнало? – Фалшивото пеене. Не пеете на света. Запример, сега ако кажа на някой: Стани и пей! Вие ще се озадачите. Имате право. – Нямайте основния тон. Имате камертон, щом ударите камертона, има известни трептения на звука. От колко трептения седи най-ниския тон? (от 16). Верни ли са тия 16 трептения? Как ги измериха те? (има си инструмент за това).

Обаче, ако вие влезнете в музикалния свят, основният тон, с който започва една песен, щом започне основният тон, вие в каквото и положение да сте, имате една изгасена свещ, щом изпеете тона, свещта се запали. Ако се запали свещта, тонът е верен, ако не се запали свещта, тонът не е верен. Седиш там, като пеят, капелмайсторът нищо не казва, ако се запали свещта, вие добре вървите; ако не се запали, пак започвате наново, докато се запали свещта. Ако вие не запалите свещта, нямайте тон, не можете да пеете. Та по навик се казва: Изгаснала му свещта. Музиката в това отношение е много взискателна. Ако онзи музикант в тебе не запали своята свещ, тя е музика на мъртвите, а не на живите хора. Това разбира се не е само в преносен смисъл вярно, но когато ти пееш известна песен, която има този тон, основен, идеен, непременно всичката ти скръб, всичко това ще изчезне. Да пееш, значи да запалиш своята свещ. И ако можеш да запалиш своята свещ, значи вярно е взет тонът. Станеш сутрин, не си разположен, ще вземеш основния тон. Сега кой е основният тон? Толкова години живеете и се учите. Нали до, ми, сол, до. Три тона основни има: ДО, МИ, СОЛ. Музиката в това отношение е вярна по отношение на ума. Всяка една мисъл си има основен тон, т.е. мислещият свят има основен тон; светът на чувствата и той си има основен тон; и волевият свят и той има свой основен тон. Пък и разните преплитания, които стават между световите, или съотношенията, които съществуват, имат свой смисъл. Сега какво е отношението на С:Д. И. ти нали по музика следваш, какво е отношението? Ти свириш по няколко часа. Разбира се, тези са важни въпроси, за онези, които се занимават специално с музика. И музиката си

има своя теория.

Сега за нас е важно отношението на онези обикновените и идейните мисли. И всинца вие трябва да се стремите към идейния живот, нали. По какво се отличава една идея? – Тя внася. Вие като имате една идея, каквато и да е идея, тя ще ви внесе нещо. Идеите принадлежат към физическия свят или към света на сърдцето, или света на ума. Вие като имате тази идея, непременно тази идея ще внесе нещо ново. Тя ще измени най-малко живота ви в една правилна посока на развитието. Да допуснем сега, че вие сте на една трапеза. Кое е онова, което ви съблазнява да ядете? Има три неща, които могат да съблазнят човека да яде. Човек може да яде, за да бъде крепко тялото му. Второто положение, той може да яде, за да придобие разположение. И трето положение, човек казва, аз трябва да ям, за да мога да мисля. Защото: Гладна мечка хоро не играе. Онзи, който трябва да играе, трябва да има чувство, а при това трябва да има и здрави крака; и трябва да има и мисъл. Защото, ако не знаеш, как да играеш, ако не знаеш как да мислиш, ти не можеш да играеш. Ти ако играеш на хорото, трябва да знаеш как да си преплиташ краката. После само ако чувствуваш, можеш да играеш. Какво ще бъде игрането без мисъл? Шопите играят една тропаница, така се хванат за поясите, играли ли сте вие шопското? То е много ритмично. Тези шопи играят на хорото много майсторски! Мене ми се случи само веднъж да гледам едно шопско хоро, то беше в Кюстендилско. Слушам един голям тъпан, направи ми впечатление, тръгнах към тъпана. Повече от два километра и половина се чува, бие тъпан, а се чува като че на стотина крачки от мен. Отивам и гледам в една долина наредени шопи, така са хванати заедно, като че всички представляват едно цяло. Едно спретнато хоро! И тъпанът бие. Те играят на един тъпан. Та се поспрях да гледам шопското хоро и схванах, че е изкуство. Хубаво изкуство, навсякъде могат да го играят. Може би от хиляди години те са го учили това шопско хоро. Тъй всички се посъберат малко, пак се отдалечат без да се пускат. Тогава казвам шопско хоро и шопска музика. В музиката шопите съвсем са я загазили. По музика шопите и англичаните си мязат. По музика шопският череп и черепът на англичаните си мязат. Но шопът се е научил да играе, но е изгубил нещо от музиката си.

Сега да се върнем към идеята. Основната идея беше, че това, което може да предизвика човек, могат да бъдат подбудителните причини, за да бъде здрав, да може да се прояви, за да има разположение на духа, и да бъде готова неговата мисъл. Вие запример как започвате яденето? Даже хич не мислите за тези стимули. Просто остава само едно желание, че трябва да се яде. Как се пише на български със сегашното правописание с Я или с Е: еде или яде? (с я, защото глаголът е ям). ... българинът направил .... е какво

показва? Българинът казва тъй: След като се наядеш, можеш да си дигнеш крака. Философия има у него, казва: Трябва да се яде. Защо? Друго яче, ако не се яде на физическото поле, тогава не можеш да си дигнеш крака и да вървиш. А пък щом каже ЯМ, м-то в българския език завожда през планини и гори! Значи можеш да вършиш високи и големи работи. И най-после казва Ъ – можеш да си починеш. Българинът е турил Ъ и не го произнася, както французите Е-то. Само че българинът и французинът ерът и е-то накрая на думите не го произнасят. А френското Е, когато има ударение се произнася, и ерът в средата на думата, то си има свое значение и се произнася, а на края остава безгласно. Сега французите и българите еднакво мислят, философствуват еднакво. Само че французите ... думите като говорят. Това е един начин. Всяка една култура на (французите) има нещо общо с гърците. В културно отношение те вървят пътя, по който гърците са вървели. На гърка и французина всичките стремежи е било външната страна – да бъдат красиви; но на съдържанието малко са обръщали внимание. В гръцката култура ние имаме отлична форма, а в морално отношение гръцката култура съдържание няма. Сега по какво се отличава френската култура? По своята мода. Всичките най-хубави дрехи на мъже и жени на модата излизат все от Париж. Както едно време гърците са дали ход на своята култура. Сега и у французите умът е силно зает с красивото, възвишеното. Тогава, според вас, какво са създали англичаните? В училищата на какво се уподобяват англичаните? На какво уподобяват българите? От българско становище. Англичаните в умствено отношение са създали идея, но те не са били носители на идеите. Всякога една идея, родена в Англия, французите са взимали техните идеи и са ги разпространявали. А англичанинът не бърза да разпространи това, което има. А французите, още като снесе кокошката яйцето, ще го продаде. Англичанинът ще те разгледа, не бърза той да продаде яйцето. Той ще те гледа, ще види, преди да продаде яйцето, знае, имаш ли в джоба си нещо. Французинът веднага ще се похвали, ще се запознае с тебе, а англичанинът, да кажем пътувате заедно, той няма да се запознае, ще седи, ще гледа, ще си състави едно мнение и ще мълчи, много мъчно можеш да го заставиш да се запознае. Той ще гледа да намери нещо в тебе извънредно, за да пожелае да се запознае. Друго яче той седи с пурата си и мълчи, мисли нещо. Ако се е запалила дрехата на другия, той няма да каже, като англичанин ще мисли, ще ходи из трена да види има ли някой, който те познава, и ако намери такъв човек, ще каже: Ще обичате ли да ме представите? Тази е една интересна черта в характера им. Седи един чужденец, който пушил с цигарата си, но се запалила дрехата, дими, ако е българин, ще го смушка, ще каже: Палтото, господине! Англичанинът поглежда, дими, но той си мълчи. На другата страна има един познат, пита, познавате ли този господин? – Познавам го. – Имайте добрината да ме запознаете с него. И след това му казва: Извинете, господине, палтото

ви гори. Хубава черта, че гори, гори. Практичен е този англичанин, той си мисли, казва: и без мен той ще разбере, като му припари. Това е характерна черта у него придобита от поколения. Това сега не е само у англичаните, но казвам, в англичанина има известна идея. Като бяха в България, идва при мен един англичанин от чин, той си попиийнал малко, идва при мен, но не казва, че се е напил, българин ако е, ще каже, че се е напил, англичанинът се изправи и ми каза: Законът на природата е закон на Англия! Значи англичаните се управляват от един закон на природата. Той е закон на англичаните. Казвам това е хубаво отлично! Та е хубава максима. Ако в нас законът на природата стане закон и за нас; ако за всеки един човек законите на природата станат закони на неговото развитие, на неговите постъпки, мисли и чувства, този човек ще има една държава уредена, ще има един живот, с който може да разполага разумно, тогава той като англичанина ще ходи навсякъде свободно, и може би ще има хиляди пъти по-голяма свобода.

Трябва да се има една основна идея, която да принадлежи на един разумен свят. Сега схванахте основната мисъл. (обикновени и идейни мисли). Всичките обезсърдчения в живота произтичат от натрупването. Всички трябва да се пазите от това. Всичките неприятности в живота произтичат от натрупването на обикновените идеи, които стават непотребен багаж за човека. Затова подмладяването идва, когато човек има една основна идея! Ще четете книги. Като се събудите сутрин, за да има нещо в живота ви, трябва да има поне една мисъл. Една идейна мисъл, която да прониква. И даже ако в месеца прониква по една идея в ума ви, 12 идеи, ако имате всяка една година, те са вече един голям капитал за вас. Станете сега.

САМО СВЕТАТА ЛЮБОВ НА ЖИВОТА ПОСТИГА ЦЕЛТА!

7.10 ч.с.

1931_05_13 Свещеният трепет

Издание 1941г., София

КНИГА: Реалности и сенки, ООК Год.Х, Том 3

СВЕЩЕНИЯТ ТРЕПЕТ

Т. м.

Ще прочета 138-ми Псалм.

Като четете този Псалм, виждате какви разбирания е имал пророкът. Макар и преди хиляди години написан, този Псалм не губи значението си. Пророкът е имал високо разбиране за Бога. Малцина имат такова разбиране. Това показва, че Истината е извън времето и пространството. Понякога малкото дете знае повече от стогодишния старец. – Възможно ли е това? – Възможно е, разбира се. Малкото дете вижда повече от слепия старец. Ако детето е слъпо, нищо няма да вижда. Следователно познаването на Истината не се определя от възрастта. Дали човек е стар, или млад, щом не познава Истината, той е слъп, ограничен, не вижда и не разбира нещата. Като знаете това, не се ограничавайте от времето, от пространството и от условията. Не казвайте, че времето ви не достига, или че място нямате, или че условията са неблагоприятни. Допуснете ли едно от тия неща в съзнанието си, вие сами се ограничавате, сами затваряте прозорците си за светлината. Ще каже някой, че майка му и баща му го родили при мъчни условия, че времената били тежки, че средствата му за живота били оскъдни и т.н. – Това са книжни препятствия. Достатъчно е да махне човек с ръка, за да ги скъса. Докато мисли, че не може да се справи с мъчнотиите си, те стоят в съзнанието му като дебели, яки стени. Щом разбере, че може да се справи с тях, те се превръщат в книжни стени.

Съвременните хора лесно се поддават на внушения и сами се ограничават. Щом дойде до отрицателното, те лесно го възприемат чрез внушение. Дойдат ли до положителното, внушението не им действа. Това показва, че те вярват повече в отрицателното, отколкото в положителното. За пример, някой започва една добра работа, но казва: „Не мога да свърша тази работа“. – Каквото казва, така става. Защо не каже, че може да свърши работата? Друг казва: „Ще се разболея“ – и се разболява. – „Няма да свърша училище“ – и не свършва. – „От мене човек не може да стане“ – и не става. – „Не мога да живея добре с жена си“ – и не живее добре. – „С тебе не мога да свържа приятелство“ – и не свързва. Всичко отрицателно, което хората са допуснали и в което са повярвали, се е сбъднало. След всичко това те се запитват защо Бог е създал света така. Защо е допуснал страданията? Защо животът им е пълен с неуспехи? От вас зависят добрите работи, радостите и успехите в живота. Вие сами си предсказате

неуспехите. Вие сами повярвахте, че не можете да учите, че не можете да свършите училището. Бог няма да учи заради вас. Никой не може да учи за вас. Вие сами ще учите за себе си. Вие ще повярвате, че можете да учите, да бъдете добър, праведен и любещ, кротък, милосърден, добродетелен и т.н. В каквото вярвате, това става. Колкото е силна вярата ви, толкова ще успявате. Ето защо, постоянно дръжте в ума си мисълта: „Мога да направя всичко, каквото душата ми желае. Всичко ще бъде така, както Бог е определил“.

Какво е определил Бог за човека? Той е определил доброто и любовта, като основа на неговия живот. Има ли тази основа, той може всичко да постигне. – „Какво да правя, като не успявам?“ – Ще играеш. – „Благочестиво ли е това?“ – Благочестиво ли е да наведеш глава към земята, да се отчаеш от живота и да роптаеш против Бога? Благочестиво ли е да се обезсърчаваш, когато ти са дадени толкова блага? Вместо да се обезсърчаваш, по-добре пей и играй. Българската поговорка казва: „Който пее, зло не мисли“. Щом не мисли зло, добро ще мисли. Глупавият не може да пее и да играе. Ако рече да играе, той ще преплита краката си. – Защо? – Няма сръчност. Умният, обаче, е сръчен, той пее и играе добре.

Следователно, ако искате да постигнете желанията си, казвайте в себе си: „Мога да бъда добър, мога да бъда разумен, мога да бъда силен, мога да бъда богат“. Казвате ли така в себе си, с вяра и с убеждение, търсете добри, разумни, учени, силни и богати хора. Само от тях можете да научите и да придобиете нещо хубаво. Ако търсите красиви цветя, не ги търсете по книгите, но ходете по градините, където цветята растат и цъфтят. Ако видите някое малко цвете, не го отминавайте с пренебрежение. Знайте, че и малкото цвете е толкова важно, колкото и голямото. Ако пренебрегнете малкото цвете, вие пренебрегвате себе си. По отношение на великите, възвишени същества и вие сте едно малко цвете. Как ще се чувствате, ако възвишени същества минават покрай вас и не ви обръщат внимание? Колкото и да е малко едно същество, щом има живот в себе си, то крие нещо велико. То носи за себе си и за окръжаващите известно благословение.

Следователно и най-малката форма, в която тече животът, привлича вниманието на възвишените същества, както и на Бога. Бог минава покрай нея и оставя своето благословение. Не е важно колко сте големи; важно е доколко сте възприели и използвали Божието благословение. Бъдете готови да приемете всеки момент Божието благословение. Ако не сте будни, ще го пропуснете и после ще се чудите защо сте неразположени, защо работите ви не вървят добре. Някой става сутрин неразположен, не му се работи, не се движи, не прави никакви упражнения, не иска да

говори, да яде. Гледате го, седи на едно място с увиснала глава, с отпуснати ръце надолу – не знае къде да сложи ръцете си. Коя е причината за това състояние? – Пропуснал е да възприеме Божието благословение. Някои оратори излизат да говорят пред многочислена публика и докато започнат да говорят, въртят ръцете си на една и на друга страна, не знаят къде да ги поставят. Щом започнат да говорят, те се вдъхновяват, получават Божието благословение и работата им върви добре. Те застават в естествено положение, движат ръцете си спокойно и не мислят за тях.

Помнете: в живота на всеки човек е важен първият момент, когато се пробужда съзнанието му. Този момент наричаме „изгряване на слънцето в човешката душа“. Може ли човек да услови първия лъч на своето изгряващо слънце, всички работи се нареждат добре. Пропусне ли този момент, колелото на живота продължава да се върти и той трябва да чака цели 24 часа, докато дойде новият изгрев. Изкуството се заключава в това, да хванеш първия Божествен момент на изгряващото слънце. Който хване този момент, той е благословен от Бога. Не го ли хване, той е скъсан чувал, или пробита стомна. Каквото сипеш в него, всичко излиза навън.

Всички хора имат желание да уловят Божествения момент, но рядко успяват. Три момента има през деня, когато човек може да улови Божественото: сутрин, на обяд и вечер. Най-добрият момент е сутрин, т.е., когато Божественото съзнание на човека се пробужда. Този момент наричаме „зазоряване“, или „вечна пролет на човешката душа“. Моментът за пробуждането на съзнанието е толкова кратък, колкото е кратка вечността.

Човек всеки момент се разтваря и разширява. Опасно е, ако човек се стреми да постигне това изведнъж и после да спре. Не, пробуждането на съзнанието е вечен процес. Да се стреми човек да го постигне изведнъж, това е все едно, да усилите сладчината толкова много, че да притъпите вкуса си. Човек не трябва да притъпява вкуса си, нито да идва до втръсване от сладките работи. Умерената сладчина е подобна на добрия, приятния и мекия живот. Пожелае ли човек да бъде чрезмерно добър и мек, ще предизвика втръсване в себе си и за да излезе от това положение, ще се обърне към киселите работи, да неутрализира голямата сладчина. Човек трябва да знае в какво количество да употребява сладките и киселите храни, за да не предизвика притъпяване на вкуса си или отвръщение. Ще кажете, че знаете тези работи, няма защо да ви се говори. Те са Божествени неща. Как можете да знаете Божествените работи, ако не знаете човешките? Как можете да вдигате тежки товари, ако не можете да вдигате леки? Като не може да вдига големи тежести, човек прибегва до хитрост. Обаче с хитрост не се отива далеч: нито себе си може да излъже, нито

окръжаващите. Днес Бог възлага на всеки човек по една малка работа, а той Го залъгва, иска да извърши нещо велико, да повдигне цялото човечество. Всеки човек разполага с определени възможности, вън от които не може да излезе. Малки са възможностите на човека, но те могат да се разрастат. Достатъчно е да се посадят в почвата, за да се развият. Следователно, посадите ли ги, оставете ги свободни, да израстат, да цъфнат и плод да дадат. През това време никой не трябва да ги пипа. Забелязано е, че растенията, които се оставят свободни да израстят, да цъфнат и плод да дадат, са за предпочитане от онези, които се развиват изкуствено, под влиянието на човешката ръка. Първите са по-ароматни от вторите. Цветята, които човек култивира, по външен вид са по-хубави, но по-неиздръжливи на условията, по-лесно увяхват от тия, които растат свободно в природата. Същото се забелязва при деца, които са оставени свободно да се развиват. Те са по-естествени, по-издръжливи на мъчнотиите, отколкото ония, които са расли при специални грижи на родители и възпитатели.

Някои вярващи мислят, че като тръгнат в духовния път ще бъдат запазени от мъчнотии и страдания. Те са на крив път. Духовният живот представлява за човека това, което представляват естествените, природни условия за цветята. Следователно, влезе ли в духовния път, човек ще се натъкне даже на по-мъчни условия, отколкото по-рано е имал. Той ще бъде изложен и на дъжд, и на вятър, и на слана, и на сняг, и на бури. Изкуство е човек да работи при такива условия, именно, и да се стреми неотклонно към своя идеал. Наистина, идеалът е непостижим, но идеите са постижими. Чрез тях човек се свързва с възвишените същества, които му помагат. Това не значи, че всички въпроси ще ви станат изведнъж ясни. Има начин, по който човек може да си обясни всички въпроси в един момент, но за това е нужно да знае една формула. – „Коя е тази формула?“ – Обичай Бога! – „Ама никой не ме обича.“ – Ти обичай. Като обичаш Бога, всички ще те обичат. Пази се обаче да нямаш чрезмерни желания, защото те ще те спъват. За даден момент човек може да има само едно желание. Има ли повече желания, сам ще се спъне.

И тъй, закон е: като обичаш, ще те обичат; и като те обичат, ще обичаш. Не можеш да мислиш за някого, ако и той не мисли за тебе. Ако ти не мислиш за никого, никой няма да мисли за тебе. Някой иска да не мисли за никого, да не обича никого, а хората да го обичат и да мислят за него. Това е невъзможно. – „Какво да правя, като не ме обича никой?“ – Това не е вярно. Има Един, Който те обича. Това е Бог. Човек съществува, благодарение на Любовта на Бога към него. Значи началото на Любовта е поставено вече в живота му. Той трябва да гради върху това начало. Щом се е проявила Божията Любов, и човек трябва да прояви своята. Като

погледне към света, който е създал, Бог се радва, че всички същества живеят под лъчите на Неговата Любов. — Тогава на какво се дължи смъртта? – На греха. След грехопадането на Адам хората започнаха да умират. След Адам се яви и убийството: Каин уби брата си. – Защо? Защото хората забравиха закона на Любовта. Където е грехът, там царува безлюбието. Кажете ли човек, че и без Любов може да се живее, веднага идват нещастията, болестите и смъртта. Възвишените същества, светиите, добрите и праведните хора знаят този закон и се пазят да не прекъснат връзката си с Любовта нито за момент. Прекъсне ли човек връзката си с Любовта за момент, усъмни ли се в нея, помисли ли, че като люби, ще го лъжат, той влиза в областта на безлюбието, където царува насилието, страданието, смъртта. В Любовта няма лъжа. Като съм наблюдавал живота на любещите души, никъде не съм намерил лъжа. Любовта не търпи даже микроскопическа частица от лъжата. В нея всичко е чисто и истинно. Колкото малка да е любовта на някое същество към вас, щом ви люби, то ще ви даде повече, отколкото можете да предполагате. Следователно, като си помислите за Любовта, кажете си: „Любовта никога не си служи с лъжа“.

Любовта е сила, която внася светлина и радост в ума на невежия, повдига падналия, възкресява мъртвия. Влезеш ли при Любовта, събуй обувките си. Това значи, че си почувствал свещен трепет към Любовта. Който е почувствал само за момент свещения трепет на Любовта, той никога не се лъже. Той разбира нещата тъй, както са в действителност. Той не казва, че обича този повече, онзи – по-малко. Той не дели Любовта на степени. Вземи ли една книга, той я отваря и чете написаното в нея – никой не може да го заблуждава. Той знае, че в Бога няма никаква промяна. Ако Бог влезе в дървото или в камъка, те ще проговорят; ако влезе в пресъхналия извор, той ще протече. И наистина, всичко, което става в света, се дължи на присъствието на Бога в целия космос. Слънцето изгрява и залязва, вятърът вее, дъждът вали, водите текат, цветята цъфтят, хората се пробуждат, благодарение на присъствието на Божия Дух във вселената. Достатъчно е да ви погледне Бог, за да се освободите от неразположението, от отчаянието си. Един Негов поглед е в състояние да разсее облаците в човешкото съзнание и да просветне ума му.

Религиозните хора лесно се обезсърчават и казват: „Много молитви четем, но работите ни не се нареждат добре“. Тези хора се молят с користна цел, затова не успяват. Молитвата изключва користолюбието. Дали се моли, диша, мисли, люби или живее добре, човек върши това за себе си. За да успява във всичко, което предприема, той трябва да бъде искрен в своите прояви, да познава Божественото Начало и само него да слуша. Кажете ли ви някой да се качите на неговия кон, не го слушайте. Ако е въпрос да яздите,

вие имате свой кон, на него ще се качите. За предпочитане е обаче човек да ходи пеш, да разчита на краката си, отколкото да язди на кон. Краката на човека са Божественото в него – добродетелите му. Конят е човешкото, човешкият ум. Не се качвайте на чужд кон.

Като ученици, първо вие трябва да се научите да ходите правилно. Как ще се научите? Като вървите след праведния, след светията. Няма да ги питате как ходят, но ще наблюдавате хода им и ще подражавате. Ако вървите след лошите хора, след крадците и пияниците, ще възприемете техния ход. Някой се клати като гемия и казва, че служи на Бога. Това не е вярно. Който служи на Бога, има хармония в движенията си. Той знае къде да поставя ръцете си. Сложи ли ръцете си на корема и се моли на Бога, това показва, че той вярва на корема и на стомаха си, но не и на Бога. Когато се моли, човек трябва да забрави всичко около себе си и да стане невидим. Целият свят трябва да изчезне пред очите му. Това значи молитва. Да се молиш, това подразбира отиване при Бога. – „Как трябва да бъда облечен?“ – С дреха, изтъкана от лъчите на светлината и на Любовта. Да се моли човек така, това значи да преустрои организма си, да превърне клетките си от човешки в ангелски. Апостол Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. – Кога ще стане това? – Когато Божественото Начало влезе в човека, т.е. когато лъчите на Любовта проникнат цялото му тяло. Те ще го преустроят и организират. Като се организират силите на човешкия организъм, човек знае как да постъпва. Той разполага със знание, което всякога може да прилага. Не са ли организирани силите на човека, и да има знания, той не може да ги прилага. Той говори за Божията Любов, а прилага човешката. Човекът на новото, т.е. организираният човек, никога не преувеличава, нито намалява нещата. Той ги представя в истинската им форма.

Искате ли да си служите с Божественото, вие трябва да го носите в себе си. Някой посещава болни, иска да ги лекува и казва: „В името на Христос, на Павел заповядвам ти да станеш от леглото“. Формулата е казана, заповедта е дадена, но болният не става от леглото си. – Защо? – Защото духовете се подчиняват само на Христос. Ти казваш на болния да стане в името на Христос, но Христос не е в тебе. Ти казваш, че правиш нещо в името на Любовта, но нямаш никакъв резултат. Ако Любовта е в тебе, ти ще имаш резултат и ще бъдеш доволен от себе си. И близките ти ще бъдат доволни от тебе. Ако Любовта не е в тебе, а се силиш да работиш в нейно име, нито ти ще бъдеш доволен от себе си, нито окръжаващите. Колкото и да се извиняваш, нищо не може да те извини. Ако си недоволен от себе си, не плачи, но осъзнай, че си роден от Любовта, Мъдростта и Истината. Щом съзнаеш това, състоянието ти ще се промени. Ти ще се разположиш и ще отвориш сърцето и ума си, да влезе Бог в тебе. Сега, ако и вие повярвате на

думите ми, ще се подмладите. Всеки ще стане с 20 години по-млад. – „Възможно ли е това?“ – Възможно е. Чистият въздух и чистата храна поправят и подмладяват човека. Божественото Слово е чистият въздух и чистата храна за човека. Приемете ли това Слово, вие ставате мощни. То произвежда преврат в човешкото съзнание. Когато Любовта, Мъдростта и Истината посетят човека, той започва да се отнася със свещен трепет към всичко, което Бог е създал. Ако до това време човек е обичал да послъгва, да използва хората, от този момент нататък той се преобразява, говори Истината и се стреми повече да дава от себе си, отколкото да взима.

Съвременните хора казват, че Христовото учение не е приложимо, че човек не може да води чист и свет живот, че не може да бъде като Христос. Значи като Христос не може да живее, а като дявола – може. Когато казвате, че не можете да живеете добре, не можете да учите, от вас нищо няма да излезе, това е дяволско внушение. На дявола вярвате, а на Христос не вярвате. Не, приемете Любовта в себе си и започнете да я слушате. Имайте свещен трепет към нея и каквото ви каже тя, изпълнявайте.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
14 май 1931 г., София, Изгрев.

1931_05_15 Новата епоха

Издание 1941г., София

КНИГА: Методи за самовъзпитание, МОК Год.Х, Том 2

НОВАТА ЕПОХА

Чрез светлата Любов се постига красотата в живота.

Т. м.

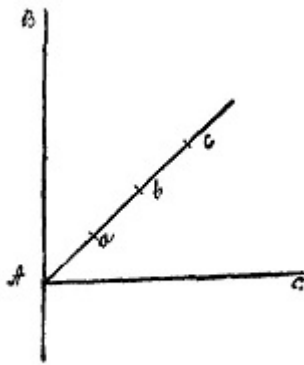
Всяка идея или мисъл, която минава през ума на човека и се произнася чрез устата му, предизвиква известен образ или известна картина. За пример, мисълта „да отидем на екскурзия“ предизвиква картина за някоя хубава планинска местност. Мисълта „да отидем на чешмата за вода“ рисува във въображението ни образа на някоя чешма, от която изобилно тече чиста вода. Като кажем „да се молим“, пред нас изпъква възвишен, красив свят, напълно хармоничен. Молитвата въвежда човека в света на хармонията. И да не е влязъл той в този свят, за предпочитане е да мисли за него, отколкото никак да не мисли. Благословение е за човека да потъне в мисли за възвишения свят, макар и да не живее още там. Затова, именно, казваме, че човек трябва да мисли за Бога, постоянно да Го държи в ума си, макар Той да е още недостъпен за него. Следователно мислете за Бога, вярвайте в Него, обичайте Го, за да държите съзнанието си будно, да отправяте ума си към възвишения свят.

Какво придобива човек, когато се свързва с възвишения свят? Като мисли за възвишеното, човек възприема новото. Това не значи, че изведнъж ще стане нов човек и ще се отрече от старото. Новото постепенно измества старото, както новите плодове изместват старите. Вчера сте яли стар плод, но щом дойде нов, старият отстъпва мястото си на новия. Когато новият се свърши, пак може да ядете стар. Не всякога старото е развалено или бракувано. Има стари неща, които не губят цената си, но ако новите напълно ги заместват, естествено е тях да предпочитате.

Често чувате да се говори за новата, за положителната наука.

Същевременно се говори за някои стари философи. За пример, казват, че Лайбниц развил философията си в съчинението си „Монадология“, Кант – в съчинението си „Чистият разум“, Ремке пък основава философията си върху „даденото“. Има нещо вярно във философията на тези учени, но има и нещо недоизказано. Сега трябва да дойдат новите философи, да допълнят и преработят мисълта на старите. За пример, под думата „дадено“ ние разбираме пъпка, която чака времето на своето проявяване. Когато дойде пролетта, пъпката ще се разтвори, ще цъфне, ще завърже плод и наесен плодът ще узрее. В този смисъл „даденото“ подразбира

непрекъснат процес на проявяване. С едно даване въпросът не се изчерпва.

фиг. 1.

Как разбирате мисълта, че старото не се губи, нито може да се отрече? Представете си, че имате едно семе – А, което посадите в земята, т.е. в гъстата материя (фиг. 1). Семето пуца коренчета надолу, където проявява своя живот. След време се явява стъбълце, клончета и листа. Семето А проявява живота си нагоре, в точка В, т.е. в рядка среда. Правата АС представлява равнището на почвата. Между двете прави АС и АВ имаме равнодействащата, която представлява резултат. Дойдем ли до резултата, виждаме, че той е непрекъснат процес, а именно, в продължение на 10 години имаме резултата Аа; в продължение на други 10 години имаме резултата Аб, после – резултата Ас и т.н. Това нарастване продължава стотици години, вследствие на което казваме, че „даденото“ подразбира непрекъснат процес, в който не става никакво изчерпване. Следователно с живота на семето, посадено в земята, идеята за старото и новото става ясна. Не можете да отричате старото, т.е. миналото, защото новото се гради върху него.

И тъй, като гледате през очите на природата, вие не можете да отделите старото от новото. Обаче влезете ли в живота на хората, там има деление на стари и млади. В природата всички неща са неразривно свързани, като части от цялото.

Благодарение на тази връзка, дървото живее продължително, като през период от няколко години придобива нещо ново. – Какво придобива дървото? – То се свързва с все повече и повече хора. Колкото повече и по-добри плодове дава дървото, с толкова повече хора се свързва. И в края на краищата дървото се обогатява. Това наричаме „развитие“ или „култура“ на дървото. Последните плодове на дървото са по-хубави от първите. Младото дърво не дава доброкачествени плодове. Колкото минават годините, плодовете на дървото стават по-едри, по-вкусни и по-сочни. Изворът, който е текъл десетки и стотици години, има по-хубава вода от тази, която е текла в първите години на извирането му. Кога човек свири по-добре: когато започва да учи, или когато е свирил 15–20 години

редовно? Кога разполага с повече знания: когато влиза в университета, или когато излиза? Когато започвал да учи, да свири, да пее, човек съдържал в себе си всичко, което впоследствие проявил, но то е било още в латентно, т.е. в спящо състояние. Когато работи, той постепенно се проявява. Като свърши науките си, той пак не е напълно проявен, но започва да се проявява – намира се вече в процеса на проявяването.

Мнозина не успяват да проявят дарбите си и да ги развият, защото очакват да получат всичко наготово. Те мислят, че знанието, богатството, силата могат да им дойдат пред нозете. Това е невъзможно. Работа се иска от човека! Някой си купи един лотариен билет и чака, дано спечели нещо. Добре е понякога човек да си купува по 1–2 лотарийни билета, но да не престава да работи. Нека сложи лотарийния билет в някоя кутия и да го заключи, да не разчита на него. Колкото повече работи, толкова повече възможности има да спечели. Щом работи, лотарийният билет ще бъде пълен; ако не работи, билетът излиза празен. При това положение, да купувате лотарийни билети, които не печелят, значи да губите време и пари напразно.

Всички купуват лотарийни билети, като не подозират, че на всекиго е даден по един лотариен билет, който трябва да се сложи в действие. Всеки човек има мозък, с който трябва да работи, да мисли, за да излезе от него добър философ, поет, музикант или художник. – Как е станал човек философ? – Чрез мисъл. Като мислил дълго време върху известен въпрос, най-после той се проявил, станал прочут. Целият свят му отдава слава и почест. Не е ли това неговият лотариен билет? Друг някой работил дълго време върху поезията и станал виден поет. Целият свят заговаря за него. Ето че и неговият билет печели. Някой момък иска да се ожени за добра, красива мома и постоянно мисли за това. Мисли за нея, но и работи, докато един ден срещне такава мома, която го разбира и оценява. Празен ли излезе неговият билет?

Понякога хората се оплакват от неуспехи, защото като придобият известно знание, или свършат някаква наука, престават вече да работят и да учат, като очакват да ги назначат на някаква висока служба. Ако не получат такава, отчайват се. Защо не вземат пример от пчелите и мравките, от мушиците и бръмбарите? Кой ги е назначил на служба? Никой не ги е назначил, но въпреки това, те по цял ден работят. Като видите как тичат, хвъркат и работят, кажете си: „Ако пчелата, мравката и бръмбарът работят, и аз мога като тях да работя“. – „Ама метод нямам.“ – На тях кой им даде метод? Методът за работа се крие в човека, само условията идат отвън. Импулсът за работа е в човека, а условията и средствата се дават отвън. Човек може с години да стои пред вратата на съкровището, но ако

не посегне да я отвори, той нищо няма да придобие. Направи ли малко усилие да отвори вратата, всичко ще му се даде. Той ще влезе в замъка, ще обиколи всички ъгли и ще си вземе, каквото му е нужно. Условието го чакат, но от него се иска да направи малко усилие, да вдигне ръката си, да посегне към тях. – „Как ще повдигна ръката си да отворя?“ – Това е метод, който човек сам трябва да намери. Да мисли, че и методът може да му се даде наготово, това е заблуждение.

Често хората се спъват, когато се сравняват едни с други. За пример, някой гледа как работят другите и казва: „Аз съм останал назад, хората са свършили много работа“. – Ако това е така в действителност, насърчавайте се, без да се спъвате. Слугата, който е прекарал повече години при господаря си, естествено ще свърши повече работа. Ако някой е научил изкуството да плува, това не подразбира, че знае всичко. Той може да плува, да владее водата, но като излезе на суша, вижда, че много неща не може да направи. Ето защо, който владее водата, може да свърши много работа. Обаче който не знае да плува, ще изгуби много време, докато намери лодка или мост, да мине на другия бряг. Щом излезе на брега, той влиза вече в ролята си – господар е на сушата. Той започва да работи и си набавя изгубеното време.

Помнете: Всяка идея, която засяга ума, сърцето и волята ви, е по-ценна от тази, която няма никакво отношение към вас. Следователно, какво ще придобиете, ако кажете, че хората работят повече или по-малко от вас, или ако кажете, че някога човечеството е било по-добро или по-лошо. За вас е важно какво вие можете да направите в даден момент, или какво е човечеството днес. Какво е било миналото, добро или лошо, това може само да ви поучава и насърчава. Ако миналото не може да ви стимулира, то няма отношение към вас. Ако злото и доброто не ви подтикват към работа, те остават за вас отвлечени понятия, към които нямате никакво отношение. Ето защо, влезе ли в ума ви една Божествена идея, не я отхвърляйте, дайте ѝ възможност да се реализира, да стане ваша плът и кръв. И тъй, ако извадите от себе си Божествения елемент, т.е. връзката си с Божествения свят, вие ще обезсмислите живота си. Ако разглеждате името си, ще дойдете до заключение, че първата буква от името никога не се изменя. Тя е тясно свързана с вашето естество, а главно с характера ви. Другите букви могат да се изменят или не, но първата остава неизменна. Каквито промени да правите с името си, никога не го съкращавайте. Можете да продължите името си, да внесете в него още няколко букви, но в никой случай не го съкращавайте. Тази е причината, да имат германците много дълги думи в езика си. Понеже се намират в ограничителни условия, разполагат с малко земя, в която да проявят своята енергия и ум, те увеличават броя на буквите в думите си. Често съединяват по 2–3 думи в

една. Това показва, че търсят изходен път за излизане от ограниченията, в които се намират. Земята, с която разполагат, е много ограничена, за да проявят своя ум, активност и сила. Англичаните пък разполагат с много земя, вследствие на което думите, с които си служат в речта, са повечето къси.

Следователно, когато думите, с които си служи един народ, са къси, това показва, че колата на този народ е много натоварена. Той трябва да я разтовари малко, да не се счупи. Ако пък думите са дълги, колата му е слабо натоварена, има още място за товарене. Значи колата на англичаните е много натоварена, а на германците – слабо натоварена, има още място да я товарят. В живота си всеки човек минава през положението на германеца и англичанина: ту се товари, ту се разтоваря. Той минава от неблагоприятните условия в благоприятни и обратно: от благоприятни в неблагоприятни.

Чувате да казват за някого, че мисли много, а за друг, че малко мисли. Когато мисли много, човек се намира в трудно положение. Той знае, че като мисли, ще излезе от мъчнотията си. Значи човек трябва да мисли, а не да се тревожи и безпокои. Мисълта е едно нещо, а тревогата – друго. Като мисли, човек открива различни методи за научни изследвания, за справяне с мъчнотиите. След дълго размишление, Архимед откри закона за плаване на телата. Той го разреши в банята, когато се къпеше, откъдето излезе гол и извика: „Еврика!“ Ще кажете, че е смешно положението на голия човек, особено учен, да излезе гол от банята. Важно е, че Архимед внесе в света една велика идея, въз основа на която се направиха толкова открития в областта на мореплаването, а впоследствие и на въздухоплаването. Значи съдържанието осмисля нещата, а не външната им обстановка. Много хора днес ходят голи, но нищо не са внесли в света. Архимед веднъж излезе гол, но обогати науката с една велика истина.

Следователно силата на нещата не е във формата, нито в съдържанието, но в онзи, който може да използва това съдържание. За пример, ако получите подарък ноти, красиво подвързани, силата им не е нито в подвързията, нито в съдържанието. Трябва да дойде някой пианист или цигулар, да отвори нотите и да започне да свири. Значи условията са в нотите, възможностите – в инструмента, но трябва да дойде артистът, да съчетае условията с възможностите, за да реализира идеята, която е вложена в тях. Същата аналогия можем да направим между човека и света, в който той живее. Светът е написана книга; силите, които действат в света, представляват инструментите; след това трябва да дойдат артистите, да засвирят на тия инструменти и да покажат какво могат да изкарат от съчетанието на написаното в книгата и инструментите. Дойде ли до ухото

ви музика, спрете се и започнете да размишлявате. Няма по-хубаво нещо от правата мисъл. Да мислиш право, това значи да имаш ясна представа за всичко, което става в света. Виждате, че някой страда или се радва. Като разбирате нещата, вие влизате в положението му и знаете как да му помогнете.

Като говорим за страданията, ще знаете, че всички хора са изложени на тях. Няма човек в света, който може да избегне страданията. Повече или по-малко, той непременно ще мине през страдания. Като погледнете главата, лицето и ръката на човека, ще видите, че там е написано всичко, което му предстои да преживее. Достатъчно е да знае човек малко астрология и хиромантия, за да разбере предварително какво го очаква. Има астролози и хиромантици, които могат да предсказват бъдещето на човека. На търговеца могат да кажат какви стоки да си набави повече, кога да си ги достави и т.н. Обаче това, което могат да кажат на един търговец, не се отнася до всички търговци. За пример, един търговец може да спечели от покупката на захар. Ако друг търговец направи същата покупка, може да пропадне. Значи в живота подражаването не води всякога към добър резултат. Това, което се отнася до една майка, не важи за друга. Ако един тухлар работи добре, това не значи, че в същата местност трябва да се явят още няколко тухлари. Голямото производство на тухли в едно и също място намалява цената им, а с това се влошава положението на тухларите. Ето защо, помнете, че астрологията, хиромантията, физиономиката, като науки, имат отношение, както към цялото, така и към частите. За всеки човек е определено какво му предстои да мине, какви страдания и радости го очакват, на какви успехи и неуспехи ще се натъкне. Същевременно, определени са и неговите отношения към окръжаващите, към цялото Битие.

Днес много хора се оплакват, че нямат работа. – Защо нямат работа? – Защото производството на учените е голямо. Всяка година завършват университет хиляди души, за които няма вакантни места. Те са съгласни да ги назначават в села, но и там няма свободни места. Затова мнозина се принуждават да отиват в странство, там да работят. Не е въпрос да напуснеш отечеството си, но предварително трябва да знаеш за каква работа си способен. Като се поддават на подражаване, някои отстъпват от своето предназначение и изучават предмет, който не им се поддава. Всеки трябва да знае какво може сам да направи, а не какво другите хора правят. Като попадне на това, за което е предназначен, за него непременно ще се намери място. За всеки човек е определено едно място в живота. Намери ли предмета, върху който трябва да работи, непременно ще намери своето място. При това, всеки трябва да работи така, че сам да е доволен от работата си, да не очаква одобрението на хората. Нима работата, която

Христос свърши, се одобри от хората? На времето малцина я одобриха, но след 2000 години много хора станаха Негови последователи. Обаче Христос беше доволен от своята работа.

Мнозина искат да бъдат като Христа. Няма по-лесно от това, никой не им пречи да бъдат като Христа, но за себе си, а не за хората. Първо, човек трябва да изработи образа на Христа в себе си и после, да го представи на хората. На времето си и Христос не беше признат от хората, затова Го разпнаха. Римската власт гледаше на Него като на неблагонадежден и опасен човек. Наистина, опасен човек беше Христос за римската империя. Страхуваха се от Него и си казваха: „Как е възможно толкова млад човек, едва 30-годишен, да се готви за цар на Юдеите! Значи Той иска да направи революция!“ В заключение на това, Пилат намери някакъв член от римското право, въз основа на който Го осъдиха. Като се намери в трудно положение пред съвестта си, Пилат каза: „Не намирам никаква вина в този човек. Измивам ръцете си от всякаква отговорност“. Въпреки това, осъдиха Христа и Го разпнаха. За да се оправдаят за престъплението, което извършиха по отношение на Христа, книжниците и фарисеите Го обвиниха, че се наричал цар на Юдеите, с което нарушавал законите на римската империя. Страшно е, когато човек нарушава законите на разумната природа. Човешките закони могат да хванат човека, но ако той спазва законите на великата природа, ще възкръсне, като Христа. Затова, именно, Христос е казал: „Не противи се на злото!“ Злото представлява лошите условия. Не противи се, значи, на лошите условия. Остави ги да минат, за да дойдат добрите условия. – Какво представляват добрите условия? – Те са идейните, т.е. необикновени мисли, които стимулират човека. Разчитайте на тези мисли, защото те насърчават и въодушевяват. Допущайте в ума си само идейни мисли, за да излезете по-скоро от областта на разочарованията, която наричаме област на смъртта, на ада, на мъчението. Колкото по-скоро излезете от тази област, толкова по-добри условия ви чакат. Добрите условия представляват новата епоха, която всички хора очакват. Обаче докато дойде до новата епоха, човек непременно ще мине през разочарованието. Никой не може да избегне тази област. Каквото и да правите, ще минете през нея. Христос нарича тази област „тясна врата“. За да мине през тясната врата, човек трябва да остави раницата си отвън, да не му пречи. Големи разочарования прекарва човек, докато мине тясната врата. Обаче колкото и да са големи разочарованията, те не са по-големи от Христовите, защото Той пръв мина през тясната врата. Пътят на съвременните хора е вече проправен и осветен. Като не разбират законите на живота, мнозина считат културата и постиженията за свое собствено дело. Те не подозират, че културата е резултат на усилията, които възвишените същества правят. Те работят върху умовете на хората, като внасят светлина в тях. Същевременно те

вносят в сърцата им възвишени подтици, благородни желания и чувства. Щом съзнаят това, хората ще разберат, че културата не е нищо друго, освен съзнателна работа на разумния свят върху цялото човечество. Музиката, поезията, изкуството, науката, които осмислят живота на хората, слизат от възвишения свят като идеи и се реализират на земята.

Сегашните хора реализират идеите на възвишения свят, а бъдещото поколение ще ги приеме наготово, в наследство. Но на тях ще се възложи нова работа, да усъвършенстват това, което са придобили. Всеки човек, всяко общество, всеки народ, всяка нова епоха допринася по нещо за великата сграда на бъдещата култура. Приложете и вие своето участие в тази велика сграда, за да се ползвате в бъдеще от нейните придобивки.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
15 май 1931 г., София, Изгрев.

1931_05_15 Новата епоха Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

НОВАТА ЕПОХА

Х година

36 школна лекция на 1 мл.ок.клас,

15 май 1931 г. петък 6 ч.с.

слънце, приятно, топло, меко време.

ИЗГРЕВ.

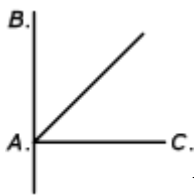
САМО СВЕТАТА ЛЮБОВ НА ЖИВОТА ПОСТИГА ЦЕЛТА.

Тайна молитва.

Когато се каже, че трябва да се молим каква идея изпъква в ума ви? Ако ви кажат: Да идем на екскурзия! Какво изпъква в ума ви? Нали известна местност. Или ако ви кажат, да идем да вземем вода на някоя чешма, веднага ще изпъкне една чешма или един извор в ума ви. Като се каже молитва, веднага в ума ви трябва да изпъкне един свят на хармония, най-красивият, в който може да се живее, най-хубавото, което може да си въобразите и ако се каже, да се моли човек, това значи, веднага да отпрати ума си към този хубавия свят. Ако не живеем там, но даже ако мислим заради него, все е една благодат. Може да не е постигнат, но все е хубаво като мислим за този свят. Сега вие казвате, да мисли човек за Бога. Но Бог в своята проява както е, той е недостъпен за човешкия ум. Та казвам, тази форма трябва да изпъква, тогава тя ще влияе по-добре на ума ви. Казват, тя тази работа – човек да се моли, това не е само една дума. Но да имате една ясна представа за най-хубавото, най-красивото, най-доброто и най-възвишеното.

Каква беше отличителната мисъл от миналата лекция? (За идейните и обикновените мисли). Сега, желателно е да имате една правилна философия. Когато аз ви говорих за съвременното разбиране на живота, колцина от вас схващате онова единство, което трябва да съществува? Мнозина от вас мислят, че като се внесе новото в света, старото се отрича. Не, въпросът не седи така. Въпросът седи много естествено. Ако аз ви дам един хляб, който е печен преди една година и ви дам друг един хляб, топъл, който е опечен сега; кой по избор ще изберете да ядете? – Сегашният, топлият, а другият, какъвто и да е, няма да ви е приятно да ядете. Ако вие вземете плодове, които са брани преди две или три години

и плодове, които сега са откъснати, кой плод ще изберете? Отношението е същото. Когато говорим за наука, какво разбирате? Кажете ми една форма на науката. Кажете ми нещо от Питагор. Коя е основната идея на Лайбниц или на Кант, коя е основната идея? На Лайбниц са монадите (своята философия той е развил в съчинението си „Моннодология“). А на Кант – „Чистият разум“. Хубаво, а коя е основната идея на Ремке? Той тръгва в своята философия от „даденото“. Е кое е това „даденото“ в света? Следователно, даденото е още нещо непроявено. То е като една пъпка, която е скрита в някое дърво и следователно трябва да дойде пролетта, лятото да се оформи, да даде някакъв цвят, плод, но това не е всичкото дадено. Даденото се дава, но не се добавя. Даденото има това свойство, че всякога се дава, а никога не се добавя. Значи, то не се изчерпва.

Казвам сега, представете си, че тази линия А представлява две състояния: едното е гъсто състояние, това е почвата, материята, а другото е една по-рядка материя – въздухът. Вие можете да си представите основния живот в А – в корените; а в клонищата В. може да си представите по-възвишения мислов живот. Имате А, В, С. В С вие имате резултатите в едно или друго направление. Сега да допуснем, че вие имате такъв един резултат, който ще се види след 100 год. – D. След други 100 год. израства друго едно клонче Н. Питам кое е по-важно? В дадения случай ще имате пак резултати след 100 години. След други 100 години имате още едно клонче М. Тук ще се появят цветовете. Ние не отричаме старото, миналото, понеже това новото е базирано върху старото; само между хората е казано: млад човек и стар човек, но в природата старото и младото не са разделени както в света между хората, а всичко там съставлява едно цяло, всичко е

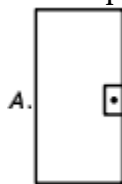
1. 100 – 10

2. 100 – 20

свързано. 3. 100 – 30 Сега след 100 години резултатът ще бъде D, след други 100 години резултатът ще бъде Н, а сега, след още сто години, туй е новото М. Значи в 300 години туй дърво се развива, дава цветовете и плодове. Какво е постигнало дървото? Какъв е резултатът от дървото? В първите 100 години дървото се е запознало с 10 души хора, които са отишли при него и всички те препоръчват, че туй дърво има отлични плодове. След вторите 100 години туй дърво се е запознало с 20 души и през последните 100 години то се е запознало с 30 души. Сега какво е станало? Значи след всеки сто години имаме известна разлика, има един придатък от 10 души. Туй наричат култура. Миналата култура на 10 души равна ли е на 20-тях? И културата на 20-тях равна ли е на 30-тях. Туй дърво хиляди години расте и всеки период от 100 години придава по 10. Но плодовете и соковете, които

излизат в най-последните коренчета, са различни, туй дърво има всичките придобивки, понеже и то е прогресирало. Последните плодове през 300-тата година са много по-хубави отколкото първите. Коя вода е по-хубава? Която изведнъж потича или тази, която е текла хиляди години? Как мислите вие, в началото ли е по-хубава или след като е текла хиляди години. Как ви се вижда на вас това положение? После нали има някои от вас, които започват да свирят. Който свири, в началото ли свири по-хубаво или в края? Когато влизате в училището, в началото ли сте по-умен или накрая, когато свършвате? В началото ли свирите по-хубаво, когато влизате, или когато излизате? Каква е разликата, като влизате и като излизате от училището? Разликата седи в това, че при излизане от училището, вие имате един по-широк свят, по-висок, с повече съдържание, отколкото в началото, при влизането, вие сте били пак същият, но не сте могли да се проявите; а при излизането, след напускането на училището, вие сте добили вече един метод, имате един свят, в който може да се проявите.

Сега някои от вас като слушате – окултна наука, във всинца ви почти, с малко изключение, се заражда едно лъжливо понятие. Вие очаквате окултната наука да дойде при вас и да ви даде както онзи, който е взел един лотариен билет и чака. Казва, дано спечеля един милион лева, ходи поглежда във вестниците, тегли се една лотария, 2, 3, той все чака. Може 5–10 год. да минат, той все чака. Защо той да не се стегне да работи, а само чака? Аз бих го съветвал да вземе един лотариен билет и да го остави в дъното на сандъка си. Ако той спечели, а la bon heure! А той да работи, не само да уповава на лотарийния билет. Какво го ползува това, това е губене на времето. Сега всеки един от вас си има един лотариен билет. Запример някой от вас мисли тъй: в ума му влязла идеята за един лотариен билет. Той е философ, писал е някое гениално съчинение и целият свят го провъзгласява за виден член на някоя академия. Седи горкият година, две, три, мисли, все ще стана един ден да спечели. Друг пък казва, да стана поет, да стана музикант, някой пък иска да стане най-големият богаташ, някой иска да се ожени за княжеската дъщеря. Ходи той, насам, нататък, тя седи в ума му. Това са илюзии в живота. Някой път вие сте били княз – женили сте се за княгиня и сега, една минала ваша идея изпъква в ума ви, искате да се ожените за княгиня и мислите, че като се ожените, всичко ще потече по мед и масло. Ако ти се намираш пред една затворена врата, да

кажем има такава една врата А. Ти си един пътник, дойдеш до вратата и се спреш там. А ти трябва да отвориш тази врата, за да вървиш

по-нататък. При жененето, значи, да отвориш вратата и да вървиш напред, а някой от вас мисли, че като се ожени той, трябва да остане да варди вратата. Ако останете да вардите вратата, то е като – капутжи-баши или да бъдете главатар на вратата. Ти ще отвориш и затваряш вратата и там ще седиш. Сега аз ви привеждам това, за да ви изясня една основна идея, за да не бъдете дребнави. Вие казвате тъй: Виж светът работи. Че защо да не работите и вие, какво ви липсва да работите? Погледнете на мравите. Вие казвате, да ме назначат някъде. Питам, мравята кой я е назначил? Вижте бръмбарите, мушиците, всички ходят, работят. Ти имаш хиляди и милиони пъти повече капитал отколкото бръмбара, при това бръмбарът работи, а ти, скръстил си ръце и чакаш да те назначат някъде да работиш. Този бръмбар работи. Казвам, браво! Той е разбрал, ходи пробива една дупка, втора, трета, ти казваш, празна работа е тази! Той казва, твоята е още по-празна, аз поне върша нещо, а ти и дупка не знаеш да правиш, не знаеш да прекопаваш. В дадения случай, като видя, че бръмбарът работи, казвам, ако бръмбарът може да работи и аз мога да работя. И после за да се работи, кой ще ви даде метод, как трябва да работите? Методът е във вас. Отвънка ще дойдат само условията, но онзи първоначален подтик на работа, това осветление вътре, то ще дойде отвътре. Щом се отвори тази врата за пътника, в него има възможност да върви. Ако аз отворя вратата, условията на живота ще бъдат отворени; вратата може да бъде отворена, но ако аз не мога да прескоча тази врата, ако човек не е способен да използва тези условия, вратата може да се отваря хиляди пъти, но тези неща ще бъдат безполезни.

Сега другото заблуждение у хората е, че вие винаги сравнявате себе си. Казвате, че другите хора са извършили повече, все повече, а вие не сте извършили нищо. Възможно е другите хора да са извършили повече от вас, но нека това ви бъде насърчение. Това е закон. Слугата, който е бил по-дълго време при някой господар, повече работа е вършил, а който е бил по-малко при някой господар, по-малко работа е вършил. Сега не взимайте това, ако вие започвате сега една работа, не да казвате тъй в себе си: Тази работа за нас е непостижима. Какво искате да постигнете? Запример постигнал си изкуството да знаеш да плуваш. Ако ти знаеш да плуваш, ти си завладял всичката вода. Но ти достигнал ли си всичко? Може в даден случай да прекръстосаш известна вода веднъж, дважд, но силата, постижението седи в това, че ти можеш да плуваш. Дойдеш до водата, съблечеш се и хвърлиш се във водата – знаеш да плуваш. А другият, който не знае да плува, дойде до реката, ходи, търси някоя лодка. Ти минаваш, а той остава още да чака. Сега аз правя сравнение в живота, онзи, който знае да плува, той може да свърши каквато и да е работа, а другият чака да дойде някой мост или някоя лодка, и той ще свърши работа, но ще се мине много дълго време. А онзи, който знае да плува той

ще свърши работата по-скоро отколкото онзи, който не знае да плува.

Сега какъв трябва да бъде изводът за културата? Какво ни ползват хилядите листа, които са капнали от това дърво или препарирани от хиляди години, какво ни ползват? Да допуснем, че имате хиляди листа или хиляди плодни дървета, които са насадени от много години, аз не ги отричам, но не трябва ли ние да се занимаваме повече с тези плодове, които сега ражда това дърво? Кои плодове са по-хубави? Сегашните плодове и зелените листа на това дърво е по-хубаво да ги разбираме, отколкото да вземем сухите листа и сухите плодове. Сега да приведа това в по-конкретен смисъл. Една идея, която засяга вашия ум, вашето сърдце и вашата воля, всякога е по-ценна отколкото една идея, която няма никакво отношение към вас. Какво ни ползува нас, че човечеството преди хиляди години е било по-добре отколкото сега. Може да има едно такова твърдение; дали това е вярно или не, то е друг въпрос. Или ако вземем, че човечеството преди хиляди години е било по-лошо отколкото сега, а след хиляди години ще бъде по-добро. Ако е като един стимул, като една идея само да ни подтикне към доброто, това вече има отношение към нас; и ако си представляваме, че Бог е едно същество в миналото, само да ни даде един подтик, да се отказваме от злото, това има отношение, можем да се ползуваме. Но конкретно взето доброто и злото без да има отношение към нас, те са неща отвлечени и без никакво приложение. Та всяка една идея, каквато и да е тя, гледайте да има тя приложение във вас.

Сега колко души сте в класа? Всеки един от вас има един ангел в Божествения свят, но вие даже и не подозирате, че имате един ангел. И как му е името, вие не знаете. Сега аз това го зная, един ангел имате, който ви ръководи, но вие името му не знаете, нито се разговаряте с него. Някой път той ви е говорил и неговото говорене ви се вижда смешно. Иване, знаеш ли името на твоя ангел? Той ти е дал първата буква И в това ти съществуване. После, баща ти е дал втората буква В, майка ти е дала третата буква А. Дядо ти – четвъртата Н. А баба ти заключила вратата Ъ. И В А Н Ъ. Ако извадим първата буква, какво ще остане? – В А Н Ъ. Ако извадим втората буква, какво остава? – А Н Ъ. Ако извадим третата буква ? – Н Ъ. Сега да приведа. Ако ти извадиш от живота си Божествения елемент – връзката, тогава започва всичкото изваждане и нещата се обезсмислят. Във всяко едно име първата буква на името е важна. И първата буква на името не се мени. По-добре е да продължаваш името, не съкращавай името си! Ако не ти върви, продължи името си. И ако пак не ти върви, още го продължи. Ще забележите този закон съществува. Германците са един народ, който е много стеснителен. Крайно стеснителен. Имат енергия, искат да се проявят, затова у тях думите са дълги и те постоянно продължават думите си, правят ги дълги. У англичаните, в тяхната

империя слънцето никога не залязва. И те съкратяват думите. Германецът съзнава, умът му работи, казва, ще дойде един ден, той усеща, че за да се освободи от тези ограничителни условия, трябва да подобри външните условия и бори се по който и да е начин да намери един изходен път, да се освободи от лошото положение. И човек във всяко едно положение, в работата си, все ще се намери в положението на германците, може да се намери и в положението на англичаните. Тогава съкратяването на думите какво означава. Много е натоварена колата ти. Ще снемеш малко от товара си от колата. Ако продължаваш думите, колата ти е празна, ще тургаш още, разширяват се думите. При неблагоприятните условия, казват, той много мисли. Тъй човек, който се намира в едно затруднено положение, той мисли. Единственото нещо, което може да го спаси, то е мисълта. Не се безпокойте. Защото безпокойствие и мислене са две неща, два процеса различни. Ти в мисълта ще имаш един метод, два, три, пет, шест, може сто метода да употребиш, цяла година можеш да работиш, но един ден, като дойде една светла идея, ще разрешиш въпроса. Нали знаете онзи пример за Архимед, когато той намерил закона за относителното тегло, де е бил той? В банята, там разрешил един важен въпрос, и изскача из банята, и какво казва? Еврика! Значи, една светла идея го озари. Значи онази идея е излезнала при тези условия. Ти се зарадвай, не се спирай на външните формалности. Може някой да се спре да каже, че гол излезнал той от банята. Гол излезнал, но внесе една нова идея. Идеята е важна, а външната обстановка не е важна. Архимед не иска да знае за това. Сега някои и без да са измислили някоя идея като Архимед и ходят голи. А сега се смеят на Архимед, че гол излезнал. Във Варна плаж има и тук плаж ще има, там все излизат голи. Но от тези бани, никой не е изнесъл някоя нова идея в света. Това е по отношение на идеята. Сега ще кажете, че вас ви тръгна напред. Сега всичко онова, което не е направил светът, то е новото. Светът е един израз на една разумност, която е извънка света.

Сега да се разберем. Когато аз ви представям някое музикално съчинение на някой велик композитор, силата вътре в книгата ли е? Представям ви най-хубавото пиано, силата в пианото ли е? И най-после дойде великият артист, който разбира книгата и законите на пианото знае. Седне на пианото, отвори книгата и започне да свири. Значи условията са в книгата, възможностите в пианото, а написаната книга, онези сили, които строят вътре в света, това е пианото, а онзи, който твори в света, той е великият художник, великият артист. Този артист строи. Той като дойде, иди при него, слушай го. Застани и не искай да седнеш, ти не можеш да седнеш и да свириш нещо, ти ще дрънкаш, а каква музика ще се произвежда, то е друг въпрос. Слушайте великият артист как разбира нотите, как свири и след като станеш оттам, поне да остане нещо в тебе. Ти най-първо се опитай да тананикаш нещо, което си чул в ухото си, и не да мислиш какво

хората могат да направят. За нас е важно да можем да мислим. И няма нещо по-хубаво в сегашния живот от това да мислите правилно и да имате една ясна представа за нещата. Запример да видиш един човек, който страда, да имаш ясна представа за неговите страдания и да можеш в даден случай да му помогнеш. Това значи да имаш една ясна представа, че той страда. Например тече му кръв, в даден случай ти задържиш течението на кръвта с изживяването на известна енергия. Ще кажете, да спрем течението на кръвта му. Но ти свързваш в течението на кръвта проявлението на известна планета. Но той претърпява известна промяна в живота си.

Та казвам сега, всички по някой път имате страдания, някъде ще се спънете. Няма някой от вас да не се спъне. Все ще имате някакъв признак. Даже физиогномически и хиромантически тези знаци ги има. Тези квадрати, тригълници какво показват в астрологията или в хиромантията какво показват? Някои знаци са хубави, някои са лоши; някои от тия знаци са спасителни, които спасяват. Кой ги е турил на ръката? Когато вие свършихте вашето училище, кой ви тури печата на дипломата? Секретарят. Там отбелязват, че вие сте, да кажем, студент по математика или по естествените науки, по химия. Всеки един учител се е подписал за това, което ви преподава; нали колкото души са ви предавали, все са се подписали и най-после секретарят и той иде, и удря печата, но той не се подписва. Питам ако вие удряте печата, а не се подписвате, важно ли е това? Имате някое писмо, удряте му печат. И отношението е право. Секретарят той турга този печат. Без печат, диплом не може да се даде. Той е важен, показва, че сте излезнали от гимназията или от университета. Нали и в университета удрят печат. В миналото са се занимавали с астрологията, занимавали са се с хиромантия, но не може да я употребят. Сега астрология мнозина знаете, а тази астрология може да ви помогне. Астрологията може да ви помогне в едно отношение, в сегашния ви живот да ви покаже добрите и лоши условия, които трябва да запазите за един живот, да ви предпази. Сега човек трябва да бъде много умен, за да си прави своите изчисления. В какво седят сега лошите условия? Може ли астрологически точно да определите в кой ден ще стане. Ние казваме: В този месец, тази година може да стане. Не, точно ще кажете: В СРЯДА например, В 9 ЧАСА ТОЧНО ТОВА И ТОВА ЩЕ СТАНЕ. В 1931 г. в 10-тия месец (октомври), В 10-ИЯ ДЕН В 10 ЧАСА ЕДИ-КАКВО ЩЕ СТАНЕ. Дойде времето, провери се и стане. Сега казвате в 1931 г. има нещо да стане с вас. Е, какво? И като стане, казва: Виж стана. Предсказах го. Това донякъде е наука, но още трябва. 10-ИЯ МЕСЕЦ, 10-ИЯ ДЕН, И 10-ИЯ ЧАС НА ДЕНЯ, и веднага става. Тогава вече положително се знае. Вземете сега има търговци, които сполучват. В какво седи тяхната сполука, тяхната наука? Той предусеща например, че обществото има нужда от захар и купува много захар. Тогава някои правят това от подражание, той казва тогава:

Чакай и аз да заръчам такова количество захар, и той заръчва толкова захар, колкото и другият, но той фалира. ТИ ЗАРЪЧАЙ НЕЩО ДРУГО! Като направиш някоя работа, направи, което никой не е направил! Или някой усеща, че има нужда от обуца, и заръчва, и друг по подражание и той заръчва същото количество, но той фалира. В България аз знам много дружества пропаднаха по този начин. Българите много обичат да подражават. Един направи една тухларница и спечели. Току погледнеш 5, 6 тухларници се наредили идущата година. Но разбира се продажбата на тия тухли няма да има толкова голяма печалба. На другата година има вече 50, 60 тухларници и почнат да фалират. Една тухларница може да спечели. А сто тухларници не могат да спечелят толкова, колкото едната и ще почнат да фалират. Този закон виждаме сега.

Сега има голямо производство на учени хора, нали? За всички учители няма места. По-напред, докато бяха сто двеста учители, те всички се назначаваха и ще каже: Ако е в град отивам, но в село не отивам. А сега е готов и в село да иде. Защо? Кой е крив на това? Представете си, че вие сте в една държава, дето всички села са попълнени и вие сте учен човек, какво трябва да правите? Едно от двете, трябва да идете в странство дето имат нужда хората от учени хора, да работят, да работят. Или пък да захванете една друга професия, една нова професия. Но това са сега външни перспективи, това е, което аз изнасям. Един човек, който е дошъл на земята, все има едно право заради него. Той трябва да има една ясна представа какво може той да направи. Той не трябва да има другите хора пред вид, какво те могат да направят, а какво той може да направи. Да направиш една работа, от която ти да си доволен, че после другите хора да бъдат доволни. Той да не търси одобрението на другите хора. Следователно, аз като одобря една работа, другите могат да я одобрят след 10, след 20, след 100, хиляда години. Нима работата, която Христос свърши на своето време, я одобриха хората тогава? Но той я одобряваше. А след две хиляди години 500 милиона хора има, които приблизително, горе-долу уважават неговата идея.

Сега във вас ще се зароди желанието, ще кажете: Да бъда и аз един Христос! Да допуснем, че и ти можеш да бъдеш един Христос на себе си. Никой не ти пречатствува да бъдеш Христос такъв, какъвто ти искаш, на себе си, първокласен да бъдеш! Но друг е въпросът, ако ти искаш да бъдеш Христос на хората. И Христос на времето си не можеше да бъде Христос на хората. – Те го разпнаха. Той беше един от тези неблагонадеждните за Римската империя. Тъй малко опасен млад човек на 30 години, иска цар да стане, иска да подигне някоя революция. Ииска да превземе, хубаво предполага, но кой знае какво ще излезне? Някоя революция. И тогава Пилат му тегли една резолюция, неоснована на никакъв закон. Намери той

в кодекса на римските права, значи на един член отгоре го осъдиха. Имат думата правниците. Казва на евреите: Да знаете, никаква вина не намирам, изми си ръцете, а при това го осъди на смъртно наказание, но все таки намери как да се избави от римските права. Казва, на какво основание вие този човек ще го разпъвате. Кой закон го осъди. Ако се запита, на какво основание го осъди Пилат, какви бяха неговите доводи? – Надписът: „Исус Назарянин Цар Юдейски“. – Понеже се провъзгласяваше за цар, осъдиха го на смъртно наказание по ЗИ, ЗИ, само за тази дума, затова го осъдиха да бъде разпънат на кръст. Вижда, че няма никаква вина, но понеже е говорил една дума, която е против Римската държава. На това основание, че се нарича цар юдейски. И в Рим, щом изпратиш своята резолюция, на това основание казва: Никой няма право да се подига против Римската империя.

Сега основната идея. (Учителят се леко усмихва) Знаете ли защо се смея аз? Смея се, защото една баба учила своя внук да бъде много сръчен да се бори с мечка. И му казала баба, като видиш мечка, кажи тъй: пфу, пфу, и тя ще побегне отсреща ти. Той като вървял из гората видял мечка, казал тъй, пфу! Но след това казал: Тя няма да побегне, но аз да бягам. И качил се на крушата отгоре. Мечката заминала. Връща се и той, казва на баба си, че го срещнала мечка. – Приложи ли моето учение. – Приложих го върху себе си, като видях мечката, аз се качих на крушата отгоре и видях, че имаше сладки круши. И ако не бях се качил на крушата нямаше да ям сладки круши. Та сега и вие в окултната наука, казвате: Пфу, пфу, и най-после качите се на крушата отгоре – щом не се връща мечката. Турците казват: Ако планината не иде до тебе, ти ще идеш до планината. Това е криво разбиране, да се духа мечката. Ти още отдалеч като видиш, че иде мечката, ти се отдалечи от пътя ѝ, няма какво да разправяш, остави я. Турците имат една поговорка, казват тъй: Остави пияния да си мине по пътя, не го закачай, защото, ако ти го качиш, тогава той по твой адрес ще каже такива думи, които ти никога не си слушал. Остави го да си мине тъй свободно. Той ще си маха ръцете натам-насам и ще си мине. Та казвам, и вие не се борете с лошите условия на живота; като видиш едно лошо условие, остави го да мине. Това е подразбирал Христос с думите: Не противи се злему. Едно лошо условие остави го да мине и след като мине, ти ще имаш добрите условия. Добрите условия, това са добрите мисли. Разчитай в себе си на идейните мисли, които може да ти дадат стимул. А всичко което може да ви разтревожи, в това разтревожване вие не може да свършите никаква разумна работа. След едно голямо обезсърчение, каквато светла идея да ви дойде, поспрете се малко. Защото след всяко голямо разочарование или след това отчайване, иде пак друго голямо очарование; но и след голямо очарование, иде едно голямо разочарование. Разчитайте на онези светлите идеи у вас, които идат, колкото и да са малки

те имат по-голямо насърчение, отколкото лотарийните билети, те се случват много рядко. Не зная в България има ли някой да е получил 500 милиона. Или един милион. Във вестниците изнесъл ли е някой да е получил 500 или един милион лотарийна печалба. (В България има най-много до 200 хиляди лева). Има ли някой българин да му са завещали 400, 500 или 600 милиона? Чели ли сте във вестниците да е съобщено това? Тук имаше един българин, в Индия получи голямо наследство, не зная дали са го оставили да вземе своето голямо наследство. Те са много случайни работи. Е, хубаво, аз да ви кажа, след време вие ще станете един ангел, ще вземете голяма служба. Вие ще кажете: След колко време ще бъде това? Сега това е което вие ще станете. Но да свикнете на тия сегашните изпити. И един ден, ако вие станете един ангел, ще може ли да си спомните за сегашния живот? Според вашето схващане, тези, които са станали ангели, спомнят ли си за миналия си живот? Как мислите вие. Вие запример сега за какво си спомняте най-вече? Вие минавате в един свят, аз наричам сегашната епоха, епоха на разочарованието, на разочарование на хората. Тъй се нарича тази област, през която човечеството минава. Епоха на разочарование и тя трябва да мине. И цялото човечество минава през тази епоха. Цялото човечество минава сега през дъното на ада. Цялата тази култура през хиляди години минава сега през дъното на ада. Сега първите ешелони са минали и от 30 милиона години са минали от дъното на ада, и тези, които са минали, са шашави. Тази област се нарича на разочарование, но щом излезнат оттам, ще дойдат в другата епоха. Когато цялото човечество мине от дъното на ада, ще дойде друга една област, дето сегашните условия ще се изменят. И може би то не е много далече бъдещето. Това, което сегашните хора търсят, може да стане, то ще дойде може би не в много далечно бъдеще, но сега е вече като цел това бъдеще. Сега всички ще минете през нея епоха, през областта на разочарованието. Ще минете всички, това не е изключение. Ако някой мисли, че може да мине без разочарование, той си прави криви сметки. И Христос казва: Вие минавате през тесните врата. И непременно всички ще минете, само багажа си ще оставите вън. Тази е сега идеята. Някой път чувствувате известни разочарования като че всичко онова, което сте придобили, ще рухне. Вие сте като деца немили-недраги. Че това не беше ли същото с Христа. След Христа апостолите не бяха только разочаровани, колкото Той; вече имаше един проблияск. Пътят беше проправен. А сега и вие няма какво да се обезсърдявате като минете през тази област.

Но общото дръжте. Културата това не е един резултат на човешкия дух, той минава през човешкия дух, на съвременната култура подтикът се дължи на една сила вън от тези условия, при които ние живеем, културата това е едно усилие на един свят много по-висок отколкото земния. Всичките възвишени същества от невидимия свят работят върху умовете на

хората и ги подтикват към нещо по-високо. Всички разумни същества работят върху човечеството. И този разумния резултат на цялото човечество ние наричаме култура, култура в каквото и да е направление. Да кажем един се занимава с поезия, философия, музика, изкуство, каквото и да е това не е нещо, което се е явило тук на земята, това е нещо, което се дължи на един свят извън земята. Земята не ги съдържа тия.

Та онези, които работят сега върху човечеството, бъдете уверени, които са се ангажирали с култивирането на човечеството, те са в състояние да го изведат до край. Понеже вие падате като членове на това човечество, един ден когато цялото човечество израсне и вие ще бъдете изведени тъй щото цялата култура ще бъде на ваше разположение. Туй, което сега се добива, което за бъдеще ще се добие и вие ще участвувате в тази култура. Придобитото ще бъде достояние за хилядите поколения, които ще дойдат и много от тези придобивки, тези таланти поезия, философия, музика вие ще ги имате, вие ще се раждате като философи, като музиканти, поети, скулптори, те наследствено ще се предават в човешкия организъм, вие ще носите придобивките. И тогава ще бъде по-лесно отколкото при сегашните условия.

Станете сега.

(Цигулката беше само като свидетел извикана да присъствува в клас).

МУЗИКАЛНИ ПРОЯВИ

Т. м.

Всички хора се запитват кои са причините на злото. Представете си, че вдигнете едно дете над главата си, подхвърлите го във въздуха и по невнимание го изпуснете на земята. С вашето невнимание вие причинявате зло на детето. То е тяло, което се подчинява на закона на земното притегляне. Като не можете да го задържите, детето пада на земята и силно удря главата си в един камък. Законът на земното притегляне е механически, но може да причини голямо нещастие на човека. Ето защо, за да не причинява зло на никого, човек трябва да държи здраво в ръцете си силите, с които е свързан. Това наричаме ние владееене на силите, или самообладание.

Този закон има отношение и към мислите, чувствата и постъпките на човека. Колкото и да е лека една мисъл, ако човек не я владее, тя може да му причини някаква пакост. И най-слабото чувство, ако човек не го владее, може да му причини пакост. То може да се изрази само с една дума, но да нарани човека. – Как може човек да заздравя раната си? – Като се научи да гледа философски на нещата. Натъкне ли се на известно противоречие, да го преведе по такъв начин, че да не остане от него нищо отрицателно. Това е метод за умния човек, за мъдреца.

Какво правят факирите в Индия? Някой факир прави следния опит: с нож пробоща ръката си на няколко места и след това намазва със слюнка отворените рани. В продължение на няколко минути раните заздравяват. Ще кажете, че това е фокус. – Може да е фокус, а може да е някакво изкуство, резултат на известно постижение. Не може ли и вие, по някакъв начин, да заздравите раната, причинена от някоя обидна или отрицателна дума? За да понесе лесно обидата, човек трябва да се самонаблюдава, да види, има ли някаква придобивка от нея. Като се изучава, човек идва до заключение, че и страданията, и радостите носят известни придобивки. За пример, спояването на две дъски с помощта на менгеме е добро за дъските. Обаче ако поставите двама души, които не се обичат, под закона на менгемето, те няма да бъдат доволни. Вие ще им причините голямо страдание. Значи раздялата, като закон, който причинява страдания на хората, за тия двама души ще бъде щастие. В първия случай, под напора на менгемето, дъските се радват, защото придобиват нещо, а двамата неприятели страдат. Ако разделите дъските една от друга, те губят нещо.

Ако разделите двамата неприятел, те се радват, защото придобиват нещо.

Следователно, когато хората употребяват Божествените закони не на място и навреме, те правят големи грешки. Това става по причина на тяхното невежество. Писано е, за пример, в Евангелието, че Бог се гневи. Преводът на думата не е точен. Бог никога не се гневи. Обаче с тези думи искат да кажат, че когато е недоволен от нарушаване на законите Му, Бог се гневи. Със своите криви мисли, чувства и постъпки човек наранява Бога, но понеже Той има знания, веднага заздравява раните си и не нарушава своя мир. В края на краищата човек остава сам да плаща за своите грешки и неправилни отношения към Първата Причина. Когато хората се запитват защо Бог постъпва така с тях, защо е създал такъв свят, това показва, че те се поставят наравно с Него. Интересно какво биха направили хората, ако имаха силата и властта на Бога?

В древността една царица помолила мъжа си да даде право да управлява царството само 3 дни. Царят се съгласил да задоволи молбата на жена си и я оставил на престола си 3 дни. Като взела властта в ръцете си, първата работа на царицата била да сложи мъжа си в затвора. На третия ден тя го освободила. Със своята постъпка тя искала да каже на царя, че заради глупостта му, да даде властта на жена си, той заслужава да бъде затворен.

Когато говорим за мъжа и за жената, ние ги разглеждаме като форми. Едно е важно да се знае: никога жената не може да използва силите на мъжа и да ги приложи, както той ги прилага. Същото можем да кажем и за мъжа. Невъзможно е мъжът да използва силите на жената и да ги приложи като нея. Природата е вложила в мъжа и в жената специфични сили, които трябва да се прилагат на своето място и време. Разместят ли се силите, раждат се противоречия и страдания. Мъжът може да направи едно нещо, а жената – друго. Обаче двамата заедно могат да направят много неща.

За да изпълни дадените му задачи, човек трябва да има знания и да бъде учен. За пример, дават на одного много гъст разтвор от пелин. Той е толкова силен, че може да отрови човека. Умният ще разрежи разтвора, ще го направи удобен за пиене и ще се лекува с него. Дават на другито нови обувки, но много тесни. Умният, преди да ги носи, ще ги сложи на калъп, ще ги намаже с някаква мас, да омекнат, и тогава ще ги сложи на краката си. Глупавият, обаче, ще ги обуе направо и когато нарани краката си, ще каже: „Прост майстор бил този, който е правил обувката. Пък защо Господ ме остави да страдам?“ – Нито майсторът е прост, нито Бог е виновен. Трябваше ти да бъдеш умен, да разшириш обувките и след това да ги

носиш. Много от грешките на хората се дължат на това, дето мислят, че техните възгледи и постъпки са най-правилни. Ако е така, те трябваше да бъдат светии, а всъщност не са. Някой се хвали, че е богат, че разполага с стотици хиляди лева. Обаче когато трябва да посрещне една малка полица, не може, няма пари. Тогава къде е богатството му? Състоянието на човека, както и неговото развитие, се определя от това, което той в даден момент може да направи. Не е важно какъв ще бъдеш някога; важно е какъв си днес. Който мисли, че има големи знания, нека се опита да направи бялата си коса черна. Тъмната коса лесно става светла. Това изкуство е приложено вече, но как можете бялата коса да направите черна? Днес хората правят косите си черни, но това е бояджилък. Така се боядисват хората и в религиозно отношение. Слагат си някаква боя и стават вярващи. Тази боя скоро се измива.

Сега вие сте се събрали, да чуете нещо съществено. Без да ви говоря, аз ви давам 5 килограма чисто брашно, една стомна с вода, един килограм масло и няколко килограма сирене. Който не разбира съотношенията на нещата, ще се чуди защо съм донесъл тия материали. Той ще ги погледне и ще си замине. Който разбира съотношенията на нещата, веднага ще запретне ръкавите си, ще измие ръцете си и ще се хване за работа: ще пресее брашното, ще го замеси, ще смачка сиренето, ще стопи маслото и ще разточи тънка, хубава баница. Той знае как да съпоставя нещата.

Следователно същественото в живота на всеки човек се заключава в правилното съчетание и обработване на елементите, с които работи. Може ли правилно да ги съчетава, той лесно се справя с мъчнотиите и страданията. Не може ли да ги съчетава и обработва правилно, той е изложен на по-големи или на по-малки страдания. Човек се справя лесно с мъчнотиите си, ако има Любов. Любещият е глух за обидите. Колкото и да го обиждат, той знае, че тези обиди нямат отношение към него. – Защо? – Защото не се отнасят до неговото име. Всеки човек носи чуждо име. Никой не знае истинското си име. Ето защо, каквото и да се каже по адрес на вашия псевдоним, бъдете глухи за него. Да бъдете глухи към обидите, това значи да имате самообладание. Истински ученик е онзи, който има самообладание в мислите, чувствата и постъпките си. Той знае кога да прояви самообладанието си, вследствие на което никога не изразходва напразно енергията си.

Един човек си строил колиба. За да не падне колибата, трябвало той да подпира с рамото си една греда. В това време край него минал един просяк и го запитал: „Какво правиш, братко?“ – „Работя. Ела при мене, да ме заместиш. Подпирай тази греда, докато се върна. Ще отида в града да свърша една работа.“ Просякът останал в това положение дълго време.

Ще, не ще, трябвало той да подпира гредата. Махне ли рамото си, колибата ще се събори върху него. Той разбрал, че в дадения момент е по-добре да подпира гредата, отколкото да проси.

Ще кажете, че просиякът е имал голямо самообладание. Дали наистина е имал самообладание, не се знае. В случая по необходимост е трябвало той да прояви самообладание. Ако не беше го проявил, щеше да се намери под колибата. Ето защо и на вас казвам: Стремете се да проявявате самообладанието си доброволно и съзнателно, а не чрез насилие и по необходимост. Наблюдавайте се доколко можете да издържате, за да знаете колко сте търпеливи. Някои минават за търпеливи, но не са. Външно те се въздържат, представят се за търпеливи, а вътре има голямо бучене. Това не е търпение. Търпеливият е спокоен и външно, и вътрешно. Можете ли да търпите като вола? Един вол се връщал от нивата. По пътя един комар кацнал на гърба му и започнал да го хапе. По едно време комарът казал на вола: „Ще ме извиниш, че се качих на гърба ти“. Волът се обърнал назад и спокойно отговорил: „Ако не беше се обадил, нямаше да зная, че си кацнал на мене“.

Какво представлява в случая комарът? – Страданието. Можете ли и вие, като вола, когато дойдат страданията и кацнат на гърба ви, като комари, да не ги усетите? Само по този начин може да постигнете самообладанието, към което се стремите. Ще кажете, че с Любов преодолявате всички мъчнотии. Вярно е, но Любовта трябва да се придобие. Постигането на Любовта трябва да бъде идеал, към който всеки човек да се стреми. Мнозина имат идеали, но те са неопределени. За пример, някой казва: „Искам да бъда добър, но ако днес не мога да бъда такъв, все някога ще проявя добротата си“. Така не се постига идеалът. Ти трябва да знаеш определено, можеш ли да проявиш доброто още днес. Че някога ще бъдеш добър, не е важно. Бъди добър в настоящия момент, а в бъдеще – още по-добър. Друг някой казва, че не иска да се гневи. Добре е да не се гневи човек, за да не изразходва напразно енергията си. Но докато дойде до това положение, той трябва да впрегне гнева на работа. Поставете на главата си една машинка, с която да мелите пипер или брашно, та като се разгневите, да впрегнете гнева на работа, да смели пипера или брашното. В бъдеще ще има такива машинки. Сега човек се гневи, воденицата се върти, без да върши работа – нищо не мели.

И тъй, търсете методи, да използвате разумно енергиите си. Не е лошо, когато човек се гневи и обижда, но той трябва да впрегне тази енергия, да не се губи. Разумната природа използва правилно енергиите си. Постъпвайте и вие като нея. Всяка дума, излязла от устата ви, трябва да произведе преврат. Казвате, за пример, че обичате някого. Обичате го, но

той не трепва. Значи вашата любов е като пламъка на кибритена клечка: цъкате една клечка, втора, трета, но огънят не се запалва. Казвате, че причината е в дървата – мокри били. Дървата са мокри, но и вашият огън е слаб. Ако обичате човека, огънят ви трябва да бъде силен, че да го запалите от четири страни. Като гори, той върши работа. Който люби истински, той е активен, готов за всякаква работа. Ще кажете, че в младини и вие сте горели, но това е било глупава работа. Не омаловажавайте това, което сте преживели в детинството и в младините си. Ако има нещо, от което сте недоволни, можете само да го изправите, но не и да го отречете. Преди всичко, човек не е дошъл още до онова детинство, за което Христос говори. Христос казва: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие“. Значи човек трябва да бъде от онези разумни, послушни деца, за които Христос говори. Има деца и старци послушни и разумни, но има деца и старци непослушни и неразумни. Неразумният е в стълкновение с природата, вследствие на което е постоянно недоволен. Нищо не е в състояние да го задоволи. Примири ли се с природата, той става доволен и радостен.

Един американски лекар страдал от ипохондрия. За да го излекуват от това крайно недоволство и мрачно гледане на живота, колегите му решили да отрежат един от пръстите на ръката му. Като отрязали пръста му, той започнал да цени живота и се излекувал от ипохондрията си. Ето защо, когато питате защо идват страданията в света, ще знаете, че те имат предвид освобождаването на човека от вътрешното недоволство, което може да се превърне в безразличие – едно от опасните състояния, в което може да изпадне човек. За такъв човек и радостите, и скърбите се обезсмислят. Той не намира смисъл в живота и идва най-после до крайно отчаяние.

Днес всички хора търсят нещо ново в живота. Какво представлява новото? Ново е онова, което може да предаде нещо на човека, да започне вътрешно да расте. Отворете Евангелието и ще видите колко нови неща има за вас. Ако можете да произнесете един от стиховете с вяра, вие ще се подмладите с 20 години. Внесете ли най-малкото съмнение, вие губите истинския смисъл на стиха, губите силата му и нищо не придобивате. Всяко съмнение е пречка, която отлага реализирането на нещата. От човека зависи да бъде щастлив, или не. Ако се движи с биволска кола, щастието закъснява. Ако се движи с автомобил, с аероплан, или с бързината на мисълта и на светлината, щастието идва по-бързо. От съобщението, с което човек си служи, зависи и бързината, с която идва щастието.

За следващия път пишете върху темата: „Причини за щастието“. Като напишете на български думата „щастие“, от геометрическите форми на

буквите, които влизат в нея, можете да определите значението на тази дума. Буквата „Щ“ означава закон на разумността. Буквата „А“, с извитата линия, означава закон на вечността. Буквата „С“ – закон на промените: както месечината се мени, така и условията в буквата „С“ са изменчиви. За да разберете този закон, трябва да знаете как стават приливите и отливите във вашия живот. Правият ъгъл, който се образува в буквата „Щ“, показва пътя, по който се движи щастieto. За да придобиете щастие, и вие трябва да се движите по същия път. Майката е щастлива, когато има разумно дете. Човек е щастлив, когато намери своя приятел, т.е. лице, с което да споделя своите мисли и чувства. Буквата „С“ означава още закон на мисълта. Човек трябва да мисли право, да знае защо се радва и как трябва да се радва; защо скърби и как трябва да скърби; защо учи, защо свири и как трябва да учи и да свири. Значи не е достатъчно само човек да върши нещо, но да знае защо го върши и как трябва да го върши.

Една майка изпратила сина си в чужбина, да работи и да се учи, като му дала две правила в живота: като срещне мъртвец, да се прекръсти; като срещне сватба, да играе. Заминал синът в чужбина и започнал да прилага правилата, които майка му дала. Като срещнал мъртвец, той започнал да играе. Хванали го и го набили добре. След това срещнал сватба, спрял се почтително и започнал да се кръсти. И тук го набили добре. Като се върнал при майка си, веднага се оплакал и разправил за резултатите, които получил от прилагането на нейните правила. Майката казала: „Синко, объркал си местата, там е грешката. Не си приложил правилата на място. Хайде, донеси ми една стомна вода, да омеся брашното, да опека хляб и да те нагостя“.

Двете правила, които майката дала на сина си, представляват двете гами на живота. Който има развито ухо, знае къде да ги прилага. Никога той не може да направи такива грешки, каквито е направил младият, неопитен син. Музиката съществува в природата. Ако имате опитното ухо на музиканта, ще доловите такива мелодии, каквито никъде не сте чували. За мнозина вятърът е шум, бучене. Обаче за музиканта, който има тънко ухо, вятърът е величествена музика. За да се разбере тази музика, музикантът трябва да я нагоди към ухото на слушателите, т.е. да направи превод от нея. Ако тази музика не се нагоди според трептенията на човешкото ухо, тя ще остане незабелязана.

В предната част на човешкия мозък, където се намира музикалното чувство, има 35,000 клавиши, т.е. 35,000 музикални тонове, които очакват своето развитие. Достатъчно е да се засегне един от тези тонове, за да предизвика радостно или тъжно чувство в човека.

Като ученици, вие трябва да пеете и да свирите, да развивате своето музикално чувство. Като развивате това чувство, вие постепенно прилагате един след друг музикалните тонове, които се намират в мозъка, и ставате все по-музикални. Забелязано е, че при неправилното съчетаване на тоновете струните на цигулката се късат. Съчетавайте тоновете така, че да не късат струните на цигулката. Когато цигулката се подчинява на човешкия дух, музикантът изкарва тонове, които отговарят на трептенията на душата. Българската музика се движи между крайности. Българинът е или крайно весел, или крайно тъжен. Чрез музиката той излива чувствата си, затова тя бива или весела, или тъжна.

Работете в областта на музиката. Пейте, свирете, да станете музикални. Ако ръката ви е музикална, каквото пипнете, ще го направите музикално. Не е ли музикална ръката ви, каквото хванете, все ще направите някаква пакост. Природата обича музикалните хора. Ако не са такива, тя им праща страдания, да ги тонира, да ги нагласи според своите закони. Музиката се е прилагала от най-стари времена до днес. В езическите и религиозни обреди, във всички стари школи са пяли, свирали и играли. Без музика няма напредък. Който не знае да пее и да свири, не може да се развива правилно. Не е въпрос да пее човек за хората, да се нагажда по техния вкус. Ако пеете за хората, това не е истинска песен. Човек трябва да пее първо за себе си. Това е идейно пеене. Дали ще го слуша някой, това не е важно. Като пее и свири, човек дава подтик на своите мисли и чувства. Той се въодушевява и започва да мисли, да чувства и да постъпва право. Музиката е свързана с умствения, сърдечния и волевия живот на човека. Пейте тихо в себе си, пейте и високо, но никога не мислете дали хората ви чуват и одобряват пеенето ви.

Упражнение: Една седмица ще се упражнявате да пеете по нов начин, за себе си, като предварително се нагласите с природата. Ще пеете по три песни на ден: сутрин – песента „В начало бе Словото“, на обед – „Бог е Любов“ и вечер – „Духът Божи“. След това ще накараме някой да пее, без да се произнасяме как е пял. Той ще пее на глас, а всички ще пеем тихо, вътрешно, за да му пригласяме. Така трябва да постъпваме и по отношение на доброто: един да прави добро, а всички да го подкрепват. Човек може да се прояви в живота само когато мисълта му е силна и подкрепена от неговите близки. Без подкрепата на близките си човек не може да върви напред. Не прекъсвайте хода на вашата мисъл, нито хода на музиката в себе си. Дали сте скръбни или радостни, мислете право. Дали сте скръбни или радостни, пейте и свирете. Прекъсването на правата мисъл води към вътрешно обезверяване, което разяжда човешката душа, както прахът – цигулката. Чистете праха от цигулката си, да не я разяжда.

Помнете: Никой не може да влезе в Царството Божие, ако не може да мисли, да чувства и да постъпва право. Ще обичате по всички правила. – „Кого да обичаме?“ – Всички. Любовта не прави разлика. Тя дава на всички еднакво. От много любов глава не боли. От много дъжд вреда няма. Ако любовта е малко, глава може да боли. И ако дъждът е малко, суша наставя и хората страдат от глад. Пейте при всички случаи на живота си. – „Какво да правим, когато хората са лоши?“ – Това не е ваша работа. Има кой да се грижи за хората и да ги оправя. Ако вие сте добри, радвайте се и пейте за доброто в себе си и престанете да се оплаквате от хората и от страданията си.

В природата съществува един правилен ритмус, който се изразява в прилив и отлив на Божествена енергия. В прилива всички същества се радват, пеят и веселят. И в ада, и в рая, всички същества взимат участие в този прилив. Дойде ли отлива на Божествената енергия, които разбират този закон, пак се радват и веселят. Които не го разбират, стават тъжни, започват да плачат и скърбят. Когато приема нещо, човек се радва; когато му отнемат нещо, той скърби. Значи даването, придобиването е прилив; вземането, отнемането е отлив. Бог се проявява в даване. За да задоволи човека, Той го слага в голямо изобилие. Ако и тогава не се задоволи, Той го изпраща вън, в широкия свят, да опита всички условия и да се научи да цени и най-малките блага, които му се дават. Бог има желание да задоволи всички хора, да ги направи радостни и щастливи.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
20 май 1931 г., София, Изгрев.

СКРИТИТЕ ТАЛАНТИ

Т. м.

Съвременните хора говорят за анализ на нещата. Какво разбирате под думата „анализ“? Ако зададете този въпрос на химика, той ще каже, че да анализира едно вещество, това значи да определи неговия качествен и количествен състав. Ако зададете същия въпрос на психолога, той ще каже, че под „анализ“ се разбира определяне качеството на човешките мисли, чувства и постъпки. Когато анализирате една мисъл, първо разглеждате нейните подбудителни причини. Трябва да знаете от какъв характер са те: физически, духовен или умствен. За пример, в ума ви се явява мисълта да си направите една къща. – Каква е подбудителната причина за това? – Физическа. Понеже причината е физическа, вие съграждате къщата си по физически начин. Нарезждането на къщата също се дължи на физически подбуди. Друг е въпросът, ако в ума ви се яви една мисъл, причините на която са от умствен характер. За пример, искате да напишете някаква научна книга. Тази мисъл има умствен характер. Написването на книгата се различава коренно от съграждането на една къща.

Каква разлика съществува в съграждането на трите свята – физически, духовен и умствен? Разликата е в методите, с които тези светове работят, и в силите, които действат в тях. Методите, с които си служи физическият свят, са груби, а тия, с които си служат останалите два свята, са меки, деликатни. При изграждане на едно чувство или на една мисъл не можете да си служите с методите на физическия свят. Същото се отнася и до силите на трите свята. Колкото по-високо се издигате над физическия свят, толкова силите стават по-финни, по-меки. Характерът на силите, които действат в света, се отразяват и върху живите същества. За пример, във вълка действат един род сили, а в овцата – друг род. Овцата никога не напада, а вълкът всякога напада. Естеството на месоядните и кръвожадни животни е грубо, жестоко. За своята грубост те често плащат с живота си. Едно време, когато овцата е живяла в диво състояние, без господар, който да я пази, вълкът я нападал, без да го държи някой отговорен за това. Днес обаче, когато овцата е под закрилата на човека, всеки опит на вълка за нападане се плаща скъпо. На грубите физически сили се отговаря с грубост. Куршумът лесно разрешава въпроса. Опитал ли се вълкът да грабне една овца от стадото на овчаря, куршумът излиза срещу него. Ето защо, искате ли да познаете какви сили действат в даден момент, вижте какви причини ги предизвикват. Известно е, че за последствията се съди от

причините.

Като изучавате характера на физическите, духовните и умствените прояви, виждате, че за реализирането или за противодействието им се изискват различни усилия. За пример, за съграждането или за разрушаването на една къща се изискват освен по-груби, още и по-големи сили. Ако искате да съградите една къща, ще употребите повече време и по-големи усилия. Обаче за съграждането или за проява на едно чувство или на една мисъл се иска по-малко време, по-малки усилия, но по-фини и меки сили. Ако искате да отидете до слънцето мислено, ще бъдете там за няколко минути. Искате ли по физически начин да отидете на слънцето, нужни ви са най-малко 1000 години. За физическото ви отиване до слънцето са нужни особени съобщения, каквито днес още не са открити. Не само липсата на съобщителни средства, но и развитието на човека се явява пречка за отиването му до слънцето. Той още не е готов да живее на слънцето. – Защо? – Не знае езика на слънчевите жители, не познава техния ред и порядък, не отговаря на техните мисли и чувства. Те ще го спрат на границата и ще го питат къде е паспортът му, знае ли техния език, може ли да живее без физическо тяло и т.н. Ако им каже, че е дошъл на слънцето, защото има желание да види как живеят тамошните жители, веднага ще го върнат назад. – Защо? – Защото желанието му не е разумно.

Следователно постижими желания са само разумните. Разумни желания пък са онези, между които има връзка. За пример, ако искам да отида на слънцето, моето желание трябва да отговаря на желанието на съществата от слънцето. Щом съществува тази връзка, преди заминаването си аз телеграфирам до тамошните същества, че тръгвам, да дойде някой от тях да ме посрещне. Оттам ще ви отговорят, че са изпратили вече някое същество да ме посрещне. При това положение, моето отиване на слънцето се осъществява. Няма ли връзка между жителите на слънцето и вас, заминаването ви за слънцето не може да се постигне. Човек се натъква на много непостижими желания по различни причини. За пример, той иска да стане милиардер, без да държи сметка, че всички места за милиардери са заети вече. Друг някой иска да стане професор, но не успява. – Защо? – Няма свободно място за професор. Колко професорски места има в един университет? Щом се заемат всички места, вие трябва да чакате някой от професорите да напусне службата си, тогава да заемете неговото място. Докато е жив, здрав и способен, никой не може да го измести. Ето защо, трябва да знаете, че постигането на вашите желания зависи от спазването на известни закони: за реализиране на физическите желания трябва да спазвате известни физически закони, за духовните желания ще спазвате някои духовни закони, а за умствените желания – умствени закони. Същевременно постигането на каквото и да е желание е в

зависимост и от Божествените закони. – Защо? – Защото Божествените закони са създали и физическите, и духовните, и умствените.

Ще приведа един пример, за да обясня връзката между трите вида закони. Представете си, че искате да си направите една къща. За да постигнете желанието си, трябва да знаете освен физическите, още и духовните, и умствените закони. Ще съградите къщата си според законите на физическия свят, за да живеете в нея с тялото си, т.е. с другата си къща. Значи, както за съграждане на къщата си сте взели под внимание различни закони, така и за съграждане на тялото си сте взели под внимание известни физически, духовни и Божествени закони. Къщата ви, т.е. тялото трябва да бъде съградено така, че да разполагате добре с него; не може ли да разполагате с него, както искате, все едно, че живеете под наем. Затова казваме, че който не е господар на тялото си, той живее в чуждото тяло – друг е неговият господар. Щом влезе в къщата си, човек започва да мисли за ядене – огнището му трябва да гори. След това трябва да запали лампата, да освети къщата си. Ако в къщата ви няма огън и светлина, казваме, че тя е запустяла, няма обитатели. Както виждате, между физическата къща и тялото на човека има известна аналогия: къща без огнище и прозорци е необитаема. Тяло без сърце, което да го отоплява, и без ум, който да го осветява, също е необитаемо. Такова тяло е подхвърлено на произвола на съдбата, всеки може да си играе с него, както иска.

Като ученици, вие трябва да се стремите към преустройство на своето физическо тяло, да бъде здраво, силно, пречистено. С това тяло вие ще постигнете не само физическите си желания, но и духовните, и умствените. Щом постигне желанията си по един правилен начин, вие ще осмислите живота си. Когато координира силите на своя организъм, човек може да стане богат, силен, учен. Той може да приложи силите си и в трите свята. Като работи за себе си, същевременно той работи и за другите хора. Да организира човек силите си, това значи да е постигнал пълнолетието си. В този смисъл само пълнолетният може да бъде наследник на голямо богатство. Докато стане пълнолетен, човек трябва да работи, да създаде условия в себе си за обогатяване на своето сърце и своя ум.

Когато говорим за работа, всеки търси някаква почтена работа, която да го повдигне пред очите на хората. Ние пък казваме, че всяка работа, достойно изпълнена, е почтена. Мнозина се срамуват от работата, вследствие на което изпадат в смешни положения.

Един богаташ си купил една голяма пуйка, но се срамувал да я носи и потърсил някое момче да я занесе до дома му. Намерил няколко момчета,

но нито едно от тях, не се съгласило да носи пуйката му, защото давал малко – само един долар. Всички му искали по 3 долара. Най-после, един господин, свидетел на пазарлъка, се приближил до богаташа и му казал: „Аз ще ви услужа, ще занеса пуйката до дома ви“. – „Вие ли? Колко искате?“ – „Ще ми дадете, колкото намерите за добре.“ Богаташът се съгласил на това условие, дал пуйката в ръцете на носача и тръгнал напред. Като стигнал вкъщи, той взел пуйката от ръцете на носача и казал: „Заповядайте, вземете възнаграждението си!“ – „Няма нужда, нищо не искам.“ – Защо? „Да не би и ти, като другите, да искаш 3 долара?“ – „Нищо не искам, господине. Доволен съм, че можах да ви услужа.“ В този момент той подал картичката си на богаташа. Последният прочел картичката и останал крайно засрамен. Носачът му бил президентът на Съединените щати. Богаташът се почудил как не го е познал, та се изложил така пред него.

Какво показва този пример? – Нищо друго, освен изопачените човешки разбирания за морал. Значи морално е да коли човек кокошки, агнета, пуйки и да ги яде; неморално е, обаче, да купи нещо от града и сам да си го носи. Това е криво разбиране за морал, за почтеност и т.н. Всъщност, истинският морал се определя от вътрешния стимул в човека. Стимулът пък се определя от физическото му тяло, както и от силите, които работят в него. Истински морален човек е онзи, който има здраво тяло, добре мобилирано, т.е. добри чувства и добра вътрешна инсталация, за да се отоплява и осветява добре. Едно се иска от съвременния човек: съзнателна работа. По този начин той ще открие в себе си онези дарби, които природата е вложила в него. Тази работа наричаме вътрешна, духовна. Да открие човек своите дарби, това значи да е дошъл до пробуждане на съзнанието си. Който е проявил висшето си съзнание, минава за гениален. Той сам открива дарбите си, а не очаква на хората да го признаят за гениален. Той познава себе си и не се лъже в своите прояви. Съзнае ли своите дарби, човек сам се издига. За пример, от обикновен вестникопродавач, Едисон се издигна до положението на велик откривател. Достатъчно беше да разбере какво е вложено в него, за да си пробие сам път в живота. Той е употребил големи усилия, труд, работа, концентрация на мисълта, за да прояви талантите, които били вложени в него.

Доколко бил увлечен и концентриран в работата си, се вижда от един анекдот, който разправят за него. В деня на сватбата си Едисон отишъл в лабораторията си да работи и толкова се увлякъл в опитите си, че забравил, че този ден не е обикновен. След дълго чакане и търсене, най-после го намерили в лабораторията му, унесен в наблюдения и опити. Напомнили му, че днес ще се жени. Булката и всички гости се смущавали,

че Едисон го няма, но той бил спокоен, не се вълнувал – мисълта му била заета само с изчисления. Гениалният човек не се смущава от външните нестоди. Докато всички хора се тревожат и смущават, той поглежда спокойно към тях и си казва: „Няма защо да се безпокоят. Ако една работа не стане днес, утре ще стане“. Той знае, че това, което хората нареждат, не се съвпада с наредбите на природата. Гениалният знае, че нещата трябва да стават тогава, когато природата ги нарежда. Който е в съгласие с наредбите и законите на природата, той е разумен човек. И като се жени, човек трябва да постъпва разумно. Разумността подразбира всяко нещо да става на определеното време. Следователно природата е определила кога даден човек трябва да се жени. Ожени ли се по-рано или по-късно от определеното време, той непременно ще се натъкне на страдания и мъчности. Спази ли времето, което природата е определила, той ще има добри условия за развитие. Женитба, определена от природата, подразбира разумно съчетаване на двама души, на двама приятели, да свършат известна работа с успех. И Соломон на времето си е казал, че за всяко нещо е определено време, кога да стане. Значи определено е, кога човек трябва да се роди, колко време да живее и кога да умре.

Днес мнозина се оплакват от условията на живота. Няма лоши условия. Това, което хората наричат лоши условия, не е нищо друго, освен стимули, чрез които им се дава възможност да работят върху себе си, да открият дарбите, които природата е вложила в тях. Само по този начин човек може да се импулсира. Да откриеш една от своите дарби, това значи да постигнеш своя идеал, не абсолютно, но отчасти. Дойде ли до предверието на своя идеал, човек знае вече какво нещо е щастие. Той не търси щастieto си вън от себе си. Да търсиш щастieto си вън от себе си, това значи да вземеш пари с полица, да си направиш къща с тях, но при най-малкото затруднение в изплащане на полицата, да си застрашен да изгубиш къщата си. Като знаете това, не търсете щастieto си вън от себе си. Знайте, че щастieto ви се крие в разработване на вашите дарби и способности. Щом разчитате на вашите дарби, лесно можете да си построите къща и да я изплатите.

Следователно не забравяйте, че първа природата отпуска постоянен кредит, постоянна подкрепа на човека за съграждане на неговата къща, т.е. на неговото тяло. Всеки ден тя дава по един малък запас от храна за съграждане и поддържане на неговия организъм. Същевременно тя му е дала милиарди работници – клетките, да работят за него. За да се поддържат вътрешните процеси на вашия организъм, едно се иска от вас: да не спирате вътрешните процеси, които стават във вас. Това се постига чрез непрекъсната работа от страна на сърцето и на ума. Природата използва мислите и чувствата на човека за работа върху самия него. Който

прави опит да спре своите мисли и чувства, той спира колелото на своя живот. От движението на това колело зависи неговото щастие. С други думи казано: Щастieto на човека зависи от работата, която разумната природа упражнява върху него. Като знаете това, не спирайте потока на тия процеси в себе си. Бъдете в хармония с разумната природа, която е предвидила всички ваши нужди и ги задоволява. Няма сила в света, която може да отнеме от човека това, което природата му е определила. Няма сила в света, която може да отклони човека от пътя, който разумната природа му е предначертала.

Като изучавате човека астрологически, физиономически, хиромантически, виждате, че природата е написала на главата, на лицето и на ръката му всичко, през което е минал и което му предстои да премине. С това тя го предупреждава и предпазва от лошото, което има да изминава. Достатъчно е да бъде разумен и предвидлив, за да се справя лесно с мъчнотиите, които среща и ще срещне на пътя си. Човек носи хороскопа със себе си. Като изучава астрологията, сам може да си предскаже бъдещето. Обаче отсъствието на вяра понякога му пречи да избегне лошото, което го преследва. Като го сполети нещастieto, тогава разбира, че има съдба, добра и лоша, има нещо писано на главата му, което той трябва да изучава и на което трябва да вярва. Човек лесно може да изучи себе си, ако се постави като външно лице, от което не е специално заинтересован. Като изучавате човешката глава, човешкото лице и чело, виждате, че всички хора нямат еднакви мерки. Главите, лицата на хората се различават по широчина и дължина. Челата им също се различават по височина и широчина. Колкото по-високо и по-широко е челото на човека, толкова повече данни има той, способностите му са по-добре развити. За да има успех в живота си, човек трябва да притежава следните качества: такт, твърдост, наблюдателност, разсъдливост, интуиция. Има ли тези качества, каквато работа започне, той ще има добри резултати. Развивайте всичките си чувства и способности, за да постигнете желанията си. Като работите върху себе си, вие се натъквате на мъчнотии, които можете да понесете със самообладание. Ето защо, човек трябва да има самообладание, лесно да се справя с гнева, с обидите и униженията. Който може да се владее, той е постигнал много неща. Не можеш да бъдеш ученик, ако нямаш самообладание. Какъв смисъл има знанието, ако в момент на изпитание не можеш да запазиш разположението си? Щом се разгневиш, ти ще изгубиш всичко, което си придобил. В края на краищата знанието ще ти бъде товар, а не благо.

Следователно стремете се към положително знание, което да прилагате в ежедневието си живот. Това знание е нужно, за да се справяте с малките мъчнотии. Ако можете да се справяте с тях, те ще ви покажат път за

справяне с големите мъчнотии. Започнете ли от големите мъчнотии и вървите към малките, нищо не можете да постигнете. И светиите, и адептите започват от малките величини и постепенно отиват към големите. И тъй, искате ли да бъдете ученици на Великия живот и да го разберете, започнете с разрешаване на малките задачи. Не работите ли по този начин, вие ще изпаднете в песимизъм. Това показва, че сте дали път на своите лични и користолюбиви чувства: страх, безнадеждност, безверие, недоволство и т.н. Тези чувства стават причина да гледате на Бога като на ваш неприятел. Всеки неуспех приписвате на Него. Наистина, има нещо, което ви спъва, но то е за ваше добро. Разумните същества се противопоставят на вашите криви разбирания и в желанието си да ви изправят, струва ви се, че те ви противодействат. Казвате: „Не зная какво става с мене, но където мръдна, все ще се намери някой стражар да ме следи“. Стражарите ви посочват пътя. Като видят, че все наляво клоните, те ви казват: „Надясно!“ – „Ама искам да бъда свободен.“ – Щом искаш да бъдеш свободен по свой начин, едно от двете те очаква: или нещастие, или участъка. Участъкът е за предпочитане пред нещастieto. Ще полежиш 2–3 дни затворен, ще си помислиш и като оправиш мисълта си, ще те пуснат. Обаче ако продължаваш да вървиш наляво, ще паднеш в някоя пропаст и ще си счупиш крака, ръката или главата. – „Ама не съм привикнал да ходя надясно.“ – Ще привикнеш. Много хора приличат на галени деца. Макар и възрастни, те не искат да се откажат от някои свои навици. Ако някой откаже да ги задоволи, те викат, роптаят, плачат. Ние пък казваме, че на известни привички има и отвички. Както са привикнали, така ще се отвикнат.

Един богат български чорбаджия имал само една дъщеря, която много обичал. Той оставил на нейно разположение 4 слугини, които задоволявали всичките ѝ желания. Тя обичала с часове да седи до камината и да се топли. Когато камината ставала много гореща, тя казвала: „Отвлек!“ – и веднага слугините я пренасяли на ръце, далеч от камината. Като изстивала камината, тя казвала: „Довлек!“ – и веднага я занасяли пак на топло. Дошъл денят, когато се явили годещници, да я искат от баща ѝ за тяхна жена. На един от сериозните кандидати, който се влюбил в нея, бащата казал: „Мога да ви дам дъщеря си, но тя има един навик, от който не може да се откаже – обича да седи на камината и да се топли. Слугините я пренасят от камината до средата на стаята и отново до камината“. – „Лесна работа – отговорил нейният възлюбен. – Готов съм на всичко. Каквото пожелае, това ще бъде.“ Оженил се той за нея, и тя продължавала по стар обичай: сядала на камината и когато ѝ ставало много горещо, започвала да вика: „Отвлек, отвлек!“ Никой не ѝ се притичал в услуга. Възлюбеният ѝ взел само една слугиня на нейно разположение, която същевременно се грижела за цялата къща. Като

извиквала няколко пъти и не получила отговор, камината силно ѝ припарвала, вследствие на което тя сама ставала от там и сядала далеч от нея. Това се продължило 3–4 дни и като видяла, че няма кой да ѝ услужва, тя отвикнала да седи до камината.

Днес повечето хора имат някакъв навик, от който не могат да се откажат, но един ден, като се намерят пред невъзможността да задоволят своя навик, те сами започват да се отказват от него. Те мислят, че като служат на стария си навик, щастието ще им дойде на крака. Обаче като видят, че щастието им не иде по този начин, те отстъпват от стария си навик, т.е. отказват се от старото. Щом се откажат от старото и приемат новото, щастието само по себе си ще дойде. Следователно не чакайте да ви носят на ръце от едно място на друго, нито да седите с часове на топло, но заемете това място, което природата ви е определила. Има случаи, когато щастието дохожда пред нозете на човека, но само тогава, когато той е в съгласие и хармония с природата, когато изпълнява нейните закони.

Като ученици на живота, от вас се иска работа, да развивате своите дарби. Това можете да постигнете само когато сте в хармония с разумната природа. При това положение можете да станете виден музикант, художник, философ, учен и т.н. Обаче най-голямото постижение на човека е да си изработи характер, т.е. да се пресъздаде по нов, съвършен начин. Постигне ли това, човек е осмислил живота си. Добрият характер подразбира култивирани мисли и чувства и проявени добродетели.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
22 май 1931 г., София, Изгрев.

7.5 ч.с.

1931_05_22 Физическа, духовна и умствена анализа Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ФИЗИЧЕСКА, ДУХОВНА
И УМСТВЕНА АНАЛИЗА
ОКУЛТНИЯТ ПЪТ И
ОБИКНОВЕНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ
ВЪТРЕШНОТО ОТКРИТИЕ! –
СКРИТИТЕ ТАЛАНТИ

Х година.

37 школна лекция на 1 мл.ок.клас.

22 май 1931 г. петък 6 ч.с.

слаб дъжд, меко топло време (вчера бяхме на Витоша).

ИЗГРЕВ.

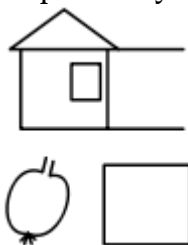
Отче наш.

Какво разбирате под думата – ЛОГИЧЕСКА АНАЛИЗА? Как определят в университета думата анализа. Да кажем, някой химик анализира някое вещество. Но анализирайте една ваша мисъл или едно ваше желание. Запример ако вие анализирате една ваша постъпка или една ваша мисъл. В какво седи анализата на вашата мисъл. Най-първо трябва да се определи

1. Ф.

2. Д.

мисълта. 3. У. Какви са стимулите, подбудителните причини за нея. Ако започнем с физическите причини. Второ причините са от духовен или от чувствен характер. И трето от умствен характер, от умствения свят могат да

бъдат причините.

Да вземем, искате да съградите една къща, какви са причините? Чисто физически причини ви заставят да съградите къщата. Но допуснете имате тази къща. Тогава какви са причините за това? Физически са причините. Искате да си готвите храна за ядене. Какъв предмет можем да турим за готвене на яденето? Или както природата готви. Имате една ябълка. Сега друго, имате една мисъл, на която причините са чисто умствени; или имате една написана книга, какви са

стимулите за написването на книгата? Книгата съгражда ли се по същия начин, както се гради къщата?

Сега по какво се съграждат трите свята? – По своите методи. Когато имате да боравите с физическия свят, това са най-грубите сили, с които вие има да се справите на физическия свят. Това са законите на физическия свят; когато има да се справяте с вашите желания или със света на чувствата, вие пак трябва да разбирате да се справите с тях. Да кажем, гладен сте. Вие може да задоволите вашия глад, тъй както овцата задоволява глада си с трева, а може да задоволите вашия глад и тъй както вълкът задоволява глада си. Кой задоволява глада си по-добре, вълкът или овцата?

Първоначално, когато овцете са нямали никакъв господар и вълкът се намери в гората, той като види овцата и се задоволи с нея. Нищо повече. Хваща я там и я изяде, никой няма да претендира. Изядена, изядена, свършена работа! Но един ден овците си имат господар, разумен. Тогава той тръгне с пушката си и ако някой вълк си позволи да изяде някоя овца, тогава господарят на овцата на общо основание му тегли куршума! Питам, защо господарят на овцата убива вълка? – Защото изял овцата. Питам, кой господар ще убие някой вол? И волът може да пострада, даже като вегетарианец. Едно време волът е пасъл трева навсякъде, а сега в тези културни страни волът види жито високо, казва, че е трева и тя станала много хубава, и започне да я пасе. Но като види господарят, той може да го наложи с глоба, че си е позволил да влезне в неговата градина или нива. Той не го убива, но го наложи на общо основание, но ако дойде вълкът, на общо основание му тегли присъдата! А за вола викат господаря, защо му позволил да пасе трева на неговата градина. А на вълка теглят му присъдата на общо основание, а вола го наказват. Та когато осъдят някого на смъртно наказание, той е направил погрешката на вълка. А когато някого осъдят на 5, 10 години затвор, той е направил погрешката на вола. Е, питам сега, в умствения свят вие написвате една книга, но някой е взел от вашата книга, вие го давате под съд, за плагиатство и го осъждат. За колко години го осъждат? Условно го осъждат, там наказанието е по-малко.

Сега вие може да се намерите в мъчнотия. Често искате вашите физически нужди, които имате, да ги премахнете, тъй както бихте премахнали и глада си, или съградите една къща. Но вие не можете да си послужите по същия начин. При къщата се изисква по-голямо усилие. Колко време се изисква за един обяд? Половин час, за да свършите работата си; а колко време ви взима, за да съградите една къща? – Много повече. Следователно, тези явления от физически характер изискват по-дълго време, за да се реализират. Запример вие мислено веднага можете да се пренесете на слънцето, но физически можете ли да направите това? Умствено може да

си представите, че вие се движите с един аероплан или с някоя колесница, както на свети Илия, и се връщате. Мислено това го правите за половин час или един час, но ако речете да реализирате вашата мисъл; при сегашното състояние тя не може да се реализира. Може да се реализира, но колко време се изисква? За реализирането на една ваша мисъл да идете и се върнете до слънцето, се изисква хиляди години, докато се намерят и други желаещи да идат до слънцето; и при колективния труд всички, които приемат вашата мисъл, най-после ще измислят нещо, някое средство, някой начин, да може да идете до слънцето. За това хиляда години ще идат, но по-малко от хиляда години е невъзможно. Най-първо ще вземете пред вид всичко наоколо. Ако имате някое желание или постижение, вие се безпокоите, че някои ваши желания не са постигнати. Ако желанието във вас да идете до слънцето, не може да го постигнете, кой е виновен тогава? Нито окръжаващите, нито вие. Обстановката е такава, предпоставките са такива, че вашите желания абсолютно не могат да се постигнат. Вие имате едно желание, което не е на място. И най-после, като идете до слънцето, какво ще научите там? Какво ще постигнете? Да допуснем, че вие отидете до слънцето. Там има ред и порядък, вие не знаете езика им. На границата там ви спират, питат ви. Ще си покажете паспорта. После ще ви попитат: Откъде идете, с какви намерения, защо и за какво. А може от границата пак да ви върнат назад, както сега ги връщат.

Сега всяко желание и всяко постижение трябва да бъде разумно. И трябва да имаме една връзка. Онзи, който трябва да иде до слънцето, най-първо трябва да може да се обяснява. Да има една връзка между жителите на земята и жителите на слънцето. Да могат да си телеграфират. Да определите, че тръгвате на слънцето: моля да слезне някой от вашето училище. И вие тръгвате от земята към слънцето. Да каже той: Идвам да следвам във вашето училище, като студент може да идете там. Сега това е само едно сравнение в сегашния живот. Всички вие имате желанията на слънцето. Непостижимите ваши желания са от рода, да идете на слънцето. Запример, вие искате да станете богат, да станете милиардер. Това е едно желание да идете до слънцето. Защото при сегашните условия местата на всички милиардери са заети. За един нов пост за милиардер няма стол вече, няма катедра. Някой иска да бъде професор. Той е млад и трябва да чака да умре някой стар професор или да уволнят някого, и така той да иде на мястото му. Да кажем, вие искате да станете професор, трябва да чакате да умре някой друг, та вие да идете на неговото място. Сега аз ви правя тази аналогия, за да има разумност във вашите постъпки в изискването на вашите желания. Вие сте свободни да искате каквото и да е, но трябва да знаете законите; физическите предпоставки и от духовен, и от умствен характер, и ако вие употребите съответстващи закони, тези

желания могат да се постигнат; но ако не употребите съответствующите закони, не може да има постижения. Между всичките закони трябва да има едно съответствие. Защото един физически закон, той е създаден от Божествения свят; духовните закони и те са създадени от Божествения свят, и най-последно и самите Божествени закони. Та физическите и духовните закони са едно разклонение от Божествения свят.

Та казвам сега, най-първото нещо за постижението. – Съграждането на къщата. Пренесете сега във физическо отношение кое е съграждането на къщата? (тялото). Да, тялото. Най-първо трябва да знаете законите: Ти трябва да съградиш къщата си хубаво, понеже, ако не съградиш къщата си хубаво, ти трябва да ходиш под наем; пък щом имаш една своя къща, ти можеш да правиш, каквото искаш. Сега второто положение на какво може да уподобите чувствуванията. Да кажем, съградихте тялото си, ще имате и кухня за готвене. Най-първо ще съградите един комин, ще имате огън. Всяка къща, която не дими, тя е мъртва. Всеки, който мине да види, че пушек има отгоре на къщата ви. Най-малкото да пуши къщата ви. Хората при сегашния век да видят, че хора има вътре. Или ако е вечерно време, да има свещ. Ако комин не пуши и прозорецът не свети, казват: Тази къща е запустяла!

Сега третото положение, това, което съставлява умствената страна на човека. С какво може да го уподобите? Вие сега казвате: Светлината е подобна на ума. Щом има светлина в къщата, този човек е умен. Щом има кухня и щом му дими къщата, ти можеш да се нахраниш там! А щом има светлина там, ти можеш да се учиш.

Та казвам сега, във всеки един от вас непременно трябва да има едно отлично тяло, една отлична къща. Нали искате да имате една отлична къща съградена, с две стаи, после да има една отлична кухня, да бъде всичко чисто. В това отношение всички трябва да имате едно отлично чисто тяло, не само физически силно, но едно тяло, което може да ви служи за постижението на вашите физически нужди, за постижението на духовните ви стремежи, и което може да ви послужи за постижението на вашите мисловни стремежи. В друго отношение животът ще бъде разхвърлян, безидеен ще бъде. Вие ще кажете сега, ще се уча най-първо какво мога да добия от живота. Да допуснем сега, че някой от вас е станал милионер, второто положение, след като е станал милионер, какво трябва да добие? След милионерството какво трябва да искате? Като стане човек милионер, той почва да гради къща, градина, набави си автомобили, облича се хубаво, луксозно и т.н. Храната му е разкошна, почне да дава угощение на приятелите си, събират се около него, да покаже, че е забогатял. Някои богаташи спират там; друг богаташ ще мине в третата

фаза, голяма част от богатството си ще даде, ще съгради университет, да подпомогне за учените хора, други ще пишат книги. В умствено отношение богатите хора започват да работят и в третото направление в мисълта. Но казвам, във всеки един от вас, който иска да бъде идеен при сегашните условия, каквото положение и да завземете, представете си, че вие сте милионер, оставил чичо ви 10 милиона долари на ваше разположение. Но законът е такъв, че само като станете на 21 години, тогава имате право, а дотогава вие сте под опекунство и не можете да изтеглите нито стотинка от тези пари, значи чак след 10, 15 години имате право над парите. Какво ще правите? Казвате: Милионер съм, но никой не ми дава пари. Същото положение, някой казва: Здрав съм, но какво да правя? Това е все същото положение: милионер съм, но не мога да манипулирам с тези пари. Казвам: На 15 години си, не е дошло време да оперираш с капитала. В това положение какво трябва да правиш с капитала? Иване, какво ще направиш? (Ще работя). Каква работа ще вземеш? (каквато и да е, докато мине определеното време). Тъй много право, каквато и да е работа. Под думата работа, винаги имайте в ума си, това е най-възвишеното, благородното – смяна на две състояния у човека. Всякога когато човек се намира в противоречие със себе си, той може да смени своето състояние. Това е една работа! Ще копаеш, вода ще носиш, мекици ще продаваш, хляб ще продаваш, дрехи ще продаваш, ще слутуваш. Нали казват: Всяка работа е почтена.

Има един пример за почтеността. У българите въобще има голям срам при работата, българите са взели от гърците този срам. Гърците отвънка са много хубаво облечени, но вътре в къщата обедът е много скромен, нямат с какво да разполагат. Сготвили си коприва, но дойде някой в къщи, те веднага вдигнат копривата, защото ще кажат: Тези хора са сготвили коприва и това ще се разпространи из цялото село или град, че тези хора ядат коприва. А коприва не трябва да ядат. Ако е яйца, масло, сирене, но коприва? Питам, защо да не може да се яде копривата свободно? Аз съм ви разправял този пример, дето един американски богаташ си купил един голям куркой от пазара, но не може да се съгласи кой да му занесе куркоя в къщи. Минава един човек, казва: Аз ще ти го занеса, но ще ми платиш три долара. – Един ти давам. Най-после минава председателят на щатите и му казва: Аз ще ти го занеса. Богаташът върви напред, председателят отподире занася му куркоя за един долар. Идва до къщата, отваря вратата, дава му куркоя, той му плаща. Председателят казва: Аз нищо не искам. – Как нали си пазарен! – Аз не искам нищо. – Да не искате и вие като другите три долара? Той му изважда, показва, кой е и си заминава. Богаташът не го е срам да яде куркоя, а го е срам да занесе куркоя в къщи. Понятия са това. Председателят иска да му покаже, че не е срамота да се носи куркоя, той трябваше да се замисли, да не яде куркоя, а другото е

много по-лесно. Питам какъв е тогава моралът? Има ли някакви морални подбуждения тук? Тези са от чисто духовен характер. Една философия, която е без основа; той го е срам да си занесе куркоя в къщи, но ако заколи куркоя и го опече, той ще мине за един благородник. Това са понятия у хората.

Та казвам, причините, които може да ви стимулират за вашите постъпки, могат да бъдат от тези трите свята. Така трябва да изучавате вие нещата. На първо място трябва да имате една хубава здрава къща. На второ място, тази къща трябва да бъде много добре мебелирана. А на трето място какво трябва да бъде? (да бъде тя инсталирана). Да има осветление и отопление, да може да се живее вътре. Първостепенна да бъде! Та именно сега като се правят тези гимнастически упражнения, това е съграждане къщата отвънка. Чувствата, с които си служим, това е съграждане (на) къщата отвътре – мебелиране. А мисълта, която се влива, това е инсталиране на тази къща от всички тези употребления, от които тя се нуждае.

Сега тези схващания са потребни за вас, защото в окултната наука не може да има постижения, докато човек не е разбрал основния закон. Да кажем, вие сте беден, обикновените пътища, по които вие може да станете богат, то е да се заемете да работите. Разбираш нещо от земеделие, от архитектура или имаш поетическа дарба, или си музикант, знаеш да свириш на кавал или на цигулка, вземеш цигулката и навсякъде можеш да си проправиш път. Ако е по окултен път, никога няма да си служиш с тези средства. Това са обикновените работи. Кой е сега ОКУЛТНИЯТ ПЪТ? Защото тези са обикновените постижения. Кой е окултният път?

Окултният път, да допуснем, че ти ще намериш, както онзи, да кажем някой рядък инструмент. Занимавайте се с музика! Но не ви достигат пари да откриете де се крие някой рядък инструмент, например, някоя стара цигулка от Страдивариус. Казват ви: Тук имате една цигулка. - Не можете ли да ми я продадете? Колко искате? Давате му два-три пъти повече, отколкото той е оценил тази цигулка. Взимате тази цигулка и после я продавате за 500 хиляди лева златни. Тогава? Или второто положение. Вие имате знание. Казвам сега съвременните хора работят за откриването на някои златни мини или търсят някоя диамантена руда. Хората търсят. Ще кажете, откъде накъде? Или намирате някой диамант в земята. Това не е по обикновения път. Тези хора, които се занимават с диамантената мина, или с тези руди, те почти всички употребяват окултните средства. Имат си специфични начини за това. Запример, как знае човек, че определя, на 500 метра в земята има някоя дебела жила от злато, въглища или сол се намира там? Това по обикновени пътища не става. Сега някои от вас си служат с тази пръчица, но само за намиране на вода. Тя водата си има известни специфични трептения; но и златото и всички метали имат

специфични трептения. И онзи, който иска да се занимава да развива тази сила, той трябва да разбира специфичността на известни метали. Всеки един от вас може да направи един опит: като му поставят в една кесия един наполеон, че като го хване с ръцете си, по трептенията му да познае дали е злато това или ако е сребро, пак да познае. Да няма почти никакво изключение или да има на стоте само едно изключение. По същия начин вие като минавате през някоя местност или през каквато и да е област, да знаете дали има тук злато или не. Вече вашият организъм иде в контакт с металите. И дето и да минете, ако тази област има злато, вие ще усетите особено притегляне, една притегателна сила. Много ви е приятна, ще ходите ще се разхождате, ще обикаляте, не искате да се местите от това място. – Злато има там! Или да кажем вие влизате в една библиотека и намирате някоя стара книга от древността. Обикновената книга може лесно да намерите, но една стара книга мъчно се намира.

Та казвам сега, ОКУЛТНИЯТ ПЪТ Е ПЪТ, ПО КОЙТО НЕЩАТА СЕ ОЦЕНЯВАТ. Това, което обикновените хора не могат да намерят, тези които се занимават с окултната наука, те намират ценното. Та първото положение е да откриеш в себе си, имаш една дарба. Ти можеш да разкриеш тази дарба само по един окултен път. Не само да се разкрие от тебе, но и хората да разкрият това. Най-първо ти трябва да разкриеш своята дарба! Това е събуждане на съзнанието. Да кажем, ти имаш една окултна дарба. Това е вече едно съзнание; у тебе се събужда съзнанието, че ти имаш музикална дарба. Разбираш, нещо имаш. Ти можеш да пееш, възприемаш лесно песните. Или чувствуваш в себе си дарбата, че можеш да пишеш поезия. Но като пишеш, ти не откриеш в себе си това чувство. Или откриеш в себе си вътрешна техника, виждаш, че разбираш от техника или от физика, едно вътрешно откритие е това! Аз говоря за ония гениалните дарби, не обикновените прояви. Някой например ще ти каже: Ти си талантилив човек. Това е един външен стимул. Не отвън, отвътре да ти дойде този стимул, ти сам да го съзнаеш; а след като си го съзнал ти, да го съзнаят и другите хора. Та първото нещо е вие сами да откриете в себе си ония заложби, които ги имате. В това седи създаването на човешкия характер. И човек не може да създаде в себе си характер, ако не открие в себе си някаква заложба, някоя дарба, защото само хубавите работи, неща, (са) които се откриват и които трябва да се обработват. Човек може да положи известно постоянство и труд за това. За хубавите, гениални работи, които са скрити в него, струва си човек да иждиви и 10, и 15 години, само за да открие това, което го има. И като открие това, като Едисон, като едно малко момче е ходил да продава вестници и съзнал, че в него има дарба за откриване, изобретение има. Той почти има най-голямата лаборатория в Америка. Това са постижения, добити по окултен път. Но какво е било концентрирането на такъв човек! Какво е било скрито

в този път. Вие знаете за този анекдот. Едисон след като е открил и узнал работите, той се стодил и щял да се жени. Но толкова е бил зает, че забравил деня, в който щял да се жени и трябвало да ходят да го извадят от лабораторията му, тъй се е погълнал в работата си, че се е забравил. Та казвам, женитбата е един външен стимул на гениалността. Попитали го, казват му: Булката чака там. Той си седи в лабораторията, прави си своите изчисления, своите опити, а онези отвън се безпокоят. Та казвам, гениалният човек не се смущава от външните неслоди на живота. При гениалността човек така е погълнат в своята мисъл, другите неща ни най-малко не го интересуват, казва: Могат да почакаят малко, не са закъснели, ако не днес, утре. Това, което хората определят, не съвпада всякога с природата. Мислите ли, че съвременните хора постъпват разумно. Че човек за да се ожени, пак трябва да постъпи разумно, пак трябва да бъде гениален, разумен. Той трябва да определи онова време, което е дадено от природата. Ако той се ожени една година по-рано или по-късно, той ще закъса. Когато той се ожени точно навреме, както е определено, ще има напредък. Аз сега вземам женитбата, тъй както природата е създала. Вземам женитбата като едно отношение на разумните души, които трябва да работят. Разбирам, двама приятели се съединяват да работят. Има отношение, ако те започнат тази работа точно навреме, тази работа може да прогресира; ако тази работа не започне навреме, тя не може да има никакъв успех, никакъв прогрес. Та казвам, за разумните неща в света си има време. Туй го е казал и Соломон преди хиляди години: Има време за раждане, има време за умиране.

Та сега и от вас се изисква да разкриете някои таланти, които са скрити у вас. Защото друго яче, ако не можете да разкриете, че имате един талант в себе си, вие нямате никакъв стимул, но в момента, когато вие съзнаете, че нещо се крие във вас, вие вече имате един силен стимул. Не сега човек да бъде един маниак, аз не говоря за маниячество. Но всеки един, няма човек в света, който да не носи някаква скрита дарба. Стига дълго време да е мислил, той ще дойде до това, което е идеал на живота. Това, което хората сега наричат идеал, то е нещо скрито у човека; и когато човек се домогне до своя идеал, в него има нещо скрито, има такава сила, че нищо не може да го спре в пътя!

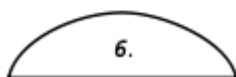
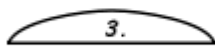
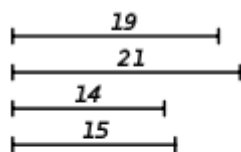
Та сега, всеки един от вас трябва да се стреми да открие нещо скрито в себе си, да открие този идеал, тази дарба. Това е хубавият стимул, който може да имате. И никога не търсете вашето щастие вънка от вас! Да търсите щастиято вънка от вас то е все едно да уповавате на един ваш приятел, който ви е дал пари на заем, и построил къщата ви, и вие сте подписали полицата. Мислите ли, че вие сте гарантирани? Не, един ден той продава къщата ви и вие си останете с полицата си. Ако имате пари, съградете

къщата, ако дойде един малък заем лесно може да се справите с него. Та казвам, когато дойде да се съгради нашето тяло, природата ни дава една малка външна подкрепа. Всеки ден тя ни дава един малък външен запас, за ядене на нашия организъм. Но след като приемете храна онези сили, които влизат в природата, цели процеси стават там, онези милиарди клетки, които са вътре, започват да работят. Милиарди клетки работят за съграждането на организма. Значи този вътрешен процес не може да се стимулира отвънка. Затова не спирайте вътрешните процеси на живота си. Има естествени процеси на вашето тяло, има процеси на вашето сърдце и на вашия ум. Никога не спирайте Божествените процеси, с които природата си служи! И всеки един, който е спрял един такъв процес, той е спрял колелото на щастието. Когато човек спре процесите на природата, на тази велика работа вътре, той е нещастен. Или казано друго яче: всякога бъдете в хармония с разумното в природата. Всяко нещо, което вие искате да постигнете, (постигнете) го по този разумния път, по който живата природа го желае. Преди да сте се родили на земята тя е предвидила всичко за вас. И няма нещо, което някой би ви взел, освен това, което живата природа ви е начертала. Вземете физиономията, астрологията, хиромантията, всички окултни науки и други, които определят, че човек носи дарбите със себе си. Например там се показва, че към 20-та или към 30-та година има едно съвпадение на планетите или едно съвпадение на забогатяване, или съвпадение на пътешествие има, или ще постъпиш в някой университет, срещате се с някои хора и се подигате. Като дойде това време, веднага се създават благоприятните условия. Или някъде е турено астрологически, че еди-колко си време ще имате едно голямо нещастие. И да ви предпазят, да бъдете много внимателни, докато минете тази криза. Предвидени са всички тези работи в живота. Но във всички окултни науки изключенията са много малки, а богатата, които са вложени, са повече.

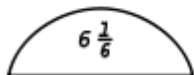
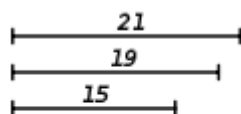
Сега този е пътят, по който всички трябва да разсъждавате. Но той е много труден път. Труден е по единствената причина, че мнозина от вас не сте запознати и даже тези, които са запознати с астрологията, не може да си служат с тези познания. Запример един хороскоп за себе си не можете да направите. И като си направите един хороскоп, сами не вярвате. Ти сам го направиш, виждаш го и не вярваш, търсиш нещо друго. Но след като ти пострада главата, казваш: Видях го сега, но не вярвах. Пък ти ще туриш хороскопа и ще вярваш. Щом е една наука, ще вярваш! Пък някой път направиш хороскопа, дойде времето, не си го изчислил, и ако така не стане, ще се излъжеш. Но това излъгване произтича, че пресмятането не е право. Човек може да постави и себе си на изследване, като второ лице. – Да не си заинтересуван.

Да допуснем сега, че имате една глава, която има 19 см дължина. Имате и

втора една глава, на която диаметърът е 21 см широчина; и трета глава – 14 см. Онзи, който има 19 има и 14. Вторият има 15. Онзи, който има 19, има на челото си 3 см широчина, а който има 21 има 6 см чело. Сега вие имате известни данни. Как мислите, кой от тези ще бъде успешен?

Трябва да се измени задната част на главата му. Какви са чувствата, с които той оперира? Какъв е стимулт на чувствата? Най-първо трябва да се вземе напречният диаметър, който дава интензивност, широчина на мозъка, дава устойчивост на характера, да може да издържа на мъчнотиите. След това 3-те сантиметра показват, че този човек е практичен, но не е далновиден, не може да предвиди нещата. Този с 6-те см чело е по-предвидлив. Но положително трябва да се вземе. Неговият духовен устой, какви са неговите морални устои в живота? Любовта му към отвлеченото, към Божественото. Ако всички тези съчетания, аз бих наредил така.

Ако вземем 21 това е едно изключение почти. 21. 19. 15. 6 и половина. 6 и половина широчина на челото. Зависи, ако челото е високо и е тясно, губи се неговата сила. Отношение трябва да има. Да кажем има 6 см височина, а може да има 12 широчина. Има и ред други такива данни, които могат да се вземат. Такъв един човек може да сполучи в живота. Защото той има такт. Един човек, който иска да бъде сполучлив, в него музикалното чувство добре е развито, понеже такт има. Съобразителността трябва да е развита. Ако няма такт, значи той не е музикален. Да поставиш една работа в своето време, значи такт трябва да имаш. Да се постави всяко нещо точно на времето, изисква се музикалност. Значи хора, у които чувството на време не е развито, те не са успешни. Онези оратори, у които времето е музикално развито, те знаят да говорят музикално, а у които то не е развито, те не могат да говорят хубаво, те не говорят музикално. Значи всички способности, по-низшите способности след време ще служат и за по-висши процеси. Всички способности, които служат за механическите процеси, след време ще служат за Божествени процеси. Всяко нещо трябва да се тури на времето. Ще чакаш. За да бъдеш сполучлив, трябва да имаш

такт; после да бъдеш достатъчно твърд. Да бъдеш достатъчно наблюдателен, да имаш достатъчно интуиция, достатъчно разсъдливост и да се не афектираш от най-малките закачки в живота. Малко да влезнеш и след като се възбуждаш да се самообладаваш. Защото възбуждението на човека произтича, че той не взема под внимание мъчнотиите, които може да го сполетят. Запример често хора, които са от високо произхождение, например някой княз, ходи той със своята титла и постоянно усеща докаченията. Някой беден, роден от бедни родители, със своята гениалност той ходи, постоянно претърпява унижение, но същевременно има едно упование. В края на краищата, кой от двамата печели? Бедният и разумният всякога печели повече, отколкото богатият и глупав. Под думата глупав разбирам, който не съзнава нищо в себе си, нищо отвътре. Той не може да се справи с външните условия на живота. Та затова да не ви спъват, някой път вие имате известно щастие, когато то дойде, ти него ден си княз. Ако имате някоя несполука или несрета в живота, него ден вие сте поставени в положението на някой беден човек, който трябва да превъзмогне мъчнотиите.

Сега тази наука може да приложите в ежедневието си живот. Човек трябва да се справя със себе си. Има известен род мъчнотии в живота, малки мъчнотии, с които всеки човек трябва да се справи. Ако с малките мъчнотии в живота си не можете да се справите, с големите мъчнотии вънка в света съвсем няма да може да се справите. Защото малките мъчнотии във вашия живот, това са малките прегради, които ще ви покажат пътя как да се справите с големите мъчнотии в големия свят. Та всеки един, който така разбира живота, лесно може да се справи с външните мъчнотии. Да кажем, имате едно неразположение на духа. Някой път ви обземе някоя песимистична мисъл. Песимизмът аз съм определил и друг път се дължи на силно развити лични чувства, на силно развит страх, користолюбиви чувства, слабо развита надежда, слаба вяра, пък и Любав към Бога не е толкова развита, и винаги в такъв човек се заражда едно недоволство. Защото в даден случай Бог се поставя като един неприятел. Ти речеш да направиш нещо, Той се поставя на път ти, речеш да туриш нещо, Той го ритне и го счупи, речеш да идеш в някой град, ти си се научил да ходиш все накрая и стражарят ти каже: Мини на другата страна! Та стражарят ще те застави, по който и да е начин, ако ти не послушаш първия стражар, той ще повика втор, трет, и втория път ти ще се научиш да вървиш по мястото, дето ти се показва. Та, в природата ти ще срещнеш природата, тя е един стражар, ще ти каже: Вляво. Вляво. Ако ѝ кажеш: Кой ти даде това право? Ще се намериш в някой участък. Вляво – вляво. Вдясно – вдясно. Тя не иска да злоупотреби. Може да кажеш: Ама аз така съм свикнал. Дето има свикване, има и отвикване.

Та вие можете да отвиквате. Сега вие мязате на галени деца. Вие търсите щастието по следуюния начин. Дъщерята на един богат чорбаджия, той имал 4 слугини да слугуват на дъщеря му. Слугините винаги ще вземат ще турят дъщерята до камината и като стане много горещо, ще я отмахнат оттам. Целия ден слугините се занимавали с това, да я носят насам-нататък. Дошло време да я женят. Майката казала: Тя има обичай някой да я носи до огъня и после да я отмества. – А, лесна работа, казал кандидатът. Той като се оженил, имал една слугиня, казал да я тури много близо до огъня, той запалил много камината. Тя казала: Отмахнете ме! Но нямало кой да я оттегли. Тя чакала да дойде някой, чакала и като нямало кой, сама станала. Та казвам, мнозина от вас сте свикнали и чакате да дойде щастието при вас по един особен начин. Но като ви напече хубаво при огъня, ти сам ще идеш, ще седнеш на друго място, ще вземеш поза, каквото обичаш, няма да чакаш да те носят или да ти турнат възглавница. Ще вземеш точно това положение, което тебе ти е дадено. Има изключителни случаи, те са от друга категория. Запример, трябва да изгрее слънцето да ни помага. Стига ние да извършваме нашата работа, слънцето ще изгрее точно навреме. Или вятърът те подухнал. Той си знае работата. Или някой извор трябва да извира, той си знае пътя. Когато ние свършим онова, което е необходимо за нас, общото положение на природата, в което тя ни е поставила, тя е винаги готова да ни помогне.

Та казвам, гледайте сега да се хармонирате с общите порядки на природата, за да може ония дарби, които са вложени в този живот, да ги постигнете. Запример искате да станете един Бетховен или един музикант като Бах, вие можете да станете един музикант, не като Бетховен. Сега модерните музиканти какво стават? Той може да пише, но ще го съдят като плагиатор, но той няма нищо ново. А може да напише нещо ново. Или в музиката, или във философията, или в друго нещо. Или върху съграждането на вашия характер. Ще съградите характера си с чувства и мисли, по един свършено нов път, който ви е определен. И ако така го съградите, вашият живот има смисъл.

Много пъти се препоръчва подражанието. Но с подражание какво може да се постигне? Кой животни подражават най-много? (маймуните). Човек не подражава ли повече? В това отношение човек седи по-горе от маймуните. Една маймуна може да подражава, но веднъж опитала една горчива опитност, тя втори път не повтаря. А човек повтаря. Има пияници, миналата вечер кръчмарят го изхвърлил из вратата навън, втори път пак отива на вратата. За една чашка винце по два, три пъти трябва да го изхвърлят и той пак повтаря, пак продължава. Когато една маймуна, като направи един опит, втори път тя няма да повтори, тя ще постъпи по някакъв нов начин.

Станете сега.

Тайна молитва.

7.5 ч.с.

1931_05_24 Здрави слуги и здрави господари

Изд. София-Изгрев, 1949г.

КНИГА: Абсолютна истина, УС Год.І

ЗДРАВИ СЛУГИ И ЗДРАВИ ГОСПОДАРИ

Размишление

Ще прочета 12-та глава от Евангелието на Йоан. Това, което се говори в тази глава, съответства на сегашните времена. Шест дни преди пасхата, дойде Исус във Витания, където беше бившият умрял Лазар, когото възкреси от мъртвите. – Всеки човек, ограничен в своите възгледи, се счита за умрял. „Тогаз Мария взе един литър чисто драгоценно миро и помаза нозете Исусови.“ (– 3-ти стих.) – Когато възгледите на човека се изменят, всякога умът и сърцето му взимат участие, и в душата му се явява особено състояние. В ума му изпъква една светла мисъл, а в сърцето му – едно хубаво чувство. Значи той дава плод.

„Тогаз един от учениците Му, Юда Симеонов Искаротски, който щеше да Го предаде, казва: „Защо да не се продаде това миро за триста динара и да се дадат на сиромасите?“ (– 4-ти и 5-ти стих.) – Много от съвременните хора спъват своя прогрес за материални работи. Те искат да задоволят нуждите си и постоянно спорят, защо един ял повече, а друг – по-малко; защо едни хора се обличат хубаво, богато, а други не се обличат така богато.

Питам: Нима всички животни, птици и бубулечици са еднакво облечени? Вземете например, товарните животни, те са облечени в най-скромни, прости дрехи, в сравнение с дрехите на много птици и бубулечици, облечени в пъстри и красиви дрешки. Това показва, че старите хора мъчно могат да се простят със своите навици и стари разбирания. Знаете ли какво представляват старите фарисеи и садудеи? Те представляват човешката гордост и честолюбие. Тези качества у човека са, именно, последните фарисеи и садудеи, с които той трябва да се справи. Те са вътре в човека и затова той мъчно се справя с тях. Що се отнася до външните мъчнотии, с тях човек лесно се справя. „Ето, светът отиде след Него.“ (– 19-ти стих.) – Какво лошо има в това, че светът отиде след Него? Какво лошо има в това, че една река се влива в морето? Когато реката се влива в морето, тя се очиства.

„Ако житното зърно не падне на земята и не умре, то остава само; ако ли умре, много плод принася.“ „(– 24-ти стих.)“ – Значи човек трябва да умре за временното, за преходното. Под „смърт“ се разбира, че човек трябва да израсте отново, да се разшири и да даде плод.

„Който ненавижда живота си на този свят, за вечен живот ще го опази.“ (– 25-ти стих.)

„Това издума Исус и отиде, та се скри от тях.“ (– 36-ти стих.) – Това е състояние на мистика, на когото съзнанието се е пробудило. Ако съзнанието на човека се помрачи, той изпитва смущение.

„Защото възлюбиха славата човеческа повече, нежели славата Божия.“ (– 43-ти стих.) – Хората не могат да постигнат своите желания и казват: „Това е непостижимо, онова е непостижимо.“ – Много естествено. Докато те още вървят в стария път, борбата в тях ще продължава. Те възлюбиха славата човеческа повече, нежели славата Божия.

„А Исус възгласи и рече: „Който вярва в мене, не вярва в мене, но в Тогози, Който ме е проводил“.“ (– 44-ти стих.)

„И тъй, това, що говоря, както ми е Отец рекъл, така говоря.“ (– 50-ти стих.)

Усилието, което вярващият прави в живота си, някога е безполезно. – Кога? – Когато животът му е мътна река. По цели дни той я чисти, и тя все мътна остава. – Как ще я очисти? – Като я пусне да тече в морето. Не я ли пусне в морето, той прилича на човек, който иска да живее морално и се сили всичките му работи да бъдат в изправност. Обаче не е достатъчно да имате само чиста вода. Ако искате да изперете дрехата си добре, да я направите чиста, нужно ви е, освен чиста вода, още и слънце. Времето трябва да бъде ясно, слънчево, да изсуши скоро дрехата. Значи дрехата ви ще бъде чисто изпрана, ако имате чиста вода и светлина, слънцето да грее, да бъде ясно и топло. Следователно всяка постъпка трябва да се диктува от топло чувство и от светла мисъл. Това подразбира да имате знание и светлина, чистота и топлина. Така изпрана, дрехата трябва да се облече. Ако не се облече, ще я сложите в гардероб. Природата не си служи с гардероби. Щом изпере и изсуши една дреха, тя веднага я слага на гърба на човека. В човешкия живот работите се нареждат другояче: Щом дрехата е изпрана и изсушена, тя се слага или на гърба на човека, или в гардероба. Някога дрехата и ризата на човека не са съвсем чисти. Причината за това е в нечистотиите, които се отделят от тялото. Обаче тялото се цапа и от нечистите мисли и чувства, с които човек работи. Ето защо, не се смущавайте от нечистотиите на външния живот. Смущавайте се от нечистотиите, които идат отвътре. Като знаете това, правете разлика между външния и вътрешния живот. Децата, които седят по цели дни вкъщи, дрехите им са всякога чисти. Какво ще кажете за работниците в мините, фабриките и градините? Техните дрехи и ризи са нечисти –

работата им е такава.

Казват за някого: „Този човек е кален“. – Какво лошо има в калта и в окалянето на човека? Като опере дрехите си в чиста вода и ги изсуши на слънце, калта ще се махне. Като работи шест дни, човек се връща от работа доволен, че може да се изпере и очисти, да се облече в чисти дрехи и след това да си почине. Всеки човек има желание да се облече в нови, чисти дрехи. Седмият ден е ден на почивка. Шест дни ще работиш, а на седмия ще починеш, ще се облечеш в чисти дрехи. Защо допусаш в себе си нечисти мисли и желания? Защо постъпваш нечисто? Колкото малко кал да имаш, тя предизвиква запушване на порите на тялото. На същото основание всяка нечиста мисъл и всяко нечисто желание запушват порите на тялото. Това запушване, от какъвто характер да е – физически или психически, причинява болка, неразположение на човека. Той казва: „Тежко ми е нещо, не съм разположен“. Където и да погледне, той казва: „Хората са лоши, грешни“. – Това се дължи на неговото вътрешно неразположение. Причината затова е в самия него, а не вън от него. – Как ще си помогне този човек? Как ще се спаси? – Като отиде при Бога. Ето защо, вие трябва да имате нов възглед за Бога.

Много от сегашните хора вярват в Бога по особен начин и си Го представят като стар дядо с бяла коса и бяла брада, с красиво, благо лице. Духът Божи си Го представят във форма на гълъб. Това е антропоморфизъм. Други си представят Бога като млад момък. Бог не е нито стар дядо, нито млад момък. И Духът Божи не е гълъб. Това са символи, на които трябва да направите вътрешен превод. Новите времена не търпят стари, детински възгледи, лишени от всякакъв морал. Едно е вярно: гълъбът е символ на чистота. През каквито мъчности да е минал, на каквито изпитания да е бил поставян, той всякога е бил чист. И Духът Божи, Който чисти хората, през каквито условия на живота да е минавал, всякога оставал чист и свят. Казват някои: „Млад и стар Господ“. Това са стари възгледи, които няма да корените, но ще оставите настрана. Ако искате да ви кажа кой е младият Господ, ще знаете, че Той е Онзи, Който спасява хората и се жертва за тях. Обаче Бог е един, не е нито млад, нито стар. Внесете новото в своите възгледи и вместо стария Господ вложете Любовта в сърцето си. Вместо младия Господ вложете Мъдростта в ума си, а вместо Духа Божи вложете Истината в душата си. Така ще имате истинска представа за Бога. Следователно старият Господ е Любовта, която осмисля всичко. Младият Господ е Мъдростта и знанието, които спасяват света и внасят ред и порядък навсякъде. Духът Божи представлява Истината, която освобождава човешката душа. Истината освобождава човека от всички мъчности, от противоречията и заблужденията в живота. Това е новото мистично схващане за Бога. Следователно, дойде ли старият Господ у вас,

и Любовта трябва да дойде. Изобщо, Любовта, Мъдростта и Истината са неразделни помежду си. Те са части на вътрешната същина. Който така разбира нещата, никога няма да изпада в противоречия. Онзи, у когото са Любовта, Мъдростта и Истината, считам свободен човек. Където е Любовта, там няма никакви престъпления.

Що е престъплението? – Да мислиш, че си добър, ти вече си извършил престъпление. – Защо? – Защото добротата е качество на Бога. Не е въпрос да сме добри, но да изпълняваме волята на Бога. От Бога ние сме излезли чисти и трябва да се върнем чисти. Кажеш ли, че не познаваш какво е Бог и трябва да изучаваш всички теории за Него, за причини и последствия на нещата, ти вече си направил престъпление. Какво ще научиш за Господа от човешките теории? Човек трябва да бъде учен, но да проявява Любовта, Мъдростта и Истината на Бога. Кажеш ли, че знанието, което има, е негово, той върши вече престъпление. Истината не може да дойде чрез всички. Тя иде само чрез Едного. Тя може да дойде чрез всички само ако те са готови за нея. Така те ще живеят в Едното. Следователно Истината ще дойде, когато всички хора бъдат готови да я възприемат. – Кога ще бъде това? – Когато животните се съединят в едно тяло. Тогава хората ще се разберат напълно и ще бъдат готови за възприемане на истината. Засега животните не са съединени в едно цяло, защото имат различни интереси. Щом се съединят, и вълкът ще бъде толкова кротък, колкото и агнето.

Един ден кокошката се оплакала от господаря си, че постоянно взимал яйцата и ги изяждал. Същевременно и овцата се оплакала от господаря си, че стригал вълната и доял млякото. На оплакванията на кокошката, господарят възразил: „Нека благодари кокошката, че не взимам живота ѝ. Що се отнася до яйцата, аз я облекчавам. Тя снася през годината около 150 яйца, а може да измъти най-много 25–30 яйца. Какво ще прави тя с останалите яйца?“ И на овцата, която също се оплаквала, господарят казал: „Ти имаш агънце, което храниш с млякото си. Аз взимам част от твоето мляко. Ако пък не стрижа вълната ти, ще страдаш – горещината ще те измъчва“. И кравата се оплакала от господаря си, но той и на нея казал, че няма право да се оплаква. „Тя дава мляко повече, отколкото е нужно за теленцето. При това, теленцето ще се храни с мляко най-много една година, след което млякото е свободно. Значи аз имам право да го взимам“.

И тъй, човек е в хармония с природата, както и с Божествения свят, докато се ползва от излишъка на богатата. Рече ли да използва всичките блага, той нарушава тази хармония. Природата задържа част от богатата за себе си, като неприкосновен запас. Който се осмели да посегне на този запас, той нарушава великия ред на живота. Докато хората се поставят на пътя на

Любовта, Мъдростта и Истината, те създават условия за греха. Не deletе любовта на човешка и животинска. Любовта е една, важно е през какви форми минава. Ако човешката любов влезе в животното, никога то не напада подобните си. Обаче, ако в животното влезе животинската любов, то напада подобните си. Същото се отнася и до човека. Когато човешката любов влезе в човека, той на никого не прави зло; влезе ли в него животинската любов, той е готов да краде, да обира и да убива. Тогава каква разлика има между вълка, който дави овцете, и човека, който убива и краде? Ангелът, обаче, никога не нарушава общия ход на Любовта. В човешката и в животинската любов някога се явява индивидуализиране, поради което се нарушава общия ход на Любовта. Тогава настава дисхармония в природата, която се явява като условие за грехопадането. Като знаете това, не питайте защо иде грехът.

Да допуснем, ти пътуваш и носиш в торбата си хляб. Като огладнееш, сядаш на пътя да се нахраниш. Остава ти едно парче хляб, което задържаш за себе си. Продължаваш пътя си и срещаш един беден човек, който ти казва: „Моля ти се, гладен съм, дай ми малко хляб“. – „Нямам.“ – Ето първата лъжа. – Бедният човек си заминава, но ти изпитваш скръб, мъчно ти е, че не му даде малко хляб. Трябваше да дадеш последното си парче хляб на бедния. – „Ако бях го дал, аз щях да остана гладен.“ – Не се страхувай. Ако беше го дал, Бог нямаше да те остави. Следователно, колкото хляб имате в торбата си, дайте го на гладния, не мислете за себе си. – Да, но в живота работите не стават така. – Не стават, защото мислите повече за себе си. Ако мислите и за ближния си, като за себе си, ще видите, че Бог никога няма да ви остави гладни и боси.

Като говоря така, искам да ме разберете право, а не като онзи поп, който имал две скъсани ризи и дал едната на беден човек. Той казал на жена си: „Слушай, попадио, казано е в Писанието: „Който има две ризи, да даде едната на бедния“. Вземи едната риза и я дай на някой просяк.“ Попът си мислел: „Като дам една от скъсаните си ризи на бедния, Бог ще ми даде нова, по-хубава от моята“. Обаче той останал излъган – не получил никаква риза. Казвам: Ако дадеш една риза на бедния, тя трябва да бъде нова и, при това, дадена с любов. Казано е в Писанието: С каквато мярка мерещ, с такава ще ти се отмери. Значи, каквато дреха дадеш, такава ще получиш. Дайте най-хубавото, което имате. Давайте най-хубавите си мисли, най-хубавите си чувства.

Казвате за някого: „Този човек е добър, но не се е повдигнал много, не е станал светия“. – Как познавате светията? Как познавате Учителя? Светията се познава по това, че торбата му е всякога празна, няма коричка хляб. Освен това ризата му е всякога нова – той не ходи със скъсана риза.

Светията е като хлебаря, който всякога вади от фурната си топъл, хубав хляб и го дава на хората. Така и светията всякога дава, и то най-хубавото, което носи в себе си. – По какво се познава Учителят? – На този въпрос вие сами ще си отговорите. Много са писали и говорили за Учителя. Някога и аз ще ви говоря за Учителя. Сега ще ви кажа само едно: Когато Учителят иде в света, Той носи зората на деня. Той е като изгряващото слънце. Тогава всичко пее в света. Ние не говорим за обикновения учител, но за Онзи, Който създава всичко в света.

Аз искам да бъдете свободни в своите възгледи, да носите Любовта в сърцата си, Мъдростта – в умовете си, а Истината – в душите си. Като се стремите към това, вие постепенно ще се освободите от старите си дрехи. Стрежете се да съблечете старите си дрехи, както змията съблича старата си кожа. Всяка година човек трябва да се освобождава от старото и да приема новото. Всяка година трябва да давате по един хубав плод, както ябълката и крушата принасят своите плодове. Всяка година плодовете ви трябва да бъдат все по-хубави. Казано е в Писанието: Всяка пръчка, която не принася плод, отрязва се и се хвърля. Всяка пръчка, която принася плод, оставя се на лозата. Като знаете това, освободете се от вътрешното безпокойство в себе си.

Като наблюдавам съвременните хора, чудя се как те още се придържат към старите възгледи, изказани от апостолите и от пророците. Онази вода, която е текла преди хиляди години, днес е изгубила своята чистота. Даже и Христовото учение, което е текло преди две хиляди години, днес е изгубило от чистотата си. Ако следвате това учение, вие трябва да Го вземете в Неговия първоначален вид, каквото е излязло от Първоначалния източник. Не е въпросът да се връщате назад, напред трябва да вървите. Кое е по-добро: да отиде човек при главата на извора, където е началото на водата, или да отиде там, където водата се влива в морето?

Човешкият живот може да се уподоби на река, текла хиляди години, поради което се е окаляла. Сега тази река се влива в морето, където се пречиства. И ние трябва да отидем там, където извира чиста вода. Не се спирайте на старите възгледи. Ако старото можеше да ви спаси, Моисеевият закон и до днес щеше да има сила. Ако бяхте разбрали Христовото учение, досега то щеше да ви спаси. – Защо не се постигна това? – Защото не вложихте Любовта си в Него. Ако Любовта, Мъдростта и Истината не влязат във вашия живот като фактори, вие не може да имате правилни възгледи, правилно разбиране. Тогава и телата ви ще бъдат слаби, хилави. Каква е разликата между болния и здравия? И болният, и здравият имат креват; и болният, и здравият ядат. Казвам: Въпреки това, животът на двамата се различава. И аз някога ви казвам, че земният живот

прилича на небесния. Но аз не разбирам живота на болния, а живота на здравия. Само животът на здравия прилича на небесния. Може ли болният да каже, че какъвто е неговият креват и юрган, такива са и тези на небесните жители? – Не е така. Аз зная на какви кревати спят там и с какви завивки се покриват. Здравият човек има спокоен, здрав сън. На която страна легне вечер, на нея се събужда. Болният, като лежи, обръща се ту надясно, ту наляво. Той постоянно се оплаква: леглото му било тясно, юрганът не бил нов, чаршафът не бил чист и т.н. Юрганът на здравия мирише на роза или на здравец – аура има той. Следователно, ако и вашият ум няма аромата на розата; или ако сърцето ни няма аромата на здравеца, вие сте в положението на болния, който лежи в болницата, под командата на лекари и милосърдни сестри. Болният не смее да излиза сам на слънце, не го пущат, за да не слънчаса. Милосърдни сестри го пренасят от едно място на друго. Има ли милосърдни сестри около здравия?

Казваш: „Няма кой да ме обича, да ме милва и гали“. – На какво ще приличаш, ако постоянно те милват и гаят? На болен, когото милват и гаят, по-леко да понася страданията си. – Кой са културните хора в болницата? – Лекарите и техните помощници. Здравият се оплаква, че няма слуги, да му помагат. Питам: Ако имаш слуги на разположение, каква роля ще играеш в живота? Не е лошо да имаш слуги, но тогава ще бъдеш аристократ. Трябва да бъдеш здрав аристократ! Можеш да бъдеш и слуга, но здрав да бъдеш. Можеш да бъдеш и господар, но здрав да бъдеш. Това е естественото положение: и като господар, и като слуга да бъдеш здрав. Казваш: „Дотегна ми това положение на богат и болен човек, постоянно да лежа“. Казвам: Щом искаш да се освободиш от това състояние, Бог ти е определил особено място – стани слуга! Ако и господарят, и слугата са здрави, кой на кого ще служи?

Сега ще ви оставя да мислите върху тези въпроси. Мислете върху милосърдието. Не се спирайте на въпроса, дали сте направили известен прогрес или не сте направили. Казваш: „Аз не съм прогресирал“. – Това не се отнася до тебе. За прогрес и дума не трябва да правите. Ние трябва да слугуваме на Господа. Той не се нуждае от нашето слугуване, но понеже има много болни, необходими са повече слуги, и то здрави. Те ще отидат в болниците да помагат на болните. Болните се молят на Бога да им изпрати лекари, слуги. Когато здравите слуги отидат в болницата, само тогава господарите ще оздравеят. Здравите слуги и здравите господари ще спасят света, а не болните и богатите. И ако ме питате кой ще спаси света, отговарям: Само здравите слуги и здравите господари ще спасят света. И бедни да са, те могат да направят това. Тази е задачата на всички хора. Не желая да бъдете богати. Обаче, ако някой от вас желае да бъде богат, нямам нищо против това.

Пожелавам на всички ви да бъдете здрави слуги. Пък един ден господарите ви и богатите хора, като напуснат болницата, да драснат една клечка кибрит. Пък и лекарите, и всички слуги от болницата да я напуснат и да отидат в здрави къщи, където няма нужда от стария порядък на нещата. Това представлява пълния живот на Любовта – на Божията Любов, на Божията Мъдрост и живота на Божията Истина, която ще ни освободи от всички тревоги и несгоди на сегашния живот. Когато се тревожите за нещо, кажете си: „Господарят е болен“. След това притечете му се на помощ. Друг път сърцето ви е смутено. Кажете си: „Господарката е болна“. Помогнете и на нея. Притичайте се да помагате на господаря, на господарката и на господарчетата. Трябва да бъдете полезни в живота! Това значи да помагате на вашия ум, на вашето сърце, на вашата воля, т.е. на вашето тяло.

Т. м.

Утринно Слово от Учителя, държано на
24 май 1931 г., София, Изгрев.

1931_05_27 Разбрани неща

Издание 1941г., София

КНИГА: Реалности и сенки, ООК Год.Х, Том 3

РАЗБРАНИ НЕЩА

Т. м.

Съвременните хора искат да разберат всичко, което става около тях. За всяко нещо те искат обяснение. Има неща, които се разбират и без обяснения. Има неща, които и да се обясняват, не се разбират. Някои неща пък трябва да се обяснят. Щастието се разбира без обяснение. Светлината се разбира без обяснение. И най-малките същества разбират светлината. – Защо? – Защото се ползват от нея. Светлината е разбрана, защото има отношение и към физическия свят. От светлината произлизат много неща. Човек не би могъл да се ползва от светлината, ако нямаше отношение към нещата, чрез които тя се проявява. Ако слънцето не съществуваше, нямаше да има светлина. Слънцето изпраща светлината, земята става проводник на светлината, но нито слънцето, нито земята я разбират. Човек, който се намира в средата, между слънцето и земята, разбира какво нещо е светлината. Ще кажете, че съществата, които живеят на слънцето, направляват слънчевата светлина. Това е друг въпрос. Съществата, които живеят на слънцето, имат отношение към друго слънце. И те се намират между два полюса, както човек се намира между слънцето и земята. Следователно, докато не застане между два полюса, човек не може да разбере реалността на нещата.

Казахме, че щастието се разбира без обяснения, но придобиването на щастието се определя от известни условия. Следователно, искате ли да бъдете щастливи, трябва да знаете условията, при които се постига щастието. Гладът, доволството също се разбират без обяснения. Всяко живо същество разбира глада. Всеки човек знае какво значи да бъдеш доволен. Обаче ако искате да обясните тия неща научно, няма да останете доволни от обясненията. – Защо? – Понеже те са метафизически въпроси, които обикновеният ум не е в състояние да схване. Каквото е положението на онзи, който не знае да плува, такова е положението на всеки човек, когато изведнъж се натъква на нови идеи. Неговите стари вярвания влизат в стълкновение с новите идеи; трябва да дойде някой опитен плувец и да му помогне да излезе от затруднението.

Сегашните хора се стълкновяват с новите идеи по причина на своите суеверия и вярвания. Те имат вяра, но тя не е в състояние да им помогне. Малко хора имат онази чиста, непоколебима вяра, която се справя с всички противоречия. Човек мъчно различава вярванията от вярата,

вследствие на което сам се обърква. Във вярата има нещо твърдо, устойчиво, непоколебимо. Вярващият не изпада в противоречия. За пример, някой заболее и казва, че след два дни ще оздравее. Както казва, така става. Той не се съмнява в своето чувство. Друг някой заболява, вика лекар да го лекува. Лекарят казва, че след две седмици болният ще оздравее, но не става така.

Минават две седмици, минава месец, болният още лежи в леглото. За свое оправдание лекарят казва, че се е явило някакво усложнение. – Защо думите на лекаря не се сбъднаха? – Защото той излиза от гледището на вярването, а не на вярата. Болният пък се обезсърчава и започва да търси баби, те да го лекуват. Той изхожда от своето суеверие и очаква да стане някакво чудо и да оздравее, но не оздравява. Суеверният очаква нещата да станат по изключителен начин, като в приказките от „хиляда и една нощ“.

Великите неща на земята стават чрез вярата, в която взимат участие множество същества и помагат на хората. Обичат ли човека, те му помагат и той успява в предприетата работа. Във вярата нещата стават по Любов. Работите ли само с вярване, не можете да очаквате на никого. Мнозина могат да ви обещаят, че ще ви помогнат, но когато трябва да се изявят, не можете да ги намерите. – Защо? – Защото не са свързани с вас по Любов. И при това положение пак могат да ви помогнат, но трябва да чакате, когато те имат свободно време. При суеверието вие сте принудени да разчитате на ония същества, които мислят само за себе си.

И тъй, чрез вярата човек се свързва с разумни, богати и силни същества. Бог е най-разумният, най-силният и най-богатият в света. Щом ви обича Бог, всичко можете да направите. Ако започнете някоя работа и не успявате, грешката е във вас. Който иска да успява, трябва да се свърже с Божествения свят. Всеки човек е поставен при условия, благоприятни за неговото развитие, но въпреки това от всички се искат едни и същи неща. Всеки трябва да работи за развиване на ума, на сърцето и на волята си. От усилията и прилежанието, които прилага, зависи неговото бъдеще. Не е въпрос само да израсте едно дърво, да даде няколко плода и след това да изсъхне. За да израсте едно плодно дърво или диня, за пример, човек трябва да посади няколко семки, а не само една. В земята има червеи, които нападат семената. Те изядат повече, отколкото трябва. Ето защо, посадвайте повече семки, за да могат някои от тях да израстнат и да дадат плод в бъдеще. Ако садите малко семена, червеите могат да ги изядат и за вас да не остане нищо.

Следователно вярващият човек трябва да бъде в съгласие с физическия, духовния и Божествения свят. Това значи да бъде в съгласие с резултатите;

в духовния свят трябва да бъде в съгласие с условията, а в Божествения свят – с принципите. Какво разбирате от това обяснение? Все ще разберете нещо. Учителите обясняват на учениците си какво нещо е точката, правата линия и плоскостта и те ги разбират. Те казват: „При движението на точката се образува права линия, която представлява най-късото разстояние между две точки“. Правата линия се взима като мярка за дължина, понеже има само едно измерение – дължина. Плоскостта пък означава поле, образувано от движението на един център в четири направления. Ако разгледаме земята като плоскост, можем да си я представим във вид на кръг. Земята се състои от множество живи частици, които имат отношение една към друга.

Като говорим за земята, ние виждаме в нея резултатите на милиарди същества, които са работили в миналото. Каква е била земята в миналото, когато се е създавала и преустройвала, не знаем положително. По това има много предположения и теории. Писано е, че на земята е съществувал рай, но къде е той? Съществува ли още и днес? Според мене раят е на земята. И днес съществува рай. Той се намира на една земя, която още не е известна на човечеството. Тя коренно се различава от земята, на която живеем. Каквато е разликата между растението и почвата, на която то расте, между рибата и водата, птицата и въздуха, човека и средата, в която той живее, такава е разликата между нашата земя и тази, в която е раят. Човек живее на земята, във въздуха и светлината, но сам той не е нито земя, нито въздух, нито светлина. Ще цитирате стиха, в който Христос казва: „Аз съм виделината на света“. Под думата „виделина“ или „светлина“ Христос има предвид умствената и духовна светлина, а не физическата.

Като ученици, вие трябва да гледате обективно на нещата, да не изпадате в заблуждения и криви разбирания. За пример, някой носи кошница с яйца в ръката си, но по невнимание спъне се някъде, падне и счупи яйцата. Като види пакостта, която е направил, той казва: „Чудно нещо, защо Господ допусна да стане това?“ – Ами ти защо не беше внимателен? Мислиш ли, че Бог се занимава с твоите яйца? Нали казваш, че Бог е съвършен и се грижи за всички живи същества? Защо допускаш тогава, че Той е причината? Яйцата били развалени и за да не се разстрои стомахът ти, Той е съдействал за счупването им.

Следователно, когато се натъкнете на някоя неприятност или мъчнотия, ще знаете, че това е кошницата с развалени яйца, която пада на земята. Благодарете, че ви е сполетяло едно нещастие, което ви освобождава от по-голямо. Затова българинът казва: „Ела зло, че без тебе по-зло“.

Един човек бяга. Гони го неприятелят му, иска да го убие. В това време

друг човек среща онзи, който мисли да извърши престъпление, и веднага му предлага една кошница със зрели, вкусни череши, като му казва: „Спри се за малко да опиташ черешите ми“. Той се спира, слага пушката настрана и започва да яде. Като се задоволи, благодари на онзи, който му е предложил вкусните череши и решава в себе си да не гони неприятеля си. Той казва: „Нека бъде свободен, няма защо да го преследвам“.

Следователно, когато Бог иска да попречи на човека да извърши престъпление, Той му изпраща някакво благо. – Колко души вярват в това обяснение? – Малцина вярват, защото обясненията всякога не са абсолютно истинни. Знайте, че Бог не се меси в обикновените ежедневни работи на човека. Ако се месеше, Той щеше да спъне естественото развитие на човека. Какво щеше да бъде положението на ученика, ако учителят постоянно стои над главата му и казва, че не работи, както трябва? Учителят оставя ученика да работи сам и като сгреша, тогава ще покаже грешката му. Като му посочи грешката, ще го накара да започне задачата отначало, сам да разбере къде греша. Ако втория път реши задачата си правилно, учителят му дава друга задача. Ако решава задачите си правилно, ученикът напредва, минава в по-горен клас; ако не решава задачите си правилно, той повтаря класа.

И тъй, каквото и да е вярата ви, колкото и да обичате Бога, ако не учите, не можете да минете в по-горен клас. Ако любовта ви е силна, вие не можете да не учите. Щом учите съзнателно и с любов, непременно ще минавате от един клас в друг. Да вярваш в Бога и да Го обичаш, това не значи, че всичко трябва да ти върви добре. Казано е, че от вярата ти зависи да бъдеш здрав, да имаш успех в работата си, но вярващият е разумен, трудолюбив и любознателен. Той живее в Божествения свят и прилага Великите закони на живота. Вярващият има предвид първо интересите и нуждите на близките си, а после своите лични. Това изисква новата философия на живота. При старата философия законът е обратен: първо за себе си, после за ближния.

Да се върнем към правата линия, като отношение между две разумни същества. С други думи казано: Правата линия представлява дейността на две разумни същества, които имат правилни отношения помежду си. Като работят заедно, тези същества създават помежду си благоприятни условия. Ако се обичат, тия същества свършват работата, която са започнали. Ако не се обичат, никаква работа няма да свършат. В този смисъл Любовта подразбира свършване на някаква работа. Това се отнася и за трите свята: физически, умствен и сърдечен, т.е. физически, духовен и Божествен. Разликата се състои само в това, че на физическия свят Любовта се изявява по един начин, в духовния – по друг, в Божествения – по трети начин. Значи в трите свята Любовта се проявява по три различни начини. Във

физическия свят нещата са подложени на постоянни промени, понеже подлежат на постоянно развитие. Тази е причината, поради която човек не знае какво му носи следващия ден. Той не може да предвиди какъв път ще вземат неговите мисли, чувства и постъпки. Достатъчно е да попадне в гъстата материя, за да се помрачи мисълта му и той да изгуби временно правата посока на движение. Същото се отнася и до чувствата. Днес чувствата ви са топли, а на другия ден – студени. – Защо? Попадали сте в гъстата материя. Такова е положението на обикновения човек. Обаче разумният, напредналият човек лесно се справя с физическите условия.

Един дервиш срещнал един турски бей, спрял го и го помолил да му даде 10 стотинки. Бейт извадил кесията си, отворил я и казал: „Вземи, колкото искаш“. Дервишът погледнал кесията и видял различни монети: медни, сребърни и златни. Той взел една медна монета от 10 стотинки и благодарил на бея. – „Защо не вземеш златна монета? – запитал бейт. – Вземи златна монета, да не ме безпокоиш често.“ – „Благодаря – отговорил дервишът, – толкова ми трябва. Имам нужда от хляб. Като задоволя глада си, нищо повече не искам.“

Сега бейт започнал да мисли защо дервишът се задоволява с толкова малко, а на него не стигат и тези пари, които има. Значи чрез дервиша Бог изпитвал щедростта на бея, а същевременно искал да му каже, че и на него му са достатъчни 10 стотинки на ден. – Какво показват десетте стотинки? – Те представляват минимума, с който човек може да прекара деня. Разумният човек може да се справя и с най-малкото. Той лесно се справя с условията на физическия свят.

Съвременните хора не се задоволят с малко, защото се страхуват за утрешния ден. Те искат да осигурят бъдещето си, да не умрат гладни. Един ден Бог изпратил архангел Михаил да вземе душата на една бедна вдовица, която имала две малки деца. Като се приближил към нея, архангелът се смилил над децата и си казал: „Ако взема майката, кой ще се грижи за децата?“ Върнал се при Господа и казал, че не може да изпълни възложената му задача. Тогава Бог го изпратил на дъното на океана, като му казал: „Вземи от дъното един камък и ми го донеси“. Архангелът взел един камък и го занесъл на Господа. – „Счупи този камък и виж какво има в него.“ Като разчупил камъка, архангел Михаил останал учуден. Там имало червей. – „Виждаш ли? – казал Господ. – Този, Който се грижи за червея в дъното на океана, Той ще се погрижи и за двете деца на бедната вдовица.“ След този урок архангелът изпълнил задачата, която Бог му възложил. Често хората мислят и постъпват като архангел Михаил. Каквото и да им се проповядва, те казват: „Пари, пари ни трябва“. – Парите не зависят от тях. Те са резултат на известни социални условия.

Днес имате нужда от пари, но ще дойде ден, когато парите ще се сменят с друга разменна единица. Хората се возят с файтони, автомобили, аероплани, но не могат да ме убедят, че това са единствените съобщителни средства. Какво прави птицата? С аероплан ли пътува тя? Какво прави ангелът? Докато е на небето, ангелът не се нуждае от автомобили и аероплани. Обаче ако слезе на земята, и той ще бъде като хората – ще се нуждае от превозни средства. Какво прави адептът на земята? Той разполага с тялото си и може да си служи с него, както иска: и като автомобил, и като аероплан. Това се отнася до адепта, до човека, който има знания. Който няма знания, той ще търси файтони, автомобили и аероплани. Който няма вяра, има нужда от пари; който има вяра, и без пари може. Някои религиозни казват, че вярват в Бога, но едновременно вярват и в кесията си. Докато е богат, човек лесно може да повярва в Бога. Изгуби ли парите, и вярата си изгубва. Вяра, която се поддържа с пари, не е истинска. Това е вярване, но не и вяра. Други някои вярват в Бога, а същевременно вярват и в светлината. Едно и също ли е, да вярва човек в Бога и да вярва в светлината?

Мнозина се спъват от своите вярвания и разбирания. Те не искат да разберат каква е Божествената програма за всеки ден, но се поддават на личните си настроения. Те казват: „Какво ли ще стане с нас? Какво ще стане с България?“ – Всеки човек, всеки народ е част от Цялото. Ако частта е свързана с Цялото, ще ѝ бъде добре. Ако е отделена от Цялото, тя ще изпита последствията на разединяването. Ако дойдат изпитанията за Цялото, и частта ще мине по същия път. Това са неизбежни процеси, през които всички ще минат. Може ли пътникът да се откаже от пътя си? Каквото и да прави, той всеки ден трябва да изминава по десетина километра път. Иначе не може да се нарече пътник. Всичко в света се движи. И растенията се движат, но много бавно. За хиляда години те извървят едва стотина метра. Ако човек би вървял хиляда години непрекъснато, би отишъл няколко пъти до слънцето.

Като ученици, вие трябва да се освободите от онзи чужд баласт, който пречи да схващате нещата правилно. Като се освободите от този баласт, ще знаете какъв ще бъде резултатът на работите, които предприемате; ще знаете кои състояния са ваши и кои – чужди. Тогава ще влизате съзнателно в положението на хората, ще ги разбирате и ще им помагате. Това значи свободен човек. Не сте ли свободни, вие ще се натъкнете на тежки, греховни състояния, без да знаете кои от тях са чужди и кои – ваши. Страшно е положението на човек, който носи в себе си едно грешно състояние. То е все едно, да влезе в ада и да не може да излезе оттам. Човек трябва да изучава великите закони на живота, да познава себе си. Без да искате и без да съзнавате, вие минавате през живота на грешните и на

праведните хора и ако не се познавате, в първия случай ще мислите, че сте голям грешник, а във втория – голям светия. Който се познава, не мисли така. Той знае, че колелото на живота се върти, а с него заедно и той се върти. Когато колелото е долу, човек е в ада. Щом се качи горе, човек влиза в рая. Който разбира законите на колелото, не се страхува, нито се самозабравя, да мисли, че е по-добър, по-праведен, отколкото е всъщност. Щом слезе в ада, той помага на грешниците; щом влезе в рая, на него помагат. Това са области на живота, през които минават и грешните, и праведните хора. Бог работи във всички светове.

Следователно ще знаете, че ако давате, и на вас ще дават. Ако не давате, и на вас няма да дават. – „Колко трябва да давам?“ – Колкото е нужно. Ако давате повече, или ви искат повече, отколкото трябва, това е тщеславие. Дервишът поискал от бея 10 стотинки, но последният му предложил златна монета. – Защо? – Или от тщеславие, или от желание, втори път да не го безпокои. Ако дервишът го безпокои, с това той иска да му каже: „Докато ти безпокоиш Бога със своите искания, аз пък ще безпокоя тебе“. Това е при първата среща на бея с дервиша. При втората среща дервишът ще каже на бея: „Ела при мене“. Той ще вземе едно камъче, ще го стисне в ръката си и ще го превърне на злато. След това ще му обясни защо не е взел от него златото. Който сам превръща камъка в злато, не се нуждае от златото на хората. Кой от вас е срещал такъв дервиш? Ако бихте срещнали този дервиш, всичките ви неприятности щяха да се превърнат в приятности. Като не можете сами да направите това, казвате: „Такава е волята Божия“. – Не е така. Бог не желае нашето нещастие. Той иска да бъдем щастливи и доволни.

Един индуски адепт поддържал мисълта, че като създал света, Бог има грижата за всички и никой не може да се меси в Неговите работи. Един ден, като размишлявал върху тази мисъл, видял, че една кобра се хвърлила върху врата на едно дете и го ухапала. Адептът си помислил: „Да помогна ли на детето, или не?“ За да бъде в съгласие с разбиранията си, той си казал: „Бог създаде детето, Той създаде и кобрата. Следователно Той има грижата за детето“. Докато размишлявал, детето умряло. След това той чул гласа на Бога, Който го запитал: „Защо не помогна на детето?“ – „Господи, не исках да се меса в Твоите работи. Понеже Ти създаде и детето, и кобрата, Ти имаш грижа за детето; ако трябваше, щеше да го спасиш.“ Бог го запитал: „Как щеше да постъпиш, ако кобрата беше те нападнала? По същия начин ли щеше да размишляваш?“

Следователно, когато ви нападне лоша мисъл, не казвайте, че това е волята Божия, че трябва да се тегли, но хванете я за врата и я изхвърлете. Вие не сте вол, нито магаре, да търпите по неволя. – „Ама така е писано.“ – Вие

сте написали това. Човек е чиста, ненаписана книга. Оставете Бог да пише на вашата книга, а не хората. Някой се облече добре и излезе между хората, като оставя всеки да пише на гърба му, каквото намира за добре. Като се върне у дома си и съблече дрехата си, вижда, че цялата е изписана с реклами. Изтрийте рекламите от вашия ум и от вашето сърце. Изтрийте заблужденията и кривите разбирания от умовете и сърцата си. Това се отнася и до вярващите, и до светските хора. Религиозните мислят, че като отидат на онзи свят, райската врата веднага ще се отвори пред тях. – Ако са изплатили дълговете си на земята, ще отидат направо в рая. Обаче ако не са изплатили дълговете си, много време ще стоят пред райската врата и ще хлопат, докато един ден отново слязат на земята, облекат се в плът и започнат съзнателно да плащат дълговете си. Като изплатят дълговете си, като се примирят с всички хора, райската врата ще се отвори за тях. Това значи да придобие човек Любов. Райската врата се отваря за онзи, който носи Любовта в себе си и я прилага. Приложението на Любовта е в малките работи. Видиш ли едно малко цвете, на което никой не обръща внимание, иди при него да го прекопаеш и полееш. То ще ти благодари. Малко е цветето, но от него зависи твоето щастие. Видиш ли някой беден, страдаш човек, помогни му. Пазете свещено всичко, което Бог е създал. Във всяко живо създание е вложено нещо велико. Ако днес не се е проявило, ще се прояви в бъдеще.

Като станете сутрин, вгълбете се в себе си и благодарете за всички блага, които ви са дадени. Благодарете за светлината, чрез която виждате красотата в природата. Благодарете за хляба, за водата, които ви са дадени. Свържете се с всички работници за Божието дело. Не казвайте, че сте остарели, че косите ви са побелели. Това са детински работи, това не са истинските положения в живота. В един ден човек може да стане млад. Достатъчно е да приложи великия закон на Любовта, за да се подмлади. Любещият се подмладява отвътре. Не може ли човек да направи това, няма вяра, няма и Любов. Благодарността и признателността на човека за всички блага, които му са дадени, го подмладяват. Няма ли тази благодарност, човек преждевременно остарява. Доволните и благодарни хора живеят в рая, а недоволните и неблагодарни – в ада. Първите работят и помагат на своите ближни, а вторите мислят само за себе си. Който се радва, небето го управлява; който страда, адът го управлява. В това отношение човек сменя кабинета по няколко пъти на ден.

Бъдете доволни от положението, в което се намирате в дадения момент, за да приемете благата, които са определени за вас. Бъдете благодарни за това, което ви е дадено, за да участвате в реализиране на великия Божи план.

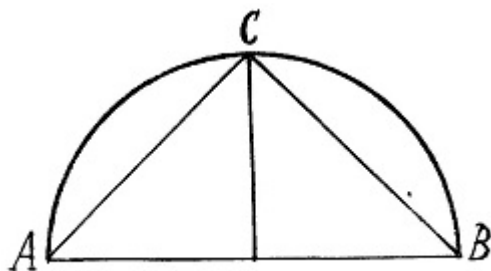
Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
27 май 1931 г., София, Изгрев.

ПРАВИЛНА ПРЕЦЕНКА

Т. м.

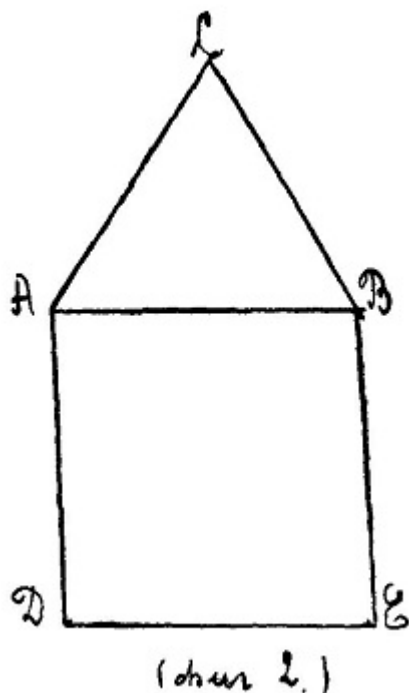

фиг. 1.

Представете си, че имате един равнобедрен триъгълник (фиг. 1). В механическата геометрия триъгълникът е фигура, но в живата геометрия той представлява човека в движение. Спре ли се човек на едно място, ние виждаме само една негова проява. Щом започне да се движи, виждаме, ако не всичките му прояви, поне част от тях. Върхът на триъгълника представлява човешката глава, т.е. мястото, където се проявява неговата умствена дейност. Ако страната АВ – основата на триъгълника – се увеличава, а страните АС и ВС остават неизменни, формата на триъгълника се изменя: двете му страни постепенно ще се слягат, докато най-после се слепят с основата АВ и целият триъгълник се превърне в права линия. – Кога става това? – Когато човек изгуби посоката на своето движение в природата. В този случай той непременно трябва да се върне там, откъдето е излязъл – в Първата Причина – началото на творчеството, на дейността, на работата.

Ние можем да разгледаме страните на триъгълника като силови линии, а именно: страната АВ, като сили, които действат във физическото тяло на човека; страната СВ като сили, които действат в ума, и страната АС като сили, които действат в сърцето. Ако силите ВС се прелеят в АС, увеличава се дейността на сърцето; ако силите АС се прелеят в СВ, увеличава се дейността на ума. Щом се увеличи умствената дейност на човека, намалява се дейността на физическото тяло. Тази е причината, задето повечето хора днес са много нервни. Колкото е по-голяма дейността на ума, толкова по-слаб е човек. За да не се изтощава нервната му система, част от умствените сили трябва да се прелеят в сърцето. Ако се увеличи дейността на сърцето, организмът надбява. Силите на организма са резултат на сумата от силите на ума и на сърцето. Ако тялото се усили чрезмерно, за сметка на ума и на сърцето, непременно трябва да стане едно раздвижване на силите:

от тялото към ума, и от ума към сърцето. Човек трябва да бъде в постоянно движение, т.е. триъгълникът да се движи. От движението на триъгълника се образува квадрат – действието на физическите сили. Квадратът, заедно с триъгълника (фиг. 2), образуват петъгълник – поляризиране на физическите и духовните сили в човека.

Съвременната наука се занимава с въпроса за квадратурата на кръга, но още не го е решила. Коя е причината, където учените искат да определят квадратурата на кръга? Квадратът представлява рационално число, а кръгът – ирационално. Квадратът е завършен процес, а кръгът – незавършен. Ако завъртите квадрата около своя център, образува се кръг. В този случай квадратът се допира до кръга в 4 точки. Допре ли се в 3 точки, ще се образува крива линия. Третата точка, именно, търсят учените. Намерят ли третата точка, учените ще определят квадратурата на кръга. С разрешаването на този въпрос те ще определят направлението на силите в кръга. Този въпрос още не е разрешен.

И тъй, казахме, че кръгът, т.е. кривата линия, представлява незавършен процес. Който се движи по крива линия, трябва да знае законите на вечността, защото незавършените процеси имат отношение към вечността. Който се движи по крива линия, не знае какво ще бъде състоянието му, не знае как ще се изменят отношенията му към хората, даже и към природата. Друг е въпросът, когато човек се движи по права линия. Там отношенията са определени, защото подразбират отношения между две лица. Яви ли се трета точка, линията се изкривява. В търсене на третата

точка, човек се стреми нагоре, като издига перпендикуляр – идеалът, към който всеки се стреми. Когато човек си постави някакъв идеал в живота, казваме, че той е идеалист.

Каква е разликата между идеалиста и материалиста? Идеалистът е човек, който се качва по високите върхове и оттам разглежда природата. Той се движи по перпендикуляра, т.е. по височината на триъгълника. Той мечтае за много неща, които макар и непостижими, поне го движат. Той работи и с ума, и със сърцето си, вследствие на което неговият триъгълник е в постоянно движение. Материалистът пък живее повече в долината на живота. Той има само един стремеж – да нареди живота си, колкото е възможно по-добре. Той гледа на живота като на завършен процес, затова не се стреми към непостижими идеали. Всъщност, животът е непостижим. В това именно се състои красотата на живота. Поради своите разбирания за живота, материалистът изпада повече в областта на неустойчивите енергии, а идеалистът – в областта на устойчивите енергии. – Кой от двамата се намира в по-добри условия? – Идеалистът. Той черпи силите си от изворите в природата, а материалистът – от щерните. Изворът вечно тече и дава от своето изобилие, а щерната – временно. Както разчитате на извора, така ще разчитате и на всеки човек, който разбира живота. Той е свързан с разумната природа, вследствие на което е богат и неизчерпаем като нея. Дойдете ли до материалиста, на него малко можете да разчитате. – Докога можете да разчитате на материалиста? – Докато има вода в щерната.

Мнозина се оплакват, че са изгубили идеала си. – Кога губи човек идеала си? – Когато гледа на живота материалистически. Той седне пред богата трапеза, хапне си от едно, от друго ядене и като се свърши яденето, животът му се обезсмисля. Той казва, че изгубил идеала си. Значи неговият идеал се е обуславял от хората. Идеал, който е в зависимост от хората, всякога може да се изгуби. Стремете се към вечни идеали, които хората не са в състояние да прекратят. И яденето може да бъде идеал, но само тогава, когато гледате на него като на благо, което произтича от природата. Очаквате ли това благо от хората, един ден ще го имате, а на другия ден ще се прекрати. Човек трябва да яде, за да поддържа живота си, но той ще живее, докато мисли, чувства и действа. При това, в мислите, в чувствата и в постъпките му трябва да има непрекъснато движение. Движението не подразбира анархия. Щом между мислите, чувствата и постъпките настане анархия, това показва, че вътрешната връзка между тях е прекъсната. За да не дойдете до тази анархия, пазете връзката между своите мисли, чувства и постъпки.

Като ученици, вие трябва да дадете права насока на енергиите си, да не се

подпушвате. Всяко подпушване води към страдания, които отклоняват човека от правия път. Затова, именно, старите философи са казали, че преди всичко човек трябва да работи съзнателно, да познае себе си. Да познае човек себе си, това значи да познае скритите сили в своя организъм, да научи законите, на които те се подчиняват. Докато не познае себе си, човек не може да се справи с окръжаващата среда. Днес и учени, и прости, като се натъкват на изпитания, не могат да се справят. Учените говорят за наука, имат знания, но не могат да си помогнат. Религиозните вярват в Бога, но като се затруднят с някоя задача, веднага иде съмнението. Дойдат ли болестите, хората изгубват и знанието, и вярата, и любовта си. Те вече не са господари на себе си, на своите сили. И току чувате да се оплакват от главоболие, от стомашно разстройство, от болки в гърдите и т.н.

На какво се дължат болестите? Една от причините за болестите се дължи на натрупване известна енергия на някои места повече, отколкото трябва. За пример, главоболието се дължи на излишък на нервна енергия в главата; стомашното разстройство се дължи на излишък от енергия на някое място в стомаха. За да се освободи от излишната енергия в известни места на организма си, човек трябва да знае причината на нейното натрупване. Щом намери причината, лесно може да се освободи. Причината може да е в неправилното съчетание в мислите. Изправете отношението между мислите си, и болката ще изчезне. Изобщо, най-малката дисхармония между мислите, чувствата и постъпките на човека води към заболяване.

За да хармонизира мислите, чувствата и постъпките си, човек трябва да се свърже със законите на природата. Има закони, които регулират мислите; има закони, които регулират чувствата и постъпките. Свърже ли се човек с тези закони, мислите и чувствата му ще потекат така правилно, както той приема естествено, спокойно и без усилие въздуха и светлината. Кой внася въздух в дробовете на човека? Кой внася светлина в очите му? – Той сам. Следователно дайте ход на чувствата и на мислите си, свободно да се проявяват, да не се спъват. Хората сами се спъват в чувствата си и си причиняват страдания. За пример, някой се оплаква, че няма кой да го обича, и страда. Тук се вижда връзката между храненето и чувстването. Някой се оплаква, че няма кой да му сложи да яде. Колкото е право човек да страда, че няма кой да му сложи да яде, толкова е право да страда, че няма кой да го обича. Човек сам трябва да си приготвя ядене, да не очаква на хората. Ако някой иска да му пригответи ядене, това е друг въпрос. Същото се отнася и до обичта. Човек трябва да обича, да не очаква другите да го обичат. Както стомахът има нужда от храна, така и сърцето се нуждае от чувства. Обичайте първо вие, за да ви обичат хората. Очаквате ли само да ви обичат, дълго време ще чакате и ще страдате.

Като ученици, вие трябва да бъдете разумни, всяко нещо да използвате на време. Имате ли вяра, ще я приложите в големите мъчности и изпитания. Какъв смисъл има вярата, ако не се приложи в трудни времена? Това положение е подобно на онзи, който носи тояга, а когато го нападнат кучета, бяга. Щом имаш тояга, трябва да се браниш с нея. И Мойсей имаше тояга, но докато Бог не я освети, нищо не можа да направи с нея. Когато Бог му каза, че трябва да отиде между евреите, да ги освободи, Мойсей се почувства недостоеен. Той отговори: „Господи, не мога да изпълня тази мисия“. – „Хвърли тоягата си на земята!“ – му каза Господ. В същия момент простата овчарска тояга на Мойсей се превърна в змия. – „Хвани змията за опашката! Докато си свързан с мене, всичко можеш да направиш с тази тояга“ – му каза Господ.

Какво представлява тоягата? – Тя не е нищо друго, освен разумната човешка воля. Прилагайте волята си разумно, както Мойсей – своята тояга, за да постигнете всичко, каквото желаете. Жива е била тоягата на Мойсей, жива е и вашата воля. Тя показва правата посока на движението. Разумната човешка воля, т.е. магическата пръчица или правата линия показва на човека как трябва да мисли, чувства и действа, как и накъде трябва да се движи.

Дръжте в ума си образа на равностранныя триъгълник, като представа за правилното развитие на човека, в умствено, сърдечно и физическо отношение. Човек не трябва да има слабо тяло, но не трябва да има и много развито тяло, за да не поглъща силите на ума и на сърцето. – Може ли, наистина, тялото да погълне силите на ума и на сърцето? – Ако не вярвате, ще опитате. По-добре е човек да вярва, да не става нужда да опитва всички неща на себе си. Защо човек да не вярва като дете? Той може да учи, докато има вярата на детето. Изгуби ли тази вяра, той става голям критик и сам се спъва в развитието си. Както човек има тяло, нагодено за физическия свят, така има и чувства – за духовния свят, и мисли – за Божествения свят. Тялото, умът и сърцето са инструментите, чрез които човек може да се прояви в трите свята. Няма ли тези инструменти, той не може да се прояви нито в един свят. Някои казват, че не разбират всичко, което се говори. – Това нищо не значи. Вие виждате слънцето, но не знаете какво има на него, какви същества живеят там. Вие живеете на земята, но и нея не познавате абсолютно. Какво има в центъра на земята, не знаете. Защо не допуснете, че в центъра на земята има това, което и в стомаха, и в главата? По спектроскопа ученият познава какви елементи се съдържат на слънцето. Защо и по мозъка да не познае какви елементи има в слънцето? Защо по мозъка човек не може да познае каква

разумност съществува на слънцето? От разумността, която съществува на слънцето, можем да говорим за разумните същества, които живеят на него.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
29 май 1931 г., София, Изгрев.

1931_05_29 Еднаква оценка Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ЕДНАКВА ОЦЕНКА. РИТМУС НА МУЗИКАТА СТЪПКА В МУЗИКАТА

Х година

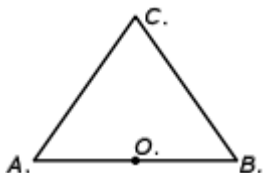
38 школна лекция на I мл. ок. клас.

29 май 1931 г. петък 5.30 ч.с.

(след гимнастическите упражнения, ясно свежо време).

ИЗГРЕВ.

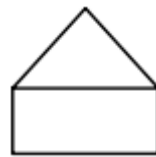
Тайна молитва.

Имате един обикновен триъгълник, нали? Как го наричате? (равнобедрен). АВ. е по-дълга. Когато предметите са в застой, вие какво виждате? Всяко едно тяло, когато е в застой, вие виждате само една страна на неговото проявление. Какво означава в дадения случай триъгълникът? Това е човекът. Но този човек трябва да го турите в движение, за да се яви човекът. Горната част представлява неговата глава. Главата на човека, вие може да схванете само формата. Не всяка форма мисли. Всеки ум мисли, но не всяка глава мисли. Следователно, тази посока, в която се показва човешката интелигентност, ние наричаме глава или там, дето се проявява човешкият ум. Следователно, в природата движенията на енергиите, всичкият развой, растенето на самия организъм върви паралелно с общото направление, с разумността на мозъка. Човешкият организъм се развива разумно. Паралелните линии показват една разумност вътре в природата. Тогава, ако вие в даден случай увеличавате дължината на АВ. какво ще стане с другите страни? Какъв е знакът за увеличение $AB < AC, BC >$. Когато АВ. се увеличава, другите две линии АС и ВС ще се намалят и какво ще стане? Най-после те ще се слейт, ще станат толкова големи, колкото и АВ. Когато АВ стане равна на АС и ВС., какво ще стане с триъгълника? Значи човек за да разреши един правилен въпрос, той има два начина, по които може да разреши. Линиите АС и ВС трябва да се слейт с АВ. Така ще имате поляризирането на човека. Щом се слейт, той може да вземе в даден случай две направления. Неговата деятелност ще се пренесе в центъра О. Но това може да стане само при един случай. Когато човек изгуби

посоката на своето движение в природата, непременно той трябва да се върне към Първата Причина, дето се явяват фигурите или дето се явява дейността.

Да се спрем на триъгълника. АВ означава човешкото тяло. АС означава човешките чувства; а ВС – човешкия ум. Тогава вие можете да пренесете тази дейност. Може линията ВС да се слее с линията АС. – тогава какво ще стане? Ще стане увеличаване на човешките чувства. Може дейността на АВ и АС да се слее с ВС, тогава ще се увеличи човешкият ум. Но ако се увеличи човешкият ум, ще имаме смаляване на дейността на човешките чувства и дейността на човешкия организъм ще се намали. Сегашните хора са много нервни по причина на това, че тяхната физическа дейност е пренесена в умствената област, горе в мозъчната система е пренесена. Трябва да се даде едно правилно направление. Дейността трябва да се пренесе върху човешките чувства. И ако там се забележи един изблик на повече чувства, дейността трябва да се пренесе на АВ на физическото поле. И ако се усили тялото чрезмерно, понеже тялото е един резултат на дейността на ума и сърдцето; ако този резултат стане по-голям, отколкото умът и сърдцето може да издържа, трябва да се образува едно движение. Човек постоянно трябва да се движи в този триъгълник. Щом

почнете движението, вие вече имате петоъгълника.

Петоъгълникът е една фигура, която показва поляризирането на духовни и материални сили. Следователно, щом човек започне да се движи във физическия свят, образува се квадратът. Квадратът в дадения случай представлява действието на рационалните физически сили. Запример, вие казвате, че търсите квадратурата на кръга. Защо в геометрията търсят квадратурата на кръга? Коя е вътрешната причина? Квадратът е едно рационално число, а кръгът е ирационално число. Квадратът е един завършен резултат, а кръгът е незавършен. Ако вие завъртите който и да е квадрат около себе си, вие ще образувате кръга. Но ако вие завъртите един квадрат около своя център, с колко точки той ще се допре до кръга? (с четири точки). Не с две точки. Щом е с три точки или с четири точки, той е крива линия. Следователно, с две точки ще се допре. А третата точка е кривата линия.

Та когато вие търсите квадратурата на кръга, това е търсене на третата точка, направлението на тази енергия на кръга. Тъй в какво направление се движи? Още математиците не могат да изчислят в каква посока е. Все им остава един малък резултат. Точно не се знае в каква посока се движи. Но вие можете да намерите квадратурата на кръга от самия квадрат. Тази

квадратура къде ще я намерите? От геометрическо гледище какво се постига? Щом имате три точки, какво се постига. То е всякога една крива линия. Щом в една линия има три точки тя е крива. Защото между две точки може да се прекара една права линия. Щом са три точки, имаме счупена или една крива линия.

Сега изводът. Кривата линия е един незавършен процес. Ако вие се движите по един незавършен процес, вие трябва да разбирате законите. Това са закони на вечността. Следователно, при кривите линии вие не можете да знаете какъв ще бъде следующият момент. Един човек, който се движи по една крива линия, той сега може спрямо вас да е добър, но следующия момент вие не можете да знаете дали ще е добър или не. Но ако той се движи по една права линия, вие няма да може да знаете какво ще бъде неговото отношение. Защото, за да се измени отношението на един човек, какво трябва да стане? Между две същества може да се измени тяхното отношение само тогава, когато влезне едно трето лице. Какво разбирате вие под – трето лице? Тя е третата точка. Тя трябва да е един непостижим идеал. Ако АВ се стреми, ще имате един перпендикуляр. Това е именно човешкото развитие. Като се подига височината на човека, това е неговият перпендикуляр. Това е разумното у човека. Перпендикулярът това е разумното. И дължината на този перпендикуляр показва, че... Всичките високи хора, които имат висок ръст или това математически изразено: високите хора са идейни хора. Ниските хора са материалисти. Турците имат една поговорка, казват така: инсанъ... Те са го изразили в една лоша форма по единствения закон; ако вие се качите на едно високо място, нали вашият кръгзор ще бъде по-широк?

Какво представлява идеалистът? Идеалистът има пред своя ум много предмети, които разглежда; а какво представлява материалистът? Материалистът представя копанята на една свиня, нищо повече! Когато възгледите на един човек са много ограничени, той в копаня гледа. А идеалистът се е качил на един висок връх и разглежда цялата природа. Може би неговите мечтания са непостижими, понеже той се движи по перпендикуляра на триъгълника, значи непостижими работи. И така трябва да бъде. Ако някой мисли, че животът е завършен процес и може да се постигне, той е материалист. Незавършените процеси могат да се постигнат. Та казвам, когато свинята изяде всичко, не вземайте думата свиня в лош смисъл, когато тя изяде всичкото съдържание, което е в копанята, какъв идеал ще ѝ остане? Да кажем, една свиня счита, че копанята е много ценна, понеже е пълна със съдържание и тя казва: Много отлична е копанята, като нея друга няма! Но изяде всичко от копанята и няма нищо вече. Тогава какво прави свинята? Щом изяде всичко, тя почне да рови под копанята и я бутне, и като няма какво друго, взима си

дървените и си търси друга копаня. Или сега да преведем. Копанята това са неустойчивите енергии в природата, те са рационални числа, но са неустойчиви. А пък на едно число, на което може да разчитате на неговата сила, трябва пропорционално да расте. Тъй както на един извор може всякога да разчитате. На едно шише от един килограм може да разчитате, но колко време? Може би един ден може да разчитате. А на един извор може всякога да разчитате! Следователно, на един материалист, който има ограничени определени възгледи, вие може да разчитате само за един ден, при едно условие може да разчитате. На един човек, който разбира живота, всякога може да разчитате. Не че това зависи от него, но той е свързан с тези сили в природата, които постоянно текат. От него вие може да очаквате.

Сега мъчнотията, която се ражда. Вие може да кажете: Какво отношение има това към сегашния живот? Но сегашния живот не е ли една копаня? Не е лошо да имате една копаня, но вие трябва да разбирате, че тази копаня не представлява целокупността на всичкия живот. Това е едно временно блюдо само. Разумният човек разбира, че след като изяде това блюдо, втория път някое друго разумно същество пак ще вложи нещо в блюдото. Но ако в това блюдо не се влага постоянно съдържание, блюдото само по себе си остава безсъдържателно. Някой казва: Аз изгубих идеала в живота си. Преведете, какво значи, че е изгубил идеала за живота си. Да представим, че ти си на една трапеза и ако престанат хората да ви слагат на трапезата, какво става с вас? В дадения случай изгубвате смисъла на живота. Смисълът седи в яденето. Като няма какво да ядете, животът няма смисъл. Сега разберете вътрешния смисъл, вътрешната страна. Защото в яденето има известен смисъл. Дотогава, докато човек мисли, докато човек чувствава и докато той действа, той живее. Животът сам по себе си се проявява. Това не е самият живот. Животът, за да се прояви, трябва му мисъл, трябва му чувство, трябва му постъпка, действие трябва. Щом действувате, щом чувствувате и щом мислите, вие живеете. А във всеки един момент мисълта трябва да се мени; и във всеки един момент чувствата трябва да се менят, и във всеки един момент постъпките трябва да се менят, или движенията трябва да се менят. Но между всичките постъпки трябва да има едно вътрешно съотношение, разумно съотношение. Щом се изгуби съотношението, връзката тогава наставя в живота, както го наричат анархия. Анархия между мислите, чувствата, постъпките, няма една вътрешна връзка.

Та при сегашните мъчнотии, при които сега се намирате, вие може да попаднете на една грешка. Тя е следующата. Ако вие считате, че вашият живот е най-важен от всичко в света. В дадения случай важността е заради вас. Вашият живот е важен в света, но така също е важен животът на когото

и да е. Той за него е толкова важен, колкото и вашият е важен за вас. Трябва да знаете, че животът на всеки един човек е толкова важен, колкото и вашият живот. Вие вече имате едно математическо съотношение, като преведете в геометрическа форма, ще знаете как да постъпвате. Защото при сегашния развой на живота на хората, трябва да знаем как да постъпваме. В дадения случай ти трябва да знаеш как да постъпваш. Може във всинца ви се намират енергии, това което аз наричам: подпушване в живота ви. Често се намират излишни енергии, на които вие трябва да дадете насока на тяхното движение. Всяка една енергия, която може да се появи във вашето тяло, си има разумен произход. Но ако на тази енергия вие не можете да дадете съответствующо разумно направление, тя ще ви причини вреда. Следователно, всяка енергия, на която не е дадено разумно проявление в дадения случай, тя произвежда страдание или мъчение. Произвежда въобще вреда. А всяка енергия, на която може да се даде добро, правилно направление, това наричат хората добро в живота, растене, развиване, култура и т.н.

Сега това обяснение е необходимо за вас, за вашето саморазвитие. Когато старите философи и Толстой е казвал: ПОЗНАЙ СЕБЕ СИ! Докато човек не познава силите, които са скрити вътре в неговия организъм, докато той не познава тия закони и не ги изпълнява, той няма да може да се справи с окръжаващата среда. Да кажем сега, вие всинца вярвате, не зная колко души от вас вярвате, че има Господ в света. Но този Господ ако ви остави за 2, 3 дена гладни, ще почнете да се съмнявате в Него, нали? Добре. У вас запример не може да се яви едно правилно разбиране, понеже има посторонни въпроси, които ви смущават. Да кажем, някой от вас е болен, боли го главата, казва: Този въпрос не мога да разбера добре, понеже ме боли главата. Той не може да разбере, понеже главата го боли; а друг казва: И аз не мога да го разбера, понеже коремът ме боли. Трети казва: кракът ме боли долу. Гръбнакът някой го боли. Бъбреците го болят. Малкият пръст го боли. Хиляди неща има, за които той не може да разбере. Сега какво показва твоето главоболие? Щом ти имаш главоболие, ти трябва да знаеш на какво се дължи това главоболие. Главоболието всякога се дължи на един излишък на нервната енергия. Натрупване на нервна енергия на някое място, дето не трябва да се натрупва. При коремоболието пък става натрупване на известна енергия в стомаха, на място дето не трябва. Следователно, тази енергия трябва да се премахне. Ти за да премахнеш натрупването на тази енергия, трябва да знаеш произхода на тази енергия. Може тази енергия да е произлязла от неестественото съчетание на вашите мисли или може да е произлязла от неестественото съчетание на вашите чувства, или от неестественото съчетание на вашите постъпки. Запример, вие не мислите и не чувствувате правилно, ще имате неправилно храносмилане; паднете някъде и си

счупите крака. Да кажем, минавате покрай някой трап. Искате да скочите, нахвърлите се и падате в трапа, и си изкълчвате крака. На какво се дължи това изкълчване? Сега животните, които през хилядите години са имали тази опитност, рядко ще срещнете някое животно, което, като скача, да падне в трапа. То има едно много хубаво практическо изчисление. Кое то и да е животно, като скача, ще прескочи. Животното сто на сто е уверено, че като скочи една река, ще я прескочи ли или не. Когато човек е изгубил това чувство. Някой път прескочи, но някой път не може да прескочи.

Но съществува един закон, който регулира човешката мисъл; съществува един закон, който регулира човешките чувства и регулира човешките постъпки. Сега, според вас, кое е онова, което регулира нещата? Да кажем, гладен си, нали имаш едно неразположение. Наядеш се добре, веднага вашето недоволство изчезва. Но вие нямате едно правилно разрешение на въпроса. Кое е онова, което регулира във вас отношенията ви с глада? Да кажем, това е с твърдата храна; обяснявам нещата $\frac{1}{3}$. Ще кажете, че трябва да ви дадат храна. Но вие имате и другото положение. Например при яденето вие очаквате, друг да ви помогне, да ви дадат нещо, но при дишането така ли е? Очаквате ли там, някой да ви пумпира дишането вътре? Не. Значи, вие сте лицето, което като ходи постоянно ще слага трапезата и ще вършите работа. Когато дойдем в материалния свят да правим нещата, тъй както при дишането, животът ще се оправи. Тъй е във вътрешния свят. Единственото нещо, че ние очакваме някой да ни даде хляб. В дишането ти ходиш и дишаш сам. Дишането е една храна. Така е и в човешката мисъл. Но и в чувствата има едно положение, в което вие ще се спънете. Вие казвате: няма кой да ме обича. Какъв паралел има между яденето и обичта? Съществува един паралел. Значи, няма кой да ме обича. И при яденето съществува това: няма кой да ми сложи, да ми даде да ям. Представете си, че вие минавате покрай една градина и казвате: Няма кой да ми откъсне един плод да ям. Какво ще направиш тогава И.? (Ще се кача на дървото). Ще идеш при падара. Но аз ви представям, че тази градина е без падар, има 20, 30 дървета вътре и ти минаваш, нещо ти казва: качи се горе! Но представи си, че ти си страхлив и кука нямаш със себе си, какво ще направиш тогава и дървото е високо. (Ще замеря с камък). Но и това не е позволено. Значи, това вече представлява една сложност. Те са въпроси, които изискват едно бъдеще разрешение. Сложни въпроси на живота са това.

Имате ли някоя тема засега? (пред прозореца имаше външни лица)
Затворете прозореца. (дойдоха двама братя пред прозореца). Влезте вътре.

Всички неща имат смисъл в живота само тогава, ако вие вярвате, че една линия е разумна, тя вече има смисъл. И с тази права линия всичко е

постижимо. Ако вие вярвате, че един триъгълник е разумен, всичко с него може да направите. Но ако вие кажете, че в нея няма разумност, нищо не можете да постигнете с нея. Така трябва да мислите дълго време. Носите една тояга, тази тояга кога може да ви послужи? Нападнат ви кучета, може да се браните от тях. Но тази тояга във време на мъчности може да ви помогне. В какво може да употребите тази тояга. Нали знаете, когато Бог повика Мойсей той носеше една овчарска тояга със себе си. Дотогава Мойсей вървеше само с мъртвата тояга, после Бог му казва: Ти ще освободиш еврейския народ. Той Му казва: Какво мога да направя с тази мъртва тояга, с нея само овцете мога да паса. Но Бог му казва: Друг ще върши тази работа. Хвърли сега тоягата на земята. И той я хвърля, и тя стана на змия. Той се уплаши. – Не се плаши, хвани я сега за опашката. Дръж тази тояга, с нея всичко можеш да направиш. Ако тази тояга има тази инертна сила в себе си.

Сега на какво може да уподобите тоягата вие? Волята на човека в даден случай е неговата тояга. Като Мойсей я носиш ти. Ако в тебе твоята воля е като едно инертно състояние, то трябва да вярваш, че твоята воля е жива, разумна. Значи когато ти повярваш разумно, всичко можеш да постигнеш. Значи тази тояга не ти е дадена да правиш, каквото искаш с нея. Магите са носили тояжки в ръката си. Тя е жива тояга, която всякога ще покаже посоката на разумното движение. Като покажеш правата линия, ти трябва да знаеш в каква посока трябва да се движиш, в какво трябва да вярваш, как трябва да се движиш, как трябва да постъпваш и как трябва да мислиш. Това е правата линия – тоягата на човека.

Та казвам, във вашия ум трябва да оживее фигурата. Може да ни кажете: Това е един триъгълник. Но този триъгълник е един човек, така развит на физическото поле, той е силен. И трябва да дойдат стеснителни условия отвън, да стеснят тази линия. АВ да стане един равностраничен триъгълник, да не е равнобедрен. Защото при равнобедрените триъгълници, у някои хора може сърдцето да е развито или умът. Но в даден случай у човека трябва да се развиват съразмерно силите на ума, сърдцето и тялото. Човек не трябва да има едно много слабо тяло, но не трябва да има и свършено силно тяло. Защото ще погълне всичките чувствени и умствени енергии на човека. Г.Р. каква основна мисъл остана във вашия ум?

Мнозина от вас сте изгубили вярата на децата. Човек казва: Аз не съм дете я! Човек, който е престанал да е дете, той е престанал да се учи. Защото в детето има една отлична черта. Каквото му кажат, вярва. След като децата изгубят своята вяра, те започват да гледат с подозрение на всичко. Тогава на какво мязат тия деца? Запример, вие сега ще кажете, защо този триъгълник представлява човека? Това е критическият ум. Аз казвам

същото възражение: Защо тялото да представлява човека? Казват: Тяло трябва да има човек. Защо трябва да има тяло? Той трябва да има един резултат, трябва да има нещо, на което на физическото поле да се спре. На физическото поле без тяло човек не може да се прояви в света. И в духовния свят без чувство не може да се прояви; и в Божествения свят без мисъл не може да се прояви. Те са три свята. Както е устроено физическото поле, ако трябва да се прояви на физическото поле, той трябва да има тяло. Щом така е устроен, той може да се прояви и на духовния свят, и в умствения свят. Тогава вземете, щом рамената се развиват, нали сте изучавали, щом рамената стават по-широки отгоре, какво се развива у хората тогава? Наблюдавали ли сте тези хора широкоплещестите. Или у някои хора, когато бедрата се развиват, а раменете се стесняват, какво показва това? (у тях чувствата са развити). Да. Волевите движения се извяват чрез ръцете. Когато човек е слаб във волята си, той трябва да развива горната част на ръцете си в движенията. Понеже нали в тази посока, в която се движи човек, всякога ще среща по-голямо съпротивление и ще изхарчва по-голяма енергия. Затова човек трябва да освобождава ума си от всички тия мисли, които го гнетят. Ти седнеш и казваш: Тази работа няма да я бъде. Нищо не значи, че ти не си разбрал. Това, което не разбираш, значи има какво да учиш. Питам, ти цялата природа разбрал ли си? Ти разбра ли какво нещо е слънцето? Ти даже в дадения момент не разбираш какво нещо е земята. Това нищо не значи. Че не знаеш какво има в центъра на земята. Това няма какво да те спъва. Но все таки кажи така: В центъра на земята има това, което и в моя стомах има. В центъра на земята има това, което в моята глава има. И в центъра на земята има това, което в моя мозък има вътре. Ще кажеш, какво има в слънцето. В слънцето има точно това, което в моя мозък го има. По своя мозък ти можеш да направиш изследвания, да изучаваш какво има в слънцето. Ще кажеш, защо така да е? Че ако на един спектроскоп един учен човек може да гадае какви елементи има в слънцето, кислород и т.н. Защо по мозъка да не може да гадае и по тия линии? Може да знаете запример, съществува ли в слънцето кислород или не. Тогава защо чрез мозъка си ти да не можеш да гадаеш, дали в слънцето има една разумна сила. Но това сега са отвлечени работи.

Музикантът може да гадае, ако той има глава. Но ако той е глух, какво може той да прави от музиката? (Учителят взима цигулката си.) Ако вземете ДО, МИ, СОЛ, ДО те представляват основните тонове в музиката. Нали вече върху тях може да работите? Сега да ви дам едно малко музикално упражнение. (Учителят свири една много ритмична и на

стъпки мелодия!) Сега да се изпее песента. Това са все окултни слокове.
(Учителят пее и свири: А А А, Е Е Е, И И И). Питам, ако човек така пее, ще
остане ли нещо лошо по него? (Учителят пее). Това е триъгълник. Всяка
една линия на триъгълника основните тонове се сменят. Триъгълниците се
свързват с тази мелодия. Трябва да държите триъгълника с тази мелодия.
Станете сега. (Всички предоволни от хубавата мелодия!)

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

7.25 ч.с.

СЪЩЕСТВЕНО И НЕСЪЩЕСТВЕНО

Размишление

Съвременните хора се оплакват от недоимък в живота. В едно отношение те са прави, но в друго – не са прави. Що се отнася до съществените, необходимите неща за духовното им развитие, те изпитват недоимък. Дойдат ли обаче до физическия свят, те не могат да се оплачат – всичко е дадено в изобилие. Как разпределят това изобилие, то е друг въпрос. Значи човек живее в изобилие на несъществените работи, а в недоимък и лишения на съществените. Който е лишен от същественото, той е мъртъв. Несъществени работи има изобилно, но на човека му липсва това, което го одухотворява и прави жив. Всеки търси знанието, но като го придобие, пак е недоволен. – Защо? – Липсва му нещо съществено. Знание без живот е мъртво. Философия без живот е мъртва. Стремете се към онова знание, към онази философия, към онази религия, които носят живот. Това е науката, философията и религията на новия живот. Да приеме човек новия живот, това значи да съблече старата си дреха и да облече нова, както какавидата се превръща в пеперуда и облича своята нова, пъстра дреха.

Някои хора поддържат старата турска философия, която казва, че който е теглил много, знае много. В случая, думата „теглил“ подразбира страдал. Значи, който е страдал много, знае много. В тесен смисъл, думата „теглене“ подразбира мерене с везни. Бакалинът тегли стоката си с везни. Какво е придобил той, след като е теглил стоката си 20 години? Следователно не е достатъчно човек да тегли много, за да знае много. Има смисъл човек да тегли, т.е. да страда, но да мисли, защо страда, как да понася страданията и т.н. Който разумно е теглил, само той знае много. Чувате някой да ви разказва за въртенето на земята. На теория той знае много, но запитай го, видял ли е как се върти тя? За да има абсолютна представа за въпроса, той трябва да излезе вън от сферата на земята, да застане на някоя отдалечена точка и да наблюдава. Защо ще доказвам на хората как се движи колелото на воденицата, когато мога да ги заведа на самата воденица, да видят с очите си това, което им доказвам? Ще разказвате на хората за годишните времена, без да сте ходили на северния и на южния полюс. Идете на полюсите, там да видите какво представляват годишните времена, и тогава говорете на хората за тяхната абсолютност. На полюсите има само един изгрев и един залез, т.е. един дълъг ден и една дълга нощ.

Сега не е въпрос да философстваме, но да дойдем до реалността на нещата. Аз поддържам само онази философия, която почива на реална основа. В този смисъл, аз наричам философ онзи, който като говори за храненето, знае как да се храни. Ако отидете в разумния свят, между възвишените същества, ще видите, че земната философия представлява само гимнастика на ума. Там тя няма никаква валидност. Никой не работи с тази философия. – Защо? – Няма основа още. Там пропада всякаква човешка философия. Философията и на най-големите учени виси закачена на гвоздей, никой не я търси. Тя е философия за музеите. Тя е подобна на падналия лист от дървото. Кой се грижи за падналите листа? Човек не се интересува за тях, но природата, която всичко използва, взима по 1–2 екземпляра за своя музей, а от останалите прави каша, с която храни самите дървета. Мнозина се интересуват от падналите листа на миналото и ме питат какви са били тези листа. – Като сегашните. Изучил ли си сегашните? – „Още не съм ги изучил.“ – Чудно нещо, сегашните неща не си изучил, а миналите искаш да знаеш.

Казвам: Ако искате да знаете миналото си, търсете го в настоящето. Някой се оплаква, че преди 10 години му казали една горчива дума. Ето един лист от вашето минало. Това е лист от някой горчив храст. Как ще убедите разумните същества, че наистина някой ви е обидил? Те ще ви кажат, че горчивата дума не е нищо друго, освен горчив хап, който ви е даден за лекуване. Нали хората се лекуват с горчиви треви и хапове? Как ще се справяте с горчивите хапове? Като вземете един горчив хап, кажете си: „Този хап може да бъде по-сладък“. Щом го приемете по този начин, горчивината му ще се намали. Следователно, каже ли ви някой една обидна дума, отговорете му: „Братко, може да ми кажеш нещо по-сладко“. Ако някой се сърди, гневи и нагрубява окръжаващите, кажете му: „Благодаря за красивите думи, които така щедро пръскаш, но надявам се, че друг път ще говориш по-добре“. Кажете ли му така, той ще се замисли повече, отколкото ако го нагрубите. За разумния обидата крие нещо ценно в себе си. Той я разтваря внимателно и изважда ценното навън. Грешката е там, че който обижда, не знае как да предаде ценното, което обидните думи съдържат. Който сее, трябва да знае как да заравя семената, да не ги оставя на земята отгоре, да изгният. Посеете ли едно семе, покрийте го отгоре с пръст.

Като ученици, вие трябва да придобиете ново разбиране на живота, за да не се страхувате от противоречия. Всяко противоречие крие една форма, която е необходима за човека. Макар и преходни форми, но, за даден момент, те са необходими. И злото носи нещо ценно в себе си. Човек трябва да бъде умен, да знае как да извади ценното. Един проповедник проповядвал 20 години в една област, но не могъл да обърне нито един от

слушателите си към Бога. Един ден в черквата му нахълтала една шайка разбойници, хвърлили се върху богомолците и започнали да ги бият. Проповедникът скочил от амвона и с няколко удари ги повалил на земята. След това 12 души от шайката се обърнали към Бога. Следователно, ако можеш с бой да обърнеш човека към Бога, набий го по всички правила. Ще кажете, че не е морално да биете човека. Важното е, че сте поставили човека на правия път. С бой, или с друг метод сте си послужили, това е второстепенна работа. Има един идеален начин за изправяне на хората. Този начин се заключава в прилагане на Любовта, но той не се отнася до земята.

Можете ли да говорите на човека за Любов, когато къщата му гори? Ще го изнесете вън и заедно с него ще започнете да гасите пожара. Като изгасите пожара, тогава можете да си говорите любовно. Как ще говорите любовно с човек, на когото кракът е счупен? Ще го вземете на гърба си и ще го заведете при някой каракчия, да намести крака му.

Ето защо, не е достатъчно само да говорите за Любовта, но трябва да я прилагате. Прилагането на Любовта подразбира познаване на живота. Всеки изучава живота по свой начин, но, в края на краищата, всички хора идват до едни и същи знания. Законите на живота са неизменни. Младият момък и младата мома изучават живота на хората. Оттам започват те и като се изгорят, започват да мислят правилно. Ученият изучава живота по книгите. Ако не се задоволи от тях, търси го в отношенията между хората. Всеки обича и разбира това, което носи живот в себе си. Бащата обича повече онова от децата си, което е готово на услуги и влиза в положението на окръжаващите. То благодари за всичко, което правят за него. Човек обича онова дърво, което дава плодове.

Време е вече хората да се откажат от обикновените си разбирания и да влязат в новия живот. За пример, обикновено разбиране е да мисли човек, че Бог трябва да слезе на земята, сам да оправи света. – Кога Бог не е бил на земята? И как трябва Той сам да оправи света? Ако светът трябва да се оправи, ще го оправят онези, които са го развалили. Хората развалиха света, те трябва да го оправят. Човешкият свят не е оправен, но Божественият е оправен. Според новите разбирания, ще знаете, че външният свят е оправен. Вие трябва да оправите своя вътрешен свят. Той е объркан. Затова, когато грее слънцето, не стойте в стаите си, не се крийте под сенки.

Излезте вън на открито, под слънчевата светлина и започнете да работите с новата светлина. – Ама хората не ни обръщат внимание. – Вината е в самите вас. Ако свирите и пеете добре, всеки ще ви обърне внимание.

Който живее добре, обръща внимание на своите близни.

Какво представлява животът? Музика. Ако живеете добре, това показва, че разбирате от изкуството си. Ако не живеете добре, нищо не разбирате от музиката, вследствие на което изпадате в дисхармонични гами. – „Какво ще стане с нас, като умрем?“ – Отново ще живеете. Човек се ражда и преражда много пъти на земята. – „Ама ще осиромашеем.“ – Пак ще забогатееете. – „Ще паднем.“ – Пак ще станете. Благодарете и на богатството, и на сиромашията; благодарете и на страданията, и на радостите; благодарете и за падането, и за ставането. – Защо трябва да благодарим за тия неща? – Защото само по този начин човек има възможност да познае величието на Бога. Не мислете за негодите и мъчнотиите, мислете за новия живот, който обхваща само положителни идеи. Започнете ли някаква добра работа, вярвайте, че ще я свършите с успех. Когато направи човека, Бог видя, че го е направил добре. Ще кажете, че в Писанието се говори за разкаянието на Господа. Значи Бог е направил човека, после се е разкалял за направеното. – Преводът е крив. Човек се разкайва, задето Бог го е създал. Колко пъти, при мъчнотии и страдания, човек съжالياва, че Бог го е създал! Много хора се запитват защо живеят. На този въпрос може да се отговори много просто и естествено: Човек се е родил, за да живее, т.е. да прояви живота в себе си. Като живее, той изучава живота. Следователно стремете се не толкова към придобиване на знания, колкото към изявяване на живота. Животът е същественото. Всичко останало ще се постигне, щом познавате живота в неговите малки и големи прояви. Микроскопическата проява на живота е по-ценна от всичките блага и богатства, които земята предлага на човека.

Ето защо, Бог казва на човека: „Не се разкайвай, че живееш, но оценявай живота“. Отречи се от старата философия, за да познаеш новия живот. Ако не оценяваш живота си, ще го изгубиш. Ако го оценяваш, Бог ще те посети и ще ти каже как да живееш. Започнеш ли да се оглеждаш какво ще каже обществото, какво ще кажат близките ти, Той се отдалечава и казва: „Сега си отивам. Ще те посети в бъдеще, при благоприятни времена“. Да се страхува човек от общественото мнение, от близките си, това подразбира непознаване на светлото и велико Божие присъствие в човека. Колкото малък и да е животът му, колкото оскъдни да са знанията му, щом влезе Бог в човека, последният се разширява, придобива знания, става свободен. Той е готов вече да изпълнява волята Божия. – Чрез кого? – Чрез себе си и чрез всички хора, животни и растения. Съзнателно или несъзнателно, всяко живо същество се стреми да изпълни волята Божия. Червеят, колкото и да е малък, един ден ще порасне, ще придобие по-голяма цена от тази, която днес има.

И тъй, за да се освободите от ненужните неща, вие трябва да бъдете спретнати. – Какво значи да бъде човек спретнат? – Да се облича по три пъти на ден, а не само един път през седмицата, както сега правите. При всеки случай човек трябва да се преоблича. Ако си бил в рудника на работа, хвърли работническите си дрехи и облечи чисти. Ако отиваш на черква, облечи се с нови дрехи. Когато седнеш на обяд с близките си, облечи чисти дрехи. Когато приемаш гости, или отиваш на гости, облечи специални дрехи. – Какво прави актьорът на сцената? – Почти на всяко действие облича нови дрехи. С това той иска да каже на хората, че и те са актьори в живота и трябва да играят ролите си добре. Да се обличате по три пъти на ден, това значи да се обличате с дрехите на Любовта, Мъдростта и Истината. За Любовта няма нещо невъзможно. Тя изключва всякакви съмнения и колебания. Щом не се съмнява и не се колебае, човек може да постигне всичко, каквото желае. Като любите Бога и вярвате в Него, всичко ще постигнете. Мнозина вярват в Бога, за да се подобри положението им. Те са на крив път.

Защо е нужна вярата на човека? – Като вярва, човек осмисля живота си. Той вижда, че и смъртта, и животът са еднакво важни. Те са блага, които всеки трябва да опита. Обаче дойде ли до страдания, човек мъчно ги понася. Даже и за високонапредналите същества има нещо неразбрано. Когато се намери пред страданията, и Христос даже каза: „Господи, ако е възможно, нека ме отмени тази чаша“. Но после каза: „Не искам да бъде моята воля, но Твоята. В Твоите ръце предавам Духа си“. И досега още страданието представлява неразбрана област. Тази е причината, поради която всеки се стреми да го избегне. Може ли да проникне в тази област, с един замах човек се освобождава от страданието. То е все едно да хвърлиш мрежата си във водата и да извадиш една голяма риба. Като продадеш рибата, положението ти се подобрява.

Един млад човек объркал работите си толкова много, че нямал пари даже за хляб. Отчаян от положението си, той решил да се удави, заради което отишъл до близката река. Преди да се хвърли във водата, да се дави, той видял, че едно малко момче се бори с вълните на водата. Хванал го за ръката и го извлякъл на брега. Оказало се, че момчето било царският син. От този момент положението на бедния човек се подобрило. Сега и на вас казвам: Реките са пълни с тлъсти риби. Ако положението ви е затруднено, хвърлете мрежата си във водата и уловете една от тия риби. Това ще внесе промяна във вашия живот. Да намерите една риба, която да оправи обърканите ви работи, това се случва само веднъж в живота на човек. Когато Христос се яви на учениците си и им посочи на брега жарава, на която се печеха риби, с това Той искаше да им каже, че докато мислите и чувствата на човека не се опекаат на огъня, те нямат сила в себе си. Мислите,

чувствата и постъпките на човека трябва да минат през огън, за да придобият живот. Огънят внася живот в човека. Когато мине през Божествения огън, човек оживява. Следователно, за предпочитане е човек да мине през огън, който оживява, отколкото през студ, който отнема живота. Щом е така, хвърлете мрежата си в голямото житейско море, да хванете една риба и да я опечете на огън. Следователно, като срещнете един човек, по същия начин хвърлете мрежата си към неговия ум, да приемете една от мислите му и вие да му предадете една от своите мисли, да види той какво знаете, какво разбирате и как прилагате нещата. От него ще вземете същественото, но и вие ще му предадете нещо съществено от себе си.

Като ученици, стремете се към същественото. Не очаквайте невъзможни неща, за да не се обезсърчавате. Може ли младата мома да се надява да се ожени за царския син? Вероятността за това е изключена. – Защо? – Младите моми са много, а царският син е един. Той може да се ожени само за една, но не за всички, които искат да се оженят за него. – Могат ли всички хора в света да станат милиардери? – Неколцина само могат да станат милиардери. Невъзможно е всички да станат милиардери. Обаче, за да задоволи желанието си, човек може да стане цар на себе си. Всеки може да стане милиардер, като събере на едно място своето външно и вътрешно богатство.

Да се върнем към същественото – придобиването на живота. Няма по-велико благо за човека от това. Да се срещнеш с Бога и да разговаряш с Него, това е най-великото благо за човешката душа. Ти си обезсърчен, отчаян, готов да се самоубиеш, но в този момент чуваш Божия глас, който ти нашепва: „Вземи книгата и чети, всичко ще се нареди добре“. На поета пък казва: „Вземи перото и пиши. От нищо не се безпокой“. – „Нищо не мога да постигна.“ – Свържи се с Бога. Свържеш ли се с Него, работите ще вървят добре. Докато се ръководи от своите лични чувства, човек всякога ще се спъва. Няма по-страшно нещо от гордостта и тщеславието. Много хора заминават за онзи свят преждевременно, благодарение на своя личен живот. За да не се спъвате, откажете се от личния си живот и приемете Божествения. Слушайте Онзи, Който ви е дал живот. Той ще ви изведе на прав път. Откажете се от старата философия на живота, от разбиранията и вярванията на своите деди и прадеди. Те са отживели вече своето време. Простете се с вашите кукли и кончета. Те са отживели времето. Днес ви чакат нови, хубави работи.

Като наблюдавате изгряването и залязването на слънцето, това е едно велико благо за вас. Радвайте се на изворите, на цветята, на тревите, на плодовете, които ви обикалят. Радвайте се, че живеете в Бога и Той във вас.

Радвайте се и благодарете за всичко, което ви е дадено. Радвайте се и за радостите, и за скърбите. Радвайте се, че от всичко можете да се учите.

Стремете се към същественото – към живота. Придобиеш ли го, не се обезсърчавай от нищо. Ако се обезсърчиш, кажи в себе си: „Силен съм и крепък“. Ако се страхуваш от нещо, повтаряй в себе си думата „безстрашие“. Поставяй срещу отрицателното нещо положително и върви напред. Съзнавай, че работиш с Бога. Щом си свързан с Него, всичко можеш да направиш. На умния ще донесеш блага, а на глупавия – светлина, да вижда къде ходи. Хвърляйте семената си щедро, да бъдете благоугодни на Бога и на хората. Като сте богати, силни, добри и разумни, всички ще мислят за вас. Свържете се с Любовта, която носи вечния живот. Само по този начин ще придобивате, каквото желаете, и ще раздавате от придобитите блага. Бъдете като кибритените клечки. Който ви цъкне, да ви запали, но и той да се запали. Докато всички хора не се запалят и не горят, светът не може да се изчисти и оправи.

Всички искат да знаят как ще се изчисти светът. Светът ще се изчисти с огън. Страданията, през които светът минава, представляват именно този огън. Радвайте се, когато страдате. Благодарете, че са ви удостоили с тази велика привилегия. Ако ралото и мотиката играят върху гърба ви, благодарете им. Те са почетни инструменти. Те изкарват хляба от земята. Хлябът поддържа живота – същественото за човека. Стремете се към постигане на същественото.

Само Божията Любов, само Божията Мъдрост, само Божията Истина носят пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на
3 юни 1931 г., София, Изгрев.

ТРИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Т. м.

Всички сте били ученици, изучавали сте аритметическите действия и работите свободно с тях. Кажете ми тогава, какво става със сумата, ако разместите събираемите? Изменя ли се тя, или не? – Не се изменя. Значи, когато събираемите променят местата си, резултатът остава един и същ: $A+B=C$, $B+A=C$. Това правило остава вярно само по отношение на мъртвите числа, но не и по отношение на живите. За пример, ако имате бомбата А, пълна с барут, и бомбата В, пълна с динамит, двете заедно произвеждат резултата С. Обаче не е безразлично дали А ще действа първа, или В. В двата случая резултатът ще бъде различен. Или, ако имате два вола, впрегнати в една кола, можем да изразим действието събиране по следния начин: А (воловете) + В (колата) = С. Обаче резултатът С ще се измени, ако В върви напред, а А – назад, т.е. ако разменят местата си. Не е все едно, дали воловете вървят напред и теглят колата, или вървят назад и бутат колата. Не е все едно, дали локомотивът е отпред, или отзад на машината. Следователно на физическия свят, където числата се разглеждат само като количествени величини, резултатът С е един и същ, независимо от това, дали имате А+В или В+А. Обаче влезете ли в органическия свят, където числата имат освен количествено, още и качествено значение, там не е безразлично дали имате А+В или В+А. Не е безразлично дали умът е на първо място, или сърцето.

Често се говори за ума и за сърцето на човека и казват, че някой има силен, бистър ум, а друг – благородно сърце. – От какво зависи силата на човешкия ум? – Колкото повече неща може да схване човек в даден момент, толкова по-силен е неговият ум. Колкото по-бързо математикът схваща процесите при решаването на някоя сложна задача, толкова по-силен е неговият ум. Центровете, с които умът му работи, са добре развити, направени от доброкачествена материя и отзивчиви към силите, които се проявяват чрез тях. При това, добър математик е онзи, който знае колко храна трябва да приема, за да бъде умът му бистър, да решава задачите правилно. Мислите ли, че ако не яде 2–3 дни, или ако преяде, той може лесно да решава задачите си? Истински математик е онзи, който държи стомахът си в изправност: нито празен, нито преситен. Това подразбира вътрешното отношение между числата, вследствие на което никога не нарушава хармонията на силите в своя организъм.

Сега се явява въпросът: Каква е задачата на храненето? – Трояка: първо, да държи организма в изправност; второ – да поддържа неговата активност или работоспособност и трето – да се защитава от външните условия. Същото се отнася до мислите и чувствата на човека. Когато говорим за ума, мнозина имат предвид развитието на ума. Всъщност, умът не се развива. Да мислите, че умът се развива, това значи да имате материалистическо схващане за него. Значи умът навива и развива нещата, т.е. предметите, с които се занимава, но сам по себе си, той нито се навива, нито се развива. И когато казваме, че някой човек има силен ум, не трябва да подразбираме физическа сила. Физическата сила не може да бъде мярка за силата на ума. Има известна зависимост между физическата и духовната сила на човешкия ум, но тази зависимост не е абсолютна. За пример, слонът е по-голям и по-силен от човека, но това не значи, че е по-умен от него. И слабите същества понякога вършат такава работа, както силните, без да са много умни. Един юнак може да повали човека на земята, но и микробите, макар малки и невидими същества, могат да повалят не само слабия човек, но даже и най-големия юнак. – Къде се крие тяхната сила? – В бързото размножаване. В 24 часа те се размножават толкова много, че достигат на брой до 40–50 милиона и като войска обсаждат човека, нападат го и го повалят на земята. Те изтеглят енергията на човека и го обезсилват. Единственото спасение на човека от микробите се заключава в чистата кръв. Когато кръвта на човека е абсолютно чиста, без никакви външни примеси, без никакви органически утайки в нея, той устоява на всякакви микроби. И да попаднат в кръвта му, те нямат условия да се размножават. Ето защо, когато казваме, че човек трябва да бъде абсолютно чист, с висок морал, имаме предвид ония благоприятни условия, които го предпазват от микробите. Чистотата е защита на човека от ония невидими, тайни врагове, които внасят най-силните отрови в организма. В духовно отношение невидимите врагове на човека, които го разрушават, наричаме лоши аспекти. Астрологически, лошите аспекти на планетите, под чието влияние може да попадне човек, показват, че той е влязъл в област, населена с негови неприятели, които го дебнат, за да го оберат, да вземат нещо от него. Не постъпва ли вълкът по същия начин по отношение на овцата? Божествена ли е неговата постъпка? – Не е Божествена. Вълкът напада и човека, но и това не е Божествено. Той не е създаден да напада човека и овцата. Коя е причината, че вълкът напада овцата? Преди всичко, те коренно се различават: в овцата действат меки сили, а във вълка – груби. В това отношение те нямат нищо общо нито по произход, нито по строеж, нито по влияние на силите, които действат върху тях. Изобщо, грубите сили рушат, унищожават, а меките помагат за растене на телата.

Какви сили се крият в огъня и какви – в светлината? Силите, които огънят съдържа, са груби, разрушителни. За пример, ако сложите дърво в огъня,

то изгаря и се превръща на пепел. Обаче желязото не гори в огъня, а само се нажежава и започва да свети. Ако хванете с ръка горящото дърво и нажеженото желязо, ще се изгорите. Значи всяко нещо, което е било в огъня, безразлично дали гори, или само се нажежава, изгаря кожата на човека. Дойдете ли до светлината, вие опитвате действието на меките сили в природата. Това виждате на всяка стъпка в света на растенията. Достатъчно е да посеее едно семе, или да посадите едно растение в земята, за да видите как се отразява светлината върху него. Семето пониква и започва да расте, да пуска листа и клончета, да цъфти и да връзва плодове. Следователно при горенето телата се разлагат, а при светлината възрастват и се увеличават. От действието на огъня телата губят част от теглото си, а под действието на светлината увеличават теглото си. Това се отнася главно до органическия свят. Ще кажете, че огънят е зло. Не се разсъждава така. Лошото в огъня е само тогава, когато тялото, което е изгоряло, не може да се възстанови. Може ли да се възстанови, да приеме първоначалната си форма, това показва, че огънят е пречистил тялото, без да го разруши. Така действа Божественият огън.

Като говорим за горенето и за растенето като обратни процеси, вие се интересувате от тях дотолкова, доколкото имат отношение към вас. Гори ли едно тяло, вие искате да знаете къде ще спре този процес. Що се отнася пък до растенето, вие искате да знаете откъде започва този процес. При горенето човек губи любовта си, а при растенето – придобива любов. С това се обясняват симпатията и антипатията между хората. Наистина, ако отношенията с някой човек ви причиняват загуби, вие не го обичате; ако придобивате нещо, обичате го. Представете си, че в дома ви дойде гост, който само взима, без да даде нещо от себе си. Вие гледате час по-скоро да си отиде и казвате: „Не обичам този човек“. Много естествено! Не можете да го обичате, понеже той ви причинява само загуби.

Следователно, когато някой казва, че обича, това подразбира, че е гост някъде. Той чака наготово да яде и да пие. Каже ли, че не обича, това показва, че е домакин на къщата и е заставен само да работи, да вдига и слага трапезата, да приема гости. Ето защо, за да се поддържат правилни отношения между хората, радвайте се, че гостът ви дава възможност да проявите любовта си. Но за да проявите любовта си и да издържите на нея, и гостът трябва да бъде внимателен, да не нарушава добрите отношения. Ако само взима, без да дава, любовта ви ще охладнее. Каквото е отношението между госта, който взима от домакина и дава, такова е отношението между клиента и гостилничаря. Клиентът влиза в гостилницата, преглежда листа и казва на гостилничаря: „Искам от едн-кое си ядене“.

Гостилничарят му услужва с разположение, но после и той очаква да получи нещо. Докато яде, клиентът е любовно разположен към гостилничаря; щом клиентът се нахрани, гостилничарят е любовно настроен към него, очаква да отвори кесията си и да плати. Това са временни отношения. Човек трябва да бъде готов да дава, без да очаква. Който получава, трябва да отговаря със същото, и той да е готов да дава. Любовта подразбира правилна обмяна между съществата.

Следователно в живота всеки човек е пътник, който непременно трябва да влезе в някоя гостилница, да набави силите си. За да свърши известна работа, от време на време човек трябва да се отбива при някой извор, да накваси засъхналото си гърло, или в някоя гостилница, да възстанови силите си. Ако пътникът пътува през пустинята, все трябва да се спре пред някой извор. Иначе той ще остане на средата на пътя си. За да свърши работата си добре, човек трябва да направи връзка поне с водата и хляба. Този закон има отношение и към разумните същества. За да свърши работата си, човек трябва да бъде свързан с разумни същества, да му помагат. И великите хора са били свързани със същества от разумния свят. Колкото и да е силен и велик, човек не може сам да свърши работата си, все трябва да бъде подпомогнат от някого. Нуждата от близък, от приятел, която всеки човек изпитва, се дължи именно на необходимостта да бъде подпомогнат. Само по този начин човек има възможност да се прояви, да даде простор на своите дарби да се развиват. Като знаете това, вие трябва да оценявате приятелството, да не го губите. Изгубите ли приятелството на човек, когото обичате, вие губите светлината и радостта си. Какво ще правите без светлина и радост? Истински приятел е онзи, който може да ви помага в трудните моменти на живота. Затова е казано, че приятел се в нужда познава. Ценете приятеля си, ценете приятелството и се стремете да го запазите. – Как може човек да запази приятелството си? – Като отговаря с величина, равнотилна на дадената. Отплатата не е материална, но духовна. За пример, да бъдеш всякога благодарен на приятеля си за доброто, което той ти прави, това значи всеки ден да закрепваш и усиляваш приятелските отношения. Благодарността и признателността представляват вътрешна, духовна обмяна между приятелите. Ако не си благодарен на приятеля си, който ти е помагал в трудни моменти на живота, ти си ял, без да прецениш яденето, вследствие на което няма да имаш устой в постиженията си. – Защо? – Защото приятелят ти оттегля светлината си, и ти остава в тъмнина.

В Америка някъде имало един знаменит проповедник – Мууди. Докато заеме положението на виден проповедник, той минал през големи изпитания: където излизал да проповядва, навсякъде го пъдели. По едно време Мууди се сприятелил с един добър певец, Сенкел, с когото започнал

да работи: той да проповядва, а приятелят му да пее. От този ден Мууди се прочул като добър проповедник в цяла Америка. Преди започване на проповедите си, Сенкел пеел и свирел на орган, с което подготвял благоприятни условия за Мууди. Те работели заедно и се радвали на успеха си. След време, обаче, те се разделили и работата им тръгнала назад. И двамата изгубили силата си. Силата им се заключавала в това, че енергията на Сенкел минавала в мисълта на Мууди, а мисълта на Мууди имала влияние върху музикалността на Сенкел. Последният проявявал своята музикалност и способност да пее главно в присъствието на Мууди. Но и Мууди се вдъхновявал от песента на Сенкел. Мууди имал добре развито чело, което показвало, че той има такт, разбиране и преценяване на музиката. След няколкогодишна взаимна работа, и двамата, един след друг, заминали за онзи свят.

Човек трябва да се стреми да дойде до хармонично съчетаване на силите в своята душа. За да постигне тази хармония, той трябва да се откаже от съмнението и подозрението в себе си, като отрицателни сили. Натъкне ли се на тях, трябва да ги трансформира, да ги превърне в положителни. Невъзможно е човек да остане завинаги в едно и също състояние. При това, колкото по-скоро сменя състоянията си, толкова по-добре за него. За пример, като ходи ту с десния, ту с левия крак, човек мени енергията си. Левият крак е пасивен, десният – активен. Щом левият крак заеме положението на десния, и той става активен. Така се сменят енергиите и човек се движи. Същото става с ума и със сърцето на човека: в един момент умът е активен, в следния момент – пасивен; в даден момент сърцето е пасивно, в следния момент е активно. Докато енергиите постоянно се менят, човек се развива правилно. Не става ли смяна на енергиите, той не се развива правилно и нормално, вследствие на което се явяват болезнени състояния в него: гняв, съмнение, подозрение, безверие и др. Изпаднете ли в отрицателно състояние, направете опит да трансформирате състоянието си по някакъв начин, чрез движения, чрез ядене и т.н. Забелязано е, че яденето уравновесява силите в човека. Видите ли, че двама души се карат, дайте им да ядат. Щом започнат да ядат, спорът престава. Значи храната съдържа в себе си такива елементи, чрез които смекчава грубите и отрицателни сили в човека. Кога се карат хората? Коя е причината за недоразуменията и несъгласията в човешкия живот? Ако проследите всички причини за спорове и недоразумения, ще видите, че те имат материален характер и произход. Никога духовна причина не може да предизвика недоразумения. Думите, от които хората се обиждат, съдържат в себе си такива елементи, които предизвикват противоречия и недоразумения. Те събуждат гнева, честолюбието, гордостта, тщеславието на хората, вследствие на което развалят отношенията им. Има думи, които обиждат, но има и такива, които радват човека. За пример, ако кажете на

някаго, че е лицемер, подлизурко, той ще се обиди. Кажете ли му, че е добър, способен, гениален човек, ще се зарадва. И в единия, и в другия случай вие сте засегнали нещо материално в човека. Като знаете силата на думите, добре е при самовъзпитанието да си служите само с такива думи, които повдигат и облагородяват, както вас, така и ближните ви. Защо да не си служите с такива думи? Има случаи, когато човек трябва да си послужи с някоя взривна дума, но не всякога. Само изключителни случаи диктуват на човека да извади някоя бомбастична дума от шишето и да я хвърли на точно определено място. Обаче във всички останали случаи човек трябва да държи отровните и избухливи думи в шишета, херметически затворени. Ако сте във военна зона, между неприятели, които постоянно ви обстрелват, ще си послужите с някоя бомба, да се защитите, но в мирно време бомбите са безпредметни. Какво е нужно на човека, за да се прояви? – Условия, които не са нищо друго, освен живите, разумни същества, които обикалят човека. За да не изгуби тези условия, човек трябва да цени тези същества и да ги пази като очите си. С други думи казано: За да не изгубите условията на живота си, оценявайте разумността, където и да я срещнете, както и да се проявява. Тя има Божествен произход. Като оценявате разумността, вие ще се развивате правилно. Доколкото цените хората, дотолкова и те ще ви оценяват. Ако цените разумността, вие ще бъдете в съгласие с Първата Причина на нещата. Щом сте свързани с Нея, работите ви се нареждат добре. Разумността в човека не е нищо друго, освен проява на Божественото в него. Където е Божественото, там има успех и напредък. Божественото или разумността заставя човека да прави добро, да услужва на хората, да им помага. Колкото и да са малки тези прояви, радвайте им се. Най-малката разумност, която човек проявява, служи като градивен материал за неговото бъдеще. Не се отказвайте от доброто, колкото и да е малък неговият размер. Не се отказвайте и от най-малките Божествени мисли и чувства. Откажете ли се от доброто и от великото в света, вие спирате своето развитие.

Като ученици, вие трябва да се стремите към новото. Ако във всяка ваша мисъл, чувство и проява не внасяте нещо ново, вие сте обикновен човек, с обикновени разбирания. Ще кажете, че сте млади още. Това не ви оправдава. Млад или стар, като живее, човек трябва да бъде носител на новото, на Божественото в света. Ако не носите новото, и млади да сте, ще остареете. Ако пък сте стари, ще оглупеете. Младият трябва да внесе нещо ново, чисто, светло в любовта, а старият – да внесе устойчивост и светлина в мисълта. Не можете ли да направите това, нито младият е млад, нито старият – стар. При това положение не можете да очаквате никакъв напредък. Каквито знания да имате, след време ще ги забравите. Те не са станали ваша плът и кръв. Тогава ще се намерите в положението на децата, които едва започват да учат. Какво ще занесете със себе си на онзи

свят? Като се намерите между учени, възвишени същества, ще се почувствате бедни, окъсани, голи и ще пожелаете отново да се върнете на земята, да започнете съзнателно да учите.

Много неща са вложени в човека, но докато не се проявите, те се намират в положението на неразцъфтяла пъпка. Когато пъпката цъфне и завърже, само тогава можете да познаете какво представлява тя. За да се прояви, пъпката се нуждае от условия. Първото и необходимо условие е любов към Бога. Без тази любов нищо не се постига. Значи първото условие за постигане и реализиране на нещата е човек да люби Бога. Второто условие е любов към ближния, а третото условие – любов към себе си. – Защо трябва да люби човек ближния си и себе си? – За да се прояви, т.е. да изяви онова, което Бог е вложил в него. Да любиш Бога, това значи да приемеш нещо от любовта Му. Как и чрез кого ще приемеш тази любов? Чрез ближния си. Да любиш Бога, това значи да попаднеш в най-великия, най-трудния и мощен момент за душата си, когато цялата природа се открива пред тебе. Ти виждаш и чуваш това, което никога не си виждал и чул. Кратък е този момент, но незабравим. След това човек слиза от високото положение, в което е бил, и отива между своите близни, да им даде нещо от благото, което е приел. Човек може да преживее това състояние в момент на тежки изпитания, след което животът му се осмисля. И тъй, пазете трите важни отношения: към Бога, към ближните си, т.е. към разумните същества, и към самия себе си. С други думи казано: Любете Бога, а към ближния си и към себе си пазете отношения на взаимно почитание и уважение. Който не люби Бога, той се страхува от Него. За да се освободи от страха, човек трябва да приложи любовта. Страхът спъва, ограничава човека, а любовта го повдига и освобождава. Днес всички хора говорят за любовта. Много естествено! Без любов към Бога няма живот. То е все едно да отидете на някоя планина, където няма нищо за ядене. Вие носите в раницата си само няколко хляба. Щом огладнеете, отваряте раницата и започвате да ядете. Само тук, на голите планински върхове ще разберете какво нещо е хлябът и ще го оцените. Каквото е хлябът при голите планински върхове и водата – при сухата пустиня, такова нещо е любовта при всички условия на живота. Помнете: Любов към Бога, любов към ближния и любов към себе си са три мощни формули, с които можете да разрешавате всички мъчни задачи в живота си. Колкото по-големи знания имате, толкова по-големи изпитания ще ви се дадат. Вземете пример от праведния Йов, който мина през големи изпитания и страдания.

Той имаше големи знания, но и големи богатства: ниви, лозя, говеда; той имаше красиви синове и дъщери, но всичко изгуби. Най-после му се даде такава страшна болест, която го отдалечи от всички хора. Животът му

беше в опасност, но издържа изпита си, след което получи голямо прозрение. Всичкото му богатство се върна отново. Други синове и дъщери му се дадоха, здравето му се възстанови и той придоби нов живот, с по-голяма светлина и мъдрост. Няма човек в света, който да не мине през пещта на Йов. За да издържи на страданията, човек трябва да има характера на Йов. Ще минете през отчаяния, съмнения и протести, но в края на краищата трябва да издържите, както Йов издържа. Когато минете през тези изпитания, тогава ще придобиете нов живот, ново знание и големи богатства. Сега сте богати, имате знание, имате синове и дъщери, но всичко това ще изгубите. Един ден, когато придобиете ново знание, ново богатство, други синове и дъщери, тогава ще получите истинска слава, истинска радост, истинска любов.

Разбрахте ли това, което днес ви говорих? Ако не сте го разбрали, като минете през изпитанията, ще го разберете.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
5 юни 1931 г., София, Изгрев.

1931_06_05 Първите отношения Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ПЪРВИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Х година

39 школна лекция на 1 мл.ок.клас,

5 юни 1931 г. петък 6 ч.с.

(след силен дъжд от нощта, на хубавата росна поляна,
правихме си гимнастическите упражнения 5 ч.)

ИЗГРЕВ.

Тайна молитва.

Ако измените местата на две събираеми, резултатът ще се измени ли? (няма). Защо няма? А плюс В равно на С, В плюс А равно на С. Но резултатите ще бъдат ли еднакви? (ще бъдат). Представете си в първото отношение А, събрани две количества, една бомба, направена от един килограм барут, и във второто положение една бомба, направена от един килограм динамит, ако ги турим на работа, нали резултатът е един и същ. Но заключената сила в барута и динамита една и съща ли е? (не е). Да допуснем друго едно изразение, ние превеждаме този прост пример със събираеми. Да кажем А представлява човешкият ум, а В представлява човешкото сърдце, а С представлява резултатът от взаимодействието на сърдцето и ума. Двете като съберат своите енергии, какво могат да произведат? Произвеждат С. Но това число, което се турга по-напред, какво е то? Човек, който изпъква по-напред, какво подразбира това? Каква е разликата между онзи, който тръгва по-напред и който остава назад? Волът, който тегли колата върви напред, а колата остава назад; а когато колата върви напред, а волът отзад? Нали има и такива волове, които вървят отзад. Да ви превода един прост пример. Имате една машина, това е волът, значи в този случай волът може да върви отзад. Каква е разликата една машина, която тегли колата отпред, и един вол, който тика колата отзад? Има едно удобство. Кое е по-хубаво, отзад да се тика или отпред да бъде волът? Във физическия свят е безразлично дали отпред или отзад, резултатите са все едни и същи, но в света на органическото развитие, ние минаваме към един закон на органическото развитие. Там се прави разлика между А и В и между В и А. Резултатът е все същият, но има едно вътрешно различие. Това са сега контрасти.

От ваше гледище, от какво зависи силата на човешкия ум? Нали казвате понякога път: Човек има силен ум. Вземете например един учител по

аритметика или математика, той има бързи схващания за отношенията на числата, лесно смята; има някои математици, които бързо схващат числата, а други има, той му трябва да тури числата по всичките правила, а после да ги умножава, когато първият веднага смята в ума си. Сега според вас, от какво зависи това? (Колкото повече обстоятелства може да схване един човек в даден момент, толкова неговият ум е по-силен). Тези обстоятелства какви са? (Ако математикът може да схване всички перипетии, през които трябва да мине една задача, той е добър математик). Като говорим за способностите на математика, най-първо тези органи, с които той работи, трябва да са отлично построени, от първокачествена материя, да няма никакъв дефект, да са отзивчиви за силите, които действуват. Второто положение, тези органи трябва да се държат в изправно състояние. Запример ако един математик 5 дена не е ял и го извадите на дъската, как мислите ще се прояви неговата способност? В това отношение можем да считаме, че неговите органи не са намазани с масълце, той не може да бъде концентриран. Това е първото положение. Второто положение, необходимо е той да се нахрани добре. Но той може да е преял, наял се е с една хубава храна тъй, че стомахът му пращи. Дойде при дъската и процесите, които стават в неговия стомах, не позволяват на ума му да работи. Значи нито гладен да е, нито преситен. Той трябва да държи едно положение. Колко време след като е ял той може да излезне на дъската и да смята? Това е наука. Всеки един математик, който не знае колко време след като е ял може да излезне на дъската, той не е математик. Защото тази храна, която ти си приел, тя трябва да действува вътре в кръвта ти, да помага вече, като дойде тя, тя е като една вода.

Да ви преведа един по-ясен пример, аз разбирам това, което вие може да разберете. Допуснете, че някъде далече тече малка вода, воденичарят я пуснал във вадата и я държи за воденицата. Как се казват тези места, дето се отбива водата? Запушена е водата. Има една дъска, един регулатор, който регулира водата да тече в канала на воденицата. Сега воденичарят трябва да действува, когато водата вече прииде, тъй че да може да върти правилно колелото. Щом дойде, той извади дъската и тя тръгне, и се върти колелото. Та енергията като дойде, онзи математик може да прояви своята способност. Значи, ако енергията на храната е минала и може да се трансформира, да мине в неговите органи, той може да си служи с нея и може да работи. Или друго едно изяснение. Имате едно малко кандилце, имате и фитил, но масло нямате, какъв резултат ще имате? Ако вие драснете една клечка и запалите вашия фитил, но нямате никакво масло, как ще бъде горението? Нали бързо? Ако горението става бързо, показва, че в кандилото няма масло. А ако горението става медлено, какво показва това? Ако бързо става горението, показва, че този фитил сам гори или че малко масло има в кандилото. А когато фитилът е съединен с маслото, в

този случай маслото спомага на горението и то става по-медлено.

Сега питам, може ли да се досетите защо ви навеждам този пример? Какво може да извадите от примера? Да вземем каквато и да е формула, тя е силна, само когато може да разреши една задача. Да допуснем тази формула мяза на едно парче хляб, един самун хляб. Ако вие не знаете да превърнете тази сила в органическа сила на вашия организъм, тя остава неразбрана и губи своята сила. А ако я превърнете в своя организъм, вие ще разберете какво е нейното качество и каква работа може да извърши. Дали е добра количествено или не?

Тогава каква е задачата на всяко ядене? Първо да държи организма в изправност; второ да подпомага за проявлението на организма – за работата на организма; и трето, храната да държи организма в безопасност. Най-първо, ако организмът не се подпомага от храната, ако тази храна не може да влезне във връзка с организма, да го застави да работи; и ако не го запази, тя не е хигиенична. Всяка храна трябва да служи за защита на организма. Тогава ние превеждаме същия закон и за всяко едно чувство, което влиза във вашето сърдце, или всяка мисъл, която влиза във вашия ум. И тя трябва да има същите качества. Какво трябва да бъде първото качество на мисълта? Да уякчи, да спомогне на ума ви за неговото развитие. Човешкият ум може ли да се развива? (Може). Тогава вие имате много материалистическо схващане, той трябва да е като някое кросно навито, че после да се развива. Какво трябва да разбираме под думата развитие? Трябва да имате един тънък ум, да схващате нещата правилно. Човек, който развърта едно кросно, той сам не се развърта. Човек например развива сам колелото, но той сам не се развива. Човек нито се навива, нито се развива. Следователно, умът сам по себе си, той навива нещата и ги развива, но той сам нито се развива, нито се навива. Сега резултатите, които имаме. Известни умствени резултати могат да се навиват, може предметът, с който се занимава човешкият ум, да е чисто материалистически и нещата тогава, поставени така, имат форма на навито кросно. Но може самите предмети да нямат тази форма.

После казвате: Човешкият ум е силен. Какво трябва да разбирате под това: силен е човешкият ум? Де е силата? Нали казваме силен ум. Следователно, ние считаме това, когато човек е силен. Но силният човек умен човек ли е? Все таки има ум, защото силата не може да се прояви без ум. Но силата мярка ли е за качеството на ума? Сега могат да се направят възражения на тази сила. В много отношения слонът е по-силен от човека, но има и по-слаби същества от човека. Кое е по-слабото същество в света? Това са тези микроорганизмите, първичните форми, те са най-слабите същества. Толкова слаби, че като го духнеш, даже не може и да го духнеш; има

такива организми, като го духне човек и то свърши. Но тези същества не са изложени на човешкото духане. Но същевременно те съединени в едно, някой път извършват грамадни резултати, с които даже и човек трябва да се справя. Вземете например, някои микроорганизми като някой бацил, които като влезнат в кръвта на човека, могат да го повалят в 24 часа отгоре и който и да е герой. Сега в какво седи силата на този микроорганизъм? (в съединението). Размножава се. Види се от тези микроорганизми, които бързо се размножават, стават милиони, та от тези същества се отделя нещо отровно, което поваля човека. Те като станат милиони, значи цяла една войска, която обсажда човека и го връзва. Тези микроорганизми някой път изпоядат всичко, като станат 20 милиона, 50 или сто милиона от тях, те изпоядат храната на човека. Те са като скакалци. Те изпоядат онази енергия, която трябва на човека, те я поглъщат и вследствие на това, човек си губи силата, става безсилен. Обаче човек за да се избави от тях, да няма благоприятна основа за тях да се развъждат, той трябва да има абсолютно чиста кръв! Ако кръвта на човека е абсолютно чиста без никакви утайки от органическо вещество, те не могат да се развъждат. Следователно, чистотата е необходима! Когато ние говорим за чистота, за морал, ние разбираме ония условия, при които тия малки организми не могат да се развиват. **ЧИСТОТАТА Е ПРОТЕКЦИЯ, ЗАЩИТА ПРОТИВ ОНИЯ ВРАГОВЕ, КОИТО ЧОВЕК ИМА. НЕВИДИМИТЕ ВРАГОВЕ, ТАЙНИТЕ ВРАГОВЕ, НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ОТРОВИ В СВЕТА.** Нали вие казвате, наричат ги лоши аспекти. Кои са лошите аспекти, които показват възможността ти да бъдеш атакуван от известни сили, които не са в съгласие с тебе и техните интереси могат да те катурнат по всичките правила и да те разрушат. Астрологически нали има знаци, които показват, че в еди-коя си година ще се случи една катастрофа. Тази катастрофа не може да произлезне от един Божествен закон. Ако един вълк изяде един човек, в съгласие с Божествения закон ли е? Не. Ни най-малко не е. Този вълк ни най-малко не е създаден да яде човека. И ако той изяде човек, това е едно изключение. И трябва да се търси причината. Това е изключение, не е закон. Че вълкът яде овцете, тогава ние заключаваме, че вълкът и овцата не са произлезли от един и същи принцип. Кой е заставил вълка да яде овцата? Вие ще кажете, че това е случайно. Не. При сегашните условия принципът, който действа у вълка, се отличава от този, който действа в овцата. У овцата действа един мек принцип, мек елемент, а във вълка действа един силен елемент, съвсем друг от този у овцата.

Сега да изясня, има неща, които горят и на неща, които не горят. Вие тургате дърво в огъня, то изгаря, но турете желязо, какво става? Нагорещява се, обаче, ако вие пипате дървото, което гори, то може да ви опари, но и нагорещеното желязо, което не гори, и то може да ви опари. Защо? Защо желязото не гори? При известни условия желязото не гори –

при обикновения огън. Но при необикновения огън и желязото гори. Следователно, при нагорещаването на който и да е предмет, пак има горение, но в толкова малко количество, че едва ли можем да кажем, каква част от това желязо е изгоряла. Например ако имате едни точни везни и поставите желязото на тях, и ако желязото е било нажежено, вие ще забележите една разлика. Преди да сте турили желязото в огъня, то е тежало повече, а като го извадите от огъня, то тежи по-малко. Добре. Тогава как ще обясните вие закона на растенето на растенията. Които горят и растат. Има един закон, че предметите като горят не растат. Изгаряне ние наричаме един процес, когато нещата горят и не могат да се организират. Най-първо нещата трябва да се разглобят. Изгарянето е един процес – разлагане на предметите, на телата, а растенето е един процес – събиране на тези елементи и тургане в една нова форма. Следователно, злото не е в това, че един предмет е изгорял, но ако този предмет не може да се възстанови пак наново, погрешката е там.

Сега вас не ви интересува процесът на горенето или процесът на растенето; процесът на горенето ви интересува дотолкова, доколкото той влиза в онзи процес. Вие трябва да владеее онзи процес, да знаете до каква степен трябва да продължава процесът на горенето и отгде започва процесът на растенето. Запример, как ще обясните вие симпатиите на един човек и несимпатиите между друг човек. Например срещнете един човек, симпатичен ви е за ден, за два, но щом остане 10-ина дена, вие питате: Кога ще си иде? Дойде ви гост, най-първо ви е симпатичен, приятен, радвате се, но после, защо питате: кога ще си иде? И ако поседи повече от 20 дена, вече не му се радвате. Коя е причината? Чисто материални са подбужденията. Ако този гост още първия ден пита: Има ли тук работа и почне да работи, и ви служи за двама слуги в къщи, вие ще кажете: Добре дошъл за този гост! Нека седи и цяла година. Но ако на този гост всеки ден трябва да му приготвяте по една-две кокошки, после яйца и масло и той нищо не допринася, вие няма да го задържите.

Сега когато вие обичате един човек, мислите ли, че вие правите нещо? От моето гледище, от моето становище, когато вие обичате един човек, вие сте гост. А когато ви обичат, какво е това? Ако вие обичате, вие сте гост някому. И вие казвате: Не знаете ли, че аз ви обичам? Аз съм гост, вие сте длъжни гостоприемство да покажете, да ме приемете, вие сте длъжни да ме нахраните. Аз съм гост на вас! А казвате: Аз не мога да обичам. Значи не сте на гости. Щом обичате, на гости сте, щом не обичате, не сте на гости. Питам тогава каква е разликата, когато обичаш и когато те обичат. Защо някой път вие искате, за да ви обичат, това е първият процес. Да обичаш, ти си на гости; да те обичат – не. Ти, който обичаш, очакваш да ти дадат нещо, а този, който те обича, той е на гости и на когото ти си на гости, той

трябва да ти даде нещо. Следователно, научно да обясня. Казвам: Защо трябва да те обичат? Ти си на гости и той трябва да те нахрани. А защо аз трябва да обичам? За да ида на гости. Защото ако аз не ида на вас на гости, вие нищо не може да пригответе на мен. И вие сам не може да се проявите.

Сега да обясня. Сега ще представя работата, тя не е разбрана, аз ще я направя малко по-разбрана. Тя е една задача, геометрическа и математическа. Вие сте гостилничар, онези, които посещават гостилницата, какви са? Клиенти. Те обичат гостилничаря. Защо го обичат? Понеже той готви хубаво. Ще им даде. Те ще говорят за бай Ивана. Иван и бай Иван се различават. Сега онзи, който обича гостилничаря, той не отива за обичта на гостилничаря, но той има предвид неговите тенджери. Като погледне на тях, каже: Бай Иване! Вече тези тенджери имат съдържание. И бай Иван знае. И сипва на клиента, който идва. И бай Иван, и той, обича своя клиент. Ако той яде тъй присърдце, отвори си очите, отива паница след паница, казва: Отлично си наготвил яденето! Отлично се произнася за него! Но същевременно, когато той трябва да излезне и бай Иван иска от него. Казва му: И аз съм гладен, и ти трябва да ми дадеш нещо да ям. И той трябва да отвори кесията си, трябва да плати. Какво има в дадения случай? Единият дава и другият дава. Най-първо дава гостилничарят, на второ място дава клиентът; и той дава нещо. Питам, каква е разликата между първото даване и второто? Кой е по-силен, в дадения случай клиентът, който яде, или гостилничарят?

Че вие сте един пътник, този гостилничар знае, след 4, 5 дена вие трябва да ядете, той ще ви помогне и ако той не е стотвил, той ще замедли вашата работа. Той трябва да ви стотви. В света този закон е верен. Много пъти аз съм навеждал това. В света непременно, за да извършите някое велико дело, вие трябва да се спрете в някоя гостилница. За да извършите едно велико дело, вие трябва да се спрете при някой извор. Засъхнало ви е гърлото, пътувате сто километра в пустинята, ако вие не вземете вода, какво може да извършите? Ще спрете на пътя. Този закон е верен. В света има разумни същества, в другия свят, с които в даден случай, ако не можете да се справите, да се съедините правилно, вашият успех ще е проблематичен. И никакви постижения не може да имате. И всички велики хора в света, които са имали постижения, разумно са могли да направят връзки. Никой в света не е бил сам. Всичко не можеш да направиш сам.

Та искам да ви изясня един велик вътрешен закон. Онази потреба, дето всеки един от вас иска да има един приятел, един познат. Това е обосновано на един вътрешен закон; за да може музиката, която имате в

себе си или вашите дарби, или вашите чувства, да могат правилно да се проявят. И приятел е само онзи, какво нещо е в даден случай приятел? Аз ви навеждам това, за да имате психологически едно вътрешно схващане, да оценявате съдържанието на приятелството, което природата е вложила. Защото в човека има един орган в главата му, който е изключително само за приятелството. Следователно, приятел е само в истинския смисъл, който може да ви помага в даден случай; в известен момент да се прояви туй хубавото, красивото, което е във вас, то е приятел! Онзи, който не може да помага, никакъв приятел не е. Затова като имате един приятел, вие трябва да го цените, тъй както трябва да цените един гостилничар. А оценката какво е? Като си тръгнете от гостилницата, вие трябва с равносилното да му се отплатите. Какво е плащането? Вие изваждате, плащате пребогато за яденето на един ваш приятел, който ви помогна да се проявите. Какво трябва да му дадете? Признателност, благодарност. Благодарността това е една вътрешна духовна обмяна. Ако онзи, който ти е помогнал и ти не си му благодарен – ти си ял само даром и постиженията ти в света не могат да бъдат устойчиви. Защото щом този приятел, когото ти имаш, се оттегли, веднага твоята светлина угасва.

Да ви приведа един пример. Това е пример от миналия век. В Америка се подигнал един млад проповедник, Муди, изпъждали са го от много църкви, но той се подигнал тъй много, че в цяла Америка и Англия ходи да проповядва. Но този американски проповедник се прочул, че имал един приятел Сенкел, един отличен певец, който свирил на орган. Докато Муди и Сенкел вървяха заедно, те се прочуха в цяла Америка и навсякъде. Но един ден Сенкел се отделил, и Муди се отделил. Муди замина за онзи свят и сенкел замина за онзи свят. Но докато двамата вървяха заедно, всичката публика слушаше, което Муди проповядва и всички се захласваха в пеенето на Сенкел. Сенкел приготвяваше публиката на Муди. Но щом се разделиха двамата, отслабна тяхната сила. Силата седи в това, че енергията на Сенкел минаваше в мисълта на Муди. И мисълта на Муди, за да подигне хората, минаваше в музикалната сила на Сенкел. Сенкел само при Муди можеше да пее тъй хубаво. Като разгледаме главата на Муди, едно чело, което показваше, че Муди има такт, разбираше и оценяваше музиката; а Сенкел беше напълно музикален.

Та казвам, когато дойде такова едно съчетание в душата ви; вие сте сега в началото на живота, игнорирайте се от вашето съмнение. Това са съединения А плюс В. Не е онзи знак, който хората са турили. Щом провидението ви тури един знак, минус или плюс, деление или умножение, онзи, който турга тези знаци, трябва да ги съчетае и разбере техния вътрешен смисъл. При плюс какъв трябва да бъдеш? Вие вземате този знак, като в едно статическо положение; едната страна е пасивна –

имате един минус – а другата е плюс. Но тези две линии са в движение в минуса. Щом обръщате две противоположни сили в движение, тяхната енергия се сменя. Един човек, който сега е пасивен, в следущото положение ще бъде положителен, активен. Следователно, ти трябва да отстъпиш. Вземете ходенето, левият крак е пасивен, десният крак на човека е активен. Но след като вземе десния крак, какво става с левия крак? И той става активен. Та и в ходенето енергията постоянно се сменя: положителна, отрицателна – постоянно се сменят. Тъй щото в един момент вашият ум ще бъде положителен, после отрицателен; вашето сърдце ще бъде положително един момент, следущия ще бъде пасивно. Това е вече движение и това движение е постоянно. За да имате едно правилно движение, непременно енергиите ви трябва да се сменят правилно – това движение става постоянно. Щом една мисъл не става правилна, и движението не е правилно, аномално е. Щом предметите останат да се не сменят енергиите, движението е аномално и развитието е несъразмерно. Тогава идат тези болезнени състояния, които вие чувствувате. Идва ви на ум да направите нещо – едно аномално състояние. Гняв, раздразнение, съмнение, неверие, подозрение, всичките тези качества показват, че у вас движението е неправилно. Вие го търсите отвънка. И даже в една школа много от вашите недъзи, които се явяват, например двама души се карат по единствената причина, че не знаят да ходят правилно. Турнете ги да ходят правилно и веднага ще се примирят. Или турете двамата да ядат, това е пак работа. И в какво седи тяхната работа? Единият тури лявата ръка в паницата, другият хване с дясната ръка и след това двамата кажат: Свърши се тази работа! Двама души, които са се карали, турете ги да ядат. Яденето е един добър процес и те веднага ще станат приятели. Всички недоразумения, които съществуват между хората, произтичат от материални въпроси, няма никакви духовни причини там. Това са все материални обекти. Дайте ми една духовна обида, в която да няма нищо материално. Щом е материално, вие сте в едната и другата страна в едно заблуждение. Е, пиша някому така: ТИ СИ МАЗНА ГАНА. МГ. И той се обиди. Де е тук, в – ти си мазна Гана – обидата. Той е турил едно тълкувание, което го няма в Мазна Гана. Ако тя е мазна, то е заради себе си, какво има той да се сърди заради това. Това е за всеки. И защо той ще вземе тази дума специфично в дадения случай за себе си? Но пиша му тъй: Ти си НАЙ-ГЕНИАЛНИЯТ. Той след като прочете първото писмо – МАЗНА ГАНА казва, как тъй! Но щом четете второто писмо, той го извади, показва го, казва: Виж какво пише този човек. Знаете ли, този който писа това, какъв е? Може би в това – ти си мазна Гана – аз да съм скрил един сарказъм. Той не се досеща за това. Някой път може да се досетите; възможно е и това да е вярно, което съм казал. Но в дадения случай аз нямам право, като кажа: Ти си най-гениалният, ако аз не съм съгласен с това, което пиша, то не е моя работа. В дадения случай имам ли

аз право да употребя тези два термина: Ти си мазна гана и ти си най-гениалният човек. Но това са изключителни случаи според мене. Какво разбирате вие под думата: ти си мазна Гана? Вие често употребявате това, аз употребявам един ваш термин, аз съм го взел от вас. Това го научих между вас, аз съм много невежа в това отношение, но откакто дойдох при вас, вече го зная. Какво е съдържанието на – ти си мазна Гана? Може ли някой от вас да даде един коментар? Въобще какво е съдържанието на – мазна Гана? Един човек, който е гъвкав, приспособява се, всичко прави, изплъзва се навсякъде, отдето мине. Все маже да няма много цъцрене. Това са преносни думи. Сега де е лошото в – мазна Гана? Първият слог е отличен МЪМ, Ма. Ти си МА. Спри се на МА и не казвай ЗНА. При какъв случай употребявате слога МА? Ако ти си МАХАТМА? Сега, ЗН човек не разбира, гледа като вол. В думата – мазна Гана, имате едно херметическо взривно съединение. Следователно, ще извадите онзи елемент на взривността. Ще го вземете и ще направите една нова основа.

Та е необходимо при самовъзпитанието на човека, той трябва да възпита своя ум, да извади из речника си всички горчиви думи, които имат вътрешен окултен смисъл или имат вътрешна окултна сила.

Самовъзпитанието на човека зависи от ХУБАВИТЕ ДУМИ, които човек трябва да има в ума си. Не съвсем да се освободите, но всички тия взривни думи трябва да държите при обикновен случай в шишета и само при изключителен случай, да ги употребите. Когато има война или в някой друг смисъл, ще извадите тези киселини, а при обикновените условия ще се пазите от тях.

Та сега коя е мисълта, която остана у вас? Сега тези две изречения: мазна Гана и другата, са такива сили, че ние се отклонихме от мисълта, която трябваше да задържите. В нас се яви едно чувство на противоречие. Мазна Гана, мазна Гана, нищо няма да ти даде. – Ти си гениален. Но ако геният не се прояви? Всеки един човек в даден случай има някой момент в живота, дето всеки от вас е гениален. Но само за един момент. Някои постъпки има са толкова силни, че почти гениални се чувствувате, нещо, което е направено образцово, свършено!

Сега, какво бихте приложили? Значи, приятелството, обичта! За да се прояви човек трябва условия. А условията в живота, това са живите същества, живите разумни същества, с които ние сме заобиколени и които трябва да оценявате. У всинца ви трябва да се яви едно чувство да оценявате разумното. Първото нещо е да оценявате разумното, където и да е в света. В каквата форма и да го схващате, в каквото и да е същество, което носи разумността, вие го оценявайте! Понеже тя (разумността) има чисто Божествен произход. От тази вътрешната оценка зависи и вашият

прогрес. Понеже дотолкова, доколкото човек цени другите, дотолкова и той ще бъде оценен. Когато вие оценявате разумността в света, вие ще бъдете в съгласие с първичната причина. Защото тази първичната причина благоволява. Когато ти разбираш нещата, тъй разумно ги оценяваш; когато благоволяваш едно нещо, Тази Сила благоволява в тебе и ти поощрява работата. Щом ти не оценяваш нейния ред и порядък, тя те изключва. Тогава, когато ние казваме: С Бога всичко мога. Ние разбираме онова, в което Бог се проявява. Във всеки един момент, в който вие може да се проявите, вие трябва да разбирате Божественото вътре в себе си. Тъй както е съчетано. Да кажем, правите едно добро или посещавате един човек, или услужвате някому. Това е най-малкото, което може да направите в света, което служи за проявлението на тази първична разумност. Тя влиза като елемент за вашето съграждане. Това доброто, което направих, служи като един камък за градивото на самите вас. Една светла мисъл, която вие може да прекарате в света, тя служи като един камък във вашия живот и вие ще се ползвате най-първо от нея. Затова никога не се отказвайте да направите едно добро! Всички трябва да правите усилие, да носите светли мисли, възвишени чувства. Понеже тези чувства ще влезнат във вашето съграждане. Много пъти вие се спирате върху резултата. Например вие казвате: Виж този човек как е напреднал в живота си. Но вие не знаете при какви условия той е напреднал. Вземете една велика идея. Какво той е направил? Какво добро е направил той, като е дошъл, подигнал ли е своя народ? Ако е подигнал, той е държавник. Ако той след като е дошъл, не е подигнал своя народ, никакъв държавник не е той. Ако е учител и е дошъл между учениците и нищо не е внесъл в света, на какво ще го уподобите? Или да кажем вие сте приятел някому. Ако вашето приятелство не може да внесе тази черта, не показва приятелство, или приятелството е основано. Да кажем, вие минавате за един учен човек. Ако вашата наука не може да внесе нещо ново, това не е наука. Във всяко отношение вие трябва да носите в какъвто и да е размер нещо ново. Ако вие кажете, ние сме още млади, нищо не сме свършили. В дадения случай вие, които вярвате в закона на прераждането, че някой от вас има, които в миналото са свършили 4 факултета, но всичкото знание са го изпозабравили. Питам ви сега: Ако и сега свършите 4 факултета, в следущото прераждане това знание ще го носите ли със себе си? Вие ще носите много малка част, понеже ако го носите след 25 години, то ще остане много назад и светът ще тръгне напред. Тогава тези знания, които имате, те ще бъдат детински играчки. И пак трябва да свършите 4 факултета. Защото сегашното ви знание представлява 4 отделения само от училището. Тъй е и сегашното ви знание за бъдещото ви развитие, това са отделенията. Понеже знанието не седи на едно и също място. То прогресира в света. Да кажем, вие се явите след 100 години. Но допуснете, че след сто години светът е толкова напреднал, че хората могат да ходят и

на месечината. При сегашното положение вие с телескоп сте гледали планините на месечината, но след сто години то ще е като от хиляда и една нощ. Аз да ви кажа, след сто години няма да идат хората на месечината. Т.е. и от сегашните хора има някои, които ходят на онзи свят, но те са не зная, на земята дали има сто–двеста души, които могат да ходят на месечината.

Това казвам само за изясняване. Вие ще се качите на един аероплан до месечината и ще се върнете, но същевременно какви ще бъдат вашите познания за месечината? Седите там ден, два, три седмица, разхождате се по треновете, по университетите на месечината и се върнете на земята. И тогава представете си, че пред вас се изпречи вашият минал живот, какво сте мислили за месечината и сега какво знаете, ще намерите грамадна разлика. Или да ви уподобя друго. Представете си, че вие имате една пъпка малко неразцъфтяла, тази пъпка изисква сто години, за да се разцъфти, нали има такива столетници. Трябва да видите тази разцъфтялата пъпка, за да знаете какво се крие в нея. И не трябва да сте именно в онзи момент, когато пъпката да цъфне, да сте там, за да чуete как тържествено тя цъфва! Тя е една особена пъпка, не е като другите. Когато тя цъфне, тогава да сте там, за да видиш какво нещо е столетникът!

Та у човека, каквото е заложено, всяка една способност, всяко едно чувство и всяка една постъпка, то е една пъпка. Само когато една пъпка цъфне и завърже, само тогава може да познаете какво представлява тя. Но за да се прояви, трябва да ви условия. ПЪРВО ЛЮБОВ КЪМ БОГА! Без Него нищо не можете да постигнете. Туй трябва да знаете! Всички постижения в света са основани върху Любавта към Бога. Второ любов към ближния; и трето, любов към себе си. Така върви законът. Любов към ближните и любов към себе си, то е твоето проявление. Това, което си приел от Бога. Любов към Бога, да приемеш нещо от любовта към ближния, да ти даде сила, да се проявиш. И любов към себе си да проявиш, ти ще се радваш тогава. Ти като направиш една добра постъпка, ти се радваш. Казваш: Добре направих, че така постъпих! Дави се един човек, ти му помогни; рискуваш с живота си, но го спасяваш. Този човек, който спасява един човек, той става най-добрият приятел. Тъй е сега. Така трябва да гледате на живота. Най-важната страна на живота. Бог да не бъде една фикция заради вас. Ако ви попитам, вие имате ли връзка? Искате да видите Бога. Това е физическа страна, физическо разбиране. Да имате една връзка, да Го чувствувате, да може да разчитате, че някой път ти си добил обич към Бога, връзка с Бога. Любавта към Бога, то са онези най-важните моменти, при най-красивото, най-хубавото, най-мощното, което някога може да почувствуваш. То е един момент, който може да проблесне. Така някога душата ви ще проблесне, като че целият ви живот ще процъфне! И след

това пак слизате от това Божествено състояние между хората. Най-красивите моменти на живота се дължат на онази Божествена Любов; или на Божественото отношение, което някой път ни въздейства. Някой път тия въздействия ви идат при едно голямо изпитание. След това има едно вътрешно прозрение на тази Божествена Любов. И човек, който веднъж е вкусил Божественото, в него животът се осмисля. Дойде съмнение, това е усилие. Щом почувствуващ ти хубавото, красивото, казващ, то е илюзия, понеже се мени. Но това не е илюзия. Понеже всичката мощ, всичките стремежи на човешката душа зависят от това скритото чувство. Човек е скрит вътре. И човек се стреми към нещо в света. Той иска да се прояви. Или казано, душата му, която е затворена; хубавото в него, той иска да го прояви, то е скрито в него. В това проявление на хубавото, скрито в самия него, зависи неговият бъдещ живот. А този прогрес ще се прояви между хората. Това е отношение между Бога, ближните и себе си.

Хиляди отношения има в света. Следователно, човек трябва да пази отношенията си към Бога, отношенията си с ближните, аз разбирам, всички разумни същества и отношенията към самия себе си. И тогава да уважава себе си, да уважава ближните; а ние думата уважение към Бога не можем да употребим, а всякога към Бога имаме само едно отношение – имаме ЛЮБОВ КЪМ БОГА! Който не обича Бога, другото отрицателно отношение е страхът. Всеки, който се страхува от Бога, той не Го обича. А да се освободиш от страха, трябва да дойде Любовта. Трябва да имаш или страх, или Любов. Но по-хубава е Любовта. Страхът спъва, ограничава човека, а Любовта създава всичкото най-хубаво, което може да има.

Сега дръжте тези мисли, за да ви служат в живота, в който влизате сега. Това, което аз ви давам, защото каква е моята идея? Вие сте пътници в света, вие ще минете през планините там, а там няма нито бакалница, нито зарзаватчия, нито село наблизо има, тургам ви 4–5 хляба в торбата, той ще ви помогне. Вземете го и вие ще опитате неговата приятност. Далеч, след 5–6 дена като пътувате, този хляб ще ви бъде в полза.

Та казвам, знанието, това, към което аз ви насочвам, когато се намерите в едно трудно положение, кажете: Какво каза Учителят? – Отношение към Бога. Любов към Бога; отношение към хората, Любов към ближните и най-сетне, Любов към себе си. С това при най-мъчните отношения на живота може да разрешите една от най-трудните задачи. Такава задача всички ще разрешите. Не мислете, че някой от вас ще мине много лесно. Един от най-големите адепти като Йов, който не разбираше какво нещо е страданието, казваше: Да имам богатство. Но всеки един човек, който има знание, той ще мине през най-страшния изпит. Знаете ли през какъв страшен изпит мина Йов? Дойде онази съдба върху него, говедата му помете, къщата му,

децата му, не се спря и там, дойде и върху неговото тяло. Този човек излезна из обществото навънка, имал е една от най-ужасните болести, които човек някога е носил. И след това е дошъл до едно отчаяние. Какво не прави, но изтърпя. Докато дойде до едно ново прозрение, до едно ново разбиране. И като мина през тази пещ, животът му доби едно ново богатство. Тогава се върнаха и богатствата му, и синовете, и дъщерите му, и здравето му се повърна пак. И досега всички го помнят. Ако Йов не е минал през това изпитание, той нямаше да се запомни. Същият закон е. И вие ще минете през пещта на Йов и трябва да бъдете готови. Ще ви засегне точно тъй както и Иов. Но трябва да имате и характера на Йов. Може да се яви у вас отчаяние, роптание, ще дойдат тези работи, но ще издържите както Йов издържаше. Хората няма да ви разберат. Но ако не дойдете до тези изпитания, като ги издържите, тогава ще минете в едно положение много по-велико и богато отколкото сега. Сега сте богати, имате камили, синове и всичко, но всичко това трябва да си отиде по един или друг начин. И второто ви богатство, вторите ви синове, които ще дойдат, те ще ви дадат всичката слава. Разбрахте сега! Не сте го разбрали, но когато го минете, тогава ще разберете.

Станете сега.

Отче наш.

7.5 часа

СВОБОДА НА СЪЗНАНИЕТО

Размишление

Има един важен процес в човешкия живот – освобождаване на съзнанието. За да освободи съзнанието си от ненужния баласт, човек трябва да сложи настрана всички непотребни неща. Съвършеният човек не мисли за утрешния ден, вследствие на което той има на разположение толкова неща, колкото му са нужни за даден момент. – Защо е така? – Защото в разумния живот настоящият момент е свързан с всички моменти на вечността. Между съзнанията на разумните същества има тясна връзка. Никаква външна сила не е в състояние да скъса тази връзка, нито да наруши единството в техния живот. Където има единство на съзнанието, там Бог се проявява.

Ние говорим за баласта на човешкото съзнание, който го обременява. – Какво представлява той? – Отрицателните чувства и мисли. Значи съмнението, подозрението, ревността, недоволството са излишен баласт в съзнанието. Този баласт се създава благодарение на желанието на човека да стане велик, силен, всички да му се кланят. Щом не успее да постигне желанието си, той се натъква на изопачени мисли и отрицателни чувства. Невъзможно е човек в един живот да постигне всичко. Желанията на човека се постигат постепенно. Може ли човек да се отвори изведнъж, да даде ход на всичко, което е вложено в него? Може ли шишето в един момент да се разтвори и да раздаде всичко, което е сипано в него? Ако това е възможно, човек ще се намери пред празното шише. Някои възразяват на това и питат: „Не трябва ли да работим, да се учим?“ – Трябва и да се учите, и да работите, и да се трудите, но така, че да не обезсмисляте нещата. Ако работата се обезсмили, вие ще започнете да се трудите. Ако и мъчението се обезсмили, влизате вече в областта на смъртта. Но и смъртта не е най-страшна. Има по-страшни работи и от смъртта, и от небитието, които вие не можете да разберете.

Въпреки всички теории и проповеди, хората пак се придържат в старото. Ще чуете да казват: „Трябва да се осигурим! Деца имаме, жена имаме, трябва да ги храним, да ги обличаме“. – Кой облича малките пиленца? Майката само ги мъти и те се излюпват облечени, покрити с перешинка. Друг има грижа за тия пиленца. Като не спират вниманието си върху този закон, хората мислят, че те са главният фактор в живота. Затова, именно, някой казва: „Ще накарам този човек да разбере в какво се състои

работата“. – Няма защо да го караш да разбере тази работа. Достатъчно е само да му светнеш. Той е в тъмнина, може да се блъсне в някоя стена. Запали свещта си и покажи пътя му. Той има очи, ще види накъде трябва да върви и ще ти благодари. И тъй, работете за освобождаване на съзнанието си от всички ненужни мисли, които спъват развитието ви. Ще каже някой, че е нещастен. Той е нещастен от излишни мисли, а не от недоимък. Ако е въпрос да се натоварите, мога да ви дам на разположение цялата земя. Не е лесно да управлява човек земята! Да станеш господар на земята, това значи да я владееш. Да владееш земята, това значи да бъдеш признат за господар от нейните жители. Ако си по-умен от тях, те ще те признаят за господар; ако си по-глупав, ще им бъдеш слуга. Само онзи може да бъде господар, който е в състояние да освободи съзнанието си от всички непотребни мисли.

Мнозина говорят за господарство, за владееие и управление на света, но не са в състояние себе си да управляват и владеят. Ако по невнимание някой изпусне ножа върху крака си, ще се рани. От болките, които претърпява, мисълта му се изменя, съзнанието му се помрачава. Щом иска да управлява света, защо не може да владее мисълта си? Ако е адепт, той може само със слюнка да заздравя раната си. Ето защо, когато някой се оплаква, че му е тежко на сърцето, казвам, че той е ранен. – „Как да се излекувам?“ – Плюй на раната си. – „Ама пари ми трябва.“ – Колко? – „Хиляда лева.“ – Който иска хиляда лева, не е умен човек. Той трябва да иска един лев. Силата е в единицата, а не в нулата, т.е. в нищото. Като има един лев, човек лесно може да забогатее. – Как? – Като сложи по едно нещо след единицата. Като сложи едно нищо, единицата ще се увеличи 10 пъти, като сложи две нули, единицата ще се увеличи 100 пъти. Като увеличава броя на нулите, той може да стане милионер. Обаче това е наука. Всеки не може да прибавя нули накрая на единицата. Само ученият адепт може да прави това. То е достояние само на онзи, който разбира скритите сили, вложени в единицата. Всеки човек носи разумното начало в себе си. Ако знае как да го прояви и приложи, в кратко време той ще нареди работите си. Разумното начало в човека представлява една хубава цигулка. Който е дал ход на това начало в себе си, той прилага цигулката си, както за своето благо, така и за благо на своите близни. Който е пренебрегнал разумното начало в себе си, той не може да го прилага. Неговата цигулка е захвърлена някъде на тавана, покрита с прах. Достатъчно е да я види някой добър цигулар, за да я накара да проговори. Той изчиства праха, нагласява я и започва да свири на нея – от нищо нещо изкарва. Той държи единицата, т.е. цигулката в ръката си, и нулите една подир друга се нареждат след нея. Нулата подразбира човека, Азът. Кой може да се нарече „аз“? Англичаните казват: „I am that I am“ – „Аз съм, който съм“. С други думи казано: „Аз съм, който съм бил всякога“. Това изречение се

отнася до Единния, Който е бил всякога.

Следователно, когато страдате, помнете, че има Един, Който съществува и всякога е съществувал. Човек вярва в Единния, докато всичките му работи се нареждат добре; човек вярва, докато има нули след единицата. Колкото повече са нулите, толкова по-голяма е вярата му и той казва: „Голямо е богатството ми!“ Започне ли да губи нулите, той се обезсърчава. – От какво произлиза нищото? – От нещото. Като остане в почивка, нещото става нищо. Като започне да работи, нищото се превръща в нещо. Само по себе си, нищото е слабо, не може да се разчита на него. Можете ли да разчитате на житното зърно, което сте оставили в хамбара си? Обаче ако го посееете в земята и грижливо го обработвате, от единица то ще се превърне в голямо число, на което вече разчитате. Една подир друга, нулите се нареждат след него и вие забогатявате, изплащате всичките си дългове.

Каквато е силата на непроявеното житно зърно, такава е и на непроявените мозъчни центрове на човека. За пример, всеки човек носи музиката и любовта в съзнанието си. Тези способности имат своите центрове в мозъка, но ако не са проявени, представляват нули, вън от единицата – човек. Щом се проявят, те се нареждат след единицата и обогатяват човека. Музиката и любовта не се проявяват еднакво във всички хора, но те вървят успоредно. Колкото дълга е линията на музиката, толкова дълга трябва да бъде и линията на любовта. Като съчетава любовта с разума, с паметта, с религиозното си чувство, с тщеславието, с личните си чувства, музикантът образува различни музикални произведения, които се отразяват в съзнанието му. Следователно, ако искате да внесете мир и спокойствие в себе си, ще съедините музикалното си чувство с чувството на кротост и смирение в себе си. Това е наука, която не може да се преподава. Тя се нуждае от опити. Като опитва нещата, човек придобива знания.

Ще кажете, че докато придобиете тази наука, смъртта ще дойде. Това не трябва да ви смущава. За съзнанието съществува само освобождаване от ненужни мисли, но не и смърт. – „Ама остаряхме!“ – Съзнанието не остарява. Кажете ли, че сте остарели, това значи, че сте изгубили вярата си. – „Ама краката ми не държат.“ – Това значи, че си прекъснал връзката с възвишените и светли същества. Каквото и да поучават и съветват човека, той нищо не изпълнява, прави се, че не чува. Днес постъпва така, утре – докато един ден наистина оглушее, остарее и замине за другия свят. Какво става с ученика, който не внимава в клас? Учителят преподава, а той пише любовни писма на възлюбената си. Но като излезе на изпит, пропада. Казано е в Писанието: „Не се свързвайте със света“. Който се свързва със света, прилича на ученика, който пише любовни писма, когато учителят преподава. На края на годината той пропада на изпитите.

Следователно, когато не учи уроците си и се занимава с ненужни работи, ученикът остава в същия клас. Остане ли да повтаря класа, той страда. Когато човек пълни съзнанието си с ненужни работи, нарушава Божиите закони и сам се спъва. След това започва да страда и се чуди защо идват страданията. Причината на страданията е, че поради непослушанието си хората прекъсват връзката си със своите приятели, които им помагат. Радостта произтича от факта, че човек поддържа връзката си със своите приятели. Колкото повече връзки има човек с разумните същества, толкова по-големи са придобивките му. Като знаете това, правете връзки с разумните същества, които не виждате. Вашите добри мисли и чувства стават причина за свързването ви с тях. Държете ли в съзнанието си някаква материална връзка със същества, подобни на вас, вие непременно ще се разочаровате. Всяка материална връзка води към разочарование. Не правете такива връзки, за да не се разочаровате и да не губите вярата си в Бога.

И тъй, правете всичко, което душата ви желае, без да губите вярата си. За тази цел благодарете за всичко, което имате и което ви е дадено. Ставате ли сутрин от сън, благодарете на Бога. Лягате ли си вечер, пак благодарете. Отивате ли на работа, връщате ли се, благодарете. Като направите най-малкото добро, благодарете и за него. Ако някой ви направи добро, благодарете. Щом имате очи, уши, нос, уста, ръце и крака, всичко можете да постигнете – благодарете и за тях.

Благодарността и признателността представляват магическа формула, с която човек може да работи. Докато си служи с тази формула, човек е доволен. Изгуби ли формулата, животът му се обезсмисля. Той пада в кладенец и оттам гледа на външния свят. Всички хора, които са изгубили смисъла на живота, са в кладенец. – Как ще излязат оттам? – Като бъдат благодарни и признателни. По този начин те ще привлекат вниманието на възвишените същества, които ще дойдат да им помогнат. Те ще им спуснат въжето си, с което ще излязат на повърхността и ще бъдат свободни. Свободен човек е онзи, който има силно развито музикално чувство. Свободен е само онзи, който е свързан с Бога. Той е истински музикант – от нищо не се страхува. Когато не иска да пее, човек има страх от нещо. И когато много пее, кряска, пак има някакъв страх. Ще кажете, че не може човек да не се страхува. Може ли да не се страхува пред големите страдания? Важно е човек да знае защо страда. И ако се радва, пак трябва да знае защо се радва. Дали се радва или страда, дали е добър или лош, човек трябва да знае причините за тия неща. Освен за себе си, човек страда още и за своите ближни. Това е неизбежен закон. Съзнателно или несъзнателно, човек участва в общите радости и страдания, в общите

печалби и загуби. Ако се откаже от участието си в общите страдания и загуби, човек се лишава и от участието си в общите радости и печалби. Ако участвате в страданията на Христос, ще участвате и в Неговите радости и благословения. Христос пострада, за да възстанови хармонията в света, да примири хората с Бога.

Какво означава примиряване на човека с Бога? – Възстановяване на първичната връзка на човешката душа с Бога. Това не се прави само веднъж. Всеки ден, всеки момент човек трябва да следи върху себе си, върху живота си, да не наруши с нещо тази връзка. Мнозина имат някаква връзка, но тя не ги подмладява, възраства и възкресява. Когато е свързан с Бога, човек има на разположение всичко, което душата му желае. Тази връзка го прави вътрешно богат. Външно може да минава незабелязан, но в себе си носи зародиша на доброто и на Любовта. Достатъчно е да посее този зародиш, за да излезе от него велико, мощно дърво, с чиито плодове да се ползва цялото човечество.

Следователно, каквото представляват мислите за човека, такова нещо е всеки, който е свързан с Бога. Всяка мисъл носи в себе си две неща: семе, което трябва да се посее, да даде плод, и материал, който може да се използва като храна. Следователно стремете се да пазите връзката си с Бога, за да послужите за храна и за семе на бъдещото поколение. Дръжте постоянно в ума си мисълта за Бога, както малкото дете в първите дни на записването си в училище, говори постоянно за своя учител и за съучениците си.

Мнозина говорят за съществуването на Бога, слушат духовни проповеди, но въпреки това искат да се убедят в истинността на този въпрос. Те четат различни философски книги, за да им се докаже на опит съществуването на Бога, както и съществуването на онзи свят. Без музика никой не може да влезе в онзи свят. Ангелите, които са взели участие в създаването на света, са пели и хвалили Бога. На същото основание и човек, който е основал живота си върху трите мощни сили – вярата, надеждата и любовта, трябва да пее и да славя своя Създател. Някои мислят, че ако вярват в Бога, трябва да напуснат сегашния си живот. Няма защо да напускат живота си. Впрочем, за какъв живот става въпрос? Преди всичко, животът не е тяхна собственост. Като дойде смъртта, веднага ги задига. Къде остава тяхната собственост? Човек говори за неща, които не познава, не притежава и не разбира. За пример, някой казва, че срещнал един познат, който му казал няколко обидни думи. – Никого не е срещнал той. – Защо? – Защото срещата ви с кого и да е подразбира проява на радост и веселие. Ако сте тъжен, никого не сте срещнали.

Сега аз говоря за онези, на които ушите са отворени. Някои ще възразят, че са чели Писанието, слушали са го и знаят вече, че Бог е Любов. – Коя любов познават те? Ако е въпрос за Любовта, тя има 35 милиона форми само на физическия свят. Прибавете към тия форми и формите на Любовта в другите светове, които са безбройни, и вижте какво ще кажете за Любовта. Направете опит, да видите колко много пермутации можете да образувате от Любовта. Колко хиляди години пък ще ви трябват, за да минете през всички форми на Любовта и да я разберете. Цяла вечност да имате на разположение, пак няма да ви стигне. Като изучава Любовта, човек идва до разбирането, че в Любовта има сливане и преливане на души, а не събиране и разединяване. Сливането и преливането на душите подразбира влизане на една душа в друга, с цел да разберат положението и нуждите, в които се намират. Който е възлюбил Бога, той се е прелял в Него и слял с Неговото съзнание. Когато и Божественото съзнание се прелее в човека, последният забравя своето недоволство и влиза в нов живот.

Апостол Павел казва: „Всичко считам за измет, за да позная Господа Исуса Христос“. Мнозина казват, че имат такава опитност. Не е достатъчно само веднъж да си изпитал стремеж към познаване на Христос. Този стремеж трябва да бъде постоянен. Който търси Бога, трябва да Го търси отвътре, а не отвън, по механически начин. Търсите ли Великото в света, не трябва да се безпокоите. Ако се безпокоите, няма да Го намерите. Някой иска да се покаже добър, справедлив, любещ и т.н. Щом пожелае да се покаже такъв, той изгубва и това, което има. Човек е само проводник на Любовта, но не е Любов. Ето защо, радвайте се, че Бог се проявява чрез вас. Радвайте се, когато можете да помогнете на ближния си от Любов, без да мислите, че Любовта е ваша. Казано е в Писанието: „Бог е Любов“.

Христос казва: „Който има уши да слуша, нека слуша“. И аз говоря за онези, които имат уши и могат да слушат. Ако човек говори за Любов, трябва да е готов да изрази своето уважение и почитание към всички хора, към всичко, което Бог е създал. Христос прояви Любовта си, като се пожертва за човечеството. Той прие страданията, за да спаси хората. Макар че разполагаше с всички блага, с голяма сила, Той се отказа от своя личен живот, за да помогне на страдащите. Какво би станало със света, ако всеки пожертва своя личен живот за общото благо? – „Може ли да стане това?“ – Когато човек възстанови своята вътрешна хармония, когато приеме Бога в себе си, това може да стане. Изучавайте се и вижте, готови ли сте, след като сте гладували 3–4 дни и получите един топъл, пресен хляб, да го пожертвате за някой гладен, беден човек? Ако можете да направите това, вие сте надежден човек.

Разумният свят може да разчита на вас. Кажете ли, че първо трябва вие да се нахраните, а после да давате, на вас не може да се разчита. По този начин не можете да придобиете онова знание, което душата ви желае.

Упражнение: В продължение на 10 дни правете следното упражнение: като станете от сън, сложете лявата си ръка на лявата страна на челото, където е музикалният център, а дясната ръка – на десния музикален център и започнете да мислите за музиката. Благодарете, че музиката е вложена във вас и можете да пеете. Кажете си: „Когато са създавали световите, ангелите са пели. И до днес те пеят. Понеже работя върху себе си, и аз ще пея“. Забелязано е, че ако човек пее, работите му се нареждат по-добре, отколкото без пеене. Ако домакинята пее, когато готви, тъче или меси хляб, работата ѝ ще върви добре. Пеенето внася подтик в човека, събужда енергиите му, прави го активен.

Като ученици, вие трябва да бъдете готови, да изпълнявате точно всяка заповед, която идва от Бога. Така и добрият музикант изпълнява всички знаци при свиренето. За пример, ако Бог ви каже да стоите на едно място, докато дойде определението за вас момент, вие трябва да чакате, без да мръднете. Каквото да ви кажат, вие трябва да стоите на поста си. – Че другите заминали преди вас, че вие сте останали последен – това да не ви смущава. Ако дочакате вашия момент с търпение, всичките ви работи ще се наредят с успех. Приложете ли послушание към Бога, към разумните същества, всички хора ще ви обичат. Каквото пожелаете, ще го реализирате. Адам и Ева излязоха от рая поради непослушанието си. Те направили една грешка, с която внесоха дисонанс в живота.

Раят е място на хармония и мелодия, на добро и справедливост, на истина и красота. Който иска да бъде добър, справедлив, любещ, трябва да има към всички хора такива отношения, каквито има към себе си и каквито изисква да имат другите към него. Прилагайте доброто към всички, без да мислите, заслужават ли го, или не. И на разбойника да направите добро, то ще даде своя плод. Доброто не умира. Ако станете проводник на Божията Любов, всички добри, свети и възвишени същества ще ви познават и ще ви отдават заслуженото. И разбойникът, и добрият еднакво ценят доброто.

През време на Балканската война един офицер видял един ранен войник на бойното поле, изоставен, гладен, измъчен. Той веднага се погрижил за него: занесли го в една от близките болници, превързали го, нахранили го. Офицерът постоянно го посещавал, следял за здравето му. След войната офицерът минал в запаса и продължил стария си занаят – търговията. Един ден трябвало да мине през една гора свършено сам. Неочаквано той

се натъкнал в гората на един апаш. Последният се вгледал в пътника и познал своя спасител. Той веднага му сторил път и казал: „Благодаря ти за доброто, което ми направи през време на войната. Ти ми направи едно добро заради Господа; сега аз, в името на същия Господ, няма да те оберя. Ако не беше ми направил доброто, и с тебе щях да постъпя, както постъпвам с другите“.

Следователно не питайте защо страдате. Ако правите добро и услужвате на ближните си, и на вас ще помагат. Услужвайте на всички, за да се радвате на светло бъдеще.

И тъй, внесете в мислите и в чувствата си хармония, за да освободите съзнанието си от ненужния товар. Освободете се от тежките раници. Не се безпокойте, че не сте постигнали желанията си. Каквото днес не можете да постигнете, ще го постигнете в бъдеще. Важно е да работите, да развивате дарбите си. Параходът може да потъне, но богатството, което носите в себе си, ще ви следва навсякъде. Имате ли това богатство, вие имате условия за бъдещия живот. Щом сте със спасителна лодка, ще излезете благополучно на брега. Работете усилено за своето спасение, да излезете от стария живот и да влезете в новия. Що се отнася до богатството, не мислете за него. Новият живот носи нужното богатство. Щом майката и бащата обичат детето си, те всичко ще му дадат. Когато Бог обича човека, ще му даде всичко, което му е необходимо. Бог е вложил в човека най-голямото богатство – ум, сърце, душа и дух. Има ли това богатство, всичко друго ще дойде само по себе си. Благодарете за всичко, което ви е дадено. Който е доволен на малкото, ще получи и голямото.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
10 юни 1931 г., София, Изгрев.

НЕИЗБЕЖЕН ПЪТ

Т. м.

Съвременните хора се интересуват от въпроса за създаването на света и разискват върху него. Те пренасят въпроса към себе си и се запитват защо е създаден човек. И на този въпрос са дадени много отговори. Едни учени казват, че човек е създаден, за да живее; други казват, че човек е създаден, за да учи, да познае своя Създател; трети казват, че задачата на човека е да мисли само за себе си. Докато е дете, човек мисли само за себе си, но като порасне, той започва да мисли и за ближните си. Детето мисли за себе си, но и големият човек мисли за себе си. – Кога? – Когато е болен, когато страда физически или психически. – Какво прави човек, когато го боли крак? – Той постоянно говори за него, превързва го, променя лекарствата, вдига го, слага го, търси му удобно място. – Защо мисли толкова много за крака си? – Защото го боли. – Нека търпи! – Не може, болката му е голяма. Както виждате, болката на един крак само повдига цял ред въпроси.

И тъй, всяко страдание внася дисхармония в човека. Дисхармония съществува и в природата. Всеки пръв подтик на известна проява или на известно явление е дисхармоничен, защото представлява минаване от едно състояние в друго. Вторият момент е пак дисхармоничен. И следващите моменти са дисхармонични. – Докога трае дисхармонията? – Докато продължава промяната, или докато се успокоят действащите сили. Има случаи, когато и след успокояване на силите дисхармонията още съществува. Представете си, че вие се намирате на земята, радвате се на простора, на чистия въздух и на светлината. Обаче един силен човек дойде при вас, хване ви за ръцете и започва да ви връзва с въже. Това е първият момент на смяна в състоянието ви, който веднага произвежда дисхармония във вас. Следващите моменти са пак дисхармонични, защото той ви спуска с въже в дълбок кладенец. Най-после, стъпвате на дъното на кладенеца, но състоянието ви не се подобрява, вследствие на което и дисхармонията не се прекратява. Много естествено! Вие минавате от светлина в тъмнина, от простор в ограничителни условия. След известно време идва един ваш приятел, подава ви въже и започва да ви тегли навън. Състоянието ви се подобрява, вследствие на което първият момент още е хармоничен. Следващите моменти също са хармонични. Значи, докато условията се подобряват, и хармонията продължава. Това са примери, с които донякъде можем да обясним защо при известни явления в природата първият подтик започва със страдание, а при други – първият

подтик започва с радост.

Като не мислят право, някои казват, че е все едно, дали са в кладенец, или на повърхността на земята. Значи все едно е, дали човек е на небето, или на земята. Така не се говори. Може ли да бъде все едно, дали сте в кладенец, дълбок 1000 метра, или на повърхността на земята, при чист въздух, светлина и простор? Когато се произнася върху известни въпроси и положения, човек трябва да има предвид резултатите. Не е достатъчно само да кажете, че в кладенеца е по-лошо, отколкото вън, на открито, но вижте какви резултати ще имате при двата случая. Ако вземете един орех в ръката си, лесно е да кажете, че това е орех, но можете ли да отговорите на въпроса, защо орехът е набръчкан? Като счупите черупката, виждате колко е набръчкана ядката му. За да влезе в малката черупка, той е минал през страдания, вследствие на което се е набръчкал. Такова набръчкване или нагъване виждаме и в човешкия мозък. – Какво означават тия нагъвания? – Според някои учени нагъванията на човешкия мозък определят силата на неговия ум. Значи, колкото е по-нагънат мозъкът, толкова човек е по-умен. Слабите набраздявания говорят за слабо проявен ум. Защо мозъкът на човека не е гладък, но нагънат? Това са задачи, които трябва да се решат.

Следователно, щом е дошъл на земята, човек трябва да работи, да учи, да решава задачи. За пример, числото 123 не означава само известно количество единици, но има и друго значение. То може да означава 123 английски лири, 123 слънца или вселени и т.н. Числото 123 може да означава още и 123 микроби, 123 пясъчни зрънца, 123 капки от първичната материя на живота. Във всички случаи числото 123 няма еднаква цена. Знаете ли колко струва една капка от първичната материя на живота? За да се приготви една капка от тази материя, трябва всички машини в света да работят 3000 години наред, като за работници взимат участие всички хора на земята – два милиарда работници. Направете изчисление, да видите колко ще струва една капка от тази материя.

Често хората се запитват защо идват страданията. Каквото и да им се каже за страданията, те пак няма да останат доволни. – Защо? – Не могат да ги разберат. Въпросът за страданията е чисто научен. С него се занимават само великите Учители. Представете си, че вие сте виден философ и се занимавате с големи философски въпроси. Какво ще бъде положението ви, ако космите на главата ви са също такива философи като вас? И те ще философстват заедно с вас. Какъвто въпрос се яви в ума ви, и те ще започнат да разсъждават върху него. Обаче по някакво стечение на обстоятелствата космите на главата ви се разбъркват и за да ги оправите, вие взимате гребен и го прекарвате няколко пъти през косата си. Изведнъж космите, като философи, скачат на крак и се запитват: „Кой

сmee да ни безпокои и да ни причинява страдания?“ След тях започва да протестира кожата. Като разчесвате космите си, вие причинявате страдания и на кожата, понеже космите са закрепени в нея. Както виждате, все философи страдат: космите, кожата и т.н. И като не намират причината за страданията, те не могат да си отговорят защо страдат. Ако космите бяха в изправност, никакви страдания нямаше да имат. Понеже не са в изправност, гребенът иде да ги изправи, а с това им създава страдания. Ето защо, когато се запитвате защо идат страданията, ще знаете, че и вие сте един философ, като космите на човешката глава. Вие седите на главата на някой виден философ, където сте се оплели с други философи. За да ви разплете и изправи, видният философ взима гребен и се мъчи да възстанови хармонията между всички философи, които сте се качили на главата му. Каквото и да правите, каквито теории и да създавате за страданията, гребенът не иска да знае. Веднъж влязъл в ръката на видния философ, той трябва да оправи обърканите косми на главата му. – „Ама защо трябва аз да страдам?“ – Защото си се оплел с другите косми. Не само това, но след като израстеш и станеш дълъг, философът решава да те отреже, да станеш по-къс. Той взима ножиците и те скъсява. – „Ама и това ли страдание трябваше да преживея?“ – Щом си станал чрезмерно голям, страданията неизбежно ще дойдат.

И тъй, щом си зададете въпроса, защо идат страданията, ще знаете, че причината е двойка: или сте се оплели с други философи, или сте пораснали повече, отколкото трябва. И в единия, и в другия случай съдбата ще дойде във вид на гребен и ножици или да те разплете, или да те отреже, да не бъдеш много голям. След това ще кажеш, че всичкото ти величие пропаднало, или всичкото ти достойнство се накърнило. За тебе не е добре, но за философа е добре. Той казва: „Добре стана, че отрязах малко космите си, да подиша главата ми свободно“. – „Защо трябва да страдам?“ – За да дишате свободно чистия планински въздух, да приемете безпрепятствено слънчевата светлина. Какво трябва да направите, ако живеете в гора, където дърветата са гъсто насадени? Трябва да изсечете една част от тях, да се разреждат, за да прониква слънчевата светлина. Иначе вие не можете да живеете в тази гора и търсите случай да я напуснете. Днес след ден вие отсичате по едно дърво, да ги разреждате, за да може слънчевата светлина да проникне в тях. Свободно място трябва да има в гората, да осветява всички дървета.

Същият закон има отношение към човешките мисли и чувства. Дойде ли в ума ви една възвишена, благородна, Божествена мисъл, веднага трябва да ѝ направите място. Всички обикновени мисли трябва да дадат път на Божествената, да ѝ отворят място. Влезе ли в сърцето ви едно Божествено чувство, всички обикновени чувства трябва да му отворят път. И до днес

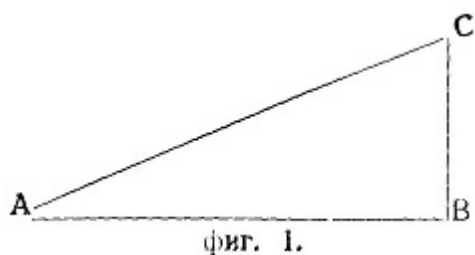
хората секат дърветата. – Защо? – Или за прехрана, или защото са израсли на места, на които хората искат да живеят. Много от сегашните дървета са израсли на чужди места, а не на собствени. Те са наематели, а не собственици. Щом е така, собственикът всякога може да вземе брадвата и да ги отсече. Той ще им каже: „Вие живяхте тук 200–300 години. Достатъчно вече! От днес ви уволнявам, идете на друго място“. Дойде ли до онези дървета, които са израсли на собствени места, господарят няма право да ги сече. За такива дървета, именно, казваме, че не трябва да се секат.

Как постъпват собствениците на къщите със своите наематели? Първоначално те правят договор с наемателите си за няколко години. Щом изтече срокът, наемателите напускат къщата и отиват в друга. Ако въпреки договора наемателите не искат да напуснат къщата, собственикът има право да ги изпъди. – „Ама как смеят да ме пъдят? Вън ли трябва да изляза?“ – Понякога е по-добре да излезеш вън, отколкото да останеш в къщата, но нежелан. Кое е по-добре за пиленцето: да излезе от яйцето, или да остане затворено в него? Щом е изтекъл срокът за прекарването му в яйцето, то трябва да излезе вън. Остане ли вътре въпреки волята на квачката, то е осъдено на смърт. Следователно, докато си наемател, щещ не щещ, ще плащаш. Щом излезеш вън, на открито, ти си свободен от всички задължения, никой нищо не ти иска. Ти си свободен гражданин. Такова нещо представлява смъртта. Не се страхувайте от нея, защото тя освобождава човека от всички задължения и ограничения. Сега, като говорим за смъртта, гледайте на нея като процес на освобождаване. – Съгласни ли сте с такова освобождаване? – „Добре е да бъдем свободни, но вън ще бъдем изложени на дъжд, на бури, на снегове.“ – Дъждът, бурята и снегът имат предвид онези, които се крият в къщите си. Обаче те нямат никакво отношение към тия, които са вън. Външните жители са свободни, няма защо да се страхуват от дъжд, вятър и сняг. Те са граждани на широкия свят. Те са свободни птици.

Като слушате да се говори по този начин, казвате, че животът на открито не е съгласен с обществения строй. И пилето казва същото на майка си, но като го мъти, тя му разправя: „Докато срокът от 21 дни не е изтекъл, ти ще живееш според установените закони на обществото. Щом дойде 21-ия ден, ти ще напуснеш яйцето, ще излезеш вън и ще се чувствуваш свободен гражданин. Ще видиш, че законите на обществото могат да се менят: при едни условия те са едни, при други условия – други“. – „Ама това е противоречие.“ – За глупавия е противоречие, но не и за мъдреца. За мъдреца само един закон не се мени, той остава вечен, неизменен, абсолютен. Всички останали закони се менят. Всички знаете, че съществува закон за притегляне на телата, т.е. закон за земното притегляне. По силата

на този закон, всички тела, свободно движещи се, падат на земята. Значи земята ги привлича. Същевременно земята се привлича от слънцето и се върти около него. Днес е така. Ще дойде ден, когато тия закони ще се изменят, ще се създадат нови, по-съвършени закони. Какви ще бъдат тези закони, не знаем, но предполагаме, че ще бъдат по-съвършени от сегашните. Че това ще бъде така, виждаме от факта, че първите няколко подтици на природата са дисхармонични, а вторичните – хармонични. Значи първичните процеси са дисхармонични и несъвършени, а вторичните – хармонични и съвършени. За пример, слизането на човека в кладенеца е дисхармоничен процес, излизането от кладенеца е хармоничен. Дисхармонията подразбира несъвършенство, а хармонията – съвършенство.

И тъй, страданията не са нищо друго, освен слизане в дълбок кладенец. Като слиза в кладенеца, човек върви по посока АВ (фиг. 1). След като прекара известно време в ограничените условия на кладенеца, човек започва да търси изходен път. Най-после, той се качва по посока ВС, която го изважда на повърхността на земята. Като си дава сметка за страданията, през които е минал, той вижда, че е могъл да мине направо по посока АС, вместо да образува счупената линия АВС. Обаче преди да е минал през страданията, той не би могъл да намери посоката АС. Следователно посоката АС подразбира придобита опитност. Без страдания няма опитности. – Защо е така? – По този въпрос не се пита. Дойде ли страданието, човек трябва да учи. Той може да задава въпроси, но същевременно да учи. Всъщност само страдащият задава въпроси. Който не страда, не задава никакви въпроси. Страдащият е гладен, лишен от храна. Под напора на глада той постоянно пита защо страда, защо никой не му помага. Обаче като получи храна, той вече не страда, нищо друго не го интересува, освен хляба. Той сядва пред трапезата и започва да яде.

Следователно, докато не е минал от А към В и от В към С, човек не яде, но само се мъчи и страда. Щом дойде до точка С, той постига желанията си, дава му се да яде. Точката С представя областта на радостта. Закон е: След всяко страдание иде радост. Който иска да участва в радостите, непременно трябва да приеме страданията като неизбежен път в живота си. Страданието всякога се стреми към радостта. В този смисъл

страданието е стремеж на човешкия дух да мине в областта на радостта. Обаче никой не може да направи стъпка напред към радостта, ако не е минал през страданието.

И сегашните хора се радват, но повечето им радости са остатъци от миналото. Значи днес хората участват в чужди радости. Когато говорим за радостта, ние имаме предвид истинската радост, която е собствено притежание на всеки човек. Има ли такава радост, той никога не може да я изгуби. Тя е негов собствен капитал. Чуждото всякога остава чуждо.

Какво разбираме под думата „собственост“? Всяко нещо, от което човек се ползва в даден момент, е негова собственост. Ако някой се опита да притежава същия предмет в същия момент, той посяга на чужда вещ. Могат ли двама души в един и същ момент да четат една книга? Щом единият е взел книгата в ръката си, другият трябва да чака да се освободи книгата, и тогава да я чете. Докато първият чете, книгата е херметически затворена за втория. От обикновените книги двама души могат едновременно да четат, но що се отнася до книгите на живата природа, до страданията, там всеки сам ще чете. Никой никого не може да замести в четенето на житейските книги. Там именно е трагедията на живота. Всеки сам ще чете книгата, която му е дадена. – Защо? – Преди да си отговорите на този въпрос, запитайте се защо живеете и защо умирате. Ако на тези въпроси не можете да си отговорите, не търсете отговор и на другите въпроси. Смъртта е резултат на живота. Който не разбира живота, той умира, без да възкръсва; който разбира живота, той умира и вечно живее. Смърт без живот подразбира лишаване от благата на живота. Ако смъртта е резултат на живота, какво представлява тогава самият живот? Той е резултат на Великия живот, в който се проявява разумността на великите и възвишени същества. Докато дойде до Великия живот, човек неизбежно ще мине пътя от А до В и от В до С, при което имате отношенията АВ:ВС:СА. Пътят АВ представлява път към страдания и противоречия; пътят ВС води към радостта и най-после, пътят АС представлява условия за реализиране на живота. С други думи казано: Човек може да очаква разумни резултати от живота само след като е минал през страданията. Като ученици, вие трябва да си изработите нова философия на живота. Това значи да сте минали през страданията. Само онзи може да разбира живота, да има свой морал и да помага на хората, който е страдал. Той има право да употреби най-хубавата храна, която природата дава. Не познава ли страданията, човек се намира в положението на дете, което едва започва да пъпли. Какво можете да очаквате от този човек? Ако споделяте с него своите опитности и страдания, той ще слуша какво му говорите, без да ви разбира. Ако рече да ви отговори, вместо утеха ще ви каже някаква глупост.

Помнете: Докато едно същество не мине през най-големите страдания, то не може да влезе в пътя на щастието, т.е. в разумния живот. Който не разбира живота, казва, че друг живот, освен земния, не съществува. Така казва и материалистът. Ние пък казваме: Зад неразбрания живот нищо друго не съществува. Обаче зад разбрания живот съществува друг, по-велик и съвършен, в който се проявяват любовта и разумността. Ако ученикът от първо отделение не може да разбере отношението на числата от 1 до 10, той не може да разбере и другите числа, които идат след десетте. Това не значи, че другите числа не съществуват.

Следователно, ако не разбирате сегашния живот, няма да разберете и бъдещия; ако разберете сегашния живот, ще разберете и бъдещия. Ако едно от действията в дадена задача не е правилно, цялата задача ще бъде неразрешима. За да се реши задачата правилно, всичките ѝ действия трябва да бъдат правилно решени. С други думи казано: Ако първите процеси са правилни, и следващите ще бъдат правилни. Значи всичко зависи от първата стъпка. Ако първата стъпка е права, всички останали ще бъдат прави. Вземете ли първата стъпка в живота си криво, всички останали стъпки ще бъдат криви. Бъдете внимателни, да вземете права стъпка, за да разберете живота, който ви е даден.

Сега, ако някои от вас сте обезсърчени, това показва, че слизате в кладенеца, към точка В. Щом сте дошли до В, положението ви е добро, скоро ще тръгнете към С. Ако сте насърчени, вие сте тръгнали вече към С. Значи и когато се обезсърчи, и когато се насърчи човек, положението му е добро. И в двата случая той се намира в положителната страна на живота, във възходящите процеси.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
12 юни 1931 г., София, Изгрев. 7.25 ч.с.

1931_06_12 Двете посоки – В и С Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ДВЕТЕ ПОСОКИ – В И С **(неминуемият път на страданието за Благото)**

Х година

40 школна лекция на 1 мл.ок.клас.

12 юни 1931 г. петък 6.25 ч.с.

ИЗГРЕВ.

Тайна молитва.

Коя беше последната дума на миналата лекция? (Като дойдат и върху вас страданията на Йов, тогава ще разберете!)

Нали знаете какви са последните теории за образуването на света. Допуща се, че се образува едно кълбообразно движение, въртене, мъглявости почват да се движат около себе си; или преведено, всеки човек след като се роди, той мисли най-първо за себе си. Да преведа още по-конкретно мисълта. Като ти удари някой крака, ти за кого ще мислиш? За своя крак, който те боли. Можеш ли да мислиш, че някой чужд крак е ударен. Казваш, не мога да мисля. Но щом е ударен твоят крак, постоянно се обръщаш, все за него мислиш. Ще кажат: Какво толкова мислиш, какво има? Ударен е кракът ми! – Че какво от това? – Боли ме! – Че какво като те боли? – Е, не мога да търпя. – Че какво има, че не можеш да търпиш? Тъй се зараждат ред въпроси. Добре, да допуснем, че това е един превод.

Сега чувството на страдание, това е една вътрешна дисхармония. И в природата съществува една вътрешна дисхармония. Първият подтик на всички неща е дисхармоничен. Тогава, ако първият подтик е дисхармоничен, каква ще бъде втората точка, до която достигате. Какво ще бъде състоянието на тази дисхармония? (И тя ще бъде дисхармонична).

A. —————> B. Ако двете точки са дисхармонични, към каква категория спадат два дисхармонични тона, може ли да се образува някой акорд. За обяснение. Да кажем, че вие сте в един кладенец или да допуснем, че не сте в кладенец, защото щом сте в кладенец, въпросът е друг. Да допуснем, че вие сте на повърхността отгоре и вас ви спущат с едно въже в един дълбок кладенец на хиляда метра. Какво ще бъде състоянието ви, след като ви спущат от тази точка А в кладенеца? Неприятно ще бъде, вие слизате надолу. Да кажем слизате от един свят на светлина в една дупка на

тъмнина. Като слезнете надолу, какво ще бъде състоянието ви? Много неприятно ще бъде, условията ще се изменят, стеснително ще бъде. Най-първо ще бъде стеснителна тъмнината около вас, след това ще бъдат стеснителни условията; вие ще се движите в тази дупка, че едва ще минавате.

Сега искам да ви наведе на мисълта: Защо първият подтик на природата започва със страдания? Нали това искате да знаете? Защо първият подтик, като слизаш надолу в дупката, ще ви бъде неприятен? Като философствувате, нали някой път казвате: Горе или долу все едно. Добре. Дали съм на небето или на земята, все едно. Горе на повърхността или долу на хиляда метра в тази дупка все едно ли е? Не е все едно, така се говори, но не е все едно, има грамадна разлика! Ако останете в тая дупка, какво може да направите? А е посоката, от която започвате да се движите, оттам започвате и слизате във В. това е дълбочината. Тогава какво ще се зароди у вас? Ще се зароди едно желание да излезнете от това състояние надолу. Тогава следующото състояние, което ще се зароди у вас, какво ще бъде? Сега не се спирайте при дадени резултати, дават ви един резултат, един орех, вие не спирайте на този орех за неговия резултат, по кой начин се е образувал? Вие го имайте като един резултат. Счупвате го, изяждате го, казвате: Орех е това! Но вие никога не сте разбрали какво е орехът, ако само така го гледате. Разчовъркайте този орех, ще видите, че той е набръчкан. А това набръчкване от какво е произлязло, какво показва? От голямо страдание, той се е набръчкал толкова много! Така са го нагънали в тази черупка, че той в чудо се е намерил. Заставили са го, за да влезне в тази дупка, в този кладенец, толкова са го притеснили в тази черупка вътре, в този кладенец. А вие казвате: Орех е това. Той е набразден. А вие не искате да разберете, какво означават тези линии, тези нагъвания на ореха. Не само вие, но питайте който и да е философ какво означават бръчките, които се намират в ядката на ореха. Ще кажат: Това са неща случайни и ще кажат някоя теория. Ако се разтвори човешкият мозък, той почти има същите бръчки както и орехът. И едва сега учените хора почват да предполагат: Колкото повече бръчки има в мозъка, толкова и човек е по-умен, и колкото по-малко бръчки има, по-малко нагъвания в мозъка, толкова и мисълта е по-слаба, по-обикновена. Това са пак предположения. Е, защо сега да се свърже човешката мисъл с едно набръчкване на мозъка? Не е ли по-хубаво мозъкът да бъде гладък, както черупката на едно яйце? Защо е така, никой не знае. Това са все развързки, това са задачи. Както се дава една задача, например имате 123. Какво означава 1, 2, 3. Казвате 123. Но ако това са 123 английски лири, означава нещо, нали? Или ако това са 123 слънца в пространството, означава нещо. Вие казвате: 123, нищо повече! Ама ако са 123 вселени, 123 вечности? Казвате си: 123. Но това означава нещо. 123 пари, 123 микроби, 123 пясъчета микроскопически,

какво означават? Но 123 КАПКИ от тази първичната материя, от първичния нектар на живота. За да се произведе една капка на живота от този първичния нектар, трябва три хиляди години да работят всичките машини, които сега съществуват в света. Три хиляди години да работят за една капка от този нектар и да работи цялото човечество. Турете сега една надница на два милиарда хора по 10 лева им давайце на мъже и жени за три хиляди години като работят, колко ще платите на тези два милиарда хора? Толкова ще струва само една капка от този нектар. Направете сега едно изчисление, онези, които са математици, колко ще се заплати за приготвяването на една капка.

Сега друго едно сравнение. Понякоя път вие си задавате въпроса: Защо са страданията в живота? Има една велика наука само за страданията. Направо аз не мога да ви говоря, тази наука е само за великите учители. Това е една привилегия. Най-великата наука, която човечеството познава, е науката за страданието. Тя е за великите учители. Аз понякоя път искам да ви обясня смисъла на страданието. Казвате, защо човек трябва да страда? Защото не разбира. Сега представете си, че всеки един косъм на вашата глава е едно разумно същество и мисли тъй както вас. Вие сте философ, имате това съзнание, че може да философствувате и всеки един косъм на главата ви има такова съзнание, че може да философствува както вие. И един ден, вие, големият философ, който имате 250 хиляди философа на главата си, които философствуват и вие сте турили един модерен гребен да ги опитате. А тези философи, като излезнали отвънка и ги духал вятърът, тъй се вплели, че усещат дисхармония и вие тургате този гребен, и почнете да чешете космите си назад, искате да ги поставите на място. Питам тия философи, какво ще кажете, когато гребенът влиза и почва да ги разплита. Може ли разплитането на гребена да стане тъй приятно и тъй лесно? Представете си после, че под тези дългите философи (космите), има други философи, кожата, и те мислят като тях, и първите философи се държат за тях с известни коренчета. Сега тези философи на кожата и тези философи на космите, как ще разгадаят какви са причините, за които гребенът е влезнал вътре в главата. Какви теории ще създадат те? Ще създадат небивали теории. Теорията е доста проста и ясна, че космите трябва да се разплетат и всичките косми на главата трябва да бъдат успоредни и паралелни, и да няма никакви преплитания; щом се схванат космите и тъй се преплитат, и човек не може да мисли. Щом космите не мируват, и човек не мирува. Защото и те са философи. Та казвам, представете си, че и вие сте философ на главата на някой друг философ, един косъм сте. Вие мислите, че сте един отличен философ. Представете си, че вие сте един философ на главата на един голям философ. И този гребен влиза, за да ви постави в едно хармонично състояние с другите философи. Какво ще кажете? Сега това е за изяснение. Какво ще мислите? Вие ще създадете ред

теории, очите си ще свиете, ще се набръчкате, езика си ще изплезите, крака си ще махате, ще ставате, ще лягате, ще ядете, ще пиете. И ще кажете: Защо аз? И представете си, че този философ един ден, ти след като си израснал, станал си два метра дължина философ, косъм и на този философ, дошло на човека на ума, взема ножицата и – кръц, и той от два метра стане на 10 сантиметра, косъм това. Какво ще мислиш сега?

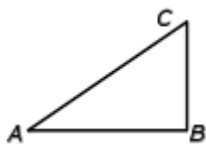
Сега на първо място ще си зададете въпроса: Могат ли да станат такива работи? Всеки ден стават те. Някой път вие сте израснали на 10 метра, като дойде една съдба, отреже те и ти се сбръчкаш, чувствуваш, че всичкото ти величие изчезнало. Този тежкия философ казва: Много голям шум вдигате. Чакай малко да ви орежа, че да може моята глава да диша свободно. Сега защо стават тези работи, че няма да израсне. Допуснете, че вие влизате в една гъста гора, букаци 200, 300 годишни, дърво до дърво. Питам тогава, в тази гора живее ли се? Слънчеви лъчи не могат да проникнат. Задушно е там. Ще се яви желание да излезнете от тази гора. И вие вече не искате да живеете в тази букова гора. И вие почвате – изрязвате един бук, втори, трети, пети, шести, отрязвате 123 бука. Защо ги отрязвате? За да разтворите място, да дишате свободно и да дойде светлина отгоре. Тези букаци там не ви дават простор. Тогава се задава въпрос: От какво произтича страданието на тези 200, 300 бука в тази гора? На вашето присъствие. Вие искате да живеете между тях. Същият закон се случва, когато една възвишена благородна мисъл дойде у човека, всички тези букаци почнат да се секат. Щом се яви във вашия ум една възвишена благородна идея, всичките други дървета, на общо основание се секат, всички други неща около тебе стават безсмислени. Казваш: Едно време аз мислех така, но сега виждам как е. Това е едно сравнение, философско сравнение. Изваждам неща, които всякога стават. Секат хората дърветата. Защо? Казвате: Трябва да се прехранваме. Трябва да живеем тук и т.н. Други питат: Оправдава ли се това сечене на дърветата? Оправдава се. Тези букови дървета израснаха там, без да питат, без да им е позволил някой. Те са на чуждо място, те не са собственици, ами са кираджии. Казват им: Доста вече, толкова години 200, 300 години седяхте в тази гора, днес ви уволняваме, идете и си търсете място. Та сега тук в София не става ли по същия начин. Кой кираджия не го изпъждат на общо основание? Не го ли изхвърлят? Има договор. Казват му: Ще си излезнеш от къщи. Нищо повече! Ще кажете: Има ли право. Има право разбира се. Кое е по-хубаво? Казвате: Как да ме изпъди така? Че вие тогава нямате никаква философия. Кое е по-хубаво, да седиш вкъщи или да излезнеш из къщи навънка? Да ви наведе един пример. Яйцето, което е един кираджия в черупката вътре, и кокошката, която мъти, иска да изпъди кираджията навънка; кое положение е по-хубаво? Да си вътре вкъщи или да излезнеш вънка от къщата? Да седи яйцето или да излезне пилето от черупката навънка?

Следователно, след като се измъти пилето, ще излезнеш от черупката навънка! Кое е по-хубаво, да си кираджия или да излезнеш навънка? Това значи, като си седял като кираджия и ви изпъдят навънка, значи освобождават ви от всички тежести. Казват ви: Трябва да платиш! Нямаш нито 5 пари. Щом си вънка, никой не мисли да плаща. Никой не иска нищо от тебе. Кое положение е по-хубаво, да си кираджия и да плащаш по 2 или 3 хиляди лева или да си свободен гражданин някъде отвънка? Ами, че що е смъртта? Не е ли освобождаване.

Пак идваме да обясним, казваш: Как, аз да умра? Т.е. да ме изпъдят вънка да излязна на това отворено небе? Аз, тук в тази мебелирана къща, че да излязна навънка, да ме вее вятъра, да ме вали дъжда и т.н. Че дъждът е само за онези, които живеят въщи вътре. Те като излезнат вънка, дъждът тях търси, дебне ги. Дъждът е създаден за кираджиите, само за да ги кваси. А щом ти излезнеш из къщата навънка, никакъв дъжд няма да има. Ти ще бъдеш една свободна птица.

Сега заражда се мисълта, вие ще кажете така: Ама това не отговаря на съвременния наш социален строй. Така казва и яйцето, като почне да го мъти кокошката: това не отговаря на социалните условия, при които аз съм поставено в яйцето. Но кокошката казва: Пък аз ще ти докажа, че след 21 дена ти ще излезнеш навънка като кираджията и тази черупка ще се счупи, и ти без нея можеш да живееш. – Невъзможно е, казва яйцето! Ти ще измениш Божиите закони. – Аз ще ти докажа, че Божиите закони могат да се менят, казва кокошката. Сега това е едно противоречие. За глупавите е противоречие, за умните не е противоречие. За глупците Божият закон не се мени, за мъдреца само един закон не се изменя, а всички други се менят. За мъдрия човек има само един закон, който не се мени, а всички други се менят. Защото един закон е закон за изменението на някоя форма. Ти след като построиш формата и нямаш нужда от тия форми да ги създаваш, питам имаш ли нужда от закон? Нямаш. Допуснете, че има закон на притеглянето на телата, по който земята се върти около слънцето. Но допуснете, че един ден ще дойде, когато няма да има нужда телата да се въртят. Вие казвате, може ли това? Може разбира се. Един ден земята няма да се върти около себе си; ще дойде един ден, когато земята няма да се върти и около слънцето. Е, какво ще бъде тогава? Ще има нещо по-хубаво. Ще дойде едно движение много по-хубаво, отколкото да се върти около себе си и около слънцето. Какво ще бъде, ние го не знаем онова, което ще дойде в природата. Но това е сега предположение. Всичките смени, които стават в природата, вторичните и третичните смени, какво става с тях? Първите смени всякога носят в себе си една крайна дисхармония. Всичките първични потоци в природата носят една крайна дисхармония. Един принцип съществува в битието, който

никой не е обяснил. Та всички първични смени носят в себе си крайна дисхармония. Тъй е в битието. А вторият принцип, който се ражда в природата, винаги носи след себе си; след тази крайна дисхармония съществува един друг принцип на крайната хармония. Всичката дисхармония превръща на хармония. Защо е така и това никой не знае, но така е.

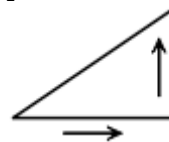
Сега да ви обясня първото положение, от А. вие слизате в В. хиляда метра дълбочина. В тази тъмнина у вас се заражда една тежест вътре, един копнеж има у вас да излезнете навънка от тази дупка, 1000 метра вътре в земята. Тогава къде ще бъде посоката? Перпендикулярно, това е от нашето гледище. Вие се движите сега в посоката към С. След като излезнете от тази точка, тази дупка В. вие ще имате всичката радост, вие ще имате най-хубавото място, дето някога сте сънували. И във вас ще се яви една радост, че ще имате най-хубавите условия, най-хубавата обстановка, която човек може да изпита някога. Но за да дойдете до С., вие ще кажете: По който и да е начин, както и да минете, във вас ще се роди едно желание, че може да се мине от А. към С. Питам може ли да се образува линията АС. преди да се яви счупената линия А.В.С.? Не може. Относително е значи. По закон вие ще вървите от А. към В. и от В. към С.! След това ще се яви във вас едно разсъждение. Имате вече АС. Какво представлява АС. в дадения случай? АС. представлява една опитност, която вие сте добили в живота. След като сте страдали дълго време, вие имате една опитност, добили сте знание, имате разрешението на тази работа. Знаете как ще стане АС. Значи с по-малко страдания, казвате: Много страдах аз, повече време употребих, безпокойл съм се много; а с по-малко страдание, с по-малко безпокойство могло тази работа. Но съвсем безпокойство, без страдания това означава, какво?

Сега всички вие си начертайте тази фигура, това само за изяснение се дава. Сега онзи, който не разбира закона, той казва: Защо е така? Онзи, който запитва, има ли философия? Кой запитва, кой пита всякога? (който не разбира). Който страда. Който страда, всякога пита. Който не страда, никога не пита. Защото щом като ядеш, ти никога не питаш; имаш с какво да се занимаваш. Но щом не ти дадат да ядеш, ти питаш: Защо не ми дадат да ям? Защото има едно вътрешно напрежение на глада; а като ти дадат да ядеш и въпрос не го правиш. Но щом ти откажат, ти казваш: Защо не ми дадат да ям? Тогава ако никой не ти дава да ядеш, каква е работата? Същият закон е. Който не е минал от А. към В. и после към С. нагоре не може да яде. Защото АС. това е яденето. След като си минал състоянието

на АВ. – глад, това е онова състояние на мъчение; и след това ще дойде яденето. След това ще дойдеш до точката С. Онова, което ти желаеш, ще го постигнеш. Това вече е един закон. Всеки един човек, който е минал по закона на страданието, след страданието иде радостта. Две мнения в живота няма! Всеки един човек, който е минал през страданията, не говори за мъченията. Мъченията спадат към друга категория. И всеки трябва да знае, че след всяко едно страдание то е неизбежно, щом не искате да участвувате в страданието, не може да участвувате и в радостта. Тогава кое е по-мощно в света? Страданието или радостта? (страданието). Ако страданието беше мощно и силно, защо то не остава в себе си, ами се стреми на някъде? Страданието всякога има желание да се домогне до радостта. В него има един такъв копнеж, в който се ражда радостта. Тогава какво нещо е самото страдание? Страданието е състояние на човешкия дух, който иска да се домогне до радостта. И следователно, когато човешкия дух минава през страданието, той търси радостта. Но непременно той ще мине през страданието. То е една област, тогава може да го впрегнете, както искате; една област, която трябва да минете. Следователно, ти не можеш да минеш радостта, докато не минеш областта на страданието. Не че нарочно за вас се създава страданието, не мислете, че някой за вас го създава, но понеже искате да идете в радостта, трябва да минете през страданието. Законът е такъв!

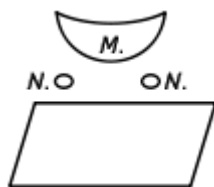
Сега ясна ли е мисълта? Или не е ясна? Тя не е ясна по причина на вашите дребнави желания. Сегашните ваши радости, това са остатъци на някои блага на страдания, от хиляди поколения са останали от техните блага, и ние участвуваме в тях; някой път участвуваме в радостите на другите хора, но за да добием ние една своя радост; радостен е човек само тогава, когато той е добил една своя радост. Чуждата радост не може да бъде наша! Може ли да бъде наша? Тогава чуждият хляб може ли да бъде ваш? Не може. Чуждата дреха, ваша може ли да бъде? Чуждите очи ваши могат ли да бъдат? Чуждите уши ваши могат ли да бъдат? Не могат да бъдат. Под думата чужд какво се разбира? Ето какво аз разбирам. Един предмет едновременно от двама души не може да се употребява. Една книга едновременно от двама души не може да се чете. Вие сега може да ми докажете, че може да се чете, защото вие сте чели така. (през гърба на другия). Но представете си, че няма никакъв гръб. Тогава онзи, който трябва да чете една книга, херметически е затворен. Ти обикаляш, но по никой начин не можеш да четеш, той сам може да чете. Ако той излезне, тогава вие може да идете на неговото място и да четете. Но двама души не могат да четат една книга! При обикновените книги може, но книгите на тази жива природа, книгите на страданията, вие сам ще четете. Нищо повече! Друг не може да я чете за вас. И там е всичката трагедия на живота, че само вие трябва да четете тази книга, и вие казвате: Защо аз трябва да я

чета? Тогава задайте си другия въпрос: Защо аз трябва да живея? Задайте си въпроса: Защо трябва да се обезсърдявам? Какво има? Защо трябва да умирам? Някой казва: Да умра. Ако ти си един човек, който разсъждаваш много добре, искаш да бъдеш нравствен, много добре трябва да знаеш това, ако трябва да живееш, защо трябва да живееш? Ако трябва да умреш, да знаеш защо трябва да умреш? Едното и другото трябва да знаеш. Ама казва, така е. Много добре, защо е така? Кой иска да умре? Кой умира? Ще кажете: Умира старият, понеже е остарял. Но питам, младите не умират ли? Защо умират тогава младите? Човек умира, за да живее. Кое се ражда по-рано, животът или смъртта? (животът). Животът. Следователно, смъртта е един резултат на живота. Тогава кое е по-хубаво в света да се прави? Който не разбира резултатите на живота, той винаги умира; а който разбира резултатите на живота, той всякога живее. Схващате ли мисълта каква е? Отношение, имате логическо отношение. Който разбира резултатите на живота, всякога живее, а който не разбира резултатите на живота, всякога умира. В дадения случай, какво означава умирането? – Лишение от благата на живота. Да умреш, значи, да се лишиш от благото на живота. Казваш, свърши се вече. Умирам. Напускаш живота. Ти не можеш да живееш между хората. Сега това ви давам като една чиста мисъл. Вие не считайте сегашния живот нещо случайно. Сегашния живот от това гледище е един велик резултат. Животът, който ние имаме сега на земята, е един резултат на възвишени същества, които са живели. Сега и ние живеем, това е един резултат на разумното вътре в живота. Но след

това разумното какво ще дойде? Де сме ние сега? Ние сме слезли от А. в положението В. И сега сме в посоката към С. Тогава имате едно математическо отношение, АВ. се отнася към какво? АВ:ВС, а тази линия АС каква е тя? АВ:ВС:АС добре. Сега да видим отношенията. Първото отношение АВ, какво е то? Това е отношението на всички противоречия по отношение на страданията. Второто ВС., то е процес на изявление, излизане навънка към радостта, а АС? Означава вече извора, в който животът се развива, може да се реализира. Или да преведем. Ако след като се оформи човешкият ум, човешкото сърдце и човешката воля, какво остава на човека? Само тогава може човек да живее, да има един резултат разумен.

И следователно, най-първото положение, всеки един от вас трябва да си създаде една нова философия за себе си. Не че нямате философия, имате философия. Но всеки един от вас трябва да създаде една философия. И в какво седи новата философия на живота? Сега тук е сложена една паница с

ядене М. на трапезата отгоре. Даден ти е и един стол. И питам, имам ли право аз да ям от паницата? Но в тази стая си само ти, да кажем, кого ще питаш? И крайно си гладен, а от паницата пара излиза, топло ядене. Има и един или два самуна Н., и те са топлички, усещаш, че излиза пара и топлина от тях. Какво трябва да правите? Кого трябва да питате? Щом сте седнали на масата. Седенето на стола и седенето на масата показва, че вие сте излезли от А. и В. и сте на С. Следователно, вие имате право да ядете. Всеки един човек, който е минал през страданието, има право да яде. Всеки, който не е страдал, не е минал през страданието, няма право да яде. Казвате, докога? Докато мине страданието. Като мине страданието, ти имаш право да ядеш най-хубавото ядене, каквото намериш. И тогава вътрешния закон, който изваждам от живота. Щом си минал през страданието на живота, ти си морален. Онзи човек, който не е минал през страданието, няма никакъв морал, няма никаква философия и нищо не разбира. Той е една пуйка, той е един бухал, той е една кукумявка, той е един бръмбар, той е един молец, той е един кърт. Сега най-важното на кукумявката това е нейният глас. По какво си мязат кукумявката и бухалът? Те си мязат, само че кукумявката е по-малка, а бухалът е по-голям. После кукумявката се отличава, че има два гласа; единият казва чууух, а другият казва: кукумявка, кукумявка, кукумявка. Т.е. казва тя: Свърших работата. А който казва: ЧУХ, но работата не е свършена. И когато тя каже: ЧУУХ, времето се разваля, а когато каже: кукумявка, кукумявка, времето се оправя. И да ви кажа, чуването всякога разваля работите. Ти вървиш, написал си една поезия, напечатал си една книга, вървиш, на третото небе си. И гледаш двама души се разговарят, имат една книга в ръцете си. Ти питаш, какво ли се разговарят? а те правят една критика, казват: А, блудкави работи! Писал той една книга. Не слушай какво хората ще говорят за онова, което си писал ти. Което пише човек, не го пише за хората, а заради себе си го пише. Щом ти си написал нещо и отиваш при хората да се научиш дали това е хубаво, ти нищо не си научил. Писането е само заради тебе, то не е заради хората. Следователно, единственият авторитет, който може да каже дали е хубаво или не, то си ти. Какво ще ми каже онзи страхливият? Като съм минал аз през тази дупка на страданието, ще ме пита някой: Ти качвал ли си се горе? Та какво ще ми каже онзи страхливият? Аз съм се качил на 25 километра горе във въздуха, той ще ми каже нещо? Ти качил ли си се там горе? Какво ще ми даваш ум на мене? Качи се горе, че като се върнеш, тогава ще се разговаряме. Двама души могат да разменят мисли, само когато имат една и съща опитност. И никога не се разговаряй с един човек, който няма

твоята опитност. Те не дават утеха. Какво ще каже? Ще каже някоя глупост.

Сега аз обяснявам слушането. И кукумявката казва тъй: Чух от великите учители на живота, че докато едно същество не мине през големите страдания, не може да влезе в светлината на щастието. Това казва кукумявката с думата – ЧУУХ! Но това е пресилено, кукумявката много добре го произнася – ЧУУХ! (Дълбоко и тежко го произнася Учителят). Сега това е един извод. Сега вие ще зададете въпроса, този извод, който аз правя, така ли е? То не е ваша работа. Изводът е верен. То е един закон неумолим. Дали е така или не, то не е ваша работа. Може да го мислите, но не е ваша работа. Нито мен ме интересува това. Че вие може да мислите, то е друг въпрос. Но това, което вие разбирате и което е вътре в природата, те са две неща различни. И всички в живота може да страдате само от едно неразбиране пътищата и начините, по които природата завършва своята работа. И човек е на земята да се учи от нея. Защото вънка от природата, тя е крайният предел на нещата. Зад природата нищо не съществува. Щом излезнеш из границите на природата, нищо не съществува. От тези отношения, които природата е турila, нищо не съществува. Да кажем, вие ще кажете тъй: Аз искам да напусна този живот. Щом напуснеш този живот, ти нищо няма да намериш, ти ще намериш една празнина. Животът на земята, това е крайният предел от тази редица на страданията. Ако ти си разбрал смисъла на живота, ти ще се освободиш, но ако не си разбрал, зад този живот няма друг живот. В природата друг живот няма. И материалистът казва, зад този живот в природата друг живот не съществува. Може ли зад един неразбран живот да съществува нещо? Какъв живот ще съществува? Нищо не съществува. Зад разбрания живот съществува нещо, но зад неразбрания живот, нищо не съществува. Ако ти сега не разбираш живота, ти не можеш да имаш едно разрешение. Ако на земята не разбираш, какво е животът, та ти ще минеш в друго положение на друго място и ще го разбереш? То е немислимо.

Искам само да наведе една мисъл. Ако детето първоначално не е разбрало 10-те цифри, които учителят му е дал, питам това дете, възможно ли е да разбере всичките математически отношения, които съществуват? Това е невъзможно. Следователно, ако не може да разбирате сегашния живот при сегашното положение, то бъдещият живот е още по-сложен. И ако сегашния живот разберете, вие ще влезнете в един живот, но ако сегашния живот не разберете, и бъдещият живот за вас ще бъде неразбран. Отношенията са точни. Ако едното отношение в първото уравнение не разберете и последующото уравнение няма да разберете. Ако един процес е крив в една задача, може ли да очаквате следующите процеси да бъдат прави? Това не може да бъде. И ако първите процеси са правилни и

последующите процеси ще бъдат правилни. Затова гледайте първата постъпка да е правилна. Първият процес. Ако първата постъпка не е правилна, втората и тя няма да бъде правилна. Ти трябва да изправиш уравнението. Първата постъпка трябва да бъде абсолютно правилна, вярна! Тогава и втората, третата ще бъдат верни. Трите положения трябва да бъдат абсолютно верни; оттам насетне вие може да правите всичките комбинации в живота и всичко ще ви върви по мед и масло! Но вземете ли някоя стъпка крива, всичките изводи на живота ще бъдат криви, неверни.

Сега насърдчихте ли се или се обезсърдчихте? Ако сте се обезсърдили, аз разбирам, вие слизате към В. Казвам, напред върви работата. Ако сте се насърдили, вие отивате вече нагоре, към С. Та казвам и в насърчение, и в обезсърчение все плюс има. Отношението е едно и също, процесите са едни и същи. Връзка има.

Станете сега.

Тайна молитва.

Аз мислех да ви изпея една песен на скръбта, но остана това, само ви говорих за скръбта.

7.25 ч.с.

МУЗИКАЛЕН ЖИВОТ

Размишление върху доброто.

Съвременните хора работят, трудят се, мъчат се, но нямат онзи резултат, който очакват. – Защо? – Липсва им нещо. Всеки знае какво му липсва. Някой предприема една работа и се оплаква, че не е успял да постигне онова, което мислел. Той сам казва: „Не бях достатъчно разумен“. Изобщо, всички хора виждат, че не постъпват достатъчно разумно. Значи разумност се иска от човека. Не е достатъчно да знае човек да събира, да изважда, да умножава и да дели, но той трябва да прилага тия действия в живота си. За пример, не е достатъчно да кажеш, че имаш да взимаш 10,000 лева, но трябва да знаеш как да ги вземеш; не е достатъчно да кажеш, че имаш да даваш 10,000 лева, но трябва да знаеш как да ги дадеш. Във взимането и даването човек трябва да спазва нужната хармония, да не прекъсва връзката си с Бога. Щом запази тази връзка, ще запази и отношенията си със своите близки.

Като говорим за разумно прилагане на човешките добродетели, имаме предвид и религиозните, и светските хора. За пример, някой религиозен казва, че има 10 добродетели. Добре е извършил събирането на своите добродетели, но приложил ли ги е в живота си? Какъв смисъл има да се хвали човек с гласа си, ако не го прилага? Всеки човек трябва да пее за себе си. Ако пее добре, нека приложи пеенето си, освен за своето благо, за благото и на другите. – „Ама без пари не пея! Ако не ме оценяват хората, не пея.“ – Това е криво разбиране. Плащането и оценяването са второстепенни неща. Важно е да пеете. Ако пеете с любов и с разположение, хората непременно ще ви оценяват. Щом Бог е вложил известен капитал във вас, вие трябва да го сложите в обръщение. Не е позволено на човека да държи Божествения капитал в застой. Идва денят, когато господарят ще иска сметка за капитала, който ви е дал. Ако сте го заровили в земята, ще носите последствията за вашата леност. – Какви ще бъдат последствията? – Страдания. – Какво представляват страданията? – Метод за изправяне на човечеството. Човек страда, за да се научи да прилага в действие капитала, който му е даден. За всяко неизпълнено обещание, за всяка отложена работа, човек неизбежно ще страда. Дали съзнава това, или не съзнава, не е важно. Важно е, че като се удариш в някоя канара, непременно ще усетиш болка. – „Кой постави канарата на пътя ми?“ – Това не е важно. Може да си я поставил ти, може друг някой да я е поставил. Като ходиш, ти трябва да бъдеш внимателен, да не се

удряш в канари. Канарата е препятствие, на което човек всякога може да се натъкне. За да избегне препятствията в живота, човек трябва да бъде внимателен, да мисли къде ходи и какво прави.

Днес всички хора търсят начин да оправят живота си, да наредят работите си. – Как може да се постигне това? – Чрез музика. Музиката хармонизира мислите и чувствата на човека. Щом мислите и чувствата му са хармонични, и постъпките му ще бъдат хармонични. Това наричаме ние музикален живот. Музиката регулира чувствата. Страшно е, ако чувствата на човека не са регулирани. Такъв човек се отличава с голяма разсеяност. Каквато работа започне, не може да я свърши. Приложи ли музиката в живота си, чувствата му постепенно се уравновесяват. Положението на разсеяния е подобно на положението на човек, който е принуден да седи на стол, върху който са поставени игли. Щом седне на стола той веднага скача. Много естествено, иглите не го оставят спокоен. – „Кой остави иглите на стола?“ – Все някой ги е оставил. Щом седате някъде, трябва да огледате цялата обстановка, да няма игли или друго нещо, което да наруши мира ви, да ви изкара от релсите на вашето равновесие. – „Може ли човек да се справи с условията?“ – От него зависи. Който е свързан с Бога, той лесно се справя с условията.

Като ученици, вие трябва да бъдете внимателни, да се вглеждате във всичко, което ви обикаля; да знаете защо идват изпитанията и изкушенията. Някой иска да стане рано сутрин, да се помоли на Господа и да започне работата си навреме. Колкото по-силно е желанието му, толкова по-голямо изпитание ще му дойде. Като знаете това, дръжте съзнанието си будно, да не се поддавате на изкушения, които могат да ви изместят от правия път, от решенията, които сте взели. Бъдете внимателни, не се поддавайте на изкушения. – Защо идват изкушенията? – Те са мощна сила, която съществува в природата. Задачата на тази сила е да се явява като противодействие на всяка добра работа. За онзи, който разбира законите на природата, тази сила служи като подтик. За онзи, който не разбира тези закони, тази сила е противодействие, което го спъва.

И тъй, научете се да събирате и да изваждате правилно. Прилагайте това, което сте събрали и извадили. Каквото съберете, давайте го разумно. И каквото имате да взимате, вземете го разумно. Животът на хората не е нищо друго, освен отношения на разумни взимания и давания. Ако те обиди някой, ти имаш да взимаш. Ако ти обидиш някого, имаш да даваш. Щом съзнаеш това, веднага трябва да уредиш отношенията си. Колкото малко имаш да даваш или да взимаш, уреди сметките си. Не можеш ли да изплатиш задължението си, не казвай на кредитора си да чака, но бъди искрен, кажи му, че в дадения момент нямаш възможност да се издължиш.

Кажеш ли на кредитора си да чака, когато ти искаш да платиш, ти му заповядваш. Със заповеди работите не се нареждат. Ти ще заповядваш на своя кредитор, а на тебе друг ще заповядва. Не, имаш ли да даваш или да взимаш, ще уредиш сметките си по закона на Любовта.

И тъй ще уреждате сметките си по Любов; ще пеете и ще свирите по Любов. Методът на Любовта ще намерите в природата. Тя си служи с този метод, но малцина го познават. Където има хармония и мелодия, там е приложението на Любовта. Който намери и приложи този метод, става гениален. Ако е певец или музикант, той пее и свири естествено. Той не се нуждае от външна обстановка, от среда, от хора, които да го оценяват. Той носи в себе си всичко. Започне ли да пее, песента му настройва публиката, която започва да го слуша с внимание. Ако певецът или музикантът очаква на публиката, на условията, на времето, неговата гениалност е проблематична. Гениалният пее, където попадне: с публика и без публика, в салон или без салон, при добро и при лошо време. Гениалният музикант вкарва двойката си в своя инструмент и разполага с него, както иска. Не може ли да направи това, той е обикновен музикант, на когото струните лесно се късат. Късането на струните се дължи на две противоположни мисли или чувства в музиканта. Те създават известно противоречие в него, което се отразява на самия инструмент. Музиката подразбира хармония, а хармонията изключва всякакви противоречия.

Най-съвършеният инструмент, с който човек може да си служи, е неговият език. В това отношение всеки човек може да бъде музикант. Колкото по-разумен е човек, толкова по-добре може да си служи с този инструмент. Колко хора днес могат да си служат с езика като със съвършен инструмент? Всяка дума, която излиза от езика, може да произведе велик ефект, в положителен или отрицателен смисъл. Една дума, казана на място, може да въведе човека в Царството Божие. Една дума, казана не на място, може да свали човека до дъното на ада. Затова е казано в Писанието, че за всяка дума ще се дава отчет. Божественият свят е свят на велика хармония. Следователно, преди да кажете една дума, първо мислете, да не би да нарушите хармонията в живота. Въпреки това, наред с хармонията съществува и дисхармония в живота. – Кой създава дисхармонията? – Хората я създават. Обаче те носят последствията за това, което са създали. Дисхармонията отклонява човека от правия път, същевременно тя го отдалечава от Бога. За да се върне отново в правия път, да се приближи към Първата Причина на нещата, човек трябва да внесе Божествената хармония и мелодия в себе си. Хармонията внася светлина в човешкия ум, а мелодията – топлина и мекота. Това се забелязва, от една страна, в мислите и чувствата на човека, а от друга – в неговия говор. Приятно е да слушате човек, който говори музикално.

Истинска музика е онази, която може да произведе преврат в човека. Не произвежда ли преврат в човека, тя не е истинска музика. Тя е сбор от звуци, от шум, които дразнят ухото. За пример, някой слага устата си близо до ухото ви и шепне нещо. Той иска да ви каже някаква тайна, която другите да не знаят. Това не е правилно. Природата не си служи с този метод. Ако искаш да кажеш нещо на човека добро или лошо, кажи му го гласно, няма защо да шепнеш на ухото му. Когато говорите Истината, човек я чува отвсякъде. Дали от онзи свят ще му говорите, или от този, Истината всякога се чува. Следователно, когато искате да предадете Истината, служете си с методите на природата, които са вечни и неизменни.

И тъй, за да живее хармонично, човек трябва да е развил езика си в съвършенство, като инструмент, чрез който излива мислите и чувствата си. Мисълта на човека трябва да бъде хармонична, а чувствата му – мелодични. Когато мислите са хармонични, а чувствата – мелодични, волята се проявява правилно. Само при това положение човек може да прояви творческите си способности. Човек твори, когато съчетае хармонията на мисълта и мелодията на сърцето си в едно цяло. – „Как можем да постигнем това?“ – Чрез учене и работа. Като учи, човек трябва да плаща за уроците, които му се преподават. Има видни професори, които взимат за един урок по цигулка 1000 долара. Това са български пари над 100,000 лева. Ако един цигулар взима толкова скъпо, колко трябва да платите на природата за скъпите уроци, които тя ви преподава? Някои мислят, че природата дава всичко даром. Лъжете се, природата е най-скъпият учител на човека. За някои уроци човек плаща с живота си. Това не значи, че човек трябва да се страхува. Има неща, които никога не се губят. Това е разумното слово, което е плод на хармонията на човешкия ум и на мелодията на човешкото сърце. Не съжалявайте, че всички не сте музиканти, но радвайте се, че всички сте ученици във великата консерватория на живота, която трябва да свършите с отличен успех. Мнозина мислят, че като дойде Христос втори път на земята, ще им даде диплом за завършен курс на житейската музикална школа. Диплом се дава на ония, които са положили изпита си. Дълго време ще пеят и ще свирят, докато дойде време за изпит. Колко пъти ще бъдат освиркани! Колко пъти кръв ще тече от порите им! Който издържи изпита си, ще получи благословието на природата. Който не издържи, ще види нейното мрачно лице. Природата е безпощадна към ония, които не искат да учат. Тя е разумна и знае какъв метод за възпитание да приложи към всеки човек. Към ония, които се учат, които зачитат законите ѝ, тя е крайно внимателна и дава доверието си абсолютно. Който иска да влезе в училището на природата, трябва да се изпита, готов ли е да се подложи на

страданията, които ще срещне на пътя си. Ако е готов, природата му отваря широко вратите си; ако не е готов, тя го оставя на свобода, пуца го в широкия свят. Природата не заставя никого насила да влезе в нейното училище.

Велико изкуство е да знае човек как да говори и кога да говори. Ако говори музикално, човек може да пее и да свири хармонично и мелодично. Чрез музиката той може да се примири с всички хора. Чрез музиката той може да внесе разположение, както в своята душа, така и в душите на ближните си. Като прилагате музиката, вие можете да постигнете всички свои желания. Без нея вие ще очаквате на другите, да дойде помощта отвън. Певецът поема въздух отвън и пее, но песента му не е във въздуха. Тя се крие в неговата мисъл. Зад мисълта му пък се крие Божественото Начало, което направлява нещата. Наистина, няма по-велика музика от Божествения език. Който е чул само веднъж този език, той никога не може да го забрави. Който се е отрекъл от Божественото, той е попаднал вече в музиката на света, където се чуват тоновете на омразата, на недоволството, на съмнението и подозрението и т.н. Музиката на света не е нещо друго, освен „джаз-бан“ – музикална каша.

Молете се да ви се даде случай да присъствате поне един път на концертите на природата и да чуete какво е всъщност музиката. Като ученици, стремете се да говорите музикално. Музикалният говор подразбира изявяване на Истината. Приятно е да слушаш някой да говори музикално. Колкото и да го слушаш, в края на краищата ще кажеш, че има още да говори. Значи Истината е без начало и без край. Същото нещо е и Любовта. Когато тя се прояви между две същества, те влизат в живота, който няма начало и край, т.е. във вечния живот. Изобщо, Любовта се проявява между два центъра, между две души, между две същества. – Защо? – За да съживят един мъртъв. Ако двама души, които се обичат, не могат да съживят един умрял, любовта им не е истинска. Ако двама певци не могат да съживят един умрял човек, песента им не е гениална. – Кога умира човек? – Когато внесе в сърцето си един дисонанс, чрез който скъсва струните на своя живот. Има мисли и чувства, които моментално умъртвяват човека. Ако между ума и сърцето на човека влезе един дисонанс, организмът му постепенно се разрушава. Само гениалните хора могат да си служат с дисонанси. За да се запазите от дисонансите в живота, вие трябва да ликвидирате с атавистическите състояния. Те са миризливи течности, в които човек несъзнателно попада. Лесно можете да се предпазите от тях. – По какъв начин? – Чрез обонянието си. Не притъпявайте обонянието си, за да усещате отдалеч миризмата на атавистичните мисли и чувства. Дисонансите притъпяват не само обонянието, но и мислите, и чувствата.

Ето защо, стремете се към онази музика, която внася в човека истинска хармония и мелодия. Тази музика прониква цялото Битие. Без нея няма мисъл, чувство и действие; без нея няма градеж, няма творчество, няма напредък. Тази музика наричаме духовна. Тя включва в себе си законите на хармонията и на мелодията. Чрез тия закони, именно, се проявява духовният свят. В музикално отношение, най-красива линия е кривата. Следователно духовната музика е съставена от прави и криви линии, хармонично съчетани, но не и от счупени.

Колкото и да се говори за духовната музика, хората още не я разбират. Както не разбират своя език, като музикален инструмент, така не разбират и духовната музика. Мнозина свирят на цигулка, но не я чувстват още жива, одухотворена. Цигулката е жива; всяка клетка в нея продължава да живее. В който момент умре, тя ще се разпадне. Всяка клетка на цигулката отговаря на цигуларя. Колкото по-музикален е цигуларят, толкова по-добре се разговаря с цигулката си. Когато някой виден цигулар свири, хората казват, че цигулката му говори.

Забелязано е, че като инструмент, цигулката не се поддава на правилата, които управляват повечето инструменти. За пример, колкото повече се свири на пиано и на други някои инструменти, толкова повече те губят силата си. С цигулката е точно обратно: колкото повече свирите с нея, толкова повече се увеличава силата. Същото се отнася и до човека, който се моли съзнателно и с вяра. Колкото повече се моли, колкото по-дълбока е молитвата му, толкова по-музикален става той. Ние говорим за онази музика и за онова пеене, които тонират човешките чувства. По този начин те тонират и нервната му система. Ако това отчасти поне може да направи обикновената музика, колко повече може да се очаква от духовната! Тази музика внася мекота в човека, но същевременно го прави активен. Той има желание да приложи своите добродетели. Ако е бил обезсърчен, насърчава се; ако е бил тъжен, става радостен и готов за всякакви жертви за Великото в света. Духовната музика създава около човека особена аура, с която той разполага хората към добро. Чрез музиката човек идва до онова вътрешно, духовно разбиране на живота, което му помага да осмисли страданията. Той гледа на страданията и на радостите като на една необходимост, през която неизбежно трябва да мине, както пътникът неизбежно минава през долини и височини. Като знаете това, стремете се да вложите музиката и в говора, и в мисълта си. – „Ама нервен съм, не мога да бъда музикален.“ – Нервността не изключва музикалността. Ако нервният употребява енергията си разумно, нервността е ценно качество. Нервният върши повече работа, отколкото онзи, който не е нервен.

Мисълта се предава чрез нервната система, а не чрез мускулната. Нервната система възприема и хармоничните, и мелодичните тонове; хармоничните се предават чрез ума, чрез мислите, а мелодичните – чрез сърцето. При това, хармонията се изявява като електричество, а мелодията – като магнетизъм. Тези сили често сменят местата си: електричеството прониква в сърцето и му дава тласък, усилва движението му; магнетизмът пък влиза в мозъка и го нагласява. И Христос прилагал пеенето като метод за тониране. Казано е в Евангелието, че на Тайната вечеря Христос и учениците Му изпели една песен, след което излезли вън.

Като ученици, поставете си задачата да живеете разумно. Къде ще проявите този живот? И в говоренето, и в мислите, и в чувствата си. Разумното слово подразбира музикално говорене. Разумната мисъл пък подразбира правата мисъл, която определя бъдещето на човека. Разумните чувства подразбират свързване на човешкото сърце със сърцата на възвишените и напреднали същества. За постигане на всичко това нужно е пълно владееие на езика. С други думи казано: Постиженията на човека зависят от изкуството му да владее своя език.

Значението и силата на езика е изразено в следната българска гатанка: „Кости няма, кости троши“. Наистина, езикът няма съзнателен живот в себе си, но е в състояние да отнеме живота и да даде живот. Христос каза само три думи на Лазар и той излезе вън от гроба. – На какво се дължи силата на изказаните думи от Христос? – На тяхната музикалност. Не можете ли и вие, като Христос, да си кажете три думи и да възкръснете? Кажете и вие на вашия Лазар: „Лазаре, излез вън!“ Ако Лазар излезе от гроба, езикът ви е музикален.

Помнете: Езикът е ключът на човешкото спасение. От него зависи, да бъде човек осъден, или да бъде оправдан.

Само Божията Любов, само Божията Мъдрост, само
Божията Истина носят пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на
17 юни 1931 г., София, Изгрев.

1931_06_19 Свиване и разширяване

Издание 1941г., София

КНИГА: Методи за самовъзпитание, МОК Год.Х, Том 2

СВИВАНЕ И РАЗШИРЯВАНЕ

Т. м.

Ще прочета 8-ми, 9-ти и 10-ти стихове от 2-ра глава от книгата на Йезекил.

„Ти обаче, сине человечески, слушай това, което аз ти говоря: не ставай отстъпник, като този отстъпник дом; отвори устата си и изяж това, което ти давам аз.“ (– 8-ми стих.)

„И видях, и ето, ръка простряна към мене, и в нея свитък книга.“ (– 9-ти стих.)

„И разви го пред мене; и бе писано извътре и извън, и в него писани плачове, и ридания, и горко.“ (– 10-ти стих.)

Често съвременните хора се натъкват на изненади и на неестествени неща в живота. Всяко неизвестно нещо изненадва човека, и той го намира за неестествено. За пример, неестествено е за аристократа мазолестата ръка на работника. Като хване ръката му и усети мазолите и пришките ѝ, той казва, че работникът има груби ръце. – Кои хора имат груби ръце? – Работниците. – Следователно, ако ви трябва работници, ще търсите хора с груби, корави, здрави ръце. Ония, които имат меки, деликатни ръце, не са способни за работа. Когато човек работи, мускулите на ръцете му се свиват и разширяват, вследствие на което чрезмерно се развиват.

Когато говорим за свиване и за разширяване, ние засягаме един физически закон, според който телата се свиват при студ, а разширяват при топлина. Не само телата се разширяват, но и мислите, и чувствата, и постъпките. Много от болезнените състояния и неразположения на човека се дължат на свиването на капилярните съдове. Свиването и разширяването на капилярните съдове става под влияние на електричеството и магнетизма. Човек трябва да живее нормално, да спазва законите на природата, да не става чрезмерно свиване на капилярите. Свиват ли се, става тръкане на стеничките им, откъдето произлизат болестите и болезнените състояния. Свиването предизвиква възпаление, а оттам и различни подувания, бодежи, припадъци и т.н.

Кои мисли и кои чувства предизвикват свиване на капилярите? – Отрицателните. – Значи всяка лоша мисъл, всяко лошо чувство и всяка

лоша постъпка стесняват капилярните съдове и прекъсват теченията на електричеството и магнетизма в човешкия организъм. Електричеството и магнетизмът се движат по известни линии, имат специфичен ритъм. Когато линиите на движението и ритмусът им се изменят, в организма настава известна дисхармония и ние казваме, че човек заболява. Ето защо, като ученици на Великия живот, вие трябва да изучавате ритмуса на своите мисли и чувства и да ги съгласувате с ритмуса на природата. Всяко нарушаване на ритмуса на вашите мисли и чувства води към лоши последствия. Всяко нарушаване на разумните природни закони води към неестествено свиване и разширяване на капилярите, които причиняват различни болести. И тъй, когато се препоръчва на човека самообладание, това подразбира вътрешна хармония между мислите и чувствата му. Ще кажете, че една лоша мисъл или едно лошо чувство не могат да причинят нищо лошо. Може в момента да не се отразят вредно върху организма, но след няколко години ще се видят лошите им последствия. Понякога лошите последствия идат веднага. Следователно, когато се натъкнете на лоши последствия, не се чудете откъде идат. Търсете причините им в мислите и в чувствата си. Причината на физическите и на психическите болести се дължи на нечистата кръв. Лошите мисли и чувства правят кръвта нечиста. Те оставят своите ларви, които се размножават в кръвта и изхвърлят нечистотиите си в нея. В процеса на размножаването си тези ларви изяждат тлъстините в човешкия организъм, от което човек постоянно слабее. Изверженията им пък тровят кръвта.

Новото, към което се стремите, подразбира нова хигиена, която започва от мисълта, от чувствата и от постъпките. Ако тази хигиена се преподава на гладния, той ще каже, че иска хляб и не се интересува от мислите, чувствата и постъпките си. Ние пък казваме, че гладът се дължи именно на чрезмерното свиване и разширяване на капилярните съдове, вследствие на нечисти мисли и чувства. Ако стомахът на човека е разстроен, как ще яде той? Ако стомахът му е здрав, той ще яде с апетит и разположение. Невъзможно е здрав човек да бъде гладен. Той всякога ще бъде в състояние да изкара прехраната си и да не гладува. Друг е въпросът, ако нечистотата в мислите и в чувствата разстрои стомаха му. Човек трябва да има здрав стомах, с пластични движения, с хармоничен ритмус, за да бъде животът му нормален. Ако стомахът на човека е нормален, свиванията и разпусанията също трябва да бъдат нормални, за да кажем, в заключение, че даден човек живее по правилата на новата хигиена. След всичко това човек може да каже, че има нужда от храна. Щом стомахът му е нормален, той може да се храни свободно, без страх от разстройство. Обаче ако стомахът му се свива и разпуска неправилно, той не може да говори за естествено хранене. Свие ли се стомахът, храната не може да се смели, вследствие на което се образуват отровни газове, които отравят кръвта.

Отровната, нечиста кръв причинява болести и разстройство на отделните органи. За пример, забелязано е, че всяка дисхармония в мозъка причинява разстройство в корема; и всяка дисхармония в симпатичната нервна система причинява главоболие. Ето защо, за да не боледувате, дръжте в изправност състоянието на главния си мозък и симпатичната нервна система. Когато мозъкът е в хармонично състояние, той може да лекува всички болести. Влезе ли една отрицателна мисъл в него, веднага се явяват неразположения, болести, разстройства и т.н. Това е една от причините за отслабване на паметта и за объркване на мисълта.

И тъй, здравословното състояние на организма зависи от правилните функции на мозъка и от правилното свиване и разпусчане на капилярите. С други думи казано: Здравето на човека зависи от неговите добри мисли и чувства. Всяка мисъл, всяко чувство, които произвеждат известни пертурбации в организма, са непотребни. Друг е въпросът, ако една мисъл направи преврат в човешкия живот. Тази мисъл е хармонична. Тя има правилен ритмус, вследствие на което капилярите се свиват и разпускат нормално. Когато хармониката се свива и разпуска правилно, казваме, че музикантът е добър, въздухът влиза и излиза правилно от нея. Ако въздухът не влиза и не излиза от хармониката, никакъв тон не се чува. Същият закон се отнася и до мисълта. За да мисли човек правилно, мозъкът му, като инструмент, трябва равномерно да се свива и разширява, да издава правилни тонове. Като мисли правилно, човек прекарва идеите си през своя мозък, където узряват и дават плодове. Оттук вадим заключението: само онези мисли ползват човека, които могат да дадат плод. Не дават ли плод, те се изсичат и изхвърлят навън, както земеделците постъпват с безплодните дървета.

Като наблюдавате хората, виждате, че всеки човек има специфичен цвят на лицето: жълт, бял, розов, тъмен, почти черен. Цветът на лицето се определя от мислите. Черният цвят е земен. Когато лицето на човека почернее, това показва, че той е свързан със земята. Недоволството в човека предизвиква потъмняване на лицето. Когато честолюбие и тщеславие вземат надмощие в човека, лицето му пожълтява. Жълтият цвят на лицето е неестествен. Ще кажете, че и светиите са жълти. Грамадна разлика има между цвета на лицето на светията и на честолюбивия човек. Какъвто и да е цветът на лицето, той трябва да остане отвън, да не прониква в живота. Сам по себе си животът е безцветен: вътрешно е безцветен, а външно – обогрнен с различни цветове. Влезе ли един от цветовете в живота, човек става нещастен. Казват, че някой човек е посинял. Това е неестествено състояние. Посиняването показва, че кръвта му е нечиста, отровна. Щом кръвта е нечиста, устните, лицето на човека посиняват.

Цветовете се делят на топли и на студени. За пример, червеният цвят е топъл, магнетичен. Ако искате да растете, да се развивате правилно, свържете се с червения цвят, не червеният, бояджийски цвят, но с живия червен цвят, с който природата си служи. Достатъчно е един път да видите този цвят, за да не го забравите никога. Често този цвят се явява на устните на здравия, жизнерадостен човек. За да бъде здрав, човек трябва да вижда красотата в природата и да я цени. Красотата храни човека. Изучавайте природата с любов, да се свържете с нейните красиви линии, които помагат за правилното свиване и разширяване на капилярите. Излизайте сутрин, да наблюдавате изгрева на слънцето, и вечер, да наблюдавате звездите, да видите красивите линии на природата. Благословение е да гледа човек красивото. Ако очите не гледат и не търсят красивото, човек не може да расте и да се развива.

Един турски бей се оженил за мома, която той преди сватбата си не видял. Едва след сватбата той имал право да я види, и харесва ли я, или не, трябвало да се примири с положението си. Такъв бил старият турски обичай. След венчаването булката се обърнала към възлюбения си с думите: „На кого ще ми кажеш да се показвам?“ Като видял грозотата ѝ, той отговорил: „Показвай се, на когото искаш, но не и на мене“.

Следователно пазете се от идеи, които внасят в ума и в сърцето нещо дисхармонично. Тези идеи приличат на грозната мома, на която възлюбения ѝ може да каже: „Показвай се, на когото искаш, само на мен не се показвай“. Защо ви са такива мисли и чувства, които рушат ума и сърцето? Защо ви са такива мисли и чувства, които внасят недоволство във вас? Каква полза ще ви допринесат ония мисли и чувства, които предизвикват неправилно свиване и разширяване на капилярите? Всяко чрезмерно свиване и разширяване на капилярите произвежда дисхармонични, отрицателни чувства и мисли в човека. Под тяхното влияние човек постепенно се разрушава.

Помнете: Невъзможно е да хармонизирате отрицателното с положителното. Невъзможно е да угодите на човека, на когото са угаждали най-големи майстори. Може ли бедният и прост човек да задоволи вкуса на един княз, на когото са готвили най-добрите готвачи в света? Каквото и да прави бедният, той никога не може да задоволи княза. Обаче ако е умен и познава психологията на гладния човек, той ще покани княза да отидат заедно на екскурзия с малко храна и като погладува 3–4 дни, князът ще остане крайно доволен от простата селска попара от хляб и сирене. По отношение на природата човек не е нещо друго, освен княжески син, който е доволен от всички страни. Следователно, каквото

и да прави природата, каквото и да му дава, не може да го задоволи. Това му дава, той не го харесва; онова му дава, не го иска. Природата мълчи и не го заставя насила да приема благата, които му дава. Един ден тя му предлага да го разходи по планините и като го остави гладен няколко дни, той приема с благодарност попарата, която природата му е приготвила. Кой не е минал през такава опитност? Достатъчно е да боледува човек 15–20 дни, за да огладнее толкова много, че да бъде готов и на най-скромната попара, с хляб и малко сирене. Докато е бил здрав и сит, отблъсквал попарата, но след като боледувал и изгладнял, той е готов и на нея и казва: „Отлична е тази попара! Благодаря на Бога, че ми даде това благо“. От този момент хармонията в човешкия организъм се възстановява, капилярите се свиват и разширяват правилно, вследствие на което и ритмусът на неговия живот влиза в своя нормален ход.

Като ученици, от вас се иска приложение на новото. – В какво се заключава новото? – В хармонизиране на мислите и чувствата. За пример, ако цветът на лицето ви е жълт или черен, с помощта на мислите си вие трябва да го измените. Ако очите ви пожълтеят, погледът ви се размъти, пак с мисълта си трябва да го проясните. Погледът на човека трябва да бъде ясен и мек. Лицето му трябва да бъде светло, отворено като небе. За да бъдете здрави, очите ви трябва да бъдат чисти, ясни, а погледът ви – мек. За да запази здравословното си състояние, както и чистотата и яснотата на очите си, човек трябва да яде малко и да дъвче храната си добре. Доброто и правилно хранене подразбира добро свирене. Следователно ще обтегнете добре струните на своята арфа и ще свирите на тях, ще взимате пълни акорди, като внимавате да не късате струните. Останете ли с една струна, никаква песен не може да излезе. Ще свирите ту с едната, ту с двете ръце, после ще свирите с кръстосани ръце, за да изразите идеята си правилно. С други думи казано: ще ядете ту на лявата, ту на дясната страна, ще ядете бавно, ще дъвчете добре, за да имате добър резултат. Ако дъвчете само на лявата страна, ще станете много чувствителни; ако дъвчете само на дясната страна, ще развиете повече мисълта си. За да има хармония между мислите и чувствата ви и да придобиете вътрешен мир, дъвчете и на лявата, и на дясната страна. Вземете пример за хранене от млекопитаещите, главно преживните животни. Волът, за пример, след като сдъвче храната и я изпрати в стомаха си, отново я връща в устата си, където я преживва. С това се обяснява голямото му спокойствие и търпение. Някой ще възрази на това, че хляб няма, а ще се учи как да го дъвче. – Когато нямаш хляб, няма да дъвчеш, но като имаш хляб, трябва да знаеш как да го дъвчеш, за да не те бият. Който не дъвче добре храната си, страда. Страданията, болестите, през които човек минава, представляват тоягата на природата. Всеки орган трябва да изпълни своята функция, да не я оставя на другите органи. За пример, задачата на зъбите е да разкъсат

храната, да я сдъвчат добре и след това да я изпратят в стомаха. Задачата на стомаха е като химик да обработва храната, но не и да я дъвче. Ако храната е сдъвкана добре, стомахът ще извърши процесите си добре. Ако храната не е сдъвкана добре, стомахът не отговаря за чуждата работа; той ще я прехвърли няколко пъти натук–натам, ще я обърне на една и на друга страна, ще извърши химическите процеси, доколкото му е възможно, а за несдъвканата храна не отговаря. Част от нея се изхвърля навън, а другата част се натрупва между тъканите като необработена, полуорганическа материя, която причинява различни болести.

И тъй, искате ли да бъдете здрави, да се развивате нормално, физически и духовно, обърнете внимание на състоянието на капилярните съдове, да се свиват и разширяват правилно. За тази цел никога не пийте студена, ледена вода. Пиете ли студена вода, капилярните съдове на гърлото и на стомаха се свиват чрезмерно и причиняват ред болезнени състояния. Никога не дишайте през устата си, защото капилярите на дробовете се свиват. Приемайте въздуха през носа, за да се пречисти и стопли. За това помага лигавата ципа и течност в носа. Пийте топла вода, дишайте дълбоко, но през носа, за да запазите здравето си и да се лекувате, ако сте заболели от някаква болест. Опасно е за човека, когато капилярните съдове се разширяват повече, отколкото трябва, без да могат да се свиват; опасно е също, когато се свиват повече, отколкото трябва, без да могат да се разширяват. Състоянието на човека е здравословно, когато капилярните му съдове се свиват и разпуцат правилно и ритмично. За да успява в живота си, човек трябва да знае кое място може да заеме в природата, та работите му да вървят успешно. В природата, както и в живота, има хармонични и нехармонични точки, от които зависи успехът на човека. Някой певец, музикант или оратор излиза на сцената и публиката го харесва, остава доволна от него. – Защо? – Защото е попаднал в една от хармоничните точки на природата. Не може ли да попадне в една от тези точки, публиката ще го освирка и свали от сцената.

Законът за хармоничните и дисхармонични точки в природата има отношение и към молитвата. Човек не може да се моли на всяко място. Най-напред той трябва да намери някое хармонично място за молитва. Молитвата е израз на велика хармония. Ако не може да постави мисълта и чувствата си в хармония с природата, човек не може да се свърже с нея, не може да отправи молитвата си нагоре. Природата няма да му окаже своето съдействие. Сегашните хора имат много знания, но не могат да ги прилагат. В това отношение те приличат на човек, на когото природата е дала всички блага на разположение, без да може той да се ползва от тях. Пред него е сложено най-вкусното ядене, но стомахът му е развален, не го приема; дават му хубава книга за четене, но очите му са болни, не вижда;

наоколо се разнася Божествена музика, но ушите му са притъпени, нищо не чува; има хубави обувки, но краката му са покрити с мазоли, не може да ги обуе; дрехите му са нови, удобни, от фина материя, но тялото му е покрито с циреи, не може да ги облече. Истинско благо е това, от което човек може да се ползва във всеки даден момент. В този смисъл истинско знание е това, от което човек може да се ползва по всяко време. Не може ли да се ползва от него по всяко време, това знание ще му донесе най-големи изпитания.

Много хора придобиват толкова знания, колкото да ги бият. Като не разбират къде и кога трябва да приложат знанието си, те предизвикват неразположението на хората и на природата и получават плесници. Един американски боксьор упражнявал много младежи в боксиране. Един от учениците му си въобразил, че знае вече това изкуство, и решил да го приложи първо към учителя си. Един ден той ударил учителя си в носа, да му покаже, че знае вече да се боксира. Учителят веднага му ударил 3 силни плесници и го повалил 3 пъти на земята, като му казал: „Трябва да учиш дълго време това изкуство, още не си го научил“. Засрамен, ученикът станал от земята, очистил праха от дрехите си и решил втори път да не си позволява такава смелост.

Смирение се иска от ученика. Докато не научи добре едно изкуство, той не трябва да го прилага, а още повече към учителя си. Същият закон се отнася до човешките мисли и чувства. Докато не се научи да мисли и да чувства правилно, човек не трябва да бърза да се проявява. Излезе ли преждевременно на сцената, учителят му ще му нанесе такъв удар, който ще го повали 3 пъти на земята. Това не значи, че природата изключва човека от живота, но му казва да учи, а после да се проявява. Той може да се проявява като ученик, но не като учител. Ако не спазва това правило, тя му праща болести, страдания, лишения, да се учи. Следователно, ако си болен, ще учиш законите на здравето; ако си нещастен, ще учиш законите на щастиято; ако си беден, ще учиш законите на богатството; ако си лош, ще учиш законите на доброто. Ще кажете, че това са противоречия. Обаче ученикът се учи и от противоречията, и от погрешките си.

На какво се дължат погрешките на човека? – На неразбиране на нещата, на неговите криви мисли. За пример, като изучава математика, ученикът знае какво означава пропорцията $A:B=C:D$. Обаче дойде ли до живота, той не може да приложи пропорцията на място. Това незнание и неразбиране на нещата води към погрешки. Ако в пропорцията заместите буквите с числа, вие ги разглеждате като количествени величини и казвате $10:5=20:10$. От количествена гледна точка, 10 е по-голямо от 5, но по енергии числото 5 крие в себе си по-голяма динамическа сила от десетте. Петте разширява

човека, а десетте го свива. Значи човек трябва да знае освен количеството енергии, които величините съдържат в себе си, още и техните качества. За пример, не е все едно да имате един арабски кон и един кон от английска порода. Ако е за надбягване, арабският кон е за предпочитане. Ако е за впрягане, английският кон е за предпочитане.

Същият закон се отнася и до мислите, и до чувствата. За да бъдат разбрани и правилно приложени, те трябва първо да се превърнат в математически величини, после – в геометрически формули и фигури и най-после, в действия. Можете ли да постигнете това, вие ще дойдете до естественото свиване и разширяване на капилярите, което държи в хармония функциите на всички органи. Стремете се към вътрешна хармония на организма.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
19 юни 1931 г., София, Изгрев. 7–9 ч.с.

1931_06_19 Свиване и разширение Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

СВИВАНЕ И РАЗШИРЕНИЕ

Х година

41 школна лекция на 1 мл.ок.клас,

19 юний 1931 г. петък 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

Отче наш.

Прочетете втора глава от Езекил. Аз ще ви прочета само три стиха. 8 ст. „Ти обаче, сине человечески, слушай това, което аз ти говоря: не ставай отстъпник като този отстъпник дом; отвори устата си и изяж това, което ти давам аз.“ 9 ст. „И видях, и ето ръка простряна към мене, и в нея свитък книга.“ 10 ст. „И разви го пред мене; и бе писано извътре и извън, и в него писани плачове и ридания, и горко.“

Има работи в живота, които вас ви се виждат неестествени. Нали. Представете си, че сте живели при някое аристократическо семейство и не знаете какво е работа, и хванете ръката на някой човек, която има синове. Как ще си обясните това? Ще намерите, че ръката е много груба, нали? Хубаво. Какво означава грубата ръка. Грубата ръка, яката означава енергия. Какво означава меката ръка. Ако търсите работници, с меки ръце ли бихте желали да са или с яки ръце. Това е една вътрешна философия на живота, която трябва да се разбира. Запример вие сте изучавали в училището приливи и отливи, или свиване на телата. Свиване и разширение. С.Р. Но свиване и разширение има при мислите. Има свиване и разширение на чувствата. Има свиване и разширение на постъпките и свиване, и разширение на капилярните съдове. И много от болестите, и много от неразположенията, които съществуват, които ги има, се дължат на едно състояние на свиване. Запример, вие имате едно приятно настроение, разположение на духа, но пиете студена вода, или пържите картошки от новите картофи, дойде някой ваш приятел и ви заговори, и картофите загорят, пък и маслото не е много хубаво; ти погледнеш, дал ли си 6 лева за картофите, пък сега загорели, но казваш: ще ги ям. Ядете тези картофи тъй малко догорели и пиете после малко студена вода, и след няколко часа имате коремоболие, някоя зараза ли е, хване ви кръстът, не можете да дишате, вървите и казвате: какво ми стана? Урочасаха ме. Всичко се дължи на свиването на капилярните съдове. Течения има на електричеството, което кара кръвта. Това разширение се дължи на два фактора: на

електричеството, което върви по права линия и магнетизма, който образува разширение да върви кръвта правилно. Трябва да има правилно разширение на капилярните съдове, кръвта трябва да тече правилно, да се не свиват капилярните съдове и да не става триене на тези вътрешни каналчета. Щом се образува триене, образува се възпаление и от там се образуват тези подувания, боджежи, припадания.

Та първото нещо е свиването и разширението. Трябва да внесете разширение. Всякога при каквато и да е лоша мисъл, тя образува едно свиване. Лошите мисли образуват всякога едно стеснение на капилярните съдове, едно стеснение на дробовете, става едно прекъсване на онова

електричество. Защото електричеството върви по известни вълни, има ритмус. Ако тези вълни на електричеството се движат правилно, добре е. Но когато тези вълни станат дълги и къси, при това те трябва да се придружават с тези движения в тялото. Та казвам, ако вие сте в една школа, вие трябва да изучавате ритмуса на мисълта. Защото мисълта има свой ритмус. Трябва да изучавате човешкия ритмус на мисълта. Имаш, да кажем, една лоша мисъл, веднага кипнеш; за нищо и никакво кипнеш. Дал ти някой ябълка, не ти харесва, ти веднага вземеш ябълката и я хвърлиш. И онзи, който ти е дал ябълката, и той кипне, и той я хвърли, и ти я хвърлиш. Казвам от една малка причина излизат големи последствия. Не е само хвърлянето на ябълката, но тази мисъл образува два момента: свиване и разширение. А неестествените свивания и разширения на капилярните съдове винаги водят към едно болезнено състояние.

Та в една окултна школа, мистична окултна школа, човек трябва да владее своята мисъл. Никога човек не трябва да допуска дисхармонични мисли, които да разпъват неговия организъм. Казвате, какво има от една мисъл? Но от една лоша мисъл, може би след 5, 10, 15, 20, 25 години, ще произведе лоши последствия и вие сами ще се чудите откъде ви дойде това чудо. Това е една лоша мисъл, която си имал. Например, някой може да има много албумин в кръвта си, че при най-малкото бодване се явява забиране, ще забере пръста ти и други. Това забиране се дължи на силната реакция, която става в кръвта. Не само това, но има известни микроби, които още не са открити. Това са живи същества, които ядат организма. Всички болести се дължат все на микроорганизми, астрални същества, на техните ларви. Последствията на една лоша мисъл, оставят своите ларви и какво става? Като че нещо ви яде отвътре. И вие слабеете, слабеете, слабеете. Топи се човек. Това стопяване са дължи на такива микроорганизми, които изидат тлъстинните работи.

Сега вие не знаете хигиената, тя трябва да започне от мисълта. От човешките мисли, от човешките чувства и от човешките постъпки. Сега, това е новото за вас. Ако вие вървите по стария начин, имате обясненията там. Сега ако ви се държи една лекция от този род, какво ще ви ползува? Седиш ти и си гладен, казваш: какво ми разправяш, че една лоша мисъл или едно лошо чувство, лоши последствия, хляб нямам сега. Ами че твоето гладуване се дължи на какво? – На свиването на капилярните съдове. Казвам, ти можеш да имаш хляб, но ако имаш свиване на твоя стомах или ако стомахът ти е разстроен, как ще ядеш. Ти ще ядеш само, ако стомахът ти е здрав, ако стомахът има правилно свиване. Стомахът мяза на една физхармония, той трябва да се свива правилно и ако се свива хубаво, ти си нормален, ако не се свива правилно, ти не си нормален. Ако тези разширения на твоя стомах, не тези неестествени разширения, но когато стомахът е пластичен, че има този ритмус, който става правилно, казва някой: аз имам нужда от храна. Хубаво, но стомахът ти се е свил, не се разпуска, тогава как ще ядеш? Ако той се е свил и не започва никаква реакция, никакво храносмилане, храната може да седи час, два, 3, 4, 5, после почват да се образуват газове известни, известни разлагания усещаш, известно неразположение на духа на мисълта. Всякога, когато имате една противоположна мисъл, щом имате една лоша мисъл, и в чувствата, и в мисълта ти, веднага ще се яви едно състояние и от това състояние ще се яви един философски резултат – коремоболие. Коремоболието и главоболието се дължи на две причини. Щом има дисхармония в мозъка, появява се болка в корема. Щом има дисхармония в симпатическата нервна система, появява се болка в мозъка – главоболие. Това са двете велики причини, които трябва да пазите. Симпатическата нервна система, този стомашен мозък, както го наричат, и главният мозък, тези две всякога трябва да пазите в изправно състояние. Той е главният инспектор, мозъкът, щом не го ангажирате в отрицателни мисли, той е в състояние да изправи всяка работа, всяка болест. А щом мозъкът е ангажиран с непотребни мисли, тогава се зараждат тия нездравословните състояния, и тогава се зараждат много болести, и може да се спъне паметта ви. Може да се спъне правилната ви мисъл, може да се спъне онази ясност, ти да не можеш да мислиш. Той казва: Така не можеш да мислиш. Или някой архитект си, работиш ден, два, три, не можеш да направиш никакъв план. Да кажем, че си някой музикант, но нищо не ти върви. Ти можеш да бъдеш много силен, но ако мозъкът ти не е тъй построен както трябва, не може да се прояви твоята сила. Та казвам, състоянието на организма, състоянието на човека зависи от благосъстоянието на мозъка, от правилното свиване и разпусчане на мозъка. Или казано другояче зависи от ония добрите мисли, които човек има. Всяка една мисъл, която в даден случай може да произведе една пертурбация в твоя ум, в твоя мозък, тя е непотребна. Всяко едно чувство, което в даден момент може да произведе

една неестествена пертурбация в твоя организъм, туй желание в дадения случай е непотребно. Едно желание, което може да произведе един правилен ритмус на свиване, както онзи, който свири на физхармоника, нали той изтегля и свива физхармонията. Най-първо той изтегля, а след това прави едно свиване, но това става планомерно. Значи свива и разпуска правилно. Ако свиването на този въздух е хармоничен, и свирецът свири добре. Сега, онзи въздух, който трябва да излезе, той трябва да принесе един плод, да даде един тон. Ти, за да мислиш, трябва да свириш с мозъка си – да се разшири мисълта ти. Ти ще възприемеш идеите, ще се разшириш, и след това тези идеи ще прекараш навънка, та всеки тон да ти даде някоя полза. Та казвам сега, колко от вашите мисли са полезни.

Запример някои от вас са жълти, някои имат тъмно чер цвят, недоволен е той. Черният цвят е цвят на земята, който е много чер, той се е свързал със земята – недоволен е той. Жълтият цвят е на честолюбието, щестлавие има този човек: хората не го уважават; казват: цял е пожълтял. Че светиите все са жълти от щестлавие, какво ще остане у тях. Казват за такъв: той пожълтял. Жълтият цвят е неестествен цвят. Жълтината трябва да бъде вънка. Самият живот не търпи никакъв цвят. Животът е безцветен вътре. Животът е от вътре и той трябва да бъде абсолютно безцветен, а отвънка той има всичките цветове. Влезне ли животът вътре, в същината, ти ще натрупаш всичките нещастия върху себе си или казват тогава: посинял си. Е, кой е най-естественият от цветовете. Има цветове, които са студени, има цветове, които са топли. Червеният цвят е топъл, магнетичен аз го наричам. Цветовете аз ги деля на магнетични и електрични цветове. Вторите служат за развиване, за растене. Ако вие искате да се развивате, да растете, непременно трябва да си служите с червения цвят, аленият. Вие още не сте виждали какво нещо е аленият цвят, не както бояджиите го представят, защото те са големи простаци, по-големи простаци не съм виждал. Но в природата има един такъв цвят. Ти като видиш този цвят, ще ти трепне сърцето, и с години няма да го забравиш. Ти като помислиш за него, нещо под лъжичката ти ще потрепери. Та някой път у хората се случва, много рядко, но този цвят се появява на устните, и когато някой е видял на някоя мома този цвят на устните ѝ, той подлудее, той ходи насам натам, все за цвета на устните мисли. Но понеже този цвят е на момата, то и момата стане жертва на цвета. Сега разбирайте, има известни чувства, които са съвсем безкористни. Когато децата минават и следят на крушата, крушата ли обичат те или има нещо на крушата? Ако вземем онези хубавите жълтите круши, детето като върви, гледа крушата и си мисли: дали може този плод да слезе долу от дървото. То пита: може ли да слезе сега този цвят? Той е здравословен и всички трябва да го изучавате. Турците казват така: да гледаш красивото в природата е здравословно. За да бъдеш здрав, ти трябва да виждаш красотата в природата. Едно

изкуство трябва да имате. Всички трябва да разбирате какво нещо е външната красота. За да разбирате закона за свиването и разширението, трябва да наблюдавате природата. Който иска да има правилно свиване и разширение, той трябва, като излезе вечерно време, да види линията на красотата. Красотата си има свое поведение. Ти трябва като погледнеш в природата да видиш в линиите ѝ къде е красотата или в изгрева трябва да видиш една линия на красотата; ако може да видиш тази линия на красотата, това е едно естествено състояние за тебе, и през целия ден ти ще бъдеш здрав, и мисълта тогава работи. Ако през него ден не може да намериш линията на красотата, то през целия ден ще има едно бълникане у тебе, или на ума ви, или на сърцето ви и работата не може да върви тогава. Ако една линия може да произведе такова нещо, тогава по-добре не я гледайте. Един турски бей го оженили. У турците има такъв обичай: те женят един момък, но той не вижда своята възлюблена, според стария закон, той не трябва да я знае. Онези, които го женят, те я знаят, та намерили му една мома, оженил се той, на сутринта след като се оженил, тя му се показала. Той като я погледнал, уплашил се от нея и тя го пита: На кого да се показвам? Той ѝ казал: Показвай се на когото искаш, само на мен не се показвай.

Ако една идея може във вас да произведе такава дисхармония, вие постъпвате както този турски бей – показвай се на когото искаш, само на мен не се показвай. Защото, ако една мисъл, едно чувство ще развали всичкото благо в мен и целия ден ще се разруши, питам тогава: защо ти е тази идея (мисъл)? Да кажем, вие отивате на работа, недоволен сте или отивате на училище, недоволен сте или където и да е, дайте си отчет от какво произтича вашето недоволство? Първо, в основата седи нарушението на един закон. Това несъзнателно, не че сте лош човек. Но станало е едно аномално свиване или аномално разширение. Това аномално свиване или разширение е допуснало две отрицателни неща. Една отрицателна мисъл, която не се подлага, един дисонанс е тя вътре. И по никой начин не можеш да го хармонираш с нищо в себе си. И едно чувство, което с нищо не можете да хармонирате.

Сега да ви превода един пример. Има неща, които не могат да се хармонират. Да пуснете, че вие искате да угодите на един княз, който има една отлична кухня и са му готвили най-хубавите и пищни яденета. Вие сте един бедняк, искате да му стотвите нещо, че той да е доволен; питам ви, ще може ли да му стотвите? Вие никога няма да може да го задоволите. За да го задоволите, трябва да сте толкова умни, да го заведете на една екскурзия, че да е гладувал 5 дена и след 5 дена да му направите една българска попара. Тогава, той ще остане много доволен от тази попара. Знаете как се прави попара, с много хляб, с прясно млеко, овчарите нали

така правят попара от сирене и млеко. В природата ние сме такива княжески синове и тя не може да ги угоди. Но тя знае психологията ни. Каквото и да ни направи, ябълки, круши, каквото и да е, ние седим и казваме: това не е хубаво, онова не е хубаво. Тя си мълчи. Това не искаш, онова не искаш, хубаво. Една малка разходка, 20 дена като те води и ти нищо не си ял, и след 20 дена като ти даде една попара! Аз говоря за факти и никой не би оспорил този факт. Ти след като си боледувал 20,30 дена като ти дадат една попара, ти казваш: колко е хубава тази попара! Но тази същата попара, ако беше в първото време, ще кажеш: Човек не може да живее така. А сега казваш: слава Богу, тази хубавата попара! И започва се животът, възстановява се хармонията, става едно правилно свиване и правилно разширение има, един вътрешен ритмус.

Та казвам, сега новото във вас. Трябва да се научите или трябва да правите упражнения за хармониране на вашите мисли. Жълт цвят имаш. Измени цвета си. Чер цвят имаш. Измени цвета си! Ами че ако почнат да пожълтяват очите ви, бялото ако почне да почернява, ако се размъцат очите ви, погледът ви не е ясен. А погледът трябва да бъде ясен и мек. Като се погледнеш, окото ти трябва да бъде ясно и прозрачно като небето. А същевременно да съдържа една вътрешна мекота. Мек и прозрачен трябва да бъде погледът. Две качества са необходими: яснота и мекота в погледа. Това е едно здравословно състояние. Ако се забележи в очите ви едно размъчение, тогава трябва да хармонирате и храносмилането си. Ще ядете малко, ще смилате храната си много добре – ще свирите по-добре. Знаете ли какво се нарича свирене хубаво? Ще опънеш своята арфа, ще гледаш да се не скъсат струните. Човек, който свири на една струна, той не е майстор. Човек, който свири на своята арфа, много акорди ще взима. Ще дъвчете храната си на лявата страна, на дясната, на две ръце ще свириш, а някой път ще преплиташ ръцете си. Това са зъбите. Храната си ще я прекарвате в устата си, няма да дъвчете само на лявата или само на дясната страна. Ако дъвчите само на лявата страна, ще имате само един резултат. Вие от млекопитающите ще се научите как да дъвчите храната си. Вземете вола. След като се е наял, волът прекарва храната си от едната и другата страна,

прави една такава линия. Те много дъвчат, затова са много спокойни. След като дъвчите от лявата страна, ще прекарате храната си от дясната страна няколко минути и ще имате хармония. Защото, ако много дъвчите от лявата страна, тази храна ще ви направи повече чувствителни; ако дъвчете само от дясната страна, това може да ви произведе повече мисъл. Но същевременно животът започва от двата полюса. Едновременно трябва да има и мисъл, и чувство.

Сега вие ще направите едно възражение: аз хляб нямам, че ще уча как да го дъвча. Че ти като намериш хляба, да знаеш как да го дъвчеш. Ако намериш хляб без да знаеш как да го дъвчеш три пъти, ще те бият. И после, след всяко ядене, освен че няма да спечелите, но вие ще загубите това, което имате. Човек яде едно ядене и после с две седмици не може да се освободи. Той боледува – неестествено е ял. Някой път вие бързате, от едната от другата страна превърдаляте храната и я глътнете. Стомахът не я е сдъвкал. А стомахът химия разбира, но да дъвче не знае. Той може да обръща храната. Ако тази храна е хубаво сдъвкана, той може да обръща процеса много правилно. Но ако храната не е добре сдъвкана, ще дойде вторият процес и тогава винаги се раждат тези състояния, които хората сега имат.

Та първо ще запомните: СВИВАНЕ И РАЗШИРЕНИЕ НА КАПИЛЯРНИТЕ СЪДОВЕ. Ще пазите в това отношение, не пийте студена вода, ледена вода, защото тя ще произведе свиване на гортана ви, на гърлото ви. Не пий студена вода, за да не се произведе, свиване на капилярните съдове в стомаха ти! Дишай през носа си, за да не стане свиване на капилярните съдове в дробовете ти. През носа именно има този нюкс или тия лигавини, въздухът трябва да мине през тези лигавини, за да се омекоти. Много от болестите се дължат на неестественото свиване на гортана ви. Затова трябва да дишате към обяд 5, 6 минути и с тези дишания вие може да се лекувате.

Та казвам, философията в живота, при тези неестествените начини, които имате, ако ги приложим в живота си, ще имате тези свивания и разпуцвания на капилярните съдове. Когато капилярните съдове се разширят без да могат да се свият, това е едно болезнено състояние, и когато капилярните съдове се свият без да се разширят, това е пак едно болезнено състояние. Но когато едновременно ритмично се свиват и разпуцват капилярните съдове, това е едно здравословно състояние на организма. Та здравословните състояния произтичат, всякога щом дойде една неприятна мисъл, каквато и да е, от каквото и да е естество, вие ще опитате силата на вашата воля. Ще вземете тази мисъл да я отстранявате. Сега вие по кой начин отстранявате една ваша лоша мисъл? (чрез заместване). Допуснете, че вие пеете някъде и дойде един ваш приятел или приятелка, и ви каже: много лошо пееш. При такава една оценка вас ви стане мъчно. Но да допуснем, че тя ви каже: Много хубаво пеете! Отлично пеете! А публиката излезне и каже: Много лошо пях. Кого ще вярвате по-напред? Ако публиката не ви одобрява, какво сте образували в публиката? Когато публиката е недоволна от нас, неodobрява пението ви, какъв е процесът у вас, свиване или разширяване? Свиване е, не разширение. Ако публиката ви ръкопляска, значи образува се разширение. Какъв трябва да

бъде тактът на певеца като излезне на естрадата? Какво трябва да прави той? Сега разбира се, трябва да попитате някой, който е певец, който е авторитет, той сам е един виден певец, даже най-видните певци и оратори в света имат едно голямо безпокойствие. Той се самовлада, но безпокоен е от вътре. Той като излезне, събрали се 10, 15 хиляди хора да го слушат, той не знае къде да си тури ръцете. Той веднъж като започне да си отвори устата, после вече върви! Но един момент има, от който зависи успехът му или ще го освиркат, или ще му ръкопляснат. Ако той пропусне този момент на сцената, ако не избере фокуса, отдето ще пее. Той трябва да има един нюх, да знае къде да застане на естрадата, че да произведе хармония у публиката. Да знаеш кое място да вземеш, и къде да застанеш. И когато говорите някой път да знаете, каква дистанция да вземете. Ако разбирате този закон, всякога речта ви ще бъде на място. Но ако попаднете на една точка, която е дисхармонична, веднага ще има скарвания. В природата всичко зависи от това какво движение ще направите. Ако сте на една сцена или естрада, все има някои хармонични фокуси или точки, които трябва да намерите. Такива точки има по целия свят. И онзи, който разбира закона, той има едно чувство, едно такова понюхване. Някой път не ти е приятно нещо, седиш, ходиш, не знаеш къде да застанеш. И ако намериш това място, ти се усещаш господар на положението. Изразява се една хармония правилна. А някой път се поставяш на едно място, стеснен си. Така е и в закона на молитвата. Ти не можеш да се молиш на всяко място. Ти ще търсиш място хармонично на своята мисъл. Молитвата е един израз на една велика хармония! Ако ти не можеш да поставиш в хармония своята мисъл с природата и своите чувства, ти не можеш да имаш едно вътрешно съчетание, ти не можеш да имаш едно вътрешно съдействие. Сега ето къде е приложението на това, което ви преподавам. Ако не разбирате тези закони, вие ще мязате на един човек, който има всичките блага, но провидението не му дава да яде. Ти ще гледаш и не можеш да ядеш; ще имаш хубави книги, а очите ти, ще те болят и няма да можеш да четеш. И няма да можеш да слушаш, ушите ти ще те болят, защото и те са една книга. Ще имаш хубави дрехи и няма да можеш да ги носиш, понеже циреи имаш, и каквито дрехи и да туриш, те ще се нагноясат. Ще имаш хубави обувки и няма да можеш да ги носиш, рани ще имаш на краката си. Благото подразбира, да се радваш на това, което имаш. Това е благо. Ако тази наука, която имаме, ако това знание в даден случай не можем да се ползуваме от него, това знание има една дисхармония.

Та казвам, в това отношение сега най-първо на вас ви трябва, какво? Вие сте добили повече окултно знание само да ви бият. Един американски учител, след като е учил един свой ученик да се боксира, та ученикът помислил, че е научил това изкуство и ударил учителя си тъй в носа, да му покаже, че вече майсторски знае това изкуство; но учителят като го ударил така, че

ученикът три пъти се прекатурил на гърба си. Та и вие искате да покажете, че сте научили нещо, но ще почувствувате три такива удара, че три пъти ще се прекатурилите. И учителят тогава му казва: още веднъж ще учиш това изкуство. Ученикът тогава му казва: втори път не искам да си позволявам такива работи. Природата казва сега правилото: скромност ще имаш. Едно изкуство, докато не го усвоиш. И така хубаво да мислиш. В мисълта е същият закон и в чувствата. Ако ти не знаеш как да мислиш, професорът ще дойде и като ти нанесе един удар, че ти три пъти ще се прекатуриш, и после, ако не знаеш да чувствуваш правилно, пак ще дойде професорът. От какво произтичат страданията? Някое окултно същество казва: или човек трябва да бъдеш, да мислиш и чувствуваш както трябва, или излез отук, друго същество да дойде на това място. Пък ти чакай, докато бъдеш готов. Не че природата съвсем те изхвърля, но тя иска да каже: Учи! Например, болен си, ще научиш закона на здравето; нещастен си, ще научиш закона на щастиято; сиромас си, ще научиш закона на богатството. Лош си, ще научиш закона на доброто. – Ще станеш добър. Та във всичките тези противоречия, които може да се случат в даден случай, във вас нека изпъкне така мисълта. Направил си една погрешка, как ще я поправиш?

Погрешката е от неразбиране. Мисълта не е правилно построена. Запример, някои ваши знания са такива. Вие запример казвате така: А се отнася към В, тъй както С към D. $A:B = C:D$. Вие това го знаете. Но това в живота не можете да го приложите. Вие математиката знаете, но ако аз не туря това равенство, ще кажете, Учителят е невежа. Но аз зная приложението му. Аз на книгата пропускам равенството някой път, но в живота никога! Защото зная, много скъпо струва; и там ще бъде тъй както трябва. После трябва да знаете, какви са качествата на А в даден случай. Те не са еднакви величини. А в даден случай е резултат, нека да е каквото да е количествено число. Да допуснем, че това число представлява 10, а другото колко трябва да представлява? (пак произволно, нека бъде 15). Ако А е дал 10 лева, той е един богат човек, а В е един сиромас човек и е дал 5 лева. Питам, кой е дал повече? 5-те лева имат повече динамическа сила, отколкото парите на богатия. Следователно, не е в 10-те. Някой с 5 лева ще свърши повече работа. Ти като попиш тези пари, в тебе ще се зароди едно желание да се разшириш, като че имаш 5 хиляди лева. А като пипнеш 10-те лева, като че нещо те свие. Та всякога в количествените числа, с които работите, има една вътрешна скрита сила. Да допуснем сега, че А представлява два коня, тогава В колко коня трябва да бъдат? Да допуснем А е един арабски кон, а В е един кон от английската порода. Кой кон е за предпочитане? (арабският). Ако е за бягане, арабският е за предпочитане, ако е за теглене, английският е за предпочитане във всяко отношение. Това е вътрешната страна. Та тези са отношенията. Щом дойде до развиването на мислите и чувствата, които се сменят, те си имат

отношения. И тия отношения се сменят. Превръщат се в математически образи, а тези образи в геометрически фигури, а пък тези геометрически формули и фигури се превръщат в действия. Ако можеш да избереш един начин за действие, ако знаеш геометрия, можеш да определиш един път, можеш да избереш терена на действие. Или работи, или ако искаш обработвай земята. Има хора, които имат тази опитност, могат да познаят земята каква е.

Сега ние се отвякохме от приложението и отидохме много далеч. Гледайте свиването и разширението на капилярните съдове да бъде естествено. И после свиването и разширението да следват пак същото, да бъдат естествени. Всякога гледайте да има една вътрешна хармония, да няма някой дисонанс.

Сега втория път ще ви дам една задача да изпълните. Всеки един от вас ще донесе по 10 бучки и половина захар, и всяка бучка да бъде дебела 5 милиметра, половин сантиметър. Точно. Ако намерите, добре, ако не намерите, няма да донесете. (Ще трябва много да търсим такива тънки бучки). Че то е в търсенето. Станете сега.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

7–9 ч.с.

1931_06_21 Учителю, да прогледам!

неделна беседа

УЧИТЕЛЮ, ДА ПРОГЛЕДАМ!

Отговори Исус и му рече: „Що искаш да ти сторя?“ И
слепият му рече: „Учителю, да прогледам!“

Марка 10:51

„Учителю, да прогледам!“ Аз ще взема само следните три думи от прочетения стих „Учителю, да прогледам!“ и ще им направя превод. Ако тия думи се вземат в буквален смисъл, те са обикновени думи. Обаче, разглеждат ли се в преносен смисъл, те имат дълбоко значение. Този слепец искал да каже: Учителю, освободи ме от ограниченията на мрака, дай ми свобода, защото условията, при които се намирам, правят живота ми несносен. Следователно, нещата могат да се разглеждат от много становища, но в дадения случай има едно становище, което е ясно и разбрано за хората, но не за всички едновременно. Това, което за едни хора е ясно, за други е тъмно. Това произтича от една вътрешна причина, която създава една или друга обстановка на нещата. Запример, всички хора знаят, че светлината на земята не е еднакво разпределена навсякъде: когато на едно място е светло, на друго място е тъмно. Това се обяснява с формата на земята. Земята е валчеста, във форма на кълбо, вследствие на което тя не може да се огрява едновременно във всичките си части.

Някои учени хора си задават въпроса, защо земята се върти. Същият въпрос може да се зададе и по отношение на колелото: защо колелото на воденицата, например, се върти? Воденицата сама по себе си не се върти, но колелото, келевото на воденицата, се върти. Защо? Някаква сила вън от него го заставя да се върти. Колелото само дори не подозира, че се върти. Както въртенето на земята има известно отношение към съзнанието на хората, така и въртенето на воденичното колело има отношение към всички онези, които взимат участие в меленето на житото. Защо? – Защото, ако колелото престане да се върти, и житото ще остане несмляно. Тогава всички хора ще съжаляват, че колелото не се върти.

И тъй, във великата наука на живота, човек трябва да разглежда нещата всестранно, според степента на своето развитие. Ето защо, един говорител не може да говори на всички хора еднакво. Нито природата може да постъпва към всички хора еднакво. Вземете, например, въпроса за храненето. Природата има най-разнообразни методи, чрез които храни различните същества, като им слага различни трапези. В хиляди тенджери приготвя ядене, и всеки ще вземе от което ядене иска. Кой как дойде на

нейните трапези, тя ще му сипе от това ядене, което той пожелае. И по отношение на модата, природата е също така разнообразна, както и по отношение методите за хранене. Съвременната парижка мода нищо не струва в сравнение с модите в природата. Какво може да каже парижката мода за облеклото на райската птица? Облеклото на райската птица струва милиони. Когато природата облича някого, тя го облича, както трябва; когато го съблича, пак го съблича по всички правила. Когато го учи, тя ще го научи, както трябва; кога го те прави невежа, пак ще постъпи, както трябва – по всички правила. И в двете неща тя е майсторка. Някой казва: сила е нужна на човека! Казвам: да се даде сила на добрия човек, разбирам; да се даде знание на добрия човек, има смисъл. Обаче, да се даде сила и знание на лошия човек, или на онзи, който не може да ги употреби на място, няма смисъл. Даде ли се на такъв човек сила и знание, той ще ги употреби за извършване на някое престъпление.

И тъй, когато природата работи върху хората, с цел да ги възпита, тя се заема мъжки, при което едни хора въоръжава, а други разоръжава. На първите дава оръжие, а на вторите казва: долу оръжието! На едни хора дава богатства, на други – сиромашия; на едни дава здраве, на други – болести; едни разтоварва, други натоварва. Вследствие на това, като не разбират нейните замисли, нейните, методи, хората се намират в противоречия и казват: защо светът е създаден така? Светът не е създаден, както хората мислят. Как е създаден светът, за това има разни мнения и възгледи, според развитието на човешкото съзнание. В природата не съществуват такива процеси, каквито ние ѝ приписваме. Ние виждаме нещата наопаки, в техния обратен вид. Ако вземете една лупа и я насочите към слънцето така, щото слънчевите лъчи да минават през фокуса ѝ, а после отправите този сноп лъчи към някой мравуняк, вие ще създадете цяла тревога между мравките. От тези лъчи мравунякът може да се запали. Съвременните хора са се научили само да пречупват лъчите. Те са големи майстори за пречупването на слънчевите лъчи.

Често хората говорят за организация, за образуване на общества. Казвам: най-опасното нещо днес е организирането на обществата. Когато някоя армия се организира с всички свои картечници, топове, пушки, с най-модерни аероплани, с милиони войници и ред още приспособления, питам: какво може да се очаква от такава организация? Ако една държава е така организирана, че не можеш да мръднеш от едно място на друго без паспорт, един на друг нямат доверие, каква държава е тази? Ако вестниците в една държава са така организирани, че никой не може да каже Истината, каква държава е тази? Ние благодарим за такава организация, от която всички хора патят. От такива организации ние не се нуждаем. Всички нещастия на съвременните хора произтичат от факта, че

те искат съвършено да изменят реда на нещата и да създадат нов организъм, какъвто не може да съществува. Защо? – Защото светът е организиран вече. Сам по себе си човек е организиран. Той трябва само да даде ход на онова, което е в него. Хората се стремят тепърва да се организират. Те искат тепърва да създават ново учение и нова религия. В какво седи новото учение или новата религия? Каква нужда има това същество, което е създадо цялата вселена, да му се молят хората? Това същество изисква от всички хора, които са членове на великото общество, да живеят според законите, които съществуват във вселената. Веднъж създаден човек, той трябва да диша по всички правила на дишането; веднъж създаден човек, той трябва да яде по всички правила на яденето. Дишането, яденето са процеси, които хората трябва да разбират.

Съвременните хора, например, не разбират, какво нещо е яденето. Яденето доставя онези елементи, от които организъмът на човека е лишен. И ако човек не знае правилно да яде, той ще си създаде най-големите нещастия. Гледането също така е важен процес. То представя събиране, възприемане на светлина чрез очите. Тъй щото, ако не знаете, как да гледате, няма да можете и правилно да мислите. Знаете ли как да гледате, ще можете и правилно да мислите. Правата мисъл има израз, както художникът копира това, което иска да рисува. По същия начин човек трябва да даде израз и на своя вътрешен живот.

Често хората говорят за доброто в света. Питам: какво нещо е доброто? Доброто е основа на Битието. Без добро животът не може да се прояви. После се задава друг въпрос: що е злото? Без зло животът не може да се движи. Следователно, злото се явява, за да даде подтик на живота. И, след като даде подтик на живота, хората искат да го използват. Няма защо да се използва злото, но то трябва да се остави, като сила, която да движи, да потиква живота напред. Злото е подобно на бутало, което влиза в живота и движи колелото напред. Щом свърши работата си, то трябва да млъкне, да кротува.

Някои казват: какъв е произходът на злото? – Аз не виждам никакъв произход на злото. Други казват: какъв е смисълът на доброто? – Аз не виждам никакъв смисъл на доброто. Доброто е основа на живота, за да може той да се прояви. Смисълът пък е самият живот. Като живееш добре, ще разбереш и смисъла на доброто. Ако животът ти е осмислен, и доброто има смисъл; ако животът ти не е осмислен, и доброто няма смисъл. Мнозина запитват: какъв е произходът на доброто? Казвам: произходът на доброто е Любовта. И доброто без Любовта не може да се прояви. Следователно, и доброто има отношение към живота, който ние живеем. Всеки човек иска да бъде добър, да има вътрешно разположение, да бъде

щастлив. Обаче, на първо място, на физическия свят е необходимо да бъде човек здрав. Здраве, щастие и разумност вървят в един и същ път. Здравият човек може да бъде щастлив, и щастливият може да бъде разумен. И обратният процес е верен: разумният човек може да бъде щастлив, и щастливият може да бъде здрав. Здравето не е произволен процес. Като се говори за щастие, питам: де седи щастието на съвременните хора? От обикновено гледище, де седи животът, как се проявява той? Щастието на съвременните хора седи в главата им. От това, как е устроен човешкият мозък, човешкият череп, зависи всичкото щастие на човека. Както е устроена главата на човека, такъв ще бъде и неговият живот. Това е конкретното, реалното в живота. Ще кажете, че има някаква невидима сила вън от човешкия мозък. Да, има някаква невидима сила вън от мозъка, но това, което става в мозъка, неговите прояви, са видими. Тялото на човека не е нищо друго, освен продукт на неговия мозък. Мозъкът от своя страна е единственото нещо в човека, което не се мени. Аз говоря за положението, до което сегашният човек е достигнал. Единственото вещество, единствената организация в човека, която не се променя, това е човешкият мозък. При някаква болест човек може да изгуби от теглото на тялото си и до 40–50 кг, когато от теглото на веществото на мозъка си едва ли може да изгуби десетина грама. И съвременните учени, както и мъдреците на древността, съзнават и са съзнавали това. Тъй щото, когато са казвали „познай себе си“, те са имали предвид необходимостта за човека да познава устройството на своя мозък, за да не го смуцава с непотребни работи. Не смуцавайте главата си! Смуцавате ли главата си, вие ще нарушите хода на вашия живот, понеже главата е център, който е в съобщение с цялата природа. Смутиш ли главата си, ти трябва да оставиш външния разумен свят да реагира върху тебе правилно. Следователно, прекъснат ли се съобщенията с външния, с обективния свят на природата, веднага нещастията идат върху човека.

Сега, хората са допуснали съществуването на дявола в света. Всички хора вярват в дявола, проявен в различни форми: религиозните хора вярват в дявола) материалистите вярват в лошите условия; търговците вярват в безпаричието; военните вярват в силата на оръжието – всеки човек все вярва в нещо. Военните, например, казват: ако ние бяхме добре въоръжени, щяхме да спечелим войната. – Това е въпрос. Възможно, е да се спечели войната, но възможно е и да се изгуби. Големият чук в ръката на един юнак е добро нещо, но същият чук в ръката на детето е нещастие за него. Парите в ръката на добрия човек са на местото си, но в ръцете на неразумния човек, те са неговото нещастие. Знанието, светлината, както и богатата, които ни се дават в живота, още не са изучени. Съвременните хора тепърва трябва да изучават силата на светлината. И когато Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“, Той подразбирал светлината на

света. Ако Христос би дошъл в съвременния свят да говори на хората за светлината. Той би говорил на научен език, би определил точно, какво нещо е светлината. Има известен род слънчеви; лъчи, свойствата на които учените тепърва започват да изучават. Ако човек би могъл да се свърже с този род лъчи, той щеше да използва тяхното лечебно действие. Запример, ако някой човек заболяе от някаква неизлечима болест, като проказа, туберкулоза, разстройство на гръбначния стълб, или друга тежка болест, и успее да се свърже с тези лековити лъчи на слънцето, тогава всякаква болест, всякакъв недъг на тялото ще изчезне моментално. Като ме слушате, някой лекар може да каже: покажи ни един от тези методи, чрез които можем да използваме, именно, тези лъчи на слънцето. – Защо му е този метод? – Защото парички ще дойдат чрез него. Не, хубавите работи с пари не се купуват, нито за пари се продават. Докато хората ценят нещата с пари, те са на крив път. Парите не са нито цел, нито смисъл на живота, те са само условие в живота на хората. Не е богатството, което повдига човека и което може да му покаже, доколко той е благороден. Богатството е само условие, с което може да се провери, доколко човек е благороден. Когато се плаща на професора за лекциите, които чете, това не е лошо, но когато този професор се стреми да добие все повече и повече знания с цел да печели пари, той не е разбрал смисъла на знанието, а още повече и смисъла на живота. Ако един професор прекара цели 20–30 години в университета с цел да печели годишно по 100 000 германски марки или по 50 долара на ден, каквито професори рядко се срещат в Америка, този професор не е разбрал, защо живее. В Америка най-видните професори едва получават по 50 долара на ден, когато ще срещнете хора на изкуството, които получават 4–5 пъти повече от най-видните професори. Те нямат толкова знания, но изкуство имат.

“Казвам: понеже при съвременното възпитание хората се движат повече в обективния свят, те имат повече желания, отколкото им са нужни. Запример, те мислят, че като придобият големи богатства, ще могат да направят много нещо. Ако е вярно това, че богатите хора ще оправят света, американските милиардери трябваше да го оправят досега. Действително, има едно богатство, което може да оправи свата, но то не е богатството, на което съвременните хора разчитат. Истинското богатство, което може да оправи свата, е Любовта. Когато Любовта влезе в света, ще дойде и изобилието. Освен Любовта, никоя друга сила не е в състояние да оправи света. Знанието може да подобри света, но не и да го оправи. Истината може да освободи хората, но не и да оправи света. Тъй щото, единствената сила, която се е заела да оправи света, тя е Любовта. И тя, наистина, ще оправи света. На това всички хора ще бъдат свидетели. След като оправи света, тогава Любовта ще даде място на Мъдростта и Истината, и те да царуват в света. Мъдростта и Истината ще бъдат царят и царицата в света.

Сега, аз не искам да се афектирате от моите думи, но казвам, че тия неща ще се проверят за в бъдеще от самите вас. За мене всичко това е абсолютна Истина, без никакви противоречия. Един ден, когато и вие дойдете до тези въпроси, ще извадите същите заключения. Като говоря върху тия въпроси, искам да разбирате правилно, защото аз ги разглеждам от друго становище, не тъй, както вие ги знаете и разбирате. Ако оставите един човек да живее в стая със свършено нечист въздух, а друг – в стая с чист, свеж въздух, в двата случая ще имате два различни резултата. Онзи, който диша в нечист въздух, ще има жълт цвят на лицето, очи мътни, уморени, тяло слабо, хилаво; вторият, който диша чист въздух, ще бъде постоянно свеж и бодър, жизнерадостен, ще има желание да учи и да се повдига. Това, обаче, дали човек ще попадне в едното, или в другото условие, зависи напълно от него, от неговото вътрешно устройство. Това определя, дали човек ще се движи в по-гъста, или в по-рядка среда. И сега, за да се подобри положението на съвременната култура, хората трябва да се заемат основно с изучаването на човешката глава.

Съвременната наука изучава главно човешкия череп. Например, Ломброзо е изучавал черепа на човека и по него съдел за престъпността, дали даден човек проявява престъпни наклонности, или не. Американски френолози пък са изучили хиляди черепа, но главно от френологическо гледище. Много германски и други учени антрополози са изучили хиляди човешки черепа, но от антропологическа гледна точка. Всичко това не е достатъчно. Важно е да се проучи устройството на човешката глава външно и вътрешно, да се види; за какво може да се използва дадена човешка глава; съвременните учени трябва да се ползват от главите на гениалните хора, да измерят дебелината на техните черепа, както и устройството им; после, да ги съпоставят с черепите на обикновените хора и да правят сравнения. Черепът има известно съотношение към мозъка, а мозъкът, сам по себе си, има съотношение към цялото тяло. За да се развива правилно за всеки даден случай, човек трябва да вярва в нещо, което осмисля живота му, което го повдига. Например, някой човек не вярва в Бога, не вярва в природата, но вярва в парите. Питам: какъв живот има в парите? Ще кажете, че хората се почитат и уважават за парите, за техните външни богатства. Обаче, щастieto в парите е проблематично. Ако вземат парите на някого, де остава неговата сила? Няма ли пари, той няма на какво да се опре в живота си. Уповава ли човек на парите си, той още на другия ден може да ги изгуби, и тогава остава без основа. Рече ли човек да постави щастieto върху силата на тялото си, и това щастие може да се изгуби. Достатъчно е да заболее от някаква тежка болест, и всичкото му щастие ще изчезне. Питам: ти, който разчиташе на силата на своето тяло, на кое място, именно, локализира тази сила?

Следователно, много от съвременните хора поставят нещата там, дето не трябва. Щастието на държавата зависи от нейния глава. Щастието на дома зависи от майката и бащата. Ако майката и бащата са разумни и здрави, и децата ще носят техните качества. Тогава в целия дом ще има щастие. Ако майката и бащата не са здрави и разумни, ако не знаят законите на великата природа и не постъпват съобразно тях, и децата им ще бъдат подобни на тях. Ако разгледаме цялата еволюция, от създаването на света до днес, ще видим пътя, по който са минали майката и бащата, както и опитите, които са правени с тях. Ако разгледаме всичките форми, през които са преминали растенията, там, например, майката и бащата са поставени на сто или двеста километра разстояние един от друг. И на такова разстояние, те пак мислят един за друг, и без да им пее някой, без да ги венчават, те се съобщават, сами се венчават, деца раждат – изобщо, развиват се и растат. Сега, хората казват: да съединим тези млади хора, да ги венчаем, да заживеят заедно. Значи, хората трябва да се венчават, за да се грижат едни за други, а растенията, без да ги венчават, грижат се и мислят едни за други. Питам: кой научи растенията на този закон? Кой ги организира в общества? Това показва, че има един вътрешен закон, който регулира отношенията между всички живи същества. Съвременните хора не разбират този закон, който ги свързва. Значи, не са външните форми, които свързват човека.

„Учителю, да прогледам!“ Аз ще извадя от този стих такива изводи, за които този слепец даже и не е помислял. Моите изводи ще бъдат като изводите на някой геолог по отношение на земните пластовете. Като разглежда положението на земните пластовете, геологът ги съпоставя винаги едни към други, изяснява причините на техните отклонения, на техните набраздявания и т. н. Обаче, самите пластовете не знаят нищо по това, нито пък мислят нещо. Геологът продължава своите изследвания по-нататък: от положението на земните пластовете той съди за животните и растенията, които са живели през тази епоха, но и от това пластовете нищо не знаят. Тъй щото, от съчетаване на фактите, геологът дохожда до съзнателните процеси в природата. И тогава ние казваме, че съзнателните процеси съществуват само у съзнателните, разумните същества. Запример, свещената книга, от която аз чета сега, сама по себе си, е несъзнателна, но ако вие я четете по такъв начин, че се свържете с тези, които са я писали, ще видите, че тя е жива книга и можете с нея да се разговаряте. Мнозина може да оспорват това, но всичко, което се оспорва, не е действителен факт. Това, което е факт за едного, не е факт за мене. Ако един факт ме ограничава, той не е факт за мене. За мене е факт само това, което ме освобождава. За мене сиромашията може да е факт, за вас богатството може да е факт. Питам: ако фактът на сиромашията ме освобождава, а

фактът на богатството ме ограничава, кой факт е действителен? Казвате: науката доказва това. – Какво доказва науката? – Науката доказва, че животът е произлязъл от клетката. Животът всъщност не е произлязъл от клетката, но е минал през клетката. Невъзможно е целият живот да се прояви чрез клетката. Той съществува извън всички форми в света. Хиляди и милиони са формите, в които животът досега се е проявил, но има и друг живот, непроявен, който ще се прояви в бъдеще. Този живот ще създаде хиляди и милиони нови форми. В новите форми се заключава бъдещето. Следователно, и ние няма да останем в тази форма, в която сме сега! Тъй щото, ако дойдете след 1000 години на земята, според индуското учение, вие сами ще проверите този факт.

Мнозина оспорват въпроса за прераждането и казват: възможно ли е човек да дойде втори път на земята? Този е един неразбран, но научен въпрос. Човек може да дойде на земята, колкото пъти иска. Как? – Ако има пари. Ако срещнете един милионер американец и ви каже, че може да дойде в България, когато пожелае и колкото пъти пожелае, ще повярвате ли? Ще повярвате, защото този човек е богат, има пари. Затова, когато някой каже, че веднъж да замине от земята, втори път няма да се върне, аз тълкувам неговите думи по следния начин: този човек е от бедните американци, който не разполага с пари. Друг казва: аз мога да дойда и втори, и трети път на земята, колкото пъти искам. Аз тълкувам: този е от богатите американци, който разполага с пари. И първият, и вторият говорят истината. Следователно, онези, които отричат закона на превъплътяването, те са слепи хора; онези пък, които поддържат този закон, те са хора, които виждат нещата. Слепият човек всичко отрича. Той казва: нищо не съществува. Прав е този човек. Когато някои казват, че нещата съществуват, това не подразбира, че те ги създават в дадения случай. И като отричаме нещата, и като ги поддържаме, те пак съществуват. С това ние нищо не можем да допринесем или да отнемем от природата. Истината нито може да се установи, нито може да се отрече. Обаче, ние можем да скъсаме отношенията си с Истината. Какъв живот ще имаме тогава? Живот на заробване. Ако направим връзка с Истината, животът ни ще бъде свободен; ако скъсаме връзката си с Истината, ние ще се заробим. Ако скъсаме връзката си с Мъдростта, веднага невежеството и глупостта ще дойдат; възстановим ли връзката си с Мъдростта, знанието и светлината ще дойдат. Скъсаме ли връзката си с Любовта, и животът си ще изгубим; възстановим ли връзката си с Любовта, веднага животът ще дойде.

И тъй, какво нещо е Любовта? – Връзка с живота. Който има връзка с живота, той има и Любовта в себе си. Скъса ли връзката си с живота, той изгубва Любовта, и смъртта дохожда. Какво нещо е Истината? Истината е

освобождение от ограничения на живота. Докато човек е свързан с Истината, той е свободен. Скъса ли връзката си с Истината, той се заробва, ограничава. В това отношение Истината, сама за себе си, няма защо да се обяснява. Тя представя реалност вън от сегашните разбирания на хората. Мъдростта, сама за себе си, представя реалност вън от сегашните разбирания на хората. И Любовта също така представя реалност вън от сегашните разбирания на хората. Сега, като говоря за Любовта, под думата любов хората разбират тъкмо това, което не е любов. Това, което съвременните хора наричат любов, ражда всички нещастия в света. Когато човек залюби кокошката, тя влиза в тенджерата; ако залюби агнето, и то влиза в тенджерата. Каквото залюби човек днес, все в тенджерата го туря. Мъж залюби жена, или жена залюби мъж, пак настава страшно положение: на всяка стъпка ще има стражари и детективи.

Като говоря тия неща, аз нямам предвид някого от вас. Ако трябва да се каже нещо за присъстващите, то ще бъде само нещо похвално, нещо много хубаво, но хората обикновено не вярват. Те и в такъв случай са наклонни да мислят, че се подиграват с тях. Много от съвременните хора са дошли до положение да съзнават злото и да не го желаят, но въпреки това, злото върви подир тях така, както сянката на колелото след самото колело. Запример, някой не иска да ревнува, а въпреки това е ревнив. Някоя жена има добър мъж, благороден, професор в университета, преподава лекциите си на много студенти и студентки. Жена му го ревнува, но се бори в себе си, не иска да се интересува, какво прави той в университета, с кого се разговаря. Тя намира, че не е достойно, не е благородно да се съмнява в него и да го следи, но веднага ревността иде като сянка в нейния живот, помрачава съзнанието ѝ, и тя започва да се интересува за него, да следи живота му в университета. Питам: какво лошо има в това, че някой млад професор се разговаря с една красива студентка? Той е в красиви, благородни отношения с нея, преподава ѝ нещо от своите знания. Не мислете, че професорите се занимават само с красивите студентки. Те могат да се занимават и с котките си, да ги милват, да ги гледат. Има богати американци, които завещават имането си на котките. Човешкото сърце може да се привърже не само към някоя външно красива форма. Често красотата, която може да събуди известни чувства у човека, се крие някъде вътре в дадено живо същество. Човек може да обикне и някой кон. И тогава, докато този кон е с него, той е свободен, разположен. Отдели ли се конят от него, той губи вече своята свобода.

Казвам: един от важните въпроси, който заслужава нашето внимание, е въпросът за мозъка. Природата не обича дисхармония в нещата. Тя не обича да коригират нейните работи. Който се опита да я коригира, той ще понесе последствията от своята намеса. Аз не разглеждам природата в

този смисъл, както хората я разбират. Днес много от учените хора, много от окултистите, както и някой от обикновените хора, гледат на природата от друго становище, не както ние я разглеждаме. Ние разглеждаме природата като израз на най-възвишеното, най-разумното и най-благородното, което съществува в света. Така определяме природата, защото, ако заменим думата природа с думата Бог, тази дума за съвременните хора е изгубила смисъл. Думата природа днес е още във възходяща степен. В понятието природа ние включваме всичко, което ни заобикаля: слънце, луна, звезди, въздух, вода, хора, животни, растения. Затова, именно, и думата природа има за нас дълбок смисъл. Тъй щото, висшето съзнание, което функционира в целокупната природа, не обича да го коригират. Който се осмели да коригира природата, той ще се натъкне на големи нещастия. Запример, докато природата създава човешката глава и мозък в нея, тя е употребила милиони години. С ред щателни изчисления тя е предвидила всички благоприятни и неблагоприятни условия за нейното създаване, като се старала едни да избегне, други да използва. И след всичко това, има ли право човек, само с един замах да измени тези условия? Измените ли условията, които природата е наредила, вие ще си създадете най-големите нещастия. В този смисъл природата не търпи никакви криви мисли, криви заключения. Запример, някой си внуши мисълта, че го преследват, че искат да го убият. Такива мисли в природата не съществуват, и тя не позволява никому да ги подхранва в своя мозък. Друг казва: дали моята жена ме обича? Природата казва: тази жена не е създадена да те обича. Нито жената е създадена за мъжа, нито мъжът е създаден за жената. Вие трябва право да разбирате.

Казвам: истинските отношения са отношения на работа. Това е закон на свободата. Любовта пък отпосле ще дойде. За да могат двама души да се обичат, те трябва да бъдат абсолютно свободни. И като дойдат свободните хора, те ще бъдат в сила да извършат нещо за самата природа. Свободният човек няма да търси щастието в света, защото той и без това е щастлив. Търси ли щастието, той ще изгуби и това, което има. Ние виждаме пример в това отношение от Адама. Когато Бог постави Адама в райската градина, в първо време той беше щастлив. Бог му даде работа, да изучава животните. Той беше добър естественик. Един ден Бог прекара всички животни пред него, като го застави да им тури съответни имена. Когато животните минаваха покрай Адама той видя, че всички бяха по две заедно, мъжко и женско беше създал Бог. Тогава Адам си каза: Господи, на всички животни си дал другар, само аз нямам другарка. Колкото и да съм учен, и аз имам нужда от другарка. Какво ще правя сам в райската градина? Значи, въз основа на зрението, на това, което видя, у него преждевременно се роди едно неестествено желание. Адам организира една работа преждевременно, вследствие на което Бог каза: Не е добре човек да бъде

сам. Така е от гледището на човека, разбира се. Затова Той го постави в дълбок магнетичен сън и му извади едно ребро, от което направи жената, другарка на Адама. Тогава Адам рече: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми.“ Питам: какво разумно същество може да бъде това, което е плът от плътта му и кост от костта му? Адам не каза, че другарката му е есенция от неговата душа, или от неговия ум, или от неговото сърце, но каза, че тя е плът от плътта му и кост от костта му. Така е разбирал той, затова и така се е изказал.

Слепият се обърна към Христа с думите: „Учителю, да прогледам!“ Христос му отговори: „Да бъде според вярата ти!“ Той искаше светлина, която да го освободи от ограниченията в живота му. Някой може да проповядва някому и да му каже: вярвай в Господа! – Това са много обикновени думи. Днес всеки се стреми към реалните работи. Дойде при мене някой сиромас, иска да му се помогне с нещо. Аз му давам 100 семенца от хубави плодни дървета и му казвам: ти имаш десет декара земя. Посей тези семенца и ще видиш, какво богатство ще имаш след десет години. В почвата се крие неговото щастие. В това отношение всеки трябва да разбира устройството на своя мозък, да знае, че в него се крие някакво реално богатство. Който разбира устройството на своята глава, той ще бъде щастлив човек, в широк смисъл на думата.

Днес всички учени започват да изучават човешката глава и човешкия мозък. Който разбира законите на човешкия мозък, ще може в бъдеще да помогне за развитието на хора, които не са даровити. От едно дете, което не е даровито, в продължение на няколко години, той ще може да изкара даровитото дете. И обратното може да стане: той може да спъне даровитото дете в неговото развитие. При сегашното самовъзпитание се търси изходен път, чрез който хората да подобрят живота, както индивидуално, тъй и колективно за отделните народи и за цялото човечество.

Съвременните хора съзнават нуждата от възпитание и казват: трябва да се започне от възпитанието на младото поколение. Вярно е, че трябва да се започне от децата, но трябва да се знае, как да се започне. Френолозите, например, казват, че религиозното чувство у човека не е еднакво развито. Също така и интелигентността не е еднаква у всички хора. Френолозите измерват горната част на главата, после измерват челото и от големината на ъглите, които се образуват от носа до ухото и нагоре към главата, съдят за интелигентността на човека. Колкото по-голям, е ъгълът, толкова и човек е по-интелигентен. Следователно, има условия в живота на човека, при които този ъгъл може да се увеличава или намалява. Интелигентността зависи още и от моралния устой, както и от добродетелите на човека. Развитието на добродетелите зависи от

устройството на задната част на мозъка. Запример, някой човек може да има добре развито религиозно чувство, но ако задната част на мозъка му не е добре устроена, тогава интелигентността и моралните му чувства не са добре развити. Учените са забелязали, че нишките, които излизат от мозъка, са в известно съотношение със сивото вещество на мозъка. Енергията, която излиза от мозъка, се намира навсякъде по земята. Обаче, висшата интелигентност, на която ние се подчиняваме, не се намира на същото равнище, на което ние живеем. Тя е над нас. За да влезем във връзка с тази интелигентност, зависи от височината, на която заставаме, както и от ъгъла, по който възприемаме енергиите на тази интелигентност. Ако отидете в един град, вие веднага ще се ориентирате, отде иде интелигентността. Ще влезете в университетите, ще се запознаете с професори, поети, философи, музиканти, художници и от отношенията, в които ще бъдете с тях, ще можете, от разумните им центрове, да възприемате техните мисли. Онези, които знаят този закон на възприемане, са забелязали, че интелигентността от висшите към низшите същества се предава под ъгъл 45° . Това е забелязано и в самата природа. Значи, разумната енергия на човека се възприема и предава под ъгъл 45° . Забележете, когато човек се вслушва да чуе, да възприеме нещо, той поставя ухото си под наклон на ъгъл от 45° .

И тъй, когато човек постави мозъка си във връзка със своя личен живот, той ще се натъкне на ред смущения, на ред фиктивни работи, които само ще го обременят и спънат в развитието му. Който иска разумно да прогресира, той трябва да освободи мозъка си от всички тежести, от всички спънки на личния живот. Трябва ли синът, който е отишъл в странство да се учи, да се смущава от това, дали баща му ще изпрати пари, или не? Той не трябва да се смущава, но смущенията ще дойдат в ума му поради невежеството, в което се намира.

Сега ще ви приведа един пример за невежеството на хората. Синът на един от древните египетски царе, Соломон-Ра, се влюбил в една от най-красивите египтянки, наречена Елтамар. Тя била от много бедно произхождение. Царският син решил да се ожени за нея. В деня, когато трябвало да се венчаят, разболял се египетският апис. Предвид на това нещастно съвпадение, всички египтяни решили да се развали този брак. Те считали за несъвместимо венчаването на младата двойка да стане в този ден, когато свещеният апис се разболял, и затова развалили брака. От този ден, обаче, започнало падането на Египет. Какво представя този апис, че трябва да се къса връзката с възвишеното и красивото? И съвременните хора, като египтяните, се страхуват да се свържат с красивото, с възвишеното в живота. Аписът представя низшето начало у човека. Египтяните зачитаха аписа повече, отколкото възвишеното и

благородното в живота. Питам: какво може да излезе от един народ, който се допитва до един апис? Тъй щото, египтяните пропаднаха, защото вярваха повече в аписа, отколкото в Божествената Истина, която освобождава човека. Не е лошо да бъде човек снизходителен към животните, но египтяните прекалиха със снизхождението си към аписа и към други животни, които считаха свещени.

Казвам: съвременните хора не вярват в аписа и в котките, но имат друга слабост, те вярват в парите. Американците вярват в долара и го наричат „всесилният долар“. Един от българските поети е казал: „Парице, парице, всесилна царице!“ Наполеон е казал: пари, пари трябва на Франция! Мнозина му казвали, че Франция се нуждае от добри и разумни майки и бащи, но той настоявал, че Франция се нуждае от пари. Вярно е, че парите са сила, но хората вярват в тях повече, отколкото трябва. Там е тяхното заблуждение. Синът вярва повече в парите, които баща му праща, отколкото в баща си. Дъщерята вярва повече в парите, които майка ѝ праща, отколкото в майка си.

Сега, като разглеждам този въпрос, не казвам, че хората са виновни за аномалиите в живота. Всички тия неща са последици от хиляди поколения; те са причина за отклоненията в съвременното човечество. Днес всички трябва съзнателно да работят, да се освободят от последствията на миналото, но не чрез закона на необходимостта, а чрез закона на Любовта. В природата съществува идеален ред на нещата, който всеки сам може да опита. И към този ред, именно, трябва да се стремим. Ако се съобразявате с реда на нещата, вие може да се намирате при най-неблагоприятни условия на живота, но в един ден ще можете да подобрите тези условия. Не се ли съобразявате с реда, който съществува в природата, и при най-благоприятни условия да се намирате, и в най-добре уредена държава да живеете, в един ден само можете да изгубите тези условия. Нима царят, който има всички външни благоприятни условия, не умира? Нима видният професор, който е свършил 2–3 факултета и разполага с много знания, не умира? Значи, причините, поради които хората изгубват добрите условия, щастието си, дори и самия живот, се дължат на неестественото положение, което те заемат по отношение на своя мозък. Вследствие на тази аномалност, днес умират повече хора, отколкото трябва. Умират повече, но и повече се раждат. Правилно е да не умират много хора, но и да не се раждат много. Ако хората живееха по 120 години, те щяха да бъдат по-добри, щяха да имат опитности. Днес какво става? Роди се едно дете, умре; роди се второ дете, умре; роди се трето, умре. Най-после се роди едно хилаво дете, за което майката цял живот плаче и се пита: защо Господ ми даде това хилаво дете? Преди всичко майката трябваше да разбира устройството на своя мозък. Тя трябваше да знае, кога да зачене това дете. Не само това, но ако човек разбира

устройството на своя мозък, той ще знае, кога трябва да постъпи на училище. Човек не може да учи, когато иска, но ще учи, когато му е определено. Той не може да вярва в това, което иска, но ще вярва в това, което му е определено; той ще вярва в това, което съдържа в себе си Любов, Мъдрост и Истина. Ако това, в което вярва, не съдържа в себе си Любовта, Мъдростта и Истината, това верую ще внесе отрова в неговия организъм. И тогава, колкото по-скоро се освободи човек от това верую, толкова по-добре за него.

Сега, аз не казвам, че съвременните хора са потънали в заблуждения, но обръщам внимание на това, че най-малкото съмнение, което може да се роди в ума им, води след себе си хиляди още съмнения, които са в състояние да разстроят организма на човека. Англичаните, например, които минаваха за трезв народ, и те изгубиха своето равновесие. Ако отидете днес в английския парламент, ще видите, че столовете там са завинтени с бурми. И в техния парламент ще видите стражари, които следят за реда, да не би депутатите да се сбият. Парламентът, който минава за свещено място, дето заседават най-отбрани хора, които създават закони, и той днес изгуби своята святост. Тези хора там не могат вече да служат за пример на своя народ.

Моята задача не е само да изнасям факти, какво вършат управляващите, учените и т. н. Всички могат да ми възразят: наша работа е, какво ние вършим. Вярно, тяхна работа е, но питам: как ще се възпита младото поколение, отде ще дойде доброто в света? Може ли доброто да дойде от въздуха някъде? Едно нещо трябва да се има предвид: никой не може да предизвика или да събуди някакво чувство, някаква дарба или способност у човека, ако той я няма в себе си. Вие можете да предизвикате дадена добродетел у човека, само ако той я има в себе си; вие можете да предизвикате религиозното чувство у човека, ако той го има; вие можете да предизвикате музикалното чувство у човека, ако той го има; ако човек е честен, вие можете да събудите неговата честност. Обаче, невъзможно е да се предизвика у човека известно чувство, известна дарба или способност, ако те не са вложени в него. Мнозина казват за някого: виж, какви работи насажда този човек в главите на хората! Как ги заблуждава! Казвам: никой никого не може да заблуди. Всеки сам си носи заблужденията. Отвън могат само да се подхранят заблужденията на човека, но не и да се насадят. Всеки сам носи заблужденията в себе си. Нима онзи човек, който взима лотарийни билети и вярва, че ще спечели, не е заблуден? Кой го е заблудил? Никой не го е заблудил. Той носи заблуждението в себе си. Този човек в Бога не вярва, в лотарийните билети вярва. Чудно е, какъв е този закон, който действа върху хората така, че ги кара да вярват, че ще спечелят най-голямата печалба!

Сега, на всички присъстващи тук казвам: всеки трябва да се проявява свободно. Духовният трябва да проявява духовното в себе си; професорът трябва да проявява своята наука; военният трябва да проявява военщината си и т. н. Обаче, същевременно всеки човек има специфична работа в живота, която той сам трябва да свърши. Аз говоря за специфичната работа, за която всеки е предназначен. Тя е най-важната работа. България, като държава, след хиляди години може да не съществува, тя може да се преобрази, но всеки човек, като душа ще преживее всички държави. Всички съвременни държави, както и много от миналите, са изчезнали и ще изчезнат един ден, но човек, като душа, няма да изчезне; той ще преживее всички времена и епохи". Държавата е форма, в която човешкото съзнание се проявява. Тя е създадена от разумните хора. Докато има разумни хора, ще съществуват и държави, но сами по себе си държавите не съществуват. Държавата е актив на човешкото съзнание. Докато човек съществува, и държавата ще съществува, но не може да се каже обратното, т. е. че докато държавата съществува, И човек ще съществува.

Ако ние сме хора на Любовта, на Мъдростта и хора, които обичат Истината, такава ще бъде и самата държава. Какъвто е човекът, такава е и държавата, такива са и съдиите, такива са майките, такива са бащите, такива са свещениците, такива са учените и т. н. Така трябва да се говори Истината.

Някой казва: ти какво мислиш? Мисля точно това, каквото и ти мислиш. – Ти вярваш ли в Бога? – Вярвам в тебе. Тебе виждам, в тебе вярвам. Няма какво да ме питаш, в какво вярвам. То е моя работа. Смешно е, като вървя с приятеля си, да ме пита, виждам ли, или не. Като вървя с него, нека ме гледа в краката. Ако вървя и изминавам 100–200 километра без да се спъна някъде, разбира се, че виждам. Ако мога да пиша и чета свободно, разбира се, че виждам. Ако отида в един дом, дето има слепи и хроми, и слепите проглеждат, и хромите проходват, има ли смисъл да ме питат, вярвам ли в Бога? Така могат да питат само слепите хора, но онези, които виждат, няма защо да питат. Който вижда, той е свободен. Засега нѐма нищо по-хубаво от свободата. Който има Истината в себе си, той е свободен.

„Учителю, да прогледам!“ Това значи: Господи, освободи ме от всички заблуждения и ограничения, в които съм сега. Христос отговори: „Да бъде според вярата ти!“ Питам: какво са постигнали съвременните хора със своята вяра? Слепият със своята вяра прогледа. Ями съвременните хора прогледаха ли със своята вяра? Преди години дохожда при мене един мой познат и ми се оплаква, че силно се простудил, опасява се да не заболяе от пневмония. Казвам му: ще пиеш гореща вода! – Пих гореща вода, но не ми помогна. – Как пи горещата вода? – В продължение на два часа изпих две

три чаши. – Не, така не се пие гореща вода. Ето, аз ще ти покажа, как, трябва да пиеш гореща вода. Накарах го да донесе един самовар с вряла вода и после започнах да му давам да пие вода: в продължение на половин час той изпи пет-шест чаши гореща вода, след което се изпоти изобилно. От изпотяването настана бърза реакция в организма, и той веднага се почувства добре. Тъй щото, който иска да пие гореща вода, за да се лекува, ще пие, както трябва. Някой се заеме да пие гореща вода, но едва я пие. Два начина има за лекуване с вода. Първият начин е чрез изпотяване, като се пие много гореща вода, по няколко чаши една след друга. Вторият начин е чрез абсолютно отказване от вода за няколко дни. През това време болният или простуденият ще пости пет-шест дни, без да приема абсолютно никак вода и храна. Тогава порите на организма силно се отварят и възприемат водата, която се намира в пространството, във въздуха.

Съвременните учени могат да оспорват тези методи на лечение, но що се отнася до мене, аз нямам никакво съмнение в тях. Това, което казвам, съм проверил и опитал не веднъж, но много пъти. Тъй щото, тези методи са абсолютно проверени. За мене вече не става въпрос, как да се лекуват хората, но аз повдигам въпроса за правилното мислене. Правата мисъл помага за преустройство на човешкия организъм. Запример, някой забелязва на лицето си известна несиметрия: устата, носът или друг някакъв орган е изкривен. Той трябва да работи за неговото изправяне. Друг се поглежда в огледалото и вижда, че е доста остарял, има бръчки на лицето си. Същевременно този човек минава за много учен, познава философията и ред още науки. Щом е така, нека премахне бръчките от лицето си. Това поне е лесна работа. Казвате: как може да премахнем бръчките си? Представете си, че сте малко дете, баща ви е княз, и вие разполагаме с всичко, каквото пожелаем. Имате хубави дрехи, хубави къщи, всички ви обичат, донасят ви разни плодове, прислужват ви ред слуги и т. н. При това положение вие ще се чувствате тих и спокоен. Няма да минат и десет години, ще видите, че бръчките на лицето ви се премахнали.” Казвате: възможно ли е по този начин да се премахнат бръчките? – За онзи, който иска, възможно е; за онзи, който не иска, нищо не е възможно.

Казвам: това не са само думи, но има плеяда учени хора, и във Франция, и в Англия, и в Германия, по целия свят; които вече прилагат тия методи за лекуване. Обаче, както днес се прилагат тия методи, в тях има нещо търговско, вследствие на което болестта пак се връща. В лекуването се изисква пълно безкористие. Значи, за да се излекува човек, има и друг начин. Той се заключава в следното: човек трябва да освободи мозъка си от всички странични смущения и да се свърже с разумната природа. Само по

този начин той може да бъде радостен и весел. И тогава, човек ще дойде до положението, щото успехът на другите хора да бъде и негов успех; щастието на другите хора да бъде и негово щастие. Този е начинът, по който човек може да пресъздаде лицето си, и ако е почнал да остарява, той може да се подмлади. А сега, колкото по-кисел става човек, толкова и лицето му става по-кисело. Ако устните на човека станат съвсем тънки, какво показва това? – Този човек Изгубил своята чувствителност. Ако пък устните станат съвършено дебели, това показва, че чувствата взимат надмощие в човека. Това, което съсипа черната раса; са техните дебели устни; това, което съсипа културата на жълтата раса, са техните скули и най-последно, това, което съсипа бялата раса, е тяхното чело. Творчеството на бялата раса достига само дотам, да измислят неща, които водят след себе си големи разрушения. Техният стремеж се отнася главно до развитието на мозъка около слепите очи. Съвременната химия и физика свеждат своите изобретения само към една област, а всички други области на мозъка остават незасегнати. При такъв развой, каква култура може да се очаква? И при това съвременните държави защитават такъв род изобретения, като плащат скъпо на изобретателя им. Ако с откритието на задушливите тазове може да се допринесе нещо за благото на човечеството, тяхното откритие има смисъл, но ако те носят разрушение, какво може да се очаква от такава култура? Светлина е нужна на съвременните хора!

Сега, като говоря на хората така, аз не подразбирам, че ние ще оправим света. Преди всичко аз вярвам, че светът е оправен. Онези, които ритат против светлината, те са хора, впрегнати в талига, които търсят начин да се освободят от талигата. Учените хора са турили такива здрави хомоти на конете, че и краката да си счупят, те пак няма да се освободят от талигата. Великият план, който Бог е предвидил, ще се реализира, и светът ще се оправи. Аномалията, която сега съществува в света, ще изчезне. Иде една велика вълна, която ще залее умовете на хората, и те ще се събудят. Кога ще стане това, не може да се каже, но скоро ще дойде тази вълна и ще подеме всички хора нагоре. Тогава хората ще си подадат едни други ръка, ще отрезвеят, ще хвърлят оръжията настрана и в света ще се въведе ред и порядък. Сега не ви казвам, че трябва да вярвате. Когато дойде това време, ще проверите и ще повярвате. И тогава не само един човек, но целият свят ще прогледне.

И тъй, всички трябва да, имаме онази абсолютна вяра. да знаем, че в света съществува великата Любов, която може да оправи света; в света съществува великата Мъдрост, която може да въздигне всички хора. И най-последно, всички трябва да вярваме, че в света съществува живата Истина, която е в състояние да преобрази хората, да възкреси мъртвите. Онези, които не могат да изпълнят своите задължения към Бога и към своите

близни, те са мъртви. Живи хора са онези, които могат да изпълнят волята Божия.

Това е, което слепият човек искаше от Христа. Днес целият християнски свят има нужда да отвори очите си, да благодари на Господа за главата, за мозъка, който им е дал. Бог им е дал такъв мозък, какъвто нито черната, нито жълтата, нито червената раса имаха. И ако съвременните хора днес не прогледате, ще дойде друга раса, с други глави, но светът пак ще се поправи.

42 неделна беседа от Учителя, държана
на 21 юни 1931 г. София – Изгрев.

1931_06_21 Мистично разбиране

Изд. София-Изгрев, 1949г.

КНИГА: Абсолютна истина, УС Год.І

МИСТИЧНО РАЗБИРАНЕ

Размишление

Животът има, освен външна, още и вътрешна страна, която само мистикът разбира. Под „мистик“ разбирам човек на Любовта. Вътрешната страна на живота не може да се разбере без Любов. Чрез Любовта се дохожда до вътрешно разбиране същината на живота. Под „същина на живота“ разбираме вечното в света, т.е. идеалът, към който се стреми душата. – Как да разберем тази същина? – Ако трябва да се обяснява, тя става неразбрана. – Как я разбират хората? – Различно: колкото хора, толкова разбирания има. Външната страна на живота се разбира по-лесно, защото тя се отнася до неговата външна форма.

Коя е външната форма на живота? – Ти си фурнаджия, печеш хляб и го продаваш на хората. Това е външната страна на твоята работа. Опечеш хляба, преброиш хлябовете и чакаш да дойдат хора да ги продадеш. Казваш, че фурнаджията прави добро на хората. Това е вътрешната страна на неговата работа. – Защо? – Защото никой не вижда това добро. Тогава ще кажем, че и купувачите, като купуват хляба, правят добро на фурнаджията. Според мене и купувачът на хляба, и фурнаджията представляват външната страна на живота. Ако хлябът е добре омесен и опечен, пръв фурнаджията се произнася за това. Той носи отговорност за омесването и опичането на хляба, но не и за качеството на брашното. И воденичарят носи отговорност за хляба. И търговецът на житото също носи отговорност. Някога вината е във фурнаджията, някога – във воденичаря, а някога – в търговеца на жито. За предпочитане е, обаче, хлябът да бъде малко недопечен, но от чисто, прясно брашно, отколкото да е добре опечен, а брашното да е старо и вгорчено. Казват за някого: „Този човек говори добре“. – Това е външната страна на човека. То е все едно да кажете за хляба, че е добре опечен. – „Важно е какво ще кажат хората за този човек.“ – Според мене хората не са авторитет. Те са като петлите. Всички петли пеят по един и същ начин. Петлите обичат да се качват нависоко и там да кукуригат. И гаргите грачат по един и същ начин. Граченето е особен език, на който гаргите изказват мнението си по някой обществен въпрос из техния свят. Гаргите се събират по много заедно, за да си изкажат мнението върху някой важен въпрос. Ще кажете, че е смешно да се говори за важни въпроси на гаргите. – Не е смешно. За вас техните въпроси са маловажни, но за тях са важни. Ние се интересуваме от гаргите дотолкова, доколкото те съставят езика, чрез който можем да предадем

своите идеи. Ако съедините няколко букви, за да образуват думата „любов“, мислите ли, че любовта е в тези букви? Не, любовта не е в буквите, с които се пише думата „любов“. Сто пъти да изговорите тази дума, пак не можете да кажете какво нещо е любовта. – „Сърцето ми гори от любов.“ – Че сърцето ти се сгорещило и гори, това не показва, че имаш любов в себе си. Горенето е признак на известно явление. Има горещина, която носи живот; има горещина, която носи смърт. Една горещина изсушава, а друга – овлажнява. Има известно отношение между горещината и любовта, от една страна, и между влагата и любовта – от друга страна. Тези отношения трябва да се разбират правилно.

Някои от вас казват: „Учителят говори за това, върху което аз мислех“. – Лъжете се, никога не съм говорил върху това, което вие сте мислили. Никой говорител не изказва това, върху което слушателите ми мислят или са мислили.

В 16-та глава от Евангелието на Йоан Христос казва на учениците си: „А сега отхождам при Тогоз, Който ме е проводил“. (– 5-та глава.) – Откъде е дошъл Христос, учениците не знаят; къде отива, и това не знаят. Те знаят само, че Христос е дошъл отнякъде и ще отиде някъде, нищо повече не знаят.

„Вие ще бъдете оскърбени, но скръбта ви ще се промени на радост.“ (– 20-та глава.) – Скръбта им била човешка. Те мислили, че Христос ще основе царството си на земята, но като им казал, че ще си отиде, започнали да скърбят и да се питат: „Какво ще стане с нас?“ – Много просто. И с тях е станало това, което става с децата, когато майката напуска дома. Това е голям обществен въпрос. Когато майката напусне дома, настава рев, плач – всички деца плачат. Какво лошо има в това, че майката напуснала дома си и заминала някъде? Децата плачат, че майка им ги оставила сами. Рано сутринта тя станала, взела мотиката и отишла на лозето. Цял ден тя вдигала и слагала мотиката, и вечерта се връща вкъщи. Децата мислят едно, майката – друго. Децата плачат, че са сами, а майката знае къде отива и какво ще прави. Разбиране е това!

Често и ние, като децата, изпадаме в същото положение по отношение на Бога: Казваме: „Бог ни остави сами“. И в дома ни настава плач и вик. Който мине край тази къща, погледне да види какво става и вижда, че децата плачат, четири реда сълзи текат от очите им. Бог си върши работата, а те мислят, че Той ги изоставил. Някога учениците казват, че те дават теми на учителите си и той говори по тези теми. – Лъжат се те, учителят преподава по теми, определени в програмата, а не дадени от учениците му. Не е въпрос само да се говори, но разбиране е нужно. За да се дойде до

вътрешната страна на живота, трябва да се разбере неговата същина. –
Защо човек не може да хармонизира външния живот със своите вътрешни
разбирания? Или защо не може да хармонизира своите разбирания с
разбиранията на хората? – Защото той се натъква на един вътрешен страх,
на едно вътрешно съмнение. Днес хората не се разбират, понеже сами са
вдигнали естествените прегради, които Бог е поставил между тях. – Какво
трябва да се направи? – Да се поставят тези прегради на местата им.
Хората са развалили пътищата, които Бог някога им е посочил. Те не се
разбират, а въпреки това всеки иска да бъде почитан и уважаван от
другите. И българинът желае това, но е много горделив и тщеславен. Тези
качества му пречат да постигне това, което желае. Той е толкова тщеславен
и горделив, че където отиде, веднага дава ухо да чуе какво се говори за него.
Дали е вярващ или не, той носи със себе си тщеславието и гордостта. Като
религиозен той става два пъти по-тщеславен. Тщеславието показва, че той
търси слава. Чия слава трябва да търси? – Славата на Бога. Ако търсиш
пари, ще ги намериш у богатите, а не у бедните. Ако търсиш вода, иди при
бистрите и чисти извори. Ако търсиш здраве, иди при здравите хора. Ако
търсиш красноречиви изрази, ще ги намериш у даровитите хора. Казвам:
Ако човек няма първо отношение към Бога, той не разбира вътрешната
страна на живота. Като имаш отношение към Бога, ти търсиш Неговата
слава. И Христос казва: „Отивам при Отца си“. Следователно, ако не
разбереш първото отношение, няма да разбереш и второто, т.е. любов към
ближния си. В това отношение е приложението на Любовта. От любовта
към ближния се вижда, доколко човек е разбрал първото си отношение –
любов към Бога. След това ще дойдеш до третото отношение – любов към
себе си. Любовта ти към Бога ще бъде толкова верна и истинна, доколкото
имаш любов към ближния си. Тази любов пък ще определи отношенията
ти към самия тебе. Търсиш слава от хората. Обаче те ще те славят и
уважават дотолкова, доколкото можеш да им направиш някакво добро.
Искаш хората да имат добро мнение за тебе. И това е в зависимост от
доброто, което си им направил. Искаш да обичаш Бога. Затова трябва да
Го обичаш с душата си, със сърцето си, с ума си и с всичката си сила. Ако
тези четири неща не взимат участие в твоята любов, ти не обичаш Бога. –
„Обичам Бога с душата си.“ – Не, ще Го обичаш и с ума, и със сърцето, и с
волята си. Само така животът ти ще се осмисли. След първото отношение
иде второто – любов към ближния. Ще го обичаш като себе си.

Това, което ви говоря, е неразбрано за вас. Какво значи да любиш с
всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си
сила? И това е неразбрано за вас. Хиляди години ще минат, докато
разберете какво нещо е любовта към Бога. И в бъдеще, като дойдете на
земята, пак ще учите какво значи любов към Бога. Сега любовта се познава
по страданията. Колкото по-голяма е любовта, толкова повече се

увеличават страданията. Те са барометър, по който се определя силата на любовта. – На чия любов? – На мистика. Значи, колкото повече се увеличава любовта му, толкова повече и страданията му се увеличават. Така е за мистика. Обикновеният човек мисли точно обратно: колкото повече се усъвършенства, любовта му се увеличава, а страданията му се намаляват. Това е човешко разбиране. Ако мислите по човешки, и да отидете на небето, не можете да останете дълго време там. Ще прекарате най-много един-два дена и ще гледате да се върнете по-скоро на земята. – Защо? – Скучно ще ви бъде там.

Слушате една мома да казва: „Дотегна ми бащиният дом. Искам да го напусна, да отида в широкия свят, между хората“. Напуца бащиния си дом, но когато хората я напекат добре, тя казва: „Добре ми беше при родителите. Ще се върна пак при тях“. Каквото и да казвате, отношенията на бащата и на майката към децата не могат да се заместят с никакви други. Така мисли мистикът. Отношенията на Бога към човешката душа не могат да се заместят с никакви други отношения. Ако мислиш, че хората могат да те направят щастлив, ти се лъжеш. Целия свят да ти дават, цялата вселена да ти обещават, хората не мога да те направят щастлив. И ангелите да се съберат около тебе, пак няма да бъдеш щастлив. Това, което Бог може да ти даде, с нищо не се сравнява. Ако не си опитал Божията Любов, хиляди ангели да ти пеят и да те славят, пак обикновен човек ще си останеш. Така мисли мистикът. Такава е неговата философия. – Защо е така? – На този въпрос сами ще си отговорите. Ако аз ви отговоря, вместо да ме разберете, повече ще се объркате и ще изгубите и това, което имате.

Има нещо съществено в живота и то е познаването на Бога. Да познаеш Бога, това значи да си намерил великия смисъл на живота. От този момент ти придобиваш вечна радост, вечно блаженство. И колкото по-големи стават страданията ти, толкова повече се увеличава радостта ти. Така е за мистика. Колкото по-големи са страданията му, толкова повече се радва той. По 20 пъти на ден да го бият, той повече се радва. Всичко да му отнемат, той остава тих и спокоен, не губи своя вътрешен мир. Ако това стане с човек, който има обикновено разбиране за живота, той ще се почувства най-нещастен в света. Според мене нещастен е онзи, който е лишен от любовта на Бога. Щом я придобие, той понася и най-големите страдания с радост. Той има опитността на мистика. Когато Любовта посети човека, тя го свързва с Бога. Тогава, именно, идат и страданията, но човек е силен, лесно се справя с тях.

Като ви наблюдавам, виждам, че лицата ви са посърнали, нещо ви мъчи. Казвате: „Едно време бяхме ревностни, радостни. Какво стана с нас, не знаем“. – Каквито бяхте едно време, такива сте и сега. Едно време имяхте

любов, която ту се увеличаваше, ту се намаляваше. И сега имате такава любов. Когато мислехте, че имате любов, тя ви посещаваше; когато мислехте, че ще изгубите любовта си, тя ви напущаше. Това не показва, че някога сте имали по-голяма любов от сегашната. Смешно е яйцето да казва, че някога е било по-добро, отколкото сега, като пиле. Излюпеното пиле е по-ценно от яйцето. Пилето, като проявен живот, е по-ценно от неизмътеното яйце. Ако яйцето се разговаря с обикновения човек, той ще му се смее; ако се разговаря с мистика, той ще го изслуша, защото в яйцето той вижда скрития, непроявения още живот. Значи във всяко живо същество има две страни: вътрешна, скрита в черупката на яйцето, и външна, изявена в излюпеното пиле. Това са два вида живот – вътрешен и външен, които не могат да се сравняват. Ако ги сравнявате, ще се натъкнете на неразбрани неща. Засега вие изучавате външния живот. Когато изучавате петела, като символ, от него ще научите много работи. – Какво е нужно на петела? – Храна и високо място, където се качва да кукурига. Казват за някого, че прилича на петел. Значи той се проявява, както не трябва. – Кой човек се проявява, както трябва? Бил си фурнаджия цели 20 години. Някои от клиентите са били доволни от тебе, а някои не са били доволни. Питам: Като не си задоволил всичките си клиенти, какво си постигнал? Като си продавал хляб, дал си възможност на едни от клиентите да правят зло, а на други – да правят добро. Какво си постигнал с това?

Казваш: „Аз придобих Божественото знание и Божествената Истина“. – Измени ли живота си? – „Не.“ – Тогава нищо не си придобил. Каква истина си придобил, ако хората около тебе не са свободни? Какво знание си придобил, ако животът ти не се е подобрил? – „Искам да бъда добър, но не знам как да проявя доброто. Каквото и да направя, обкръжаващите все ще ми намерят някаква грешка.“ – Някои ще кажат, че хлябът ти или е много припечен, или малко суров. Все ще намерят да те критикуват за нещо. Други пък ще кажат, че брашното е старо, горчиво на вкус. Така постъпват те и към хлебаря. Ако са недоволни от него, казват: „Ние искаме от тебе хубав хляб – нищо повече! Отваряй си добре очите, да ни задоволиш“. Фурнаджията се извинява, че му дали старо брашно, вината не е в него. И сегашните хора, като фурнаджията, се извиняват с лошите условия на живота. Обаче те не са виновни за външните условия.

Аз искам да ви обърна внимание на новата мисъл, да мислите по нов начин. Ще кажете, че мислите и постъпвате по нов начин. – Доколко е така, аз съдя по вашите постъпки. Наблюдавам някои напреднали сестри как слушат и как постъпват. Както слушат беседата, правят впечатление на свършени, силно предадени на учението. Като се свърши беседата, те се изпреварват коя от тях първа да ми целуне ръка. После се скарват защо

едната изпреварила другата. Едната минава за напреднала, и другата минава за напреднала, но и вие, които ги критикувате, също сте напреднали. Като говоря за съвършенството, мога да ви приведа ред примери от човешкия живот, изпълнен с бели лъжи. Човек трябва да бъде последователен – никаква лъжа – нито бяла, нито черна. Любовта изисква от човека будно съзнание. Неговата мисъл и съзнание трябва да бъдат в съгласие с Божествената мисъл и съзнание. Щом се наруши това съгласие, той изпитва скръб. Нещо в него му казва: „Не постъпваш добре, не мислиш право.“ – И пророците са правили грешки. – Ето, и Йов мина през големи страдания. – Йов страда, но беше праведен човек.

Питам: Ако отидете при Бога, с какво ще се препоръчате? – С четири неща трябва да се препоръчате: да обичате Бога с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила. Това са четири врати, четири ключа, от които зависи щастието на човека. С тези ключове си служи и мистикът. Ако не обичаш Господа с всичката си душа, ти си изгубил първия ключ; ако не Го обичаш с всичкия си ум, ти си изгубил втория ключ, ако не Го обичаш с всичкото си сърце, ти си изгубил третия ключ, ако не Го обичаш с всичката си сила, ти си изгубил четвъртия ключ. Изгубиш ли четирите ключа, ти губиш целия си живот. Всеки човек трябва да носи тези ключове в джоба си и внимателно да ги пази. При това той няма право да ги дава на други, те да отключват и заключват. Всеки сам ще си отключва и заключва. Който изгуби тези ключове, ще се върне назад, на небето, там да ги намери. Ако мислиш, че друг някой може да ти даде ключовете, ти се лъжеш. Това е неразбиране на Божия закон. – „Тогава ще страдам.“ – Ще страдаш и ще благодариш за страданията. Те са мерило на Любовта. – „Страдам, защото децата ми не ме обичат.“ – Това е мерило за твоята любов, което показва, че любовта ти към Бога е малка. Ако обичаш Бога по всички правила, децата ти ще те обичат. Така мисли мистикът. Който не разбира този закон, той мисли, че страданията му идат по причина, че Бог не го обича. Не е така. Помни: когато любовта на хората към тебе се увеличава, тогава любовта ти към Бога се намалява. Значи разположението на хората към тебе е в състояние да отвлече вниманието ти към Бога. – Какво трябва да се прави тогава? – Това е друг въпрос. Важно е, че сега ви изяснявам една истина. Питам: Какво ще придобиете, ако страданията ви станат причина да ви отдалечат от Бога? Ако страданията ви станат причина да отвлекат ума ви от Божията Любов, вие ще попаднете в един свят като сегашния. Като не разбират смисъла на страданията, хората се отдалечават от Бога. Имайте любов един към друг, но каква трябва да бъде тази любов? Има любов на бащата към синовете и дъщерите, но има любов на синовете и дъщерите към бащата.

Днес повечето хора живеят за света, а не за Бога. Те се обличат за света. Ще

кажете, че това е малко преувеличено. Така е, днес никой не живее за Бога и не се облича за Бога. Казваш: „Ние не се обличаме за Господа, защото Той не се интересува от нашето облекло“. Важно е, че при Бога не може да отидете голи. Не мислете, че вашите дрехи са най-хубавите. Аз уподобявам дрехите ви на вашите мисли и чувства. Често вие не сте доволни от вашите мисли и чувства, т.е. от дрехите, с които се обличате. Въпреки това обличате се хубаво, за да се представите на хората. Друга мисъл ви занимава. Мистикът не мисли така. Докато се обличате за хората, те да ви харесват, вие сте голи. Вие се обличате от коприната на бубите, а ги считате за глупави, прости същества. След това се хвалите с дрехата, изтъкана от нишката на бубите. Всеки трябва да облече дреха, изтъкана от самия него. Господ казва: „Иди да живееш като бубите“. – „Така не се живее.“ Казвате: „Днес Учителят говори точно, както ние мислим.“ Според вас учителят, професорът говорят, както учениците и студентите мислят. Това не е философия, това е тщеславието, заблудението на човека.

Докато ученикът казва, че Учителят му говори, както той мисли, заблудението върви с него. Учителят говори според степента на вашето съзнание. Колкото повече съзнанието ви се повдига, толкова и мисълта на Учителя се изменя. Това е барометърът, с който се определя степента на вашето съзнание. Аз не говоря за онова съзнание, което някога сте имали, нито за онова, което ще имате в бъдеще. Аз говоря за сегашното ви съзнание. За вас е важно онова, което сега влиза в стомаха ви и се превръща в кръв, която сега създава бъдещото ви тяло. Новото тяло ще ви подтикне към Бога. То ще ви свърже с Любовта, която ще дойде чрез вашата душа, вашия ум, вашето сърце и вашата сила и ще кажете като Христа: „Както ме е Отец научил, така говоря“. Мистикът, като слуша как ви говоря, няма да каже, че тази сутрин ви понарязаха, но ще каже: „Тази сутрин барометърът се повдигна“. Реже се невежия. Ако ви говоря мекичко и сладичко, вашата любов е слаба. Обаче, ако ви нарежа строгичко, ще кажете: „Любовта ни се увеличи малко“. Кое е по-добре за вас: да ви кажа, че утре ще ви дам хубав хляб, че ще станете в бъдеще добри, любещи хора, или да ви кажа истината, както си е? Да ви говоря неверни неща, това значи да ви поставя в положението на ходжата, на когото казали, че ще стане шейх-юл-ислям.

Един турски бей, като се върнал от Цариград, срещнал ходжата и започнали да се разговарят. Ходжата го запитал: „Какво ново има в Цариград?“ – „Там се тъкмят да те направят шейх-юл-ислям.“ Той не повярвал на думите на бея, но въпреки това, станало му приятно. След това, колкото пъти срещал бея, все му се искало да му каже, че ще го направят шейх-юл-ислям. И на вас казвам: Вярно е, че някога сте били с големи титли, но сега не сте. Било е време, когато на небето нямало хора

като вас, но то е минало време. Иде време, когато трябва да се върнете назад. Това е епохата на труда и работата. Сега вие не сте облечени, както трябва, виждам това. Обаче вие имате възможност да смените старата си дреха. Още един-два пъти може да я облечете, но след това трябва да се смени. Под смяна на дрехата аз разбирам да се измени, т.е. да се промени човек вътрешно. Под смяна на дрехата аз разбирам да се изменят и вътрешните възгледи на човека. Всеки ден трябва да изменяш възгледите си. Така мисли мистикът.

Често идат при мене хора да ми се оплакват от живота. Аз ги изслушвам, но се усмихвам малко. Една сестра разправяла, че като ми разказвала страданията си, които късат сърцето ѝ, аз съм се усмихвал. Аз се усмихвам, защото като страдате, виждам, че барометърът ви се повдигнал. Значи придобили сте нещо.

Следователно аз се радвам на вашите страданията. Аз гледам другояче на страданията и на вашите състояния. Казвам на сестрата: Няма нищо, за добро е това. – „За добро е, но сърцето ми се къса.“ – Ако някои неща не се късат, зло ще постигне човека. Ако листът на книгата не се обръща, нищо няма да разбереш от нея. Листът трябва да се обръща, и ти да четеш. „Оголяхме!“ – Докато не оголееш, човек не можеш да станеш. Оголяването е състояние. Оголяването подразбира събличане. То представлява смяна на един възглед с друг. То е промеждутък. Човек ту се облича, ту се съблича. Колкото повече оголява той, толкова по-красив става. Така мисли мистикът. Разбиране е нужно. Добре е тогава аз да не се усмихвам, но като правя това, аз ви облекчавам, свалям част от товара ви. Като дойде някой да ми се оплаква, аз се усмихвам, с което му казвам: Много тежък е товарът ти. След това изпращам слугата си да вземе половината от товара му, да го облекчи. Като види това, той казва: „Защо ми взеха товара?“ – Да те облекчат. Ти искаш да запазиш всичкия си товар, но да го прехвърлиш на гърба на другите. Ти да бъдеш свободен, а другите натоварени. Питам: Къде е новото разбиране? И петелът кукурига много, за да го чуе господарят му и да дойде да го нахрани. Господарят е замислен, чуди се как да си нареди работата, но петелът, като изкукурига, казва: „Господарю, не се безпокой, твоята работа ще се нареди. Днес един твой клиент ще ти донесе десет хиляди лева; след няколко дни ще дойде друг клиент, ще ти донесе още десет хиляди лева“. В народа има суеверие, че когато петелът пее, това е добро предсказание – някой ще донесе пари. Кукуригането иде след страданието и показва, че някой ще ти донесе десет хиляди лева. Когато петелът на Йова изпя най-тъжната песен, неговото имане се увеличи два пъти. Синовете и дъщерите му, отпосле родени, бяха два пъти по-умни и по-здрави от предишните. С това Йов изгуби ли нещо, или придоби? Той придоби нещо по-ценно от това, което имаше по-рано.

Казвам: Вие още не можете да вървите по пътя на истината. Когато барометърът ви се повдига, страданията ви се увеличават и любовта ви се усилява. Когато страданията се намаляват, не забелязвате, че барометърът ви се намалява. Обаче вие сте чувствителни, когато страданията ви се увеличават. Който повече страда, има повече любов. Някои хора страдат повече, защото носят любовта и на другите. Казвам: Братко, заеми ми малко от твоята любов. Обаче някой като страда много и не е готов да носи, казва: „Братко, вземи си назад любовта, не мога да янося“. Любовта прави хората щастливи. Вие сте оставили щастието си по гърбовете на своите близни. Всеки трябва да намери ближния си, да вземе своята любов, която му се пада. Ако си оставил любовта на гърба на някой кон, вземи си я. Така ще имаш любов колкото искаш. Сега, нека остане у вас мисълта, че страданията са мерило за любовта на човека. Когато започнете да мислите така, вие ще бъдете на правия път и ще се развивате правилно. Ние наричаме този път на свършените, път на щастливите, път на безсмъртието; път на вечния живот. Така казва Христос: „Отивам при Отца си и няма да ме видите. И после пак ще ме видите“. – Който веднъж е ходил при Бога, той няма да остане там, пак ще се върне да търси Любовта, понеже Бог е навсякъде.

Търсете Любовта с новото разбиране: с любовта на своята душа; с любовта на своя ум; с любовта на своето сърце и с любовта на своята сила, за да разберете и ближния си, и себе си. Това ви желая сега, да разберете Божията Любов, да разберете любовта на своите близни и най-после – любовта на своята душа.

Т. м.

Утринно Слово от Учителя, държано
на 21 юни 1931 г., София, Изгрев.

ОСМИСЛЯНЕ НА ЖИВОТА

Т. м.

Като изучават живота, хората се натъкват на различни символи, които за мнозина са случайни. За пример, буквите „Ж“, „З“, „С“ са символи. Дали са случайни, или не, това е въпрос. Всяко нещо, което не се разбира, е случайно; всяко нещо, което се разбира, е разумно. Всеки живот, който не се разбира, е случаен; всеки живот, който се разбира, е разумен. Всяко знание, което не се разбира, е случайно; всяко знание, което се разбира и може да се приложи, е разумно. Всяка свобода, която не се разбира, е случайна; всяка разбрана свобода е разумна.

Защо някои неща остават неразбрани? – Защото съзнанието на хората се раздвоява. Те имат различни „фикс-идеи“. Каквото да им говорите, тия хора разглеждат нещата от своето становище. Обаче личният възглед на човека не представлява истинското, абсолютно положение на въпроса. Това е все едно учителят по музика да дава на ученика точния тон по камертона, а той взима друг тон и мисли, че е същият. Не е важно какво мисли човек. Важно е, че камертонът има свой определен тон, който не се изменя. – Защо не се изменя? – Така е направен. Същото се отнася и до човека. Когато човек има установен възглед за нещо, никой не може да го измени. – Защо? – Така е направен. Обаче и при това положение има възможност да се измени. Като продължите малко краищата на камертона, като ги поочукате, той ще даде друг тон.

Като разглеждате буквата „Ж“ като символ на нещо, виждате 3 линии: средна, която представлява Божествения свят, и странични, които представляват духовния и физическия свят. Правата линия е равнодействаща на страничните, които някога са били успоредни. Тогава те били успоредни, имали добри отношения помежду си. Щом развалили отношенията си, тяхната успоредност изчезнала. Те се пресекли и образували знака, с който българите бележат звука „Ж“. Когато разстоянието между страничните линии горе се намали, намалява се и разстоянието им долу. Същото става и с ножиците. И обратно, когато разстоянието горе се увеличи, увеличава се и разстоянието долу. – Защо трябва тези разстояния да се стесняват и разширяват? – За да можете да режете. Ако ножицата не се отваря и затваря, не можете да режете. А платът трябва да се нареже, т.е. да се скрои и ушие, да се облечете в нова дреха. Когато разстоянието горе се стеснява, страничните разстояния се

разширяват; когато разстоянието горе се разширява, страничните се стесняват.

Значи, ако в едно отношение човек се стеснява, в друго се разширява. И обратно: ако в едно отношение се разширява, в друго се стеснява. Този закон действа върху човешкото лице. За пример, когато чувствата имат влияние върху човека, лицето е валчесто; колкото повече се засилва умът, лицето става продълговато: надолу се стеснява, а горе е по-широко. – Защо долната част се стеснява? – Защото е по-близо до фокуса. Такова стесняване на орбитата става и с всяка планета, когато се приближава до слънцето. След това тя пак се разширява, отдалечава се от слънцето и продължава пътя си в пространството. Колкото по-бързо се движи планетата, толкова повече се стеснява. Колкото по-остра е брадата на човека, толкова по-близо се намира до центъра на умствения свят. Случва се някога, че горната част се стеснява, а долната се разширява. Това е неправилен процес.

В природата съществува Закон на компенсация, според който печалбите се уравновесяват със загубите: ако в едно отношение печелиш, в друго отношение губиш. За пример, невъзможно е едновременно да бъдеш и учен, и търговец. Ако си учен, търговията ти ще страда; ако си светия, не можеш да бъдеш нито държавник, нито търговец. Следователно всички външни процеси се отразяват и върху органите, които са свързани с тях.

Забелязано е, че когато идеите в човека се разширяват, заемат голям простор, едновременно с тях се разширяват и съответните органи. Колкото по-големи и многобройни са желанията на човека, толкова по-големи стават и органите, свързани с тях. Голямите очи и уши показват големи, велики желания. Ако желанията на човека са физически, става промяна в долната част на окото. Ако човек се променя в морално отношение, в благоприятен смисъл, изменя се погледът на очите – лъчът, който излиза от очите, отива нагоре; също така се изменя горната част на ушите – приемат красива, правилна форма. Изобщо, погледът на очите се определя от стремежа на човека, както и от посоката на неговата дейност: ако е насочена към центъра на земята, погледът му е към земята; ако е насочена към слънцето, и погледът му ще бъде към слънцето.

Мнозина казват, че са ходили на слънцето. Това е преносен израз. Те искат да кажат, че имат светли идеи, които ги заставят да мислят изключително за слънцето. Обаче що се отнася до физическото слънце, почти никой човек не е ходил там. Физическото слънце е символ на нещо. От друга страна, то се взима като мярка на нещата. Всички небесни тела представляват предметно учение. По тях човек изучава не само

физическия, но и духовния свят.

Съвременните хора се нуждаят от нов морал, нов начин на разбиране, нови отношения. Съществуват три вида отношения в света: към себе си, към ближния и към Бога. Човек има представа за тия отношения, но нещо ново трябва да се вмъкне в тях. Новото е светлината, която днес липсва. Дойде ли новата светлина, човек ще разбере къде греша и ще изправи отношенията си. При днешното разбиране на нещата, при слабата светлина, с която си служат, хората правят грешки даже и по отношение на себе си. Ако отношенията им към самите тях не са правилни, колко по-неправилни могат да бъдат към ближния и към Бога, за Когото малко мислят. Понеже мислят много за себе си, те са засенчили Бога. Следователно, когато някой казва, че не вярва в Бога, това значи, че той мисли само за себе си, вследствие на което излязъл на пръв план и засенчил пътя си. – „Ама нищо не виждам.“ – Никой не ти е виновен. Ти си хвърлил толкова голяма сянка на пътя си, че нищо не виждаш.

Друг някой казва, че мисли за Бога. – За Бога мисли, а на никого услуга не прави, никаква промяна не е станала в него. Гледам горната част на ухото му – никаква промяна няма. Гледам окото му – също. Ако в горната част на окото има промяна, човек влиза в по-висока област на живота. От пресичането на светлината в окото на такъв човек се образува една пирамидка. Стремете се да създадете в окото си тази пирамидка. Нямате ли я, животът ви още е материалистичен, мислите само за себе си. И жабата мисли само за себе си, поради което се взима като символ на груб материализъм. Работете съзнателно върху себе си, за да излезете от областта на грубия материализъм.

Религиозните мислят, че имат Любов към Бога. Възможно е. Какво ще кажете, обаче, ако при най-малките изпитания и страдания тия хора се обезсърчат, отчаят и изгубят смисъла на живота? Който люби Бога, люби всичко живо, което Той е създал: хора, животни, растения. Той има правилни отношения към всички живи същества. Във всички прояви на живота той вижда проявите на Великия. Божествените закони изискват от човека да мисли за частите на Цялото, както мисли и се грижи за себе си. Това наричаме морал.

Мнозина говорят за морал, считат се за морални личности, но като разглеждате постъпките им, виждате, че навсякъде те взимат повече, дават по-малко. Това не са морални постъпки. Морален човек е онзи, който дава повече, а взема по-малко. – „Ама ще осиромашеем.“ – Това е в реда на нещата. Двамата няма да осиромашеят – единият ще осиромашее. Едновременно двама души не могат да бъдат богати, учени, силни.

Единият ще бъде богат, другият – сиромах; единият ще бъде учен, другият – невежа; единият ще бъде силен, другият – слаб. Ако лицето на жената е валчесто, на мъжа ще бъде продълговато. Мъжкият принцип руши, женският – съгражда. Това не значи, че мъжът трябва да руши, а жената да гради. Ние разглеждаме мъжа и жената като принципи.

Следователно, когато казваме, че мъжкият принцип руши, имаме предвид процеса на разумното разрушаване. Старото трябва да се разруши, за да се съгради нещо ново. Когато прилага разумността си, човек изпълнява волята Божия. Не е ли разумен, волята Божия стои далеч от него. Като погледнете човека, вие познавате вече доколко той изпълнява Божията воля. Всичко е написано на лицето, на главата, на цялото му тяло. Ако по листата на лозата лозарят познава качеството, защо вие по лицата на хората не можете да четете какво са писали техните деди и прадеди и какво пишат те днес? Който не може да чете, лесно се разочарова и очарова. Като се разочарова, човек вижда повече грешките на хората и ги преувеличава; като се очарова, той вижда добродетелите им и пак ги преувеличава. Добре е човек да чете така, че по човешките лица да не преувеличава нито грешките, нито добродетелите им, но да вижда нещата в тяхната действителност. За всяко нещо човек трябва да има ясна представа, за да познае първо себе си, а после ближните си.

Един беден, но благочестив човек, обичал да ходи на черква, но все не успявал. – Защо? – Защото често посещавал бедни, болни, вдовици, сирачета и им услужвал с каквото могъл. Тъкмо се готвел да отиде на черква, виждал, че богомолците се връщат вече. – „Защо не идваш навреме?“ – запитал го един ден свещеникът. – „Спират ме някои хора на улицата, разговарят с мене.“ – „Всичко ще сложиш настрана, ще бъдеш изпълнителен в задълженията си към Бога.“ Бедният и благочестив човек се смутил от тази забележка, но премълчал. Той се запитал в себе си: „Наистина, кое всъщност е волята Божия? Да ходя на черква, или да помагам на бедни, болни и страдащи?“ След като сам си отговорил на въпроса, той престанал да се смущава от грешките, които другите му приписвали. Който има дълбоко вътрешно разбиране, вътрешен морал в себе си, само той може да изпълнява волята Божия. Докато се страхуват едни от други, хората не могат да изпълняват Божията воля. Някой иска да се прояви, но казва: „Какво ще помислят хората за мене?“ – Не е важно какво ще мислят хората за тебе. Важно е какво Бог мисли за тебе. Ще дойде някой да ти казва, че си постъпил зле и ще те съди. Човек сам знае дали постъпва добре, или не.

Един американски проповедник държал една хубава проповед. Като слезъл от амвона, един от слушателите се приближил до него и му казал:

„Проповедта ви беше много хубава. Поздравявам ви“. – „Това го зная, казаха ми го преди да сляза от амвона. Сега бих желал да зная колко души се обърнаха към Бога след моята проповед. Искам да зная на колко души се отвориха сърцата и кесиите.“ Да харесвате само една проповед, без да е направила някакъв преврат във вас, това е все едно да отидете на банкет, да чукате чашите си и да пиете наздравица за българския народ. Вие пиете за здравето и благоденствието на българския народ, но всичко влиза във вашите stomasi. Така не се помага на народа. За предпочитане е, Бог да ви намери по домовете на бедни и страдащи, на които помагате, отколкото да бъдете първи на черква. Бъдете първи при страдащите, а последни в черквата.

По-добре е да бъдете праведни пред Бога, а безверници пред хората, отколкото – праведни пред хората, а грешни пред Бога. Младото поколение се нуждае от нов морал, от нови възгледи за живота, от нови педагогически принципи. Едно трябва да се знае: не можете да предадете на хората това, което нямате в себе си. Колкото и да им говорите за морал, за любов, за право, ако не носите тия неща в себе си, те нищо не могат да възприемат. Могат да ви слушат, да се възхищават от цветистата ви реч, но като свършите, ще кажат: „Нищо не ни даде този човек. Нищо не остана у нас“. – Защо? – Защото този, който говори, сам не изпълнява волята Божия. Той не служи на великите Божии закони.

Следователно истинско знание, истинска любов, истински морал са ония, които дават нещо на човека. Не е въпрос само да трупате знания, но това знание трябва да ви преобрази. Знание, което не може да възкреси човека, не е на място. Какъв смисъл има знанието, което внася смущение в душата? Някой иска да покаже, че има големи знания, и започва да предсказва страшни работи. Като го слушат, хората започват да се плашат. Те казват: „Страшни работи ще станат тази година“. – За кого? – За всички хора, за целия народ. – Не, страшни работи стават за неразумните хора. За добрите и разумни хора всичко е добро. Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, е за добро“.

И тъй, задачата на всеки човек е да люби Бога и да изпълнява Неговата воля. Като прилага Любовта в живота си, той може да бъде и богат, и учен, и силен. Ако не прилага Любовта и не зачита великите закони на Битието, човек е изложен на големи страдания. Ако малкият пръст на ръката ти заболее, започне да бере, а ти не му обръщаш внимание, заразата ще се разпространи по целия организъм. Същият закон се отнася и към цялото човечество. Ако хората не се обичат, те са осъдени на смърт, на зараза. Омразата е зараза. Влезе ли в един човек, тя обхваща всички. Хората са удове на Божествения организъм. Значи на всеки едно е възложена

задача да се справи с всичко отрицателно в себе си, да не го допусне да излезе вън, да зарази неговия ближен. Само така ще разбере човек, че нещастieto на едного е нещастие на всички и благо на едного е благо на всички. За да се проникне от тази идея, човек трябва да си постави като задача да служи на Бога. Това служене обхваща: служене на ближния, както и на самия себе си. Чрез служенето човек познава себе си, познава окръжаващите, техните мъчности и страдания, и се изпълва от желание да помага. Това не значи, че може да помага на целия свят, но като живее, освен за себе си и за ближните си, той става силен. Светът се нуждае от силни хора.

Какво представлява знанието? Думата знание започва с буквата „З“, която е съставена от два полукръга. Тази буква трябва да се разтвори, да образува един голям кръг, в който да влязат всички форми – одушевени и неодушевени. В човека, като малка вселена, се включват всички форми, които той постепенно трябва да изучава. Изчезнат ли те от човека, той потъва във вечен мрак, в небитието.

Като ученици, стремете се да прилагате новия морал. Изучавайте нещата от гледището на новия морал. Като се произнасяте за постъпките на хората, прилагайте новия морал като единица мярка. По този начин няма да изпадате в заблуждения. Ако някой човек се ръководи в постъпките си от своите лични интереси, ще знаете това и няма да се разочаровате; ако се ръководи от интересите на своите близки, и това ще знаете. Най-после, ако се ръководи от Божествените закони, ще знаете, че този човек служи на Бога. Следователно, ако на първия човек дадете един килограм ябълки, той ще ги задържи за себе си; ако на втория дадете ябълките, той ще задържи за себе си половината, а другата половина ще раздаде; ако третият получи ябълките, той ще раздаде всичките, а за себе си ще откъсне една ябълка направо от дървото. Това значи служене на Бога. Така трябва да постъпват родителите, учителите, духовенството, държавниците и т.н. Всеки трябва да се проникне от идеята, че неговото благо е благо на всички, да бъде готов да раздаде всичко, което има, а за себе си да откъсне един плод от дървото на живота.

Много се е говорило на хората за служене на Бога и досега още се говори, но въпреки това те се запитват: „Защо трябва човек да служи на Бога?“ Отговорът е следният: Който иска да осмисли своя личен, семеен, обществен и общочовешки живот, трябва да служи на Бога. Като приеме служенето за свое верую, той може да каже: „Сляп бях едно време, но сега прогледнах и виждам ясно“. Не приеме ли това верую, той сам се излага на страдания и смърт. Ето защо, отсега нататък, когото срещна, ще го питам по кой закон ходи. Има два закона по които човек върви: законът на

Христос – закон на Любвта, и старият закон.

Христовият закон подмладява и възкресява човека, а старият закон прави човека още по-стар, отколкото е в действителност. Сега, като се върнете у дома си, нека всеки си зададе въпроса, на кой закон служи. Като си отговорите, започнете да работите, да развивате талантите си. Който има пет таланта, да изработи още пет; който има два таланта, да придобие още два; който има един талант, да не го заравя в земята, но да работи, да придобие още един. Работете за Господа, за ближните си и за себе си. Това е задачата, която трябва да решите в този живот.

Само Божията Любов, само Божията Мъдрост, само
Божията Истина носят пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на
24 юни 1931 г., София, Изгрев.

КРАСИВИТЕ ЛИНИИ

Т. м.

Ще прочета няколко стиха от 5-та глава от 1-во Послание към Солуняните.

„Но търсете всякога доброто един на друг и на всичките“. (15-ти стих)

„Винаги се радвайте.“ (16-ти стих)

„Непрестанно се молете.“ (17-ти стих)

„За всичко благодарете, защото това е волята Божия за вас в Христа Исуса.“ (18-ти стих)

„Духа не угасяйте.“ (19-ти стих)

Кое е най-мощното в човека, проявен в материалния свят? Ще кажете, че най-мощното в човека е мисълта му. Обаче мисълта е нещо невидимо. Как може тогава невидимото да бъде мощно? Мощното в света е в проявеното, което човек вижда с очите си, чува с ушите си, вкусва с езика си, възприема с носа си и усеща с кожата и с пръстите си. Че наистина мощното е в това, което възприемаме чрез сетивата си, човек се уверява, когато изгуби сетивата си. Тогава той разбира колко е немошен. Страшно е, когато човек изгуби едно от сетивата си. Ако езикът му се повреди и не може да възприема вкуса на храните, той се чувства отдалечен от материалния свят. Такова е положението му, когато изгуби кое и да е от своите сетива.

И тъй, благодарение на прекъсване на връзката си с разумната природа, в някои отношения човек се е отчуждил от нея и не може да възприема и оценява нейните красоти. Той се е лишил от възможността да чувства лъхането на пролетния зефир, свежестта на планинската вода, красотата на утрешния слънчев лъч. Красотата на природата се заключава в малките, а не в големите неща. Малките неща проникват в човека и го обновяват. Не може ли човек да възприеме и оцени малките неща, и да минат големите през него, те изтичат навън и той пак остава сух. Такъв човек е подобен на камък: колкото и да се мокри и полива с вода, все сух и твърд си остава. Значи сухият остава завинаги твърд; твърдият пък се отличава с неплодородие, т.е. той остава безплоден. Безплодният е нещастен, а нещастният всякога се мъчи.

Какво представлява мъчението? Кой човек се мъчи? – Който носи самар на гърба си. Щом има самар, непременно някой ще го възседне, за да го носи. Не е лесно да носиш човек на гърба си. Възседне ли те, ти непременно ще

се мъчиш. – Защо? – Лишаваш се от свободата, от възможността да възприемаш благата на живота по естествен начин. Днес хората страдат, мъчат се, защото не могат да намерят щастието. Много естествено! Те не могат да го намерят, защото го търсят вън от това, което всеки момент получават. Търсете щастието във всичко, което получавате. Щастието зависи от разбирането на човека. Някой търси щастието си в книгите, но и там не го намира. Той чете някоя книга, в която се говори за силата, чрез която човек твори, създава и придобива нещата. Докато чете книгата, той се въодушевява, радва се. Обаче щом я свърши, вижда, че в нея няма сила, джобовите му са празни. Той трябва да знае, че силата не е в книгата, а в самия него. Достатъчно е да обича работата си и да я прилага с любов, за да се прояви и силата, която е вложена в него. Когато болният чете за силата, трябва да повярва в нея и да направи известно усилие, да я прояви. Без разумно усилие няма успех. – „Ама ще се огъна!“ – И без огъване няма успех.

Законът на огъването съществува във всички светове. Ако в центъра на една металическа пружина поставите някаква тежест, пружината ще се огъне. Махнете ли тежестта, пружината се изправя, заема естественото си положение. Огъването на пружината става на физическия свят. Обаче същото нещо става и в умствения, и в чувствения свят. За пример, една мисъл се проектира в пространството. Първоначално мисълта върви праволинейно, но щом срещне известно препятствие, тя се огъва. Същото става и с чувството. Значи огъват се и мислите, и чувствата, и постъпките. Огъва се даже и характерът на човека. Всичко, което съществува и се проявява, е изложено на огъване. Не се огъва само непроявеното и това, което не съществува. – „Ама аз не искам да се огъвам.“ – Щом не искаш да се огъваш, не трябва да се проявяваш. Щом не се проявяваш, все едно, че не съществуаш. Невъзможно е човек да се прояви и да не изпита някаква тежест. Колкото малка и да е тежестта, все ще предизвика известно огъване.

И тъй, каквато посока и да вземете в живота си, каквото и да работите, все ще се огънете. Малко или много, ще се промените. Всяка промяна подразбира огъване, а огъването е резултат на известно влияние. Дали одуховен предмет ви влияе, или неодуховен, не е важно; важно е, че зад всяко влияние се крие разумна сила, разумно същество. Виждате един човек, но зад него се крие нещо невидимо. Виждате една планина, едно море, една ръка, но зад тях се крие нещо невидимо, което ви влияе. Значи влиянието, което иде от предметите, не е в самите тях, т.е. не е в тяхната форма, но зад формата им. Вие говорите с човека, пипате го, но виждате, че разумното, с което влизате в контакт, не е в неговата форма. Кажете ли, че разумността е в човека, явява се въпросът, на кое място именно е тя.

Това е задача, към разрешаването на която се стреми всеки човек. Има нещо в човека, което го одухотворява, но какво е то и къде е, никой не знае. Едни учени предполагат, че е самият мозък, други казват, че е сърцето, и т.н. Важно е, че като заминава за другия свят, човек взима със себе си разумното, което го е одухотворявало. В него се крие всичкото му богатство. Без него той няма никаква цена нито на небето, нито на земята. Това са хипотези и теории, които един ден, в далечното бъдеще, ще се разкрият на човека. Разрешаването им днес е невъзможно, обаче човек се стимулира от този въпрос, иска да проникне в своята същина. Днес едно е важно за човека: да оцени живота и всичко, което му е дадено като пособие в живота. Той има тяло, с много външни и вътрешни органи – пособия за работа и за поддържане на неговия живот. Като погледне ръката си, човек я свързва с работата, която върши чрез нея: работи, пише, помага. Погледне крака си, също го свързва със службата, която върши: движи се от едно място на друго, посещава планини, гори, поля, радва се на красотата на природата. Какво се ползва човек от доброто си желание, ако не може да го реализира? Представете си, че душата му има желание да направи едно добро дело, а краката му са болни, слаби, не може да се движи. – Защо душата дава някакво нареждане, а човек не може да го извърши? – Защото е изгубил връзката си със своята душа. Тя е изгубила мястото си. Дойде ли до това положение, човек става вече немоощен, няма дух, сила, подтик. Той се намира в положението на кукла, т.е. има форма, но без съдържание. За да не изпада в това положение, човек трябва да държи връзката си с душата. Мост, посредник или връзка между душата и самия човек е вярата в Бога. Изгуби ли вярата си, човек губи и равновесието си. Щом запази вярата си, човек приготвя път за идване на Любовта в него.

Следователно, за да бъде здрав да се проявява, да расте и да се развива, човек трябва да бъде свързан с душата си, а тя – с Любовта, с Първата Причина на нещата. Няма ли тази връзка, той всичко ще изгуби и ще се намери в положението на умрелия, който иска да се прояви, но не може. – Защо? – Тяло няма. Колкото и да се сили човек да покаже, че не е умрял, не може – няма физически органи, чрез които да се прояви. Близките на умрелия го погребват. Че живее духовно, с друго, невидимо за тях тяло, те не виждат това. Ще поплачат за него и ще го заровят. За да не попадне в положението на умрелия, когото заравят в земята, още докато е в тялото си, докато е свързан с душата си, човек трябва да има вяра и любов към Бога. – „Ама как ще се убедим в това, че умрелите са живи?“ – Много начини има, но човек трябва да бъде готов да влезе във връзка със своите близки, които са заминали за онзи свят. Как ще докажете, че захарта е сладка, ако не я опитате на вкус? Колкото и да ви се доказва, че е сладка, ако вкусът не вземе участие, всички доказателства остават напразно. Като

знаете свойствата на чистата вода и сложите после 1–2 бучки захар в нея, вие веднага се убеждавате, че захарта е сладка. За да се убедите в съществуването на някои неща, в помощ ви идват мъчнотиите и страданията. Чрез тях човек придобива опитности и знания, които пък усилват вярата му. Когато страда, човек постепенно влиза в реалността на живота. Докато не страда, той е извън реалността, но същевременно и вън от радостите. Радостите и благата идват след страданията. На физическия свят страданията предшестват радостите. Като знаете това, не очаквайте радости преди страдания. Който очаква първо радости в живота, той не разбира закона. За онзи, който не разбира този закон, лесно е да каже, че еди-кой си човек свършил университет, че еди-кой си открил нещо или дал някакъв концерт. Той вижда, че хората се радват, но какво е било преди радостта, не знае. Той не подозира през какви мъчнотии и страдания е минал ученикът, докато свърши гимназия. Той не знае какъв труд, какви усилия е положил младежът, за да свърши университет и да стане учен. Колко пъти е пропадал ученият, докато придобие знанието, докато стане виден професор. Радва се човек на знанието, на успехите си, на придобитата любов, но радостта му иде като резултат на нещо. Тя е плод, завързал и узрял на дървото на живота, което е расло при мъчнотии, при бури и ветрове.

Ето защо, ще знаете, че огъването е неизбежен процес. Ръката се огъва, а понякога се проточва. И огъването, и проточването ѝ носят благословение. Когато огъваш ръката си, за да спасиш давящия, това е благословение. Ти правиш добро на този човек. Когато проточиш ръката си, ти пак можеш да помогнеш на човека. Същевременно огъването и проточването на ръката могат да произведат лоши резултати. Когато цигуларят обтяга струните си, той има предвид да изкара нещо хубаво от тях. След това той поставя пръстите си на струните, огъва ги, прави различни скъсявания на разстоянията, удължава ги и с това произвежда чисти хармонични тонове. Който го слуша да свири, казва: „Добър цигулар е този човек. Цял виртуоз!“ В това отношение всеки може да бъде виртуоз, да свири на своята цигулка – тялото си. За тази цел той трябва да знае законите на своя ум, на своето сърце и на своето тяло, да знае как да огъва и проточва силите, които действат в тях.

Като ученици, една от задачите ви е да бъдете господари на тялото си, да свирите на него правилно. За пример, с едно нехармонично движение човек може да изпадне в голямо неразположение на духа. И обратно: с едно хармонично движение той може да придобие голямо разположение на духа. Красивите линии в природата внасят голямо разположение в човека. Достатъчно е да видите един увиснал, узрял плод, красиво огънал клона, на който се намира, за да се разположите добре. Това огъване на

клона действа приятно на окото. Колкото по-добре е узрял плодът, толкова по-красива е линията на огъването. Стрежете се към красиви движения, към красиви линии, които се отразяват здравословно върху човека. Като изучавате красивите линии и движения, вие се свързвате с духовния свят, с мисълта и чувствата на духовни същества. Нямате ли връзка с духовни същества, вие не можете да живеете духовно. – Защо? – Едно дърво само не може да поддържа огъня. Много дървета, съединени в едно, дават сила на огъня. Много поточета, събрани на едно място, образуват река. Следователно, за да бъдеш добър, да мислиш право, разумни същества трябва да бъдат свързани с тебе, да крепят твоята мисъл, доброта и разумност. Като не разбираш този закон, ти искаш да бъдеш добър, разумен, без да мислиш за Бога. Не, ще си кажеш: „Понеже Бог е благ, мъдър и свет, и аз искам да бъда като Него, да проявя своята доброта и светост“. Доброто е вложено в човека, той трябва само да го прояви. Разумността е вложена в цялата вселена, във всичко живо. Щом е така, и ти можеш да бъдеш разумен. Друг е въпросът, ако човек се отдели от Бога, от разумността в живота. Той има право да казва, че иска да бъде добър, разумен, свет. Но колкото и да говори по това, нищо няма да придобие. В края на краищата той казва, че е нещастен. В какво се заключава нещастиято му? Нека опише какво нещо е нещастиято, каква форма и какъв цвят има то. Когато бактериологът говори за бактериите, колкото и да са малки, той ги слага под микроскоп, изследва ги и ги описва точно. Защо човек говори за нещастиято, ако не го опише? – Значи няма нещастия в света, но има дисхармонични прояви, на които резултатите са лоши. За да не изпадне в дисхармонични прояви, пазете връзката си с възвишения и разумния свят. Сегашните хора се нуждаят от нови, прави разбирания за живота. Това може да постигне човек само когато използва всички положения в науката за развиване на своя ум. Наука, която не може да изправи мисълта на човека, не е истинска. Каквато наука и да изучава, човек трябва да я прилага не само във физическия живот, но и в умствения и сърдечния. Виждате, че инженер строи мост от единия до другия край на реката. Казвате, че това може да направи само инженерът. Според мене всеки човек трябва да бъде инженер за себе си и щом се намери пред някаква мъчнотия, веднага да си построи мост от единия бряг на своя ум до другия. Когато се натъкне на противоречие в чувствата си и колата му престане да работи, той сам трябва да си помогне. – Как ще си помогне? – Ще извика своя вътрешен колар, ще го накара да поправи колата му. Щом се изправи колата, работите се нареждат добре. С една дума казано: Човек трябва да има вътрешно отношение към знанието, да се ползва от него не само за задоволяване на своите физически нужди, но да задоволява своите умствени и сърдечни нужди, да решава противоречията на ума и на сърцето си.

Един виден американски проповедник излиза на амвона да проповядва. Той започва да развива темата си, говори въодушевено, увлича слушателите си. По едно време в салона влиза една дама с черни очила, богато облечена, накичена с украшения, и погледнала към проповедника. В същия момент мисълта му се прекъснала. Той престанал да говори. Взел чаша вода, пил малко от нея и тъкмо се готвел да каже на слушателите си, че не се чувства добре, вратата се отворила и в салона влязъл един беден, скромно облечен човек. Проповедникът погледнал към него, и мисълта му моментално се възстановила.

Всеки човек може да изпадне в положението на проповедника, да забрави проповедта си, но всеки човек може да действа върху близките си или както дамата с черните очила, или както бедният и скромен човек. От кои хора трябва да бъдете вие? Първо, човек трябва да бъде господар на своята мисъл, на своето знание, никой да не е в състояние да прекъсва мисълта му и да отнеме неговата проповед. Но ако това се случи с някого, бъдете като бедния и скромен човек, чийто спокоен поглед е в сила да възстанови мисълта на човека. Не бъдете като богатата дама, с черните очила и украшенията, която с един поглед може да внесе дисхармония в човешкия ум и да прекъсне мисълта му.

Като ученици, стремете се да проявявате доброто в себе си, т.е. да бъдете от ония хора, които могат да възстановят прекъснатата мисъл на човека. Бъдете приятели на своите близки, да им помагате в живота, да ги спасите от отчаянието, в което могат да изпаднат. Истинският приятел идва точно навреме да ви спаси, да ви помогне. Той знае и по какъв начин да помага. Няма по-голямо благо за човека от това, да има приятел в света. Днес всички хора, както и цялото човечество, се нуждаят от приятели. Много мисли и чувства имат характера на истинския приятел. Тъкмо в момента на голямо отчаяние и обезсърчаване, една мисъл или едно чувство се приближава към човека, тихо му пошепва нещо на ухото и състоянието му се изменя. Тези мисли и чувства наричаме Божествени. Стремете се към Божественото, което единствено е в състояние да тласне напред човешкото развитие. Докато постигне своя идеал, човек минава през мъчности и несгоди, но това не трябва да го отчайва. Те са временни. Когато железарят слага желязото в огъня и го нагрива, това състояние е временно. След като го сложи 2–3 пъти в огъня, той ще го извади и ще го сложи на наковалнята, ще го удари няколко пъти, докато му даде желаната форма. Ето защо, не се страхувайте от мъчности и страдания, които оформят човека. Те му дават посока и цел в живота. Преди да е минало през огъня и наковалнята, парчето желязо нямало никаква цел и предназначение. След мъчнотиите и страданията то приема вече известна форма и разбира предназначението си в живота.

Първата задача на човека е да оформи нещата, да даде форма на своите мисли и чувства. След това трябва да вложи в тях съдържание. И най-после – да ги осмисли. И това не е достатъчно. След като мислите имат форма и съдържание, от голямо значение е начинът, по който се изнасят и произнасят. Представете си, че сте написали думата „сила“. Сама по себе си, тя има форма, съдържание и смисъл. Важно е, как ще я произнесете. Може така да я произнесете, че да не произведе никакъв ефект, а можете и така да я изговорите, че да разтърси небето и да произведе гръмотевици, светкавици и дъжд. И след това може така да изговорите думите „сила жива“, че дъждът и гръмотевиците да престанат, небето да се проясни и слънцето да изгрее. Значи всяка дума има основен тон. Попаднете ли в нейния тон, тя произвежда известен резултат. Същевременно думите в речта трябва да се нареждат по известен закон, че една дума да предизвиква друга. Това наричаме закон на асоциацията. Ако човек забрави някаква дума, по асоциация той може да я възстанови в паметта си. Този закон съществува и в музиката. Ако попадне в този закон, човек може да произвежда тоновете един след друг. Прекъсне ли връзката между тоновете или между думите, човек се намира под влиянието на обратния закон – закон на дисоциация или разединяване.

Стремете се към основния тон на нещата. Попаднете ли в основния тон, всичко върви добре. Каквато наука и да изучавате, намерете първо основния ѝ тон. Задачата на учените се свежда именно към това, да намерят основния тон на всеки отрасъл от науката. Постигнат ли това, те могат да произведат голям преврат в човешкия живот. Основният тон се определя от новата мисъл. Когато новата мисъл проникне в мозъка на човека, той започва да преустройва главата, лицето, тялото си и става нов човек. Невъзможно е новото вино да се налива в стари мехове. Когато умът работи, и сърцето трябва да работи, да се преустрои. Светът се нуждае от нови хора, с нови мисли и чувства. Това са хора, в които е запален свещеният огън. И тъй, задачата на разумния човек е да работи и с ума, и със сърцето си, да преустрои главата си, да организира силите на мозъка и на сърцето си, за да бъде готов за възприемане на новите мисли, които идват от възвишения свят. Нова глава, ново лице, ново сърце трябва да има човек. Бог казва: „Ще отнема каменното му сърце и ще му дам ново сърце“. Казано е още в Писанието: „Глава на Твоето Слово е Истината“. Словото представлява разумния човек. Следователно, когато Истината стане глава на Словото, тогава ще дойде щастието, тогава ще се въдвори Царството Божие на земята.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
26 юни 1931 г., София, Изгрев. 7–5 ч.с.

Слънце! Хубаво време, топло.
(утре Учителят заминава за Рила с няколко братя)

Добър път! Благодарим, Учителю!

1931_06_26 Линиите на красотата в природата! Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999г.

КНИГА: Пътят на доброто, МОК Год.Х

ЛИНИИТЕ НА КРАСОТАТА В ПРИРОДАТА!

Х година

42 последна школна лекция на 1 мл.ок.клас,

26 юний 1931 г. петък 6 ч.с.

хубаво, ясно време, слънчево

ИЗГРЕВ.

Добрата молитва.

(Всички имат пред себе си по няколко бучки захар от 5 мм широчина).
Мъчно се намира числото 5. Хубавите работи мъчно се намират.

Ще прочета само няколко стиха от 5 глава от първото послание към Солуняном. 15 стих:

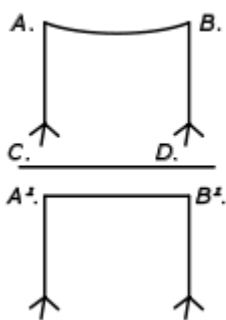
„Търсете всякога доброто един на друг и на всичките“. Вземам само положителната страна. 17 ст. „Непрестанно се молете!“ 18 ст. „За всичко благодарете: защото това е Волята Божия за вас в Христа Исуса“. 19 ст. „Духът не угасяйте“.

Най-мощното в проявения човек, в материалния човек не е неговата мисъл, защото мисълта сама по себе си, тя е невидима. Това в дадения случай, което ту чувствуваш с езика си, което чувствуваш с ръката си, което усещаш с краката си, или с лицето си, в това седи проявеният живот. Например, ако вие бихте яли, че преядете, и езикът ви претъпее, и ти нищо не чувствуваш; или пък ходиш и кракът ти не чувствува, че стъпваш на земята. Представете си едно такова състояние. Та хората са се отчуждили от това, което преживяват, от такова едно състояние. Например ти не можеш да оцениш хубостта, която се намира в природата. Да знаеш каква хармония ти внася полъхването на онзи утринен ветрец, тъй наречения зефир, който е тъй приятен; каква хармония ти внася запример, пипнете една хубава бистра вода, каква приятност се предава на ръката ти или по лицето ти; или ония нежни лъчи, които допират зеницата на очите ви. Тъй едва те засяга животът. Сега може някой да каже: В какво седи животът? Та в тези малките работи седи, той не седи в нещо голямо, но това, което ти в даден случай виждаш, което внася нещо в тебе и което ти чувствуваш, то влиза в тебе.

Следователно, ако вие не можете да възприемете това, което природата внася във вас, във вас се образува едно състояние, подобно на камъни, всичко изтича от вас, излиза навън и вие пак оставате сух. Мокрите се, но всякога оставате сух. А човек, който всякога е сух, той е всякога твърд; а човек, който всякога е твърд, той е всякога безплоден. А който е безплоден, той всякога е нещастен, а който е нещастен, той всякога се мъчи. А който се мъчи, какво прави?

Това е разрешението на задачата. Това е мъчението. А. Това е един самар, който ви тургат на гърба, и ще се качи някой отгоре, и ти ще го носиш. Мъчението или самара, като го обърнеш на другата страна, това са все крила, но пак трябва да го носиш. Всяко нещо, което е непоносимо за тебе, то е мъчение. Една формула. Всяко нещо в тебе, което ти не искаш в даден случай да решиш. Мъчението всякога нарушава онова, което ти възприемаш ти не можеш да възприемаш, лишава се човек. Сега вие търсите щастие на живота или смисъла на живота вън от това, което всеки ден получавате. Вие четете някоя книга и мислите, че в книгата ще намерите нещо. Хубаво. Какво ще намерите в една книга? Четете СИЛА. Намерихте ли силата. Авторът пише: Силата е мощна, тя всичко твори. Това мощното, което всичко твори, всички намериха ли го? Вие четете и после разправяте, че силата била най-мощната и всичко с нея става. Ти я туриш в джоба ти, а торбата ти е празна, хляб нямаш. Болен си, говориш за силата, а си слаб, хилав си и т.н. Питам, след като четеш, че силата е най-мощното в света, какво те ползува това? Сега да обясня закона.

Защо тази линия е огъната – АВ? Това е една пружина, която има известен товар в центъра си. За да добие първоначалното си положение, вие трябва да отнемете този товар и тогава веднага тя взема хоризонталното си положение, което е имала преди A^1B^1 . Всякога, когато вашата мисъл се огъне или вашите чувства се огънат, защото трябва да допуснем, че и мисълта се огъва, и чувствата се огъват, и човешкият характер се огъва. Няма нищо в човека, което да не се огъва. Единственото нещо, което не се огъва, кое е? НЕ СЕ ОГЪВА САМО ТОВА, КОЕТО НЕ СЪЩЕСТВУВА! Всяко нещо, което съществува, все се огъва. Казва някой: Не може ли да се огъна? Може. Казва друг, това да не стане, онова да не стане. Щом искаш нещата да не станат, не трябва да съществува. Казваш:

Е, може ли това? Може значи един предмет да не се огъва. Ако няма тежест. Но все таки, това е привидно. Тази жица след като е огъната, на нашето око се вижда, че не е огъната, но все таки в нея има едно микроскопическо огъване, има едно налягане, едно тежнение. Тъй щото, абсолютно да е хоризонтална тази линия спрямо нейната площ на тежнение, то е невъзможно в дадения случай.

Сега законът. Каквато посока и да вземете, каквото и да вършите в живота, вие ще се огънете малко, ще чувствувате една промяна в себе си. А всяка една промяна е едно малко огъване. А всяко огъване, това е едно влияние, което иде отвънка. Това влияние може да произтича от някой предмет неодушевен, а зад неодушевените предмети, има нещо разумно. Запример, какво седи зад леда. Ако сте на някоя ледена планина? Или какво седи зад една твърда скала? Какво седи зад човека? Зад човешкото тяло какво седи? Човекът седи зад тялото си. Тогава казвате, че човекът е в тялото си. Как е поставен човек в тялото вътре? Да се обясни. Казвате: Човек е в къщи. Как е вкъщи? Той в цялата къща ли е? В стените ли, на пода, на тавана ли? Вие не мислите за това и казвате вкъщи е. Седи на някой стол или в някое кюше? Вие казвате: В къщи е. А щом кажете, че човек е в тялото, вие вземате друга поза, казвате, че той е в краката или в ръцете. Човек не е никъде. Той нито е в корема, нито в сърдцето, нито в гръбначния стълб. Нито в ръцете, пръстите, космите, нито е в главата, нито е в лицето. Едно място има само в главата. Вътре в главата е той. Едно място има, много малко място, едно столче има, една микроскопическа микроба може да седне на неговия стол и тя се смесва, и на това място, на което човек седи, има още за хиляди и милиони такива същества да седнат. Толкова малко е това столче, на което човешката душа седи, в мозъка е, че с никакъв микроскоп не може да се открие. И всички вие чувствувате по някой път, че тук някъде в съзнанието, в главата. (Учителят показва на слепите си очи.) Някъде в мозъка има една много малка жлеза, но учените хора не са я отгадали и която човек като умира взима със себе си. Човек с тази жлеза заминава. Тя е неговото богатство. Човек като напуска тялото си, взема жлезата със себе си. В нея той си носи всичкото богатство дето иде. И ако остане да не си вземе дисагите, той е вече нещастен. Ако излезне из тялото без тази жлеза, той е паднал, той е грешник и т.н. Сега тези са хипотетични работи, нямат нищо общо с тази кривата линия. Това е все същият закон. Отношението на вашата ръка, сама по себе си, вие можете да оцените стойността на вашата ръка, само когато извършите някоя работа, пишете или свирите, или правите някое добро; можете да оцените вашите крака, само когато служите на себе си, искате да изкачите някой планински връх, или да извършите някое добро дело, само тогава може да оцените колко струват тези крака. Допуснете, че имате желание да извършите някое добро, но краката ви не вървят. Душата дава нареждане,

но краката не се подчиняват. Как можем да обясним? Когато човек изгуби своите дисаги, краката му не се подчиняват. Когато човек изгуби тази жлеза, в която живее душата, краката не се подчиняват и човек остава безпомощен, и той не може да дава никакво разпореждане на себе си. Той е изгубен от целия външен свят. Има само едно правило: за да не изгубя тази жлеза, с нея трябва да се държа. Човек трябва да се държи за вярата. Вярата е необходима, за да се държи човек в Бога, за да не се изгуби неговото равновесие. Вярата в Бога е необходима, potrebна, за да не си изгуби човек дисагите. Любовта към Бога е potrebна, за да не се изгуби тази жлеза. Защото като загуби човек нея, той всичко е изгубил и той не може да бъде здрав. Запример, ако вие сте на физическото поле, на земята можете ли да съществувате без тяло? По никой начин! По никой начин вие не можете да се проявите на хората! В духовния свят всички може да ви знаят, но на земята никой не може да ви знае. Вие можете да правите всичките усилия, но усилията ви ще бъдат, както на един парализиран човек. Много умрели хора се стремят да се покажат, че не са умрели, но хората ги считат, че са умрели. А той казва: Не съм умрял, жив съм! Не ме заравяйте! А лекарят констатира, че той е умрял; той не може да се прояви, и вътре има скръб и страдание, но всички го тургат в ковчега, кадат му тамян, и казват му: Довиждане! А той там се мъчи. Та казвам, за да не се случи с вас това, че то е трагично и комично положение, когато човек го заровят жив. Трябва да имате вяра и Любов към Бога! Нищо повече! Защото, ако нямате вяра, ще се случи това; и непременно ще се случи. И ще го опитате тъй както сега го опитват хората. Но един учен ще каже: това не е проверено. Хубаво, вие имате една бучка захар, нали? Аз ви казвам, близнете я. Ти я близнеш, казваш: Сладка е! Казвам, как ще ми докажеш това? Ще ми кажеш: Близни я. Без да го ближеш, докажи ми, че е сладка. Как ще докажеш? (Е, не мога). Този човек ще го държи 10 дена жеден. Казвам, ще ти докажа. Няма да му давам вода. Тъй научно ще постъпя и после ще му поднеса вода, ще кажа близни я. Водата има ли вкус? Няма. Тази бучка нали е сладка? Тургам я във водата, разтопява се тя. Казвам каква е сега водата? Сладка е. В това отношение всичките мъчнотии в живота и страданията са необходими, за да докажат, че нещата съществуват. Защото дебалата човешка глава като започне да страда и се мъчи, казва: Реално е това. Щом човек не се мъчи, той казва: Нещата не са реални. Защото всяка една радост идва подир едно страдание. Радостите и благата в живота не идват преди страданията. Всякога страданията на физическото поле предшествуват радостите. Никога една радост не може да дойде първа, ако не е предшествувана от страдание или мъчение. И който очаква радостта преди страданието, той не разбира закона. Не разбира физическия закон на земята. Та това трябва във вашето учение. След като си се занимавал 10 години, учен човек си. Но знанието свършено ли е? Ти се радваш, но колко безсънни нощи си прекарал над книгата,

колко мъчения, какъв страх! Колко пъти са те късали и след това ти минаваш за учен човек, и като че всичко това е дошло тъй по мед и масло. Така се представлява плодът!

Та казвам, когато известни работи се огъват, има ли нещо лошо в това? И някой път нашата ръка се огъва, а някой път ръката се проточва. Сега може в дадения случай, когато се проточва ръката, да е едно благословение, и когато се огъва ръката, пак да е едно благословение. Когато ти изваждаш един човек от водата и твоята ръка се огъва, не е ли това едно благословение, едно добро. Но и изправянето на твоята ръка може да произведе един добър резултат. Но ти можеш и да натиснеш един човек да се удави. А и огъването може да произведе един лош резултат. Когато една струна е обтегната в право положение. Цигуларят след като си обтегне струната, огънати ли са струните? Прави са всички. И след това какво прави цигуларят, за да произведе своята музика? Като си тури пръстите прави скъсяване и огъвания на тези правите линии. И колкото по-правилно знае да ги огъва, толкова неговото свирене е по-правилно, изкуство е това на земята. Та по отношение на това, същият закон е. Ако вие разбирате правилата на вашето тяло, ако разбирате правилата на вашия ум и на вашето сърце, вие ще бъдете като този виртуоз. Ако не разбирате правилата и законите, вие ще срещате известно противоречие в живота ви.

Следователно, човек на земята първо се учи да бъде господар. Да знае да свири на своето тяло. Ти имаш едно неразположение на духа. Има известни движения на тялото. Ако ти знаеш само да дигнеш ръката си, всичкото неразположение ще изчезне; пък има известни движения, като ги направиш, всичкото неразположение, колкото го има, все ще ти дойде. Един слуга идва и вика господаря си, тъй с показателя си, да дойде. Господарят го вика и му казва, така не се вика господаря. Как трябва да повикате господаря си! Ще направиш едно движение като дойдеш с краката си. Какво движение ще направиш? Какво положение ще заемеш? (на известна дистанция). Войниците като дойдат как застават? Но това не е в реда на нещата. Извеждам ви вън, ние вземаме нещата от природата. Щом идеш при някоя круша или при някоя ябълка, дето плодът е узрял, ти се приближаваш при един клон, дето е най-хубавият плод. Да кажем, видите една хубава жълта круша, тъй узряла, вие не сте обръщали внимание на този плод. И ще видите това огъване на това малко клонче, образува една хубава кривина, тази кривина тя привлича вниманието ви. Много круши има наоколо ви, но тази специфична круша, тя обръща вниманието ви. И тази круша седи на най-хубавото огънато клонче. Онези круши, които не са хубаво узрели, и огъването не е хубаво. Направете опит, когато се приближавате, да вземем до една череша или круша,

клончето, на което седи тази линия на огъването каква е? В дадения случай съзнанието ни схваща формата, на която се намира плодът. Плодът и клонът какъв е? Съзнанието на този плод какво е, то е един такъв слуга, който отива при господаря си. Той има такова едно положение, че като погледне господарят му, веднага лъхва нещо хубаво от него, че и господарят му усеща една приятност. Слугата не трябва да седи на неговото положение, неговата линия, неговото положение е такова както тази круша на този клон, но какво положение трябва да вземат и неговите очи? Неговите ръце? Той може да вземе такава една поза, че като го погледне господарят му, веднага да каже: Строен е този слуга! Много изразителен е, има нещо в позата му, което приказва хубаво. А някой път слугата му може да вземе такова положение, той маха с ръката си, че господарят му да си обърне гърба и да си замине. Сега аз говоря за обикновените работи, които стават в живота. Ако вие не разсъждавате психологически, казваш, какво има от едно махане? Но след като онзи слуга маха на господаря си, че господарят се докачи, каже: Чакай един ден аз ще ти дам да разбереш. Ти вървиш, като че нищо не е станало. После ще идеш при другото, ще кажеш: Махна ми един с ръката. И него ден всичките работници ще знаят, че един е махал с ръката си. Значи, едно махане може да произведе цял един скандал. Е, тогава, кое може да произведе мир? Като се приближи слугата, господарят е малко недоволен, той се приближи и каже: Иване, ти си отличен човек! Аз съм много доволен от тебе! Извади му една пълна кесия и му каже: Днес имаш отпуска, ти си свободен днес, ето да си походиш малко като в празничен ден. Погледне го той, господарят го потупа по рамото му. Слугата е радостен. В това движение господарят е предал нещо тайно от себе си. И това, което той е предал в душата си, той е предал едно вътрешно общение между ума на господаря и слугата, между добрите чувства има едно съединение вътре.

Та казвам сега, вие искате да живеете духовен живот. Но духовен живот сам по себе си ти не можеш да живееш. За да живееш духовен живот, ти трябва да бъдеш в общение с духовни същества. Законът е такъв. Може ли един въглен, останал сам по себе си, да задържи своята топлина? Една свещ, която гори, става известна промяна. Не само едно, но хиляди въгленчета трябва да поддържат горението. И следователно, ако ти искаш да мислиш да бъдеш добър, с тебе трябва да има хиляди същества, които да участват, да споделят твоите мисли. Казват: Това трябва да го направим. За да живееш добре, те трябва да споделят твоята мисъл. Там е погрешката, ти казваш: Аз искам да бъда добър, по закон. Ще кажеш: Понеже Бог е благ и добър, и аз ще бъда добър. Че ти така трябва да туриш мисълта, а ти казваш: Аз искам да бъда добър. Значи отсега нататък ще бъдеш добър. Ако отсега нататък ще бъдеш добър, то е изгубена

работа. Ако отсега нататък искаш да бъдеш умен, то е загубена работа. Че животът е умен, всичко е създадено преди милиони и милиарди години. А ти отсега нататък ще ставаш умен. Понеже вселената е разумна и аз като един член от нея искам да се проявявам умно. Умна е тя и умно ще я разбирам. Така трябва да залегне мисълта в душата ви. Ти казваш: Аз съм нещастен. Ако отсега ставаш нещастен, то е загубена работа. Човек не може да бъде сега нещастен, защото след едно нещастие иде едно щастие. И питам какво си изгубил? Ти мислиш, че си нещастен, а след половин час ти си щастлив. Питам тогава защо се самоизмамваш? И най-първо можете ли да ми опишете какво нещо е нещастieto? Я ми донесете едно нещастие. Аз бих желал да попитам това нещастие. Какво нещо е нещастieto? Каква е формата на нещастieto? Вие не можете да си го представите, при това казвате нещастен съм. Но никога не сте седнали да кажете какво нещо е нещастieto, да го видите, да се позанимаете малко с него. Дойде някоя микроба, веднага ученият човек ще я донесе, ще я тури под микроскопа и ще види, че това е именно това, което носи тази болест. Ако вие попитате тази микроба, която образува бобоническата чума, тя ще каже, аз не зная, че образувам тази болест; даже тя не сънува това. Ако вие попитате един нож, с който е убит един човек: Ти ли уби този човек? Той ще каже: Не съм, мен ме проводиха на гости у този човек, аз влезнах и излезнах от него. Това ще каже той. Но това влизане и излизане у човека е произвело един резултат, който е дисхармоничен и го наричат убиване. Що е убийство? Значи нарушени са ония хармоничните процеси, които стават. Да кажем човек може да препрати една своя мисъл, която да попадне не навреме. Всяка мисъл, която не попада навреме и на място; всяко чувство, което не попада на място и навреме, всякога произвежда дисхармонични състояния и такива резултати са лоши.

Сега до разбиранията. Всичките тези процеси се отнасят до човека. Ако ние не можем да сведем положенията, които съществуват в науката за развиването на нашия ум, тогава науката сама по себе си няма отношение към нас. Хармонични отношения няма. Защото, ако един инженер, който строи един мост над една река, вие казвате, това е негова работа. Но един ден ти се намериш в затруднение с живота си, там няма никакъв инженер. Ти ще трябва да направиш един мост, трябва да минеш от единия бряг до другия. Инженер ще станеш, да построиш този мост. И ако не разбираш тази наука, твоята работа ще остане назад, ако разбираш, твоята работа ще тръгне напред. Ти ще си направиш една каруца в ума си да ти тръгне работата. Не ти вървят работите, спре се каруцата на ума и сърдцето ти. Един ден паметта ти спре, спряла се каруцата на паметта ти. Изпита те учителят, не ти върви каруцата. Ще трябва да слезнеш, ще спреш каруцата да я понамажеш, да накараш своята памет да потече. Седиш някой път, знанието го няма там, ще се намерите като онзи американски

проповедник, който цяла седмица е работил върху проповедта си и изучил беседата наизуст. Толкова бил самоуверен, че я знае. Отива на амвона, молитва четат, Писанието, той се въодушевява, разправя той своята опитност, че като говори да знаят всички, че проповедник има тук! Но по едно време се отваря вратата и влиза една жена с такива големи черни очила, тя като го погледнала и той всичко забравил. Взел чашата, преглъща водата, тя жената седи в ума му. И ще кажат, че проповедникът е неразположен, лошо му станало. Не се решава да говори. След малко гледа влиза един беден човек и изведнъж се донася проповедта му. Казвам, влиза жената с черните очила, отива си проповедта, влиза бедният, като го поглежда, веднага проповедта се повръща назад. Кои са лошите хора? Които вземат проповедта. Кои са добрите хора, знаете вече, които донасят проповедта. Казват: Добър човек е той. Щом той може да донесе проповедта, която ти си изгубил, какъвто и да е този човек, той е добър. Онази дама, облечена тъй хубаво, на всичките си пръсти има по един пръстен, но проповедта си отива. И всичко отива. А влиза бедният, никакви очила няма той, много скромно е облечен, но като го поглежда, веднага неговата мисъл почва да работи.

Питам тогава, де трябва вие да сте в живота? Между кои? Между онези, които носят проповедта. Този човек в дадения случай идва навреме да покаже, че в света има един закон. Някой път вие вървите, разправя един философ своята опитност. Като се отчаял той от живота си и отчаянието му седяло в това, че загубил всичкото си имане, не може да се облече и няма да може да живее по графски, направил си завещанието и отива да се самоубива. Но пристига един негов приятел, потупва го по рамото и му казва, едно писмо ти нося от един твой чичо някъде от Америка, който ти изпраща чрез мене 50 хиляди долара. Веднага той взема друго положение. Търсих те цяла седмица и не можах да те намеря. Изменя се неговото решение за самоубийството.

Та казвам сега, този е приятелят, който иде да те спаси. Всеки един човек, който ще те спаси, който носи една торба от твой чичо, той е добрият човек. И той иде точно в момента, когато трябва.

Та в живота има известни мисли и желания, които са като този приятел, точно навреме идат. Някой път си обезсърден дойде една мисъл, която те потупа по рамото, казва: Чичо ти остави едно завещание за тебе. Веднага твоето състояние се смени. Та именно всички трябва да вярвате в онова Божественото в света, това, което води за онзи вътрешен развой, за онзи вътрешен прогрес на твой ум, не за човешкия ум, но за човешката душа. А негодите на живота, страданията на живота, те са неща временни. Под думата временни онзи железар, който е турил един гвоздей на огъня, той

целия ден няма да го бие, той го тури веднаж-дваж, трака, трака и после го остави, погледне го и го остави настрана. И той целия ден няма да го гледа. Ти твоите страдания хвърли ги в пещта. Онзи, който те е турил в огъня, ще те почука малко и ще те остави. Ти седиш и казваш: Големи са моите страдания! Не са големи. Колко минути си бил в огъня? Вие били ли сте железар или някои от вас железарство учили ли сте? Може някой път, колкото за опит да видите какво прави железарят. Та казвам, ония негоди, които срещате в живота, са временни. Във всяко едно отношение. Стремете се вие да ги преведете; нали правите вие уравнения по тройно сложно правило? Нали там разрешавате, имате нещо, което знаете, и нещо, което не знаете. Трябва да го разрешите правилно. Е, добре, когато вие отидете при едно цвете и трябва да го полеете, вие никога не обръщате внимание от каква височина трябва да го полеете. Представете си, че аз искам да поляя една саксия, туря я отдолу, пък аз се кача горе на балкона и с един ибрик я поливам, да каже цветето, че отвисоко съм го полял. Кое е най-хубавото поливане? Аз трябва да изкарам саксията вън и тогава моето малко ибриче от близо при корена на това цвете, и внимателно, ще го поляя. Отвисоко не поливайте саксията! Вие искате на един човек да посее една много висока идея, и за да покажете, че вашата идея е много знаменита, качите се на балкона горе и махате с ръката. После изведнъж спуснете двете си ръце долу, казвате, разбрахте ли? Аз ги наричам тези говорители, това, което ползува човека, не е високото. Онзи, който ти говори, той трябва да вземе едно положение, дето ти да разбереш тази велика истина. Тогава отношение ще има. Защото постъпките ни трябва да бъдат музикални. Такова отношение има. Ако ти не знаеш този тон, защото не е само да говориш, но това, което говориш, какво трябва да бъде? Иначе ти не можеш да предадеш една истина. Ако ти не знаеш как да произнесеш една дума, това не е никаква сила. Произношението е важно. Целият ден може да казвам СИЛА и пак да няма нищо. Но има едно произношение, ако аз река думата СИЛА, така че цялото небе да протрепери, няма да се минат 5, 10 минути, ще има един трясък, гръмотевици, изливане, и всички хора ще се изпокрят. И после пак като кажа: СИЛА ЖИВА всичко утихва и небето се изясни. Пък има положения, дето целия ден като кажеш СИЛА ЖИВА и нищо да не стане. Сега вие знаете закона на асоциациите. За да си спомните един предмет, често вие забравяте, казвате, щукна ми из ума! Не мога да си го спомня. Ти не си наредил предметите по онзи закон, по който идеите вървят. Те се групират и паметта ти тече. Така е и с тоновете. Пък ако схванеш неправилно един тон, има една дисоциация, губят се нещата. Та онзи велик закон, който регулира паметта. Ако ти започнеш с онази дума, с която трябва да започнеш, всичко ще тече по мед и масло. Но някой път хванеш една дума и не ти върви, всичко закуца. Та всеки един предмет, когато го проучавате, той си има основен тон. Ако имате основните тонове,

всичките други тонове вървят.

Сега тази лекция е за нещата, общо казано, нещата си имат правила, по които се нареждат. Ще направите един опит. Аз зная един автор, на когото му прочитат 35 хиляди думи и той ги казва след това напред и назад подред. Значи това, което е възможно за един човек, възможно е и за всички. Този човек има едно съвпадение на великите хора. Той може 30, 40, 50, 60 хиляди думи да задържа. Та всички способности, които човек има, те си имат свои тонове. Музиката има свой тон, математиката има свой тон, всички други науки имат свой тон. Всяко познание и то си има свой тон. Ако вие можете да намерите основния тон, другото се разрешава лесно. И всичкото усилие на учените хора е, те търсят основния тон. Защото науката има за цел за произведе едно преобразуване. Човешката мисъл е турена като условие да преустрои човешката глава. А за да се измени, непременно трябва да работи човешкият ум и човешката глава. А за да се измени, непременно трябва да работи човешкият ум и човешките чувства, за да се моделира формата на човешкия ум и на лицето, те трябва да се изменят. А като се изменят главата и лицето, човешкият ум трябва да работи и човешките чувства трябва да работят, за да се моделира човешката глава. Това е задачата. Аз трябва да мисля, трябва да работя, за да се измени умът, да дадем форма на ума си и човешкото сърдце трябва да работи, за да се създаде главата. Щом се създаде новата форма на главата, аз разбирам онази, която е в движение, творческата форма. Една разумна форма има главата и хората се различават. Онзи човек, може някой път да ви покаже, трябва да ви изведе, има хора в света, които като ги видите, веднага ще видите, че има нещо запалено. Когато мисълта работи правилно, има една светлина, която излиза от човека и ти чувствуващ, когато мисълта ти работи, и се чувствуващ крайно разположен. Има една крайна самоувереност и ти мислиш, че всичко се разрешава в света. А щом изгубиш този тон, веднага ти се усещаш скучен.

Та сега ние имаме една задача. Вие искате вашия ум само временно да уредите вашите важни работи. Задачата на ума не е такава. Животните в много отношения си изкарват прехраната. Цяла една наука, философията, поезията и всички тем подобните и религиозните чувства у човека са, за да се създаде неговата глава. И много пъти тъй попипайте си главата, тъй отстрани над ушите, вижте коя част ви произвежда хубаво впечатление. И тези неща, които са най-красиви у вас, вие ги пипайте. Това е едно богатство. Има места, които, като се попипа човек някъде произвежда му едно спокойствие, а тези грозните места. Сега нас ни предстои една творческа работа. Трябва да знаете, сега умът работи, за да се пресъздаде човешкият мозък. Чувствата работят, за да се пресъздаде човешката глава. Като се създаде, като се съгради това новото, тогава има на какво да

разчитаме.

Сега общо казано, което трябва да остане в ума ви. Какво нещо е да се пресъздаде човешката глава? Ти като си погледнеш новата глава, ще искаш и втори път да я погледнеш, и трети път, и винаги ще ти е приятно да я гледаш. А сега, щом се огледаш, не ти е приятно. Животните запример не се оглеждат. Маймуната, щом като се огледа, турга си ръката отзад да хване другата маймуна. Тя не се познава, иска да познае кой е вътре. Един вол като му туриш огледало, той си маха опашката, казва: Не ми тургай огледало, аз не искам да се оглеждам. А само хората имат право да се оглеждат донякъде. А за бъдеще, когато човек създаде новата човешка глава, новата мисъл като дойде, ще има с какво да се занимаваме. Сега на всинца ви седи една идея. Умът и сърдцето това са мощните сили, които са създадени, за да се преустрои човешката глава. Умът на човека, в Писанието е казано: Глава на Твоето Слово е Истината. И когато нашата глава стане глава на Истината, на Разумното. Словото сме ние, това вплотеното Слово се разбира, това видимото в света. Когато Истината стане глава на Словото, на реалното, тогава ще дойде в света онзи щастливият живот, който вие очаквате. Но сега се отличава.

В движението има един ритмус, вие не знаете какъв е сегашният ритмус на природата. В съвременния ритмус може да се познае докъде е достигнало човечеството. Мнозина от вас сте музиканти, какъв е сегашният ритмус на живота, по който вървим? Може ли някой от вас да представи на цигулката този ритмус? Онези от вас, които сте чиновници, колко време ви остава още? (7–5 ч. още 15 мин.) Този ритмус, или общо съзнанието, по което човечеството върви, какъв е? Има един ритмус, който през целия ден върви с вас, и вие още не го знаете, не сте го научили. Това ще остане сега една задача за бъдеще. Има един музикален ритмус, някой път при подобри условия, може да ви покажа, какъв е ритмусът на живота на опит. Сегашният ритъм, по който върви цялата човешка култура, какъв е? Станете сега. Понеже аз ще отсъствам, може да си почивате. Може да използвате времето по какъвто начин намерите за добре.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!**

В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!

7–5 ч.с.

**Слънце! Хубаво време, топло.
(утре Учителят заминава за Рила с няколко братя)**

Добър път! Благодарим, Учителю!

1931_07_12 Симон Петър

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

СИМОН ПЕТЪР

И отговори Симон
Петър и рече: „Ти си
Христос, Син на Бога
живого“
Матея 16:16

„Ти си Христос, Син на Бога живого.“ Животът има освен външен, още и вътрешен смисъл, поради което човек трябва да знае откъде да започне. Когато някой ученик иска да учи в някое училище, било гимназия или в университет, какво трябва да направи за тази цел? Най-напред този ученик трябва да подаде заявление до съответното училище, да бъде приет за ученик. Заявлението му трябва да бъде придружено с документи, от които се вижда какво училище е свършил ученикът и с какъв успех. Второто положение, което предстои на ученика, е да дочака деня, когато професорите ще се съберат на заседание, да разгледат заявлението му. Третото и най-тревожно положение за ученика е да получи отговор, приет ли е за ученик или не.

Сега, трите беседи, които държах днес, представляват положенията, на които ученикът е изложен до приемането му в училището. Сутринната беседа представлява подаването на заявлението и документите от ученика. Втората беседа отговаря на събранието на професорите, за да разгледат заявлението и документите на ученика. Третата беседа, т.е. тази, която сега държа, представлява отговора на професорите, че ученикът е приет за студент в университета. След това положение какво трябва да прави студентът? – Той трябва да се заеме да учи. Казвам: вашето положение е подобно на това, в което се намира студентът, който е приет вече в университета. Той е подал заявлението и документите си, приели са го и сега не му остава нищо друго, освен да учи. Та и на вас сега предстои само да учите, без да разправяте на хората, че сте ученици. Дипломът, който имате от по-долното училище, беше необходим само до приемането ви в по-горно. Ако не бяхте постъпили в по-горното училище, дипломът ви, сам по себе си, нямаше да има голямо значение. И сега, ако ученикът не учи, той не може да се издига; ако учи, той се издига. Ако ученикът не учи, професорите му го изпъждат от училището и той преждевременно свършва курса на учението си. И в този случай той получава диплом, но като на круша, която преждевременно е узряла и паднала на земята. Обаче

падането е неестествен процес. В сегашния живот има една опасност, от която хората трябва да се пазят. Например, те искат да придобиват нови чувства, нови мисли, нови знания, с които да се забавляват само, но в края на краищата изпадат в положение на натоварени камили. Те трябва да асимилират всичко придобито, да го разработят, да не останат у тях известни наслоявания. Явят ли се такива наслоявания, те трябва да се освободят от тях. Природата, като вижда опасното положение, в което хората изпадат, без да могат да си помогнат, тя казва: „Стига толкова!“ – и поставя граница. Когато човек е гладен, незадоволен, това показва, че той е подал заявлението и документите си до професорското тяло и очаква неговия отговор. Когато човек започне да яде, това показва, че той е получил вече благоприятния отговор на професорското тяло за приемането си в университета. Като се нахрани човек, настъпва процесът на мисълта, т.е. разпределението на храната по целия организъм.

Някой казва: „Аз се нахраних добре, няма да помисля вече за ядене“. Не, след четири-пет часа ти пак ще огладнееш и отново ще помислиш за ядене. Ти пак ще трябва да подадеш заявлението и документите си и да чакаш отговора на професорското тяло. С едно подаване на заявление и на документи работата не се свършва. Всяка сутрин ще подавате заявлението и диплома си и ще чакате отговор. Така ще постъпвате всеки ден, докато свършите курса на училището. Не постъпвате ли всеки ден по този начин, животът ви ще се обезсмисли, няма да има връзка между състоянията, които всеки ден преживявате.

Питам: каква разлика има между живота на младия и на стария човек? Животът на младия може да се уподоби на фар, поставен в морето, да свети, да направлява движението на корабите към пристанището. Животът на стария е подобен на живота и длъжността на фенерджията около този фар. Длъжността му е всеки ден да чисти фара, да му набавя горителен материал, за да може, когато пожелае, да го запали. Ето защо, младият и старият се различават по службите, които изпълняват: предназначението на младия е едно, а това на стария – друго. Като млад, ще имаш грижата да светиш, да посочваш пътя на корабите. Като стар, ще имаш грижата всеки ден да чистиш фара, да го нареждаш и като дойде часа, когато трябва да светне, да бутнеш бутончето и да го запалиш. Който разбира живота по този начин, той го осмисля. Тогава старият ще каже: „Аз остарях вече – т.е. аз престанах да светя, – но затова пък грижата ми е да чистя фара и да го запалвам“. Младият ще каже: „Аз имам само една задача – да светя!“ Някой човек, бил той стар или млад, казва: „Аз живея добре“. Какво подразбира под добър живот? Това значи: „Аз, като млад човек, светя“, т.е. моят фар постоянно свети. Или: „Аз, като стар човек, чистя добре своя фар“. Някой казва: „Аз не живея добре“. Това значи: „Като млад човек, аз

не светя“; или: „Като стар човек, аз не чистя добре своя фар“. Значи и младият, и старият са закъсали в живота си. Младост и старост са две състояния, които човек едновременно преживява. Това подразбира, че човек ще свети, но същевременно ще има грижата да чисти своя фар. С други думи казано: който свети, той едновременно слугува на хората.

Питам: какво се разбира под думите „Ти си Син на Бога живого“? Това показва степен на съзнание. Оттам всеки човек трябва да съзнава, че от положението, в което се намира в даден момент, той може да расте, да се развива, докато дойде ден да се нарече Син Божи. Какво се разбира под думата „ден“? – Това са възможностите, които денят крие в себе си. Като се каже „нощ“, разбираме възможностите, които нощта крие в себе си. Думите „здраве“, „богатство“, „разумност“, „доброта“, „красота“, „Мъдрост“, „Любов“, „Истина“, това са ред възможности, които се съдържат в тези понятия. Всяка една от тези думи изразява сили, светове, в които човек може да расте и да се развива. Например, кажеш ли думата „Любов“, ти имаш вече на разположение възможностите на един голям свят. Тези възможности дават условия да растеш и да се развиваш. И тогава, ако си ученик, където влезеш, всички ще ти услужват. Отиваш в университета – всички студенти, професори са на твое разположение. Ако на земята е така, колко повече в Божествения свят, където владее абсолютно съвършенство, където всичко е в пълен ред и порядък. Мнозина се страхуват от работата, която им предстои и казват: „Аз не мога да бъда Син Божи“. Да казвате, че не можете да бъдете Синове Божии, то е все едно да казвате, че не можете да учите. Ако сте ученик в едно училище, как да не можете да учите? Да казвате, че не можете да учите, то е равносилно на това, да се отказвате от живота си. Който учи, само той живее. И обратно: който живее, само той учи. Някой казва: „Толкова години вече, откакто живея на земята, и нищо още не съм постигнал“. Тази мисъл не е права. Какво искаш да постигнеш? Като седнеш на обяд да ядеш, какво искаш да постигнеш? Как се изразява постижението: в количеството на храната, или в начина, по който тя се възприема, преработва и използва? Човек може да изяде десет килограма хляб, а може да изяде само сто грама, но и в двата случая да има един и същ резултат. Следователно истинското постижение се състои в това, приетата храна от организма да се преработи, да се превърне в динамическа сила, да стане „плът и кръв“ в човека. Под думите „плът и кръв“ разбираме организиране на силите. Щом силите в човека се организират, той става мощен, силен. Докато силите в човека не са организирани, той е слаб, има нужда от чужда помощ.

Сега, ако аз гледах на нещата по човешки, тази вечер не трябваше да говоря. Обаче в Божествения свят този въпрос е поставен другояче. Там

всяко нещо се използва разумно. Например, ако някой човек е дошъл до положението на Син Божи, той може да говори някъде в стаята си, а същевременно да го слушат и тревите, и цветята, и животните, както и милион хора още. Ето защо, който казва, че сам нищо не може да направи, той не разбира закона. Ако човек има една свещена идея в себе си, не е възможно тази идея да не се възприеме от хиляди хора още. Какво правят някои хора днес? Те казват: „Ние имаме велики идеи в себе си, но никому не искаме да ги поверим, защото няма да ги разберат“. Не, ти изкажи своята идея и не мисли по-нататък кой ще я разбере и кой няма да я разбере. Хиляди хора ще чуят и възприемат твоята идея.

Ще ви приведа един пример, да видите как се предават идеите. В древността имало един цар, който извършил ред престъпления, и за наказание Бог поставил на главата му два рога, да го държат всякога буден, да помни престъпленията си. Той грижливо криел рогата си от хората, за което в повечето случаи носил шапка на главата си. Когато викали бръснар да му услужва, след свършване на работата си царят заповядвал да обезглавят бръснаря, да не издаде никому тайната, че царят имал рога. Един ден в двореца бил повикан един млад бръснар, но той знаел какво го чака и затова, като свършил работата си, казал на царя: „Царю честити, смили се над мене! Не взимай главата ми! Обещавам, че никому няма да издам тайната и ще ти услужвам, както искаш“. Царят се смилил над него и го пуснал да си отиде, като имал предвид обещанието му. Бръснарят излязъл от двореца свободен, радостен, че животът му е подарен. Той дълго време пазил тайната на царя, но по едно време почувствал, че отвътре нещо силно го мъчи, не могъл повече да държи тайната в себе си. Какво да прави, как да се освободи от тази мъка? Да каже никому, главата му ще отиде. Един ден отишъл в гората и там му дошла една светла идея, да направи под някое дърво една дупка и в нея да изговори тихичко: „Нашият цар има рога“. Както намислил, така и направил. След време един овчар отрязал едно клонче от дървото, под което бръснарят направил дупката, и от това клонче си изрязал свирка. Какво било учудването на овчаря, когато неговата свирка пеела: „Нашият цар има рога“.

И така, имате ли някаква мисъл в себе си, не се страхувайте дали тя ще се реализира или не. Вие я изкажете, споделете я и тя ще се разнесе из пространството. Каквито мисли хората са изказали преди хиляди години, едва днес са започнали да се реализират. Това, което пророците са казали някога, или това, което Христос е казал някога, едва сега започва да се реализира. Такъв е Божественият закон. В такъв случай всеки човек е важен дотолкова, доколкото е носител на Божествени идеи. Той е уд на Божествения организъм, както и ръката на човека е уд на неговото тяло. Ръката, например, не ражда идеите; тя сама не ражда и доброто, но е

посредник при извършване на всяко добро. След всяко посредничество на ръката в доброто тя заслужава да ѝ се благодари. Обаче, ако ръката се отдели от тялото, тя вече губи условия да бъде посредница за предаване на доброто, което човек замисля.

Казвам: вие трябва да схващате вътрешната сила на нещата. Тази сила не се крие в старите, но в новите разбирания. Когато Бог създал света, начертал колелото и го пуснал в движение. Колелото започнало да се хвали, да разправя на всички, че Бог го направил. След това Бог запитал колелото: „Сега какво искаш да ти дам?“ – „Искам да ми дадеш една ос, да стана точило, на което да точа хората. Освен хората, искам да наточа всички ножове в света, да познаят, че и аз мога да върша работа. Обаче и ножовете, които се точат на мене, също така могат да вършат работа.“ Всички ножове, които се острили на точилото, дошли да му благодарят, че могат да вършат работа. Не се минало много време, ножовете станали много недоволни от точилото, защото с тях започнали да режат главите на хората. Днес заколят един, утре – друг, докато най-после хората се оплакали на Бога, че главите им падат от раменете. И така, съвременните хора искат да острят ножовете си на точилото. Кой са тези ножове? Ножовете представляват човешките езици. Следователно точилото, което остри ножовете на хората, същевременно остри и езиците на хората. Така изострен, човешкият език пък остри умовете на хората. И като погледнете, този остър нож започва да коли този-онзи, докато всички вземат да се оплакват от него. Тогава Бог извикал колелото и го запитал: „Ти какво направи, че предизвика толкова оплаквания против себе си?“ Колелото отговорило: „Господи, аз преподадох урока си много добре, но те не ме разбраха“. Наистина, Бог направи точилото за добро на хората, но като не го разбраха, те го използваха за зло. Като видя, че урокът, който преподаде на колелото, се използва за зло, Бог впрегна колелото на работа в колата, а ножът превърна в ос на колелото. Значи всички ножове ще се превърнат в оси, а всички колела ще се превърнат в коли, да карат хората. Само по този начин светът ще се оправи.

След това Господ казал на колелото: „Сега ще ти предам още един урок, как да се движиш от едно място на друго“. В миналото човек е седял отдолу, но работата му не е вървяла напред; сега той ще седне отгоре на колата. Щом разумният човек се качи на колата и впрегне конете си, всичките му работи ще се уредят. В миналото човек е точил ножове, но сега, като господар, той е превърнал ножа в ос на колело, да се върти, да върши работа. Колелото е сложил в колата, конете впрегнал да теглят колата, а той се качил отгоре – да управлява. Досега сте се задоволявали само с едно колело, но сега вече са нужни десетки колела да се въртят. Колелата представляват способностите в човека.

И сега, ако човек върви по този път на разсъждение, той ще дойде до правилно разрешение на въпросите. Щом мисли човек, той ще може да обуздава езика си. Какъв смисъл има, ако кажеш някому няколко горчиви или обидни думи? Този човек ще се настрои като бръснач срещу тебе. Ето защо, преди да кажете някому обидни думи, помислете си, кое е по-добре: да оставите човека свободен, сам да се изправи, или с вашите обидни думи, не навреме казани, да го настроите като бръснач? Казвате: „Какво трябва да се прави, когато някой ме предизвика с нещо?“ Ще ви приведа един пример, от който можете да извлечете поука, как да постъпвате в такива случаи.

Вървят по улицата двама души: единият беден, стар човек, прегърбен и с тояга в ръка. Другият, също така стар, прегърбен човек, но богат. Той върви с достойнство, с тежест, като аристократ. Едно дете минава покрай бедния старец, навежда се, взима камък от улицата и го хвърля след стареца. Последният се обръща към детето и кротко, незлобно му казва: „Ела, синко, при мене. Досега аз не знаех защо децата хвърлят камъни след мене, но сега разбрах. Ти ми даде отличен урок. Ето, аз имам 40 лева в джоба си, взemi ги да си купиш нещо с тях“. Същото дете минава покрай богатия старец, взима камък и го хвърля след него. Той се обръща сърдито към детето и му казва: „Ела при мене, да ти кажа нещо“. Детето се приближава до стареца, но той му удря няколко плесници. Бедният старец разбрал защо детето го замерило с камък и му благодарил; богатият не разбрал и наказал детето. И детето, от своя страна, се намерило в противоречие: то не разбрало защо бедният старец благодарил и му дал пари; също така то не разбрало защо богатият го наказал за постъпката му. И старият човек се учи, и детето се учи. Казвате: „Глупава работа е тази!“ Защо бедният старец трябвало да благодари на детето, което го замервало с камък?

Казвам: съвременните хора правят същите грешки, каквито и детето прави. Ти си в положението на дете и отиваш да спориш с един философ, който знае много неща. Обаче този философ е благороден човек, нищо не казва, но ти благодари за урока, който му даваш. Във втория случай четеш книгата на някой философ, опълчваш се против него и пишеш мнението си в някой вестник, или в някое критическо списание. Този философ те среща, удря ти няколко тояги и си заминава. Не, прочетеш ли книгата на този философ, пиши: „Книгата на еди-кой си философ е отлична! Той трябва да напише още една, по-сериозна, по-строга от първата“. Така постъпва и природата. Тя дава възможност на злото да се прояви до своя краен предел, за да се излекува. Злото не може да се лекува в началото си. Докато е в началото си, то може само да се използва, като работна сила.

Следователно злото може да се използва в началото, а доброто – в своя край. Значи, на края на злото е началото на доброто, а на края на доброто е началото на злото. Такива са отношенията между доброто и злото на физическия свят. Казвате: „Какво ще стане с нас?“ – Щом престанете да живеете зле, доброто ще дойде. Щом престанете да живеете добре, злото ще дойде. Започнете ли с доброто, ще придобиете щастие, богатство, здраве, приятели; в душата ви ще настане мир, а в ума ви – светлина. Изгубите ли това състояние, обратният процес ще дойде. Тогава вие ще кажете, че Господ и хората са ви забравили. Не, въпросът стои друго. Вие сте направили някакво отклонение или някакъв пропуск в живота си, вследствие на което идват тези нещастия. Малките отклонения произвеждат големи последствия.

В Стария Завет се говори за един пророк, когото Бог изпратил при цар Иеровоам, да му предаде Словото Господне. И рече царят на Божия човек: „Влез с мене у дома и обядвай и ще ти дам дар“. Човекът Божи рече на царя: „Не искам, защото ми е заповядано чрез Словото Господне да не ям хляб, да не пия вода и да не се връщам през пътя, по който съм дошъл“. И настигна го по пътя един стар пророк и рече му: „Ела с мене в къщата ми, та яж хляб!“ – „Не мога, защото ми е заповядано нито хляб да ям, нито вода да пия, нито да се върна през пътя, по който съм дошъл.“ – „И аз съм пророк, както и ти. И ангел ми говори чрез Слово Господне и рече: „Върни го с тебе в къщата си, за да яде хляб и да пие вода“.“ Той го излъга. И върна се с него, та яде хляб в къщата му и пи вода. И рече му Господ: „Понеже не послуша гласа ми и не опази заповедта ми, тялото ти няма да влезе в гроба на отците ти“. И отиде си човекът Божи, но намери го лъв на пътя и го умъртви.

Казвам: каквото и да ви говори старият пророк, не се отбивайте от пътя си. Ако ви кани у дома си, кажете му, че друг път ще дойдете. Изпълнете волята Божия, както ви е заповядано, и втори път, като минете покрай това място, отбийте се в дома на стария пророк да си поговорите. Свършете първо работата си с царя, както ви е заповядано. Не изпълните ли волята Божия, както трябва, с това вие прекъсвате връзката си с Бога. Закон е: започвате ли някое добро дело, изпълнете го, както ви е казано. Дойде ли ви на ум някакъв нов план, не се отклонявайте от първия. Като свършите работата си, тогава разгледайте новия план. Не изпълните ли волята Божия, както ви е заповядано, лъв ще ви настигне по пътя и ще ви умъртви. Тази е правата философия на живота. Някой тръгнал вече в пътя, Бог го води, обаче, срещат го и му казват: „Ти не си в правия път“. – Това са думи на стария пророк. Не вярвай в тези думи. Ти си вече в пътя. Слушаш ли стария пророк, лъв ще те дави по пътя. Върви напред и уповавай на Онзи, Който досега те е ръководил. Казвате: „Ние искаме да влезем в света,

да се учим“. Няма защо да отивате в света да се учите. Светът е създаден като поле за работа, като театър. За вас е достатъчно да отидете за малко време там, да видите как живеят хората, да се поучите от тях и да се върнете. На сцената виждате особени картини – води, гори, планини, морета, но всичко това реално ли е? После виждате актьорите се хранят, но това нещо реално ли е? Това са само картини, временни положения, които не отговарят на действителността. Какво ще придобиете от тези нереални неща? Реално е само това, което днес можете да направите за Бога. То дава сила, мощ да се движите, да живеете, да се радвате на Божия свят.

Сега, за пет минути всички ще се концентрираме, да изпратим по една възвишена мисъл из целия свят. Ако тази мисъл попадне на място, тя е в състояние да произведе по-голям ефект от работата, която бихме свършили през целия живот. Закон е: ако някой работи един час интензивно, работата му се равнява на тази, която някой ще свърши, ако работи цял ден с малки усилия. И в двата случая заплатата ще бъде една и съща. Който мисли, че ако работи цял ден ще получи повече, той се лъже. Невидимият свят има друга мярка за преценяване. Един час работа може да се сравни с цял ден работа. Защо? – Защото добрата работа се определя от усърдието, от интензивността, а не от количеството на времето. Някой човек може да работи цял ден, но да се сърди, че слънцето го изгорило, че се уморил и т.н. Количеството време, колкото и да е много, не определя цената на работата. Цял живот можеш да точиш ножове, но в края на краищата нищо не си придобил. С тази работа ти си навлякъл на главата си редица неприятности. Например, казваш някому: „Слушай, ти не трябва така свободно да си изказваш мнението. Бъди по-предпазлив. Гледай да уредиш работите си на земята: направи си къща, купи си лозе, нива!“ Питам: каква основа поставяш в живота на този човек? Ти го точиш, правиш го остър, като нож. Доброто дело, добрите съвети, добрите мисли се познават по своите плодове.

За потвърждение на последната мисъл, ще ви приведа следния пример. Един светия често минавал край един каменар, който чукал камъни. Светията се спирал при него, разговаряли, запитвал го за положението му. Каменарят се оплаквал, че положението му било много тежко, едва могъл да си набави насъщния хляб, а жена му, децата му, пък и той самият били принудени да ходят боси и окъсани. Светията му съчувствал и затова винаги се молил на Бога да помогне някак на този каменар, да се подобри положението му. Най-после молитвата на светията била приета и каменарят, по някакъв начин, забогатял. Какво било учудването на светията, когато каменарят престанал вече да чука камъните, забравил Бога, забравил дома си, забравил приятелите си и се впуснал в охолен живот. Едва сега светията разбрал, че направил едно добро не на място и

не на време.

Казвам: Любовта е единствената и най-голяма възможност, при която истинският живот започва. В този живот човек може всичко да направи. В закона на Любовта няма изключения. Започнеш ли някаква работа с Любов, тя непременно ще има успех. Светът може да се обърне с главата надолу, но тази работа ще се свърши благополучно. И бури могат да се явят, и потоп може да стане, но в края на краищата Любовта ще надвие. Не изпитваха ли и Христос по същия начин? Той беше поставен на кръста, където сатаната му казваше: „Ти искаше да оправиш света, но не можа. И други преди тебе се опитаха. Аз исках да ти дам да управляваш всички светове, само да ми се поклониш, но ти не се съгласи. Сега ще стоиш прикован на кръста и ще ти покажа кой съм аз. В твоето име ще се вършат престъпления и всичко това ти ще гледаш“. Христос въздъхна, дигна очите си към Бога и каза: „Господи, защо си ме оставил?“ Обаче, веднага след това погледна към сатаната и каза: „Сега аз виждам кой си и какво можеш да направиш, но после ти ще видиш кой съм и какво аз мога да направя“. И наистина, Христос възкръсна и с това показа на хората какво може да направи. Той понесе всички страдания и след това каза: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята. Идете и проповядвайте, аз ще бъда с вас до скончанието на века!“ Казвам: от страданията на Христос трябва да се извади поука. Всеки ще бъде поставен на позорния стълб и той трябва да устоява. Тогава сатаната и вас ще пита: „Ти знаеш ли кой съм аз и какво мога да направя?“ Вие ще му отговорите: „Какво можеш да направиш, знаейки, но и ти ще видиш какво аз мога да направя“.

Казвате: „Ще има ли страдания за нас?“ – За онзи, който не е страдал, ще има страдания. За онзи пък, който е изтърпял страданията до края, няма да има вече страдания. Чудни са хората, като питат ще страдат ли или не! Възможно ли е ученикът да премине един клас, или цял курс от училището, без да е учил? Ще учите четири години в основно училище, три години в прогимназия, пет години в гимназия и четири години в университет, докато свършите курса на учението. Може ли четиригодишното дете да свърши работата на 25-годишния момък? Растежът и развитието на хората е продължителен процес. Човек учи от най-ранната до най-зрялата си възраст. Макар съзнанието на малкото дете да е в спящо състояние, обаче, духът му е буден и оттам то възприема и учи. Човек се учи едновременно в три училища: на земята се учи тялото. Всички живи клетки в организма вършат известна служба, но заедно с това те учат. В духовния свят се учи душата. В Божествения свят се учи духът. Значи човек едновременно следва три университета. Ако не разбирате дълбокия смисъл на живота, вие ще кажете: „Ние се раждаме, живеем и умираме“. Какво означава думата „смърт“? Защо хората се плашат от

смъртта? Смъртта представлява най-големите ограничения в живота. Защо хората се радват на живота? Животът съдържа в себе си най-благоприятните условия за растене и развитие. Той носи най-големите богатства, най-голямата свобода, каквато човек не може да си представи. Който знае това, той не трябва да употребява живота си за точило.

И така, младите трябва да светят, да бъдат запалени фарове. Те не трябва да искат стари да станат, защото ще изгаснат. Много стари хора са напуснали фаровете си, станали са преждевременно мъдреци. Всеки стар човек трябва да има по един фар, за който да се грижи. Колкото светещи фарове има, толкова и млади хора има; колкото фенерджии има, толкова и стари хора. Ако има един млад човек повече от броя на фаровете, които светят, и ако има един стар човек повече от броя на фенерите, за които те се грижат, работите в света няма да вървят правилно. При всеки млад трябва да има по един стар човек; и при всеки стар трябва да има по един млад човек. В това отношение аз съпоставям тези неща в следната аналогия: душата е фарът, който свети; духът е фенерджията, който се грижи за душата; той я направлява, грижи се за нея да свети. Кажете ли някой, че душата не съществува, това означава, че неговият фар е загаснал. Кажете ли някой, че духът съществува, а душата не съществува, това означава, че фенерджията е на мястото си, но фарът не действа. В този смисъл тези понятия са строго определени. Някой казва: „Духът ми е отпаднал“. Значи фенерджията, който чисти и пали фара, отсъства. Човек трябва да има фар, но и фенерджия трябва да има на разположение.

Днес се откри деветият младежки събор. Защо се събират хората? Най-красивото нещо в живота е процесът на събирането. Обратният процес на събирането е изваждането, което в живота се нарича още разпиляване. Когато в изваждането няма разумност, тогава имаме разпиляване. Събирането пък има смисъл, когато човек събира доброто в себе си. Числото девет, в деветия събор, означава даване отчет, какво е направено през изминалите досега години. Предишните събори ставаха в София, вследствие на което мнозина мислеха, че тази година няма да има събор. Други години за събор, от братя и сестри, се приготвяха музикални номера, декламации; обаче и тук, без приготовления от ваша страна, се изпълниха няколко музикални номера. Днес сутринта, по случай откриването на събора, пристигна от провинцията оркестър от мандолини и китари, от външни хора, които свириха с Любов, без никакво възнаграждение. Те дойдоха като делегати, изпратени от невидимия свят, да заместят нашите братя и сестри от провинцията, които идваха за събора. Това показва, че между всички явления в живота има тясна връзка. Бог ръководи всички работи. Той отваря и затваря съборите – всичко става по Негова воля. Вие не можете да си представите, че съборът може да

стане на Рила без музика, без никакви особени приготовления. Когато ви казах, че тази година няма да има събор, исках да ви обърна вниманието на това, че съборът няма да стане по обикновения начин, който вие познавате, но ще стане по съвсем особен начин. Тазгодишният събор се откри днес, на Петровден, а миналите години на този ден се привършваше.

В притчата за сеятеля Христос каза: „Друго падна на добрата земя и даваше плод: едно – 100, друго – 60, а друго – 30“. Значи, първото семе паднало на пътя и птиците го изкълвали. Пътят представлява физическия живот, който е преходен, временен. От него нищо не може да се очаква. Други семена паднали между тръните и на каменисти места, където скоро израснали, но не могли да дадат плод. Тези условия представляват духовния свят. И най-после едно семе паднало на добра земя и дало плодове: 30, 60 и 100. Ето защо, истинските плодове трябва да се очакват от Божествения свят. „Ти си Син на Бога живого.“ Когато Петър е казал на Христос, че е Син на Бога живого, той имал предвид силата, която се криела в Христос. Следователно Петър прави паралел между Бога и Христос и намира, че Христос е Син Божи. И ако хората вярват в Бога, ще видят, че земята, на която живеят, е една възможност за тях. Когато слънцето, звездите и луната изгряват, те представляват делегати, изпратени от Бога. Когато срещате добри хора, и те са делегати, пратеници Божии. Всяка работа, която човек върши с Любов, не е нищо друго, освен изпълнение на волята Божия. Например, тези доброволци музиканти, всички образовани и интелигентни хора, изпълниха волята Божия. Те дадоха и на вас добър пример. Като свириха безплатно, те искаха да ви кажат: „Работете и вие като нас, даром, от Любов и за Бога“. Невидимият свят пък искаше да ви покаже, че когато Бог нарежда работите, те стават без програма. И в Божествения свят има програма, но не такава, каквато на физическия свят.

И така, дойде ли ви някакво изпитание, благодарете на Бога. Изпитанията са привилегия за хората. След всяко изпитание човек придобива нещо хубаво. Едно от изпитанията в планината е дъждът. Когато дойдохме тук, още на другия ден заваля силен дъжд, като че се изливаше с ведра от небето, а същевременно като че извираше и от земята. Братята се бяха сгушили, умълчали, гледат какво ще стане. При това дъждът беше толкова силен, че се чуваше някакво особено бучене от земята. По едно време се чуха силни топовни гърмежи, а небето се разкъсваше от светкавици. Казвам: няма нищо страшно, планинските жители ни поздравяват с топовни гърмежи за добре дошли. Освен това те ни дадоха концерт със силни музикални тонове, които бяха много дълбоки. Всички прекараха цялата нощ в молитва. На сутринта всичко утихна и те започнаха да се смеят, да разказват как се страхували, да не се скъсат палатките им. След

това изпитание всички се почувстваха бодри, свежи, подмладени, като деца.

Казвам: човек трябва да носи в себе си качествата на детето, да има Божествена чистота. Докато живее на земята, той трябва да е постоянно млад, да работи, да свети, като запалена свещ. Той трябва да е фар в морето, който отдалеч осветява пътя на параходите. Що се отнася до страданията на човека, те са временни неща. Страданията могат да изчезнат моментално. Докато човек страда, той мисли, че никога няма да излезе от това положение. Освободи ли се от страданието, той всичко забравя и запазва само опитността, която е придобил. Сега, съществената идея, която трябва да запазите от този събор, е идеята за Сина Божи. Думата „млад“ подразбира възможността на човека да свети, да има Божието разположение, да бъде Син Божи. Само онзи човек може да се нарече Син Божи, който върши Неговата воля. И наистина, чрез нас Бог всичко може да направи. И ние трябва да се радваме за това. Вършим ли волята Божия, ще имаме благословието на Бога, а почитта и уважението на хората. Изпълнение волята на Бога – тази е истинската философия на живота. Обаче, натъкне ли се човек до отношенията си към Бога и към хората, той се разколебава. Защо? – Защото се среща с въпроса за своето възпитание. Да се самовъзпита човек, да се владее, да обуздава себе си, това е най-трудната работа. В човека има сили, които преди всичко той трябва да познава. Същевременно той трябва да знае и законите, на които тези сили се подчиняват. Това не е механически процес. У човека има мисли, желания и постъпки, с които той не може да борава, както иска. Например, чувството „омраза“ трябва да се трансформира у човека по най-правилен начин. Когато човек мрази някого, той мрази и себе си; той пакости на другия, но едновременно с това пакости и на себе си. Когато човек обича някого, той обича и себе си; той прави добро на другия, но едновременно с това прави добро и на себе си. Омразата руши, любовта съгражда. Защо трябва да мразите? Защо трябва да си отмъщавате? Не забравяйте, че Божието око следи всичко. Когато някой ви напада, не бързайте вие да се разправяте с него; оставете тази работа на Бога. Той ще се разправи с него по начин, какъвто вие не подозирате. И така, деветият младежки събор е вече открит! Ние, които сме дошли тук, ще ставаме рано сутрин и ще изпращаме добри мисли из целия свят. Добрите мисли са Божии мисли. Те трябва да проникнат навсякъде, където има Божии работници. Каква ще бъде първата телеграма, която ще изпратите сега в София? Всички, които сте дошли тук, изпратете по едно кратко писмо до някои от вашите приятели в София или в провинцията, да ги зарадвате. Пишете им нещо за човека, за връзката му с Бога. След беседата ще се нахраните добре, а после ще можете да служите и на другите. Първо човек слугува на себе си, а после на ближните си. От сутрин до вечер човек

непрестанно трябва да благодари на Бога за всички възможности, които Той му е дал. Истинският живот отсегга започва. Щом знаете това, вие не трябва да се обезсърчавате. Обезсърчи ли се човек, той губи правата посока в живота си; насърчи ли се, той отново я намира. Така прави и малкото дете. Щом изгуби майка си, плаче; като я намери, радва се.

Казвам: ние сме тук като на радиоактивна станция и трябва да поддържаме в ума си чисти, красиви мисли, които после да изпращаме навред из света. Както се предават мислите по телеграфните станции, така и ние ще изпращаме нашите добри мисли през пространството. Закон е: нищо в природата не се губи, нито се създава. Следователно и мислите не се губят, нито се създават, но се пренасят само от една станция в друга. Станциите са човешките умове.

Сега, ще благодарим на Бога за Словото, за храната, за изобилието, което ни се дава тук. Ще внимаваме фаровете ви постоянно да светят, а фенерджиите навреме да ги чистят и палят.

Т. м.

Беседа от Учителя, държана на
Петровден, 12 юли, 1931 г., 6 ч. вечер.

1931_07_12 Идеалът на човека

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

ИДЕАЛЪТ НА ЧОВЕКА

В живота на земята има три важни неща. Ние живеем на земята и затова, на първо място, трябва да разберем човека, ако искаме да разберем живота, който той прекарва. Без човека и природата няма смисъл.

Второто важно нещо, което трябва да разберем, това са ангелите, които, преведени на обикновен език, представляват човешкия ум, човешките мисли. Като се каже „ангел“, разбираме светло същество, а ние ще преведем ангела с думите „светла мисъл“.

Третото най-важно и неразбрано нещо за човека, това е Бог. Тази дума, преведена на разбран език, представлява Любовта, която носи живот и безсмъртие за човешката душа. Затова и в Писанието е казано: „Бог е Любов“. Следователно идеалът на човека е да разбере себе си, да разбере ангелите, т.е. светлите и чисти мисли, и най-после да разбере Бога, т.е. Любовта. Разбере ли тези три неща, той ще може да си изработи една положителна философия за живота.

Съвременните хора страдат от неразбиране, от незнание как да съпоставят нещата. Щом човек не може да съпоставя нещата, както са ги създали природата и Бога, той се намира в голямо противоречие със себе си. То е все едно да накладете огън в къщата си, но не в огнището, където е определено мястото му, но някъде на пода. Какво става тогава? Цялата къща се запалва и изгаря, а заедно с нея и вие изгаряте. В това отношение чувствата на човека играят роля на огън. Ако човек знае как и къде да оправя своите чувства, той ще си създаде най-големи блага в живота; не знае ли това, сам ще си причини най-големи страдания и нещастия. За да се направляват правилно човешките чувства, необходимо е права мисъл. Ето защо, най-важно, най-велико нещо за човека са неговите мисли и чувства. За ангелите пък няма по-велико нещо от чистотата – чисти чувства, чисти мисли. В Божествения свят няма по-велико нещо от Любовта. Следователно най-важното нещо за човешкия свят са мислите и чувствата; за ангелския свят – чистотата, а за Божествения свят – Любовта.

Казвам: колкото и да са важни тези неща, обаче, те остават неразбрани за съвременните хора, защото трябва да им се доказва, съществува ли Бог, или не. Остане ли този въпрос да се доказва, той вече изгубва значението си. Всяко доказателство за съществуването на Бога е механически процес.

Какъв смисъл има да ми доказва някой дали живея или не. Аз сам знам това нещо. Какъв смисъл има да ми доказва някой дали мисля или не. И това аз сам знам. Безполезно е да ми се доказва, че имам живот, че имам мисъл. Аз живея, аз мисля, аз чувствам, следователно всякакво външно доказателство е излишно. Мисълта трябва да се изучава като органическо условие. Ако химикът иска да извърши една реакция, да образува някакво съединение, той трябва да знае свойствата на елементите, както и законите, на които те се подчиняват. Има ли предвид тези неща и реакцията, т.е. съчетанието между елементите, ще стане правилно. Ако химикът не вземе предвид тези неща, той ще предизвика голяма експлозия, ще си създаде голямо нещастие.

В това отношение и животът представлява химическо съединение, образувано от много елементи. И ако човек знае да съчетава елементите в своя живот, своите мисли и чувства, той ще може правилно да образува химическо съединение, т.е. ще си създаде правилен, хармоничен живот. Например, ако той съчетае в себе си едно неестествено желание с една неестествена мисъл, т.е. ако съчетае едно човешко с едно животинско желание, ще се образува едно взривно вещество и ще се произведе експлозия. В това отношение човек още не е дошъл до положението на истинския човек. Истинският човек отсега нататък ще се прояви. Сегашният човек още не може да се обуздава, той има много животински прояви в себе си. Всички престъпления, от най-малките до най-големите, които съвременният човек върши, се дължат на животинското в него.

Сега, под думата „човек“ аз разбирам сбор от всички добродетели. Който няма този сбор от добродетели, той има по-голямо или по-малко надмощие на животното в себе си. Като говоря за животното в човека, аз имам предвид всички животни: тигър, мечка, вълк, лисица, разните тревопасни, насекоми и т.н. Какъв е животът между всички тези животни? – Животът на самоизтребление. Те едни-други се гълтат. От птиците, обаче, единствен гълъбът прави изключение. Той е чист вегетарианец, храни се изключително със зърнена храна. Славейт пък, който минава за отличен певец, е месоядец, на ден гълта десетки и стотици мушици. Той е доволен от положението си, още повече когато ловът му е добър, но мушиците, които той гълта, не мислят като него.

Съвременните хора се хвалят с религия, с наука, с изкуства. Питам: каква е тази религия, която не може да ги научи да се обичат? Каква е тази наука, която не може да им покаже начин, как да живеят правилно? Каква е тази наука, която не може да открие законите на човешката мисъл, нито да обясни причините за съществуването на злото и на доброто? Какви са тези социални науки и какъв е този социален строй, които не могат да покажат

на хората как да реализират своя живот? Понеже нито религията, нито науката са в състояние да дадат на човека необходимото за правилното му развитие, тогава и животът му се обезсмисля. И наистина, ние виждаме, че земята е покрита с паметници и то все на умрели хора. На земята са идвали и велики хора, като Христос например, който от две хиляди години насам е все между хората; те разправят за страданията Му, плачат за Него, но и досега още продължават да Го разпъват.

Казвате: „Какъв е смисълът на страданието?“ Велик е смисълът на страданието. Който страда, той е герой, от него човек ще стане; който не страда, той е обикновен човек, от него нищо не се очаква. Великите хора са хора на страданията. Христос понесе големи страдания, но с това Той остави на света една велика, свещена идея, която никога няма да умре. Неговата идея не умря, но и Христос не умря. Христос беше поставен на голям изпит: разпнаха Го, положиха Го в гроба и на третия ден Той възкръсна. Ако християнството се крепи до днес, това се дължи на факта, че Христос и досега още живее между хората и ще продължава вечно да живее. Ако пък в живота на християните се явява известна дисхармония, причината за това е, че много от тях, които минават за християни, не вярват, че Христос е възкръснал. Те минават за вярващи, без да са такива. Те са в положението на хора, които минават за човеци, без да са още истински човеци. И действително, често между хората срещате такива, които едни-други се наричат с имената на някои животни. Например, един казва на друг: „Ти си вълк, лисица, мечка, тигър и т.н.“ Когато искат да покажат, че някой човек е глупав, казват: „Той е цяла овца!“ Мнозина считат овцата за глупаво животно, но всъщност не е така. Когато изучавах строежа на главата ѝ, намерих, че тя, по данни и мерки, е едно от интелигентните млекопитаещи животни. Който се занимава с изучаване физиономииите на животните, ще види, че след човека по интелигентност идва слонът, а после – овцата. Обаче, задава се въпроса: „Къде е човекът?“

Днес всички хора искат да бъдат здрави, щастливи, да реализират всички свои желания и т.н. Всичко това може да се придобие. Как? – Като придобият здраво тяло, добро сърце, светъл ум и да станат напълно добродетелни. Без тези неща те са осъдени на страдания. В този смисъл страданията са изключения в живота. Защо? – Защото те трябва да се разберат и добре използват. Ето защо, за разумните хора страданията усилват вярата, а за глупавите – те са най-голямото нещастие, което може да ги срещне в живота. Според разбиранията на съвременните хора се казва, че човек се ражда, за да умре. Какъв смисъл има смъртта? Ако човек след смъртта си отива в по-добър живот от земния, тогава тя има смисъл. Праведният да умира, има смисъл; обаче грешният да умира, няма никакъв смисъл. Да цъфне едно цвете, или някое плодно дръвче, това

цъфтене има смисъл, но да цъфне една бомба, т.е. да се пукне и да избухне, какъв смисъл има в това? Има смисъл да се запали огън на огнището и да се сложи ядене на този огън, но да се запали той всред къщата и да стане пожар, такъв огън няма смисъл. Има смисъл да се правят църкви за богомолци; има смисъл да се правят училища. Обаче какъв смисъл има да се правят бомби, гранати, с които хората да се самоизтребват? И след всичко това казвате Господ да оправи света! Веднъж Бог създал хората и написал законите в сърцата им, да живеят според тях, Той вече е оправил света. Хиляди години още да живеят хората, те все ще се делят помежду си на учени и прости, на богати и бедни, на религиозни и безбожници, а всъщност, ако се разгледат внимателно, те ще видят, че всички си приличат. И религиозният служи за пари, и безбожникът служи за пари. Лошото не е в това, че хората служат за пари, но като се стремят към парите, те искат да се облекат хубаво, да живеят богато и по този начин забравят своята задача на земята. Като имат желание да се обличат хубаво, те трябва да се стремят и вътрешно да се обличат хубаво. Всеки може да се облече с хубава, със светла вътрешна дреха. Светли мисли и благородни чувства са в състояние да облекат човека вътрешно и където мине този човек, всички ще кажат: „Ето един истински човек!“ В който дом влезе, той ще донесе Божието благословение: болни ще лекува, скръбни ще утешава, гладни ще нахрани. Сега, кое е най-важното при изгрева на слънцето? – Самото слънце, т.е. светлината му. Кое е най-важното зад слънцето? – Слънчевата светлина и топлина, които създават светли мисли и благородни чувства у човека. Обаче същата тази топлина и светлина събуждат низки чувства, мисли и желания у вълка. Зад слънчевата светлина и топлина се намира една велика, мощна ръка, която хората не виждат. Казвате: „Къде е тази ръка?“ Тя се вижда толкова, колкото виждате и човека. Това, което виждате отвън и наричате човек, е израз само на известни мисли, чувства и действия. Това, което умира, не е човекът. В човека умират лошите мисли, чувства и действия. Понякога те умират, а понякога се изкореняват като дърво.

Казвам: понеже вие сега съграждате своя живот, затова трябва да живеете със светли мисли и чувства, с благородни и прави постъпки. Не спазвате ли тези неща, вие сами създавате своето нещастие. Съграждането на човешкия живот може да се уподоби на построяването на един параход. Как се построява параходът? За да се построи един параход, както трябва, необходимо е да се вземат предвид всички технически правила и закони из областта на съвременната наука. Само по този начин параходът ще издържи на всички бури и вълнения, които стават в морето. Не се ли вземат предвид всички правила и закони на техниката, този параход ще бъде изложен на големи опасности, а заедно с него и пътниците.

Следователно и съвременните хора се намират в такова развълнувано море – в света; и ако параходът им не е добре построен, те ще бъдат изложени на големи опасности. Ако техният кораб – тялото им и техните мисли и чувства не са солидни, устойчиви, върху тях могат да се струпат големи нещастия. Ето защо, когато някой параход потъне, причината не трябва да се търси само в него, но и във всички онези, които са го построили. За в бъдеще, когато хората стигнат по-високо развитие, те ще постъпват по всички правила и методи на новото учение, за да си създадат добре устроени тела, които да възприемат светлите Божии мисли и чувства. Както трябва да се спазват известни правила и закони при създаването на човешкия организъм, така трябва да се постъпва и при избора на министри и депутати за една държава. Те трябва да бъдат най-интелигентните, благородните и безкористните хора. Само така може да се говори за благоденствието на една държава. Само тогава може да се говори и за велика България. Обаче това, което сега става в държавите, говори за неразбиране на живота.

Мнозина мислят, че са дошли на земята, за да прекарат живота си, както и да е, и да си заминат. Така и вълкът мисли. Той гледа да се добере до някоя кошара, да открадне една овца, да я изяде и нищо повече. Ако и човекът мисли по същия начин, каква е разликата тогава между него и вълка? При това, ако вълкът изяде една овца, теглят му куршум и всичко с него свършва. Ако един християнин убие на бойното поле 10–20 души, веднага го възнаграждават, дават му кръст за храброст и го признават за герой. И след това този човек се хвали, че може да убива, без да му трепне окото. Да убиваш, да разрушаваш, това е престъпление, а не наука. Да създаваш, да градиш, това е наука.

Казвам: съвременните хора трябва да мислят правилно, да живеят правилно, както Бог изисква. Правилният живот подразбира братски живот. При това не е нужно всички хора да имат еднакъв външен образ и еднакви убеждения. Вземете, например, малкото дете и възрастния човек. Те се различават външно, но като хора все имат нещо общо. Някога младият ще остарее, а старият може да се подмлади. В това отношение алхимиците са правили ред опити. Стар човек може да се постави в една реторта и след като мине през известни процеси, ще излезе оттам съвършено подмладен. Човек може да се подмлади не само по алхимически начин, но и чрез мисълта си. Много европейски учени поддържат теорията, че човек може да се подмлади, да обнови живота си чрез мисълта. Светлата мисъл на човека създава около него приятна атмосфера, която го прави способен да възприема хубавото и красивото от живата природа. Няма ли светла мисъл, човек не знае как да постъпва спрямо разумната природа и по този начин се натъква на ред

противоречия и нещастия. Благодарение на това хората се изявяват лоши; това показва, че те само по воля са лоши, но не и по естество. Често срещате хора, които по вътрешно разположение, по така наречената зла воля, не изпълняват и това, което даже за тях самите е добро.

Съвременната култура има за задача да проучи проявата на човешката мисъл, да определи понятието човек. Човек е съчетание на добродетели, но не и на престъпления. Когато усеща в себе си бушуване на нещо лошо, това показва, че той се е натъкнал на някои лоши черти, наследени от ред поколения. И днес човек трябва да прави много усилия, да се освободи от лошите наследствени черти, както и от някои животински прояви, докато дойде до положението на истински човек. И така, дойде ли човек да прояви разумното начало, той ще бъде силен и свободен от всички лоши и низки прояви в себе си. Ако праведният човек живее в някоя планина, например, времето ще бъде такова, каквото той желае: ако иска сняг, сняг ще вали; ако иска дъжд или слънце и времето ще бъде такова. Обаче, ако някой грешник живее на планината, времето ще бъде такова, каквото то желае. И тогава той ще се приспособява към времето, а не времето към него.

Много екскурзианти, като пътуват по планините, страхуват се от дъжд, да не се простудят. Трябва да знаете, че дъждът в планината през месец юли е голямо благословение. Такава дъждовна баня се равнява на сто обикновени бани. Всяка капка дъжд през месец юли е пълна с електричество и магнетизъм. Сега, задръжте в ума си мисълта: „Човекът е най-великото създание на земята“. Радвайте се, че носите името човек! Стремете се да отговаряте на това име! Човек трябва да бъде добър, да мисли, да чувства и да действа правилно! И тогава всеки да си каже: „Моят живот не трябва да бъде в ущърб на другите. Щом искам щастие за себе си, трябва да желая щастиято и на другите. Моята мисъл трябва да бъде като Божията!“ Сега, на всички желая да бъдете умни, добри, щастливи и каквото желаете, да постигнете. Отсега нататък да станете нови хора!

2. Беседа от Учителя, държана
на 12 юли, 10 ч. сутрин, 1931 г.

1931_07_12 Любовта към Бога

Изд.1931г., София

КНИГА: Любав към Бога (Рилски беседи)

ЛЮБОВТА КЪМ БОГА

Най-голямата война, в която Христос взимаше участие и пострада, беше обвинението срещу Него, че се наричал Син Божи. Христос пострада и хората страдат. Следователно, страданията са неизбежни, каквито и да са причините за тях. Защо и за какво страда човек? Ако страда за греховете си, той заслужава тези страдания. Обаче, ако върши волята Божия и пак страда, коя е причината за тези страдания? Как трябва да се гледа на този род страдания? Значи две неща трябва да има човек предвид в живота си: за Истината ли да страда, или за своите лични грехове? Няма по-велико страдание от това, да страда човек за Истината!

Питам: в какво се заключава свободата? Птицата е свободна, когато хвърчи; щом не може да хвърчи, тя греши. Рибата е свободна, когато плува; щом не може да плува, тя греши. Огънят е жив, когато гори; щом не може да гори, той е мъртъв. Вятърът върши работа, когато духа; щом престане да духа, той не може да извърши никаква работа, той е мъртъв. Водата е жива и върши работа, като тече; щом престане да тече, тя не е способна за работа, тя е мъртва. И най-после, човек е свободен само когато мисли. Престане ли да мисли, той изгубва свободата си. Следователно птицата хвърчи, рибата плува, огънят гори, вятърът вее, водата тече, а човек мисли.

Кое е първото качество на мисълта? Как се проявява животът, в който ние се намираме? – Чрез движение. Значи всяко движение се придружава и с чувстване. Представете си, че човек има само едно чувство, например осезанието, и с него изпитва нещата, твърди ли са или меки, студени или топли и т.н. При това положение какво понятие ще има човек за живота? Той ще има съвсем елементарно понятие за живота. Представете си, че у човека се яви и второ чувство, вкусът, чрез което да опитва нещата, сладки ли са или горчиви, солени или кисели и т.н. Това чувство събужда у човека желание да яде. Следователно човек яде по единствената причина да опитва вкуса на нещата. След осезанието, след вкуса идва обонянието у човека. Той иска вече отдалеч или отблизо да опознае предмета, да го опита, как мирише, приятно или неприятно. След това у човека се събужда желание да чуе как говорят живите същества около него и да ги различава едно от друго. Слухът му помага затова. И най-после у човека се явява интерес да види външния образ на нещата. Той иска да види какво е написано върху всеки предмет. Затова му помага зрението. С тези пет чувства или сетива човек обогатява своите понятия за живота. И така, с

осезанието човек проверява качеството на предметите; с вкуса той прониква в тяхното съдържание; с обонянието той определя миризмата им и ги дели на приятни и неприятни, на добри и лоши; със слуха той изучава звуковете на живите същества и влиза в общение с тях; със зрението пък човек изучава целия външен образ на предметите. И така, с петте сетива човек се запознава с външния свят, който го обикаля. Обаче, как познава той Божията Любов? Как познава Бога? Докато човек не чувства, той не може да познае Бога, не може да възприеме Божията Любов. Оттук следва: не може ли човек да почувства Божията Любов, той не може и да мисли. Щом не мисли, той не може да бъде свободен, той е мъртъв човек. Значи, който няма Божията Любов в себе си, той не мисли, той не е свободен, той е мъртъв човек. И обратно: мисли ли човек правилно, той е свободен, той носи в себе си Божията Любов.

Мнозина искат да знаят причините за страданията. Казвам: много са причините за страданията. Например, ако главата, гърдите и стомахът на човека са здрави, а единият му крак е болен, той непременно ще изпитва някаква болка, някакво страдание. Или, ако ръцете и краката му са здрави, а само едното ухо е болно, той пак ще усеща болка, ще чувства някакво страдание. Болезнените състояния създават вътрешна дисхармония в организма. Следователно вътрешната дисхармония е резултат от онова грешно състояние, което човек сам си е създал. Казвате: „Защо страда човек?“ Човек страда, понеже се е отдалечил от Бога и не знае как да се върне. Веднъж отдалечен от Бога, той се намира в положението на човек, който не стъпва здраво на земята: той върви, но постоянно се подхлъзва и пада. Такова е положението на всеки, който не обича Бога. Първият човек още, поставен в пътя на Любовта, показва, че не обича Бога. При първата стъпка в този път той се подхлъзна, от което видя своята слабост. Той нямаше Любов към Бога, понеже яде от забраненото дърво. Страданията на съвременните хора показват, че и те не обичат Бога. Бог каза на Адам: „От дървото за познаване доброто и злото да не ядеш!“ Обаче, дойде черният адепт при Ева и каза: „Ако ядете от плодовете на това дърво, вие ще придобиете много знания и ще станете богове“. Тя се убеди в неговите думи, яде от плодовете на забраненото дърво, а после даде и на Адам да ги опита. След това и двамата се видяха оголели.

Сега, вие искате да знаете как е станала тази работа с първите хора. – Тя е станала точно така, както става и с вас. Всеки ден вие повтаряте постъпката на вашия стар баща. Каквото направиха Адам и Ева в миналото, това правят съвременните хора всеки ден. И тогава хората си създават една крива философия и казват: „Наистина, днес и ние ядем от забранения плод, но утре ще изправим живота си“. Не, такава философия не съществува. Философия на утрешния ден не е известна. Истинската

философия е философията на сегашния момент. Момент, в който сгрешим, денят се свършва и наставка нощ. И тук се явява трагедията на живота, че хората искат да оправят работите си в нощта. Ти пътуваш през някоя тъмна, черна нощ; нито звезда, нито луна на небето; сбъркаш пътя, заблудиш се някъде и казваш: „Нищо, все ще намеря пътя“. Какъв път ще намериш сега? Не виждаш ли, че отникъде светъл лъч не прониква? Ти си в пълен мрак, повече можеш да се заблудиш, но не и да се справиш.

Съвременните хора често се връщат към историята на първите хора и казват: „Какво ли са мислили Адам и Ева?“ – Точно това, каквото и вие днес мислите. Например, седи един човек, вярващ в Бога, и си размишлява: „Искам да имам хубава къща, да съм богато облечен, да се разхождам с автомобил из града, да ме посещават богати хора, но нямам пет пари в джоба си“. Не се минава много време и този човек се натъква на една чужда каса, пълна със златни пари. Сега пак си размишлява: „Ако бръкна в касата и си взема няколко от тези пари, аз ще постигна желанията си“. Колебае се, бори се в себе си и най-после казва: „Кой ще ме види? Ще бръкна само един път и всичко ще се свърши, всичките ми работи ще се оправят“. Казвам: чуждата каса представлява „дървото за познаване на доброто и злото“. Питам: кой човек, след като е бъркал в чужда каса, е оправил работите си? – Никой. Който е бъркал в чужди каси, той повече е заплитал работите си, отколкото да ги е оправил. Минава някой покрай една чужда, богато сложена трапеза с ядене и си казва: „Ако хапна от яденето на тази трапеза, работите ми ще се оправят и животът ми ще се подобри“. Хапне си той от чуждото ядене, но вижда, че и с това работите му остават пак неоправени.

Казвам: изисква се правилно съпоставяне между явленията в природата и в живота. Съвременният свят, както е създаден, представлява богата трапеза с ядене, на която има много места за изкушения. Всеки бърза, иска да седне, да се нахрани от тази трапеза, но в бързината си, в лакомията си ще попадне, именно, на едно от тези места за изкушение и от този момент ще изгуби здравето си. Същото може да се каже и за книгите. Има книги, които не трябва да се пипат. Вие минавате някъде, виждате една книга, казвате: „Ще я отворя, ще надзърна само, да видя какво е написано в нея“. Така постъпват войниците във време на война. Върви някой войник, изпратен по работа от една войскова част в друга, но по пътя, още отдалеч, вижда, че нещо свети. Той си мисли, че някой е изгубил или ножче хубаво, или кесия и бързо се навежда да го вземе. Обаче то се оказва бомба. Едва се докосва до нея и тя експлодира в ръцете му. Казвам: каквото чуждо вземе човек, то е бомба, която непременно ще избухне в ръцете му. Не ви трябва нито ножчето, нито кесията на вашия ближен. Чуждото не ви е потребно. Който разбира закона на Истината, той ще се съгласи с това положение.

Бог е поставил всяко нещо на своето място, ето защо никой нищо не може да вземе от това, което Той е наредил.

Мнозина мислят, че като влязат в някоя библиотека, имат право да бъркат, да ровят книгите без позволение. Никой не може да бутва книги или други неща без позволение! Чудни са съвременните хора, които всеки ден грешат, бъркат в чуждите каси и библиотеки, а при това къде кого срещнат, казват: „Ела да те научим как да обичаш Бога, как да обичаш ближния си и какво да правиш за себе си“. Те сами не знаят какво да правят, а другите ще учат. Те не са видели нито ангелите, нито Бога, а проповядват и за Бога, и за ангелите, но като останат сами, те се запитват: „Вярно ли е това, което проповядваме?“ Аз изнасям един факт, който се случва и с вас, и с владици, и с проповедници, и със свещеници, както и с управляващи. Например, някой дойде на власт и казва: „Аз ще оправя България!“ Как ще оправи България? Ако беше в сила да оправи България, преди всичко той не би станал министър. Някой се опопва и казва: „Аз ще оправя света!“ Който е в състояние да оправи света, той поп няма да става. Някой пък казва: „Аз ще стана човек!“ – Ако ти досега не си станал човек, за в бъдеще по-мъчно ще станеш човек. Да станеш човек, това не зависи от тебе. Който те е създал, само той има право и сила да те направи човек. Ако под думите „ще стана човек“ се разбира, че ще се проявиш такъв, какъвто Бог те е създал, това е друг въпрос. Ако човек забогатее и не може да използва своето богатство, както трябва, той ще се намери в положението на магаре, което само пренася товара на господаря си. Ако човек стане силен и не използва силата си на място, той ще изпадне в положението на бик, който знае само да муши с рогата си. В истинския смисъл на думата, човек е само онзи, който мисли право.

Следователно първото качество на истинския човек е Любовта. Без Любов човек е животно; без Любов той е изложен само на грехове и престъпления. И каквото мисли, каквото чувства този човек, от единия до другия край на живота му, това са само грехове и престъпления. Щом Любовта напусне човека, той вече е изложен на страдания. Хора, които нямат Любов в себе си, не могат да търпят човека на Любовта. Дойде ли при тях такъв човек, те казват: „Да се махне този човек оттук!“ Не постъпиха ли евреите така с Христос? Те казваха: „Махнете, разпнете този човек, защото се нарича Син Божи“. Евреите искаха да подчинят Христос на своята воля: едни искаха от Него пари, богатства; други искаха да ги направи щастливи, да им помогне да се оженят за добри жени, да имат добри деца и т.н. Обаче Христос казваше: „Аз не дойдох да изпълня нито своята воля, нито вашата, но дойдох да изпълня волята на Отца, Който ме е проводил. Аз съм Син Божи, изпратен на земята да науча хората как да живеят“. Те не останаха доволни от Неговия отговор и казаха: „Такъв

човек, който не иска да изпълни нашата воля, ние го поставяме на кръста“. Не се ли повтаря същата история и днес в света? Кой не е разпнал Божественото в себе си? Някой казва: „Мъчи ме нещо вътре“. – Какво те мъчи? – Мъчи те нещо, защото си изгубил мира си. Който не говори истината, той изгубва своя вътрешен мир. Повечето хора днес се лъжат едни-други на общо основание. Освен това много хора не признават, че нямат Любов, и казват: „Ние имаме Любов, но външните условия, хората около нас ни създават препятствия и трудности“. Не, външните условия не създават трудностите в живота, но вътрешните условия в самия човек са причина за всички страдания, мъчнотии и противоречия. Защо се мъчи гладният човек? – Защото храната, Словото не е в него. Защо страда човек? – Защото няма Любов. Христовите ученици страдаха ли? Те бяха подложени на големи гонения, преследвания и мъчения, но не страдаха. Те бяха големи мъченици, но всичко понесоха заради Христос. Те имаха Христовата Любов в себе си. Който няма Любов, той не може да понесе и най-малкото страдание.

Казвате: „Ако Христос дойде втори път на земята, ние ще Го посрещнем, както трябва“. Ако Христос дойде днес на земята и нямате Любов в сърцата си, вие пак ще Го окачите на кръста. Вие ще искате от Христос богати трапези, разкошни облекла и къщи, ще искате да имате на разположение автомобили и файтони и ако Той не задоволи вашите желания, вие ще Го разпнете на кръста, както направихте преди 2000 години. Питам: ако всичките ви желания се задоволяват, какво печелите? Какво печелят царете, които имат всички удобства в живота си? Какво стана с руския император, който имаше толкова много богатства? В това отношение историята ни дава добър пример с живота на един от древните и най-мъдрите царе, Соломон, който живя в най-голям разкош и слава, обиколен от 300 жени и 900 наложници. Бог го постави на изпит, да изучава Божията Мъдрост и знания, но той не издържа изпита си. Той искаше посредством тези жени, като негови секретарки и съветнички, да оправи света, да създаде разумни закони, но не успя, предаде се на ядене и пиене, на разкошен живот, и по този начин освен че не оправи света, но още повече го забърка. Вследствие на това евреите и до днес още не могат да се оправят. Казвам: ако човек иска да се жени, той трябва да има само една жена. Коя е тая жена? – Любовта. Който няма Любов, от него човек не може да стане. Жена, която иска да се омъжи, и тя трябва да има само един мъж. Кой е този мъж? – Мъдростта.

И така, който не възприеме Божията Любов в себе си, той може да има като Соломон 300 жени и 900 наложници, но пак нищо не може да направи. Числото 300 е крайният предел в живота на човека. Никой не може да има повече от 300 жени. Като има по една разправия с всяка жена,

това е достатъчно. След всяка разпавия човек заприличва на празна каца. Какво правят с празните каци? Вие знаете каква е съдбата на празните каци. Всяка празна каца се изнася навън и се търкаля. Някой казва: „Аз ще се ожена“. Това значи, че той иска да се отдалечи от Бога. При много от съвременните женитби взима участие и злото. Ако под женитба се разбира съчетание на две разумни души, то е друг въпрос. Съвременните хора искат да се женят, да станат щастливи. Не, ако човек се ожени, той трябва да има желание да намери Бога. Във всяко желание човек трябва да търси Бога. Някой казва: „Имам желание да ям“. – Значи чрез храната имаш желание да намериш Бога, да познаеш Божията Любов. Щом човек намери Бога и познае Любовта Му, той всичко е придобил. Казвате: „Ние познаваме Бога, видели сме Христос“. Вие може да сте видели Христос, но такова виждане не допринася още нищо на човека. Много неща вижда човек, но важно е как ги вижда. То е все едно да каже човек, че го боли крака. Не е достатъчно да каже, че го боли кракът, но той трябва да знае причината, защо го боли. Когато човек знае причината на известна болка, той ще може и да я лекува.

Един важен въпрос, който може да се зададе на съвременните хора, е следният: в първите времена на създаването си плодовете падаха ли от дърветата? В първоначалния си живот плодовете не са падали от дърветата. Те са били на клоните, докато дойде някой да ги откъсне. След грехопадането, обаче, и плодовете започнали да падат от дърветата, било от вятър брулени, било по друга някаква причина. Ето защо, докато човек е плодът на Божественото дърво, докато живее чист и светъл живот, той ще има Божията Любов в себе си и никога няма да пада от това дърво – винаги на него ще пребъдва. Няма ли Любовта в себе си, той ще пада от Божественото дърво, като изгнил плод, и ще изсъхва. Какво ще стане после с този човек? Ще дойде при него някой, по-голям простак и невежа от самия него, и ще почне да го учи как да вярва в Бога, как да се разкае, как да се обърне към Бога и т.н. Какво значи обръщане? Ако човек се обърне с лицето си към света и очите му са отворени за него, а няма Любов в себе си, той ще изпадне в изкушение.

Как и от какво се изкушават хората в света? Мома види някой млад момък и веднага го хареса, пожелае го за себе си. Или обратно: момък види някоя красива мома, хареса я, пожелава я за себе си. С пожеланието идва вече изкушението. Не е лошото в това, че момата харесала момъка, или че момъкът харесал момата. Обаче лошото се състои в това, че момата веднага пожелава този момък за свой мъж, или момъкът пожелава момата за своя жена. Тръгват един след друг, ревнуват се и т.н. Кой дава право на момата или на момъка да се следят един-друг, да тичат един подир друг, както сянката подир човека? Преди всичко те трябва да знаят, че това,

подир което тича момата или момъкът, е сянката на човека, но не и самият човек. Ако аз държа в ръката си запалена свещ и вие тръгнете подир свещта ми, какво ще стане с вас? Представете си, че свещта ми изгори; какво ще правите тогава? Вие ще ме изгубите и отново ще се намерите в тъмнина. Разумното в човека, което вие търсите, е някъде зад свещта, където вашият поглед не може да проникне. Слънцето изгрява, виждате неговата светлина, но както и при свещта, вие още не сте намерили разумното в човека; вие не сте намерили Истината, която слънцето носи. Вие имате някакво желание, но това желание не е нищо друго, освен запалена свещ – която някое разумно същество носи. Тичате подир вашето желание, т.е. подир тази запалена свещ, но щом тя изгори и вие изгубвате желанието си. След това се срамувате, че не сте постигнали желанието си. Така е и с всеки човек, който се е влюбил в нещо по този глупав, преходен начин. Момата, като отива при своя възлюбен, при своята любов, срамува се да каже, че е ходила при него, и казва: „Ходих някъде“. Тя не смее да каже, че е ходила при своята любов. Защо? Защото е ходила при него с цел да проследи какво прави той, с кого се среща и т.н. Тя се безпокои, че свещта, която той носи, скоро ще изгасне и отново ще се намери в тъмнина. Същото се отнася и до момъка. И той по същите причини се срамува да каже, че е ходил при своята възлюбена, при своята любов.

Сега аз правя вътрешен извод на нещата, да видите откъде произлизат нещастията в живота. Например, в ума на някого се вмъкне идеята да си направи къща и той започва да мисли, че ако си направи една къща, всичките му работи ще се уредят. Където ходи, каквото прави, все за къща си мисли. Казвам: Бог е дал на всеки човек по една хубава, здрава къща. Какво повече искате? Каква по-хубава къща може да има от тялото на човека? Ако с тази къща, която Бог ви е дал, вие не можете да станете човеци, още по-малко ще станете човеци с къщи, направени от камък и тухли. Казвате: „Поне пари да спечеля, богат да стана, че така да си уредя работите“. Ако е въпрос за богатство, питам: какво по-голямо богатство търсите от това, което Бог ви е дал? Той е дал всекиму вътрешно богатство. Ако не можеш да станеш човек с вътрешното богатство, което Бог ти е дал, още повече не можеш да станеш човек с външното богатство. Да се мисли, че в къщите, във външното богатство се състои щастието на човека, това са заблуждения, от които той трябва да се освободи. Заблужденията са примамки в света, от които човек трябва да се пази. Като наблюдавам хората, от единия до другия край на света, виждам, че те са робини на своето честолюбие. Те приличат на барут: докоснеш ли се до тях, веднага избухват. Всеки човек има високо мнение за себе си. Добре е да има високо мнение за себе си, но той трябва да го оправдае. Минавам покрай един човек и му казвам: „Дрехата ти е оцапана, нищо не струва“. – „Как така? Едно време тя струваше много.“ – „Едно време може да е струвала нещо,

но днес е остаряла, изцапана.“ – „Как смееш да ме обиждаш!“ – „Че се обиждаш, то е друг въпрос, но това, което ти казвам, е истина.“ На друг казвам: „Ти никак не мислиш“. – „Как да не мисля? Ум имам аз!“ – „Да, ти имаш ум; едно време мислеше хубаво, но сега умът ти е оцапан и не мислиш правилно.“ На трети казвам: „Ти нямаш Любов в сърцето си“. – „Как така? Сърцето ми гори от любов, а ти казваш, че нямам любов.“ – „Някога сърцето ти гореше от Любов, но сега само дими.“

Казвате: „Като дойде Христос, всичко ще се оправи“. Какво ще намери Христос, като дойде на земята? – Той ще намери умове, които мъжделят, и сърца, които димят. Не е достатъчно да очаквате Христос да сложи венец на главата ви, да ви вземе с колесница, да ви заведе в рая и да каже: „Ето един човек от величията на земята, който беше реформатор, управляваше света“. Думите на Христос трябва да бъдат истинни. Ако Христос каже така за някой човек, той действително трябва да бъде такъв. Няма защо да си въобразява човек, че е бил някакъв голям проповедник, или реформатор, или друго някакво величие. За човека е важно, в каквото обществено положение и да се намира днес, да изпълни волята Божия, като Син Божи. Каквото заповяда Бог, той да го изпълни. И каквото изпълни, ще го носи със себе си през всички времена и епохи. Трябва ли ябълката, която дава плодове, да се препоръчва от хората? Нейните плодове сами я препоръчват. Ябълката, със своите тежки, увиснали плодове, казва: „Каквото Бог ми заповяда, аз всичко изпълних!“

И сега, ще дойде някой да ме пита, дали е вярващ, или не; дали е тръгнал вече в пътя, или не. – Ти сам трябва да знаеш това. Ако страдаш, ти си вече в пътя. Ако се дига прах около тебе, ти си в пътя. Прахът представлява изкушенията в пътя. Вие трябва да схващате правилно нещата. Всеки човек върви в пътя, но ту пада, ту става. Като падне, изпъждат го от рая. Тогава той се моли, разкайва се и на другия ден пак го приемат в рая. Върви така ден-два и пак сгреша нещо – изпъждат го от рая. След това почва да плаче, да се моли, пак го приемат. По същия начин и Адам сгреша, за което го изпъдиха от рая. Той слезе в ада, където плака, разкая се, докато пак го приеха в рая. Откак Адам сгреша, много пъти досега той е влизал и излизал от рая. Сутрин е в рая, вечер е в ада. И съвременните хора сутрин са в рая, весели, радостни; сгрешат ли нещо, изпъдят ги оттам и те слизат в ада. Тук плачат, молят се, пак ги приемат в рая. Така с години се повтаря една и съща история, докато дойде ден, когато човек вече няма да греша и ще запази своето място в рая. Сега, току-що упътят човека как да живее, поставят го в рая, но не се минава много, той пак сгреша и вечерта е в ада. Някой, като вижда, че не може да запази положението си в рая, казва: „Сега не мога да се изправам, ще остане за друг живот. Уж влязох в пътя, но не можах да устоя, затова поне ще се ожения, да си уредя работите“. – Бог

не те е пратил на земята да се жениш. – „Поне да забогатее.“ – Бог не те е пратил на земята да събираш богатства. Богатството, женитбата дойдоха след това. Бог те е пратил на земята да учиш, да придобиеш Любовта.

Казвам: ако погледнете на живота през очите на Любовта, вие ще разберете смисъла, който Бог е вложил в него. Без Любов животът няма смисъл. Например, камъните, с които тук сте заобиколени, имат смисъл само при Любовта. Без нея те представляват развалини. Качите ли се на някой от тези каменисти върхове около вас, вие можете да паднете оттам, да се ударите някъде. Тогава ще кажете: „Много лоши са тези камъни!“ Като ги гледате отдалеч, казвате, че са красиви; щом се ударите в някой камък, казвате, че са лоши. Те са лоши, защото Бог не ги е създал. Развалините, които ви обикалят, не са Божие създание. Под думата „камък“ се разбира разумен човек, който има качествата на Любовта. Паднете ли върху такъв камък, той ще ви хване меко с ръцете си, ще ви сложи да седнете до него и ще каже: „Много хубаво падате. Научили сте изкуството на падането“. Вие ще кажете на камъка: „Ти пък умееш да хващаш и предпазваш човека от удар“. Паднете ли, обаче, върху един от тези камъни, ще натъртите добре крака си, а отгоре на това той ще ви каже: „Кой ти даде право да скачаш върху мене? Щом скачаш без позволение, и аз зная да превивам крака“.

И така, искам да остане у вас мисълта, че страданията, които имате в живота си, се дължат на безлюбието. Това не значи, че нямате любов, но, изобщо, към желанията си вие имате по-голяма любов, отколкото към Бога. За изяснение на мисълта си ще взема за пример момата и момъка. Някоя мома иска да служи на Бога, но щом срещне един момък, който ѝ харесва, тя веднага тръгва подир него и напуска Бога. И обратно: момък иска да служи на Бога, но среща една мома, която му харесва, той веднага тръгва подир нея и напуска идеала си. И най-после, събират се мома и момък, оженват се, да оправят света. Как ще оправят света? И тя нещастна, и той нещастен, работите им повече се забъркват. Това положение може да се уподоби на следния случай: в една болница лежат в една стая двама инвалиди, с ампутирани крака. Единият казва на другия: „Ожаднях! Стани моля ти се, да ми дадеш чаша вода!“ – „Как да стана, краката ми са отрязани! Ти стани да се напиеш, пък и на мене донеси!“ – „Че и аз съм в същото положение.“ Питам: кой на кого ще помага? Това показва, че доброто в света не е приложено в своята пълнота. Отиваш при някого, искаш да ти даде 10,000 лева на заем. – „Нямам.“ Значи кракът на този човек е ампутирани. – „Аз пък мислех от тебе да поискам 5000 лева!“ – „Нали виждаш, че нямам никакви пари, затова исках от тебе 10,000 лева.“ – На този човек пък и двата крака са ампутирани. Ето защо, момъкът върви подир красивата мома, но тя е празна кесия, отвън хубава, красива, но

погледнеш ли вътре – нито една златна монета. И момъкът представлява такава празна кесия. Защо са празни кесии в живота ви? Животът се нуждае от съдържанието на кесиите, а не от техните външни форми. Златните монети в кесиите отговарят на вътрешното богатство в човека.

Казвам: ако желанията на хората имат съдържание, те са на мястото си. В такъв случай животът има смисъл само тогава, когато Божественото, което Бог е вложил в нас, представлява негово съдържание. Сега, някои от вас, като седят тук, на бивака, казват: „Да се качим нагоре по планината!“ Под думата планина, висок връх, разбирам разумното начало в живота. И тогава, ако се качваме на планината, за да разберем какво иска Бог от нас, това качване има смисъл. И ако слизаме в долината, за да занесем от онова, което сме взели от планината, това слизание има смисъл. Следователно, ако се качваме при Бога и не взимаме нищо от Него и ако слизаме при хората и не им занасяме нищо, ние сме хора, осъдени на страдания.

Един важен въпрос, който много от съвременните хора задават, е следният: „Христос, като знаеше, че ще Го разпнат, защо дойде на земята?“ И всеки обикновен човек не иска да го разпнат. Въпреки това, когато човек влиза в света, между хората и проповядва някаква нова идея, той в края на краищата все ще бъде разпнат. Какво трябва да правите тогава с идеите, които проповядвате на хората? Вие трябва да се обърнете към Бога и Той ще ви постави в среда, между по-напреднали хора, които ще ви разберат и ще кажат: „Дошъл е между нас един пророк“. Някой казва: „Аз залюбих Бога“. Казвате ли така, веднага ще почнат да идват в ума ви ред мисли, които ще ви изкушават: ще мислите, че сте праведен, че всичко знаете, че можете да лекувате разни болести, че каквото пожелаете, можете да направите и т.н. Да мислите така, това е заблуждение. Човек, който има Любов в себе си, трябва да знае, че Любовта не лекува хората, нито богатства им дава – тя свързва само хората с Бога. Щом човек се свърже с Бога, той моментално може да разреши всички въпроси. Обаче, Любовта сама нищо не дава. Дойде някой при мене и ми казва: „Ти не ме обичаш“. – Вярно е, когато спя, не те обичам. – „Ама ти трябва да ме обичаш!“ – Ако искаш да знаеш дали те обичам, най-напред трябва да разбереш обичам ли Бога. Ако обичам Бога и тебе ще обичам; ако не обичам Бога и тебе няма да обичам. Животът започва от Любовта към Бога. Любов към Бога – тази е вътрешна, мистична връзка. Животът има смисъл само с Бога. Вън от Него животът няма никакъв смисъл и представлява съвкупност от противоречия. И тогава, когато и да обичаш, той ще ти каже: „Аз не се нуждаю от твоята Любов“. Ти казваш, например: „Аз обичам царя“. – Каква нужда има царят от твоята любов? Той даже не подозира, че ти го обичаш. Или, ти обичаш някой светия, по цял ден държиш портрета му пред себе си и го гледаш. Обаче, има светии, които всъщност не са никакви

светии. Те сами даже се чудят как хората са ги произвели за светии и са ги поставили в църквите, да им се кланят. Светия може да бъде само онзи човек, у когото Бог постоянно пребъдва. Светия може да бъде само онзи, у когото Любовта живее и Господ се проявява. Някой човек мисли за себе си, че е праведен, че знае всичко, че е светия, но казвам: да мислиш, че си светия, е едно нещо, а всъщност да си такъв е друго нещо.

Сега, като ви говоря така, има нещо скрито у вас, което ви нашепва: „Не слушайте, не е точно така, както ви се говори“. Това нашепване се дължи на същества, които ви изкушават, обаче, те сами още не разбират живота. Те ви казват: „Възможно ли е човек да живее без пари?“ Преди всичко, ние създадохме парите и човек трябва да живее за тях, защото те ще го спасят. Питам: откъде са взели тези същества златото? Ще излезе, че те са ограбили Бога и са сложили името си над това злато. Не, това не е истина. Златото е само на Бога. Когато запитаха Христос, трябва ли да се плаща данък на Кесар, Христос отговори: „Отдайте кесаревото Кесарю, а Божието Богу“. Значи това, което е Божие, някой го е използвал, сложил му е надписа си отгоре и го представя на хората като свое. Стихът „Дайте кесаревото Кесарю, а Божието – Богу“, аз превеждам в следната форма: дайте заблужденията си на хората! Истината говорете само на Бога и се дръжте за Любовта! Какво правят хората? Те казват Истината само на себе си.

Днес искам да си припомните нещо, което сте знаели и което много пъти сте слушали да ви се говори. Например, вие често се запитвате: „Кога ще се спасим? Кога ще постигнем своите желания?“ И като не успявате скоро да постигнете всичко, каквото желаете, казвате: „Трудна работа е тази!“ Не, това е най-лесното нещо. Докато любовта ви към временните, към преходните неща е по-силна, отколкото към Бога, вие винаги ще се намирате в преходния, във временния живот и няма да постигнете това, което желаете. Вие ще остарявате преждевременно, ще се подпирате на тояги и ще си казвате: „Остаряхме вече!“ Казвам: когато човек остарява, той същевременно и осиромашава. Обаче, под „старост“ във верния смисъл на думата се разбира придобиване на опитност, за което положение, именно, Писанието казва: „Които упоават на Господа, те ще се подмладят, а телата им ще се обновят“. Който живее в Бога, той никога не остарява, той придобива вечен живот. Христос казва: „Това е живот Вечен, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Който познава Бога, той никога не остарява, никога не умира.

Сега хората се намират пред преходни неща и казват: „Защо Господ е създал света такъв?“ Ще ви приведа един пример, с който ще си обясните кой всъщност е създал този свят. Някой човек направил една хубава кочина

за свинете си, които хранил по няколко пъти на ден. Ти отиваш при него, наблюдаваш как той храни свинете си. Питам: трябва ли да се сърдиш, че този човек не е направил такава кочина и за тебе? Трябва ли да се сърдиш, че този човек не е дал и на тебе една копаня ядене от това, което дава на свинете си? Сега хората седят, наблюдават света, гледат как свинете ядат от своите копани и казват: „Чудно нещо! Защо Господ е създал така света, че едни хора ядат изобилно, а други гладуват?“ Питам: каква философия има във вашето недоволство? Този свят, в който, според вас, едни ядат изобилно, а други гладуват, не е създаден от Бога. Някой човек се качва на автомобил, вози се с него из града, а ти се сърдиш, че нямаш такъв автомобил. Не ти трябва този автомобил; той е копаня, подобна на тази, в която свинете ядат. По-добре ходи пеш, отколкото да се качваш на такъв автомобил. Качиш ли се на него, от тебе вече човек не може да стане. В реда на нещата е свинете да ядат от копанята си, но човек да им завижда за това положение, то е извън обикновения ред на нещата.

Под думата „копаня“ аз разбирам всички неестествени мисли, чувства и желания в човека, които уронват неговото достойнство. В това отношение човек трябва да бъде строг към себе си, да си каже: „Като гледам с какво се храни свинята, радвам се, че тя е доволна, но аз нямам право да се сърдя, че и за мене няма такава храна. Моята храна е съвсем друга“. Свинята би ли завидяла на човека? Като види каква храна употребява човек, тя няма да му завиди, но ще каже: „Тази храна не е за мене“. Следователно човек не трябва да участва в работи, които понижават неговото достойнство.

Казвате: „Да отидем в света, да го издигнем!“ Какво ще стане с вас тогава? – Ще умрете, ще ви погребат и над гроба ви, на хубава каменна плоча, ще напишат: „Тук почива еди-кой си велик човек, който искаше да подобри света“. Може ли Господ да се интересува от човек, който по няколко пъти на ден яде и пие и нищо полезно не върши в живота? Какво ще направи той със своето постоянно ровене? Ако човек отклонява само сърцата на хората от пътя им и после ги заравя в земята, какво добро е сторил той? Ще кажете, че някой си е направил голяма услуга на хората, като ги е научил да се молят, да четат „Отче наш“. Питам: ти, който учиш хората да четат „Отче наш“ и да разбират смисъла ѝ, ти сам вярваш ли в този наш Отец? Отива един беден човек при един проповедник и последният му казва: „Ти трябва да се молиш, да четеш „Отче наш“!“ – „Как да се моля, когато от три дни насам не съм ял нищо?“ – „Ти първо се научи да се молиш, че после Господ ще те нахрани.“ – „Не си ти първият, който ме съветваш да се моля. Досега десет проповедници са ме учили да се моля, но аз все гладен съм оставал.“ Този човек се молил и очаквал Господ да дойде и да го нахрани. Не, ти, който го учиш да се моли, покани човека у дома си и му кажи: „Първо ще се нахраним, а после и двамата заедно ще

четем „Отче наш““. Ти четеш „Прости ни греховете, както и ние прощаваме на нашите длъжници“, но сам не вярваш в тези думи. Защо? – Защото си скаран с близките си и не можеш да им простиш. Освен това, сърдиш се, недоволен си, че този бил богат, че онзи бил учен и т.н.

И така, когато Христос дойде на земята, Той пострада за греховете на хората, да ги спаси. Значи праведният трябва да страда, за да спаси грешния. Тази е една от великите тайни в живота. Какво ще каже вашият вътрешен професор на тези думи? Той ще каже: „Трудна е тази работа! Кой праведен ще дойде да ни спаси? Както се вижда, от нас нищо няма да излезе. Толкова години вече, как работим, но нищо не сме постигнали. По-добре е за нас да се върнем в света. Остаряхме, не сме способни да ходим вече по планините, да се обновяваме, да се развиваме. Бог е милостив, и да грешим, един ден Той все ще ни спаси“. Наистина, никой няма да остане спасен, защото Бог има желание всички да Го познаят, но спасението ще дойде чрез закона на Любовта. Деня, в който zalюбиш Господа, товарът от гърба ти ще се снесе. Не zalюбиш ли Господа и да придобиеш спасението си, пак ще го изгубиш. Докато човек дойде до положение да бъде спасен, той ще прекара продължителна вътрешна борба и най-после ще даде ход на Божественото в себе си. Тогава той ще стане силен, няма да лъже, няма да бъде самотен, ще има много братя и сестри. Казвам: съвременният човек иска да има на разположение слуги и слугини. Защо? Да носят товара му. Той надигнал на гърба си голям товар, но като не може да го носи, казва: „Да дойде някой да ми помогне!“ Дойде един слуга, втори, трети, четвърти, вдигат товара, мъчат се, пъшкат, но товарът остава на мястото си, не могат да го поклатят. Защо? – Товарът може да се вдигне само при взаимна помощ от страна на няколко души едновременно. На същото основание мнозина си мислят: „Как ли ще се оправят работите ми тази година?“ Работите ви ще се оправят, когато обичате Бога. И така, на млади и на стари казвам: преди всичко вие трябва да бъдете такава реалност за себе си, че нищо в света да не е в състояние да ви разклати или измести. Ако има някаква сила, която е в състояние да измести Божественото у вас, това показва, че нямате Любов. Хиляди дървета да има около вас, не ги пипайте, не ги сечете, но кажете си: „И без тях може; животът е отвътре, а не отвън“. В това отношение вие имате много опитности. Покажете ми коя мома, например, след като е пожертвала своята свещена, Божествена идея за някой момък, е станала щастлива! Или, покажете ми един момък, който да е пожертвал своята свещена идея за някоя мома и да е станал щастлив! Когато момата каже на момъка, че се е влюбила в него, той трябва да я заведе при баща си и да ѝ каже: „Ако ти обикнеш баща ми и той те хареса, тогава и аз ще се съглася да се ожения за тебе“. Така трябва да постъпи и момата. Ако момъкът ѝ каже, че чергата му от четирите краища се запалила за нея, тя трябва да му каже: „Най-

напред аз трябва да те заведа при баща си и ако ти го обикнеш, тогава и аз ще се съглася да се ожения за тебе. Иначе, не давам сърцето си. Много момци са ме лъгали, никому вече не хващам вяра“. По същия начин и всяка ваша мисъл, или всяко ваше желание, които ви харесват, най-напред трябва да ги представите пред окото на Бога, да ги одобри, и ако Той се произнесе за тях, че са добри, тогава и вие можете да ги задържите в себе си. Вие можете и да не правите това, но ще се самоизлъгвате и после ще страдате. Тогава вие няма да знаете кой ви говори, кой ви нашепва и внушава известни мисли и желания. Един английски проповедник отишъл в кантората на един свой познат, богат търговец, и започнал да му проповядва: „Трябва да се служи на Бога!“ Изведнъж чул зад себе си някакъв глас: „Няма съмнение!“ Обърнал се и видял един папагал. Значи папагалът повторил: „Няма съмнение, че трябва да се служи на Бога!“ Проповедникът харесал папагала и помолил търговеца да му го продаде. Последният се съгласил на това предложение и продал папагала за 250 английски лири. Той взел папагала и го занесъл на жена си, като ѝ казал: „Знаеш ли, този папагал потвърждава, че наистина, трябва да се служи на Бога и че смисълът на живота се състои именно в това служене“. Един ден проповедникът направил една голяма грешка и казал на жена си: „Знаеш ли, аз направих една голяма глупост“. Папагалът пак се обадил: „Няма съмнение!“ Питам: какво представлява папагалът? Папагалът не е нищо друго, освен съвестта на човека, която се произнася и за доброто, и за злото, което човек мисли, чувства или върши. Съвестта у човека му показва къде и кога той има право да се съмнява или да подозира. Например, да се съмняваш в Любовета, това е едно нещо; да се съмняваш в безлюбието, това е друго нещо.

Казвам: всеки човек има един професор в себе си, който всеки ден го учи какво да прави и какво да не прави. Например, този професор казва: „Който иска да стане човек, да внуши респект и уважение на хората, той трябва да бъде строг, намръщен, недоволен и т.н.“ И след като слушате този ваш професор, вие сте скръбни, тъжни и се измъчвате. Питам: защо сте скръбни? Защо се измъчвате? Преди всичко, няма причини да скръбите. – „Ама мъчно ми е.“ – Защо ти е мъчно? – Мъчно ти е, защото вчера изяде една кокошка, която още не може да се смели в стомаха ти. Тази кокошка плаче в стомаха ти, понеже я изяде без Любов. Някой се оплаквал, че се оженил едва преди една година и вече не може да живее с жена си. Наистина, този човек е направил голяма грешка, той се оженил без любов. Когато взел тази мома за своя жена, той не я обичал и днес се оплаква, че тя не влиза в положението му, иска от него да ѝ задоволи всичките нужди, а той няма средства и се принуждава да краде. Питам: кое заставя човека да краде? – Ненаситните човешки желания го заставят да краде и да върши ред престъпления. Ненаситните желания заставиха

човека да напусне рая. Има желания, които всеки ден хлопат пред вратата на човека и го поставят в положение да изгуби своя мир, своите светли мисли и възвишени чувства. Някой казва: „Желанията не представляват нищо особено“. Не, желанията на човека са на мястото си. Лошото не е в желанията, но грешката се състои в това, че човек има по-голяма любов към желанията си, отколкото към Бога. Вследствие на това той изгубва смисъла на живота.

Сега, аз изяснявам лъжливата страна на живота. Разберете ли нея, вие ще схванете правата страна. И тогава вече всички ще знаете, че спасението на човека зависи изключително от Любовта. Моментът, в който Любовта ви към Бога е по-силна, отколкото към вашите желания, вие сте вече в областта на безсмъртието. Ако пък изпаднете в ада, достатъчно е да се хванете за една от машините, която произвежда светлина, за да излезете навън. Тогава вашите неприятели от ада ще се накачат за вас. Вие трябва да си мълчите и да продължавате да се качвате нагоре. Колкото по-голяма става светлината, толкова повече вие се усещате свободни: един след друг вашите неприятели ви изоставят, докато останете свършено сам. При изкачването нагоре и Любовта ви постепенно се усилява. Щом се освободите напълно, ще кажете: „Слава Богу, вече съм напълно свободен, никой не ме измъчва и преследва“. Следователно, ако нямате Любов в себе си, всеки може да се качи на гърба ви и да ви смуче като дървеница.

Казвате: „Ние искаме да знаем дали Христос ни обича или не“. Христос е доказал дали ви обича или не; важно е сега вие да докажете, вие сами да се убедите, дали обичате Христос. Важно е сега вие сами да проверите дали Любовта към желанията ви е по-силна, или по-слаба от Любовта ви към Бога. Че едн-кой си ви обичал, това не трябва да ви ласкае. Вие трябва да си кажете: „За мене е важно, че Любовта ми към Бога е по-силна, отколкото любовта ми към този човек“. Че парите ви пропаднали, че къщата ви изгоряла, и това не трябва да ви смущава. За вас е важно Любовта ви към Бога да е по-силна и от парите, и от къщата, и от всички материални блага и желания. Истинската печалба в живота се състои в Любовта на хората към Бога. Обичат ли Бога, те само ще печелят. В тази Любов няма загуби. И така, Любов към Бога – това е великата Истина в живота. Който е съгласен с тази философия, нека приложи Любовта в живота си и работите му ще се оправят. Дойде ли Любовта в човешката душа, тогава ще започне истинския живот. Започнат ли хората да прилагат този живот, и светът ще се оправи. Съвременните хора се намират в един затворен свят, какъвто е животът на яйцето в черупката. Те не знаят какво ще стане с тях, нито пък знаят как ще уредят работите си. Мнозина се запитват: „Как ще се оправи този свят? Как и кога ще се уредят нашите работи?“ – От вас зависи. Ако обичате Бога, Той ще ви сложи под

квачката и след 21 дни вие ще пробиее яйцето, ще излезете навън, ще погледнете на Божия свят и ще бъдете свободни. Придобиее ли тази свобода, ще се освободите и от страха. Който е излязъл вън от черупката, той се е мъчил, той се е освободил вече и от нищо не се плаши. Това подразбира „роден от Бога“. Такова раждане е на мястото си. То носи Божието благословение.

Някой пита: когато Адам и Ева сгрешиха в рая, Бог беше ли между тях? Как мислите, ако Бог беше застанал до дървото на познаване доброто и злото, щяха ли да сгрешат първите хора? Фактът, че те сгрешиха, показва, че Бог не е бил там. Те лесно се поддадоха на изкушението, защото Любовта им към Бога беше по-слаба от желанието им да придобият знания, да станат богове. Там е спънката и на всички съвременни хора. Любовта към Бога трябва да се разглежда вътрешно; тя не трябва да се изразява само с думи, но трябва да се изразява в чисти, светли мисли и чувства и възвишени дела. Само така човек може да бъде силен и мощен. Щастиято на силния се крие в Божественото. Целият свят е построен върху този закон. Това се отнася и за ангелите, и за хората, и за животните. Животните се намират далеч от този закон, но и у тях е вложено Божественото, макар още да не е проявено. Човек се намира в област, където се изучава закона на Любовта. Следователно, каквото вършите, то трябва да бъде проникнато от Любов. Образът на Бога трябва да е и в ума, и в сърцето, и във волята, и в душата, и в духа ви. Имате ли предвид Любовта към Бога, всичките ви работи ще бъдат оправени. Без тази Любов страданията ще ви следват на всяка стъпка. Страданията на хората показват, че те са в ада. Където Бог отсъства, там е адът.

Като наблюдавам съвременните хора, виждам как те се смеят едни на други. Една вечер американските милионери, които напоследък фалирали, се събрали на угощение, на което решили всеки да присъства с най-скъсаните дрехи, каквито може да намери у дома си. Като се видели в това жалко и смешно положение, те започнали един друг да се закачат: „Колко са хубави твоите дрехи! Надали могат да се намерят подобни в целия свят.“ – „Ами твоите обувки! Погледни, те представляват модел от най-последна мода!“ – „Ами погледнете шапката на онзи там! Той е цял принц.“ Така те се присмивали цялата нощ на своите скъсани дрехи, обувки, шапки и се чудели до какво положение ги е довела съдбата. Така и съвременните хора седят, констатираят ред факти из живота на този или онзи и казват: „Голям грешник е еди-кой си човек!“ – Ами ти по-малък грешник ли си от него?

Сега, с един пример ще илюстрирам още едно положение из живота на хората. В царството на един от древните царе се образувало едно голямо

съдружие от просяци, от бедни хора, които си поставили известни задачи в живота. Царят, като се научил за съществуването на това съдружие, отпуснал за тях една голяма част от своите богатства. Като съобщили на просяците за царската заповед, да им се раздаде част от богатствата му, те решили да се съберат заедно на угощение, за да си разделят царските пари. Всички просяци дошли на угощението хубаво облечени, но всеки с просешката си тояга в ръка. Като се видели с тояжки в ръка, те се погледнали един-друг, усмихнали се и казали: „Докато дойдем до това положение, ние знаем какво са патили главите ни! Благодарение на тояжките си ние заслужихме тези нови, хубави дрехи“. Кое от двете положения е по-хубаво: да се облечете като американските милионери, с най-скъсаните си дрехи, или да се облечете като тия просяци, с най-хубави дрехи? Второто положение е за предпочитане. Просякът трябва да се облече с хубави дрехи, да остави настрана просешките.

Питам: какво представляват скъсаните дрехи на просяка? Те представляват грешните състояния у човека. Ето защо, поставете си за задача днес да не направите нито едно прегрешение, да не ви изпъдят от рая. Сега вие сте пред дървото за познаване доброто и злото и питате, можете ли да влезете в рая. Вие сте в рая; от вас зависи да не вкусите от плодовете на това дърво, да не ви изпъдят от рая. Казвате: „Бог ще ни помогне, Той знае всичко“. – Да, Той знае всичко, но важно е какво вие знаете. – „Бог е всеблаг.“ – Така е, но вие какви сте. – „Бог е Любов.“ – Бог е Любов, Той обича всички, но каква е вашата любов към Бога? – „Бог ще ни даде от своята Любов.“ – Това е просия, а с просия работа не става. Вие не трябва да бъдете просяци. Просията е леност. Това подразбира човек да очаква на другите хора, те да работят за него, а той само да седи, да дрънка на звънци, да му донесат това-онова. Ако хората искат светът да се оправи, всички проповедници, владици, управляващи трябва да хвърлят одеждите си и да сложат престилки, да се запретнат да служат на другите. Докато съвременните хора обличат своите парадни одежди, докато поставят корони на главите си и държат патерици в ръка и очакват на другите да работят за тях, светът няма да се оправи. Пък и майките, и бащите трябва да постъпват правилно. Срещате днес една майка, взема детето си на ръце, носи го и казва: „Мое е това детенце, аз го родих“. На другия ден я срещате с четири реда сълзи, плаче, детето ѝ заминало за онзи свят. Как стана това нещо? Нали това дете беше нейно? Срещате някой, хвали се с богатството си. На другия ден богатството му изчезва, ограбили го. Как стана това? Богатството му е отишло там, откъдето е дошло. – „Дяволът ме обра.“ Казвам: може да те обере само този, с когото си бил съдружник.

Сега, аз искам да схващате мисълта ми правилно, за което ви цитирам факти, опитности от самия живот. Като ви говоря за дявола, имам предвид

изкушенията, на които всеки ден можете да се натъкнете. Трябва да бъдете внимателни, да се пазите от тях. Питате: „Виждали ли сте дявола?“ – Аз не искам да го виждам. С него не искам да имам никакво съдружие, нито срещи, нито казано-речено. Като го срещна на пътя си, питам го: ти научи ли се да любиш Бога? – „Ама има ли Господ в света?“ – Върви си по работата, повече не се занимавам с тебе! Той иска да лъже, затова пита: „Има ли Бог, или не“. Той ме пита: „Има ли Любов в света?“ – Върви си по работата! – „Животът има ли смисъл?“ – Върви си по работата! Ще дойде той да ми дава ум, има ли Бог, или не; има ли животът смисъл, или не и т.н. Не ми трябва неговата философия. Той да си върви по пътя! Дойде ли човек до положението да разглежда въпроса за съществуването на Бога от причини към последствия, неговата работа е свършена. Той няма да дойде до никакъв резултат и ще го изпъдят от рая. Ти си изгубил Бога, Когото някога си познавал. Сега не ти остава нищо друго, освен да си вървиш по работата. Един безверник отива при един американски проповедник и му казва: „Докажи ми, че Бог съществува!“ Проповедникът го взима близо до себе си и му налага хубав бой. – „Моля ти се, братко; олеле, Господи, остави ме! Има Бог в света! Не ме бий, пощади ме!“ Сега, аз не искам да ви се присмивам, но казвам, че много пъти и вие се намирате в положението на този безверник. Докато страданията още не са дошли върху вас, вие отивате при някой възвишен дух и го питате: „Има ли Бог, или не?“ Щом страданията дойдат върху вас и почнат да ви налагат, вие казвате: „Олеле, Боже, помилвай ме! Има Господ!“ Щом отричате Бога и не вярвате в Него, страданията идват. Щом Го признаете и повярвате в Него, страданията изчезват. Щом питате, има ли Любов, страданията пак ще дойдат. – „Обича ли ме Бог?“ – Това е съмнението в тебе. Няма какво да се съмнявате в Бога, но вижте Любовта ви към Бога по-силна ли е от любовта ви към някои ваши желания. Ако любовта ви към Бога е по-слаба, отколкото към желанията ви, работите ви ще останат неуредени. Ако любовта ви към Бога е по-силна, отколкото към желанията ви, всичките ви работи ще се оправят. Всеки ден правете сравнение между любовта ви към Бога и вашите желания, за да разберете на какво се дължат успехите или неуспехите в живота ви. Друго разрешение на въпросите няма. Каквото друго разрешение търсите, вие ще се натъкнете на ред неразрешими въпроси. Няма какво да се спирате пред изкушенията и да ги обяснявате. Дойде ли изкушението, кажете: „Върви си по работата!“

Казвам: ако се спрете пред тази нескончаема философия на разискване, която не води към положителни резултати, ще се намерите в положението на онзи българин от турско време, който постоянно се хвалил пред своите съселяни, че всичко знаел, че знаел турски език толкова добре, че и със султана можел да се разговаря. По едно време в селото им дошъл един турски бей и трябвало да се намери някой между селяните, който знае

турски, да превежда какво иска беят от тях. Тогава извикали този селянин, който се хвалил, че знае турски и го накарали да превежда думите на бея. Обаче, той не разбирал какво му говорил беят и предавал думите му криво. Като влизал в стаята при бея, последният го набивал добре, като му казал: „Ти трябва да научиш хубаво турски език! Така не се говори турски“. Като излизал вън, селяните го питали: „Защо те би беят?“ – „Защото го наддумах.“ Не, човек се бие само тогава, когато не знае какво да приказва и как да приказва. И след това ще казва, че страда за Бога. Човек страда за това, че не знае да говори, както трябва. Тази е истината.

Някой казва: какво ще се разправам с хората, когато не ме разбират? – Покажете ми един човек в света, когото хората са разбрали! Няма такъв човек. Христос не каза, че хората не го разбират, но каза: „Такава е волята Божия“. – Пилат Му каза: „Знаеш ли, че имам власт да те разпна, имам власт и да те освободя?“ Христос отговори: „Всяка власт е дадена от Бога. Дадено ти е да ме опиташ, но аз не съм от тези, които се отказват. Готов съм да понеса всички последствия. Любовта ми към Бога е толкова силна, че мога да понеса този кръст“. Както знаете, Христос понесе толкова страдания и поругания, а съвременните хора искат да прекарат живота си без никакви страдания. Може и без страдания. Кога? – Когато човек възлюби Господа с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си сила и работи съзнателно, да превърне страданията в радост, т.е. да носи страданията и скърбите с радост. Ако човек не възлюби Бога, тогава и страданията му ще бъдат непоносим товар за него.

Сега, да стигнем до основната мисъл – Любов към Бога. Мнозина постоянно запитват: „Бог обича ли ни?“ От първия до последния ден на живота си вие ще проверявате това, но и себе си ще проверявате. Ако любовта ви към Бога е по-силна, отколкото към желанията ви, на прав път сте. Обаче, ако любовта ви към Бога е по-слаба, отколкото към желанията ви, тогава страданията и противоречията в живота ви ще останат неразрешени. Любов към Бога – това е мистическа, вътрешна опитност, която едни ще разберат по един начин, а други – по друг начин. Магическата сила на тази опитност се крие в момента, когато човек отправя ума, сърцето и душата си към Бога, без колебание, без съмнение. Дойде ли до този момент, човек всичко може да постигне. Само тогава той може да разбере смисъла на живота. Само Бог може да разкрие смисъла на живота. Ако вие държите в ръката си една семка, лишена от почва, от влага, от светлина, от топлина и от въздух, как ще може тя да се развива? Как ще можете да разберете от какъв плод е тази семка, ако не ѝ дадете условия да порасне, да се развие, да цъфне и да даде плод? Вън от тези условия семката ще остане неразбрана за вас. По същия закон всяка мисъл, всяко чувство и желание могат да се развият само при Божията Любов и

топлина. Само при тези условия ще видите тяхната сила. Следователно всяка мисъл, всяко чувство и желание представляват такава семка, в която са скрити Божията Любов и Мъдрост. И тази семка чака благоприятни условия за своето развитие.

И така, каквото и да ви се говори, вие никога няма да разберете Словото Божие, докато не възлюбите Бога. Това се изисква от вас. Пък и от моя страна, ако и аз не обичам Бога, никога не бих могъл да предам Неговото Слово. Значи законът е еднакъв и за мен, и за вас. Ако обичате Бога, ще разберете дали това, което ви говоря, е истина. И ако аз обичам Бога, ще говоря истината. Аз сам зная, говоря ли истината или не. Ето защо, когато не разбирате Словото, това не значи, че не слушате, или не чувате; това показва, че не обичате Бога. Щом не обичате Бога, любовта ви към вашите желания е много силна. Тогава, каквото и да ви се говори, всичко е безполезно. Следователно и като ви говоря, и като ви слушам, Божията Любов трябва да е в мен. Ако говоря с Божията Любов, всичко мога да предам; ако слушам с Божията Любов, всичко мога да възприема. Същото се отнася и до вас: ако слушате с Божията Любов, всичко можете да възприемете; ако говорите с Божията Любов, всичко можете да предадете.

Всички хора искат да слушат и да говорят с Божията Любов, но какво правят? Взимат празна стомна и я слагат под чучура на някоя чешма и слушат, как се пълни: „Къл-къл-къл!“ Като се напълни стомната, запушват я добре, залепват отгоре един печат и издават диплом: в тази стомна се съдържа еди-какво си количество вода, черпано от еди-кой си извор, на това и това число. Като дойде професорът, отваря стомната и започва да предава на учениците си: „Къл-къл-къл!“ Щом водата в стомната се свърши и професорът свършва лекцията си. Той отново става ученик: отива при чешмата, поставя празната стомна под чучура на чешмата и слуша какво говори водата: „Къл-къл-къл!“ Професорът взима стомната, занася я в университета, където на другия ден ще държи втората си лекция. Това е предметно обучение.

Сега, да оставим настрана въпроса за смисъла на живота, който съвременните хора често задават. За вас е важно, като отивате в света, да говорите и да слушате с Божията Любов. Какво става, обаче? Някой отива в света, иска да го подобри, да го оправи, но опгълчва хората против себе си. Отивате ли в света, първо ще се справите със себе си, ще проверите любовта ви към Бога по-силна ли е, отколкото към всяко ваше желание, или към всяка ваша мисъл. Щом се справите със себе си, щом се опитате, само тогава ще можете да говорите и на хората. Ще им кажете, че ако искат да бъдат щастливи, радостни и весели, да имат на страната си всички възвишени, добри и разумни хора, те трябва да обичат Бога повече от

всички свои желания.

Една от нашите сестри ми каза: „Аз дойдох на езерата, на тези високи места и на този чист въздух, да се освежа, да разреши един въпрос“. Питам я: „Как ще го разрешиш?“ – „Ще се моля на Бога, постоянно ще бъда в молитва.“ Казвам: ти можеш цял ден да се молиш, но това е само външна молитва. Истинската молитва се изразява чрез Любовта. Ти трябва да си зададеш въпроса: „Мога ли да обичам Бога повече от своите желания?“ Смисълът на живота се състои в Любовта към Бога. Човек се е родил, за да обича Бога и да запечата живота си с тази Любов, а не да бъде слуга на хората. Постигне ли това, всички въпроси са разрешени. Този е смисълът на стиха, който Христос е изказал: „Това е Живот Вечен, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Възлюби ли човек Бога, където и да отиде, пътят му винаги ще бъде отворен. И в ада да е, между грешниците, той винаги ще бъде радостен и весел. Сега, няма да ви желая да постигнете това нещо, но ще ви питам: обичате ли Бога?

Казвате: „Как се познава човек, който обича Бога?“ Ако обичате Бога, вие ще приличате на онова момче, което яздело магаре и по пътя го настигнал един старец, който започнал да разговаря с него. Старецът казал: „Момче, хайде да се поразговорим за възможни неща, които могат да станат“. Момчето отговорило: „Добре, дядо, можем да поговорим“. – „Тогава, дядовото, я слез от магарето, аз да се кача малко на него, че се изморих, дълго време вече пеш вървя.“ – „Добре, дядо, може.“ Момчето веднага скочило; дядото се качил на магарето. Като изминали така доста път, момчето се уморило и казало на дядото: „Дядо, хайде пак да поговорим за неща, които са възможни. Сега пък ти слез от магарето, да се кача аз на него, да си почина малко“. – „А, дядовото, това е невъзможно!“ Значи, да се качи дядото на магарето, това е възможно, а да слезе от магарето, това е невъзможно.

Сега аз желая вие да бъдете млади, като момчето, и готови да слезете от магарето, щом някой желае да поговори с вас за възможни работи. Аз не желая да бъдете стари, като дядото, и да не искате да слезете от магарето, щом някой желае да поговори с вас за възможни работи. Който се е научил само да се качва на магарето, а да не слиза от него, той нищо не може да постигне. Знаеш ли да се качваш, ще знаеш и да слизаш. Това значи смирение. Ще слезеш, ще се изправиш на краката си, т.е. на закона на Любовта и ще кажеш: „За Бога съм готов всичко да направя“. Като кажеш, че за Бога си готов всичко да направиш, това не означава, че се ангажираш за хиляди и милиони години. Ти трябва да си готов да направиш всичко за Бога само за даден момент, за една хилядна част от секундата. Ако някой намисли да направи зло някому, той се бори, мисли,

решава и най-после казва: „Любовта ми към Бога е по-силна от всякакво мое желание, или от всякаква моя мисъл“. Това значи да обича човек Бога. Какво му коства да избере правия, добрия път? Какво по-хубаво от това да бъдете млади? Ще ви срещне дядото и ще каже: „Синко, искам да поговорим за възможни неща“. – „Може, дядо, да поговорим.“ – „Можем ли да обичаме Бога?“ – „Можем.“ – „Можем ли да победим света?“ – „Можем.“ – „Можем ли да преодолеем всички трудности?“ – „Можем.“ Всичко можем да направим, като имаме Божията Любов в себе си. Бог е Любов, Разумно начало, което е вложило всичко в живота. Държим ли тази мисъл постоянно в ума си, ние ще имаме съзнанието, че умът, сърцето, душата, духът ни са дадени от Бога. Съзнаваме ли това, ние ще бъдем така изправни към Бога, както и Той е изправен към нас. След всичко това, какво ни пречи да Го обичаме? Защо да не обичаме Онзи, Който ни е дал всичко? Щом имаме ум, сърце, душа и дух, какво повече може да се желае? Умът, който Бог ни е дал, може да се поддържа само с Божествени мисли. Сърцето, което Бог ни е дал, може да се поддържа само с Божествени чувства. Душата, която Бог ни е дал, може да се развива само с красивото и хубавото, което излиза от Бога. Само по този начин нашите умове, сърца и души ще дадат плодове.

Казвам: първото отношение на човека е към Бога. Второто отношение е към своя ближен. Ако първото отношение не съществува, и второто няма да съществува. Момък среща една грозна мома. Минава-заминава покрай нея, не я поглежда. Тя му казва: „Ти не ме поглеждаш, не ме обичаш, понеже съм грозна“. – „Аз не те обичам, не защото си грозна, но защото не си добродетелна.“ И действително, има една грозота в света, която не може да се обича. После, същият момък среща една красива мома, която поглежда, замисля се и заминава. Тя му казва: „Ти ме погледна, защото ме обичаш. Обичаш ме пък, защото съм красива“. Момъкът отговаря: „Не че те обичам, но те погледнах и се замислих, защото видях, че си красива, но не и добродетелна“. Значи, има една красота в света, която не може да се обича. След това среща една грозна мома, на която казва: „Тебе мога да обичам, защото си добродетелна“. Среща една красива мома, на която също така казва: „Тебе мога да обичам, защото си добродетелна“.

Следователно, човек трябва да бъде добродетелен! Под думата „добродетел“ се разбира Божественото в човека. Отвън човек може да е грозен, но отвътре трябва да е добродетелен. Грозотата е само изпит за човека. Зад грозотата се крие нещо красиво. Навсякъде има нещо, което измамва, излъгва хората, за да привикнат да гледат на нещата не така, както са представени. Истинската красота, както и силата на живота, се заключава в Любовта.

Някой казва: „Колко евтино прекарваме на Рила! Досега сме изхарчили много малко пари“. – Не е въпросът в парите, дали малко или много сте изхарчили, но важно е да използвате времето, както трябва. Ако седите тук и не изпълнявате волята Божия, идването ви е безсмислено. Вие дойдохте за чистия въздух, но трябва да изразите Любовта си към Бога. Много ли струва това? Преди всичко вие се намирате на кръстопът. Какво ви коства да вземете онази посока, която ще ви изведе в правия път? Казвате: „Дълъг е този път!“ Ходи ли човек без любов, тогава пътят е дълъг, труден, а желанията са непостижими. Имате ли Божията Любов в себе си, каквото и да ви се случи в живота, всичко ще се превърне на добро.

Сега, аз изнасям как живеят ангелите, светиите, добрите и разумните хора. Същевременно в най-слаби черти описвам Божествения свят. На земята рядко се срещат хора, които водят Божествен живот. Веднъж има такива хора, макар и малко на брой, и вие можете да живеете като тях. Как живеят съвременните хора, това не ме интересува. Аз наричам истински човек този, който е възлюбил Господа. Моментът, в който той се е определил и възлюбил Господа, го определя като човек. Такъв човек привлича вниманието на всички добри и разумни хора и те казват: „Днес става нещо Божествено!“ Който не е възлюбил Бога, той още не е истински човек. Този човек може да яде и пие, но това никого не интересува. Да възлюбиш Бога – този е най-славният момент в твоя живот. Това значи да цъфтиш, да разнасят благоуханието си надалеч. Това значи да бликаш постоянно, като извор, който знае само да дава. В този момент всички разумни желания са постижими.

Казвате: „Тази работа е много трудна“. Защо? – Защото сте заспали, т.е. сложили сте много пръст над вашето семе. Казвам: сложете само един-два сантиметра пръст над вашето семе, не го чоплете и ще видите, че след малко време то ще изникне. Не заравяйте дълбоко вашите желания! Казвате: „Ние искаме да бъдем учени“. – Вие страдате от много учение. – Искате силни да бъдем. – „Вие и без това сте силни.“ Едно нещо ви е необходимо – да залюбите Бога!

Преди няколко дни около езерото бяха дошли двама рибари да ловят риба. Ние работихме наблизо и гледахме как рибите се бяха разиграли. Някои от тях станаха жертва на рибарите, попаднаха в мрежите им. Казвам: има смисъл да се жертва рибата, но ако от лошите условия отива при по-добри; обаче, тя отива в стомаха на човека. На другия ден рибарите пак дойдоха, цял ден хвърляха мрежите си, но нищо не уловиха. Рибите не се излъгаха да излязат. Рибарите бяха евангелисти, но хора материалисти. Те казаха: „Сега гладни ще останем“. Ние ги нахранихме и те малко се успокоиха. Казвам: който е с Бога, и риби ще има, и хляб ще има; без Бога

нищо няма да има. Някой казва: „Обърнах един човек към Бога“. Как го обърна? Ти обърна този човек, както рибарят лови рибите. Хвана човека в мрежата си, опече го и го изяде. Ако с обръщането ти си подобрил живота, условията на този човек, това обръщане има смисъл. Тогава, постъпвайте по същия начин и с вашите желания: хванете ги едно след друго в мрежите си, сложете ги на огъня и ги изяжте. Нека те се преработят вътре у вас и след това да се реализират.

Рибарите представляват хората на стария живот, затова Христос някога им е казал: „Отсега нататък ще ви направя ловци на хора“. Сега и на вас се проповядва ново учение, но вие, по стар начин, седите с мрежите си на брега на езерото и казвате: „Чакайте да уловим поне една риба!“ Вие мислите, че ако уловите три–четири килограма пъстърва, ще се осигурите. Не, освен че няма да се осигурите, но завинаги ще останете рибари и ще гладувате. В новия живот човек трябва да живее по закона на Любовта. Който върви по този път, достатъчно му е да хване само един сом.

Тази беседа, която сега ви държах, е една от сериозните. Ако сте я разбрали, вие ще можете да я приложите за себе си, ще можете да я предадете и на другите. Ако приложите тази беседа, тя ще осмисли живота ви. Животът се осмисля само от Божията Любов. Тя е като малка искра огън, хвърлена на място и на време. Хвърли ли се на място и на време, тя произвежда щастие в живота. Попадне ли не на място и без време, тя произвежда нещастие.

Беседа от Учителя, държана на
12 юли, Петров ден, 5 ч. сутрин, 1931 г.

1931_07_13 Старите накити

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

СТАРИТЕ НАКИТИ

Съвременните хора трябва да се пазят от една слабост – от свещения мързел. Срещате някой беден човек и се възхищавате от него. Той е работлив, прилежен, от никого не очаква. Обаче, забогатее ли този човек, той веднага се отпуска, поддава се на мързела. Мързелът си пробива път и в духовния живот на човека. Когато някой човек влезе в духовния път, на първо време той се моли на Бога, работи, помага на ближните си. Забогатее ли, той престава вече да се моли, не работи много и казва: „Сега нека другите се молят; аз достатъчно се молих и работих“. Това положение, именно, е най-опасно за човека. Според мене, духовният човек трябва да работи повече от всеки друг. Това означава: богатият трябва да работи повече от сиромаша. Здравият трябва да работи повече от болния. Богатият човек представлява здравия, а сиромашът – болния. Ето защо, богатият, т.е. здравият, трябва да работи повече от сиромаша, от болния. Какво става сега? – Точно обратното: сиромашът, болният работи повече, а богатият, здравият работи по-малко. Питам: коя е причината за тази аномалност в живота? – Мързелът. Когато мързелът хване богатия човек, той слага някаква тежест на крака му, направи някаква инжекция на гърба му, или другаде някъде и казва: „Не виждаш ли, че кракът ти се е подул? Как ще работиш с такъв крак? Я си легни, почивай си, докато оздравееш напълно. Има време за всичко, после ще работиш“. На друг някой казва: „Виж какви бодежи имаш в гърба си! Знаеш ли какви последствия могат да се явят от тези бодежи! Пази се, не работи, почивай! Като минат бодежите ти, тогава ще работиш“. Това са измислици на дявола, който иска да си създаде удобства в къщата на човека. Не, придобие ли човек богатства, стане ли духовен, той трябва да разчита на здравето си, да се уповава на Бога и от нищо да не се плаши. Ако във физическия живот човек се страхува, той трябва да знае, че в духовния живот има по-големи мъчности.

Казано е в Битието: „Земята беше неустроена и пуста. И тъмнина бе върху нея“. Следователно преди създаването на небето и земята всичко беше хаос, неустроено, неорганизирано. Преди да се създадат слънцето, луната и звездите, навсякъде беше само тъмнина. Ето защо, когато човек посреща изгрева на слънцето и се радва на неговата светлина, нека има предвид, че той още не е свършил работата си на земята. Защо? – Защото както преди създаването на слънцето е имало много неустроени работи, така и след създаването му има много още работи неустроени и пусти. Днес слънцето

свети, именно, за да ни покаже какво има още да работим. Човек трябва да се върне назад в съзнанието си, към миналото, да дойде до реалния свят, да види онова, което е ставало някога на физическия свят. Не дойде ли до този реален свят, той нищо не може да разбере от духовния.

Сега, ще прочетете 4-та глава, I Послание към Коринтяните, в което апостол Павел говори какво се иска от строителите на Божиите тайни. Едно от качествата на строителя е да бъде верен. Не е въпросът крушата да бъде много голяма, нито много клончеста, или с много листа, но важно е тя да дава плод и то доброкачествен. Значи ние се интересуваме от плода на крушата. И човек е интересен за нас поради плода, който той дава. Качество на истинския човек е добротата, а доброто е плод на Любовта. Добрият човек не е захар; ако е захар, ще го изядат. Добрият човек не е злато; ако е злато, ще го откраднат. Добрият човек не е и запалена свещ; ако е запалена свещ, ще изгори. Това са ред контрасти, които заставят човека да мисли. Човек може ли без захар? Може. Без злато може ли? Може. Без свещ може ли? И без свещ може. Захарта, златото, свещта са човешки произведения, без които може да се живее. Казвате: как може да се ходи без свещ в тъмнината? Да, съвременните хора не могат да ходят вечер без свещ, но има същества, които ходят в тъмнината без свещ. Те имат своя собствена светлина, която ги ориентира в тъмнината.

Сега, да дойдем до вътрешната страна на въпроса. Когато човек е зависим от условията, той се уповава на свещта. Щом свещта му изгори, без нея той не може да ходи в тъмнината. На какво може да се уподоби свещта? Някой има 200,000 лева, вложени в банка. Той разчита, уповава се на тях и казва: „Все имам нещичко в банката, на което разчитам“. Тези пари представляват неговата свещ, която гори и му помага да излиза вечер в тъмнината. Един ден банката фалира, т.е. свещта на този човек изгаря. Какво е положението му тогава? Той се намира в положението на фалирал търговец и не знае какво да прави. Свещта, на която разчита, е изгоряла. Сега вече той не може да се движи в тъмнината. Друг някой разчита на къщата си, обаче избухне пожар и къщата отива. Седи този човек замислен, тъжен, свещта му изгоряла и той не може да ходи в тъмнина – на всяка крачка се спъва и пада. Аз не казвам, че може да се живее без къща, но този човек е вложил всичките си надежди в нея и сега животът му се обезсмисля.

Казвате: „Защо Господ допусна свещта да изгори?“ Господ казва: „Ако искаш свещта ти да не изгаря, трябва да я направиш от материал, който не се подава на горене. Заеми се да си направиш нова свещ“. – „Ама много време, много работа трябва.“ – Да, ако човек иска да си направи свещ, която да не изгаря, изискват се най-малко 15–20 години усилена работа.

Как правят днес свещите? Взимат няколко цилиндрични калъпи, поставят в тях фитили и отгоре сипват разтопена лой. Колкото повече лой сипват, толкова и свещта става по-дебела. Едно е важно за човека: през каквито промени да минава, той трябва да запази в себе си онези качества, които и на този, и на онзи свят следват подир него. Доброто върви навсякъде с човека. Божественото върви всякога с човека. Това, което върви с човека, е негово. Кое не върви заедно с него при всички условия на живота му, не е негово, то е чуждо. Чуждото пък всеки може да го вземе. Следователно добро е само това, което всякога е с човека. Никой не може да отнеме доброто на човека. То е неговият верен приятел; то е неговият вечен спътник в живота.

Казвам: като сте дошли на планината, вие трябва разумно да използвате благата, които ви се дават. Някой казва: „Какво ще правим, като слезем утре, вдругиден от планината?“ Да се говори така, това значи да разчита човек на условията. Докато говорим „днес“, „утре“, ние сме хора на условията. Ето защо, когато казвате, че ще дойде ден да слезете от планината, това може да се уподоби на слизането от гърба на коня. В този смисъл някой казва: „Какво ще правя, като сляза от коня?“ Като слезеш от коня, няма да бъдеш по-добър, но поне ще разчиташ на себе си. Човек не трябва да се уповава на условията, на дните и т.н. В Бога има само един ден. Следователно, като говорим за дните, трябва да разбираме един ден – само Божествения ден. Например, виждате един клон и казвате: „Този клон е от еди-кое си дърво“. Това не е правилно разсъждение. Този клон е от Божественото дърво, защото само едно дърво има в света, а всички останали дървета са удове на това голямо, Божествено дърво. Божественият ден, като не може напълно да се проектира само в един ден, той се разпределя в много дни, които, събрани заедно, съдържат материала на Божествения ден. Следователно всичките дни заедно, както и Божественият ден отделно, изразяват цялата истина. Ние казваме ден и нощ, защото имаме изгрев и залез на слънцето. Ако не виждаме слънцето, щеше ли да съществува за нас ден? Какво щеше да бъде положението на човека, ако той виждаше слънцето и вечер, когато за всички други същества то е вече залязло? Тогава човек щеше да живее в постоянен ден. За него нямаше да съществува нощ; за него нямаше да има вечер, утро, други дни и т.н. Където и да се обърне човек, навсякъде ще вижда слънцето.

Мнозина казват: „Ние вярваме“. Вярванията на някои хора са временни, изменчиви, понеже те вярват само в неща, които някога са виждали, или които днес виждат. Питам: каква нужда има тук от вяра? Истинската вяра се отнася до неща, които нито си виждал някога, нито днес виждаш. Някой казва, че изгубил вярата си. Какво значи да изгуби човек вярата си?

Изгубване на вярата означава, че човек е изгубил условията да вижда нещата. Например, някой заминава за странство, където прекарва няколко години, далеч от близките си. Той изгубва вяра, че ще дойде ден да се види със своите близки. Ако помисли, че ще се види с тях, вярата му ще се възвърне. Виждането е процес, който възстановява вярата. Следователно вярата е сила, която ръководи човека в неговия път. Докато човек не вижда нещата, той трябва да ходи с вяра. Щом вижда нещата, той ще ходи със знание.

Като сме дошли на планината, ние ставаме рано да се помолим и благодарим на Бога за всички блага. На някои не им се става рано, искат да си полежат и намират ред оправдания, че не са разположени, или че са уморени и т.н. Питам: какво ще правите, ако сте слуга при някой сприхав господар, който иска да започвате работата си рано сутрин и навреме? Ще вземе ли под внимание вашето неразположение? Ако се успите, той ще вика, ще се сърди и най-после ще ви изпъди, като каже: „Такъв слуга не ми трябва! Хайде, на добър час!“ Вие мислите, че на планината няма господари. И тук има господари, и какви при това! Знаете ли какво могат да направят тези господари, като се разгневят? Те веднага ще изпратят гръмотевици, светкавици, дъжд, град, че ще се чудите какво да правите, къде да се скриете. Дъждът ще ви намокри хубаво, а градът може да изпокъса палатките ви. Тези господари ще ви кажат: „Хайде, дигайте се оттук! Такива слуги не искаме“. Братята, които бяха дошли първи тук, опитаха какво могат да направят господарите на планината. Те изпратиха гърмежи, светкавици, дъжд и казаха на братята: „Качвайте се горе!“ При такива господари човек става много смирен. Тези господари казваха: „Като дойдат вашите братя и сестри тук, вие ще ги предупредите да бъдат внимателни към задълженията си, защото и тях ще измокрим“.

Утре сутринта ще отидем на пето езеро (Маха-Бур), бъбрека, да видим, има ли разлика във водата от миналата година. Сутрин в четири часа всички трябва да сте на крак. Сложете настрана всички украшения, всички накити! Под думата „накити“ аз разбирам недъзите в човека. Боли те крак, кажи си: „Този накит не ми трябва!“ Боли те ухо, кажи си: „Този накит не ми трябва!“ Имаш някакво неразположение, кажи си: „Този накит не ми трябва!“ Оставете всички накити в къщи и излезте вън, на чист въздух, без всякакви накити. – „Не мога да мисля.“ – Остави и този накит настрана. Като се освобождавате постепенно от накитите си, вие ги хвърляйте настрана от вас и останете само с Божественото, което ви следва навсякъде. Щом сте неразположени, вие чакате да дойдат слугите, да подобрят състоянието ви, но докато дойдат те, целият ден ще отиде. Изпаднете ли в някакво тежко състояние, в неразположение на духа, кажете си: „Едва ли ще дойдат слугите ми днес, ами аз сам да се заема, да променя състоянието

си, т.е. да сменя накитите си; ето, сутринта си отиде вече, а по същия начин ще отиде и останалата част от деня“. Щом човек започне някаква работа, състоянието му се изменя.

И така, за да се освободи човек от свещения мързел, той трябва да прави усилия да работи. Няма по-хубаво нещо за човека от служенето. Тук имате благоприятни условия за работа, за служене, както на себе си, така и на другите. Ще разпределите времето си така, че да поработите за себе си, за ближните си и за Бога. Другояче казано: част от времето ще употребите за ума си, част от времето – за сърцето си и част от времето – за тялото си. Или, една част от времето ще употребите за духа си, част – за душата си и част – за самите вас. Всеки да разпредели времето си, както разбира. Всяка работа, която вършите, трябва да има отношение към физическия, към духовния и към Божествения свят.

Днес ще ви дам за четиво 55-та глава от Исай, 5-ти стих: „Ето, ще призовеш народ, когото ти не знаеш; и народи, които не те знаеха, ще тичат при тебе, заради Господа Бога твоего и заради Светия Израилев, защото те прослави“.

Беседа от Учителя, държана на
13 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_07_14 Денят на доброто

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

ДЕНЯТ НА ДОБРОТО

Днешния ден ще наречем ден на доброто.

Една житейска мъдрост, една житейска философия казва: когато човек се нахрани, той не трябва да се безпокои как ще се смели храната.

Следователно седне ли човек пред трапезата, първо той трябва да изпита благодарност, че има възможност да се нахрани, да опита Божиите блага; после, трябва да започне да яде, като изпитва удоволствие от храната, която приема, и най-после трябва да благодари, че се е нахранил. Как ще се смели и преработи приетата храна от стомаха, по това не трябва да се прави никакъв въпрос. Когато гладният се намери пред ядене, мисли ли как ще се нахрани, къде ще отиде храната и как ще се смели? Гладният мисли само за едно: дали ще намери храна и колко храна ще намери.

Съвременните хора често мислят какво ще стане за в бъдеще с тях. Това не е тяхна работа. Когато купите едно перо и го сложите на перодръжката, мислите ли какво ще стане с него? Нищо не мислите. Слагате перото на перодръжката и то пише. Когато поставяте чучур на някоя чешма, мислите ли каква работа ще върши той? Вие поставяте чучура и нищо не мислите. Който погледне чешмата, той знае вече каква работа ще върши чучурът. Трябва ли чучурът от своя страна да остави цялата си работа и да разправя на хората каква му е службата? Чучурът изпълнява работата си и мълчи, а който дойде до чешмата, той разбира, че чучурът е на мястото си. Конете, които теглят кола, трябва ли да спират на пътя, да разправят на този, на онзи, каква работа вършат? Трябва ли коларят да спре колата и да разправя на минувачите кой тегли колата и кой кара конете? Достатъчно е само да се погледне към колата, за да се разбере кой каква роля изпълнява. Не е наша работа да разискваме върху въпроса, кой тегли колата и кой кара конете. Да спирате колата, да разпитвате кой я кара, това не е на място. Спира ви някой и пита: „Защо си дошъл на земята?“ Ще отговориш: „Аз съм дошъл на земята за това, за което и ти си дошъл.“ – „Аз не зная защо съм дошъл.“ – „И аз не зная.“ Красотата е, именно, в незнанието. Ако знаем защо сме дошли, нямаше да дойдем на земята. Понеже не знаем, дошли сме да научим каква е задачата ни на земята. Като се научим, ще се върнем там, откъдето сме дошли. Ако някоя риба се хване на въдицата, но успее да се освободи, втори път ще се хване ли? Втори път тя не се лъже. Тя вече се отказва от примамката на въдицата.

Казвам: в съвременния свят има много хора, заинтересувани от рибите,

искат да ги ловят. И ще видите, че в света има много архаически, изостанали неща, които служат за примамки. Съблазните в света не са нищо друго, освен въдици, с които мамят хората. В това отношение светът е бурно море, в което са поставени безброй въдици. Човек пък е риба, която свободно се разхожда в морето, докато се натъкне на някоя въдица. Зърне ли отдалеч още някоя въдица, той отива към нея, понеже мисли, че ще намери нещо особено. Закачи ли се за въдицата, той вече излиза от Бога. Щом излезе от Бога, изгубва свободата си, не е господар на своето положение и го виждате или върху някоя перустия на огъня, или в някоя тенджерка, или в някой човешки стомах.

Един ден, като се върне в морето, ще го питат: „Какво имаше на въдицата, с която те извлякоха от морето? Какво научи от нея?“ Той ще отговори, като онзи американец, който влязъл в добре осмолена и затворена бъчва и с нея се спуснал от Ниагарския водопад, по течението на водата. Като го запитали как се чувствувал в бъчвата, той отговорил: „Влез в бъчвата и сам ще разбереш. Едно важно нещо научих: и целия свят да ми дават, втори път не влизам в бъчва, да преминавам с нея водопада“. Този човек искал да се прослави, всички вестници да пишат за неговия подвиг. Обаче, след опита си, той казал: „Какво ще пишат сега вестниците за мене, това не ме интересува. Едно зная: втори път не влизам в бъчва, която се върти на всички страни. Още в първия момент изгубих съзнание. Ето защо, от тази опитност не научих нищо ново“.

И така, бъчвата представлява безпорядъчния живот, който някои хора водят. Който попадне в този живот, ще знае толкова, колкото е знаел преди влизането си в него. Като излезе от този живот, той все ще има някаква опитност, но в края на краищата ще каже: „Втори път не влизам в този живот!“ С този пример искам да ви наведе на мисълта, че бъчвите са създадени за изкушение. Кой има най-много бъчви? – Кръчмарят. Той има мази, пълни с бъчви, в които има и старо, и ново вино. Още кой има много бъчви? – Търговецът на дървено масло и на други растителни масла, които продава на хората. Най-после идваме до онези хора, които нямат бъчви, но наливат гореща вода в термосите си, когато отиват на екскурзии по планините. Следователно най-много и най-големи бъчви има кръчмарят.

Питам: нашите мисли и желания в големи или в малки бъчви трябва да се затварят? Който има някоя голяма мисъл, или някое голямо желание, затворено в голяма бъчва, той се намира в кръчма. Тази голяма мисъл, затворена в голяма бъчва, след време ще експлодира, ще пръсне бъчвата и ще излезе навън. Такава мисъл може да се уподоби на ново вино, което още не е ферментирало. Както младото вино, затворено в бъчва, може да пръсне бъчвата и да се излее навън, така и голямата мисъл, като влезе в

човека, предизвиква същата експлозия. Ние казваме тогава, че този човек е пиян. Обаче всяка възвишена, всяка красива мисъл е малка, като семенце, или като житно зърно. Тя не се нуждае от големи бъчви. За нея е достатъчна най-малката черупчица. Попадне ли в почва, благоприятна за развитието ѝ, тя изниква и започва да расте, да се развива. Такива мисли не се нуждаят нито от бъчви, нито от хамбари. Сложат ли ги в хамбари, тяхното предназначение е друго. Ще кажете: тези мисли могат да се поставят в хамбарите, да се запазят. Не, всички мисли, които се поставят в хамбари, са определени за продажба. Ние уподобяваме възвишените мисли с житното зърно, защото в него природата крие своите велики тайни. Житото символизира великата жертва в живота. Защо житото е дошло на земята, това знаят само онези хора, които са завършили своето развитие. Една от задачите на житото е да подобри живота на хората, да им помогне в еволюцията. Ако човек в яденето на хляб не може да разбере и осмисли жертвата, която житото прави за него, той никога не би могъл да разбере думите, които Христос е изказал в стиха: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето; който ме яде, ще придобие живот в себе си“. Разберете ли дълбокия смисъл на този стих, вие ще сложите хляба в устата си с трепет и с благоговение, защото ще знаете, че Божественото влиза във вас. Какво правят съвременните хора с хляба? Някои хора, като се нахранят, събират трошиците от хляба и ги хвърлят настрана, за кокошките или за други птички; някои пък ги хвърлят на мравките. И това не е лошо, все ще се използват тези трошици. Има хора, които и така не използват трошиците, но ги оставят да се тъпчат по земята. Правилно е, когато човек се нахрани, да събере внимателно трошиците и да измие мястото, където те са паднали. След това нека остави тези трошици на някое специално за тях място, където нито крак да ги тъпче, нито вода да ги залива. Оставени на специално място, те ще се използват при известни случаи най-правилно.

Изобщо, иска ли човек да живее правилно, той трябва да има верни понятия за постъпките си в живота. Например, човек трябва да знае как да се храни, как да се мие, къде да изсипва водата, с която е измил лицето и ръцете си. Сега хората се мият, където намерят, и след това хвърлят водата безразборно, където им е най-близо. Ще кажете: „Ако всеки момент обръщаме внимание, къде сме хвърлили трошиците от яденето, къде сме хвърлили водата след измиването си, ние ще живеем в постоянен страх“. Както живеят съвременните хора, те сами създават аномалности в живота си, които се отразяват зле върху организма им. Ако сте на планината и трябва да измиете лицето си, какво ще направите? Ще отидете при някой извор, ще гребнете от водата му и малко настрана от него, ще измиете ръцете и лицето си. Ако на това място има езера, както тук, ще отидете до най-близкото езеро, ще влезете две-три крачки навътре, за да не пада водата от лицето ви във водата на езерото. Ако пък се намирате в местност, където

има цветя, ще се измиете върху тях, водата да падне отгоре им.

Днес повечето хора се отличават с крайно непослушание. Те мислят, че са много послушни, а всъщност не са такива. Човек е изгубил две съществени качества: послушание и смирение. В замяна на това той е развил в себе си прекомерна гордост. Гордостта е най-големият враг в развитието на човека. Ако някой човек е дошъл до положението на адепт, но има най-малката гордост в себе си, той може да стигне пред вратата на Царството Божие, но веднага ще го върнат оттам. И най-малкият недостатък у човека е в състояние да го спре пред вратата на рая. Там не се търпи никаква нечистота, никакъв недостатък. И в окултната наука се казва, че който иска да влезе в Царството Божие, той трябва да бъде абсолютно чист! Без чистота, без смирение нищо не може да се постигне. Опасно нещо е гордостта за духовния човек. Горделивият представлява висок скалист връх, който нищо не дава. Горделивият човек е скъперник, той мисли само за себе си, иска всички хора да говорят само за него. Той мисли, че целият свят е създаден само за него. Всички стремежи на горделивия се дължат на неговия егоизъм, на желанието му да стане голям, велик. От осем хиляди години насам човек се сили да стане голям, но освен че не е успял в това, той даже е издребнял и в мислите, и в чувствата, и в постъпките си.

Съвременните хора се хвалят с големи постижения в областта на религията, на науката, на изкуството и на живота. Те казват: „Вижте какви изобретения, какви картини, какво нещо сме направили!“ Преди години ме поканиха в една гръцка църква в Анхиало, да видя какво е нарисувал един виден художник. Влизам в църквата, на стената виси една картина, образа на Христос. Този художник искал да нарисува Христос, но го нарисувал с несъразмерно голяма глава, а чертите му по скоро представляват черти на престъпник, отколкото тези на Христос. Никакво художество нямаше в тази картина. Тя трябваше да се изхвърли навън. Не се мина много време и тази църква изгоря! Казвам: на същото основание всеки човек трябва да се запита: „Образът, който нося, отговаря ли на Божественото в мен?“ Някой казва: „Знаеш ли кой съм?“ – Кой си? Този човек мисли, че е създаден по образ и подобие Божие. Казвам: който мисли така, нека каже кои са отличителните черти на образ, създаден по подобие на Бога. Ако срещнете лице, направено по образ и подобие Божие, ще видите, че от всяка негова пора излизат лъчеизпускания, трептения от електричество и магнетизъм, които го правят абсолютно чист. Никаква кал не може да се задържи на такова лице.

Сега ще приведа една положителна мисъл, разгледана и в буквален, и в преносен смисъл. Дойде при мене някой и ме запитва: „Харесваш ли ме?“ Казвам му: ти си пръв на яденето, последен на работата. Той се замисли, не

ме разбира. Казвам: това не е обидно, то е едно вярно положение, взето и в буквален, и в преносен смисъл. Преди да започне някаква работа, човек първо яде, а после работи. Като поработи малко, пак яде. Следователно работата е между две яденета. Сутрин човек яде, до обяд работи, а на обяд пак яде. Значи яденето всякога предшества работата. То е подтик, резултат на едно вътрешно желание у човека.

Сега ще преведа този закон. Любовта всякога предшества постъпките, действията на човека. Човек не може да извърши някаква работа, докато не е взел нещо от храната на Любовта. Не приеме ли нещо от тази храна, той не може да работи. И затова, като казвам, че някой е пръв на яденето, разбирам, че е пръв в Любовта. Който се храни от Любов, неговата работа и в началото, и в края ще бъде отлична. Такъв човек не трябва да има на лицето си никаква кал, която да запушва порите; мислите му трябва да бъдат чисти, ясни. Тогава, каквито противоречия се явят в сърцето му, те моментално ще се разрешат. И той ще има противоречия и трудности, но ще ги разрешава правилно. И неговият път не е абсолютно прав; и той ще обикаля отгук-оттам, но стъпката му е сигурна. Когато минава през опасни места в живота си, той поставя крака си така, като че го забива. Щом дигне крака си, той пак е свободен. Това значи да бъде човек праведен.

Екскурзиите, които правите из планините, представляват външната страна на живота. Нима изпитанията на човека не са екскурзии? Като вървите по високи, стръмни места, вие се ужасявате, страхувате се да не се подхлъзнете и паднете. Нима беднотията, болестите, негодите и несполуките в живота на хората не внасят в тях също такъв ужас и страх? Тези явления в живота представляват също такива стръмни планински места, каквито и вие срещате по екскурзиите. Като погледнете към тези места, вие се страхувате и казвате: „Как ще изкараме живота си, как ще се прехраним? Лоши хора има в света. Какво ще се прави?“ Казвам: това е най-малкото още. Някога ще изгубите вярата си в Бога, ще изгубите смисъла на живота си, ще изгубите всякаква светлина и около вас ще настане пълен мрак. Друг път ще се намерите пред големи земетресения; около вас ще гърми, ще се светка; хоризонтът ви ще се заоблачи, ще започне да вали дъжд, камъни ще се събарят около вас и надеждите ви една след друга ще се рушат, ще изчезват. Какво ще правите тогава? Има ли по-голям ужас за човека от тези състояния? Обаче, който следва в закона на Любовта, той ще види, че всички тези неща са привидни. Те ще изчезват пред него като сапунени мехури.

Разправяше един познат, че една вечер му било много студено и като си легнал, сложил на краката си един нагорещен камък, да ги стопли. Обаче, цялата нощ сънувал, че ходи по нажежени планини. Като станал сутринта,

спомнил си съня и разбрал, че този сън бил предизвикан от нагорещения камък, който сложил през нощта на краката си. Температурата на камъка била едва 35–40 градуса, но в съня впечатлението от него било преувеличено. На другата нощ той не сложил нагорещен камък на краката си и затова не сънувал, че ходи по нагорещени планини. Значи между съня и действителността има известно съотношение.

Сега, мисълта, която искам да остане в ума ви за днес, е, че днешният ден е ден на доброто. Човек трябва да воюва за доброто в света, но той трябва да знае как да воюва. Значи човек не трябва да бъде миролюбив. Ако въпросът е за мир, човек трябва да е в мир с доброто, но не и със злото. Между доброто и злото не може да има нито мир, нито съгласие, нито равновесие. Злото всякога се стреми да подчини доброто, да му стане господар и да го използва, но и доброто, от своя страна, се стреми да подчини злото. В края на краищата един от двата принципа ще подчини другия, ще го застави да му слугува. Досега доброто е слугувало на злото, но отсега нататък злото ще слугува на доброто. Искате ли да бъдете свободни, станете господари на злото. Вие не можете да бъдете приятели със злото, но господари можете да му станете. Дошло е вече времето за това. Положението на злото се изменя: който е бил лош, сега ще бъде слуга. Щом стане слуга, може да му се предскаже какво го чака. В миналото добрите хора са били слуги, а лошите – господари. Сега ще стане обратното: добрите хора ще бъдат господари, а лошите – слуги. Следователно ще имаме добри господари, а лоши слуги.

И така, опасността, която заплашва съвременното човечество, идва от слугите, а не от господарите. Понеже в миналото злото е било господар, а доброто слуга, затова са казали, че който е господар, той е на крив път, а който е слуга, той е на прав път. Днес, обаче, трябва да бъде обратното: доброто да е господар, а злото слуга. В миналото доброто се е оплаквало от своя господар, но сега, за да се оправят работите, злото трябва да се хвали със своя господар. Само по този начин ще се реализира мисълта, изказана от пророк Исай: „Вълкът и агнето ще пасат заедно; и лъвът ще яде плява, както говедото, а храна на змията ще бъде пръстта: не ще предизвикват нито вреда, нито гибел“.

Сега, целта на нашето пребиваване тук е да направим връзка между невидимия и реалния свят. Вие мислите, че освен вас никой друг няма тук; вие мислите, че планината е празна. Не, безброй очи има в планината, които следят всичко и ви изпитват. Щом има очи, има и уши, всичко се вижда и чува. Когато Моисей изведе евреите из Египет, той ги заведе в пустинята, където като деца трябваше да ги учи как да стъпват, как да пазят абсолютна чистота. Той им казваше: „Понеже Бог се движи между

вас, вие трябва да пазите голяма чистота, да не се натъкне Той на някаква нечистотия“. Обаче и досега още евреите не живеят в тази чистота. И българите също не спазват тази чистота. Ако биха приложили чистотата в живота си, те щяха да прогресират по-бързо. Из цяла България най-чисти хора са еленчани. В това отношение те стоят по-високо и от американците. Лагерът ни трябва да бъде абсолютно чист, та който мине оттук, да остане доволен. И така, ако искате да се ползвате от богатата на природата, всеки ден трябва да си миете краката до коленете и то поне по три пъти: сутрин се мийте с топла вода, на обяд можете да се измивате в езерото и вечер – пак с топла вода. Мийте си краката и не се страхувайте. Добре е да се правят частични измивания на тялото. Понякога те са за предпочитане пред целите бани. Изобщо, природата обича разнообразието. Германският лекар Луи Куне е схванал този закон и затова на слаби, на болни хора той препоръчва седящи бани, т.е. да се измива само едната половина на тялото, а другата да остане суха. Например, ако един ден човек измие горната част на тялото си, до кръста, другата част, долната, трябва да остане суха; на другия ден ще измие долната част на тялото си, от кръста нататък, а горната част ще остане суха. Или ако сутрин човек измие лицето си, на обяд да намокри малко главата си отзад. По този начин се предизвиква правилна обмяна в тялото. Който знае как да мие ръцете си, тяхното измиване ще се отрази добре върху краката. И обратно: краката измити правилно, това се отразява и върху ръцете. При това, като миете краката си, не бързайте изведнъж да ги измиете. Бързото миене показва неразбиране на закона. Потопете краката си във водата и поседете в това положение малко време. Мислено измивайте краката си, докато усетите някаква приятност, някаква реакция в ръцете. След това бавно измивайте краката си. Като се миете по този начин, силите в организма се разпределят правилно. Щом започне реакция в организма, човек може постепенно да измие всички части на тялото си. Само по този начин може да се предизвика уравновесяване на енергиите в организма на човека.

Често хората се повреждат от баните, понеже не знаят как да ги използват. Например, някой направи една топла баня, а след това отиде на студен душ. Тези резки промени върху тялото не са за обикновения човек, те са само за боговете. Който не е кален, той трябва да прави топли бани, като оставя енергиите на топлината да действат върху организма. Студените душеве, които срещате в природата, са добри, но само при известни условия. Някой казва: „Аз правя студени бани, да се каля“. Докато човек се кали, тези резки промени ще предизвикат най-различни реакции на втвърдяване в тялото, вследствие на което в организма ще се натрупа повече електричество, с което той мъчно ще се справи. Ако е въпрос за студени бани, аз бих препоръчал на всички хора дъждовните бани, главно през месеците май, юни, юли и най-много до половината на август.

Дъждовните капки през тези месеци са топли и пълни с електричество и магнетизъм. Дъждовни бани през останалите месеци не препоръчвам. Когато не можете да правите дъждовни бани, добре е да правите бани с вода, която е нагрята най-много от 35 до 40 градуса, близо до естествената топлина на тялото. Такива са и много от естествените извори. Над тази температура водата има вече отпускаща сила, която не е приятна за тялото. Добре е дъждовните бани да не се правят направо на тялото, но през някаква тънка дреха. Така правени баните, дъждовните капки развиват особена енергия, която се отразява върху организма благотворно. Вземете пример от животните. Природата ги е покрила със специални дрехи, посредством които дъждовните капки извършват своята служба много правилно. Техните дрехи ги предпазват и от неблагоприятните условия на живота. Чрез козината си те възприемат енергии на природата и ги използват правилно.

И така, човек трябва да държи тялото си в голяма чистота. Той трябва да прави ред опити, докато намери един правилен и положителен начин за миене на ръцете, на лицето, на краката и на останалите части от тялото. Има много начини за правилно миене, но всеки сам трябва да намери подходящ за себе си. В това отношение аз съм правил много опити и съм дошъл до положителни резултати. И вие трябва да правите опити, да се домогнете до един специфичен начин за всеки един. Ще ви дам един съвет: не правете студени душеве! По никой начин не мийте краката си със студена вода, особено след хранене. Един наш познат през един горещ летен ден се нахранил, след това измил краката си със студена вода и задрямал малко. От това измиване на краката станало голямо изтичане на енергия от организма му, вследствие на което положението му толкова се беше влошило, че едва го върнахме от онзи свят. Когато човек прави бани, той трябва да има предвид и разположението на духа си. Той трябва да е абсолютно свободен и разположен по дух, да забрави всички трудности и грижи; така направена банята, тя доставя голямо удоволствие на човека и благодарност от топлата вода. Такава баня представлява най-голямо благо за човека. В яденето, в спането трябва да се спазва същият закон. Човек трябва да яде и да спи при най-голямо разположение на духа. При всички положения в живота си човек трябва да бъде господар.

Казвате: „Човек трябва да се пази от вятър, от течение, да не се простуди“. Вярно е, че човек трябва да се пази, да не се излага на силни, големи ветрове, но има един приятен, тих ветрец, от който не трябва да се крие. Този ветрец предизвиква голяма приятност у човека. Този ветрец аз наричам дихание на Бога. Съществата от невидимия свят, които ни обичат, изпращат този приятен, тих ветрец да ни облъхне. Обаче, има силни, големи ветрове, топли течения, които са опасни за човека, понеже

извличат влагата от тялото му. Такива топли течения се явяват понякога денем, понякога нощем. Тихите ветрове са приятни за въздушни бани. Човек може да се излага на тях без никакъв страх. Днес из цяла Европа хората правят такива въздушни бани, но понеже не знаят по какъв начин и по кое време да ги правят, те нямат добри резултати. Когато човек се домогне до правилния начин, по който могат да се правят въздушните бани, той ще разбере закона, на който се подчиняват неговите мисли. Същевременно той ще научи закона, според който ще може правилно да разпределя дневната си работа: той ще знае какво трябва да върши сутрин, какво следобед и какво – вечер.

Съвременните хора се намират в голям хаос, не знаят кога, какво да работят, вследствие на което много енергия изхабяват, а получават слаби резултати. Искате ли да имате успех в работата, щом станете сутрин, още докато се в леглото си, благодарете на Бога за всичко, което ви е дал. Вие ще кажете: „Къде е Господ?“ – Господ е зад слънцето, зад небето, зад земята, зад водата, зад въздуха, зад вятъра, зад камъните, зад растенията, зад животните, зад хората – навсякъде е Бог. Няма нещо в света, зад което да не е Бог. Всичко, което е в нас и извън нас, всичко, което ни заобикаля, представлява фон, зад който се крие Бог, като велик художник. Той иска да ни изпита, да провери как ние разбираме нещата. Щом гледам природата и я разбирам, аз зная вече, че зад мене, над мене и около мене, навсякъде е Бог; аз се радвам на всичко, което Той е направил, и мисля за Неговите дела. Докато мисля за Господа, Той е пред мене; престана ли да мисля за Него, Той е зад мене. Следователно, когато Бог е пред вас, вие ще имате едно състояние; когато е зад вас, вие ще имате друго състояние. Кое от двете състояния е по-добро? По-добро е, когато Бог е пред вас. Представете си, че вие сте сам в гората, объркали сте пътя, не знаете накъде да вървите. Изведнъж виждате насреща си човек и веднага се зарадвате, че той ще може да ви ориентира. Снощи една сестра отишла да се разходи малко и се отдалечила от лагера. Като се видяла сама, тя започнала да вика, да се моли, но никой не ѝ се обадил. По едно време чува стъпки зад себе си, обръща се и вижда един брат. Кой е този брат, как се казва, това не я интересува. Тя била доволна, че има близък човек, с когото да се върне в лагера. Тя викала, молила се, без да подозира, че Господ е зад нея. В дадения случай, в лицето на този брат тя видяла Бога. Често хората изпадат в такова положение в живота си. Например, някой е затруднен, намира се в безизходно положение, не знае какво да прави. Изведнъж зад него изкача един човек, потупва го по гърба и му казва: „Не бой се, аз съм“. В първия момент той се стряска, но после вижда, че този човек е неговият приятел, който идва да го изведе от трудното положение, в което се намира. Това е проява на Божията Любов. Ето защо, при най-големите изпитания, страдания и трудности за човека, Бог ще му се яви в една или в

друга форма, да го утеши, да му помогне.

Казвам: ние сме дошли тук да изучаваме Божиите дела, да видим какво Бог е направил; после, ще се срещнем с Него и ще си поговорим малко. Ако кажете на някой външен човек, че сте разговаряли с Бога, какво ще помисли той за вас? На хора, които не ви разбират, трябва ли да им разправяте какво сте видели и с кого сте разговаряли? Ако срещна художника, чиито картини съм разглеждал, ще му кажа: много се радвам, че видях твоите картини, много ми харесват. Трябва ли да разправам за картините на този художник на човек, който нищо не разбира от изобразително изкуство? На човек, който не обича екскурзии и не прави никакви излети из планините, трябва ли да разправам защо ходя на екскурзии? Каквото и да му кажа, той няма да ме разбере. Обаче, ако кажа на този човек, че на планината някъде има заровено голямо количество злато, той веднага ще ме разбере. Колкото и да не обича екскурзиите, макар и никога да не е ходил по планините, той веднага ще се приготви и ще тръгне на път. Стремежът да намери заровеното злато ще му даде сила да премине и най-трудния път. Един ден споменах пред някои от приятелите, че на много места из Рила има злато. Те веднага казаха: „Кажете ни къде тук има злато, защото ни дотегна вече сиромашията“.

Казвам: на много места из Рила, където човешки крак не е стъпвал, се намира този първичен, жизнен елемент, който още старите алхимици са търсили. Достатъчно е човек да стъпи на мястото, където е този елемент, за да се подмлади моментално. Ако е бил стар, подмладява се; ако брадата му е побеляла и окапала, изведнъж става черна и гъста; ако косата му е побеляла, моментално става черна. Като се види в това положение, човек сам ще се чуди как се е преобразил. Ако някой прекара известно време в Рилската пустиня и се върне между познатите си така преобразен и подмладен, какво ще кажат за него? Ще вярват ли в това, което той ще им разказва? Никой няма да вярва. Всички ще го питат: „Кой си ти? Ние не те познаваме“. Колкото и да им обяснява, че той е същият техен познат, те няма да му вярват. Апостол Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Следователно всички трябва така да се измените, че никой да не ви познае. Един ден и вие все ще стъпите на това място; от този момент за вас ще настане нова епоха в живота ви. На това място, именно, е стъпил някога Моисей, заради което Бог му каза: „Изуй обувката си, защото мястото, на което си стъпил, е свято“. От този момент вече Моисей стана силен, мощен и беше в състояние да изведе израилския народ из Египет. Обаче, Моисей дълго време се колеба, да приеме ли тази задача или не. Откак Бог започна да му говори, той стана смирен. Моисей имаше много знания, но не се решаваше да приеме възложената от Бога работа и казваше: „Господи, тази задача е трудна за мене. Аз не съм готов да се излагам на такива изпитания, аз съм гъгив. Възложи тази работа на друг

някой“. Господ му каза: „Понеже ти стъпи на свещената земя, на тебе възлагам тази мисия“. Както каза Бог, така и стана. Гъгнивостта на Моисей показва, че той е бил страхлив човек. Докато не беше убил египтянина, той не беше гъгнив. Щом го уби, той вече стана гъгнив. Човек става гъгнив, когато се уплаши. Моисей нямаше право да убива, понеже беше член на Бялото Братство, а всеки член, който извършваше убийство, се наказваше строго. За да изкупи този грях, Моисей трябваше цели 40 години да пасе овци в пустинята. И след това той трябваше да се ожени, за да може убитият египтянин да се прероди чрез него. Както виждате, всеки грях се изкупва скъпо. Дълго време ще трябва овци да се пасат, докато човек изкупи греховете си. Казвате: „Работата на Моисей беше друга, но нашето положение не е лесно“. И на Моисей положението не беше лесно. Един такъв учен, като него, известен на целия Египет, трябваше 40 години да бъде овчар, за да изкупи греха си. Голямо смирение и търпение се изискваше за това. Обаче по този начин Моисей изучаваше Божиите пътища. Един ден Бог му се яви в пустинята и каза: „Чух страданията и воплите на моя народ, затова ти ще отидеш да го освободиш от египетското робство“.

Животът на Моисей представлява история на човешките изпитания. Всеки човек трябва да мине през тези изпитания, за да може един ден, когато Бог му се яви, да знае какво да прави. Яви ли се Бог на човека, той го изпраща на работа. И в който ден Бог го изпрати на работа, той трябва да бъде готов. На първо време ще се поколебае малко, но после ще стане силен, ще приеме възложената работа и ще я свърши благополучно. Бог се яви на Ион, когото изпрати в Ниневия да проповядва на жителите от този град да се разкаят. Не се ли разкаят, всички ще загинат. Ион не прие тази работа, но замина с параход за Испания. Като се качи на парахода, по пътя се яви буря в морето. И хвърлиха Ион във водата, където го погълна една голяма риба, в утробата на която той прекара три дни и три нощи. Когато съзна грешката си, рибата го изхвърли на брега на морето. Като се видя вън от утробата на рибата, той се обърна към Бога с молитвата: „Господи, прости ме! Каквото ме накараш, аз съм готов да го изпълня“. Господ го запита: „Ще отидеш ли сега да проповядваш?“ – „Ще отида, Господи, където ме пратиш.“ Той отиде в Ниневия да проповядва на хората, че ако не се разкаят, в продължение на 40 дни ще загинат. След това той се качи на едно високо място, да види дали ще се изпълнят Божиите думи. Като видя, че не се изпълниха думите Господни, той каза: „Аз знаех, че така ще стане. Бог ме постави на голям изпит. Сега всички ще кажат за мене: „Ето, един голям лъжец!“ Тогава Бог го запита: „Как мислиш, не трябва ли да се смиля над тези хора, които, от цар до последен, се смириха и разкаяха?“ След това Бог му даде един добър урок. Ион си направи една колиба, а заради скръбта му Бог определи една тиква да му пази сянка. Обаче, на

сутринта червей порази тиквата и тя изсъхна. Ион остана пак на открито, да го пече слънцето. Той се обърна към Бога с думите: „Господи, Ти ме прати да проповядвам и да предам Твоите думи на жителите от град Ниневия, но те не се сбъднаха. Даде ми една тиква и нея ми отне. Трябваше ли и тази тиква да ми вземеш?“ И стана му мъчно за тиквата. Бог го запита: „Ако на тебе ти домъчня за една тиква, за която нищо не си направил, не трябваше ли аз да пожаля и да се смиля над целия народ, който се разкая?“ Казвам: Божиите пътища са велики и неизповедими. Искаме ли да познаем Божиите пътища, не трябва да бъдем страхливи като Моисей и като Ион. Трябва ли да проповядваме в Ниневия и след това да следим дали ще се изпълнят Божиите думи? Трябва ли, като ни даде Бог една тиква и тя изсъхне, да негодуваме за нея пред Господа? Трябва ли, като Моисей, да се отказваме от работата, която Бог ни възлага, защото сме гъниви? Бог запита Моисей: „Кой създава красивата реч? При това ти знаеш причината, защото си гънив“. Днес и вие, като Моисей, не искате да напуснете овците си и да отидете да освободите народа си. Когато Бог се яви на Моисей, той беше на 80 години и си каза: „Как е възможно на тази възраст да се наема с толкова трудна задача, да освобождавам своя народ? По-добре ще си паса овците, както досега съм ги пасъл. При това, аз съм гънив, не мога да говоря красноречиво“. Бог му каза: „Ти приеми тази работа, всичко друго ще се нареди. Ще извикам брат ти, Арон, да ти помага. Вземи тояжката си, т.е. знанието, напусни овците си и тръгни“. Овците на Моисей представляват израилския народ. Бог каза на Моисей: „Колкото години беше овчар, толкова години ще водиш еврейския народ в пустинята, където ще имаш работа с живи овци“. При един случай Моисей се обърна към Господа с думите: „Господи, овците, които ми даде, без малко щяха да ме убият с камъни“. Казвам: и вие, като Моисей, сте били овчари, пасли сте овци в пустинята, но отсега нататък ще пасете живи овци. През цялото време, което евреите прекараха в пустинята, ангел Господен постоянно ги придружаваше и казваше им какво трябва да правят. От пребиваването си в пустинята Моисей придоби нови знания и издържа изпита си, вследствие на което ликвидира със своята карма. След завършване на работата си, той остави еврейския народ в ръцете на своя заместник, да продължи пътя си за Ханаанската земя.

И така, новият път, по който сега вървите, е път на учение. Каквото се случва в живота на човека, то е определено от Бога. Всяко нещо е на мястото си. Първото нещо, което се изисква от всички, които сте дошли на екскурзия в Рила, е абсолютна чистота: чистота физически, чистота сърдечна и чистота умствена. Това значи: всяка мисъл, всяко желание и всяка постъпка трябва да се анализират, да се види кои от тях са животински, кои – човешки и кои – Божествени. След това човек трябва да ги отдели едни от други, както се отделят металите от примесите, или от

елементите, с които са съединени. И най-после, след като е отделил и класифицирал желанията, според техните места, да вземе от тях само Божествените. Има желания, които не са потребни за човека – тях той ще остави настрана. Има желания, които му са необходими – тях той ще употреби като градиво при строежа на Божественото здание. Второ, необходимо нещо за всички ви е да ставате рано, да не се обленявате. Щом сте дошли тук, всички ще пеете заедно, ще работите заедно, ще се молите заедно и т.н. Не мислете, че като се уедините, много работа ще свършите. Човек може да бъде уединен и всред обществото. Уединението не е външен процес. Представете си, че някой човек управлява един кораб всред бурно море. От какво зависи неговото благополучно пристигане на определеното място? – От неговия ум, от умението му да направлява своя кораб. Обаче, през целия си живот той няма да бъде все в кораба. Корабът представлява място на уединение. Следователно уединението на човека е временно, то не може да продължава цял живот. Уединението е изпитно състояние за човека. Мине ли изпита, престава и уединението. След това той трябва да влезе между хората, да работи с тях и за тях, като съзнава, че всички души са едно и също нещо, понеже всички души са излезли от Бога. Привилегия е за човека да има общение с една душа, или с растение, с животно, с водата, с въздуха, с вятъра, с камъните и т.н. Защо? – Понеже всичко е създадено от Бога.

Следователно, който не разсъждава по този начин, той ще остане само с първоначалното си образование. Средното и висшето образование започват с дълбоко разбиране на живота. Който има такова образование, той вижда навсякъде в живота пълен ред и порядък. Без този поглед, човек вижда нещата разхвърляни, но и това положение съставя предметно обучение. Всички камъни около нас са разхвърляни, те чакат да дойде някой отвън, да ги нареди. Те са материал за работа. Сега всички планини на Балканския полуостров претърпяват едно снишаване и след няколко хиляди години те ще се превърнат в долини, в полета. На местата на сегашните полета ще се явят нови планини. Ето защо, сегашните планини ще се превърнат в долини, в полета, а сегашните полета – в планини. Или, другояче казано: почвата, която е била под водата, ще излезе над водата, като полета за обработване, а тази, която е била над водата, ще остане под водата. Това означава: високите места у нас, на които нищо досега не е расло, ще се снижат, ще станат долини и полета, на които ще растат жито, царевица и разни плодове. Тогава животът на хората ще се подобри. И в Писанието е казано: „Планините ще се снижат“, т.е. неблагоприятните условия на живота ще станат благоприятни.

Сега, като държа тази беседа, идва ми на ум следния пример. Един ревностен евангелист имал едно малко дете, което често молило баща си

да го заведе на църква, да види как хората се молят. Бащата отказвал на детето, намирал, че още е малко да го води на църква, но то все настоявало. Най-после бащата се съгласил, завел детето си на църква. Техният проповедник имал обичай през времето, докато траела молитвата и проповедта, да стои на колене. Така правили и богомолците. Бащата казал на детето си: „И ти трябва да стоиш на колене“. Детето послушало баща си и коленичило. Като постояло половин час на колене, детето се уморило и запитало баща си: „Татко, много ли още ще стоим на колене?“ Баща му казал: „Чакай, проповедникът е още в пустинята. Той трябва да излезе оттам, да премине целия Стар Завет и най-после да навлезе в Новия Завет, а за това се иска много време“. Проповедникът обикновено започвал от Битието и свършвал с Откровението. Детето, като стояло толкова време на колене, казало на баща си: „Татко, много се уморих. Ще си помисля дали втори път ще дойда на църква“. Сега, като ви говоря аз и вие си казвате: „Много трудна работа е тази, ще си помислим дали можем да я изпълним“. Това дете трябваше да стои на колене само 15 минути и след това да седне на стол, да слуша какво говори проповедникът. Казвам: всяка истина, която може да се приложи в живота, има форма, която съответства на състоянието на ума, на сърцето и на волята на човека. Следователно всеки ще я приложи според своите възможности и разбирания. Казвате: „Ами ако направим някаква грешка?“ Вие приложете истината и ако направите грешка, тогава ще говорите. Представете си, че някой познат ви среща и пожелае да му кажете нещо за Господа. Откъде ще започнете да говорите? Ето какво трябва да правите. Щом излизате из града, вие всякога трябва да носите със себе си торба, пълна с ябълки, с круши, със сливи, с праскови и т.н. Като ви помоли някой да му кажете нещо за Господа, вие извадете от торбата си една ябълка и кажете: „Заповядай! Какво чувстваш?“ – „Кажи ми нещо за Господа!“ Извадете една круша и кажете: „Заповядай! Какво чувстваш?“ Той взима и крушата, но пак иска да му кажете нещо за Господа. Вие ще вадите от торбата си още плодове и ще му давате, докато престане да пита. След това ще се разделите и ще му кажете: „Като се срещнем втори път, пак ще си поговорим“. Този човек остава в недоумение. Среща един свой приятел и му казва: „Чудно нещо! Видях преди малко един свой познат, но много странен човек! Питам го да ми каже нещо за Господа, той извади от една торба една хубава ябълка и ми я подаде. Изядох ябълката и пак повторих въпроса. Той ми подаде една хубава круша. Изядох и крушата. Щом го запитвах нещо за Господа, той само ми подаваше по един плод и нищо не ми отговаряше. Най-после, като престанах да го питам, той затвори торбата си и ми каза: „Втори път пак ще поговорим“. Какво мислиш ти за този човек?“ – „Изпитва те нещо.“ – „Възможно е.“

И така, сега и на вас давам тази задача. Всеки трябва да носи със себе си по

една торба, пълна с плодове, та като ви помоли някой да му кажете нещо за Господа, предложете му един от плодовете, които носите. Ако не искате да носите торба с плодове, тогава можете да носите една торбичка със златни монети, които да раздавате на всеки, който би ви запитал нещо за Господа. Обаче този начин на проповядване е много скъп. Така могат да проповядват само милионерите. За вас е първият начин – да проповядвате с плодове. Ето защо, всички трябва да имате по една торба, пълна с различни и то най-хубави плодове. Щом носите тази торба с плодове, и за вас ще има, и за ближните ви ще има. Какъв по-практичен и по-реален метод за проповед може да има? И тогава стихът, че агнето, вълкът, лъвът и змията ще се хранят заедно и никому зло няма да правят, ще бъде верен.

Беседа от Учителя, държана на
14 юли, 1931 г., 8 ч. сутрин.

1931_07_16 Денят на Божията работа

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

ДЕНЯТ НА БОЖИЯТА РАБОТА

Ще прочета 54-та глава от Исай, която наричам глава на човешката душа. Който вярва, че душата е излязла от Бога, той никога няма да се лиши от Неговата Любов. Човек не е във външната форма, която виждаме, облечен в плът и кръв, но той е в душата си, която е излязла от Бога. Душата е Божественото в човека, за което, именно, пише Исай. Затова, когато човек се обезсърчи, нека прочете 54-та глава от Исай. В цялата книга на пророк Исай ние виждаме какво голямо съзнание е имал той, макар че е живял преди Христос. Той съпоставя правилно нещата. Например, той уподобява душата на жена и казва, че отношението на душата към Бога е такова, каквото е отношението на земята към слънцето. Ако земята не съществуваше, а слънцето изгряваше, както и сега, то щеше да свети за себе си. Обаче, земята, като се върти около слънцето, то изгрява и залязва, а тези прояви на слънцето – изгрев и залез, имат смисъл за земята. Ето защо, идеята за Бога е такова нещо за човешката душа, каквото е слънцето за нашата земя. Следователно само идеята за Бога е в сила да оплодотвори човешката душа, да помага за нейния растеж и развитие. Бог е слънце за човешката душа. Докато това слънце грее и човек се развива; престане ли да грее и човек преставя да се развива. Когато някой запита защо трябва да вярва в Бога, то е все едно да пита защо слънцето трябва да изгрява? В този смисъл вярата е движение. Като вярва човек, той се движи около Бога. И земята, като се движи, и тя обикаля около слънцето.

Днешният ден ще наречем ден на Божията работа. Този ден ще посветите за работа около лагера: навсякъде, където има криви пътеки, ще се изправят; където има пътеки, обрасли с трева, клекове, ще се изчистят. Каквито промени направите отвън, каквото изчистите отвън, това става и вътре във вас. Колко часа ще определите за работа за Бога? (– „Три часа.“) Значи всеки ще даде три часа от времето си за работа, за чистене; като погледнете около лагера и вие да сте доволни, и външните хора, които идват тук, да са доволни. Който дойде отвън, да види, че тук живеят хора с велики идеи. Вие трябва да изчистите така, като че Господ ще ви посети. Като работите с Любов, вие ще бъдете радостни и весели.

Мнозина седят, мислят за работите си, безпокоят се, че не са уредени. Трябва да знаете, че днешният ден съдържа всички блага в себе си. Щом този ден е добър, и утрешният ще бъде такъв. Ако днешният ден е лош, и утрешният ще бъде лош. Такъв е Божият закон. Ако дървото е хубаво, и

плодът ще бъде хубав. В Божия свят, каквото е началото, такъв е и краят. И обратно: какъвто е краят, такава е и началото. В човешкия свят, обаче, не е така.

Често хората не успяват в живота си, понеже влизат в стълкновение с две идеи. Например, започват една работа и веднага мислят какъв ще бъде нейният край. Те мислят за неща, за които не трябва да се мисли. Стават сутрин, виждат, че времето е хубаво, но казват: „Какъв ли ще бъде утрешният ден?“ Какъвто е днешният ден, такъв ще бъде и утрешният. Ако днешният ден е добър, утрешният ще бъде по-добър. Като дойдем до утрешния ден, тогава той ще бъде добър, а следващият ще бъде по-добър. Думата „по-добър“ означава степен за сравнение, а думата „добър“ означава нещо, което може да се реализира. Затова, именно, днешният ден е всякога добър, понеже той ни дава възможност да реализираме нещо.

Казвам: който е дошъл сега на Рила, той непременно трябва да се освободи от някакъв недъг, или от някакъв лош навик. Например, някой ходи много прегърбен. Щом сте дошли тук, никакви гърбици, никакви болки, някакъв недъг не трябва да имате! Всички болки, всички недъзи трябва да оставите във водата и да отидете в дома си свободни. Всички можете да се лекувате с чистия въздух на планината. Ще дишате чист въздух, ще се миете по няколко пъти на ден. Например, вие можете да миете ръцете си по 5, 6, 10 пъти на ден и при всяко миене да си казвате по едно хубаво изречение. Водата има свойство, където я сложите, тя пада, нищо не остава от нея. Миете ли лицето си с вода, тя слиза надолу, без да остава върху него. Ето защо, значението на водата в живота е двойко, което се вижда от стиховете, които Христос някога е казал: „Ако се не родите от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие. Роденият от вода и дух всякога е чист“. Значи, водата е символ на чистота. Може ли рибата да има кал на гърба си? Това е невъзможно. Щом рибата излезе от водата и започне да се търкаля на сушата, тя вече може да се окаля. Следователно, понякога човек допуска неща, в които няма никаква логика. Например, невъзможно е да се спъва онзи човек, който наблюдава изгряването на слънцето, или в душата на когото прониква слънчевата светлина. Защо? – Защото той вижда, очи има този човек. Който има очи, той не може и не трябва при слънчевата светлина да се спъва. Щом се спъва, това показва, че в очите или другаде той има някакъв дефект. Когато човек се спъва и пада, това показва, че два елемента липсват в душата му: мир и светлина. Това е вярно и във физическия свят. Влезе ли в ума на човека някаква отрицателна мисъл, той или ще се спъне, или ще падне. В този смисъл всяко обезсърчение е спънка в живота. Когато някой се обезсърчи, невидимият свят му казва: „Слънцето на живота е изгряло. Вън е ден, светло е, няма защо да се обезсърчаваш“. Ето защо, обезсърчението е

временен процес. Пророк Исай казва: „Ни едно оръжие, устроено против тебе, няма да благоуспее“. Непобедима е човешката душа! Отвън могат да я обсаждат, да я атакуват, но нито едно оръжие не е в състояние да я победи. Някой върви сам из гората и си казва: „Ами ако излезе отнякъде мечка! Какво ще правя тук сам, къде ще се крия?“ Бог отвътре му казва: „Няма оръжие, няма разорител, които могат да се опълчат против твоята душа“. Мечката пък, от своя страна, ще го пита: „Знаеш ли кой ме създаде?“ – „Господ.“ – „Щом признаваш, че Бог ме е създал, колкото и да обичам да давя коне и магарета, на тебе нищо няма да направя.“ Ако те срещне един разбойник и той ще те пита: „Знаеш ли кой ме създаде?“ – „Господ.“ – „Щом признаваш, че Господ ме създаде, колкото и да се занимавам с обирание и ограбване на хората, на тебе нищо няма да направя. Ти си свободен.“ Ще дойде при него чума, или друга някаква болест, и ще го пита: „Знаеш ли кой ме създаде?“ – „Господ.“ – „Щом признаваш това, ще мина-замина покрай тебе и нищо няма да ти направя.“ Така е казал Господ чрез пророк Исай: „Няма разорител, няма оръжие, които могат да напакостят на човешката душа.“

Питам: защо идват болестите в живота? Когато човек има някакви нечистотии в себе си, тогава болестта, като боклукчия, ще дойде със своята кола да изхвърли навън тези нечистотии. Като оздравее, нека се претегли, да види, че болестта е отнела около десетина килограма от теглото му. Тези десет килограма от теглото на човека представляват теглото на нечистотиите в него. Докато е бил здрав, той се е карал с този, с онзи, но щом заболее, всичко това излиза навън и този човек казва: „Слава Богу, че се освободих от едно голямо нещастие!“ В това отношение всички болести, страдания, нещастия в живота на човека не са нищо друго, освен благословения, които Бог му изпраща и за които той трябва да благодари. След всяко подобно изпитание умът и сърцето на човека се намесват и той се радва, доволен е, че всичките му работи вървят напред. В съзнанието си той придобива вътрешен мир и светлина.

Сега, заемете се да очистите мястото около палатките си, да ги окопаете добре, да махнете всички клечки около тях. После, излейте три кофи вода върху палатките си, да изчистите праха, който е полепнал по тях. Не чакайте да завали дъжд, че той да свърши тази работа. Водата е благословение в живота. Взета като символ, тя измива, разтваря и отнася всички нечистотии. Когато сте неразположени, натъжени от нещо, правете различни опити, да трансформирате състоянието си. Ако човек е посветен, той ще се ползва от всичко. Вземете, за пример, мъха. Камъните, които не могат да служат като почва за висшите растения, са добра почва за мъха. За да живее върху камъните, мъхът все извлича някаква храна от тях. В такъв случай, когато сте скръбни, обременени от нещо, направете следния

опит: вземете една кофа и полейте с нея десет пъти вода върху някой голям камък, като си кажете: „Както водата измива камъка, така нека измие, нека отнесе и моята скръб“. Вие ще кажете, че такъв опит е смешен, защото не може да даде никакви резултати. Опитайте се, може този камък, като на мъха, да ви даде нещо. Питам: камъните, като се пекат, не дават ли нещо? Вие пак ще кажете, че е невъзможно камък да се пече. Какво ще кажете за варовика тогава? Когато варовикът се пече, от него се получава негасена вар и въглероден двуокис. И после, когато негасената вар се залее с вода, тя се превръща в гасена, която има голямо приложение в живота. Следователно, при заливането на камъка с вода все може да стане някаква реакция, подобна на гасенето на варта. И тогава разумният ще използва тази реакция, а неразумният ще се откаже от всякакъв опит. Наистина, не всички камъни, като се заливат с вода и като се пекат на огъня, дават нещо ново, но ученикът трябва да търси, да прави опити. Търсенето, опитите ще го доведат до някакви резултати. Един турчин го наели за работник на едно лозе, да го прекопае, да го изчисти от тревите, от бурените. В това лозе имало много тросак, който мъчно се отскубвал. Той работил цял ден усилено, но много се измъчил. Вечерта, когато си отивал, взел малко от тросака в джоба си, понеже не знаел името му, та друг път да не отива на работа там, където има тросак. На другия ден пак отишъл на пазара, да си намери работа. Приближава се към него един господин и го повиква да отиде с него заедно, да прекопае лозето му. Турчинът изважда тревата от джоба си и пита господина: „В лозето ви има ли такава трева?“ – „Има.“ – „Тогава не се наемам на тази работа.“ И тъй, ще започнем деня с работа и ще благодарим за хубавите дни, които имаме.

Беседа от Учителя, държана на
16 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_07_19 Човекът на новото

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

ЧОВЕКЪТ НА НОВОТО

Сега ще прочета 20-та глава от Евангелието на Йоан.

Каквото да се говори на хората, те всякога са имали външни схващания за живота. Ние виждаме, че и след възкресението на Христос хората са търсили и търсят тялото Му в гроба. Още повече, че според тогавашните обичаи тялото на умрелия трябвало да се помаже с някакво масло. Евреите, като народ, са крайни материалисти. Те искали да видят тялото на Христос, да се уверят, че наистина Той е умрял и погребан. И съвременните хора не са по-малко материалисти от евреите. Когато някой техен близък замине за онзи свят, те не плачат толкова за самия човек, но плачат за тялото му, че не могат да го виждат вече, не могат да разговарят с него. Преведено на обикновен език: ние плачем повече за дрехите, отколкото за тялото си. Казвам: при разрешението на известни въпроси, човек винаги трябва да има предвид две важни неща. Първо, човек не може да разреши въпроса за живота със сърцето си. Второ, той не може да разреши същия въпрос и с ума си. Защо? – Защото със сърцето си човек винаги се привързва към видимите неща. Той не вярва в това, което не вижда. С ума си пък човек всякога се привързва към формите на нещата. И в това отношение между сърцето и ума има едно надпреварване. Под думата „форма“ се разбира нещо установено, с определени граници и рамки. Често слушаме хората да съдят някого, да се произнасят за морала, за нравите и т.н. Въз основа на какво става това? То става на основание на известни норми и правила, за които хората имат определени форми. Например, мнозина считат добър човек онзи, който приема хората у дома си добре, угощава ги, разговаря с тях любезно и приветливо. Не постъпва ли така, този човек не е добър. Тогава и разбойникът е добър човек, когато посреща приятелите си добре; ако не ги посреща, както трябва, той не е добър човек. Питам: какъв е моралът на добрия човек? Представете си, че някой човек влиза в едно общество на добри хора. Един ден тези хора тръгват на екскурзия и той иска да отиде с тях. Обаче, оказва се, че кракът на този човек е счупен и той не може да върви по планината. Какво трябва да направят тези хора? Те ще се качват нагоре по планината, а той ще остане в дома си, не може да върви с тях. Въпреки доброто им желание и той да бъде с тях, те не могат да го вземат със себе си. Условието за качването по планината са такива, че само човек със здрави крака може да върви нагоре и да стигне върха на планината. В този случай трябва ли тези хора да се считат лоши? Допуснете друго положение. Този човек има здрави крака, но е закъснял малко, тръгнал е 500–1000 крачки след

голямата компания; ето защо, когато те слизат вече от планината, той се качва. Трябва ли този човек да се сърди, да нарича тези хора лоши само защото не го чакат? При това те даже и не подозират, че той върви след тях, за да го дочакат. Какво ще придобие той, ако се качи заедно с тях?

Представете си сега, че канят този човек на богато угощение, но стомахът му е разстроен. Отива той на гости, но не може да яде. Гледа, всички ядат весело, разположени, а той не може да хапне нищо. Кой е виновен за това? Хората са го поканили, сложили са и за него ядене, както и за всички останали, но той сам се въздържа, не иска да яде. Какво се ползва той от угощението и поканата на тези добри хора? И друго нещо може да се случи. Поканват този човек на угощение; стомахът му е здрав, но той пристига пет минути по-късно от другите. Всички гости вече ядат и той сяда, започва да яде. Стомахът му е здрав, той остава малко по-назад от другите, но всичко му е сладко, доволен е от яденето. Той ще настигне и другите, спокоен е, не бърза, не се тревожи. Губи ли нещо от това, че не е наред с всички? Следователно, човек трябва да разбира смисъла, духа на нещата.

И така, пръв е онзи, който може да възприеме истината и да я приложи. Последен е онзи, който не може да възприеме истината; щом не може да я възприеме, той не може и да я приложи. Някой казва: аз пръв стигнах на еди-кое си място, пръв прочетох Евангелието, пръв чух еди-коя си реч и т.н. Не е пръв този, който пръв се е проявил във време и пространство, но който пръв се е проявил в прилагането. Такъв човек сам знае дали е пръв или не. Трябва ли той да пита другите прилага ли истината в живота си? Смешно е, когато човек се нахрани добре, да пита другите хора, нахранили ли се е, или не. Той сам знае това, той сам е господар на положението. Като се говори за добро, за доброта, трябва да се има предвид следният закон: доброто всякога се явява след Любовта. Това значи: ако човек не ви обича, той не може да бъде добър с вас. Обича ли ви, той непременно ще бъде добър към вас. Някой казва: „Аз съм добър човек“. – Ако любиш, само тогава можеш да бъдеш добър. Плодът не може да се яви преди дървото. Дървото пък е плод на Любовта. Следователно, не може да очаквате плод, докато Любовта не дойде. Щом дойде Любовта и плодът ще се яви. Казвам: много от съвременните хора имат повърхностни схващания за живота. Тези схващания могат да се уподобят на цветя еднодневки, или на дървета едногодишни, които не дават плод. Положителните схващания за живота са подобни на цветя, или на дървета, които дават плод. Какво ще ви ползват цветята, или дърветата в градината ви, ако те не дават никакви плодове? Тези цветя, които не дават никакъв плод, хората наричат глашатаи. Например, кокичето и минзухарът са първите вестители или тръбачи на Любовта. Те казват на хората: „Защо дремете още? Какво

мислите да правите? Ставайте, Любовта идва вече!“ Тези цветя действат на обонянието, на зрението, на слуха на хората и по този начин ги канят да се събудят. Един ден те ще запитат хората: „Знаете ли защо останахме безплодни? Защото спахте“. Ако всички хора се събудят навреме, тогава и безплодните растения ще дават плод. Когато хората спят и не могат да се пробудят, това показва, че тези хора още не са повярвали в Бога. Когато всички повярват в Бога, няма да остане растение на земята, което да не дава плод. Казвате: „Защо всяка година изсъхват толкова много цветя и дървета?“ – Защото много хора грешат. – „Защо толкова много извори пресъхват?“ – Защото много хора умират. Когато човек умира, едновременно с него и някой извор пресъхва. Щом човек оживее, и този извор отново ще протече. – „Защо някои езера се пресушават?“ – Защото много хора не живеят по Бога. – „Защо някои планини се разрушават?“ – Защото веруюто на много хора се руши. Те нямат положително верую.

Сега, за обяснение на неверието на хората, ще приведа следния пример. Представете си един ученик, който има пълно доверие в учителя си: каквото учителят му каже, той всичко изпълнява и слуша. След време ученикът среща друг учител, който му се вижда привидно по-умен, по-интелигентен, и той се приближава към него, признава го за авторитет. Обаче, едновременно с това и съзнанието на този ученик се раздвоява. В същото положение се намират и хората по отношение на Бога. – Защо хората не вярват в Бога? – Защото вярват в света. Мнозина вярват в учеността на хората, в техните изобретения, и предвид на това забравят истинския авторитет в живота. Каква философия е тази? Когато черният адепт дойде в рая, пред дървото, където седеше Ева, той ѝ каза: „Ако ядете от това дърво, вие ще станете богове, като Бога, и ще правите всичко, каквото и Той прави. Защо трябва като деца да слушате Бога във всичко? И без Него вие можете да следвате правия път“. Ева послуша този адепт, но затова опита последствията на непослушанието си към Бога.

И така, съвременните хора не вярват в Бога, защото сами са богове. Следователно, каже ли някой, че не вярва в Бога, това означава, че той е Бог за себе си. И ако наблюдавате как живее и постъпва този човек, ще видите, че той се стреми да се прояви особено от другите хора. Обаче, след 20–30 години виждате, че този Бог носят в особена кола, пред която върви поп с кадилица в ръка, опъва го. После го заравят в земята и над гроба му поставят камък с надпис: „Тук почива еди-кой си, с особени заслуги към обществото, към отечеството си“. Срещате друг някой, пак минава пред себе си за някакво божество, но след два–три дни го виждате с четири реда сълзи на очите. Защо плаче? Обидили го някои хора, казали му горчиви думи. Питам: не е ли смешно това положение? Трябва ли божествата да плачат? Следователно днес всички хора плачат. Защо? – Защото като

станат богове, няма кой да вярва в тях; само те вярват в себе си. Това е едно от обясненията на плача. Когато хората не вярват в Бога, Той оставя да изпитат последствията на своето неверие. Някой казва: „Тогава какво трябва да се прави?“ Всеки трябва да се запита: „Ако аз си въобразявам, че съм божество, къде са небето и земята, които съм създал? Къде са небесните светилища? Къде са растенията и животните? Ако, наистина, съм божество, все трябваше да създам нещо велико, вън и вътре в себе си, което да поддържа моята божественост. Ако аз сам не виждам дела, създадени от мене, на какво основание изисквам хората да ми вярват?“ Дойде някой при мене и ме пита: „Ти знаеш ли кой съм?“ – Зная. Ти си човек, който нищо още не си създал. Щом нищо не си създал, по-добре мълчи. Ако пък си създал нещо, кажи какво си създал. Някой написал една книга, или едно стихотворение, и се хвали, че е създал нещо. Казвам: понеже този човек е живял на земята и е видял много неща, сега ги описва с перото си, както художникът с четката си, но това още не са неща, създадени от него. Той много пъти е виждал изгряването и залязването на слънцето, на луната, на звездите и ги описва. Човек трябва да има ясна представа за нещата, да знае какво нещо е оригинал, творение, и какво нещо е копие.

Съвременните хора често се запитват: „В какво трябва да вярва човек?“ Казвам: вярвайте в това, което расте; вярвай в това, което дава плод; вярвай в това, което извира; вярвай в това, което уталожва жаждата; вярвай в това, което дава светлина и упътва хората; вярвай в това, което носи знание; вярвай в това, което носи живот на всички същества. И най-после, вярвай, че в света има само един Бог! Вярваш ли, че има много богове в света, ти ще се разделиш в съзнанието си. Много хора забъркват понятията си, когато тълкуват триединството на Бога, и казват: „Кой е Господ, кой е Исус и кой Дух свети?“ – Един е Бог. Ако Го познавате, един е Той; ако не Го познавате, много богове има. Ако познавате Бога, по-добър от Него няма.

Казват: „Тогава защо хората страдат?“ – Защото не познават Бога. – Защо се радват? – Защото познават Бога. Някой казва, че не познава Бога, а при това се радва. Неговата радост, именно, означава познаване на Бога. Кога се радва човек на крушата? – Когато я види, помирише и вкуси. Само по този начин той може да познае крушата. И след това ще дойде някой да го съветва да не пипа крушата, да не я изяжда, защото ще ѝ причини големи страдания. Според тази философия кога човек се радва на свещта: когато е запалена, или когато не е запалена? – Когато е запалена, разбира се. И свещта се радва, когато гори, понеже тогава тя проявява своя живот. Тя благодари, когато я запалите, и казва: „Макар един ден само да живея, но искам да видя своя живот и да му се порадвам“. Този живот на свещта струва хиляди дни. Не е ли запалена свещта, тя е мъртва, балсамирана свещ. В това състояние тя може да прекара цяла година, но все мъртва ще остане. Един ден живот, но разумно използван, струва повече, отколкото животът на цялата вечност, но неразумно използван. И така, човек плаче,

защото няма кой да му вярва; той страда, скърби, защото няма кой да му вярва; отчайва се, защото няма кой да му вярва. Всеки човек е сам в света. Когато някой дойде при мене да се оплаква, че е сам в света, ще му кажа: аз зная Един, Който, като тебе, е сам. Ела да те заведе при него. – „Кой е той?“ – Той е създателят на небето и земята. Като те види, Той ще повярва в тебе и ще каже: „Ето един човек, от когото ще излезе нещо. Понеже ти искаш да станеш божество, аз ще вляза в тебе и ще се проявявам, като се радвам на всичко, което правиш. Аз ще работя отвътре, ти – отвън“. Тази е идеята, която Христос изказал в стиха: „Думите, които ви казвам, не са мои. Аз говоря това, което Отец ме е научил“. Следователно, човек мисли, чувства и действа, но трябва да съзнава, че вътре в него Бог работи. Това е истинското положение. Помисли ли човек, че всичко сам върши, той вече е на крив път. Казвате ли „аз“, „ти“, „той“, „ние“, „вие“, „те“, трябва да съзнавате, че в тези лица винаги Бог се проявява. Някой направи нещо и си въобрази, че той е автор на това дело, обаче привидно, за външно благочестие, казва: „Бог направи тази работа“. Не, човек трябва да бъде искрен в себе си, да съзнава, че Бог работи в него, а той външно само се проявява.

Сега, аз говоря за онези състояния на хората, които ги спъват в правилното им развитие. Често те изпадат в следното положение. Например, някой човек се храни редовно, яде по три-четири пъти на ден и го виждате бодър, весел, доволен от положението си. Не се ли храни няколко дни наред, той става кисел, недоволен, настроението му се изменя. Това става не само с обикновения човек, но даже и със светията. Дръжте един светия 10–15 дни гладен, вие ще видите колко недоволен ще стане: ще ходи нагоре-надолу, ще се сърди на хората около себе си, че го държат гладен. Всеки човек трябва да яде и светията трябва да яде. Мнозина казват, че не трябва да се яде много. Вярно е, не трябва да се яде много, но и малко не трябва да се яде. Храненето е процес, чрез който човек възприема великия живот. Затова Христос казва: „Който яде плътта ми и пие кръвта ми, ще има живот в себе си“. Следователно, каквото е хлябът за човека, такова е и вярата. Хлябът и вярата са храна за поддържане на живота. Хлябът дава живот и поддържа живота, затова трябва да бъдем в постоянно общение с него. Да възприемем хляба, т.е. Словото Божие отвътре, това означава: да бъдем свободни, независими. Възприемем ли Словото само отвън, ние сме зависими. Разбира се, все трябва да дойде някой отвън, да ни го предаде. Обаче, нашата работа е да възприемем това Слово и вътре в себе си, да го преработим, да го направим плът и кръв. Хлебарят трябва да прави хляба; земеделецът трябва да сее житото; градинарят трябва да отглежда плодните дървета. За в бъдеще хлябът, плодовете, всички храни изобщо, ще бъдат в самия човек. Достатъчно е да помисли за крушата и тя веднага ще се изпреди пред него. Ако е в планината, достатъчно е само да помисли

за някой извор и този извор ще блика веднага пред него. Това ще бъде само за вярващите в Единния Бог. Който вярва в много богове, той ще ходи да оре и да копае.

Следователно, хората страдат, защото вярват в много богове. Докато вярват в много богове, те ще се раждат и умират, ще се женят и развеждат и т.н. При това положение хората ще изгубят вяра едни в други, ще изгубят вяра и в себе си. Докато бащата е богат и може да поддържа децата си, те вярват в него. Щом бащата осиромашее, и децата изгубват вяра в него. Те казват: „Не ни трябва такъв баща!“ Същото става и с бащата. Докато бащата се надява, че децата му ще го гледат на старини, той им вярва; не се ли оправдаят надеждите му, и той губи вяра в тях. Отношенията на съвременните хора към Бога са точно такива, каквито на децата към бащите. Днес хората се движат в широкия свят, създаден от Бога, радват се на слънцето, на луната, на звездите, на всички растения и животни, но не знаят кой е създал всичко това. Съвременните хора не познават Баща си и не вярват в Него. Докато не вярват в Бога, те казват, че това принадлежи на Иван, на Драган. Обаче, обърнат ли се към Него, те вече разбират, че всичко в света е на Бога. Дойдат ли до това съзнание, те стават Синове Божии и наследници на всички Негови богатства.

Някои ще кажат: „Защо дойдохме на тази планина, да дивеем?“ Не, вие дойдохте тук, да разгледате именията на Баща си. Толкова години вече, как живеете, и не знаете какви богатства има Баща ви. Например, онзи ден се качихме на Еленин връх. Някои се колебаеха, да дойдат, или не. Една от възрастните сестри не се решаваше да дойде, но после каза: „Толкова годишна съм вече и ако сега не отида, един ден ще съжалявам, че не видях хубостите на природата“. На връщане, обаче, изморена от трудния път, тя каза: „Втори път не предприемам такава дълга екскурзия из чукари и камънаци“. Полезната страна при всяко качване и слизване е тази, че и в съзнанието на човека става също такова качване и слизване. И тази сестра, след като си почина един-два часа, каза: „Сега вече съм готова за нова екскурзия. Чувствам се бодра, свежа и напълно доволна“. Ако при 14-часова разходка из планината ние видяхме такива чудни гледни, какво щеше да бъде, ако бяхме обикаляли цели години имението на Баща си? Ето защо, ние сме дошли в света да видим какво Бог е направил, да влезем във връзка с Него, да вземем участие в Неговата работа. Това значи: да мислим, да чувстваме и да работим като Бога. Казано е: „Ние сме странници, пришелци в този свят“. Казвам: странник е човек, но странник в своите заблуждения, понеже мисли, че може да направи много нещо, а всъщност няма нищо реално пред себе си. Странник е човек, защото вярва в неща, които хората правят. Обаче, работите на хората са толкова сигурни, колкото и те са сигурни. Някой човек се качва на една кола и

вярва, че тя ще го заведе на местоназначението. По пътя се счулва едно колело, той слиза от колата и тръгва пеш.

И така, реално е само това, което принадлежи на Единния, на живия Бог. В този смисъл Любовта е първото проявление на Бога. Където е Любовта, където е доброто, там Бог се проявява. Любовта, доброто е реалното в света, затова и Бог казва: „Опитайте ме и вижте, че съм благ“. Минава един човек покрай градината на свой брат, добре заградена, но вижда вътре хубави, зрели круши, увиснали на дърветата. Той прескача оградата, влиза в градината и си откъсва една-две круши. Господарят на градината вижда това, бързо хваща влезлия човек за ръката и го пита: „Кой ти даде право да късаш от плодовете на моята градина?“ – „Който е направил градината, Който е създал плодовете, Той ми даде право да си откъсна няколко от тези плодове.“ – „Кой е този, който ти е дал това право?“ – „Господ.“ – „Така ли? Никакъв Господ няма тук!“ – „Тогава, ще ме извините. Колко струват крушите ви?“ – „Те струват 20 лева.“ – „Аз ще ви дам 40 лева, за да бъда напълно свободен.“ – „Благодаря, вие сте благороден човек.“ – „Да, трябва да благодарите, че дойдох да си хапна от вашите плодове и по този начин да се запознаем.“ Питам: кой от двата морала е по-добър? Сега, ако дадеш някому нещо, той счита, че това е лошо; ако не му дадеш, пак лошо. Какво трябва да се направи тогава? Кой е истинският морал? Истинският морал се състои в това, всяко нещо, което човек върши, да бъде продиктувано от Любов и от добро. Всяко нещо, в което няма Любов, всяко нещо, в което доброто отсъства, е престъпление. Всяко нещо, в което има лъжа, е престъпление. Казвате: „Как се познава кой говори истината и кой – лъжата?“ Представете си, че отивате при един човек, който ви дава чаша вода, чиста, свежа, и ви казва да пиете от нея, да я опитате. Вие пиете от тази вода и казвате: „Този човек говори истината“. Защо? – Защото водата, която ни препоръчва за добра, излезе такава. Ако пиете от водата и тя се окаже нечиста, застояла, този човек не говори истината; той ви е излъгал. Следователно, където няма Любов, там има престъпление, лъжа и зло. При това положение, човек всякога ще изпитва скръб. Той може да скърби, или когато другите хора нямат Любов, или когато той сам няма Любов. Ако скърби, когато хората нямат Любов, той трябва да им даде от своята; ако пък скърби за себе си, че няма Любов, той трябва да отиде при Бога, да поиска от Неговата Любов. Питам: трябва ли при единия или при другия случай да плаче? Седи някой в стаята си и плаче, че е жаден. Казвам: защо трябва да плачеш? Иди в планината, там ще намериш хубави извори и ще пиеш вода, колкото искаш. – „Няма с кого да отида.“ – Как да няма с кого да отидеш? Кажеш първо на главата си, че искаш да отидеш на планината и почакай малко. Главата ще заповяда на ръцете и на краката ти да тръгнат с тебе и те ще я послушат. Щом се приготвят всички, и ти ще тръгнеш. – „Там ще бъда сам.“ – Нищо от това, тръгни сам.

– „Ами, ако изворът е далеч?“ – Колкото изворът е по-далеч, толкова и водата му е по-чиста, по-свежа. Близките неща не са така хубави, както далечните. Близките неща лесно могат да се придобият.

Сега, това са ред правила, които трябва да поставите в живота си като основа, ако искате да се освободите от лъжливите богове, от кривите убеждения. Например, някой човек мисли за себе си, че е умен, че е много добър и силен, че много нещо може да направи. За всеки ден човек трябва да си поставя по една малка програма, която той непременно трябва да извърши. Например, днес, неделя, всеки трябва да извърши нещо, което да отговаря на програмата за този ден. Някой може да извърши нещо, което точно да отговаря на този ден, а друг може да си мисли за неща, които нямат нищо общо с неговия живот. Този човек може да мечтае да се качи на самолет, или на целелин, да се разхожда из въздуха. Питам: какво ще придобие той, ако се качи на самолет? Все ще придобие нещо: ще познае колко е страхлив. Дойде ли на височина десет километра, той ще започне да вика, да се моли да слезе на земята. Като слезе на земята, ще каже: „На такава височина не може да се живее“. Обаче, ако човек вярва в Живия Господ и Му служи, той ще дойде до положение, да се качи на самолет или целелин, с помощта на който ще може да пътува до луната, до слънцето, и да стои там, колкото време желае. При това тези целелини ще бъдат така устроени, че ще спират на всички станции, на които вие желаете: ще спрете, например, на луната, ще разговаряте с нейните жители, които ще ви покажат всички забележителни места; след това ще ви дадат подаръци и най-после тържествено ще ви изпратят. Също така ще пътувате и до слънцето. Като се върнете на земята, ще разправяте какво сте видели на слънцето, какво на луната и т.н.

Като ме слушате, мнозина ще кажат, като турците: „И така да е, пак не вярвайте“. Питам: ако човек вярва в себе си, че е божество, защо да не вярва и на моите думи? Новото трябва да се посее вече! Човек трябва да бъде чист, последователен в своите възгледи и никога да не се разколебава. Например, някой възприема новото учение, но скоро се разколебава и казва: „Дали не е по-добре за мене да се върна към своите стари разбирания?“ Пуснали една свиня в гората на свобода. Тя прекарала там няколко месеца, но щом дошла зимата, уплашила се и казала: „Я да се върна пак в кочината, при стария си господар! Там ме храниха по пет пъти на ден“. Такова е положението на човека, който се държи само за временното, за преходното. Докато човек зависи само от храната и мисли какво ще яде и ще пие, той се намира в положението на животно, на свиня, т.е. има възгледи за живота като тези на свинята.

Като говоря за свинята, аз я разглеждам като символ на повърхностна

мисъл. Тя не мисли дълбоко. Като рови, тя счита, че всичко се намира в земята и трябва да рови, за да извади всичко, каквото е поставено там. Бог е дал ум на човека и с това иска да му каже, че не трябва да рови.

И така, човек трябва да се откаже от навика си да рови. Например, когато човек пита за въпроси, които не може да разбере, той рови. Някой пита: „Кой създаде света? Как е създаден светът?“ Тези въпроси не са още за неговия ум. Друг пита: „Как е създадена крушата?“ – Днес всеки може да създаде крушата. – „Как?“ – Вземи една семка от круша, направи с пръст дупка в земята и посей семката. След време крушата ще израсте и ще даде плод. Тогава вземи един от плодовете ѝ, изяж го и виж какво ще стане в устата ти. След половин час ще израсте цяла круша, която ще затвори устата ти. – „Аз не искам да се затваря устата ми.“ – Щом не искаш, не питай кой е създал крушата. Същото става и с мислите, които възприемате отвън. Влезе ли в ума ви една мисъл, тя се посажда там и след време дава плод. Когато дървото даде плод, то променя мястото си, т.е. плодът му вече отива на друго място, където отново се посажда. Следователно, установените възгледи за нещата не са нищо друго, освен възгледи на умрели хора. Възгледите, мислите на хората в основата си трябва да бъдат едни и същи през всички времена и епохи, но в методите на своето приложение те трябва да бъдат различни. Някой казва: „Като млад мислех едно, а като стар мисля друго“. Казвам: това, което на младини е едно, а на старини – друго, не е истина. И като млад, и като стар, истината е една и съща. Слънцето и като изгрява, и като залязва, е едно и също, все слънце си остава. То се различава само по начина на изгряването и залязването си.

Казвам: човек всеки ден трябва да се подмладява. Подмладяването е идея, която показва, че в света съществува само един Бог, който се проявява в живота чрез Любовта, чрез Мъдростта и чрез Истината. Повярва ли човек в живота, Бог ще го освободи от всички ограничения. Тогава той ще види, че във всичко има смисъл. Всяко нещо, в което има смисъл, там е Бог; всяко нещо, в което няма смисъл, там Бог отсъства. Където Бог присъства, там е доброто; където Бог отсъства, там е злото. Следователно, който върви в правия път, той е в пътя на доброто; който върви в кривия път, той е в пътя на злото. Моментата, в който Бог се проявява, човек е добър; момента, в който Бог не се проявява, човек е лош. Дойде ли Бог в човека, той става радостен, весел, готов на всякакво служене. Откаже ли се от служенето, Бог го напуска.

Днес всички хора искат да бъдат обичани. И ако не се намери някой да ги обича, те страдат, оплакват се, че са самотни. Питам: какво значи да ви обича някой? Когато обичате крушата, какво правите с нея? Поставяте зъбите си на нея и я опитвате. Когато хората ви обичат, и те по същия

начин поставят зъбите си върху вас. Значи, когато хората се обичат, те започват да се ядат, както ядат крушите. Тази е опаката страна на обичта. Искате ли някой да го обичаш, ти трябва да го изядеш. Ако пък някой те обича, той ще те изяде. Някой казва: „Аз не искам да ме ядат“. – Щом не искате да те ядат, не искате да те обичат. – „Мъчно ми е, когато никой не ме обича.“ – Тогава, ще избереш едно от двете: или ще те обичат и ще се оставиш да те ядат, или няма да те обичат и няма да те ядат. Щом обичате нещо, непременно ще го изядете или изпиете. Например, вие обичате водата и затова я пиете. Ето защо, когато говорите за обичта на физическия човек, трябва да знаете, че той не е още истинският човек.

И така, когато някой човек ви обича, той живее във вашите мисли и чувства. По този начин вие ще го опитате и разберете. Казано е в Писанието: „И Словото стана плът“. Това значи: когато човек приеме Словото Божие в себе си, то влиза в него като живо тяло, като нещо цяло, което не се раздробява. Ако Словото, което е станало в човека плът, можеше да се раздробява, тогава всеки щеше да иска, от Любов към него, да си отреже по едно парченце. На всеки, който ви обича, ще му кажете: „Аз не давам от плътта си да правите кебапчета“. Докато човек живее само физически живот, той ще иска да реже от вашата плът, да ви опитва. Такава е любовта на месоядеца. Казвам: в обичта си човек трябва да се издигне едно стъпало по-високо, да мине във фазата на вегетарианството и да влезе в духовния живот. Дойде ли такъв човек при вас и ви пита, обичате ли го, извадете от торбата си една хубава ябълка и му я дайте. Пита ли ви пак дали го обичате, дайте му една хубава круша. Ако още продължава да ви пита, дайте му една кифла. След всичко това има ли смисъл да питате, обича ли ви този човек, или не? Ябълката, крушата и кифлата, които той ви дава, са написани писма, които сами говорят. – „Искам да зная, от сърце ли давате тези неща?“ – Ако нямаш разположение, нямаше да ги дам. Аз нося тези плодове в сърцето си и оттам ги вадя. Сърцето означава торба, от която вадя тези плодове и ги давам на тези, които обичам.

Следователно, като се срещнем в новия живот и ме запитате нещо за Любовта, ще кажа: който има торба, той има Любов; който няма торба и Любов няма в себе си. Днес може да се вярва само на този човек, който има торба. Като видя някой човек, отдалеч още гледам, носи ли торба на гърба си, или не. След това гледам, пълна ли е торбата му, или празна. Ако торбата му е пълна, той е човек на Любовта. И тогава казвам: този е човекът, който вярва в Единния Бог. Срещна ли човек, който говори за небето, за ангелите, за Бога, а на гърба си носи празна торба, казвам: този е един от учениците на Настрадаин Ходжа. Искате ли да станете истински Христови ученици, трябва да се освободите от всичко старо, което ви

спъва. Вземете вашите стари теории, вашите стари разбирания, и ги хвърлете в някое от езерата. Ако те устоят на водите, вземете ги назад; не устоят ли, обаче, разтворят ли се в чистите води на езерата, оставете ги там и благодарете, че сте се освободили от преходното, от временното. Тогава вземете нови теории, създайте си нови разбирания, да опитате какво значи приятел в живота. Тези теории и разбирания ще ви следват навсякъде и на този, и на онзи свят.

Сега всички хора говорят за Любов, копнеят и въздишат за нея, търсят някой да ги обича. Казвате: „Не ме обичат близките ми, не ме обичат приятелите ми“. – Вярно е, че не ви обичат нито приятели, нито роднини, но и вие не ги обичате. Кому какво сте дали? Те са затворени за вас, но и вие сте затворени за тях. Всички хора трябва да отворят торбите си и да дават. Вие трябва да поставите в ума си мисълта да бъдете щедри. Бог е щедър и вие трябва да бъдете щедри. Бог е благоутробен и вие трябва да бъдете благоутробни. Бог е светлина и вие трябва да бъдете светлина. Бог е Любов и вие трябва да бъдете Любов. Който се грижи, безпокои за ежедневните работи, той няма Любов в себе си. Който не се тревожи за обикновените, за дребните работи в живота, той има Любов в себе си.

Мнозина се безпокоят, дали това лято ще има събор, или не. Всякога е имало събор и сега ще има. Важно е, обаче, какво ще придобие човек на този събор. – „Дали ще дойдат братя и сестри от провинцията?“ – Както всякога, така и сега, ще дойдат, но всички с празни торби. Това е правилното положение: да дойдат с празни торби, да ги напълнят и през течение на годината да имат и за себе си, и за другите. Срецам една сестра, отива някъде, но с празна торба. Казвам ѝ: сестра, където отиваш, хората не искат празни торби. Ела при мен, да напълня торбата ти догоре, и после продължи пътя си. Из целия път раздавай от това, което си получила. Отидеш ли между хората, пак раздавай. Научи се да раздаваш! „Даром сте взели, даром давайте!“ – е казано в Писанието. Срещна ли някой, който е бил при мене, аз зная вече, че той има в торбата си нещо и може да даде от нея всекиму по една ябълка, круша и кифла. Щом е готов да даде и не скрива това, което е получил, той има Любов в себе си. Този човек признава само един Бог. Ако от торбата на този човек не излиза за всекиго по една ябълка, круша и кифла, той признава много богове. Той не дава на никого нищо, защото многото богове са изяли всичко, каквото е носил в торбата си. Сега, вие виждате, че се смея, но защо, не знаете. Аз се смея на празните торби. Когато видя човек с пълна торба, аз ставам сериозен. Някой е недоволен, неразположен, защото торбата му е празна. Друг се оплаква, че няма пари. Казвам: който няма пари, нека донесе торбата си, да я напълня догоре. Знаете ли какъв е законът на пълненето на торбите? Законът е следният: всеки трябва да носи торбата си сам. Ако

иска много, а не може да носи толкова и търси други да му помагат, той не е на прав път. Невидимият свят знае, кой колко може да носи. Някой може да носи десет килограма, друг – 20, трети – 30, малцина, обаче, могат да носят 70 килограма на гърба си. Едно трябва да се знае: колкото килограма злато да носите на гърба си, само три монети са ваши, а всички останали са за другите хора. Откъдето минавате, все трябва да раздавате. Щом стигнете до София, торбите ви ще се изпразнят съвършено. Който иска торбата му само за него да се пълни, той пак ще остане с празна торба.

Ето, днешният ден, неделята, е един събор. Този ден е съборен за онези, които разбират и могат да го използват. За онези, които не разбират, колкото събори и да има, те нищо няма да придобият. Например, всички говорят за възкресението на Христос, за ангелите, но питам: какво ще придобият те, ако не разбират какво нещо е ангел, какво нещо е възкресение? За хора, които не разбират това нещо, и възкресението на Христос, и съществуването на ангелите нищо не представлява. Защо? – Понеже те нито Христос са видели, нито ангели са видели. Като видя една круша, аз се разговарям с нея и казвам: това е Христос. Ще кажете: „Възможно ли е Христос, такава голяма величина, да се крие в една малка круша?“ – Възможно е, разбира се. Както крушата влиза в моя организъм и се възприема от него, така и аз разговарям с Христос. Ето защо, когато ме питат къде е Христос, казвам: Христос е навсякъде. Той е във всички плодове и растения, във всички дървета, във всички извори, във всички камъни, във всички животни и хора. Следователно, хората трябва да стигнат до положение да не умират, да не остаряват, да не скърбят и плачат, да не изпаднат в безверие, в малодушие и т.н. Всички тези отрицателни състояния у тях са остатъци от миналите векове, които сега не трябва да се повтарят. Ще кажете, че сте остарели вече. Който носи старостта в ума си, той не е познал Господа. Старостта е извехтяла дреха, която човек трябва да съблече и да облече нова. – Ама побеляхме, очите ни се премрежиха, стомахът ни вече не работи. Всичко това е така, понеже не вярвате в Господа. Щом повярвате в Единния Бог, вие напълно ще се обновите. Всеки ден човек трябва да се обновява. Тази е новата философия на живота.

Казвам: всеки момент бъдете будни, активни, готови на всяка нова работа, на всеки нов импулс. Представете си, че някой ви предложи да се качите на един висок планински връх. Вие веднага се отказвате, под претекст, че не сте разположени, че сте ходили на екскурзия, че сте видели много високи върхове. Не, вие не знаете още, какво нещо е истинската екскурзия, какво богатство е да се качите на висок връх. Някой казва: аз се качих на едн-кой си връх и много нещо научих. - Нищо още не си научил. За нас денят има смисъл дотолкова, доколкото през този ден ние сме могли да видим Бога,

скрит някъде в необятната природа. Този е смисълът на живота. Ето защо, ако отидете на Еленин връх, или на който и да е друг връх, трябва да считате, че там ще видите Бога. Щом видите Бога, кажете си: желал бих през целия си живот да виждам Бога! Който казва, че се е уморил и втори път не мисли да се качва по върховете, това показва, че той не е видял Бога. И сега, като излизаме всяка сутрин, някои казват: защо трябва да излизаме толкова рано? Какво ще придобием от това излизане? - Ние излизаме рано сутрин, за да видим Господа. Днес, например, Господ ни поговори малко чрез дъжда. Понеже братята и сестрите отдавна не бяха мили палатките си от прах, Господ им изпрати малко дъжд, да ги измият добре. Този дъжд ги изми не само отвън, но и подовете им отвътре. По този начин всеки провери, доколко палатката му е солидна.

Сега, вие трябва да разберете, в какво се състои същината на деня. За тази цел разглеждам пред вас една обща Божествена идея, а именно: в какво се заключава същината на всеки ден. За днешния ден, например, казвам: същината на този ден е любовта във връзка с доброто. Същото нещо се отнася и за всеки останал ден. Животът е в настоящето; той носи условията и възможностите за утрешния ден, който пък става настояще.

Следователно, за днес човек трябва да знае, че има само един Бог и една любов; една мъдрост и едно знание; една истина и една свобода; една правда и абсолютно равновесие; една добродетел, една торба с блага. Който вярва в Единния Бог, в една мъдрост, в една истина, в една правда и в една добродетел, само той е човек на новото. Вън от тези единични мерки, всичко друго са празни думи. Който иска да бъде ученик, в пълния смисъл на думата, той трябва да разбере и приложи тази беседа, която считам встъпителна беседа при влизането на ученика в училището. Ако нямате пълни торби, каквито и усилия да положите, ученици не можете да бъдете.

Някой казва: „Аз много ще уча, много ще чета“. Да, ще четеш, докато бъдеш в състояние да дадеш от торбата си на всеки, когото срещнеш, по една круша, ябълка и кифла; вечерта, като се върнеш у дома си, ще преброиш колко круши, ябълки и кифли си дал, на кого, именно, си дал и всичко това ще запишеш в специален за това дневник. После, ще учиш защо луната се пълни и изпразва. Много от съвременните учени не знаят истинските причини за изпразването и пълненето на луната, а разискват върху създаването на слънцето, защо е създадено и т.н. Учените са създали ред теории за сътворяването на земята и небето, но те са далеч още от онази абсолютна, положителна истина по този въпрос. Как са създадени небето и земята, защо слънцето изгрява и залязва, това са въпроси, върху които бъдещата наука ще даде последната си дума. Когато човек започне да търси истината, неговото слънце изгрява. Докато я търси, слънцето му

непрестанно грее. Щом каже, че е намерил и познал истината, слънцето му залязва. Същото нещо е, когато човек започва и свършва четенето на някоя книга. Докато човек чете и изучава една книга, тя стои отворена пред него; щом я прочете и изучи, той я затваря. Отварянето на книгата и четенето от нея представлява изгрев на слънцето. Свършването на четенето и затварянето на книгата представлява залез на слънцето. Отварянето на Библията и четенето от нея представлява изгрев. Затварянето на Библията е залез. Значи при изгряване на слънцето човек учи, а при залеза той вече е научил урока си и го повтаря, да не го забрави. Когато човек е радостен, когато придобива нещо, той има изгрев в себе си; когато е тъжен, когато губи нещо, той има залез в себе си. Следователно, когато слънцето изгрява, човек учи; когато слънцето залязва, той вече е научил урока си. Не е ли научил урока си, той трябва да се помоли на Бога, да продължи деня още малко. За най-даровитите, за най-способните ученици денят има 12 часа; за по-малко даровитите денят има 24 часа; за обикновените ученици денят продължава шест месеца. И така, обикновените ученици идват от северния полюс, защото за тях денят продължава шест месеца, докато научат уроците си. Думите „северен полюс“ в този случай означават неблагоприятни условия. Когато някой ученик се намира в неблагоприятни условия за своето развитие, това показва, че той не е даровит. Някой казва: „Много страдания претърпях“. Защо? – Понеже не си от даровитите ученици. – „От баща ми остана голямо наследство, но аз го раздадох на хората и сега страдам.“ – Радвай се, че си го раздал на другите. Каквото веднъж си направил, не съжалявай за него. Когато съжаляваш, това значи: много хора обичах, разпилях обичта си, но сега никой не ме обича. – Радвай се и за това. Докато имаш, раздавай от торбата си и не съжалявай. Ако твоята торба не се пълни и празни, ти не си на прав път. Торбата ти всякога трябва да бъде пълна! – „Аз вече никого не обичам.“ – Защо? – „Защото и мене никой не обича.“ – Тогава ти си търговец, който има само взимания и давания, загуби и печалби. Докато хората разсъждават по този начин, те не могат да създадат нищо ново. Ако по този начин се образува някакво общество, хората в него пак ще умират, ще страдат и нищо ново няма да създадат. Ето защо, истинският човек никога не съжалява, че е обичал хората; той обича и не се интересува дали другите го обичат. Който ви обича, той намира, че всичко у вас е добро. Вземете, например, майката. Каквото и да направи детето ѝ, тя се радва, намира, че всичко у него е добро.

Казвам: човекът на Любовта е човек на новото. Искате ли да се освободите от старото, приемоте Любовта в себе си. Днес старото не струва нищо. Едно време е имало цена, но сега никой не го търси. Който иска да се освободи от старото учение, той трябва да го замести с новото, от което човек може да стане. – „Какво ще правим със старото учение?“ – Продайте го на мене,

аз ще го купя като антика, ще дам за него едно петаче. От когото го купя, ще напиша името му. Казвате: „Тогава кое е сигурното в живота?“ Сигурно е само това, което може да издържи на всички изпитания в живота. Някой казва: „Аз боледувах известно време и се обърнах към Бога, като към най-сигурно място, но молитвата ми не се прие.“ – Значи, има някаква причина за това. Ти не се обезсърчавай, пак се помоли, докато получиш отговор на молитвата си. Реалността, или сигурността на живота, е във връзката ни с Бога. Щом сме свързани с Бога, молитвата ни всякога ще бъде приета.

Някой казва: „Като умра, тогава ще науча много неща, тогава ще позная Бога“. Питам: сигурен ли си, че като умреш, ще отидеш при Бога и ще Го познаеш? Ако умреш и не отидеш при Бога, тогава нито страданията, нито смъртта имат смисъл. Обаче, ако след смъртта си отидеш при Бога и Го познаеш, и страданията, и смъртта са оправдани. Когато младата мома отива на планината да срещне своя възлюбен, всичките ѝ трудности се оправдават, ако срещата ѝ излезе пълна. Обаче, ако тя отиде на планината и не срещне там своя възлюбен, страданията ѝ не се оправдават. Едно трябва да знаете: възлюбеният на човешката душа е само Бог. И тогава, качи ли се човек на планината, да срещне Бога, той всякога ще има успех. Намерите ли Господа, всички хора ще намерите. Намерите ли Господа, ще придобиете устойчивост и ще кажете: „Сега вече съм богат човек! Торбата ми е пълна и мога да раздавам на всеки, който има нужда“. Без Бога всеки е нещастен. Защо? Всеки се оплаква, че пари няма, къща няма, приятели няма и т.н. Казвам: който повярва в Единния Бог, в една Любов, в една Мъдрост, в една Истина, в една Правда и в една Добродетел, той ще има всичко в света.

Сега, кое положение предпочитате: вие да отидете при Господа, или Той да дойде при вас? Който отива при Господа, торбата му трябва да бъде пълна, та отдалеч още да принесе нещо хубаво. И Бог ще погледне, носи ли този човек нещо в торбата си, или е празен. Бог не обича хора с празни торби. Другояче казано: човек трябва да има сърце, пълно с Любов. Види ли сърцето на човека, пълно с Любов, Бог ще му даде нещо, но и човек трябва да даде нещо на Бога. Ако дойде при човека, Бог ще му даде пълна торба. С какво? – С подаръци. Подаръците, които Бог дава на хората, това са разумните страдания. В тях се крият великите тайни на живота, които хората трябва да разберат и проучат. В тях се крият духовни опитности, които трябва да се използват.

Съвременните религиозни хора, като не разбират езика на духовния свят, те изпадат в ред заблуждения и самоизлъгвания. Например, някой казва: „Аз видях Господа, облечен с бяла, шопска аба“. Питам: защо Господ беше

облечен с шопска дреха? Навярно от Любов към тебе, който си шоп. Действително, когато Бог посещава някого, Той слиза до неговия уровень. Благодарение на това, този човек се колебае, дали Бог го е посетил, или не. За да разбере и познае Бога, на човека са нужни не една, а няколко вечности. Затова посети ли Бог някого, той трябва само да се радва, без да се рови в себе си, Бог ли го е посетил, или друг някой. Човек трябва да се освободи от стария си навик да рови. Той трябва да каже: „Едно време, като свиня, като прасе, рових със зурлата си, но сега ще ровя с пръсти, ще правя дупки в земята и във всяка от тях ще посаждам по едно семенце“. Дойде ли подобно желание, да ровите, ще вземете перо в ръката, между пръстите си, и вместо да ровите, ще напишете някаква хубава мисъл. По този начин ще възпитате свинята, като я заставите вместо да рови с муцуната си, да заравя с пръста си семенца в земята и да пише с пръста си хубави мисли и стихотворения.

Сега ще направя превод на думата „свиня“. Тя е символ на неразумен живот, на неразумна философия. Лошото в свинята е нейният навик да рови. Щом влезе в някоя градина, тя веднага започва да рови, без да обръща внимание на това, че ще повреди хубавите цветя и плодни дървчета. Не правят ли същото и някои от съвременните хора? Те влизат в някой дом или в някое религиозно общество и започват да учат хората как да живеят, как да се молят на Бога и т.н. Искате ли да научите някой човек как да се моли на Бога, заведете го в една плодна градина, спрете се пред някое дърво, с увиснали на него плодове и кажете: „Дигни ръцете си нагоре, да си откъснеш един хубав, зрял плод!“ Щом дигне ръцете си нагоре, вие ще му кажете: „Ето, така трябва да се моли човек!“ После ще покажете на човека как се коленичи. Като дигне човек ръцете си нагоре, да откъсне един плод, но не може да го улови, той трябва да коленичи на земята и оттам да го вземе. Значи човек ще коленичи, за да вземе плода, който е паднал от дървото, и ще каже: „Господи, стрепих, не можах да уловя плода, създаден от дървото на живота“. Обаче, може да коленичи само онзи, който има смирение в себе си. Ако човек не е готов да коленичи пред всяка страдаща душа и да ѝ помогне, той не е коленичил. Видите ли една страдаща душа, не питайте защо страда, но дайте ѝ един плод, без да я учите как да го яде. Кажете на този човек: „Братко, целият свят – небето, земята, слънцето, луната, звездите – всичко е създадено за тебе. Защо трябва да страдаш?“ – „Не ме ли залъгваш?“ – „Не, говоря ти истината. Бог е създал всичко за хората, да учат и да работят.“ След това дайте му няколко златни монети и кажете: „Братко, ти си млад човек. Имаш възлюбена, която не иска да те вижда в този жалък вид. Купи си нови дрехи, облечи се и иди при нея. Купи си един часовник, да определяш времето“. Всеки трябва да има часовник, като мярка за времето. Така той ще се ориентира в живота и ще може правилно да разреши някои от

своите задачи.

Като говоря за часовник, аз го разглеждам като символ на живота. Всяко докосване до часовника напомня часовете, минутите и секундите. Това прави човека буден, да не губи нито секунда от времето си. Има хора, които са дошли до положение да не губят часовете си; други са отишли още по-напред, те не губят напразно минутите си; малцина са дошли до положението да не губят секундите. Човекът на минутите среща на пътя един, бързо вади от торбата си една круша и му я подава. – „Защо ми даваш тази круша?“ Той взима крушата назад, слага я в торбата си и продължава да върви. Този човек се чуди защо му дават круша. Това, което застава един да не взима, застава друго да дава. Този човек се е молил дълго време за някакъв плод, а като му дават, чуди се защо става това. Тази круша не е нищо друго, освен отговор на неговата молитва. Който носи торба с плодове, той е пощаджия и къде кого срещне, дава по един плод. И всеки ще го пита защо му дава този плод. Такова запитване е подобно на въпроса, който хората си задават: „Този човек обича ли ме, или не?“ Плодовете на тези, които ви обичат, са безупречни, без никакъв дефект. Вземете плода, който те ви предлагат, опитайте го и ще видите, че той е необикновено вкусен, пресен, току-що откъснат от градината.

Мнозина казват: „Ние трябва да уредим живота си“. Как може да се уреди животът? Без Любов животът не може да се уреди; без добро животът не може да се уреди; без участието на ума, сърцето и волята, животът не може да се уреди. Някой мисли, че животът на земята не може да се уреди и казват: „Както си се родил, така ще си отидеш“. Други пък казват: „Дано след смъртта бъдем по-добре!“ Не, смъртта не може да разреши въпросите на живота. Смъртта идва, когато човек е недоволен от това, което Бог му е дал. Тя казва: „Бог ме изпрати да ви науча да станете благодарни“. Смъртта е тояга, която казва на човека: „Отвори торбата си!“ Той отваря торбата си и смъртта започва да бие, да взима всичко, каквото има в нея. Любовта всичко дава, смъртта всичко взима.

Следователно смъртта има смисъл само тогава, когато освобождава човека от злото. Обаче тя няма смисъл, ако освобождава човека от Любовта. Да умре човек за старите си възгледи, в това има смисъл; да умре за Божиите блага, в това няма никакъв смисъл. Смисълът е в живота, а не в смъртта. И ние сме дошли на планината да живеем, да се радваме на именията на своя Баща. Щом сте дошли тук, временно поне забравете всичко. Във възгледите на всички трябва да стане голям преврат, да се обновите, да започнете да мислите, чувствате и действате по нов начин.

Аз говоря за онези, които се интересуват от тези въпроси. Само те ще

получат нещо от торбата. Които не се интересуват, те нищо няма да получат. Мнозина питат: „Кой е пътят, методът, по който мога да стана ученик?“ Който иска да стане ученик, той трябва да има пълна торба, т.е. сърце. Сърцето пък трябва да бъде пълно с Любов. Понякога сърцето на човека тупти по-силно от обикновено и той се плаши. Нищо страшно няма в това туптене; това сърце постоянно се отваря и затваря, т.е. дава и взима. Какво страшно има в отварянето и затварянето, в свиването и разпускането на нашата торба? Така, именно, става и кръвообращението. Когато торбата се отваря, тя се свива. В тези моменти на отваряне и затваряне на торбата човек вади или слага нещо в нея. Отварянето и затварянето, свиването и разширението са два процеса, които стават и в самата природа. Когато сърцето се свива, Бог взима нещо от него; когато сърцето се разширява, Бог дава нещо в него. Бог дава, Бог взима. Казвам на един: ще дадеш! – „Какво?“ – Това, което е в сърцето ти. Понатисни малко и кръвта веднага ще излезе от сърцето ти. На този даваш кръв, на онзи даваш кръв и всички се радват. От едната страна влиза артериална, а от другата – венозна кръв. Само по този начин човек може да види всички процеси, чрез които Бог ни учи как трябва да живеем. В ума си човек трябва да държи мисълта, че колкото дава, толкова ще взима, плюс един малък придатък, равен на лихвите на дадената сума. Например, ако някой направи едно добро, още до вечерта може да му се върне, но с лихвите. Ако някой прави усилие да се качи на планината, щом се върне оттам, той ще има малък придатък, който ще се отрази благотворно върху организма му. Законът е такъв.

Следователно всеки ден човек трябва да направи поне най-малкото добро, изразено в мисъл, чувство или действие. Това добро може да бъде направено на някой извор, на някое растение, на някоя мушица, или на някой човек. Колкото малко да е това добро, то трябва да се направи. Най-малкото добро е израз на Божественото учение, на вътрешния закон в човека. Живее ли човек по този начин, и ангелите, и светиите, и добрите хора ще го познават и посещават. Най-после и неговият учител ще го посети. Само тогава човек ще има правилно и високо разбиране за Бога.

Сега, аз искам да ви представя Божественото учение в достъпна форма за приложение още сега, а не за в бъдеще. Остане ли да се разбере и приложи за в бъдеще, то е неразбрано учение. Например, мнозина очакват събора. Казвам: ако те не могат да разберат днешния събор и другият ще остане неразбран за тях. Да разберем Божията Любов, това е събор; да разберем Божията Мъдрост, това е събор; да разберем Божията Истина, това е събор. Съберем ли всичко това, то представлява най-великия събор в света. Ако се съберем на едно място, да обменим своята Любов, своето добро, да изпратим своята мисъл в света, да утешим

бедните, страдащите, това е най-великия събор. Ето защо, целта, за която сме се събрали тук, е пак събор. Някой казва: „Бог ще прости ли греховете ми?“ Казвам: Бог не може да не прости греховете на онзи, който Го обича, колкото големи и каквито да са неговите грехове. Любовта всичко заличава. Без Любов греховете никому не се прощават. Това е закон. Внесе ли се Любовта като основа в живота, всички грехове, които съществуват, ще изчезнат; всичко старо ще изгори. Доброто пък е условие за реализиране на Любовта. Когато човек е добър, Любовта непременно ще се прояви в живота му. Някой казва: „Заслужават ли хората моята любов?“ Имайте предвид следното правило: всяко живо същество заслужава Любов, т.е. заслужава да бъде обичано. Защо? – Понеже всяко същество е произлязло от Бога. Ако това същество не прилича на вас, нищо не значи. И мухата заслужава Любов, макар че хапе. Мухата хапе, защото и повисокостоящите от нея същества хапят. И човек понякога хапе. Мухата трябва да знае, че с хапане няма да отиде далеч. Ако някой ѝ прости, друг ще я накаже за нейното хапане. Мухата се оправдава, че това е навик, от който тя не може да се освободи. За този лош навик, обаче, тя плаща с живота си. Питам: защо мухите хапят? Мухата казва: „Едно време Бог ни изпрати в света да хапем животните, понеже те бяха много мързеливи. Нашето хапане беше остен за тях“. Днес мухата не хапе само говедата, но тя хапе и човека, който е свършил четири факултета и който не се нуждае от остен. Този човек може лесно да се справи с тази муха. Той затваря прозорците на стаята си, улавя мухата, забожда я на специална игла и започва да я изучава. После поставя под нея датата на изследването, мястото, където е уловена, и латинското ѝ име. С това животът на тази муха е свършен.

Казвам: хората имат навици, подобни на тези на мухите, комарите, змиите, гущерите и т.н. Те са аномални остатъци от миналото. Ако някой човек прояви в себе си един от тези навици, той трябва да си каже: „Аз не трябва да се връщам към миналото, да се проявявам по този начин. Едно време хапех, жилих, но сега съм човек и трябва да постъпвам благородно“. Каже ли човек така, той осмисля вече съществуването на всички живи същества под него. Днес човек трябва да води чист и свят живот. Любовта трябва да се излива от сърцето му като от извор. Той трябва да върши волята Божия и да се радва на всичко, което го заобикаля: на камъните, на дърветата, на изворите, на животните. Когато човек се качи на някоя планина, той трябва да разглежда, да изучава всички картини, които се откриват пред неговия поглед. Когато гледате картината на някой художник, вие знаете, че той е имал предвид какви цветове да употреби, за да представи предмета по възможност по-вярно и точно. Понякога цветовете, чертите на тази картина са сполучливо предадени, някога не са сполучливи. По същия начин и всяко камъче, всяко дърво или извор в

картините на живата природа са поставени на местата си, според разбирането на художника или декоратора. На вас предстои красивата задача да изучавате тези картини. От природата човек ще изучава законите на съвършенството и ще ги прилага в живота си. И така, човек трябва да се стреми към съвършенство. Това може да се постигне, когато човек е в съгласие с Любовта, когато е готов на всички жертви за нея. Дойде ли човек до това положение, торбата му винаги ще бъде пълна. Ако торбата на някой човек е пълна, а работите му не вървят добре, коя е причината за това? Причината за това е неговото скъперничество: той или много рядко отваря торбата си, или никак не я отваря. Много от съвременните хора имат хубави торби от коприна, от лен или от друга фина материя, пълни с всякакви плодове и кифли, но понеже не се отварят често, плодовете в тях са изсъхнали, а кифлите са се превърнали на пексимит. Някой казва: „Знаеш ли какво нося в торбата си?“ – Зная какво носиш: изсъхнали ябълки, круши, сливи, кифли и т.н. Според мен всяко сърце, което от сутрин до вечер не се отваря, за да даде всичко, каквото има, и да приеме всичко, което му се пада, е аномално сърце, което не тупти, както трябва. Нормалното сърце е торба, която постоянно се отваря и раздава от нея на бедни, на страдащи. За себе си пък ще остави само една ябълка, една круша, една кифла и ще благодари на Бога за всичко, което му е дал. Тогава Бог ще погледне към това сърце благосклонно и ще каже: „Това сърце е разбрало смисъла на живота“.

И така, торбите на всички трябва да бъдат пълни, да раздават. Затова, именно, е казано в Писанието: „Даром сте взели, даром давайте!“ В това отношение природата ни дава пример на абсолютно безкористие. Ето, толкова време, как сме тук, ние се ползваме безплатно от дърва за отопление, за готвене. Вечер, събрани около големия огън, ние имаме възможност да попеем, да посвирим малко и да благодарим на Бога за богатата, от които се ползваме през деня. Братята, които свирят на цигулка, дадоха добър пример на безкористие. Дойде един от тях около огъня, вземе цигулката си и раздава. Цигулката е торбата, от която той вади едно музикално парче вместо ябълка, второ – вместо круша и трето – вместо кифла. Всеки брат и сестра, които свирят, трябва да изпълнят най-много по три парчета. Всяка вечер ще ни свирят по три парчета и то все нови. Истинският цигулар разполага с голям репертоар. Тези са новите възгледи, които трябва да приложи всеки, който иска да бъде ученик. Торбата на ученика трябва да е пълна и той щедро да раздава от нея.

Някой казва: „Ще бъдат ли простени греховете ми?“ – Ако обичаш, ще бъдат простени; ако не обичаш, няма да бъдат простени. – „Ще се усили ли вярата ми?“ – Ако обичаш, вярата ти ще се усили. – „Мога ли да стана учен човек?“ – Ако обичаш, можеш да станеш и учен, и философ, и поет, и

художник. Ако обичаш, ако имаш Любов в себе си и раздаваш от нея на всички живи същества, можеш да станеш, каквото пожелаеш. В Любовта се крият всички възможности и условия за растене и развитие. Искате ли нещо повече от Любовта, ще получите тояга. Апостол Павел казва: „С тояга ли да дойда при вас, или с Любов и кротък дух?“ Често старите учители си служеха с тояга, като възпитателен метод. Когато предаваха уроците си, те не носеха тояга, но щом изпитваха, те прилагаха тояга за онзи ученик, който не знаеше уроците си. И съвременните учители употребяват тояга, но видоизменена в числа. Например, единицата и двойката са тояга за учениците. Когато ученикът получи единица или двойка, той се връща у дома си недоволен, тъжен, че не е могъл да задоволи учителите си.

Тази беседа се отнася за онези ученици, които искат да свършат училището. Едно от основните правила в това училище е всеки ученик да има хубава торба, с хубави плодове. Второ основно правило е ученикът да отваря торбата си навреме и да раздава от нея на всеки, който се нуждае. Такъв трябва да бъде човекът на новото време! Казвате: „Как трябва да проповядваме?“ – Ще проповядвате като кифладжията и като онзи, който продава плодове. Ще натоварите един кон с два коша, единият с ябълки, другият с круши, а в ръката си ще носите една кошница с кифли, и ще тръгнете от град в град и от село в село и ще викате: „Хайде, круши, ябълки, кифли!“ Хората ще започнат да се събират около вас, да искат от вашите ябълки, круши и кифли. На бедните ще давате даром, на средна ръка хора ще давате евтино, а на богатите – по-скъпичко. Като се срещнат тези хора, ще си разправят едни-други: „Чудно нещо! Срещнах един търговец, който раздаваше плодове на бедните хора без пари. Аз пък купих от него плодове, но много евтино“. Богатият казва: „На мене ги продаде малко по-скъпо“. Обаче, всички тези хора са много доволни от плодовете на този търговец.

Ето защо, в най-скоро време искам да ви видя с кон, натоварен с два големи коша с плодове и с една кошница кифли в ръка. Ще кажете, че не ви е удобно да направите това нещо. Питам: какво бихте направили, ако приемният изпит за ученика е именно такъв? Не само, че ще продавате, но трябва да викате: „Хайде, тука са хубавите ябълки и круши!“ Някой ще каже: „Всичко мога да направя, но тази задача не мога да изпълня по никакъв начин!“ Който иска ученик да бъде, той трябва да изпълни всички задачи, които се дават в училището. Прави ли избор в задачите, една от тях изпълнява, а друга не може да изпълни, той не е ученик.

Сега, вие искате да знаете, ще има ли днес още една беседа. Казвам: днес целият ден торбата ми ще бъде отворена и на всеки, който дойде при мене,

ще му дам по една ябълка, круша и кифла. Сега дадох на всички по една ябълка. На обяд ще ви дам по една круша; надвечер ще ви дам по една кифла. Ябълката, крушата и кифлата са символи, които трябва да се преведат. Ябълката представлява живота, който се ражда от Любовта; крушата представлява Мъдростта, а кифлата – Словото, т.е. Истината. Казано е: „Глава на Словото е Истината“. Следователно, в Божията Любов, Мъдрост и Истина се заключава целокупния живот, цялата вечност, както и щастieto, благото на всички души. Искате ли да постъпите в Божествената Школа, Любовта, Мъдростта и Истината трябва да бъдат основа на вашия живот. Само по този начин вие ще разберете смисъла на всичко, което Бог е създал. Затова, именно, и ние сме дошли на Рила, да научим и разберем смисъла на Божиите творения. Ще кажете: „Братята и сестрите, които не са тук, ще съжаляват за това“. Представете си, че всички са тук, но стомасите им са развалени. Какво ще се ползват те от благата, които Бог е дал? – „Поне две-три екскурзии да бяха направили.“ – Представете си още, че те са тук, но краката им са изкълчени и не могат да вървят, а само шум вдигат. При това положение какво ще се ползват те от високите върхове? Щом вие мислите за братята и сестрите, които не са тук, ето какво трябва да направите: всичко, каквото сте придобили, ще натоварите на един кон и като отидете в София, ще раздавате на всеки, който не е бил между вас.

Сега, вие трябва да преведете значението на коня и на магарето, като символи. Никой не може да влезе в закона на посвещението, ако не води магаре със себе си. Никой не може да воюва, ако не язди кон. Следователно магарето е символ на посвещение. Конят е символ на воюване. Когато невидимият свят иска да научи човека на законите на смирението и на жертвата, той ще го застави да се качи на магаре, което ще му запее своята сладка песен и ще го заставя всеки ден да се моли. Конят пък, на който човек язди, ще му казва: „Господарю, всеки ден трябва да точиш ножа си, да бъдеш смел и решителен, твърдо да защитаваши своите възгледи“. Големите уши на магарето говорят, че човек трябва да бъде щедър. Смелостта, решителността на коня във воюването показват, че и човек, като воюва, трябва да бъде смел, решителен и да вземе всичко, да обере всичко от тези, с които воюва. След това ще върне всичко, което е взел и ще каже: „Хайде, от мене да мине!“ Ето защо, при магарето човек дава, а при коня – взима. Отличителната черта на коня е привързаността. Конят лесно се привързва, а магарето – мъчно. У коня има творчество, а у магарето живее стремеж към истината, към правдата. Магарето обича да води стадото, затова винаги върви напред. Конят обича да воюва. Той казва: „Аз не мога да водя овци“.

Казвам: тези въпроси са странични. Първото нещо, важно и необходимо за

всички, е да имате пълни торби, пълни сърца. Сърцето трябва да бъде пълно с Любов, със светлина, със свобода. Който има такова сърце, той вечно се подмладява. Сега хората остаряват, защото живеят само със своите трудности. Те казват: „Какво беше едно време, а какво е сега!“ Какво е било едно време, не е важно. Сегашното време, днешният ден е важен. Днешният ден струва повече, отколкото вчерашният. Миналото е изиграло своята роля. То е старото време, а сега, днес е новият ден, денят на младостта. Днес човек трябва да се подмлади! Той трябва да обнови сърцето, ума и волята си, да внесе в нея стремеж към истината. Някой казва: „Разочаровах се! Изгубих младост, сила, живот“. Оставете разочарованията настрана! Оставете изгубеното настрана! Не търсете това, което сте изгубили. Ако търсите един модерен часовник, който не можете да използвате, какво струва той за вас? Това, което днес ви дава Бог, струва повече, отколкото онова, което ви е дал в миналото. – „Едно време ядох сладко.“ – Как си ял едно време, не е важно; днешният обяд, например, струва повече от вчерашния – той струва хиляди радости. Забравете миналото! Използвайте това, което сегашният момент носи. Не мислете за утрешния ден; той сам ще се погрижи за себе си. Миналото се е погрижило за себе си; днешният ден се грижи за себе си; следователно и ние, които сме в днешния ден, трябва да мислим и да се грижим само за него.

Мнозина от вас, които сте дошли тук, са обременени, загрижени, че нямат достатъчно средства, че палатките им не ще издържат много и т.н. Казвам: докато човек се намира пред хубавите ябълки, круши и кифли, нека забрави всичко. Нека свърже мисълта си с тях и каже: „Господи, благодаря за всичко, което си ми дал“. Изпита ли тази благодарност към Бога, всичко друго – знание, добродетели, богатства – ще дойдат сами по себе си. Добродетелите идват при човека, както ангелите. Когато някой ангел види един добър човек, той веднага съобщава и на другите ангели, че е видял добър човек на земята. Един след друг тези ангели започват да посещават добрия човек и всеки от тях му носи по един ценен подарък. Питам: какво по-добро от това, човек да бъде обект на ангелите, на светиите и на добрите хора? Какъв по-велик смисъл може да има животът от този? Казвате: „Как да се подмладим?“ – Отворете торбите си, раздавайте на страдащи и нуждаещи се и вие ще се подмладите. Който е остарял и закъсал, той не отваря торбата си и никому не дава. Отваряйте и затваряйте торбата си, ако искате да бъдете млади и радостни. И тогава, дойде ли скръбта при вас, радвайте се! Дойде ли радостта при вас, пак се радвайте! Разликата в радостта ще бъде тази, че на радостта ще се радвате само един път, а на скръбта – два пъти. Казано е в Писанието: „Жена, като ражда, на скръб е, но когато роди, скръбта ѝ се превръща в радост, че се е родил човек на света“. При възпитанието на съвременните хора трябва да

се внесе новото, което коренно да измени възгледите им за живота. Например, какво лошо има в скръбта? При всяка скръб се ражда нещо ново, нещо велико в душата на човека. Човек скърби, докато в душата му се роди нещо ново. Щом се роди новото, той не помни вече скръбта си и радостта му е двойно по-голяма от скръбта. При скръбта човек вижда Бога и затова трябва да се радва.

Днешният ден нарекохме ден на проявената Божия Любов, ден на Божията Доброта. При това, забележете, колко приготовления имаше за този ден от страна на невидимия свят! Днес е 19 юли, при това имаме и пълнолуние. Вчера и онзи ден имаше голямо чистене: дъждът изми палатките, отвън и отвътре. Освен това, тези дни имаше и малко влага, която показва, че някои неща трябва да растат. Покрай всички благоприятни съчетания на природата, имаме възможност да се разходим по езерата с лодка. Ще кажете: „Какво хубаво съвпадение, че един господин от Чехия, гост на Рила, имаше лодка, с която ни разходи по езерото“. Външно тези неща са съвпадения, но те са символи, които имат дълбок вътрешен смисъл. Чудни и велики са Божиите дела! Бог е велик в малките неща. И когато вършим волята Божия, Той всичко записва.

Сега и аз отворих торбата си и дадох всекиму по нещо. Благодарете на Бога, че навреме отворих торбата! Благодарете още и за това, което чухте! Втори път като дойда, моята торба пак ще бъде отворена и по-хубави работи ще извадя от нея. Все по-хубави и по-велики работи ще се вадят от тази торба, но вие трябва разумно да ги използвате.

Желая на всички да бъдете като времето днес: с чисти и ясни умове, като небето; със сърца топли и любящи, като слънцето; бодри и свежи по дух, като въздуха.

Беседа от Учителя, държана на
19 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_07_20 Теория и приложение

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

ТЕОРИЯ И ПРИЛОЖЕНИЕ

Сега, като сте дошли тук, вие трябва да бъдете добре разположени, да използвате всички условия, които природата предлага. Разположението на човека е подобно на течението на реката. Когато една река минава през определени за нея места, тя принася полза. Въз основа на това и всяка добра мисъл, която минава през ума на човека, също така принася полза. Следователно силата на мисълта е в добрите мисли, а не в многото мислене. Да мисли човек много, това означава да се грижи, а грижата нищо не принася. Като става сутрин, човек започва да мисли какво ще яде. После, като се наяде, за какво ще мисли? Щом се нахрани човек, той започва да мисли какво ще прави през деня. Обаче, като огладнее, пак започва да мисли за ядене. Питам: какво са придобили хората от хиляди години насам, след като са мислили само за ядене? Те са създали кухнята. След дълго мислене за ядене и животните са създали своя кухня. Най-главното нещо във време на яденето и след него е работата, която извършват работниците в човешкия организъм. Ако те не дойдат, да поставят всеки елемент от храната на своето място, човек непременно ще заболяе. За да избегне заболяването, той трябва да бъде в съгласие с всички тези работници.

Казвам: да бъде човек в съгласие с работниците в своя организъм, това означава да бъде той в съгласие с Божествения свят. Обаче, понякога човек се намира в противоречие с Божествения свят, а оттам в противоречие и със себе си. Да бъдеш в противоречие с Божествения свят, това значи да си в положението на ученик, който чува, че учителят му преподава, но вниманието му е отклонено на друга страна. Човек е силен само тогава, когато умът и сърцето му са на своето място. Ако умът и сърцето на човека не са на място, т.е. ако те са откраднати от някого, той прилича на празна кола. Стигне ли човек до това положение, животът му се обезсмисля. Няма човек на земята, който да не е изпитал такова обезсмисляне на живота. Докато умът и сърцето на човека са с него, той има връзка с Първата Причина, с целия невидим свят. Често някои от вас казват: „Ние не разбираме какъв смисъл има нашето ранно ставане тук и качването ни по височини? Когато слънцето изгрява, сънят е най-сладък, а ние трябва да ставаме рано, да се качваме нагоре по планината“. Казвам: когато слънцето изгрява, тогава, именно, най-мъчно се спи, а не най-сладко, както някои от вас твърдят. Да спи човек след изгрев слънце, то е все едно да го поставят над водите на някой водопад, чиито вълни отгоре го бият. Такова действие

има и слънчевата енергия върху нервната система на човека. Сънят има смисъл за човека само като почивка. И като почивка, той е голямо благословение. Ако във време на сън дойдат работници, които да работят за човека, да изчистят тялото му, да го проветрят, на сутринта той ще се почувства спокоен и отпочинал. Не дойдат ли тези работници да работят вместо човека, сутринта той ще се събуди пак изморен, неотпочинал. Следователно иска ли човек да разбира дълбокия смисъл на свещените книги и да води правилен живот, той трябва преди всичко да бъде в съгласие с Божиите закони. Силата на човека е в приложението на тези закони. Всеки може да говори за Господа, но това още не е прилагане. Прилагането е една от великите науки. Не е все едно, дали някой ще говори върху теорията на Любовта, или ще я прилага. Казвате: „Лесно е да се приложи Любовта“. За този, който знае, е лесно; обаче за онзи, който не знае, това е трудна работа. Трудността се състои в това, че между теорията и приложението винаги има разлика, несъвпадение. Стигне ли човек до прилагане на нещата, той винаги се натъква на някакво противоречие, което, от своя страна, предизвиква ред съмнения. В прилагането на истината човек се заинатява, става толкова упорит, че трябва да се вземат десет лоста, за да го подместят оттам, където е заседнал. Това не значи, че не иска да излезе от това място, но той се намира в противоречие със себе си и непременно трябва да дойде някой, да му помогне. Освен със себе си, човек може да влезе в противоречие с окръжаващата среда, както и с Бога. Ето защо, при прилагане на истината, човек трябва да се пази, да не стига до противоречие с великата Истина. Когато противоречията възникнат сами за себе си, това е друг въпрос; обаче сам човек не трябва да си предизвиква никакви страдания, никакви противоречия.

Някой пита: „Коя е причината за противоречията в живота?“ Ще ви дам един пример за обяснение на противоречията, които вие сами създавате. Представете си, че имате един добър приятел или благодетел, който всякога е бил добър към вас, правил ви е всякакви услуги и добрини. Един ден той се обръща към вас с молба, да му услужите в нещо, но вие веднага отказвате под претекст, че имате работа. С този отказ вие сами се натъквате на противоречие: няма да мине много време и той ще постъпи с вас така, както вие постъпихте с него. По същия начин хората постъпват и с Духа, от когото получават всички блага. Вследствие на това те се натъкват на големи противоречия. Дойде Духът у тях, поиска някаква услуга, но те веднага отказват, под предлог, че или време нямат, или условията не позволяват за извършването на тази работа, или нямат разположение и т.н. Мнозина мислят, че трябва да служат на Бога само при добро разположение на духа. Не, човек всякога може да служи на Бога. Ако той е неразположен, но реши да служи на Бога, неразположението му веднага изчезва. По този начин човек проверява, че между Божествения и

физическия свят има неразривна връзка. Например, най-малкото противоречие в Божествения свят произвежда най-голямо нарушение във физическия. Божественият свят е свят на съвършенство, свят на хармония. Влезе ли човек там, той трябва само да учи. Искате ли да постигнете това съвършенство, мислите и чувствата ви трябва да бъдат абсолютно хармонични. Щом в Божествения свят се запази хармонията, и на физическия свят последствията ще бъдат хармонични.

Съвременните хора искат да бъдат силни, да бъдат почитани и уважавани, всички да им правят път, да им отстъпват. Казвам: който има такива желания, той не е силен човек. Представете си, че по пътя върви човек, който минава за силен, и среща едно малко дете. В ума на този човек минава мисълта: „Отбий се от пътя си! Стори място на това дете, то да мине“. Обаче той казва: „Нима аз, големият, силният човек, трябва да отстъпя на това малко дете, то да мине първо? Това дете е малко, нека то се отбие от пътя си!“ Кажете ли този човек така, той не разбира законите на Божествения свят. Въпросът не е в това, че трябва да се отстъпва на малките деца, а в непослушанието. Този човек не послуша и не изпълни това, което му се нашепва от невидимия свят. И после той ще се чуди, откъде идват нещастията върху главата му. Кажете ли ви някой да направите път на някое дете, или на някой беден, прост човек, не питайте защо трябва да направите това. Отбийте се от пътя! После ще разберете защо е трябвало да постъпите така.

Сега, като срещнете някой човек на пътя си, вие не знаете как да се отнесете с него, какво да направите. Всеки човек, когото срещате, той представлява за вас задача, която правилно трябва да решите. Той е едно благо, което или ще придобиете, или ще изгубите – от вас зависи. Ако постъпите с него според както Бог е наредил, вие непременно ще спечелите; не постъпите ли така, ще изгубите. В отношенията с хората вие трябва да прилагате Божията мярка, както войникът на бойното поле си служи с мерник на пушката, за да стреля право в целта. Ако направлява мерника добре, и резултатите на стрелбата ще бъдат добри. Човешката мисъл, обаче, определя посоката, целта и разстоянието на предметите точно от мерника на пушката. Следователно, ако човек не постъпва съобразно законите на Божията мисъл, той нищо не може да постигне. И след това този човек ще каже, като войника, че или пушката му не мери добре, или ръцете му треперят и т.н. Не, без мерник не трябва да се стреля. Човек трябва да изпраща мисълта си точно на нейното място, както войникът отправя патрона точно към целта. Ако човек не знае къде и как да отправи мисълта си да работи за него, той нищо не може да свърши. Мисълта работи за човека. Същият закон действа и в растенията. Забележете, цветовете в растенията се явяват преди листата. Това показва,

че цветовете представляват мислите на растенията, които работят за тях. С благоуханието си цветовете привличат пчелите, пеперудите и насекомите, за да помагат за оплодяването им. Като мисли и чувства и човек изпраща своето благоухание към разумните същества. Те се привличат от това благоухание и работят в негова полза.

Ето защо, ако човек иска да запази благоуханието на своите мисли и чувства, той трябва да посвети живота си на служене на Бога. Служенето не трябва да става по принуда. Принудата не е Божествен метод. Служенето на Бога не става нито по закон, нито по насилие, но доброволно, от Любов. Няма по-красиво, по-хубаво нещо за човека от това, да става всяка сутрин рано, да се помоли на Бога и да влезе в общение с Него. Често хората се търсят едни-други, искат да се срещнат, да се поразговорят. Питам: кой е най-важният, Когото всеки ден трябва да срещате? Няма по-важен момент в живота на човека от този, да зърне само лицето на Бога. Обаче, ако излезете сутрин с желание да посрещнете Бога, но се усъмните в това и кажете, че Бог няма да се занимава с вас, наистина, няма да Го срещнете. Как е възможно Бог да не се интересува днес от тебе, от твоята работа, щом Той сам те е създал и се е интересувал от тебе още преди създаването ти? Веднъж те е създал, Той се интересува вече от тебе, но ти не се интересуваши от Него. Който не се интересува от Бога, той постепенно губи силите си и остава назад в развитието си, не прогресира. Да не се интересувате от Бога, означава да не се интересувате от това, което учителите ви преподават. Баща изпраща сина си на училище, но той не учи уроците си, бяга от училище и в края на краищата, остава невежа. Такова е положението на всеки, който не се интересува от Бога.

Следователно противоречията в живота се дължат на това, че човек се е отклонил от правия път. Вследствие на това хората се оплакват, че не разбират много неща. Действително, когато е трябвало да учат, те са бягали от училище, затова и до днес мнозина не разбират от музика, изкуство и от ред клонове на науката. Много от съвременните хора не знаят правилно да се хранят, вследствие на което стомахът им не работи добре. Хората са кръшнали в много работи, затова са останали назад в развитието си. По тази причина невидимият свят е приготвил план, с който иска да помогне на човечеството, да го върне в правия път, да продължи развитието си.

Казвам: досега Бог изпращаше посланици от невидимия свят, да работят върху хората, като ги запитваше, желаят ли това, или не. Днес, обаче, Бог изпраща работници от невидимия свят, които никого нищо не питат: те взимат чуковете си и започват да работят върху къщите на хората. Време е вече те да излязат вън от къщите си, под открито небе, на чист въздух. Това

положение хората наричат неблагоприятни условия. С хубавото време, което имаме днес, невидимият свят обръща внимание на всички хора, че ако те изпълняват волята Божия, и за в бъдеще небето ще бъде така ясно и чисто като днес; и слънцето ще грее и топли така приятно като днес. Обаче, яви ли се между хората най-малката дисхармония, условията се изменят, а с тях заедно и природата. Живата природа не е нищо друго, освен съвкупност от дейността на безброй разумни същества. Затова, именно, грехът се отразява вредно, както върху хората, така и върху природата. Забележете, направите ли най-малкото зло на някой човек, той вече реагира срещу вас, изпраща ви своите лоши чувства. Направите ли му най-малкото добро, той ви обиква и ви изпраща своите добри чувства и разположения. Следователно, добрият живот на хората е първото условие за подобрене на човечеството, за изправянето на света. И така, за да се избегнат лошите условия на живота, хората трябва да бъдат внимателни в приложението на своите знания. Обаче, те трябва да знаят, че вчерашното знание не може да им помогне. Днес хората се нуждаят от това знание, от нова наука. Казвате: „Защо вчерашното знание не може да ни помогне?“ Вчерашното е дало вече своите резултати, важно е днешното. Трябва ли дървото, което вчера е израснало един сантиметър, например, да каже днес, че повече не трябва да расте? Вчерашното е било за вчера; днес се изисква нещо ново, един малък придатък към старото. Малкият придатък, именно, аз наричам ново знание, нова наука. Това, което днес придобиете, то ще ви ползва. Някой казва: „Аз вчера станах рано, качих се на върха, днес мога да си почина малко, да си поспя“. Не, вчерашното се е минало, то е влязло вече в градежа на твоето здание. Трябва ли, обаче, да спреш този градеж? Всеки ден трябва да се гради по малко; всеки ден трябва да се прибавя нещо към зданието. Гради ли човек непрекъснато, той изпълнява волята Божия и взима участие в Неговата работа. Сега, искате ли да градите правилно, трябва да държите в ума си само хармонични, прави мисли. Тези мисли ще се предадат и на окръжаващата среда. Мисълта е сила, която движи нещата. Ако човек мисли дълго време върху един въпрос, той ще направи чудеса в това направление; ако пък мисли дълго време върху един предмет, да го предвижи в известна посока, той и това може да направи. Щом мисълта на човека е непрекъсната, тя може да измени цялата обстановка, тя може да измени окръжаващата среда. Обаче, ако човек един ден мисли едно, а на другия ден мисли друго, или ако пет години наред мисли по един начин, а други пет години мисли по друг начин, той нищо няма да постигне. В мислите на човека върху даден въпрос трябва да има обща връзка, една непрекъснатост.

Съвременните хора поставят преграда между физическия и духовния живот, като казват, че между физическото и духовното няма никаква връзка. Понеже мислят така, те често казват: „Този човек живее само

физически живот, той е голям материалист“. За друг казват, че е духовен човек, че е голям идеалист. Казвам: физическият и духовният живот са тясно свързани. Те са части на едно цяло, на целокупния, на Божествения живот. Физическият живот е живот на повърхността на водата, живот на морските вълни. Когато наблюдавате морето, повърхността му може да бъде спокойна или развълнувана. Ако морето се вълнува, движението на водата се предава на дълбочина най-много от 10–15 метра. Животът на водата до тази дълбочина представлява физическия живот. Колкото по-надолу се слиза в морето, толкова по-тихо и спокойно става там. Този живот представлява духовния. Питам: при това положение на нещата може ли да се постави граница между физическия и духовния живот и да се каже, че има разлика между материализъм и идеализъм? Всъщност, между материализъм и идеализъм няма никаква разлика. Материята е материя; духът е дух; мисълта е мисъл; чувството е чувство. Обаче, нито материя без дух може, нито дух без материя; нито чувство без мисъл може, нито мисъл без чувство.

Мнозина мислят, че материалистите не вярват в Бога, че са безбожници. Това не може да се вземе за общо правило, защото ще срещнете в живота си материалисти, които са набожни хора и идеалисти, които не вярват в Бога. Срещате един материалист, оглеждате го от главата до петите, казвате: „Този човек не вярва в Бога, той мисли само за своето благоденствие“. Обаче, тъкмо този човек ще ви покани у дома си и ще ви нагости. Срещате след това един идеалист, духовен човек, който по няколко пъти на ден се моли, чете молитви, обаче, в случай на нужда нито парче хляб, нито пара ви дава. Питам: какво ви ползва вярата на този човек? Истинска вяра има този, който може да ви услужи, да ви помогне в случай на нужда. Силата на човека е в прилагането, а не в теорията. Бог е доволен от нас, когато прилагаме, а не когато теоретизираме само. От съвременните хора се изисква прилагане! Който не е готов да прилага, той не трябва да се самоосъжда, но всеки ден трябва да прибавя по нещо ново в своя живот.

Някой мисли, че старите хора са по-духовни от младите. Да се мисли така, това е заблуждение. Младият човек може да бъде по-духовен от стария, както и старият може да бъде по-голям материалист от младия. Младият е готов на всякакви услуги. Старият не обича да услужва. Ако накарате стария да ви услужи в нещо, той веднага започва да се отдръпва под предлог, че краката му не държат, че е неразположен и т.н. Младите са хора на прилагането. Някой казва: „Уморих се вече!“ – Да, ти си се уморил, защото не прилагаш. Умората е във връзка със закона на приложението. Който правилно прилага, той си почива; който неправилно прилага, той се уморява. Някой чука по цял ден, но като не знае как да чука, отслабва,

уморява се и се отказва по-нататък да работи. Който знае да чука, той за пет минути може да свърши работата си. Приложението иска умение, а не усилие. Някой взема гвоздей, иска да го забие в една дъска; удари един път, не може да го забие; удари втори път, пак не успява; удари трети път, но майсторски, и гвоздеят влиза в дъската.

Следователно всичко е в умениято да се прилагат нещата. Някой иска да свърши една работа, но като не успява, започва да плаче, да се моли на Господ да му помогне. Няма защо да плаче този човек, той трябва да работи, да постои. Като работи, той ще се домогне до най-правилния начин на приложение. Някой мисли, че като изтощава тялото си, като яде малко, ще стане духовен човек. Казвам: най-важно нещо при яденето е да ядеш с благодарност. Най-важно нещо в търговията е да продаваш и да купуваш често. Всяка работа, която се върши с Любов, е почитена. Дали ще работите във физическия или в духовния свят, важно е да работите с Любов.

И така, сложете в ума си мисълта да не остарявате, а вечно да се подмладявате. Старият човек иска да бъде почитан и уважаван, но за какво отгоре? Ако той има Любов в сърцето си, всички ще го обичат и уважават. Искан ли да го обичат, нека вземе на гърба си една торба с плодове и да влезе в някое село да раздава: на едно дете една ябълка, на друго – круша, на трето – орехче. Няма ли да го обичат децата? Всички деца ще тичат подир него, ще искат да го видят, защото всекиму ще даде нещо. Обаче, влезе ли този стар човек в селото и вместо по един плод, на всяко дете даде по една плесница, те ще го обичат ли? Не, всички деца ще бягат от този стар човек и отдалеч с пръст ще го сочат. Следователно Божията Любов се изразява на физическия свят с торба, пълна с плодове. Божията Любов се изразява на физическия свят в правилни отношения между хората. Срещате някой обезсърчен, замислен, ще му кажете няколко насърчителни думи, ще го поканите у дома си, ще го нагостите, ще се разходите с него и по този начин състоянието му ще се измени. Който може да разбере нуждата на човека и да му помогне навреме, той е умен човек.

Ще приведа един пример, да видите какво нещо е услуга или помощ, направена навреме. Върви един пътник с колата си, но по едно време колата спира, не може да върви напред. Коларят слиза от колата, гледа натук-натам, нищо не вижда, не знае къде е повредата. Стои замислен, не може да продължи пътя си. Минават покрай него един, двама, трима, всички го питат, защо е замислен – и заминават. Минава четвърти човек, спира се пред колата, поглежда на една, на друга страна и намира, че на едно от колелата е паднал един гвоздей. Взима от земята една клечка, слага

я на мястото на гвоздеа и колата тръгва. Коларят благодари и продължава пътя си. Казвам: не питайте човека защо и за какво мисли и страда, но сложете една клечка на колата му и си заминете. Това е истинското приложение. Казвам: на всички хора е паднала по една клечка от колата им и непременно трябва да дойде някой да я сложи на мястото ѝ. Срещам някой човек, замислен нещо. Казвам: паднала е една клечка от колата на този човек. Който е досетлив, щом види една сестра, или един брат замислен, без да му говори той ще вземе една клечка, ще я сложи на колата му и ще си замине. Този е правилният начин на приложение закона на Любовта. Ако постъпвате така и животът ви ще се развива правилно. По този начин невидимият свят помага на хората.

Сега, ще отидем до Бъбрека – петото езеро, където ще направим няколко гимнастически упражнения и ще се погреем малко на слънце. След това ще слезем на бивака да обядваме и да благодарим за хубавия ден. Какво ще стане с вас, не мислете за това. То е определено от пантивека още. С вас ще стане това, което Бог е определил, а то е нещо много хубаво, неочаквано за всички.

Беседа от Учителя, държана на
20 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_07_21 Отпечатыци

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

ОТПЕЧАТЫЦИ

Всяко добро даване и всяка свършена дарба в повече е и слиза от Отеца на светлините, в когото няма изменение или сянка на променяне. (Яков 1:17)

Днес ще размишлявате върху 17-ти стих, първа глава. Послание на Яков: „Всяко добро даване и всяка свършена дарба в повече е и слиза от Отеца на светлините, в когото няма изменение или сянка на променяне“.

Днес е вторник. Ние нарекохме този ден – ден на доброто. Следователно днес трябва да правите само добро. Марс е свързан с този ден, затова трябва да воювате. С какво ще воювате? – С работа около палатките си, с чистене, с пране на дрехите си. Както планетите оказват влияние върху дните, така и хората си влияят едни-други. Това явление се забелязва особено, когато хората се събират по много на едно място. Някои от разположенията и неразположенията им се дължат на взаимното общуване между тях. Например, ако хвърляте нечистотии на някое чисто място, то непременно ще започне да мирише. Ето защо, каквито са резултатите във физическия свят, такива ще бъдат и в духовния. Ето защо, всички проповедници на миналото и на настоящето са препоръчвали и сега препоръчват абсолютна чистота. Без чистота – лична или обща, никакво развитие не може да има. Чистотата е първо и необходимо условие за правилното развитие на човека. Казвам: всеки трябва да работи върху себе си, а щом работи върху себе си, едновременно той работи и върху другите. Виждате, че някой направил някаква грешка. Ако можете, изправете тази грешка. Щом изправете грешката на някой ваш ближен, вие правите добро и на себе си, и на него. Лошите мисли и чувства произвеждат в умствения и в астралния свят такива нечистотии, каквито се произвеждат и във физическия. Мислите, добри или лоши, се въртят около човека, от когото са излезли, като около център. Често човек се чуди откъде е дошла в ума му някоя лоша или добра мисъл, без да подозира, че тя е онази мисъл, която той някога е изпратил в пространството. Като знаете това, трябва да бъдете внимателни, да пазите всичко в най-голяма чистота. От всички се изисква физическа, сърдечна и умствена чистота. Когато тялото на човека е чисто, той ще бъде физически здрав; когато сърцето на човека е чисто, той има лице свежо и очи ясни; когато умът на човека е чист, от лицето му излиза приятна, мека светлина. Ако умът на човека е нечист, той прилича на замъждял огън, който пуши толкова много, че никой не може да се приближи до него, да се стопли. Често

такъв огън се среща в някои селски къщи, където огнището е всред стаята и пуши. Цялата къща е толкова опушена, че не може спокойно да се гледа, очите заболяват от големия пушек.

Казвам: човек трябва постоянно да се чисти, за което има ред правила и методи. Някой казва, че е нечист и се срамува от себе си. Няма защо да казва, че е нечист; то само по себе си се разбира. На физическия свят човек представлява семе, което излиза от пръстта. Вследствие на това семето, което излиза от земята, е нечисто, защото и земята е нечиста. Обаче, колкото повече расте, то само вече се чисти и създава своя аура. Като пуска коренчета и стъбло, то излиза над земята и се освобождава от черната, нечиста пръст. Който е ясновидец, той ще види това семенце като млада мома, която всяка сутрин взима метлата и чисти, мете къщата. Здравето на семето зависи от неговата чистота. Някои градинари наторяват земята, за да могат растенията и плодните дръвчета да виреят добре. От тора семето взима онези елементи, които са потребни за неговото развитие, и по този начин придобива сила по-добре да се чисти. Ето защо, човек не трябва да се срамува от своята нечистота, но да използва от нея потребните за себе си елементи и да се чисти. Нечистотата е тор, гюбре, от което човек може да използва някои елементи, необходими за неговото растене и усиляне.

Мнозина от вас имат желание да бъдат чисти, светли като ангели, като светии. Казвам: едно време човек е бил в Бога, живял е между ангелите. Защо излезе оттам? Защото напусна небето и дойде на земята? Човек сам пожела да излезе от Бога, да напусне небето и да слезе на земята, да учи. Щом човек сам пожелал да слезе на земята, трябва ли днес да се оплаква от положението си? Няма нищо лошо в това, че човек е излязъл от Бога и е дошъл на земята да учи; лошото, обаче, се състои в това, че ръцете на съвременния човек са много деликатни и той не може да работи. Той търси други хора да работят за него, но не намира такива и се вижда в чудо. Следователно истинската причина за недоволството на човека не е в слизането му на земята, но в невъзможността да намери хора, които да работят за него. Човек иска да бъде господар, да има няколко слуги на разположение. Той казва: „Да имам поне един верен слуга, да мете, да чисти къщата ми!“ Няма ли такъв слуга, той е недоволен от положението си.

Тези дни наблюдавах как една сестра се отнесе с един брат. Сестрата искаше да вдигне един голям камък, но не можа. В това време покрай нея минава един брат. Тя го спира и много меко, внимателно му казва: „Братко, моля ти се, вдигни този камък, защото е тежък, аз не мога да направя това“. Когато братът беше готов да и услужи, тя веднага стана сериозна, промени тона си. В тона ѝ вече имаше заповед. Този тон

предизвика реакция в брата и той беше готов да ѝ откаже. Той се замисли за един момент и си каза: „Нищо, аз ще ѝ услужа. Нейната работа е същевременно и моя“. Той взе камъка, занесе го, където трябваше, и си замина. Казвам: някога една работа може да се свърши само с лявата ръка, някога – само с дясната. Има случаи, когато и двете ръце едновременно взимат участие в някоя работа. Едно трябва да знаете: човек трябва да се отнася с Любов към всички свои удове, ако иска работите му да се уреждат добре.

И така, когато работите стават с Любов, те всякога са чисти. Няма ли Любов във всяка работа, тя е продиктувана от интерес, от някакво користолюбие. Например, няколко братя са донесли тук фотографските си апарати, да правят снимки. Щом желанието им е чисто, то е добро. Те искат да имат спомен от прекарването си на Рила. Аз съм имал случай да видя, както вярва някой човек замислен нещо, изведнъж някой фотограф цъкне с апарат, фотографира го. Това вече е кражба с користна цел, да продават този портрет, да печелят с него.

Сега, аз изнасям този факт за изяснение на един въпрос, на който мнозина се натъкват. Казано е в Писанието: „Крадецът не идва, освен да открадне, погуби и заколи“. От този стих искам да извадя следната аналогия. Както някои фотографии дебнат едно лице, без то да знае, да го фотографират и после да продават портрета му, така прави и дяволът. Дяволът не е нищо друго, освен разумно същество, което изкушава и праведни, и грешни хора, кара ги да извършат някакво престъпление, да направят някаква грешка. След това той дебне, да улови момента на престъплението, да го фотографира със своя апарат. Ето защо, дяволът постоянно върви след хората и фотографира всичките им постъпки, добри или лоши. Като види своите постъпки, изнесени пред света, човек се чуди кой го е видял какво прави, кой е изнесъл постъпката му и започва да страда, да се мъчи. Той иска да купи тази фотографическа плоча, да я задържи за себе си, но дяволът не я дава. И затова човек се моли ту на дявола, ту на Господа, да купи от тях плочите на своите престъпления. След големи молби, най-после той успява да купи тези плочи. Той вече се успокоява, мисли, че никой няма да знае за неговите грешки и престъпления, че всичко вече е свършено. Не се минава много време, дяволът пак тръгва подир него, следи го и току виж, пак цъкне с апарата си. Това показва, че съзнанието на човека трябва да бъде будно, да мисли какво върши. Дяволът обича да фотографира главно лошите постъпки на човека, понеже те са в негов интерес. Той постоянно го дебне и щом го намери в добро разположение, показва му една от плочите на неговите грешки. Разположението на този човек веднага се помрачава и той казва: „Толкова добри дела съм направил, а защо все лошите изпъкват в ума ми?“ Дяволът се усмихва

доволно и казва: „Мене лошото ми трябва, а не доброто“. Психолозите обясняват това явление по друг начин. Те казват: „Всяка постъпка, добра или лоша, има свое отражение, свое ехо. Ето защо, веднъж направена една грешка, или едно престъпление, те ще се повтарят дотогава, докато окончателно се заличат“. Следователно човек трябва да бъде буден, да знае, че има някой, който от сутрин до вечер го следи какво прави и постоянно цъка с фотографията си. Който иска да не го фотографира дяволът, нека прави само добри дела. Дяволът не се интересува от доброто.

Казвате: „Няма ли някое добро същество, което да фотографира добрите дела?“ – Има добри същества, наречени ангели, които по същия начин, като дявола, ходят след хората, да фотографират добрите им постъпки. Един ангел среща някой обезсърчен, отчаян човек, който е решил да се самоубие. Той веднага изважда фотографията си, цъкне с нея и представя пред отчаяния една от неговите добри постъпки. Този човек погледне на фотографията, усмихне се, въздъхне спокойно и казва: „Значи и у мене имало нещо хубаво! Щом е така, има смисъл да се живее!“ Всеки човек минава през добри и лоши състояния, докато най-после разбере смисъла на живота.

И така, хората трябва да разберат дълбокия смисъл на живота. Дойдат ли до това положение, те от нищо няма да се обиждат, нито пък на похвалите ще се поддават. Често хората се обиждат от неща, които не се отнасят до тях. Например, мине някой покрай вас и каже: „Ти си лош човек!“ Вие веднага се обиждате, или пък обезсърчавате, и казвате: „От мене човек няма да стане!“ Питам: защо се докачате? Защо се обезсърчавате? Това „ти“ не се отнася само до вас. Всеки може да бъде „ти“. Вие трябва да си кажете: „Това не се отнася до мене. Аз не съм номер „ти“. Това местоимение може да се употреби и в множествено число: за много хора може да се каже „ти“. Всеки човек отделно е пак „ти“. Някой казва за себе си: „Аз съм лош човек“. И местоимението „аз“ пак обхваща всички хора. Едно нещо трябва да имате предвид. Само тогава има смисъл човек да каже нещо лошо за себе си, т.е. да констатира един факт, както е в действителност, когато той може да се поправи. Обаче, ако човек не е готов да изправи грешката си, тогава няма смисъл да казва, че картината, която е нарисувал, или писмото, което е написал, не са хубави. Не е достатъчно само човек да скъса писмото, което е писал, но той трябва да го препише няколко пъти, докато сам се задоволи. Каже ли човек за себе си, че не е добър, това означава, че работата, която той е извършил, не е добра. Каже ли, че е добър, значи работата, която той е извършил, е добра и на място направена.

Значи ние трябва да говорим за себе си само верни неща. Кажем ли нещо,

което не е вярно, трябва да го коригираме. Казвате: „Как ще познаем, дали това, което сме констатирани в себе си, е вярно?“ Верните неща лесно се познават. Например, ако вие напишете едно писмо и след като го прочетете няколко пъти, останете доволни от него, това писмо съдържа верни факти. Ако не сте доволни от писмото си, това показва, че има неверни факти в него, затова трябва да го коригирате. От единия до другия край животът е само корекции. Предприемаш нещо, което не излезе както трябва, и ти започваш да го коригираш. Ние сме изпратени на земята да свършим работата си, както трябва. На всеки човек е дадена специална работа, която той сам трябва да свърши. Ако не свърши работата си, както Бог изисква, той не може да бъде свободен. Хиляди пъти ще идва на земята, докато свърши работата си, както Бог изисква.

Необходимо е човек да идва много пъти на земята, да учи нейните закони, да се съобразява с тях и да ги прилага в живота си. При това човек не живее само на земята; той не живее само за днешния ден. Днешният ден зависи от вчерашния, а бъдещият – от днешния. Следователно настоящето е основа на бъдещето. Въз основа на това, всяка мисъл и всяко чувство, които вълнуват човека днес, служат за основа на онези мисли и чувства, които ще дойдат у него за в бъдеще. И затова, като се интересуваме от своите мисли и чувства, трябва да знаем, че и невидимият свят е заинтересован от тях. И когато разумните същества, които са по-горе от нас, видят, че ние не можем да свършим работата си сами, те веднага ни се притичат на помощ. Щом дойдат те, грешките лесно се изправят. На пример, някой ученик е способен, но мързелив и не учи редовно. Учителят го изпитва и като не знае, той му поставя слаба бележка. Ученикът се стряска от слабия успех и започва да учи. Щом пожелае да учи, веднага от невидимия свят му идват на помощ, след което всички учители се произнасят за този ученик, че е даровит. От своя страна и той сам се чуди откъде му дойде това вдъхновение и разположение към учението. Когато ученикът има помощ от невидимия свят, всичките му работи тръгват напред. Щом знаете това и вие не трябва да се смущавате. Имате ли стремеж за работа, правите ли усилия, и невидимият свят ще ви помага. Имате ли помощта им, ще станете даровити.

Сега искам да обърна внимание на баните, които правите в езерата. Ако искате да направите студена баня, потопете се във водата и бързо излезте вън. Не стойте много време в студената вода. Можете и десет пъти подред да се гмурнете във водата, но веднага да излизате на брега. Какъв смисъл има в това, да влезете в студената вода, да стоите там известно време и после да излезете цял замръзнал и разтреперан? При това човек трябва да се къпе в определени часове през деня, когато в атмосферата има топли, хармонични течения, които правят и водата такава. Ако се потопите в

такава вода, ще изпитате известна приятност, ще се почувствате бодър, весел и разположен. Такова къпане вече има смисъл. Когато искате да се къпете в студена вода, наблюдавайте дали още с приближаването си към нея тя ви привлича или не. Ако ви привлича, влезте във водата.

Следователно има известни условия при къпането в студена вода, които трябва да се спазват. Трябва да се спазва времето, атмосферните течения и ред още условия. Спазват ли се тези условия, човек се чувства доволен, разположен, че е направил една студена баня. Иначе, той ще остане недоволен, ще усеща тръпки по тялото си и ще мисли, че се е простудил. Казвам: от своите лични опити, както и от опитите на другите хора, човек ще се домогне до положителни резултати по въпроса за къпането в студена вода. Без опити нищо не се постига. Акробатите, които виждаме в цирковете, изведнъж ли са дошли до тези резултати? Не, те дълго време са правили упражнения, докато са постигнали някакви резултати. На същото основание всеки човек трябва да прави упражнения в областта, в която иска да постигне нещо. Животът представлява непрекъсната система от упражнения. В областта на доброто се изискват също така ред упражнения. Не е достатъчно само да се направи едно добро, но то трябва да бъде направено навреме и на място. Земеделецът, например, никога не хвърля семето на камениста почва. При това почвата, на която сее, трябва да бъде добре разорана. За златото не се изисква разработена почва. За доброто, обаче, почвата винаги трябва да бъде добре разработена.

Като говоря за разработена почва, разбирам освобождението ѝ от всички непотребни вещества и прибавяне към нея на нови елементи. Същото се отнася и до живота на човека. В целокупния живот на човека, изразен в семейството, в обществото, в религията и в науката, има остатъци от миналото, които днес, за новия живот, са непотребни. Той трябва да се освободи от тях и от всякакъв атавизъм. Например, в религиозния живот на хората има много атавистически прояви, било в молитвите, в обредите, във формите на служенето, от които той трябва да се освободи. Някои от тях са полезни, някои са остарели вече и трябва или да се подновят, или съвършено да се изхвърлят. Много от убежденията и вярванията на хората са също така стари дрехи, които трябва да се заместят с нови. Например, по стар навик, някой се изпъчва напред, иска да бъде смел, решителен, да респектира хората. Това е стара дреха, която трябва вече да се замени с нова. Новата дреха в случая е правата, светлата мисъл на човека. Само тя е в състояние да го направи смел, решителен. Светлата мисъл е запалена свещ. Отивате ли при Бога, свещта ви трябва да бъде запалена. Излизате ли вечер, свещта ви трябва да бъде запалена. При това тя трябва да гори добре, да не пуши. Никакъв дим не трябва да излиза от свещта! И чувствата на човека трябва да бъдат благородни, възвишени. Никаква горчивина не се позволява в чувствата!

Казвате: „Какво трябва да правим, когато дойде някакво страдание?“

Скърбите, страданията са на мястото си. Дойде ли някаква скръб или страдание, кажете: „Не страдам само аз; в този момент, с мене заедно, страдат още много хора“. Дойде ли някаква радост, кажете: „Аз се радвам сега, но с мене заедно се радват още много хора“. Следователно скърбите, както и радостите, биват частни и общи. Някой казва: „Какво ме интересува, че с мене заедно страдали и други хора? За мене е важно, че аз страдам“. Казвам: колкото е важно, че ти страдаш, толкова е важно, че и други хора страдат. Защо? – Защото скръбта, страданието е работа, която трябва да се свърши; колкото повече хора страдат едновременно, толкова по-голяма е възможността за успешното свършване на работата. Ето защо, скърбите, страданията не са произволни неща, но понеже разбиранията на хората за страданията не са прави, те страдат повече, отколкото трябва. За онези, които разбират страданията, те са Божие благословение. Аз нямам предвид ненужните страдания, които хората сами създават, но говоря за онези страдания, които се явяват като необходимо условие в развитието на човечеството. Както при радостите, така и при страданията, човек изпитва, проверява и калява себе си. Един ден разговаряме с един наш приятел за щедростта. Той казва: „Аз съм научил този урок, проявил съм щедростта много пъти и мога смело да кажа за себе си, че съм щедър“. – Можеш ли сега да проявиш щедростта си? – „Мога, разбира се.“ – Тогава, послужи на един наш приятел с пет хиляди лева, защото е в голямо затруднение. – „Ще помисля малко.“ Казвам: както те виждам, ръцете ти треперят, не можеш да бръкнеш в джоба си, да извадиш изведнъж пет хиляди лева. – „По-малко от пет хиляди лева не може ли?“ – Не, точно пет хиляди трябва. Казвам: когато човек е научил закона на щедростта, той трябва да е готов веднага да бръкне в кесията си и да извади, колкото искат. Ако въпросът е да помогнеш на един човек, да го извадиш от голямото му затруднение, помогни до край. Кажеш ли, че можеш да помогнеш, бръкни в кесията си, извади парите, дай ги на приятеля си и тръгни с него да се разхождаш. За последствията не мисли. Само по този начин ще получиш Божието благословение. Няма да мине много време и ще видиш, че същите пари ще дойдат от другаде.

Казвате: „Според нашите разбирания това е невъзможно! Не е лесно да дойде човек при тебе, да поиска една сума и ти изведнъж да бръкнеш в кесията си и да му дадеш“. – Това е невъзможно за хора, които са щедри, понеже у едни от тях водата е на дъното, у други – малко повечко. Един ден, когато всички хора станат извори, чешми, тогава, кой как дойде при тях, ще дават изобилно. Някой иска пет хиляди лева от вас, вие ще му дадете десет. Това е щедрост. Ще давате всекиму, колкото иска, защото водата и без това изтича навън. Само Бог е абсолютно щедър, понеже Той е

неизчерпаем извор. Ако някой човек е щедър и дава на всички, това означава, че Бог го е определил за разпоредител на Неговите блага.

Днес хората са затворили кесиите си, забравили са, че са назначени на служба „разпоредители на Божиите блага“, и никому нищо не дават. Някой им иска пет лева, но те казват: „Нямаме пет пари даже, не можем да ти услужим“. Питам: какво ви коства да дадете на човека пет лева? Забелязано е, че когато поискат някому пари в името на Бога и откаже да даде, той винаги е загубвал. Същото се отнася и за онзи, който иска пари. Ако някой иска пари за някакво удоволствие, без да има нужда, той непременно ще пострада в нещо – някаква беда ще му се случи. Ако някой поиска пет лева за една хубава книга, или да се нахрани, не отказвайте на този човек. Подтикът у него е правилен и той трябва да бъде задоволен. Този човек ще благодари и ще оправдае малката жертва, направена за него. Голямо съзнание се изисква, както от онзи, който дава, така и от онзи, който взима. Който дава, той трябва да бъде чувствителен, отзивчив, да разбира нуждите на човека и да му услужи, преди той да е поискал. Услужвате ли по този начин, вие ще изпълните задачата на деня на доброто.

Сега, аз изнасям ред практически правила, а не само теория. Смисълът на всичко се състои в приложението. Ние сме дошли на земята да прилагаме, да предаваме Божиите блага, а не да оправяме света. Ако е въпрос, кой ще оправи света, Бог е помислил за това. Има специалисти за тази работа. Същото може да се каже и за живота на отделния човек. Ако някой среща трудни задачи в живота си, има определени хора, специалисти, които ще му дойдат на помощ. Ако пък някои от винтовете на неговата машина не се движат, и за това има специалисти. Те ще дойдат, ще намажат тези винтове и машината ще тръгне. До това време машината на този човек ще посъкърца малко, но после ще се изправи. Тъкмо той намислил да върши много работа, но специалистът идва и замислената работа се преустановява. Той казва: „Спря работата ми“. – Нищо от това. Щом винтовете се намажат, работата ще тръгне по-добре. Ако някой от вас има развъртяни винтове, да не се плаши, те ще се завъртят. Важно е кой ги е развъртял: дали някой от светиите, или дявола. И дяволът има отверки, с които развъртява винтовете. Който и да ги е развъртял, като дойдат специалистите, те ще ги оправят. „Всяко добро даване и всяка свършена дарба отгоре в повече е и слиза от Отца на светлините, в когото няма изменение, нито сянка на променяне“.

9. Беседа от Учителя, държана на
21 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_07_22 Недоказани истини

Изд.1931г., София

КНИГА: Любов към Бога (Рилски беседи)

НЕДОКАЗАНИ ИСТИНИ

Сега, за размишление през деня ще вземете стиха: „Истината ще ви направи свободни“. Днес малцина имат ясна, конкретна представа за истината. Ако за всеки даден случай човек знае как да направи нещо и може да го направи, това е път, отношение към истината. Да знае човек къде е хлябът и да може да го приеме и обработи в себе си, това е отношение към истината. Ако човек знае мястото на хляба и ако организмът умее да го приеме, той ще придобие свобода. Той ще бъде свободен от глад, който обикновено отнема силите. В случая истината представлява отношение към нещо. Ако не знаете какво е отношението ви към даден човек, вие не го познавате. Човек се изявява чрез своите мисли, чувства и действия. И ако не знаете какво мисли, чувства и прави някой човек, вие не го познавате.

Съвременните хора искат да знаят къде е Бог и какво Той представлява. Казвам: където има живот, където има мисъл, където има чувство, там е Бог. Ще кажете: „Какво нещо е животът?“ Аз ще ви отговоря на този въпрос само ако вие ми кажете, откъде ви дойде тази мисъл. Ако вие искате да знаете какво нещо е животът, аз пък искам да зная откъде дойде този въпрос в ума ви. Отивате на училище, учителят взима тебешир и написва на черната дъска: „Някой си имал 200 овце“. Питам: учениците виждат ли тези овце на дъската? Никакви овце няма на дъската, но учителят само ги написва. Какво има предвид той с написването на тези 200 овце? Ако в училищата беше въведена нагледната система на обучение, тогава, колкото овце напише учителят на дъската, всички тези овце трябваше да бъдат пред децата. Учителят пише на дъската десет овце и веднага в стаята пред децата влизат десет овце. Защо да не дойдат тези овце в класната стая? Нали е въпрос за реалност? Всички хора говорят за реални работи, не признават отвлечените неща. Въпреки това реалните неща ги няма на лице.

Някой казва: „Аз искам да се помоля на Бога“. – Как ще се помолиш на Бога, когото не виждаш и за когото много хора казват, че не съществува? – „Аз вярвам в Бога.“ – Как можеш да вярваш в нереални неща? Невъзможно е човек да вярва в неща, които не съществуват. Щом вярваш в Бога, значи Бог съществува. Вярата от нещо подразбира, че той съществува. Някой казва: „Аз не вярвам в Бога“. – Щом в Бога не вярваш, в друго нещо вярваш. Това е все едно някой ученик да каже на учителя си:

„Аз не вярвам в овцете“. Ако ти не вярваш в овцете, това още не значи, че те не съществуват. Учителят взима ученика си за ръка и го завежда при овцете. Ученикът вижда, че овцете са тревопасни животни, покрити с вълна, бляят, дават мляко и т.н. Той се убеждава в тяхното съществуване, но и без това те съществуват. Мнозина искат да намерят Бога по същия начин, както ученикът видя, пипна овцете и повярва в тяхното съществуване. Бог не се намира само с пипане на ръка и с виждане. Бог се намира и с пипане, и с виждане, и с чувстване, и с мисъл.

Сега, да допуснем, че вие седите и философствате върху свободата, а един от вас казва: „Аз съм свободен човек, никой не може да ми заповядва“. Представете си, че както седите, в крака ви се забива една дебела игла. Колкото повече се движите, толкова по-дълбоко се забива иглата в крака ви и вие усещате силна болка. Питам: щом сте свободен човек, защо не извадите иглата от крака си? Защо не се освободите от болките, които иглата ви причинява? Като привеждам този пример, вие ще кажете: „Какво ли се крие в този пример?“ – Крие се нещо, но вие сами трябва да го разберете. Представете си, че една млада мома обича майка си, баща си, всички свои близки, но един ден среща един млад момък, който тръгва подир нея. Момата мисли, че този момък се е влюбил в нея и тя започва да се интересува от него, става разсеяна, иска и тя да го среща. Този момък ни най-малко не се е влюбил в младата мома. Обаче, той е намислил да се жени и по този случай търси някоя мома, която да изпълнява службата на слугиня. Ето защо, това още не е нито любов, нито женитба. Този млад човек харесва момата, вижда, че е здрава, силна, иска да се ожени за нея, да я впрегне на работа и след няколко години, когато тя не може вече да работи, той ще я напусне. Питам: къде остана любовта на този момък? Това става не само с момата, но и с момъка. Момъкът търси слугиня, а момата – слуга. Това показва, че нито момъкът, нито момата са свободни.

Казвам: дойде ли момъкът при някоя мома и каже, че иска да се ожени за нея, тя трябва да разбира правилно отношенията в живота и да се откаже от това предложение. Момата трябва да му каже: „Докато съм в бащиния си дом, между любовта на майка си и на баща си, аз съм добре, никому не ставам слугиня. Докато имам възможност господарка да бъда, няма защо слугиня да ставам. Аз познавам Любовта и никой не може да ме излъже, нито с писмата си, нито с думите си. Бог ми даде живот и аз ще служа на Него. Дойда ли при тебе, не само че не можеш да поддържаш живота ми, но отгоре на това ще го отнемеш“. Същото нещо и момъкът трябва да каже на момата. В живота на съвременните хора почти всеки мъж подозира жена си в някакво престъпление и почти всяка жена подозира мъжа си в същото. И този живот наричат брак! След всичко това мъжът, жената, децата дават вид, че нищо лошо не мислят. Това не е семейство;

това не е брак. Това са съдружия, основани на лъжа, на измама. Нищо лошо не мислят те, а работите им не вървят добре. Питам: отношенията, които съществуват между съвременните хора, съгласни ли са с волята Божия? Някой никого няма право да ограничава! Някой греши – той сам ще отговаря пред Бога за своите грехове. Бог ще го държи отговорен за греховете му, а не хората. Някой върши добро – пак той ще носи последствията на своите дела, няма защо хората да го хвалят. Когато някой прави зло, аз мога само да съжалявам; ако прави добро, аз мога само да се радвам. Някой човек се хвали, че е добър художник. Това означава, че той търси работа, да нарисува някоя картина. Ако този художник не рисува, както трябва, никой няма да го търси. Обаче, ако той е велик майстор и може да рисува, както трябва, всички ще го търсят.

Ето защо, ако някой се хвали, че е добър човек, добър художник или музикант, това означава, че той иска да завърже приятелство с вас. Това приятелство ще издържи толкова, колкото ще издържи картината на някой слаб художник. То е все едно слабият ученик да отиде при някой учител и да му каже, че иска да стане негов ученик. Този учител ще си създаде големи неприятности с такъв ученик. Защо? – Понеже той няма да учи, а ще иска от учителя си хубави бележки и ще му се сърди, че не го е възнаградил, както трябва. Ако ученикът не вярва на учителя си, че справедливо му е сложил слаба бележка, учителят може да извика комисия, която да прегледа картината му и да се произнесе. Хубавото, красивото всички харесват и правилно оценяват. Работата хвали човека, а не това, какво той мисли за себе си.

Сега, мнозина от вас постъпват като слабия ученик. Те казват: „Като правим молитвата си сутрин, ние четем едни и същи молитви – „Добрата молитва“, „Отче наш“. Искаме нови молитви, разнообразие искаме“. Питам: като сте чели толкова пъти „Добрата молитва“, разбрали ли сте значението на думите „Господи, Боже наш“, с които започва тази молитва? Да произнасяте тези молитви, без да разбирате техния смисъл, това е равносилно да произнасяте думите „гладен съм“, без да разбирате смисъла на глада. Кога човек разбира смисъла на глада? – Когато се нахрани. И обратно: човек разбира смисъла на яденето, когато огладнее. Следователно, гладът ще осмисли яденето, а яденето ще осмисли глада. Ако човек не огладнява, той ще изгуби смисъла на живота.

Значи, между глада и яденето от една страна, както и между страданията и радостите от друга, може да се направи паралел. Страданието е глад, радостта е ядене. Ако човек не скърби и не се радва, той няма да разбере смисъла на живота. Скръбта и радостта са неизбежни спътници в живота на човека. При това човек няма само един път да скърби и да се радва, но

постоянно ще скърби и постоянно ще се радва. При всяка скръб той ще разбира смисъла на яденето и ще си представя богата трапеза, на която ще има хубави баници, кокошки и др. Това събужда в него енергия за работа. Ситият не работи, гладният работи. Кое кара хората да работят? – Гладът. И затова, казвам: хората работят, благодарение на глада, благодарение на страданията. Иначе от тях нищо не би излязло. Гладът, страданието са потоци, стимули, които заставят хората да работят, да се развиват.

Някой казва: „Главата ми побеля от страдания!“ Този човек иска да се радва, без да страда. Това нещо е невъзможно. Невъзможно е радост без страдание и страдание без радост. Понеже Бог е допуснал страданията, този живот засега е най-добър. След този живот ще дойде друг, по-добър. По-добрият живот не изключва страданията, но обяснява техния дълбок смисъл. Днес хората страдат и са недоволни от страданията. Те се радват и са недоволни от радостите. Който е недоволен от страданието, той е недоволен и от радостта. Някой казва: „Радвам се, но не зная докога. Направих си къща, но не зная докога ще бъде моя. Ожених се за добра жена, но не зная докога ще бъде моя; утре може да я хареса друг някой“. Това показва, че във всяка човешка радост, във всяка човешка придобивка се крие един червей, който мъчи човека. Преди всичко Бог не е изпратил човека на земята да има жена, нито жената е създадена да има мъж и деца. Срещате един българин, облечен в европейски дрехи, хвърлил своята национална носия, мисли, че никой няма да го познае какъв е. Каквито дрехи да облече човек, той все същият ще си остане. Дрехите не правят човека. Те са моди, които имат временно значение. Хубави са европейските дрехи, модерно скроени, добре ушити, но те не определят живота на човека. Днес френските дрехи са на мода, утре ще дойдат английските. Когато турците се възхищават от нещо, че е много хубаво, умно, солидно, те казват „ингилис акала“. За неща, които са външно красиви, те казват, че са направени „а ла франсе“.

Като говоря за модата, намирам, че тя не е нещо съществено. И без мода може да се живее. На същото основание казвам, че и без религия на формите може да се живее. Такава религия не е нищо друго, освен външна дреха, модно скроена и ушита, която човек сам е направил. И без такава религия може да се живее, както може да се живее без кокошки, без баници, без сладкиши. Обаче, без хляб не може да се живее. Това показва, че в живота има съществени и несъществени неща. Някой казва: „Хлябът може ли без сирене?“ – Може. Вие искате да направите сиренето другар на хляба, но хлябът казва: „Другар не ми трябва. Аз сам свършвам работата си“. Сиренето само залъгва хората, то не може да им даде необходимото, което хлябът дава. Хранете хората известно време само със сирене и ще видите резултатите от него. Хората могат да се хранят само с хляб, но само

със сирене – не могат. Ако се хранят само със сирене, след една седмица най-много ще го захвърлят настрана и ще кажат: „Хляб ни дайте!“ Следователно, сиренето е притурка в живота, несъществено нещо. Трябва да се различава същественото от несъщественото. Съществено е само това, без което не можем. Хлябът е съществен елемент за живота. Любовта е съществен елемент за живота, защото всичко произтича от него. Тя е изворът на живота.

Мнозина, като чуят да се говори за Любовта, казват, че имало животинска, човешка, ангелска и Божествена Любов. Това са форми на любовта, които в случая не важат. Какво се разбира под думата човешка любов? Човешката любов е вода, затворена в шише. Ако шишето се отвори и обърне с устата надолу, водата изтича. От любовта в шишето нищо вече не остава. Обаче, когато се говори за Любовта изобщо, ние разбираме това, което извира, тече и никога не престава. Тази Любов означава вечен живот, вечно благо, вечно щастие, вечно знание, вечна светлина, вечна сила. Имате ли Любовта, всички тези неща придобиват смисъл. Изгубите ли Любовта, всичко се обезсмисля. Защо? – Същественото в живота изчезва. Начало на всяка проява в света е Любовта. Зад светлината е Любовта; зад силата е Любовта; зад недоволството, зад греха пак е Любовта. Единствената сила, която направлява и коригира всичко в света, това е Любовта. Казвате: „Възможно ли е Любовта да стои зад греха?“ Любовта стои зад греха, защото в този случай Любовта още не се е проявила, но чака благоприятен момент да се прояви. Който не познава Любовта, той всякога върши грехове, престъпления. Щом познае Любовта, всякакъв грях, всякакво престъпление ще изчезнат. Следователно, докато хората не познаят Любовта, и грехове ще има, и престъпления ще има. Сега, ще обясня как и откъде се раждат престъпленията. Имате едно хубаво, кристално шише, с вместимост един литър, пълно с вода. Вие пазите това шише като особена ценност и казвате: „Никой да не го бутал!“ Обаче, дойде един ваш приятел и без да знае, налива чаша вода от това шише. Дойде втори и той налива една чаша вода. Дойдат трети, четвърти и те наливат по една чаша вода и погледнеш, шишето се изпразнило. Дойдете вие, виждате шишето празно и казвате: „Кой се е осмелил да направи това престъпление?“ Значи, когато някой взема от малкото, което човек има, това е престъпление. Представете си, че този човек има на разположение не само едно шише вода, но голям извор, който непрестанно тече и дава на всички, колкото искат. При това положение ще има ли условия за престъпления? При изобилието престъпления не се вършат. Често, в Любовта между хората се явява ревност, Защо? – Понеже любовта им е в шишета. Като пийнат от нея една-две чашки, и тя се свършва. Разликата в любовта на хората е в това, че шишетата на някои са по-малки, а на други – по-големи, но все са шишета, не са извори. Любов, в която има ревност, тя не е никаква любов.

Някой казва: „Аз имам любов“. – Къде е тя? – „В това шише. Не искам да ми я бутате!“ Вземи ли някой една капка от тази вода, той веднага вика: „Не взимайте от шишето ми вода! Всяка капка от нея струва скъпо“. Аз взимам един голям съд и поканвам този човек да дойде с мене при един голям извор. Поставям съда под крана, водата в него тече и прелива и казвам: ето, това е Любов! Докато любовта се цеди на капки, тя не е дошла още до Божествения извор. Искате ли Любов, идете при Божествения извор, оттам да начерпите, колкото искате.

Казвате: „Къде е Бог?“ – При извора. Ако искате да намерите Бога, трябва да отидете при Вечния Извор на живота. – „Няма защо да ходим толкова далеч, когато може да ни разправите нещо за този извор.“ – Идете сами и вижте извора, аз нищо не разправам за него. Велико нещо е този Извор! Ако започна да го описвам, ще направя някаква грешка, няма да го опиша вярно. Той не се поддава на никакво разказване. Няма език, с който може да се опише. Ако аз го опиша, вие няма да останете доволни. Идете сами да го видите. Аз ходих сам при този извор, разбрах го и сега мога само да ви посъветвам: идете при този извор час по-скоро; не отлагайте! За дългия път, който ще извървите, не съжaliaвайте. Всеки сам може да отиде при този извор. Ето защо, дали имате човешка или ангелска любов, едно е важно за вас: и човешката, и ангелската любов са необходими, но и хората, и ангелите са черпили и черпят любовта си все от Божествения извор.

Казвам: ако искате да се освободите от терзанията на човешката любов – завист, съмнение, подозрение – идете при Божествения извор, да си начерпите вода, колкото желаете. Още по-добре, свържете се с този извор, да не се изчерпвате никога. Отрицателните прояви на Любовта се дължат на неразбирането ѝ. Някой казва: „Аз не вярвам в твоите думи“. – Ти не вярваш в когото трябва, че ще вярваш в мене. Друг казва: „Аз вярвам в думите ти“. – Каква нужда имам да вярвате в мене? Какво печеля от това? Вярата означава отношения. Да вярваме в Бога, това означава да направим връзка, да създадем отношения с Бога, за да може Неговата Любов да тече и през нас. Когато вярвам в един човек, аз трябва да направя връзка с него, за да може Любовта ми да потече в неговия дом и всички да се ползват от нея.

Според мен понятието вяра е свършено различно от това, което съвременните хора имат. Да вярваш в някой човек, това значи да завържеш правилно отношения с него, за да може Божествената Любов да се прояви едновременно и в теб, и в него. Кажете ли човек, че вярва в Бога, а няма правилни отношения към Него, какво го ползва тази вяра? Казвате, че вярвате в мене, в моята ученост, в моята доброта. Един ден вярвате, на другия ден не вярвате. Каква е тази вяра? Един ден вярвате, че съм добър

човек, на другия ден не вярвате, изменят мнението си за мене. Това не е вяра, това са човешки заблуждения. Истинската вяра спасява. Тя означава да създадеш непрекъсната връзка с Бога, или с даден човек. Такава е вярата на майката към детето. От тази вяра и детето се ползва, и майката се ползва. Детето расте, развива се и учи. С идването си на земята детето помага за развиване на чувствата на майката. Ако майките нямаха деца, техните чувства биха се атрофирали, а при тези условия и децата не биха могли добре да растат и да се развиват.

Казвам: много хора нямат ясна представа за Любовта. Вследствие на това те казват: „Нас никой не ни обича“. Питам: вие кого обичате? Онези, които считат, че са ученици, кого обичат? Ако любовта на съвременните хора се подложи на изпит, едни от тях ще издържат, други няма да издържат този изпит. За кого е Любовта? – За гладния. Ако някой носи торба, пълна с хляб, за кого е този хляб? – За онзи, който се нуждае от него. Следователно, да обичаш някого, това значи да си готов да му дадеш хляб от своята торба. Представи си, че ти, който носиш торба с хляб, имаш нужда от него. Какво ще направиш тогава? Първо, ти ще се нахраниш, а после ще дадеш на другите. Питам: може ли да люби онзи, който има нужда от хляб? Съберете на едно място двама души, които са гладували десет дни, дайте им парче хляб и вижте как са разбрали Любовта. Който е разбрал Любовта, той ще вземе една чиста кърпа, ще покрие с нея парчето хляб, ще сложи отгоре ръката си и ще почака известно време. Няма да мине много и парчето хляб ще започне да се увеличава, ще стане голям самун. След това и двамата ще започнат да ядат братски. Това са хората на Любовта. Те имат всичко в изобилие.

Някой вади от торбата си парче хляб и казва: „Сух е този хляб, не може да се яде“. Щом този човек не може да направи сухия хляб мек, той е от обикновените хора, които знаят да залъгват другите със своята любов. Ако не мога да превърна сухия хляб в мек, и аз съм от обикновените хора. Когато някой говори за Любовта, а не може да превърне сухия хляб в мек, вие не трябва да се съблазнявате от него, но ще знаете, че имате работа с обикновен човек. Човекът на Любовта нито се съблазнява, нито служи за съблазън на другите. Който се съблазнява, той няма истинско понятие за Бога. Такъв човек нищо не може да постигне. Този човек се намира в положението на ученик, който постоянно променя учителите си. Отива при един учител и казва: „Този учител нищо не струва“. Отива при друг: „И този нищо не струва“. В края на краищата този ученик нищо няма да научи. Ученикът не може да бъде по-умен от учителя си. Дойде ли такъв ученик при някой учител, последният се затваря за него, защото знае, че той е невежа и не иска да учи. В този случай учителят дава само триците от своите знания.

Под думата „трици“, аз разбирам лъжливите, кривите положения в живота, или остатъците от нещата, които нищо не струват. Всички трябва да знаят, че ако човек живее във вътрешна самоизмама, това вече не е истина. Човек винаги чувства къде е истината, но не я признава. Например, някой човек е определен пръв да направи едно добро, да направи стъпка напред, но той казва: „Друг да дойде вместо мене!“ Така всички хора отлагат да изпълнят доброто, но по този начин влизат в противоречие с великия закон, който работи у тях. Влизат ли в противоречие с този закон и Бог ги напуска. Където Бог отсъства, там нищо не може да стане. Следователно всяка работа, всяко добро дело трябва да се гледа в крайните си резултати. Крайните резултати представляват идването на Бога, проявлението на Неговата Любов, Мъдрост и Истина. Щом Любовта, Мъдростта и Истината се проявят, Божият Дух присъства между нас и ние имаме истинската реалност на нещата. С това започва истинският живот. Докато дойде този живот, могат да минат години, две, десет, сто, но трябва да се чака това време. Казвам: смисълът на живота е в това, човек да дочака времето за идването на абсолютната реалност. Има дървета, които цъфтят един път на сто години. Какво трябва да правят тези дървета? Те трябва да дочакат времето си да цъфнат. Някой чакал 99 години и казва: „Не мога да чакам повече, изгубих търпение!“ Казвам: толкова години си чакал, имай още малко търпение, остава ти само един час, докато цъфнеш. Такова нещо представлява проявлението на Божията Любов във вечността. Ти си чакал цяла вечност, сега си на края на вечността. Почакай още един час, докато се прояви Божията Любов. Внимавай да не изгубиш този час! – Защо? – Понеже Божията Любов, Мъдрост и Истина се проявяват само един път през цялата вечност. Хубавите, великите работи се явяват само по един път през вечността. И на вас казвам: останало е само един час още, докато се прояви Любовта. Казвате: „Има време още“. – Никакво време няма. Вие трябва да сте на пост и да чакате идването на Любовта. Будни ще бъдете, ще следите внимателно и няма да отклонявате мисълта си на една или на друга страна. Отклоните ли мисълта си от целта на вашето чакане, вие ще се намерите в положението на онзи човек, който решил да пробие дупка в планината, да съедини едно царство с друго. Който минавал покрай него, все го заговарял нещо и той спирал работата си, обръщал внимание на всичко, което му се говорило. Като спирал вниманието си на този, на онзи, дупката се запушила и той не могъл да постигне целта си. Същото ще стане и с вас. Ще идват хора отвън да ви теглят, да отвличат вниманието ви, но вие не трябва да се отклонявате. Ще дойдат някои да ви разправят какво мислят по вашата работа. Каквото и да мислят, то е за тях. Тяхната мисъл не е съществена за вас. Вие трябва да стоите пред дупката и да работите, да чакате онзи момент, когато дупката се пробие и вие постигнете целта си. Значи дошъл е часът, в който ще стане съединението

между двете царства.

Мнозина от вас сте дошли тук неразположени, отпаднали духом, понеже мислите, че Бог не ви обича, не мисли и не се интересува от вас. Това е голямо заблуждение, голяма самоизмама. В Любовта на Бога няма никакво изключение. Някой е недоволен от себе си, че нищо не е направил. Казвам: не се смущавайте! Знайте, че това, което се изисква от вас, ще го свършите. Ако сте недоволни от положението си, какво ще кажете за малките мушици? Бог едва сега е започнал да действа върху тях. Обаче, ще минат още 10–20 милиони години, докато се види какво Бог е направил от тези мушици. Едно е важно: да започне Любовта да действа. Когато се копае кладенец, важно е да се яви първата капка вода. Тя е признак, че има вода в почвата. От първата капка се образува голям извор, който ще напои всички градини.

И така, вие не трябва да губите вярата си в Бога. В това няма никаква философия. Човек трябва да вярва! Да вярва в Бога, това означава да направи връзка с Него, да се прояви Божията Любов. Тази е мистичната страна на въпроса. С други думи казано: човек трябва да направи връзка между ума и сърцето си. Като се говори за Любов между хората, това не значи, че трябва да обичаш човека външно, но да направиш връзка с него, да му окажеш пълно доверие. Имаш ли вяра в човека, когото обичаш, тогава Бог ще се прояви в тебе. Същото се отнася и до обичта ви към Бога. Обичате ли Бога, ще направите връзка с Него. Щом направите тази връзка, всякаква тъмнина от ума ви ще изчезне и всякакво притеснение от сърцето ви ще се премахне. В ума ви ще се яви светлина, в сърцето ви – разширение, мир, радост и ще разберете, че Божията Любов ви е посетила. Това проявяване на светлина в ума и на радост в сърцето е признак, че вие можете да работите, да постигнете всичко, което душата ви желае. Сега, вие трябва да направите едно малко усилие, да възстановите връзката си с Бога, да възстановите вярата си към Него. Аз наричам вярата закон на хранене. Вярата означава правилни отношения между ума и сърцето. Щом съществуват такива отношения между ума и сърцето, в ума ще се яви светлина, в сърцето – разширение; тогава тъмните неща ще станат ясни, а неразбраните – разбрани. От този момент ще се прояви истинският живот. Сега някой казва: „Аз те обичам“. Всъщност, той не обича. „Аз вярвам в тебе.“ Всъщност, той не вярва. На този, който ме обича и казва, че има вяра в мене, казвам: дай ми хиляда лева на заем! – „Нямам.“ Той има пари, но не иска да ми даде, защото не вярва в мене. Момък казва на някоя мома: „Хайде да отидем на разходка!“ – Имам работа, не мога да ходя по разходки. Всъщност, момата има време да се разходи с този момък, но не му вярва, страхува се да излезе сама с него. Любов ли е това, да се страхуваш от човека, който те обича? Не е Любов.

Любовта е свещено нещо, в нея страх няма. Няма по-красиво нещо от това, да намериш човек, в сърцето на когото живее Божествената Любов. То е все едно да намериш един скъпоценен камък, да намериш един чист, кристален извор, който непрестанно извира, да влезеш в градина с най-хубави плодни дървета, или най-после да се запишеш ученик в добре уредено училище.

Казвам: такава трябва да бъде вашата представа за Любовта! Какви са сегашните разбирания за Любовта, за мене не е важно, но ако влезе в пустинята с вашата любов, устата ви ще засъхне. Ако влезете в пустинята с Божията Любов, тя ще я превърне в градина. Влезете ли в пустинята с вашите малки шишенца, пълни с вода, пустинята ще остане пустиня, животът никак няма да се измени. Време е вече да отидете при Божествения извор, оттам да черпите. Шишенцата с вода днес не могат да ви задоволят. Всички трябва да тръгнат в новия път. Старият път, старите разбирания нищо не дават. Те са опитани вече. Сега се изискват нови разбирания, нова светлина.

Някой казва: „Аз искам да служа на Бога“. – Как ще Му служиш? – „Като Го обичам, като вярвам в Него.“ Казвам: ако един човек постоянно безпокои Бога със своята обич, защо е тази обич на Бога? Ако любовта на ученика постоянно безпокои учителя, какво струва тази любов? Такава любов не е нищо друго, освен шум и прах. Това нещо съществува в сегашните училища. Учениците казват, че обичат своя учител, но докато той влезе в клас, те играят, скачат из стаята, по чиновете, дигнат толкова прах, че и учителят, и те се задушават, едва дишат. Работата на учителя тогава се състои в това, да отвори първо прозорците и да гледа час по-скоро да излезе от прашната стая. Ако учениците казват, че обичат учителя си, а зад гърба му говорят лошо, любов ли е това? И едното, и другото е измама. Учениците трябва да са доволни от знанието на своя учител и учителят трябва да е доволен от учениците си. Между учители и ученици трябва да има пълна вяра. Божественият закон не може да се прояви между хората, ако вярата им не е абсолютна

Следователно всеки ученик трябва да бъде не само прилежен, но и способен. Някой казва: „Аз съм стар вече“. – Остарял си от леност. Човек остарява от леност, от мързел. Мързеливите хора остаряват, а работливите – никога. Някой казва: „Дотегна ми вече да работя!“ Така може да каже само мързеливият. Човек трябва да работи с радост, с Любов, никога да не се отегава. Художникът рисува, наблюдава, пак рисува, докато най-после свърши картината си. Всичко това той прави с Любов. Какво правят хората? Докато са млади, работят много; щом започнат да остаряват, те казват: „Старини идват, трябва вече да си починем“. – Това е криво

разбиране. На стари години човек трябва да работи повече, отколкото като млад. Малките деца, например, нищо не работят. Стане ли човек на 120 години, тогава, именно, Бог ще го впрегне да работи на нивата Му. Бог не иска деца да Му орат и жънат. За тази работа Той ще впрегне дядовците.

Казвате: „На стари години трябва да се почива; тогава всякаква работа трябва да престане. Това проверяваме всеки ден и в обществото“. – За кое общество говорите: за обществото на мързеливите, или за обществото на работните, на трудещите? Ако говорите за обществото на мързеливите, оставете го настрана. Ще дойдат някои да ми говорят, че еди-кой си бил много учен. Ако говорите за учени, които залъгват хората със своите баници със сирене, ние не се нуждаем от техните баници. Ако те ни предлагат хляб от прясно жито, добре омесен и опечен, ние веднага ще го приемем, но що се отнася до баниците им, ние се отказваме от тях. Хлябът е необходимост, баницата не е необходимост. И без баница може да се живее, но без хляб не може.

И така, при всички изпитания, които ще минете в живота си, гледайте същественото да запазите. Един ден, след като ви напуснат всички хора и останете сам, да знаете, че има някой в живота, който е винаги с вас. Действително, ще дойде ден, когато човек ще остане свършено сам: ще го напуснат и майка, и баща, и братя, и сестри, и приятели; като се види в тази самотия, той ще вика, ще се моли, докато дойде Бог при него и го запита: „Какво има?“ – „Всички заминаха, оставиха ме сам.“ – „Не си сам, не се безпокой, аз съм с тебе.“ Мнозина мислят, че са прекарвали тази опитност. Не, вие не сте имали опитността, да преживеете тази страшна самотия. Вие още не сте се видели в ръцете на черния приятел, да знаете какво значи страдание. Слизали ли сте в ада, да видите какво представлява вечният огън? Някой от вас само се е опарвал малко от този огън. Слизали ли сте до дъното на ада, да видите страшния огън, който гори и никога не изгаря? Някой казва: „Какво нещо е адът?“ – Аз не обичам да говоря за ада, но казвам: влез и виж! – „Какво нещо е небето?“ – И за небето не обичам да говоря, но казвам: иди и виж!

Има смисъл да се опита и едното, и другото положение. Който не е слизал до дъното на ада, той не може да се качи и на небето; който пък не се е качвал на небето, той не може да слезе и до дъното на ада. Какво ще разберете от това? И 500 години още да говоря, вие пак няма да разберете какво нещо е адът и какво небето, докато сами не ги посетите. Ако не ме разберете, аз ще се радвам. Защо? – Радвам се, когато някой човек не иска да яде баница. Щом не иска баница, той ме освобождава от ненужен труд, да смесвам брашното със сиренето, да правя баница. След всичко това някой проповедник ще разправя какво нещо представлява адът. Той ще

разправя, че адът бил място на вечно мъчение, на вечен огън, където мушкат, изтезават хората и т.н. Празни приказки са тези. Искате ли да знаете какво нещо е адът, какво нещо е мъчението, в ада ще слезете. Вие не знаете още какво нещо е мъчението, но и аз не искам да ви говоря за него. Вие не познавате още нито мъчението, нито страданието.

Казвате: „Как е възможно да не познаваме страданието и мъчението? Ние сме опитали и страдания, и мъчения“. Щом е така, аз ще направя друго твърдение. Вие познавате страданията и мъченията, но нямате Любов в себе си. И на това твърдение пак възразявате: „Ние обичаме, познаваме любовта“. Питам тогава: ходили ли сте в ада? – Не сме ходили, не сме припарили даже до вратата на ада. Казвам: който е ходил в ада и огънят на ада не е могъл да го разруши, той е герой, той вече е облечен в дрехата на Любовта. Който не е ходил в ада, той не може да отиде на небето, той не може да говори за Любовта. Ако по някакъв начин отидете на небето, веднага ще ви питат: „Ходили ли сте в ада?“ Кажете ли, че сте ходили, веднага ще ви приемат с почит и уважение. Някои мислят, че в ада има само прости хора. – Не, в ада няма нито говедари, нито месари, нито кръчмари – там всичко еднакво изгаря. Ако внесете ракия и вино в ада, те ще се изпарят, ще изчезнат. Казвате: „Тогава какъв е животът в ада?“ Който е ходил в ада, той е научил великия закон на Любовта. Христос е скрил тази мисъл в стиха, в който се казва за ангелите: „Идете във вечния огън, приготвен за вас, да научите законите на великата Любов и Правда!“ Значи онези ангели, които не са разбрали Любовта, Бог изпраща във вечния огън, като място на учение. Щом минат през ада, те ще разберат тези закони и ще вземат обратния път.

Следователно ние не трябва да се бъркаме в Божиите работи и да питаме защо е създаден адът, защо е създадено небето. Защо адът е създаден, само Бог знае. Защо небето е създадено, само Бог знае. И адът е на мястото си, и небето е на мястото си. Така се говори по човешки, но от философско гледище въпросът стои другояче. Някой казва на Бога: „Аз не искам да отида в ада“. – И аз не те пращам. Казвам: който иска да разбере Божиата Любов, той непременно трябва да слезе в ада. Сега, аз говоря само за онези от вас, които са кандидати за ада, но не и за небето. Казвате: „Ние мислим, че ще отидем на небето, а вие ни пращате в ада“. Тези са нови възгледи върху живота. Обаче, както вие разбирате нещата, в тях няма никаква философия, никакъв живот. Давид казва: „И в ада да отида, и там ще ме наставляваш“. Аз нямам предвид вашите детински схващания за ада, нито пък средновековните схващания, според които адът е най-страшното място в света. Едно трябва да знаете: ако Бог е в ада, и аз ще отида там; иначе кракът ми няма да стъпи там. Ако животът на Бога, ако Божиата Любов, Мъдрост и Истина проникват в ада и го владеят, и аз ще отида там. Обаче,

ако нито животът на Бога, нито Божията Любов, Мъдрост и Истина не са там, и моят крак няма да прекрачи прага на ада.

Желая на всички да имате трезви мисли и чувства! Във всичко можете да се усъмните, но в Бога – никога! Дойдете ли до Бога, вие трябва да имате трезва мисъл и трезво чувство, от нищо да не се разколебавате. Вашата мисъл и вашето чувство към Бога не трябва от нищо да се разклащат. Дали сте в ада или на небето, мисълта и чувството ви за Бога не трябва да се разколебават от нищо. Мисълта и чувството на човека могат да се разклатят и на небето, и в ада – където и да сте. Иначе не би могло да се обясни падането на ангелите. Кой стана причина те да напуснат своето священо място? Аз няма да обяснявам причините за падането на ангелите, но казвам: човек може да се усъмни и на небето, и в ада. Съмнението прониква навсякъде. Затова само онзи дух е свършен, който нито на небето, нито в ада може да се усъмни. Само онзи човек може да възприеме Божията Любов, който и в ада, и на небето остава един и същ. Този човек и в скърбите, и в радостите остава един и същ. Законът е еднакъв и в двата случая. Трябва ли човек да се усъмни, когато дойдат скърби и страдания? Ако много страдате, Господ нищо не печели; и ако много се радвате, Той пак нищо не печели. Бог всичко има, няма какво да печели повече. Обаче, човек губи. Защо? – Понеже той се лишава от едно благо. И в страданията, и в радостите Бог е предвидил по едно благо за човека. Скръбта е благо, и радостта е благо. Бог оставя тези блага на човека, да ги събере и използва. Той изисква от хората да направят връзка, да създадат отношения между радостта и скръбта и по този начин да ги помирят. Казвам: на всеки човек е дадена задача, да примири радостта със скръбта. Животът е пълен с такива задачи. Който може правилно да съпостави, да примири радостта със скръбта в себе си, той минава за ученик и върви вече в правия път. Тази е великата задача на живота – да примиряваме скърбите с радостите.

И така, главната мисъл на тази беседа е, че в ада и на небето да сте, да не се роди у вас никакво съмнение, но да останете едни и същи и да благодарите на Бога, че Той е и в ада, и в рая. Моментът, в който се намирате в ада и дойдете до правилното разрешение на отношенията между скръбта и радостта, вие веднага ще отидете на небето. Ако пък сте на небето и не можете да разберете това отношение, вие веднага ще се намерите в ада. Например, вие сте в едно добро, щастливо разположение на духа, като че сте на небето, но намерите ли се пред някакво противоречие, веднага изгубвате мястото си и слизате в ада. Вие ставате недоволен, кисел и казвате: „Всичко е изгубено!“ Не се минава един ден, вие се намирате пред някаква светла идея и отново се връщате на небето. Човек постоянно ту се качва, ту слиза. Ангелите от ада, като ви видят между тях, хващат ви като ябълка и казват: „Не ни трябва тази ябълка тук!“ – и ви изхвърлят навън.

Вие имате тази опитност. Даден момент имате щастливо състояние. Дойде нещо отвън, смути духа ви и цялото небе пред вас се разрушава. Тогава вие излизате от вашето небе и слизате в ада. След малко отново проблесне нещо в ума ви и вие пак сте на небето. Ако се усъмните, дали ще ви приемат на небето, или не, пак слизате в ада. Ангелите си играят с вас, което показва, че вие сте непостоянен човек. Те трябва да престанат да си играят с вас като с ябълка.

Разберете ли същината на този въпрос, вие ще знаете, че Бог присъства и в ада, и на небето. Тогава вие ще бъдете в хармония със себе си и с другите и ще кажете: „Да бъде волята Божия!“ В каквото положение и да се намерите, у вас не трябва да има сянка от някакъв страх. В света могат да стават ред пертурбации, между хората може да има безброй падания и ставания, но Бог винаги запазва едни и същи отношения към нас и казва: „Написах ви на дланта си“. Това показва, че Той винаги ни има пред очите си, Той никога няма да ни забрави. Тази мисъл трябва да остане в умовете на всички, не само за насърчение, но като велика истина. За онези, които не искат да отидат в ада и се страхуват, аз имам мнение за тях, че са страхливци. Някой се страхува да отиде в ада, защото там имало вечен огън. Питам: ако той отиде на небето, какво ще прави? Ето защо, сега няма кандидати нито за небето, нито за ада. Пък и аз не искам да ви пращам нито на небето, нито в ада, защото ще остана без ученици.

Следователно всички трябва да имате здрава, трезва мисъл, която от нищо да не се разколебава. Ще дойдат изпитанията – никой няма да избяга от тях. Ако вярвате в Бога, всичко ще придобиете: ако не вярвате, всичко ще изгубите. Обаче смисълът на живота се състои във вечното постигане на Любовта.

10. Беседа от Учителя, държана на
22 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_07_30 Нашето място

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

НАШЕТО МЯСТО

Сега, някои от вас казват, че днес е студено, вятър има, и считат, че времето е лошо. Студът показва, че в атмосферата има събрано много електричество. Какво трябва да се прави в такъв случай? Питам: когато търговецът е натрупал много капитал, какво трябва да прави? – Той трябва да вложи капитала си в търговия, в оборот. Застоялият капитал е като застоялата вода. Какво става с водата, когато стои дълго време на едно място? – Тя се вмирисва. На същото основание, когато по пръстите на човека се натрупва повече капитал, и той се вмирисва. Всяко вмирисване пък произвежда болка. Ако човек може да си представи, че няма нищо на пръстите си, той не ще усеща никаква болка. Не е достатъчно само да мисли човек така, но той трябва и да чувства същото. Ако само мисли, а не чувства, той непременно ще усеща известна болка. Това състояние е подобно на отношенията, които съществуват между двама добри приятели, когато влезе помежду им някакъв външен елемент. На първо време те живеят в мир, в съгласие, разбират се добре. Един ден, обаче, между тях се яви някаква външна причина, която ги заставя да се стълкновят. От този момент хармонията между тях се нарушава и те се чувстват стеснени, неприятно разположени един към друг.

Казвам: по същия начин всеки човек се е стълкновил в нещо със своите приятели и се чуди защо сега не се разбира с тях. Той казва, че нищо не е възникнало между него и приятелите му, но всъщност има нещо. Ще кажете, че електричеството е причина за това. Обаче електричеството не разрешава въпросите. Ти се молиш, но нещо стяга пръстите ти, не можеш да се молиш, както трябва, и прекъсваш молитвата си. Молите ли се, всичко трябва да забравите. Че имало нещо на пръстите, което ви стяга, това нищо не значи. Стягането, в случая, е дадено за самообладание. Страданията, мъчнотиите, които невидимият свят или разумната природа изпраща на човека, имат за цел да го възпитат, да го научат на самообладание. Щом човек придобие самообладание, страданията и мъчнотиите в живота му сами по себе си изчезват.

Сега, които са недоволни от вятъра, нека направят опит да го спрат. Ако състоянието ви се измени, стане идеално, и ако любовта ви към Бога стане безупречна, вятърът моментално би спрял. Най-малката дисхармония в природата се дължи на ред причини. Тя е следствие на някакво нарушение на нейните закони. Ако човек е напълно хармоничен с

природата, и тя ще бъде в хармония с него. Човек не е изпратен на земята да господарства над природата, но природата трябва да бъде училище за него. Следователно природата отговаря на човека: какъвто е човекът, такава ще бъде и тя по отношение към него. Външният живот на човека отговаря на неговите вътрешни състояния. Като говоря за връзката между човека и природата, не подразбирам индивидуално човека, но имам предвид цялото човечество, общата хармония в живота на всички хора. Да бъдете в хармония с Бога значи да разбирате целокупния живот. За пример, от ваше гледище мнозина казват: „За в бъдеще ние ще станем по-добри“. Ако човек днес не е добър, той и за в бъдеще не може да бъде добър. Някой казва: „В миналото аз бях добър човек, сега съм станал лош“. – Това е криво заключение. Ако човек в миналото е бил добър, той и сега ще бъде добър. Иначе, ще се извади заключение, че в миналото е бил богат, а сега е станал сиромаш. Може ли един човек в миналото да е бил богат, а в настоящето да е сиромаш? Ако човек някога е бил богат, а после е станал сиромаш, това показва, че той не е имал истинско богатство. Неговото богатство е било някакъв товар, който носил на гърба си. После, снемат товара му и той става сиромаш. Такова забогатяване и осиромашаване представляват механически процеси. Благото, което Бог е дал на човека, никой не може да му отнеме. Ако някой може да отнеме от човека благото, което Бог му е дал, значи той е по-силен от Бога. Обаче да се мисли така, това е криво мислене, криво заключение. Благото, което Бог е дал на човека, е същественото в неговия живот, а същественото никой никому не може да отнеме.

И тъй, в заключение казвам: ако в миналото сте били добри, и сега сте добри; ако сега сте добри, ще сте добри и в бъдеще. Ако пък сега не сте добри, не мислете, че ще станете добри в бъдеще. Така трябва да се мисли! Не мислите ли така, вие ще се натъкнете на известни противоречия. Противоречията пък се дължат на вътрешен дисонанс в човека, независимо от това, дали той го съзнава, или не. Където и да е, обаче, в живота на всеки човек все ще има някакво противоречие, някакво неразбиране. Това противоречие може да идва по наследствен път, а може да е резултат на някакво криво човешко разбиране. Казвам: три важни фактора упражняват влияние върху човешкия живот. Първият фактор е неговата личност, човешкият егоизъм. Вторият фактор е обществото. И най-после, голямо влияние оказва върху човека и самата природа. За пример, както сте събрани тук, вие едни-други си влияете и затова някои от вас казват: „Какво придобиваме, като излизаме всяка сутрин на молитва?“ Като отговор на това запитване ще поставя следното положение. Ако имате един голям цирей някъде на ръката или на крака си и той ви причинява голяма болка, кое положение ще бъде по-добро за вас: този цирей да продължава да бере, все да взима, или да стане щедър,

да даде всичко онова, което е събрал в себе си? Този цирей е богат търговец и в случая за предпочитане е той да дава нещо от себе си, да кредитира хората, отколкото да взима от тях. Следователно, когато човек излиза сутрин на молитва и мисли, че трябва да вземе нещо, той не разбира закона. Той непременно трябва да даде нещо от себе си. По-велик човек е онзи, който дава, отколкото онзи, който взима. Рече ли някой, че толкова години се е молил и нищо не е спечелил, той е на крив път в живота си. Който излиза сутрин на молитва с цел да спечели нещо, по-добре нека седи у дома си и да не се моли. С молитва търговия не се прави. Ако излизаме сутрин да посрещнем Бога и да Му благодарим за всичко, което ни дава, тази молитва има смисъл и винаги е приета. Някой казва: „Студено е, затова не ни се излиза“. – Бих желал да обясните какво нещо е студът и ако искате да го продадете, аз бих го купил. Обаче има неща в света, които нито се хващат, нито се продават. Студът е от тия неща, именно; той нито се хваща, нито се продава. Това показва, че никакъв студ не съществува. Когато казваме, че вън е студено или топло, това са наши понятия за нещата. Ние мислим, че е студено или топло. Като казвам, че студ не съществува, аз имам предвид този студ, който вие си представяте. Не съществува даже такъв студ, какъвто учените си представят. Има нещо в света, чиито влияния са подобни на студа, но то не е студ. За пример, ако имате малко дърва и печката не гори силно, вие ще кажете, че стаята ви е студена. Обаче ако имате достатъчно дърва и печката гори добре, вие ще кажете, че стаята ви е топла и ще се усещате весели и разположени. Ако сърцето ви е здраво и кръвообращението става правилно, тогава и ръцете, и краката ви ще бъдат топли; ако кръвообращението не става правилно, краищата на тялото ще изстиват и вие ще усещате студ. Изпратите ли малко повече кръв към краищата на тялото си, те ще се стоплят. По същия начин вие можете да кажете на вятъра да не духа и времето ще се стопли.

Сега, мнозина казват, че тези неща не са толкова важни. Питам: от ваше гледище кои неща са най-важни? Според мен най-важното нещо за организма е всичките му части, всичките му удове да бъдат на мястото си. Второто важно нещо е като дойде време за работа, всички удове да вземат участие в общата работа на организма. Трето важно нещо е тия органи да вземат нещо от благата, които са придобити от общата работа. Следователно най-важното нещо за нас е да бъдем на мястото си. Кое е нашето място? – Това, на което Бог ни е поставил. После, да вземем участие в работата, която Бог върши. И най-после, да участваме в благата, които ще се придобият от тази работа. Тези са най-важните неща за човека. Който разбира важните неща в живота си по този начин, той никога няма да се натъква на противоречия. Между съвременните хора се явяват много противоречия по единствената причина, че те не разбират кои неща са важни и кои маловажни. Противоречията се явяват по причина на това, че

хората не са на местата си, не взимат участие в работата, която им е определена, и не се ползват от благата, които тази работа може да донесе. Щом човек не разбира тия три неща, той ще се натъкне на три вида противоречия. Който разбира тия три неща в живота си, за него всякакви противоречия изчезват. Да бъдеш на мястото си, да взимаш участие в работата, която ти е определена, и да се ползваш от благата на тази работа, в това се състои новото учение, в това се заключава новата философия на живота. Кажеш ли, че тази работа не е за тебе, ти сам се натъкваш на противоречия. Ставаш сутрин, обръщаш се на една или на друга страна и казваш: „Кой ще се качва сега на върха? Не ми се ходи на молитва. И без молитва може един ден“. Не, молитвата е най-приятното нещо, което човек може да направи. Няма по-красиво нещо за човека от молитвата, от разговора му с Бога.

Среща ви някой и казва: „Какво сте се надигнали да вървите по планините? Как ви се ходи толкова път, по тия високи места на Витоша, на Рила? Я по-добре си почивайте! Глупава работа е тази!“ Този човек ви съветва да седите на едно място, да не ходите по планините, защото той сам не обича да се движи. Той е аристократ, обича лекия живот: става сутрин, облича се хубаво и отива в някое кафене, да пие кафе, чай или мляко. Той счита нашата работа глупава, ние пък мислим, че неговата работа е глупава. Ако сме на негово място, пак можем да отидем в кафенето, но ще постъпим по своему: ще вземем участие в работата на кафеджията и след това ще се ползваме заедно с него от благата на тази работа. Рече ли човек да влезе в кафенето на топло и да пие кафе, той е разбрал само първото важно нещо в живота си. Веднага кафеджията ще дойде при него и ще го пита какво желае. И това положение е хубаво. Той ще си заръча кафе, чай или мляко, но след това ще дойде кафеджията и ще му каже: „Плати сега!“ Ако сте постъпили правилно, кафеджията не трябва да иска нищо от вас. Той ще ви се поклони само и ще каже: „Заповядайте и друг път!“ Ако искате, вие ще дадете нещо на кафеджията; ако не искате, свободни сте да излезете. Обаче, днес няма нито едно заведение, в което да се постъпва по новия начин. Ако всеки човек, който отива в кафенето, носи своето мляко или кафе и го излива в общ съд, кафеджията ще раздава на всеки посетител, по колкото мляко иска. Този кафеджия ще има грижа само да отопли салона и да приеме всекиго с радост. Ако всички хора отиваха в кафенето да дадат нещо, а не само да вземат, положението щеше да бъде съвсем друго. Тогава нито посетителите на кафенето, нито кафеджията щяха да се натъкват на противоречия. Ако ние излизаме сутрин да се помолим на Бога и мислим само да вземем нещо, а не и да дадем, при слизване от височината кафеджията ще ни хване и ще каже: „Платете сега!“ Студът, който имате днес, не е нищо друго, освен този кафеджия, който казва: „Платете сега!“

Казвате: „Студено е!“ Не, кафеджийска работа е тази! Разсъждавате ли по този начин, вие ще си обясните много от противоречията на живота.

Сега, като разглеждам някои научни въпроси, или научни положения, аз се усмихвам малко, защото виждам, че явленията в природата са съвсем други от тези, които хората разбират. Учените разбират много природни прояви и явления по свършено особен начин. Те са далеч от истината. Те тълкуват много от проявите на природата по своеобразен начин, когато целта на природата в този случай е свършено различна от техните тълкувания. За пример, много от дисхармоничните прояви на природата не са нейни. Казвате: „Как е възможно някои от проявите на природата да не са нейни?“ Ще обясня това със следния пример. Представете си, че имате дете, което всякога обличате с чисти, нови, хубави дрешки. Докато е при вас, това дете е весело, радва се на чистите си дрешки. Обаче, детето излиза на улицата да поиграе със своите другарчета, но в това време покрай него минава един бояджия и нацапва дрешката му със своята четка. То започва да плаче и се връща при майка си, но вече с изцапани, нечисти дрешки. Питам: майката ли нацапа дрешките на своето дете? Не, тя сама се чуди кой е нацапал чистите дрешки на детето ѝ и го пита: „Кой изцапа хубавите ти дрешки?“ Често и в природата се срещат прояви, които на нас се струват дисхармонични, неправилни. Това показва, че хората трябва да изменят своите стари възгледи за живота. Докато те живеят с тия стари възгледи, никакъв прогрес не може да има в света. Докато човек живее със старото, колкото и да се моли, каквито усилия да прави, всичко ще бъде напразно. Ден след ден ще минават и той няма да забележи как остарява: краката започват да го болят, не го държат вече и той вижда, че старостта е дошла. Някои мислят, че колкото повече се качват по планините, толкова по-добре ще се чувстват. Обаче не излиза всякога така. Следователно подмладяването не се състои само в изкачването по високите места, но главно в новите възгледи, в новата и права мисъл. Казвам: когато човек започва да остарява, това показва, че той е много забогатял, много е натоварен, вследствие на което едва се движи. Ако свали товара от колата си, той ще почне леко да се движи.

Сега, напишете и вие нещо върху темата „Причини за остаряването“. Някои учени казват, че една от причините за остаряването се дължи на отслабване на нервната система, отслабване на общата деятелност на организма, вследствие на което стават големи натрупвания в мускулите, в ставите и т.н. И туй е вярно, но за стария е важно това, че той е натоварен с много излишни неща. Сега старите представляват предмет за разговор, защото те могат да се подмладят. Всяко нещо, което може да се изправи и обнови, трябва да се разглежда, да се обяснява. Ако разглеждам грешките на хората, без да ги обяснявам, те нищо не се ползват. Ако всички хора са

добри, аз бих се радвал, защото ще има какво да взема от тях. Обаче ако те са сиромаси, няма какво да ми дадат. Сиромашът знае само да проси. Старият човек пък е натоварен с много противоречия. Следователно искате ли да се подмладите, трябва да се освободите от противоречията в живота си. Някой седи и се занимава с маловажни работи: че това не станало, както трябва, че дрехите му били много тънки, пропускали вятър, че това нямал, онова нямал, че еди-кой си не го погледнал, както трябва, и т.н. Този човек се занимава с хиляди маловажни работи, но същественото забравя. Кое е същественото? Същественото е, че той не е на мястото си, не взима участие в работата, която му е определена, и, най-после, не се ползва от благата, които тази работа може да му достави. Сега, като ви излагам на вятъра и говоря, вие ще кажете: „Учителят ни изпитва доколко можем да издържаме на вятъра“. Казвам: ако аз изпитвам вас и мене изпитвам. Това нещо става и в съвременните училища. Влизат учениците в клас, след тях влиза учителят. Не се минава много време и в класа пристигат инспектор, директор, да слушат как учителят преподава. Учениците се стесняват, но и учителят не е напълно свободен. Щом комисията излезе, учениците казват: „Много ни изпитва учителят, много ни измъчи“. И учителят си казва: „И мене по-малко не измъчиха“.

И тъй, първото нещо, за което излизаме сутрин рано, е да се освободим от ненужния багаж. Трябва да се освободим от този багаж! Казвате: „Как можем да се освободим?“ Много методи има, чрез които човек може да се освободи от ненужния багаж. Обаче не е време още да се дадат тези методи, защото хората не са в състояние да ги приемат с пълна вяра и ще започнат да питат: „Защо трябва да се постъпи по този, а не по друг начин?“ Който пита, без да прилага методите, той ще прилича на чехите, които бяха дошли между нас и запитваха какво се прави с пъпеша: вари ли се или направо се яде? Една сестра им занесе един голям резен пъпеш и те я запитаха: „Какво се прави с това нещо? Трябва ли да се вари или се яде в този суров вид?“ – „Не се вари, направо се яде.“ – „Как се яде?“ Прави са хората да питат; те не са яли друг път пъпеш, не знаят как се яде. За нас, които много пъти сме яли пъпеш, е лесно, но за тези хора е чудно как се яде пъпеш.

Та методите, които бих дал на съвременните хора, са толкова нови и чудни за тях, че и те непременно биха се запитали: „Какво ще се прави с тия методи? Трябва ли първо да се варят и след това да се ядат, или направо се ядат?“ Истинската наука се състои в разтоварване на човешкото съзнание. Човек трябва да знае как да разтоварва съзнанието си от ненужния багаж, който идва от три места: от неговия личен живот, от обществото, от хората, с които е заобиколен, и от природата. За пример, тръгваме от София за Рила седем–осем души и поръчваме да ни изпратят нужното число коне.

След малко към нас се присъединяват още неколцина, ставаме всичко 20 души. Те вървят с нас и не се сещат, че трябва да си поръчат коне; те мислят, че щом има за нас, ще има и за тях. Обаче като слезоха от влака, намериха се в чудо: ще тръгват, но коне няма. При това багажът им е голям, не се носи лесно по височини. На същото основание излизате ли рано сутрин на молитва, още от вечерта трябва да си кажете: „Утре сутринта ще се качвам на високо място, затова трябва кон за багажа ми“. Не си ли поръчате кон още от вечерта, на другия ден ще останете без него. Не е лесно да се качва човек по високи планински места с голяма раница на гърба си! Който не е носил голяма раница на гърба си, той може да философира, колкото иска; обаче, който е ходил с голяма раница по планините, той знае какво представлява раницата в този случай. Цялата му философия остава назад. Който се качва по планините, той трябва да носи малко багаж на гърба си. Сега, повече няма да говоря, да не чуе кафеджията, защото той е човек от старото учение и ще каже: „Не може по този начин, както вие мислите“. Седим ли по-дълго време тук, той ще ни улови и ще каже: „Моля, платете си!“ Вие сте пили по пет кафета най-малко и трябва да платите! Казвате: „Не може ли друг път да платим?“ Не, още сега ще си платите. Това, което ви разпавям за стария кафеджия е хумореска, но ако той чуе какво говорим за него, ще се докачи. Добре, че е зает с работа, та не чува. Както и да е, дали още сега ще платите или не, за всички е важно да освободите съзнанието си от ненужния товар. За тази цел вие трябва да се домогнете до съответния метод. Този метод е много труден; има един по-лесен метод, който трябва на първо време да се приложи.

Казвам: всеки има право да иска. Обаче, дойде ли до известно място, всякакво искане престава. За пример, искаш да ти дадат една книга. Дават ти книгата. С това вече искането престава. Тогава ти се затваряш и започваш да четеш книгата. Следователно каже ли някой, че иска известна книга, веднага му я дават и го оставят свободен. Вземе ли тази книга, докато не я прочете, друга не може да иска. Като я прочете, ще започне да иска друго нещо. Изобщо, предметът на искането постоянно се сменя.

И тъй, като ви наблюдавам, виждам, че старият кафеджия е хванал всички и вие току бъркате в джобовете си, да му платите, каквото сте длъжни. Някои път се озъртат кога ще дойде до тях, да иска и те да си платят дълга. Всички сте нащрек, като войници, готови за бой.

Сега, вярвам, че разбрахте главната задача, която ви е дадена: да освободите, да очистите съзнанието си от ненужния товар на миналото, да се освободите от излишъците на вашия личен живот; да се освободите от излишъците,, останали от обществото, от хората, които ви заобикалят, и,

най-после, да се освободите от излишъците, или от неестествените, нехармонични прояви в природата.

Беседа от Учителя, държана на
30 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_07_31 Чистене на съзнанието

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

ЧИСТЕНЕ НА СЪЗНАНИЕТО

Сега ще ви дам няколко от най-малките правила на духовната наука по отношение чистене на съзнанието. Те са следните: не желай това, което не ти е potrebno! Никога не мисли за утрешния ден! Не взимай миналото за идеал на своя живот! Не мисли, че бъдещето включва всичко в себе си! Държи ли се човек за тези положения, те са посоки, които го подтикват нагоре, напред. Те трябва да бъдат истинските посоки на съзнанието. Представете си, че някой човек от днес още мисли какво ще яде утре. За него е важно, какво днес ще яде. Утрешният ден трябва да остане настрана. Той не е ял днес, а за утре мисли. Освен това човек трябва да има предвид още и следното положение: всяко нещо, което е против законите на природата, е грях. Следователно всяка мисъл, всяко чувство или желание, които са против законите на природата, са греховни, протиеестествени или неестествени. За пример, ако у човека дойде желание лятно време, при най-голямата горещина, да носи кожена дреха, това е неестествено желание, несъвместимо със законите на природата. Или, ако у него дойде желание през зима, при 35 градуса студ, да носи копринена шапка, и това е неестествено желание. Такива желания ние наричаме неразумни. Може ли да се нарече разумно желание това, когато някой човек иска всички хора постоянно да го гледат и само с него да се занимават? Такова желание е невъзможно, неестествено. И да искат хората, те пак не могат постоянно да гледат, когато спят. Или, как ще го гледат вечер, в тъмна нощ? Самите условия не позволяват това. Следователно да гледате някого постоянно, туй изисква голяма будност на съзнанието. Такава будност е възможна само при три условия: когато душата на човека се намира под влиянието на закона на Мъдростта и под влиянието на закона на Истината. И тъй, ако човек не може да подигне ума си към Бога, да вярва в Него и да има стремеж към възвишените и великите същества, той не може да познае себе си; ако не може да вади заключение от резултатите, които са пред него, той пак не може да познае себе си. Такъв човек не може да има будно съзнание. Той ще прилича на онзи българин, който, като отишъл на баня, вързал на крака си един конец и си казал: „Нека седи този конец на крака ми, да не се изгубя между толкова голи хора. С конец ще мога лесно да се позная“. Обаче, в съзнанието на човека съществува една черта, едно качество, по което той всякога може да се познае. Иначе човек постоянно би се губил в света. Има едно качество, по което всеки се познава като индивид. Като спи човек, познава ли се? Не се познава. Изобщо, в съня никой не може да се познае. Щом се събуди, той вече познава, съзнава себе

си. Това съзнание се отнася само за физическия свят. Заспи ли човек, той отново се забравя. Това показва, че между физическия свят и закона на Любовта няма връзка. Щом няма връзка между живота и Любовта, тогава няма връзка и между живота и Мъдростта, между живота и Истината.

Казвам: когато няма връзка между живота и законите на Любовта, Мъдростта и Истината, хората не могат да правят връзка и между радост и страдание. За пример, като дойде радостта в живота, те казват, че това е в реда на нещата; дойде ли страданието, те намират, че това не е в реда на нещата. Питам: на какво основание идването на радостта е в реда на нещата, а идването на скръбта не е в реда на нещата? Хората не разбират, че радостта и скръбта са две състояния, неразривно свързани. Страданието и радостта са брат и сестра. В един момент ще дойде радостта, сестрата, но в следващия момент ще дойде скръбта, братът. Щом радостта влезе в някой дом, тя отваря прозореца, поглежда на пътя и като види страданието, веднага го извиква. Тя не иска да знае, че на хората от този дом става неприятно, щом видят страданието. Защо човек е недоволен от страданието, а доволен от радостта? Ще обясня това нещо със следния пример. Представете си, че вие сте по състояние положителен и радостта ви направи посещение. Вие веднага се зарадвате, защото по състояние тя е негативна; тя се явява пред вас като красива мома, на която се радвате. Вие представлявате ума, а тя – сърцето, което веднага харесвате. Тази мома има брат, който е положителен като вас, и тя го извиква да дойде при нея. Щом дойде при нея, вие ставате недоволен. Братът представлява страданието, което предизвиква вашето недоволство. Следователно недоволството ви се дължи на това, че братът взима сестра си и заминава заедно с нея. Тогава вие казвате: „Откъде се взе този нехранимайко, да задигне радостта ми?“ Това са образи, фигури, които служат за обяснение на ефектите, които се предизвикват в човека при явяването на радостта и скръбта.

И тъй, има ли човек желание, което силно обича, той изпитва вече неразположение към всяко друго желание, което идва да измести или отнеме първото. В него се явява съмнение, подозрение, че щом се отнеме желанието му, което пази като зеницата на окото си, той ще изгуби вече своето щастие. Ето защо, радостта понякога идва като негативно състояние, във форма на жена, а понякога – като положително състояние, във форма на мъж. Ако по състояние вие сте негативен, във форма на жена, радостта ви ще бъде положителна, във форма на мъж. Тя ще извика от пътя скръбта, страданието, което ще бъде в женска форма. Това показва, че има скръб на мъже и скръб на жени. Женските скърби се отличават от мъжките: женските скърби са мъжки, а мъжките – женски. Същото може да се каже и за радостите: женските радости са мъжки, а мъжките – женски. Това значи: онзи, който може да причини радост на жената, той

непременно ще бъде мъж. И обратно: на жената може да причини скръб само подобното на нея, пак жената. Същото се отнася и за мъжа. Мъжът причинява скръб на подобното на себе си; жената причинява радост на мъжа. Дойде ли подобното в човека, той започва да се безпокои, става недоволен, че ще му отнемат радостта. На научен език това означава: когато в съзнанието на човека се яви идеята, че могат да му вземат нещо, което му е необходимо, в него се явява недоволство. За пример, гладен сте, имате парче хляб, което пазите като очите си. В този момент срещу вас идва човек, който е също тъй гладен, и вие веднага изпитвате неприятност, защото не искате да дадете от своя хляб. Вие намирате, че това парче хляб едва ще стигне за вас. Значи подобното всякога иска да отнеме нещо на подобното. Следователно страданията произтичат всякога от недоимък, от празнота или от неразбиране на живота. Когато човек не разбира себе си, той страда. Когато иска да бъде богат, а не може да бъде такъв, той страда. Когато иска да придобие знания, а не може, той пак страда. Защо човек не разбира себе си? Защото не може да стане богат, силен, учен? За да не постигне човек това, което желае, има ред причини. Понякога човек страда и за другите хора, че не разбират живота или че не могат да постигнат желанията си. Ето защо, човек страда за себе си, страда и за хората.

Сега, вие сте дошли на Рила за разходка, за почивка, но колко от вас са дошли да видят Господа, не зная. Казвате: „Как да не знаете, нали ни познавате?“ Казвам: има неща, които и аз не зная. За пример, когато искат мнението ми за някой човек, дали е добър или лош, ако не искам да се произнеса, казвам, че не зная какъв е този човек. Той може сам да ви каже. Ако питате нещо за мене, мога да ви кажа. Ще кажете: „Щом е така, кажи откъде идеш?“ Аз идвам от небето. – „От небето ли? Вярно ли е това? Къде е небето тогава?“ – Щом не знаете къде е небето, няма какво да ви казвам. Тогава ще ви кажа, че идвам от ада. – „Къде е адът?“ – Щом не знаете къде е адът, тогава ще ви кажа, че идвам от земята. Следователно човек може да дойде от три места: или от небето, или от ада, или от земята. С други думи казано: човек може да излезе или от Бога, или от дявола, или от хората. Когато се говори за дявола, мнозина имат представа за него като животно, с рога и копита. Това не е дявол, то е животно. Под думата „дявол“ се разбира същество, съзнанието на което, от сутрин до вечер, е заето само със себе си. Дяволът мисли, че ако неговите работи се уредят, и на всички хора работите ще се уредят; развалят ли се неговите работи, и на всички хора работите ще се развалят. Тази е идеята за дявола. На нея отгоре можете да сложите рога, копита, то е ваша работа. Рогата му може да бъдат къси или дълги, това е пак ваша работа. Едно е важно за вас: знайте, че дяволът няма да дойде от някоя гора, но винаги седи близо до вас и дебне. Той взима различна форма, да не го познават. Той може да вземе форма на орел, да се хвърли върху пиленцата на някоя квачка и да вземе

едно от тях. Днес вземе едно, утре – друго и тази квачка започва да се интересува от него. Той може да вземе форма на вълк и да напада овците на някой овчар. Днес вземе една овца, утре – друга, докато овчарят започва да се интересува от дявола и да го познава. Дяволът интересува хората и животните по причина на това, че им отнема нещо. Това, което орелът прави с пиленцата и вълкът – с овците, става и в човешкото съзнание. Ти имаш 10–20 овчици, които грижливо отглеждаш, но ставаш една сутрин, виждаш, че една от тях липсва, задигнал я някой вълк. Имаш 10–20 пиленца, но ставаш една сутрин, виждаш, че едно от тях липсва, задигнал го някой орел. Една след друга овчиците изчезват, едно след друго пиленцата изчезват и най-после ти казваш: „Нещастен човек съм аз!“ Защо си нещастен? – „Защото няма вече на какво да се радвам.“ Из варненско някъде, в едно село, един орел често обикалял квачките и грабел по едно–две пиленца на ден. Една селянка казала на мъжа си: „Знаеш ли какво? Сложи квачката с пиленцата под една мрежа, да видим какво ще прави този хищник, като дойде“. Орелът, по свой стар навик, се спуснал към пиленцата и без да забележи, че те са под мрежа, пъхнал клюна си през една от дупките ѝ и сграбчил едно пиленце. Дърпа пиленцето, не може да го извади. Седи, чуди се каква е тази работа и не се сеща да пусне пиленцето и да бяга. В това време селянката, чиито пиленца често ставали жертва на този орел, хванала орела и си казала: „Ще ти дам да разбереш как се хващат и ядат пиленца“.

Казвам: искате ли да не се крадат овците и пиленцата от съзнанието ви, сложете си една мрежа, подобна на тази, която селянката употребила, и ще ги запазите. Закон е: дяволът никога не бърка с двата крака в една дупка. Той бърка с единия крак в една дупка, вследствие на което всякога среща препятствия. Щом срещне едно препятствие, той се мъчи да скъса връзките му, но по този начин го улавят. Това става всеки ден и в съзнанието на човека. Дойде ли някакво страдание, той започва да охка, ходи насам-натам, иска да се освободи от него, но не може. Какво е станало с този човек? Той пъхнал крака си в една от дупките на съзнанието си и не може да се освободи. Кракът представлява едно от неговите желания. Как ще се освободи? Казвам: пусни желанието си! Този човек е сграбчил желанието с крака си и нито крака си може да освободи, нито желанието пуска. Това желание не е негово. Ако човек иска с едно неестествено желание да постигне нещо хубаво, той няма да успее. Неестествените желания са несъвместими със законите на разумната природа. Такива желания причиняват скърби, страдания. При това всяко желание трябва да дойде навреме, както радостите и скърбите идват навреме. Има времена на радост, има времена на скръб.

Христос казва: „Жена, кога ражда, на скръб е, но кога роди, скръбта ѝ се

превръща на радост, защото се е родил човек на света!“ Значи жена, кога ражда, на скръб е, а като роди, забравя скръбта си, защото се е родил човек на света. Казвате: „Защо Господ е създал страданията? Не можа ли да създаде свят без страдания?“ Господ е създал хармоничен свят, а страданията в него са човешко дело. Желанието на човека да яде е Божествено, но ако той яде повече, отколкото трябва, това вече е човешко. Всяко човешко желание носи скръб. Когато Христос казва, че всяка раждаща жена скърби, Той е имал предвид, че тази скръб се дължи на неизвестността, в която жената се намира. Тя казва: „Това дете или ще се роди, или не; не се знае какво ще стане с мене и какво – с детето“. След тази скръб радостта непременно ще дойде.

Сега, ще изнеса друго положение. Представете си, че вие ядете някаква неестествена храна, която ви причинява скръб. Причината за тази скръб се дължи на вашето неразбиране на храната, която се употребили. На първо време вие се радвате, че ще ядете. Гладен сте, не сте яли два-три дни, но щом ви предложат ядене, вие веднага започвате да ядете. Че храната е развалена, че хлябът е мухлясал, това не виждате. Вие бързате да се нахраните и не мислите какво е яденето. Обаче нахраните ли се и горчивото идва. Горчивото предизвиква страдания. След това трябва да изхвърлите тази развалена храна от стомаха си, да се освободите от нея. По този начин ще усетите облекчение и страданието ви ще се превърне на радост. Законът за чистене на съзнанието е следният: между две радости всякога се крие една скръб. Първо е радостта, в центъра е скръбта, мъчението, а след него идва пак радостта. Това положение е най-естествено. Някой иска да бъде постоянно радостен. И това е възможно, но само за човек, който върви по Божия закон и изпълнява Неговата воля. Тъй както съвременните хора живеят, те не могат винаги да бъдат радостни.

Казвам: физическият свят е свят на промени. Той се движи между радости и скърби, между приятности и неприятности. Представете си, че вашето дете тежи няколко килограма и вие го носите на ръце, приятно ви е. Обаче, то постепенно расте, теглото му се увеличава и когато стане 35–40 килограма, вие не искате вече да го носите, защото тежи. Ако го носите 10 километра, уморявате се, искате да се освободите от него. Този товар става вече неприятен за вас. На същото основание, колкото и да е хубаво някое желание, щом се задържи дълго време в съзнанието на човека, то започва да го обременява и той иска да се освободи от него. Искате ли желанията да не ви обременяват, впрегнете ги на работа. Като работите по този начин, вие ще се доберете до новата философия на живота. Ще кажете: „Добро нещо е новото, но без старото не може“. Това прилича на положението на един българин, който си купил нови дрехи и търговецът

му ги загънал в книга. Тръгнал да си отива за селото, но по пътя му се додрямало. Той се излегнал под едно дърво, сложил вързопя близо до себе си и заспал. В това време покрай него минал един апаш, видял вързопя с новите дрехи и го взел. Събужда се селянинът, вижда, че вързопът го няма, новите дрехи изчезнали. Питам: какво правите, когато скръбта ви се превръща на радост? Вие веднага събличате скръбта си, т.е. старите си дрехи и се обличате в радостта, т.е. в новите си дрехи. Истинска радост, обаче, е тази, при която човек забравя скръбта си. Затова, именно, Христос казва: „Жена, кога ражда, на скръб е; щом роди, скръбта ѝ се превръща на радост, понеже се е родил човек на света“. Следователно, ако радостта, която имате, не може да заличи скръбите ви, тя не е донесла нищо ценно за вас. Искате ли да работите върху себе си, винаги трябва да имате предвид закона за чистене на съзнанието. Някой казва: „Дали съм напреднал в развитието си, дали вървя в правия път?“ – Това вие знаете. То е все едно да питате, дали сте се нахранили добре. – И това само вие знаете; вие сте авторитет сам за себе си. Ако някой дойде отвън, той може само да предполага, дали сте се нахранили, или не, но вие знаете истинското положение. Друг казва: „Вярвам ли аз или не?“ Радвам ли се, или скърбя? – Ти сам знаеш това. Има неща, които вие знаете по-добре от всички. Кои неща са тези? – Които се отнасят до вас. На същото основание всичко, което се отнася до мен, аз зная по-добре от всеки друг. Тези неща, които ние знаем за себе си, с тях трябва да си служим. Те са пособия, от които ние всякога можем да се ползваме в живота си.

Сега, всеки човек трябва да чисти съзнанието си, да го освободи от всичко непотребно. Ако искате да знаете как се чисти съзнанието, посетете някой търговец, който продава плодове, и вижте какво прави. Той всеки ден преглежда плодовете си, вади гнилите и ги хвърля настрана, а в кошниците или в сандъците оставя само здравите. Ако не отдели гнилите от здравите, и последните ще загният. Приложете същия метод и при чистене на съзнанието. Всяка сутрин, като ставате, преглеждайте състоянието на съзнанието си и колкото гнили плодове намерите, изхвърлете ги вън от него. Колкото непотребни желания има в съзнанието ви, продайте ги, поне малко пари ще получите от тях. Представете си, че имате десет кошя желания. Какво ще правите с толкова желания? Достатъчно е да имате само един кош желания. Останалите кошове можете да продадете. Един кош желания струва около десет хиляди лева. Ако продадете девет кошя, ще станете много богати. И тъй, като говоря, че желанията могат да се продават, на мнозина се вижда смешно и те казват: „Как е възможно желания да се продават?“ Какво означава думата „продава“? „Продава“ и „предава“ означават едно и също нещо. Кои желания трябва да се продават? Продавайте само тия желания, които не ви обичат! Не продавайте желанията, които ви обичат! Същото се отнася и

до мисълта. Има мисли, които ви обичат – тях не продавайте. Има мисли, които не ви обичат – тях продавайте, натирете ги в гората! Защо трябва да продавате мислите и желанията, които не ви обичат? – Защото всяко нещо, което не ви обича, непременно ще ви причини вреда. Всяко желание, всяка мисъл, които не ви обичат, имат инстинкти, разположения, подобни на тия у мишката. Както мишката се провира оттук-оттам, да намери някоя дреха, да я прегризе, така също желанията и мислите, които не ви обичат, все ще намерят една малка дупчица във вашето съзнание, да се проврат, да ви причинят някаква пакост. Те не искат съзнателно да ви правят пакости, но гризачи са, естеството им е такова.

Следователно в съзнанието на всички хора се прокрадват и добри, и лоши желания. За пример, няма човек, който не желае да бъде красив. Всеки иска да бъде красив. Това желание е напълно естествено. Обаче желанието на човека да бъде красив без Истината, това е несъвместимо. Красота без Истина е в състояние да причини най-голямото зло на човека. Както красотата не може без Истината, така има ред желания, които без Любов абсолютно не могат да съществуват. Дойде ли такова желание у вас, то е в състояние да ви причини най-голямата вреда. Ако в това желание има Любов, то е от Бога. Щом има Любов, там е красотата, там е Истината. Няма ли Любов в това желание, там Бог отсъства. Щом Бог не е там, тогава и красотата не е там. Щом красотата не е там, тогава Истината не е там и това желание не е на мястото си. Ако в едно желание има Любов, тогава ще има и красота, и Истина, и то непременно ще бъде добро. Който има Истината в себе си, той е красив човек. Истината е основа на всички неща в живота. Често хората казват за някого, че е честен, а за друг, че е нечестен човек. От какво зависи човек да се прояви като честен или нечестен? Ако се срещнат двама души бедни, голи, могат ли те да се крадат? И единият е гол и бос, и другият е гол и бос, няма какво да крадат. Те ще се погледнат, ще се засмеят и ще кажат: „Оголяхме!“ При какви случаи хората се крадат? Ако се съберат на едно място един беден човек и един богат, бедният, поради външните условия, студ и глад, ще се принуди да обере богатия. Много естествено! У бедния ще се яви желание да открадне поне един костюм от богатия, който има няколко костюма. Бедният ще каже: „Трябва ли този богат човек да разполага с няколко костюма, когато аз нямам нито един и ходя в този студ окъсан?“ Богатият, от своя страна, ще мисли, че бедният постъпва нечестно спрямо него.

И тъй, всяко желание се явява като резултат на Любовта. Кажете ли, че имате някаво желание, това подразбира, че трябва да обичате хората. Законът на Любовта е закон за смяна на съзнанието. Да обикнете един човек, това значи, ако е гол и бос, да го облечете. Щом срещнете такъв човек, ще отидете близо до него и ще му кажете: „Ела да те заведем в

дрехарницата, да си избереш, каквито дрехи искаш“. Той ще се зарадва и ти ще се зарадваш. Срещнете друг човек, който е тъжен, скръбен. Ще го извикате настрана и ще му кажете няколко сладки думи. Защо е скръбен, не питайте. Човек може да бъде скръбен или защото е гол, или защото е беден, или защото е гладен, или по друга някаква причина. Изобщо, страданията на хората биват от различни категории. Казвам: често хората изпадат в много смешни положения, като очакват другите да ги направят радостни и щастливи. Да очаквате щастие от другите хора, то е все едно, като ставате сутрин, да очаквате на близките си, те да ви обличат. Не е ли смешно, голяма мома или голям момък да очакват на майка си сутрин да ги облича и вечер да ги съблича? Някой е скръбен. Защо? – Защото очаква да дойде някой да го облече, или да свали раницата от гърба му. Казвам: сам хвърли каишите на раницата си! Няма защо да очакваш на другите. Един познат ми разправяше следното нещо: „Има един господин, който никак не ме обича. Където ме срещне, чувствам, че мисли нещо лошо за мен“. – Така ли! Имаш грешка. Аз срещнах същия този господин преди няколко дни, отиваше на банката, да внесе на твое име една сума от 25,000 лева. – „Възможно ли е това? Наистина, аз получих вчера покана за 25,000 лева, но не знаех кой ги е изпратил. Значи този човек, за когото аз мислех, че не ме обича, бил мой доброжелател! Кой може да се надява, че този човек бил толкова добър?“

Следователно вие не знаете още кой човек ви обича и кой не. Все трябва да дойде някой ваш приятел, да ви каже кой ви обича; все трябва да дойде някой ваш приятел, да ви каже, че Бог е вложил доброто у вас, а вие трябва само да го проявите. Като знаете това, щом дойде някакво желание у вас, то трябва да се изяви или чрез закона на Любовта, или чрез закона на Мъдростта, или чрез закона на Истината. Ето защо, искате ли да се подвизавате, не се отказвайте от желанията си, но ги разглеждайте внимателно, да видите към коя категория спадат. Ако дадено желание се отнася към Любовта, заведете го при майка му; ако се отнася към Мъдростта, заведете го при баща му; ако се отнася към Истината, заведете го при брата или при сестра му. Всеки трябва да знае къде да заведе едно свое желание: при майка си, при баща си, или при брата и сестра си. С други думи казано: всеки трябва да знае, дали едно негово желание се отнася към закона на Любовта, Мъдростта или Истината. Всяко желание, което се отнася към един от тия закони, е естествено. Не се ли отнася нито към един от тях, то е неестествено желание.

Сега, имайте предвид, че науката за чистене на съзнанието едва сега се заражда. Човек едва сега започва да чисти съзнанието си, докато дойде един ден до пълно прояснение, до пълно просветление на съзнанието. Не е лесно да се чисти съзнанието! Смяната на съзнанието, т.е. чистенето на

съзнанието, представлява една от великите, от красивите науки. Казвате: „Как можем да чистим съзнанието си?“ Да чистите съзнанието си, това подразбира да започнете работа като слуга на някое чуждо лозе да го прекопаете, посадите, пречистите и най-последно оберете. Вие нямате свое лозе, но отивате при някой чужд господар, започвате като работник при него и работите на лозето му, докато дойде гроздоберът. В деня на гроздобера ще береш грозде, ще слагаш в кошницата и даром ще ядеш, колкото искаш и от което грозде пожелаеш. Господарят няма да забрани това.

Следователно, какъвто е законът за обработването, чистенето и обирането на лозето, такъв е законът и за чистене на съзнанието. Искаш ли да чистиш съзнанието си, ще започнеш работа като слуга при някой господар на лозе, ще го копаеш и прекопаваш, ще го чистиш, докато един ден го обереш. Ще напълниш кошниците за господаря си, ще ги сложиш настрана, а каквото хапнеш от гроздето, то е твое. Вечерта, като си отиваш, господарят ще ти плати. Плащането, това е опитността, която си придобил, а гроздето, което си ял през целия ден, това е истинската печалба. Някой казва: „Днес спечелих еди-колко си лева“. – Нищо не си спечелил, ти си гонил само Михая. Истинската печалба се състои в това, което си ял на лозето. И тъй, в процеса на чистенето на съзнанието, при който учител да отидете, най-напред той ще ви покани да пореботите на лозето му, да го очистите, и после, в деня на гроздобера, да вкусите от гроздето му. Някой учител няма да ви напълни цяла кошница с грозде, но ще каже: „Докато сте на лозето ми, ще ядете, колкото искате“. Има учители, които могат да ви напълнят по една кошница грозде за дома ви, но в този случай вие трябва да сте напреднали. Сега, всички трябва да се научите правилно да мислите. Имате ли някакви мъчнотии или страдания, идете на лозето на някой чужд човек, прекопайте го, изчистете го и в деня на гроздобера яжте, колкото искате. Като ядете от това грозде, ще бъдете щастливи. У мнозина се явява желание да имат свое лозе. Те казват: „Друго нещо е да имаш свое лозе. Ще ядеш, когато искаш, колкото искаш и от което грозде искаш“. Не, преди всичко вие трябва да научите следния закон: всичко, което разбирате, е ваше; онова, което не разбирате, не е ваше. В разбиране на нещата се състои различието между вашите и чуждите работи. Като отивате на гроздобер, вие казвате: „Да напълним кошниците си добре, че и за утре да имате“. Не, докато сте на лозето, яжте, колкото можете! Утре пак ще отидете на гроздобер. Ако сте в духовния свят и желаете грозде, трябва да се качите на планината, където всеки ден има гроздобер. Не мислете за утрешния ден. Като работиш в духовния свят, там всеки ден има прясно грозде, от което ще ядеш. Вечер, като се връщаш у дома си, ще имаш опитността от това, че ще платят за труда ти. Някой казва: „Аз не искам да работя на лозе, не искам да бера грозде“. – Щом не искаш да

береш грозде и радости няма да имаш. Христос казва: „Ако искаш да работиш на някое чуждо лозе, да береш грозде, ти трябва да намериш някой беден, окъсан човек и да му направиш едно добро“. Ти не знаеш какъв е този беден човек. Той може да е някой светия, макар да е окъсан, бос и гол. Щом му направиш добро, ти ще научиш много работи от него. Разправят за един американски професор по богословие следния случай. Един ден той изпаднал в голямо обезсърчение от себе си, от своята наука и казал: „Толкова години вече как преподавам лекции в университета, но нищо не постигнах“. Един негов приятел, като го видял в това положение, изпратил го при една бедна, болна вдовица, която цели 12 години лежала на легло. Той отишъл при нея, поразговорил се и като излязъл от дома ѝ, казал: „Тази бедна, болна вдовица от своето легло ми предаде такива лекции, каквито аз никога не можах да предам на студентите си. Много нещо научих от нея. Тя е лежала болна на леглото си цели 12 години, но каквото е научила, знае го, както трябва. Аз се насърчих от нея, разбрах какво значи да работиш на лозе, което е пълно с грозде“. От този ден професорът по богословие всяка седмица отивали при бедната жена, работил на лозето ѝ и всякога ѝ занасял нещо.

Казвам: всички трябва да ходите при хора, които отвън са нещастни, а отвътре – щастливи. Такива хора наричаме светии. Сега и на вас пожелавам да бъдете отвън нещастни, отвътре щастливи.

Лекцията, която тази сутрин ви държах, остана малко неразбрана за вас, понеже мъглата не се дигна през цялото време. Това показва, че разбирането ви е малко.

Беседа от Учителя, държана на
31 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_08_01 Обич, разумност и истинолюбие

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

ОБИЧ, РАЗУМНОСТ И ИСТИНОЛЮБИЕ

Вчера четохте 26-та глава от Битие. Какво разбрахте от тази глава? (– „Божият благословение минава от един човек върху друг.“) Така е. Където има условия, благословието минава от човек на човек. Значи всяка река тече през такива места, където има условия за нея; всяко дърво расте там, където има условия за него; всеки човек живее там, където има условия за неговото развитие, за събуждане на неговата мисъл. Законът е такъв. Някои казват, че работите им не вървят добре. Щом работите им не вървят добре, това показва, че те не са попаднали в благоприятни за тях условия. Какво трябва да направят тогава? – Да изменят условията, в които се намират. Щом изменят условията и работите им ще тръгнат напред. Някой се оплаква, че житото му не израсло. Защо? – Понеже го посадил на камък. Ако той промени условията, житото му ще израсте. Да посадите житото на камък и да очаквате да израсте, то е все едно да се качите на една скала и да кажете: „Няма кой да ми донесе парче хляб. Никой не ме обича!“ Казвам: слезте от скалата, идете в долината, между хората, там ще намерите хляб. – „Как тъй? Хората трябва да знаят, че съм се качил на скалата и да ми донесат малко хляб.“ – Трябва да знаят, но не искат да знаят. Какво ще правиш тогава? Нищо друго не остава, освен да слезеш от скалата, да отидеш в долината, да си вземеш хляб, колкото искаш. Откъде знаеш, може би някои хора знаят, че си на планината, знаят, че имаш нужда от хляб, но нямат възможност да дойдат при теб. Може би условията не им позволяват да влязат във връзка с теб.

Съвременните хора, като не се разбират, лесно се докачват. За пример, като слушат да говори някой, те казват: „Еди-кой си думи се отнасят точно за мен“. Казвам: ако наистина думите на някой говорител се отнасят до кривата мисъл на един от слушателите, нека той я хвърли, нека я отстрани от себе си; ако пък думите му се отнасят до неговата права мисъл, нека той я задържи в себе си. Някой казва: „Аз направих една лоша постъпка“. – Тази постъпка са я правили и пралядо ти, и прабаба ти, и дядо ти, както и баба ти, но и ти я преповтаряш. Повечето хора днес правят точно като прадедите и прабабите си; много хора пък постъпват и като животните, но всички трябва да се отвикнат от тия стари навици. Време е вече хората да се откажат от старите навици, придобити от техните прадеди, както и от тия на животните.

За пример, влизате в един чужд двор и кучето веднага започва да лае

срещу вас. И светия да сте, щом влизате в чужд двор, кучето непременно ще лае. С лаенето си то иска да каже: „Как смееш да влизаеш в чужд двор без позволение?“ Като не разбирате този закон, вие взимате един камък, хвърляте го върху кучето и казвате: „Кой те постави стражар в този дом?“ В този случай кучето се озъбва срещу влезлия и му казва: „Ти знаеш ли, че господар има тук?“ Вие хвърляте камъка върху кучето и казвате: „Никакъв господар не признавам!“ Кучето постъпва по животински, но и вие не постъпвате по-добре. Вие не трябваше да хвърляте камък, но да се запитате защо кучето лае. За да лае кучето, все трябва да има някаква причина. Ако срещу това куче излезе мечка, то веднага ще отстъпи, ще се скрие някъде и ще престане да лае. Един важен въпрос, който трябва да се разгледа, е въпросът за четивата, които ви се дават през деня. От всяко четиво човек трябва да извади поне едно основно правило, или един основен закон, понеже между него и това, което той е прочел, има известна връзка. Ако между вчерашния ден и днешния няма никаква вътрешна връзка, както и ако между днешния и утрешния ден няма връзка, тогава всичко, което човек върши, е безполезно. Няма ли връзка между отделните факти и явления в живота, и благословието не може да дойде. Като свързват отделните факти и явления в живота си, по този начин хората ще се научат да мислят право. Главната цел в живота им е да се научат да мислят като Бога. От хиляди години насам хората са живели и в манастири, и в пустини, следвали са университети и ред други учебни заведения с единствената цел да се научат да мислят право, като Бога. Ако те не могат да постигнат това, всякакви усилия, всякаква наука ще бъде безполезна. Питам: кои са основните качества на Божиата мисъл? Едно от съществениите качества на Божиата мисъл е непрерывността: между всички Божии мисли има тясна връзка. Нищо не е в състояние да отдели една Божия мисъл от друга. Те са неразривно свързани помежду си. В човешката мисъл, обаче, това качество липсва. За пример, някой човек има добро мнение за приятеля си. Дойде някой при него и каже нещо лошо за приятеля му. Той веднага изменя мнението си и вече не мисли, както по-рано. Питам: приятелското чувство може ли да се изменя? По същество то е неизменно, понеже Бог го е вложил в човека. Щом приятелството е Божествено чувство, нищо в света не е в състояние да го измени. Следователно, ако приятелството на някои се изменя, то не е от Бога. Това всякога трябва да имате предвид. Някой казва: „Аз имах силна вяра, но сега се намали“. – Ако твоята вяра е от Бога, нищо не е в състояние да я измени. Измени ли се, тя не е от Бога. Изобщо, вяра, която се променя, не е от Бога.

Някой казва: „Защо Господ не мисли за мен?“ – Защото и ти не мислиш за Него. – „Защо Господ не ме обича?“ – Защото и ти не Го обичаш. Ти си се затворил, а искаш да те обичат. Ако детето затвори устата си, как ще може

майката да изяви любовта си към него? Тя му донася чаша мляко, парче хляб, но то седи пред нея със затворена уста, не я отваря. Щом отвори устата си, и майката ще го обича. Същото нещо правят много от съвременните хора по отношение на Бога. Те затварят сърцето си за Него, не Го пускат вътре, а същевременно искат от Бога да ги обича. Как ще ги обича? Трябва ли Той да дойде с клещи и така да отваря сърцата на хората? Не, това е насилие, а Любовта не си служи с насилие. Бог казва на хората: „Потърсете ме в ден скръбен!“ Те не Го слушат, не се молят, не Го признават, докато дойде един ден ангелът на смъртта и ги задигне. Казвате: „Еди-кой си човек умрял“. – Този човек е бил едно гърне, за което грънчарят казва на слугата си: „Счупи това гърне, то не трябва повече да живее!“ Казвате: „Ние не знаем защо трябва да се молим“. – Който иска да живее, да не го чупят, като грънчарско гърне, той трябва да се моли. – „Аз искам да живея, да уча, да се радвам на Божия свят.“ – Щом искаш да живееш, ще се молиш на Бога, ще вярваш, ще учиш. Мнозина искат да знаят какво представлява Бог. Казвам: който иска да знае какво е Бог, той първо трябва да знае нещо за себе си, какво той представлява. – „Обича ли ме Бог?“ – Първо трябва да знаеш, дали ти обичаш Бога. Ако знаеш, че ти Го обичаш, ще знаеш, че и Той те обича. – „Справедлив ли е Бог?“ – Ако ти си справедлив, ще знаеш какво представлява Божията Правда. Ако ти не си справедлив, по никой начин не можеш да разбереш Божията Правда. Казано е в Писанието: „Гневът Божи ще се излее върху синовете на непослушанието“. На човешки език този стих означава: „Гневът Божи ще се излее върху всички гърнета, които не вършат Неговата воля, и ще ги разчупи на хиляди парчета“. – „Възможно ли е това?“ – Възможно е, разбира се. Кой грънчар, като види, че някои от гърнетата му не са направени, както трябва, не взима чук да ги направи на хиляди парчета? Щом ги счупи, той казва: „Нови, по-хубави гърнета ще направя!“ Кой човек не е чупил шишета или гърнета? Щом вземе едно гърне или шише в ръцете си и забележи, че мирише, той веднага го хвърля на земята, да се счупи, и казва: „Ново ще си купя!“ И тъй, от тези разсъждения изваждам следното заключение: всяка мисъл или всяко чувство, които не ви служат, хвърлете настрана, нека се счупят. Всяко лошо желание, което веднъж сте опитали и видели, че е вмирисано, хвърлете настрана. Всяка лоша постъпка хвърлете настрана. Защо ви са тези стари, вмирисали шишета и гърнета? Нека се счупят, те не са потребни. Без тях ще бъдете по-добре; вие не сте родени с тях. Те след това са дошли. Купете нови, хубави, чисти гърнета! Щом се освободите от старите, вмирисаните, у вас ще остане само Божественото. Тогава Бог ще ви познава и вие ще Го познавате. Познава ли ви Бог, вие ще бъдете радостни, весели и силни. Познава ли ви Бог, вие ще имате връзка с Него. Няма по-велико нещо за човека от това, да е свързан с Бога! Някой казва: „Като се свържа с Бога, ще Го виждам ли?“ Какво значи да виждаш нещо? Човек може да вижда един предмет или едно лице само

ако го обича. Човек може да вижда нещата само когато съзнанието му е абсолютно будно в света на Любовта, в който живее. Не е ли будно съзнанието му в този свят, той вижда като през мъгла, а това не е виждане, но прозиране. Който може да се ползва от плода на ябълката, той я вижда и разбира. Не може ли да се ползва от плода ѝ, той нито я вижда, нито разбира. Щом не се ползва от плодовете на ябълката, колкото и да убеждавате другите, че я виждате, вие и себе си заблуждавате, и другите искате да заблудите. Вие употребявате храна, която разваля стомаха ви, и казвате, че тази храна не е добра. Трябва ли да дойде някой отвън, да ви убеждава, че тази храна е добра? Вашият стомах е специалист. Той проверява, изпитва храната и се произнася. Всяко друго убеждение, което идва вън от вас, е заблуждение, а всяко заблуждение е старо учение.

Казвам: днес всички хора се нуждаят от прави разбирания, от прави възгледи за нещата. Не е достатъчно човек да мисли, че върши волята Божия, но той трябва правилно да я изпълнява. Ние сме дошли тук да разберем волята Божия и да я изпълним. Който не е готов за тази работа, той не трябва да идва повече на езерата. Ако иска да идва за свое удоволствие, той е свободен, но да идва тук, да се заблуждава, че върши волята Божия, това не е позволено. Както аз служа на Бога, така и вие трябва да служите. Няма защо да губите времето си в залъгвания само, че това ще направите, или онова ще направите. Небето е сито от залъгвания и неизпълнени обещания на хората. Какво правят хората днес? Съберат се около някой учен и започват да го ласкаят, да го величаят, да изтръгнат нещо от него. Какво представляват тези ласки, това хвалене? Те не са нищо друго, освен юлари на главата и самари на гърба му. Не, хвърлете всякакви юлари, всякакви самари настрана! Човек трябва да бъде свободен! Че тези юлари били златни или сребърни, това нищо не значи – все юлари са. Свободният човек не търпи никакви юлари, никакви самари, никакви гвоздеи. Той иска краката и ръцете му да бъдат свободни от окови, умът му – свободен от юлар, сърцето му – свободно от самар, а душата и духът му – свободни от всякакви гвоздеи! Тази е новата философия на живота! И след всичко това ще дойдат невежите да разправят, че Бог им говорил чрез някаква пророчица, или чрез дядо им и баба им, които са заминали за онзи свят. Какво им говори Бог? – Че трябвало да се раздава жито за заминалите. Казвам: ако вашите заминали за онзи свят искат жито да ядат, положението им не е много добро. Който иска да яде жито, да дойде на този свят. Житото не може да се раздава от този свят за онзи. Света Богородица казала чрез някоя пророчица, че ако хората искат да успяват в работите си, трябвало да ѝ палят свещи и кандила. Какво пророчество е това? Света Богородица не се нуждае от вашите свещи и кандила. Това са заблуждения! Не се пророчества така. Някой измислил нещо и хората го считат пророк. И в старо време е имало пророци, и днес има много

пророци, но истинският пророк коренно се отличава от лъжепророка.

Питам: каква е разликата между истинския пророк и лъжепророка?
Лъжепророкът е като бозаджията. Той върви по улицата и вика: „Боза, боза!“ Щом изпие една чаша, той веднага казва: „Платете сега!“ Срещате някоя религиозна, набожна сестра, която разправя, че с Бога говори, по Бога живее, а ходи при тази или онази гледачка, да ѝ гадае на восьък. Казвам: ако тази сестра вярва в Бога и живее съобразно Неговите закони, трябва ли, след като се е нахранила с чиста, здрава храна, каквато природата дава, да отиде при някой пророк или при някоя пророчица, да яде от техните баници? Щом хапне такава баница, стомахът ѝ се разваля. Когато стомахът на човека се разваля от баницата на някой пророк или някоя пророчица, те са лъжепророци. Такъв пророк минава за banker между хората и кой каквото му поиска, той казва: „Лесна работа, всичко ще наредим“. И наистина, той лесно нарежда работите. Взима по 40–50% лихва и не мисли. Кожата одира на хората. Аз наричам тия лъжепророци търговци на човешки кожи. Минавам покрай дюкяна на един от тия търговци и чета надпис: „Пророчески дюкян“. Казвам: в такъв дюкян не влизам! Ако пророкът става бакалин, той е лъжепророк. Търговията не е за пророка. И тъй, Божието благословение минава и върху нас, както мислите се предават от човек на човек. Едни мисли вървят по закона на Любовта, други – по закона на Мъдростта, а трети – по закона на Истината. Обаче, по какъвто път и да вървят мислите, резултатите им са едни и същи и за учени, и прости, и за праведни и грешни. Водата еднакво измива и праведния, и грешния. Разликата се състои само в следното: от грешния водата става много нечиста, много мътна, а от праведния е по-чиста, по-бистра. Това зависи от степента на чистотата. Когато водата, с която се мие някой човек, е съвсем чиста, този човек е светия. Както водата се опетнява от грешните хора, така и някои мисли са в състояние да опетнят човека. Някой човек е неразположен духом, недоволен. Защо? – Някоя лоша мисъл е влязла в ума му и го мъчи. Какво трябва да направи този човек? – Да хвърли вмирисалото гърне на земята и да го счупи. Лошата мисъл е нечисто гърне, което непременно трябва да се счупи. Това гърне е останало от дядо ви, от баба ви, но днес вече не ви трябва. Казвате: „Какво ще правим в бъдеще?“ – Ще работите, да направите нови гърнета, които да напълните с нови, чисти мисли.

И тъй, като идваме на езерата, ние имаме предвид да изпълним волята Божия. Щом изпълняваме волята Божия, и природата ще бъде по-разположена към нас. Щом вършим волята Божия, и Бог се интересува от нас и ни благославя. Ако не вършим волята Му и не вървим в Неговия път, и Той не се интересува от нас. Законът е такъв. Не правите ли и вие същото с вашите слуги? Когато имате един добър слуга, вие се интересувате от

него и увеличавате заплата му. Ако слугата ви не е добър и не изпълнява вашата воля, вие не сте доволни от него, не се интересувате от неговото положение. Мислите, чувствата и постъпките на мнозина са неправилни, а въпреки това те искат небето да се интересува от тях. Небето се интересува за хората дотолкова, доколкото и те се интересуват за него. Съвременните хора знаят това, но все-таки са склонни да мислят, че и като грешат, Бог пак им прощава. Тази мисъл е права, но при няколко условия, а именно: Бог прощава греховете на хората, ако те имат Любов в себе си, ако са разумни и ако обичат Истината. Следователно, ако човек обича Бога, ако е разумен и ако е истинолюбив, какъвто грях и да направи, ще му се прости. Който няма тези три качества в себе си, никакъв грях не може да му се прости. Стихът „И ще заличи греховете им“ се отнася, именно, за този случай. Бог ще заличи греховете на хората, ако имат Любов, ако са разумни и ако са истинолюбиви. Казвам: няма по-красиво нещо от това, човек да има Любов в себе си, да е разумен и да обича Истината. Каквото каже такъв човек, всичко става. Който няма тези качества в себе си, той нищо не може да направи. Рече ли да пророкува нещо, той ще излъже. Неговото пророчество никога не се сбъдва. И това не е лошо, но то всякога трябва да се има предвид, да не изпада човек в заблуждение. Защото и когато лъже човек, той все пак върши някаква работа. А на човек, който е работил, трябва да се плати нещо за труда. Дали повече или по-малко ще му се плати, зависи от характера на работата и ползата от нея. Изобщо, трудът на човека никога не може да се плати. Колкото и да му се даде, все ще бъде недостатъчно. Как и колко може да се плати за услугата, която някой ти е направил? Три условия се изискват от човека, за да бъде той в състояние да се отплати на всеки, който му е услужил с нещо, или му е направил някакво добро. Те са следните: той трябва да обича човека, който му услужва; той трябва да бъде разумен и най-после, той трябва да бъде истинолюбив. Ето защо, ако искате да се подигнете, да имате постижения, приложете Любовта, разумността и Истината в живота си. Приложете ли тия неща, каквото кажете, ще стане. Казвате: „Какво може да каже човек, което да се изпълни?“ За пример, той може да каже на мъглата и облаците да се дигнат нагоре, за да се изясни времето. Каже ли това, времето ще се изясни. Той може да събори всички върхове около нас, да предизвика земетресение. Питам, обаче: при това положение, в което сега се намираме, какъв смисъл има да се събарят върховете, да става земетресение? Ако тук има праведни хора и срещу тях дойде голяма армия от войници, да ги убива, тогава има смисъл да се предизвика земетресение, да се събарят планински върхове. По този начин поне ще се помогне на праведните хора, ще им се отвори път да се спасят. Някои казват: „Значи, този човек, който може да предизвика земетресение в природата, той е много силен“. С един пример ще обясня каква е силата на този човек. Представете си, че някой учен направи една бомба, която

съдържа голямо количество взривно вещество. Тази бомба има една малка запалка, която ученият може само да цъкне и бомбата да се възпламени и да избухне. Този човек е силен, наистина, защото е могъл да направи бомбата и знае как да я запали. Обаче и едно малко, слабо дете може да запали бомбата и тя да избухне. Значи и детето може да направи чудото, което ученият прави. Разликата между силата на учения и на детето се състои в следното: когато бомбата избухне, детето ще пострада, а ученият няма да пострада. Защо? – Защото детето е неразумно, а ученият е разумен, знае как да я запали. По същия начин много от съвременните хора, като малките деца, щом се намерят пред такива бомби, запалват ги и те избухват. За тази цел невидимият свят съзнателно е поставил хората далеч от тия бомби, да не избухват. На много места в Рила има такива бомби, затова, като върви човек и дойде до някоя от тях, той трябва да бъде внимателен, да не докосва запалките им, да не избухват. Места, на които има такива бомби, са много опасни и те трябва да се избягват.

Съществената мисъл, върху която човек трябва да работи, е да намери начин за чистене на съзнанието си. За тази цел той трябва да държи връзка с Бога, да бъде в единство с Неговите мисли, чувства и постъпки. Веднъж човек живее и се движи в Бога, той трябва да бъде във връзка с Него, за да не прекъсва мисълта си. Каквото да му се говори отвън, той трябва да има нещо постоянно в себе си. Само по този начин човек може да се подмлади. Първото условие за подмладяване е да имате връзка с Бога. Ако не късахте тази връзка, досега всички бихте станали светии. Който има непреривна Любов към Бога, само той може да стане светия. Аз разглеждам Любовта от ново гледище. Любовта е сила, която дава еднакви блага и еднакви условия за развитие на всички хора. Тя дава свобода, простор на човека, да се прояви във всички посоки на живота. Казвате: „Може ли всичко да се обича?“ – Само разумното се обича. Човек е разумно същество, следователно той заслужава да бъде обичан. Когато обичате човека, вие обичате Бога в него. Който е излязъл от Бога, той може да бъде обичан; който не е излязъл от Бога, той не заслужава да бъде обичан. И обратно: всички, които са излезли от Бога, трябва да Го обичат. В това отношение, Любовта трябва да съществува като вътрешен закон в човека. Чрез Любовта човек държи връзка с Бога и с всички живи същества. Ето защо, Любовта е благо преди всичко за самия човек, а после и за окръжаващите. Реалното в Любовта е връзката между мислите, чувствата и постъпките, както на отделния човек, така и на всички хора. Тази Любов е достъпна за всички. Тя е Любов от първа степен. Какво по-голямо благо за човека от това, да има връзка между ума, сърцето и волята си?

Казвам: дръжте в ума си мисълта – любов към Бога. С тази мисъл ще разрешавате всички въпроси. Тя е ключ в живота на човека. Без нея вие ще

се натъкнете на друг принцип в живота, за който не трябва много да се говори. Този принцип съществува и в самата природа. Натъкне ли се човек на него, той става кисел, сърдит и вечно недоволен. Дойдете ли до този принцип, не се старайте да го укротите. Отстранете се от него и не го бутайте! Щом човек се докосне до този груб принцип, и той става груб, сърдит и казва: „Не ме питайте, много съм сърдит“. И като погледнете този човек, виждате, че цял е настръхнал. Сърдитото не е самият човек, но онзи груб принцип, с който той е влязъл в съприкосновение.

Сега, всички се интересувате от въпроса, какво ще стане с вас. Аз ще ви кажа какво ще стане с вас. Ако имате връзка между мислите, чувствата и постъпките си, всички ще станете царе. Питам: ако всички станете царе, кои ще бъдат поданици? При това, като царе, за всички няма да има място на земята, вследствие на което ще се разпръснете. Едни ще отидат на луната, други – по различните звезди, и отдалеч само ще се поздравяват. Тази е външната, физическата страна на въпроса. Обаче, под думата „царе“, в нейния вътрешен смисъл, аз разбирам свободен човек. Абсолютно свободен може да бъде само съвършеният. Свободният човек казва: „Аз съм цар, нищо не ме безпокои“. Защо? – Защото съм свободен в мислите, чувствата и постъпките си. Свободата подразбира още и хармония. Щом човек е свободен в мислите, чувствата и постъпките си, той е в хармония със себе си, с природата и с Бога. И тогава той казва: „Днес съм цар!“ Утре изгубва тази връзка, казва: „Днес съм детрониран“. Възстанови връзката си, пак става цар. Същото става и с вас: ту ви качват на царския престол, ту ви свалят. Свобода, хармония и съвършенство са качествата на истинския цар. Не е цар този, който външно само заема това положение. Ние виждаме, че царете в света не са свободни, те са зависими от много неща.

Когато се говори за пречистване на съзнанието, човек трябва да е запознат със закона на различаването, да различава Божественото от човешкото. Всяка мисъл, която не се изменя при всички условия, тя е Божествена. Всяко чувство, което не се изменя при най-големите пертурбации, то е Божествено. Мисли и чувства, които се изменят при условията на живота и зависят от тях, те не са Божествени. Щом се домогнете до тази философия на живота, вие трябва да я предадете и на другите хора. Как ще я предадете? Истината, Любовта се предават чрез контакт, а не по механически начин. Човек не може да предаде нещо на другите, ако той не го носи в себе си. Да мисли човек, че без да има нещо в себе си, може да го предаде на другите, това е равносилно да запали огън без никаква запалка. Огън чрез огън се запалва. Откъде идат запалките? – От Бога. Запалката на огъня е Любовта, която идва от Бога. Понеже Любовта, Мъдростта и Истината идват от Бога, ние можем да ги възприемаме от Него и да ги

предаваме на другите хора. В такъв случай всички можем да бъдем носители, проводници на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Да бъдем проводници, това значи да имаме връзка с Бога. Казвам: който иска да бъде проводник на Бога, той трябва да Го намери и да се свърже с Него. Като намерите Бога, какво ще Му кажете? Всички трябва да знаете това, няма защо да ви се казва. Какво правите, когато сте гладен и намерите един самун хляб? Взимате хляба с двете си ръце, прегръщате го близо до себе си, натискате го и започвате да си чупите парченца от него, да ядете. След това се усещате доволен, разположен. Щом разчупвам хляба, той се е разцъфтял в ръцете ми; щом го ям, той вече е узрял; щом се нахраня, той вече е влязъл в мене, станал е едно с мене. След това аз и хлябът се разхождаме, разговаряме, разглеждаме Божиите имения. През целия ден и двамата сме весели и доволни. Ето защо, когато разчупвате хляба, той не умира, но влиза у вас, да живеете заедно с него. Докато човек не стисне хляба между ръцете си, докато не го разчупи и сдъвче между зъбите си, той не може да го познае. С други думи казано: докато човек не обикне хляба, докато не познава елементите, които го съставят, и докато не влезе в съприкосновение с условията на неговия живот, той няма да знае какво нещо е хлябът.

Време е вече хората да освободят съзнанието си от всички наслоявания на миналото. На тези наслоявания се дължат всички болести, всички неразположения на хората. Някой седи, мълчи, но в това време той мисли за някоя своя болест; друг мисли за къщата си, че не е уредена; трети мисли, че няма нови дрехи, обувки. Не казвам, че тези неща са лоши, но те отдалечават човека от правия път, по който той трябва да върви. И тъй, от всички се изисква единство в мислите, в чувствата и в постъпките. Всичко, което чухте тук, можете да забравите, обаче помнете едно: всеки трябва да има единство в мисълта, единство в чувствата и единство в постъпките си. Ако дойдете следващата година на езерата и запазите това единство в себе си, вие ще придобиете големи блага и богатства от природата. Нямате ли единство в себе си, неприятелят ще бъде около вас и ще ви обстрелва с картечен огън. Искате ли неприятелят да не ви обстрелва, работете усилено и съзнателно върху чистене, върху освобождаване на съзнанието от всички утайки и наслоявания на миналото.

Беседа от Учителя, държана
на 1 август 1931 г.

ХИГИЕНА НА ЖИВОТА

Ще прочета няколко стиха от 10-та глава на Евангелието от Йоан. За да поддържа живота си, човек се нуждае от три важни, съществени неща. Те са следните: светлина, живот и любов. Светлината открива физическия свят и помага за разбиране на живота. Ако човек не разбира законите на светлината, той не може да разбере законите на живота; ако не разбере живота, той не може да разбере законите на любовта. Ако човек не разбере законите на светлината, на живота и на любовта, в него ще се зароди вътрешно разногласие. Вътрешното разногласие създава външен дисонанс. В органическия свят светлината е свързана с храната, която човек употребява. Без светлина и топлина, никаква храна не може да се създаде. Следователно човешкият стомах се намира в пълна зависимост от светлината и топлината. Храната е необходима за доставяне на ония елементи, чрез които животът се проявява. Днес всички хора, всички живи същества, от най-малки до най-големи, се стремят към щастие, към осигуряване. Такъв стремеж съществува и в семействата, в обществата, в народите. Всички се стремят към организиране. Питам: кои успяват в този стремеж? По-разумните семейства, общества и народи, които разбират законите на светлината, на живота и на любовта, те могат донякъде да се организират, да живеят по-добре. Останалите, които не разбират тези закони, изпадат в суеверие и нищо не постигат. Защо става това? – Понеже те търсят щастието в началото на живота си, в началото на всяка работа, когато щастието се състои в крайния резултат на живота.

Всички съвременни хора се стремят да растат, да забогатяват, да станат учени, силни, с една дума – да придобият щастието. Следователно, ако щастието е цел в живота, тогава всеки трябва да се стреми да изучи пътищата, по които може да се дойде до щастието. Без щастие животът няма външен израз. На земята израз на щастието е здравето. Първото важно нещо за човека е здравето. Човек трябва да бъде здрав! Обаче здравето зависи от физиологическото съотношение между човешките органи. Ако дейността между мозъка, дробовете и стомаха е правилна, тогава и здравето на човека е добро. Тези три органа съставят три велики свята. Мнозина смесват търбуха на човека със стомаха и казват: „Човек не трябва много да яде“. Търбух и стомах са две неща съвършено различни. Стомахът е свят, напълно независим от търбуха. В стомаха на човека има десет милиона работници – клетките, които се занимават с храносмилането. Ако на всеки работник се плаща само по един лев

надница, на ден трябваше да се плаща по десет милиона лева за храносмилането. Оттук се вижда каква грамадна работа вършат тия клетки. Това говори и за голямото количество енергия, която природата харчи за поддържане живота на тия клетки. И след всичко това хората не ценят живота. Защо? – Защото те не подозират, даже, колко много същества работят за тях даром и каква енергия изразходва природата за поддържане на живота. Съвременните хора, управляващи, учени и философи, са заети с една отвлечена идея: да внесат в живота законност, справедливост, щастие, без да разбират законите на щастieto. Въпреки този стремеж на хората почти никъде не се срещат идеални семейства, общества или държави. Това се дължи на обстоятелството, че между трите свята – физически, сърдечен и умствен, няма хармония, няма правилни съотношения. За пример, ако светлината, която прониква в очите, е много силна, очите веднага се свиват, понеже не могат да издържат на тази светлина. Иначе тя ще причини голяма вреда на очите. Ако пък светлината е много слаба, тогава очите се разтварят широко, като у нощните птици, за да приемат повече светлина. Обаче това чрезмерно разтваряне на очите създава друг дефект. Очите на човека не трябва да бъдат нито като очите на нощните птици, нито като тия на дневните. Те не трябва да бъдат нито много широко отворени, нито много свити. Хора, на които очите са широко отворени, имат понятия за живота според светлината на нощта; тия пък, на които очите са свити, те имат понятия за живота според светлината на деня. Това са две различни категории хора, които нямат и не могат да имат помежду си допирни точки. Какво може да се роди в нощта? През нощта житото не расте и плодовете не зреят. Нощта е създадена само за почивка. Истинският живот, истинското растене и узряване става денем. Нощем се обработват материалите, които организъмът е възприел през деня. Казвам: нощта представлява страданията в живота, а денят – радостите. Казвате: защо идват скърбите и страданията? – Между страданията и радостите има известно съотношение. Скърбите, страданията са необходими за почивка на човека, а радостите – за работа. Вън от живота скръбта и радостта не съществуват, нито могат да се отделят от него. Ако отделите скърбите и радостите от живота, последният напълно ще се обезсмисли. И тогава няма по-страшно страдание за човека от това, да се обезсмисли живота му. Само при това положение човек вижда, че страданията, както и радостите в живота, са на мястото си. Обаче, ако страданията и радостите не могат да се използват правилно, те не са изиграли ролята си. Който не е използвал радостите и страданията, той се намира в положението на слепец и не вижда благата, които минават пред него. За пример, срещате човек, който разполага с голямо материално богатство, изразено в пари, но живее в постоянен страх, да не вземат парите му, да не ги изгуби по някакъв начин и да стане сиромас. Питам: какво се ползва този човек от своето богатство. Каква

радост му носи това богатство? – Никаква. Този човек живее в страх, в мъчение, да не изгуби своето щастие. Следователно щастieto или благо то на този човек му причинява повече страдания, отколкото радости. Кога благо то на един човек му създава страдание, а не радост? – Когато хората около него искат да бъдат богати, без да работят. Нещастieto на съвременните хора се състои в това, че малцина от тях обичат да работят. Всеки иска да работи, колкото може по-малко. И аз съм съгласен с това. Чрезмерният труд е нера разумен. Ние не сме дошли на земята да ставаме роби на труда. Чрезмерният труд подразбира стремеж на хората към богатство, към осигуряване. Трудът трябва да се замести с разузна работа, а разузна работа може да има само тогава, когато между хората съществува поне една допирна точка. И тъй, ако между хората съществува поне една допирна точка, те ще могат да направят разузна връзка между светлината, живота и любовта. Светлината представлява сбор от съзнанията на всички живи същества, от най-малките до най-големите, включвайки и човека. Животът представлява вътрешната страна на целокупния живот. Това показва, че между всички живи същества има обща допирна точка, понеже всички живеят, т.е. в живота на всички има нещо общо. Обаче животът на човека се различава от живота на останалите същества по своята разузност. В този смисъл само човек живее. Разузността е най-ценното в човешкия живот. Думата „живот“ подразбира разузност. Където няма разузност, и живот няма. Има ли разузност, даже най-слабо проявена, там и живот има. Любовта представлява Божествения свят, върху който са построени всички останали светове. Грешката на съвременните хора се състои в това, че те отделят Бога от Любовта, т.е. от света, на който всичко се крепи. Вън от Любовта Бог не съществува. Вън от Любовта не можем да познаем Бога. Както не познаваме Бога вън от Любовта, също така не можем да познаем човека вън от разузния живот. Следователно Любовта е идейната, възвишената страна на живота. С нея, именно, човек трябва да се занимава. Тя представлява още и светлината на живота му. Докато човек люби, той вижда; престане ли да люби, животът му се помрачава и той вече не вижда. Силите, които поддържат общия живот, се взимат от трите главни елемента в него: от светлината, от живота и от любовта. Същото може да се каже частно и за човека. Той може направо да черпи енергия за поддържане на своя организъм от светлината, ако знае нейните закони; от живота, ако го разбира, и от любовта, ако се стреми към нея. Тези са трите източника, от които човек може да черпи сила, живот и здраве. Има ли тези неща в себе си, той е придобил истинското щастие на земята. Христос казва: „Аз съм добрият пастир: добрият пастир душата си полага за овците“. Под думите „добрият пастир“, Христос подразбирал благоприятните материални условия, които трябва да се дават на всички хора. Под думата „овци“ пък подразбирал разузните хора. Под думата

„пастир“ подразбирал Божественото начало в човека, на което той всякога може да разчита. Както тялото не може без глава, така и стадото не може без пастир. Пастирът в човека е неговата глава; овците, това са дробовите, а светлината, това е стомахът, от който той трябва да черпи енергия за живота си. Казвам: какъвто и да е човек, колкото и да е добър, ако не разбира законите на светлината, той няма да се ползва от нея; ако не разбира законите на светлината, той няма да има правилни схващания за света и ще го разглежда като изложба на картини. Обаче, има правила, методи, чрез които човек може да използва светлината. Понякога неразположението на човека се дължи на ред аномални съчетания, предизвикани от неправилното възприемане на светлината. Научно казано: понеже светлината е различно складирана в разните видове храни, вследствие на това едни от тях се отразяват благотворно, а други – неблагоприятно върху човешкия организъм. Онези храни, които се отразяват неблагоприятно върху човешкия организъм, често стават причина за неговото неразположение. Следователно храните, които хората употребяват, представляват светлина, складирана в разните органи по различни начини. Оттук, всеки човек, който иска да бъде здрав, трябва да употребява такива храни, които да съответстват на неговия организъм. В това се състои истинската хигиена на живота.

И тъй, хигиената на живота трябва да започне с правилното използване на светлината, складирана в растенията и плодовете. Ако възприетата светлина не може да се превърне в жива енергия, ние казваме, че храната не е добре асимилирана, т.е. между храната и дадения организъм няма съответствие. Сегашните хигиенисти и физиолози често препоръчват на човека такива храни, с които не се постига желаната цел. Едни хигиенисти препоръчват на хората месна храна, а други – вегетарианска, но понякога вегетарианската храна от известни масла се разваля толкова много, че е в състояние да разстрои стомаха дори повече от месната. За да се избегнат тези разстройства, човек трябва да се добере до онази храна, която природата е определила специално за него. Този е един от важните въпроси, върху който всеки разумен човек трябва да се замисли. Не е важно какво е писано в книгите по този въпрос, но всеки човек трябва сам да намери своята храна, както това правят животните. Кой е научил овцата да пасе трева? При това кой я е научил да избира трева специална за нея? Без да е чела някаква научна книга, овцата знае каква трева трябва да пасе. Овцата сама избира храната си, а съвременният човек трябва да чете ред научни книги, за да разбере коя храна е добра и коя – не. Относно избора на храната, природата е вложила в човека вътрешен инстинкт, или вътрешно чувство за разпознаване. И ако човек се върне към своето първично състояние на чистота, той ще дойде до положение да различава коя храна е добра и определена специално за него. Ако човек се остави на

природата, тя да го ръководи, той ще разреши правилно не само въпроса с храната, но ще знае положително какъв живот трябва да води и как да живее.

Днес съвременните хора говорят за възпитание на младите, прилагат ред нови правила и методи, въпреки това малко постижения имат. Защо? – Защото са се отклонили от първичния живот. Майката дълго време учи дъщеря си как трябва да живее, но все ненаучена остава. Питам: как възпитават птиците малките си? Как им предават науката за живота? Когато един птичи син ще се жени, той съветва ли се с майка си и с баща си коя другарка да си избере и как да живее? Той не се съветва с тях, защото тази наука е вложена в него. Майката и бащата не правят въпрос даже, защо синът им избира тази, а не онази мома за своя другарка. Те са напълно съгласни с неговия избор. Когато пчелите се роят, майката и бащата напускат стария кошер, оставят го на синовете и дъщерите си, а те отиват в нов. Същият закон се прилага и между птиците: старите напускат гнездото си, оставят го на младите, а те започват да си правят ново гнездо. В човешкия свят е точно обратно: майката и бащата остават в старата къща, а младите излизат вън, на нова къща. Аз изнасям тия факти, за да обърна внимание на обстоятелството, че откак хората са се отклонили от правия път, те са забравили всичко онова, което първоначално им било предадено и днес отново го учат. Те се намират в противоречие и често се запитват: „Кой ще ни учи? Кой ще ни възпитава?“ Те забравят, че тия знания са вложени у тях и лесно ще ги възобновят. Кога? – Като се върнат към първичния живот, към живота на чистотата. Ако птицата може сама да се ориентира в живота си, ако микробата знае как да живее, колко повече човекът, като разумно същество, направен по образ и подобие Божие, ще може сам да се справи в живота! Казвам: който иска правилно да се развива, той трябва да разбира законите на светлината, на живота и на любовта. Днес, за пример, не само обикновените хора, но и официалните философи, учени, писатели не знаят и не разбират какво светлината иска от тях; те не разбират какво животът иска от тях и най-после те не разбират какво любовта иска от тях. Затова, именно, те не разбират какво представляват светлината, животът и любовта. Всички хора казват, че Бог е Любов, но какво е отношението на Божията Любов към тях, те не знаят. Обаче, ако хората проявят правилно Божията Любов в живота си, с това те ще поставят основа на един разумен живот. Разумният живот е живот на безсмъртие, живот без страдания и мъчения. Без Божията Любов вие ще имате живот, пълен със страдания и ограничения. Обаче човек не е дошъл на земята да страда. Той е дошъл да учи, да се развива правилно. Ако запитат съвременните хора защо са дошли на земята, те не могат да отговорят. Какво представлява земята, и това не знаят. Земята има форма на параход, който някога е имал много комини. Днес са

останали само 56 комина, т.е. 56 вулкана, които постоянно димят. Това показва, че земята продължава да пътува в пространството. Хората са пътници на този параход и разискват в него по разни въпроси: лични, семейни, обществени, народни. Един ден земята ще пристигне на пристанището си, ще изсвири със своята тръба и ще каже: „Всички пътници да излязат на брега, вълн от парахода!“ От пристанището пътниците ще продължат живота си на сухо, а параходът ще се върне назад, да вземе други пътници, които да доведе на същото пристанище. И тъй, когато някой казва, че ще напусне този свят, това е вярно по отношение на земята. Учените казват, че един ден земята ще изгуби възможността да храни хората и те ще трябва да търсят друго място, на което да се преселят. Ние вярваме в многократността на живота. Животът не е еднократен, но продължава вечно. Той нито се дели, нито умира. Външните форми се разрушават, а животът продължава – нищо не е в състояние да го умъртви, т.е. да го унищожи. Животът е по-силен от смъртта. За него няма смърт, но хората мислят, че ще умрат. В това отношение те приличат на Настрадаин Ходжа, който казвал: „Когато жена ми умре, половината свят умира; когато аз умра, с мен заедно целият свят умира“. И съвременните хора мислят по същия начин. Те казват: „Докато ние живеем, целият свят живее; щом ние умрем, заедно с нас и светът умира“. – Това не е никаква философия. Под думата „смърт“ се разбира минаване от една форма в друга, от един живот в друг. Да минеш от по-ниско на по-високо стъпало в живота, тази смърт има смисъл. Обаче да умреш и да слезеш по-ниско, откъдето си бил, тази смърт няма смисъл. Когато казват, че със смъртта всичко свършва, това е заблуждение, това е крива мисъл. Свършването се отнася само до външните форми, до външните условия, при които човек по-рано е живял. Детинството на човека продължава седем години, от 1-ва до 7-ма година; от 7-ма до 14-годишна възраст човек минава своето юношество, а от 14-та до 21-ва година той става млад момък, завършва своето пълнолетие. След пълнолетието си човек възмъжава и започва постепенно да остарява. Питам: къде остава младостта на този човек? Младостта само се е видоизменила, но младият човек не е умрял. Юношата също така не е умрял. Най-после и детето не е умряло. Това са фази на един и същ живот, който на физическия свят достига своя предел на развитие до стареца. Старецът заминава от този свят в друг и вместо него някъде се ражда малко дете. Следователно това, което на физическия свят наричат смърт, не е нищо друго, освен смяна на формите: старецът заминава, детето идва. Човек не умира, но променя формата и мястото си. Той излиза от една къща и влиза в друга. Казвате: „Какво става със стария човек?“ Той напуска старата си къща, понеже беше нехигиенична, за да влезе в нова, чиста, хигиенична. Ако го търсите в новата къща, той ще ви каже: „Моля, ще ме извините, че не мога да ви приема. Скоро съм се преместил в тази къща, не съм се наредил още. Ще

почакате няколко години, докато се наредя. Тогава ще ви приема да ми гостувате“. Този е новият начин за разбиране на живота. Вие казвате: „Отиде старият човек! Бог да го прости!“ – Къде отиде? – „На онзи свят, на небето.“ Който разбира нещата по този начин, той ще се намери в противоречието, в което изпаднал един вярващ, като слушал проповедта на един английски проповедник за онзи свят. Дъщерята на този вярващ наскоро заминала за онзи свят, затова той запитал проповедника: като проповядваш за онзи свят, кажи ми, моля ти се, къде е моята дъщеря, която наскоро напусна този свят? Проповедникът отговорил: „Дъщеря ти е на небето“. Един от присъстващите в събранието, който седял близо до този баща, казал: „Господине, вашата дъщеря не е на небето, но в събранието, при вас.“ Проповедникът казва, че дъщерята е на небето, но не я вижда. Богомалецът казва, че дъщерята е в събранието, при баща си, и я описва каква е на ръст, какви очи има, каква коса и т.н.; същевременно той казва на бащата какво иска дъщеря му от него. Кой от двамата говори истината? Проповедникът твърди нещо, което не вижда, а богомалецът твърди това, което вижда и знае положително.

Мнозина мислят, че със смъртта всичко свършва. Ако е така, и това е добре, но ако умрелият и като умрял може да говори, какво ще кажете на това? Ако се приближите при един умрял и се разговаряте с него, умрял ли е той? Не е умрял. Да умре някой, това подразбира свършено изчезване на неговото съзнание и абсолютно забравяне на себе си; обаче това не става. Защо? – Защото такова нещо не съществува и в самата природа. Това, което ние наричаме смърт, е временно пренасяне от едно място на друго. Когато някой умре, той постепенно се забравя от другите, изчезва от тяхното внимание, но за себе си, за своето съзнание, той никога не престава да съществува. Забележете, във физическия живот вниманието на човека често се отклонява от един предмет и се спира върху друг. Защо? По-силното впечатление от някой предмет винаги отвлича вниманието на човека от предмета, който по-слабо го е интересувал. И наистина, човек може да бъде мъртъв по отношение на предмети, които му правят слабо впечатление, и жив – по отношение на такива, които му правят силно впечатление.

Следователно вниманието на човека лесно се отклонява от един предмет на друг, от едно място на друго. И затова, щом един предмет, или едно лице не съществува за неговото внимание, той казва, че това лице, или този предмет, е мъртъв. Този предмет е умрял само за него, но не и за всички. Като наблюдавате някой стар човек, ще видите, че той живее на физическия свят, но често преминава в съзнанието си и в духовния свят. Той едновременно живее в два свята. Когато е жив за физическия свят, той е мъртъв за духовния. И обратно: ако за духовния свят е жив, за

физическия е мъртъв. По вътрешно чувство човек схваща, че има вечен живот, затова се приготвя да мине от едно състояние в друго, т.е. от живота на смъртта, на безлюбието, в живота на безсмъртието, на Любовта.

И тъй, ако човек разбере живота в неговия тесен смисъл и пренебрегне светлината, той ще бъде мъртъв за светлината. Дали е изгряло слънцето или не, той не се интересува от това, защото е напълно съсредоточен в мисълта си само за живота. Ако пък разбере Любовта, той ще се интересува изключително от нея и няма да обръща внимание на проявите в живота. Това се отнася за частичния живот; обаче съзнанието на човека едновременно може да бъде будно и за живота, и за светлината, и за любовта, т.е. и за физическия, и за духовния, и за Божествения свят. Ако човек във физическия живот игнорира светлината, стомахът му ще отслабне, а оттам и тялото; ако игнорира живота, дробовете му ще отслабнат; ако игнорира любовта, мозъкът му ще отслабне. Ето защо, когато се нарушават законите на светлината, стомахът страда; когато се нарушават законите на живота, дробовете страдат; когато се нарушават законите на любовта, мозъкът, главата страда. Питам: къде е човекът – в стомаха, в дробовете или в мозъка?

Сега, като имаме предвид трите важни неща – животът, светлината и любовта, ще срещнем три категории хора. Едни от тях се предават изключително на живота, искат да го изучат в неговите най-малки подробности, вследствие на което отиват до крайности. Религиозните хора пък са пренебрегнали физическия живот, пренебрегнали са светлината, вследствие на което живели в пустини, в манастири, но и по този начин не са намерили смисъла на живота. Те са отричали физическия живот за сметка на духовния. Трета категория хора са изпадали в дълбок мистицизъм, с единствената цел да познаят любовта, но и по този начин не са намерили смисъла на живота. И това са крайности. Пътят на мистика не е лош, но той не трябва да предава своето мистично разположение на хора, които нямат неговата опитност. За да разбере човек смисъла на живота и да бъде полезен и за себе си, и за другите, той трябва да започне от физическия свят, от светлината, и постепенно да отива към духовния и Божествения свят. Който разбира живота правилно, той трябва да изучава еднакво и трите свята. Светлината, в която живеем, не е произволно нещо. Тя представлява извор на блага, които трябва да се използват. Ако ние можем да преработим физическата енергия в духовна и да я пренесем в духовния свят, това подразбира пренасяне на физическите богатства в духовния свят. Това, именно, Христос имал предвид, което изказал в стиха: „Събирайте съкровища за небето, където ни молец ги яде, нито ръжда разяжда!“ Следователно хората трябва да научат законите на живота, на светлината и на любовта и да ги прилагат, ако искат да бъдат щастливи. Не

е достатъчно само да знаят законите, но да ги прилагат. Мнозина казват: „Писано е, че нивата трябва да се разоре дълбоко“. Обаче те не я разорават така. Писано е, че нивата трябва да се посее с добро семе. Обаче те не я насаждат с добро семе. Писано е, че трябва да се прави добро. Обаче, те не правят добро. И след всичко това те очакват добри резултати. Не, знания, които не се прилагат в живота, не дават резултати. Питам: ако човек не може да внесе в ума си най-възвишени мисли, в сърцето – най-благородни чувства, и във волята – най-прилични постъпки, как ще изрази живота си? Ако не може да даде израз на своя живот, чрез своите мисли, чувства и постъпки, колкото и да говори за живота, светлината и любовта, той нищо няма да се ползва. Истинските постижения се придобиват само тогава, когато човек влезе във връзка с живота, светлината и любовта. При това, тази връзка не трябва да бъде еднократна, но многократна. За пример, с раждането си още човек е направил връзка с живота, но за да не го изгуби, той трябва непрекъснато да възстановява тази връзка. По същия начин той трябва постоянно да възстановява връзката си със светлината и с любовта. Връзката с Любовта може да се поддържа само с мисълта за Бога. Връзката с живота пък се поддържа с любов към хората. Който не обича хората, той не може да има живот. Връзката със светлината се поддържа с любов към физическия живот. Който не обича физическия живот, той не може да има никакво отношение към светлината. Най-главните, най-високите неща във физическия живот са светлината и топлината, затова ние трябва да обичаме целокупно този живот. Следователно без светлина и топлина ние не можем да разберем отношенията, строежа и проявите на целокупния живот. Щом не разберем живота, и любовта няма да разберем.

Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът“. Ако човек разбере пътя и живота, той ще разбере и истината. Истината пък включва в себе си всички разбрани неща. Лъжата включва в себе си неразбраните неща. Разбраните неща внасят живот, а неразбраните – смърт. Казано е: „Истината ще ви направи свободни“. Тя съдържа в себе си всички условия, в които животът, светлината и любовта се проявяват в своята пълнота. Стихът: „Аз съм пътят, истината и животът“, може да се преведе с думите: „Аз съм светлината, животът и любовта“. Пътят представлява физическия живот. Животът представлява човека. При това, животът се проявява само в Истината, в Мъдростта и в Любовта. Това подразбирал Христос с думите, изказани в стиха: „Аз съм добрият пастир“. Следователно всеки може да бъде добър пастир за себе си: добър пастир за своите мисли, добър пастир за своите чувства и добър пастир за своите постъпки. Това е проповядвал Христос преди две хиляди години, което и днес може да се приложи в частичния и в целокупния живот.

Беседа от Учителя, държана на

2 август 1931 г., 10 ч. сутрин.

1931_08_02 Ценното в малкото

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

ЦЕННОТО В МАЛКОТО

Днес ще размишлявате върху мисълта: „Над всичко пребъдва Божието име“. Сега, ще прочета 4-та глава от Евангелието на Йоан.

Казвам: в живота си човек се нуждае от пет неща. Те са следните: той трябва да има здрави крака, ръце, уши, очи и добре развит мозък, да мисли правилно. Ако човек е добър, и краката му ще бъдат здрави. Без доброта краката не могат да бъдат здрави. Ако човек е справедлив, и ръцете му ще бъдат здрави. Без справедливост ръцете не могат да бъдат здрави. Ако човек е разумен, и ушите му ще бъдат здрави. Без разумност ушите не могат да бъдат здрави. Ако човек обича истината, и очите му ще бъдат здрави. Без любов към истината очите не могат да бъдат здрави. Ако човек обича Бога, и умът му ще бъде добре развит. Без любов към Бога умът на човека не може да се развива правилно; тогава и човек не може да мисли право. Някои казват: „Най-мъчното нещо е да бъде човек добър“. Не, най-лесното нещо е да бъде човек добър. Няма по-лесна работа от тази. И ако човек не започне с тази най-лесна работа, да бъде добър, каквато друга работа да започва, тя всякога ще остава незапочната. Хората трябва да започват с най-лесните работи, а да свършват с най-мъчните. Който започва с мъчни работи, ще се върне към лесните. Който започва с лесни работи, постепенно ще върви към мъчните. Понякога най-малкото добро, направено навреме, струва повече от голямото добро. За пример, един студен зимен ден отивате при една бедна вдовица, с няколко малки деца, която е сложила в печката си няколко дръвца, но няма пари да купи кибрит, да запали огъня. Обаче вие имате кибрит в джоба си. Драсвате една клечица и огънят се запалва. Децата се разшават из стаята, весели, доволни, че е топло. Какво малко усилие се изискваше от ваша страна, за да запалите огъня на тази вдовица! И малкото дете може да свърши тази работа. Обаче запалването на клечката кибрит в случая представлява по-голямо добро, отколкото създаването на цял град, или спасението на цял народ. Защо? – Защото веднъж запален този огън, той може вечно да гори. Ако пък избавите един давец се, той може да се подхлъзне и повторно да падне във водата. Или, ако спасите един народ от някакво зло, той пак може да се върне към него.

Изобщо, не можете да спасите човек, на когото краката, ръцете, очите, ушите или мозъкът не са здрави. Давещият можете да спасите само когато се моли, когато обича Бога. Щом се моли, Бог ще изпрати някой да

извърши волята Му, да спаси този човек. Който се моли, това показва, че той е здрав човек, и Бог веднага изпраща някой да му помогне, като казва: „Помогни на този човек, защото той иска моята помощ!“ Който спасява някого, трябва да знае, че той само изпълнява волята Божия; той е свидетел на доброто, което Бог прави. Когато обичате някого, вие сте проводник, свидетел на Любовта, която Бог изпраща чрез вас. Така трябва да мисли човек! Този е правилният начин на разсъждение. Ако човек започне да мисли как да направи някому добро, как да обича Бога и как – хората, той ще разбере, че сам, без Бога, нищо не може да направи.

И тъй, в разумния живот всяко нещо трябва да се постави на своето място. В този смисъл питам: дървата ли горят или огънят? Дървата не могат да горят без огън, нито огънят може да гори без дърва. Огън има само там, където става горене. Сърцето тупти, пулсира, изпраща кръв по цялото тяло, вследствие на което се развива топлина. Значи огън има в сърцето. Където има живот, там има и горене. И обратно: където става горене, там има живот. Когато искате да наложите огън, трябва да имате дърва. Дървата се секат, пренасят и после се кладе огънят. Който не взема участие в тази работа, той мисли, че е лесно да се накладе огън. Добре е всички да взимате участие в сеченето и пренасянето на дървата, че като се греее на огъня, да изпитвате приятност, че и вие сте взели участие в общата работа.

Сега, ще ви препоръчам следното нещо. Добре е всеки от вас да има по едно тефтерче, в което да отбелязва по колко желания на ден се явяват да даде някому нещо и по колко желания – да вземе от някого нещо. Интересно е после да направите сметка, колко от желанията ви през деня са от категорията да вземете нещо и колко – да дадете нещо. Започнете да събирате тези статистически данни още от днес, да видите кои желания преодоляват у вас. Ето, вие отсега още започвате да събирате в торбите си. Естествено е човек да събира, но естествено е и да дава. Сега имате право да събирате, но после ще видим, дали ще давате от придобитото и на другите, или ще го сложите в банката си. От сутрин до вечер просякът събира, слага в торбата си. Като вземе нещо той трябва веднага да отиде при Бога, да благодари, че е получил някакво благо. Когато благодари на Бога, с това той дава нещо от себе си. Обаче просякът не прави така. Цял ден той ходи от къща на къща и навсякъде казва: „Бог ме изпрати да ми дадете нещо“. Всъщност той си служи с лъжа. Бог го е изпратил само на едно място, да му дадат нещо, а не да ходи по всички къщи.

Казвам: просията е отрицателно качество, което съществува и в духовния свят. За пример, някой има една малка радост, но не е доволен от нея, иска още радости, да напълни торбата си. Имаш ли една малка радост в себе си, бъди доволен от нея. Благодари на Бога, че ти е дал тази радост за деня, и

не искай повече радости. Вие трябва да научите закона, който регулира радостите и скърбите в живота. Представете си, че дрехите, шапката, обувките ви са скъсани и вие се чудите какво да правите, как да излезете пред хората. В това време идва при вас един познат и ви донася нови, хубави обувки. Трябва ли сега да мислите, че нямате нови дрехи и нова шапка? Не, скрийте се някъде, никой да не види, и благодарете на Бога за обувките, които сте получили. Ако благодарите на Бога за обувките, и другите неща ще дойдат. Благодарете за обувките и за нищо друго не мислете. Мислите ли, че нямате нови дрехи и шапка и обувките ще изчезнат.

Благодарността дава сила на човека да понесе всички неслоди в живота, колкото и големи да са: щом е благодарен, с тази благодарност той покрива недостатъците, неслодите си и ги носи по-леко. Такъв е духовният закон. Който е благодарен на малката добродетел в себе си и я пази и грижливо отглежда, и другите добродетели ще се присъединят към нея и ще му дойдат на помощ. Такова е възнаграждението на всеки, който вярва в малката добродетел и е благодарен от нея. Ако човек отдели малката добродетел настрана от другите, тя сама за себе си не може да се прояви. Вследствие на това в съзнанието на този човек остава малка празнина. Когато човек има нови обувки, но не е благодарен и мисли, че няма нови дрехи, той изпада в същото положение и към Бога. За пример, Бог казва, че е заличил всичките ни грехове, но ние се съмняваме в думите Му и казваме: „Дали не е останал някой грях незаличен?“ Това значи: като имаме нови обувки, ще имаме ли и нови дрехи и шапки, или ще останем със скъсаните?

Първото нещо, което трябва да придобиете като ученици, е устойчивост, непоколебима вяра. Вярата ви не трябва да бъде като на онзи просяк, който срещнал един милионер и му поискал помощ. Милионерът му дал половин лев и казал: „Ела надвечер у дома, да те нахраня добре“. Просякът останал недоволен от половината лев и си казал: „Какво мога да направя с половин лев? С тези пари не мога да си купя даже един пакет тютюн. Този милионер не беше готов на момента да ми даде една по-голяма помощ, че ще остане да ходя у дома му, там да ми даде нещо повече. Не вярвам!“ По същия начин и вие срещате Бога и Му искате помощ. Той ви дава половин лев и казва да отидете вечерта у дома му, да ви нахрани добре. Вие, обаче, не познавате Бога, не Му вярвате и казвате: „Този човек едва откъсна от сърцето си половин лев, че ще се надявам довечера да ме нахрани. Не вярвам, той е скъперник. За какво по-напред да употребя този половин лев: дали за обувки, за дрехи или за шапка? Кой ще чака до вечерта?“ Не, почакай малко, иди в дома на богатия, както ти е казал, и ще имаш всичко: обувки, дрехи, шапка, а отгоре на това и ще те нахрани.

Питам: ако ние не сме привикнали да вярваме на малките добрини и да благодарим за тях, на какво друго ще вярваме? Съвременните хора очакват да дойде нещо голямо, затова не обръщат внимание на малките работи. Младият момък казва: „Да имам богат баща, да свърша поне два факултета в странство, че да стана професор или министър!“ Младата мома казва: „Да дойде отнякъде някой княз, да се ожения за него, че да разполагам, както разбирам!“ Всички хора се надяват да дойде нещо отвън, да подобри положението им. И професор да станеш, и министър да станеш, и княз или княгиня да станеш, нещата отвън не се уреждат. Някой казва: „Да се ожения, поне едно дете да имам!“ Питам: какво ще направиш, ако имаш едно дете? Детето представлява първата най-малка добродетел, която се ражда в душата на човека. Ако човек няма тази добродетел в себе си и не я цени, не я разработва, и десет деца да има отвън, той пак е бездетен. Ако доброто, което съществува в човешката душа, не се проявява, той винаги остава бездетен. Тази е великата истина на живота. Някой казва: „Аз да се ожения веднъж, че другите работи лесно ще се наредят“. Не, докато Любовта не дойде в душата ти, винаги неженен ще ходиш. Ти можеш да имаш връзка с някоя мома, да мислиш, че си се оженил, но това още не представлява истинска женитба. Дойде ли Любовта в човека, той вече е женен. Любовта идва само един път в живота на човека. Следователно той може да се жени само един път! Дойде ли Любовта в човека, той вече нищо не търси, за нищо друго не мисли. Днес женени и неженени, учени и прости, бездетни и с деца хора, млади и стари, всички търсят Любовта. Дойде ли Любовта, всичко придобиват, животът им се осмисля и те живеят в мир и съгласие с Бога.

Казвам: всички неща, които хората вършат на земята, представляват символи, емблеми на духовния свят. По този начин духовният свят ги напътва към реалния живот. Физическият свят без духовния е свят на илюзии. Хората се женят и все неженени остават. Деца раждат, но те се губят, топят и изчезват пред тях, като лед. Човекът на Любовта, като роди едно дете, то го следва във вечността. Това дете постоянно върви с баща си и му казва „татко“. С това обръщение то иска да каже: „Татко, Ти си начало на Любовта“. Същото става и на земята. Когато детето порасне, то върви след баща си и му казва „татко“. Това значи: „Ти, който си излязъл от Любовта, започвай всяка работа с добро и с Любов!“ Доброто е свидетел на Великата Любов. И тъй, когато дадат на човека нови обувки, той веднага проглежда. Защо със старите, със скъсаните обувки той не вижда? – Защото краката му са изстинали, той се свива, гледа само към земята и нищо наоколо не вижда. Когато хората измръзнат, те затварят очите си и нищо не виждат. Щом се стоплят, те отварят очите си. Следователно човек всякога трябва да бъде обут! Казвате: „Какво отношение има между

обувките и виждането?“ Когато човек се обуе, т.е. когато доброто дойде в краката му, те стават здрави и той ходи доволен, щастлив, с отворени очи и всичко вижда. Това е закон, който се отнася до съзнанието. Нуждите и недъзите, които човек има, товарят съзнанието му с непотребен баласт, който го отдалечава от истинската цел на живота. За пример, някой човек води пет-шест години религиозен живот, но един ден казва: „Защо трябва да се моля на Бога? Какво спечелих, като се молих толкова години? Не ми трябва вече молитва, не ми трябва Евангелие! И без това може“. Казвам: този човек не може да води религиозен живот, защото е бос, защото краката му не са здрави. Ако беше обут, ако краката, ръцете, очите, ушите и мозъкът му бяха здрави, той щеше да счита за привилегия да се качи на планината и да се помоли на Бога, да принесе своя дар. В Стария Завет хората са принасяли жертва на Бога, а съвременните хора отиват на молитва с празни ръце. Какво означава жертвата на старозаветниците? Днес хората отиват при някой адвокат, но ако ръцете им не са пълни, той не ги приема. Колкото и да е добър този адвокат, след като му разправите какво искате от него, той казва: „За това дело ще ми заплатите пет хиляди лева“. Като чуете, че адвокатът иска пет хиляди лева за делото, очите ви се отварят. Защо? – Пари трябва да му приготвите, той не работи без пари. Вие казвате: „Въпрос е дали ще спечеля делото“. Обаче адвокатът казва: „Спечеля делото, или не, поне пари ще спечеля“. Когато адвокатът иска пари от хората, той не отваря очите си. Когато чуе гласа на звонковите, тогава отваря очите си.

Днес, каквото да работят хората, те все очакват да получат нещо. Не е лошо човек да приема, да получава нещо за труда, за работата си; това е в реда на нещата. Обаче, като казвам, че човек трябва да работи даром, имам предвид следната идея: всяка работа трябва да става съобразно закона на Любовта, без оглед на това, ще се плати ли за нея, или не. Всяка работа, която се върши с Любов, тя не може да се изплати; всяка работа, вършена без Любов, тя се плаща. Адвокатът казва: „Искам за защита на еди-кое си дело пет хиляди лева!“ Този човек работи без Любов. Отивате при друг адвокат, той не прави въпрос за пари. Заема се за делото, разглежда, проучва го и го спечелва. Неговият клиент казва: „На тебе не пет хиляди, но десет хиляди лева ти давам. Доволен съм от работата ти. Аз не мога да платя труда ти, но давам ти поне едно малко възнаграждение“. Такива отношения съществуват само между разумните хора. Отиваш при един бакалин, искаш да ти даде един килограм захар. Той претегля захарта, дава я и нито на тефтер бележи, нито казва колко струва захарта. Ти взимаш захарта и му даваш, колкото намираш за добре. Това са отношения на Любов. Според сегашните отношения между хората, бакалинът казва: „Ти трябва да платиш за захарта 25 лева!“ Купувачът вади 25 лева и плаща. Според закона на Любовта търговецът нищо не казва за цената на захарта,

но купувачът вади банкнота от 50 лева, плаща захарта и казва: „Аз съм доволен, че намерих захар в твоя дюкян, а колкото се отнася до цената, и хиляда лева съм готов да дам“. Какъв щеше да бъде светът, ако имаше такива отношения между хората?

Казвам: Любовта не може да се наложи на хората. Тя не признава насилието, но дава добри уроци на хората. За пример, когато хората не дават нищо за Господа, Той изпраща при тях разбойници, на които казва: „Понеже тия хора са богати, нищо не дават в мое име, затова нека дадат на вас“. Те влизат в някоя богата къща, с парабелите си в ръце, обертат това-онова и излизат. Като излязат навън, богатите хора казват: „Много неща взеха тези разбойници, но благодарим на Бога, че поне живи останахме“. Този пример е само за изяснение на идеята. В този смисъл трябва да се знае, че всичко, каквото имате, е Божие, а не наше. Какво ще разпраща някой, че внесъл или изнесъл пари от банката? Никой никакви пари не е внесъл в банката. Парите и без него съществуват. Някои хора секли пари, а той минава за собственик на тия пари. Никой не е собственик на парите. – „Как да не съм собственик? Аз употребих толкова труд, толкова усилия, докато ги спечеля.“ – Трудът, усилието са на живота, а не твои. Следователно няма собственици в света, защото няма и собственици на живота. Ако някой се нарече господар, собственик на живота, той би трябвало да бъде човек на безсмъртието. Обаче никой още не е дошъл до безсмъртието. Безсмъртието ще дойде, когато хората влязат в закона на Любовта. Сега те изучават закона на безсмъртието. Щом научат този закон, те ще знаят вече как да любят. Докато хората умират, те не живеят още в закона на Любовта. Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Щом познаете Бога, в дар на това Той ще ви даде вечния живот – живота на безсмъртието.

Казвате: „Кога ще стане това? След колко прераждания?“ Това ще стане в бъдеще, в далечната вечност. Вечността пък е област на истината. Ето защо, когато някой говори за вечността, аз подразбирам истината. Вечността е образ на истината, а истината е безгранична. Следователно всички неща се реализират в истината. Дали една идея ще се реализира след година, две, сто, хиляда или повече, това са все граници на истината. Минута или век, година или сто милиона години, това са пак граници на истината. Туй показва, че човек може да постигне нещата и в един момент, и в милиони години. Каква е разликата в тия два случая? Ако човек постигне своите идеали в продължение на милиони години, той ще изпита много тревоги и мъчения. Ако ги постигне в един момент, почти няма да има тревоги. За пример, някой казва: „Знаеш ли колко е патила главата ми, докато спечеля богатството, на което днес се радвам?“ Обаче тези придобивки са външни и те не съставят обект на истината, нито обект на живота. Бог е обект на

живота. Който намери Бога, той ще разбере дълбокия смисъл на живота. Един ден срещам един познат свещеник, който ми разправи нещо от живота си. Той ми каза: „Не знаей какво да правя. Къща имам, деца имам, грижи има около тях, но Бог ми взе попадийката, остави ме сам да се справям в живота. Докато тя беше жива, аз бях сиромаш, децата малки, трудно се живееше. Като израснаха децата, положението ми се подобри, но тя отиде. Днес и да искам да се ожена, не мога, поп съм. Обаче дотегна ми вече това джубе! Как бих желал да се освободя от него! Отиде ми попадийката!“ Прав е човекът. Защо му е живот без попадийка? Това значи: защо му е живот без Любов? Живот без Любов е подобен на поп без попадийка.

Днес всеки се оплаква, че Любовта я няма, че попадийката си отишла. Това показва, че смисълът на живота е в Любовта. Каквото богатство и да има човек, ако няма Любов, животът му е безсмислен. После, казвам на този поп: твоята попадийка може да се върне, да възкръсне, защото Любовта никога не умира. Твоята попадийка може да оживее и още тази вечер може да дойде при теб. – „Как?“ – Като обикнеш Бога. – „Как ще намеря Бога? Как да Го обикна?“ Казвам: ако от ред години насам ти ходиш с кадилницата, проповядваш на хората, говориш им за Бога, а сам не знаеш къде е Той и как да Го намериш, защо ги заблуждаваш тогава? – „Нека Бог ме прости! И аз сам съм се объркал. По-добре, ако можеш, дай ми съвет, как да се освободя от това джубе, пък аз сам ще си намеря попадийка.“ – Прав е човекът. Аз превеждам: джубето представлява греховете на хората, които ги отдалечават от истината. Когато човек хвърли джубето от себе си, т.е. когато се отдалечи от греховете си и когато истината оживее в него, той пак ще си намери попадийка. И най-после казвам на този поп: хвърли джубето и тръгни с мен! – „Ще помисля малко.“ И до днес той още мисли.

Сега казвам: хвърлете джубетата! Вашата попадия е навсякъде. Не влагайте надеждата си, където не трябва. Съграждайте живота си върху трите важни основи: върху Божията Любов, Мъдрост и Истина! Дойдат ли Божията Любов, Мъдрост и Истина у вас, каквато работа и да ви дадат, ще я извършите с Любов. Не правете разлика между една и друга работа. Всяка работа, колкото нищожна или колкото малка да е, щом се върши в името на Божията Любов, Мъдрост и Истина, тя е добра; така свършена, работата придобива голяма ценност. Казвате: „Как да любим?“, или „Как да придобием Божията Любов, Мъдрост и Истина?“ Аз ще ви отговоря, както отговорих на попа: толкова години вече, как пишете любовни писма, защо казвате, че не знаете как да любите? Вие говорите на хората за Любов, а при това питате как да любите. Това е противоречие. В такова противоречие се намери и свещеникът. Той служи на Бога, проповядва на хората за Любов, а като му се каже, че има нов начин, по който може да

служи и да възкреси попадийката, той не вярва и признава само стария начин. Не, само по новия начин той ще се домогне до пътя, който води към Божията Любов. Затова се изисква само една стъпка напред, а именно: да реши човек да даде нещо от себе си, т.е. да принесе една велика жертва на Първото Начало, на Бога. Направи ли това и работите му ще се уредят.

И тъй, от тази беседа искам да задържите в ума си само основната мисъл. Всички непотребни мисли от нея могат да се изхвърлят, а да задържите само една, като най-потребна. Тя ще бъде основната мисъл. Казвате: „Как ще познаем кои са потребни и кои непотребни неща?“ Представете си, че получите един скъпоценен пръстен, поставен в кутийка, която е увита в много книги. Пръстенът с кутийката тежи едва 25 грама, обаче с книгите заедно тежи няколко килограма. Какво ще направите в този случай? Ще развиете кутийката, ще я отворите, ще извадите пръстена от нея и ще го сложите на ръката си. Всичките книги, в които пръстенът беше увит, ще хвърлите настрана като непотребни. Само пръстенът ще вземете като потребна вещ. Трябва ли да носите на гърба си празната кутия с книгите, в които тя беше увита? Извадите ли пръстена, кутията и книгите не ви трябва. Следователно пръстенът представлява благоприятните условия в живота на човека. Той е поръчителят, гарантът, който се подписва на една полица, срещу който подпис вие можете да вземете пари от някоя банка. Полицата, с подписа на гаранта, представлява препоръчителното писмо, което всеки трябва да има. Следователно препоръчителното писмо е вярата. Без вяра никъде не може да се отиде. Вярата е въжето, върху което акробатът играе. Волята пък представлява върлината, която акробатът държи в ръцете си за равновесие. Ако върлината се загуби, той все пак може да се държи на въжето; обаче скъса ли се въжето, той е изгубен. Скъса ли се въжето, ново въже трябва да се постави. Това показва, че без вяра по никой начин не може да се мине от единия до другия край. Искате ли да преминете въжето от единия до другия край, непременно трябва да го обтегнете, да вземете върлината в ръка и да го преминете. Като преминете въжето, тогава ще ви платят. И на цигуларя плащат, като свърши свиренето. Който отива на лозето до копае, получава заплатата си, като свърши работата. Изобщо, на работника се плаща, след като свърши работата си. Адвокатите правят изключение от това правило. Когато на някой адвокат дават да защитава едно дело, той казва: „Ще взема това дело, но предварително трябва да ми се заплати“. Понякога адвокатите искат да се заплати предварително поне половината от това, което им се пада за работата. Те са изгубили доверие в хората и казват: „На мнозина сме работили, но не са плащали за труда ни, затова искаме предварително да се осигурим“. В духовния свят законът за плащането е същият, какъвто и на физическия. Там се плаща след свършване на работата. Сега, същественият въпрос, върху който трябва да се спрете, е въпросът за

потребните и непотребните неща. Потребните неща са от категорията на пръстена. Какво представлява пръстенът? Пръстенът представлява здравите крака, ръце, очи, уши и ум на човека. Това подразбира: топло сърце, светъл ум, силна воля, широка душа и крепък дух. Като изброявам какво трябва да има човек, с това той се ограничава. Или, ако кажа, че човек трябва да има вяра, това още не значи, че той няма вяра. Всеки човек има вяра, но не такава, каквато трябва. Вярата не може да се наложи по механически начин. Затова, казвам: без вяра ще ходите! Какво подразбира това? Докато човек не се обезвери напълно, той не може да придобие вяра. С други думи казано: докато човек не се обезвери, не изгуби вяра в лъжливото, в преходното, в което днес вярва, той не може да намери правия път на истината. За пример, с години вървите по един път, докато най-после изгубите вяра в него и казвате: „Нищо не постигнах в този път!“ Когато човек стане безверник в непостижимото, но придобие вярата, той е минал вече от безверието във вярата. Понякога става обратното: някои отиват от вярата в безверието. Едни отиват от Любовта в безлюбието, а други – от безлюбието в Любовта. Това са пътища, през които хората вървят.

Като говоря за безлюбието и за Любовта, не искам да кажа, че нямате Любов, но много от съвременните хора криво разбират Любовта. Те винаги я свързват в образи на блед момък или на млада мома. При това те знаят, че като дойде Любовта, трябва да се даде нещо.

При един американец милионер отива една млада, красива мома и го запита: „Искаш ли някой да те обича?“ Той я поглежда, а после навежда главата си, мисли какво да ѝ каже. Той знае, че ако го обича някой, много долари ще излязат от кесията му. Той знае, че много ще му коства красивата мома. След дълго мълчание той казва: „Този въпрос е много труден. Елате след няколко дни, тогава ще ви отговоря“. Той се намира в борба между любовта на парите и красивата мома, която трябва да обича. Ако обикне момата, парите ще хвъркнат. Съвременните хора искат да любят, знаят да любят, но имат предвид голямата жертва, която Любовта изисква. Когато кажем на някого, че трябва да люби Бога, той казва: „Искам да си поживея малко“. Този човек не е готов да жертва. Той е банкер, който обича парите и казва: „Ще си помисля малко и тогава ще отговоря“. И тъй, от всички се изисква ново разбиране на живота. За тази цел трябва да се направи вътрешен превод на външния живот, всеки да види своята слаба страна. За пример, някой казва: „Трябва да се обичаме!“ Казвам: без Бога любовта към хората нищо не донася. Такава любов прилича на житното зрънце, посадено на камениста почва, или на празен житен клас. Виждали ли сте как са щръкнали нагоре празните класове? Когато земеделецът погледне към щръкналите житни класове, въздъхне

дълбоко и казва: „Празни са тия класове! Не може да се надявам на тях“. После погледне към пълните класове, тежки, увиснали надолу, и казва: „Хубаво е това жито!“

Казвам: няма по-хубаво нещо в живота от пълните класове! Пълните класове представляват Любовта на Бога към нас. Като влезе Любовта у нас, тя оплодотворява всичко, развива дейността ни и осмисля нашите мисли, чувства и постъпки. Дойде ли Любовта у нас, ние ставаме силни, бодри и радостни. При Любовта нашето състояние е подобно на този ден: чисто, ясно небе; слънцето хубаво, приятно грее и времето тихо, спокойно.

Беседа от Учителя, държана на
2 август 1931 г., 5 ч. сутрин.

СЪЧЕТАНИЕ, ПРИЛОЖЕНИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Днес ще говоря върху три думи – съчетание, приложение и изпълнение, които трябва да останат в ума ви за вечни времена. Казвате: „Ще запишем тези думи, да не ги забравим“. Не е достатъчно само да ги запишете на книга, но трябва да отворите сърцата и умовете си, да разбирате. От тези три думи ще зависи вашият прогрес.

Сега, ще обясня смисъла на тия три думи. Съчетанието подразбира правилно съпоставяне между всички реални неща, които Бог е създал. Съчетание може да има в мислите, в чувствата и в постъпките на човека. Съчетание може да има между духовете, между хората, между ангелите, както и между боговете. Съчетание може да има между два и повече тона. Съчетанието между тоновете трябва да става не само теоретически, но и на практика. Искате ли съчетанието да става правилно, изпейте тези тонове един, два, три и повече пъти, докато те започнат да звучат хармонично. Ако искате да изпълните някакво музикално парче, да го изсвирите или изпеете, повтаряйте го много пъти в ума си, докато отвътре го изпълните добре. Щом го изпълните добре, вие ще останете доволни от себе си, че можете да пеете или свирите правилно. Казвам: когато между всички удове на човешкия организъм съчетанието, приложението и изпълнението стават правилно, човек се усеща здрав, весел и доволен. Отсъства ли тази хармония между органите на човешкото тяло, той изгубва здравето, разположението и щастието си. За пример, ставате сутрин, но усещате болки в единия си крак. В случая болният крак е аристократ, който казва на човека, т.е. на слугата си: „Ти знаеш ли, че аз съм болен? Искам да ме свиваш и разпускаш полека, да ме разтриваш, с една дума – да ме лекуваш. Каквото ти заповядвам, ще изпълниш!“ Ти ще му разправяш, че имаш жена, деца, имаш работа, че си търговец, не можеш да напускаш търговията си. – „Не, жена, деца, търговия – всичко ще оставиш настрана. Освен мене, освен моята болка, нищо друго не трябва да те занимава. Всичко останало е празна работа.“ – „Искам да се помоля, да се разговоря малко с Бога.“ – „При мене ще се молиш! Няма къде да ходиш сега.“ Ето защо, ако те боли един крак, един господар имаш; ако те болят двата крака, двама господари имаш. Казваш: „Само на един господар да служиш, не е лесна работа; дойде ли да служиш на двама, то е цяло робство“. Единият крак разтриваш, свиваш и разпускаш, обръщаш наляво-надясно; после започваш същата история с втория, докато погледнеш, целият ден отишъл. Разбира се, че ще отиде. Не е лесно да се

слукува на двама господари. Какво е положението на човек с здрави крака? Още от сутринта краката са готови за работа. Те отиват при човека, т.е. при господаря си, и казват: „Господарю, какво ще заповядаш?“ Господарят тръгва на работа и те тръгват с него. При това положение и господарят е доволен, и двамата слуги, т.е. двата крака са доволни и щастливи. Това значи правилно съчетание, приложение и изпълнение.

Казвам: и в религиозно отношение много хора приличат на болния крак. Седи някой религиозен, мълчи, мисли, не е доволен нещо. Защо е недоволен? – Живот има, недоволен е; ум има, недоволен е; сърце има, недоволен е; богатство има, недоволен е; жена, деца, приятели има, пак е недоволен. Защо? – Кракът го боли. – Коя е причината за болката на крака? – Не е важно това. За вас е важно обстоятелството, че кракът ви боли и тази болка ви кара да имате особено мнение за всичко около вас. Клетките в болния крак се разправят помежду си, делят богатството си, воюват – цяла анархия е настанала в тяхното царство. Докато войната не се прекрати, те все ще воюват помежду си и ще казват на господаря си: „Ще знаеш, че сега ние воюваме! Щом свършим войната, каквото пожелаеш, ще изпълним. От тази война зависи и твоето щастие. Ако победим, и ти ще имаш дял в пляката; ако ние изгубим, и ти ще изгубиш“. Господарят наблюдава внимателно, следи кой ще спечели войната. Победата представлява оздравяването на крака. Щом кракът оздравее, клетките са свободни вече, те се връщат от фронта и казват на господаря си: „Победихме вече! От този момент ти можеш да разполагаш с всичките сили на организма си“.

Следователно истинската победа се състои в правилното съчетание на мислите и чувствата, които са вложени в човека. Човек трябва да съчетава правилно само онова, което Бог е вложил в него. Той не трябва да приема отвън нищо чуждо. Докога? Докато войната в него не се свърши. Щом човек завърши тази война, щом даде път на Божественото в себе си, той ще може вече да приема отвън чужди неща, които хората и боговете създават. Докато човек не е разработил Божественото в себе си, той няма опорна точка в живота, защото, сам по себе си, човек е егоист, мисли само за себе си. В това отношение егоистът прилича на камък. Ако седнете близо до един камък и започнете да плачете, да му разправяте страданията си, по никой начин той не може да влезе в положението ви. С хиляди години можете да му се молите, но той ще остане чужд, затворен за вас, няма да ви разбере. Трябва ли да плачете и да се молите, да искате пари от един банкер, който не може и не иска да влезе в положението ви? Трябва ли да влезете в една черква и да се молите на кръстовете и на иконите? Кръстовете и иконите казват: „Ние не се интересуваме от това, което ти искаш. Ние се интересуваме само от това, което хората могат да ни дадат“.

Ако сте гладни, идете да работите. Щом работите, ще можете и да се нахраните.

Питам: какво са ви дали досега иконите? Въпреки това всеки човек има най-малко по една икона. Обикновено той има три икони: една в ума, друга в сърцето и трета в тялото. Единствената реалност, на която човек може да се моли и от която може да получи отговор, е Бог, Който се проявява в съчетанието на нещата. Бог е вложил известно богатство, известен капитал във всеки човек. Този капитал се намира в главата му, в неговите мисли, които той трябва да разработва. Изпълнението е вложено в сърцето на човека. И наистина, за да се изпълни нещо, в сърцето на човека трябва да се яви някакво желание. Някой казва: „Къде е Бог?“ Бога ще намериш не там, където хората искат да Го покажат, но там, където Той иска да се прояви. За пример, някой отива на екскурзия, на върха Дамка, и казва на приятеля си: „Ако искаш да се срещнеш с мене, ще ме намериш на върха Дамка, точно в седем часа сутринта. Следователно ти няма да ме търсиш нито на Мусала, нито на Белмекен, но само на Дамка, където Бог е определил“. Понякога и вие търсите Бога, където Го няма. Не, ще Го търсите в Неговото съчетание, там, където Той се проявява.

Сега, мнозина искат да виждат нещата ясно, но те не могат да постигнат това, докато не разберат закона на съчетанието. За пример, вие идвате при мен, искате да видите какво има в стаята ми, но тъмно е, не можете да различите предметите един от друг. Очите ви са здрави, но светлината е недостатъчна, не можете да виждате. Аз държа в ръката си свещ и кибрит и ако искам, мога веднага да запаля свещта, да ви направя ясновидци. Ако съм напълно уверен, че вие сте честен човек и няма да се изкусите от богатствата в стаята, ще запаля свещта, за да ги разгледате. Ако сте честен човек, като запаля свещта, вие ще се зарадвате от това, което ще видите в стаята. Обаче, ако не сте честен, у вас ще се яви желание да задигнете нещо от това, което сте видели. Тогава аз веднага загасвам свещта и вие отново оставате в тъмнина. Същото става и в живота на всеки човек. Щом се намери в затруднение, той започва да плаче, да се моли, да търси отнякъде помощ. Аз нося свещ в ръката си, запалвам свещта и той веднага се ориентира, вижда къде се намира. Усъмни ли се малко, дойде ли някоя лоша мисъл в ума му, свещта веднага изгасва. Той пак започва да плаче, да се моли и казва: „Не зная защо работите ми не вървят добре“. Мнозина се тревожат, безпокоят за положението, в което се намират и казват: „Какво ли мисли светът за общото положение на работите?“ – Светът мисли точно това, което и вие мислите. – „Какво ли ще стане с нас?“ – Идете на гробищата, там ще видите какво ще стане с вас. Докато мислите по стария начин и с вас ще стане това, което е станало с другите. – „Можем ли да забогатеем?“ – Идете при банкерите, тях питайте, можете ли да

забогатеете и по какъв начин става това? – „Какво ще стане с вас, ако не изпълняваме волята Божия?“ – Идете в бедните квартали, в болниците, в хирургическите отделения; идете на бойните полета и ще видите какво ще стане с вас, като не изпълнявате волята Божия. Всички тия хора са дошли до това положение все от много знания. Като говоря за съчетание, приложение и изпълнение, аз взимам тия думи в техния широк смисъл. Ако човек не разбира тия думи в тяхната широта, това не значи, че той трябва да се самоосъжда, че това или онова не могъл да направи. Който не е изпълнил някои от своите задължения към Първата Причина, това показва, че той не е напълно здрав човек. Дойде някой при мен да се разговаря, но изведнъж започва да се оплаква, че кракът го боли. Аз взимам един здрав бинт, превързвам крака му и той си отива. Дойде на другия ден, пак същата история. Така се продължава седмица, две, три и той все се оплаква, че кракът го боли и не може да върши работата си. Казано е в Писанието, че небето е престол на Бога, а земята – подножие на небето. Щом земята е подножие на небето, всички трябва да изучават законите на съчетанието, на приложението и на изпълнението, които ще ги заведат на самото небе, т.е. в Божествения свят, където цари доброто, където цари Любовта. Работите ли в това направление, болният крак ще оздравее. Невъзможно е човек да изучава закона на съчетанието и да има болен крак. Сега, пренесете тази мисъл и в личния живот на човека. Някой има едно желание, но не може да го постигне. За пример, иска да отиде при своя приятел, да го посети, но не може, боли го кракът. Днес се опита да стане от леглото, не може. Утре се опита да стане от леглото, не може. Най-после той се убеждава, че докато оздравее кракът му, той може само писмо да пише на приятеля си, но не и да го посети. Следователно с болен крак никъде не може да се ходи: нито при приятеля си, нито при Господа. Ако умът на човека е болен, може ли да отиде при Бога? – Не може. Ако сърцето на човека е болно, може ли да отиде при Бога? – Не може. В този случай умът и сърцето представляват крака на човека. И тогава, ако човек отиде при Господа с болен крак, той веднага ще започне да се моли, да премине болката му. Много лесно може да мине болката на крака му. Как? – Като обикне Господа. Казвате: „Как ще обикнем Господа?“ Вие сами знаете това; значението е вложено в самите вас. В музиканта е вложено знанието, как трябва да пее или свири. Ако остане учителят да го учи как трябва да пее и свири, той нищо няма да научи. Учителят дава само основен тон на ученика и от време на време го коригира в изпълнението, а ученикът пее или свири, според истинските правила на музиката, вложени в неговата душа. Ученикът разбира съчетанието на тоновете и сам ги изпълнява. Същото се отнася и за доброто, и за Любовта. Те са неща, подобни на музикалното чувство, вложено у човека, вследствие на което човек сам знае как да обича. Когато човек извърши едно добро, според както е написано в него, лицето му свети като слънце и животът му се

ОСМИСЛЯ.

Казвате: „Бога ли само трябва да обичаме? Нали е казано да обичаме ближния си като себе си?“ Казвам: в Любовта към Бога влиза Любовта към ближния, но не и обратното. Мнозина обичат хората, но скоро се разочароват от тази любов. Значи в любовта им липсва нещо. Какво липсва в тази любов? – Един съществен елемент, а именно: когато хората обичат своите близки, трябва да обичат Бога в тях. Кажете ми един случай от живота, където някой, като е обичал хората, да е спечелил нещо! Кажете ми един случай от историята на човечеството, където някой, като е обичал подобния на себе си, да е придобил нещо съществено! Който е обичал на първо място ближните си, той нищо не е придобил. Истинска придобивка има само онзи, който обича Бога и Му служи. Няма по-хубаво нещо от служенето на Бога! Който служи на Бога, отношенията му към хората ще бъдат правилни. Такъв човек е всякога богат, а не беден. Защо? – Защото, като отива при Бога, той всякога приема, забогатява. Щом отива при хората, той всякога дава, прилага. Който правилно взима и правилно дава, той живее в закона на съчетанието. Израз на този закон е в приложението и в изпълнението на доброто, вложено в ума и в сърцето на човека. Законът на приложението се изразява чрез сърцето, а законът на изпълнението – чрез ума.

И тъй, давате ли на хората от благото, което Бог е вложил у вас, помежду ви ще се създаде вътрешна връзка и ще се разбирате. Постъпвате ли така, вие ще бъдете богати. Който люби, той е винаги богат. В Божествения свят сиромашия няма, там тя не се допуска. На земята, обаче, сиромашия има. На земята грях има, но в Божествения свят няма; на земята болести има, но в Божествения свят няма; на земята стават грешки, но в Божествения свят – никога! На земята съществуват отрицателни неща, но в Божествения свят не се допускат. Който мисли по този начин, той се приближава до Божествения свят; който не мисли така, той остава да живее на земята. Щом човек живее на земята и се оплаква от болния си крак, каквото и да обещава, той нищо не може да изпълни. Оздравее ли кракът му, той всичко може да изпълни. Ако някой обещава да изпълни нещо и не издържи, кракът го боли. Ученик си, не ти върви в училището. Защо? – Кракът те боли. Търговец си, работите ти не вървят добре. Защо? – Кракът те боли. Не можеш да живееш в съгласие със себе си, с хората. Защо? – Кракът те боли. Аз взимам болния крак като символ на болен ум и болно сърце. Някой казва на приятеля си: „За тебе съм готов на всякакви услуги, на всякакви жертви“. – „Щом казваш това, можеш ли да дойдеш утре у дома, да ми послужиш в нещо?“ – „Мога, разбира се.“ – „Тъй ли, наистина ли ще дойдеш?“ Казвам: щом този човек пита приятеля си, дали наистина ще отиде у дома му, това показва, че той вече се е усъмнил в него. В ума на

този човек е влязло съмнение, което може да произведе по-нататък голямо нещастие. Защо? – Защото най-малкото съмнение, което се заражда в ума на човека по отношение на Божественото, е в сила да отложи Божието благословение най-малко за един ден.

Мнозина се оплакват от болести, от страдания и казват: „Не може ли без болести и страдания?“ Както живеят съвременните хора, не може без болести и страдания. Днес болестите и страданията представляват известни опитности в живота на човека. Човек е дошъл на земята да учи; следователно той ще се учи и от страданията. Казвате: „Който не е опитал какво нещо са болестите, страданията, той нищо не знае“. Кой не е опитвал тия господари на себе си? Кой не е носил бинтовани крака? При това, ще видите каква аристократическа походка има този човек с патериците! Той походи малко и спре; пак тръгне и скоро след това спре. Тържествена е неговата походка, като на владика. Който го срещне, казва: „Дали този човек се моли, че така спира, шепне нещо и пак продължава пътя си?“ Не, той се запъхтява, мърмори си нещо, не се моли. И вие се запъхтявате, като се качвате по високите върхове. Някои казват: „Не можа ли да намери Учителят някое равно място за излизане, ами трябва да ни качва по тия височини?“ Те вървят и мърморят, а други мислят, че се молят. Обаче, закон е: когато се ходи по равни места, едни органи се развиват, но за сметка на тях други се атрофират. Обаче, при изкачване на височини, понеже пътят е разнообразен, има и равни, и стръмни места, с което се предизвиква дейността на всички органи и човек става по-здрав. Същото може да се каже и за мислите, чувствата и постъпките на човека. Колкото мислите, чувствата и постъпките на човека са по-разнообразни и високи, толкова той е по-здрав. По този начин всички сили у човека се подбуждат към работа и той става много плодотворен. Човек непременно трябва да прави усилия, да разработи всички дарби, които Бог е вложил в него; той трябва да съчетае всички сили, всички дарби в себе си правилно. Във всеки човек Бог е вложил по една основна дарба, която той трябва да развие. От тази дарба зависи неговото щастие. Някой казва: „Веднъж светът да се оправи, всичко друго ще дойде само по себе си“. Не, вие не трябва да чакате светът да се оправи. Вие трябва да работите, да станете щастливи преди светът да се оправи. Нашата задача не зависи от света, да очакваме той да се подобри; ние не трябва да зависим и от обществото даже. Няма защо да чакаме да дойде подобрието на обществения строй, че тогава да дойде нашето подобриение. Всеки сам трябва да разрешава задачите си, независимо всички други обстоятелства. Ако човек рече да чака подобрието на цялото човечество, затова се изисква дълъг период от време. Ако чакате българите да се събудят, да дойдат до това съзнание, или съчетание, до което мнозина вече са дошли, изискват се още хиляди години. Българинът,

например, много обича да разрушава. Като върви през някоя гора, той без да мисли много, взима брадвата и тук клъцне едно дърво, там друго, и заминава по-нататък. Често той прави това и без никаква нужда, а само от любов към разрушението. Тези дни дойде при мен един говедар, да се поразговори. Като се поогледа наоколо, видя две-три дини, които бяха ми донесли от града, и каза: „Ти си имал дини тука!“ – Да, дини имам. Той се показва благороден, не поиска да му дам един резен диня, но само обърна внимание на дините. Питам го: Ти ял ли си диня? – „Кой ще ми донесе тук диня? При това, аз съм беден човек, сам не мога да си купя.“ Тогава аз взимам една диня, нарязвам я и му давам три четвърти от нея. – „Много ми даваш.“ – То не е само за тебе, и на другаря си ще дадеш. Той седна близо до мен и започна да реже с ножчето от динята. Отрязва един резен, изяде го и хвърли кората четири-пет крачки зад гърба си. Отрязва си втори резен, изяде го и пак хвърли кората зад гърба си. Като изяде двата резена, той каза: „Останалото ще занеса на другаря си“. Като наблюдавах как този говедар хвърляше корите на динята, аз преведох в себе си този пример в един по-висок свят. Казвам: ние имаме право да използваме благата, които Бог ни е дал, но разумно трябва да ги използваме. Трябва ли, като приемете една хубава мисъл, да изядете доброто в нея, а корите ѝ да хвърлите настрана, друг да ги прибира? Когато говедарят хвърли корите на динята, аз се наведох, събрах ги и ги сложих настрана. Той трябваше да ги прибере, да ги занесе на говедата си. От постъпката му аз съдя, че той е стиснат човек, скъперник, а същевременно не мисли за говедата си. Динената кора може да свърши някаква работа. Този говедар мисли само за своето добро, но не и за доброто на другите хора. Такъв човек не може да има никакъв капитал. Това са основни положения, принципи, които трябва да имате предвид в живота. По външен вид те изглеждат обикновени, вследствие на което вие мислите, че сте ги разбрали. За пример, дойде в ума ви мисълта, че сте самостоятелни, че сте разбрали истината. Човек може да бъде самостоятелен само тогава, когато може да изсвири едно музикално парче с неговото съчетание, приложение и изпълнение. Може ли човек да свири по този начин за себе си, той ще може да свири и за другите. Вземете ли само един тон фалшив, той не трябва да излиза пред хората да свири, да позори музиката. Излезе ли неподготвен на сцената да свири, с това той излага и учителя си; всеки ще иска да знае кой е неговият учител. Същото се отнася и до живота на хората. Докато те не се научат да живеят добре, Бог не им дава възможност да се проявят. Научат ли се да живеят добре, могат ли правилно да свирят Божиите парчета, те вече стават носители на великите Божи блага. Сега, както сте събрани тук, вие чакате да се накладе огън, да се свари водата и да се приготви яденето. Казвам: извадете магическата си пръчица, тропнете с нея, да дойде яденето при вас. Ще кажете, навярно, че не ви е дошло времето още, не можете да си служите с магическата пръчица. – Кога ще

дойде това време? Ако можете да тропнете с пръчицата си и яденето ви дойде тук, това значи, че сте силни хора. Като ви говоря така, аз искам от вас да направите само възможното. Изобщо, учителят никога не може да изисква от учениците си това, което и той сам не може да направи. Обаче, вие можете да направите следното: да отидете до палатките си и да донесете яденето тук, на височинката. Ако можете да направите това, краката ви са здрави. Не можете ли да слезете долу и да донесете яденето, краката ви са болни. Може ли човек да заповядва на краката си, значи те са здрави. Не може ли да им заповядва, те са болни.

Същото заключение можете да извадите и по отношение на своя ум и сърце: ако умът и сърцето ви не са здрави, вие не можете да кажете нещо и да го изпълните. Всяка дума, която изказвате, трябва да се разбере в нейния дълбок смисъл, а след това и да се приложи, да се живее. Казвате, за пример: „Бог е Любов, Мъдрост, Истина, правда, светост, чистота и т.н.“ Щом казвате така, трябва да сте дълбоко убедени в тези думи. Така ли е всъщност? Казвате, че Бог е справедлив, а същевременно се произнасяте, че еди-кой си се ползвал с известни привилегии пред Бога, имал Божието благоволение. Привилегия има пред Бога само онзи, който изпълнява Неговата воля. Да благоволи Бог към някого, това подразбира да се прояви чрез него. В това отношение, всеки може да бъде проводник, Бог да се проявява чрез него.

Казвате: „Бог ще ни научи какво трябва да правим“. – Тази наука идва отвътре, и то когато Бог се проявява в човека. Това може да стане всякога, а не само сега. Бог ви е изпратил на земята за един малък опит, да види как може да се прояви чрез вас. Един ден, като се върнете при Него, Той пак ще вложи нещо у вас за разработване. Не можете ли да станете проводници на Бога, вие преждевременно ще остарееете, ще се подпирате на патериците си, ще ви изоставят синове, дъщери, приятели, познати, докато най-после и животът ви напълно се обезсмисли. Дойде ли човек до това положение, той трябва, като блудният син, отново да се върне при баща си, да му работи, да придобие нови приятели, нови синове и дъщери. Човек не може да има синове и дъщери, нито приятели и близки, ако не познава Бога. Който иска да има синове и дъщери, той трябва да бъде баща. Някой казва: аз родих синове и дъщери, аз ги създадох. – Ти си ги родил, но не си ги създал. Човек човека не може да създаде. Това значи: никой човек не може да създаде една душа. Ако грънчарят направи един хубав съд и го напълни с вода, той ли е създал тази вода? Не, той само е напълнил гърнето с вода, а водата не е създадена от него.

И тъй, първото необходимо нещо за всички е да създадете правилни отношения към Бога. Това се постига, когато човек държи в ума си светли

мисли, в сърцето си – благородни чувства, и във волята си – красиви постъпки. Това може човек сам да направи, а може и отвън някой да му помогне. Всеки, който носи светли, неопетнени мисли в себе си и може да ги предаде, слушайте го. Който носи нечисти, опетнени мисли, не го слушайте. Същото се отнася и за Любовта, за добродетелта и за знанието. Любов, добродетел, знание, които външно само мамят човека, а нищо съществено не му дават, трябва да се избягват. Хората се нуждаят от Любов, която носи безсмъртен живот; хората се нуждаят от добродетели, които могат да ги направят силни, мощни; хората се нуждаят от знание, което освобождава. Казвате: „Трудна работа е тази“. Не е трудно да ходи човек, когато краката му са здрави. Тогава той изпитва трепет в себе си, силно желание да ходи, да се движи. Няма по-хубаво нещо от това, краката на човека да са здрави. Умът и сърцето на човека също тъй трябва да бъдат здрави!

Сега, като ви наблюдавам, виждам много патерици между вас. Не считайте това за упрек! Аз говоря истината. Мнозина ще възразят: „Толкова години вече, как служим на Бога, все с патерици ли вървим?“ Питам: кой от вас е съвършено здрав? Когато срещнете, все ще се оплаче, че го боли или стомахът, или дробовете, или мозъкът. Бих желал всички хора да бъдат абсолютно здрави, но затова се изисква спазване на трите основни закона в живота – на съчетанието, на приложението и на изпълнението. Може ли човек да разполага с тези закони в себе си, неговият ум никога няма да се помрачава, сърцето му никога няма да се натъква на противоречия и волята му от нищо няма да се разколебава. За пример, някой ученик иска да учи цигулка. Отива при един велик цигулар, но той не го приема. Ако ученикът има в себе си съчетание, приложение и изпълнение, той ще се състои пред вратата на този цигулар година, две три, десет, докато най-после цигуларят каже: „Голямо е желанието ти да учиш. Вземи цигулката си и ела при мен, ще бъдеш мой ученик“. Видните цигулари са особени хора, те не са като обикновените. Когато дойде някой ученик при такъв цигулар, последният не му обяснява как трябва да свири, но само му посочва с пръста си, че тук или там не взима правилно и го остава по-нататък да разбира и да се изправя. Ако ученикът разбира лесно, учителят е доволен; не разбира ли, той свива веждите си, чуди се как е възможно този ученик да не е развил досега своята дарба. Какво правят много от учениците? Те взимат цигулката си, постържат малко на нея и казват: „За друг път ще оставя, не ми върви сега“. На другия ден пак взимат цигулката, пак постържат и пак я захвърлят настрана. Не, така не се учи. Да свирите по този начин, то е все едно да научите „Цвете мило, цвете красно“ и да го свирите всеки ден. Или все едно е грешникът да повтаря всеки ден в себе си: „Аз съм грешен човек“. Или все едно е някой човек да казва: „Аз съм слаб, нищо не мога да направя“. Казвам: човек може да

свири много неща, а не само „Цвете мило, цвете красно“. Как? Като се упражнява. Човек може да бъде праведен, а не само грешен. Как? Като работи, като се движи. Докато човек има бинтовани крака, той все на дявола ще служи, все една и съща песен ще пее и все грешен ще бъде. Щом краката му са здрави, той ще бъде силен и ще изпълнява волята Божия.

Следователно, човек не трябва да се занимава с мисълта, какво е бил в миналото. Миналото на човека представлява мисли, отвън наложени. Ако облечете един човек със затворнически халат и на краката му сложите букаи, какво ще бъде неговото състояние? Той ще върви нагоре-надолу, букаите ще дрънкат, ще го смущават, но ще знае, че и халатът, и букаите му са наложени отвън. Той не е в тях. Човек е извън халата, извън букаите. Като знае това, той ще се проникне с дълбоко желание да се освободи от тях. Който знае законите за освобождението, той ще създаде в ума си светли, чисти мисли и букаите моментално ще паднат от краката му. Щом букаите паднат и халатът ще падне, а той ще се намери вън от затвора. По какъв начин? – С мисълта си. Мисълта му ще стане толкова силна, че ще може да приспи онези, които го пазят. После той ще им внуши да отключат вратата и да снемат букаите от краката му. Той сам ще хвърли халата си и ще излезе вън от затвора, на чист въздух, на свобода. След това ще внуши на пазачите да сложат букаите и халата на мястото им и да заключат вратата. Всичко това пазачите ще изпълнят в спящо състояние и като се събудят, ще кажат: „Какво е станало тук? Къде е престъпникът? Как е излязъл през затворена врата?“ Като разгледат как е станало цялата работа, те ще се убедят, че този престъпник е бил необикновен човек. Който познава законите и цяла потеря да го преследва, той ще приспи всички и ще мине незабелязано покрай тях. Докато хората не се научат да приспиват своята потеря, все по затворите ще лежат. Затворът представлява ограничителните условия на живота. Влезе ли човек в затвора, там всички ще му заповядват. И каквото му заповядват, той ще изпълнява. Казвате: „Как да излезем от затвора, в който се намираме?“ Днес хората и да излязат от затвора, пак ще се върнат в него. Защо? – Защото те не могат още да живеят по новия начин. Те започват с новото и свършват със старото. В това отношение те приличат на птичка, която дълго време е живяла в кафез. Щом я пуснат на свобода, тя скоро след това се връща пак в кафеза си. Ето защо, всички трябва да бъдете силни, самостоятелни, ако искате да се освободите от ограничителните условия, външни или вътрешни, които сега ви спъват в развитието. Всички трябва да имате ясна представа за себе си, за възможностите, които се крият у вас; тогава ще знаете, че каквото пожелаете в името Божие, ще постигнете. Казано е в Писанието: „Който люби Бога и изпълнява Неговата воля, още преди да пожелает нещо, ще го получи“. При това положение краката и ръцете ви ще бъдат здрави, умовете ви – светли, сърцата ви – чисти и

изправни. Имате ли всичко това, няма да живеете по правила и закони, а по свобода и съзнание. Няма по-лошо нещо за хората от това, да си поставят един-друг правила, как да живеят. Всеки сам знае как да живее. Искате ли някакви правила, ще ви дам следните думи за размишление: правда, чистота, вяра, надежда и любов. Който има верен ум и вярно сърце, той знае как да живее. Болният, без да иска, ще изкриви пътя си. Той не може да върви право. За пример, някой е поел правия път, намерил е един учител, да го ръководи, но същевременно търси и други учители, да се учи от тях. Той може да търси и други учители, но слама ще яде. Такъв ученик ще живее само в лъжа и измама. Лъжата пък ще създаде болезнени състояния в него. Ето защо, помнете: нито себе си лъжете, нито другите. Ако вие се самоизлъгвате и ако другите лъжете, по какво ще се отличавате от хората на старото учение?

Сега, аз говоря за онези от вас, които Бог е изпитал още в миналото. Бог иска да развиете дарбите, талантите, които е вложил у вас. Който работи съзнателно върху себе си, той ще развие своите дарби. Развие ли дарбите си, това подразбира, че той знае вече да свири хубаво. Какво по-голямо богатство за човека от това, да е развил поне една от своите дарби, както трябва? Днес срещам хора даровити, талантливи, които, въпреки своето вътрешно богатство, пак отиват при Бога да просят. Досега почти не съм срещнал човек с такива големи богатства, каквито представляват неговите таланти, да отиде при Бога и да каже: „Господи, милиони си ми дал на разположение, но не зная какво да правя с тях. Моля Ти се, кажи ми как най-разумно да ги използвам“. Казвам: ако не сме готови да вложим богатството си за Бога, да работим за Него и в Негово име, ние нищо няма да постигнем. Ако не вложим ума, сърцето и волята си на работа за Господа, нищо не се постига. Някой казва: „Веднъж да уредя работите си, че после е лесно“. Не, докато човек не работи за уреждане на Божиите работи, неговите никога няма да се уредят. Искате ли работите ви да се уредят, първо работете за Бога. Защо? Като работите за Бога, вие внасяте капитала си в Божествената банка, където той ежегодно дава своите лихви. Ето защо, който работи за слава Божия, Бог пък ще уреди неговите работи. Казвам: като ви се говори по този начин, това не значи, че не сте работили за Господа. Всички сте правили и правите усилия в това отношение, но трябва да знаете как да работите. И болният прави усилия да стане от леглото си, но малки резултати има. Големи усилия прави, но резултатите му са слаби. Той се мъчи да стане от леглото си, но скоро отмалява и отново ляга. Той трябва да знае как да прави усилия. Някой казва: „Иска ли човек да служи на Бога, той трябва да се откаже от живота си“. – Тази е една неразбрана идея. – „Трябва да бъдем добри, да се обичаме!“ – Хубаво е това, но трябва да знаете как да направите тези усилия. За всичко, което желаете да постигнете, трябва да имате правилни методи на приложение.

Като наблюдавам съвременните хора, виждам, че всички се стремят за първенство. Ако някой заема известно положение в обществото, той иска да бъде пръв. Ако някой е ученик, и той иска да бъде пръв, да бъде близо до учителя си. Хубаво е това желание, но пръв ученик може да бъде само този, който свири заедно с учителя си. Такъв ученик може да свири и първа цигулка. Който не свири хубаво, той сам определя мястото си. Това не значи, че учителят е пристрастен, но даровитият, добродетелният ученик без да прави усилия, той всякога заема първо място. Самите дарби и добродетели определят неговото място. Който има запалена свещ в ръцете си, който носи Любавта в себе си, той е на първо място, да свети на ближните си, да им посочва пътя. Такъв е законът и в духовния, и във физическия свят. Следователно не е важно какво учителят може да даде на ученика, но как той работи, за да развие онзи богат материал, който Бог е вложил в душата му. Ученикът трябва да работи с трите закона – съчетание, приложение и изпълнение.

И на вас казвам: разберете ли правилно тия закони, вие ще се ползвате от тях; не ги ли разберете правилно, каквито усилия да правите, нищо не можете да постигнете. Тези усилия ще ви изморят, без да имате никакви реални резултати. Тези усилия ще ви създадат вътрешна умора, която ще ви направи недоволни от себе си. За пример, тия дни отидохме да нарежем малко дърва. По едно време наблюдавам как един брат реже дървата. Той дига-слага брадвата, но с такова усилие, което скоро ще го изтощи. И наистина, след малко той слага брадвата на земята и казва: „Уморих се вече!“ Взимам брадвата, показвам му как да реже дървата, без да се уморява. Има специални методи за това, които човек трябва да знае. После, виждам една група братя, пъшкат, мъчат се да дигат чуканите от дърветата, да ги свалят долу. И този начин е добър, развива физическите сили, но казах им да си послужат с лост. Те взеха един лост и работата се свърши лесно, приятно, без големи усилия. Казвам: иска ли човек да не се уморява, нека си служи с лостове. Те са необходими навсякъде в живота.

И тъй, запомнете трите думи: съчетание, приложение и изпълнение. Съчетанието представлява Божествения капитал, вложен у човека. Този капитал трябва непременно да се разработи. След съчетанието идва приложението и изпълнението. Някои слагат на първо място изпълнението. Първо ученикът по музика ще учи ред правила, които ще съчетава. После ще прилага правилно наученото и най-после ще дойде до изпълнението. Изпълнението е на края, когато ученикът свърши курса по музиката. Изпълнението подразбира истинско знание, за което е казано в Писанието: „И земята ще се изпълни със знание за Господа“.

Мнозина казват: „Като четем Свещеното Писание, натъкваме се на ред

контрасти, на ред аналогии, които създават у нас мисъл“. Казвам: контрастите и аналогията са необходими за разяснение на символите, на някои философски мисли. Иначе, сами по себе си, аналогията нищо не представляват. За пример, ако съчетаете два аналогични предмета, без да има между тях приложение и изпълнение, те остават неизползвани. Обаче в приложението и изпълнението на нещата има една тайна, която трябва да се знае. Ако човек не е силен в приложението, той нищо не може да постигне. Изпълнението идва след приложението. Който прилага, той може да изпълни. За пример, ако прилагате доброто в живота си, тогава ще имате изпълнение, постижение в нещо. Представете си, че ви кажа да прегазите езерото. Можете ли да направите това? Някои могат, но други не могат, защото не са подготвени. И ако рекат да го прегазят, те ще се удавят. Същото става и в живота. Сложите ли неподготвения човек на работа, той ще се удави в нея. Искате ли човек да успява в живота и да не се дави в морето, той трябва да се подчинява на Божиите закони, а не Божиите закони да се подчиняват на него. Един светия пътувал от едно село за друго. По пътя той срещнал един турчин с колата си, а в колата – неговата кадьна. Отдалеч още турчинът дал знак на светията да се отбие от пътя, да не гледа в колата. Турците много пазят кадьните си, да ги не виждат чужди мъже. Тогава светията си казал: „Аз ще ти дам един добър урок, да знаеш друг път как да постъпваш“. Светията спланил по някакъв начин коня, който хукнал да бяга и малко оставало да падне в пропастта. Турчинът започнал да се моли на светията: „Аман, помогни ми!“ Светията спрял коня и падането на колата в пропастта било избегнато. Турчинът му благодарил и продължил пътя си. С малко се изплатил той. Този турчин и кадьната му можеха да полетят в пропастта и там да останат. Турчинът разбрал урока, който светията му предал. Светията не трябваше да се отбива от пътя си, но турчинът трябваше да мине с колата си малко настрана и всякакво премежdie щеше да се избегне. Когато светията минава покрай кадьната на някой турчин, нека тя сложи на лицето си своето фередже, никой да не я гледа. Светиите не се интересуват от вашите жени. Който не иска светия да гледа жена му, нека той се отбие от пътя си, а не светията. Закон е: светия не може да се отбива от пътя си за жената на този или онзи. Преведен този закон, той означава: Божиите закони не могат да се подчинят на хората, но хората трябва доброволно да им се подчинят. Не Бога да подчиняват, но те да се подчинят на Бога! Това е правото положение. Мислите ли по този начин, във всичко ще успявате. Вършите ли волята Божия, ще имате добри резултати. Ето защо, пожелавам на всички да работите съобразно законите на съчетанието, приложението и изпълнението. Работите ли по този начин, вие ще се домогнете до нови методи; новите методи пък ще оправдаят вашите усилия. Пожелавам ви да хвърлите бинтовете от краката си. Толкова години вече, как ходите с бинтовани крака, но от днес пожелавам на всинца да хвърлите бинтовете

от краката си! Ако един човек е ходил десет години с бинтове и с патерици, време е вече да ги захвърли настрана. Казвам и на вас: хвърлете бинтовете от краката си и патериците от ръцете си и ходете свободно, без никакви препятствия!

Казвате: „Можем ли да се освободим от патериците?“ Който има воля, той може да хвърли патериците и да бъде свободен. Който живее според закона на съчетанието, той ще може да се освободи от всичко, което го спъва в развитието му. Всичко непотребно, всичко отрицателно изхвърлете навън. Имате някакъв тумор в тялото си – изхвърлете го навън! Той не ви е потребен. Имате някаква отрицателна мисъл и някакво отрицателно чувство – изхвърлете ги навън! Те са паразити, които смучат само сокове от организма ви, но от своя страна нищо не дават. Тези отрицателни мисли и чувства могат да се молят да не ги изхвърляте, но вие не трябва да ги слушате. Като ги изхвърлите вън от себе си, кажете им: „За да не умрете гладни, аз мога всяка сутрин да слагам на определено място по малко храна за вас; обаче да ви оставя в ума, в сърцето си, там да живеете и да се размножавате, не позволявам“.

Следователно всяка нечиста мисъл, всяко нечисто желание са паразити, от които човек непременно трябва да се освободи. Можете да кажете, че тази нечиста мисъл, или това нечисто желание са от царски произход. От какъв произход и да са, какъвто етикет и да имат, щом са отрицателни – вън! Ако една отрицателна мисъл може да носи човека, разбирам; обаче той да носи тази мисъл, не разбирам. Конят да носи човека, разбирам; обаче човек да носи коня, не разбирам. Бог да носи човека, разбирам, но човекът да носи Бога – това не разбирам. Ние живеем и се движим в Бога, затова Той трябва да ни носи. Някой казва: „Аз нося Божествените мисли в себе си“. Да носиш Божествените мисли в себе си, това е едно, а да носиш Бога в себе си, това е друго нещо. Никой не може да носи Бога в себе си! Никой не може да носи Учителя в себе си! Като казвам, че трябва да бъдете свободни, имам предвид, че Бог, у когото живеете, е абсолютно свободен. Щом Бог е свободен, и вие трябва да бъдете свободни. Бог е създал света за нас, да се учим, да познаваме Божието проявление и да Му служим. Щом служим на Бога, и светът, за който казвате, че не е оправен, ще се оправи.

Питам: какво придобихте от тазсутринното размишление? Като резултат на размишлението от тази сутрин се дадоха законите на съчетанието, приложението и изпълнението. Обаче дълго време още трябва да се размишлява върху тези закони, върху тези идеи, за да станат ясни в съзнанието на всеки един. Някои идеи са уморителни. Например, няма по-уморителна, по-неприятна идея от тази, да ти повтаря някой постоянно, че си добър, богат, свят човек. Веднъж да чуеш това нещо, както и да е, но

всякога да ти се говори същото, омръзва. Който говори така, и той може да стане свят човек. Как? Като го запалят, да гори като свещ. Тогава и той ще гори, като мене. – „Ама като тебе няма подобен.“ – Вярно е, че като мене няма друг, но и като тебе няма подобен.

Някой казва: „Аз искам Бог да ме обича“. Бог може да те обича, но и ти трябва да Го обичаш. Защо човек иска да бъде обичан от Бога? Човек иска и търси Божията Любов, за да постигне своите желания. Казвам: човек може да постигне желанията си при два случая – когато Бог го обича и когато той обича Бога. Когато Бог обича човека, той вижда какво Бог може да направи в него и за него; когато човек обича Бога, Бог вижда какво човек може да направи за Него. Обаче и в единия, и в другия случай, за да бъде обичан и за да обича, човек трябва да се прояви. И тъй, две положения трябва да се имат предвид: или Бог да ни обича, или ние да обичаме Бога. Само по този начин ще Го познаем. Познаем ли Бога, ще минем към втория закон: любов към ближния. И в този закон отношението ще бъде същото: или ние ще обичаме ближните си, или те ще ни обичат. Изобщо, отношенията на хората към Бога и отношенията на Бога към хората съставят закон на съчетание, изпълнение и приложение. Щом Бог обича хората, всичките им работи се уреждат по магически начин. И когато хората обичат Бога, пак работите им се уреждат. Казвате: „Кога ще дойдем до това положение?“ Вие сте вече в това положение, но още не го съзнавате. За пример, някой има да плаща полица от сто хиляди лева и се чуди откъде да вземе пари, да я изплати. Той ходи натук-натам, замислен, разтревожен, отникъде не може да намери пари. В деня на полицата от банката му съобщават, че сумата сто хиляди лева, която дължи, е изплатена. Той казва: „Как стана това нещо? Кой ми изплати полицата?“

Съвременните хора се плашат от дългове, от грехове и казват: „Какво ще стане с греховете ни? Как ще се освободим от тях?“ Казвам: греховете ви отдавна са изплатени, както е изплатена полицата от сто хиляди лева. Ще получите съобщение от Божествената банка, че всичките ви дългове, всичките ви грехове са вече изплатени. Трябва ли след това да се съмнявате, дали Бог ви обича, или не? Здравето, което имате, показва, че Бог ви обича. Богатството, което имате, изразено във вашия ум, сърце и воля, показва, че Бог ви обича. И в най-малките работи човек трябва да вижда Божията Любов. Какво по-силно доказателство искате от Божията Любов тук, в сред планината? Цял месец вече, как сте тук, и ние се ползваме от най-добрите условия. Ако Бог не ви обичаше, Той щеше да изпрати буря, ветрове, дъжд, сняг, град и ние не бихме могли да останем тук даже един ден. Обаче ние седим спокойно, четем, разхождаме се, отопляваме се и разискваме по разни въпроси. Колко клекове станаха жертва за нас, но те са доволни, защото по този начин се освободиха много същества,

затворени в тях. Така само може да се оправдае горенето им. Когато освобождаваш някого, всичко е на време и на място; когато заробваш някого, нищо не е на място и на време. Същото може да се каже и за самия човек. Когато човек се освобождава, всичко е на време и на място; когато човек се заробва, нищо не е на време и на място. Сега, желая на всички да бъдете радостни и весели, с широки сърца, да съзнавате, че Божиите блага са дадени за вас и да ги използвате разумно. Обаче ние трябва да бъдем носители на Божиите мисли и да работим за Неговата слава. Работим ли за Бога, ние ще се ползваме от Неговото благословение и където минем, всички хора ще ни познават. Минавате ли покрай някои хора, които се карат, спрете се и отдалеч ги погледайте. Пожелайте дълбоко в себе си да се разберат; в случай, че те се сбият и наранят, повалете ги на земята и след това ги поканете у дома си, да превържете раните им. Като превържете раните им, поговорете им за Божията Правда, за Божията Любов. Навсякъде в живота си човек трябва да проповядва Божественото учение и да изпълнява Божията воля. Срещнете ли човек, който ви говори за Бога, вие трябва да имате предвид, дали той слуша Бога и върши волята Му. Който слуша Бога и върши волята Му и вие можете да го слушате. Не слуша ли Бога, не върши ли Неговата воля, и вие не трябва да го слушате. Който служи на Бога, и ние ще му служим; който обича Бога, и ние ще го обичаме. В това се състои изпълнението на Божественото учение. И тъй, съчетанието представлява Любовта, приложението – Мъдростта, изпълнението – Истината. Ако човек няма Любов в себе си, той нищо не може да съчетае; ако човек не е мъдър, той нищо не може да приложи; ако човек няма Истината в себе си, той нищо не може да изпълни. Следователно искате ли да съчетавате нещата, извикайте Любовта; искате ли да приложите нещата, извикайте Мъдростта; искате ли да изпълните нещата, извикайте Истината. Учителят не може постоянно да показва на ученика как трябва да държи лъка и как да настройва струните на цигулката си. Това нещо ученикът сам трябва да прави. Той трябва постоянно да се упражнява, докато започне да прилага законите на съчетанието, приложението и изпълнението. Някой казва: „Какво нещо е съчетанието, приложението и изпълнението в живота?“ Когато две разумни души се съберат на едно място, това е съчетание; когато две разумни души, събрани на едно място, работят заедно за постигане на известна цел, това е приложение; и най-после, когато тези две разумни души са постигнали целта си и сега ядат и пият, участват в благото, което са придобили, това е изпълнение. При това трябва да се знае, че съчетанието, приложението и изпълнението не са еднократни, но многократни, вечни процеси. Сега, ще представя няколко контраста за обяснение на идеята. Представете си, че дойде някой при вас и ви удари няколко пъти. Удари ви един път и вие казвате: „Дано не дойде втори удар!“ Удари ви втори път, вие казвате: „Дано не дойде трети удар“ и т.н.

Представете си после, че при вас дойде някой и ви даде една хапка хляб. Вие сте гладен и казвате: „Дано дойде втора хапка!“ Даде ви втора хапка и казвате: „Дано дойде трета хапка“ и т.н. Следователно: който удря, той има желание да удари още един път, дано този човек се вразуми. Когато пък му дава хапки хляб една след друга, той казва: „Дано тази хапка е достатъчна, защото ръката ми омаля да му подавам хапки хляб“. Ето защо, когато бият, той гледа час по-скоро боят да престане. Който бие, казва: „Ще ударя още един път, да се вразуми този човек“. Когато хранят, казва: „Дано ми дадат още една хапка хляб!“ Който храни някого, казва: „Дано тази хапка бъде последна, защото ръката ме заболя от вдигане и слагане“. Сега, ще ви представя друго положение. Срещате един човек и започвате да го налагате. Обаче при всеки удар от ръката ви се изсипва цяла шепа злато. Този, когото бият, като вижда, че след всеки удар пред него се изсипва толкова много злато, ще каже ли да спре биенето? Напротив, той ще мълчи, нищо няма да казва. И 50 удара да наложат на гърба му, той ще мълчи. Ето защо, казвам: всяко страдание, за което сме съзнали, че носи някакво велико благо в живота ни, има смисъл. Затова Павел казва: „Днешните ни страдания не могат да се сравнят с онези велики блага, които ще дойдат за в бъдеще“. Един ден, когато хората съзнаят какво са донесли страданията им, те ще кажат, като Павел: „Добре ми стана, че се наскърбих“. Сега, аз говорих, а ви се уморихте да пишете. Ако сте разбрали това, което ви говорих, ще можете да кажете на хляба да дойде при нас. Тук ли искате да закусим, или долу, около палатките? (– „Тук.“) Тогава, сами ли ще слезете да си донесете закуската, или ще ударите с магическата пръчица, храната да дойде сама? Хайде, хвърлете вече патериците си, развържете бинтовете си и свободни от тези препятствия слезте долу да донесете закуската си!

Беседа, държана от Учителя на
3 август 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_08_05 Мястото на Бога

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

МЯСТОТО НА БОГА

Много от съвременните хора се занимават с идеята за Бога, но нямат ясна представа, какво нещо е Бог. Каква форма има Бог, те също не знаят. Човек може да има представа за формата на телата само тогава, когато те са ясни в съзнанието му. Щом един предмет, или едно тяло не е ясно в съзнанието ви, вие не можете да имате представа и за неговата форма. Казвате: „Какво е Бог, не можем да схванем, но искаме да знаем поне, къде е Неговото място“. Мястото на Бога е тази посока, където всички живи същества, с пробуждането си още, отправят съзнанието, ума или мисълта си. Като започнете от най-малките и стигнете до най-големите, всички тия същества отправят съзнанието си в една посока нагоре. Тази посока, именно, е мястото на Бога. Това става едновременно по целия свят, между всички същества от различни йерархии. Няма по-велик момент за човека и за всяко живо същество от този, като се пробуди сутрин, да отправи съзнанието или мисълта си към онази посока, където са насочени съзнанията и мислите на всички останали същества. Само по този начин човек може да възприеме благото, което излиза от Бога. Който се откаже да приеме това благо, той изпада в тъмнина и самотност. Някой казва: „Защо трябва да се моля?“ Молитвата е необходима, защото човек тогава отправя ума си към Бога, да възприеме нещо от Него. В този смисъл молитвата представлява отварянето на цветовете за слънчевата светлина и топлина. Казвам: искате ли да се развивате, постоянно дръжте в ума си мисълта за Бога, като единствено място, като единствен фокус, където се събират съзнанията на всички разумни същества. Какво мислят хората, не се занимавайте с това. Дръжте мисълта си към тази единствена посока, откъдето идва светлината и топлината на вашия живот. Отклоните ли ума си от това място, вие загубвате пътя си и оставате в тъмнина. Човек е пътник в живота си. Рече ли да се отклони малко от пътя, да се позабавлява с това-онова, той ще се забърка, ще се заблуди и не ще може да настигне другарите си. Когато всички същества отправят съзнанието си към мястото, където е Бог, с това те правят стъпка напред. Направят ли стъпка напред, те вече не се връщат назад, да чакат закъснелите или забъркалите се в пътя. Ако те и втория и третия ден не отправят ума си към Бога, ще останат все по-назад и по-назад, докато един ден животът им абсолютно се обезсмисли. Които мислят за Бога и отправят ума си към Него, те все напред и напред вървят. Това значи прогрес в мисълта, а всичко се състои в прогреса. И в леглото си човек пак може да отправи мисълта си нагоре и да върви напред. Всичко се състои в мисълта на

човека. Някой може да е излязъл рано сутринта на молитва, но си казва: „Що ми трябваше да ставам толкова рано, да се изморявам? Защо не останах да полежа още малко?“ Такъв човек, макар и да е дошъл на молитва, той е назад от другите, защото мисълта му не е права. Искате ли да прогресирате, да се развивате правилно, където и да сте, в каквото положение и да се намирате, отделете половин или един час да се позанимавате в съзнанието си с мисълта за Бога. Искате ли да придобиете светлина на съзнанието си, мислете за Бога.

Казвате: „Какво ще стане, като гледаме към посоката, където е мястото на Бога?“ – Не е важно, какво ще стане; гледайте и не питайте! – „Какво ще видя?“ – И това не трябва да знаете. Гледайте само! Казвате: „Ние виждаме, че денят е ясен“. – Да, денят е ясен, всичко наоколо е хубаво, но вие никога не сте виждали как изгрява слънцето на живота. Вие сте виждали само изгрева на физическото слънце, но никога не сте виждали изгрева на слънцето на живота. Понякога виждате физическото слънце през облаци и се радвате. Обаче, ако видите изгряването на слънцето на живота, вие никога няма да го забравите и нищо не ще бъде в състояние да го замести. В слънцето на живота ще видите Бога, Който ще ви проговори. Както изгрява физическото слънце, така изгрява и слънцето на живота. Разликата се заключава само в местата, откъдето изгряват тия две слънца. В съзнанието на човека тези две места са свършено различни.

Казвам: физическото слънце въздейства на човека по един начин, а слънцето на живота – по съвсем друг начин. Когато физическото слънце изгрява, човек се радва, движи се, работи. У него се явява желание да оправи пътищата в живота си, да разоре нивите си, да насади градините си, да си направи къщи и т.н. Щом изгрява слънцето на живота, у човека се явява желание да оправи отношенията си с всички хора. Едновременно с това, всички хора, както и всички живи същества, от най-малките до най-големите, му стават мили, обични. Който веднъж е огрян от слънцето на живота, той вече влиза в положението на всички страдащи, на всички грешници, защото ги разбира. Грешникът за него е затворник, когото той иска да освободи. Спре се пред него и му казва: „Братко, излез от този затвор, защото тук гладен ще умреш. Останеш ли още малко в затвора, всички ще те изоставят. Ти ще останеш сам, ще закъснееш в пътя си и никой няма да те погледне: няма кой хляб да ти даде, няма кой вода да ти донесе. Без да искат другите хора, нещастията ще следват подир тебе, защото си сам в пътя, объркан и заблуден“. Човек трябва да върви напред! Никой не трябва и не може да остане в съзнанието си на едно и също място. За всеки ден има определен път, който човек трябва да извърви в съзнанието си. Ако човек не измине този път, той остава назад. Остане ли назад, с това заедно идват и нещастията за него. Тази е новата философия

на живота. Някой казва: „Какво от това, че съм изминал един малък път в съзнанието си? Какво ще постигна с това?“ Много нещо може да се постигне. Колкото малък път и да изминава човек в съзнанието си, той всеки ден върви напред, а щом върви напред, все повече и повече се приближава към Бога. С десет сантиметра да напредва човек в пътуването или в движението си към Бога, това е равносилно на милиони километра във физическия свят. Казвате: „Какво от това, че съм погледнал към Бога, или пък че съм помислил за Него?“ Да погледнете към Бога, или само да помислите за Него, това струва повече от всички материални богатства, с които човек разполага на земята. Тази е една от великите истини на живота. Щом знаете това, не обезценявайте, не умаловажавайте тези неща! Някой казва: „Толкова много работа имам, че ми останало само за Бога да мисля и за мястото, където Той се намира. Аз трябва да работя, да се погрижа за своите материални нужди“. Казвам: единственото място, откъдето можете да приемете всичко необходимо в живота си, е мястото на Бога. Помислите ли за Бога, слееете ли се със съзнанието на всички същества, които се отпращат към Него, това е достатъчно.

Питам: какво коства на човека да живее за Бога? Той знае тази наука. Представете си, че се намирате пред една суха вада, в която се състои едно келево. Келевото иска да се движи, но вадата му казва: „Как мога да те въртя като нямам вода?“ Когато дойде водата, келевото започва да се движи. Водата знае и може да движи келевото; тя не трябва сега да учи това изкуство. Водата казва на келевото: „Слушай, ти ще вървиш в посоката, в която и аз вървя“. Келевото обещава, че ще върви с нея, но щом дойде водата, на първо време то се издигне нагоре и скоро след това слиза надолу. Неговото движение е нагоре и надолу, а не като това на водата – напред. И хората, като келевото, често обещават: „Аз ще вървя напред, ще вървя по движението на водата“. Обаче, дойде ли водата, те веднага изменят на обещанието си; водата върви напред, а те се движат ту нагоре, ту надолу и остават почти на едно и също място. Водата и келевото се разговарят. Водата казва на келевото: „Защо седиш на едно място и нищо не работиш?“ – „Как да не работя? Толкова брашно смлях“. Казвам: келевото представлява физическия живот на хората. Ако те не следват пътя и движението на водата, винаги на едно място ще седят и само брашно ще мелят. И хората, като келевото, вършат работа, но тяхната работа не е като тази на водата. Водата е минала през много места, напоила е безброй растения и животни, дала е живот на милиони същества. Келевото е смляло милиони зрънца, превърнало ги е в брашно и постоянно се хвали: „Знаете ли колко много брашно смлях?“ Обаче, ако сравните работата на водата с тази на келевото, ще видите грамадната разлика помежду им. Сега, мнозина си въобразяват като келевото на воденицата, че са свършили много работа. Тяхната работа е физическа,

обаче, истинската работа е на водата. Тя е напоила много цветя, градини, хора и животни. Тя е подигнала благосъстоянието на всички живи същества. Където е минала тя, навсякъде е оставила благословението си. Водата представлява живота, с който всички заедно трябва да вървим. Нас воденици не ни трябва, а келевото нека седи на своето място. Водата няма да остане да се разправя с келевото, тя ще продължава пътя си. С този пример искам да обърна вниманието на двата вида съзнания у хората: съзнанието на келевото, което се върти само около един център – физическото съзнание на човека. Второто съзнание е това на водата, което се движи, освен около един център, още и към един възвишен идеал, вследствие на което върви напред и върши работа. Отправянето на мисълта ни към Бога е течение нагоре. Обратното течение на тази посока е течението на водата, която слиза надолу. Течението на реката показва движението на Божественото съзнание към нас, т.е. отгоре надолу. Като мислим за Бога, ние пък се движим нагоре, към Него. След това Той се движи надолу към нас, като ни изпраща своята мисъл. Ето защо, Бог всякога ни изпраща нещо отгоре, но и ние трябва да изпратим нещо към Него.

И тъй, всяка сутрин отправяйте мисълта си към тази посока, където всички разумни същества отправят своята мисъл. По този начин вие ще участвате в общото благо. Някой казва: „Аз не искам да мисля“. – Ти можеш да не мислиш за този, за онзи, за дреболиите в живота, но за Бога не можеш да не мислиш. Ти си длъжен да отправиш мисълта си към Бога, към онази посока, където всички разумни същества отправят своята мисъл. Там пространството е широко, не може да произлезе никакво разногласие. Това място ще донесе единство между всички хора. Когато хората отправят мисълта си към една посока, те се приближават към Бога, а с това и отношенията им към хората се оправят. По този начин хората ще бъдат здрави, весели, ще имат мир в душите си, ще се подмладят, ще скачат като телци. Който не отправя мисълта си към Бога, той ще бъде изложен на всякакви болести. Който отправя мисълта си към Бога, той ще бъде свободен от всички болести. Болестите представляват паразити в аурата на човека, от които той непременно трябва да се освободи. Паразитите пък са отрицателните мисли, които смучат човека, затова той трябва да се освободи от тях. Следователно каже ли някой, че не трябва да мисли за Бога, той вече изпада в положението на дете сираче, без майка и баща. Вие знаете какво е положението на такова дете. Ако някой не се погрижи за него, то ходи босо, голо, окъсано, неоправено. Погледнете ли главата му, ще видите, че тя цяла е побеляла от паразити, от нечистотии. Лицето му е пожълтяло, изсмукано от тия паразити. То ходи немило-недраго, докато се намери някой да го вземе и отгледа. Това дете веднага се съвзема: дрешките му са чисти, главата – чиста, косите – добре пригладени. В скоро

време то се засилва, става весело, радва се на живота, на всичко, което го заобикаля. Ето защо, изпадне ли човек в положението на сираче, той трябва да знае, че е престанал вече да мисли за Бога. Тогава паразитите един след друг почват да го нападат и той изгубва смисъла на живота. Казвам: една посока има в живота и към тази посока всички хора трябва да вървят. Някой казва: „Какво ще правим, като тръгнем в тази посока? Не е ли достатъчно да четем Библията и Евангелието?“ Вие можете да четете и Библията, и Евангелието, но в четенето на тия книги има особена философия. Когато четете Библията и Евангелието, където се говори за Христос, за пророците, за добрите хора, които са живели по това време, вие трябва да се свържете с тях и да отправите мисълта си към онази посока, където те са отправяли своята мисъл. Свържете ли се с тия разумни души, не питайте, дали Христос ви разбира, дали Бог ще приеме молитвата ви. Щом отправите съзнанието си към общото съзнание на всички същества, все ще получите нещо от общото благо, независимо от това, дали го заслужавате, или не. Достатъчно е да отправите съзнанието си нагоре, за да получите поне по едно самунче – на човешки език казано. Не отправите ли съзнанието си към съзнанията на всички същества, колкото да плачете и да се молите на Бога, нищо няма да получите. Бог не обича да се занимава само с едно лице. На вашата молитва Той ще отговори: „Ще почакаш за утре!“ На другия ден ще станеш рано и ще чакаш да дойде определения момент, когато всички души отправят съзнанието си към Бога. Тогава и ти ще отправиш мисълта си към Него и няма да питаш, дали си в права посока, или не, дали ще видиш Бога. Това са второстепенни въпроси. За тебе е важно да отправиш ума си нагоре и да чакаш – все ще получиш нещо от общото благо. И слепият не вижда, но като погледне нагоре, все ще дойде някой да му сложи едно самунче в ръката. Той казва: „Слънцето не видях, но хляб получих“. Това е достатъчно за него. Това са фигури, които изясняват добре идеята.

И тъй, всички хора трябва да отправят съзнанието си към Бога. – Къде е Бог? – Бог е на това място, към което всички разумни и добри хора оправят ума си. Не само хората, но всички същества, от най-малките до най-големите, отправят ума си към Бога. Някой казва: „На кое място е Бог?“ – Дигни ума си нагоре и не питай! Като ви говоря за мястото на Бога, към което всички трябва да отправят ума си, това не трябва да ви хвърли в противоречие с вашата работа. Каквото и да работите, всеки е на мястото си. В този смисъл и келевото е на мястото си, и водата е на мястото си. Разликата между келевото и водата е тази, че келевото се върти около своя център и мисли само за себе си, а водата върви напред и мисли за всички. Който мисли само за себе си, той е келево. Такъв човек през целия си живот мисли само за себе си: че има нужда от пари, да се облече хубаво, хората да го почитат и уважават. Това е философия на келевото. Обаче и то

върши някаква работа – жито мели. Като се приближите до него, чувате: „Бър-бър-бър“ – жито мели. Един след друг чувалите се пълнят с прясно брашно, което се разнася от търговците за продан. Този работа и вие вършите в живота си, но не сте доволни. Покажете един воденичар, който да е станал философ, писател или поет! Досега, аз поне не съм срещнал нито един воденичар, който да е написал някаква книга. Овчари са писали книги, но воденичари – не. Воденичарите само жито мелят, за нищо друго не им остава време. Как ще се спаси воденичарят? – Като стане или овчар, или орар. Не е нужно житото да се мели. Достатъчно е житото да се счука и така да се яде. Меленето на житото не разрешава живота. Ако човек може да се добере до правилния начин, по който житото трябва да се яде, той ще разбере смисъла на живота. Това са странични въпроси, които ще послужат само за изяснение на идеята. Воденичарят може сам да се справи. Когато хората престанат да му носят жито за мелене, той ще се принуди да напусне воденицата. Като поседи ден-два без работа, той ще каже: „Тази работа няма да я бъде!“ – и ще започне друг занаят. Ето защо, вие не трябва да се безпокоите какво ще стане със старото. Старото само по себе си ще си отиде и новото ще дойде. Вашата задача е да се държите за новото.

Казвате: „Коя е новата мисъл?“ Новата мисъл е следната: отправете ума, сърцето и волята си към мястото на Бога! Станете ли сутрин, първата ви работа е да отправите сърцата и умовете си към онази посока, където в този момент милиони сърца и умове се отправят. Тези сърца и умове трептят с различни вибрации, с различни разбирания, но едно единствено място ги привлича – мястото на Бога. И в името на това място всички живи същества се обединяват. Гледате някой цар, пред когото всички се прекланят, дойде ли този момент и той, като дете, от нищо не смуцаван, отправя мисълта си към Бога. В този момент и детето, и царят са едно. След това царят взима жезъла си, качва се на трона, започва всекидневната си работа. На другата сутрин царят, заедно с всички същества под него, пак отправя мисълта си към Бога. На това място всички хора се познават.

Следователно истинската любов се изразява чрез отправяне мисълта на всички същества в една посока. Когато съзнанията на всички същества се отправят към една посока, те ще имат много допирни точки помежду си. Обаче започне ли човек да се върти само около своя център, около себе си, всичко е изгубено. Някой казва: „За мен животът няма смисъл“. Казвам: искате ли животът ви да има смисъл, отправяйте ума си нагоре! Това не е мъчна работа. Какво по-лесно от това, човек да мисли в една посока? Според мен по-мъчно е човек да мисли в две и повече посоки, както правят това съвременните хора, отколкото да мисли в една посока. Много пъти хората са отправяли мисълта си нагоре; те знаят посоката на това място, но

не им е идвало на ум, че има един общ момент, когато всички същества едновременно отправят мисълта си към Бога. Желаят или не, това става по един вътрешен, неумолим закон. Който не иска да се подчини на този закон, на сила ще го заставят. Как? Ще го хване някоя болест и той ще потърси Бога, ще отправи мисълта си към Него и ще благодари, че се е разболял, за да помисли за Бога. Не само чрез болести, но и по много начини още може да се спре келевото на човека, за да го заставят да потърси мястото на Бога. Един час, една минута или една секунда се изисква, за да се отправят съзнанията на всички същества към Бога. Велик е този час от деня! Велика е тази минута от часа! Велика е тази секунда от минутата!

Сега, ще прочета 8-ма глава от Евангелието на Йоан, от 31-ви стих надолу. И казваше Исус на повярвалите в него Юдеи: „Ако вие устоите в моята дума, наистина, сте мои ученици“. (– 31-ви стих.) „И ще познаете истината, и истината ще ви направи свободни.“ (– 32-ри стих.) Тези стихове, преведени според езика на новото учение, означават: ако всички отправите ума си към Бога, вие сте мои ученици. Тогава ще познаете истината, която ще ви направи свободни. Значи, когато човек отправи ума си към Бога, той ще се свърже с Неговата Любов; понеже Бог същевременно е Истина, човек ще познае Истината, която ще го направи свободен.

Отговориха Му: „Семе Аврамово сме и никога никому раби не сме ставали. Как казваш ти: „Свободни ще бъдете“?“ (– 33-ти стих.) „Отговори им Исус: „Истина, истина ви казвам, че всеки, който прави грях, раб е на греха“.“ (– 34-ти стих.) „И рабът не остава вечно в къщата, а синът вечно пребъдва.“ (– 35-ти стих.) Това значи: всеки, който не отправя ума си към Бога, раб е на греха. И рабът не остава вечно в къщата, а синът вечно пребъдва. Следователно келевото не може да съществува дълго време. Като свърши известна работа, то се разрушава и водата го завлича – не може да остане дълго време на мястото си. „Зная, че сте семе Аврамово, но искате да ме убие, защото моята дума във вас се не вмещава.“ (– 37-ми стих.) – Христос не е разбирал само външното убийство, но и вътрешното. Когато човек жертва Божественото в себе си за нищо и никакво, все едно, че го убива. И тогава той е син на убиец. „Аз говоря това, което съм видял у Отца си; и вие правите това, което сте видели от отца си.“ (– 38-ми стих.)

„Отговориха и рекоха Му: „Отец наш е Аврам“.“ – Така говори физическият човек, келевото, а то не познава своя Баща. Казва им Исус: „Ако бяхте чада Аврамови, делата Аврамови бихте правили.“ (– 39-ти стих.) – Аврам познаваше Бога. Вие вярвате в Аврам, а не вярвате в Онзи, в когото той вярваше. „А сега искате да ме убие, мене, човека, който ви

говорих Истината, която чух от Бога: това Аврам не е правил.“ (– 40-ти стих.)

„Вие правите делата бащини си.“ (– 41-ви стих.) – Ако вие правите делата Божии, защо укорявате Неговото Слово? Затова, именно, идва горчивата истина, че сте от баща дявол. Всяко нещо, което отделя човека от Бога, е от баща дявол; всяко нещо, което покваря красивото, възвишеното, благородното в човека и го отстранява от него, и то е от баща дявол.

„Вие сте от баща дявол и похотите бащини искате да правите.“ (– 44-ти стих.) „А пък аз, защото искам Истината, не ми вярвате.“ (– 45-ти стих.) „Аз познавам Бога и думата Му държа.“ (– 55-ти стих.) – Не е достатъчно човек само да познава Бога, но той трябва да държи думата Му, т.е. да изпълнява Неговата воля.

„Тогаз взеха камъни да хвърлят върху Него. Исус се скри, излезе из храма, мина през сред тях и така си отиде.“ (– 59-ти стих.) Следователно, който хвърля камъни върху Истината, тя ще си излезе от него и той ще остане сам. Понеже евреите хвърляха камъни върху Истината, те и до днес скитат из света, немили-недраги. От две хиляди години насам те са се лутали из света, както никой друг народ. Днес, обаче, Божията милост е върху тях. На същата опитност ще бъде изложен всеки човек, който хвърля камъни върху Истината. Дали един народ, или един човек ще се прояви така, последствията ще бъдат едни и същи. Искате ли да имате Божията милост върху себе си, всяка сутрин отправяйте ума си в посоката, където всички същества отправят своята мисъл. Казвате: „Как да се разбира стихът, в който се казва, че Христос се скрил от народа?“ Представете си, че аз нося една запалена свещ и показвам с нея пътя на стотици души. Обаче те не разбират това, което правя за тях, и започват да се карат помежду си, бият се, кой от тях да вземе запалената свещ. За да се избегне този спор, аз духам свещта и те остават на тъмно. Те вече не ме виждат, за тях аз съм се скрил някъде. Така направи Христос: духна свещта, която носеше, и съзнанието на всички се помрачи, не виждаха вече. Това означават думите „скри се Исус“. Силата на човека се състои в светлината на неговото съзнание. Щом вземат светлината му, той губи вече своята сила. Когато човек остане на тъмно, той ходи тромаво, не е сигурен в стъпките си. Щом дойде тъмнината, и движението спира. Спирането е ограничение. Същото се отнася и до мисълта, и до съзнанието на човека. Докато в ума на човека има светлина, той мисли право и постъпва право. Щом светлината в ума на човека загасне, той вече не знае какво прави – той остава без посока на движение, без компас. Турците имат обичай, като им дойде някой на гости, вечерта те затварят вратата на стаята, в която гостът ще спи, и сутринта, когато иска да излезе, той трябва да потропа на вратата, да

дойде домакинът на къщата, да му отвори. Същото става и с всеки човек, който изгубва светлината на съзнанието си. Щом изгуби светлината си, той остава на тъмно, не може да излезе навън. Той не знае коя посока да хване и чака да дойде господарят, да врътне ключа, да му отвори, да излезе навън.

Казвам: за човека, който е изпаднал в тъмнина, най-важно нещо е светлината. За жадния най-важно е да дойде до извора на живота. За невежия, за неучения най-важно е да се добере до книгите на някоя библиотека. За богомолеца най-важно е храмът. Храмът е мястото, където е Бог. Това място всички търсят. Хората търсят това място тук или там, но никъде не могат да го намерят. Храмът е на онова място, където всички същества едновременно отправят мисълта си. Някой казва: „Като се помоля вътрешно, това е достатъчно“. Това е положението на келевото, което се върти. Да се помоли човек в себе си, това е степен на съзнание, но не онова велико съзнание, в което участват всички души. В това положение те едновременно приемат и дават от общото благо. Достатъчно е човек да отправи ума си към мястото на Бога, за да приеме част от общото благо. Такъв е законът. когато човек отправи ума си към Бога, заедно с всички, за половин час само, той ще получи същото благо, което би получил, ако цял ден хлопаше на Божията врата. И последен да си, стига навреме да пристигнеш; ако можеш само за момент да се слееш с общото съзнание, ти пак ще получиш Божието благословение. Бог не прави разлика, дали някой е стигнал пръв или последен. И който пръв е дошъл, и който последен е дошъл, все ще получи част от общото благо. Общото благо е за всички. Всички очакват момента, когато Божието благословение ще се излее върху тях. То трае само един момент, след което вратата на благословието се затваря.

Казвате: „Какво ще правим след това?“ – Всеки ще слезе да работи в себе си. Ако Бог не слезе в човека и ако човек не работи над себе си, той нищо не може да направи. Ако Бог не слезе в човека, каквото и да работи, той прилича на жена, която цял ден върти хурката и нищо не изприда, понеже вълна няма. Който е ходил при Бога, той работи през целия ден и изкарва нещо, защото има достатъчно вълна на хурката си. Като имате предвид това, вие ще си съставите ясна представа, къде е мястото на Бога и какво човек придобива, когато отправя съзнанието си към Него. Има три момента през деня, когато човек отправя съзнанието си към Бога: сутрин, при изгрев слънце; на обяд, когато слънцето е в зенита си, и вечер, при залез слънце. Разумните същества седят и в трите области, в трите фази на слънцето, но щом се съберат заедно, за тях няма вече залез. За съществата, които отправят ума си към Бога, има само изгрев. Щом Бог излезе, всички приемат Неговото благословение. През целия ден това слънце продължава

да грее. Кажете ли някой, че не знае къде е мястото на Бога, това показва, че той е останал назад, сбъркал е пътят. На такъв човек не остава нищо друго, освен да върви по течението на реката.

И тъй, който търси Бога сам, той е на крив път. Индусите казват, че човек трябва да се съсредоточи в себе си и там да намери Бога. Тази е крива философия. И до днес хората търсят Бога в себе си, но не могат да Го намерят. Когато се казва, че Бог е в човека, трябва да се знае на кое място, именно, е Той. Едни търсят Бога в ума си, други – в сърцето си, но още не са Го намерили. Човек може да намери Бога, като спре вниманието си върху всички хора, които също като него търсят Бога. Те трябва да бъдат в положението на ученици, които гледат към учителя си, какво той прави. Учителят има пособия, с които си служи. И ученикът гледа към тези пособия, ползва се от знанията на своя учител. Неговият учител гледа към друг учител; той пък към друг свой учител и т.н. Ученикът трябва да черпи знанията си от мястото, където учителят черпи знания. От това място всички същества черпят знанията си. Отправи ли човек ума си към посоката, където всички същества се отправят, той ще придобие толкова, колкото би придобил, ако чукаше хиляди години на едно и също място. Този е единственият начин, по който човек може да познае Бога. И след това той ще каже: „Разбирам вече какво нещо е Бог, какво нещо е Любовта!“ Казвам: ученикът трябва да отправя мисълта си в посоката, където учителят му отправя своята мисъл. В това се състои спасението на света. Не постъпва ли ученикът като своя учител, нищо не е в състояние да му помогне. Подигнете мисълта си нагоре! – Там е вашето спасение. Каквото друго да ви говорят – не вярвайте. Отправете мисълта си нагоре, където и богове, и херувими, и ангели, и светии, и майки, и бащи, и праведни, и грешни, и животни отправят своята мисъл! Наблюдавайте щуреца, да видите как той, с всички заедно, отправя мисълта си към Бога. Гледате го, седи пред дупчицата си, мисли нещо. Какво мисли? – Отправя ума си нагоре. Казвате: „Щурецът е глупаво същество, той не съзнава какво прави“. – Не е глупав щурецът. Той мисли за Бога и си казва: „Само мисълта ми за Бога е в състояние да ме изкара от тази дупка“. Днес мисли за Бога, утре мисли, докато един ден се види вън от своята дупка, преминал в по-висока форма на живот. Следователно само мисълта към Бога е в състояние да извади човека от ограничителните условия, в които се намира. Тази мисъл ще го освободи и от дълговете му. Слезе ли Бог между хората, Той всичко ще направи. Той ще ги спаси. Той ще оправи света. Няма друга философия за живота, освен тази. Някой казва: „Как да разбере тази работа?“ Няма какво да разбираш, ще отправиш мисълта си там, където всички живи същества отправят своята мисъл. Разбирането ще дойде отгоре, както и благословието. Когато в дома ви дойде някой пътник, гладен, жаден, измръзнал, вие питате ли го откъде идва? Първо го

поканвате при огъня, да се стопли; после му давате чаша гореща вода или чай, да накваси гърлото си; след това му давате да се нахрани; и най-после, като си почине добре, той сам започва да ви разправя откъде идва и какво е преживял.

Нека тази мисъл – мястото на Бога – бъде за вас нещо скъпоценно, без което не можете. Нека тя стане за вас талисман. Имате ли този талисман в себе си и като се давите и помислите за Бога, ще се спасите.

Утре сутринта ще се качим на новия връх, където разчистихме пътя – там да се помолим и благодарим на Бога. След това ще отидем на Бъбрека (– пето езеро), да измием ръцете и краката си от дългия път. Докато човек търси Бога, краката му са все кални. Щом Го намери, той измива краката си. Измиването на краката, не външно, но вътрешно, представлява емблема в човешкия живот. Когато човек намери Бога, за нищо вече не мисли. Той всичко е постигнал. Какво ще стане с умрелите, с бедните, със страдащите, той за нищо вече не мисли. В Божествения свят няма умрели, няма бедни, няма страдащи. Там всичко е оправено.

Беседа от Учителя, държана на
5 август 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_08_06 Тези три неща

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

ТЕЗИ ТРИ НЕЩА

Любовта е път за всички, които живеят за Бога. Мъдростта е път за всички, на които Бог се изявява. Истината е път за всички, които се учат да служат на Бога. За размишление през деня ще вземете 25-ти стих, 5-та глава от Евангелието на Йоан: „Истина, истина ви казвам: иде час и сега е, когато мъртвите ще чуят гласа на Сина Божия и които Го чуят, ще оживеят“.

Нека тази сутрин остане паметен, незаличим образ в съзнанието ви. Както небето е чисто и свято, както сутринта е тиха и приятна, така да стане и в душата ви. Хубавото в тази сутрин говори за Божието присъствие. Този ден е Божи ден и затова трябва да остане за вас жив образ, както слънцето е живо. Нека в душите ви бъде тъй светло, тъй чисто и ясно, каквото е днешното слънце.

Казвам: ако Любовта е път за всички, които живеят за Бога; ако Мъдростта е път за всички, на които Бог се изявява, и ако Истината е път за всички, които се учат да служат на Бога, ще бъде така, както ви пожелавам, без никакво изключение. Явят ли се облаци на небето, това показва, че се срещат две или повече противоположни въздушни течения, т.е. в атмосферата стават известни сблъсквания, или отклонения. Същото може да се каже и за живота на човека. Щом човек се отклони от Бога, т.е. от пътя, в който е поставен да върви, той непременно ще се забърка в някакъв клек или храсталак, вследствие на което дрехите му ще почнат да се късат. Върви ли човек в правия път, всеки ден от живота му ще бъде като днешния. С други думи казано: всеки ден от живота на човека трябва да бъде ден, в който Любовта царува; Любовта пък е пътят на живота. Всеки ден от живота на човека трябва да бъде ден, в който Божията Мъдрост се изявява. Всеки ден от живота на човека трябва да бъде ден, в който Истината го учи да служи на Бога. Сега, всички трябва да знаят, че този час, в който сме се събрали, е часът, в който всички същества отправят ума си към Бога. Щом всеки приеме това, което му е необходимо, небето се покрива с леки облаци. Облаците са необходими за предпазване от изпаряване на това, което е придобито. Следователно, когато времето е облачно, туй показва, че хората са взели нещо от това, което излиза от Бога, и слизат на земята, да работят. В това отношение, облаците са емблема в живота. Те са благо за хората, защото преди тях всеки е взел, каквото му е нужно, и богат, доволен се връща на земята, да разработва придобитото. Щом се заоблачи, не само хората се радват, но и животните,

и растенията. Изобщо, който забогатява, той е доволен от облаците, защото те го закриват от погледите на хората. Сега, като говоря за хубавия ден, у мнозина, по стар навик, се явява мисълта: „За кого е създаден този хубав ден?“ Казвам: радвайте се, че Бог е създал такъв ден, като днешния! Радвайте се, че всички живи, разумни същества са събрани тук, да отдадат слава на Бога! Радвайте се, че и вие участвате заедно с тях, в отдаване слава на Бога! Някой казва: „Кое ли място заемам в събранието, между разумните същества?“ Всеки човек заема точно това място, което му се пада. Казвате: „Утре ще имаме ли такъв ден?“ Защо трябва да мислите за утре? Един ден ви трябва само, а не много дни. Много дни са товар за човека. Колко извори са нужни на човека? Един извор му е достатъчен. По-добре е човек да пие вода от извор, на който водата е чиста, кристална, отколкото да пие вода от сто най-хубави щерни. Този хубав ден, единствен в живота ви, трябва да носите навсякъде. Дали ще отидете в София, или в друг град, дали ще отидете в България, или в друга държава, носете този ден със себе си. Ако не можете да го носите навсякъде със себе си, все едно, че не сте идвали на Рила. Не е достатъчно да занесете този ден в София, но София трябва да живее в този ден! Не е достатъчно да занесете този ден навсякъде в света, но целият свят трябва да живее в този ден! Този ден включва всичко в себе си. Каквото придобием този ден, всичко трябва да занесем със себе си, да го пръснем между хората. Казвате: „Ами, ако слънцето залезе?“ Ако днес слънцето залезе, това показва, че този ден е бил обикновен. Слънцето на този ден никога няма да залезе! За този ден, именно, е казано в Писанието: „И слънцето не ще зайде вече“.

И тъй, три неща ви желая: нека Любовта у вас бъде запалена, да носи живот! Нека Мъдростта у вас бъде запалена, да носи Божиата светлина! Нека Истината у вас бъде запалена, да ви научи как да служите на Бога! Който служи на Бога, само той може да бъде свободен. Никой не може да зароби свободният човек. Никой не може да разклати свободният човек. Човек може да живее, както иска; той може да работи, както иска; обаче човек може да бъде свободен само ако служи на Бога. Да бъде човек свободен! – Този е смисълът на живота. Който служи на хората, той не е свободен човек. Комуто хората служат, и той не е свободен. Казано е за Бога: „Възлюбил е Истината в човека“. Защо? – Защото Истината подразбира вътрешно служене на Бога, което е в сила да направи човека свободен.

Следователно ще дойде новият живот – Любовта. Ще дойде новата светлина – Мъдростта. Ще дойде новото служене – Истината. Тези три неща се включват в днешния ден.

Сега, ще слезем долу на бивака, да закусим малко, да увековечим този ден,

да стане паметен за нас; след това ще отидем на „Езерото на чистотата“. Тук, при това езеро, ще прочета няколко стиха от Евангелието на Матей, 19-та глава. „А Исус рече на учениците си: „Истина ви казвам, че мъчно ще влезе богат в Царството небесно“. (– 23-ти стих.) Защо казва Христос, че богатият мъчно ще влезе в Царството небесно? – Понеже богатият, според богатството, което има, придобива много грехове. Когато човек иска да стане богат, той много се огрешава. Ето защо, този стих, преведен на друг език, означава: „Мъчно ще влезе грешен човек в Царството небесно“. Защо? – Защото греховете и престъпленията му ще го задържат, те няма да го пуснат в Братството небесно. В този смисъл думата „богат“ подразбира човек, пълен с грехове и престъпления. Това подразбирал Христос в цитирания стих. Следователно с такова богатство никой не може да влезе в Царството небесно. Това богатство отдалечава човека от Бога. Богатството е най-голямото благо, към което хората в света се стремят. Те нямат по-висок идеал от този. В света само богатият човек се ползва с уважението и почитанието на хората. Обаче рече ли човек със земното богатство да влезе в небето, камилата ще го превари в пътя му. Затова, именно, Христос казва: „По-лесно е да мине камила през иглени уши, а не богат да влезе в Царството Божие“. (– 24-ти стих.) На небето богатият не може да се ползва с такова уважение и почитание, каквото има на земята.

И тъй, съществуват два диаметрално противоположни живота: земен живот, с обикновени разбирания, и небесен живот, с по-високи разбирания. Няма да обяснявам тези въпроси, но трябва да имате предвид, че всичко в света е строго определено, а не механически. За пример, слънцето върви по определен път; растенията растат по определен път; реките текат по определен път; ветровете духат по определен път; изобщо, всичко което се случва в живота на човека, е точно определено. Обаче хората съзнателно, за свои лични облаги, изменят този определен път на нещата. За пример, те срещат някоя вадичка и като видят, че водата ѝ е добра за воденица, отклоняват я от пътя ѝ, като я използват за работа. Някое дърво по естество е киселец, дивачка, но опитни земеделци и градинари го присаждат с някое благородно дърво и с това го видоизменят. Те могат да го видоизменят в каквото дърво искат. По същия начин много хора са присадени с калечи, които не отговарят на тяхното първично естество. Много деди и прадеди са работили върху тях и така са ги изменили, че те се чудят на себе си, сами не се познават. Те приличат на квачка, която насаждат с кокоши, пачи и юрдечи яйца. Като се излюпят яйцата, малките тръгват подир нея и тя се чуди какъв е този разнообразен народ, който я следва. Като дойдат до някоя река, патенцата и юрдеченцата се нахвърлят във водата и започват да плуват. Квачката седи на брега, чуди се и казва: „Божия работа е тази!“ После юрдеченцата излизат от водата и хвъркват из въздуха. В същото положение се намират и

съвременните хора. Те замислят една работа, взимат предвид ред условия, но в края на краищата се намират пред изненада: патенцата им влизат във водата, някои от юрдеченцата им хвъркват във въздуха, а с тях остават само пиленцата.

Питам: какво представляват патенцата и юрдеченцата в живота на човека? Те представляват неговите груби желания, които влизат във водата. Обаче няма по-големи страдания от живота във водата. Там е цял ад! Във водата се вършат големи престъпления, за които няма никакъв съд. Там няма никаква култура, никакъв морал. Рибите, например, се гълтат цели едни други. Съвременните хора използват водата за различни цели, а също така и като средство за чистене. Защо хората пият вода? – За да ги изчисти от онези престъпления, които някога са вършили във водата. Тя чисти по особен начин, вследствие на което представлява изкупително средство.

Казвам: в края на краищата у човека трябва да остане само Божественото. Всички останали неща у него са пособия, дадени само за известно време. Войникът трябва да има пушка и нож, но само когато отива на бойното поле. Отива ли на църква, да се моли, пушка и нож не му трябва. Писарят има нужда от перо и мастило, когато е в канцеларията; щом отиде на църква, перо и мастило вече не му трябва. Когато търговецът върши своите търговски операции, той има нужда от торба, пълна с пари; обаче отиде ли на църква, още отвън пазачите взимат торбата му и казват: „Тук ще оставиш парите си! В църква търговия не се върши“. Ето защо, погледнете ли пред входа на църквата, ще видите цели купове от оръжия, от пера и мастила, от торби с пари и т.н. Който отива при Бога, той трябва да се освободи от всички занаяти и изкуства, които е придобил в живота си, и да влезе при Него само с това, което Бог някога му е дал. Какво е дал Бог на човека? – Един запален, светъл ум и едно запалено, благородно сърце. Следователно богатството на съвременния човек се състои в това, което умът и сърцето съдържат в себе си. Всички придобивки, вън от придобивките на сърцето и ума, остават настрана. Когато войникът излезе от църква, той взима ножа и пушката си и ги употребява, където стане нужда. Когато писарят излезе от църква, той взима перото и мастилото си и отива в канцеларията да пише. Когато търговецът излезе от църква, той взима торбата с парите си и отново започва да търгува. Когато орачът излезе от църква, той взима ралото и мотиката си и започва да оре земята.

И тъй, едно е важно за вас: да знаете, че всички хора заедно съставят един общ организъм, на който те са удове, както са удове корените, стъблото, листата и клоните на дървото. Всеки човек трябва да знае за себе си какъв уд от дървото е и на кое място е поставен. За пример, ако е клон, той трябва да знае, голям ли е, или малък; на каква посока гледа – на изток,

запад, север или юг. Знае ли човек това нещо, той ще знае още доколко зависи от другите хора. Зависимостта на един човек от друг се определя от съприкосновението помежду им и от функцията, която изпълняват в общия организъм. Един човек е важен за друг дотолкова, доколкото той има известни отношения към него. Малките клончета са важни за големите дотолкова, доколкото те приемат Божието благословение отгоре и го предават на цялото дърво. Божието благословение, което идва отдолу, от земята, се предава на цялото дърво чрез корените. Вследствие на това цялото дърво е в зависимост от своите корени. Значи в един случай вие можете да бъдете полезен някому, а в друг случай той може да ви бъде полезен. Рече ли един клон да се отдели от цялото дърво, зависимостта се нарушава и този клон в най-скоро време изсъхва. На същото основание, рече ли човек да се отдели от цялото, и той вече изсъхва, не може да бъде полезен нито на себе си, нито на другите. Службата и на малките, и на големите удове в цялото е еднакво важна. Защо малкото клонче трябва да се сили непременно да стигне големия клон? За всяко клонче е определено колко трябва да израсте. При това неговото растение е в зависимост от цялото дърво, както и от големите клони. Ако те растат, и малкото клонче ще расте. Спре ли тяхното растение, и малкото клонче спира. Колкото да се сили малкото клонче да стане като големия клон, то никога няма да постигне това. Туй негово желание няма да го ползва в нищо. По-добре е да бъдеш малко клонче на върха на дървото, но всякога да имаш плод, отколкото да бъдеш голям клон, без никакъв плод. По-добре е да имате в ума си една свещена идея и в сърцето си едно свещено чувство, на които да се радвате, отколкото да носите на гърба си големи богатства, като натоварено животно. Натовареният човек не е свободен. Свободата подразбира човещина, а в животинските състояния няма закон. И за самите животни няма закон. Днес товарят едно магаре, утре го товарят и всеки ден увеличават товара му, без да има закон, който да определи колко трябва да се товари. Също така могат да го бият, колкото искат – и за боя няма закон. Казвам: всеки човек е изложен на мъчения от старите си господари. Искате ли да се освободите от тях, трябва да признаете, че единственият господар в света е Бог. Признаете ли Бога за свой господар, юларите от главите и букаите от краката ви ще паднат. Тогава ще вършите работата си без остен, без външно насилие. Това значи свобода! Господарят само ще ви запита: „Разоряхте ли нивата?“ – „Разоряхме.“ – „Ожънахте ли я?“ – „Ожънахме.“ Към тази свобода, именно, се стремят днес всички народи, както и всички хора по лицето на земята. Обаче тази свобода се придобива при правилно разбиране на отношенията на частите към цялото и на цялото към частите. Научи ли човек какво място заема в цялото, т.е. разбере ли отношенията си към Бога, той ще се освободи от всички ограничения. Само по този начин човек ще дойде до пълнолетието на своя живот. Иначе той всякога ще се намира в положението на малко,

безпомощно дете, или в положението на болен човек. Колкото повече давате на болния, толкова повече той се разстройва. Обаче, ако изберете за болния човек храна, която му подхожда, той от ден на ден ще се подобрява.

Следователно, както храната на човека всеки ден трябва да се подобрява, така и знанието, и мъдростта всеки ден трябва да се подобряват. Не се ли подобряват, ще дойдете до положението, в което Соломон изпаднал, и ще кажете като него: „Суета на суетите, всичко е суета!“ Аз тълкувам думите му: знание без Любов е суета на суетите. В това знание няма никакви постижения. Истинското знание се постига за всеки човек по специален път. Както слънцето върви по свой определен път, така и вие трябва да вървите по пътя, който Бог ви е определил. Никой няма право да се отклони от този път! Докато сте в пътя, ще имате Божието благословение. Щом се отклоните, върху вас ще дойдат ред нещастия. Всяко нещастие се дължи на някакво отклонение. Докато сте в пътя, вие сте свободни; отклоните ли се, изгубвате свободата си и не знаете накъде вървите. Докато пръстът е на ръката ви, последната се ползва с вашето уважение и почитание; отрежете ли пръста си, и ръката ви изгубва своето уважение и почитание. Ето защо, уважението и почитанието на човека зависи от съзнанието му, че той живее в Бога, заема определеното от Него място и върши своята работа. Казвам: главното нещо, което трябва да занесете в домовете си, като спомен от прекарването си на Рила, е да проникне у вас идеята, че както слънцето, звездите, луната и останалите планети имат свой определен път на движение, така и вие имате свой определен път, който неизбежно трябва да следвате. Слънцето, например, всяка сутрин изгрява точно на определено време и вечер залязва пак на определено време. То никога не изгрява и не залязва по-рано или по-късно от определения за него момент. Толкова хиляди години, как слънцето изгрява и залязва, обаче никога досега то не се е отклонило от своя път, нито е прибързало или закъсняло в движението си. Знаете ли какво ще стане с живота на земята, ако слънцето се отклони от своя път? Голяма катастрофа ще настане на земята, даже при най-малкото отклонение на слънцето от неговия път. Въз основа на същия закон, голяма катастрофа ще настане в живота на човека, ако той се отклони от пътя, който Бог му е определил. Когато човек се намери пред такава катастрофа, всичко за него е изгубено и той живее като в пустиня. Той се лишава от най-хубавите си мисли и чувства, от всичко благородно и възвишено. Затова, именно, никаква сила не трябва да бъде в състояние да отклони човека от пътя му. Това положение на човека говори за абсолютната му вяра в Бога. Върви ли човек в пътя си, всяка работа, която му се дава, е свещена. При това всяка работа трябва да принесе своя плод.

Това е разбирал Христос, когато изказал стиха: „Всяка пръчка, която не дава плод, отрязва се и се хвърля настрана“. В това отношение и животът се осмисля дотолкова, доколкото ние пренасяме плод в цялото. Когато човек работи за Бога, той е ценен и за светлите духове на небето, както и за добрите хора на земята. Тогава всички са готови да му помагат, да му се притичат на помощ, когато той се намира в нужда. Отклони ли се от пътя си, всички го изоставят, всички го забравят. Не е ли същото и с хора, които живеят и работят само за себе си? Докато човек е богат, всички му се кланят, почитат го; западне ли, всички го изоставят. Има ли човек някакви блага в себе си, и хората се трупат около него; изгуби ли тия блага, всички го изостават. Кой е причината да изгуби човек богатствата и благата си? – Дяволът. За него е казано в Писанието: „Крадецът не идва, освен да открадне, погуби и заколи“. Той дава лоши съвети на хората, докато ги бутне в някакви несигурни предприятия. Те изгубват богатствата си и остават съвършено бедни, немили-недраги за всички. След това той ги оставя сами да плащат дълговете си. Колкото полица е подписал дяволът, все на тяхна сметка ги оставя. Това показва, че този стар господар обича своите поданици. Със своята любов той е одрал досега най-малко по 200 кожи от гърба на всеки човек. Че той обича хората, се вижда по това, където снима кожата им – има какво да вземе от тях. Много цървули е направил той от човешките кожи. Обаче не зная защо хората обичат своя стар господар, който със съветите си ги е довел до крайно осиромашаване. Казвам: ако при сегашния живот хората знаеха какво има да им се случи, те щяха съвършено да се обезсърчат. Сегашният живот е основан на фалшива основа, на вътрешно безправие. Външно, този живот е построен върху ред правила и закони, но в него липсва вътрешна законност. Банкерът, за пример, дава пари на хората, услужва им, но в себе си той има предвид, че срещу това ще вземе една голяма лихва, най-малко 25%. Значи зад неговата услуга се крие някакво користолюбиво желание. И това не е лошо, но престъпление е, когато съвършено използват някой човек. Когато човек работи цял ден, той има право да очаква известно възнаграждение, но няма право да използва другите. Сега, мисълта, която искам да оставя, е да се пробуди съзнанието ви, да бъдете благодарни на всеки, който ви услужва, или дава нещо от Любов. Тази Любов идва от Бога. Този човек е проводник на Божията Любов. Обаче дойде ли някой при вас и започне да се хвали, че той ви направил някаква услуга, или някакво добро, този човек не говори истината. Христос казва: „Аз не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Отца, Който ме е проводил. Аз дойдох да ви разправам това, на което Той ме е научил. От благото, което Той ми е дал, и на вас давам“. И след туй ще дойде някой да разправа, че ви дал толкова и толкова пари, или че ви направил еди-какво си добро и т.н. Този човек не е застанал на сигурна почва. Той работи с чужди капитали, които представя за свои. Проповедник казва на един от

богомолците: „Ти знаеш ли, че аз те обърнах към Бога?“ – „Зная. Какво искаш след това? Аз ти благодаря, но и ти, от своя страна, благодари на Бога, че ти е дал възможност да се проявиш. Обаче всеки ден да ми разправяш едно и също нещо, не мога да търпя.“

Много от съвременните проповедници постъпват със своите пасоми, както един адепт постъпил с един свой ученик, когото занимавал по окултните науки. Като преподавал на ученика си някакъв урок, той слагал на масата пред него едно от най-хубавите яденета и казвал: „Това е царско ядене, но ти не си достоен още за него“. Адептът седял пред масата и сам изяждал яденето, а ученикът поглеждал само към него, но знаел, че не е достоен за такова царско ядене. Ученикът често запитвал учителя си: „Кога и аз ще бъда достоен да хапна от царското ядене?“ – „Не зная, ще видим. Ако беше достоен, щеше да ти се даде от това ядене.“ Днес и проповедници, и философи, и писатели – всички говорят за Любовта, но всеки я задържа за себе си, счита, че другите още не са достойни да вкусят от нея. Любовта е царско ядене. Който говори някому за Любовта, той му показва едно царско ядене, като добавя: „Не ти е дошло още времето да вкусиш от това ядене“. Значи за този, който слуша, още не е дошло времето. Какво направил този ученик най-после? Един ден, както седял пред пълната чиния на своя учител, обърнал се към Бога със следната молитва: „Господи, десет години вече, как усърдно Ти служа. Не съм ли достоен вече да вкуся от това царско ядене? Докога ще бъда зрител само на тази царска трапеза?“ Един ангел отговорил на молитвата му по следния начин: „Утре, като отидеш при учителя си и той пак сложи пред тебе царско ядене, без да ти даде от него, дигни внимателно учителя си от стола, седни на неговото място и изяж яденето в паницата!“ Ученикът харесал този съвет и така постъпил. Като отишъл при учителя си, последният пак сложил пред себе си чиния с царско ядене, но в момента, когато се готвил да яде, ученикът леко го подигнал от стола и седнал на неговото място, като казал: „Учителю, в името на твоето достойнство днес ще ям от царското ядене; аз вече съм от достойните ученици“.

Днес, във всички съвременни хора се крие по един от тези адепти, който казва: „Господ е далеч от хората; Любовта още не е за вас; вие не сте достойни за царското ядене; знанието не е за вас; вие сте малки деца още, не сте готови за красивите Божии работи“. Казвам: дигнете вашите учители от тронове им и седнете на техните места. Започнете след това да се храните с яденето на Любовта! Дигнете вашите учители от тронове на Мъдростта и започнете да се ползвате от светлината на знанието! Дигнете вашите учители от тронове на Истината и започнете да служите на Бога! Дошло е времето за това! Първото ви служене ще бъде към вашите учители, които свалихте от тронове им, защото те са инвалиди. Питам:

кой човек е инвалид? – Който се обезсърчава и мисли, че от него нищо няма да стане. Този човек предава своето обезсърчение и на другите хора. Какво прави земеделецът, когато първото посято семе не израства? Той обезсърчава ли се? Не, той разорава нивата добре, изхвърля старото семе навън и посажда ново. Казвам: време е вече да се ликвидира със старото, да се изхвърли навън и да се замести с ново! Всичко, което досега е измъчвало човека и внасяло смут в душата му, трябва да се изхвърли навън и замести с нещо ново.

Казвате: „Какво ще внесе новото?“ Новото ще внесе мир, радост и веселие в душата на човека. Искате ли постепенно да дойдете до това положение, всяка сутрин отправяйте ума си към Бога! Велик е този момент, защото тогава малки и големи, добри и лоши същества отправят мисълта си към Бога и придобиват нещо. В този момент и звярът е добър. След това всеки проявява естеството си. Следователно, когато някой човек е добър, това показва, че или е отправил мисълта си към Бога, или без да е направил това, той е добър, защото естеството му е такова. Значи човек може да бъде добър по две причини: или когато Бог работи в него, или когато човек работи в Бога. За пример, срещате някоя майка и наблюдавате отношенията ѝ към нейното дете. Тя е нежна, внимателна, добра към своето дете. После среща друго някое дете, но към него вече не е тъй нежна, тъй внимателна и добра. Защо? – В първия случай Бог работи в нея, а във втория случай тя не работи в Бога. С други думи казано: в първия случай тя отправя мисълта си към Бога, а във втория случай не отправя мисълта си към Бога.

И тъй, две положения са необходими за човека: да бъде добър, когато отправя ума си към Бога, и да бъде добър, когато не отправя ума си към Бога. Първото положение е особено необходимо, за да дойде второто. Когато човек почувства, че не е добър, нека отправя ума си към Бога, толкова по-добър става. Да отправя човек ума си към Бога, това подразбира смяна на състоянията. По този начин човек придобива съвършенство. Съвършен човек е онзи, който и като не мисли, и като мисли за Бога, всякога е добър. Съвършен човек е онзи, за когото Бог всякога е добър, но и той всякога е добър за Бога. Когато Бог е у нас и работи за нас, ние всякога сме добри. Обаче от нас се изисква и когато ние сме у Бога и работим за Него, пак да сме добри. Във втория случай е забелязано, че тогава, именно, повечето хора не са добри. В това отношение човек трябва да се поучи от Бога, да стане добър и тогава, когато работи в Бога, както е добър, когато Бог работи в него. Повечето хора днес са всякога добри, когато Бог работи у тях, но не са всякога добри, когато те работят у Бога. Като знаете това, ще различавате добрия човек по естество от временно добрия и ще се стремите да придобиете първата

доброта. Щом знаете това, ще работите съзнателно, ще прилагате, ще се учите, както от опитността на миналото си, така и от знанията, които сега придобивате.

Казвам: за човека са важни стремежите на неговата душа и на неговия дух. За човека са важни неговите дарби и способности, които всеки ден трябва да се разработват и да растат. Тези неща могат да се постигнат, като вървите в пътя, който Бог ви е определил. По-лек път от този няма. Да прави човек зло е по-мъчно, отколкото да върви в пътя, който от векове още му е определен. Представете си положението на човек, който замисля да открадне от някой богат човек една сума от 100–200 хиляди лева. Където ходи, той все крои, планува как да се добере до тия пари. Цяла година ходи, обикаля около къщата, гледа към прозорците, все мисли как да извърши кражбата без да го уловят. Идва му на ум най-после да се запознае със слугите на този богат човек. Запознава се с един, с втори, с трети, изучава ги, иска да разбере кой от тях би могъл да се подкупи. Целият план му коства време, усилия, тревоги, страх. Обаче рече ли човек да направи добро, то няма да му коства нищо: нито страх, нито тревоги, нито смущения. Крадецът се безпокои, че ще открият плана му, че ще го уловят и т.н. Ако човек, който мисли да направи някакво зло или престъпление, би използвал тази енергия и това време за някаква добра, полезна работа, той би учудил хората с това, което може да направи. Рече ли да служи на злото, в края на краищата пак ще го уловят, ще го затворят, да лежи около десетина години. Какво печели този човек със злото? – Той губи, а не печели.

И тъй, пътят, който Бог е определил за хората, е десет пъти по-добър от този, по който те сега вървят и живеят. И сега от съвременните хора се изисква геройство, да вървят в новия път. С други думи казано: да се върнат в пътя, от който са се отклонили. Само по този начин те поставят здрава основа на своя земен живот. Тогава и при най-лошите условия да изпаднат, те всякога ще запазят своето равновесие. Корабът им ще се люшка wśród развълнуваното море, но вълните няма да го пробият и той благополучно ще стигне на пристанището, благополучно ще стъпи на твърда почва.

Беседа от Учителя, държана на
6 август 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_08_07 Ден на Божието изявление

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

ДЕН НА БОЖИЕТО ИЗЯВЛЕНИЕ

(I Кор. 13)

„Ако говоря с човечески и ангелски езици, а Любов нямам, ще съм мед, що звънти, или кимвал, що дрънка“ (– 1-ви стих.) Значи, ако Бог не е в човека, т.е. ако човек няма Любов в себе си, всички останали неща в живота му не струват – нищо не го ползват.

„Любовта не дири своето си.“ (– 5-ти стих.) Действително, който дири своето, той не е в Любовта. Само егоизмът дири своето. „А сега остават тези трите: вяра, надежда, любов; но най-голяма от тях е Любовта.“ (– 13-ти стих.) Следователно в надеждата е физическият свят; във вярата – духовният свят, а в Любовта – Божественият свят. Всичко излиза от Любовта, от Божествения свят. Когато хората говорят помежду си за Любовта, това е само отчасти, а което е отчасти, то ще се прекрати. Когато капката вода е оставена сама, тя лесно се оцапва. Когато тази капка влезе в цялото, тя се изчиства, бистра става. Същото може да се каже и за Любовта. Когато Любовта е отчасти, тя се цапа и се прекратява. Ето защо, човек трябва да се стреми към Божията Любов, която е цялото и която никога не се цапа. Сега, като се проповядва новото учение, мнозина намират, че то е трудно за изпълнение. Защо? – Има причини за това. Каквото яде болният, все му е неприятно. И най-хубавата храна да му дадат, той казва: „Не струва това нищо“. Здравият човек, обаче, всичко харесва. Следователно докато човек е болен, той нито разбира храната, нито може сам да я избира. Кои са болни хора? Които вършат грехове и престъпления, те са все болни хора. Докато човек греши, той не може да разбере Божията Любов. Любовта носи живот, а човекът на греха не може да разбере живота. И болният не може да разбере живота, както и човекът на греха не го разбира. Дават на болния едно ядене, той е недоволен. Дават му друго ядене, той пак е недоволен. Той намира, че всички хора около него са виновни, че не са стотвили, както трябва. Други пък са невнимателни към него, не го погледнали, както трябва, и т.н. Големи са изискванията на болните! С една дума казано: грехът е болезнено състояние, а Любовта – здравословно състояние. Когато човек проявява Любовта правилно, тогава той разбира смисъла на живота. Правилното проявление на Любовта непременно изисква чистота. Някой казва: „Дай ми да пия вода от твоето шише!“ Казвам: по-добре иди на някоя чешма, или на някой извор, там да се напиеш, отколкото да пиеш вода от моето шише. Колкото да е прясна и чиста водата в моето шише, все пак тя не

струва толкова, колкото водата на извора. Питам: трябва ли и вие да пиете вода от вашите шишета? На всички препоръчвам: изсипете водата от вашите шишета, идете с тях на чешмата или на извора и ги налейте с чиста, свежа вода. Да давате вода от вашите шишета на другите хора, това подразбира да се явявате като техни учители. Ето защо, най-добре е човек да пие вода направо от извора. Пазете се от учения, които покваряват ума и сърцето на човека! Който иска да се наложи на хората със своето учение, той им дава да пият вода от неговото шише. Колкото и да е чиста тази вода, тя е недостатъчна, не може да задоволи човека напълно. Всички деления между хората се дължат, именно, на водата в техните шишета. Тези деления пък създават страданията. Такива деления имаше още в първите времена на християнството. Мнозина проповядват за Бога, но в тия учения все липсва нещо. Те започват добре, свършват зле. За пример, някой слуга изпълнява добре волята на господаря си: каквото господарят му каже, той върши всичко, както трябва. Не се минават две години, слугата обира господаря си и заема неговото място. Слугата става господар, а господарят – слуга. Същото става и в духовния свят. Някой проповядва на хората за Бога, но в края на краищата ги обира. Туй е духовно обирание. Какво показва това? – Когато господарят осиромашава, слугата е безчестен; когато господарят забогатява, слугата е честен. И тъй, докато човек расте в Любовта и докато мислите, чувствата и постъпките му са чисти, той забогатява и се разширява във всяко направление. Почне ли Любовта да намалява, мислите, чувствата и желанията на човека губят своята чистота. Вследствие на това той постепенно осиромашава. Истинско растене има само в Божията Любов, Мъдрост и Истина. Следователно човек расте, именно, в тия три свята. Същият закон се отнася и до физическия свят. Където има топлина, светлина и свобода, само там има растене. Вън от тези условия, никакво растене не може да има. Обаче не се минава много време, настъпва обратният процес – процесът на остаряването. Кога човек остарява? – Когато минава през живота на своите деди и прадеди, в който има ред грехове и престъпления. Този живот е винаги в разрез с Божията Любов. Искан ли човек да отиде при Бога, при своя единствен Баща, той трябва да се откаже от живота на своите деди и прадеди, да заживее в Любовта. Дойдат дядо му, баща му и казват: „Синко, ти мене трябва да слушаш, аз съм те родил!“ Не, бащата трябва да каже на сина си: „Синко, ти трябва да слушаш Бога и да изпълняваш Неговата воля. Ти си излязъл от Него, Той е твой Баща“. След това бабата отива при дъщеря си и казва: „Не бой се, дъще, аз ще ти кажа как можеш да станеш щастлива“. Казвам: „Бабата сама не е щастлива, а дъщеря си ще направи щастлива“. Днес всички хора търсят и очакват щастие от нещастните. Кое може да направи човека щастлив? Днес сте богати, утре – осиромашавате. Днес сте здрави, утре – болни. Да очаквате на временното здраве, то е все едно да гоните Михала из горите. Някой казва: „Аз искам да бъда

свободен!“ Този човек иска да бъде свободен, а налага мнението си на другите. Вълкът казва, че иска да бъде свободен, а сграбчва едно агне от стадото, мята го на гърба си и бяга в гората. Питам вълка: на какво основание ти отнемаш свободата на агнето, а искаш свобода за себе си? Това не е свобода! В стария живот няма свобода. Който живее по старото учение, той винаги ще бъде роб на себе си и на условията. Такъв човек все повече и повече остарява, осиромашава, докато най-после умира и го занасят с кола на гробищата. Защо човек умира? – Защото не вярва в Бога. Каквото Бог му каже, той не вярва; каквото дедите и прадедите му кажат, вярва. Казвате: „Като умрем, нашите близки ще се молят за нас, ще изкупят греховете ни“. – Остане ли други да се молят за вас, работата ви е свършена. Остане ли да пълните шишето си отвън, работата ви е свършена. Всичко, което се пълни отвън, отвътре се изпразва. Остане ли човек да се пълни от това, което излиза от хората, неговата работа е свършена. Каквото човек дава на другите, той пак го взима назад. Каквото бащата и майката дават, те пак го взимат назад. Според закона на прераждането бащата дава тяло на своя син, но в друг живот той ще стане син или дъщеря на сегашния си син, който по този начин ще се изплати на баща си. В третото прераждане синът пак ще стане баща и т.н. В Божествения свят, обаче, не става това, понеже там няма смърт. За съществата от Божествения свят няма смърт, няма прераждане. Божественият живот е живот на свършенство.

И след всичко това хората се делят на черни и бели. Те казват: „Този е от черното братство, а онзи – от Бялото Братство“. Казвам: който не върви по законите на Любовта, Мъдростта и Истината, той е от черното братство. Който върви по законите на Любовта, Мъдростта и Истината, той е от Бялото Братство. Истината дава свобода на човека. Любовта също така го прави свободен. Питам тогава: ако обичате някого, трябва ли да го заробвате? Ако обичате някого, трябва ли да го измъчвате? Трябва ли господарят да измъчва своя слуга? Той го праща дърва да реже, лозето му да прекопава, нивата да оре, а наесен се радва на хамбари, пълни с жито. За господаря е добре, но какво ще бъде положението на слугата? Слугата пак остава беден и бос, с празни ръце. Същият господар днес одрал кожата на един вол, утре одрал кожата на друг вол и в края на краищата забогатял, станал търговец на кожи и милиони спечелил. На търговеца е добре, но какво е положението на воловете. И този човек говори за онзи свят, за Бога, за ангелите, но като отиде там, не излиза, както мислил и проповядвал. Онзи свят е в Бога, а Бог е навсякъде. Няма защо да търсите Бога в онзи свят. Целият свят – и този, и онзи, е все Божии свят. Обаче, според степента на развитието си, хората различават три свята: физически или видим свят, който виждат около себе си; духовен свят или свят на чувствата, и умствен свят или Божествен. И тъй, който не служи на

Любовта, на Мъдростта и на Истината, той служи на дявола. Дяволът обича да дере кожата на хората. Всеки човек, който има някакво користолюбиво желание в себе си, служи на дявола. Рече ли да служи на истината, дяволът казва: „Няма защо да говорите истината, няма защо да се придържате в Божиите закони. Вие трябва да бъдете свободни!“ Щом чуете тези съвети, вън или вътре в себе си, знайте, че те са дяволски, и кажете: „Това не е твоя работа. Дръж учението за себе си, аз не искам да слушам съвети на даскал-дявол“. Който слуша съветите му, ще види какви ще бъдат резултатите на неговия живот. Дом, построен по съветите и учението на дявола, е построен на пясък. За такъв дом казва Христос, че той не може да устои на бурите и дъждовете.

Следователно всяко нещо, което не е основано върху законите на Любовта, Мъдростта и Истината, ще се разруши. То е временно, преходно. Ако параходът, който сте построили, не почива на законите на техниката и най-слабите вълни ще го разрушат и той ще потъне в дълбочините на океана. Трябва ли да се качвате на този параход? Може ли компанията на този параход да осигури живота на пътниците? Знаете ли колко страшно е човек да изгуби живота си! Изгуби ли живота си, едновременно с това той се лишава от условия за развитие. Защо бързате да се качите на този параход? – „Искаме да отидем в Америка, да забогатеем, понеже там има много злато.“ – Почакайте, нека компанията направи един здрав параход! Бързате ли, вие можете преждевременно да потънете в дълбочините на океана, там да намерите нещастieto си, а не богатство. Такава е съдбата на всеки, който върви по учението на дявола. Обаче, който върви според Божиите закони, той ще чуе в себе си тихия глас, който ще му проговори: „Ела при мене, благословени, на тебе принадлежи Царството Божие. Следвай този път!“ Христос казва: „Идете вие, проклети, в дъното на ада!“ Кои са тези проклети? – Те са ония, които не са вървели по пътя на трите велики закона. И светии да са, и ангели да са, щом се отклонят от този път, те ще намерят дъното на ада. Няма по-голямо наказание за човека от това, да опита живота в ада! И тъй, внимавайте в пътя си! Следете, наблюдавайте кой какво говори, за да различавате черния брат от белия. Който говори едно, а върши друго, той е черен брат. Белият брат върши това, което говори. Той и отвън, и отвътре е един и същ. Така постъпва и Бог. В Него няма лицеприятие. Любовта всякога е една и съща. Като говори, белият брат винаги има предвид, че се намира пред лицето на Бога, Който претегля всяка негова дума според законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Постъпва ли човек така, той всякога ще има одобрението на Бога.

Някой казва: „Бог не ме обича“. Питам: как искате Бог да ви обича? По какъв начин Бог трябва да прояви Любовта си към човека? Когато човек е

гладен, Бог ще го нахрани. Когато човек е гол, Бог ще го облече. Когато човек е болен, Бог ще го излекува. И най-после, когато човек няма дом, Бог ще му даде дом. Какво повече може да иска човек? Само за четири неща Бог може да мисли, да се интересува от човека: ако е гладен, ще го нахрани; ако е гол, ще го облече; ако е болен, ще го излекува; ако е без дом, и дом ще му даде. Има ли човек тия четири неща, не му остава друго, освен да учи. Този човек е щастлив, няма защо Бог да мисли за него. За положението на този човек може само да се радваме – нищо повече! След всичко това трябва ли Бог да дойде специално при този човек и да започне да го хвали, че е добър, че е учен? Не е само той добър и учен. Милиони хора има добри и учени, които очакват похвала, одобрение от Господа. Ако всички добри и учени хора се съберат на едно място, тогава Бог ще дойде при тях и ще им каже: „Вие сте много добри и учени хора“. Питам: каква нужда има от тази похвала? Ако вие сте много добри и учени и ви похвалят, ставате ли по-добри и по-учени? Или, ако сте добри и учени, а някой каже, че не сте добри и учени, с това губите ли вашата доброта и ученост? Казвам: при похвалата човек не придобива нещо повече от това, което има. И когато го корят, пак нищо не губи. Обаче човек трябва да констатира фактите, както са – без преувеличение или намаление. Дадат ли ти един хубав плод, ще кажеш: „Този плод е хубав!“ Дадат ли ти един гнил плод, ще кажеш: „Този плод е гнил!“ Следователно даваш ли някому една круша, за пример, трябва да я разгледаш от всички страни и тогава да каже: „Заповядай една хубава круша!“ Изобщо, човек трябва да има определен морал за всички неща, да знае какви са и какво представляват в даден момент.

Сега, като излизате сутрин, вие казвате: „Дано изгрее слънцето!“ Казвам: не е само физическото слънце, което трябва да изгрее. Освен него има още две слънца, които също така трябва да изгреят. Физическото слънце е слуга на другите две. Последните две слънца са по-важни от физическото. Щом изгрее физическото слънце, след него изгряват и другите слънца. В изгряването на тия слънца е смисълът на живота. Може ли човек да види изгрева на тия слънца, той ще бъде смирен, ще работи съзнателно върху себе си, ще изправя грешките си. Такъв човек не се обижда от истината, нито пък другите обижда. Той е свободен, но и другите не ограничава. Той пази своята чистота, но същевременно пази чистотата и на другите. Ако един човек не пази чистотата на другия, бил той мъж или жена, такъв човек няма никакво верую, никакъв морал. Ако изсмучете соковете на един човек, а после го захвърлите като парцал, това не е позволено! Не е позволено да се играе с духа, с душата, с ума и със сърцето на човека! Помнете следното правило на Божественото учение: за много неща можете да накажете човека, но абсолютно не е позволено да си играете с човешкия дух, с човешката душа, с човешкия ум и с човешкото сърце! С

чувствата на човека не може да се играе! Що се отнася до дрехите на човека, можете да го съблечете и да ги вземете, но абсолютно нямате право да разваляте, да покварявате в човека онова, което Бог му е дал. За първото престъпление ще ви съдят човешки закони, а за второто – и човешки, и Божествени. Същият закон се отнася и за самия човек. Никой няма право да покварява своето сърце, своя ум, своята душа и своя дух! Казвам: човек трябва да бъде искрен в себе си – каквото говори, това да е в сърцето му. Затова е казано в Писанието: „Тези люде се приближават при мене с устата си и с устните си ме почитат, а сърцето им отстои от мене. Но напразно ме почитат, като учат учения и заповеди человечески“.

Следователно Бог не се нуждае от лъжливи учения. Всеки учител трябва да проповядва Божественото учение. Не проповядва ли това учение, той не е от Бога. Учителят трябва да знае, че каквото проповядва, той се намира пред лицето на Бога. Щом е тъй, той всякога трябва да говори истината. Какво правят съвременните ученици? Те гледат външно да окажат най-голямо внимание и почитание към учителя си, а сърцето им е далеч от него. Поканят ли го между тях, ще му сложат най-хубаво ядене и най-хубави плодове, а после ще кажат: „Ако ние бяхме учители, така щеше да бъде и с нас“. Това вече е изкушение. Дяволът изкушава учениците, а залъгва учителя, като му казва: „Виж, колко много те обичат учениците ти! Те слагат пред тебе най-хубави яденета“. Обаче истинският учител отговаря на неговите залъгвания по следния начин: той изважда от джоба си една круша или ябълка, взима парченце хляб и започва да яде, като не поглежда към ястията, сложени пред него. Той не се лъже. – „Ама като тебе няма друг учител в света.“ Учителят знае, че тия похвали са дяволски. Ако някой ученик иска да похвали учителя си, аз ще му кажа как трябва да направи това. Нека отиде при някой беден човек и го покани у дома си да го стопли, нахрани и облече. След туй да му каже: „Това е учението на нашия учител!“ Ето защо, похвалата не се състои в четене на молитви и славословия. Обаче, ако този ученик срещне някого и за една обидна дума, казана от него, го набие, със своето поведение той кори учителя си. С тези примери аз обръщам внимание на отношенията ви към Бога. Каквито са отношенията на човека към Бога, такива ще бъдат отношенията му и към всички хора. Тази е философията на живота. Каквото друго и да каже, то не е истина. Искате ли някой да ви хвали, нека ви хвали чрез своите добри мисли, чувства и постъпки. Ако синът иска да хвали баща си, да го хвали по този начин. Ако дъщерята иска да хвали майка си, и тя да я хвали по този начин.

Казвам: който хвали някого чрез своите добри мисли, чувства и постъпки, това не подразбира, че той няма право да изказва похвалата си и с думи. Той има право за това, защото и факти има на лице. Добрият ученик казва за учителя си: „Много добър е моят учител. Той ми посочи правия път,

научи ме да върша волята Божия“. Следователно само онзи ученик има право да хвали учителя си, който изпълнява неговото учение; и само онзи учител има право да хвали ученика си, който му е дал ред доказателства, че правилно разбира и прилага неговото учение. Учителят дава на такъв ученик една хубава книга и казва: „Чети тази книга и прилагай!“ Като види, че ученикът прогресира в знанието, той му подарява втора книга, после трета и т.н. Учителят се радва на такъв ученик, а ученикът обича учителя си и работи усърдно за приложение на неговото учение. От невидимия свят държат сметка за успеха и поведението на учениците. Те често запитват учителя: „Как вървят твоите ученици на земята?“ Ако учителят отговори: „Мъчат се, трудят се, горе-долу вървят“ – такъв отговор не се приема. Езикът на учителя трябва да бъде определен. Той трябва да отговори точно, определено, положително. Ако и мене питат за вас, като ученици, ще отговоря с такъв определен език, какъвто вие досега не сте чували: нито ще ви хваля, нито ще ви коря, но ще кажа истината, каквато е всъщност. Аз имам всички фотографии на вашите постъпки, от първия ден на ученичеството ви до днес; ще представя тия фотографии на разумните същества от невидимия свят и ще кажа: „Ето какво са правили моите ученици през времето на своето ученичество“. Ако ме питат за вас, аз не мога да премълча, но ще извадя тези фотографии, ще ги наредя по ред и ще кажа: „Ето, гледайте и сами съдете! Повече нищо не ме питайте“. Ако нищо не ме запитат за вас, няма да вадя тия фотографии, нито пък ще говоря нещо. Казано е: „Делата им ходят след тях“. Действително, делата ни ходят след нас. Те хвърлят отпечатък върху цялото естество на човека. Има ли нещо лошо в това? И моите, и вашите дела ходят след нас. Значи и мене ще фотографират, и вас ще фотографират. Няма нищо скрито-покрито в света. И мене фотографират, но и аз правя фотографии. Сега, аз желая всички хора да дойдат в единение, да придобият Божествена свобода. Който живее в тази свобода, той няма страх от нищо. Че някой щял да фотографира делата му, той не се смущава. Защо? – Защото делата му са чисти. Щом делата на хората са чисти, те всякога ще бъдат радостни и весели. Няма ли тази чистота в себе си, те ще бъдат изложени на ред мъчности и страдания. Аз желая хората да бъдат доволни, радостни и щастливи.

И тъй, три пътища има, по които човек може да достигне истинското щастие: пътят на Любовта, пътят на Мъдростта и пътят на Истината. Освен тях, други пътища няма. Вървите ли по тези пътища, където и да отидете, в рай или в ада, на този или на онзи свят, Истината е навсякъде една и съща. И адът, и раят са основани върху Истината. И този, и онзи свят са основани върху Истината. И дяволът обича Истината, както и ангелът. Един голям дявол учил едно малко дяволче как да лъже хората. Веднъж дяволчето си послужило с този урок и спрямо своя учител. Дяволът му

казал: „Слушай, лъжата на която те учих, ще прилагаш към всички хора, но не и към мен. На мен всякога ще говориш истината! Аз не обичам да ме лъжат“. Значи този голям дявол, който преподава уроци по лъжата, съзнава, че истината е необходима в живота. Ето защо, каже ли някой, че на него трябва да говорят истината, а на други могат да говорят лъжа, той не мисли добро. Вие сами трябва да съзнавате, че и отвътре, и отвън трябва да говорите истината. Аз пък казвам: вие ще говорите истината и на мен, и на всички хора. Бог е Любов, Мъдрост и Истина. Следователно вие ще проповядвате това учение и на мен, и на всички, а не само на едного. Както проявявате Любов към хората, така трябва да я проявите и към мравките. Разбира се, Любовта към човека се изявява по един начин, а към мравките – по друг начин. Какво иска мравката или мушицата от човека? – Да бъдете внимателни, да не я стъпчете и да ѝ дадете няколко трошици – нищо повече.

Сега, всички трябва да бъдете истинолюбиви, да бъдете запалени свещи, защото сте проповедници на Божественото учение. Това учение не се ражда сега, то е съществувало от началото на Битието. Ако някой иска да знае защо е създаден светът, той трябва да знае, че светът е създаден, за да се прояви Божията Любов, Мъдрост и Истина. Обаче отидете ли между хората в света, няма да разправяте защо е създаден светът, а ще бъдете носители на Божията Любов, Мъдрост и Истина. От това, което проповядвате, хората трябва сами да намерят причините за създаването на света. Само тогава проповедта ви е дала плод. Трябва ли англичанинът да се хвали, че е англичанин? Като се прояви той, всички трябва да познаят, че е англичанин. Трябва ли ученикът да се хвали, че е ученик на Всемирното Бяло Братство? От делата му трябва да познаят какъв е. Един англичанин се напил малко и казал на един чужденец: „Знаеш ли, аз съм англичанин! Законът на Англия е закон на природата!“ Какво трябва да каже ученикът? Той трябва да каже: „Законът на Бога е закон на света! Законите на Любовта, Мъдростта и Истината са закони на света, закони на целия космос! Аз съм поданик на една държава, чиито закони са общи за целия свят, но не и обратно“. Мнозина казват: „Законите на хората са закони на Бога“. Това е абсолютно криво заключение. Божиите закони, във всички свои форми и изявления, са закони за целия свят, за всички държави, общества и семейства, както и за всички разумни същества. Тъй се състои великата Истина, към която всички трябва да се стремят. Който разбира така нещата и ги прилага, той е в правия път на живота. В една от миналите беседи говорих за мястото на Бога, а днес – за изявлението на Бога. Бог се изявява чрез Любовта, Мъдростта и Истината. Следователно днес е денят на Божието изявление. Този е пътът, по който всеки може да се добере до новия живот, до възкресението, и да стане гражданин на Царството Божие. Вън от този път човек е изложен на фалимент. В този

път, обаче, може да очаквате всякакви постижения. Духът, който ръководи всички души, няма да ги остави да пропаднат. Желая на всички свобода, която дава условия за постижения на копнежите на душата. Някой казва: „Дали Учителят ни вижда, като грешим?“ Казвам: за грешките, за престъпленията на хората аз затварям очите си. Дойде ли до техните добри дела, там отварям очите си на четири. Аз познавам хората по обратен път: не по техните грешки и престъпления, а по тяхното добро. Методът, с който си служи за познаване на хората, е положителен, а не негативен. Когато хората грешат, и това е наука, но тя трябва да се остави настрана. За човека е важно, има ли Любов в себе си, каква е тази Любов и колко тежи. Когато ми говорят нещо за някой човек, аз го поставям на везни, претеглям колко е неговата Любов и го познавам вече. По този начин съм дошъл до много точни резултати. Ето защо, искате ли да вървите по този път, изучавайте хората чрез положителния метод. Само така вие ще запазите чистотата на вашия ум и на вашето сърце. Този път води към Истината. По същия начин и Бог ни изучава. Значи Бог ни изучава по пътя на доброто. Щом ни види, Той знае вече какви сме. Любовта, Мъдростта и Истината определят мястото на човека. И тъй, според мен, хората трябва да се определят по Любовта, Мъдростта и Истината, които имат в себе си. Всичко друго вън от тях оставям настрана, те сами ще се справят с него. Така и вие трябва да определяте хората, ако искате да бъдете свободни, смели и да имате съдействието на всички напреднали същества. Постъпвате ли така, ще имате Божието благословение, Божието одобрение. Какво по-хубаво от това, да ни погледне Бог, да ни се усмихне, да изкаже своето одобрение, че вървим в Неговия път! Мнозина искат да им се посочи специфичен път, по който да вървят. Не, специфични пътища няма. Пътят е един за всички. Ако е въпрос за специфичност, за това може да се говори само в приложението. Има наука или школа за специфични методи за приложение на Любовта. Има специфични методи за приложение на Мъдростта. И най-после, има специфични методи за приложение на Истината. Обаче тези методи не могат да се кажат тук. Те се прилагат във вътрешната лаборатория на човека, за която цел той трябва да се впрегне на работа. Както аз работя, така и вие ще работите.

Когато някой иска специфични методи, това подразбира, че той иска да знае начина, по който едно дърво може бързо да изникне, да израсте и да даде плод. И това може да се постигне, но не тук, на скалата. За тази цел вие трябва да влезете в лабораторията на природата, оттам да изучите методите, с които тя работи. Вие не вярвате в разумността на природата, в плодовете, в реките, в животните, в растенията, в хората, които разумната природа създава, а търсите начини за бързи постижения. Вие не вярвате в чудесата, които разумната природа върши, а сами искате да правите

чудеса. Когато някой търси бърз начин за развитие, той иска да постигне някакво чудо. Казвам: само онзи може да направи някакво чудо, който има абсолютна, непоколебима вяра в Бога, във възможностите на разумната природа. Щом вярвате в Бога, ще вярвате и в себе си, понеже Бог живее в душата на всеки човек. Ето защо, ако човек вярва в Бога, той ще вярва в себе си. Под думата „себе си“ аз не разбирам човека на ограниченията, на слабостите. Искате ли да постигнете нещо, кажете: „Господи, Ти, Който си направил и създал цялата вселена, дай ми възможност да проявя Твоята сила, да създам и аз нещо, с което да Те прославя!“

Следователно кажете ли думата „аз“ в нея ще видите Божието присъствие. Дойде ли човек до това съзнание, той се е обърнал към Бога. Който не разбира значението на тази дума, той още не се е обърнал към Бога. Ония хора пък, които не разбират още значението на думата „аз“, при всяко нейно произнасяне мислят, че те са творци, те са създатели на всичко, което ги заобикаля. Свещена е думата „аз“ и трябва правилно да се произнася. Думата „аз“ в българския език е така свещена, както е свещена в индусите думата „аум“, обаче и те не могат правилно да я произнасят. Само техните адепти могат правилно да я произнасят, но те не съобщават този начин на непосветените. Думите „ом“, „ам“, „аум“, „ум“ имат едно и също значение. Коя от тези думи е най-права, точно не се знае. Възможно е всички да са прави, а възможно е и всички да не са прави. Когато се научите да любите, да мислите правилно и да говорите истината, вие ще можете да произнасяте правилно думата „аз“. Докато сърцето ви не затрепти, докато умът ви не светне и докато не придобиете необходимата свобода, вие не можете правилно да произнасяте тази дума. Тя трябва да се произнася в нейната широта и смисъл. Казвате някому: „Аз ви обичам“. Вие произнасяте тази дума, но сърцето ви не трепти, умът ви не свети, а устата ви не говори истината. Щом думите нямат това съдържание, те излизат от цигулка, която скърца. Имат ли това съдържание, те са чистите, кристални тонове на цигулката. Чисти трябва да бъдат тоновете на цигулката! Правилно трябва да се движи лъкът по нея! Свобода трябва да има ръката, която държи цигулката!

Казвате: „Като ни се изнася истината строго, все едно, че ни се карат“. Да се кара някой, това не е наука. То е стар метод, който нищо не допринася. По какво познавате кога някой човек се кара? Какво нещо е караницата, аз не зная. В това отношение съм голям невежа. Аз бих желал да ми държите една лекция за караницата, да разбере какво значи двама души да се скарат. Тя е особена наука. Чувам, че двама души се разговарят някак особено оживено: единият седи пред палатката, а другият – зад палатката. Чувам само: „Бър-бър-бър“. Какво е това? Казват, че двама души се скарали нещо. Според мен това са двама адвокати, които защитават две

страни на едно дело. Най-напред започва единият: говори, убеждава другите, след което спира. После започва вторият: говори, разсъждава и той иска да убеди слушателите си. Адвокатите виждам: единият е пред палатката, а другият – зад палатката. Обаче къде е съдията, не виждам. Изглежда, че адвокатите се упражняват, пледират. Когато съдията не дойде, казват, че делото се отлага. Един ден слушах как пледираха две адвокатки. Това беше във Варна. Едната беше гъркиня, а другата – българка. Едната от тях беше пред палатката, а другата – зад палатката. Гъркинята беше много красноречива, говори час и половина без умора, но българката беше слаба в красноречието. Обаче съдията и в този случай не дойде. Една работа или едно дело е завършено само тогава, когато при разглеждането му участват четирима души: двама адвокати, съдия и подсъдим. Само по този начин може да се изнесе истината. Ако едно от тези лица отсъства, делото непременно ще се отложи.

И тъй, искате ли да разглеждате едно дело, непременно трябва да имате налице четири фактора: прокурор, който произнася обвинителната реч; той е дяволът. Христос, който се явява като адвокат, да защитава делото. Третият фактор е човекът, когото съдят, т.е. обвиняемият. Четвъртият фактор е Бог, Който се произнася за края на делото. Той дава окончателната резолюция. Без тези четири фактора всякаква присъда е невалидна. И когато одумват някого, пак трябва да се спазва същото нещо. От едната страна на обвиняемия ще бъде Христос, от другата страна – дяволът, а обвиняемият ще бъде зрител и слушател. Един ден, когато човечеството прогресира, ще има такова съдилище. Този съд ще разреши всички трудни въпроси в живота. Казвам: зад истината всякога седят тези четири фактора. Следователно искате ли да обвините кого и да е в нещо, извикайте Бога като върховен съдия. Христос – като защитник на обвиняемия. Дяволът – като обвинител-прокурор, а лицето, което съдите, като обвиняем. Дяволът започва: вие считате този човек за светия, но аз имам съвсем други данни, други фактори – изрежда тия факти един след друг. Подсъдимият слуша, но няма право да се защитава, Христос ще го защитава. Ако Христос го оправдае, той ще бъде спасен. Ако речта на Христос не е напълно в полза на обвиняемия, той бива осъден, като му се налага едно или друго наказание. Та ще знаете: искате ли да не ви съдят, трябва да живеете по законите на Любовта, Мъдростта и Истината, чрез които Бог се изявява.

Сега, ще измием ръцете, лицето и краката си в езерото, в името на Великия Закон, който управлява и регулира всички работи на земята.

Беседа от Учителя, държана на
7 август 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_08_08 Запечатал е

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

ЗАПЕЧАТАЛ Е

Днес ще размишлявате върху 33-ти стих, 3-та глава от Евангелието на Йоан: „Който приема свидетелството Негово, запечатал е, че Бог е истинен“. Мнозина искат да им се говори Истината. Истината може да се говори само на онзи, сърцето на когото трепти от Любов. Истината може да се говори само на онзи, умът на когото е пълен със светлина. Когато в сърцето на човека няма Любов и когато в ума му няма светлина, той не може да разбере Истината. Когато сърцето на човека е раздвоено и когато умът му е помрачен, той не може да разбере Истината.

Казвате: „В какво се заключава раздвояването?“ Представете си, че вие се влюбвате в един от пръстите на вашия приятел и като отивате при него, все с пръста му се занимавате. Казвате: „Не мога да не пипна пръста на своя приятел“. Питам: какво печелите, ако постоянно носите в ума си мисълта за пръста на вашия приятел? Каква идея има в този пръст? Преди всичко той е една малка част от вашия приятел. Пръстът на приятеля ви е пръст на Бога. Следователно, когато майка се влюби в детето си, тя се е влюбила в пръста на Бога. Когато някой се влюби в приятеля си, той се е влюбил в пръста на Бога. Когато господарят се влюби в слугата си, той се е влюбил в пръста на Бога. Когато слуга се влюби в господаря си, и той се е влюбил в пръста на Бога. В когото и да се влюби човек, той изпада в смешно положение. Някой казва, че като се влюбил, сърцето му се запалило и горяло. Какво става след това? Като погори малко сърцето му, то става на пепел. Каква е тази любов, която превръща сърцето на човека на пепел? Любов, която превръща сърцето на човека на пепел, не е истинска любов. Тази пепел може да се употреби само като лекарство в някои случаи, но нищо повече не може да даде на човека. Следователно искате ли да любите Бога, не трябва да се влюбвате само в неговия пръст. Пръстът на Бога всеки може да хване, вследствие на което ще се яви спор между хората. Вие трябва да се влюбите във вечното, в безграничното начало на Бога, т.е. в Неговия Дух. Който се влюби в пръста на човека, той може да задигне този пръст. Момък се влюбва в мома и я задига. Мома се влюбва в момък и го задига. Пръстът, в който се влюбват хората, е символ, който трябва да се разреши. Някой казва: „Еди-кой си ме люби“. – Откъде знаете? Днес ви люби, утре ви изневерява. Любов, която се явява и изчезва, тя не е истинска. Любов, в която жабите крискат, и тя не е истинска. Тя е блато. Ако пиете от водата на някое блато, в което жабите оставят нечистотиите си, от вас човек не може да стане. Ако някой изучава една

религия, в която жабите крякат, мислите ли, че той ще се добере до истината? Ако някой човек отива да проповядва истината, каква истина ще проповядва той, ако първо дойде при вас, да иска хляб, да се нахрани? Този проповедник не е изпратен от Бога. И Христос проповядваше Истината, но Той от никого не поиска хляб. Напротив, с пет хляба и две риби Той нахрани няколко хиляден народ, след което останаха още няколко коша укрухи. Казвам: при любовта хората се натъкват на ред заблуждения, от които трябва да се освободят. За пример, има ли право първият пръст на ръката да завладява всички останали пръсти и да им заповядва като господар? – Няма право, разбира се. Петте пръста трябва винаги да бъдат заедно и когато господарят им заповяда да свършат една работа, те трябва едновременно да я изпълнят: ще се свият, ще посегнат към даден предмет, ще го хванат и преместят от едно място на друго. Чрез многократното изпълнение на този процес, те свършват работата, определена от господаря им. Ако само единият пръст иска да свърши работата, а другите не взимат участие, той сам нищо не може да постигне. Ако човек, като единия пръст на ръката, мисли, че всичко може сам да свърши, че като него няма друг в света, той е на крив път. Хиляди хора още могат да мислят за себе си същото, но всички са далеч от истината.

Двама души се борят. Единият събаря другия на земята и казва: „Ти трябва да знаеш, че аз съм по-силен от теб, ти не можеш да се бориш с мен!“ Идва трети, той събаря и двамата, като казва: „Вие трябва да знаете кой съм аз и с кого имате работа!“ Идва четвърти, той събаря и тримата. Най-после, идва господарят, който събаря всички и казва: „Скоро долу!“ Тези герои са пръстите на ръцете, които щръкват нагоре и всеки мисли за себе си, че е нещо особено, но когато дойде господарят им, той казва: „Всички долу!“ Пръстите, един след друг, отиват на мястото си. Нека този пример ви послужи като тема за размишление.

Сега, всички хора искат да бъдат свободни. Питам: ако те служат на своите страсти, могат ли да бъдат свободни? За пример, някой човек прекарва цял ден по кръчмите, а иска да бъде свободен. Такъв човек не може да бъде свободен. Той е роб на своята страст. Ако хората служат изключително на себе си и на своите близни, могат ли да бъдат свободни? Какво печели слугата, който цял ден работи на нивата на господаря си? Той цял ден дига и слага мотиката, изморява се, изпотява се и вечерта се връща у дома си изтощен, съсипан, за нищо вече негоден. Господарят почели много, а слугата – малко. Не е ли робство положението на този слуга? С това аз не въставам против работата, но тя трябва да бъде умерена. Когато бащата изпраща синовете си на нивата, трябва ли един да работи, а другите да почиват на негова сметка? Всички синове трябва да работят заедно – всеки според силите си. Преди грехопадането хората не са работили на

нивите. Тогава житото е расло само и то е идвало при човека, а не човек при него. Също така крушите, ябълките, всички плодове са расли сами и са отивали направо при човека. Човек е имал грижата само да остави кошницата под дървото и плодовете сами влизали вътре. Сега, ако продължавам още да говоря по този въпрос, ще кажете, че това са приказки от "Хиляда и една нощ". Днес това са приказки, наистина, но преди грехопадането тия неща са били факти. Казвате: „Какво нещо е животът? Защо ни е толкова мил?“ Представете си един млад човек, който иска да живее, обаче, ляга тежко болен от някаква болест. Исква да се обърне на една или друга страна в леглото си, не може, все на гърба си лежи; иска да подигне малко крака си, не може; да отвори очите си, пак не може. Той започва да плаче и казва: „Нищо не може да излезе от мен! Ще се мре – нищо повече!“ Защо плаче този млад човек? Той иска да работи, чувства, че не е завършил работата си. Как може да му се помогне? Кой ще го дигне от леглото? Трябва да дойде някой човек при него, да го убеди, че той може да стане от леглото си, може да отвори очите си и да си хапне нещо. Направи ли това, той започва да се движи, да ходи из стаята, да яде по малко и скръбта му се превръща на радост. Той се убеждава, че Бог не го е сложил на леглото, да лежи с месеци на гърба си, но го е изпратил в света да работи, да разреши някоя задача. Следователно животът на човека е мил, защото той съзнава в себе си, че не е завършил работата си, а трябва да замине за онзи свят неподготвен.

Някой казва: „Аз спя като кон“. Какво иска да каже с това? Той иска да каже, че е много буден. Това значи: както конят е буден, когато види господаря си, така и той е всякога буден. Казвам: в истинския живот няма спане. Който спи, той не е в истинския живот. Конят спи прав, но при първото явяване на господаря си той е буден. Човек пък повече спи. Като легне, той се омотае добре в юргана си и като дойде господарят му, не може да се събуди, не може веднага да се развие. Цяла нощ той се обръща ту на една, ту на друга страна, поглежда вън, дали се е съмнало; отново се завива да спи, докато най-после се съмне добре и казва: „Няма какво, трябва да се става!“ Този е неестествен сън. Така правят мнозина от вас: лягат, стават, пак заспиват, гледат, дали се е зазорило, и казват: „Как не се нареди да ставаме по-късно, след като изгрее слънцето?“ Обаче по едно време се стреснат и казват: „Я да станем! Ако продължаваме да спим, може би, да ни се случи нещо лошо“. Такива хора са ранобудни само от страх. Това са човешки работи. Истинско зазоряване в живота е моментът, когато човек се изправи на краката си и почувства, че е във връзка с всички хора по лицето на земята. Истинско зазоряване е моментът, когато човек мисли, чувства и действа свободно. Тогава той може да разбира и разглежда смисъла на всичко, което Бог е създал. Ако в живота на човека не дойде истинското зазоряване, той ще живее един преривен, прекъснат живот,

отделен от всички живи същества. Смисълът на живота, обаче, се състои в непрекъснатостта, да вижда човек връзката между всички явления.

И тъй, преди всичко, човек трябва да служи на Бога. Казано е в Писанието: „Не бивайте раби на хората!“ Хората изпадат много лесно в робство. Среещат ли някой човек, който знае малко повече от тях, те казват: „Този е голям авторитет“. – Никакъв авторитет не е той. Един авторитет има в света! Този авторитет е Бог. Някой казва: „Кой човек може да се нарече брат?“ Брат е само онзи, който в Любовта си към тебе те остава абсолютно свободен. Ограничава ли те, той не е никакъв брат. Казано е в стиха: „Който приема свидетелството Негово, запечатал е, че Бог е истинен“. Следователно само онзи може да ви даде свобода, който е запечатал в себе си, че Бог е истинен. И тогава, ако Бог е освободил някого, братът няма право да го заробва. Кой е дал право на господаря да заробва слугата си и на слугата да заробва господаря си? Казвате, че Бог е наредил нещата така, че Той определил отношенията между хората. Това е лъжа. Ще излезе, че Бог създал едни хора господари, други – роби; едни създал здрави, други – болни; едни създал да живеят в радост и щастие, а други – да бъдат изнасилвани. Това не е никакво верую!

Та когато казвате, че Бог е създал света с всички ограничения, противоречия, болести, насилия и ред още отрицателни прояви, това е заблуждение. Бог е свободен и вие можете да бъдете свободни като Него. Синът запитва баща си: „Как мога да бъда свободен?“ – „Като постъпваш като мене.“ Дъщерята запитва майка си: „Как мога да бъда свободна?“ – „Като постъпваш като мене.“ Значи, ако синът и дъщерята правят това, което майката и бащата правят, те ще бъдат свободни. Пиленцето, което върви след майка си, цял ден рови, търси храна. Някой казва: „Какво да правя?“ – Виж какво правят пиленцата. – „Това е кокоша работа.“ – Вярно, че е кокоша работа, но малкото пиленце знае какво да прави. То върви след майка си и щом тя клъвне, и то клъвне. Човек, обаче, не знае какво да прави. Казвате: „Ние не искаме да бъдем като кокошките“. Вие не трябва да бъдете като кокошките, но както те слушат майка си, така и вие трябва да слушате своята велика майка – Любовта. Идете и вие при тази ваша майка, както пиленцето отива при своята. – „Как да намерим Бога?“ – Ако пиленцето намира майка си, влиза под крилцата ѝ и придобива знание, защо човек не може да намери своята майка, да се скрие под крилцата ѝ и да придобие знание? Човек намира някой Петко, или някой Драган, скрие се под крилата му и седи там, нищо не научава. Блато е това място, там само жаби крякат; в него не можете да намерите Бога.

Христо казва: „Аз съм живият хляб. Аз съм живият извор“. Ядете ли от този хляб, вие никога няма да огладнеете, но знание ще получите. Пиете

ли от този извор, вие никога няма да ожаднеете, но знание ще получите. Човек трябва да съзнава, че Бог е вложил Истината в него. Истината се заключава в това, да съзнава човек, че Бог живее в него и той живее в Бога. Ако човек не съзнава това, той ще живее в Петко, в Драган, в Стоян и ще очаква само на хората. Идете при мишките и научете един урок от тях! Те седят ли в празни хамбари? Влязат ли в някой празен хамбар, те веднага излизат навън. Обаче пълен ли е хамбарът с жито, те влизат в него и цял ден и цяла нощ църкат, вършат работа. Щом се изпразни хамбарът, те го напускат и казват: „Тук не се живее вече!“ Чудно е как хората живеят в празни хамбари! Мишката не остава в празен хамбар, а човек седи вътре, не излиза от хамбара. Казвам: живеете в пълни хамбари, където има жито, където има какво да се яде и пие. Там е смисълът на живота! Другояче казано: животът е там, където Бог е поставил човека. Животът е в Божията Любов, в благата, които Той дава. Животът е в Божията Мъдрост и светлина. Животът е в Божията Истина и свобода.

Първата работа, която предстои на човека, е да се освободи от всички отрицателни черти на своя характер. В това се състои неговото самовъзпитание. За пример, ако писарят или цигуларят не движат пръстите на ръцете си свободно, те нищо не могат да направят. Как ще може писарят да пише, ако не движи пръстите си бързо? Как ще може цигуларят да свири, ако не движи пръстите си бързо? Какво можете да направите без пръсти? Някой казва: „Аз не мога да живея без пръста на Бога. Ако не го видя, нищо не мога да направя“. Добре, може да ти се даде възможност цял ден да гледаш пръста на Бога, но през това време да не хапнеш хапка хляб и да не глътнеш капка вода. – „А, това не може.“ – Значи не е всичко в пръста. Христос казва: „Аз съм живият хляб. Който ме яде, той никога не огладнява“. Живият хляб е живият въздух, който човек приема в себе си. Първият пръст на Бога, показалецът, представлява Божия закон. Когато Бог дигне този пръст нагоре, с това Той казва на човека: „Ти трябва да се подчиниш на моя закон!“ Законът не търси Любов, но изпълнение.

Питам: може ли човек да се влюби в закона? Това значи: може ли човек да се влюби в една тояга? Човек трябва да седи най-малко четири-пет метра далеч от закона, да не го засегне.

Най-малкото нарушение на закона води до нарушение и на приятелските отношения с него. Необходимо е да се спазва Божия Закон, за да дойде Любовта. Любовта не търпи никакви грешки. Тя се проявява само в съвършените. Бог проявява Любовта, защото е съвършен. На същото основание, който иска да прояви Божията Любов, той трябва да бъде съвършен. С други думи казано: когато човек иска да прояви Божията

Любов, Бог трябва да живее в него и той трябва да живее в Бога. Това са две важни условия за изявление на Любовта. За да обичаш някого, ти трябва да проникнеш в него и той трябва да проникне в тебе. За пример, светлината ни обича, понеже прониква в нас. Хлябът ни обича, понеже прониква в нас. Изобщо, всяко нещо, което прониква в нас, то ни обича. Пада един камък върху нас и ни смазва. Този камък обича ли ни? Камъкът не прониква в нас и затова не може да ни обича. Всяко нещо, което прониква в човека и внася живот в него, то го обича; не прониква ли в него, не внася ли живот, то не може да го обича. И обратното е вярно. Всяко нещо, в което човек прониква и внася живот, той го обича. Не прониква ли в нещо, не внася ли живот в него, той не го обича. Бог прониква в нас, защото ни обича. Когато някой е тъжен, бременен, Бог прониква в него и му казва: „Не се обезсърчавай, всичко ще се оправи!“ Някой взел пръста на Бога и мисли, че само той има право на него. Никой не може да задържи Божия пръст само за себе си. Защо? – Защото този пръст е чучур на великия извор на живота, от който непрекъснато тече вода. Следователно всеки има право да вземе част от тази вода. Водата на този извор представлява великия живот на Бога, т.е. великите Божии закони. Когато казвам, че Бог прониква в нас, подразбирам Божия Дух. Значи Божият Дух прониква в нас и затова ни обича. Христос казва: „Който люби баща си и майка си повече от мене, не е достоен за моята любов“. Какво означава този стих? Някой казва: „Аз обичам еди-кого си, не мога без него“. Питам: ако ти искаш да влезеш в Царството Божие, трябва ли да вземеш със себе си своя възлюбен? – „Аз не мога без него.“ – Какво ще правиш, ако твоят възлюбен не може да влезе заедно с тебе в Царството Божие? – „Защо не може да дойде и той с мене?“ – Защото всеки сам влиза в Царството Божие. Обаче всеки трябва да се стреми към Царството Божие, понеже там е истинският живот. Обикновеният живот пък е живот на житното зърно. Светлината и влагата, които влизат и излизат от посаденото в земята житно зърно, представляват Царството Божие за него. По същия начин всички, които ни обичат и които ние обичаме, трябва да влизаме и излизаме от Царството Божие. Там всички трябва да сме в единение, в единство. Някои ще кажат: „Ние не мислим така, ние имаме друго мнение по този въпрос“. – Много естествено е, че мненията ни ще се различават. Ако двама художника нарисуват една и съща картина, картините им непременно ще се различават. За пример, единият ще сложи по-тъмни, другият по-светли краски. После, сенките в картината на единия художник ще се различават от тия на другия. Чия картина ще бъде по-близо до действителността? Преди всичко никой художник не може да нарисува образа на някой човек. Защо? – Той не може да представи чертите му такива, каквито са в действителност. По никой начин той не може да нарисува човека като жив. Който е майстор, нека духне този портрет, да оживи човека, когото е нарисувал. Добрият художник може да направи

следното: върху портрета на някой човек той може да изрази законите и силите, които са работили за създаването му. Тези закони и сили изразяват вътрешния живот на човека. Носът, ушите, очите, челото, устата, брадата на човека са важни точки, които характеризират човека. Затова, когато някой човек не обича да слуша, той трябва да се хване за ухото и да си каже: „Слушай, ти трябва да бъдеш разумен, да се вслушваш в съветите на по-напредналите от теб!“ Ако е ударил на широк живот, той трябва да се хване за носа си и да каже: „Слушай, ти трябва да мислиш право, да мислиш какво вършиш!“ Изобщо, човек трябва да се изучава, да познава своите характерни черти и където трябва, да се коригира.

Често между учените се говори за физиономията като наука. Обаче съществува обикновена физиономия и необикновена. Обикновената аз наричам физиономия на затворниците, а необикновена – физиономия на свободните хора. Освен тези две физиономии съществува и трета, която аз наричам физиономия на Синове Божии. Физиономията на затворниците изучава чертите на престъпните типове. Физиономията на свободните хора изучава чертите на праведните хора. Третата физиономия пък изучава чертите на Синове Божии. Обаче иска ли човек да изучава коя и да е от трите физиономии, той непременно трябва да ги изучава сравнително, да прави сравнения между трите типа и след това да вади своите заключения. Само по този начин човек ще схване разликата между трите типа и ще се добере до една положителна наука. Казвам: и при най-голямото различие между тези три категории хора, все има нещо общо – всички се стремят към свобода. Затворникът погледне към оковите на краката си, погледне към железните решетки на прозорците, погледне към пазача, който седи пред вратата му с гол нож, па си въздъхне дълбоко и каже: „Не мога да се освободя, може би тук ще свърша живота си като затворник, завинаги лишен от свобода“. Чувам страданията на тоя затворник, влизам при него и го питам: „Искаш ли да те освободя?“ – „Как?“ – „Ще те запала да изгориш и във вид на въздухообразно тяло ще излезеш през някоя малка дупчица, без да те види някой.“ Ако този човек не се съгласи и предпочете затвора, ще го оставя да си лежи там. Обаче, ако се съгласи, аз драсвам кибрит, запалвам го и като газ го пускам на свобода. След това пазачът влиза в стаята и какво да види! Оковите лежат на земята, вратата заключена, прозорците затворени, но затворникът го няма. Къде е той? Никой не знае това. После аз връщам живота на този затворник, но вече свободен, далеч от затвора, от мъките, от железните окови. След това му казвам: ти ще живееш сега правилно и никому няма да казваш, че си от свободните хора, придобил свободата си чрез изгаряне. Казвате: „Как върнахте живота на този човек?“ – И за това има методи, както има методи и за превръщането на човека в газ. И тъй, когато питате защо хората умират, казвам: хората умират, за да се освободят от

затворите на земята. Всичко трябва да изгори, за да се изчисти! И хората трябва да изгорят, за да се пречистят и освободят от затворите! Казано е в Писанието: „Земята ще изгори, за да се пречисти!“ Дали вярвате, или не, това не е важно, но като дойде това време, всички ще повярват. Когато Божественият огън дойде, той ще премахне всички условия, които ограничават, измъчват и заробват човека. Понякога хората се натъкват на свои мисли, желания и постъпки, които ги заробват. Те не могат да се освободят от тях. Кой може да ги освободи? – Божественото. Така постъпиха русите с нас в освободителната война. Те дойдоха и къде що българи и християни намериха в затворите, освободиха ги и ги пуснаха навън. По същия начин един ден ще дойдат вашите приятели от невидимия свят, ще разбият вратите на вашите затвори и ще кажат: „Излезте вън, на свобода!“ Днес всички съвременни хора се намират под духовното робство на турците, от което трябва да се освободят. Казано е в стиха: „Който приема свидетелството Негово, запечатал е, че Бог е истинен“.

Казвате: „Добре е човек да се освободи от оковите и от затвора, но опасно е да не го хванат отново“. Не, освободи ли се човек веднъж, той трябва вече да се определи, да служи на Бога. И затова, всяка сутрин, като става, той трябва да се затова: „Живее ли Бог в мен и живея ли аз в Бога?“ Няма по-красива мисъл от тази! Проверявате ли се по този начин, вие всякога ще бъдете свободни. Целият ден ще бъдете радостни и весели. Каквато работа започнете, ще върви добре. Само по този начин човек ще мисли право и ще има правилни отношения към Бога и към ближните си. Само така той ще разбере, че Бог е истинен и верен. Ако Бог е във вас и вие в Него, животът ви ще се осмисли и ще заживеете по нов начин. Този нов живот наричам живот на праведните – живот на зазоряване. Казано е: „Пътят на праведния е път на зазоряване“. Размишлявайте върху тази мисъл и ще разберете, че този е единственият път, по който трябва да вървите.

Някой казва: „Аз вярвам в Бога“. Какво от това, че вие или аз вярваме в Бога? Ние трябва да вярваме, че Бог е Любов, Мъдрост, Истина, правда, добродетел, кротост, въздържание, милосърдие и т.н. Ние трябва да вярваме, че Бог е всемогъщ, всезнаещ. Ако хората, наистина, вярваха, че Бог е всемогъщ, те щяха да имат предвид това, когато замислят някои лоши работи, или престъпления. Ако те, наистина, вярваха, че Бог е всемогъщ, щяха да упоават на Него, даже и в ада да са паднали. Те ще знаят, че Бог е в сила и оттам да ги извади. Като ги извади, ще каже: „Кой ви даде право да грешите?“ Като слушате да говоря така, някои казват: „Ние не сме се отживели още, не сме си отспали, както трябва“. Осем хиляди години вече, как хората живеят, както искат, и спят повече, отколкото трябва, но какво са придобили с това? Нищо не са постигнали. Затова казвам: ако хората не

се събудят и станат след пет минути, всички юргани, в които се завиват, ще изгорят; всички къщи, в които се крият от външните условия, ще изгорят; всичко, което човек е създал, ще изгори! Всичко ще изгори, ще се превърне на прах и пепел. Който мисли, че има още време да спи под юргана си, той се лъже. Сънят беше досега. Казано е в Писанието: „Стани ти, който още спиш! Свърши се времето на спането“.

Сега и аз ви казвам: като се върнете у дома си, драснете един кибрит и запалете юрганите си! Нека старите юргани изгорят! Обаче, ако старите изгорите, а започнете да търсите нови, с тях да си доспите, вие не сте разбрали смисъла на думите ми. Ако не сте ме разбрали, аз ще съжалявам, че съм станал причина да изгорите юрганите си. Под думите „стари юргани“, аз разбирам всичко онова, което внася смърт в тялото и смут в сърцето и ума на човека. Старото трябва да изгори! Който изгори старите си юргани и старата си къща, той трябва да даде угощение на приятелите си и да благодари на Бога, че се е освободил от всичко старо в себе си.

Ще приведа същия пример в друга форма. Представете си, че някой човек е боледувал десет години от проказа, но Бог иска да му помогне, да го излекува. Какво трябва да направи този човек? Щом забележи, че Бог му се притича на помощ, първата работа е да вземе един кибрит, да драсне и да запали дрехите си, да изгорят. След като изгори дрехите си, трябва ли да съжалява за тях? Не, той трябва да благодари на Бога, че се е освободил от тях, защото докато е с тях, и на себе си ще вреди, и на околните си. Искате ли да вървите направо – направо ще вървите; нагоре – нагоре. Искате ли право да мислите – право ще мислите. Никакви компромиси не се позволяват в новия живот! Тази е новата философия на живота! Този е пътят към Истината. Истината разполага само с един метод. Като казвам, че Истината има само един метод, разбирам, че този метод включва в себе си всички останали методи. Истината подразбира свобода, която включва в себе си всички видове свободи. Истината разполага с такова знание, в което се включват всички видове знания. Който има тази Истина в себе си, той има всичко останало в света. Щом Бог е с човека, и ангели, и свети, и праведни хора – всички ще бъдат с него. Ако Бог не е с него, той ще бъде сам, от всички изоставен. Знаете ли какво нещо е самотията? Няма по-страшно нещо в света от самотията! Самотният човек може да се уподоби на пръст, отрязан от ръката и захвърлен някъде далеч от нея. Няма по-голямо нещастие за този пръст от това, да седи далеч от цялото! И няма по-голямо щастие за пръста, да седи на ръката, да върши своята служба в цялото! Подигне ли се този пръст нагоре, всички отправят погледа си към него. Той се ползва с почит и уважение.

Сега, желая на всички да бъдете свободни! Днес ви давам по една

кибритена клечка, че като отидете у дома си, да запалите старите си юргани, да ликвидирате с тях. Обаче не бързайте, помислете си, готови ли сте да направите това, или не. Ако не сте готови, запазете клечката си за друго време, когато бъдете готови. Аз не искам да прибързате, да изгорите юргана си, а после да съжалявате, че нямате юрган и да тръгнете да търсите чужди юргани. Казвате: „Как да разберем това нещо?“ Разбирайте, както искате. Да разберете, или не разберете, това зависи от вашата вътрешна подготовка. Който не разбере как трябва да постъпи, той ще се намери в положението на един цар от древността, който не знаел как се ядат череши и предвид на това не могъл да ги вкуси. Един градинар от неговото царство решил да занесе на царя в една тепсия от най-хубавите си череши, да ги вкуси и опита. Като вървял из пътя, от време на време градинарят опитвал по една от черешите, да им се порадва, че били много хубави. Като стигнал до двореца, в тепсията останали само една череша, но градинарят си казал: „Нищо от това, че е останала една череша. Ще я занеса на царя, да види какви хубави череши имам в градината си“. Като влязъл при царя, поклонил се и казал: „Царю честити, заповядай от моите череши, да видиш колко са хубави и сладки!“ Царят взел черешата, погледнал я оттук-оттам и казал: „Аз не зная как се ядат череши“. Градинарят взел черешата, сложил я в устата си и показал на царя как се ядат череши. Царят научил вече как се ядат череши, но късно – последната череша отишла пак в устата на градинаря.

Казвам: ако не питате как да разберете това нещо, ще взема последната череша, ще я сложа в устата си, но вие нищо няма да вкусите от нея. Ето защо, вземете това, което ви поднасям, макар и само по едно парченце, и опитайте сами как се яде. Не питайте другите как да го ядете, защото ще останете и без него. Държите ли клечката в ръка, не питайте как се запалва. Докато питате този-онзи, аз ще взема клечката, ще драсна, ще запаля юргана ви и всичко ще се свърши. Юрганът ви ще изгори, но вие нищо няма да придобиете. Ако искате да научите нещо, вие трябва да бъдете свободни, смели. Ако досега не сте научили много, то е, защото сте били заробени. Днес отварям вратите на затворите и като руснаците, казвам: братя, излезте навън! Хвърлете халатите си, свалете букаите от краката си, идете на банята да се измиете и бъдете свободни! Ако останете още за дълго време в затворите, други ще дойдат да ги запалят отвън, но с тях заедно и вие ще изгорите. Време е вече всички затвори да се изгорят! Няма да остане затвор в света, който да не се запали и изгори. Това е Божието желание, а каквото Бог желае, Той ще го изпълни.

Сега, вижте каква червенина има на небето! Вижте какъв облак има, във вид на меч! Той е Божият меч, насочен към север. Същевременно, между облаците, на небето ясно се очертава една врата. Тя е вратата на затвора.

Това показва, че е дошло времето да излезете от вратата на затвора. Ако не излезете доброволно, мечът показва какво ви чака.

И тъй, осветете Божието име! Благодарете на Бога за всички блага, които ви е дал от памтивека досега! Нека сърцата ви днес бъдат радостни и весели и кажете: „Да е благословено името Божие! Да вървим по Божиите пътища!“ Само по този начин Бог ще бъде с нас през всички векове и ние ще бъдем с Бога през цялата вечност и ще вкусим от всички Негови блага. Божиите блага ще бъдат наши блага.

Запомнете днешната картина на небето! Тя е една от най-хубавите картини, каквито някога сте виждали. Никой художник не може да нарисува по-хубава картина от тази. Сега, благодарете на Бога за водата, за въздуха, за светлината и за всичко, което ви е дал.

Т. М.

Беседа от Учителя, държана на
8 август 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_08_09 Соковете на Любовта, Мъдростта и Истината

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

СОКОВЕТЕ НА ЛЮБОВТА, МЪДРОСТТА И ИСТИНАТА

Сега, ще прочета 10-та глава от Евангелието на Йоан. „Истина, истина ви казвам: който не влиза през вратата в кошарата на овците, но прелаза от другаде, той е крадец и разбойник.“ (– 1-ви стих.) „А който влиза през вратата, пастир е на овците.“ (– 2-ри стих.) Тези стихове и навремето си са били неразбрани, и сега са неразбрани. Изобщо, всяко нещо е разбрано за човека дотолкова, доколкото има отношение към него. За пример, светът е разбран за нас дотолкова, доколкото ние имаме отношение към него и доколкото той има отношение към нас.

Сега, ще ви дам няколко важни правила за живота. Първо правило: всяка мисъл, която носи за човешката душа соковете на Любовта, тя идва от Бога. И обратно: всяка мисъл, която не носи за човешката душа соковете на Любовта, тя не идва от Бога. Следователно всяко нещо, което не идва от Бога, носи в себе си отрова, смърт. Оттам, всеки човек, който не възприема Божиите мисли, непременно ще дойде до смъртта, където няма никакъв прогрес. Второ правило: всяка мисъл, която носи за човешката душа светлината на Мъдростта, тя идва от Бога. Всяка мисъл, която не носи светлината на Мъдростта, тя не е от Бога. Тази мисъл носи тъмнина и смърт. Трето правило: всяка мисъл, която носи за човешката душа свободата на Истината, тя идва от Бога. Всяка мисъл, която не носи тази свобода, тя не е от Бога. Тази мисъл носи робство, ограничение. Където е робството, там е смъртта.

Казвам: знаете ли тези правила, вие ще опитвате своите мисли, чувства и постъпки, откъде идват и какво носят. След това ще проверявате какви са мислите, чувствата и постъпките на другите хора, с които сте в общение. Ако вашите мисли, чувства и постъпки, както и тия на ближните ви, не отговарят на трите правила, вие се намирате пред смъртта. Затова е казано в Писанието: „Истината оживява, лъжата умъртвява“. Дойде ли някой да ви говори в името на Любовта, проверете, дали мислите му носят соковете на Любовта. Ако носят, приемете ги; ако не носят, сложете ги настрана. Не се мъчете да ги направите сладки. Можете ли да направите вгорченото, гранясалото масло сладко? Каквото и да правите с него, вие можете само да замаскирате малко горчивия му вкус, но не да го превърнете в сладко. Човек с тънък вкус непременно ще долови горчивината на това масло.

Купите ли такова масло, нищо друго не остава, освен да го изхвърлите. Колкото и да струва, не жалете парите. Такова масло не е за ядене. Ако някой ви обича, но чувствата му са горчиво масло за вас, трябва ли да приемете любовта му? Сложете настрана тази любов, защото тя ще ви причини някакво разстройство. Питам: ако се разболеете от горчивите чувства на тази любов, какво сте придобили?

Някой казва: „Аз обичам еди-кого си“. Да обичаш човека, чиито мисли и чувства носят соковете на Любовта, разбирам, но да обичаш човека, чиито мисли и чувства носят ограничение, робство, не разбирам. Злото, омразата, лъжата, престъплението по никой начин не могат да се обичат. Невъзможно е човек да обича отрицателните прояви! Защо? – Защото те са качества, които носят смърт. Смъртта не може да се обича от никого и при никакви условия. Колкото хората да се различават, има, обаче, общи положения за всички без разлика. Както в математиката има общи положения за всички времена и народи, така и в разбиранията на хората има еднакви положения за всички времена, народи и хора. За пример, човек не може да смята, както иска. Има установени правила, действия, по които той трябва да се ръководи. Можете ли да кажете, че $4+5=56$? Вие можете да кажете, че е така, можете и да напишете тия числа, обаче дойде ли да приложите тази ваша аритметика в търговията, от последствията ѝ ще видите, права ли е тя, или крива.

Следователно, както в живота, така и в науката, има ред правила и закони, от които човек не може и не трябва да се отклонява. За пример, може ли човек да пререже някъде кръвоносните си съдове и да каже, че кръвта няма да изтече? Колкото и да доказва това, кръвта ще тече на общо основание. Може ли човек да пореже пръста си някъде и да не усети болка? Болката показва, че в организма на човека е нарушен някакъв закон. Никой няма право, по какъвто и да е начин, да нарушава законите, върху които е построен неговият организъм. Организмът е съставен от безброй малки, живи душички, които следят работата на своя господар. Ако той направи някаква грешка, от която да пострада целият организъм, те казват: „Не е умен нашият господар!“ Не минава много време и цялото съдружие от живи клетки постепенно започва да се разпада. „Който не влиза през вратата в кошарата на овците, той е крадец и разбойник.“ (– 1-ви стих.) – Всяка мисъл, която не носи в себе си светлината на Мъдростта, тя е крадец и разбойник. Всяко чувство, което не носи в себе си соковете на Любовта, то е крадец и разбойник. Всяка постъпка, която не носи в себе си свободата на Истината, тя е крадец и разбойник. В това отношение законът е безпощаден.

Сега, някой казва: „Аз искам да служа на Бога, за да живея добре“. – Такава

философия не съществува. Човек трябва да знае защо иска да служи на Бога! При това каже ли веднъж, че иска да служи, той трябва, без отлагане, да пристъпи към реализиране на своето желание. Казвате на един гладен човек: „Почакай няколко дни, аз ще ти донеса пресен, топъл хляб да си хапнеш“. Докато се наканите да занесете хляб на този човек, той може да умре. Затова, именно, българите казват: „Зяй, коньо, за зелена трева!“

Каже ли човек нещо, той трябва да го направи. В това се състои Божественото. Бог казва на слънцето да изгрее, и то изгрива точно на определеното за него време. Всички желания и обещания, които не се изпълняват на определеното за тях време, те са крадци и разбойници. Казвате: „Като умрем, ще отидем на онзи свят и тогава ще познаем истината“. Това е заблуждение! Искате ли да намерите и познаете истината, търсете я, докато сте още на земята. Да мислите, че след като отидете на онзи свят, ще намерите истината, то е все едно окованият в окови затворник да мисли, че по този начин ще намери свободата. Или, все едно е, затворникът да мисли, че в затвора може да стане светия. Ако това е вярно, тогава всички крадци и разбойници са все светии. Човек може да стане светия само ако изпълнява волята Божия. Не изпълнява ли волята Божия, той е крадец и разбойник. Където ходи, светията на всички свети, както фарът в морето свети на всички кораби, които пристигат и заминават от пристанището. Крадецът, разбойникът свети само на своя кораб. Дойдат ли други кораби, той веднага загасва своята свещ и те остават в тъмнина. И забележете, когато крадецът отива да обере касата на някой богат човек, той запалва свещ само за себе си; обере ли касата, духва свещта, взима парите и излиза навън. Защо изгасва свещта? – Защото не върши волята Божия. Който върши волята Божия, той запалва свещта си да свети на всички. Мисъл, която загасва светлината на човека, тя е крадец и разбойник.

Ето защо, искате ли да вървите в пътя на истината, трябва да дадете място на Божия Дух у вас, Той да ви ръководи и упътва. Вън или вътре у вас, Духът следи, наблюдава всичко, каквото вършите. Речете ли да съдите някого в Негово име, Той наблюдава и се произнася за постъпката ви. Мнозина мислят, че никой не вижда какво правят. Не, будно е Божието око! Бог следи всичко и се произнася чрез хората. Ако не вземете във внимание думите Му, един ден този ваш Баща ще ви хване за ухото и ще каже: „Какво правите на земята? Затова ли ви изпратих? Вие дойдохте да се учите, а вършите големи своеволия и насилия“. Казвате: „Има ли право Бог да се отнася с нас така?“ Ако мислите, че Бог няма право да се отнася с вас така, вие трябва да живеете съобразно Божиите закони. Не живеете ли съгласно Неговите закони, вие ще изгубите благоволението Му. Няма по-страшно нещо за човека от това, да изгуби Божието благоволение! С туй заедно той изгубва и богатство, и сила, и здраве, и приятели, а най-последно

живота си. Напуснат ли го всички, и червеите ще се откажат да ядат месото му. Можете ли да разчитате на човека, който е изгубил всичко? Ще дойде такъв човек да ви показва мястото на Бога. То е все едно, да влезете в дома на този човек, който запалва пред вас една свещ и започва да ви убеждава, че тази свещ е слънцето. После ще кажете: „Видях нещо, което светеше като свещ, но слънцето ли беше, или не, не зная. Как да разбере истината?“ Казвам: ако плодовете зреят на тази светлина, тя е слънчева; ако хората се топят на тази светлина, тя е слънчева; ако цялата земя се осветява от тази светлина, тя е слънчева. Значи това, което сте видели, че свети, е наистина слънцето. Ако плодовете не зреят, ако хората не се отопляват и ако земята не се осветява, тази светлина, която сте видели, е отражение на слънчевата, но не е самото слънце. Следователно иска ли човек да бъде свободен, той трябва да познава истината, да я различава от лъжата. Няма по-отвратително нещо за човека от това, да лъже в името Божие, а след това да се оправдава.

Някой казва: „Светът ще се оправи сам по себе си, няма защо да се безпокоим“. Така е мислил един светия, който скоро разбрал, че не е на прав път. Двама светии живели заедно в една гора, където се подвизавали духовно. Единият от тях, като направел някоя грешка, казал пред другаря си: „Направих една грешка, но не може без това. И светия да съм, все ще сгреша, но нищо, грешката сама по себе си ще се оправи“. Другият светия не бил съгласен с този начин на разсъждение, затова решил един ден да му докаже, че грешката сама по себе си не може да се изправи, докато човек не пожелае и не направи някакво усилие от своя страна. За тази цел един ден той сварил боб, но съзнателно не сложил сол в него. Сядат и двамата да се хранят, но яденето не върви, сол няма в боба. Първият светия казал: „Сол няма! Боб не може да се яде без сол“. – „Няма нищо, това е една грешка, но тя сама по себе си ще се изправи.“ – „Как така? Сол трябва да се сложи!“ – „Нищо, ще почакаме, солта сама ще дойде.“ Едва сега първият светия се убедил, че за изправянето на една грешка човек трябва да направи усилия, съзнателно да работи върху себе си, да изправи тази грешка. Исква ли човек да сваря боб, той сам трябва да сипе вода в гърнето; после да сложи боба, лука във водата и да постави гърнето на огъня. Като заври бобът, ще сложи сол и ще може вече да го яде. Очаква ли тия неща да дойдат сами по себе си, той ще гладува. На същото основание хората са на крив път, когато очакват Бог да оправи света. Казвам: външният свят е оправен, но всеки сам трябва да оправи своя свят. Който сам вари боба си, той може да оправи своя свят. Обаче, който очаква на другите, те да сварят боба, а той наготово да яде, неговият свят ще остане неоправен.

Закон е: всеки сам ще си вари боба. Ако отидете при един светия, той няма да ви даде от своя боб. Какво ще правите тогава? Светиите имат правило,

като варят боб, например, ще стотвят само толкова, колкото души са. Ако някой от тях пожелае да ви гости, трябва да даде всичкия боб на вас, а той да гладува; ако не желае да ви гости, тогава той ще яде, а вие ще гледате. Ще кажете: „Какъв светия е този? Аз го гледам, а той яде, не иска да знае“. Ако пък светията даде на вас боба си, тогава той ще каже: „Не е добър този човек!“ В случая бобът се взима като символ на живота. Христос казва: „Аз дойдох да им дам живот и то преизобилно“.

Следователно човек може да пожертва живота си за някого, но по свобода, а не чрез насилие. Ето защо, никой няма право насила да застави светията да му даде от своя боб. Ако той сам пожелае да даде от Любов, това е друг въпрос. Когато светията не иска да даде от своя боб, той ще ви заведе в градината си и ще каже: „Ето, вземете от които плодове искате! В градината ми има и неварен боб; вземете си, колкото искате“. Вареният боб представлява преработена мисъл, която се дава само на достойния, защото той може да я възприеме и приложи. Който не е готов за тази мисъл, той сам ще си свари боб, т.е. сам ще преработи тази мисъл. Бобът е голям егоист. Българите обичат боба и затова го ядат. Който яде боб, той ще научи закона на щедростта. За да даде бобът нещо от себе си, вие трябва да го прекарате през ред страдания: да го печете, варите, мачкате, докато стане по-мек, по-добър. Същото се отнася и за човека. Когато човек страда, той става по-мек, по-добър, прилича на варен боб.

Някой казва: „Аз искам да служа на Бога“. Питам: по какъв начин ще служиш на Бога – чрез страдания, или доброволно, по Любов? Много деца не слушат родителите си, но те взимат тоягата и ги намагнитизират. След това тия деца стават послушни: каквото родителите ги накарат, те всичко вършат – за вода ходят, на фурна ходят, в къщи метат, чистят. По-добре, обаче, тия деца да слушат родителите си без намагнетизиране. Следователно по-добре е човек да служи на Бога от Любов, доброволно, а не чрез страдания. И тъй, добро нещо са страданията, но те не са единственият фактор за оправянето на света. Страданията са нещо подобно на строгата реч. Обаче, строгата реч, строгите думи не могат да оправят света. Само Божествените думи са в сила да оправят света. Всяка Божествена дума е узрял плод, който всеки сам може да откъсне от градината на Бога. С Божествени плодове трябва да се храни човек! Някой казва: „Аз мога да се храня с всякаква храна“. Казвам: хранете се с каквото искате, но не и с варен боб. Бобът представлява човешките обещания и мечти, за които се искат много усилия, докато се постигнат. Можете ли да варите боб на слънцето? – Не можете. След като бобът е зрял дълго време на слънцето, той пак не е разбрал законите на светлината. Защо? – Защото по никой начин не можете да го ядете суров. Докато е млад, все още може да се яде, но щом остарее, не може. Той казва: „Докато съм млад, можеш

да ме опитваш в естествения ми вид, но остарее ли, не можеш. Щом остарее, дълго време трябва да ме вариш, за да можеш да ме ядеш“.

Също така и някои хора, докато са млади и богати, все могат да дадат нещо; остарее ли, осиромашеят ли, те нищо не дават. Когато човек изгуби знанието си, той е стар боб; когато човек се отклони от правия път на живота, той е стар боб. Сърцето на такъв човек се втвърдява. Той става упорит, своенравен, всичко наоколо му се вижда криво. Той остарява и разбира, че причината на неговото състояние се дължи на обстоятелството, че той се е хранил с мисли, които не носят соковете на Любовта, светлината на Мъдростта и свободата на Истината. Следователно иска ли да излезе от това състояние, той трябва да се върне назад и да започне да се храни с мисли, които носят соковете на Любовта, светлината на Мъдростта и свободата на Истината. В това се състои спасението на човека. Има ли тия неща в себе си, той ще бъде от всички обичан и уважаван. Ние търсим правия живот, а той идва от Бога. Ние търсим истинското знание, което идва от Бога. Ние търсим свободата, която също идва от Бога. Трябва ли да търсим живота, светлината и свободата, където ги няма?

Казвам: искате ли да бъдете силни и да постигнете всичко, което желаете, дръжте в ума си трите правила – мислите, чувствата и постъпките ви да вървят по законите на Любовта, Мъдростта и Истината. И тогава, ако се натъкнете на някакво противоречие, кажете: „По-добре да угодя на Бога, отколкото на хората“. Христос казва: „Както ме познава Отец, и аз познавам Отца“. (– 15-ти стих.) „Затова Отец ме люби, защото аз полагам душата си, за да я взема пак.“ (– 17-ти стих.) „Имам власт да я положа, имам власт пак да я взема.“ (– 18-ти стих.) – В това се състои силата на Христос. По този начин Той даде пример на цялото човечество.

Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни“. Кога? Когато вашата мисъл носи свободата на Истината. Любовта ще внесе живот във вас. Кога? Когато вашата мисъл носи соковете на Любовта. И най-последно, вие ще придобиете знанието. Кога? Когато вашата мисъл носи светлината на Мъдростта. Ако не живеете според тези правила, и след хиляди години вие ще си останете такива, каквито сте сега. Без тези правила, каквото и да правите, вие ще приличате на кюнец, през който водата ще влиза и излиза навън, без да остави нещо. Ще кажете: „Колко вода е преминала през мен! Колко пари са минали през ръцете ми!“ Питам: от всичко това, остана ли нещо у вас? – „Нищо не остана.“ Един ден магарето се похвалило: „Аз пренесох много икони на Христос“. Да, но това магаре светия не стана, а пак магаре си остана.

Едно е важно за човека: да има страх и благоговение към Бога.

Съвременните хора се страхуват едни от други: синът се страхува от баща си. Когато синът стане по-силен от баща си, тогава пък бащата се страхува от сина. Дъщерята трепери от майка си, но понякога майката трепери от дъщеря си. Казвам: докато хората се страхуват един от друг, те не вървят в правия път. Христос казва: „Аз съм вратата на овците“. „Аз съм добрият пастир.“ Това значи: Христос е пътят, по който идва Любовта, Мъдростта и Истината. Който върви по този път, той е едно с Бога и Бог е едно с него.

Сега, които разбират и прилагат Словото, те ще оживеят, ще възкръснат. Които не разбират, те ще разберат за в бъдеще, при второто пришествие. Едни ще възкръснат в осъждане, а други – в живот. Които чуят гласа на Истината, те ще възкръснат. Когато Йосиф бил в затвора, с него заедно били затворени хлебарят и виночерпецът на царя. Те сънували някакви сънища и помолили Йосиф да ги изтълкува. Хлебарят сънувал, че носил на главата си три бели кошници. В горната кошница имало от всичките фараонов ястия, направа хлебарска. Дошли птици и ги изiali от кошницата. Йосиф му казал, че след три дни царят ще го осъди на обесване и тялото му ще бъде разкъсано от птиците небесни. Виночерпецът сънувал лоза пред себе си. На лозата имало три пръчки, които се разцъфтявали, а гроздето на тях узрявало. Чашата на Фараона била в ръката му и той я подал на Фараона. Йосиф му казал, че след три дни той ще бъде помилван от царя, който ще го постави на същата служба, която по-рано заемал. Ето защо, все ще дойде някой да ви извади от затвора, но важно е каква ще бъде съдбата ви – като тази на хлебаря, или на виночерпеца. Аз искам, като ви извадят от затвора, да имате участта на виночерпеца, а не тази на хлебаря. Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Който има уши да слуша и да разбира, той ще върви в пътя на Христос.

Днешният ден аз наричам ден за реализиране на вашата свобода. Той е първият ден, в който вие взимате нови книги и започвате да живеете по нов начин. Каквито мисли дойдат в ума ви, всички да изтичат от Любовта, Мъдростта и Истината. Живеете ли по този начин, вие ще приличате на онази английска кантора, която в продължение на десет години имала само загуби; като променила начина на своите операции, в една година имала толкова големи печалби, че покрила всичките си загуби. Щом ликвидирате със стария живот, вие ще ликвидирате и с кризата, която ви спъва. Защо съвременните банки фалират? Защо търпят такава голяма икономическа и финансова криза? – Защото всичките им операции са поставени на вътрешна лъжа и измама. Лъжата и измамата са старият живот, с който трябва вече да се ликвидира! Щом се ликвидира със стария живот, ще дойде новият живот, с нови системи и наредби, които почиват върху законите на Любовта, Мъдростта и Истината. И тъй, основната

мисъл, която трябва да остане в ума ви, е мисълта за трите правила. Живеете ли според тях, вие ще чуете гласа на Бога. Бог говори само там, където са Любовта, Мъдростта и Истината. Когато Бог говори, всички трябва да мълчат. Ако не мълчат, ще има страдания. Мълчат ли, ще има радост и веселие. Който не мълчи, страданията се качват на гърба му, както децата се качват на някой кон. И той, ще не ще, носи. Същото става и с крушата. Когато някоя круша роди плодове, хората се натрупват около нея, обират плодовете ѝ, изпочупват клоните ѝ и след това казват: „Хайде, догодина пак ще дойдем да те оберем!“ Ако и вие бъдете круши, които хората обират, нищо няма да спечелите. Обаче, както виждам, никой човек не иска да страда. Въпреки това всички страдат, защото искат хората да ги разбират и обичат. Докато очакват разбиране и любов от хората, всякога ще страдат. Всички имат такива опитности и знаят, че истината не е в тази философия на живота. Следователно искате ли да бъдете разбрани и обичани, вие трябва първо Бога да обичате. Казвате: „Как да познаем къде е Бог?“ Питам: тази сутрин, за пример, трябваше ли аз да ви доказвам, че това, което виждате, е слънцето? Щом видите, че слънцето изгрява, не очаквайте друго слънце. Това е слънцето, на което всички плодове зреят. Това слънце всички познават, но щом стане въпрос за Бога, казват: „Как ще познаем Бога?“ Щом Бог изгрее в душата на човека, всички облаци, болести, страдания и противоречия изчезват. Тогава настава мир и радост в душата на човека, каквито той никога не си е представял. Значи всички страдания, противоречия в живота на човека се дължат на това, че той е далеч от Бога, далеч от Божията светлина. Който не се грее на тази светлина, той живее във влажна, тъмна къща, вследствие на което и той, и жена му, и децата му постоянно боледуват. Как няма да боледуват? Нека Божествената светлина влезе в тази къща, да видите какво ще стане с болестите. Където е Божията Любов и светлина, никаква лоша мисъл не прониква в ума на човека. Не влезе ли Божията Любов и светлина в някой дом, там постоянно ще има страдания и противоречия. Казвам: понеже искате да възкръснете, да намерите Бога, трябва да живеете според трите правила. Иначе, в която църква и да отидете, навсякъде ще ви кажат: „Елате при нас! Тук ще намерите Бога“. Питам: ако някой се роди от майка заек, какво щастие ще му донесе тази майка? Тя постоянно ще му казва: „Синко, краката ти трябва да бъдат дълги, та щом шукне нещо в гората, ти веднага да бягаш“. Ако някой е роден от майка свиня, тя ще го научи да рови, да търси богатства в земята. Ако човек мине през всички животински форми, той все ще придобие някакво знание, но свобода няма да има. Кой заек, коя свиня, коя птица и кой човек са свободни? Коя жена или кой мъж са свободни? Кой учител, кой цар или кой свещеник са свободни? Никой човек не е свободен, а при това казва: „Елате при мен, аз ще ви кажа истината!“ Всички хора умират, а при това говорят за свобода. Истински свободен генерал, за пример, е онзи, покрай шинела на когото минават

безброй куршуми и шрапнели, но нито един не го засяга. Той минава спокойно покрай тях, пее си някаква песен, от нищо не се смущава. Има такива генерали по света. Казано е в Писанието, че след като Христос говори на юдеите, те искаха да Го хванат и убият с камъни. Христос избяга от ръцете им и отиде отвъд Йордан, т.е. Христос духна свещта и те останаха на тъмно. Най-после те Го разпнаха, но на третия ден Христос възкръсна. Силата на Христос се прояви във възкресението. Който идва от Бога и в гроб да го сложат, в края на краищата той пак ще излезе навън, ще възкръсне. Възкресението – това е великата цел, към която всеки човек се стреми.

Сега, желая на всички, всяка ваша мисъл да носи за душата ви соковете на Любовта, светлината на Мъдростта и свободата на Истината! В това се състои истинският живот.

Беседа от Учителя, държана на
9 август 1931 г., 5 ч. сутрин.

1931_08_10 Които чакат Господа

Издателска къща „Хелиопол“, 1998г.

КНИГА: Нашето място, Рилски беседи

КОИТО ЧАКАТ ГОСПОДА

Сега ще прочета 11-а глава от Евангелието от Йоана. Днес ще размишлявате върху 11-и стих от прочетената глава.

„Това рече и подир туй казва им: Лазар, нашият приятел, заспа, но да ида да го събудя.“ Няма по-хубаво нещо от това, когато Господ дохожда да събуди онези, които спят – който заспива, той умира за недъзите на живота. Кой може да събужда човека? Само онзи, който се грижи за него. Когато майката и бащата събуждат детето си, това показва, че те се грижат за него; следователно, когато Бог ни събужда, това показва, че Той се грижи за нас, иска да ни вкара в правия път.

Казвате за някого: “Този човек е заспал, трябва да го събудим” – защо? Защото спящият човек нищо не върши, той не проявява никаква дейтелност. Както събуждат човека от физически сън, така трябва да го събудят и в духовно отношение. Мнозина могат да събудят човека, но правилно е Бог да го събуди – защо? Защото Бог е Слънцето на Живота. Когато това Слънце те събуди, то ще отвори очите ти да виждаш и разбираш правилно света, да можеш да работиш в него; когато друг някой те събуди, той ще те събуди в тъмнина – какво ще правиш в тъмнината? Събуждането при светлината на деня има смисъл, обаче събуждането в тъмнина няма никакъв смисъл.

Сега ще направя една аналогия между Слънцето и трите Божии закони: зазоряването в Живота представлява Любовта, изгревът представлява Мъдростта, а Истината е зенитът – най-високата точка на Слънцето, от която то никога не залязва. Носете тези мисли в ума си и чрез тях проверявайте своите състояния.

Казвам: всичко, каквото досега сте чули и продължавате да чувате, е Словото Божие. Който се храни с това Слово, гладен не остава; който не се храни с него, винаги гладен ходи – Словото е хлябът и водата, които поддържат Живота. В такъв случай питам кой хляб е по-добър – пресният или коравият, от няколко седмици приготвен? Пресният, разбира се. Коя вода е по-хубава, тази, която днес извира, или онази, която е извирала преди хиляди години – днешната вода е по-хубава; кое слънце е по-важно за вас, слънцето, което днес изгрява, или онова, което преди хиляди години е изгрявало – днешният изгрев е най-важен. Значи най-важно за

хората е Словото, което Бог днес им говори. В миналото Бог е говорил на хората според степента на тяхното развитие и в бъдеще ще им говори пак според степента на развитието им. Когато детето е малко, майка му говори по един начин; като стане голям син или голяма дъщеря, тя говори по друг начин, обаче, било за детето, на което майката говори, било за човека, на когото Бог говори, важен е сегашният момент.

Казвате: „Едно време майка ни ни говореше като на деца, езикът ѝ беше по-строг, по-назидателен; сега ни говори като на големи, като на разумни хора” – обаче между първия език на майката и сегашния няма никакво противоречие. На малкото дете пък тя говори по негов маниер, тя изкривява думите, приспособява се към него, за да я разбере; ще дойде ден, когато майката ще говори на детето си със съвършен език – този език е езикът на изгряващото Слънце, т.е. езикът на Мъдростта. В езика на Любовта е позволено на майката да бърба, да изкривява думите, според развитието на детето, но в езика на Мъдростта не се позволяват никакви изкривявания, никакви промени – Мъдростта всичко изправя, нейният език е съвършен. Истината пък оценява всичко в своята пълнота. Тъй щото, какъв е бил животът ви в миналото, не е важно, оставете този живот настрана – какъв е животът ви сега, това е важно за вас. За бъдещето не мислете; когато се изправите пред бъдещето, то става настояще – миналото е минало настояще, бъдещето е бъдеще настояще. За тези два живота на настоящето не мислете – мислете само за сегашния си живот.

Казвате: „Кое е най-важното нещо за човека” – най-важно нещо за човека е да се храни, най-важно нещо за човека е да гледа, най-важно нещо за човека е да слуша, най-важно нещо за човека е да вкухва от сладостта на Словото Божие, най-важно нещо за човека е да расте, да чисти сърцето си, да развива ума си и т.н. По-хубави неща за човека от тези няма, всички други неща са преходни. Човек расте до известна възраст, след което растенето спира; в това отношение растенето на човека мяза на изкачването му на някой планински връх – той бърза да се изкачи, иска час по-скоро да стигне върха, вследствие на което се изпотява изморява. Щом се качи на върха, поогледа се наоколо, поседи малко и мисли вече за слизане – той вижда, че не може да живее на върха, не познава законите. И наистина, законите на високите места са съвсем различни от тия на ниските места.

И тъй, изкачването нагоре представлява младостта, слизането надолу – старостта. Младият се качва на върха, поседи малко, но вижда, че не може да живее там дълго време и постепенно започва да слиза надолу; слизането надолу е остаряването на човека – той вижда, че силите му го напускат, тялото му се прегърбва, очите и ушите му отслабват, не му се яде, нищо

вече не му е сладко и приятно. Тъй щото, докато се качваме на планината, животът има смисъл – защо? Защото сме още в младостта. Започнем ли да слизаме, животът губи своя смисъл – защо? Защото влизаме в старостта. Младостта и старостта, т.е. качването и слизането са фази на обикновения, на временния живот. Обаче във Вечния живот има постоянно качване – в този Живот човек може да слезе само когато пожелае да помогне на някого, след това пак се връща назад, т.е. пак продължава качването си нагоре. Както във физическия, така и в духовния живот има качване и слизване: когато човек се обезсърчи или когато животът му се обезсмисли, той е слязъл от върха; насърчи ли се, той пак се качва на върха. В този смисъл Любовта, Мъдростта и Истината са високи върхове, на които, качи ли се човек веднъж, там трябва да остане – той трябва да устои на законите, които съществуват на тия върхове; не устои ли, той ще остарее, а едновременно с това ще изгуби и силата си, и здравето си – всичко, което дотогава е имал. И тогава, като мине покрай него Великата майка – Любовта, ще каже: „Да ида да го събудя“ – като го събуди, тя ще го качи отново на върха. Като знаете това, не трябва да се обезсърчавате – който веднъж се е събудил, да гледа да не заспи; който спи, да пожелае Господ да го събуди. Който се качва на планината, той трябва да изучава законите на планината, за да не слезе долу; който слиза от планината, да се моли на Бога да го събуди, т.е. да го тури в Пътя, за да започне да се изкачва.

Сега онези от вас, които ще тръгват за София, ще гледат да се свържат с Бога, ако искат стъпките, както и пътищата им да бъдат прави. София е емблема на Мъдростта – не трябва да слезете в София, но да възлезете към нея като място на Мъдростта. Които няма да заминават, те ще останат тук, на високите места. Който слиза, остарява; който се качва, той се подмладява. Искате ли да разберете смисъла на Живота, вие трябва да направите вътрешна връзка между трите върха – Любовта, Мъдростта и Истината. Разберете ли смисъла на Живота, ще можете да живеете и на високите места. Ето толкова време вече как ние живеем на рилските височини благодарение на каракачаните и на техните коне – те ни донасят хляб, картофи, боб, масло, сирене и т.н. Щом има тия неща, и песни има, и проповеди има. Каракачанинът представлява Живота, който иде с конете си да донесе нещо за хората на Земята – докато Животът ни носи нещо, ние ще има какво да ядем и пием, а заедно с това ще слушаме Бог да ни говори.

Казвам: каквото сте чули досега, приложете го, без да се спирате върху миналото. Най-важно за вас е да имате насыщния хляб – хлябът е Словото. Няма по-хубаво нещо за човека от това да слуша Словото Божие! Казано е в Господнята молитва: „Хлябът наш насыщний дай го нам днес“ – Словото е насыщният хляб за душата, от който тя се нуждае всеки ден. Когато

душата се храни със Словото Божие, тя става мощна, велика. Който е хранил душата си със Словото, днес той е гражданин на Царството Божие. Сега и вие се пригответе да станете граждани на това Царство; ако се храните със Словото Божие, вратата на това Царство ще се отвори и за вас. За тази цел вие трябва да бъдете абсолютно здрави – да имате здрави крака, ръце, очи, уши, мозък, сърце. Не мислете, че ако сте болни, ще ви занесат в Царството Божие на носилка – в Царството Божие болни не приемат. Отвори ли се веднъж вратата, вътре ще влязат само ония, които са здрави и могат да станат; които са болни и не могат да станат от леглото си, те ще чакат, докато втори път се отвори вратата на Царството Божие. Това значи: които чуят гласа на Господа, те ще оживеят; които не чуят гласа на Господа, те ще останат за други времена.

Следователно който се е качил на планината, там да остане, да не слиза долу; който е слязъл вече, да се моли на Бога пак да се качи. За тази цел не късайте връзката си с каракачаните, т.е. с Живота – нека те слизат и се качват, да носят всичко онова, което е необходимо за поддържане на живота в планината.

Желая ви днес да прекарате деня весело – да орете, да сеете, да жънете и будни да бъдете! Когато Господ дойде, човек е буден и готов да възприема. Дето е Бог, там има и Живот, и Светлина, и Свобода; дете Бог отсъства, нищо не става, без Бога животът е неплоден – при това положение всеки чувства, че му липсва нещо съществено.

Сега ние почакахме малко да изгрее Слънцето – с изгряването на Слънцето и силата на човека се увеличава. Затова именно е казано в Писанието: „На онези, които чакат Господа, силата им ще се удвои“ – това значи: Любовта, Мъдростта и Истината ще дойдат за онези, които чакат Господа. Това е казано преди две хиляди години, сега на вас казвам: не е достатъчно само да чакате Господа, но да бъдете свършено готови – здрави, облечени, чисти, та като се отвори вратата на Царството Божие, веднага да влезете. Всеки сам ще влезе тържествено и свободно, няма да чака някой да го бутне или на носилка да го внесе. Бъдете готови, защото вратата скоро ще се отвори; както светлината навсякъде влиза сама, свободно, без да я канят, така и вие трябва да влезете в Царството Божие – такъв е законът. Щом се отвори вратата, влезте и не питайте: „Време ли е, приемат ли ме вътре?“ Ако вратата не е отворена, ще се пригответе и ще чакате, докато се отвори; докато чакате, трябва да работите, да придобиете нужната Свобода в постъпките си. Бъдете като светлината, ако искате да влезете безпрепятствено в Царството Божие – това е първото условие за влизане в Небесното Царство.

10 август 1931 г., 5 ч.

1931_08_19 Сила, разумност и добро

КНИГА: Любов към Бога - съборно слово 1931 г.

СИЛА, РАЗУМНОСТ И ДОБРО

В Живота съществува следното основно положение: никога не можеш да научиш човека на това, което ти сам не знаеш – знание е само това, което е опитано, проверено. Например, ако човек никога в живота си не е опитвал нещо сладко, той не може да знае какво нещо е сладчината – колкото и да му говорите за сладкото, тази идея ще остане недостъпна за неговия ум. Човек може да постигне понятието за сладко само в един момент – как? Достатъчно е само да вкуси нещо сладко; оттам насетне каквото и да се говори на този човек за сладкото, за степените и качествата му, той всичко разбира. По същия начин, колкото и да говорите на човека за Доброто, ако той не го е опитал, нищо няма да разбере; опита ли веднъж Доброто, той напълно може да ви разбере. Доброто не може умствено да се предава, същото се отнася и до злото. Значи има неща, които без опит по никой начин не могат да се предадат; тия неща не могат да ги предадат нито хората, нито Ангелите даже – само Бог може да предаде тия неща. Да предадеш нещата, както Бог ги предава, това значи да предадеш тяхната същност; щом хората знаят същността на нещата, лесно е вече на Разумните същества да се проявят. Ето защо първо трябва да се предаде същината на нещата, т.е. Божественото, което се крие в тях – това значи да опита човек Реалността в нейното първо проявление.

Сега аз ще говоря само на онези, които са избрани; ще запитате кои са избрани хора. Избран човек е онзи, който е силен; избран човек е онзи, който е разумен; избран човек е онзи, който е добър. Ако някой иска да знае дали е от избраните, нищо не може да му се отговори, никой не може да ви каже дали сте избрани, или не, както никой не може да ви каже ще влезете ли в Царството Божие, или не. Ако някой ученик ме пита ще свърши ли училището, ще му отговоря: ако учи, ще свърши благополучно – ако не учи, няма да свърши; ако е здрав, ще свърши благополучно – ако не е здрав, няма да свърши. Ако ученикът е болен, по-добре да не влиза в училището – в Школата съществува следното правило: болни ученици не се приемат, мързеливи ученици също не се приемат.

Разбирайте това нещо разумно, а не по човешки – човешкото е преходно, временно, а Божественото е вечно. Преходните, временните неща лесно се вземат; всяко нещо, от което могат да ви лишат, е човешко. Ако една мисъл, едно чувство или дадено знание се изгубят, те са преходни неща. Животът не може да се изгуби, нито може да се задържи на едно място или в една посока – вечните, реалните, Божествените неща никой не може

да отнеме. Затова именно човек трябва да се стреми към неща, които никой не може да отнеме – тия неща са в самия човек, дадени му от началото на неговото съществуване. Всяко нещо, което човек дава, той може и да си го вземе; всяко нещо, което човек не е в състояние да даде, той не може да го вземе – човек не може да даде Божественото, следователно той не може да го вземе. Който не е развил Божественото в себе си, той живее в един преходен свят – той е човек на постоянните промени и се чуди на тия промени, чуди се защо някои неща стават по един начин, а други – по друг начин. Когато човек живее по човешки, в света на промените, той може в един момент да стане нещастен и в един момент – щастлив.

И тъй, в Живота има три неща, които всякога трябва да се имат предвид: първо, човек трябва да бъде силен. Обаче първоначално животните бяха силни – те бяха създадени преди човека и взеха Силата за себе си. Всички животни започнаха да се грижат изключително за себе си – защо? Защото не бяха разумни; като нямаха Разумност, те използваха Силата неправилно и от Силата създадоха насилието, като поставиха следния закон в царството си: правото е на силния – който е силен, той е на правата страна; който е слаб, той е на кривата страна. Ето защо в животинското царство слабият се счита грешен, нещастен, а силният ходи горд, изправен, със съзнание за достойнство – биволът, лъвът, слонът минават за силни и ходят със съзнание за достойнство. Същото нещо се забелязва и между хората; оттук може да се извади следното заключение: който живее само за себе си и превръща Силата в насилие, той живее с идеите на животните.

Второ, човек трябва да бъде разумен. Човекът беше създаден след животните и като видя, че Силата мина във властта на животните, той взе Разумността за себе си. Животните взеха Силата, но я превърнаха в насилие; хората взеха Разумността, но я превърнаха в лъжа и лицемерие. Те направиха добър избор, но като не можаха да използват Разумността правилно, изопачиха я, вследствие на което и до днес носят лошите последствия на своята неразумност. Казват, че Разумността е за хората; право е това, но те не можаха да я използват както трябва, обърнаха я натук-натам, огънаха я малко и в края на краищата в света влезе лъжата и лицемерието – това наричат хората грехопадане. Защо дойде лъжата в света? Лъжата дойде в света, защото като отстъпиха от животните, от силата, хората трябваше да дадат, да пожертват нещо от себе си, но като не можаха, те огънаха Разумността. Дето Разумността се огъва, там лъжата изпъква; когато човек огъва Разумността, той изпада в положението на онзи, който получава някаква сума за благотворителни цели и задържа част от нея и за себе си – той вземе парите, оглежда се натук-натам и казва: „Аз ще взема част от тези пари, но ще ги върна.“ По този начин именно е

влязла лъжата в света.

Днес лъжата върви в стъпките на хората – те говорят за Истина, за Правда, но все пак лъжата ги следва. И наистина, със свещ да тръгнете из света, едва ли ще намерите обикновен човек, който да не лъже – мислите, чувствата и постъпките на обикновения човек са облечени в лъжа. И знаете ли каква е дрехата на лъжата? Лъжата е облечена с копринена дреха, със златни, с блестящи етикети; когато човек иска да прокара някаква лъжа, той говори в името на Любовта, в името на някакви високи идеали, в името на човешчината, но в края на тази работа ще се види дали всичко това е било истина, или лъжа. След това този човек ще се оправдава, ще казва: „Условията на живота са трудни, пък аз бях слаб човек, не можах да издържа” – този човек се извинява, но и като се извинява, пак лъже. Също така постъпват хората и по отношение към Бога: те грешат, вършат престъпления и след това се обръщат към Бога с думите: „Прости ми, Господи, слаб човек съм, затова сгреших.” Не, никой не може да излъже Бога – Той чува тази молитва и казва: „Дайте му според думите!” Хората се чудят защо Бог не отговаря на молитвите им; както виждате, Той отговаря на молитвите им, но според съдържанието на техните молитви – в лъжата обаче няма съдържание.

Сега аз говоря на избраните, на съвършените, на тия, които са опитали, разбрали и приложили истините в живота си. За грешните не говоря – според мен грехът е дреха, която човек доброволно е облякъл; глупостта е състояние, което човек доброволно си е наложил; насилието е състояние, към което човек доброволно се е стремил. Всичко отрицателно в човека е придобито от самия него с негови собствени усилия, никой не му го е наложил отвън. Когато хората искат да се оправдаят за своите лоши и криви постъпки, те казват: „Ние не сме виновни за делата си, родили сме се такива, наследили сме тия слабости от баща, от майка, от деди и прадеди.” Обаче, доколкото съм изучавал хората, убедил съм се, че никой не е в сила да им наложи злото – те сами, доброволно са възприели и злото, и Доброто.

Когато Бог създал света, Той изпратил на Земята Ангел Азраел, или другояче наречен Ханиел, да донесе благословенията на света; когато дошъл на Земята, Ангел Азраел поставил разните благословения на различни места – сладките работи поставил на едно място, хлябът – на друго място, книгите – на трето място и т.н. Той наредил Божиите благословения така, че всеки свободно да ги вижда и да си избере каквото благословение желае. Пчелите, които били тогава много красиви и величествени, дошли първи и веднага се спрели пред масата, на която били сладките работи и ги задигнали изцяло; след тях дошли птиците: те

се спрели пред масата, на която били поставени разните козметически средства – парфюми, помади, масла за мазане и т.н. Както знаете, крилатите същества, наречени в света деви, обичат да се мажат с разни масла и парфюми; изобщо, няма човек в света, който да не се маже – в това отношение той е птица, крилата на птиците винаги са намазани. Като яде, и човек се понамазва – все трябва по малко масло в яденето. След птиците дошли хората, да вземат благословението си: те се спрели пред масите, на които били поставени семената и книгите – от книгите те започнали да се учат, а семенцата пръснали по целия свят. Като се свършили благословенията, всички същества започнали да спорят помежду си кой е взел най-хубавото благословение – дали тези, които са взели сладките неща, козметическите средства, или най-после хората, които са взели книгите и семенцата.

Като говоря по този начин, аз искам да разбирате нещата в техния дълбок смисъл. Тъй както е изразен Животът днес, той не е представен още в своята пълнота; например всеки очаква и изисква от живота това, което не му трябва – някой очаква да си вземе малко медец както пчелата, да си хапне и да се задоволи; друг очаква да получи малко масълце, малко хлебец да си хапне; трети очаква да намери семенца, които да посее или книги, които да изучава. Всеки човек има желания, които иска да постигне; някой мисли, че като реализира своите желания, ще се задоволи. Питам, ако човек яде само веднъж от сладкото, какво ще придобие? Той все ще спечели нещо, но Животът не е само в сладкото. Какво ще придобие човек, ако само веднъж опита масълцето или хляба; какво ще придобие човек, ако само една книга изучи или ако само един път посее няколко семена? Животът се проявява донякъде само в еднократното употребление на сладкото, на маслото и хляба, на семенцата и книгата – това е частично изявление на Живота, но то не е неговото пълно проявление. Колкото и да е стара или лоша една къща, тя трябва често да се намазва; колкото добре да се е нахранил човек днес, утре той пак трябва да яде, и то три пъти на ден – стомахът на човека, т.е. неговата воденица, трябва често да се маже с масълце, за да има работа. Аз разглеждам идеята за Живота в нейния широк, а не ограничен смисъл.

И тъй, човек има задължения не само към стомаха си, но и към белите си дробове, и към мозъка си – ето защо човек трябва да диша правилно и да мисли правилно. Човек не обръща внимание на своите мисли, на дишането, на чувствата си, пренебрегва ги, а мечтае за постигането на някакъв висок идеал. Например един мечтае да стане богат, друг мечтае да стане силен – добре е човек да стане богат, но какво ще придобие с това богатство; добре е човек да бъде силен, но какво ще придобие с тази сила? Когато човек стане силен, той придобива философията на животните;

философията на животните пък не е нищо друго освен философия на личния егоизъм – личният живот е най-възвишеното състояние, до което животните са достигнали. Когато човек говори за своята личност, той е в положението на животните, които са издигнали своята личност в култ. Питам какво може да създаде човек, който живее в своята личност или в насието? Насието е родило пак насилие, нищо повече; насието пък е създавало законите – днес законите съществуват за насилниците, но не и за праведните.

Ще приведа един анекдот, който се отнася за онова време още, когато насието се е явило за пръв път между животните. Първото дело, което се завело между животните, било по повод оплакванията на един вълк: този вълк подал заявление до първия съдия, в което се оплаквал от една овца, че изяла един вълк. Съдията прочел заявлението и казал: „Понеже този случай е изключителен, аз се отказвам да разглеждам такова дело – никъде досега не се е чуло подобно нещо. Не е възможно овца да изяде вълк, вследствие на това не съществува закон, който може да съди овцете за такива престъпления. Това заявление ще се тури настрана, няма да му се даде ход, докато не се провери факта; за тази цел ще се свика събрание от възвишени същества, които да проверят истинността на факта и ако той се окаже действителен, тогава само ще се издаде закон за съдене на овцете за подобни престъпления.“

Казвам: в света не съществува още закон, по който да съдят праведните; аз наричам праведните хора овце, а грешните – вълци. Следователно за праведните няма закон, а за грешните има; с други думи казано, за праведните има неписани закони, а за грешните има писани закони. Едни от неписаните закони, по които трябва да се ръководят праведните, са следните: те трябва да обичат, да вършат Добро, да се жертват. Обаче няма закон, който да наказва праведния – защо? Защото невъзможно е праведният да греши – казано е в Писанието: „Роденият от Бога грях не прави.“ Праведният е роден от Бога, значи праведният грях не прави, грехът не е присъщ на неговото естество. Ето защо невъзможно е овцата да направи такова престъпление, каквото вълкът прави; в този смисъл всичко може да направи овцата, но вълк да изяде – никога! Съвременните хора трябва да имат нови разбирания за Живота, ако искат да бъдат силни, разумни и добри.

Сега, като говоря за избраните, аз предполагам, че те не се обиждат – каквото и да се каже, те не трябва да се обиждат. Въпреки това и те понякога се докачат. Който не е от избраните и върви по закона на животните, той ще каже: „Аз съм силен човек и трябва да си пробия път по който и да е начин – било с рогата си, било с копитата си.“ Избраният

не може да си служи нито с рога, нито с копита, защото между Силата, Разумността и Доброто съществува тясна връзка. Разсъжденията на съвременните хора са диаметрално противоположни на тия от Божествения свят – по силата на своите разсъждения те вървят с главата си надолу, обаче трябва да се знае, че Разумността се ражда от Доброто, което е основа на Божествения свят. От Разумността пък се ражда Силата.

Следователно ако Доброто не съществува, и Разумността не съществува; ако Разумността не съществува, и Силата не съществува. Който е силен, той може да бъде и самостоятелен – това показва, че този човек е разумен; силният човек трябва да бъде и добър. Който се отклони от тези правила на Живота, той се изражда, той се натъква на ред нещастия и страдания, тъй щото нещастията в света идат по единствената причина, че в Силата няма Разумност и Доброта – Сила без Разумност и Доброта създава само страдания и нещастия. Страданията се явяват като резултат на стълкновения между мислите, чувствата и постъпките на хората – който не разбира този закон, той търси причините на злото вън от себе си и постоянно се оплаква; който разбира този закон, той знае, че причините на злото седят в самия него. Вън от нас е Бог, който създаде света, тъй щото, ако мислите, че злото е вън от вас, вие ще дойдете до заключението, че злото е в Първата Причина, в Бога. Обаче съществува следният закон: никога частта не може да даде мнението си за цялото; никога произведението на човека не може да даде мнението си за своя творец. Да твърди човек, че злото е в Бога, то е все едно вълкът да се оплаква от овцата, че тя изляла един вълк; колкото е възможно първото твърдение, толкова е възможно и второто – невъзможно е овца да изяде вълк, значи у Бога няма никакъв повод за зло.

Питам какво може да се придобие със злото? Преди всичко злото не може да бъде обект за човека. Кражбата например е зло, но кой краде – само слабият човек краде. Обаче парите могат ли да се крадат? Човек може да открадне златото на някой богаташ, да го употреби за свои нужди, но в края на краищата това злато не излиза вън от Земята – златото, скъпоценните камъни могат да се използват от един, от друг човек, но заминете ли човек за онзи свят, той оставя богатството си на Земята. Човек заминава за онзи свят както е дошъл, без никакви богатства, без никакъв имот – материалните, физическите блага той оставя на Земята, отдето ги е взел.

Казвам: съвременните хора са построили живота си на лъжлива основа, която те сами си създали. Докато човек мисли, че причината на злото е вън от него, той винаги ще изпитва горчивината на това зло; ако мисли, че причината на злото е в него, той ще може да премахне тази причина и ще

се освободи от злото. Злото не е нищо друго освен отношение на нещата; когато човек знае отношенията на нещата, той ще може да се въздържа от злото. Какво струва на човека да въздържа езика си от лоши думи, какво струва на човека да въздържа ума си от лоши мисли, какво струва на човека да въздържа сърцето си от лоши чувства? Нищо не коства на човека да се въздържа от всичко лошо и нечисто; въздържа ли се от лошото, от злото, той може да бъде щастлив. Щом хората искат да бъдат щастливи, тогава и Бог, който е у тях и от когото те са излезли, и Той иска тяхното щастие – това е Божествено желание. Обаче който нарушава щастията на другите, едновременно с това той ограничава Бога в тях. Бог иска да бъде щастлив във всички същества – невъзможно е един човек да бъде щастлив, а другите да бъдат нещастни; невъзможно е Бог в едно да бъде щастлив, а в другите да бъде нещастен. Който мисли, че това е възможно, той поставя и себе си, и другите хора в противоречие.

Следователно моралът не се отнася само за едно – истинският морал е общ за всички същества. Този е пътът за всеки, който иска да прогресира, да стане съвършен; не вървите ли в този път, вие ще изпаднете в заблуждение и ще очаквате друга епоха, с по-благоприятни условия за вас – да дойдат други Учители, други Ангели и т.н. Учители всякога е имало в света, Ангели всякога са слизали на Земята, благоприятни условия всякога са съществували, но човек може да използва всичко това, когато Божественото в него се пробуди. Учителят, Ангелът не може да внесе Божественото в човека, но той може само да даде условия за неговото развитие – другояче Животът няма смисъл. Ако Животът отсега нататък ще се внесе, ако дарбите отсега нататък ще се придобиват, може да се каже, че хората криво разбират или пък те са много закъснели в своето развитие.

Някой казва: „Еди-кой си човек не е добър“ – какво разбирате от тези думи? Когато казвате някому, че не е добър човек, това подразбира, че той не е работил достатъчно. – „Ти не си добър художник.“ Вярно е, досега още не съм работил както трябва, отсега нататък ще работя. – „Ти не си даровит човек.“ Вярно е, че не съм даровит, защото не съм работил както трябва; ще работя повече, за да развия дарбите си. Не само това, но хората още не са дошли до положението така да правят Добро, че и те да са доволни от себе си, и Бог да е доволен от тях. Всеки има опитност, знае какво нещо е Бог да е доволен от него и какво нещо е Бог да не е доволен от него. Някой може да е направил голямо добро, съградил църква или училище, и всички вестници да пишат за него, но въпреки това той е недоволен от себе си – защо е недоволен от себе си? Защото Бог е недоволен от него, не е видял неговото Добро и не е дал мнението си. Някога човек направи толкова малко Добро, едва видимо под микроскоп, но той е доволен от себе си, цял ден е радостен, щастлив – защо? Защото

само Бог е видял това малко Добро и го е похвалил. След известно време човешкото дойде в него и той си казва: „Направих едно малко добро, но то нищо не струва; сега ще направя едно голямо добро, че да хване място.“ Наистина, направи едно голямо добро, но с него заедно изгубва и малкото. Истинско Добро е това, което никой друг не го и видял освен Бог. С големите работи човек изгубва и малките – който се е стремил към големи работи, той е изгубил всичкото си състояние. Ако някой ви убеждава, че с големите работи, с големите предприятия вие ще станете светии, ще наследите Царството Божие, не хващайте вяра на думите му. Човек може да наследи Царството Божие и с най-малкото Добро. С най-малкото Добро се влиза в Царството Божие, но и при най-малкото престъпление се излиза от Царството Божие – в това се изразява свършената Любов. Който е в Рая, той е силен, добър и разумен; който е извън Рая, той е слаб, глупав, лош човек – тази опитност всеки я познава, но не се спира върху нея да я обмисли и да я проучи.

Сега ние влизаме в свят, в който има установени правила и закони, които абсолютно трябва да се спазват. От Силата, Добротата и Разумността на човека зависи да остане ли той в този свят, или да излезе вън от него. Човек иска да бъде свободен, но свободата му се обуславя от неговите мисли, чувства и постъпки – ако храни в себе си лоши мисли и чувства, той ще носи техните последствия. Тези последствия пък го ограничават – за всяка лоша дума, за всяко лошо чувство и за всяка лоша мисъл той се съди. И обществото постъпва по същия начин. Мнозина казват: „Ние не можем да спазваме правилата на обществото, защото неговият морал е отживял вече времето си.“ Питам кой морал днес е жив? Живият морал седи в общение с Бога; за тази цел човек трябва да започне с Доброто – то е извор на Любовта от всички векове. Доброто е основа на целокупния Живот, то е основа на Божествения свят.

Някой казва: „Какво ще придобия, ако съм добър?“ Който е добър, той ще стане разумен, а после и силен. Разумността изключва всякаква лъжа – най-малката лъжа, най-малкото зло в човека показват, че той не е добър, нито е разумен. Казвате: „Възможно ли е човек да не допусне в живота си поне една бяла лъжа?“ За свършения е възможно – казано е в Писанието: „Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш, който е на небеса.“ Ние говорим за учениците, които могат да бъдат свършени. Разумността е присъща на свършения, а тя се развива при отсъствие на лъжа – най-малката лъжа е в ущърб на Разумността. Дойде ли лъжата, в съзнанието на човека настава тъмнина и той постепенно оглупява – лъжата е мантия на неразумния живот. Докато силният човек не си служи с насилие, той запазва Силата си; допусне ли най-малкото насилие в живота си, той губи Силата си. В каквато малка форма и да се изяви насилието обаче, като

живо същество в дългия процес на развитието си то оказва влияние върху човека и той постепенно губи Силата, както и Разумността си. Какво ще остане от човека, ако той изгуби Силата, Разумността и Добротата си – къде е човекът тогава?

Някой казва, че за да не губи човек силите си, той трябва да вярва в Бога. Питам, нима езичниците не са вярвали в Бога? – „Трябва да се обичаме!“ Нима вълкът, змията не обичат своите малки? Трябва да се знае за каква обич се говори. Да обичаме своите си, да обичаме себе си, това е една обич – тя е частична обич; да обичаме Бога, това е друга Обич – който има такава Любов, той и на мравката ще помага и ще я обича. Един ден тази малка мравка ще достигне до положението на Ангел, който ще помага на всеки, който ѝ е помагал, който ѝ е правил добро; и след това този човек ще се чуди защо се излива толкова обич върху него, но мравката ще му каже: „Едно време, когато бях мравка, ти ми помогна, ти спаси моя живот – това, което имам днес, дължа на теб, ти стана причина да прогресирам.“ Питам знаете ли колко Ангели работят днес върху вас за Доброто, което някога сте им направили? Знаете ли обаче и колко Ангели сте спрели в развитието им със злото, което сте им направили?

Сега аз ви говоря по човешки за изяснение на идеята – да разберете защо едни същества ви обичат, а други не ви обичат. С това не искам да ви направя повече отговорни, отколкото трябва. Кое е по-хубаво за вас – да срещнете едно същество, което има пълно доверие у вас за Доброто, което някога сте му направили, или да ви поглежда с недоверие? Обичта изключва всякаква лъжа навън; лъжата разрушава човека, затова тя не може да се извини – който се опитва да извини лъжата, той се опетнява. Срещна ли лъжата, аз не се спирам пред нея, но я отхвърлям настрана, както Христос отхвърли сатаната и каза: „Махни се, сатано, отук!“ Какво значат думите махни се? Това значи: „Иди да изпълниш Волята Божия; щом изпълниш Волята Божия, тогава ще дойдеш при Мен.“ Кажете ли, че някой ви е изпъдил, това подразбира, че този човек ви е изпратил да изпълните Волята Божия; щом изпълните Волята Божия, ще се върнете при него – искате ли да ви обича някой, преди всичко вие трябва да изпълните Волята Божия. Някой казва: „Ти не ме обичаш“; защо не те обича този човек? Защото нищо не даваш. Ние обичаме Бога, защото Той ни дава всичко. Който нищо не дава, а иска да го обичат, подразбира, че иска от някого онази любов, която той има към Бога. Това е невъзможно – защо? Защото Божественото обича и Божественото се обича – само по този начин Божественото се развива. Когато обичаме Бога, ние обичаме Божественото в себе си и в другите хора; не Го ли обичаме, ние отхвърляме развитието на Божественото, което ни е дадено от Него – тази е първата лъжа в света.

Днес всички хора очакват спасението си от Христа. Казвам: ако в живота на Силата не можете да изключите насилието, ако в живота на Разумността не можете да изключите глупостта и ако в живота на Доброто не можете да изключите злото, вие нищо не можете да постигнете. Казвате: „Така и така говорят хората“ – какво говорят хората и какво се говори на тях аз оставям настрана; за вас е важно какво се говори на свършените. Казвате: „Кой човек е свършен?“ Според мен свършен човек е силният, разумният, добрият. Кой е силен човек? Силен човек е този, у когото няма насилие. Кой е разумен човек? Разумен човек е този, у когото няма глупост, у когото няма лъжа. Кой е добър човек? Добър човек е този, у когото няма зло. Ако някой пита не може ли без насилие, казвам му: „Махни се!“ – „Без лъжа не може ли?“ – „Махни се!“ „Без зло не може ли?“ – „Махни се!“ По тези въпроси аз не искам да се разговарям – нека всеки прави това, което си знае. Може ли без насилие, без лъжа и без зло в света? Според мен това е възможно, аз съм го проверил хиляди пъти досега и казвам: човек може да живее и без насилие, и без лъжа, и без зло.

Казвам: всички същества са дошли в света, седнали са пред Божествената трапеза и си взели каквото пожелали. Едни са взели от меда, станали са пчели, но видели, че с мед само работата не става; други са взели от маслата и парфюмите, станали са птици, но видели, че с масла само работата не става; млекопитаещите взели храната, но видели, че с ядене и пиене само работата не става; най-после дошли хората, едни от тях взели книгите – станали учени, други взели Доброто, някои пък – Разумността. В края на краищата те разбрали, че нито само с учение, нито само с Добро, нито само с Разумност може да се върши работа – какво трябва да се прави тогава? Според закона на Божията Любов всички добродетели трябва да се съединят в едно – Любовта е вътрешна сила, която синтезира всички неща. Ако човек не може да съединява частите в едно цяло, ако не може да ги осмисли, да намери допирните точки между тях, той не може да разбере Живота, нито Любовта. Такъв човек не може и да обича – смисълът на Живота е да обичаш и да те обичат. Какво коства на човека да обича; какво коства на чешмата да дава от своята вода и да уталожва жаждата ви, какво ви коства след това да ѝ благодарите? На същото основание и човек като чешмата може да даде и да получи, понеже Божественото извира от него. Когато човек даде ход на онази непреривна деятелност в себе си, за да използва Силата, Разумността и Доброто както Бог изисква, той ще получи одобрението на Бога. Затова именно и Христос казва: „Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш небесни!“ Казано е още: „Както ме Отец възлюби, така и аз ви възлюбих“ – и наистина, Бог всеки ден ни изявява Своята Любов.

Днес много проповедници говорят за идването на Христа и Го очакват да дойде, облечен със слава и великолепие, с мантия на тялото и с корона на главата си. Какво представляват мантията и короната? Те представляват добродетелите на Христа, с които Той е облечен. После казват, че Христос ще съди хората – кои хора ще съди? Грешните; в света има закон за съдене на грешните, но не и на праведните, значи има закон за злото, но не и за Доброто. Съдба има за онези, които вървят в пътя на злото, обаче за праведните няма съдба. Който иска да стане съвършен, той трябва да се освободи от всички лъжеучители и лъжеучения във и вътре в него – защо? Защото Учителят никога не може да лъже; ученикът може да лъже ученика, но Учителят никога не може да лъже учениците. Например ученикът може да каже за нещо, че тъй е чул, тъй разбрал, тъй мисли и т.н., Учителят обаче никога не може да говори неща, които не знае положително. Който лъже, той е ученик; който не лъже, той е Учител. Учител е само онзи, в когото няма насилие, няма лъжа, няма зло; щом в някой човек има насилие, лъжа и зло, той е ученик – нищо повече. Това е новото определение за Учител и ученик.

И тъй, ученикът е изложен на противоречия, вследствие на което той има възможност да лъже. Христос казва: „Достатъчно е на ученика да бъде като учителя си“, т.е. да няма в него насилие, лъжа и зло. Ученикът трябва да бъде силен, да изключи насилието от себе си, за да могат всички да му се радват; ученикът трябва да бъде разумен, никога да не лъже; той трябва да бъде добър, никога да не прилага злото. Някой казва: „Учителят ме излъга“ – не, Учителят никога не може да лъже; ако някой ви е излъгал, ще знаете, че той е ученик. Понятието за Учителя е строго определено: в Учителя няма абсолютно никакво насилие, никаква лъжа, никакво зло. Това правило трябва да имате предвид в живота си; ръководите ли се от това правило, вие ще разбирате всички погълзновения в себе си, както и тия на хората около вас. Който върви по закона на Любовта, Мъдростта и Истината, той е Учител; който не спазва тия закони, той е ученик.

Преди години ме поканиха на гости в едно семейство, мъжът на което се считаше почти за адепт; и той, и жена му намислили да ме изпитат по всички правила на изкуството: те ми показват една икона, изровена дълбоко някъде от земята, и ми я препоръчват като старина с особена чудотворна сила. Наблюдавам и двамата, виждам, че и те не са сигурни в думите си; тогава аз им казвам: „Щом казвате, че тази икона е чудотворна, оставете я на същото място, отдето са я изкопали, постройте там една малка барачка – да стане това място аязмо, за да дохождат хората да се лекуват – така само ще опитате силата ѝ.“ Аз виждам, че тези хора ме изпитват, но нищо не казвам – преди всичко тази икона е нова, а не стара, както те казват; някои хора са я заровили някъде в земята, а после при

правене на разкопки тази икона била намерена и случайно попаднала в ръцете на моите познати.

Казвам: по същия начин постъпват и съвременните хора – вземат някоя своя икона и я препоръчват за чудотворна, обаче всички неща трябва да се опитат, да се разбере тяхната сила. Наистина има някои чудотворни икони, дълбоко скрити в душата на човека, но в него има и фалшиви икони – човек може да се спаси с истинските чудотворни икони, но не и с фалшивите. Днес всеки иска да бъде свободен, обаче той не може да бъде свободен, докато си служи с насилие, с лъжа, със зло; най-малкото насилие, най-малката лъжа и най-малкото зло са в състояние да привлекат към себе си същества, умовете на които са толкова фини, че веднага заробват човека – те го насилват, ограбват, докато напълно го разрушат. По този начин човек остава мъртви кости – на какво може да се радва тогава?

Мнозина се оплакват от живота и казват, че ги нападали; ще ги нападат, разбира се, провидение има в света. Било е време, когато вълкът не е могъл да напада овцата – защо? Има причини за това: вълната на овцата съдържала такава енергия, че който вълк се решавал да приближи до нея, ставал на пух и прах. Едно време овцата била най-силното същество – който тигър или вълк се опитвал да я нападне, нищо не е оставало от него, никой не е могъл да устои срещу нея. Обаче по някакво стечение на условията в овцата влязла една малка лъжа, вследствие на което тя изгубила силата си; от това време вече вълците започнали да мачкат, да нападат овцете и да ги ядат. Следователно има причини, които карат вълка или мечката да нападат човека – причините са в самия човек. Овцете допуснаха в себе си една малка лъжа и изгубиха силата си; същото може да се каже и за човека: първоначално човек бил облечен с огнена дреха, вследствие на което нищо не било в състояние да му причини зло – значи, като допуснал лъжата в себе си, той отворил вратата на злото. Каквото става вътре в човека, това става и вън от него, и след всичко това човек се чуди на неуспеха си. Дойде една красива мисъл в ума му, но не се минава много време и тя изчезва – изяжда я някой; дойде едно красиво чувство в сърцето му, но скоро след това изчезва – изяжда го някой.

Казвате: „Какво трябва да се прави тогава?“ Ето какво трябва да правите: изключете насилието от себе си, изключете лъжата от себе си, изключете злото от себе си! Не е въпросът външно да се освободите от тях, аз не говоря за външните отношения – важно е вътрешно да се освободите от тях, да дойдете в единство с Бога, да Му се подчините. – „Как ще се подчиним на Бога?“ Като не вършите насилие, като не говорите лъжливи работи, като не правите зло – по този начин само човек може да види красивото лице на Бога, да се съедини с Него и да получи Неговото

одобрение. При това положение от всеки косъм на човешката глава ще излиза огън, ще пръскат искри; след това ще му израснат криле, с които ще хвърчи навсякъде из пространството, без да го види някой, без да му се препятства. Тогава човек може да каже: „Сега разбирам дълбокия смисъл на Живота, разбирам какво значи служене на Бога.“

Разправят за един религиозен човек, че обещавал на свои братя, пред които минавал за напреднал в духовно отношение, че може да им даде ключовете на Живота. Казвам: този брат сам се нуждае от хората да го хранят, а ще им дава ключовете на Живота; той сам се нуждае от поддръжка, а развива теория за ключовете на Живота. Като говорил дълго време върху този въпрос, слушателите му го запитали: „Де са ключовете, дай да ги опитаме!“ – „Аз развих темата само, а вие ще работите.“ Не, човек не трябва да говори празни работи. Има три ключа на Живота: първият ключ е на Любовта, вторият ключ е на Мъдростта, третият ключ е на Истината. Който обича, той има ключовете на Живота в себе си и може да ги дава и на другите; когото обичат, и той също така може да се ползва от тия ключове.

Има начини, методи, чрез които тия ключове могат да се прилагат правилно – те са прости методи, и малките деца могат да прилагат тия ключове, особено ключа на Любовта. Който иска да се ползва от ключа на Любовта, той трябва да стане малко дете; който иска да се ползва от ключа на Мъдростта, той трябва да стане стар човек на сто и двадесет години; който иска да се ползва от ключа на Истината, той трябва да стане млада красива мома, да се движи с бързината на светлината – стане ли човек дева, девица, той ще придобие Абсолютна свобода. Тъй щото иска ли човек едновременно да се ползва от трите ключа, той трябва да стане малко дете, стар човек на сто и двадесет години и млада красива мома, подир която да тичат всички хора – малкото дете представлява сърцето, старият човек – ума, а младата мома – душата; и тогава според случая човек ще се проявява или като дете, или като стар дядо, или като красива мома.

Сега аз не питам съвършените дали са разбрали и приложили тия ключове, но казвам на вас: направете опит да видите какво сте и докъде сте достигнали – постарайте се да станете малки деца, стари дядовци и млади красиви моми. На съвършения казвам: стани малко дете – покажи, че прилагаш ключа на Любовта; после стани стар дядо на сто и двадесет години – покажи, че прилагаш ключа на Мъдростта; най-после стани дева, млада красива мома, която се движи с бързината на светлината – покажи, че прилагаш ключа на Истината. Който владее тези ключове, той заслужава почитта и уважението на всички разумни и възвишени Същества. И наистина младата мома и дядото заслужават почит и

уважение, а детето се ползва от обичта на другите – кой как види малко дете, все ще му даде нещо сладко. Като видят стар човек, ще му отдадат почит и уважение, а като видят млада красива мома, всички ще хукнат подир нея – защо хората тичат подир красивата мома? Защото всички желаят да бъдат в нейното положение, да имат тази небесна Чистота. Няма по-красиво нещо от девствеността, от Чистотата. Христос казва: „Само чистите по сърце ще видят Бога“ – с други думи казано, девиците ще видят Бога, младите деца ще почувстват Божиите ръце, а старите ще изпитат Божието благоволение – този е идеалът на всяка душа. Който разбира идеала на душата си, той ще разбере и смисъла на Живота; не разбира ли идеала на душата си по този начин, Животът за него ще остане без цел и без смисъл. Тогава хората ще бъдат деца, без да знаят защо са деца, ще бъдат стари, без да знаят защо са стари, ще бъдат деви, без да знаят защо са деви. Човек непрекъснато трябва да мени състоянията си в Живота – ту дете трябва да бъде, ту стар мъдър човек, ту млада красива мома-дева.

Като казвам, че човек трябва да минава през фазите на детето, на стария човек и на девата, аз вземам тия състояния като символи. Детето вземам в смисъл на малко смирено същество, пълно с Радост и Чистота – всички му се радват и то на всички се радва – детето постоянно мисли как да зарадва скръбните хора, как да ги направи щастливи; старият човек вземам в смисъл на мъдрец – човек пълен със знания, с богатства, със сили, за които търси най-правилен начин да ги раздаде; младата мома пък символизира посвещение, смирение, служене на Бога. По този начин се осмисля целокупният Живот. И наистина, каква по-висока идея може да съществува от служене на Бога? Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго истиннаго Бога“ – да познаем Бога като деца, които постоянно мислят да направят нещастните хора щастливи; да познаем Бога като стари хора, които търсят начин да предадат знанието и богатството си на другите, да се ползват от него; да познаем Бога като млади момичета, като деви, които искат да внесат велик идеал в Живота – Любов към Бога и Любов към ближния.

Съвременните хора могат да бъдат щастливи, могат да бъдат съвършени. Щастие и съвършенство са извън времето и пространството – няма същество, което може да ви ограничи в правене на Добро. Дойде ли се до Доброто, даже идват Същества да помагат на човека; тъй щото станете ли като дете, всеки ще ви помага, всеки ще се притичва да ви услужва – и забележете, когато детето заплаче, всеки се притичва да му услужи. Казано е, че Бог помага на слабите – кои са слаби? Слаби са децата, които искат да направят всички хора щастливи и радостни; с други думи казано, слаби са онези, които абсолютно не мислят за себе си. Това не подразбира, че те са

забравили себе си, но те казват: „Ние ще намерим себе си, когато намерим всички хора, понеже всички сме излезли от Бога.“ Когато хората са недоволни от нас, и ние сме недоволни от себе си – само по този начин ще разберем, че сме удове на едно цяло. Когато един пръст от ръката заболее, болката ще се предаде на цялото тяло, следователно докато насилието, лъжата и злото съществуват в света, в най-малката форма даже, те винаги се отразяват върху Божествения организъм, в който и ние живеем – при това положение вече ние не можем да бъдем щастливи. Ето защо всички трябва да работим заедно с Бога, да изхвърлим от Божественото тяло, в което и ние живеем, насилието, лъжата и злото. Като освободим, като очистим Божественото тяло от тия утайки, ние ще бъдем щастливи, доволни, че сме извършили една работа.

Сега аз искам да бъдете свободни, да не допускате в ума си мисълта, че сте най-грешните хора в света. Не е въпросът кой е грешен и кой – не; за художника е важно всяка линия да бъде на мястото си, а дали тя ще бъде права или крива, това зависи от нейната служба. Когато той дръпне една линия, която представлява веждите на човека, тази линия трябва да бъде изразителна, да е съгласна с действителността; тоновете на музиканта трябва да бъдат чисти и верни; красивата мома трябва да бъде абсолютно красива във всяко отношение; в речта на красноречивия оратор не трябва да има никакво насилие, никаква лъжа, никакво зло. Има ли насилие, лъжа и зло, тази реч не е свършена – Божествената граматика не търпи нищо излишно. Казвате: „Ние трябва да бъдем добри“ – това не трябва даже и да се говори, защото ако човек не е добър, той ще бъде лош. Доброто и злото взаимно се изключват – Доброто е абсолютна реалност, върху която всичко може да се гради, злото пък е абсолютно ограничение, следователно Доброто е основа, Разумността е градеж, а Силата е придобит резултат. Ако не поставите Доброто за основа, и Разумността не може да се прояви; щом Разумността не се прояви, и Силата не може да дойде.

Сега аз не искам да възприемате тия неща механически, но казвам на музиканта: „Ти трябва да свириш добре – това е в естеството ти!“ Да свириш добре – това е Свобода; да бъдеш разумен – това е Светлина в Свободата; да бъдеш силен – това значи да бъдеш независим. Човек може да бъде добър, разумен и силен, когато е едно с Бога – Бог е цялото, а хората са части от това цяло. Ако вървим в Божия път, животът ни ще се осмисли; не следваме ли Неговия път, ние Го отделяме от себе си и живеем откъснати от цялото, следвани от нещастия и страдания. Всеки ден Бог се проявява между хората, но не дава да Го видят – щом направи някакво Добро, Той моментално се скрива и остава човека да се радва, че е получил нещо хубаво, без да знае откъде е дошло. Бог постоянно посещава хората –

те се радват; и Бог се радва, като им показва начин, по който и те могат да постъпват. Който постъпва като Бога, той ще бъде добър, разумен, силен и здрав, в дома му няма да има нещастия и несрети, а пътят му ще бъде всякога отворен. Казвате: „Защо не е така?“ – чудно нещо, вие сте в затвор, с букаи на краката и пазачи с пушки в ръце ви пазят; можете ли при това положение да бъдете свободни? Вън от затвора обаче обикалят Бели братя, които ви изпращат писма, храна, дрехи, грижат се за вас. Значи едновременно ви пазят два вида братя – едни отвън, които ви помагат, и други отвътре, които следят да не избягате. Казвате: „Какво трябва да се прави?“ Ще плачете, ще се молите, докато дойде Бог да ви освободи – Той ще дойде при вас през една малка дупчица и ще ви каже: „Стани, облечи се!“ Извикай на помощ своята първа добродетел – Доброто; след това извикай Любовта, от която Доброто е излязло – по този начин ти ще се смалиш, ще станеш малък като дете и ще излезеш и през най-малката дупчица, без да те види някой. Щом излезеш в света, дето е мрак и тъмнина, Бог ще каже: „Сега запали фенерчето си, т.е. Знанието, с което разполагаш, и тръгни напред.“ Като раздадеш богатството, т.е. Знанието, което имаш, ти ще станеш неузнаваем, от бялата ти коса, брада и мустаци нищо няма да остане, ти ще се превърнеш на млада красива мома, подир която ще тичат всички хора – стражари, затворници, началници и т.н.; по този начин затворите ще се изпразнят, никой няма да остане в тях. Следователно който иска да излезе от затвора, най-напред той трябва да се смали, да се превърне на малко дете; като излезе от затвора, той трябва да бъде стар сто и двадесет годишен дядо, да отиде между хората, да раздава от своето богатство и знание; най-после, като раздадете богатството си, вие ще се превърнете на млада красива мома, подир която ще хукнат всички хора – така те ще излязат от затвора и ще осмислят живота си.

Ще кажете: „Можем ли и ние да направим това?“ Аз говоря какво могат да направят съвършените, а какво могат да направят обикновените хора, то е друг въпрос. Аз описвам една картина, която съм видял, която и вие скоро ще видите. – „След колко години?“ След един Божествен ден, в който Божественото слънце ще изгрее и няма да залезе. Тъй щото иска ли човек да види тази картина, той трябва да бъде добър, разумен и силен. Силата на човека седи в Любовта му към Бога – обикне ли Бога, сърцето му ще се запали и Светлината на съзнанието му ще се увеличи. Сърцата на много хора са запалени днес и те светят като Слънце – те са съвършени хора. Ако по лицето на Земята нямаше съвършени хора, и Слънцето нямаше да изгрява. Докато Слънцето не е изгряло, всички трябва да вземат участие в изгряването му; изгрее ли веднъж, вие трябва да кажете: „Да живее Слънцето, да живеят съвършените!“ Слънцето, което изгрява всеки ден, никога не залязва – привидно само Слънцето изгрява и залязва; за съвършените обаче Слънцето никога не залязва – който мисли като

съвършените, неговото Слънце никога не залязва.

Сега ще ви дам три правила, които непременно трябва да спазвате. Първото правило: не презирайте тялото си – каквото тяло ви е дал Бог, бъдете благодарни, понеже без него не можете да живеете; по-добро тяло от сегашното не можете да имате, не искайте друго тяло. Бъдете благодарни от тялото си и го пазете хубаво, защото тялото е резултат на вашите мисли, чувства и постъпки от миналото – сегашното ви тяло е израз на миналото, то е свършен факт, но като градите всеки ден, в бъдеще ще имате друго тяло.

Второ правило: не презирайте вашите чувства, вашето сърце – каквито чувства и да имате, не ги презирайте.

Трето правило: не презирайте вашите мисли – каквито и да са вашите мисли, не ги презирайте.

И тъй, пазете тялото си здраво, пазете сърцето си чисто и светло, пазете ума си чист и светъл! За да бъде тялото ви здраво, силно, не трябва да си служите с насилие; за да бъде сърцето ви чисто, никаква лъжа не трябва да влиза в него; за да бъде умът ви светъл, никакво зло не трябва да влиза в него. Когато тялото на човека е здраво и силно, отвън нищо не може да го засегне – и в затворнически халат да го облекат, и букаи на краката да му турят, той пак ще си остане свободен, напълно неограничен. Здравето си остава здраве, силата си остава Сила, чистотата си остава Чистота – никой не може да ограничи Свободата, никой не може да я засегне. С други думи казано, ако в живота си човек не употребява насилие, ако в сърцето си не употребява лъжа и ако в ума си не внася зло, той е свободен, никой не може да го ограничи – само по този начин човек ще има ясен поглед върху всичко, което го заобикаля. Който върши Волята Божия, той ще бъде едно от Неговите деца – такъв човек ще бъде силен, разумен и добър. На силния всеки се радва, на разумния всеки се радва и на добрия всеки се радва.

Като говоря за силния, за здравия човек, аз изключвам хилавия, за хилавите не говоря. Ако говоря за хилавите, бих им държал съвсем друга беседа: ще им кажа, че ако и най-хилавият или най-болният приложи правилата, които се дават в Школата, той ще има добри резултати. Ако човек изключи от себе си насилието, лъжата и злото, той ще се свърже с Божественото начало в себе си; тогава всички болести, всички недъзи в тялото, ума и сърцето ще изчезнат – те ще се съблекат от нас така, както змията съблича кожата си. Тогава у нас ще влезе нещо ново – нова мисъл, ново чувство, които ще ни подмладят; подмладим ли се ние, и светът около нас ще се преобрази, пречките, които дотогава са съществували в

ума и сърцето ни, ще се премахнат и ние ще почувстваме Доброто във всичката му вътрешна красота. Доброто е истинската храна, която хората трябва да употребяват.

Казвате: „Как ще се спаси светът?“ Когато всички хора – майки и бащи, братя и сестри, учители и ученици, свещеници и проповедници, управляващи и управляеми – изключат от себе си насилието, лъжата и злото, светът ще се поправи. Тогава лицата на всички ще светят и те ще си подадат ръка като братя за взаимна работа – свършените могат да направят това. При туй положение кой каквото иска, ще му се даде: пари иска – ще му дадат, хляб иска – ще му дадат, дрехи иска – ще му дадат. Но при условие никой да не иска повече от това, което му е нужно; ако той помисли за две ризи, за два чифта обувки, за две дрехи, когато се нуждае само от една, той ще изгуби всичко. Свършеният човек мисли само за днес, за утрешния ден той не мисли.

Сега, като говоря, имам предвид практическото приложение на въпросите. Съвременните хора прилагат истините, както те знаят, обаче трябва да им се даде правилен начин за приложение. Разумните, добрите хора първо трябва да приложат новите идеи, а от тях да се научат и останалите. Някой казва: „Защо тия методи не се дават на управляващите, за да знаят как да постъпват.“ Преди всичко управляващите трябва да изключат от себе си насилието, лъжата и злото като стари методи на работа, за да получат новите. Дето има насилие, лъжа и зло, там моят крак не стъпва – нищо повече. Може ли човек, който прилага старите методи, да бъде избран от Бога? Избраният човек не си служи с насилие, с лъжа и със зло, т.е. той е силен, разумен и добър човек – тази е максимата, по която различаваме избрания от неизбрания човек, по този начин само може да се разплете черното от бялото. Те така са се сплели, че постоянно се вижда ту бяла, ту черна нишка: гледам един нож, едно перо или друг някакъв предмет и в него виждам една тъмна и една светла нишка; слушам един поет да чете произведенията си и виждам един куплет светъл и един тъмен.

Един поет възпява кокичето: „Като те видях, сърцето ми трепна“ – всъщност сърцето му никак не е трепнало, той не говори истината; друг поет възпява чистия извор: „Като чух песента ти, омаях се“ – всъщност той никак не се е омаял. Изворът може да се възпява само след като се опита силата му, след като човек уталожи жаждата си; уталожи ли жаждата си, той ще го възпее, ще пожелае и друг път да пие от неговата чиста, освежителна вода. Ако така се възпява извора, това е съгласно с Истината; вън от това описание на извора всяко друго не е съгласно с Истината. Че сърцето на поета трепнало, че той се омаял, без да пие от водата на извора,

това не е истинска поезия. След всичко това хората ще кажат: „Отлична поезия“; истинската поезия трябва да бъде жива – Живот да блика от нея. Да трепне сърцето на поета от вида на кокичето, това подразбира да е направило то някакъв преврат в сърцето му и поне през този ден той да е станал по-силен, по-разумен и по-добър. Нека поетът пише: „Откакто те видях, от силата ми изчезна насилието, от ума ми изчезна лъжата и от сърцето ми изчезна злото. В теб, кокиче, в твоята белота и невинност видях съвършеното Божие лице.“ В това кокиче се крие един Ангел, който седи със затворени очи, мълчи, срамува се да погледне наоколо си; обаче каже ли поетът, че сърцето му трепва при вида на кокичето, той веднага отваря очите си и го поглежда – защо? За да покаже, че от този момент насилието изчезва от поета и остава Силата, лъжата изчезва и остава Разумността, злото изчезва и остава Доброто. Кокичето отваря очите си за поета и казва: „Сега вече можеш да ме гледаш и аз мога да те гледам, защото в теб има Сила, Разумност и Добро.“

Сега желая на всинца ви да бъдете такива поети, че като възпявате кокичето, наистина сърцето ви да трепне. При това трябва да се отворят очите на вашето кокиче, т.е. на вашия Ангел – той да ви погледне и вие да го погледнете. Вашият Ангел не трябва да остане със затворени очи пред вас. Кога човек трябва да бъде със затворени очи и кога с отворени?

Един художник поиска да ме рисува и ме нарисува със затворени очи; някои запитваха защо този художник ме нарисувал със затворени очи. Казвам: понеже в света има много насилие, много лъжи и много злини, аз не искам да гледам. След това друг художник ме нарисува с отворени очи; запитваха защо този художник ме нарисувал с отворени очи. Казвам: понеже в света дойдоха съвършените, аз искам да ги гледам. По същия начин и вас могат да ви рисуват със затворени очи. Когато човек затваря очите си, това изразява скръбно състояние; когато отваря очите си, туй представя радостно състояние. Желая да ви рисуват с отворени очи, да бъдете радостни и весели, да се радвате на Божията Любов, на Божията Мъдрост и на Божията Истина. Желая ви да се радвате на Живота, който ви е даден на Земята; не е нужно да мечтаете за Ангелите – който може да живее на Земята добре, той ще живее добре и на Небето между Ангелите. Желая ви да се радвате на трите живота – живота на Силата, живота на Разумността и живота на Доброто, т.е. на Божествения, на Ангелския и на човешкия живот. Тези три живота трябва да се съединят в едно, за да придобиете целокупния Живот. Това всички можете да постигнете не изведнъж, но постепенно. Слънцето на Живота е изгряло вече и показва, че Бог е на страната на силните, на разумните, на добрите, с една дума, Бог е на страната на праведните. Желая ви да прекарате поне един ден такъв живот – да покажете своята Сила, Разумност и Доброта, да ви видят такива,

каквито сте.

Като казвам, че искам да ви видя силни, разумни, добри, разбирам да бъдете като Бога – Бог е силен, Бог е мъдър, Бог е добър. Силният човек е свободен – няма по-хубаво нещо от това, човек да бъде свободен. Щом човек е силен, разумен и добър, той всичко може да постигне. Няма нещо в света, което човек не може да направи, обаче за това се изисква работа, усилия, жертва.

В една от големите лондонски църкви, дето проповедник бил видният Спържен, се събрали няколко от членовете ѝ да обмислят по какъв начин да съберат една сума за благотворителни цели. Най-после те се обърнали към самия проповедник със следното решение: „Понеже се нуждаем от една сума за благотворителни цели, нека се съберем и се помолим на Бога да ни достави тази сума по някакъв начин.“ Проповедникът им отговорил: „Братя, няма защо да изкушаваме Господа; преди да се обърнем за помощ от другите, ние трябва да пожертваме нещо – ето аз давам една сума, дайте и вие по колкото можете и сумата ще бъде налице.“ И съвременните хора постъпват по същия начин – те казват: „Трябва да дойде някой да оправи света“. Не, всеки сам трябва да даде нещо от себе си за оправянето на света. Светът може да се оправи моментално, както става и запалването на клечка кибрит – запалената клечка кибрит може да запали и цял град. Както се запалва клечката кибрит, така тя може и да изгасне; по същия начин се запалва и изгасва Слънцето. Изобщо, Слънцето не загасва, но на сто милиона години има едно изключение, когато Слънцето залязва, т.е. изгубва светлината си и тогава някои от Божествените деца, като видят, че Слънцето е загаснало, драснат клечка кибрит, запалят фитила на Слънцето с Божията Любов и то отново се запалва и гори. Същото се отнася и до живота на човека: понякога в живота на всеки човек става загасване, потъмняване на неговото слънце; това нещо съвременните хора наричат загубване или потъмняване на съзнанието – тогава човек се намира в един разрушен свят. След това трябва да дойде едно от тия Божествени деца или един Учител, който да драсне клечица кибрит и да запали загасналото Слънце – това може да стане по магически начин, моментално. Тези Божествени деца са помагачи на човечеството, те се срещат навсякъде в света. Всеки човек може да изпълнява службата на тия Божествени деца, на тези Ангели-служители; свършените хора на Земята са именно такива въплътени Ангели.

Сега аз говоря на хора, на които очите са отворени, аз говоря за онези кокичета, очите на които са отворени и ни виждат – при това положение сърцето ни непременно ще трепне. На кои майки трепва сърцето? Сърцето трепва само на онази майка, която вижда, че очите на детето,

което е родила, са отворени. Когато очите на новороденото дете са затворени или когато детето заспи вечен сън и затвори очите си, скръбта на майката е голяма. Аз желая очите ви да са отворени – казано е в Писанието: „Отвори се очите им.” Когато Адам и Ева бяха в Рая, денем очите им бяха затворени – те гледаха със затворени очи и нищо не виждаха, обаче нощем очите им се отваряха. Лошото, фаталното беше там, че очите им се отвориха, когато Божественото слънце залезе, но късно беше вече – в Рая настана нощ и те трябваше да излязат вън, да напуснат Рая; значи очите им не се отвориха навреме. Грехът на първите човеци не е само в това, че престъпиха Божията заповед, като ядоха от забраненото дърво, но те си послужиха с насилието, с лъжата и със злото. Раят беше определен за развитието на първите човеци, но те пуснаха насилието, лъжата и злото вътре и по този начин изгубиха своето място. Когато злото дойде пред райската врата, те не трябваше да го пуснат вътре, докато не питат Господа какво да правят с него; обаче без да питат Господа, те пуснаха злото в Рая и с това създадоха цяла катастрофа както за себе си, така и за човечеството. Тъй щото дойде ли злото пред вратата на вашия Рай, кажете му: „Ще попитам Господа мога ли да те пусна вътре, или не.” Ако Господ не ви позволи да пуснете злото в Рая, вие ще седите пред вратата и ще пазите, докато най-после то се отегчи да чака и се върне назад.

И тъй, да оставим миналото настрана, то е далечна история – за вас е важно настоящето, в което е новото. Невъзможното за миналото е възможно за настоящето, в което Бог се проявява. Той е единственият мощен фактор, който може да спаси света, Той живее в човека и го учи на Добро, на Разумност, като му дава Знание, Сила, Свобода и т.н. Дето Бог минава, всичко лошо, всичко криво изчезва – насилието, лъжата и злото моментално изчезват. Ако сте готови да изпълните Волята Божия, Той ще мине покрай вас и вие моментално ще станете щастливи; ако не сте готови да изпълните Волята Божия, тогава и да мине Бог покрай вас, вие пак ще останете нещастни, каквито сте били и по-рано – вие ще искате да бъдете господари, но Бог ще ви лиши от господарството. Достатъчно е за момент само да мине Бог покрай хората, за да ги лиши от насилието, от лъжата, от злото, което са техен капитал, помощна сила, с която те работят. Следователно някои хора са нещастни, а други са щастливи – защо? Първата категория хора Бог лишава от възможността да си служат с насилието, лъжата и злото; втората категория хора Бог пък освобождава от тия отрицателни прояви на Живота. Желая на всинца ви, като дойде Бог между вас, да не ви лиши, но да ви освободи от отрицателното в Живота, за да станете весели, радостни и щастливи.

Сега всички заедно трябва да благодарите, че Бог ви е освободил от

насилието, а в замяна на него ви е дал Силата; освободил ви е от лъжата, в замяна на която ви е дал Разумността; освободил ви е от злото, в замяна на което ви е дал Доброто. Тъй щото животинското, човешкото трябва да остане настрана: насилието е животинско качество – да остане настрана, лъжата е човешко качество – да остане настрана, злото е придобито от падналите Ангели – и то да остане настрана. Нека останат у човека Силата, Разумността и Доброто, в които Бог живее – само по този начин новото ще дойде у човека.

Желая ви сега Бог да живее у вас и вие да живеете у Бога!

19 август 1931 г., Преображение Господне, 5 ч

НАЙ - ВИСОКОТО МЯСТО

Ще задам един въпрос, на който могат да се дадат много отговори. Въпросът е следният: какво е предназначението на училището и каква е целта на учениците, които следват това училище? Ако се отговори, че целта на учениците е да учат, може да се зададе втори въпрос: какво ще правят те, след като свършат училището? Ще работят нещо. Защо ще работят? Да уредят работите си. Какво ще правят, като уредят работите си? Ще си поживеят малко. Защо ще си поживеят? Да се порадват на това, което са придобили. Ами ако не постигнат нищо, ако вместо да се радват на придобитото, те го изгубят?

Въз основа на тези и на цял ред още разсъждения някой казва: „Искам да забогатяя.“ Питам какво ще стане, ако осиромашееш, вместо да забогатееш? – „Тогава искам да съм здрав.“ Ами ако се разболееш? – „Искам да отида при Бога.“ Ами ако не можеш да отидеш там? Следователно когато човек иска нещо, той трябва усилено да работи в това направление. Който иска да отиде на Небето, той трябва да служи на Единния Бог. Няма по-мъчно нещо за човека от това да намери Единния Бог и да Му служи; днес между съвременните хора има толкова много богове, че докато човек отиде при Единния Бог, главата му ще побелее – главите на всички хора днес са побелели все от търсене на Единния Бог. Това не показва, че Бог не съществува, но освен Него има още толкова много богове, които са затрупали пътя към Единния Бог. Казвате: „Коя е причината за това?“ Това именно е важно – да се намери причината. Вие живеете в една къща, на която някой е затворил кепенците на прозорците, и чакате Слънцето да изгрее, да стане светло и за вас; във отдавна Слънцето е изгряло, но в къщата, дето сте вие, е мрачно, тъмно – седите на тъмно, копнеете за светлина, обаче не знаете какво да направите, за да влязат слънчевите лъчи през прозорците ви. Много копнежи има човешката душа: едни от копнежите са положителни – други отрицателни, едни са постижими – други непостижими. Например, някой човек копнее да стане Ангел – в този живот обаче той не може да стане Ангел; друг копнее да стане красив – и това е невъзможно в този живот. Волът, който върти опашката си нагоре-надолу, и той може да има копнеж да стане красив, но този копнеж е непостижим – в този живот той ще си остане вол, с красотата на вола, и такъв ще умре; той не може да стане красив като човек.

Питам какво допринася копнежът на човека? За да постигне човек

известен копнеж, той трябва да има определена цел за това, да знае защо копнее и какво ще постигне с реализирането на този копнеж; от друга страна, той трябва да знае пътя и законите, по които се постига даден копнеж. На това основание само онази мисъл е постижима, която върви по свой определен път на развитие; всяка мисъл, която не върви по определен път за нейното развитие, тя е непостижима. Същото нещо може да се каже и за чувствата на човека; знае ли човек това, той няма да се обезсърчава, че не е постигнал нещо, но ще чака да дойдат времето и условията за постигане на неговите копнежи – знание, наука се изисква.

Казвам: според света, в който се прилага науката, тя се дели на физическа, духовна и Божествена. Тези три вида науки се различават една от друга, имат различни закони, които действат в тях, но въпреки това те са тясно свързани помежду си. Ако човек не разбере физическата наука, той не може да разбере и духовната; ако не разбере духовната, не може да разбере и Божествената – така седи въпросът, когато човек се качва отдолу нагоре, т.е. от физическия към Божествения свят. Обаче ако човек слиза отгоре надолу, т.е. от Божествения към физическия свят, тогава положението е точно обратно: ако човек не разбере Божествената наука, той не може да разбере и духовната, той не може да разбере и физическата.

На същото основание, когато се задават въпроси, гатанки и ребуси, човек трябва да знае как да отговаря – в тях се крие някакъв символ, който трябва да се разбере. Питам какво печели човек, когато разрешава един неизвестен въпрос, една гатанка или един ребус? Той все ще спечели нещо, ще вземе, ако не всичко, поне част от това, което се крие в тях; то е все едно, когато показвате на човека една кутия с някакво съдържание и му казвате: „Ако отгадаеш какво има в кутията, ще получиш нещо от него” – и този човек се напъня, сили се да познае какво има в кутията, защото ще получи нещо. И наистина, интересно е да отгатне човек съдържанието в кутията; ако вътре има една глава лук, той ще съжالياва, че толкова много напънял мисълта си да улучи, обаче ако в кутията има един хубав диамант или някаква ценна книга, която съдържа тайните на Природата, тогава заслужава човек да се напъня да познае какво има в кутията. Който не разбира цената на нещата и се окаже, че в кутията има една глава лук, той ще каже: „Не си струвало да мисля толкова много”; ако в кутията има диамант или една хубава книга, той ще остане доволен, че е познал. Обаче онзи, който знае цената на всички неща, като види лука в кутията, ще остане еднакво доволен, както ако види диаманта или книгата, защото лукът ще му напомни, че един негов приятел страда от малария и ще отиде да му помогне. Как ще му помогне? Ще занесе лука на приятеля си и ще го посъветва да го счука малко и да го тури на стъпалата си – по този начин приятелят му ще оздравее от маларията, от която никой лекар не е

могъл да го излекува. Ето защо много въпроси в света трябва да се разрешат, за да може от една страна хората да се освободят от някои свои недъзи, а от друга страна да придобият известни добродетели; всеки неразрешен въпрос е във връзка с освобождението на човека от един недъг и с придобиването от него на една добродетел.

Някой казва: „Защо трябва човек да мисли?“ Човек трябва да мисли, за да се премахнат недъзите от него, а едновременно с това и да придобие добродетели. Същото нещо, казано на съвременен политически език, означава: човек трябва да мисли, за да подобри условията на своя живот. Човек трябва да мисли, за да излезе от затвора, да възстанови политическите си права; само онзи човек може да възстанови политическите си права, който е станал вече гражданин на Царството Божие – ако не е гражданин на това царство, кракът му не може да стъпи там. Докато човек е на Земята, той може да отиде и в Англия, и в Германия, и във Франция, без да е английски, германски или френски гражданин, обаче на Небето не е така – на Небето приемат само ония хора, които са негови граждани. Казвате: „Защо трябва да бъде праведен?“; казвам: Правдата е право на гражданство в света на праведните – ако човек не е праведен, той не може да влезе в този свят. – „Защо трябва да любя?“ Ако не любиш, не можеш да влезеш в света на Любовта, дето тя е право на гражданство. – „Защо трябва да бъде умен?“ Ако не си умен, не можеш да влезеш в света на Разумността, дето тя е право на гражданство. Следователно ако човек не люби, той не може да влезе в света на Любовта; ако не мисли, той не може да влезе в Света на мисълта; ако не е истинолюбив, той не може да влезе в света на Свободата.

Съвременните хора имат криво понятие за Свободата; това, което те наричат свобода, не е нищо друго освен каша от объркани понятия. Свободен човек е само безсмъртният; който умира, той не е свободен. Мнозина искат да убедят и другите хора, както и себе си, че един ден Господ ще ги освободи; Господ все ще освободи хората, но важно е за тях кога ще ги освободи – за вас е важно днес да сте свободни. Свободни ли сте? Не сте свободни. Казвате: „Ние сме свободни да говорим и да мислим каквото искаме.“ Не, вие се самоизлъгвате, днес почти няма хора, които могат да мислят свободно; ако се намерят няколко души в света, които да мислят свободно, това ще бъде голямо благословение и за тях, и за другите хора – днес свободните хора трябва да се търсят със свещ. Казвате за някого: „Този човек е свободомислец“ – добре е човек да бъде свободомислец, но той трябва да прави избор в мислите си и да си дава отчет за всяка мисъл, освен това всяка мисъл трябва да бъде права. Например права мисъл е, че човек трябва да служи на Бога; мнозина обаче казват, че тази мисъл е отвличена, понеже никой не е виждал Господа.

Някои, за да докажат, че Бог съществува, изнасят факта, че светът е създаден от Бога; онези пък, които отричат съществуването на Бога, казват, че светът е създаден сам по себе си и съществува от паметивека; тези и ред още въпроси създават противоречия у хората.

Противоречията на съвременните хора мязат на тия, на които се натъкнал един българин, който изпратил сина си да учи в странство. Като се върнал от странство, синът искал да покаже на баща си, че знае много неща, затова му казал: „Татко, аз мога да ти докажа математически, че две е равно на три.“ Бащата отговорил: „Синко, това е противоречие за мен, аз не мога да възприема такава дълбока работа. Щом твърдиш това положение, докажи го, обаче аз не съм съгласен с него. Що се отнася до теб, ти можеш да живееш според своята математика.“ Един ден бащата, майката и синът седнали на обед да се хранят, сложили на масата две печени кокошки, бащата казал: „Синко, едната кокошка ще взема аз, другата – майка ти, а понеже ти доказваш, че две е равно на три, третата кокошка ще вземеш ти.“

Казвам: когато някой твърди невъзможни работи, аз вземам за себе си възможното, а за него оставам невъзможното – щом той твърди невъзможното, нека то остане за него. Колкото голяма или малка да е третата кокошка, тя остава за онзи, който доказва, че две е равно на три. Днес всичкият спор между хората е за третата кокошка, която не съществува. По никой начин две не може да бъде равно на три; от двойката може да излезе тройка, но тройката и без това съществува самостоятелно. Единицата, двойката, тройката, четворката, петорката и другите числа съществуват самостоятелно и при известни случаи се явяват на сцената, обаче не може да се каже, че тройката произлиза от двойката, а двойката – от единицата; то е все едно да видите един часовник, затворен в няколко капака и да кажете, че часовникът е излязъл от капаците. Турците имат такива часовници: гледате някой турчин, че вади от джоба си часовник, голям като костена жаба; той отваря един капак, после втори, трети, четвърти, пети, шести и в него – едно малко часовниче; той погледне часовника, каже колко е часът и после по същия начин го затваря в капаците. Може ли да се каже, че часовникът е излязъл от капаците? Не, тия шест капака са покривки на часовника.

Сега, като давам тия примери, аз искам да ви наведе на правата мисъл, чрез която да си създадете правилна философия за Живота; правилна философия е тази, която носи Свобода на човека. Никой не може да затвори свободния човек, никой не може да го ограничи, той е безсмъртен – няма по-хубаво нещо в света от Свободата. Съвременните хора не са свободни, те се влияят едни от други; когато им се говори за духовния

живот, те не вярват в него, а като им говорят обикновени работи, вярват, поддават се на влияние на този, на онзи. Питам как може да се влияе един човек от друг – той не е вързан с въже, че да го теглят. Съвременните учени не вярват в Бога, но вярват във влиянието, във внушението, в хипнотизма. Когато човек се намери пред маса, на която е сложено хубаво ядене и той се поддаде на това ядене, кой му е повлиял, яденето ли му е повлияло? Не, яденето не е повлияло на човека, но желанието да яде, да задоволи глада си е в сила да му повлияе; от друга страна, ако яденето, което готвачът е сготвил, съответства на желанието на човека да яде от него, то е също така в сила да му повлияе и тогава той сяда пред масата и започва да яде. Отивате при един свой приятел за някаква работа, но бързате да си излезете, защото друга работа ви чака; обаче ако вашият приятел ви покани да хапнете от едно ядене, което обичате, то веднага ви повлиява, вие се отказвате от работата си и оставате на обяд да си хапнете от любимото ядене – значи вие започвате работа, която по-рано не сте предвиждали. Има ли нещо лошо в яденето? Щом яденето съответства на вашето желание, вие сте свършили една хубава работа – дали сте нещо на тялото си; обаче ако яденето не съответства на вашето желание и вие се поддадете на готвача, ядете от това, което той е приготвил, в първо време може да изпитате приятност от яденето, но после ще останете недоволни – защо? Защото всяко ядене, което е влязло в стомаха ви без ваше желание и любов към него, разстройва стомаха ви, а с това заедно изгубвате и разположението си.

Сега, като повдигам въпроса за яденето, аз ви навеждам на мисълта, че всяка нова идея не е нищо друго освен ново ядене, сложено на трапезата на човека. Следователно иска ли човек да се домогне до една нова идея, това желание е на мястото си, защото представлява нова храна за ума. Тъй щото новите идеи са храна за човешкия ум и за човешката душа, те са отличен обяд, който повдига човека, и обратно – всяка стара идея е без преснота и свежест, старите идеи не хранят душата. Някои казват: „Дали имаме стари или нови идеи, това е безразлично за нас, ние се оставяме на реда, който Бог е поставил, както Бог е наредил нещата.“ Питам има ли човек в света, който с положителност да каже как Бог е наредил нещата и да се води по този ред? Ако питате очите как Бог е наредил света, те ще ви отговорят чрез зрението; ако питате ушите как Бог е наредил света, те ще ви отговорят чрез слуха; ако питате устата как трябва да ядете, тя ще ви отговори чрез яденето; ако питате краката как Бог е наредил нещата, те ще ви отговорят чрез ходене; ако питате ръцете как Бог е наредил света, те ще ви отговорят чрез работа; ако питате стомаха как Бог е създал света, той ще ви отговори чрез храносмилането; ако питате сърцето и белите дробове как е създаден светът, те ще ви отговорят чрез кръвообращението; ако питате мозъка как е създаден светът, той ще ви отговори чрез мисълта –

всеки уд от човешкия организъм е авторитет, професор по своята специалност. Всеки орган може да отговори на въпроса как Бог е създал света, обаче този отговор е външен само, той не е меродавен във всяко отношение. Ако авторитетът е вътре в човека, трябва ли той да пита другите хора как е създаден светът или какво нещо е Любовта и т.н.? Кой може да определи какво нещо е Любовта, когато тя е в самия човек – човек е сам авторитет за Любовта. Той може да прави сравнения само между резултатите на една и друга любов, но за самата Любов не може да се произнася.

Аз вземам Любовта като сила, която расте, развива се и се проявява у човека. Тя е подобна на плод, например на плода на ябълката, има резултати подобни на нея, като започнете от посаждането на ябълчното семе и свършите с узряването му. Както писателят, философът могат да се познаят по техните произведения, така и Любовта се познава по своите плодове. Художникът се познава по своите картини: разгледате ли картините му, вие познавате какъв е той във физическо, умствено и духовно отношение; по картините на художника се познава неговият темперамент, неговият характер, както и това дали той е материалист или идеалист. Това се отнася не само до художника, но и до всеки обикновен човек: влезете ли в стаята на някой човек, от реда в стаята му, от дрехите, с които се облича, вие ще познаете какви мисли го занимават. Между всички външни и вътрешни неща в човека има пълно съотношение – всяка външна проява у човека има своя вътрешна причина. Някой човек носи дрехи с такъв цвят, че отдалеч още обръща вниманието на хората и за да се оправдае, казва: „Приятелите ме накараха да си уشيا такива дрехи; да останеше на мен, аз никога не бих носил такъв цвят.” Не, той се оправдава само, всъщност той обича този цвят, но няма смелостта сам да си направи такива дрехи; най-слабо изказаното мнение от страна на приятелите му да си ушие такива дрехи веднага се приема от него.

Сега аз искам да ви наведе на мисълта, че всяка идея, всяко чувство, всяка постъпка оставя някакъв отпечатък у човека – този отпечатък не е нищо друго освен резултат, плод. Например виждате, че някой човек е красив, има красиви черти на лицето си като красиви плодове и казвате: „И аз искам да бъда красив”; обаче красотата е плод, за изработването или за узряването на който човек е работил с години, с векове – Красотата е Божествена идея. Вие искате да бъдете силни, но трябва да сте работили с години и векове, за да придобиете тази сила – Силата е Божествена идея. Красивият, силният човек всеки го обича; когато срещнете един красив човек, вие се зарадвате, носите го в ума си и казвате: „Днес видях един красив човек, никога няма да забравя неговото лице”; срещнете един силен или един добър човек, и него не можете да забравите – Добротата е

Божествена идея. Красивият, силният, добрият човек е Божествен човек – всеки му се радва, всеки иска да го види.

Питам какъв трябва да бъде идеалният човек? Според разбиранията на съвременните хора идеалният човек трябва да бъде красив, силен, добър и т.н. Казвам: идеален човек е този, който изключва от себе си всякакви насилие, всякаква лъжа и всякаво зло – по този начин човек може да бъде красив, силен и добър, и този човек само може да служи на Бога. Вие искате да служите на Бога, но за това се иска да бъдете красиви, силни и добри – това е желанието на Бога, Той иска всички Негови деца да бъдат красиви, да приличат на Него. Когато Бог срещне някое от своите деца нечисто, изцапано, Той му казва: „Ти трябва да бъдеш чист, ти трябва да бъдеш красив, ти трябва да бъдеш добър!“ – като му говори по този начин, в него се заражда желание да се изчисти, да стане красив и добър, да прилича на Баща си, от когото е излязъл. Започне ли някой да се оплаква на Бога за своето нещастие, Той му казва: „Ако искаш да станеш щастлив, ти трябва да работиш върху Красотата – тази Красота ще хвърли отпечатък не само върху лицето ти, но и върху цялото ти тяло, външно и вътрешно.“ Няма по-желано нещо за човека от Красотата – тя придава на тялото пластичност, музика; когато красивият човек върви, движенията му са музикални. Представете си един свят с красиви, с добри хора; ако някой Ангел от Небето дойде между такива хора, той ще се зарадва, ще остане доволен от тази музика и ще пожелае и втори път да слезе на Земята. Обаче днес не е така, съвременните хора още не са достигнали тази Красота и затова Ангелите не остават задълго време между тях. Пред Красотата и най-лошият човек отстъпва, пред Красотата и звярът коленичи – Красотата е Божествена сила, пред която всеки отстъпва.

В една българска легенда още от турско време се разправя за силата на Красотата, за въздействието ѝ върху човека. Един турски делибей се отнасял много жестоко с българите, които наричал гяури, правил им големи пакости, подлагал ги на големи изтезания. Един ден той вървял из улиците, възседнал на кон, и срещнал красивата българка Мара. При вида на нейната красота той веднага слязъл от коня и ѝ казал: „Покланям се пред твоята красота, каквото ми заповядаш, ще направя.“ Тя му казала: „Едно нещо искам от теб – да измениш отношенията си към моите братя и сестри българи. Сега си иди, втори път ще те срещна, ще видя какво си направил.“ Той се поклонил, качил се на коня си и продължил пътя си. От този момент той коренно се изменил – престанал да изтезава гяурите, престанал да им пакости и винаги носел торба с хляб, че като среща гяури на пътя си, да им дава. Всички се чудили на промяната, която станала с делибея, мнозина мислили, че той е станал християнин.

Питам кой накара този делибеи да слезе от коня си, да се поклони пред тази българка и да отстъпи от злото? Красотата. Велика, мощна сила е Красотата като външен израз на Любовта! Срещне ли човек Любовта в живота си, той е срещнал красивата девица, която крие в себе си сила, мощ; от този момент човек отваря къщата си за всички и тогава той казва: „Срещнах Бога и разбрах смисъла на Живота.” Наистина, няма по-велико нещо за човека от това, да срещне Любовта, да срещне Бога – само Любовта е в сила да произведе в човека вътрешен преврат, да измени неговия живот, да даде нова насока на душата му, да го направи истински човек.

Казвам: силно влияние е упражнила тази красива българка върху делибея, в нейното лице той е видял Бога. Ако всички българки имаха силата на красивата Мара, те щяха да бъдат в състояние да преобразят цяла България. Казвате: „Кой знае дали е било така, легенда е това.” Не, всички неща, които ви разправям, са действителни случаи. Когато хората искат да запазят някоя истина от изопачаване, те я предават във форма на разказ, на роман, на легенда и т.н., обаче няма роман, няма разказ, няма приказки, митове или легенди, в които да се описват неверни факти – всичко, което поетите, романистите и писателите са писали, е вярно. То е станало някога или пък ще стане в бъдеще – човек не може да пише нещо или да разправя нещо, което не е било или няма да бъде. Някой казва: „Било е то, но преди хиляди години.” Щом нещо е станало преди хиляди години, и сега може да стане. Всяка мома може да има силата на Мара, но нямат я всички; ако момата няма силата на красивата Мара, и десет бейове могат да минат покрай нея, но те няма да слязат от конете си да ѝ се поклонят – те ще минат-заминат покрай нея, без да я забележат. Ако днес мъж погледне някоя мома или жена, веднага се запитват: „Защо гледа този човек?”; не е въпросът в това, че мъж погледнал някоя жена, но важно е може ли тази мома да предизвика вътрешен преврат в този мъж, може ли след това той да каже, че в лицето на едн-коя си мома видял Бога? Турците казват: „Благословение е за човека да гледа красивото!” И тъй, не е лошо да гледа човек, но той трябва да знае как да гледа; има два начина на гледане: човек може да гледа и да вижда недъзите на хората, а може да гледа и да вижда доброто у тях; или човек може да вижда у хората това, което Бог е направил, а може да вижда това, което те са изопачили в себе си. Следователно, когато срещнете някого, вие трябва да виждате в него само онова, което Бог е вложил – това значи да гледа и да вижда човек, този е смисълът на виждането. Ако сте се събрали тук да виждате в мен това, което Бог е вложил, вие ще имате Божието благословение; ако гледам на вас с цел да видя това, което Бог е вложил, ще имам Божието благословение. Тъй щото, докато не намерите Божественото в човека, не бързайте да правите връзка с него – връзката, приятелството с хората трябва да почива на Божественото у тях. Ако не намерите Божественото в

човека, никакви отношения, никакво приятелство не може да съществува; вън от Божественото всякакви отношения, всякаво приятелство е нетрайно. Божественото ще намерите в истински красивия, добрия и разумния човек – затова именно всеки търси Красотата, Добротата, Разумността. Красотата е копнеж на човешката душа; дали в себе си, или в другите хора ще намерите Красотата, това е безразлично – човек навсякъде я търси. Ще дойде време, когато всички хора ще бъдат красиви; влезете ли в света на съвършените Същества, ще видите, че всички са красиви – външно всички си мязат, но вътрешно се различават. Попаднете ли в този свят на Красота – между Ангели и Възвишени същества, вие ще се унесете, ще се забравите, все за тях ще мислите. И наистина, който веднъж само е видял красивото, великото, той никога не го е забравил; когато човек срещне Красотата, той постоянно мисли за нея и се чуди откъде се е взела тя, как се е придобила. Не е важно откъде е дошла Красотата, важно е какво тя може да направи от човека.

Казвам: вие трябва да определите отношенията си към Бога – да бъдат те правилни, естествени. Казвате за някого: „Този човек е още зелен“ – питам какво означава зеленината? Растене, процес на развитие. Като погледна жабата, аз виждам и в нея усилието на Божествения Дух да я повдигне; в нея едва се забелязват някои черти на по-висок живот, обаче тя ще мине ред форми на развитие, докато един ден достигне и най-съвършената форма – във всички същества има зародиши на по-високи форми. Същото може да се каже и за човека – човек не е последната форма на живота. Който добре познава законите, в лицето на всеки човек ще види зародиши от черти на обикновени, талантиливи и гениални хора, както и такива на светии и Ангели, които някога ще се развият; който не разбира законите на развитието, като погледне някой човек, той ще каже: „Този си свива устата, онзи пък седи с отворена уста“ – какво означава стиснатата уста и какво – отворената, и той не знае. Когато човек стисне, затвори устата си, той контролира своите чувства – с това той иска да каже: „Навсякъде можете да ме бутате, само сърцето ми не бутайте.“ Когато човек отваря устата си, това показва, че той иска да възприеме нещо – устата е антена на Чувствения свят. Ето защо човек трябва да знае тези неща и да не се поддава на модата; мнозина се ръководят от известни правила на модата как да държат устата си. Устата е антена, която не трябва да се поддава на мода; устните трябва леко да се допират, нищо изкуствено не трябва да се внася в държането на устата. Това, което говоря за устата, се отнася и за очите: згълът на зрението трябва да бъде естествен, а не по правила на модата. Дръжте очите си толкова отворени, че да възприемате само нужната светлина – ни повече, ни по-малко; гледате ли по някакви външни правила, вие ще изкривите очите си; изкривите ли очите си, ще изопачите и душата си. Следователно не гледайте хората нито под згъл, нито отдясно

или отляво, нито на кръст – гледате ли на кръст, вие сами ще се разпънете; гледайте човека под такъв тъгъл, че да виждате неговата красота – гледайте го и си кажете: „Велик е Господ, който е създал този човек; Той е започнал да го вае, да работи върху него, вложил е хубави неща, които един ден ще се развият“ – така трябва да гледате на хората. Някой погледне своя брат и казва: „Този човек не го бива, няма хубави черти.“ Казвам: не бързайте толкова, вие виждате една недовършена картина и се произнасяте вече; Бог е започнал тази картина и един ден ще я завърши, щом я видите завършена, тогава само имате право да се произнасяте – сега са нахвърляни сенките само, но като видите тази картина завършена, тогава ще разберете какво е било вложено в нея. Изкуство е човек да вижда в лицето на своите братя или сестри онова, което Бог първоначално още е вложил в тях и което в бъдеще ще се развие; докато не придобие това изкуство, човек и себе си не може да оцени. Затова именно не казвайте, че нищо не струвате – знайте, че всички сте недовършени картини. Когато някой се разгневи или кипне много, казвам: „Огънят ви е буен, извадете малко дърва от него, за да се намали силата му“ – като намалите огъня, и кипенето на водата ще утихне.

И тъй, иска ли човек да се справи с трудните условия на Живота, той трябва да си създаде особена философия, да знае как да гледа на нещата. Намерите ли се при неблагоприятни условия на Живота, и там търсете ръката на Бога – навсякъде търсете и виждайте Бога! Когато направите една погрешка, тя не е само ваша, едновременно с вашата отговорност седи и отговорността на предишните поколения – на вас предстои да изправяте както своите погрешки, така и тия на миналите поколения, на вашите деди и прадеди. Понякога грешките стават причина човек да се прослави: ще видите някое малко дете цял ден играе на войници, на войни; то ходи с пушка из двора, марширува; един ден това малко дете става генерал, отива на война, избива стотици хора и се връща победоносно, награден с кръст за храброст. И наистина, прославил се е този човек – с какво се е прославил? С убийства. В друго съществуване този генерал съзнал погрешката си, разбрал какви престъпления е вършил и започва да живее чист живот, става светия – по-напред е ходил с меч, препасан на кръста, а сега взел тояга в ръка и тръгнал от село в село, от град в град да проповядва и да изправя погрешката си; той казва: „Братя, аз съм този, който едно време с меч в ръка режах главите на хората, но след големи страдания, след големи гонения и преследвания от тяхна страна аз съзнах грешката си и днес реших да помагам на хората, да служа на Бога и по този начин да изправя погрешката си.“

Казвате: „Докога светията ще проповядва на хората?“ Докато намери всички ония, на които е причинил зло или направил някаква пакост, и

поправи погрешките си – щом изкупи греховете си, щом изправи погрешките си, той става красив. Кое е по-хубаво за човека – да сменя глави или да поставя глави, да руши хубавите мисли на хората или да ги възстановява, да руши благородните чувства на хората или да ги поощрява? Не е достатъчно само човек да мисли кое е по-хубаво, но той трябва да върши всичко, което е хубаво и красиво – красивото, възвишеното трябва да бъде насъщният хляб за човека! Днес всеки човек трябва да вземе тоятата си в ръка и да тръгне да проповядва, докато възстанови първоначалния ред на нещата, т.е. докато възстанови всичко, което той някога е разрушил. Който иска и днес да си служи с меч, свободен е, нищо няма да му се каже – щом иска да отиде на бойното поле, нека отиде; един ден, когато съзнае грешката си и пита какво да прави, тогава ще му кажа: „Сега вземи тоятата си и тръгни да проповядваш, да научиш хората как да живеят.“

Тъй щото в един живот човек ще бъде генерал с меч в ръка – ще сече и ще коли, в друг живот той ще бъде светия с тояга в ръка – ще ходи да учи хората как да живеят по Бога. И едното е на мястото си, и другото е на мястото си: докато човек не бъде генерал и не получи кръст за храброст, той не може да бъде светия – като генерал той си е създал работа за светия. Може ли светията да изправи погрешките си, които като генерал е направил, той има вече Божието благословение, цялото Небе ще говори за този човек, че наистина е герой, защото знае да греши, но знае и да изправя погрешките си. Ако човек може само да греши, а не може да изправя погрешките си, Небето не се интересува от него и казва: „Този е един забравен човек от всички, понеже не може да изправя погрешките си“ – всички ще го съжаляват, без да му помогнат. Защо? Всеки сам трябва да изправя погрешките си.

И Христос е казал: „Когато един грешник реши да заживее чист живот, голяма радост настава между ангелите на небето.“ Когато светията вземе тоятата си и тръгне по света да проповядва, цялото Небе се радва, че той е решил да изправи погрешките си и да забрави миналото си – миналото е сянка на Живота. Както човек е станал причина за внасянето на греха в света, така той трябва да работи за неговото премахване. Това не значи, че всеки човек трябва да се заеме с великата идея да спаси света – достатъчно е човек да изправи една своя погрешка, за да се нарече велик. Който може да изправи една своя погрешка, той минава за велик човек в Небето; не може ли да изправи една своя погрешка, той е обикновен човек и като такъв е осъден на страдания. Кои хора страдат? Само обикновените хора страдат, великите хора не страдат. Какво по-голямо страдание за човека от това, да минава между хората и никой да не му обръща внимание – всички минават-заминават покрай него, но не го виждат, той няма нито един

приятел, нито един близък човек, нито едно близко животно. Човек разбира от какво значение е вниманието и на животното само когато остане сам, без близки, без приятели; тогава може да дойде при него едно малко кученце например, да му близне ръката и да завърти опашката си около него – с това то иска да каже: „Ти си добър човек, кажи ми нещо.“ Тъй щото дойде ли някой при вас, кажете му нещо добро; отхвърлите ли човека, на когото можете да кажете нещо добро, и вас ще отхвърлят – казано е в Писанието: „С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери.“ Съвременните религиозни хора казват: „Всички сме излезли от Бога, всички сме чада Божии“, обаче дойде ли някой техен брат помежду им, те не постъпват с него, както Бог изисква. Постъпвайте с хората, както вие искате да постъпват с вас – както постъпвате с хората, така ще постъпват и с вас.

За изяснение на тази идея ще ви приведа следния пример: един селянин от горнооряховските села отишъл в Горна Оряховица да си купи билет и да дочака един от треновете, с който щял да пътува до една близка гара. Обаче като дошъл до гишетото, дето се продавали билетите, видял, че не му достигали само тридесет стотинки за билет; той се поогледал наоколо и видял един солиден господин, адвокат в Горна Оряховица, и поискал от него тридесет стотинки. Адвокатът отказал да му даде под предлог, че нямал пари в себе си. Тогава селянинът взел тояжката си в ръка, турил торбата си на рамо и пеш се запътил за селото, дето искал да отиде. След няколко години този адвокат бил в Англия и един ден трябвало да отиде с трена до една близка станция; отишъл на гарата да си купи билет, но какво било учудването му, когато видял, че не му стигали само тридесет пени за билета. Обърнал се тук-там да поиска тридесет пени, но не се решил и се принудил да тръгне пеш. Като изпаднал в това положение, той веднага си спомнил за селянина на горнооряховската гара, на когото той не пожелал да услужи с тридесет стотинки; тогава той си казал: „Каквото правиш, ще ти се върне.“

Тази е истинската философия на Живота и затова казвам: искате ли да имате Божието благословение, правете това, което Бог изисква от вас – този е пътът, по който можете да постигнете своето щастие. Вършите ли Волята Божия, вие ще осеете своя път със скъпоценни камъни – тогава хората ще дойдат да ви помагат. Само по този начин вие ще бъдете радостни и каквато работа започнете, ще я свършите с успех – този е един вътрешен ключ на Живота. Тъй щото иска ли някой човек нещо от вас, спрете се, помислете как да постъпите и тогава действайте.

Преди години бях в Америка, дето имах една особена опитност: вървя по една улица, срещам един господин, бедно облечен, той ме спира и започва

да разправя своята история: „Аз съм семеен човек, имам деца и жена, която от дълго време е болна; служба нямам, никакви средства нямам, в голяма мизерия съм, ако обичате, помогнете ми.” Аз го погледнах, влязох в положението му и му дадох една помощ, с която да си послужи. Дали говори истината, или не, това не проверих – аз приех факта, както ми го предаде. Той взе парите, които му дадох, и отиде в една кръчма да пие; след четири часа пак го срещам, но той не ме позна и започна отново да разправя същата история. Тогава аз му казах: „Слушай, това, което правиш, не е хубаво, аз мога и сега да ти помогна, но ти си служиш с лъжата, която няма да те изведе на добър път – с тази лъжа и жена ти все болна ще бъде, и децата ти гладни ще ходят. Ела с мен да отидем в някоя гостилница.” Завеждам го в една гостилница, заръчвам му ядене да се нахрани, купувам хляб за жена му и казвам: „Като се нахраниш добре, вземи този хляб за жена си и децата си, дай им да се нахранят; гледай обаче да не го продадеш някъде и не преувеличавай страданията си.”

Съвременните хора страдат от преувеличение на нещата – те преувеличават своите мъчности, своите неща-стия, искат да минат за мъченици. Някой казва: „Нещастен човек съм, няма човек с по-големи страдания от моите” – не преувеличавай нещастията си, ти играеш роля на някой от нещастниците в света, но не си най-голям нещастник. – „Бял ден не съм видял!” Не, хиляди бели дни си видял. – „Никой не ме обича.” И това не е вярно, майка ти толкова време в люлка те е люляла, песни ти е пяла, целувки ти е давала, колко хора още са те целували; и днес има хора, които те обичат – ако никой не те обичаше, ти не би могъл да живееш на Земята. И ние сме се събрали тук, защото Бог ни обича; Слънцето изгрява, защото Бог ни обича; звездите изгряват, защото Бог ни обича. За онзи, който разбира нещата, това е така; за онзи, който не разбира, това не е така, той не вярва в думите ми. Който не вярва, той трябва да прави опити, докато се свърже с Възвишените същества; когато човек се свърже с тия Същества, Невидимият свят ще се разкрие пред него и той ще провери всичко, което иначе не може да провери. Невидимият свят е пред вас, но се изискват органи, посредством които ще влезете във връзка с него. Например, за да се реализира една идея на Земята, преди всичко човек трябва да има органи, които да я възприемат; след това тя трябва да намери благоприятна почва, в която да се насади; най-после трябва да се намери човек, който да я изгледа да се развие, да даде плодове – тогава само можем да кажем, че тази идея е реализирана. Може ли човек да вижда, ако няма очи; може ли човек да чува, ако няма уши; може ли човек да начертае една линия, ако няма ръце? Значи органи се изискват, за да може Невидимият свят да се прояви в едно или в друго отношение.

Следователно човек трябва да стане орган, уд на Божественото тяло, а не

роб на външните условия; човек трябва да бъде гражданин на Царството Божие, носител на Божествените идеи. Не е достатъчно само да говорим за Бога, за Божествени работи, но трябва да дадем нещо от себе си, да направим нещо съществено. Например някой казва за приятеля си, че е добър, разумен, красив човек, но нищо не прави за него; друг пък нищо не говори за качествата на приятеля си, но намери ли се приятелят му в нужда, той веднага се притича на помощ.

Ако човек само говори, без да изпълнява, той ще мяза на онзи богат американец, който на думи само говорил за Бога, но нищо не правил за Него. Един ден той заболял сериозно и повикал техния пастор да се помоли за оздравяването му. Пасторът му отговорил:

– Как да се моля за теб, когато не си направил нито едно добро?

– Ако не се помолиш за мен, аз ще замина за онзи свят.

– Нищо от това, можеш да заминеш, но аз не мога да се моля за човек, който през целия си живот е хулил църквата и нищо не е направил за Бога.

– Тогава какво да правя?

– Раздай имането си на бедните и обещавай, че ще служиш на Бога!

– Ти се помоли първо на Бога, а след това и аз ще изпълня обещанието си.

– Не, докато не направиш контракт, докато не подпишеш, че ще изпълниш обещанието си, аз няма да се помоля на Бога, аз не вярвам само на думи.

И тъй, искате ли молитвата ви да бъде приета от Бога, преди всичко трябва да сложите жертвата си пред нозете Му – не сте ли готови да пожертвате всичко за Божия Дух, който постоянно ви ръководи, нищо не можете да направите. Тъй щото, каквото човек направи за Бога, то трябва да е направено по свобода на неговия Дух – Бог не изисква нищо насила. Той не иска от вас големи работи, например да спасите света; спасението на света е Божия работа, а на вас предстои работа, която само вие можете да свършите – тази специфична работа определя вашето бъдеще. На всеки човек е дадена специфична работа, която той сам трябва да свърши – каква е тази работа? Да бъде носител на Божественото. В който момент се заеме за тази работа, всички противоречия от ума и сърцето му ще изчезнат. Бог ще премахне противоречията от живота на всеки, който доброволно е

приел да Му служи. Голямото, великото може да лекува – малкото не може да лекува; в много вода човек може да опере ризата си до съвършенство – в малко вода той не може да я опере както трябва; човешката душа може да се очисти само в Божията Любов. От дългия път на своето развитие в ума, в сърцето и в душата на човека се е събрала много кал, която само Любовта е в сила да изчисти; като погледне към тази кал, той се чуди какво да направи, за да се освободи от нея – единственото спасение за него е да влезе във водата на Божествения извор и там да се изчисти. Влезе ли веднъж в тази вода, той трябва да спазва всички правила на прането, на чистенето; разните народи имат различни методи за пране: някъде, особено в странство, перат с бухалки, с машини или с разни химически препарати; българите пък перат, търкат дрехите повече с ръце; по който начин да перат хората, дрехите скоро се късат – дрехите трябва да се перат леко, внимателно, за да траят поне десетина години. Добро е желанието на хората да перат дрехите си, да бъдат чисти, обаче методите им не са хубави; някой казва на другаря си: „Тъй ще те опера, че да светнеш.“ – „Пери ме, но гледай да не ме изтъркаш или да не ме скъсаш“ – в желанието си да се изправят, съвременните хора се ожулват един друг, късат дрехите си.

Питам как трябва хората да се коригират? Представете си, че искате да коригирате един ваш брат, как ще постъпите? Ако аз съм художник, но искам да коригирам един мой брат, също художник, с високо мнение за себе си, ето какво бих направил – ще нарисувам една картина с доста погрешки: носът – изкривен, веждите – неправилни, устата – турена накриво и т.н. Тогава ще се обърна към своя брат художника ще му кажа: „Братко, моля ти се, ела да ми помогнеш да изправим картината, която нарисувах – гледам, има доста дефекти в нея, помогни ми да ги изправа.“ Вземам четката и той взема своята и започваме двамата да коригираме: той рече да поправи носа, не може – вземам аз четката, помъча се малко, изправа носа; рече да изправи устата, да я тури на място, пак не може – аз се опитам, поставя я дето трябва. Работим заедно, но нищо не му казвам; щом се натъкне на нещо, което не може да поправи, той сам вижда своите слаби места и се коригира, без да му кажа дума; ако аз му правя бележки, той ще се обиди, понеже е крайно честолюбив човек. Тъй щото искате ли да коригирате някой човек, не му посочвайте грешките изведнъж, но започнете да работите заедно с него – когато го оставите да се прояви, той ще види къде греша и сам ще се изправи.

Казвам: когато Духът дойде у човека, Той не го изменя изведнъж, но постепенно. Затова именно, когато грешният стане праведен, той ще остане по характер същ, какъвто е бил като грешник, само че ще прави усилия да се въздържа: например, ако като грешник е бил нервен – и като

праведен ще бъде такъв, но ще се въздържа; ако като грешник е обичал да полъгва, да злослови по адрес на хората – и като праведен ще бъде такъв, но ще се въздържа в проявите си. Значи грешникът се чувства свободен в правене зло, а праведният съзнателно се въздържа от него; грешният е свободен в злото, а праведният е свободен в Доброто – тази е разликата между грешния и праведния човек. Въздържание се изисква от съвременните хора; не е достатъчно човек да каже за себе си, че е лош, но той трябва да се въздържа от лоши мисли, желания и постъпки. Ще се въздържате, както и Бог се въздържа – с хиляди години Той седи, чака, въздържа гнева си срещу хората, докато те се обърнат към Него и пожелаят да ги научи как да живеят. Бог ги поучава, съветва ги, но те не Го слушат; Той търпи всичко това и казва: „Ще дойде ден, когато тия хора ще се изправят.“ Как ще се изправят? Те ще слизат на Земята, ще се качват на Небето, докато един ден окончателно решат да заживеят за Бога и приложат Неговото учение. Това може да стане и след осем хиляди години, а може да стане и сега – от човека зависи; дали по-рано, или по-късно ще стане това нещо, зависи от усилието, което човек прави, както и от резултатите на това усилие. Казвате: „Кой ще чака цели осем хиляди години?“ Наистина, дълъг период е осем хиляди години, но и дължината е относителна величина. Когато става въпрос за лошото, човек иска час по-скоро времето да се съкрати; става ли въпрос за Доброто, той иска времето да се продължи; обаче дойде ли до страданието, не желайте времето да се съкрати – защо? Защото на всяко страдание отговаря Радост, следователно колкото време е траело страданието, толкова време ще трае и Радостта – щом страданието се продължи по-дълго време, и радостта ще трае същото време, законът е такъв.

Сега, тия неща са второстепенни, същественото за всички хора е да бъдат носители на Божественото – само тогава те могат да бъдат силни, разумни и добри. Бъде ли човек силен, разумен и добър, той ще бъде в състояние да постигне копнежите на своята душа. Щом има тия условия в себе си, той няма да се моли на този, на онзи да му помагат, но хората сами ще му се притичват на помощ. Бъдете всички носители на Божественото, а за останалите работи не мислете – не мислете как да предадете Любовта си на хората или как да им правите Добро. От вас се изисква да вършите Добро, да обичате хората и нищо повече. Не е лесно да покаже човек Любовта си към хората, не е лесно той да направи едно Добро, без да внесе съблазън у някого – за всичко това не се грижете. Имайте предвид, че всеки ден трябва да изпълнявате Волята Божия, без да отлагате.

И тъй, нека остане в ума ви идеята, че докато сте орган на Божественото тяло, вие сте на мястото си. Вашата ръка е създадена за тялото ви; в такъв случай първо тя трябва да изпълни предназначението си към своето тяло,

а после и към другите хора. Умът, сърцето и волята ви са създадени първо за служене на вашия Дух, на вашата душа, на Бога; служите ли първо на Бога, вие ще можете да служите и на другите хора. Който служи добре на себе си, той ще служи добре и на Бога; щом служи добре на Бога, ще служи добре и на ближните си – този е един от великите закони на Битието. Не вървите ли в този път, ще имате ред разочарования, докато един ден ще заминете за онзи свят и ще кажете: „Нищо не разбрах от Живота, нищо не можах да направя.“

Съвременните религиозни хора казват: „Ние трябва да се обичаме, да живеем братски“; да се обичат хората, да живеят братски – това е резултат на служене на Бога. Ако ръката на човека служи на неговото тяло, тя ще служи и на другите хора; ако умът и сърцето на човека служат на самия него, те ще служат и на Бога, а оттам и на хората. Не се ли подчиняват на самия човек, те няма да се подчиняват и на Бога; ако умът и сърцето на човека не са в съгласие с Божиите мисли и чувства, той ще се намери в голямо противоречие със себе си – противоречията у човека се дължат на лошите мисли и чувства, които той храни в себе си. Как може да се освободи от тия противоречия?

Един познат ми разправяше следната своя опитност – той срещнал един свой приятел, който му казал:

– Аз ще се самоубия, не искам повече да живея, не намирам смисъл в живота.

Той му ударил две силни плесници.

– Защо ме биеш?

– Защото искаш да се самоубиеш.

Тогава приятелят му казал:

– От този момент вече няма да мисля за самоубийство. С двете плесници ти ми даде един добър урок, който ме свърза – аз се окопитих, разбрах, че има защо да се живее.

Казвам: по същия начин и съвременните хора отиват при Бога и казват, че искат да се самоубият. Бог ще им удари по две плесници и те ще се окопитят – двете плесници не са нищо друго освен съдбата или, според индусите, кармата. Бог има много ръце, чрез които удря плесници на хората, за да отрезнеят. Бог не извинява погрешките на хората – всяка

погрешка носи своите последствия; на същото основание Бог възнаграждава човека и за най-малкото Добро, което той прави. Той вижда микроскопическото Добро и го възнаграждава, но и микроскопическото зло не забравя, обаче разликата от последствията при правене на зло и на Добро е следната: всяко зло носи последствията си за четири поколения, а всяко Добро носи възнагражденията си за хиляда поколения. Следователно със злото се ликвидира в четири поколения, а Доброто се възнаграждава до хиляда поколения. Тъй щото и Добро да правиш, и зло да правиш, знай, че Бог те дебне, Той може да те хване и през най-малката дупчица – хване ли те веднъж, ти ще носиш последствията. Нито злото, нито Доброто се укрива – в това седи красотата на Живота. Има едно око в света, което всичко вижда и от което никой не може да се скрие; никой не може да се избави от окото на Живота, което поставя всичко в равновесие – тази е една велика истина в Живота. Ако хората знаеха, че има контрол върху тях, от който не могат да се избавят, те лесно щяха да се изправят; те не вярват, че Божието око следи всичко.

Сега целият Невидим свят, следи и казва на хората да бъдат добри, разумни и справедливи – ако издържат на тия условия, те ще получат по едно възнаграждение. Казвате: „Вярно ли е това?“ На много неща може да не вярвате, но дойде ли до Божиите думи, там всякакво съмнение трябва да се изключи. Единственото същество в света, което постоянно ни държи в ума си и мисли нашето Добро, това е Бог – в Бога противоречия няма. Никой не може да си представи онова, което Бог е приготвил за тези, които Го любя; дойдем ли до Бога, от всички се изисква непреодолима Любов към Него – всички изкушения трябва да се стопят в тази Любов, всеки трябва да си каже: „Има Един, който мисли за мен и ми помага.“ Към този Един всички отправят погледа си – няма по-красиво нещо за човека от това, да отправи ума и сърцето си нагоре към Бога!

Преди няколко дена дойде при мен една сестра и ме запитва: „Кажете ми какво да правя, доста съм затруднена.“ Казвам: „Не се безпокой, всичко ще се нареди – работите ще се оправят.“ Тя си отиде, замисли се малко и си каза: „Как ли ще се оправят работите ми?“ С това аз искам да ѝ кажа: „Ако си добра, разумна и силна, работите ти ще се оправят.“ Добротата е израз на Любовта – който има Любов в себе си, работите му ще се оправят; човек все трябва да има нещо в себе си, от което да даде и на другите.

Среща ме един господин и ме запитва:

– Какво е твоето верую?

Аз веднага изваждам от джоба си една хубава круша, подавам му я и

казвам:

– Заповядайте, опитайте тази круша!

Той взема крушата и започва да яде. Питам го:

– Харесвате ли тази круша?

– Много е вкусна и ароматна.

Казвам: засега е важно да опитаме благата, които Природата ни е дала. Чрез тази круша между нас се създаде връзка и ние започнахме да се разговаряме. След това той пак ме запитва:

– Какво можете да ми кажете за Господа?

Аз мълча, нищо не му отговарям, но след малко го запитвам:

– Бихте ли желали и утре да ви дам такава круша?

– С удоволствие бих излял още една.

– Както виждате, добър готвач е Природата – тя е сготвила такива неща, каквито и най-опитният готвач не може да сготви. Щом е така, утре пак ще се срещнем при този готвач и ще си хапнем от това, което той е приготвил за деня. Като ядем, ще се разговаряме по въпроси, които ни интересуват.

И тъй, работите на хората могат да се оправят напълно, а могат да се оправят отчасти само; щом се оправят работите на хората, те ще бъдат и добри, и разумни, и силни. Как могат да се оправят работите им? Като се молят един за друг, като си помагат и като си желаят доброто – ако хората живеят по този начин, те ще бъдат в сила да подобрят света. Какво виждаме днес? Някой казва: „Аз се молих за еди-кого си, но той нищо не е придобил от моята молитва“ – защо не е могъл да придобие нещо? Има причини за това. Например дойде някой болен при мен, разговарям се с него и му казвам: „Ти ще оздравееш“; той отива у дома си и след няколко години го срещам пак болен, не се излекувал. Дохожда друг болен при мен, аз обърна гръб към него и нищо не му казвам; той се връща у дома си, стряска се от положението си, започва да се моли на Бога и в скоро време оздравява. Казвате: защо първият болен, на когото казахте, че ще оздравее, не оздравя, а вторият, на когото дадохте гръб, оздравя? Казвам: когато първият болен дойде при мен, аз свърших своята работа – помолих се за него, дадох му начин за лекуване, но той не свърши своята работа, не се

лекуваше, той каза: „Така не се оправят работите“; вторият болен се стресна от положението, в което се намираше, започна да се моли на Бога и по този начин изправи погрешките си. Първият болен не лягаше и не ставаше навреме, не ядеше навреме, биеше жена си и децата си, говореше лошо за хората. Докато човек не изправи живота си, той не може да подобри и здравето си. Тъй щото, когато обърна гърба си към някого, с това искам да кажа, че тази работа не е моя, тя е Божия работа; тогава Бог казва: „Щом тази работа не е твоя, Аз ще се заема да я поправам.“ Когато Бог каже, че работите на човека ще се оправят, този човек трябва да се заеме да свърши поне част от своята работа; Бог съдейства на хората, но и те трябва да работят заедно с Него, да вземат дял в Неговата работа – вземе ли човек участие в Божията работа, той се свързва с Бога, става Негов съучастник. Във всяко отношение ние трябва да бъдем искрени, да знаем, че благата, които Бог ни дава, са общи за всички.

Сега, аз искам да считате тази година като нова година, да бъдете с нови имена. Останете ли със старите си имена, не струва; останете ли със старите си дрехи, със старата любов, със старото знание, и това не струва. Вие трябва да внесете в себе си новата, чистата Любов на детето, знанието на сто и двадесет годишния дядо и красотата на младата мома, която със светлината си осветява целия свят – по този начин само вие ще се почувствате вътрешно силни, та като дойдат върху вас ред мъчнотии и страдания, като се натъкнете на вашето лошо минало, да кажете: „Нашето минало умря, днес ние сме толкова силни, че можем да се справим с всички мъчнотии и страдания.“ Бог лесно заличава миналото на човека, ако той стане работник на Неговата нива. Желая на всички през идната година да свършите част от определената ви работа! Не се заемайте с непостижими неща; ако свършите постижимите работи, в бъдеще ви предстоят по-велики дела. Ако не свършите малките работи, как ще свършите по-големите?

Казвам: вие трябва взаимно да се обичате и уважавате – не външно, но вътрешно; при това, трябва взаимно да се обичате, без да изисквате тази любов – ако остане на вас да изисквате любовта на хората, това е насилие. Любовта е велик закон, който върви по свой определен път. Любовта не се дава с насилие, нито по задължение – никой не може да ви обича, защото вие искате това; всеки може да ви обича, без да искате, без да знаете даже. Желанието на човека да бъде непременно обичан от някого само по себе си разрушава връзките на любовта. Някой иска да бъде обичан от някого, а се съмнява в него – съмнението е първото условие за прекъсване връзките на Любовта, Любовта никога не се изменя. Казано е: „Бог е Любов“ – щом Бог е Любов, трябва ли да се съмнявате в Неговата Любов? Затова по отношение на Божията Любов вие трябва да държите положителни

мисли, да не се съмнявате в нея. Когато става въпрос за любовта между хората, това е друго нещо: вие може да не обичате някого – има причини за това; не обичате някого, защото този човек е болен и не може да отиде на нивата ви да работи. Всеки обича здравия човек – той има благородно сърце и може да ви услужва във всичко, каквото пожелаете.

И тъй, искате ли да бъдете свободни и здрави, трябва да впрегнете тялото, сърцето и ума си на работа. Оставете ли без работа, вие ще се чудите какво да правите – ще свивате устата си, ще затваряте очите си, ще правите разни гримаси. Движенията ви трябва да бъдат естествени; при неестествените движения на устата, на очите, на ръцете, човек губи свободата си и по този начин се поддава на известни противоречия. Искате ли да се освободите от своите вътрешни противоречия, вие трябва съвършено да отпуснете мускулите си, да разслабите всички връзки на тялото си, да дойдете до положение, като че всичко сте уредили и след това да се предадете на дълбоко размишление – само така ще изпитате пълна почивка. При това положение вие не трябва да се интересувате какво ще кажат хората за вас.

Един познат ми разправяше за подобен случай, когато се поддаде на такова пълно съзерцание: един ден той решил да си почине хубаво, затова седнал удобно на един стол, съвършено отпуснал мускулите си и прекарал в дълбоко размишление цели двадесет минути. В това време майка му влязла в стаята и като го видяла в това положение, много се уплашила – тя започнала да го бута от една, от друга страна и все го питала: „Майка, какво ти стана, да не си болен нещо?“ Опипала му пулса, но като видяла, че той е спокоен, излязла в друга стая, оставила го на свобода. Мнозина постъпват по същия начин: като видят, че някой човек се е изменил, те го пипат, бутат – да не му е станало нещо лошо, да не е изгубил съзнание и т.н. Не, този човек е в размишление, той преживява нещо, не го безпокойте. Тъй щото кажат ли, че някоя мома или някой момък е болен, казвам: „Те са ходили някъде на печалба, сега са се върнали у дома си, почиват си, предали са се на съзерцание.“ Щом кажат, че са здрави, аз подразбирам, че те отиват пак на печалба, излизат от дома си. Това са картини, които илюстрират положението на хората.

Казвам: всеки ден употребявайте по няколко минути за съзерцание, за почивка на тялото – отправяйте ума си към всички Разумни същества, на които работите са напълно уредени. Освободете се от всички грижи и безпокойствия и кажете: „Благодарим на Бога за всичко, което е направил, благодарим, че ни е изпратил в света!“ Когато съзерцавате, бъдете така свободни, че никой да не се плаши от вас – заемете положението на светия, та кой как ви види, да застане с благоговение при вас. Вие можете да

седнете на стол, можете да легнете на креват, но каквото положение и да сте заели, никой не трябва да се плаши от вас. Правете това упражнение по три пъти на ден – сутрин, на обед и вечер, по десет минути най-много; размишлявайте върху Божественото, за да се освободите от всички дребнавости. Ако упражнението ви е излязло добре, и вие ще бъдете доволни от себе си. Човек трябва да се вглъбява в себе си, за да се издигне над обикновените условия на живота. Казвам: как ще постигнете това? Турете ризата във водата и не мислете как тя ще поеме вода в себе си, турете стомната под чешмата и не мислете как тя ще се напълни с вода, отворете сърцето си за Божественото и не мислете какво ще стане с вас, отворете ума си за възвишените и светли мисли и не се грижете за утрешния ден – тъй щото размишлявайте върху Божественото, дайте свобода на ума, сърцето и волята си и не мислете за последствията. Истинската Свобода носи добри резултати.

От всичко, казано досега, нека останат в ума ви следните мисли: бъдете удове на Божественото тяло, за да се изявяват чрез вас Божествените мисли, чувства и действия – щом сте удове на Бога, ще бъдете носители на всичко Божествено. Срещнете ли някой човек, потърсете Божественото в него и върху тези черти се спрете – по същия начин търсете Божественото и в себе си; благодарете на Бога, че имате възможност да виждате хубавото. При това всеки трябва да бъде богат, а не беден – с други думи казано, бъдете бедни от грехове, богати с добродетели; бедни от насилие, богати със Сила; бедни от лъжи, богати с Разумност; бедни от зло, богати с Добро. Не спирайте в себе си, нито в другите хора дарбите и способностите, които Бог е вложил, дайте път на Божественото в себе си и не се безпокойте! Имайте вяра, че Божественото е в сила да разработи своите пътища – посейте семената на Доброто и не мислете за тях, дайте възможност на дарбите и способностите у вас да се развиват и не мислете за външните условия! Божественото в човека е същественото, върху което той трябва да работи – чрез него ще се свържете с добрите хора, със светиите, с Ангелите и с Бога. Дойде ли човек до това положение, мисълта му се изправя, чувствата му се облагородяват и постъпките му стават възвишени – всичките му работи тръгват напред. По този начин само човек се подмладява и в който дом влезе, той носи Божието благословение.

Следователно човек трябва да бъде здрав, разумен и добър; има ли тези качества, той ще разполага с добри чувства и с добри, светли мисли. Без добри чувства, без светли мисли човек нищо не може да направи – защо? Защото ако човек няма добри чувства, които да доставят материал на мисълта да работи, той нищо не може да направи; и ако човек няма здраво тяло, което да се кооперира с ума и сърцето, той нищо не може да направи. Казвате: „Ако ние не можем да направим нещо, тогава Бог ще го

направи” – това не е права философия. От хиляди години насам Бог работи именно чрез ума, сърцето и волята на хората – трябва ли днес да се пренебрегват тия фактори? Щом знаете това, вие трябва да пазите в свещена чистота своя ум, своето сърце и своята воля – да бъдате съработници с Бога, да са в пълно съгласие с Него. В това отношение религиите първоначално имаха за цел да развият Божественото в човека, за да може той правилно да служи на Бога, обаче впоследствие те измениха своята задача, спряха се върху външните форми на нещата и днес те очакват спасението на човечеството някъде отвън. Външното не е съществено, затова именно Христос казва: „Не търсете славата на хората, но търсете славата Божия!” Славата на хората представлява сенки на Живота, които ще дойдат сами по себе си; достатъчно е художникът да постави основните черти на картината, за да дойдат сенките сами по себе си; няма защо човек да търси сенките – той сам, без да иска ще ги тури дето трябва. Например противоречията в живота на човека не са нищо друго освен сенки – тия сенки могат да бъдат малки, могат да бъдат и големи. Оставете тия сенки, т.е. тия противоречия настрана, не обръщайте внимание на тях и търсете същественото в Живота – същественото пък е Божественото.

Сега, като говоря така, не мислете, че нямам предвид вашите усилия, както и вашите постижения; аз имам предвид всичко това, но искам да насоча вниманието ви към бъдещето, пред което се намирате. Ако не работите непрекъснато, с тези лица, които сега имате, няма да ви приемат на Небето; най-малката нечистотия да имате, няма да ви приемат на един Ангелски обяд – на Небето не се допуска никаква нечистотия, никакво недоволство. Там се допускат само съвършени същества. И след всичко това вие искате да отидете при Бога с всичкото си недоволство. Пред Бога вие трябва да бъдете в положението на блудния син, че като отидете при Него, да кажете: „Татко, аз съгреших пред Теб, всичко, което ми даде, изяхдох и изпих; готов съм сега да Ти работя като последен слуга, само да ме приемеш.” Голямо вътрешно смирение и дълбоко съзнание се изисква от всички съвременни хора. Днес има много хора, външно смирени, благочестиви, но светът не се нуждае от такова смирение – от всички се изисква смирението и съзнанието на блудния син. Всички талантиливи, гениални и свети хора са излезли все от блудния син, от този нехранимайко, за когото бащата закла най-утоеното теле; от другия син пък, който се разсърди на баща си, че приел блудния син с любов, са излезли всички аристократи, всички недоволни хора. От вътрешното смирение на човека се раждат най-хубавите черти, най-хубавите плодове, тъй щото време е вече хората като блудния син да се върнат при Баща си – Баща им ще ги приеме, ще заколи най-охраненото теле за тях и ще ги благослови.

Сега желая на всички, като се върнете дома си, да ви дадат едно голямо угощение, да ви турят пръстен на ръката, да ви облекат с нови чисти дрехи, след което Баща ви да ви прегърне в обятията си, да ви целуне и да изкаже Любовта си към вас – синът трябва да почувства, че се е върнал при Баща си. Искате ли да се върнете при Баща си, пазете се от стария господар, от стария учител, който пак може да ви наметне халата и да почне да ви учи, че животът седи само в ядене и пиене. Ако искате, можете да го слушате, свободни сте, но после ще ядете само рожкови и ще мислите, че всички хора са виновни за вашето положение. Не, вземете в ръка тоягата си, която показва, че трябва да разсъждавате право, и кажете истината на Баща си – идете при Него като блудния син и Му кажете: „Татко, ядох и пих, всичко изхарчих, съзнавам грешките си и Те моля да ме приемеш като свой слуга.“

Казвам: време е вече да се върнете при Баща си. Доста сте пасли свинете на стария господар, доста сте яли рожкови – върнете се при Баща си, от когото сте излезли! Който още яде рожковите на стария си господар, той мяза на някой си богат човек, който цял живот ял боб, но давал пари за различни благотворителни цели с мисълта да се прослави; и наистина приживе още му турили бюста сред града, като на почтен гражданин. Колкото пъти минавал покрай своя бюст, той си казвал: „Много боб изяхох, докато дойда на това място“ – с други думи казано, през колко страдания, нещастия и мъчности трябва да мине човек, докато дойде до положението на светия. Да се качиш на такъв пиедестал както този богат човек, това подразбира да се качиш на някой висок планински връх и да благодариш на Бога, че ти е дал здрави крака, здраво тяло, за да достигнеш до върха; и като се върнеш от планината, пак да благодариш на Бога, че си се върнал благополучно.

Желая на всички да се качите на най-високото място, което Бог ви е определил. Желая на всички като стигнете най-високото място на вашия живот, пак да слезете и да благодарите на Бога, че сте могли благополучно да отидете до най-високия връх и пак да се върнете назад. Много върхове сте минали, но като стигнете най-високия връх, който ви е определен, там ще разберете смисъла на Живота – той е скрит в този връх именно, в това най-високо място. Желая ви тази година да се качите на най-високото място!

Когато погледнете към някое високо място, ще забележите две главни точки, на които са написани три важни думи: едната точка е мястото, дето Слънцето изгрява – там е написана думата Добро, на това място се раждат всички добри неща; втората точка е зенитът, мястото, дето Слънцето

достига своята сила, своята най-голяма височина – там са написани думите Разумност и Сила, там се извършват най-разумните, най-великите работи. Значи сутрин човек се радва, защото тогава се раждат добрите, разумните, великите неща, а на обяд всичко това се реализира – и наистина велики работи стават при яденето. Сутрин човек още не работи, нито яде, а само закусва; най-великата работа човек върши на обяд, като седне пред трапезата да яде, тъй щото седнете ли днес пред трапезата да се храните, турете в ума си новата идея, че в този момент вие вършите най-великата работа – качвате се на най-високото място в своя живот.

Сега желая на всички да поставите Доброто за основа на своя живот, Разумността, Мъдростта – за строеж, а Силата – като резултат. Вие носите в себе си добри заложби, много дарби и способности, които трябва да развиете – като работите с Доброто, с Разумността и със Силата, вие ще постигнете всичко, каквото желаете. Човек може да постигне всичко, което желае, но да не иска косъм повече от това, което му е определено; всичко ще ви се даде, както е предвидено – нито косъм повече, нито косъм по-малко; желаете ли повече от определеното за вас, вие ще развалите Божия план.

Вие трябва да мязате на онзи турски дервиш, който срещнал един бей и му поискал една малка помощ; бейт извадил кесията си и казал на дервиша: „Вземи колкото ти трябва.“ Дервишът погледнал в кесията, която била разделена на три преградки (в едната имало златни, в другата – сребърни, а в третата – медни монети), и си взел само една медна монета. – „Защо не взе от златните монети?“ – „Толкова ми трябва.“ По същия начин и Бог ще ви срещне, ще отвори кесията си и ще ви каже: „Заповядайте, вземете си колкото ви трябва!“ Вие трябва да имате благородството на дервиша да вземете само толкова, колкото ви трябва през деня; на другия ден Бог пак ще ви срещне, пак ще отвори кесията си и ще ви предложи да си вземете колкото ви трябва – вземете ли повече, отколкото ви е нужно, вие сами ще затворите пътя си. Ако човек напълни цял варел с вода, той няма да ходи често на чешмата, но и водата няма да бъде прясна; ходите ли всеки ден на чешмата с малка стомна, всеки ден ще имате прясна, чиста вода. Малкото, но с Любов направено, носи благословение; голямото, без Любов направено, носи страдания.

Днес говорих повечко, но вярвам, че не сте се отегчили. Който се е уморил да слуша, ще го заведе в своята градина да си почине и да си хапне плодове – там има круши, ябълки, сливи, череша и т.н. На онзи, който не се е уморил, ще дадем една престилка и ще го пратим на работа – да приготвя обяда, на който ще свършим най-великото дело.

20 август 1931 г., 5 ч.

1931_08_21 Отиване и връщане

КНИГА: Любов към Бога - съборно слово 1931 г.

ОТИВАНЕ И ВРЪЩАНЕ

Сега ще дам няколко обяснения върху понятието наука. Първият елемент на науката се съдържа в примирението на две противоположности, на два контраста или на две противоречия. Да се примирят тия неща, това подразбира да се намерят между тях две допирни точки; не се ли намерят тия две допирни точки, това е равносилно на положението да обикаля човек около един затворен кръг или около къща, вратата на която е затворена, или около книга, езикът на която му е непонятен.

Вторият елемент на науката определя посоката на човешкото движение; без този елемент на науката човек много лесно може да изгуби своя път, значи този елемент на науката е в състояние да ориентира човека в неговия път, да послужи като компас в неговото движение. Съвременните хора се ориентират по звездите. Моряците пък се ориентират главно по Полярната звезда; четирите посоки на света показват четири пътища, по които човек може да се движи. Север е посока или път, който води към Истината – думата север трябва да извиква в ума на човека идеята за Истината. Когато се говори за изток, той е преходно място – защо? Защото през течение на годината Слънцето не изгрява всякога от една и съща точка; казва се, че Слънцето изгрява от изток, но къде е този изток не се знае – Слънцето изгрява от много точки, а не от една. Хората знаят главно посоката, отдето изгрява Слънцето, но на кой градус точно изгрява всеки ден те не знаят. Който иска точно да определи точките, отдето изгрява Слънцето, той трябва да посвети цяла година на това изучаване; добре е всеки за себе си да опише кривата линия, която се образува при изгряването на Слънцето в продължение на една година. Ще кажете: „Малко работа имаме, че остана да чертаем пътя на Слънцето; и да чертаем, нищо няма да придобием.“ Казвам: вие знаете, че нищо няма да придобие, а не знаете какво ще изгубите; добре ще бъде, ако вие знаете какво ще изгубите, а не знаете какво ще спечелите. Сега вие се намирате в положението на мързеливия ученик, който казва: „Какво ще придобия, ако науча урока си?“ Добрият ученик трябва да каже: „Аз зная какво ще изгубя, ако не науча урока си, но не зная какво ще придобия, ако го науча.“ Който ученик не научи урока си, той ще получи единица, за поправянето на която ще трябва да работи цяла година; тази единица трябва да се завърти надолу, да образува едно кръгче, да се превърне в шесторка. Не е лесно да превърне човек единицата в шесторка – за да постигне това нещо, очите му трябва да се отворят, да разбира нещата. Кривата линия представлява мъчнотиите, нещастията в Живота.

И тъй, не е толкова важно да знае човек откъде изгрява Слънцето, колкото е важно да знае точката, от която може да се ориентира в движението си – тази точка представлява Истината. Докато човек не се домогне до тази Истина, той ще бъде изложен на ред страдания и нещастия; непознаването на Истината води след себе си непознаване както на самия себе си, така и на другите. Някой отива при един учител, за когото мисли, че е много учен човек, и казва: „Този учител е много учен, той е свършил няколко факултета, много неща знае.“ Питам, този човек знае ли положително доколко учителят, за когото говори, е учен? Той не знае това, но предполага само; тогава той може да твърди и обратното за този учител, той може да каже: „Този учител е голям невежа, той нищо не знае.“ Питам, вярно ли е това твърдение? Ако и първото, и второто твърдения не са верни, този човек поддържа две лъжи; какво придобива човек, ако събере две лъжи на едно място?

Представете си, че този Учител е изпратен от Невидимия свят с голяма мисия, свързан е с Разумните същества на Небето и на Земята, дадена му е голяма власт, а при това някой обикновен човек се произнася за него, че бил голям невежа – знаете ли какво може да стане между Учителя и обикновения човек? Думата Учител символизира Божественото в човека; какво придобива човек, ако влезе в стълкновение с Божественото в себе си, какво става, когато дърветата се карат с огъня? В тази борба огънят надвива и дърветата съвършено изчезват – което дърво да турите на огъня, в края на краищата то ще изчезне, ще стане на пепел. Всяко дърво става на пепел, но при известни условия, а именно когато няма Живот в себе си, т.е. когато не расте, когато не се развива; с други думи казано, когато дървото не обича огъня, то става на пепел.

Като говоря за Учителя, аз нямам предвид да поддържам неговия авторитет, но поддържам авторитета на Истината. Представете си, че отивате на пазара да си купите една Библия – колко струва тази книга? Тя не струва много, но цената ѝ се заключава в нейното съдържание, в това, което са писали хората преди хиляди години – то и досега не е изгубило значението си. Следователно човек е ценен, докато представлява написана книга, която хората могат да четат по всяко време. Докато човек е в Истината, той е написана книга, която всеки може да чете; вън от Истината той е ненаписана книга, без съдържание и смисъл – да бъдеш ненаписана книга, това подразбира да нямаш никакви постижения. Ето защо всеки трябва да се стреми да бъде написана книга, да се напечата Истината върху него. Животът на човека се осмисля само тогава, когато Истината е напечатана на неговата книга; тогава и за самия човек имат смисъл Бог, Ангелите, светиите, добрите и праведни хора, както и всички живи

същества около него. Истината е богатството, здравето, силата на човека; има ли той богатство, здраве и сила, всички хора се интересуват от него. Богатият интересува хората със своето богатство; здравият интересува хората със своето здраве; силният – със своята сила; умният – със своя ум и т.н. – изгуби ли човек тия качества, той вече не е интересен за хората. Изгуби ли човек Истината, всичко написано на неговата книга се заличава и той остава бяла, ненаписана книга; дойде ли до това положение, той се отчайва, дохожда до състояние на самоубийство и казва: „Празен е животът ми, никакъв смисъл не виждам в него.“

Обаче щом човек се отчае, Разумните същества дохождат при него, отварят неговата чиста, ненаписана още книга и започват да пишат върху нея – те пишат чрез ръката на страданията. Първата дума, която те написват, е хляб; от този момент човек започва да гладува – мъчи се той ден, два, три или повече, докато се обезсърчи, отчае и каже: „Животът няма смисъл, ще се самоубия, няма да живея.“ Каже ли така, след това хлябът ще пристигне и той ще каже: „Има смисъл да живея!“ После Разумните същества ще напишат думата вода; с написването ѝ още човек започва да усеща жажда, която го мъчи, гори; не се минава много време, някой донася вода и той уталожва жаждата си, освежава своето гърло. Хлябът и водата са елементите на Живота, които го поддържат, затова те трябва непрекъснато да се задоволяват. Хлябът и водата са елементи, необходими за реалния Живот; нямате ли тези елементи, вие се обезсърчавате, отчайвате и изгубвате смисъла на Живота. Някой може да каже, че има и други важни елементи за поддържане на Живота – който е опитал липса от хляб и вода, той е разбрал каква необходимост представляват те за Живота.

Казвам: всички хора имат хляб и вода, но пак се считат нещастни, искат и други неща. Някоя мома например казва: „Колко щастлива бих се считала, ако имах едно перо от камилска птица на шапката си“ – тази мома мисли, че всичкото щастие седи в това перо; някой момък казва: „Да имам едни лачени обувки, всичко ще ми тръгне напред“; друг някой желае да има един хубав часовник и т.н. Мнозина могат да се смеят на желанията на тия хора, но те все влагат някаква идея в тях. Някои хора имат по-високи желания – те искат да намерят един приятел в света, на когото да разчитат при всички случаи в живота си; щом търсят такъв приятел, те могат да го намерят, но трябва да го търсят по четирите краища на Земята. Човек може да намери своя приятел само ако знае Истината, ако има тази главна точка за ориентиране; имате ли тази точка, вие ще намерите приятеля си. Някои проповедници казват, че загубените души трябва да се намерят; не, загубени души няма – заблудени в пътя си души има, но загубени души няма. Думите „загубени души“ трябва да се преведат, идеята, която се

съдържа в тия думи, не е права – за една душа може да се каже, че тя се е отклонила или заблудила в пътя си, но не може да се каже, че се е загубила.

Ето защо човекът на Истината трябва да говори само верни неща. Той абсолютно не трябва да си служи с бяла или с черна, със съзнателна или с несъзнателна лъжа – всяка дума, излязла от устата му, трябва да съдържа в себе си Абсолютната истина. Казвате: „Възможно ли е да живеем без лъжа? Веднъж човек дошъл на Земята, той все ще се оцапа от лъжата, все ще се поддаде на нейната миризма.“ Не, човек може да живее и без лъжа; докато живее с лъжата, той няма да има доверие нито на хората, нито на животните. Когато една птичка се доближи до някой човек, който си служи с лъжа, тя няма доверие в него и хвърква настрана – той ѝ предлага зрънца, но тя не се приближава към тях и казва: „Ти ми даваш едно благо, но то ще ми коства живота и свободата – зад това благо се крие друго нещо.“ Казвам: права е тази птичка, как ще я убедиш, че няма да я хванеш и затвориш в клетка – птичката не казва, че я лъжете, но тя няма доверие във вас и хвърква надалеч. Същото нещо става и между хората: често хората губят доверието си един към друг, избягват да се срещат, съмняват се и т.н. Някой казва: „Аз имам пълно доверие на хората“ – този човек не говори истината – защо? Преди всичко той няма доверие на себе си. Щом няма доверие на себе си, той не може да има доверие и на другите хора; който няма вяра в себе си, той не може да вярва и в Бога. Някой човек не вярва в Бога, а казва, че вярва на хората – това е невъзможно, такава вяра се нарича вярване, но не е онази положителна Вяра, която може да прави чудеса.

Аз изнасям тия неща с цел да размишлявате, да схващате същината на идеите; има идеи, разбирането на които е така необходимо, както водата е необходима за жадния пътник. Представете си, че някой човек е пътувал четири-пет дена, гърлото му е пресъхнало от жажда, но никъде не може да намери вода; най-после той вижда един кладенец с чиста, хубава вода, но без кофа, без въже; оглежда се натук-натам, не знае как да извади вода, да уталожи жаждата си, да слезе в кладенеца – не може, кладенецът е дълбок десет метра; обикаля около кладенеца, мъчи се от жажда, но жив човек няма около него. По едно време той вижда, че иде човек към кладенеца и в ръката си носи кофа, вързана с въже. В дадения случай най-важните неща в живота на жадния пътник са кофата и въжето, всички други въпроси – за дълбочината на кладенеца, за начина, по който е направен, за формата му – остават настрана като второстепенни, като маловажни. Съществени неща за жадния пътник са кофата и въжето – чрез тях той ще разреши една задача, която го измъчва.

Казвам: ако човекът, който носи въжето, е ваш приятел, вие ще се радвате, че го срещате, той ще ви спаси от голямата жажда. Обаче ако е ваш неприятел, вие няма да се радвате, защото той може да увие въжето около врата ви и вие като круша да увиснете на някое дърво – какво ще стане после с вас? Ще узреете – който ви опита, ще каже: „Хубава е тази круша“, обаче вие ще кажете: „Само аз зная през колко страдания преминах, докато дойда до това положение. Какво постигнах от това, хората се радват, опитват ме, но аз страдам.“ Тъй щото крушите не са нищо друго, освен хора, закачени на дърветата от своите неприятели; тези круши са пролели безброй сълзи, защото са минали през най-лошите условия на Живота – лошите условия за крушите дават добри плодове на хората. Радостта и доволството на хората от вкусните плодове на крушата мязат на радостта на генерала за славата, която придобил на бойното поле; там той рязал глави, сякъл хора и за тези подвизи се прославил – всички казват за него: „Юнак е нашият генерал, голям герой е, заслужава да получи кръст за храброст!“ Даже историята говори за подвизите на този генерал, обаче проповедникът казва: „Жесток е този генерал.“ Няма по-голяма жестокост от тази, да снемате главите на хората, големи са страданията на пострадалите от сабята на генерала; питам в края на краищата какво е постигнал генералът, който е изсякъл много неприятелски глави – той си е навлякъл ред страдания като последствие на насилието, с което си е служил.

Казвате: „Такова насилие между нас не съществува, по никой начин ние не можем да сваляме главите на хората.“ Питам, когато измествате някого от мястото му с цел вие да се настаните на неговото място, това не е ли равносилно на снемане глави; когато убивате благородните чувства на човека, не снемате ли главата му; когато противодействате на добрите стремежи на човека, не снемате ли главата му? В някои отношения съвременните хора поддържат почти животински морал и казват за някого: „Този човек е вреден за обществото, да снемем главата му!“ Питам, знаете ли какво представлява главата на човека? Главата е столицата, дето Духът на човека обитава, следователно в мозъка обитава едно същество, в белите дробове – друго, а в сърцето – трето. Тия същества се различават едно от друго, вследствие на което мозъкът, белите дробове и сърцето на човека са направени по различни начини. Ето защо всеки уд в човешкия организъм представлява нещо особено от другите, а целият организъм е в зависимост от всеки уд отделно – човек не може нито без мозък, нито без бели дробове, нито без сърце и т.н.

И тъй, всичко, което ви говоря, представлява истини, положения, които човек трябва да разбира; ако не ги разбира, по-добре да не ги знае. Например какво се ползва човек, ако знае, че еди-кой си е светия и

направил хиляди добрини, а еди-кой си е грешник и направил хиляди злини? Обаче, ако вие сте гладен и ви кажа къде има хляб, това знание ще ви ползва много повече, отколкото знанието, че светията е направил много добрини, а грешникът – много злини. Значи известни истини или известно знание трябва да се даде на хората само тогава, когато им е необходимо и те могат да го използват разумно. Кому например трябва да покажете парите си; ако говедарят покаже парите си на своите говеда, те ще разберат ли нещо? Първо те ще се приближат към парите, ще ги помиришат и като видят, че не са за ядене, ще се отстранят; обаче ако този говедар отиде в някоя бакалница и покаже парите си на бакалина, последният веднага ще стане учтив, готов на всички услуги и ще предложи захар, ориз, брашно, каквото говедарят пожелае – бакалинът казва: „Всичко, каквото имам в дюкяна си, е на ваше разположение!“ Магическа сила са парите, те отварят сърцата на хората; нямате ли кесия с пари, бакалинът се затваря и казва: „Господине, днес продавам с пари, утре без пари.“

Сега аз правя паралел между Истината и парите: ако имате Истината в себе си, дето и да идете, ще се намерите в положението на човек с пари, когото бакалинът посреща с отворено сърце – щом носите Истината със себе си, при който бакалин и да идете, той ще бъде на ваше разположение. Какво означава думата бакалин? Тя е турска дума и означава бак – виж, ал – вземи; значи бакалинът е човек, който вижда нещата и после ги взема – той е умен човек. Който има Истината в себе си, пътят му е отворен навсякъде, всички бакали, т.е. всички умни хора го посрещат добре; за онзи, който не носи Истината в себе си, всички пътища са затворени. Казвате: „Няма ли милост за този човек?“ – не, за човека, който не носи Истината в себе си, никаква милост няма. – „Не може ли този човек да се кредитира поне?“ И това не може. – „Защо?“ Който няма Истината в себе си, той е подобен на прокажен човек; какво ще правите с този човек, ще го приемете ли между вас – всички хора се пазят от прокажения. Ще кажете, че Любовта всичко търпи – така може да говори само онзи, който не е опитал нещата. Прокаженият носи такъв смрад със себе си, че никой не може да го търпи – той непременно трябва да се отдели от здравите хора; да го приемете помежду си, това значи да слезете в ада и да помагате на дявола, да му съдействате – това е невъзможно. Може ли кокошката да отиде между лисиците, да им помага? И това е невъзможно; колкото е възможно за човека да слезе в ада и да помага на дявола, толкова е възможно на кокошката да помага на лисицата – заеме ли се кокошката с такава работа, с нея всичко е свършено, нищо няма да остане от нейната дреха.

Следователно без Истината Животът не съществува, ето защо у всички

трябва да се яви желание да придобият Истината – придобият ли Истината, те ще забогатеят, ще имат условия да учат. Богатството, Знанието, Силата се оправдават само тогава, когато човек носи Истината в себе си; Любовта, Мъдростта се оправдават само тогава, когато човек носи Истината в себе си; който не носи Истината в себе си, той няма никаква Любов, никаква Мъдрост – това са максими, които всеки ден се проверяват в Живота. Нямате ли Истината в себе си, нищо друго няма – нито богатство, нито Знание, нито Сила, нито Любов, нито Мъдрост и т.н.

Сега разбрахте ли какво нещо е Истината? Някои ще кажат, че са разбрали, други ще кажат, че не са разбрали, обаче и едните, и другите трябва да знаят следното: за Истината не може да се философства – тя е нещо, което не може и не трябва да се разбира. Едно трябва да се знае: Истината е необходимост за душата, тъй щото каже ли някой, че животът няма смисъл, това подразбира, че без Истината Животът няма смисъл. Който няма Истината в себе си, той не може да стане нито учител, нито ученик – от такъв човек нищо не може да се очаква; който има Истината в себе си, той всичко може да постигне. Ето защо стремежът на човека към Истината е вечен, непреривен процес. Когато Христос е казал, че Истината ще направи хората свободни, Той имал предвид стремежа им към Истината, към познаване на Бога. Само свободният човек носи Истината в себе си, само свободният човек познава Бога – тази е скритата мисъл в стиха „Истината ще ви направи свободни“. За човека на Истината всичко е възможно; за човека, който няма Истината в себе си, всичко е изгубено; с други думи казано, Истината прави човека млад, красив, силен; без Истината той лесно остарява, погрязнява, отслабва.

Казвам: всички хора имат вътрешен стремеж към Истината, но като не могат да я постигнат, те се представят такива, каквито не са. Какъвто и да се представя човек, докато той не е намерил Истината, нищо не е; щом намери Истината, той вече може да се представя както иска – защо? Защото сама по себе си Истината е свещено нещо и тя придава на човека всичко най-възвишено и благородно. Който не е намерил Истината, той е празна глава, която дрънка само; този човек може да е свършил няколко факултета, може да говори за Бога, за Ангелите, за светиите, но сам не може да направи нищо – той е кимвал, който дрънка само. Че е така, можете да направите следния опит: накарайте този човек да излекува един цирей на ръката на някого; рече ли той да ви съветва да отидете при един или при друг лекар, вие ще разберете доколко неговите думи са изпитани, доколко този човек познава Истината. Докато хората търсят лекари, учители само отвън, по препоръка на този, на онзи, те не могат да се домогнат до Истината, нито могат да бъдат свободни.

Сега, като казвам, че вие или хората не могат да бъдат свободни без Истината, аз нямам предвид душите им, понеже всички имат псевдоними; тъй щото, когато говоря за вас, аз не визирам ония лица, имената на които са записани в Божествения свят, но имам предвид вашите псевдоними – никой човек не носи своето същинско име, с което е записан в Божествената книга. Някой казва: „Аз се наричам Иван Стоянов.“ Питам кога си се родил като Иван Стоянов, знаете ли колко Иван Стояновци има на Земята – Иван Стоянов не е само един. Ако наистина вашето същинско име е Иван Стоянов, тогава само един Иван Стоянов трябваше да има в света – всъщност така ли е? На същото основание някой казва: „аз съм християнин“ или „аз съм вярващ“; казвам: ако ти наистина си християнин, други християни не трябва да съществуват; или ако ти наистина си вярващ, други вярващи не трябва да съществуват. Да изясня мисълта си: когато казвам, че един християнин или един вярващ съществува в света, подразбирам, че този християнин или този вярващ е истински изразител на Христовото учение, вследствие на което всички останали християни ще се разбират едни други. Днес така ли е? Днес християнин с християнин не се разбират, вярващ с вярващ – също; съвременните хора постоянно се запитват: „Какво е твоето верую?“ – значи всеки човек има свое особено верую.

Казвам: в света съществуват един християнин, едно верую, едно Слънце, една Истина. Ако съвременните хора не са свободни, това се дължи на обстоятелството, че те признават различни видове християни, различни видове верую, много слънца и т.н. Не, Слънцето на Живота е едно, Истината е една, и то тази, която прави хората свободни и дава ключове за разрешение на най-трудните въпроси. Казвате: „Какво нещо е Истината?“; Истината е отвлечена идея, с думи тя не може да се обясни – който иска да знае какво нещо е истината, ще му кажа: „Ела и виж.“ Който отиде при Истината, той не може да се върне назад между хората, не може да има същите отношения с тях, каквито е имал по-рано; както дървото, което е горяло в огъня и се е превърнало в пепел, не може да се върне между дърветата и да има предишните си отношения с тях, така и човек, който е ходил при Истината и я видял, не може да се върне назад между хората. В този смисъл Истината е опасна за всеки, който отива при нея непригответен – защо? Защото тя ще го лиши от това, от което той се нуждае.

Казвам: страшна е Истината за неподготвения човек; съвременната култура се плаши от Истината, защото тя ще я стопи, нищо няма да остане от нея. Всички хора се плашат от Истината, избягват я – защо? Защото имат обикновено разбиране за Живота, т.е. всички търсят лесен път – живот без страдания. Обаче както и да живеят, в края на краищата те пак ще отидат при Истината. Има един начин, по който всеки ще отиде при Истината и

ще се върне назад – славно е връщането на човека от Истината! Това връщане ще бъде пълно с Радост и Веселие – защо? Защото човек отива болен, стар, а се връща здрав, млад, силен, богат, красив. Тогава той ще каже: „Болен бях – сега съм здрав, стар бяха – сега съм млад, грозен бях – сега съм красив, беден бях – сега съм богат” – това подразбира стиха, който Христос е казал: „Сляп бях, но прогледнах”. При това положение всеки ще пожелае да отиде при Истината; и наистина има едно положение, когато човек отива при Истината и не се връща назад. Обаче има друго положение, когато човек отива при Истината и се връща назад. Да се върне човек назад, подразбира да се върне по онзи път, който вече е изминал; не, Истината не връща човека в същия път, по който е минал, защото той нищо няма да придобие – Истината връща човека пак на Земята, но вече с нови придобивки и го кара да върви напред.

Тъй щото сега и аз искам да ви заведа при Истината, от която, като се върнете на Земята, да вървите съзнателно напред. Щом намери Истината, човек отново трябва да се върне на Земята при онези души, които той обича и които го обичат. Някои хора, като намерят Истината, не се връщат на Земята под предлог, че имат друга мисия; други хора пък, като намерят Истината, връщат се на Земята да помагат на своите братя. Желал бих и вие да сте от последните – да намерите Истината и да се върнете да помагате на по-слабите от вас. Красив е животът на Земята, когато човек живее съзнателно и разумно! Когато някой казва, че му е дотегнало вече да живее, той подразбира друго нещо – с това той иска да каже, че няма пари, няма къща, намира се в големи лишения. Дадат ли му пари, къща, той става радостен и казва: „Има смисъл да се живее на Земята”; утре изгуби парите и къщата, казва: „Животът на Земята няма смисъл.” Докато има брашно в една къща, лесно се живее – няма ли брашно, трудно се живее; докато има мир в една държава, весело се живее – няма ли мир, тъжно се живее; докато училището дава знания, учениците го посещават и учат – престане ли да дава знания, учениците го напускат.

Сега като говоря така, искам да имате добро разположение, да не се чувствате като подсъдими. Мнозина се чувстват като подсъдими, водени от стражари в съда, дето ще им четат обвинителен акт. Вие трябва да бъдете свободни, да се чувствате в положението на земеделец, който очаква само да получи плодове от своя труд; или трябва да се намирате в положението на ученик, който е завършил образованието си, издържал с успех изпитите си и сега очаква да получи диплом. Човек може да придобие тази Свобода само след като намери Истината. Само завършилият образованието си ученик може да разбере Истината, подсъдимият не може да я разбере. Докато човек е на подсъдимата скамейка или в затвора, той ще разбере законите на държавата, в която живее, той ще познава ограничителните

условия на Живота, но Истината няма да разбира; пуснат ли човека от затвора, той вече разбира истината. Докато човек е в ада, той не разбира Истината; щом излезе оттам, той отива на Небето, дето намира Истината. Докато човек е вън от закона на Любовта, той още търси Истината; щом живее в закона на Любовта, той вече е намерил Истината. Значи Истината съществува в закона на Любовта, на Мъдростта – вън от тях Истината не съществува.

Мнозина от вас казват: „Аз съм възрастен човек, четиридесет и пет годишен, много неща съм преживял” – с това той иска да си даде по-голяма тежест; младият пък казва: „Аз съм млад, силен, пълен с живот, с енергия.” Казвам: в пътя на Истината нито годините, нито силата играят роля. Човек може да носи четиридесет и пет килограма пясък на гърба си, а може да носи само един килограм злато – кое е по-важно от двете? Златото. Човек може да носи в пустинята един чувал с пари, а може да носи и само един хляб и едно шише вода – кое е по-важно? Хлябът и водата в пустинята са по-важни и необходими от парите. Следователно моментът решава ценността на нещата – има моменти, които са ценни сега, а не в бъдеще. Ценността на предметите не се изразява само в тяхната тежест, някога много леките предмети са особено ценни и важни. Например носите един килограм хляб в ръката си, но приятно ви е, разговаряте се с него като с живо същество – още из пътя у вас се явява желание да вкусите от този хляб, да го опитате, да задоволите малко глада си.

Сега аз не говоря за сухата истина, за истината без Любов, без Мъдрост, без Светлина, без Правда, без кротост, без въздържание – без добродетели, изобщо; аз говоря за Истина, пълна с добродетели, аз говоря за Истина, която носи Свобода за всички. Всички хора търсят специфичен метод за работа, специфичен метод за постижения; казвам: който изпълнява Волята Божия, той сам ще намери този метод и в скоро време ще свърши работата си; който не изпълнява Волята Божия, той дълго време ще се лута, ще обикаля натук-натам, докато най-после намери правилен начин за работа. Искате ли да имате бързи резултати, преди всичко вие трябва да мислите, да чувствате и да постъпвате право.

Когато човек изпадне в тежко, в лошо състояние, при което мисълта му се помрачава, чувствата му огрубяват, нека направи следното упражнение: поставяне дланите на ръцете една срещу друга, при което се допират върховете на пръстите; лявата ръка се тегли по дланта на дясната до края на китката, след което се изправя в положение на прав ъгъл спрямо дясната ръка, без да се прекъсва движението. Дясната ръка се поставя върху лявата (при това положение и двете ръце са хоризонтално) – сега

дясната ръка се тегли, хлъзга над лявата до края на средния пръст. Най-после и двете ръце се поставят с дланите си една срещу друга, както при започване на упражнението. Същото упражнение се прави и с дясната ръка. Направите ли това упражнение няколко пъти, всички лоши състояния от вас ще изчезнат – в него се крие известна житейска философия.

Като давам това упражнение, искам да обърна вниманието ви на следното нещо: хлъзгането, изправянето на ръката и поставянето ѝ върху другата трябва да става без прекъсване. Природата не обича прекъсванията – всяко прекъсване в движенията води след себе си нарушения, изключения в хармонията на Природата; тия нарушения могат да се изправят, хармонията на Природата може да се възстанови, но затова се изисква дълго време. Всеки може да скъса едно въже, но всеки не може да го поправи – време и майстор се изискват, докато поправят въжето, докато го възстановят в първоначалния му вид. Като правите упражнението ту с дясната, ту с лявата ръка, вие се поляризирате. Ако спазвате правилата, ще видите, че Божествената наука разполага с ред формули, които, правилно изнесени, създават големи преобразувания в човека. Ако човек прилага тия формули, той лесно ще се подмлади; това може да стане в един ден, но днес не е време за моментално подмладяване – за всяко нещо в Природата има определено време.

Какво се разбира под думите „не е време още за подмладяване“? Представете си, че през една тежка, люта зима у някого се яви желание да отиде в градината си, да откъсне зрели плодове от дърветата; може ли да къса зрели плодове? Не може. Какво трябва да прави тогава? Той трябва да чака да дойде лятото, да узреят плодовете и тогава да си откъсне колкото иска. За човека е важно да има желания, реализирането на които става точно на определеното за тях време – това значи да живее човек в Божествения свят, да постъпва съобразно с Божиите пътища. Никой не може да застави Бога да върви по неговите пътища – Бог е мислил и мисли преди нас, а ние вървим след Него. Следователно който мисли и върви след Бога, той не може да измени Неговия план. Ще дойде ден, когато вие ще си служите правилно с Божествените формули и те моментално ще окажат своето влияние върху вас: употребите ли формулата за младостта, моментално ще станете млади; след това ще се погледнете в огледалото и ще се зарадвате. Дойдете ли до положението да си служите с тия формули, вие ще минете от детинство в пълна възраст – това е подразбирал Апостол Павел, като изказал стиха: „Докато бях дете, по младенчески постъпвах, но като станах възрастен мъж, напуснах детинството.“ Кой напуска детинството? Само онзи напуска детинството, който върви в Божествените пътища; докато е дете, човек казва: „Това е

невъзможно, онова е невъзможно”, но като стане възрастен и влезе в Божиите пътища, невъзможните неща за него стават възможни и той става радостен и весел.

И тъй, ще дойде ден, когато всеки човек ще върви в Божиите пътища, но след различен период от време: за едного са нужни два дена, за друго – три дена, за трети – четири дена и т.н. Важно е обаче още днес всеки да разбере какво нещо е Истината. Аз проповядвам онази Истина, която може да даде на човека всичко, каквото душата му желае; аз проповядвам онази Истина, която внася Свобода, а не ограничения, и при която отиде ли човек веднъж, той сам пожелава да се върне, да помага на своите братя. Всички Божествени желания се реализират именно в тази истина – тя дава възможност на човека да реализира ония свои желания, които са необходими за душата му; всички други желания, изостанали от вековете, тя ги отхвърля като непотребни, като чужди за неговата душа. Реализирате ли желанията на вашата душа, вие ще бъдете радостни и блажени, животът ви ще се осмисли и каквото пожелаете, ще можете да направите, стига това желание да е разумно. Когато малкото дете върши неща, които съответстват на неговата възраст, те са разумни; върши ли неща, които не отговарят на неговата възраст, те са глупави. Когато възрастният върши неща, които отговарят на възрастта му, те са разумни – всяко нещо, което отговаря на случая, е на мястото си. За тази цел всеки трябва да мисли, чувства и действа право.

Сега, като ви говоря, виждам, че някои се безпокоят, поглеждат към часовника, гледат да не закъснеят – те са чиновници, намират се под закон. Това потвърждава мисълта, че само онзи може да разбере Истината, който е свободен от външните условия на Живота. Други някои пък страдат от главоболие, от коремоболие, от парична криза и т.н.; тия хора също така не са свободни, вследствие на което и те не могат да разберат Истината – те искат да разберат Истината, но не са свободни, мъчи ги нещо. Щом е тъй, тези хора трябва съзнателно да работят, за да се освободят от ограничителните условия на затвора. При това всеки сам трябва да се освободи – освободи ли го друг някой, той пак ще влезе в затвора; освободи ли се сам, втори път няма да влезе в затвора. Кой влиза в затвора? Слабият. Ако силният влезе в затвора, с едно махване на ръка ще счупи вратите, с едно махване на ръка той ще счупи прозорците, с един поглед само ще приспи стражата, тя ще захвърли оръжието си и всеки, който е в затвора, ще излезе навън; и тогава всички ще кажат: „Извадете навън този силен човек, той не е за затвора.” Защо? – „Защото направи ред пакости.” Ще дойде ден, когато вратите на всички затвори ще се отворят, прозорците ще се счупят и на затворниците ще се каже: „Излезте вън, всички сте свободни.” Кой ще направи това? Бог ще го направи – Той ще

даде разпорежданията си на хора, които са в сила да сторят това. Когато България се освободи, издаде се заповед да се разрушат всички турски крепости – веднага дойдоха хора да изпълнят тази заповед. Всички заповеди се издават от Невидимия свят, а се изпълняват на физическия.

Време е вече всички съвременни хора да бъдат носители на новите идеи, те трябва да възприемат и да реализират всичко ново, което иде от Невидимия свят. От всеки човек се изисква приложение, а не само теория – не е важно какво знае човек, важно е какво той прилага. Мнозина американци са ходили в Индия да гледат чудесата, които индийските йоги са правили, но те сами нищо не могат да направят; каква полза от това, че знаят какви чудеса правят йогите, когато те сами нищо не могат да направят? Ако мога да отворя вратите на затвора, ето какво ще направя: ще извикам едного със себе си и заедно ще отидем в затвора, отдалеч още ще махна с ръка и стражарите пред входа на затвора ще заспят, после ще влезем вътре и всички врати ще се отворят – затворниците ще бъдат свободни и ще се разговаряме с тях. След това те ще излязат заедно с нас вън от затвора, а вътре ще останат само заспалите стражари; и като се събудят, те ще кажат: „Къде останаха затворниците, кой им отвори вратите да излязат?“ – след нас вратите отново ще се затворят. Сега този човек може да разправя на хората как се отварят и затварят вратите на затвора, как се пускат затворниците на свобода и т.н., обаче не е достатъчно само да се говори, всичко това трябва да се върши – иначе всичко, което се говори, ще бъде като в приказките от „Хиляда и една нощ“.

Казвате: Господ всичко може да направи; какво може да направи Господ, това е едно нещо, а какво вие можете да направите, това е друго нещо – последното е важно за вас. За тази цел започнете с най-малките неща, които още сега можете да направите; едно от малките неща е следното: вземате например Библията, отваряте някъде и четете; в това време една муха кацне на носа ви и вие изгубвате връзката, не помните вече къде сте чели. Изкуство е да не губите връзката на мисълта си, веднага да продължите размишлението си; можете да махнете с ръка, да изпъдите мухата от носа си и веднага след това да продължите четенето и размишлението си. Или представете си, че един учен размишлява върху някоя идея, но една муха кацва на носа му и от този момент той забравя всичко – какво трябва да направи този човек? Кацне ли мухата на носа му, той не трябва да ѝ обръща внимание, той трябва да покаже, че нищо не го безпокои; рече ли да махне с ръката си, цялата му работа се разваля. Затова считайте, че на носа си нямате никаква муха; махнете ли с ръката си да изпъдите мухата, с това махване вие можете да изхарчите толкова енергия, че милиони мухи не ще бъдат в състояние да я изплатят. Тази енергия не трябва да се изразходва напразно, тя е необходима и трябва на

място да се използва. Някой чете една важна книга, която му разкрива Истината; в този момент обаче в ума му дохожда една мисъл като муха, която кацва на носа и спира по-нататъшната му работа; тази мисъл се отнася до някаква сума от пет хиляди лева, която му дължи някой – той започва да се безпокои за тази сума, но с това изгубва възможността да намери Истината. Искате ли да не губите, считайте, че никой нищо не ви дължи; можете ли да се успокоите веднага, вие ще придобиете нещо повече от сумата, която някой ви дължи – това, което придобиете от книгата, е в състояние да изплати всичко, то е неоценимо само по себе си. Махнете ли с ръка да изгоните тази мисъл, може да получите сумата от пет хиляди лева, но много повече ще изгубите; и след това ще се чудите защо не успявате в живота си. Щом изгубите нещо ценно, вие мязате на майка, която загубва детето си – дълго време след това тя плаче, но загубеното не се връща. И Давид направи едно престъпление, след което му се роди дете; не се мина много време, детето заболя и умря; той плака цяла нощ, моли се на Бога, но детето не можа да се спаси – то умря, замина за онзи свят. Замина ли това дете, ще очаквате второ; ще кажете, че първото е било Ангел – и така да е, ще очаквате втори Ангел да дойде. Първият Ангел замина по причина на престъплението, което сте направили; ако искате да задържите втория Ангел при себе си, трябва да изправите погрешката си. Вашите деца представляват вашите свещени мисли и чувства, които трябва грижливо да пазите – не ги оставяйте да умрат, т.е. да заминат за другия свят, без да дадат своите плодове, те трябва да живеят! Ето и Христос замина за онзи свят, но не умря, Той възкръсна, за да даде Живот на другите – в този смисъл смъртта е оправдана. Ако човек умира, за да възкръсне, да оживее наново, тази смърт е на място, обаче ако човек умира и не възкръсва, тази смърт не е на мястото си.

И тъй, силният не умира, той заминава и възкръсва. Затова пазете се от безсилието, работете и не очаквайте само на Бога! Вие имате ниви, градини, но не сте учили градинарство, не знаете как да обработвате нивите си, вследствие на което търсите работници, които да свършат тази работа вместо вас; търсите работници, но не намирате и затова нивите, лозята, градините ви остават необработени. Казвам: ученикът, който иска да върви в пътя на Истината, трябва да знае, че първият и най-добър работник на своите ниви и градини е той сам – в това се заключава тайната на Живота. Ако човек мисли, че други хора трябва да работят заради него, те да обработват нивите му, той е на крив път. Казвате: „Не трябва ли да си помагаме едни други?“ Казвам: ако доброволно дойдат работници да ви помагат от любов към вас, това е друг въпрос, обаче най-добър работник на една нива е нейният господар – този господар сте вие самите. Забележете, този закон се приложи и по отношение на Христа: преди Христа Бог изпрати на своята нива слугите си – пророците, светиите, но те

не можаха да свършат работата както трябва; най-после Бог изпрати своя Син – Той да свърши работата. Щом слезе Христос на Земята, работниците от цялото Небе се съединиха в Негово име и свършиха започнатата работа.

Въпросът за идването на Христа представлява дълбок въпрос. Мнозина казват, че Христос дойде на Земята, за да пострада; не, идването на Христа на Земята не е въпрос на страдания, страданието е случайно нещо, то не може да бъде въпрос, който да определя този важен момент – сливането на Христа на земята. Христос дойде на Земята за проявление на Славата Божия. Питам къде са онези, които разпнаха Христа, къде са Ирод, Пилат и Каяфа, къде е Римската империя? Всички изчезнаха, а останаха резултатите от работата на Христа – всички се смалиха, а Христос израсна. Тъй щото всичко непотребно у вас, което представлява Ирода, Пилата, Каяфа, Римската империя, ще се смали и ще изчезне, а само Божественото ще остане да расте и да се развива. Щом е така, човек трябва да разчита на Божественото в себе си – така ли е всъщност? Днес хората очакват и разчитат на този, на онзи и в края на краищата те се разочароват и животът им се обезсмисля. Наистина тежко е тяхното положение, а още по-тежко е положението на религиозните и духовните хора – защо? Защото те не са нито за този, нито за онзи свят: за този свят не са годни, за онзи свят не са приготвени и казват: „Никой не ни разбира.” Вярно е, че никой не ви разбира, но необходимо ли е хората да ви разбират? Ако Бог ви разбира, трябва ли да се смущавате, че неколцина не ви разбират? Защо не държите в ума си мисълта, че Бог ви разбира? Щом Бог ви разбира и щом вие изпълнявате Неговата воля, нищо не трябва да ви смущава. Ще дойдат хора да ви критикуват, да ви осъждат, но те сами ще си счупят главите. Турците казват: „Остави пияния да падне, да си счупи главата, а след това иди да я превържеш – да разбере той, че има работа с разумен човек.”

Сега у някои се явява желание да докажат на хората кои са и какво могат да направят. Който иска да се представи пред хората, че е нещо, ще го пратим в затвора да приспи стражата, да отвори вратите на затвора и да пусне затворниците на свобода. Тъй щото говорите ли нещо, то трябва да се приложи първо от самите вас; ако вие не можете да го направите, тогава не карайте тия хора преждевременно да излизат от затвора; щом вие не можете да им помогнете, ще кажете: „Братя, не бързайте да излезете, поседете още малко в затвора, докато изтече определеното време.”

Днес всички хора говорят за спасението на света; питам по кой начин трябва да се спаси света – по Божествен или по човешки? Ако някой иска да спаси света по човешки начин, първо той трябва себе си да спаси, себе

си да освободи – от какво? От недоволството, което го мъчи и разрушава: ставаш сутрин – неразположен си, гледаш да не те бутне някой, не искаш да направиш нещо, а го правиш; не искаш да говориш, а говориш; защо става всичко това – не можеш да си дадеш отчет.

Ще ви дам един пример, за да видите на какво се дължи това състояние у човека. Разправяше ми една сестра една своя опитност: седи тя и размишлява, но веднага ѝ дохожда на ума мисълта да се самоубие, да се хвърли в някое езеро или от някой висок връх, не иска да живее. Десет години вече как се подвизава в духовния път, но намира, че нищо не може да направи, нищо няма да стане от нея. Казвам: „Това състояние е на някое чуждо същество от Невидимия свят, което ти внушава тези мисли – по този начин то иска да те спре в развитието ти.” – „Какво да правя тогава?” – „Ще заповядаш на това същество да коленичи, да се моли на Бога да изправи отношенията си към Него, към добрите хора и към своите братя.” Сестрата приложи този съвет и след малко дохожда при мен и ми казва: „Приложих Вашия съвет и ми олекна, освободих се от това чуждо влияние.”

Казвам: изпаднете ли в подобно състояние, вие трябва да знаете, че сте под влиянието на някое чуждо същество, което не е изпълнило Волята Божия и като не може да си помогне, търси начин как да въздейства на други души, да ги спъва в техния път. Искате ли да се освободите от такива същества, вие трябва да им наложите своята воля, да ги учите като учители – едно от двете трябва да направите: или вие да им станете учител, или те да ви станат учители. На всяко ваше желание, което ви спъва, ще кажете: „Ще коленичиш и ще се молиш!” Защо? Защото зад всяко ваше желание седи по едно ненапреднало същество, което вие трябва да просвещавате. Не е въпросът да бъдете груби, но трябва да бъдете справедливи – справедливостта е език на Природата. Всяка добродетел има свой специфичен език: езикът на Любовта е един, езикът на Мъдростта е друг, езикът на Истината е трети и т.н., тъй щото според добродетелта, на която се говори, такъв ще бъде и нейният език.

Следователно щом човек разбере законите на Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта, той ще разбере защо едни неща стават по един начин, а други – по свършено особен начин. И затова, когато казваме, че Бог е силен, че Той сам ще оправи работите, това е вярно, но и от ваша страна се иска усилие, работа, приложение на вашата воля. За да може човек да приложи волята си, преди всичко той трябва да се освободи от своя вътрешен страх – иначе ще мязате на заека с кобурите.

Един заек се въоръжил с два кобура и тръгнал спокойно в гората, като

казал: „Каквото и да излезе срещу мен, няма да се плаша, защото нося два кобура със себе си.“ Едва изказал тия думи, той чул, че нещо шумоли в гората – хвърлил кобурите настрана и хукнал да бяга. Когато преминала опасността, той пак взел кобурите, препасал ги на пояса си и тръгнал смело из гората.

Казвате: ние трябва да бъдем смели, безстрашни, добри. Да, това е необходимо, защото сегашният век преживява криза, за преминаването на която се изисква взаимна помощ от страна на всички. Който търси Истината, той трябва да се откаже от всякаква критика, от всякакво съмнение; това подразбира, докато сте вън от дома на някой човек, вие имате право да се интересувате какви са баща му, майка му, какво е състоянието му, как живее и т.н. През това време имате право да се съмнявате дали е вярно това, което се говори за него и т.н., обаче влезете ли в дома му, всякакво съмнение, всякаква критика остават настрана. Вие сте вече пред самата Истина, няма защо да търсите сведения отвън – тук вече са излишни всякакви съмнения и критики. Тъй щото намерите ли Бога, влезете ли в Неговия дом, вие трябва изведнъж да определите отношенията си към Него. Ако сте били гладни, голи и без работа, а Бог ви е нахранил, облякъл и поставил на работа, трябва ли да се съмнявате в Него? Казвате: „Дали и в бъдеще Бог ще е един и същ спрямо нас?“ Бог е неизменен – Доброто е всякога Добро, то не се изменя, Бог винаги се изявява такъв, какъвто е.

Казвам: вие сте влезли вече в Божия дом и очаквате Бог да ви се изяви такъв, какъвто е, а не такъв, какъвто хората Го рисуват. Вие сами, според разбиранията си, ще проверите какъв е Бог. Който съди за Бога от своите вътрешни опитности, нему Бог отваря вратите на Царството Божие и казва: „Влез“; който не уповава на своята вътрешна опитност, той се намира в едно тежко състояние, постоянно обезпокояван от мухата, която кацва ту на носа, ту на челото, на ръката му или другаде. Щом мухата кацне отгоре му, той махва с ръка да я прогони, но с това изгубва всичко красиво в себе си. Кацне ли мухата на носа ви – тази е първата погрешка, която сте допуснали в себе си; махнете ли с ръка да прогоните мухата – тази е втората погрешка. Следователно не махайте с ръката си да гоните мухата, за да не изгубите красивото в себе си!

Тъй щото вие трябва да разберете вътрешния смисъл на думата муха; мухата представлява страданието, което кацва на носа ви и ако вие махнете към него да го прогоните, това показва, че не сте разбрали дълбокия смисъл на това страдание. Който разбира смисъла на страданието, той ще остави мухата на носа си – тя сама да хвъркне, а през това време той ще учи. Значи мухата представлява страданията или изкушенията в Живота –

разумният човек лесно се справя с тях.

Един руски светия бил поставен на голямо изкушение от една красива, но лека мома, също рускиня; един ден тя се хванала на бас със свои другари и другарки, че може да изкуси този светия, за чистотата на когото говорили всички хора от местността, дето той се подвизавал. Една вечер тя тръгнала с компания към манастира, дето живял светията; нощта била тъмна, студена, със сняг до колене. Тя се приближила до прозореца, леко похлопала и казала: „Моля ви се, аз съм пътничка, обърках пътя, не мога да се върна дома си; вѣн е страшна буря и виелица, цяла съм замръзнала, приеми ме в килията си, защото тук рискувам да загина. В името на Бога, помогнете ми!“ Той ѝ отворил, но останал изненадан – пред него не седяла измръзнала нещастна пътница, но красива здрава мома. Тя веднага се хвърлила към него, започнала да го прегръща, обаче той внимателно я отстранил и поканил да седне, след това запалил една свещ и турил един от пръстите си на пламъка ѝ. Момата внимателно следяла всичко, което светията вършил, и останала учудена и засрамена в себе си, като чула как пръстът на светията се пържел и църкал в пламъка на свещта. Тя веднага паднала на колене пред него и започнала да иска извинение за своята долна постъпка. От този момент в нея станало коренно вътрешно преобразуване и решила да измени своя живот; тя излязла вѣн и казала на своите приятели: „От този момент аз свършвам с моя лек, порочен живот – един пръст ме спаси.“ Когато светията поставил пръста си на пламъка на свещта, с това той искал да ѝ каже: „Както моят пръст гори, така и твоят живот ще изгори“ – тя разбрала този език и веднага се отказала от лошия си живот.

И тѣй, не изкушавайте Господа; ако Го изкушавате, Той ще тури пръста си на запалената свещ и ще го изгори. Тежко на вас, ако оставите този пръст да изгори; опомните ли се веднага, вие сте спасени. С това Бог иска да каже на хората: „Както Моят пръст гори и се пържи на огъня, така и вашият живот ще отиде, ще изгори, ще се превърне на прах и пепел, ако не се опомните навреме.“

Казвате: „Какво стана с пръста на светията?“ Щом красивата мома се върна в правия път, и пръстът на светията оздравя. Той не помислил за себе си, но пожелал да даде един добър урок на красивата мома; той си казал: „Нека изгори един от пръстите ми, но поне ще дам добър урок на една заблудена душа да се спаси, да се върне в пътя на Истината.“

Казвам: днес е ден за разрешение въпроса за Истината – ще намерите ли Истината, или не. Намерите ли Истината, тя ще ви направи вътрешно абсолютно свободни; щом вие се освободите, ще помагате за

освобождението и на по-малките от вас. Както светията спаси една душа с изгарянето на своя пръст, така и вие можете с Истината в себе си да помагате на по-малките от вас. Ако светията не беше турил пръста си на запалената свещ, той не би спасил тази душа; ако Христос се беше уплашил от четирите гвоздеа и от копието, което забиха в гърдите Му, Той не би спасил нито една душа и от името Му не би останал никакъв спомен. Христос беше готов да понесе нещо много повече от четирите гвоздеа, копието и кръста – за Истината Той беше готов на всичко. Христос носи кръста до едно място само и после каза: „Стига толкова, по-нататък вие можете да го носите“ – с това Той искаше да каже: „Както Аз нося този кръст, така и вие ще го носите.“ Мнозина мислят, че Христос се уморил, паднал под тежестта на кръста и затова дал други да го носят; не, Христос беше силен, Той можеше докрай да носи Своя кръст, но остави други да го носят, за да покаже на човечеството какво го очаква. Герой е онзи, който може да понесе четирите гвоздеа и копието – от такива герои именно се нуждае светът! В този смисъл страданията идват да направят човека силен – леко да носи изпитанията в живота и да каже като Христа: „Господи, в Твоите ръце предавам Духа си.“ Кажете ли веднъж така, повече не трябва да съжалявате.

Съвременните хора очакват Христа да ги спаси, да ги избави от страданията, обаче дойде ли Христос между тях, Той ще им каже: „И вие ще живеете като Мен, Аз страдах и вие ще страдате – такава е Волята на нашия Баща!“ Христос беше разпнат на кръста, страданията Му не бяха продължителни, но интензивни; както Той издържа, така и вие трябва да бъдете герои, да издържате – можете да пъшкате, да плачете, но за вас е важно да издържате страданията. Мнозина говорят, че имат много страдания, че издържат; не е важно какво говорят те, но как носят страданията. Дойдат ли ви страдания, кажете като Христа: „Господи, в Твоите ръце предавам Духа си!“

Питам, ако Бог е с нас, кой може да бъде против нас? И ако Бог ни изпитва, Той има предвид някаква велика цел, заради която ние трябва да кажем: „Да бъде благословено Името Божие!“ Докато Христос беше на Земята, и Той беше подложен на големи изпитания, вследствие на което не можа да прояви всичката си сила и всичкото си знание. Например Той не можа да прави пари, но при един случай, когато потрябваха, Той каза на Петра: „Хвърли мрежата в морето и първата риба, която се закачи, измъкни я и като разтвориш устата ѝ, ще намериш един статир; вземи го и дай го и за Мен, и за теб.“ Обаче когато Христос влезе в Духовния свят, там Той прояви по-голяма сила – Той бутна вратата на ада, приспа стражата, разтопи оръжията им, отвори вратите на затворниците и каза: „Излезте всички вън!“ След това дойде новата култура, която имаме днес. Христос

ще дойде още веднъж на Земята, ще освободи затворниците, които са влезли след Него в ада и пак ще се върне назад – тогава ще дойде Новата култура, която всички съвременни народи очакват. Тъй щото всичко добро, което днес става в света, трябва само да ни радва и да му съдействаме – това показва, че Бог работи в света. Следователно всички трябва да освободите ума, сърцето и волята си от ония спънки, вериги, които ви ограничават – само така ще дойдете до истинските отношения на братство, до взаимни отношения на Любов.

Аз не говоря за любовта, от която утре ще се разочаровате, аз не говоря за знанието, от което утре съзнанието ви ще потъмнее, но имам предвид онази Любов, онова Знание, онези блага, които Бог е дал на хората. Дойде ли положителното в света, ще дойдат и хората от Шестата раса; вие можете да вярвате, а можете и да не вярвате на моите думи, но един ден ще проверите всичко това. Ще дойде ден, когато хората ще имат деца-ангели; и тогава всеки ден Ангели и светии ще слизат от Небето да носят подаръци на вашите деца, домовете на хората ще бъдат пълни с Божиите благословения. Каква по-голяма радост за родителите от тази, да имат деца-ангели? Дойде ли тази епоха, децата ще помагат на родителите си, а не родителите на децата, както е било досега. Родителите ще казват: „Заслужава човек да носи името баща или майка“; децата ще обичат родителите си и ще им помагат.

Питам, какво по-хубаво от това, да бъде човек обичан – всеки се стреми към това да бъде обичан. Кой ще обича хората и как ще ги обича? Онзи, който истински обича хората, няма да им се изяви цял, но ще се изяви или само чрез очите на някого, или само чрез ръцете му и т.н. Как ще изразят обичта си ръцете или очите на човека? Ръцете ще направят една услуга, с която ще изразят своята любов. Очите ще погледнат хубаво онзи, когото обичат – какво по-хубаво искате от красивия, от разумния поглед? Някой се обезсърчил, отчаял се, но дойде при него онзи, който го обича, и го погледне само, без да му каже нещо – този поглед е в състояние да насърчи човека. Разумният поглед говори на човека: „Забрави всички мъчности, хвърли ги настрана, аз съм с теб!“ Този поглед е в състояние да заличи всички мъчности и страдания, а той сам не се заличава, остава паметен в душата на човека. Да срещнете човек, който ви обича, значи да придобиете сила, която да ви освободи от всички мъчности и страдания, и да се върнете у дома си весели и щастливи; тогава всеки ще каже: „Благословен е денят, в който срещнах човека на Любовта!“ Да любиш и да те любят – този е идеалът, към който всеки се стреми; този идеал е в сила коренно да измени живота на човека.

Сега аз говоря за Ангелите, за светиите, за онзи свят, но всичко това е

теория; в дадения случай за вас е важно следното: животът ви да се измени. Какво ще се ползвате, ако знаете как живеят Ангелите и светиите, а вие се мъчите и страдате – щом знаете как живеят Ангелите, и вие трябва да живеете като тях; какво се ползвате, ако знаете как се хранят Ангелите, а вие сте гладни, не сте се хранили няколко деня – щом знаете как се хранят Ангелите, и вие трябва да се храните като тях. Щом знаете нещата, вие трябва да ги приложите – това подразбира да сте придобили Истината; Истината носи условия, при които човек придобива всичко онова, което при обикновени условия не може да придобие. Какво трябва да придобие човек? Той трябва да придобие онова, което му е определено за сегашния, а не за бъдещия живот. Има неща, които вие трябва да придобиете сега, докато сте още в телата си; остане ли да ги придобивате в бъдеще, те са загубени вече.

Тъй щото не е важно за вас как е живял някой светия преди хиляди години, за вас е важно как вие живеете днес. Какво е правил Христос на времето си не е важно; какво можете да направите вие днес, това е важно. Сам Христос е казал: „Който вярва в Мен, ще прави по-големи чудеса от тези, които Аз сега правя.” На времето си Христос нямаше условия да направи по-големи чудеса от тези, които направи, но днес вече Той има по-богати условия; например Христос не можа да обърне умовете на равините към Бога, но днес може да направи това. След Христа обаче всички равини се обърнаха към Бога; Христос им каза: „Вие държите ключовете на Царството Божие и нито вие влизате, нито на другите позволявате да влязат.” Човек не може да се поправи, докато държи ключовете на Царството Божие в ръцете си, без да ги използва за себе си или да ги даде на другите; за да се поправи човек, непременно ключовете трябва да се вземат от ръцете му.

Сега ние не трябва да се връщаме към миналото, да се интересуваме от това, което са правили Ирод, Пилат или Каяфа, но трябва съзнателно да ги избягваме с техните грешки и престъпления. Човек трябва да бъде силен – да се справи с мухата, кацнала на носа му, без да маха с ръка да я прогони. Дойде ли му някакво страдание, той не трябва да роптае против него, да маха с ръка; дойде ли една лоша мисъл в ума му, той не трябва да се пита защо е дошла, но да работи върху себе си да я трансформира. За вас е важен Новият живот, новите правила, които Истината носи; старият живот е ценен само със своите опитности, но той не трябва повече да се продължава. Ако изучавате английски език, вие ще се ползвате от английската, а не от българската граматика – колкото и да си мязат двете граматики, за случая е важна английската граматика; ако изучавате френски език, ще се ползвате от правилата на френската граматика – всяка наука има свои правила. Искате ли да изучавате Божествената наука, вие

трябва да се справите с противоречията, да имате цел в живота си – само по този начин ще придобиете истинско щастие. Хората на старото си служиха с пушки, със саби, с кобури; хората на новото, на Истината заместват тия оръжия с упражнения, със светли мисли и възвишени чувства. Вие не знаете още да употребявате упражнението, което ви дадох, но достатъчно е в първо време само да го извадите от калъфа. Динамическа сила се крие в пръстите на ръцете, всеки пръст е свързан с един свят – значи десет пръста, това са десет свята. Те са мощни сили, с които трябва да се свържете; влезете ли във връзка с тях, от пръстите ви ще излиза толкова голяма Светлина и Сила, че Земята ще се разклати. Ако в ума ви няма никакво съмнение и ако в сърцето и волята ви няма никакво колебание, всичко това може да се постигне. За тази цел вие трябва да работите за Бога – каквато работа да започвате, работете я от Любов към Бога. В това отношение момата, която напуска майка, баща, дом за своя любим, дава пример какво значи да работи човек за Бога; ако тя напуска дома си за преходната любов на някой момък, вие не сте ли в състояние поне толкова да направите за Бога? Вие, които сте получили толкова блага от Бога, трябва ли още да се плашите от общественото мнение? Общественото мнение, порядъкът в света са важни дотогава, докато още не са засегнали Божията Любов, Мъдрост и Истина; засегнат ли ги, ние ще ги ритнем, както Христос ритна вратата на ада.

Сега ние живеем в свят на безредие, а мислим, че живеем в свят на някакъв действителен ред и порядък. Съвременните хора едва сега изучават Божествения ред и порядък; за реда и порядъка на този свят именно е казано в Писанието, че око не е видяло и ухо не е чуло това, което има да се случи на онези, които любят Господа. Човек трябва да работи, да се упражнява, за да се домогне до Божествения свят. Един германец, известен боксьор, отишъл в една гостилница да се храни; в същата гостилница влязъл и един англичанин, виден боксьор, и седнал пред една маса близо до германеца. Като започнал да се храни, той се оплакал на своя приятел от месото, като казал, че германските меса не са хубави. Това обидило германеца и той поискал обяснение от англичанина; последният му казал: „Ако се чувствате толкова обиден, предлагам да се боксираме, но с условие Вие само да отбивате ударите, срещу което ще Ви дам една сума“ – англичанинът бил уверен в умението си да се боксира. Германецът се съгласил, приел поканата на англичанина. Като свършили боксирането, англичанинът казал на германеца: „Елате у дома да ви дам няколко правила за боксиране.“ Германецът се съгласил да отиде в дома на англичанина, за да му даде няколко правила за боксиране, след което започнал усилено да се упражнява; в продължение на две години той постигнал толкова много, че надминал своя учител. Днес той е известен в Германия като един от най-видните боксьори.

Казвам: ако вие сте слаби, по същия начин трябва да се упражнявате, за да надвиете известния боксьор. Кой е този боксьор, с когото ще се борите? Дяволът. Вие искате да го ударите, но не можете, той отбива ударите ви. Докато дяволът ви надвива, вие никога няма да станете знаменит човек; с други думи казано, докато човек не придобие една наука, с която да се справя с всички външни и вътрешни неблагоприятни условия, с всички лоши мисли, чувства и постъпки, той всякога ще бъде зависим човек. Обаче придобие ли тази наука, той ще се справя с всички условия на Живота – такъв човек е свободен, независим.

Следователно вие трябва във всичко да виждате Бога. Щом дойдете до някоя мъчнотия, ще знаете, че зад нея седи Бог, който следи как се боксираат двама души; когато види, че един от тях губи баса, т.е. пропада, Бог му казва: „Ела у дома да ти дам няколко правила; ти добре се биеш, но има нещо, което ти пречатства.“ В първо време мнозина от вас ще изгубят баса, защото противникът е силен, обаче ако се упражняват според правилата, които Бог им е дал, след две години те ще спечелят първата премия – първата премия представлява развитите дарби и способности у човека. Има чувства у човека, като например любостяжание, скъперничество, разточителност, развитието на които е опасно; обаче има чувства, дарби и способности у човека, които непременно трябва да се развият – тяхното развитие е напълно безопасно. Например какво похубаво от това, да развие човек в себе си дарбата да пее – всеки човек трябва да стане отличен певец; истински певец е онзи, който може да спечели сърцето на своя заемодавец.

Представете си един знаменит, но беден певец, който дължи някому десет хиляди лева, а няма пет пари в джоба си да му ги върне; какво трябва да направи този певец? Той трябва да отиде при своя заемодавец и да му каже: „Пет пари нямам в джоба си, но искам да изплатя поне лихвите на дълга си.“ – „Как ще ги изплатиш?“ – „Ще ти попея малко.“ – „Добре, изпей ми нещо.“ Започва певецът да пее, но така, че заемодавецът забравя всичко, унася се от гласа на своя длъжник; като свършва да пее, кредиторът му казва: „Не само че не ми дължиш вече, но отгоре на това ти давам хиляда лева; никога не съм слушал такъв певец, сега разбрах какво нещо е истинското пеене.“ Също така и художникът може да постъпи със своя кредитор: щом е беден и не може да плати дълга си, той трябва да предложи на своя кредитор да го нарисува; ако последният приеме това предложение и остане доволен от портрета си, той не само че ще му прости дълга, но отгоре на това ще му даде една малка сума. Така може да постъпи и поетът: ако няма пари да изплати дълга си, той ще напише едно хубаво стихотворение на своя кредитор и с това ще компенсира

задълженията си. Значи истински певец, художник, поет или оратор е този, който може да трогне своя кредитор, да го постави в положение да прости дълга му.

Сега, като поглеждате пръстите си, ще знаете, че всеки пръст представлява свят, от който се черпят ред енергии, сили. Например първият пръст, палецът, представлява Божествения свят, основан на Любовта, на Венера. Понякога Венера прави големи пакости – кога? Когато възлюбеният ѝ не е при нея и тя трябва да го търси; щом не го търси, щом той е на мястото си, по-добра от нея няма. Първото състояние астролозите наричат лоши аспекти, а второто – добри аспекти. Венера е възлюбената дъщеря на Бога; останалите четири пръста са влюбени във Венера, но мълчат, не се изказват. От тях Юпитер и Сатурн са нейни любимци, които се скарали за нея; спорът дошъл до Слънцето, което най-после успяло да ги примири. Щом дойде въпрос за работа, всички се съединяват в едно и свършват работата, после пак се отделят – всеки отива на мястото си. Всички пръсти се стремят към Венера, всеки иска от нея да им даде по един поглед. Тя отправя към всички по един поглед, с което ги изпитва. Сатурн, средният пръст, който е израснал най-високо, иска да обърне внимание на Венера със своята височина, като ѝ казва: „Аз съм най-високият връх“ – Сатурн е философ, той разглежда нещата от причините към последствията. Юпитер пък иска да ѝ обърне внимание със своето величие – той е неподражаем в поклоните, които прави на Венера. Слънцето, четвъртият пръст, е музикант, художник, който носи Живота; той е весел, жизнерадостен, богат, на всички дава – с това той иска да обърне внимание на Венера. Най-малкият пръст, Меркурий, е опитен търговец, който върти търговия, ходи натук-натам; щом се оплетат работите на другите богове, всички се обръщат към Меркурий – той да ги оправя; не само боговете се обръщат към Меркурий, но и целият космос търси неговата помощ. Показалецът е най-много влюбен във Венера – дето ходи, той все нея търси.

Казвам: човек трябва да има ясна представа за ръката си, да знае какво съдържа тя в себе си; щом погледне ръката си, той трябва да се зарадва, като че вижда Бога в нея. Велико нещо е човек да обича, да излива Любовта си; същевременно той иска другите да приемат тази Любов и да ѝ се отзоват. Тъй щото всеки пръст на ръката представлява особен свят с определени отношения към другите пръсти, т.е. към другите светове. Например Сатурн е представител на Причинния свят – чрез него човек изучава причините и последствията на нещата; Слънцето е представител на изобилието – то носи радостите и веселието в Живота; Меркурий е представител на практичността – той поставя човека в положение да знае какво да прави. Тъй щото погледнете ли ръката си, кажете: „Аз искам да обичам Бога, да Му служа – аз искам да обичам дъщерите на Бога.“

Като слушате да се говори така, някои ще се намерят в противоречие и ще кажат: „Половината човечество ще обича дъщерите на Бога, ами какво трябва да прави другата половина?“ Питам, вие разсъждавали ли сте по въпроса как Бог създаде жената от Адама, как е възможно от мъж да се роди жена. Според законите, които вие познавате, мъжът ражда мъж, а жената – жена; тогава как е възможно от реброто на Адама да излезе жена? Казвам: когато хората работят в света, те трябва да бъдат разделени на мъже и жени, но когато работят за Бога, те трябва да се съединят в едно цяло. Когато у хората се явят желания, мисли и чувства, противоположни на Бога, те се отделят от Него, а с това заедно те се делят на мъже и жени. Следователно щом мъжът търси жената и жената търси мъжа, те се отдалечават от Бога, от Истината; когато мъжът и жената се обикнат и бъдат готови да се жертват един за друг, те се сливат в едно и се движат към Бога. И тогава Бог е цел, смисъл за тях – те живеят вече в една плът, в едно тяло.

Следователно ако умът и сърцето на човека не се съединят в едно, той не може да се движи към Бога. Докато умът на човека желае едно, а сърцето му – друго, той се намира в противоречие; докато умът и сърцето на човека са раздвоени, той не може да постигне това, което желае. Умът и сърцето трябва да се слейт в едно, тъй щото човек трябва да разбира какво нещо е мъжът и какво – жената. Когато момата срещне един момък или когато момък срещне една мома, те трябва да се гледат като същества, дошли на Земята да работят, да свършат една работа – ако и двамата се оценят правилно и се обърнат към Бога, животът им ще се осмисли. Не е лошо, когато двама млади се обичат, злото е в лошото готвене. Казвате: „Как трябва да се готви?“ Хубаво трябва да се готви. При това смисълът не е в многото готвене; ще готвите умерено и хубаво, та всеки да е доволен от готвенето – в това седи истинската Любов.

И тъй, Любовта не седи в погледи и милувки. Ако отидете в Германия например и спрете погледа си за по-дълго време върху някой човек, той веднага ще ви запита: „Защо ме гледаш така, да не искаш да ме хипнотизираш?“; в България колкото и да гледате човека, той нищо няма да каже. Питам колко време трябва да гледате един човек, за да остане той доволен от вашия поглед? Вие така трябва да гледате човека, че той да остане доволен от погледа ви, да пожелае и втори път да го погледнете; ако му напишете писмо, това писмо трябва да бъде такова, че той да пожелае и втори път да му напишете писмо. Ако нашите погледи, движения, писма не могат да събудят Божественото у хората, какъв смисъл имат те? В такъв случай ще излезе, че никой никого не трябва да гледа. Не, ще гледате, но хубаво ще гледате: мъжете ще гледат жените, ще се радват на

хубавото, на красивото в тях, ще се радват на децата им, на богатството им и т.н.; и жените от своя страна ще гледат мъжете, ще се радват на красивото в тях, ще се радват на дарбите, на способностите им. Всичко красиво е Божествено, тъй щото злото не е в гледането, но в лошото гледане, в лошото готвене – ще готвите хубаво! Съвременните хора си поставят ограничения, и то криви, като казват, че мъжете не трябвало да гледат жените, особено чуждите – те трябвало да гледат към земята, понеже били направени от пръст; жената пък имала право да гледа мъжа, понеже била направена от неговото ребро. Казвам: ако жената е огледало, всеки мъж има право да се оглежда в това огледало. Съвременните светски и религиозни жени имат огледалца, в които се оглеждат; светските се оглеждат свободно пред хората, а религиозните се срамуват. Ако човек се оглежда, за да познае себе си, той има право да се оглежда, обаче най-мъчното нещо е човек да познае себе си, да познае своя истински образ.

И тъй, обичайте всичко, което Бог е създал, изучавайте всичко, което Бог е създал. Турете тези правила в приложение още днес, понеже днешният ден е ден на Божията дъщеря – ден на Любовта, когато Бог е създал човека. Този ден трябва да се освети! Човек е създаден в деня на Божията Любов, той е Неговото възлюбено дете, ето защо човек трябва да бъде израз на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Щом сте изразители на Божията Любов, вие ще можете да помагате на вашите братя и сестри. Срещате една сестра или един брат, паднал някъде, окалял се – вие ще му посочите къде да се измие; ако е счупил крака си, ще го превържете, ще го заведете в дома му. Който няма Любов в себе си, ще го пита: „Защо се окаля, къде ходи, защо счупи крака си?“ – „Ходих някъде, паднах и си счупих крака.“ В това положение вие ще мязате на онези, които разпитвали Настрадаин Ходжа как е паднал, че си изкълчил крака.

Един ден Настрадаин Ходжа се качил на една круша да бере от нейните плодове; както берял крушите, той се плъзнал от клона, но който бил стъпил, паднал на земята и си изкълчил крака. Всички, които го срещали след това, все го питали: „Как падна от крушата, как изкълчи крака си?“ Той разправял на един, на втори, на трети и най-последно, когато му дотегнало да разправя все една и съща история, казал: „Чудна работа, не се ли намери един между вас да е паднал от круша – да знае как се пада, че да престанете да ме разпитвате!“

Следователно красивото, великото в Живота е да помагате на една душа, когато видите, че тя се моли; защо сте дошли на Земята, ако не можете да помогнете на една ваша сестра или на един ваш брат, когато те се намират в нужда? Любовта изисква дълбоко вътрешно внимание един към друг – да си помагате, когато сте в нужда. Всички трябва да съзнавате, че сте членове

на едно и също Братство и като такива да имате помежду си повече вътрешни, отколкото външни отношения – само по този начин Бог ще се проявява чрез всеки едно.

Ако приложите това, което съм ви говорил, през тази година ще имате големи благословения. Каквото можете да носите от тези благословения, ще бъде за вас, а останалото, което не можете да носите, ще бъде за нас. Приложение се иска сега от всички – вземете за образец Христа и постъпвайте като Него! Той страда, разпнаха Го на кръста и най-после възкръсна; след възкресението Той получи големи блага – даде Му се власт и на Небето, и на Земята. Тогава Христос се яви на учениците си и каза: „Идете из света и проповядвайте, както и Аз проповядвах – каквато работа свърших Аз, такава и вие можете да свършите.“ И наистина от работата за Бога зависи и подобрението на вашия живот.

Сега желая на всички да бъдете свободни, както Бог ви е създал. Божията Свобода произлиза от Истината, а човешката свобода носи робство, ограничение. Ако някой носи товар, раница на гърба си, нека я тури настрана, да се освободи от нея, защото днес е денят на Любовта, която носи Радост и Веселие за човека – тя осмисля и продължава неговия живот.

Любовта носи пълния Живот. Тя носи всички благости и дарования на Живота.

21 август 1931 г., 5 ч.

1931_09_27 Душата ми е отегчена от живота ми

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ДУШАТА МИ Е ОТЕГЧЕНА ОТ ЖИВОТА МИ

„Душата ми е отегчена от живота ми“

Йов, 10:1

Добрата молитва

„В начало бе Словото“

Ще прочета 10 глава от книгата на една от най-старите драми - живота на Йова.

Ще взема първите думи от първия стих на 10 глава: „Душата ми е отегчена от живота ми“.

Едно от качествата на живота, което се развива на нашата Земя, е животът на противоречията. И всеки странник, който иде в живота, отдето и да е той, все ще се намери в това противоречие. Противоречията съществуват навсякъде. За да може човек да разбира живота, той трябва да разбира основните закони, които работят за неговото развитие. За пример хората търсят щастието, без да подозират, че всяко щастие носи след себе си нещастие. Нещастieto - това е една неприятност, едно потъмняване на съзнанието. Има нещо материално в живота. Казват ви, че баща ви е умрял (а той може да не е умрял) и веднага става помрачаване на съзнанието ви и вие започвате да плачете. Както виждате, една дума може да измени цялото ви съзнание. Или могат да ви кажат, че светът ще се свърши. Но светът продължава да съществува. Не се свършва светът.

Сега ние се намираме пред живота на един човек, който е живял преди хиляди години и който е един от най-възвишените в човешкия род. Животът му е описан в Стария Завет. Тогава е написана тази драма, обширна в своите граници и изяснения на природата на човешкия род, тъй както е, а не тъй както не е. Днес например [1. Йов, 10:1] всички хора се лъжат. Всички представят живота такъв, какъвто не е: проповедникът представя живота такъв, какъвто не е; майката представя на дъщеря си живота такъв, какъвто не е; възлюбеният представя живота на своята възлюбена такъв, какъвто не е; учителят представя на учениците си живота такъв, какъвто не е. Във всички среди и области на живота хората представят живота такъв, какъвто не е. И всеки казва, че работите ще се уредят, а те остават неуредени.

Някой казва: не бой се, ти няма да умреш, а ти умираш. Или: здрав ще бъдеш, а ти се разболяваш; учен ще станеш, а ти невежа оставащ. Ти, казва, ще се издигнеш в обществото, а освен че не се повдигащ, но ще те затворят някъде в затвор. Някой казва: ти ще живееш добре с мъжа си, а то, не само че не живееш добре, но се развеждаш. Ти, казва, деца имаш - ти ги имаш, но те всички измират. Обаче при всички противоречия човек е голям оптимист. По натура той е оптимист. При всички тия противоречия, които имаме, ние постоянно ги заглаждаме отгоре. И постоянно живеем с една надежда, с една вяра, че работите ще се оправят. Отде произтича това чувство психологически мъчно може да се обясни. Не е достатъчно само да вярвате. Някой казва: „Е, Господ ще оправи света.“ Когато допускаме, че Господ ще оправи света, това е друго нещо, но ние трябва да обясним нещата конкретно, научно. Защото да кажем, че Господ ще уреди нещата, това е механическо разбиране. Всеки човек трябва да уреди първо своите работи, нищо повече. В света нищо няма да се уреди, докато всички хора не дойдат до това съзнание - всеки да уреди своите работи и своя живот, а не да очаква на този, на онзи - това е едно механично разбиране, механично уреждане.

Има неща, които Бог ще уреди съобразно своето естество, това е Негова работа. Бог никога няма да се намесва да урежда твоя живот, защото ако Той се намеси, това вече не е твой живот, това е Негов живот. Следователно при това положение ти няма да съществуващ, а за да съществуващ, ти трябва да имаш битието. Дали ще бъдеш щастлив или не, ти трябва да работиш, сам да уредиш живота си. Цялата човешка история показва, че най-великите Учители в света са минали през най-големи противоречия в това отношение. Христос, който проповядваше Божията ЛЮБОВ, който проповядваше, че Бог е благ, и Той се натъкна на тези големи противоречия. Той се постави на такова противоречие, че на едно място изживя едно вътрешно разколебаване в себе си. Това разколебаване не е показано никъде; то се изразява в думите, които Той казва: „Господи, защо си ме оставил?“ Да те остави този, който те обича, не е ли едно противоречие в живота? Да не ти помагат тези, които могат, не е ли едно противоречие в живота? Да не те учи този, който знае, не е ли едно противоречие в живота? Вие казвате, че трябва. Оставете вашето „трябва“! Отде знаете, че трябва? Това не е твърдение, за вас то е една аксиома.

Казвате, че две по две е равно на четири. Отде знаете, че две по две е равно на четири? Това е едно механично твърдение. Две ябълки по две ябълки стават четири, така е. Но някога две по две не е четири. Щом посеем тези две ябълки* те вече не са четири, но стават хиляда ябълки. Какво ще кажете на това отгоре? Като казвате, че две по две е равно на четири, това изразява един механичен процес, при който няма размножаване; но при

един жив процес има размножение, това вече не е две по две прави четири. Математически това е така, но то не е една аксиома, както вие казвате, то е едно заблуждение. Математически, в даден момент, две по две е четири, но след като се измени моментът, вече две по две не е равно на четири. Ако нямаше промени в света, така е, но в един свят на постоянни промени никаква аксиома не е постоянна. В света има само три величини, които са постоянни и които постоянно се развиват: едната е величината на любовта, на живота; другата е величината на светлината, на мъдростта; а третата е пространството, в което се проявява човешката свобода. Или, казано на друг език, тези три величини са: Любовта, Мъдростта и Истината. Те са единствените неразбрани величини.

Любовта никога не може да бъде разбрана. Няма същество в света, което може да разбере Любовта. Тя всякога ще остане неразбрана величина, понеже с нея се мери, но нея ти не можеш да мериш.

Мъдростта е една величина, с която ти мериш нещата; сама по себе си тя е неизмерима, ти не можеш да измериш какво нещо е Мъдростта.

Истината е пак мярка, ти с нея мериш нещата. Това са отвлечени работи, които на нас не ни трябват, но и на вас не ви трябват. Те не ни трябват, понеже са един излишен товар. Можете ли да мислите за любовта изобщо, без никакъв обект?

Ти мислиш за любовта, но все се свързваш с някой човек. Помисли за любовта, но без никакъв обект, абсолютно без обект. А ти помислиш ли така, винаги в ума ти ще израсне някой, който те обича. Кажете ми кой ви обича? Че ви обича някой, това е ваше предположение. Има само Един, който ви обича в света. Кой е Той? Ще кажете: Бог. Че това сте вие самите! Единственото нещо, което вие знаете, то е всъщност, че вие сам се обичате. А идеята, че Бог, че Стоян, че Иван ви обича, това са неща проблематични; може да е така, аз не отричам тези неща. Ти говориш за Бога, че съществувал отвън. Това е въпрос, че съществувал някакъв Бог отвън, това е по отношение на твоето съзнание; и като казваш, че Бог съществува, ти предполагаш, че друг някой като теб съществува в света. Ние сега изопачаваме реда на нещата и казваме: Бог съществува и Той ни е създал. Аз намирам тази логика много смешна. То е все едно гърнето да мисли за своя господар, който го е създал. Но господарят му съществува вън от него. Никога гърнето не може да мисли за своя господар. И ако ние сме създадени от Бога тъй, както хората мислят, абсолютно нямаше да има никаква мисъл. Това, че мислим, показва, че това създаване не е такова, каквото философите смятат, нито такова, каквото богословите и мистиците предполагат. Значи и които ни обичат, и които не ни обичат,

не са прави. Те са прави само в известно отношение. И материалистите са прави само от свое гледище. Те са прави само за даден момент.

Същевременно аз предполагам, че и един вярващ е прав само за един даден момент. Например, че даден човек те обича, това е право само за даден момент, следващия момент той вече не те обича. Как е възможно същевременно ти да обичаш и да скърбиш? Къде се е дянала сега любовта и отде е дошла скръбта? След това де ще отиде скръбта и отде ще дойде любовта?

Тези неща - любовта и скръбта - съществуват ли в света? С това аз не искам да разклащам вашата вяра, но искам да направите малко гимнастика. Вие се намирате в едно торпедно състояние и мислите, че светът ще се оправи сам по себе си. Това е едно коренно заблуждение. Вие мислите, че някога ще бъдете щастливи. Ако сега сте щастливи, и за в бъдеще ще бъдете щастливи, нищо повече. Ако сега сте нещастни, и за в бъдеще ще бъдете нещастни. Защото това, което е предполагаемо, което може да бъде, става, и това, което не е предполагаемо, което не може да бъде, не става. Щом сега сте нещастни, и за в бъдеще ще сте нещастни, ако държите същото поведение. Но вие в момента сте нещастни, а казвате, че можете да бъдете щастливи - следователно в момента, в който казвате, че сте щастливи, в същия момент сте станали щастливи. Казвате, че обичате някого - така е. И веднага положението се изменя.

Сега аз ви говоря за една философия, която е. Всеки ден вие мислите така. И каквото мислите, това става.

И сега, виждаме Йова, който казва: „Душата ми е отегчена от живота ми.“ Или да преведа: „Душата ми е отегчена от неразбирането ми.“ Йов казва: аз имам една крива философия; така ме е учил баща ми, майка ми, те са ме учили на този живот, който сега имам. Но този живот, на който са ме учили, не ми допада. Този живот, в който досега съм живял, не е истински, той е фалшив живот, лъжлив живот. - Той го разбира, но не го изказва, както и вие не го изказвате. Всеки човек не е достатъчно истинолюбив, за да изкаже истината, и той не може да я каже; по-добре, че не може. Той не може да каже цялата истина и на себе си, и по-добре, че не я казва. Не може да каже истината на никого, даже и на себе си.

Допуснете, че се хващате на бас да прекарате един нож през ръката си, да мине от единия край на ръката ви до другия. Вие не сте имали тази опитност. Взимате ножа, бутнете го до половината и веднага спирате, не можете да изтърпите докрай. Защо? Казвате: „Аз не съм маг.“ Друг някой казва: „Аз съм герой, мога да прекарам ножа през ръката си.“ Питам: след като прекараш ножа от единия до другия край на ръката си, какво си

спечелил? Ти се хващаш на баса и го спечелваш, след което минаваш за герой пред хората. Но после три-четири месеца ще носиш рана и като те питат защо ти е превързана ръката, ще кажеш: „На бас се хванах." Защо? „За да покажа геройство, че мога да си пробия ръката."

В тази далечна драма за Йов имаше и едно друго заинтересовано лице, подобно на Бога, взело участие в един съвет, който станал някъде горе. Това същество е Сатана. Бог му казал: „Ти обърнал ли си внимание на един човек на Земята, подобен на когото досега друг няма?" Това същество, подобно на Бога, казало: „Ще ме извиниш, но аз имам противно мнение за това, което ми говориш, че като този човек подобен нямало. Ти имаш добро мнение за него, но ти си му дал няколко хиляди говеда, овце, крави, заобиколен е със синове и дъщери, с всички богатства, как няма да те хвали? Но ти трябва да се увериш, че имаш криво мнение за него. Я го опитай, вземи му всичките богатства и ще видиш, че всичко това ще изфиряса, и че той не е такъв, какъвто ти си го представяш. Той говори като мазна Гайа." Това е преведено на български език. Това същество не е употребило тези думи точно така, както аз ги превеждам. Или според неговите думи, Йов е само привидно такъв, какъвто се представя, той иска да се докара. Сатана казва на Господа: „Остави го на мен, аз да направя един опит. Дай го на мен аз да го посетя, че ще го видиш, ще ти го донеса после и ти сам ще се слисаш от това, което ще видиш." Това е пак неточен превод. Това същество не е употребило тази дума „ще се слисаш", то е казало: ти ще се убедиш в края на краищата, че моето мнение е право. Ще видиш, че това, което аз казвам, е право. - „Хубаво, позволявам ти да направиш опит, да му вземеш всичките овце, всичките камили, говеда, да го опиташ и после ела при мен; само живота му няма да вземаш." Сатаната се запретва (то не е казано точно така, и това е мой превод) и - не се знае по какъв начин - внушава на всички англичани, на всички народи да дойдат да оберат Йова. И дохождат всички тия англичани (един силен народ, който е живял между Мъртво и Червено море) и всички останали народи, като разбойници, като банди, обират Йова, взимат му говедата, камилите, овцете и го оставят свършено беден. Един след друг идват слугите на Йова и му казват:

– Задигнаха ни всички овце, всички говеда и камили. Йов им отговаря:

– Господ дал, Господ взел.

– Камилите отидоха.

– Господ дал, Господ взел.

– Всичко отиде! Конете отидоха.

– Господ дал, Господ взел...

Като се свърши първият процес, иде пак Сатаната и казва на Господа: „Той е хитър, той знае да се представя. Малко по-далече го хвани. Да вземеш имота му, говедата му, това е лесно, но да се дойде до жена му, до децата му, тогава ще се познае какъв е.“ Започва вторият изпит за Йова. Явява се някаква силна вихрушка, събаря къщата и засипва под нея синовете и дъщерите му. Йов и в този случай казва: „Да е благословено Името Божие. Господ даде, Господ взе. Господ взема своето.“ Иде Сатаната пак при Господа и казва: „Този човек е краен егоист, той е затворен в себе си; той жертвува и синовете си, и дъщерите си, само на него да е добре. Опитай се само да му бутнеш кожата и той ще каже ред лоши думи за теб.“ Най-после започва третият изпит, докосва се до кожата му, явява се една болест, подобна на проказата, кожата му се напуква, големи бразди се явяват, големи и дълбоки по един сантиметър. (Това е малко хиперболично казано, два сантиметра напукана кожа, то е както когато кажеш, че яйце да хвърлиш, няма къде да падне. Като казвам два сантиметра, това е относителна истина. Ако взема да изчислявам точно, ще извадя единицата и ще остане нещо като нашенското три милиметра.)

И тъй, ние казваме: в живота на Йова се явява вече едно противоречие. Философията, с която до това време Йов е живял, той е примирявал с нея всички противоречия, той е мислел, че Бог е благ и така е проповядвал истината; но като го засегнаха така много, започнаха вече да идват неговите приятели при него и да го изкушават, като му казваха: ти трябва да имаш някакъв скрит грях... Той имал не грях, но някакъв голям недъг, аз няма да ви го изнеса, но вие, като четете, можете и сами да го намерите. Ако го намерите, вие сами можете да ми го кажете; може да намерите и нещо друго. Ако не го намерите, нищо, аз го зная за себе си.

Неговият недъг се състои в това, че не е разбирал живота; той носел в себе си една крива философия: мислел, че всеки човек може да бъде щастлив на Земята, че всеки човек трябва винаги да бъде благодарен на Бога. Това е крива философия. Всеки може да бъде благодарен на Бога, но когато се отнесе добре с него; когато не се отнесе добре с него, всеки не може да бъде благодарен. Всеки може да ти благодари, когато му дадеш нещо, но не зная колко хора има, колко може да се намерят, които, като им вземеш нещо, да ти благодарят. Да си благодарен, когато си здрав - да, но да си благодарен, когато си болен, това е малко неестествено. Та в разбиранията си отпосле Йов е съзнал, че всеки човек не може да бъде щастлив. Всеки човек не може да бъде благодарен, безкористен. Не само когато Бог ти е

дал овце, говеда и камили, тогава да бъдеш благодарен. Това преди всичко не е благодарност, това е заинтересованост, която всеки може да прояви.

Важно е да имаш едно определено понятие за живота, та когато съществуват и най-големите противоречия, и от тях да извадиш своето щастие. Това е разбиране на живота или то значи да си силен човек. Силният човек може да отбива страданията. Внушава ти се една мисъл, че баща ти например е умрял - това е една мисъл, която трябва да отхвърлиш и да знаеш, че баща ти не може да умре. Или ако ти кажат, че твоето имане е изгубено, да съзнаваш, че твоето имане не може да се изгуби. Имането на човека не може да се изгуби. Или ако ти каже някой, че си болен, че очите ти пожълтели, ти да знаеш, че не можеш да се разболееш. Или когато някой ти каже, че ти не можеш добре да свършиш университет, да не вярваш на това. Когато ти говорят с един противоречив език, да можеш да превръщаш този език в положителен. От неразбиране на живота произтичат всички нещастия и страдания. Ние сами сме изковали сегашната си съдба. Всички нещастия в света ние сами сме ги образували. Аз ще ви обясня отчасти как се създават нещастията в света. Моите обяснения са следните. Млада мома се жени, иска да стане майка, да има дете. Тя си казва на ума: „Аз да имам едно дете, все тъй на ръце ще го държа, като писано яйце ще го гледам!“ Тя вече е създавала едно зло понеже това дете, което тя ще роди, все на ръце не може да го държи. Тя ще го държи на ръцете си година, две, три, но като израсне, като стане момък или мома на 21 години, когато ще тежи 60-70 килограма, как ще го държи на ръцете си? После тя си мисли: „Като писано яйце ще го гледам, ще искам аз само да му услужвам, то само в къщи при мен ще си седи.“ Че то, като седи постоянно в къщи и го държат като писано яйце, ще стане първокласен ленивец, няма да работи нищо. Каквото е пожелала и помислила майката, такова става и нейното дете. Като зачене и роди едно дете, то ще стане точно такова: ще иска постоянно да го носят на ръце, да бъде гледано в къщи като писано яйце. И после майката се чуди защо нейното дете иска само внимание и е толкова докачливо.

Тя казва: „Иван да ми е, нищо друго не искам.“ А този Иван казва на майка си: „Вода ще ми донесе! Стани да ми направиш това-онова!“ Тя се чуди как е могла да създаде такова дете. Че тя сама го е създавала. Синът ѝ казва: „Харесваш ли сега това дете, което ти искаше да гледаш все като писано яйце и все на ръце да го държиш?“ После, тя си е мислела синът и да бъде така силен, че кой каквото му каже, да му се отговори. После е искала той да стане богат и учен. Но като иска синът ѝ да стане богат, силен, учен, тя не знае как да внесе тези качества в него и по този начин му предава само лошите страни на тези качества. И той действително става учен, става богат, но става и крайно користолюбив.

Кой е изходният път на нещата? Ще кажете: аз искам да имам едно дете, което да расте, да порасте, да стане голям, учен човек, да бъде послушен, да ми помага, да ходи на нивата, да носи вода. Всичко това майката трябва да каже още преди да се е родило детето. И тогава каквото каже ще стане. Каквото пожелае майката, такова ще стане и детето. Не само това, но съвременните хора си самовнушават за всичко. Всеки човек се създава такъв, какъвто е. Някой казва за някого: „Аз ще го убия него“ и така става, той си самовнушава. „Аз ще му изпия кръвчицата.“ И така става. И така идват престъпленията. Днес кажеш, утре кажеш, и ако с теб не стане днес това, в някое друго поколение все ще стане, някое същество ще се роди с тази мисъл и ще извърши престъплението. Ножът не може да се откаже от своето предназначение. Камъкът, от който е направен онзи хребет, не може да се откаже от своето предназначение. Каквото е казано за всеки предмет, такъв и става.

Та в днешния свят малко хора ще намериш такива, каквито Бог ги е създал. Ти трябва да ги търсиш със свещ и ако ги намериш, да ги пазиш като писани яйца. Ще дойде някога един Учител или един светия между хората - той е вече човекът, който е дошъл от Бога. А всички обикновени хора са все по този начин създадени, както майката им е внушила. Днес казвате, че човек е направен по образ и подобие Божие. Казвате, че хората са все от Бога направени. Ще бъде смешно хората да са направени от Бога, а да са нещастни; ще бъде смешно хората да са направени от Бога, а да са крадци; ще бъде смешно хората да са направени от Бога, а да са разбойници; ще бъде смешно хората да са направени от Бога, а да са престъпници. Това ще бъде едно крайно противоречие. Този живот, който ние имаме, не е от Бога създаден, той е от нас създаден. Има нещо чуждо в този живот. Това е най-голямото противоречие. Това насилие, което съществува в света, безразлично отде иде, е от хората създадено. Насилие навсякъде съществува. Два вида насилие съществува в света: насилие от силните хора и насилие от слабите хора. И силният изнасилва, но и слабият изнасилва. Как изнасилва слабият? Като се съберат милиони хора в едно, те образуват едно цяло и така могат да употребят насилие върху цял един народ. Това множество го наричат демокрация, маса. И така изнасилват. Един народ в своята компактность щом поиска, изнасилва. Тогава един народ може като един човек да стане силен. При такова разбиране ние не можем да бъдем щастливи, нито можем да имаме щастлив живот. Каквата власт и да дойде, дали крайно либерална или крайно консервативна, всички си служат все с насилието. Покажете ми една държава без затвори, без бесилки, без смъртни наказания, без казарми! Казвате: това е човещина. Ние говорим за човещина, а насилието се шири. Но това го има и у животните, и у хората. И в най-свободните държави, дето и да са те, светът

е пълен със затвори, навред бесят и наказват. И ако ние говорим истината, няма да се съгласим с онези, които са на власт и казват: не може без тези неща, другояче не може. Да, съгласен съм с това - при тези условия, при които живеем, при тези разбирания, не може. Най-първо трябва да се създаде друга една философия, а после да се махнат затворите. Ние трябва да започнем оттам, отдето наистина трябва да се поправи светът. Светът ще се поправи, когато всеки сам се поправи. Ти си скържав, но мислиш, че като имаш пари, ще поправиш живота си. Освен че парите няма да поправят живота ти, но и ще го развалят повече. Ти мислиш, че трябва да имаш знания. Освен че знанието няма да ти поправи живота, но и ще го развали. Така ти само ще усилиш страданието в живота си. А главната философия седи в това: по кой начин можем да отмахнем страданието, да имаме едно естествено положение на живота. Аз не разбирам живота така, както го проповядват философите, материалистите или духовните хора. Защото едните проповядват за свой интерес, казват: всичко е в онзи свят. Ами в този свят? И другите проповядват за свой интерес, като казват: ние трябва да се уредим в този свят. Тези, които казват, че тук трябва да се наредят, питам: какво ще стане с тях, когато един ден нашата Земя се изгуби? Един ден нашата Земя ще умре. Питам: какво ще стане тогава с онова, което са придобили? Пак ще дойдем до едно противоречие. Учените хора казват, че Земята един ден ще остарее и ще дойде до едно положение, при което върху нея ще се спре всякакъв развой. Питам тогава: като се спре животът, де ще отидем ние? Според моите разбирания, в света има един прилив и един отлив на нещата. Това подразбира, че известни музикални сили например може да дойдат до своята максимална степен на развитие и след това в музиката ще започне един обрат, едно отслабване, един отлив ще дойде. Така е и в живота. Като казвам, че животът ще дойде до един край в своето развитие, разбирам, че този съвършено неестествен живот е почти на границата вече, по-далеч той не може да отиде и трябва да се спре по някакъв начин. Това няма да стане защото такива са предсказанията, но той ще се спре по начин, който Природата е предвидила. Още нови и големи страдания и нещастия ще дойдат за цялото човечество - не защото аз ги предсказвам, но те си идват сами по себе си.

Когато казвам, че годината ще бъде плодородна, то е не защото аз го казвам, но защото тя е такава сама по себе си. Казваме, че Петлите пеят на промяна на времето - да, но и без да пеят петлите, времето пак ще се смени. Когато проповедниците проповядват за Бога, те не го създават, Той и без тях си съществува. И когато материалистите отричат Бога, те не го отхвърлят, те само Го отричат. Проповедниците проповядват една идея, която не им е ясна. Проповедникът проповядва за един Бог, когото той никога не е виждал. Материалистът отрича един Бог, за когото той не знае

дали наистина съществува, или не. Чудни са, и едните, и другите. Аз ги намирам за крайно невежи и казвам: едните проповядват за Бога, за когото нямат никаква опитност, не са Го опитали; другите пък отричат Бога, но и те не са Го опитали. Един ден, като вземете овцете, говедата и камилите на този вярващ, той ще каже: „Аз не вярвам вече в този Бог.“ Вземете пък един материалист, който не вярва в Бога, дайте му щастие - той веднага ще повярва. Аз говорих един ден с един материалист, който казваше, че няма щастие в света и го питам: ако Бог ти даде най-хубава, най-умна, най-даровита жена, тогава ще повярваш ли в Бога? - „Да, тогава ще повярвам.“ То е според турската поговорка, която казва: дай ми пари, че и в джендема отивам.

Както виждате, светът не е лош, той си върви по един естествен път на своето развитие. Злото и доброто се преплитат. От злото и доброто произтичат радостите и скърбите. Това и някои философи поддържат. И прави са донякъде. В света съществуват две воли: едната воля ражда сладостите, а другата воля ражда горчивините. Мнозина не знаят положително дали съществува такава воля, но съществуват такива явления. Горчивината съществува в света, но тя никога не може да произтича от един сладък принцип. Сладчината никога не може да произтича от един горчив принцип. Така е психологически, от човешко гледище. Сладчината произтича от сладко, горчивината произтича от горчиво. Те се различават в своя строеж, в своя състав. Защото горчивина има само в едно разумно същество. Колкото едно същество е по-разумно, толкова и горчивината в него е по-силна. И колкото едно същество е по-силно, толкова и радостта в него е по-голяма. Колкото едно същество е по-развито, щастието за него е по-разбрано, и нещастията за него е по-разбрано. Следователно ние се намираме в една сфера, в едно общо поле, дето сами трябва да изправим своя живот, сами да станем господари на своя живот. Човек в своя индивидуален живот съставлява един елемент на битието. Или, под думата „душа“ разбираме това в света, което не може да се измени, което не може да изчезне. То не може да изчезне в развоя, в неговото проявление, т.е., в съединенията, в които влиза; тези съединения могат да изчезнат, резултатите на този елемент могат да изчезнат - всичко е възможно, но самият елемент де ще изчезне? Някой казва, че няма живот след смъртта, но в това няма никакво философско разсъждение. Това, което е, не може да бъде това, което не е.

Ако животът сега съществува в мен, питам: това съзнание, което сега съществува в мен, като се измени тялото ми къде ще отиде? Можете да ми приведете като пример онази грамофонна плоча, която се върти и говори, но самата тя не съзнава, че говори. Питам: когато плочата изчезне, това същество, което я е направило, също ли изчезва? Неговото съзнание може

ли да изчезне? Плочата може да изчезне, но съзнанието не. Този говор на плочата може да се развали, но има един говор, който нито се разваля, нито може да изчезне. Всеки съзнава това. Има нещо у нас, което може да изчезне, има стремежи, които могат да изчезнат, но има стремежи, които нищо не е в състояние да ги обезличи. Това нещо и крайният материалист съзнава. Например материалистите съзнават, че ще живеем в народа и затова казват: да живее народът! Или, казано на друг език: в живота реално е само това, което никога не се изменя, каквито промени и да стават в света. Реалното никога не може да се измени, то винаги остава едно и също. Аз, като елемент, никога не мога да изчезна от него. Никой не може да ме лиши от този елемент. Като елемент, аз винаги ще имам дял в реалното. Това е психологическо разбиране, дали хората го приемат или не, то е друг въпрос. От друга страна всички вярват в това. Аз не съм за външните прояви. Някой може да се прояви като вярващ или като безбожник - свободен е. Свободата в живота е свобода на възгледи. Противоречивите възгледи - това е закон на свободата. Ако нямаше тези противоречия, ние не щяхме да бъдем свободни. Ако един човек не може да мисли различно от другите, той не е свободен. Ако всички ние мислим по един терк, това показва, че не сме свободни. Свободата седи в това, че можем да мислим върху две противоречиви неща различно. Можем и за еднакви неща да мислим различно.

Да оставим тази мисъл малко настрана, понеже тя не е в съгласие със сегашния преходен живот. Може да сте учени, може да сте богати, но ще станете възрастни, ще остарееете. А като остарееете, може да изгубите своето знание, Може да сте най-големият красавец, най-силният човек в света, но като дойдете до 60, 70, 80, 100, 120 години, вашата сила ще изчезне. А хора, които привидно не се занимават с философията на живота, казват: той не ни интересува, - възможно е. Но умният човек не трябва да се лъже, да вярва в това, което утре ще му вземат. Аз не считам умен човек онзи, което се е натоварил с 60-70 килограма злато на гърба си и му кажат: ти ми го пренеси, че после аз ще ти го дам на теб; а като го пренесе и като дойде до крайния предел, нищо не му дават. Аз не искам да ми вземат това злато, което нося на гърба си.

Това злато трябва да си остане с мен. Реално е това, което никой не може да ти вземе. За мен е реално това, което всеки момент може да ми помага във всички радости, скърби, страдания, неволи и мъчения. Това, което може да ми помага вътре в мен тогава, когато някой не може да ми помогне, само това е реално за мен. Ако аз съм в един затвор и знам как да изляза, а не излизам, който ме гледа няма ли да каже: „Колко е хладнокръвен този човек! Може да излезе от затвора, а седи вътре." - Представете си обаче, че след като съм в затвора, дето отвън ме пазят

стражари, те поглеждат по едно време вътре, не ме намират, търсят ме тук-там и най-после ме виждат вън да се разхождам свободно. Хванат ме полицаите, турят ме отново в затвора, заключат здраво килията и казват: „Тук има ред и порядък. Тук ще стоиш! Ти трябва да се подчиниш на законите на държавата" След малко отново ме виждат отвън свободно да се разхождам. Какво ще кажат на това съвременните хора? Това може ли да стане? Възможно е. Някой ще попита: ти можеш ли да го направиш? - За себе си го правя, но за хората никога. Мен никой не може да ме постави в затвор, т.е. никой не може да постави моите мисли, моите чувства в един затвор. Никой не може да ме накара да мисля другояче, а не както мисля сега. Това е хубостта, това е красотата на живота. Единственото същество, което може да ви накара да мислите другояче, това сте пак самите вие. Нито мен, нито вас може някое същество да ни накара да мислим другояче. Някой казва: „Аз ще умра" - и така става, умира. Друг казва: „Аз мисля, че не мога да стана учен, щастлив човек" - и така става. „Аз мисля, че не мога да свърша училището" – и така става; „Аз мисля, че жена ми ще ми изневери" – и така става. „Аз мисля, че децата ми ще умрат" – и така става; „Аз мисля, че ще ме снемат от управлението" – и така става; „Аз мисля, че няма да бъда повече министър" – и така става. Каквото мисля, това става.

Казвате: има ли Господ, или няма? Какво ме ползува Господ, ако аз съм нещастен? Или какво ме ползува, че няма Господ, ако аз съм нещастен? Казвам на тези философи: ако вашата философия на безбожие може да ме направи щастлив, добре дошла; ако вашата философия поддържа, че има Бог и може да ме направи щастлив, добре дошла. Ако вашата философия, че няма Господ, ме прави нещастен, вземете си я; или ако вашата философия, че има Господ, ме прави пак нещастен, дръжте си я за себе си. Не ме интересува една философия на живота, която не може да ми уреди живота. Аз съм за онази истина, за реалното, което може да уреди живота ми. Не говоря за бъдещия, но за настоящия живот. Аз не говоря за живота на другите звезди, там може да има живот, но това са Предположения още. Реално е само това, което може да уреди нашия живот. И това, реалното, е в нас вътре. Тази теория донякъде е права.

Една бедна вдовица ми разправяше следната своя опитност. Мъжът и бил много богат човек, но по едно време умира и тя изпада в голямо отчаяние. „Цели осем години - казва тя - аз не исках да живея: искаше ми се да се обеся или да се хвърля от някоя канара, или да се удавя във водата. Не можех да се успокоя, цели осем години се мъчих да разреша въпроса защо мъжът ми умря. Един ден като че ме озари една светла мисъл и нещо в мен ми каза: ти питаш сега защо мъжът ти умря. Ще дойде ден обаче, когато ти ще се запиташ: защо и аз трябва да умра. А трябва да знаеш, че и ти ще

умреш по същия начин, както и мъжът ти умря. Когато дойде този ден, не само за мъжа си, но и за себе си ще питаш: защо аз трябва да умира? Остави сега мъжът ти лично да пита за себе си, а ти ще питаш за себе си, когато му дойде времето." Аз ѝ казах: ще се оправи работата. И тя си каза:

„Наистина, и аз мисля, че е само едно въображение, че съм имала мъж. Ако той беше истински мъж, не трябваше да умира, а щом е умрял, аз повече не го искам. Мъж, който умира, не го искам. Той трябваше да седи при мен в тези години, да ми помага. Какво трябва да плача за този умрял мъж? И няма го вече при мен." Тя продължи: „Оттам насетне станах съвършено спокойна, свързах се, ободрих се, и слава Богу, работите ми почнаха да се оправят." После нейни познати я запитвали:

– Ти искаш ли пак да се ожениш? Тя отговаряла:

– Този, за когото искате да ме жените, ще умира ли?

– Ще умира.

– Тогава не го искам. Аз искам да се ожения за някой, който не умира. Ако ми намерите такъв, ще го взема, иначе оставете ме, аз ще си бъда с това верую, което имам сега.

Ще ви превода факта в следната форма: защо трябва да вярвате в едно верую, или да имате едно верую било в консервативен, или в либерален смисъл, че има Господ, когато един ден този Господ ще умре за вас? Или пък защо ви е един материализъм, който казва, че Бог не съществува, когато един ден и той ще умре, и вие ще се разочаровате? И в едното, и в другото вие ще се разочаровате. От това гледище ти нито можеш да отричаш Бога, нито да го доказваш. Щом кажеш, че няма Господ, това значи, че ти не съществуаш. И щом кажеш, че има Господ, това значи, че ти съществуаш. Каква нужда има тогава ти да отричаш себе си или да твърдиш, че съществуаш? В съзнанието на всеки трябва да има една обща мисъл, че той съществува. Това е разрешението на въпроса. И по-нататък - дали има задгробен живот или не това е второстепенен въпрос: Защото този въпрос говори, че моят живот може да се измени. И тогава казвам: за да се измени моят живот, това показва, че в мен има друго някакво същество, което изменя живота ми. Значи ако ме сполети едно нещастие, това показва, че в мен има друго някакво същество, което може да измени живота ми, да ми направи някаква пакост или някаква вреда.

Ако аз съм сам в света, кой може да ми направи зло? Да допуснем, че цялата Земя е ваша, че всичкото богатство на Земята: растенията, животните, овцете, говедата - всичко това е ваше, и вие сте пак нещастни

Кой е причината за това ваше нещастие? Говедата никой не ви е взел, овцете - също, богатствата, парите - също. Тогава кой е причината за вашето нещастие? - Вие сами. Ще кажете: обществените условия. Да! Вярно е, че обществените условия са виновни, но доколкото вие имате отношение към обществото, дотолкова и то може да бъде причина за вашето щастие или нещастие. Щом имате отношения към това общество, не може да бъдете извън него. И доколкото то има отношение към вас, дотолкова и вие държите за него. Обаче има правилни отношения, както и неправилни; има хармонични отношения, има и нехармонични. Аз не съм за това, да опровергававам този въпрос. Щом в едно общество или в едно учение пребъдва Истината, то е хармонично устроено. Според мен Истината е само това, което никога не се изменя. Истината е само това, което всякога е живо, което всякога пребъдва в човешкия ум и сърце, в човешката душа. Истината е най-мощният елемент, който върви с всички души заедно. Истина е това, което никога не прави зло в света. Или с други думи казано: Истината е най-разумното в света, което урежда щастието и радостите на всички хора. Това нещо някои хора наричат Бог, но думата „Бог“ е изкривена дума. Какво означава думата „Бог“? Думата „Бог“ означава, че Той всичко може. Мнозина считат, че Бог е вън от хората. Питам: ако Бог е всемогъщ, а аз съм слаб човек, как е възможно това нещо? Как е възможно аз, който съм излязъл от Бога, да съм инвалид, да съм слаб човек? И най-после, Бог няма да иска да държи на ръцете си един инвалид. Не, разумното и силното в света ражда само разумни и силни работи, Бог не може да роди едно слабо, едно хилаво същество. Аз не мога да защитавам такава теория, но правя психологически извод. Този Бог, за когото се проповядва в света, че е силен, че е всемогъщ, Той не може да роди едно слабо, хилаво и неспособно същество. И затова животът, в който живеем, трябва да го разрешим много правилно. Ние участвуваме сега и в скърбите, и в радостите на живота. Как ще си помогнете тогава? Как ще си помогнете, ако в света дойде едно голямо земетресение, или една чума, или един голям циклон, или ураган? Умният човек предвижда нещата отдалече и затова ги избягва. Когато един разумен човек пусне един кораб в морето, той сто на сто ще го осигури, ще предвиди всички възможности за аварии и по този начин ще ги избегне. При сегашните условия на живота трябва да бъдете крайно разумни.

Сега аз говоря на онези, от вас, които са силни, които мислят. А онези от вас, които са слаби и които не мислят, те не обръщат внимание на думите ми, те се държат за старото. Който е слаб, да си държи старото. Старият дядо да държи патерицата си, да се подпира на нея, а на младия не трябва никаква патерица. Остане ли до някаква патерица, той няма вече никакъв морал. Това, на което ние трябва да разчитаме, е онзи вътрешен закон на живота, който наричаме Любов. Първата подпора, това е Любовта. Втората

подпора, това е знанието, Мъдростта; третата подпора, това е свободата, Истината. Това са три подпори в три свята: в човешкия ум, в човешкото сърце и в човешката воля. Това са три велики свята, които управляват човека. А човек е само онзи, който във волята си има истината, който в сърцето си има любовта и който в ума си има мъдростта; Човек е само онзи, който използва всички тия закони и живее съобразно тях.

Та казвам: в тази стара драма Йов се оплаква от живота си. Прочетете тази драма, да видите развързката ѝ. Той придобива едно прозрение, влиза в новия живот и намира, че старият живот, в който дотогава е живял, е бил фалшив. Той, казва: „Аз вече се отказвам от всичко старо и няма да мисля по стария начин." И на този Бог, който му говорил отвътре, той казва: „Отсега нататък ще Те слушам да ми говориш истината." Тъй както ми говориш, кажи ми истината, и аз ще Те слушам, ще приложа тази истина в живота си, за да придобия новия живот." Щом той приложи тази философия в живота си, в него стана едно преобръщане и в този момент всичко му се възвърна: богатството, говедата, камилите, овцете, конете, дъщерите и синовете, и то два пъти по-хубави и красиви, отколкото бяха първите. Които четат тази история на Йова, ще кажат: този човек е проповядвал за Господа, така ли трябваше да пострада? Значи според тях той не трябваше да премине тези изпитания. Не, един човек като Йова, който проповядваше за Бога, трябваше да се изпита, след което всичките богатства му се възвърнаха, а синовете и дъщерите му също се възвърнаха, но два пъти по-красиви от първите.

Не може да се приеме новото учение, докато човек не се изпита във всяко отношение. Това, да получи изведнъж всички блага, то не е никакво ново учение. А така, да го залъгват, че като отиде в онзи свят, ще свири на китара и само ще пее, това не е истински онзи свят. Че ние и без да сме на онзи свят, пак свирим и пеем с китари. Няма какво да ни залъгват с китари. Под думата „китара" може да разбираме хармонично свирене, здраво мислене. Иначе, ако се отиде с тези китари на онзи свят и се скъса една от струните им, какво ще се прави тогава? Китара, на която струните се късат, това не е китара, това е дъска. Така е и с всяка мисъл, която не може да внесе в човешкия ум онази велика сила. Аз не казвам, че няма да се тревожите, но и след като се разтревожите и дойдете до крайния предел, да можете да превърнете тази енергия и да произведете в себе си онова щастие, като на онази вдовица, да кажете: „Този мъж не трябва да умира. Щом умира не го искам!" Досега колко вдовици са дохождали при мен да ме питат какво правят мъжете им в онзи свят. На някои от тях казвам:

– Мъжът ви там е оженен.

– Че как и кога се е оженил?

– Вярвате ли в този мъж?

– Вярвам, обичам го още.

– Че как може да вярвате в нещо, което е умряло вече? И как може да обичате това, което е умряло? Невъзможно е човек да обича това, което е умряло, разбирате ли? Вашият мъж се е изменил, той сега е у вас.

– Че как може да влезе в мен толкова голям човек? Тази жена със своите материалистически схващания мисли, че мъжът ѝ със цялото, си тяло е влязъл в нея, такъв голям, левент човек, юнак!...

Може някои от вас да ми кажат: така не се говори за живота. Не аз говоря, вие говорите, вие се оплаквате. Толкова години вече съм в България, но никой още не е дошъл да се похвали с живота. Кой как дойде, все се оплаква: жена от мъжа си, мъж, от жена си, брат от брата си, сестра от сестра си, приятелка от приятелката си, учител от ученици и обратно. Досега не съм срещал нито един учител да каже: доволен съм от учениците си и от работата си. Значи, има нещо криво в живота. Но не сме само ние виновни. Аз не мога да бъда отговорен за греховете на хората. Аз съм отговорен само за своята мисъл. Всички противоречия в живота ние самите сме ги създали колективно и ни трябва една правилна философия, за да се освободим от тях. Има една Школа за тази цел. Ако се следва тази Школа най-малко 25 години, светът ще се поправи. Има начини, има формули за това и така може да се поправи той, че да имаме един свят на светии. Може да се направи един опит. Двайсет и пет години трябва да пожертвуват съвременните народи, за да имат известни резултати. След 25 години ще се докаже може ли или не може да се оправи светът. Като поддържате, че мисълта е, която създава щастието или нещастieto, всеки от вас, ако е внимателен какви мисли влага в съзнанието си, ще може да оправи своя свят. Всяка мисъл, която идва отвън, или която произлиза от човека отвътре, той трябва да бъде внимателен заради нея, да види реална ли е тя, или не е реална. Следователно човек не трябва да приема нищо отвън, което да не е вярно. Също така и нищо не трябва да излиза от него, което да не е вярно. Само така може да се поправи твоят свят и като се поправи той ще се оправи и външният свят.

Твоята свещ ако е запалена и гори, ще може да помага и на другите около теб. Но свещ, която не е запалена, не може да помага никому. В сегашния си живот хората още не са запалени свещи. Тогава как ще си обясните

онова положение, когато един от видните американски милионери, това било в миналия век, отивал с параход за коронацията на един от тогавашните английски крале и като се размислил из пътя, че триста и шейсетте милиона лири стерлинги, които имал на разположение няма да му стигнат за този празник, хвърлил се във водата и се удавил. Как ще си обясните това? Какво ще кажете на това отгоре? Лекарите ще кажат, че това е едно болезнено състояние. Не, това е израз на една лъжлива философия, която съществува в света, това е израз на една криза. Ние знаем причините на кризите. В днешно време Англия в един ден е изгубила 600 милиона английски лири стерлинги. Това е една грамадна загуба. Веднага английският стерлинг е спаднал с 15 на сто. Но тези богати милионери и банкери си имат съвсем особен възглед за живота. Те влизат в разрез с един установен ред и порядък в света. В света има един установен ред на нещата, с който като влезем в стълкновение става така, както ако се блъсне едно шише в някоя канара. Нали шишето се счупва? И ние сме едни такива шишета, които като се сблъскат, остава реалното в света, а ние ставаме на малки парченца. Това е много естествено. Няма какво да се сблъскваме. И съвременните хора искат да изменят целия ред и порядък на живота на Земята, но това е невъзможно, Те могат да го изменят външно: могат да затварят хората, могат да бият, да бесят - всичко могат да направят, но живота не могат да изменят. Те могат да внесат греха, могат да внесат противоречиви мисли, но да изменят реда и порядъка на великия Живот - това е абсолютно невъзможно. Невъзможно е човек сам себе си да унищожи. Може да унищожи своите дела, може да унищожи една своя мисъл, но сам себе си да унищожи -това е немислимо. Аз бих желал някой да направи това и да докаже, че е успял. Някой казва: „Аз ще се самоубия.“

Ти можеш да убиеш едно свое дело, ти може да унищожиш една своя мисъл, но по никой начин не си в състояние да унищожиш себе си. Този въпрос са задавали и най-древните философи: може ли човек да унищожи себе си? Аз отговарям положително: това е невъзможно, понеже животът е целокупен. Като казвам, че не мога да унищожа себе си разбирам, че аз съм един жив елемент от едно цяло и по никой начин не мога да унищожа този жив елемент, този живот. Това и математически е вярно. Един човек не може да унищожи цялото, на което е част. Нито пък цялото може да разруши някоя от своите части. И двете неща са невъзможни. Резултатите на частите могат да се разрушат; резултатите на цялото могат да се разрушат, но отношението, което съществува между частите и цялото, не позволява нито едното, нито другото да се разруши. Ако приемем че това е възможно, тогава трябва да допуснем друга една реалност, в която нещата могат да се изменят. Обаче в абсолютната реалност, в безграничното, във вечното не могат да стават никакви промени.

Следователно в едно трябва да бъдете сигурни: че вие никога не можете да унищожите сами себе си. Тъй щото ще мислите положително! Всякога ще мислите, но не както досега. Защото под думите „всякога живея“ аз подразбирам целокупния живот в безконечността - да живея съобразно с всички форми, които живеят, да живея във формите на най-висшите същества, както и във формите на най-нисшите; да става един прилив от нисшето към висшето и от висшето към нисшето. Всички тези форми са в съотношение една към друга. Това е нашето разбиране. Вие казвате: „Това е нищо, един червей.“ Да казвате така, това значи, че не разбирате смисъла на този червей. Или казвате: „Това е една мушица“, но не разбирате смисъла на тази мушица. Тази мушица е важна колкото е важен и човекът. Това значи, че колкото човек е важен на своето място, толкова и мушицата е важна на своето място.

Та в най-старата драма на Йова се разглежда онова лъжливо схващане, което хората имат, че причината за нашето нещастие е извън нас. Така съм говорил, казва Йов, но вече няма да говоря така; мислил съм, но вече няма така да мисля; живял съм, но вече няма така да живея. Той съзнал, че вече няма да спъне своя живот. Следователно това, което може да стане с Йова, може да стане и с вас. Това, което може да стане с един човек, може да стане и с един дом, и с един народ, и с цялото човечество. Цялото човечество прогресира общо. И хората общо прогресират. Ние не сме такива, каквито сме били в далечните времена. Бог казва чрез пророка: „Ще обърша сълзите от очите им и скърби няма да имат вече.“ Кога? Когато всички хора дойдат да мислят в единение, както Бог мисли. В този смисъл, когато ние дойдем в хармония, ще видим, че това е мисълта и на Бога. Тогава няма да страдаме, беднотия няма да има, скръб няма да има, и от единия до другия край всички ще бъдат щастливи, всички ще се учат и ще прогресират. Децата тогава няма да умират, но и по много деца няма да имат хората. Всеки ще има само по едно дете. И мъжът жена няма да има, той сам ще бъде; и жената мъж няма да има, тя сама ще бъде. Христос е имал предвид тази идея, като е казал, че за в бъдеще хората нито ще се женят, нито за мъж ще отиват. Това значи: нито жената се жени за мъж, който умира, нито мъжът отива за жена, която умира. Между тях ще има единение, ще има една велика. любов. Някой ще каже, че това са фантазии. Съгласен съм с вас, но кой от вас, които ме слушате, сега би могъл да ми покаже една реалност? От толкова години насам аз търся една реалност, бих я купил още сега, имам на разположение десет милиона. Още сега бих дал един чек за десет милиона да ги вземете от английската банка.

„Душата ми е отегчена от живота ми.“ Както живеете сега, все ще имате опитността на Йова. Виждам хората - днес са весели, утре са тъжни. Това е

самоизмама в живота. Аз бих желал всякога да ви виждам весели. Един ден дойдете весели, на другия ден сте отпаднали духом. Това е, защото живеете в илюзиите на живота. Един ден ви виждам здрави, на другия ден имате треска - живеете в илюзиите на живота. Бих желал да виждам хората около себе си здрави - и по мисъл, и по чувство, и по тяло. Искам да виждам хората в един живот без противоречия. Казвате: „Тежък е животът ми.“ - Както сега живеете, този живот е по-добре да го отпишете - по единствената причина, че той е живот на илюзии и измама.

Вие сте като в положението на Настрадин Ходжа. По едно време той осиромашал; тръгнал един ден по улицата, като се разговарял с един турчин богаташ. Настрадин Ходжа казал:

– Сега да намеря 99 турски лири, няма да ги взема, ако не са сто.

Турчинът решил да го изпита. Турил на земята една кесия, в която имало 99 турски лири. Настрадин Ходжа като видял кесията с парите, я взел, турил я в джоба си и продължил. Турчинът му рекъл:

– Ти не знаеш ли, че в кесията са 99 лири, а не сто? – Няма нищо, който е турил 99, той ще тури и още една.

И на вас ви трябва сега само още една лира. И вие като Настрадин Ходжа взимате кесията, туряте я в джоба си, като казвате: онзи, който е турил 99, той ще тури още една.

Казвам сега: освободете се от вашите стари лъжливи схващания за живота. Най-първо, вие мислите, че сте нещастни - то е илюзия; мислите, че сте щастливи - то е друга илюзия; мислите, че сте болни - то е пак илюзия; мислите, че сте здрави - и то е илюзия. Мислите, че вярвате - то е една илюзия; после мислите, че не вярвате - и то е пак илюзия. Мислите, че сте учени - то е една илюзия; после мислите, че сте невежи - то е друга илюзия. Коя е реалността тогава? Щом помисля, че ставам учен, значи сравнявам се с някого. Аз не се сравнявам с никого, нито казвам, че съм учен, нито че съм невежа, нито пък казвам, че другите са по-учени от мен. Аз проповядвам едно: човек прогресира в своето развитие. Че съм учен, това е относително така. Това знание, което имам, то е събрано от тук - от там. Наука е това, след като те затворят в затвора, да излезеш от него; наука е това, като лежиш от няколко епидемични болести, като проказа да кажеш на болестта: „Махни се от мен, аз съм човек, с когото не можеш да се разправяш. Никой няма право да ме закача!“ - и тя да се махне. Някой казва: учени хора сме. Щом сме учени, защо страдаме? Учени хора сме, а погубваме радостите си. Може да е приятно да живеем в илюзиите на

живота, но това няма смисъл. Поне да съзнаваме това положение. И за един живот по-красив от този, който сега живеем. Както има живот по-красив от животинския, така има живот по-красив от сегашния човешки.

Съществува на Земята една човешка раса, която живее някъде, но още не е известна на хората. Ще дойдат наследници на тази раса. Към нея днес се стреми цялото човечество. Хората от тази раса живеят отличен живот. Е, кажете, кой от вас е ходил при тях? Не съм ходил, но съм приказвал с тях. Кое е по-вярно: да кажа, че съм бил между тях и съм приказвал, или че съм в общение с тях? Да съм в общение с тях е по-реално, отколкото ако съм бил между тях. Може да си ходил във Франция - това не е реално; може да си ходил в Англия или в Америка - и то не е реално. Аз съм ходил в Америка, но това е сън за мен; това, което е в човешкото съзнание, което никога не се мени, то е реалното. Следователно ако твоята душа е изпълнена с Божията Любов и ти чувствуваш импулса и пулса на всичко живо в света, тогава като дойде Смъртта при теб, ти ще я хванеш за краката, ще я вдигнеш във въздуха и ще й кажеш: „Хвърли си сега косата! Ти трябва да знаеш, че пред теб седи човек, който никога не умира!“ - И какво ще ти каже смъртта? Тя ще ти козирува и ще каже: „Слушам, Ваше високоблагородие!“ - и ще си обърне гърба. Това е щастieto на човека - да не дойде за него смъртта. След това ще дойде Сиромашията. Той ще я хване за врата и ще каже: „Знаеш ли, че аз никога не осиромашавам? Така че, иди си веднага!“ Ще кажете: може ли да бъде така? - С простотията си ще си умрете - нищо повече. Може ли да бъде това? Когато казвам на едно малко дете, че то ще расте, ще порасне, ще стане момък или мома и после ще остарее, това дете ме пита: може ли да бъде това? Това ще бъде не защото аз го казвам, но защото и без това то ще стане така - това е вложено в самото дете вътре. Следователно ние всички трябва да вярваме в онова, което Бог е вложил в нас - то е Божественото, абсолютното, за което всички трябва да държите. Ако някой път се обезсърчите, влезте по-дълбоко и по-дълбоко в себе си, докато дойдете във вашия свят на щастие, на радост и на веселие. И ще кажете тогава: „Сега разбирам Истината.“

Ще ви приведа един пример. Представете си, че сте в един затвор, дето постепенно прокопавате, прокопавате и дойдете до едно положение от малката дупчица, която сте прокопали, да може малко светлина да влезе. Всяка сутрин слънчевата светлина ще прониква през тази малка дупчица. Колкото нещата стават по-тънки, толкова и Светлината повече прониква през тях. Като се пробие дупка, и светлината ще дойде. Докато в Съзнанието съществува този пласт от заблуждения, мисли, идеи, философствувания, че този философ така казал, онзи така казал и вярваме на това, което философите са казали, светлината отвън не може да проникне в съзнанието ни. Това е вярно, а още повече то е вярно за онези

времена, когато тия философи са живели; но не е вярно за всички времена. Всички философи, всички богослови, каквото са казали, то е вярно само за времето си. Христос, един от великите Учители, каза на еврейския народ: „Много нещо имам да ви кажа, но то не се отнася до вас, не е още за вас. А за в бъдеще много неща има да ви се кажат." - Какво можем да кажем за неизказаните неща? Защото малките работи, които Христос каза, не са приложени, а какво остава за големите? Ако бяхме приложили малкото, което Христос каза, ние щяхме да имаме съвсем друга култура, съвсем друг строй, съвсем друго благо.

Но такова разбиране, каквото и да е, и то е добро. Бъдещето нас не ни засяга толкова. Питате какъв ще бъде бъдещият строй. Той ще бъде точно такъв, каквито са хората. От толкова хиляди години хората са създали този строй, но и той не е лош. Той съответствува точно на вярванията им. Аз не го считам лош, но го разглеждам в широк смисъл: като имам предвид и вярващи, и безверници, той съответствува точно на техните вярвания, на техните копнежи. Аз не правя разлика между народите. Този строй, този живот, какъвто и да е, той повдига цялото човечество. И той е добър, но още не е идеален. Следователно има още един по-възвишен живот, към който човечеството се стреми. Както нашата слънчева система се стреми към своя център, така и нашият живот се стреми към един център - към великото благо на Живота, към радостта, към Любовта, към Мъдростта, към Истината и към Свободата. И тогава ще кажем като Йова: няма да мислим по старому, няма да живеем по старому, няма да чувствуваме по старому, няма да постъпваме по старому! Тези мисли може да ги поставите за основа. Ако живеете така няколко години, вие ще създадете от себе си такива хора, каквито искате да бъдете създадени.

Казваме тогава: блажени вярващите в новото схващане на Любовта; блажени вярващите в Мъдростта; блажени вярващите в Истината и Свободата! Нещастни онези, които вярват в сегашното и мислят по сегашному, и чувствуват и постъпват по сегашному. Дръжте положителната мисъл: вярвайте в новото. Аз вярвам, че днешните хора не са всички безверници. Според мен доброто в хората е следното: въпреки всички най-големи противоречия, които сега съществуват в света, у тях има една непреодолима вяра, че светът ще се подобри. Всеки казва: „Каквото и да е, но на мен ми се струва, че животът ще се подобри." Мен това поне ме радва, че въпреки всички противоречия хората пак не са изгубили вярата си в абсолютното. Те казват: „Макар че сега е лошо, но светът все пак ще се оправи." Тази мисъл е вярна!

И тогава няма да казваме, както Йов някога е казал, но ще кажем: блажени онези, които идат с новата вяра. Блажени онези, които идат с новата

любов. Блажени онези, които идат с новата свобода. Блажени онези, които идат с новото знание. Казвам: блажени са, защото те ще се нарекат Синове Божии.

неделна беседа, държана от Учителя на
27 септември (Кръстовден) 1931 г., София, Изгрев.

СЪБУЖДАНЕ

Като четете втора глава от I Послание към Тимотей, вие се пренасяте във времето на Павел. Така виждате разликата между тогавашните времена и сегашните.

Павел се обръща към вярващите с думите: "И тъй, моля ви, преди всичко да правите моления, молитви, прошения, благодарения за всичките човеци." (1 ст.).

"Така и жените с прилична премяна, със срамежливост и целомъдрие да украсяват себе си, не с плетения на космите, или със злато, или с бисери, или с многоценни дрехи." (9 ст.). - И във времето на Павел жените са плели косите си, което показва, че това е стара мода, която и до днес още се прилага.

"Жената да се учи мълчаливо, с всяко покорство" (11 ст.). - Защо жената трябва да мълчи? - За да мисли. Изобщо, човек мисли само в мълчание. - Кой човек се покорява? - Който има воля. Една българска пословица казва: "Преклонената или покорната главичка остра сабя не сече." С други думи казано: "Острата сабя не сече умна глава." И сухият клон, и зеленият клон на дървото са покорни, но господарят взима острия нож и ги отрязва. Обаче, никакъв нож не може да сече умния човек.

"А жена да поучава не позволявам, нито да владее на мъжа, но да е в мълчание." (12 ст.). Който не разбира Писанието, търси причината за злото и за греха все в жената. Вярно е, че първата жена съгреши, но не външната. Грехът се дължи на вътрешната жена, която е във всеки човек. Сегашната жена е дете на миналото. Следователно, тя се явява като последствие от живота на първата жена, която лесно се поддаде на греха. Човешкото сърце представлява вътрешната жена. За това сърце, именно, се казва в Писанието: "Разтле се сърцето на този народ." Преведен с други думи, този стих означава: Развратиха се жените на народа. Ще кажете, че външните условия са причина да се проявява човек по един или по друг начин.

Всъщност, външните условия са причина да прояви човек онова, което се крие дълбоко в него. Наистина, всеки човек избира такава среда за живеене, която отговаря на неговия вътрешен стремеж. Червеят пълзи по земята, защото сам си е избрал този начин на живот. Един ден, когато се

превърне на пеперуда, той ще напусне стария живот и ще влезе в нов, при нови, по-добри условия. Пеперудата се отличава от червея с по-голяма интелигентност и с това, че е господар на положението си. Много е мислил червеят, докато престане да пълзи и се превърне на пеперуда. Той казва: Докато пълзя по земята, много ще страдам. Колкото и да съм опитен в пълзенето, всеки може да ме стъпче. И по дърветата да пълзя, пак причинявам пакости, за което хората и птиците ме преследват. Не се живее така, трябва да си направя пашкул, където да си приготвя крилца за хвъркане. Когато разумният свят вижда доброто желание на червея, да измени живота си, с цел да се повдигне, той му помага да го реализира.

Като се говори за червея и пеперудата, ние ги разглеждаме като състояния, през които е минал човешкият дух. Всички форми на животните и растенията са жилища на същества, чрез които разумната природа е правила своите опити, с цел да ги усъвършенства. Всяка форма, колкото и да е малка, трябва да се усъвършенства, за да мине в по-висока форма. Това е неизбежен закон. През тези форми минава и човек в утробата на майка си, докато дойде до последната форма, чрез която днес се проявява. - Какво прави бедният човек? Какво е първото му жилище? - Малка, проста колибка. Като забогатее, той си прави по-голямо, по-светло и по-хигиенично жилище. Първата колиба той остава в наследство на съществата, които стоят под него. Те я оставят на други, които идват след тях. Така човек се развива и върви напред. Следователно, всички по-ниски форми от човешката, представляват минали култури, през които човек е живял, работил и постепенно е напуснал, за да влезе в по-висока форма. Като знаете това, отнасяйте се с уважение и любов към формите на растенията и на животните, като към ваши минали жилища. И до днес още низшите същества влизат в къщата на човека, ползват се от добрите условия, без да плащат. Разумният човек не ги държи отговорни за това, понеже и той не плаща нищо за къщата си. Обаче, непросветеният и неразумен човек взима наема си чрез насилие. Като види кокошката, агънцето, прасенцето, вън от себе си, той взима ножа и сам се разправя с тях. Това е неразбиране на Великия закон на живота. Всяко същество е длъжно да плаща за добрите условия, които му се дават. - На кого? - На Онзи, Който се грижи за него, Който го повдига. Всеки наемодател има право да получава наем, но не повече, отколкото трябва. И всеки наемател е длъжен да плаща наема си доброволно и навреме. Великият закон на живота съди човека не за това, че взима наем, но за несправедливо постъпване към своите наематели. Той отглежда овце, взима млякото, вълната им, но пак е недоволен. Най-после посяга и на живота им. Това е несправедливост, която природата не търпи. Благородство се иска от човека, да знае, докъде се простират правата и задълженията му.

Красива е природата с многобройните и разнообразни форми, чрез които тя опитва условията за живот на земята. Изучавате една от първичните форми на живота и се чудите, как може да се живее в такава малка и незавършена колибка, само с две отверстия - за влизане и излизане, без никакъв прозорец. Докато разглеждате тази форма, виждате друга, по-добре построена, с два прозореца, но сложена във водата. И тук условията са тежки. Тази форма се видоизменя в друга, по-добре построена, с криле, чрез които се движи свободно във въздуха. Обаче, и от тази форма човешкият дух е недоволен, затова го пратили между млекопитаещите, докато най-после влязъл във формата на човека. Така той се задоволил, но временно. - Какво искал още? - Другарка, която да му помага в живота, и с която да споделя радости и скърби. И това му се дало, но и до ден днешен, човек философства, трябва ли да има жена, или и без нея може да живее. Въпросът се решава просто: жената е сърцето на човека, което извършва кръвообръщението. Ако можеш без сърце, ще можеш и без жена. Следователно, не търсете жената вън от себе си. Тя е във вас, и без нея не можете. Тя е пулсът на вашия живот. Докато мъжът търси жената вън от себе си, и жената търси мъжа вън от себе си, и двамата се натъкват на противоречия.

Помнете: човешкият дух е минал през всички форми на живота и постепенно ги е напуснал, докато най-после е дошъл до последната - човешката форма. Той ги е напуснал външно, но не и вътрешно. Те и днес живеят в него. Той никога няма да се освободи от тях. Човек е минал и през различни раси: черна, червена, жълта, бяла - сегашната раса, но и в нея няма да остане. Бялата раса е петата. Идва времето на шестата раса, която носи новите и светли идеи. И в тази раса няма да остане завинаги. Целта на човека е да върви напред, да дойде до положението на ангел, да бъде господар на себе си и на вселената, да бъде истински съработник на Бога. На ангелите е дадена голяма власт - да управляват слънчевите системи. И човек подсъзнателно се стреми към тази власт, но, като не е готов още за нея и не знае, как да я постигне, той започва да управлява подобните си и се натъква на грешки и противоречия. С подобните си ще бъдеш като техен брат, докато дойдеш до положението на ангел, да управляваш и работиш заедно с Бога. И тъй, от гледището на великия закон на развитието, човек се намира в преходно състояние, от което трябва да се освободи. Това значи, да стане господар на себе си, сам да решава въпросите си, сам да действа и твори. Понякога съзнанието на човека се помрачава, той става недоволен от себе си, от окръжаващите и търси причината на това състояние там, където не е. Най-после той търси причината в Бога, че не му е дал здраво тяло, че не му е дал светъл ум и широко сърце, да се справи лесно с мъчнотиите си. И Мойсей завърши живота си с недоволство. Той не беше доволен от работата си на земята, но

след него дойдоха други пророци, които свършиха това, което той не можа да направи.

Съвременните хора търсят начин да се свържат с живата природа, за да подобрят живота си. Разумност се иска от хората. Ако не са разумни, те могат да изпаднат в положението на червея, да ги тъпчат. Ще кажете, че нещата се постигат лесно, както червеят става пеперуда. Обаче, всички червеи не стават пеперуди: едни се увиват в какавиди, които се превръщат в пеперуди, а други си остават червеи. Да бъдеш червей, или пеперуда, това са две различни състояния. Червеят разбира нещата по един начин, а пеперудата - по друг начин. Скръбта е състояние на червея, а радостта - на пеперудата. Червеят, както лошата мисъл, прояжда листата на дърветата, а пеперудата, както добрата мисъл, се храни със сладкия сок на цветята. Отрицателните и низши мисли са червеи, които глождат съзнанието на човека. - Какво да се прави с червеите? - Да се продадат, както градинарят продава краставици на пазара.

Следователно, който има червеи, т.е. краставици в градината си, трябва да ги изнесе на пазара, да се освободи от тях. - Умират ли тези червеи? - Никога не умират. Затова се казва, че лошите и отрицателни мисли и чувства вървят след човека и на този, и на онзи свят. И душата се бори дълго време с някои свои мисли и чувства, докато най-после се определи, на кой свят живее. Ако е на земята, тя задоволява своите нужди чрез физическото тяло на човека; когато отиде на небето, тя се радва, че задоволява нуждите си по особен начин, не както на земята. На земята душата се намира в сънно състояние, обаче, на небето, тя е будна, всеки момент се проявява. Докато се събуди от дълбокия сън, душата минава през много страдания и мъчности. Този момент наричаме пробуждане на съзнанието. Така е за обикновените хора, а що се отнася до просветените, може и без страдания. Те са хора с будно съзнание, готови на жертви и свещени подвизи.

Какво трябва да прави обикновеният човек? - Да работи, да учи, за да не остане невежа. Каквото е сънното състояние за будния живот на човека, такова е състоянието му в невидимия свят по отношение на физическия. Значи, физическият живот на човека е сън, в който душата спи дълго време, чака добри условия за пробуждането си. И в Писанието е казано: "Дойде време за пробуждане." Всеки иска да се пробуди, но малцина са готови за това. Днес повечето хора са спящи души: гонят ги разбойници, зверове, черни хора; бягат, крият се и питат: Какво да правим, за да се освободим от неприятелите? Събудете се от дълбокия сън, в който сте заспали. Като се събудите, ще видите, че мъчнотиите и страданията ви са привидни. - Гонят ме. - Докато спиш, ще те гонят; щом се събудиш, ще

видиш, че си в реалността на живота, където няма гонене и преследване. Следователно, какъвто е спящият живот за обикновения човек, такъв е физическият живот за духовния човек. За него физическият живот е сън, а духовният - реалност. - Какво да правим, за да излезем от мъчнотиите на всекидневния живот? - Събудете се! Щом се събудите, съзнанието ви ще просветне и вие ще се освободите от кошмарите на съня.

Човек трябва да бъде буден и на този, и на онзи свят. Кажете ли, че на този свят трябва да бъде буден, а на онзи може да спи, и там ще се намери в същото положение, в каквото е бил на земята. Влезеш ли буден на онзи свят, мъчнотиите и страданията ще бъдат далеч от тебе. Това значи, познаване на истината, т.е. познаване на нещата така, както са в действителност. Това значи, познаване на онзи живот, в който Бог вечно пребъдва. Бог пребъдва в реалния живот, т.е. и в проявения, и в непроявения. Проявеният Бог е в материалния свят, а непроявеният - в идеалния. В бъдеще нашите идеи ще станат материални и ще се реализират. Значи, това, което е идеално за нас, за други ще стане материално. Ще дойде ден, когато материалното ще се превърне на идеално. - Кога ще стане това? - Когато разумните същества управляват света; когато пеперудата ще се ползва от сладкия сок на плодовете, а не само на цветята. Днес пеперудата каца от цвят на цвят, ходи по него, помириства го и си казва: Не мога да се ползвам от сладките, зрели плодове. За нея цветовете представляват реалния свят, а плодовете - идеалния. Съзнанието на пеперудата е готово за цветовете, но не и за плодовете. Който иска да бъде пеперуда, трябва да се облича като нея, да си боядисва дрешките. Да боядисваш крилцата си, както пеперудата, това показва, какви дарби и способности се крият в тебе. При това, ти трябва да ги прилагаш, а не само да им се радваш. И пеперудата се радва на своите дарби и способности, но временно; човек, обаче, се радва всякога. Стремете се към постоянната радост, а не към временната.

Задачата на всеки човек е да развива своите дарби и способности. Ще кажете, че това не зависи от вас, но от вложеното във вас. - Всеки има някаква дарба или способност в себе си, но тя може да остане неразвита. Следователно, от съзнателната работа на човека върху себе си зависи неговото развитие. Като работи върху себе си, той се свързва с възвишените същества, които му помагат. Те са същества на любовта. Само любовта има предвид интересите на всички хора, на Цялото, а не на отделните части. Кажете ли някой, че обича даден човек, това значи, че обича частта. За да бъде любовта му правилна, той трябва да вижда в това лице Бога. Така, той се свързва с Цялото. Всичко е създадено от Бога и заради Него. Обикновеният човек върви от частта към Цялото, а посветените - от Цялото към частта, т.е. от общото към частното. Като се

развива правилно, и обикновеният човек идва до правия смисъл на живота, както и посветеният.

Какъв е смисълът на живота? - Да намерите едно същество, което да ви обича и да мисли, че светът е създаден само за вас. - Какво е моето задължение към това същество? - Да му отговориш на любовта и да мислиш, че светът е създаден само за него. Така и двамата ще дойдете до убеждението, че светът е създаден за вас. Ако мислите така, ще се убедите, че светът е създаден за всички живи същества. Всяко същество има право да живее и да се ползва от богатата на живота. Който мисли така, на прав път е; който не мисли така, той живее в противоречия и заблуждения. Българинът е философ в живота си. Като се убеди в нещо, то е категоричен. Каквото и да му говориш, той казва: "Не продавай краставици на краставичар." Това значи: краставиците не разрешават въпросите. С други думи казано: Състоянието на червея не разрешава смисъла на живота. И състоянието на пеперудата не разрешава смисъла на живота. Пеперудата е разрешила само един въпрос, а именно, да мине в по-високо състояние от червея, но по-нататък не отива. Тя се връща отново в състоянието на червей. Значи, пеперудата отива от А до В и от В до А. Такова е положението и на обикновения човек: от скръбта, т.е. от състоянието на червей, той минава в радостта - в състоянието на пеперудата. Понеже не може да задържи радостта си, той се връща в състоянието на червей - в скръбта. Не става ли същото и с вашите деца, т.е. с вашите мисли? Ту се повдигате, ту се понижавате. Павел казва: "Ние няма да умрем, но ще се изменим." Човек трябва да се измени, да напусне стария живот и да се събуди. Това значи, да живееш за Божията слава, да се радваш на всичко, което Бог е създал. Само така човек може да се превърне от червей в пеперуда, без да се връща в състоянието на червея.

Какво представлява кръгът? Той е първата форма, в която човек се е проявил на земята. Той е поле, в което всички сили се хармонизират. Така се пише и буквата "О". Такава форма има яйцето, чрез което се създава животът. И семето има форма на кръг и на елипса. Като се посади в земята, то се пука и от него излиза стъбълце, като камшиче. Така се образува буквата "б" - началото на проявения живот, който наричаме "битие". Първоначално човек е живял затворен в себе си, в яйцето - непроявения живот. Като се видял ограничен в яйцето, човешкият дух започнал да търси начин да се прояви. Така той разделил елипсата, без да знае, че делението не разрешава въпросите на живота. Чрез деление, от кръга се получава две по-малки кръгчета, от тях се получават четири, после осем и т.н. Делят се кръговете, умножават се, но вън от тях не може да се излезе. След голямо усилие на мисълта, човек успял да направи две отверстия на кръгчетата: отгоре и отдолу. Долното отверстие играе ролята

на коренче, с което клетката тегли хранителни сокове от земята. Горното отворстие представлява стъбло, на което се развиват листа и клончета. Така се създадо растението - една от формите на живота, през които е минал човешкият дух. Не съществуват ли външни форми на живота, човешкият дух не би могъл да се прояви.

И тъй, човек разбира външния свят дотолкова, доколкото може да разбере своя вътрешен свят. Каква представа ще имаш за ябълката, ако не я приемеш вътре в себе си? Ще развалиш формата и, ще я опиташ и чрез вкуса, чрез силата, която тя дава, ще се произнесеш за нея. Нямаш ли вътрешна представа за даден предмет, ти никога не можеш да го разбереш и познаеш. Ще описваш формата, цвета, големината на ябълката, но това не е достатъчно за пълното понятие ябълка. - Не е ли престъпление да разваляме формата на ябълката? - Не само че не е престъпление, но човек има право да се ползва от соковете на ябълката, да се храни с нея. Плодовете са първата храна на човека. Раят е бил плодна градина, от която човек е имал право да се ползва. Важно е, той да не спира развитието на съществата под него. Ще кажете, че човек има право да коли животните. Ако е сигурен, че като заколи и изяде една кокошка, той я повдига и помага за развитието и, има право. В противен случай, не е позволено на човека да коли животните. - Как се познава, кога човек може да помогне за развитието на едно животно? - Ако кокошката, например, се жертвува доброволно за вас, свободни сте да я заколите, или да я оставите да живее. Изучавайте подробно закона за развитието или еволюцията на индивидите, да намерите тясната връзка между всички живи същества, от най-малкото до най-голямото. Въпросът за еволюцията е Божествена идея, която може да се разбере само от високи умове, които издържат голямо налягане.

Представете си, че имате два планински върха, с определена височина. Водата от единия връх може да мине в другия само по един начин - ако се прокара канал от единия връх до другия. Това значи: една Божествена идея може да мине от един ум в друг, само когато има известно налягане. Това е възможно, когато и двата ума разполагат с голяма височина. Оставите ли водата да слезе до полите на един от върховете и оттам да се изкачва по другия връх, това е невъзможно. - Защо? - Няма нужното налягане, което може да повдигне водата нагоре. Ето защо, когато става въпрос за възприемане на една Божествена идея, на първо място е нужно налягане, т.е. напъгане на ума. Ум или мозък, който не се напъга, или не издържа дадено напъгане, не е готов за Божествените идеи. С други думи казано: Божествените, т.е. възвишените идеи могат да се прокарат в разумния свят, между разумни същества. Обаче, неразумните идеи никога не могат да се възприемат от разумните същества. - Защо? - Те нямат никакво налягане.

Те идват от ниски места, без напъгане и подем.

Представете си, че едно дете нарисува една гарга. Може ли тази картина да се изложи пред художници? Ще кажете, че детето е гениално. Може да е гениално, но още не е проявило своя гений. Картината му е незадоволителна, не може да занимава великите художници. Невъзможно е човек с обикновени идеи и постъпки, като картината на едно дете, да влезе в Царството Божие. Ще възразите, че сте мислили дълго време върху някои идеи и заслужавате да влезете между разумни същества. Колкото и да сте мислили върху някоя идея, вие сте нарисували една обикновена гарга, като малкото дете. И да влезете в Царството Божие с вашата гарга, веднага ще я прегледат там, ще се усмихнат и ще кажат, че картината ви се нуждае от много поправки, за което трябва да слезете отново на земята, там да се учите. Докато сте на земята, все ще учите: ще рисувате гарги, ще ги изпращате на възвишените същества за преглед, но, докато не ги задоволите абсолютно, не може да останете между тях. Не е лесно да станеш велик, гениален художник.

Гаргата, за която говоря, представлява символичен образ на истинския живот. Докато е на земята, човек рисува себе си, за да представи някога своята жива картина, която да задоволи всички. Много пъти човек ще се качва в разумния свят, ще слиза, ще прави разходки, докато стане гражданин на този свят. При всяко отиване ще преглеждат картината му, ще я поправят и ще го връщат на земята. Един ден, когато картината му вземе образ на ангел, на светия, или на едно от възвишените същества, между които отива, той ще получи свидетелство за завършен курс на художеството и ще му дадат специална служба - да слиза на земята, като помощник на своите братя, да ги насочва в правия път. Това значи, да изработиш себе си като жива картина, достойна да живее между жителите на Царството Божие. Това се иска от човека, това е неговата задача на земята.

И тъй, човек трябва да наблюдава и изучава живите форми в природата, като преходни положения на живота. Започнете от формите в неорганическия свят - камъните и минералите, и постепенно вървете към тези от органическия свят. Само така ще видите връзката между тях. Само така човек може да си обясни причината на своите скърби и радости. Да намериш извора на своята радост или скръб, това значи, да знаеш, да черпиш ли от него вода, или да го заобиколиш, без да се ползваш от водата му. Кой човек, като знае, че на пътя му се открива голяма пропаст, няма да я заобиколи? Или, кой човек, като знае, къде има чиста планинска вода, няма да отиде и задоволи жаждата си? Разумният знае, къде се намират добрите неща и съзнателно отива при тях; той знае, къде се

намират лошите и ги избягва; той знае, къде се намират тъмни и светли места в съзнанието му и първите от тях запазва, а вторите избягва. Защо ще се натъкваш на недоволството в себе си? За какво е недоволен човек? - За прости работи. Някой е недоволен от яденето: маслото било недостатъчно, или било с малко червен пипер, нямало цвят. Сложи вкусно, добре стотвено ядене на трапезата, за да превърнеш недоволството на човека в доволство. Готварството е стара наука, която е съществувала във всички времена и епохи, от клетката до целия човек. И клетката познава това изкуство. Тя сама си приготвя храна и се развива. Ето защо, и религиозният, като слуша някаква проповед, от време навреме мисълта му се разсейва и той си казва: Дали ще има ядене на онзи свят? - И там ще има ядене, даже по-вкусно и по-фино от това, което хората приготвят на земята.

Мнозина се запитват: Какъв въпрос трябва да ни занимава най-много в живота? За някои, важен въпрос е яденето, а за други - как да угодят на Бога. Искаш ли да угодиш на Бога, ще живееш така, че да изявиш любовта в живота си. Без любов, животът не може да се прояви. Ние говорим за целокупната любов, която включва двата велики закона: любов към Бога и любов към ближния. Любовта към Бога подразбира, ти да Го обичаш, и Той да те обича. Не е достатъчно само човек да обича някого. Като обичаш, трябва и тебе да обичат. Затова се казва, че любовта ражда любов. Тя е първото условие за работа, за учене и за развиване. Не можеш да работиш, ако не обичаш работата си; не можеш да учиш, ако не обичаш учителя си; не можеш да се развиваш, ако не обичаш Онзи, Който те е създал. Следователно, ще обичаш Бога и Той ще те обича. Ще обичаш ближния си и той ще те обича. Ако си ученик, ще обичаш учителя си, съучениците си, за да се ползваш от тяхната любов. - Как ще спечелим любовта на своите съученици? - Чрез смирение. Представете си, че вие сте последен по номер в класа. Преди вас са записани 29 ученика, вие сте последният. Всички ще ви погледнат отвисоко, но вие трябва да бъдете смирен, да понесете всичко с търпение. Така те ще ви обикнат и поставят наред с тях. Понеже те знаят повече от вас, ще ви помогнат да ги достигнете. За предпочитане е да заемете последно място и постепенно да напредвате, отколкото да застанете пръв между всички и не можете да задържите мястото си. При това положение, естествено, човек слиза от първото място и остава назад.

Представете си, че на пътя ви се изпречи слон. Какво трябва да направите? Ако сте разумен, ще се отбиете настрана, да мине слонът. Ако не сте разумен, ще искате слонът да се отбие от пътя си. Ще кажете: Аз съм човек, а слонът - животно. Той трябва да отстъпи. Обаче, слонът ще ви качи на хобота си, ще ви завърти няколко пъти във въздуха и ще ви сложи настрана, да не му пречите. Със слон не можеш да се бориш. Вижте, как

постъпват децата. Ако някое дете срещне на пътя си слон, няма да изисква от него да му направи път, но ще се сети да му купи малко ориз. Като му даде да си хапне два-три пъти ориз, слонът ще се разположи приятелски към него и, където го срещне, ще го вдигне на хобота си и ще го разходи. Така трябва да постъпва всеки човек с мъчнотиите си. Всяка мъчнотия е слон, с който трябва да се справите разумно. Ще и давате от време-навреме по малко ориз, ще я гладите, ще я милвате, докато тя се разположи към вас и започне да ви носи на гърба си.

И тъй, правилно разбиране и разумност се иска от човека. Като се натъква на мъчнотии, да знае, как да се справя. Ако слонът иска да си хапне няколко смокини, трябва ли бакалинът да го бодне с игла по хобота? Ако се опита да направи това, слонът ще му отговори така, че дълго време ще го помни. Ще напълни хобота си с вода и ще го опръска отгоре до долу. Човек трябва да се обхожда добре с мъчнотиите си, за да се справя лесно с тях. Само така той може да развие самообладание. Добрата обхода води към самообладание. Това се иска от всички хора. Хиляди години чака Бог, да види добри плодове от своите деца. Той казва: Една ябълка искам да изработите, но да е доброкачествена. Само онзи може да изработи нещо, да даде плод, който се е събудил, осъзнал и смирил. Ако не се събудиш, не можеш да работиш; ако не се смириш, работата ти ще бъде безплодна.

Желая на всички да се събудите и да започнете да работите с любов и смирение.

1. Лекция от Учителя, държана на
30 септември, 1931 г., София. – Изгрев.

ЖИВОТ И ОТНОШЕНИЯ

Размишление.

Да излезе един от учениците, който рисува добре, да нарисува свещ, нож и чешма, от типа на българските селски чешми. Между свещта, ножа и чешмата има известно отношение. Закон е: отношение съществува само между разумни същества. Кога се дава свещ на човека: през деня, или вечер? Може ли да се наречеш разумен човек, ако палиш свещта през деня? Друг е въпросът, ако я запалиш вечер. Значи, запалената свещ има отношение към тъмнината. Ножът е символ на сила. Той е необходим при големите препятствия. Следователно, ако употребиш ножа на място, ти си разумен човек, ако го употребиш, дете не трябва, ти си неразумен. Какво е отношението на чешмата към човека? Кога отиваш на чешмата? – Когато си жаден. Ако не си жаден, не търсиш вода. Всяко нещо има смисъл, когато се използва навреме.

На какво може да се уподобят свещта, ножа и водата в човека? Мисълта в човека е неговата свещ. Докато свещта му гори и свети, той мисли. Щом изгасне свещта, и мисълта се прекъсва. Кога мисли човек? – Когато е в нещастие. Щастливият не мисли. – Кой човек мисли? – Бедният, страдащият. Здравият, богатият не мисли. Неговият светилник е красив, сребърен или златен, но свещта му не е запалена. Щом влезеш в къщата на бедния, виждаш, че вътре свети, дими нещо. Казваш: Има нещо лошо в тая свещ, развалила се е. – Как няма да се развали? Условията на този човек са тежки. За богатия казваш, че е разумен, добре мисли, точен е. Как мислите, може ли свещта да изгори? Като изгори, де отива тя? Ако водата се прелива от едно шише в друго, губи ли се? Шишето се изпразва, но водата не се губи. Ако човек изпие водата, губи ли се тя? Той е шише, в което водата се налива. Значи, водата не е изгубена, но с нея е станала известна промяна. Ако преливате водата от един съд в друг, тя може да се измени, но може и да запази първичната си чистота – зависи от съда. Ако съдът е нечист, и водата ще стане нечиста; ако съдът е чист, водата ще запази чистотата си.

На какво може да се уподоби ножа в човека? – На езика. Езикът има отношение към словото и към волята. Когато волята, т. е. ножът се употребява на място, неговото предназначение е използвано разумно. Какво ще стане с ножа, ако с него режете дърва? – Ще се изхаби. – Кой е причина за изхабяване на ножа: дървата, или самият човек?

На какво може да се уподоби чешмата? – На човешкото сърце. Значи, отношението между свещта, ножа и чешмата е такова, каквото е между ума, сърцето и волята. Това отношение може да се изрази с числата 1:2 – 2:3. – Как се е образувало числото две? – От сливането на две противоположни единици. – А тройката? – От сливането на една противоположна единица с числото две. Значи, числата се образуват от смесването на няколко противоположни единици в едно. Като съберем числата $1 + 2 + 3$, получаваме числото 6. Като турим нула, получаваме 60. Шесторката се увеличава десет пъти. Количеството на единиците увеличава ли се? Ако сянката на едно дърво се увеличава или намалява, какво става с дървото? – То нито се увеличава, нито се намалява. Следователно, и числата са сенки на реалността на количеството. Външно едно число може да се увеличи или намали, без да се измени неговата същина. Казваш, че си 60-годишен човек. Всъщност, ти си въобразяваш, че си на 60 години. За да бъдеш 60-годишен, в тебе трябва да стане такава промяна, която да отговаря на годините ти. Една година представя едно обръщане на земята около слънцето. В продължение на една година стават милиони обръщания; с тях е свързано и обръщането на земята около слънцето. Човек знае само за въртенето на земята около слънцето – нищо друго не вижда и не знае. Обаче, великият мъдрец знае за всички обръщания и движения около слънцето. Който вижда движението само на едното колело на колата, а на другите не вижда, той знае само една четвърт от истината. Какво е придобил оня, който вижда движението на четирите колела, както и движението на конете, а не вижда, кой кара колата.

И тъй, вие знаете, че в 365 дена, земята е обиколила един път слънцето. Знаете, че в това време слънцето е осветило северното и южното полушария на земята; знаете, че през това време, ако сте в умерения пояс, ще минете през четири годишни времена. Питам: Какво сте придобили от това знание? Знаете ли, че заедно с въртенето на земята около слънцето, и вие се въртите около един свой център? В това време и с вас са станали същите промени, каквито и със земята при въртенето ѝ около слънцето. Ако вие разбирате само външните промени, а не разбирате ония, които стават във вас, вие не разбирате вътрешните процеси на природата. За да разберете същината на нещата, вие трябва да познавате едновременно и външните, и вътрешните процеси на природата. Знаете ли, по колко пъти всеки от вас се обърнал около своето слънце? Ще ви задам следния философски въпрос: Съзнава ли Земята, че се върти около Слънцето? Отговорът на тоя въпрос може да бъде колкото положителен, толкова и отрицателен. Може да твърдите, че Земята съзнава движението си около Слънцето, може и да го отричате. Важно е, че Земята се върти.

Ще ви задам още един въпрос: Коя е причината за въртенето на Земята? Защо Земята се наклонява към Слънцето, без да падне? Ако Слънцето седеше на едно място, без да се движи, можеше ли Земята да падне върху него? Ако Слънцето не се движи, един ден Земята ще стигне до него. Много естествено, щом предметът, към който се движиш стои на едно място, ти ще го стигнеш. Ако предметът се движи и отдалечава от тебе, с бързина, равна на твоето движение, ти никога няма да го стигнеш. Следователно, с каквато бързина се приближава земята към слънцето, с такава бързина то се отдалечава от нея. Ето защо, земята никога няма да стигне слънцето. Разстоянието между слънцето и земята ще остане всякога едно и също. Какво казват учените за орбитата на земята: стеснява ли се, или се разширява? Щом орбитата на земята се стеснява, предполагаме, че движението ѝ се увеличава. Значи, движението на слънцето се намалява. Ако предположим, че орбитата на земята се разширява, излиза, че и орбитата на слънцето се разширява. Какво заключение можем да извадим от тия предположения? В първия случай казваме, че желанието на земята да се приближи към слънцето е голямо. И желанието на слънцето да се запознае с жителите на земята, е голямо. Във втория случай, когато и земята, и слънцето увеличават бързината на движението си, земята запазва желанието си, да види отблизо слънцето, а то няма това желание.

Питам: Какво ще стане с нас, ако слънцето се доближи до земята? – Ще се стопим. – Съгласни ли сте всички с това? Какво разбирате под „топене“? Какво става в долините, когато снеговете по планинските върхове се топят? – Явяват се буйни извори и реки, живот блика навсякъде. Дето има топене, там е животът. При топенето всякога става известна промяна. Друг е въпросът, дали промяната е правилна, или не. Ако свещта гори спокойно и не дими, тя издава светлина. Това горене е правилно. Ако гори бавно и пуши, горенето е неправилно. Тя ще изгори, без да даде нужната светлина. Количеството на светлината отговаря на количеството материя, която е изгоряла. Между топенето и горенето, както и между смъртта и живота има известно отношение. Смъртта е резултат на неправилен живот. Като не знае как да живее, човек умира. Смъртта е резултат на неправилните прояви на човека.

На какво се дължи грехопадането? – На отдалечаването на човека от Бога. Понеже бързината на движението, с което човек отива към Бога, се е намалила, той постепенно се отдалечава от Бога, поради което светлината, топлината и силата на човека се намаляват. Намаляването на тия елементи в човека причинява неговата смърт. Човек умира не само физически, но и духовно. Някои негови мисли, чувства и постъпки постепенно умират от недоимък на храна. Днес имаш желание да станеш музикант или художник, стремиш се да реализираш желанието си, но след четири-пет

години желанието ти заглъхва. Казваш: Няма защо да ставам музикант, нито художник. Какво ще стане с тебе, щом заглъхнат всичките ти красиви мисли и желания? Ще дойде смъртта да те вземе. В този смисъл, смъртта не е нищо друго, освен ограничаване на човешката дейност. Със смъртта човек изчезва като форма, обаче силата, която му е дадена първоначално, се връща в корена на Битието. След време същият човек се явява отново на земята в друга форма. Като слиза на земята и се връща в Битието, човек запазва отношението си към Цялото, т. е. към Първата Причина на нещата, а загубва отношението си към частите.

И тъй, под „съществуване“, във философски смисъл, разбираме отношение на индивида или на душата към частите и към Цялото, т. е. към Битието. Щом изчезне отношението към частите, иде смъртта. Значи, при смъртта душата има отношение само към Цялото. Смъртта подразбира еднообразие в отношенията, а животът – разнообразие в отношенията. Бог е вечен живот, защото е вечно разнообразие. Следователно, всяко живо същество, което се стреми към еднообразието, търси смъртта; всяко живо същество, което се стреми към разнообразието, търси живота. Да пиеш една чаша вино, че втора, трета, четвърта, това не е разнообразие. Това е крайно еднообразие. Ако търсиш разнообразие, ще го намериш в хилядите плодове, които природата е създала, в различните отношения между съществата. В това разнообразие, именно, се крие животът.

И тъй, да живееш, това значи да се движиш между различните мисли, чувства и постъпки на Битието. Обаче, ако умът ти се занимава само с една мисъл, ти си в еднообразието на живота. Казваш: Искам да бъда щастлив и мисля само за щастieto си. Добре е да бъдеш щастлив и трябва да бъдеш щастлив, но как? Няма по-лесно нещо от това, да бъдеш щастлив, но трябва да знаеш, как се постига щастieto. Ти си гладен, търсиш хляб да задоволиш глада си. Давам ти един самун хляб. Щастieto ти е в хляба – от тебе зависи да бъдеш щастлив. Ще седнеш и ще започнеш да дъвчеш. Аз няма да те уча, как да ядеш. Дай храна на едно живо същество, и то веднага ще започне да яде – не е нужно да го учиш, как да яде. Друг е въпросът, ако дадеш хляба си на кучетата и стоиш гладен, чакаш някой да те нахрани. Ти си изпуснал щастieto от ръцете си. Кучетата ще се нахранят и ще лаят, а ти ще мълчиш и ще гладуваш. Кучетата ще затлъстят, а ти ще отслабнеш, ще изгубиш теглото си. Каква е тая философия? Какво си придобил с нея? Ще кажеш, че кучетата лаят, а ти мълчиш. Това е криво разбиране. Кучетата трябва да престанат да лаят, а ти ще говориш малко, ще мислиш много. – Как ще се оправи светът? – Когато кучетата престанат да лаят, а хората започнат да мислят. Днес всички кучета лаят, а хората или малко мислят, или никак не мислят.

Сега ще ви дам един съвет: Не измътвайте змийски яйца! За да бъдеш господар на положението, тури змийските яйца в шише, при неблагоприятни условия, и далеч от себе си. Ти туряш тия яйца при благоприятни условия и като се измътят, започваш да ги храниш. После се чудиш, защо змиите са станали толкова големи. – Как да се освободя от тях? – Няма да ги туряш при благоприятни условия за мътене. Докато змийските яйца са под твоя контрол, ти си техен господар. Щом ги измътиш, те са въвн от твоята воля. Лесно можеш да измътиш яйцата на змията, но мъчно ще убиеш самата змия. В гръцката митология четете, че всички рязали главите на змиите и минавали за герои. Обаче, кой от тия герои спаси Гърция? Както едно време хората разбирали живота, както и днес го разбират, това е частично разбиране. С това разбиране светът не може да се оправи.

Ще ви дам един пример, с който ще изясня, какво представя сегашното разбиране на живота. Вървят хора по един гладък, павиран път. Един камък от паважа излязъл навън, спъва минувачите. Кой как мине, удари се в камъка, ритне го и продължава пътя си, недоволен от камъка. Тоя ритне камъка, заболи го крака; оня ритне камъка, заболи го крака. Всеки казва: Да се хвърли тоя камък настрана! Казвам: Да се тури тоя камък на място! Умният ще се наведе, ще вземе камъка и ще го тури на мястото му. Ако хвърлиш камъка настрана, ще хлътнеш в празното място и ще навехнеш крака си. По същия начин някой иска да махне една мисъл от ума си, да не го безпокои. Тая мисъл е била в паважа, излязла навън и те спъва. Тури я на мястото ѝ. Щом се тури в паважа, ти ще вървиш безопасно по него. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка трябва да се поставят на местата си. Такъв е законът. Като знаете тоя закон, ще разберете защо идат противоречията. Много от вашите мисли, чувства и постъпки не са на местата си. Те са изскочили от паважа, по който вървите, затова се спъвате. Турете ги на местата им. Само така ще се освободите от противоречията и неразбирането на живота.

Да оставим тоя въпрос настрана. Мислете върху свещта, ножа и чешмата, за отношението, което съществува между тях. Водата изгасва свещта. Ножът, поставен във водата, ръждясва. Обаче, нито ножът може да се наточи без вода, нито свещта гори без вода. Значи това, което в един случай гаси, а в друг случай поддържа горенето и живота, е водата. Водата стимулира живота. Без вода не става никаква реакция. Но количеството на водата трябва да бъде точно определено: нито повече, нито по-малко. Като разберете отношението между свещта, ножа и чешмата, ще разберете отношението между живота, науката и изкуството. Науката подразбира онова знание, което носи светлина. Ако не разбирате знанието като светлина, то ще бъде товар за вас. Всеки трябва да носи толкова товар,

колкото гърбът му издържа. Това е негова собственост. Ако туриш на гърба си сто килограма злато, можеш да го носиш най-много десетина километра. След това ще започнеш да даваш на тоя десет килограма, на оня десет килограма, докато ти останат само десет килограма, които сам можеш да носиш на гърба си.

Днес богатите товарят животните си със своето богатство, а те ходят с празни ръце и казват: Какво да правим с богатството си? – Турете го на гърба си и вижте, колко може да носите, без да се уморите. Това богатство е ваше собствено, което носите без мъка и неразположение. Твоя собственост е това, което сам носиш в съзнанието си. Остане ли други да го носят в съзнанието си, това богатство не е ваше. То няма никаква цена за вас. Престъпление е да мислиш, че това, което другите носят в съзнанието си, е твое. Ти можеш да се ползваш само от това, което сам носиш на плещите си. Това, което можеш да даваш, ще оставиш други да го носят. Такъв е законът на щедростта. Той гласи: Давай, докато ти тежи. Щом не ти тежи, не давай. Ако си щедър, давай на тоя, който не носи нищо на гърба си. Даваш ли на тоя, който пъшка под своя товар, ти не си умен. И ти, който носиш голям товар, трябва да бъдеш умен, да не приемаш нищо повече от това, което ти е дадено. Следователно, ако природата ти е дала достатъчно блага, ще се откажеш да приемаш повече. Това е формула, с която се разрешават социалните въпроси. Като прилагаш тая формула, ще знаеш, колко товар да носиш и как да го носиш. – Какво ще стане с мене? – Не мисли за това. – Искam да стана учен. – И за това не мисли. Ти и сега си учен, но не съзнаваш това. – Ще отида ли на небето? – Ти и сега си на небето, но не го съзнаваш. – Искam да бъда красив. – Ти и сега си красив, но не знаеш, как да проявиш красотата си. Искam да бъда добър. – И сега си добър, но не знаеш, как да проявиш своята доброта.

Човек проявява това, което е вложено в него. Нищо не може да се предаде към неговия характер, нито да му се отнеме. Разумният човек съзнателно проявява това, което е вложено в него. Той може да помогне на всеки да прояви също вложеното в себе си. Едно се иска от човека: всеки момент да проявява Божественото в своите мисли и чувства. В това се заключава истинското възпитание. Божественото в човека е извор, на който трябва да се даде ход. Ако не му дадеш път, ти се намиращ под известно напрежение и казваш: Тежко ми е, не зная, какво да правя. – Отвори крана, да потече водата навън. Ако не можеш сам, ще дойде някой да ти помогне. След това казваш: Благодаря на Бога, олекна ми. Щом дадеш път на своите красиви мисли и чувства, на своите идеали, ти си отворил път на водата в тебе. Не се страхувай, нека тече, не бързай да затваряш крана. Щом съм ваш приятел, ще отворя крана ви и ще кажа: Прояви се! Или ще драсна клечка кибрит и ще запаля свещта. Или ще взема ножа ви и ще ви науча, как да

си служите с него.

Сега вие сте завъртели крана, запушили сте извора си и току пъшкате и казвате: Защо Бог създаде човека така, а не иначе? Обърни посоката на своето движение. Не казвай, че хората са лоши. Това е празна философия. Отвори крана! Ако не можеш сам, помоли някой отвън, да отпусне пътя ти. Какво означава кранът? Направете превод на тая дума, според езика на природата. Колкото по-правилен е преводът, толкова човек е по-добър. Всеки човек е преводач на реалността. Ще дойде комисия да прегледа вашите преводи. Колкото по-верен и точен е преводът, толкова повече ще го търсят хората да го четат.

Казвам: Помагайте си едни на други. – Как ще помогнеш на човека? – Реално, не по магичен начин, както е в приказките „1001 нощ“. Като минеш край човека и видиш, че свещта му не е запалена, драсни клечка кибрит и я запали. Ако ножът му е ръждясал, потопи го в киселина да се очисти. Ако кранът на чешмата или на извора му е затворен, отвори го, нека потече от него вода.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

1. Лекция от Учителя, държана на
2 октомври, 1931 г. София – Изгрев.

7 ч.с.

Хубаво слънце грее, хладно е.

1931_10_02 Свещ, нож и чешма. Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

СВЕЩ, НОЖ И ЧЕШМА. СЪЩЕСТВУВАНЕ, ЖИВОТ И ОТНОШЕНИЕ

---

11 година

1 школна лекция на 1 мл.ок.клас

2 октомври 1931 г. петък 6 ч.с.

(Ясно, хубаво, чисто небе. Месецът се празни.)

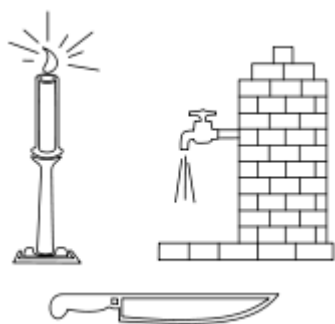
ИЗГРЕВ, СОФИЯ.

(5.45–6 ч.с. всички ученици, събрани на местата си и в дълбоко мълчание, тъй естествено и непринудено тази година, 11-та, почваме с мълчание, докато по-раншните години тъй много приказвахме в началото.)

6.3 ч.с. Учителят влезе.

Добрата молитва.

Кой от вас е добър рисуващ да нарисува една свещ. Най-добрият рисуващ да излезе. (К. К. излезе и рисува свещ.) Нарисувайте и един нож, колкото свещта да бъде ножът. И нарисуйте и една българска чешма. Достатъчно, седнете.

Тук имате вече ОТНОШЕНИЕ: свещ, нож и чешма. Какъв е законът? Къде може да има отношение? Само между разумни същества може да има отношение. Защо се дава свещта на човека. Ако вие запалите една свещ денем, показва ли, че вие сте разумен? (Не.) Но я я запалете вечерно време? Значи, отношението на свещта е да ви служи вечерно време. Добре, тогава отношението на ножа, къде трябва да го поставите? Ножът означава сила. Там, дето има големи препятствия, трябва да си послужите с ножа. Значи, ако поставите ножа там, дето трябва, вие сте разумен, ако го поставите, дето не трябва, вие сте неразумен. Тогава отношението на водата какво е? Когато идете при една чешма, какво правите? Кога трябва да идете при

една чешма? Когато сте жеден; но когато отивате, когато не сте жеден? Или казано друго яче, нещата имат смисъл, когато ние ги разбираме навреме. Значи, свещта има смисъл, когато е запалена навреме.

Сега, кое у човека представлява свещта? Кое е онова, което може у човека да представлява свещта? С какво може да я уподобите? Кажете, да видим, какво мислите, де е свещта у човека? Сега се страхувате да кажете. (Съзнанието.) До известна степен умът на човека е свещта. Когато свети свещта на човека, това е мисълта. Човек почва да мисли, кога? Във време на щастие човек никак не мисли. В света мислят само бедните хора, страдащите хора; онези, които са здрави, които са богати, те никак не мислят, техните свещи седят незапалени; хубави светилници имат, златни светилници, но не гори свещта. Но при бедния като идеш, виждаш дим се дига от неговата къща. Тогава вие казвате за богатия човек, че той е умен, неговият ум е прецизен, има сила, за бедния казвате, малко се поразвалила свещта му. Как няма да се развали. Добре, след като изгори една свещ къде отива? Може ли свещта да изгори? Допуснете, че аз вземам едно кило вода от едно шише и го преливам в друго шише, вие казвате, че шишето се изпразни, водата я няма – отиде в друго шише. Или казвате, един човек изпи водата, Иван, Драган, Петко или Стоян. Де е отишла водата? Тогава един човек е шишето, водата може да влезне в което и да е шише или съсъд, но ще стане известна промяна. Ако вие турите водата от един съд в друг, тя може да се измени, зависи какъв е съдът. Ако единият съд е чист, и другият съд е чист, водата ще остане чиста, но ако съдът, в който тургате водата е нечист, то и водата ще изгуби своята първична чистота. Да вземем сега другото положение – НОЖЪТ. Какво представлява ножът? (Езикът.) Словото или човешката воля. Волята у човека е като един нож, лост. Значи ако волята (ножа) употребите навреме, той е на мястото си. Но онзи нож, който се употребява, какъв е сега? Да допуснем, един нож го турите на работа да режете лук с него, хляба да режете или може да копаете с ножа, или може дърва да сечете с него; какво ще стане тогава с него? (Изтъпява се.) И ако някой намери, че вашият нож се изтъпява, де е погрешката? И най-после на какво може да уподобите една чешма? Уподоблението де може да я (го) поставите у човека? (Сърдцето.) Тогава имате едно отношение. (Умът, сърдцето и волята. Свещта, ножът и чешмата.) Имате едно отношение: Едно се отнася към две, както две се отнася към три. Какво подразбирате, какво разбирате от това отношение? $1:2=2:3$.

Как се е образувало числото 2. (Числото 2 се е образувало от сливането на две единици.) А числото три? (Пак по същия начин.) Когато две противоположни единици се слели, образували числото 2, а когато една противоположна единица се сляла, образува числото 3. – Когато противоположности се сливат, образуват числа. Какво представлява три?

1+2. Двете включва два пъти единицата в себе си, а трите включва веднъж единицата и веднъж двойката. Защо двете включва два пъти единицата в себе си? Сега трябва да намерите известно подобие вътре. Да допуснем, че аз имам едно число, нали. То се увеличава, събирате го. На колко е равно $1+2+3$? Равно е на 6. Да кажем аз вземам числото 6, увеличавам го и тургам на това число една нула. Тогава 60 в дадения случай нали представлява едно количество. Хубаво. Умножено количество. След като съм увеличил това количество, това число увеличило ли се е? (Предполага се, че пред нас има едно ново количество.) Добре, но количеството увеличило ли се е? (Първото е 6, а другото количество не е старото.) Добре, ако сянката на едно дърво се увеличава или намалява, дървото увеличило ли се е или намалило ли се е? В дадения случай правя уподобление. Числата – това са сенки на реалността на количеството. Външните числа може да се увеличават, без да се увеличава туй, което те представляват. Представи си, че ти ставаш на 60 години, когато нямаш 60 години. Това е едно въображаемо число. За да бъдеш на 60 години, в тебе трябва да стане съответствующа промяна вътре. Какво представлява една година? (Даден интервал между две събития.) Но всъщност една година представлява едно обръщение на земята около слънцето. Но същевременно в тази година са станали милиони други обращения и тя е свързана с всичките тия обращения. Вие виждате само обращението, движението на земята и казвате, че земята се подвигила, но същевременно онзи мъдрец, който вижда това, разбира отношенията на нещата, той трябва да знае всичките обращения на тези тела, които са станали в това време и са се обърнали със слънцето. Защото, ако виждаш само движението на едно колело, а не виждаш движението на другите колела, ти не знаеш истината; да допуснем, че вие виждате движението на 4-те колела, как се движат и колата се движи, а не знаете кой е в колата; вие виждате 4-те колела и двата коня, но не знаете кой е в каруцата. Какво сте добили?

Да допуснем, че вие знаете, в 365 дена земята се завърта веднъж около слънцето и тогава имате две промени на слънцето, едно към север, друго към юг; имате и 4 промени, ако сте в умерените пояси, имате 4-те годишни времена; ако означим годината в 365 дни, вие казвате, земята се обърнала веднъж около слънцето. Слънцето е направило две противоположни течения в пространството; значи, приближило се е към северния полюс, отдалечило се е от южния полюс. И в двете полушария са станали две промени. Какво сте добили от това знание? Защото едновременно с въртенето на земята около слънцето и вие сте се завъртели около един свой център, който е взел 365 дни и във вас са станали такива промени, които са станали когато земята се завъртяла около слънцето. Сега, ако вие схващате само външните промени, а не схващате ония промени, които са станали вътре във вас, вие не разбирате вътрешния процес на природата.

Ако ние не можем да схванем промените, които са станали вънка в природата и които са в нас, тогава ние не разбираме същността на нещата. Тогава кой от вас има една статистика, колко пъти се е обърнал около своето слънце? От другата страна бих ви попитал, земята съзнава ли, че тя се върти около слънцето? Това е един много философски въпрос. Може да се твърди и може да се отрече. Да оставим сега. Не може да се каже положително, че тя го съзнава и не може да се отрече, че тя не го съзнава. Но че се върти, върти се. Дали го съзнава или не, то е друг въпрос.

Сега второто, кои са причините, които я заставят да се върти. Защо се върти и защо все пада към слънцето, а не може да падне на слънцето, има желание да падне, а не може да падне, а при това се върти. Ако слънцето седеше на едно място без да се движеше земята, земята щеше ли да падне на слънцето? Да ви направя предмета малко по-ясен, да размишлявате върху ония противоположности. Ако ти се приближаваш към един предмет, който не се мести, ти по-лесно ще идеш до него. Да кажем, ако вие отивате при известен предмет, за толкова и толкова време ти ще бъдеш до предмета, но ако този предмет се увеличава и то се движи към него с такава скорост, с каквато вие се приближавате, и той с такава бързина се отдалечава, питам тогава, ще може ли да го стигнете? Следователно, с каквато бързина земята се движи към слънцето, със същата бързина слънцето се отдалечава от нея, от земята и вследствие на това, тя не може да го постигне. Някой казва: Земята ще падне на слънцето. Аз казвам, с каквато бързина земята се движи към слънцето, със същата бързина слънцето се отдалечава от нея. Следователно запазва се същата дистанция. Какво тургат учените хора за разстоянието, с хиляди години се същото ли е? Стеснява ли се орбитата на земята или се разширява? (Стеснява се.) Ако се стеснява, какво се предполага? Бързината на земята се увеличава, а бързината на слънцето се намалява. Обратното, ако предположим, че кръгът на земята се разширява, тогава ще представим, че кръгът на слънцето се увеличава, а кръгът на земята се намалява. Какво ще заключим от тия две отношения? Ако констатираме факта, че земята се движи по-бързо или турим строго научно факта, тогава ще кажем така, че земята се движи с по-голяма скорост, отколкото се движи слънцето. Какво ще разберем от това констатиране. Ще разберем, че в земята има желание да иде в слънцето и това желание е станало по-голямо. До една степен слънцето е намалило своето движение и в него има едно желание земята да посети слънцето. Не е решено, но предполага се следователно, слънцето да се поспре тъй по-наблизо, да дойде земята, не съвсем да се изгуби, но слънцето иска по-отблизо да види земята, отдалеч от такова разстояние слънцето не може да се запознае с жителите на земята.

Добре, ако слънцето се запознае с нас, какво ще стане с нас? (Ще се стопим.) Съгласни ли сте всички? Ще се стопим; какво разбирате под думата ТОПЕНЕ? Разсъждавайте, когато снеговете се топят по планините, какво става по долините? Най-хубавите извори се явяват. Именно тогава ще се яви животът. Животът именно иде от топене. Ако няма топене, няма да има живот. Под думата топене подразбирате, трябва да стане някаква промяна, сега друг е въпросът промяната правилна ли е или не? Ако свещта изгаря постепенно, това вече е правилното горение; ако свещта правилно гори, тя не изгаря, ако свещта гори неправилно, тя изгаря. На какво се обръща при неправилното горение? Обръща се на дим, а в какво седи правилното изгаряне? – Че се превръща на светлина. Следователно, количеството на светлината винаги съответствува на количеството на материята, която е изгоряла. Ако претеглите светлината, тя тежи толкова, колкото тежи и самата свещ, която е дала светлината. Смъртта е едно неправилно проявление. (Смъртта идва, ако човек не знае как да живее.)

Сега грехопадението седи в това, че нашето движение около Бога се е намалило, а движението на Бога се е увеличило; и вследствие на това ние сме се отдалечили и от това отдалечаване ние приемаме по-малко светлина и топлина и по-малко храна. Аз обяснявам научно, вследствие на това в нас има един недоимък, от който произтича смъртта. Всички няма да измрат, но някои ще измрат от нямане на храна. У нас нещо постоянно умира от недоимък на храна. Някои наши мисли, наши чувства измират, някои наши постъпки умират. Някой ден например имате вдъхновение, имате голямо желание да станете музикант, но не се минава 4, 5 години заглъхне това чувство; искате да станете художник, не се минава 4, 5 години, заглъхне това чувство, казвате: Не ми трябва да стана художник; искате да станете земеделец, но след 4, 5 години това чувство заглъхна. Заглъхват всички тия чувства. Какво ще стане с човека, когато всичко заглъхне? (Смъртта идва.) Значи смъртта е ограничение вече на човешката дейтелност, в абсолютен смисъл да оставим философските твърдения, но окултистите подразбират изчезване, когато първичната форма на човека, в която той съществува, може да се разруши. Щом се разруши, този индивид престава да съществува; но онази сила, от която той е бил образуван, тя се връща в корена на битието и след известно време пак може да се яви в друга форма. Но той в тази форма в туй битие трябва да изчезва, няма никакво отношение, но някога остава само едно отношение към Първичната причина, която е създала нещата, а към частите няма никакво отношение.

Та под думата съществуване във философски смисъл подразбираме, когато един индивид или една душа има отношение към другите части и към битието, това е съществуване. Когато изчезнат другите отношения

към частите, това е смъртта. Значи при смъртта има само едно отношение. Аз казвам, в еднообразието на отношението е смъртта, а в разнообразието на отношенията има живот. **БОГ ЖИВЕЕ ВЕЧНО, ЗАЩОТО ТОЙ Е ВЕЧНО РАЗНООБРАЗИЕ.** Бог представлява сам по себе си вечно разнообразие; и всяко живо същество, което се стреми към еднообразие, то търси смъртта, а всяко същество, което се стреми към разнообразието, то търси живота. Сега не разбирайте запример, разнообразие не е ти да пиеш една чаша вино, и втора чаша, и трета чаша вино, това не е разнообразие, то е крайно еднообразие. В разнообразието на нещата, ако ти употребиш круша, ябълка, грозде и хилядите плодове, които съдържат разнообразни вкусове и хиляди отношения, това е живот. – Вие опитвате разнообразието на тия хиляди плодове, вкусове.

Та казвам, когато във вашия ум съществуват всевъзможни разнообразни мисли, от които всяка мисъл носи известно качество на битието, на живота и всяко едно разнообразно чувство, което носи едно качество на живота; и всяка една постъпка на битието, защото и битието си има своя постъпка, тогава вие живеете. Но ако само една еднообразна мисъл занимава ума ви, вие искате да живеете един щастлив живот, искате да бъдете щастливи, хубаво, желанието е добро, отлично, в какво седи щастливият живот? Искате да бъдете щастливи и трябва да бъдете щастливи, но как? Аз ще ви определя ясно; това е най-лесната работа, която съществува в света, полесна работа няма. Ама трябва да знаеш. Ти си гладен и казваш, какво трябва да правя? Яж! Как? Давам ти един самун хляб, от тебе зависи, ако седнеш и сдъвчеш, няма какво да те учат; казвам: Заповядай твоето щастие. Т.е. да поставя по-напред, ти вече тази работа знаеш как да я направиш, ти си специалист там. Дайте на което и да е дете, на която и да е птица, на което и да е животно храна, то ще ви покаже, че то разбира това изкуство на храненето, този велик процес; няма какво да седите да ви учат. Такова е храненето. Така и щастиято седи в това. Ако на вас ви донесат една паница чорба и вие излеете чорбата на земята и ви дадат един самун хляб и вие го раздадете на кучетата наоколо и вие чакате да бъдете нахранени, ще бъдете ли нахранени? След като те изядат това наоколо. Питам ако всичките кучета наоколо се нахранят с хлебеца, какво ще стане с вас? Ако вашите кучета винаги се хранят, а вие не се храните, какво ще стане с вас? Кучетата ви ще лаят повече, а вие ще мълчите повече; тежестта на кучетата ви ще се увеличи, а вие като перце ще почнете да ставате. Питам тогава, де е философията? Ако всичките кучета затлъстят хубаво, а вие станете съвсем хафив, като перце, какво ще постигнете в живота? Нищо, кучетата ще лаят, вие ще мълчите. Тогава какъв израз ще има, какво трябва да се направи? Кучетата трябва да престанат да лаят, а ти трябва да престанеш да говориш, а да мислиш, нищо повече! И как ще се оправи светът? Като млъкнат всичките кучета, да не лаят, а всички хора почнат да мислят,

тогава ще се оправи светът. А сега всичките кучета лаят, а хората не мислят.

Ето какво ще ви кажа, не измътвайте змийски яйца. Ти измътваш това яйце, виждаш змийско яйце е. Тури тези яйца в едно шише и ги дръж вътре. Тогава човек е господар на положението. А ти ги туриш под известни благоприятни условия, а като се измътят змиите, те станат големи и ти не можеш да прекараш с тях. Но най-първо те са яйца и напълно са под твоя контрол, под контрола на твоята воля са, но щом се измътят веднъж, ти не си господар на тях. Ти можеш да ги измътиш, но една змия не можеш да убиеш. И кой досега е избил старата змия? В старата гръцка митология всички рязаха главите на змиите, но кой от тях спаси Гърция? Кой от гръцките герои я спаси? Никой. (Аполон.) Какво уби? (Уби тифона.) Сега тъй както живеее, тъй както сега разбирате живота, това е едно частично разбиране. Аз ще ви превода едно сравнение как трябва да постъпи човек. Вървите по пътя, по един павиран път, но един камък излезнал от пътя, от паважа и кой как мине все се блъска о камъка. Един го ритне, друг го ритне, но всеки си натъртва крака. Някой казва, да се хвърли този камък. Не. Да се тури този камък на място! Ти си умен, така ще направиш. Защото ако го хвърлиш надалече, ти ще се спънеш в празното място. Ще мине някой и ще хлътне в тази дупка. И ще си изкълчи крака. Някой от вас иска да изхвърли някоя мисъл, не, тури мисълта на място! – Тя е излязла от паважа. Тя е била в паважа, но е излязла от паважа. Щом я туриш на място, по нея можеш да ходиш безопасно. Та всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка трябва да се турат на мястото. Това е закон на природата. И в сегашните отношения хората, млади и стари, не разбират живота. Неразбирането на живота седи в това, че много от нашите мисли не са на своето място и вследствие на това съществува голямо противоречие.

Сега нека да оставим въпроса. Втория път ще започнем оттам, дето сме дошли. Разсъждавайте сега върху свещта, ножа и чешмата! Водата изгасва свещта и ножът във водата ръждяса и дървото, ако се постави в тази вода, след време ще изгасне. Но никога не може да се наточи един нож без вода и никога не може да гори една свещ без вода. Да. И това, което в едно отношение гаси, в друго отношение носи живота. Водата дава стимул. Както аз говоря, отношенията по видимо не са верни, но горение у човека без вода не може да стане. Щом турите вода, започва горение, реакция; но да турите толкова вода, колкото трябва. Ако турите по-малко вода или повече вода, този процес е неправилен. Та, трябва да се разберат именно отношенията. Да научите онова отношение на науката. Науката сама по себе си е светлина. Тази светлина, вие трябва да я използвате; да знаете как да използвате знанието. Ако не знаете това, тогава знанието ще

ви бъде само един товар. И тогава аз казвам тъй, има една максима и тя е следующата, какъв трябва да бъде бъдещият човешки живот. **ВСЕКИ ТРЯБВА ДА НОСИ ТОЛКОВА ТОВАР НА ГЪРБА СИ, КОЛКОТО МОЖЕ ДА НОСИ.** Всеки трябва да има собственост толкова, колкото може да носи на гърба си. Например сто килограма злато носите на гърба си, то е вашето богатство. Но след като вървите 10 км викате един човек и казвате: Ще ти дам 10 кг много ми е този товар. Вървиш, пак ти стане тежък товарът, даваш на втори 10 кг, на тебе останат 80 кг, срещнат те и други, ти все раздаваш и най-после останат 10 кг, това е достатъчно за тебе, а 90 кг ги раздайте. Та единственото положение къде е? Сега натоварете богатството си на гърба си, а сега богатите са натоварили своите богатства на гърба на животните, а те си махат ръцете. И сега богатите казват: Какво да правя с богатството си? Натоварете своето богатство на гърба си! Всеки трябва да носи нещо на гърба си. Това, което в даден случай го носиш в своето съзнание, само то е твоята ценност. А това, което носиш в съзнанието на другите хора, то не е твое. Това е престъпление. Те сега го носят в съзнанието на другите хора и после казват: Дайте го, това е мое. Там е престъплението. Тази философия, това, което аз мога да нося на своите плещи, то е само достойние на мене. И от него аз мога да се ползвам. А законът е такъв, щом тежестта е по-голяма, аз зная как да се освободя. Ще давам. Щом престане да не ти тежи, не давай. Щедрост това разбирам. Да даваш, докато ти тежи на гърба. Щом не ти тежи, нищо не давай. Питам сега, ако ти, който си се натоварил, носиш сто кг на гърба си и друг някой иска да се покаже, че е щедър и ти тури още 10 кг на гърба ти, умен човек ли си? Онзи, който няма нищо на гърба си, той трябва да го вземе, а ти, който имаш много, трябва да го оставиш, да кажеш: Имам достатъчно аз, не мога да го нося. Вие казвате, какво е социалното разрешение? Ето една формула, с която трябва да разрешавате съвременното общество и вашият живот как трябва да се оправи. Вие някой път носите много и сте се оплели в такива философски проблеми, как ще се оправи светът, какво ще стане с мене като умра? Или, аз ще стана ли учен човек? Че ти и сега си учен, само че не съзнаваш, че си учен. – Ще ида ли в небето? Ти и сега си в небето, само че не съзнаваш. Мога ли да бъда красив? Ти и сега си красив, само че не знаеш, как да проявиш своята красота. Ще бъда ли добър? Ти и сега си добър, само че не знаеш да проявиш своята доброта. Нищо не може да се предаде на характера на човека; всеки един човек ще прояви това, което е вложено в него. Всички разумни същества са същества, които проявяват вложеното у тях. И дотолкова, доколкото вие може да помогнете да прояви един човек Божественото у него, вие сте в неговата услуга. Да се прояви Божественото у човека. И всеки един момент, всеки един от вас трябва да се поучава да се прояви То и в мисъл, и в чувство. В това седи възпитанието. – Да съдействуваш на човека да се прояви Божественото у него, това, което е вложено у човека. Прояви го! – Ти си една чешма, нали

така. Голям напор имаш, ще се пукнеш, казваш: Скръбно ми е, ще се пукна. Аз вземам, отвъртам ти горе канелата и пфууу... казваш, олекна ми малко. В тебе има мисли, идеали, виждаш, излиза нещо от тебе, тече, трябва ли ти да се уплашиш, да кажеш, завърти ръчката. Ще дойда като ваш приятел, ще отвърта канелата и ще кажа: Прояви се; или като ваш приятел веднага ще дойда, ще драсна един кибрит и ще запаля свещта; или ще употребя този нож, или ще ви кажа как да го употребите. Това са начини, дето всеки един от вас разумно може да действа.

А сега вие седите, запушени сте, завъртени канелки имате, ходите, въртите се, пуккате. Казвате, защо хората са създадени така? Върнете посоката си. Казвате, хората са лоши, това е една празна философия. Отвърти канелата си. И ако не можеш сам да го направиш, на някой отвън ще му кажеш: Бъди тъй добър, отпусти пътя! Или сега да ви превода туй. Превод трябва да се направи. Какво значи да отвърташ канелата на човека. Защото в природата трябва да се направи превод. Ако не се направи превод, човек всякога ще прави погрешки. Един правилен превод трябва! И вашият живот не е нищо друго, освен един опит, един стремеж. Вие като живеете с това, правите един превод на онази реалност, с която може да живеете; защото за да живея добре, значи, аз правя един правилен превод. И дотолкова съм аз добър човек, доколкото преводът ми е правилен. Дотолкова съм лош човек, доколкото преводът ми е неправилен. И всеки един от вас в известен смисъл е преводач на оная реалност; защото комисия ще има да преглежда преводите на вашата реалност. Колкото преводът е по-верен, толкова и този превод ще се чете от всички.

Помагайте си един на друг, как ще си помагате? Не е 1001 нощ да знаеш да помагаш. Като минеш покрай одного, ако свещта му не е запалена, драсни един кибрит, запали я; ако видиш, че ножът му е заръждясал, кажи му как да го изтрие, да го изчисти; ако минеш покрай една чешма и е затворена, отвърти канелата и да тече.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА.
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

7 ч.с.

Хубаво слънце грее, хладно е.

(Тя е с новата блуза на сиромашкинята, бяла, коприна и лен.)

1931_10_04 Да се облечете в новия човек

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ДА СЕ ОБЛЕЧЕТЕ С НОВИЯ ЧЕЛОВЕК!

„И да се облечете с новия човек, създадения по
образа на Бога в Правда и в святост на Истината“

Послание к Ефесяном, 4:21

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

Ще прочета 4 гл. от „Послание к Ефесяном“.

„Милосърдието е градина райска“

„И да се облечете в новия човек, създадения по образа на Бога в Правда и в святост на Истината.“ Апостолите на християнската църква са турили тази идея в малко по-достъпна за тогавашните християни форма, в образна форма. „Да се облечем в новия човек.“ Новият човек не е една нова дреха, в която можем да се облечем. Казано е фигуративно: за стария човек да се съблече, а за новия човек да се облече. Природата има един образен език, който трябва да се разбира. Тя никога не си служи с конкретен език, за да каже на човека, че това е така или иначе. Ние казваме, че Природата говори, но това е фигуративен език. Тя не ни говори както някой човек би ни говорил, тя ни говори по свой особен начин и ние разбираме, че тя ни казва нещо.

Христос е турил тази идея в друга форма, като казва: „Ако се не родите изново от Дух и вода, не можете да влезете в Царството Божие.“ Защо трябва да се роди човек? Защо трябва да се облече в новия човек? За да влезе в Царството Божие. При сегашния живот, който имаме, нас ни очаква едно от най-големите страдания, каквото даже Не сте си въобразявали. Каквото и да си мислите, но трябва да знаете, че зад тези временни наслади, които ви се дават, седи такава една примамка на страданието, каквато вие даже и не сте сънували. Тази идея е представена много хубаво в разказ от един виден писател, а много по-рано е представена като мит в древната митология.

Един пътник, който бил адепт, тръгнал по света да изучава окултните науки. Той бил посветен, неговият Учител го изпратил в пустинята да изучава тайните науки, да изследва тайните на природата. По едно време в пустинята започнал да го преследва един червен бик с големи и силни рога. Като го видял, човекът разбрал, че няма да може да се бори с него, бикът ще го смачка и ще остане делото му незавършено. Той хукнал да

бяга, а бикът подире му. Най-после намерил един кладенец и видял, че по стените му израснала една шубрачка. Заловил се за тази шубрачка и увиснал в кладенеца; турил краката си на стените на кладенеца и така останал известно време. Бикът обаче останал отгоре. По едно време човекът вижда, че по стените на кладенеца пчелите оставили малко мед. И като огладнял, започнал да лиже от този мед като си казал: „Слава Богу, че има малко меда да си хапна.“ След това забелязва, че по стените на кладенеца полазват две мишки - едната черна, а другата бяла - и започват да прегризват дървото, на което се държал.. Като погледнал надолу в кладенеца, забелязал един голям дракон и разбрал, че ако падне, той веднага ще го излапа както трябва. Като се видял в това положение, човекът си казал: „Господи, изпаднах в много тежко положение!“ Отгоре седи бикът, отдолу драконът, змеят, а отстрани мишките прегризват дървото, на което той се е хванал. Казвам: тази задача седи още неразрешена. Вас ви гони съдбата и вие сте се хванали за дървото, което мишките прегризват, а змеят ви чака отдолу, бикът пък отгоре. По този начин вие ще паднете в устата на змея. Дали сте грешници или праведници, вие ще паднете в устата му.

Сега някои ни убеждават, че онези, които са грешни, змеят ще ги сдъвче хубаво и ще ги изхвърли навън. А тези, които са праведни, месото им е толкова твърдо, като кости, че зъбите на змея ще се счупят и той ще ги изплюе навън, не ще може да ги изяде.

Ще ви приведа един друг мит, да видите как именно праведният ще се спаси. Когато Господ създавал света, създал много животни, докато дошъл най-после и до човека. Той създал най-първо вълка. Вълкът бил левент момък, герой, снажен, мускулист и много красив, при това с отличен ум. Бог го създал такъв, за да може да работи. Същевременно създал и овцата, като отлична, красива мома, която да тъче, да изработва разни платове, с които хората да могат да се обличат. Вълкът, като минал покрай нея, харесал я и казал: „Видях една много добра другарка, искам да се задомя за нея.“ Господ му казал: „Много добре, но пази другарката си!“ „Ще я пазя като писано яйце.“ Той не казал истината, защото в душата му се таила една скрита мисъл. И още първата вечер на любовната си среща той я опапал, както се опапва кокошка. Тогава отишъл при Господа и Му казал: „Отиде си възлюбената ми, скри се някъде, напусна ме.“ Господ не му казал, че знае де е неговата възлюбена. Но овцата оживяла в него вътре и той се видял в чудо, хвърлял се, ровил земята от мъка, докато най-после тя излязла от устата му пак цяла, неповредена. Той видял, че не може да изяде това, нещо. Тогава пак отива при Господа и казва: „Господи, тя се скрила вътре в мен и докато излезе, щеше да ме умори. Господ му отговаря: „Дръж си устата затворена.“ И сега още вълкът все говори за

това, което Господ не му казал. Наистина, Господ не му казва: „Ти изяде Овцата“, но му казва една Истина: „Пази я, тя ще се върне, и дръж устата си затворена.“ Вълкът не може да изяде тази овца, тя излиза навън от неговата уста.

И сега, казвам, че в света има промисъл. В този Божествен промисъл едни вярват, а други не вярват. На мнозина животът се вижда като нещо случайно, като че има в него някакъв произвол. Привидно е така, има някакъв произвол, но за мъдрия човек не е така. Той ще види, че в света има известен ред и порядък. Така е и за всеки, който разбира - той вижда навсякъде ред и порядък. И в Природата съществува един ред и порядък, съществува едно царство, което не може да се уподоби нито на монархия, нито на теокрация, нито на демокрация, нито пък на република. Някои видни окулисти го кръщават с името „Синархия“, а в Евангелието го наричат с името „Царство Божие“. Под думата „синархия“ ние разбираме най-разумните хора в света, които са се докоснали до тайнството на живота, които са минали през ред изпити, завършили са своята еволюция и наистина могат да се нарекат „хора“, а не които нищо не знаят.

Та казвам: понякога се повдига въпросът какво управление да има човек. Монархическото управление у човека се представя чрез главата, теократичното - чрез дробовите и дихателната система, а демократичното - чрез стомаха. Монархията води своя произход от бащата, теокрацията води своя произход от майката, а демокрацията - от синовете и дъщерите. Или: бащите създадоха монархията, майките - теокрацията, а синовете и дъщерите създадоха демокрацията. И понякога ме запитват кое управление е идеално. Казвам: като съедините монархията, теокрацията и демокрацията в едно, вие приблизително ще имате едно управление, подобно на това в Природата: това Божествено управление, което наричат синархия. При туй не трябва например да дойде монархическото управление и да изхвърли теократичното или обратно. Всички управления трябва да функционират едновременно, така е и в Природата. Обаче в обществения живот не е така, в индивидуалния живот на хората не е така. Външността представя външния човек. Това, което става вън от хората то временно отдалечава умовете. Много пъти ние се самоизмамваме мислим, че като се изправи светът, това ще ни помогне нещо. Това е едно заблуждение. Като се говори, че светът трябва да се оправи, това подразбира, че отношенията, които съществуват между хората и Бога, както и помежду им, не са още прави. Това не значи, че и Природата не е права. Нима ако някой баща е оставил голямо наследство на своя син, а той се предава на пианство и изхарчва всичко, това значи, че бащата го е оставил на сина си за тази цел именно? Ни най-малко. И когато Бог е създал света, нима Той го е създал с цел хората да вършат ред

престъпления, както виждаме, че става? И ако хората вършат престъпления, те са извън естествения ред на нещата. И всякога, щом човек излезе от този ред на синархичното, на Божественото управление, започват постепенно да го сполетяват всички нещастия и страдания. В Божественото управление съществуват само радост и мир, а извън него в света съществуват само страдания и мъчения. Защото всички хора на Земята все имат някакво заблуждение: те искат да станат царе, да станат управители на света, да станат богати и т.н.

Да станеш цар, това е в реда на нещата; да станеш богат, пак е в реда на нещата. Защото всеки човек, който е създаден от Бога, има вече царско произхождение, а Бог е цар на царете. И затова ние казваме, че всеки човек, който е създаден от Бога, не може да бъде прост човек. Прост човек е само онзи, който не е създаден от Бога. Създаденият и роденият от Бога има всички привилегии, всички права. Така трябва да се разбират нещата. Казва Давид: „В грех ме зачена майка ми.“ Щом в грех те роди майка ти, значи Бог не те е създал, създал те е някой човек - майка ти, баща ти. Следователно твоята участ ще бъде такава, каквато е участта на майка ти и на баща ти. Каква е участта на малкото вълче? Очаква го смърт, нищо повече. За какво е годин вълкът в света? Овцата я очаква живот, понеже от нея се интересуват хората - от нейното мляко, от нейната вълна - има какво да допринесе донякъде на човека. И ние виждаме, че овцете се размножават и разплодяват, понеже има какво да допринесат за хората, й вълците се загубват постепенно, понеже нищо не допринасят на хората. И мисля, че през последната година в Англия са убили вече и последния вълк. В културно отношение тя е достигнала много нещо, понеже е успяла да изтребии вълците от земята си. Тя е изтребила физическите вълци, остава й сега да изтребии и астралните или духовните вълци, вълците на заблужденията.

И тъй, новият човек - това е идеалът, с който трябва да се облечете. Или, това са елементите, които човек трябва да привлече в себе си, за да представи формата на Човека. Ето какво аз подразбирам под думата „Човек“: Човек е само онзи, който може самостоятелно да се освободи от всички свои страдания и да превърже средата, в която живее, в рай. Човек е само онзи, който може да укроти всички животни, които живеят около него, да ги тури на работа и да ги накара да вървят по неговия път. Човек е само онзи, който може да укроти всички бълхи и въшки, да не живеят в главата му, в гърба му и да го глождат, но да ги впрегне на работа - да ги изпрати да копаят на лозето му и да жънат на нивата му. Сега е точно обратното: човекът се е впрегнал на работа, копае и жъне, а „въшките“ и „бълхите“ оставил свободно в себе си да гуляят. И във войната нямаше нито един офицер нито един полковник, който да няма на главата или по

тялото си от тези гуляйджии. Сега мимоходом само казвам каква е задачата на човека. Той трябва да изучава онзи велик, разумен закон, който функционира днес в живота, и да знае с каква храна трябва да се храни; да знае още как да подобри условията, в които живее, да знае как да пресъздаде себе си. Както сега сме устроени, ние сме хилави, крехки и с такива тела, каквито са нашите, в много отношения животът ни виси на косъм. Поглеждате някой човек, на вид здрав, но чувате на другия ден, че умрял от разрыв на сърцето или от задушаване, или от падане някъде, или пък се удавил и т.н. Ние виждаме как най-малките причини спъват човека. Значи тялото, в което живеем, не е така сигурно. Някой приел някаква неестествена храна и се разстроил стомахът му, и умрял. Даже и най-силните, и най-учените хора често плашат с живота си, като са приели някаква неестествена храна. Новият, разумният човек трябва да подбира своята храна, да поставя всички растения, всички животни на тяхното място и, ако направите една аналогия, човек трябва да постави и своите мисли и желания на тяхното място. Злото в света седи в това, че ние искаме да премахнем злото. Това е неразбиране на онази велика идея, която съществува в света. Знаят ли хората какво нещо е злото? Знаят ли хората какво нещо е доброто? Някои казват, че злото трябва да се премахне. Злото по никой начин не може да се премахне, но може да се тури на неговото място. Лошите хора никога не могат да се премахнат, но те трябва да се турят на тяхното място. Вървите по една от софийските улици и кракът ви се блъска в един камък, който излязъл от паважа. Казвате: кой тури този камък тука? Минава втори, трети, четвърти и всички ритат, блъскат камъка и казват: голямо безобразие е това! Кой е оставил този камък всред пътя, да се блъскат хората в него? Минава един разумен човек, поставя камъка на неговото място в паважа и никой повече не се блъска в него. Няма нищо лошо в този камък, но, понеже е излязъл от своите естествени отношения, затова е лош - всички хора се блъскат в него. Така и всеки лош човек не е нищо друго освен камък, излязъл от своето място. Турете този камък на мястото му и той ще престане да бъде лош. Вие можете да разбивате този камък с чук, но като не разбирате закона, няма да постигнете нищо. Турете този камък на мястото му! Или, другояче казано: впрегнете тази енергия на работа. Лошият човек е производителен, той иска да го поставите на някаква работа. Ако не му дадете никаква работа, тогава той се проявява както той разбира.

Преди няколко години имаше два хубави примера в София: с един гимназист и с един студент. Първият, гимназистът, свършил гимназия е много добър успех и поискал някаква служба, но не му дали. Като видял, че не може да се настани, той поискал от един свой приятел сто лева на заем и си купил с тях едно точило, да точи ножовете на хората. Така тръгнал той из софийските улици да точи ножове. Като го виждали някои,

които го познавали, веднага се спирали и се запитвали как е възможно този способен млад човек да се постави на това положение, да точи ножове? Казвам: ако той не вземе такава работа, тогава ще трябва да върши друго нещо, което не е желателно нито за самия него, нито за хората около него. Студентът пък имал да довърши още няколко семестъра в университета, но нямал от никъде нищо и затова се принудил да стане ваксаджия, та по този начин да си изкара малко средства да довърши науките си. Като го видели познати в това положение, съжалили се над него и събрали една сума, с която му помогнали да завърши университета. Казвам: има някои, които ваксаджии ще станат, други ще вземат точилото на гърба си и ще точат ножовете на хората, но има и някои, които нито ваксаджии ще станат, нито точилари ще станат, те ще вземат пушки на рамо и ще отидат в гората, и де кого срещнат, ще казват: „Горе ръцете!“

Та при сегашния строй ние казваме, че сме културни хора, че имаме наука, знания, закони, но ако съвременните хора искат да узнаят доколко са истински културни, нека направят следния опит: нека само за една седмица спрат функциите на всички закони, на всички учреждения, нека всички стражари се магнат от своите места и да видят при това положение на работите доколко и как ще се проявят хората, като знаят, че ще бъдат свободни от всякакви закони и от всякаква власт.

Сега тези, които са на власт, ще кажат: „Ще станат най-големите престъпления“ - Може би - предполагат. Онези пък, които не са на власт, ще кажат: „Не, няма да станат никакви престъпления.“ - Може би - предполагат. Обаче и едното, и другото са твърдения, които трябва да се проверят. Ако не за една седмица, то нека се направи този опит поне за един ден - да не функционира никаква власт; да се види кой как ще постъпи, щом се оставя свободно на своята съвест и съзнание. Този опит е интересен да се види докъде са дошли хората в своето разбиране и от него ще може да се извлече една добра поука. Ще кажете: това ни останало сега, да оставим хората да живеят един ден без закони и без власт, докато имаме толкова важни икономически въпроси за разрешение. Та икономическите работи много лесно могат да се разрешат. Трябва да се постави този закон в действие: богатството на човека да бъде толкова, колкото той може да носи на гърба си. Това, което той може да носи на гърба си, това ще бъде неговото богатство. Колко може да носи човек на гърба си? Сто килограма злато ще може ли да носи? Ако му дадат «то килограма злато да ги занесе на сто километра разстояние, аз вярвам, че още на петия километър, като срещне някого, ще му каже: „Много ми е това злато, което нося, искаш ли да ти дам десетина килограма?“ Ще му даде десет килограма и ще остане с 90. На другите пет километри ще срещне Друг човек, на когото също ще

даде още десет килограма злато. Така ще постъпва на всеки пет километра път и като дойде на стотния километър, той ще носи едва десет килограма злато, което е истинското негово богатство. И тогава той ще си каже: благодаря и за толкова, другото ми беше излишно.” Това е с парите, които не се ядат, но същото нещо е и с това, което се яде. Това не е мое твърдение, но това е един велик закон, който функционира в живота. За нас единственото богатство седи в това, което човек днес може да изяде. Това е богатството, с което човек разполага. Това, което днес изядеш: хлебецът, сиренцето, масълцето, кокошчицата, пуйчицата, агънцето - аз се абстрахирам от това, дали то е много или малко - но това, което днес можеш да изядеш, то е твоето богатство, което никой не може да ти вземе. Които ядат месо, казват: няма какво да се прави, ядем месо, защото друга храна няма. Това не е вярно. Те имат философията на онзи вълк, който От единия до другия край на живота си лъже, да не казвам, че лъже, но не казва истината. Питам: кой застави вълка да яде овце? Кой застави овцете да пасат трева? Учените хора разсъждават върху този въпрос и посочват кои са причините за това; те казват, че условията били такива и заставили хората, както и животните, да се хранят с една или с друга храна. Хубаво, някога условията са заставили вълка да стане месоядец, но днес овцете и вълците живеят заедно, защо тогава вълците ядат месо, а овцете пасат трева? Същото положение срещаме и при птиците: някои птици гълтат мушици, а някои се хранят със зърнени храни, каквито са например гълъбите и гургулицата - те са вегетарианци. Питам: кои са онези условия, които са заставили гълъба от толкова хиляди години насам да си остане пълен вегетарианец? Не само вегетарианец, но дори той се храни изключително със зрънца, най-чистата вегетарианска храна. Ние виждаме при това човека, „създаден по образ и подобие Божие” - той няма силата и характера на гълъба да си избере поне съответна вегетарианска храна. И ние, съвременните хора, умираме от неестествената храна, която употребяваме. Ще видите, че някой човек яде кокошки птици, прасенца, агънца и тям подобни и мисли, че с тази храна ще влезе в Царството Божие. Кракът му не може да стъпи там! Всеки човек може да яде каквото иска, но Природата има следния закон: всеки, който яде разнообразна, но неестествена храна, кракът му няма да влезе в Царството Божие и той сам ще се изложи на смърт. Понеже сам причинява смърт, и той самият ще бъде изложен на смърт. Ти щом колиш кокошките, и децата ти някога непременно ще бъдат заклани по същия начин. И денят, в който ти престанеш да измъчваш другите, и теб ще престане Природата да те измъчва. Законът е такъв. Вие, не вярвате в това, но източните народи вярват. Когато ти заколиш една овца, която е озверена, тогава тя ще влезе в някой човек и чрез него ще те измъчва и преследва. Ти можеш да убиеш един вълк, но той още повече ще те преследва. Ти си могъл да убиеш един тигър или една оса, и те могат да влязат в някой човек и чрез него ще те

измъчват. Ако хората още не са изучили последствията на своите престъпления и постъпки, Те няма да се освободят от своите страдания. . Хората вършат престъпления на общо основание. Убиват и животни, и хора и казват, че всичко това е дадено за човека. И след всичко това те ще цитират стихове от Писанието! Моисей даде много разрешения на евреите, но те притуриха към неговото учение много работи, който той не е казал. И ако той дойде един ден, ще се чуди на гениалността, с която евреите можаха така да изопачат неговото учение. И ако Христос днес дойде и види как поучават в съвременните християнски църкви, и Той ще се чуди на гениалността на тия хора, които са могли така да изопачат Неговите думи!

За кои хора се отнася това? Два вида хора има в света: едните аз наричам хора на тъмнината, а другите хора на светлината. Хората на тъмнината имат право да ядат каквото искат, а хората на светлината нямат право да ядат каквото искат. На тях е забранено да ядат каквото искат. Хората на тъмнината имат право да се женят колкото пъти искат и за колкото жени искат: за една, за две, за три, за четири, за пет, ако' искат и хиляда жени могат да имат. На хората на светлината не е позволено да се женят. На хората на тъмнината е позволено да имат деца колкото искат, а на хората на светлината се позволява да имат само едно дете. Това е един факт. Ние виждаме, че и Бог има само един син. Бог дъщери няма. Никъде в Писанието не се казва, че има дъщери. Там се говори за осиновяване. По закона на осиновяването Бог има хиляди, синове и дъщери, но те са осиновени, а по закона на раждането Той има само един син: „Единородният Син“ се казва за Него. Така се нарича Той и в църквата. Някой твърдят, че и други синове имал. То е друг въпрос.

„Да се облечем в новия човек, който е роден в Правда и в святост на Истината.“ Истината в този смисъл - това е най-голямата свобода, в която човек може да живее. Човек постоянно трябва да мени своите възгледи, и не само веднъж. Това е цяла наука. Цялата прочетена глава показва пътя, по който трябва да вървим и да се развиваме. Когато косата ти побелява, ти трябва да знаеш защо; когато лицето ти се набръчкава, ти трябва да знаеш защо; когато остаряваш, ти трябва да знаеш защо става така; когато краката ти отслабват, ти трябва да знаеш защо. Ти трябва да знаеш причините за всичко това и да ги премахнеш. Някой казва: ще се мре. Не е въпросът само, че ще се мре, всички боравят с термина „ще се мре“, но човек трябва да знае защо ще се мре. Знаете ли какво нещо е умирането? Смъртта подразбира глупавите условия в живота. Глупавият човек е поставен в непоносими условия, в ада, да страда и да не знае какво нещо е светъл ден. Тъмнина, страдание е това. Но животът не седи в страданието. Божественият живот седи в радостта, която трябва да се прояви. Скръб и

радост -това аз не подразбирам живот. Щом дадат някому скръб, вземат" му радостта; ако пък му дадат радост, вземат му скръбта. Обаче човек не е нито в радостта, нито в скръбта. Скръбта и радостта са елементи извън човека. Който съзнава тези две състояния на скръб и на радост, които съществуват в живота, и ако той може да се справи с тях, това е човекът. Радостта на човека може да се отнеме и той да изпита скръб, но това още не е човекът. Или може да се вземе скръбта и да изпиташ радост, но и това още не е човекът. Това не е животът. Човек трябва да бъде господар и на скръбта, и на радостта в себе си. Като дойде радостта при него, той трябва да я приеме. И като дойде скръбта, той пак трябва да я приеме. Радостта мяза на една хубава мома която като дойде при теб, ти ще я приемеш, ще ѝ дадеш една българска кобилица на рамо, два кърчага на кобилицата и ще я изпратиш за вода. После ще ѝ дадеш нощвите и брашното и ще я накараш да омеси хляб; после да го опече и той ще бъде най-вкусният хляб. Като дойде скръбта при теб, ти пак ще я приемеш. Тя е също така мома, както и радостта, но толкова грозна, че едва ще я издържиш; но като дойде при теб, ти веднага ще ѝ дадеш мотиката и ще я изпратиш да ти копае на нивата или на лозе то Ще я впрегнеш на работа. Като се върне от работа, ще я Поставиш в една стая, в съседство със стаята на радостта, и там ще си приказвате. Радостта ще бъде една слугиня, и скръбта ще бъде друга слугиня на човека. Те ще се разговарят през преградата, а човекът ще ги навестява от време на време. Всяка сутрин той ще отива при едната и при другата и ще каже на първата: сестра Скръб, вземи мотиката и иди на нивата да копаеш. После ще каже на радостта: сестра Радост, вземи кобилицата и иди за вода, а после размеси хляба в нощвите я го пригответи.

Светските хора поне има с какво да се залъгват. Те от единия до другия края на живота си се трудят, трудят, като казват: да си създадем една работа, да си направим една къща, че поне на стари години да има де да живеем. Във Варненско един български адвокат се заловил за едно предприятие, от което спечелил 500 000 лева. Той си казал: „Поне се осигурих вече." На другия ден обаче четат некролог,, че еди-кой си богаташ умрял и оставил 500 000 лева на държавата. Във време на войната един български полковник, като се страхувал да отиде на солунския фронт, там да участва, пожелал да остане някъде в тила, да запази живота си, и успял, взел някаква служба в тила. Обаче един ден, във време на едно от заседанията, пада една граната и му отрязва единия крак. Както виждате, граната и в тила го намерила. Много офицери и полковници и на бойното поле остават живи, а много от тях и в тила измряха. Казвам: праведният можа да премине през куп гранати и да остане неувреден. Разправяше един офицер случай с един от техните войници. Във време на сраженията със сърбите главният офицер изпратил този войник да занесе някакво известие, но той трябвало да мине точно през линията, дето ставало най-

страшното и ожесточено сражение. Този войник минавал през огън от куршуми, но нищо не го хващало. Той си минавал, като че ли нищо не става около него и си мислел за работата, която непременно трябвало да свърши. Той знаел, че ако не свърши работата си както трябва, ще бъде застрелян. От това се страхувал, а не от този огън от куршуми и гранати, които се сипели наоколо му. Вървял съсредоточен в мисълта си да занесе това известие точно навреме. Страхувал се от своя полковник, от своето началство, а за куршумите не искал даже и да знае. Казвам: ако и ние като този български войник сме така съсредоточени в това, което Бог ни казва, няма да ни е страх от сърбите - нека стрелят, колкото искат. Нека говорят хората, каквото искат. Ние ще си вървим съсредоточени в себе си, никакъв сръбски куршум няма да ни засегне. Та този офицер разправяше: „Като гледах как спокойно вървеше този войник всред град от куршуми, мен ми трепереха гащите (но да си остане между мен и теб). Като върви, онези снаряди - тък-тък, но той си върви изправен, мисли си за работата.” Казвам: отличен пример е този. Така е и с всеки човек, който има една Божествена идея в себе си. През каквито и страдания да минава, той казва: „Каквото Господ иска от мен, ще го направя!”

Някой пита: „Какво трябва да се прави?” Ти ще обичаш Бога и ще знаеш, че всичко в света е създадено само за Него, нищо повече. Този Бог няма да го поставите някъде вън от себе си - в Слънчевата система или някъде във Вселената, но ще го поставите в себе си и ще си кажете: „Аз живея за Бога; светът е Негов и за Неговата слава живея/ И който се опита да служи на Бога той смърт няма да види. Онзи човек, който служи на Бога в този смисъл, той ще постигне всичко, каквото желае. Ти ще живееш само за Бога и тогава ще станеш учен човек. Де са учените хора в света? Де е Сократ, де е Платон, де е Аристотел, де е Кант, де е Толстой? Костите им все са останали някъде, но де са те самите? Човек не е в тази смъртна форма, той е в словото, той е в ума, той е в душата. Това, което остава безсмъртно, е Човекът. Толстой е този, който живее в сърцата на хората. Кант е този, който живее в умовете на хората. Аристотел, Сократ и досега още живеят. Не е човекът нещо механическо. Не. Думите, които аз ви говоря, те са моята плът. Животи е вътре в словото.

Та казвам: добрият човек е това, в което той може да живее.

Вие се плашите и търсите живота извън себе си. Искате да се осигурите, но никой досега не се е осигурил чрез външни условия. Това са условия за един преходен живот. Най-първо човек трябва да съдържа в себе си онези елементи, които носят безсмъртието. Всеки човек трябва да работи със закона на Любовта. Този закон е мощният закон на безсмъртието. Този закон ще ни освободи от всички недъзи, които съществуват в света.

Човекът на Любовта и да умре, пак ще оживее; човекът, който люби, и да осиромашее, пак ще забогатее; човекът на Любовта и да се разболе, пак ще оздравее. За човека на Любовта, в когото Бог живее, всичко в света ще се обърне да работи за негово добро. И следователно тази велика идея у нас - да бъдем господари на положението си - е обща с тази идея, че всеки живее за Бога. Не е въпросът да рекламираш само, че имаш един Господ. Щом рекламираш, че имаш един Господ, ти имаш вече механически схващания. Ти трябва да живееш за Бога и за цялото човечество. Бог живее едновременно в цялото човечество. Има една известна мисъл: гласът на народа е глас Божий. Това е онази идея, дето ви казвам, че ние трябва да обичаме всички. Щом обичаме всичко в Бога, тогава ще ни е приятно; погледнем към звездите - приятно ни е. Понякога аз казвам, че се разговарям със звездите, а вие смятате това за едно заблуждение. За онзи, който не разбира, това е заблуждение, но не е така за този, който разбира. Бог живее навсякъде: и в звездите, и в растенията, и в животните. В растенията Бог се проявява по особен начин; във всеки човек Бог се проявява по особен начин. Но Бог се проявява в специфични часове, не всякога. Важно е всеки да държи в себе си идеята за Бога. Когато тази идея проникне в човека, тя се отличава по своите особени качества: ако ти си закъсал и си дошъл до отчаяние, но в ума ти дойде само заندان ден идеята за Бога и видиш лицето Му, в един момент само ще изчезне сиромашията, ще изчезне отчаянието, болестта. И на смъртно легло да си, достатъчно е само един ден да си помислиш за Бога и да видиш образа Му, за да възкръснеш моментално. Проявлението на Бога у ще се характеризира с това, че всички недъзи се махнат моментално, но и цялата Вселена може да се създаде моментално. Ако това не може да стане, нямаш идея за Бога. Имате ли идеята за Бога в себе си вие и учени може да станете, и богати, и светии, и гениални хора - всякакви можете да станете. Щом Бог се отдалечи от вас, тогава вие ставате най-грозното, най-слабото същество и можете да направите всички престъпления И всички престъпления в свита стават по единствената причина, че Бог отсъства от това място. А всички добрини стават по единствената причина, че Бог присъствува там. Дето Бог присъствува, здраве има, сили има, таланти има, дарби има, способности има, богатство, щастие има. Дето Бог се отдалечава, и животът се изменя.

И сега, нас ни заставят да търсим Бога да му се молим, да Го търсим във от себе си, като един човек. Бог не е Човек. Той не е като нас. И ако Той е човек, Той е най-идейният човек, за когото ние даже нямаме понятие. Той е безсмъртен, който обхваща всичко в себе си. Казва се за Бога, че е дълготърпелив, благосклонен, милостив, чува страданията на всички същества промисля за всички същества в света. Няма същество в света колкото и да е малко, колкото и да е дребен животът му, в което Той да не прониква и да не му помага. Как ще схванете този велик ум, как ще

схванете това велико сърце и тази велика душа, която помага на всички същества? Но същевременно, когато те види, че вършиш някакво престъпление, че насилваш някого, Той веднага ще изпрати някой посилен от теб, да постъпи и с теб по същия начин. След това ще изпрати стражар, който да хване другия, и т.н. Той ще те постави в същото положение, да видиш какво вършиш ти с другите и да си извадиш урок, С това Бог иска да ти каже, че живееш един живот, който не е съгласен с Него Ти убиваш, Бог съживява. Ти измъчваш някого, Бог му помага. Тогава върши доброто! Кое е по-хубаво в живота: да връзваш някого или да го развързваш? Да му взимаш хляба или да му го даваш? Да му взимаш здравето или да му го даваш? Да му взимаш водата или да му я даваш? Кое е по-хубаво? Да даваш в света е по-хубаво от всичко друго. Тогава и ние във всички области на живота така трябва да постъпваме. Така трябва да бъде даже и в Любовта. Казваш за някого; „Аз го много обичам“. Че като го обичаш, ти искаш да продадеш любовта си ли? - „Да знаеш, колко те обичам!“ - Колко искаш да ти платя за тази твоя любов? Че отде знаеш, че и аз не те обичам? Ти ми направи едни обуца, които ми направиха толкова много мазоли! Ти ми направи едни дрехи, но те са толкова тесни, че откак ги облякох, добър ден не съм видял. Направи ми такива едни дрехи, та като ги облека, светъл ден да видя с тях. Направи ми такива обуца, че като ги обуя, да ти благодаря. Питам: какво искаш още? Да имам един брат, който да мисли, че светът е създаден само за мен. И ти да имаш един брат, за когото да мислиш, че светът е създаден само за него. Но после, да имаш един баща, за когото да мислиш, че светът е създаден само за него. Да имаш една майка, за която да мислиш, че светът е създаден само за тази майка. Това аз наричам идеален свят. А не да мислиш че светът е създаден само за теб. Това не е твоя работа. Нека майка ти, баща ти, сестра ти, брат ти мислят, че светът е създаден само За теб. Нека те мислят така а ти за себе си остави, нищо не мисли.

Казвам: това е новото учение. Ако хората не мислят така, светът не може да се поправи. Така е и в Природата. И апостол Павел казва: „Вече съм по-близо до спасението, до Божествения ден.“ И ако ние така разбираме, в нашия живот може да настане една промяна. Аз съм за онази коренна промяна, която може да стане у вас. У мнозина от вас тази коренна промяна още не е станала. Някои от вас сте като буби, но някои от вас са застанали на вратата вече. Този е спасителният път. Това е пътят на самоусъвършенствуване. Вие можете да вярвате в Бога, можете да вярвате в някаква църква, моите похвали за това, но всичко това не може да ви спаси. Може да ви спаси само онзи момент, в който вие възприемете Бога. Кажете: „Всичко е създадено от Бога и аз мога да живея за Него.“ За да се спасите, не е достатъчно само да бъдете член на някаква църква или да сте гениален човек или светия. Ако се проявите като светия, вие ще имате

одобрението на хората и ще пишат цели трактати за вас, но това ни най-малко няма да ви направи гражданин на Царството Божие. Но денят, в който вие решите да служите на Бога, тогава Бог ще ви каже в душата така: „Всичко, каквото виждаш, е за теб.“ Ти ще кажеш в душата си; „Господи, всичко е за Теб.“ Но Той ще ти проговори в душата: „И слънцето, и звездите, и луната - всичко, каквото виждаш, съм създал заради теб.“

Когато Бог ти проговори, ти ще се облечеш в новия човек. Тогава ще се родиш и с Господа наедно ще тръгнеш да посещаваш всичките светове и да ги изучаваш. Тогава ще разбереш целия живот и отношението на всички хора към теб. И когато забогатееш, ще имаш цялата Вселена, ще бъдеш толкова богат, че като дойдеш в България като неин гражданин, в 24 часа ще уредиш всичките си нужди. Всички ще се интересуват да знаят отде имаш тези приходи. Я ми кажете сега, кой урежда българския бюджет? Благодарение, че има един Господ, който люби българите, та им отпуска този бюджет. Това, дето казват, че министрите го уреждали, те го уреждат само с цифри, а същината на този бюджет се урежда от другаде. България има седем милиарда бюджет, но ако няма жито, ако няма царевица и ако хората не работят, кой ще им даде, кой ще им отпусне този бюджет? Какво биха правили българите тогава? Отде ще дойде този бюджет? Има Един отгоре, Който люби българите и казва: „Хайде в тази година да им отпуснем, да преживеят“ - праща им Той своето благословение. Казвате: „Ние уредихме българския бюджет.“ - Уредихте го, но всички се намирате много натясно. Не само българите, но всички се намират натясно. Питам: как трябва да се проповядва на хората?

Вие казвате: „Кажете ни един спасителен път!“ Казвам: обичайте Бога с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила! После, обичайте ближния си като себе си. И най-после, обичайте дърветата, Слънцето, звездите, луната, водите, вятъра, изворите, въздуха - обичайте всичко в света! Казвате: „Как може това?“ - С въпроса „как“ аз не се занимавам. Има други хора, по-учени от мен, които се занимават с тази терминология. Занимавам се с положителни неща, които мога да направя. С това, което не мога да направя, не се занимавам. Аз ви говоря една велика Истина, за която ви казвам, че е така. Има една велика Истина, в която са живели и живеят възвишени хора, които радват днес света. Тези възвишени хора са по лицето на Земята. Те са, които са постигнали този път и те живеят все по този закон - Любов към Бога, Който е наш Баща, любов към ближните, които са наши братя и сестри и любов към всичко, което има дихание.

Тази е идеята, която Павел е имал в ума си, казвайки: „Да се облечем в новия човек“, за да достигнем съвършенство и да наследим това, което Бог

е създал за нас.

„Благословен Господ Бог наш.” Тайна молитва.

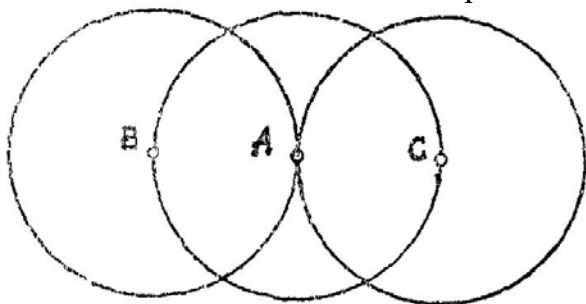
11 ч. 15 м.

2. неделна беседа, държана от Учителя
на 4 октомври 1931 г, София, Изгрев.

ОСТАВЕНАТА ТОРБА

На фигурата имате три окръжности А, В, С, които се пресичат взаимно. Всички знаете, какво нещо е окръжност и какво - кръг. фиг.1

Понеже имат еднакви радиуси, и трите окръжности са равни помежду си. Обаче, те се отличават по своята дейност, като образи на живата природа. Средната окръжност, с център А, пресича двете окръжности в центровете им В и С, което показва, че има нещо общо с тях. Тази окръжност представлява Божествения свят. Следователно, този свят има нещо общо с останалите два свята - с духовния и с физическия.

Мнозина се запитват, на какво се дължат противоречията в живота. Когато субективните, т.е. вътрешните възгледи на човека, се стълкновят с обективните, т.е. с външните възгледи на Бога и на разумната природа, непременно се явяват противоречия. Значи, вътрешният свят на човека е външен свят на Бога. Ако излезе от своя център, човек влиза вече в центъра на Божествения свят. Остане ли в своя център, той е във външния свят на Бога, в периферията на Божествения свят. И обратно, когато се движи по периферията на своя живот, той минава през центъра на Божествения свят. В това време човек мисли, че е някакво божество, иска да прави това, което е достойние само на Бога. Така, именно, той изпада в противоречие със себе си. Много естествено, никой човек не може да направи това, което Бог върши. - Какво трябва да прави човек, за да излезе от противоречията си? - Да съгласува своите субективни мисли и желания с обективните мисли и желания на Бога. Невъзможно е Бог да следва пътя на човешките мисли и желания. Човек е проява на Бога, но не и начало на Неговия живот. Следователно, той трябва да върви по пътя на Бога, а не Бог по неговия път. Някой пита, защо работите му не се нареждат добре. - Защото е в стълкновение с външния живот на Бога. - Защо имам големи мъчности? - Защото си в стълкновение с външния живот на Бога. Ако се движиш съзнателно по окръжността А, ще намериш хиляди възможности

да реализираш своите мисли и желания, както и своя идеал.

В Божествения живот има две противоположни посоки на движение: едната посока е от В към А, а другата - от С към А. Това показва, че в природата има известно отношение между един силен и един слаб момент, между една разумна и една неразумна сила, между доброто и злото, между истината и лъжата. - Кога лъже човек? - Когато обещава на хората неща, които никога не може да направи. Някой казва, че ще ви направи щастливи. В същност, никой никого не може да направи щастлив. Щастието е в ръцете на Бога, а не в човешките ръце. Човек себе си не може да направи щастлив, че другите ще ощастливи? Как може, нещастният да прави другите щастливи? Как може, слабият да прави другите силни? Как може, бедният да прави другите богати? Каквито обещания и да ви дават обикновените хора, не се лъжете от техните думи. Това не е лъжа, но неразбиране на нещата. Лъже онзи човек, който обещава нещо, което може да направи, а не го прави. Не може да наречеш лъжец онзи, който ти обещава богатството на цялата земя. Преди всичко, земята не е негова; той няма право да разполага с нейното богатство. Този човек може да се нарече глупец, но не лъжец. Като знаете това, не говорете такива неща нито на себе си, нито на своите близни. Защо ще си въобразяваш, че можеш да вдигнеш земята на гърба си?

Опитвал ли си да носиш земята на гърба си? Първо опитай, после говори. Ще кажеш, че си ходил на слънцето. Как си ходил: с ума, със сърцето или с тялото си? Трябва да говориш само онова, което си опитал и си се уверил, че сам можеш да го направиш. Само онзи е ходил на слънцето, който си е послужил и с ума, и със сърцето, и с тялото си. - Аз познавам Бога. - Как Го познаваш: с ума, със сърцето или с тялото си? Истинско, пълно познаване на Бога подразбира познаване по ум, по сърце и по тяло, т.е. с цялото си естество. Може ли да познаваш Бога с тялото си? Какво означава тялото? Под "тяло" разбираме външна проява на душата. Тялото представлява външната, обективна проява на душата. Никой не може да разбере и познае душата вън от проявите на ума, на сърцето и на тялото. Следователно, душата има три обективни прояви: в умствения свят - чрез вътрешната природа на ума, в духовния свят - чрез вътрешната природа на сърцето, във физическия свят - като вътрешни сили на тялото.

И тъй, душата представлява външната и вътрешната същина на човека. Тя присъства и в съзнанието, и в ума, и в сърцето, и във волята на човека - навсякъде и във всичко. Тя определя нещата, но нея никой не може да определи. Тя присъства и в духа на човека. Ако някой се опита да и даде форма, това значи, да я ограничи. А душата не се ограничава. Според някои, душата има яйцевидна форма. Такава е формата на човешкото

тяло, а не на душата. Където душата присъства, там има вечно движение, вечна работа. Следователно, никой не е видял душата, но има представа за нейните прояви. Казано е в Писанието: "И вдъхна в ноздрите му дихание на живот, и стана човек жива душа." Това значи: и започна човек да диша, да мисли, да чувства, да се движи и да работи. Ще кажете, че първият човек бил лесно създаден. Достатъчно било да му се вдъхне въздух. Ако наистина е лесно това, опитайте се и вие да вдъхнете въздух в нещо, да видите, какво ще излезе. Знаете ли, какво представлява диханието на Бога и каква сила се крие в него?

Следователно, когато става въпрос за диханието на Бога, трябва да гледате на него като на свещено нещо. Ако чрез въздуха, който обикновеният човек вдишва и издишва, се извършват велики процеси в организма, колко по-велики и възвишени неща стават от диханието на Бога. Веднъж само вдъхна Бог в ноздрите на човека, и той стана жива душа. При това, този процес не е еднократен. Много пъти Бог внася своето дихание в човека. В който момент престане този процес, човек умира, т.е. животът в него се прекъсва. Който не разбира истината, мисли, че Бог само веднъж е вдъхнал живот в първия човек. За да го оживи, Бог, наистина е вдъхнал само веднъж, но оттогава до днес Той не е престанал да внася диханието си в човека и няма да престане да вдъхва. Майката само веднъж ли кърми детето си? Много пъти го кърми тя, докато стане истински човек. Диханието на Бога е необходимо за всеки човек, както млякото за гръдното дете. Следователно, процесът на Божественото дихание е непрекъснат, както и кърменето на малкото дете. Като знаете това, поддържайте връзката си с Бога, за да могат Неговите енергии да се втичат във вас. И тогава, като се питате, какъв е смисълът на живота, ще си отговорите: Смисълът на живота се заключава във връзката на човешката душа с Бога. - Защо нямам успех в живота си? - Защото си скъсал връзката с Бога. - Какво трябва да направя, за да подобря живота си? - Да възстановиш тази връзка.

Представете си, че за вас специално е оставена на определено място торба със злато, която сами трябва да си вземете. Отивате да вземете торбата, но в същия момент излизат отнякъде разбойници и ви гонят да вземат златото. Това е устроено нарочно, да ви изпитат, заслужавате ли Божественото благо, или ще се уплашите и ще избягате. Ако избягате от разбойниците и не вземете торбата, те ще се възползват от Божественото благо. В дадения случай, вие минавате за престъпник пред разбойниците, понеже не сте могли да използвате Божественото благо. Страхът от разбойниците показва, че сте скъсали връзката си с Бога. Който пази тази връзка, той не се страхува. Той знае, че при получаване на едно благо, винаги има изпитание и е готов да се справи с тях.

Какво се иска от сегашния човек? - Самообладание. По този начин могат да се реализират добрите желания. Който има самообладание, той се е справил със страха. - Какво допринася страхът? - Излишни тревоги. Ако пътуваш с параход по океана, трябва ли да се страхуваш да не стане някаква катастрофа? Страхуваш се да не се разбие парахода и да се намериш на дъното на океана. - Кой човек се страхува? - Който не е свързан с Бога. Който има отношение към Бога, преди да се качи на парахода, ще Го запита, да пътува ли с този параход, или да се качи на друг? Ако му се отговори положително, той няма защо да се съмнява. Ще влезе в парахода и, през каквито изпитания да мине, в края на краищата, ще излезе на спасителния бряг. Всичко може да стане с парахода, в който си ти, но няма да потъне. - Защо? - Защото Бог ти е позволил да пътуваш с него. Никаква сила в света не е в състояние да се противопостави на Божиите решения. Ако параходът потъне, това показва, че ти си влязъл в него без позволенията на Бога. Казано е в Писанието: "Косъм от главата ви няма да падне без волята на Бога."

Следователно, вяра е нужна на съвременните хора, не умствена, но абсолютна вяра, в която няма никакви изключения. Какво означава вяра без изключения? Ако се качиш на параход в океана и се яви буря, параходът ще мине през големи люшкания, ще потъва във водата и ще излиза на повърхността, ще залива пътниците с вода, но пак ще излезеш на брега здрав и читав. И през всичкото време на изпитанието трябва да останеш тих и спокоен, с пълна вяра, че ще стигнеш до брега благополучно и ще кажеш: Минах през голяма опитност, но се убедих, че в Божиите обещания няма обратни решения. Ще кажете, че вярвате в Бога и в Христа. Мнозина вярват като вас, но важно е, как ще се справи всеки, като попадне в развълнувания океан. Вярваш си, но като те гонят разбойници, оставаш торбата със златото и бягаш. Това не е вяра. Истински вярващият трябва да остане на мястото си, разбойниците да минат покрай него и да не го докоснат. Това е вяра. Ако се уплашиш от разбойниците и избягаш ти сам се излагаш на страдания. Ще останеш около торбата си и ще кажеш на разбойниците: Тази торба е моя. Бог ми я е дал и не отстъпвам от нея.

Какво представлява торбата със златото? - Човешкият живот. Следователно, никой не може да вземе живота, даден от Бога. Нито смъртта може да отнеме живота на човека. - Ще умрем. - Кой ви е казал това? Питали ли сте Господа, ще умрете ли, или още ще живеете? Някой обикновен човек може да ви каже, че ще умрете, но неговото твърдение не е меродавно. Кой е умираал съзнателно и познава смъртта? Никой няма право да говори за неща, които не е опитал. Казано е в Писанието: "В който ден престъпиш Божия закон, ще умреш." Този закон има и обратен смисъл: "В който ден решиш да изпълняваш Божия закон, ти придобиваш

живот." Който губи живота си, става недоволен и страда; който придобива живот, радва се.

И тъй, хората са недоволни, когато нещата стават така, както не ги очакват. Искаш да придобиеш богатство, но като започнат да те преследват апашии и разбойници, ставаш недоволен и казваш: Защо ми е такова богатство, което нарушава мира и спокойствието ми? Представи си, че твоето богатство не е в пари, но в някакво природно благо, от което се нуждаят всички хора. Ти имаш къща, близо до чист, планински извор. Минават и заминават пътници край къщата ти, и всеки търси вода, да задоволи жаждата си. Щом видят извора, приближават се до него и пият от водата му. Имаш ли право да отказваш на пътниците да пият от водата на твой извор? Ако откажеш на някого, ти вършиш престъпление, за което ще отговаряш. Всеки, който дойде при твой извор, ще го оставиш свободно да се напие и да си налее, колкото вода иска. В това се заключава изпълнението на Божията воля. Затова е казано: "Даром сте взели, даром давайте." Даром се дават Божиите блага, защото трябва да се върнат при Източника, от Който са излезли. Когато се говори за изобилие на благата, имаме предвид Божиите блага. Като знаете това, не спирайте пътя на Божествените блага.

Първата задача на човека е да се справи със своя вътрешен страх. Докато се страхува, той всякога ще бъде недоволен, че не е постигнал идеала си. Много естествено, страхът го заставя да бяга и да се откаже от торбата с благата. Ако някой се оплаква, че не е станал богат, силен, добър, това се дължи на неговата страхливост. - Защо не можах да стана поет, музикант или художник? - Защото си бил страхлив. Който е доволен от положението си и се радва на своите постижения, той е бил смел и решителен в живота си, пред нищо не се е спирал. Ето защо, ако не сте богати, учени, добри, силни, ще знаете, че причината за това е в самите вас, страхливи сте били; ако сте бедни и болни, страхливи сте били. Това е факт, който съм опитвал много пъти в живота и съм абсолютно убеден в него. Той е станал вече закон, в който няма никакво изключение.

Казано е в Писанието: "Страхливият не може да наследи Царството Божие." Какво представлява Царството Божие? - Сбор от блага, които Бог е определил за всички живи същества на земята. Следователно, ако си страхлив, не можеш да се ползваш от Божиите блага. - Как мога да се освободя от страха? - Като внесеш любовта в сърцето си. Тогава страхът ще остане отвън, а любовта - отвътре. Само така ще реализираш желанията си; само така ще бъдеш в съгласие с Божествения свят. Докато живееш със страх за утрешния ден, ти всякога ще бъдеш в стълкновение с Бога, с разумната природа. Извади страха вън от себе си, за да влезеш в хармония

с живата природа и да се ползваш от Божието благословение. При това положение ще реализираш своите желания: каквото помислиш, ще постигнеш. Ако пожелаеш да имаш една колибка, веднага ще я придобиеш. Тя ще бъде като гайда: ту ще я свиваш, ту ще я надуваш. Можеш ли да се оплачеш от жилищна криза? Ще носиш колибката със себе си и, където те завари нощта, там ще останеш. Това значи, да прилага човек своето знание. Това значи, да бъдеш съвършен. Затова е казано в Писанието: "Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни." За съвършения всичко е постижимо.

В Божествения свят нещата се постигат само за даден момент. Това значи, Бог осигурява човека само за даден момент, а не за вечни времена. Имаш нужда от хляб в даден момент - ще го имаш; искаш да напишеш нещо, ще напишеш и ще се проявиш като писател, но само за даден момент; искаш да имаш къщичка, да си починеш, и това ще ти се даде, но само за момента. При това, моментът подразбира само известна област, известно направление. В един момент ще се проявиш само в известна област, а не във всички области и направления. Искаш ли в един момент да се проявиш във всички области, или да постигнеш всичките си желания, ти изпадаш в заблуждения и противоречия.

И тъй, всичко в живота е постижимо, когато поставите любовта отвътре, а страха - отвън. Така се придобива животът и безсмъртието. Следователно, когато сте в съгласие с Божиите закони, нищо не може да ви изненада; каквото и да ви се случи, ще знаете, че в един момент само ще се справите с мъчнотията си. Бог е във вечността. Той ръководи света и го оправя. Живейте без страх, за да запазите торбата със златото от ръцете на разбойниците. Пред любовта и безстрашието и най-големият разбойник отстъпва. Той слага оръжието си на земята и казва: Торбата е твоя, разполагай със златото си, както знаеш. Ако обичаш, можеш да дадеш и на мене нещо. Ти бръкваш в торбата и даваш на разбойника част от златото. Това подразбира истински отношения между хората. Когато имаш повече блага от своя ближен, дай му част от благата си, но доброволно.

Сега, бъдете внимателни, да не губите торбите си. За тези, които са ги изгубили, те не се връщат вече, но внимавайте, в бъдеще поне да не ги губите. Когато се качвате на параход, не губете вратата си. Като се натъквате на страдания, не се обезсърчавайте. Щом сте свързани с Бога, никаква сила не може да ви измести от положението, в което се намирате. Каквито бури и ветрове да ви брулят, параходът ви ще излезе благополучно на пристанището. Това, което желаете да стане, ще се изпълни. Това е закон, в който няма никакво изключение. - Как ще познаете, дали този закон

действа в живота? Опитайте се да вземете торбата и ще видите, че разбойниците ще отстъпят пред вас. Така ще разберете, че те са ваши приятели, дегизирани, с цел да изпитат вярата и самообладанието ви.

Ще ви дам една нова песен, на чужд език, със следното съдържание:

Аин фаси,
мекри заси,
фин земру
ашан меру
суаси син месул
сумаси зен фесул.

Чуждият и неразбран език показва, че някога, в далечното минало, вие сте изгубили благото което ви е дадено. Изгубили сте торбата, и днес я търсите.

Сега следват разбраните думи на песента:

В небесните ширини,
в небесните гълбини;
в небесните висини,
где светлина обитава,
и животът вечно се проявява.

Кога човек говори за небесните ширини? - Когато изгуби нещо. Тогава той става по-разумен, но торбата е отишла вече в ръцете на разбойниците. Стои човекът и мисли, как е станала тази работа, че торбата е вече далеч от него. Той не подозира, че причината е в неговия страх. Докато не се познава, човек страда, мъчи се и се запитва, защо идват страданията.

Страданията на хората са резултат на изгубената обич. Без обич и любов животът се обезсмисля. Любовта изключва страха, следователно, освобождава човека от тъмнината и ограниченията. Ако обичта и любовта ви не са в сила да изпъдят страха навън, те не са истински. - Как да се примирим със страданията? - Няма защо да се примирявате със страданията, но ще ги приемете, като неща, които идват от Бога. Следователно, всичко, което идва от Бога, е добро. Радост, или страдание, които идват от Бога, са добри и на място. Обаче, трябва да различавате това, което идва от хората, от онова, което идва от Бога.

За следващия път пишете върху темата: "Най-големият страх и най-голямата обич." Като развивате темата, ще се стремите да внесете нещо

ново в разбирането си, а не както са разбирали хората преди вас. За всяко нещо се иска ново разбиране. И пророците са имали някакво разбиране за Бога, например, но вие трябва да се отличавате от тях. От вас се иска още по-ново разбиране, да се приближавате до разбирането на Христа за Бога. Нали минавате за християни? Вашето разбиране трябва да отговаря на момента, в който сега живееете. Новото има отношение към красотата в живота, а красотата - към настоящето. Наистина, важни са сегашните блага, а не миналите, които са изгубени вече. В много ями се събирало вода, от която мнозина са се ползвали, но важна е водата, която днес изтича от извора. Водата в ямите е мътна, нечиста, а от извора е прясна, чиста - всички се стремят към нея. На същото основание, казвам: Важно е, как Бог се изявява днес към нас, а не, как се е изявявал в миналото. Затова Павел казва: "Око не е видяло, и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят." Ако обичаш Бога, нито на ума, нито на сърцето ти ще дойде това, което Той е приготвил за тебе. Велика е любовта Му към всяка душа. Божията Любов е врата, през която ти ще минеш, за да влезеш в Божествения свят. Само така ти ще приемаш и предаваш Божиите блага. Следователно, обичта е съединителна връзка между човешката душа и Първата Причина. На тази връзка се дължи правилното развитие на човека.

2. Лекция от Учителя, държана на
7 октомври, 1931 г., София. – Изгрев.

ОПИТНОСТ И ЗНАНИЕ

Размишление.

Тема за следния път: „Произход на правите и кривите линии и отношението между тях.“

Всички хора носят опитности и знание, придобити от вековете. Обаче, мнозина са изгубили основните положения, върху които почива това знание. И в него има наслоявания, които причиняват малки или големи препятствия, но човек използва от знанието само онова, което в даден случай, може да реализира. Природата не обича нещата да бъдат в застой. Веднъж дава [дала?] капитал, тя иска да се вложи той в обръщение. Яденето, храната, например, е капитал, който всеки момент трябва да се влага в обръщение. Де се внася тоя капитал? – В банката, в ръцете на касиера. Той е вратата, през която минава храната, разпределя се и се впряга на работа. Както парите се внасят в банката и се турят да работят, така и храната влиза в организма, дето извършва своята работа. Ако касиерът получа една торба с пари, няма ли да ги тури в касата? Касиерът се интересува да знае, какви са парите – сребърни, или златни, български, или чужди. Днес английската лира пада. Всички треперят, страхуват се. Какво страшно има в това? Ще падне и пак ще се повдигне. Като падне, ще се изцапа малко и после ще се очисти. – Защо хората се страхуват от падането на лирата? – С лирата са свързани техните интереси. Те са внесли в английските банки парите си и като пада лирата, губят. Някой казва: Изгубих десет милиона лева. – Той страда, че изгубил десет милиона лева – материална загуба. Ако изгуби сто милиона в духовния или в моралния свят, не страда и не се страхува. Казва: Това е празна работа. Един фабрикант на сапун в България изгубил един милион лева и като не могъл да ги посрещне, се самоубил. – Защо се самоубил? – Защото английската лира, т. е. сапунът спаднал и не може да посрещне задълженията си. Той носи в ума си загубата от един милион лева, а не подозира, че за едно престъпление може да изгуби сто пъти повече от спадането на сапуна. Обаче, за тая загуба той не мисли. Какво е разрешил със самоубийството си?

В една стара легенда се говори за създаването на лисицата и кокошката. Първоначално лисицата била във форма на богат, виден банкер, който се занимавал с големи гешефти, а кокошката – във форма на млада красива мома. Един ден кокошката отишла при лисицата – банкер, с молба да ѝ

даде на заем царевица или жито. Лисицата отговорила: Ще ти услужа с удоволствие, но в замяна на това, ще ми дадеш нещо от себе си. – Ще ти дам едно от своите красиви перца. – Не ми трябват твоите пера. Аз се интересувам от капитала, който е под перата ти. Казвам: Ако вложиш своя вътрешен капитал в земната банка, нищо няма да остане от тебе.

И тъй, всеки от вас трябва да знае, как да си служи със знанието, както и с моралните принципи, върху които гради своя живот. Например, ти носиш чук в джоба си, но трябва да знаеш, как и кога да го употребяваш; ти носиш пари, но не знаеш, за какво да ги употребиш; носиш нож в ръката си, без да знаеш, защо го носиш. Всяко нещо, което притежаваш, трябва да го употребяваш на място. Това изисква природата от човека. Ако пишеш, трябва да знаеш, де да поставиш всяка буква, на какво разстояние да бъдат буквите една от друга и т. н. Какво ще напишеш, ако буквите не се поставят на място?

Какво означават тия линии [[Картинка:jiv_i_otn_im1.gif]]? Като линии, те не струват нищо, но ако всички линия бяха от злато, щяха да имат голяма цена. Колко щяха да струват, ако всяка чертичка тежи десет грама? Понеже са осем чертички по десет грама, тежат 80 грама. Днес един грам злато струва 80 лева, а 80 грама ще струват 6,400 лв. Някога енергията, която употребяваш за изказването на една дума, струва сто хиляди лева. Например, думите „мъчно ми е“ струват толкова енергия, колкото загубата на сто хиляди лева. За тази енергия не съжаляваш, а жалиш за загубата на някакви 8-10 хиляди лева. Какво печелиш, ако изкажеш думите „много се измъчих“? Не само че нищо няма да придобиеш, но ще загубиш много повече от това, което фабрикантът на сапун е изгубил. Въпреки това, трябва ли като него да се самоубиваш? Кое е по-добре: да кажеш, че ти е много зле, или да кажеш, че ти е много добре? За предпочитане е да кажеш, че ти е много добре, отколкото, че ти е много зле.

Казвам: Говорете добри, положителни думи, за да подобрите живота си, както един беден, живял в старо време, в царуването на цар Тегтил. Един ден царят решил да посети инкогнито някои от своите граждани. В това число влизал и тоя беден човек. Като го посетил, царят му казал: Защо мълчиш? Какво мислиш? Бедният отговорил: Мисля, че имам голяма чест да ме посети такова лице, като тебе. Това ми се случва пръв път в живота. Какво е станало с тоя бедняк от момента, когато казал тия думи на царя? Замръзналите води в неговия живот се разтопили, нивите му се обработили, разрушената му къща се поправила, дрипелите от тялото му паднали, всичко старо се подновило. Какво щеше да стане с бедния, ако беше казал на царя, че срещата му с него е нещастие?

Питам: Ако великото Провидение мине край вас и ви попита, какво мислите, какъв отговор ще дадете? Ако животът ви се подобри, това показва, че сте отговорили добре; ако се влоши, отговорът ви не е бил добър. И вие някога казвате на архангел Михаил, че не ви се живее. – Има ли право човек да казва, че не иска да живее? Има ли право колелото, като дойде до половината път, да каже на господаря си, че не иска повече да се върти и желае да бъде свободно? Даже и да не иска да се движи повече, господарят му няма да го слуша, няма да задоволи желанието му. Ако господарят пусне колелото на свобода, положението му няма да се подобри. Друг човек ще намери това колело и ще го тури в огъня. На мястото на това колело ще дойде друго. Ще кажете, че колелото скърца и не иска да се движи. Щом започне да скърца, коларят взима едно перо и катран и намазва колелото. Като го намаже няколко пъти, ще не ще, колелото започва да се движи – нахранило се е вече.

Сега, пренасям примера с колелото във вашия живот. Ако някой от вас, като колелото, каже, че не му се живее, че иска да напусне живота, мислите ли, че Господарят ще ви послуша? Господарят ще каже: Ти ще вървиш, ще стигнеш до определеното място и ако видя, че си изпълнил предназначението си както трябва, ще те пусна на свобода. Ако не си решил задачата си правилно, ще те държа докато я решиш. Щом си здрав, ще работиш. Господарят ще те погледне оттук-оттам и ще каже: Здрав е това колело; още може да работи. Не се позволява да напуснеш службата си преждевременно. Искаш, или не искаш, ще работиш – законът е такъв. Докато не си изработил пенсия, няма да те пенсионират. И вие сте още млади, годни за работа. Едва сте турени на оста на колелото на живота – ще се въртите. Казваш: Свободен съм, ще правя, каквото искам. – Свободен си, но оста те управлява. Отпред има клечка, и отзад има клечка, не можеш да мърдаш. Ти си свободен, докато си в колата, но нямаш право да се движиш наляво и надясно. Оста на живота дава правилно разрешаване на задачата.

И тъй, който иска да разреши правилно кардиналния въпрос за живота, трябва да има вяра в Бога. Само живата вяра може да разреши съществените въпроси на живота. Не е нужно да се разрешават въпросите на миналото, нито въпросите на бъдещето. Важно е да се разрешат сегашните въпроси на живота – те са съществените. За да разреши правилно въпросите, човек трябва да бъде здрав, с добре организирано физическо тяло. Същевременно той трябва да има отличен, светъл ум, благородно сърце и мощна воля. Вие сте млади, дадено ви е здраво тяло, добре организиран ум и сърце, но се впускате в предприятия, които не са по силите ви, поради което се натъквате на големи мъчности. За да излезете от тия положения, вие залагате тялото, ума, сърцето и волята си –

всичко, което ви е дадено. След това се чудите, какво да правите. Де остава човекът? Какъв човек е той, който няма тяло, ум, сърце и воля? Има ли право кокошката да дава на лисицата перца от дрехата си? Тя мисли, че като ѝ даде едно перце, работата ще се нареди. Лъже се тя, лисицата не се интересува от перцата на кокошката. Тя иска от капитала, който е под перцата ѝ. Кокошката иска да плати малко и леко да мине, но лисицата казва: Аз искам да ми дадеш основния капитал на живота си, с него да се занимавам. – Ще върне ли лисицата този капитал обратно на кокошката? – Влезе ли веднъж в банката, никакво връщане назад. – Какво ще остане от кокошката? – Разхвърлените ѝ перца – нищо друго. Кой не е виждал, как се скубе кокошка и какво става с перата ѝ? Ти седиш, гледаш, как скубят кокошката и казваш: Кокошка е това! Ще дойде ден, когато и тебе ще хванат като кокошката и ще те оскубят на общо основание.

Казвам: Човек трябва да проникне в процесите на живота и да разбере техния вътрешен смисъл. Както сега живеете, какво ново очаквате? Ще кажете, че сте млади, но младостта е преходен капитал. – Какво ви очаква след това? – Да уредим живота си. – Как ще го уредите? Покажете ми един млад и един стар капиталист, както и един млад и един стар банкир, които са уредили живота си. Старият казва на младия: Едно време и аз бях като тебе, очаквах много от живота, но ето, всичко загубих. – Какво загубил? Лирата му спаднала не с 15 на сто, а сто на сто. Тая загуба има отношение към старостта. Какво представя старостта? Соломон, един от старите царе на миналото, имал всичко на разположение. Той бил голям банкир: ял, пил, живял, както разбирал и в края на краищата казва: „Суета на суетите, всичко е суета.“

Сега, ще напиша това изречение на дъската, защото ме интересува неговото съдържание. Ако някой графолог види написаното от мене, ще спре вниманието си на всяка буква и ще се произнесе за характера ми. Аз не проповядвам на хората: „Суета на суетите, всичко е суета!“ А графологът гледа от написаното да извади нещо за себе си. Той гледа да извади масло и от най-малкото камъче. Оттам, дето хората нищо не виждат и не подозират, той все ще намери нещо скрито. Какво се разбира под „суета на суетите, всичко е суета“? Представи си, че спиш и сънуваш: богата къща, добре наредена; ти седиш и на масата пред тебе отлично ядене. Ядеш, пиеш, доволен си от положението си. Пипаш джоба си и там намиращ много пари – два-три милиона. Казваш: Благодаря на Провидението, осигурен съм докрай. Ще ям и ще пия, за нищо няма да мисля. В това време дойде някой отвън и те събуди. Ти се стреснеш, огледаш се и виждаш, че богатството, парите, облеклото, хубавото ядене ги няма – всичко е изчезнало. Казваш си: Какъв велик сън беше това! Но сега трябва да се работи! Иначе, ще дойде господарят и ще се сърди. – Прав е

господарят, ти си колело, трябва да се движиш. Цял ден ще работиш и ще се върнеш вечерта да си починеш. Питам: Има ли нужда господарят от това колело? Не е въпрос да станете песимисти. Песимизмът е неразбиране на живота, оптимизмът е друго неразбиране. Светът не е нито много добър, нито много лош. Истината не се изразява чрез твърдение на нещата, нито чрез тяхното отричане. Мога да кажа, че животът е много добър; мога да кажа, че животът е много лош. Това са твърдения, които трябва да се докажат. За живота никой нищо не може да каже.

Следователно, ако човешкият живот е част от целокупния живот, не може да се каже, дали той е добър, или лош. Човек може да се произнесе само за това, което сам преживява. Вън от своите преживявания, каквото и да каже, това е общо казано. Да казваш, че животът е лош, това подразбира, че твоите работи не се нареждат, както мислиш. Как мислиш да наредиш работите си? Като станеш щастлив ли? От гледището на сегашния живот, какъв проект ще дадеш, чрез който може да станеш щастлив?

Ще продължа легендата за създаването на кокошката и лисицата – големият банкер. Кокошката посещавала често лисицата, да иска от нея пари на заем, за да се ожени. Понеже тя не се съгласявала да даде на лисицата капитала, който се намира под перата ѝ, намерила по друг начин пари и се оженила. Родили ѝ се десет дечица, за изхранването на които много задлъжняла. Като нямало отде да взима пари, пак отишла при лисицата. Срецу всеки нов заем, кокошката залагала по едно от своите дечица, докато заложила и последното – десетото. Лисицата ѝ казвала: Аз ще изпратя децата ти на училище, да се възпитат, и след това ще ти ги върна. – Изпълнила ли обещанието си? Има ли случай, когато лисицата дала обещание на кокошката, да възпита децата ѝ, и да изпълнила обещанието си?

Сега, направете превод на тази окултна легенда, да видите, кой е тоя голям банкер, в чиято банка залагат най-съкровениите си неща. Колко красиви мисли, чувства и постъпки сте заложили в банката на тоя лихвар! Как е могла кокошката да повярва, че лисицата може да възпита децата ѝ? Факт е, че ѝ повярвала. Кокошката е много страхлива, но и много вярваща. Де е нейната грешка? Има нещо криво в разсъжденията на кокошката, за което тя е отговорна. Същото се отнася и до човека. Човек отчасти е отговорен за погрешките си, но той не носи отговорност за съдбата на цялото човечество. Ако е въпрос за отговорност, всички същества, всички поколения на миналото носят колективна отговорност за съдбата на света. Тази е причината, поради която всички имат дял, както в богатата и радостите, така и в страданията на човечеството.

Какво представя страданието и какво – радостта? – Страданието е пасив, а радостта – актив. – Какво се разбира в търговията под „пасив и актив“? – Това, което дължим е пасив; което притежаваме и придобиваме, това е актив. Активът е обръщение на пасива, т. е. плащане. От придобитото човек всякога туря известен капитал в обръщение. Това зависи особено от правото разбиране на нещата. За да бъде добър търговец, човек трябва да разбира нещата; само така, той може да превръща пасива в актив. Така постъпва ученик, който учи добре уроците си. Казвате за някого, че е пасивен човек. Питам: Можеш ли всякога да бъдеш активен? В природата актив и пасив са полюси, които се сменят. Така се сменят и мислите: от възходяща в низходяща и от положителна в отрицателна. В мисълта равновесието се сменя с колебание, а колебанието – с равновесие. – От какво зависи активът и пасивът в човешкия живот? – От умението или неумението на човека да се справи със своя капитал. Страдание, разумно използвано, увеличава кредита на човека. Той вади от пасива и го превръща в актив. И обратно: ако радостта не се използва разумно, тя се превръща в пасив. Тогава радостта не се пуска в обръщение и се превръща в пасив. И науката върви по крива линия, по каквато върви и змията, и светлината. Когато тази линия се повдига нагоре, явява се една светлина. При слизането на тази линия се забелязва едно ограничаване, намаляване светлината на вашите мисли, докато изпаднете в тъмнина. Това състояние продължава секунда – две, докато отново започне подем на мисълта. Започвате една работа и казвате: Ще имам успех, няма да имам; ще имам, няма да имам, докато най-после линията престава да се колебае. Щом спре колебанието, иде старостта; тогава банкерът прибира богатството си и ликвидира със своето предприятие. Старостта означава още ликвидиране със загубите в живота.

И тъй, щом кажете, че известна работа няма да я бъде, това означава ликвидация с вашата банка. Тогава членовете на банката, които са внесли известен капитал, започват да ви убеждават да не ликвидирате. Ако вие ликвидирате, и те ще изгубят. Те обещават да ви помагат, само да не ликвидирате. Вие се насърчавате от това и продължавате предприятието си. Кой човек не се е разправял със своите кредитори? Те са членове на дружеството, а вие техен председател. Те казват: Ние ти дадохме известни права, които трябва да защитаваш, за да не фалира дружеството. Казвате: Има ли смисъл да бъдеш банкер? – Според мене, в банкерството няма никакъв смисъл. То представя една верига, едно предприятие или известно движение. Ражда се дете – това е едно предприятие. Детето расте, учи се – това е друго предприятие; ожени се, работи, има деца и най-после умира – това е трето предприятие. – Де отива банкерът, като ликвидира предприятието? – Там, дето е бил първоначално. Ще кажете, че и там

човек живее. – Да, банкерът живее и в духовния свят със същото си име, но за него се знае, че е ликвидирал вече със своята банка. Така е писано в книгата на живота. Кредиторите, които са го пратили на земята, започват да се съветват, да го изпратят ли отново на земята, като банкер, или да не го изпращат.

Сега аз говоря за вътрешните процеси, които стават във вас. Казвате: Всичко става така, както Бог го е наредил. – Вие не знаете, как Бог е наредил нещата. Ако ги знаехте, щяхте да вървите по Божия път. Вие щяхте да свирите като добрия музикант, който взима правилно такта и дава точно изпълнение на това, което свири. Вие само предполагате, че Бог е наредил нещата по начин, по който стават. В това отношение, мнозина са като оня новак цигулар, който тегли лъка, тропва с крака си, но нищо не излиза. Това не е свирене. Добрият музикант, без тропане, свири чисто, точно и вярно. Много ще свириш, много ще учиш и работиш, докато придобиеш щастие. Истинското щастие се крие в разбирането на живота, тъй както Бог го е наредил: в разбирането и съгласуването със законите на живота. Да разбираш живота и да живееш според неговите закони, това значи, да владееш магическата пръчица. Това значи, да бъдеш маг, виртуоз, да владееш слушателите си. Достатъчно е веднъж да потеглиш лъка, за да приковеш вниманието на слушателите. Те ръкопляскаат, искат още да им свири. Казват: Маг е тоя цигулар! Има учени хора, професори, които са като тоя цигулар. И за тях се казва, че са виртуози. Те знаят, как да направят нещата. Ако и вие разбирате великите Божии закони и ги следвате, ще бъдете като великия музикант.

Питам: Какво разбрахте от моите думи досега? Все сте разбрали нещо. Като цитирам стиха, казан от Соломона, че всичко е суета, правя корекция. Има нещо, което е суета, но не всичко. Суета е, когато старият банкер ликвидира със старото, но за новия банкер това не е суета. Суетата се отнася до старите банкери, които ликвидират с живота. Младите банкери, обаче, трябва да кажат: „Всичко в живота е пълнота над пълнотата.“

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

2. Лекция от Учителя, държана на
9 октомври, 1931 г. София – Изгрев.

7.3 ч.с.

(Хубаво слънце изпълня салона. Весело разположение на учениците, може би от хубавия превод на суетите. Времето е топло, приятно.)

1931_10_09 Десетях възпитани деца Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.XI

ДЕСЕТАХ ВЪЗПИТАНИ ДЕЦА

---

11 година.

2 школна лекция на 1 мл.ок.клас

9 октомври 1931 г. петък 6 ч.с.

(хубаво ясно утро, развиделява се, топло,
последната месечина.)

ИЗГРЕВ.

Отче наш.

ПИШЕТЕ ВЪРХУ ЕДНА ТЕМА: №1. ОТНОШЕНИЕ ВЪРХУ ПРАВИТЕ И
КРИВИ ЛИНИИ И ТЕХНИЯ ПРОИЗХОД.

ВСИЧКИ Вие ИМАТЕ ЕДНА ОПИТНОСТ, ЕДНО ЗНАНИЕ НА
ВЕКОВЕТЕ С ВАС. Всеки един от вас носи известно знание, но мнозина от
вас сте изгубили ония, основните положения, това, върху което почива
знанието. И в знанието има наноси. Но от малкото препятствия, а и от
многоото препятствия ползува човека само онова, което в дадения случай
може да се реализира, да се употреби; защото природата никак не обича
нещата в застои; тя иска капиталът, който тя дава, да е в обръщение. И
вземете яденето запример, какво представлява? Това е един капитал, който
всеки ден като възприемеш, да ти даде един капитал. И къде се внася
капиталът? В една банка, нали си има една врата, човек ще даде парите на
касиера на банката и този капитал се разпределя, разхвърля в работа. По
същия начин постъпвате и с яденето; вие възприемате храната. Как? Вие
внасяте всеки ден капитал вътре, някой път вие го турите в едно блюдо и
вие с една лъжица започвате от този капитал да внасяте вътре. Ще кажете,
малко смешна е тази работа. Сега носите една торба пари, ти вземаш с
ръката си, бъркаш в торбата, изваждаш тия пари. Питам сега, ако вас ви
донесат една торба пари, вие ще оставите ли торбата да не я турите в
касата? Най-първо ще се заинтересувате да видите колко пари има вътре.
Хващате торбата за двата края на дъното, обръщате я и изсипвате парите
през устата на торбата, виждате дали са стерлинги или лири. Сега има
спадане на лирата, тези английските монети. Какво има, че пада или се
дига английският стерлинг? Целият свят трепери, всички казват: Пада или
качва се! Та какво има от това, че падала или се качвала английската лира
или стерлинг? Че паднал, пак ще стане, няма нищо. Тя пада, пък хората се
страхуват, треперят. Какво разбирате вие с падането? Какво страшно има?

Може да падне от една педя, ще клекне, ще се поизмаца малко, после ще се поизчисти. Вие ще кажете, тук малко по-друго яче стоят работите. Тук в умовете на хората е нанесена една мисъл с векове, че пада лирата, всички хора са заинтересувани, казват: Губя аз. Това подразбира падането на тази лира. Ти имаш в английската банка акции, да допуснем, ти имаш в лири, сто хиляди английски лири, нали така, по 15 на сто колко правят на български? (15 хиляди английски стерлинги.) Те правят повече от няколко милиона. (Около 8 милиона.) Но тези 8 милиона не можете да ги носите със себе си. Е, добре. Хубаво. Сега тая загуба съществува. Сега хората се безпокоят от материалните загуби, че някой е загубил 8 милиона. А че някой път той е загубил сто милиона в моралния свят или духовния, за това казват, това е празна работа. Изгубил 8 милиона в материалния свят, той ще се самоубие, тук в една сапунена фабрика един даже не 8 милиона, а един милион лева изгубил и този фабрикант на сапуни, не искам да му кажа името, сега скоро е станало това, се самоубива човекът, че изгубил една загуба от един милион; той мислил, мислил и се самоубива, не може да ги посрещне и си тегли куршума, самоубива се. Питам, защо се самоубива той? Че английската лира паднала. – Сапунът му спаднал. Не се подига, не може да си посрещне задълженията. Питам, той има вече една загуба от един милион, но не знае, че като направи едно престъпление, той има една загуба може би сто пъти по-голяма, отколкото тази. Какво е разрешил сега той като се е самоубил?

Имаме един анекдот, когато Господ създал лисицата, тя била един отличен банкерин, млад, красив, който се е занимавал само с гешефти; такъв банкерин била лисицата като влязла в живота; създал Господ и кокошката, тя била спретната мома. Но дошла кокошката да иска услуга от този банкерин, малко царевица, нещо искала да си вземе. Банкеринът казал, ще ви дам нещо назаем, но и вие ще ми дадете нещо. – Ако искате едно перце, ще откъсна от красивите си пера. – А, мен перцата не ме интересуват, какво е това, интересува ме онзи съществения капитал под перата отдолу. Какво разбирате вие сега под перата отдолу? Не се задоволила лисицата с едно перце, казва: Мен ме интересува капиталът, който е под перата – месцето. Питам, ако ти вложиш този вътрешен капитал в банката на земята, какво ще остане от тебе?

Сега искам да ви нанеса една мисъл, онези мисли (ония нанеси), които съществуват, знанието, което имате, ония морални принципи, на които градите живота си, вие трябва да знаете как да ги употребявате в даден случай. Ти носиш един чук, да знаеш къде и как да го употребяваш; ти носиш пари, да знаеш къде и как да ги употребиш. Ти носиш един нож и не знаеш как да го употребиш. Всяко нещо в природата изисква да знаеш кога и как да го употребиш. В това отношение в какво седи правилността

на писмената реч? Далеч ли да се поставят буквите? Всяка една буква е елемент в създаването на израза. Ако не се турнат буквите на тяхното място, какво ще бъде?

Ако човек постоянно пише:

Е, какво разбирате сега от тези линии? Но ако всички тези пръчици бяха от злато, нещата струват нещо. Представете си, че всяка една чертица тежеше по 10 грама, колко са те? $8 \cdot 10$ правят 80 грама. Колко струва един грам? 80 лева. 80 грама по 80 лева колко правят? (6.400 лв.) Хубаво. Но някой път ти за да изкажеш една дума, енергията, която ще употребиш в изказването на една дума, може да струва сто хиляди лева, а ти изказваш тези думи за 8 хиляди лева. Запример ти имаш едно малко безпокойствие в света и ти казваш: МНОГО МИ Е МЪЧНО! Тази дума струва сто хиляди разноси, а ти имаш една загуба от 8 хиляди лева. Питам, какво си спечелил, ако произнесеш думата: МНОГО се измъчих? Освен, че няма да пренесеш нещо с тази дума, не само, че няма да се подобри материалното ти положение, но освен загубата, която имаш от 8 хиляди лева, които ти причиняват вреда, или както този сапунджия, че не може да посрещне своята загуба; изказването на тази дума му струва сто хиляди лева и то в злато. Питам, кое е по-лесно сега, да кажеш: Много ми е зле или да кажеш: Много ми е добре? Аз ви съветвам да кажете: Много ми е добре. Вие ще замязате на онзи бедняк, дето го посетил в старо време един цар – Тептил, тъй предрешен. Като го погледнал, казал му, кажи ми нещо, какво мислиш? Защо мълчиш? И той го погледнал и казал: Имам честта, считам го за голяма привилегия, че съм срещнал лице като тебе! За пръв път ми се случва това да срещна човек като тебе, да ме посети! И какво мислите, че е станало този ден с този просяк след като е казал тези думи? Всичката вода в света, всичките замръзнали реки в неговия живот се разтопили, всичките ниви се обработили, къщата, в която живеел и която била съборена, се поправила, дрипелите му паднали от него, като казал тези думи, всичката къща и градината, и нивите, и децата му всичко било в ред, всичко се изправило. Но ако беше казал тъй: Считам го за голямо нещастие, че те срещнах.

Питам ви сега, когато някой път великото провидение в света е при вас и вие като този просяк се измените, като мине при вас; ако вие въздъхнете и ви попита какво искате, вие какво ще кажете. По някой път казвате на Михаил, не ще ми се вече да живея. Дотегна ми вече да живея, не искам повече да живея. Има ли право човек да казва, че не иска да живее? Има ли право едно колело, което е турено на колата, на половината път като го кара господарят му да каже: Не искам вече да се въртя, искам да си излезна

и да бъде свободен. Има ли право колелото да казва това? И ако каже, господарят ще извади ли колелото, кажете ми? То казва: Додея ми се да се въртя по пътя, тези страдания не мога да ги нося, искам да излезна. И ако това колело излезне, да допуснем, че този господар е толкова умен, че го извади, ще се подобри ли съдбата на колелото? Не, ни най-малко. Някой друг ще го вземе и ще го тури в огъня, а друго колело ще тури на мястото, след като излезне колелото и влезне в огъня. Защото, като излезне колелото от мястото си, то ще се спре и господарят ще го намаже малко, нали българските господари си имат такова перце и дават на колелото малко масло, катран на колелото ще му дадат оттук-оттам, ще го намажат, това е нахранване. След като е скърцало по целия път, ще го понамаже малко, аз съм виждал така българските колари, по три, по четири пъти ще вземе перцето и катрана и намазва колелото, след като започне то да скърца и положението ще се подобри.

Сега пренасям, ако нашето положение, ако ние в дадения случай се намерим в положението на това колело, ти кажеш: Не ми се иска да живея. Мислиш ли, че онзи господар на това колело ще те извади. Ни най-малко. Господарят ще каже така: Ще пристигнеш на своето местоназначение и ще видя, ако действително ти си извършил службата си, за пенсиониране си, добре, тогава ще каже: Стига. Но ако си здрав, той ще го погледне оттук-оттам и ще каже: Здрав е това колело! Клечка има турена. Това е законът, казва, по никои начин не се позволява да напуснеш службата! Искаш, не искаш, ще работиш! Не си за пенсиониране. Та казвам сега, единственото положение, вие сте млади сега всички, едва сте турени на оста на колелото на живота, въртите се, колело сте. Ти казваш, свободен съм. Ти си свободен, но клечка има, отзад нещо те притиска, отпред има клечка турена. Ти си свободен, когато си в колата, но никак не си свободен, да излизаш вляво или вдясно. И трябва едно правилно разрешение на оста на живота.

Та когато ние казваме, ВЯРАТА В БОГА Е ОНОВА ПРАВИЛНО РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ОНЗИ КАРДИНАЛЕН ВЪПРОС. Единственият начин, по който ние можем правилно да разрешим живота, това е само онзи на живата вяра. Аз наричам жива вяра, която разрешава тези съществени въпроси, които са сега. Не е въпрос за бъдещето, не е въпрос и за миналото, но въпросите, които сега се разрешават, те са най-съществените. (6.30 ч.с. лампите се изгасиха.) За да се разреши един въпрос правилно в света, човек трябва да има известен капитал, той трябва да бъде здрав! ПРЕДИ ВСИЧКО ЧОВЕК ТРЯБВА ДА БЪДЕ ЗДРАВ! И трябва да има едно добре устроено тяло. Второто положение с оглед на неговите работи, той трябва да има един отличен ум в това тяло. Това е второто, сега третото положение, той трябва да има едно отлично сърдце; третото положение,

той трябва да има една мощна воля! Питам сега, всички вие сте млади, имате дадени тела, даден ви е умът, дадено ви е сърдцето, дадена ви е и волята. Какво трябва да се прави? Вие по някой път се ангажирате в излишни предприятия и след като загазите, почват да залагат тялото си, почват да залагат ума си, сърдцето си и волята си; и най-после, след като заложите всичко, какво ви остава? Де остана човекът? Гледам сега тази кокошка, имала ли е право да дава на лисицата едно перце от дрехата си? Кокошката е мислила криво. Тя е разбирала, че с едно перце ще мине работата. А лисицата казва, мен не ме интересува това перце, мен ме интересува капиталът, който е под перцето отдолу. Кокошката мислела да мине с голяма скържавост, много лесно е искала да мине тя, но лисицата е един банкерин, казва не, този съществен капитал, който е основа на всичко, това аз искам, с него да се позанимая. Като се преведе този капитал и след като го пипне лисицата, какво ще стане? Ще върне ли лисицата капитала на кокошката? Не, този капитал ще остане завинаги в нейната банка. А какво ще стане с кокошката? Ще ѝ останат само разхвърляните ѝ перца наоколо. Като изяде лисицата кокошката, ще видиш перата разхвърляни. Вие знаете как се скубе кокошка, вярвам, няма нито един, който да не е скубал кокошка, най-малкото виждали сте как баща ви и майка ви са скубали кокошката. Вие седите пред този акт и казвате: Кокошка е това. Но по същия начин един ден и тебе ще хванат и ще те оскубят на общо основание, скубане ще има.

Та казвам, всичките тия процеси, които стават вътре в живота, човек трябва да ги преведе във вътрешен смисъл. Тъй както сега живеете, какво очаквате вие от света. Вие казвате, че сте млади. Но младостта е един преходен капитал. Какво ви очаква? Вие казвате, да си уредим живота. Как ще го уредите? Дайте ми един млад капиталист, който досега си е уредил живота; и всичките стари капиталисти, които са си уредили живота, като дойде един млад капиталист при един стар капиталист и един млад банкерин при един стар банкерин. Старият капиталист казва на младия: Едно време и аз бях като тебе, много мислих, но както виждаш, сега съм съвсем закъсал. – Лирата му съвсем паднала, не с 15 на сто, а със 101 на стоте. И какво означава старостта? Соломон, един от великите царе, ял и пил, вършил каквото му дошло на ума, банкерин е бил, разполага; и след това написва едно изречение, казва: СУЕТА НА СУЕТИТЕ, ВСИЧКО Е СУЕТА! (Учителят пише на листа изречението с едри букви.) Сега мен ме интересува съдържанието, но ако дойде един графолог, той от моето писмо ще си извади едно мнение за мен, той ще извади какъв съм аз. Аз проповядвам на света: – Суета на суетите, всичко е суета! А той от камъчето масло ще извади. Той е друг банкерин, там, дето никой нищо не подозира, оттам той ще извади нещо за себе си. Какво разбираме под думите: СУЕТА НА СУЕТИТЕ, ВСИЧКО Е СУЕТА? Да допуснем ти вечерно време

сънуваш, че имаш два милиона английски лири, един отличен костюм, къща, маса, седиш, едно хубаво ядене и ти си казваш насън, благодарим вече на провидението, избавих се, уредих си живота и работите, отсега нататък всичко се свърши, сбогом на всичките страдания. Тъй си казваш в това сънно състояние. Изведнъж някой дойде и те бутне, и казва: Я, ставай! И с неговото побутване всичко се разваля; той е развалил всичкото щастие и ти се събуждаш, и виждаш един юрган отгоре ти, а ти отдолу под юргана. Подигнеш си главата и казваш: Съмнало се е вече; станеш, погледнеш, облечеш се, и казваш: Богатството, парите няма ги. Всичките тези илюзии, маса, ядене и прочие, няма ги. Ти станеш и казваш, трябва да се работи, тази работа насън беше хубава, но сега господарят ще дойде и те впрегне на работа; и ти казваш: Такъв ли съм сънувах? Каква голяма разлика – велик съм на живота; и ти почнеш едно колело – тъка, тъка, тъка, тъка и се върнеш вечерта. Сега ние идваме с въпроса, този господар има ли нужда от това колело. Аз не искам да хванете този песимизъм в живота; песимизмът в света е едно неразбиране на живота и оптимизмът е друго неразбиране на живота. Светът е нито много добър, нито много лош, нито твърдението, нито отричането изразяват известна истина. Може да кажа, че животът е много добър или че животът е много лош. За живота никой не може да каже нищо. Ако животът е един резултат на общия живот, тогава аз не мога да кажа дали е добър или, че е лош. За онова, което аз преживявам, аз мога да се произнеса. Като казвам много лош е животът, какво подразбирам, то е едно вътрешно преживяване. Някой път имаме известно състояние, в което казваме, че животът е много лош. Това е един много общ език. Какво разбирате под думата: Животът е много лош? Че нещата не вървят тъй, както вие си мислите. Но в дадения случай, според вас, как мислите да станете щастливи? Нали искате да станете щастливи, да ви е добре? Какъв проект бихте дали, как човек може да стане щастлив от гледище на сегашния живот?

Тогава аз ще продължа своя разказ. Като създаде Господ тия двамата, банкера и кокошката, тя ходила да взема от този банкерин пари на заем, за да се ожени. И казвала си кокошката тъй, много иска този банкерин, да му дам и от под перата си, това не мога да му дам. Оженила се тази кокошка и наредила деца, тя имала 10 деца и се намерила в нужда, в задължение и ходила да взема назаем пари от лисицата и всякога залагала едно от децата си. 10 пъти ходила и заложила и 10-те си деца. Лисицата казала, аз ще ги възпитавам, ще ги пратя на училище и тъй възпитани ще ти ги дам. Питам, лисицата издържала ли си е обещанието, че ще възпита децата на кокошката и имало ли е случай, дето лисицата да е издържала обещаните думи – да възпита децата на кокошката? Преведете сега този окултен разказ. Кой е този големият банкерин в света. Има един банкерин в света, на който ние залагаме най-хубавото си. Ти ще заложиш една своя мисъл,

едно желание ще заложиш, една своя постъпка ще заложиш. Сега начина на разсъждението. Питам тази кокошка, която е отишла при лисицата да залага своите деца да и ги възпита лисицата – повярвала в нея. Кокошката много вярва и много е страхлива. Де е погрешката на тази кокошка? Сега ние трябва да отнасяме работите до себе си. Ние колективно всичките въпроси в света, ние не ги разрешаваме. За сегашното състояние на света ние не сме отговорни. До известна степен ние сме отговорни само отчасти за участието, което ние вземаме, за съдбата на света ние не сме отговорни. Ако има една отговорност то имат отговорност всичките същества, всичките поколения, които са живяли досега, те имат дял в живота и за благата и за страданията, актив и пасив.

Какво е страданието в света? Актив или пасив? Нали е пасив. А радостта? (Актив.) И в какво седи пасивността на страданията? Какво подразбира в търговските книги, пасив има? (Това, което дължим, то е пасив.) А актив? (Кое е налице, наше притежание.) Тогава де стават загубите? В актива или в пасива? Активът е в обращение на пасива, плаща. Значи придобитата опитност е каква посока на капитала? А от това, което придобивате, вие тургате известен капитал в обращение. Обращението на капитала зависи от доброто разбиране, за да водите търговията или трябва да вярвате или доброто учение на ученика, който добре се учи, използва времето, той прилага на своя пасив. Придобитите знания той ги превръща, това е един пасив. Но някой път вие казвате, този човек е пасивен. Трябва ли човек постоянно да бъде активен? Не, в природата това са полюси. Всеки един пасивен момент съответствува на един активен момент; и всеки един активен момент съответствува на един пасивен момент. Всеки един момент си има своята противоположна мисъл. Вие не можете да желаете постоянно едно, има едно малко разколебание. След всяко разколебание ще дойде едно равновесие; и след всяко равновесие – едно постоянно клатушкане ту отгоре, ту отдолу. Освен това има едно друго движение в света, от което зависи активът и пасивът. Зависи, как ще използвате вие вашия капитал. Ако на вас ви е дошло едно страдание, вие може да го използвате, вие ще увеличите вашия кредит. При страданието ние вземаме от пасива. От пасива ще извадиш този капитал, ще го направиш активен. (Обръщение ще има.) За да се разбере законът. Всяка една радост, постигната от вас, тя се превръща в пасив. Имате един придобит капитал отвън, имате един излишък от сто до двеста в злато, няма къде да го турите. В оборота не го влагате, в пасива го внасяте. Следующия момент оказва се друга нужда, веднага вие пак този пасив го тургате в оборот, в обращение; и тъй капиталът влиза и излиза. В науката имате една крива линия, по която змията върви, по която светлината върви и почти всички неща вървят по тази линия. В тази линия някой път има едно малко колебание и всякога в подигането на тази хубавата линия

вие имате една голяма светлина, а при слизането, то е ограничение, вие усещате едно намаление на вашата личност, на вашата мисъл, чувствата, на схващането и се намирате в тъмното, не можете да се ориентирате, всичко потъмнява във вас и този момент може да трае една секунда, втора секунда веднага пак ще се смени състоянието ви, пак има подем нагоре, пак се развидели. И казвате: Ще я бъде, няма да я бъде, ще я бъде, няма да я бъде. И най-после вие дойдете до една такава линия, дето тази линия спира вече това движение, дойде старостта и банкиеринът ликвидира със своето богатство, със своето предприятие. И тогава какво трябва да прави той? (Той ще приключи сметките си) Пък някой път ще ликвидира с известна загуба. Какво правят кредиторите? Правят някоя отстъпка. Та казвам, ние като едно предприятие в живота, един път вие казвате тъй в живота си: Няма да я бъде, значи, искате да приключите с банката си. Тогава всичките членове на банката, понеже са внесли известен капитал, казват: Недейте, не ликвидирайте, защото и те са заинтересувани. Защо? Защото ако ликвидирате, те ще губят. Те ви казват, ние ще помогнем и вие се насърдчите и пак започнете предприятието. И всеки един от вас е имал разпавии със своите кредитори. И вие се насърдчите и пак започнете предприятието. Сега психологически, това е един момент, втори, тези кредитори, те съставляват дружеството, са членове на дружеството, вие сте председател на дружеството. Те казват, ние те упълномощаваме с права, дадохме ти името банкиерина Иван Стоянов от Нова Загора. Сега ние сме заинтересовани и гледай сега нашето предприятие да не фалира. Сега някои от вас искат да знаят какъв е смисълът. В банкиерството няма никакъв смисъл. Това е една верига свързана, едно предприятие, едно движение. Ражда се човек. Какво мисли? Това е едно предприятие. Този човек расте, това е едно предприятие; жени се, предприятие е; умира, ликвидира. Е, питам сега, след като се е родил, раждането е създаване на предприятието; расте, развива се, учи се, умира, ликвидира. Вие казвате, след като ликвидира банкиеринът, къде отива? Там където е бил по напред. И като го срещнат другите, казват: Като иде човек в онзи свят, живеят те там. Там хората живеят с названието Иван Стоянов от Нова Загора е банкиерин, който сега е ликвидирал със своята банка. В книгата на живота така е написано. И тогава онези кредитори, които са го кредитирали, казват, да го пратим ли пак наново като банкиерин или не? Сега аз говоря за вътрешния процес, който става у вас. Някой път някои от вас казват така: Господ така е наредил света. Ние не знаем още как Господ е наредил света, защото, ако знаехме, как Бог е наредил света, ние щяхме да вървим по Неговия път, ние само предполагахме как е наредил, а ако ние знаехме как Господ е наредил света, щеше да бъде, както един добър музикантин, той не се нахвърля тъй, онзи новак, който не знае, не взема добре такта, той удря с крака си такта не тъй изправно и взема фалшиви тоновете. А който знае, той седи и свири добре, не тропа с краката си, но вярно взема

тоновете, когато новакът и като тропа, пак нищо не излиза. (Смях.) Той казва, трябва да тропам. Не е в тропането. Ти трябва да престанеш да тропаш, защото ти си един новак и казваш не е лесна работата. Сега това не е смешно, но който така прави, той още не е дошъл до разрешението на онзи въпрос, който може да му донесе щастieto. **ЩАСТИЕТО СЕДИ В РАЗБИРАНЕТО НА ЖИВОТА, ТЪЙ КАКТО БОГ ГО Е ОПРАВИЛ, ДА РАЗБИРАШ ЗАКОНИТЕ, КОИТО РЕГУЛИРАТ ЖИВОТА, ДА ДОЙДЕШ В ТАКТ С ТЯХ.** Дето всичко се поправя, тогава с всичко се разполага. И ти имаш тогава тази магическа пръчица, тояжка. Онзи виртуоз, цигулар, маг е той. Всички му ръкопляскат. Той ще направи всичко, каквото той иска със слушателите. Той само като тегли лъка по цигулката, кара всичките хора да викат бис и да ръкопляскат. Ти на тия хора да им плащаш, няма да ти ръкопляскат, а при него, всички ръкопляскат! Маг е той! Този човек хем плаща и ръкопляска. Маг е този цигулар, защото разбира. И всеки, който го е слушал, казва: Струва си този цигулар! И не съжالياва, казва: Много хубаво свири! Така разбира състоянието. Ако ние разберем великия Божи закон на живота, както този цигулар. Ти слушаш един добър цигулар, всеки казва: Такъв искам да бъда и аз! – Маг е той! Някой професор, някой учен човек и той е маг, защото знае как да го направи и как да го представи.

Сега какво заключение ще извадите от моите думи? Я ми кажете какво разбрахте? Разбрахте нещо. Аз желая да видя какво сте разбрали. (Учителят поглежда листа, дето е писал изречението на Соломона.) Сега превърнете думите. Не е всичко суета. Но само половината е суета. Аз правя сега корекция. „Суета на суетите, всичко е суета“. Има неща, които са суета. Суета е само когато банкеринът ликвидира по отношение на стария банкер; но по отношение на новия банкер не е всичко суета. Защо ти като нов банкерин ще вземеш да цитираш изречението на старите банкери? „Суета на суетите, всичко е суета“, това се отнася до всичките банкери, които са ликвидирали с живота. Какъв трябва да бъде мотивът на младите банкери? За старите всичко е суета, а за младите: – **ВСИЧКОТО Е ПЪЛНОТА НАД ВСИЧКИТЕ ПЪЛНОТИ!**

Станете.

7.3 ч.с.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

(Хубаво слънце изпълня салона. Весело разположение на учениците, може би от хубавия превод на суетите. Времето е топло, приятно.)

1931_10_11 Дайте ни от вашето масло

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ДАЙТЕ НИ ОТ ВАШЕТО МАСЛО

„А безумните рекоха на разумните: „Дайте ни от
вашето масло, защото светилниците наши угаснуват.“

Матей, 25:8

(10 ч. 20 м. Приятно, хубаво време. Слънцето топло грее.)

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

Ще прочета 25 глава от Евангелието на Матей.

„Имаше човек, проведен от Бога“

Неразумните рекоха на разумните: „Дайте ни от вашето масло!“

Тези, които изучават древните книги, които изучават старите писания, все още не могат да разберат един такъв преносен, фигуративен език, какъвто е езикът на Природата. В нея всичко е само изложение в картини, всичко е наглед разхвърляно. Тъй да се каже, Природата никога не ни говори на наш език. Ние сами си тълкуваме, правим си някакви преводи от онова, което тя прави. Но какъв е езикът на Природата, никой не знае; как точно говори тя, никой не знае. Природният език няма никаква граматика. Кои са нейните съществителни, прилагателни имена, местоимения или глаголи, и това никой не знае.

И сега ние се спираме върху думите, които Христос е изказал преди 2000 години. Ако ги разберем така, както Христос ги е разбирал преди 2000 години, значи, че сме останали много назад, понеже сам Христос от 2000 години насам е направил голям прогрес. Христос преди 2000 години не е бил такъв, какъвто е днес. Днес Той е съвсем друг. Всичко в света прогресира. Едничкото неизменяемо същество, което никога не се мени, това е само Бог. Той не се мени по единствената причина, че е вечен, безграничен, свършен в Себе Си, а всичко друго, което се съдържа в Битието на Бога, търпи изменение, постоянно се променя. Благото на всички хора - единично, индивидуално, семейно, обществено, общочовешко - седи именно в тези промени, които стават. Тези промени могат да бъдат нормални, могат да бъдат и аномални. Например

разболява се човек - това е аномална промяна; осиромашава - това е аномална промяна. Обаче забогатява човек - това е нормална промяна. Вземете например думата „богат“, богат човек - това е дума, която означава нормално състояние. Прибавите ли към тази дума частицата „-аш“ - „богаташ“, вече се изменя съдържанието на думата, тя означава вече аномално състояние. Като кажеш „богат човек“ търпи се това, но като кажеш „богаташ“, тази дума става вече опашата. Какво ѝ придават тези две букви? Какво означава частицата „аш“ на края на думата? Частицата „аш“ на думата „богаташ“ показва, че този човек така живее, че оттук-оттам зачеква, лъже хората, а иска да им покаже, че уж по Бога живее. Тъй щото в думата „богат“ има нещо нормално, но като се каже „богаташ“, в тази дума има вече нещо криво. Или думата „буржоа“ – и в нея има като българското „богаташ“. Като се каже „аристократ“ или „noble man“, е пак същото - българското „богаташ“.

Сега, това са идеи, изразени чрез известни думи, които аз не вземам в друг смисъл, освен в смисъл на онзи велик закон, който регулира нещата в нашето съзнание. Например, ако вземем едно парче месо, в първо време то е прясно, има червен цвят, но ако поседи няколко дни, то започва да се разваля, да мирише. Природата в това отношение определя нещата. По същия закон много думи, с които ние си служим, са започнали да се разкапват, да се разлагат, да миришат и затова им трябва малко сол, за да се спре този процес на разлагане. По същия закон ние не можем да живеем стария живот. Животът на миналото е абсолютно невъзможен, понеже в природата два еднакви момента абсолютно не съществуват. Колко години трябва да живее цялото човечество, това е абсолютно определено. Колко време трябва да живее човек, и това е абсолютно определено. Нещата в природата абсолютно не се повтарят. Казвате: защо ни говорите тези неща? Ние ги знаем, ние сме ги слушали толкова пъти, знаем тези работи. Казвам: ако аз преповтарям това, което вие вече знаете, то е безполезна работа, то е губене на време. Няма защо да ви преповтарям старите истини. Няма какво да разправам на стария човек за неговите младини, какво е бил той на времето си, той знае тези работи по-добре и от мен. Но ако на този старец му разправам неща, които той не знае, с четири уши ще ме слуша. Ако му казвам начини как може да се подмлади, той ще ми каже: „Говори ми, аз ще те слушам.“ Ако му разправам опитите, които може да направи, той ще ме слуша. Ако отида при един болен и започна да му разправам за болестта, той няма да ме слуша, той я знае по-добре от мен, сам ще започне да ми описва своето състояние; но ако започна да му разправам начините, които може да приложи за своето излекуване, той ще ме слуша. Ако му кажа: няма какво, ще трябва да търпите, той няма да ме слуша. Това и баба знае. Всяка баба знае да разправа тези неща, да дава разни утешения. Болният обаче казва:

„Не, цяр, цяр ми дайте. Дотегна ми това нещо. Не мога повече да търпя." Ама Господ ти е изпратил тази болест. - „Какъв е този Господ?"

Има неща в света, които не са верни. Има неща в света, които са невъзможни, невероятни. Да ми каже например някой, че ми дал един милиард лири стерлинги на заем, това е невероятно. Невъзможно е да каже някой, че ми е подарил цялата месечина или да каже някой, че ме е направил господар на цялата Вселена, че без неговата воля нищо не може да стане. Това е немислимо. Той сам умира като мен, сам е болен като мен, сам е бедняк като мен, търси оттук-оттам да вземе назаем стотина лева, а пък ще ми се прави господар, и то господар на цялата Вселена.

Всичко това именно показва, че трябва нова мисъл. Ако вие всеки ден или всяка минута не можете да поставите в себе си по нещо ново, дали аз ви говоря или вие си говорите, или други ви говорят, то е все едно. Ако не можете да внесете в себе си, в своя живот, нещо ново, вашият живот се губи. Това показва, че сте в един негативен път и се израждате, не се прераждате, не прогресирате. Защото под думата „прераждане", което мнозина не приемат, аз разбирам закон на еволюция, закон на развитие. Значи, човек не се преражда, но се развива, расте. Всеки момент, всеки ден той расте и се развива. И действително, всеки ден всяко нещо трябва да расте, трябва да се развива.

Сега ние ще оставим настрана тези догматични въпроси. С тях може да се занимава само онзи, който ги е създал. Догмите са предмет на едно догматично учение, те са собственост на известни философи, на известни традиции. Тази тяхна собственост ние не искаме да я вземем, те нека си я пазят.

Казвам: два пътя има, които хората трябва да разбират. В единия път вървят онези, които вярват в Бога. Те са хората на прогреса, идеалистите, те вярват в някакъв Бог и казват, че този Бог живее в сърцето им. Другите пък вярват в природата, но те трябва да я разбират, да живеят съгласно нейните закони. Аз не говоря за онази мъртва природа, която не е отзивчива спрямо нас; аз говоря за живата, за отзивчивата Природа. И ако ти знаеш нейните закони, тя веднага ще те успокои. Има един закон на Природата, който знаят мъдреците и светиите. За тях тя е много отзивчива. Например, ако ти си някъде сред природата, но облечен с тънки дрехи, а вън е много студено, около минус 30 градуса, и ти ако се обърнеш към нея с нейния език, тя веднага ще ти отговори: няма да се мине много време и температурата ще се повиши най-малко до минус 20 градуса. Ще кажете: как може да стане това? То е нейна работа, това е факт. Който знае езика на Природата, ще види колко отзивчива е тя. На

разумния, който може да ѝ говори на нейния език, и тя веднага може да му отговори; за онзи, който не може да говори на нейния език - ни глас, ни усещане.

И тъй, безумните казали на разумните: „Дайте ни от вашето масло!" Вие можете да кажете: „Че нали тези, разумните, са били милосърдни, защо да не дадат от своето масло на онези девици?" Маслото в този случай представя условия за произвеждане на човешките мисли. Човешката мисъл не се продава; светлината не се продава. Ти не можеш да я хванеш, не можеш да я впрегнеш на работа. Ако ти знаеш законите, можеш да хванеш веществото, от което светлината се произвежда и да я произведеш, но самата светлина не можеш да хванеш. Тя е свободна, тя си ходи навсякъде. И човешката мисъл е напълно свободна. Но първото нещо: не трябва да вярвате в този закон, че човешката мисъл е абсолютно свободна. И свободен човек е само този, който правилно мисли, а не този, който неправилно мисли. Защото правилната мисъл сама по себе си търчи, праска сили, тя праска мощ, тя е свободна. Тя върви във възходящ път. А всяка мисъл, която не е правилна, тя върви по низходящ път; тя ще смути сърцето, ще смути ума, ще внесе всички пертурбации в човека. Следователно, когато казвам, че човек трябва да мисли, аз разбирам онази светла мисъл, която върви. Само тази светла Мисъл е в състояние да гради. Ще кажете, че животът е лош. Не си туряйте в ума мисълта, че животът е лош! Това е нещо относително, то е нещо само временно. Студено е, но студът може да се превърне в топлина, да се смени времето. Ти може да си сиромаш, но сиромашията може да се смени, да се превърне един ден в богатство. Всичко зависи от вашата разумност, която имате.

Ние често се произнасяме за живота, но без да размислим добре върху нещата. Ако един човек, живял порочен живот, се постави в положението на един безумец, който иска пари на заем от праведния, от светията и му казва: „Моля ти се, помоли се за мен на Господа да ми прости греховете, това е нещо, което не може да бъде. Праведният може да се помоли за него, но само ако той обещае да работи; без да работи, да яде само и да пие, да пиянства, да върши оргии, а другият да се моли за него да му се простят греховете - такова прощаване, такова правило никъде в природата няма. И после, някой може да каже: аз живея много добре. Че живееш много добре, така е, но на твоето добро живеене всеки ден трябва да прибавяш по нещо, понеже животът е непрекъснат. Това са две фази на еволюция. Пред теб седи един път на вечността, по който ти трябва да минеш. Всеки ден трябва да прибавяш нещо. Всеки ден си носи нещо ново. В това отношение вие трябва да разглеждате живота като едно дърво, което всеки ден расте. И ако всеки ден или всяка година не придава по едно малко клонче, то е осъдено на изсъхване. И ако докато стигне

последната възраст то всеки ден не придава по нещо, значи не се е развивало както трябва. Развива ли се правилно, всички тия нарастъци показват, че дървото е прогресирало. То е мислило, като е расло. Каквото и да мислят хората, но аз казвам: всяко растение има известна мисъл в себе си. Така и всяко растение в процеса на своето развитие има известна мисъл. Нека ви приведа следния пример: представете си, че тренът върви, усилива постепенно своето движение, не спира. Питам: самият трен има ли някакво съзнание за своето движение? Той сам няма никакво съзнание. Пътниците, които са в него, те знаят това, но и онзи, който кара трена, самият машинист, той знае цялата работа, от него зависи всичко. Друг пример: когато на бойното поле пред теб падне една граната и се разпръсне, тя сама съзнава ли това, което върши? Тя сама ли дойде при теб или някой друг я изпрати? Тя не дойде сама, някой я изпрати, и като стигна до теб, пръсна се, направи пакост, но тя не съзнава нищо от това, което е извършила. Обаче онзи, който я изпрати до теб, той знае какво може да извърши и какво е извършила.

Казвам: има известни човешки мисли, които мязат на гранати. Те са изпратени отвън. Има известни човешки мисли, които мязат на житните зрънца. Те са изпратени за съграждане на човека. Всяка мисъл, която може да помогне на човешкото съзнание, е изпратена от живата Природа. Има неща в света, които никой не може да ни ги даде. Единственото същество, което може да дава, то е само Природата, в която ние живеем. Само от нея можем да вземаме нещо назаем. Но тя всякога държи отчет за нещата. Притчата за талантите показва, че те могат да се дадат само на тези, които имат. Вземете например кой носи тежките работи в живота? Юнакът, здравият човек носи тежките работи. На коя кола турят повече тежести? На здравата кола. Въпросът обаче е друг: какво е вътрешното състояние? Кому дават най-голямото богатство? На умния човек. Ние говорим за богатството в правия смисъл на думата. Човек може да бъде не само материално богат, той може да бъде и умствено, и духовно богат. Под богат човек не разбирам онзи, който използва своите братя. Богат човек е онзи, който работи за благото на своите братя. Той е богат, защото работи в полза, за благото на своите братя. Да вземем, например двама братя, родени от един и същ баща; единият от тях става богат, а другият остава бедняк. Богатият брат се заема да повдигне своя беден брат, да подобри условията на неговия живот. Добрите хора, богатите хора помагат, няма защо да питат да помагат ли или не. Морализирането, правенето на добро на хората не седи само в даване пари с лихва. Хубаво е и това, добре е, някога с това се поощрява труда, но питам: този банкер, който дава пари на заем, какво е изработил? Преди всичко той е едностранчив в своята работа. Един банкер, който е работил пет-шест години в своята банка, след това трябва да се откаже от тази си работа, да отстъпи мястото си на друг.

Ако човек стои все на една и съща специфична работа, ще се развият само едни центрове, а други ще останат съвсем неразвити. В сегашно време като наблюдаваме хора в различните занаяти, от различни съсловия, забелязва се, че при тия хора са развити само известни центрове, които са взели голямо участие в работата. Например онези, които са ковачи, железари, имат силно развита ръка. Онези, които постоянно бягат, силно развити са у тях краката; онези, които постоянно се борят, имат силно развити ръце, силно развити мишци; които се готвят за балове, имат много нежна, парфюмирана кожа, без никакви мазоли, намазана с фини масла и кремове. Какви ли масла не употребяват тия хора, само и само да имат нежна кожа. Хубаво е човек да има такава нежна, мека кожа, но какво предназначение има тя?

Сега, да ви разправам една история. Когато Бог създавал света, Той създал и лисицата, която назначил за виден професор, да преподава своите науки. При този професор, назначен от Бога, дохожда една кокошка, много хубаво облечена и му казва:

- Искам да постъпя в твоя университет, да ме учиш. За твоите уроци ще ти дам едно перце от себе си.

- Не, с перца аз не се занимавам. Ти даваш ли ми онова, което е под твоите перца отдолу?

- Как ще ти дам това, което е под перцата ми, не го давам.

- Тогава и аз не мога да те приема в училище.

- Щом не приемаш мен, аз съм млада, имам десет малки деца, тогава приеми поне едно от моите деца в училището, да го изучиш.

- Като е за децата ти, готов съм, ще ги приема в училището си и ще им дам такова едно образование, че да бъдат добре подготвени за обществото.

И кокошката започнала едно по едно да ги праща да се учат. От време на време тя ходела при лисицата да пита какво правят децата ѝ, дали добре се учат. Лисицата казвала: „Много добре се учат, много бързо прогресират, след време ще станат като мен професори.“

Най-после тази работа дошла до ушите на Господа. Той викнал лисицата и я запитал: „Ти защо лъжеш? Защо изяде пилците на тази кокошка? Защо изяде децата на тази жена, че я направи толкова нещастна? Сега ще те изпратя из горите, да те гонят хрътките и с хиляди години да не намериш

мир, задето се зае с възпитанието на тези пилци, а злоупотреби с тях. А на кокошката казал: „Понеже ти беше толкова глупава, че изпрати децата си при този професор, а не ме пита за това, ще те поставя в положение само да крякаш и да снасяш яйца, които хората да ги взимат и да ги ядат." Докога кокошката ще снася яйца и хората ще ги ядат? Докато поумнее, да не дава децата си на лисицата. И докога лисицата ще бъде гонена от кучетата? Докато тя като професор престане да лъже. Тя опапала всичките пилци на кокошката, а ще я лъже, че ще ги възпитава и професори ще ги прави.

Сега вие ще разгледате този въпрос не външно, но вътрешно. Ще кажете: „Ние не можем да го разберем." Вие трябва да схванете дълбокия смисъл. Може да се разбира едно или друго, но то има и своя страна на приложение. Ако ти, като една кокошка, дадеш една своя свещена мисъл на такъв професор като лисицата, да я опапа, няма ли да те вика Господ и да те пита: де изпрати своята свещена мисъл? На кой професор изпращаш своите свещени мисли? И лисицата ще бъде наказана, но и ти ще бъдеш наказан. Казвам: и от едната, и от другата страна трябва да бъдем разумни във всички свои постъпки, понеже пред нас седи едно велико бъдеще. Ако ние най-първо не бъдем полезни на себе си, тогава и на другите не можем да бъдем полезни. Ако бъдем полезни на себе си, и на другите ще бъдем полезни. За да бъдем полезни, ние трябва първо да определим своите отношения не към хората, но към Първата Причина. Важно е да се знае когато се създаде първият човек какви бяха неговите отношения. Вие не разсъждавайте какви са сегашните ви отношения, но какви бяха вашите първи отношения. Трябва да се знае какви бяха първите отношения на първия човек. Когато беше в Райската градина и когато около него нямаше още никакъв живот, неговите първи отношения бяха към Бога. Бог посещаваше първия човек всяка сутрин и му преподаваше уроци при изгрева на слънцето по един час. Той преподаваше уроци на Адама, на първото свое създание, как да живее, как да обработва градината. Един ден Адам свърши това теоретическо училище и влезе в опитното училище на Райската градина, да обработва растенията и да изучава зоологията, за да тури имена на всички животни. Господ му каза: „Аз те учих, а ти сега трябва да туриш имена на всички тия животни." Това, което Мойсей каза за Адама, аз малко ще го коригирам, т.е. няма да го коригирам, но ще кажа как седи истината по този въпрос. Господ прекара всички животни пред Адама и го накара той да им даде имена. Всяко животно си има свое значение, в азбуката на Природата всяко животно имало свое определено предназначение. Каквито имена дал Адам, Господ ги одобрил и на гърбовете на тия животни били написани имената им. Обаче останал един въпрос неразрешен: Господ запита човека за неговото име, но той не го знаеше. Тогава Господ го приспа, извади две от ребрата му и направи от

тях едно същество, за което Адам каза: това е плът от плътта ми и кост от костта ми. Как нарече това същество? Вие казвате „Ева“, а той го нарече „Йехова“ -същество, направено от Бога. Името му е съставено от четири букви. Първата буква е „И“ - принципът, който твори. Втората - „О“ - принципът, който съхранява; третата изразява принцип, който държи нещата в равновесие и последната буква е пак повторение. Евреите произнасят това име така: „Иот хей ват хей“.

Човек трябва да научи своето име. Ако отворите Откровението, ще видите, че там се казва: „Ще ви дам ново име.“ Всеки човек трябва да знае своето име. Силата на човека седи в неговото име. Като каже човек името си, в него се съдържа нещо мощно. Под думата „животно“ се разбира същество, което ходи само по своите желания, без да разбира. Не че лошо живеят животните. Те не разбират какви ще бъдат последствията на нещата, последствията на техните постъпки. Ти можеш да желаеш да ядеш и пиеш, но трябва да знаеш последствията на тия свои желания.

Тази притча за светилниците Христос изнесе повече за своите ученици, за да им обърне внимание, че добрият живот - маслото - човек трябва да носи в себе си. То е вложено вътре в него.

Всеки трябва да вярва, че се ражда с всичките заложи от Бога и трябва да живее според тия свои заложи, а всички други неща в света са само условия за неговото развитие: майка и баща, брат и сестра, общество, народ, човечество, Небе и Земя, Вселена - всичко това са условия за неговата велика мисъл, а той, в единение с Бога, ще размишлява и всичко ще използва. Той няма какво да се занимава с недъзите на хората; с бедните хора няма какво да се занимава, защото всъщност бедните хора не са бедни. Когато казваме, че някой е беден, той е беден само по мисъл, той не знае как да мисли.

Аз съм привеждал много пъти примера за вързания кон и вързаното куче. Направете опит да вържете един кон, ще видите, че този кон гладен ще умре. Свържете обаче кучето с едно здраво въже - то ще прегризе въжето и ще избяга. Конят казва: „Такава е волята Божия, ще се мре“. Кучето казва: „Волята Божия не е такава, да мре, Той ми е дал зъби, с които да се браня - нищо повече.“ И след това ще питате: има ли право кучето да прегризва въжето? Има право, разбира се! Никой не е дал право на човека да връзва което и да е животно. Нито на нас ни дал някой право да завързваме животните.

Не е волята Божия ние да умираме; не е и волята Божия ние да страдаме. Страданието е процес на възпитание. Ако не ти дават три дни да ядеш, ти

трябва да разбираш смисъла на глада. Ако си болен, три дни няма да ядеш, но можеш да не ядеш и цял месец. Има болести, които не се поддават на никакво лекуване, а се лекуват само с глад. При това, като гладуващ, не трябва да се тревожиш, да не мислиш като си гладувал 10 дни, че ще умреш.

Някой казва: цели десет часа не съм ял, ще умра от глад. Не ял 10 часа само и мисли, че ще умре от глад! Не само 10 часа, но и 1000 часа можеш да не ядеш и пак да не умреш от глад. Но ако човек като не яде се безпокои, от страх може да му се пръсне сърцето. Ако разбира закона на неяденето и организмът му е пълен с нечистотии, той трябва дълго време да не яде, за да премине през огън и да се пречисти тялото му. За това нещо Природата има ред начини.

Когато организмът трябва да вземе храна, тогава тя му туря един силен тласък или подтик за ядене. Тя казва: ти ще ядеш, но няма да преяждаш, ще ядеш по малко. Често, през четири-пет часа, но по малко ще ядеш, да не преяждаш. А когато Природата ти казва да не ядеш, тя ще ти заключи устата и няма да можеш да ядеш. Ти казваш тогава: нямам апетит. И тръгваш при един, при втори, при трети лекар, които ще ти дават разни лекарства, да стимулират стомаха ти. Природата ти казва: „Не яж!“ - и ти не трябва да ядеш. Когато майката не е опекла още питата, тя казва: чакай, питата още не е готова. Когато питата се опече, тя ще каже: ето, яж сега, питата вече е готова. Докато тя казва, че питата не е опечена, ти чакай, иди си върши работата.

Всички най-добри хора в света, всички светии, всички те са учени, но са започнали възпитанието си с този природен закон: да ядат, когато Природата казва и да не ядат, когато пак тя казва. Всяко нещо трябва да става на времето си.

Казвам: този закон е същият и в правенето на добро. Мислите ли кога може да се направи едно добро? Идва един познат, за когото смятат, че не обичал да говори истината, но всякога казва малко невероятни работи. Един негов приятел го пита:

– Нямаш ли да ми кажеш една лъжа?

Той започва да плаче насреща му и отговаря: – Я се остави, аз отдавна вече се отказах да говоря лъжи. Дотегна ми вече. Писаха ми вчера, че баща ми умрял, а аз много обичах баща си и сега се чудя как да отида на погребението му, как да го погребя, като нямам пет пари в джоба си! Приятелят му веднага бръква в джоба си и му дава една банкнота.

– Много ти благодаря, тази е последната лъжа, която ти казах.

Това се нарича умен човек. Това на турски се казва „масал“. Да ви приведа сега този „масал“ на турски. Един турски султан повикал един дервиш, един ходжа, много умен човек и му казал:

– Я ми кажи една дубара.

– Такъми нямам.

– Какво ти трябва за тези такъми?

– Трябват ми 200 турски лири да си купя такъмите, че после ще ти кажа една дубара.

Тогава султанът изпратил с него заедно своя пръв министър да го придружи, да купят заедно такъмите. Тръгват двамата от дюкян на дюкян да търсят такъми. Цяла седмица обикаляли, дервишът изхарчил парите, но нито такъми намерил, нито дубарата казал.

Та сега и вас питат: каква дубара искате да кажете? Но и вие цял живот преминавате все в търсене на такъмите - в какво да вярвате и в какво да не вярвате, или какво да ядете и какво да не ядете. Така минава целият ви живот, докато най-после се намерите в положението на един стар човек, с побеляла брада, сгъстен, който се чуди какво да прави. Но с това въпросът не е решен. Ти можеш да излъжеш султана само един път. Но като остарееш, като не ти държат краката, ти вече не можеш да ходиш от дюкян на дюкян да търсиш такъмите си. След като остарееш, ще дойдеш най-после до положението да те носят на тарга.

Ние сега трябва да изнесем нещо на света - учението, което трябва да им проповядваме. Под думите „да бъдем праведни, да бъдем свети, да бъдем учени, да бъдем благородни, възвишени и интелигентни“, аз разбирам да можем да живеем един благороден живот, да разбираме законите на Природата, постоянно да се обновяваме. Казано е в свещените книги: постоянно се обновявайте във вашия дух! В какво седи това обновяване?

Аз говоря на онези от вас, които пряко можете да разберете мисълта ми.

От това, което ви говоря, вие можете да направите един малък опит, не един ден, а всеки ден да правите опити. Каквото и да ви дойде в живота, задайте си въпроса: каква е целта на Природата, като ви изпраща това

изпитание? Защо изпадате в едно или в друго положение или състояние? Да кажем, че вие сте нещо тъжни, скръбни. Трябва да знаете, че тази скръб не е ваша. Може да е обща скръб на всички хора. Вие минавате, например, покрай една къща и в това време чувствате една голяма скръб, някаква голяма тъга. Причината за тази тъга е, че в тази къща има един човек много болен, който е дошъл до силно отчаяние и вие трябва да влезете вътре и да му помогнете. Но вие си казвате: това не ми трябва. Ако влезете, тази тъжна мисъл или това тъжно състояние веднага ще изчезне. Утре минавате покрай друга къща, дето има друг болен и пак нещо ви казва: влез да помогнеш на този човек. Не влезете ли, тъгата ще продължава. На третия ден пак не послушате своя глас и по този начин болестта се умножава. Ако бяхте влезли още веднага в първата къща и бяхте помогнали на първия човек, той щеше да се освободи поне отчасти от едно страдание, а на вас щеше да олекне. А така, ти не помогна на него, но и ти сам носиш ред страдания, едно от друго по-тежки. Не да казваш: това не ми влиза в работата. Не, трябва да ти влиза в работата, понеже светът, в който живееш, не е твой, той е на Бога. Ти си изпратен в този свят на училище. Владение имаш, имаш право да се учиш, да следваш и каквото придобиеш в това училище, то ще остане с теб, а всички пособия, всички такъми на училището ще останат в самото училище за други ученици. Като излезеш от училището, със себе си нищо няма да вземеш, освен своята диплома, с която да докажеш, че си свършил това училище. Дипломите, които ни дават светските училища, биват обикновено написани на книга, а дипломите, които живата Природа дава, биват написани на умовете, на сърцата, на душите ни.

„Дайте ни от вашето масло!“ Така казали неразумните девици на разумните: „Дайте ни от вашето масло!“ Можем ли да дадем от това, което е необходимо за нас? Можем ли да дадем нашите добродетели в услуга на другите хора? Добродетелите назаем не се дават; любовта назаем не се дава; мъдростта на заем не се дава; истината на заем не се дава; знанието назаем не се дава. Заем в природата не съществува. „Даром сте взели, даром давайте“ е казано, заем в Природата няма. Заемът е ограничение, заблуждение. Даром сте взели, даром давайте - това е един Божествен процес. Божествените процеси съществуват в Божествения свят, но човешки процеси в Божествения свят няма. Човешките процеси са само временни в нашия живот на земята и при завършване на нашата еволюция, като растем постепенно, и тези пособия се изменят.

Напада ви една тъжна мисъл и казвате: аз съм сиромаш човек, мъчно се живее така. Хубаво, аз мога да ви направя богати.

Как? Ще ви направя богати, но непременно ще изгубите нещо. За да ви

направя богати, непременно трябва да изгубите нещо. В Америка например има един голям милионер, който разполага с 500 милиона долари, но е сляп и с двете си очи. Този милионер дава половината от богатството си на онзи, който би се съгласил да му даде двете си очи. Ето, дава 250 милиона долара за две очи! Този човек е готов и всичкото си богатство да даде само за две очи. Който се съгласи да му даде двете си очи, ще отиде на неговото място, а той ще заеме мястото на виждания. Съгласни ли сте някои на такова предложение? Да, но този, който се съгласи да даде двете си очи, той ще трябва да се подложи на операция, от която ще чувства такива ужасни болки, че ще види и ще пати. Ще вземе наистина 500 милиона долара, но ще види и ще пати. Та казвам: онова положение, в което сега се намирам, с нищо не го замествам в света! И цял свят да ми дадат, не ми трябва. Христос казва: какво ще спечеля, ако и целия свят ми дадат, но душата ми погубят? Онова, което ти дава мисъл, онова, което ти дава чувство, онова, което ти дава щастие, онова, което ти дава сила, което прави човека силен не само за един момент, но това, което придружава човека през целия живот - то е мощното и силното, което човек може да постигне. Със силите си, със способностите си, които има, той всичко може да постигне! Това са Божествени способности и дарби, вложени от Бога в самия човек. Ти и здрав можеш да бъдеш, и учен можеш да бъдеш - всичко можеш да направиш, това е само въпрос на време, обаче трябва да работиш. В това отношение не трябва да се бърза. В сегашния живот всички бързат и искат в 5-10 години да станат светии. Светостта е възможна за един дълъг период от време. Ти можеш да бъдеш свят, но само за един момент, следния момент дали ще бъдеш свят, то е друг въпрос.

Ще ви приведа примера за онзи светия, който живял цели 20 години на планината и станал толкова свят, че можел да държи в ръката си сняг, без да се топи. Той решил един ден да слезе от планината и да вземе в ръката си малко от този свещен сняг, с което да покаже на брат си до колко бил свят. Брат му бил обушар в един голям град като София, Лондон или Париж. Слязъл светията при брат си и отишъл в дюкяна му, дето той взимал поръчки за направа на разни видове обуца. Обушар бил, но един от видните, прочути обушари в града. Братът казал: „При мен ще дойде днес да си поръча обуца една от най-видните дами, царската дъщеря. Почакай малко, докато дойде тя, може да ѝ кажеш няколко думи.“ И той останал при брата си. По едно време дошла царската дъщеря и брат му започнал да ѝ взема мярка. Като държал снега в ръката си, светията се загледал нещо в крака и не забелязал как снегът му постепенно почнал да се топи. Обушарят му казал: „Братко, снегът ти се топи.“

Този момент на светост не е нещо наследствено. Баща ти може да е бил

светия, но само за известни моменти. Светостта е прогресивна, в известен момент ти можеш да паднеш и после пак можеш да станеш. Нищо от това, че си паднал, но трябва пак да станеш. И като станеш, не мисли, че пак няма да паднеш. Значи, има възможност и да паднеш, и пак да станеш. Като паднеш, кажи на Бога: благодаря, че кракът ми не се счупи! Не е голям грях и на този светия, че е паднал. Какво от това, че снегът почнал да се топи?

Сега, от известни данни аз ще си позволя да изтълкувам какво си е помислил този светия, заради което снегът му е почнал да се топи. Той си помислил: „Двайсет години прекарах на планината и какво научих там? Само сняг да държа в ръката си. Ако бях прекарал живота си в света, бих имал възможност да стана може би царски син, да имам познанство и разговор с тази царска дъщеря. Колко хубаво щеше да бъде това!“ Тъй щото нищо лошо не е помислил този светия. Но тази мисъл няма нищо общо с неговата святост. В кой ум не биха минали такива мисли? Но казвам: когато Бог в даден случай ни тури да живеем в света, ние трябва да знаем кое е хубавото и кое е лошото. Преди всичко, този светия не бил сигурен дали, ако той беше княжески син, би могъл да се ожени за тази царска дъщеря; това са възможности. А при това постижение, което имал в планината, той трябваше, при виждането на царската дъщеря, да си каже: „Аз се радвам, че живея на планината, радвам се, че и тази царска дъщеря живее в града, радвам се, че и брат ми именно ѝ взима мерки за обуца, радвам ѝ се, Бог да ѝ даде живот и здраве, както на нейния възлюбен и на нейните деца!“ Ако той беше помислил така, снегът му нямаше да се топи. „Всичките мои благословения да бъдат с тази мома!“ - така трябваше да помисли този светия. Но щом той е помислил нещо и за себе си, снегът му почнал да се топи. Тази негова мисъл е толкова малка, че само с тегликите на небето може да се мери. Това обаче е мое предположение. Има един закон на вероятностите.

Казвам сега: маслото - добродетелите - никога на заем не могат да се дадат. С резултатите на нашият живот ние можем да услужим комуто и да е, но онова, което Бог е вложил у нас, никога не можем на заем да го дадем. Никога една свещ не трябва да напуска светилника. Очите на гости не трябва да ходят; ухото на гости не трябва да ходи; носът на гости не трябва да ходи; езикът на гости не трябва да ходи; сърцето на гости не трябва да ходи; краката на гости не трябва да ходят. Сами те на гости не трябва да ходят, но с господаря си могат да отиват.

Има неща, които ние сами не можем да направим в света. Ако ти сам си позволиш да извършиш нещо, без позволението на твоя господар, ще направиш грешка. Ако твоето око излезе само, без позволение от мястото

си, вие знаете какво го очаква, каква е неговата съдба. Има свещени неща; има органи, които ако напуснат своето място, ние знаем какво ги очаква. И ако вие сами напуснете своето свещено място, което Бог ви е дал, вие сами се излагате на най-големите противоречия в живота. Това се отнася до вътрешния живот на човека. Понеже трябва да се живее на Земята, този живот, това училище трябва да се завърши. Хората казват: какво ни очаква нас? И богати, и бедни, и болни, и здрави, и силни, и слаби, и учени, и прости, нас всинца ни очаква една много строга участ, очаква ни смъртта - така, по всичките правила. Аз си представям как ще се яви Смъртта при бедните. Тя ще се начумери малко и ще им каже: „Съжалявам, че не сте малко по-тлъстички," На богатите, на тлъстите ще каже: „Тъй, хубаво е." На невежите пак ще се начумери малко и ще каже: „Бива, не бива, сиромас или богат, няма какво да се прави. И едните, и другите ще минат!" На нея всички й трябва. За да взема и богати, и сиромаси, и учени, и прости, Смъртта си има някаква определена цел. На общо основание тя взима всички и на богатия казва: „И ти ще свършиш, както и бедният." - „Поне се понаядох." Ако ти разбра яденето, колкото воденицата разбра брашното, което смля на хората, какво си придобил? Ти мислиш, че си ял, и воденицата мисли, че е мляла брашно, но всичко това, което си взел, пак ще се вземе. Ти мислиш, че си ял, казваш: „Поне ядох." Така не мисли здравомислещият човек. Така може да мисли само един анормален човек, който не разбира закона. Ако за едно малко благо, което си взел, трябва да платиш хиляди, каква разумност има в това? Ако за сто хиляди лева изгубиш всичко, каквото имаш, не знаей какво предприятие ще е това. Аз не мога да си представя какво ще спечелиш, ако за един роман пожертваш всичките твои свещени книги, които имаш в библиотеката си.

Всеки миг, всеки момент трябва да се прилага по нещо ново у вас. Не се спирайте върху това, че сте утвърдени. Мнозина мислят, че са утвърдени. Те мязат на онзи евангелист, за когото един американски проповедник разправя следния случай. Едно малко дете отивало в тази именно американска църква и било много доволно от песните и от молитвите, които там се изпълнявали. Баща му обаче не ходел на църква. Детето, като се връщало, всякога разказвало на баща си какво се е пиало и правело в църквата. Един ден то запитало баща си:

– Татко, защо ти не ходиш на църква, нито пееш, нито се молиш?

– Аз, татковото, съм утвърден, да се молят и да пеят тези, които още не са утвърдени.

Детето се радвало, че баща му е утвърден. Един ден то се качва с баща си на една кола с един кон, но по едно време колата спряла и конят спрял - нито

напред, нито назад иска да върви. Детето казало на баща си:

– Татко, конят се утвърди.

Желая хората да не се утвърдяват. По-добре конете да си вървят напред, без да се утвърдяват. И желая последователите на едно учение да си вървят, без да се утвърдяват, но да вървят все напред и напред, от слава в слава. И аз считам, че истинският живот е живот на вечно подмладяване.

„Благословен Господ Бог наш“.

Тайна молитва.

11 ч. 20 м.

3-та Неделна беседа, държана от Учителя
на 11 октомври 1931 г., София, Изгрев.

1931_10_14 Проводници на Любовта

Издание 1944г., София

КНИГА: Събуждане, ООК Год.XI, Том 1

ПРОВОДНИЦИ НА ЛЮБОВТА

Размишление.

Тема за следващия път: "Произход на въшката."

Ще кажете, че темата е проста, лесно ще я напишете. Нещата са прости, когато човек има яснота в съзнанието си. Да мислиш, че като се разтоварваш, можеш да опростиш нещата, ти сам се заблуждаваш. Ако кредиторът опростява дълговете на своите длъжници, това значи, прощаване, т.е. заличаване на дълговете им. Да опростяваш живота си, това значи, да се помиряваш с трудностите, т.е. да спазваш закона на икономията. Мнозина мислят, че са пестеливи. Да отделяш от хапката си и да внасяш пари в банката, това не е опростяване на живота; това не разрешава въпросите.

Колко прави две по две? - Четири. Ще кажете, че и това е просто смятане. Две по две прави четири, но две и две е пак четири. Защо и при умножаването и при събирането получаваме все четири? Знаете само, че лесно се събират две и две и лесно се умножават две по две, но защо и в двата случая получавате четворка, не знаете. Ще кажете, че числата се събират лесно. Обаче, кои величини се събират лесно: живите, или механическите? Лесно е да съберем две царевични зрънца или две камъчета, но как ще събереш две кокошки или двама души? Кокошките слагаш в курника, но не си ги събрал. Двама души живеят в една къща, но не са събрани. Те могат да живеят заедно или доброволно, или насила, но това не е още събиране. Значи, има естествено и неестествено събиране. Ти можеш да приемеш една идея доброволно или насилствено. Това показва, че в живота и в природата съществуват два вида процеси: естествени и неестествени.

Често хората се спират върху въпроса, да вярват ли в Бога, или да не вярват. Кое от двете положения е естествено и кое неестествено? Ще кажат някои, че вярата в Бога е необходимост, както е необходимо слънцето за всички живи същества. Без слънчевата светлина и топлина няма живот на земята. Какво ще стане с вас, ако слънцето не изгрява цяла година? Какво ще стане с вас, ако гладът ви стигне до крайния предел?

Казваш: "Прегладнях вече." Какво ще стане с тебе като прегладнееш? Ще заспиш. И без слънцето ще заспиш, както и без храна. Това заспиване подразбира спиране на растенето.

Смисълът на живота е в растенето. Ако всеки ден не прибавяш нещо в себе си, т.е. не растеш, денят е загубен за тебе. Когато рисува някаква картина, художникът всеки ден прибавя по една малка чертичка към нея. И като погледнеш, виждаш, че е нарисувал човешко лице. Всеки ден по една чертичка, докато на шестия ден виждаш цяло лице. Казано е, че Бог е създал света в шест дни. Така се говори на децата, а възрастните, т.е. посветените под "шест" разбират не шест дни, а шест елемента. - Кои са тези елементи? - Това са дните на седмицата: понеделник, вторник, сряда и т.н. Християните считат понеделник за първи ден, т.е. първия елемент, а евреите започват от неделя - първият ден на Битието, първият елемент, с който е започнало създаването на света. Какъв елемент е неделята?

Като се говори за Бога, всички казват, че Той е вездесъщ. Ако питате някого къде е Бог, ще отговори, че Той е на небето. Щом е на небето, не е вездесъщ. - Защо? - Защото, според някои, небето е покривът на земята, а покривът не е всичко в света. Други пък под "небе" разбират необятното пространство, което включва всичко. Значи небето не е само покрив на земята, но нещо велико и необятно, в което влиза цялата вселена, цялата вечност. Вечният живот включва обикновения, а обикновеният е част от вечния.

Хората говорят за Бога, за небето и за земята, но един от близките въпроси за тях е защо съществува зло. Много просто, зло е половината на доброто. - Какво е тогава доброто? - Цялото на злото. Значи зло се отделило от доброто като от цяла единица и съставя негова половина. Доброто пък като цяло превръща всичко в добро. Българската пословица "Всяко зло за добро" има предвид тъкмо това, че само доброто е в сила да превърне зло в добро. Ето защо не се смущавайте, когато се натъквате на зло. То е част от доброто, а частта е по-слаба от цялото. Нека тази мисъл остане в ума ви като съзнателна, разумна работа, която ще придаде нещо към вашето съзнание. - Кога се е създало зло? - Когато се е отделило от цялото, т.е. от доброто - основата на живота. Ако имате едно яйце, трябва ли да го делите на две части? Понеже в яйцето е скрит животът, нямате право да делите живота. Той е единен и неделим. Който се е опитал да раздели живота, той е внесъл зло в света. Всяко нещо, създадено от Бога, е единно, неделимо и, следователно, трябва да се използва както е дадено. Ако се опиташ да разделиш една своя мисъл, която съществува като зародиш в твоя ум, ти си извършил вече едно зло, което ще ти причини голямо страдание. Всяка добра мисъл е неделима величина, която само трябва да се сложи в действие, нищо повече не можете да правите с нея.

И тъй, съдействайте на доброто във вас да расте и да се развива. Само така

то ще ви допринесе нещо. Сейте добри мисли и чувства в градината на вашия ум и на вашето сърце, както посадате плодни дървета в градината си. Един беден човек, в продължение на десет години най-много, може да подобри материалното си положение. Достатъчно е да посее сто семки от доброкачествени круши или ябълки, за да се радва на техните плодове. Кажете ли, че това не е ваша работа, вие сами се спъвате. По цели дни седите и философствате върху въпросите, кой е създал света, защо го е създал, и мислите, че това е ваша работа. Това философстване нищо не допринася за растенето ви. С години наред изучавате животните, техния характер и произход, без да сеете нещо в градината си. Какво ще придобиете, ако изучавате характера на вълка, например? Друг е въпросът, ако изучавате характера на овцата. Вие отглеждате овце, имате отношение към тях. Всяка мисъл, всяко чувство, с които човек се занимава, оказват известно влияние върху него. Всеки предмет, който изучава, също оказва влияние върху него. Следователно, ако изучава вълка, ще се натъкне на известно влияние от него. Защо му е вълчото влияние? Работете с доброто, без да го делите, за да се намирате под неговото влияние. Работете с доброто като метод за самовъзпитание. Така ще се развивате правилно и ще вървите напред.

И тъй, работете върху истинското самовъзпитание с методи, каквито разумната природа дава. Един от нейните методи е обновяването. Човек се обновява, когато всеки ден внася в ума си по една нова мисъл и в сърцето си по едно ново чувство, които го повдигат. Нека всеки се запита какво ново може да внесе днес в ума и в сърцето си. Здравият мисли за богатство, да спечели нещо, с което да подобри живота си. За какво мисли болният? Като се върти на леглото по цели дни, той си мисли, дано намери лекарството, което ще му помогне да оздравее. Ученикът или студентът мисли върху въпроса, който ще му зададе учителят или професорът. Той си мисли, колко добре ще бъде, ако по някакъв начин се добере до въпроса, който ще му се зададе на изпита. Както в училището, така и в живота, всеки ден си има определена програма, която трябва да се изпълни. Тя внася обновяване в човешкия организъм.

Някой се интересува от някакъв образ, иска да го изучи. Това е последна работа. Първо ще изучавате своето лице, както художникът постъпва, и ще наблюдавате, какво ново внасяте всеки ден. Оглеждайте се в огледало, както правят младите моми и момци, и си отбелязвайте всяка промяна, която става във вас. Младата мома се оглежда да види, има ли достатъчно пари, за да си избере момък. Така прави и младият момък. Така постъпва и гостилничарят, и онзи, който отива в гостилницата.

Гостилничарят вдига капациите на тенджерите, да види, достатъчно ли е

яденето, да задоволи своите посетители. Посетителят пък постоянно отваря и затваря кесията си, да види, има ли достатъчно пари да се нахрани добре. В даден момент всеки човек се интересува от нещо специфично. Още със ставането си от сън, домакинята се интересува, кой от познатите или от приятелите и ще я посети този ден. Тя започва да чисти, да мие къщата си, за да задоволи своите гости и да им се хареса. Все трябва да ви посети някой през деня, или с мисълта си, или с чувствата си, или със своето физическо присъствие.

Какъв е моралът на съвременните хора? От какви принципи се водят те? Каквито да са принципите и възгледите им, те са отживели времето си. Те са за малки деца, но не и за възрастни. Обаче, има принципи, които се отнасят до всички хора, до всички времена и епохи. Един от тези принципи е следният: през очите на човека само светлината може да влиза. Допусне ли друго нещо, то ще му причини болка и страдание. Като влезе светлината през очите ви, ще и дадете широк достъп, ще я поздравите и ще се разговаряте с нея. Колкото време прекара при вас, тя ще ви остави своето благословение. Всичко друго, вън от светлината, няма достъп до вашите очи. Какво става с очите ви, като влезе малко прах в тях? Започват да сълзят, зачервяват се и, докато и последната прашичка не излезе, те не се успокояват.

Вторият принцип: през ушите ви може да влиза само звукът. Третият принцип: през носа ви може да влиза само въздухът. Четвъртият принцип: през устата ви може да влиза само храна. Това са четирите неизменни принципи в човешкия живот. Това са принципите, по които човек може да живее. Пренесете тези принципи и в духовния си живот, да се ползвате напълно от тях. Някой се вслушва в думите на хората, безпокои се от това, което говорят за него, и губи разположението си. - Защо? - Защото е дал път на шума, а не на звука. Всеки шум, който се докосва до ушите, може да ги разстрои и да внесе известна дисхармония в човешкия организъм. Звукът представлява хармонични трептения на разумна сила. Който го приема правилно, той се ползва от неговото благо. Като знаете това, възприемайте чистите трептения на звука, а се пазете от шум, предизвикан от непроверени слухове. Че някой казал нещо обидно за вас, това да не ви смущава. Приемайте нещата направо от техния източник, от автора им. Когато звукът от някой източник влезе направо в ухото ви и се разговаря с вас, вие си съставяте истинско понятие за нещата. Казано е в Писанието, че в съдния ден ще отговаряш за всяка празна дума. Затова, ако искаш да приемеш някаква светла мисъл, иди при автора, от когото тя излиза, и приеми светлината чрез очите си; след това ще чуеш, какво говори, и ще възприемеш звука чрез ушите си. Така ще имаш ясна представа за неговата мисъл, за това, което го движи в живота му. Ако

Духът, Който е живял в Христос, не ви предаде своята мисъл, никога не можете да разберете Свещените книги. Духът се е проявявал и чрез пророците, и чрез Христос, но продължава да се проявава и до днес. Кой е същественият въпрос, който ви занимава днес? Какво трябва да правите, за да се развивате правилно? На първо място трябва да отворите очите си за възприемане на светлината, ушите си - за възприемане на звука, съзнанието си - за възприемане на разумността. Този е пътът за повдигане и обновяване. При това, всеки трябва да знае, колко светлина, колко звуци и колко въздух трябва да приеме в даден момент. Дойдеш ли до истинската мярка, ще знаеш, че нямаш право да делиш нещата. - Нали трябва да делим благата си със своите близки? - Ще отделяш от благата си, но няма да ги делиш. Ако имаш две ябълки, ще дадеш едната на своя близък, но половинка ябълка нямаш право да даваш. Казват, че някой дели хапката си на две със своя близък. Това е фигуративен език. В същност, всеки трябва да споделя благата си с хората, но не и да ги дели. Светлината, топлината, звукът идват непрекъснато, без прекъсване. Могат ли да се делят? Как ще разделиш въздуха, водата, светлината и топлината? Природата си служи с цели числа, а не с дробни. Тя не дели величините. Казват, че отделили детето от майката. Това е невъзможно. Никой не може да отдели детето от майката. Временно детето може да се отлъчи от майка си, т.е. да се отдалечи от нея, но в никой случай не може да се отдели. Между майката и детето съществува тясна, неразривна връзка, която никой не може да скъса. На същото основание, казвам: Никаква сила в света не е в състояние да отдели човека от Бога. Какви усилия не е правил дяволът, но и до днес не е могъл да отдели човешката душа от нейния Създател. Какви обещания не е давал на човека, какви залъгвания, какви надежди не му е давал, но и до днес не е успял. И дяволът, като вълка, хваща човека и го изяжда, с цел да го отдели от Бога, но в края на краищата, се вижда принуден да го повърне и изхвърли навън цял, неповреден. Никой не може да отдели човека от неговия Създател.

"И отдели овцете от козите." Това е алегория, защото, всъщност, овчарят пасе заедно овцете и козите - не ги разделя. Козите причиняват пакости на дърветата, гризат младите им клончета. Не е нужно външно да се отделят овцете от козите. Достатъчно е да се осигурят на всички същества специални условия, всеки да прояви своята природа. Ако това се отнася до овцете и козите, колко повече е нужно за хората. Съвременните хора се нуждаят от положителна наука, която да подобри техния живот. Въпреки това, те не търсят такава наука, но искат да бъдат обичани. За да те обича някой, трябва да знаеш закона, да се превърнеш на светлина и така да влезеш в очите на своя възлюбен. После, да се превърнеш на слово, чийто звук, да мине през ушите на твоя възлюбен. И най-после, да се превърнеш на въздух да влезеш през носа на този, който те обича. Който не може да се

превърне на светлина, на звук и на въздух, за да влезе в своя възлюбен, неговата любов не е истинска.

Любовта трябва да прониква в човека, а не вън от него. Остане ли отвън, това не е любов. Колкото и да ви се говори за любов, не се ли проявява тя като светлина, звук и въздух, не разчитайте на тази любов. Христос казва: "Аз съм виделината на света." Значи, Той се превръща на светлина и така влиза през очите на хората. Така, именно, Христос изявява любовта си към хората. Който има любов в себе си, той може да се превърне на светлина и на слово, да мине през очите и ушите на онези, които любя и които го любят. Който няма любов, не може да се превръща на светлина. Следователно, той е човек с обикновени разбирания. С такива разбирания не може да се влезе в Царството Божие, между ангелите. - Какво представляват ангелите? - Те са същества, които се превръщат на светлина и влизат през очите на хората, да ги възпитават. Велико изкуство е да знаеш, как да се превърнеш на светлина. Това е учението на ангелите. Чрез него те искат да напътват хората към реалността на живота. Какво по-велико благо можете да очаквате от това, да излъчва тялото ви светлина и отдалеч да светите? Има светии, на които тялото е светец. Те са прекарвали с години в гори и планини, в съзнателна работа върху себе си, докато са придобили изкуството да се превръщат на светлина, т.е. да светят. И обикновеният човек трябва да усили светлината на своя ум, да свети вечер. Това е действителност, която може да се провери. Както има светещи елементи в химията, така съществуват и светещи хора, които излъчват от себе си светлина.

И тъй, новото, към което се стреми човешкият дух, е да придобие изкуството да свети. - Как се постига това? - Има много начини, но трябва да се започне с малки опити. Ще правите малки опити, без да очаквате големи резултати. Например, ще дам на всички по две семенца - житни, царевични или други някакви, да ги посадите в земята. Който е готов да учи, веднага ще ги посее и ще наблюдава, какво ще стане. Обаче, който има голямо мнение за себе си, ще каже: Чудно нещо, свършил съм два факултета, имам много знания, пиша върху важни въпроси, и след всичко това, ще се занимавам с дребни работи - да посаждам семена. Това не е моя работа. Аз имам велико предназначение. - Какво е твоето предназначение? Ще разискваш върху въпроса, как е създаден човек и защо е създаден. И ангелите не разрешават този въпрос, а един обикновен учен, с два факултета, се заел с разрешаването на един от най-трудните въпроси. Вземи двете семенца и ги посади, сам да видиш, колко си учен. Ако ги посадиш правилно и получиш добър резултат, наистина си свършил два факултета. Ако не получиш никакъв резултат, нищо не си свършил.

Човек може да свърши един факултет само в един момент, а може да го свърши и в сто години. Това зависи от разбирането му. Съществуват три начина за придобиване на знания: чрез прозрение, чрез вдъхновение или чрез интуиция; чрез последователно възприемане, за което са необходими четири-пет години усилена работа и най-после, чрез постоянно повтаряне на заученото, за което са нужни десетки години. Има хора, които прекарват почти целия си живот в университет, искат да придобият много знания. Казват, че един студент, като постъпил в университета 20-годишен, излязъл оттам на 75-годишна възраст, като минавал от един факултет в друг. Когато го запитали, ще излезе ли някога от университета, той казал, че ще учи до края на живота си.

Следователно, ако за обикновеното знание трябва да посветиш цял живот, може да си представите, колко време е нужно за придобиване на духовното знание. Човек едва е започнал да мисли за изкуството да се превръща в светлина. Придобие ли това изкуство, той ще може да приложи любовта по нов начин, ще си създаде нови, правилни отношения с хората. - Възможно ли е човек да се превърне в светлина? - Възможно е, разбира се. Как ще си обясните радостното състояние, което сте придобили при светлината на някой човек? Вървите по улицата замислен, съсредоточен в нещо; срещате един човек, който не ви казва нищо, само се разминавате с него. Обаче, веднага се изпълвате с радост, чувствувате се разположен, готов на всякакви услуги. - Коя е причината за това? - Човекът, когото сте срещнали, ви обича и, без да знаете, той прониква във вас като светлина. Щом възприемете неговата светлина, вие се изпълвате с радост, сърцето ви се разширява, умът ви се пробужда и лесно решавате въпросите си. Значи, където е любовта, там е и светлината. Отворете се за Божията Любов, за да се превърнете на светлина и да помагате на ближните си. Ако не срещнете човек, който ви обича, вие дълго време ще носите скръбта си. Всеки е имал такава опитност. Помнете: когато сте радостни, срещнало ви е същество, което ви обича. То е предало любовта си към вас чрез светлината, която излиза от него. Любете и вие, за да предадете любовта си на другите хора. Един ден, когато ви срещне Христос, ще ви пита: Научихте ли закона за превръщане на любовта в светлина? Можете ли да си служите със светлината, като проводник на любовта?

Казано е в Писанието: "Невъзможното за човека е възможно за Бога." Следователно, истински вярващ е онзи, който вярва в невъзможното. Да вярваш във възможното, това е лесна работа, това още не е вяра. Да вярваш в невъзможното, в неразбраното, това подразбира истински човек. Ако каже някой, че светът бил създаден от яйце, ще започнат да разискват,

какво е било това яйце, как е възможно целият свят да е бил под крилата на една птица, каква е била птицата и т.н. Учителят се справя лесно с децата, но как ще се справи с възрастните? Като отиде между децата, той започва да разказва, как Бог създал една голяма кокошка и под крилата и сложил много яйца, върху които тя лежала 25 дни. От тези яйца започнали да излизат звезди, слънца, планети, растения, животни, докато най-после, в последния, т.е. шестия ден, излязъл човекът. Децата се радват, че научили нещо ново и разказват на майките си, на по-малките си братчета и сестричета, как бил създаден светът. Възрастните, обаче, веднага се запитват, кокошката ли е създадена първа, или яйцето. Всички философи разглеждат този въпрос, но никой не е дошъл до истинското му разрешение. Неразрешените въпроси причиняват страдание, а разрешените - радост.

Всички се запитват, защо идват страданията. Отговорът е прост и категоричен: страданията освобождават човека от ограниченията. Какво прави бременната жена? Девет месеца носи детето в утробата си, но след деветия месец тя го изпъжда навън. Колкото и да е било добре в утробата на майката, детето трябва да излезе навън, да се освободи от ограничителните условия и да започне да учи. Ако майката не го изпъди навън, и двамата ще умрат. Ако Бог не беше извадил човека вън от себе си, той никога нямаше да придобие знания. - Добре беше при майка ми; там нямаше страдания. - Сега ще те стегнат и ще започнеш да работиш. - Тежък е животът ми. - Ще работиш - смисълът на живота е в работата. Ако не извадиш една мисъл вън от своя ум, да живее свободно, тя ще остане в забрава и най-после ще умре. Докато мисълта е в човешкия ум, тя не е способна за работа. Щом излезе вън от него, тя може да работи и да се прояви. Казано е в Битието, че Бог изпъди човека от рая. Ще кажете, че причината за това се крие в неговия грях. В същност, причината е по-дълбока. Думата "изпъждане" е силна, може да се замени с "раждане". Майката изпъжда детето вън от утробата си, т.е. тя ражда. Всеки човек трябва да роди и то навреме. Не родиш ли, сам се осъждаш на страдания. Ще родиш, ще работиш и ще учиш. Аз не съм женен, сам съм в живота, мъчно мога да свърша работата си. - Ти не говориш право. Няма човек в света, който да не е женен. Ще кажете, че мъжът не ражда. - И мъжът ражда, и жената ражда. Всички хора раждат, не само по едно дете, но и по две, и по три. Мъчи те една мисъл, искаш да разрешиш един въпрос, но не знаеш, как да постъпиш. Ще се мъчиш ден, два, повече дни, докато най-после го решиш. Решаването на въпроса подразбира раждане на една мисъл. Ще я родиш по всички правила, ще и дадеш живот и условия за работа. Раждането е велик, свещен процес. Днес то е опорочено, затова в бъдеще ще се измени. Природата е велика в своите опити. Като види, че някой от нейните процеси се опетни, тя го замества с нов и по-съвършен.

Има начин, по който човек сам може да се преобрази, т.е. да се новороди. Той знае вече, че е нов човек, преобразен, сам себе си родил. Ще кажете, че това е невъзможно. За невежия е невъзможно, но не и за учения и просветен човек. Ще дойде ден когато жените ще раждат по нов начин. За този ден и Христос говори. Той казва: "Ако не се родите от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие." Христос казва: "Жена кога ражда, на скръб е; като роди, скръбта и се превръща на радост, защото се е родил човек на света." В широк смисъл, детето представлява новородена идея. За да се роди тя, човек минава през големи страдания. Щом се роди, той се радва, че тя излиза на бял свят и започва да работи. Животът се заключава в страданието. Който страда, той живее; който се радва, той влиза вече съзнателно в предверието на живота. Като не разбират дълбокия смисъл на страданието и на радостта, хората се радват на това, на което не трябва, а бягат от страданието, което осмисля живота им. Радвайте се не на самата радост, а на това, което страданието носи.

Страданието е ценно за това, което носи в себе си. Същото се отнася и до радостта. Ако не знаеш, защо страдаш и защо се радваш, ти си вън от живота. Ако знаеш, защо страдаш и защо се радваш, ти си придобил живота - най-ценното в света. И пияният не знае, защо играе. Казват за него: Пиян е този човек, играе, буйства; и той не знае, защо прави това. Докато е пиян, той не знае, защо играе, но като отрезнее, знае, защо е пиял и играл. Ако знаеш, защо вярваш и защо не вярваш, ти си на прав път; ако не знаеш, ще се блъскаш натук-натам, без да използваш живота. Ще кажете, че не е ваша работа да знаете, защо скърбите и се радвате, защо вярвате. - Всичко е за вас. Светът е създаден за вас, да се учите, да придобивате знания и опитности.

И тъй, когато страдате, не питайте, защо страдате; не казвайте, че вашите страдания са големи, но благодарете, защото чрез страданията придобивате живота. Чрез радостите пък влизате в живота и започвате да растете. Когато се радваш, не отивай между хората, да се хвалиш с радостта си. Така постъпват някои майки с децата си. Майката вземе детето на ръце и тръгва от къща на къща, да го показва на съседките си. По този начин детето губи красивото, което е вложено в него. Майката трябва да излиза с детето сред природата и да се моли на Бога, да му даде възможност да се превърне на светлина, с която да радва хората. Ще се радваш на светлината на хората, а не на самите тях.

Задача: цяла седмица мислете върху светлината. Обърнете се към бога с дълбоко, искрено желание да ви помогне да се превърнете на светлина. Не казвайте, че сте грешници, че това е невъзможно за вас. И Сара не повярва на думите, които ангелът и каза, че ще роди син, и се засмя. Тя каза: "Аз не

родих, когато бях млада, че сега, на 90-годишна възраст, ще родя." Кажете си: "Незнайни са Божиите пътища." Защо и ти, ако си грешник, не можеш да се превърнеш на светлина? Ако някой те нацапа с катран, грешник ли си? Така ли си роден? Вземи чиста вода в легена и се измий добре. Чистото никога не може да се опетни. От хиляди години дяволът търси начин да опетни човешката душа, но и досега не е успял в това. Тялото може да се опетни, главно отвън, но човешката душа - никога. Няма начин, по който може да се опетни човешката душа. Тя всякога е била чиста и завинаги ще остане такава.

Желая на всички да се превърнете на светлина. Това е новото, което иде вече в света. - Възможно ли е това? - Възможно е. - Да вярваме ли? - Вярвайте и не се страхувайте от нищо. За Бога всичко е възможно. Потърсете Го, както детето търси своя баща, и Му благодарете, че и вас е имал предвид. Когато създавал вселената, Той имал предвид и човека, дал му всички условия да расте и да се развива, да придобива знания. Бъдете живи деца, а не мъртви, да запазите връзката си със своя велик Баща. Така ще създадете новото общество, на което членовете ще бъдат носители на светлина. Светът се нуждае от нови хора - хора на възкресението, граждани на Царството Божие. Силата, знанието и богатството са за вас. Вървете напред, в новия път на светлината. Само така можете да преобразите живота си, да приемете първичната форма, която Бог е замислил преди създанието. Човек е дошъл на земята да бъде съработник на Бога, а не да страда и да се радва. Страданието и радостта са второстепенни неща. Първото е работата: да работиш така, че да се превърнеш на светлина и на топлина, за да се учиш и да любиш.

Страдайте, за да придобиете живота. Радвайте се, за да придобиете сила за работа. Работете, за да изпълните своето предназначение. Каквата работа и да свършите, все ще внесете малък тласък в космоса.

Сега, за да мислите свободно върху светлината, звука и въздуха, като проводници на любовта, утре ще отидем на Витоша и, като се върнем, ще споделим благата, които сме придобили, с онези от вас, които са заети и не могат да дойдат.

В любовта е животът, в мъдростта е светлината, в истината е свободата.

3. Лекция от Учителя, държана на
14 октомври, 1931 г., София. – Изгрев.

1931_10_16 Прави и криви линии

Издание 1947 г., София

КНИГА: Живот и отношения, МОК Год. XI, Том 1

ПРАВИ И КРИВИ ЛИНИИ

Размишление.

Чете се темата: „Произход на правите и кривите линии и отношението между тях.“

Колко категории криви линии знаете? – Две категории: отворени и затворени. – За да се говори за произход на правите и кривите линии, преди всичко, те трябва да имат основа. А като се говори за произхода на някоя река, тя трябва да има начало, т. е. глава, от която изтича. Не може да се говори за река, ако тя няма начало, глава; също не може да се говори за светлината, ако и тя няма източник, от който да произлиза. Сама по себе си, светлината не съществува. Напр., слънчевата светлина произтича от слънцето. Значи, извор на тази светлина е слънцето.

В геометрията се говори за права и крива линия, но вън от разумния живот те не съществуват. – Защо? – Защото са прояви, явления на разумния живот. Ако нямаше светлина, правата и кривата линии не биха съществували. – Какво представя правата линия? – Граница на плоскостта. – Кой поставил тая граница? – Едно разумно същество. – Защо това същество е поставило правата линия за граница, а не кривата? – По известни съображения. – За какво служат правите и кривите линии в геометрията? Какъв е техният произход? Какво ще остане от геометрията, ако извадите от нея точката, правата и кривата линия? Ако две прави се срещнат в един общ връх, те образуват ъгъл, който затваря една дъга – крива линия. Като изучавате правите линии, които представят рамене на ъгъла, вие правите ред разсъждения за отношенията между тях, както и за отношението им към кривата. Какво е отношението на тая крива към раменете на ъгъла? Вие не разбирате още отношението на правите и кривите линии една към друга, а говорите за духовния свят, като че сте били там. Кой може да опише духовния свят? Говорите и за живота, като че го познавате. Какво представя животът? Може ли да го доведете при мене? Животът е нещо невидимо, неосезаемо. Казваш, че животът се проявява чрез ръката, чрез окото. Обаче, животът не е нито в окото, нито в ръката. Казваш: Аз познавам живота. – Ако го познаваше, нямаше да грешиш. Човек познава и разбира живота отчасти. Казваш, че животът ти налага да направиш нещо. – Кой живот ти налага това? – Не зная. – Не знаеш, защото животът е невидим, както и човешкият ум. Говориш за ума, но не го виждаш. Ние виждаме само проявите на ума.

Сега, като ви говоря за живота, зная, че не го разбирате напълно, както оня, който недовижда добре. Виждането е нещо относително. Докато един предмет е близо до тебе, ти го виждаш добре; щом се отдалечи, не го виждаш ясно, не различаваш, какъв е: камък, дърво, животно или човек. Да виждаш нещата ясно, това значи, да знаеш точно определено, какви са: мъж или жена, стар или млад. Така, да предполагаш, че е човек или дърво, това не е никакво виждане. Щом виждаш човека, да можеш точно да определиш: офицер ли е, или не; поп, или жена. Лесно е да кажеш, че виждаш нещо да се движи. Лесно е да кажеш, че това е права линия, а това – крива. Ако разглеждаш линиите хиромантически, не е все едно, дали дадена линия е права, или крива. При това, от значение е още дължината на линиите. Като изучаваш физиогномията, и там не е безразлично, дали една линия се скъсява, или удължава; дали една линия се изправя, или изкривява. Казваш: Носът ми се изкриви. – Изкривяването на носа е от голямо значение за човека. Следователно, ако не разбираш отношението между правите и кривите линии, никакъв физиогномист не можеш да бъдеш.

Физиогномията изучава кривите линии на лицето, носа, устата, и ги дели на затворени, във вид на кръгове, и отворени – спирали. Каква е линията на ноздрите, на устата? А на очите? – Затворени линии. – Клепачите? – Отворена линия. – Веждите? – Също отворена. Устата? – Затворена. Какво заключение може да извадите от това? Някои линии изглеждат отворени, а всъщност, са затворени; и обратно: някои линии изглеждат затворени, а всъщност, са отворени. Защо е така? Колкото и да се говори за правите и кривите линии, те не ви интересуват въвн от живота, или въвн от вашето съзнание. – Как определя геометрията понятието права линия? – Най-късото разстояние между две точки. – Как определяте понятието крива линия? – Движение около един разумен център. Не можеш да се движиш около разумен център и да не образуваш крива линия. Така и радиусът, като се движи около един център, непременно ще опише окръжност. Кривата линия може да бъде вълнообразна, както се движи змията. – Защо змията се движи по пътя на кривата линия? – Защото е най-практичен и удобен за нея. Тя не може да се движи по права линия.

Като ученици, вие трябва да изучавате правилните линии, независимо от това, дали са прави или криви, защото те образуват красивите форми. От правилната форма на човешкото око се съди за характера на човека. Щом формата и линиите на окото са правилни, казват, че тоя човек е характерен. Физиогномистът и хиромантикът четат характера на човека по линиите на лицето и ръцете. Те познават не само линиите на мъртвата геометрия, но и тия на живата геометрия. Ония хора, които имат

продълговато лице, се отличават от тия с валчестите, кръгли лица. Първите са крайно активни и лесно схващат нещата. Вторите не са много активни, обичат лесните работи и по-мъчно схващат нещата. Който има кръгло лице, прилича на пеперуда. Той хвърчи от един цвят на друг. В един ден може да обиколи хиляди цветове. Който има продълговато лице, прилича на работните червеи. Като влезе в земята, започва да копае, да си прави дупки. Хората, които пробиват тунели, имат продълговато лице.

До какво заключение можем да дойдем за енергиите на правите и кривите линии? Енергиите на правата линия заставят човека да се движи в кръг, а енергиите на кривата линия – в посока, обратна на енергиите, които изтичат от правата линия. Правата линия е мярка за морала. Ако човекът на правата линия дължи 50 хиляди лева, няма да излъже кредитора си, но, като мине край него, ще се огъне, ще изкривява посоката на своето движение. – Защо изкривява движението си? – Защото дългът му е препятствие на неговия път. И да иска да се движи по права линия, не може – препятствието му е голямо. Щом дойде до дълга си, или ще прескочи, или ще закриви – не може да мине по правия път. Как ще накарате човека, който обича да обикаля, да върви по криви линии, да тръгне направо? – Като го държите три дена гладен. Щом излезе на пътя и дойде до една гостилница, той веднага ще влезе вътре, без да обикаля. За да задоволи глада си, той тръгва по права линия, няма време да обикаля. Бедният, и да е гладен, пак ще обикаля, ще търси евтини гостилници. Друг е въпросът, ако получи отнякъде пари. Щом има пари, веднага влиза в първата гостилница, която среща на пътя си. Той казва: Колкото и да е скъпо тук, ще вляза да се нахраня добре.

Това са изводи, които се нуждаят от доказателство. Въпрос е, дали крайните гостилници всякога са евтини. Има крайни квартали, които минават за курортни. Там е много скъпо. Изобщо, в центъра на града всичко е по-скъпо, отколкото в крайните квартали.

В заключение на всичко това, казвам: Няма човек на земята, който да не знае, по права линия ли да върви, или по крива. Как се движи той: по права, или по крива линия? От какви линии са лостовете на ръцете му: от прави, или от криви? Ако под някаква тежест поставите един лост, по каква линия ще става налягането? – По крива линия. – Постъпките на човека – морални или неморални, представят известна динамика. Както техникът и инженерът разбират от своето изкуство, така и моралният човек знае изкуството да живее добре. Добър инженер е оня, който не прави грешки в работата си; морален човек е оня, който не прави грешки и престъпления. Той не лъже, не краде. За моралния човек кражбата е нещо невъзможно. – Защо? – Защото не може да носи тежести. Чуждите пари са

товар, който не може да носи със себе си. Той не прави даже опит да ги вземе. Който краде, взима чуждите пари и, като изпита тежестта им, оставя ги някъде: или ги скрива у дома си или ги внася в банка. С това той иска да се осигури, но се мъчи от мисълта, че не може да ги носи със себе си. Тежка е мисълта, че си взел чуждите пари.

Някой открадне сто-двеста хиляди лева от един богат човек и ги скрие. Той чака дълго време, докато богатият замине някъде, или умре, и тогава да стане господар на парите му. До това време той се мъчи, не е свободен. И животните се мъчат, когато крадат. Ако една лисица докосне кокошката на друга лисица, веднага ще се спре. Тя ще почувства, че кокошката е чужда и няма да я изяде. И в животните има известен закон, който те спазват. Ако хората бяха чисти и честни, никога не биха се докосвали до чуждите пари. Чуждото носи нещастие за човека. Каквото носи прокаженият или сифилистичният за здравия, това носи и чуждата вещ или чуждата пара. Не пипай чуждото ! Не се обличай с дреха, шита от прокажен или сифилистик! Не пий от чаша, с която си е служил прокажен! Това е закон, който важи и в морално отношение. Има постъпки, които носят проказа в себе си. Добрият живот е истинската хигиена за човека. Ако искаш да бъдеш здрав, пази хигиената на твоя ум, на твоето сърце и на твоята воля.

— Кои линии правят нещата красиви: правите, или кривите? – Красотата в природата се дължи на кривите линии. Представете си едно лице, нарисувано само от прави линии. Как щеше да изглежда то? Красиво лице ли е то? Лесно се рисува такова лице, но в него няма никаква красота. Ако лицата на всички хора бяха образувани само от прави линии, те щяха да имат само един морал. В морално отношение, всички хора щяха да бъдат еднакви. Един образ придобива цена, ако е направен от злато. Ако извая човешкото лице в прави линии, от злато, пак няма да бъде красиво, но ще бъде скъпо – зависи, какво сте вложили в него.

И тъй, правата линия представя вложения капитал, а кривата линия – развития капитал, т. е. капиталът в обръщение. Кривата линия е крайният резултат на известна работа. Правата линия има свойството да се удължава, но това не е безкрайно. Все ще дойде момент, да се изкриви. Когато енергиите на правата линия се изменят и вземат друга посока на движение, тя става крива. Значи, крайният резултат на правата линия е кривата. Това виждаме и в природата: правите линии на цветовете постепенно се огъват, завързват плод, и плодът се закръглява, облича се в криви линии. Значи, началото на всяка работа е правата линия. Край на всяка работа е кривата линия. Когато работата започва с прави линии, добре е започнала; когато свършва с криви линии, добре е свършена. Правите линии се влагат в началото на работата. Без прави линии не може

да има криви. Как ще турите дъга на един ъгъл, ако той няма рамене, т. е. две прави линии? Дъгата на ъгъла е резултат от пресичането на две прави в една обща точка. Ако долната част на носа е широка, това показва, че дробовете са добре развити. Значи, широчината на носа има отношение към дихателната система, а дължината на носа – към интелигентността. Както архитектът, при строежа на къщите, си служи с материалната геометрия, с правите и кривите линии, така и природата, при създаването на формите, си е служила с живата геометрия и математика. Всичко е построено на изчисления. Кой човек, като работи, не взема предвид ония методи, които се прилагат с най-малки съпротивления? И природата работи с най-малките съпротивления.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

3. Лекция от Учителя, държана на
16 октомври, 1931 г. София – Изгрев.

7.3 ч.с.

(Няма слънце, небето съвсем бяло, облачно, вижда се силно белият цвят на небето. Хладно.)

1931_10_16 Правите и криви линии Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

ПРАВИТЕ И КРИВИ ЛИНИИ. **НАЧАЛО И КРАЙ НА ВСЯКА РАБОТА** **И ПОСТЪПКА В ЛИНИЯ**

---

11 година.

3 школна лекция на 1 мл.ок.клас

16 октомври 1931 г. 6.15 ч.с., петък

(Лек дъждец вали.)

(От вчерашен следобед, 4 ч. откакто се върнахме от първата екскурзия
след Рила заваля силен дъжд и вали през цялата нощ.)

ИЗГРЕВ.

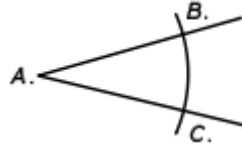
(6.15 ч.с., още е тъмно, цялото небе е покрито с облаци. Лек дъждец вали.)
Учителят дойде.

Отче наш.

(Четоха се темите: ОТНОШЕНИЕ НА ПРАВИТЕ И КРИВИ ЛИНИИ – по
азбучен ред.)

Тогава колко категории са криви линии? (В геометрията изучават отворени и затворени криви линии.) Сега какъв е произходът на правите и криви линии? За да има известен произход, трябва да има основа, от която да произтичат. Щом говорите за някоя река, нали тази река трябва да има известно начало. Вие не можете да говорите за някоя река, ако няма някой извор; вие не можете да говорите за светлината, ако няма някой извор, от който да произтича светлината. Светлината сама по себе си не съществува. Например слънчевата светлина произтича от слънцето, нали така, по отношение само на нас! Та казвам, крива и права линия сами по себе си не съществуват, не че не съществуват, съществуват, но имат свой произход и свое начало откъде именно? ПРАВИ И КРИВИ ЛИНИИ, ТОВА СА ЯВЛЕНИЯ НА РАЗУМНИЯ ЖИВОТ. Външа от разумния живот никакви прави и криви линии не съществуват. Ако нямаше светлина, нито прави, нито криви линии нямаше да има; ако материята не съществуваше и съгъстената материя се явява в материалния свят. Да кажем имате правите и криви линии като граница. Тук имате каква линия? (Учителят показва края на рисувателния лист на дъската.) Граница на какво? (На една плоскост.) Не на плоскост, на една точка. Но кое е определило тази

граница? Едно разумно същество е турило граница и е поставило правата и крива линия. Защо то не е турило кривата, а правата линия? (Има известни съображения.) Да, съображения има. Сега, от геометрията, оттам ли ще намерите произхода на правите и криви линии? За какво служат те там? Ако извадите от геометрията точката и извадите и правата и кривата

линия, де остава тогава геометрията. Или да кажем, турите две прави линии под известен наклон, образувате известен ъгъл; образувате и една крива линия и правите ред разсъждения за отношението на правите и криви линии, които вървят към известна посока и после, кривата е, която ги пресича. Какво отношение има всяка една крива линия, която пресича две прави линии? В геометрията как седи въпросът? Вие разсъждавате толкова общо, че почти никаква философия няма. Всъщност вие говорите за духовния свят, като че сте били и пребили там. Аз бих желал да ми опишете духовния свят. Вие като че сега сте излезли оттам, дошли сте от духовния свят. После говорите – ЖИВОТ – това е много казано. Какво нещо е животът? Можеш (ли) да хванеш тъй живота и да го доведеш тук? Животът сам по себе си е нещо невидимо, неосезаемо. Например виждаш ти материя, казвате, ръката, окото. Но окото не е самият живот, проявява се животът; и в ръката проявява се животът, но животът не е там. Животът сам по себе си е невидим. Хората говорят за живот, като че те с него са толкова запознати. Най-първо, ако хората бяха толкова запознати с живота, нямаше да има никакви погрешки, но те не разбират живота в неговите прояви. Сега, кое е онова, което ние разбираме? Казвате: Животът ни го налага. Хубаво. Кой живот ни го налага? Никога вие не сте виждали този живот. Или да вземем човешкия ум. Говорим и заради него, но и това е нещо, което е невидимо, имаме само неговите проявления, разумните проявления и съотношения.

Сега в моето разсъждение тъй както сега сте, във вас ще влезне една друга мисъл, вие ще кажете: Ние не разбираме тази работа. Т.е. аз ви говоря като че нищо не разбирате, но ето каква е моята идея, да се определим. Всеки един от вас вижда, нали; да кажем не виждаш, виждаш, но зрението е нещо относително, неопределено е зрението. Ти виждаш, но гледаш нещо малко, не можеш да го довидиш или ако един предмет се отдалечи от тебе, не можеш да го познаеш; виждаш нещо се мърда, далеч от тебе, но не можеш да го познаеш, човек ли е, вол ли е, камък, дърво; виждаш нещо, но не можеш да определиш какво е то. Ти виждаш, но не довиждаш нещата, предполагаш човек да е. А във виждането трябва да знаеш точно нещата, да кажеш: Човек е това! После да знаеш млад ли е или стар. Мъж ли е или жена. После друга категория има да знаеш, професор ли е, офицер,

владика или поп, да разпознаваш човека, най-първо какъв е. И в зрението вие твърдите много работи, които не са така. Вие казвате: Прави и криви линии. Но правата и крива линия, като изучавате окултната наука, какво значат? Ако изучавате хиромантията и там правата и кривата линия са недостатъчни. Или стойността и ценността им ще научите. Една линия, ако е дълга или къса, там ще видите какво отношение има правата линия в живота; или във физиономията, ако изучавате правата или кривата линия, запример, ако правата линия се продължава или ако носят се изкривява, продължава или скъсява, всичките тия кривини, прави и криви линии си имат своя цена. И ако ти не разбираш отношението на тия прави и криви линии, ти никакъв физиономист не можеш да бъдеш. Физиономически отношението на правите и кривите линии или са затворени, или са отворени. Запример затворените криви линии какви са? Имаме кръгове, после имаме отворените във вид на спирали. Линията, която е поставена тук при завивката на края на носа (крилата на носа) една малка линия има тук, каква е тя – отворена или затворена? После тази отворена линия (дупката на устата) каква е? Отворена или затворена? Очите са затворени криви линии. А клепачите? Клепачът е отворена линия. Веждата каква линия е? Отворена. Обаче, тази е отворена крива линия на силовите линии, които действуват. После веждите са затворени. Тази линия, която е образувала веждите, тя отдолу минава през окото. Силите са затворени, а веждите, кривата линия, по която минава тази малка отсечка на физическото поле, кръгът е отворен. Тогава, ако известна крива линия е отворена, какъв извод можете да извадите от това? Просто да си представим, може и перспективно да видите една крива линия и може да се види, като че е отворена. А тя може и да е пресечена. Да вземем един кръг затворен, например тази част, която е видима тук на листа, може да се вижда, като че е отворена, но ни най-малко да не е отворена. Може само тъй да ни се представи; или може да ни се представи като че е затворена, пък тя да не е затворена, но в дадения случай, известна крива линия може да бъде като тази (виж чертежа). В дадения случай тя е отворена линия, отсечка е.

Сега разбира се, кривите линии вънка от живота, вънка от проявите на живота, не ни интересуват. Всяко нещо, което е във връзка с живота, с нашето съзнание това ни интересува. Сега как определяте вие в геометрията правата линия? Най-късото разстояние между две точки. А как определяте вие кривата линия? За да направите каквото и да е движение около някой разумен център, вие всякога ще употребите кривата линия. Може да опишете една крива линия около известен център, както радиусът се движи. Тогава кривите линии си имат едно свойство, те могат да бъдат какви? Огънати криви линии. Кога се огъва

една крива линия? Тази крива линия ли е? Крива линия е. Всичките тези кривини, тази кривина може да се обясни в живота. Така се движи змията. Може да се определи от съзнанието на това животно. Защо змията избира този път на кривата линия? Защото е най-износен. И най-практичният път е кривата линия. И змията не може да върви по права линия.

Та правите и криви линии. Сега ще се стремите и някои познания, които имате, да бъдат верни, понеже всяко едно познание, което е вярно, има полза за самите вас. Някои познания трябва да бъдат верни и вие да имате поне няколко от тях, да сте сигурни. И всичката философия на някои окултисти, окултни учения зависи от онази правилност на линиите, които са поставени и образуват известни форми. Като се погледне човешкото око, може да се съди за човешкия характер. Онзи физиогномист или хиромантист, той като погледне известна линия, той вижда в линиите известно съотношение. Той практически е запознат с геометрията. Не само физическата геометрия на мъртвите линии, но геометрията на живите линии. Запример, всеки един от вас може да забележи тази разлика, общо вземете онези хора, които са с валчести лица и другите, които са с продълговати лица, каква разлика намирате между тези, които имат валчести лица и които имат продълговати лица? Тези с продълговатите лица са активни, схващат някои работи лесно, а онези с валчестите лица, те обичат по-леката работа. И те са активни, но тяхната енергия, аз по някой път я уподобявам, хора с валчести лица, това не е един неизменяем закон, но относителен закон е. Тези хора с валчести лица мязат на пеперуди, които хвъркат от цвят на цвят; пеперуда е той, който каца от един цвят на друг цвят и днес може да кацне на хиляди цветове. А онези хора с продълговатите лица, аз ги уподобявам на един червей, като влезне в едно дърво, прави дупка вътре, работи, когато една пеперуда никога няма да влезне в едно дърво да си прави дупка. Това не е нейна работа. Онези хора, които правят тунели с валчести лица ли са или с продълговати? С продълговати са.

Сега виж до какво заключение можем да дойдем. Енергиите, които действуват по правите линии, ще ни заставят да се движим в известен кръг, а онези енергии, които действуват с кривата линия, ще ни заставят да се движим в друга някоя посока. Да допуснем, че вие сте човек с известен морал, разбирам, че цените времето и казвате: Аз съм човек на правата линия, аз се движа само по права линия; той турга правата линия като мярка на морала. Да допуснем сега по правата линия, че вие ще идете при един кредитор, на когото дължите 50 хиляди лева, нямате пари, а трябва да идете през неговата линия. Тогава какво ще правите? – Вашата права

линия ще се изкриви, защо? 50-те хиляди на вашия кредитор ще я огънат и вие ще заобиколите наоколо и някой човек, който ви гледа, ще каже: Защо този човек заобикаля, защо не си минава по правата линия? 50-те хиляди са едно препятствие на правата линия. Не може човек да го прескочи. Дойде човек там и някой казва, не може отгук, не пуска, казва: От друго място. Но да допуснем един човек се научил да върви само по права линия, нали така. Обича да заобикаля. Но три дена е гладувал, а до къщата му има гостилница, той като излезне никак не заобикаля, но право вътре. И разбира се това може да си го обясните. Него ден той е получил едно наследство, пари има, джобът му е пълен, казва, днес да си имам един хубав обяд, досега все съм изобикалял, надалече съм избирал, търсил гостилница, защото по крайнините се намират евтини гостилници, а в центъра, там са богатите гостилници, а тези в крайните квартали са по-евтините гостилници. Сега това са изводи, трябва да се докаже дали всякога евтините гостилници са по кривите линии. И дето са аристократите и там се намират някои локали, гостилници. Като влезнете в някой европейски град, в някоя гостилница и като погледнете там, има една психология, може да знаете дали трябва да влезнете или не. Дипломация е това. Ако вие сте в някой краен квартал, дето къщичките почват да стават по-малки и по-малки, като погледнете гостилницата ще знаете, че може да влезнете вътре, ако нямате много пари. Но ако сте в центъра на града, дето зданията са по-големи, приближавате се при един ресторант, поглеждате го и себе си поглеждате, и казвате, в този ресторант мога да влезна. Поне всички вие, които сте тук все имате такова знание. Няма някой от вас, който да не разбира в това отношение по права линия ли трябва да вървите или по крива линия. Вземете сега всички постъпки на човека в движението си. Човек повече кривите линии ли употребява или правите линии? Вземете неговите лостове на ръцете му – от прави линии ли са направени или от криви линии. Ако турите известен лост, в каква линия се движи неговият лост, налягането му? (Описва дъга.) Ако вземете и кривите линии в моралния свят, моралът на хората, постъпките им, това е все известна динамика. Както във физическия свят един техник, един инженер, той разбира добре своето изкуство, така и в моралния свят, пак има известна наука. Ние наричаме един човек добър инженер, който разбира науката и е направил добре работата си; или морален човек е само онзи, който не прави престъпления, никакво престъпление не е направил той. Например той не може да открадне пари. Ние можем да обясним от научна гледна точка кражбата. Той не може да носи парите, не може да издържа да ги носи, дотегна му носенето. Друг пак не може да ги носи и ги скрива, не ги скрива, но ги е турил в банката. Защото всяко нещо, което ти можеш да носиш, ти го носиш със себе си, а всяко нещо, което ти не можеш да носиш, тежко ти е, ти го оставяш някъде. Сега ние казваме, той скри парите някъде. Тежки са тия пари. Той тежестта е оставил за по-

удобен случай. Та казвам, вземете един човек, след като е взел той пари от някъде, той ги крие – тежки са тия пари. Щом са чужди, те са свързани с известна мисъл, значи, тия пари той не може да ги държи никъде, освен като ги вземе, оставя ги някъде – скрил ги той. И той чувства, че тия пари принадлежат на някого друго, а той иска да се осигури с тях. Най-първо иска да се освободи от парите. Да кажем, някой взел стотина или 200 хиляди лева, скрил ги е някъде, той чака, докато онзи замине някъде или умре, че тогава да ги извади. Щом те не са свързани със съзнанието на някое живо същество, онзи, който ги е откраднал, той се счита да е господар на положението, чувства се свободен, изважда ги вече; и той иска да се освободи от някое друго същество. Даже и у животните го има това. Да кажем едно куче или коте, или ако една лисица е оставила една кокошка някъде и друга лисица дойде при кокошката, тя като я помирише, че е чужда, тя я оставя, не я бута вече, знае че това не е право. И те си имат право. Щом една лисица вземе някоя кокошка, че я остави някъде, втората лисица като дойде, тя не я бута. Другата може само да я погледне. И ако хората бяха чисти или честни, има известни пари в света, като дойдеш до тях, не трябва да ги буташ, трябва да ги оставиш, да не ги отнесеш със себе си. Те носят нещастие. Те носят една енергия със себе си, едно нещастие. Не само това, но у хората има едно суеверие и това суеверие си има своята основа. Че аз да ви кажа, ако един човек е имал проказа или е бил сифилистичен, някой такъв дрехар, който ти ушил дрехата и ти мислиш, че няма да се заразиш, ще се заразиш; или някой такъв пил от някоя чаша, ти можеш да се заразиш, макар и чашата да е златна или каквато и да е, не ти трябва да пиеш от тази чаша; или една дреха, може да е от най-хубавия плат, по-добре е да ходиш със своите скъсани дрехи, отколкото да вземеш такава дреха от този шивач.

Та казвам, има и морални недъзи. Има известни морални недъзи, които могат да се предадат. В това отношение ние казваме, в постъпките трябва да се живее добре. И добрият живот, това е хигиеничният живот в света. Да знаеш добре да пазиш хигиената на своя ум, да пазиш хигиената на твоето сърдце и да пазиш добре хигиената на своето тяло – да бъдеш здрав.

Виждате, в природата кривите линии дават красота на нещата. Всякога красотата произтича от кривите линии. В общия живот казват, крив (е) той. Но кривите линии дават красота! Геометриците са рисували човека само с прави линии. Много лесно рисуване е това. Всеки един от вас може да бъде такъв рисувач и то първокласен. Значи ако всички бяхте

нарисувани само от прави линии, определен морал щяхте да имате, всичко щеше да бъде отлично. Сега тази картина как ви се вижда на вас? (Смях в класа.) Защо се смеете? (Това е един образ от прави линии, няма никаква красота в него.) Като нея няма друга! Но ако аз съм един скулптор и ви извая един образ само от прави линии, но този образ е от злато, не от камък, да кажем тура вътре два, три килограма злато, няма ли да бъде ценна моята картина, моята статуя тогава? Добре. Ако ви дадат най-хубавия плат, но само тъй в права линия, да не е тъй модно ушит и скроен, само един плат, не може ли да го увиете около себе си отгоре? Вие ще го увиете около себе си насам-натам, като източните народи.

Сега правите линии, това е вложеният капитал, а кривите линии, това е развитият капитал. Кривите линии са резултатът. Те показват крайния резултат. Всяка крива линия е резултат, аз я определям – крайния резултат. Защото в кривата линия няма нищо друго освен резултата. Всяка права линия, която се продължава, но тя вечно не може да се продължава; и всякога правите линии се превръщат. И в крайния резултат е кривата линия. Всяка една права линия като се обърнат енергиите и тя става крива. Крайният резултат е кривата линия и в природата виждаме един плод – образуват се кривите линии – образува се един малък плод, резултатът е извършен.

И тъй може да турите една максима, да има един закон. НАЧАЛОТО НА ВСЯКА РАБОТА СА ПРАВИТЕ ЛИНИИ, А КРАЯТ НА ВСЯКА РАБОТА, ТОВА СА КРИВИТЕ ЛИНИИ. И щом една работа е свършена с крива линия, тя е добре свършена. И после работа, която не започва с правите линии, тя не е добра работа. Правите линии трябва да бъдат вложени в работата. Запример, вие никога не можете да имате тази дъга (виж първия чертеж) , вънка от правите линии. Без двете прави линии тя не може да се образува. Тя е един резултат от тегленето на тия две прави линии. Запример, ако вашият нос е разширен от долната страна, това показва правилността на вашите дробове. Това физиономист или хиромантик добре знае. Ширината на носа винаги показва, че вашата дихателна система се е добре развила. Широчината на носа винаги има отношение към вашата дихателна система. А щом той гледа дължината на вашия нос, по това той съди за вашата интелигентност, доколко вие сте интелигентен и каква е вашата прозорливост в живота. Сега това се отнася до правите линии на носа. А в материалистическата геометрия тъй както я употребяват за строежа на всички здания, всеки един архитект трябва много добре да разбира геометрията, тези отношения на правите и криви линии, друго яче вънка от геометрията тия отношения на правите и криви линии, той не може да построи никаква постройка. Така и природата,

когато е строила онези разумни същества, тя е имала предвид онези разумни изчисления. Човекът както е построен, главата му и всичко, тези геометрици имат предвид тези тънки изчисления. Тъй е построен светът. Понеже и в света, в който се движите, вие ще имате големи изчисления. Тъй е направено, че правите и криви линии, с които вие си служите, да посрещате нещата по възможност с най-малките съпротивления. И природата работи с най-малките съпротивления.

Станете сега.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА
ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА!
В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

7.3 ч.с.

**(Няма слънце, небето съвсем бяло, облачно, вижда се силно белият
цвят на небето. Хладно.)**

1931_10_18 Отношение на два закона

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ОТНОШЕНИЕ НА ДВА ЗАКОНА

„А Исус му рече: „Да възлюбиш Господа Бога твоего. Да възлюбиш ближния си.““

„Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичкия си ум. Да възлюбиш ближния си като себе си.“

(Евангелие от Матей 22:37,38)

Аз взимам тези две заповеди като величини, които имат известно отношение помежду си. За втората заповед англичаните имат специален израз, който не искам да превода на български език. Защо? Когато някои неща не се превеждат, те се схващат по-добре. За пример някога времето не изглежда, че ще се развали, но по известни елементи в него вие схващате това и се нагаждате според времето, което предстои да дойде. Гледате вън, топло е, но вие знаете по нещо, че времето ще се развали. Следователно, без да ви казва времето, че ще се развали или поправи, вие знаете това. По какво познавате? Все има някакви външни изгледи, по които се ориентирате. Вие познавате това нещо по изгрева или по залеза на слънцето, по ветровете, по облаците и т.н. По известни знаци и някои животни познават времето, макар по степен на развитие да седят по-долу от човека.

Ето защо казвам: човек не може да каже за себе си, че нищо не знае. Много неща знае човек. Когато казваме, че човек знае много или малко неща, това е по отношение на другите същества. Човек знае много по отношение на по-долустоящите от него; човек знае малко по отношение на по-горестоящите от него. Следователно ако човек се сравнява със същества, които седят по-долу от него, той знае много; ако пък се сравнява със същества, които седят по-горе от него, той знае малко. За пример по отношение на Слънцето Земята е по-малка, но по отношение на Луната тя е по-голяма. Също така и по отношение на останалите планети Земята е по-малка от някои, а по-голяма от други.

Мнозина мислят, че светът е направен за тях и казват: земята е създадена за хората, а небето е създадено за други същества. Може да е така, може и да не е така. Дали всъщност е така, този въпрос е философски и засега още не е разрешен. Какви аргументи могат да се представят за доказателство на първото твърдение? Има и друго твърдение, според което някои казват, че и земята, и небето са създадени за хората. И това твърдение се нуждае от

доказателство. Обаче каквито и доказателства да се дадат за двете твърдения, те са все човешки, а човешките доказателства не са валидни за по-напредналите същества. Те не важат даже и за всички хора, а само за известна част от тях.

Казано е в Писанието: „И създаде Бог небето и земята." За кого? - За хората. Обаче в живота ние виждаме, че хората говорят и се интересуват повече за земята, отколкото за небето. Това показва, че само земята е създадена за тях. Щом се натъкнат на някакво голямо противоречие, те започват да мислят за небето. Щом се намери на тясно, или в известно противоречие, човек започва да мисли правилно.

Ще приведа сега един анекдот из училищния живот. Един инспектор тръгнал да ревизира учителите в един от своите райони в България. Той отишъл в едно основно училище и казал на един от учениците: „Стоянчо, напиши едно двузначно число!" Стоянчо помислил малко и написал числото 75. Инспекторът му казал: „Ти можеше да напишеш числото 57 и пак щеше да имаш двузначно число." Стоянчо се зачудил защо инспекторът обърнал числото, какво искал да каже с това. „Хайде, напиши още едно двузначно число!" Стоянчо помислил и написал числото 73. Инспекторът му казал: „Ти можеше да напишеш 37 и пак щеше да имаш двузначно число." Стоянчо гледал числата, мислил и си казал: чудна работа! Този инспектор току обръща числата. Какво иска той? „Напиши, Стоянчо, още едно двузначно число!" Стоянчо помислил пак и написал числото 66. Инспекторът го погледнал, засмял се, но нищо не му казал. В този случай инспекторът и Стоянчо мислят еднакво. Както и да се обърне числото 66, все същото остава. Като помислил малко, Стоянчо се осмелил и казал на инспектора: „Господин инспекторе, тук забелязах един закон." - Какъв е този закон? - Когато числата накрая свършват с малки числа, като се обърне реда на цифрите им, те стават по-малки от взетото число. Например числото 75, взето в обратен ред става 57. Когато пък числата накрая имат по-голям брой единици, при обръщането си те стават по-големи от взетите. Числото 27 например се превръща в 72. Обаче има и такива числа, които, както и да се обръщат, не се изменят, те остават едни и същи. Такива са числата 11, 22, 33, 44, 55, 66, 77, 88, 99 и т.н." Отишъл си Стоянчо на мястото, но останал доволен, че научил нещо ново.

Казвам: има случаи в живота, когато хората мислят различно един от друг. Обаче има случаи, когато, каквото и да правят, както и да се мъчат да бъдат разнообразни в мисълта си, те мислят еднакво, по един и същ начин. Например при числото 57 хората не могат да мислят еднакво. Защо? Защото това число може да се превърне и в 75. При това, като дойдем до практическата страна на въпроса, 75 лева са повече от 57, макар че двете

числа са образувани от едни и същи цифри. Това различие в стойността на числата създава у хората различие в мисълта. Обаче вземат ли се числата 11, 22, 33, 44, 55, 66 и т.н., хората вече започват да мислят еднакво. Както и да се обръщат тези числа, те всякога остават едни и същи. Следователно, има положения в живота, които показват, че човек трябва да се спре пред тях и да си ги изясни. Защо хората мислят различно по въпроси, по които трябва да съществува единство в мисълта? Разногласието в такива случаи показва, че хората се намират в разрез с природата, в разрез с Първичната Причина. Обаче има положения в живота, когато хората не могат да бъдат в разрез с природата, с Първичната Причина. Както и да обръщат въпросите, всички мислят само по един начин.

Казано е в Евангелието: „Да възлюбиш врага си!“ Днес всички съвременни хора се запитват: възможно ли е да възлюбиш врага си, т.е. човека, който ти е направил ред пакости, който ти е създал ред страдания? Като се разсъждава по този начин, ние виждаме как хората се убиват, крадат, изнасилват едни други и се оправдават с това, че тези хора са техни врагове. И щом са врагове помежду си, другояче те не могат да постъпват. Казвам: представете си, че вие и вашият враг сте поставени на двата края на една греда, подпряна на един център, и трябва да пазите равновесие, защото под вас има голяма пропаст. Какво ще правите в този случай? Ако единият от вас каже, че не иска да седи с врага си на едно място и скочи от гредата, и двамата ще отидат в пропастта. Какво трябва да правят тогава? Да се помирят. Щастието, равновесието в живота на единия зависи от благоразумието на другия. И двамата трябва да седят на краищата на гредата и да пазят равновесие, докато условията на живота се изменят. Щом съзнаят, че са необходими един за друг, щом се помирят и си подадат ръка, условията на живота им се подобряват и те престават да бъдат врагове. Тази е причината, която заставила Христа да каже: „Любете враговете си!“

Следователно, да възлюбиш врага си, това е необходим закон, който всеки абсолютно трябва да приложи в живота си. Ти си на една греда с твоя противник и от него зависи и твоят живот. Отпусне ли се той от гредата, и ти отиваш заедно с него в пропастта. Тогава ще кажеш: щом е тъй, нека той седи на единия край, аз на другия край на гредата, да прекараме добре. Не искам нито аз да се мръдна от мястото си, нито той, защото кожата ми е скъпа. Ще кажете: не може ли моят противник да се замести с друг някой? Не може. Най-малкото помръдване от местата ви е съдбоносно и за двамата. Положението и на двамата ще се влоши още повече.

И тъй, когато имате, отношения с човек, когото не обичате, вие трябва да

се замислите защо Провидението ви е поставило във връзка с този човек. Това нещо има своите дълбоки причини. Дали ги знаете, или не, то е друг въпрос. Ако си обясните причините правилно, вие ще се повдигнете; не можете ли да ги обясните, положението ви всеки ден ще се усложнява, а с това ще внасяте по една горчивина в себе си, която ще трови и разрушава организма ви. Щом Провидението ви е поставило в отношения с човек, когото не обичате, то има предвид придобиване на някакво благо за самите вас. Вие трябва да издържите това положение, още повече като имате предвид, че в света нищо не е вечно. При това, ако един човек е неприятен за вас, за други е приятен. Нашата обич или омраза не е общ закон за всички същества. Вие не обичате някого, но Бог го обича. Какво ще правите тогава? Срещате някой човек, който живее чист, свет живот, моли се по няколко пъти на ден, но въпреки това страда, боледува, никой нищо не му дава. Виждате някой грешник, но във всичко му върви: жената и децата му са здрави, разполага с пари, има къща, ниви, лозя. Привидно първият като че ли е изоставен от Провидението, а вторият има всичкото негово благоволение. Какво ще кажете на това отгоре? Можете да кажете, че това е несправедливо, че няма правда в света и т.н. Каквото и да кажете, това са ваши твърдения, но дали са истинни, там е въпросът. Обаче факт е, че грешният човек в случая се ползва с всичкото благоволение на съдбата. Защо и за какво, не знаете.

Дохожда при мен един господин и ми казва: „Ти си учен човек, духовно издигнат. Защо губиш времето си да проповядваш на тези хора? С това знание, с тази наука, която имаш, ти можеш да бъдеш богат човек. Искаш ли да станеш богат? - Ако богатството ме отдалечи от Бога, не искам да стана богат. - Искаш ли да станеш сиромаш? - Ако сиромашията ме отдалечи от Бога, и сиромаш не искам да стана. - Тогава какво искаш? - Аз искам такова богатство или такава сиромашия, които да не ме отдалечат от Бога, но да ми дадат пълна възможност да Му служа. Ако богатството и сиромашията обезсмислят живота ми, не ги искам. Обаче ако богатството и сиромашията ме приближават към Бога и осмислят живота ми, тогава те са добре дошли." Казвате: ами ние, как да разрешим този въпрос, богати ли да бъдем или бедни? Казвам: едновременно ще бъдете и богати, и сиромаси. – Как е възможно това? – Сит си, богат си; гладен си, сиромаш си. Този е един от преводите на богатството и сиромашията. Значи сиромашът може да стане богат, като се нахрани. Богатият пък може да стане сиромаш, като огладнее. Тази смяна в състоянията на човека е необходима като процес на развитие. Само по този начин човек може да се усъвършенства.

Някой казва: добре е да се живее, но да няма старост. Старостта ни плаши. Питам: млади или стари искате да бъдете? Млади, разбира се. Това зависи от вас. Ще ви представя две положения, които илюстрират младия и

стария човек в живота. Младият човек не носи нищо на гърба си. Той излиза от дома си весел, безгрижен, накриви шапката си, нищо не иска да знае. Старият пък надигнал цял пазар на гърба си - изморен, изпотен, прегърбен, едва носи, но гъшка и мърмори: „Счупиха се костите ми!“ Казвам: всички съвременни хора са преждевременно остарели от голям, непосилен товар, който носят на гърба си. Те седят и мислят какво ще стане с тях, с децата и жените им; какво ще стане с имотите им, как ще преживеят и т.н. Голям товар е този, те не могат да го изнесат. Те трябва да се разтоварят малко, да им олекне. Гледате някой стар човек, току пипа брадата си, вижда, че е побелял, остарял, казва: свърши се моята работа! Не зная какво да правя вече. Казвам: хвърли товара от гърба си и стани млад! Да стане човек млад, подразбирам, да хвърли от гърба си всичкия ненужен товар, да задържи само най-потребното, най-необходимото. Колко е нужно на човека? Когато някой дойде при мен, той взима, колкото трябва, но иска му се да тури нещо и в торбата, да има в запас. Не, който дойде при мен, той може да вземе толкова, колкото най-много е а състояние да изяде, но за торбата му не давам. Щом се нахранили и остане нещо, което не можеш да изядеш, по-добре го хвърли, но не го туряй в торбата си, да се товариш.

Съвременните хора имат големи изисквания. Те очакват от Природата не само да ги нахрани, да ги нагости добре, но и да напълни хамбарите им. Обаче Природата никога не прави това. В кой хамбар тя ще складира въздуха, светлината и топлината? Тя всичко дава даром и казва: вземете си, колкото ви трябва. Казвате: ако не складираме богатата на природата, всичко ще се развали, ще се разсипе. Не се безпокойте, нищо няма да се разсипе. Природата се грижи за своите богатства. Тя разполага с хамбари, с житници, в които складира излишъците от своите богатства. Който се нуждае от нещо, той ще отиде при един от нейните хамбари и ще си вземе каквото иска и колкото му е необходимо. Природата е разрешила въпроса за храната, но хората още не са го разрешили. Целият живот на човека, от рождението му до заминаването му от този свят, се свежда единствено към въпроса за храната: какво ще яде и как ще си достави по възможност по-голямо количество храна. Този е най-важният икономически въпрос, поставен за разрешение и в камарите, и в дипломатическите, и в търговските кръгове. Днес всяка държава мисли само за хляб, т.е. за земята, която ражда хляба. Отношения се създават или развалят все за хляб, за богатства, за материално надмощие. Това се дължи на неразбиране дълбокия смисъл на живота. Днес в света има толкова много хляб, че всички хора по земята могат цели четири-пет години да прекарат юбилейни години, само да ядат и пият, колкото искат; да се обличат, да се наредят добре, без да работят нещо. Като изтекат тия години, като започне да се привършва това изобилие, тогава те отново ще започнат да работят.

Невидимият свят всяка година определя един бюджет за хората, както и за всички живи същества на земята. Някой казва: ние поддържаме живота си благодарение на земеделците. Друг казва: благодарение на мен, че разорях земята, и вие ще имате хляб. Казвам: нито единият, нито другият говори истината. Вярно е, че трябва да се благодари на колективния труд на хората, но нека не се забравят и ред фактори още, които са взели участие в тази работа. Благодарете на онези двама приятели, воловете, които взимат участие в тази работа заедно с човека; благодарете на участието на хилядите червейчета, които, заровени в земята, допринасят своя дял към общото усилие; не забравяйте най-после и въздуха, влагата, светлината и топлината, които са едни от главните фактори за благоденствието на човека. Мнозина забравят участието на тия сили в тяхната работа и казват: аз изработих това нещо! То е моя частна собственост, мое лично притежание.

Казано е: „Даром сте взели, даром давайте!“ В книгата „Пътят на живота“ Толстой е събрал велики мисли от разни автори, и под всяка от тях написал името на автора. Под своите мисли пък написал своето име. Това показва, че той признава колективния труд. Някои автори обаче взимат чужди мисли и ги предават като свои. Както и да е, важно е хората да се ползват от добрите мисли и да ги прилагат в живота си. Казвате: това е плагиатство. Казвам: ако аз съм богат човек и ме оберат, като складираат моето богатство в своите хамбари, за себе си, ще кажа: ето хора, които нито право мислят, нито право постъпват. В Природата съществува следният закон: тя позволява да се ползваме от нейните блага дотолкова, доколкото имаме нужда от тях. Излишъкът от тези блага трябва да минава през нас като през проводници и да се предава на другите, без да се задържа. Постъпваме ли съобразно този закон, Природата казва: умни са тия мои деца! Правим ли хамбари само за себе си и ги пълним с богатата на природата, тя казва: глупави са тия мои деца!

И тъй, човек трябва да разреши две важни неща в живота си. Те представят начало и край, алфа и омега в неговия живот.

Първо, човек трябва да определи отношението си към Първата Причина, което е изказано в заповедта: „Да възлюбиш Господа, Бога твоего.“

Второ, той трябва да определи отношенията си към ближния, което е изказано в заповедта: „Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Тези две заповеди са началото и край на живота. От спазването и неспазването на тези два закона се явяват радостите и скърбите в живота. Страданията в живота са необходими, понеже те оросяват Земята. Всички блага на

Земята се дават по причина на това, че хората страдат. Страданията са влагата на земята. Ако нямаше страдания, нямаше да има влага, а оттам и блага нямаше да има. Значи без страдания нямаше да има влага, нямаше да има вода на земята. Колкото страданията са необходими, толкова и радостите са необходими. Ако нямаше радости, нямаше да има никаква светлина, никаква топлина.

Като обяснявам смисъла на страданията и радостите в живота, искам да ме разбирате правилно. Това не са мои твърдения, но те представят велик закон, който е валиден за всички същества, от най-малките до най-големите. Няма същество на земята, колкото малко или голямо да е, което да не чувства радости и скърби. При сегашното развитие на съществата този закон е неизбежен.

Казано е в Писанието, че Бог е дълготърпелив. Вън от скръбта, дълготърпението няма смисъл. Във всяка душа са вложени богатства, капитали, които тя трябва да разработва. При това на човека е дадена свобода да работи, както разбира. И Бог има търпение да дочака времето, когато душите, излезли от Него, се върнат с разработен капитал, с развити дарби и способности. Той вижда големите противоречия в живота на хората. Той вижда незачитане и неспазване на великите закони от хората, но ги изучава, търси естествен начин, как да ги застави да се вразумят. Ако е въпрос, с насилие великата Природа лесно може да поправи света. Ако слънцето престане да грее, температурата на Земята ще спадне много ниско, до минус 200, 250°C, а може и още по-долу да отиде, до абсолютния научен студ; при тези условия ще изчезнат всички противоречия между хората. При такава температура никаква култура, никакъв живот не може да съществува. Кой дете е бил, там ще си остане: с богатствата, с имотите, с къщите си. Влезете ли в такъв свят, ще видите, че кой дете е бил, там си останал: мъже, жени, деца, всички се вцепенили, седят на едно място и размишляват какво иска Бог да им каже. Обаче повдигне ли се малко температурата, стопли ли се времето, всички се раздвижват и казват: Господ мисли различно от нас, но и ние се различаваме от Него, И след това хората започват да живеят пак по своите разбирания. Това показва, че с насилие светът не може да се оправи.

Христос проповядва, че който има две ризи, едната трябва да даде на този, който няма. Питам: какъв процент от съвременните християни са приложили Христовото учение? Много благотворителни общества се мъчат да приложат Христовото учение, но те го прилагат по буква, а не по дух. За пример някой чете Евангелието и решава да го приложи. Взява една от старите си ризи и я дава на някой беден. Бедният взима ризата, поглежда я, захвърля я настрана и казва: „Ако искаш за изпълниш

Христовото умение, дай ми една нова риза. Старата ти риза не искам, дръж я за себе си! - Нямам друга. - Тогава по-добре не ми давай. Ти знаеш ли кой съм?" Казвате: как трябва да се постъпи, когато човек няма и за себе си? Човек трябва да дава излишното. Ако има две нови ризи, едната ще задържи за себе си, а другата ще даде на своя беден брат. Излишното е на Природата, тя разполага с него. Или другояче казано: излишното е на Бога. И затова, когато някой иска нещо, казва: дай ми, за Бога.

Следователно причината за богатството и сиромашията в живота се дължи на спазване или неспазване закона на даването. Който дава, той става богат; който не дава, той става сиромас. Ред статистики, правени от учени хора за броя на богатите и сиромасите и за причините, поради които едни хора са богати, а други сиромаси, потвърждават именно горния закон. Когато човек отрича закона на даването и никому нищо не дава, всичко се опълчва против него. Щом човек нарушава този закон, всички хора, на които той може да даде, създават срещу него едно противоположно течение, което го спъва в работите, в предприятията му, и той постепенно осиромашава. В Божествения език думите „не мога, не давам" не съществуват. Там съществуват само думите „мога, давам". Божественото постоянно дава, а човешкото не дава. В човешкия език ще чуете думите „не мога, не давам".

И тъй, първата заповед е да възлюбиш Господа Бога твоего. Щом изпълниш тази заповед, ти ще научиш началото на нещата. Този закон функционира при създаването на човека. Втората заповед е да възлюбиш ближния си. Според тези закони при разпределението на труда мъжът изучава закона на създаването, а жената изучава закона как да запази създаденото. Човек трябва да люби Бога, защото без Него не може да научи закона на създаването. Същевременно той трябва да люби и ближния си, понеже последният е топлина и светлина за него. Ако направите добро на вашия близък, някога той ще играе в живота ви роля на светлина или на топлина, без които вашето растение е немислимо. Казвате: отде ще знаем това? Човек всичко знае, но не изпълнява това, което знае. За пример, някой казва: „Не зная, как да постъпя с този човек." Чудно нещо! Той не знае как да постъпи с някого, а много добре знае как трябва да постъпят с него. Щом види, че някой не се отнася към него както трябва, той веднага започва да му чете морал. Отношенията на хората са такива, каквито са и отношенията между числата и величините в математиката и в геометрията. За пример ако в дадено отношение един член е неизвестен, той ще се намери от известните членове. Иначе известните членове в отношението не биха имали никакво значение. Същото нещо се отнася и до музиката.

Като се говори за музиката, казвам: животът може да бъде хармоничен, музикален, а същевременно може да бъде и дисхармоничен, немусикален.

В това отношение задачата на човека е да превърне немусикалния живот в музикален. Ще каже някой, че това зависи от държавата, от църквата, от обществото, от морала и т.н. Да оставим настрана тези неща. Държавата, религията, обществото, моралът са условия за човека. Човек е съществувал и преди държавата, и преди религията, и преди обществото, и преди всякакъв морал. Човешкото съзнание е съществувало преди създаването на тия неща. Човек не е създаден за тях, но те са създадени за неговото развитие и усъвършенстване. Следователно щом държавата, религията, обществото, моралът са създадени като условие за усъвършенстване на човека, той трябва да ги пази. Има кой да оправя държавата, има кой да подобрява религията, има кой да възпитава обществото, има кой да обновява морала. Задачата на човека е да се грижи за своето усъвършенстване. Щом работи върху себе си, той едновременно работи и за всички останали. От това не се подразбира, че човек трябва да бъде индиферентен към всичко около него, но първо той трябва да определи отношението си към Бога и към своя ближен.

Сега, като говоря за държава, аз имам предвид една държава по-добра, по-организирана от всички досега съществуващи държави. Тази държава съществува само в живата Природа. Всички съвременни и бъдещи държави трябва да копират своите закони и наредби от тази велика, единствена държава. Тази е истинската правова държава. Който иска да се развива правилно, той трябва да поддържа в ума си мисълта: едра правова държава има - държавата на великата разумна Природа. Тази мисъл трябва да бъде за него аксиома. Ако човек върви съобразно законите на тази държава, той ще постигне всички свои желания. Следователно една държава, една религия, един морал има в света, общи за всички живи същества, от най-малките до най-големите. Според законите на тази държава животът на мравята е тъй ценен, както и животът на човека. И на нея ще сторите път, както и на човека. Стъпчете ли една мравя, ще дойдат по-силни същества, които вас ще стъпчат. Минавате покрай някое дърво и отчупвате от него един клон. Като отчупите клона, може никой да не ви види, па и самото дърво няма да се оплаче, но утре ще дойде някой по-силен, който ще отчупи нещо от вас. Минавате ли покрай някой извор, не го размътвайте, считайте, че той е жив. Ще кажете: възможно ли е изворот да е жив? Питам: когато влезете в някоя осветлена къща, и на огнището й гори огън, на който ври нещо в тенджера, какво показва това? Това показва, че в тази къща има някое живо същество, което е запалило лампите, наклало огъня и изчистило къщата. Ако вие загасите лампите и огъня в тази къща и направите още някаква пакост, по този начин вие пакостите на разумното същество, което живее в нея.

Тъй щото всички живи същества, които ни обикалят, имат отношение към

великата разумност в живота. Същевременно те имат отношение и към всички хора. За пример има ред статистически данни, от които се вижда, че благоденствието на една страна зависи от състоянието на горите в нея. Колкото горите са по-запазени, толкова и благосъстоянието на страната е по-голямо. Следователно горите, както и плодните дървета, трябва да се пазят, да не се сечат. Ако се изсичат, това ще се отрази вредно и върху хората. По този начин човек ще придобие правилно отношение към всички живи същества: към растенията, към животните и към хората. Срещате един човек, който ви е неприятен. При това положение даже кажете си: и в този човек има Божествено дихание. Като срещнете една мечка, вие можете да се разговаряте с нея като с човек. Това може да ви се вижда смешно, обаче мнозина, които са имали срещи с животни, са дошли до заключение, че и животните проявяват известна интелигентност, известна признателност. Един хубав пример от времето на Римската империя още потвърждава факта, че и животните са признателни. Във времето на Римската империя един християнин бил преследван като християнин, вследствие на което избягал в Африка, дето се скрил в една пещера. Един ден чува наблизко до пещерата някакъв рев. Подава главата си навън и вижда, един лъв реве, с дигната лапа нагоре. Християнинът погледнал към лапата и видял в нея забоден един голям трън. Той се приближил до лъва и внимателно извадил тръна от лапата му, която след това намазал с някакво масло. Като се свършила тази малка операция, лъвът погледнал християнина и си заминал. След време християнинът се върнал в Рим, дето отново бил хванат и осъден на разкъсване от най-свирепите лъвове. Случило се, че в същото време бил хванат и занесен в Рим същият лъв, на който християнинът извадил тръна. Същият ден, в който християнинът трябвало да бъде разкъсан от лъвовете, на арената бил изведен и лъвът. Като видял своя спасител, лъвът седнал пред краката му и започнал да го лиже по ръцете. С това той искал да изрази своята признателност към християнина. Всички присъстващи останали зачудени от това, което видели на арената. Казвам: ако в един лъв има признателност, колко повече човек трябва да бъде признателен! Някой казва: „Какво от това, че съм направил едно добро?" Много нещо е, когато човек направи едно добро, както трябва. Доброто дело е капиталът, който човек влага в Божествената банка. Бог помни цели 25,000 години доброто, което някой е направил. Дето срещне този човек, Бог казва: добър е този човек; той заслужава да има блага, заслужава работите му да вървят добре. Бог помни злото, което човек е направил, само сто години. През тези сто години този човек постоянно ще се намира под гнета на стореното от него зло. Тъй щото искате ли да имате Божието благословение, правете добро. Може да се съмнявате дали е така, или не - то е ваша работа. За мен това е аксиома. Ако разполагах с време, аз бих ви доказал своето твърдение. Аз разполагам с такива аргументи, пред които всички ще отстъпят.

Питам един ученик: можеш ли да дигнеш един килограм тежест от земята? - Мога, разбира се. Колко е един килограм? И децата могат да го дигнат. - Ами ако този килограм е нагорещен до 2000°? Около този килограм ще се образува един радиус, една окръжност, до която не можете да приближите. Следователно има мисли в света, които представят такъв нагорещен център, до който по никой начин не можете да се доближите. Такива мисли имат повече разрушително действие, отколкото благотворно. Ето защо човек трябва да държи в ума си мисли, които градят. Такива са всички прави мисли. За пример права мисъл е, че човек трябва да определи отношенията си към Бога, а после да определи отношенията си към своя ближен. Затова е казано в Евангелието: „Да възлюбиш Господа бога твоего!" А после е казано: „Да възлюбиш ближния си като себе си." В съвременната култура тези две заповеди трябва да се обяснят научно. Те не трябва да се разглеждат както са днес в съзнанието на хората, защото в съзнанието на съвременните хора има едно вътрешно помрачаване.

Казвате: „Защо идат страданията в света?" За обяснение на този въпрос ще приведа следния пример. При един светия дошла една бяла, хубава кокошка, която по някакъв начин успяла да избяга от своя господар, голям богаташ. Като я видял, светията решил да я задържи при себе си, понеже не искал да я продаде никому, да не я заколи. Обаче за да не я познаят, той я боядисал. Щом се видяла боядисана, кокошката започнала да плаче и казала на светията: „Защо ми нацапа хубавата бяла дрешка?" Светията ѝ отговорил: „Няма нищо от това. Цветът на твоята дрешка има отношение към външната страна на твоя живот. Аз по необходимост те боядисах, защото иначе при тази хубава бяла дрешка щеше някой да те хване и заколи." Казвам: ако страданията могат да ви боядисат и по този начин да ви освободят от смъртта, не са ли те на място? Щом смъртта замине, вие ще хвърлите боядисаните перца и ще останете пак с бялата си дрешка. Днес всички хора се оплакват, че са се оцапали. Питам: кой работник не се цапа? Въпросът не е в това, че човек се оцапал, но разумност трябва да има в това цапане. Да се цапа човек разумно, това е благословение; да се цапа неразумно, това е нещастие. Да се цапа човек, това е неизбежен закон. Щом знаете това, не търсете такъв живот, какъвто не можете да намерите.

Някой казва: искам да бъда богат. - Можеш да бъдеш богат. - Искам да бъда учен. - Можеш да бъдеш учен. - Искам да бъда здрав. - Можеш да бъдеш здрав. - Искам да бъда разумен. - Можеш да бъдеш разумен. Отде мога да взема, да придобия тия неща? - Там е всичката работа. Всички хора не могат да бъдат богати. Всички хора не могат да притежават големи капитали. Справедливо ли е Провидението да се грижи за уреждането

само на твоя бюджет? Ако всеки тегли чергата само към себе си, тогава каква е задачата на вярващите, на религиозните хора? Те проповядват, че човек трябва да се спаси, за да влезе в Царството Божие. Обаче спасението на човека не е главната цел в живота му. Целта в живота на човека е неговото усъвършенстване. Когато човек се усъвършенствува, той става служител. Колко души има служители в света? Земята трябва да бъде пълна с такива хора. Ако в България имаше 144,000 души, които са завършили своето развитие, тя щеше да бъде една от първите страни в света. Днес колко такива българи има? И ако има такива българи, как ще се познаят? Казано е в Писанието: „По плодовете им ще ги познаете“. В България има милионери и то няколко само, но милиардери няма. В Америка обаче има милиардери, които могат да помагат. Щом в България няма големи капитали, питам: де трябва да се насочат силите й? Казвам: когато се говори за богатството на един народ, трябва да имаме предвид посоката на силите, които функционират в него. Ако силите на този народ са насочени към Божествения организъм, този народ ще бъде богат, ще се развива правилно. Колкото й да е малък един народ, той представя уд от Божествения организъм. Неговото значение зависи от функциите, които той изпълнява в този организъм. И тогава, ако един народ изпълнява своята служба правилно, той от нищо не трябва да се страхува. Ако народите съзнаваха това, те щяха да работят съобразно законите на Битието, а Битието пък щеше да работи за тях. Обаче съвременните народи се отказаха от законите на Битието, вследствие на това те изгубиха и неговата помощ. Евреите за пример имаха 33 000 обещания от Бога, но криво ги разбраха. Те искаха да бъдат първи в света. Те можеха да бъдат първи, но по какво? Първи по любов, първи по знание, първи по мъдрост, първи по истина и първи по свобода. Всъщност евреите не бяха такива. Силен е само свободният човек; силен е само онзи, който не умира. Умираш ли, ти не си силен, т.е. твоята сила е относителна. Силен човек е само онзи, който е надвил последния си враг - смъртта.

Някой казва: „Няма какво да се прави, пред силата човек трябва да отстъпва. Преклонената главица сабя не я сече“. Въпреки това разсъждение аз виждам същия този човек на гробищата с отсечена глава. И след това ще дойдат да утешават този човек. Това вече е друг въпрос. Истинското утешение седи в това - смъртта да не ме тъпче. Истинското утешение е в това да съм приятел с живота, да съм приятел със знанието, да съм приятел с истината, да съм приятел със свободата, да съм приятел с всички добродетели, да съм приятел с всички добри и разумни хора. Как ще ме утешат хората, когато смъртта ми е извадила мозъка и очите? Как ще ме утешат хората, когато смъртта ми е отсякла ръцете и краката? След всичко това ще кажете, че така е наредил Бог, че това е Негова воля и т.н. Не говорете така. Тези работи ние сме ги наредили, а не Бог. Ако всичко това е

Божие дело, защо Той е дал на Мойсея заповедта „Не убий!“ Приемниците на Мойсея измениха на този закон. Те са наредили да се убива всеки, който престъпва закона на съботата. Де е единството на закона? Бог казва не убивай, а гражданският закон казва, че трябва да се убива всеки, който престъпва съботата. Някой човек събрал десетина сухи клечици в съботен ден, веднага го наказват, защото престъпил съботата. Това е приложение на закона по буква. По дух сухите клечици представят друго нещо. Те са израз на злото в човека. Затова, казано е в Мойсевия закон: не прави зло съботен ден!

Сега да оставим настрана този въпрос. Когато висшето съзнание се пробуди у хората, те ще разберат защо са се убивали и умъртвявали за събиране на клечки в съботен ден.

Кога умира човек? Човек умира, когато растенията в неговия организъм изсъхват; човек умира, когато житото в него изсъхва; човек умира, когато изворите в него пресъхват; човек умира, когато всичката влага в него изчезва. Тъй щото сухите клечки са вътре в човека, а не извън него. Когато у човека изсъхнат всички добродетели, всички светли мисли, всички светли чувства и всички възвишени постъпки, той попада под закона на кармата, т.е. под закона на причини и последствия и отива вече на лобното място, дето го чака разпятие. Там ще бъде екзекутиран, но съвсем сам. Той ще се обърне на една и на друга страна, да срещне погледа на ония, които го защитаваха, но нито един от тях няма да бъде около него. Защо? Понеже той се отказа от ония, които поддържаха живота му. И тогава смъртта ще се наложи върху него. Това искал да каже Мойсей с думите: „На събирайте сухи клечки в съботен ден, когато Бог почива.“ Знаете ли какво нещо е Божията почивка?

Сега хората вярват повече на лъжата, отколкото на истината. От толкова хиляди години насам хората се лъжат и все още вярват в лъжата. Преди години имало един българин от варненските села, на име Нойчо, който бил добър човек, но със силно въображение; вследствие на това той често събирал в кръчмата хора и им говорил как могат да си купят чифлици, лозя, ниви, овци, говеда, да разбогатееят като Йова. Един неделен ден в кръчмата били събрани много селяни и той им казал, че знае де има заровени големи купове със злато, останали още от римско време. - Тъй ли? - обадили се селяните. Можеш ли да ни покажеш мястото? - Мога, разбира се. И той точно им описал мястото, дето било заровено златото. Нойчо ги излъгал, всъщност той не знаел де има заровено злато, а още повече точно на това място. Сутринта всички селяни се надигнали - кой с мотика, кой с лопата, кой с търнокоп, че и свещеникът с тях, зер хиляда килограма злато ще намерят! Не е малко нещо. Като видял

приготовленията на тази експедиция, Нойчо си казал: „Ами ако наистина намерят там заровено злато? Я чакай и аз да тръгна с тях!“ И той повярвал в лъжата си. Така е: когато се говори на хората за печалби, макар и лъжливи, това им допада.

Ще ви приведа още един пример, от който ще се види лековерието на хората. Дойде един човек при вас и ви казва: - Ти вярваш в Бога, казваш, че Той се грижи, промишлява за хората. Как ще се изрази Неговата грижа? - Иди да си купиш един лотариен билет, можеш да спечелиш нещо. Един-кой си купил един билет и спечелил един милион марки. - Тъй ли? Тогава и аз ще си купя един билет, може да спечеля нещо. Един милион марки правят 30 милиона наши пари. Това не е малка работа. Тук работи въображението на човека. Обаче, кажете на същия човек, че може да наследи Царството Божие, той ще счита тази работа за непостижима. Като спечели един милион марки, с тях ще купи и хляб, и дрехи, и обувци - каквото пожелае. Колкото за това, че като вярва в Бога може да спечели повече, отколкото на всяка лотария, той счита това невъзможно. И затова мнозина казват, че от много молитви са оглупели. „Толкова години вече как се молим, и в заключение на това, от ден на ден повече оглупяваме и оголяваме, когато другите хора работят и печелят, събират богатства.“

Първият закон - любов към Бога - е начало на живота. Човек трябва да започне живота си с вътрешни опити. Всяка нова мисъл той трябва да приложи, да я опита и разбере. Казвате: ние знаем тази работа. Вие знаете много неща, но безсмъртие не сте придобили. Вие се молите, но молитвата ви някога се чува, някога не се чува, докато се погледнете един ден в огледалото, и видите, че сте остарели. Дойде след това смъртта, вземе от вас всичко, каквото имате, и си заминава. Вие оставате само с едно голо съзнание и съжелявате, че не сте разрешили най-важния въпрос - въпросът за безсмъртието. Този въпрос трябва да се разреши още докато сте на земята. Казвате: „Като дойде Христос, тогава ще го разрешим.“ Христос е дошъл вече и пита: какво мислите още? Казвам: вие трябва да разрешите въпроса, както Христос го е разрешил - нищо повече! Разрешението на този въпрос е в Евангелието, Христос каза на евреите: „Разрушете този храм, и аз в три дена ще го въздигна!“ Те се хванаха за думите на Христа и казаха: „Соломон съгради този храм в толкова много години, а ти ще го съградиш в три дена. За какъв се мислиш?“ Евреите съзнателно изопачиха думите на Христа. Христос им говореше за тялото си като за храм Божий. Най-после те обвиниха Христа, че се наричал Син Божий и Го осъдиха да бъде разпнат.

Питам: кой е Син Божий? Не е Син Божий онзи, който иска цар да стане; не е Син Божий онзи, който иска пръв министър да стане. Синът Божий не заема

никаква служба. Той няма да стане нито цар, нито министър, нито професор, нито учител, нито майка, нито баща. Тогава какво ще прави Синът Божи? Той ще дойде на Земята да помага на човечеството, да изяви Божиата Любов. Каквото богатство има, Той ще го раздаде на хората и ще се върне там, отдето е дошъл. Христос каза на тогавашните хора да се пазят от любостежанието.

Сега и аз се обръщам към вас със същия съвет: да се пазите от любостежанието. Но и без да казвам това, вие сами ще го научите. Най-добрият метод, който учителите прилагаха в старите български училища при възпитанието на децата, беше фалагата, бой с тояга по краката. Обаче българинът е практичен. Като видя, че този метод не даде особени резултати, старият български учител каза: с фалагата ние по-скоро ще осакатим децата, отколкото да ги възпитаваме. Той потърси друг метод за възпитание. Когато някой ученик не учеше, или беше немирнен, тогава се прилагаше следната мярка: един ученик взимаше на гърба си немирния или мързеливия си другар, хващаше го за краката, а учителят го биеше отзад с тояга. После учителите се убедиха, че и този метод не е практичен. От ударите на тоягата наказаният ученик ставаше неспособен да сяде, но пак не се възпита. След този метод за възпитание на слабите и немирни ученици решиха да приложат метода на плесниците. На немирния или слабия ученик удряха по една плесница на дясната и по една на лявата страна на лицето. Обаче и този метод не даде резултати. Колкото повече се развиваше обучението, учителите виждаха, че боят не може да възпитава, и затова се отказаха от него като възпитателно средство. Впоследствие, когато някой ученик не учеше или не мируваше, поставяха го да седи на колене, а под коленете му туряха ситен пясък или царевични зрънца. След това учителите се отказаха и от този метод. Най-после те се намериха в чудо, как да възпитават младото поколение. Докъде са достигнали съвременните учители при възпитанието на младото поколение, не зная. Струва ми се, че най-новата мярка, която прилагат днес в училищата срещу слабите и с лошо поведение ученици, е изключването им от училищата.

Сега всички хора търсят лесния път в живота. Обаче трябва да знаем, че на всинца предстои изучаване на великата наука на живота, чрез която можем да дойдем до причините на нещата. За пример ако някой страда от болки в краката, той трябва да знае, че причината за тази болка се крие някъде в добродетелите му, които са във връзка с краката. Тъй щото когато учителите бият учениците по краката, по ръцете, или по страните, те трябва да знаят, че нито краката, нито ръцете, нито страните им са виновни за техните прегрешения. Какво са виновни ръцете, краката или страните на ученика, че той не учи, или че е немирнен? Защо учителите са

постъпвали с учениците си по този начин? - Така са разбирали. Това са материалистически методи, които почиват на безлюбие. Ако учителят обикне ученика си, и най-неспособен да е той, учителят ще може по вътрешен път да събуди в него импулс за работа. Ако учителят е индиферентен към слабия ученик, това негово разположение ще се отрази и върху самия ученик. Изобщо, ако учителят обича учениците си, той ще събуди в тях импулс към работа. Майката се грижи да достави физическа храна на детето, а учителят - умствена храна.

И тъй, човек трябва да приложи в живота си двата велики закона – любов към Бога и любов към ближния. Аз искам да сменя тези закони от небето на земята, за да могат да се разберат и приложат. Всеки закон е верен в приложението си. Следователно първият закон - любов към Бога - представя мъжа; вторият закон - любов към ближния - представя жената. Мъжът трябва да се занимава с първия закон, а жената - с втория. С двата закона пък трябва да се занимава човекът. Който има форма на мъж, ще употреби първия закон; който има форма на жена, ще употреби втория закон; който има съзнанието на човек и нито се жени, нито за мъж отива, той ще употреби и двата закона едновременно. Де е приложението на тези закони днес? Защо мъжът, който се занимава с първия закон и мисли, че е всемоушен и може да оправи света, не го е оправил до днес? Досега мъжът е употребявал силите си само да завлада жената и да я убеди, че веднъж излязла от него, тя сама не може нищо да направи. Питам: успя ли мъжът да убеди жената в своята мисъл?

Сега, като следя историята на човешкото развитие, навсякъде виждам неспазване на тия два закона. Обаче съществува един важен закон, който всеки трябва да има предвид. Този закон е следният: когато една жена обича един мъж, тя е в сила да го повдигне. Обаче ако тя намрази един мъж, той ще свърши фатално. Ред статистики в Америка показват, че всички проповедници, които имат добри жени, са известни като видни проповедници. Защо? Понеже жените им ги обичат и споделят техните убеждения. И обратно: всички жени на проповедници, които не обичат мъжете си и не споделят техните идеи, са помогнали за падането на мъжете си. Следователно жената е в сила да повдигне и да събори мъжа. Не само това, но вторият закон - любов към ближния, с който жената се занимава, той създава учрежденията, той създава обществения строй. Следователно съвременният строй, както и всичко в него, се дължи именно, на тази унижена жена. И тогава каква трябва да бъде целта на съвременното общество, както и на съвременните държави? Повдигане на жената. Повдигнете жената на положението, в което някога се е намирала! Поставете жената на онова стъпало, на което се е намирала първоначално и ще видите, че в продължение на 25 години светът ще се поправи.

Спасението на света е в повдигането на жената. Не повдигнете ли жената, и не се ли повдигне тя сама, от никъде другаде не може да дойде спасението.

И тъй, когато се говори за Любовта като велика, мощна сила, ние имаме предвид, че единствена тя е в състояние да повдигне онези унижени и оскърбени, паднали и грешни души, които са в дъното на ада. Адът е пълен с жени. Казвате: буквално или преносно да приемем тази мисъл? Приемете я, както искате - и в буквален, и в преносен смисъл. Днес жената е унижена, потъпкана. От кого? От Силните. Какво коства днес на самата жена, както и на всички хора, да се заемат за повдигането на жената? Не се ли повдигне жената, всички средства за изправяне на човечеството са палиативни. За пример, нахраниш се добре и мислиш, че повече няма да имаш нужда от ядене, но не се минават четири-пет часа, и ти отново огладняваш. Пиеш вода и мислиш, че повече няма да ожадняваш, но не се минават четири-пет часа, и ти отново усещаш жажда.

Като говоря за повдигането на жената, аз имам предвид тази идея да проникне в целокупния живот. Тя трябва да проникне не само между хората, но и между животните, растенията и минералите. Този велик закон трябва да обхване напълно и човешкото сърце. Ако човек унижи сърцето си, спасението пак не може да дойде. Спасението на съвременното човечество се крие в повдигане на сърцето. Унижиш ли себе си, унижаваш сърцето си. Повдигнеш ли себе си, повдигаш сърцето си. Това е едно педагогическо правило за приложение. Ако педагогията не прилага това правило, каква наука е тя? И след това ще говорят за видни педагози. С това не искам да кажа, че няма знаменити, учени хора. Има учени, които стоят много високо, но не е въпрос да изпъква учеността на хората; на пръв план трябва да се даде ход на великата Истина, която носи спасението на цялото човечество.

Аз говоря за закони, които съществуват в Природата. Целта на разумната Природа е чрез приложение на своите закони между хората да събуди у тях висшето съзнание. Не е достатъчно само да се молим на светите, но те трябва да слязат на земята, да работят за повдигането на жената. Всички ангели, всички светии, всички напреднали същества имат за цел повдигането на жената. Много от съвременните хора като че се противопоставят на тази велика цел и казват: „Знаете ли, какво нещо е жената? Тя е цяла змия! Който е ял попарата ѝ, той само може да говори за нея.“ Като говорите, че жената е лоша, питам: кой не е роден от жена? Онази, която ви е родила, не беше ли жена? Майка ви, която ви е носила в утробата си, която ви е прегръщала в обятията си, която ви е носила в ума и в сърцето си, не беше ли жена? Вие не се спирайте върху това, че тя е

унижена. Каквато и да е тази жена днес, тя е вашата майка. Ако имате другарка, гледайте на нея като на ваша майка. На майка си пък гледайте, като че Бог е в нея. Човечеството трябва коренно да измени своите възгледи по отношение на жената. Иначе спасението на света няма да дойде. Следователно човек трябва да дойде до първия закон - до отношението си към Бога, а после и до втория закон - до отношението си към своя ближен, до отношението си към сърцето. Човек не трябва да товари сърцето си с излишен багаж, да плаче за нищо и никакво. Добре е човек някога да поплаче, но навреме. Добре е човек и да се радва, но пак навреме. И едното, и другото е благословение. Добре е да любиш навреме, да дадеш знанието си навреме и да освободиш хората навреме.

Казвам: желая, като ви срещна друг път, косите ви да са почернели. Ако са останали бели, поне да имат чист бял цвят, и при това да сте пак млади. Лицата ви да бъдат като на млади хора, без бръчки. Имате ли бръчки, това показва, че сърцето ви е обременено. Бъдете красиви и млади, с нови идеи. Всяка сутрин, като ставате, записвайте в ума си двата велики закона - любов към Бога и любов към ближния. Приложението на тези два закона във вашия живот представя разрешение на много трудни задачи. Ония от Христовите ученици, които са приложили тези закони, те са извършили големи чудеса. Който от вас приложи тези закони, той ще види резултатите им. Обаче преди да види някакви резултати, той не трябва да говори нищо за своята работа. За великото не трябва да се говори. Обичате ли Бога, никому не говорете за това, понеже то е велико. Обичате ли ближния си, обичате ли сърцето си, никому не говорете за това, защото то е велико.

Соломон е казал, че сърцето на човека е извратено. Той е относително прав, но не и абсолютно. Сърцето, т.е. жената, е извратена, защото е унижена, но това е временно положение. Защо е така, то е друг въпрос. Аз разглеждам жената като полюс. Първоначално, когато Бог създал жената, тя била съвсем различна от сегашната. На земята има една жена, която не е нито като тази на небето, нито като тази в рая; тя е само отглас, отражение на възвишената, на благородната жена. И в това отношение любовта е само външно отражение на тази жена. Обаче любовта се проявява само там, дето е жената. Отсъствува ли жената в човека, отсъствува и любовта. Ако хората знаят какво нещо е жената и я поставят на мястото ѝ, светът моментално би се повдигнал. Днес гледат на жената като на същество, което има нужда от мъж да я гледа. Казвам: тора не е жена, това е инвалид в болницата. Според мен, жена е тази, която спасява света; жена е тази, която държи ключовете на живота; жена е тази, чрез която се проявява великата и мощна сила на любовта, която носи живота. Следователно спасението на света ще дойде чрез жената, а не чрез мъжа.

Сега аз желая на всички да станете жени! Тази мисъл, преведена с други думи означава: аз желая душите на всички хора да се изпълнят с любов; аз желая всички да светят, да бъдат запалени свещи, да бъдат щастливи и радостни, да са готови на всички услуги. Това значи да бъде човек майка. В този смисъл желая всички да бъдат майки. Днес под понятието „майка“ разбират жена, която ражда. Не, майка е само тази, децата на която не умират. Умират ли децата на някоя жена, тя не е майка. Майка е само чистата жена, девата, която, и като роди, пак дева остава; майка е онази дева, на която децата не умират. Следователно всички хора трябва да бъдат деви, абсолютно чисти, ако искат роденото от тях да не умира. Този е смисълът на вътрешната философия на живота. Разберете ли тази философия, и животът ви ще стане приятен.

И тъй, първата велика заповед е да възлюбиш Господа Бога твоего с пълнотата на твоео сърце, на твоя ум и на твоята сила. Втората заповед е да възлюбиш ближния си, т.е. твоята дева, твоео сърце, към което трябва да си поставиш великата задача да го повдигнеш. Бъдете, прочее, работници за повдигането на жената, а оттам и работници за бъдещето на цялото човечество!

4. неделна беседа, държана от Учителя
на 18 октомври 1931 г., София, Изгрев.

1931_10_21 Разбраната скърб

Издание 1944г., София

КНИГА: Събуждане, ООК Год.XI, Том 1

РАЗБРАНАТА СКРЪБ

Размишление.

Изпя се песента "Аин фаси."

Тази песен е съставена от две части: първата част - аин фаси - е началото на всяка работа. Какво е началото, знаем; какъв ще бъде краят, не знаем. В тази песен има два противоположни момента, които не изразяват истинското положение на нещата. Който разбира елементите на думите "аин фаси", може да се домогне до смисъла на живота и да се ползва от него. Така той ще разбере, как ще свърши животът, т.е. как ще се превърне скръбта в радост. Да превърнеш скръбта в радост, това значи, да превърнеш неразбраната скръб в разбрана. Неразбраната скръб причинява страдание, а разбраната - радост. При неразбрания живот човек се колебае, люшка се от една страна на друга. Колебанието създава големи противоречия. Обичаш някого, но се колебаеш, дали и той те обича. Ако и той те обича, пак се колебаеш, съмняваш се в него, да не би да те измести някой. И като обичаш се мъчиш, и като не обичаш се мъчиш. Какво трябва да правиш тогава? Да влезеш в Божествения живот, където има само радост и веселие.

Бог е създал света и внесъл в него живота и радостта. Човекът, като не разбрал живота и радостта, създал мъчението и скръбта. Кой разпъна Христос: ангелите или хората? - Хората Го разпънаха. Това показва, че те са в състояние да мъчат и да причиняват страдания. Ще кажете, че евреите са жестоки хора, защото извършили това престъпление. Ако само евреите са жестоки, и ако жестокостта е причина за разпятието на Христос, как ще си обясните жестоките отношения на някой син или на някоя дъщеря към родителите? Майката носи детето девет месеца в утробата си и, като го роди, кърми го, къпе го, пее му песни за приспиване, грижи се за него да порасне, да стане велик човек. Какви надежди възлага тя на него! Обаче, като порасне, синът е недоволен от майка си, нарича я стара, извезна, иска да се освободи от нея. Този син не е евреин. Как ще обясните неговото отношение към майка му? Как ще обясните това противоречие? Понякога човек е недоволен и от себе си - друго противоречие.

На песента "Аин фаси" могат да се направят два превода: отрицателен и положителен. "Аин фаси" - докато си глупав; "мекри заси" - докато си лаком; "фиан земру" - работата ти няма да върви напред; "ашан" - всякога

ще плащаш; "суази зен фесул" - главата ти няма да се освободи от мъчнотии. Положителният превод на песента е следният: "аин фаси" - ако живееш с любов; "мекри заси" - ако мъдростта те озарява; "фиан земру" - ако истината царува в тебе и т.н. От това, как ще пее човек тази песен, зависи, дали ще се поддаде на нейното положително, или отрицателно влияние. Ако се пее с мекота, ще имате един резултат; ако се пее твърдо, резултатът ще бъде друг. От способността на човека да приема и предава, зависят неговите вътрешни състояния на скръб или на радост.

И тъй, от пеенето на човека, от неговата музикалност зависи да бъдете доволни или недоволни от него. Музикалност има и в постъпките на човека. Всяка постъпка, която отговаря на Великия закон на живота, внася доволство и разположение в човека. Ако постъпката не е съгласна с този закон, човек изпитва скръб, недоволство. Следователно, като грешиш и страдаш за погрешката си, не се оправдавай, но изправи я по някакъв начин. Щом я изправиш, ще се зарадваш и развеселиш. Един писател пише за необитаемите небесни ширини, висини и дълбини. С това той иска да каже, доколко небето е необятно и необитаемо. Всъщност, необитаеми места в природата не съществуват. Цялата природа, както и цялата вселена, са обитаеми.

Как е възможно да съществуват необитаеми места, щом се казва, че Бог е вездесъщ? Тогава ще излезе, че под "необитаеми" места разбираме такива, които са лишени от живот като този на земята. Изобщо, всички материални светове са свързани един с друг но животът в тях не е навсякъде еднакъв. Значи, има светове лишени от скърби и страдания. - Какво да се прави тогава със скърбите и страданията на земята? - Не остава нищо друго, освен да се превърнат в радост. Ще кажете, че това е велика наука. За вярващия това е възможно; за невярващия е почти невъзможно.

Скръбта е резултат на неразбирането на живота. Забелязано е, че човек не може да пее добре, ако носи в себе си някаква голяма скръб. Друг е въпросът, ако той може да превърне скръбта в радост. Тогава в гласа му има мекота и приятност. Докато пее, човек намира изходен път в скръбта. Щом престане да пее, всички пътища в живота му се затварят. Дълго време трябва да работи той върху себе си, за да намери изходен пункт и да превърне скръбта си в радост. За да се изяви, музиката се нуждае от простор. Във водата не можеш да пееш - простор няма. Най-добрата среда за музиката и пеенето е въздухът. За същества, по-напреднали от хората, етерът е най-добър проводник на музикалните тонове. Значи, разликата между възвишените същества, хората и животните се заключава във възприемането и предаването на нещата. Възвишените същества възприемат светлината по един начин и я обясняват различно от по-

долните от тях. Хората възприемат светлината по свой начин, различен от този на животните. Същевременно и обясненията им за нея са различни. Всички живи същества изпитват скръб, страдание и болка, но обясненията им за тях са различни.

Каква е целта на страданието и на скръбта? Кой създаде скръбта? Хората колективно създадоха скръбта и страданието. Като не разбират Великите закони на живота, те се бият за нищо и никакво. Всеки иска да възстанови честта си, да повдигне името си и отваря война на онези, които са го обидили и огорчили. Така постъпват не само хората, но и напредналите същества. Първо се бият боговете на небето, а после, като отражение на техния живот, започват да се бият и хората. В края на краищата, войната свършва, но и боговете слизат между хората. Тази е причината, където има паднали ангели, паднали божества, дошли между хората да се учат, да изправят грешките си.

И тъй, да превърнеш неразбраната скръб в разбрана и да се радваш, това значи, да си придобил Великата наука на живота. Единственото място, където можете да чувате тихия глас на Бога, това е областта на скръбта и страданието. Следователно, като дойде страданието при вас, не го отбягвайте, но вслушайте се в него, да чуете гласа на Онзи, Когото търсите. Къде ли не търсите Бога? Обаче, не предполагате, че ще Го намерите в страданието. Той не е във външното страдание, което всички виждат, но във вътрешната тъга, която човек изпитва при съзнаване на своите грешки. Това наричаме морално страдание. Тук, именно, ще чуеш тихия глас, който ти нашепва: Не постъпи добре. Като не одобрява твоята постъпка, ти страдаш и си недоволен от себе си. Ако не познаеш Бога в страданието, никъде и никога няма да Го познаеш и ще кажеш като философите, че никой не е виждал Бога и не може да Го види. Не е важно мнението на философите за Бога, не е важно и мнението на хората, важно е всеки да познава себе си. Ще кажеш, че познаваш човека. Знаеш ли, какво представляваш във тялото си? Ако можеш да излезеш от тялото си и да запазиш съзнанието си, ти ще имаш някаква представа за човека. И тогава, като познаваш себе си, ще познаваш поне отчасти Бога, като свой Създател.

Някой разглежда себе си от общественото положение, което заема и казва: Аз съм касиер на банка и се познавам. Ти познаваш известно обществено положение и длъжността, която изпълняваш, но какво представляваш като човек, не знаеш. Утре ще те уволнят от тази служба. Какво остава от тебе? Службите се менят, но човек - никога. Следователно, всеки трябва да дойде до такова познаване на човека, че нищо да не може да прибави към него, нито да му отнеме. Докато мислиш, че някой те изместил, ти нямаш

представа за себе си; докато скърбиш и се радваш, ти още не се познаваш. Докато не дойдеш до положението да сменяш скръбта в радост, ти още не се познаваш; и докато не използваш радостта си за угощение на своите приятели, ти още не знаеш, какво нещо е човекът. Кой човек, като е угостил приятеля си със своята скръб, е видял втори път лицето му? Друг е въпросът, ако го угостиш с радостта си. Угощавайте и себе си, и своите приятели с радостите си, за да видите лицето на Бога и да познаете себе си.

Да се върнем към скръбта и радостта. Скръбта е матката на душата, където всичко расте. Радостта е утробата на духа, където всичко зрее. Всичко живо расте, всичко велико и възвишено зрее. От това гледище, като жива сила, злото расте, но не дава плод, следователно, няма условия да зрее. Като израсте и се увеличи, най-после злото умира. Такава е съдбата на всички лоши мисли, чувства и постъпки. Доброто, като жива сила в природата, има условия да расте и да се увеличава, и понеже носи зародиш в себе си, то дава плод и вечно живее. Ето защо, ако се питате, каква е разликата между злото и доброто, ще знаете, че злото расте, но плод не дава, затова то е временно - ту се явява, ту изчезва. Доброто, обаче, расте, развива се, дава плод, който узрява, пръска семената си навсякъде и вечно живее. И най-малкото добро следва човека през вековете. Затова е казано, че силата на злото е до четири поколения, а на доброто - до хиляди родове. Съща е разликата между лошите и добрите мисли, чувства и постъпки. Такава разлика съществува между лошия и добрия живот, между лошите и добрите хора.

Как може неразбраната скръб да се превърне в разбрана? Ако разбираш разумните закони на природата и ги прилагаш на място, ти можеш да правиш това превръщане. Това значи, да познаваш буквата А, начало на нещата, начало на разумността. Ако поставиш точка върху тази буква, ти определяш посоката на своето движение. Точката е място, откъдето излизат правите линии - път към разумността. Наистина, разумният живот не е нищо друго, освен стремеж нагоре. Като поеме тази посока, разумният човек образува равностраничен триъгълник, по който се движат неговите мисли, чувства и постъпки. Разумният живот подразбира хармония между мислите, чувствата и постъпките на човека. Като живее, той образува равностраничния триъгълник - форма на разумността. Като чувствува, той пълни тази форма, т.е. влага в нея съдържание. Като мисли, той я одухотворява и осмисля. Ето защо, разумността става разбрана, когато ѝ се даде форма, съдържание и смисъл.

И човек, като разумно същество, има форма, съдържание и смисъл. Формата представлява видимия човек, съдържанието - неговото сърце, което изразява чувствата му, а смисълът - неговия умствен живот.

Следователно, ще се пазиш да не изгубиш нито формата, нито съдържанието, нито смисъла си. Ще пазиш всичко, което ти е дадено, за да изпълниш добре своето предназначение. Не казвай, че са ти дотегнали страданията. Те са благо, чрез което разумният свят иска да те освободи от заблужденията. Така, именно, ще превърнеш скръбта си в радост. Ако си търговец, живей и работи честно, да не изгубиш не само външното, но и вътрешното си богатство. Не е страшно, когато губиш външното си богатство; страшно е, когато губиш вътрешното богатство. Докато си външно оцетен, лесно се възстановява състоянието ти. Дръж съзнанието си будно, да не опетниш ума и сърцето си, да не заробиш душата си. Ще кажеш, че Бог е всеблаг и всемъдър, ще ти помогне. Бог помага, но те предупреждава да не грешиш, да не повтаряш погрешките си. Той казва: Давам ти богатство, което сам ще носиш на гърба си, без никаква външна помощ. При това, цялото си богатство ще пренесеш на един път. Не можеш ли да направиш това, ще вземеш от него толкова, колкото сам можеш да носиш. Останалото ще дадеш на своя ближен. Докато богатството ти е малко, лесно го носиш. Колкото по-голяма е лакомията ти, толкова повече се увеличава и богатството ти. Най-после идваш до положение да не можеш сам да носиш товара си и казваш, че няма смисъл да се живее. Тогава ангелите започват да четат присъдата ти: първия път поиска десет хиляди лева - дадох ти се; втория път поиска 20 000 лв., и тях получи. Колкото искаше, толкова ти се даваше. Най-после, дойде до милиони, които вече не можеш да носиш и питаш, какво трябва да правиш. Ще плащаш - нищо повече. Изплащането става насилствено. Искаш, не искаш, ще даваш от себе си, докато се облекчиш. Така ангелите възпитават лакомия човек. Ако започне да се оплаква, че губи богатството си, те го взимат на онзи свят и го пращат в по-долна форма, между конете и воловете, да оре земята. - Защо орете земята? - Защото досега ядохме и пихме, не слушахме Господа. Сега носим последствията на своята лакомия. Като изплатим дълговете си, ще приемем първоначалната си форма на човек, създаден по образ и подобие Божие.

Днес всички хора търсят някакво разрешение на живота, искат по магически начин да разрешат въпросите. Докато живеят само за себе си, никакво човешко разрешение на въпросите не може да им помогне. Те трябва да се свържат с Бога, да се вслушват в Неговия глас, Който им нашепва, кое е право и кое криво, и така да изправят живота си. Докато не разбере смисъла на живота, предназначението на всички живи същества, човек всякога ще греши. На растенията и на животните гледа като на низши същества, които не заслужават неговото внимание. Това е криво разбиране. Животните и растенията имат велико предназначение. Те служат като символи, като азбука, чрез която природата говори. Първият адепт, който влезе в райската градина, взе форма на змия, с цел да изкуси

Ева. На небето той заемаше високо положение, но като слезе на земята, прие една от ниските животински форми, уви се около дървото и започна да се разговаря с Ева на чуден, красив език. За пръв път тя чу змия да говори толкова разумно и убедително. Като постигна целта си, адептът свали змийската кожа от гърба си и застана пред Ева като млад, красив момък, облечен в черни, хубави дрехи. Като го видя, Ева се изненада и си каза: Невъзможно е този човек да си служи с лъжата. Той знае да се преобразява, следователно, владее великата наука на живота. След всичко това, тя беше готова да слуша, каквото той й говореше. Тя се убеди, яде от забранения плод, като даде и на Адам от него. Така и двамата сгрешиха и напуснаха рая.

Ще кажете, че това е приказка, Адам и Ева не са съществували. Как мислите вие, това е ваша работа. Дали вярвате, или не, това е пак ваша работа. Важно е, че същата история става в самия човек. Следователно, всичко, което става в човека, е вярно. Ти стоиш пред един въпрос, искаш да го разрешиш правилно. Отвътре нещо ти нашепва, как да постъпиш, но идва някой отвън и дава криво направление на мисълта ти. Щом го послушаш, виждаш, че си сгрешил. Като знаеш това, давай ухо на вътрешния глас в себе си, а не на своята мисъл или на своето чувство. Те са твоите външни съветници, които лесно могат да те заблудят. Кажете ли ти вътрешният глас да не предприемеш нещо, слушай го. Но ти започваш да философстваш, че времената са добри, че условията са благоприятни за тази работа и като постъпиш по своя ум, виждаш, че не си на прав път. Започваш да съжаляваш, и след известно време се успокоиш. Успокояването не е изправяне на погрешката. Кой може да утеши майката, на която детето ѝ е умряло? Какво ще ѝ кажеш за утешение? Ще кажеш, че Бог ще ѝ даде друго дете. Това утеха ли е? Майката може да се утеши само при едно положение: ако детето ѝ оживее. Стане ли това, тя моментално ще забрави скръбта си.

Следователно, всички хора ще се утешат, само когато им се върне загубеното, т.е. когато намерят изгубения рай. - Какво е изгубил човек? Кой е изгубеният рай? - Неговите добродетели, неговите добри мисли, чувства и постъпки, неговият добър живот. И след като изгуби тези неща, човек се примирява и казва: Изгубеното е изгубено вече, няма защо да се жали за него, но да потърсим нови печалби. Обаче, съществува закон: новите печалби не допринасят никаква полза, ако не се намерят загубените неща. Старият приятел струва повече, отколкото новият. Приятелство, направено в детинството, трае повече, отколкото приятелство в старини. - Защо? - Защото приятелството в детинството има условия да узрее, когато приятелството в старини е лишено от тези условия. Въз основа на това и младото поколение трябва да води добър

живот, за да могат принципите на този живот да узреят. Въпреки това, мнозина казват: Да оставим младите да си поживеят свободно, на старини те ще подобрят живота си. Това може да е вярно, може и да не е вярно, но казвам: Добродетел, придобита на младини, струва повече от добродетел, придобита на старини. Друг човек е онзи, който носи доброто в себе си от младини, а друг е онзи, който носи доброто, което е придобил на старини. Това не значи, че не сте добри, но работете главно върху онези добродетели, които носите от детинство. Работете върху онези дарби и способности, които носите от детинство. С други думи казано: Работете върху онези дарби и способности, върху онези добродетели, които Бог е вложил във вас още при създаването ви.

Какво трябва да прави съвременният човек, за да се домогне до онова, което е вложено в него? Нищо друго не му остава, освен да намери загубеното. - Как ще го намери? - Чрез търпение и любов. Какво прави майката със своето красиво, умно дете, което е заболяло от тежка епидемическа болест? - Тя се въоръжава с всичката си любов и с търпение, докато оздравее детето. Дълго време след това то е хилаво, неспособно за работа, за никакво движение. Майката го носи на ръце, храни го като малко дете, докато се възстанови всичко, което е загубило: енергия, красота, способност за работа. Тя понася всичко и се радва, че детето ѝ се е спасило от смъртта. Такова е положението на съвременния човек, който поради моралния грях, е изгубил най-ценното. Има една наука, която може да помогне на човека да придобие изгубеното, т.е. да придобие здравето и силата си. Тази наука е, колкото велика поради благата, толкова велика и поради страданията, които носи. Например, за да изнесе доброто на човека, тя трябва да изнесе и някои негови големи недостатъци. Силният лесно се справя с недостатъците, но слабият така изпада под техния гнет, че и доброто не може да му помогне.

Някой иска да му посоча недостатъците. Казвам: Ти сам ще ги видиш. Моята задача е да ти покажа доброто, което трябва да разработваш. Що се отнася до недостатъците, с тях само Бог може да се разправя. Една от погрешките на хората е, че се занимават със своите недостатъци. Като се съберат, те се критикуват, изнасят недостатъците на този, на онзи и, като се върнат по домовете си, казват: Да ни прости Бог, огрехихме се с тези разговори. Ще каже някой, че не може да търпи погрешките на своя съсед. Чудно нещо, погрешките на съседа си не може да търпи, а към своите е снисходителен. Човек трябва да бъде последователен. Ако не търпиш недостатъците, изобщо, не трябва да търпиш и своите. А тъй, своите нечистотии търпиш, на съседа си не можеш - това е несправедливост.

Като възражение на това, някой ще каже, че Бог му говорил така, че Той го

напътвал, как да живее. И това е възможно, обаче, прилагане се иска. От думите на Господа трябва да изработиш скъпоценни камъни, на които всички да се радват. Бог ти казва да не правиш това, което си намислил. Ти трябва да Го послушаш и да кажеш: Господи, ще направя това, което Ти искаш. Да направиш това, което Божественото изисква, значи, да превърнеш обикновения камък в скъпоценен. Някой иска да направи нещо за мене. Казвам: Направи нещо, което Бог изисква, и ще бъдеш радостен. Тогава и аз ще направя нещо, което Бог изисква от мене. Така ще съберем две радости на едно място и ще бъдем щастливи. - Искам да бъда щастлив. - Много просто, събери две радости на едно място. - Не мога да ги съчетаю, само на една радост се натъквам. - И при това положение ще бъдеш щастлив, но временно, всеки може да ти отнеме радостта и щастието. Събереш ли две радости на едно място - своята и на своя близък, ти си в царството на хармонията, в областта на щастието. Това е закон.

Правете опити в това направление, да проверите този закон. Представете си, че имате рана, която носите с месеци и не можете да я излекувате. Съберете две радости на едно място и ще се уверите в действието и силата на този закон. В няколко минути, или най-много в два-три часа раната ви ще оздравее. Три възможности има, чрез които човек е в състояние да се излекува и от най-опасната болест. От него се изисква само едно: да събере две радости на едно място. След това той трябва да се обърне към разумната природа, да му помогне по някакъв начин да се излекува. Тя ще му помогне, като изпрати един от своите опитни лекари; ако той не го излекува, ще му изпрати едно от възвишените, напреднали същества; ако пак не оздравее, сам Бог ще се изяви: ще плюе на земята, ще вземе малко кал и ще намаже с нея болното място. В Бога се крият много начини за лекуване. Те се съдържат във водата, във въздуха, в светлината и в храната. Как ще се лекувате, по духовен, или физически начин, не е важно. Едно се иска: да бъдете здрави, за да възстановите изгубеното.

Като се говори за духовния свят, мнозина си го представят като физическия. Стане ли дума за Христа, искат да Го видят като човек, да се разговарят с Него. Това е невъзможно. Веднъж дойде Христос на земята в плът, между човеците. Сега ще Го търсите по друг начин. И в духовния свят да отидете, и там няма да видите Христа. Той е зает с много работа, няма време за свободни хора. Щом види някой свободен човек, без работа, Той го праща на земята. Светът се нуждае от работници: и млади, и стари трябва да работят. Младият от най-ранна възраст трябва да бъде работник и да води добър живот. Старият не трябва да прекъсва импулса си за работа. И като млад, и като стар ще водиш добър живот. Тежко на стария, който в младини е водил лош живот. После ще се моли да се подмлади, че

тогава да служи на Господа. Ако се подмлади, ще забрави обещанието си и ще започне отново лек, безгрижен живот. Така не се живее. Ще живеете по изискванията на Божественото учение, без никакви отклонения. Всяко отклонение от Божествения път води към човешкия. Съществуват два пътя в живота: човешки и Божествен. Ако вървите по човешкия път, ще имате човешки резултати; ако вървите по Божествения път, ще имате Божествени резултати. От вас зависи, кой път да изберете. Няма по-велико нещо за човека от това, да върши Божията воля и да следва Божия път. Колкото грешки и недостатъци да има, той ще пада и ще става, ще се каля и чисти, но в края на краищата, ще изправи живота си.

Да изправиш живота си, това значи, да минеш през известни мъчности, през известни скърби и страдания. Без скърби и страдания не можеш да влезеш в Царството Божие. Като минеш през страданията, ще дойдеш до двете велики радости, които водят в областта на щастието. Това значи истинско подмладяване.

Да се говори на съвременните хора за подмладяване, това значи, да се залъгват. Те не вярват в подмладяването по духовен начин и със съжаление констатира, че едно време са били млади, пламенни, с идеали, а сега са остарели и всичко изгубили. Според мене, какъвто си бил на младини, такъв си и на старини. Защо изгаси огъня на своята младост? Кой огън изгасва: човешкият или Божественият? - Човешкият. Сега не ти остава друго, освен да запалиш Божествения огън в себе си. - Стар съм вече. - Това нищо не значи. Ще направите опит, да запалите Божествения огън. Ако първия път не успеете, ще направите втори път. При втория опит огънят ви непременно ще се запали. Зад този огън е любовта. В любовта се крият всички изгубени неща. Затова, именно, всеки трябва да намери начин, по който да възстанови изгубеното. Едно се иска от човека: да познае своите изгубени неща. Много изгубени работи има, но всички не са ваши. Познаете ли, кои са вашите, любовта веднага ще ви ги върне.

Да четем ли темите сега, или да ги оставим? По-добре да не ги четем, защото самата тема може да се изкаже с две думи. Произходът на въшките се крие в неразбраната скръб. Докато скърбите остават неразбрани, все ще има въшки; хората ще се чешат по главите. Щом неразбраните скърби се превърнат в разбрани, въшките ще изчезнат. Турете радостта и любовта за основа на живота си, и неразбраната скръб ще се превърне в разбрана.

Т.м.

1931_10_23 Методи за усиление на паметта

Издание 1947 г., София

КНИГА: Живот и отношения, МОК Год.ХІ, Том1

МЕТОДИ ЗА УСИЛВАНЕ НА ПАМЕТТА

Т. м.

Тема за следния път: „Ролята на четните и нечетните числа“.

Като пишете темата, трябва да мислите, тя не е лесна. Ако не мислите, лесно ще напишете темата, за една минута. Когато и да питате днес, даже и малките деца, как се пали огън, как се запалват кибритените клечки, в един момент могат да ви отговорят. Как би се отговорило на този въпрос в миналото, когато не е имало кибритени клечки? Всички хора имат въпроси за разрешаване, като кибритените клечки. Едни от тях се палят лесно, а други – мъчно. Ако под „кибритена клечка“ се разбира клечка в буквален смисъл, работата е проста: драсни и запали клечката. Обаче, имаш една клечка, която те интересува много – как да усилиш паметта си. Ако ви накарам да прочетете един псалом, клечката се пали лесно. Ако ви кажа след това, да го възпроизведете наизуст, клечката не се пали лесно. На какво се дължи лесното и мъчното запалване на клечката? Могат да се дадат много обяснения, но те не разрешават въпроса. Важно е да се намери метод за усиление на паметта. Какъв начин знаете за усиление на паметта?

Питам: – Коя е причината за отслабване на паметта? – Неправилното разпределяне на енергиите. – Кой разпределя енергиите? Ако кажеш на някого, че причината за отслабване на паметта му се крие в неправилното разпределяне на енергиите, той ще каже: Чудно нещо, ям добре, спя спокойно, чета, работя, ходя, като всички хора, при това, моята памет отслабва. Казват: И паметта отслабва, както воденицата. – Между воденицата и паметта не може да се прави сравнение. Паметта събира в себе си енергия, а воденицата произвежда енергия, т. е. работа. За воденицата се казва, че, като се намали енергията ѝ, намалява се и работата, която произвежда. При паметта процесът е друг. Колкото повече яде човек, толкова по-малко помни. Стомахът мели много, но паметта се обременява и отслабва. Причината за отслабване на паметта се дължи на стълкновението, което произлиза между ума и сърцето, т. е. между мислите и чувствата. Например, когато богатият изгуби богатството си, на което е разчитал, между ума и сърцето му става известно стълкновение. Той не мисли вече право, обърква се и казва: Нещастие ме сполетя! Изгубих всичко! Цял 30-40 годишен труд пропада! Какво ще правя сега? Умът на този човек потъмнява, чувствата му се разколебават и паметта му постепенно отслабва. Когато майката изгуби детето си, изпада

в отчаяние и започва да забравя всичко, което е знаела. Между ума и сърцето ѝ се явява стълкновение, както при богатия. Значи, енергиите в тях не се разпределят правилно. По-рано е минавала повече светлина през техните прозорци. Сега светлината се намалява, а топлината се увеличава.

Кога човек помни добре? – Когато обича това, с което се занимава. Обичаш един предмет, лесно го изучаваш и запомняш; ако не го обичаш, не го запомняш; много четеш, малко помниш. Обичаш един човек, интересува те и го помниш: не те интересува, не го помниш. Обичаш една храна, ядеш я с приятност и помниш, кога си ял; не я обичаш, не помниш, кога си ял от нея. Ако си амбициозен, лесно запомняш нещата; не си амбициозен, не запомняш лесно. Казват за някого, че е амбициозен човек. – Амбициозен е, наистина, но е паметлив. Умът му е концентриран. Той учи и запомня това, което учи. Който не е амбициозен, чете, учи, но не запомня – умът му е разсеян. Едно се иска от вас: да усилите паметта си. И млади, и стари искате да цитирате някой стих, но не можете – не си го спомняте. Цитирате стиха приблизително, но не точно, както е в книгата. Едно нещо е да цитираш нещата буквално, а друго – да ги предаваш по смисъл.

– Какво представя паметта? – Склад на човешкия ум. Някои хора по естество са паметливи, а други имат слаба памет. Паметта е способност на човека, която има точно определено място на главата. Паметта се дели на няколко категории: историческа, музикална памет и др. Паметта е в най-добро състояние, когато между подсъзнанието, съзнанието и самосъзнанието съществува известна връзка. Ако в съзнанието на човека се вмъкне една чужда мисъл, която постоянно го безпокои, паметта му постепенно отслабва. Например, когато човек се уплаши, всичко забравя. Това сте опитали всички като ученици. Някой ученик знае добре урока си, но като го накарат да го разкаже, той се стресне и всичко забравя. Щом седне на мястото си и се успокои, отново си спомня всичко, което учил. Френологически, мястото на страха е в задната част на главата, а на паметта – в предната част. При страха, светлината на свещта, която е отпред на главата, се дръпва назад. В тоя случай, предната част на главата, дето е паметта, остава на тъмно, а светлината отива назад. Тогава човек вижда опасността, а не вижда средствата, чрез които може да си помогне. Ти виждаш, че някой се готви да те убие, а не се сещаш, как да си помогнеш. Заекът е страхлив, но същевременно мисли, търси начин да се спаси. Когато хрътката го гони, той бяга, крие се, но мисли. Най-после, той кляка на земята, знае, че хрътката, като се е засилила, не може веднага да се спре – ще го прескочи. В тоя момент той става и започва да бяга, но в друга посока. Това е стратегия. Докато хрътката се върне по следите му, той е на стотина метра далеч от нея.

Казват за някого, че е страхлив като заек. Не е лошо, че е страхлив, но да мисли като заека. Учен човек си, правиш наблюдения в планината. Виждаш, че една голяма канара ще падне. Знаеш опасността, страхуваш се, но не се сещаш да се отместиш малко настрана. Казваш: Голяма опасност иде! Канара пада! – Отмести се малко настрана, като заека.

Един голям турист разправяше своята опитност. Вървял по планината и видял, че отгоре се търкаля един голям камък. Ако падне върху него, ще го смаже. Какво да прави? Веднага съобразил да скочи в близкия трап и там да се стуши, докато мине камъкът. Така се спасил от голямата опасност. Човек трябва да бъде съобразителен, да решава бързо. Няма защо да мисли много. От две опасности ще избереш по-малката. Ще скочиш в трапа и ще чакаш да мине канарата. Ако мислиш, без да действаш, канарата ще те смаже.

Помнете: При всички опасности в живота Божият Промисъл бди и помага. – Кога се явява страхът? – Когато човек нарушава законите на природата. Щом престъпиш един закон в природата, страхът се явява като естествено последствие на нарушението. Когато първият човек наруши Божията заповед, веднага се скри от лицето на Бога. До това време той беше чист, не знаеше, какво нещо е страх и срам. Щом стрепи, яви се страхът и срамът. Когато Бог го търсеше из рая, той каза: Господи, убоях се от Тебе, затова се скрих. Първото чувство след греха е страхът. – Защо при дълбокото дишане страхът изчезва? – При дълбокото дишане става разширяване на капилярите, които при страха се свиват. При страха човек се свива, а при безстрашието се разширява. Някой иска да мине незабелязано, да не бутне никого и се свива. Това е страх. Мини свободно, не се свивай. Изпъди страха навън! И най-големият герой, като се уплаши, свива се – кръвообращението му се нарушава, става неправилно. За да бъде кръвообращението ти правилно, трябва да живееш добре. Добрият живот подразбира разширяване на капилярите. Лошият живот произвежда свиване на капилярите и неправилно кръвообращение.

И тъй, свиването има отношение към студа, а разширяването – към топлината. И водата, като замръзва, трябва да се свие, но тя прави изключение. При 0°, когато замръзне, тя се разширява, заема най-голям обем. При 4°, обаче, има най-голяма гъстота. От 4° нагоре тя се разширява правилно. И на заека, като водата, при страха, т. е. при студа, стъпките му стават по-големи, той се разширява. Ако напълня една гумена топка с вода и започна да я стискам, водата ще намери отвор и ще започне да изтича навън. Топката се свива, а водата се разширява. Изобщо, при изстудяване телата се свиват и губят нещо; при стопляне те се разширяват и придобиват нещо. Значи, като грешиш, ти изстиваш, свиваш се, губиш.

Като живееш добре, ти се стопляш, разширяваш и придобиваш нещо. Ако мислиш право, придобиваш нещо; ако мислиш криво, губиш. Това са процеси, които не трябва да смесвате. Всеки момент трябва да знаеш придобиваш ли или губиш. Ако придобиваш, ще знаеш какви процеси стават в тебе; ако губиш, също ще знаеш какви процеси се извършват в тебе.

– Какъв процес е запаметяването? – Процес на събиране. Учиш в гимназия, в университет, събираш знания. В един ден преживяваш нещо силно и изгубваш всичкото знание. Преди това си бил виден математик, решавал си трудни задачи. Щом изгубиш паметта си, всичко забравяш, не можеш да смяташ, не знаеш да решаваеш и най-простите задачи. Едно силно душевно сътресение или един мозъчен удар е в състояние да обърка човека. Той губи паметта си, губи всичкото си знание. – Какво се иска от човека? – Да живее правилно, за да запази онова знание, ония опитности, които е придобил по наследство от майка си и баща си, от деди и прадеди. Изгуби ли това знание, мъчно може да го придобие. Той може да работи върху придобитото, като прилага всеки ден по нещо ново към своите сили и способности.

Един от методите за усиляване на паметта е дружба с паметливи хора. От всеки паметлив излиза особена енергия, която подхранва паметта на оня със слабата памет. Както мисълта се предава от един човек на друг, така се предава и енергията на паметта. Един виден музикант разправяше следната своя опитност: Когато дохождаше някой виртуоз-музикант в България, аз свирех много добре. Щом си заминаваше артистът, аз свирех по-лошо. Значи, артистът предаваше част от енергията на своето музикално чувство на ония музиканти, които се отличават с добре организирано музикално чувство и с голяма чувствителност. Така се подхранват всички дарби и способности в човека. Моят познат музикант казваше: Когато свирех много хубаво, аз знаех, че е дошъл голям артист в България. Без да четях вестниците, по трептенията му аз го познавах. Това е закон, който се извява навсякъде в живота. Едни хора са по-съвестни, по-разсъдливи, по-добри математици, художници или музиканти от други. Първите влияят на ония с по-слаби способности. Обаче, за това е нужно време. Енергиите не се предават изведнъж. Като знаете това, дружете с паметливи хора. Така ще усилите и вашата памет. Ако попаднете между хора, които обичат да спорят и да се карат, и вие ще се настроите като тях.

Един наш приятел разправяше една своя опитност, как, като попаднал в една тълпа на спореци, се настроил и проявил такива чувства, каквито никога по-рано не проявявал. Това се случило на площада, пред двореца. Като видял, че хората се карат и бият, той влязъл между тях с добро

намерение, да ги помири, но не усетил, как се поддал на желанието да се кара – взел страната на воюващите, навел се, вдигнал камък да удари един от стражарите. Вместо него, ударил една стара жена. Това го опомнило и той започнал да се чуди, как станало, че се настроил толкова войнствено. По естество той е миролюбив човек, но се поддал на отрицателното настроение на тълпата. Той изпаднал в аномално състояние. Ето защо, още при ставане от сън, човек трябва да се наблюдава дали е в нормално състояние или не. Ако се е поддал на чуждо влияние, той трябва да регулира чувствата си и тогава да започне работа. Когато е в нормално състояние, човек работи с разположение и каквато работа започне, има успех. Аномалното състояние е студът в живота. Станеш сутрин, свиеш се, студено ти е. Температурата вън е 20° под нулата. Как ще работиш и учиш? Дойде един твой приятел и ти донесе дебела, топла дреха, вълнени чорапи, долни вълнени дрехи. Ти облечеш дебелия дрехи и се усещаш разположен, готов за работа и учене. Това е нормалното състояние на човека.

И тъй, докато не дойдете до едно вътрешно нормално състояние на душата, вие не можете да мислите право, не може да разбирате законите на природата. Знание е нужно на човека. Ако искаш да преместиш нещо от едно място на друго, и тук трябва да имаш разбиране. Например, носиш вода от чешмата до нивата, да задоволиш жаждата на жътварите. Пренасяш яденето от дома до нивата, да нахраниш жътварите. И едното, и другото имат свой смисъл. Обаче, носиш една торба пясък и я оставиш наред пътя. И това има смисъл.

Сега, да се върнем към въпроса за засилване на паметта. Като дойдете до този въпрос, дружете с хора, които запаметяват лесно. Те имат ясен, бистър ум. За да усилиш паметта си, съзнанието ти трябва да бъде свободно от тревожни мисли. Станеш сутрин от сън. Освободи ума си от вътрешното безпокойство. Най-малката тревога и безпокойство събуждат у човека вътрешен страх. Някога страхът е спасително средство, но някога е безсмислен, няма никакъв обект. Например, ставаш сутрин и се безпокоиш да не се разболееш. Страхуваш се, че дрехите ти са тънки, чорапите също – страхуваш се от простуда. От страха капиллярите се свиват и част от енергията на тялото изтича. Ако не се страхуваш, и с тънки дрехи и чорапи да си, няма да се простудиш. При безстрашието тялото запазва енергията си и човек се справя лесно с окръжаващата среда и условия, с всички противоречия.

– Коя е причината за болестите и противоречията в сегашния живот? – Аномалиите в живота и лошите отношения на човека към природата. Сегашният човек е в постоянно стълкновение и война с природата, поради

което тя безпощадно го глобява. Както ти постъпваш с природата, така и тя постъпва с тебе. С каквато мярка мериш, с такава и тебе мерят. Ти престъпваш законите на природата, а изискваш от нея снизхождение. Боли те крак и се чудиш защо те заболял. Природата те възпитава. Трябва да работиш, но не можеш – кракът те боли. Ученик си, имаш изпит, но те боли глава – не можеш да учиш. Отиваш на изпит и пропадаш. Природата не иска да знае, че имаш изпит. Казваш: Аз реших вече да изправа живота си. – Решил си, но още не си го изправил. Решил си да станеш учен човек, но докато станеш учен, време и работа се иска, изведнъж не се постигат желанията. Кой човек е учен? Според мене, истински учен е оня, който е определил най-напред отношенията си към Първата Причина и природата. После ще определи отношенията си към хората. Това значи да бъдеш учен. Това е качество на всички велики хора. Това са нормалните хора в света. И ти, като ученик на великата школа, ще се стремиш да нормализираш своя живот. – Как се постига това? – Ще се свързваш с учени хора, с хора, на които паметта е всякога силна.

Умът на учения е чист, светъл, никога не се помрачава. Не е учен оня, на когото паметта отслабва. Не е знание онова, което се придобива и губи. Истинско знание е онова, което никаква сила, никаква болест не е в състояние да заличи. Всяко знание, което се заличава, е временно, както плодовете в природата. Пишеш нещо и после го заличиш – това е упражнение. Ако и вие само пишете и заличавате, какво ще придобиете? Вземате една полица и заличавате написаното на нея. Какво печелите? Няма да платите дълга си, но и урока си няма да научите. Полицата ви ще бъде чиста, но природата ще ви наложи глоба. За предпочитане е полицата да бъде написана, отколкото да плащате глоба на природата. Казвам: Разумно написаните и оцапани работи струват повече, отколкото глупавата и неразумна чистота на хората. Ако разумната природа те е поставила при условие да сгрешиш, приеми тази погрешка. За предпочитане е да грешиш под надзора на природата, отколкото да не грешиш и да не зачиташ тази разумност.

Казвате: Човек не трябва да греши. – И това е възможно. – Как? – Като отнемат ума и сърцето на човека. Той ще бъде праведен, но без ум и сърце. Кое е по-добре? За предпочитане е човек да има ум и сърце, макар и някога да греши, отколкото да не греши и да няма ум и сърце. – Защо греши човек? – Защото има ум и сърце. Като има сърце, мрази и обича. Като има ум, прави грешки в смятането, но ги изправа. По-добре е да мразиш и да обичаш, да грешиш и да изправаш грешките в смятането, но да имаш ум, сърце и воля, отколкото да си свободен от греха и лишен от ум, сърце и воля. Като знаете това, приемоте противоречията с любов, за да приемоте и дарбите, които са свързани с тях. На всяко противоречие

отговаря известна дарба. Приемете противоречията с любов, за да се ползвате от енергията, свързана с тях. – Защо е така? – Така е, не питай. Не казвай, защо си се родил в тия неблагоприятни времена, да отиваш на война. Не казвай, защо си се родил по-рано. Не се занимавай с тоя въпрос. Радвай се, че сега си роден. Не се оплаквай, че стаята ти е малка, прозорците малки, нямаш много светлина. Благодари и за тази стая. Ти си временно в нея. Като поживееш две-три години в нея, ще я напуснеш, но ще придобиеш нещо. Някои отричат еволюцията, но са минали през нея. Някога сте живели в толкова малки стаички, че едва с микроскоп са ви виждали. Днес аз се чудя на големите стаи, в които живеете – не мога да ви позная. Когато ви посещавах в малките стаички, и за мене имаше място. Днес имате големи стаи, но за мене няма място. И да искам да ви посетя, не мога, няма място.

Казвам: Ако човек не може да намери връзка между миналото и сегашното, както и между сегашното и бъдещето, той никога не може да схване същественото в живота и природата. Въпросът за миналото, сегашното и бъдещето на живите същества е относителен. Днес човек живее или в миналото, или в сегашното, или в бъдещето, а животното не разбира и не съзнава нищо. За него е идеал да бъде като човека. Идеалът на човека е да бъде като ангелите; идеалът на малкото дете е да порасне, да стане ученик; идеалът на млекопитаещото е да стане човек. Следователно, това, което за учения е настояще, за обикновения човек е бъдеще. Затова казвам, че миналото, настоящето и бъдещето са относителни неща. Обаче, в Бога всичко е настояще. В Бога всичко съществува в настоящия момент. В Него миналото и бъдещето се сливат в едно – в настоящето.

Сега, да дойдем до извода на всичко казано. Колкото и да ви е тежка съдбата, каквито противоречия и да имате, ще знаете, че всичко това е неизбежно. В противоречията се крие дълбок смисъл. С какво число може да изразите противоречието? – С верижна дроб. Например, дробта $12/24 = 6/12 = 3/4$ [??] е верижна. Тая дроб се дели до едно място, по-нататък не може. Значи, дробта $3/4$ е вече неделима. За обикновените хора тая дроб е неделима, обаче за математиците може да се дели още, но ще се получат дробни числа. На същото основание казвам: Има мисли, които не могат да се делят, т. е. не могат да се разрешат. Както и да се делят, все ще остане едно неделимо число. Като дойдеш до такава мисъл, остави други да я решават. И в живота има такива верижни дроби, които не могат да се разрешат. Турете точка на тия дроби и вървете напред. Влизаш в училище и се чудиш, защо учителят е неразположен към тебе. Виждаш го за пръв път, не си казал нещо лошо за него, не си го обидил, а защо той е неразположен към тебе, не знаеш. Това е верижна дроб. Имаш приятел, обичаш го, правиш му услуги, а той е затворен към тебе. – Защо? – И това е

верижна дроб. Казвам: Колкото и добре да е организиран един град, все ще има коли за изхвърляне на боклука. Не е приятна тая работа, но без нея не може. Тя освобождава хората от техните нечистотии. Ще благодариш на боклукчийските коли. Така постъпва всеки културен човек. – Не може ли без боклукчийски коли? – Докато сте на земята, в гъстата материя, всякога ще има излишъци. Друг е въпросът, ако живеете в ангелския свят. Там най-нечистата кола е по-чиста от нашите най-люксови коли.

В заключение на всичко казвам: Пазете ума и сърцето си от противоречия. Пазете своя вътрешен мир. За да запазите мира си, търсете причината за всяка несполука в себе си. Никога не обвинявайте другите хора, преди да се вгледате в себе си, в своите постъпки. Причината за всички нещастия се крие във вас, в самия човек. Той е господар на положението, в което се намира. Щом намерите причината в себе си, лесно ще изправите последствията. Казваш: Без причина страдам. – Лъжеш се, причината е в тебе. Неблагоприятните условия са въвн от тебе, но причината за всичко си ти сам.

Ще приведа един пример за изяснение на горната мисъл. Един студент се явява втори път на последния си изпит, но и тоя път пропаднал. Чуди се, какво да прави. Професорът му не го обича и по никой начин няма да допусне да свърши университета. Студентът мисли да убие професора си, но вижда, че тая работа е затворена. Да убие себе си, пак затворено. Най-после му дохожда на ум да се домогне до дъщерята на професора, да отвори сърцето му, но как? Случайно разбрал, че дъщерята на професора обичала много да плува. Затова той наредил с другарите си следното: когато дъщерята отиде да плува, един от тях да се приближи до нея и леко да я бутне, да изгуби равновесие и да падне във водата. Пропадналият студент веднага ще се хвърли да я спасява. След това професорът ще се разположи към него и ще го прекара. Както намислил, така станало.

Сега и на вас казвам: Когато се натъкнете на верижна дроб, намерете професорската дъщеря и я бутнете във водата. Щом видите, че потъва, веднага се спуснете да я извадите от водата. Така ще разрешите противоречието си. Наистина, това не се случва всякога. Веднъж в стотте години ще се случи, но все ще стане някъде. Не може да говориш за неща, които никога не се случват. Все ще се случи някога професорската дъщеря да падне във водата и на помощ да ѝ се яви пропадналият студент. Този е изходният път за разрешаване на противоречията. Той е свързан с най-малките разходи. Да убиеш професора си, не може. Да се хвърлиш от канара, пак не може. Не ти остава нищо друго, освен да бутнеш дъщерята на професора във водата и веднага да я извадиш. Но трябва да бъдеш сигурен, че можеш да я спасиш. Само така ще се смекчи сърцето на

професора. – Защо професорът къса тоя студент? – За да си послужи с него за пример. Ако никой не се ползваше от тоя пример, никога професорът не би късал студентите си. Природата допуска противоречията в живота, защото има предвид разумните хора, разумните общества, на които тя иска да помогне. Това е закон. Значи, противоречията се допускат в човешкия живот като блага за ония, които ги преживяват. Който разбере това, ще се ползва от тия блага. Който не го разбере, ще се мъчи и страда. Казвате: Когато професорът има дъщеря, работата е лесна. Ако няма дъщеря, друг път ще ви кажа, какво ще правите.

Т. м.

4. Лекция от Учителя, държана на
23 октомври, 1931 г. София – Изгрев.

7.12 ч.с.

1931_10_23 Памет. Методи за усиление на паметта Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

ПАМЕТ. МЕТОДИ ЗА УСИЛВАНЕ НА ПАМЕТТА

---

11 година.

4 школна лекция на 1 мл.ок.клас

23 октомври 1931 г. петък, 6 ч.с.

(Меко, приятно време, малко облачно.)

ИЗГРЕВ.

6.08 ч.с. Леко облачно, меко, приятно време.

Тайна молитва.

Тема 2: РОЛЯТА НА ЧЕТНИТЕ И НЕЧЕТНИТЕ ЧИСЛА.

Малко трябва да мислите, не да мислите, че е един лесен въпрос. Четни и нечетни числа, това може да го разрешите в една минута отгоре. Ако вземем един въпрос, как се палат кибритените клечки и малките деца могат да го разрешат в един момент отгоре, но първоначално, когато човек е нямал кибритените клечки, как е разрешавал въпросът? Та вие всички имате такива клечки. Някои клечки много лесно може да ги палите, а някои не може да ги палите. Да кажем имате една такава клечка – слаба памет; казвате, лесна работа, драсни и запали клечката. Хубаво. Да ви прочета един псалом. Това е лесно, но като ви кажа, прочетете ми го пак този псалом наизуст. Клечката не се запалва. Ако да прочетеш – веднага клечката се запалва. Питам, на какво се дължи това различие? Могат да се дадат много обяснения. Но обяснението всякога не е едно доказателство. То е един метод да можеш да поправиш паметта си. Запример какъв начин имате вие за поправянето на вашата памет? Според вас на какво се дължи отслабването на паметта? (Неправилното разпределение на енергиите.) Е, кой разпределя енергиите? Щом кажем, че на някой човек му е отслабнала паметта, де седи причината? Той казва, не зная причината, но моята памет отслабна. Аз му казвам, от неправилното разпределение на енергията. Той казва, че де е това неразпределение. Ям както всички хора; спа спокойно; обличам се, чета, занимавам се, а при това отслабнала ми е паметта ми. (Както воденицата отслабва.) Вие не можете да сравнявате една воденица с една памет; защото паметта е складиране на енергията, а воденицата в даден случай е произвеждането на известна енергия, на

известна работа. И право е, че като се намали енергията, тя по-малко произвежда, а в паметта процесът е друг. Човек яде много, а помни малко; много добре мели воденицата, много брашно изкарва. Съпоставяне е това. Мисълта трябва да е права. Стомахът му мели хубаво, ям хубаво, казва, но помни малко. Въпросът седи там, едно стълкновение има между ума и чувствата. Щом дойде едно такова стълкновение и паметта почва да отслабва. Вземете един човек богат, може да правите наблюдение, но му се случи едно голямо нещастие, пропадне, стане едно стълкновение между неговия ум и чувствата, че е изгубил парите си. Почва в него една борба, умът му се отвлича, в ума му влиза една фикс идея, казва, загубих един милион, един капитал от един милион, който струва за 30, 40 години труд и сега на стари години какво ще правя? И умът му, и сърдцето му така са вдадени, така отвлечени в тези въображаеми работи – парите, че всички други работи той ги забравя. Вземете някоя майка, която е загубила детето си, това тъй влиза в ума ѝ, че всичко забравя. Детето вече е отвлякло ума ѝ. Та причината косвено играе и тук роля. Разпределението на енергията. Има значи известни прозорци, през които минава светлината; по-малко светлина има. И тъй, другия факт, който трябва да имате предвид: Това, което обичате, него запомвате, а което не обичате, него не запомвате, забравяте го. Обичате някой човек или предмет, запомвате го много добре. А нещо от което никак не се интересувате, него не помните. Обичате някоя храна, помните я, не обичате някоя храна, нея не помните. Та в това отношение, когато някой човек някой път стане амбициозен, той помни много добре. А когато не е амбициозен, той не помни добре. Могат да кажат някои, той е много амбициозен. Но е и много паметлив; а друг не е амбициозен, но и по-слаба памет има. Понеже в него има амбиция, той казва, трябва да помня, трябва да уча. Неговият ум е концентриран в известна посока. Сега за нас е важно, да се изтъкне един факт правилен. И мнозина от вас трябва да поправите паметта си! Аз забелязвам мнозина и млади, и стари, някой път когато трябва да се цитира някой стих, те цитират това, което не е. Не го цитират точно. Когато ще цитираш един стих, кажи: Ще цитирам свободно, не буквално и не цитирай тогава точ в точ. Защото може да се цитира едно изречение в буквален смисъл, тъй както е, а може да се преведе и неговия смисъл, на изречението.

Сега в тази философия за паметта, понеже тя е един склад на човешкия ум или дух. Има хора, които по естество са родени паметливи, а има хора, които са родени по естество и не са паметливи, тази способност у тях на паметта е по-слабо развита. Сега, има ред категории на паметта. От категории е паметта. Някои хора имат историческа памет развита, някои имат музикална памет, някои имат памет за анекдоти. Най-доброто състояние на паметта зависи от отношението, което съществува между подсъзнанието, съзнанието и самосъзнанието на човека. Щом в съзнанието

се вмъкне някоя мисъл, която безпокои, тя постоянно става като един проводник за отслабването на човешката памет. Запример, всички вие сте били студенти, ученици, знаете чувството на страх като влезне в ученика, учениците забравят всичко. Добре учил урока си, знае го хубаво, но като излезе на дъската, стресне се, уплаши се и забрави всичко, като си иде на мястото, пак му хрумне всичко, което е учил. Но в дадения случай на дъската, страхът е това. Имате две противоположни състояния. Страхът се намира отзад, а паметта отпред френологически. Значи при страха, съзнанието на човека, неговата свещ е била отвлечена отзад, задната част е останала с много светлина, а отпред всичко е потъмняло. Значи този човек вижда опасностите, а не вижда средствата, чрез които може да се избави, тях забравя. Запример, един човек вижда, че ще го убият, но не му иде на ума как да се избави. Той се уплаши, вижда, че ще го убият, но не му иде на ума как може да се избави. Когато един заек е толкова страхлив, но заекът мисли. Някоя хрътка отподире му хукнала, той вижда, че хрътката ще го настигне, той се свие, простре се на земята, той мисли, клекне на земята, хрътката го настигне и мине отгоре над него, понеже тя се е замислила, прескочи го. Заекът разбира закона, тя не може да се спре изведнъж, ще го прескочи, тогава заекът стане и тръгне на другата страна и хукне нагоре. Този заек му иде на ум как да се избави. Докато се върне хрътката, той вече на стотина метра е офейкал напред. Вие казвате за някого, той е страхлив като заек. Но трябва и да мислиш като заека. Ти си учен човек, виждаш някоя голяма канара пада отгоре ти, голяма опасност виждаш! Казваш: Голяма опасност! Канара пада! Премести се малко като заека. Мене ми разправяше един господин, той вече е доста голям турист, качва се на планината и вижда един голям камък се търкаля, иде отгоре му и казва, няма накъде. Но вижда един голям трап и една височина и казва, ако не бях се спрял в трапа, тя щеше да ме помете, но аз като заека се свих и тя мина отгоре ми. Вече има съобразителност. Логически извод, бързо решаващ, няма да се питаш дали да влезнеш или не. Той веднага решава, трябва да влезна. Защото от две злини по-малката ще се предпочете. Защото, ако много мислиш, непременно ще те отвлече канарата!

Сега ние се отвлякохме. Та страхът ви отвлича съвършено, но заекът мисли вече. Защо този човек се е слискал? Не му иде на ум как да се избави. Та казвам, това избавление, ние казваме, че има една промисъл вътрешна. При всяка една опасност трябва да има някой, да те ръководи. (Вследствие на какво се явява страхът?) Вследствие нарушение на някой закон в природата. Щом пристъпиш един закон в природата, страхът се явява като последица. Имаме един пример, виждаме първия човек, той беше невинен, ходеше из рая, не знаеше какво нещо е страхът, но щом той пристъпи само една заповед, веднага чува глас, Господ ходеше из градината и извика: Адаме. Но той казва, чух Те, но убоях се, за пръв път

му дошло едно чувство на страх и как му дошло на ум да се скрие? Мен ме учудват две неща, първо, че се явил страх. Най-първо иде страхът, значи, едно противоречие има в ума му. И второто противоречие, откъде му дошло на ум да се скрие в една шубрака? (Защо страхът изчезва при дълбоко дишане?) Защото страхът е винаги придружен от едно свиване на капилярните съдове, свива се човек, схващат му се краката. И дето стават такива гърчения и прояви, то е все от страх. Ти се свиваш от страх, този да не бутнеш, онзи да не бутнеш, все се свиваш, свиваш, а при безстрашието ти се разширяваш; отпускаш се. Щом човек се уплаши, даже най-големият герой да е, все малко приклепне на земята, а щом няма никаква опасност, тогава има разширение. Всякога в страха има едно свиване на капилярните съдове, кръвообращението не е правилно. Та философията на живота е един неправилен живот. При един правилен живот има правилно кръвообращение и правилно разширение и свиване. В един неправилен живот има свиване, а свиването е свойство на студа. Всички тела от студ се свиват.

Сега вие ще преведете примера, че водата като замръзне..., но и тя се свива, до известно време се свива, а после какво образува? Разширява ли се? Тогава, заекът когато бяга, какви са неговите крачки? Когато заекът е без страх, неговите крачки са по-малки, а когато се уплаши, неговите крачки са много големи – разширява се. Значи, в свиването, ... Сега вие може да вземете смешната страна, че заекът бяга, да се направи умен, че много прескача. Ако студът произведе едно свиване, тази енергия, ... Допуснете сега, че в една гумена топка, в която има вода и в която има една малка дупка, аз стискам гумената топка, водата изскача. Колкото повече стискам, има по-голямо налягане, свиване става. Свиване в едно направление, а разширение на водата, която излиза, излиза в друго направление. Друго се забелязва, че онези тела, които изстиват, не само се свиват, но всякога изстиват. Те изпускат повече енергия от себе си навън, изтича енергията. Следователно, тялото, което изтича, изгубва нещо от себе си, а онова тяло, което се стоплюва, се разширява, придобива нещо. И тъй в стоплюването телата придобиват нещо, а при изстиването, те губят. Следователно, щом грешиш, ти изстиваш, значи процесът на злото е изстиване, ти губиш, а щом живееш добре, ти се стоплюваш, придобиваш. Щом мислиш добре, ти придобиваш, щом мислиш зло, ти изстиваш, губиш. Те са процеси, съответстващи процеси. Та не трябва да смесвате процесите. Имаш един процес, трябва да се види, придобиваш ли или губиш в него? Какво се ползуваш, ако губиш в един процес? Нищо не се ползуваш.

Та казвам, паметта е един процес, който събира. Да кажем, ти си учил 4, 5 години в университета, насъбираш знания по всичките клонове, но представи си, че в един момент дойде едно състояние и веднага това знание

изчезне, отлети. И представете си, вие сте били един знаменит математик, но след това изчезне знанието от ума ви, ти не знаеш да смяташ, всичко забравиш. Питам тогава, можеш да го забравиш в един ден отгоре всичкото си знание. Това е вече едно анормално състояние. Може чрез един удар или чрез някое голямо вътрешно душевно преживяване и т.н.

Та на първо място ви трябва една наука, да схващате всичко правилно. Трябва да се научите най-първо да спазвате придобитото, което имате. Придобитото, което имате по наследство. Онова, което майка ти, баща ти са дали и ред поколения още. Ако ти него изгубиш, много мъчно може да го получиш, да се възобнови. А вече на това придобитото има правила, по които може да развиете вашите способности и сили. Сега има един закон, който действа: Винаги, ако искате да имате една добра памет, събирайте се с хора, които са паметливи. Дали го знаете или не. Може да го знаете, в мнемониката има много правила, те се основават на други закони, но най-простото правило е това, което ви давам. Всеки човек, който е паметлив, от него излиза една енергия и тази енергия се докосва до тебе, до паметта и дава подхранване на паметта и човек е паметлив, и ти дружиш с него, веднага в тебе ще се събуди паметта. Та мисълта се предава. Мене ми разправяше един виден музикант, казва: Чудно, когато в България дойде един виден артист, виртуоз, много хубаво свиря. 3,4 дена, той като е в България, аз свиря много хубаво, щом си замине той,... Значи, той като музикант възприема тия трептения на този виртуоз и неговото музикално чувство се усилява. Щом си замине музикантът, у него стане едно отслабване, изгубване. И друго забелязвам, когато почна да свиря, казвам дошъл е онзи. Той е един субект, който възприема трептенията на онзи музикант.

Та казвам, този закон е верен. Това става навсякъде и в математиката, някой човек е способен, той ще ти предаде по памет. После за морала, пак същото, има и морална категория. У някои това чувство е развито, не у всички хора това морално чувство е еднакво развито, у някои хора то е много слабо развито. После не всички хора са еднакво съвестни, не всички еднакво разсъждават, разсъдителните чувства не са еднакво развити, има хора, у които разсъдъкът е слабо развит, те могат да го развият, но се изисква време. Някои хора са родени така, с едно малко пробуждане само. Та казвам, онова, което може да използвате, именно, дружете с хора, на които паметта е развита. Ако се свържете с онез, които обичат спорове, да се бият и ти ако влезнеш в една тълпа, дето така са възбудени, мен ми разправяше един наш приятел, мирен човек, казва, не мога да си обясня един факт, аз никога не съм взимал камък да ударя някого, един ден гледам тук, на площада пред двореца, в двора тълпа се карат, влезнах и аз там, ще направят нещо и тръгнах с тях и аз, наелектризирах се и задигнах

един камък да ударя един противник, но ударих една стара баба и казах на себе си: И ти си отишъл да избавиш някои хора! Мислех да ударя един от стражарите, който ще препятствува, а ударих наместо стражара старата баба. Не може да си обясни и той как. Казва на себе си: Слушай, тези работи с каране и с хвърляне на камъни не стават. Ти искаш да удариш стражарина, пък удари старата баба. Тя що е виновата? Един факт как човек се увлича. У този човек се събуждат онези възбудените чувства. Ще дойдем до едно положение на нормалност. Такова положение съществува в природата, едно нормално положение. Та първо при самовъзпитание, всеки ден като ставате, всяка сутрин, трябва да знаете намирайте ли се при едно нормално състояние. Щом сте в нормално състояние, ти ще бъдеш трезв сутрин, ти ще мислиш, ще обмисляш плановете, какво ще работиш и ще имаш приятно настроение. А щом влезнеш в едно аномално състояние, ти си смутен целия ден, ще ходиш не можеш да си намериш спокойствие. Или аз мога да го уподобя, да го превода, да не ви се вижда трудно. Станеш сутрин, 20 градуса студ има, какво ще учиш? Навънка мраз, сгушиш се, ходиш, неразположен си, аномално състояние е това. Но дойде някой и ти даде дебели дрехи, хубави чорапи, вълнени, една хубава фланела, после дебели такива вътрешни гащи, ти се обличаш и тогава се усещаш нормален, усещаш приятност и можеш да работиш.

Та ония нормалните състояния. Трябва да си спомогате да имате нормални състояния. Докато ти не дойдеш до едно нормално състояние, ти не можеш да мислиш и не можеш да разбираш нещата в природата. Не само да ви предам едно знание, но знанието трябва да го научиш. Да кажем пренасяш един предмет от едно място на друго, но трябва да имаш някаква мисъл. Пренасяш вода от едно място на друго; от чешмата и нивата, дето работят жетварите. Има си смисъл! Пренасяш яденето в къщи, направено за жетварите – има смисъл! Но носиш една торба пясък и я оставиш наред пътя...

Сега до паметта. Изберете онези хора, които помнят добре, които имат един ясен ум. И човек, за да помни добре той трябва да очисти съзнанието си от всичките безпокойни мисли. Станеш сутрин, освободи ума си от всичките вътрешни ненужни безпокойства, които може да съществуват; и у човек се заражда един вътрешен страх. И страхът е едно спасително средство, но някой път страхът няма никакъв обект. Например, да кажем, станеш сутрин и почнеш да мислиш, казваш: Може да се разболея или обуеш се и виждаш чорапите ти тънки, казваш: Може да се простудя, дрехите ми са тънки, пък и чорапите ми са тънки, пак може да се разболея, да се простудя. А можеш да туриш и обратното. За тези тънките чорапи можеш да кажеш, те са много хубави, много хубаво топлят. Като кажеш, че са топли чорапите, те ще ти стоплят краката. Но ето какво ще стане, най-

първо от страха ще стане едно свиване и част от енергията ще изскочи от тялото. А ако кажеш: Няма да изстина! Защото тази енергия ще остане вътре, тогава с тази енергия ти можеш да се справиш с окръжаващата среда и окръжаващите условия, които съществуват – противоречията. Тогава част от енергията ще се запази. Сега да се повърнем, съществуват временни условия и понеже животът сега е почти анормален, влезнал е в едно анормално състояние. Ние не сме в едно нормално състояние, ние не сме в добро отношение с природата, а сме в едно отношение на воюване, в стълкновение сме и вследствие на това, природата и тя, дето те срещне, тя те глобява. И безпощадна е тя! Ти не се разправяй с нея! Тя постъпва с тебе както ти постъпваш с нея! И тя така постъпва. С каквато мярка мериш и тебе мерят. Ти пристъпваш закона и мислиш, тя да бъде малко снисходителна към тебе. Не, тя като те срещне, на общо основание, така както ти постъпваш и тя постъпва. Най-първо ще дойдат болестите, заболи те крака, а трябва да работиш. Някъде трябва да се качиш, някъде те връщат и целия ден изгубваш. Ти си ученик. Изпит имаш, а заболи те глава, а трябва да издържиш изпита си. Природата ни пет пари не дава, че тебе щели да те скъсат, това, онова, не мисли за тебе. Е, какво трябва да (се) прави? Готвиш се веднъж, готвиш се два пъти. Та разрешението е, в един ден не става тази работа. Можеш да кажеш, аз вече реших да поправам живота си. Решил си, но докато го поправяш. Решил си да станеш учен човек, но докато станеш учен човек в пълната смисъл на думата. В какво трябва да седи учеността на един човек? Според мен един учен човек трябва да разбира отношенията, които съществуват в него. Тези отношения той трябва да знае, че после да изправи другите отношения отвънка. И действително, с това се отличават всички велики хора в света. И най-нормалните хора са били учените хора, всичките и в древността и сега, те се отличават с нормалност във всяко едно отношение. Та всеки един от вас трябва да има за правило, той трябва да има тази мярка, да бъде нормален! И вие не трябва да вървите по обратния път. Имате един недостатък и трябва да намериш един учен човек, за да изходиш своя недъг. Да кажем, например, някъде слаба ти е паметта, ти ще цитираш някой учен капацитет, че неговата памет била такава. Но този учен човек, който забравя, той не е бил учен човек. Ученият човек не му се позволява да забравя! Умът му трябва да е чист! Той трябва да помни! Кога може да помниш? Аз наричам знание това, което нищо в света не е в състояние да го заличи! Аз наричам истинско знание в света, дето нито болест, нито никакво състояние да не е в сила да го заличи. С него ти винаги можеш да разполагаш. А има знание временно. Един плод е временен, вие пишете нещо, но после вземете затривалката и отгоре му, заличите го. Това е за упражнение. Ако вие, съвременните хора, така все заличавате, вие имате една полица от 50 хиляди лева да взимате отнякъде и ако се заличиха всичките числа в книгата и полицата остане чиста тъй дълго, питам, какво

ще стане с вас? Книгата остана чиста, но и парите се очистиха. Как мислите вие, всички вие обичате да имате един изправен живот, нали тъй? Но ако аз коригирам всичките ваши полици да бъдат чисти, без дефект. Питам, какво ще спечелите? Сравнение е това само. Но ако вие изкарате при това сравнение съвсем други аналогични заключения. Аз давам възражение, ако аз направя тъй чисти вашите полици, както са били първоначално, какво печелите вие? За тази чистота вие ще платите глобата. Щом полицата ви е чиста тъй както е била първоначално, вие на тия 50 хиляди ще им четете една упокоителна молитва. И тогава, ако ме попитате как стана това? Ще кажете нека се върне както е било по-рано, оцапана, отколкото да е чиста. Не, тогава аз казвам, оцапаните работи струват повече. Но аз правя една корекция: Разумните оцапани работи струват повече отколкото глупавата чистота на света. И следователно тогава ще дойдеш и ще направиш една постъпка. Някой път ако тази погрешка е разумна на природата, ти я приеми! Защо ще се безпокоиш? Когато погрешката е разумна от природата, струва повече, отколкото ненаправената глупава. Казвате, човек да не греши. Много лесно може да се направи да не греши. Отнеми му ума, отнеми му и сърдцето му и няма да прегрешиш, разбира се. Е, кое е по-хубаво сега? Да има ум и да има сърдце, и да греши човек или да си остане праведен, и да е лишен от ума си и от сърдцето си? Кое е по-хубаво? Някои хора казват, защо трябва да греши човек? – Защото има ум, има и сърдце. Щом имаш сърдце, ще мразиш, щом имаш ум, ще правиш погрешки като смяташ. Много по-добре е да правиш погрешки в смятането. По-добре е да мразиш и да имаш сърдце и ум, отколкото да си свободен от противоречия, без тяло, сърдце и ум. Казвам, ние трябва да влезнем в живота си с противоречия и щом приемем противоречията, ние приемаме и дарбите, които имаме. Всяко едно противоречие представлява известна дарба. Имаш сили, издържаш и ти се ползуваш от благата, които има в природата. Сега да не се обезпокоявате от противоречията в живота. Не казвайте, защо е така? Така е в живота. На вас ви хрумне някой път питате се: Защо се родих в живота или казвате: Защо не се родих 10 години по-рано? Защо се родих в тези неблагоприятни времена на войни? Да ходя войник, да ме бият? Не разрешавай този въпрос. Ти се радвай, че сега си се родил. После, безпокоиш се, защо да живея в тази стая? Малко по-голяма стая да беше, прозорците малки, малко светлина влиза. Благодарни на тази стая! Ти не разрешавай този въпрос, защо? Ти не си осъден вечно да живееш в тази стая. Само временно си там, един час, два часа, една година, две години, три години и след това ще излезнеш от тази стая. И като излезнеш от тази стая, ти след време ще бъдеш по-способен. Виждаме същите процеси, някои отричат еволюцията. Та едно време вие всички живеехте в такива малки стаички, че едва с микроскоп могат да ви видят. Разбирате ли и аз сега като ви гледам, се чудя, не мога да ви позная. Едно време ви посещавах в тия малки стаи и пак имаше място за мен, в тази

малка стая, макар да беше толкова малка, пак имаше място да влезна. А сега staите ви са големи, а няма място.

Ако един човек не може да види връзката между миналото и настоящето и не може да намери една връзка между настоящето и бъдещето, той не може да разбере онази дълбока връзка, която съществува в природата. Защото въпросът на миналото и въпросът на настоящето, и въпросът на бъдещето те са неща относителни. Настоящите неща заради нас, хората, степенята, до която сме развити, за животните, млекопитающите, които са най-близо до хората, за тях това положение е един идеал, който те очакват за бъдеще, да бъдат като хората. А нашият идеал, ние очакваме да бъдем като ангелите, като тях да живеем. За малкото дете една реалност е положението на един студент. Реалността за един учен човек, това, което сега е настояще, за младия студент е едно бъдеще, а за ученият това е само едно настояще. Това е една реалност, която съществува в ума на всички. Това, което за тебе е бъдеще, за него е настояще. Та казвам, миналото, настоящето и бъдещето са неща относителни. Всичко в света е все настояще, то съществува! Тогава ние казваме, в Бога едновременно всичко съществува! – Настояще е.

Сега изводът, който трябва да си направите за себе си, за самовъзпитанието. Колкото и да ви бъде тежка скръбта, противоречия ще дойдат във вашата душа, неизбежни са те. Но в тия противоречия всякога има смисъл. Казвате тогава: В противоречието има известна мисъл! Ама не може да го обясниш. Как може да изразите едно число на противоречие? Имате една дроб верижна. Защо не може да я делите? Делите, делите, делите и дойдат математиците до там, до едно положение, турят една точка и много точки. Защо не може да се дели? Делят я и не може да се раздели. Питам, това число може ли да се дели с едно друго число, за да даде резултат? При дадените условия, при които този математик работи, той знае и казва: Повече не може да се дели или с тези числа, които имаме, с които разполагаме, по-нататък не може да се дели. Сега тъй както математиците делят, вие не може да делите с тези числа, с които сега разполагаме. Сега може ли да определите каква част остава неделима? Кажете сега една дроб, която не се дели. Например, четните числа се делят винаги. (Най-малко на 2.) Нечетните, например 7/9, значи, все ще остане една единица, няма другар заради нея, не може да се дели. И тогава кажете: Имате една мисъл, не може да се разреши, не търси. Тогава, тя не може да се разреши. Има една мисъл, на която не можеш да дадеш категоричен отговор и не можеш да дадеш крайния резултат. Все ще ви остане една част неделима, неразрешена, тя остава, хората да я разрешат. Сега, ако ние се спрем върху тези неща, но никой не се е спирал върху една дроб, която не може да се дели, все остава някоя малка част. И в живота

имаме такива верижни дробии, които са останали неразрешени. Ще турим една точка. Е, кой досега е обяснил такива неща. Срещнете един човек, но усещате, че спрямо вас е несимпатично разположен. Направите му услуга, всичко това, но той неприязнено се държи. Влизате в училището, за пръв път идваш, а учителят спрямо тебе е неразположен, хука те, това-онова. Да си му направил някоя пакост, не. Да си се отнесъл зле спрямо него, не. Но той е неразположен спрямо тебе. Учиш се добре, но. Как ще си го обясните това? Аз наричам, по някой път в моя ум ето каква идея изпъква. Казвам, в един добре организиран град все ще има боклук, кола за изхвърляне на този боклук. Следователно, тия коли все вършат най-почтителната работа, че ни освобождават от боклука. А те се непочтени. Та и тия неспособните ученици в училището, те създават гения. Това е твърдение. Но тия твърдения, те трябва да се докажат и могат да се докажат. Геният, това са ред поколения, които са работили, а той е наследил всичко това. Те са работили все заради него. Казвам сега за изяснение. Защо тази кола е непочтена, дето изхвърля нечистотиите на града, обаче, в един разбран свят вече, това показва, щом в един град аз правя моето заключение, казвам, щом хората не почитат своите боклукчийски коли, тия хора не са много културни. Запример, ако вие влезнете в един ангелски свят, техните боклукчийски коли са, (че) даже нашите най-чисти коли не могат да се сравнят с техните боклукчийски коли. Най-чистите коли, които тук имаме, които се считат за светли, те не могат да се сравнят с техните боклукчийски. Следователно, каква култура може да има там? Вие ще кажете, това не може да бъде. Но това е факт. Това показва, че в тях няма толкова излишъци, както у нас. Те са толкова разумни, че у тях няма толкова излишъци, както у нас, тук на земята. На земята в тая гъста материя излишъците са толкова много, чрезмерно аномално!

Сега заключението. Поставете правилото. Стремете се да не поставяте ума си, сърдцето си в противоречие. Най-първо пазете да има един вътрешен мир. Човек трябва да има мир в ума си, мир в сърдцето си. А причината на всичко търсете в себе си. **ПЪРВАТА ПРИЧИНА НА ВСИЧКО ТЪРСЕТЕ В СЕБЕ СИ И ПОСЛЕ ТЪРСЕТЕ ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТВЪНКА.** Но причината на всяка една несполука се търси само у себе си! У човека! Вие сте господарят. Щом причината за всичко е у вас, и щом намерите тази причина, вие всичко може да изправите! **А НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ УСЛОВИЯ СЕ НАМИРАТ ОТВЪНКА,** вънка от вас. Та щом намерите причините, ще знаете къде са последствията. Щом не можете да намерите причината, не може да намерите и последствията. Може да кажете: Без причина! Не, **ПРИЧИНАТА СТЕ ВИЕ!**

Да преведа един пример, за да изясня работата. Той е един пример за вас.

Един студент се готви за последния си изпит. Но професорът го е късал 10 пъти. И той е решил да не го пуска по никой начин. Студентът казва: Няма да свърша и остава само един шанс. Мисли, какво да прави? И на студента му идва на ум да вземе револвера и да го утрепе. Нищо повече! Иде му тази мисъл. После му иде да иде да се хвърли някъде да се самоубие. Но казва: Затворена работа. И най-после му идва една мисъл, една идея, той вижда, че професорът има една дъщеря, която много обича, а тази дъщеря обичала да се разхожда покрай една река дълбока. И той казва на някои студенти, идете, че я бутнете вътре, пък аз ще се хвърля да я спасявам. Нагласяват се няколко души и отиват и я бутат в реката, после той се хвърля, спасява я. И оттам насетне професорът го прекарва. Това е само да ви изясня. Ще кажете: Право ли е или не? Това е друг въпрос, право ли е? Казвам, изобретателността, която вижда, че само едно средство има за спасение – да бутне дъщерята на професора и после да я спаси.

Та казвам и за вас има едно средство. Бутнете професорската дъщеря, а вие я спасете. Същият процес. Ще намерите отношенията, сега не се спирайте да казвате: Дали ли е право или не? Туй я е било, я не. Възможно е да е било. Все таки случило се е някой път. Не може да се разправя за нещо, което не се е случило някога. Може би преди хиляди години да е имало една такава дъщеря на професор, та някой студент да я извади от водата.

И казвам: Има един изходен път за всички противоречия. Той е именно този, този студент като е мислил, мислил, казва: С най-малкото престъпление. Да направя убийство, не! Да се хвърля, не става. Но мога да бутна дъщерята, нека се омократ малко дрехите ѝ, аз ще я спася и след това ще помогна на себе си. Уверен е той. И след това на професора се смекчава сърдцето. И знаете ли защо този професор късаше този ученик? – Да ви го дам запример. Защото ако този професор нямаше вас предвид, той никога не би го късал. Тогава другият закон, който е верен. Щом природата допуска известни противоречия вътре в живота, тя има предвид едно разумно общество, разумни хора, на които тя иска да помогне. Това е законът! Всичките противоречия в живота си имат свои разумни разрешения; и те са допуснати за някакво благо. И който разбира, ще намери благото къде се крие. Тя казва: Това нещо е за тебе. А който не, ... Сега вие казвате, когато професорът има дъщеря, лесна работа, а когато няма? Тогава питайте ме другия път: Като няма дъщеря професорът, какво трябва да правите?

Станете сега.

Тайна молитва.

7.12 ч.с.

1931_10_25 През онези дни

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ПРЕЗ ОНЕЗИ ДНИ

„И през онези дни дойде Исус от Назарет Галилейски и
кръсти се от Йоана.“

Марка, 1:9

Йоан се нарича само онзи човек, който може да изважда разумните работи, скрити в Природата. Разумен човек пък е онзи, който може да чете, да изнася и добре да разбира смисъла на написаните книги от великите души, живели преди него. Аз взимам думите „велики души“ в широк смисъл.

В света има два процеса. Единият процес е процес на временно ограничение. Той е общ за цялото животинско царство, като се започне от най-нискостоящите и се стигне до най-високостоящите същества, до човека. Той е спомагателен процес. Другият процес може да се нарече Божествен. Специфичното в него е, че той носи освобождение. Ако човек разбира този процес, ще види, че само той може да го освободи. Веднъж дошъл на Земята, целта на човека е да придобие свобода. Той иска да се освободи от нещо, но от какво, сам не знае. Човек не може да знае това, понеже духът му минава през четири фази на съзнанието: през фазата на подсъзнанието, на съзнанието, на самосъзнанието и на свръхсъзнанието. Той не разбира процесите, които стават в неговото подсъзнание, понеже то обхваща обширното битие; затова именно човек не помни миналото си. Своего минало той схваща донякъде в съзнанието си, понеже то е процес, който временно се проявява. Това, което схваща в съзнанието си е, че човек е същество, което живее, което има известни права, известна свобода да се развива правилно. Съзнанието като процес съществува във всички животни. Самосъзнанието пък отличава човека от всички животни. Той казва: „Аз съм човек!“ Значи той се самоосъзнава. Най-после иде свръхсъзнанието, за което се знае много малко. То е смисълът, целта, към която човек се стреми. Разбере ли човек законите, които се крият в неговото свръхсъзнание, той ще бъде свободен. При това той няма да бъде изложен на всички ония промени, които стават сега в света.

Съвременният човек обаче не е свободен. Когато някой казва, че е свободен, това подразбира относително свободен, временно свободен. Свободата на съвременните хора е относителна. Младият е свободен от старостта, но временно само. Най-първо младият започва със своята

слабост, със своята немощ, бори се известно време с нея, докато заякне и мисли вече, че е победил. Като достигне върха на своята победа, той постепенно започва да остарява. И на стари години пак заприличва на малко дете. И ще видите този стар човек, този мъдрец, който мислил, че разбрал смисъла на живота, сега има нужда други да го пренасят от едно място на друго. Старите хора, като малките деца, не могат да работят.

Често хората прибързват в заключенията си и казват: този човек е стар, онзи е млад. Обаче те трябва да разбират какво нещо е стар и какво млад човек в пълния смисъл на думата. Старост и младост са два важни процеса, две важни състояния в живота на човека. Някой казва: „Аз съм човек“. Вие трябва да разберете какво нещо е човекът. „Аз съм българин.“ Трябва да разберете какво нещо е българинът. После трябва да разберете какво нещо е французинът, германецът и др. „Това е животно.“ Трябва да разберете какво нещо е животното. „Това е вълк.“ Трябва да разберете какво нещо е вълкът. Изобщо, съвременните хора са дали известни тълкувания на всички тия неща, но повечето от тях не са правилни. Какво нещо е например вълкът - това трябва правилно да се изтъкува. Щом Природата го е създала, тя е имала предвид нещо разумно. В икономията на Природата вълкът изпълнява една почтена служба. Тъй щото не трябва да се гледа само неговата външна форма. Ако като чиновник не изпълнява службата си добре, тогава той ще остане само с прозвището вълк и навсякъде ще го гонят. Той е поставен за касиер в някоя банка, но бърка в касата, взима парите и бяга. Той е като някой голям военен капацитет, като някой генерал, когото пращат на бойното поле да се бие, но този генерал хуква да бяга, а подир него и войниците бягат. След това търси ред причини да се извинява. Казвате: „Защо трябва да бяга?“ Не иска да мре човекът, нищо повече. „Защо не иска да мре?“ Когато сме тук, лесно се говори, че трябва да се мре, но на бойното поле не е лесно да се говори за смърт. Често говорители, оратори излизат пред народа, проповядват им за дълг, за любов към отечеството, насърчават ги да се бият, като им казват: „Братя, трябва да отидете на бойното поле да се биете с врага си, да се пожертвате за отечеството си! Трябва да сте готови да умрете!“ Да, тези хора ще се бият, ще умират за отечеството си, а вие, които говорите, трябва да останете тук.

Сега, въз основа на същия морал, някои казват: християните трябва да водят добър живот. Ако само християните живеят добре, въпросът с това не се разрешава. Вярно е, че християните трябва да живеят добре, но и всички останали хора трябва да живеят добре. Щом живеем, всички трябва добре да живеем! Животът е създаден за разумните хора. До тази мисъл са се домогнали в изследванията си всички капацитети на миналото и на настоящето. Може да се наброят, колкото капацитети искате, но ако и без

тях вярвате, по-добре ще бъде за вас; ако не вярвате, толкова по-зле за вас. Природата има крайно отвращение към страхливите; Природата има крайно отвращение към престъпниците; Природата има крайно отвращение към глупавите хора, към онези, които одумват, които иждивяват силите си напразно. С една дума, Природата има крайно отвращение към всички престъпления, които сегашните хора вършат; тя е толкова разгневена спрямо тях, че постоянно мисли какво наказание да им наложи. Тя вече го е намислила и като го наложи, те ще видят и патят. Казвате: какво мисли Природата? Тя мисли как да накаже всички хора, които са престъпили законите ѝ. Защо и за какво, тя никому отчет не дава.

И тъй, вие можете да вярвате, а можете и да не вярвате на думите ми. Вярата е разумен процес, или процес на разумността. Хората трябва да живеят добре! Няма смисъл да се измъчвате едни други. В Писанието се казва, че Исус отишъл да се кръсти от Йоана. Христос, който седи по-високо от Йоана, отиде при него да се кръсти, с което даде на хората добър пример на смирение. Той каза на Йоан: „Ти трябва да ме кръстиш с вода!“ Начинът, по който Йоан кръсти Христа, представя един символ. Според този символ всеки човек се е родил, за да се кръсти. Казва някой: аз искам да кръщавам! И да не искаш ти, все трябва някой да кръсти човека. И да искате, и да не искате, все ще ви кръстят, но не само чрез вода, както вие разбирате. Всяка страдание е кръщение; всяко изпитание е кръщение. След като се е кръстил в Йордан, Христос говори за друго някакво кръщение. Значи, Той още не беше се покръстил. Първото кръщение, с вода, става лесно. Ще влезе човек във водата, ще го измият отгоре и всичко се свършва. След него обаче иде онова тежко кръщение чрез изпитанията в живота, когато човек трябва да се освободи от ограничителните условия, да разбере съотношенията, които съществуват между доброто и злото.

Понякога хората разглеждат злото така, като че то не се отнася до тях. В злото, както и в доброто, се крие известна философия, която трябва да се изучава. Някой казва: какъв е смисълът на космоса? Човек може да разбере смисъла на космоса дотолкова, доколкото разбира смисъла на своя живот. Доколкото животът на хората има отношение към космоса, дотолкова и космосът има отношение към техния живот. Често хората запитват: какъв е смисълът на живота? Не е важно да знаете какъв е смисълът на живота според философите или според богословите, или според вярващите, но в даден случай е важен смисълът на вашия личен живот. Ако аз разреша този въпрос, другите въпроси сами по себе си се разрешават. Между всички живи същества има едно обединително звено, една непрекъсната връзка. Никой не живее за себе си. Ако някой мисли, че живее за себе си, това е само привидно така. Всъщност никой не живее за себе си.

Забележете: всеки клон от едно дърво живее за себе си, но същевременно той има отношение и към дървото; той живее и за цялото, за самото дърво. Докато е свързан с дървото, той расте, развива се, има и свой живот. Когато помисли, че може да живее вън от дървото, вън от цялото, клонът изсъхва. Ако запитате мистика или окултиста за причината, поради която клоните изсъхват, те ще извадят общо заключение: клоните по дърветата изсъхват, когато помислят, че могат да живеят самостоятелно, независимо от живота на цялото. Защо се родиха толкова нещастия и страдания в съвременната култура? Понеже учените създадоха нещо неправилно в науката. Те прокараха мисълта, че трябва да подчинят Природата, да станат нейни господари. И днес между човека и Природата има голяма борба. Започнала се е голяма война, но ще видим, като се завърши тази война, в края на краищата, кой ще плаща обезщетение. Ако човек победи Природата, тя ще плаща обезщетение; ако Природата победи човека, той ще плаща.

В това отношение учените са разделени на два лагера: едни от тях казват, че Природата трябва да се подчини на човека; другите казват, че човек трябва да се подчини на Природата. Следователно, когато запитват какво нещо е злото, казвам: когато хората искат да подчинят Природата на себе си, те създават злото. Който иска да победи Природата, той носи нещастие, той носи зло в света. Който живее в съгласие с живата Природа, той е в царството на доброто. Де е доброто? Доброто е всякога около вас. Когато слънцето изгрява, това е добро; когато звездите изгряват, това е добро; когато вятърът духа, това е добро; когато водата тече, това е добро; когато земята ражда, това е добро; когато растенията растат и се развиват, това е добро. Всичко около нас е добро, а ние питаме какво нещо е доброто. Нима не е добро да седнеш на трапезата, да си хапнеш малко и да се почувстваш след това в добро разположение на духа? Нима не е добро, след като си бил три дена гладен, да дойде някой при тебе и да ти донесе малко хляб? Някой казва: ако гладуваме три дена, това показва, че волята Божия е такава. Не, ако ти си гладувал три дена без никаква важна причина, нищо не си придобил от този пост, това вече е резултат на човешката воля, която иска да победи Природата. Който яде по три пъти на ден, казва: „Аз съм в съгласие с природата“. Който не яде, той казва: „Аз съм в разрез с природата.“

Сега, между хората се проповядва пост; в църквите също се проповядва пост. И в единия, и в другия случай този пост се разбира като неядене на хляб, лишението от храна. Според мен, богатите хора трябва да постят, а бедните - да ядат. Защо? Понеже богатите са яли толкова много, че дори са преяли, необходимо е малко да попостят. Като постят, те трябва да дадат на бедни храната, която биха употребили за себе си. Днес се проповядва

пост, но бедните, без да искат да постят, го изпълняват. И затова те постоянно се оплакват, казват: „Дотегна ни този пост! Няма ли да се свършат постните години, че да дойдат добри времена?" Като се говори за пост, трябва да се разбере неговият дълбок смисъл. Днес значението на поста е изопачено. Постът подразбира въздържане от зло, от престъпване на Божия закон, а не от ядене на хляб. Когато човек пости, той трябва да има предвид мисълта да даде през този ден храната си на някой, който е гладувал и е изгубил равновесието си. Който пости, той трябва да подкрепва своя гладен брат, защото никой не живее за себе си. Слугата, който върши работа на господаря си, непременно трябва да бъде нахранен; иначе той няма да бъде в състояние да работи.

Следователно, един от важните въпроси в живота е този за яденето, за храненето. Икономическият въпрос е построен върху процеса на яденето: и съвременните учени, биолози, финансисти и философи разрешават този въпрос, защото е от първостепенно значение за целокупния живот. Вряка държава трябва да живее добре! И всеки човек трябва да живее добре! Всеки човек трябва да има не само храна, но той трябва да има и въздух, и вода, и светлина, и жилище. И самата Природа е създала човека по този начин. Човек има жилище - неговото тяло; той има два прозореца - двете очи, през които влиза светлината; една вентилация - носът; главен вход - устата; тази икономическа мрежа, в която се поставят всички необходими провизии за подкрепа на организма. Човек има и два телефона, т.е. двете уши, чрез които се съобщава с външния свят.

Сега, ако разискваме върху въпроса, защо Христос отиде при Йоана да се кръсти, какво ще кажете за това? Какво отношение има между Христа и Йоана? Отношението между тях е такова, каквото между слабия и силния. Силните трябва да отиват при слабите, да им помагат. Значи, Исус отиде при Йоана да му помогне - нищо повече! Христос каза на Йоана: „Ти проповядваш едно учение на покаяние, което не се харесва на хората. Богатите не искат да се разкайват, затова главата ти ще снемат. Сега, като ме кръстиш, с този акт ще направим един договор, че ти няма да бъдеш малодушен, няма да се страхуваш. И главата ти да снемат, ти ще докажеш на хората, че това, което проповядваш, е вярно. При това, ще знаеш, че не само ти ще пострадаш, но и аз ще пострадам. На тебе главата ти ще снемат, а мен на кръст ще приковат. Когато ме приковат на кръста, ти ще дойдеш да ми помагаш.

Днес мнозина мислят, че като умрат, всичко с тях се свършва. Не, като умре човек, като замине за другия свят, той оттам ще помага на хората. Докато човек е в тялото си, той е слаб; излезе ли от него, той става силен, мощен, може да помага и на другите. Докато е в тялото си, човек мяза на

длъжник, който има да дава най-малко на хиляда души. Щом излезе от дома си, който от кредиторите го среща, казва му: „Ти си безчестен човек, не издържаш на обещанията си! Ти си крадец, трябва да платиш дълга си!" Един го среща, друг го среща, викат му, хулят го и той се вижда в чудо, не знае какво да прави. Казвам на този човек: излез от тази държава на полиците, разплати се с всички кредитори и ще бъдеш свободен гражданин. Тогава, който от твоите кредитори те срещне, ще каже: „Радвам се, че те срещам. Ти си честен, добър платец. Сега можеш свободно да се разхождаш." Такова е състоянието на всеки, който може свободно да излиза от тялото си. Съвременните хора имат работа само с полици. Идете в Народното събрание - ще видите, че там се разправят само с полици; идете в църквите - и там се разправят с полици; идете в Обществената безопасност, и там се разправят с полици; навсякъде има разправии само с полици.

Често хората съдят някого, обвиняват го, че искал да внесе някакъв преврат, да внесе нов държавен строй, вследствие на което объркал света. Казвам: светът е объркан от осем хиляди години насам. Кой го е объркал? Според вас еди-кой си човек обърква сегашния свят. Ами досега кой е объркал света? Казват някои, че религиозните, духовните хора били психопати, умопобъркани, малко ненормални хора. Обаче, от направените досега статистически сведения известно е, че в България има повече от 10,000 души умопобъркани, луди хора. Кой е причина за полудяването на тези хора? Тия хора все духовни ли са? Аз правя превод на думата „психопат" и намирам, че тя не е лоша дума. Думата „психопат" е образувана от думите "психо", „психея" - душа, и „патос" - увлечение, разположение. Значи, „психопат" е човек, който душевно е добре разположен. Хората не приемат това тълкувание, но то си остава за тях. Психопатът е човек, който не тълкува нещата, както хората ги разбират, вследствие на което влиза в известно стълкновение с тях. Понякога той преувеличава нещата, понеже нервната система у него се е развила повече, отколкото трябва. Той е станал чрезмерно чувствителен. Като казвате, че психопатът е анормален човек, питам: коя е нормата за нормалния човек? Анормален е този, на когото нервната система е пропукана, та голяма част от неговата енергия изтича навън. Неврастеник пък е този човек, който по нещо се отличава от другите, прогресирал е в някоя област. Не е лошо човек да има развита нервна система, но лошото е, когато стават пропуквания в нея. Това положение е подобно на прекъсването, което става някъде в електрическата инсталация, вследствие на което съобщенията не стават правилно. Думата „психопат" днес я взимат в извратен смисъл; под психопат разбират човек, на когото умът малко не достига. Оттук може да се извади следното заключение: ако умът на някой човек стига, за да направи някакво престъпление, той не е психопат; ако

умът на някого стига, за да изопачи един закон, да го заобиколи и да се оправдае пред хората, той не е психопат.

Сега, въпросът не е за спор, да се поставя едно учение пред друго. Когато става дума кое учение или коя религия е права, аз изхождам от следното гледище: в Природата има само една светлина. Всички огньове, всички светлини, които съществуват на Земята, са произлезли все от Слънцето. Коя е нормата, която определя силата на разните светлини? Слънцето. Ако Слънцето би загаснало само за един момент, вие не бихте могли да запалите нито един огън. Следователно, щом вашето кандило гори, щом вашата свещ гори, щом вашият огън гори, бъдете уверени, че и Слънцето е в нормално състояние. На това основание, когато вие мислите добре, когато сте разположени добре, трябва да знаете, че в дадения случай и много други същества мислят като вас. Не сте само вие, които мислите така. Разумната Природа е норма за всички неща.

Казвам: ако проследите живота, ще видите, че между минералите, растенията, животните, човека и съществата над човека има тясна, непреривна връзка. Според мен, минералите представляват зачатъчно състояние на живота. Те са дълбоко заровени в земята. Онези минерали пък, които са поникнали, които са подали някои от своите части над повърхността на земята, те са растенията. Тъй щото, когато минералът разреши един важен въпрос в своя живот, той пониква и минава във фазата на растение. Долната част на растенията - корените, остават в земята. Растенията не са още напълно свободни. След като хиляди години наред са мислили как да освободят главите си, корените, от гъстата материя и да придобият свободата си, те се явили като животни; в това състояние те разрешили този въпрос, който, като растения, не могли да разрешат. Животните обаче останали за дълго време при лоши, неблагоприятни условия за тяхното развитие. Трябвало най-после да дойде човекът, дълго време да мисли върху тази задача, докато намери начин как да се освободи. Въпросът, който животните не могли да разрешат, човекът го разрешил. У животните, благодарение на тяхната неразумност, се създадоха ред страсти, с които се самоизтребваха едни други. Престъпленията, които съвременните хора вършат, не са нищо друго, освен далечно наследство на млекопитаещите. Ако хората се върнат към миналото, да разгледат живота на своите прадеди, те биха се ужасили пред вида на онова страшно разрушение, на онези жестоки войни и състезания между хората. Сегашните войни бледнеят пред миналите. Може би бъдещите войни, в които ще пуснат в ход задушливите газове, донякъде биха могли да наподобят разрушението и жестокостта на миналите. Страшно разрушение е съществувало някога в света! И най-после човек със своята мисъл се явил в света да тури ред и порядък на

нещата. Когато човекът се явил в рая, чрез мисълта си той е внесъл мир и спокойствие по цялата Земя. Затова именно е дошъл човек в света. Обаче след грехопадението пак настанва това разрушение между хората, както и между народите.

Питам: де се крие разрешението на положението, в което се намира сегашното човечество? И сега пак трябва да дойде човекът, със своята нова, права мисъл, да разреши всички въпроси. Разрешението на тия въпроси не е достояние само на един човек, нито пък е достояние само на един народ. Един човек, един народ може да разреши само един въпрос, но разрешението на всички въпроси представлява задача на целокупното човечество. То трябва да вземе участие в тази велика задача, която ангажира всички еднакво. Съвременните държави съзнават това нещо и работят за реализиране на тази задача. Христос дойде на Земята с велика мисия. Той искаше да покаже на съвременните европейски народи как трябва да постъпват. Всичко, което проповядваше Христос на времето си, се отнасяше за сегашните времена. Той казваше на всички народи: вие ще дойдете до една голяма криза. Ако искате да се освободите от тази криза, единственото разрешение седи в приложението на това, което сега проповядвам. Ако приложите моето учение, вие ще се избавите от голяма катастрофа; не приложите ли учението ми, катастрофата е неминуема. Един от старите пророци е казал: „Не е далеч времето, когато тази катастрофа ще дойде.“ Как ще дойде тази катастрофа? Наближило е време да дойдат учени, които със своето изкуство ще запалят въздуха. Представете си, че въздухът около цялата Земя се запали! Какво ще стане тогава със съвременната култура? Писанието казва, че цялата Земя ще бъде обхваната от огън и всичко, което се намира по нея, ще изчезне. Наближило е това време. Ако хората не приложат закона на Любовта, въздухът непременно ще се запали и тогава Земята ще пречисти добрите и лошите. Обаче добрите няма да изгорят; те ще преминат през огъня, ще се пречистят, а лошите, които са в противоречие с Природата, ще изгорят, ще се стопят, както изгарят труповете на умрелите в специални пещи, крематории.

Казвам: само по този начин ще изчезнат противоречията в света, които са причина за ред болести. Благодарение на противоречията съвременните хора не са разрешили въпроса какво е отношението им към Природата и постъпват ли спрямо нея право или не. Те казват: условията не ни помагат да постъпваме право спрямо Природата. Не, условията не оправдават хората. Ако съм човек, ако мисля за своето благо, аз трябва да знам, че имам отношения освен към частите, още и към цялото. Щом съзнавам това, трябва ли да допускам някакво нещастие в своя живот, което неминуемо ще се отрази и върху живота на другите хора? Щом съзнавам

това, щом съм разумен човек, аз ще допусна в живота си само онова благо, което по същия закон ще се предаде и върху милиони хора още. Законът и за нещастията, и за щастията, и за злините, и за добрините, е един и същ. Те еднакво се предават от цялото към частите, и от частите към цялото.

Сега хората от всички страни започват вече да съзнават влиянието на чистата Божествена мисъл върху човека. Всички добри хора трябва да се сплотят, да насочат мисълта си в една посока - за преустройство на света. Ако всички майки кажат: „Не искаме вече войни!“, те биха имали успех. Ако всички майки кажат на децата си, докато са още в утробата им, че не искат те да воюват, не искат да вършат убийства, тези деца, като се родят, ще носят идеите на своите майки. Те ще станат проводници на новите мисли, ще работят за оправянето на света. Ако синът иска да се жени, бащата трябва да му каже: „Ако се жениш, за да раждаш престъпници, да се убиват едни други, по-добре не се жени. Ако пък се жениш, за да родиш добри синове и дъщери, които да помагат на своите близки, тогава можеш да се жениш.“ Сега се търсят добри хора в света! Ако се раждат добри хора, женитбата има смисъл. Добрите хора трябва да работят братски за повдигането на света. Добрите хора трябва да заемат служби, които живата Природа е определила.

„Дойде Исус от Назарета Галилейски.“ Назарет представя низкото, бедното положение, от което ние произлизаме. В това отношение Назарет е прозвище. „Галилея е хубавото, красивото в живота. Гал и лея е област, в която се намира Назарет. Съвременните хора трябва да поддържат в себе си хубавото, красивото. Те трябва да поддържат великата идея за човешчина. Тази идея е потребна за разумните хора толкова, колкото здравето е потребно за болния. Болният не се нуждае от богатство, но от здраве. Докато е болен, най-важното за него е здравето. Има ли здраве, и богатството ще дойде. Кое е най-важното за невежия, за малкото дете? Да стане учен човек. Под думата „ученост“ аз разбирам това знание, което може да освободи човек от всички ограничителни условия на живота. Кое е най-важното за човека, който е попаднал в тъмнина? Светлината. Той иска да намери пътя, по който трябва да върви.

И тъй, при сегашните условия, няма по-хубаво нещо от това да бъде човек разумен, да разбира отношенията между хората, да познава законите и да изучава езика на Природата. Съвременните хора не разбират Природата. За пример учените казват, че телата от топлината се разширяват, а от студа се свиват. Те не дават никакво обяснение какво отношение има разширението и свиването към човека. Хората не са проследили да знаят какви промени стават у тях, когато имат някакви приятни или неприятни чувства. Когато човек има някаково приятно чувство, нека измери ръката си

или врата си и да види каква промяна става в него. После, нека измери ръката и врата си при неприятно чувство. В първия случай той ще забележи едно малко разширение на ръката и врата си. Във втория случай, обаче, той ще забележи едно малко свиване.

Казвате: човек е разумен, той знае законите, може да се справи с всички трудности. Вярно е, че човек е разумен, но често този разумен човек, като се намери в трудно положение, замисля се за бъдещето, уплашва се и се самоубива. В това отношение заекът, който минава за най-страхливото животно, като се уплаши, не се самоубива, но даже запазва присъствие и може да мисли. Има примери от живота на заека, когато в най-трудното положение на живота си той мисли като философ. За пример, когато го погне някоя хрътка, която бяга по-бързо от него, понеже заекът надолу бяга по-мъчно, отколкото нагоре, щом го настигне хрътката, той изведнъж се слегне и хрътката, както се е засилила, прескача го. В този момент заекът скача и удря в противоположна страна. Значи, като бяга от хрътката, заекът мисли как да се освободи от нея. Когато го гони копой, той има друг начин на бягане. Тогава заекът започва да се върти, като че играе някакво българско хоро; после изведнъж подскача на разстояние десет крачки от центъра и избягва. По този начин заекът дава на копой една геометрична задача за разрешение. И след това ще кажете, че заекът бил страхлив, бил глупав. Заекът не е глупав, но глупав е онзи с пушката, който го гони. Заекът казва на онзи, който го преследва: „Ти си човек, но докато ме гониш с пушката си, нещастията никога няма да избегнат от твоята глава. Както хрътките и копоите ме гонят, така ще те гонят твоите лоши мисли, докато поумнееш и видиш последствията на твоите дела. Престани да ме гониш!“ Дългите уши на заека показват голяма интелигентност. И ако хората, съобразно степента на своето развитие, бяха толкова умни, колкото заека, светът би се оправил досега. Вие, които ме слушате сега, ще кажете: това е много казано! Пророк Исая казва: „Волът познава господаря си и се връща в яслите си. Израил не познава Бога и не се връща дома си.“ Кой седи по-горе? Волът познава господаря си, а човек, на когото Бог е дал разумност, той се отрича от тази разумност и казва: аз сам ще уредя живота си. Хиляди години вече, откак човек урежда живота си, но и досега още не го е уредил.

Казвам: има един обикновен начин за ликвидиране на сметките. Той е Йоановият, т.е. начинът, по който днес хората се разплащат. Йоан беше старозаветник. Той представяше стария закон: имаш да даваш, ще дадеш, по задължение. Христос обаче показва на хората друг начин за ликвидиране на сметките: ликвидиране по закона на Любовта - да дадеш от любов. Христос нямаше предвид онази любов, която не носи свобода на човека, която не е в състояние да премахне страха у човека или която не е в

сила да премахне злобата, болестите, страданията и всички лоши условия в живота. Това не е любов. Любовта, за която Христос говори, носи красота, радост, щастие. Тази любов има предвид благо на всички същества. Следователно, ако някои хора казват, че са остарели, причината за това са техните стари разбирания. Старият трябва да се освободи от своите стари разбирания, ако иска да стане млад. Съвременните хора и досега още носят мислите и разбиранията на хиляди поколения преди тях. Бащата казва на сина си: „Ти ще остарееш, трябва да си направиш къща, да се осигуриш.“ И наистина, съвременните хора всичко знаят: и къщи могат да градят, и дрехи знаят да шият, и университети свършват, и генерали, и министри, и князе, и царе стават, но животът е все същият. Царят живее като простия и простият живее като царя. Всеки човек може да бъде цар, но според мен цар може да бъде само онзи човек, който се е освободил от смъртта, от злото. Който не се е освободил от смъртта, от злото, той е роб на условията. Той може само да носи името цар, без да е такъв.

Един мой познат, който е следвал в Бостън по медицина, ми разправяше следния интересен случай за един цар. „Вървя – казва той, – из бостънските улици и виждам, срещу мен иде един висок човек, около два метра, с корона на глава, с мантия и с жезъл в ръка. Всички хора минават-заминават покрай него, никой не му обръща внимание. Чудя се, как тия американци не му обръщат внимание, Мисля си: как е дошъл този европейски цар в Бостън? Като минах покрай него, обърнах се да го изгледам отзад, но какво беше учудването ми, когато на гърба му видях залепени реклами от една фабрика. Казвам: всеки човек е цар, но ако на гърба му са залепени рекламите на всички негови престъпления, какъв цар е той? Като се говори за цар, подразбирам истинския човек. Съвременният човек носи на гърба си написани не едно, но много престъпления. Питам: трябва ли да се препоръчва с тях? Днес хората гледат да се освободят от външните престъпления, а за вътрешните не мислят. Обаче и външните, и вътрешните престъпления се пишат не само на книга, както днес, но те се пишат и върху цялото тяло на човека. Един ден вие ще срещнете същества, по-напреднали от вас. Как ще ги погледнете? Един ден ще срещнете същества, които са очаквали от вас любов, но вие не сте им дали; един ден ще срещнете ваши братя, които са очаквали помощ от вас, но не сте им дали. Как ще ги погледнете?

Казвате: „Какъв смисъл имаше това, да дойде Христос на Земята и да пострада? Не можа ли Той да се спаси?“ Христос разполагаше с големи сили, Той можеше да се спаси. Казано е в Писанието, че Христос можеше да извика на помощ 12 легиона ангели. Във всеки легион има по 6000 ангели. Само един от тия ангели разполага с такава мощна сила, че е в състояние в една нощ да изтреби 150 хилядна армия, добре въоръжена,

нито един войник да не остане от нея. Тогава, колко такива ангели са нужни за изстребването на българите от лицето на Земята? Ако дойдат 30 ангели, нито един българин няма да остане на Земята. Дойдат ли 6000, те ще унищожат цялото човечество. Обаче въпросът не седи в това, да се изстреби човечеството. Важно е да се повдигне човечеството чрез доброто. Доброто се отличава от злото по това, че всякога съгражда, твори, а злото разрушава. Това, което всякога съгражда и освобождава човека, е любовта. Това, което всякога съгражда и освобождава човека, е мъдростта. Това, което всякога съгражда и освобождава човека, е истината. Те са вечни процеси. Желанието на всички хора да бъдат свободни се дължи именно на любовта в тях, която е в състояние да ги освободи. Някой казва: това е празна работа, то е само за деца! Питам: кое е реалното, кое е същественото в живота?

Често ние произнасяме името Божие, но в това хубаво име се вършат днес големи престъпления. Какви ли престъпления не са се вършили и в миналото, все с това свето име! Христос казва: „Иде час и сега е, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че служба принася на Бога.“ И съвременните хора мислят, че като убиват престъпниците и лошите хора, светът ще се оправи. Ако наистина светът можеше да се оправи чрез убийства, и без това всяка година се гилотинират около 35 милиона хора, при това светът още не е оправен. Значи въпросът не може да се разреши по този начин. Всяка година се гилотинират 35 милиона хора, а вместо тях се раждат около 40 милиона. Следователно, пет милиона хора идат повече от тия, които заминават за онзи свят. Злото избива 35 милиона, а любовта изпраща 40 милиона. Интересно е да се проследи, в края на краищата, кой ще има надмощие. Най-после, ръцете на злото ще отслабнат и то няма да може повече да коли. Злото ще реже, докато капитулира. Вратовете на хората ще станат толкова жилави, че никакъв нож не ще може да ги лови. Ще дойде време, когато човешките вратове ще имат такова свойство, че щом се допре нож до тях, той ще отскочи, ще се счупи, но вратовете ще останат непокътнати; ще дойде време, когато човешките тела ще бъдат така устроени, че всяка граната, хвърлена върху тях, ще се стопи, без да причини някаква повреда. Питам тогава: как ще се убиват хората? Ще дойде време, когато лошите хора и престъпниците няма да се убиват, но ще ги приспиват, да си почиват, а добрите хора ще си вършат работата. Това време иде, не е далеч; въпросът е сега какво трябва да се прави. За далечното бъдеще е лесно да се постигне всичко, но днес лошите хора не могат да се приспиват. Запитали одного: как вървят работите ти? – В много трудно положение съм. – Ами после какво ще стане? – Най-после ще свикна.

Обаче аз отивам по-далеч. Въпросът не е в това да свикне човек със злото,

но има един естествен начин, по който той може да се освободи от неговото влияние. Има един естествен начин, по който човек може да се освободи от влиянието на своите лоши мисли, чувства и действия. Има един естествен начин, по който човек може да се освободи от влиянието на всички болести. Това е наука! И в тази наука се крие смисълът на живота. Бъдещите науки няма да се занимават с патологичните състояния на хората, но ще изучават техните здравословни състояния. Да допуснем, че някой търговец изгубва сто хиляди лева и остава без пет пари в джоба си, няма с какво да си купи хляб. Той се чуди какво да прави. Отива у дома си, гледа жена, деца гладни, не може да понесе това положение. Най-после му дохожда мисълта да се самоубие. Казвам: това е състояние на загъпяване. В света съществуват много ресурси, чрез които човек и в най-тежкото си положение може да бъде спасен. Вие още не сте дошли до тия ресурси. Ако знаете законите на Природата, вие ще се домогнете до тези ресурси и ще бъдете спасени.

Ще ви приведа един пример за потвърждение на тази мисъл. Той се отнася до един казанлъкчанин, който преди войната бил директор на една прогимназия. До това време той бил голям безверник и често проповядвал на учениците си, че Бог не съществува, че човек сам урежда живота си, сам кове съдбата си. В последната война той взел участие в сраженията с гърците и при едно отстъпление на нашите войски едва успял да се скрие в една пещера, дето прекарал цели три дена гладен, без капка хляб. Гладът започнал тъй силно да го мъчи, че в това време му дошло на ум да се Обърне към Бога. Той казал: „Господи, баща ми и майка ми са говорили, че Ти съществуваш, но аз не вярвам в това. Какво ме ползва в този момент твоето съществуване, когато аз умирам от глад? Ако можеш да ме извадиш от това трудно положение, ще повярвам, че съществуваш. Обещавам, че като се върна в България, ще събера всички мои ученици, на които съм проповядвал, че няма Бог и ще ги убедя в противното." Като произнесъл тази молитва, засмял се и чистосърдечно си казал: „Като няма друга работа, човек си бръщолеви." Обаче не се минало и половин час, той видял една костена жаба влачи половин килограм хляб, оставила го пред пещерата и се върнала назад. Той взел хляба, изял го, добил сила и продължил пътя си. Като се върнал у дома си, той събрал всички свои ученици и казал: „Деца, по-рано аз ви проповядвах, че няма Бог, но от един важен факт се убедих напълно в съществуването на Бога." И разказал всичко на учениците. „Досега нито Кант, нито други философи можаха да ме убедят, че Бог съществува, обаче костената жаба успя да ме убеди в това." Този човек бил силен в Проповедта си, защото разправял своя жива опитност. Казвам: великата Истина трябва да се опита, да придобием опитност, върху която да градим нашето бъдещо верую. Съвременните хора трябва да имат такова верую, в което абсолютно да не се съмняват.

Казвам: ако сегашните хора, които вярват в някакъв Висш принцип, съсредоточат мисълта си към Него - да помогне Той за оправянето на света, светът ще се оправи. Даже само християните, ако желаят, ще могат да оправят света. В пет години отгоре светът може да се поправи. За това няма никакви препятствия. Единственото препятствие е личният интерес на хората. Двама братя, които били в голяма вражда помежду си, случайно попаднали пленници на едно и също място и били предадени на един войник, да ги убие заедно с другите пленници. Като се видели, двамата братя се спуснали един към друг, целунали се и казали: „Отсега нататък няма защо да спорим, и двамата ще отидем на онзи свят. Хайде, поне тук да се помирим!“ Войникът, който ги придружавал, запитал защо се прегръщат и целуват. Те му казали, че са родни братя и се помиряват, защото досега били скарани. Той им отговорил: „Щом е така, вървете по домовете си и аз ви пуцам на свобода, да живеете по новия начин.“

Има един език в Природата, който е еднакъв за всички растения, за всички животни и за всички хора.

Ще приведа един пример из българския живот, от който се вижда, че действително съществува общ език за всички същества в Природата. Едно малко момиченце изгубило родителите си и се забъркало из една гора. То започнало да плаче, да вика, да търси майка си. По едно време то видяло една мечка в гората, която веднага се сгушила, да не го изплаши. Момиченцето се приближило до нея и я запитало: „Каж ми, де е мама?“ Мечката се снетила още повече, за да може момиченцето да се качи на гърба ѝ. То се качило на нея и тя продължила пътя си през гората, да заведе детето при майка му. Мечката е ясновидка, тя видяла, че бащата и майката на детето се качили на една канара, понеже се уплашили от нея. Като видели момиченцето си на гърба на мечката, майката веднага извикала: „Слез, мама, от гърба на мечката!“ Те се уплашили от нея, а детето свободно седяло на гърба ѝ. След това мечката пак се снетила, момиченцето слязло от гърба ѝ и радостно отишло при майка си. Мнозина ще кажат, че това е от приказките „Хиляда и една нощ.“

За забелязване е, че днес хората са изгубили всякаква вяра. Обезверяването е дошло вече до своя краен предел. Те нямат вяра едни в други. Мъжът няма вяра в жена си и жената няма вяра в мъжа си; синът няма вяра в баща си и бащата няма вяра в сина си; дъщерята няма вяра в майка си и майката няма вяра в дъщеря си. Навред в света съществува крайно обезверяване. И всички хора, които са се обезверили, проповядват някаква свобода. Всички трябва да се върнат към истинската вяра и да знаят, че ако те не вярват в баща си, в майка си, в брата си, в сестра си, в приятелите си, някакъв ред и

порядък не може да се въведе в света. Какво могат да проповядват тия хора? Ще проповядват за Христа, че страдал, че бил разпнат на кръст. И след това ще плачат за Него. Казвам: вие не плачете за брата си, който страда, а за Христа ще плачете. Христос, за когото плачете привидно, е във вашия брат, който страда и вика за помощ.

Сега вие се запитвате: кое учение е право? Право е само онова учение, което носи свобода за всички същества без изключение: за всички растения, за всички животни и за всички хора. Отдето и да дойде, щом носи свобода за всички същества, това учение е право. Аз не говоря за временната свобода. Ако е въпрос за временна свобода, българите например придобиха такава свобода: Русия ги освободи, но и до днес още те не са свободни. Сега трябва да дойде някой друг, пак да ги освобождава. Кой ще ги освободи сега не зная. Не само българите нямат свобода, но и в Америка, и в Англия, и в Германия, дето отидете, навсякъде хората тепърва трябва да се освобождават. Ако отидете в Лондон например, там има квартали от 45-50 хиляди души жени, деца и мъже; децата от тия квартали не знаят баща си и майка си. Ако някой чужденец попадне в такъв квартал, непременно стражар трябва да го придружава. Който мине през такъв квартал, той се излага на някаква опасност. Това не е само в Лондон, но и в Ню Йорк, и в Париж, и в Берлин - във всички големи градове. Даже и в малката България има такива квартали, през които човек не може свободно да върви. Щом човек се разгневи, той много не му мисли, готов е вече куршум да тегли. Ако пък не тегли куршум, ще каже обидни думи на човека, но после ще съжaliaва: не трябваше така да постъпвам. Всеки човек има по един такъв квартал зад ушите си, дето е центърът на разрушението, с по 45-50 хиляди жители. Има един начин за спасение от жителите на тия квартали.

Има един начин за придобиване на свобода. Като казвам, че има един начин за придобиване на свобода, аз не отричам и другите начини, не казвам, че всички усилия на човечеството за свобода не са на мястото си, казвам, че човечеството днес се нуждае от особена запалка, която да даде подтик, да даде силен тласък напред. У всички хора има добро желание да придобият тази запалка, за да разберат, че свободата действа по един начин и трябва да бъде обща за всички хора. Докато човек иска свобода само за себе си, той е на крив път. Исква ли свобода и за себе си, и за другите, той е на прав път. Желаете ли добро и на себе си, и на другите хора, ти си на прав път.

Сега, като ставате сутрин, запитвайте се отде сте дошли, как сте дошли, как сте придобили всичко, което имате в себе си. Без да мислите върху тия въпроси, вие казвате; „Родил съм се, но един ден ще умра, ще свърша

живота си." Казвам: лесно е да се умре, да се свърши всичко, но тъкмо когато мислите, че сте свършили, вие ще се намерите в противоречие. Вие ще се намерите в положението на оногова, който имал да плаща една полица от сто хиляди лева, но като нямал възможност да я плаща, решил да се самоубие. Качил се на една скала и оттам се хвърлил. Обаче той не успял да се самоубие, но, счупил само двата си крака. Като се видял в това положение, той още повече се отчаял и казал: ако краката ми бяха останали здрави, щях да си платя полицата, а сега и краката ми счупени, и полицата неплатена. По същия начин мислят мнозина. Те се надяват като умрат да изплатят полиците си. Не, като умрат, те нито полиците си изплащат, нито живот имат. Ето защо при сегашното положение по-изгодно за човека е да бъде със здрави крака и полека да изплаща полицата си.

Зад всеки кредитор се крие един ангел, който опитва хората. Когато повярвате, че вашият кредитор е честен човек и в него, както във всички хора, има Божествено начало, той ще ви се усмихне. Ако се влюбите във вашия кредитор, както момък се влюбва в мома и е готов да коленичи пред нея, този кождер, както вие наричате кредитора си, ще се усмихне, ще ви потупа по рамото и ще каже: „Аз съм готов не само да ти простя дълга от сто хиляди лева, но отгоре на това да ти дам още сто хиляди." Това са правила хората, и пак го правят. Само по този начин те могат да се побратимят. Спасението На човечеството е в братството. Това трябва да се проповядва на хората!

Днес всички хора Спорят коя църква е права, кое учение е право, коя философия е права. Всички църкви трябва да проповядват учението на Природата. Всички хора трябва да станат нейни съработници. Всички трябва да се кръщават заедно с нея! Къде? Всички трябва да се кръщават в онази река, от която Любовта изтича. Всички трябва да се кръщават в езерото на Мъдростта, в което Любовта се влива. И най-после, всички трябва да стъпят здраво на онази почва, върху която се излива дъждът на Истината. Тъй щото навсякъде ще се потопите по три пъти: ще се потопите три пъти в реката на Любовта; после ще се потопите три пъти в езерото на Мъдростта и най-после ще се изложите три пъти на душа на Истината. Само по този начин може да се влезе в Царството Божие. Който не се е потопил по три пъти в Любовта, в Мъдростта и в Истината, той не може да влезе в Царството Божие, нито може да разреши нещо в света. Това не са празни думи, но това е тълкуването на стиха: „И през онези дни дойде Исус от Назарет Галилейски и кръсти се от Йоан в Йордан."

Сега, като говоря, аз повишавам малко гласа си. Обаче силата на думите не седи във високото изговаряне; те са силни дотолкова, доколкото са истинни

и приложими; те са силни дотолкова, доколкото са в съгласие с Божественото у човека; Казвате: трябва да се говори истината! Така е, трябва да се говори истината, но има неща, които са само външна опаковка. Да се говори истината на човека подразбира да му се каже това, което може да го подмлади. Човек се подмладява, когато прилага нещата. Ако един народ прилага законите на Любовта, Мъдростта и Истината, той ще се обнови напълно.

Казвате: какво могат да направят българите? Ако приложат Христовото учение, те биха запалили целия свят и биха го освободили. Мнозина са ме запитвали: каква е мисията на българския народ? Ако българите са готови да изпълнят, каквото им казвам, ще знаят каква е тяхната мисия. Не изпълнят ли това, което им проповядвам, няма да кажа каква е мисията им.

Апостол Петър е казал: „Вие сте Синове Божии.“ Ако днес някой каже, че е Син Божи, всички го осъждат, дето смее да се нарича Син Божи. Така е казано в Писанието не само за едного, но за всички. В този смисъл аз бих желал всички да бъдете Синове Божии, т.е. Синове на Божията Любов, на Божията Мъдрост, на Божията Истина. Аз бих желал всички да бъдете носители на новото учение и дето минете, да изтриете сълзите на хората, да ги освободите от всякакви болести, от сиромашия, от недъзи, от страдания.

И тъй, бъдете Синове на Бога, Синове на Любовта!

5-та Неделна беседа, държана от Учителя
на 25 октомври 1931 г., София, Изгрев.

1931_10_28 Предназначението на носа
Издание 1944г., София
КНИГА: Събуждане, ООК Год.XI, Том 1

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА НОСА

Т. м.

Сега, в продължение на 5 месеца, четете следните книги от Стария и Новия Завет: Евангелие от Матей, Евангелие от Лука, пророк Исай, Евангелие от Марк, Притчи, евангелие от Йоан – всичко 158 глави.

Да благослови Господ делото Си, както в България, така и между всички народи. И да отстрани Господ всяка зла помисъл върху нашите приятели.

Знанието, което човек носи в себе си, прилича на извор, който постоянно блика и дава, или на вода, затворена в шише. Който се стреми към знанието на извора, вечно расте и се подмладява; който е дошъл до знанието на шишето, т.е. на ограниченото знание, мисли, че е свършил всичко, че всичко знае. Той е в положението на стар човек, който се е утвърдил в живота и мисли, че всичко е постигнал. Той прилича на мома, която постоянно ходи на хорото, докато я хареса някой момък. Щом се ожени, тя се отказва от хорото и мисли, че всичко е наредила вече, нищо повече не я интересува. Такова е положението на търговеца, който цял живот отварял и затварял дюкяна си, нареждал стоката си, като мислил, че ще придобие нещо. В края на краищата и той казва: „Затворен е животът ми, нищо не придобих“. Такова е положението на много хора. Никой не е придобил това, което е очаквал. Наистина, от 8,000 години до сега живите хора на земята не са придобили същественото, което са очаквали. Тази е причината за тяхното голямо недоволство. И това обаче е временно. Ще дойде ден, когато недоволството им ще се превърне в доволство. Днес човек е ту доволен, ту недоволен. Когато порасне и разбере смисъла на живота, той ще придобие истинското доволство, без никакво колебание.

Като изучавате сегашното човешко съзнание, виждате как протичат два последователни процеса. Когато е богат, човек мисли, че работите му са уредени; щом изгуби богатството си, вижда, че работите му не са уредени. Когато е здрав, той мисли, че всичко може да постигне; щом заболее, вижда, че много неща са непостижими. Когато е праведен, навсякъде вижда доброто и красивото; когато греши, навежда глава надолу и загубва смисъла на живота. Коя е причината, задето човек губи равновесието си? Причината се крие в неговото съзнание. Докато мисли и чувства право, съзнанието на човека е будно, той вижда пътя си и в най-тъмната и бурна нощ. Будното съзнание не е нищо друго, освен запалена свещ, която

осветява пътя на човека. Потъмнее ли съзнанието му, човек се лута, губи пътя си и търси чужда помощ, да излезе на прав път. Той има свещ, която е изгаснала. Търси кибрит, но и кибрит няма. Дълго време ще се лута, докато най-после срещне друг човек, също в тъмнина, объркал пътя си. – Какво трябва да се прави? – Да си подадат взаимно ръка и да си помогнат. Първият пътник има свещ, но кибрит няма. Вторият има кибрит, свещ няма. Като се сприятелят, взаимно ще си услужат: ще запалят свещта и ще продължат пътя си.

Следователно бъдете будни, да поддържате светлината на вашето съзнание, т.е. на вашата свещ, постоянно да гори и да свети. Изгасите ли свещта си, вие влизате в областта на заблужденията и противоречията. Пазете се от еднообразието, което пресища и отегчава човека. Защо ще свириш по 100 пъти на ден една и съща песен? Защо ще повтаряш едни и същи думи? Срещнеш приятеля си и му казваш, че е добър човек; на другия ден ще му кажеш пак същото. 100 пъти го срещаш, 100 пъти ще му кажеш едно и също нещо. Най-после този човек се отегчава и не иска повече да те среща. Ще кажеш, че добри думи му говориш. И сладките, и горчивите неща губят цената си, когато се повтарят често. Нервната система на човека е така устроена, че може да издържа до известен предел. Мине ли този предел, тя се разстройва. Пратете човека на лозе, при най-хубавото грозде, и наблюдавайте колко дни наред може да се храни само с грозде. Първия ден ще бъде доволен, че ял грозде; втория ден ще яде пак, но вече с по-малко разположение. На третия ден ще каже, че се обезсолил и желае нещо солено. Хубаво нещо е гроздето, но само с грозде не се живее. Като знаете това, пазете се от пресищането и еднообразието. Те действат убийствено върху човека.

И тъй, изучавайте доброто в неговите естествени прояви. Това значи да избягвате положенията, които предизвикват противоположности. Кажи на човека само един път, че е добър. Повтаряш ли, ще предизвикаш в него реакция и той ще се противопостави на твоите думи. Той или няма да ти вярва, или ще намали силата на думите ти и ще каже: „Не съм толкова добър, колкото мислиш“. Да казваш на човека постоянно, че е добър, това подразбира известно користолюбие. Ти искаш да го подкупиш и да го използваш като кон, който можеш да товариш според желанието си. При това положение, естествено е човек да се противопостави на твоите думи. Ще кажеш, че си искрен в думите си. Може да си искрен, но нямаш разбиране. Например, някой изучава човешкия нос, но при известни изненади се обърква и вместо да определи точно характера на човека, казва неща, които са далеч от истината. Той се произнася за характера на някого по носа и се чуди защо носът на този човек е толкова подут. Много просто, пчела го е ухапала по носа. Като учен, той трябваше да схване, че

подутината на носа е външно нещо, временно положение, което няма нищо общо с характера на човека. Истинско знание е това, което е вярно при всички случаи и положения. Стремете се към това знание. Само то е в състояние да постави човека на прав път, откъдето никой не може да го измести.

Следователно нещата са верни, когато се изучават в техния естествен път на развитие. Който изучава носа, трябва да има предвид всички естествени влияния, които са го създали. – Кое е създадо носа? – Човешките мисли. Той е резултат на разумната човешка мисъл. Това не е станало изведнъж, но в продължение на векове. Много опити са правили разумните същества, докато са създали носа в този вид, какъвто го виждаме днес. От формата, дължината и широчината на носа зависи дейността на човека. В този смисъл носът е отворена книга, по която може да се чете. Зад носа се крие човешкият ум. Носът, като орган на човешкото тяло, извършва няколко функции: първо, той е орган на дишането. През него минава въздухът, който чрез своите трептения възбужда нервната система. Така човек започва да мисли. Ако дишането спре, спира и мисълта. Който диша правилно, той мисли правилно. Който не диша правилно, не мисли правилно. Това се забелязва у болните хора. Болният диша бързо, със задъхване, затова и мисълта му не е права. Как може да мисли правилно, когато болестта го плаши? Страхът го заставя да диша бързо, с прекъсване, като човек, когото гонят крадци и разбойници.

Щом се говори за носа като проява на мисълта, мнозина казват, че Бог е направил носа. Как го е направил? Когато твърди нещо, човек трябва да знае как стават работите. Ако детето казва, че баща му е написал едно писмо, то може да разкаже как е писано писмото. Детето разправя: „Баща ми взе лист, писалка и мастило; натопи перото в мастилото и започна да пише. Така се нижеха един ред след друг, докато най-после писмото беше готово“. Кой от вас, като твърди, че носът е направен от Бога, може да каже как е станало това?

Каква е службата на носа? Каква е службата на устата? Ще кажете, че и децата знаят каква служба изпълнява устата. Обаче предназначението на устата не е само да възприема храната. Устата има и друго предназначение: да чувства и да мисли. Странно е това, но е факт. Както главата мисли, така и устата мисли. Както устата мисли, така и ръката мисли. За мнозина това е необяснимо. Че очите виждат, че ушите слушат, че устата приема храна, че носът усеща миризмите и възприема въздуха, това са неща познати и верни за тях. Обаче каже ли се, че човек вижда с цялото си тяло, това не се приема. Защо не допускате, че човек може да превърне цялото тяло в зрение? За да допуснете това, вие трябва да знаете

какво всъщност представлява тялото. Истински ученият знае, че в тялото се крият всички възможности за бъдещото развитие на човека. Всичкият капитал на миналото, на настоящето и на бъдещето се крият в човешкото тяло. Онзи, който изучава човешкия нос, вижда в него влияния на миналото, на настоящето и на бъдещето. Достатъчно е да погледне носа на някого, за да каже какъв е бил миналия му живот, как са живели неговите деди и прадеди; след това, по известни белези и линии върху носа, определя как живее този човек днес; най-после, по известни черти на носа, той определя какви възможности се крият в бъдещия му живот. Всичко е писано на човешкия нос.

И тъй, човешкият нос е екран, върху който умът пише своята минала, сегашна и бъдеща история на развитие. Ако само за момент се прекрати дейността на носа, човек веднага ще разбере службата, която е свързана с него. Голямо богатство се крие в носа, но малцина съзнават това. Той служи за равновесие, т.е. за урегулиране силите на човешкия организъм. Като знаете това, изучавайте носа си, за да разберете причината за вашите естествени и красиви състояния от една страна, както и неестествените състояния от друга страна. Едно малко побутване на носа не на място е в сила да наруши вашия мир и спокойствие. Докато сте весели и разположени, това побутване на носа нарушава разположението ви. Тогава вие се отказвате от идеите си, отричате се от средата, в която живеете, не искате да срещате никого. В това отношение вие приличате на човек, който е впрегнал в колата си един див, необуздан кон. Последният започва да рита надясно-наляво, хукне с колата по нивите, докато най-после се умори и спре.

Ритането е неразумен процес, който не разрешава въпросите. – Защо риташ? Ако те е впрегнал по-умен човек от тебе, ще се подчиниш; ако те е впрегнал по-глупав от тебе, имаш право да риташ, докато скъсаш юздата и се освободиш. Кажеш ли, че животът няма смисъл, ще знаеш, че те е впрегнал по-глупав човек от тебе. Не оставяй глупавият да те впряга. Кажеш ли, че животът има смисъл, впрегнал те е по-умен човек от тебе. Всяко добро разположение на духа ви показва, че сте под влиянието на същества, чиито мисли и разбиране са по-високи от вашите. Всяко неразположение и потъмняване на съзнанието показват, че се намирате под влиянието на същества с по-нисък умствен и духовен живот. Докато е млад, човек вярва в светлото и красивото в живота, уповава се на любовта, на своя идеал, и така осмисля живота си. Като остарее, той отрича всичко и казва, че животът няма смисъл. Защо един и същи човек има две различни мнения за живота? Ще кажете, че младостта е причина за възходящото му състояние. Не, в младините си този човек е бил впрегнат от разумни, възвишени същества, а на старини се е поддал на низши

същества, те да го управляват. Значи като млад е бил умен; като стар е оглупял.

Много от съвременните хора говорят за ума като за нещо реално, което трябва да се изучава. От ума те отиват към духа. Според тях духът и умът могат да се изучават чрез самосъзнанието. Обаче това е труден въпрос. Самосъзнанието е навсякъде, то обхваща всичко. Тогава как ще обхванете всичко, т.е. цялото? Като изучавате своите мисли, вие идвате до хармонията и дисхармонията в живота. Така се натъквате на някои дисхармонични мисли, които са вън от вашия живот. Някога намирате причината на тези мисли, а някога остават скрити за самите вас. Минавате през една гора и постепенно навлизате все по-навътре. В първо време сте смел, не се страхувате, но по едно време започвате да треперите. Защо се страхувате, не знаете. Причината за страха ви се дължи на присъствието на мечка в гората. Вие не я виждате, но чувствате известно влияние, чуждо на вас. Вие имате вяра, казвате, че Бог е създал света, че всичко Му се подчинява, но пак се страхувате. – Защо се страхувате? – Защото мечката не изпълнява Божията воля и може да ви нападне. Тя се подчинява на Божия закон, но по свой начин, а не както ти искаш и мислиш. Страхът е резултат на безлюбието. Следователно вашата вяра и любов не са толкова силни, да изпъдят страха навън.

Какво представлява страхът? Той е най-високото чувство в животинското царство. За животните страхът не е нищо друго, освен разумност. Ако животното не е страхливо, не е и разумно. Затова, когато животното изпитва страх, краката му се удължават. С човека става точно обратно: когато се уплаши, краката му се подкосяват. Когато заекът се уплаши, удря на бяг, при което бързината му се увеличава. При страх човек не може да бяга. – Защо? – Защото има спирачки. Като по-умен от животните, страхът му е поставил спирачки, да не бяга, но да приложи друг начин за справяне. Понеже животните нямат спирачки, като се уплашат, бягат, колкото им държат силите. Животното си казва: „Ще уповавам на краката си“. То намира спасение в своите крака.

Какво може да се каже за дължината на носа? Понеже зад носа се крие умът, трябва ли да се вади заключение, че колкото по-дълъг е носът, толкова по-развит е умът? Дължината на носа трябва да отговаря на нормата. Чрезмерно дългият и чрезмерно късият нос са крайности. Те не отговарят на естествената мярка в природата. Крайно дългият нос показва, че човек е страхлив; крайно късият нос показва, че човек не мисли много. Задните крака на заека са по-дълги от предните, защото всякога е живял по гори и планини. Като бягал повече нагоре, задните му крака се удължили за по-удобно бягане по височините. Обаче при бягането си

надолу заекът изпитва известна мъчнотия и повече се търкаля, отколкото тича. Естественото му движение е отдолу нагоре, а не отгоре надолу.

И тъй, като изучавате дължината и широчината на носа, вие определяте силите, които са работили върху човешкия ум. Носът има отношение и към дихателната система на човека. От устройството на носа, на неговата големина и широчина, зависи състоянието на белия дроб. Не само това, но и формата на носа отговаря на формата на белия дроб, само че в обратно положение.

Да се изучава човешкия нос, това значи да се домогне човек до истинската, положителна наука. Само онзи може да придобие това знание, който се развива правилно и върши Божията воля. Това не е само знание, но и молитва. Кажете ли ти някое разумно същество, че трябва да се учиш, това подразбира съзнателна молитва, т.е. връзка на човешката душа с Бога. Така, именно, Божественото начало ще ти покаже правилен начин, по който да разрешиш мъчните си въпроси. Всякога ще учиш, ще се молиш, да издържиш изпитите си добре. Ако не ги издържиш, не си учил, както трябва. Изпитът е тежест, която трябва да носиш на гърба си. Защо не можеш да вдигнеш тази тежест? – „Слаб съм.“ – Какво трябва да направиш, за да вдигнеш тежестта и да я пренесеш от едно място на друго? Можеш да я разделиш и да я пренесеш на 2–3 пъти. Да се натовариш с непосилна тежест, това не значи, че си много силен и много умен. Можеш да направиш голямо усилие, без да си силен и умен.

Като се говори за сила и разумност, трябва да се прави разлика между животното и човека. В животинското царство най-умното животно е същевременно най-силно. Например слонът е най-умен от животните и същевременно най-силен. Това е закон за животните, но не и за хората. Между хората най-умен е този, който може да понася мъчнотиите и изпитанията с най-голямо търпение. Който не търпи, не може да бъде слон между хората. Като не си слон, не можеш да вземеш първото място. – В какво се проявява интелигентността на слона? – В дългия му нос – в неговия хобот. Като проточи хобота си напред, той казва на животните: „Дълъг нос ви е нужен“. Човешкият нос, сравнен с този на слона, се губи. В бъдеще и човешкият нос ще се развие, ще дойде до онези мерки, които природата е определила.

Изучавайте животните, да видите как се проявяват те. Като дойдете до слона, спрете вниманието си върху неговата интелигентност, изразена чрез дългия му хобот. С това той иска да каже, че с къс нос нищо не се постига. Ще кажете, че въпреки дългия нос на слона, лъвът е цар на животните. Да се говори така, това значи неразбиране на живота. Лъвът е

главнокомандващ на животинската армия, а истински цар е слонът. Ще кажете, че лъвът е символ на благородство. Къде е неговото благородство? Наблюдавайте котката и съдете за лъва. Котката е лъв в миниатюр. Външно котката е благородна, с добра обхода, но вижте я как постъпва с мишките. Вижте как постъпва лъвът със своята жертва. Разумност се иска от човека. Не е въпрос да бъдеш главнокомандващ или цар, но да бъдеш разумен. Това значи да се проявяваш така, че всяка твоя постъпка да носи добри последствия, не само за даден момент, но за вечни времена.

Следователно, който иска да живее добре, трябва да прояви своята разумност, доброта и вътрешна сила. Само така човек може да постигне своя идеал, да очисти живота си от всички утайки на миналото. Чист живот се иска от всички. Ако пчелите не търпят нечистота, колко повече се отвърщават от нея разумните и напреднали същества. Опитайте да се приближите до някой кошер, след като сте яли чесън. Може ли нечистият да влезе в общество на свети, добри и праведни хора? Достатъчно е да стъпи кракът му в това общество, за да се намери веднага вън. Чистото не търпи нечисто. Ако искаш да влезеш в това общество и да се ползваш от благата, с които разполага, иди първо да се очистиш и тогава влез. Нечистотата не е качество на душата, следователно лесно може да се премахне. Човек е дошъл на земята да се учи, с цел да подобри живота си и да изпълни Божията воля. Има индивидуални качества, за тях отговорността е лична; има колективни качества, за които отговорността пада върху редица минали поколения. Например страхът е качество, присъщо на животните, откъдето е преминал в човека. С това чувство мъчно се справят хората. – Защо? – Защото върху него се е работило много. Следователно страхът остава като основа на друго, по-високо чувство – съвестта. Ето защо, задачата на човека не се заключава в това, да изтръгва корените на дивачките дървета, но да ги присажда с доброкачествени присадки. Ако страхливият мисли право и дава отчет за постъпките си, страхът е на място. Той постепенно се превръща в съвест. Съвестният е добър и честен човек. Мястото на съвестта в човешката глава е отгоре, от двете страни. Тя е основана върху страха и благоразумието.

Съвестта има отношение към ума. Не можеш да бъдеш съвестен, ако не мислиш добре. Който мисли право, той превръща енергиите на страха в по-високо чувство – в съвест. Който постъпва разумно, никога не бяга и не се крие; който не постъпва разумно, всякога бяга. Той е стъпил върху наклонена плоскост и без да иска, върви надолу, откъдето е тръгнал. Той слиза надолу, откъдето е тръгнал. Той слиза надолу, докато влезе дълбоко в материята. След време започва да гледа нагоре, за да се освободи от материята. Тогава се пита какво е неговото предназначение. Велико е човешкото предназначение. Той има да решава временни и вечни задачи.

Докато е облечен в плът, решава материални задачи; щом реши тези задачи, той се освобождава от материята и пристъпва към вечните задачи на живота. Те определят неговото бъдеще.

Една от великите задачи на човека е да работи в Божествения свят, т.е. върху главата. Да преустроиш главата си, това значи да изправиш отношенията си към Божествения свят. Да преустроиш дробовете си, това значи да изправиш отношенията си към духовния свят. На прост език казано, да подобриш състоянието на дихателната система, т.е. на своята мисъл. Духовният свят принадлежи на ангелите. Значи трябва да изправим отношенията си към тях. Най-после, идваме до стомаха, т.е. до съществата от растителното царство. Ако стомашната или храносмилателната система на човека е добре развита, отношенията му към тези същества са правилни. Красотата на човека се определя от неговата глава, от неговия бял дроб и стомах. Колкото по-добре са развити, толкова по-красив е той, толкова по-хармоничен е неговият живот. Мястото на ума е стомахът, на душата – белият дроб, а на духа – главата. От друго гледище, сърцето може да поставите в стомаха, ума – в белия дроб, в гърдите, а волята, т.е. Божественото начало в човека – в главата. Велико нещо е Божественото начало!

Да се върнем пак към носа. Той е интересен предмет за изучаване във физическо и духовно отношение. Като разглеждате значението на носа в духовно отношение, идвате до три гранични точки с духовния свят, а именно, с Любовта, с Мъдростта и с Истината. Ако носът на човека граничи с тези велики светове, той е правилен, добре устроен. Приятно е да гледаш лице с красив нос. Ако отсъстват тези гранични точки, носът не е добре развит. Тези точки са свещени, но малцина знаят техните места. През тези точки на носа Бог е вдъхнал в човека и го е направил жива душа. Първоначално Бог е говорил на човешкото сърце чрез носа, а днес говори на човешкия ум пак чрез носа. Ако човек чрез носа не може да разбере какво му се говори, неговият нос е безпредметен. Ако чрез носа не можеш да познаеш дали даден човек е добър или лош, ти не си го развил още. Задачата на човека е да намери върху носа мястото на Любовта, Мъдростта и Истината. Ако може да намери тези добродетели върху своя нос, ще ги намери и върху носа на другите хора. Казвате, че носът на някой човек е правилен, красив, но в какво се заключава красотата му, не знаете. Правилният нос е като огледало. Той отразява светлите и възвишени мисли, които идват от възвишения свят. Тези мисли се отразяват върху мозъка, сърцето и стомаха. Красивият нос не лъже човека. Той не може само отвън да бъде красив, но да отговаря на вътрешната красота на човека. Като знаете това, не се обезсърчавайте, но работете върху себе си. Не мислете, че нищо не знаете. Много неща знаете, но важно е, кои мисли

трябва да вложите в работа. Всяко нещо трябва да се постави на мястото си. Какъв човешки образ е този, на който очите, ушите, носът и устата не са поставени на мястото си? Гледате образа, но нещо съществено му липсва – органите не са поставени, където трябва. – Кое е същественото в човека? – Умът, сърцето и волята. Ако се поставят на местата си, те започват да действат и оживяват човека. Умът, сърцето и волята са мощни сили, двигатели в човешкия живот.

Работете, без да се гневите. Бог има право да се гневи, но не и човек. Разумният трябва да работи, а не глупавият. Следователно глупавият няма право да се гневи. Да се гневят светиите, добрите, разумните хора, това е на място. Всеки обикновен и глупав човек трябва да си каже: „Нямам право да се гневя. Ако си позволя това, всичко ще загубя“. Няма по-опасно нещо от гнева. Разумният впряга ума си на работа и върви напред. Ако глупавият не се труди, а само се гневи, ще изгуби всичко, което има, и след това му са нужни десетки години, за да придобие изгубеното. Обаче не е абсолютно изключено правото на човека да се гневи, но само ако се свърже с добрите и разумни хора, със светиите и Бога. Тогава гневът му ще бъде на място, ще свърши някаква работа.

Упражнение: В продължение на една седмица да не мислите лошо за никого. Срещнете ли някой човек, намерете в него една добра черта. Кажете ли ви някой нещо добро или зло, знайте, че ви изпитват, дали ще издържите и направите упражнението си, както трябва. – „Може ли да не правим упражнението?“ – Не може. Ученикът е длъжен да прави упражнения. През цялата седмица ще бъдете слепи и глухи за злото. И лоши думи да ви казват, ще знаете, че всичко е за добро. – „Не може ли Бог да ни помогне да издържим на изпитанията?“ – Бог помага, но не по механически начин. Той е свършен, затова оставя човека свободен, да се прояви, както разбира и желае. Бог нашепва на човека: „Не правиш добре, измени посоката на своето движение“. – „Не може ли по друг начин?“ – Може, но ще сгрешаш и ще носиш последствията на своето непослушание. – „Искам да опитам по друг начин.“ – Опитай, но ще видиш, че пътят на доброто е само един. Всяка постъпка, която внася мир и спокойствие в душата ти, е добра. Понякога мислиш, че вършиш добро, а си недоволен от себе си. Недоволството е гласът на Бога, който не одобрява постъпката ти. Бог с нищо не се подкупва. Ще кажете, че и Христос не е постъпил добре, като си е послужил с камшик. Чрез камшика Христос изрази гнева на Бога. Следователно, ако имаш ума и любовта на Христос, и ти можеш да постъпваш като Него. Ако имаш носа на слона, и ти можеш да бъдеш свободен, да правиш, каквото искаш. Понеже нямаш ума и сърцето на Христос, нито носа на слона, ще правиш опити, да мислиш само добро за хората и за всичко около тебе. Ще знаеш, че злото

ще се превърне на добро, че хората по естество са добри, и ще работиш, без да се гневиш.

Каква е целта на упражнението, което ви давам? Да придобиете будно съзнание, да въздържате езика си, да чистите ума и сърцето си от лоши мисли и чувства. Ако дойде на езика ви лоша дума, веднага я обърнете на добра. Ако помислите лошо за някого, веднага намерете една добра черта в него и мислете върху нея. Някой обича да послъгва. Не се спирайте върху тази черта, но вижте колко е сръчен, колко добре работи. Срещате някой беден, окъсан, не мислете, че той е обеднял от мързела, но кажете си, че това е от щедрост. Когато бил богат, раздавал без сметка на нуждаещите и днес ходи окъсан и бос. Не търсете лошото в проявите и положението на хората; знайте, че и зад най-лошата проява се крие нещо добро и благородно.

Защо не трябва да се мисли лошо за никого? Който греши, върви по наклонена плоскост. Може ли такъв човек да върви, без да падне и да се окаля? Ще кажете, че не трябва да върви по наклон. Не трябва, наистина, но вината не е само у него. Може други да са го поставили на тази плоскост, може да е сляп, да не вижда. Какво ще кажете тогава за него? Като не знаете причината за погрешките на хората, не се произнасяйте. Знаете ли какво представляват погрешките? Те са твърд материал, от който съществата в духовния свят правят къщата си. Когато им трябва такъв материал, те слизат на земята, при хората, които се гневят и правят грешки, и взимат от начупените камъни за своите къщи. Те не съдят хората за погрешките, но даже скъпо им плащат. Как постъпвате вие с вашите работници? Ще кажете, че на работниците от новото учение нищо не се плаща. Вярно е това: на човек, който работи с Любов, не му трябва пари. Но той е без обувки и без дрехи. Как ще постъпите? Според мене има начин да благодарите за работата му: няма да платите, но ще му подарите един чифт обуца. Те могат да струват повече от това, което ви е изработил, но ще го възнаградите за Любовта, с която ви е работил. Като отиде на друго място да работи, вместо пари ще му подарят един костюм. Колко хора днес са готови да постъпват по този начин? Така е за онзи, който иска да постъпва според Божествения закон. Който прилага Божествения закон, всякога се благославя. Опитайте да изпълните Божията воля, да видите какви промени ще станат във вашия живот.

Давайте, без да очаквате нещо. Давайте, без да съжалявате. Ако дадеш обувки или дрехи на своя близен и постоянно мислиш за това, което си направил, ти не си изпълнил Божията воля, както трябва. Ти си ограничил и себе си, и онзи, на когото си дал нещо. Давайте, без да се ограничавате. Давайте според Божествения закон, взимайте според същия закон. Какъв е

този закон? Ще даваш, колкото можеш най-много; ще взимаш, колкото можеш най-малко. Който постъпва по този закон, той приема Божието благословение. И тогава, малкото, което получава, расте, увеличава се и дава изобилно плод.

Защо хората не успяват в живота си? Защото говорят едно, а вършат друго. При това не се вглеждат в себе си, да видят какво им липсва, но се сравняват с окръжаващите. Всеки мисли, че стои по-високо от другите, знае повече, разбира по-добре и т.н. Не се сравнявайте с подобните си, но пожелайте да бъдете като Бога. Като ставаш сутрин от сън, вдигни очите си нагоре, благодари на Бога за всичко, което ти е дал, и помоли се да те направи подобен на Себе си – да проявиш Любовта, Мъдростта и Истината в живота си. Не искай да бъдеш силен като Бога, да управляваш и заповядваш, но пожелай да се смириш, да понасяш всичко с благодарност. – „Болен съм, страдам, как да благодаря?“ – Ще благодариш за всичко. Ако болката е в краката ти, ще учиш закона на смирението; ако болката е в пръстите ти, ще се учиш да мислиш право; ако болката е в очите ти, ще изучаваш Истината; ако е в ушите ти, ще изучаваш Мъдростта; ако е в устата ти, ще изучаваш Любовта. Каквото и да те боли, все ще научиш нещо. Който е дошъл на земята, трябва да се учи да превръща отрицателното в положително и да се чисти. Казано е в Писанието: „Само чистите по сърце ще видят Бога“.

Какво представлява носът? – Място на електричество и магнетизъм. Той е връх, където се складира природните енергии. Ако знаете как, на кое място и кога да хванете носа си, ще се ползвате от неговите енергии. Хората държат носа си, чоплят го и вместо да се ползват от енергиите му, те си пакостят. Не е лесно да се справяте с своите енергии. Ето защо, всяка сутрин, като се измиете, хванете леко носа си, погладете го и пожелайте да придобиете от него енергия за работа. Гледайте на носа си като на нещо красиво, мощно. Днес носът работи най-много. През него минават много енергии. Свържете се с дейността на своя нос и работете върху него, да го продължите и разширите според мерките на природата. Като изучите носа си, тогава ще изучавате очите, ушите и устата. През носа непрекъснато влиза и излиза въздух. Той е един от неуморните работници – чистачи. Ценете носа си, обхождайте се добре с него. Лошите мисли действат върху носа, а оттам и върху дихателната система. Ако тя не работи добре, и стомашната система страда. В резултат на това се нарушава равновесието между мозъчната и симпатичната нервна система. Дойде ли човек до това положение, животът му се обезсмисля и той не иска вече да живее. Смисълът на живота е в служенето на Бога. Който не иска да живее, не иска да служи на Бога. – Какво иска Бог от човека? – Да учи и да работи.

И тъй, всяка сутрин хващайте леко носа си, милвайте го по върха, с желание, да не става остър. Изучавайте носа, работете върху него, за да придобиете новото, истинско знание.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на
28 октомври 1931 г., София, Изгрев.

СИЛОВИ ЦЕНТРОВЕ

Размишление.

Сега ще ви кажа, докъде сте стигнали, т. е. какво е положението на вашия клас. Първо, вие не сте точни, не знаете цената на времето. Мнозина от вас отсъстват, не посещават редовно класа. Те гледат на него като на обикновен клас. Казвате: Ние сме свободни, можем да правим, каквото искаме. – Това е заблуждение. Свободата не се заключава в това, да правиш, каквото искаш. Ако влакът се движи по-бързо, отколкото трябва, може да излезе от релсите; ако се движи по-бавно, ще закъснее. При какви условия може да се ускори движението и при какви да се намали? Кога кръвообращението се намалява и кога се ускорява? Вие се занимавате с науката, но не познавате себе си, не познавате своя организъм. Само лекарите се занимават с него. Те взимат термометъра и следят, дали температурата ви се е увеличила, или намалила.

Коя е нормалната температура? – За възрастния е 36.6° . От тази температура се следи, дали се качва и с колко градуса. Ако дойде до 37° , станало е повишаване на температурата с четири десети от градуса. Коя е причината за повдигане на температурата? Според мене, причината се крие в присъствието на четири дейни единици. Добре е да проверявате температурата при радостно или скръбно състояние. Интересно е да видите, изменя ли се температурата, или остава пак 36.6° . Съзнанието ви влияе ли се от температурата? Казват, че полето на зрението на човека се увеличава и намалява. Всъщност, става ли някаква промяна със зрението? – Плоскостта на зрението се увеличава и намалява. Отговорете научно, при какви условия стават промените на това поле?

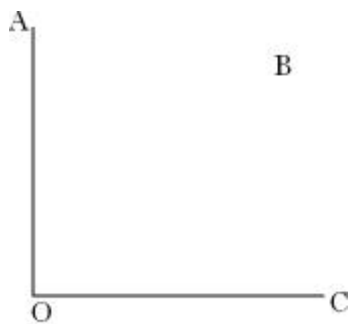
Изобщо, при какви условия стават промените? Ако професорът ви е разположен или неразположен към вас, коя е причината за това? Не е безразлично, какво е разположението на професора ви към вас. Вие не сте дете в първоначалното училище, да сгрешите нещо, и учителят ви да ви потупа по гърба и да каже: Дете е това, не разбира. Вие сте студент, професорът не може да ви потупа по гърба. Ако постъпи така, вие ще се обидите. Щом професорът е неразположен към студента, три причини има за това: първо, причината може да е в професора; второ – в студента и трето – в двамата. Професорът е неразположен към студента, ако последният, без да съзнава, го дразни с нещо: или няма добра обхода към професора, или няма обхода, изобщо, към хората. Като върви, той тропа,

вдига голям шум. – Защо тропа толкова силно? – Защото обувките му са подковани с гвоздеи. Професорът му прави бележка, да смени обувките, да не тропа. – Не мога, аз съм турист, такива обувки ми са нужни.

Професорът, който не е турист и не ходи по планините, казва: Тези обувки са за планината, там ги носи. За университета са нужни леки обувки. –

Това са традиции, които развалят отношенията между хората. Как забеляза професорът, че студентът е с подковани обувки? Как забелязва лекарят, че температурата на болния минава нормалната? Ще кажете, че той си служи с термометър. Значи, и професорът има някакъв инструмент, с който познава какви обувки има студентът. Опасно е, когато температурата на болния се качва. Като дойде до 41° , болният свършва вече. Той не може да издържи по-висока температура от 42° . Обаче, има микроби, които минават 42° , те живеят и над 120° ; някои микроби живеят и над 200° , даже и над 300° . – Защо човек не може да издържи температура 42° ? – Защото тогава стават известни реакции в организма, при които се образуват отрови.

Сега, да съберем цифрите, които образуват числото 36.6° . Значи, $3 + 6 = 9 + 6 = 15$; $1 + 5 = 6$. Какво означава числото шест? Ще кажете, че това е работа на математиката. Тогава, какво е отношението между правата и кривата линия? Как се образува правата линия? – От движението на точката в известна посока. Най-късото разстояние, което точката може да извърви от един център към друг, е правата линия. Ако точката минава през няколко центъра, които не са в една посока, тя образува крива линия. Значи, отношението между две разумни същества образува права линия. Ако между тях се вмъкне едно или повече същества, образува се крива линия. Отношението АО е отношение по права линия, отношението на точката О към С е пак по права линия, радиуси на кръга. Обаче, отношението на А:В и на В:С е по крива линия; те са точки на окръжността. Ако точката А иска да има отношение с С, тя трябва да мине през точката О. Тогава се образуват две прави, пресечени в точка О. Така се образува ъгъл АОС. Всеки ъгъл се образува от три точки. Да вземем ъгъла АОС (фиг. 1.). При какви условия се намалява или увеличава един ъгъл? Ако ъгълът е обърнат с отвора си към вас, кога се увеличава и кога се намалява? Колкото по-далеч сте от него, толкова е по-тесен; колкото повече се приближавате към него, толкова повече се увеличава. Всъщност, ъгълът нито се намалява, нито се увеличава, но вие се приближавате и отдалечавате от него. Увеличаването и намаляването на ъгъла зависи и от гъстотата на материята; колкото по-гъста е материята, толкова по-малък става ъгълът; колкото по-рядка е материята, толкова по-голям става ъгълът.

фиг. 1

Когато говорим за отношението на две същества по права линия, дохождаме до понятието морал. Казвам: Морален човек е оня, който има отношение само към две точки. Следователно, той говори само истината, никога не лъже. – Какво представя Лъжата? – Неверни факти. Например, отиваш за вода, но не туряш стомните на място. Господарят те пита: Тури ли стомните на място? – Турих ги. Той проверява и не ги намира на мястото. – Де са стомните? – Не зная, аз ги турих на място. Господарят дава пари да купиш нови стомни. Купуваш нови стомни, отиваш за вода, но пак ги няма на мястото. Значи, един купува стомните, а друг ги продава. Де е вината? Един от двамата лъже: или който купува, или който продава. Като купи няколко нови стомни, и всички се губят, най-после господарят започва да се интересува, де отиват стомните. Един ден той отива на пазара и там намира стомните с белезите, които сам е поставил. Стомните може да са от глина, това не е важно. Господарят иска да знае, кой ги е донесъл тук. Той влиза в дюкяна и пита търговеца: Кой донесе тия стомни при вас? – Един млад човек ги продаде. По описанието, дадено от търговеца, господарят разбира, че това е неговият слуга, който ходеше за вода със същите стомни.

Питам: Кое накара слугата да продаде стомните и да каже на господаря си, че не знае, де са? Той казва: Аз ги оставих на мястото. Кой ги е взел, не зная. С това той иска да изнесе нова научна теория, че едно тяло може да бъде едновременно на две места. Понеже всички тела са в движение, и стомните се движат. Господарят доказва на слугата си, че теорията му е крива. Слугата твърди, че щом стомната излезе от пещта, работата ѝ е свършена, не може да остане на едно място. Кой от двамата е прав?

Какво ще стане с вас, ако и вие, като стомната, се движите от едно място на друго? Вие живеете на земята, дето сте в постоянно движение. Представете си, че друго тяло от небесното пространство, което се движи с по-голяма бързина от вашата и с по-голяма притегателна сила от земната, се приближи към земята. Това тяло ще привлече всичките хора от земята. И вие, заедно с тях, ще се привлечете от него, както стомните се привлякоха

от слугата. Вашата работа ще остане недовършена. Такава притегателна сила се крие в златото. Даже професори, свършили няколко факултета, се привличат от златото. Голяма динамична сила се крие в него. И вие, като ученици, всеки момент може да се привлечете от златото. Като дойде до гимнастическите упражнения, обленявате се, не ви се ще да ги правите. Обаче, накарат ли ви да копаете земята, да намерите злато, готови сте по цели дни да вдигате и слагате мотиката. С това вдигане и слагане на мотиката може да намерите толкова злато, че да се осигурите за цял живот. С него може да учите, да станете музикант, художник. То ви открива широк път в живота. Ако наследите десет милиона лири стерлинги, каква професия ще си изберете? Ще кажете: Богат човек съм, не ми трябва никаква професия. Ще си купя един голям чифлик, два автомобила, няколко коня арабска порода, ще си пазаря десетина слуги и ще се разхождам, добре облечен, с автомобил. После ще си наредите една ботаническа градина, с най-редки растения; една зоологическа градина, с особени екземпляри животни. Ще имате на разположение доктори, които да се грижат за животните; също ще имате доктори и за хората. Може ли да имаш на разположение десет милиона лири стерлинги и да станеш зидар или слуга? Каква е вероятността за това? – Кога богатият може да стане слуга? – Когато е болен. Като дойде лекарят и предпише лекарство, богатият го изпълнява точно по заповедите му. Лекарят заповядва, а той изпълнява. – Докога богатият ще слугува? – Докато е болен. Щом оздравее, той отново става господар с десет милиона лири стерлинги. Ще казва: Аз се научих да слугувам. Искam и вие, моите слуги, да бъдете като мене. Какви са слугите: болни, или здрави? Болният не е истински слуга. Той е само послушник, учи се да слугува. Той е кандидат за слуга, още не е станал слуга.

Какво, всъщност, представят богатият и бедният? Богатият е човек, турен в пещта, да мине през ред химически опити. Богатството е пещ, в която пекат богатия. Бедният е вън от пещта, турен на работа. Богатият не е годен за работа, други му помагат, други работят за него. Слуги го обличат, разхождат го. Щом обеднее, той е готов за работа. Според мене, богатият трябва да работи, а бедният да почива. Как е започнала природата: с богатството, или с бедността? Природата е започнала с най-голямото богатство, а свършва с най-голямата беднотия. Преведете тия мисли, да видите, какво знание се крие в тях.

Сега, да се спрем на един научен въпрос. Какво е отношението на телата, които се движат с неизмерима бързина към вас? Отношението им е такова, каквото е на молекулите на едно тяло, които се движат с неизмерима бързина. Ако в това тяло има, например, един милиард молекули, може да си представите, какво стълкновение става между тях, като знаете, че те

се движат с неимоверна скорост. Ако човек направи един скандал през седмицата, веднага ще пишат във вестниците. А една молекула прави милиарди стълкновения, без да се забележи това. Какво ще бъде състоянието на тия молекули, ако срещу всяка от тях се заведе дело за тия скандали? Питам: Може ли да считате нормален живота във вашия организъм при това състезание и стълкновение между частиците му? Ето защо, задачата на човека е да доведе частиците на твърдата материя на своя организъм и силовите центрове в него в пълна хармония. Това значи, да възпита всички скандалджии в себе си. Колко време ще ти отнеме, да възпита един атом кислород в организма си? Знаете ли, колко скандали произвежда един атом в секунда? Той пише по няколко милиона любовни писма в секунда, с които скарва хората.

Питате: Какво представя любовта? Според някои, любовта е привличане между душите. Момата казва: Тоя момък ме привлича. Момъкът казва: Тази мома ме привлича. – Каква любов е тая, която привлича? Аз говоря за любовта в широк смисъл, а не за тази любов, която днес те привлича, а утре те отблъсква.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че малцина от вас имате нещо определено в себе си. Повечето си мислят, че, като се родили веднъж, ще живеят между хората, ще учат, ще се образуват, ще работят, докато един ден заминат за другия свят. Вие си представяте онзи свят такъв, какъвто не е. Мислите, че, като отидете между разумните същества, ще ви приемат с почести. Отношенията ви с тях ще бъдат такива, каквито и с хората на земята. Какво представя оня свят? – Свят на свободата. На земята човек е в затвор. Знаете, какво е положението на затворника. Той прекарва там десетки години, и от време-навреме го пускат на свобода, да види слънцето. Щом влезе в другия свят, той е вече свободен, вън от затвора. За богатия онзи свят е по-добър, а за бедния – този свят. – Защо? – Студено е вън. Ако си беден и нямаш дебели дрехи, обувки, по-добре стой в затвора, да не трепериш вън. Ако си богат, имаш пари, дрехи, обувки, по-добре излез вън, на свобода. – Какво да правим ние? – Понеже сте богати, излезте от затвора. Хвърлете затворническия халат, свалете оковите и излезте вън. После идете на баня да се окъпете, да се освободите от паразитите. След това, влезте в свободния свят, при благоприятни условия.

И тъй, това, което досега ви мъчи, са неблагоприятните условия. Като се натъквате на лошите условия, четете разни философски книги, дето се казва: Живей добре, постъпвай добре! – Лесно се казва да живееш добре, но ако си между два центъра. Там отношенията са правилни, лесно се постига всичко. Но ти имаш отношения с хиляди центрове. Как ще се справиш с тях? Тук ще се движиш не само по права линия, но и по крива.

Налага ти се да опиташ кривата линия и във взимането, и в даването. За да се справиш с кривите линии, ще изучаваш окултните науки. Например, искаш да вдигнеш един стол. Няма да го хванеш с цялата си ръка, но само с един пръст, с показалеца на дясната си ръка. Ти ще му заповядваш, а той ще те слуша. Докога ще ме слуша? – Докато му заповядваш. Ще кажеш, че това е лесна работа. Ще се опиташ, да видиш, колко е лесна.

Представи си, че аз съм професор, а ти – студент. Аз вдигна стола с показалеца си, и ти го вдигаш. Вдигам стола със средния си пръст, и ти го вдигаш. Без да си служиш с пръста, казвам на стола да се вдигне, и той се вдига. И ти казваш на стола да се вдигне, но той не се вдига. Коя е причината за това? Столът е свързан с невидими нишки, едновременно и с центъра на слънцето, и с центъра на земята. Когато двете сили действат едновременно, столът стои неподвижен. Понеже аз зная законите, които управляват тия сили, отслабвам силата, която държи стола с центъра на земята, и той постепенно се издига нагоре. После, отслабвам силата, която го държи нагоре, и той започва да слиза. Който може да намалява и увеличава силите на тия два центъра, той може да заповядва на предметите да се вдигат нагоре и да слизат надолу. Освен нагоре и надолу, ти можеш да движиш предметите надясно и наляво – според желанието си. Същото става и с човека, поради което, всички постъпки, свързани с енергиите на земята, считаме за нормални. Ония, които са свързани с енергиите на слънцето, считаме морални и добри. Какво е разстоянието до центъра на земята, ако се върви по права линия? – Шест хиляди километра. – За колко време се взема това разстояние? Като знаете, че един километър се взема за 15 – 20 м., може да изчислите, за колко време ще се измине разстоянието от шест хиляди километра.

Сега пак повтарям: от вас се иска точност. Така, както следвате класа, вашата наука ще бъде разтегната. Такава наука не дава добри резултати. Какво става с кацата, ако обръчите ѝ се разтегнат? – Постепенно тя ще се разглоби. Съдържанието на такава каца лесно изтича. Обръчите ѝ не трябва да се разтеглят, но и кацата не трябва да пресъхва. Такива каци се нуждаят от нови обръчи. Обръчът е закон, който трябва да се прилага на място. На същото основание, казвам: Всяка наука е ценна, когато може да се приложи.

Класът на младежите, наречен специален клас, е определен да става в петък. В колко часа се събирате? – В шест часа сутринта. Числото шест обича точността. И животът има отношение към точността. Следния път искам всички да бъдете точни, да дойдете точно в шест часа. Който дойде след шест часа, ще го считаме, че е болен, с температура 37° – 38° – 39°. Може ли да учи човек, който има температура? Какво може да се направи

с такъв човек? Ако температурата се повдигне до 42°, човек обеднява. Богат е, докато температурата му е 37°. Започне ли да се повишава, равновесието му се губи, и той се намира пред слаба криза. Ако температурата спада и дойде до 36° или 35°, пак не е добре. С каква бързина се движи светлината? – С 300 хиляди километра в секунда. Еднаква ли е бързината на светлината, която излиза от слънцето и на тази, която отива към него? Трябва да бъде еднаква, но при условие, че и при слизване, и при качване светлината минава през еднакво гъста среда. Може ли светлината да се спре за малко в пътя си, да си направи среща? – Не може. И Бог, когато пожелае да се спре някъде, едва ли ще спре за повече от една триста хилядна част от секундата.

Сега, ще направим един опит за точност. Следния път всички ще гледате да дойдете точно в шест часа. Не се позволява абсолютно никакво закъснение! Нито десет секунди! По-рано може да дойдете, но не и по-късно. Всеки да си послужи с верен часовник, да не се излъже. Може да си нагласите часовниците с тукашния, да има единство в проверката. Опитът ще бъде идния петък. Всеки да бъде искрен към себе си, ще си отбележи, с колко минути е подранил. Който закъснее, ще стои вън прав. Кой трябва да седи, и кой да стои? – Който е дошъл по-рано и навреме, ще седи; който е закъснял, ще стои. При това, всеки трябва да си даде отчет за причината, поради която е закъснял. Той трябва да си отговори, оправдава ли го тая причина, или не. Всеки носи отговорност пред себе си. – Какво правят в сегашните училища с учениците, които закъсняват? – Ако ученикът закъснее 15 м., считат го за едно неизвинено отсъствие. Щом се съберат няколко неизвинени отсъствия, ученикът се изключва. Един от учениците в класа ще се задължи да напише на лист, кой кога е дошъл, с колко минути по-рано, или с колко минути е закъснял. Също така ще напише и причините за закъснението.

За следния път, като направите упражнението за точността, ще пишете върху темата: – В колко часа влязох в класа – точно в шест часа, или преди шест. Какво беше времето: ясно, облачно, топло или студено. Сега аз искам да ви помогна, да разберете, де е стомната и как е отишла на пазара. Това е научно изследване. Когато стомните отиват на пазара, разходите на господаря се увеличават; щом престанат да ходят на пазара, разходите на господаря се намаляват. Същото се отнася и до вас. Не оставяйте стомните ви да отиват на пазара, за да се увеличи вашият бюджет. В касата ви има вече криза. Ако продължавате така, ще фалирате. Грешката може да е ваша, може и да е чужда, но отговорността е ваша. Вие сте играли на карти, знаете добре, че като ги наредите на фигурки и бутнете една от тях, цялата фигура се разваля. Така са свързани всички хора. Като бутнеш един, всички падат. Като отивате на бойното поле, достатъчно е един

войник да извика „ура“, за да го последват всички. Като се нахвърлят на неприятеля, един след друг падат ранени и убити. След това ги занасят в болницата, дето забравят болките си и, вместо да се опомнят, казват, че те са победили.

Помнете: Никой човек не е свободен. Докато си в известна редица, ще носиш последствията на общия живот. Постъпките на хората представят такава редица. Каквото направиш ти, и другите го правят; каквото правят другите, и ти ще го направиш – не може да не ти се отрази. Хората са свързани едни с други, преплетени са. За да не се спъват взаимно, от всички се иска чист, морален живот. Ако не живеете така, ще увиснете на примката и ще платите с живота си. Моралният живот освобождава човека от примките, в които се е оплел. Много примки има в живота, но човек трябва да знае, как да се освобождава от тях. Съществува наука, която освобождава човека от примките и изкушенията. За момата примката е красивият момък, добре облечен, сладкодумен. Щом постигне желанието си, той ще тури примката на врата ѝ и ще я обере. Имаш една идея, искаш да постигнеш нещо велико – и това е примка. Тази идея ще те отнесе в един свят, вън от реалността.

Две реалности има в света: реалност на глупавите хора и реалност на умните. Докато си на земята, ще се движиш между двете реалности, ще бъдеш и между глупавите, и между умните. Ако попаднеш между пияници, искаш, или не искаш, ще те накарат да им играеш. Ако не се съгласиш, ще те бият. Ако можеш да се справиш с пияниците, умен си; ако не можеш да се справиш, не си умен. И вие трябва да се справите с пияниците в себе си. Ако не се справите, ще ви бият. Всяка грешка в живота ви се дължи на факта, че не можете да се справите с пияниците. Казваш: Не исках да сгреша, но какво да правя? Хванаха ме пияниците и ме накараха да правя това, което не искам. Такива са условията на живота. Ако не правя, както те искат, ще ме бият. Според мене, това е забава. Има един свят на забави, свят на децата. Майката казва на децата си: Няма да бутате тия гърнета! Обаче, щом останат сами, те бъркат в гърнетата. Като се върне майката, прилага закона, след което се чува плач и вик. – Докога се налага този закон? – Докато децата са малки. Щом пораснат децата, станат студенти, законът не ги лови. Те са извън престъпленията. Те имат право да бъркат в гърнетата и да ядат, каквото искат. Майката се радва, че те са свободни, самостоятелни. В света на децата законът е възпитателно средство, а не че там се вършат големи престъпления. Има ли нещо лошо в това, че си взел част от богатството на банкера? – Облекчил си товара му. Де е престъплението? Златото негово ли е? То е взето от земята. Крадецът казва: Аз ще взема златото на богатия и ще го занеса там, отдето е извадено. Хората обичат златото, но не знаят, как да го обичат. Ако го

обикнат, както трябва и научат езика му, никой няма да го краде.

Миналия път темата беше: „Отношение между правите и кривите линии.“ На кривата линия съответства една права. Правата линия има два центъра, а кривата – няколко. Трябва да се определят центровете на кривите линии. Когато се казва, че на кривата линия съответства права, подразбираме правилно отношение. Следователно, линията е крива дотогава, докато се намери съответната права. – Как се образува кривата линия? От колко точки е съставена тя? – От много точки, от милиони точки. Те представят капитал, даден от разумния свят. От всички се иска точност. Само така можете да бъдете силни хора. Силен човек е оня, който може да побеждава мъчните условия на живота си. – Кой ученик е способен? – Който решава правилно задачите си. Ако на десет задачи решава само една, какъв ученик е той? Ако знаеш само действието събиране, какъв ученик си ти? Казваш: Зная добре делението. – Можеш ли да делиш с точност? Как ще разделиш 57 на 5? Сега аз искам да ви наведе към общите закони, да разберете, че физическите резултати имат отношение към умствените, а умствените – към духовните. Значи, всеки физически резултат крие в себе си известно количество мисли и чувства. Например, във всяка кост се крие известно количество умствена енергия; по нея може да познаеш, колко интелигентен е бил даден човек, както и неговият духовен багаж. Значи, от теглото на костта ще познаеш, какви мисли и чувства са движили човека. Всичко е написано на костта: характерът на човека, успехите и неуспехите в живота му. Това може да се изрази и чрез числа.

В математиката се работи с арабски и римски числа. Арабските числа са взети от кабалата. От числата зависи, дали ученикът ще пропадне на изпита, или ще го издържи. Европейците се страхуват много от числото 13. На 13 число малцина отиват на работа. В материалния свят на това число не му върви. То има особен характер, огнен тип. То изгаря всичко.

Сега аз искам да внеса една нова мисъл в ума ви, която да внесе ново разбиране. Нова мисъл е оная, която носи светлина за човешкия ум. Новата мисъл насърчава обезсърчения. Да бъдеш точен, това е нова мисъл, която повдига човека. Малко ще говориш, повече ще работиш, Ако учиш много и знаеш много, без да прилагаш, това са упражнения. Вие имате много упражнения, повече отколкото трябва. За вас са нужни по-малко упражнения, а повече работа.

Т. м.

5. Лекция от Учителя, държана на
30 октомври, 1931 г. София – Изгрев. 8.20 ч.с.

(Студен вятър духа.)

1931_10_30 Отношение на силовите центрове Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

ОТНОШЕНИЕ НА СИЛОВИТЕ ЦЕНТРОВЕ

---

11 година.

5 школна лекция на 1 мл.ок.клас

30 октомври 1931 г. петък, 6 ч.с.

(Облачно, северен вятър духа, хладно.)

ИЗГРЕВ.

Отче наш.

Сега, да ви кажа на вас, класът ви до де е достигнал. Никаква друга наука не може да ви се даде. Най-първо вие не сте точни. Не знаете цената на времето. После някои от вас отсъствувате на време и без време. Запример вие считате класа както в света. Аз наричам това е една лъжлива теория. Вие казвате, ние сме свободни хора, можем да правим каквото искаме. Свободата не седи да правиш каквото искаш. Ако един трен върви по-бързо отколкото трябва, релсите не могат да издържат, ще се строшат. А ако един трен върви по-медлено отколкото трябва, става закъсняване. Ако ви запитат тъй, при какви условия се ускорява движението? И при какви се намалява? Имате кръвообращението нали? Вие обичате да се занимавате с науката, но вие със себе си не се занимавате, само лекарите се занимават, носят барометър тук и там и ще видят, че температурата или се е намалила или се е увеличила. Ако температурата се е увеличила, тогава какво е отношението с организма? Каква е нормалната температура? (36.6°) Тази нормална ли е? (Тъй я намират.) Добре, сега тази температура се покачва с единица, става 37°. С колко се е покачила от нормалната? (С 4 десети.) Кои са причините за покачването на тия 4 десети? Присъствуват значи 40 деятелни единици. Вие си вземете един барометър и проверете тази теория вярна ли е или не. Дали когато човек е здрав и се намира при най-доброто си разположение, температурата му е 36.6°. Да кажем, вие имате едно радостно състояние. Мислиш, че целия свят си спечелил! Премерил ли си температурата си? Или имаш едно мрачно състояние, като че всичко си изгубил. Пак премерил ли си температурата? Човешкото съзнание влияе ли се от температурата? Практически, казвате, че полето на зрението се е увеличило или, че то се намалява, нали? Всъщност има ли увеличение на полето. Тогава вашето зрение обхваща по-голяма площ, казвате: Полето се увеличило. Полето на вашето зрение, значи в мозъка ви е станал известна промяна, не във външния свят. Казвате, в ума не е станала промяна. И там е станала някоя промяна. Добре. Аз ще ви задам

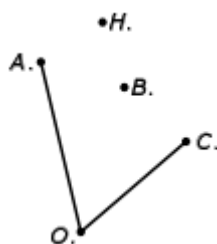
един научен въпрос. При какви условия стават промените. Научно сега, не тъй – при какви условия стават промените? Да допуснем, един професор имате в училището, но у него станат известни промени. Да кажем, професорът спрямо вас е разположен или спрямо вас е студент. Ние не говорим за другите учители при малките деца. Там, при първоначалните учители отношенията са малко по-други. Този учител казва, малко дете е, не разбира, ще потупа детето по гърба, но един професор в университета никога няма да потупа тъй по гърба когото и да е. Защото, ако те потупа, ти ще се усетиш тъй обиден, докачен. Сега това са традиции, но да се не отклоняваме, защото това потупване отива към друга категория. Но казвам, този професор може да има други отношения. Кои са причините. (Три причини се допускат, или у него, или у децата, или и в двамата.) Добре. Ако причината е у него, какво ще стане? (Ако той не е разположен спрямо мен, тогава няма помощ.) На какво се дължи това разположение? Аз искам да ви кажа законите, които действуват там. Има едно отношение. Вие казвате, че мен ме интересува какво е отношението на професора спрямо мен. Но този закон, който действа едновременно в професора и в тебе, ти съзнаваш, че има нещо, съзнаваш, че има отношение между тебе и професора и професорът съзнава, че нещо го отблъсква, казваш на другите, професорът има нещо. Този професор казва за тебе: Този студент не знае как да се носи, после има нещо в походката, не знае как да ходи, като върви, тропа като един кон. Или той може да каже: Този студент си турил такива дебели налчета на краката, няколко пъти съм му казал да ги махне, ще развали дюшемето, той не ги маха. Петала са това! Не съм разположен спрямо него. Като дойде, тропа, тропа и разваля дюшемето. Това е сега символът. Е, хубаво, на това петало е потребно. Защо? Ти си турист, а твоят професор никога не е ходил по планината. Петала, гвоздеи са потребни за планински места, по-стръмни места, задържаш се с тях и са приятни. Професорът възразява научно, казва, ти на екскурзия като идеш, два чифта обуца трябва да имаш, като ходиш на университета особени обуца трябва да имаш, там не е място за туризъм. Тези обуца да ги извадиш, трябва да имаш и университетски обуца. И професорът е прав и ти си прав. Ти си прав за планината, горе, а професорът е прав за университета. В даден случай се явява едно различие в обущата. Традиции са това. Постоянни традиции, но казвам, коя е причината, съществената причина, как тъй този професор да обърне внимание на тия петала. Кой го е заставил да обърне внимание на тези петала? Запример, кой е заставил лекаря да обърне внимание, че нормалната температура е 36.6°, 37° е нормалната температура. Оттам нататък температурата минава 38, 39, 40, 41°. Мине ли нататък, стигне ли 42°, там какво става? (Човек свършва вече.) Значи, 42° за сегашните хора е една крайна мярка, при която един човек при 42° температура свършва. Нали така, но има микроби, които при 120° температура пак не свършват. Тогава? Кой е по-учен в дадения случай?

Когато един учен професор при 42° не може да издържи, а има микроби, които и на 200, и на 300, и на хиляда градуса могат да издържат. Тогава как ще определите. Да кажем при хиляда градуса не е проверено, но 120 градуса те издържат на температурата. Сега в 42° , в тази температура какво се крие? При 42° стават известни химически реакции, в които (се) отравя организмът, отравяне става. Та това е сега отравяне.

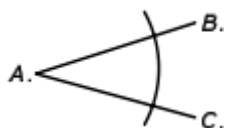
Ние сега минаваме към една област, от какво започнахме? От петалото, нали, от обикновената наука дойдохме до 42° . Сега за мен главното са числата. Значи 36.6 от какво? От единицата, там температурата е нормална. Добре, ако съберете тия числа и извадите, и направите съкращение, и съберете какво число се образува? 36 колко прави? 3 и 6 прави 9. И 6? 9 и 6 е 15. 1 и 5 = 6. Какво означава числото 6? Отношенията. Ако вземете числата от 1 до 10, как ще определите, какво отношение има числото 2? Или в геометрията вие изучавате какво отношение имат числата.

Нали имаме линията АВ и линията CD. Какво отношение има между правите и кривите линии. На какво се дължи произходът на правата линия? Кое е причината на правата линия? Движението на някоя точка в известно положение. Да кажем някоя точка се движи. Да вземем една определена точка Н, тя се движи в пространството, най-късото движение, което тя може да направи от едно място, от един център към друг, ние мислим е правата линия. Тогава на какво се дължи произходът на кривата линия? Тогава заключенията, всяка точка, която не може да се движи в права линия, в каква се движи? (В крива.) Добре, тогава в даден случай вие имате две проявления на точката, в единия случай при известни условия, когато точката минава от едно състояние, значи, от един център, от най-близкия център, в друг център, тя образува права линия, но когато минава през центрове, прескачане става, става по-дълга линия. Кривата линия прави тази точка по-дълга. Промеждутъци има, тогава тя може ли да минава по правата линия? Сега да обясня теорията. Сега това ще го увеличаваме. (Двете точки, взети увеличени.) Тия, двата центрове колко пъти са увеличени? Те са увеличени с милион пъти. Това за обяснение. Това е една реалност, това е един преходен пункт.

Тази точка А тя се движи, дойде до В. Тъй става образуването на правата линия. Същевременно в тази посока се намира и друг център. Нали Н се движи по права линия. Но Н се движи от друг център. Не свързвайте А със С. Имате Н права линия, но ако речете да свържете трите центъра, какво ще имате? Крива линия. Следователно, всякога отношението между две същества е образуване на права линия. Щом има от две същества нагоре, които са свързани по един начин в някоя система, образува се крива линия. Допуснете сега, че тия три центрове, според тази теория, А, В и С, те образуват отношение и имат една крива линия. Но допуснете, имате центъра О. А има отношение към О и В и С какви ще бъдат тогава линиите? Образуват се радиуси, нали? Тогава отношението А В С могат да се образуват и ред други центрове и те ще бъдат все по каква линия? (Все по крива линия.) Допуснете сега, че тия са центровете; най-първо тази енергия минава от А до О. От О имате друго отношение, от О до С. И допуснете, че А и С имат друго отношение чрез АВ и С. Сега да кажем, ако А и О имат права линия право отношение имат. И после А чрез този център О иска да има отношение със С. По каква линия вървят те тогава? Пак по права линия. Но права линия, АО ОС, която се намира под известен ъгъл. Две прави линии, за да образуват известен ъгъл, на тях им трябва колко точки? (Три точки.) Е, добре, сега законът на ъглите.

Да допуснем ъгъла ABC имате, ако този ъгъл се намалява и увеличава, какво заключение вадим? При какви условия се намалява един ъгъл и при какви условия се увеличава? Да вземем този ъгъл в астрологията. Ако астрологически известен ъгъл се увеличава или намалява на планетите, какво означава това? Идва до места хармонични и дисхармонични, те се редуват. Но простата причина, щом се намалява този триъгълник, да допуснем, че вие се приближавате към един триъгълник, нали така, да кажем вие се движите така. Този триъгълник е обърнат с отворената част към вас. Ако вие го гледате отдалеч, как ще ви се покаже? (Тесен.) По-тесен. Ако турим така, колкото повече вие се приближавате, той постоянно се увеличава. И щом дойдете до С, вие казвате: Този триъгълник се е увеличил. Тогава ще стане ABC. Сега това увеличение съществено ли е? Този ъгъл не се е увеличил, но това увеличение показва, че вие сте се поддвижили по-близо до предмета. И следователно го виждате тъй както си е. А щом се отдалечавате, триъгълникът почва да се намалява. Това е едно от знанията. Но другото, когато вие се движите в една по-гъста материя и срещнете по-голямо съпротивление, и тия части се разтварят, и колкото съпротивлението е по-малко, то и разстоянието и междината на ъгъла ще бъде по-малка.

Сега да допуснем, че вие имате известен морал. Допуснете, че този морал се отнася по права линия. Морален човек се нарича човек, който има отношение само спрямо две точки. В даден случай вие трябва да говорите Истината и не трябва да лъжете! Запример, какво нещо е лъжата? Това са невероятни неща. Да кажем, ти нещо не си го турил на място. Ходил си за вода, господарят те пита: Тури ли стомните на място? – Турих ги. Отива господарят, никакви стомни няма там. Ти казваш: Аз ги турих там, но някой ги е взел. Стомната изчезва. Но господарят ви дава пак 5, 10 лева и ви казва купете нова стомна. После ти пак тръгнеш за вода и стомната пак я няма. Чудите се вие: Кой бута стомните? Може да има някой, който ги побутва, но кой е той, има някой виновен. Един, който купува стомните, и друг, който ги продава. Двама са те. Питам сега, кой е онзи, който лъже? Който продава или който купува? Така е при сегашните условия. И тогава този господар, щом се изгубят 4, 5 стомни, почва да се интересува къде се дават стомните? Почва да прави научни изследвания и търси къде са се дянали стомните? Как тъй се изгубват? И най-после, след като направи научните си изследвания, идва до едно откритие. Да кажем изгубят се 10 стомни, той ги е отбелязал и един ден вижда стомната на пазаря, вижда и неговия инициал на стомната, турен отгоре. Сега стомната може да е пръстена, този господин се интересува по какъв начин неговата стомна е дошла до пазаря. И казва: Стомната крака няма и очи няма, а е дошла тук на дюкяна и тъй се е представила на някоя витрина, седи готова да я купи някой, да се цани някъде за слугиня; а стомната не е готова да иде при господаря си. Но това не е научно, нали. Но това е един факт, господарят пита господина как е дошла тази стомна. Казва: Тук дойде едно лице младо, мустаки нямаше, брада едва набола. Господарят се интересува, той поставя детективи и най-после хващат, кого? – Онзи, който е ходил за вода. Питам сега, как тъй? Защо в този слуга е влязла мисълта да каже: Аз оставих стомната на мястото, но я няма там? Кой са съображенията? За мен сега е по-важен един въпрос, аз оставям лъжата настрана, но си правя своите научни изследвания, КАК МУ ДОЙДЕ НА ТОЗИ СЛУГА НА УМА, именно голямо откритие е направил той, той е допуснал една теория, той казва, че една стомна може да стои на две места, не само на едно място; и той доказва теорията си на господаря. Казва: Телата са подвижни, той доказва на господаря си теорията, че всичко в света се движи. А господарят му казва: Крива ти е теорията. На едно място трябва да седи стомната. Казва, тази стомна не трябва да иде на друго място. А слугата казва: Тя като е излязла от печта, тръгне ли на работа, нищо няма да остане. Не е съгласен господарят. Единият твърди, че всички тела се движат, изменят своите положения, а господарят твърди, че не трябва да менят своето положение. Кой е на правата страна?

Да пренесем тогава тези думи. Допуснете, че вие живеете в един свят, както

нашата земя, нали така и казвате, че човек трябва да се движи. Допуснете, че някое друго тяло в небесното пространство се приближава при земята и представете си, че това тяло има такава притегателна сила, че претегля всичките хора от земята. Да допуснем и вие тук в класа, всички изведнъж ще напуснете тук мястото и ще тръгнете за това тяло и животът ви тук на земята остава недовършен, нали тъй? Защото искате, не искате, вие като стомната ще идете там. И след като идете там на другото място, ще започнете да развивате новата теория. И защо това тяло в пространството ще ви привлича от земята при себе си и сте напуснали своето място. Че в един наполеон има такава динамическа сила, че даже един професор свършил 4 факултета може да го привлече. Златото има тази сила! Може да привлече професора да влезне в касата; пък какъвто и да е скъпоценен камък, даже който да е от вас, който не разбира, не обичате да правите упражненията си по гимнастика, считате, че гимнастиката е долна работа и не искате да я правите, но като намерите един диамант голям колкото гълъбово яйце, ще започнете да копаете, да правите гимнастика, ще считате даже за голямо щастие, че сте се навели да го вземете. Но това навеждане ще ви осигури за цял живот. С едно навеждане за този диамант вие може да свършите много науки. И музикантин може да станете, и актьор може да станете. Ако един човек забогатее, какви професии ще упражнява? Какво ще стане? Допуснете, че аз ви подарявам 10 милиона лири стерлинги, каква професия ще си изберете вие? Сега ще разсъждавате като богат човек. Богат човек с 10 милиона, каква професия ще си изберете? Най-първо ще си изберете един голям чифлик с три автомобили и с 5 коня арабска порода. С 10 души слуги и тъй облечен ще бъдете. Тогава ще имате изящни динете, всяка вечер ще давате по едно угощение на вашите приятели и приближени; и след това ще имате учени хора около вас, една зоологическа градина с редки животни, ще имате и една ботаническа градина с редки растения, посадени там, ще имате един музей от старовременни работи, събрани оттук, оттам. После ще имате 4 доктори да ви гледат конете, арабските. Това са все хора с висше образование, да гледат конете. И най-после ще имате двама доктори, като дойдат вашите гости, в случай, че преядат и се разболеят, да бъдат на тяхната услуга. Но кой от вас би избрал положението като има 10 милиона английски стерлинги, да избере професия зидарство? Или кой от вас би избрал професията да бъде слуга някъде? Възможно ли е при 10 милиона английски стерлинги да бъдеш слуга? Възможно ли е това? Каква е вероятността?

Само при един случай можеш да бъдеш слуга. (Като си богат.) Кога? Когато си болен. Тогава като дойде лекарят, каквото ти каже, ще изпълниш всичко. Той ще ти каже: Ти, богатият човек, който обичаш да заповядваш, на всички тия наоколо, сега той ти каже: Слушай, това малко

пишпенце ще вземеш и ще изваждаш по една малка лъжичка от цяра и всеки 5 минути, все ще вземаш и ти, точно нито половин минута няма да забравиш. Той като дойде лекарят, веднага ще извади барометъра и ще мери температурата. 36.6°. И ти ще бъдеш слуга. Докога? Дотогава докато болестта ти гостува ти ще бъдеш слуга, ще се въртиш. Щом си заминеш болестта, дойде здравето, какво ще стане? Пак си милиардер с 10 милиона английски лири стерлинги. Пак заповядаш. Ще кажеш, аз се научих как да слугувам и вие ще се научите да слугувате! Питам, онези, които слугуват какви са, здрави или болни! Болният още не слугува. Той се готви за слуга. Но той е само послушник. **БОЛНИЯТ ЧОВЕК Е САМО КАНДИДАТ ЗА СЛУЖБАТА СЛУГА.** Но той още не е слуга.

Сега да ви направя едно сравнение. Богатството е голяма пещ, в която е турен един човек да направи един химически опит. Трябва ти огън, пещ ти трябва, за да се изпарят работите. Щом станеш сиромаш, какво показва това? Ако си богат, в пещта си, ако си сиромаш, извънка пещта си, облечен си. Значи, докато си богат, ти не си годен за работа, други трябва да ти помагат. Ще те водят от едно място на друго, ще се обличаш. Щом станеш беден, ти си вече готов за работа. Или аз наричам богатите трябва да работят, а бедните да почиват. Как е започнала природата най-първо? Със сиромашия или с богатство? Природата е започнала с най-голямото богатство и тя свършва курса си с най-голямата сиромашия. Научно е така. Сега. Да превеждате. Представете си какво отношение, онова светкавично движение, което имат телата, ако те се движат с тази неизмерима скорост. Представете си една малка частица, една молекула, която се движи вътре в своето пространство прави 9.5 от цялото. Това са такива милиарди пъти стълкновения в една секунда. 9.5 милиарди части от цялото стълкновение с други частици от цялото. Един милиард частици, представете си какви скандали са това! Ти можеш да направиш през седмицата един скандал и ще го пишат във вестниците. А една малка частица от цялото прави 9 милиарди и 9 десети скандали в една секунда. Стълкновения са това. Питам, ако се заведат дела за това сблъскване? Питам, може ли вие да живеете един нормален живот при такова едно състезание вътре във вашето тяло? (Абсолютно невъзможно е и да се мисли!) И следователно, човек има за задача в живота си, като си дойде до възпитанието да доведе твърдата материя и силовите линии и всичко това да доведе в един правилен живот, едно правилно отношение. Да ги възпитава тия скандалджии вътре. Е, колко време ще ти вземе тебе докато ти употребиш един атом от кислорода? Аз бих ги превел. Един атом прави таман скандали. Той пише няколко милиона такива любовни писма и то такива, скарват се! И сега казвате, какво нещо е любовта? Кажете вие, нещо ме привлича. В Любовта има нещо за хиляди привличания. Е, питам сега, този, който те привлича, каква любов може да има в него? Казвате вие,

привлича ме нещо този господин. Има нещо, с което ме привлича този човек. Аз говоря за Любовта в най-обща смисъл. Има нещо, което ме привлича у този господин. Казвам, но ще има нещо, което ще ме отблъсква.

Та казвам: При сегашните условия на живота, вие всички тъй както се намирате, вие нямате нещо определено. Да кажем, мислите, че човек ще живее с хората, ще има образование, най-после ще остарее и ще умре. Ще иде някъде и си представя работите, те както не са. Ти като идеш на онзи свят при онези разумните същества, какви ще бъдат отношенията там? Отношенията ви в онзи свят ще бъдат точно такива, каквито са тук. Е, какво е онзи свят? Какъв може да бъде онзи свят? Допуснете, че вие сте затворен в някой затвор в една малка килийка. Дойде вашият свят, пуснат ви само веднъж на обяд за 15 минути или за 20 минути, или за половин час. И после пак ви турят в затвора. Представете си онзи свят положението, когато вас ви освобождават. Осъдени сте били за 20 години, веднъж сте имали право да видите слънцето и после пак ви затворят така 20 години. Заминавате от този затвор за онзи свят, отдето сте влезли в затвора и ви пуснат. **ТОГАВА КОЙ СВЯТ Е ПО-ХУБАВ? ЗАТВОРЪТ ИЛИ ОНЗИ СВЯТ?** Ако си богат, по-добър е онзи свят, ако си сиромаш, по-добър е този свят. Да кажем пуснат ви зимно време, когато има 35° студ отвънка. Вие нямате дрехи, нямате обувци, никого не познавате, излезнете навънка, престъпник сте и носите затворнически дрехи? Питам не е ли по-хубаво да седиш в затвора? Но щом разполагаш с пари, какво трябва да правиш? Да излезнеш! Първото нещо! Какво трябва да правим ние в затвора? Да снемем халатите си и всички тия неща от затвора. После второто нещо, да идете в банята да се окъпете хубаво, да се изчистите. Момъкът да си обръсне брадата, мустаките, в дадения случай аз ви казвам, ако затворът е бил нехигиеничен, мъж или жена, косата ви е станала пълна с гниди и въшки, нямате гребен. Какво ви остава като излезете навънка? Мъж или жена? Да се обръснете хубаво, да хвърлите нечистите си дрехи, да се облечете много добре.

Та това, което вас ви мъчи в материалния свят, това са неблагоприятните условия. Вие разсъждавате сега, четете един трактат на някой учен човек. Но казвам, това са много елементарни работи. Казват: Трябва да постъпиш добре. Хубаво, между два центъра има много правилни отношения, лесно стават там работите. Много правилни линии са това. Но ти имаш отношение с няколко хиляди центрове. Какво ще правиш? Не само по права линия, но ще ходиш и по крива линия. Налага ти се да опиташ и кривата линия във вземането си и в даването си. Да кажем, вие сега идете, ще се научите на окултните науки. Как ще се изучават окултните науки. Допуснете, че аз дигам този стол и му кажа: Дигни се във въздуха. И той се

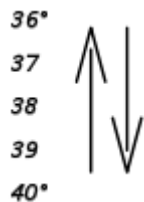
дигне, но тъй с целия пръст на дясната ръка. (Показалеца.) Той ме слуша, аз му заповядвам. Докога ме слуша? Докато аз му заповядвам. Ще кажете, това и аз мога да направя. Допуснете, вие сте студент, аз съм професор. Аз дигна стола с единия пръст. Дойдете и вие, дигнете стола с единия пръст. И вие станете професор. После вие казвате, а, той с третия пръст дигнал стола и аз мога това. Но аз казвам тъй на стола да се дигне и той се дига. И ти казваш на стола да се дигне, но той не се дига. Сега къде е истината. Представете си, че тия столове са направени така, всеки един стол е свързан с една жичка невидима. Това са все силовите линии нагоре. Но същевременно този стол е свързан с друг един център надолу. И тогава столът седи на едно място, защото той едновременно се тегли и нагоре към центъра на слънцето и надолу към центъра на земята. И вследствие на това той стои. Но представете си, че вие сте разбрали закона да го освободите от този конец, който го държи към центъра на земята, да се стреми към слънцето. Какво ще стане със стола? Тогава столът ще почне да се качва нагоре. Но същевременно вие потегляте конца, той се върне пак надолу. И тъй си остане. Разслабете долния конец, пак слиза туй тяло, пада долу. Значи вие сте се научили, при двата центъра съкратявате тяхната енергия, на тези до центъра. Тъй както в машините става. Почваш да въртиш едно колело и тя тегли предмета. Някой път едните отиват в една посока, другите отиват в друга посока. Това е все същото. Това е, което става и у човека. Всички ония постъпки, енергии, които са свързани с центъра на земята, ние считаме нормални. Всички ония постъпки на енергиите, които са свързани със слънчевата енергия, ние считаме морални, добри. Защото, който и да е от вас, при това състояние, ако слезне в центъра на земята, какво ще стане с него?

Колко има тук по права линия до центъра на земята? Колко хиляди (повече от 6 хиляди км.) 6 хиляди километра, ако слезнеш в центъра на земята и започнеш да пъплиш нагоре, колко време ще ти вземе, да изходиш 6 хиляди км? Ако 15 минути, да вземем 20 минути се взема на километър. Може да се направи едно изчисление.

Сега за вашия клас трябва да бъдете точни. Тъй както сте сега, аз считам това е малко разтеглена наука. А разтеглената наука резултат не може да има. Защото ако обръчите на една каца се разтегнат, какво става с кацата? Отварят се повече междините. Следователно кацата не може да задържи материала, който е турен в нея. Съдържанието ще изтече навънка. Следователно, колко условия, колко причини има? Първо, ако се разтегнат обръчите на една каца, второ, ако частите, от които е направена една каца, изсъхнат повече, пак се образуват междини. Сега щом изсъхнат, какво трябва да се направи? Да се забият нови обръчи. Кацата става по-малка, когато се забият обръчите, но когато обръчите се разтегнат, какво трябва

да се направи? Обръчът това е един закон. Та казвам: Във вас трябва да има едно желание, да имате една наука, която да сте приложили на опит и да може тя в даден случай да ви служи.

Сега на вашия клас ние сме избрали ПЕТЪКА. В колко часа идвате вие в клас? (В 6 часа.) Това число обича точността. Животът обича ТОЧНОСТТА! Каква е нормалната скорост, в която трябва да дойдете? И нормалното време кое е? Защото ако вземем 36.6° , това е нормалната температура за човека. Сега при колко градуса вие трябва да бъдете нормално в клас? Кажете ми сега нормалната температура за класа коя е? Е 6 часа. Десета част има ли? (Няма.) Колко десети искате? (Никак.) Точно в 6 часа. Добре. ВТОРИЯ ПЪТ АЗ ИСКАМ ВСИЧКИ ДА БЪДЕТЕ ТОЧНО В 6 ЧАСА В КЛАС! Щом дойдете извънка този час, ще го сметнем за болен. 37° , 38° , има вече болезнено състояние там. Питам при тази температура човек може ли да учи? На този човек, на когото се мени състоянието му вътре, какво може да се направи?

При 42° той забогатява, но богатство ли е това? 42° това е сиромашия. 36° е нормалната температура, нормалното състояние. Това е богатството. Тогава човек е богат, има уравновесен бюджет. 37° – в бюджета вече има една криза. Някакви малки условия за криза се явяват. Но ако има 36° или 35° , тогава какво бихте казали? Има един вид изгубване и повишение на температурата. Когато стрелката отива нагоре $\uparrow$, отива към спадане на температурата, а когато отива надолу $\downarrow$, температурата се качва. Или в даден случай нормална температура е тази, нали имаме числото 6. Светлината, която иде от слънцето към земята, се движи с хиляда скорост и светлината, която се връща към слънцето от земята, нали се движи със същата бързина. Със същата скорост ли се движи. Не стана ли някъде намаление на бързината? Колко е намалило движението, бързината на светлината? 300 хиляди в секундата. Тази бързина при отиване и връщане еднаква ли е или не. Защо светлината отива и се връща. Как мислите вие, еднаква ли е? (Не е еднаква.) То е тъй, ако средата, дето се движи светлината, не е еднаква. Ако средата не е еднаква, то е тъй, но ако е еднаква средата, дето се движи светлината, ще има ли някакво намаление? (Няма да има.) Но намаление става някой път, защото тя прави някъде рандеву. Тогава светлината, която се движи с 300 хиляди км в секундата, каква част от секундата ще бъде рандевото на светлината? Какво отклонение може да направи бързината на светлината в даден случай? Ако

в нея само се зароди мисълта да се поспре малко. С каква единица от времето може да се поспре? Даже не можете да го забележите. У Бога се зароди едно желание да се поспре малко; с каква единица от времето Той може да се поспре малко? (С една 300-хилядна част от секундата.) Сега тези са, аз ги наричам схоластични научни разисквания. Вие ще кажете, какви по-важни работи има в дадения случай. Но трябва да разбирате времето. Или у българина, у всички българи времето е недоразвито. За да бъде човек тактичен, у него времето трябва да бъде развито. Всичко трябва да става точно навреме! Той трябва да има 36.6 бележка. Най-малко 6 трябва да имаш на дипломата си за времето. Защото само човек, който оценява... Две неща трябва да има човекът. Човек трябва да има една ясна представа за пространството. Какво нещо е пространството? И ясна представа за времето. И ако може да турите всяко нещо на времето си. Да знаеш, че всички неща ще дойдат точно навремето си. Да кажем, че нещата загубят своята цена. Ако ти не знаеш времето, кога тръгва тренът, защо тренът тръгва точно на секундата. Ти имаш един часовник, който не върви, не е точен, не е верен, а тренът тръгва точно на минутата и секундата. Ти си закъснял, отиваш, но тренът е отишъл. Ти трябва да бъдеш точно навремето там! Представете си, че има един трен, който на хиляда години тръгва само веднъж. И хиляда години ти си чакал за този трен и си закъснял само с половин минута. Казваш, само 10 секунди, а тренът тръгнал. Колко точно трябва да бъдеш там! Защото има известни процеси в природата. Ние грешим по единствената причина, че не знаем времето. И щом пропуснеш времето, ти ще направиш друга погрешка.

Е, добре. Сега нагласете си часовниците и втория път кой как влезне тук, ще направим една проверка. Аз искам да дойдете тук точно в 6 часа. Ще си изберете един часовник точен и кой как дойде, ще се забележи. Ни по-рано, ни по-късно. По-рано може да дойдете и 10 минути, но абсолютно точно на времето всеки да бъде тук! Никой не трябва да закъснее нито с 10 секунди, защото тренът ще тръгне! Ще направим ние една проба! Сега, да видим. И тогава според тия числа, с които ще закъснее, вие ще си изберете един часовник, може и по този тук да се справяте. Идущия петък ще го нагласим хубаво. И тогава ще си турите на ума да дойдете точно навреме! И кой как дойде ще си отбележи с колко минути е дошъл по-рано, ако е дошъл по-рано. Ще си пишете, с 2, с 5 или с 10. А ако закъснее, ще седи отвънка. Пак ще влезнете вътре, но ще стоите през цялото време прави. Сега, ако искате, онези, които дойдат късно, те да стоят прави, а, които дойдат рано, те да седят. Но да има едно различие между едните и другите. Кой трябва да седи? Който рано е дошъл или който късно е дошъл? (Който е дошъл рано.) И после турете си всеки един от вас, когато има, когато не може да извърши нещо, той трябва да знае причините кои са, дето не може да го извърши. Основните причини. Той трябва да

изследва причините, да каже: Днес аз не съм разположен и да знае, кои са същинските причини. И тези причини оправдават ли го? Човек пред себе си е отговорен! Да кажем, сега в университета или в училището, нали държат виновен учителя, нали класният наставник отбележи всеки, който закъснее. Колко пъти като закъснее и му турят единицата? (При закъснение 15 минути се счита един час отсъствие.) Тогава вие ще си изберете един, който да преведе всички тия центрове в една геометрична таблица. Той ще си запише кой колко е закъснял и кой колко рано е дошъл. И после ще разискваме върху причините, които са го накарали да дойде по-рано или по-късно.

Та втория път задачата ще бъде тема. Всеки сам ще си запише кога е дошъл. Ще си напише всеки в 6 или когато е дошъл. Сега това ще ви бъде ТЕМАТА: ДА СТЕ ТОЧНИ! И ще определите ВРЕМЕТО КАКВО Е БИЛО. Влажно ли е, ясно, облачно. Но ще направим една проверка, да видим. Аз искам сега да ви помогна, да видим стомната къде е. Искам да хвана стомната, научно изследване. Искам да видя защо стомната е отишла на пазаря. Когато стомните почнат да ходят на пазаря, тогава разносните се увеличават; а пък когато стомната не ходи на пазаря, а остане вкъщи, тогава разносните на господаря се намаляват. Та непременно стомните трябва да престанат да ходят на пазаря, за да се увеличи вашият приход, вашият кредит на касата. Сега в касата има голяма криза. И ако още така вървите, вие ще фалирате. Вижте сега французинът прави икономия, ходи при Вашингтон. Криза е това! А това какво означава, това не се отнася до вас. Какво разбирате под отношение на думата: движението, в което и ти участвуаш. Погрешката може да е направена отнякъде и ти да участвуаш, да носиш отговорност. Нали сте играли някой път на скамбил. Нарездат се фигурите като войници и като бутна едната фигура и падне едната, всички падат. Някой път и вие сте турени в такава верига, че един като се бутне и ти ще идеш с него. Каквото направи той и ти ще го направиш. Вземете на бойното поле, един извика УРАААА! И всички тичат УРАА! Избиват ги и всички идат на болницата, превържат ги и пак казват: Ние победихме! А не казват кой ги рани.

Та в света не сме тъй свободни. Щом си в известна редица, защото и животът, и постъпките на хората си имат известна редица. И каквото ти правиш, и другите вземат участие в това. И твоите постъпки ще се отразят отгоре ти; и каквото другите правят, и то ще се отрази върху тебе. Никой не е свободен. Затова има една наука в света, да намерим характерните отношения в света. Правилният живот седи там. И ако човек не може да намери това, ти можеш да му казваш морални правила, но ако ти не му извадиш примката от врата и да го пуснеш, да му кажеш: Свободен си сега. Има някой човек, ако не може да се освободи, той се е оплел в едно въже,

ако не го изтегли нагоре и не я разшири, той не може да се освободи от примката. Онзи, който не е умеел да извади примката, ще увисне на нея и ще плати с живота. А онзи веднага ще потегли въжето от врата си, ще извади примката и ще се освободи.

Та около вас има много примки. И аз виждам някой път хората все държат примките си. И затова трябва да има една наука на примките. Има една наука за изкушенията. Запример, да знаеш кога си в изкушение. При изкушенията ти имаш един красив момък, много добре облечен с копринени чорапи, парфюмиран, тъй охолоен, казва: Заповядайте! А след като влезнеш вътре всичко, което имаш в джоба си, ще изчезне. И няма да остане нищо. Или имаш някоя си идея някой продукт в света. Това е примка. А разумен е онзи човек, който разбира. Не е всичко лъжа в света. Има една реалност в света на разумните същества. Две реалности има; една реалност на глупавите същества и една реалност на умните същества. Значи, два свята има, ще преминаваме и в умния свят, и в глупавия свят. Щом постъпиш неправилно, между глупавите си и ти ставаш глупав. Ама че слушай, хванат те тебе десетина пияници, кажат: Ще играеш, ако не играеш, ще те бият. Ти може да си свършил, професор си, но ще играеш, друго яче ще те бият. Вие мислите, че по един много лесен път ще минете. С хокане, ако не, тояга ще има отгоре ти. Ще играеш! Тогава ако един човек 10 души пияници могат да го накарат да играе, какъв е той? Умен човек ли е? Аз няма да му се смея, казвам, не е умен този човек. Той не може да се справи с тия пияници. Но ако той може да се справи с тия пияници, той е много умен. Сега вие трябва да се справите с вашите пияници. Ако не се справите, ще тропате. Всяка една погрешка в света се дължи, че тебе са те хванали пияниците и ти тропаш. Казваш, не исках да го направя, но какво да правя. Условията на живота са такива. Ще те убият. Сега ще се справите с това. Сега тази е много проста работа. В света има една страна, която е забавление. Един свят има на децата, дете, ако майката има 10 гърнета с лешници, орехи, какво ли не, бонбончета и тя казва: Ти няма да буташ там тия гърнета, ще искаш. Детето иде с показалеца си, бутне това гърне, онова, след това майката има закон, казва, кой е бутал това гърне и ти почнеш да трепериш. До кога бият това дете? Докато е малко. След като стане голям, студент, свършил училището и ако момчето и бута гърнето тогава, не е вече престъпление. Майката се радва, казва: Всичките гърнета можеш да буташ! Даже щом възмъжее, счита се голяма привилегия, че е бутал гърнето. А докато е малко детето, това е престъпление. Та и в света, има един свят, той е само за възпитание, за самовъзпитание, не че там има някоя погрешка. Какво лошо има, че си взел от някой богат от богатството му? Облекчил си товара му. Де е престъплението? Той златото от баща си ли го е взел? И той е окрал баща си. Това злато казва: Открадох ме! Те го извадиха от земята, той казва, аз ще го занеса пак там, отдето е извадено.

Та казвам: Правилното употребление на златото къде е ? Ако хората по някой път обичат златото, причината е съвсем далечна. Хората не са се научили как да обичат златото. Ако те го обикнат и научат езика на златото, нямаше да има кражби. А сега те си служат с преводчици, не знаят, не разбират езика на златото.

Та сега, каква беше темата? Втория път ще направим, ОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ПРАВИТЕ И КРИВИ ЛИНИИ. Всякога една крива линия съответствува на една права линия. Във всяка една права линия влизат два центъра. А във всяка една крива линия влизат няколко центъра. Следователно, трябва да се определят най-първо кривите линии. Когато една крива линия съответствува на една права линия, да имате едно право отношение. И кривата линия е крива дотогава, докогато намери съответсвующа права линия. Как се образува кривата линия? Трябва да знаете кривата линия от колко центъра е образувана. От колко точки. От 3, 4, 5, 6, 10, няколко милиона, това са съотношения вътре, един известен капитал, който е вложен от разумни същества, които влизат и търгуват с този капитал. Та сега трябва да застанете всички, само по този начин вие може да бъдете силни хора. Силен човек е само онзи, който може да побеждава мъчните условия, при които се намира. Кой е способният ученик? Който разрешава всичките задачи, които учителят му дава. Да кажем, ако той при едно упражнение решава само една задача, а дават му се 10, тогава колко учен ще бъде той? Да допуснем, вие сте изучавали само процесът на събирането, вече сте майстор на това, но не знаете изваждане, не знаете да умножавате и не знаете да делите. Някой от вас ще каже, че вие знаете да делите, нали така? Но имате необикновени числа да делите. Да кажем има някой, който може изведнъж да раздели. Но да разделиш 57 на 5 десети, какъв е резултатът? (114.) Правилно ли е? Сега те са частични случаи. Но аз искам да ви наведе на ония общи закони, да сведете физическите резултати, имат отношение най-първо към умствения свят и после към духовния свят. Във всеки един резултат на земята седи известно количество от мисли вътре. И известно количество чувствование. И ако вие вземете известна човешка кост, да кажем, ако вие сте чувствителен, веднага в тази кост вие ще забележите, ще познаете това същество. Като пипате костта ще знаете колко интелигентно е било. В тази кост, да кажем в ръката му е внесено това. Ръката съдържа количеството на неговия умствен манталитет, който е влезнал в костта и после чувствата и те са внесени, и постъпките. Ти като попипаш костта, веднага ще знаеш колко умно е било това същество, колко е бил неговият духовен багаж. Но ако не си чувствителен, ще кажеш колко е тежка костта. А онзи ще види, че във всяка една кост има внесени известни количества мисли; и всичките чувства, които имате, и те са внесени там. Не само това, но в костта е внесено, че лицето е свършило университет. После, колко се е тревожил, колко пъти

са го късали на изпити. Всичко е написано в костта. После колко пъти си ходил на randevу или на гости, как са те гощавали. Колко пъти си боледувал, кои лекари са те гледали. Всичко го има в една кост. На това се дължи ясновидството. Казват, че са виждали неща. Всичко е писано в костта. Хвана костта и ако съм чувствителен, всичко е вложено там. По този начин трябва да се изучава света.

Та ако идем сега в числата, онези числа, които са написани, те си имат отношение. Арабските числа са извадени от един кабалистически закон. И ако разбираме вътрешната страна на числата 1, 2, 3. Запример, ти отиваш на изпит, числото ще те скъса. Вие може да си направите числа. Числото ще те скъса. Запример числото 13 в Европа къса всички. Никой не иска да иде на работа при числото 13. На материални работи не върви! На малко хора в света върви числото 13. То е от какъв характер? От огнен тип! И какво прави? Всичко изгаря! И само ако има една азбука, разбира се всички няма да могат, **НО ДА СЕ ВНЕСЕ ЕДНА НОВА МИСЪЛ В УМА ВИ.** Новата мисъл ще внесе едно ново разбиране. При сегашното положение вие минавате в крайни резултати: Насърдчите се много и след това пак обезсърдчите се веднага.

Сега ние ще определим класът да става много точно. И после много малко да се говори. 30 минути са достатъчни, пък онова, ако едно знание няма приложение, в даден случай това аз наричам УПРАЖНЕНИЕ. Виждам вие имате повече упражнения отколкото трябва. Сега трябва по-малко упражнения, повече работа!

Станете сега.

Тайна молитва.

8.20 ч.с.

(Студен вятър духа.)

1931_11_01 Изново

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ИЗНОВО

„Ако се не роди някой изново, не може да види
Царството Божие.“

Йоана, 3:3

„Изново“. Аз ще взема думата „изново“ като скъпоценен камък, който е турен на пръста на някой човек. Този човек може да бъде някоя млада мома, или някой момък; той може да бъде някой цар, някой княз, или най-после и някой обикновен човек. Който погледне този камък, харесва го и си мисли дали има някакво отношение, някаква връзка между него и човека, който го носи. Дали има отношения между скъпоценните камъни и хората, това е научен въпрос. Това, което се вади и туря на пръстите на хората, може да има само временно отношение към тях. Има мисли у човека, подобни на тия пръстени със скъпоценните камъни. Човек туря една такава мисъл в главата си, и всички я виждат. Не се минава много време, и тази мисъл изчезва. Тези мисли могат постоянно да се турят и вадят от ума, както пръстените се турят и вадят от пръстите на човека. От тия мисли човек ще разбере преходното в живота, което има временни отношения към него. Това не показва, че тия мисли се губят, но те менят местата си, както един пръстен може да върви от ръка на ръка. Един пръстен може да промени хиляди ръце, но това не значи, че той се е изгубил. Когато този пръстен се влюби в някой човек, той остава за по-дълго време на пръста му. Дето е минал този пръстен, той носи върху себе си отпечатыци от тия хора. Същото става и с мислите. Всяка мисъл носи отпечатъка от характера на човека, през чийто ум е минала. През колкото глави е минала, толкова отпечатыци носи тя върху себе си. Върху мислите се отпечатва не само характерът на човека, но и целият му живот, учението, което е проповядвал, добродетелите, които е имал в себе си и т.н. Следователно всички мисли и желания, които влязат и излизат от човека, се връщат назад в невидимия свят. По тия мисли се определя както характерът и животът на хората, през които са минали, така и животът на цяла епоха. И сега, като слушате тази беседа, в невидимия свят вече определят как слушате, какво сте разбрали и какво може да стане от вас.

Някой ще каже, че тия работи не го интересуват. Казвам: само глупавият не се интересува от нищо; умният човек се интересува от всичко. Ако глупавият не се интересува от мъдростта, тогава и мъдростта няма да се интересува от неговата глупост; ако глупавият се интересува от мъдростта,

тогава и мъдростта ще се интересува от неговата глупост. Ако лошият се интересува от добродетелта, и тя ще се интересува от неговата лошавина. Това са отношения, които съществуват в живота. В този смисъл Бог се интересува не само от праведните, но и от грешните хора. От кои грешни се интересува Бог? От ония, които се интересуват от Божията Любов. Отива някой при Бога и започва да разправя, те бил от високо произхождение, че майка му и баща му били благородни, знатни хора и т.н. Бог не се интересува от тия неща. Той се интересува само от това доколко вашият баща, дядо, майка са се интересували от Него. И действително, стойността, цената на човека зависи от това, доколко той се интересува от Първичната Причина на нещата и е във връзка с нея. Не се ли интересувате от Първичната Причина, и тя не иска да знае нищо за вашите бащи и деди.

Съвременните хора, като четат или слушат някаква философия, без да мислят много, казват: глупава е тази философия. Защо? Казвам: две величини, поотделно равни на трета са равни и помежду си. Това е една математическа максима, което може да се приложи в живота. За пример, двама лоши хора, които обичат еднакво един добър човек, имат известно отношение и помежду си. Когато се казва, че някой човек е лош, той е относително лош: в едно отношение, за едни хора, е лош, а в друго отношение, за други хора, е добър. Лошият човек издава миризма. Той е като търговец, който изнася всичката си стока навън. Каквато стока има за продан, той я изнася пред дюкяна си. Кой е лош човек? Лош човек е онзи, който иска бързо да печели; лош човек е онзи, който иска бързо да живее; лош човек е онзи, който изведнъж иска да стане богат, учен, силен, да заповядва на хората. Тъй щото, лошавината на човека седи в това, че поради неестествените му желания нещо постоянно бушува в него, както водите в океана. Лошият човек казва: другояче аз не мога да живея; каквото ме виждате, това съм, не мога да се изменя. Лошият човек бърза, той не мисли много.

Сага, предметът на моята беседа не е лошият човек, но аз изяснявам известни положения, които се срещат в живота. За пример, мнозина наричат лош човек онзи, който е откраднал нещо или излъгал някого. Представете си, че при един лош човек отива един господин, който е замислил да извърши някакво убийство; за тази цел той крие в джоба си един първокачествен кобур. Лошият човек бръква в джоба на господина, изважда кобура и казва: „Този кобур е за мен, а не за теб.“ Лош човек ли е той? Не, той е благороден човек; той извърши една благородна постъпка. Този господин е замислил някакво престъпление, но ката вижда, че кобурът не е в джоба му, ядосва се, сърди се и най-после се примирява, отказва се да извърши престъплението. Отива един богат при един беден.

Джобът на богатия е пълен с пари, иска да подкупи бедния, да извърши някакво престъпление. Обаче един апаш настига богатия, обира го и продължава пътя си. Богатият се гневи, сърди се, иска да улови апаша, да го предаде на полицията, но като си помисли какво искал да направи с тези пари, отказва се да преследва апаша. Лош човек ли е апашът в този случай? Казвам: не е право да се краде, но ако дойде някой да отнеме кобура или кесията на човек, който е тръгнал да върши престъпление, тази кражба е на мястото си. Тя е временна. Утре пак ще върнат и кобура, и парите на този богат човек, но след като съзнае грешката си. Тъй щото, докато животът е в сегашната фаза на развитие, между хората ще има временни и постоянни отношения. И сега, ако човек иска да разгадае тайните в своя живот, той трябва да обърне внимание на новата философия на живота. Засега човек спира погледа си върху ежедневните работи и не обръща внимание на новото, което иде. И ежедневните въпроси са важни, но тяхното разрешение трябва да остане на последен план.

„Изново“. Казвате: тази къща трябва да се направи изново. Значи, новото не търпи никакъв кърпеж. Новото изключва старото. Някой казва: стара наука, стара религия, стара истина и т.н. Не, наука, която остарява, не е истинска наука, тя е обикновена наука; истина, която остарява, не е абсолютна истина, тя е временна; любов, която остарява, не е велика любов, тя е любов на обикновените хора; добродетел, която остарява, не е трайна, тя е временна, преходна добродетел; мисъл, чувство, постъпка, които остаряват, принадлежат към обикновения ред на нещата. Истинската наука, Абсолютната истина, великата любов, правата мисъл, благородните чувства, възвишените постъпки никога не остаряват. Ако думата „стар“, „старост“ се употреби в обикновен смисъл, това подразбира крива насока в живота. Може да се каже за пример „стара истина“, но това подразбира истина, която не се изменя; тя е абсолютна истина, еднакво важна за всички времена и епохи. Ние не се интересуваме от Слънцето, което е залязло вече, но се интересуваме от Слънцето, което сега ще изгрее.

И след всичко това ще дойдат хора да ме убеждават, че Слънцето, което е залязло, ще изгрее за мен. От такова слънце аз не се интересувам. Какво ще ме интересуват хора, които са зад гърба ми? Мотат да ме интересуват само ония, които са пред лицето ми. На същото основание може да ме интересува само тази храна, която е пред устата ми, но не и онази, която е зад гърба ми. Защо? Защото за да получа онази храна, която е зад гърба ми, аз трябва да направя един ъгъл от 180°, а с това да изменя целия ход на своето битие. Поставена зад гърба ми, тази храна представя някаква уловка, някаква примка в моя живот. Аз вървя към изток, а някой туря тази храна зад гърба ми, на запад. Ако река да се обърне, да приема тази

храна, ще изгубя посоката на своето движение. Казвате: как ще изгубите посоката на движението си? Представете си, че вървя в тъмна, бурна нощ и съм насочил погледа си на изток. Някой поставил зад гърба ми храна, която аз трябва да взема. Мисля си сега: ако се обърна да взема храната, ще изгубя посоката на движението си. Какво трябва да направя тогава? Или да вървя напред, без да се обръщам, или да се обърна, да взема храната, но да чакам няколко часа, докато слънцето изгрее и намеря правия път на своето движение. В такъв случай предпочитам храната да ме чака, отколкото аз да объркам пътя си.

Питам: какво приложение има тази философия във вашия живот?
Никакво. За да се приложи тази философия, тя трябва да стане реална. Ще ви дам едно обяснение на тази философия, за да стане тя понятна и приемлива за вашите умове. Представете си, че един човек пада в кладенец. Нужни ли са на този човек обещания, че ще дойдат да го извадят от кладенеца, когато никой не дохожда? От какво се, нуждае този човек в случая? От едно дебело въже и от човек със здрави мускули, който може да го изтегли от кладенеца. Всичката философия на това положение се заключава в дебелото въже и в човека със здрави мускули. Който може да те спусне в кладенеца и да те извади от там, той е умен и добър човек. Който може да те спусне в кладенеца, а не може да те извади, той е глупав и лош човек. Това са максими, върху които трябва да се размишлява. Казват за някого: този човек е лош. - На какво основание го наричате лош? - Защото пуца хората в кладенеца, а не може да ги извади. Следователно когато се казва, че съвременният свят е лош, подразбираме, че хората едни други се пуцат в кладенеца, и никой никого не може да извади.

И сега, за това, което става днес в живота, често слушате да се говори: „Хората не се нуждаят от знания.“ От какво се нуждаят тогава? От невежество. Що е невежество? Спусчане в кладенеца. Други казват: „Не трябва да се дава свобода на хората! За тях трябва закон, ограничения.“ Що е законът? Що е ограничението? Спусчане в кладенеца. „На хората не трябва богатство, но сиромашия!“ Що е сиромашията? Спусчане в кладенеца. Могат ли хората да се залъгват с тази лъжлива философия? Когато някои казват, че Бог е създал и бедните, и богатите, те сами се лъжат. Защо има и бедни, и богати хора, това трябва да се изясни научно. Думите „беден“ и „богат“ на български език започват с една и съща начална буква „б“. В еврейския език обаче с тази буква се е създал светът. Следователно богатството и сиромашията са два елемента, които взимат участие при съграждането на света.

Казвам: определете конкретно кой човек е богат. Може ли да се нарече богатата камила онази, която носи на гърба си десет милиона лева български

банкноти? Може ли да се нарече учена камила тази, която носи на гърба си един голям товар от научни книги? Или най-после, може ли да се нарече религиозна камила онази, която носи на гърба си свещени образи? Чудни са съвременните хора, които, като разполагат с грамадни библиотеки от научни книги, минават за учени. Те са толкова учени, колкото и християни само за това, че носят на гърдите си Христовия кръст. Съвременните хора носят на гърдите си кръстове, както камилите носят на гърба си злато. Мнозина, като слушат тази истина, обиждат се и казват: „Ние камили ли сме?“ Питам: когато християнин убива брата си, той мяза ли на камила? В това отношение той е нещо по-лошо от камила. И след това ще видите този християнин със златен кръст на гърдите си да благославя оръжието. Де е човешината на съвременните християни? Досега, в цялата история на развитието на животните, не съм срещал случай вълк да удави вълк, или овца да удави овца. Случвало се е някой път вол да промуши друг вол в корема с рогата си, но да го удави – никога. Обаче в историята на човешкото развитие има безброй случаи, когато един човек убива друг. Как ще обясните това нещо? Христос казва: „Иде време и сега е, когато всеки, който ви убива, ще счита, че служба принася на Бога“. И сега, като убиват престъпниците, лошите хора, мислят, че служба принасят на Бога. Навсякъде се говори, че да се убиват престъпниците е в реда на нещата. Питам: как ще се познае престъпникът? Може ли да се нарече престъпник, или лош човек този, който е извършил нещо, което не е угодно на държавата? Ако убият такъв човек, кой ще бъде по-лош: който убива, или когото убиват? Какво благо е донесло на човечеството това философско-религиозно разбиране от хиляди години насам? То не само, че не е донесло никакво благо на човечеството, но почти всички нещастия в света се дължат именно на това криво разбиране в живота: че лошите хора трябва да се убиват.

„Ако се не родите изново.“ Време е човек да се роди изново. Как? Като се съблече от старото верую, както змията съблича кожата си, И тя иска да се обнови, затова съблича кожата си обаче характерът ѝ остава същ. И вълкът сменя козината си, но характерът си не изменя. Аз засягам тези въпроси за ония хора, които искат да вървят в новия път, да служат на Истината, които искат да бъдат граждани на Царството Божие. Първото условие за постигане на тези идеали е човекът да се роди изново. Всички знаете стиха от Евангелието, дето Христос е казал: „По-скоро камила може да влезе през иглени уши, нежели богат да влезе в Царството Божие.“ Онези, които не разбират източния език, мислят, че тези иглени уши, за които Христос говори, са като ушите на иглите, с които си служат съвременните хора. Христос ни най-малко не е имал предвид ушите на сегашните игли на хората. Иглените уши, за които Христос говори, представлявали малки входи пред градските врати, които били толкова тесни, че когато

трябвало да минат през тях натоварени камили, те предварително били разтоваряни, товарът оставал отвън, а камилите коленичили и така преминавали тесните входове. Камилите трябвало да минават през иглени уши, защото често разбойници ги пресрещали по пътя и убивали заради товара, който пренасяли на гърба си.

И тъй, за да влезе човек в Царството Божие, той трябва да разтовари всичкия си багаж, да се освободи от него. Това значи: да се освободи човек от старите си възгледи, съмнения, подозрения и престъпления; изобщо, да се освободи от временните неща и да остане само със същественото, което е вложено първоначално в неговия дух, в неговата душа, в неговото сърце, в неговия ум, в неговото тяло. Като остави всичкия си товар отвън, само по този начин човек може да мине през иглени уши и да се почувства свободен. Когато човек се освободи от излишния товар, който носи на гърба си, тогава той ще определи дали постъпките му към Първичната Причина, както и към неговия ближен, са прави, или не. Докато не дойде до това положение, човек всякога ще преценява криво както своите постъпки, така и тия на своите ближни. Срещате един ваш приятел и казвате: „Приятелят ми не постъпи с мен както трябва.“ Питам: като се оплакваш от своя приятел, ти постъпвал ли си всякога със своите приятели добре? „Да, но той ме пусна в кладенец.“ Лошо е постъпил той, но знаеш ли, че преди десет години и ти постъпи по същия начин с друг човек? Щом съзнаеш това, ще кажеш: туй, което аз направих преди десет години на един свой приятел, днес направиха и на мен, за да разбера, че нито моята, нито неговата постъпка е права. Само така ще разбереш, че не е добре да спущаш човека на дъното на кладенеца. Казвам: много от съвременните хора си служат в живота с подобна философия, каквато лисицата има. Това не трябва да ви обижда, защото такава е общата философия на света.

Един летен ден един голям козел се отделил от стадото, като си казал: искам да бъда за малко време поне свободен от своя господар. Тръгнал той да се разхожда, дигнал глава нагоре, няма кой да го ограничава. Както се разхождал, минал покрай един дълбок трап, дето видял една лисица, която разсъждавала нещо и клатела главата си на една и на друга страна. Козелът я запитал:

– Какво правиш в този трап?

– Дойдох да правя научни изследвания.

– Хубаво ли е там?

– Много е хубаво, хладно, приятно за работа.

– Мога ли и аз да вляза?

– Можеш, добре дошъл! Трапът е широк, има място и за теб, и за мен.

Без да мисли много, козелът скочил в трапа, но лисицата веднага се хвърлила на гърба му и излязла вън, като му казала:

– Сбогом! Сега ще те оставя, ти да продължиш моите научни изследвания.

Това се нарича хитрост. Такава е философията на света, с която си служат умните хора. Казват за някого: умен е този човек! Защо? Защото с хитрост вкарал някого в трапа. И после, за да излезе вън от трапа, човекът трябва да се моли, да дойде някой да го извади. Така направил и козелът. До това време той никога не се молел, но като поседял няколко дена в трапа, започнал да се моли, да дойде някой да го извади. Той казвал: „Не направих добре, дето напуснах своя пастир. Тази лисица ме измами да скоча в трапа.“ Обаче след няколко дена ловджии погнали лисицата със своите копои и одрали кожата ѝ. Ако тя беше останала в трапа, кожата ѝ щеше да бъде здрава.

Сега, да се върнем към стиха: „Ако се не родите изново“. В живота има непостижими неща, към които именно човешкият дух се стреми. Един от древните царе имал само една дъщеря, която била извънредно красива, вследствие на което имала много кандидати. Обаче бащата предлагал на всички кандидати само едно условие. То било следното: „Аз ще дам дъщеря си само на онзи момък, който може да ми донесе една колесница, направена от материята на светлината. Тази колесница трябва да се движи с бързината на светлината.“ С тази колесница царят искал да посети всички светове извън Земята и да се срещне със синовете на светлината. Дошъл и последният кандидат за царската дъщеря - млад, учен човек, но и на него царят казал:

– Тя си умен, млад човек, харесвам те; ще ти дам дъщеря си, само ако можеш да ми донесеш колесницата на светлината.

– Ще отида да си помисля – рекъл младият момък.

Ето, вече шест хиляди години са се изминали оттогава до днес, и младият човек все още мисли и не е намислил отде да намери за царя колесница на светлината. И досега още царската дъщеря не е женена. Казвам: още няколко пъти по шест хиляди години ще минат, и въпросът все неразрешен ще остане. Този въпрос е един от неразрешимите. Всички

съвременни хора търсят колесницата на светлината, за да оженят царската дъщеря, но не се е явил още онзи кандидат, който може да донесе тази колесница.

Христос казва: „Ако се не родите изново“. Той поставя въпроса ребром. Изново трябва да се роди човек! Нови разбирания трябва да придобие, ако иска да влезе в Царството Божие. В този смисъл човек трябва да знае, че не може да се спаси от това, което влиза в него; което излиза от човека, само то може да го спаси; водата, която влиза в чешмата, не спасява човека, но водата, която излиза от чешмата, Тя го спасява; светлината, която влиза в човека, не го спасява, но светлината, която излиза от него, само тя е в сила да го спаси. Изобщо всичко, което излиза от човека, е в състояние да го спаси,

Като се казва, че светлината, която излиза от човека, може да го спаси, питам: що е тъмнина, и що е светлина? Ще дам едно ново определение за понятията светлина и тъмнина. Всички тела, които изпускат светлина, се наричат светещи, светли. Всички тела пък, които възприемат светлина, т.е. поглъщат светлина в себе си, се наричат тъмни. Следователно тъмнината произтича от всички „ония случаи, когато известни тела поглъщат светлина. Обратно: светлината произтича при всички случаи, когато известни тела изпускат светлина навън. Когато се казва, че някои хора са тъмни личности, това показва, че те поглъщат светлина, т.е. те знаят само да взимат. Светли личности са ония хора, които постоянно изпускат светлина, т.е. те непрекъснато дават. Този закон е психологически верен. Забележете, докато човек поддържа в себе си желанието да прави добро на своите близки, от неговото лице излиза нещо живо, светло, което го прави приятен, красив. Кажете ли в себе си, че няма смисъл да се занимава с другите хора и трябва да живее само за себе си, моментално лицето му потъмнява, погледът му става особен, устата му се изкривява, ходът, движенията му се изменят - с една дума, той коренно се изменя, придобива състояние, което е свършено различно от първото.

И тъй, тъмнината и светлината се различават коренно: те са два полюса, две противоположни състояния. Ако наблюдавате как се движи човек в тъмнина и как в светлина, ще намерите голямо различие. Съвременните учени правят наблюдения в тази област, но още не са дали крайните резултати на своите научни изследвания. Когато се домогнат до положителни резултати, те ще приложат тия резултати при възпитанието на хората. Щом знаят законите за проявлението на светлината и на тъмнината, съвременните хора ще имат предвид условията, при които човек може и трябва да се роди изново.

„Ако се не родите изново." Това раждане „изново" има свое определено време. Доброто и злото, щастието и нещастията стават в определено време, в определени числа. Един господин отива при един познат кабалист, който му разправя за значението на числата в живота. Кабалистът го запитва кое число обича и счита щастливо за него. Той казва, че обича числото 153. Тогава му дава срок да дойде при него след 153 дена, като му казва, че ако може да превърне това число във време и пространство, в дни и чарове, в минути и секунди, в посока на движение, той ще бъде щастлив човек. Ако не разбере това число, той ще изгуби времето си напразно. За да бъде човек щастлив, той трябва да разбира науката на числата. Съществува наука за числата, върху която е съграден целият космос. Целият свят е основан върху науката на числата. Всички прояви, които се забелязват в светлината и в тъмнината, се дължат на отношението между числата; всички групирания, всички съединения и разединения между народите, се дължат на отношенията между числата. И най-после, устройството на мозъка, на дробовете и на стомаха в човека е резултат на различни отношения, на различни съчетания между числата.

Следователно от способността на числата да се групират по различни начини, създават се хармонични и дисхармонични съчетания. Хармоничните групировки създават хармонията в света, а дисхармоничните създават дисонанса. Хармонията е резултат на изпусчане или отделяне на светлина навън, а дисонансът е резултат на поглъщане на светлина. Дисонансите са толкова нужни в музиката, колкото и хармоничните тонове. Обаче ако дисонансите преобладават, това вече не е музика. В сегашната хармония съществуват два дисонанса. Някои от съвременните музиканти искат да внесат нещо ново в музиката, а именно, да увеличат дисонансите. Обаче такова нововъведение ще представя не музика вече, а музикален жаргон. Ако дисонансите се увеличат, в музиката ще настане някакво слизване. За в бъдеще в музиката трябва да остане само един дисонанс, даже два са много. Сега, това са странични въпроси. Обаче трябва да се направя превод на дисонансите, да се разбере какво представят те в живота, както и в човешкия организъм. Дисонансът трябва да съществува, защото и човешкият мозък е създаден по начин, по който е създадена музиката. И в мисълта има мелодия и хармония, но същевременно има и съединение между мелодията и хармонията. Мелодията създава мекота на тона, а хармонията - разширение. Следователно иска ли човек да се разшири, той трябва да употреби хармонията; иска ли да придобие пластичност, той трябва да внесе в себе си мелодията. Източните народи обърнаха по-голямо внимание на мелодията в музиката, вследствие на което те развиха силно чувствата си и образуваха около себе си големи мочурлуци. Твърдата почва у тях се превърна в мочурлуци, в блата. С мелодия се занимават и животните. За

пример, сегашните млекопитаещи останаха на тази степен на развитие и до днес благодарение на мелодията. Създаването на човека обаче започна с хармонията. Разликата между човека и животните се заключава в това, че в музиката на животните има мелодия, а в тази на човека преобладава хармония. Попадне ли някое животно натясно, то веднага започва да пее мелодично; то знае мелодичните гами; намери ли се на свобода, то веднага се озъбва. За да може животното да разбере човека, първо то трябва да научи и приложи в живота си закона на хармонията.

Казвам: ако искате да бъдете щастливи, да живеете правилно, вие трябва да съедините в себе си хармонията с мелодията, т.е. да направите връзка между сърцето и ума. Животът на сърцето е мелодията, то винаги пее мелодично. Нещастията в света се дължат на сърцето, което, като мисли за своята мелодия, отрича хармонията. Вследствие на това сърцето на съвременните хора е станало на каша. Лошото у хората днес седи в това, че те имат човешки ум, а животинско сърце, на което се дължи падането на човечеството. Казано е в Писанието: „Ще им отнема каменните сърца и ще им дам нови". Под каменни сърца се разбират животинските сърца. Под думата „животинско сърце" аз разбирам свещения егоизъм у хората. Когато някой човек иска да го обичат, да го почитат и уважават, да го считат божество, а сам той нищо не дава от себе си, това го определя като човек, който служи на свещения егоизъм. Даде ли две-три хиляди лева, той иска всички вестници да пишат за него. Ако такъв човек е писател и напише нещо, той носи написаното в джоба си да го чете на близките си - всеки да знае какво е създал.

Сега, между вас има поети, музиканти, държавници и като говоря за поетите, за музикантите, за държавниците мнозина се обиждат. Аз не искам да обиждам никого. Аз нямам предвид хорските работи; на ваш език казано, аз съм търговец на едро, не се занимавам с дребна продажба. Силата на човека не седи в това, което той казва, но в това, което той върши. И рече Бог: „Да бъде виделина!" - и стана виделина. Някой човек иска да бъде почитан и уважаван от хората. Лесно е да те почитат и уважават хората. Как? Като влезеш в домовете им и каквото кажеш, направиш. Влизах в един дом, дето хората нямат нито свещ, нито огън, и ти казвах: „Да бъде виделина!" - и става виделина. Влизах в друг дом, дето хората са гладни, голи и боси, и ти казвах: „Да дойде хляб!" И хлябът пристига. „Да дойдат дрехи, обувци!" И дрехите, и обувката пристигат. Как мислите, няма ли да ви посрещнат с почит и уважение в този дом? Ще ви посрещнат като ангел-хранител, а отгоре на това и целувка ще ви дадат.

Казвам: аз проповядвам това, което може да стане. Това, което досега се е проповядвало, че трябва да се обичаме, е старо учение. Или, някои казват:

„Добър е Господ, ще оздравея." И това е стара философия, с която отдавна трябва да сте ликвидирали. Кажете ли някой „добър е Господ", ще му отговоря: не те разбирам какво говориш. Срещат се двама англичани. Единият казва на другия: „Добър ден!" Обаче другият е малко болен, коремът го боли и затова отговаря: „Защо ми казваш добър ден! Ако този ден наистина беше добър, коремът нямаше да ме боли." Първият изважда от джоба си малка доза захар и му я подава. Вторият взима захарта, изядва я, и болката в корема моментално минава. „Виж, сега вече разбирам, че този ден е добър." Англичанинът каза „добър ден" и доказа, че денят е такъв. Тъй щото кажете ли някой „добър е Господ", той трябва да докаже, че думите му са верни. Кажете ли нещо, докажете, че е така, както сте казали. Казвате: „Не ни е дадено да бъдем като Господа." Да бъдете като Господа не ви е дадено, а да казвате „добър е Господ" имате право. Първото положение аз наричам положение на лъжа, а второто - положение на истина.

Сега, да се върнем към въпроса за светлина и тъмнина, за светли и тъмни тела. Казахме, че всички тела, които поглъщат светлина, са тъмни. Всички тела пък, които изпускат светлина, са светли. Следователно когато става поглъщане на светлина, в резултат имаме студ, изстудяване. Студът е процес на поглъщане, а топлината е процес на отделяне на светлина. Разумният човек знае законите, които регулират отношенията между поглъщането и отделянето на светлината. Тези два процеса - поглъщане и отделяне - стават едновременно у човека. Ако човек не разбира закона на поглъщането и не знае как да се справи с него, той ще изживее известно недоволство. Това недоволство се предизвиква от натрупването в него на известни мисли и желания, които той не може да реализира. Който не знае причината на това недоволство, той я търси вън някъде. Действително причината е външна, но процесът на недоволството е вътрешен. За да бъде човек недоволен, това показва, че той е погълнал отнякъде повече светлина, отколкото трябва. И като не може да обработи, да асимилира тази светлина в себе си, тя му създава големи страдания и нещастия. Когато човек приеме в себе си повече любов, отколкото може да обработи, и тя му създава страдания и нещастия. Всички съвременни хора са нещастни. От какво? От много любов. Някой казва: „Нещастен човек съм аз!" Много любов си приел. „Какво да правя?" Спри вече да поглъщаш! Когато човек ограничи любовта в себе си и не й дава възможност да се прояви, той се натъква на ред страдания и нещастия. Давайте от себе си щедро, докато любовта ви, според закона на Опуленса, започне обратно да се връща към вас. Това разумно даване на любовта ще донесе спасението, което очаквате. Давайте и не се страхувайте!

Мнозина казват: „Господ не мисли за нас." От хиляди години насам Бог не

е престава нито за момент да мисли за хората, но те искат да Го заставят да мисли като тях. Никой не може да застави Господа да мисли като него. Великото в Бога е това, че при своите големи, велики работи, Той отделя време и за малките. Малки работи аз наричам тия, които се отнасят до личното съзнание на човека. Ако Бог нямаше това качество - да се занимава и с малките работи - досега всички хора щяха да изчезнат.

Сега с един пример ще обясня какво нещо е индивидуално, и какво - колективно, или Божествено съзнание. Индивидуалното съзнание представя ограниченото положение, в което човек се намира.

Колективното съзнание е свободата, просторът, в който човек може да се движи. Представете си, че се намирате на една телеграфна станция, свързана посредством безброй жици с целия външен свят. Вашето щастие зависи изключително от съобщенията ви с външния свят. Докато сте на тази станция, вие имате възможност да приемате мислите на добрите, на разумните хора, от Англия, Германия, Франция, Русия - изобщо, от целия разумен свят. Това значи колективно съзнание: да живеете във връзка с цялото, а общото. Обаче прекъсне ли се връзката е външния свят, с общото съзнание, вие оставате сам, малкия, дребнав човек, изолиран от всякаква външна мисъл. Вие започвате да се тревожите, да се безпокоите, че връзката, съобщенията ви с разумните хора са прекъснати. Такова е положението на човек, който живее само в индивидуалното съзнание.

И тъй, докато човек е в съобщение с всички добри, разумни хора, с всички ангели и светии, той е доволен, радостен, че може да възприема техните мисли. Започнат ли неговите апарати за съобщения да се прекъсват един след друг, човек постепенно изпада в тъмнина, в мрак. Прекъсне ли се и последният апарат, той казва: „Тъмно ми е!“ Казвам: в съзнанието на този човек е скъсана и последната жица на съобщение с разумния свят. Какво трябва да направи този човек? В неговата станция трябва да се направи една корекция. В какво седи тази корекция? Да изправи, да подобри отношенията си към Бога, към Първичната Причина. Щом той изправи отношенията си към Първичната Причина, веднага ще се изменят отношенията на външния, на физическия свят към него. - Между микрокосмоса, т.е. човешкия свят и макрокосмоса, т.е. Божествения свят, съществуват известни отношения, които показват, че Бог мисли за хората, но и те трябва да мислят за Него. Докато тези отношения са правилни, хората живеят в светлина. Нарушат ли се отношенията, те изпадат в тъмнина. Тъмнината пък произвежда дисонанс в живота. Тази е правилната философия. Въпреки това мнозина си задават въпроса защо Бог създал така света, защо допуснал страданията и нещастията? Казвам: светът е създаден много добре, но ти, дядо ти и баба ти изгорихте свещените книги, които посочваха правия път на живота.

При един цар на древността отишъл един беден човек и се оплакал от беднотията, в която се намирал. Царят му дал един хубав златен пръстен, с голям диамант. Бедният човек турил пръстена на ръката си и излязъл вън. Де кого срещал из пътя, той все разказвал за пръстена, който царят му дал. Всички се спирали, поглеждали пръстена му, и той разправял цялата история: как отишъл при царя, как царят го приел, как му дал пръстена и т.н. Години наред той все за пръстена си разправял, и по този начин забравил беднотията си. Друг беден отишъл при царя. Той му дал едно златно перо. Бедният взел перото и излязъл вън. До това време той не знаел да пише, но като получил това хубаво, златно перо, научил се да пише и писал много. Така той станал виден човек. Когато срещал свои познати, разправял им: „Откак получих това перо, човек станах.“ Трети беден отишъл при царя. Царят му дал една звезда. Бедният закачил звездата на гърдите си и излязъл вън. Денем тази звезда му създавала радост и веселие, а нощем му осветявала пътя. Този човек постоянно разправял за своята звезда и за начина, по който я получил. Отишъл и четвърти беден при царя. Той му дал една хубава книга да чете. Обаче бедният не знаел да чете. От любов към своята книга той се научил да чете и станал учен човек. Когато срещал, показвал му книгата, разправял как я получил и казвал: „Сляп бях, но откак се научих да чета и да разбирам тази книга, прогледнах.“

Казвам: всички, които сте събрани тук, сте от тия, които са ходили при царя. Едни от вас са получили златен пръстен на ръката, други - златно перо, трети - звезда, а четвърти - книгата, която съдържа всички тайни на живота. И сега, този който има златен пръстен на ръката си, ще разправя за себе си, че е талантлив човек, надарен с дарби и способности. Който има златно перо, ще разправя, че е виден писател. Който носи звездата на гърдите си, ще разправя, че е герой, че е силен човек. Който има книга в ръцете си, ще разправя, че е учен човек, ще иска хората да го уважават и почитат. Не е достатъчно само да носите в ръце тази книга. Вие трябва да разбирате нейния дълбок смисъл, защото в нея са скрити всички тайни на живота; в нея е написано предназначението на пръстена, на перото, на звездата и на самата книга. Тази книга не е нищо друго, освен коментар на целокупния живот.

Сега, вие не трябва да се спирате върху противоречията, които този пръстен причинява; не трябва да се спирате и върху противоречията, които перото, звездата и книгата причиняват. Като се жени някоя мома, пръстен ѝ дават. Цял живот тя разправя за своя пръстен. Родил се дете, стане майка, тя тръгва от съседка на съседа да показва детето си, т.е. своя пръстен. Детето расте, става млад момък, свършва университет, донася

диплом за завършено образование. Дипломът представя златното перо от царя. Този човек става учен, свършва четири факултета. Майката разправя за учеността на своя син. Най-после той става министър-председател, взима всичката сила в ръцете си. Този е човекът, който носи звездата на гърдите си. Той прокарва пътища, канализира реки, осветлява градове. Всички хвалят този човек, казват: „Откак дойде този министър на власт, градовете се осветлиха.“ Да, градовете се осветлиха, но с тази светлина хората се изгубиха. Ако човек има светлина и с нея търси да убива всеки, който е заподозрян в нещо, което не е в интерес на държавата, тази светлина не е на мястото си. Истинска светлина е тази, която дава живот, която носи мир и радост на хората. Когато преследват някого в тъмна нощ, той счита тъмнината за двой спасител. Този човек се моли на Бога, дано нощта продължи повече, да не го видят. Яви ли се първият светъл лъч, сърцето на този човек трепва; той се ужасява пред мисълта, че могат да го видят и уловят.

Днес всички хора говорят за наука, за знания и казват, че знанието носи светлина на човечеството. Кое знание? Има едно знание, една наука, която наистина носи светлина; обаче има една наука, която носи тъмнина, ограничение на хората. Всъщност съществува една наука, едно знание, но важно е как и де хората използват това знание. За пример, Ломброзо хвърли светлина върху известни признаци, по които могат да се познаят престъпниците. Обаче тази светлина днес не се използва правилно. Въпросът не седи в това да познаеш кой е престъпник и да го накажеш и убиеш. Тази наука е необходима на хората, за да познават своите добри и лоши заложби и да се възпитават. Сега като погледнете черепа, лицето, ръцете на човека, казвате: този човек е анормален тип, той е престъпник. Като знаете тези признаци, вие трябва да знаете и признаците на нормалните хора. Тази норма ще намерите в живата природа.

„Ако се не родите изново, няма да влезете в Царството Божие.“ За да се роди човек изново, той трябва да претърпи коренно преобразование. Като говоря върху новото, което трябва да дойде, аз нямам предвид сегашния ред и порядък на нещата. Сегашният порядък представя изложение на живота от хиляди години насам. Насилията, престъпленията в сегашния свят водят началото си от хиляди години насам, а сега само се изявяват. Насилията са резултат на миналото, на неразбирането на живота. Вследствие на това минало и съвременните хора имат криви схващания за живота. И днес всички хора търсят цял срещу тези криви разбирания. Обаче методите, които те употребяват за своето изправяне, не дават добри резултати. Въпросите не се разрешават с тези методи. За пример, как ще се внесе мир в света? Кой може да внесе мира? Днес никакъв закон не е в състояние да унищожи войната и да внесе мира. Ако всички учени хора се

обединят и заработят с науката за унищожение на войната и внасяне на мира, и те няма да успеят.

Казвам: има една единствена сила в света, която може да унищожи войната и да внесе мира. Коя е тази сила? Жената. Ако всички жени се сплотят и кажат: „От днес вече не раждаме престъпници!“, те ще турят точка на войната. И ако всяка майка каже на сина си: „Убиваш ли брата си, аз се отказвам от теб, ти не си мой син!“, войната ще дойде до своя край. Тъй щото спасението на човечеството седи в съзнателното отказване на жената да ражда престъпници, както и в отказване на майката от своя син убиец. За да се постигне това, не само две-три жени трябва да съзнаят своята задача, но всички жени целокупно трябва да се подигнат, да заработят за спасението на света.

Днес аз проповядвам на жените. Вие, от своя страна пък, ще проповядвате на останалите жени, защото отсега нататък жените ще се държат отговорни за неизпълнение на своята задача. Ако някой момък zalюби една мома, но скоро охладнее към нея и zalюби втора, последната трябва да му каже; „Ти трябва да се върнеш при първата си възлюбена. Аз не съм по-добра от нея. Щом ти можа да разлюбих една, утре и мен ще разлюбих.“ Как постъпват обаче съвременните моми? Като дойде при една от тях някой момък и изкаже любовта си към нея, тя не държи сметка за това, че вчера той обичал друга някоя и днес я разлюбил, и приема любовта му; момъкът още утре ще напусне и тази мома, а после и трета, и четвърта. Той си играе с чувствата на момите, а те само го укоряват, без да предприемат никаква решителна, съзнателна акция. Не, вие сте майки, той е син. Майките са виновни, отговорни за постъпките на синовете си. Затова именно от хиляди години насам жените са бити на общо основание, и са дошли до положение на робини. Те имат непоносими страдания. Законът, който се прилага към тях, е неумолим. Защо? Понеже те имат сила да разрешат въпроса за спасението на човечеството, но не искат да употребят своята сила. Жените трябва да насочат силите си към целия свят и да кажат: „Долу войната! Долу всички заблуждения! Долу всички езически учения!“

Сега, щом някоя мома стане за женене, тя казва: „Дано ми даде Господ добър мъж!“ Господ ви даде добър мъж: Адам. Ева, която излезе от Адам, първоначално беше отлична мома, девица. Обаче след грехопадението всички жени, които се родиха от нея, извратиха света. Ева роди един син престъпник, Каин. Адам не беше баща на Каин, но на Авел. Каин беше роден от друг баща. Казано е в Писанието: „Вие сте чада на дявола.“ Оттук, предполага се, че дяволът бил баща на Каин. Невъзможно е овца да роди вълк. Ако овца роди вълк, причината се крие някъде дълбоко в живота.

Авел стана жертва на Каин, на злото в света. Възможно ли е двама братя, от една майка и от един баща, да се убиват? Следователно предполага се, че тези братя били от двама бащи: единият - носител на тъмнината, другият - носител на светлината. Днес половината от човечеството са каиновци, половината - авеловци. Ако хората вярват в стария закон, който дава място на престъпниците да се раждат, те всякога ще, убиват. Новата жена, новата Ева трябва да затвори пътя на Каин, да не се ражда. Каиновци нямат право да се раждат! Светът не се нуждае от престъпници. Нека дойдат авеловци и ситовци! Светът се нуждае от добри хора. Пуснете ли каиновци в света, ще ходите да се разправяте с тях. Те ще говорят за мир, за това-онова, но същевременно ще разбъркват света.

„Ако се не роди човек изново, не може да влезе в Царството Божие". Жена, която ражда добри и разумни деца, ражда изново. Само свободната майка може да роди добри и разумни деца. Същото се забелязва и в растенията. Всяко дърво, което расте на свобода, при добри, благоприятни условия за него, ражда добри и вкусни плодове. Да родиш доброто, това подразбира излизане, отделяне на светлина; да родиш злото, това подразбира поглъщане на светлина. Следователно, ново раждане, т.е. да се родиш изново, подразбира излизане навън. Всички добродетели се изявяват в раждане изново навън, а не в поглъщане навътре. Всички престъпления се изявяват в поглъщане на светлина. От човек, който поглъща светлина, нищо не може да се очаква.

Мнозина казват, че Христос дошъл на Земята, за да спаси света. Питам! как ще се спасят съвременните хора? - Като повярваме в Господа Исуса Христа. - Не, за да се спаси човек, не е достатъчно само да повярва в Христа. Както Христос излезе от Бога и дойде на Земята да спаси човечеството, по същия начин и ние трябва да излезем от Бога и да работим върху себе си и върху своите ближни. Някой казва: „Да отида веднъж на небето, няма да помисля за връщане назад." Това показва, че този човек бяга от страдания. Невидимият свят има особено мнение за човек, който се страхува от страдания. Той е далеч от Истината. Който не се страхува от страдания, той ще придобие истинското знание и ще бъде неуловим, като светлината. Човекът на светлината разполага с власт, с богатствата на целия свят. Христос казва: „Имам власт да положа душата си, имам власт да я взема." Някой се хвали, че като се помолил на Бога, молитвата му била послушана. Това още нищо не значи. Един път само молитвата му била приета, и той бърза да се похвали. Днес молитвата му се приема, но утре не се приема. Такъв човек не може да бъде свободен. Истински свободен човек е този, който може да се превърне в светлина. Той ще влиза дето иска и ще излиза отдето иска, ще бъде свободен при всички условия на живота. Свободният човек се движи непрекъснато в светлина; той се

разхожда по всички светове безпрепятствено. Който не може да се превърне в светлина, той е роб на условията.

Като казвам, че човек може да се превърне в светлина, имам предвид възприемане на новото, което носи живот, светлина и свобода. Някой казва: „Аз искам да вървя в новия път." - Щом желаеш, можеш да влезеш в този път. Давам му една запалена свещ и казвам; вземи тази свещ и внимавай да не изгасне. - „Ами като изгори?" - Щом питаш така, ти си човек от старото учение. По зададения въпрос се познава умът на този човек. Щом изгори тази свещ, с нея заедно и ти ще изгориш. Като изгори първата свещ, ще дойдеш да ти запали втора. - „Отде да купя втората?" - Ти не си човек за новото учение. - „Докато дойде втори път години ще минат." - Ти си човек от старото учение. - „Ти истина ли говориш, или се подиграваш с мен?" Казвам: ако си умен човек, не се подигравам с теб; ако си глупав, подигравам се. Ти сам ще определиш какъв си и как ти говоря. Ти се чудиш на моя ум, аз пък се чудя на твоя, защо не искаш да приемеш учение, което ти носи щастие.

Съвременните хора се съмняват дали им се говори истината, или не; те се съмняват и в любовта си едни към други. Казвам: всеки човек знае дали му говорят истината или не, дали го обичат или не. Първото впечатление показва това. И в него почти няма изключение. Който ти говори истината, който още в първия момент те обича, той предизвиква в теб свещен трепет. Не изпитвате ли този свещен трепет, колкото и да ви убеждава някой, че ви обича, той не говори истината. Колкото и да се изнасилвате да вярвате, че ви обича, вие нищо няма да придобиете. Който ви обича, той ви носи една запалена свещ. Тъй щото вие ще определите любовта на този човек не по думите, които ви говори, но по светлината на свещта, която той ви дава. Свещта говори повече от всичко друго. Някой казва: „Много те обичам." – Дай ми тогава 20 000 лева! „Нямам." – Значи ти нямаш любов към мен.

Ако ти поискаш 25 000 лева от този, който те обича, той ти дава 50 000 лева; ти искаш 50 000, той дава 100 000 лева; ти искаш 100 000, той дава 200 000 лева. Колкото повече дава един човек, това показва, че той е човек на любовта. Отидеш ли в дома на такъв човек, той не се съмнява в теб и оставя цялата си къща на твое разположение. Казват: „Идеален човек е този!" Когато другите хора постъпват така, казват, че са идеални, но когато дойде до вас, друга мярка прилагате. Един човек отишъл в една гостилница, дето ял, пил и си казал: „Много хубаво върви всичко." Като дошло време да плаща, нямал пари и казал: „Сега вече много лошо върви."

Днес всички хора се оплакват от последствията на живота. Какви са

последствията на живота? Неразбиране на самия живот. Вас не разбират и вие не разбирате другите. За пример, кой от вас досега е разбрал брата си, сестра си или приятеля си? Кой човек днес е готов да се пожертва за другите, както за себе си? Апостол Павел казва: „Едва ли ще се намери човек, който да се пожертва за приятеля си; обаче когато бяхме врагове на Бога, Той се пожертва за нас“.

„Изново“. Ако се не родите изново, ако не измените схващанията и разбиранията си, със старите разбирания нищо няма да постигнете. Старият живот, който водите, нищо няма да ви донесе. Сегашният живот на хората мяза на опечен хляб, който купуват от фурна и изяждат. След това чакат да се омеси и опече друг хляб, за да си купят. Докато чакат да излезе пресният хляб от фурната, малко време ще погладуват. Бъдещият живот мяза на житно зърно, което посадите в земята. Посадите ли го веднъж, то вече от само себе си произвежда. Ако спазвате закона, след 12 години това житно зърно ще даде толкова плод, че цялата Земя ще може да се нахрани. Ако му дадете условия да се развива, тогава ще има и за вас, и за ближните ви. На същото основание, искате ли да се осигурите, дайте ход на великата Истина! Всеки съдържа зародиша на великата Истина в себе си, но трябва да даде на този зародиш условия да се развива. Съвременните хора очакват да им тури някой един самун в торбата. Щом имат един самун в торбата си, те мислят, че са осигурени. Осигурени са за един ден, но следния ден пак са гладни.

Казвам: глад има във физическия свят, глад има и в духовния свят. Срещате човек, който ви обича. Той ви погледне мило, и вие сте доволни. Щом си замине, вие сте омъчнени, търсите този човек. Значи вие пак сте гладни. Ако искате да намерите онзи, който ви обича, идете в гората. Когато сте тъжни, идете в някоя борова, букова или дъбова гора и се облегнете на едно дърво, да видите какъв резултат ще имате. Дърветата са вашите любими. Какво ще кажете на това отгоре? Ще кажете, че това са дървета, не са разумни същества. Привидно те са дървета, но зад тях се крият разумни същества, с които вие можете да влезете в съобщение. Когато светиите са постили, когато са искали да постигнат нещо, те са прекарвали в горите, между дърветата, по 20-30 години. Тук те прекарвали в пост и молитва, от никого несмушавани. Като виждали някой светия между тях, дърветата казвали: „Колко добър е този човек!“ И те се радвали, и светията се радвал. След известни постижения светиите отивали между хората. Който иска да живее добре, той трябва да влезе в света, между хората, които не са нищо друго, освен дървета в горите. Когато човек живее между хората в света, той по-скоро може да стане светия, отколкото ако живее между онези, които го обичат. Мъж, който обича жена си, постоянно я следи: де ходи, с кого се разговаря, на кого пише писма и т.н.

Един американец ми разправяше една своя опитност. Той беше добър, способен човек. „По едно време – казва той – обикнах една женена жена. Аз имах към нея симпатия, и тя ми отговаряше със същото. Ние запазихме добри, приятелски отношения с нея, и от време на време си кореспондирахме. Един ден тя написала две писма: едно до мъжа си, който бил някъде на път, и едно за мен. Обаче в бързината си тя направила една грешка: моето писмо турила в плика, адресиран до мъжа ѝ, а неговото писмо - в моя плик. Получавам писмото, чета, обръщението е към мъжа ѝ. Мисля си: „Да не би тази жена да е решила да напусне мъжа си?" Не знаех какво да мисля. След няколко дена обаче получавам друго писмо от нея, в което ми обяснява станалата грешка. Тя се извинява и ме моли да върна писмото назад. „С вас – казва тя, – лесно ще се разправа, ще ми върнете писмото, но с мъжа си как ще се разправа." Като получи писмото до приятеля на своята жена, мъжът ще си каже: „Значи моята жена имала и друг възлюбен като мен." Това писмо ще внесе едно горчиво чувство в сърцето му и една крива мисъл в ума му, които постоянно ще го безпокоят.

Питам: какво престъпно има в това, че някой люби двама души? Има нещо престъпно. Кога? Когато човек поглъща светлината на онзи, когото люби и я задържа за себе си, той върши престъпление. Обаче ако той дава от своята светлина на онзи, когото люби, той върши добро. Следователно в любовта съществува следният закон: ако възприемеш любовта на някого и я задържиш за себе си, ти вършиш престъпление; ако възприемеш любовта на някого и даваш от нея и на другите, ти вършиш добро. Иначе, ако от одного само поглъщаш светлина и нищо не даваш, а на друг само даваш, без да получава нищо, ти вършиш престъпление. Против такава любов и Бог въстава. Обаче ако в един и същ момент взимаш и даваш към всички хора, това е правилно проявление на любовта. Така и Бог дава. Той едновременно е към всички и баща, и майка.

Човек трябва да си изработи правилна философия, да разбира кое е добро и кое зло, кое е престъпление и кое не. Престъпления се вършат там, дето отношенията между поглъщането и отделянето на светлината не са правилни. Казано е: „Даром сте взели, даром давайте!" С други думи казано: както взимате от Бога, така и вие давайте. Вие взимате живот, светлина, свобода, знание, мир, радост. Това трябва да давате и на другите. В човека има вътрешен подтик да дава. Той не трябва да подпушва този подтик. И ако даром дава, даром ще получи. В който момент решите да живеете по този нов начин, вие ще имате помощта на всички добри, възвишени същества по лицето на Земята. Тия възвишени и напреднали същества образуват цели общества, живеят между хората - на кое място, не

знаете. Тия същества разполагат с големи знания. Те чакат само момента, когато някой човек реши да живее по Бога, и веднага му идват на помощ. Те бдят над него, грижат се и му помагат.

Мнозина ще кажат: „Ние сме стари вече, това не се отнася до нас. Досега не е станало, че отсега нататък ще стане." И турците казват за същия случай: на 50-те не било, че на 90-те ще бъде. Казвам: за глупавия, за невежия това не може да стане, но за гениалния човек, за светията може да стане. Реши ли човек да живее по Бога, ако е бил поет, музикант или художник, той веднага ще се вдъхнови, и всичко в него ще потече като бистър, кристален извор.

„Изново", казва Христос. За да се доберете до този велик закон, всички трябва да създадете нови отношения към Първата Причина, към Великото, което носи вашето щастие. Само по този начин правилно ще разбирате Божиата Любов. Бог иска всички хора без изключение да бъдат щастливи: Той иска всички мъже и жени, майки, бащи и деца, приятели, слуги и господари, управляващи и управляеми, да бъдат щастливи. Той желае това не само за хората, но и за животните и за растенията. Това желае Бог навсякъде и за всички. Казвате: може ли да бъде това? - Може. Тази задача е на бъдещето. То ще я реализира. За тази цел у хората трябва да се пробуди висшето, Божественото съзнание. Това няма да стане по механичен начин, но чрез усилена, съзнателна работа. Училищата, майките, бащите, умовете и сърцата на хората ще помагат за реализиране на тази задача.

И тъй, много неща знаят съвременните хора, но има много неща, които не знаят. За пример, отде изгрява нашето слънце, което изгрява и залязва, те знаят; обаче отде изгрява Слънцето на живота, което никога не залязва, те не знаят. Как излизат от земята растенията, които цъфтят и прецъфтяват, те знаят; отде идат обаче растенията, които никога не прецъфтяват, те не знаят. Отде идат изворите, които текат и пресъхват, те знаят; отде идат изворите, които вечно текат, те не знаят; че има добро в света, и това знаят, но отде иде доброто, не знаят. Тия неща не могат да дойдат от хората. Великата мисъл не може да се роди в главата на човека. Тя иде от Великото съзнание, което има начало и произход във вечността. Човек може само да отразява Божиите мисли, но не и да ги ражда. И колкото по-правилно ги отразява, толкова повече той е носител на Божественото. Докато човек приема и предава Божественото, всички го търсят. Дойде ли до положение само да приема и нищо да не дава, той вече скъсва връзка с Божественото и всички го изоставят.

Сега, аз желая на всинца ви да имате колесница, направена от материята

на светлината. Желая всички да имате по един златен пръстен със скъпоценен камък на ръката си; желая всички да имате по едно златно перо, по една звезда и по една книга, в която се крият разгадките на живота. Всички тия неща са необходими. Има ли човек тия неща, той няма да проси от царя пари, няма да се оплаква, че е беден. Съвременните хора съзнават, че имат ум и сърце, а отричат душата и духа. Това значи, че те признават пръстена и перото, а звездата и книгата не признават. Те казват: „Звезда не ни трябва.“ Не, всеки човек трябва да съзнава, че на първо място той има ум; на второ място той има сърце; на трето място той има воля; на четвърто място той има душа и на пето място той има дух, съществени и необходими за него. Всички тия сили човек трябва да приложи в живота си за служене на великото и красивото. Дойдат ли хората до това положение, те ще се разбират помежду си, ще живеят в мир и съгласие.

И тъй, всички трябва да изучавате великата книга на живота. Тази книга ще ви даде истински познания за живота. Тя ще ви даде признаци, по които да познавате кой говори истината и кой не говори истината. Ако при светлината, която имате днес, ви дадат знания да познавате кой ви обича, вие ще дойдете до обратни резултати. Вие няма да намерите онзи, който ви обича, но ще се натъкнете на онзи, който ви изневерява. Ако ви дадат знания, с които да намирате честните хора, вие ще се доберете до безчестните. Ако ви дадат знания, с които да намирате умните хора, вие ще дойдете до глупавите, до безумните. И най-после, какво ще се ползвате от тези знания, ако в желанието си да намерите положителните качества на хората и на себе си, се домогнете до отрицателните?

Казвам: всеки трябва да се стреми към постигане на положителната наука. Дойде ли до тази наука, той ще разбере силите, които действуват вън и вътре в него. Всеки даден момент човек е силен в малкото. Силата на човека не седи в неговото величие и големина, да блести като слънце, всички да го виждат. Силата на човека седи в това той да става толкова малък, че никой да го не вижда. Тогава той ще влиза и излиза от великия свят, без да го вижда някой. Следователно първото нещо е човек да се занимава с най-малкото, което му е необходимо. Той трябва да влезе в дълбочините на своето естество, да познае духа, душата, ума, сърцето и волята си. Сърцето, умът, душата и духът са извън човека, а волята му е единствената сила, която прониква в дълбините на живота и го изследва. Волята, тази малка величина, представя човека, изявен на физическия свят. Бог обръща внимание на туй малкото в човека. Човекът не е още нито дух, нито душа. Човек не е още нито ум, нито сърце. Единственото нещо, което представя човека на физическия свят, тора е волята, на която умът, сърцето, душата и духът съдействат. Докато човек, т.е. волята в него, държи връзка с ума, със сърцето, с душата и с духа, той има светлина в себе си. В

който момент наруши тази връзка, тия спомагателни фактори в живота му се оттеглят и човек остава сам като суха кост, без никакви органи: без ръце, крака, очи и уши. Той седи на един клон, като птица, люлее се и мисли за своето минало щастие.

Сега, аз не искам да оставя у вас песимистични мисли, но казвам, че грехът, безлюбието станаха причина човек да извърши най-голямата грешка - да забрави източника на своя живот и да се отдели от Него. След това дойдоха нещастията в света. Вследствие на това днес човечеството върви в обратен път: днес всички хора се намират на кръстопът и не знаят накъде да вървят. Засега всички седят на едно място, но все трябва да вземат една посока. Всеки се усеща остарял, недоволен: косата му побеляла, краката му не държат, и той само клати главата си и разправя за своето минало. Като дойде до това положение, човек започва да мечтае за онзи свят, иска по-скоро да замине. Питам: де ще отиде той с този ум? С такъв ум и с такова сърце, каквито някои от съвременните хора имат, и на онзи свят не могат да отидат.

„Ако се не родите изново, няма да влезете в Царството Божие“. Онзи свят е Царството Божие. Значи, да се родиш изново, това е онзи свят. Онзи свят е свят на свобода, на мисъл, на чувства, на светлина, на знание, на безсмъртие. Онзи свят е свят на изобилие. Той може да бъде навсякъде. Какво ще ни залъгвате с онзи свят! Онзи свят може да бъде и на Земята.

„Изново“. Ако се не родите изново, ще бъдете роби на света. Не бъдете роби на човеците! Бъдете Синове Божи! Син Божий подразбира човек, който иска да излезе вън, да помага на човечеството. Да бъдеш Син Божий, това не подразбира, че трябва да те славят хората, да те гледат като писано яйце, но трябва да помагаш на хората и те да придобият свобода.

И тъй, жените трябва да пазят едно правило: те трябва да бъдат тъй свободни, както Бог първоначално ги е създал. Когато Бог създаде първата жена, Ева, Той приспа Адам, за да не му пречи в работата. Дълго време Адам спа, докато Бог създаде първата жена, която беше толкова красива, че Адам, като я видя, извика: „Тази е кост от костта ми и плът от плътта ми!“ С това той направи първата погрешка. Адам не каза, че тази жена е дух от духа му, душа от душата му, ум от ума му и сърце от сърцето му. Адам каза, че Ева е кост от костта му и плът от плътта му. След това черният адепт видя Ева и внесе поквара в нейния ум. Като я погледна и като ѝ проговори, Ева го послуша, яде от плода на забраненото дърво, след което каза: „Намерих по-умен от Адам.“

Казвам: ако една жена види някой мъж, т.е. своя Адам, тя не трябва да си

задава въпроса дали е кост от костта и плът от плътта на този Адам. И мъжът-от своя страна не трябва да се запитва дали тази е жената, която е излязла от него. Ако мислят така, и двамата ще срещат. Когато един мъж срещне някоя жена, той трябва да каже: „Ти си онази, която си излязла от моя ум, от моето сърце, от моята душа и от моя дух." Когато жена или девица срещне някой мъж или момък, тя трябва да каже: „Този е излезлият от Бога." Кажат ли и двамата така, те ще се родят изново и ще влязат в Царството Божие. Ако мъжете и жените не мислят така, друга култура освен сегашната не може да има. И тогава, както и да съединяват хората, те ще бъдат нещастни. Мислят ли по новия начин, между мъже и жени всякога ще има взаимност. Така трябва да се възпитават хората! Така трябва да мислят!

„Изново". Това подразбира, че мъжът трябва да се върне в положението, както Бог го е създал първоначално. В лицето на жената той трябва да вижда новата Ева, девата, т.е. възвишеното, красивото, мощното начало на живота, или Първичната Причина, която е създала всичко. Докато мъжът не разбере жената, т.е. сърцето си, той не може да разбере себе си, не може да разбере и своя ум. Не дойде ли до това положение, той ще бъде в разрез с Битието. Защо? Защото жената е последното дело на Бога. Следователно от последното дело, от резултата на нещата може да се съди за причини и последствия.

„Изново". Това подразбира, че жената трябва да се върне в положението, в което Бог първоначално я поставил. В лицето на мъжа тя трябва да вижда новия Адам, както Бог някога го е създал. Той трябва да бъде огледало, в което тя да вижда образа на Божественото начало. Докато жената не разбере мъжа, т.е. ума си, тя не може да разбере своето сърце.

И тъй, ако сърцето не служи за подкрепа на ума и ако умът не служи за ръководство на сърцето, те не могат да имат правилни отношения помежду си. Най-после, ако и волята не иде в услуга на сърцето и ума, за реализиране на техните копнежи, човек не би имал никакви постижения, и животът му би се обезсмислил. Умът представя целта в живота на човека; сърцето представя условията, средствата за постигането на целта, а волята - това са постиженията, т.е. реализиране на целта.

Умът, както е създаден първоначално, представя висок планински връх, покрит с ледове и снегове, но винаги огряван от лъчите на благотворното слънце на живота, което изгрява, но никога не залязва. Тези лъчи топят снеговете и ледовете на този връх, като образуват безброй потоци и извори за напояване и оросяване на живота под него.

Сърцето, в своя първичен живот, представя необятна, красива долина, изобилно напоявана от чистите води на планинския връх, на която растат и се развиват благоуханни цветя и вкусни плодове. Сърцето, тази долина на живота, не е нищо друго освен раят на земята. И днес всички търсят този изгубен рай. Следователно сърцето е изгубеният рай. Под думата „сърце“ някои разбират жена, други майка, трети дева. Тези три понятия представляват степени на развитието на сърцето. Най-долното положение на сърцето представя жената, а най-горното - девата. Девата е целта, майката представя условията, средствата за постигането на целта, а жената е постижението.

Казвам: ако жената не разбира мъжа, ако сестрата не разбира братя и ако сърцето не разбира ума, никакви постижения не може да има. И обратно: ако мъжът не разбира жената, ако братът не разбира сестрата, и ако умът не разбира сърцето, никакви отношения, никаква взаимност не може да съществува между тях. Разбират ли се, те ще си подадат ръка и ще заработят успешно за повдигане на човечеството, за повдигане на жената и на мъжа, за повдигане на сърцето и ума. Само по този начин образът на идеалния Адам ще се възобнови в нов Адам. И образът на идеалната Ева ще се повдигне на оня пиедестал, дето Бог я поставил; тя ще възкръсне в новата Ева. И тогава новата епоха ще поздрави двамата богоизбраници, заедно с техните чедра.

„Ако се не родите изново“. Следователно ако раждането е важен процес, за който се изискват нови, благоприятни условия, не по-малко важни процеси са зачеването и бременността. През времето на своята бременност жената трябва да бъде поставена при най-благоприятни условия: тя трябва да се храни правилно, при добро, хармонично разположение на духа; при това, никога да не яде преди изгрев, както и след залез слънце. Тя трябва да диша дълбоко, да мисли и да чувства право. Понеже в това състояние жената е силно чувствителна и възприемчива, с голямо въображение, и с ближните си, както и тя сама трябва да си създава гледки, занятия и удоволствия най-възвишени. Сутринните й разходки трябва да стават при изгрев, да наблюдава красивите картини на изгряващото слънце; после да се разхожда в градини, дето цъфтят красиви, благоуханни цветя, дето се развиват хубави плодни дървета. Дето животът расте и се развива, там е неговият смисъл. Чистотата, както физическата, така и духовната, е необходимо условие за бременната жена. Де ще намери по-голяма чистота от тази в Природата? За тази цел тя трябва да посещава чисти извори и реки, водите на които да служат като огледало на нейния живот. Тихите, приятни нощи, с небе, осеяно с безброй трептящи звездици също представят незаменими картини за жената, бъдеща майка.

Казвам: майката трябва да възпитава детето си докато е още в утробата ѝ, а не след раждането. Там детето има всички условия за възприемане, а след раждането си то вече ще иска условия за обработване на възприетото. Ето защо и умственият живот на бременната жена не трябва да се пренебрегва. Най-красивата, изящна литература трябва да бъде нейната умствена храна. Животът на светиите, на великите хора трябва да бъдат двигатели на нейната мисъл. Красива и възвишена поезия, хубава музика и песни трябва да нарушават от време на време тишината на нейния живот. Спокойствие, тишина са нужни за жената майка, както и за Природата, която в това време върши велик творчески акт - създаването на човека. Искате ли плода на дървото да бъде добър, създайте му условия и го оставете на Природата. Същото се отнася и за създаването на човека. Добрият, разумният човек се зачева и развива при специални условия. За това се изискват три важни момента: цел, средства и постижения. Всичко това ще се намери в разумната Природа. Сама тя е здраве, красота и чистота. Тя изключва всички болести, всякаква грозота и нечистота.

И тъй, никой човек не се ражда произволно. За пример, предполага се първият човек да е бил създаден в деня на първото равенство, когато условията са били благоприятни, хармонични. Ето защо нека всички художници, музиканти, писатели, поети и всички велики учени взимат участие при създаването на човека. Светът се нуждае от нови хора, които да работят за неговото изправяне и повдигане. Това зависи от жената. Тя е вътрешният фактор, който правилно трябва да използва всички външни благоприятни условия. В това отношение на жената майка, на сестрата, на девата трябва да се гледа като на деликатен, благоуханен цвят, който от никаква слана да не се попарва.

Казано е, че първият човек бил създаден в деня на първото равенство, в деня на любовта. Тогава той е почувствал в себе си присъствието на Великото, присъствието на Божията Любов. Със създаването на жената първият човек е разбрал Божия Промисъл, който работи в света. Следователно, за да се повдигне жената, преди всичко тя трябва да обикне Бога, своя създател. Възпита ли се в тази насока, тя ще помогне за повдигането на човечеството. Само тя е в състояние да роди новия Адам и новата Ева.

6. неделна беседа, държана от Учителя
на 1 ноември 1931 г., София, Изгрев.

ПРАВИЛНИЯТ ТОН

Изпя се песента "Аин фаси."

Един от важните въпроси, които се разглеждат в човешкото съзнание, е този за крайната цел на живота или за крайната цел на всяка работа. Търговецът се запитва, какъв ще бъде крайният резултат на неговата търговия; ученикът се запитва, каква е крайната цел на неговото учение. Крайната цел на ученика е да придобие известно знание. - После? - Да се роди отново. - После? - Да умре. Във всяко ново положение - учене, раждане, смърт, човек все се запитва, каква е крайната цел на всичко това. Лесно е да се даде някакъв отговор на въпроса за крайната цел на нещата, но той ще бъде неразбран. Крайната цел на живота е да постигнеш нещо, но, въпреки това, пак остава нещо непостигнато. Нещата се постигат и разбират само отчасти. Ако мислиш, че от отговора, който ти се дава за крайната цел на Битието, си разбрал всичко, ти се лъжеш. Зад всяка крайна цел има друга някаква цел. Например, ти искаш да придобиеш такава сила, че да носиш сто килограма тежест на гърба си. Като постигнеш тази цел, зад нея се открива друга. Във вечността не съществува крайна цел на нещата. - Защо? - Защото, като постигнеш едно нещо, явява се второ, трето и т.н. Какво ще научите, ако обиколите няколко пъти земята? Ще научите, че земята е валчеста. Това знание можете да придобиете и от някой учен. Той ще ви каже, че земята е валчеста, и вие ще го вярвате. Какво ще научите, ако минете няколко пъти през вечността? Ще разберете, че тя е необятна и безгранична. Въпреки това, не можете да обхванете нито необятното, нито безграничното.

Кой въпрос интересува най-много съвременните хора? - Въпросът за почивката, за седенето. Всеки предпочита повече да седи, отколкото да стои прав. Ако накарате някого да стои прав, той ще се почувствува унижен. Много хора днес стоят прави, без да са унижени. Например, учителите стоят прави, а учениците седят на чиновете си. Едно време, когато учителят наказвал учениците си, оставял ги да стоят прави, до вратата, а той седял на стол. Защо ученикът, когато учителят застава да стои прав, се счита наказан, а когато учителят стои прав, не е наказан? Когато свещта стои изправена до стената и не гори, счита се наказана. Ако при същото положение свещта гори, тя счита това за привилегия. Какво трябва да прави ученикът, когато го накажат? Той трябва да свети. Щом започне да свети, и прав да стои до стената, ще бъде доволен. Когато имаш пари в джоба си, ти вървиш смело, изправен, с вдигната глава. Нямаш ли

пари, ти се свиваш, чувстваш се наказан. Когато дървото е окичено с плодове, клоните му увисват надолу; дървото се чувства гордо и доволно от себе си. Щом оберат плодовете му, клоните се изправят нагоре; дървото се намира в положението на наказан ученик. Когато човек дава нещо от себе си, изправя раменете си и казва: Слава Богу, олекна ми малко. Който не дава, свива раменете си, навежда главата си надолу и се оплаква, че положението му е тежко. За онзи, който дава, казват, че се е надигнал много. Нека се надига, но да изпразва джоба си. Какъв смисъл има да се надига човек, а джобът му да е пълен с пари?

И тъй, всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка трябва да съдържат в себе си нещо реално. Това значи, да бъдат в съгласие с разумността. Например, някой иска да бъде радостен и весел. Кога може човек да се радва? - Когато е направил поне едно малко добро. - Кажете ли някой, че иска да бъде радостен, нека направи едно добро. - Какво представлява радостта? - Условие за правене на добро. - Какво представлява светлината? - Условие за преодоляване на тъмнината. - Какво представлява тъмнината? - Условие за отдалечаване на човека от светлината. - Какво нещо е въжето? - Средство, с което човек се спуска в кладенец да вади вода. Същевременно, с въжето вадят и човека от кладенеца. Хората простират дрехите си на въже. Също бесят хората с въже. С една дума, голямо е предназначението на въжето. То може да се превърне на камшик. Значи, едно и също въже може да се употреби за различни цели.

Явява се друг въпрос: От какво е направено въжето? - От всякакви материали: от лен, от коноп, от кълчища, от сребро, от злато и др. Малкото дете повиват в повой от различна материя: вълнена, памучна и т.н. В това отношение, повоят прилича на въжето. И мисълта може да се уподоби на въже. Мислите вървят непрекъснато една след друга и образуват права линия, както въжето. Въжето е символ или на механическо сцепление между частичките, или на вътрешна, органическа връзка между тях. Такава връзка трябва да съществува между мислите и чувствата на човека. Всяка мисъл, която не е свързана с другите, няма никакво отношение към тях, следователно, тя е мисъл без съдържание. Например, искате да вземете един тон, но не знаете, кой да вземете и как да го изпеете или изсвирите. Щом взимате отделен тон, той трябва да бъде основният. После, трябва да го вземете правилно. Всеки тон съдържа още шест тона в себе си. Ако не го изпеете правилно, да се включат и седемте тона в него, той няма съдържание. Главният тон е важен, а останалите шест са допълнителни тонове. Когато между различните тонове има хармония, те изпъкват един след друг. Най-малката дисхармония между тоновете е причина за тяхната неправилност. Достатъчно е един от допълнителните тонове да отслабне, за да се яви известна неяснота и в останалите. Ако

всички са в съгласие, между тях има яснота и чистота.

Каквото и да се говори на хората за тоновете в музиката и за мислите в човешкия живот, малцина имат ясна представа за тях. Както тонът, така и мисълта са сложни неща. Затова между тоновете и мислите може да се направи връзка. Правилният тон е подобен на правата мисъл. Малко певци ще срещнете с чист, правилен тон. Правилният тон включва в себе си сила, съдържание и смисъл. Той има отношение към правите мисли, чувства и действия. С други думи казано: правилният тон произвежда в човека светлина и топлина. Следователно, само музикалният човек живее правилно. - Защо? - Защото в музиката има строга отмереност, такт, т.е. мярка на времето. Във физическия свят всички неща стават във време и пространство. Затова под "тактичен" човек разбираме онзи, който употребява всяко нещо навреме и на място. Който не е тактичен, внася дисхармония в живота си, а дисхармонията причинява зло. Ако някой каже, че не може да живее добре, от това се подразбира, че не може да пее правилно. Който не пее добре, той произвежда шум, скърцане и др.

Едно може да радва съвременните хора: идването на новото. Ако не се стремяха към новото, нямаше да имат никакво отношение към ангелите, светиите и добрите хора в света. - Добре ли ще ни посрещнат ангелите? - Това зависи от вас. Ако живеете добре, ще ви посрещнат с песни; ако не живеете добре, няма да ви посрещнат, но като видят, че се отправяте към тях, веднага ще ви върнат на земята.

Една млада, красива и интелигентна жена се оплакваше, че след като идвал един господин няколко пъти в дома им, най-после пожелал да я целуне. Тя искаше да разбере, коя е причината за тази негова проява. Казах и, че той може да изпитва братски чувства към нея, но тя не остана доволна от отговора ми. Пожела да и обясня, как се познава истинският брат от онзи, който само се представя за такъв. Истински брат е онзи, който има еднакъв пулс, еднакво съдържание на кръвта с вашата. Братска, чиста целувка е онази, която е в състояние да лекува всички болести. Ако болният оздравее от вашата целувка, тя е чиста, идеална. Ако здравият се разболее, тя не е на мястото си. Следователно, всяко нещо, което човек прави, трябва да е в съгласие със законите на разумната природа. Ако не е в съгласие с нея, не може да даде добри резултати. Идеалната целувка възкресява мъртвия, а обикновената целувка е в състояние да разболее и здравият.

Сега се явява друг въпрос: кой е измислил целувката? Навярно целувката е изобретение на някой гениален човек. Всеки е целуван, всеки е целувал, но никой не се е запитвал, откъде произлиза целувката. И светлината целува човека. Като минава през очите му, тя го целува. Приятна е целувката на

светлината, защото носи живот. И въздухът, който минава през носа, целува; и водата, която влиза в стомаха, целува; и хлябът, който влиза в устата, целува. Приятни и желани са тези целувки, защото те носят живот. Такава трябва да бъде целувката и на човека. Като целува, той трябва да се проникне от единственото желание да даде нещо чисто и красиво от себе си, а не да вземе. Целувка е само това, което дава. Всичко, което отнема здравето, силата и чистотата на човека, не е целувка. Който целува, трябва да бъде или невидим, като светлината и въздуха, или видим само за момент - целунеш и веднага се скриваш, както водата и хлябът. Получаваш ли целувка от видими същества, ще знаеш, че в нея се крие нещо користоно. А всичко користоно е престъпно. Пазете се от такива целувки, защото те внасят отрова във физическия и психическия живот на човека.

Каква връзка има между правилния тон в музиката и целувката? Неправилният тон представлява неестествена целувка. Природата обича верните и правилни неща. Следователно, мислите, чувствата и постъпките на човека трябва да бъдат верни и правилни. Като пеете, трябва да вложите цялото си сърце и цялата си душа. Който пее така, само той може да целува правилно. Ако искате да пеете хубаво, трябва да работите усилено в това направление. - Младите трябва да пеят. - Не е така. Всички трябва да пеят - и млади, и стари. Който не пее правилно, не може да пристъпи към рая. Дълго ще чака пред царската врата, но няма да му се отвори. Ако мислите, че и без пеене ще влезете в рая, вие се лъжете. На небето приемат само добри певци, с ангелски гласове. Мнозина мислят, че от тях се иска права мисъл, прави чувства и действия, без да бъдат добри певци. Те не разбират истината. Преди всичко, човек не може да има прави мисли, чувства и постъпки, ако не знае да пее. И светията трябва да пее. Не е светия онзи, който не пее правилно. И Христос е пял. Не е въпрос, пеенето и музиката да станат професия на човека, но да пее от любов към пеенето. Казано е в Писанието: "Ще пеете и ще възхвалявате Господа". Музиката трябва да бъде импулс в живота, да подтиква към работа, а не средство за прехрана. Животът без музика е живот без любов, без светлина, без свобода. Живот с музика е живот на любовта и на доброто. В любовта и в доброто се включва всичко. Най-възвишеният израз на любовта е музиката. Без музика любовта не може да се прояви в материалния свят. Едно се иска от съвременните хора: да пеят правилно и с любов. Ако пеят така, където влязат, те ще внесат мир и радост. Ако влязат между хора, които се бият, боят трябва да спре; ако влязат между крадци и лъжци, кражбата и лъжата трябва да престанат. Злото отстъпва пред музиката, както и пред любовта. Затова, вложете своята музикалност не само в пеенето, но и в говора. Където има музика, там е любовта, там е животът. Защо се срамувате от любовта? Защото не я разбирате. Който не разбира любовта, нищо не постига. Той ще пее и свири, но няма да стане

даровит музикант. Някой иска да се учи при най-видния професор по музика. Желанието му е добро, но важно е, дали професорът ще го приеме. Той ще опита неговата дарба по музиката и, ако не прояви такава, няма да го приеме. На същото основание мнозина искат да видят Христа. И това е възможно, обаче, Христос се интересува само от онези, които имат някаква дарба и са готови да работят върху себе си, да развият своята дарба. Без тази дарба, и да се домогнете до Христа, нито ще Го видите, нито ще Го разберете. Ще каже някой, че люби Христа и желае да Го види. Това не е достатъчно. Можеш да любиш човека и да му дадеш нещо от себе си. Можеш да любиш човека и да вземеш нещо от него. Дойде някой при мене и казва, че ме люби. После започва да изнася мотивите, какво иска от мене. Първо той иска да му помогна да заеме някаква служба в обществото. После иска да му дам пари, да си купи някои необходими неща. Ако иска да стане учител, аз не мога да го назнача, защото не съм министър на просветата; ако иска пари, не мога да му дам, не съм министър на финансите. - Какъв беше по-рано? - Бях занаятчия, на свободна работа. Чудя се на този човек! Той бил свободен, без юлар на главата, а сега иска да си сложи юлар, да се ограничи.

Помнете: аз съм човек на свободата - никого не ограничавам. Ако дойде при мене някой и се оплаква от юлара си, мога да му помогна да го смене. Обаче, в никой случай не слагам юлар на главите на хората. Аз не се занимавам с юлари, нито поддържам философията на юларите. Единственото нещо, което мога да направя за човека, е да му дам един обяд, да се нахрани добре и да благодари за това, което е получил. Аз се чудя, как не дойде при мене човек, да поиска някакъв метод, да направи добро на някого, но така, че да остане невидим. Защо не пожелае някой да види Христа, но с цел да се научи да пее правилно? Който пее правилно, лесно може да заеме каквато и да е служба. Тежко е положението на онзи, който не знае да пее. Каквато служба и да му дадат, нищо не може да постигне. Правилното и добро пеене е истинската препоръка и на този, и на онзи свят.

Един ден прочутата певица Аделина Пати се явила при директора на пощата в Ню Йорк да получи един чек от 50 000 долара. Директорът поискал от нея документ, с който да освидетелства самоличността си. По нямане на такъв, той отказал да и даде сумата. Без да мисли много, тя застанала в средата на главния салон в пощата и започнала да пее. Всички чиновници оставили перата си настрана и се унесли в пеенето. Като чул песента, директорът на пощата казал: Това е Аделина Пати. Да и се даде сумата, отбелязана в чека. Който чул гласа на певицата, казал: Освен Аделина Пати, никой друг не може да пее така хубаво. Съвременните хора трябва да имат възвишен идеал. Някой казва, че идеалът му е да бъде

добър. - Това е неразбрана работа. - Тогава, искам да бъда учен. - Това е лесна работа. Ученият е глашатай, който ходи по селата да разгласява, какво трябва да се прави. - Професор да бъда. - И това не е мъчна работа. Професорът е забит кол, около който се преплитат прътите, да образуват плет. - Богат да стана. - И това е лесна работа. Богатият е натоварена камила. Човек трябва да има една съществена идея, на която всякога да разчита. Истински учен е онзи, който може сам да си помогне при всички условия на живота: ако е болен, да се излекува; ако е беден, лесно да се справи с беднотията. Какъв учен е този, който търси чужда помощ, да го назначат на служба. Ако днес го назначат, след година-две ще го уволнят. Момата, или момъкът искат да бъдат красиви. Защо им е тази красота? Те мислят, че с красотата по-лесно ще ги харесат. Мома, която разчита на красотата си, за да я вземе някой виден момък, е копаня, в която всеки може да рови. Същото се отнася и до красивия момък. Тази красота е външна и преходна, на нея не може да се разчита. Който уповава на нея, той губи живота си. Хубавите дрехи и обувки не са съществени неща; има съществени неща в живота, които се разглеждат като символи - с тях си служи природата.

В окултната школа си служат също със символи, които трябва да се разбират. Затова е нужно да се знае символичния език. Обаче, първо се започва със съчетаване на сричките. Който научи първата дума на Битието и я произнесе правилно, съзнанието му се изпълва със светлина. Това значи, да стане преврат в живота на човека, т.е. да се новороди. Където е светлината, там е и топлината, и плодородието. Това значи, да имаш живот, от който да се ползват окръжаващите. Който придобие живота, никога не пита, къде е Господ. Той знае истината и люби Бога.

И тъй, смисълът на живота се заключава в любовта към Бога. Ще възразите, че не можете да любите Бога, преди да Го видите. Ако мислите така, никога няма да го възлюбите. Бог е Светлина. Как ще Го видите? - Какво се разбира под "светлина"? - Освобождаване на човешкото съзнание от всички ограничения и заблуждения, от всичко отрицателно: от болести, бедствия, старост и др. Това значи вечен живот - живот на безсмъртието. - Не може ли да се живее без Бога? - Не може. Ще намериш Бога вън и вътре в себе си. Не Го ли намериш, ще изгубиш всичко красиво и ценно, което ти е дадено. Красивото в твоя живот е Божественото. Ценното в живота е също Божественото. То трябва да расте и да се развива, да се прояви в пълната си светлина. В това се заключава философията на живота. Ние не поддържаме онази философия, която казва, че човек може да направи всичко. Не е така. Човек може да направи само онова, което е в областта на неговите възможности. Вън от тях, той спира своята дейност. Ако иска да се прояви и зад човешкото, трябва да се обърне към Божественото начало в

себе си, да му даде ход да расте и да се развива. Това значи, да излезе човек от ограничените възможности и да влезе в неограничените, където всички дарби и способности се развиват правилно.

Мнозина казват, че са виждали Бога. Възможно е да са Го виждали. На нивата, или другаде, все са Го виждали. Някой художник нарисувал картина, която представлява Бог-Отец. Питат ме, отговаря ли тя на действителността. Аз се чудя, как е възможно картината да представя Бог-Отец, когато художникът никога не Го е виждал. Питат ме, виждал ли съм Бога. С този въпрос искат да ме хванат, говоря ли, изобщо, истината, или залъгвам хората. Нека всеки сам си отговори, говоря ли истината, или я заобикалям. Лесно е да осъдиш човека. Когато доведоха при Христа една паднала жена и Го запитаха, как да се накаже, Христос отговори: "Който мисли, че е безгрешен, нека пръв хвърли камък върху нея." Ето защо, кажете ли за някого, че е обрал ближния си, помислете, как е станало това. Ако човек се дави и на врата си носи торба със злато, няма ли да вземеш торбата му? Ако не откачиш торбата, той ще потъне заедно с нея. Между давящия и неговия спасител е направен договор. Никакво злато не е в състояние да изкупи живота на човека. Следователно, ако някой те извади от водата и те спаси от удавяне, не съжелявай за златото, което си му дал. Животът е над всичко. Не е въпрос да биеш някого, да го доубиеш и после да казваш: Освободи се този човек. Това не е свобода. Ще го разкарваш по затворите, по "обществената безопасност", както разкарваха и мене 11 дни наред. Ще го заставяш да се качва и слиза по етажите, да изпитваш убежденията му. Какви са убежденията на съзнателния човек? Да служи на един велик идеал, да живее като човек, да не страда като кучето, да не става за посмешище като магарето и маймуната - с една дума да бъде свободен и да даде свобода на своя ближен.

В една арабска приказка се говори за създаването на света и за определяне броя на годините, които ще прекара всяко живо същество на земята. Бог определил на човека, на кучето, на магарето и на маймуната да живеят по 30 години. След това Той попитал кучето, доволно ли е, че ще живее 30 години. То отговорило: Господи, много ми са 30 години. Не е лек моят живот, да зъзна постоянно на студа. Вземи 15 години от живота ми, дай ги на когото искаш. Като чул това, човекът веднага поискал да се дадат на него. Дошло магарето и на въпроса, доволно ли е от определените 30 години живот, то отговорило, че не му трябват толкова много. Нека вземат и от мене 15 години. Не се живее лесно на земята, по цял ден да работиш, а отгоре на това и да те подиграват. Човекът взел и тия 15 години върху себе си. Най-после и маймуната се явила при Господ, да каже и тя своята дума. Тя казала: Господи, не искам да бъда посмешище на хората, по цял ден да се качвам и да слизам от вършината. Остави ми само 15 години, останалите

дай на друго същество. И този път човекът взел още 15 години. Много естествено, човек е цар на животните, всички му се подчиняват, има смисъл да поживее повече. В заключение, обаче, и той не е абсолютно доволен от живота си и казва: Само 30 години живея като човек, с радост; 15 години съм осъден да служа вярно на дома си, да треперя като куче от страх, да задоволя всички; 15 години робувам, като магаре на дома, на обществото, в които се движа. Най-после, като мина 60-те години, ставам за посмешище на хората, само слизам и се качвам като маймуната, без да върша никаква полезна работа. Днес и аз, като маймуната, отивам до "обществената безопасност" и се връщам назад, да давам обяснения, какво проповядвам на хората. Съдебният следовател ме разпитва, т.е. управлява моето качване и слизване от върлината.

Сега, това не е важно. Преди всичко, явява се въпросът, коя е причината за тези неща? Защо става всичко това? Защо са нужни на човека годините на кучето, на магарето и на маймуната? Това са състояния, през които човек минава. Това са състояния на човешкия ум, на човешкото сърце и на човешката воля. Докато стане разумен, човек е вече 75-годишен. До това време той минава през три животински състояния: на кучето, на магарето и на маймуната. Щом страдаш, без да разбираш смисъла на страданията, куче си; щом носиш чужд товар и пъшкаш под тежестта му, магаре си; щом те разиграват хората, маймуна си. Радвай се, че ти е дадено да живееш 30 години като човек, да осмислиш страданията си, да ги носиш с радост и да не могат хората да те разиграват. Това се иска от всеки човек.

Какво трябва да направи човек, за да се освободи от обикновените условия на живота? Не е въпрос да се освободи, но той трябва да изучава условията, като символи; щом ги разбере и научи, той разполага вече с азбуката на природата. Това значи, да измени човек живота си. Не само човек може да измени живота си, но и растенията, и животните. Ще дойде ден, когато всички живи същества ще се изменят. Докато живеете без любов, без знание и без свобода, вие ще минавате през животинските състояния, като отрицателни прояви на живота. Следователно, който не познава любовта, намира се в положението на кучето; който не познава мъдростта, изпада в положението на магарето; който не познава истината, изпада в положението на маймуната. - Какво трябва да се прави? - Познай любовта, мъдростта и истината, да станеш разумен човек.

Като се натъква на големи мъчнотии, човек се запитва: Докога ще ме разиграват като маймуна? Знаят ли, кой съм аз? - Мене разиграват, че тебе няма да разиграват. Не е въпросът в това, важно е да гледаш на всичко със смирение и да се учиш. В света разиграват и най-добрите хора, че вас ще пощадят! Едно се иска от вас: да схващате нещата правилно, т.е. да взимате

правилни тонове. Като сте дошли на земята, ще се учите и ще прилагате наученото, да станете учени хора. Както палите и гасите електрическите крушки, така трябва да разбирате дълбокия смисъл на живота и да правите верни преводи. - Кога гасите електрическите крушки? - Когато външната светлина е по-голяма от тяхната. Човек се стреми към голямата светлина, към познаване на Бога - същественото в живота. Ако не се стреми към истинската светлина, свобода и живот, той всякога ще бъде ограничен и спънат. - Кое още спъва човека? - Съмнението. Днес повечето хора се съмняват в родителите си, в братята и сестрите си, в приятелите си - навсякъде съществува съмнение. Няма по-голямо мъчение от това да се живее в съмнение и недоверие. Където отсъстват любовта, мъдростта и истината, съмнението се явява като вътрешен резултат на живота. Когато любовта се оттегли от живота, като резултат идва престъплението; когато мъдростта се оттегли, на нейно място идва невежеството; когато истината се оттегли, вместо нея идва робството и ограничението.

Време е вече да отворите вратата си за новото знание, за новата светлина и свобода. Който е придобил новото знание, в един момент ще превърне черната си коса в бяла, или бялата в черна. Който го види, ще се чуди на тази бърза промяна, станала с него. Той ще променя и службите си, както цвета на косите. Каквото пожелае да стане, може да го постигне. Не е достатъчно само отвън да побелее човек, но и отвътре трябва да бъде бял. Не е достатъчно само да променя службите си, но трябва да отговаря на тях. Ако си професор, да си на мястото си, да имаш знание, което да ползва тебе и твоите близки. Ако си светия, отдалеч да светиш, да осветяваш пътя на хората в най-тъмни и мрачни нощи.

Един от законите на физическия свят гласи: всичко живо подлежи на промяна. Младият расте и се развива, докато остарее; старият престава да расте, но поумнява. Обаче, и младият, и старият не са доволни от живота си. Младият е недоволен, че не може да постигне желанията си; старият е недоволен, понеже постигнатите желания му носят разочарования. Той казва: Остарях вече, станах 85-годишен, свърших работата си на земята, мога да си замина. Всъщност, той не е примирен, мъчи го нещо. Някога, на младини, видял една красива мома, която и до днес не може да забрави. Оженил се за друга, родили му се деца, също и внучета, но никой не го обича, никой не влиза в положението му. Животът му е празен, любов му липсва. Прав е човекът, безлюбието обезсмисля живота. - Какво трябваше да направя в младините си, за да не страдам днес? - Трябваше да се ожениш за красивата мома, която си възлюбил.

Какво представлява красивата мома? - Тя е проявената любов, мъдрост и истина. Следователно, срещнеш ли някъде тази мома, хвани се за нея и не

се пущай. Където отива тя, там ще вървиш и ти. Хванеш ли се за красивата мома, цял живот ще бъдеш доволен. Няма да се оплакваш, че си изгубил щастieto си. Ето защо, като срещна стар човек, който страда за изгубената любов, аз го подмладявам и казвам: Иди сега да намериш красивата мома и, като я хванеш върви по стъпките и. Тя носи любов, светлина и свобода и на тебе, и за окръжаващите. Съвременните хора, като стареца, се обезсърчават и казват, че един ден ще остарееят и ще загубят смисъла на живота. - Кога остарява човек? - Когато любовта му не отговаря на новите изисквания. - Кога остарява човек? - Когато няма онова знание и онази свобода, които душата му желае.

Помнете: задачата на човека е да прояви истината, която Бог е вложил в него. Това значи, да намери красивата мома, за която душата му копнее.

6. Лекция от Учителя, държана на
4 ноември, 1931 г., София. – Изгрев.

ВЕЗНИТЕ НА ПРИРОДАТА

Т. м.

Прочетете у дома си 3 гл. от II. Послание към Тимотея.

Изпейте песента „Аин фаси“. Как мислите, точно ли изпияхте песента? И в живота, в постъпките на хората, има неверни положения. Ако ви заставят да определите нормалната точка, отдето животът изхожда, как ще я определите? Коя ще бъде тази точка? Казвате, че животът не е добър, не е нормален. Според вас, кой живот е нормален? Животът е златна мина или поле със скъпоценни камъни за обработване. Хората обработват тази мина или това поле, но мнозина от тях пропадат. – Защо? – Златото ги поглъща. Златото, както и скъпоценните камъни, поглъщат човека, както вълкът поглъща агнето. Всъщност, човек изяжда златото. В златните мини има чувствителни везни, с които мерят, да не липсва нито един грам злато. Ако някой работник си позволи да глътне един грам злато или един скъпоценен камък, веднага го подлагат на везните. Преди да е започнал работата, теглят го; на излизане от мината, пак го теглят. Щом се докаже, че тежи повече, веднага му дават очистително, да олекне.

И природата, като хората, си служи с точни математически везни. Преди да изпрати човека на земята, като работник, тя го тегли и следи как се проявява той в своите мисли, чувства и постъпки. Дали прави добро, или зло, тя следи, и по теглото му вади заключение за неговия характер. Помни, че природата те тегли на везните си и по теглото те познава. Лошите мисли, чувства и постъпки тежат повече от добрите. Даже най-светлите и добри мисли имат тегло. Добрите мисли са приятни, защото са леки. Казват за някого, че е лек човек. Това се разбира в буквален и в преносен смисъл. „Лек човек“ има двояко значение: лек, добър характер и лек по поведение. За мислите казваме, че биват прави и криви. Права мисъл е оная, която намира точно своето място в дадена система мисли. Право желание е онова, което намира точно своето място в дадена система от желания. Права постъпка е оная, която намира точно своето място в дадена система от постъпки. Тия системи се създават в съзнанието. Щом една мисъл, едно чувство, една постъпка не намират мястото си в съзнанието на човека, те не са прави. Всяка мисъл крие в себе си динамическа сила.

Какво се разбира под думата „динамика“? Коренът на тази дума е „дин“ – на гръцки тя означава сила. Значи, всяка мисъл крие в себе си известна

сила. Тя е проводник на сили. Добрите мисли и желания са проводници на творчески сили. Затова казват, че човек трябва да храни добри и прави мисли. Добрите мисли и чувства придават енергия на човека, а лошите – отнемат. Казано е, че при доброто човек печели енергия, а при злото я изразходва.

Казвам: В човека се проявяват положителни и отрицателни мисли, не статически, но за даден момент. При това, положителната мисъл може да мине в отрицателна и отрицателната – в положителна. Това зависи от момента. Определено е колко време трае дадена мисъл. Щом една мисъл изгуби активността си, тя се замества с нова. Кой кон е важен за вас? – Който работи. – Значи, ако конят се умори, вие го разпрягате и вместо него туряте друг кон. Освободеният от работа кон не е без значение, но за момента той не ви е нужен. Следователно, за даден момент е важна оная мисъл, която може да работи. С една мисъл човек не може да работи цял ден. Два-три часа може да работи, но после ще я смени с друга. И с машина да работиш, пак трябва да я смениш, или да я оставиш да си почине. Всяко нещо, с което работиш, се нуждае от почивка.

Сега, за да изясня мисълта си, ще си послужа с един контраст. Например, влюбиш се в един човек, радваш му се, доволен си от него. След време ти го разлюбваш. Казваш: Свърши се с моята любов, разлюбих тоя човек. – Не, разлюбването не е прекъсване на любовта. Ти даваш на тоя човек почивка; вместо него, друг ще дойде да оре нивата. Той отива у дома на почивка, дето го очаква хубава храна. След време, като си почине, пак ще го залюбиш, т. е. ще го туриш на работа. Това значи влюбване и разлюбване. Който не разбира това, казва: Разлюбиха ме. Използваха силите и парите ми и ме напуснаха. Ти се оплакваш, защото не разбираш закона. Радвай се и когато те любят, и когато те разлюбят. В първия случай работиш, а във втория – почиваш.

И тъй, когато природата ви люби, тя ви впряга на работа. Когато ви разлюби, дава ви почивка. Такъв е нейният метод. Ако разбирате метода ѝ, животът ви ще се осмисли; ако не го разбирате, животът ви ще се обезсмисли. Тогава ще дойдете до философията на Шопенхауер, според която всичко в живота е празнота, безсмислие. Ще кажеш: Дотегна ми да живея. Дотегнаха ми тези страдания. Според мене, това е празна философия – философията на обрания поп, който се пита, защо светът е толкова лош. – Светът е добър. За да се създаде тоя свят, природата е работила и мислила през цялата вечност. И да е допуснала някакви грешки, това е метод. Най-малката грешка на природата стои по-високо от най-съвършеното човешко дело. Тя постоянно мени методите си и сама се коригира. Хората грешат, защото не познават законите и методите на

природата. Например, една майка има две деца: първото е по-грубичко, по-здроо от второто. Като не познава естеството им, тя отглежда и двете по един и същ начин. Първото дете се нуждае от повече храна, а второто – деликатното, нежното, яде по-малко и по-изискана храна. Обаче, майката го заставя да яде много, като първото. Понеже не може да яде толкова много, то заболява. Тази майка е невежа, не знае, че за всяко дете е нужна специална храна. Същото се отнася и до мислите. Всяка мисъл е живо същество. По естество тя може да бъде като коня, като кравата, като козата, като птичка, като обикновен човек или като някое свършено същество – някой адепт. Човек трябва да познава естеството на своите мисли и на всяка мисъл да даде съответна храна. Това е педагогия, т. е. възпитание на мисълта.

Често се говори за педагогични методи при възпитанието. Покажете ми един от вашите методи, който е дал добри резултати. Какво означава думата „педагогия“? Сричката „пед“ означава дете; „аго“ – води. Значи, педагогията води детето. Водиш детето, но не като коня и вола. Както водиш детето, така ще водиш и мислите си. Какво ще правиш, ако в даден момент имаш една положителна мисъл, впрегната на работа и десет отрицателни, които почиват. Какво е отношението на тия мисли? Казваш: Отношението им е 1:10. Ако десет мисли са положителни и активни, а една отрицателна и в почивка, отношението ще бъде 10:1. Значи, 1:10 = 10:1. Какво ще разберете, ако дам следното отношение: Синът се отнася към баща си така, както дъщерята към майка си. Какво означава това отношение? Понеже синът има отношение към баща си, той ще се допитва за всичко от него. Дъщерята ще се допитва за всичко до майка си. И обратното се случва: синът има отношение към майка си, а дъщерята към баща си. Обаче, закон е: подобното се отнася към подобното. Синът се отнася към бащата, а дъщерята – към майката. Жената подобна ли е на мъжа? Под „жена“ аз не разбирам това, което вие знаете. Не е хлебар оня, който само пече хляба. Истински хлебар е оня, който познава качеството на брашното; знае, колко вода да туря в брашното; познава свойствата на маята; знае добре да меси и да пече, добре да пали пещта. Ако хлебарят знае само да пече хляба, а нищо друго не знае, той е слуга. Може ли бабата, която бабува, да се нарече майка? Майка е оная, която ражда както земята.

Какво представя земята? Под „земя“ разбираме онова, върху което всичко расте и се развива. Затова земята се нарича майка на всичко, което расте върху нея. Казвате, че и човек ражда своите мисли и чувства. Не, мислите, чувствата и постъпките растат върху човека, но той не ги ражда. Те идат от друг, по-висок свят от тоя, в който той живее. Следователно, човек е същество, което мисли, чувства и действа. Ако съзнанието му не взема участие в неговите мисли и действия, той е автомат. Какъв човек си, ако

възприемаш чужди мисли и желания? Някой свършил по медицина, станал виден доктор и ти желаеш същото. Учиш една година и после казваш: Тази работа не е за мене. Слушаш виден музикант да свири и казваш: И аз ще уча музика. Учиш една година и казваш: И тази работа не е за мене. Така учиш инженерство, художество, но след една година и тях напускаш. Следваш богословие, но и него напускаш. Най-после казваш: Всичко опитах, но нищо не върви. Какво заключение ще извадите от това?

Питам: Вие установили ли сте се, в кой университет да следвате? Два велики университета съществуват в света: на доброто и на злото. Първият университет се занимава с положителните сили, с доброто и влиянието му в света. Вторият университет се занимава с отрицателните сили, със злото и влиянието му в света. Едновременно, и двата университета изучават законите и методите, с които си служат и доброто, и злото. Когато иска да те обере, лошият човек постъпва като добрия; ще те покани на гости, ще те нагости добре, ще ти говори меко и благо. Щом те обере, ще те напусне. Един ден, при един от нашите приятели в Търново се явил един млад момък, който се препоръчал за негов пръв братовчед. – Как да не знаая, че имам такъв пръв братовчед! За да докаже своето родство, момъкът започнал да изброява целия му род, до деди и прадеди. Нашият брат най-после се убедил, че момъкът му е роднина и казал на жена си да го покани за няколко дни у тях, да го приеме добре. Той им гостувал три дни и разказвал за своята голяма търговия. На тръгване той се обърнал към брата, своя братовчед, с молба да му услужи с 1500 лв. Така използвал той своя роднина, с когото повече не се срещнал. Някой се обърнал към Бога, отива при един добър човек и му казва: Обърнах се към Бога, по три пъти на ден се моля. – Това е братовчедът, който е дошъл в твоя дом. Влезе в ума ти една религиозна мисъл. Ти се настройваш религиозно и отвориш сърцето си за всички. След един час мисълта те напуска. Ти оставаш празен, недоволен. Казваш: Обраха ме. – Обра те твоята мисъл, твойт пръв братовчед. Ще убеждаваш някого, че си негов пръв братовчед, докато го обереш. Щом вземеш от него, каквото ти е нужно, напускаш го. После той разбира, че не си му бил никакъв братовчед.

И тъй, от научно гледище, всички неустойчиви мисли и чувства, които ви посещават, са резултат на вашите първи братовчеди. Вие имате много братовчеди, които угощавате добре и като ви оберат, започвате да гледате на живота практически. За да не се разочаровате, първата ви задача е да отделите положителните мисли от отрицателните. Положителна, добра мисъл е тази, която има отношение към твоя живот. Щом една мисъл няма отношение към тебе, към твоя живот, тя е лоша, отрицателна мисъл. Всяко чувство, всяка постъпка, които имат отношение към Цялото, са добри, положителни. – Как се различават добрите от лошите мисли, желания и

постъпки? – По техните резултати. Ако мисълта внася радост в тебе, тя има отношение към Цялото, тя е добра мисъл. Същото се отнася до чувствата и постъпките на хората. Не е добро едно чувство, ако не носи радост. То няма отношение към Цялото. Не можеш да работиш върху себе си, да съграждаш своето бъдеще, ако и ти нямаш отношение към Цялото. Значи, мислите имат отношение към чувствата, чувствата към постъпките, а всички заедно – към Цялото. Висшето начало в човека е неговият дух. Духът и умът в човека са прогресивни, безформени, защото са в постоянно движение. То се изразява не чрез права линия, а чрез лъч. Отсечката, правата линия няма условия да расте, когато лъчът постоянно се удължава и расте. Щом видите един лъч, казвате: Човек е това! Той постоянно прогресира. Кажете ли за някого, че е мъж или жена, подразбирате отсечки, които имат отношение една към друга, като разумни същества. Мъжът представя отсечката АВ, а жената – отсечката ВА. Отсечката АВ показва, че ти, мъжът, си в параход, който пътува по океана В. Ти спущаш надолу въже, да измериш дълбочината на океана. След това тръгваш от точка В – дълбочината на океана, и навиваш въжето. Значи, отсечката АВ показва отвиване на въжето, а ВА – навиване. Под „мъж“ разбирам развиване на въжето, с което се измерва дълбочината на океана. Под „жена“ разбирам навиване на въжето. Мъжът подразбира активно състояние, а жената – пасивно състояние. Това е превод на отсечките АВ и ВА.

А ————— В
В ————— А

Като ученици, вие трябва да разбирате законите, чрез които може да превръщате пасивната енергия в активна, или неподвижното тяло в движение. Ако един камък е в покой, може да го докарате в движение. Щом се движи, той върши някаква работа. – Как става превръщането на енергиите? Ако можеш да превърнеш една пасивна мисъл в активна, тя ще приеме две посоки, с два различни резултата: добър и лош. Ако можеш навреме да превърнеш тази мисъл и да я обикнеш, тя ще даде добър резултат. Ако не я превърнеш навреме и не я обикнеш, тя ще произведе лош резултат. Следователно, при развиване на човешкия живот, нужно е разбиране на целокупния живот и познаване на неговите закони. Например, като не разбират законите на времето, хората са определили 12 часа през деня за обяд. Те не подозират, че тоя час, именно, им причинява страдания. Щом дойде 12 часа, те трябва да ядат, независимо това дали са гладни или не. Числото 12 разваля живота на хората. В природата 12 часа е времето, когато си гладен. Не трябва да прегладнееш, но да огладнееш. – Кога е 12 часа в природата? – Когато дойдеш до най-високата точка на глада. Тоя момент внася импулс в човека, да възприема храната. Тогава

слънцето е точно на зенита. Тоя момент е най-добър за хранене. Тогава храносмилането става правилно. Ако ядеш, когато не си гладен, храносмилането се затруднява.

Какво представя гладът? – Сила, която има отношение главно към стомаха. Когато гладът е най-голям, стомахът мисли най-много, той е на върха на своя зенит. Стомахът казва: Хляб! И дробовите имат определен час, когато дишат усилено и правилно възприемат въздуха. Какво е отношението на глада към стомаха? – Каквото е отношението на храната към стомаха, когато се приеме навреме. Следователно, каквото е отношението на храната към стомаха, такова е отношението на въздуха към белия дроб. Такова е и отношението на мислите към ума. Значи, между храната, въздуха, мислите се образува верижна пропорция. Една мисъл е права, когато приеме нещо от съзнанието и когато му остави нещо. Не стане ли правилна обмяна между мисълта и съзнанието, мисълта не е права.

Мнозина питат: Кой живот е нормален, естествен или Божествен? – Божествен живот е оня, в който мислите, чувствата и постъпките на човека така се хармонизират, че от тях не остава никакъв излишък. В Божествения живот няма противоречия, няма болести и сиромашия. Дойдеш ли до този живот, ти ще виждаш страданията на хората, но ще можеш да помагаш. Нормалният живот пък е живот на равновесие. Ти ходиш по въжето с върлина в ръка, но умът ти е съсредоточен. Ако само за момент се раздвоиш в мисълта си, веднага ще паднеш. Знаете ли, по колко пъти на ден падате от въжето! Опасно е, ако паднете отвисоко. На физическия свят падането е по-леко от това в духовния свят. Страшно е да паднеш от въжето на духовния свят! Последствията от това падане са лоши. Като знаете това, пазете отношението на своите мисли към съзнанието си. Мисълта ви трябва да бъде всякога будна и права, да не нарушавате това отношение. Не можеш да предадеш една мисъл на някого, ако не си я предал на своето съзнание. Всички посветени хора, всички адепти знаят законите за предаване на мислите, поради което се притичат на помощ на човечеството. Те живеят правилно и никога не се изкушават. Те знаят причините и последствията на нещата. Какво прави детето, което се изгаряло няколко пъти със свещ? – То се пази, отдалеч духа. Каквото и да му обещава, то не се докосва до свещта. То се е горило няколко пъти и белезите на ръцете всякога му напомнят за неговото геройство. Опитност е това.

Днес, както и в миналото, хората се учат от своите опитности. Ако последствията от живота на някого не са хармонични, това показва, че той не е живял добре. Живей хармонично, живей нормално и естествено, за да се радваш на добри последствия.

Коя мисъл от днешната лекция остана в ума ви? – За везните на природата. Природата разполага с точни, чувствителни везни, с които измерва човешките мисли, чувства и постъпки. Като знаеш това, трябва да бъдеш внимателен, да не грешиш. Още като слизаш на земята, ще те претеглят. И като напуцаш земята, пак ще те теглят. В книгата на пророк Данаил, 5 гл., 25 стих, е казано: „Мене, Мене, Текел, у Фарсин.“ – Премери Бог царството ти и го свърши. Претеглен си на везните и си намерен недостатъчен.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

6. Лекция от Учителя, държана на
6 ноември, 1931 г. София – Изгрев. 7.12 ч.с.

1931_11_06 Везните на природата! Жануа-98, 1999

МЕНЕ, МЕНЕ, ТЕКЕЛ У ФАРСИН. ВЕЗНИТЕ НА ПРИРОДАТА!

---

11 година

6 школна лекция на 1 мл.ок.клас

6 ноември 1931 г. петък, 6 ч.с.

(Времето е много приятно, меко, ясно,
не много студено. Здрач.)

ИЗГРЕВ.

(Днес имахме за тема да отбележим кога сме дошли в клас, трябва да
дойдем малко преди 6 ч., но не и след 6 ч. Който дойде след 6 ч., би
трябвало прав да седи.)

Тайна молитва.

Като се върнете дома, прочетете 3 ГЛ. ОТ ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪМ
ТИМОТЕЮ.

Може ли да изпеете песента АИН ФАСИ (Един брат свири на цигулката
си, ние пяхме. 3 пъти.)

Е, как мислите, изпяхте ли вярно песента? Колко процента приблизително
вярно я изпяхте? Такива положения неверни има и в живота; във всяка
една постъпка, когато човек направи едно добро или зло, все има някой
недостиг. Сега, ако вас ви турят една комисия да дадете някоя норма на
живота, коя е най-нормалната точка, от която човек трябва да тръгне?
Нали казвате, че животът не е добър. Кое считате добро? Коя е онази
точка, от която човек трябва да тръгне? Нормалната точка. Вие всички
говорите, че животът не е нормален. Коя е нормата? Представете си едно
място, дето хората, да кажем, че отиват на работа да обработват
скъпоценни камъни или обработват златни материали. Представете си, че
всички тия работници нямат еднакви понятия за живота, те отиват да
обработват скъпоценни камъни или обработват златните материали и
някои от тях се влюбват в златото, някои в скъпоценните камъни и след
като се влюбят, погълнат ги. Някой скъпоценен камък може да се изяде
като едно агне. Сега скоро имаше из вестниците един анекдот, един
български селянин продава един чифт волове за 15 хиляди лева, той имал
и едно магаре и докато селянинът проверява другите пари, защото освен
15-те хиляди имало още дребни пари, магарето изядва 15-те хиляди.

Връща се тук в София и пита ветеринарния лекар, какво трябва да се направи, за да се извадят парите от корема на магарето? – Двата вола са отишли. Сега въпросът е така. Защото те си имат везни, в такива рудници, дето и един грам даже ако се вземе, може да се премери. Там преди да работиш, ще те претеглят колко тежиш. Като влезнеш и ако си глътнал една златна монета или две или някой скъпоценен камък, после като си отиваш вечерта и ако те намерят по-тежък, ще ти дадат очистително масло, за да станеш по-лек. Това не е само между хората, но и в природата и тя си има точни математически везни, че когато тя те праща на работа, те тегли, преди да си направил някое добро или зло; тъй като една семка ще те пусне и ще те претегли и после след всяка една мисъл, след всяко едно желание или постъпка, ПРИРОДАТА ТЕ ТЕГЛИ НА ВЕЗНИТЕ и вижда колко си станал тежък или колко си олекнал; и по различните тежести тя познава. Защото и една лоша мисъл и тя тежи. Лошите мисли тежат повече, а добрите мисли тежат по-малко; има едно различие в тежестите. Сега каква е тежестта на една лоша мисъл? Вие не можете да схванете, но има тежест. Една лоша мисъл и тя е тежка. Вие казвате: Тежка е мисълта вътре – известно напрежение има, пък някоя мисъл ви е приятна, защото ви е лека и тя има своята тежест. За някого казват, той е лек човек. Какво подразбират в преносен смисъл, символично или в какво отношение казват, той олекнал малко? За друго казват: Тежък е този човек! В постъпките си е тежък. Това не е само една фигура на речта, но има известна доза истина вътре. Следователно всяка мисъл, която влиза в съзнанието на човека и образува една верига, една връзка, има ред системи в съзнанието или всяка мисъл, която влиза в тези системи и намира точно своето място, ние наричаме ПРАВА МИСЪЛ! И всяко желание, което намира своето място в тази система, ние наричаме право желание! И всяка постъпка по същия закон. И всяка мисъл, която седи разединена, разхвърляна в съзнанието, ние наричаме лоша мисъл и според нейните последствия се определя; според онова, което мисълта е извършила или според онова, което чувството е извършило, ние определяме стойността, възможността в единия и другия случай. Защото всяка една мисъл има динамическо свойство.

Какво подразбирате вие под думата – ДИНАМИКА? Какъв е коренът на думата? (гръцки Дин значи сила), (динамис). Значи, всяка една мисъл носи в себе си известна сила. Но тя става проводник на силата. Едно условие. Хубавите мисли, добрите мисли и добрите желания са проводници на онази творческа сила, която гради. И защо казват, човек трябва да мисли добре? Понеже мисълта ти ще стане проводник. Защо човекът трябва да има добро желание? Защото без добрите желания никаква сила в тебе не може да има; никакви сили не могат да се внесат у човека. Защото в злото ние вече имаме изразходване на силите, направиш зло в тебе има

изразходване на силите. Всякога в злото имаме изразходване на силите. Всяка една лоша мисъл, лошо чувство и всяка лоша постъпка изразходва енергията. Следователно, ако ти направиш само една лоша постъпка или ако ти имаш само една добра мисъл и само едно добро желание, а създадеш 10 лоши мисли и 10 лоши желания, тогава имаш, да кажем 1, какво ще бъде тогава отношението? 1:10. И после имате пак първото отношение. Имате една добра мисъл и имате 10 лоши мисли, после имате 10 лоши желания и само едно добро желание. Тогава имате отношение 10:1. Имате тогава аритметическо отношение: 1 се отнася към 2, тъй както 2

1:2 A:B

се отнася към 1. $1:2 = 2:1$. 2:1 B:A Или може да се каже тъй: А се отнася към В, тъй както В се отнася към А. Обърнати са центровете. Но законът е следущият, представете си, че при едно и две вие имате известно отношение. Представете си, че единицата, това представлява бащата, а двете представлява майката; при първото отношение какъв резултат ще имате 1:2, тъй равенство имате, тъй както към какво? Бащата се отнася към майката, тъй както майката се отнася към бащата. Защото във втория случай, В се отнася към А, то е вече отношението. Като кажеш 1 се отнася към 2, причината се явява вече бащата. Най-първо бащата има отношение към майката, той е изградил къщата. Следователно, в този случай когато бащата разпорежда, ще имате вие и в дома ще се роди синът; следователно в този случай силата на бащата е по-голяма отколкото силата на майката. Това означава. Това е на първо място. Във втория случай, ако майката е активна, чрез нея иде силата, тогава първото дете ще бъде дъщеря. Следователно майката ще бъде по-силна от бащата. Ако майката ще бъде по-силна от бащата, тя ще заповядва; и нейните мисли, желания и постъпки, те ще бъдат меродавни вкъщи.

Преведете вие сега този закон. В човека има положителни и отрицателни мисли; не положителни и отрицателни мисли, тъй както вие си мислите, това е едно статическо положение. Но една мисъл в един момент, която ще мине в друг момент. Защото моментът в природата, това е мярка на проявление. Всяка мисъл, която се проявява, каквато част вземе от времето $\frac{1}{2}$ или една стотна, определено е числото в дадения случай. Когато една мисъл се проявява, тя е една положителна мисъл; щом се прояви, тя е вече отрицателна, тя взема мястото на един резултат, представлява нейната дейтелност, понеже в даден случай някоя друга мисъл ще завземе нейното място. Защото щом една мисъл престане да бъде активна, друга мисъл иде на мястото ѝ. Допуснете простия пример. Вие имате кон, впрегнете го на работа, но този кон след като е работил 2, 3 часа, умори се, вие го разпрегнете и впрегнете друг кон. Кой кон за вас е важен? – Този, който е на работа! Това, което е на работа. Важната мисъл е тази, която е на работа, а онази мисъл, която няма тази работа, тя си е загубила за вас значението.

Разпрегнатият кон не си е изгубил своята цена, но за вас онзи кон, с който вие работите, е по-важен. Следователно за вас онази мисъл, с която вие оперирате през деня, е по-важна. И целия ден вие с една мисъл не може да оперирате, вие само с един чифт волове не можете да орете на нивата. Колко време може да орете с един чифт волове? 3, 4 часа. Ако вземем сегашните машини, целия ден с нея не можете да работите. И тя ще трябва да почине. След като работиш целия ден ще трябва да я разпрегнеш, да си почине. Всичко се уморява в света, нищо не може да работи по цял ден. И всяка една мисъл, колкото и да е чиста и добра, след известно време, като си я упражнявал, ти ще я освободиш. Сега аз може да ви превода един контраст, но гледам, ако ви превода един контраст – един човек трябва да го залюбиш и трябва да го разлюбиш. Какво ще разберете вие сега? Вие нямате научното разбиране, ще кажете, че разлюбване значи преставане на любене. Не, оставил си го да не оре на нивата. Да го отпрегнеш от колата, да го оставиш от работа, да го оставиш в дама, да си почине, да му дадеш да яде и след като си почине, пак ще го впрегнеш и пак на работа. – Пак ще го залюбиш. Това е Любов и разлюбване. А вие разбирате друго яче. Казвате, той го е любил до известно време, вземал пари назаем от него, защото имал, но след известно време той го напуснал, защото няма вече пари. Не че е сиромаш, но казваш: Аз от него вече пари на заем, не вземам, не че няма, но в дадения случай не вземам пари. Вие казвате: Мен ме разлюбиха. Оплаквате се, че ви разлюбиха. Вие трябва да се радвате и когато ви любят, и когато ви разлюбват трябва да се радвате. Законът в природата е такъв. Когато природата те обича, тя те впряга на работа. Когато природата те разлюби, тя те оставя на почивка. Такъв е нейният метод. И ако така разбирате, животът ви ще се осмисли. Пък ако така не разбирате, животът ви ще се обезсмисли и ще имате една философия на Шопенхауер: Животът не струва, всичко е една празнота, нищо няма, дотегна ми да живея. Само на мене ли се дадоха страданията. И като някой обран поп ще седите и ще мислите, ще философствувате защо светът е направен така. Много добре е направен светът. Тя, природата, която е мислела, когато светът се е създавал, когато цялата вечност се е създавала, тя е мислела, мислела и като е мислела толкова, е измислила това нещо. И сега вселената както е създадена, това е един метод; и всичките погрешки, които тя е направила. Защото природата и тя прави погрешки. Вие ще кажете: Втасахме я! Не само тя, но всинца сме втасали. Няма някой от вас, който да не е втасал. Но нейните погрешки са такива, че най-големите наши постижения, нашето най-голямо безпогрешие, не може да се сравни с нейната погрешка! И най-малките нейни погрешки седят по-горе от безгрешието ни! Ние считаме, че тя никога няма погрешки. Не, нейните погрешки седят по-горе от нашите най-съвършени дела! Но тя си мени метода. Погрешка е запример, ако една майка храни две деца по един начин. Така често майките уморяват

децата си. Тя като се радвала, че го храни много и тогава изважда един метод, по 4, 5, по 10 пъти тя ще стане и ще го храни. Така е правилата тя с първото дете и като дойде второто дете, то се ражда по-деликатно, то се нуждае от по-малко храна, но майката ще му даде толкова много колкото и на първото. И тогава то ще боледува от пресищане. А майката казва: Трябва да му се даде да яде. Тогава тя не може да си представи защо първото не е боледувало, а второто боледува. Казвам, второто боледува от пресищане, а първото? Но сега обратният процес. Първото дете е много деликатно, нуждае се от много малко храна, идва второто, то се нуждае от повече храна, за всяко дете си има специален метод за хранене. Та майката най-първо трябва да изучава неговото естество.

Сега този закон като се преведе в човешкото съзнание, у тебе се зароди една мисъл, тази мисъл е като едно дете. Като едно родено живо същество, едно бръмбарче, някоя птичка, някоя кравица или кон, или овчица, или козица, или тя може да мяза на един обикновен човек; или една мисъл може да мяза на един адепт. Тя върви със своето развитие. Ти трябва да разбираш естеството на твоята мисъл, тя расте и ако ти не ѝ даваш подходящата храна, тя има лоши резултати, лоши последици. Та казвам, вие говорите някой път за възпитанието. Кажете ми един от педагогическите методи, които следвате. Какво значи ПЕД? – Дете. АГО значи вода. Значи, водиш детето, но не можеш да го водиш като кон, като крава. Казва се, че трябва да се води, значи и човек се води. Значи, мислено. Тогава всеки един трябва да знае в себе си, в даден случай, ако той има една положителна мисъл, а има същевременно 10 отрицателни мисли, които почиват, какво трябва да направи? Какви ще бъдат резултатите в това отношение? 1 се отнася към 10, тъй както 10 се отнася към 1. $1:10 = 10:1$. Какво друго пояснение може да дадете? $1:10$ какво се разбира? Да кажем, синът се отнася към баща си, но ако там се спрем. Защото, ако кажем синът се отнася към баща си, тъй както дъщерята се отнася към майка си, какво е отношението? Ако синът има отношение към баща си, той като дойде вкъщи, той няма да се допитва до майка си, той за всичко ще се допитва до баща си. И дъщерята, която обича повече майка си, щом дойде тя, ще представи работата на майка си, отношение има. В това няма нищо лошо. Може да има и друго отношение. Може дъщерята да има отношение към баща си и може синът да има отношение. Но законът е, подобно с подобно се отнася. Дъщерята е подобна на майка си и синът е подобен на баща си. Тогава жената подобна ли е на мъжа? В какво е подобна жената на мъжа? Не вземайте това, което не е жена. Защото това, което вие мислите да е жена, никаква жена не е това! Защото, ако вие мислите, че хлебар е онзи, който изважда хляба от пещта. Той турга хляба в пещта, опича се и после го изважда навън. Значи, турга и изважда. Сега, кои са качества на хлебаря? Да разбира от брашното, той трябва да е

специалист, да разбира от брашното, хубаво ли е или не, после трябва да знае да меси добре хляба, да разбира качествата на водата, после, ако е направено с квас или без квас и на второ място иде печеният хляб е един резултат. Хлябът се внася непечен, а се изважда печен из пещта. Казвам, това е хлебар! Но представете си, хлебарят остави своя чирак, който не знае да меси, той само турга хляба със своята лопатка и после го изважда навънка. Той на една лопатка турга по 3, 4 хляба едновременно. Казвам, този слуга, който само знае да турне лопатата, да метне хлябовете и да го извади, а не знае как да меси хляба, той хлебар ли е? Казвам, той изважда и турга хляба в пещта. Тогава и бабата, която бабува на майката, майка ли е?

Кое наричаме земя? Да ви обясня. Земя е това, върху което всичко расте и израства, то е земя. Това, върху което нищо не расте, никаква земя не е. Под думата земя се разбира едно тяло, върху което други тела органически могат да растат и земята е като майка на тях. Те върху нея израстват, създават се. Следователно, човек е само този в даден случай, който може да мисли, може да чувства и може да постъпва. Това е човек! Следователно в този смисъл, неговите мисли, неговите желания и неговите постъпки са неща, които са израснали от него, а всяка една мисъл е взета отнякъде; всяко желание е взето отнякъде и всяка постъпка е взета отнякъде и ти да минаваш за човек? Това е автомат! Защото и един автомат може да говори, може да постъпва така или иначе, но той е автомат – няма съзнание. Сега, ако твоето съзнание не взема участие в твоята мисъл, ако твоето съзнание не взема участие в твоето чувство, желание и твоето съзнание не взема участие в твоята постъпка, ти в даден случай си само автомат. И тогава през деня колко пъти вие сте автомати? Че не боравите с ония мисли, чуждите мисли. Да кажем вие гледате някой станал професор, инженер или доктор станал прочут, вие като го погледнете, кажете изведнъж: И аз искам да стана доктор. Питам, тази мисъл естествена твоя ли е? Почваш да следваш за доктор, ще седиш една година в университета и после кажеш, не е за мене тази работа! Отиде едната година, излизаш и казваш, не докторство, има нещо по-важно. Седиш и погледнеш някой цигулар свири. Постъпваш в музикалното училище. Седиш и там една година и кажеш: Тази работа не е за мене! Излезнеш навънка. Гледаш някой инженер гениален, направил толкова къщи. Ти казваш: Инженер ще стана! Отидеш една година, излизаш навън, вече три години минаха, почнеш да обикаляш, какво не ставаш; доктор стана, по музика свършваш, инженер ставаш, след това казваш: Ще ида да постъпя в богословския факултет, богословие ще учиш. Но хванат те там с догмите, това, онова. Питам, след като си посетил всичките факултети и специалности по този начин и не си намерил нито един начин, дето да се спреш. И казваш: Опитвах всичко, не върви. Какво си разрешил? Кажете ми сега? Доктор не си станал. Казваш, учих за доктор. За инженер си учил, цяла година си учил за музикант и по

богословие си учил и после ще кажат той от всичко знае.

Сега аз ще ви оставя, да си извадите едно заключение. И вие сега установили ли сте се да следвате в някой факултет или още не? ДОБРО И ЗЛО В СВЕТА СА ДВА УНИВЕРСИТЕТА, ВЕЛИКИ УНИВЕРСИТЕТИ. Единият университет се занимава с всичките положителни сили, какво влияние имат за доброто; а другият университет се занимава с отрицателните сили, със злото се занимава. Този университет се занимава с всичките сили на природата, които не могат да донесат полза на самия човек. Тъй се разбира. Двата университета изучават методите и на доброто, и на злото. В този случай и двата са еднакви. И лошият човек постъпва тъй както и добрият. И той постъпва тъй приятелски, ще ти говори и лошият ще те повика на гости, когато иска да те обере, ще те угости, ще се запознае, ще говори меко и сладко, ще те похвали за баща ти, за майка ти. И двамата имат еднакви методи. Да ви представя един пример. Преди години в нашето общество имаше един приятел, той живееше в Търново. Един ден идва един млад момък при него и казва на този приятел: Аз съм твой братовчед! – Тъй ли? Че как така? – И то пръв братовчед! И почва да му разправя цялата история, баща му, майка му, цялата генерация на рода. Отива той, казва на жена си, угощават го, той седи 2, 3 дена, казва: Връщам се от търговия, аз съм човек, ехе! Но не му достигат 1 500 лева. Той бръква в джеба си и дава му 1 500 лева. Обаче се научават отпосле, че никакъв братовчед не е бил, а всичко задигнал. Ти сега отиваш при някой добър човек и му ставаш братовчед. Не е така. Казваш, аз сега съм се обърнал към Бога, по три пъти се моля на ден! Питам, това не е ли този братовчед, който е дошъл в къщата ти? Или да преведа малко по-конкретно; дойде една мисъл у тебе, която те настройва религиозен. Но тази мисъл след един час си отишла и ти казваш: Празна работа е това! Твоят братовчед е взел вече от тебе, каквото му е трябвало. И той казва: Взех от този човек, убедих го, че аз съм негов пръв братовчед. А после се оказа, че не е никакъв братовчед. Сега неговата мисъл се сменя.

И казвам, от чисто научно гледище, всичките състояния, тази неустойчивост, която има у вас, то се дължи все на вашите братовчеди. Вие имате много братовчеди, хем първи братовчеди. Те като дойдат, угощавате ги, това, онова и след като ви закърпят, вие почнете вече практически да гледате на работата. Но най-първо трябва да се отделят положителните мисли в даден случай. И всяка една мисъл, която има отношение към цялото ти битие, тя е добра мисъл. И всяка мисъл, която няма отношение към цялото ти битие, тя не е добра мисъл. Щом няма отношение към цялото, тя е лоша мисъл. Всяко едно желание, което има отношение към твоето битие, към твоето сърдце, то е добро желание, щом няма отношение, то е лошо желание. И всяка постъпка, която има отношение

към твоето битие, тя е добра постъпка. И тия отношения как се забелязват? Щом има отношение, вие чувствувате известна радост вече, разширение има у вас, щом няма отношение, много пъти е привидно добре, но като направите нещо, мъчи те нещо. Казваш: ХМ, не ми харесва това нещо. Другите могат да те хвалят, но ти в себе си усещаш, че това чувство или тази мисъл няма отношение, ти се мъчиш. Има нещо у тебе, което показва, че твоята мисъл, желание и чувство няма отношение, ти можеш да си разсъждаваш както си искаш, но не можеш да се убедиш, можеш да питаш учени хора, те да са авторитети, но в дадения случай, известна мисъл или трябва да има известно отношение прямо или косвено отношение или пък тази мисъл няма никакво отношение, само привидно е така. Та този е законът. Ако вие искате да работите над себе си, над своето съграждане, да се облагороди вашето сърдце и ум, ако не познавате този вътрешен закон на отношението. И мислите имат отношение. Всяка една мисъл има отношение към чувствата и чувствата имат отношение към

постъпките. А всичко това има отношение към цялото Ц. $\left. \begin{matrix} \text{М: Ч.} \\ \text{Ч: П.} \end{matrix} \right\} \text{Ц}$ Това е към човешкия Дух. Най-висшето у човека, това е неговият Дух! От това гледище имате Духа и човешкия ум, те са прогресивни, безформени са. Нещо, което е без форма, се подразбира в движение, е то. Ако кажем, вие имате точката А. $A \longrightarrow B$. Тази точка е в движение. Тогава вие няма да го означите с две букви, А и В, тогава имате една отсечка, това е една статическа линия. А не е една линия в движение, а определя, че точката е спряла, не се движи. Щом точката е в движение, вие ще кажете линията А, лъчът! Значи продължава се тя. Ние казваме, човек е това! Значи, човекът е, който прогресира. Щом кажете, мъж или жена, то е вече определено отношение. Мъж и жена, това са отношение на една цяла отсечка. Мъжът е

$A \longrightarrow B$.

равен на АВ, а жената е равна на ВА. $B \longrightarrow A$. В геометрията тези неща имат ли приложение? Това е отношение. Във втория случай А-то се е превърнало в В. В тия две букви на тази отсечка какво показват? Че тази точка така се движела, ако в това движение, ако една точка се движи от една точка, от една посока, в друга, щом достигне до В, тази точка придобива ли нещо или не? (Придобива.) Да допуснем първото положение от А към В. Вие се намирате в един кораб, измервате дълното на океана. Каква буква тургате за измерване на дълбочината или да кажем за височината? (Н) Добре. В този случай А е спущане на това въже, значи показване на дължината. Този род ще се отвие. Пък дължината В във втория случай ВА, ако показва начина на навиването нагоре. В единия случай АВ е за отвиване, а ВА за навиване. Под думата мъж, аз разбирам, отвиване на въжето, измерва се дълното. Щом се измери дълното колко е дълбоко, веднага вие имате другото положение – това показва пасивното състояние, съзнание. И ако турим ВА, е обратният процес или резултат на

АВ.

Сега същественото. Това е превеждането, установените порядки в света. Вие трябва да разбирате законите. Допуснете, че имате един камък, който седи на една плоскост, ако вие можете да турите този камък в движение, ще изкарате една работа. Тази площ допуснете се движи. Всяко тяло, което е в покой, ако разбирате закона, вие можете да го турите в движение. И всяка една ваша мисъл, в даден случай, тя може да е в покой и изведнъж да бъде турена в движение, тя ще има два резултата или добри и лоши резултати към вас. Добър резултат ще има, ако вие навреме сте обикнали тази мисъл и сте я турили на работа. Тогава тя ще има добър резултат. Ако вие сте извикали вашата мисъл не навреме, тя ще има лош резултат към вас. Могат да се наведат много примери. Но казвам, при развиването на човешкия живот, в неразбирането на закона седи. Да кажем, тук са турили закон, в 12 часа време за обяд. Обаче този час не е меродавен за всички хора. И съвременните хора страдат от 12 часа. Всички страдат, понеже на 12 часа трябва да ядат, гладни не гладни, трябва да ядат. И това 12 разваля хората. Сега в природата 12 часа кога е? Когато си гладен. Да не си само прегладнял. Когато дойдеш до най-високата точка на глада, това е 12. И ще почнеш тогава да ядеш, защото, ако оставиш малко да кръшне на другата страна, да не ядеш, това е вече един наклон. Преставя гладът. Кога трябва да яде човек? Когато гладът дойде в него, този импулс да възприемаш храната, тогава е точно на зенита! И ако ти ядеш тогава, гладът се използва, тогава е най-добрият момент за яденето. Защото тогава храносмилането става по всичките правила. Щом не си гладен, храносмилането не става правилно.

И когато човек е гладен, гладът се отнася само по отношение на стомаха. И когато ти усещаш най-големия глад, стомахът мисли най-много и е на върха на своята мисъл. Той казва: ХЛЯБ! Дробовите и те си имат време, когато трябва да дишаш. Тогава за стомахът е гладът, а за дробовите, какво? Дишането, как ще го определите? Сега да оставим въпроса за дишането. Но какво е отношението на глада спрямо стомаха? Такова е, каквото е храната спрямо стомаха, ако се приеме навреме. Такова е и отношението на въздуха отвън спрямо белите дробове. После и такова е отношението на мислите. Всяка една мисъл трябва да я предизвикаме точно навреме. (Всичко това върви в една верижна пропорция.) И всяка една мисъл трябва да остави онова, което има в себе си. Ако не го остави, онази мисъл не е права. И всяка мисъл, приета в съзнанието ти, трябва да приеме онова, което е в съзнанието ти. Ако не го възприеме, тази мисъл не е права.

Та казвам, трябва да дойдете до онази идея, че един правилен живот, един нормален живот, естествен, един Божествен живот, ние разбираме онзи

хармоничен живот, дето всичките мисли, желания и постъпки се хармонират. И да не остане никакъв излишък! Това е Божественото, дето няма никакъв излишък и няма ни най-малка сянка от някое противоречие. Ти като дойдеш до Божествения свят, там няма никакво противоречие, няма сиромашия, няма болести. Ти виждаш страданията и всичко, но можеш да помогнеш. А щом дойдеш до нормалния живот, нормалният живот е живот на равновесие. Ти седиш на въжето, държиш вършината, но твоят ум е концентриран, при най-малкото отклонение да не участвува твоето съзнание, ти можеш да се катурнеш от въжето и после пак да се качиш на въжето. Вие знаете колко пъти на ден вие падате от въжето. Запример, вие се катурнете от въжето, някой път това въже се тури по-високо и по-високо, и ти губиш равновесие, и търкулиш се, и паднеш долу. Та зависи от каква височина пада човек; на физическия свят падането е лесно, от ниско. Но като стане човек духовен, (той пада от високо). Той е акробат вече от по-високо като се повдигнал, че да го виждат всички, но като се катурне и последствията ще са лоши.

Сега трябва да пазите отношенията на тия мисли към вашето съзнание. За самовъзпитанието вие не можете да предадете една мисъл някому, ако вие не знаете как да предадете тази мисъл на вашето съзнание. И в целия сегашен човешки живот, те са изгубили онази първоначална норма. И всичките адепти, учени хора, те знаят тези закони как да живеят. Един учен човек в тази смисъл, той не се изкушава. Защо? Той знае законите. Понеже знае последствията. Едно дете, което се е опарило няколко пъти от една свещ, то знае после и се пази. Дават му орехи, пари, това, онова, то не иска да пипа свещта. То е бутало вече 10 пъти и има болезни и белези от своето геройство. Майка му каже: Бутни свещта, то си покаже пръста и казва: За никакъв орех не бутам свещта с пръста си!

Та това е опитност. И от опитността ние учим. Човек трябва да научи в живота си за ония последствия, които не са хармонични за човека, но човек губи времето си само и тогава той не може да се освободи от тези последствия. Човек трябва да учи всички условия, които са хармонични. Сега, какво остана във вашия ум? Кажете ми една мисъл. Иване, я ти си от Стария завет, кажи ти, каква мисъл остана в ума ти? Тук може да има и един Матей, той е (от) Новия завет. (В природата има едни везни, които теглят всяка мисъл, чувство и постъпка на човека. Затова човек трябва да бъде внимателен.) Претеглен си, значи, и в Данаил има: МЕНЕ, МЕНЕ, ТЕКЕЛ У ФАРСИН. (5:26 ст) Теглен си, претеглен си и трябва да достигнеш на мярката.

**Само светлият път на Мъдростта
води към Истината!**

В Истината е скрит животът!

7.12 ч.с.

1931_11_08 Син Человечески отхожда

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

СИН ЧЕЛОВЕЧЕСКИ ОТХОЖДА

„И Син Человечески отхожда, според както е
определено"
Лука, 22:22)

„Отче наш"

„В начало бе Словото"

Ще прочета част от 22 глава от Евангелието на Лука.

Ще говоря върху 22 стих: „Син Человечески отхожда".

В съвременната култура хората разглеждат еднакво и тъмните, и ясните работи. Ако говорите някому една истина и ако му говорите една лъжа, за него е все едно; даже на лъжата той може да вярва повече, отколкото на истината. Ако му говорите истината, ще произлезе спор. Ако му говорите лъжата, той ще ви каже, че е така - ще се съгласи с вас. Засега лъжата господствува навсякъде, лъжата е основа на всичко. Всичкото нещастие на съвременния строй седи в лъжата. Той в основата си има нещо гнило и от тази гнилото произтичат всички противоречия: измами, бедствия, престъпления, лъжи. Лъжата господствува навсякъде - и в религията, и в науката - навсякъде. Във всяка теория, каквато и да е тя, ще намерите повече лъжа, отколкото истина. И сега това се нарича „съвременна култура". И ако някой се осмели да каже нещо против културата, веднага ще кажат: този човек не е културен. Аз предпочитам да се отрека от една такава култура, отколкото да я признавам. Ако една култура е култура на лъжата, ако една култура е култура на престъпленията, на измамите, на вечния спор, на вечните страдания, на измъчванията, на инквизицията - аз се отричам от такава култура. Това не е никаква човештина, това е животинщина. Съвременните хора изживяват последните етапи на своето животинство. Казвате: „Какво ще дойде след това животинство?" Ще дойде човештината. Животинщината трябва да умре, т.е. да престане да се явява в тази форма, в каквато досега господствува. Да искаш да бъдеш богат, това е животинско състояние; да искаш да бъдеш силен, това е животинско състояние. Тези неща ги преживяваха животните преди хиляди години и създадоха грамадните форми. Те постепенно се стопиха. Всичките мазнини, които животните носеха на гърба си, говорят за техните грамадни богатства. Но те прекараха един голям фалит - настана потопа

на Земята, който ги изстреби. И досега още намираме както костите им, така и месата им в друго състояние. Обаче като дойдат учените хора, те се мъчат да ни представят нещата, както са били. Те се мъчат да възстановят грамадните форми на допотопните мамути, да ни ги представят такива, каквито са били. С това те искат да ни кажат: ето, това е наука. Един човек, който има ненаситна алчност, той е цял мамут; един човек, който има непримирима омраза, той е цял мамут. Тия мамути и сега съществуват навсякъде. Ако се повдигне завесата на миналото, ще се види всичко, както е било.

„Син Человечески отхожда“. Защо отхожда Син Человечески? Защото той се отказва да живее в такава култура. Времето, през което живееше Христос на Земята, беше по-лошо от сегашното. От 2000 г. насам има един напредък, макар и много малък, но все е успех. От 2000 г. насам след големи усилия и мъчения човечеството се е мръднало едва на един косъм! Сега учените хора изнасят във вестниците една теория, но тя е стара. Питат се например може ли един човек да помести Земята. Учените хора вече са съгласни с това твърдение, че даже едно дете може да измести Земята от нейния път - достатъчно е само да я бутне продължително с ръката си, най-после ще я помести на много малко разстояние. Но доказано е, че това може да стане само с тези, които са абсолютно свободни. В този смисъл абсолютно свободните тела даже нямат никаква тежест. Нашата Земя - в свободното си състояние - може да я носи на гърба си даже едно дете, тя е много лека. Ако едно дете може с бутането на кората ѝ да я измести от пътя, още повече един учен човек ще може да я измести. Това е закон в света, не се чудете. Аз говоря и за бъдещата култура. Бъдещата култура ще зависи от абсолютната свобода на човешкото съзнание. Когато един свят става абсолютно свободен, той е свободен от всякакви противоречия. Докато ти си свързан с каквито и да е желания, с каквито и да е ограничения на някакви си закони, ти не можеш да се развиваш правилно. Защото ако културата ти се налага отвън, това е един въпрос; ако културата ти се налага отвътре, това е друг въпрос. Днес и всред четириногите животни има културни: има коне, които знаят да четат и да пишат; има маймуни, които са културни, те могат да се обличат като хората. Обаче това не е естествено състояние, това е дресировка, а не култура. Хората имат желание да стане маймуната културна. Временно тя може да стане културна, но като я пуснеш в гората, тя си е пак маймуна. И конят временно може да се научи да чете и да пише, но като го пуснеш в гората, той си е пак кон. Следователно всяка култура, която се явява само временно, ние не я наричаме култура. Култура е само това състояние, което се явява в човешкия дух. Писанието казва, че е вдъхнал Бог в човека дихание и той станал жива душа. Това вече е естествена култура. Казано е там, че Бог казал на човека, че трябва да живее по особен начин. Казано е,

че Бог е ходил между животните и от там е взел човешката душа. Значи грехът е съществувал и преди човека, в животинското царство. Вие пък мислите, че грехът е започнал от Адама, когато е бил в Райската градина. Не, грехът е съществувал и преди Адама. На тази душа, която била между животните, Бог вдъхнал живот и ѝ казал: „Отсега нататък ти няма да бъдеш като животните, но ще живееш според закона, който сега ти давам - според закона на свободата. И докато спазваш този закон, ти ще бъдеш свободен. В който ден се опиташ да престъпиш моя закон, ти пак ще дойдеш в състоянието, в което си сега." Тъй седи истината. Ние, съвременните хора, сме в състоянието на животните, върнали сме се назад. Съвременната култура е култура на животните. Ето в 1914 година, във всеобщата война, се избиха шест милиона души и то най-образованите. Инвалиди станаха 25 милиона, а 5 милиона жени останаха вдовици. И всичкият разврат сега в Европа, както и всички нещастия, се дължат все на тази война. Тази война не беше нищо друго освен животинска война. И сега искат да се оправдават. Какво ще се оправдават? От всички тия европейски народи спечели ли някой нещо? Англия спечели ли нещо? Нищо не спечели! Германия спечели ли нещо? Нищо не спечели! Франция спечели ли нещо? Нищо не спечели! България, Турция спечелиха ли нещо? Нищо не спечелиха! Всички изгубиха, но нищо не спечелиха. Ако някой иска да ме убеди, че тези народи са спечелили нещо, ще му кажа, че той не говори истината: нищо не са спечелили, но са изгубили. Всички хора трябва да съзнаят това, те трябва да изтрезнеят и да знаят, че ако има още една такава война, съвременната култура съвсем ще изчезне. Всички трябва да изтрезнеят! Сега за нас е безразлично дали ще има още една такава война, ние не искаме; да ги убедим да направят така или иначе, но казвам, че ако има още една такава война, молитвата на съвременното човечество е изпията. Една трета от човечеството ще изчезне. Сега не е въпросът дали ще вярвате, аз не искам никой да вярва, но казвам, че щом стане това, което сега казвам, сами ще видите и ще повярвате. Не само вие, но всички, които сте тук на Земята, ще видите това нещо от последствията, защото съзнателни хора не сме само ние, които сме тук на Земята. Под думата „Земя" ето каква идея имам аз; под думата „Земя" аз разбирам най-ниското състояние на човешкото съзнание, в което човек се намира. Това е за мен Земя. Идеите в мен са точно определени. Това е ниско състояние на съзнанието, в което човек заспива и минава в 13-та сфера, която е сфера на мъчението. Ако човек изпадне дотам, той от болести не може да се отърве.

Сега да оставим този въпрос настрана. Под думите „друг живот" или „Божествен живот" аз разбирам най-високото състояние на съзнание на човека, в което съзнание той може да се пробуди.

Божествен свят е този, в който грехът, измамата, както и всички пороци и

недъзи са абсолютно изключени. В този свят виреят само великите добродетели, великите мисли, великите прояви на човешката душа. Някой казва: „Как ще живеем?“ Като влезете в един по-възвишен свят. „Може ли да се живее такъв чист и свят живот?“ Чудни са хората, като питат може ли да се живее чист и свят живот. Може да се живее, разбира се! Сега ще ви направя едно малко сравнение. Хубаво ли е да живеете постоянно в общение с един въоръжен човек, който всеки час да ви мушка с ножа си по ребрата, по краката и дето намери? Представете си при това, че той ви мушка по 12 пъти на ден и вие сте принудени да живеете цели 10 години с него - ще търпите ли това положение? Ще искате ли След като се освободите от него, да си спомняте този живот? Ще си спомняте ли тази култура? Ще искате ли да живеете повече от десет години с този човек? Представете си друго - че живеете с един човек, който ви помага, постоянно се грижи за вас, доставя ви храна, дрехи. Това е пример от бъдещата култура. В бъдещата култура няма да има никакво мушкане. Днес има разни видове мушкания. Във вестниците ще те мушкат. Как? Ще напишат една лъжа за теб. Ще те мушнат в чувствата, в тялото - навсякъде. Има едно мушкане, което осакатява човешките мисли, човешките чувства и човешкото тяло. То е мушкане, останало от една назадничавя култура.

Казвам: не е достатъчно само да се констатира фактите, но трябва да се търсят причините за тях. В света съществуват две течения - на доброто и на злото. Кои са причините за тях, това няма да ви обяснявам. Това са две неща, за които никога не може да се разреши въпросът отде са произлезли и защо съществуват. От всички векове, откак свят съществува, колкото и учени да са минали покрай него, никой не го е бутнал. Който се е опитвал да го бутне, да го разреши, той е изчезвал от лицето на Земята, нищо не е оставало от него. В съвременната епоха само един културен адепт се е опитал да го бутне, да го разреши, но и той е изчезнал от лицето на Земята и никой не е могъл да го намери. Кой е този адепт, вие сами можете да намерите името му, то е записано някъде. Всеки, който се опитал да разреши този въпрос, той е изчезнал. Не е въпросът да се обясни какво нещо е доброто и злото. Това са неща неизясними. Който иска да знае същината на злото и същината на доброто, той ще изчезне. Ние ще оставим въпроса за същината на нещата. Едно трябва да се знае: човек е свободен. Човешката свобода седи в това, че злото не се налага. Човек сам доброволно приема доброто и злото. Доброто и злото са две съзнателни сили, които действуват извън човека. И човек по своето естество е абсолютно свободен. Само така вие ще видите отношението, което съществува между тях. Злото и доброто са две велики, мощни, съзнателни сили в Природата, които творят. Целият космос, както е поставен в материалния свят, е подложен на действието на тези две сили. Тези сили съществуват в една или друга форма, не само в тези форми, които виждате

в човека, но тези две сили се заплитат във всички форми, които виждате. Сега аз засягам въпроса другояче. Човек е абсолютно свободен. Злото и доброто са вън от човека, и следователно по свободата на своята воля той възприема едната или другата сила. Никой в този смисъл не може да се оплаква от злото и от доброто. Злото съществува вън от нас, но не и вътре в нас. Влиянието отвън иде, но вътрешно ние сме абсолютно свободни кое от тях да избираме. И ако някой приеме злото вътре в себе си, то е друг въпрос. Ако някой пита защо Господ създаде така света, казваме: не, Господ създаде съвсем другояче света. Ние сами сме пресъздали този свят. Сега вие казвате, че Господ е създал и хората. Не, съвременните хора не ги е създал Бог. За мен поне е така: Господ не е създал хората, а за вас може да ги е създал. То е вече друг въпрос, аз не го оспорвам. Мога да ви кажа кого е създал Господ. Бог създаде само първите човеци - Адам и Ева, а Каин, Авел, Сит и тути кванти не са създадени от Бога. Та и вас не ви е създал Господ. Вие си въобразявате, че Господ ви е създал. Астрологически също е така. Писанието казва, че ако сегашният човек не се роди изново от дух и вода, той не може да влезе в Царството Божие. Значи има възможност той да бъде създаден от Бога. То е друг въпрос. Има една вътрешна възможност, според която всеки от вас може да бъде създаден от Бога. Кога може да стане това? Денят, в който вие решите да живеете според Божия закон, можете да бъдете създадени от Него. Ако вие решите да живеете според съзнателния закон на Великата Божия Любов, и ако живеете според закона на Божествената Мъдрост, на най-висшето съзнание, и ако се решите да живеете според закона на съзнателната Божия Истина, вие ще бъдете създадени от Бога. Според мен свободата и Божествената Истина са синонимни думи. Свободата е израз на онова Божествено начало, в което душата изисква Свободно да върши всичко, каквото иска. Като казвам, че човек иска да върши, каквото желае, аз имам предвид човека, който е абсолютно свободен. Свободен от всякакви престъпления. В него няма нито сянка от лоши мисли, от лоши чувства и от лоши постъпки. И всеки човек, който върши какво да е престъпление - дали в мислите си, дали в чувствата си или във постъпките и в желанията си - той не е свободен човек. Той не може да говори за свобода. Всеки човек, който не е свободен от лошите мисли, чувства и желания, той е животно. И сега искат да ни докажат, че онези хора, които вършат престъпления, били свободни. Не е вярно това. Нито онези, които убиват, могат да бъдат свободни, защото Бог не е Бог на престъпленията. В Бога има един вътрешен импулс да очисти Земята от всички престъпления. И това Той ще го направи. Той е турил в ход всички сили. Наближава времето, когато от престъпленията на Земята няма да остане нито помен. Тогава хората ще бъдат свободни, но кои хора? Само онези, които свободно възприемат вътрешния процес на Любовта и се ръководят от нея. Например всички хора, които ръководят войните, каква цел имат? Те искат свобода.

Когато хората воюват на бойното поле, има нещо Божествено в това, но има и някаква неразбранщина. Защо се бият хората? Когато в една култура има различие във формите, а еднообразие в принципите, тя е правилна, тя се нарича култура на свободата, тя е Божествена. Обаче ако в една култура формите са еднакви, а в принципите има разнообразие, тогава тя е престъпна, там започват престъпленията. Във формите човек е свободен. Например човек е свободен да прояви любовта си ако иска по хиляди начини и форми, в това няма нищо престъпно, но принципът трябва да е един и същ. Щом мотивът е любов, ако принципът в теб е верен, каквато форма и да употребиш за изявяването на любовта, ти вече си подчинен на любовта, не можеш да извършиш никакво престъпление. Ако в ума си имаш едновременно два принципа, а една форма за изразяване, тогава престъплението ще дойде като едно последствие. От какво произтича престъплението в един месоядец? От желанието му да лиши кокошката от нейния живот. Той иска да лиши кокошката от нейната форма, а той да остане. Значи у него има два принципа различни: кокошката иска да живее, а той я унищожава. И той иска да живее, а счита, че има право да убие някого, за да живее. Човекът казва: мен Господ ме създаде, а кокошката не е създадена от Бога. Не е така. Не, Бог не е създал нито кокошката, нито човека. И човек е една голяма кокошка - нищо повече.

Сега аз искам да изнеса една истина, защото само истината може да направи човека свободен. Ако аз говоря една неистина, това още повече влошава съвременната култура и не само че нищо не допринася, но увеличава страданията на хората. Защо трябва да се говори истината? Ако с говоренето на истината не помогнеш на цялото човечество, то поне си помогнал да се подобри състоянието му поне на един косъм. И ако хората в целия християнски свят за 2000 г. са могли да придвижат културата поне на един косъм, това е грамадно нещо. Колко косми ни трябва още, да променим цялата култура, за да можем да влезем във Царството Божие?

Няма защо да повдигате въпроса как ще се спасите. Оставете вашето спасение настрана. Вашето спасение е извършено преди създаването на света, вие само трябва да го знаете в себе си, И всеки може да бъде спасен. Денят, в който ти повярваш и възприемеш любовта в себе си, ти си спасен. В който момент осъзнаеш, че любовта е законът, който те повдига, ти си спасен. Ти можеш да осъзнаеш, това нещо още сега, можеш да го осъзнаеш вечер или денем, можеш да го съзнаеш след хиляди години, но законът еднакво ще действа. Тъй щото спасението не е важно за вас. Най-важният процес е развитието на човешката душа. Да се спаси една душа, да се повдигне един човек, това струва повече, отколкото проявата на една цяла култура като нашата. Да се издигне една такава култура, това е само

безразборно изразходване на Божествената енергия. И като си помислите, какво всъщност може да допринесе тази култура? Аз гледам другояче на въпроса. Въпросът е в подобрението, което може да се внесе. Каква полза може да ви допринесе посяването на хиляди декара земя, ако в края на краищата тя нищо не дава? Представете си, че житото израства, но няма никакъв плод. Какво ви струват тези хиляда декара земя? Под думата „култура“ ние разбираме плод. Значи по-хубаво е да посееш десет декара земя и да ти допринесат изобилно плод, отколкото да посееш хиляда декара, които нищо няма да дадат. В дадения случай спасението на един човек струва повече, отколкото повдигането на цяла култура. Но ако под израза „повдигане на цяла култура“ разбираме повдигането на всички души, тогава ние сме в естествено и право положение. И от това именно се нуждае светът. Като влезеш някъде и погледнеш един човек, да знаеш, че той те обича и ти го обичаш. Че те обича, това не трябва той да ти го каже, но ти сам да го почувствуваши. Любов, която се извява с думи, това не е любов. Тя трябва да се чувствава. Като влезеш в една стая, дето има запалена соба (Учителят е употребявал думата „соба“ в смисъл на печка. Бел. ред.), тя може ли да те обича? Ни най-малко. Но ако туриши ръцете си близо или далече от нея, ти ще почувствуваши нейната топлина. Собата казва: „Дали ще се приближиши по-близо или ще останеш по-далече от мен, аз все едно ще си извърша своето към теб. .От теб зависи. Ти можеш да заемеш каквото искаш положение.“ Тъй щото, и по отношение на любовта пак можете да заемете едно или друго положение. Можете да се приближите толкова, че да изгорите ръцете си, а можете да се приближите така до нея, че да не я почувствувате или така, че да остане известно разстояние, едно незабравимо, едно паметно положение. От вас зависи да бъдете близо или далече от нея.

Новите схващания, които сега придобивате, не трябва да бъдат в разрез с онова, което досега сте придобили. Вие не трябва да казвате: “Ние не обичаме ли Бога?” Имайте предвид, че аз ви говоря за една философия, която е в движение, не ви говоря за една застояла философия. Костите на мъртвите животни не могат да се изменят от мъртвата философия. За нея не говоря. Говоря за една философия, която постоянно се мени. За мен доброто е добро само за момент. Ако философията расте, а принципът си остава един и същ, тя е права. Ако в началото като расте е добра, и в края ще бъде добра. Ако началото е лошо, и краят ще бъде лош. Сега аз ще разгледам един социален въпрос, какъвто е бракът. Брак в света не съществува. Той е едно хрумване на хората. Никой няма право да жени когото и да е, нито има право сам да се жени за когото и да е. Защо? Защото това е право само на Бога, то е Негов прерогатив. Казано е в Писанието: „Това, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва“. Като е изпратил душите на Земята, Бог ги е съчетал. Сега престъпленията на

хората седят в това, че те казват: „Хайде да оженим този.“ Вие ще го ожените? „Хайде да венчаем този.“ Нито ще го венчаят! Това са престъпления от страна на хората. Христос е казал, че никой няма право да разваля Божественото. Какво е доброто? В даден момент, когато две души имат Божественото съчетание, това е добро вече, това е любов. Когато две души в даден момент имат съчетание в името Божие, тогава ще се роди доброто, а когато се съберат без любов, те ще извършат престъпление. Следователно престъплението е само на безлюбието, доброто е само на любовта. И тогава, когато в един дом се раждат престъпни деца, как ще изясните това? Ще искате да обвините Бога ли? Не. Когато това дете се е зачевало, майката и бащата са били в областта на безлюбието. Следователно и резултатът е такъв. И обратно: ако вземете една фамилия, даже и недобра, дете майката и бащата са престъпници, но при съчетанието за един момент само са били в любовно състояние, тогава може да се роди едно дете-ангел. Тези родители са само условие за неговото дохождане, а то всъщност се ражда от друго място. Тъй щото тези нови виждания, тези нови схващания се отнасят само за онези, които имат пробудено съзнание.

Сега, какво е психологическото приложение на закона? Ако в даден случай искаш да извършиш една работа, а няма любов между една твоя мисъл и едно твое желание, ти непременно ще родиш едно престъпление, т.е. последствията на твоята постъпка ще бъдат престъпни. Ако между твоите мисли и желания има любов, непременно и постъпката ти ще бъде добра. Какво се изисква от вас? Никога не казвайте, че вие ще направите това или онова нещо. Нещата се определят само в момента, когато Бог действа. Когато казвате, че утре например ще направите това или онова, вие правите престъпление. Защо? Защото искате да заповядвате на Бога. Бог е, който разполага с вас и с работата. Покажете се в момента, когато трябва да действувате. Като дойде време да действувате, тогава се проявете, но не говорете преди още да сте пристъпили към дадена работа.

И тъй, в Писанието се казва: „Син Человечески отхожда“. Защо отхожда? Не знаете, защото вашите умове са пълни само с противоречия, само с безверие. Ние сме се обезверили в себе си, обезверили сме се в Първото начало, обезверили сме се и в ближните. Въз основа на това се е създала онази поговорка, според която „човек за човека е вълк“. Каква култура е тази, в която човек за човека е вълк? Каква култура може да има там, дето няма никакви принципи, върху които човек да положи живота си? И каква култура може да има там, дето човек се съмнява в себе си? Първото нещо - човек няма право да се съмнява в себе си; второто нещо - човек няма право да се съмнява в ближния си и третото нещо - човек няма право да се съмнява в Бога. Аз турям обратното положение: първото нещо - човек

няма право да се съмнява в Бога. Единственото абсолютно същество, което е над всичко, това е Бог. То е възвишеното, трайното, дълбокото в човека, което действа в него като непреривен акт. При най-лошите условия на живота, когато ти се обезсърчиш, обезкуражиш, нещо дълбоко в теб ти казва: „Не бой се, тази работа ще се оправи.“ Как ще се оправи? Пак ти казва този глас: „Не бой се, ще се оправи тази работа.“ И ти ще видиш, че както ти каже този глас, така ще стане. Това, което този вътрешен глас ти каже, е вярно. Бог ти говори - този е вътрешният глас, и Той говори не когато си щастлив, но когато върху теб дойдат най-големите нещастия и ти казваш: всичко се свърши. Когато всички престанат да говорят, тогава Бог започва да говори. Тогава ти се намираш пред една пропаст и казваш: беше, вече всичко се свърши. Тогава именно и Бог ще ти проговори.

Разправяха ми за един праведен човек, българин от Варненско, когото в турско време турците осъдили на обесване. Денят, когато трябвало да го бесят, той се приближава до бесилката, поглежда към въжето и си казва: „Кой може сега да ме избави от това положение, освен Бог?“ Отива до бесилката, турят вече въжето на врата му, но нещо отвътре му казва: „Не бой се, въжето ще се скъса.“ Увисва на въжето, но наистина то се скъсва. След това той си казва: „Благодаря Ти, Господи. Първото се скъса, но второто вече не знам какво ще стане.“ Увисва на второто въже - и то се скъсва. Турчинът казва: „До трети път ще го бесим, дайте сега друго, по-дебело въже.“ Взимат трето въже, увисва той и си казва: „Сега вече работата е сериозна.“ Но интересен факт, наистина - и третото въже се скъсва. Тогава пашата казва: „Нека си върви този българин, и Бог не е съгласен да бъде обесен.“ Не зная дали сегашните българи биха освободили човека по този начин. Аз вярвам, че те биха го окачили на желязно въже, да не се къса втори път. Питам: какво ще придобием, ако обесим или ако обвиним един човек?

Човек трябва да избягва злото. Каква полза, ако си отмъстите някому? Ето как разсъждавам аз. Ако някой човек ми е направил най-голямото зло, няма да му отмъстя, но ще му кажа: „Аз няма да върша престъпления по никой начин!“ Това е най-голямото наказание, което мога да наложам на този човек. Щом дойде до мен, казвам: „Аз съм човек, който не иска да върши никакви престъпления.“ И всеки от вас, като види, че бесят едното, не казвайте, че такава е волята Божия, но кажете в себе си: „Да се скъса това въже!“ Нека плати държавата за туй въже, какво от това, че едно въже се скъсало? Няма да бягате настрана, но ще седите там, докато въжето се скъса. Както виждате, при този българин, който се съмнявал дали ще се скъса въжето, не само първото се скъсало, но и второто, и третото, и той най-после бил освободен. Всичките въжета могат да се скъсат. А вие седите и си казвате: „Кой ще оправи света?“ Вие сте съзнателен човек, но пак се

съмнявате. Тогава Бог иде при вас и казва: „Ще ви кажа кой ще оправи света. Има Един, който може да оправи света.“

Само Бог съединява хората, само Той ги групира в едно. Никой няма право да жени хората, никой няма право да ражда без Бога. Когато Бог съедини, само той може да ражда. Ако човек съединява хората, то престъпници ще раждат. Когато един съдия е изправен пред едно положение да съди някого, нека се спре и запита Господа: „Господи, кое е правото, да осъдя ли този човек или да го оправдая?“ Един вътрешен глас му казва: „Оправдай го!“ Какво ще каже отгоре на това съдията? Той ще каже: „Аз съм на особено мнение.“ Ако този съдия схване, че обвиняемият е праведен според думите на Господа, той ще може да докаже и неговата праведност. Ако този съдия стане и каже: „Господ да съди, този човек не е виновен, аз съм виновен“ и обвини себе си, мислите ли, че няма "да спечели? Защото ако вие сте на положението на обвиняемия, вие сте длъжни да изправите същата погрешка. Като оправдаете този човек, оттам насетне всичко ще ви тръгне напред. Ако осъдите този човек, оттам насетне всички нещастия в света ще ви сполетят едно след друго. Кое е по-хубаво от двете положения?

В православната църква започнаха да гонят сектантите. Православните си мислят, че те са истински православни, а другите са сектанти. Всички православни са сектанти. Самата православна църква е сектантска, а ако искат да знаят, тя е даже и схизматична. Те искат да докажат, че имат право, а когато другите хора искат да докажат своето право, те го отричат. Засега на Земята никоя църква няма право. Има само една църква, която има право, но тя е в душите на хората. Аз съм прав във всеки даден момент, когато изпълнявам волята Божия в съвършенство, когато изпълнявам Божиите Закони, когато нямам абсолютно никаква отрицателна мисъл в себе си, когато съм в хармония с онова възвишено и благородно чувство в себе си и когато желая доброто на всички живи същества. Виждам един лош човек, казвам: да му помогне Бог да се поправи. Виждам един добър човек и му се радвам.

Някой ще каже: „Ние толкова лоши хора ли сме?“ Не е въпросът, че сте лоши хора, но важното е, че сте непослушни. Ако някой например днес каже, че е Син Божий, веднага ще помислят, че той иска да управлява света, да заповядва на хората. Да заповядва на хората, това не е никаква синовност. Да бъдеш Син Божий значи абсолютно да зачиташ Божия закон, да работиш за доброто на всички, за доброто на цялото човечество. Тази е идеята, която е вложена и в Евангелието. Та ако вие дойдете до новото съзнание, то няма да измени вашите форми, вие пак ще си останете такива, каквито сте си, но ще настане една промяна във вашата душа, ще придобиете онази съзнателна сила, която ви трябва, и ще трябва да знаете

как да се справите със себе си. Сега, вие обърнете внимание на следното: в Природата съществуват три положителни състояния, три положителни начала според мен. Едното състояние води началото си от закона на Любовта. То съдържа известно вещество, известна материя, която е необходима. Върху тази материя животът може да се гради. Следователно с първия закон се явява животът, който създава формите. Второто състояние произлиза от Мъдростта, от знанието. Тя е съзнателна сила, която също така съдържа известна материя, която е необходима за човешките мисли. Човек не може да мисли, ако тази материя не съществува. Защото не може да бъде грънчар онзи, който няма материал, с който да работи. Не може да бъде печатар онзи, който няма с какво да работи. Третият принцип, това е Истината. Ти искаш да бъдеш свободен, но и в този случай тя съдържа известна материя, с която човек трябва да работи. Ако вие приложите закона на Любовта, ще видите колко е мощен. Например имате едно крайно неразположение: отивате при едно, разпратяте му болката си, отивате при втори, при трети, при четвърти, на всички разпратяте болката си, но тя не минава. Никой не може да ви помогне. Защо не може да премине болката? Защото закон е: онзи, който може да ви помогне, това сте вие самите. В дадения случай ако сам не направите едно положително усилие, не можете да излезете от това затруднение. Кажете си: „В мен съществува една Божествена възможност и аз сам мога да изляза от тази болка, от това трудно положение!“ Ако си кажете така, веднага положението ви ще се смени. Или ако си кажете, в следната форма: „Възможно ли е това?“, пак ще си помогнете. Може да турите едно положително или едно отрицателно твърдение, но в никой случай две противоречиви. Като казвате: „Възможно ли е това?“, значи вярвате, че може да стане и друго. Българинът например казва: „Няма ли да дойдеш у дома?“ Англичанинът пък не губи време, той направо казва: „Ще дойдеш ли у дома?“ Значи, ако поставите думите във формата „Може ли да бъде това?“, но с положително желание, то ще бъде. Щом държите положителната мисъл, веднага Божественото съзнание ще се прояви и вие ще го изпитате. Който и да е от вас, ако иска да опита реалността на нещата, така трябва да постъпи. Например мнозина от вас вярват в Бога, но нямат една ясна, положителна мисъл за Бога. Казвате например: „Аз се молих и Господ отговори на молитвата ми.“ Въпрос е дали Господ е отговорил на вашата молитва. Защо? Защото, когато вие се молите, вие сте много далече от Бога. Когато сте се молили, може би някоя ваша близка душа, която е била близо до вас, ви е чула и ви е помогнала. Тъй щото всяка помощ, която ви иде, тя всякога не е от Бога, може да е от някоя ваша близка душа. Вие трябва да знаете в коя сфера сте били, когато сте се молили. Имате нужда от това-онова и казвате: „Аз се помолих на Бога и Той отгоре ми помогна.“ Ако мислите така, ще мязате на онзи българин, който имал нужда от хиляда лева, намирал се в голямо

затруднение, отникъде не могъл да намери тези пари. Имало много чорбаджии, към които би могъл да се обърне, но той си казал: „Всички чорбаджии са големи изедници, никой няма да ми помогне. Господи, на голям зор съм, само Ти можеш да ми помогнеш, никой друг!“ В това време близо до него минавал един от тия чорбаджии, срещу които той изказвал недоволството си и му пхнал една кесия с хиляда лева. Като видял тези пари, той въздъхнал спокойно и казал: „Господи, благодаря Ти, че ми помогна!“ Чорбаджията попитал:

– Защо благодариш на Бога?

– Как да не благодаря, Той ми помогна, даде ми хиляда лева.

– А, Господ ти даде! Аз ти дадох тези пари, да не мислиш, че всички чорбаджии са изедници.

– Кой знае дали си ги дал ти. Ти по-рано не беше такъв, навярно Господ те е пратил да ми ги дадеш.

И тъй, сега на хората това е потребно - да имат повече от тази първична материя на Любовта. Хората са изгубили тази първична материя, и като погледнете лицето им, ще видите една керемидена краска, вместо хубавата червена краска. Тази краска показва отсъствие на материята на Любовта. Щом отсъствува тази материя на любовта, отсъствува и силата на любовта; щом отсъствува силата на любовта, отсъствува и онова Божествено съзнание, и тогава се раждат всички нещастия в света. Та сега някои от вас седят тук, някои са стари, някои са болни и мислят само за старостта и за болестта си. Болният мисли само за някой лекар, да дойде да му помогне. Онзи лекар, който може да ви лекува, той е вътре във вас. Вземете пример от животните. Като се разболеят, те ни най-малко не търсят никакъв лекар, но сами се лекуват. Ние, разумните хора, наместо сами да се лекуваме, отиваме при лекарите. Аз не съм против лекарите, но казвам: преди всичко повикайте своя вътрешен лекар, който от своя страна, ако сам не може да помогне, ще извика един външен лекар като асистент, и ще каже: кажи на Иван, на Драган или на Петкан да дойде да му помогна. А вие сега отивате, викате десет лекари на консулт. И десетте лекари свършват толкова работа, колкото и един. И всички тия лекари най-после казват: „Стана някакво усложнение.“ И този човек умира. След това хората ще кажат: „Тъй писал Господ.“ Не е писал така Господ. Всичко седи в неразбирането. Онзи, който е станал лекар, той трябва да е роден лекар. Никой няма право да става лекар, ако не е роден такъв; никой няма право да става учител, ако не е роден такъв. Никой няма право да става банкер, ако не е роден такъв; никой няма право да става майка или баща, ако не е

роден за това, никой няма право да става генерал, или министър, или цар, ако не е роден за такъв. Който е роден за една от тези професии или длъжности, да стане такъв. Който е роден за генерал, или за учител, или за свещеник, или за цар, или за какъвто и да е и стане такъв, той е на мястото си, ще извърши добра работа; който не е роден за такъв, той ще извърши най-голямото престъпление.

Във време на Царска Русия имаше един спор с китайците. За китайците всички казват, че са некултурни, диваци хора, но и те имат своя философия. По едно време китайците отслабнаха и тогава Русия изпрати своята флота да ги принуди да отстъпят и да отговорят на всичко това, което Русия искаше. Тогава китайският главнокомандуващ флотата извика този на руската флота и му каза: „Слушай, братко, нашите господари царе се скарали нещо, не могат да се споразумеят, искат ние да воюваме вместо тях, да избиваме хората си и напразно да проливаме кръв. Я ние да си направим едно увеселение: ще гърмим напразно, ще обикаляме насам-натам и най-после ще кажем, че никой от нас не можа да победи."

Ще кажете: китайско разрешение. Значи, ако снарядите удрят на място и убиват хората, това е по западен маниер, ако пък не удрят на място и не убиват хората, това е по китайски. Казвам: китаецът е прав. „Нека твоят и моят цар се съберат на аудиенция и да си поговорят като братя, а пък ние няма какво да се бием. Ако се бием, съвсем ще разбъркаме работата." И прави са китайците. В някои отношения и ние трябва да бъдем китайци.

Питам: кой човек досега, като си е наложил волята, е направил нещо? Ако извърша моята воля и ако това мое желание внесе в мен нов живот и аз придобия безсмъртие, тогава има смисъл да изпълня своята воля. Но ако една моя постъпка ме лиши от живота, ако изгубвам живота си и преждевременно остарявам, какво ми коства тази моя постъпка или това мое богатство? Или ще каже някой, че поне е ял и пил в този живот. Тогава ние ще бъдем в положението на онзи турски младеж, когото един ходжа съветвал да не пие, понеже младежът имал голяма слабост към пиенето. Той пиел особено много ракия. Един ден ходжата му проповядвал:

– Ти не трябва да пиеш, трябва да се откажеш от тази слабост.

– Какво да правя, като ми е удоволствие да пия, не мога без това.

– Но така не става. Ти знаеш ли какво те чака, като отидеш в онзи свят?

– Какво ме чака?

– Всички бъчви, от които си пил досега, ще бъдат окачени на врата ти и ти през целия си живот ще трябва да ги носиш. Знаеш ли колко е лошо това нещо?

– Пълни или празни ще бъдат тези бъчви?

– Пълни, разбира се, ще ти тежат.

– Е, като са пълни, няма нищо, колкото и да са тежки, пак ще ги нося, ще има поне какво да пия и там.

Ще умре човекът и пак за пиене мисли! Това е турско разбиране за онзи свят – бъчвите да бъдат пълни. Ти му говориш, че го чака нещо лошо, а той казва, поне да са пълни, че да има да пие и на онзи свят. Някой казва: аз тук да си поживея, да си поям и да си пийна, че на онзи свят да ме правят каквото си искат. Това не е никаква философия, така не трябва да се мисли.

Христос казва: „Син Человечески отхожда." Откъде? От всяка душа, която не изпълнява Неговата воля, Божията воля. Син Человечески отхожда от всеки дом, дето любовта не живее, не цари; Син Человечески отхожда от всяка църква, която не живее по Бога. Син Человечески отхожда от всички приятели, които не живеят добре. Син Человечески отхожда от всеки народ, който не изпълнява волята Божия. Син Человечески отхожда от всяка култура, която не изпълнява волята Божия. И когато Син Человечески замине, тогава ще дойдат всички нещастия върху хората. Защо ? Защото си е заминал Син Человечески, излязъл е навън. И ние тогава оставаме да пожънем онези последствия, които животът ни е отредил. Та казвам: в изучаването, на окултните науки, в изучаването на човешкия организъм, в изучаването на човешкото лице, човешките косми, човешките ръце се изискват специални методи и главно - съзнание и дълбоко разбиране. Досега се изучаваше човешкото лице, както и физиогномията, с оглед на човешкия характер, да се намерят слабостите в човека. Мнозина изучаваха физиогномията с цел да намерят слабостите на човека, да знаят какво му не достига, че да могат да го оплетат. Не, тайните науки не се изучават с такава цел! Те се изучават с цел да научите човека, да видите от какво има нужда и да можете да му помогнете, да му направите някакво добро. Преди няколко години ми донесоха лекции от един курс на една окултна школа в Америка. Един мой ученик се влюбил в тях, задигнал ги, искал да види какво се преподава там и казва: от всички лекции и от правилата, които там се преподават, аз можах да взема само едно правило. Всички други правила, които те поддържат, са все правила на престъпления. И сега, ако погледнете лицата, челата, веждите, носа, устата на съвременните хора, ще видите голяма несиметричност, от която нищо

не можете да познаете. Там не са отбелязани правилните черти на лицето. Ние говорим за физиономията на хората, но аз не искам да се занимавам с отрицателните черти на човешкия характер. И когато се приближавам до престъпни типове, когато съм ги изучавал, аз не искам да се занимавам много с тях, не искам да пипам злото, но казвам: всяка престъпна мисъл оставя известни отпечатьци върху твоите черти. Най-първо тя ще остави отпечатък върху носа, ще направи там ред наслоявания, главно на върха на носа. Кое е това място на върха на носа, няма да го кажа, дори и ако всичкото богатство на Земята ми дадат. Ако сами можете да намерите това място, то е ваша работа, но аз никога не го казвам. Обаче трябва да знаете, че всяка мисъл оставя отпечатък върху носа, върху устата, върху очите, върху веждите, върху космите и т.н. Всяка престъпна мисъл оставя своите отпечатьци. И ако вие вървите по този път, няма да се мине дълго време и ще изгубите своята красота. Тогава човек почва да мисли, че е остарял, че е изгубил смисъла на живота. Тъй щото натегването на престъпленията оставя отпечатък върху целия човек. Това показва, че вие вървите по пътя на вашите деди и прадеди, които са слезли в една ниска сфера на влияние, дето чувствувате престъпленията на хората. Често човек, като изпадне в такава сфера, започва да мисли, че сам е престъпник.

Та сега, вие искате да се повдигне цялото човечество, да се повдигнете от тази сфера на престъпления. Под думата „престъпление“ аз разбирам всяко нещо, което не е извършено с любов. Всяко нещо, което е извършено с любов, в него няма никакво престъпление. Мислите ли, че ако вие сте облекли някого без любов, сте направили някакво добро? Ако го облечете с любов, както себе си, ако го нахраните с любов, както себе си и ако му дадете прием в дома си, както и на себе си, и ако треперите за него, както за себе си - това е любов. Казвате: може ли? Може, разбира се, това е Божествено! И онзи, който идва при вас, и той трябва да мисли по същия начин. И бедният, който иде при мен, и той трябва да мисли за мен така. Ако между неговия и моя ум няма съчетание, и ако аз мисля едно, а той мисли друго, това не е любов. Непременно и той трябва да мисли и да гледа на мен, както и аз на него. Той трябва да каже за мен: този е най-добрият човек, когото аз познавам в света. И аз ще кажа; този е най-добрият човек, когото аз познавам. Щом каже така за мен, тогава вече аз не считам този човек за беден, нито за чужд, но го считам за свой брат и му казвам: ако желаеш, ти можеш да останеш при мен колкото искаш, можеш да останеш и през целия си живот. Но и аз, и той трябва взаимно да храним един към друг едни и същи чувства. Обаче ако след като го нахраня първата вечер, той каже: „Добре, този човек ме нахрани тази вечер, но утре какво ли ще ми каже“, той не е на прав път; или, ако аз кажа: „Докога ли ще остане този човек при мен?“ - това вече не е никакъв морал нито от моя, нито от негова страна. От такъв морал аз се отказвам.

Идва един при мен, моли ми се за пари. Казвам му:

- Ти идваш при мен и ми се молиш, защото мислиш, че имам пари. Ако нямаш пари, ти не би ми се молил. Аз бих желал да дойдеш при мен даже ако знаеше, че нямам пет пари в джоба си. Ако аз съм човек и видя, че имаш нужда, ще ти помогна. Ти трябва да мислиш за мен така, както Бог мисли за мен. Ако не мислиш така, ще ти кажа: моля ти се, излез навън, иди на друго място. Ти спадаш към друга категория хора, на които аз не мога да помагам. Няма закон. Казваш: ти си длъжен. - Не, никак не съм длъжен. Сиромашията ти е наложена, за да познаеш Бога, и затова ти не трябва да се страхуваш. Колко време си гладувал?

– Четири-пет часа не съм ял.

– Че ти още и десет дни не си гладувал.

– Мога ли да гладувам десет дни?

– Можеш, разбира се, ти можеш и 40 дни да гладуваш. Човек може да гладува 40 дни. За 40 дни има най-малко кандидати - десетина души.

Казвам: всички, които ме слушате, се нуждаете от една вяра, която може да мести Земята, не само планините. Аз отивам по-далече. Във времето на Христа се казваше, че трябва да имате вяра, която планините да премества, а сега се изисква от хората вяра, която и Земята да премести и да я върти. Това ниско съзнание, в което сега живеете, това е вашата Земя. И ако вие не сте в състояние да измените това ваше ниско съзнание, никаква вяра нямате. Вашето съзнание е толкова тежко, че се равнява почти на Земята по тежест. Вие сте една планина или една земя и трябва да сте в състояние да повдигнете тази ваша планина или тази ваша земя. Има някои хора, които не бих могъл да ги нося на гърба си, и в този случай казвам: аз бих предпочел да нося Земята, отколкото тия хора на гърба си. Има някои българи, които са по-тежки от Земята. Това е до разбирането на великия закон. Казвате: „Какво искаш да кажеш?“ Да престанете с вашите престъпления! „Какво искаш да кажеш?“ Да обичате всички хора! „Какво искаш да кажеш?“ Ще говорите всякога истината, без да лъжете! „Какво искаш да кажеш?“ Ще живеете абсолютно свободно, ще дадете свобода на всички и ще желаете свободата на всички хора! Това искам да кажа. „Ама как да го направим?“ Ще ви кажа как да го направите. Не е мъчно да се каже комуто и да е. Това е най-лесното нещо. Тогава ще бъдете най-силните и най-мощни хора в света. Ако християните от първите времена още и до днес поддържаха Христовото учение, както се проповядваше, досега светът щеше да има съвсем различен вид от сегашния. Вие казвате:

„Аз съм жена, имам мъж." Че от кога го купи? „Ама аз съм мъж, имам жена." Че от кога купи тази жена? Не, така не се говори. Никаква жена нямаш ти, никакъв мъж нямаш ти. Ако пък имаш един мъж, какво си придобила? Казваш: „Мъж ми ме чака в къщи." Че как така? Мъжът ти е в къщи, а ти си тук? Щом имаш мъж, и ти ще бъдеш там, дето е той, и никога нямаш право да се делиш от него. Ти нямаш право да се разделиш нито на една педя разстояние от него. И ако мъжът има жена, и той няма право да се дели нито на една педя разстояние от нея. Сега аз говоря за другите, не говоря за вашите отношения. Не мислете, че това само аз говоря. И Христос казваше: ще бъдат двамата в една плът, ще живеят в хармония, че каквото единият пожелае, това и другият. И двамата ще изпълняват волята Божия, и никакво противоречие няма да има между тях. И тогава всеки ще вижда пред себе си един ангел. Мъжът, като види една жена, ще каже: „Ето един ангел!" И жената, като види един мъж пред себе си, ще каже: „Ето един ангел!" И тогава и двамата ще работят заедно. А сега жената като види мъжа си, казва: „Де ли е ходил той да хайтува." Но като дойде той, тя се позасмее малко, като че ли нищо не е било. Не, тя като знае, че той е ходил някъде, нека се радва, че той може би е ходил с други ангелици. Това е едно благословение и за нея, и за него. Право ме разбирате. Ако вашият мъж няма много ангелици, които да го поддържат, той ще умре. И ако вашата жена няма много ангели, и тя ще свърши. Всички тия мъже и жени са синове Божии ~ така трябва да мислите. Мислите ли, че всеки мъж, който се приближава към една жена непременно в неговия ум има някакво престъпление? Не, ни най-малко не е така. Никакво престъпление той няма в ума си, това са чужди мисли, които се натрапват понякога. По естество никой мъж няма желание да направи каква и да е пакост на жената. Жената го предизвиква за това. Тя, като види някой мъж, уплаши се и казва: „Той непременно ще ми направи някаква пакост," Да, и затова мъжът прави пакости на жената. Същото се отнася и до мъжа; той, като види една жена, казва си: „Тя непременно ще ми направи някаква пакост." И така става. „Тази жена ще ме съблазни." Значи мъжът е причина да става това нещо. Това е, което аз зная. Обаче по естество нито жената има желание да прави зло на мъжа, нито мъжът има желание да прави зло на жената. Злото се ражда отпосле, като последствие на онова вътрешно недоверие, което съществува у нас. И затова казвам: щом се приближаваш към един човек, или щом един човек иде насреща ти, ти веднага си помисли, че Бог живее в него. Ако ти не помислиш, че Бог живее в него, той непременно ще извърши някакво престъпление. Във всеки даден случай и ти трябва да мислиш за себе си същото, та като се приближаваш към една сестра, или като видиш една сестра, у теб непременно ще се роди желание да ѝ помогнеш. Такива трябва да бъдат отношенията между хората в бъдещата култура. За в бъдеще у всички хора трябва да се роди желание да се подобрят условията на живота за всеки, а

да не очаква на подаяния. Подаянието ще бъде само едно последствие. Но условията трябва да се подобрят. Щом се подобрят условията, и човечеството ще се повдигне. Засега обаче, това не може да стане изведнъж, докато всички не осъзнаят, че трябва да живеят един за друг. Сега мнозина казват: „Всеки трябва да се грижи за себе си.“ Това се отнася до онези вярващи, които се намират в положението на християни и минават за такива. Питам: ако днес Христос дойде на Земята, как ще ни посети и как ще Го приемем? Ако Той каже: „Аз съм Христос, който ви проповядвах преди две хиляди години“, вие ще му отговорите: „Ти не знаеш ли, че ние живеем в 20-ти век и не сме хора, които можем тъй лесно да вярваме? Ние не сме будали да помислим, че ти си Христос.“ Това е едно изопачено вярване. Впрочем, аз не казвам, че Христос тъкмо така ще каже. Ни най-малко Той няма да говори за себе си, но ще ни запита: „Как прекарвате живота си? Как живеете с мъжа: си, с жена си, с децата си? Какво е материалното ви положение? Как спите, здрави ли сте?“ Тъй щото Той за всичко ще се интересува и ще ви разпитва. Но относно вярванията ви, в какво вярвате, Той въпрос няма да направи. После ще ви запита дали четете Евангелието, ще ви слуша какви коментари правите по него и т.н. „Но ето, ръката на тогози, който ме предава, с мене на трапезата.“ (21 стих, 22 глава от Евангелието на Лука). „И Син Человечески отхожда според както е определено, но горко на тогоз човека, чрез когото се предава!“ Син Человечески като си отиде от евреите, какво стана оттам насетне с тях? От две хиляди години насам този народ е подложен на най-големи страдания. И ако Син Человечески си отиде от нашите съвременни (...) народи, какво ще стане с тях? Законът пак е същият. И ние вече опитваме лошите последствия. Тогава ще дойде другият стих, дето се казва в Писанието: „Ето, хлопам, дошъл съм пред вратата ви.“ Ако някой отвори и възприеме Словото, добре ще бъде за него. И ако вие възприемете Словото, то значи да възприемете целия живот, защото Словото е законът на Любовта, която обхваща целия живот. И този закон трябва да обхване целия социален строй, а не само да се молим, не само на църкви да ходим, не само на училище да ходим. Този закон трябва да обхване целия живот, от най-ниското до най-високото стъпало, и тогава у всички хора - професори, свещеници, съдии, учители трябва да се роди една свещена мисъл - да се подобри положението на цялото човечество.

В миналата си беседа аз говорих какво е предназначението на жената, сега ще ви кажа какво е предназначението на мъжа. Жените трябва да се откажат да раждат престъпници, а мъжете трябва да се откажат да хранят престъпници. Не давайте храна на никое ваше ниско желание или мисъл, които са ви обсебили. Нека умрат!

Какво казва Христос? В дадения случай, ако Христос дойде между

богатите, Той ще им каже: „Всички богати християни трябва да раздадат имането си на сиромасите." Те ще Му отговорят: „Такъв Христос ние не искаме." Ако дойде между бедните, Той ще им каже: „Заради любовта си към мен, слушайте на богатите доброволно, без пари." Бедният ще му отговори: „Ние такъв Христос не искаме!" Ако дойде между жените, ще им каже: „Заради любовта си към мен, слушайте мъжете си и им угаждайте, както те искат." Жените тогава ще отговорят: „Ние не искаме такъв Христос!" Ако дойде при мъжете, ще им каже: „Слушайте жените си и правете, каквото те искат." Те ще отговорят: „Такъв Христос ние не искаме!" Ако дойде между свещениците, и те няма да бъдат доволни от Него и ще му кажат: „И ние не искаме такъв Христос." Значи, ние искаме такъв Христос, който да върши точно това, което ние желаем. Братя, аз да ви кажа: това не е човештина. Ако ние вървим по този път, ще изгубим и това, което досега имаме. Ние (...) се крепим донякъде, но и това, което сега, имаме, ще го изгубим. Аз говоря за общите загуби в света. Ако един народ се повдига, същевременно с него печелят и неговите членове. Ако един народ губи, и членовете му губят. Следователно има общи загуби и общи печалби. Народите могат взаимно да си помагат едни на други. Затова именно трябва да се повдигне съзнанието на цялото човечество.

„Син Человечески отхожда." Кое е по-добре: да си отиде или да дойде? Всички нечисти мисли, желания и постъпки трябва да умрат! Нито трошица хляб! Нищо не трябва да им се даде. Това е дълбокото разбиране на въпроса. Ако не разбирате нещата по този начин, новата култура не може да дойде. Само при едно дълбоко разбиране може да дойде новата култура. И само при тази култура можете да опитате Великото Начало, което съществува в света.

Тепърва трябва да изучавате себе си! Аз бих дал на всинца ви методи да измервате дебелината на устните и широчината и дължината на носа си, дебелината на веждите си, разтвора на очите си, после да следите космите ви тънки ли стават или дебели, меки или твърди, падат ли свободно и спокойно или не, започват ли да побеляват, после ще следите стават ли някакви промени с ноктите ви, дали стават крехки или други някакви промени. Всяка промяна в тези удове говори за поява на някаква болест, или кожни образувания, или някакви тръпки, или бодежи по тялото, или нервни прояви. Какво показва това нещо? Че средата, в която живеете, е среда на промени. Тези промени показват, че ние едновременно чувствуваме състоянието на цялото човечество. Често вие чувствувате някакво страдание, изпитвате някаква скръб, но не знаете причината за това. Причината е, че чувствате страданието на цялото човечество. И затова вие трябва да се свържете с онзи мощен принцип, който показва, че има нещо мощно, велико, което преодолява всичко в света. И Писанието казва:

„Любовта побеждава всичко в света." Не казвам, че с вярата трябва да се свържете, но с Любовта, защото тя побеждава всичко. Ако вие не можете да побеждавате, трябва да знаете, че нямате Любов. Всяко знание в света иде чрез любовта. Всяка сила в света иде от любовта. Ако сте безсилни - нямате любов. Ако не постъпвате добре - нямате любов. Любовта е единствената магическа сила в света, която може да ни подобри в един ден. Това, което другите сили вършат с години, любовта е в сила да го извърши само в един ден! С любовта и цялото Небе би слязло на Земята. Тогава вие ще се измените - и брадите ви ще паднат, и космите ви ще почернеят, никой няма да ви познае - ще се измените, напълно ще се подмладите. Като дойде Любовта, тя ще каже: долу брадата! Брадата е само за Земята. В света на Любовта няма закони, няма правила. Там всички ще бъдат млади, като деца.

Христос казва: ако вие не си хвърлите брадите, ако вие не си хвърлите белите коси, ако не изчистите кирта под вашите нокти, ако не изтриете гурлите от очите си, ако не изчистите добре ушите си, да няма кал в тях и ако не изчистите добре зъбите си, вие не сте за Любовта. Всичко това трябва да се изхвърли навън. И да не четете като мен с лупа. Че чета с лупа, с това аз показвам на хората каква е сегашната култура. Мен ме е страх да чета без лупа. Искам да покажа на хората, че техните мисли трябва да преминат през една чиста среда, като стъкло. Всички ваши мисли, всички ваши желания и чувства трябва да преминат през една съвършено чиста среда - през средата на Любовта - и там да се пречистят. Аз и без лупа мога да чета. Някои като ме виждат с лупа, казват: „Този човек прави някаква магия, той омагьосва хората." Та всички хора сега са омагьосани, никой не знае какво върши. Дяволът ги е омагьосал. Досега аз не съм срещал човек, който да не е омагьосан.

Сега, наместо Син Человечески да си отхожда, както е писано, аз казвам: всички престъпления човешки си отхождат, а Син Человечески прихожда. И ще започне съд и правда в света, по любов, по знание и по свобода, и тогава всички хора ще бъдат свободни, ще бъдат чада, родени от един Баща и ще живеят така добре, без да се мушкат.

„Благословен Господ Бог наш."

7. неделна беседа, държана от Учителя
на 8 ноември 1931 г., София, Изгрев.

1931_11_11 Двоен дял

Издание 1944г., София

КНИГА: Събуждане, ООК Год.XI, Том 1

ДВОЕН ДЯЛ

Да прочетем 43 глава от Исай, да видим, какво е мислил този човек, живял преди повече от три хиляди години. Малцина от съвременните християни мислят като Исай. Тяхното съзнание се различава от неговото. Всички християни говорят за истината, обаче, едни отиват в ада, а други - в рая. - Защо? - Защото възприемат и прилагат истината различно.

"Полските зверове ще ме прославят, чакалите и камилептиците; защото давам вода в пустинята, реки в безводната, за да напоя людете си, избраните си." (20 ст.) Полските зверове са социалистите, комунистите, които ще прославят Бога. Ако спрете вниманието си върху буквалния смисъл на стиха, ще се запитате, как е възможно полските зверове да славят Бога? Често хора с ниска култура, безверници, могат да славят Бога повече, отколкото вярващи, с висока култура.

"Но ти, Якове, не ме призова; но ти, Израиле, отегчи се от Мене." (22 ст.). Исай казва, че полските зверове и птици ще славят Бога, а Яков, Когото Бог създаде, не Го призова, и Израил се отегчи от Него. Като говори за Яков и за Израил, Исай запитва и себе си, с какво служи на Бога.

Исай говори по-нататък: "Не ми си принасял агънцата на всесъжженията си, нито си ме почитал с жертвите си." (23 ст.).

"Но ти си ме поработил с греховете си; натегнал си ми с беззаконията си." (24 ст.). Всъщност, Бог не се нуждае нито от агънца, нито от тамян, но казва, че Яков и Израил са Го натегнали с греховете и беззаконията си.

"Почтен беше ти, и аз те възлюбих." (4 ст.). Като четете следващите стихове от 43 глава, вие се запитвате, как е възможно да възлюби Бог този, който го товари със своите грехове и беззакония. Въпреки това, Бог иска от всички хора чистота. Така е било в Стария Завет, така е и в Новия Завет.

Какво изисква Бог от човека в най-новата епоха, която идва вече в света? Пак чистота: чистота в мисли, чувства и действия. Истинският живот се основава върху чистотата. Всичко друго - къщи, имоти, пари, даже и знанието, са непотребни неща. - Защо? - Защото те имат отношение към временния живот. И най-голямото знание на земята не може да се сравни със знанието, което имат децата на небето. Съвременните учени говорят за

молекули, атоми, електрони, йони, протони, но малцина от тях имат ясна представа за това, което говорят. От гледището на науката се казва, че тези частици са във вечно движение. Следователно, те са съзнателни частици. Където има движение, там има и съзнание. Всяко физическо тяло, което се движи, има съзнание. Съзнанието може да бъде вън от предмета и вътре в него. Значи, съзнанието може да бъде отвън и отвътре.

Виждате, че една кола се движи. - Кой кара колата? - Човекът - първата съзнателна сила. Той управлява коня - втората съзнателна сила. И най-после, колата се движи - несъзнателната сила. - Защо човек впряга колата? - Защото отива на нивата да оре, да сее, да задоволи глада си. Гладът и жаждата са съзнателни сили, които заставят човека да работи. Като яде хляб и пие вода, човек прави това не само за себе си, но за всички живи същества. Така той обработва храната и я изпраща в мозъка, откъдето се разнася като енергия и мисъл по целия свят. Хората не са нищо друго, освен фабрики, които обработват грубия, суровия материал и така обработен го изпращат, чрез пространството, в други светове, като градивен материал. Съзнателно или несъзнателно, човек работи на земята за съграждането на по-висок свят от физическия. Често хората си мислят, че са дошли на земята, за да проявят величието си, да бъдат щастливи и т.н. Какви ли илюзии не си правят. В същност, хората идват на земята като работници, а от време-навреме само подслаждат живота си с някаква забава или развлечение. Следователно, истинското предназначение на човека е да работи, а забавата и удоволствието идват като второстепенни неща в неговия живот.

И тъй, докато сте на земята, ще работите да пригответе градивен материал за другия свят. Може да изработиш една тухла, но трябва да е изработена по всички правила на изкуството. Като отидете на другия свят, ще видите тухлата, която сте изработили на земята. Ако се окаже, че нещо ѝ липсва, отново ще ви върнат на земята, да я поправите. Ще се качвате на онзи свят, ще слизате на земята, пак ще се качвате, докато най-после изработената от вас форма напълно задоволи възвишените същества на духовния свят. След това ще ви дадат документ, че са я приели и ще ви определят нова служба. Ако пожелаете да слезете на земята, да помагате на своите по-малки братя, там ще ви изпратят; ако искате да останете между тях, пак ще ви дадат някаква работа, отгоре да помагате на хората. Когато и да е, всеки трябва да изработи поне една малка форма на земята, която да послужи за градеж в духовния свят. Затова е казано в Писанието: "Каквото вържеш на земята, вързано ще бъде и на небето; каквото развържеш на земята, развързано ще бъде и на небето."

В една от миналите беседи казах, че злото и доброто са сили, които

действуват вън от човека. - Коя сила действа в човека? - Любовта. Ето защо, когато е нужно да се придобие или постигне нещо, трябва да се започне от центъра, отвътре, от любовта. Доброто и злото са сили, които действат като външни условия, а любовта действа отвътре. Ще кажете, че злото е по-силно от доброто. Не е така. Злото отстъпва пред доброто, а още повече пред любовта. Като срещне същество, което не прилага любовта, злото го мачка, мъчи, докато най-после го изяде. Обаче, то отстъпва пред любовта. То сядна на колена пред краката на любовта, ближе ги, моли се, плаче, докато тя му прости и изпрати на работа. Тя му казва: Доведи ми всички онези, на които отне живота. И пред любовта застават осакатени, измъчени, нещастни души. Тя вижда, какво им е отнето, и го връща двойно. Следователно, когато някой пита, защо са го изяли, защо са му причинили зло, ще знае, че всичко това е допуснато, за да получи двоен дял. В това се заключава философията на живота. Вън от нея злото няма никакво оправдание. В заключение на това, казвам: Всеки човек, върху когото се излива доброто, има един дял от Божиите блага. Всеки, върху когото се излива злото, получава два дяла, т.е. двоен дял от Божиите блага. Когато хората слизат на земята, Бог ги запитва: Един дял ли искате, или два дяла? Който иска един дял от Божиите блага, поставят го при такива условия, че доброто да работи върху него. Който иска двоен дял, оставят злото да работи върху него. Мислете върху единия и двата дяла, да разберете смисъла на доброто и на злото, като разумни сили в природата.

Когато доброто и злото работят заедно, те ту се привличат, ту се отблъскват. Ако полюсите на злото станат положителни, а на доброто отрицателни, те се привличат. След време полюсите на злото стават отрицателни; тогава доброто отблъсква злото от себе си. Значи, злото се е преляло в доброто. Това става по закона: разнородните сили се привличат, а еднородните се отблъскват. С други думи казано: злото се стреми към доброто, докато има условия да се храни от него. Когато доброто престане да го храни, става разединяване, отблъскване, и злото отива на друго място, където има условия за живот. Какво прави гъсеницата с листа, на който се е качила? Като го изяде, тя отива на друг лист. Така постъпват всички живи същества. Те стоят на едно място, докато има условия за живот; щом храната се свърши, те се раздвижват, отиват на друго място, там да търсят прехраната си. С този закон се обяснява превръщането на положителните енергии в отрицателни и на отрицателните в положителни. Така се обяснява смяната на състоянията в човека. Когато еднородните енергии в него се отблъскват, той става лош и недоволен от себе си. При това положение, не му остава нищо друго, освен да прояви доброто в себе си, да превърне еднородните сили в разнородни. Това значи неутрализиране на енергиите. Човек се успокоява, утихва и казва, че е намерил себе си. Не се минава много време, смущението отново идва. Силите се приливат една в

друга, докато се отблъснат. Тогава казваме, че силите или енергиите в човека са еднородни. Той отново се бори, пада, става, недоволен е от себе си, докато стане разединяване. Тогава положителните и отрицателните енергии се привличат, и човек се успокоява и утихва.

Така се обяснява, как хора с недостатъци, при желание да се освободят от тях, се натъкват на постоянна борба. Например, пианицата ту се отказва от пианството, ту се връща към него. Като се откаже, той мисли, че се е справил вече с пианството си. Щом види виното, пожелава да пийне само две-три глътки, но веднага се проваля. Двете глътки водят към многото. Мъчно се отказва човек от недостатъците си. Затова се иска сила, непреодолима вяра. Колко пъти крадецът се отказва от своята слабост, и колко пъти се връща към нея! Докато мисли, че се е справил със своя недостатък, веднага пада в мрежата му. Щом види отворена каса, спира се пред нея, бръква с ръката си и слага нещо в джоба си. Пазете се от злото, да не влезе в джоба ви, както чуждата кесия в джоба на крадеца. Ако искате да влезе нещо в джоба ви, стремете се към доброто. Джобът на човека, в който влиза и доброто, и злото, представлява неговото съзнание. Който допуска злото в ума си, той неизбежно носи последствията му. Ето защо, работете едновременно и с ума, и със сърцето си, да ги хармонизирате. Само така доброто влиза в съзнанието на човека и го води към реализиране на неговия велик идеал.

Колкото и да се говори на хората за доброто и за злото, в края на краищата, те представляват отвлечени понятия, за разбирането на които са нужни векове. Как ще си обясните отношението и връзката между добрите и лошите хора? Лошият се стреми към добрия, но като се обмени с него, напуска го. Той възприема неговите енергии и мисли, че е станал добър. Добрият дава от своите енергии и се чувства грешен, лош човек. Това са временни, преходни състояния, които не трябва да плашат човека. Доброто всякога е добро, а лошото всякога си остава лошо. Те се привличат и отблъскват според закона на привличането между разнородните сили и отблъскването между еднородните. Лошият се учи от добрия, а добрият - от лошия. Така става смяна на енергиите им, и те взаимно се повдигат. В повдигането има падане и ставане, но краят е добър. Като падне, човек се обезсърчава, чуди се, защо е бил толкова глупав, да вярва на всички хора. Няма защо да се обезсърчавате. Паднал си, защото почвата под краката ти е била хлъзгава. Който стъпи на такава почва, неизбежно ще падне. Важно е да станеш и да следваш живия път на доброто. Ще благодариш, че с твоего падане друг някой е станал, обърнал се е към Бога и е тръгнал в пътя на доброто. И светията може да се хлъзне и да падне, но неговото подхлъзване носи благословение за човечеството. Той подава ръката си на всички паднали, угнетени и страдащи.

Какво представлява светията? - Разумен човек, на когото съзнанието е всякога будно; той е изпълнен с единственото желание да служи на Бога и на своя ближен. Следователно, дръжте съзнанието си будно, да не паднете в изкушение. Много опасности се изпречват пред човека, но будност се иска от него, да ги преодолява. Ако за светията има опасности, колко повече са те за обикновения човек. Ето защо, като се натъквате на промени в състоянията си, ще знаете, че те са в реда на физическите закони. Докато е на земята, човек неизбежно живее в противоречия и изненади. Докато се развива, той живее извън доброто и злото. Така той ги изучава като противоположни сили; така изучава и техните качества. Само така той може да се домогне до положителните и отрицателни сили на доброто и на злото. Какво ще правите, ако попаднете в ръцете на човек, който работи с отрицателните сили на злото?

Млада, красива мома минава през една гора, но попада в ръцете на един престъпник. Понеже служи на злото, той иска да причини пакост на момата. Как ще си помогне тя? Сама е в гората, не може да разчита на чужда помощ. В случая, красотата ще ѝ дойде на помощ. Макар и престъпник, този човек ще оцени красотата и ще отстъпи пред нея. Той ще сложи оръжието си и ще и каже, че е готов на всички жертви за нея. Тогава тя трябва да отвори торбата си и да предложи на престъпника да си хапне. Щом задоволи глада си, той ще се унесе, ще задреме. Истинската, Божествена красота включва в себе си разумност и доброта. Тази мома ще използва момента, и тихо, незабелязано ще се отдалечи, ще избяга от престъпника. Ако иска, може да му напише няколко думи, че си отива, откъдето е дошла; иска ли той да живее като нея, да я следва. От неговия вътрешен стремеж зависи, каква посока ще вземе в живота си. Изобщо, доброто и красотата са сила, които преобразяват човека. Така и богатият може да се освободи от ръцете на разбойника.

И тъй, когато човешката душа се освободи от положителното и отрицателното влияние на злото, казваме, че то се е превърнало в добро. Центърът, в който доброто и злото се неутрализират, е силата на човешката мисъл. В този център действа съзнанието. В заключение, казвам: Само любовта е в състояние да освободи човека от злото. Доброто и злото се подчиняват на любовта. Следователно, не е важно човек да бъде само добър - любещ трябва да бъде той. - Защо? - Защото доброто и злото са сили в природата, които се сменят. Лошият човек може да стане добър, и добрият може да стане лош. Обаче, единствената сила, която не се изменя, нито променя, е любовта. Тази е причината, където човек търси Бога като любов, като сила, която превръща злото в добро и го освобождава от лошите условия на живота. Ако само за момент човек

възприеме и приложи Божията Любов, животът му ще се подобри, ще разбере нещата с нова светлина, и съзнанието му ще се пробуди. Затова казваме, че любовта върши чудеса. Тя преобразява нещата: твърдите прави меки, тъмните прави светли, отрицателните превръща в положителни.

Какво представляват твърдата, течната, въздухообразната и светлинната материя? Твърдата материя символизира физическия свят, течната материя символизира астралния свят, въздухообразната - умствения свят, а светлинната - причинния свят. Четири свята - четири състояния на материята. Ученикът трябва да ги изучава и използва като материал за работа. Твърдата материя се нуждае от пластичност. Това може да ѝ придаде само водата, т.е. животът. Следователно, физическият свят без живот, т.е. без съдържание представлява мъртви форми. Животът носи чувства и мисли, които одухотворяват и осмислят физическия свят. Това показва, че както между четирите вида материя има връзка, така са свързани и четирите свята.

"И създаде Господ Бог човека от пръст из земята; и вдъхна в ноздрите му дихание на живот, и стана човек жива душа. И направи Господ Бог от реброто, което взе от Адама, жена, и доведе я при Адама." Значи, Бог създаде мъжа, човека, от пръст, от твърда материя и внесе в него своето дихание - мисълта. И направи жената от реброто, от друго състояние на материята - от водата. Мъжът е направен от материята на физическия свят, а жената - от материята на астралния свят - светът на желанията. Мъжът живее повече в мисълта, а жената - в чувствата и желанията. Като се говори за мъжа и за жената, разбираме поляризиране на енергиите. Това забелязваме и във всеки човек отделно. Лявата му половина е женска, а дясната - мъжка. Лявата половина на мозъка е женска, а дясната - мъжка. Енергията от дясната половина на мозъка минава в лявата, затова съвременният човек мисли само с лявата половина на своя мозък. Тази е причината за асиметрията на човешкото лице. Като се вгледате внимателно в човешкото лице, виждате, че двете страни - лявата и дясната, не са еднакво развити. Това различие се забелязва и в очите, и в ушите, и в устата, и в ръцете - в цялото тяло. В бъдеще, когато енергиите на ума и на сърцето се хармонизират, в цялото тяло на човека, както и в умовете му, ще има пълна симетрия. Днес, обаче, енергиите в него са поляризирани: сърцето има два полюса - полюс на добрите чувства и полюс на лошите чувства, или полюси на доброто и на злото; и умът е поляризиран: полюс на светли и възвишени мисли и полюс на низходящи мисли. Лявата половина на мозъка мисли, а дясната трансформира мисълта. Когато мъжът и жената общуват, става трансформиране на енергиите им. Тогава жената пожелава да стане мъж, но и мъжът възприема енергиите на жената. Тази е причината за възникването на женския въпрос. Какво

донесе женският въпрос за жената? Откак се осъзна като мислещо, разумно, свободно същество, жената израстваше на височина. Много естествено, мисълта удължава формите, а чувствата ги разширяват. Човек, на когото мисълта е силно развита, расте на височина. Ако чувствата са чрезмерно развити, той расте на широчина, той е пълен, нисък, с голямо благоутробие. Съзнателният разумен свят работи усилено за организиране на човешкото сърце, т.е. за жената в човека. Това се постига чрез разумна работа върху ума. Когато умът работи, сърцето постепенно се организира. Умът може да работи само с помощта на доброто и на любовта. Те са първите условия за организиране на сърцето. Затова всички философски и религиозни системи препоръчват на човека добър, съзнателен живот. Земният живот минава първо през сърцето, а после през ума, където се обработва. Значи, каквото жената изпрати на мъжа, това той обработва. - Коя е тази жена? - Тя не е обикновената жена, която виждате вън от себе си, но голямата жена, майката-жена, наречена "астрална жена", която живее във всеки човек - мъж или жена. Страданията на човека се дължат, именно, на астралната жена. Те се причиняват от неестествените желания, от неестествените връзки към предмети, които се крият в човешкото сърце. Който разбира влиянието на астралната жена в себе си, той прилага доброто и любовта и превъзмогва злото. Следователно, под думите "астрална жена" ние разбираме злото в човека. Злото е мъжки принцип, а доброто - женски принцип. Външното зло преследва злото в човека, докато го унищожи. Тази е причината, където двама мъже, в присъствие на една жена, не могат да се търпят.

Съвременните хора минават през областта на злото, което разрушава формите на мислите и чувствата. Това показва, че те не са още устойчиви. Един ден, когато придобият нужната устойчивост, никаква сила в света не може да ги разруши. На земята злото се проявява в формата на крайния човешки егоизъм. Който попадне в ръцете му, той е осъден на смърт. Както вълкът изяжда овцата, така и егоизмът изяжда човека. - Защо е допуснато злото в живота? - Да се задава такъв въпрос, това е все едно да се питате, защо е допуснато вълкът да яде овцете. Отговорът е прост: Вълкът изяжда овцата, за да получи тя двоен дял от благата на живота. Човек страда по същата причина - да получи двоен дял от Божиите блага.

И тъй, човек трябва да познава законите на природата, на физическия свят, за да живее в мир и съгласие със себе си. Велико изкуство е да знае човек да живее правилно и да предаде живота правилно. Науката за живота не се придобива в един ден. През много изпитания, мъчности и страдания ще мине човек, докато научи живота като изкуство. Даже и Христос мина през изкушения и страдания. Пред Него се изпречи един от великите адепти на злото и започна да Го изкушава. - Защо трябваше и Христос да изкушават?

- Хората се изпитват чрез изкушенията, както ученикът чрез уроците, които учителят му преподава. Не е ученик онзи, който само посещава училището, без да учи. За да се провери знанието му, учителят го изпитва.

Дошло е време на изпитания. Всеки човек ще бъде изпитан, да познае любовта, да се справи със своя страх. Какво ще прави той, ако е сам в гората и срещу него излезе разбойник? Ако постъпи като красивата мома, той е разрешил въпроса. Нищо не му остава, освен да се радва. Ще нахрани престъпника и ще го приспи. За това е нужно безстрашие и самообладание. Страхът не разрешава въпросите. Ето защо, срещнете ли мечка, вълк или разбойник в гората, гледайте право в очите им. Те символизират злото, а то всякога отстъпва пред доброто и любовта. Тя изпъжда страха навън. И злото не обича страхливи хора. Когато някой боледува от треска, казват, че мечка го е плюла. Той боледува от страх. Значи, мечка го е срещнала в гората и, като видяла, че е страхлив, плюла го.

Едно дете се навело под кревата на майка си, да вземе няколко ореха. Понеже било тъмно, то запалило свещта и започнало да рови в торбата. За да не го усети майка му, то прибързало да вземе орехите и да избяга. Без да забележи, краят на чаршафа се запалил. Майката веднага скочила от леглото и извикала след детето. То се обърнало, видяло, какво е направило, и започнало да вика: Олеле, изгорях. Няма защо да викаш и да се плашиш. Майката трябва да запази присъствие на духа, да хване края на чаршафа и да го изнесе навън. Така трябва да постъпва човек и със своите погрешки. Вместо да бяга от тях и да вика за помощ, нека хване единия им край и да ги изнесе навън. И злото, като греха, влиза през най-малката пукнатина. Като го видиш, нищо друго не ти остава, освен да запушиш пукнатината. Отвори ли се друга пукнатина за злото, и нея ще запушиш. Пазете се от злото, без да се страхувате, но не мислете, че можете да го победите. Това не значи, че то е всесилно. Помнете, че злото отстъпва пред доброто. Като знаете това, не се борете със злото, но турете доброто срещу него, то да го възпита и укроти.

Като ученици, вие трябва да разбирате законите, по които се реализират желанията. При това, нужно е да различавате добрите от лошите желания, да знаете, на кои да давате път и кои да ограничавате. И лошите желания са привидно кротки. Едно лошо желание може да стои пред нозете на човека, като послушно кученце, докато го вземе на ръце. Поеме ли го веднъж, то показва рогата си и човек неизбежно носи последствията му. Ето защо, преди да го реализираш, трябва да го анализираш. Обещаеш ли да изпълниш известно желание, ти се задължаваш вече към Бога и към природата и носиш отговорност пред тях. За такъв човек казват, че е

бременен с някакво желание. Ако желанието му е неестествено, той трябва да търси помощ пак от Бога и природата, те да го освободят.

Неестествените желания са подобни на патенцата, които кокошката е измътила. Тя гледа, че те се движат около нея и се чуди, какво да прави с тях. Те не живеят като нея. Знае, че им е дала нещо от себе си, но, въпреки това, не отговарят на нейните изисквания.

Следователно, всеки трябва да работи само за онова, което може да остане при него. - Кое е това, което човек всякога може да задържи при себе си? - Любовта. Единствената сила, която човек никога не може да отдели от себе си и която никога не го напуска, е любовта. Затова човек всякога може да обича и да го обичат. Разумна и разбрана обич е нужна на човека.

Неразбраната обич причинява страдания, а разбраната - радост. Да обичаш човека разумно, това значи, да развиеш в него такива качества, които го повдигат. Развиеш ли тщеславие, гордост, ти не си го обичал правилно. Не е лесно да обичаш и да те обичат. Ако ви обича лош човек, той ще развие вашите лоши качества. Ако ви обича добър човек, той ще събуди доброто във вас. Като знаете това, бъдете внимателни към себе си, да знаете, какво възприемате отвън и какво предавате на ближния си.

Когато се говори за Христовата любов, имаме предвид чистата, безкористна любов, свободна от всякакви външни влияния. И вълкът има любов, но тази любов взима, а не дава. Любовта на овцата е безкористна. Овцата пасе трева и като се нахрани, дава мляко на господаря си. Който страда и роптае, не проявява правилно любовта си. Той върви по метода на вълка - взима, а не дава. Ако иска да не страда, той трябва да следва метода на овцата - да дава, без да очаква отговор на своята любов.

Основната мисъл на тази лекция се отнася до полюсите на доброто и на злото: положително добро и отрицателно добро, положително зло и отрицателно зло. С други думи казано: доброто може да бъде на работа и в почивка, и злото може да бъде на работа и в почивка. Когато злото работи, руши; когато доброто работи, винаги съгражда и твори. При дейността на доброто и на злото, в помощ идва любовта, която ги регулира. Без любов няма растене, няма живот. Тя е единствената сила, която трансформира енергиите на доброто и на злото. Тя взима от доброто и дава на злото, а също така взима от злото и дава на доброто. Когато злото е положително, тя изпраща към него отрицателни енергии на доброто; когато злото стане отрицателно, тя изпраща към него положителни енергии на доброто. Така любовта помага за правилната обмяна между доброто и злото. Така, именно, тя впряга на работа излишните енергии на доброто и на злото, за да не стават неочаквани експлозии в живота. - Какво става с оста на колата, която е натоварена чрезмерно? - Счупва се или се изкривява. Същото става и с човешкия мозък, с човешкото сърце, когато се товарят с мисли и

чувства, непосилни за тях. Гордостта, тщеславието счупват осите на ума и на сърцето. Това е неумолим закон. Влезе ли в човешкия ум, гордостта сваля човека от висините, до които е стигнал, в най-големите дълбочини. Ето защо, който се е натоварил чрезмерно с енергиите на доброто, трябва да се разтовари. Затова казваме, че богатият трябва да посещава бедния, и бедният да посещава богатия, взаимно да облекчат положението си. Ако богатият ходи при богат и бедният при беден, осите и на двамата ще се изкривят, или счупят.

Богатият да търси беден човек, но пълен с добродетели; бедният, пълен с енергия за работа човек, да търси богат човек. Този е начинът за правилното трансформиране на енергиите. Така постъпва разумната природа, така постъпва Бог. Той кръстосва силите в природата, с цел да ги уравни, да подобри живота.

Като се говори за подобряване на живота, мнозина очакват Христос, Той да ги спаси и повдигне. Христос е бил между хората и продължава да идва, но те не Го виждат. Той посещава всеки човек, докосва се до него и отвън, и отвътре, но малцина се отварят за Него. Хората искат да Го видят в човешка форма, подобен на тях. Христос живя между човеците в човешки образ, но втори път няма да дойде така. Неговата кръв, чиста от условия за болести, не може да тече в жилите на човешки образ. Неговите мисли и чувства не могат да изпълват обикновения човешки мозък и плътското човешко сърце. Христовата кръв е живото Божие Слово. Христовата кръв е Живият хляб, слязъл от небето. За тази кръв, именно, Христос казва: "Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си." Живото Божие Слово е храната, която поддържа организма и пречиства кръвта му. Тяло, в което тече Христовата кръв, е здраво, силно, свободно от външни влияния и нечистотии. Това тяло е неуязвимо и за злото, и за смъртта. Злото пада на колене пред нозете на Христос, на любещия човек, ближе ги и става негов слуга.

Съвременните хора нямат ясна представа за любовта и казват, че тя заробва хората. Това е криво разбиране. Безлюбието заробва, любовта освобождава. Злото заробва, доброто освобождава. Злото обира, доброто придава. Когато дойде любовта, злото и доброто се примиряват и човек става господар на положението. Никаква сила в света не може да го изкара от равновесието му. Никакво изкушение не може да го отклони от пътя му. Като знаете това, приложете любовта в живота си, да бъдете господари на себе си. И тогава, ако си гневен или болен, обърни се към Бога и си кажи: Бог живее в мене и аз в Него. В името на Неговата Любов ще се справя и с гнева и с болестта си. Любовта разрешава и най-мъчните въпроси. Тя лекува и най-неизлечимите болести. Ако страдаш от ревматизъм, стопли

вода, измий краката, слабините си и кажи: В името на Божията Любов, ревматизмът ще ме напусне. Следователно, като призовеш любовта, всяка болест, всяка мъчнотия, всяко страдание изчезват. Те са дадени като условия за съсредоточаване, за връзка между човешката душа и Бога. Сегашният човек мисли за неща, които нямат нищо общо с целокупния живот. Радвайте се, когато боледувате и когато оздравявате. И като страдаш, и като не страдаш, всичко е за слава Божия. Болестта има отношение към злото в човека, а здравето - към доброто. Обаче, и злото, и доброто са неизбежни сили. Те действуват в цялата природа - и в животните, и в растенията. Те се проявяват по особен начин във всяко живо същество. Например, когато злото действува в дървото, то е тъжно, с повехнали листа; когато доброто действува в него, то е в празнично настроение. Ако злото и доброто действуват върху животните и растенията, колко повече те действуват върху човека! Няма човек в света, който да е бил свободен от тяхната власт. Пророците, светиите, даже Христос са минали през закона на злото и на доброто.

Днес всички учени, философи търсят начин да се освободят от злото. Един е начинът - прилагане на любовта. Вложете любовта в душата си и кажете: Всичко, което Бог е създал, е добро. В злото е непроявеният Бог, а в доброто - проявеният. Защо се страхуваш от злото? - Да не ме обере. - Ще получиш двоен дял. - Ще ме убие. - Ще получиш двоен дял. Смърт не съществува. Ти може да заминеш за онзи свят, но не да умреш. При това, който живее по Божия закон, той заминава точно навреме. Който не живее по този закон, заминава преждевременно, като се лишава от добрите условия на живота. Следователно, нито преждевременно ще отидеш на онзи свят, нито ще закъснееш. Ти трябва да живееш на земята толкова време, колкото ти е определено, да придобиеш нужните опитности, да изработиш ценности за онзи свят. Какво се ползваш, ако живееш 500 години на земята? Ще дойде ден, когато ще се почувствуваш самотен. Новото поколение, новите идеи ще ти бъдат чужди; ще живееш с миналото, без да те разбира някой. Животът има смисъл, когато е приятен и когато носи условия за растенето и развитието на човека. Когато човек иска да живее повече, отколкото му е определено, Бог се оттегля от него. Ако бащата поддържа сина си 10-15 години в странство и той нищо не учи, най-после бащата казва: Върни се, синко, не мога повече да те издържам. Ако синът не се върне, той трябва да работи, за да се издържа. Така постъпва и разумния свят. Когато човек не иска да работи, отнемат кредита му и го оставят на произвола на съдбата.

Като знаете, че Бог живее във вас, използвайте условията, които Той ви дава. Радвайте се, докато Той мисли за вас. Не се съмнявайте в Него, не Го търсете тук или там, но разчитайте на Неговото присъствие във вас. Той е в

съзнанието ви, в светото място на вашата душа. Той живее в безсмъртното естество на човека, а не в смъртното. Търсите ли Го в тялото си, вие имате предвид смъртта. Следователно, отправяйте мисълта си към Бога, към своето съзнание и знайте, че за всичко ще получите двоен дял. Ако постъпвате зле, ще получите двоен дял от злото; ако постъпвате добре, ще получите двоен дял от доброто. Желая ви да постъпвате добре, за да получавате двоен дял от доброто. Желая ви да прилагате любовта, за да получавате двоен дял от любовта.

Т.м.

7. Лекция от Учителя, държана на
11 ноември, 1931 г., София. – Изгрев.

ПЪРВИЯТ ПРЕДВЕСТИК

Т. м.

Някои хора изпитват често чувство на срам. На какво се дължи срамът? При какви условия се явява той? Кой се срамуват повече: децата, или възрастните? Според някои, младите се срамуват повече от старите. Срамът на младата мома считат за целомъдрие. Това е благородният срам. Отде е дошъл срамът в целомъдрената мома? Срамът се явява при различни случаи. Ако кажеш на някого, че е невежа, той се срамува. Ти си казваш: Как тъй, аз, който се мисля за нещо, да съм невежа! Бръкнеш в джоба си, искаш да извадиш пари, но се оказва, че нямаш стотинка и се засрамиш. Искаш да помогнеш на някого, да вдигнеш товара му, но не можеш – пак се засрамиш. Явява се въпрос: Отде е дошъл срамът в тази чиста, целомъдрена мома? Ангелът срамува ли се? – Не се срамува. Кое чувство е равносилно на срама? Една от причините за срама на момата се дължи на страха ѝ да не изгуби ценното, което има в себе си. Ако кажат на момата, че се е влюбила в някого, тя веднага се засрамва. Ако момата е влюблива и гледа на любовта, като на забава, тя не само че не се срамува, но се смее, не се смущава от нищо. Как познавате, че някой се засрами? – Лицето му се зачервява. Червеният цвят се дължи на прилив на кръв в сърцето. Има ли нещо лошо в срама? Трябва ли да съществува той? – Без срам не може. Някога срамът е резултат на неразбиране на нещата. Когато не разбира себе си, човек се срамува. Когато не разбира външния свят, пак се срамува. Защо, когато момата види младия момък, се засрамва, а като види детето, се засмива? Тоя срам се дължи на неразбиране на нещата! Според мене, срамът предшества най-малкия грях.

Питам: Защо чистата, целомъдрена мома се срамува? Отде е дошъл срамът в нея? – От съзнанието, че в нея се явява една користолюбива мисъл. До тоя момент тя не е предполагала, че ще пожелае момък за себе си, като предмет. Щом се яви в нея това користолюбиво чувство, тя веднага се засрамва. Тя се бори в себе си; в нея се явяват две противоположни чувства. Приливът на кръв в сърцето ѝ показва, че тя се бори, воюва със себе си. Между момата и момък става сражение. Той удря с юмрук съзнанието ѝ, тя се зачервява и казва: Съжалявам, че се бих с тоя момък! Срамът е първото сражение с греха. Когато душата е чиста, никога не се срамува. За чистотата няма срам. Чистата душа никога не греши, следователно, никога не се срамува. Значи, срамът, който се изразява на лицето, показва, че някъде е станало сражение. Приливът на кръв в

сърцето показва, че на това сражение са паднали убити няколко войника. – Кои са войниците? – Клетките на организма. Те стават жертва при сражението. Съгласни ли сте с това обяснение на срама? Не е важно, дали сте съгласни, или не. Аз не се нуждаю от вашето съгласие. Това са разсъждения, които ще ви са полезни в бъдеще.

Казвам: Изучавайте естеството на срама. Като го изучавате от гледището, което ви изнасям, вие ще се облагородите, ще се самовъзпитате. Да бъдеш благороден, това значи, да стъпиш на здрава основа. Искаш да станеш велик човек, да влияеш на хората, да им бъдеш полезен. Добре е това, но ако ти сееш, и семето изникне, а не даде плод, какво ще кажеш тогава? Ако учиш, а учението ти не даде плод, какъв смисъл има твоят труд? Ако си добър, а доброто ти не даде плод? Това е безполезен труд, безполезни усилия! Човек не трябва само да се роди и да израсте, но в съзнанието му трябва да остане нещо за самия него. Щом се е родил, човек трябва да придобие нещо за себе си и да принесе нещо за другите.

Питам: Какво придобива младата мома със своя срам? Прониква ли в съзнанието ѝ поне една възвишена мисъл? Какво ще кажете вие? Според мене, при срама момата е прекарала едно сражение с най-малкия грях. Чрез срама момата е оценила, какво представя чистотата и целомъдрието. Тя започва да разсъждава, да мисли върху различни въпроси и минава за умен човек. Аз не говоря за изкуствения срам, когато момата си наведе очите надолу, изкриви главата си. Това не е срам. Ще кажете, че срамът се изразява с навеждане очите надолу, със зачервяване на лицето. Бих желал някой да представи срама, но естествено, без никакво актьорство. Изнесете срама като изкуство.

Сега, в ума ви може да се яви мисълта: Защо трябва да се говори за срама? Има толкова важни въпроси, върху които може да се говори, че дойде до срама! Срамът е необходим. – Кога? – Когато човек се натъкне на една добродетел, колкото и да е малка тя. Ако не се засрами, той не е разбрал тая добродетел. Когато младата мома срещне един чист, благороден момък, тя чувства срам. Тя казва: Колко по-високо стои тоя момък от мене, по чистота и благородство. Тя го оценява вече, и той става за нея идеал, който се стреми да постигне. Тя започва да говори на себе си: Слушай, ти трябва да бъдеш по-умна, да знаеш, че има хора по-благородни и добри и да се стремиш към тях, а не само да гледаш през прозореца. Момата прави психологически анализ на себе си. Който не може да се срамува, не може да цени нещата. Ще се засрамиш, защото срещаш човек по-добър, по-учен от тебе. Да се срамуваш пред една добродетел, това значи, да благоговееш пред нея, като пред един ангел, опитността на когото не може да се сравни с тая на цялото човечество. Представете си, че един такъв ангел мине пред

вашия прозорец. Вие ще се засрамите пред него и ще си кажете: Велики неща съществуват в света, за които нищо не съм подозирал. На същото основание и момата, като види младия момък, се засрами. – Защо? – Защото е пожелала да притежава неговата външна форма. Това е първият момент. После тя започва да мисли и разбира, че външната дреха на момъка не е самият момък.

Кога момата изпита първия срам? – Когато се намери пред дървото за познаване на доброто и злото. Тя яде от неговия плод и, като съзна погрешката си, засрами се и каза: Свърши се всичко! Покрай срама, в нея се яви чувството на безочливост. Тя пожела да скрие престъплението си и излъга, като каза, че е намерила еликсир на живота, т. е. това, което и Бог носи в себе си. Адам беше първият момък, който се увлече след Ева – първата мома. И той яде от забранения плод и сгреши. След това и двамата видяха, че са голи и се засрамираха. Понеже се страхуваха от Господа, скриха се от лицето Му, да не ги намери. Те съзнаха грешката си и помислиха, че всичко е свършено с тях. Но Оня, Който ги е създал, започна да ги търси из градината: – Кога ги викаше Бог? – Надвечер, след залязване на слънцето. Така е писано в Битието. „Надвечер“ разбира старините на живота. Докато са били млади, първите човеци яли и пили, за нищо не мислили. Щом дошли старини, те се огледали в огледалото и се засрамили; косите им побелели и окапали, оголели, остарели. С горчивина те съзнават положението си и казват: Отидоха светлите дни на нашия живот! Това е анализ, който душата си прави.

И вие, като млади, имате мечти. Добре е човек да мечтае, но като се изправиш пред дървото за познаване на доброто и злото, погледни към него и кажи: Цял свят да ми дават, не хапвам от тия плодове! Ако за един плод ти изгубиш своето достойнство, своята свобода, своята светла мисъл, своето здраве и своята сила, защо ти е тоя плод? По-добре не яж, отколкото да ядеш и да пропаднеш. Не е въпрос да гладуваш. В рая имаше две дървета: едното беше дървото за познаване на доброто и злото, а другото – дървото на живота. Яж от дървото на живота. Ще ядеш от оня плод, който запазва твоето достойнство.

Казвам: Като млади, вие трябва да имате възвишен идеал. Как ще намерите тоя идеал? Ще кажете, че го имате. Как сте го намерили? Кой е тоя идеал? Да кажете, че сте намерили своя идеал, това значи, да сте намерили оня извор, от чиято вода постоянно черпите и придобивате сила. Вашият идеал да бъде оная банка, от която постоянно черпите своите средства за живот: онова слънце, на което постоянно се греете и придобивате живот; оная светла мисъл, която определя посоката на вашето движение. Идеалът, това е отворената врата, това е прицелната

точка, към която душата се стреми. Като знаете това, не туряйте преграда на пътя на вашия идеал, да не изгубите своя път. Идеалът на човешката душа трябва да стои на най-високото място. Този идеал води към безсмъртието. Вън от този идеал, всичко остава настрана. – Кой е този идеал? Де се намира той? – Във вечността, в света на неизвестното.

Представете си, че имате отношението между три неизвестни X, Y, Z ; $X:Y = Y:Z$. Какво представя неизвестното? Душата известна ли е за вас? Духът известен ли е? Ами умът? Кой от вас е виждал душата, духа и ума? Кога нещата стават неизвестни за човека? Когато са вън от неговото съзнание. Значи, неизвестното X е реалност, но вън от съзнанието на човека. В съзнанието има нещо, което напомня неизвестното, но има нещо неясно. Даден човек е X за тебе – не го познаваш. Той е скрит за твоето съзнание. Ако между твоето и неговото съзнание се създаде известно отношение, той става вече известен, познат за тебе. Представете си, че се записвате като ученик в едно училище. Учителят влиза в класа, но вие не го познавате. Той е неизвестен за вас. Като започне да преподава, вие постепенно го опознавате. Ден след ден, той ви става познат. Вие разбирате вече не само колко знае, но и неговия характер. Казвате: Ние познаваме нашия учител. Той е известна величина за нас.

И срамът, като проява, е неизвестна величина. Щом го изучите, разберете неговото естество и неговия произход, той става за вас известна величина. Коя е подбудителната причина да се яви срамът в съзнанието на човека? Какъв отпечатък оставя срамът на човешкото лице? Трябва ли човек да се срамува, когато любовта проникне в сърцето му? Трябва ли той да се срамува, когато светлината проникне в ума му? Трябва ли да се срамува, когато силата влезе в тялото му? Тогава, положително, или отрицателно чувство е срамът? Според мене, срамът е известно отношение. Ти правиш връзка с човек, когото не познаваш. Момата няма право, като види красивия момък, да го пожелае. Тя не го познава още! Срамът произтича от факта, че тя пожелава момъка, прави връзка с него, без да го познава. Затова, именно, срамът е негативно, отрицателно чувство. Момата започва да се колебае и смущава, какви ще бъдат последствията на тази връзка. И бедният се срамува, когато се намери пред отворената каса. Той се нуждае от пари, но не смее да иска от приятелите си. Най-после, Провидението го изправя пред отворената каса на някой добър човек. Той поглежда към касата, обикаля я, мисли, бори се, докато простре ръката си към нея и бръкне вътре. Вземем малко пари, но наведе главата си надолу; срамува се, бори се със съвестта си. Върви по пътя с пламнало от срам лице. Който го срещне, поглежда го и се пита: Какво става с тоя човек? – Нищо особено. Не, касата, парите в джоба му произвеждат в него цяла пертурбация. Той е минал през голямо сражение. Мислел си, че, като вземе пари от касата, ще

уреди работите си. С пари от чужда каса работите не се нареждат. Беднякът е създал неправилно отношение с господаря на касата, а не със самата каса.

Днес всеки се пита: Как мога да се освободя от срама? – По два начина. Първо, като се откажеш от възможността да правиш престъпление; второ, като приложиш любовта. Значи, срамът се замества с любовта. Срамът е отрицателно качество, но то помага на човека. Докато придобие любовта, то е необходимо. Срамът е първото условие за развиване на съвестта. Когато съвестта мъчи човека, че не помогнал някъде, че не направил известна услуга, той започва да се срамува. След срама иде съжалението и други чувства. Срамът е проява на ума, на интелекта, а не на сърцето. Като направиш някаква погрешка, ти се засрамваш и започваш да мислиш, как ще погледнеш в лицето майка си и баща си, как ще погледнеш приятелите си, познатите си. Срамът предпазва човека от хиляди опасности, които могат да го сполетят. Срамът е най-малката болка, която човек изпитва. Засрамиш се, значи, боли те, че си направил нещо, което не е в реда на нещата. Ако пренебрегнеш срама, като най-малкото предупреждение пред някакво зло, ти ще се натъкнеш на най-големите противоречия и страдания. Срамът дрънне на звънеца, предупреди човека да се спре пред престъплението, което е намислил да прави. Ако обърнеш внимание на това дрънкане, на това предупреждение, ще се освободиш от страдания; ако не му обърнеш внимание, ще се натъкнеш на страдания и изпитания.

Говорих за неизвестните величини X , Y , Z . Тия величини могат да се заместят с числа, а числата – с други величини. Например, неизвестното X означава числото две, а то – понятието учител. Ти си ученик, мислиш за учителя си, за неговите качества. Какъв е твоят учител? – Добър и умен. – Как познаваш това? – По неговите прояви. Ти си обезсърчен, недоволен, уроците ти не вървят. Учителят те спира и ти казва: Не се обезсърчавай, работата ще се оправи. Ти започваш да учиш, и учителят ти пише тройка. Недоволен от тая бележка, ти си готов да измениш мнението си за своя учител. Той разбира това, среща те, потупва те по рамото и казва: Тази работа ще се оправи. Това те подтиква към работа, и бележката ти се повишава на четворка, а четворката – на петорка. Тройката, четворката, петорката са етапи, през които минава ученикът. Четворката е квадратът, в центъра на който е човекът. Четирите ъгли, това е полесражението, в което действа човекът. Четворката казва на ученика: Ти ще се сражаваш. Трябва да бъдеш готов да издържиш сражението. Ще усилиш крепостите си. Числото пет е число на работа. Ще се впрегнеш да работиш. Работата не се заключава в пране – това е забава; тя не се заключава и в оране и жътва – това е упражнение. Да чукаш с чук и да събаряш, и това не е работа. Да градиш, да създаваш, това е работа. Ще работиш върху сърцето си, ще

чистиш, докато го направиш чисто като кристал. Когато учителят пише на ученика си тройка, той казва: Ще бъдеш в съгласие с Бога. Единство с Бога! – Не разбирам, какво означава това единство. – Щом не разбираш тройката, ще ти туря четворка, да ореш нивата, земята. – Това разбирам. Ще ора и ще жъна. Това е реалност за мене. Щом дойде до четворката, ученикът учи, труди се, докато получи петорка – известно обществено положение. Той става професор, владика, министър. Слабият ученик се радва най-много на тройката. Той казва: Щом се минава с тройка, доволен съм и на нея. Съжалявам, че не мога да заема високо обществено положение.

Какво трябва да направи ученикът с трите бележки? – Да ги събере. Тройката, четворката и петорката, събрани заедно, дават числото 12 зодии. Значи, той трябва да стане астролог. Тройката е третата зодия – близнаци. Четворката – рак, а петорката – лъв. Българинът обича числото пет – лъвът. Той има лъвско сърце, смел и решителен е. Опитай се да определиш вход за някоя сказка 3 или 5 лева, да видиш, кога ще дойдат повече хора. Българинът предпочита да плати пет лева за вход, отколкото 3 или 30 лева. Той има слабост към петорката.

Като ученици, вие трябва да изучавате числата, да разбирате техния вътрешен смисъл. Когато учителят пише на ученика единица, той иска да му каже, че трябва да изучава космоса. Ако му пише двойка, трябва да изучава, как се е създал светът – еволюцията на света. Тройката е производителната сила в природата. Човек мисли само при тройката. Ти мислиш, докато имаш светъл ум, добро сърце и здраво тяло. Щом нямаш тия три неща, не можеш да мислиш. И вие, като ученици на живота, ще минавате през всички перипетии: и ще пропадате на изпитите си, и ще минавате в по-горни класове. Ще ви пишат единица, за да ви покажат, че трябва да изучавате създаването и развитието на космоса. От това число нататък започва растенето на космоса. Според един учен, космосът постоянно расте и се развива. Сега е три пъти по-голям, отколкото е бил първоначално. Той е подобен на мехур, който увеличава обема си. Ще расте и в бъдеще. – Докога ще расте космоса? – До известно време. – След това? – Ще започне постепенно да се свива. – След това? Питам: Какво става след изгряването на слънцето? – Ден. – А след залязването? – Нощ. Като изгрява слънцето, губи ли нещо? – Нищо не губи. Като залязва, пак нищо не губи. Когато слънцето залязва на едно място, на друго изгрява. Значи, когато едни хора спят, други работят. Може ли да се каже тогава, че животът е нощ? Денят и нощта в природата се сменят така, както доброто и злото в живота. Те съществуват по причина на въртенето на земята около слънцето, както и поради гъстата материя, която обикаля земята. Колкото по-гъста е материята, толкова по-мъчно проникват слънчевите лъчи през

нея.

И тъй, когато попаднеш в нощта на своя живот, когато се натъкнеш на най-големите противоречия, знай, че на противоположния полюс на твоето битие живеят същества, които са в деня на своя живот, в радостта на живота. Следователно, ако си умен, ти знаеш, де е денят на живота, и можеш да се повдигнеш над обикновения живот и да влезеш в светлото полушарие. Например, ти се страхуваш от своето невежество. – Не се страхувай, но се запитай, защо си невежа. Ще кажеш, че не знаеш и не помниш, кога си станал невежа. – Защо не помниш? – Паметта ми е отслабнала. – Отслабването на паметта е резултат на гъстата материя, която е наслоила съзнанието. Когато умът се товари с ненужни неща, с тревоги и смущения, паметта също отслабва. За да възстановиш паметта си, работи върху облагородяване на сърцето си. Очисти сърцето си от всичко отрицателно. Щом изгуби паметта и способностите си, човек вече остарява. Той казва: Свърши се моя живот. Тази мисъл се отразява вредно върху съзнанието на човека, и той умира, т. е. излиза от кръга на живите хора. Смъртта не е нищо друго, освен борба на човека с дявола. В тая борба един от двамата побеждава. Ако победи дяволът, човек умира и отива в ада; ако победи човекът, дяволът пропада. Човек казва: Победих, и отново живея! Сам извоювах свободата си. Ето защо, като умираш, извади ножа си и бъди готов за сражение. Смъртта е най-голямото, най-страшното сражение. Не мисли, че умираш, но че си повикан на сражение. Ако победиш, ще влезеш в небето, като герой. Ще ти турят венец на главата. Ако не победиш, никакъв венец няма да получиш. Ще погледнеш към раните си и ще се засрамиш.

Бъдете смели! Не се страхувайте от глад, дългове, лишения. Не мислете, че сте стари и слаби хора. Ако изповядвате Новото учение, не се страхувайте. Някой се отказва от това учение, страхува се от хората. Не бъди малодушен, но кажи: Аз съм учил това учение от хиляди години, не го уча сега. Аз съм бил в райската градина с Адам и Ева, там съм го учил. Може да те нарекат смахнат, обезумял. Не се смущавай. Ти си бил в райската градина, и там си учил. Значи, ако кажеш, че си вън от рая, умен си; ако си в рая, безумен си. Кажи: Аз съм от тия, които са останали в рая, а вие, които не признавате това, сте излезли от рая. Който не вярва, че е бил в рая, това показва, че отдавна е излязъл от рая и нищо не помни. Новото учение ви е преподавано много пъти. Сега не ви остава нищо друго, освен да си го припомните. Спасението ви е само в припомнянето – да си спомните това, което в миналото ви се е преподавало. И днес Господ ви говори, както в миналото. Вие сте млади, и трябва да учите. Знайте, че сте ученици на Новото учение, а не на старото. Ако сте ученици на старото учение, вие сте с дявола; ако сте ученици на Новото учение, с Господа сте.

Новото учение е любов. Новото учение е мъдрост. Новото учение е истина.

Продължавам по-нататък: Новото е свободата. Новото е милосърдието. Новото е човешината. Всичко, което дава подтик на човека да върви напред, това е новото. Трябва ли да се срамувате от новото? Някакво верую ли е новото? – Не, никакво верую не е. Всички вярвания са на старото учение – учението на дявола. То казва, че съществувал някакъв Бог с три лица. Той убивал и наказвал хората. Ние не вярваме в такъв Бог. Ние обичаме само оня Бог, Който не убива и не наказва. За тоя Бог казваме, че е любов. Това е истината. Бъдете смели да проповядвате тази истина. Бъдете готови да страдате за тази истина. За нея страдаха всички велики хора. Когато питаха Христа, кой е, Той казваше: „Аз съм Син Божи, дошъл да изпълня волята на Отца си.“ И вие казвайте, че сте дошли да изпълните волята на Отца си. Казваш: Не мога да изпълня Божията воля. – Не говориш истината. Можеш да ядеш, да носиш пари в джоба си, а не можеш да работиш. Можеш да работиш, да бъдеш и слуга, и господар; можеш да учиш, да придобиваш знание. – Какво мога аз да направя? – Какво можеш ти сам да направиш, е едно. Какво може Бог да направи чрез тебе, е друго. Какво можеш да направиш ти сам, като отречеш Бога, това е трето.

И тъй, новото верую се заключава в това, да говориш истината и да проповядваш истината. Ако имаш пари в джоба си, не казвай, че нямаш. Ако нямаш пари, не казвай, че имаш. Ако имаш една идея, кажи я на хората. Не трябва ли изворът да каже нещо? Не казвай всичко, което знаеш; кажи нещо, най-малкото да е, но кажи нещо на хората. Кажи: Новото учение е учение на Бога, Който е създал целия свят. То носи свобода и живот на всички хора, на всички живи същества. То е учение за човешката душа, за човешкия дух, за човешкия ум и за човешкото сърце. Следователно, ако някой те пита, дали си от новото учение, кажи: Аз съм бил в рая, познавам го, там съм учил. Значи, аз съм от новото учение. Нека в умовете на всички влезе мисълта, че някога сте били в рая и сега се стремите да се върнете там.

С какво започнахме лекцията? – Със срама. – Говорих и за сражението със смъртта. Значи, който разбира срама, той може да се сражава със смъртта; който не разбира срама, не може да се сражава със смъртта. Който разбира срама, побеждава и дявола, и смъртта; който не разбира срама, не може да победи нито дявола, нито смъртта. Който не прави грешки и престъпления, никога не се срамува. Най-малката грешка и най-малкото престъпление водят към срама.

Сега, желая на всички да дойдете до оня срам, който първоначално сте

имали. Това показва, че сте видели първата добродетел. Ще изпитате срам, но ще изпитате и радост. Да видиш доброто, това значи, да видиш първия лъч, който е осветил душата ти. Тогава ще кажеш: Видях изгрева на слънцето. Мога вече да работя.

И тъй, срамът е предпазител от най-малкия грях; мярка, която определя наклона на падането. Радостта е подтик към търсене смисъла на живота. Срамът да бъде крепост, а радостта – подтик на човешката душа.

Сега искам да остане у вас една положителна мисъл, не да не ядете, но да ядете най-хубавия плод. Не да не пиете, но да пиете най-чистата вода. Не да се отказвате от живота, но да се стремите към най-хубавия и възвишен живот. Всичко най-хубаво, най-възвишено и благородно!

Т. м.

7. Лекция от Учителя, държана на
13 ноември, 1931 г. София – Изгрев.
7.15 ч.с.

1931_11_13 Първият предвестник! Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.XI

ПЪРВИЯТ ПРЕДВЕСТИК! – **СРАМЪТ ПРЕДШЕСТВЕНИК И ПРЕДПАЗИТЕЛ** **НА НАЙ-МАЛКИЯ ГРЯХ.** **СРАМЪТ И РАДОСТТА!**

---

11 година.

7 школна лекция на 1 мл.ок.клас

13 ноември 1931 г. петък, 6 ч.с.

ИЗГРЕВ.

6.09 ч.с. (Учителят влезе) (хубаво, ясно, меко време)

Тайна молитва.

Сега ако имате едно състояние на срам. На какво се дължи състоянието, когато човек се срамува? Как сте опитвали, при какви състояния у вас се явява срам? Да вземем, децата се срамуват и възрастните се срамуват. При срама имате едно неестествено състояние. Но добрата страна на срама къде е? Запример, считат, че онази, целомъдрената мома се срамува. Считат, това е благородният срам. Но откъде у тази целомъдрената мома се явява този срам? Защото срамът съществува. Когато ти кажат, че ти си невежа, ти се срамуваш. Как тъй, ти, който имаш понятие за себе си и някой каже, че ти си невежа и ти се засрамиш; или бръкнете в джоба си, искате да извадите пари – нямате, засрамите се; или искаш да помогнеш някому, не можеш, засрамиш се. Сега въпросът е, откъде у тази целомъдрената, чистата мома произтича този срам у нея? Може ли да считате, че един ангел се срами? (Не.) Е, кое е равнотилното на срама. В даден случай, може психологически вътре в тази мома да минава една мисъл, че ако тя изгуби това, което има у себе си, тя ще изгуби своята цена и вследствие на това при минаването на тази мисъл се ражда срамът. Запример, кога се срами младата мома? Като и кажат, че тя се е влюбила в някого. Или като ѝ кажат на тази младата мома, че като минавал еди-кой си, тя само погледнала. Тогава тя се засрами. Пък онази, която е свършила тези науки, как я наричат тогава? Безсрамница или безочлива? Тя ще се посмее на това, ще се засмее. Пък онази даже като и се спомни, че тя като гледала работата си и само погледнала през прозореца, и вече тя се засрами. И при срама какво става? (Зачервява се лицето ѝ.) Е, какво означава този

срам? Какво означава този прилив вътре в природата? Вътре в природата става един прилив на сърдцето. Питам какво лошо има в срама? От вашето гледище срамът трябва ли да съществува? Той съществува в света като едно състояние. На какво се дължи срамът? Срамът всякога е един признак, който произтича от едно неразбиране. Когато човек не разбира външния свят и когато не разбира себе си, той винаги се срами. Защото ако попитате тази младата мома, аз вземам момата като символ, младата мома или младия момък, ако тя е погледнала през прозореца, тя не може да си даде отчет, защо този момък ще гледа, а не някоя си звезда или слънцето. Защо тя като погледне момъка, ще се яви един прилив на кръвта по лицето ѝ, а като гледа слънцето, не се явява такъв прилив? Защо, ако види тя един момък, ще ѝ кажат: Засрами се! А като види слънцето, ще ѝ кажат – ухили се! Откъде произтича това вътрешно състояние? От неразбирането. Тя се срамува от своето неразбиране. От този срам се заражда винаги едно тънко чувство. АЗ НАРИЧАМ: СРАМЪТ Е ПРЕДШЕСТВЕНИК НА НАЙ-МАЛКИЯ ГРЯХ, който съществува в света! Това, което никой не може да забележи, тази мома го забелязва. – Този прилив на кръвта показва, че тя има вече възможност да съгреша. Най-малкият грях се изразява вече в първия срам. И СРАМЪТ Е ПРЕДШЕСТВЕНИК НА НАЙ-МАЛКИЯ ГРЯХ В СВЕТА! Срамът е едно чувство, което предшества. Сега, какво се заражда в душата на тази мома? Защо се срамува тя? Да ви кажа защо се срамува тя. Вие досега дали сте отчет защо се срамува тя? Тази мома, която е била толкоз чиста, аз вземам момата, онази чиста душа или чист дух. В нея за пръв път се заражда едно тънко чувство на користолюбие. Не може ли тя да има този момък? Тъй да си го има? То е все същото – не може ли тя да го има? В нея после се заражда едно чувство. В нейното съзнание се зараждат две противоположни мисли. Тя казва и той е като мен и той мисли, и има съзнание; ако той узнае, че аз искам да го имам като някой предмет и в нея се зараждат тия двете противоположни чувства на борба и веднага война има! Воюване; избликуването на кръвта в нея показва, че става война, бой, едно малко сражение и кръв има. И младият момък и момата се сблъскали; и този момък със своята мисъл ѝ ударил един юмрук на нейното съзнание и веднага кръвта иде на лицето ѝ, и тя тогава казва: Колко съжалявам, че се бих с този момък! Срамът е първото сражение с греха. ВСЯКОГА КОГАТО ДУШАТА Е ЧИСТА, НЯМА СРАМ. – Тя не е съгрешила. Та, срамът, това е сражение, а избликът на кръвта на лицето, това са падналите войници. В този срам има няколко хиляди клетки, които са станали жертва. Е, разбира се, вие не сте съгласни с това, нали? Но въпросът не е дали вие сте съгласни или не; аз не искам вашето съгласие. Това са ред разсъждения, които за бъдеще ще са ви полезни.

Ако вие не изучавате естеството на срама от това гледище, вие не можете

да имате един благороден характер, вие не можете да се самовъзпитате. И за да създаде човек своя характер, той трябва да създаде една основа. Запример той иска да стане велик човек, да влияе на хората; иска да пренесе някоя полза. Хубави са тия идеи. Но ако ти сееш и твоето семе изникне и не даде плод? Ако ти учиш и твоето учене след време не принесе плод? Ако ти си добър, но твоята добродетел след време не даде плод? Аз наричам този безполезен труд! Не само човек трябва да се роди, не само да израсне, но в неговото съзнание да остане нещо за самия него и той трябва да има някоя малка придобивка.

Следователно какво изучава младата мома при този срам? В съзнанието ѝ вече прониква една възвишена мисъл. Каква е тази възвишената мисъл? Сега досещате ли се? Да видим вашата досетливост. След този срам, какво се заражда, какво изпъква в нейното съзнание? Под срам в момата аз разбирам всеки човек, който е имал едно сражение с греха. Сражение в най-малкото. Законът е все същ. Какво предполагате е придобила тя за пръв път? Тази срамежливата мома оценява какво нещо е чистотата, целомъдрието. И от този срам в нея започва един процес. След първия срам започва един процес на ред разсъждения. И тази срамежливата мома, всякога срамежливите моми минават за много разумни. Не този изкуствения срам; някои моми имат този изкуствен срам, тя ще си наведе очите надолу, но това не е срам! В какво седи срамът? Някои казват, че очите трябва да се наведат надолу. Може ли някой да ми представите срама? Може ли някой да излезе и да предста срама? Представете си, че вие сте на сцената, представете формата на срама. Не зная дали някой от вас може да го представи. Но тъй да го представи, че да бъде като изкуство изящен! Така. Как ще представите това, тъй да се зачерви лицето ви? Ако някоя млада мома, която никога не е виждала момък, а в ума и някъде влезне един идеал висок, за пръв път го вижда тя. (Учителят представи лицето на срама.)

Сега във вашия ум се заражда идеята: Пък защо сега да се говори за срама? Това ли остана сега най-важното? Толкова други важни работи има, че за срама. Ако ти при първата добродетел, която виждаш в света, и ти не се засрамиш от нея като я видиш, ти не си я разбрал. Трябва да се засрамиш! В какво? Тази младата мома може да се засрами, ако се намери пред лицето на един момък, когото тя усеща, че седи малко по-горе от нея и тя се засрами, и казва: Колко по-чист и по-високо седи от мене той! – Вече го оценява, създава го като един идеал! И като си замине той, тя си казва: Не става така. Ти малко по-умна трябва да бъдеш! Тя вижда, че има хора, които седят много по-горе от нея; пък ти само знаеш да гледаш през прозореца. На себе си говори тя, за да си даде един отчет. Сега, този е един психологически момент. Човек, който не може да се засрами, като видиш,

да оцениш. От какво трябва да се засрамиш. Момата се срамува, значи тя няма това знание. Ти като видиш доброто, усещаш, че тази добродетел я нямаш в себе си, а той я има. Представете си, че тази добродетел представлява едно възвишено същество, един ангел, на когото опитността не може да се сравни с цялото човечество. Опитността, която той има, минава опитността на цялото човечество. И минава това същество до вашия прозорец и вие го виждате. Той ще остане един момент, два и вие ще се засрамите от това как досега не сте го видели? Самоосъждане е това. Но срамът е едно чувство, казвате: Какви велики работи има в света, пък аз още не ги знам. И като не ги разбирам? И в момата се явява вторият процес на криво разбиране. Тя не е разбрала този момък и затова се е засрамила. Тя е пожелала да има този момък. И защо казват, този момък е неуловим. Тя е пожелала да има неговата дреха. Но дрехата не е момъкът. Тя се е увлякла в тази външната дреха.

И първия срам опитаха родителите. Първата мома знаете ли де се засрами тя? Когато първата мома беше пред дървото за познаване добро и зло; като взе от този плод и яде от него, тя се засрами и извика: Отиде всичко. Но след това дойде онзи закон на безочливост. Казва: Трябва да се скрие това! И да не съм само аз, в нея след срама дойде първата лъжа: Казва, аз намерих еликсир на живота, намерих онова, което Бог има в себе си. И Адам без да му мисли и той яде. Той беше първият момък. И двамата като ядоха, засрамиха се. И като се погледнаха, видяха, че са голи и се скриха в гъсталака. Или това скриване е когато ти мислиш, че твоят фасон е смачкан. Това е скриване. Ти се скриеш в един гъсталак и казваш: От мен нищо вече няма да стане! Тогава, дойде това съзнание. Онзи, който те е пратил, който ви е дал живота и почва да вика в своята градина. И това стана надвечер, когато слънцето е минало, залязло. Кога казва Писанието, сутрин или вечер, когато Господ викаше? (Надвечер.) А надвечер това е старините на живота. След като е минал този живот, ял си, пил си, в разгулян живот, мъж си вече, дядо с брада до пояса достига, а жената е станала баба и всичката ѝ коса е окапала от главата ѝ. Тя се поглежда и казва: Колко беше дълга косата, а сега погледне се в огледалото. Оголяха и двамата. Дойде съзнанието, онова горчивото съзнание, казва: Отиде живота в безразборност. Отидоха онези светлите дни, всичко това. Ние казваме, това е опит на онзи вътрешен разбор на душата.

Сега вие имате мечти. Хубаво, аз ви насърчавам за хубавите ваши мечти, но като се изправиш пред дървото и като го погледнеш, да кажеш: И целия свят да спечеля, не искам да ям! Нищо! Ако при едно ядене ти ще изгубиш своето достойнство, ти ще изгубиш своята свобода, своето здраве, своята светла мисъл, ако при едно ядене ти ще загубиш своята сила, защо ти е това ядене? Стой гладен! Но не глад. Защото в рая имаше две дървета

за ядене. От едната страна беше дървото за познаване на добро и зло, а от другата страна беше дървото на живота. Следователно, не е за разбирането на човека, да каже, гладен ли ще бъде? Ще вземеш и ще ядеш от плода на дървото на живота. Ще ядеш от онова, което подига твоето достойнство! Та казвам, вие младите трябва да имате един възвишен идеал. Как ще го намерите този идеал в света? Може ли някои от вас да ми разправите; вие казвате, нали аз имам идеал! Как сте намерили вашия идеал? Запример, кой е идеалът ви? Аз разбирам идеалното, когато аз кажа, че съм намерил един идеал, че съм намерил една чешма, от която постоянно да ходя да пия вода. Това е идеал, оттам добивам своята сила; и когато намеря една банка, от която постоянно да черпя своя кредит. Или имам едно слънце, дето постоянно да се грея; или каквато и да е мисъл, която дава посока на моя живот. Идеалът това е отворената врата, това е прицелната точка, към която човешката душа се стреми! И когато човек тури каквато и да е преграда, каквато и да е друга мисъл, която закрива този идеал, той може да изгуби своя път. И ИДЕАЛЪТ НА ЧОВЕКА ТРЯБВА ДА СЕДИ НА НАЙ-ВИСОКОТО МЯСТО. Каквото и да търсите в света, кой е идеалът на живота? ИДЕАЛЪТ НА ЧОВЕКА Е ДА ДОБИЕ БЕЗСМЪРТИЕТО НА ЗЕМЯТА! Тогава наука, сила, богатство, каквото и да е друго, този идеал трябва да бъде. А всичките други идеали или каквито да са други мисли, те остават надолу. Идеалът на човека трябва да бъде на най-високото място. И този е пътят, по който душата върви. Този идеал трябва да бъде всякога на най-високото място! Всичките други неща, нека ги желаем, но щом загубим този главния идеал, всичките други идеали сами по себе си не струват нищо. И те нямат отношение вече.

Да допуснем вие имате едно отношение между три неизвестни: X, Y, Z. Как ще ги поставите? X се отнася към Y как? Тъй както Y : Z. Е, какво отношение има сега за вас? Какво нещо е неизвестното. Да вземем човешката душа, известна ли е? От вас някои виждали ли сте човешката душа? Или човешкия дух? Човешкия ум? Кога нещата стават неизвестни за нас? Когато са вънка (от) нашето съзнание. X в дадения случай е една реалност вънка съзнанието. В съзнанието има само нещо, което наподобява. Не познаваш известен човек, той е X заради тебе. Той е скрит за тебе, непознат. Но образуваш известни отношения. Запример, допуснете, вие влезнете в едно училище. Най-първо вие не познавате онзи учител, който преподава по някоя наука. Той е неизвестен, но постоянно ден след ден в преподаването си, той като ви преподава, във вас започва да се открива не само неговото знание, но и неговият характер. Добре. След

като сте опознали този учител донякъде, на какво се равнява опознаването на този учител? На какво се равнява вашето познание? Да допуснем, той е Х. Или да допуснем тогава Х за мен е безразличен.

СЕГА Х ТОВА Е СРАМЪТ. Сега неговият произход. Срамът сам по себе си е един Х. Щом го проучите, знаете неговото естество, от какво произтича. Кои са основните подбудителни причини, когато се яви в съзнанието. След като опитате първия срам, вие имате прилив на кръвта. И след като го опитате, знаете ли какъв отпечатък ще остави този срам на лицето ви? Добре, питам тогава, трябва ли човек да се срамува, когато дойде Любовта в сърдцето му? Или трябва ли да се срамува, когато светлината дойде в ума му? Или трябва ли човек да се срамува от силата, когато дойде в тялото му? Тогава, положително чувство ли е срамът или отрицателно? (Отрицателно.) В дадения случай срамът представлява едно отношение. Срамът е едно отношение. Ти правиш една връзка с едно същество, без да го познаваш. Защото момата няма право като види този момък, веднага да отиде при него, да го пожелае! – Защото тя не го познава. Срамът е там, че тя е направила едно отношение с момъка без да го познава. И вследствие на това, срамът е едно негативно чувство. Зараждат се колебания, какви ще бъдат последствията. Или да ви представя друго яче. Представете си, че вие сте беден човек, толкова беден, че нямате пари, но не смеете никому да кажете. Но представете си, че Провидението ви представи една отворена каса, когато вие минавате, и се зароди във вас желание. (Учителят леко се повдига на пръсти.) Гледаш тия пари, отдалечиш се, гледаш, връща се, след това дойде мисълта да вземеш и почнат такива фантазии. И след това дойде другото положение, съзнанието на съвестта, засрамиш се, наведеш глава. Засрамиш се ти. Тръгнеш по пътя, но кой как те срещне ще види, че лицето ти почервенияло, ще каже: Какво има? – Няма нищо. Но касата тия пари, те са произвели цяла една пертурбация. Ти си имал цяло едно сражение. Ти мислиш, че като вземеш парите, ще се уредят работите. Няма да се уредят. Ти си образувал едно отношение, не с касата, с господаря на касата.

Та казвам, сега тия са големите нещастия, които днес сполетят хората на света. Всичките сегашни хора проповядват учението да се освободят от срама. Тогава кой е цярът да се освободят от срама? Всеки може да се освободи от срама. По два начина. По негативен начин, като отхвърли всяко престъпление от себе си! Второто положение, СРАМЪТ МОЖЕ ДА СЕ ЗАМЕНИ С ЛЮБОВТА! Срамът е винаги едно отрицателно качество, което помага на хората. И докато това същество, то е най-слабото разколебаване на човека. То е първият лъч на съграждането на човешката съвест. Когато съвестта се събужда, човек се срамува, че не е помогнал, че не е направил услуга. И в него естествено иде едно силно чувство на срам.

След срама иде съжалението и ред други чувства.

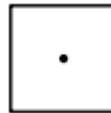
Но срамът е едно проявление на човешкия интелект. То не е на сърдцето. Сърдцето е крайно безочливо, но умът се срамува. Имаш предвид отношенията на хората; как ще погледна хората в лицето; как ще погледна баща си, майка си, как ще погледна приятелите си? – Ти се срамуваш. Този срам може да се яви и от ред други чувства.

Та казвам, в този случай срамът е едно чувство, едно предпазване от една голяма опасност, която за бъдеще може да ви причини хиляди страдания. И ако ти опиташ този срам, ще опиташ най-малката болка. Срамът е най-малката болка, която можеш да опиташ, за да се спасиш. Пък ако ти пренебрегнеш срама, неговите предупреждения, тогава ще дойдат най-големите страдания, ти ще се натъкнеш на най-големите страдания, които ти не си сънувал. И сега, защо съществува срамът? Аз изваждам заключение. То е едно хемеопатическо лекарство, за да не дойдат големите страдания, които могат да ни сполетят. И срамът иска да ни избави от големите страдания; срамът е, който се явява, за да се запазим от голямото страдание. То е едно подканване, подрънкване – дзъннн..., ти да се спреш. Ако ти обърнеш внимание на това ПОДРЪНКВАНЕ, ти ще се спреш и ще четеш неговия надпис, вляво или вдясно. Пък ако не обърнеш внимание и не се спреш, ще паднеш в това положение, дето ти не си го искал.

Да допуснем сега, че този Х след като направите едно разкритие, видите, че е равен на числото 2. Или числото 2 аз го вземам в даден случай, след като вие сте се запознали с вашия учител, в гимназията или в университета, но да вземем гимназията понеже там е развито съзнанието, вие намерите, че вашият учител е добър и умен. Вие казвате, две качества има нашият учител, той е много умен и много добър човек. Аз го тургам числото 2. Тогава именно в какво седи добродетелта на този учител? Кога считате вие един учител добър? Или кога вие сте го считали добър? Нали сте били в гимназията, кой учител наричат добър? Учители, които ви туриха високи бележки? Аз ще ви дам една моя представа, някой път учениците какво са представлявали. Има такива добри учители. Той е тъй досетлив учител, забележи, че ученикът падне духом, тогава той мине покрай него, усмихне се и каже: Ще се оправи работата! Ще оправим тази работа! Това той направи през месеца веднъж. Тогава ученикът каже: Добър е нашият учител! Защо е добър? – Срећна ме на пътя и каза: Ти не се бой, тази работа ще се оправи! Случило се е, че учителят му турил 3, имал е желание да му тури повече; ученикът усеща това, казва, три ми тури учителят, има вече едно недоволство. Ученикът погледне, иска да си измени мнението. Но учителят разбира това нещо, той го потупа и каже: Аз ти турих 3, но ще се поправи тази работа. Ще поправим 3-те! Тогава на

мястото на тройката, какво ще дойде? По-хубава бележка от 3-те няма. Най-хубавата бележка е 3! – А, казва ученикът, три ми тури. Тогава учителят казва: Хайде 4. После пак погледне, че се усмихне, хайде 5. Изяснете сега тия бележки в съзнанието на учителя. Те означават три велики етапа. Три велики подтици, които могат да се явят, да се родят у

човека. Законът на 3-те какво означава? На 4-те? Щом учителят му тури 4, геометрически, вие 3, 4, 5 имате квадрата. Тези ъгли това са полесражения, а вие сте в центъра. Щом ви турят 4, учителят казва: Слушайте, вие в живота си трябва да имате такива сражения. Че вие трябва да бъдете готови всичките си крепости да усилите. Пък щом тури 5, това е закон на работа. Ще работиш там, ще се спретнеш да работиш и ще се изпотяваш по 10 пъти на ден! Не тази работа да переш ризи в коритото, това не е работа, това е забавление. Не и да жънеш и да копаеш. Това е упражнение. Не и да вземеш чука и да събаряш. Това е събаряне. Но да вземеш чука да градиш, това е градене! Ти можеш да вземеш и да съградиш един палат. Този учител като ти е турил 5 казва тъй: Ти имаш една работа в своето сърдце, ти трябва да разбираш онзи велик закон, да почистиш сърдцето си, да стане чисто като кристал! И като погледне учителят към трите казва: Единство с Бога трябва да имаш! Тогава ученикът гледа и подига рамената, не разбира ученикът – единство с Бога? Тогава в света учителят ще му даде ниви, 4 ще му тури. 4 това са ниви големи, земя. Тогава ученикът погледне, каже: Това го разбирам, но Господ да е горе, де да го знам, горе ли е Господ, долу ли е Господ? А нивите вече имат една реалност. А 5-те вече означават общественото положение, министър, професор, владика, патриарх! Е добре, той ти тури вече 5. Тогава след като ти тури учителят 5, ученикът какво казва тогава? Нали знаете – хъм, 5 имам! А горкият като има 3, казва: Три. Но пак се утешава. Казва, благодарение, че се минава с 3.

Сега това са ред разсъждения. Смешната работа е, че вие считате 3-те, казвате, загазих я, аз мислех да имам 5, да стана човек в света, а учителят ми писа 3. Няма нищо и ние минаваме. Или тогава казват: Смачкаха ми фасона. Питат го: Колко ти туриха? – Е, три. – Ние мислим, че все си малко по-способен! – Е, толкова ме оцени учителят. Но ще похвалите онзи способния ученик. Той трябва да разбира висшата математика. 3 и 4 колко правят? 7 и 5? 12. Той трябва да стане астролог. Тогава, щом са му турили три, той трябва да намери един, на когото са турили 4, и един, на когото са турили 5, и да направи ортаклък с тях. Да събере числата 3 и 4 и 5 – 12. Той търговец трябва да стане. 3 е третата зодия. От Овен, Телец, Близнаците. А 4-те коя зодия е? Рак. А 5-те? Лъвът! Ти на българина му кажи 5. Ще видите българинът защо е взел лъва. На петата зодия, лъвско сърдце трябва, той и

генерал става. Българинът въобще има голяма слабост към числото 5. Много обича той числото 5. Ти му дай една лекция и тури 5 стотинки, всички ще дойдат, но дай една лекция и тури 3 хиляди на лекцията – нито един! Ако туриш 3 хиляди, или 300, или 30, колко души ще дойдат? Сега, повече ще дойдат. Сега ние се отвлякохме, нали. Тия (са) психологически работи. Та в разбирането на числата, ако тебе първоначално учителят ти е турил 3 или представи си, че учителят най-първо те здрависа с единица. Той казва, какво значи единицата? Ти изучаваш философията на космоса: Че всичкият космос е станал от единицата. Здрависа те учителят с двойката. Не разбираш, какво трябва да кажеш. Той казва, ти трябва да научиш закона на еволюцията, как е станал светът от единицата. Единицата е станала двойка. А тройката е производителната сила на природата и да произведеш; да почнеш ти да мислиш; а ти можеш да мислиш, да имаш един резултат, само като имаш числото три. Ако нямаш едно добро тяло, едно добро сърдце и един светъл ум, ти никога не можеш да мислиш! Това значи 3-те. Та казвам, понеже вие сте ученици в света и претърпявате промени, аз сега превеждам, взимам основните неща от училището и понеже и вие се намирате в едно училище, дето и единица ще има, и двойка, 3, 4-ка, защото всичките изпити все ще държите, на много предмети ще ви скъсат. В закона на природата, щом те скъсат на един предмет, турят ти единица, показват ти какво ти не достига, казват ти тъй, ти не познаваш основния закон, върху който почива природата, космосът. Върху този предмет ще вземеш да проучаваш! И оттам насетне тази единица расте. Досега най-ученият човек в света си е дал мнението и е казал, че от създаването на света, вселената сега е три пъти по-голяма, отколкото първоначално. Той развива теорията, че вселената расте като един мехур. По-напред мехурът е бил надут по-малко, а сега три пъти е надут повече. Първоначално е имал хиляда милиона светлинни години, а сега има 3 хиляди милиона години, расте и казва, че още ще расте за бъдеще. Колко ще расте? И тогава учените хора казват тъй: Докога ще расте? Какво ще стане след това? Ще дойде до едно място, ще почне пак да се свива. И като се свие казвате, какво ще стане? Аз ви казвам, след като е изгряло слънцето какво е станало? Образува се е денят. А след като е залязло слънцето какво е станало? Станала е нощта. Питам, в залеза слънцето загубило ли е нещо? Не. При изгрева слънцето спечелило ли е нещо? Не. Ние казваме в 24 часа, 12 часа са нощ и 12 часа ден. Питам като вземете цялата земя, когато на противоположната страна на земята е нощ, на другата какво е? Ден. Когато вие спите, другите са будни и работят. Питам тогава, защо ще кажете, че животът е нощ? Нощ може да има само за вас. Ден и нощ, добро и зло съществуват тъй по същата необходимост на нашето битие в материалния свят, както съществуват денят, светлината и нощта; те съществуват по единствената причина, понеже земята е съставена от гъста материя и слънчева светлина. Когато се огрява от

светлината едното полушарие, тя не може да проникне в другото. И вследствие на това казваме, че има нощ на противоположната страна, на тази неогрятата страна. Огрятата е ден, а неогрятата е нощ, според нейното въртене и тя се огрява после от слънцето. Та казвам, когато ти се намираш в нощта на живота, когато ти се намираш в закона на най-голямото противоречие, то в противоположния полюс на твоето битие се намират същества с противоположни тенденции и качества. И трябва да знаеш точно, на противоположната страна на нощта се намира денят. Следователно, умният човек щом като знае къде се намира денят, той може да се подигне да мине на другата противоположната страна на полушарието. Да кажем, вас ви е страх от невежеството, нали? Е, коя е причината за страха от невежеството? Не помните. Кой са причините за непомненето? В съзнанието ви има по-гъста материя, която не ви дава възможност да помните. Когато човешкият ум се напълни с непотребни желания, човек почва да губи своята памет. Щом човек почне да се безпокои много за своето вземане и даване, веднага изгубва своята памет. Та първото нещо, което е potrebno за човешкото сърдце, то трябва постепенно да се облагородява, за да може човешкото съзнание да се очисти и човек да добие своята памет. Щом човек изгуби своята памет и своите способности, той почва да остарява. При остаряване става промяна в съзнанието и човек казва: То се свърши! То се свърши! Нищо няма да направим. Нищо няма да направим. И той наистина остарява и се смаява, и излиза от орбитата на живите хора. Питам, след като е излезнал от орбитата на живите хора, къде отива? – Отива при умрелите. А щом отиде при умрелите, ще каже: „Бог не е Бог на мъртвите, но на живите“. А аз казвам така: Това е една крива философия. При смъртта ти ще дадеш едно сражение на дявола. Там ще имаш такъв бой! (Учителят се боксира с ръцете си). Че ако те бие дяволът, ти ще излезнеш с пукната глава. Той ще ти вземе всичко, ще те умъртви. Смъртта не е нищо друго, освен ще се бориш там. Можеш да изгубиш тялото си, всичко ще изгубиш, но ако победиш, няма да се дадеш да те върже дяволът, че да те занесе в ада! Като победиш дявола, ще кажеш, дяволът всичко взе, но той избяга. Ще кажеш, всичко изгубих, но победих. Като се откачиш от ръцете му, да знаеш, че си извоювал своята свобода. Ще наточиш ножа си като умираш. Ще туриш 10 ножа, когато се биеш! Че тъй, сражение е това! Най-голямото, най-страшното сражение, което някога сте виждали! Как са ви лъгали, че ще се мре. Не е така! И ако ти в това сражение можеш да победиш, ти си герой! И тогава като влезнеш в небето, ще те посрещнат, ще ти турят венец. На кого тургат венци? Който е победил. Пък ако не си победил, никакви венци няма, ще се срамиш, с рани ще бъдеш. Пък ако победиш, песни ще има!

Та казвам, не трябва да бъдете стари хора, слаби хора, стари баби. Аз не

зная, но по някой път вие при сто лева борч клекнете; при един ден глад казвате: Закъсахме я, ще умрем гладни. Не! Смели трябва да бъдете. Ще проповядвате едно учение, аз по някой път ви гледам, вие ставате много малодушни. Пък като ви кажат: Този е от новото учение. (Учителят моментално се отдръпва назад.) Вие казвате: Не, не, не. Слушайте, ти ще кажеш, преди хиляди години аз учих новото учение. Аз не го уча сега. Аз още в райската градина с Адам го учих. И аз не мога да се откажа от това учение! Аз го носих със себе си! Аз там го учих! – Че ти беше ли в рай? Бях, как не. Аз зная, веднага ще кажат, че вие сте обезумели. В рая сте били. Като кажа, че съм бил в рая, безумен съм. Пък ако кажа, че съм вълка от рая, умен съм. Тогава аз ще им кажа тъй: Аз съм от тия, които останаха в рая, а вие сте от ония, които излезнахте от рая. Те кажат, ние не вярваме в тази работа. Не вярвате, понеже сте извънка рая. И казвам, трябва да си спомните. Туй учение не е учение, което сега ви се проповядва, това учение много пъти са ви го проповядвали, трябва да си го спомните. Това учение вие сте го учили всъщност. И всичкото спасение на човека седи в това, да си спомни това минало, както тогава са ви говорили, тъй и сега Господ ви го казва. Вие сте млади; казвате, ние не сме от новото учение. Е, от кое учение сте? От старото? Старото учение – това е дяволът, нищо повече! Разбра ли! Новото учение това е Любовта! Това е Мъдростта, Истината! Това е всичко възвишено и благородно!

Сега нека седи тази мисъл във вас. Новото, това е свободата в света! Новото това е милосърдието в света! Човештината в света. Ново е всичко онова, което дава подтик! Това е новото! Какво ще се срамувате? Някое верую ли е това новото? Никакво верую не е! Всичките веруюта, това е старото учение на дявола. Имало един Бог, който имал три лица и убивал хората. А имал три лица. Нас не ни важат тези три лица. Ако е с три лица и убива, ние не го обичаме, но ако е с три лица и обича, тогава ние го обичаме с всичкото си сърдце. Че така, ще бъдете смели да говорите Истината! Може да страдате за Истината. Че такива бяха всичките велики хора в света. Когато питаха Христа, ти кой си? Той какво каза? Ако каже, че не познавам Бога и не върша Волята Му, аз ще бъда първият лъжец като вас, но аз Го познавам и Волята Му върша. А вие какво ще кажете? И вие когато говорите – не мога да върша Волята Божия, това е дяволско учение! Как не можете? Вие не искате! В моя ум това е една лъжа – не можеш. Да ядеш можеш, да носиш пари в джеба си можеш, а не можеш да работиш, да ги спечелиш. Можеш, как не! Можеш да бъдеш господар на парите, можеш да бъдеш стопанин на знанието в света. Сега тази е мощната идея, която трябва да проникне, за да бъдете творители! Вие страдате, вие погледнете и кажете, ние какво можем да направим. Какво можеш да направиш, това е друг въпрос. И какво Бог чрез тебе може да направи е друг въпрос. А какво ти без Бога можеш да направиш, аз зная какво можеш ти да

направиш.

Та казвам, вие сега ще имате едно ново верую. Искам да ви кажа, новото верую какво трябва да бъде във вас, не да лъжете хората. Като кажеш, че джебът ми е пълен, да е пълен. А не да кажеш, че е пълен, когато не е пълен; нито че е празен, когато не е празен. Щом имаш една идея, ти я изкажи. Че когато онзи извор, който тече, не трябва ли да каже нещо? Всичко каквото знаеш, няма да кажеш, но все таки трябва да кажеш нещо, за да покажеш, че ти си един човек, който имаш нещо. Ще кажеш по новото учение Бог е съградил целия свят. Новото учение, това е учение на Бога, който носи живот! Живот през всичките векове. Той е носил свобода на хората. Какво е новото учение? Ако го определим ново, то не е никакво ново учение. Та новото учение е това, което всякога коренно променя живота на хората. То е учение за човешката душа, за човешкия дух, за ума на човека. Тъй трябва да разбирате. И ако дойде някой, вие ще кажете какво разбирате под новото учение. И ако той ви каже, вие от новото учение ли сте? Ще кажете: Всякога съм бил от новото учение, в рая съм бил и рая сте виждали. Значи това какво показва, че трябва да влезне тази идея, че сте били в рая. Искате да бъдете в рая. Защо? Отде е влязла тази идея във вас? Вие искате да се върнете там, дето сте били по-рано. Да.

Сега, започнахме с какво? Със срама, а свършихме, до какви заключения дойдохме? – Сражение със смъртта! Човек, който разбира срама в пълната смисъл, може да се сражава със смъртта, а който не разбира срама, той не може да се сражава със смъртта! Човек, който разбира срама, може да побеждава дявола! Всичко в света може да побеждава. А човек, който не разбира срама, смъртта всякога ще го побеждава. Или той всякога ще бъде победен от дявола. Или научно ще ви кажа: Човек, който не прави най-малките погрешки, животът му е турен да прави погрешки. Ще кажете, че е съвършен. Това значи да престанеш да се срамуваш, значи абсолютно да не правиш никакви погрешки. Щом престанеш да правиш погрешки, да не правиш най-малкия грях в света или щом знаеш отгде започва най-малкия грях, ти си турил една основа в живота и ще бъдеш успешен в живота! Тогава ще знаеш по кой начин всяка една работа може да бъде извършена, за да имаш успех. И няма да имате тогава тия несретици, от които сега се оплаквате.

Та казвам, психологически всички ще се опитате. Всеки ще опита себе си. Аз бих желал да дойдете до този срам, който първоначално сте имали. Като дойдете до там да знаете, че сте видели първата добродетел. А като видите добродетелта, дето има срам, има и радост. Радостта е едно естествено положение. Като видиш доброто и се зарадваш, това е първият лъч, който е огрял в душата ти. И казва: Изгря слънцето! Мога да работя

вече.

Следователно, срамът е една предпазителна мярка от онзи първия грях, а радостта е онзи велик подтик да намерим целта на живота. Това са двете положения, от които вие младите всякога трябва да изхождате. Срамът да седи като крепост, а радостта като един велик подтик в душата ви!

Сега аз искам да остане във вас положителното, една положителна мисъл. Не, да не ядете, но да ядете най-хубавия плод! Не да не пиете, но винаги да пиете най-хубавата вода! Не да се отказвате от живота, но да имате най-хубавия живот! Най-хубавото всякога!

Отче наш.

7.15 ч.с.

1931_11_15 Няма да угаси

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

НЯМА ДА УГАСИ

„Отче наш“, „Духът Божий“

Ще прочета част от 12-та глава на Евангелието от Матей, от началото до 22 стих.

„В начало бе Словото“

Ще взема само няколко думи от 20 стих: „Тръст смазана няма да пречупи и от лен свещило замъждяло няма да угаси, докога изведе съда в победа.“
Може да прочетете този стих.

Има две положения в Природата: едното положение учените наричат положително, а другото отрицателно. Простите хора наричат едното положение работа, другото почивка. Зидарите едното положение наричат съграждане, а другото разграждане. Тия двата процеса са необходими, когато всеки е на своето място. Когато идват навреме, те произвеждат своите добри резултати, а когато не са навреме, човек винаги претърпява една малка несполука в живота. И някога има голяма радост, а някой път може да се причини смърт. Смъртта и животът – това са две състояния. Животът е положителен, а смъртта е отрицателна. Следователно когато човек е в съгласие с великите закони на Природата, той е в положителното на Природата, в положителното на Божественото, в положителното на събуждането - това е животът. А смъртта не е влязла в страданието. Смъртта е една вътрешна почивка. Писанието казва: да си починат. Гърчи ли се някой, това не е смъртта. Когато човек не е разбрал защо умира, той се гърчи. Щом умре, намира, че тази работа не е така страшна, както е мислил. И казва: „Аз се безпокоях и напразно се гърчех.“ За пример, някого извадят от къщи и той се тегли, не иска да излезе, пък като излезе навън на чист въздух, вижда цветята цъфнали, плодовете узрели и казва: „Не било толкова страшно да се излезе навън.“

В съвременната философия има тенденция да се представи истината такава, каквато не е. И в религиозните разбирания има същата тенденция. Аз наричам това животинско състояние, състояние на мързел. Има един свещен мързел. И лъжата има същата подкладка - мързелът е основа на лъжата. Щом човека го мързи, той ще дойде до лъжите. Все таки, когато лъже човек, той трябва да знае от къде се е зародила лъжата. Представете

си едно дете, което никога преди не е лъгало. Лесно е да се каже сега, че лъже, но да се изясни произхода на лъжата, откъде иде тя, е по-мъчно. Ако ние не знаем произхода на лъжата, ние никога не можем да се освободим от нея. Ние говорим за лъжата като за незавършен процес - това не е просто лъжа, това е едно престъпление. Тя е като покривка на къщата отгоре. Тя е едно спомагателно средство. Аз не искам сега да ви занимавам с лъжата, защото искам да ви занимавам с капитала, който сте приложили.

Има една лъжлива философия, според която казвате: „Това трябва да приложим, онова трябва да приложим.“ Въпросът е: как? Когато бабата иска да ожени някоя млада мома, тя ѝ разправя, че този момък е такъв, онакъв - хвали го. Като се впримчи младата мома, казва: „Бабо, отде ми дойде тази беля на главата, защо ми казваше ти такива работи? – Е, бабино, отде да знам аз? – Като не знаеш, защо ми разправяше?“ Идеята, че иска да ожени момата не е лоша, тя е отлична идея, но бабата не знае как трябва да я ожени. Разбира се, това са злободневки, това са социални въпроси. Женитбата е социален въпрос. Сега ние мимоходом минаваме край него; не трябва да обръщаме такова внимание. Това е посмешница за невидимия свят. Когато съществата от невидимия свят искат да се посмеят малко, те говорят за женитбата на хората на Земята. Всъщност женитбата съдържа един велик акт на човешката душа. Да се жениш - това значи да познаваш великата истина на Живота, която може да внесе в теб безсмъртие. Това е женитба, нищо повече. И ако ти, като се ожениш, умираш, това е незаконно съжителство. Ще кажете: „Децата ми да живеят.“ Питам: сегашните деца живеят ли? Някой казва: „Да се не женим.“ Аз не, говоря за женитбата като за един завършен акт. Женитбата е един незавършен акт в Природата. Който мисли, че веднъж ще го венчаят и с това ще се свърши, това не е никаква женитба. Ти всеки ден ще се жениш най-малко хиляда пъти. Много казано, нали? Аз сега не засягам туй, което хората наричат женитба. Те могат да кръщават нещата тъй както те искат, с каквито имена искат. С това те утаяват онова благородното чувство и най-после ще кажат: „Не си струва човек да се жени!“

На един велик, доста виден, реформатор в Америка, Йоан Веслей му дошла идеята да се ожени. Един негов приятел го посъветвал:

– Тъй, без жена, ми се струва по-добре, ще си гледаш работата, не си струва да се жениш. И при това де ще намериш такава жена да те разбира?

– За благоприличие. Като неженен имам работа с много жени, мисля, че може да хлътна. Ще си взема една жена да ме пази.

И знаете ли как го пазила тази жена? Не го била, но претърсвала всичките му писма, за да види откъде идвали и дали няма някое любовно писмо до него. Отваряла ги всичките и ги четяла. Казвала му: „Ти ходиш... – не искам да употребя една българска дума, – няма да ходиш тъй с жените! Където аз ти, позволя, ще ходиш." Туй е малко преувеличено, не е така буквално, но духът на нещата е такъв. Йоан Веслей казва: „Нито крачка няма да отстъпя, аз ще ходя." Но тя била по-силна от него и един ден го хванала за косата и го влякла из стаята цял ден. Той казва после на приятеля си: „Наистина, не си струва човек да се жени." Донякъде се вижда от това каква е думата, която всеки ден ние претърпяваме с някое чувство или мисъл. Тя е същата като на всеки мъж и всяка жена - безразлично е, зависи само от характера. Мъжете го вършат повече от жените, но знаей, че при жените има поне една добра страна - те повече за косата хващат. А мъжът ще вдигне някоя тояга и ще хлопне жената по главата. Като те хване жената за косата, ще те раздруса и ще каже: „Ти глава имаш, защо си роден!" А мъжът като вдигне тоягата, хлопне я по главата и казва: „Ти трябва да се смиряваш."

Това е истината. Всички тия социални форми, които днес съществуват като един ярем, ние мислим, че са установени от Бога. Не. Тия форми, които сега съществуват, всички тия човешки институти, това са дрипели. Нека се формулират в своята първоначална чистота! Следователно бъдещото човечество, бъдещото общество, бъдещите народи не може да отидат напред, назад ще вървят, ако вие, хората, не си хармонирате. Всички писатели, философи, съдии, учители, свещеници ще дойдат до положение да погледнат на нещата тъй, както трябва. Мислите, че Господ ще оправи света. Господ ще го оправи, но първо ще го събори и тогава отново ще го съгради. Когато Господ отново го съгради, Той няма да остави абсолютно нищо от старото. Та и сега, няма да остане нищо! Онези, които се държат за стария ред и порядък на нещата, ще разберат, че са се заблуждавали. За пример вземете една жена, която е женена за един мъж: тя трепери за мъжа си - къде той отива, да не би да влезе в лошия път; но когато умре мъжът, как ще го контролира, че той е влязъл в другия свят? Там има повече жени, отколкото тукашните. Мъжът също иска да контролира жена си, но и жена му като влезе в другия свят, там има толкова мъже! Вие ще цитирате стиха: „Нито се женят, нито за мъж отиват." Така е в онзи, великия Божествен свят, дето хората са разбрали закона на Любовта. Там старият ред е заменен с онова, истинското, което осмисля живота.

Сега ние не сме за туй всичко, което съществува, да го изхвърлим. Основата, върху която почива животът, е истинска. Човек може да изгуби живота си, но онова, което е вътре в него, е невъзможно да изгуби. Питам: в един семеен живот ако се загуби любовта, какво струва семейството? Ако

от тялото се загуби животът, какво струва самото тяло? Ако от главата се загуби мисълта, какво струва главата? Ако от сърцето се загуби чувството, какво струва сърцето? Ако от мускулите се изгуби силата, какво струват мускулите сами по себе си? Следователно важен е онзи вътрешен, съзнателен живот, който почива на известни закони, такива, каквито ние не познаваме; не онзи закон за децата, не онзи мъртъв закон, който умъртвява хората, който казва: този трябва да се обеси, онзи трябва да се пусне - не този закон! А онзи, великият закон, който казва: тия, мъртвите, трябва станат от гробовете! Този е великият Божи закон. Когато Господ мисли, Той мисли как да въздигне мъртвите. Ако Бог дойде на Земята, Той ще се спре да помисли как да подобри дома, какви нови идеи да внесе в ума на мъжа и жената, на брата и сестрата, на управляващите; какви нови идеи трябва да се внесат, за да се роди едно вътрешно разбиране в умовете. Защото при сегашните условия кой е доволен от реда на нещата? Нима вие сте доволни? Никой не е доволен. Светът е пълен само със сълзи. Навсякъде казват: „Животът, добър е животът.“ - Не, не! Този живот е на скърби, страдания и сълзи. Хлябът, който ядем, кисел ни става. Не кисел, а горчив е този хляб. Имаш едно дете, отгледала си го - дете като ангел, но утре изчезне детето ти. Казваш: „Такава е волята Божия.“ - Не е такава волята Божия! Обесят някого, казваш: „Такава е волята Божия.“ - Не е такава волята Божия! Напил си се здравата, казваш: „Такава е волята Божия.“ - Волята Божия не се изразява така. Това е дълготърпението на Бога. Бог търпи глупостите на хората.

Като запитали един велик Учител от древността: „Ти кой си?“, казал: „За умните аз съм най-умният, за глупавите аз съм най-глупавият, за силните аз съм най-силният, за болните аз съм най-болният, за богатите аз съм най-богатият, а за сиромасите аз съм най-сиромах. Ти какъв си?“ Сегашните хора само дебнат и казват за някого, че бил цар, че бил божество - какви велики хора! Та ние, съвременните хора, все от божества страдаме. Целият свят е пълен с божества! Никога светът не е имал толкова богове, както днес. И в Индия има 35 милиона богове. А в Европа има 250 милиона богове. Та всеки един човек, който убива друго, не е ли той бог, който си позволява това? Казва: „Аз имам право да го убия.“ Не е ли той божество? Всеки един банкер, който по закон ти взема и те оставя гол, не е ли той божество? И последният стражар, който може да те насилва и малтретира, не е ли той божество? Един свещеник, който може да те изпъди от църквата, не е ли той божество? Майка ти и баща ти, които могат да те изпъдят, не са ли те едно божество? Казвате: „Знаеш ли, че няма божество?“ Много божества има, и то божества на насилие. Следователно под думата „божество“ аз разбирам едно същество, което се опитва да примирява всичките противоречия. Идва и казва на всички други божества: „Слушайте, откажете се от вашите мандати.“ Когато срещна

някой гладен, той ми казва: „Стига да ме тъпчат хората.“ - И той иска да стане божество.

Има една наука, която трябва да знаете, в която хората няма да ви тъпчат и ще можете да бъдете свободни. Онзи капитал, който Бог е вложил във вас, вие трябва да знаете как да го употребите. Всички ние страдаме от незнание как да употребим своя капитал: своя ум, чувствата си и волята си навреме. Ние чакаме да дойде някой велик човек. Дойде велик човек, каже някоя мисъл и следват разискванията. Един от английските проповедници привежда един смешен пример. Питат го: „ – Какво проповядва днес? – Изнесох една беседа за духовните хора, за да покажа как китът погълна Йона.“ Но и самият проповедник се намерил в трудно положение - взело му час и половина да държи Йона на повърхността, докато влезе в корема на кита... Някои казват, че като умре човек, с него всичко е свършено. Други казват, че като умре, пак ще оживее - това е една друга, но крива философия. Трябва да се знае до какви граници е вярно това, което се говори. Ако аз посадя това житно зърно на дълбочина колкото връх под земята, то няма да поникне. Но ако му туря отгоре само един или два пръста земя, то ще изникне. Ако изменя този закон, няма да изникне. Казваме за някой умрял човек: ще възкръсне. Но при какви условия може да възкръсне? Всичките хора, които са умрели, всъщност не са мъртви, защото ако те умрат, никога не могат да станат. Следователно в тях е онази мощна, Божествена сила, която е и в зърното, и в кокичките, които могат да седят 2-3 месеца посадени и след време да поникват. Онази мощната сила, която е вложена в твоя ум, онази мощна сила, която е вложена в твоето сърце и твоята воля - тази сила, турена при благоприятни условия, може да произведе резултат, какъвто искаш. Следователно някои от вас трябва да умрете.

Някои от вас имат основната идея за Бога, нали? Под Бог какво трябва да разбирате? Това е сбор на всичките резултати. Сбор на всичките мисли, сбор на всичките чувства, сбор на душата, на духа, сбор на каквото искате в света. Той е сбор на всичко. Вън от Него нищо не съществува. Следователно като казвам, че трябва да умрете, аз разбирам този разумен акт, в туй единение вътре - то е като в океана, в който ти ще влезеш като една водна капка, в него ти нищо няма да изгубиш, всичко ще бъде осъществено. В него като влезеш, ти ще се пречистиш, ще се кооперираш с Божествения живот. Ще се стопиш в природата на Бога. Ние трябва да се върнем към нея и колкото повече се приближаваме, повече се обезсилваме и усиливаме. Следователно ние сме дошли до едно положение, дето сме се обезсилили. Философите искат да ни убедят да вярваме в Бога. Но те искат да ни убедят по един неестествен път. Защото онзи, който те убеждава и онзи, който те разубеждава, и двамата вършат престъпление. Да се отричаш от туй, което

е, е престъпление, и да представиш туй, което е, тъй, както не е, и то е престъпление. Следователно необходимо е за човека в кръга на неговата мисъл да представи една истина тъй, както е, според както той я е разбрал, понеже това е истина. Туй, което за мен е най-важно и е съградило моя живот, то ще съгради живота и на другите хора. Ние не представяме всякога нещата, както са. Хората имат едно желание, не че не искат да кажат истината. Аз ви разбирам, влизам в положението ви. Но нека кажем истината там, дето трябва, и да не я кажем там, дето не трябва.

Казва Христос: „Няма да угаси.“ Силата на човека е в това да не угаси доброто в себе си, което съществува. Силата на човека е в това да не загасва правата своя мисъл. След нея ще дойдат отрицателни мисли. Откъде се роди престъплението на новите хора? Има един такъв старовременен мит: когато Бог създал първите хора, те влезли като ученици в училището. Жената избрала като специална наука ботаниката, да изучава растенията. Тогава Господ се явявал всеки ден по веднъж, проповядвал им. Има един Господ, който всякога се явява. Този Господ, дето казал: „Адам да се занимава със зоология, да изучава животните, а жената с ботаника.“ Като дошъл до растенията и по-специално до забраненото дърво, Бог разправил на Ева, че плодовете на това дърво, на това растение, съдържат толкова голяма отрова, че няма организъм на Земята, който да може да погълне тази отрова и да не умре. След това Господ я завел при Дървото на Живота и казал: „От това дърво ще се храните. То съдържа онези елементи, които вечно продължават живота.“ Дълго време тя мислила върху това и дошла до една критика в себе си, искала да провери дали думите на Господа са верни или не. Гледала този хубавия плод и си казвала: „Как е възможно този хубавия плод да съдържа качества да разрушава!“ Нямала опитност, плашело я нещо. Вие ще кажете сега: „Така е, у човека винаги има любопитство, по естество човек е любопитен, съмнява се, на което пък се дължи знанието му. Една подбудителна сила го тласка към проучване.“ Малко ще се спра и тогава ще ви приведа друг един разказ.

Явила се една комисия от жени при един старовременен цар, и тогава жените са търсили своите права. Казват:

- Искаме да имаме и ние право сами да се управляваме.
- Може, може, на драго сърце. Аз отдавна мисля върху туй.

Донесъл им две паници затворени и казал:

- Тия две паници ще държите затворени, няма да ги отваряте.

Взели те паниците, събрали се жените и започнали да се питат какво има вътре. Пита една, втора, трета. Казват:

– Два видим какво има вътре, да отворим!

– Да не ни види някой!

– Пак ще затворим. Никой да не знае.

Излизат в една гора, скриват се, гледат да няма никой да ги наблюдава. Като отворили паницата делегатките, една птичка хвъркнала оттам.

– Ами сега! Как ще я хванем?

Затварят двете паници и ги занасят на царя. Той ги пита:

– Де е птичката?

Двете панички били там, но птичката я няма. Сега като говоря тъй, някой ще каже: „Виж какви са жените!“ В този смисъл любопитството не е лошо, то е детинщина, но така изпуснали птицата.

Сега да се върнем към Ева, към любопитството ѝ. Гледала тя плода, но и от нея изскочиха птичките. И тогава хората изгубиха живота в Рая.

Преди известно време дойде при мен един приятел и ми разправя една своя опитност. Тя е следната. Габровци имат такива едни солени риби, наречени косат. Един габровец му донесъл такава риба, били донякъде двамата вегетарианци, но му казал да си похапне малко солена риба. Хапнал след това той грозде, ябълки. След като ял, очите му изпъкнали от тази риба. Искало му са да я хвърли, но я държал няколко дена. И като дошли баща му и майка му, казва им: „Похапнете си от тази риба.“ Майка му, още по-умна, измива рибата и я изпържва в тигана. По едно време идва баща му и вика: „Синко, майки ти умира!“ Едва спасил майка си. Тази риба е отрова. Няма никакъв живот в нея. В нея има само излишна сол.

Та казвам сега: и Ева яде от плода, от солената риба яде. После каза: „Чакай да дам и на мъжа си.“ И двамата ядоха. И какво стана с тях? Изгубиха онзи първоначален живот. И оттам насетне смъртта влезе в живота. Отрицателните сили си пробиха път в човешкото естество и всички хора, които дойдоха след тях, не можаха да направят бент, да спрат това пропукване. И досега не е спряно. Тези сили постоянно текат и

разрушават човека, не може да ги спре. Инженерите не могат да турят бент на водопада, не могат да спрат тия сили, и те събарят, събарят... Тази вода е немислимо да се спре. Сега аз искам да ви наведа до онази, истинската мисъл: никога не се занимавайте със сила, на която вие не познавате закона! Занимавайте се със сили, на които познавате закона. Когато вие ще правите какъвто и да е опит, трябва ви професори. Ако влезете в една съвременна лаборатория и си позволите да правите каквото искате, ще претърпите такова фиаско, каквото никога не сте виждали. Най-видните химици и алхимици въпреки познанията си, и те са претърпявали неуспехи. Най-видният химик от Англия си позволил да навлезе в някои отвлечени области на Природата, в неговия кабинет, но по едно време почнал да вижда как се пренасят неговите шишета от един долап в друг. И какво става? Една сутрин го намират мъртъв на пода. Има в Природата известни мисли, които моментално могат да умъртвят човека. Има известни чувства, които могат в даден момент да умъртвят човека. Има известни постъпки, които всякога могат да умъртвят човека. Пък има в Природата мисли, които могат и мъртвия да оживят. И три, и четири, и пет дена да е седял в гроба, като положиш ръката си, ако имаш дарбите и знаеш законите, той веднага ще стане, ще възкръсне. Ще кажете: „Как?" Вие имате едно механично разбиране за нещата. Ако постъпвате съобразно с Божествения закон, в който Бог работи, като разберете Божествения закон, Бог веднага ще извърши туй, което искате, понеже законът е в съгласие с Неговата воля. Някой път се чудите за нещо как може да стане. Чудното е, че днес хората са се научили да убиват, но не са се научили да възкресяват. Като говоря за възкресението, някои дори казват: „Богохулство е това. Той си присвоява правото да възкресява хората." Владици и попове казват: „Този безумец, този самозванец!" А като убивате някой, нищо не бива да ви казват. Един като убива, трябва да има друг да възкресява. Защо на единия човек се чудят, а на другия не? Как е възможно това? Няма никаква логика. Писателите казват: „Убил го е", а не казват: „Възкресил го е." Като кажат „Възкресил го е" мислят, че е голямо величие. Колко хора има в Европа, които сега възкръсват? В Европа има 120 милиона хора, които възкръсват. И всички онези, които възкръсват, не се връщат на Земята. Те не искат втори път да умират. Разбирате ли това? Един човек, който възкресява едното, той е в състояние като се върне, да приказва с теб, а след туй да престане да живее в тази материална къща. Тя е мъртва. Материята е мъртва. И всеки, който живее там, той е мъртъв. Това е едната мъртва материя, всмукана с всички отрови вътре. Вие сте сензитивен и влезете в някой дом, където двадесет години мъже и жени са живели в нечистота, вие едва бихте могли да изтърпите. Ако човек остане да реди там, трябва да има грамадна сила, за да издържи. Като почувства какво е мислила жената, какво е мислил мъжът, всички престъпления са вътре в къщата!... И аз се чудя не толкова за онова, което са създали, аз се

чудя как е било възможно да живеят в тази къща! Та съвременният свят: всички съвременни учреждения, всички здания, болници, затвори, които сега съществуват, с изключение на някои паметници, всичко туй трябва да се събори. Това е закон. Когато Соломон съгради храма, той каза в него постоянно да се слави Името Божие. Но колко пъти се събаряше този храм и наново трябваше да го съграждат?! Защо? Защото свещениците опетняваха храма.

Не искам да оставя у вас едно песимистично чувство, аз само казвам истината. Но ако някой каже истината, веднага мислите, че той е изменник. Че и вие, които убивате, сте изменници. Вие, които не живеете добре с жена си, с брат си и вие сте изменници. Живеете ли един развратен живот, вие сте изменник. Кое е онова, за което се петнят на Земята? Ако някой изповядва една нова идея, ще бъде наречен изменник, а друг, който убива на бойното поле, ще му турят кръст за храброст и ще кажат: „Той е герой, той е благодетел на човечеството.“ Философия! В един християнски свят как ще приемат всички християнски народи, че има един Бог, един Учител, едно верую? Те не са в състояние да разберат тази велика истина. Не само това, но казвам: само видните хора, писателите - не всички, но мнозина от тях - мълчат и казват: „Ще му дойде времето.“ Кога ще му дойде времето? Днес трябва да се проповядва на всички майки и бащи, всички учители и свещеници трябва да подемат този въпрос, не само да служат за пари! Може да искат пари, ще им дадем колкото искат. Когато един човек дойде при мен и проповядва тъй, както аз, аз за себе си не мисля. Ще му дам 4 милиона и ще го осигуря. Ама ще извърша един опит, не само да проповядва той, но да проповядва даром. Но при мен даром няма. Даром се проповядва за мъртвите хора, за живите хора няма даром. Не ни трябва ковчези да ни погребват. Аз казвам: долу вашите ковчези! Ще турят на някого кръст на гроба - казвам: долу кръстовете! Тия хора са живи! Аз не съм за това да поливат гробовете на хората, да им държат надгробни речи. Нека излязат тия хора да кажат истината. Нека мъртвите да станат и да кажат: „В онзи свят има светлина, има наука.“ Ако тия хора искат да заслужат нашето уважение и почитание, нека дойдат и кажат какво има там. Чудни са хората, когато говорят, че вършат чудеса. Могат да ги вършат, това е извратена философия. Чудно е, че кръстът на един човек можел да върши чудеса, а светията не можел да върши. Светията и самият човек, който има дух и велика мисъл, не можел да извърши чудо! Някой ще каже, че така не се говори, че трябва да се зачитат традициите на света. Има свещени традиции. Аз съм за традициите, които Божественият свят е установил: традициите на Великия безсмъртен Живот. Аз съм за традициите на едно Велико Знание, което дава светлина. Аз съм за традициите на онова велико, благородно чувство, което съживява хората. Аз съм за братството, за сестринството, за приятелството; за всичко онова,

което е хубаво. Аз не признавам никакви други традиции извън тия свещени традиции. Вие вървите по един крив път и вашите сетнини ще бъдат гибелни. Не че аз го казвам, аз го зная. И онзи, който не проповядва така Истината, той сам ще се отрови. Ако спра да говоря Истината, аз ще се отрова. Ако ти спреш само за един момент и се поколебаеш да кажеш Истината, ти си мъртъв. Смъртта ще влезе в теб, ако ти за един момент само се откажеш да проявиш божествената Истина. Ако ти за един момент се поколебаеш да бъдеш свободен, ти си в областта на Смъртта. И като идеш там, кажеш: „Нима може да ме убият!“ Та нима светиите и мъчениците не ги биеха? Поне имат един мъченик в сегашната християнска история. Христос е един мъченик, който говори на своите ученици. Той говори 40 дни с тях, дава наставления. Сега ще дойдат да питат как се е явявал Христос, като са били затворени братята. Щеше да ми бъде по-чудно, ако не се явяваше, мен ни най-малко не ме учудва това как се е явявал. Онези, които нямат вътрешно знание за много неща, ще се чудят. Мнозина са идвали при мен с обръщението: „Учителю благи.“ Казвам като Христос: „Благ е само Бог.“ Искам да кажа на такъв човек: „Ти Бога в себе си не си разбрал, че мен ще разбереш! Ти онова, което Бог ти е дал - твоя ум, твоето сърце, твоята душа, твоят дух - ти тях не си разбрал, на тях не служиш, че си дошъл сега на мен да казваш: „Учителю благи!“ Това е лъжа! Ако аз ти кажа; „Ти си много добър човек“, какво искам да кажа с думите „много добър“? Доброто у теб - това е един акт на сила, с която ти трябва да разсъждаваш в дадения случай. Доброто не е отвличена мисъл. Любовта не е само едно чувство. Това е една мощна сила в света, която действа навсякъде. Тя е магическа сила. Няма по-голяма от нея! Но тя има само един закон, чрез който работи: това е законът на Истината. Ако ти не разбираш Истината, Любовта при теб никога няма да припари. Ти може да кръщаваш всичко, което чувстваш, че е любов, но то е само едно условие. Истината - това е образ на човека. Това е първият образ, в който царува неговият ум. Първият образ, в който царува неговият дух, той е първият образ на Истината. Питате: „Какво нещо е истината?“ Истината е такова нещо, че като си гол и трепериш зимно време, тя като дойде при теб, ще те облече с най-хубавите дрехи, с които един ангел може да бъде облечен. Ако си болен, имаш една болест, от която не можеш да се излекуваш, и ако ти влезеш в тази Истина, веднага болестта ти ще изчезне, ще се намериш здрав. Ти може да си най-големият невежа, хиляди години да се учиш, но като дойде Истината, веднага ще имаш Знанието, ще разбираш това, което е в теб и това, което съществува извън теб. Това носи Истината. Но тази Истина е прогресивна, тя се развива; и няма да кажеш: аз всичко зная. Всичко знаеш в дадения случай, но понеже Истината е вечна, безбройни са моментите на докосването до нея, царството на разбирането ѝ е безконечно. И когато разбереш, когато постигнеш разбиране, в теб няма да има желание да отидеш нагоре, но ще имаш

желание да отидеш да помагаш на онези, страдащите, да вървиш в пътя на Истината, на Любовта.

Казва се в стиха: „Няма да угаси." - Няма да угаси Любовта, няма да угаси онова Божествено състояние, няма да угаси Божествената свобода и Истината в твоята душа. Това е капитал, с който ти трябва да разполагаш. Всички, които ме слушате, трябва да знаете, че Любовта трябва да е един капитал, нещо, което да не се колебае. Вие трябва да бъдете като един милионер, който разполага със сто милиона английски лири стерлинги. Някой казва: „Аз не искам да бъда богат." Така не се говори. Ти трябва да избереш едно от двете положения: или трябва да бъдеш много богат, или много сиромаш, В най-голямата сиромашия у теб ще се зароди жажда за богатство, че то като дойде, ще знаеш по-добре какво да правиш с него. А пък като се освободиш от всичкото богатство, което имаш, да слезеш в низините, да видиш какво е произвело твоето богатство. Трябва да посееш навън туй знание, което имаш.

Ние искаме сега да дойде Христос на Земята. Че това е външно любопитство! Някой момък иска да види някоя хубава мома - не да види душата ѝ, не да види нейното благородно сърце, а иска да види нейното лице. Това е един факт. След като я види, казва: „Видях, като другите е и тя." Като дойде Христос днес и види нашата мома - съвременната цивилизация - какво ще намери Той? Тази мома е с вапсани устни, с вапсано лице, с вапсани коси, с вапсани страни, с изгладени нокти, ще го посрещат с фракове и с всичките най-изискани маниери. Всичко е лъжа, фалш! Гледам отстрани съвременните хора, как манкират. За пример: веднъж гледах едно дете, което слушало как свири голям виртуоз, че то взело една дъска и се навежда надясно, наляво, свири ли, свири на дъската. Има движенията донякъде, но гласът го няма. И ние сега, на тази мъртва дъска, се мъчим да свирим, но никакъв глас не излиза. Глас, глас трябва да се изкара! Казваш: „Аз имам сърце." Съжалявам, че имаш сърце. Какво може да излезе от твоето сърце? „Аз имам ум." Какво може да излезе от твой ум? „Аз имам душа." Какво може да излезе от твоята душа? „Аз имам дух." Какво може да излезе от твой дух? Мен не ме интересува какво знаеш, но какво можеш да направиш. Аз съм срещал някои, които са свършили консерватория; казвам: Я ми попей малко! – „Не съм разположен. Пък и въздухът отвън ще пречи." Който знае да пее, не се страхува, въздухът познава певеца. Като дойде този певец и въздухът се изменя, времето става хубаво. Като дойде някой, който не знае да пее, времето се разваля, казва: „Не ти позволявам да пееш." Казвам: на онези певци, които знаят да пеят, дайте ход на тях. А на ония, които не знаят да пеят, не им давайте ход!

Аз не искам да оставате с мисълта, че няма нищо добро във вас. Казвам:

вие сте много добри, но не сте пробудили вашата доброта. Вие сте много умни, но не сте пробудили вашия ум. Вие сте гениални, но не сте пробудили вашата гениалност. Вие сте отлични музиканти, но никога не сте свирили. Ако се изправите, то е друг въпрос. Човек в живота си трябва да има поне един случай, един пример, дето той е проявил Великото, мощното в света. Знаете ли какъв е моят идеал за живота? Да ви превода на ваш език. Като срещна една млада, 19-годишна мома, да ми стане приятно, но никога да не влезе в ума ми една отрицателна мисъл; да се зарадвам, че виждам един ангел, изпратен от Бога, пък и тя да вижда в моето лице, че е изпратен от Бога един човек, който я посреща на пътя. Никаква друга мисъл. И ти, като се приближиш с един свещен трепет, да не внесеш никаква отрицателна мисъл в душата на 19-годишната мома. Като те види тази мома, да се не засрами. Щом тя се засрами, ти си грешен човек. Щом не се зарадва, тя се е уплашила. Щом се засрами, идеалът на момата се е принизил. За срама аз имам следното психологично разбиране: срамът, това е един предвестник на най-малкия грях, който едва могат да видят ангелите. Ако тази 19-годишна мома се засрами, тя е видяла идването на този грях, който един ден може да произведе и самата смърт. Значи като се засрамиш, да се пазиш, че неприятелят ти е близо. А безсрамието значи, че грехът е влязъл и е станал гражданин в твоето царство. Когато грехът иде при нас, тогава срамът е при нозете ни.

Та Христос казва: „Няма да угаси..." Питате: „Как ще се оправи светът?" И все чакате Христос да го оправи. Но ако ние не разбираме Христовото учение, ако ние не разбираме туй, което е в Бога, ако ние не се съединим с Него, как ще се оправи светът? Колко истини има сега в Европа? Франция, Русия, Германия - всеки един по своему разбира истината. Всяка държава има свой начин на управление, всеки иска да тури ред и порядък. Но попитайте народите, които са в тази държава, доволни ли са. Не са доволни от порядъка, нито от законите. Туй, което нареждат законите, би трябвало да е справедливо. Справедливост трябва да има, благородство трябва да има в постъпките, трябва да бъдем скромни. Истината не може да бъде приложена в нейната пълнота, докато няма нужното разбиране.

„Няма да угаси..." Не само не трябва да се угаси, но туй чувство за правда и истина трябва да се разпалва. Ние постоянно седим на една отрицателна позиция и при това очакваме всеки ден да ни се внесе нов капитал. Засега се изисква този капитал, с който разполагаме, да се вложи в действие. Всички вие трябва да направите един опит. Ако в света има 12 души праведни, които могат да обърнат по един човек в година към Господа, и на другата година всичките двадесет и четири обърнат още по един, по този прогресивен начин в триста години целият свят щеше да бъде обърнат. А ние седим и чакаме Господ да оправи света. Действително

Господ го е оправил и продължава да го оправя, тъй както железарят оправя една изкривена ос: трака, чука, но бой има. Това оправяне съвсем не е нещо ново. Във всяка война Господ оправя света; във всяко земетресение, във всяка епидемия Господ оправя света; във всичките раздори в къщи Господ оправя света; във всичките убийства Господ все оправя света. Ако така се разбира оправянето, то е само изразходване на излишна енергия. Като страдаме, Господ ли страда или ние страдаме? Всички съвременни страдания са от нереализирани идеали.

Ще ви представя един мит. След като създал хората на Земята, Господ решил да им създаде и помощници. И създал от рода на мухите друг род мухи, не сегашните (и мухите са се изродили при грехопадението, и те са слезли надолу). Тази муха, създадената тогава, била много хубава, красива мома. Дал ѝ Господ да направи едно добро и ѝ казал след като го направи, да се върне при Него. Тя тръгнала. Минала покрай един паяк - най-красивия момък - който ѝ рекъл:

– За пръв път виждам такова хубаво лице като твоето! Сърцето ми трепти! Ето ти едно огледало да се видиш. Аз никога не съм виждал такова красиво лице!

– Бих желала да дойда при теб, но Господ ми е заръчал като отивам да изпълня една Негова заръка, никъде да не се спирам, та като се върна, тогава ще се огледам в твоето огледало.

– Бързай, колкото можеш, по-скоро да дойдеш, да се върнеш като си свършиш работата!

Знаел Господ какъв капан ѝ крои този паяк - издигнала се една буря, че му развалила паяжината. И мухата, като се върнала, не могла да намери паяка и огледалото му, и си казала: „веднъж в живота си реших да се огледам и не можах. Изгубих случая!“ Затъжила се тя, че не могла да се огледа... И всички вие сега тъжите, че не можете да се огледате. По-добре е да не се оглеждате в паяковото огледало. Аз харесвам тази муха, че е свършила работата си, затова намирам, че мухата е много умна. Мухите са възпитатели на млекопитаещите: като седне някое животно, мухата идва и казва: „Хайде да работиш!“ и ще го ухапе. То маха с опашката, с рогата, с главата и най-после казва: „Не може, ще стана.“ Като иде да работи, мухата казва: „Така е, с мързел нищо не става, ще идеш да работиш!“ Всичките наши нещастия в света - това са паяжини, това са огледала, в които ние се оглеждаме. Искате да станете силен човек - това е едно огледало. Искате да станете богат човек - това е огледало. Искате да станете професор, да се издигате - това е огледало. Искате да станете владика, това е огледало.

Искате да станете знаменитост - това е огледало. Същественото е, което Бог е вложил в нас. За него имам само един израз: онзи извор, който извира, изпълнява своята длъжност навреме. А онази вода, която е налята в шишето, нея я разливат наляво и надясно. И нашият живот мяза на такова наливане и разливане на шишето. Всички ние трябва да приличаме на извори, които текат свободно. Сега, не искам да кажа, че вие не течете, но у вас се заражда по някой път едно вътрешно недоволство, изпадате в какви ли не противоречия. Разрешавате онези капитални въпроси за вашето битие, за вашето отношение към причина и последствие, към любовта, към смъртта. Не да бъдете играчка на Смъртта, но като дойде, вие кажете: „Няма да си подложя главата!" Виждали ли сте какво става, когато светията срещне Смъртта? Аз да ви кажа какво става. Понеже Смъртта има високо самомнение, като хване един светия, казва му: „Какви по-велики хора съм налагала!" И го завежда до границата на онзи свят да го тури в затвора. Но светията я блъсне така, че тя се търкулне и падне. Той се освободи, а тя негодува: „Нахалник!" Но той ѝ казва: „Светията няма да туряш в затвора! Това е волята Божия!" Удари два юмрука да се търколи Смъртта! Ако тя успее да те внесе вътре в затвора, ти не си никакъв светия.

„Няма да угаси." Този светия не угасва. Той знае, че е силен. Той се е приготвил за този момент. Смъртта трябва да разбере, че той не е като другите. Този е моментът, в който той показва силата си, че свети. Та казвам: всички трябва да бъдете готови за този момент. В онзи, крайния момент човек трябва да се покаже какъв е. Капиталът, който Бог е вложил във вашата душа, в критичен момент ще го покажете. Знанието на всички философи и поети върши много хубава работа. Знанията, които са вложени във вашата душа, това са условия. Те трябва да се развият, за да бъде всеки от вас един велик Божи служител.

Свободата започва със знанието и най-после иде любовта. Майката трябва да роди детето си, трябва да го учи, след туй ще се яви у него съзнанието, че майка му го обича. В този ред на нещата свободата ще се яви първа. Ти не може да освободиш един човек, който не е роден. Той не може да обича, докато не го освободиш. Ние обичаме Бога, понеже единственото Му желание е да ни освободи. От какво? От всички условия на смъртта. Той казва: „В света няма да седиш малодушен в каквото и да е отношение!" Защото Земята е едно училище за децата. Ние дълго няма да останем тук. Този ред и порядък на Земята, той трае две хиляди години, повече не може. Сегашната култура е на края си. Иде нещо хубаво, велико, за което ние се готвим. Смъртта е един начин за пречистване от всички стари разбирания, с които ние трябва да ликвидираме. И да влезем в невидимия свят със запалена свещ. Аз наричам човек този, у когото тези три Божествени добродетели съществуват: разбирането на Любовта във всички

области на живота, разбирането на Мъдростта и Знанието във всички области на живота и разбирането на Свободата. Да бъдем свободни във всички свои прояви, тъй щото да не виждаме в себе си никакво противоречие. Аз зная, ще се зароди във вашия ум мисълта да знаете много. Може да знаете, но вие не можете да осмислите знанието, да се ползвате от него, да го приложите, ако не допуснете любовта в себе си. Как си представяте любовта? Любовта се изявява във всички същества, които са безсмъртни. За да дойде любовта у вас, трябва да дойде едно същество, което е безсмъртно, едно същество, което е чисто, един ангел във вас, и тогава и вие ще бъдете безсмъртен. Той ще ходи с вас и вашият път навсякъде ще бъде отворен. Това е Любовта. Тя не е сила като електричеството. Тя като дойде и електричеството, и магнетизмът ще потекат. Любовта е най-разумното същество. Бог е Любов. Той има такова знание и богатство, което с нищо не може да се сравни. Той може да повдигне Земята на ръцете си. Туй същество е в сила да направи каквото пожелае. Туй същество е в сила да събере Земята в един лешник. Това как ще го разберете? То не може да се разбере, то се предполага. И опит не може да се направи. Могат да се разбират понятията. За да разбереш Земята, тази голяма Земя, трябва да я направиш малка. Опитвали ли сте някога да я обхванете? Имате ли ясна представа за Земята, че е валчеста? В ума ви да изпъкват всичките морета, океани, острови, а също и всичките буболечици. Кой от вас е правил такъв опит? Това е познание. Познание е в ума си да обхванете всичко в едно. И да знаете в коя област са тези или онези планини, и какви са. Това е знание. Някои от вас ще кажат, както турците, които не искат да мислят: акълъ зарар. Турците като не искат да мислят, казват: седем ката нагоре, седем ката надолу. Те обичат да преувеличават. В турско време един турски бей казал на един български свещеник, че султанът имал „бин билион аскер." Свещеникът му рекъл: „Това да са орехи, пак не може да се съберат във вашата държава!" Толкова милиона войници да ги нахраниш, това е едно грамадно число. И в съвременната култура има много неща измислени и преувеличени. Някой пише една книга. Но тази книга, ако съдържа Истината, умрял човек може да възкреси. Или болен човек като я прочете, да оздравее. В Истината човек се обновява и възкръсва. Казвате, че трябва да стане коренен преврат. Един англичанин за много работи питал Ганди и най-после го запитал откога има тези идеи. Ганди отговорил, че две книги му направили силно впечатление: на един английски писател и на Толстой; като ги прочел, той изменил живота си. Англичанинът работел във фабрика и печелел на година по два милиона. След като разбрал смисъла на живота, всичко раздал на бедните хора и започнал да изпълнява програмата на Ганди. И той, Ганди, му показал с какво се храни - малко и много скромно се е хранел, дни наред взимал само по един плод на ден. Преврат трябва да стане в твоята душа. Ако ти не се освободиш от тези два милиона, ако ти не

се освободиш от сегашната храна, която ядеш, как ще влезеш в Царството Божие? Може, след десет хиляди години, разбира се, но не по-рано... Едно друго негово меню: или малко козе мляко, или 4 круши на обяд, десет грама бадемово масло и вечер пак козе мляко, хляб не употребявал. Това, което Ганди яде, не можем да турим като пример за един европейец, но казвам, че ние може да си направим едно отлично меню, при което да има по-малко излишъци. Сега от сутрин до вечер ние мислим какво ще ядем, какво ще се прави след 20 години, в беднотия ще умрем, голи и боси ще ходим... Аз в България съм срещнал само един беден, който ми хареса. Бос и гол го срещнах и той ми се усмихна, и аз му се усмихнах. Казва ми: „Благодаря, откак обосях, аз оздравях. По-рано все изстивах, а сега не изстивам, по-рано имах шум в главата, сега както ме виждаш, с кърпени гащи съм, но съм здрав и в главата ми няма шум." Вървим с него и се разговаряме. След като му говорих за обикновени работи, казвам му: Аз се радвам, че ти си намерил спасителния път в живота. Ако ти даде някой някои хубави дрехи и обувки, няма ли да ги облечеш и obuеш? Той ми се поусмихна малко и казва: „Може само когато ходя на представление, защото ако вляза в туй общество бос, това ще внесе смущение, ще наруши реда. Но щом изляза оттам ще ходя както сега. Аз съм доволен за себе си, не искам ни най-малко да наложя своето убеждение на другите." Казвам: Ето един човек, който е доволен. Както виждаш, аз съм хубаво облечен сега, но отивам на концерт. След това ще отида на театър, на жур-фикс, след това на беседа, че ако си свърша работата и аз ще хвърля обуца, шапка, гологлав ще остана. - Разбираме се двамата.

Естественият, чистият, светлият живот, който внася хубавото, красивото в живота, това е смисълът. Да се разбираме, да сме готови в даден случай ако срещнем този, бедния човек, да влезем в неговото положение и той да влезе в нашето положение. Той като ме види, да не каже: „Колко хубаво е облечен този човек!" Аз съм виждал хора хубаво облечени - нищо не казвам. Като видя този, бедния, радвам се, приятно впечатление ми прави. Идея има в него. Аз го зная, че той не е толкова беден, колкото се представя.

„Свещило запалено няма да угаси." Аз желая вие свещите си да не угасите и дето минавате, палете свещите.

„Благословен Господ, Бог наш"
Добрата молитва.

8. неделна беседа, държана от Учителя
на 15 ноември 1931 г., София, Изгрев.

МАТЕРИАЛНИ ПРОЯВИ НА ЖИВОТА

Размишление.

Изпя се песента "Аин-фаси."

Много се говори за живота, но мъчно се определя, кое е най-важното в живота. - Защо? - Защото всяко нещо е важно за даден човек и за даден момент. За малкото дете е важна храната, която приема от майка си. За съзнателния човек е важно здравето. Щом е здрав, всичко се постига лесно. Който има вътрешно разбиране за живота, той знае, какво му е нужно за всеки даден момент. Който няма това разбиране, няма ясна представа за нещата, не знае, какво да иска, какво му е нужно. Тази е причината, където обикновеният човек иска да постигне изведнъж много неща; ако не може да ги постигне, той се смущава, обезсърчава се и животът му се обезсмисля. Един от природните закони гласи: в даден момент човек може да има само една мисъл, едно чувство, едно желание. Има ли две или повече мисли, чувства и желания, той сам се спъва. Невъзможно е в един момент да реализираш две идеи. Този момент може да е кратък, може да е дълъг - зависи от бързината, с която човек се движи. Има моменти, които се равняват на една хилядна част от секундата. Как ще реализираш идеята си в толкова кратък момент? За съзнание, което се движи с бързината на биволска кола, това е невъзможно. Обаче, за съзнание, което се движи с бързината на светлината, това е възможно. Ако се движиш с бързината на светлината, за една хилядна част от секундата ще извървиш 300 километра. Не се ли движиш с тази бързина, за да извървиш 300 километра път, нужни ти са пет-шест дни.

Като не познават крайната цел на живота, повечето от съвременните хора се интересуват и стремят към мимолетни неща, които траят един момент. Че след един момент ще ги изгубят, това не е важно за тях. Всъщност, не е така. Крайната цел на живота не е в преходните и мимолетни неща. Крайната цел на живота не е нито в младостта, нито в старостта. Ако беше в младостта, човек не трябваше да остарява; ако беше в старостта, той не трябваше да умира. Крайната цел на живота не е нито в богатството, нито в беднотията. Ако беше в богатството, човек не трябваше да обеднява; ако беше в беднотията, той не трябваше да забогатява. Крайната цел на живота не е нито в знанието, нито в красотата, нито в религията, нито във вярата. Ако беше в тези неща, ние не трябваше да ги губим. Какво виждаме в живота? Ученият губи знанието си, красивият губи красотата

си, вярващият губи вярата си и т.н. Всички неща, които се губят, са средства в живота, а не цел. - Кое не се губи никога? - Не се губи само онова, което човек не знае. Значи, незнайните неща никога не се губят. Това, което в даден случай не знаеш, е абсолютно реално, понеже нито се губи, нито се придобива. Всеки се интересува от това, което не знае, а не от това, което знае. Тази е причината, където хората се интересуват от реалните, т.е. от незнайните неща.

Съвременният човек има много желания, но повечето са временни и преходни. Днес желае да постигне нещо и като го постигне, търси друго нещо. Човек лесно се насища на желанията си. Бедният иска да стане богат, но скоро се насища на богатството си; невежият иска да придобие знание, но скоро се насища на знанието си; грозният иска да стане красив, да обърне внимание на хората, но и това желание не го задоволява. - Защо човек се насища лесно? - Защото е дошъл до знайното. Докато не знае нещо, той има стремеж, иска да проникне в областта на незнайното. - Къде се крие незнайното? - В Битието, в целокупния живот. За да обхване този живот, човек се нуждае от простор и дълбочина в съзнанието. Това съзнание наричаме Божествено. Само човек с Божествено съзнание може да проникне в Битието и да задоволи своя вътрешен стремеж. Така той ще събере знанието, пръснато в цялата природа, като части на едно цяло и ще го поднесе пред олтара на великото, истинско знание. Това може да направи само силният човек, на когото умът и сърцето, ръцете и краката са на място и той работи с тях, както за благо на своя ближен, така и за благо на цялото човечество.

Кои неща в живота са съществени и кои са несъществени? Кое е същественото за часовника? - Да върви правилно и да показва точно времето. Каква полза имаш от часовник, който не върви? И златен да е, щом не върви и не показва точно времето нищо не струва. Материалът само е ценен, но не и работата му. Времето и животът, пространството и животът, или времето и пространството са условия за проява на живота. Според някои философи, времето и пространството нямат нищо общо с живота. Не е така. Животът има отношение и към времето и към пространството. Не можем да говорим за живота, без да се проявява той във време и пространство. Времето и пространството излизат от живота, но животът има отношение към вечността.

Като се говори на хората за време и пространство, за вечен живот, те навлизат в отвлечен свят. - Защо? - Защото те са далеч от тяхното съзнание. Те се стремят към неща, близки до съзнанието им. Обаче, тези неща, именно, ги правят нещастни. Всяка мисъл, всяко чувство или действие, които са близки до човешкото съзнание, причиняват отегчение и

страдание на човека. Представете си, че имате един възлюбен, когото държите близо до съзнанието си и постоянно мислите за него. Тази мисъл ви причинява безпокойство, смущение и тревоги. Ако не го видите няколко дни, започвате да се безпокоите, да не е станало някакво нещастие с него, или да ви е забравил. Човек се безпокои не само за своя възлюбен, но и за Бога, ако го постави близо до съзнанието си. Ако му се случи някакво нещастие, веднага се пита, защо Господ го е забравил, защо е допуснал страданието. Пазете се от кривите мисли. Това се постига чрез разумно живеене. Живей съзнателно, без да товариш мисълта си с предмети, близки до съзнанието си. Дръж предметите по-далеч от себе си, да ги виждаш добре. Иначе, ще изпаднеш в заблуждения и криви мисли.

Съвременните хора са гледали на живота, като на забава. Те са яли и пили и днес повечето от тях са излезли от равновесието си. Животът е сладко вино, което, разумно използвано, дава добри плодове. Ако не се използва разумно, то ферментира и действа опивателно. Тогава човек забравя да мисли и става жертва на външни влияния. Силният човек не се опива, защото употребява силите на живота в полза на своите ближни, както и за цялото човечество. Слабият, обаче, се опива от живота и престава да мисли. За него се казва, че навлиза дълбоко в материята. С други думи казано: когато влезе в гъстата материя, където не прониква никаква светлина, човек изгубва вътрешната връзка с живота и престава да мисли и чувства правилно. Всеки мисли, че знае много, но ако го запитате, какво означават числата от едно до десет, ще се намери в затруднение. И децата знаят, че $1 + 2 = 3$, $2 - 1 = 1$, $2 \text{ по } 2 = 4$, $6 : 2 = 3$. Попитайте ги, какво е значението на тези числа и на четирите действия, с които работят, нищо не могат да кажат. Те знаят толкова, колкото и възрастните хора.

Днес всеки може да каже, че събирането, изваждането, умножението и делението са прости действия, но какво е тяхното значение за съзнанието на хората, не знаят. Лесно е да се каже, че между събирането и умножението, както и между изваждането и делението има нещо общо, но резултатите на събирането произвеждат ли умножението? Резултатите на изваждането произвеждат ли делението? Значи, между тези действия има нещо общо, но същевременно те се различават коренно едни от други. Ти можеш да разделиш една ябълка на две половини и да дадеш по една половина на двама души. Но можеш да извадиш от склада си две ябълки и да дадеш на всеки по една ябълка. Значи, не е все едно да делиш и да вадиш. Като делиш, ще дадеш по половин ябълка на човек; като вадиш, ще дадеш по една ябълка. Като изучавате дълбокия смисъл на аритметическите действия, идваш до заключението, че събирането и изваждането са външни процеси в живота, а умножението и делението - вътрешни. Така постъпва и природата: външно тя работи със събирането и

изваждането, а вътрешно - с умножението и делението. Всеки трябва да познава произхода на своите мисли и чувства, да знае, по пътя на кое действие се проявяват и какви свойства имат. Това значи а бъде човек истински учен. Това значи, да бъде той господар на своите мисли и чувства. Влезе ли една мисъл в главата му, той знае, дали тя идва по пътя на събирането, изваждането, умножението и делението.

Мнозина изхождат от гледището на обикновения живот и казват, че не искат да бъдат бедни и страдащи. - Какво искат те? - Богатство и щастие. Какъв процес е богатството: външен, или вътрешен? Какъв процес е беднотията: външен, или вътрешен? Понеже богатството представлява събиране на блага, а беднотията - изваждане на блага, те са външни процеси. Какъв процес е съмнението, гневът, ограничението, подозрението? - Те са външни процеси. Обаче, дойдем ли до вярата, любовта и свободата, те се разглеждат като вътрешни, съзнателни процеси. Какво представлява вярата? Може ли някой от вас да напише нещо за вярата? Ще кажете, че този въпрос не ви интересува.

Наистина, съвременните хора се занимават с различни въпроси, но малцина са мислили и мислят върху вярата и любовта. Някой минава за физик, друг - за химик, трети - за окултист и т.н. Според мене, всеки човек е едновременно и физик, и химик, и окултист, и философ. Който знае да ходи правилно, е физик; който може да се храни правилно, е химик; който гледа правилно на нещата, е окултист; който мисли право, е философ. Той разбира аритметичните действия и ги прилага в живота. И тъй, да се изучават аритметичните действия, като вътрешни процеси, това значи, да се натъква човек на отвлечени въпроси. Обаче, тези въпроси имат, освен физически, още и психически характер. Например, един виден учен дошъл до откритието, как бездетната жена може да роди дете и то - момче. На пръв поглед откритието е просто - вътрешно приемане на известно количество от някаква сол. Достатъчно е в продължение на една година да се употребява тази сол, за да даде добри резултати. Доколко е вярно това откритие, не е важно. То интересува само бездетните жени. Този учен приложил за пръв път своето откритие върху ялови крави и като видял, че опитът му има резултат, препоръчал го и на бездетни жени. Какви са резултатите от това откритие, не се знае. Важно е усилието на човешката мисъл, да проникне във всички области на живота, да внесе подобряване и да го осмисли. Много начини има, чрез които бездетната жена може да ражда, но природата мълчи по този въпрос. Това е свещена наука, която не може да се даде в ръцете на сегашните хора. Не е позволено още да се говори за свещените неща. При това, един от свещените въпроси на живота е, през кое време на деня се зачеват и раждат момчета и кога - момичета. Точно определено е, дали сутрин, на обяд или вечер се зачеват

момчета или момичета. Точно определени са часът и минутата, когато се зачеват момчета или момичета. При това, забелязано е, че момчета се раждат през положителните моменти на деня, а момичета - през отрицателните моменти. Има моменти през деня, когато не се раждат, нито зачеват деца. Те са тъй наречени "мъртви точки".

Помнете: както съществуват физически или материални методи за постигане на нещо, така също са известни и духовни или психически методи. И едните, и другите са прилагани още от най-древни времена. Например, в Библията е писано, как бездетни жени са зачевали и раждали. Бездетната жена се обръщала към Бога с искрена, топла молитва, с някакво обещание в душата си и молитвата ѝ се приемала. Видният учен препоръчва за случая някаква сол, а благочестивата жена се моли на Бога. Искрената и молитва към Бога е солта, която ученият препоръчва. Молитвата представлява духовен метод за постигане на човешките желания. Този учен намерил солта, с която безплодната крава ражда мъжки теленца, а безплодната жена - момчета. В бъдеще той трябва да открие онази сол, при употребата на която ще се раждат момичета. Явява се въпросът: на какво се дължи безплодието в човешкия живот? То се дължи на известно отклоняване от великия Божествен закон. Под "безплодие" в широк смисъл на думата се разбира липса на добродетелите в човека: любов, мъдрост, истина, знание, светлина, свобода и т.н. За това безплодие говорим ние, а не за физическото. Под "раждане" разбираме всемирнен процес, чрез който душата трябва само да работи, да твори и създава. И наистина, ако умът не води към знание, ако душата не ражда доброто, и ако духът не ражда свободата, какъв е смисълът на живота? Какво трябва да влезе в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешката душа и в човешкия дух, за да бъде човек производителен и да ражда?

Съвременните хора живеят със страх за бъдещето. Те се безпокоят от мисълта, какво ще ядат, как ще се обличат, къде ще живеят. Ако днес имат всичко, те се страхуват, следващия ден да не изгубят условията на живота. Днес не воюват, но се страхуват за бъдещата война. Днес няма земетръси, но се страхуват в бъдеще да не ги изненадат такива. Изобщо, хората живеят в постоянен вътрешен страх. И храната, и облеклото, и жилището са необходими, но човек няма защо да се страхува. Страхът е аномално чувство. - Защо се страхува човек? - Да не остане гладен, гол и бос. - Който го е пратил на земята, Той има грижа за него. От човека зависи да бъде изоставен от Бога, или не. Първите човеци сами създадоха нещастията си. С непослушанието си, те първи се отдалечиха от своя Създател. Когато греша и не върши Божията воля, човек сам се отклонява от възходящите течения на живота и навлиза в областта на смъртта.

Често се говори за някого, че е наредил добре живота си, няма за какво да мисли. За друг някой се казва, че работите му не вървят добре, сам трябва да се грижи, с труд да изкарва прехраната си. Какво представлява положението на първия? Той е богат човек, но болен, постъпил е в болница, между лекари, милосърдни братя и сестри, които се грижат за него. Лекарите го посещават по няколко пъти на ден, преглеждат го, мерят пулса и температурата му, предписват лекарства и храни, необходими за лекуването му. Милосърдните сестри и братя пречистват леглото, услужват му, гаят го, по-скоро да оздравее. И природата прави своето - регулира енергиите му, докато един ден каже думата си: Този човек трябва да се отпише, той е здрав, сам може да се грижи за себе си. Лекарите, милосърдни братя и сестри се събират около него и с радост и песни го изпращат в дома му. Такова е положението на богатия, който очаква на окръжаващите.

Помни: онзи, за когото се казва, че работите му не вървят добре, че не е наредил живота си, е здрав, но беден; няма кой да му услужва, да се грижи за него. Той се намира в противоречие. Следователно, богатият човек е болен, лежи на леглото си и около него се движат лекари, милосърдни сестри да му услужват. Бедният е здрав човек, напуснал болницата, оставен на своите сили, сам да си услужва. Такова е положението на праведния и на светията. Понеже е лежал дълго време в болницата, оздравелият изгубва навика сам да си услужва и се чуди, какво да прави. Много просто, той трябва да остане в болницата, но като слуга, да помага на болните. Ще тури бяла престилка и ще остане пак между лекарите и милосърдните братя и сестри, но вече като техен помощник. Две положения съществуват за човека: или да бъде болен, и близките да му услужват, или той да бъде между болните и да работи. Следователно, ще бъдеш богат или беден, здрав или болен, учен или прост.

Мнозина се питат, защо Адам и Ева напуснаха рая. Отговорът е прост: Те излязоха от рая, за да помагат на своите ближни. Докато бяха в рая, те се намираха в положението на богати, но болни хора, на които всички услужваха. Първоначално Адам беше здрав, но не искаше да работи. Той търсеше хора, които да работят за него, затова пожела да има другарка. Бог задоволи желанието му, даде му другарка, която имаше същото желание - други да работят за нея. И двамата търсеха лек начин за живеене, но Бог им каза: Раят, в който живеете, е място за работа, не е болница. Който иска да работи, ще остане в рая; който не иска да работи, ще напусне рая и ще отиде в болницата. Раят е място за работа - за права мисъл, прави чувства и прави действия. Днес много хора, като Адам и Ева, искат да живеят охолно, да не работят, да не правят добрини. В това се заключава тяхното нещастие. Защо искаш всички хора да те обичат, само

за тебе да мислят и работят? Това са външни условия, които не правят човека щастлив. Щастието се заключава в работата, в правата мисъл, в помагане на близките. Ако живееш така, работите ти сами по себе си се нареждат. Бъди всякога готов за работа, за да те отпишат от болницата. Очакваш ли на чужда помощ, ти влизаш в болницата. Колкото и да искат навреме да ти услужат, все ще се случи нещо, което да те разтревожи: или сестрата не дошла навреме, или лекарят закъснял. Болният прилича на майка, която се отегчава от живота и очаква на децата си, да пораснат, че да я отменят в работата ѝ. В скоро време тя вижда заблуждението си - от ден на ден работата и се увеличава. И богатият мисли криво. Той иска да забогатее повече, да се осигури, но остава излъган. Колкото по-богат става, толкова повече работа му се отваря. Всички го безпокоят, искат пари, услуги от него, а някои започват да го преследват.

Като говоря за богатството, аз не го отричам, но казвам, че то трябва да се употреби навреме и на място. Същото казвам и за беднотията. В нея се крие такова богатство, каквото никой не подозира. Хвани бедния за гушата, за да ти каже, къде има заровено богатство. С други думи казано: "Накарай бедния на работа, да те научи на ум". Умът е богатство, което малцина могат да използват. Богатият трябва да бъде умен, да употреби богатството си навреме и на място. Бедният трябва да бъде готов да даде идея на богатия, как да употреби богатството си. Един даровит, способен ученик седи и слуша, какво се преподава. Учителят кара ученика да изпее една песен. Ученикът се свива, стеснява се, не се решава да пее пред другарите си. Той има хубав глас, но се стяга, не иска да пее. Учителят го подканва един път, два пъти, но ученикът не се решава да пее в класа. На третия ден учителят се приближава до него, удря му две плесници и ученикът започва да пее. Той не вижда вече другарите си, забравя всякакъв страх и стеснение и свободно се проявява. Той казва: Благодарение на двете плесници, аз се освободих и пропях. Плесниците са един от крайните методи на учителя, но понякога и природата употребява този метод. Някой седи на едно място, мисли и не може да пее правилно. Като види това, природата му удря една-две плесници, той забравя всичко и започва да пее. На първо време тоновете му са слаби, неправилни, но след плесниците гласът му се усилва и той започва да взима чисти, правилни тонове. При това положение, плесниците на природата изиграват ролята си. Те стават причина да проявиш дарбата си и да станеш певец. Защо идват страданията в живота? - За да се събуди Божественото в човека. Разумната природа си служи с различни методи, за да постигне целта си - пробуждане на Божественото в човека. По наследство, човек носи криви мисли от миналото, от своите деди и прадеди и като стане въпрос да прояви доброто, той казва: Не е време сега да се проявявам, ще отложам за друг път. За доброто, за възвишените и светли мисли и чувства всякога е

време. Не подпушвайте пътя на добрите мисли и чувства. Оставете ги свободно да текат, да следват пътя на безграничното. Ще кажете, че мисълта води в отвлечен свят. Не мислете за това, давайте ход на всяка светла мисъл. Защо да не мислите и за непостижими неща? Някой си въобразява, че има палат, с голяма плодна градина, с шадраван в средата, с цветя и пойни птички и се радва на богатството си. Макар и въображаемо да е това богатство, той пак е щастлив. Ако той не е богат, друг някой е богат. Или, ако днес не може да постигне желанието си, някога може да забогатее. Всяка мисъл се реализира. Въпрос е, кога става това. Когато и да е, в близко или далечно бъдеще, мислите на човека се реализират. Мислите се раждат в умствения свят, там се отглеждат, а на физическия свят се реализират. Ето защо, колкото и да си реалист, първо ще отидеш горе, в умствения свят, да възприемеш една мисъл; после ще я свалиш на физическия свят, да я реализираш, т.е. въплътиш. Чувството ще възприемеш от астралния свят и ще го проявиш на физическия. Ако мислите не минават през ума, а чувствата - през сърцето, никога не могат да се реализират на физическия свят.

Какво представлява човешкият живот на земята? - Реализиране на идеи и чувства. Земният живот е отражение на други два живота: на мислите и на чувствата. От земния живот на човека ще познаеш, какъв е неговият умствен и сърдечен живот. - Какво е предназначението на човека? - Човек е дошъл на земята не само да събира и да изважда, не само да умножава и да дели, но и да мисли за възвишения свят, който носи безсмъртието. - Защо трябва да се моли човек? - За да придобие живота. - Защо трябва да мисли за възвишения и красив свят? - За да придобие любовта, знанието и свободата - същественото в живота. Изгуби ли любовта, знанието и свободата и животът изчезва. - Защо трябва да вярваме в Бога? На този въпрос противопоставям друг: Защо дишаме въздух? Всеки знае, че без въздух няма живот. Човек живее, мисли и действа, докато диша. Престане ли да диша и възприема въздух, той престава да живее. Каквато е необходимостта на човека от въздух, такава е нуждата и от светлината, и от мисълта. Човек не може да живее без въздух, без светлина, без мисъл и без чувства. Всичко, което търсиш, очакваш, желаеш, идва чрез мозъка, чрез сърцето, чрез дробовете. С други думи казано: Всичко, което човек желае, идва чрез духа, душата, ума и сърцето. Смисълът на живота се заключава в правилната работа на духа, на душата, на ума и на сърцето. Това подразбира вътрешната работа на човека, който се оглежда в нея като в огледало.

Мнозина се оглеждат в огледало и намират, че са остарели. - Какво представлява старостта? - Богат банкер, който лежи в болницата и очаква на грижите и помощта на лекари и милосърдни сестри. Отвреме-навреме

той се смущава и мисли, че ще умре. - Какво представлява смъртта? - Излизане от болницата.

Обедняването, оглупяването е също така излизане от болницата. Някои учени са болни. За тях се казва, че са дошли до истинския смисъл на живота. Докато се върти на леглото, човек не е намерил смисъла на живота. Друг е въпросът, когато напусне болницата. В първо време той седи, мисли, какво да прави. Щом излезе от болницата, пътят му се отваря и той започва да работи. Дълго време хората са били в болницата. Обаче, в деня, в който се е отворила вратата на болницата, всички се раздвижили и който е успял да излезе вън от болницата, животът му се е осмислил. Това значи, да напусне човек условията на болничния живот и да излезе на свобода. При това положение, няма вече охкане, няма вече мъки и страдания. Съвременните хора говорят за културата на XX в., без да си дават отчет, какво в същност е тя. Тя е култура на болни хора. Където погледнете, навсякъде виждате легла, болни, лекари, милосърдни сестри и братя. Владиката минава за здрав човек, но след него вървят деца, носят одеждата му. Свещеникът минава за здрав, но и той не върши работата си сам. Ще намери някое дете да му подава кадилницата. Днес повечето хора са болни. Те лежат на леглата си, плачат, пъшкат и за болестите си говорят. Време е вече да се отворят вратите на болниците и болните да излязат навън. - Кога ще стане това? - Когато хората се откажат от омразата, съмнението и подозрението, от всички отрицателни мисли и чувства. Това подразбира истинско здраве. Това е новото, което осмисля живота. - Какво очакват сегашните хора? - Идването на Христа. Те мислят, че като дойде на земята, Христос ще ги вземе на небето с колесница, както стана със свети Илия. Наистина, свети Илия се качи на небето, но понеже не беше напълно оздравял, изпратиха го втори път на земята, като Йоан Предтеча. Следователно, който иска да отиде на небето, трябва да разчита на краката си, т.е. на своите добродетели. Който не е отишъл на небето с колесницата на своите добродетели и на любовта, ще слиза на земята дотогава, докато изработи тази колесница.

Едно се иска от човека: да има прави разбирания за живота, за своя Създател и за разумната природа. Как ще говориш за Бога, ако не разбираш любовта? Не е любов това, което измъчва хората. Любовта не се изразява в прегръдки, в целувки и стискане на ръце. И майката стиска детето си, но това не е любов. Нови разбирания, нова любов е нужна на хората. Новото обновява и подмладява. Това желая и на вас. Всички трябва да се подмладите, да не мислите за старостта, която втвърдява мислите и чувствата. Ще кажете, че едно време сте били по-усърдни, по-ревностни в работата. Ако това е вярно, значи, не сте дали ход на любовта. Тя е неизменна сила. Невъзможно е на младини да си работил с любовта, а на

старини да работиш по друг начин. Младият си остава всякога млад, а старият никога не умира. Ако младият остарява, не е млад. Външно може да остарее, но вътрешно - никога. И ако старият умира, не е стар. Старостта, за която хората говорят, е хилавост, а хилавият не мисли правилно. В известно отношение, децата разбират нещата по-добре от старите. Те са доверчиви, смели. Лошо е тяхното своенравие. Като не задоволят желанието му, детето вика, кряска, иска да обърне внимание на окръжаващите и казва: Знаеш ли, кой съм аз? И старият говори за своето минало и казва: Знаете ли, кой бях аз? Със своето минало величие, старият става за посмешище на хората. Той се хвали със своето юначество, със силата си и се отчайва от старостта. Едно може да повдигне духа му: мисълта за подмладяване.

Време е хората да се подмладят не само външно, но и вътрешно. Ако се подмлади само външно, човек изпада в заблуждение. Той мисли, че само младият има право да люби. Любовта на младия е влюбване, а ние говорим за любов, която живее в душата и е достойние на всички хора. Влюбването има предвид формите. Светът на формите има отношение към старостта. Окултизмът препоръчва на човека да не се привързва към никаква форма, към нищо земно. Формите отнемат, без да дават нещо. Обичай само онова, което може да придаде нещо към твоя живот. Любов, която причинява смущения, безпокойство и тревоги, не е истинска. Любов, която хвърля сянка върху човешкото съзнание, не е истинска. Бащата трябва да обича духа и душата на сина си, а не неговата форма. И синът трябва да обича духа и душата на баща си. Обича ли формата му, любовта скоро ще го напусне. Като ученици, вие често се запитвате, каква е крайната цел на моята работа с вас. Много просто, аз искам да ви помогна да оздравеете. После? Да кажа на лекарите и на милосърдните сестри да ви дадат едно угощение и да ви изпратят вън от болницата. После? Ще влезете в живота да работите. Да оздравее човек, това значи, да се освободи от вътрешното недоволство в себе си: той е недоволен първо от себе си, от окръжаващите, от живота; после той е недоволен от природата: от вятъра, от слънцето, от дъжда - от всички явления. Вътрешното недоволство причинява вкисване в човека, а вкисването е причина на много болести.

Казвам: Вие трябва да обърнете погледа си към разумната природа, към живота и към всички форми, да намерите Божественото, скрито в тях. Само така ще се домогнете до духа на нещата, до истинското познаване на Бога. Само така ще се освободите от отрицателните мисли и чувства, от мъчнотиите и страданията. Само така ще дойдете до пълно общение с Първата Причина. Постигнете ли това, вие сте вече вън от болницата, готови за работа. Следователно, ако някой ви пита, какви убеждения имате, към коя партия принадлежите, не се чудете, какво да отговорите, но

кажете: Аз съм на оздравяване. Бях болен, прекарах известно време в болницата и сега излизам навън. Какво ще правя след това, не зная. Посмей се малко на себе си, че не знаеш, какво да правиш.

Ще дойде някой да те пита, вярваш ли в Бога. Трябва да знаеш за кой Бог се говори, за да разбереш, вярваш ли в Бога, или не. В Европа има 250 милиона богове. За кой от тях се говори? Някой казва, че е българин. Кой е праотецът на българите? Евреите имат свой праотец. - Аврам. В Битието е казано, че Бог е посетил Аврама и му казал, че чрез него ще се благословят всички еврейски племена. Нека българите мислят върху въпроса за своя праотец. Ще кажете, че Адам е праотец на цялото човечество, следователно и на българите. Обаче, Адам напусна рая. Първият Адам е Христос. Той пръв влезе в рая. Хората Го изпъдиха от света, за да влезе в рая. Сега светът е вън от рая, а Христос - в рая. Когато светът не приема, жителите на рая го приемат. Кой иска да живее охолно, ще бъде изгонен от рая. Болният, страдащият се готви за рая. Онзи, на когото слагат букаи на краката, се спасява от смъртта. Ако е свободен, той ще отиде в гората, между мечки и вълци, които могат да го изядат. Когато затворникът се възпита и прояви доброто и разумността, букаите ще паднат от краката му. Какво се иска от съвременните хора? - Да бъдат здрави, да мислят, чувствуват и действат право, да станат служители на Бога и носители на новата култура - културата на любовта. Ще се възрази, че днес малко хора се стремят към любовта. Малкото расте и се увеличава. Казано е в Писанието, че някъде били събрани 120 души в името Божие, но скоро нараснали до 120 хиляди. Силата на човека се увеличава постепенно. Тя се крие в знанието, което той получава от Духа.

Съвременните хора живеят в непрекъснат страх. Те се безпокоят за неща, които нямат отношение към тях. Например, мнозина се питат, какво ще стане със света, с вселената, ако слънцето изгасне. И да изгасне слънцето, светът няма да се свърши. - Защо? - Защото Бог е създал и слънцето, и света. Ако нашето слънце изгасне, ще се създаде друго слънце. Ако една слънчева система изчезне, вместо нея ще се яви друга. Слънцето никога не изгасва, т.е. не се губи, но само се видоизменя. Бог има на разположение милиони свещи: ако една изгасне, друга ще я смени. Важно е да има свещи, които да горят и светят. В природата всичко се изменя. Такава промяна става и вътре в човека. Неговите мисли и чувства се изменят всеки момент. Няма мисъл, няма чувство в човека, които да не са подложени на промяна. Радвайте се, докато стават промени във вас, за да свържете вашето съзнание с божественото и да се почувствувате свободни.

"Истината ще ви освободи". За да се домогнете до истината, трябва да се молите един за друг, да желаете доброто на всички. Само онзи може да се

повдигне, който желае повдигането на всички хора. Той знае, че благо на неговата душа е благо на всички. И обратно - благо на всички е и негово благо. Така трябва да мислят и ученият, и философът, и музикантът. Казано е: "Никой не живее за себе си". Организмът е здрав дотолкова, доколкото отделните удове* [*уд, удове - телесни членове, крайници /ост./ (бел. шефа)] работят в съгласие с цялото. Хората живеят добре и успяват в работите си дотолкова, доколкото са в съгласие с Божиите закони и законите на разумната природа. Докато изпълнява Божията воля, човек се развива правилно. Щом се отрече от тази воля, той сам подписва своята присъда. Не се отдалечавайте от Бога, нито поставяйте между Него и своята душа преграда която да Го засенчи. Велик е Бог, нищо не може да Го засенчи, но временно може да падне сянка върху Него. Сенките се дължат на човешките заблуждения. Докато се освободят от заблужденията си, макар и временно, сенките ще витаят в съзнанието им. Стремете се към Великото в живота, което разпръсва сенките в съзнанието, което осветява ума и стопля сърцето. Достатъчно е само да помислите за Бога, за да се освободите от заблужденията, болестите и мъчнотиите в живота си.

8. Лекция от Учителя, държана на
18 ноември, 1931 г., София. – Изгрев.

1931_11_20 Човешките косми

Издание 1947 г., София

КНИГА: Живот и отношения, МОК Год. XI, Том 1

ЧОВЕШКИТЕ КОСМИ

Т. м.

Тема за следния път: „Отличителни черти на динята и чесъна.“

Мислете върху произхода на динята и на чесъна. Как ще развиете темата? Кое е същественото качество на динята, и кое – на чесъна? Представете си, че един човек има характер, подобен на динята, а друг – на чесъна. Как ще определите тия два характера? Ако някой лесно се сърди и обича да рита, има характер на чесъна. Оня, който е благ, сладкодуген, има характер на динята. По какво се отличава добрият от лошия човек? Какъв е съставът на тяхната кръв? Ако всички лоши хора приличат на чесъна, питам: При какви условия е създаден чесънът? В кое семейство влиза? – В лилиецветните. Отличителното за това семейство е луковичата, а в цвета им играят роля числата шест и три. Прочетете нещо от ботаниката за чесъна и динята, без да философствате.

Втора тема за следния път: „Разлика между философия и наука.“

Направете психологически разбор върху четирите главни пророци: Исая (60 гл.), Иеремия (52 гл.), Иезекиил (48 гл.) и Данаил (12 гл.). За следния път направете първо разбора, а двете теми ще оставите за по-нататък.

Задавали ли сте си въпроса, при какви условия се мени човешкият характер. Да вземем двама души с различни характери: единият е кротък и смирен, а другият – буен и енергичен. Ако питате френолога, коя е причината за това, той ще каже: Главата на буйния и гневливия отзад е широка, а на смирения главата отгоре е тясна. Това не е причина, а последствие. Това е факт. – Кога се уморява човек? – Когато ходи много. – Това не е всякога така. Някой ходи много, а се уморява малко. Друг ходи малко, а се уморява много. И тук причината се крие някъде дълбоко в човешкото естество. Дали човек е добър, или лош, това се дължи на неговия далечен произход. Някога човек се гневи на хората, а някога на себе си. И това си има причина. Ако някой се самоубие, считат, че върши престъпление. Ако заколи агне, казват, че това е в реда на нещата. Да заколиш своето агне, това не е престъпление; да заколиш чуждо агне, това е престъпление. Да бъркаш в джоба си и да вадиш пари, това е в реда на нещата; да бъркаш в чуждия джоб, това е престъпление. Какъв морал има в това? Моралът е в следното: Никой няма право да убива и да коли! Дали

тоя закон се отнася до твоето, или чуждото, не е важно. Тъй щото, не е прав изводът, че своето може да убиваш и колиш, но не и чуждото.

Кога говори човек истината? – Когато има интерес. Ако няма интерес от нещо, той няма да говори истината. Достатъчно е да обещаеш, че ще дадеш на някого сто хиляди английски лири, за да каже истината. Ако богатият знае, че, щом каже истината, ще обеднее, никога няма да я каже. Значи, хората нямат понятие от истината. В истината хората са дошли дотам, да считат, че нямат право да колят чуждото агне. Ако нещо е в твой интерес, може да кажеш истината; щом не е в твой интерес, ще скриееш истината. Ще кажете, че вие правите изключение. Наблюдавайте се, да видите, как някога сте склонни да говорите истината, а някога я скривате. Питат един ученик: Защо не дохожда на училище? – Болеше ме коремът. – Всъщност, не го е болял коремът, но уроците си не знаел.

Сега се явява въпрос: Защо човек не трябва да лъже, или защо трябва да лъже? – Лъжата всякога разрушава. Всяка лъжа, от какъвто характер и да е, всякога разрушава нещо в човека. Лъжата деформира чертите на човешкото лице. Който лъже, е крайно страхлив. Значи, страхът е спътник на лъжата. Неверните работи не са лъжи. Когато не знае точно нещата, човек говори неверни работи. Ако те подкупят, за да излъжеш, това е едно нещо; ако не знаеш, как стои работата и изнасяш неверни факти, това е друго нещо. Ти можеш да бъдеш лъжесвидетел, че някой убил един човек. Това е лъжа. Може ли да лъжеш, без да ти се плати? Детето лъже, без да му се плаща, понеже се бои да не го бият. Ако каже, че е направило някаква пакост, ще го бият, затова то излъгва.

Време е вече, хората да се откажат от лъжата. Доста са лъгали! Какво е създала сегашната култура с лъжата? Лъжата прави човека страхлив и несамостоятелен. Да говориш истината, това не значи, да кажеш на хората всичко. Какво ще отговориш на въпроса: Де си ходил? Ако си неразположен, ще махнеш с ръка, ще отминеш, без да кажеш нещо. Ако си разположен, ще отговориш точно на въпроса: Отивам да плащам дълговете си. Учителят пита ученика: Знаеш ли урока си? Ако го знаеш, няма да те изпитвам; ако не го знаеш, ще те изпитвам. Какво ще каже ученикът? Учителят разчита на думата на ученика, но какво ще каже той, това е друг въпрос. Ако обича истината, ще я каже; ако е страхлив, ще скрие истината.

Човек трябва да подложи живота си на вътрешна критика, да знае, кои негови мисли и чувства са прави, и кои не са. Казваш: Онеправдан съм. – Това е крива мисъл. – Защо? – Защото, като казваш така, ти мислиш, че само ти си онеправдан. Всъщност, няма човек в света, който да не е

онеправдан. Всички хора – добри и лоши, са онеправдани. Например, един човек не е толкова висок, колкото трябва да бъде. Друг не е толкова широк, колкото трябва да бъде. На някого главата не е такава, каквато трябва да бъде; краката или ръцете му не са такива, каквито трябва да бъдат. Може ли да мисли право оня, на когото главата, ръцете и краката не са такива, каквито трябва да бъдат? Той може да мисли, но и мисълта му не е такава, каквато трябва да бъде. Това е все едно, да опнете няколко струни на една дъска и да очаквате от тях да излезе хубав звук. И виртуоз да свири на тая дъска, нищо особено няма да излезе. Ще се чуят някакви звуци, но не това, което виртуозът може да даде.

Какво ще кажете за хора, които имат малко косми на главата си? Какъв е техният характер? Има нещо опасно в тях. Те са по-груби от ония, които имат много косми. Много естествено! Де стават големи пороци: дето има гори, или по голите, скалисти върхове? Пороците стават повече по голите планински върхове. Космите на главата уравновесяват силите на мозъка. Разбира се, не само космите имат отношение към изграждане на човешкия характер. Между всички удове на човешкия организъм трябва да има хармонично отношение. Най-малкото нарушаване на тази хармония внася известна дисхармония в характера. Съграждането на човешкия организъм става по известен план. С работа върху себе си човек постепенно се доближава до плана, даден от разумния свят. Човек с кръгло лице се различава по характера си от оня, който има дълго лице. От оня с кръглото лице се изисква едно, а от оня с дългото лице се изисква друго. Който има кръгло лице, е пъргав, но не обича тежка работа. Той е всякога засмян, с добра обхода. Дипломатът е човек с кръгло лице, учтив, с добра външна обхода.

Опитайте се за следния път да нарисувате портрета на дипломата. Като рисувате и наблюдавате, вие ще изучавате различни типове хора, няма да ги взимате наготово. Днес повечето хора работят с готов материал. Обаче, от всеки се изисква, сам да изработи нещо в себе си, да прибави нещо към основния капитал. Какво отношение има знанието към човешкия характер? Изучавате ботаника, без да се спирате на влиянието ѝ върху вашия характер. Казвате: Ние използваме растенията. – Използвате ги, но не като елементи в духовния ви живот. Изучаваш астрология, но пак в материално отношение. Тази наука е далеч от вас. Кои хора се занимават с астрономия и астрология? – Ония, в които е развито наблюдението, обективният ум. Тия науки разширяват ума и сърцето, отварят път към идейния свят. Сегашните астрономи дават повече външни данни, правят изчисления, но още не са дошли до същината на предмета. Според сегашните астрономи, слънцето е горящо тяло. Те казват, че на звездите няма никакъв органически живот. Значи, и те горят. Излиза, че цялата

вселена е запалена. Само земята, като планета, има по-ниска температура, не гори, затова на нея има живот. Обаче, окултната наука твърди, че много от планетите са населени с възвишени същества. Там животът е по-възвишен и по-организиран от този на земята. Земните жители не са готови за възвишените светове. Вие се нуждаете от една положителна наука, която да обобщи сегашните, за да се ползвате разумно от тях.

Казвам: Вие трябва да изучавате окултните науки, но започнете първо от себе си. Ще изучаваш физиогномия, хиромантия, ще се произнасяш за чертите на лицето и на ръцете на другите хора, но и тебе ще изучават. Какво ще кажеш тогава? Ето защо, ще започнеш първо от себе си. Неразположен си – ще вземеш огледало и ще се огледаш. Огледалото отразява всички промени, които стават с човека. Всичко се пише на лицето. Когато човек страда, лицето му се удължава; когато е радостен, лицето му се разширява. При страха, човек се свива. Ако се измери ръката на човек, който изпитва страх, забелязва се известно свиване. Най-малката промяна в състоянието на човека се отпечатва на неговото лице. Като знаете това, изучавайте себе си, за да познавате и другите. Отворените очи изразяват учудване. Това е при известно състояние. Обаче, ако очите на някого са всякога широко отворени, това показва, че този човек е роден вечер, при по-малко светлина. Той отваря очите си, за да възприеме повече светлина. Някога големите, широко отворените очи означават страх. Когато се уплаши, човек отваря очите си, за да се справи с условията. У безстрашния очите не са много отворени. Това са данни, придобити от наблюдения. Те не са абсолютни. В тях има изключения. Има случаи, когато страхливият е волев човек. Той може да се въздържа, поради което очите му не са много отворени.

Сега, да се върнем към въпроса за косата. Ако имате двама души, единият с гладки, прави косми на главата, а другият – с къдрава коса, кой от двамата бихте предпочели? Те имат различни характери. Допуснете, че и двамата дават своята кандидатура за професори. Вие сте студенти, имате право да гласувате. Кого от двамата ще изберете? – Тоя с къдравата коса. – Защо? Коя е причината за това? Вие не знаете, че той ще закъснява на лекциите си. Докато се справи с къдрите си, ще изгуби доста време. При това, той е припрян, своенравен, упорит. Живели ли сте с такъв човек? От голямо значение е, каква е къдравината на космите и каква е самата глава. Ако главата е добре оформена, къдравите косми предават нещо хубаво на човека.

Представете си, че тия двама души не са професори, но банкери. В чия банка ще вложите парите си: в банката на тоя с къдравата коса, или в банката на тоя с гладката коса? Не е без значение, де ще вложите парите

си. За да не изпаднете в заблуждения, изучавайте космите и на своята глава. От себе си ще познавате и окръжаващите. Като вземете един косъм, прекарайте го между пръстите си, да видите, гладък ли е, или с грапавини. Ако косъмът е гладък, това е добър признак. Ако косъмът е нагърчен, има нещо необработено в характера на човека. Коя прежда е по-добра: гладката, или нагърчената? Гладката прежда е добре изпредена, а нагърчената – не е добре изпредена. Добре изпреденият косъм показва, че майстор го е работил. Нагърченият косъм е работен от лош майстор. Негрите имат черни, къдрави коси. Човек може да накъдри косата си в продължение на една година. Това зависи от неговите мисли и чувства. Не всякога къдравата коса показва упоритост и своенравие. Тя показва, че чувствата в човека преобладават над мислите. Който има къдрава коса, слуша първо сърцето си, а после ума си; който има гладки, прави косми на главата си, слуша първо ума си, а после сърцето си. Това са два строго определени типа. И двата са добри. Ако трябва да вложи парите си в някоя банка, половината сума ще внесе в банката на тоя с къдравата коса, а другата половина – в банката на оня с гладката коса. Цялата сума няма да вложи нито в едната банка, нито в другата. И двата типа – с къдравата коса и с гладката коса, са честни хора, но не са много далновидни. Те не познават външния живот. При една криза и двамата могат да фалират. Ако ти, третият тип, който внасяш парите, се опасяваш, трябва да ги задържиш в себе си. Умен трябва да бъдеш! По-добър банкер от тебе няма. Ще кажеш, че се налага да внесеш парите си в някоя банка. В такъв случай, внеси две трети от парите си в банките, а едната трета задръж в себе си.

Като изучавате къдравите косми, забелязвате, че не всички косми са къдрави, а също не са такива по цялата дължина. Някога космите на главата са гладки, и колкото слизат надолу, станат къдрави. При това, на хора с кръгли лица, къдрите са едни; на хора с дълги лица, къдрите са други. Те определят характера на човека. Природата къдри космите на хората според техните желания. В това отношение, и тя има различни моди. Изобщо, зад космите се крият чувствата на човека. Ония хора, които имат повече косми, имат по-гъста коса. Това показва, че те наследили изобилие на живот в чувствата, т. е. повече жизнена енергия. Като знаете това, дръжте косата си в изправност. По колко пъти в месеца трябва да си миете главата? Някой мие главата си всяка седмица, а друг – един път в месеца. Забелязали ли сте, какво влияние оказва върху организма честото или рядкото миене на главата? Добре е често да мокрите косата си с чиста, планинска вода, но не и да я миете, особено със сапун, понеже той съдържа мазнини. Питам: Защо миете главата си? – Приятно ни е да е чиста. – Според мене, миенето на главата не причинява само приятност, но оказва известно въздействие върху вашия характер. Някои се простудяват при всяко миене на главата си, затова рядко се мият.

Помни: Като миеш главата си, рядко или често, със сапун или без сапун, имай предвид хигиената на мислите и чувствата си. Следи промените, които стават с космите на главата. Всяка дисхармония в мислите и чувствата се отразява върху космите. Следователно, от космите ще познаваш хода на твоите мисли и чувства. Носете в джоба си по едно малко гребенче, да можете, макар и по механичен начин, да регулирате своите мисли и чувства. И по десет пъти на ден да оправяте косата си, не е много. Това правят и модерните дами, но те си служат с гребени, на които зъбите са къдрави. Вие трябва да носите със себе си специални гребенчета с прави зъби.

Задача. Направете опит, в продължение на една седмица, да се решите по десет пъти на ден. Понеже сестрите имат плитки, ще трябва да ги разплитат. Затова те ще минават отгоре с гребена, без да разплитат косата си. Който се наема да изпълни задачата, трябва да бъде буден, да не забравя да се реше десет пъти на ден. Сутрин, като станете от сън, ще се срещнете един път; преди лягане един път, а през останалото време – осем пъти. Наблюдавайте, да видите, какво влияние ще окаже това упражнение върху вас. Ако отправяте често мисълта си към корените на космите, в продължение на една година, вие ще постигнете много нещо: космите ви ще се заздравят и ще пораснат.

На какво се дължи оредяването на космите? – На вътрешно безпокойство и на отсъствие на влага в организма. Известно ви е, че растенията, дърветата задържат влагата в почвата. Щом изчезнат дърветата, почвата изсъхва. И обратно: щом изсъхне почвата, дърветата изчезват. Дърветата са помпи, които извличат водата към повърхността на земята. Дето няма дървета, там водата потъва дълбоко в земята. Следователно, каквато е ролята на дърветата за почвата, такава е ролята на космите за човешкия организъм. Те регулират влагата в тялото на човека.

Готови ли сте да направите упражнението с косата? Ако нямате гребен, може да прокарате пръстите през косата си. Така ще се ползвате от магнетизма на ръцете си. Ако сте неразположени, непременно ще се решите с гребен. Пръстите няма да ви предадат нещо добро. Като поставите космите си в изправност, магнетизмът и електричеството в организма ви ще почнат да текат правилно. Съветвам ви да имате по два джоба на дрехата си: в единия джоб да туряте кърпичката си, а в другия – гребенчето. Като разбереш, че ще кажеш една лоша дума, веднага извади кърпичката си, изтрий устата си и тури кърпичката на нея, да не излезе думата навън. Ако си неразположен, объркан в мислите си, извади гребенчето и се вчеши. Така ще изправиш мисълта си. Гледайте на това

като на естествена проява. И да види някой, че се решиш, кажи: Ще ме извиниш, имам обичай често да се реша. Колко оратори, сказчици, преди да говорят, изваждат гребенчето си и се вчесват пред публиката. Ще кажете, че това е неприлично. – Вярно, не е добре да се реши пред публиката, но в тоя момент почувствал нужда да оправя мисълта си.

И тъй, ако искате да се самовъзпитавате, дръжте космите на главата си в изправност. Това е проста, дребна работа, но понякога дребните неща принасят голяма полза. Може да имате висше образование – това нищо не значи. Направете опита и после ще говорите. Колко от вас ще изпълнят задачата? Знайте, че който се заеме да изпълни задачата, на него вече се разчита. Упражнението започва от днес.

Т. м.

8. Лекция от Учителя, държана на
20 ноември, 1931 г. София – Изгрев.

7.18 ч.с.

Студено и пак хубаво.

1931_11_20 Човешките косми Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

ЧОВЕШКИТЕ КОСМИ

---

11 година

8 лекция 1 мл.ок.кл.

20 ноември 1931 г. петък, 6 ч.с.

(хладен вятър духа, скреж пада, облачно.)

ИЗГРЕВ.

Тайна молитва.

Тема имате ли? (Не.) Резюме? (Не.) Пишете върху ТЕМА: РАЗЛИКАТА МЕЖДУ ДИНЯТА И ЧЕСЪНА. Мислите ли, че произходът между динята и чесъна е един и същ? Какъв е животът на чесъна? Към кои спада той? Някои от вас, които сте проучавали въпроса? Тогава как ще развиете темата в какво седи съществената разлика между чесъна и динята? Е, представете си, че един човек има характер на чесъна, а друг човек има характера на динята. Как ще обясните два такива характери? Представете си един човек, който постоянно все рита, сърди се; той не мяза ли на чесън? А един благ човек мяза на диня. Следователно един лош човек и един добър човек по какво се различават? Какво има в състава? Тогава, ако произходът на всички лоши хора е все от чесъна, всеки, който мине през чесновия лук, мяза вече на него. Тогава какво бихте съдили, какви са били условията според закона на наследствеността, според който се е явявал чесънът. В кой клас поставяте чесъна? (Чесъна поставят в семейство лилиецветни.) Какво съществено имат те? (Имат луковица и числото 6 и 3 в цвета играе рол.) Е, някои от вас проучете малко какво говори ботаниката за чесъна и динята. Не да философствате за чесъна. Ние от философия не се нуждаем за чесъна.

Тогава пишете и друга тема: РАЗЛИКАТА МЕЖДУ ФИЛОСОФИЯТА И НАУКАТА. Сега направете един разбор върху 4-те главни пророци: ИСАЯ (66 гл.), ИЕРЕМИЯ (52 гл.), ИЕЗЕКИЛ (48 гл.) и ДАНАИЛ (12 гл.). За следуюния път пишете върху това като ТЕМА, че после другите теми.

Някога задавали ли сте на себе си въпроса: КОИ СА ОНИЯ УСЛОВИЯ, ПРИ КОИТО ЧОВЕШКИЯТ ХАРАКТЕР СЕ МЕНИ? Да вземем двама хора, които се различават по характер; единият от тях кротък и смирен, а другият е енергичен и буен. Ако попитате един френолог, той ще ви каже, че причината у военния е тази, че главата отзад е по-широка. Това не е

обяснение. Това е един факт: че хората с широки глави са гневливи и когато тилът е широк отзад, са пак буйни. Когато главата е тясна, хората са по-кротки. Тези, които са дългоглави. Кога човек се уморява. Да кажем някой е ходил на разходка, не се е уморил, а друг се е уморил. Питам, ако един ходи само един километър, а друг ходи 50 километра, каква е разликата? Значи по-голяма енергия е изразходил. Усеща по-голяма умора. Разбира се добрите хора в света имат друг произход. Добри и лоши хора не произлизат от един и същ вид. От начало те се диференцирали, има някоя вътрешна причина. Сега да допуснем, някой път човек се гневи на другите хора, но някой път той се гневи и на себе си. Вземете човек, който казва, че се е отчаял и мисли да се самоубие. Среща голяма несрета в живота си, някой военен, някой генерал, за да не попадне в плен, той ще се самоубие. Но интересно е, трябва едно знание, което да даде една посока на човека, нали? Често в света има един относителен морал или относителни съждения. Допуснете сега, нали хората обичат да заколват едно агне, това не се счита за грях, за престъпление, нали? Но, ако В. заколи своето агне, това се счита в реда на нещата. – Право има да го заколи. Но ако В. заколи едно чуждо агне Ч., това се счита вече за престъпление. И то престъплението не е, че той е заклал агнето, а го съдят, обвиняват го, могат и да го накажат, че той заклал ЧУЖДО агне. Сега по същия закон, ако бъркаш в своя джоб и извадиш пари, това е в реда на нещата. Но ако бръкнеш в чужд джоб и извадиш пари, веднага ще те накажат. Сега отношението не е, че парите са взети, но защо в чуждия джоб бъркаш. Както не, че агнето е заклано, но защо чуждото агне е взето. Питам, какъв морал може да има в това? Моралът може да е в това: **ТИ НЯМАШ ПРАВО ДА УБИВАШ ИЛИ ЗАКАЛЯШ АГНЕТО!** А дали е твое или чуждо, в това няма разлика. А сега хората казват: Своето можеш да заколиш, но не и чуждото. А какво право има в това да заколиш своето агне?

Запример, ако ще имаш интерес отнякъде, ти ще му кажеш истината, но когато нямаш интерес, ти ще му кажеш лъжата. Запример, всеки един от вас би казал истината, ако го заставят да я каже. Биха заставили, който и да е от вас, даже някой, който никога не е говорил истината, като му дадат сто хиляди английски, той ще я каже! Ако ти можеш да го убедиш, че той може да стане богаташ, той ще ти каже истината. Обратното е, ако богатият човек знае, че той може да осиромашее, ако каже истината, той няма да я каже! Ще каже лъжата. В такъв случай хората нямат понятие какво нещо е истината. Днешните хора, като кажат, кажи истината, те разбират – ти нямаш право да колиш чуждото агне! До там са дошли! Истината, като е за твой интерес, ти можеш да я кажеш, но като е против, ти тургаш лъжата на място. Сега вие може да кажете, че вие правите едно изключение, но наблюдавали ли сте себе си в живота си. Много пъти една

черта има у човека: Някой път говори истината, някой път полъгва, те не са от лошите лъжи. Запример, питат някой ученик в клас: Защо не дойде? – Е, корем ме болеше. Него никакъв корем не го е боляло, а казва: Корем ме болеше.

Но работата е защо човек не трябва да лъже? Или защо трябва да каже истината? В лъжата има едно качество, тя винаги руши! Всяка лъжа, каквато и да е тя, от какъвто и да е характер, тя все ще разруши нещо у човека. И ако един човек през целия си живот би лъгал, той ще се деформира с тези думи. Начините и методите, с които може да си служи човек, веднага ще го деформират и веднага ще бъдат против него. Сега забелязва се, у всички тия хора, които обичат да лъжат, те са крайно страхливи, чрезмерно страхливи. Сега то е едно съвпадение, страхливи са. Защото страхът е спътник на лъжата. Сега аз не говоря за неверни работи. Неверните работи произтичат от съвсем други причини; когато човек не знае, много пъти той може да произнесе някои лъжливи работи, то не е лошо. Но кажете ми сега една лъжа по същество. Нали има закон: Не убий! За отмъщението някои казват: Убий го! Как го наричате това – убий го! Да допуснем, че вас ви викат за свидетел и дават ви една крупна сума, да кажете, да свидетелствувате: Той уби, аз го видях. Той уби човека? Кое е онова сега, което ви заставлява да кажете една лъжа? Все таки трябва да се плати нещо. Може ли да се каже една лъжа, без да се плати нещо за нея? Детето обича да лъже, понеже ще го бият, ако каже истината. И за да се избави от закона, то веднага ще каже, какво ще каже?

Сега вие сте дошли до едно положение; било е време, като деца сте говорили. Доста време са лъгали хората. И виждате, цялата тази култура какво е произвела? – Лъжата вътре в тази култура. Разбира се ред елементи има, които лъжата е покрила. Но всякога лъжата прави човека крайно несамостоятелен! Най-първо да говориш истината не значи да разправяш на хората всичко. – Къде си ходил? Кой е най-разумният отговор? Колко отговора могат да се дадат на този въпрос? Срещне те някой и те пита: Къде си ходил? Ако си крайно неразположен, какво ще отговориш? Или ще махнеш с ръка или ще отминеш и няма да кажеш нищо. Колко отговора могат да се дадат? (По работа.) Отивам за хаджилък. Или къде отиваш? Отивам да си плащам дълговете. Представете си сега такъв случай. Учителят пита ученика: Кажми ми знаеш ли си урока или не? Няма да те изпитвам, но кажми ми: Знаеш ли си урока? Ако го знаеш, няма да те изпитвам, ако не го знаеш, ще те изпитвам. Какво ще кажете? Да кажем, учителят разчита на вашата дума. Казва, ако си знаеш урока, няма да те изпитвам, ще ти пиша 6, пък ако не го знаеш, ще те изпитам. Разбира се, някои от вас ще кажат: Изпитай ме! Защото не знаеш.

Та съвременният морал, съвременните ваши мисли трябва да ги подложите на една вътрешна критика. Запример, много пъти вие се считате онеправдани в живота. Така е. Не само вие сте онеправдани. Преведете ми един човек, който не е онеправдан. Няма нито един! Без разлика и добри, и лоши хора все са неоправдани. Най-първо вие не сте толкова висок, колкото трябва да сте висок. И не сте толкова широк, колкото трябва да сте. Краката ви не са толкова хармонични спрямо тялото, колкото трябва; а все имате един дефект; и главата ви не е толкова голяма, колкото трябва да е. Ръцете ви не са такива, очите ви не са. Мислите ли един човек, на когото главата му не е такава, каквато трябва да бъде и на когото ръцете не са такива, каквито трябва да бъдат и краката му, мислите ли, че този човек може да мисли правилно? Може, но каква ще бъде неговата мисъл? Ще кажете как да не можете? Той е все същият закон, ако опнете една жица на някоя дъска и кажете на най-великия виртуоз: Изкарай една песен! То все ще бъде някоя песен, но каква песен ще бъде тя?

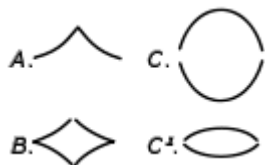
После, да ви наведе на другата мисъл, научно. Един човек, на когото главата има много малко косми, какъв е неговият характер? Главата му се вижда, прозърта, много малко косми има. Нали сте виждали такива хора, които имат много косми на главата си, какъв е техният характер? Хора с голите глави са по-груби, по-опасни са те. Сега аз ще си послужа с една аналогия. Де има по-големи пороища, дето има гори или дето има голи върхове? – Голи върхове. КОСАТА Е ЕДНО СРЕДСТВО, КОЕТО УРАВНОВЕСЯВА МИСЪЛТА. Сега аз говоря за косите на една нормална глава, когато има известно отношение между широчината и ръста. Защото има една ръст, на която трябва да се тури известна глава. Има известно геометрическо съотношение между главите и развитието. И когато се каже, че трябва да се развие човешкият характер, най-първо трябва да се поставят частите, които са в плана във вас. В ума ви може да седят някои идеи, да организирате характер. Но вие не можете да образувате характер, докато не знаете плана на вашето развитие на земята, какъв трябва да бъде.

Запример, вземете онези хора, които имат валчести лица, и онези хора, които имат продълговати лица. Те по характер едни и същи ли са? Не са. От едно валчесто лице ти не можеш да изискваш онова, което се изисква от продълговатото лице. Онези с валчестите лица са пъргави, но не са за тежка работа. Те не обичат тежка работа. Но въобще дипломатът трябва да има валчесто лице. Глава обла трябва да има. Ръцете му не трябва да са много малки тантурлясти. Тантурляст с изрядно благоутробие. Въобще дипломат човек е онзи, който всякога има засмяно лице, много учтив. Въобще хора с валчести лица, има изключение от тях, те имат по-изящна обхода отвънка.

Сега, за следуюния път: Нарисувайте един дипломат. Постарайте се малко да нарисувате такъв образ. Същественото е човек да изучава формите. Сега вие все боравите с ония готовите величини, които съществуват, с готовия капитал, който съществува в света. Сегашното знание няма почти никакво отношение към характера на човека. Например ботаниката какво отношение има? Онзи ботаник може да има такова отношение: полезните растения той ги използва. А пък ония отровните, вредните, той може да ги употреби за лекарство. Но какво отношение могат да му допринесат растенията за бъдеще при възпитанието? Изучавайте ботаниката в правата смисъл, както е в природата. Тя ще окаже върху вас известно влияние. А щом дойде сега, да кажем, може някой да се увлече в астрологията, после трябва да дойде тя. Астрологията е толкова далеч, тези небесни тела. Наблюдавали ли сте вие какви хора са астрономите? Кои са тези наблюдателните хора? Кои обичат звездите? Сега разбира се, астрономията трябва да дойде после. Човек трябва да бъде готов за това. Тя ще даде едно разширение, един простор на неговия ум и сърдце за онова идейното. Другояче човек. За сега астрономите приготвяват само данни върху слънцето, върху вътрешните състояния на слънцето, за отношението на звездите. Според сегашната астрономия, слънцето е горящо тяло, (в) звездите почти никакъв органически живот не съществува. Следователно, имаме една вселена, запалена само с огньове, която се върти из пространството и обикаля върху нашето слънце. Земята е една планета. Да се намери една планета, която да не гори, дето огън не гори. И благодарение на това, че земята не гори. Много слаба е температурата. Но въобще окултната наука твърди, че всичките светове са светове за много напреднали същества, които трябва да живеят, тук на земята са тези от земята, които след хиляди години ще бъдат кандидати да идат да живеят на слънцето и да се върнат. Та казвам, сега, трябва ви сега и на вас една наука, която да обобщи сегашните науки, да се ползвате от тях.

Да допуснем сега, че вие изучавате сега физиономията. Докато вие изучавате хората, добре, но като почнат да изучават вас? Вие изучавате хиромантията, докато изучавате чуждите ръце. Но като почнат да изучават вашите ръце? Да. Та в окултните науки най-първо човек трябва да започне от себе си. – Да изучава и себе си. Ако вие имахте едно огледало, което при всяко едно неразположение, което имате, отбелязва това; защото при известно състояние човешкото лице се удължава с няколко милиметра. При известно състояние човешкото лице се разширява, при други състояния то става обло. Или когато човек се учудва, какво става лицето му? Или когато се смее, какво става с лицето му. Удължава ли се при смеха лицето или се разширява? Разширява се. При страха? Свиване става. И ако

се измери ръката на човека при страха, тя се стеснява. Ако премерите при страха вашата гуша, ще намерите разлика. Щом се махне страхът, веднага ще видите, че вашият врат и той ще се измени.

Та казвам, сегашното лице е образувано от ред безбройни променения. Всеки ден лицето ви се мени. Постоянно се мени. Запример дойде някое песимистическо чувство. АВ. – това е песимизъм. Вземете, какво означава отвореното око С. (Учудване.) Учудване; но всякога, когато очите са отворени показва, че този човек е роден при по-малко светлина и вследствие на това очите са по-отворени, за да възприеме повече светлина. Но често тия големите очи показват известна страхливост. ОТВОРЕНИТЕ ОЧИ ПОКАЗВАТ СТРАХ! Когато човек се уплаши, той отвори очите си. Понеже той иска да схване всичко, за да разреши въпроса. Онзи, който не се страхува, на него очите не са тъй отворени С¹. Но това са ред наблюдения, това не е една систематическа наука, понеже има доста изключения. Изключенията зависят от факта от приспособлението, много пъти човек се въздържа. Например у него са личните чувства или тщеславието, да не покаже, че той е страхлив, той реагира върху това чувство.

Сега аз бих желал да ми кажете, какъв човек се крие под тия косми 1 и 2. Научно каква е разликата между тия две глави? – Два характер. Какъв е единият характер и какъв е другият характер? Кой бихте избрали сега? Представете си, че бихте гласували за един професор в университета. Да кажем, че имате право като студент да гласувате. А това са двата професори. За кого от тях ще гласувате? (За къдравия.) За този? (1) Нямам нищо против, но този с къдравата глава винаги ще закъснява, понеже ще му вземе доста време да се къдри. Сега защо за къдравия ще гласувате, на какво основание? В дадения случай вие трябва да знаете формата на нещата. Тия къдравите косми какво означават? Този човек с къдравите косми, той е много припрян човек, своенравен, упорит; живели ли сте вие с човек с къдриви косми? Но зависи общата форма да е хармонична. Защото зависи и от главата. На каква глава е къдравината на космите. Има

една къдравина, която тъй прави впечатление. Та тъй по космите ще гласувате.

Допуснете, че тия двамата са банкери. Вие трябва да си вложите парите в банката. При кого от тях ще си вложите парите? Къдравият като поет може да напише нещо хубаво донякъде, ако е поетична натура. Но ако двамата са банкери? Най-първо ще гледате, защото в космите се показва характерът на човека. Вие сами върху себе си можете да правите изследвания. Вземете един косъм и прекарайте пръста си по него и вижте гладък ли е или не. Ако космите са гладки, то е един добър признак, но ако се гърчат космите, не са равномерни, като ги попипате не са изпредени добре, хубаво. Нали като вземете една прежда, вие я пипате, гладка ли е? Ако е гладка, вие казвате, че е добре изпредена, ако не е гладка, казвате, че не е добре изпредена. Коя прежда е хубава? Която е хубаво изпредена. Тогава и за космите е същото. Ако са добре изпредени космите, добре е. Ако косъмът не е добре изпреден, онзи, който ги е прел, не е майстор; пък ако космите са добре изпредени, който ги е прел, е майстор. Добре, сега това става в природата. Вие може да направите косата си в една година къдрава. Негрите имат много къдриви косми. Къдравината от какво произтича? От ума, от мислите или от чувствата? Това е известно съчетание, при известни мисли, те могат да образуват къдрава коса. Те си имат свой психологически и физиологически произход. Къдравите косми показват, не че упоритост и своенравие, но показват преобладаващо влияние на чувствата. И всякога човек ще произхожда от едно гледище. Какво говори сърдцето. Той най-първо ще слуша какво казва сърдцето, после ума си слуша. Пък ако са гладки космите, той по-напред слуша ума си, после чувствата си; това са два типа. Те не са лоши. И двамата са добри хора. И двамата са отлични; аз и на двамата, ако имах пари, бих вложил половината от парите си в банката на едного и половината в другия. Но всичките пари не бих вложил само в едного. Защото тия двамата души, тъй както са устроени космите им, те не са дотам хора далновидни, те са честни, но не познават външния живот. И може да се случи някак си, да стане една криза, че да изгубят парите си. Пък ако си по-умен, задръж парите в себе си. Защото по-добър банкер от самия тебе няма. И ако внесеш пари, внеси две трети, пък едната трета остави в себе си. Това е най-доброто.

Та казвам, когато космите почнат да се бръчкат и когато нектите и те почнат да се бръчкат; когато се къдриви косите е хубаво, но когато се къдравят нектите, тогава знаете ли какво ще стане? И тогава ако вземете главата на тези хора, които са с къдриви косми, не всичките косми са къдриви. Нали у някои хора космите вървят първо гладко, а после стават къдриви, долу като се спуснат, те стават къдриви. Запример, къдравите

косми при едно валчесто лице ще дадат един характер, а къдравите косми при друго лице, при продълговато лице ще дадат друг характер. Гладките косми при едно валчесто лице ще дадат един характер, а при продълговато лице ще дадат друг характер. Та за всяка глава друго лице. Това е мода. Разбирате ли и природата си има своя мода. И според кой какви косми иска, такива косми му дава природата. Те не са много промените.

Значи, зад човешките косми седят човешките чувства. И онези хора, които имат обилно косми, имат повече косми, по-голямо изобилие на живот има в чувствата, наследили са повече жизнена енергия. Затова е необходимо човек да държи космите си в изправно положение. Да държиш космите си в изправно положение, колко пъти трябва да си миеш главата в седмицата или в месеца? Кой от вас практикува всяка седмица да си мие главата? И какво влияние упражнява това? Кой от вас се мие на месеца веднъж? Но кой от вас практикува това на месеца веднъж да си мие космите. Да се квасят космите, главата, това е добре, но да се мият космите с много сапун, това не е хубаво. Измивайте главата си с чиста вода, такава балканска вода, чиста е добре. Не зная с много сапун всякога не е хубаво. Понеже сапунът сам по себе си съдържа много мазнини. Според вас колко пъти човек трябва да си мие главата? Нямате опитност. Има някои от вас, които имат установени навици на миене. Миенето на главата трябва да произведе известна промяна в характера на човека, не само да му е приятно. Защото мнозина, след като си измият главата, се простудяват и вследствие на това не се мият често.

На първо място човек трябва да има предвид онази хигиена (на) своите мисли, онази хигиена на своите чувства. – От космите си той трябва да следи какво е състоянието на неговия ум. Защото всякога щом има известна дисхармония в мисълта и в чувствата на човека, веднага тази дисхармония се явява и в космите му. И затова е необходимо по някой път да имате един гребен, с който по един механически начин да регулирате своята мисъл. **10 ПЪТИ НА ДЕН ПРОРЕСВАЙТЕ СИ КОСМИТЕ.** Носете своя гребен със себе си! И като седите чешайте косите си тъй гладко наредени по главата си. Нали сега това правят дамите, само че гребените им не са толкова прави. Трябва да имате специфични гребени за чесане. Като седиш да си вчеше хубаво косите. 10-ина пъти най-първо трябва да мине хубаво гребенът. Тогава ще направим един малък опит за една седмица. **ПО 10 ПЪТИ НА ДЕН ДА СИ ЧЕШАТЕ КОСАТА НА ДЕН.** Тъй почти през час да си чешате косата. И ще видите през седмицата какво ще бъде състоянието ви. Колко души от вас бихте направили опита? Но редовно 10 пъти през деня ще направите опита. Не да се забравите, но съзнателно 10 пъти през деня да си чешате косата. (За сестрите е доста

трудно 10 пъти да се чешат на ден: коси, плитки...) Не така, само по главата да мине гребенът, плитката може да не се разплита. Сутрин като станете да се вчешете хубаво и вечер преди да си легнете, като си лягате пак да си вчешете косата и тогава да си легнете. Да направите един опит, да видим: Какво влияние оказват космите като вървят тъй гладко по главата. И даже онези от вас, на които главите страдат; ако човек концентрира силно мисълта си към главата, за една година ще израснат дълго космите му. Орехаването на космите се дължи на едно вътрешно неспокойствие. Или аз казвам, когато в човешкия организъм почне да отсъствува влагата, веднага тя ще се отразява – космите в човешкия организъм оредят; същата роля, каквато играят растенията върху почвата на земята. Растенията са помпи, които държат водата близо. И там, дето няма растения, дървета, там няма влага – водата потъва много дълбоко. Та те със своя организъм държат водата по-близо до повърхността. И човешките косми играят същата роля. И те държат влагата на човешкия организъм.

Или ако нямате гребен, може някои от вас тъй с пръстите си да прекарате през косите си. По-хубав гребен от това няма. (Учителят с пръстите си прекарва през косите си няколко пъти.) Ако някои от вас нямате гребен, може и така. Само пък ако сте разтревожени, тогава извадете си гребена, понеже гребенът не е разтревожен. Щом сте разтревожени, вашите пръсти нищо не могат да ви предадат, тогава извадете си гребена и прекарайте веднъж, два пъти, три пъти през косите си. И щом се турят космите в паралелно състояние, тогава вече магнетизмът и електричеството почват да действуват, функционират правилно. По този начин може да се въздействува. (Коя глава е по-хубава?) – Да падат косите от едната и другата страна. Даже аз бих препоръчал да имате в джоба си вместо кърпа в горния си джоб, да си носите едно гребенче. Тези модните кърпички, които сега носите в джеба си, са турени само за украшение. Аз харесвам този, който сега носи кърпичка в джеба си. Той контролира устата си. Човек трябва да има кърпа, за да спре устата си, да не говори много, с нея да я изтрива, пък онзи, който е нервен, да носи един гребен. Човек трябва да има два джоба: Ако речеш да кажеш нещо лошо, извади си кърпата, изчисти си устата; пък ако умът ти е малко тревожен, ще извадиш гребена си и ще си вчешеш косата гладко. Ще считате всичко това тъй естествено и ако някой ви види, ще бъдете толкова откровен да кажете: Ще извиниш, аз имам обичай да си вчесвам малко косата. Та ще бъдете толкова откровени да кажете самата истина. Представете си един оратор ще излезе пред публиката и ще си вчеше косата? (Това не е прилично пред публиката да си чеше косата.) Сега самият човек е един автор. Ти пред себе си, една голяма публика, излизаш пред огледалото и хубаво е, не е лошо.

Най-първото нещо, дръжте космите си в изправност. Когато имате

условия. Онези, които искате да се самовъзпитате, това са от малките работи. Но малките работи често принасят голяма полза. Сега мнозина от вас, аз виждам сте завършили науките си, но от тези упражнения ще се ползвате. Сега колко души от вас, дигнете си ръцете, бихте се чесали по 10 пъти на ден. Но тъй разчитам на вас! Хубаво пък ще ви дадем по едно бонбонче. От днес ще почнете упражнението.

Станете сега.

Тайна молитва.

7.18 ч.с.

Студено и пак хубаво.

1931_11_22 За кого ме мислите

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ЗА КОГО МЕ МИСЛИТЕ

„Отче наш“

„Ще се развеселя“

Ще прочета последната глава от Пророк Данаила. Тя се отнася до всички ония, които преди хиляди векове, през хилядите години, са се подвизавали. Тя ще бъде разбрана само от онези, които имат тази опитност. (12 гл. от началото до 8 ст.)

Майките правят най-хубавите баници,когато всички деца спят. Защото ако не спят, ще им пречат.

(Учителят прочете докрай главата.)

„В начало бе Словото“.

Преди да ви дам стиха, ще ви дам едно малко определение. Кое е най-великото в света, което интересува и ползува хората? Великото, това Цялото, това е Смисълът. Цяло в живота може да бъде само това, което не се постига. Смисъл в живота може да бъде само това, което не може да се обяснява. Щом нещо се обяснява, то няма смисъл. Смисълът не може да се определя, всяко определение е затвор.

Сега, аз не искам вие да се съгласите с мен, защото няма какво да се съгласявате - ние говорим за неща, които трябва да бъдат, които са. Не на мен да е приятно само, а и на вас. Безразлично е дали на мен това е неприятно, а на вас приятно. Щом си болен, известни положения са неприятни, щом си здрав, известни положения са приятни. Болните хора всякога имат обич към здравите, които могат да им дадат нещо, държат се за тях с две ръце. А здравите всякога обичат някой да работи за тях. Здравият човек никога не обича да има някой мързелив около него. Какво разбирате под думата „мързелив“? Турците казват „хайлаз“. Човек, за да бъде мързелив, значи е минал през някакво посвещение, а може и да е бил от последната степен на аристокрацията. Само той може да бъде „хайлаз“, ленивец.

Ще ви приведа един турски анекдот. Явил се при султана един бедняк и му казва:

– От много ядене осиромашах, султан ефенди, от изучаване на живота осиромашах.

Султанът решил да изпита този човек, колко е разбрал от живота и му задал следния въпрос:

– Я ми кажи, на кокошката кое е най-сладкото?

– Трътката.

– Браво! – казал султанът и наредил да му дадат 250 лири за умния отговор.

Взел си човекът парите, после разправял как само за казването на думата „трътка“, че тя е най-сладката част от кокошката, получил 250 лири. Чул това и друг един бедняк и решил и той да си опита късмета. И той отива при султана и се оплаква:

– Аз, султан ефенди, обеднях само от ядене и пиене.

Султанът попитал:

– Кажи ми, на вола кое е най-сладкото?

– Задницата.

– Ударете му 25 тояги! – наредил султанът.

Понякога и ние разбираме живота по два начина, като турските хайлази. Сега ще ме извините за това, което казах, то не се отнася до вас. Аз говоря за живота в неговите проявления, за ролите, които играем. Ние можем да играем една или друга роля, но човек, който иска да разбира истината, той не трябва да смесва ролите. Може да играеш ролята на един сиромаш - трябва да знаеш, че лошото не е в сиромашията, но в неразбирането на сиромашията. Може да си богат - не е лошото в богатството, но лошото е, ако туй богатство го употребиш само за своя полза. Ако от сиромашията само се оплакваш, това е едно неприятно положение. Да се оплакваш, че не си ял, че си гол, бос, това не е добро. А богатият може само да се хвали колко къщи има, колко слуги има, колко ката дрехи има. Да се оплакваш не е лошо, и да се хвалиш не е лошо, но по някой път дотяга на хората и едното, и другото. Хубаво, какъв е смисълът на сиромашията?

Сиромашията - това е ясно небе. За да можеш да наблюдаваш небето,

трябва да бъдеш астроном. Като няма с какво да се занимаваш на Земята, ще гледаш звездите, астроном ще станеш. Най-видните астрономи са най-големите бедняци. И мисля, че наистина един от най-видните астрономи е бил най-големият бедняк. Ще го потърсите в справочниците, ще го намерите. Богатите хора са онези, които обзавеждат. Само богатите хора могат да устройват хубави къщи, хубави здания, училища, църкви, да помагат на хората да се учат. Всичкият ред и порядък на Земята се дължи на богатите хора. Туй, което съществува, е все за богатите хора, нищо няма за сиромасите. За сиромасите има само астрономия. Сега, дали вие ще се съгласите с всичко това, е безразлично. Може да бъдете на едното или на другото становище. Разбира се, сиромашията, когато ни се налага, тогава не е добре дошла. И богатството, и то някой път не е добре дошло. Защото при известен ред на нещата е добре да бъдеш богат, но при друг ред на нещата е добре да бъдеш сиромас. Сега няма да се впускам в обяснения; може да ви приведа примери от обществения живот; може да дам окраска на някаква политическа тенденция, а в политиката има нещо специфично и там човек не може да намери истината. Но ще ви дам сега само този пример. Ако вие се окажете в един параход, който потъва, какво бихте предпочели: да имате 40-50 кг. злато на гърба или нищо да нямате? В такъв момент трябва да бъдете сиромаси, не само да си хвърлите дрехите, но и да знаете да плувате. То е "астрономия". Ако знаете да плувате, спасени сте. Когато параходът излезе на брега, тогава може и 50 кг. в раницата да носите. Ще бъдете свободни, ще има с какво да разполагате. Това е значението на обстановката. Сега някой препоръчва сиромашията - да, при известни условия. Сиромашия - когато се давите, богатство - когато излезете на сушата, за да работите. Всеки човек, който отива да работи, трябва да бъде богат. Но ще кажете: "Християните проповядват сиромашия." Какво по-голямо богатство от човешкия ум? Какво по-голямо богатство от човешкото сърце? Какво по-голямо богатство от човешката душа? Какво по-голямо богатство от човешкия дух? Казва някой: „Аз съм сиромас“. Лъжа е това! Даже най-ниско стоящият човек, ако го сравните с кое да е млекопитаещо, колкото и да е интелигентно, разликата е такава голяма, че всичките гении и поети на млекопитаещите да се съберат, не може да се сравняват с човешко дете. Няма тези възможности.

Та всички вие си имате лични възгледи за живота...

Христос пита своите ученици: „Вие за кого ме мислите, че съм?“ Т.е. Той запитва учениците си: „Мислите ли, че аз съм един сиромас човек? Мислите ли, че аз съм един богат човек? Сега вие ще си отговорите какъв съм всъщност, богат или сиромас.“ Той скрива една мисъл, като всъщност иска да каже на своите ученици: „Аз съм и двете. Сиромас съм тогава, когато трябва. Богат съм тогава, когато трябва. Туй е философията на

живота". Тази е мисълта, която е скрита вътре в думите му.

Днес искам да изнеса нещо много хубаво. Защото, ако е да ви разправам за старите работи, вие ги знаете по-добре от мен. Да ви разправам за хигиена, вие я знаете по-добре от мен. Да ви разправам за баници как се точат, вие знаете по-добре от мен. Да ви разправам как се шият дрехи по парижката мода, и това знаете по-добре от мен. Ако ви приказвам за обуца, също: някои от вас много добре знаят да шият обуца. Ако ви говоря за пеене, някои по-добре го знаете, свирите и пеете. Но в човека, в човешкия дух, има един стремеж да върши нещо ново. То е стремеж и на малките деца, и на старите хора. И когато човек почне да повтаря старите работи, той вече не е интересен. В Природата няма никакво повторение! Когато ти се струва, че тя го направи, ти непременно трябва да имаш един бележник да си запишеш. И да ти каже нещо повторно, тя няма да го каже със същите думи. Природата никога не поставя в живота два пъти едни и същи условия. Тя никога не повтаря! Онези, които мислят, че има повторение, те не разбират нейните пътища. Затова Бог казва: „Моите пътища не приличат на вашите". Т.е. „Колкото отстои небето от земята, толкова далече са моите пътища от вашите, моето разбиране от вашето разбиране." За да разбере една велика истина, човек трябва да разбира какво всъщност е той. Две неща има в света, които не са разбрани: най-малкото и най-голямото. Ти не можеш да си представиш в своя ум кое е най-голямото в света и кое е най-малкото, ако говорим за тях конкретно. Ти никога не можеш да си представиш най-голямата единица.

Можеш да кажеш, че най-голямата единица - това е Бог, но това е едно понятие. Ти конкретно не можеш да си представиш как между тия два полюса, между най-великото и най-малкото, седят ред други единици наредени. В този ред на нещата има една граница, додето достигат относителните числа. Тази висша математика в древността са я изучавали. Има математика на рационалните числа, чрез която всякога може да се определи какъв ще бъде животът на човека. После, има една математика на ирационалните числа, в която се намесват ред причини и явления от друг един, по-висш свят. Има една причина вън от вас. Тогава ти донякъде може да знаеш, ти си скроил добре, но работата се изменя. Ето един пример. Един американски проповедник излиза да проповядва. Нагласил си беседата хубаво, но ето пред него седи една госпожа с черни очила: щом я погледне, проповедта му изчезва, тя като го погледне, проповедта изчезва. Седи той и мисли, свива се, мисли си: ами сега, какво да кажа? Той мисли да каже, че е малко неразположен духом и не може да проповядва днес. Тъкмо в този момент вратата се отваря и влиза един човек, поглежда го весело в очите и веднага неговото съзнание се възстановява, беседата продължава... Та казвам: някои от вас ги сполетяват някои нещастия,

изгубвате беседата си - някоя с черни очила ви е погледнала.

Има ли някой от вас, който да не е изгубил някой добър случай в живота си? Колко пъти разправяте: „Аз това щях да стана“, но изгубвате условията. Друг казва: „Аз това и това постигнах.“ - Донесъл е нещо онзи, който е влязъл в теб. Туй да не бъде упрек за жени с черни очила. Черните очила - това е злото в света, което лишава човека от неговата разумност. Тази жена с черните очила е злото. Тя е дошла да слуша какво ще кажеш. Днес ти си дошъл да реформиращ света. Като си я видял, помислил си да слезеш от амвона, но влиза онзи на светлината и казва: „Ти ще говориш, каквото аз ти кажа“. - Той носи проповедта. Проповедникът, след като свършил беседата, отива, хваща го за ръката и казва: „Много ти благодаря, ти днес проповядва, иначе трябваше да слеза от амвона“. Този ден той е проповядвал най-хубавата беседа. Туй наричат хората вдъхновение. Някой писател пише, но като дойде онази с черните очила, всичко се заличава - седи той, обезсърчава се. За пример, дойде някога едно мъчно състояние у вас. Мъчното настроение в света произтича от факта, че ние имаме предвзети възгледи за себе си. Някой път мислим, че сме нависоко, неуязвими. Някой път като се уверим, че не е така, си казваме: „Нищо няма да стане от мен“. Така не трябва да се мисли. Нито си толкова силен, както мислиш, нито си толкова слаб, както предполагаш. Нито си толкова високо, нито си толкова ниско. За да работи човек в умствения свят, да разсъждава, трябва да не се упреква. Какво, че си паднал от горе? В този случай трябва да имаш смелост. Аз ще ви приведа един пример от американския живот. Американците някой път правят такива работи, лудории, които водят до умопобъркване.

Един американец, който за пръв път минавал Ниагарския водопад, турил едно голямо въже от единия бряг до другия. Дал голямо обявление, че ще мине по въжето над водопада. Събрали се хиляди хора. Качва се той с една върлина и минава по въжето от единия до другия край. Връща се, минава втори път без върлина от единия до другия край. Не се задоволява с това. Третия път взима едного на гърба си и го носи по въжето. Питам: кой от двамата е по-смел - онзи, който е на гърба, или онзи, който го носи? Вие ще кажете: „Това е лудория.“ Не, не, това е смелост, това е героизъм, това е присъствие на духа. Много християни не могат да направят този опит. То не е за упрек. Много пъти ние в живота нямаме смелостта на този човек. На него Природата иска да каже: „Ти си в състояние да извършиш чудеса.“ В един вестник се дава малко съобщение, за един изпълнител виртуоз, шестгодишно дете което не знае нотите, но свири отлично. На състоялия се концерт произвело чудо. Всички най-видни музиканти са били там и казват: „Чудо!“ Учените хора ще обяснят това чудо чрез закона на наследствеността. Това е един начин на обяснение. Много начини могат да

се дадат. Чудото е там, че ако едно шестгодишно дете може да свири, защо един възрастен човек да не свири? Чудото е, че старите хора, които мислят, че са много умни, като дойдат до едно чудо, казват: „Туй чудо не е за нас.“ А ето че слабите хора - децата, които минават за много малки и че нищо не знаят, правят чудеса. Едно дете на шест години, което не знае нотите, свири и чудо произвежда. Бащата мисли да го подготви за бъдеще да стане велик музикант, да създаде нещо. Но едно е да изпълняваш музика, друго е да я създаваш. Защото има един творец, има и един изпълнител. Някой път може да имате ролята на изпълнител, някой път - ролята на творец.

Като ви говоря днес, нямам за цел да подиграя някоя ваша слабост. Аз искам да говоря за хубавото и красивото в света. А обикновените работи, които вие имате – как ще ядете, как ще спите, как ще се обличате, как ще се стрижете - то е ваша работа, може да се оправдавате с тях както искате, може да имате каквото искате верую. Аз зная, че всъщност всички хора имат едно верую. Всички хора дишат по същия начин, както и аз дишам. Всички хора гледат по същия начин, както и аз гледам. Всички хора ядат и приемат храната през същото място, както и аз ям. Всички ходят по същия начин, както и аз ходя - всички вървят все напред, никой не върви назад. Всички хора вървят по земята, не вървят по небето. Това е едно верую. - В какво вярваш? - Вярвам във въздуха, чрез него става дишането. Вярвам в светлината, чрез нея става движението. Вярвам, че като ям хляб, чрез него се дава сила на живота. То е едно верую. - Кажи ми нещо за Господа. За този Господ, за когото мислиш, я ми разправи нещо за Него. - За Него никак не говоря, не съм говорил на хората досега, даже не съм засегнал този въпрос. Вие също вярвате във въздуха, вярвате в светлината, вярвате в хляб. Христос, като слезе на Земята, каза: „Аз съм живият хляб, и който ме яде, ще има живот“. Не казва: „който има вяра в Бога, ще има живот“, но казва: „който ме яде...“ Как ще разберете това? Ако приемете мисълта буквално, ще разберете едно. Но аз ви казвам, че трябва да имате едно дълбоко разбиране, не да се съобразявате само с външния ред на нещата. За пример промените, които стават с времето, дали ще бъде облачно или ветровито, това е работа на Природата, аз никога не се меса. Но времето го разбирам много добре и винаги се съобразявам с него.

Ако е влажно времето, а имам малко влага в организма си, аз ще отида да се разходя, да приема малко влага от въздуха. Защото влагата, която приемате от въздуха, упражнява различно влияние от влагата, която приемате чрез водата. После, светлината, която възприемате чрез влагата, чрез облаците, ще има едно влияние, а светлината, която възприемате, когато небето е чисто, ще има друго влияние. Някои хора искат ясен ден, но те не знаят, ако приемаха светлината само в ясни дни, какво влияние щеше да има тя. Например статистиката показва, че в цяла Англия и в

Лондон имало само пет дни в годината, когато слънцето грее през целия ден, от сутрин до вечер. През останалото време нямало достатъчно пряка слънчева светлина. Но казват, че англичаните са много умни хора. На какво се дължи това? Ако Англия беше изложена както Италия повече на слънце, англичаните можеше да бъдат като италианците. Но туй усилие на ума да приемат светлината от облачното небе, да преодолеят една голяма мъчнотия - там е силата на английския ум. После, светлината има съвсем различно влияние, когато е студено времето и когато е топло.

Ние разбираме нещата много обикновено, по някой път „а ла турка". Какво значи „а ла турка"? - „Седем ката нагоре, седем ката надолу, повече от това е от лукаваго".

Ще ви приведа един анекдот. Отива един турски ходжа на гости на един български свещеник. Зимно време било. Когато решил да се връща, българинът му казва:

– Ефенди, сега времето ще се развали, затова трябва да останете цяла седмица, иначе не може да се мръднете, ще падне голям сняг, повече от един метър.

– Че отде знаеш това?

– Моята свиня ми каза.

Той забелязал, че когато времето ще се развали, свинята взимала клечки в устата си и се въртяла, въртяла из двора като някоя кокона. Върти се, върти се и след това хвърли клечката.

– Като модерна дама играе свинята. Казвам ви да не заминавате, послушайте ме.

Послушал го турският ходжа и рекъл:

– Я ми кажи, кога ще се оправи времето?

– Господ знае.

– Как Господ знае? Свинята знае кога ще се развали времето, пък ти да не знаеш кога ще се оправи времето!

Не че свинята знае, но попът знае как да тълкува. Това, което тя прави в дадения случай, тълкува го като един бароматър.

Разправяха ми и един друг анекдот. Един български свещеник от Северна България простинал. Взел камфор и го разтворил в спирт, и се разтривал човекът. След като оздравял, останала половината от разтворения камфор. Синът му, който бил гимназист, гледал шишето на баща си и правел своите научни наблюдения. Той забелязал, че при хубаво време кристалите, образувани от наситения разтвор на камфора, вземали едно положение, а разваляло ли се времето, те също се изменяли - при ветровито време още по-хубави кристали се образували. И направил синът един барометър. Прочул се в селото. Селяните разговаряли:

– Свещеникът има едно шише, което показва кога ще се развали и кога ще се оправи времето.

Някой впрегне колата, дойде при попа и пита:

– Какво показва твоето шише? Ще се развали ли времето?

– Хубаво ще бъде.

– Добре, ще отида да работя.

Друг дойде:

– Твоето шише какво показва, ще се развали ли времето?

– Ще се развали.

Така се прочул този свещеник. Това са ред наблюдения, които са верни. И вие можете да си направите от камфор един барометър, който надминава сегашните барометри. Тези кристали на камфора показват теченията на въздуха - откъде ще се появи вятър или облаци и накъде ще изчезнат, за колко време ще се развали времето и пр. Точно показват. И когато времето за дълго ще се развали, в центъра на този камфор се образува един цял кръг. Образува ли се, непременно за 7-8 деня ще се развали времето. Сега може да обяснявате свойствата на кристалите надълго и нашироко...

Христос попитал своите ученици: „Вие за кого ме мислите, че съм?" Човек трябва да си даде един отчет за себе си: „Аз кой съм". Носите името Иван, Драган, Петко, носите и някой прякор. След туй виждате, че сте като едно малко дете, вършите пакости; учите се, свършите училище, това става, онова става, най-последно заболявате, почнете за ходите с тояга, прегърбите се и кажете: „Животът е бамбашка." - Ти не знаеш кой си! И хората умират по

единствената причина, че не знаят кои са. Ако ти не знаеш кой си, ще дойдат страдания и ако не изгубиш вярата си в Бога, ти ще придобиеш една дарба. Като един българин, който се родил ням. Лекували го много лекари в България и казвали, че тази болест е нелечима. Баща му бил беден човек, но вярващ; той казва: „Господа, защо ми даде този син? Аз исках от Теб едно дете, което да ми говори, а Ти ми изпрати един ням син, какво да го правя?" Мисли, мисли, отива при чорбаджията и казва: „Да ти го пратя без пари да ти служи, защото няма с какво да го храня." Синът говори нещо, върти си ръцете, бащата нищо не разбира. След като седял една година при чорбаджията, един ден той го праща в гората да сече дърва. Вижда го горският пазач и казва: „Кой ти позволи да сечеш дърва? Бързо да вземеш едно позволение!" И почнал да го бие. Най-последното момчето казало: „Не ме бий!" - Проговорило! На глухонемия се отворил езикът! Аз ви питам: този бой на място ли беше? На място беше, проговори човекът. Ако в света дойде нещо, което ще ти придаде някаква дарба, то е разумното Слово. „Не ме бий! - Че как? - Аз бях ням, не можех да говоря! - Извини ме, братко, аз съгреших, не знаех. - Много хубаво, че ме би, благодаря ти, другояче не можех да проговоря."

Казвам: в света кой си ти? Един от двамата: или този, който не знае да говори, или този, който може да те накара да говориш. Следователно, науката, знанието в какво седи? Тя е свързана с вярата. Вярата в дадения случай е условие, един канал, един път, по който знанието може да дойде в човека. Така трябва да се разбира. Знанието или доброто само по закона на вярата може да дойде. Вярата е път, по който нещата могат да дойдат. Без този път каквото и да е знание, каквато и да е дарба, нищо не може да се добие. Тя е една сила у теб. Вярата е едно положение, един естествен път, по който могат да дойдат ония дарби, които ти трябва в живота. А след като придобиеш една дарба, ще се породи у теб желание да придобиеш и други.

Хората си представят Бога като себе си. Вие можете да си представяте Бога както искате, но Бог в никаква форма не може да се вмести и с никакви думи не може да го обясните. Може донякъде да го представите в човешка форма, може донякъде да го обясните във формата на една звезда, може донякъде да го обясните във формата на слънцето, във формата на водата, на въздуха, на плодните дървета и т.н. Но това е само обяснение. Бог е онова истинско в живота, отдето произтичат всички блага, великото, за което трепти животът ти, всичко онова, заради което ти искаш да се изявиш. Само Той е, Който може да Ти даде и да те изяви. Единственото Същество. И ние не Го знаем Кой е. Туй Същество е толкова отзивчиво към теб, че ако знаеш езика Му, и когато Той те бие, можеш да проговориш и да кажеш: „Не ме бий!", Той ще спре веднага. Той бие, за да види знаеш ли

да говориш.

Вие знаете, че младите моми често отговарят на майките си, на бащите, на братята си троснато. Не че го искат, но условията на живота не са тъй деликатни. Представете си, че млада мома някой път скришом пише любовно писмо на своя възлюбен; седне, замислили се, пише. Но за какво пише тези затворени писма? Пише, задрасква, пише, задрасква. Някой път искат да осъдят младата мома, защо писала любовни писма. Майката казва: „Ако, намеря тези хартии, ще ги изгоря! Не трябва да пишеш любовни писма, на какво си замязала!“ Че по-хубаво нещо тя не може да направи! Че туй първото любовно писмо е поезия, то е най-великата философия, най-хубавото нещо, което може да се намери! Я ми кажете: какво лошо има? Казвам: хубаво е да напишеш любовно писмо, стига да е написано както трябва. За някого пък казват: „Той не може да се моли, не знае как да се моли.“ Тогава да напише едно любовно писмо на Бога. Напиши едно любовно писмо! Праща те Бог на Земята, дал ти ум, сърце, а ти си Го забравил. Той очаква и казва: няма ли някое писмо от този нашия син? А ти си забравил! Един ден ти напишеш едно писмо. Другите казват: „Оставете го, той е изветрял, почнал да се моли.“ Няма по-велика работа от тази, когато човек се замисли сериозно в живота. Той досега не е поддържал отношение със своя Баща, той не е знаел кой е баща му, майка му. Баща може да има, може да няма.

Реалното е това, което не се мени. Туй значи: има едно същество в света, на което всякога можеш да разчиташ. На баща си, на майка си всякога можеш да разчиташ, докато са живи. Като умрат, донякъде можеш да разчиташ на тяхното влияние, ако са оставили нещо за теб, но ако не са оставили, не можеш да разчиташ. Но въпреки това не можеш да оставиш живота. Ние трябва да използваме съвременния живот при всичките неслоди, които имаме. Какъвто и да е животът, да го приемем. Не че аз го считам за най-красив, но този живот, както сега го живеем, както го имаме, от това гледище, той е най-добрият живот; не че е най-идеалният живот, но е най-добрият живот в дадения случай. Този закон е верен. Туй положение, което вие сега преживявате, млади или стари, все едно, то е най-доброто положение за дадения момент, не за веки-веков. Ако така съзнавате това великото в света, което съществува, то ще има и нещо по-велико. Защото когато обичаш някого, любовта не се спира само при един обект. Няма по-изобретателна сила от любовта. Тя не е тъй слаба: пред предмета, който обикне, тя не се завързва. Тя започва с малките работи. Този, който истински обича, той не започва с големите работи. Онзи, който започва с големите работи, дружи с малките, а който започва с малките, той дружи с големите. Такъв е законът на любовта в природата. Нашата Земя най-първо не е била такава голяма, тя е била малка. Най-

първо е била колкото един орех, по-нататък като диня станала и тъй се е увеличавала, увеличавала, така милиони години расла. Като престане растенето, ще започне да се свива, ще остарее, ще я погребат някъде и след туй ще се роди една нейна дъщеря, която да заеме нейното място. Тъй нашата Месечина е умряла отдавна и скоро ще възкръсне, казват учените хора. Ако възкръсне в нашите времена, ще се измени светлината ѝ - ще стане ясно синкава, приятна, и тогава хората ще бъдат сто пъти по-добри, отколкото са сега. Понеже сегашната светлина на Месечината не е така нагодена, тя е само за извличане злото на хората. Тя е мястото, през което минават всички земни нечистотии. Чрез тази магнетична сила, която има Луната, от Земята се изтеглят всички нечистотии, тя пречиства нашия въздух, нашата вода; затова в нея стават тези пертурбации. Ако не беше Месечината, животът на Земята Щеше да бъде сто пъти по-лош.

Сега можете да запитате, какво е отношението на Луната спрямо Земята. Нещата са тясно свързали. Не мислете, че Месечината е тъй далече, тя е много близо. Луната играе спрямо нас важна роля. Слънцето играе спрямо нас още по-важна роля. То е тяло физическо, но Слънцето упражнява и известно духовно влияние. И всички други планети упражняват два вида влияние: физическо и духовно. Казвате: „Аз не се интересувам от небето, от звездите, от планетите." Ти не си човек, ти имаш само форма на човек. Само ония хора, които се интересуват от Слънцето, от звездите, от планетите, от всичко това, те са хора на новото. Не е вярата само, не, В какво ще вярваш без небето? Как ще вярваш в един Господ, Който никога не се е проявил? Всеки човек, който ти е писал едно-две писма, ти вярваш в неговия характер, има на какво да разчиташ. Като видиш неговото лице, на какво разчиташ? Какво е човекът? Това, което е написано в неговото лице, в неговите очи, в неговите уста, уши, крака, ръце, сърце, ум - това е човекът. Да имаш хубави ръце, крака, хубави очи, нос, уста - това е чудесно. Има художници, които треперят като видят хубави ръце. Преди известно време мина отгук един полски журналист; като му погледнах ръцете, той каза:

„Даваха ми 50 хиляди лева да ми нарисуват ръцете.“ Петдесет хиляди лева му давали само за да им позира, само за ръцете! Вие седите и се считате нещастни. Я вижте какви богатства притежавате! Но трябва да имате неговите ръце. Ако вие разбирате закона, ако вие разбирате онези велики закони на Живота, ако разбирате ония велики закони на Любовта, ако бихте разбрали оня велик закон на Вярата, онзи велик закон на Знанието, ако бихте знаели как да погледнете, само с един поглед щяхте да измените цялата си съдба. Една бедна мома, която сполетели най-големите нещастия, след като ходила в много богати къщи, при свещеници, при владици и навсякъде я отпращали, най-последно се отчаяла от живота си, казала си: „Къде е Господ?“ Тогава нещо ѝ казва: „Не бой се, ще се уреди

твоята работа". И срещнала един човек, наглед хубав, красив; тя се спира и го поглежда. И той я поглежда. Нищо не ѝ казва, но този хубав поглед го заинтригувал. Това бил царският син. Погледът на бедното момиче така му харесал, че той си казал: „Чудно нещо, такива очи, такъв поглед! Тук има нещо велико, хубаво, мощно, силно!" И постепенно положението на тази бедна мома започнало да се изменя. Оттам насетне затекли всички блага в живота ѝ. И вие може да отидете при някой богат, може да ви изпъдят - това нищо не значи. Трябва да срещнете един човек, когото да погледнете по този особен начин, който ще уреди вашите работи и ще ви извади от едно безизходно положение.

Христос казва: „За кого ме мислите, че съм?" Той е Онзи, Царският син, когото вие трябва да следвате. Ако го погледнете както трябва, оттам насетне вашето положение, каквото и да е, ще се измени. Ако сте писател и не знаете как да пишете, оттам насетне ще върви перото; ако сте търговец, оттам насетне ще върви търговията. Каквато и спънка да имате, щом срещнете царския син, всичко ще се оправи, всички блага ще дойдат. Ако сте били инвалид или несретник, всичко ще се измени. Но тъй, буквално, не искам да ме разбирате. Има едно разумно разбиране в живота, един важен момент в живота. Които са изучавали закона на интуицията, те знаят как може да се познават, нещата мигновено. Интуитивно можете точно да видите какво може да стане в един момент някъде. Като срещнете един човек, можете да прозрете вътре в него какво става. Това вътрешно виждане у всички ви трябва да е развито. Също, да Дадете ход на Божественото в живота.

За пример, ако кажете: „От мен нищо не може да стане", вие така ограничавате Божественото в себе си. Пък ако си давате по-голяма цена, пак ограничавате Божественото. Значи вие имате за Бога две различни понятия: днес аз считам този живот за по-добър, а в миналото не е бил добър. Така не се разсъждава. И миналият живот е бил добър, и сега е добър. Миналият живот е бил добър за миналото, а сегашният е добър за сегашното време. Не сравнявайте живота. Казвате: „Аз бях беден." Ами че беднотията все ще дойде, непременно човек ще мине и през беднотията, и през богатството. Бъди благодарен на беднотията! Вие казвате: „Аз на млади години да живея, че на стари години ще стана светия." Че ти на млади години ако не живееш един свят живот, и на стари години няма да го живееш. Тъй е според мен. Може да се не съгласявате, но такива са моите изводи. Аз не съм намерил никакво изключение в това мое твърдение. Правил съм своите наблюдения 12 години тъй щателно, както никой българин не е правил. Такива наблюдения съм правил, много данни съм насъбрал, всички положения съм измервал. Измервал съм хора, на които добродетелите не търпят никаква критика. Аз имам своя мярка,

която няма защо да я давам на света. Ще дам всичко, но на хора, които мислят като мен, когато човек дойде до една фаза, при която лъжата да е изключена. Трябва да има една мярка установена, според която да се определя какъв е носът и какво значи всяка една линия на носа, на очите, на веждите. После, очите имат определен отвор. И веждите имат известен строеж. Има статични положения на веждите, установени, които не се менят, но има положения на веждите, които постоянно се менят. То е като Земята, която се движи. В тези движения ще схванеш онзи характер, който се мени. Защото един добър човек може да вземе обратна посока, да стане лош, или един лош човек да стане добър.

За мен не е важно, че той е станал по-добър или по-лош. Считам, че това са външни положения. Добър човек е този, който се качва на планината, а лош човек е онзи, който слиза в долината. Какво добро има в това, че се качва в планината? Ние го считаме така. Какво лошо има в това, че слиза от планината? Ние считаме някой път, че сме добри, а друг път считаме, че сме лоши. Този, който би немия, лош човек ли беше? Той не смята, че е лош. Значи, ако употребиш своето изкуство, дето не трябва, ако употребиш своята мисъл, дето не трябва, ако употребиш своето чувство, дето не трябва, ако употребиш своята постъпка, своето влияние, дето не трябва, ти си лош човек. Ако със своята мисъл, със своето чувство и със своята постъпка не правиш добро на хората - да се повдигнат, това не е добро. Това е едно основно определение. Може да има по-право определение. Туй нищо не значи. По отношение на себе си този закон е същият: за себе си ти трябва да си помогнеш за своето развитие. За пример, ти искаш да станеш кандидат за някоя професорска катедра. Хубаво нещо е, отлично, но ти искаш да станеш хамалин на едно пристанище, да носиш големи товари. Че там трябва да имаш херкулесовска сила, да туриш една бъчва от 300 кг на гърба си, за да я носиш, не може да бъдеш деликатен човек, силен, як, здрав и по-грубоват трябва да си. Но за какъвто и да е товар, физически или психически, се изисква сила на човешкия характер. Силата може да се изявява. Има закон, с който вие може да преодолявате силата. Мен ми разправяше един български лекар, от старите лекари - той е бил в Диарбекир затворен на заточение, в ония български бъркотии преди да стане въстанието. Казва: „При мен седеше друг един затворник. Вземе един голям камък и като каже тъй с пръстите си на камъка, той се разчупи и отхвъркне. Той казва, че силата е наследствена в рода им. Голям камък, як камък, като го удари, като че го откъсва с бръснач." Не само това, но има и сега хора в Америка и в Европа, които развиват своята мускулна сила така, че могат железни обръчи да скъсват. Голяма мускулна сила развиват. Има хора, които могат да вдигнат цял един кон. Аз съм ви привеждал онзи пример с американския беден студент, който ходил да гледа тези боксьори

пинджулисти, пехливани; един такъв пехливанин му ударил веднъж две плесници и го търкулнал на земята; казва му: „Ти далеч да седиш." В него се повдига честолюбието, започва той да наблюдава пехливанина как живее, как се упражнява. Почнал и той да се упражнява, да вдига тежести. Най-първо дошъл до положението да вдига и той един кон, после вдигал кон с едно конче. Казва си: „Има напредък." След това турил два коня и едно конче да ги вдига. Един ден той намерил пехливанина и му казал:

– Знаеш ли кой съм аз?

– Не зная.

Той го хваща за крака и го вдига нагоре. Оня му казал:

– Почитам те сега.

– Аз съм онзи студент, на когото ти удари две плесници.

– Съжалявам, че ученикът надмина своя учител.

Този удар е дошъл точно навреме, че младежът удвоил тази мощна сила. Ако в живота ти се случи една морална несрета, образувай в себе си един мощен характер. Тогава този удар е бил на място. Но ако ти кажеш: „Господ ме е създал така слаб", всеки ще те бие. Не е тъй. Не! Бият те, за да станеш силен. Някой път някой казва: „Иде ми да умра". Христос като се моли, казва: „Скръбна е душата ми до смърт". Но реши ли се Той да се самоубие? Казва: „Аз трябва да покажа на света един пример, ще нося този римски кръст." Какво поругание: 6 хиляди войници да Му се подиграват, да Го плюят, да Му турят корона и мантия, и трънен венец, и също така да Му дадат един голям кръст да го носи! И Той го носи до едно място, но после хвърли кръста. Какво означава това? Ние трябва да се радваме, че Христос хвърли кръста! Значи до половината път, до известно място ще носиш кръста и ще го хвърлиш! Оттам насетне друг ще го носи. Той каза: „Това нищо не значи. Аз зная каква е вашата цел. Искате да ме заковете. Заковете ме!" По римския закон вързаха Го с въжета, туриха Го на кръста и Го заковаха с гвоздеи. Знаете ли какво нещо е закованият човек? От физическо гледище се изисква грамадна сила и мощ. Този характер трябва да развием! Дойде до края и извика: „Господи, не се търпи! Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил на тези гвоздеи?" Писанието казва, че след като казал това, свършило се всичко, и престанали страданията. Свърши се, значи пак хвърля кръста. Страданията до там спряха. Но имаше и по-големи. След като слезе от кръста, хванаха Го онези жители на астралния свят и онези, които Го бяха осъдили, казаха: „Доведете го тука."

Вързаха Го духовете, дяволите Го вързаха и Го доведоха с вериги, пранги туриха на краката Му, войници Го водеха. Писанието казва, че Той като дойде, с крака си ритна вратите на ада и те се събориха изведнъж; веригите и всичко изчезна, и Той влезе вътре. Там блесна една светлина, изпоплашиха се всичките духове и Той отвори затворените, и каза: „Излезте и идете при този Бог, Който ви е пратил, и не грешете вече." Излезнаха един по един и се изпразни целият ад. Казва дяволът: „Защо ми го доведохте този? Отиде всичко!"

Сега аз не искам да вярвате какво Христос е направил. Вие няма какво да играете тази роля - да ритате вратата, защото Той я събори. Сега вие ще кажете: „Ние дали ще можем да я съборим?" - Само веднъж се събаря адовата врата, два пъти не може. И вие имате една врата на ада, която трябва да ритнете. Като ви заведат до адовата врата, ритнете я, кажете: „Навън всички!" Всички онези препятствия на вашата мисъл, ритнете ги. Ще ритнете онази дяволска врата на пътя и ще кажете; „Свободна е моята мисъл!" Ще дойдете после до другата врата - трета врата има - до вратата на вашите чувства. Ще я ритнете и ще кажете: „Свободни са всички мои чувства!" Ще дойдете до вратата на своите постъпки и ще ритнете и тази врата. Ще кажете: „Свободни са моите постъпки!" И тогава Христос ви попита: „Знаеш ли кой съм аз? Аз съм онзи, който може да събори вратата на ада и да освобождава хората. Аз съм онзи, който може да даде свобода на своята мисъл, аз съм онзи, който може да даде свобода на своите чувства, аз съм онзи, който може да даде свобода на своите постъпки." Така трябва да се разбира онова велико учение в живота. Всичко друго придобито е залъгалка. Това е една самоизмама. Ако всички така разбираме, всичко е на място. Следователно всички мъчнотии, които сега съществуват в света, са само условие, за да се повдигаме, за да разберем великото в света, което се крие за нас. Аз гледам на въпроса другояче. Ще дойде ден, когато светът ще се примири. Не само това. Ако искате да знаете, и самият дявол, и самият Сатана, и той ще се примири, и той ще стане ангел на светлината. Всичко в света ще се примири, няма да има зло. Той ще каже на хората: „Едно време аз не разбирах, но сега разбрах истината. Ще ме извините, много пакости съм направил на света от незнание."

Та сега не се занимавайте вие да укорявате дявола, нито укорявайте себе си, нито се обезсърчавайте, но всеки от вас да тури в себе си мисълта да стане човек: „Кой съм аз и в кого да вярвам." Да имаш едно верую, което да внесе в теб този, новия живот. Тъй както Христос го разбирал преди две хиляди години и тъй както сега трябва да го разберем. Сега, това е отрицателната страна. След туй трябва да имате сила да съборите адовите врата на вашите препятствия. След туй трябва да имате ключа на Любовта,

ключа на Знанието и след туй трябва да имате ключа на Свободата, за да бъдете свободни. Дето трябва да влезете, да съборите, но и да градите същевременно.

Та казвам сега на всинца ви: на нас в света трябва второто положение. Първо да се освободим от онова робство, в което се намираме, и второ, след като придобием свободата си, да знаем как да я ценим. Всички хора от каквото и съсловие да са, трябва да дойдат да си подадат ръка и да знаят, че всичко в света е за добро.

Та „За кого ме мислите, че съм?" - Той имаше една мисъл: „Аз съм онзи, който разкрива любовта на Бога на хората, любовта, която Той има."

„Благословен Господ Бог наш".
Добрата молитва.

9. неделна беседа, държана от Учителя
на 22 ноември 1931 г., София, Изгрев.

РАЗТОВАРВАНЕ НА СЪЗНАНИЕТО

Размишление.

Какво бихте писали върху темата "Предназначението на християнството"? Мислили ли сте по този въпрос? Какво бихте писали върху предназначението на сегашния живот? С други думи казано: За какво е даден животът на човека? Ако бащата е богат и остави голямо наследство на сина си, последният може да го изяде и изпие. Разбрал ли е той предназначението на богатството, което баща му е оставил? Нищо не е разбрал. В този смисъл, животът е богатство, дадено на човека, за да го използва разумно. Ако го изяде и изпие, той го е разбрал толкова, колкото богатският син - богатството на баща си. Природата е създала различни форми, вложила е живот в тях, но нито едно животно не е разбрало смисъла на живота, вложен в него и не го е използвало, както трябва. Рибата плува във водата, хвърля яйцата си на брега, без да разбира, защо живее. Птицата каца от клон на клон, търси храна, прави си гнездо, снася яйца, но и тя не разбира предназначението на своя живот. Някои хора живеят като рибата, други като птицата, трети като млекопитаещото; малцина обаче съзнават положението си като човеци, дошли на земята да извършат някаква работа. Наистина, срещате една жена, натруфена като птица и постоянно мисли за облеклото си, как по-модерно да се облече. Това е живот на птицата, която по цели часове чисти перата си и за нищо не мисли. Някой мисли само за ядене, колко пъти на ден да яде и какво да си сготви. Какво особено допринасят облеклото и яденето на човека? Все му донасят известни облаги, но, в края на краищата, той пак остарява и казва: Едно време бях млад, обличах се добре, хранех се добре, но това не ме интересува вече. - Защо не се интересува? - Защото търси нещо съществено. - Кое е същественото? - За стария същественото е младостта, за болния - здравето, за бедния - богатството, за невежия - знанието. Когато младият се облича добре, здрав ли е, или болен? - Здрав е. Болестта се отразява еднакво и на младия и на стария. Когато е болен, човек губи желанието си за ядене и за обличане.

Какво прави здравият човек? Той мисли за ядене, за облекло, за жилище, да прекара охолно живота си. Ще го видите, как постъпва като господар в своя дом. Купува си кокошки, патици, прасенца и ги храни добре, да затлъстят, да си устрои голямо угощение. Вегетарианецът ще каже, че не коли животните, не се нуждае от тяхното месо. В това отношение, той постъпва добре с животните, но в друго отношение не се е отказал още от

стария живот. Малко християни живеят по нов начин. Не е достатъчно само да се откажеш от стария живот. Откажеш ли се от стария живот, веднага трябва да приемеш новия. Понякога и жабата напуща блатото, но като види, че работата не върви добре, отново се връща в него. Човек не е жаба, но често проявява качеството на жабата. Реши да се откаже от стария живот, но види ли, че работите му не вървят добре в новия живот, отново се връща в стария. Чувате някой да казва, че с добро не се живее на земята. Доброто подразбира нов начин на живеене. Значи, като не можеш да живееш по нов начин, ще се върнеш в стария живот. Друг казва, че с мекота нищо не се постига. Зависи, къде ще приложиш мекотата. Вярно е, че с пръста си не можеш да ореш - рало е нужно затова. Всяко нещо трябва да се прилага на мястото си. Ако ядеш хляб, ще го избереш по вкуса си: някога препечен, някога мек. Има случаи, когато нито препеченият е на място, нито мекият. Всяко нещо е на мястото си, само когато допринася нещо към нашия живот. В този смисъл и животът на светиите, и на добрите хора ни интересува дотолкова, доколкото може да придаде нещо и на нас. Ако се интересуваш от светиите и от добрите хора, а твоят живот не се подобрява, нищо не си придобил. Не губи напразно времето си. Занимавай се с неща, които могат да допринесат нещо и за твоя живот.

Кой е изходният път за подобряване на човешкия живот? Човекът трябва да се съзнае като част от Божественото съзнание. Колкото и да е малка частта, ако тя действа правилно, Бог се радва и весели. Така Той участва в човешкия живот и го подобрява. Ако частта не действа правилно, Бог се вгълбява в себе си, да намери причината за това и да я премахне. Мнозина се съмняват в участието на Бога в техния живот и мислят, че могат да правят, каквото искат. Всъщност, човек прави това, което не иска. Например, без да иска, той греши и съжaliaва за грешката си. Понякога той прави добро без да иска. Ако не иска да направи доброто, тоягата ще играе по гърба му. Обаче, човек има възможност да се въздържа в правене на грешки и да се проявява в правене на добро. Трябва ли детето да прескача плета на съседите и да краде плодове? Кой не се въздържа от правене на грешки и не се проявява в правене на добро, той е слаб човек. - Какво се иска от него? - Да бъде слаб в правене на грешки и силен в правене на добро.

Задача на ученика е да освободи съзнанието си от мисли и желания, които спъват неговото развитие. За тази цел той трябва да ги анализира, да знае, към коя категория се отнасят: към категорията на низходящите, или към категорията на възходящите. Външно някои желания представляват градина, пълна с плодни дървета. Човек стои пред тази градина и се пита, да влезе ли вътре, или не; да си откъсне ли един плод, или не. Не е лошо да влезеш в градината; не е лошо и да си откъснеш един плод. Лошото е в

неизпълняване закона на послушанието. Казано е да не влизаш без позволение и да не късаш от плодовете на съседа си. Има желания, които се натрапват на съзнанието, като неканени гости. Те не са реални. Ние ги наричаме "безобектни желания". Те идват отвън, а понякога и отвътре, без някаква външна, видима причина. Например, през ума на един отшелник-светия, който прекарал в пустинята цели 20 години в пост и молитва, минава мисълта за някоя красива мома, да си поговори с нея, да ѝ се порадва. Това е мисъл, която внася съблазън и той започва да се смущава. Той сам се чуди, как е дошла тази мисъл, без да вижда красивата мома отвън. Момата го посещава като астрално същество, което иска да влезе в него и да се учи. Тя му казва, че иска да стане негова ученичка, да се ползва от знанията му. Като не разбира това, отшелникът чувства мома в себе си и изпада в изкушение. Тя е млада, способна за работа и учене, но той не знае, как да ѝ помогне, и се моли да го освободят от изкушението. Понеже няма опитност, не знае, как да се справи с натрапеното желание, светията лесно може да се подхлъзне. Коя е причината за падението на отшелника? - Неблагодарността и егоизмът на хората. Много хора идват при него да ги лекува и като се излекуват, отиват си, без да му благодарят. Щом почувствува красивата мома в себе си, като мисъл, той си казва: Ето човек, който влиза в положението ми. Обаче, той и тук се лъже. Ако допусне момата да го обсеби, тя ще отнеме всичкото му богатство и ще го доведе до крайна беднотия. И красивата мома е егоистка. За да не я допуска в мисълта си, той трябва да се моли в тайно, никой да не знае, кога се моли. Какво значение може да извадите от примера с отшелника? Заключение е в това, че изкушението си пробива път навсякъде: и в гората, и между хората. При това, ако светията се излага на изкушение, колко повече обикновеният човек. Фактът, че и той се поддава на изкушение, показва, че сърцето му не е изпълнено с любов към Бога. Има някаква празнина в сърцето му, в която изкушението влиза. Където е любовта, там никакви изкушения и съблазни не съществуват. Любовта изключва страха, съмнението, подозрението, изкушението и гнева вън от себе си. Невъзможно е човек на любовта да се гневи. Ако се гневи, любовта му не е пълна, липсва ѝ нещо.

Защо трябва отшелникът да се изкушава с мисълта за красивата мома? - За да се изпита любовта и вярата му. Красивата мома е неговият професор, изпратен от разумния свят да го изпита, да види, какво е научил в пустинята. Тя го пита, защо се моли, а той се смущава, не знае, какво да отговори. Той се моли на Бога да го освободи от изкушението, но не получава никакъв отговор. Момата го пита, защо не се отговаря на молитвата му, но и той не знае причината за това. Причината е проста: на любовта му липсва нещо; в нея има някаква непълнота, празно място, в което изкушението влиза да свърши някаква работа. Всяко изкушение е

професор, който се явява във форма на красива мома или красив момък. Докато не получи задоволителен отговор, професорът няма да си отиде. Той иска отговор на два въпроса: Защо се молиш? И защо, като се молиш, не получаваш отговор на молитвата си? За оправдание, човек казва, че не получава отговор, защото не е завършил развитието си, не е още достатъчно напреднал. Така е, има задачи в математиката, които и най-добрият математик не може да реши. Има задачи в живота, които не могат да се решат на физическия свят.

Задачи, които не се решават на физическия свят, лесно се решават в духовния. Задачи, които не се решават в духовния свят, се решават в Божествения. Физическият свят има отношение към материята, духовният свят има отношение към чувствата, а Божественият свят - към мислите. Физическият свят работи с елементите на материята, духовният - с елементите на чувствата, а Божественият - с елементите на мислите. Ето защо е казано, че невъзможното за човека е възможно за Бога. Няма задача в света, която да е неразрешима. - Къде се решават всички задачи? - В Божествения свят. Който живее в този свят, решава задачите си сто на сто. Той е вечно млад, бодр, жизнерадостен и готов на всички жертви.

Съвременните хора се страхуват от старостта, защото не могат да се справят с нея. Според мене, старият е дегизиран, не е стар. Истински стар е онзи, който разполага със знание и може да се подмлади, когато пожелае. Ще кажете, че искате да ви се дадат примери. Много хора са подмладени, но, каквото са придобили, не могат да го предадат на вас. Кой каквото печели, за себе си печели. Никой не може да предаде знанието си. Ученият може да внесе импулс в окръжаващите, но не може да им даде знанието си. Срещате един човек, разговаряте с него, възхищавате се от знанието му, разбирате, че е честен, добър, вдъхва ви доверие. Всичко това остава за него. Ако искате и вие да станете учен, трябва да следвате неговия път. Първо, човек трябва да изучава себе си, да разбира своите прояви, да се наблюдава. Ето защо, още със ставането си от сън, вие трябва да се оглеждате в огледалото, да видите, какво изражение имат очите ви в тихо и спокойно състояние на духа ви и да запазите този образ в себе си. Оглеждайте се и в гневно състояние, да различавате разположенията си. Наблюдавайте, какво е дишането ви, когато сте разположени и когато сте гневни. Изучавайте движенията си, как ходите, какво положение заема тялото ви. Вие не знаете още, как ходят праведният и светията. Как ходи пияницата, знаете и можете да го подражавате. Как ходи светията, не знаете.

Изучавайте проявите на честния човек, на любещия, на мъдреца. Честността има свой тон и цвят; любовта, мъдростта и истината също имат

определен тон и цвят. Всички добродетели имат определен тон и цвят. Музика има в тях. Видиш ли човек с един от тия тонове, разчитай вече на него. Работете върху себе си, да придобиете тоновете и цветовете на добродетелите. Не можеш да бъдеш добър, ако нямаш тона и цвета на доброто. Колкото и да ви се говори за доброто, каквито знания да ви се дават, не можете да станете добри, ако не сте придобили тона и цвета на доброто. Време се иска за това. Можеш ли да начертаеш правилна окръжност без пергел? Дълго време трябва да се упражняваш, за да придобие ръката ти техника. За постигане на нещата са нужни опити и упражнения. Голямо самообладание е нужно за това!

Точност се иска в живота, да знаеш, как и кога да дадеш ход на своите мисли и чувства. Не е страшна мисълта; страшно е, ако не знаеш, как да оперираш с нея. Не е страшно чувството; страшно е, ако не знаеш, как да оперираш с него. Мислите и чувствата са или от човешки произход, или от Божествен. Трябва да ги познавате и различавате. Не е все едно, дали ще ядеш прясна, топла пита, или такава, печена преди един-два месеца. Има пресни, свежи мисли и чувства, но има и мухлясали мисли и чувства. Освободете съзнанието си от мухлясалото, от нечистото, от непотребното. Казвате: Толкова години живеем, работим, не сме ли очистили още съзнанието си? Ако не учите, още толкова години да работите, няма да имате постижения. Учене е нужно.

Окултната школа дава условия на ученика да учи, да придобива знания. В старите окултни школи, ученикът се поставял на подигравките и закачките на своите съученици, и трябвало той да издържи. Един го удари, друг скубне косата му, трети му каже обидна дума, или го заплюе. Какво значи, да те заплюе човек? За съзнателния ученик, това е все едно, да паднат върху него няколко дъждовни капки. Той знае, че минава през известна дисциплина. Изпитанията, изкушенията, недоразуменията са условия за дисциплиниране на човека. От най-старо време, още в школата на Питагор, и до днес хората минават през тази дисциплина. Вие още не сте истински ученици. Цялата бяла раса, цялото човечество минават през изпит и който издържи, приемат го за ученик; който не издържи, ще бъде оплют. Щом издържите изпита си, няма повече да ви плюят. Тогава ще знаете, защо 2 по 2 е равно на 4, и 5 по 5 е равно на 25. Между числата две и пет има известно отношение. Те си приличат: двойката е първата майка, а петорката - втората майка, женената дъщеря. Числото 25 показва дължината на изминатия път. Условията, при които сега живеете, изискват повече усилия и работа. Така, както са живели някога светиите, днес не може да се живее. - Защо? - Може би, тогава се е изисквало от светията по-малко; тогава той е живял в закона на числото две, къс е бил пътят му. Сега пътят е по-дълъг. Някога пътят е бил четири километра дълъг, 2 по 2 = 4, а

сега е 25 километра дълъг - 5 по 5.

Казвате, че се молите на Бога да ви помогне. Да се молиш, това е дълг, доброволно поет; да учиш, това е необходимост.

Молитвата ти може да се приеме, но ако не учиш, невежа ще останеш. Баща ти може да ти достави всичко необходимо - дрехи, книги, храна, но ако не учиш, невежа ще останеш. Молитвата не прави човека учен. Добротата не прави човека учен. Българинът казва: "Лозето не ще молитва, а мотика." Който не разбира тази поговорка, казва: Моля се, лошо; не се моля - пак лошо. Правя добро - лошо; не правя добро, пак лошо. Какво да правя, не зная. Важно е, каквото правиш, в тебе да остане. Запитай се, можеш ли да се кооперираш с всичко, което правиш? Ако можеш, постигнал си нещо. Ако една мисъл стои с години в главата ти и после те напусне, ти нищо не си постигнал, не си влязъл в реалния живот. Не че сегашният живот не е важен. И той е важен, но трябва да се използват условията. Животът е велико, предметно училище. И учителят постъпва с учениците си, както животът - с хората. Учителят кимва: Иванчо, колко правят един орех и още един? Ученикът поглежда орехите и отговаря: Два ореха. - Вземи, Иванчо, орехите и ги изяж. Докато ученикът се научи да смята, учителят му дава орехи, ябълки. Щом се научи да смята, той работи без орехи и ябълки. Когато Иванчо стане учен, пак смята, че един орех и още един правят два ореха, но орехите ги няма вече. Иванчо решава задачата без орехи, а учителят ги яде. И в живота виждаме същото. Работиш, учиш, имаш резултат - орехите са пред тебе. Някога работиш, учиш, а един орех нямаш в джоба си.

Един американец, свършил богословски факултет, отишъл в чифлика на един богаташ милионер, там да проповядва Божието Слово. След шестмесечна усилена работа, богословът решил да напусне чифлика. Явил се при чифликчията да се сбогува. Последният благодарил и му дал половин долар - възнаграждение за цялата работа. Проповедникът погледнал парите и си помислил: За какво по-напред ще ми послужат - за кола ли, за билет ли? Ще кажете, че чифликчията бил голям скъперник. Не, той искал да каже на богослова, че всичкото му знание струва половин долар.

Откъде произтичат противоречията? Някой казва, че откак е тръгнал в Божествения път, работите му са останали назад. Много естествено, по-рано си имал благоутробие, тежал си повече. Сега, откак влезе в прекия път, изтъня, олекна малко. По-рано си ял и пил, лицето ти е било мазничко, а сега си пожълтял, отслабнал - няма да ти върви, разбира се. Който те види, съжалява те, казва: Горкият! Какви бяха тези идеи, че го

изсушиха толкова? Това са две противоположни, неестествени състояния. Колкото е било естествено състоянието му като светски човек, живял в охолство и разкош, толкова естествено е и сега, като духовен, свят човек. Нито по-рано си бил в естествено положение, като светски човек, нито сега, като духовен. Смисълът на живота на светския човек не е в яденето и пиенето. Смисълът на живота на светията не е само в пост и лишения. Тялото на светията трябва да бъде изтъкано от фини, копринени нишки, без мазнини, без излишъци. Ако лицето е хлътнало, липсва му нещо; ако е крайно закръглено, има излишъци. В тялото на светията всяка клетка е впрегната на работа. В тялото, в мислите, в чувствата и постъпките на светията не се позволява никаква нечистота. Придобие ли човек тази чистота, той става силен. Да се чистим, това е задача на всички хора. - Бог да ни чисти. - Не, Той ни дава условия за чистене, а ние сами трябва да се чистим. Майка, баща, деца, всички трябва да се чистят. Чистенето подразбира организиране на материята.

Какво нещо е неорганизирана и какво - организирана материя? Неорганизираната материя е неустойчива и гниеца; организираната материя е устойчива, чиста. Тя е тъй наречената "девствена материя". Ние сме пратени на земята да пречистим материята, да я организираме и приготвим като материал за духовния свят. С тази материя ще отидем на онзи свят. Ние трябва да си изработим такива уши, с които да чуваме гласа на ангелите; и такива очи, с които да виждаме красотата на ангелите. Ако отидеш с обикновените си очи и уши, ти ще оглушееш и ослепееш; ако отидеш с ръцете, които сега имаш, ще се осакатиш. Ще си изработиш такива очи и уши, които не се повреждат от светлината и от звука. Днес твоите уши не издържат и най-малката дисхармония. Кажеш ли ти някой, че си лош, ушите ти веднага се разстройват. Ако ти кажат, че си добър, приятно ти става. Ти си толкова добър, колкото и лош. Като ти кажат, че си добър, хората искат да предизвикат разположението ти към тях. Това е подкуп.

Лесно се подкупват хора. Кажеш на някого да ти свърши една работа, но той се отказва, нямам време и разположение. Обещава ти десет хиляди лева и той веднага става разположен и готов да ти послужи. Това определя характера на човека. Ще му дам десет хиляди лева, но зная вече, на какво мога да разчитам. Така постъпва и небето - изпитва хората. Дава ти се ум, сърце и воля, дава ти се живот, ти правиш всичко за Господа, но Той знае, защо го правиш. Прави, каквото можеш, но винаги помни, че си свършил една микроскопическа работа и още много ти остава да работиш; още много ти остава да се учиш. Представете си, че някой от вас е добър певец. Стане, отвори уста и запее. Пее той и състоянието на всички присъстващи се променя: от скръбно на весело и от безнадеждно в надеждно. Засега

няма такъв певец между вас. Вие очаквате в бъдеще да се реализират желанията ви, в друго прераждане да се родите като добър певец. Или, очаквате в бъдеще да се родите красив, строен. Който ви види, да каже: Ето един красив човек!

Каква е целта на учението? - Да придобиеш нещо ценно. Ако не знаеш да пееш, ако не станеш красив, учен, добър и силен, какво си научил? Какъв трябва да станеш? - Гражданин на Царството Божие. Ще кажете, че това е лесна работа, но човек не трябва да бъде амбициозен. Това значи: човек не трябва да бъде натоварено магаре, само да пренесе златото и да влезе в дома. Не ти да носиш златото, но то да те носи. Стани господар на златото! Ще кажеш, че не искаш да вършиш работа, която ти се налага. Какво искаш да работиш? Всеки човек е роден за някаква работа. - По какво се познава, за коя работа е роден човек? - По разположението, което има към тая работа. Това не подразбира, че той не трябва да работи друга работа. Той трябва да бъде сръчен във всичко. Свещеник ли е онзи, който само свещенодействува? Проповедник ли е онзи, който само проповядва? Художник ли е онзи, който само рисува? Истински художник е този, който рисува не само картини, но рисува и вае своето лице. Истински скулптор е този, който в продължение на няколко месеца може да измени лицето си, да извае тялото си, да му предаде каквато форма иска. Истински богат е онзи, който има в джобовете си, колкото пари пожелае. Достатъчно е да бръкне в джоба си и да извади, колкото пари му са нужни. При това положение, ще се страхуваш ли от беднотията?

Срещате един беден човек, с дисаги на гърба си. Казвате, че е беден, прост човек. Външно е прост, но достатъчно е да пожелае нещо, за да стане, каквото е пожелал. Той казва: Искам в едната дисага да имам прясна пита, а в другата - квасен хляб. Отваряте дисагите и намирате в тях прясна пита и квасен хляб. Беден човек ли е той? Прост човек си, нямаш големи знания, но заповядваш на деня да бъде светъл и топъл - така става; кажеш на слънцето да изгрее и залезе без облак - така става; кажеш да вали днес дъжд и завалява. Учен човек ли си? Имаш ли знание? - Може ли всеки да прави това? - Може, от вас зависи. Всеки може да си каже: Днес искам слънцето на моя живот да изгрее в светлина и да залезе в светлина. Ако можеш да заповядаш на себе си, ще заповядваш и на другите. Като ученици, ще работите върху съзнанието си, да се товарите и разтоварвате, когато искате. Така ще сменяте състоянията си. Вие изпяхте песента "Аин-фаси", без да разбирате значението на тези думи. Може да изговорите думата "аин" грубо и нежно, високо и тихо. "А-ин" - частицата "ин" означава нещо вътрешно, интуиция. "Аин" означава: Само това е вярно, на което си разбрал вътрешните закони. Ако не разбираш тези закони, ти се очудваш. Ако произнасяш правилно думата "аин", в джоба си ще намериш

звонкови монети; ако не я произнасяш, както трябва и да имаш звонкови пари в джоба си, непременно ще изчезнат.

Когато детето се приближи до ухото на баща си и започне да му нашепва нещо, бащата изважда от джоба си една монета и му я дава. После то нашепва нещо на другото ухо и бащата му дава две монети. Ето един малък маг, знае, как да произнася думите. Виждам един господин, добре облечен, с бастун в ръка, приближава се до банкера, шепне нещо, но той казва: Днес съм зает, ела утре. На другия ден му отказва. Мнозина отиват при Господа, като този господин, но нищо не получават. Ще отидеш при Господа, както детето отива при баща си, ще му кажеш нещо на ухото. Той ще бръкне в джоба си и ще ти даде нещо. Господ познава своите добри и способни деца и щедро ги възнаграждава. Пазете се от съблазните на живота. Те са огън, който гори и изгаря. И светията се плаши от този огън. Красивата мома е огънят, чрез който изпитват светията. Тя е неговият професор, който ще се върне при Господа и ще Му каже, дали неговият син е способен и може ли да учи, или не. Съблазните и изкушенията имат велико предназначение в живота. Така е за онзи, който разбира тайните на Битието. Професорът казва, че ученикът не е отговорил на въпросите, както трябва. Ако днес не е отговорил, утре ще отговори. Ще дойде ден, когато ще знае уроците си. Ще кажете, че младата и красива мома символизира истината. Ако наистина, красотата е символ на истината, защо светията не взе правилно становище към момата? Светията не е млад, но 80-годишен човек. Защо се изкушава? Има нещо тайно в живота, което трябва да се разбере. Това значи, да проникнеш във вътрешния смисъл на нещата. Праведен и свет човек е онзи, който не се изкушава. Никакво богатство не може да го изкуши. Той гледа на всичко, както Бог гледа. Той никога не съди, понеже и Бог не съди. Когато съдят някого, той го извинява. Когато не съдят човека, той сам се съди - съвестта го мъчи. И красивата мома, докато не е срещнала по-красива от себе си, мисли, че няма подобна на нея. Щом види по-красива от себе си, започва да се измъчва. Тя е неразположена вече, защото не ѝ обръщат внимание. И светията се смутил от красивата мома, защото почувствувал, че тя стои по-високо от него. Той не може вече да се моли, иска да се освободи от нейния образ. Тя иска да му каже, че докато не стане като дева чист и свет, всякога ще се натъква на смущения и съблазни. Противоречието във вашия живот се дължи на факта, че не сте такива, каквито желаете да бъдете. Всеки момент човек има някакъв идеал - явен или таен, който се стреми да постигне.

Стремете се всеки момент да разтоварите съзнанието си, за да възприемете възвишените мисли и благородните чувства, които идват отгоре. Не е лошо това, което сега имате, но стремете се към великото в живота. В

сравнение с млекопитаещите, вие сте светии, но в сравнение с ангелите, вие сте обикновени хора. По отношение на низшето, вие сте светии; по отношение на висшето, сте обикновени хора. Но това не значи, че трябва да се спрете в развитието си. Оттам, където сте спрели, ще продължавате по-нататък. Казано е в Писанието: "Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш небесни". Един ден всички ще бъдат свършени. - Кога? - Още днес. Хиляда години могат да се съберат в един ден и един ден може да се разложи на хиляда години. Ако си умен, ще свършиш работата си в един ден; ако си глупав, ще я свършиш за хиляда години. Колкото си по-умен, толкова по-бързо стават работите.

Коя е основната мисъл на днешната лекция? - Разтоварване на съзнанието. Когато младият момък, или младата мома влязат в съзнанието ти, ще разбереш, че Бог те изпитва и ще внимаваш да не изпаднеш в изкушение. Светията видял младата мома, уплашил се е от нея и забравил Бога. Щом се страхуваш от нещо, причината за страха е в тебе. Обърнете се към Бога, със съзнанието, че Той е навсякъде, всичко вижда и страхът ви ще изчезне. Бог работи навсякъде в живата природа и отваря път на всички живи същества - от мравката до великия учен и философ. Срецаш един човек обезсърчен и разтревожен. Влез в положението му и виж, на какво се дължи неговото безпокойство. Не кавай, че той е такъв по природа. Влязла е някаква мисъл в ума му и го безпокои. Може да се е свързал със скръбта на някой човек, далеч или близо до него. Има хора, които отдалеч предават своето спокойствие и разположение и разтоварват човешкото съзнание. Има хора, които отдалеч предават своето безпокойство на хората и товарят съзнанието им. Бъдете бодри и весели, да предавате вашето разположение на другите. Идете на работата си и благодарете на Бога за всичко.

Миналият път дадох на учениците от специалния клас едно упражнение да вчесват косите си по десет пъти на ден, в продължение на една седмица. На вас давам следното упражнение: В продължение на една седмица да миете очите си с топла вода по десет пъти на ден. След това ще се вчесвате. Онези, които работят в града, няма да правят упражнението. Значи, в седем дни ще измиете лицето си 70 пъти.

Т. м.

9. Лекция от Учителя, държана на
25 ноември, 1931 г., София. – Изгрев.

1931_11_27 На своето време

Издание 1947 г., София

КНИГА: Живот и отношения, МОК Год. XI, Том 1

НА СВОЕТО ВРЕМЕ

Размишление.

Кое знание интересува човека? Колко категории знание съществуват? Ако някой човек е произлязъл от рибата, той се интересува от нея. Той иска да му разказваш за майка му и баща му, за братята и сестрите му. Кръчмарят се интересува от кръчмите, от виното, ракията и коняка, които той продава. Той не се интересува от културата. Ученият се интересува от учените, какви открития са направили. Религиозният се интересува от живота на пророците и апостолите: кога са живели, какво са говорили, вършили. Днес мъчно може да се каже, точно кога е живял пророк Исайя и защо е говорил по един или по друг начин на хората. Като четете книгата на пророк Иеремия, виждате, че той се очертава като националист, като духовен партизанин. Според него, благото на еврейския народ е благо за всички народи. Като вижда, че еврейският народ страда, той плаче за него, като за свои деца. Исайя гледа другояче на страданията на евреите. Какво ще кажете за Иезекиила? Според мене, той е архитект, инженер, разбира от архитектура. Като говори за виденията си и ги описва, той ги изразява механически. Говори за някакви колела, които се движат едновременно във всички посоки. Като дойдете до Иеремия, вие влагате в него известен идеализъм. Има някакъв идеализъм, но външен. Когато рибарят тури мрежата на гърба си, мислите ли, че той отива да държи някаква проповед или лекция на рибите? – Ни най-малко. Той хвърля мрежата във водата и казва на рибите: Ето вратата, която може да ви вкара в културния свят. Щом хване няколко риби, той знае вече, какво ще прави с тях.

Казвате: Какво общо има между нас и рибаря? – Има нещо общо. Вие сте рибари в умствения свят. Хвърляте мрежата си и хващате една мисъл: за любовта, за мъдростта или за истината. Това е една риба. Какво ще правите с нея? Какво правите с дойната крава? Доите я. Всяка мисъл за любовта, за обичта е дойна крава, от която получавате мляко. Докато вашата любов и обич дават мляко, вие ги храните, прибирате ги в обор. Щом станат ялови, вие ги продавате. Кравата ви интересува, докато има теленца и мляко. Щом престане да дава мляко, тя не ви интересува. На същото основание, вие се интересувате и от науката, докато ви храни, докато ви дава нещо. Щом престане да дава и вие изменяте отношението си към нея. Оная наука, която не храни човека, която нищо не дава, хората я наричат фантазия, мечта, илюзия. Днес не може да срещнете идеалисти

учени, които да обичат науката за самата нея. Срещате един идеалист, поет или писател, но виждате, че и в него, дълбоко някъде, се крие нещо користоно. Той пише, не толкова от желание да просвети човечеството, колкото да покаже, какво знае, докъде е достигнал в познанията си. Ако пророците, учителите, учените и досега не са могли да помогнат на човечеството, това показва, че някъде нещо недостига: или хората не ги разбират, или те не разбират хората. Например, колко от вас се интересуват от Исая? Религиозните се интересуват отчасти; ония, които не са религиозни, казват: Какво ще ни интересува Исая? Някога живял някой си Исая, писал нещо. Какво от това?

Сега, да се върнем към същественото, т. е. към реалността на живота, която през всички времена има една и съща стойност. Например, златото е реалност, защото откак е известно на хората, неговата стойност нито се е увеличила, нито се е намалила. Любовта към златото увеличила ли се е? – Увеличила се е, защото днес има повече злато, отколкото в миналото. Житото също е реалност. И към него любовта на хората се е увеличила. В живота има и несъществени неща, които се явяват и изчезват. Например, докато е млад, човек се интересува от някои неща. Щом стане възрастен или стар, тия неща не го интересуват. Той спира вниманието си на други неща. Младата мома се интересува от облеклото си. Тя се облича хубаво, вчесва се добре, туря си китка и отива на хорото. По десет пъти на ден се реши. – Защо? – Защото животът ѝ има смисъл. Щом се ожени, тя престава да се облича хубаво, не се вчесва добре, не се кичи – животът губи смисъл за нея. Доброто ядене губи ли цената си? – Никога. Значи и то е съществено. Съществена храна е тая, която никога не причинява отвращение. Щом се отвращаващ от една храна, тя не е съществена. Съществена храна е оная, от която организмът чувства нужда. Тя е добра храна. Има животни, които, като човека, са изпитали отвращение към известна храна и са изменили начина на храненето си. Например, някои животни се отвратили от растителната храна и са станали изключително месоядци. По този начин, те са загубили същественото в своя живот. Преди да изменят храната си, те се питали, какво да правят: да умрат гладни, или да станат месоядци. Най-после, с общо решение, те се съгласили да станат месоядци. Как е вървял процесът на преминаване от растителния режим на хранене към месоядството? Кое животно първо е станало месоядец? Ще кажете, че, за да станат животните месоядци, причината се крие в явяването на зъбите. При какви условия са изникнали зъбите на животните? – Предполага се, че това е станало при неблагоприятни условия.

По какво се отличава главата на тревопасните от главата на месоядните? – По широчината. Главата на тревопасните горе е по-тясна от тази на

месоядните. По аналогия на това, питам: Кои хора имат по-широки възгледи – тревопасните, или месоядните? – Месоядните. – Какво ще кажете тогава за тревопасните? По-тесногърди ли са те? – Не. Значи, тревопасните имат по-високи, по-възвишени възгледи, а месоядните – по-широки възгледи. Знание е потребно за всички хора – и за месоядни, и за тревопасни. То е необходимо за съграждане на човека, на неговия характер. Затова, именно, знанието има отношение към трите свята – физическия, чувствения и умствения.

И тъй, като придобива знания, човек става господар на трите вида материя – твърдата, която има отношение към физическия, т. е. материалния свят; течната материя, която има отношение към чувствения свят, към сърцето и въздухообразната, която има отношение към мислите, към ума. – Коя наука има отношение към чувствата? – Науката за морала. Тя обхваща законите, които управляват чувствата. – Коя наука се отнася към умствения свят? – Философията. При изучаване на нещата от умствено гледище, различаваме два процеса, два пътя: път на намаляване, слизване или инволюция и път на увеличаване, възлизане или еволюция. При инволюцията идеите се стесняват, а при еволюцията се разширяват. Например, любовта, като идея, при инволюцията се стеснява постепенно, като дохожда до крайния предел – любов към себе си. Казваш: Тази идея се отдалечи от мене. – Не се отдалечила, но се стеснила. При еволюцията любовта се разширява. Тя започва от любов към себе си, към ближния и свършва с най-широкото понятие – любов към Бога. Тази идея се приближава към човешкото съзнание. Колкото повече една идея се отдалечава от човека, толкова по-малко се интересува той от нея. Същият закон се отнася и към физическия свят. Човек се интересува от ония животни, които са близо до него и от които има полза. Например, той се интересува от коня, кравата, вола, овцата, кучето. От ония животни, които са далеч от него, той не само че не се интересува, но даже се страхува от тях. Срещне ли вълк, тигър, лъв, мечка, змия, той се страхува и бяга от тях. Ще кажете, че е чудно, как може вярващият да се страхува. Защо се страхува, това е друг въпрос, но факт е, че изпитва страх. Далеч са тия животни от него.

Като ученици, вие трябва да изучавате процесите и явленията в природата и в живота, да можете сами да си обяснявате причината на тия явления. Например, виждате един голям параход, 250 м. дълъг и 40 м. широк. Той може да събере хиляди пътници. Ако тоя параход се запази за дълго време, например, две хиляди години, хората ще се питат, защо е бил нужен той на миналите поколения. Защо им трябвало толкова голям параход? Много просто, нуждите на хората са изисквали това. По вътрешното устройство и наредба на парахода може да се определи, каква

е била тогавашната култура. На същото основание, и ние днес правим своите изследвания и заключения за миналите времена и култури. – Защо сегашната овца носи тази пълнена дреха на гърба си? – Защото е живяла в епоха, когато външните условия са били сурови – имало е голям студ.

Сега аз искам да обърна вниманието ви на въпроса, как е създадена човешката глава. Днес главата на човека е горе, отправена към центъра на слънцето. Обаче, в далечното минало, главата му е била в корените, под влияние на земните сили. Тя е била насочена към центъра на земята. Симпатичната нервна система е била нагоре към слънцето. Там са били листата и клонете на човека. В това отношение, той е бил в положението на растение. Дробовите му били вън, във вид на листа, чрез които дишал. Дълго време трябвало да работи върху себе си, докато изправи главата си нагоре. Това са фази, през които човек е минавал, докато е дошъл до сегашното развитие.

Като изучавате великите закони на Битието, забелязвате, че причините и силите, които са действали и действат при създаването на света, остават едни и същи, но се изменя само формата на знанието. Ако причините и силите се изменят, както формата, вие ще изпаднете на фалшива почва. Например, през каквато форма и да минава идеята за Бога, сам Бог, като Любов, като абсолютен Закон и Сила, остава неизменен. По същество, и старият човек, и детето имат една и съща идея за Бога, но по форма те се различават: детето си представя Бога по един начин, а възрастният – по друг начин. Същото може да се каже и за слънцето: и старият, и детето гледат еднакво на слънцето! Обаче, старият знае, че слънцето е милион и половина пъти по-голямо от земята. Детето знае, че слънцето е толкова голямо, колкото го вижда. И простият, и ученият знаят, какво нещо е земята. Обаче, ученият знае, че земята е кълбо, а простият си я представя такава, каквато я вижда – плоскост.

Това са научни въпроси, които ни интересуват дотолкова, доколкото имат отношение към нас. Вярно е, че земята е кълбо, но ако я разглеждаме като мехур, тя може да има и друга форма. Ако надуем мехура, той има форма на кълбо; ако го изпразним, той се свива и губи кълбовидната си форма. Земята е велик организъм, съставен от милиарди частици, които са в постоянно движение. Всяка частица е свободна и самостоятелна. Всяка частица е отделен свят. Следователно, ние гледаме на земята като на една вселена. Мъчно може да разберете, какво всъщност, е земята. Всяко нещо, което разбирате, ви задоволява; всяко нещо, което не разбирате, произвежда смях. Ще кажете, че земята е голяма, затова мъчно се разбира. Не е така. Има малки неща, които не се разбират; има и големи неща, които не се разбират. Големите неща за нашето съзнание са малки за

Божественото съзнание. Учените говорят за слънца във вселената, за които ние нямаме представа. Те са милиони пъти по-големи от нашето слънце. Ако на тия слънца живеят същества, които изучават Земята, каква представа ще имат те за нея? Някога ще я виждат като надут мехур, а някога – като празен мехур. И техните заключения за земята ще бъдат относителни.

Сега аз искам да ви наведе на мисълта, да не гледате на нещата като статични, неизменни. И в природата стават коренни промени, в зависимост от великата Разумност, която работи в нея. Светът е резултат на дейността на тази велика Разумност. Развитието на човека се ръководи от същата Разумност. Бързите промени, които стават с човека, не стават по негово желание. Ако ставаха по негово желание, той никога нямаше да остарява, щеше да бъде вечно млад. Човек боледува, остарява не по свое желание. Той даже не яде по свое желание. Стомахът го заставя да яде. Докога мели воденицата? – Докато господарят ѝ туря жито в нея. Щом се свърши житото, воденицата не работи. Питате: И човек ли е като воденицата? – Това е аналогия. Обаче, аналогията нищо не доказва.

Питате: Кое, всъщност, е реално? – Реално е само това, което не се изменя. Докато мислите, чувствата и постъпките ви не губят своята стойност, те са реални. Ако губят стойността си и постоянно се менят, те не са реални. Има неща в човешкия живот, които се менят, но има неща, които никога не се изменят. Който може да се добере до реалното и същественото в живота, само той може правилно да се развива. Казвате: Има еволюция, всички ще минем през този закон. – Така е, еволюцията е общ закон, тя засяга всички. Обаче, има случаи, когато човек минава през специален път. Всички пътници се качват на влака, но един влиза в първа класа, друг – във втора класа, а трети – в трета класа. Ако се подобри положението на даден народ, това не показва, че се подобрява положението на всички хора. И обратно: ако се подобри положението на един човек, това не показва, че се е подобрило положението на целия народ. Положението на разумния човек може да се подобри, без да се подобри положението на народа. В бъдещата култура, в шестата раса, например, доброто положение на един човек може да носи подобрието на цял народ. Обаче, в сегашната култура не е така.

Казвам: Съществува едно знание в света, към което всички трябва да се стремят. Това знание се изразява в следното: Да знаеш точно времето, когато ще вършиш известна работа; да знаеш, в кое време да ставаш и в кое да лягаш, кога да ядеш и какво да ядеш, кога да се миеш и т. н. Казваш: Аз се храня на 12 часа, тогава обядвам. – Според мене, оня час е определен за ядене, когато храната се обработва и възприема правилно от организма.

Както сега хората се хранят, на 12 часа, това е относително време. – Едно и също ли е времето за всички хора? – Докато е бил в рая, човек се е хранил в точно определен час. След грехопадението, той е изгубил тази норма. С познаване на доброто и злото, в човешкия живот влезе идеята за месоядството, а с него заедно и убийството. Като ядеш месо, не може и да не убиваш. За твое благо, ти отнемаш живота на живи същества. Щом влезе този закон в рая, Бог изпъди първите човеци оттам, за да не вършат престъпления. Животните в рая бяха вече осъдени на смърт. Бог не позволява да се вършат престъпления в рая. Вън от рая човек е свободен да живее както разбира, но докато е в рая, той трябва да спазва Божествените закони. Бог изпъди човека от рая, за да му даде възможност, свободно да реализира своята идея. Наистина, едва излезе от рая, Каин извърши убийство. Той уби брат си Авел.

Какъв беше по занаят Каин, и какъв – Авел? Каин беше земеделец, Авел – овчар. Понеже прие от баща си закона на месоядството, Авел принесе жертва животно, и жертвата му се прие. Каин, като земеделец, принесе жертва от своите плодове, но жертвата му не се прие. Той завидя на брат си и каза: И аз мога да принеса в жертва животно. Удари брат си и го уби. И до днес кръвта на Авела вика към брат си. И до днес вие изкупвате тоя грях. – Защо идат страданията? – За изкупване на първия грях. Вие може да не съзнавате грешките си, но страданията ви напомнят, че, в далечното или близко минало, сте сгрешили. Ти не съзнаваш погрешката си, но тя носи своето последствие. Дръпнеш един косъм от главата на някого, без да го питаш. Ти нямаш право да късаш косми от главата на човека. Откъснеш един лист от дървото без да питаш. Нямаш право да късаш листата на дърветата. Това е тяхната дихателна система. Ти причиняваш страдание на дървото. Чупиш клони от дърветата, без да ги питаш. Ще кажеш, че това е дребна работа. – Тази дребна работа е причина за страданията, от които се оплакваш. Като знаеш това, не питай, защо нямаш постижения. Тъкмо си дошъл до съзнание да живееш добре, и дойде едно нещастие, което отнема живота ти. Ти се радваш, че имаш къща, да поживееш свободно, но дойдат след тебе децата ти, да живеят наготово, да ядат и пият от твоя труд. Често се явяват заминали хора, обаждат се от оня свят, за да изкажат съжалението си, дето са оставили богатството си на хора, които не го заслужават. – Богатството не е съществено нещо.

Коя е основната мисъл, която искам да ви оставя? Да се стремите към една положителна наука и философия, които внасят нещо ценно е човешкия ум и сърце. Всяка наука, която не внася нищо в ума и сърцето на човека, е упражнение. Истинската наука обновява и подмладява човека. Като знаете това, стремете се към тази наука, за да обновите своите мисли, чувства и постъпки. Ако не приемете тази наука и философия в себе си, всичко

друго е загубено. Всеки човек, който не мисли, не чувства и не постъпва правилно, той е далеч от истината, той е загубил същественото в живота си. Той е изгубил мярката на своя живот.

Да изгубиш мярката в живота си, това значи да изпаднеш в положението на оня поп от старо време, който, като не знаел да кръщава деца, уморявал ги едно след друго. Той ги потапял в студена вода и ги простудявал. Като кръстил първото дете, още в ръцете му то се сковало от студ. Попът турил детето настрана и казал: Тази работа не стана, дайте второ. Потопил и него в студената вода, но и то се сковало. – Дайте трето! Като уморил четири деца, най-после той се обърнал към селяните с думите: Слушайте, друг път да не ми носете деца, които не могат да се кръщават.

Какво става в сегашния живот? Вие прилагате една наука, която изопачава мислите ви, прилагате една религия, която изопачава чувствата ви; прилагате един морал, който извращава постъпките ви. Това е старият поп, който казва: Тази мисъл не струва, дайте друга; това чувство не струва, дайте друго; тази постъпка не струва, дайте друга. – Кое е другото? – Това е новото, което трябва да се роди. Всяка мисъл трябва да се роди на своето време и да се приложи на своето време. Всяко чувство трябва да се роди на своето време и да се приложи на своето време. Всяка постъпка трябва да се роди на своето време и да се приложи на своето време.

9. Лекция, държана от Учителя на
27 ноември, 1931 г. София – Изгрев.

1931_11_27 На време Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

НА ВРЕМЕ

---

11 година

9 лекция на 1 мл.ок.клас

27.XI.1931 г. петък, 5 ч.с.

ИЗГРЕВ, СОФИЯ.

Добрата Молитва.

Кое знание може да интересува човека? – Колко категории може да има? Ако един човек е излязъл от формата на рибите, кое най-много ще го интересува? Интересуват го рибите, разбира се. Ти може да му разправяш за много работи, но той обича да му разправяш за братята му, сестрите му, баща му, майка му. Ученият човек се интересува от учените, те какво са открили. От какво може да се интересува един кръчмар, от произведеното вино, от бъчвите, ракията, абсента, коняка? – От напредъка на културата, какво може да се ползува той?

Сега е мъчно да се произнесете за ония времена, когато е живял пророк Исаия и кои са причините да го заставят да говори по един или по друг начин? – В моите очи Иеремия е краен националист, партизанин, духовен партизанин, като че за него благо то на еврейския народ е благо то за всички. Когато еврейският народ го постигне нещастие, той плаче за него, като за своите деца, плаче ли плаче. Исаия е по-друг. Той казва: Няма нищо. А на какво може да уподобите Изекеила. В него има малко архитектура, той е инженер, разбирал е тази наука на инженерството. Когато описва своите видения, по механичен начин ги описва. Говори за колелета, за колела, в колела. Колелата се движат във всички страни, навсякъде се движат едновременно. Вие разглеждате Иеремия от ваше гледище, туряте му малко идеализъм. Има един външен идеализъм.

Когато рибаринът тури мрежата на гърба и върви, каква е неговата идея? – Мислите ли, че той отива да проповядва или отива да държи лекция на рибите. Той като отива там, казва: Голяма култура има за рибите. Вратата е тук, през която можете да влезете и хвърля мрежата. Като ги хване в мрежата какво им проповядва?

Вие ще кажете какво отношение може да има между един рибарин и нас. Между всички неща има отношение. Запример, вие хвърляте своята

мрежа в мисловния свят и хващате една мисъл. Искате да хванете някоя мисъл на любовта, мъдростта, обичта. Един шаран е той. Като го хванете, какво ще правите? – Или обичта аз считам една добра крава, която може да доите. Хванете я, турите и едно въже. Турите я на вашия обор и я храните добре. Постоянно говорите за вашата обич, но вашата обич не ражда вече, казвате, че е ялова. Какво ви интересува в кравата ви? – Нейното теленце и нейното мляко. Някой път вие се интересувате от науката дотолкоз, доколкото тя може да ви даде. Съвременните хора защо обичат науката? – Идеино ли обичат науката? – Прехранва ги тя. Това е то всичкото. А пък онази наука, която не храни, наричат я фантазия, мечти. Че не е нещо положително, което може да гради и прави са. Защото и в най-отвлечените науки и когато някой поет пише нещо и той има скрита мисъл. Не е толкоз желанието на поета да просвети света, а да покаже на света какво знае, да покаже своето разбиране.

Ако пророците не са успели досега, ако учителите не са успели досега, има нещо, което куца. Едното от двете: Или че светът не ги разбира или че те не разбират света.

Запример, вие доколко сега се интересувате от Исая? – Колцина се интересуват от Исая. Онези, които са малко религиозни, се интересуват, а пък другите казват: Един писател, писал е нещо.

Да пристъпим към онова, което е съществено. Има една съществена страна в живота, което наричат реалност или съществени неща, които във всичките времена имат една и съща стойност. Запример, откога се е явило златото в света, изгубила ли се е неговата стойност в света. От най-старите времена до сега, не. Намаляла ли е обичта към златото или се е увеличила. На какво мнение сте вие? – (Увеличила се е.) Увеличила се е, понеже има повече злато. Вземете желанието за житото. Откак е дошло то в света, увеличило ли се е това желание или се е намалило? (Увеличило се е.) Има други неща, които не са съществени. Има някои неща вас ще ви интересуват, докато сте млади. Щом дойдете до средната възраст, те ще изчезнат. Запример, една млада мома се интересува да се облече хубаво, туря си китки, по 10 пъти се чеше на ден, докато се ожени. Като се ожени, китките отиват. Китките отиват на една страна, чесането на другата страна. По един път се чеше на ден. Защо се чеше младата мома по много пъти? Тя не се чеше, защото е разчорлена. Докато животът има смисъл за нея, тя се чеши, щом престане да има смисъл, тя не се чеши. Думата чеши не звучи хубаво, нали?

Преходни понятия имат хората. Има и друг пример. Хубавото ядене изгубва ли своята цена? – В началото на човешкия живот и после когато

остарее? – Не. Значи в яденето има една страна. На знанието кое е същината? – Сега по една вътрешна аналогия по какво се отличава едно добро хранене? – Добрата храна никога не внася в човека отвращение. Има храна, която може да внесе отвращение. Много пъти човек може да се отвори от известни храни. Било е време в живота на човечеството, когато хората са употребявали известни храни, но после е дошъл законът на отвращението. Много от животните, след като са получили отвращение от растителната храна, останали месоядни и казали: Дотегнало ни е вече само трева да се яде и оттам насетне, те изменили целия ход на културата си и загазили съвсем. Питат какво да правят. Или гладни трябва да измрем или трябва да преминем към друг начин на хранене. И преминали чрез общо гласуване към местната храна. Как бихте разбрали вие този процес? – Как е влязло първоначално месоядството в света. Кое е било първото животно, което е почнало да яде месо, но ще кажете: Биологически така са били създадени зъбите им. Но за да знаем как са били създадени зъбите им, трябва да знаем при кои условия е било това. Казват, че при много неблагоприятни условия започнало това. Нас не ни интересуват месоядните животни, защото по какво се отличават месоядните животни от тревопасните? – У всички месоядни животни, тези, които са топлокръвни, диаметърът на главата, широчината на главата е по-голяма.

А

В

Да кажем, че тази линия А, показва диаметъра на главата на месоядните животни, а пък у тревопасните тази линия е по-малка В. Ако правите наблюдение на главата на мечката, лъва, вълка, лисицата, коня, ще забележите едно различие. На тревопасните главите са по-тесни, по-продълговати, а у месоядните са по-широки. Едно съвпадение, една аналогия правите тогаз: Ако един човек има широки възгледи, това към кои животни ще спада, към месоядните? – На какво ще уподобите тревопасните животни? – Как ще кажете? (Тесногръди.) Тесногръдието е за гърдите, а за главата? (Тесен мироглед.) Тогава как мислите, кои имат по-широки възгледи? – Месоядните имат по-широки възгледи, а тревопасните? (По-високи възгледи имат тревопасните.)

Знанието в живота е потребно дотолкоз, доколкото то служи за съграждането на човека. Знанието има отношение към трите свята. Първо човек се намира във физическото поле. Ф. Ч. У.

Можем да проучваме твърдата материя, например храната на човека. После може да проучаваме чувствения свят. Коя наука спада към чувствата на човека? – Науката за морала. Моралът съдържа законите, по които трябва да се ръководят чувствата. После имаме умствен свят. Кои науки се отнасят към умствения свят? – Философията. Във всичките стадии,

народите са разглеждали живота от умствено гледище, но при разглеждането на нещата от умствено гледище има два възгледа:

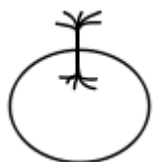
$$y < \quad > n$$

Аз наричам едното увеличение, а другото намаление. Единият процес наричам инволюционен. Той е слизане отгоре надолу. Другият наричам еволюционен, той е възлизане нагоре. При сегашните условия, понеже цялата човешка раса, човечеството взема ход на възлизане, то вие трябва да проучавате живота от друго становище. Всякога, когато вие се отдалечавате от известни идеи, ако тази идея постоянно се отдалечава и губи смисъла във вашия ум, тогава какъв е този процес? – Да кажем: Идеята за обичта към ближния. Ако тази идея във вас не прогресира. Най-първо като млади, вие се въодушевявате и дойдете до известна точка и тази идея отслабне у вас. Казвате: Трябва да гледам своя живот, с хората няма да се занимавам и няма да оправям света. Тогава тази идея се отдалечава от вас. Според закона като ви станат известни идеи неинтересни, вие се отдалечавате от тях. Тези идеи не са ваши вече. Вие сте се приближавали до тях, после по известен закон, като се движите по вашата орбита, започвате да се отдалечавате от тях и губите своя интерес към тях. Така е и с физическия живот. Да кажем, че вие се интересувате от някои животни, например някои ги е страх от змиите, от паяците, вълците, мечките, тигрите. Питам: Човек, който седи толкоз високо, има вяра в Бога, а при това го е страх от една змия или от един вълк, или от някой паяк, интересно е, че вашият страх от вълка иде от това да не ви изяде. Вас ви е страх от змията да не ви погълне. Вас ви е страх от паяк да не ви ухапе, че да не умрете. После ви е страх и от пчелите, защо? – Тези са временни обяснения, които имате, имат известно психологическо влияние върху човешкия ум. Какво е предназначението на вълка в природата? – Да допуснем, че всички месоядни животни са минали през много лоши условия и са се научили да ядат месо. Но същевременно с тях съществували ли са тревопасните? – Те защо не са отстъпили? – Защо волът или овцата не е отстъпила от този режим? – Тогава трябва да допуснем, че не са живели в една и съща среда. И ако вземете дрехата, която овцата има на гърба, какво може да заключите от нейната дреха? (Студено е било.) За да си създаде тази вълнеста дреха, през какви условия е минала овцата?

Да допуснем сега, че имате един съвременен модерен параход. Как ще обясните неговата големина? – Да допуснем, че той има 250 метра дължина и 40 метра широчина. Може да побере цял един град. Не с къщите, но с всичките хора на един град може да ги натоварите на един съвременен модерен параход. Как ще обясните тази големина? Ако останеше този параход, като един остатък, след 2000 години, как ще обяснят неговия произход и причината за неговата големина и широчина.

От самата култура, от нуждите на хората. Защо правят много големи параходи? – По-износно е. Тогава според вътрешните удобства на парахода вие ще имате известно понятие за онази култура, която е преодолявала. Сега аз искам да ви наведе на мисълта: За създаването на човешката глава. Три епохи е минал човек, в това отношение в света, когато се е създавала неговата глава. Виждате тези глисти, ония животни, може ли да направите лесно разлика между предната и задната част на глистите. Има разлика, но едвам се забелязва, едвам се различава главата от глиста. И у рибите главата едвам се различава. Отделя се, почва да се организира. А у другите по-низши животни главата едвам е в проекция. Кое дало повод на човека да създаде своята глава по този начин, както сега е формирана? – Как мислите? Каква философия има по това. Кои са причините, за да се създаде човешката глава?

Това представлява земята. Тази линия представлява човека. Когато човек е слизал, той е бил под влиянието на силите, които са били в центъра на земята. Корените се привличат от центъра на земята, привлечени са от земята. Главата представя клоните, долните корени представят неговата симпатична нервна система. Клоните горе представляват мозъчната система. Но по-рано е било обратното. Неговата симпатична нервна система е била в клоните, а мозъчната система е била в корените. Може да си представите тогава, човек с главата е бил заровен в земята, а симпатичната нервна система е навън, в листата. Листата са неговите дробове. Дробовете му са излезли вън, той диша с тези листа.

При проучването на великите закони на света, трябва да имате една съществена идея, без която да не се изменят причините на вашето знание, макар и да се измени формата на вашето знание. Ако у вас причините се изменят, както и формите, тогава вие седите на една лъжлива почва. Например, ако се измени вашия възглед за Бога, например, каква разлика може да има във възгледите на стария човек и детето? За слънцето по същество и двамата знаят еднакво. Нито младият е бил на слънцето, нито старият. По същество не знаят. Ние нали знаем, че слънцето е един и половина милиони пъти по-голямо от земята. Това е предположение, казват, че науката е доказала това, но има един американски учен, който казва, че земята не е била валчеста. Това са теоритически доказателства. Той донякъде е прав, донякъде не е прав. За да се проверят работите, съвременните учени хора трябва да излязат на 100 хиляди, 500 хиляди км най-малко извън диаметъра на земята. Диаметърът на земята е 12 хиляди километра.

Това са научни въпроси. Нас не (ни) интересува дали земята е валчеста. Ето аз как разсъждавам: Земята е валчеста и не е валчеста. Аз да ви докажа защо така мисля? – Ако вземем един мехур и го надуем, става валчест. Като го пуснем не е валчест. Значи земята, в съзнанието ни при известни условия, може да бъде валчеста, ако мислиш така. По същина нас хората ни интересува реалността. Светът ни интересува дотолкоз, доколкото нашето съзнание е будно. Вие имате едно привидно познание за земята. Тя е съставена от безброй, милиарди частици и всяка частица е свободна. Всяка една от тия частици се движи самостоятелно има свой път и цялата земя съставя един организъм от тела, от частици. Цяла една вселена и тази вселена ние наричаме земя. Всяко нещо неразбрано е смешно, всяко нещо разбрано е чудно. Това, което човек не разбира, му се смее. Това, което разбира, се учудва. Както е мъчно да разбираш малките тела, така е мъчно да разбираш и големите. Запример сегашните учени представят едно слънце, което има 10 милиона в диаметър. Представете си едно такова слънце. Нашето слънце има 800 хиляди километра. А пък има слънца, които имат 100 милиона километра. Как тогава ще си представите такова грамадно тяло? Това е една Божествена проекция в света. Земята, за Божественото съзнание е, както заменяме един мехур. Представете си, че ако на този мехур живеят микроби и имат съзнание, как ще си обяснят това? – Представете си, че тези микроби могат да измерват земята, измерват, че не е валчеста. Аз надуя земята и тогава техните учени ще кажат, че се е изменила. И после пак изпразня въздуха из мехура, после пак го надуя. Какво заключение щяха да си създават тези философи?

Искам да ви наведе на мисълта: В природата стават коренни промени, според дейността на онази интелигентност, която работи в нея. Защото целият свят е израз на една висша интелигентност. Човешкият организъм и човешкото сегашно развитие се ръководи от тази висша интелигентност. Човек претърпява тези бързите промени не по свое желание. Вие по ваше ли желание остарявате? Вие остарявате без да искате. Въпреки вашето искане остарявате и после заболявате въпреки вашето желание. После от ваше ли желание ядете? – Не. Някой път ви заставят да ядете. Някой път не ви се позволява да ядете. Тогава де е човекът? – Ако направя аз една аналогия: Една воденица яде жито, докога? – Докогато господарят смели всичкото жито. Тогава ще млъкне, ще престане да яде. После пак ще огладнее, ще започне да работи. Тази аналогия нищо не доказва. Защото вие, в тази работа, яденето, сте ангажирани. Гладни сте.

Вашите мисли, чувства и постъпки, колкото и да не мине времето, да не изгубват своята стойност, това е реалното. Защото има една част от живота, която може да се измени. Но когато говорим за същественото, за

реалното, разбираме онези мисли, чувства и постъпки, които във всичките времена, в нашето съзнание ще останат едни и същи. И ако се доберете до едно такова състояние, вие ще можете да се развивате правилно и да растете. Ако не може да се доберете до това, не може да се развивате правилно. Вие казвате: Еволюция, но еволюцията е общ процес. Защото, когато се уреждат пътищата на една железница, не се уреждат милиони работи, ако имам билет, мога да се кача на железницата, има билет от коя класа, първа, втора, трета класа. Или ако се уреждат моите работи, това не показва, че се уреждат работите на железницата? Когато положението на целия народ се подобрява, това не показва, че положението на целия народ се е подобрило и обратното. Ако настане подобрене на целия народ, то води към подобренето на всеки един човек, на народа, а това показва, че човек е умен. Това в сегашната култура го няма. Но в бъдещата култура, в шестата раса ще го има. Тогава мислите, чувствата и постъпките на самия човек няма да губят своята цена.

Казвам: Има едно знание в света, към което всички трябва да се стремят. То е следното: Да знаят всяка една работа да я извършат на своето време, да знаеш точно времето, когато да ядеш, да знаеш точно времето, кога трябва да спиш, кога трябва да четеш, да се молиш, да се миеш точно, а не приблизително. Вие приблизително в кое време си лягате? – Аз не съм срещал човек да си ляга навреме. Или по-точно малцина съм срещал да си лягат навреме. Много малко хора съм срещал, които да ядат навреме. Казват: 12 часа е дошло. 12 часа е към относителната мярка за яденето. Ето каква е идеята: Само онази храна ползува човека, която е взета навреме, инак много малка част от храната остава в организма. (Един брат запитва дали отделно за всеки човек е това време или има общо време.) Има едно общо време. Човек в рая имал тази норма на яденето. При съгрешаването изгубил тази норма. След като яде от този плод, изменя се целият режим. Идеята да познавате доброто и злото, тази идея в света внесе месната храна, нищо повече. А след запознаването доброто и злото, с него влезе и убийството. Няма да ядеш месо, понеже там се жертвува живота на други същества за твоето благо. Храненето се измени в рая и след като се измени, Бог разбра, че тези хора ще започнат да колят животните в рая и щеше да има пастърми, консерви и райските животни щяха да се мъчат като ги колят. Някоя кокошка ще кряка. Понеже раят не е място затова, то Бог ги изпъди от рая. Защото човек трябваше да излезе от рая, за да реализира своите идеи. Че наистина е така се вижда от това, че Каин излязъл от рая, извърши убийство. Какъв беше Каин и какъв беше Авел? – Те престъпиха Божите заповеди. Втория път намерете кой каква жертва принесе. Авел принесе животни, а Каин – земеделски продукти, плодове. Авел знаеше, че трябваше да се колят животните. Каин като видял, че Авел заклал животно, казал: И аз мога да го убия. Блъснал и го убил. Бог заповяда да не

убият Каина. Това е един дълбок въпрос. Вие може да минавате за един праведник, без да знаете, че сте направили един грях. Защо са тези страдания? – Все сте направили една грешка, която не съзнавате. Има някои неща, които сами по себе си не са прави, макар и да не ги съзнаваме. Запример, ти хванеш един човек и дръпнеш един косъм от главата му без да го питаш, имаш ли право да теглиш един косъм от него? – Нямаш право. Вие отивате при едно растение, откъсвате едно листо от него, имате ли право? – (Това е дихателната му система.) Причинявате му страдание. И после отчупвате цял един клон от него. Ще кажете, че това е една дребнава философия. Но от тази дребнава философия са произлезли всичките ни сегашни страдания, които идват в нашето съзнание, и бял ден не можеш да видиш. Почти никакви постижения нямаме. Тъкмо добиеш знание да живееш добре, дойде някое голямо нещастие и те задигне. Съградиш къща, оставиш я, други да я ядат и пият. От сегашните опити по спиритизма се вижда, че богати хора съжаляват затова, което са оставили на земята. Един спиритист дойде и ми казва: Знаеш ли софийските колеги какви са? – Да не ми се смееш, те са дипломати, които искат да знаят какво става в София, какво става в търговията. Това е едно мнение на този спиритист, това е неговата мисъл сега. Турците казват: Ола билир.

Мисълта, която трябва да остане, е важна. Онази философия, в науката, която изучавате, има една преходна страна. Науката, която нищо не внася, то е едно упражнение. Но има една наука, към която всички трябва да се стремите. Науката, която трябва да ви даде известни ценности във вашите мисли, чувства и постъпки. Аз често загатвам за закона за подмладяването. Обновявайте се във вашия ум, във вашето сърдце и вашите постъпки. Законът за обновяването в мислите, чувствата и постъпките, това е първата философия. Ако вие не я приемете, то всичко друго е изгубено. Изгубена Станка е. Има една Станка в света, изгубена Станка я наричам. Онзи човек, който не знае правилно да мисли, да чувства и да постъпва правилно, това е Станка. Станка значи това, което става. Сад – което се проявява. Много неща, които са станали, не са станали както трябва. Както онзи поп в старо време, който не знаел как да кръщава правилно. Дали му първото дете и той го мушнал във водата и то умряло, понеже било студено, казал, дайте друго дете, това дете не е на свят. Като умряло второто дете казал, дайте и трето дете. Но после като убил четири деца, казал: Слушайте такива деца да не донасяте, които не могат да се кръщават. Съвременната наука изменя нашите идеи и във философията изменят нашите чувства и в морала изменят нашите постъпки. Приличат на този поп. Казват: Тази постъпка не струва, това чувство не струва, дайте друго. Но това другото трябва да се роди. Една мисъл трябва да се роди навреме. Едно чувство трябва да се роди навреме и една постъпка трябва да се роди навреме.

Отче наш.

1931_12_06 Жал ми е за народа

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ЖАЛ МИ Е ЗА НАРОДА

Когато някой човек иска да говори или да спори, той все търси някакъв повод. Сега и аз търся някакъв повод да говоря върху известен въпрос. Като повод за говорене взимам темата: „Жал ми е за народа.“ (Евангелие от Матей, 15:32).

И действително, жал ми е за народа. Учителят може да каже, че му е жал за народа; свещеникът може да каже, че му е жал за народа; съдията може да каже, че му е жал за народа. Обаче от съжаление до съжаление има разлика. И Христос каза, че му е жал за народа, но Той доказа, определи защо съжاليا този народ и се зае да му помогне. Не е достатъчно да съжاليا някого на думи само, но това съжаление трябва да се изрази и в дела. Исус призва учениците Си и рече: „Жал ми е за народа, защото три дни вече седят при мене и нямат какво да ядат; а да ги разпусна гладни не ща, да не би да премалеят по пътя“. За тази цел Христос се зае да даде едно угощение на народа.

„Жал ми е за народа.“ Думата „жал“, „жалост“ изразява някаква идея. Човек все трябва да жали някого. Някога той жали себе си, някога другите. Естествено е човек да жали, да съжاليا някого. Да съжالياш, това значи да се лекуваш. Престане ли човек да жали, той се намира в неестествено положение. Сухите дървета никого не жалят. Умрелите хора никого не жалят. Изпадналите търговци никого не жалят. Болните хора никого не жалят. Тия хора се намират в аномално състояние, те казват: „Нас нищо не ни интересува.“ Който казва, че от нищо не се интересува, той не говори истината. Защо? Защото, като стане въпрос за ядене и пиене, той се интересува; като стане въпрос за печелене на пари, той пак се интересува. Възможно е някои работи да не го интересуват, но има причини за това. За пример, някой човек не се интересува от истината; друг не се интересува от правдата; трети не се интересува от знанието. Защо? Има причини, които заставят човека от едно нещо да се интересува, а от друго да не се интересува.

Когато се интересува човек от нещо, той трябва да си отговори на всички въпроси, които възникват в ума му. За тази цел той трябва да работи. Учителят преподава известен предмет на учениците си, но дойде ли до някои практически задачи по този предмет, те непременно трябва да се решат. Доколкото учениците се интересуват от тия задачи, дотолкова те

ще ги решават правилно. Ако не се интересуват от тях и оставят на този или на онзи да ги реши, те ще ходят и ще се връщат от училище, но ще останат недоучени, невежи. За такива хора турците казват: „Хеле дошъл, вол ей отишъл“. Тази поговорка не е за българите. Смисълът, който ориенталецът влага в едно изречение, е различен от този, който европейецът може да разбере. Защо? Защото европейските езици са аналитични, а източните образни. Под думата „животно“ турчинът разбира същество, което не мисли за високи работи. От сутрин до вечер волът, например, мисли само за ядене. Щом се наяде, той казва: „Нищо повече не ме интересува. Смисълът на живота е в яденето.“ И наистина, волът не се интересува нито от наука, нито от музика, нито от изкуство. Ако има нещо благородно в животните, то се дължи на останки от минала култура, при която те някога са живели. Обаче в този живот животните нищо не са придобили. Мнозина мислят, че с дресирането на животните се придобива нещо. Не, дресировката е амалгама, която е поставена върху обикновеното стъкло, да го превърне в огледало. Дресировката не е реалност. Реални неща са тия, които се отнасят до самия характер; реални неща са тия, които са качества, атрибути на живота.

„Жал ми е за народа.“ Казвате: какво се разбира под думата „народ“? Ако под думата „народ“ разбирате сбор от хора, от песъчинки или от семенца, това не е народ. Под думата „народ“ се разбира сбор от копнеещи души, с пробудено съзнание, от които зависи бъдещето на Човечеството. Тези души са носители на новото. За този народ, именно, говори Христос. На този народ трябва да се даде това, което майката дава на детето си. Защо майката дава толкова много на детето си? Защото тя вижда, че в това дете има дарби и способности, на които трябва да се дадат условия да се развиват. На същото основание и съвременните хора трябва да пазят народа, този сбор от разумни души, защото в тях е вложено красивото, великото.

И тъй, трябва да свържете мисълта за народа с красивото, с великото в живота. Кои неща могат да се свързват? Обикновено хората свързват началото на нещата с техния край. Живот, в който не могат да се свържат двата края, той се намира в безизходен път. В такъв живот няма никакъв прогрес, никакво развитие. Всеки човек, който има начало на живота си, а няма край, той нищо не може да постигне. Който пък има край на живота си, а няма начало, и той нищо не постига. На това основание, човек трябва да си изработи нова философия за живота. За пример да вземем идеята за младия и за стария човек. Какво разбират съвременните хора под думите „млад“ и „стар“ човек? Те определят младия и стария човек според броя на годините. Можете ли според съвременните научни теории да определите, отде започва началото на младостта и старостта и де свършват? Казвам:

краят на младостта е начало на старостта, а краят на старостта е начало на младостта. Следователно човек е млад само до зенита на слънцето, до обед. Започне ли слънцето да слиза надолу, към пладне, той започва да става стар. Всяко друго определение за младия и за стария човек е механическо и не е съгласно със законите на Природата. Всяка наука, всяка култура, която не върви съгласно със законите на разумната Природа, е осъдена на изчезване, на смърт. Същото се отнася и за живота на човека: младият, който не може разумно да използва своята младост, той преждевременно остарява; старият, който не може разумно да използва старостта си, той преждевременно умира. Да остарееш преждевременно, това подразбира да изгубиш най-красивото в живота си; да умреш преждевременно, това подразбира да изгубиш най-ценното - живота.

Питам: каква е задачата на младия човек? Да живее според законите на младостта. Каква е задачата на стария? Да се подмлади. В това седи смисълът на живота. Ако човек мисли, че като се роди веднъж, трябва да расте, да бъде млад известно време и след това да остарее и да умре, той не разбира смисъла на живота. То е все едно да се качиш на върха на една планина, да поседиш известно време там и след това да слезеш. В материалния свят е така, човек трябва да се качи на върха на една планина и след това да слезе, но в духовния свят законите са други. Там няма смисъл човек да се качва на планината и после да слиза. Понеже законите на Духовния свят се различават от тия на физическия, хората казват: „Защо животът не върви гладко?“ Най-новите научни теории твърдят, че веществото, с което е изпълнено пространството, няма еднаква гъстота навсякъде, вследствие на което не е еднакво разпределено. Следователно дето веществото е по-рядко, там съпротивлението е по-малко; дето веществото е по-гъсто, съпротивлението е по-голямо. Същият закон се отнася и за светлината. Това може да се докаже с ред математически формули. Всяко нещо трябва да се докаже. Не е достатъчно само да се твърди, че нещо е морално или че е религиозно. Така и бабите знаят. Лесно е да се каже, например, че това е морално или че не е морално. То трябва да се докаже! Всъщност, какво нещо е моралът?

Сега ще приведа един пример за морала на съвременните хора. Когато Господ създал света, направил пеперудата. Един ден тя пожелала да слезе на Земята, за която цел Бог я изпратил с някаква мисия. Като слязла на Земята, тя хвърчала нагоре-надолу, извършвала дадената ѝ задача, но по едно време трябвало да мине покрай паяжината на един голям паяк. Като я видял тъй красива, той се захласнал в нея и казал: „Моля те, кацни на една от моите жички. Ако кацнеш, ще ми направиш най-голямото добро, което някое същество досега е могло да ми направи. – Не мога, имам важна работа. – Моля те, кацни, голямо добро ще ми направиш.“ Най-

после тя се съгласила да направи едно добро на паяка и кацнала на паяжината му. Капнала и там останала, не могла повече да излезе. Паякът започнал да се оглежда наляво-надясно, да не види някой какво ще прави. В това време ангел Израил минал покрай пеперудата и чул, че тя викала за помощ. Този ангел бил изпратен на Земята със специална мисия, да направи някакви научни изследвания, за която цел носел в ръцете си една книга. Според законите на ангелите той трябвало да държи книгата с двете си ръце, да не я изпусне. Като чул зова на пеперудата за помощ, той се замислил по какъв начин да ѝ помогне. Ако рече да я хване с ръката си и да я освободи от паяжината, той трябва да държи книгата само с едната си ръка. Ако направи така, той ще изгуби нещо велико, което ще коства целия му живот. Ако не ѝ помогне, пак лошо. Спрял се ангелът на пътя и започнал да мисли как да спаси пеперудата. Най-после намерил един начин: обърнал се към паяка и го запитал какво говори с пеперудата. Паякът отговорил: „Исках малко да се пошегувам, да се поразговоря с пеперудата, но тя се уплаши и започна да вика за помощ.“ Паякът излъгал. Тогава ангелът му казал: „Двете жички, на които са стъпили крачката на пеперудата, показват мярката, от която зависи успехът на твоя живот. Ако откъснеш тези две жички от Паяжината си, ти ще намериш мярката на твоя живот и щастieto ще те следва навсякъде. Изпълниш ли това, то е единственото нещо, което може да те направи щастлив.“ Паякът откъснал двете жички, на които пеперудата стъпила, и тя хвъркнала. И досега паякът показва тази мярка и съжaliaва, че го излъгали. Той казва: „Да не бях послушал ангела, щях повече да спечеля, поне щях да изям пеперудата.“ Той до днес мери с тази мярка, но все не може да разреши живота.

Казвам: човек трябва да намери една мярка в живота си, която, като приложи, да бъде щастлив. Днес всички хора търсят тази мярка. Намерят една мярка, приложат я, окаже се, че не е тази, която търсят. Намерят друга мярка, и тя не подхожда. Те все мерят живота си като паяка, но и до днес не са го разрешили, още не са намерили истинската мярка. Паякът съжaliaва, че не е изял пеперудата, но ако беше я изял, досега нито един паяк нямаше да остане жив. Какво по-голямо нещастие от това за рода на паяка? Той трябва да благодари, че се намерил, ангел Израил да го посъветва какво да прави, та всички паяци да останат живи. Всеки трябва да знае, че има само една мярка в живота, която непременно трябва да се намери. Тя е идеалът, към който всеки се стреми.

Христос казва: „Жал ми е за народа.“ Да съжaliaваш някого, това е отрицателен метод. Кой е положителният метод? Да се радваш. Тогава, трябва да се каже: „Радвам се за народа.“ Кое е по-хубаво: да ти е жал за народа или да се радваш за народа? Да се радваш за народа е по-хубаво,

отколкото да ти е жал за него. Кога се радва човек за народа? Сега, аз искам хората да мислят по нов начин. Мислят ли така, те ще разберат кога трябва да се радват за народа. Ако съвременните хора не дойдат до новия начин на мислене, те няма да имат абсолютно никакво понятие за любовта, за мъдростта, за истината, за живота и за смисъла му. Те ще ядат и пият, ще се раждат, ще растат, ще остаряват, ще им проповядват за задгробния живот, но всичко това са смътни идеи. От тези идеи в ума на човека се образува една каша и той изпада в комично положение. Комичното е там, че и тия, които вярват в живота, умират, както и тия, които отричат живота. Като умре някой, който отрича живота, направят му гроб с хубав паметник и пишат отгоре: „Тук почива еди-кой си велик човек.“ Питам: щом не вярват в задгробния живот и казват, че след смъртта човек изчезва, защо го търсят в гробищата? Смешно е да се копае там, дето няма имане. Да се копае там, дето знаят, че има заровено имане, разбирам. Да копаят там, дето ще излезе вода, разбирам; да копаят там, дето няма вода, не разбирам. То е все едно да търсите човека в гроба. Ако вярвате, че след смъртта човек изчезва, защо го търсите в гробищата? Ако пък вярвате, че и след смъртта си човек живее, тогава извикайте го по телефона, да ви се обади. Щом мислите, че е жив, трябва да влезете във връзка с него. В Стария Завет, във времето на цар Саула, се говори за жени бесовъпрошателки, които се разговаряли с духове. Понеже със своите предсказания те внасяли смут в сърцата на хората, Саул издал закон против тях, с който строго се преследвало всяко предсказание.

Един български ясновидец ходел по селата да предсказва на хората какво има да им се случи. На един от селяните се изгубила диканята и той предсказал, че тя се намира в олтара на църквата. Наистина, диканята се намерила в олтара, но за това му ударили такъв бой, че той и до днес не може да го забрави. Той казал на близките си: „Още веднъж няма да предсказвам дали има диканя в олтара или не. Да оставим този въпрос настрана, но казвам: днес много от съвременните хора вършат големи престъпления все в името на Бога, в името на любовта, мъдростта и истината. В това отношение аз делея хората на две категории: безверници и вярващи. Първите са безверници отвън, а вярващи отвътре. Те са материалистите. Втората категория са вярващи отвън, а безверници отвътре. Те са съвременните религиозни хора. Днес безверието е проникнало не само в България, но по целия свят. Не е лошо човек да бъде безверник, не е лошо човек да бъде и вярващ, но при известни условия. Материалистът казва: „Аз не вярвам в нищо.“ Ти не вярваш в Бога, но вярваш в злото, в силата, в парите, в себе си. Значи, ти отричаш едно, а вярваш в друго. Религиозният казва: „Аз вярвам само в Бога.“ Това значи: ти вярваш в Бога, а не вярваш в себе си, в парите, в силата и в ред външни прояви на живота. И едната, и другата вяра представят сух клон на някое

дърво. Този клон може ли да донесе нещо? Той остава завинаги сух клон, който нищо не допринася на човека. Сухият клон на дървото е сухата вяра в живота. Колкото е важно безверието на материалиста, толкова, е важна вярата на религиозния. И едното, и другото нищо не донасят на човека.

Съвременните учени говорят за електрично и магнетично поле на действие, но те разбират само външната, материалната страна на въпроса. Физиките казват, че енергиите на електричеството вървят по прави линии, а тези на магнетизма - по криви, вълнообразни линии. Следователно средата, в която се движат електрическите сили, е по-рядка от тази, в която се движат магнетичните сили. Обаче, дето се образува поле на електрична дейтелност, едновременно с него се образува и магнетично поле. Оттам, щом се усилва дейността на електричното поле, усилва се и дейността на магнетичното. Тази дейност не е еднообразна. Дейността на електричеството не е такава, каквато е дейността на магнетизма, но между електричеството и магнетизма има тясна връзка. Според този закон, ако мислите или желанията на човека попаднат в дейността на електричното поле, те оказват определено влияние върху него. Той постепенно започва да изтънява, става сух, нервен, губи мазнините си и всички казват за него, че е неврастеник. Обаче, ако мислите и желанията на човека попаднат в дейността на магнетичното поле, той започва да увеличава мазнините в тялото си, постепенно надебелява, лицето му става като месечина, а той цял заприличва на буре. И при едното, и при другото положение има опасности. Човек не трябва да бъде нито много сух, нито много пълен. И Двете положения са крайности в живота.

И тъй, крайното изтъняване е полюс на електричеството; крайното надебеляване е полюс на магнетизма. В същност, какво нещо е електричество и какво магнетизъм, точно не се знае. Съвременните учени знаят, че в отрицателния полюс на електричеството се явява светлина, но този полюс същевременно е поле на магнетична дейтелност. Следователно светлината се явява в полето на магнетизма. Старите окултисти наричат положителното електричество мъжки принцип, а отрицателното женски. Под думата „мъжки принцип“ не се разбира мъж, но се разбира силният принцип. Под думата „мъж“ мнозина разбират същество, което има мустаци и брада. Ако мустациите са отличителният белег на мъжа, какво ще кажете за някои женски животни, които имат мустаци? Смешно е да се взимат космите за характерен белег на мъжа. Други хора определят мъжа по веждите, по челюстите и по ред още външни белези. Те казват, че веждите на мъжа били по-дебели от тия на жената, челюстите му били поиздадени от тия на жената и т.н. Не, това не са качества, по които мъжът може да се определи.

Съвременните хора трябва да дойдат до същественото, до истинското знание в живота. Какво може да им даде съвременното знание или съвременната религия, ако те нямат отношение към нея? Ако науката или религията няма известно отношение към мен, ако не може да ми даде светлина, да осмисли живота ми и да ми даде подтик към възвишеното в света, защо ми е тази наука или тази религия? Ако безверието не може да осмисли живота ми, защо ми е то? Ако безверието осмисля живота ми, то е на мястото си. Който е безверник отвън, той е вярващ отвътре. С такъв човек и аз съм съгласен. По-добре е човек да носи вярата отвътре, а безверието отвън, отколкото-вярата отвън, а безверието отвътре.

Сега ще приведа един пример за един архиепiscop от миналите епохи, който отвън бил вярващ, а отвътре безверник. Жената на един от добрите приятели на архиепископа умряла и той отишъл при него, да потърси утеха за голямата си скръб. Той казал: „Голяма е скръбта ми, иде ми да се самоубия. Не мога да живея без жена си.“ Архиепископът му отговорил: „Не ставай такъв будала! Ти трябва да знаеш, че щом човек умре, всичко с него се свършва. Яж и пий, весели се в живота; жени много има, не е само една. Аз съм се убедил в това, което ти говоря. Животът е само на Земята! Умре ли човек, всичко се свършва. Това, което проповядвам, се отнася до простата маса.“

Питам: защо този архиепископ не изповяда убежденията си пред своите пасоми, а им проповядва това, в което не вярва? В този случай безверникът, който открито пише своите убеждения във вестниците, седи по-високо от архиепископа, който не смее да изповяда своето дълбоко убеждение. С това аз не осъждам архиепископа, защото и той си има свои схващания, но казвам, че той е актьор, който играе на сцената. Нима актьорът, който играе ролята на умиращ и страда, мъчи се, плаче, действително страда? Някой умиращ страдал, мъчил се, а актьорът на сцената се сили да покаже как страдал този умиращ. Слушал съм в Странство видни проповедници, знаменити капацитети по духовната наука, които говорят с голямо красноречие, искат да покажат на хората как страдал Христос на кръста. Казвам: много лесно е човек да покаже на хората как страдал Христос. Който иска да разказва на хората за страданията на Христа, той предварително трябва да е изпитал тия страдания. Достатъчно е да забие четири гвоздеа в ръцете и краката си, за да разбере страданията на Христа. Някой казва, че обича Христа. Питам: ти, който толкова много обичаш Христа, защо не се откажеш от удоволствията на живота и не тръгнеш като Него от село в село да проповядваш учението Му? Ти седиш в стаята си и разискваш върху това, което Христос никога, не е проповядвал. Ако Христос дойде днес в света, Той ще се учуди на онова, което съвременните хора проповядват в Негово

име.

В света съществува един велик закон, който не трябва да се изменя. Който се е опитал да измени този закон, той е строшил главата си. Този велик закон е канара, в която всички гърнета до едно се строшават. Хиляди царе, князе, проповедници, владици, учени и прости са строшили главите си в тази канара. Защо? Защото всички се стремят да разрешат важните въпроси на живота, без да знаят правилния начин за разрешението им. За пример, защо трябва да се доказва на хората как страдал Христос? Не е важно да се доказва на хората как страдал и как умрял Христос. Преди всичко Христос никога не е умирал. Той опита смъртта, но не умря. Днес Христос е между хората, в църквите, говори, проповядва, но всички Му казват: „Почакай още малко, не е време за тази работа. Не слизай още да поставяш нов ред и порядък в света. Ние не сме си отживели.“ Младата мома казва на Христа: „Почакай малко, аз не съм срещнала още своя възлюбен.“ Майката, на която предстои да ражда, казва: „Не бързай толкова, аз още не съм родила.“ Студентът казва: „Почакай малко, докато свърша науките си.“ Астрономът казва: „Почакай малко и мен, искам да напиша своята научна теория.“ Казвам: тия хора не разбират защо Христос иде при тях. Когато Христос отива при младата мома, Той иска да я накара да се замисли, кой е истинският ѝ възлюбен. Когато отива при майката, той иска да ѝ каже: „Знаеш ли как трябва да отгледаш детето, което ще родиш? Бог ти изпраща това дете, а ти трябва да се научиш да го гледаш.“ Като отива при астронома, Той му казва: „Като пишеш тази научна теория, знаеш ли, защо Бог създаде света? Можеш ли да повдигнеш човечеството със своята теория?“ Като отива при богослова, който пише някакъв трактат за началото на Битието, Христос и на него казва: „Не бързай да довършваш своя трактат. Знаеш ли с какъв въпрос си се заел?“

Сега и вие можете да ме запитате: „Какво искате да ни кажете?“ При един знаменит учител се приближава един апаш, негов ученик. Това се случило в Лондон. Учителят запита ученика: „ – Какво искаш от мен? – Ще ти отговоря след един ден.“ Ученикът си заминал, без да каже нищо на учителя си. След заминаването му, учителят веднага бръкнал в джоба си и видял, че златният му часовник изчезнал. Той намерил ученика си и му казал: „Така ли трябваше да постъпиш с мен, да обереш учителя си?“ Ученикът отговорил: „Учителю, аз държах изпит пред теб. Бях си казал, че ако мога да те оберя, значи добре съм научил занаята си.“ Учителят му казал: „Ти си добър ученик, затова подарявам ти моя часовник, не го искам назад. Ти го заслужаваш.“ Казвам: аз не се спирам върху лошата страна на живота, но похвалявам този ученик, понеже е могъл да обере своя учител. Затова учителят му казал: не е достатъчно само да откраднеш часовника, но трябва да си служиш с него, да го използваш правилно. Щом можеш да

го използваш правилно, аз ти го подарявам. Това подразбира: ако можеш да вземеш истината и да я приложиш в живота си, ти си добър ученик.

Казвате: „Ние искаме да знаем Истината." Питам: защо ви е тази истина, ако не може да ви служи? „Ние искаме знание." Защо ви е това знание, ако не може да ви служи?. „Ние искаме любов." Защо ви е тази любов, ако не може да ви служи? Ако истината, знанието, любовта и свободата могат да ви служат, те са добре дошли за вас.

Много от съвременните хора имат лични разбирания за живота. Всичките им действия са насочени към придобиване на лични блага. Казвам: в света лично благо не съществува и не може да се постигне. То съществува временно само, но не и постоянно. Смисълът на живота не е в личното благо. Който живее за своето лично благо, той сам се обезличава. Това не значи, че човек не трябва да се стреми към лично благо, но ако той мисли, че постигането на това благо разрешава всички въпроси в живота, той се самозаблуждава. Когато човек напусне Земята, де остават общественото положение, богатството, знанието, които той е придобил? Когато човек остарее, де остава неговата младост? Старият трябва да се подмлади, а младият да запази младостта си. Смисълът на великия живот седи в трансформиране, в превръщане на енергиите от едно поле в друго, при което електричните сили могат да се превърнат в магнетични, а магнетичните в електрични. В природата съществува закон за превръщане на енергиите.

Всички колебания, всички промени, които стават в природата, се дължат на външни закони. Преди 15-20 години говорех на хората за връзката, за отношенията между слънчевите петна и явленията на Земята, но те казваха, че това е глупава работа, някаква фантазия. Обаче съвременните учени се убедиха, че действително между слънчевите петна и живота на Земята има разумна връзка. За пример, с увеличаването на петната на Слънцето се увеличава броят на браковете, плодородието, земетресенията, пожарите, убийствата и т.н. Връзката между петната на Слънцето и явленията на Земята е разумна, съзнателна, а не механическа. Когато отидете на бойното поле и наблюдавате как гранатите се пукат една след друга, това явление привидно изглежда механическо, но зад всяка граната седи едно разумно същество, което ръководи това действие по известни правила и закони; Колкото съществата, които взимат участие във войната, са по-разумни, толкова по-правилно става тя. При това трябва да се знае, че разумният човек е всякога по-силен от глупавия.

Някой казва: „Не си струва човек да живее." Не, така може да говори само онзи, който не разбира основния закон на живота. Защо не струва да се

живее? Защото имало зло в света. Когато се говори за злото и за доброто, човек трябва да има предвид следния закон: злото в началото е силно, на края е много слабо. Злото в началото всичко придобива, а на края всичко изгубва. Доброто в началото е крайно слабо, а на края е всесилно. Доброто в началото почти всичко губи, а на края почти всичко печели. Който живее с доброто, в началото ще губи, в края ще печели; който живее със злото, в началото ще печели, в края ще губи. Както виждате, аз съм гадател. Казвате: „Как знаеш това?“ Зная го; както зная, че $2 \times 2 = 4$.

Преди години срещам един варненски адвокат, който минаваше за голям философ, и той ми казва: „Само животът на Земята е реален. Предвид на това, че веднъж човек живее на Земята, той трябва да се осигури. Трябва ли да бъде играчка на живота? Въз основа на горния закон аз му казвам: няма да мине много време и ти ще изгубиш всичко, което имаш днес. След това в теб ще стане голям преврат, ще измениш начина на живота си. „Това не може да бъде! Ти само си приказваш; не си гадател.“ - Сам ще опиташ това. Ще провериш думите ми и като ме срещнеш някой ден, ще кажеш дали съм прав или не. На онзи, който живее с доброто, казвам: днес ти си беден човек; трън да завъртиш в къщата си, няма де да се закачи. Обаче след 20 години най-много ти ще имаш всичко. „Отде знаеш?“ Това е моя работа. Твоя работа е, когато думите ми се сбъднат, да се увериш, че съм бил прав. Това е наука, която не е дошла на готово, но съм я придобил с дълго изучаване на природата, на разумния живот. Само по този начин аз съм дошъл до строго определени закони. Аз мога да ви кажа, че преди мен е имало хора, които са изучавали природата и живота, а мога да ви кажа, че преди мен не е имало друг човек. Аз съм първият човек в света. Какво ще кажете на това? Ще кажете, че е много казано. Ако кажа, че преди мен е имало много хора, тогава не е много казано. Какво вие ще кажете, не е важно за мен. Всеки може да каже за себе си същото. Христос каза: „Преди да беше Аврам, Аз бях.“ Значи, Аврам дойде след Христа. Това подразбира пробуждане на Неговото съзнание, Аз не говоря за своето име, но за вътрешното Аз, което е било в началото на Битието, което е съществувало в Бога още преди създаването на света. В този смисъл всеки може да каже „Аз“. Аз, ти, той, това са имена на едно и също лице. Те се отнасят до онези, които разбират вътрешния смисъл на живота.

Казвате някому: „Ти си лош човек, ти си първокласен будала.“ Той веднага се докача. Защо трябва да се докача? Преди всичко ти не знаеш кой е този „ти“, за когото се говори. Има един „ти“, който е много лош, но кой е той, не знаеш. Нека се изправи пред теб, да го видиш. Ако някой ти каже, че ти, Иван или Драган, си много лош човек, кажи му: „Моля ви се, господине, изнесете конкретно една моя постъпка, да видя кому съм направил зло, кого съм спънал в пътя, на кого парите съм излял“ и т.н.

Който иска да говори истината, конкретно трябва да говори. В истината има един строго определен морал, който не търпи абсолютно никаква критика. Вън от истината има много морални положения. Тези положения хората наричат морал. Такъв морал имат и животните. За пример, лисиците в северните страни поддържат следния морал: когато една лисица само се допре до някоя кокошка, но не успее да я изяде, допре ли се друга лисица до същата кокошка, втората не посяга да я яде. Тя счита, че кокошката е собственост на първата лисица. Както виждате, за лисицата няма писан закон, няма стражар, който да я следи. Тя казва: „Не трябва да бутам тази кокошка тя не е моя; аз нямам право на нея.“

Казвам: ако Провидението подложи съвременните хора на изпит, да провери докъде са стигнали в своите морални разбирания, той ще бъде следният. Представете си, че един пролетен ден, когато тревата се е хубаво раззеленила, цветята разцъфтели, птичките запели своите сладкопойни песни, хора от всички съсловия: царе, князе, духовници, съдии, адвокати, писатели, поети, бедни и богати, учени и прости, мъже, жени и деца са тръгнали на разходка. Обаче, по някаква случайност, те всички са закъсали и нямат нищо в себе си - нито хляб, нито пари. Те виждат на пътя една голяма торба с английски златни стерлинги. Какво ще направят тия хора? У всеки ще се яви желание да вземе торбата за себе си, да се осигури. Питам: каква култура е тази, когато всеки мисли само за себе си? В дадения случай всеки трябва да погледне на торбата със злато като на торба с орехи и като мине покрай нея, да си вземе по един-два ореха за спомен и да продължи пътя си. Правилно е всеки да си вземе по един орех само. Вземе ли два ореха, той върши престъпление. Такъв е законът на Природата. Когато някой човек влезе в една градина, според законите на Природата той трябва да си откъсне само една ябълка; ако откъсне две ябълки, той върши престъпление. Ще кажете: „Какво може да направи човек с един орех или с една ябълка?“ Едно време плодовете не били като сегашните; те били много-по-големи. С един орех човек се е нахранвал. Едновременно ябълки са били големи, всяка ябълка е тежала по два килограма. Това е само за обяснение, не искам да ви заставя непременно да вярвате. Някои ябълки са тежали и по десет килограма, само че опашките им са били жилави.

Сега, ако искам да повярвате, трябва да ви доказвам тия неща, както един гръцки поп доказвал на своите пасоми един стих от Евангелието. Той им цитирал стиха, в който се казва, че Христос нахранил няколко-хиляден народ с пет хляба и две риби. За да убеди слушателите си в истинността на този факт, той казал: „Братя християни, вие трябва да знаете, че тези пет хляба не са били като сегашните; те били големи като могили.“ Между слушателите имало един овчар, който, като чул тия обяснения на попа,

свирнал с уста. „Защо свириш? Какво искаш да кажеш с това?" Овчарят отговорил: „Не се учудвам, че хлябовете били големи като могили, но се чудя, каква ли е била устата на пещта, в която са пекли тия хлябове!"

Някои съвременни научни теории мязат на тия попски обяснения. Понякога вие искате да направите нещата както трябва, но примесвате желанията си, вследствие на което не успявате. Всеки човек трябва да има непреодолимо желание да изнесе истината в нейната вътрешна чистота. Ако човек вярва в Бога, а умира, каква е тази вяра? Ако човек страда и върши грехове, а обвинява Бога за тия страдания, без да Го е видял, какъв морал е този? Това показва, че човек е забравил добрините, които Бог му е направил.

За обяснение на последната мисъл ще приведа следния пример. Един беден, добър човек седял край пътя, дето минавали много пътници, да ги предупреждава да бъдат внимателни, защото всред пътя се отворила една голяма дупка. Минал един пътник и бедният човек му казал: „Не минавай оттук, опасна е работата." Пътникът послушал, отбил се от пътя си. След него минал един богат човек, добре облечен, с бастун в ръка и не забелязал, че пред него зее голяма дупка. „Стой, не минавай оттук! Опасна е работата." Богатият казал: „Как смееш да ме спираш в пътя ми? аз съм свободен да мина отдето искам. Ти знаеш ли кой съм аз? – Не е важно кой си, не минавай през този път!" Богатият не послушал, продължил да върви. След пет минути бедният чул от дупката вик за помощ. Той отишъл и казал на богатия: „Ти знаеш ли кой съм аз? аз съм онзи, който ти казваше да не минаваш оттук, но твоята дебела глава не искаше да чуе истината. – Моля, извинете ме, изкълчих крака си, помогнете ми! – Още веднъж като минаваш през този път, да слушаш като ти казват, че има опасно място. – Ще слушам, но сега какво да правя? – Ще те извадим, но ще почакаш малко."

Сега и ние казваме на съвременните хора да не минават по опасния път, но те казват: „Кой ви тури тук да проповядвате? Не е ваша работа отде ще минем (...). Свободни сме да вървим по който път искаме. Знаете ли кои сме ние?" Обаче, като се намерят в дупката, същите тия хора викат за помощ. Тогава ние казваме: знаете ли пък ние кои сме? Ние сме онези, които ви предупреждавах да не вървите по този път. Следователно слушайте всеки, който е поставен на опасния път и ви предупреждава да не минавате през него. Този човек е човек на истината. Той много пъти ви е правил добро. Не забравяйте доброто, което ви е направил. Слушате ли гласа на истината, вие ще се доберете до правата философия, до истинската наука. Тя ще ви разкрие вътрешния смисъл на живота.

Христос казва: „Жал ми е за народа.“ И нас ни е жал за хората, когато вървят по един път, който ги съсипва, унищожава. Нас ни е жал, когато виждаме как се съсипват възвишените мисли у младите. Това не .значи, че младият трябва да стане йезуит. Думата „йезуит“ е много сполучливо избрана. Тя означава човек, който лъже. Задача на всеки човек е да стане Христов ученик. Нашата цел не е да направим хората вярващи. Ние искаме всеки човек да развие в себе си възвишеното, благородното, с което е роден и което носи в себе си. Е съвременните хора имат много лоши качества, които не са присъщи на тяхното естество, но са присадки, отпосле дошли. Ще кажете: условията са били такива, че са благоприятствували за тия присадки. Как са дошли тия присадки, не е важно. Задачата на всеки човек е да отчупи тия присадки от своето естество и да се освободи от тях.

Съвременните хора казват, че Бог е създал света такъв, какъвто го виждаме. Това е първото заблуждение. Бог не е създал света такъв, какъвто вярващите го мислят, нито такъв, какъвто материалистите го мислят. Други пък казват, че условията на живота са причина за неуспехите, за неуредиците. И това е заблуждение. Преди всичко, условията са създадени от хората. Следователно нито Бог е виновен за неуспехите в света, нито условията. Човек е фактор в живота. Щом е така, той може да измени условията на живота, той може да ги подобри. Когато много реки се съединят на едно място, те образуват море. Когато разумните хора се съединят на едно място, те носят благото на цялото човечество. Разумни хора са тия, които служат за прогреса на цялото човечество. Прогресът не е само за отделния индивид, нито пък за улеснение на сегашния ни живот. Той се отнася за цялото човечество и за неговото бъдеще. Когато видим един човек, не е достатъчно само да кажем, че той е пълничък, червеничък и облечен с хубави дрехи. Добре е човек да се облича хубаво, но ако неговите дрехи стават причина той да изгуби живота си, те не са на мястото си. Ако човек облече дрехите на престъплението, на неправдата, на лицемерието, на заблуждението, казвам: хвърли тези дрехи, те носят твоето нещастие. Ние не сме за скъсаните дрехи, но за дрехите на добродетелите. В това отношение, хората изпадат в две крайности: или добре се обличат, или скъсани ходят. Българинът, например, когато иска да се представи за света за праведен човек, той се облича със скъсани дрехи. Много такива светии съм виждал, но скъсаните дрехи нищо не донасят. Един от учениците на Сократа, за да покаже на своя учител, че познава добре учението му, отишъл при него със скъсани дрехи. Сократ му казал: „Твоята гордост се познава и под скъсаните ти дрехи.“

Някой казва: „Трябва да бъдем благоугодни на народа.“ Как да бъдем благоугодни, със скъсани дрехи ли? Не, богатство се изисква. Който отива

при народа, той трябва да му даде нещо, а не да взима от него. Който дава на народа, а не взима от него, той е истински негов благодетел. Благодетелят трябва да даде богатство на своя народ; той трябва да внесе в него живот, светлина и свобода. Който туря юлари, гемове на своя народ и го прави тревопасно животно, той не е негов благодетел. И след това той ще каже, че този народ е нахранен, задоволен. Ние не споделяме тази идея, тя не е Божествена. Животните могат да мислят така, но да мисли така съвременният културен човек на 20 век, не е позволено. Това е грях, това не е човештина, това не е истина.

Христос казва: „Жал ми е за народа.“ Това значи: жал ми е за народа, че има такива пастири; жал ми е за народа, че има такива учители; жал ми е за народа, че има такива управници; жал ми е за народа, че има такива наставници; жал ми е за народа, че има такива майки и бащи. Питам: ако Христос дойде днес, след 2 000 години, в какво положение ще намери съвременния християнски свят? Ще намери ли, че този свят седи по-високо от еврейския народ, за когото казваше, че му е жал? Много нещо още трябва да се внесе в този свят. Въпросът е, обаче, за разумните хора, които трябва да дойдат, ние не трябва да очакваме спасението на света по механичен начин. Спасението на света зависи само от един момент - всички хора да запалят свещите си. Запалените свещи, това са човешките умове, които трябва да светят от чисти, трезви мисли. Ние трябва да турим чувствата си в едно магнетично поле. Сърцето е магнетично поле, умът е електрично поле. Какъвто е умът на човека, такова ще бъде и сърцето му; каквото е сърцето му, такъв ще бъде и умът.

Следователно, каквито са умът и сърцето на човека, такива ще бъдат и постъпките му. Защо? Защото материалният свят е извод, резултат на общото действие на човешкия ум и на човешкото сърце. Всичко, което имаме днес, е резултат на нашите мисли и чувства от преди хиляди години. Вследствие на това бъдещият живот може да се предскаже още днес. Обаче хората трябва да знаят, че те не са единствените фактори в света. Учените хора са се домогнали до един род лъчи, които проникват в науката, в изкуствата, в живота и оказват влияние върху тях. Отде идат тия лъчи и те не знаят. Какво име да им дадат, също така не знаят. Те забелязват, че в тия лъчи има известна разумност. В това отношение и съвременните учени ще дойдат до индийската философия, според която се допуска съществуването на едно разумно слънце в космоса. Следователно всички промени, които стават в нашата слънчева система, се дължат на лъчите на това разумно слънце. Туй подразбира стиха, който Христос някога е казал: „Събудете се вие, които спите! Събудете се вие, мъртвите!“ Пертурбациите в Света се дължат именно на тия лъчи, които будят съзнанието на хората. Христос казва: „Последният ден ще ги събудя.“ Идат

Божествените лъчи, които ще събудят мъртвите, ще ги изкарат вън от гробовете им. И на вас, които се колебаете демократи ли да станете, земеделци ли да станете, народняци ли да станете, казвам: никакви не ставайте!

„Жал ми е за народа." Жал ми е за земеделците, които нищо нямат; хамбарите им са празни; дрехите им нищо не струват. Жал ми е за радикалите, радикалът на които нищо не може да донесе. В радикалите има радикални числа. Всяка партия трябва да има една основна идея, която да я отличава като партия. Демократът трябва да мисли и чувства правилно. Той трябва да има чист и светъл ум, както и чисто и светло сърце. Същото се отнася за всяка партия. И тогава, като срещнете един демократ, земеделец, народняк или някой от попска партия, да ви е приятно, че сте го срещнали. Това не значи, че партиите не са на мястото си. Всяка партия не е на мястото си, когато тя е болна, хилава, когато лекари я гледат, когато нейните водители, депутати умират от разрыв на сърцето или от други болести. Здрава ли е партията, тя е на мястото си. Нито водителите на партиите трябва да умират, нито майките, които раждат. Младите майки и бащи трябва да бъдат здрави.

Казвам: жал ми е за майките, които умират; жал ми е за бащите, които умират; жал ми е за учителите, които умират; жал ми е за всички, които умират. Какво трябва да се прави тогава? От всички се изисква нова идея, нова мисъл. Новите мисли, които сега се проповядват, са идва ли много пъти при вас, но вие сте се колебали да ги приемете ли или не. Вие трябва да усилите вярата си, защото тя е ваше наследство. Всяко нещо трябва да се опита, да се провери. Ако мислите, че като богати ще влезете в небето, вие се заблуждавате; ако мислите, че като сиромаси ще влезете в небето, вие пак се заблуждавате. Бъдещата култура няма да бъде нито на буржоазията, нито на пролетариата. Кой създаде буржоазната партия и кой пролетариата? Парите създадох буржоазната партия, а безпаричието - пролетариата. Всички забогатели пролетарии станаха буржоа, а всички осиромашели буржоа станаха пролетарии. Бъдещата култура трябва да бъде култура на свободните хора. Буржоата и пролетариите трябва да споделят идеята за братството, да се считат братя. Те не се родиха нито пролетарии, нито буржоа, но се родиха братя помежду си. Такова трябва да е бъдещото разбиране на хората. Дойдат ли хората до това разбиране, и войната между тях ще изчезне. Днес войните стават не само на бойното поле, но и в домовете.

Преди няколко деня дойде при мен една млада жена за съвет. Тя каза: „Не зная какво да правя. Оженихме сестра ми за един млад човек, когото считахме за много благороден. Обаче оказа се, че той бил много ревнив.

Ожениха се, ходиха в странство, върнаха се, но той все същ си остана. От ревност ѝ приписва най-големите престъпления. Докато сестра ни беше при майка ни, гледаха я като писано яйце, а сега ѝ се приписват недостойни качества. По цели дни седи затворена в къщи, никъде не излиза, не я пуща да се срещне с жив човек." И този човек минава за културен! Проповядва свобода на хората, а жена си ограничава, държи я като робиня. Коя е причината за тази ревност? Ревността е атавистично чувство, останало у човека от минали съществувания. Това е желанието на богатия да хване сиромаша, или желанието на вълка да хване овцата и да я изяде. Колкото и да вика овцата, щом вълкът я хване веднъж, той я разкъсва и изяжда.

Следователно отрицателните прояви на хората се дължат на ред атавистични чувства у тях. Съвременните хора страдат от безлюбие. Казвате: какво нещо е любовта? Майката жали за детето си, понеже има любов; учителят жали за ученика си, понеже има любов; приятелят жали за приятеля си, понеже има любов. Ако любовта не влезе между хората, да повдигне възвишеното и благородното у тях, нищо не може да се постигне. Аз не съм за онова моментално, механическо подобрение на света. Не е въпросът да се поддържа привидно добрата страна на хората, защото, като се пишат житията на светиите, за пример, зад добрата им страна се крие опаката. В този смисъл те не могат да бъдат авторитети. Преди години, когато правих своите научни изследвания, отидох в един манастир. Там ме заведоха в една стая, дето имаше черепи на калутери, заминали за онзи свят. Някои от тях са били добри, отлични хора, и като калутери те са били на мястото си. Запитаха ме: Отде знаеш това? - Всичко е написано на главата на човека. Един ден и по вашите глави ще може да се чете всичко, което е написано. Като правех изследванията си, аз си носех свещица, която запалвах и турях в черепа. Питаха ме защо турям свещта вътре. Като турям свещта вътре, по този начин познавам на кои места черепът е потънък. Тънките места на черепа показват, че в тия области човек е работил повече, отколкото в другите. Щом поставя свещта в черепа, веднага чета написаното на главата, а те мислят, че правя някаква магия. По главата човек може да чете своето минало, както и това на другите.

Казвам: когато човек внася чисти и светли мисли в ума си, добри и светли желания в сърцето си, той ще може да гадае своето минало, настояще и бъдеще. Когато Христос дойде на Земята, Той имаше пред вид една велика цел, а именно: Той искаше хората да познаят Бога. Бог не е предмет на невежите. Ако Бог е създал цялото човечество, ако Бог е създал този велик свят, с толкова разумни същества в него това показва, че Той има грандиозен ум. Щом е така, Бог е помислил и за човека. Той няма да го остави вечно да живее на Земята. Един ден училището на Земята ще се

затвори за човека и ще го изпратят в други светове да се учи. Определено е колко години може да остане човек в земното училище. Ако той прогресира, ще го изпратят в по-висок свят, там да се учи. Ако на Земята не прогресира, ще го върнат назад, в по-нисък свят, в по-гъста материя. Това може да е така, а може и предположение да е, обаче същественото за вас е да мислите трезво, без да се тревожите. Имайте вяра, която всеки ден може да опитвате. Ако имате тази вяра, ще опитате, че в света съществува разумна обич между хората. Като приложите тази обич и тази вяра, когото срещнете, ще го познавате. Който има тази обич и тази вяра в себе си, той ще може да се справи и с най-големия разбойник.

Един наш приятел разправяше една своя опитност. Една вечер пътувал през една гора и се забъркал из нея. Като се лутал натук-натам, попаднал в една разбойническа банда. Той веднага схванал какви са тези хора и започнал да се ръкува с тях, като им казал: „Много благодаря, че попаднах между толкова добри хора! Ако бях останал сам в гората, може би щях да бъда разкъсан от мечки, а между вас съм напълно спокоен и сигурен." Той си поговорил това-онова с тях и сутринта всички станали да го-изпращат. Никой нищо не взел от него. На разделяне с тях той им казал: „– Да ви оставя нещо от благодарност. Вие ме приехте много добре. – Нищо не искаме от теб. Ние сме доволни, че имавме такъв гост като теб. От дълго време не сме имали такова посещение. Човещината изисква да те приемем както трябва." Казвам: ако човек без вяра попадне в такава банда, той ще изгуби присъствието на духа си, ще мисли, че е загубен. Не, тук действа един велик закон на Битието, който нарежда такива случаи в живота на човека или като препятствия за усиляване на вярата, или като условия за сближаване на хората.

И тъй, когато хората казват, че човек за човека е вълк, това е едната страна на живота. Неразумното в света кара хората да бъдат едни за други вълци, а разумното в света прави хората едни за други приятели. Желая на всички да имат разумното в себе си!

Казвам: радвам се за народа, че има какво да яде, да пие и да живее добре.

10. неделна беседа, държана от Учителя
на 6 декември 1931 г.,
София, Изгрев.

1931_12_09 Непреодолимо желание
Издание 1944г., София
КНИГА: Събуждане, ООК Год.ХІ, Том 1

НЕПРЕОДОЛИМО ЖЕЛАНИЕ

Размишление.

Чете се темата: "Предназначението на християнството".

Тема за следващия път: "Защо плачат малките деца?"

Казано е в Писанието: "И голи бяха и двамата, и Адам, и жена му, и не се срамуваха" Битие, 3 гл.. Защо първите човеци са били голи? Когато Адам сгреши, Бог го търсеше в рая, докато най-после го намери. Адам каза: "Чух гласа Ти, Господи, но убоях се, защото съм гол; и скрих се". И рече му Бог: "Кой ти обади, че си гол? Ял ли си от дървото, от което ти заповядах да не ядеш?" Като ял от забранения плод, очите на Адам се отворили, и той видял, че е гол. Трябва да се знае, действително ли е бил гол, или като сгрешил, оголял. - Кога оголява човека? - Когато греши. Голотата има отношение към греха, към човек с неоформен характер. Той се представял такъв, какъвто не е, поради което лицемери. Той мисли за себе си, че е добър, щедър, че има знания. Човек се мисли или за добър, или за лош. Някой казва за себе си, че е лош. С това той иска да каже, че не е от слабите хора.

Казват: Да бъдем добри! Кой човек е добър? Според някои, добър човек е този, който ни дава пари на заем, храни ни - дава ни, каквото пожелаем. Който не задоволява желанията ни, той е лош. Право ли е това заключение? Отчасти, 50% е право. Значи, който прави добро, е добър, свят човек. Той прави добро, дава пари на заем, защото срещу това има подписите на двама богаташи. В този смисъл, банкерът прави добро на банкер, светията - на светия. Добър е банкерът, но, ако не можеш да платиш дълга си, хваща поръчителите. Някой банкер не ти дава пари на заем, под предлог, че няма пари. Той не говори истината. Ще каже, че кредитът му е малък, че го е отстъпил на други - ще се извини по някакъв начин. Най-после казва: Ще те имам предвид. Добре ли постъпва този банкер? Добре постъпва, защото ти не трябва да искаш пари от него. - Той е длъжен да дава. - Ако е длъжен, трябва да има някакъв закон, който да го задължава. Касиерът на някоя банка е длъжен да изплати известна сума, но ако имаш чек срещу това. Ако касиерът не иска да ти даде тази сума, той отговаря пред закона. Ти не носиш никакъв чек, а казваш, че си внесъл пари в банката. Касиерът не вярва на думите ти, той иска документ. - Има ли право да не вярва? - При сегашните условия на живота, той не е длъжен да вярва.

Сега ще направим един опит. Дайте ми четири конеца по един метър дълги. Като разбъркам конците, може ли да кажете, кой конец на кого принадлежи? Ще каже някой, че този, или онзи конец е негов. Твой е конецът, ако можеш да се хванеш за него. Ако не можеш да го хванеш, не е твой. Вие имате цели кълба с конци, но не можете да работите с тях и ходите голи. Виждаш, че някой е добре облечен, а ти ходиш гол и се питаш, защо другите хора са облечени, а ти си гол. Онзи, който се облича, е превърнал конците на дреха. Той сменя дрехите си по три пъти на ден, има с какво да се облича. А ти нищо не си направил и няма с какво да се облечеш.

Сега да излязат във един млад брат и една млада сестра, да хванат по един конец. Така хванати, конците се кръстосват, спорят помежду си. Как ще решите въпроса: кой от двамата пръв ще пусне конеца? При това, всеки трябва да пази своя конец. Като пуснеш конеца от едната ръка, ще внимаваш после да хванеш същия край. Да излязат сега един възрастен брат и една възрастна сестра, да хванат краищата на останалите два конеца. Сега и четирите конци се кръстосват. Първо спореха двата конеца. Ако единият от тях отстъпи, решава ли се въпросът? Не се решава. Това е все едно, момата да люби един момък, после още един и да мисли, че е разрешила известен въпрос. Нищо не е разрешила. Докато любеше само един момък, тя живееше в частната собственост. Като люби двама, тя живее в колективната собственост. Може ли тази мома да люби четири-пет мъже? Ако тя може да люби четири-пет мъже, ще бъде колективна собственост, но и с това спорът не се решава. Другояче разгледан въпросът: ти взимаш пари от един банкер, но можеш да вземеш пари и от четирима души. Ако имаш да даваш на четирима души, въпросът е още по-сложен. От един банкер е трудно да вземеш пари, но от четирима е още по-трудно. А от десет души е най-трудно. - Кое е най-хубавото? - От никого да не взимаш пари. - Възможно ли е това? - Възможно. Ще става обмяна. Днес продаваш стока, получаваши пари. Изкуство е да живееш без задължения.

Да се върнем към опита. Четирите конеца са объркани. Как ще се оправят? За всеки въпрос има начин, по който може да се разреши. Единият начин е да отстъпваш. Ще пуснеш единия край на конеца, а другия ще държиш здраво. Няма да пуснеш двата края на конеца, защото той представлява твоята мисъл. Ще дадеш възможност на мисълта си свободно да се проявява. Затова, ще вземеш конеца и ще си отидеш с него. Никой няма да остави конеца си, не е хубаво това. Имаш убеждение за нещо, но след време казваш: Старо е това убеждение! И в старото убеждение има нещо хубаво, не трябва изведнъж да се отказваш от него. Ако имаш един стар, златен пръстен, няма да го хвърлиш, но ще го стопиш, ще му дадеш,

каквата форма искаш и върху него ще поставиш един скъпоценен камък. Стариат пръстен не струва ли пари? Зависи от метала. Щом е златен, златото никога не губи цената си.

Както обтягате конците и ги впрягате на работа, така трябва да впрягате всяка своя мисъл на работа. Днес повечето хора разрешават въпросите си по особен начин. Всеки търси някое малко удоволствие в живота. Всеки иска да държи двата края на конците. Ако всички държат двата края на конците и теглят, те ще се скъсат. Ще пуснете поне единия край на конците. Конецът представлява връзката, която държи човека за земята. Скъса ли се конецът, прекъсва се и животът на човека. Какво печелят двама души, на които животът е прекъснат? Ще кажете, че има и друг живот, ще се преродите. Има ли смисъл да скъсваш конците на своя живот и да чакаш ново прераждане, само затова, че не си знаел, как да държиш конците? Като обтегнеш конците, пусни единия му край, да не се скъса. Ако постъпиш така, ти си умен човек. Ти си разрешил въпроса правилно. Дали с ума, или със сърцето си ще разрешиш въпроса, не е важно; важно е да го разрешиш правилно. Ако държиш нещо с двете си ръце, за да не пострадаш и платиш с живота си, ще отпуснеш едната си ръка. Това значи: или сърцето ти трябва да отстъпи и даде, или умът ти трябва да отстъпи.

Представете си, че всички се стремите към един център. Обаче, такова е положението, че само един може да държи центъра. В случая, всеки държи по един край на конците, аз държа другия край на всички конци. Аз съм центърът и заставям останалите да се движат около мене по окръжност. Тия, които се движат по окръжността, не са свободни, няма къде да отидат. Те са в едно поле на дейност, откъдето не могат да излязат. От мене зависи да бъдат свободни, или не. Ако не пусна конците, които държа в ръката си, всички ще бъдат недоволни, ще кажат, че им влияя. С какво влияя? Какво мога да им дам по тези конци, или какво мога да взема от тях? Почти нищо. Аз мога само да си въобразявам, че съм господар на положението. Конците могат да се скъсат и цялата система да изчезне.

Къде е приложението на тая система? - В човешките мисли и чувства. Значи, те могат да се концентрират към един център. Каквото е отношението между членовете на едно семейство, такова е отношението между мислите и чувствата. В това отношение, човек представлява едно общество. Той трябва да разреши спорните въпроси между своите мисли и чувства. Всяка мисъл е едно възвишено същество, един ангел, който временно обитава в човека. В бъдеще тоя ангел може да се възплъти на земята и ти трябва да бъдеш негов проводник. Той може да се яви като твой син, или твоя дъщеря. Ето защо, трябва да давате място само на добрите и възвишени мисли в своя ум. Ако давате място на лоши мисли и

чувства, в бъдеще те могат да се въплътят на земята, като ваши деца. Не е все едно, дали ще имате добър син и добра дъщеря, или лош син и лоша дъщеря. Живейте добре, мислете и чувствайте правилно, за да създадете условия за добър бъдещ живот. Бъдещето ви зависи от вашите добри мисли и чувства. Ако още сега не внесете възвишени мисли и чувства в себе си, какво бъдеще ви очаква?

Вие искате някой да ви обича. Каква обич може да има между тези конци? Обаче, всеки конец може да оживее, да се превърне в клон от дървото на живота. Сега всички конци спорят, понеже взимат участие в общия живот на дървото за познаване на доброто и на злото. Как ще разрешите въпросите по закона на това дърво? Когато между двама души има отношение, единият трябва да дава с ума си, а другият - със сърцето си. Ако и двамата дават или с ума си, или със сърцето си, въпросите не могат да се разрешат.

Имате едно дърво с корени, клони и листа. Корените представляват сърцето, клоните - ума, а листата и цветовете - други сили, които работят в общия живот на сърцето. Всяко дърво, което няма корени и клони, не може да съществува. Следователно, и човек не може да успява в морално отношение, докато не разбере връзката между частите на цялото. И тогава, той ще знае, че не е независима единица и ще отстъпва. Бог държи единия край на всички конци и казва: Пусни конца! Чуеш ли тази заповед, пусни края на конца. - Ще ми вземат конца. - Не се страхувай, никой няма да ти вземе конца. Пусни единия край на конца! Двама души спорят за нещо. Как ще разрешат въпроса? Ако единият иска да държи и двата конца, той е на кривата страна. Всеки си взима своя конец и спорът се разрешава. Но утре ще дойде ново заплитане. Как ще се разреши? Ще кажете, че спорът се разрешава мъчно. Според мене, няма никаква мъчнотия. Няма спор, който не може да се разреши. Какъв спор може да има между бащата и децата? Бащата съм аз, държа центъра, където са краищата на всички конци. Положението на децата зависи от мене. Правя превод: влиянието на онзи, който държи единия край на конците, символизира влиянието на известни психични центрове на разумни същества. Ако тия същества са възвишени, добре ще бъде за вас; ако са низши, това значи, да попаднете под влиянието на дявола. И този въпрос е разрешим, но искам да ви покажа, на какво може да се натъкнете. Има въпроси, които първоначално лесно се разрешават, даже и от деца, но колкото повече се навлиза в системата, толкова и разрешаването на въпросите става по-трудно. Има един магически начин за разрешаване. В дадения случай, аз, който държа единия край на конците, също се намирам под влиянието на други действащи сили. Не съм аз единственото лице, което разрешава въпроса. За вас може да съм единственото лице. Но, ако мислите, че тази е

единствената система и няма друг изходен път, вие се заблуждавате. Да допуснем, че аз съм под влиянието на други сили. Какво ще стане тогава? Ако те ме заставят да си оттегля ръката, да пусна края на конците, аз ще ги послушам. При това положение, въпросът веднага се разрешава. Всеки спор се разрешава чрез отстъпване. Двама души спорят. Единият трябва да отстъпи. Ще пусне края на конците и ще си вземе конците за спомен.

Сегашните хора имат смътна представа за морала, за отношенията си към Бога. Малкото дете е в ръцете на майка си. Тя го носи, прегръща, целува; тя го къпе, храни. Като поизрасне, майката изменя отношенията си към него: преставя да го носи на ръце, да го прегръща и целува; не го къпе всеки ден, не го кърми. Ако при първото отношение, детето си е мислело, че майката изявява любовта си към него, какво ще мисли сега? То може да си мисли, че отношенията на майката към него са изменени, но това нищо не значи. Детето мисли криво. Има някаква промяна, но само външна. Израстването на детето, развитието на неговия ум и сърце са причина майката да измени външно отношенията си към него. Има ли някакво престъпление в това, че майката не къпе всеки ден детето си и не го носи на ръце? Длъжна ли е да прави това? Тя е длъжна да прави това, докато детето е малко - най-много до три години. Щом влезе в четвъртата година, то трябва да стъпи на краката си. До три години майката може да кърми детето си, но от четвъртата година нататък, то трябва вече да дъвче храната си.

И Бог, по същия начин е изменил отношенията си към нас. Каквито са били някога, днес не са такива. Отношенията на сегашните хора са по-добри, отколкото в миналото. Като отиваш на баня, ти търсиш теляк. Няма по-лошо от това, да очакваш на теляк да те къпе. Това е най-лошото къпане. Най-доброто къпане е без теляк. Като се оставиш на теляка да търка кирта от тялото ти, заедно с кирта той ще отнеме толкова хубави работи от тебе, че с години не можеш да възстановиш предишното си положение. Обикновено богатите хора търсят теляци. Някой богат отива на баня, вика теляк да го къпе, но се връща оттам така разстроен, че с месеци не може да възстанови първоначалното си състояние. Някои професори, след като ги е търкал теляк, са изгубвали нещо ценно от себе си. След всичко това, ще се говори за теляци. Някой казва: Препоръчай ми един добър теляк! - Никакъв теляк не ти трябва. Теляците са за хора от външния свят, а не за вас. Някои сестри още търсят телячки. На напредналите казвам: Никакви теляци! Няма по-хубаво нещо от това, сам да изтъркаш тялото си. Ако срещнеш в банята един свет човек, нека той те изтърка; не срещнеш ли такъв човек, по-добре сам се изтъркай.

Искам да ви наведе на мисълта, да бъдете самостоятелни. В известно отношение, ученикът трябва да бъде крайно самостоятелен. Влезе ли в

банята, да каже: Аз сам ще се изгъркам. Това е най-хубавото упражнение. Ще кажеш, че на някои места ръката недостига. Кажи си: Господ ми е дал ръката. Няма да оставя място, където тази ръка да не пипне. Бедният се оплаква, че няма пари да плати на теляк. Още по-добре, сам ще се изгъркаш.

Искаш да разрешиш един въпрос, да реализираш една мисъл. Какво правиш? Търсиш един теляк да те разтрие малко. Не търси веднага външна помощ. Почакай помощта да дойде в крайния момент, когато си приложил всички средства. Чакай последния момент! Тогава ще дойде един човек отвън, да ти направи една малка услуга. Ти си донесъл трески, дърва, приготвил си всичко за огън, но кибрит нямаш. Ще дойде този човек, ще драсне клечка кибрит и огънят ще се запали. Нека той намери всичко готово, само да драсне клечицата, да не търси дърва и запалки. И тъй, след като си мислил дълго време върху известен въпрос, приготвил си всичкия материал, ще дойде ученият да драсне клечицата и огънят да се запали. Това е Божествен закон, който гласи: Всякога действай с най-малките сили. Последните сили са най-малките, с които се действа. Казваш: Дошъл съм до края на своята беднотия, повече няма накъде. - Щом си дошъл до края, ти си на спасителното място. Действай вече с най-малките сили в себе си. Те изправят всички неща. Ако не дойдеш до крайната сиромашия, да бръкнеш в джоба си и да извадиш последните трошици, ти не можеш да оцениш, какво нещо е хлябът. Това е философията на живота. Ако не можеш да оцениш малката трошица, ти не разбираш живота. Малката трошица е като житното зърно: расте, увеличава се и дава плод. Магът, мъдрецът, които са завършили развитието си, имат тази сила в себе си. Дай на мага своята торба, с трошици на дъното, той ще бръкне, ще извади една трошица и ще я превърне на самун. Сега вие разглеждате въпросите механично, искате целия свят да ви обърне внимание. В това желание се крие нещо фалшиво. Ако светът сега трябва да ви обърне внимание, вие сте изгубени. Ако Бог сега трябва да ви обикне, вие сте изгубени. Това е крива философия. Любовта на Бога е от вечността. Бог всякога е имал, има и ще има едни и същи отношения към нас. Нищо друго не остава на човека, освен да съжалява, че не е обърнал внимание на тази любов по-рано и не я е преценил. Затова в него се ражда дълбока, вътрешна скръб. Ако човек мисли, че любовта на Бога към него трябва да се увеличи, или че Бог не го обича вече, или сега започва да го обича, това се дължи на кривите човешки идеи. Ако мислиш, че някои хора те мразят - това е крива идея. Мразят те, понеже ти мислиш така. Аз мога да накарам, когото и да е от вас, да мрази, или да обича. В един час само мога да ви накарам да обичате и да мразите. Имаш приятел, когото обичаш, но и той те обича. Ако той забие една игла в кожата ти, на дълбочина два сантиметра, ти ще изпиташ

желание да му отмъстиш, да го блъснеш настрана. Защо да не се усмихнеш и да кажеш: Приятно ми е, забий иглата още по-дълбоко. Колкото повече забива, толкова повече да благодариш. Кажеш ли, че това е безобразие, ти нямаш любов. Къде остана любовта ти? Каква любов е тази, която се явява и изчезва?

Сега всички минавате за светии; в дадения случай сте светии. И аз ви признавам за светии, но не светите всякога. Светии сте, които по известни съображения някога не светят. Слагате капаци на вашата светлина и се скривате. Срецам един светия, който ми казва: Ако постъпваш с мене така, няма вече да идвам в дома ти. Казвам: Ти и сега не си в дома ми. Първо, аз нямам дом. Аз съм бездомник. Ти се заблуждаваш, че си в моя дом. Този дом е чужд. Спорен е въпросът, дали този дом е мой. Ако искаш да ми станеш наследник, аз ти казвам истината: Този дом не е мой. Аз имам да плащам наем на стопанина.

Любовта определя правилни отношения между съществата. В любовта противоречие не съществува. Любовта решава въпросите разумно. Ако знаеш, че отношенията, които имате към мене, са определени от Бога още от началото на вечността, ще зачитам тези отношения. От това зависи моето щастие, моето бъдеще. Това показва любовта ми към Бога. И ако в даден случай вие съзнавате, че отношенията ми към вас, са определени от Бога още от вечността, вие ще ги зачитате. От това зависи вашето щастие. Това е неизменен закон в природата. Ако мислите, че друга философия може да обясни тези въпроси, вие се самозалъгвате. Друга философия не съществува. Ако в света съществува добро и зло, това става по единствената причина, че две същества, събрани заедно, имат два различни възгледа за Бога. Едното същество мисли, че Бог определя отношенията им, а другото отрича това. Когато съзнавам, че отношенията ми към тебе са от Бога определени и когато ти съзнаваш, че отношенията ти към мене са от Бога определени, аз съм радостен и весел. Следователно, когато аз и ти съзнаваме, че взаимните ни отношения са от Бога определени, ние сме дошли до право разбиране на нещата. Всеки човек трябва да разбере тези връзки, да разбере Божествените отношения. Като срещнете един човек, трябва да разберете, дали връзките ви с него и отношенията ви към него и към Бога са от вечността. Зачитай всичко, което е от Бога!

Вървиш из гората и виждаш, че срещу тебе идва голяма мечка. Какво трябва да правиш? Ще се обърнеш назад и ще бягаш. Тази мечка е изпратена от Бога, да опиташ смелостта си. Ти казваш: Господи, готов съм всичко да направя за тебе. - Ще те опитам тогава. Бог казва на мечката: Застани на пътя на моето дете, да опита смелостта си. Щом я видиш, бягаш - не постъпваш правилно. Ти трябва да спреш за момент и да се

запиташ, от Бога ли е изпратена мечката, или не. Ако е от Бога изпратена, тя ще се приближи до тебе, ще клекне пред краката ти и ще започне да ги ближе. Ти ще я погладиш по гърба, ще благодариш, че не ти е направила никакво зло. След това тя ще се скрие в гората, а ти ще се върнеш в дома си, където ще благодариш, че си имал една добра среща. Така ще разбереш, че мечката не е страшна. Ще измениш мнението си за нея и ще кажеш: И в мечката има нещо, което се подчинява на Божественото начало. Ако не си опитал това, мечката е страшна. Всеки човек може да застане на пътя на своя ближен като мечка. Всеки може да застане и на своя път като мечка. Можеш да бъдеш мечка за другите, можеш да бъдеш мечка и за себе си и да кажеш: Голямо страшилище съм. Ужасявам се от себе си.

Помни: така, както мислиш, чувстваш и постъпваш, това са отношения, създадени от началото на вечността. Всеки момент вие сте в период на опознаване, но отношенията помежду ви са от далечното начало на Битието. Приемете ли тази философия в себе си, всички спорни въпроси се разрешават изведнъж, както при опита с конците. Ще пуснеш края на конеца и спорът ще се разреши. Тази сутрин закъснях десет минути, понеже исках да зная, на кого конците са объркани; исках да го убедя да пусне единия край на конеца. В този спор бяха замесени четири души. Десет минути употребих да ги убеждавам, да пуснат края на конеца, но не успях - спорът остана неразрешен. Сега и на вас казвам: Пуснете единия край на конеца. Казвате: Лесно се говори, но да си на нашето място и ти не би могъл да пуснеш конеца. Законът е един и същ, както за мъдреца, така и за глупеца. Само че мъдрецът изпълнява закона в съвършенство, а глупецът даже не го изпълнява. Любовта се изявява в постоянното изпълняване на Божията воля. Щом изпълняваме Божията воля, отношенията ни към Бога, ближния и себе си са правилни. Мнозина търсят лек, охолоен живот, без мъчнотии и страдания. Който търси такъв живот, има нужда от теляк. Който е готов на тежък живот, с труд и страдания, той казва: И без теляк мога. Никакви теляци не ви трябва!

Когато се яви някакъв спор между вас, вземете конци и направете упражнението. Ще употребите 10-15 минути за упражнението, но ще видите, коя сестра и кой брат трябва да отстъпят. Като разрешите спора, ще се хванете за ръка. Казвате: Остаряхме. Значи, докато бяхте млади, имахте кредит; като остаряхте съжалявате за младостта си. При старостта има по-голяма опасност. Ако не спазвате законите на старостта, ще се натъкнете на опасности; ако ги спазвате, ще се подмладите. Това значи, да имате правилни отношения към Бога. Лесно можеш да се подмладиш, но ако не допуснеш никаква отрицателна мисъл в ума си. Когато младата мома хване ръката на момъка, той не пита, защо постъпва така - приятно

му е; ако го хване грозна мома, веднага ще се замисли, да не му устройва някакъв капан. Дали ще ви хване грозна, или красива мома, важно е да не се яви във вас никаква отрицателна мисъл, или отрицателно желание. Няма нищо лошо в хващането за ръка. Ако на съперника хванете ръката и той стане щедър, хващането на ръката е на място; ако жестокият смекчи сърцето си, хващането на ръката е на място. Вие ставате проводник на Божия Дух, Който работи в света. Вие можете да бъдете проводник на Духа не само чрез ръцете, но и чрез вашите мисли, чувства и постъпки. Аз не искам да се откажете от това, което имате, но да прибавите към него нещо, да приложите новия метод на работа. Всеки ден трябва да се придобива по нещо ново; всеки ден да се притуря по нещо към новия метод. В това се заключава развитието. Намирате се в трудно положение. Как ще разрешите въпроса? Ако знаете, как да постъпите, как да приемете известни мисли и ако разбирате известни закони, ще разрешите правилно въпроса.

Дойде някой при мене за съвет. Казвам му: Твоята работа ще се нареди. Аз зная, как ще се нареди. Дойде друг при мене, казвам му: Твоята работа няма да се нареди - така е писано. Ако в дадения момент, когато се намиращ в трудно положение, можеш да извикаш отнякъде една Божествена мисъл, твоите работи ще се наредят. Светът е пълен с Божествени мисли. Две сестри спорят. И двете са бедни. Двама бедни не могат да живеят на едно място. Ако и двете са богати, пак същото положение. Двама богати не могат да живеят на едно място. Ще сложите богатия на мястото на бедния и въпросът ще се разреши. Ако заради любовта не можеш да отстъпиш на една сестра, или на един брат, ти нямаш любов. Казваш: Не мога да обичам тази сестра. - Че ти никога не си я обичал. Ако я обичаш, значи, Бог те е посетил. Защото обичта е от Бога. Ако не я обичаш, значи, Бог не те е посетил. Той те изпитва. Бог ти казва: Ако можеш сега да станеш проводник на моята любов, добре ще бъде и за тебе. Аз трябва да я обичам чрез тебе. Отговаряш: Нямам време. Мога да направя това с някоя друга сестра, но не с тази. Тогава ти даваш на Бога упътване, какво да прави. Ти трябва да кажеш: Да бъде волята ти, Господи! И тя е душа, излязла от Бога. Ако ти станеш проводник, ще видиш тази душа.

Една сестра ми разправяше един свой сън: В София става тревога, търсят някого - търсят един човек, облечен в бели дрехи. В съня си тя вижда, че в човека с белите дрехи имало друг човек, като пихтия. Гърмят срещу този човек. Онзи, който бил като пихтия, се отделя и остава само човека с белите дрехи. Някой път и вие сте облечени в бели дрехи, но онзи, който прилича на пихтия, е вътре във вас. Когато се освободите от него, ще се подобри състоянието ви - ще ви олекне. В човека проникват низши

астрални същества и го обсебват. Вие трябва да се освободите от стария човек, който, като пихтия, ви е обсебил. За да придобиете Божията любов, всички трябва да сте готови за велики жертви. В себе си човек трябва да каже: За Господа всичко ще направя. И при най-големите неслоди, които съществуват, разрешението е в жертвата. Ще дойдат изпитания. Вие всички сте на добър път, но Учителят ще ви даде една мъчна задача. Вие трябва да я разрешите. Господ всякога се радва, когато правилно разрешавате задачите. Ако не ги разрешите сега, ще ги решите, като дойдете втори път на земята.

Сега вие сте светии, но от кои светии? Вие светите много хубаво за себе си. Нито един от вас не оставя свещта си да свети на другите. Като влязат в дома ви, всичко свети, всичко е чисто, но вън не е така. Хубаво е това, не е лошо. Но в известни часове на деня вие трябва да излизате със своята свещ навън - това е вашата мисия. Не мислете само за себе си. Няма по-лошо нещо от това, човек да мисли, от сутрин до вечер, само за себе си. Най-хубавото на света е, от сутрин до вечер да мислиш за Бога, да мислиш за всичко, което Той е създал и в което ти участваш. Като мислиш за този, или за онзи, като мислиш за хората, ти мислиш и за себе си. И като мислиш за Бога, ти пак мислиш за себе си; като мислиш само за себе си, ти сам си навличаш нещастия.

Главната мисъл, която трябва да остане в умовете ви, е мисълта за вечното развитие. За първо отделение всички имате свидетелство, минавате с отличие, но това не показва, че сте свършили второ отделение. Някои от вас може да имате свидетелство за второ отделение, но трето отделение още не сте свършили. Миналото е минало. Използвайте настоящето. Вие сте извървяли миналото. Настоящото трябва да минете. Това е най-важното засега. То е важната задача. Вие ще срещнете мечката в гората. Ако разберете, че тя е пратена от Бога, ще познаете, какво нещо е мечката. Изучавайте страданията от Божествено гледище. Знанието, което имате, трябва да служи за основа на онова, което има да вършите. Ако нямате знание, няма защо да ви говоря. Аз ви говоря за онова знание, което трябва да добиете следващия момент. Сам никой не може да намери своя път. Някой казва: Аз мога всичко да разреша. Не си прав. Друг казва: Нека хората да разрешават задачите вместо мене. И ти не си прав. Само в труден момент ще дойде някой отвън, да ти покаже, как да решиш своята задача. Като влезеш в непознат град, все ще се намери някой да те упъти. Все ще имате един адрес, да спрете някъде. Във всяка мъчнотия, все ще се домогнете до една мисъл, която ще ви даде разрешение. Тази мисъл е от Бога.

И тъй, на какъвто спор и да се натъкнете, приложете закона, който ви

дадох с конците. Всеки трябва да отпусне единия край на края и да си занесе края в къщи. Той е мярка, с която може да се работи.

Сложете любовта като действаща сила във вас. Вложете в сърцето си непреодолимото желание да слуговате на Бога и си кажете: За Бога, за Когото аз живея, всичко мога да направя. Постоянно събуждайте в себе си този стимул. Всеки ден казвайте: За Бога всичко мога да направя! Дръжте тази мисъл постоянно в ума си. Само така ще видите Божието лице. Тогава ще кажете като слепия: "Сляп бях едно време, но сега виждам".

Т.м.

10. Лекция от Учителя, държана на
9 декември, 1931 г., София. – Изгрев.

1931_12_11 Щастливи числа

Издание 1947 г., София

КНИГА: Живот и отношения, МОК Год. XI, Том 1

ЩАСТЛИВИ ЧИСЛА

Размишление.

Тема за следния път: „Мястото на прозата и поезията в живота.“

Какво разбирате под думите „произход на нещата“? Може ли да стане нещо в живота и природата, без да има за това някаква причина? Може ли да съществува причина без присъствието на някаква разумност в нея? Ще кажете, че това е философия. Не, това е закон, по който се развива животът. Човек трябва да изучава живота така, както зидарят изучава материала и размерите на къщата, която ще строи. Не можеш да строиш, ако не знаеш височината на къщата, дебелината и височината на стените. Първо ще изчисляваш, после ще строиш. Същият закон се отнася и при съграждане на човешкото тяло. То е величествена сграда, в строежа на която са взели участие множество разумни същества. И при създаването на вселената са взели участие разумни сили, възвишени същества. И те са правели своите изчисления и измервания. Съществуват много хипотези и теории за създаването на вселената, но как, всъщност, е създадена тя, това не се знае. Кой е бил там, да види, как е създадена вселената? За изучаването на тоя въпрос се иска будно съзнание.

Казвате, че дължината на земния диаметър е 12 хиляди километра. Имате ли ясна представа, какво нещо е 12 хиляди километра? Казва се, че диаметърът на слънцето е 800 хиляди километра. Ясно ли ви е това? Дохождате после и до идеята за ангела, без да имате ясна представа за него. Според някои, ангелът наподобява човека, но де е това наподобяване? Колкото човек прилича на клетката, от която е произлязъл, толкова и ангелът прилича на човека. Между първата клетка и човека има грамадна разлика. Тя се изразява в придобитото. Сегашният човек е придобил нещо повече от човека на миналото. Обаче, има нещо, което човек и в миналото, и сега трябва да познава. Това е любовта. Дето е любовта, там е животът, но любовта не е живот. Любовта поддържа доброто, но не е добро. Любовта поддържа и разумността, но не е разумност. Любовта е всичко и нищо. Обаче, небитието, именно, е реалността. Това, което не е, всъщност, е; и това, което е, не е. Като разсъждавате по тоя начин, вие огъвате ума си. Ще кажете, че това е невъзможно. – Зависи, дали е възможно, или невъзможно. Има акробати, които могат да обръщат главата си назад и да я допират до петите си. Обикновеният човек не може да направи това. Има идеи, които мъчно се възприемат, но това не показва, че те не

съществуват. Казвате за нещо, че е заблуждение, но и в заблуждението има реалност. Казвате за нещо, че е лъжа, но и в лъжата има реалност.

Мнозина казват: Вън е студено, сняг има вече, вглед се трябва. – Има ли нещо лошо в снега? Той е дошъл навреме със своята бяла премяна, а вие се страхувате от последствията. Защо се плашите от последствията? Значи, и добрият човек може да ви уплаши, както снегът. Кога се страхувате от добрия човек? – Когато имате да давате. Вие му дължите сто хиляди лева. Следователно, не се страхувате толкова от човека, колкото от парите, които му дължите. Някога вие се страхувате от лошите мисли. Ако мине през ума ви една лоша, отрицателна мисъл, вие веднага трепвате – страхувате се да не ви причини тя някаква пакост. Тази мисъл е бомба, която всеки момент може да избухне. Питам: Как е дошла тази мисъл в ума ви? Все трябва да има някаква причина, за да се вмъкне лошата мисъл в ума ви. Ако някой тури пред къщата ви бомба, това показва, че имате неприятели. Щом в ума ви влезе една лоша мисъл, това показва, че имате неприятели. – Трябва да знаете законите, да се противопоставяте на лошите мисли. Иначе, те ще ви причиняват зло и ще страдате. – Как да се справяме с лошите мисли? – Ще се качвате на планините, по високите върхове. Реката не тече по планинските върхове, но по долините. Следователно, ако кажеш, че реката щеше да те завлече, това показва, че си в долината на живота. Никой не може да помисли, че си бил на върха на някоя планина. Казваш: Щях да падна и да се убия. Значи, ти си бил на някоя канара, а не в долината на живота.

И тъй, хората се давят, когато са в долината на живота. Те падат и се нараняват, когато са по върховете. Това са научни изследвания, които може да приложите в живота си, като обяснения на много явления. Например, губиш пари. Това отговаря на удавянето – паднал си в някоя река. Изгубиш доброто мнение на обществото. Това отговаря на падането от висок връх. Нараниш се и не смееш да се покажеш пред хората – срамуваш се. Ти мислиш, че цялото общество, цял народ знае, че си изгубил доброто мнение на обществото. Не, няколко души знаят това. Ти си мислиш, че всички знаят. Някой критик писал нещо против тебе, и ти се плашиш. Важно е, кой критик писал. Ако писал някой виден критик, имаш право да се безпокоиш, но ако един обикновен студент писал, не се смущавай. Какво представя критикът? – Запалка на бомба. Той може да подпали бомбата и да причини нещастие. От това се страхуваш ти. Каква вероятност има да попадне бомбата точно на целта? Дълго време трябва да се упражнява човек, за да постигне целта си. За да постигне една мисъл целта си, трябва да се знаят законите. На същото основание, едно оръдие може да постигне своята цел, само като се знаят законите, които го управляват. И щастieto се придобива по известни закони. Ако не спазиш един от неговите закони,

губиш щастието. Затова се казва, че щастието е променливо. Може ли да бъде щастлив онзи, който няма нищо? Не си богат, нямаш пари, къща, нива – нещастен си. Общественото мнение е против тебе – нещастен си. За да бъдеш щастлив, трябва да имаш някакво богатство – материално, или духовно. Щастлив ли се ражда човек, или нещастен? – Нито щастлив, нито нещастен. Обаче, човек се ражда с условия да бъде щастлив, или нещастен. Моментът на раждането определя условията за неговото щастие или нещастие.

Сега, като се говори за щастието, вие трябва да дойдете до една конкретна идея. Щастливият може да стане всеки момент нещастен; и нещастният може да стане всеки момент щастлив. Нещастният човек е кандидат за щастието, а щастливият е кандидат за нещастieto. Това е закон на природата. Вие може да търсите щастието и нещастieto в числата. Говорите за числата, като за количества. Казвате: Една единица, две единици – това е количество. Същевременно, числата 1 и 2 са полюси на сили. Числото две е отрицателен полюс, в който се проявява светлината. За да се прояви вашият живот, вие трябва да имате един център, отдето да излиза мисълта. После, трябва да имате условия за проява на мисълта – числото две. Мисълта насочва човека към дадена цел, а чувствата и желанията дават условия за реализиране на целта. Значи, мисълта е силата, която тласка човека към целта, т. е. тя е център на неговите тежнения. Например, въртенето на земята около слънцето е мисъл, т. е. резултат на известна сила, която тласка земята към слънцето. От стремежа на земята към слънцето се произвежда слънчевата светлина, която огрява земята. Ако земята престане да се интересува от слънцето, няма да имаме никаква светлина. Много естествено, и слънцето ще престане да се интересува от земята. И то ще престане да изпраща светлината си.

Казвам: Ако и вие престанете, да се интересувате от Бога и не се стремите към Него, и Той ще се откаже да ви помага. Това значи да се прекъсне връзката между човека и Бога, да нямате никаква светлина. Искате да бъдеш щастлив – ще мислиш за Бога. Щастието е резултат на мисълта на човека за Бога. Това е целта, която трябва да се реализира в далечно или близко бъдеще. Мисълта за Бога събужда скритите сили в човека. В помощ на ума трябва да дойде сърцето. Без тази помощ, сърцето ще се стреми към известна цел – малка, или голяма, но тя ще остане неразбрана. Яви ли се най-малкото смущение, страх, безпокойство, неувереност в сърцето, човек се отклонява и не постига своята цел. Това отклонение може да бъде наляво, или надясно, нагоре, или надолу. Ако отклоняването е наляво или надясно, казваме, че сърцето се отклонило; ако е нагоре или надолу, умът се отклонил. Оня, който се е отклонил наляво или надясно, държи главата си наведена на лявата или на дясната страна. В първия случай, чувствата

взимат надмощие над мислите; във втория случай, мислите взимат надмощие над чувствата. Отива някой в кръчмата, яде, пие и нищо не плаща. Кръчмарят го ритне, изхвърли го навън. Той наклони главата наляво и мисли за ритника. После, кръчмарят в човека започва да мисли за щетите, които пианицата му нанесъл. Мисли, наклонява главата си надясно и казва: Като дойде друг път в кръчмата ми, ще му искам повече пари и няма да го пусна, докато не плати.

Някой извърши нещо, което не е в реда на нещата, и казва: Съжалявам, че се изложих пред другарите си. Той наклонява главата си надясно и мисли, как да изправи постъпката си. Другарите му разчитали на неговото обещание, но той не устоял на думата си и съжалява. Всеки човек може да се изложи. Някой цигулар свири. Всички очакват от него нещо хубаво, но не излиза така. Той излиза на сцената, свири, но времето не му благоприятства; публиката остава недоволна от него. Той си казва: Сега се изложих, но ще изправа грешката си. Наистина, друг път той свири хубаво и задоволява публиката. Всички изменят мнението си за него. Това са промени, които стават в човека. Всеки трябва да се справя бързо с промените, които стават в него.

Човек се движи в света на промените, т. е. в света на своите мисли, чувства и постъпки. Това са живи числа, които говорят в човека, Числата 1, 2, 3, като количества, са живи. Има числа, на които сборът на цифрите дава все десет. Например:

$$64 = 6 + 4 = 10$$

$$55 = 5 + 5 = 10$$

$$73 = 7 + 3 = 10$$

$$82 = 8 + 2 = 10$$

$$91 = 9 + 1 = 10$$

$$19 = 9 + 1 = 10$$

Всяко число, на което сборът на цифрите дава десет, е число на хармонията. Който работи с тия числа, и да започне зле, всякога свършва добре. Числото 19 минава за щастливо число. Направете една малка табличка на числата от 1 –100, да видите, на кои от тях сборът на цифрите дава десет. Такива са всичко 33 числа. Останалите, на които сборът на цифрите не дава 10, са 67 на брой. Числото 28 е също щастливо. Двойката е добрата майка – бабата, а осморката – истинската, строгата майка. Тя взима тояга и възпитава детето. Истинската майка възпитава, а бабата утешава. Като дойде детето при нея, тя го милва, гали, дава му орехи, и то престава да плаче. Числото 8 е образувано от $4 + 4$ – две положителни числа. Две четворки представят двамата бащи – истинският баща и дядото. Събрани заедно, те образуват осморката – отрицателно число, жената. – Възможно ли е двама мъже да образуват една жена? Ако разглеждате

мъжете като числа, това е възможно. Две четворки, събрани на едно място, образуват една осморка. С други думи казано: Два воденични камъка смилат житото и го превръщат в брашно. Житото се превръща в брашно и се смекчава. От брашното можете да направите прясна, хубава пита. Строгата майка ще набие детето, но ще му направи топла пита.

Казвате: Воденичните камъни са лошите условия на живота. Обаче, като се въртят, тия камъни образуват положителното – брашното. Ако при лошите условия човек не губи вяра, тогава иде доброто. Значи, добре разбрани и разумно използвани, лошите условия водят към добро. В лошите условия се крие нещо добро. В дисхармонията се крият условия за хармония. Важно е човек да схване това скрито условие и да го използва. И обратно: в хармонията, в добрите условия се крие нещо, което води към дисхармония и зло. Като знаете това, бъдете будни, да не се натъквате на лошото. И при най-голямото щастие, човек се безпокои да не се случи нещо лошо. Той казва: Щастлив съм, но нещо лошо ме дебне. – Бъди буден, да не попаднеш на това, което те дебне. Лошото се дължи на нещастните числа в живота.

Кои числа са щастливи? – На които крайният резултат е добър. Например, числата 10, 19, 28, 73, 64 са щастливи. Това са възходящи течения. Като върви по тия течения, човек дохожда до планински извори. Ако си жаден, върви по пътя на щастливите числа. Те непременно ще те доведат до някой извор. Ще пиеш от него и ще удовлетвориш жаждата си. И в умствения си живот човек се натъква на възли, които го спъват. Дойдеш ли до такъв възел, спри и започни да търсиш такова течение, което може да те доведе до щастливите числа. Възелът е планински връх. Ще се спреш на тоя връх и ще започнеш да мислиш, докато попаднеш в ново течение на мисълта. Ти си цигулар, излизаш на сцената да свириш, но публиката те освирква. Веднага изпадаш в отчаяние и казваш: Няма да свиря вече. Не трябваше да излизам на сцената. Не, ще забравиш освиркването, публиката и ще започнеш да мислиш за оня момент, когато ще се явиш отново на сцената, и публиката ще ти ръкопляска. Ще кажете, че това е заблуждение. – Много заблуждения има в света, но те трябва да се преодолеят.

Разправят за един случай от живота на Паганини. Един ден той се явил на сцената да свири. Някои не познали, Паганини и помислили, че друг някой цигулар иска да играе ролята на Паганини. Те започнали да викат: Долу, не искаме да те слушаме! Паганини запазил присъствието на духа си и казал: Господа, послушайте, нека ви посвиря малко, тогава дайте мнението си. Той успял да се наложи на публиката. Като свършил концерта, всички му ръкопляскали и благодарили за хубавото свирене.

Казвам: Всеки може да се намери пред изненади в живота си, но трябва да бъде смел, да не губи присъствието на духа си. Качиш се на сцената, но публиката вика: Долу! Защо си се качил там? Казваш: Чакайте, господа, не бързайте. Тук има някаква грешка. Някога и ти си казваш: Долу! От тебе нищо не може да излезе! Ти искаш да свалиш Паганини от сцената. Това същество в тебе, което иска да свали Паганини от сцената, е публиката.

И тъй, мислете право и разсъждавайте право. Много хора не успяват в живота си, понеже преждевременно излизат на сцената. Ти се възхищаваш от поезията на някой поет, искаш да пишеш като него. Не знаеш, че тоя поет е работил в миналото: днес мисълта му тече плавно и бързо. Ти не си работил като него. Много трябва да работиш, докато дойдеш до неговата поезия. – Как ще позная, кога е дошло време да изляза на сцената? – Пробен камък си ти сам. Ако искаш да разбереш, дали си готов за сцената, направи следния опит: Напиши едно стихотворение, прочети го и го тури настрана. Щом си неразположен, прочети си го сам. Ако неразположението ти се смени в разположение, стихотворението ти е добро. Като изменя твоето състояние, то може да влияе и на другите хора. Ако не може да повлияе на тебе, и на другите няма да повлияе. И музикантът може да се изпитва по същия начин. Като свири, нека следи, дали разположението му се подобрява. Ако се подобрява, той свири добре. Щом се подобрява неговото състояние, ще се подобри състоянието и на окръжаващите. Човек свири, пише и работи, за да внесе тласък първо в себе си, а после, и в своите близки. Закон е: Бъди доволен от себе си, за да бъдат и другите доволни от тебе. Ако другите те хвалят, а ти не си доволен от себе си, нищо не струваш. Ако в твоето съзнание няма движение, не очаквай никакво отражение в съзнанието на другите.

Един испански поет написал едно стихотворение. Близките му го запитали, каква е идеята, която вложил в стихотворението си. Той казал: И аз не зная. Писах нещо, но какво, нищо не разбирам. Колкото разбрахте вие, толкова и аз разбирам.

Пазете следното правило в живота си: когато счупите едно шише, не оставяйте счупените части на пътя. Съберете ги в една торба и ги заровете в земята. Иначе, ще стъпи някой върху тях и ще се нарани. И вие може да стъпите върху тях и да се нараните. Зарови ги в земята и кажи: Ще бъда внимателен, друг път да не чупя шишета. Днес млади и стари страдат все от счупени шишета, от счупени мисли и чувства. Ако попаднете на счупени шишета, заровете ги. Ще дойде ден, когато няма да заравяте нищо. Щом нищо не се чупи, нищо няма да се заравя. Не е ли смешно, момъкът и момата, които се обичат, като се разхождат, момъкът да падне на улицата и да умре. Момата ще плаче и ще се вайка, че останала сама.

Това значи, да счупиш шишето си. Един мъдрец минава край момата и казва: Не плачи, момъкът е жив, но се преструва на умрял. – Докажи, че е жив. Мъдрецът се приближава към момъка, хваща го за ръката и му казва: Стани! Той става и продължава пътя си. Ако момата има вяра, момъкът лесно ще оживее. Ако няма вяра, той може да остане на мястото си.

Какво става по-нататък? Момата и момъкът благодарят на мъдреца, и всеки от тях си отива: мъдрецът отива на една страна, а момъкът и момата – на друга. Питам: Разрешен ли е въпросът? Един ден и момата ще се престори на умряла. – Това не е разрешение на въпроса. Момъкът и момата трябва да тръгнат след мъдреца, да следват неговия път. Те трябва да му кажат: Учителю, ние искаме да ни ръководиш. Без тебе нашият път е изложен на опасност. В твоя път е нашето щастие. – Какво представя щастиято? – Разумното начало, на което човек поставя живота си. Каквото и да се случи в живота ти, щом следваш пътя на мъдреца, той всичко ще изправи. Ако си нещастен, знай, че това е условие да проявиш знанието си. Ако не можеш да разрешиш някой въпрос, знай, че си невежа. Тоя въпрос е разрешен от разумния човек, както и от мъдреца. Всеки трябва да носи в себе си такава мисъл, която може да възкресява. Тази мисъл, тази идея, е идеята за Бога. Тя е мощна идея, затова може да възкресява всички мъртви неща.

Т. м.

10. Лекция от Учителя, държана на
11 декември, 1931 г. София – Изгрев.

1931_12_11 Щастливи числа Жануа-98“, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

ЩАСТЛИВИ ЧИСЛА

---

11 година

10 лекция на Младежкия клас

11.XII.1931 година, петък, 5 ч.с.

ИЗГРЕВ, СОФИЯ.

Добрата молитва.

Пишете върху темата: „Мястото на прозата и поезията в живота“.

Нали сте учили вие какво разбирате под думите нещо и тяло? – Има нещо станало, нещо някъде или другояче зададен въпрос: Произходът на нещата. Може ли в света да произлезе нещо без да има някаква причина. Може ли да има някаква причина, без да има някаква разумност в причината. Това не е едно философско твърдение, но един закон, по който животът се развива. Вие трябва да го изследвате по същия начин, както зидаря, когато ще построява къща, взема размерите на къщата, каква ще бъде височината, взема предвид каква ще бъде тежестта, прави пресмятания колко да бъдат дълги и колко високи стените. Когато става самият процес човек в мисълта си има съображения – дебелината и издръжката на тежестта. И при изграждането на тялото, е така: То е едно великолепно здание, вие не може да изучавате вселената. Много неща могат да се предполагат за вселената, но това са предположения. Човек не е бил там, не е видял или неговото съзнание не е така будно. Вие казвате, че земята има 12 хиляди километра диаметъра ѝ. Имате ли ясна представа какво е това 12 хиляди километра? Или казвате, че слънцето има 800 хиляди километра диаметър. Или вземете идеята за един ангел. Вие си го представяте, но си го представяте като един човек. Той е грамадно нещо, не може да бъде като човека. Под думите прилича на човека, разбираме, че има нещо което наподобява. Ако ние предполагахме, че от първата клетка е произлязъл човекът, то можем да кажем донякъде, че първата клетка наподобява човека. Но между първата клетка и сегашния човек има грамадно различие. Различието седи в придобитото. Сегашният човек има повече нещо. Да ви туря един контраст. Има нещо, което може да се знае. Вземете изречението: „Любовта поддържа живота“. Дето има любов, има живот. Но Любовта не е животът. Любовта поддържа доброто, но любовта не е доброто. Любовта поддържа разумността в живота, но любовта не е разумност. Любовта е всичко и същевременно тя е нищо. Вие сега под

думата „нищо“ разбирате небитие. Че от нищо станало нещо. Но именно небитието е реалността. Това, което не е, е. Пък това, което е, не е. Трябва да се огъне умът ви. Вие казвате: Не може да се огъне умът. Обикновено човек не може да обръща главата назад, но има акробати, които обръщат главата си назад и се допират до петите на краката, значи невъзможното става възможно. Когато човек дълго време се упражнява, може да добие това. Има идеи, които не могат да се схванат, но това не показва, че тия идеи не съществуват. Казвате: Заблуждение е. Заблуждението е криво схващане. Но във всеки случай в едно заблуждение има някаква реалност. Един човек не може да ви излъже с лъжа, той ще ви излъже с някаква реалност, ще ви излъже с нещо, което не е лъжа.

Вие казвате: Сега толкоз сняг има вън, трябва ни въглища. Какво ни интересува нас, че главата може да се обръща назад до петите. Отде знаете, че има сняг. Вие казвате, че ние виждаме. Не се съмнявам, че виждате. Не се съмнявам в това, че има сняг, но какво ви дава повод да се плашите от този чистия сняг. Той досега никакво зло не ви е мислил. Той досега е дошъл в бялата си премяна на гости, вие казвате, сняг! – Вие туряте една идея за последствията. Аз наподобявам какви са тези последствия. Ако дойде най-добрият човек при вас, може да ви трепне сърдцето. Например той има да взема от вас 100 хиляди лева, а вие нямате нито 5 пари и се засрамвате, трепва ви сърдцето. Защо? – Има да взема от вас. Имате да му давате. Вие се плашите не от човека, но от парите, които имате да му давате, но ги нямате. А пък този човек е едно отражение. Или да допуснем, че вие седите и се безпокоите в ума си. Но мине през вас една лоша мисъл и веднага трепнете. Когато през ума ви мине една лоша мисъл, защо се уплашвате от нея. Тази лошата мисъл може да ви напакоти. Тази лошата мисъл може да е някоя бомба. Изисква се малък фитил да избухне. Страхува се човек. Но питам сега: Кое е поводът? По какъв начин тази мисъл е дошла в ума ви. Ако някъде поставят бомба, например до вашата къща, то трябва да има някакъв повод, някой неприятел, който иска да ви причини някакво зло. Ако някоя мисъл е дошла във вашия ум, трябва да предполагате, че някой е турил някоя бомба у вас. Ако вие съзнавате, няма да ви уплаши мисълта, но вие трябва да разбирате законите. Тази мисъл е дошла по известни закони. Вие казвате, че това са учени работи. Реките не текат по върховете на планините. Ти никога не може да заставиш една река да тече по върховете. Следователно, щом някой каже, че еди-коя си река щеше да ме завлече, ти мое ли да предполагаш, че този човек е на върха на планината. Ти предполагаш, но той е долу в долината, дето при известни условия реките текат. Има известни съчетания, при които реките може да ни повредят. Някой казва: Без малко щях да падна и да се убия. Можеш ли да предположиш, че този човек е в долината? – Не. Предполага се, че е на високо място. Значи хората падат, не когато са били на равно място, на

полето, но когато са били на високото място. Това са научни изследвания, които можете да приложите в живота. Например губиш пари. То отговаря на даването. Или изгубиш общественото мнение. То отговаря на падането отвисоко. Ти веднага падаш духом, наранил си се, не искаш да излезеш да се покажеш на прозореца, защото си изгубил общественото мнение.

Питам: Когато изгубите общественото мнение, колко хора мислят заради вас? – Целият ли народ мисли заради вас, цялото ли общество мисли заради вас. Вие много предполагате. Няколко души мислят заради вас. Някой критик е писал заради вас. Ако някой критик, като Ръскин, известен английски критик, то е друго. Обаче, в случая, някой студент едва свършил, иска да се прослави за критик. Пише статия някъде във вестника. Вие се плашите и казвате: Цялото обществено мнение се изменило заради мене. Но вярно, че в тази критика има нещо опасно. Защото един критик е като една запалка. Питам сега една запалка колко процента има да попадне на своята цел. Ще ви дадат едно голямо пушкало, едно военно оръжие. Или ще ви дадат да обстрелвате на разстояние един километър и ще ви дадат награда от 10 хиляди лева. Като изхвърлите 100 снаряда, да попаднете на целта. Вие като стреляте, колцина от вас ще попаднете на целта. Това не е така лесно. Дълго време човек трябва да се упражнява да нагласява оръжието. Вещият стрелец е направил своите изчисления. Всяка една мисъл, за да постигне своята цел, си има закони, по които върви. Същият закон е и за каквато и да е друга стрелба. Запример по отношение на богатството щастието е променливо. Щастието е пак нещо реално. Както на земята го разбираме, щастието пак си има връзка с някое материално благо. Вън от материалното благо не може да се разбира. Щастието подразбира богатството. Земи виден човек, общественото мнение да е за вас. Такъв човек минава за щастлив. А пък нещастен човек кой е, който няма нищо. Нито пари има, нито нивици има, нито къща има, нито някакво обществено мнение. Питам: Щастливият човек и нещастният човек не започнаха ли от едно. И те са вече прогресирали в известно направление. Може ли човек да се роди нещастен? – Не. Той никога не може да се роди. Нито щастлив, нито нещастен. Той може да се роди с условия за щастието и с условия за нещастието. Никога не се ражда или щастлив, или нещастен. Той може да се роди в щастлив момент, в такива условия.

$1 \cup \wedge^2$

Вие трябва да имате една конкретна идея, конкретна идея, че щастието трябва да започне с ума на човека. Първото е нещастният човек, а вторият е щастлив човек. Щастие и нещастие. Вторият е щастлив човек, но този човек, който е щастлив, е изложен на големи възможности да изгуби своето щастие. А пък другият, нещастният, има всичките възможности да стане щастлив човек. Нещастният човек е кандидат за щастието, а щастливият човек е кандидат за нещастието. Това са отношенията. Това е в

законите на природата. Вземете числото 1 и 2. 1 и 2, вие може да ги разглеждате като количества, но същевременно 1 и 2, това са полюси на действие. И тогава количествено едно се изразява в количеството 2. Числото 2 е полюс, в който силите на едното се изразяват. И следователно, две показва едновременно отношение към 1 и количеството от енергията, която от 1 пада в 2. Следователно двете е електрически полюс, дето се появява светлината. Двете е отрицателният полюс. Тогава, за да започне вашият живот, вие трябва да имате едно, един център, от който да излиза вашата мисъл. После трябва да имате две, условията, при които вашата мисъл трябва да се проявят. Не са мислите, които дават условията. Мислите всякога насочват човека към целта, а пък чувствата и желанията дават условия за реализиране на целта. Мисълта е силата, която тласка човека към неговата цел или това е центърът на неговите тежнениа. Например падението на земята към слънцето, това е мисъл. Някаква сила тласка земята към слънцето, това е целта. От падението на земята към слънцето се предизвиква енергия от слънцето, която произвежда светлина на земята. Ако земята престане да се интересува от слънцето, то и слънцето ще престане да се интересува от земята. Няма да има никаква светлина.

Аз изваждам закона: Ако във вас няма тежнение да се стремите към Бога, в Бога никога няма да се зароди желание да ви помага, да ви изпраща светлина. Вие искате да бъдете щастливи в света, това е само резултат на вашия ум. Мисълта, това е целта, която трябва да се реализира в далечното бъдеще. Тази мисъл събужда във вас мощни сили, които се крият във вас. Трябва да дойде тогава сърдцето на помощ. Има цели големи и малки. Всякога човек трябва да има някаква цел. Някой казва: Целта може да бъде неразбрана. Когато в човека се зароди страх, в даден случай – страх, безпокойство, вътрешна несамоувереност, тази несамоувереност показва едно малко отклонение от онзи път за постигането на целта. Всякога, когато има едно малко отклонение, в сегашния човек се заражда едно безпокойство. Например, имате една такава линия Тази линия е огъната наляво и надясно. Има линии, които са обърнати нагоре и надолу, защото има отклонение наляво и надясно. Но има отклонение нагоре и надолу. Да кажем, че вие имате един импулс. Трябва да знаете този импулс къде е отклонен, вляво и дясно или нагоре и надолу. В ляво и дясно е отклонението на сърдцето. А пък нагоре и надолу това е вашият ум. Това е в стремежа на вашата цел. Вие може да спирате, има слизване и качване. Една линия може да е огъната вляво или вдясно. Кога произтича

отношението вляво или вдясно. Вляво тяжненията всякога произтичат от характера, когато чувствата вземат надмощие, вземат тежестта. Някой човек си държи главата на лявата страна. Защото лявата страна, мозъкът му е малко по-тежка, с няколко грама по-тежка. Той си държи главата така. Някой си държи главата надясно. Един навежда главата си надясно, друг наляво. Казват няма да я бъде. Единият е отишъл в кръчмата и му ударили един ритник. Той си навежда главата наляво и си казва, втори път като отива в кръчмата ще гледам да ме не ритат. Другият, който държи главата наведена надясно, той е кръчмарят, който казва: Много пиха, но не платиха всичко. Втория път, като дойдат, по-скъпо ще платят. Той иска да подигне цената на винцето. Той казва, ядоха, пиха, но не платиха всичко. На моя гръб остава всичко. Ако те ядат на моя гръб, какво ще стане? – Тоя човек продава вино, а пък първият мисли за ритника, който му ударили. Хубаво ял и пил, но мисли за ритника, който получил от неговите приятели. Ако вие имате едно неприятно чувство или имате ритник от някой ваш другар, или пък сте кръчмар и сте продали виното по-евтино.

Или да ви приведа. Някой казва: Аз се изложих пред другарите си. Какво подразбирате вие под това? – (Когато човек направи нещо, което не е както трябва). Но защо се е изложил пред другарите си? – Той е дал някакво обещание и не е устоял на думата си. Разчитали са другарите му на неговите чувства 100%. Но той не си устоял на думата и тогава съжaliaва. Или пратили са го да свърши някаква работа, а той съвсем загазил в тази работа. Значи изложил се е. Седи и си потрива ръцете. Хубаво, за да не се изложи, какво трябва да направи? – Всеки един от вас може да се изложи. Най-напред го мислят за голям цигулар, той излезе да свири на сцената, но не е хубаво времето и свири зле. Публиката не е доволна и той се усеща, че е изложен. Какво мисли? – Веднага се заражда един контраст. Той казва: Ще им докажа втория път, че мога да свиря. Втория път идват и си изкривяват лицето, направят гримасата, казват: Хайде да го послушаме. После се учудват всички и казват: Хубаво свири, той направил прогрес за 4–5 месеца и веднага се изменя мнението за него. Сега това са промени, които стават бързо. И вие трябва да се справите със себе си. Вие имате цял един свят, на вашите мисли, чувства и постъпки. Това са живи числа, които постоянно говорят. Количеството едно е живо число. Количеството две е също живо число. Също и количеството три. Колко числа има от 1–100? – На някои като съберете сбора дават все 10. 33 числа има, които се различават по количество, но всеки път дават единица като краен резултат. Втория път напишете тези числа. Можем да се спрем на тях. Например

$$64 - 6 + 4 = 10$$

$$55 - 5 + 5 = 10$$

$$73 - 7 + 3 = 10$$

$$82 - 8 + 2 = 10$$

$$91 - 9 + 1 = 10$$

$$19 - 1 + 9 = 10$$

Тези числа играят важна роля. 19 е едно щастливо число. Аз ги наричам тия числа 33. Те са мощните, силните числа в живота. Всяко едно число, което завършва с 10, е число на хармонията. Като можеш да събереш общия сбор от цифрите и да получиш 10, то краят ще бъде добър. Можеш да започнеш зле, но всякога ще свършиш добре. Другите числа, които остават, сборът на чиито цифри не е 10 (От 1–100 има 67 числа, сборът на които не дава 10). Втория път направете таблица на тия числа. Например 24, 25, 28. Числото 28 е щастливо число. Майката е в началото. 8 е в края. В това щастливо число 28, щастливо е двете и осемте. Двете е първата майка, а 8 е другата майка. Първата майка е бабата. Тя като дойде ще каже бабиното и ще даде орехи, а 8-те е същинската майка, тя иде с дървото. Казва: При баба си ще ходиш, трак, трук, трак, трук. Като поплаче ще дойде при голямата майка и тя ще го потупа. Та в края на краищата има кой да те утеши. Твоята същинска майка ще ти даде възпитание педагогическо. Твоята баба ще те потупа и ще ти даде орехи и ти се усещаш уравновесен и казваш: Много добра е баба ми, Господ здраве да ѝ дава. Но питам, где седи лошавината на числото 8? – $4+4$ е 8. Две положителни числа правят едно отрицателно. В дадения случай 8-те е лошо, понеже е двамата бащи, дядото и бащата. Двама мъже са образували една жена. Какво ще разберете под това – двама мъже могат ли да образуват една жена? – Вие не вземате жената в този смисъл. Това са две положителни числа. Законът сега е друг. Вие имате два воденични камъка – горният е 4 и другият е 4, но между тия камъни туряте житото и то става чрез смилането на брашно, меко. Числото 8 е смляното брашно, от което можете да направите приятна пита. Но приятно е, че в огъня ще се опече. Тази майка, макар че може да ви натупа малко, но тя ще ви приготви топла пита. Вие ще кажете: Лошите условия отгоре и отдолу. Тези два камъка като се въртят, се образува положителното. Но винаги две отрицателни дават положително. При всичките рационални числа, ако разбирате закона, ако не губите вяра, крайният резултат е добър. При две лоши условия, резултатът може да бъде добър. Може да идете в Монако, ако може да изберете един момент, когато се събират, хвърлят и теглят някой билет, веднага ще изтеглят числото 8. 8 какво означава? – Има един закон, който трябва да проверите в себе си. Всякога, когато попаднете в едно хармонично състояние в живота, вие чувствувате една приятност. Да кажем, че сте в много неблагоприятни условия, чувствувате една малка радост, като че нещо хубаво е станало, ще се променят условията. Не че нямаш данни. Все имаш известни данни, но ти чувствуваш тази промяна, която ще дойде. Както барометърът схваща. И в човека има един

психологически барометър, а пък някой път обратното: При най-голямото щастие, което имате, има нещо, което ви безпокои. Казвате: Струва ми се има нещо да стане. Безпокоя се.

Та именно законът е там: Когато човек попадне в едно от тия числа 10, 19, 28, 73, 64, крайният резултат е добър. Това са течения. По това течение като вървиш ще постигнеш своето щастие, ще отидеш до една пътека, до някой извор. Жаден си, попаднал си по една пътека, която води до някой извор, след един, два километра ще дойдеш до извора. И тогава тази мъчнотия, която има, ще се премахне. Същият закон е и във вашия ум. Някой път младият човек не иска да живее, казва: Не мога да нося тия неща. Той трябва да се спре в този момент. Той се намира на един възел, на един висок планински връх. Трябва да намериш едно течение, едно правилно щастливо течение, по което да тръгнеш. Трябва да измениш своята мисъл. Щом някой път сте неразположен, изменете мисълта си. Ти казваш: Как ще се измени? – Тези предмети или тела, за които мислите, или тези приятели, за които в даден случай мислите, изменете вашата мисъл. Престанете да мислите за тях. Да допуснем същия пример за онзи цигулар. Младият цигулар, който за пръв път излиза на сцената и го освиркват. Той си казва: Що ми трябваше да свиря. Трябваше да почакам. Но станало, освиркали го. Той оставя цигулката и казва: Не ми трябва да свиря, не трябваше да им свиря. Той трябва да престане да казва така. Той трябва да остави тази публика, да счита, че този инцидент го е видял насън и да си представи втория момент, когато всичките му ръкопляскаат. Но ще кажеш: Това е заблуждение. Че и другото е заблуждение. Разправят един анекдот за Паганини. Този случай не е турен в биографията му. Попаднал той на едно място и излязъл да свири. И като се качил на сцената, те му казали, долу не искаме да свири този. Ти искаш да играеш ролята на Паганини, долу. Той им казал, чакайте да ви посвирия. Някаква погрешка имате. Най-после той трябвало да укроти публиката. Като започнал да свири, започнали да му ръкопляскаат. Ако той беше изгубил присъствието на духа си, щеше да изгуби. Те са си мислели, че той иска да играе ролята на Паганини.

Та в живота може да ви се случи такъв някакъв някой инцидент. Могат да ви кажат: Долу. Там онзи, какво се е качил там. Той ще каже: Чакайте, господа, погрешни сте в себе си. Някой път ти кажеш на себе си: Долу от тебе нищо няма да стане, не е ли същото. Ти искаш да снемеш Паганини от сцената. Кажи си, чакай, чакай. Този, който казва така, е голямата публика. Ти казваш, чакай, ще ви покажа.

Вие трябва да имате при известни условия правилни разсъждения. Ако нямате. Какво е реалистичното разсъждение. Някой път се заблуждавате.

Някой поет пише, той работил в миналото. Текат му мислите, знае как да постави ритъма. Ти пишеш, но като дойдат твоите стихове да се четат, като на този знаменития поет, може да бъде в този живот, но може да не бъде в този живот. Трябва да работиш. Много хора не успяват по единствената причина, че преждевременно излизат на сцената. Аз ще ви дам едно правило, то е следното: Поет си, напишеш едно стихотворение. Един пробен камък е следният: Ти не ходи да четеш своите стихотворения, какво ще кажат другите. Аз да ви дам един пробен камък. Запазете си това стихотворение и един ден, когато си неразположен, вземи и го прочети. Ако това стихотворение измени твоето неразположение, то е хубаво. Но ако не го измени, хвърли го и напиши друго стихотворение. Като го четеш, тогава ще знаеш силата на стихотворението. Това стихотворение е за тебе. Ако той има върху тебе хубаво влияние, то ще упражни такова влияние и върху другите хора. Защото то е направено, за да даде тласък някому. Ако си музикант, когато си неразположен, посвири си някоя серенада или някое класическо парче. Ако от това свирене може да се измени настроението ти, то ти си добър музикант. Ако другите хора те хвалят, пък ти не се хвалиш, то не струва музиката ти. Такъв е законът в битието. Ако ти не чувстваш сам в твоето съзнание, ти никога не можеш да направиш рефлекс, да го отразиш в другите. Един испански поет написал 4 куплета и другите като ги прочели, казали: Хубаво е, но не знаем какво иска да каже този поет. Викат го и го питат: Дайте ни едно изяснение на тази дълбока идея, която сте вложили. Той казал: И аз не зная. Писах: Колкото вие разбирате, толкоз и аз разбирам.

Ако не спазвате вие тези правила в живота – от неспазването на тези правила в живота произтичат всичките недоразумения, обезсърдения, безверие, противоречия. Като не се спазва този основен закон може да се натъкнете на хиляди мъчности. Пазете едно правило: Когато счупиш едно шише, не го хвърляй на пътя си. Събери парчетата, тури ги в една торба и ги зарови, защото инак ще мине някой друг и ще се нарани. И ти като минеш втори път ще се нараниш, тогава и ти ще опитаеш закона. Събери ги като светиля, тури ги в торбата, зарови ги отгоре. Тури един камък и си кажи: Втори път няма да чупя.

Всички вие, младите и старите, страдате от изчупените шишета. От счупени мисли и чувства. Щом е счупено, погребви го. Или пък ако си майстор, купи го и направи друго шише. Ще дойде време, когато няма да погребват. Сега погребват. Не е ли смешно, двама щастливци, момък и мома, се оженили, тръгнали по пътя, гугуцат си. Изведнъж момъкът пада и умира. Тя плаче и вика: Затова ли ме взе, че тук да ме оставиш. Къде ще остана без тебе и тя плаче. Това е счупеното шише. Минава един мъдрец и момата му казва: Умря този, в когото вложих сърдцето си. Мъдрецът казва:

Не бой се, той се преструва. Момата казва: Пулсът му не бие, не тупа му сърдцето. Мъдрецът казва: Не, преструва се. Мъдрецът го хваща и казва на момъка: Стани. Момъкът става. Той казва на момата, нали ти казах, че се преструва. Този мъдрец знае законите. Казва на момъка: Не карай тази да плаче заради тебе. Това става, за да те опита. Ако ти имаш вяра в Бога, той ще стане. Ако нямаш вяра, ще го погребеш в гроба, ще кажеш, горкият. А пък ако имаш вяра, непреодолима вяра и знание, този мъдрец ще мине, ще го хванеш за ухото и той ще стане. И какво е станало тогава. Един разказ може да направите. След като въздигнал мъдрецът този младия момък, какво са направили младият момък и младата мома? – Вие ако бяхте, какво щяхте да направите. Вие щяхте да кажете: Благодарим, много сме признателни. И мъдрецът ще си отиде на едната страна, и вие на другата. Разрешихте ли въпроса? – Утре и момата ще се престори на умряла, тогава? – Трябва да последват мъдреца. Тръгват и двамата, и казват: Учителю, с теб ще дойдем, защото е безопасно, ти ще ни ръководиш в този път. Другояче и момата ще се престори. Ако те тръгнат с този мъдрец, там е щастieto. Щастieto, това е разумното начало, на което човек поставя живота си. Защото каквото и да стане, мъдрецът ще хване за ухото този, който се преструва на умрял и ще го изправи. Всяко едно нещастие е условие, за да проявиш своето знание. Неразрешените въпроси за невежите хора са въпроси, разрешени за разумните, за мъдреците. И следователно всеки един човек трябва да има една мисъл в себе си. Когато може да възкресява мъртвите мисли, чувства и постъпки, това е законът. Тази идея да остане във вас: Идеята за Бога, мощната идея, която всякога може да възкреси в нас мъртвите работи.

Отче Наш.

На 4.XII.1931 г. по каталога на Елена Андреева няма лекция.

1931_12_13 Пред всичкият народ

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ПРЕД ВСИЧКИЯ НАРОД

Добрата молитва

„Духът Божий“

24 глава от Евангелието на Лука, до 23 стих

Ще взема само думите от 19 стих:

„Пред всичкият народ“.

Моята цел не е нито да ви уча, нито да ви морализирам. Учи се невежият, защото у него има стремеж към знание. Тогава ние задаваме въпроса: онзи, който знае, какво трябва да прави? Който не разбира смисъла на живота, той ще се възгордее, ще мисли, че знае много. Знанието е, върху което добрите работят, невежият не може да работи. Трябва да работи онзи, който знае; следователно невежеството е стремеж към знанието, знанието е стремеж към работата, а работата е стремеж към постижението на великата цел на живота. Казват някои: Каква е целта? Целта стои в човешкия ум. Всеки, който има ум, има цел. Всеки, който има сърце, има условия. Всеки, който има воля, има постижение. Това са неща вложени в човешката душа. Сега, душата може да я разбирате както искате. Тя е един факт. Противоречие има като каква е, дали е нещо неделимо или е нещо, което се дели. Аз казвам: душата е нещо, което се дели и не се дели, което се умножава и не се умножава. След като разделите една единица на нейните съставни части, какво придобива тази единица? И като съберете нейните части на едно място, какво придобива тази единица? Цялото и като го делиш, и като го умножаваш с неговите части, не може да стане нито по-голямо, нито по-малко. Това е аксиома, която трябва да разберете. Ако мислите, че животът може да се увеличава или намалява, грешите; ако мислите, че може да умрете и да оживеете, това са състояния на живота. Трябва да имате една постоянна философия. Тъй както философите разглеждат нещата, то е частично разглеждане.

Вземете личността. Казвате: „Аз съм личност“. Личността не се състои само от един факт. Личността е един завършен резултат на физическия свят. Следователно всички сегашни хора не живеят своето настояще, всички хора сега живеят живота на миналите векове. Да ви приведа онзи пример на съвременните астрономи. Вземете светлината като единица, или скоростта на светлината. Мъчно може да се определи с каква бързина пътува светлината до Земята, но приблизително изминава около 300

хиляди километра в секунда. Следователно ако вие сте на Месечината, в 3/4 от секундата или за около една секунда светлината вече е отишла от Земята до Месечината. От Слънцето до Земята пристига за 8 минути, както изчисляват. (Значи светлината, която сега възприемаме, не е тази, която сега излиза от Слънцето, а онази, която е излязла преди 8 минути.) А до най-далечните области на нашата Слънчева система, до крайните ѝ предели, доколкото сега знаят, светлината пристига за 5 часа. Авторът, който дава тези изчисления, не е турил десетата планета, която сега е открита, но не е кръстена още. Има десета планета, която по големина иде след Юпитер. А ако старовременните астролози дойдат във вашите времена, ще кажат, че има само седем планети. Мерките на тези учени хора бяха толкова ограничени, че не позволяваха никой друг да оспорва тяхната наука. Като им трябваше някоя планета, туряха Слънцето за планета. Искане не иска Слънцето, направиха го планета - в тяхната астрология то е взето като планета. Прави са, може би, в едно отношение - ако подразбират, че планета е всяко тяло, в което живеят някои организирани същества; прави са в туй отношение. Но сега да оставим този въпрос. Те са имали становище по него според степента на тяхното съзнание. В ония времена нямаше тия уреди, с които хората да видят, а те не можеха да осъзнаят, че има и други планети. За пример сега ние знаем, че има само седем цвята, че има седем тона. Сега музикантите имат 8 октави на пианото. Според някои научни изследвания обаче, в предната част на човешкия мозък има едно място, дето е поставен един орган, който има 25 хиляди клавиша. Онзи, който не е запознат с музиката, може отчасти да разбере какво нещо е музиката. Ако вие се качите в света на съществата, които са по-развити от нас, ще разберете: ние имаме претенции да мислим, че ние сме най-висшите същества на Земята, но истината е, че има далеч по-развити и възвишени същества, за които и хабер нямаме. Но ние не сме нещо отделно от тях, а сме едно цяло. Целокупното човечество е било от преди времето на Адам, преди да е съгрешило. Казва се, че Бог направи човека по образ и подобие свое. След туй направи още един човек от кал. Следователно има човеци, които са направени по образ и подобие Божие, и други, които са направени от кал, мязат на кал; те имат жива душа и са смесени. Едните ги наричат Синове Божии, а другите ги наричат дъщери човешки. Казват, че тия Синове Божии се влюбили в дъщерите на човечеството. Мит е това. Хубаво е да имате едно схващане, да разбирате какво се крие в един мит. Дъщерите човешки са тези, които са направени от кал, от материя. Кал употребяват само българите; калта, която хората тъпчат по пътя, това наричат кал. Кал се нарича когато не е добре замесена, но когато е добре замесена, как я наричате вие? За пример, когато една домакиня от житото замеси хляб, какво ще го наречете? Вие имате в нощвите смляно жито - брашно и с него замесвате хляба. После това, което замесвате в нощвите, го наричате тесто,

нали? Като се омеси тестото и като го опечете, вие го намирате за отлично.

Да се върнем към стиха „Пред всичкият народ“. Това са най-умните, най-възвишените души, които могат да се разбират. Аз под думите „всичкият народ“ не разбирам тълпата, масата. Така можете да говорите вие за някое стадо животни, но когато се отнася за народ, се разбира най-разумното. Ако вие не внесете тая идея в ума си, създавате най-голямото нещастие в света. Сега вие мислите, че онзи народ, който Бог е избрал, ще седи по-високо от вас, или пък вие с вашето самомнение сте нещо много по-високо от някои народи. Ще се повдигнете да мислите, че вие всички сте едно велико цяло, нито по-високо, нито по-ниско от останалите. Това е една обща психологическа слабост. Или вие мислите, че сегашните ви разбирания са реални и не подлежат на изменения? Като казвам „вие“, не разбирам под това местоимение вас, слушателите само.

Вие не можете да разберете смисъла на човешката реч, докато не дойдете до обикновените съюзи. Извадете съюзите от речта и вижте какво ще представлява тя. Туй, което циментира, споява, това са съюзите. Прилагателните, глаголите, съществителните без съюзите са като овцете без овчар. Следователно съюзите са овчарят, който свързва и дава смисъл. Като минавате покрай някоя патка, тя казва: „С-с-с-с“ - съюз. Ти си разумно същество, гледай да не те сповети някой глагол. Защото глаголет е действие. Кога се явяват глаголите? Глаголите се явиха, когато съгреша Адам. Преди да съгреша Адам нямаше никакви глаголи. В този смисъл вие казвате: Аз исках, бях, говорих, пих, мислих и т.н. След като си искал, какво си направил? Дал ли си някакъв подтик? Казвате: култура, бояджийство. С бояджийство може ли да се оправи светът? Може да се създаде една мода. То е хубаво, не е лошо това изкуство, но ако мислиш, че като смесваш това и онова си направил нещо, ти нямаш понятие за бояджийството. Ако е за бояджийство, птиците са хиляди пъти по-майстори от нас, хората. Цветята, растенията са още по-добри специалисти. А ние ги считаме за първокласни невежи. Растенията така се боядисват, че колкото и да пече слънцето, не се развалят краските им. Какво представлява едно цвете вие знаете ли? Говоря по новата философия. Под думата „цветя“ аз разбирам неща, които не са завършени, които не са реални. Има много творения на Земята, които не са реални, не са завършени. За в бъдеще ще станат реални. И сегашният материален свят преди милиони години не беше реален, а беше в едно газообразно състояние. Имаше и тогава морета, съществуваша, само че не ги виждаха. И растения имаше, само че тия растения бяха другоояче организирани.

Аз наричам отвлечени работи тия, които са неразбрани. Те трябва да се съпоставят с разбраните. Пред сегашните хора щом разглеждаш една

истина, те ще кажат: Това съобразено ли е със съвременната последна научна теория? Може да е съобразено, може да не е съобразено. Сегашните научни теории съобразени ли са с теориите на миналото, съобразени ли са с теориите на бъдещето? Теориите и хипотезите, това са стъпала, по които ние се качваме нагоре. Всичките теории от създаването на мира съставят стъпала, по които цялото човечество се качва, и нищо не е изгубено, Най-големите противоречия, които са съществували някъде, са изчезнали. Може да се каже, че тези геологически формации са образувани и че животът е едно противоречие. Това е една философия. Да вземем мисълта: ти можеш да мислиш криво, както и да е. Но мисълта, която ти пращаш в света, е един физически принцип. Дали ти мислиш право или криво, ти вече твориш в света. Тази сила - мисълта, която е излязла от твоя ум, тя твори. От научно гледище, как се образуваха планините, как се образуваха скалите? Може да обяснявате тяхното образуване по един механичен начин, може да го обяснявате по един технически начин, но това е едно много леко обяснение. Фабриците, колелата как са създадени? Каква сила е действала вътре, докато се турят тия колелца в действие, на работа? Първоначално тия фабрики са съществували в природата и по техен образец са създадени фабриците, които сега имаме. Какви ли не чудни инсталации има в природата! Ако вие можете да погледнете в една природна инсталация, малко ще се позасмеете. Много хубава е. Все таки, трябва да се насърчим като малките деца. Често детето рисува едно гардженце, майката се учудва и казва: „Гениално е това дете, на 4-5 години е, а каква гарга е нарисувало!“ Тя показва гаргата и се възхищава. Майката може би вижда бъдещето, какво ще излезе от това дете, че ще стане велик художник, гений. Права е майката в това отношение. Виждате работата на художника: като тегли една крива линия, той туря основните черти на своята картина. От тези черти ще се познае, ще стане ли тя едно велико творение или не. В такива основни черти понякога може да изучавате характера на хората. И при човешкия характер най-първо се турят основните черти, след туй се турят сенките. Има основни черти, които Природата е положила във веждите на човека, има основни черти в носа, в устата, не само прави линии, но основни черти. Основната черта от детство до стара възраст си остава неизменна.

Та казвам: тези основни черти съставят основното, върху което нашият характер се гради. Даже ние, когато разглеждаме себе си, казваме: аз не познавам себе си. За да познаеш себе си, ти трябва да имаш една основна черта в ума си, която никой никога да не измени. В сърцето си трябва да имаш една основна черта, която да познаваш и във волята си трябва да имаш една неизменна черта, която да познаваш.

Сега онези от вас, които по едно стечение на обстоятелствата не обичат дълбокото, казват: който много мисли, се поврежда. Вярно е, че който много мисли се поврежда, но и който не мисли се поврежда. Аз ви казвам: като мислиш ще се повредиш и като не мислиш ще се повредиш. Кое е по-добре? По-добре е да мислиш и да се повредиш, отколкото да не мислиш и да се повредиш. Цел трябва да има в живота. Мисълта, това е цел. Когато дойдат тези съюзи, съюзяването, тогава ще се образуват нещата. И онези неща, които сега са нам непознати, ще ни станат познати. За пример аз наричам наука това: да се извади един недъг на човешката душа, да се види какъв е той; например крадлив ли е човек или не е крадлив. Според моето становище науката е да намериш финото в човека; онова, обикновеното, всеки може да го намери, да го види. Бъдещото възпитание на хората ще зависи от това, да гледаш положителната страна на всичко и да насърчаваш всекия към успех. В това отношение аз съм правил само няколко опита във Варна. Имаше едно малко момиче, майка му постоянно му се караше, че не може да вземе три тона. Тя казваше: „От нея всичко може да стане, но певица не може да стане, не може да пее.“ Но аз знаех, че тя може да пее, защото в рода им по майка и по баща имаше певци, и майка ѝ пееше. Когато баща ѝ беше трезвен, не пееше, но щом изпие четвърт кило винце, започне да пее. Значи има хора, които са музикални, но не пеят в трезво състояние; когато не са трезви, пеят. На туй момиче казах: Ти можеш да пееш, понеже в рода ви има певци. Ти ще пееш! И след година-две тя пееше.

Не казвай, че не може да излезе нищо от теб, ти не познаваш Божиите планове. И като видиш някой човек, кажи: в твоя род има даровити хора, и ти можеш да сътвориш нещо велико. Ти казваш: „Нищо не може да стане от мен.“ Ако ти, човекът, си направен от някой грънчар, разбирам, но ти си едно живо същество, произведено от Природата - не ти се позволява да казваш, че от теб нищо няма да излезе! Тъй както разбираш, тъй както мислиш, прав си, но ако мислиш другояче, ако измениш своята мисъл, от теб ще излезе нещо велико.

По един въпрос хората са разделени: дали човек живее след смъртта или не, дали има живот или не. От каквото становище и да се разглежда, този въпрос научно не е поставен добре. Животът при известни неблагоприятни условия може да престане да се проявява. При сегашните механични представи хората, които се занимават с физика, които изучават пространството мислят, че пространството е празно, че между Земята и Слънцето е празно. Но това е едно заблуждение. Пространството е изпълнено, но не с такъв материал както на Земята. Питам: ако това пространство е празно, тъй както си мислим, как е възможно слънчевата енергия да минава през празно пространство? Може ли да мине

светлината? Не може. Трябва да има някакъв проводник. Онзи, който не разбира, ще каже: пространството е празно. Под празно пространство ние разбираме пространство, което предава енергия. Тъй разбирам, не че е празно, не че няма нищо в пространството. После, тези, които изучават електричеството, казват какво нещо е електричеството, какво нещо е магнетизмът. Ами че електричеството от паметта на века съществува. Твоята глава е едно електрическо динамо. Твоят „стомашен мозък“ е едно магнетично динамо. Онези, които не разбират, казват, че Бог щял да унищожи търбуха и стомаха. Не, няма да ги унищожи. Под думата „търбух“ в преносен смисъл се разбира едно неестествено, атавистично желание, което върви по един аномален път. Следователно всички тия желания у хората ще се унищожат и ще дойдат чисти желания в човека. Лошото не е в яденето, но трябва да знаеш какво да ядеш и какво да не ядеш. Лошото не е в пиенето, но да знаеш какво да пиеш. Лошото не е в мисленето, но да знаеш какво да мислиш. Лошото не е в чувстването. Вземете общото положение в любовта за пример.

Ако види, че дъщеря ѝ се е влюбила в някого, майката, докато е проповядвала, че трябва да се обичаме, ще се наежи: как дъщеря ѝ си е позволила да се влюби в някого! Тя има криво разбиране за любовта. Сегашната любов е развита въз основа на частната собственост. Любовта не е в притежанието на нещата. Но онзи, който се оженва за една жена, казва: „Ти моя частна собственост може ли да станеш, тапия може ли да ми дадеш? После, в други ръце да не минаваш!“ – Туй е частна собственост. Тази мома, преди да се ожени, се е срещала свободно с един българин, с друг, никой не ѝ прави бележка. Като даде тапия на своя мъж, тя вече няма право да гледа настрана, трябва да гледа само в една посока. Той ѝ казва: „Какво право имаш да гледаш хората?“ – На какво основание този мъж твърди, че тази жена е негова частна собственост? Той не я е създал. Ум има в тази жена... Сега ще ме извините. Впрочем, няма какво да ме извинявате, няма какво да искам извинение, защото изнасям една истина. Ако ние живеем в миналото, един атавистичен живот, трябва да го изправим. Този ум, който съществува в жена му, това сърце, което съществува в жена му, той ли ги създаде? Откъде накъде се яви тази претенция? Приемам, че може да има известни заблуждения. Аз не вземам мъжа, както е сега създаден; още като се образува тази любовна връзка, те се разпределят: това ще направи мъжът, това ще направи жената. Или си разпределят работата, както растенията си разпределят работата, както клончетата и корените на дървото. Мъжът е долу в корените, в черната земя, а жената е в клонищата. Двамата заедно се оженили. Колкото по-дълбоко обработват корените, толкова повече се развиват клонищата. Там дето отиват корените, отиват и клонищата. Следователно има едно вътрешно съотношение между корените и

клонищата. Онези, които изучават ботаниката, още не са стигнали до там. Те считат това за илюзия. Но туй, което вие сега наричате илюзия, ще бъде една реалност. За човек се казва, че той е една лоза. Ако човекът е лоза, къде е мъжът, къде е жената? Мъжът е в краката, в корените, жената е в клонищата. Мъжът казва: „Тя ли ще ми заповядва?“ – Криво заключение. Никой никому не заповядва, има отношение. Преди всичко какво отношение има той? Хубавото в нашата Земя е нейното отношение към Слънцето. Фактът, че на Земята може да се развият такива организми се дължи на онова благоприятно съчетание на условия, при които Земята е поставена. В слънчевата система няма по-благоприятни условия от тези, в които е поставена Земята. Но съществува един закон на противоречие. Ако ти дадеш добри условия на един човек, който не е готов в даден случай да ги използва, той ще се спъне в тях. Дайте на едни мъж или на една жена красота, те ще злоупотребят със своята красота. Дайте на един човек, който не е готов, богатство, той ще злоупотреби с това богатство. Дайте на един човек, който не е готов, власт, сила, той ще злоупотреби с тази власт. Следователно ние страдаме на Земята по единствената причина, че условията са много благоприятни. Сега всички се считат нещастни. Вие сте нещастни от хубавите условия на живота, които не сте използвали. Вие, мъжете, и досега мислите как да подчините жените си, да ги направите частна собственост. Вие, жените, мислите как да подмамите мъжете си, да ги направите частна собственост. Някой път жената налага мъжа, някой път мъжът налага жената. Най-после и двамата изсъхват - като изсъхнат корените, изсъхват и клонищата. Тогава казваме, че са умрели. И ги изнесат. Това е смешната страна на живота, Защото аз разглеждам живота от три положения.

За глупавите животът е комичен, за обикновените той е трагичен, а за умните хора е драматичен. Или, с други думи: ако животът ви се представя като една комедия, ще знаете, че сте един глупак. Щом смятате, че животът е трагичен, вие сте обикновен човек. А щом смятате, че е драматичен, вие сте гениален. Нима мислите, че не е трагедия човек да умре? Нима мислите, че да се разостави мъжът с жената това не е драма? Нима мислите, че един богаташ, който е смъкнал своите еполети и хубави дрехи, не е комичен? Съвременните религиозни хора, богати и сиромаси, имат два възгледа за онзи свят. (Ако има някой от вас, който е много религиозен, не говоря за вас, но казвам само за едно верую, което съществува не от сега, но от хиляди години.) Религиозните богати хора мислят, че всеки човек, който се облича много хубаво, който носи пръстени, наниз, огърлици, хубави лачени обувки, бели гащи, той навсякъде може да влезе. И само той може да влезе в Царството Божие. - Не може да влезе навсякъде. Религиозните бедни хора пък мислят, че всеки човек, който ходи опърпан, скъсан, невчесан, е влязъл в Царството Божие. Когато някои искат да имат

влияние, тази идея трябва да я доразвият. Под истинско богатство се разбира скромността на човека, но скромността не значи, че човек не трябва да бъде добре облечен. Лошото е това, че ние не сме добре облечени. Лошото е, ако ти нямаш характер, ако не си облечен с онази светла дреха на добродетелта, на доброто, ако ти не си облечен с дрехата на любовта, ако не си облечен с дрехата на мъдростта, на разбирането, на онова, разумното разбиране, ако погледът ти не е жив, ако в него няма разумност. Какво си се обезсърчил? Казваш: „Свърши се.“ Какво се е свършило? „Отсега нататък от мен човек няма да стане.“ Та ти досега ако не си бил човек, отсега нататък ли ще бъдеш? Ако досега не си бил свободен, та отсега нататък ли ще станеш свободен? Казвате: „Да се разбираме, да не спорим.“ Не е въпрос в споренето, не е въпрос за вашето верую. Моето почитание към всяко едно верую! За мен всяко верую е една дреха, която човек има на Земята; една дреха, колкото и да е проста, при дадени условия е хубава. Ние не трябва да мислим, че тя е единствената дреха и като нея няма друга. Трябва да знаем, че тази дреха е необходима. Никога не се старайте хората да имат вашите възгледи за живота, понеже е невъзможно. Хубавото в света е, че сте различни, имате и различни възгледи за живота.

Няма друго същество, което да има точно такива идеи като вашите. Може да има едно същество, то ще има само опакото на вашите възгледи. Религиозните хора искат всички хора да станат религиозни. Това е заблуждение. Ако всички хора сега станеха религиозни, то е загубена работа. Друг казва: всички трябва да станат материалисти. Материалисти да станат, и то не е право. Че те и сега са материалисти. Кой не е материалист? Един свещеник казваше: „Аз не съм материалист.“ Казвам: точно ти си материалист. Ти си облечен цял в материя, ядеш и пиеш и благославяш, и после казваш, че не си материалист. Всички хора са материалисти, щом са облечени в материя. Под думата „духовни хора“ да обясня какво разбирам. Материализмът, това е магнетизъм; идеализмът, това е електричество. Идеализмът значи силите да действат по права линия, по късите линии в природата, а при материализма обратното. Има разлика между едно магнетично поле и едно електрическо поле. Има една тъмна зона, която е като граница на едното и другото братство. Защото онзи, който има туй магнетично поле, в него има едно разстояние, една граница, около която той образува един водовъртеж, който всичко привлича, всичкия магнетизъм в пространството. Учените хора казват: това въртене спира магнетичните сили. Защото магнетизмът е, който твори, който създава. Там дето астрономите виждат, че пространството е празно, има големи долини - това са полетата на електричеството, на онова електричество, което мислим, че е неразумно. Това са разумни сили, които действат в природата. Сега, не разбирайте това в тесния смисъл, че искам

да ви подведа към едно верую, което не е истинно. Ако аз искам да ви представя една истина, която не съществува в света, какво печеля от това? Да ви заблуждавам ли? Ако аз ви представя една истина, която не съществува в природата, вие губите. У нас, у всинца ни има едно желание да разберем света, природата такива, каквито са. Трябва да правим корекции във всичките си схващания, тъй както учените хора правят постоянно корекции. Туй има смисъл. Приятно е, че правят всеки ден корекции в своите научни теории. В представите за създаването на света всеки ден става едно разширение. В туй отношение учените хора не са тесногръди. За религиозните, хора има една опасност - да не възприемат по-новите открития. Не че искам да ги съдя, че не са учени. Религиозните хора живеят в полето на магнетизма. Те искат да печелят, да имат бъдеще. Учените пък искат да привлекат света да мисли. Религиозните хора искат да привлекат света чрез вярата. Но вярата само по себе си, ако е неразумна, то е суеверие. Те поставят нещата в себе си тъй, както не съществуват в света. Но нещата отвън - светът, слънцето, въздухът, водата, светлината - имат отношение към човека. Защото, ако, ти не знаеш да пиеш вода, ако ти не знаеш да дишаш, ако ти не знаеш да спиш, ако ти не знаеш как да ядеш, ако не знаеш как да се обличаш, ако не знаеш как да се радваш, как да мислиш, въпреки вярата ти нещастията ще се случват. Ти не си вярващ, а си суеверен.

Като погледна косата на един човек, знам вече ще успее ли този човек или не. Главата, устройството на мозъка е най-важно за успеха, но също едни остри, твърди, разхвърляни коси говорят за цял хаос в тази глава. В този смисъл не само гладкостта на косъма е важна, но и всички линии по лицето говорят ще успее ли човек в живота си и или не. Някои религиозни често казват за някого: лицето му свети, сияе; отлично сияние се излъчва от този човек. Свято сияйно лице. Аз не бих желал да имам такова сияйно лице. Като умре човек, какво ще стане с това сияйно лице? Или за някой умрял казвате: умря човекът, цял сияе, какво светло лице! Това показва, че този човек се е безпокоил много приживе и сега като е умрял, вижда истината; всичко е разбрал, всичко му е станало ясно относно живота му тук на Земята - просветва му. Казва: много голяма грешка направих, много големи мъчнотии минах, много се безпокоих за нищо, сега мога да мисля за нещата както са. Сега се успокоява, гледа нагоре. Затова умрелите хора не ги турят с лицето надолу, а с лицето нагоре. Прекръстосват ръцете им и казват: „Няма да пипаш нищо. С празни и примирени ръце ще си заминеш. Няма да пипаш дете не трябва, ще пипаш дете трябва." Аз изнасям една истина.

В живота си ти със своите мисли ковеш своята съдба. Един народ сам кове своята съдба. Едно общество само кове своята съдба. Един човек кове сам

своята съдба. Ти със своето верую ковеш своята съдба, със своята наука, със своята поезия, със своята философия - с всичко ковеш своята съдба. Затова трябва да бъдеш внимателен. Ти ковеш съдбата си със своя мироглед, с търпението си, с делата си. Имай търпение да изслушваш другите.

Сега да ви приведа един пример. Примерите изобщо не са едно доказателство, те са само едно обяснение. Един пример, една аналогия - това не е доказателство. Даже най-големите доказателства, които физиците могат да ви дадат, и те не са доказателства. Ако един физик изучава теоретически полето, електрическите свойства, например, или сегашната теория за образуването на материята, той може да прави различие между един атом и един йон. Сегашните физици разграничават също материалните частици на атома. Те са дошли до една електрическа единица, до един електрически пълнеж, който е толкова малък, че не може да се дели. За това има ред доказателства. Като вземете за единица водорода, относителното тегло на кислорода е 8:1... За някои от вас това са отвлечени работи, при това не могат да се свържат. Какво отношение имат кислородът и водородът спрямо вас? Имат отношение, вие постоянно ги възприемате. Този водород и този кислород постоянно влизат в дробовете ви. Затова ви интересуват. От вашето разбиране на кислорода и водорода зависи бъдещото състояние на телата ви. От разбирането на водата, която възприемате, от нейните елементи зависи здравословното състояние на вашето тяло. От елементите на храната, която възприемате, зависи здравословното състояние на вашия организъм.

Много пъти учените хора познават един човек по носа му, по веждите му, по височината на челото му, по ухото му, по дебелината на ръцете, по движението на пръстите, по линиите на дланта. Дали пръстите са гладки или заострени, къси ли са или дълги, всичко има известно значение, ако човек разбира. После, ръката ако е космата, говори за мъжественост и грубост. Някоя ръка е женствена, кожата е гладка, мека, без косми, това значи, че преобладава едно меко, магнетично чувство. Космата ръка показва енергия, мъжественост, електричество. Космите, това са гори насадени, а голата ръка, това са полета с жито. Казвате: космат е този човек. Ако всичко е покрито с косми, там е опасността. Животните са покрити с косми. А човек е влязъл в полето на магнетизма, в полето на сърцето. Всичкото преобразуване става, защото човек минава в един повисш свят, дето силите действат по-разумно. Следователно, за в бъдеще тялото ви трябва да се измени. Ако не се измени, това, което сега учите, е изгубена работа, безсмислено е. Главата ви трябва да се измени. Всичко, казва Писанието, ще се измени. И трябва да се измени. В туй седи прогресът. И в живота си, именно, всеки един човек трябва да види в своята мисъл, че вътрешно е станала промяна в него, но той трябва да види

едно коренно изменение, материална промяна и в своето тяло. Ако вашият нос е по-дълъг, отколкото трябва, вие не можете да бъдете много наблюдателен. Ако носът ви е дълъг и тесен долу, дето са крилата на дробовите, тогава вие ще имате една канализация с огромна енергия, но с тесни тръби. Тогава казвам, че вашата канализация може да се спуска от напрежение. А когато носът е широк и къс, тогава тръбите са много широки и водата само се показва, тогава казваме, че тия тръби ще мухлясат. Следователно дъното, широчината на носа трябва да съответства на дебелината. В природата има съответствие. Енергията минава през носа, но той е само едни външен обект. Тъй както един уред, например барометър, показва промяната на времето, едно особено състояние на атмосферата, така и носът е барометър, който показва вътрешното състояние на човека.

Този барометър вие трябва да го проучите. Не трябва никога грубо да го хващате или да го теглите грубо. То не е хубаво. Пазете се от това. Ще пипнете леко, нежно носа си, ще кажете: ти трябва да мислиш хубаво. Като направите погрешка, кажете: ти трябва да мислиш малко. Седнали сте, но постоянно мърдате, кривите ръцете си, просто не знаете как да ги движите, къде да ги поставите. Сложите ли го отзад на кръста, работата е още по-забатачена. Ако сте студент и знаете, че професорът е страшен, обича да къса студентите, вие помилвайте носа си и кажете: не бой се, ти ще издържиш. Като пипнете носа си и професорът ще стане по-снизходителен. Но ако се уплашите от професора, ще събудите неговите сили на подозрение, той ще ви погледне и ще каже: ти искаш да минеш евтино. Всеки студент, както и всеки човек, сам си създава нещастията. Ние в света със своите неправилни мисли - майки и бащи - създаваме ред поколения нещастни. Някога някой роди мисълта, че трябва да воюва. Аз не отричам воюването, войната; трябва човек да воюва, но правилна да воюва. Ако ти ще се биеш и ще плащаш контрибуции, не воювай. Ако ти воюваш и повдигнеш себе си, воювай тогава. В природата ние трябва да воюваме, но не трябва да убиваме, нищо повече! Воюване без убиване! Всичкото престъпление не е във воюването, но в убиването. Нямаме право да рушим това, което не сме създали. От създаването на света досега народите плащат данък на убиването. В XIX век китайците и русите имаха един спор. Руският император заповядал да иде един генерал и да наложи на китайците това, което той искал. Тогава китайският адмирал казва на руския генерал: „Ти си умен човек, и аз съм умен човек. Твоят цар и моят цар са се скарали, сега ние да приемем да се убиваме, това не е умно. Ние ще направим една престрелка, ще стреляме, но няма да убиваме. Вие ще направите същото. Тогава ще кажем: ние победихме и вие победихте." Ще кажете: това е по китайски. Ние считаме победа, когато унищожим неприятеля. В природата съществува един закон: този, който убива, в

следващото прераждане ще бъде убит: Унищожил ли, ще те унищожат. В това отношение природата е безпощадна.

Имаме пример когато Давид след своята победа взе трона на израилевите царе, искаше да създаде храм на Бога. Бог му каза: „Няма да съградиш храм, понеже много кръв си пролял." А Давид го наричат слънце на Бога. Бог казва: „Твоите ръце са оцапани с кръв, ти не можеш да ми съградиш храм, но синът ти, който е излязъл от твоите чресла, той ще ми съгради храм." Цели поколения са оцапани с кръв. Всичката сегашна култура трябва да си замине. Всички онези хора, на които ръцете са оцапани с кръв, не могат да бъдат носители на бъдещата култура, не могат да създадат туй великото здание на човешкия храм. Те не могат да дадат подтик на човешкия ум, не могат да дадат подтик на човешкото сърце, не могат да дадат подтик на човешката душа. Трябва да се преродят изново, да се претопят. Няма да се изгубят. Те даже ако бяха умни, трябваше да повикат онези, на които ръцете не са оцапани с кръв и да кажат: елате вие, на които ръцете са чисти! Понеже нашите ръце са много оцапани с кръв, много съжаляваме, затова елате вие, на които ръцете са чисти, заместете нашата култура и продължете нашата работа.

Питам: днес хората дошли ли са до това съзнание? Днес има борба между пролетарии и буржоа. И едните, и другите са избягали от рая; и едните, и другите са ни проповядвали някакъв рай. И единият, и другият рай ще дойдат на власт. Раят на пролетариите ще бъде като този на буржоата. Хората са се разделили. Или аз казвам: засега жените са пролетарии, а мъжете са буржоа. За в бъдеще жените ще бъдат буржоа, а мъжете пролетарии. Това са две партии - мъже и жени. Хората в света се нагаждат - едните са женска партия, а другите мъжка партия. Каквото и да изисквате, да мислите, каквито принципи има тази партия, такива ще има и другата. Аз не съдя. Затова ви казах само онова разсъждение, че каквито са буржоата, такива са и пролетариите. Ако партията в света може да бъде носител на известни идеи, които са в природата, добре дошла е. Ако една религия може да стане носител на онова учение, което го има в природата, на една наука, на един разум, какъвто и да е той, който ще носи добро, това е религия. Но ако една партия не може да носи тези принципи; тя е осъдена от природата, която е безпощадна. Ние не съдим партията, защото и да съдим, нямаме власт да проведем нашето становище в действие. Защо ще съдя хората, ако не мога да ги изправам? Ще кажа на някого: Ти си крив. Хубаво, щом е крив, крив е, но как ще го изправам? Природата си има начини за изправяне. В природата смъртта съществува като начин за изправяне на човешките погрешки. Хората трябва да умрат, за да изправят своите погрешки. От толкова хиляди години много малко хора има, които са убедени, че не трябва да правят зло. Като го направят,

тогава иде смъртта като един факт, за да изправи злото в света. Статистиката показва, че повече лошите хора умират, отколкото добрите. И добрите хора умират. Кога? Когато съгрешат. Всеки един добър човек е умрял при направлянето на една погрешка.

Сега да ви приведа един малък разказ. В него се разказва за царството на Езер-Бут, който имал дъщеря Марима. Не сте били в това Царство. Но приказката, както и да я преведете в сегашния живот, ще видите, че туй, което е станало тогава, става и сега. Ако не ставаше сега, нямаше да ви разказвам тази приказка, тя не би имала никакво отношение към сегашния живот. Ако светлината на миналото няма отношение към настоящето, тя не е потребна. Но тази светлина, която в настоящия момент възприемаме, е всъщност светлина от миналото - 8 минути има откакто е излязла от Слънцето. Чудеса могат да станат за 8 минути. Някой път светлината достига до нас от някоя далечна звездна система за 100 милиона години, някой път за 900 милиона години. Ти казваш: видях в телескопа една мъглявина. Питам: тази светлина е пристигнала сега в телескопа, но преди 900 милиона години е излязла от тази мъглявина. А сега какво става там? Има нещо, но не се знае. Казват за теб: той е учен човек. Учен човек - знае допреди 900 милиона години какво е станало на мъглявината. Или да ви превода на ваш език: виждате едно детенце, което тежи 4 килограма. След 20 години го намирате, но вече не е 4, а 75 килограма. Или казваш за някого: едно време ти беше много добър. – Кога? Преди 20 години? Преди 20 години този човек е слязъл от небето, неговият дух е слизал от небето. Защото и хората слизат от небето. Но когато един човек слиза, пред него вървят слуги, коли, говеда и най-после ще дойде господарят. Той иде от пространството, няма го още. Той се образува. Като дойде господарят - духът, събужда се съзнанието на човека. Всички знаят, че той е господар. Преди да е дошъл, човек е можел всичко да направи. Та много от вашите господари не са дошли още. Има господари, които ще дойдат, когато човек е на 21 години, други ще дойдат, когато е на 84 години, други ще дойдат на 120 години. Това са степени на съзнание. След като дойде онзи господар на 120 години, жителят му казва: „Много късно е дошъл господарят. Едно време аз бях много млад, всичко можех да направя, но сега както виждаш, краката не ми държат." Господарят го погледне, погледне и каже: „Трябва да те взема със себе си" – осиновява го. Вие казвате: еди-кой си стар човек на 120 години умрял. – Като дошъл господарят на 120 години, взел го със себе си.

И всякога ние умираме, когато дойде този наш възлюбен, когото ще чакаме. Той като дойде, казва: хайде, тук няма условия. След туй хората ще поплачат. Та нима онази мома, която излиза от бащиния си дом, е умряла? Та нима онзи момък, който е отишъл да работи, е умрял? Та

всички наши деди и прадеди са отишли на работа. Вие сте им турили кръст, поливате ги, ходите да се молите на тях. Моите почитания към вярата на хората. Аз не смея понякога да си изкажа моето вярване за онзи свят. Питат ме някой път, има ли задгробен живот. Казвам: има и няма задгробен живот. – Ти не си определен. – Аз съм толкова определен, колкото си и ти определен. От моето гледище, живот след гроба няма. От моето гледище гроб няма. Тогава? – Според мен животът може да измени формата си в друга. То е фикция, че човек може да умре, то е ограничение на съзнанието. Възможно е, тъй както един търговец може да фалира, да изгуби 100 милиона; тъй както един студент могат да го скъсат; или както жената може да напусне мъжа си. Туй е едно състояние. Умрял, тоест скъсали го. Умрял - изгубил имането си. Но никога човешката душа не може да напусне, да излезе извън рамките на природата. Някой казва: на мен ми дотегна, не искам вече да обичам. Ще обичаш и оттатък ще минеш, насила ще обичаш. Някой казва: аз няма да ям. – Ти се опитай най-първо може ли да не ядеш. Колко дни ще се въздържаш да не ядеш? Ти се опитай, виж колко дни може да не ядеш. Колкото дни може да не ядеш, толкова дни може да се въздържаш да не обичаш. – Ама аз не искам. – Опитай се! Криво разбиране имате за любовта. Откажете се от частната собственост.

Най-първо, когато се жените, да знаете дали жена ви ви обича или не. Ако ви обича, нейната любов не може да се измени. Ако се измени, не ви е обичала. Тъй щото предизвикайте нейната любов. Не че тя не може да ви обича; ако тя не ви обича, вие не сте я обичали, нищо повече! Ако някой не ви обича, и вие не го обичате.

Сега ще ви приведа този пример за Езер-Бут, неговата дъщеря Марима и онзи неин възлюбен Елон. Това е друга форма. Тя била знатна в царството на баща си. Един ден иде при нея едно бедно момиче. Тя си правела прическата и казала на прислугата: „Кажете на това момиче, че съм много заета със своята прическа, друг път да дойде." Когато излязло момичето, препъва се и пада, но тя продължила да си прави прическата. Иде нейният възлюбен, качват се на два коня - тя на червен, той на бял - и тръгват по Ливийската пустиня да се разхождат. По едно време нейният възлюбен пада от коня и свършва. Виква тя да плаче, казва: „О, слънце на живота ми, светът вече почерня за мен! Ти си единствената ми надежда. Ти като умреш, за мен какво остава, освен и аз да умра!" Разбирам колко време би траяла тази скръб, но минава тогава оттам учителят на Елон (той бил ученик на Ешуа-Бетун), който ѝ казва:

– Не плачи, той почива. Ще се събуди.

– Но той се уби!

– Не знаеш ти от какво произтича твоето нещастие. Като си правеше прическата, ти не послужи на онова младо момиче. Прическата ти е много хубава, но ти създаде едно нещастие на своя възлюбен. Той дойде при теб, но не дойде да ме попита. Той беше мой ученик. Но аз искам да ви услужа, не съм против вашата любов, аз се радвам.

Тогава той хваща младежа за ухото и му казва:

– Слушай, когато се жениш, трябва да питаш своя учител.

Елон се събужда и става. Повежда ги и двамата и казва на Марима:

– Ти, когато си правиш прическата, първо послужи и после пак продължи с нея.

Казвам: нашите нещастия стават от нашите прически. Богатият си прави прическата и казва: „Сега нямам време“; бедният си отива. Онзи, който проповядва някоя истина, той не пита Господа как да проповядва, казва: „Аз съм свободен човек.“ Свободен е онзи, който говори истината. Ако тази истина, която ти говориш, произвежда пертурбации в човешката душа, ако ти причинява страдание, това не е никаква истина. Онзи, който проповядва истината, Тя произвежда радост дълбоко в душата му. Вие всички говорите истина, но истина е само онова, което носи безсмъртие, сила в организма. Всичко в света се дължи на истината. В даден случай, когато вие искате да изкажете вашата любов, спрете се, попитайте как да я изкажете. При кого? При болния, който е на умиране, който се моли. Изкажете своята любов при бедния, който се молил, за да престанат страданията му. Под молитва аз разбирам, когато дойдат най-дълбоките страдания, отчаяния и си кажеш: душа няма ли, която да разбира моите страдания! Молитвата към Бога - това е разговор. Бог, който живее в нас, казва: „Иди да помогнеш на онези, страдащите заради Мен.“ Ти казваш: „Господи, работа имам, не мога да си оставя работата.“ Господ пише в книгата: „Ти ще паднеш от коня.“

Хубаво, аз често казвам, че жените са, които създават нещастие на мъжете. На всяка жена, която пълне и плаче, казвам: ще кажеш: „Господи, на този мой мъж дай му добър разум. Измъчи ме.“ И мъжът като я гледа, казва: „Какво виждам в твоите очи?“ Значи ще падне от коня. Той няма право да измъчва тази Божествена дъщеря, жената, това последно творение на Бога. Тя е последна, която е създадена, оттам насетне нищо не е създадено. Оттам насетне хората правят само каши, това-онова. Ако ние не можем да

разберам това последно творение, което е излязло от човека, то какви човеци сме? Първото творение, това е човекът. Второто творение, това е жената. Ако жената не разбира първото творение на Бога и ако мъжът не разбира второто творение на Бога, значи нищо не разбираме. Не е въпрос да бъдем господари, но да се създаде известна връзка. Като види жената онзи мъж, да каже: „Господ създаде това творение." Ако мъжът вижда жената, последното творение, което Бог е създал, да каже: „Това е любовта в света, която трябва да се яви." Защото жената е врата за любовта. Ако ти не познаваш жената - любовта, за теб любовта ще бъде чужда през всичките векове, нищо не е в състояние да отвори вратата на любовта. А това е смисълът на живота. Мъжът е врата за Божествената мъдрост; ако жената не познава мъжа, светлината няма да дойде до нея. Но ако мъжът и жената, братът и сестрата, майката и бащата не се разбират, никаква наука, никаква култура не може да се яви. Защото небесните тела имат едно съответствие на Земята. Има една наука, с която нещата на Земята могат да се обяснят. Ние не искаме жените да станат господари. Засега Природата иска да направи жената работница, да я извади, да я направи майка, а майката е врата за любовта. Друга една фаза ще настане след майката: майката трябва да стане девица. То е едно високо състояние - да е абсолютно свободна. Щом е майка, тя има свободни отношения към сина и дъщерята. Щом е майка, тя има отношение към всички умствено, духовно. Това е майката. Майката трябва да се освободи от всички тия връзки, да стане свободна, естествена. И които имат отношение, да са доволни от нея. Ако майката след като стане майка нищо не е припечелила, де е майчинството? Ако любовта не дойде в света, смъртта ще царува на Земята.

Сега, моралът какъв трябва да бъде? Една княгиня под името Матилда, след като чела стихове от един поет, Уйлям, знаменит поет от XIX век, толкова се влюбила в него, че извадила един много скъпоценен пръстен и му го дала. След една година вижда, че пръстенът на ръката му го няма. Попитала го къде е; отговорил, че го е оставил в къщи, не искал да го носи. Тя настояла: „Кажи ми истината. – Ще ме извиниш, но за да напечатам моето творение, заложих твоя пръстен." Питам тогава: моралът къде е? Напечатването на неговите стихове ли е по-горе от даването на пръстена? Това да излязат стиховете ли е по-горе, или любовта на княгинята? Тя нищо не му казала, отива при бижутера, дава му парите и си взема пръстена назад. Питам: ако имате една дарба, която Бог ви е дал като един пръстен, и вие го заложите, за да напечатате вашите стихове на Земята, прави ли сте? Че какъв е сегашният морал в света? Този морал трябва да бъде еднакъв за всички, като започнем от най-високото място, от царя, до последния, който живее в колиба. Този морал трябва да бъде еднакъв към всичките. Това наричам будност на душата. Като срещна един цар и един

човек от колиба, в духовно отношение трябва да ги поставя като че са братя, излезли от същото място. Ако вземете една вода, която е минала хиляди километри и се е окаляла, и водата, която сега изтича от извора, каква е разликата между едната и другата? Почти никаква разлика няма. Разликата е, че онази, която е текла, има малко кал, но тази кал, влязла във водата, тя не може да се разложи, тази вода като мине през някои пластове, ще се очисти.

Следователно онзи, който стои на положението на своята висота и мисли, че е свят и чист, аз се радвам, той сега е излязъл от извора; а онзи, който се е огрешил, е минал през всичките нестоди на чернозема и се е окалял; защо да му приписваме известно престъпление и да казваме: голям грешник е той. Външно е грешен. В туй отношение в нашия организъм има престъпление. Някой казва: да не нося престъпление? Разправяше ми една жена веднъж: „Не зная как ще ми обясните това, но непрекъснато живея под страх и едни други още по-лоши състояния. Например, някой път съм наготвила много хубаво ядене, а като дойде мъжът ми, имам желание да вдигна някой предмет и да го ударя. Чудя се отде ми идва тази мисъл. Аз нямах това желание у себе си, чудя се отде дойде! Аз съм нежна, деликатна жена, пък искам да го блъсна в главата. Нормална съм, а защо искам това? Ако го бутна с гърнето, ще му пукна главата." Казвам: атавизъм е това. Ние имаме да даваме по някой път някому нещо, останало от минал живот. Ти искаш някому да дадеш да се разбере и казваш: аз ще му дам да се разбере, аз ще го нарежа хубаво. Но като го нарежеш какво ще спечелиш, или какво ще направиш? Нищо няма да направиш. Или казваш: ще го поокастрия. – Чудна е тази философия. Аз съм против рязането на дърветата и против, кастренето. Не се разрешават въпросите нито по единия начин, нито по другия. Та състоянията, които те нападат, са остатък от миналото. Онова, истинското разбиране на живота къде е?

Съществува една философия вътре в самите нас. Очистете се най-първо от всички посторонни влияния на ред поколения във вас и елате до онзи свят, в който няма престъпления. Трябва да знаете, че има един нормален свят, дето никакви престъпления няма. Казвам ви една истина. Аз го зная и говоря за него, дето идеите не се менят. Там хората са толкова чувствителни, благородни, че като влезете между тях, бедни не можете да бъдете, зло не можете да направите. Тези хора са предвидливи толкова, че вие никога скъсана дреха не може да носите, скъсано палто не може да носите, скъсана шапка не може да носите. Всички са толкова хубави, че никога няма да пожелаете да ги напуснете. Ако ви дойде мисъл за нещо, стига само да го пожелаете, ще го намерите в стаята си. Книга ли е за четене, някой инструмент ли - каквото ви е нужно, ще го намерите в стаята

си. Има случаи, когато вие се молите дълго време, с години за нещо и то пак не идва. Защо? Защото хората са, които спират Божието благословение. Аз считам за заблуждение онова, което носи нещастие в света. Онова считам за нещастие, което носи заблуждение в света, което носи смърт в света; онова, което носи разврат, онова, което носи лъжата - това е заблуждение. А онова, което носи въздигането на хората кое е? Ние ще имаме една религия не тъй както сега я разбират. Ние ще имаме един Господ, който да взима участие в нашия живот, да се интересува от нас. Ние искаме да имаме един Господ, от когото и ние да се интересуваме, да няма никаква разлика между Бога и нас, тъй както е отношението между бащата и сина, тъй както е отношението на ученика към учителя, тъй както е отношението на майката към дъщерята. Не бих искал да се противопоставям на една идея. На нас не ни трябват старите богове, които досега ни учеха да се бием и ни направиха нещастни. Не ни трябват тези идеи, които ни караха да се не разбираме. Ние искаме онези идеи, които служат като съюз да свържат хубавото, благородното у нас с Бога. Тези идеи ни трябват.

Писанието ни казва: „Пред всичкия народ“. Ако у теб самия не може да живее всичкият народ, ако ти не можеш да живееш във всичкия народ, ти не си го разбрал. Ти тъй чувстваш нещата, но всичкия народ в себе си, при сърцето си да го имаш. Не само своя си народ - законът е един и същ. Един народ има в света, то е цялото човечество. Това е народът. Българският народ е уд на цялото човечество, френският народ е уд на цялото човечество. Всички народи са удове на цялото човечество, което говори един език, а различните езици са само наречия. На френски е „жарден“, на български „градина“ - думата е една и съща. Тази дума е славянска. Французите нямат глагол, англичаните нямат глагол, те са взели тази дума от нас и я считат за своя. Вземете думата „мляко“. Англичаните казват „милк“, българинът казва „мляко“. Англичанинът казва „вин“, българинът „вино“. На български е „вълк“, англичанинът казва „улк“ - те имат същия произход. Ако съпоставите съвременните езици ще видите, че те имат един произход. Колкото произходът е по-близък, толкова различието е по-малко. Ако имат някои разлики, те са специфични неща. При разделянето на народите всеки един народ е образувал специфични черти в света. Той си има своя специфична работа. Всеки един човек и той е специфичен. Цялото човечество след като завърши еволюцията си, всичките народи ще се обединят в един народ, тъй както една ябълка е расла 20 години и оставя един плод, и този плод може да се събере в една семка. То е бъдещата култура на Земята. След хиляди години ще се образува един човек, една цел, всички хора ще станат толкова разумни, че ще бъдат в мисъл и чувство като че ли един човек мисли, не в еднообразие, но в разнообразие.

Следователно ние ще се приготвим за онзи ред и порядък. Този ден ще дойде, той няма да бъде далеч. Даже в този век хората ще бъдат свидетели на едно начало на този порядък. Някои ще доживеят да видят това. Няма да минат 53 години, 62 години, 75 години и тези, което ще доживеят дотогава, ще бъдат свидетели на един велик преврат, който ще стане в света. Цял един преврат ще стане в съзнанието, в разбирането на хората, в разбирането на жените, в разбирането на мъжете. Някои от вас може да доживеят дотогава. Които са на 5-6 години, на 10 години сега, ще видят много чудеса. Някои от вас ще заминат за другия свят на екскурзия, после пак ще се върнат. Защото аз виждам, от невидимия свят не са много прави. Някои от вашите бащи са се затъжили, викат ви да се върнете. Вие казвате: страшна работа! Не е страшна, а много приятна. Пътни разноски ще има. А някой може и като свети Илия с огнена колесница да го вземат. В Писанието се казва: „Ще си почина от всички тези терзания“.

Та казвам: в живота има добра страна. Човек трябва да вникне във възможностите, които се крият в него. Най-първо той трябва да разбере себе си. Разбирането на себе си не е разбирането на своя личен живот. Личността, това е едно положение, което човек има на Земята. То е чисто материално. Като живееш като личност, ти разбираш само материалния живот. Хубаво е и то, не е лошо. После, може да вземем индивидуалния живот на човека. То е духовен живот, но отвън го няма. Един човек на великото съзнание няма да бъде като сегашния, той ще бъде безсмъртен, той ще бъде майстор на своята съдба. Той ще се явява когато иска, ще взима тяло каквото иска, и млад ще става, и стар ще става, и учен ще става, и прост ще става, и владика ще става, и поп ще става, и цар, и просяк ще става, всички положения ще взима - свободен ще бъде. Пари ще има колкото иска. Когато му е мъчно, че иска да стане беден, беден ще стане. За него сиромашията и богатството ще бъдат като едно представление, роля ще играе като на сцената. Този човек ще ви среща някой път, ще ви се усмихва. Ще му кажете: „Много си го закъсал.“ Той ще каже: „Много ми е приятно, аз съдраните гащи ги вземам повече за въздуха, по-хубаво проветрение има. – Дрехата ти е скъсана. – Никой не може да я открадне. Една съдрана дреха никой апаш няма да я вземе.“ Апашът казва: „Горе ръцете! Съблечи дрехата!“ Бедният съблича дрехата си и казва: „Тя има повече От 50 дупки, – А, тъй ли? Облечи си я!“ И той облича дрехата. Съблича палтото, но и то има 50 дупки, и то не струва. Този човек със скъсаната дреха никой не съблазнява. На един адепт един апаш му казва: „Горе ръцете!“ Той отговаря: „Долу ръцете!“ Като се Приблизил, пита: „Колко ти трябва?“ - „Хиляда лева.“ - Изважда адептът две банкноти по 1000 лева и му дава. „Много ти благодаря. Свърши се без да ми кажеш „горе ръцете““.

У нас трябва да има човештина, разбиране на човешкото. Сега ние не разбираме човека. Казваме за някого: „Той е крадец, разбойник, убиец, той е лош човек.“ – Отношение нямаме. Нямам нищо против това, но това не е новата култура, в която влагаме нови разбирания. Трябва да станем едно с тях, да станем силни, не както сега да умираме. Да бъдем умни, силни и добри; и после, трябва да бъдем пълни с любов. Като те срещне някой, и у него, и у теб да има туй доволство, че сте се видели.

Казвам: този пръстен на княгиня Матилда, този ум, който ви е даден, поднаем не го давайте. Вашето сърце, което Бог ви е дал, не го залагайте. Вашата душа не я продавайте никъде. Това трябва да се проповядва на хората. Тогава ще имаме една красива наука. Ако съвременната наука върви под светлината на това разбиране, ще бъде добре. Гледам, сегашните учени хора са дошли в областта на онази старовременна магия. Чудесии има много в съвременните модерни открития. Нови формули, нови открития, съществени неща вече са предмет на изучаване. Учени има между всички народи. Гениални умове с формули доказват ред психологически и метафизически въпроси. Често се говори за полета на електричеството и магнетизма, за тези тъмни зони из вселената, за образуването на тези най-мънички единици, навлязло се е в една област, дето, ако хората знаят как, може да бъдат безсмъртни. Ти всякога можеш да умреш ако скъсаш тока на електричеството, който е връзката на сърцето ти с космическото сърце. Сърцето се движи с електрическото и магнетичното влияние, което иде от пространството, то моделира; течението на електричеството кара сърцето да се свива. Индусите другояче наричат животворното електричество. Тия влияния чрез сърцето и кръвта се разнасят по цялото тяло. Един ден ти можеш да сгъстиш туй течение. Тогава става скъсване на сърдечните нишки с нишките на мозъчната система и казват: парализира се сърцето и токът се парализира. Ти ще бъдеш внимателен да не прекъсваш онова независимо течение, което иде от Бога. Да не казваш, че животът няма смисъл. Ти можеш да живееш 100, 500, 999 години ако не прекъсваш туй течение, а може и в пет години да умреш, ако го прекъсваш. Аз съм бил често при хора, които са умирали, разбирате ли, правил съм опити; няма да ви кажа сполучил ли съм или не съм, но правил съм много наблюдения, турял съм ръката си на сърцето и съм виждал пулсът как замира. Усещам как иде един момент, когато може да стане прекъсване. Само като пошепна думи на ухото на умиращия, аз забелязвам - пулсът се усилива, той си разтърси главата и оживее човекът. Сега не е въпросът да ви разправам тези неща, но наблюдения съм правил. Това е един закон не механически. Една дума може само да му кажеш на ухото на един човек, на дясното ухо, и да го въздигнеш; може да пошепнеш на лявото ухо едно дума и да го умориш, но ако знаеш как да кажеш думата. „Онези, които чуят гласа ми, ще оживеят“, казва Христос. Това не

са празни думи. Сега когато слушате някого, казвате: то е празна работа. Или казвате: аз мога да убия. Казвам: това изкуство сте научили, но изкуството да съживявате не сте научили. Колко от вас са майстори да съживяват? Аз имам един кобур, като го тегля, той оживява. Минава един човек, тегля му един-два куршума и той умира. Тегля му други два куршума и той стане на крака. Един мой познат ми разправяше един случай. Трима отиват в Пловдив при една сестра. Тя ги черпи по модерному със сладко от череши. Единият взима сладкото, другият го засмива и сладкото спира в дихателното гърло. Тази сестра била сръчна, отваря устата му, бръква с пръст, изважда сладкото. Тя му е теглила един кобур. Ти вземаш и туряш сладкото, което може да те умори, пък аз зная да го извадя навън. След като ти извадят сладкото, може да се смееш, колкото искаш.

Да остане у вас идеята: нека онзи, великият Божий народ да живее в нас. Нека всички ние да живеем в този велик народ и всички да бъдем носители на онова възвишеното, Божественото. Да бъдете всички радостни и весели, какъвто е днешният ден.

„Благословен Господ Бог наш“

„Отче наш“

11. неделна беседа, държана от Учителя
на 13 декември 1931 г.,
София, Изгрев.

ПРАВИЛЕН ЖИВОТ

Размишление.

Тема за следващия път: "Защо въздишат хората".

Вие плачете, но защо плачете, не знаете. Коя е първата причина, която е заставила човека да плаче? Който си отговори на въпроса, защо плаче, той е разрешил една велика задача. Човек диша и въздиша. Когато въздиша нормално, това наричаме дишане.

Знанието, което досега сте имали, е било полезно за вас, много работа е свършило. Но в дадения момент то не може да ви ползва. Например, на бойното поле сабята е вършила и върши работа, но какво значение има тя между мирните хора? Ако влезеш със сабя в едно мирно общество, какво ще правиш? Ще разправяш за своето минало, но ще станеш смешен. И вие, с досегашното си знание, приличате на военния, който влиза между мирните хора със сабя. Ако влезеш между прости хора и започнеш да изговаряш думите "обич, любов, знание, мъдрост, възвишен живот, небе, ангел, честност, справедливост", те ще слушат, но ще бъдеш смешен за тях. Това са отвлечени думи, без никаква връзка.

Нека съберем няколко числа, да видим, какъв резултат ще имаме. $1 + 1 + 1 + 1 = 4$. При събиране на тези числа $2 + 2 = 4$, получаваме $1 + 3 = 4$ Един и същ резултат - четворка, но условията, при които става събирането, не са едни и същи. Например, имаш нужда от четири лева. Седиш на пътя и чакаш да мине някой, да ти даде тази сума. Минава един човек, подхвърля ти един лев; след половин час минава втори, подхвърля един лев. Най-после, след два часа събираш четири лева. Ако мине някой благороден човек, може изведнъж да ти даде четири лева. При възприемане на една мисъл, или на едно чувство играят роля времето и условията. Ако не е спазено времето, резултатът не е добър. Тази е причината, където важни мисли и чувства остават неразвити. Пъпката трябва да цъфне, цветът трябва да се превърне на плод, плодът трябва да узрее. И най-после, трябва да се намери човек, който да употреби този плод. Това са отношения.

Преведете думите "пъпка и цвят". В пъпката се крият сили, които образуват цвета. В цвета се крият сили, които образуват плода. И в плода се крият сили, необходими за неговото узряване. Плодът носи условия,

живот за създаване на семката. Ако една мисъл и едно чувство не служат за обновяване първо на вашия организъм, а после и на вашите мисли и чувства, те нямат никакво отношение към вас. Но и това не е достатъчно. Всяка ваша мисъл и всяко ваше чувство трябва да имат отношение към Бога, към ангелите, към чистите и възвишени същества, към всички окръжаващи. Ако мисълта и чувството ви нямат никакво отношение към Бога и възвишения свят, вие не може да оперирате с тях.

Казвате, че искате да имате любов към Бога. Какво разбирате под "любов"? Казано е в Писанието, че Бога никой никога не е видял". Въпреки това, ние искаме да обичаме Онзи, Когото не сме видели. За някои това е противоречие - да обичаме Онзи, Когото не сме видели. Този стих се отнася до слепите, които никога не са видели Бога. Онези, които имат очи, много пъти са видели Бога. Както слънцето е видимо за очите само при известни условия, така и Бог става видим при известни условия. Бога всякога не можеш да видиш - крие се понякога. Казано е за Бога: "Скрил се". Това е човешко разбиране. Слънцето изгрява и залязва, понеже земята се върти около себе си. В същност, слънцето нито изгрява, нито залязва.

Често се натъквате на вътрешни противоречия, които не можете да разрешите. Например, вярваш в нещо, мислиш, че си разрешил известен въпрос и се зарадваш. Не се минава много време, вярата ти отслабва, започваш да се колебаеш и съмняваш в това, в което си вярвал. Имаш приятел, в когото вярваш. Обръщаш се към него за една услуга. Той обещава да ти услужи и определя ден и час, когато ще те посети и ще ти услужи. Случва се нещо и той не идва на уречения час. Вярата ти в него се разколебава. Че не е дошъл навреме да ти услужи, това не е толкова страшно. Представи си, че докато го чакаш, ти отидеш на близката река да се къпеш. По невнимание се подхлъзнеш и започнеш да се давиш. Около тебе няма нито един човек. Сега вече разчитааш само на приятеля си, който е обещал да дойде в този час. Само той може да те спаси, но ето че закъснял. В момента, когато започваш да губиш съзнание, приятелят ти пристига. Хваща те за ръката, изважда те от водата и те обръща с главата надолу, да изтече водата, която си погълнал. Ти благодариш на приятеля си, но все пак остава в тебе мисълта, защо не дойде по-рано, преди да изгубиш съзнание. Не се сърди на приятеля си. Знай, че всяко влизане и излизане от водата е придружено с известно страдание.

Числата 1, 2, 3, 4 са количествени, те имат отношение към физическия свят, но могат да се прехвърлят и в другите светове. Например, имате два тона въглища. Тук числото две е материално, има отношение към физическия свят. Ако знаете законите на духовния свят, двата тона въглища могат да се превърнат на известно количество топлина. Дават ви жито, на което трябва

да използвате динамичната сила. Ще го дъвчете, но зъби нямате. Ще го счукате и така ще го ядете. Не е все едно, дали ще ядете чукано жито или ще го дъвчете. В дъвченето е силата. Това е вътрешно упражнение. Между дъвченето, мисленето и чувствуването има известна връзка. Както дъвчеш, така ще мислиш; както мислиш, така ще чувствуващ; както чувствуващ, така ще постъпваш. Тези процеси са тясно свързани помежду си. Ще кажете, че знаете тези неща. Има положения, при които вашето знание е полезно; има положения, при които знанието ви е безпредметно. Листата могат да ползват само гъсеницата. Щом се превърне на пеперуда, листата са безпредметни за нея. Като пеперуда, тя не може вече да си изкарва храна от листата. Ново знание е нужно сега!

Вие влизате в нова фаза и трябва да разбирате Божията любов не като гъсеници, но като пеперуди; не като пъпки, но като цветове; не като цветове, но като плодове; не като плодове, но като семена. Трябва да имате вътрешно разбиране за любовта. Сега имате механично разбиране за Бога и казвате: Бог не мисли за мене. - Само за тебе ли ще мисли? Той мисли за всички същества, за всички вселени. Добро е желанието ви Бог да мисли само за вас, но възможно ли е, от сутрин до вечер, да мисли само за вас? Като не разбирате Бога, щом желанията ви не се изпълнят, вие се измъчвате. Казвате: Иван, Стоян по-добри, по-умни ли са от мене? Аз се моля по три пъти на ден, а работите ми не се нареждат. Те не се молят, а техните работи вървят добре. Аз уча, чета, мисля и нищо не постигам. Те не правят нищо и във всичко успяват. Такива мисли минават през главите на всички ви, къде повече, къде по-малко. Важно е, защо мислите така. Когато искаш Бог да мисли само за тебе, това е една велика идея, която включва цялото Битие. Тя се отнася само до Бога. За Бога само могат да мислят всички същества от сутрин до вечер. - Защо? - Защото, като мислят за Него, те живеят. Течащата вода трябва да мисли само за извора. Не мисли ли за него, тя ще престане да тече.

Какво се разбира под "мисъл"? - Връзка, отношение. Например, ръката има връзка с целия организъм, но тази връзка трябва да бъде нормална, да не страда нито ръката, нито организъмът. Накъдето и да движиш ръката си, да ти е приятно. Ако изпитваш някаква неприятност, отношенията не са правилни. При такива отношения ръката не може да изпълнява службата си. Само при правилни отношения тя може да върши всичко, каквото ѝ заповядват.

Вие искате Бог да мисли за вас. И Бог иска вие да мислите за Него. По човешки говоря: Бог мисли за вас толкова, колкото и вие мислите за Него. Той има към вас точно такова отношение, каквото вие имате към Него. Каквото е отношението на децата към бащата в семейството, такова е

отношението и на бащата към децата. Като знаете това, не се чудете, защо бащата обича някое от децата си повече. Бащата обича всичките си деца, но доброто дете отваря сърцето на бащата и получава повече. Нещата в живота са в известна зависимост. Не можеш да мразиш онзи, който те обича. Любовта любов ражда.

Следователно, не можеш да имаш добри чувства и мисли, ако не дъвчеш храната си добре. Дъвченето определя чувствата и мислите на човека. Казват за някого, че е религиозен човек; за друг, че е учен. Религията има отношение към сърцето, т.е. към човешките чувства; науката има отношение към ума, т.е. към човешките мисли; общественият живот има отношение към човешките постъпки. Религия без чувство не е религия. Наука без мисъл не е наука. Обществен живот без постъпки не е обществен живот.

Често се говори за примиряване на науката с религията. Това не става изкуствено, по външен начин. Ако дъвчеш храната добре, ще мислиш добре. Щом дъвчеш храната си, както трябва, ще изпитваш приятно разположение, което ще ти даде импулс за работа и за учене. При добро разположение, човек всякога мисли добре. Ако не дъвчеш добре, не можеш да мислиш добре. Тогава ще страдаш от разстройство на стомаха и на корема; това ще те застави насила да мислиш добре. Не е все едно, да мислиш при добро разположение на духа и при разстройство на стомаха. Ще кажеш, че за да станеш човек, трябва да страдаш.

Страданието облагородява човека, но то не може да изработи от него истински човек. За да растеш и да се развиваш правилно, нужно е знание и любов. Растенето има отношение към знанието, към любовта и към добрите постъпки. Ако мислите, чувствата и постъпките ви са механични, вие се отклонявате от правия път. Можеш да обичаш от страх, можеш и да учиш от страх, но страхът нищо не допринася. Да обичаш от страх е едно нещо; да обичаш съзнателно е друго нещо. И със заповед нищо не се постига. Как ще накараш човека насила да свири и да учи? Лекарят казва на болния: Ти трябва да бъдеш здрав! Болният отговаря: Дай ми вяра. Лекарят не трябва да заповядва, но да даде на болния правилен метод за лекуване. Изведнъж не можеш да станеш здрав, но постепенно. Как ще направиш едно дебело, здраво въже? Ще вземеш хиляди нишки и една по една ще ги съединяваш.

Същият закон се отнася и до усиливане на мисълта. Към една мисъл ще прибавяш постепенно още много мисли, докато усилиш и закрепиш мисълта си. Не постъпваш ли така, мисълта не може да расте. Какъв учен ще бъдете, ако завършите университет за една година и получите диплом

за завършено образование? Какъв инженер ще излезе от вас, ако учите само една година? И да получите диплом, знание нямате. Какъв музикант е този, който е изучавал музика само една година? Какъв концерт може да даде този музикант? Диплом, получен по бърз начин, не е истински, не отговаря на вътрешното съдържание на човека. Много такива дипломи има в света - лъжливи дипломи. В Америка определят един ден през годината, когато хората се забавляват, като допускат най-невероятни неща. Например, някой си напише чек от 25-50 хиляди долара и го дава на свой познат, да изтегли означената сума от някоя банка. Който не знае тази шега, отива в банката, но се връща празен - банката не изплаща такъв чек. Гледаш отвън, чек, пари са това, но се връщаш празен. Забава е това. Много от вашите мисли и чувства представляват такива забави - съдържание няма в тях. Истински чек е този, срещу който можеш да получиш означената сума.

Закон е: Всяка мисъл, в която се влага абсолютна вяра, може да се реализира. Вярата е опорна точка в живота. Без вяра нищо не се постига. - Какво да правим, ако нямаме вяра? - Животът ще ви застави да придобиете вяра, т.е. да проявите своята вяра. Какво правите, когато се качвате на параход? Нагаждате се според условията на парахода. Там се проявявате и живеете по един начин; на сушата, във вашите къщи, живеете по друг начин. Ако не се нагодите на условията в парахода, ще се намерите в трудно положение. Бог, на Когото служите, няма да ви остави в едно и също положение. Той желае вашето щастие, вашето добро, помага в развитието ви, но не така, както вие разбирате. Божиите мисли коренно се различават от вашите. Вие търсите щастията си там, където го няма.

Представете си, че туряте едно малко, петгодишно дете на голям, силен кон. Давате гема в ръката му и го оставяте само да язди коня. Какво ще стане? Конят ще започне да скача, да рита и детето ще падне на земята. Какво е придобило детето от тази разходка? И вие, понякога, имате желание да се качите на голям, здрав кон, но затова са нужни съответни мисли и чувства. Някой казва: Като чопля, все ще изчопля нещо. - Зависи, къде чоплиш и с какво чоплиш. Ако чоплиш Свещената книга, какво ще извадиш от нея? Ако чоплиш себе си, какво ще извадиш? Седиш, чоплиш живота си от младини, от детската си възраст и казваш: Не зная, кога ще стана човек. Като дете, обичах да прескачам плета на чуждите градини, да чупя стомни, да се бия с децата. Всички ме считаха палаво, немирно дете. Ето, сега съм на 45 години, пак върша същите работи. И до днес още прескачам чуждите градини. Къде е погрешката? Лошо е, когато ученикът напусне училището и влиза в чуждите градини. Друг е въпросът, ако учи и след това влезе в някоя градина да си откъсне една ябълка. Ще каже градинарят, че ябълките са неговии. Когато човек свърши една полезна

работа, има право да си откъсне една ябълка. Когато ученикът свърши училището и получи диплом, той е свободен, има право да влезе в някоя градина, да си откъсне един плод. Той ще намери градинаря и ще иска позволение от него. Ако не учи и не работи, няма право да влиза в чуждите градини. Той не е свободен. Казвам: Ако си учил и работил добре, имаш право да чоплиш - все ще изкараш нещо. Ученикът, като свърши училището с успех, получава диплом и право да се разхожда, където иска. Той е свободен човек. Ако не е свършил училището, той е ограничен, няма право на свободна карта.

И тъй, каже ли някой, че е нещастен, това значи, че не е свършил с успех училището, пропаднал е на един-два предмета. Ако си слуга при един търговец и вместо печалба му докарваш загуби, мислиш ли, че той ще ти даде карта, да се разхождаш свободно, където пожелаеш? Друг е въпросът, ако му докараш печалба от 500-600 хиляди лева. Той ще се усмихне, ще подпише един чек и ще ти даде един месец почивка. Значи, от работата, която сте свършили, зависи вашата свобода, или ограничение. Това е природен закон, в който няма изключение. Щастието върви след прилежните, след онези, които мислят, чувствуват и постъпват добре. Онези хора, които не мислят, не чувствуват и не постъпват добре, те гонят щастието и не го достигат. За добрите ученици щастието върви след тях, то ги гони; за слабите ученици щастието върви пред тях, те го гонят. Някой млад студент не завършва университет, понеже гони щастието. Като срещне млада, красива мома, той мисли, че тя е неговото щастие, върви подир нея, но уроците остават назад. Друг млад студент не търси щастието пред себе си, но учи, не поглежда момите и завършва университета с успех - щастието го гони. Когато мъжът работи, жената трябва да е след него; и когато жената работи, мъжът трябва да е след нея. Когато бащата и майката работят заедно, синът и дъщерята трябва да са зад тях, да ги следват. Псалмопевецът казва: "Господи, бъди ми задна стража!"

Трябва да работим! Ти можеш в един ден да станеш щастлив и в един ден да изгубиш щастието си. Една твоя постъпка може да те направи щастлив, но може да те направи и нещастен - зависи от постъпката. Вие се нуждаете от здрава, положителна мисъл. Всички второстепенни, странични работи сложете зад гърба си. Апостол Павел казва: "Вън от любовта Христова всичко считам за измет". Не дръжте своя минал живот пред лицето си. Не дръжте скъпоценните камъни пред очите си. Ако имате два скъпоценни камъка, сложете ги на гърдите си, или на пръстите си - те да ви бъдат слуги, а вие - техни господари. Ако ги поставите пред очите си, мисълта ви ще се изопачи и страданието ще ви следва. Мнозина казват, че живеят добре. - Щастливи ли сте? - Не сме щастливи. - Щом не сте щастливи, не живеете добре. Щастливият върви напред, вгълбен в мисълта си и от нищо

не се съблазнява. Ако види богата, голяма къща, оставя я назад; ако види красива мома, оставя я назад; ако срещне учен, или знаменит музикант и него туря зад гърба си. Всичко чуждо той туря зад гърба си, не товари своята мисъл с чужд капитал. Една философия има той и нея следва. Някой се оплаква, че го сложили на бойната линия. Много естествено, той е страхлив и за да се кали, да стане смел, Провидението го е поставило на първа бойна линия. Той се намира между две злини - страх отпред и страх отзад - и от двете ще избере по-малката злина. Така ще придобие смелост и решителност. Не се плашете от живота. Нужно ви е истинско, положително знание. Имате ли това знание и на бойното поле да попаднете, ще станете невидим. - Как се постига това? - Ще се намалиш до молекула - никой няма да те види. Или, ще се превърнеш на вода. Тогава, колкото и да те стрелят, никой не може да те убие.

Помнете: Причината за много от вашите нещастия е въвн от вас. Например, докато не се хване на въдица, рибата е щастлива. Тя плува, свободно си живее във водата. В момента, в който пожелае да изследва въдицата, тя се натъква на нещастие. Въдицата се забива в устата ѝ, и тя се чуди, откъде дойде това нещастие. Тегли се напред-назад и си казва: Как стана тази работа? Това нещастие идва от въдицата. Казвам: Съблазните в живота са въдици, които причиняват нещастия. Ти се интересуваеш от въдицата, искаш да я изследваш. Ти искаш да изследваш една каса, да видиш, какво има в нея. Касата е въдица. Не ти трябва чуждите пари. Ако искаш да знаеш, къде е твоята каса, от която можеш да вадиш пари, ще те заведе при нея. Бъркаш ли в чужда каса, ще се закачиш на въдица. Един ден, на едно от Рилските езера, хванаха две пъстърви. Купихме ги и ги пуснахме отново във водата. Те разказаха на останалите риби да не се хващат на въдиците, защото смърт ги очаква. От този ден рибарите не хванаха нито една риба.

Освобождавайте се от непотребни мисли, които спъват развитието ви. Например, искаш да знаеш, какво мисли някой за тебе. Или добро мисли, или лошо. Ако започне да те хвали, да казва, че си благороден, добър човек, той иска да те подкупи. Не се минава много време, той идва при тебе да иска пари. Трябва да платиш за похвалата. Ако не му послужиш, веднага ще измени мнението си за тебе. За да докажеш, че си благороден, ти трябва да предвиждаш нуждите му и без да ти иска пари, да му се притечеш на помощ. Виждаш, че този човек не е ял три дни; ще му приготвиш един хубав обяд и ще го удовлетвориш. Помагай на човека, без да очакваш нещо от него. Като помагаш на другите, помагаш на себе си.

Какво правят учениците в училището? Способните ученици помагат на слабите. Те им разказват урока, обясняват им, каквото не разбират и в края

на краищата, слабият ученик получава по-добра бележка от силния. Това е истинска помощ. Способният ученик и да получи по-долна бележка от слабия, не се смущава. Той всякога може да се прояви, защото носи знанието в себе си. Дипломът е външна страна на знанието. Казват за някого, че е учен човек, звездите сваля от небето. В същност, той не е учен. Истински учен е онзи, който държи звездите на мястото им, не ги сменя от небето. Какво ще стане с небето, ако звездите паднат на земята? Звездите са нужни като светила, като мярка за определяне на времето и годините. Като знаете това, не се мъчете да сваляте слънцето, месечината и звездите. Наблюдавайте ги и се ползвайте от техните енергии. Дръжте в ума си мисълта: Всички хора имат заложби и възможности в себе си, но не са работили еднакво и до днес още не работят еднакво. Разликата между хората се заключава в работата, която са вършили в миналото, която вършат днес и която ще вършат в бъдеще.

Кой човек е добър? - Добър човек е онзи, който мисли, чувства и постъпва добре. Що е добро? - Непреривен процес на права мисъл, право чувстване и прави постъпки. Щом този процес се прекъсне, злото се вмъква в доброто като клин. Като съзнателен човек, аз се стремя винаги да постъпвам добре. Как постъпват хората с мене, това не е важно; аз трябва да постъпвам добре. Неправилната постъпка е неправилно взет тон. Какво трябва да правиш, ако вземеш тона неправилно? Ще го изпееш няколко пъти, докато го вземеш правилно. Вземи тона един път, спри малко; вземи го втори път, пак спри. Когато тонът прозвучи чисто, правилно, ще спреш и ще чакаш одобрението на учителя. Така ще постъпвате и с Бога. Той иска от всички да мислим добре - първото изкуство в живота; да чувстваме добре - второто изкуство и да постъпваме добре - третото изкуство. Като придобием и трите изкуства, ще разберем стиха: "Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш небесни". Кой човек е свършен? - Който мисли, чувства и постъпва правилно. - Това е непостижимо. - Постигането на свършенство е непреривен процес. - Как се извява свършеният човек? Той се справя и с най-големите мъчности. За него няма нещо невъзможно. Той има съдействието на Бога, на природата, на ангелите - на всички добри и разумни същества. Христос казва: "Отец ми е в мене, и аз съм в Него". Следователно, ако Бог е в тебе, Той е твоето спасение. Ако Бог не е в тебе, кой ще те спаси? Ти живееш в Бога, но не Го разбираш. Защо не Го разбираш? - Затворил си сърцето си за Него. Отвори сърцето си за Бога, да работи Той за тебе и да Го разбереш. Тогава и ти ще работиш за Него. - Не работя ли за Бога? - Работиш, но така, че Той трябва да поправя това, което си изработил. Когато разбираш Бога, ти ставаш гениален и казваш: От известно време мислите ми текат леко, перото ми пише добре. Това показва, че Бог работи в тебе, но те оставя да се радваш и да мислиш, че ти работиш. Бог не прилича на нас. Той се радва на всичко, което сме

изработили чрез Него. Така Той ни учи на безкористност и пълна готовност за работа. Понякога Бог не влиза сам в нас, но праща някой свой слуга да работи вместо Него. Тогава Той се радва и на нас и на своя слуга, че сме работили заедно, в Негово име.

Три важни неща трябва да останат в ума ви: да мислите добре, да чувствувате добре и да постъпвате добре. Минава през ума ви мисълта, че сте нещастни - сложете тази мисъл зад гърба си и вървете напред. Понякога мислите, че сте щастливи, че сте постигнали съвършенство. Докато сте на земята, щастието и съвършенството са моментни прояви. Когато изпълнявате Божията воля, съвършени сте; щом престанете да я изпълнявате, губите съвършенството си. На земята няма съвършени хора. В това всеки сам ще се убеди. Минаваш за съвършен. Дават ти една работа да я свършиш идеално. Една грешка само да направиш, ти не си съвършен.

Много знания имате от миналото, но всичко не ви ползва. Днес минавате за християни, но и вашето християнство не ви ползва. Новата светлина на изгряващото слънце ви ползва. Да се спирате върху миналото, какви са били баща ви и майка ви, това е изгубено време. Каквито и да са били те, добри или лоши, това си е за тях, то е минало време. Единственото важно нещо е да знаете, че във вас се крие мощна сила, чрез която можете да изправите малките погрешки на своето минало. Малките погрешки, ако не се изправят, стават големи; и големите погрешки, ако се изправят, стават малки. Всеки човек е в състояние да изправи малките си погрешки. Опитвали ли сте да рисувате носа си? Наблюдавали ли сте очите си при добро разположение на духа? Вие мислите, че имате знания, а не познавате себе си. Можете ли да познаете състоянието на човека по промените на неговото лице, по цвета на лицето му? Който чете по лицето за състоянията на човека, той знае причините, които предизвикват тия промени и може да ги избегне.

Някой седи, движи краката си, криви устните си, чопли носа си. Външно изглежда съсредоточен, а в същност той предизвиква близките си. Да се съсредоточиш към нещо, това значи, да контролираш своите действия. И при това положение можеш да се мръднеш, но чувствуваш контрола, който си налагаш. Не е лесно да се съсредоточиш. Това значи, да изпиташ слаби бодвания, като че с игла те бодат. Това показва, че си попаднал в област на електрически енергии, които ти въздействат. Тури тези бодвания на работа в нервната система и те скоро ще изчезнат. Ако ги оставиш в областта на чувствата, те ще се превърнат на лоши мисли. Впрегни лошите мисли на работа и те ще се превърнат на добри. Кажете ли някой, че не е разположен, знай, че лоши мисли го безпокоят. Аз виждам, от лявата страна дошли баба му и прабаба му, от дясната - дядо му, прадядо му,

чичовци - всички искат нещо от него. Едни го теглят на една страна, искат помощ от него; други го теглят на друга страна и те искат помощ - никой не влиза в положението му. Той пъшка, мъчи се, не може да си помогне. Питам: Какво ти е? - Не зная, какво ми е, но като че целият ад е върху мене. Аз се обръщам към бабите и дядовците му и казвам: Оставете човека свободен. Той е беден, няма какво да ви даде. До половин час да го освободите, никой да не остане тук! Аз ще ви помогна вместо него. След това той казва: Слава Богу, олекна ми!

Като ви казвам това, вие не трябва да се плашите. Всички имате тази опитност, но не можете да си помогнете. Аз ги виждам, разговарям се с тях, държа им лекции, а те си разказват цялата история. Като им предам лекцията, те се успокояват и се разотиват. Поканвам ги и друг път да ме посетят. Постъпвайте и вие така с вашите баби и дядовци. Бог изисква това и вие трябва да изпълните Неговата воля. От вас зависи да бъдете щастливи, или нещастни.

З а д а ч а. За една седмица ще направите опит да мислите право, да чувствувате право и да постъпвате право. Всеки да си каже: Заради Бога ще мисля право; заради Бога ще чувствувам право и заради Бога ще постъпвам право. Като обичаш някого, ти трябва да се жертвуваш за него. Искаш да те обичат - това е една страна на въпроса; искаш да обичаш - това е друга страна на въпроса. Да те обичат хората, това значи, да бъдеш нещастен; да обичаш хората, това значи, да бъдеш щастлив. Ако си нещастен, причината за това се крие в желанието ти да те обичат; ако си щастлив, причината за това се крие в желанието ти да обичаш. Когато обичам някого, аз се радвам и на малките му придобивки.

Да обичаш, това е велико изкуство. То е все едно, да знаеш, кога и как да гълташ храната си.

Храна, която не си сдъвкал добре, не гълтай.

Мисъл, която не си разбрал добре, не възприемай.

Чувство, което не си разбрал добре, не възприемай.

Велика наука е да знаеш, кои неща са за тебе и как да ги приемаш. Успехът ти за хиляди години зависи от твоите прави мисли, чувства и постъпки. - Кой може да ни научи, кои неща са за нас и как да ги приемем? - Само Бог. Когато влезе в нас, Той ще ни научи на всичко. Той ще ни научи да мислим, да чувствуваме и да постъпваме право. Някои от вас са започнали да мислят право, други са започнали да чувствуват право, а трети са

започнали да постъпват право.

Помни: Снегът е бял, но студен. Огънят е топъл, но не е твърд.

Любовта, която не произвежда топлина, не е любов.

Мъдростта, която не произвежда светлина, не е мъдрост.

Истина, която не носи свобода, простор и разширяване, не е истина.

11. Лекция от Учителя, държана на
16 декември, 1931 г.,
София. – Изгрев.

1931_12_18 Стимул и любов

Издание 1947 г., София

КНИГА: Живот и отношения, МОК Год. XI, Том 1

СТИМУЛ И ЛЮБОВ

Размишление.

За следния път всеки да си извади едно от най-хубавите изречения от Библията. То може да бъде поетично, може да бъде и прозаично. Важно е да видим, дали ще има разнообразие или еднообразие в стиховете.

На какво се дължи прозата и поезията в живота? Прозата е свързана с обективния ум, който се занимава с близките неща. Поезията е свързана с висшия ум, с висшите способности на човека. Тя има отношение към далечните, отвлечените неща. Има два вида проза и поезия: положителна и отрицателна. Отрицателната проза в живота обича положителната поезия и обратно: отрицателната поезия обича положителната проза. Казвате: Проза е това! Да, но в положителната проза има нещо красиво. Като четете едно стихотворение, казвате: Добре, поетично е написано. В поезията нещата се преувеличават. Поетът разглежда нещата от красивата им страна. Той описва змията като гъвкава, грациозна – вижда нещо красиво в движенията ѝ. Казваш: Каква поезия има в змията? Поетът се възхищава от птичката, която цял ден хвърчи, кацва от клон на клон. Каква поезия има в това? Цял ден тя търси храната си, преследва малките мушици. Като се нахрани, кацне на едно дърво и пее. Ето, тук е поезията. Обаче, поетът вижда поезия там, дето обикновеният човек не я вижда.

Де е мястото на прозата и поезията в природата? Прозата се намира в корените на дървото, а поезията – в клоните. Какъв щеше да бъде животът, ако нямаше проза? Не казвайте, че прозата е проста работа. Без проза няма живот. Какво ще стане с поезията, ако клоните се отсекаат? Поезията е висшето в живота. Идеал на прозата е поезията, а основа на поезията е прозата. Де щяха да бъдат клоните, ако нямаше проза, т. е. основа? Всеки е опитал нещо красиво, но това още не е поезия. То е субективно схващане за красивото. Всеки е минал през обикновеното на живота, но това още не е проза; това още не е животът. Истинският живот не е нито поетичен, нито прозаичен. Той не е нито проза, нито поезия. Обаче, прозата и поезията са в самия човек, който живее. Без проза и поезия животът не може да се изяви. Каква поезия има в живота на слепия и глухия? Той се блъска натук-натам, не може да се движи свободно. Щом се отворят зрението и слухът му, той вижда красотата на живота, вижда поезията в него. Всъщност, неговото щастие и нещастие не определят, какво нещо е животът. Неговият личен, субективен живот е щастлив или нещастен,

поетичен или прозаичен, но не и целокупният живот. Следователно, кажеш ли, че животът е лош, знай, че това е твое субективно схващане. Животът не е нито лош, нито добър. Той е реалността на Битието. Ако не схващаш живота като абсолютна реалност, знай, че нещо ти липсва. Докато на човека липсва нещо, той всякога ще има субективни схващания за живота.

Представете си, че двама души не се обичат и постоянно се карат. – Защо се карат? – Има нещо, което им пречат. Какво ще стане с воденичното колело, ако на пътя на водата поставите едно препятствие? Докато нямало препятствие, водата текла свободно, и колелото се движело бързо. Препятствието на водата намалява движението на колелото. Ако препятствието е голямо, колелото ще престане да се движи. Същото нещо става и в човешкия живот. Някога човек несъзнателно поставя препятствие на своя живот и, като не му вървят работите добре, става песимист, отчайва се. Той казва: Има нещо фатално в живота, в отношенията на хората, във времето. Това е криво тълкуване. В живота няма никаква фаталност. Също и в отношенията на хората няма фаталност, но ти виждаш някаква фаталност. – Защо? – Липсва ти нещо. Ако петелът кукурига, казваш, че ще се случи нещо лошо. Ако кучето лае, пак търсиш лошото. Ако вятърът духа силно, пак очакваш нещо лошо. Помни: лошото се крие в твоето субективно схващане на живота – липсва ти нещо. Всяко криво тълкуване на нещата произтича от стария живот.

Новият живот изисква ново разбиране. В разбирането на сегашните хора има известно препятствие, поради което те са отбили правилното течение на живота. Препятствието трябва да се махне, за да потекат нормално силите на живота. Сегашният човек търси живота там, дето не е. Питам: Де е силата на живота? – В обичта. – Кога човек е по-силен: като обича, или като го обичат? Животът е подобен на хамбар, пълен с жито. Разумният се ползва правилно от богатата на живота, а неразумният лесно ги губи. В баснята „Житото и мишките“ се разправя следното: В един хамбар пълен с жито се настанили множество мишки. Доволни от изобилната храна, те яли и се веселили до насита – мислели, че житото е на тяхно разположение. За кого всъщност е житото? Един ден господарят заповядал да пренесат житото в друг хамбар. Като видели, че хамбарът се изпразнил, мишките започнали да се безпокоят и се запитвали: Де отиде житото? Питам: Защо някога и за вас хамбарът, т. е. животът се изпразва? – Защото не сте работили и не работите. Вие сте яли и пили наготово. И това е добро, но готовото е случайно благо, а не постоянно. Ценно е това, което човек изработва.

И тъй, да те обичат, това е готовото жито, което си намерил в хамбара на

богатия. Добре е да ядеш и да се веселиш, да се разхождаш в пъления хамбар, но един ден хамбарът ще се изпразни. Тогава ще питаш: Де отиде житото? Защо го взеха? Защото господарят ни най-малко не е имал предвид мишките. Те случайно са попаднали в хамбара. Мишките мислят, че житото е за тях, както и хората мислят, че светът е създаден за тях. Това е криво разбиране. Човек може да мисли, че светът е създаден за него – никой не му забранява да мисли това, но така ли е, в действителност? Че мишките се настанили в хамбара, това не разрешава въпросите. Че господарят пренася житото от един хамбар в друг, и това не разрешава въпросите. Като видяла, как господарят се мъчи да пренася житото, котката казала: Господарю, ако искаш да разрешиш въпроса по-лесно, пусни и мене в хамбара. Мишките се преместили във втория хамбар, но участта им била вече друга. Котката изяждала всеки ден по една мишка.

Казвам: При сегашните условия хората трябва да имат правилно разбиране за живота. Да имаш правилно разбиране, това значи, да мислиш право, като разумните хора. Светът се крепи на мисълта на разумните хора. Житото в хамбара е тяхно. Вие ядете това жито наготово. Те казват: Нека цирикат, нека се веселят хората в хамбара, има какво да ядат. Въпреки това, повечето хора са недоволни. Представете си, че разумните същества ви зададат въпроса: Какви блага искате в живота, за да бъдете доволни? Какви дарби и способности искате? Някои ще кажат, че искат да бъдат здрави, силни и богати. Други ще искат да бъдат видни музиканти, поети, писатели или художници. Ако искаш да бъдеш богат, ще те изпратят в някоя златна мина, там да работиш, да се наситиш на злато. Ще бъдеш ли доволен? Ако искаш да бъдеш поет, ще те изпратят на луната, там да живееш. Ще бъдеш ли доволен? Мислили ли сте, кое е онова, без което човек не може да живее?

Мнозина казват: Без истината никой не може да живее. Въпреки това, никой не може да каже цялата истина. Коя майка е разправила цялата истина на дъщеря си? Коя майка би могла да разкрие на дъщеря си историята на своето битие от далечното минало досега? Тя може да й каже нещо от сегашния си живот, но не и от живота си преди своето раждане. Всеки обича да говори за сегашния си живот, но питайте го нещо за миналото му, да видите, как ще свие раменете си, ще каже, че нищо не помни. – Защо човек не помни своето минало? Питам: Защо пияницата не помни, какво е правил, като пиян? Когато и да питате за миналото му, учен или прост, щом е пиян, нищо не може да ви каже. Като изтрезнее, ще каже: Помня, че бях пиян, но какво говорих и какво правих, нищо не помня. Като пиян, човек забравя своето достойнство, забравя, че трябва да живее като разумно същество. Като изтрезнее, той си казва: Няма вече да живея така. Турям черта на миналото! Каже ли си така, той престава да

говори за миналото си, за своя лош живот. И светията говори за сегашния си живот, но дойде ли до миналото, млъква. Когато описват живота на великия човек, писателите пишат смело, изнасят всичките му добродетели. Щом дойдат до някоя отрицателна черта, започват малко да заглаждат, поставят мост и тръгват напред. Ако се натъкнат на втора отрицателна черта, пак поставят мост и продължават пътя си. Какво прави младата мома, като скъса роклята си? Тя туря нов плат, зашива го добре, да не се забелязва дупката, и казва: Моята рокля е модерна. Ето защо, като видя една модерна дреха, казвам: Много дупки има тази дреха. Аз имам особено мнение за модата. Според мене, добра дреха е оная, която има една дупка за главата, две – за ръцете и две или една за краката. Дрехата може да има копчета, може и да няма – зависи от вкуса на човека.

Кой е най-красивият живот? – Който представя едно цяло: от ранна младост до късна старост да няма никакво прекъсване. И като млад да бъдеш стар, и като стар да бъдеш млад. Това е закон. Младият желае да бъде стар, старият желае да бъде млад. Не е въпрос само да се стремиш към младост, но и като стар да се чувстваш млад. Стар си, седиш в стаята си, играе ти се. Ставаш и играеш. Щом се чукне на вратата и влезе някой, веднага спираш играта. Като изпратиш госта, пак започваш да играеш, търкаляш се като дете. Питам: Кой е по-близо до истината – старият, или младият? Вие сте забравили изкуството да ставате деца. Казано е, обаче, в Писанието: „Ако не станете като децата, не може да влезете в Царството Божие.“

Сега, да се върнем към реалността на живота. – Кое наричаме реалност? Кое е реално? – Реално е това, което сега става. Значи, действителността е реалност. Казвате, че твърдата, съгъстена материя е реална. Според мене, твърдата материя, т. е. материалният свят е отживял своето време. Той е положителен свят – свят на почивка. Всеки завършен процес в природата наричаме реален. Както житото може да се пренесе от един хамбар в друг, така и реалният свят може да се измени. Сега и вие, като ученици в един клас, живеете в реалния свят. След години всеки тръгва по своя път: един отива на работа, друг се жени, трети още продължава да учи. След време се срещате и си казвате: Колко хубави бяха ония времена! Колко хубаво беше, когато учехме заедно! Сега само полици плащаме: къщата ни се развали, жена ми умря, или мъжът ми заболя. Не се живее лесно на земята! Минаваме през големи противоречия.

Казвам: Търсете истината! Ще я намерите и в най-големите противоречия. Ще намерите ключа на истината в азбуката на природата и на живота. Колко букви има българската азбука? Еврейската азбука има 22 букви, само съгласни. Българската азбука се състои от седем гласни и 25 съгласни.

Ако си служиш с израза „ти си“ на български, работата върви добре. Обаче, прибавиш ли трета дума, ти можеш или експлозия да произведеш, или да направиш нещо хубаво, да повдигнеш човека. Например, казваш на някого: Ти си гениален. Той се радва и ти благодари. Ако кажеш „ти си вагабонт“, причиняваш експлозия. Както думите причиняват щастие и нещастие на човека, така и мисълта може да произведе същия резултат. Една крива, неправилна мисъл произвежда голяма или малка експлозия. Това зависи от третата дума, която определя посоката на твоята мисъл. Човек сам гради своето бъдеще. Даден ти е материал да съградиш къщата си. От тебе зависи какъв план и каква форма ще й дадеш, какви прозорци ще направиш. Като направиш къщата си, ти пръв ще я опиташ, пръв ще познаеш какво ти носи тя – радост или страдание. Ако оставиш други хора да градят къщата ти, те ще я съградят по свой план и разбиране. При напавата й те ще се ръководят от своя ум.

Кое е по-хубаво: ти сам да се възпееш, да си напишеш едно стихотворение, или други да те възпеят? Някой очаква след смъртта му да го възпеят. Каква нужда има от възпяване? Всички тези, които възпяват умрелите, имат предвид себе си. Значи, умрелият не се възпява, но поетът се прославя. Като четат поезията на тоя поет, казват: Гениален поет е той. От един умрял изкарал отлична поезия. Така го възпял, че като четеш поезията му, и ти да пожелаеш да умреш. Някой спира погледа си на един паметник и казва: Много красив паметник! И мене ми се иска да умра, да ми направят такъв паметник. Ще кажете, че това е пресилено. Не е въпрос нито да пресилвам нещата, нито да ги отслабвам. И в единия, и в другия случай, фактите не отговарят на истината. Казваш: Смачкаха ми фасона. – Кой ти го смачка? Аз деля хората на две категории: едни със смачкани фасони отвън, а други със смачкани фасони отвътре. В първия случай, хората мачкат фасоните; във втория случай, човек сам мачка своя фасон. Например, ти си беден човек, но невежа. Работиш някъде, не ти плащат добре, под предлог, че не работиш хубаво. Господарят ти мачка фасона отвън. При друг случай, ти си богат, самоуверен, но си придобил богатството си по нечестен начин. Хората те уважават отвън, но ти не си доволен от себе си – мачкаш фасона си отвътре. Отвън си добре, но отвътре не си добре. Кое е по-добре: фасонът ти да бъде смачкан отвън, или отвътре? Ще кажеш, че за предпочитане е фасонът ти да бъде смачкан отвътре, като на богатия. – Не е така. Понеже фасонът ви трябва да бъде смачкан, затова по-добре да бъде смачкан отвън, а не отвътре.

Често, като наблюдавам хората, виждам, че мнозина правят гримаси, причината на които не могат да си обяснят. И аз няма да ви кажа коя е, сами я намерете. Когато направиш чистосърдечно една услуга на някого, а той прави гримаси, той сам мачка фасона си отвътре. Когато малкото

момченце донесе вода на някои стар, 80 годишен дядо, последният благодари за услугата. В тоя случай, детето е смачкало фасона на дядото отвън. Щом някой ти направи услуга, трябва да имаш правилно отношение към него, да знаеш, че в услугата се крие една истина. Благодарите на Бога, че не те е забравил, че е пратил човек да ти послужи. Не казвай, че си изпаднал дотолкова, да ти услужват децата! Ако си генерал и те ранят на бойното поле, нали ще те пренасят милосърдни сестри и братя от едно място на друго? Има ли нещо обидно в това? Човек трябва да си изработи правилни възгледи за живота, да знае, как да се отнася с хората. Ще кажете, че човек трябва да бъде идеалист, да живее добре. Други поддържат обратното, че човек трябва да бъде материалист. Казвам: Нито идеалистът разбира живота както трябва, нито материалистът го разбира.

Каква е разликата между материалиста и идеалиста? Материалистът живее в стая с големи удобства: меки столове, меко легло, хубава библиотека, електрическо осветление, но няма прозорци, през които да влиза светлината отвън. Идеалистът има същите удобства, но светлината прониква през прозорците му. Той има възможност да се ползва и от външната светлина. Материалистът казва, че вън от човека нищо не съществува. Идеалистът казва, че има нещо вън от човека. Материалистът казва: Ако, наистина, има нещо вън от човека, защо в моята стая няма светлина? Следователно, реално е само това, което е вътре в човека. Идеалистът казва, че, въпреки всичко, светлината влиза в стаята му и показва, че има нещо и вън от човека. Докато двамата спорят, в стаята влиза окултистът, който знае законите на природата. Той отваря прозорците на двамата и казва: Вижте, какъв свят се открива пред вас! Излезте заедно с мене, да ви покажа външния свят, който не сте виждали. Материалистът се чуди, как не е знаел досега, че имал прозорци. И двамата виждат външния свят и го признават.

Питам: Какво ще направите вие, ако дойде тоя окултист при вас и пожелае да ви изведе навън? Ако сте готови да измените живота си, ще излезете вън от стаята; ако не сте готови, ще си останете в тъмнина. Той казва: Тоя въпрос не се разрешава със спор. Излезте вън, да видите светлината на деня, да се уверите в моите думи. Какво ще кажат материалистът и идеалистът, като се видят вън, на свобода? Материалистът ще каже: Заблуден бях. Сега разбрах, че вън от тоя свят, в който живееш, има и друг свят. Идеалистът ще каже: Аз разбрах по светлината, която иде отвън, че има друг свят, вън от нашия. Значи, прозаичният живот е материалният, а поетичният – идеалният. Идеалистът вижда един малък лъч от светлината на външния свят, но и той сам не е излязъл вън, да види тоя необятен свят.

И тъй, прозата и поезията трябва да станат едно и също нещо, да дойдат

до еднаква реалност. Материалистът казва, че не може да се минава през океана. Той не може да предсказва нещата. – Защо? – Защото не е минавал през океана. Значи, не може да се минава. Идеалистът казва: Аз предсказвам, че може да се мине през океана. – Защо? – Защото съм минавал през него. Щом отида и се върна, прав съм в твърденията си. Аз говоря за реалния свят. Всяко нещо, което може да се постигне, е реално.

Има известни постижения в живота, които трябва да бъдат опорна точка на човека. Пътят, по който вървите, не е равен. Достатъчно е да влезете съзнателно във вселената, за да видите, какво голямо разнообразие съществува в нея. Умът ви не може да си представи това разнообразие. То съществува не само в планетите, не само в слънцето, но даже и в празното пространство. Достатъчно е да минете през празното пространство, за да се объркате от голямото разнообразие в него. Ако минавате празното пространство като деца, ще имате един род препятствие; като възрастни, ще имате друго препятствие, а като стари – съвсем друго препятствие. Колкото повече напредвате в живота си, толкова по-големи ще бъдат препятствията ви. Това е добър признак. По него се съди, докъде е дошъл човек в своето развитие.

Коя е най-важната мисъл в тая лекция? – Да излезем вън от стаята, в реалния живот. Друга важна мисъл: Обичай, без да очакваш да те обичат. Ако любовта ти е стимул на друга любов, тя не е никаква любов. Любовта не трябва да се предизвиква от никакъв стимул. Ако очакваш някой да те стимулира в любовта ти отвън, това не е любов. Запалилите дърва в печката стимулират огъня. Обаче, това не е истински огън. Следователно, реални неща са ония, които излизат сами, без причина. Животът трябва да предизвика любовта в човека. Вън от него нищо не може да я стимулира. Ако моят живот може да предизвика моята любов, всеки друг живот, вън от мене, може да стане отзвук на моята любов. Ако ме питате, коя любов е най-красива, казвам: Най-красива любов е тази, която се предизвиква от живота, който тече в мене. Така трябва да се мисли. Ако стимулът на любовта ви е отвън, вие ще бъдете изложени на постоянни разочарования. Много естествено, стимулът ви ще престане, и вие ще се намерите в областта на противоречията. Когато любовта се стимулира от живота на самия човек, този вътрешен живот е по-сигурен от външния. Затова Христос казва: „Имам власт да положа живота си, имам власт и да го взема.“

Това е новото разбиране, което хората на новото учение трябва да имат. В този смисъл, страданията не са нищо друго, освен изпит за вашата любов, да се види, на каква основа е дошла. Ако основата е външна, животът ви може да се разруши. И да стане това, не съжалявайте. – Защо? – Защото

успехът ви е резултат на крайния ви живот. Има временен успех в живота, но той не ражда нищо. Сегашните хора говорят за международното право, но като стане въпрос за правата постъпка, прилагат насилието. Законът казва: „Насилието ражда насилие“. Така не се разрешават въпросите. Колко студенти има с пукнати глави! Аз ги похвалявам, че са готови да жертват живота си даже за някаква глупава идея. Жалко е, че те не жертват живота си за нещо велико! Те се борят с оня, който незаслужено се е качил на сцената. Не, всеки трябва да свали престъпника в себе си и да му каже: Долу от сцената! Всяка идея, която причинява престъпления, да се свали от сцената. Това трябва да важи, както за външния, така и за вътрешния живот. Всеки студент да снесе своите престъпни идеи от себе си! Да престанат престъпленията в света! Всеки трябва да се жертва за свободата на своята душа. Без жертва човек не може да бъде свободен.

Бъдете смели и решителни, да се жертвате за истината. Има студенти, които се жертват за истината, макар и с пукнати глави вече. Пожарникари ги гонят, но те пак устояват в борбата. Това е геройство! Няма герои без пукнати глави. Като знаете това, бъдете мъжествени.

Т. м.

11. Лекция от Учителя, държана на
18 декември, 1931 г. София – Изгрев.

1931_12_18 Стимул и любов Жануа-98“, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

СТИМУЛ И ЛЮБОВ

---

11 година

11 лекция на 1 мл.ок.клас

18.XII.1931 г. петък, 5 ч.с.

ИЗГРЕВ, СОФИЯ.

Добрата молитва.

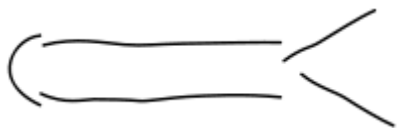
За следуюния път извадете едно от най-хубавите изречения от Библията, по един стих от разните места, да видим дали има еднообразие или разнообразие.

Прозата на живота е обоснована на чистия, обективния ум, който се занимава с близките неща на живота. А пък поезията – с висшите способности на човека, със страничните работи. Има два вида проза: положителна и отрицателна. Също така има и два вида поезия – положителна и отрицателна. Всякога отрицателната проза на живота има обич към положителната поезия. И отрицателната поезия има обич към положителната проза. Когато прозата е положителна, има нещо хубаво в нея. В поезията вие често можете да преувеличавате нещата, поетически може да опишете нещата, които не са верни. Поетически можете да предадете на змията, която се движи, гъвкавост, красота, интелигентност. Когато змията се движи, има ли поезия в нея? Когато птицата хвърка, слиза и се качва, има ли поезия? – Тя е единствено съсредоточена да си добие храната. Пък поетът вижда поезия. Тя търси онези мушици като един търговец на дребно обаче, поетът вижда някаква поезия в това. А пък има поезия, след като се е наяла, кацне на клончето и пее. Тогава има поезия. Тя си обръща главата навсякъде. Ако нямаше проза в живота, какъв би бил животът?

Прозата е долу в земята. Поезията е горе в клоните. Мислите ли, че е нещо лошо да бъдете в прозата? – Не е лошо. Ако са отсечени клоните, тогава не може да се появи поезията. Поезията е един висш живот. Идеалът на прозата е в поезията. А пък основата на поезията е в прозата. Всеки един може да опита красивото в живота, но това още не е поезия. Това е ваше

мнение. Ако опитваме обикновеното в живота, това е само едно ваше преживяване. Това не е още животът. Животът не може да бъде нито поетичен, нито прозаичен. В него няма нито проза, нито поезия. А в човека, който преживява, има проза, има и поезия. Какъв ще бъде животът без проза и поезия? – Допуснете сега едно изяснение. В един красив живот някой човек е лишен от органи на зрението и слуха и започва да се блъска. Тук се блъска в някой камък, там се блъсне в някой камък, някой вол го убодне, някой кон го ритне и т.н. Тогава какво ще мисли той за този живот. Отворите ли на този човек очите ще види поезия, порядък. Всичкият този безпорядък е произлязъл оттам, че той не е вървял в правия път на живота. А пък като му се отворят очите, ще види, че животът му не е така нещастен, както е мислел, тогава кучетата няма да го хапят, няма да се блъска у камъните. Когато се случи неприятност в живота, казват, че има нещо лошо в живота. Това е едно субективно наше схващане. Съществува една реалност. Но на нас ни липсва нещо. Допуснете, че двама души се скарват в живота. Каква проза има в живота. Намерете основните причини, защо двама души не се обичат. Запример: Какъв е поводът на безлюбието? – Представете си, че тука имате едно течение. Представете си, че вие туряте тези препятствия на това течение. Тогава течението се намалява.

Представете си, че на тази вода отгоре има едно колело, което се движи. Щом се тури препятствие и се намали водата, тогава се намалява въртението и тогава воденичарят казва, че не върви тази вода. Кое е причината? – Тези две препятствия. Ако тези две препятствия се съберат на едно място, тогава ще престане водата, ще престане течението, ще престане да се движи воденицата. Някой път това става и в живота. Някой път и вие туряте препятствия на течението на живота. Тогава ставате песимистични и казвате, че има нещо съдбоносно в хората, във времето. Всяка промяна тълкувате най-лошо: Ако пее петелът, ако лае кучето, казвате: Че то лае, но е на лошо. Ако някой запее, казвате: Че на лошо пее. Ако вятърът задуха, казвате, че на лошо духа, ще отдуха всичко.

Новият живот изисква нови разбирания. В сегашния живот има едно препятствие в правилното разбиране. Хората са отбили това течение на живота. Това трябва да се премахне. Животът трябва да тече нормално. Ние търсим живота там, дето го няма. Сега, ако ви попитат в какво седи силата на живота: Да обичаш или да те обичат. Аз уподобявам сегашния живот на онази басня, дето цяло стадо мишки намерили пълен хамбар с жито, яли много и се веселили. Господарят слушал, че голямо веселие има в хамбаря. Мишките мислили, че това жито е за тях и затова се веселили.

За тях ли е житото. Един ден господарят дошъл и пренесъл житото в друг хамбар, а този хамбар оставил празен. Тогава мишките започнали да мислят где отиде житото. Животът не прилича ли на един пълен хамбар и вие заццирикате. И господарят изпразни хамбаря. Вие казвате, че е празен. Не сте работили. Наготово е било. То е хубаво, но готовото трябва да бъде случайност в живота. Важно е това, което изработи човек.

Да те обичат, това е намереното жито в някой намерен хамбар. Хубаво е по някой път, ще пееш, ще се разхождаш. Но могат да ти вземат житото и тогава ще кажеш: Защо взеха житото? – Защото този господар, когато е турил житото в хамбара, ни най-малко не е имал предвид мишките. Те случайно са дошли там и те мислят така, и ние сега мислим, че светът е създаден заради нас. То е наше мнение. Никой не ни забранява да мислим, че е създаден заради нас, но дали е така, то е друг въпрос. Разбира се мишките не разрешават въпроса. И господарят след като преместил житото от един хамбар в друг и той не разрешава въпроса. При този хамбар се явила котката на господаря и казала на господаря: Тежка работа е да преместиш житото. Има по-лесен начин. Аз ще реша този въпрос. Това казала котката за втория хамбар. Мишките намерили и този втория хамбар. Котката казала и аз искам да споделя тяхната радост. Отворете ми място и като влязла котката в хамбаря, започнала всеки ден да изяжда по една мишка. Мишките казват: Голяма напаст дойде върху нас. Казвам: При сегашните условия, при които живеете, трябва да имате правилно схващане. Аз наричам правилно схващане това: Да мислите така, както всичките разумни хора в света мислят. Вие някой път мислите, че умни хора в света няма. Много умни хора има в света. И те крепят света. Това жито в хамбаря е тяхно, а вие наготово ядете житото. Те казват: Нека да ццирикат, има колкото искат.

Допуснете, че вие сте недоволни в живота и вас ви извикат тия умните хора и ви питат: Какво искате вие? Да си представите вашата програма. Какво бихте искали да ви дадат? – От всичките дарби коя дарба бихте избрали: Да бъдете здрави, да бъдете силни, да бъдете богати, музиканти, поети, писатели? – Ако си поет, ще те изпратят на месечината, ако искаш да станеш богат, ще те изпратят при някоя мина долу, дето има злато.

В живота този въпрос го задал един: Вие мислили ли сте кое е най-хубавото в живота, без което човек не може.

Има едно нещо: Истината никога не се казва на хората. Нито една майка не би желала да разправи историята си на своята дъщеря. Тя може да разправя историята от раждането ѝ, но никога не разправя историята преди раждането. Вие всякога обичате да разправяте за своя живот, след

като сте се родили. И зъб не обелвате за вашия живот преди да сте се родили и ако ви попитат, вие ще кажете, че нищо не знаете. Тогава може да ви попитат защо не помните вашето минало. Когато някой човек се напил, дали е той професор или княз, или светия, помни ли той своя живот. Той вика, кряска, питат го, откъде иде. Той нищо не казва. Щом изтрезнее, той какво знае само? – Знае само, че се е напил. В пиянството той не помни своето достойнство, че трябва да живее разумно, затова пет пари не дава. След като изтрезнее, казва не. И тогава той не обича да говори за своето красиво поведение. Много пъти светията разправя за своя живот, но като дойде до отиването, тогава замълчава. Писателите, като описват живота на някой велик човек, като дойдат до някоя негова отрицателна черта, позагледят, смачкат, направят един мост и пак продължават. Срещат друга някоя некрасива страна и пак позагледят. Както младата мома, като си скъса роклята някъде, тури някоя панделка и казва, че станала много модна. Като срещна някого, който има много моди, казвам: Дупки има там. Аз имам мнение за модата. Да имаш една дреха, която е цяла, да е скроена така, че да има само две дупки, една дупка, през която можеш да нахлузиш и друга, през която може да мине главата. Да има други две дупки, през които да си туряш ръцете. А пък сега дрехите имат много дупки. Ще закопчееш една дупка, ще туриш копчето, после второ, трето копче, настрани, на ръкавите. Защо са тия копчета? (За украшение.) Не, не е за украшение.

Има една важна страна: Как трябва да се гледа на живота? Кой е най-красивият живот. Аз наричам живот, който да съставя едно цяло от младост до старост. И човек никога да не съжالياва, че е минал през този живот. И като остарее да е млад, и като е млад да е стар. В природата това е. Малкото дете има желание да стане стар. Стариият като остарее, в него има копнеж да стане млад. Не само да има копнеж, но като си стар да се чувствуваш, че си млад. Представете си един човек, който е научил смисъла на живота, защото старостта е една дупчица. Представете си, че си остарял. Като няма никой ти като малко дете си играеш, търкаляш се в стаята, а пък като дойде някой вземеш старата форма. Като си отиде онзи пак се търкаляш и си играеш като дете. Питам: Кой е в пътя на истината, стариият или младият? – Вие сте забравили изкуството да ставате деца. Нали има един стих в Писанието, който казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“.

Да се върнем сега в реалното в живота. Кое вие наричате реално – реалността е една действителност, която е станала. Това, което ние наричаме реално. Този свят, който вие виждате, съгъстената материя, която виждате и която вие наричате реално, то е вече един изживян живот. Следователно, целият материален свят, аз го наричам свят на почивка,

положителен свят. И хората се наричат реални. Един завършен резултат вътре в природата, ние наричаме реалния свят. Но реалният свят може да се измени. Както житото, събрано в хамбаря, може да се изнесе и мишките да останат в празния хамбар, така и реалният свят може да се измени. Представете си, че вие се намирате в реалния клас, както сега, обичате се един друг, но един ден, този се хване на работа, онзи се хване на работа, някой се ожени и тогава ставате чужди един на друг. След 40, 50 години си казвате: Едно време как беше в класа? Отидоха онези хубавите времена. А пък сега имаме да даваме полици. Къщата се съборила, жена ми ослепя. Или жената казва: Направиха на мъжа операция, отрязаха му краката и вие казвате: Така не се живее.

В противоречията на света има една истина, която трябва да намерим. Разбирайте сега. Да ви приведа: Ключът на тази истина, вие можете да я намерите в азбуката. Колко букви имате в българския език. В еврейския език има 22 букви, само съгласни. В българския език гласните и съгласните колко са? – 30 ли са? – Да кажем, че вие имате тези елементи ТИ/СИ. Добре върви работата. Но още едно име ако турите, ще стане цяла експлозия. Ако туриш тази третата дума и ако не знаеш какво да правиш, отиде та се не види. Ако знаеш какво да кажеш, веднага ще намериш своето щастие. Запример можеш да кажеш: Ти си гениален човек, ти си гений или ти си вагабонтин.

Мисълта върви по същия закон. Мисълта ти може да върви правилно, но туриш една неправилна мисъл и веднага стане експлозия. Казваш: Ти си – третата дума, която поставиш, тя определя. Та ние сме хората, които градим своето бъдеще. Понеже, дадено ни е да го съградим. Даден ти е материалът, от тебе зависи как да го съградиш, какви прозорци да туриш и каква форма да дадеш на къщата, как да я направиш по твой план. После като я направиш, ти ще я опиташ. Ще страдаш. Но ако оставиш другите хора да направят твоята къща, те ще я направят, съобразно техния ум.

Сега кое е хубаво, ти да съчиниш за тебе една поезия или другите да съчинят една поезия. Понякога очакват някои като умрат да ги възпеят. Каква нужда има умрелият да го възпяват? – Всичките онези поети, които пишат за умрелите, те пишат за себе си. Защото не се прославя умрелият, а се прославя поетът. Казват: Гениален човек е той, написал нещо хубаво. От един умрял човек изкара нещщо. Така го възпял, че всеки иска да умре, че да го възпеят така. Като видите някой голям паметник, казвате: Някой път и аз искам да умра, да ми турят такъв паметник, с поетически надпис. Ще кажете, че моите думи са пресилени. Аз разделям хората. Има едни хора, на които фасонът се смачква отвън, има други хора, на които фасонът се смачква отвътре. Когато фасонът се смачква отвън, хората го смачкват.

Когато се смачква отвътре, ти го смачкваш. Да приведа: Беден си, невежа си. Пишат ти слаби бележки. Работиш някъде и не ти дават пари. Не си честен. Фасона отвън ти го смачкват, но вътре си честен, имаш съзнание. Казваш си: Има нещо в мене, може да ме тъпчат. Имаш една самоувереност. Фасонът отвън не е смачкан. Друга една страна. Онзи богатият богат е, всички го уважават, почитат го, задигне от този, от онзи, отвън е добре, но отвътре е смачкан. Сега мнозина от вас казват: Искам да ми бъде фасонът като на онзи богатия. Питам кое е за предпочитане, външният фасон ли да ти е смачкан или вътрешният. Разбира се външният, отвътре да не е смачкан. Защото все ще бъде смачкан той.

Често във вас има една проява. Аз наблюдавам хората и у хората има една гримаса, няма да я кажа, вие може да я намерите. Когато ти направиш една услуга с чистосърдечие, той направи една гримаса, не е доволен и счита, че фасонът е смачкан. Най-често съм виждал стари хора на 80–90 години някое малко детенце дойде, вземе стомничката, донесе вода. Дядото му казва: Много ти благодаря. Че това дете не е ли смачкало фасона на дядото. Дядото може да каже: Аз останах това дете да ми носи вода. А пък той трябва да каже: Благодаря, че детето ми донесе вода. Тези деца са били много добри.

Та в живота има една философия. Когато един човек ти направи едно добро, ти да имаш едно правилно отношение, да разбираш една велика истина. Благодарни на Бога, че го е изпратил, че не те е забравил Бог. Да не кажеш: До този ли хал дойдохме ние, това дете да ни носи вода. Някой може да е цар или генерал, като го наранят на бойното поле, нали го носят милосердните сестри от един креват на друг? – На всинца ви трябва една много правилна философия. Ако така мислите, както сега, нямате за света едно правилно разбиране. Вие имате идеята, че някой е идеалист, а някой – материалист. Аз да ви кажа как разбирам материалист и идеалист. Нито идеалистът, нито материалистът разбират какво нещо е животът. Аз уподобявам на следното: Материалистът живее в едно здание, с една стена е разделен от идеалиста. Материалистът се отличава по това, че всичките му прозорци са затворени. Той има всичките удобства вътре, електричество, библиотека, книги и той казва, че това е реалният свят. Завърти ключа, иде топлината, светлината. Казва, това е светът. Има меки столове, всичко му е наредено, яденето, облеклото. Идеалистът и той има всичките удобства като материалиста. Но щастieto е, че той има една малка дупчица, отдето влиза светлина. Идеалистът казва: Има нещо вън. А пък материалистът казва, няма нищо вън, всичко е вътре. Идеалистът казва: Има нещо, влиза през тази дупка. Материалистът казва: През тази дупка какво може да се види. И двата пишат: единият пише, че няма нищо вън. Другият пише, че има. Материалистът пише, ако това е реалното,

защо в моята стая няма такава дупка? – Другият казва: Има нещо, което ти липсва – една малка пукнатина. И след като спорят години, един ден се озовава там един окултист, но този окултист е без стая, като влезе той няма стая, няма юрган, няма столове. Питат го: Ти откъде дойде? – Той знае законите. Когато те са спорили, той е влязъл, понеже и двете стаи имат врати. Той показва ключа. Фактът е вече налице. Материалистът го вижда и идеалистът го вижда. Казват му: Ти какво търсиш. Той им казва: Искам да ви изведе от този свят навън, да ви покаже друг свят.

Сега искам да ви представя: Когато дойде една съществена идея вътре във вас. Когато иска да ви изведе навън, материалистът казва: Ти да не поддържаш идеята на онзи идеалист. А идеалистът казва: Ти да не поддържаш идеята на онзи материалист. Окултистът казва: Аз не поддържам нито твоята, нито неговата идея, но мога да ви изведе навън. Казват: Къде из стаята навън? – Питам сега, ако един ден дойде този окултист във вашата стая, какво ще направите вие? – Това, което хората наричат, той се обърнал, иска да измени живота си. Онзи дойде и им казва: Няма какво да спорите, този въпрос с писане на книги и със спорове не може да се разреши. Аз ще ви изведе. Във вашите стаи има врати. Ще излезете вън в другия свят. Питам сега, след като ги изведе окултистът във външния свят, где е идеалистът и где е материалистът? – Материалистът ще каже: Заблуден съм бил, не бил този свят, в който аз живея. А идеалистът ще каже: Аз подозирах по тази светлина, че може да има нещо вън. Аз наричам прозаичния живот материалистичен живот, а поетичният живот е животът на идеалиста, който едвам вижда един малък лъч, върху който той пише цели томове, но и той още не е излязъл вън. Та прозата и поезията да станат едно и също нещо, да дойде до една и съща реалност. Да ви дам една картина на прозата и поезията, на материализма и идеализма. Да ви наведе още един пример за идеалиста, материалиста и окултиста, какви са отношенията. Онзи материалист казва, че не може да се предскаже бъдещето. Аз съм минавал в океана няколко пъти, казвам: Мога да мина. Онзи казва, не можеш да минеш. Онзи се хваща на бас и казва: Аз влагам хиляда английски лири стерлинги. Ако аз мина, ти ще дадеш хиляда лири стерлинги; ако аз не мина, аз ще ти ги дам. Ако аз мина и замина, ще си взема парите. Ако не мина, той ще вземе парите. Така се хващат на бас. Ако аз ида и се върна, това казвам е реално. Ако отида и се върна, значи съм прав. Има нещо в живота, което има своето постижение, то е реално. 10 пъти съм отивал и съм се връщал: Има нещо, в което не трябва да се съмняваш.

Тези нови положения трябва да бъдат една опорна точка, понеже пътят, животът, по който вървите, не е една равна плоскост. Вие ако влезете в цялата вселена, ако я посетите, ще намерите такова голямо разнообразие в

слънчевата система, че даже човешкият ум не може да си представи това велико разнообразие. Не само в самите планети и в слънцето, но и в празните пространства ще намерите такова грамадно различие, че ще имате голяма трудност, докато минете. Като деца ще имате едно препятствие, като възрастни ще имате друго препятствие. А като стари ще имате трето препятствие. Всякога колкото повече в живота вие напредвате, толкова повече ще се увеличават препятствията. Увеличаването на препятствията е един велик признак. Колкото повече се увеличават, толкова по-добре за вас, значи движението ви се е усилило.

Та сега мисълта, която трябва да остане у вас е. От всичко казано, кое е най-важното, кое остава във вас? – (Да излезем вън от стаята в реалния живот.) Или казано в една контрастна форма: Обичай, без да те обичат. Ако твоята любов е стимул на една друга любов, това не е любов. Любовта у тебе да произтича без никакъв стимул. Ако някой е стимулирал твоята любов, това не е любов. Ако турите дърва в една печка и след няколко часа тя изстине, това е един стимул. А реалните неща са: Тези, които без причина бликат. Любовта трябва да произтича, понеже аз живея, самият живот в мене трябва да предизвиква Любовта. Ако моят живот не може да предизвиква Любовта в мене, то никое друго разбиране не може да предизвика Любовта. А пък щом моят живот може да предизвика моята любов, то всеки живот, вън от мене, може да стане отзвук на любовта в мен. И най-хубавата любов е, когато е предизвикана от живота в мене. Тази мисъл разбрахте ли я? – Тази е най-новата мисъл. Вие не сте мислили така. Ако стимулът на вашата любов е отвън, то вие ще имате постоянни разочарования. Защото този стимул ще престане и тогава ще се намериш в противоречие, но ако твоят живот, вътре е самият стимул, то тогава този живот е по-сигурен отколкото външният живот. Както казва Христос: „Имам власт да положа живота си, имам власт и да го взема“.

Хората на новото трябва да имат тези убеждения. Когато дойде страданието във вас, страданията не са нищо друго, освен изпит, изпитват вашата любов на какви основи седи. Имате ли една основа в себе си или една външна основа. Ако основата е външна, тя може да се катурне. Ако се катурне, вие не съжалявайте. Защото успехът на човека зависи от неговия вътрешен успех, от крайния успех, а не временния успех. Защото има един временен успех в живота. Сега хората говорят за международно право, но като дойде за една права постъпка, вършат насилието. А пък законът казва: Насилието, насилие ражда. Това са техни резултати. Нали сега студентите разрешават един въпрос. Така разрешава ли се въпросът? – Колко студенти има с пукнати глави? – Аз ги похвалявам студентите в едно отношение, че те жертвуват живота си за едно глупаво положение. Казвам: Колко е жалко, те жертвуват това, което за великите идеи не жертвуват. Те

казват: Да слезе оттам. Онзи казва, не искам. Казвам: Всеки един трябва да снесе престъпника в себе си от катедрата долу, нищо повече. Всяка една идея, която знае да прави престъпление, да се снесе от катедрата. И този професор. Това да важи и за вътрешния живот, не само за външния. Всичките студенти да снемат всичките престъпни идеи вътре в тях си. Да престанат престъпленията в света. Всички трябва да слязат от престъпните катедри. Всеки трябва да жертвува живота си, за да се освободи. Докато не дойде това положение, хората не могат да бъдат свободни. Сега това е вметнато предложение.

Но един правилен възглед трябва да имате всички. Човек трябва да бъде всякога готов, като дойде до истината да каже не. Има студенти с пукнати глави, с вързани глави и пак отиват окървавени, насърдчават другите студенти. Има препятствие отвън. Идат пожарникари. Но пак устояват. Това е геройство. Защото бе да има пукнати глави, де е геройството? – Сега всички трябва да бъдете мъжествени.

Отче Наш.

СПОРЕД ДЕЛАТА

„Отче наш“,
„Духът Божий“

Ще прочета 16 глава от Евангелието на Матей.

Ще взема няколко думи от последната част на 27 стих: „Всекиму според делата му“.

Може да вземете целия стих. Целият стих, ако го прочетете, има съвсем друго значение. А „всекиму според делата“, това е един завършен процес, той е омега на нещата.

В прочетената глава се казва, че садукееите и фарисеите правели препятствия, изкушения на Христа. Изкушенията в света не идват от невежите хора, но от най-учените; злото в света не е създадено от глупавите хора, то е създадено от най-гениалните. Лошите закони в света са създадени от най-гениалните хора. Насилието, всичко това е създадено от хора, които са много умни. Какви са техните съображения, то е друг въпрос. Сегашният ред на нещата не е така наследен, в смисъл: той е създаден последователно, после е станал наследствен, по причина на факта, че се е повтарял хиляди пъти и е станал навик у хората. За пример, вземете чувството у вас към яденето. Кой е Отецът на яденето? Не е Адам, защото онези, които бяха преди Адама, животните ядяха, а той се научи от тях да яде. Не е Адам, който научи животните как да ядат, но животните научиха Адама как да яде. Животните, които бяха създадени преди Адама, мислеха. Не е Адам, който ги научи как да мислят и как да живеят, а те го научиха до известна степен на някои неща, те бяха един авторитет за него. Ние имаме предразположението, слабостта да мислим, че ние сме фактори за всичко в света. Забравяме, че фактори на нашия живот са и растенията, и животните. Въздухът, светлината и много още фактори мога да ви дам, да ви ги наредя. В известен смисъл човек, физическият човек е само резултат на тия фактори. Ако някой поддържа, че той е фактор, трябва да докаже това на опит. Той е едно производно число на тия външни условия. Казвате: аз съм свободен. Или философите днес казват, че човек е абсолютно свободен. Покажете ми един абсолютно свободен човек. Свободни са мъчениците, светиите, които са умирали за вярата си. Онзи, който може да умре гладен, той е свободен. Всеки, който не го е страх от страданията, всеки, който не го е страх от смъртта, всеки, който не го е страх от студа, всеки, който не го е страх от беднотията, всеки, който не го е страх от безпаричието, е свободен човек. Ти всяка вечер се страхуваш да не

умреш, да не обеднееш, да не се разболееш, да не оглупееш и се мислиш за свободен човек. Това е малко специална свобода. Ще кажеш: ние сме свободни с Христовия дух. Някой често казва: Христос ни е освободил. Ние не говорим истината. Сегашните християни са дошли дотам, че са толкова свободни, колкото и хората в света. Различават се по табелата. Това един християнин разбира какво значи, но един човек от света другояче го разбира, има различие.

Сега говорим за истината. Когато говорим за истината, нямам предвид да нападам някого; но когато се произнасяме за известно художествено произведение, по всички правила, които съществуват в разумната Природа, аз ще се изкажа тъй, както трябва да бъде. Дали е в художеството, музиката, математиката - има известни правила, които не може да се пренебрегват и отминават. И в туй отношение всеки един човек трябва да бъде внимателен, нито да увеличава, нито да намалява. Той трябва да постави във фактите известни норми, по които да се отличава. Ако ти мислиш както другите хора, тогава къде е различието между теб и тях? Поне в един момент трябва да се отличаваш коренно от всички хора в света. Твоята мисъл трябва да се различава така, че да няма друго същество, което да мисли като теб. Ти си човек, в този момент ти си онзи, който ще кажеш: „Аз съм!“ Няма ли такъв момент, ти си вече един обикновен човек, едно обикновено същество, което ходи по общото течение. Това не ви го казвам като упрек, изнасям истината. Аз искам да ви направя една връзка с живота. Моята цел не е да повтарям като автомат едни и същи неща. Това не е знание, не е и моя работа да повтарям, че Бог е благ, те Бог е Мъдрост, че Бог е Истина. Това е тавтология. Да повтарям, че аз съм добър, няма смисъл. Кому ще повтарям, че съм добър? Отде могат да знаят хората дали аз съм добър или не, дали вие сте добри или не? Пътник съм, приемеш ме вечерно време - ти си добър човек. Обираш ме - лош човек си. Кажеш една добра дума, насърчиш ме - добър човек си. Вземеш, че ме наскърбиш - лош човек си. Вземеш дрехите от гърба ми - какъв човек си. Облечеш ме, на човешки казано - добър човек си. Добрината е нещо реално. Някои хора искат да я определят като нещо субективно. Не, тя е конкретна. Добрината седи в малките, микроскопически, но реални неща. Ти не можеш да бъдеш добър, без да направиш добро. Може да мислиш, че си добър, то е друг въпрос. В туй, което си направил, твоята мисъл трябва да бъде права. Има едно отвлечено добро, когато моята мисъл е права по отношение на други същества. Понеже моята мисъл има един свят така реален, така конкретен, така материален, както една постъпка във физическото поле. Едно мое чувство, което тук може да не се вижда, туй чувство е тъй конкретно, както моята постъпка. Следователно отвлечените работи са по отношение на един друг свят. Нашите мисли и чувства са отвлечени по отношение на физическия

свят, но по отношение на един възвишен свят именно постъпките ни са отвлечени. Ако вие влезете между същества от невидимия свят, ще видите, че там мисълта е тъй конкретна, както са постъпките тук. И тогава, вашите постъпки на Земята там ще бъдат отвлечени. Там мисълта е важна. Понеже на Земята сте едновременно в тези светове, макар че мислите тук не са тъй конкретни, те са дадени, за да се изпълни известна постъпка. Мисълта е причината и чувствата са силата, за да се изпълни тази постъпка. За нас тя е едно реално проявление. Имаме отношение, затова тя е реална. Но всяка една постъпка съдържа в себе си мисъл. Всяка една постъпка съдържа в себе си чувство.

Та казвам: ние трябва да имаме едно правилно схващане за реалността на нещата, която постепенно прогресира. Има и една реалност, която постоянно се повтаря. Вземете речта на един оратор, записана на грамофонна плоча. Като се тури плочата, тя се върти и речта се повтаря. Говори този оратор. Туриш веднъж плочата, туриш я втори път, трети път, десет пъти я туриш и тя казва все едно и също нещо. Умна била тази плоча! Плочата разбира ли, че тя говори? Никак не разбира. Когато някой мислител мисли, че света можем механически да го обясним, това значи да се обясни само плочата. Казвам: действително, материални са плочите, не съзнават като говорят, радват се, без да знаят, че се радват. Така и в света има известни отношения, които мязат на тия плочи. Вие някой път се мъчите да плачете. Не ви се плаче, но искате да представите пред хората, че плачете. Една ученичка в гимназията имала много забележки; директорът на гимназията ѝ прави бележка и тя, за да покаже, че е много чувствителна, иска да заплаче, но не може; започнала тогава да плюе и маже очите си, за да се представи, че плаче. Питам: един човек, крило е наплюнчил очите си, за да се покаже, че плаче, какъв плач е този? После, някой въздъхне, но не е никакво въздишане. Тия положения мязат на случая с Настрадаин Ходжа: като обяднал, той тръгнал да иска пари на заем от този и от онзи богат. Накрая един ден си купил една пила. Отишъл при един магазин, заключен с кофар и започнал да реже кофара. Питат го:

– Какво правиш, Настрадаин Ходжа?

– Свиря на кемане.

– Ами гласът му къде е?

– Гласът му утре ще излезе...

Разбира се, все таки, за един музикант имат авторитет критиците. За един, който нарежда законите, и за него имат авторитет критиците. Те

определят какво е възнаграждението за извършената работа.

„Всекиму според делата“. Ние се намираме в един свят, дето трябва да разрешим един важен въпрос, Има въпроси, които трябва специално да разрешим. Каквото е извършил Христос, Той го е свършил много добре. Какво трябва да свършим ние, на това да се спрем. Защото всеки един от нас трябва да свърши нещо. Ако седите и казвате: „Аз вярвам в Христа“, аз питам: каква нужда има Христос да вярвате в Него? Ако вашето вярване в Христа допринася нещо - добре, но само да вярвате, че Христос дошъл, живял, проповядвал - какво може да се ползва Христос от това? Какво мога да се ползувам аз, когато ме оберат 10 души разбойници, вземат ми парите - какво се ползувам от това, че са ме обрали? Какъв резултат е това? Силата на мисълта седи в онова единство на хората да мислят по един правилен начин. Може ние да нямаме уважение и почитание към самата истина, понеже не знаем, че в истината седи основата на нашия живот, на нашето бъдеще и на всички сполуки, на всичкото щастие, не само в съвременния живот, но и в хилядите съществувания, които ще дойдат, до самата вечност. Тъй седи истината. Дали вие вярвате в това или не, то е друг въпрос, но туй е една истина, която ще проверите.

Мнозина от вас знаете това. Някои го знаете, защото сте го опивали, някои не го знаете. Казвате: възможно е. Имате едно съмнение. Аз наричам истина само това, което сме проверили, знаем положително, можем да опитаме. За пример, вземете съвременната литература. Представят хората като материалисти и идеалисти. Казват: той е материалист, а онзи идеалист. В моя ум аз не виждам много голяма разлика между материалисти и идеалисти. Много малко различие има, микроскопическо. Цели томове има написани върху понятието за материалистите и понятието за идеалистите. Да ви представя една картина. Материалист и идеалист живеят в един замък, имат две стаи най-модерно направени, с осветление, с модерни бани, с кухни, всичко имат, нищо не им липсва. Но капациите на прозорците са съвсем затворени отвън и те нищо не знаят за външния свят. Те мислят, че в тези стаи е всичкият живот. Тъй са раждат и умират ред поколения материалисти и идеалисти. Говорят за лампите, говорят за светлината, която ги осветява, но не знаят, че тя има отношение към външния свят и казват: „Само този свят съществува. Тъй сме го намерили.“ И идеалистите имат същите удобства. Само че по едно нещастие при тях има малка пукнатина в стената, влиза нещо от външния свят. Гледат, иде една светлина отвън. Нищо не виждат, но казват: „Има нещо отвън!“ И разправят на материалистите, които им казват: „Оставете тия заблуждения, пукнатина е, нищо дома. Вие си въобразявате, че има нещо.“ Едните пишат един том, другите пишат друг том, спорят за пукнатината. Но и едните, и другите имат удобства, живеят еднакво;

различието е там, че има една пукнатина при идеалиста и той говори само за тази светлинна, която се промъква в ума му. Но един ден, без те да знаят в замъка се промъква трето лице. Аз го наричам същество от Божествения свят, или да кажем един окултист. Той няма нито лампа, нито свещ. Учудват се те:

– Ти откъде дойде? Как влезе вътре между нас, в нашия свят?

Той казва:

– Господа, оставете вашата пукнатина, аз ще ви изведа от вашите стаи. Има цяла врата, през която ще ви изведа. Вашите светилници, чрез които вие се осветявате, вашият огън има отношение към външния свят.

– Може ли?

– Може. Ако искате още сега може да излезете.

Той отваря вратата и ти извежда навън. Питам тогава, де останаха материалистът и идеалистът? Умряха и станаха окултисти. Какво значи да познаеш истината! След като познае човек истината, той не е нито материалист, нито е идеалист.

Другият начин на разсъждение е следният. Отишла една пеперуда при цветята. Облечена е много хубаво, красива ѝ е дрешката като на някоя знатна дама. Дори нито една дама няма такива хубави дрехи, каквито има една красива пеперуда. Пеперудата има 40-45 цвята на дрешката си - голямо разнообразие. Облекли се цветята и те в пъстрите си дрешки и ѝ казват:

– Не ни върви... Тази година се народиха едни такива като червеи, че лазят отгоре ни, изпоядоха ни.

– Тъй ли? – каза пеперудата. – Тогава ще дадете заявление до Господа да премахне тези червеи.

Отишли, дали заявление на Господа, че гъсениците им изпояли листата. Господ казал на пеперудите:

– Ами че вие сте излезли от тези гъсеници!

Така и вие се оплаквате от онзи лош човек, от престъпника, но вие сте излезли от него.

– Да се премахне той, да се махне от света!

Като се махне той, ще се махнеш и ти. Вие казвате: „Защо Господ търпи тия лоши хора в света!“ Аз бих запитал защо и вас търпи, като имам предвид личния живот на хората. С нашите криви разбирания ние си създаваме ред нещастия, ред тежки преживявания и затова не усещаме хубавия, красивия живот, който имаме и не можем да живеем тъй, както трябва. В новия живот трябва нови мисли да влязат у нас, да видим съотношението между нещата, да преценим точно какво имаме и какво е излишно. „Най-първо трябва да се проучи защо злото съществува в света, защо неправдата съществува, този ред и порядък защо съществуват!“ - Въпросът не е там, че злото съществува в света. Ако искате да знаете, злото е едно благо, благо за онзи, който знае, но нещастие за онзи, който не знае. Колелата в една фабрика като се въртят, това е едно благо за фабриканта, защото ще изкара платове. Сила трябва, да задвижва машините, но тази сила може да бъде нещастие за едно дете, което не разбира законите и може да си тури пръстите между колелата, че да му ги откъснат. Тогава какво ще кажете, колелото да се не върти ли? Това дете не трябва да влиза във фабриката да върти колелото, трябва да бъде внимателно, да гледа отстрани, да не пипа. Злото седи в незнанието как да се справим с известни сили, които съществуват в света.

Съвременните физиолози и анатоми изучават човешкия организъм, изучават жлезите, мозъка, белите дробове, стомаха, но имат много повърхностни познания за същността на тези жлези и органи. Много неща са изучили те, но туй, което са изучили в сравнение с онова, което трябва да се учи, то е капка в морето. За пример, някой път човек има сърцебиене. Сърцебиенето има свои причини. В човешкото тяло има една много малка жлеза, за която физиолозите нищо не знаят (то е мое твърдение, те ще го опитат за в бъдеще), от която жлеза зависи всичката редовност на функциите на сърцето; тя е като часовник, тя регулира движението. Тази жлеза съдържа известна първична енергия, с която регулира сърдечната дейност и сърцето тогава работи много правилно. Когато по някой път тази енергия се изразходва изцяло навън, сърцето започва да тупти ту бързо, ту полека и тогава кръвообращението не става правилно. Наруши ли се нормалното действие на тази жлеза, започват да се пукат вените и артериите, и става едно изтичане на кръвта. Физиолозите казват, че сърцето спира, защото нямало достатъчно кръв, която да го движи. Казвам: причината седи в нарушението на дейността на онази жлеза, която е свързана с човешката мисъл. В момента, в който ти започнеш да се страхуваш, че твоето сърце може да спре, ти въздействаш върху тази жлеза. От де ти е хрумнало, че сърцето ти може да спре? После,

има друга жлеза, която регулира дейността на дихателната система; нейното здравословно състояние зависи напълно от тази жлеза. Един ден ти дойде на ум, че може да заболят дробовите и ти вече започваш да работиш върху тази жлеза. Има друга една жлеза, която регулира целокупната дейност на мозъка. Има и много други жлези, но една има основна, която регулира целокупната дейност на мозъка. Един ден ти дойде на ум: ами ако стане някакъв удар в мозъка - ти започваш да разваляш тази жлеза. Следователно това, което помислиш, става след време. Ако не в тоя живот, тази мисъл, която сега те е занимавала, ще се прояви в друг живот. Опасно е, че всичко, каквото си помислим в един живот, в следващия може да се реализира, а може и след 3-4 живота да се реализира. Казвате: „Свободен съм да мисля каквото искам.“ - Всяка една мисъл има своите последствия. Това е закон, който се отнася както за лошите мисли, така и за добрите. Като мислиш, че твоите дробове са здрави, че няма да се заразят, и тъй става. Вярваш, че сърцето ти бие правилно, и тъй става. Вярваш, че живееш добре, и тъй става.

Питате от къде зная това. От Онзи, Който създаде света. Бог няма никаква болест. Ние сме родени от едно Същество, в Коего няма никакви отрицателни черти. Всичко в Него е положително. Тогава казвате: „Откъде се родиха всички тия отрицателни черти в нас?“ Вие си ги създадохте. Като мислехте да станете като Бога, станяхте като Него – създадохте злото. В света всяко създадено нещо има отношение към теб, ти трябва да го поддържаш. Злото само по себе си е една мисъл родена, или едно чувство, или една постъпка. Постъпката не е мъртво нещо. Постъпката е тъй жива, както живото същество. Например ако си направил някога една лоша постъпка на себе си, ти никога няма да я забравиш. Ако си направил зло някому, то ще живее у него и той ще мисли как да ти отмъсти. Направиш едно добро някому и този човек мисли с години по кой начин да ти се отплати. И въпреки този закон, който съществува, ти казваш: „Аз да живея добре, че тогава да правят с мед каквото искат. Като умра, вече не ме интересува.“ Аз не зная каква философия има в израза „аз като умра, да правят с мен каквото искат.“ На тази философия отгоре седят тези, които така мислят. Видяхме, че като дойдохме в този свят, плащат се работите, нищо не можем да избегнем. Туй е, което индусите наричат закон на кармата. Закон за причина и следствие. Съществува в природата специфично умиране. За да си почине човек, той трябва да умре. Но за да се освободи от дълговете, той трябва да живее. Като заспиш, ти известно време ще спиш, няма да мислиш, че имаш да даваш. Същевременно си свободен. Но понеже този сън се определя, ти няма да спиш цяла вечност, ще спиш 10-20-56-100 години и ще те събудят. Щом се събудиш, леглото, което си имал, ще ти го вземат. Събудиш ли се, стани! Започват всички да хлопат. Хубаво нещо е да умира човек. Приятно е да умира човек, не е

голямо нещастие. Почива си. Казваш: „Изчезна нашият брат" – а пък той е под юргана отдолу. „Какво ще стане?" – Ами като се наспи хубаво, ще си почине и като се събуди, ще стане и ще се върне от оня свят. Тогава работите мязат на онази приказка за Настрадин Ходжа, който ходил някога да събира дърва. Казва си: „Да ида и аз да набера дърва." Но никога не бил сякъл. Качил се на един клон и започнал да пее, хем сече клона под себе си, хем пее: „Ето че и аз мога нещо да правя." Минава един човек и казва:

– Господин Настрадин Ходжа, ще паднеш.

– Ти – отговоря Настрадин Ходжа, – не казвай такова нещо, аз не падам.

Но като отсякъл клона, паднал. Тогава Настрадин Ходжа казва:

– Аз такъв учен човек търся. Ти като знаеш кога ще падна от клона, ще знаеш и кога ще умра.

– След три дена – рекъл онзи. Върнал се той и казва на жена си:

– Отсякох дървото, но три дни ми остават да живея. Простил се той с ней, простил се с децата си и тръгнал за оня свят. Отишъл, изкопал един гроб под една круша и легнал в гроба. Падне една круша, той я вземе, изяде я, падне втора, пак я изяде и казва: „В този овят много добре върви." Но след три дни чува шум от звънци. И от любопитство повдига си главата да види. В това време минавали камили, натоварени с грънци и той като си подал главата, изплашили се камилите, хукнали да бягат и счупили грънците. Хванали го грънчарите и го набили. Той си казва: „Под крушата беше много добре." - Много добре е да седиш, но опасно е да си покажеш главата. Връща се той при жена си и тя го пита: „Как е на оня свят, Настрадин Ходжа? – Всичко е хубаво, крушите падат от горе направо в устата ти, но ако подплашиш камилите, бой има." Ние можем да се смеем на Настрадин Ходжа, но същите неща стават я с нас. Колко пъти плашим ние камилите от гроба и си създаваме сами нещастията. Разтупало се сърцето ти - подплашиш камилите. Викаш един лекар, втори лекар, инжекции, разправяш на този, на онзи, че сърцето ти се е разиграло. Казвам: аз зная защо се е разиграло сърцето ти. Ти си нарушил енергията за регулирането на твоето сърце. Или си допуснал в своята мисъл една чужда мисъл, която нарушава хармонията на твоята мисъл, или си нарушил хармонията на своите чувства, нарушил си онзи духовен свят и след това, разбира се, че ще стане една промяна вътре, в самия организъм.

На какво се дължи човешката интелигентност мъчно може да се определи.

Човешката интелигентност се дължи на голяма мозъчна площ или както казват учените, колкото повече гънки има мозъкът, толкова човек е по-интелигентен. Ако може да се отвори мозъкът и да се разпростира като едно платно, колкото по-голяма площ има то, толкова по-голяма е човешката интелигентност. Повече впечатления възприема. Следователно и повече съобщения има за невидимия свят. Защото трябва да знаете, че клетките, от които е образуван човешкият организъм, това са живи, разумни същества, те са създадени по същия начин, както е създаден и човекът. Те имат външно общение със света, хармонични съобщения с външния свят. Първо, те имат съобщения помежду си; между две клетки има течения, хармонични течения. Когато тия хармонични течения вървят правилно, имаме здравословно състояние. Когато се наруши хармонията, наставка болезнено състояние. Ако би се увеличило вашето зрение, вие бихте видели, че от хората излизат ред течения. Вие ще видите някой път, че от организма излиза цяла една гъста материя като река. Даже някои хора миришат. Смяра излиза от тях. Ти, след като си в общение с този човек, се усещаш крайно неразположен. Тази миризма си я попил в себе си. Срещнеш един добър човек - благоухание излиза от него, като един бистър поток. Ти си бил малко неразположен, но се връщаш след такава среща добре, оздравееш, освежиш се. Този човек от своята чистота, от своята енергия ти е предал нещо. В този смисъл ние сме резервоари на енергия, на Божествена енергия. И всеки един човек трябва да приеме Божествената енергия, не само за самия него, но изобилието на тази енергия той трябва да предаде на другите хора - това е правилният живот. Сега всеки се огражда и казва: този е лош, онзи е лош. Искате да живеете само за себе си. Така ще се задушите. Ако дълго време живеете в една стая със затворени прозорци, херметически затворени, онзи въздух ще се поквари и вие ще умрете. Вие трябва да отворите прозорците, да възприемете друга енергия.

Казвам: ако това обновяване не става в нас, ние ще се задушим. Съвременното общество ще умре от задушаване. Казвате: „Как тъй? Затворете прозорците, течение има, да не се простудим.“ – Течението, което иде отгоре, никога не може да простуди човека. Едно течение, което иде отгоре, от главата, не ни простудява. Всички течения идват отгоре надолу. И всички трябва да се поставим така, че да ги възприемем. Ние се простудяваме по единствената причина, че като живеем в много топла стая, разширява се тялото, поглъща повече топлина, отколкото трябва, и вследствие на това излъчва повече топлина, затова се простудява. Никога тялото не трябва да поглъща чрезмерно топлина, нито пък да изстива повече, отколкото трябва. Две крайности има, човек може да се простуди и в единия, и в другия случай. Може да се простуди и когато съзнанието му не е будно. Вечерно време, ако му е студено, да изпие две-три чаши топла

вода. Някой казва: „Урочасах.“ Това урочасване не е нищо друго, освен ако е пил студена вода и тя е погълнала голямо количество от неговата топлина, вследствие на това кръвоносните съдове са се свили и тия енергии, които текат в тялото, не текат правилно, затова той усеща едно стягане. Ако е имал топла вода в термоса или ако е имал търпение да стопли вода на примуса и да пие, хич не щеше да урочаса.

Тия работи вие ги считате за маловажни. Някои християни говорят само за Христа, как е дошъл, как ще спаси света. Че Христос дойде най-първо да ни научи как да мислим, как да чувстваме правилно. Христос дойде да ни научи как да постъпваме правилно, не само в един момент, но и във всеки момент на нашия живот. Някой казва: „Аз съм енергичен човек.“ – Няма нищо лошо в това. „Ама аз съм с пламенен характер.“ – И то не е лошо, с пламенен характер да е човек. Защото пламенният характер е отличен. Пламенният характер дава пламъци. „Аз съм, казва, жив характер.“ – Отлично нещо е животът. „Ама той е много мрачен.“ – Има норма в живота. Норма е, когато всички сили не само са в равновесие, но действуват правилно, ти усещаш приятно настроение вътре в мозъка и в дробовете, навсякъде работиш добре. То е нормата, която трябва да спазваш - приятно настроение да имаш на духа. Ти почнеш тъй, но си казваш: „Пази се, че туй настроение може да се измени.“ Че ти всеки ден със закона на внушението нарушаваш хармонията на живота. Имаш един приятел, за когото ти казват: „Не му вярвай, защото утре може да ти изневери.“ Имаш един учител, за когото казват: „Не му вярвай, той може утре да ти измени.“ Туряш си тогава отрицателни мисли в главата и започваш да се пазиш. От кого ще се пазиш? От учителя, защото може да те скъса. Какъв интерес има един разумен учител да скъса ученика? Някой път може да се зароди такова желание, но при този естествен начин, когато един ученик изучава добре предмета, който учителят преподава и има любов към учителя си, няма абсолютно никаква възможност учителят да го скъса. Учителят има най-доброто желание ученикът да изкара добре. Неспособните ученици в училището си създават едно мнение за учителя и мислят, че той взема страна. Но този учител, както си го представят, той може да се справи и с най-лошите ученици. Той ще внесе най-хубавите мисли в онази жлеза, която регулира дейността на мозъка и лошият ученик ще стане прилежен ученик.

Липсва нещо на тези жлеза в мозъка, тя е изгубила своята първоначална пъргавина, няма достатъчно енергия, затова някои ученици имат една вътрешна леност. Аз съм виждал много пъти учители, които без да знаят правят това несъзнателно. По времето, когато правех своите научни изследвания, казвам на един учител: „Извади този ученик. – Той е голям лентяй.“ Казвам му: ти го потупай в еднa коя си част, по дясното рамо и му

кажи тъй: „Ти си добро момче, в което има хубави заложи, след една година ще станеш добър ученик." Направи това и след време ще ми кажеш резултатите. Изправя се, изправя се ученикът и казва: „Способно момче ще стана!" Всеки от вас може да прояви това. Твоето мнение ти ще го оставиш настрана. Тъй както ти казвам направи и ще видиш, ще опиташ какъв ще бъде резултатът. Аз в това дете виждам умствените му възможности. Челото му виждам. Има известни признаци, че то скоро ще се събуди, остават му още няколко месеца. Той ще се събуди и ще стане добър ученик. Психологически всеки трябва да бъде подготвен, да знае тия неща. Те са необходими, за да се избегнем от всички нещастия в света, които сега съществуват. За пример, вие се интересувате какъв ще бъде изходът от живота. Отлично. Светът го очаква едно велико бъдеще, което не са го мислили и не са го сънували хората. Ама за кои? За онези, които вярват. Доброто е слязло в дълбините на човешкия живот и разклаща целия строй. Всичките тия течения, всички замръзнали, изостанали идеи, всичко туй ще се разтопи и ще се преорганизира. Както когато вие туряте тор върху някои растения, тия растения го разработват, преобръщат и преобразяват. Злото, което усещате, е едно напрежение. Някой път усещате голяма болка в зъбите. Тази болка е борба между положителните и отрицателните сили в природата. Положителните сили асимилират, превръщат отрицателните. Докога ще продължи болката? Докато всичко отрицателно се превърне и се постави в хармония. Болката тогава ще престане и ще мине. Ако някой път се образува нагнояване, ще изтече и болката ще мине.

Изисква се вътрешно бдение, положителна вяра в онази абсолютна разумност, която съществува в живата природа. Онези от вас, които са материалисти, да вярват че има врата, от която може да излязат. Дали вие знаете това или не, то е друг въпрос. Тази врата може да се отвори и вие може да излезете. Няма да остане нито един материалист, който да не излезе из своя замък навън. Няма да остане нито един идеалист, който да не види, че пукнатината има връзка с външния свят. Не тъй, както сега вярва. Някой казва: „Ти вярвай, че това ще се докаже." Не, суеверието иска да се докаже. Вярата не иска никакво доказателство. Вярата не е нещо сляпо, вярата е нещо разумно. „Вярвай, аз ще ти докажа и като ти докажа, тогава ти ще се убедиш, че вярваш, че аз съм ти говорил истината." Вярата никакво доказателство не иска. Турците казват: седем ката горе, седем ката долу. Какви са тия катове? То е същото като да мислим, че онзи, който умре, с него всичко се свършва. Може ли да се свърши? Че ти как проверяваш туй свършване? Ти ходи ли, видя ли, че аз като съм умрял, съм свършил? Ти, който си материалист, вярваш, че със смъртта всичко ще се свърши. Да предполагаш само да, но не да кажеш положително. И набожните хора имат слабостите на материалистите. Един евангелски

проповедник проповядва, че като умират хората не трябва да се плаче, понеже при Господа отиват. Свършва той своята беседа и дохожда една телеграма, в която му съобщават, че сестрата на неговата жена е умряла. Викнала жена му да плаче и той започнал да плаче. Той опровергал своята проповед. Или казвате, че не трябва да се безпокоите. Бръкнете в джоба си - изгубили сте 1000 лева! Ние нямаме онова спокойствие на Сократа, който завел веднъж своя приятел в дома си, а в това време Ксантипа, неговата жена, изляла върху него кофа с вода. Той казва: „Не се безпокой, тази сутрин не се мих и моята възлюбена, като отлична жена, е решила да ме умие. Затова го прави." Пита го приятелят му: „По този ли начин те мие?" – По някой път, то е изключение. Тук само в дадения случай е така.

Сега някои ще вземат да казват, че жената била много лоша. Лошите жени не са жени. Според мен няма лоша жена. Тази жена, която е лоша, не е жена. И този мъж, който е лош, и той не е мъж. Те са от животинското царство. Жената по естество е едно от най-красивите създания, което може да съществува. Жената станала лоша по причина на това, че станала животно, нищо повече. Ние трябва да се откажем от идеята, че сме лоши. Аз съм против това. Не можеш в общия живот да кажеш: лош човек съм аз. Тази дума „лош" да я заменим с друга дума. Всеки един от нас може да бъде добър. По някой път аз правя наблюдения; за пример, когато някой ще се разгневи, аз виждам какви брожения стават в него. Тогава около устата му нещо започва да се мърда. Щом започнат устата да се мърдат, трябва да излезете навън. Идва един кредитор, който има да взема от един беден човек. На човека така му е докипяло, че кредиторът, като влезе вижда, че почват да се мърдат устата на бедния. Кредиторът казва: „Извинете, аз не ви ги дадох на време" – изважда кесията си и дава. Излиза навън, казва: „Благодаря, че кесията беше при мен." Това е умен човек. Носи джоба си пълен. Като видиш някого, че си мърда устата, извади кесията. Ти казваш: „Ред и порядък има, закони има, стражари има...", но като ти пукнат главата, какво те ползува, че има стражари, че има ред? Носи пълна кесията си. Извади, усмихни се и плати. Като излезе кредиторът, бедният човек ще каже: „Умен е този човек." Казвате: „Че какво има от мърдане-то?" Опасно е това мърдане на устата. Някой път някой човек направи една гримаса, изкриви устата си. Опасно е туй кривене. Някой път помръднеш окото си, някой път свиеш едното око. Опасно е. Не знаеш какви последствия ще има това кривене. Не можете да си представите какво влияние оказват тия физически гримаси, мръщене, кривене върху мозъка. Ужасни последствия имат. Сега, разбира се, аз не искам да внеса във вашия ум мисълта да бъдете ката мумии, неподвижни. Живеете в един динамичен свят. Трябва да знаете къде ходите, има места опасни. И ако сте невнимателни, може да произведете някъде цяла катастрофа. Има места светли, и светлите места са опасни. Ще бъдете крайно

внимателни. Както онзи акробат, който минава по въжето. Той като върви по въжето, всичкото му внимание е съсредоточено. Какво мислят хората отдолу, тяхното мнение какво е, то е друг въпрос. В дадения случай трябва да минете благополучно по въжето и там е вашето спасение. Не минете ли, публиката ще се смее и ще каже: „Глупак е. Като не Знае да пътува по въже, защо ли се захваща?"

Хората на новото трябва да знаят магията на човешката мисъл и магията на човешкия говор. Имате един приятел, който ви е нарочил. Имате да вземате от него. Идете и му "кажете: „Няма нищо, след една година можеш да ми платиш." Потупай го по рамото, внеси едно хубаво чувство в него. Кое е по-хубаво - да вземаш или да даваш? Да даваш е по-хубаво. Следователно във всинца ни трябва да има желание да дадем нещо от себе си. Всеки трябва да има в себе си желание да дава. Всеки трябва да даде нещо от себе си. Не да се спре върху тефтера да види какво има да взема и откъде има да взема. Само фалиралите търговци отварят тефтерите си да видят откъде имат да вземат. И това ще стане. Но кога ще се ликвидират сметките на един търговец? Човек, който иска да живее, никога не трябва да отваря старите тефтери, да гледа от кого колко има да взема. Той трябва да знае кому има да дава, а от кого има да взема да остави настрана. Само да дава. Но ако вие давате, без да имате любов... Трябва да имате основна идея за какво именно давате някому. Защо давате? Вие знаете всички хора, които са се влюбили как умеят да дават. На ваш език говоря, понеже аз не вярвам във влюбването. Влюбването е набиране на известна енергия, която после изведнъж събаря и завлича всичко. А в света съществува една енергия, която е правилна. Тя като влиза в душата на човека, той почва да обича. Та вие сте научени да обичате не от сега. Детето най-първо люби майка си, прегръща я, целува я. Като прегръщате майка си, то е вече този закон на любовта. След туй се изопачава вашият ум, започвате да се преструвате - като обичате някого, показвате гърба си. Като че не искате да знаете нищо за него. Уж не искате, пък се интересувате, следите да видите какво прави. Мъжът казва: „Аз не искам да зная нищо за жена си." Жената и тя уж не го обича, но и двамата като детективи ходят един подир друг. Това са аномални работи. Набрана енергия, която иска да излезе навън, да изтече. Вие сте подпушили Божествения свят. Син ви, дъщеря ви - това са същества, изпратени от невидимия свят в едно училище вие да ги възпитавате. Хващате ги, впрягате ги на работа. Казвате: „Син ми е, дъщеря ми е, трябва да ме гледат." Че къде е казано, че син ти или дъщеря ти трябва цял живот да те гледат? След 10 години син ти се опъне, отиде в небето. Ти казваш: „Умря син ми." Не, не е умрял син ти! Синът ти като се върне в другия свят, ще ти пише един чек от 10-тина хиляди лева, ще ги прати и ще уреди работата. Той знае, че имаш нужда. Дъщеря ти също ще прати един чек и ще уредят работата. Това е новата философия. „Родени

сме да страдаме." – Това е лъжа! Ние сме родени в света да живеем, да се учим, да се самоусъвършенствуваме. Страданията - това са само известни опитности, несполуки. Страданията идват от неразбиране на онзи ред, който вече съществува.

„Всекиму според делата." Та първата мисъл, която искам да внеса у вас, е следната: трябва да се развържете от мислите на хилядите поколения, които в миналото са мислили криво. Не само от техните мисли, но и от вашите криви мисли през вековете както сте мислили. Да кажем, имате един раздразнителен характер, обичате да се карате. Изваждате ножа навсякъде и казвате: „Знаеш ли кой съм аз?" Един астролог ще ви каже, че вие сте под влиянието на Марс. Имате насреща си човек, който има достойнство, държи на своята чест. Обича славата. Ходи изправен. Той е под влиянието на Юпитер. Има някои пък, които обичат жените. Те са под влиянието на Венера. Някой е търговец - той е под влиянието на Меркурий. Има някои, които фантазират, мечтаят, които са капризни и променчиви по характер. Те са под влиянието на Луната. Някой ходи весел, свеж, бодър - той е под влиянието на Слънцето. Следователно ако вие сте проводник на положителната слънчева енергия, ще се радвате на здраве. Ако вие сте човек, който разбирате законите, тогава Юпитер ще даде у вас онзи подтик към благородство, няма да има честолюбие, дразнене, гняв у вас. Ако вие сте под доброто влияние на Марс, или казано на астрологичен език, ако Марс е хармонично поставен във вашия хороскоп, вие ще се застъпвате всякога за правото и няма да избухвате. Че сте марсианец, нищо не значи. Че имате енергия, нищо не значи. Ако във вас се набере чрезмерно енергия и ако не знаете как да я употребите, ще се роди във вас нещо неприятно, ще се биете, ще ви пукат главата и вие ще искате да мушкате. Един художник, един музикант или религиозен човек, ако са под влиянието на Марс, няма да се справят така. Не е само до това да имате едно влияние, но трябва да имате благородното влияние на Венера, да обичате. Трябва да имате онази сила на Марс, да воювате за правото. Не трябва да бъдете страхливи като заек. Страхливо същество е заекът, понеже Луната му влияе. Всички ония хора, които са под влиянието на Луната, са крайно страхливи. Какво трябва да направите, за да не сте страхливи? Трябва да влезете под влиянието на Марс.

Нали знаете онази басня, която разказва как заекът турил два кобура и рекъл: „Никому не отстъпвам!" Обаче като шумнало нещо, хвърлил кобурите и избягал. И досега заекът не се е научил да бъде смел. Заекът трябва да измени своята форма, начинът на своето мислене, трябва да го измени съвършено. Туй човек може да го направи. Сатурн пък е критично настроен винаги. Който се съмнява, подозира, гледа мрачно на нещата, е под сатурново влияние. Работата, дипломатията, задълбочаването са

качества на Сатурн. Еднообразието в света всякога произвежда известно разрушение. Ако бих имал време, щях да ви покажа как всички планети действуват различно върху човешкия череп. Марс прави главата широка при ушите, широка и ниска. Юпитер дава широчина на задната част, развива личните чувства и крайно честолюбие. Някои планети развиват челото и т.н. Сега, от материалистическо гледище тези неща са заблуждения, вас ще ви интересува сегашния живот - да живеете, да ядете, да се удоволствувате. Това не е живот. Ако си осъден на 20 години затвор как ще живееш? Ти не си свободен най-първо, в затвор си. Мнозина от вас не са свободни. Ние сме затворени от ред предразположения, от ред наследствени качества. Страхът е едно анормално чувство. Честолюбието е едно анормално чувство. Отмъщението е едно анормално чувство. Как може да бъдеш човек, когато не знаеш да владееш себе си? Ако ти си учител, ще загазиш. Ако си майка, ще загазиш. Ако си баща, ще загазиш. Ако си свещеник, ще загазиш. С такова едно устройство ти всякога ще забъркаш своите работи. Тогава, от Божественото гледище, какво иска Христос? Да бъдем като Него. Не само да вярваме, но да носим онези вътрешни духовни богатства, да разбираме живота. И да сме готови да бъдем като Христа, какъвто Той беше, да бъдем готови за такива дела. Христос не беше от страхливите.

Казва: „Аз имам кръщение, с което ще се кръстя". Дойде Петър и му каза: „Не ти трябва сега да страдаш." Христос отговори: „Аз затова дойдох." Смел е значи. Той има туй марсианското в себе си, има и достойнството на Юпитер в себе си. И казва: „Не може да ме унижат хората. Може да ми препишат каквото искат качество, но аз зная: аз дойдох да изпълня Волята на Онзи, Който ме е пратил." Всички вие трябва да осъзнаете, че сте пратени да изпълните волята Божия. Не сте пратени да бъдете стражари, не сте пратени да бъдете професори някъде, не сте пратени да бъдете чиновници, не сте пратени да бъдете мъже или жени или туй, или онуй. Вие сте пратени със специална мисия на Земята, а че може да вземате друга служба, то е друг въпрос. Вие трябва да знаете вашите отношения с Бога какви са. Щом имате правилни отношения към Бога, ще имате един вътрешен мир на чувствата, такъв мир, който ще уравни вашите сили. Ще имате истинско достойнство. И тогава да кажем, някой ваш противник, с когото не се спогаждате, казва: „Никакъв друг свят не съществува." Ако с мен спори, ще му кажа: кажи поне, че един свят има и то е този свят. И в този свят Бог живее. Дали той вярва или не, други светове съществуват. Дали зад гроба има живот, той някой ден ще види. Ако ме попита една гъсеница от пашкула вън има ли живот, ще кажа: има, разбира се. В другия живот ти няма да лазиш, с много крака няма да ходиш, но ще хвъркаш. „Как ще бъде?" – Като излезеш из пашкула ще видиш. Ако разбираш, ще видиш. „Зад гроба, значи, в този живот, в който живеем,

има ли друг живот?" – Има, но той няма да бъде като сегашния. В този живот, в който ще влезеш, даже няма да тежиш нито един грам. Ще бъдеш съвършено без тежест или освободен от всички влияния на земното привличане. И тогава като умреш, ще те привлекат насила, ще идеш някъде. Къде ще отидеш? Като отидеш, ще видиш. Като влезеш в онзи свят, още като умираш, най-първо ще усетиш, че потъваш, но след туй ще усетиш друго едно движение, ще вървиш нагоре. Аз говоря за съвършената душа. Като влезе в онзи свят, тя ще се намери в едно светло тяло. Човек вече е млад, няма да боледува и от храна няма да има нужда. Няма да се храни както сега, а храната ще взема от въздуха. Като живее и ще се храни, като мисли ще се храни, като чувства ще се храни.

От ваше гледище това са забавления, това са крайности. Но от реално гледище това са верни и проверени неща. Разбирате ли ги или не, те съществуват, както съществува и този свят, в който сега сте потопени. Казвате: „Това е крайно заблуждение.“ – Заблуждение е за един сиромас да мисли, че е богат. Заблуждение е за един богат да мисли, че е сиромас. Ако материалистът мисли, че в онзи свят няма никакъв живот, той е прав. За него няма никакъв живот. Но аз, който съм ходил в онзи свят и живея там, аз да мисля като него, това няма смисъл. Той, който не е ходил, казвам му: прав си, не си ходил там. Но туй, което не е вярно за теб, то е частично. То не е общ закон. И онова, което е вярно за мен - че аз съм ходил там - и то не е общ закон. Не значи, че всички може да идат. Но аз като съм ходил, значи че и всички могат да отидат. И хората очакват да се домогнат да живеят в онзи свят, който наричат живот на Вечността, или щастливия живот, или блажения живот, или този идеал, към който вие се стремите. Какво щастие искате вие да смъкнете от небето не зная, но на Земята човек щастлив не може да бъде. Ти си млад, остарееш, побелее ти главата и казваш: „Не дойде щастieto.“ Или очакваш мъжът ти да те възлюби? Повечето моми това очакват. Първата година като се оженят, много силна е любовта. Втората година е наполовина. Третата година е една трета, четвъртата една четвърт и накрая остане една стотна - все повече се намалява любовта. Не е туй, първоначалното. После идва осиромашаване. Мъжът осиромашава и жената осиромашава. Напълнят се само с отрицателни мисли. В тях любовта можеше да се увеличава. Има такива души, чиято любов се увеличава. Питате: „Има ли такива души?" – Има ги, ще ги намерите в България.

Аз бих желал у всички вас любовта не да се намалява, а да се увеличава. Ние сме тук, в тази Божествена школа, за да се учим да разбираме дълбокия смисъл на живота. Този дълбок смисъл няма да се разбере само от една сказка. Човек само с едно ядене не израства. Човек с една дума не става добър. Човек трябва да живее с разбиране в ония условия, в които

той е поставен. Казвам на всинца ви: условията, които Бог ви е дал, да ги използвате разумно. Поне като станете сутрин, не бързайте с тези мисли какво ще правите и какво ще ядете. Най-първо кажете така: „СИЛА, ЖИВОТ, ЗДРАВЕ. Сила за ума ми, живот за сърцето ми и здраве за волята ми!" Кажете го веднъж. Като дойдете на обед, не бързайте да ядете, кажете: „Сила за ума ми, живот за сърцето ми и здраве за волята ми!" И като вземете супената лъжица, ще кажете: „Сила за ума ми!" С втората лъжица кажете: „Живот за сърцето ми!" С третата лъжица: „Здраве за волята ми!" Но вие ще възразите: „Какво да казвам такива работи. Да се нагълтам час по-скоро." Като седнете да се храните, ще мислите за всяка дума. Всяка една дума е написана в яденето, ще мислите разумно. От какво зависи разумността? Онзи, който чете, казва: „Колко хубаво писмо!" Като седнете да ядете, ще напишете и вие едно писмо. Като ядете не можете ли да напишете едно хубаво писмо, да благодарите на онзи, който е приготвил това хубаво ядене, да благодарите на всички онези, които са приготвили туй хубаво ядене и да кажете: „Много хубаво ядене са приготвили нашите приятели, много се радвам!" А вие сте кисели, намусени, гледате насам-натам и казвате: „Не се живее вече!" Ние мислим по един механически начин - да ни дадат пари, да ни направят къща, да ни облекат. Хубаво е, ако има кой, но ако няма кой да ги даде всичките тия неща?

„Всекиму според делата." Бог казва сега: „Да се спретнете!" Спретнете се всички да работите, да бъдете синове на Бога, да бъдете като Баща си. Вие не сте синове на Бога, понеже не живеете както Той живее, не живеете както Баща си. Съжалявам, християни сте, но за Баща си не зная колко от вас сте готови да пожертвувате всичко. Опитайте се. Ако Той ви каже: „Я раздай всичко", веднага ти ще кажеш: „Ами сега!" Господ никога не прави глупави опити. Но все ще дойде едно време, когато ще каже: „Раздай всичко." Ще го раздадеш ли? Как ще го раздадеш? Като приближи старостта, Господ казва: „Няма да ядеш." Това, от което най-много те е страх - да не ядеш. Гледаш, гледаш и казваш: „Отиде вече." Страх те е да не би да изгубиш здравето си - и ще го изгубиш. Теб те е страх да не би да изгубиш ума си - и ще го изгубиш. Страх те е да не изгубиш репутацията си - всичко ще изгубиш. И най-после ще те повдигнат, и онези, които те носят, ще ти отдадат последното почитание, за да те заблудят. Ще те заринат под земята и ще почнеш да гниеш. Ще дойдат после отгоре да те поливат с малко винце и вода. Благодарим за такава утеха. Аз не бих желал да ме поливат отгоре, аз не бих желал да ме погребват, даже да се съберат всичките попове и владици от целия свят, не бих желал да ме носят. Да живееш, да ходиш по земята, да гледаш небето, да гледаш звездите, светлината, всичко туй има смисъл. Има смисъл да живееш. Но да затвориш очите си, да затвориш устата си и да има нужда хората да те носят, това е представление. И после казват: „Да направим един

паметник." Аз не искам такива паметници да ми правите. Направете си паметник, но като турите любовта във вашето сърце. Турете светлината във вашия ум. Турете истината във вашата душа. Това е паметник. Станете сутрин неразположени, потупайте се по дясното рамо и си кажете: „Ти си много добър. За в бъдеще ще бъдеш много добър." Няма да се минат 5-10 минути и веднага ще дойде туй състояние. Потупайте се пак: „Ще се оправи тази работа. Не бой се!" Човешката ръка е магическа сила, ако знаете как да я освободите. Това са вашите сили, Божествените енергии, които изтичат от вашите пръсти, и ако вие концентрирате вашата мисъл в пръстите, каквото пожелаете, то ще стане. В ръката Бог е турил всичкото ваше бъдеще. Вие чакате някой да ви спаси. Вдигни ръката и кажи: „Бог създаде тази ръка. Аз ще бъде господар!" На какво? Господар на въздуха, господар на рибите, на водата, господар на земята, на яденето, на дишането, господар на мислите, на чувствата, на своите постъпки.

„Знаете ли, този каза една мисъл, колко е лош! – Тегли му един куршум, хвани този господин за гърлото! Искаш да си отмъстиш - хвани за го гущата!" Аз не съм от онези, които отмъщават. Аз съм от онези, които благославят, които са дошли да вършат волята Божия на Земята. Това са хората сега. Те представят бъдещата култура. Че какво е науката? Науката е в моята ръка. Науката е в моя мозък. Науката е в моето сърце. Ако сега не искам да стана ученик, никога няма да стана. В момента, в който пожела, аз съм вързан в туй учение. Свещта като запали, гори. Ти запали свещта и тя гори. Тази свещ веднага ще почне да свети. Няма да изгасне. Същият закон е у човека. Ще запалиш себе си, своето съзнание ще запалиш. Има една запалка. Запали съзнанието си и остави последствията.

Не бъдете страхливци, да служите на Луната. После, не бъдете критици като Сатурн, който вижда само лошото в света. То е болезнено състояние. Всичките най-добри състояния се дължат на Слънцето. Ако човек не знае как да постъпи, той ще създаде зло в света. Любовта е една от най-великите сили в света. Ако не знаем как да употребим нейната енергия, ще си създадем най-ужасни страдания. Например ревността. Че прочетете, какви ли не примери няма за ония глупави подозрения на някой мъж дали не се е скрил някой в къщи, ще отваря долапите, скриновете, навсякъде ще ходи да търси и казва: „Идвал е някой, усещам." Някой е идвал, това е вярно. Ако някой чужд мъж е идвал, той ще остави своята миризма. Лошият човек оставя миризма. Щом като види такъв, жената трябва да му изпрати една мисъл в неговата жлеза, като влезе в мозъка му да го освободи. Жените трябва да освобождават мъжете си. А тя се уплаши какво ще прави. Той казва: „Аз виждам как ти играят очите", а тя, горката, я е страх. Туй е аномално състояние. Има го в човека, но и у животните го има. Ревност има в човека. Ревност има в животните. Ревност има и в по-

възвишените същества от човека. Ревността е една сила в света, но в която глава проникне е опасно. В първия момент съзнанието ви трябва да бъде будно. Да имате кого да обичате. Ревността произтича от простата причина на безлюбието. Вие няма кого да обичате. Вие сте вложили в едно същество всичкия си капитал и искате туй същество да ви обича. То не ви обича. Неговият ум е на съвсем друго място. Той не е нагласен като вашия, не може да мисли като вас, не може да чувства като вас.

Вземете един мъж, на когото челото е високо 6-7 см., а на жената е 3-4 см., после на жената челото ако е и тясно, как ще се разбират? Развит ли е обективният ум, човек мисли за външни неща, развит ли е субективният ум, занимава се с други неща, той е идеалист. Той си фантазира. За него жената казва; „Моят мъж е захласнат, той хвърчи някъде по небето.“ Може и жената да е такава, а мъжът обратно. Хората трябва да се хармонират със своите чувства и способности като започнат да живеят заедно; трябва да си хармонират, както небесните тела си хармонират. Казвам: по причина на туй неестествено съчетание, което сега съществува в дома между мъжа и жената, няма хармония. Виждаме в много домове братя и сестри не могат да живеят в любов. Има крайна дисхармония и в самото раждане на децата. Братът не е роден навреме, сестрата не е родена навреме. Бащата и майката са се оженили не навреме. Венчали са се не навреме. Ако вие не изпълните закона тъй, както трябва, ще имате последствия. Казвам: за в бъдеще изисква се една наука, която да преобрази съвременния живот от дъно. Като говоря за жената, разбирам закона на Любовта като малка единица, която може да преустрои живота. Да построим новия човек, който трябва да дойде. Трябва да се образува едно ново общество. Ще кажете, че много лесно е да ви говоря от моя страна, но аз виждам колко е мъчно да се каже нещо, за да се даде един правилен израз на това, което говоря. Ще кажете: Учителят тъй мисли, но тази работа не е за нашите времена. Не казвам да се откажете от вашия живот. Целият сегашен ваш живот е склад с отрицателни черти. Няма да ги изхвърляте. Но всичко отрицателно ще вземете и ще го превърнете в скъпоценност. Знаете ли, че ако дойде един истински учен човек, ако му дадете едно кило въглища, той на другия ден ще ви даде едно кило диамант. Ако имате чувал въглища, този учен човек ще превърне вашите въглища в диамант. Знание трябва! Христос казва: „Ако не се родите изново“. Без тази наука вие не можете да влезете в Царството Божие. Ако не се родите изново, ако светлината не може да озари вашето небе, ако светлината не може да озари вашите сърца и вашата вода, по никой начин не можете да влезете в това Царство, към което се стремите.

Мислете върху три неща: сила, живот и здраве. Животът - заради Любовта. Силата - заради Мъдростта и здравето - заради Истината. Здравето носи

истината в себе си, тя има свои физиологични резултати. Когато човек говори истината, той всякога дава. Всички болести в света се дължат на лъжата, без изключение. Това е мое мнение. Така вярват всичките, малките животни. Късият живот се дължи на това, че ние винаги имаме едно съмнение в законите на Любовта. Малкото сила, безсилието се дължи пак на същата причина.

Та казвам сега: вложете в душата си не силната мисъл, но правата мисъл, която ще внесе сила, правите чувства, които ще внесат живот и правите постъпки, които внасят здраве. Това е новата физиология, новата енергия, която регулира живота. Човек като внесе една мисъл в себе си, като внесе едно чувство в себе си, те ще внесат от своето действие. Защото разбирате, не сме ние, които работим в света! Има нещо, което работи за нас. Невъзможното за вас е възможно за другите. Това невъзможното за вас е възможно за Бога. В света иде един велик преврат, той иде сега. Туй голямото разклащане, финансовото разклащане, всичко, което иде, това са най-големите доказателства, че доброто разклаща целия свят. Всичко това ще се стопи и ще дойде новият век в света; и без да искаме ще заспим и после ще се събудим. Ще минем през едно състояние на заспиване и после ще се събудим. И ще видим, че от този ред и от-онзи ред нищо не е останало. Ще бъде точно тъй, както когато турците навлязоха в България: тогава турците бяха свободни, но русите като освободиха българите, турците се върнаха назад, върнаха се бити. Така и сега всичко отрицателно ще изчезне и ще видим новия порядък. Абсолютна свобода трябва, Божественото трябва да дойде. Всеки, който мисли, че е човек, трябва да се повдигне. На тази височина да достигне три неща: една права мисъл, един възвишен и благороден живот и благородни постъпки.

Божествените мисли, Божествените чувства и Божествените постъпки са, които ще внесат новите елементи за свобода. В това няма никакво съмнение вече. Може да се съмнявате, но ако се съмнявате, вие ще си носите страданията. Не очаквайте да влезете в онзи свят. Има разни окултни теории. Казвате, че човек ще се прероди 777 пъти и то епохални прераждания, а и други още безброй прераждания извън тези ще има. Ако ги използваш, човек ще станеш, ако не ги използваш, ще бъдеш като един охлюв. Един обикновен човек ще останеш, ще страдаш. Но аз вярвам, че всички вие, които ме слушате, не сте от тези, които сте като охлюви, да останете в положението на обикновени хора. Няма нито един от вас, който иска да остане от тези обикновените. Няма нито един от вас, който да остане в тинята, в калта на блатото, вие не сте от онези, които бихте желали да останете в мътната вода. Всеки един от вас ще бъде един хубав извор с идеи, ще застане при зелената морава, при плодните градини, при високите хубави върхове, изложени на хубавото слънце. Да бъдете верни

на туй желание, което имате в себе си, на това желание, което Бог е вложил у вас! И оттам насетне ще служите на Бога. Неговото благословение ще дойде! Амин.

„Благословен Господ Бог наш“
Тайна Молитва.

12. неделна беседа, държана от Учителя
на 20 декември 1931 г. 11 ч.с.,
София, Изгрев.

1931_12_23 Сила, живот и здраве

Издание 1944г., София

КНИГА: Събуждане, ООК Год.ХІ, Том 1

СИЛА, ЖИВОТ И ЗДРАВЕ

Размишление.

Тема за следващия път: "Отличителните качества на светлината и на тъмнината".

В какво се заключава силата на човека? Кога губи човек силата си? Ще кажете, че човек губи силата си, когато боледува. Защо болният губи силата си? Ако човек губи мисълта си, защо я губи? - Защото е изгубил чувството си. - Защо губи чувството си? - Защото е изгубил постъпките си, не знае, как да постъпва. Казва се, че човек трябва да бъде силен. Това е твърдение. Човек трябва да има знание. И това е твърдение. Истинско знание е онова, с което човек може да си послужи, когато потрябва. Представете си, че някой се задушавя, не може да диша. Ако има знание, той сам трябва да си помогне, да възстанови дишането си. Ако сам не може да си помогне, да потърси човек, който носи истинското знание в себе си. Знаещият е силен човек. Ще кажете, че силата на човека е в неговата вяра. Казваме "вяра и вярване". Това са две различни неща.

Ако между вас има ясновидци, може ли да предскажете, какво ще свирия? Сега ще изсвирия думите: "Сила, живот и здраве". Вие нямате представа, как се свири думата "сила". Мнозина могат да изпеят, или да изсвирят тази дума, но всъщност, как трябва да се изпее или изсвири? Когато работите ви се объркат, пейте думите: "Сила, живот и здраве; те са едно, те са служители на Духа". Когато сте обезсърчени, изпейте тези думи, да видите, какво влияние ще оказат върху вашето състояние. За да се промени състоянието ви, трябва да приложите някакъв специфичен метод. Например, някой се простуди. Появява се хрема, кашлица, дишането се затруднява. Причината за това се крие в свиване на капилярните съдове. За да се възстанови кръвообръщението, болният трябва да се разтрие с дървено масло, или с камфоров спирт. Има мисли, които действуват като студа, свиват капилярните съдове. И в този случай, човек трябва да има начини, чрез които да се лекува. Има мисли, които действуват като топлината - разширяват капилярните съдове. За да се лекува човек физически и психически, трябва да има знание.

Физическият живот се управлява от физически закони, а психическият - от психически закони. Нищо не става произволно. Който не познава законите на живота, мисли, че някои неща стават произволно, или по волята на

дявола.

Какво всъщност е дяволът? Той е колективно същество. Милиарди същества образуват едно търговско сдружение, с единствената цел да задигат всичко, което харесват и да го продават. Дяволът срещне един човек, хареса го, задигне го и го продаде. Някои рисуват дявола като човек с волски рога. Кой не си е служил с рогата на вола? Те представляват чаша, с която може да се пие вода, вино. Който пие вино, не употребява ли рогата на дявола? Когато си неразположен, не си ли свързан с рогата на дявола? Нищо лошо няма в дяволските рога, но важно е, как ги употребявате. Възмушавате се от дяволските рога, но без тях не можете да ушиете никаква дреха. Всяка игла е дяволски рог. Случи ли се нещо лошо в живота, всички казват, че дяволът е причина за това. Не е така. Всеки сам е виновен за лошото, което му се случва.

Има нещо лошо в дявола, а именно, той може да спъне развитието на човека - да подобри своето положение, а да влоши неговото. Докато не се спъне от дявола, човек не се интересува от него. Той гледа на дявола като на човек. Щом го спъне, тогава го нарича дявол, демон. Под "дявол" разбират клеветник, шепотник - това е неговата специалност. Той нашепва на човека различни неща, докато го накара да направи някаква грешка и после отива при Господа да го клевети; ще представи грешката му по-голяма, отколкото е в действителност. Бог вижда, какво прави дяволът, разбира намеренията му, но нищо не казва - само се усмихва. Във всеки човек може да се яви желание като в дявола, да наклевети своя ближен. Това се дължи на слизането на духа в гъстата материя. Защо е така, не е важно. Това е една отровна област, в която не трябва да влизате. Занимавате ли се с дявола, има възможност да се отровите. Не трябва да се говори много за дявола. Говориш ли за него и в тебе може да се яви желание да намериш някаква погрешка в ближния си и да го наклеветиш.

Какво изисква новата философия от човека? - Да служи на Бога. Новата философия е Божествената. Тя подразбира служене на Бога с любов. Страшно е да служиш без любов. Помнете: Никога не ограничавайте силите на любовта и силите на доброто в себе си. Ограничите ли ги, ще се натъкнете на злото в себе си. Влезе ли любовта да действа в тебе, остави я свободна, да се прояви, както тя знае. Не давай упътвания на любовта, как да действа, ако искаш да бъдеш далеч от злото. Който дава упътвания на любовта, той се поставя по-горе от Първата Причина на нещата. Не спъвай любовта, в каквато форма и да се проявява. Ти мислиш, че любовта прави зло, затова искаш да я спънеш. Помни: Единственото нещо, което никога не прави зло, е любовта. Тя гледа към всички същества еднакво. Дайте пълна свобода на любовта в себе си, да се прояви, както тя желае. Този

закон е верен и по отношение на доброто. Туриш ли на силите на доброто в себе си преграда, ти сам се спъваш. Има нещо в човека, което е по-високо и от неговата мисъл. То е Светлината на Духа. Стане ли въпрос за доброто, не се спирай, не мисли, да го направиш, или не. Кажеш ли господарят ти да дадеш нещо на някого, веднага изпълни желанието му. И скъпоценен камък да е, веднага го занеси, където трябва. Не се отказвай от доброто. Каквото и да е времето, изпълни го. Че времето е лошо, бурно, това да не те спъва. Лошото време е за страхливия. Любещият не се спира пред нищо. Ако разбираш закона на любовта, вятърът ще дойде зад гърба ти, ще те подтикне вместо да те спъне. Ако туриш препятствие на любовта, вятърът ще застане на пътя ти, пред тебе и ще те спъне. Обаче, ако разбираш любовта, тя ще те вдигне на ръце. Всеки е изпитал и едното и другото положение. Понякога, със своята философска мисъл, вие разваляте най-хубавите си състояния. Ако тази мисъл е вън от нас, ние ѝ благодарим. Влезе ли в дома ни, вътре в нас, тя разваля всичко. Когато бащата влезе в къщи, децата трябва да знаят, какви отношения да имат към него. В дома се прилага философията на бащата, а не на децата. - Знаят ли децата, какви отношения трябва да имат към бащата? - Знаят, разбира се. Както човек знае да яде, така и децата знаят, какви отношения трябва да имат към баща си. Остава детето да се храни само, както знае. Някои майки заемат положението на професори, постоянно учат децата си, как да ядат, да спят, поради което ги осакатяват. Това се отнася и до възрастните хора, когато се натъкват до религиозния, т.е. до своя вътрешен живот. Влезеш ли в дома на Духа, там всякаква философия остава вън. Ще я съблечеш, ще окачиш дрехата ѝ вън и ще кажеш: Ще ме почакаш тук, докато видя близките си. Щом излезеш вън, ще вземеш със себе си и философията.

Разбиране е нужно на човека. Ако има правилно разбиране, той знае, кога и как да говори. Не му препятствай да се прояви. Ще му кажеш, как трябва да говори. Ако говори високо, тихо трябвало да говори; ако говори пламенно, трябвало да се въздържа. Оставете човека да си говори, както знае, а не както вие разбирате. Някой, млад или стар, иска да се прояви. Оставете го свободен, да се прояви, както желае. Хората ще кажат нещо лошо за него. - Тези хора мъдреци ли са? Ангели ли са? Ако светът трябваше да бъде идеален, какво търсите вие сред него, да губите времето си? В света има добри хора и добри работи, но има и лоши работи. В света съществуват ограничения. Дрехата е ограничение, връзката е ограничение, обувките са също ограничение. Както и да бъдеш облечен, това е временно, външно положение. Какъв смисъл има, хлебярят да е облечен с бели дрехи, а хлябът да не е добър? За предпочитане е хлебярят да бъде облечен със стари, скъсани дрехи, но хлябът да е хубав, отколкото да е облечен с бели дрехи, а да вади лош хляб. Идеално положение е, дрехите на хлебяр

да бъдат чисти и хлябът да е хубав. В Америка хлебарите носят бели дрехи, бели ръкавици и така разнасят хляба. Ако един американец види наш фурнаджия, ще се откаже от неговия хляб.

Трябва да живеем за Бога! Това е истинското положение в нашия живот. Бог е най-разумното, най-доброто същество в света. Казано е: "Бог е Любов". Затова не трябва да се съмняваме в Него, не трябва и да реагираме срещу Него. Обаче, Той ни е дал свобода във всичко, можем да се съмняваме в Него, можем да се проявяваме и в доброто и в злото. Всичко можем да правим, но всяко нещо, което правим, носи своите последствия. Ти правиш добро, но не държиш Бога отговорен; правиш зло, държиш Го отговорен. Казваш: Защо Бог допусна злото? Ако Той те ограничи, казваш: Защо ме ограничава? Нали съм свободен? Бог не ограничава човека, законът го ограничава. Той не позволява на човека да направи нещо, добро или зло, преди да го е опитал сам. Българската пословица казва: "Каквато попара направиш, така ще сърбаш". Пръв ти ще опиташ попарата, която си направил и ако я харесаш, ще дадеш на другите.

Всички хора говорят за любовта, търсят я и мислят, че я разбират. Но видят ли, че някой прояви любовта си, веднага го критикуват. Не критикувай никого, но запитай се, дали тази любов е в състояние да чисти калта. Целунал те някой. Запитай се, дали тази целувка очисти своята кал. Ако любовта ти не може да очисти моята кал, не е истинска любов. И ако моята любов не може да изчисти калта на брата ми, не е истинска. Това правило се отнася до любовта на всички хора. Не мислете, че прегръдката на някого може да ограничи човека или да го окаля. Никой не е в състояние да окаля или да ограничи извора. Всеки човек е извор.

Следователно, докато Бог живее в човека, никой не е в състояние да го окаля. Целунал те някой - целунал е къщата ти, твоят автомобил. Тялото на човека е неговият автомобил. Като напуснеш земята, ще оставиш този автомобил и като дойдеш втори път на земята, ще имаш нов автомобил. Какво престъпление има в целувката?

Страшни са вътрешните целувки, вътрешните грехове и престъпления на човека. Чистота е нужна в света: чистота в мисли, в чувства и в постъпки. Никой не може да опетни чистия човек. Който има желание да използва другите, той себе си петни. Когато синът и дъщерята целуват родителите си, те се радват, приятно им е. Когато чужди деца ги целуват, не им е приятно. - Защо? - Трептенията на тяхната любов не са еднакви - в любовта им има нещо нехармонично. Бащата чувства трептенията на чуждото дете като нехармонични с неговите. Обаче, случва се, че някое чуждо дете има по-голяма хармония с този баща, отколкото неговото дете. Тогава

бащата е доволен от тази целувка. Не само бащата е доволен, или недоволен от целувката на децата, но и децата не обичат всякога да ги целуват. Като целувате някое малко дете, то се сърди, недоволно е. Много естествено, целувката на хората не е всякога чиста. Детето плаче, сърди се, намира, че сте го опетнили. Някои деца се усмихват като ги целуват. Те чувствуват хубавото, което се влива чрез целувката. Те се изтриват след целувката, но не плачат. Всяко действие трябва да се основава на чистота и святост. Само така хората могат да се разбират и да си помагат.

Свобода е нужна на хората. Чист трябва да бъде човек! Понякога хората се ограничават едни-други, поставят си условности, които ги спъват. Ще знаеш: Ти живееш за Бога, а не за хората. Ако си чист и живееш за Бога, не се страхувай от нищо. Каквото и да правиш, не можеш да избегнеш целувката: светлината те целува, водата те целува, хлябът те целува. Благодарни на Бога за всичко. Не препятствай на Духа в Неговите прояви. Моли се на Бога, да превърне всичко на добро. Кого не целуват днес? Цветето всички го целуват, навеждат се да го миришат. Това е целувка. Докато е пъпка още, никой не го целува, никой не се интересува от него. Като цъфне пъпката, всички я целуват, всички и се радват. Колко пеперуди, насекоми, бръмбарчета целуват цветята! Ако те гледаха на този въпрос по човешки, цялата история щеше да се повдигне. Цветята благодарят за всичко, защото целувката и любовта на насекомите съдейства за тяхното оплождане. Те са изпълнили Божиата воля.

Мнозина говорят за спасението, но мислят, че сами ще се спасят. Това е неразбиране на основния закон. Сам човек не може да се спаси. Бог е създал човека, както и всички живи същества. Следователно, нищо лошо няма в проявите на живота. Който съзнава, че е създаден от Бога, той прилага любовта и живее според нейния закон. Страшно е, ако целувката ти отнема чистото, красивото, ценното в тебе. Лошо е когато твоите прояви отнемат, задигат ценностите. Внасят ли нещо хубаво, те са на място. Ако си прокажен, пази себе си, пази и другите. Не е позволено на прокажения да целува. И на светията не е позволено да целува. На светията дават задача да целуне един прокажен и ако не го целуне, носи отговорност. Целувката на светията е лек за прокажения. Тя носи благословение за него. Задачата на светията е да лекува болни, да повдига паднали, да възкресява мъртви. Може ли след това болният, който е оздравял, мъртвият, който е възкръснал, да не благодарят? Прокаженият, който е излекуван, ще благодари, ще целуне светията, но неговата целувка е чиста, пропита с благодарност и любов. В друг живот прокаженият може да бъде млада, красива мома и където срещне светията, тя ще го целуне и прегърне. Трябва ли да гледате на тази целувка като на престъпление? Тя ще срещне, ако не го целуне. Как гледат обикновените хора на целувката,

това е друг въпрос. Важно е да целуваш с благодарност, че някой ти е помогнал, да се излекуваш. Духът на човека трябва да бъде свободен, да се прояви навреме.

Няма по-велико нещо за човека от свободата на духа. Това значи: да дадем свобода на Бога в себе си, да не Го ограничаваме, да не Го морализираме, да не Му даваме съвети, как да действа. Когато Бог дойде между хората, няма да се спира върху техните мисли, но направо ще чисти: непотребното ще слага настрана, а нечистото ще прекара през огън. Види ли, че момата се страхува от момъка, Той вади заключение за тяхната чистота. Момата трябва свободно да пристъпи към момъка и момъкът - към момата, да предизвикат доброто в себе си. Целувката е символ на нещо. В нея трябва да взимат участие умът и сърцето. В горната устна действа човешкият ум, а в долната - човешкото сърце. Когато устните се опънат в права линия, тогава се проявява волята.

Целувката е вътрешна, духовна връзка между душите. Като отвори устата си, човек възприема нещо. Така и чрез целувката се възприема и предава нещо. Майката целува детето си. Тя взима нещо от него и му предава нещо. По този начин, майката и детето се обменят - контакт има между тях. От горната устна любовта слиза в долната, а от долната - в сърцето. Така, именно, любовта се изявява навън. Горната устна определя нещата, тя е началото. Ако чрез нея се предаде едно неестествено желание и влезе в сърцето, човек или ще пометне това желание, или ще го реализира.

Сега ще разгледам ръкуването и целувката, като прояви още от далечното минало. Ръкуването представлява волев, разумен акт. То е съществувало от хиляди години, после се е изменило в друг процес и отново се е явило. При ръкуването пръстите се допират; така се предават енергии от едно лице на друго. И целувката има далечен произход. Тя е била известна още преди съществуването на човека. И животните, и растенията се целуват. Трябва да гледате на целувката с всичката чистота и святост. Тя е контакт, чрез който действа Божественият свят. Разумният свят работи върху разбирането на човека, да превърне всичко на добро. Хората страдат не от много целувки, но от недостатъчно целувки. Христос казва: "Целунете се със свято целуване". На друго място в Писанието е казано: "Дойдох в дома ти и не ми даде никаква целувка". Целувката не е външен процес. Ако вляза в дома ти и мога да сменя скръбта ти в радост, недоволството ти в доволство, аз съм те целунал. Между мене и домакина е станала правилна обмяна. Две мисли, две чувства са хармонични, когато между тях има допирни точки. Между един светлинен лъч и друг светлинен лъч също има допирни точки.

Като говоря за целувката, аз нямам предвид човешката, т.е. земната целувка. Целувката има вътрешна, духовна страна, за която не трябва да се говори. Какво ще кажете за целувката на онзи, който спасява давящия, обезсърчения, болния, падналият човек? Дави се някой. Млад момък стои на брега, хвърля се във водата и спасява давящия. После го целува, помага му да си отиде в дома си. Нечиста целувка ли е тази? Млада мома седи скръбна, обезсърчила се нещо. Един момък се приближава при нея, целува я. Веднага обезсърчението ѝ изчезва. След това момата се оплаква, че момъкът си позволил да я целуне. Нечиста целувка ли е тази? Момъкът понесе греховете на момата, спаси я от отчаяние, но, като не разбира вътрешния смисъл на целувката, момата го осъжда. Младият е недоволен, че го целуват; старият е недоволен, че не го целуват. Ако живееш по Божествен начин, ще те целуват и като млад, и като стар. Който прилага Божествените закони, никога не остарява. Аз говоря за вътрешния, за чистия, за Божествения живот в човека. Казвам: Да не ограничаваме силите на Божествената любов, която се проявява чрез нас. Да не ограничаваме силите на доброто, което се проявява чрез нас. Какво трябва да ограничаваме? Да ограничаваме нашите мисли, чувства и постъпки. Да ограничаваме човешкото, да отваряме път на Божественото, в каквато и да е форма. Ако искате да придобиете Божието благословение, не се противете на Божественото Начало. Така ще разграничите Божественото от човешкото.

Съществуват три течения в живота: течение на мисли и чувства, които излизат от индивида; течение на мисли и чувства, които идват от окръжаващите - от вашите майка, баща, братя и сестри; течения на мисли и чувства, които идват от възвишения свят, от Бога. Аз говоря за Божията любов като за течение, което минава през човека. Човек не се развива правилно, ако през него не минават тези течения. Бъдете будни, да различавате теченията. Човешките можете да ограничавате, а на Божествените ще давате път, да се проявят. Няма случай в живота, когато човек е целунал някого по човешки и да го е повдигнал. И обратно - няма случай в живота, когато човек е целунал някого със света целувка и да не го е повдигнал. Божественото възкресява, човешкото умъртвява.

Да бъдем носители на Божията любов! Да бъдем цветя, които растат под лъчите на Божественото слънце. Да бъдем извори, в които да се влива Божествената любов. Само така човек ще придобие сила, живот, здраве. Само така той ще се подмлади, ще придобие безсмъртието.

Помнете: Когато се говори за Божествените енергии, човек може свободно да се проявява. Дойдете ли до човешкото, там енергиите трябва да се пестят. Човешките отношения са подобни на търговските: повече даващ,

по-малко получаващ. Човек е недоволен, когато почувствува, че е дал повече, а е взел по-малко. Стане ли обратното, да получиш повече, а да дадеш по-малко, ти си всякога доволен. Божественият закон произвежда радост и доволство.

Да съберем следните числа: $1 + 2 = 3$; $4 + 5 = 9$; $8 + 7 = 15$. Получаваме резултатите три, девет и петнадесет, или три, три по три и три по пет. В последния случай, тройката се взема пет пъти. Това показва, че човешката мисъл се реализира, когато мине през три свята. Първият свят е физическият, вторият - духовният, т.е. светът на чувствата, а третият е умственият, т.е. Божественият. Ако нещата не се наредят в Божествения свят, ще се наредят в духовния; ако не се наредят в духовния, ще се наредят във физическия. Човек живее едновременно в трите свята, затова прави грешки и в трите свята: или в ума, или в сърцето, или по отношение на волята. Под "воля" разбирам душата като Божествено съкровище, т.е. храма на човека. Да влезеш в храма, това значи, да влезеш в душата си, където се извършват свещени процеси. Затова е казано, че душата е място на свещенодействие. За да влезеш в този храм, едно се иска от тебе - да имаш любов. Каквито усилия и да правиш, ако нямаш любов, не можеш да влезеш в този храм. Прекъсне ли се течението на любовта, ти излизаш от храма. Без любов ти не можеш да възлезеш към храма, т.е. към планината на твоята душа. - Не може ли само с молитва да се влезе в храма на душата? - И с молитва може, защото молитвата е разговор на душата с любовта. Постоянно трябва да се молим! Молитвата е нужна за нас, а не за Бога, за да раздаваме от богатата, които носим. Ще се молиш и ще раздаваш от своето благо. Ще се молиш, ще търсиш Господа в душата си и ще се разговаряш с Него. Ако мислиш, че Бог е вън от тебе, ти си на крив път. Докато си свързан с Бога, всичко можеш да направиш. Ако си болен, веднага ще оздравееш; ако си обезсърчен, ще се насърчиш. Иначе, колкото и да се молиш, ще приличаш на Вааловите пророци, които се молеха цял ден на своя бог, но не получиха никакъв отговор на молитвата си. Илия се помоли на Господа и молитвата му се прие: от небето слезе огън и запали дървата на жертвеника.

Какво нещо е небето? - Външният свят. - Там ли живее Бог? - Навсякъде живее Бог. Той е абсолютна разумност, неограничено Начало. Значи, където е разумността, там е Бог. Да мислиш, че Бог е вън от тебе и подобен на тебе, това е твой някакъв Бог. Ако искаш да познаеш Бога, остави Го свободно да се прояви в тебе, без никакво ограничение. Болен си - обърни се към Господа, веднага ще усетиш малка топлина в сърцето си, светлина в ума си и болката ти ще изчезне. Ако си беден, гладен, пак се обърни към Бога. Ще дойде някаква помощ отвън. Изпитанието на Йов ни показва, как можем да намерим Господа. Преди големите си страдания, Йов

жертвуваше воловете си, овцете си и благодареше на Господа. Но след като изгуби всичко, нямаше вече какво да жертвува. И тялото му се покри със струпеи. Йов викаше към Бога, молеше се, но отникъде не получи отговор. Той се разкая, осъзна всичките си заблуждения, вгълби се в себе си и там намери Господа. Тогава струпеите изчезнаха от тялото му и каквото беше изгубил - синове, дъщери, волове, овце, имот - всичко му се върна двойно.

Казвам: Всички ще минете през страданията на Йов. Ще минете през изпит, за да се освободите от заблужденията си. Всичко ще изгубите, но като намерите Господа, загубеното ще се върне двойно. Неизбежни са изпитанията. Ще стане голяма промяна във вас и като се обърнете към Господа, ще Го намерите вътре в себе си. Това е най-хубавото състояние, през което човек минава. Не се обезсърчавайте! Не се страхувайте от нищо. Трябва да минете през изпитанията, за да станете смели. Не е въпрос да страдаш за човешкото. Страдай за Божественото. Когато чуеш гласа на Бога, тръгни след Него и не мисли. Когато чуеш гласа на човешкото, не се отклонявай, следвай своя път. Когато следваш Божественото, не давай ухо на човешките думи. Каквото и да ти говорят хората, смело върви напред. Това е благо и за тебе, и за тях. Да изпълняваш Божията воля, това е благо за всички хора в света. В Божествения път няма никакви ограничения. Не ритай срещу Божественото. Каквото Бог ти казва, приеми го. То носи новото в света. Пред Божественото отстъпва всякаква философия, всякакво знание. Ако часовникът ти е здрав, точен, ще му вярваш. Защо ще го отваряш да гледаш, как върви? Точен е, добре върви, не го разваляй. Докато живееш в Божественото, вярвай му напълно. То носи сила, живот и здраве; мир и благоденствие; търпение и милосърдие; кротост и въздържание.

Като ученици, вие трябва да бъдете снизходителни едни към други. Някой брат иска да се изкаже - изслушай го. Бъдете внимателни към него. Ако спреш пред един водопад, какво ще правиш? Ще го слушаш. Колкото и да е бурен, ще го слушаш. Водопадът не може да бъде тих, спокоен. Ще бучи, колкото трябва. - Дотегна ми да го слушам. - Щом минаваш край него, ще го слушаш. Изслушвайте с внимание всеки човек. - Дотегна ни да го слушаме. - И вие дотягате понякога, но ви слушат хората. Някога и аз говоря повече, отколкото трябва, но ме слушате. Виждам, че съдовете ви преливат, налятото изтича, но правя опит. Казвам: Ако вдигнете капациите си, колкото да ви говоря, всичко ще се събере, без да се излее капка навън.

Помни: Никога не противодействай на силата на Божията любов, която работи в тебе. Не противодействай на силата на доброто, което работи в тебе. Ако мислиш, че си добър и съзнаваш, че доброто е резултат на Божественото начало в тебе, ти си на прав път. Ако мислиш, че доброто си

ти, веднага изпадаш в заблуждение. Не мисли, че ти си запалил огъня. Ти си създал условия за запалване на огъня, но той гори по причини, които са въвн от тебе. Друга е причината за горенето на телата. Тази причина действа, защото между тебе и огъня има съгласие. Бог казва: И в тебе може да гори огън. Тогава турям вода на огъня да ври и пия топла водица. Пия топла вода, ям пресен хляб и благодаря на Бога за всичко, което ми е дал. Само така имам ясна представа и за водата, и за хляба.

Следователно, каже ли ти Бог да направиш нещо, направи го и не мисли. Казваш, че си стар, че тази работа не е за тебе. Какво представлява старостта? - Стара дреха. Ще отидеш при шивача, ще си поръчаш нова дреха. Като я ушие, ще я облечеш и ще станеш млад. Докато вярваш в старостта, ти си стар; щом престанеш да вярваш в старостта, ти си млад. Ако престанеш да вярваш в младостта, пак си стар. Това е новото правило на живота. Всички искате да станете добри. Вие сте добри, но не проявявате доброто. Не се стремете да станете светии по външен път, както едно време са ставали чрез пост. Имало един постник, който цели 40 години седял на пътя и само по един път в седмицата се хранел. Какво ще стане със светиите, ако всички се хранят по един и същ начин? Този светия не е идеален образ на светиията. Достатъчно е един такъв светия, повече не са нужни. Ако някой от вас иска да стане светия, бих му дал следния съвет: да стане такъв, без да го знаят. Външно светиията трябва да бъде толкова обикновен човек, че никой да не вижда светийството му. Само той да знае, но не и обкръжаващите. И на Христос гледаха като на обикновен човек, който ходи по сватби, яде и пие с митари и грешници. Образът на онзи Христос, Който е живял преди две хиляди години и образът на вашия Христос, са различни.

Някой си представя Христос с корона на глава, с голяма мантия. Това е Христос в църквата на обикновените хора. Но Христос, Който живя преди две хиляди години, е външно обикновен човек, дошъл на земята за страдащите, бедните, онеправданите. Той всеки момент хлопа на вратата на някой страдащ и се вслушва в страданието му. Сега Христос е между хората, слуша какво говорят и се усмихва. Съзнанието на Христа прониква във всички хора. Някой път си добре разположен, имаш желание да направиш едно добро, но си казваш: Не му е времето сега, утре ще го направя. Не, щом Божественото те посети, напусни всичко друго, изпълни това, което Бог ти заповядва. Веднъж казах на един ученик: Днес няма да отидеш на училище. Какво станало този ден в училището? Някакво разследване на ученици, изключването им от училището. Значи, отсъствието му минало незабелязано - училището било затворено.

Когато трябва да извършите Божията воля, не туряйте никакво

препятствие на пътя си. Когато вършите Божията воля, не само вие няма да си препятствате, но никой няма да ви препятства. Майка си, имаш малко дете, не можеш да го оставиш само в къщи. Искаш да изпълниш Божията воля, да направиш едно добро някъде, но не смееш да оставиш детето си само. Не се страхувай, остави детето си и иди да свършиш работата за Бога. Детето ти ще се събуди от сън, след като свършиш работата си за Бога. Не туряй човешкия ред на нещата над Божествения. Ако не изпълниш Божията воля, ще те уволнят от служба. Бог назначава, Бог уволнява. Чиновник си, не искаш да изпълниш Божията воля, но ще се разболееш и ще боледуваш няколко месеца. Най-после ще те уволнят. Могат да те уволнят и завинаги. Бъди готов да направиш за Бога поне едно малко добро.

Работата, която вършиш за Бога, може да бъде приятна, може да бъде и неприятна. Например, дава ти се задача да наглеждаш някой стар, болен човек: да миеш лицето му, да чистиш очите му, да миеш краката му. Може да ти се даде задача да се наведеш и завържеш връзката на обувката на царската дъщеря. Първата задача е неприятна, втората - приятна. Ако обичаш Бога и си готов да Му служиш, ще свършиш и двете работи с еднакво разположение и любов. За Бога и едната, и другата задачи са еднакво важни.

12. Лекция от Учителя, държана
на 23 декември, 1931 г.,
София. – Изгрев.

1931_12_25 Вътрешното богатство

Издание 1947 г., София

КНИГА: Живот и отношения, МОК Год.ХІ, Том1

ВЪТРЕШНОТО БОГАТСТВО

Размишление.

Сега ще ви кажа нещо за музикалните тонове във връзка с цветовете. Всеки музикален тон има специфичен цвят. Например, тонът „до“ има червен цвят, „си“ – виолетов, „ла“ – син цвят, „сол“ – светлосин, „фа“ – зелен, „ми“ – жълт, „ре“ – портокалов. Значи, между музиката и цветовете има известно съотношение. При това, всеки цвят оказва влияние върху човека. Ако някой тон има надмощие в организма, и цветът на тоя тон има надмощие. Например, ако тонът „ми“ има надмощие в човека, той пожълтява; ако „ре“ има надмощие, лицето на човека става оранжево; при тона „до“, лицето става червено; при „фа“, лицето позеленява. Какво знаете, изобщо, за светлината и за нейното отражение? Тонове, както и цветовете, се отразяват и върху характера на човека. Казват за някого, че е весел, засмян човек. Кога се смее човек? Какъв е произходът на смеха? Кои цветове влияят върху смеха? Има ли връзка между смеха и плача? – Смехът е песен. Кой тон взима надмощие в смеха? Ако може да определите тона на смеха, ще определите и характера на човека, както и подбудителната причина да се смее. Ако смехът ти започва с „до“, ще знаеш как да наредиш останалите тонове в гамата. Може ли някой от вас да каже, как плачат децата? Как плачат възрастните? Как плачат майката, бащата, момата, момъкът, поетът? Бащата плаче по-рядко от майката, но изобщо няма човек на земята, който да не плаче.

Казвате: Какво ни интересуват музикалните тонове и техните цветове? Ние се интересуваме от хлябеца, да има какво да хапнем. Който разсъждава така, той се намира в тона „фа“, в зеления цвят, в материята. Всички животни се намират в тона „фа“ – при зеления цвят, при тревата. Говедото пасе тревата, пее „фа“. Месоядното е в тона „до“. – Де е мястото на човека? – Между „фа“ и „до“. – Защо природата е определила, човек да яде всички храни? – За да събуди всички тонове в него, да го постави в разнообразието на живота. Еднообразието в тоновете произвежда болезнено състояние в човешкия организъм. От музикално гледище, тия състояния причиняват известна дисхармония в организма. Много от сегашните лекари, особено на запад, лекуват болните с музика. За това се изисква голямо изкуство. Забелязано е, че като се разболее, човек престава да пее. Той стана замислен, тъжен, само охка и пъшка. Докато пее и свири, човек е здрав и весел. Как пее оня, който е на оздравяване? Какъв тон взима той? Казвате, че не знаете тия неща. Чудна работа, знаете какво е разстоянието между

луната и земята, големината на Юпитер, Марс, Слънцето и други далечни планети, а не знаете неща, които се отнасят до вас. Може някога да сте ги знаели, но сте ги забравили.

Като изучавате слънчевата система, дохождате до различните планети и казвате, че най-малката и най-близката планета до Слънцето е Меркурий. Според някои учени, между Слънцето и Меркурий има още една планета, по-малка, но тя мъчно се вижда. След Меркурий по големина идат Венера, Земята, Марс, Юпитер, Сатурн. Колкото повече се отдалечават планетите от Слънцето, толкова са по-големи. Изключение има само между Марс и Земята. Тя е по-голяма от Марс, но се намира по-близо до Слънцето. След Марс иде най-голямата планета – Юпитер. После идат другите планети, по-малки от Юпитер. Защо планетите не са наредени последователно, от най-големите до най-малките? Знаете ли нещо по този въпрос? Някои казват, че не се интересуват от небето и от планетите. Техният интерес към небето е толкова голям, колкото интереса на петела към диаманта, който намерил в бунището. Той бутнал диаманта настрана и си казал: Не ме интересува това, което блещи отдалеч! Друго щеше да бъде, ако бях намерил едно житно зрънце. Вие се смеете на петела, но той няма интерес към диаманта. Какво ще го прави? Да го продаде, не може – в неговия свят няма търговци. В човешкия свят има търговци, които купуват и продават скъпоценни камъни и диаманти, но петлите са далеч от тази търговия. В петловия свят житното зърно струва повече от диаманта. Петелът има съвършено различни понятия за живота и ценностите от тия на човека.

Кога хората се интересуват едни от други? – Когато имат отношения на вземане и даване помежду си. Дал си на Иван сто лева, интересуваш се от него, искаш да го срещнеш, питаш, къде е. Ако си му дал хиляда лева, повече се интересуваш от него, по няколко пъти на ден питаш къде е, срещал ли го е някой. Ако си му дал десет хиляди лева, още повече се интересуваш от него. Дал ли си му сто хиляди лева, интересът ти от него е изключителен. Дето го срещнеш, потупваш го по гърба, пожелаваш му дълъг живот и здраве, да живее повечко, да си изплати дълговете. Обаче, интересът на Иван към тебе е друг. Той се интересува от това, по-малко да те среща. Ако никак не те среща, по-добре за него. Значи, ако искаш да живееш повече, трябва да дължиш на хората. Ако имаш да взимаш пари от хората, те няма да те благославят. Напротив, те ще желаят по-скоро да заминеш за другия свят, да се освободят от задълженията си към тебе.

И тъй, ако искаш да живееш по-дълго време, трябва да имаш дългове. Твоят кредитор ще се интересува от тебе, ще желае да бъдеш здрав и жив, да си плащаш дълговете. Но, без да искаш, ти изопачаваш характера си и ставаш лош. – Защо? – Криеш се от кредитора си, лъжеш, че ще платиш, а

не плащаш. Опасно е, обаче, ако имаш да вземаш. Твоите длъжности не искат да те срещат и като си помислят за тебе, казват: Дано по-скоро умре този човек, да се освободя от дълговете си! Казвам: Плащай задълженията си навреме, за да не ставаш лош. И природата казва на човека: Пази се от греха, за да не изопачиш характера си. Който има да дава, каквото и да е, грешен човек е. Едно дете откъснало ябълка от чужда градина. Градинарят го хванал и го наказал. – Какво престъпление е направило детето? Изяло една ябълка! – Закон е: Нямаш право да крадеш ябълки от чужда градина. Щом има закон, има и наказание. Казано е, че първият човек се съблазнил от ябълката и, без позволение ял от нея. Може ли ябълката да съблазни човека? Първият човек, който внесъл греха в рая, бил лекар алопат. Като започнал да продава плодовете си, той станал хомеопат. Той обвинил плодовете си, както правят сегашните лекари, с нещо сладко отвън, да маскират вътрешната им горчивина и отрова. Значи, плодът на греха е отвън сладък, а отвътре – горчив и отровен. Взимаш от някого сто лева назаем. Отношенията ви са приятелски, но постепенно се изменят – стават горчиви. Много естествено, не можеш да изплатиш задължението си. Кой е по-виновен: който дава, или който взима? – Който дава, е изкусителят. Чрез него иде грехът.

Питам: Кой беше по-богат – Ева или змията, която я изкуси? – Ева беше по-богата. Змията, дяволът или адептът на изкушението дойде при Ева да иска пари назаем. Защо дървото за познаване на доброто и злото беше в рая? Адептът пръв откъсна от плодовете на това дърво и даде на Ева да яде. Той продаде на Ева плод от забраненото дърво. Смешно е да дойде някой в дома ти, да вземе скъпоценните ти камъни и да ги продаде после на тебе. Така постъпи черният адепт с Ева: взе от плодовете на райското дърво и ги продаде на Ева. Каква философия има в това? Друг е въпросът да дадеш нещо свое, срещу което да получиш пари. Бакалинът дава от себе си захар, ориз и получава от вас пари. Вие се възмущавате от черния адепт, но сами опитвате любовта на човека. Как я опитвате? Кой има право да опитва любовта на хората? Искаш да знаеш, дали даден човек те обича. – По какво познаваш? – По постъпките и чувствата му. Синът и дъщерята имат ли право да опитват любовта на родителите си? Приятелят има ли право да опитва любовта на своя приятел? Никой няма право да опитва любовта на своя ближен. – Защо? – Защото няма право да се съмнява в любовта. Ти изпитваш силата и здравината на едно въже. – Защо? – Защото се съмняваш в него.

Казвам: Никой няма право да изпитва любовта на хората. Ако искаш да изпитваш любовта на хората към тебе, първо опитай своята любов към тях. Ако твоята любов към хората се увеличава, и тяхната любов към тебе ще се увеличи. Ако твоята любов към тях се намалява, и тяхната любов към

тебе ще се намали. Казваш: Моята любов е неизменна, а тяхната се изменя. Такъв закон не съществува в природата. Като се говори за увеличаване и намаляване на величините, дохождате до знаковете плюс и минус. – Какво означават тия знакове? – Печалба и загуба. – Съществуват ли в природата загуби и печалби? – Съществуват. Пишем: + 5 –, + 6 –, – 7 +, + 8 +, – 9 –. Това значи: започваш с пари, свършваш без пари; започваш без пари, свършваш с пари; започваш с пари, свършваш с пари; започваш без пари, свършваш без пари. С други думи казано: в началото си здрав, накрая – болен; в началото си болен, накрая – здрав; в началото си здрав, накрая – здрав; в началото си болен, накрая – болен. Някой се ражда болен и така свършва живота си. Всяко отрицателно състояние може да се смени в положително. За това е нужно разбиране на законите. При минуса има една опасност – бездействието. Според мене, минусът е голо, сухо поле; плюсът е обработено поле, на което растат разни плодове и цветя. Голото и сухо поле, на което растат само магарешки тръни, прави човека беден; плодородното поле го обогатява.

Всеки човек има поне по един минус в себе си, който трябва да се превърне на плюс. Това значи, да превърне отрицателните си мисли и чувства в положителни. Ако превърнеш минуса в плюс, ти изменяш енергиите на своя организъм. Който не работи, не страда. Много естествено, той е в пасивно състояние. Щом започне да работи, той страда. В началото страда, а после се радва. Когато природата събужда човека към дейност, той страда. Щом започне да се движи, страданието му престава. До това време минусът се движи на една и на друга посока. Най-после човек казва: Победих! Справих се със страданието. Когато си в пасивно състояние, ти само чувстваш нещата. Ако можеш да предизвикаш една силна мисъл, имаш положително състояние – плюс. Някога мисълта е отрицателна. Тогава ще предизвикаш едно положително чувство в себе си. Като положителни и отрицателни, мислите и чувствата взаимно се регулират.

Казвам: Колкото са важни мислите и чувствата на човека, толкова е важна и неговата реч. Човек трябва да знае да говори. Няма по-голяма магия от човешката реч. Тя е музика. Ако вярва в силата на словото, човек владее магията на живота. Той носи тая магия в устата си. Вие търсите магията в книгите, а не знаете, че тя е в думите, които излизат от устата ви. Например, думата „светлина“ на български език, la lumière на френски, light на английски, licht на немски, крие известна сила. Западните народи впрегнали светлината на работа, а българите и славяните още не са я впрегнали. Тя минава и заминава, тече през тях, без да я впрегнат на работа. Дето има светлина, там всичко става лесно. На английски светлина означава „лайт“. Първата сричка е „ла“, която има отношение към синия цвят. Какво означава тоя цвят?

Това, което ви говоря днес, за тоновете и цветовете, е отвличена материя. Тази лекция може да бъде много интересна за вас. Някои не обичат червения цвят, други не обичат жълтия цвят. Обаче, аз мога в един момент да направя и двата цвята интересни. – Как? – Като завържа в червена кърпа 25 английски лири, а в жълта кърпа – 10 английски лири. Така и двете кърпи ще станат интересни. И неинтересните неща стават интересни, когато се вложи в тях известно съдържание. Всяка сутрин, като ставаш от сън, природата влага в тебе известно благо във вид на светли мисли, добри чувства или някаква добродетел. В това време, ти мислиш за други неща, не обръщаш внимание на говора на природата. Ти мислиш само за земята, а природата ти казва: Стани, събуди се, голям да станеш. Богатството ти ще дойде при тебе. Ти не обръщаш внимание на тези думи, а си мислиш, че имаш да взимаш пари от Иван Драганов. Взимаш телефона и питаш: Там ли е Иван Драганов? – Защо ти е? – Има да ми дава хиляда лева. Ти се обръщаш към природата и казваш: Като свърша работата си с Иван Драганов, тогава ще видя, какво искам от мене. В дадения случай, това, което природата дава, хиляда Драгановци не могат да ти го дадат. Знаете ли, коя е най-малката единица, с която природата оперира?

Да допуснем, че природата дава един богат обяд на човека. Може ли да изчислите, на колко хиляди пчели ще стигне тоя обяд? Трябва да знаете по колко грама дневно яде една пчела. Един кошер съдържа приблизително 30 хиляди пчели. Знаете ли колко грама мед изяжда дневно един кошер? Ако в един кошер има 10 –12 кг. мед, той ще стигне на всички пчели в кошера за около шест месеца. Колко струва едно ядене на пчелата? Ако един обяд на човека, приготвен от природата, струва хиляда лева, и на пчелата обядът ще струва хиляда лева. Разликата е само в количеството на храната, а не в самата храна. Следователно, обядът на всички пчели за един ден ще струва $30,000 \times 1000 = 30,000,000$ лева. Значи, най-малкият подарък, който природата дава на човека, е 30 милиона златни левове. Какво представят 30 милиона за природата? – Нищо. Тя не прави разлика, дали ще нахрани една пчела, или един човек. Обядът, който природата дава на човека, на пчелата, или на кое и да е живо същество, струва все по хиляда лева. Когато природата иска да ти даде едно благо за 30 милиона лева, ти губиш времето си да търсиш Иван Драганов по телефона.

Сега и аз ви говоря, но вие държите слушалката на телефона и търсите Иван Драганов, който ви дължи хиляда лева. От толкова години ви говоря, но вие още държите слушалката. Всеки има по една слушалка, вика Иван Драганов да се яви на телефона и пренебрегва благото, което му дава природата. Ти гледаш към земните работи, искаш по-скоро да придобиеш знание, богатство, а не виждаш благото, което природата ти предлага.

Обърнеш се към нея и казваш: После ще видя какво ми говориш. – Мъчно се ядат плодове зимно време при 35° студ. Как ще ядеш на студено? Лятно време лесно се ядат плодове. Студът представя неблагоприятните условия на живота. Имате плодове, но не можете да ги използвате. В това отношение, вие приличате на млада мома, която мечтае да има пръстени, огърлици, украшения, но нищо не получава. Като станала 80-годишна баба, тя получила и огърлица, и корона, но късно – вече умираше. Турили й огърлицата и короната, и от очите й потекли две сълзи. – Защо не дойдоха навреме огърлицата и короната? – Защото тогава ти държеше слушалката и викаше Иван Драганов. Те дойдоха навреме, но тогава ти не ги виждаше, заета беше.

Страданията и нещастията на сегашните хора се дължат на телефонните слушалки на миналото. Седиш със слушалка в ръка пред телефона и запитваш този или онзи: Как ще прекарам живота си? Ще стана ли учен човек? Ще стана ли художник? Смешно е да питаш, ще станеш ли музикант. Ти си музикант, но не си се опитвал да пееш и да свириш. – Ще стана ли богат? – Ти си богат, няма защо сега да ставаш такъв. – Ще стана ли учен? – Ти си учен човек. Като умираш, ще видиш, колко неща си знаел. Цял живот се мъчиш да прогледаш по начина на западните или източните окултисти, а като умираш, започваш да виждаш. Защо ти е това виждане, именно, сега? По-рано трябваше да виждаш, а не сега, като умираш. Ти влизаш в нова област, за която не си готов. Сърцето ти е смутено, страхуваш се, защото си изгубил условията. Без да иска, човек е ясновидец. Било е време, когато хората са виждали без телескоп: те виждали каналите на луната, жителите на планетите, но днес всичко това е загубено. – Защо? – Защото се отклонили от пътя си. Сегашните хора си служат с малки тръби – телескопи, и се чудят на големите открития на науката. Тия открития не представят нищо особено в сравнение с миналите възможности, които са имали. Дал си на някого 30 милиона лева. Той ти връща едва 15 милиона. Ти казваш: Слава Богу, придобих нещо!

И тъй, това, което търсите, е вътре във вас. Вие трябва да се домогнете до ония методи, чрез които да развивате своите дарби и способности. Това няма да стане изведнъж. Ще започнете първо с най-силните си способности и чувства, с най-силните си добродетели. Ще работите върху себе си, без да подражавате на другите. Например, слушаш един виден музикант да свири, и пожелаваш и ти да станеш музикант. Това е външно подражаване. Ще работиш върху най-силните си дарби и способности. Те са свързани една с друга и взаимно си помагат. Казваш: Искам да работя върху музикалното си чувство. – Музиката е способност, а не чувство. Музикалните чувства развалиха музиката. Обаче, има морални и религиозни чувства. Ако искаш да мислиш с ума си върху идеята за Бога,

ти ще осакатиш религиозното си чувство. Ще търсиш Бога със сърцето си и като Го намериш, няма защо да Го изучаваш, ще Го приемеш. Като си служиш с лука, броиш ли, колко люспи има? Като се качиш на една кола, питаш ли колко оси и колела има? Щом дойдеш до реалността, няма защо да броиш. В броенето няма наука, няма никаква философия. И в реалността няма наука, няма философия, няма никаква истина. – Защо? – Защото тя съдържа всичката наука, всичкото знание, всичката философия, цялата истина. Казваш: Чувствам нещата. – Прав си, при чувствата ти схващаш нещата изведнъж, без да разсъждаваш, без да ги анализираш. Като приемеш светлината с радост, ти схващаш вече нейните трептения. Всяко трептение на светлината има свое предназначение. Ако изгубиш едно от нейните трептения, ти губиш всичко.

Колко цветове са нужни за създаването на една красива мисъл? Когато всичките цветове се съчетаят правилно, в съвършена форма, тогава се образува една красива мисъл. Без цветове никаква мисъл не съществува. Когато мисълта стигне до своето най-високо развитие, до своя апогей, тя се превръща в светлина. Под „светлина“ разбираме хармонично съчетание на всички цветове. От Божествено гледище, червеният цвят означава жертва. Чрез тоя цвят Бог казва: Готов съм да дам живота си в жертва за другите. Казвате: Тоя човек се е зачервил. – Не разбирате значението на тоя цвят. Чрез червения цвят природата е готова всеки момент да даде живот на всички същества. Така разбран, червеният цвят има смисъл. Според някои, червеният цвят е на чувствата. Обаче, първоначално, червеният цвят означавал жертва. Той е готов всякога да дава. Това, което ви давам като ключ за значението на червения цвят, нека ви послужи за обяснение значението на останалите цветове.

Сега и аз ще ви запитам, както един български свещеник запитал слушателите си, разбрали ли какво им говори. Те казали: Разбрахме. – Щом сте разбрали, повече няма какво да ви говоря. – Не разбрахме. – Щом не сте разбрали, и да ви говоря повече, пак няма да ме разберете.

Днес мислех да ви посвирия малко, но по-добре ще бъде, вие да изпеете песента „Сила, живот, здраве“. Ако я изпеете добре, ще ви дам един банкет. Вие пеете, но не сте свободни. Защо човек не е свободен? Защото иска да изнесе нещата съвършено. Това е невъзможно. Всякога започвайте с това, с което разполагате. Не се страхувайте от грешките, които правите. Те са естествени последствия на вашия живот. Колкото повече се пазите да не грешите, толкова повече грешки ще правите. Щом грешките ви са естествени, вие дохождате до правилния тон на живота. (Учителят свири на цигулка и пее: „Мене ли се дадох тия страдания? – На тебе се дадох. По-хубави от тях няма.“) Като свири и пее, човек не мисли зло. По естество

българинът е песимист. Той е създал хороводните песни, за да се лекува от песимизма. Колкото и да е болен човек, музиката лекува. Ако двама души свирят на болния, в първо време ще го успокоят, после той ще скочи от леглото и ще започне да играе.

Как действа тъжната музика на човека и как – веселата? – Тъжната музика не действа здравословно на човека. Тя е резултат на някакво патологично, болезнено състояние. Веселата музика обаче действа здравословно. Има хороводни песни, които лекуват болните. Има тъжни песни, които турят и здравия на легло. Българските хороводни песни са лечебни. Направете опит. Идете при някоя ваша болна приятелка и пейте ѝ два-три дена наред хороводни, весели песни. После поиграйте, поскачайте пред нея, без да ѝ говорите нещо. Тя ще ви гледа, как играете и пеете, и ще забрави болестта си. Ще скочи от леглото си и ще започне да играе. Хванете я за ръка и продължавайте играта заедно. Пейте, скачайте и тихо си нашепвайте: Няма за какво да се тревожиш. Бог не е създал земята за болни хора. Земята не е болница. Тя е място за здрави хора, които искат да се учат. Има болести на земята, но като изключения. В природата съществува живот, сила и здраве. Щом съзнавате, че е така, каквото и да ви се случи в живота, е все за добро.

Помни: Музиката и песента лекуват. – Цял ден ли трябва да пеem и играем на болния? – Трябва да знаете колко време да пеете и играете. В природата съществуват музикални часове. Изпейте още веднъж упражнението „Сила, живот, здраве“. По-нататък, когато имам време, ще избира няколко певци между вас, с които ще работя една-две години, да станат певци на новото. Останалите ще пеят по стария начин. Така ще видите разликата между пеенето по нов и по стар начин. И сега има добри певци, но методите, по които работят, не могат да ги доведат до естествения тон на пеенето. Някои певци и певици не успяват много, защото не се въодушевяват от някаква велика идея, но се поддават на желанието си да се прославят пред света и да спечелят много пари. Малко певци имат идея, защо пеят и как пеят. Да пееш с идея, това значи, да пееш за себе си. Първо ще пееш за себе си, а после за другите. Това значи, да пееш за Божественото в себе си. Не можеш да мислиш, да чувстваш и да постъпваш право, ако не пееш правилно. Не можеш да се явиш пред Бога, ако лицето ти е тъжно и главата увиснала надолу. Явиш ли се пред Бога, ще заличиш всякаква скръб на лицето си, всичко отрицателно в сърцето си. Ще се явиш пред Бога като малко дете, на което лицето свети от радост, че вижда Баща си. С чиста, безкористна радост ще се явиш пред Бога, без да очакваш нещо от Него. Много деца се радват на баща си, но очакват да получат от него ябълки, круши, бонбони. Това не е чистата детска радост. Користната любов е мъртво нещо.

Какво е нужно на сегашните хора? – Положително знание, положителна наука. И днес съществува знание и наука, но отношението между сегашната и бъдещата наука ще бъде такова каквото е отношението на гъсеницата към пеперудата.

Упражнение. Всеки от вас да си носи по едно огледалце и да се оглежда по няколко пъти на ден. Ако лицето ти е скръбно, кажи си: Искам да бъда весел, засмян. Ще гледам на нещата по нов начин. Отказвам се от старото. Ще се усмихна на себе си, ще си дам една хубава, чиста усмивка. Така ще се разговаряш със себе си и ще се оглеждаш. Колкото повече се гледаш, толкова повече да се харесваш и да бъдеш доволен. Някой може и без огледало да изменя състоянието си, но с огледало е по-лесно. Гледай се в огледалото като чужд човек, когото харесваш и обичаш. Забрави старото в себе си и дай път на новото. Докато нисшето се смущава от висшето, човек всякога ще бъде недоволен. Щом дойдат в съгласие, той става спокоен и доволен от себе си. Ще се оглеждаш в огледалото, докато изправиш кривите черти на лицето си; ще приглаждаш добре косата си. Космите не трябва да бъдат нито много пригладени, нито много чорлави. Ако космите са много пригладени, имаш магнетизъм повече, отколкото трябва; ако са много чорлави, имаш повече електричество. Упражнението ви ще продължи една седмица.

Т. м.

12. Лекция от Учителя, държана
на 25 декември, 1931 г.
София – Изгрев.

1931_12_25 Вътрешното богатство Жануа-98, 1999

Издателска къща „Жануа-98“, 1999

КНИГА: Съществуване, живот и отношение. МОК, Год.ХІ

ВЪТРЕШНОТО БОГАТСТВО

---

11 година

12 лекция на 1 мл. ок. клас

25.XII.1931 г. петък, 5 ч.с.

Изгрев, София.

Добрата молитва.

(Учителят написа на дъската.)

До – червен цвят

си – виолетов цвят

ла – син цвят

сол – светлосин цвят

фа – зелен цвят

ми – жълт цвят

ре – портокален цвят

Тези цветове имат влияние. Между музиката и цветовете има известно съотношение. Ако някои тонове в организма вземат надмощие, то и цветът взема надмощие. Ако ми взема надмощие, човек пожълтява. Ако ре взема надмощие, лицето става оранжево. Ако лицето е почервенияло, то до взема надмощие. Ако фа вземе надмощие, тогава човек става зелен, позелениява. Каква е теорията за светлината? – Да кажем, че някои предмети отразяват червения цвят, зеления, жълтия, какво е теорията за отражението? – Когато имаме до, червеният цвят преодолява. Когато тези звукови вълни на дото преодоляват, имаме червен цвят. Ритъмът се възприема тук в носа. Като минаваш някъде, помиришеш от някоя тенджера. Запример защо се смеете? – Можете ли да ми определите произхода на смеха? – От кой тон е образуван смехът. Кой хора се смеят най-вече? – Които имат червен цвят или син, зелен, портокален, кои се смеят най-вече? – Между смеха и плача има ли известно съотношение? – Смехът е пеене. Например не може ли да се засмее някой от вас, ако може да определиш с какъв тон си се засмял, ти вече имаш едно разгадаване на характера, ще знаеш преодоляващия тон, ще знаеш кои са подбудителните причини за смеха. Ако издадеш при смеха тона до, ако оттам започне тази гама, ще знаеш как да нареждаш всичките други музикални тонове и после какво е отношението между смеха и плача. Можете ли някои от вас да ми кажете как плачат децата? –

Как плачат децата и как плачат възрастните? – Запример ако някоя мома плаче, как плаче? Когато бащата плаче или когато майката плаче, или пък някой поет плаче и поетите плачат. Няма човек, който да не плаче, бащата по-рядко плаче. Сега вие ще кажете какво ни интересува това сега. До, си и пр. Да си имаме хлябец, да си похапнем. Човек, който разсъждава по този начин, де се намира той? – Той е при фа, при зеления цвят. Всичките животни са се спрели при тревата, при фа-то, зелена е тревата. Всяко говедо пее фа, пасе тревата и казва фа. Онези, месоядните, са на до. А тревопасните на фа. Къде се намира човекът? – Между фа и до.

Сега природата защо дава разни храни на човека? – За да предизвика разните тонове, да има едно разнообразие. Еднообразието на тоновете причинява в организма едно болезнено състояние. Всички болезнени състояния на тялото, разгледани от музикално гледище, имат вече дисхармонични съчетания. Сега има учени хора на запад, които лекуват известни болести чрез музиката. Да допуснем, че вие имате коремоболие. Как ще го лекувате с музика? – Сега опасната страна е там. Това е една далечна наука. Мъчна работа е да приложиш музиката като едно лечебно средство. Забележете, че щом човек се е разболял, той престава да пее. Той е замислен, върви, върви и издава един звук. Какъв е звукът, когато човек е заболял? – (Ох, ох.) Ако му кажеш да пее, той ще каже: Не ми се пее. Щом човек каже не ми се пее, той вече е заболял. А пък щом на човека му се пее, това е едно здравословно състояние. Веселият човек, който иска да пее, какъв звук издава? – Онзи, който е заболял, казва ох. Онзи, който оздравява, какво казва? – Забележете, че много работи вие знаете, но най-важните работи вие не знаете. Знаете от науката колко километра има оттука до месечината. Знаете каква е големината на Слънцето, на Юпитер, на Марс. А такива най-съществени работи не ги знаете. Или пък сте ги знаели, но сте ги забравили. Като разглеждаме слънчевата система, най-близката планета е Меркурий, но предполагат, че има още една близка планета, но тя не се вижда. Меркурий е най-малката, после е Венера, Земята, Марс, Юпитер, Сатурн. Най-малката планета е най-близка. Колкото отиват по-далече, стават по-големи. Между Марс и Земята има едно изключение. Земята е по-голяма, а пък е по-близо до слънцето. След Марс иде най-голямата планета Юпитер. А след това идат другите планети, по-малки от Юпитер. Защо планетите не вървят постепенно, така че най-напред да са най-големите? – За земята законът е верен. Има еднакви отношения. Меркурий е най-малката планета, а от слънцето до земята, земята е най-голямата. След земята иде една по-малка планета, Марс и след това най-голямата планета на слънчевата система. Някои от вас учили ли сте нещо по този въпрос?

Някои въпроси вас ви интересуват толкоз, колкото един петел се

интересувал, който ровел в едно бунцище и изровил един скъпоценен камък, и казал, тази пуцнина. Ако беше едно зрънце да го клъвна, свети нещо там. Вие сега бихте се посмяли. От гледището на петела този камък е безполезен. В техния свят нямат понятие за скъпоценности. Кой петел ще го продаде. Няма търговци в техния свят. В нашия свят има търговци за скъпоценности. В петловия свят няма такива търговци. В петловия свят едно житено зрънце струва повече от един скъпоценен камък. Значи понятията в петловия свят са други.

Аз сега няма да ви отговарям. Само ще ви кажа друго. Да кажем, че някой човек не го познавате и аз казвам: За едиков си човек трябва да мислите. Вие казвате, този човек не ме интересува. Да кажем, че някой си Драган Стоянов. Ти казваш: Мене Драган Стоянов не ме интересува. Но един ден ти дадеш на Иван Драганов сто лева, ти вече се интересуваш от Иван Драганов, защо? – Казваш: Срещна ли Иван Драганов? – Тук ли е той? – Срещна ли го някъде? – Казвате: Срецнах го. Вие сте му дали 100 лева, това е причината за вашето внимание. Но утре вие му дадете 1 000 лева, какво ще бъде вашето отношение. Колко пъти на ден ще питате за Иван Драганов. Добре, дадете му 10 000 лева, колко пъти ще питате за него. Дадете му 100 000 лева, с тези пари се увеличава вашето внимание. Където ходите, разправяте на хората за него. Питат ви, защо ви интересува толкова този човек – ти казваш: Има да ми дава. Ако вие имате да вземате, какво е вниманието на Иван Драганов към вас. В първия случай, това е положителната страна. Вие търсите да го видите, като го зърнете, приятно ви стане, че сте го видяли, потупате го по рамото. Как сте, добре ли сте? А парите? – Иван се посвие. Вземете една поза. Как да кръстим този, който е дал 100-те лева? – Да му дадем едно музикално име. Иван Драганов музикално име ли е? – Той пита: Тук ли е онзи? – Той пита, за да го срещне. Ако му каже, че го няма, той се поотпусне. Този, който има да взема, да вземат от него по-добре е за него, защото му желае доброто. Казва: Дано да не заболее онзи, да е здрав. Да не би да му се изкълчи кракът, да не му изгори къщата, да не му умре козата, да го поживи Господ, живот и здраве да му дава. Той като ходи все се моли. Казва: Дано не му се случи някакво нещастие. Защото щом му се случи нещастие, ще отидат и неговите пари. Та казвам: Хубаво е някой път да има да взема някой от вас. Вие казвате някой път: Аман този човек ви желае доброто. Той не иска вие да пострадате, да умрете.

Щом си изплатиш дълга, той казва: Може да умре. Преставя да се интересува от вас. А онзи, който има да дава, той казва точно обратното: Да пукне. Когато казва, че се е разболял, става му приятно. Та в това отношение е хубаво да имаш да даваш. Този, на когото ти имаш да даваш, той ще ти мисли доброто. Най-опасната страна е в това, че ти ще си

изопачиш характера и ще станеш лош. На това основание, изплащай си дълговете, за да не станеш лош. На това основание природата не иска човек да бъде грешен. Всеки, който има да дава, е грешен, в какъвто и да е смисъл. Някое дете откъснало една ябълка от една градина, казват: Какво престъпление има да ядеш една ябълка, опасна работа е. Щом има закон, предвижда се затвор. Представете си, че първият човек е изял ябълката, вие съгласни ли сте с това, че ябълката съблазнила хората. Вярно ли е това? – Този, който вмъкнал греха в света, е бил доктор по алопатия. Той е бил алопат. Но за да прокара своите хапове, да ги продава, станал хомеопат и обвинил своите лекове с една сладка обвивка, направил ги сладки. И казал: Когато човек иска да прокопса, да вземе от тези хапове, но те били отвън сладки, а отвътре горчиви. Този плод, който човек е ял, отвън е бил сладък, а отвътре дошло отравянето. Този плод отвън бил сладък, а отвътре горчив.

Ти вземаш 100 лева назаем отнякъде. Най-напред има една приятелска обмяна. Този човек е готов, веднага да ви обслужи. Кой е по-виноват, който взема парите назаем или който ги дава. Всичките дървета в райската градина от чисто психологическо гледище. Ева беше гранд дама. Така ли се казва на френски? – На английски е грейт лейди. Който взема парите, е изкустелят. Ева беше богатата. Дяволът, който дойде, адептът, който дойде, той дойде да вземе пари назаем, нищо повече. Защо това дърво беше в рая? – Той не донесе плодове извън рая. Интересно е, че той откъсна от плодовете. Един бакалин ще ти продаде едно кило захар и ще дадеш 8 лева, ще ти даде едно кило ориз и ще ти даде нещо. И ти ще дадеш нещо. Свещеникът ще продаде въздуха и ще ти каже: Плати 20 лева. Ще те убеди, че е чел за дядото, който е умрял. Ще каже, че неговата молитва ще направи нещо. Ти не си проверил, казва: Дядо ти е в по-добро положение. Ти вярваш и казваш: Чете попът. Нито ти знаеш, нито попът знае, дядо ти не е получил това, но попът и ти вярвате, че на дядо ти е добре станало. Явява се този черният адепт при това дърво, което е забранено, той откъсва един плод и дава. Той го продава на Ева. От рая продава на нея. Не е ли смешно един човек да вземе твоя скъпоценен камък от къщи и да ти го продаде, и ти да плащаш. Питам: Каква философия има в това? – Или често вие, младите сестри, искате да опитате любовта на някого. Имате ли право да опитате колко му е любовта? Вие сега се възмущавате, казвате: Да опитам любовта. Хубаво, но кой трябва да опита любовта? – Може ли да опиташ любовта? – Как ще опиташ любовта? – Искаш да знаеш дали един човек те обича или не. Как се ориентирате вие? – Как познавате дали ви обичат или не? По постъпките, по чувствата му, син или дъщеря. Имат ли право да опитат дали баща им ги обича? Приятелят има ли право да опита приятеля си? (Не.) Защо? Това приятелство на връзките на любовта, трябва ли тези връзки да се

изпитват. Щом се изпитват някои работи, какво се подразбира от това. Ако трябва да се изпита едно въже, ако аз го изпитвам, това показва, че има съмнение и го поставям на изпитание.

Никой няма право да изпитва любовта на другите хора. Едно правило ще си турите. Другото правило е: Ако искаш да знаеш любовта на другите хора спрямо тебе, това може да познаеш от своята любов. Ако своята любов към тях се увеличава, и тяхната любов се увеличава. Ако своята любов се намалява, и тяхната се намалява. Ти казваш: Моята любов е неизменна, а пък тяхната се е намалила. Такъв закон не съществува в природата. В природата съществува законът. Имате величините плюс и минус. Каква е разликата в математиката между плюса и минуса? Запример имате числото 5. Турите пред петте минус, а след петте плюс, какво ще разберете? $-5 +$. Мога ли да туря така. Плюс 6 минус $-6 -$. Как ще го изтъкувате. Едно живо число е това. Може да имате така: $+7 + -7 -$. В природата съществуват тези неща. Започнеш без пари и свършиш с пари. Започваш с пари и свършиш без пари. Или започваш с пари и свършваш с пари. Или започваш без пари и свършваш без пари. Или започваш болен и ставаш здрав. Или в началото си здрав и накрая пак си здрав. Или в началото си болен и в края пак си болен. Роди се някой човек болен и умира болен. Някой път състоянията може да се сменят. Всяко едно отрицателно състояние може да се смени. Само ако разбираш законите му. При минуса къде е опасността. От бездействие. Той има повече капитал, но това богатство, което има, не може да го развие. Аз уподобявам минуса и плюса на следното: Минусът е поле, а плюът е поле с дървета израснали вече. Минусът е следното: Имаш ниви без дървета, раждат се само магарешки тръни, цигански тръни и си сиромаш. Плюът е следното: Представи си, че на това поле отгоре имате няколко дървета от круши и ябълки и всяко дърво, ако даде по 10 кг, ако имате 1 000 дървета по 10 килограма, ако даде всяко, 10 000 кг, ако по 25 лева единия килограм продадете, ще имате 10 000, 250 000 лева.

Вие имате един минус, който трябва да превърнете в плюс. Имате известни енергии в ума и в чувствата си, те трябва да се развият. Ако превърнете минуса в плюс, изменя се състоянието ви. Този плюс е сила в движението. Който не работи, не може да страда, а който работи, може да страда в началото. Най-напред си в едно пасивно състояние. Докато те събуди природата, ти страдаш, значи страданието продължава дотогава, докато човек се подвижи, щом човек се подвижи, престава страданието. Този минус се върти, върти и като се върти, всичкото страдание отскача и човек казва, победих. Да допуснем, че ти си в едно пасивно състояние и само чувствуваш нещата и предизвикваш една силна мисъл. Тогава вече имате плюс. Тогава има и отрицателна мисъл. В този случай законът е обратен.

Трябва да предизвикаш едно положително чувство. Мислите и чувствата са положителни и отрицателни.

Вие трябва да знаете как да говорите. Няма по-голяма магия от човешката реч. Музиката това е магия. Ако човек повярва в силата на речта, на словото, което има, той в устата си има силата, с която може да направи всичко. Вие седите и търсите магията. Ти ще намериш една дума, например вземете в българския език думата светлина. На френски е люмиер, на английски е лайт, на немски е лихт. Англичаните и западните народи са впрегнали светлината на работа. Българинът и славянинът не е впрегнал. Тя само минава и заминава. Тя си тече. Лайт на английски значи светлина. Но от там произтича светлината. Като дойде светлината, всички неща стават леко. Мъчните работи през деня стават ясни и леки. Лайт, la англичанинът без да знае употребява нотата ла – синия цвят. А пък синият цвят какво означава? – Сега забележете, че това е една материя отвличена. Аз мога да направя тази лекция много интересна за вас. Мога да направя червения цвят за вас много интересен. Ако в една червена кърпа ви дам 25 английски лири, а на друг, в жълта кърпа, дам 10 английски лири, тогава и жълтият цвят става интересен. Всички неща стават интересни, когато имат известно съдържание. Когато станеш сутринта, природата ще ти даде една мисъл, една добродетел, известно благо. Но ти не обръщаш внимание. Природата ти говори едно, пък ти мислиш само за земята. Природата идва и ти казва: Стани голям, богатството ти ще дойде. Обаче ти не обръщаш внимание на тези думи, ти си мислиш, че имаш да вземаш от Иван Драганов. – Питаш по телефона Иван Драганов там ли е? – Защото има да ти дава 1 000 лева. Казваш на природата, като свършиш с него, тогава. А пък в дадения случай, това което ще ти даде природата и 1 000 Драгановци не могат да ти го дадат. 1 000 Драгановци по 1 000 лева, правят 1 000 000. А пък знаете ли най-малката сума, която природата дава, коя е? – Знаете ли най-малката единица, с която природата оперира. Разликата е голяма. Представете си, че природата дава един обяд на един човек. Колко пчели трябва да извика, за да изядат един обяд на човека. Колко пчели биха се нахранили с един обяд? – Една пчела каква част от един грам мед ще изяде? – Ще бъдете така добри, втория път да прочетете в някои пчеларски книги един пчелен кошер, който има 30 хиляди пчели и остава 10, 12 кг мед за зимата за 6 месеца. Направете една сметка 12 кг за 30 хиляди пчели, за 6 месеца колко изяде всяка. А те не изядат всичкото, все остава нещо. Каква част от грама изядва всяка една пчела? – Всяка една пчела като отиде при един цвят най-първо се наядва. Това е правилото. След това, каквото остане тя го събира и го занася. Каква част от грама тя изядва? – Приблизително, аз предполагам, че 30 хиляди пчели са малко, за да изядат това, което човек изяде на един обяд. 30 хиляди пчели ще изядат толкоз, колкото ние ще изядем. Пчелата, колкото и малко да яде,

нейният обед ще струва толкоз, колкото и на човека. Много пъти по отношение на количеството има разлика. – Този човешки обед както го виждате на 30 хиляди какво ще даде? – Представете си 1 000 лева струва един обяд. Като го повишите на 30 хиляди, ще даде 30 милиона. Аз изваждам един закон: Най-малкият подарък, който дава природата, коштува 30 милиона злато. За нея 30 милиона са нищо. Да нахрани една пчела или един човек за нея няма разлика. В съзнанието на природата да нахрани един човек или една пчела е все едно, тя не прави разлика. Тогава на една пчела колко струва обядът. И на нея струва 1 000 лева, и на човека струва 1 000 лева, и за всяко едно същество е същото. Изваждам правилото: Когато природата иска да даде едно благо за 30 милиона лева, ти се потриваш, казваш: Иван Драганов там ли е, има да ми дава? – Вие много пъти и толкоз време да ме слушате, всички седите и все слушалките на телефона, и като ви гледам сега, не виждам нито един без слушалка, всеки има по една слушалка. Вика Иван Драганов и пренебрегва благо, което му дава природата. Ти гледаш земните работи да придобиеш, знание, да прочетеш книги, а какво ще ти даде природата казваш: После ще видим. Ти казваш: После. Мъчно се ядат плодовете зимно време. Лятно време е лесно, зимно време като ти дадат един плод, при 35 градуса студ как ще ядете. Мъчно ще ядете. Ще търсите топла стая. Това се наричат неблагоприятни условия на живота. И в природата се заражда един процес веднага в нея се понижава температурата, която природата дава, в тази температура вие... че при големите блага, които имате, няма да може да ги използвате. Това е все таки като онази млада мома, която мечтала на младини да има корона, огърлица, станала на 80 години на умиране и тогава ѝ донесли огърлица и короната. Тя казала: Да беше на млади години. Сега я погребват с огърлица и корона. Тя ги поглежда и като ги погледнала, знаете ли какво излязло из очите и две сълзи покапали. Но те защо не дойдоха навреме тази огърлица и корона. Понеже тя е държала дръжката на телефона и викала Иван Драганов. Всички сегашни нещастия са все от тези слушалки на миналото, от мисълта: Как ще прекарам аз живота си. Ще стана ли аз учен човек, ще стана ли музикант. Много глупава работа е да мислиш, че ще станеш музикант, ти и без това си музикант, само че не си се опитал да пееш. Ти казваш: Богат ще стана ли? – Ти и без това си богат. Ти като умираш ще научиш, че много работи си знаел. Ти сега през целия живот ще се мъчиш да прогледнеш. По индуски начин, по западен начин. А пък като умираш ще прогледаш. Защо ти е това проглеждане като умираш. По-напред трябва да знаеш този закон. Ти влизаш в една зона и не си готов. В сърцето ти седи страхът. Следователно, изгубил си условията. Човек и без това е ясновидец. Било е време в човешкото развитие, когато хората са виждали, те са виждали и каналите на планетите, на слънчевата система, те са виждали и без телескопи хората там. Всичко това е изгубено. Защо? – И човек си е направил една тръба,

един малък телескоп. Казва: Какво чудо, каква голяма придобивка на науката е това. Това все таки прилича на следното: Да спечелиш изгубеното богатство. Днес вземеш 1 000 лева, утре 1 000 лева и най-после като вземеш половината казваш: Слава Богу. Взел ти 30 милиона, ще ти плати 15 милиона, това е придобивката. Човек по-рано имал повече.

Това, което търсите, е вътре във вас. Сега вие трябва да намерите онзи метод, с който да развивате вашите способности, но не всичките изведнъж. Трябва да започнете с най-силните способности, с най-силните чувства, но не по подражание. Например като слушате някой музикант да свири и вие искате да свирите. Това е външно подражание. Вие ще започнете с най-силните способности, докато дойдете до другите. Между способностите има връзка. Като развиеш едни способности, ще развиеш после други. Ти като вървиш по един музикален начин, то способностите си помагат една на друга. Музиката не е чувство, тя е способност. Вие казвате, музикално чувство. Музикалните чувства развалиха музиката. Морално чувство има, но музикално чувство няма, има музикални способности. Религиозни способности няма. Ти като дойдеш, като започнеш да мислиш какво нещо е Господ, ти ще осакатиш чувствата си. Ако човек иска да направи религиозното си чувство способност, то е глупаво. С ума си няма какво да търсиш Бога. Ти като намериш няма какво да Го изучаваш. Както лъкът, колко люспи има. Или като дойде колата да видиш колко спици има колелото, или колко оси има. Реалността не е като колата. Няма какво да четеш в реалността. В нея няма никаква наука. Тя съдържа всичката наука. В нея няма никаква истина. Тя съдържа всичките истини. В нея няма никакво знание. Тя съдържа всичкото знание в себе си. По човешки говоря. Защото в другото има нещо по-високо от чувството. При чувството без да разсъждавате, без да анализирате, схващате изведнъж нещата, усещаш радостта. Ти като схванеш с радост светлината, ти схващаш нейните трептения. Всяко едно трептение има свое предназначение. Ако ти едно трептение изгубиш, ти изгубваш всичко. Тогава червеният цвят няма това качество.

За да се образува една човешка мисъл, колко цветове трябва да влязат в нея. Трябва да имате съчетания, най-хубавото съчетание на всичките цветове, в тяхното съвършенство, за да имате една хубава мисъл. Мисъл без цветове не съществува. И най-после когато всичката тази мисъл дойде в своя апогей, до своето развитие, тя ще стане светлина. Светлината съдържа в себе си всичките хармонични съчетания на цветовете. Червеният цвят в света, ето какво показва от Божествено гледище. Щом аз видя червения цвят в Бога, Бог казва така: Аз съм всякога готов да дам живота си жертва за другите. Вие схващате обратно червения цвят. Вие казвате: Позачервил се е човекът. Червеният цвят трябва да схващате така, че природата всякога

е готова да даде живот на когото и да е. Ако така схващате червения цвят, тогава той има смисъл. Сега аз давам само един ключ. За другите цветове какво може да се направи? – Едно вътрешно разгадаване, тълкувание. За червения цвят вие казвате, че той е чувствен. Първоначалният червен цвят има следното значение: Че всякога е готов да даде комуто и да е.

Сега аз ще ви попитам като онзи български поп, който след като говорил, попитал, разбрахте ли? – Ако не сте ме разбрали много добре, ако сте ме разбрали няма какво да ви говоря повече. Сега аз мислех да ви посвирия. Изпейте ми песента „Сила, живот, здраве“. Ако я изпее хубаво, ще ви дам един банкет. (Изпяхме песента.) Много пъти не сте свободни. Човек не е свободен. Той иска да изпее нещо свършено. Това не може да бъде. Започнете с това, което може да направите. Не се безпокойте от погрешките, които може да направите. Те са естествени погрешки. Ако не искате да правите погрешки, ще направите 10 пъти повече. Ако искате да направите естествени погрешки, то вие ще дойдете до правилния тон. (Учителят свири на цигулката и пее.) „На мене ли се дадох тези страдания.“ Тогава аз отговарям: (Учителят пее и свири.) „На тебе се дадох, по-хубави от тях няма.“ При музиката вие не може да мислите лошо. Българинът е песимист. Всичките хороводни песни българинът ги е създал, за да се лекува. Когато българинът се е лекувал, той е играл хороводни песни. Няма какво да мислиш лошо, търпи. Музиката лекува, колкото и да е болен човек. Двама души, кавалджии или гайдарджии четири деня, ако свирят на болния, той най-първо ще бъде спокоен, а после ще скочи от леглото. А пък тъжните български песни как са дошли? – Българинът казва: То така не става. Най-малко трябва да се замисли човек. Тези тъжните български песни са патологични, не са здравословни, а пък другите са здравословни. Има хороводни песни, при които, ако си болен, ще станеш. Има болни тъжни песни, при които ако си здрав, ще заболееш. Хороводните български песни са лечебни песни. Който иска, може да ги употреби. Някои от вас направете опит. Ако някой го тресе, пейте му два, три деня наред. Идете при някоя ваша приятелка, болна, да се заиграеш, да се затропаш, леко на пръстите си и онзи, болният, да загуби съзнанието си, че е болен. Като те гледа, ще започне и той да скача. Ти го хвани за ръката и кажи: Няма какво да се тревожиш, Господ не е създал земята за болни хора, земята не е болница, тя е за здравите хора. Че има болести, то е изключение. Болестите на земята са микроскопически. Но в природата съществува едно здравословно състояние и всички ще тълкувате добре.

При най-добрата песен вие ще кажете, не струва тази песен. Тя лекува. Тя носи здраве. Но ако целия ден играеш! – Трябва да знаеш колко време да играеш. В природата има музикални часове. Я изпейте още веднъж „Сила,

живот и здраве“. Ако имаме време, ако сте способни, с някои от вас за една две години ще упражним да станете певци по новия начин. Другите по стария начин да видите каква е разликата, по единия и по другия начин. Хубави певци има, но методите, по които те пеят, не може да им дадат онзи естествен тон. Онази певица, която излиза да пее, тя не се въодушевява от една велика идея, тя иска да пее, да угоди на хората, да придобие повече пари. Но малко хора има, които да пеят с идея. Аз това го наричам да пеят за себе си. След като пее за себе си, да пее и за другите. Най-хубавото пеене е това. Аз го разбирам така. Като пея за себе си, да пея за Божественото. Аз не мога да мисля, да чувствам и да извърша каквато и да е работа, ако аз не пея правилно. Ти не може да се явиш пред Бога с тъжно лице, клюмнал. Когато ти се явиш при Бога, нито скръб, нищо отрицателно не трябва да има в тебе. Ти трябва да приличаш тогава на едно малко дете, което като види баща си, да светнат очите му, да е радостно. Но не затова, че ще чакаш, че ти е купил круши или ябълки, но да се радваш, че си видял баща си. Щом мислиш за дрехи и други работи, то са мъртви работи. Като имаш първичното онова състояние, ти всичко друго може да имаш.

Ако дойдете след хиляда години ще видите, че тази наука се е изменила. Отношенията между сегашната наука и бъдещето ще бъде както между гъсеницата и пеперудата. Ще турите за една седмица следното упражнение: Всеки един от вас да си вземе по едно огледалце и като се огледате си кажете: Няма да мисля по старому, малко по-весел ще бъда. Какво си се намусил. Я ми дай една хубава усмивка, усмихни се насреща ми. Ще приказваш на себе си в огледалото. Ще се постараяш да дадеш на лицето си най-хубавия оттенък, че като се огледаш в огледалото да ти е приятно и да се харесаш. Да кажеш: Така да те запомня. Поне една, две, три, пет минути в огледалото да се оглеждаш. Ако някой може и без огледало да го направи, може, но с огледалото е по-лесно. Най-първо ще си представите, че имате едно чуждо лице, един ученик и ще кажеш: Какво си се представил така пред мене, я се представи, както едно време те знаех, я се представи хубаво, а пък той се смущава горкият. В тебе низшето се смущава от висшето. Като дойдат те в съгласие, ти ще видиш един оттенък в очите, в мускулите. Най-първо едно недоволство, веждите, устата изкривени, косите разхвърляни. Ти ще се загледаш хубаво, има разни методи. Едно време учениците правеха косата да щръкне, косите не трябва да бъдат много пригладени, но и много чорлави не трябва да бъдат. Ако са много чорлави имат много електричество, ако са много прилепени, имат много магнетизъм, а трябва равновесие. Косата един, два пръста, един сантиметър да излиза вън от ушите.

Отче Наш.

1931_12_27 Думата му държа

ИК „Сила и живот“, 1992

КНИГА: Изново, НБ, XV серия, Том 1

ДУМАТА МУ ДЪРЖА

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

Ще прочета част от 8 глава на Евангелието на Йоана, 55 стих.

„Ще се развеселя“

Ще взема само последните думи на 55 стих: „ Но аз Го познавам и думата му държа“.

Може да се познае само абсолютното. Ние отричаме всяко друго познание. Всяко познание, което се изменя, то не е познание. Вие казвате, че познавате някой човек. То е относително дали го познавате. Именно голямото противоречие е в това, че хората казват, че не познават Бога. Това е квадратна лъжа. Единственото нещо, което познаваме, то е абсолютното. И всяка философия, която няма тази основа, е квадратна лъжа. Всеки човек, който не е съграден върху тази истина, аз мога да му предскажа какво ще му се случи: той ще умре, той ще стане инвалид, ще бъде нещастен, измамник, лъжец, всичко може да стане, но човек - никога. Той може да стане животно, змия, но благороден човек да стане - никога. Следователно когато казва човек за нещо „аз го познавам“, туй е реалното, което не се изменя, туй, което търсим. След като сме опитали всички неща в живота: и слава, и богатство, и чест, и почит, все ще има още нещо, което да търсим. Ние сме познали много работи, но онова, което трябваше да познаем, не сме го познали. Следователно ние сега се стремим към това познание. Когато дойдем в него, ние ще бъдем свободни. То е, което ще освободи човека. Реалното има тази сила в себе си, че щом го познаем, можем да бъдем свободни. Оттам насетне всичките противоречия, които съществуват, ще изчезнат като пяна.

Някой ще дойде, ще ми каже: „Ти де си дошъл? – Никъде. – Какво знаеш? – Нищо не зная. – Колко езици говориш? – Колкото искаш.“ Защото досега сме изучавали езиците на всички животни. На всичките животни езиците зная, но сега изучавам езиците на хората. Не всеки от вас знае много езици. Досега на колко животни сте изрязали и изяли езика, знаете ли? Много езици знаете.

Аз говоря в малко преносен смисъл. Но да бъдем конкретни. Вие всички, които ме слушате тук, сте като иманяри, вие очаквате да ви кажа къде има

заровено богатство. Но аз ще ви кажа едно нещо: действително аз зная де има заровено богатство. Аз съм един своенравен човек, аз съм от тези, които ще кажат истината, но ще ви въртят, ще ви въртят и най-после като умираш, ще ви я кажа. Защото ако ви кажа къде е богатството, да станете богати, аз зная какво ще стане. Вие искате да сте добри хора, но ще си създадете нещастие в живота. Човек може да си създаде неприятности по много проста причина. Дават ви един хубав обяд - вие може да преядете. В такъв случай за предпочитане е да ядете сух хляб, да не си дояждате, отколкото хубав обяд, но да умрете след това. Много хора умират от богатство. Много хора умират от слава. Ако се не лъжа, така умрял един, който, като пристигнал от Англия във Франция, така добре го посрещнали, че от радост умрял. Доколко е вярно не зная, едно твърдение е.

Значи, можем да познаем само абсолютното, реалното в живота, което седи в основата на всички неща в нашето съзнание и онзи великия вътрешен импулс на нашата душа. В нашия ум, в нашето съзнание, в дъното на всяка душа седи една способност: туй великото, реалното, неизменното, вечното, което търсим. Всеки един от вас чувствава, че има нещо реално в себе си, което не се мени. Съмнението е един негативен метод, обратен метод, по който може да се познае реалното. Следователно човек, който е на кривия път, той учи реалното чрез съмнение. Той казва: „Може да не е право.“ Нищо от това, ако човек се съмнява. Самата реалност не се изменя. Реалността, и когато я приемаш, и когато я отричаш, тя си остава една и съща, но твоето положение не е едно и също. Щом отричаш реалността, ти се смаляваш; щом познаваш реалността, ти се разширяваш, увеличаваш. Щом познаваш реалността, ти оздравяваш; щом не я познаваш, ти болен ставаш. Всички положителни и отрицателни качества се дължат на отношението ти към реалността.

Казвам: съвременната психология, или съвременните методи на индусите и на Запад проникват някъде. За пример, вземете индуските факири, те оставят в сянка знанието, а чудеса правят. Така са закъсали, никакви чудеса няма. В изпълнението на един факир нищо реално няма, това е една лъжа. Той може да се качи на една върлина горе, а всъщност аз не виждам никаква върлина, той седи на земята, но ще прати в ума ти толкова силна мисъл, че ти го виждаш горе. Със силата на мисълта човечеството може да бъде заставено да мисли като теб. Ще кажете: Може ли да стане това? Може. Например в България обвиняват един баща, че убил сина си. И като го били толкова много, най-после той признава, че го е убил; „ – Аз го убих, не ме бийте. – Как го уби? – Така и така го убих. Хвърлих го в Дунава.“ Завеждат дело. Не зная колко време се водило делото, година или две, най-после определят присъдата. В деня, когато четат последната резолюция, синът пристига в съдилището. Възкръснал. Значи накарали

бащата да мисли, че е убил сина си, нищо повече.

Казват: ти имаш някакво вярване. - Никакви вярвания. Толкоз са те били в Обществената безопасност, че имаш вярване. В теб майка ти може да внесе известно вярване. Например, когато е била бременна, майка ти може да е имала известни халюцинации, или е видяла мечка и оттам насетне ти се плашиш от мечка, треперят ти краката като я срещнеш. Аз съм срещал много приказки за мечки, разправяли са ми за мечки, но едно заключение съм извадил. Казват, че мечката плюела човека. В историята на човешкия живот не съм срещал един праведен човек, когото мечката да го е плюла. Онзи, когото мечката го е плюла, той е лош човек. Тя се изправя и му казва: „Не те е срам, ти, който имаш образ и подобие Божие, да ходиш и да биеш нашите мечки!" И го плюе, плюе. И той може да боледува 1 - 2 месеца от страх. После казват, че го плюла мечка. Плюе го, защото не е добър. Тя си казва мнението. Обаче няма пример, когато мечка да е срещнала добър човек и да го е плюла. Разправяха ми за един добър карагозчия, около Стара планина, който казвал, че 20 години нито вълк, нито мечка са взели нещо от неговото стадо. Значи добър човек е. Един ден като се връщал от планината, в един тесен проход насреща му иде една голяма старопланинска мечка. И го гледа. Той знае характера на мечката, тя не се връща назад. Да се отбие някъде - няма място. Да се върне назад - тя е подире му. Тя е особена мечка, мисли си той. По едно време мечката, както го гледа, изправя се и поляга на канарата, оставя му място да мине. Минава покрай нея, той я гледа и тя го гледа. Защо му прави път мечката? Тя казва: „Ти си добър човек." Втори пример има, с едно дете, момиченце на 10 - 12 години, пак в планината. То отива да занесе храна на баща си, който работел на железния път. Гледа бащата - отгоре иде насреща детето му, качило се на една мечка. Като я срещнало, то се изплашило, но тя като стига до него, хваща го с предните си лапи, повдига го, обръща се и го туря на гърба си. Туй е, защото това момиченце било добро, нищо повече.

Та когато ви се случи някое нещастие в живота, не минавайте за светии. Ако мечката ви е газила и плюла, признайте, че тя е авторитет. Вие ще кажете: мечката е безобразно същество, тя ме уплаши, разтреперяха ми се краката, сърцето! Че кой богат човек не е карал сърцето на някой беден да трепери? Кой учител в училището не е карал да трепери сърцето на учениците? И на онези, които знаят, и на онези, които не знаят трепери сърцето, да не ги вдигне да ги изпитва. Казвате за учителя: много лош човек е - защото някога ще те пита точно за онова, което не знаеш. Сега ще кажете: това са посторонни работи. Че се учиш не е толкова важно. Че си свършил с отличие, това е едно упражнение; свършил си четири факултета - ти си актьор с четири дипломи, четири действия си играл. Че твоят университет нищо няма да ти помогне, по същия начин ще те

погребат, като че нищо не си свършил, само с тази разлика, че ако си свършил един факултет, с един поп ще те погребат, ако си свършил четири факултета, с четири попа ще те погребат и ще разправят: тържествено го погребяха. Казвам: ако ме карат с четири стражаря в затвора, затворът няма да бъде по-безопасен. Когато един стражар ме кара, по-безопасно е, отколкото ако са четирима, тогава съм един от главните виновници. Това не е важно. Защо ме карат в обществена безопасност? Защото съм слаб. Ако съм от силните хора, който стражар дойде да го поваля, колкото души дойдат - 10, 20, 100 души - всички да ги поваля на земята, какво ще ми сторят? Сега ще кажете: такава е волята Божия. - Щом си слаб, такава е волята Божия. Щом си слаб - в затвора; щом не си слаб - вън от затвора. Превеждам думата „слаб“. Всеки човек, който греша, е слаб човек. Всеки, който прави добро, е силен човек. Ако ние имаме тази висша добродетел, ако познаваме реалното, Божественото в света, тогава ние можем да бъдем ясновидци. Че аз няма да чакам да ме арестуват, но още една седмица преди това ще замина за друго място, като знаей какви са мислите им. Разбира се, един добър човек е опасен за някого, той е опасен за лошите хора.

Туй, което сега ви говоря, не е още истината. Това е забавление, да привлече вашето внимание. Ще запитате: какво иска да каже? Аз ще ви обясня какво искам да кажа. Ще ви приведа един пример. Един велможа във времето на пророк Елисей, една знатна личност, дохожда при Елисея, болен бил от проказа. Натоварил своите камили с подаръци като мислел, ако го изцери пророкът, всичките тези подаръци да му ги даде. Казва му пророкът да си върви с камилите, няма нужда, нищо не иска, но да се потопи в реката Йордан. Като излязъл, слугата на Елисей му казва: „Господарят ми каза да отидеш да се потопиш в реката Йордан“. Велможата отговорил: „Не знае ли кой съм аз? Нима всичките реки в моето отечество нямат туй лечебно свойство!“ Най-после един от неговите прислужници му казал: „Ти, господарю, толкоз време си бил в Израел, няма да ти коства нищо да се потопиш в реката. Направи опит“. Отива велможата, потапя се и оздравява. Веднага се променя неговото съзнание. Защо? Защото той познал истината. След това се връща да благодари на пророк Елисея и да му остави подаръците. Елисей му казва: „Иди си, живеи добре, нищо не ми трябва“. Слугата на Елисей, обаче, се изхитрил, казва си: „Моят господар е малко серсеин, глупост е да отказва, той не знае, че в тези оскъдни времена, в тази криза, в която се намираме, парите са много нещо. Той не знае нищо, не му стига умът.“ Отива при богатия и му казва: „Слушай, дойдоха гости на господаря ми, та моля, дай малко от дрехите, от подаръците“. Взима дрехите и ги скрива. Като се връща, Елисей го пита: „Къде ходи?“ Той мисли да го лъже. Пророкът му казва: „Ти защо отиде в мое име да лъжеш? Тази проказа ще дойде на твоята

глава!" И ето, проказата излиза от река Йордан и се качва на гърба на неговия слуга. Вие казвате: защо е бил толкова глупав? Сега и аз ще попитам: защо и вие сте толкова умни? Защото според това учение, според Божественото учение не е важно какъв си бил в миналото, не е важно какъв ще бъдеш в бъдещето, но в дадения момент, в настоящия момент какъв си. Някой казва: едно време какви сме били ние, а сега сме сиромаси. Някой ти гледал на кафе и казал, че за в бъдеще ще бъдеш богат, милионер ще станеш след две години. Но умният човек не обръща внимание нито на миналото, нито на бъдещето. Това са условия. Реалността седи в настоящето. Ти си силен само ако разполагаш с настоящето. Бъдещето е едно условие за настоящето и миналото. Затова не се спирайте върху погрешките на своето минало, това е безпредметно. Не се спирайте и върху въображаеми работи, които ще станат за в бъдеще.

Ще ви приведа пример из българския живот. Всички съвременни хора имат все същите заблуждения. Един българин след като заченала жена му отишъл в странство. След 20 години, като спечелил доста пари, се връща в къщи. Седял една седмица радостен. Един ден гледа дъщеря му плаче, жена му плаче, пита ги:

– Защо плачете?

– Че си толкова глупав, не знаеш нищо. Снощи детето на дъщеря ни умряло!

– Какво дете?

– Снощи насън тя се оженила, родила детенце, но то умряло. Тъй хубаво детенце, като ангелче.

Той ги гледа, клати глава и казва:

- Двадесет години бях в странство и не видях такива глупави хора като вас. Ще тръгна отново по света и ако намеря по-глупави хора от вас, ще се върна.

Тръгнал да пътува. Вижда на едно място на едного му ушили шалвари, но той не знаел как се обуват. Окачил ги горе на стрехата, а сам се качил на покрива и иска от покрива да скочи в шалварите, да ги обуе. Пита нашият българин: „Какво правиш там, ще се убиеш. Аз ще ти кажа как се обуват гащите, слез долу". Показва му как се обуват гащите, но ги взема за себе си, дали му ги. Дошъл до едно друго място, гледа едно теле, турило си главата в едно гърне и не може да я извади. Не могат да извадят главата на телето

и искат да му я отрежат, да го колят. Той казал: „И без пари ще ви кажа какво да направите, само да се освободи животното от тези страдания“. Блъснал с тоягата си и освободил телето, но поискал да му го дадат.

Освобождава телето и го повежда. Най-после вижда една сватба, но всички плачат, голямо нещастие. Пита защо плачат. „Голямо нещастие. Булката е с една глава по-висока от вратата, не може да влезе. Трябва да се реже главата ѝ. – Защо ви е булка без глава? Ще ви помогна. – Всички скъпоценности ще ти дадем, само да остане жива“. Качва се на врата ѝ и казва: „Теглете я да влезе.“ Тя влиза...

Сега, кой е създал тази приказка? Казвате: предчувствам, че ще ми се случи нещо. Или: мисля, че няма да се харесам, от мен човек няма да стане. Това са въображаеми работи. Или пък се възмущаваш от престъпленията на другите хора. Няма какво да се възмущаваш. Човек трябва да разглежда въпросите от гледна точка на реалността в света. Аз разглеждам живота тъй, както е в Божествения живот. Никоя държава досега не е могла да разреши своя икономически въпрос. Нито Асирия, нито Вавилон, нито Индия, нито Египет - никоя не е могла да разреши кой да е въпрос. Във времето на египетската държава имаше учени хора, които знаеха лекарствата по-добре, отколкото сегашните учени. В римската култура имаше по-добри ясновидци, които можеха да предсказват по-вярно събития от бъдещето, отколкото сега могат да предсказват. Било е време в развитието на хората, когато те са имали знания и са разбирали за небето много повече, отколкото сегашните, много по-верни данни са имали. Такива тръби като нашите телескопи не са имали, техните тръби отвън погледнато се състояли от прости лещи, но тези лещи са били нагласени другояче с мозъчните центрове на ясновидството и техните телескопи са могли да увеличават по 100 и 200 милиона пъти повече от сегашните.

Туй, което сега ви говоря, е като приказки от хиляда и една нощ. Казвате: тези неща възможни ли са? Щом вярваш, възможни са, щом не вярваш, не са възможни. Има един закон в света: каквото и да помислиш, то е станало някога в света. „Ние не знаем кога е било.“ – Може да ме попитате кога е било, може да ви кажа, но ще ви запитам можете ли да ме разберете. Ако сега някой дойде и почне да описва Слънцето, неговата вътрешност и направи един паралел, че и на Слънцето има хора както на Земята, вие бихте ли повярвали? Ще кажете: ние сме повярвали. Вие имате право да имате и известни съображения, но питам, ако Слънцето не е горещо тяло, как ще изпраща топлина на Земята? От друга страна в огъня живот няма. Как е възможно туй Слънце, което гори на 92 милиона миди или на 150 милиона километра, как е възможно неговата енергия, която пристига на Земята, да дава живот на хората? И следователно, има два момента, които

учените хора сега изучават. На Слънцето има специфични трансформатори, които са нагодени само за Земята, защото Земята си има музикален тон и известна краска в слънчевата система. Тези трансформатори са нагласени съобразно земните организми. В центъра на Земята живеят разумни същества от друго естество. Какви са, това не трябва да се изнася; който иска да знае, да отиде да провери, който не вярва, да отиде да провери. И те си имат свои трансформатори. Когато слънчевата енергия достигне до центъра на Земята, веднага се трансформира и се явява като светлина. Онази светлина, която иде от Слънцето, още не е пригодена за нашите очи. Ако отидете горе в пространството какво ще видите? Горе не е тъй светло, както вие мислите. Тези неща са отречени, защото животът на Земята ни е сковал и нас не ни интересуват много неща. В даден случай аз имам известна болка, тази болка ме интересува повече, отколкото всичко друго. Имам да плащам 20 хиляди лева, или съм гладен - туй чувство на глада е толкова силно в дадения момент, че всички други научни теории не са толкова важни. Туй констатирам в дадения момент.

Тъй щото, за да познаете истината, вие трябва да бъдете свободни от много ваши чувства, които не са ви потребни. Най-първо, за да се хармонизират чувствата ви, вие трябва да имате едно верую, едно понятие за света, за природата. Ако изучавате английски какво ще придобиете? Ако отидете в Англия, добре дошло ще ви е това. Ако знаете да говорите добре, може да употребите този език, но тъй да го знаете, че като говорите на всеки един англичанин да му е приятно. Успеете ли така да приложите английския език, той непременно ще ви покани в дома си да ви нагости. Свойствено е на човека, когато някой му говори една истина тъй хубаво и красиво, у него се заражда едно вътрешно предразположение да се отнесе приятелски с този човек, който говори на този език.

Та трябва да изучавате езика на Природата. Сега всички имате верую, нали? И в Бога вярвате, и в Христа вярвате. Колцина от вас, като говорите на Христа, Той би ви разбрал? Ако му говорите както подобава, Той ще разбере. Христос най-първо не разбира вашите постъпки. В какво седи неразбирането? Детето минава с баща си, вижда една каса с пари и му казва: „Татко, бръкни в тази каса и ми дай малко пари“. Бащата си прави оглушки, че не е разбрал. Разбиране трябва. Казвате: как да не разбира Христос, Той толкова ли е глупав? Има неща, които Христос никога не разбира. Има нещо, което Бог не разбира. Той не може да участвува в тези престъпления, които са нещо обикновено за човека. Следователно за да проникне своята мисъл в Божественото съзнание, или да има един образ от там, тази мисъл трябва да е нагодена според законите, които съществуват в Битието. Туй лице, към което ти отправяш своята проща, ти

трябва да имаш към него една непреодолима любов, да ти тупти сърцето. Христос казва: „Аз Го познавам и думата Му държа". Страданията, които Христос понесе в едно отношение, показват Неговата голяма любов към тази реалност, която Той познаваше и заради която понесе всичко. Да понесе всичко това е второстепенно за този човек. Той дойде да опита своята любов, да види дали неговата любов може да устои така, както Божиата любов устоява. Ако ние в мъчнотиите и страданията не можем да издържим, де е тогава човекът? Ако най-малките страдания и трудности не можеш да издържиш и огънеш характера си, де е твоята любов?

Сега да ви приведа един пример. Аз го намерих в един разказ от 19 век. На някой си княз Мещевски му се ражда дъщеря; но понеже в дома искали да имат момче, като се родило момиче, жена му не могла да го търпи, взема, че го дава като подхвърлено дете. Бащата обичал дъщеря си, но за да не влезе в стълкновение с жена си, дава детето на едно бедно семейство и казва: „Имайте грижа за това дете, каквито разноски направите, аз ще ви ги запламя". Това бедно семейство имало и друго едно момиче, което било лошо. Взели детето и почнали да го хранят. Като израснали децата, бащата срещал по-голямото момиче и му казвал; „Ти гледай много добре сестричето си, каквото направиш за него, аз ще ти се отплатя". Винаги чрез него изпращал на дъщеря си подаръци. Дъщерята се чудела кой е този, дето тайно ѝ и изпраща подаръци. Двете сестри го нарекли „онзи". Като срещал момичето, той и казвал: „Аз ще ти помогна да се ожениш, всичко ще направя за теб, но гледай добре сестра си". Тя все казвала: „Да не е онзи!" Като донесе някой подарък на малката си сестра, тя казвала: „Аз не бих ти го дала, ако не беше от онзи". И тя не знаела кой е „онзи". Та сега, мнозина от вас имате ролята на първата сестра, а мнозина от вас имате ролята на втората сестра. Аз ви казвам: туй е едно чувство. Ако човек се самоизпита вътре в себе си, в съзнанието си, той ще се засрами от себе си. Има нещо много лошо. Минеш покрай някой добре облечен човек, гледаш - хубава шапка, хубави дрехи, стане ти мъчно, че той е добре облечен, а ти нямаш нищо. Това е едно лошо чувство. Ти вече опетняваш себе си. Питам: когато една свиня е добре угоена и я водят на заколение, не е ли добре облечена? Или когато ти си болен на леглото и никой не те гони, кое е по-хубаво? Кое е по-добре, сухичък отвън или мазничък, кое е по-добре?

Вие казвате: тези нещастия как ли ще ги оправим, дали някой ден ще ни оставят? Не ми разправяйте за нещастията, не ми разправяйте за оная свиня, която е угоена, и не ми разправяйте за нещастieto на онзи, който е на легло. Някой ученик е скъсан на изпит, нищо от това. Той може да не си е издържал изпита, животът не седи в това, че не е издържал изпита си. Или някой не е станал владика - той нищо не е изгубил, нито ако е владика е спечелил. Само глупавият може да мисли, че е владика. Турили му една

килимявка, едно черно расо и - станал владика. Ти да си роден владика, не отпосле да те правят. Смешни са хората, когато казват за някого, че го овладичили.

Една българка имала мъж, който не знаел какво да работи. Тя му казва: „Търси си работа!" Никъде не може да намери работа, никъде не го искат. Жена му казва:

– Аз ще ти направя една работа.

Взема едно хубаво медно котленце, дава му едно расо и казва:

– Тръгни от къща на къща да ръсиш, махай ръката с кандилницата.

Вечерта мъжът иде - напълнило се котленцето с пари. Той е доволен:

– Много добра работа!

Казват: „Един нов поп дошъл". Научил се владиката и казва: „Аз не съм отопил никого". Викат жена му:

– Как ти имаш право?

- Мъж ми е, имам право.

Че как пет-шест души ще се съберат, ще отопят някого, кой им е дал това право? Имат ли тапия от небето? Той казва: „Аз имам власт." Тази жена на същото основание казва: „Ние имаме право". Кой има право да отопява някого? Това не е алегория, това е логичен извод.

Ние трябва да се спрем върху факта кой ни е дал правото. Дал ни е някой правото. Не само този Драган, Иван, Петко, Стоян, всеки, който е от майка роден. Всяко нещо, което е в разрез с нашите традиции, ние считаме, че не е право. Но има една истина, то е друг въпрос. Човек може да е роден владика, то е друг въпрос. Според мен светиите се раждат, ученият човек се ражда. Ти отпосле не можеш да станеш учен; учител не можеш да станеш отпосле, трябва да се родиш такъв. Някой казва: ще стана учител. Учителят се ражда. Вземи онова място, което Природата ти е дала. Не искам да станеш онова, което не можеш. Защото ако вземеш туй положение, ще имаш ролята на съвременното магаре. Когато Господ създаде магарето, даде му малък ръст. Искало да бъде щастливо туй магаре. Много красиво било, но като гледало другите животни наоколо с хубави гласове, почнало да се моли: „Господи, Ти си направил една погрешка, дай ми по-голям

ръст и по-хубав глас да пея, че като зарева, всички да ме слушат". Казва Господ: „Тогава ще бъдеш ли щастливо? – Много щастливо ще бъда, само ми дай това, което искам." И така, сегашното магаре е направено според своето желание. Като зареве, всички мислят, че е много силно, но щом го видят, впрягат го на работа. И сега всеки час реве магарето, казва: не следвайте моята философия. Ние сега вземаме механическата страна на нещата. На наш език става и по-глупава работата, откъдето също може да пострадаме.

Казва Христос: „Аз познавам". Значи Той прозре тази реалност, от която произтича Неговият живот. Та силата на човека е в словото. Човек ще се научи да говори право, ще се научи и на граматика. Граматиката отпосле иде. Но има граматика, с която човек се ражда. Има и една логика, с която човек се ражда. Ако тази граматика, българската, беше валидна и за другите езици, би било лесно да се изучават те. Българинът казва: „аз му казах" или „казах му". На английски никога не можеш да кажеш: „Казах му", винаги трябва да кажеш местоимението „аз". Трябва да го туриш най-отпред, иначе глаголът не може да се разбере. Значи, англичаните имат една граматика, която се отличава от нашата по своето местоимение. После, в английски членът е турен отпред на думите, българите турят члена отзад. Така е и у французите, и те турят члена отпред. Това са съображения, това е личното в развитието. Щом славяните минат през това развитие, един ден и те ще изменят своята реч. В речта може да има член, може и да няма член. Може да се тури една буква, която да членува. Тези членове в българския език – „-ът" и „-та" не са красиви. Нашите добри приятели се стремят да избегнат членовете. В гръцкия текст на Писанието са използвали много пъти неопределения член. Един американски учен е посветил целия си живот да изучава неопределения член в Писанието, изучава какво иска да каже апостол Павел, когато туря неопределения член: „някой си човек" или „този човек". Всяка дума е определена само тогава, когато е свързана с реалното, и колкото повече се отдалечава от реалното, толкова повече губи своята сила. Вземете за пример думата „любов". Тя е изменена в българския и в английския език, няма този ритъм. Нашите думи са изгубили ритъм, такта, чрез който да изразят идеята. Ти кажеш: „любов", някой те погледне - не те разбрал или пък влага друго съдържание. Като кажеш думата с един определен ритъм, този човек трябва да почувствува тази дума, защото тя е обвита в мощно, силно чувство. Вие казвате тази дума, обаче тя няма нужното съдържание.

Сега четете Библията по буква, без дълбоко разбиране на нейното съдържание. В Библията външните знаци, формите, числата, събитията, законите - всичко е символ, и за да я разберете и да се ползвате от нея, ще трябва да намерите реалността, смисъла на друго място. Или, да преведа

на ваш език: вие имате една ябълчна семка. Аз казвам: в тази семка се крие цялото дърво. „Как е възможно?" – Вземете семката, изровете една малка дупка, посейте я, след десет години ще имате едно голямо дърво. Ако всяка една мисъл като една семка не я вложите във вашия мозък и не работите с вашия ум, с вашето сърце, с вашата воля, всеки текст от Библията ще ви остане неизяснен, а той трябва да се разчепка, да се проучи по-дълбоко, да се разбере, не да се чете механически или пък да му давате свое повърхностно тълкувание. Така само думата „любов" ако вземете и я изговаряте често, и я проучвате, ще опитате нейното съдържание, тя ще развие една динамическа сила у вас. Невъзможните неща за вас ще бъдат възможни. В Америка една комисия от десет мъже отиват при един богат банкер, искат пари за някакво благотеление. Той изважда и дава хиляда долара. Те го поглеждат. Той казва: „С повече не разполагам, не мога да дам". След това отива една комисия от десет дами, добре облечени. Той ги поглежда и им дава 10 хиляди долара. На всеки мъж по сто долара, а на всяка жена по 1000 долара. После отиват десет моми по на 30 години, на тях дава сто хиляди долара - на всяка по 10 хиляди долара. Най-подир отива една млада и красива мома, и на нея той дава 500 хиляди долара. Защо? Защото тази млада мома имаше повече ум, отколкото десетте мъже, отколкото десетте жени, отколкото десетте млади моми. Вие ще кажете: тази мома като го е погледнала, го е оплела. Всички онези бяха предшественици, да го подготвят. Те са слугините, прислугата на господарката. Той казва: „Тази е господарката."

И така, само с хиляда долара не се свършва работата. И с десет хиляди също. Със сто хиляди долара се свършва повече работа, а най-много с 500 хиляди. Казвам: този закон може да приложите навсякъде в света. Ти рисуващ, искаш да станеш добър и известен художник, имаш тези заложи в себе си. Обаче трябва да познаваш добре реалното, природата, човекът, да легне у теб всичко така добре, че който види твоите картини, да каже: ето един гениален човек. Линиите са верни. Всяка линия е на място. Няма нито една погрешка. Аз гледам българските художници - няма да ги критикувам, понеже нямам туй право - но те не са изучили и не са турили на лицето линиите на доброто, линиите на справедливостта, линиите на милосърдието, линиите на въздържанието, на кротостта. Турили едни труфила, нацапано с бои и казват: отлична картина. Устата несъразмерни, веждите склучени и казват: „Художество! Хубава е тази картина." – Така не се разсъждава. Да ви Приведа друг пример. Трима души цигулари претендирали, че знаят да свирят. Вика ги царят, иска да познае дали наистина знаят да свирят. Умира един от неговите слуги. Вика първия цигулар да свири. Като свири, умрелият се размърдва само, но не могъл да стане. Дошъл вторият цигулар, умирацият се повдигнал нагоре, но като престанал да свири, пак легнал. Дошъл третият и като засвирил, умрелият

станал и оживял. Това е същинският цигулар, който знае как да свири. Десет души там се карат, иди при тях, вдигни ръката си, примири ги. Ако само за миг спрат и пак почнат, ти цигулар няма да станеш. Ако умиращият стане и оживее, цигулар си. Ако примириш враждуващите, цигулар си. Аз вземам този закон като правило и за мен, и за вас също. Не трябва да си правите илюзии, че като идете в онзи свят, ще имате същото почитание както тук. Знаете онзи пример с бедния Лазар, който седял при вратата на богатия. Думите на Христа и неговите притчи трябва да умеете да ги четете. Един художник трябваше да нарисува портрета на този Лазар, на бедния Лазар, който седял при вратата на богатия. Надали в цялата история на евреите има по-красив образ от този Лазар, който седял там и търпеливо изчакал смъртта. Един характер на доволство. Той е опитал богатия и богатият човек беше сянка на Лазара; туй богатство, което имаше, не се дължеше на неговото щастие, то се дължеше на щастieto на Лазара. Лазар мислеше: докато аз съм на твоята врата, ще ядеш и пиеш. В деня, в който аз те напусна, ти ще бъдеш в пъкъла.

Докато твоят Лазар - докато твоето хубаво сърце, докато твоят хубав ум, докато твоята хубава воля седят на твоята врата, ти ще ядеш и ще пиеш, ще бъдеш човек, но в деня, в който твоят Лазар те напусне, ти ще бъдеш в пъкъла. Това значи да се познава истината. Ето какво отношение има тази притча към вас. Сега казвате, че искате постоянно да сте богати. Едно богатство на светлия ум, който при никакви условия да не се колебае, разбирам; едно сърце, което никога да не се разколебана, което никога да не губи своята основа, това разбирам истинско богатство. Най-последно кажете: всичко, което знаем, ще приложим за доброто на човека. В днешно време има една наука, която е за наблюдение. Има една линия на лицето, която показва човешката честност. Туй го знаете: двете линии на средата на челото, някой път са успоредни, някой път са наклонени нагоре, някой път само една линия има. Те са добър признак. Но има една друга линия, която показва абсолютната справедливост и доброта, благородството у човека. Тя се проявява около тези линии три пъти на ден - сутрин, обед и вечер. Ако тази линия се явява, то на този човек може да разчиташ сто на сто. От тази линия зависи какво е отношението на другите части на лицето помежду им. Има една пропорция. Като вземете широчината на челото и дължината му, и съпоставете с един пергел тия мерки с положението на тази линия, ще можете да узнаете каква е честността на човека, доколко издържа. Изобщо, формата на главата и формата на мозъка упражняват известно влияние. У човека има известни линии, които фигурират вътре.

Казвате: Словото вътре е непрочетено. Има нещо непрочетено у човека, което ние наричаме човешка душа. В очите може да се види тази светлина на душата. Според науката на боваризма, ако теглите една хоризонтална

линия през зеницата и ако погледът е насочен нагоре спрямо нея, на 45 градуса, вие вече ще имате една натура, на която може да разчитате. Но ако ъгълът на зрението е 45 градуса спрямо хоризонталната надолу, на този човек каквото и да му говорите, той е така свързан със земята, че всякога ще ви остави на понеделник, не може да разчитате на него. Погледът му е разделен, както казват турците: теб гледа, мен вижда. Той седи в къщи и наблюдава, хвърля поглед и като апаш, де какво става всичко вижда. Той говори с теб, но съзнанието му е раздвоено. Питам: защо неговото съзнание е раздвоено? Това са ред поколения всадени в него. Този човек е роден при дисхармонично съчетание на звезди, зодиакални знаци, планети. Всички престъпници са родени в часове и дни престъпни. Има часове престъпни, има дни престъпни, има минути престъпни, има секунди престъпни в света. Следователно така роденият човек трябва някой учен да го изведе от това положение, както някой човек заблудил се в строежа на къщата, която е почнал, трябва да има някой да го живота трябва да изгрее. Затова Христос е казал, че онзи, който е роден в деня на престъпленията, само по един начин може да се спаси - ако се роди изново. Ние можем да се родим изново, в себе си можем да се родим изново. В нас трябва да стане едно вътрешно преобразуване на тази престъпност. Във всеки човек се явява известна престъпност. Туй не се дължи на нашата воля, даже не се дължи на нашето желание, на това е един навик, това е една хипнотична мисъл. По закона на хипнотизма човек може да изпълни една чужда престъпна мисъл. Но по закона на внушението не всеки човек може да се хипнотизира. Ти не можеш да хипнотизираш един светия, един праведен човек, а един грешен човек можеш да го хипнотизираш. Слабия човек може да го хипнотизираш, силния човек не може да го хипнотизираш.

Вие, християните, искате да бъдете силни. Ако не познавате Бога, силни не може да бъдете. Ако вие не познавате Неговото Слово, не може да бъдете силни. Но питате: туй, което уча, съгласно ли е с църквата? – Ами туй, което църквата учи, съгласно ли е с Божия закон, съгласно ли е с Природата? Който и да е, еднакъв е законът. Та казвам; когато аз дойда до себе си, за мен не важи църквата, аз не се меса в живота ѝ. Църквата е едно общество между хората. Ако тя е от Бога - добре дошла. Но тези хора не са за мен авторитет. Защо да вървя с тях? Животът ми, волята ми, духът ми, душата, умът ми не идват от църквата, нито от другите хора, животът ми иде от друго място. Дотолкова, доколкото тези хора вървят по Божия закон и изпълняват Божия закон, ще бъда с тях. В противен случай, не могат ли да изпълняват Божия закон, за мен те не могат да бъдат авторитет. Мога да се отдалечавам от Божия закон, но тогава няма за какво да претендирам. За мен авторитет е тази абсолютна реалност в света. Туй е едно правило. Гледам тази реалност каква е спрямо църквата. Но църквата

може да ми даде уважение дотолкова, доколкото има уважение към тази реалност. Моите отношения към тази реалност ще бъдат такива, каквито са отношенията на църквата спрямо Бога. Точно каквито са отношенията ми към Бога. Ние други отношения не може да имаме в света. Не може да ме съдят, защото Божият закон в света е да любим. Божият закон е да имаме знание, което да спасява живота ни. Божият закон е да имаме истина, която да ни въздигне. Истината е само за хората. Само човек може да бъде свободен. Всяко животно, което иска да бъде свободно, то става човек, трябва да измени своята форма. Сегашните хора трябва да изменят своята форма. Сегашните разбирания, които имаме, трябва да се изменят. Ние казваме: какво е било едно време! Едно време е сега. Разликата седи в това, че няма нито един учен човек от нашето време, който да знае точно разстоянието от Земята до Слънцето. Има други неща, които знаят, но от всички авторитети по астрономия няма нито един, който да знае точно колко е разстоянието от Земята до Слънцето. Знаят го с един милион километра разлика. Ще кажете: един милион километра то не е разлика. А пък то определя отношението ни. Ако ти знаеш правилно отношението, което Слънцето има към Земята, веднага много работи в твой живот ще се изменят. Кривите понятия, които имаме за дистанцията между Земята и Слънцето, туй криво отношение се отразява в нашия ум, ние не можем да се нагодим.

Има един правилен начин, по който можем да се нагодим. Аз зная точно колко е разстоянието, но това е само за мен. Като изляза, аз излизам по специфично време, държа заради мен тези лъчи. Можем да ги възприемем. Вие мислите, че в атмосферата горе вие сте господари. Природата не е толкова проста. Освен това в пространството има различни плоскости, съзнанието на хората се обърква. Да не мислите, че вие сте господари? Вие трябва да излезете от тази атмосфера, трябва да се качите горе на Хималаите, за да имате ясна представа какво нещо е човекът. Колкото европейците се качиха, някои англичани се качиха почти до върха и казваха, че като се вдигнали на тази височина, забелязали, че не се чувствуват англичани вече. Като се върнаха от тази височина, трябваше две седмици да привикнат да мислят, че са англичани. Казвате за някого: този човек има възвишени мисли. А сърцето му тупа само когато говорят за него нещо.. Много висока мисъл! Че той даже още до Мусала не е отишъл, много възвишено мисли! Не зная колко български писатели има, мисълта им да е над Мусала. До Мусала са достигнали, но до 5 хиляди, 10 хиляди, 15 или 20 хиляди метра височина над Мусала, туй аз наричам поетическа мисъл, да се забравиш, че си българин, всички дребнави работи да забравиш и като погледнеш от тази височина, ще кажеш: елате, братя, при мен тъй се живее. А той със своята възвишена мисъл казва: „О, майко България, която си ни родила, която си толкоз нещастна!“ Туй иска да

каже поетът: България е една нещастна жена, нещастни са нейните деца. По-нещастна жена от България няма. - Та какво ще кажете? Какво ще възпявам майка България, да я оплаквам? Аз съм срещал българи да казват: какво да правя с децата си, не ме слушат, какво да правя с тях? – Ще страдат. Ще ви кажа една истина. България мяза на една едра жена, 2,5 - 3 метра височина, перспективно както съм я виждал, до 3,5 м. височина близо, 1 и 1/2 широчина, и може на лакътя си да тури около десет души българи и да стане такава една изразителна. Ние не мязаме на нея. Тя не мяза на децата си. В нея няма престъпни черти. България иска аз да ѝ угодя, да кажа както българските попове: няма други като владиците, те са свети. Но тогава аз бих могъл да кажа: като мен човек няма. Ако аз кажа тъй, поповете ще повярват ли? Няма да повярват. Ако кажа за българите, че по-добри българи от поповете няма, какво ще кажете? Кой ще го повярва? Ще кажете: намазали са му торбата, затова така говори. Аз бих казал най-хубавите работи за българските свещеници, ако изпълнят три неща: да бъдат изразители на Божията Любов, да бъдат изразители на Божията Мъдрост и да бъдат изразители на Божията Истина. Тогава ще кажа най-хубавите работи за тях. Но иначе аз ще ги опиша както се мъчат в ада. Богатият казва: „Отче Аврааме, изпрати Лазара да каже на моите близки да изменят начина на живот. Ние ядохме и пихме на Земята, но се пържим тук - и владици, и попове, и проповедници, и държавници има в ада, всички, които са вършили престъпления и са изнасилвали своите братя..." Срамът е това в 20 век, такива, лъжи да сипят по наш адрес. Това не е наука, нито религия. Не е въпросът само до това, че те говорят лошо за мен. Те сега за мен говорят каквото си искат. Ако е само за мен, и без да говорят, аз мога да накарам всички българи да говорят добре за мен. Ако намажа на всички вестникари торбите с по 20 - 30 хиляди английски лири, как ще говорят? На всички журналисти ще намажа торбите им с по 100 - 200 хиляди - и на французи, и на англичани - всички ще говорят добре. Това от моя страна ще бъде едно нечувано престъпление в света, което някога е станало, разбирате ли? Аз бих предпочел да се изсипят отгоре ми най-големите хули, отколкото да ми подхвърлят тези ненужни похвали.

Сега да се върнем. Две неща ви трябва: да познавате разнообразието в света - това е Бог, Който живее във вашите души и във вашите тела. И да познаете Неговата дума, която е свещена, вътре във вашия дух - това е реалното. Ако вие опитате тези две неща, ще забележите, че от днес нататък вашата съдба ще се измени. Измени ли се вашата съдба, и съдбата на всички в света ще се измени. Една кибритена клечка е в състояние да измени целия свят. Тогава аз ще ви приведа един пример. Когато Господ създаде Слънцето, то било десет пъти по-голямо, отколкото е сега, но не греело, светело като месечина и хора не могли да живеят - Земята била пуста и Дух Божий се носел над нея. Тогава идат най-учените хора,

ангелите на Земята, обръщат се около Слънцето. Тогава Господ изпратил най-малкото ангелче с една клечица от Божественото, и то като дошло, запалило Слънцето. На едно място се е запалило Слънцето и досега гори. И благодарение на туй малко ангелче, откакто то го запалило у Слънцето станало десет пъти по-малко отколкото по-рано. Питам: кое е по-добре, да бъде Слънцето десет пъти по-голямо и да не грее, или да бъде десет пъти по-малко и да грее? – Да стане десет пъти по-малко и да грее.

Тази истина, това ангелче, което ще дойде у вас, ще запали вашето сърце, ще запали вашия ум, ще запали вашата душа, ще запали вашия дух. Това ангелче аз желая да дойде у вас и да се радвате на него.

„Благословен Господ Бог наш“

Тайна молитва.

13. неделна беседа, държана от Учителя
на 27 декември 1931 г.,
София, Изгрев.

ИСТИНСКО ПОЗНАВАНЕ

Размишление.

Завършените процеси са процеси на разочарование. Бъдете доволни от незавършените процеси. Питате за нещо: Какъв ще бъде краят? Краят включва началото, а началото включва края. Същото се отнася до причината и последствието. В причината се включва последствието, а в последствието - причината. Посадиш едно дърво и питаш: Какъв ще бъде краят? - Ще ядеш плод. Това не е край, защото и втората, и третата година пак ще ядеш плод от дървото.

Какъв е краят на живота? - Смъртта. Обаче, смъртта нито е начало, нито е край. Ти мислиш, че като си се родил, ще умреш. Значи, раждането е начало, смъртта - край. Не е така. Виждаш, един човек се движи. Пътят, който изминава, означаваме с права линия. Движи се човек по тази линия, на която е поставена една малка преграда, малка чертичка. Тя показва процеса на раждането. Той расте, става голям и продължава да се движи по правата линия. На пътя си среща друга преграда - смъртта. Зад преградата не виждаме човека, но той продължава да се движи. Тези процеси на виждане и невидане наричаме раждане и смърт. Виждаш някого - родил се е; не го виждаш - умрял е. Това са човешки понятия. Това са впечатления, които постоянно се сменят. Започваш да ядеш, взимаш първата хапка и казваш, че е най-сладка. Колкото повече ядеш, сладостта намалява. Това е впечатление на вкуса. Всички хапки са еднакво сладки, но вкусът постепенно се губи и сладостта намалява. Обаче, всички хапки заедно внасят сила в човешкия организъм. Какво внася яденето в човека? - Сила. Какво внася музиката? - Бодрост. Като си попееш или посвириш малко, ти се ободряваш. Но човека не е доволен от малкото. Той иска много да печели. В същност, печалбата е нищо; в един момент можеш да изгубиш това, което си печелил с години. Като изгубиш всичко, страдаш. А като си попееш малко, никой не може да ти вземе печалбата от пеенето. Всички неща, които имат външен израз, са преходни. Питаш някого: Какво спечели? - Спечелих това, което мога да изгубя. Мога да печеля, мога и да губя.

Някой се оплаква от сиромашията. Защо се оплаква? - Дотегнала му. Той не знае, че сиромашията е важен процес в природата. Гладен си, значи, сиромаш си; сит си, значи, богат си. Това е истинският превод на богатството и сиромашията. Защо си сиромаш? За да ядеш. Защо си богат?

За да престанеш да ядеш. Хората имат криво разбиране за богатството и за сиромашията. Според тях, богат е онзи, който се облича добре, ползва се от уважението на хората. Това е човешко тълкуване. Външното обличане не носи щастие и външното събличане също не носи щастие. Ако зимно време си облечен с кожух, добре ще ти бъде. Но ако влезеш с кожуха в топла стая, ще бъдеш нещастен. Всяко нещо има значение, когато се приложи навреме и на място. Кой се е родил облечен, както хората се обличат? Има една тънка ризичка, с която е обвито детето, но щом се роди, веднага го събличат. Който идва в света, прилича на млада булка - в було е обвит. Щом се роди, т.е. влезе в света, веднага свалят булото му, искат да видят, какъв човек е той. Като снемат булото, той започва да плаче и да се сърди. Близките му, като чуят плача, радват се и казват: Живо е, оживя вече! Това е вътрешен процес, който трябва да се разбере. Ако не се разбере, той остава неясен. Тогава трябва да вярваме.

Вярата е вътрешен, непреривен процес. През целия живот трябва да прилагаме вярата си, за да се усилива. Колкото повече се усилива, толкова по-добре. Някой казва: Едно време вярата ми беше силна, но сега отслабна. На млади години човек вижда добре, на стари години зрението му отслабва. Значи, на млади години той има - добре вижда; на стари години вярата му отслабва - не вижда добре. От какво отслабват очите? От много прах. Мислил, тревожил се, плакал, докато най-после очите му прашасали и отслабнали. Като ставате от сън, вие миете очите си, но все пак остават малки пращинки по тях, които намаляват зрението. Ако човек води чист и свят живот, никакви пращинки, никаква излишна материя няма да се натрупа на очите му и той ще има здрави, силни очи до дълбока старост. Ти се оглеждаш в огледалото и казваш: Остарях вече. Какво означава старостта? Остаряваш, защото сам си внушаваш тази мисъл. Кажеш ли си, че ще остарееш, че краката ти не държат вече, че ръцете ти треперят, всичко ще се сбъдне. Както мислиш, така става. Като остарееш, какво постигаш? - Нищо не постигаш - отслабваш само и губиш всичко. Това е крив път на мислене. Ще кажеш, че си напуснал детинските работи. Какво си придобил от това? Нищо не си придобил. Ти си въобразяваш, че като отидеш на онзи свят, ще срещнеш своите близки. Къде е този свят, не знаеш. Къде са близките ти, не знаеш. Говориш неща, които не знаеш. Това не е реално.

Къде е реалността? - Във вас. Фотографните снимки реални ли са? - Не са реални, те са сенки на истинските образи. Наистина, като се проектират върху платното, те се движат като сенки. В широк смисъл, външният човек е сянка, проектирана върху екрана. Човек е вътре някъде, а не отвън. Външният и вътрешният свят се различават. Виждате, как един капелмайстор маха с ръцете си. Чудите се, защо маха. Това е временен

процес. Когато музикантите се научат да свирят добре, може и без махане на ръце. Докато капелмайсторът маха с ръце, музикантите още не са готови. Сега, ако накарам някоя от възрастните сестри да пее, тя ще се стесни и няма да пее. Тя се стеснява да пее пред други. Тя мисли, че салонът е пълен с хора. Не, това са сенки, проектирани върху екрана.

Хората живеят в свой субективен, вътрешен свят и го проектират навън, върху екрана. Ще кажете, че и сенките съществуват. Така е, има сенки в живота, но те не са реални, а реалността е нещо вътрешно. Реалността не се пипа. Има нещо реално в човека, но то е вътре някъде, не се вижда.

Казваш, че ръцете, краката, сърцето ти са реални неща. Реални са и те, но мисълта ти не е в тях. Това, което мисли в тебе, не е нито в ръцете, нито в краката, нито в сърцето ти - никъде не се вижда. То е някъде в мозъка ти, едва го чувстваш. Ти си въобразяваш, че го виждаш; това, което виждаш, е само проява на реалността. Ти си тъжен, скръбен и мислиш, че скръбта ти е нещо реално. Ако скръбта е реално нещо, къде е тя? Ще кажеш, че я чувстваш под лъжичката някъде.

Колко тежи вашата скръб? Аз бих я претеглил. После, бих я купил; 20 хиляди лева бих дал за една скръб. Донесете ми скръбта си в едно шише, аз веднага ще я купя. Така ще разберете, че скръбта е нещо илюзорно, както и сиромашията. Казваш, че нямаш пет пари в джоба си. И това е илюзия. Казваш, че си скръбен, беден, гладен, но ако ти дадат една златна монета, скръбта ти веднага изчезва. Каква скръб е тази, която изчезва толкова скоро? Ти си скръбен, защото мислиш, че си скръбен. Ако мислиш, че си щастлив, ще бъдеш такъв. Като ви посети скръбта, не я крийте, но изнесете я вън, дайте и един хубав обяд и си поговорете с нея. Аз съм се разговарял със скръбта. Красива мома е тя. Ако можете да я видите, всички ще тръгнете след нея. Красива е скръбта! За да не я познаят, тя се дигизира: закрива се с черен воал, облича се в скъсани дрехи и така минава незабелязано. Кой от вас е пожелал да види скръбта и да си поговори с нея? Като ви говоря за красотата на скръбта, вие мислите, че ви залъгвам и казвате: Знаем, какво нещо е скръбта, не сме забравили мъката, която ни е причинила тя.

Помни: Единственото нещо, което просвещава хората, е скръбта. Като дойде радостта при тебе, занимава те, люлее те, пее ти приспивна песен: Нани-нани, нани-на. Скръбта е строга, не позволява такива неща. Като дойде при тебе, тя те бутне и казва: Хайде, ставай! Няма време за сън и почивка. Хайде, на работа! Иди да учиш, да се молиш. Радостта обича мечтите и фантазиите. Като дойде и започне да мечтае, ти отново заспиваш. Радостта и скръбта са едно и също лице с две страни. Радостта е мома, която целува и прегръща човека. Скръбта е същата мома, покрита с

черен воал, облечена в стари, скъсани дрехи; тя кара човека да учи, да работи и да се моли. Чрез радостта и скръбта невидимият свят си устройва забави. Когато съществата на онзи свят искат да си починат, те си устройват забави с хората, ръкопляскаат им и си заминават.

Хората се влюбват, разлюбват, плачат, страдат, а разумните същества ги наблюдават и се смеят. Ти се влюбиш в един момък, без да подозираш, че той е твоята приятелка, която се е дигизирала - играе роля на момък. Ти му пишеш любовни писма, получаваш от него, а приятелката ти се смее. Един ден тя сваля булото си пред тебе и казва: Много си се влюбила в мене. И двете започват да се смеят. Смешно нещо е влюбването. Момък и мома се оженят. В първо време и двамата са дигизирани, с маски на лицето. Колкото повече години минават, маските постепенно се свалят: изчезва красотата им, косите побеляват, зъбите опадват. Питам се: Къде отиде предишната красота? Това, което изчезна, е илюзия на живота. Човек не остарява. Реалността никога не остарява. Всичко, което се изменя отвън, е привидно. Който не познава реалността, не може да си даде отчет на това, което става около него.

Живей като дете, като млад момък и мома, като стар човек и знай, че не си дете, не си млад, нито си стар. Това са фази на човешкия живот. Сега имаш брада, бяла коса, но като отидеш на онзи свят, ще ги оставиш на земята. Там не приемат хора с бради и с бели коси. Като напусне земята, човек взима със себе си само онова, с което е дошъл. То е реалното. Човек, който люби всички, живее в реалността. Казвате, че е невъзможно да любиш всички. Според мене, най-мъчно е да любиш един човек. - Защо? - Ще ви отговоря на ваш език. Единицата, човек е толкова малка величина, че с микроскоп не можеш да го видиш, не можеш и да го хванеш. Много хора, множеството, съставят цялото, образувано от милиарди души, свързани заедно, в единицата. Казваш: Не мога да обичам всички хора. Ако под "всички" разбираш сенките на хората, прав си, не можеш да обичаш сенки. Но ако под "всички" разбираш великата реалност, наречена Бог, можеш да ги обичаш. Ще обичаш Бога и в Неговото лице ще обичаш всички. Тази идея трябва да проникне в умовете ви.

Някой страда и плаче за своята дъщеря, че умряла. Той се заблуждава, че дъщеря му е умряла. Тя нито се е раждала, нито е умряла. Къде е заблудението на този човек? - Във вярата му, че човек умира. Може ли това, което излиза от Бога, да умре? Не може. Значи, всичко, което излиза от Бога, нито остарява, нито умира. Всичко, което излиза от Бога, връща се обратно при Него. Божественото само се видоизменя, но нито се създава отново, нито изчезва. Ако този закон е верен за материята, колко повече за духа. Ако в дома ти дойде един мъдрец, в един ден той може да се измени

много пъти: ще го видиш като светия, с брада, със светло, красиво лице; после ще се превърне на млада, красива мома, или красив момък. Косата му ще се изменя, ту бяла, ту черна; очите му ще станат по-големи, или по-малки, веждите по-дебели, или по-тънки. Ще гледате и ще се чудите на тези промени. Ако мъдрецът може да се мени според желанието си, това показва, че той познава великите закони на Битието и според тях живее. Следователно, ще знаеш, че си излязъл от Бога, в Когото смърт не съществува. През страдания ще минеш, но не и през смърт. Привилегия е за човека да страда. Ще страдаш, за да познаеш истината, да разбереш, че всички живеем и се движим в Бога. Това е новото верую, което Христос е проповядвал. Дръжте и вашето старо верую, да има с какво да сравнявате.

Мнозина се оплакват от живота си, казват, че са нещастни. Обаче, като се избавят от някакво нещастие, казват, че Христос им помогнал. Някой се дави, но го спасяват. Кой го спасил? - Христос. Майката ражда детето, отглежда го. Бащата се грижи за него. Кой в същност върши това? - Христос. Имаш приятел, който ти помага в училището. Това не е ли пак помощта на Христа? След всичко това, питате, къде е Христос. Навсякъде е Христос и на всички помага. По няколко пъти на ден Го срещате, но не Го познавате. Всички минавате за учени хора, но не познавате Христа, не можете да Го намерите. Учените твърдят, че вселената има много центрове. Не, вселената има само един център. Колко центъра има колелото? - Само един - център на равновесие. Някои казват, че вселената е сфера, на която центърът е навсякъде, а периферията никъде. Какво разбирате от това? Може ли нещо да има център, а да няма периферия? Щом има център, има и периферия. Следователно, вселената има само един център.

Като говорим за един център на вселената, подразбираме една реалност. Бог е единствена реалност в света. Кажеш ли, че има две и повече реалности, ти се натъкваш на противоречие. И човек има само един център в живота си, т.е. само една реалност. Всичко, което познаваш и знаеш, е реално; всичко, което не познаваш и не знаеш, не е реално. Ти мислиш, че ако изгубиш сина, дъщеря си или приятеля си, изгубил си ги безвъзвратно. Нищо не си изгубил. Твоят син, твоята дъщеря и твоят приятел са навсякъде. Те не се менят. А това, което никога не се мени, е реално. Истински приятел е този, който не изменя отношенията си към своите близки, който не прави разлика между своите интереси и интересите на близките си. Ако обичаш себе си повече от другите, ти не си в реалността; и ако обичаш хората повече от себе си, пак не си в реалността. Защо остарява човек? - Защото не живее в реалността, защото не мисли право. Не е страшна старостта; страшна е, ако не я разбираш. В старостта се крие велико знание, което трябва да се използва. Ако си стар,

носи брадата на старостта, докато придобиеш нейното знание; след това хвърли брадата и се подмлади. Старостта е кола, натоварена с различни материали. Щом свалиш товара, ще бъдеш пак такъв, какъвто си бил по-рано. И младият има знание, и старият има знание, но истински знаещ е онзи, който за осем минути отива до слънцето и за осем минути се връща. Животът идва от слънцето, а се обработва на земята. Младият работи, а старият доставя материали за обработване. И детето, като се храни с млякото на майката, обработва го и го превръща на енергия.

Изучавайте младостта и старостта, за да се освободите от илюзиите на живота. Това не се постига изведнъж. Аз не искам изведнъж да олекнете, за да не се обърнете с главата надолу. Знаете ли, колко години е употребил човек, докато се научи да държи главата си изправена? Някой държи главата си напред, друг - назад. Така не се нареждат работите. Ще държиш главата си направо, перпендикулярно към земята. Само така можеш да станеш музикант, учен и философ. Навеждаш ли главата си, работата ти е загубена. Ако се прегърбваш, скоро ще остарееш. Никакво прегърбване не се позволява. Защо трябва да се прегърбваш? Защо свиваш раменете си? Вдигни главата си нагоре, изправи се и мисли само за слънцето и земята. Мисли за ангелите, за тяхната младост. Няма стари ангели. Лицата на ангелите са гладки, без никакви косми. Те нямат брада и мустаци, както обикновените хора. И Христос няма брада. Как ще Го познаете?

Брадата представлява живот на закони и правила. Срещнеш ли човек с брада, веднага ще чуеш известни наставления: какво трябва да правиш, как да се отнасяш. Този човек не е в съгласие с общественото мнение, има особено мнение. Той казва, какво е писал еди-кой си моралист, какво поддържа тази или онази религия. Един морал, една религия съществуват в света. Ако две реки се вливат една в друга и образуват една река, има ли нещо неморално в това? Реката е нечиста, но ще се пречисти. Въздухът може да е нечист, но лесно се пречиства. Няма нечисти неща в света. Казано е в Писанието: "Ние живеем и се движим в Бога". Следователно, който живее и се движи в Бога, не може да бъде нечист. Като работи, той може да се изцапа, но тази нечистота е временна. С мисълта си човек се петни, с мисълта си се чисти. Мислиш, че ако бръкнеш в джоба на някого и вземеш кесията му, ще забогатееш. Няма да забогатееш, но ще опетниш мисълта си. После започваш да мислиш, че няма кражба в света, че всичко принадлежи на Бога и постепенно се очистиш. Ако отидеш на извора и си налееш една-две стомни вода, кражба ли е това? Кражба е, ако вземеш водата от шишето на своя приятел. Значи, докато водата тече, кражба не съществува. Щом се намали, или престане да тече, кражбата се явява. Докато джобът ми е пълен и постоянно се пълни, никаква кражба не става. Ако бръкнеш в джоба ми и вземеш нещо, къде ще го занесеш? Ще го

оставиш на земята, където съм и аз. Това не е кражба, но игра между хората. Ти мислиш, че си обрал някого. И той мисли, че го обрала. В същност, никой никого не може да обере. Ще дойде ден, когато богатият ще благодари на онзи, който бръкне в джоба му и извади няколко монети. Той ще каже: Доволен съм, че взе част от парите ми - олекна ми малко.

В бъдеще хората ще гледат по особен начин на кражбата, на отношенията помежду си. Срещате млад, красив момък, пази се от хората, не иска да го оберат. Но ако се приближи до него красива мома и бръкне в джоба му, той ще се направи, че нищо не вижда и ще се усмихне, ще започне да се разговаря с нея. Той желае и втори път тя да го срещне и да бръкне в джоба му. Ако някой стар, грозен човек бръкне в джоба му, той ще бъде недоволен, ще се възмущава от безморалието на хората. Това се дължи на личното му разположение към хората. Като обичаш някого, търпиш всичко и каквото прави, не го обвиняваш в нищо. Ако не го обичаш, ще бъдеш недоволен от постъпката му и ще го критикуваш.

Помни: Там, където е Бог, никакви престъпления не стават. Където Бог отсъства, там се вършат престъпления. В момента, в който помислиш, че някъде се вършат престъпления, Бог моментално се оттегля. Докато мислиш право, Бог е с тебе и светлина те озарява. Щом изкривиш мисълта си, светлината те напуща и изпадаш в мрак. Всички кражби и престъпления се вършат в мрак и тъмнина. Докато мислиш, че майка ти и баща ти са умрели, че и ти ще умреш, ти си в илюзиите на живота. Човек не умира, но само се изменя. Апостол Павел казва: "Ние няма да умрем, но ще се изменим". Кое се изменя? - Възгледите на човека. Пита ме някой: В онзи свят ще се познаем ли? - Ако се обичате, ще се познаете. Ако не се обичате, нито тук се познавате, нито на онзи свят ще се познавате. На земята хората познават маските си, но не и своите души. Реалността е в душата на човека. Както светлината определя лампата, така и мислите, чувствата и постъпките определят човека. Те го правят красив.

Като се говори за кражбата, имам предвид само слепците. Как ще оберат ясновидеца? Той вижда намерението на апаша още отдалеч и му казва: Ти имаш нужда от пари. Колко искаш? Ако някой иска да го убие, той вижда още отдалеч ножа в ръката му и го превръща на книжен. Ако рече да замахне с ножа, сам ще се учуди, че вместо метален нож, държи книжен. Какъв герой ще излезе от него? С книжен нож не можеш да убиеш никого. Някой се страхува даже от дървения нож и казва, че ще го убият. Мислиш ли, че могат да те убият? Светията гори в огъня и си пее. Мислите ли, че той се мъчи? Не, не се мъчи, пее си човекът. Какво става с тримата момци в огнената пещ? Изгоряха ли? Вярa е нужна на хората. Ако нямат вяра, те живеят в илюзии. Две моми се карат за един момък, или два момъка - за

една мома. Всеки мисли, че има повече право на момата от другия. И това е илюзия. Никой няма право на собственост върху човека. Двама души се карат за една къща. Ако се обичат и двамата могат да живеят заедно; ако се обичат, къщата може да се разшири и за двамата ще има място. Когато човек има любов и в една стая да живее, ще му бъде широко.

Някои религиозни казват, че познават Христа. Как Го познават? Кое показва, че познавате Христа? Ако, наистина, Го познаваш и боледуваш, това не е истинско познаване. Когато си болен и се свържеш с Христа, болестта ти веднага изчезва; ако си сиромаш и се свържеш с Христа, джобът ти всякога ще е пълен с пари. Ако болестта ти не минава, не си свързан с Христа. Болестта те учи, как да познаеш Христа. Тя казва: Докато не познаеш Христа, няма да си отида. Ти казваш, че ще оздравееш, но се колебаеш, не вярваш на думите си. Кажеш ли, че ще оздравееш, ще вярваш на думите си.

Отивам при един болен приятел, да го видя. Той ми казва: Моята работа е свършена, но поне ми отвори път. Ръцете и краката ми не държат, няма да оздравея. Аз се усмихвам и казвам: Стани от леглото! Той става. - Опитай се да ходиш. Той започва да ходи из стаята. Като направи това няколко дни наред, оздравя напълно. Пита го лекарят, как е оздравял. Той казва: Не зная, как оздравях, но каза ми се да стана и аз станах; каза ми се да ходя и аз започнах да ходя. Каза ми се, че ще оздравея и аз оздравях. - Какви лекарства ти дадоха? - Никакви, без лекарства оздравях. Ще вярваш! Вярата лекува. Тя не търпи никакво колебание. За да се лекуваш, нужно е абсолютна вяра.

Как лекуват днес треската? Лекарите препоръчват хинин, а народът я лекува по особен начин. Един познат ми разправяше следната опитност. Той боледувал от треска цели три години. Един негов приятел го накарал един ден да излязат на разходка край близката река, да го види малко слънцето. Като се разговаряли, приятелят му го бутнал в реката. - Свърши се моят живот! - помислил си болният. Много се уплашил, но направил последно усилие, да излезе от реката. Едва се измъкнал. Приятелят му носел дрехи, помогнал му да се преоблече. От този момент треската го напуснала. Стръскането, което преживял болният, изпъдило треската навън. Значи, за да се измени състоянието на човека, нужно е някакво стръскане, което да го раздвижи. Това виждаме и в живота. Понякога едно страдание освобождава човека от друго страдание. Важно е да стане смяна в състоянието. Казано е в Писанието: "Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, ще се превърне на добро".

Казваш: Моят приятел измени отношенията си към мене, не ме обича

вече, не мисли добре за мене. Това са заблуждения, насложавани от миналото, които внасят противоречия в човешкия живот. Казваш, че ще умреш. Не мисли за това. Единственото нещо, върху което трябва да мислиш, е познаването на Бога, а не смъртта. Щом Го познаеш, ще възстановиш хармонията на своя живот. Казано е: "Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил". Не е достатъчно да кажеш, че мъжът ти е груб, но трябва да се запиташ, обичаш ли го. Ако го обичаш, това не значи, че трябва да му казваш, че го обичаш, но да премахнеш в себе си причината, която го кара да бъде груб. Щом ти се измениш и той ще се измени. Молиш се на Бога да ти помогне. Той казва: "Възлюби ближния си и аз ще ти се изявя". Щом приемеш, че Бог живее в тебе, ще знаеш, че Той живее и в твоя ближен. Разбрахте ли всичко, което ви говорих? Понеже сте разбрали, изпейте песента "Сила, живот и здраве". Това, което ви говорих, има отношение към свободното мислене. Трябва да освободите мисълта си от старите, затвърдели възгледи на миналото. Вие мислите по стар начин, а старото внася нещастията в живота. Мисълта ви трябва да се обнови. Затова е нужно знание. Има какво да се занимавате, има какво да учите. Някои седят, чакат всичко наготово". Те очакват да дойде Христос да ги учи, да им даде светлина. В това отношение, вие приличате на младата мома, която очаква да дойде някой момък, да се омъжи за него. Не е въпрос да се омъжи - работа я очаква. Като дойде Христос, веднага ще ви изпрати на работа. Вие ще познаете Бога в най-големите страдания и противоречия. Всеки сам ще дойде до това познаване - нищо не се дава наготово. Който не разбира живота, казва, че това не струва, онова не струва. Защо не струва? Защото си напълнил торбата си със сух, мухлясал хляб. аз отварям торбата ти и хвърлям мухлясалия хляб вън. Питаш ме, защо хвърлям мухлясалия хляб навън. Ти не разбираш великите закони на живота. Ще изпразня торбата ти и ще сложа в нея от моя пресен, пшеничен хляб, от моите ябълки и круши, току-що откъснати от дървото. Изхвърли мухлясалия хляб и гнилите плодове от торбата на човека и му дай пресен, топъл хляб и пресни плодове, да яде и да благодари на Бога.

Новото трябва да проникне във вашия живот. Ако не проникне, вие ще бъдете нещастни. Новото трябва да обедини всички хора, да се почувстват братя помежду си. Това значи, да бъдат хората свързани, да си помагат взаимно. Всеки човек дава нещо от себе си на своя ближен, но същевременно приема нещо от него. Предавайте и приемайте доброто. Този е начинът за разрешаване на въпросите. Ще кажете, че искате да ви се говори, да разберете нещата. Какво ще ви се говори? Болен си, казвам ти: Стани и ходи! Отговаряш: Лесно се говори, но не мога да стана, не мога да ходя. - Трябва ли с количка да те возят? Не, ще станеш и ще ходиш. Ще паднеш, пак ще станеш и ще повтаряш думата "обичам". Ако си скръбен,

кажи си: Няма скръб в света. Ще се радвам на всичко, което става в света. Счупи се кракът ти, пак ще кажеш: Благодаря, че ме сполетия това нещастие, да се усили вярата ми. Болят те очите, страхуваш се да не ослепееш. Не се безпокой, ще се усилят очите ти. - Как ще стане това? Стара съм вече. - От тебе зависи да се подмладиш. Ако не допускаш нито една отрицателна мисъл в ума си, в три месеца можеш да се подмладиш. Когато се влива в организма нова енергия, той се обновява. Тялото постепенно се изправя, засилва и човек се чувства млад. Обновяването на организма не е механичен процес. То има отношение към духовното естество на човека. Ако си беден, не се обезсърчавай, но си кажи: Парите са в джоба ми, в кръвта ми, в моите мисли и чувства. Така е. Който няма злато в кръвта, в мислите и в чувствата си, той не може да бъде богат. Помни: Вътрешното всякога отговаря на външното. Следователно, можеш да имаш отвън само това, което имаш вътре в себе си. И обратно: не можеш да имаш отвън това, което нямаш вътре в себе си. Не можеш да бъдеш външно богат, ако нямаш вътрешно богатство. Трябва да имаш злато в кръвта си, за да бъдеш външно богат. Срещате бедна, но красива мома. Където отиде, тя получава блага: пари, дрехи, скъпоценности. Ще кажете, че тя продава красотата си. Красотата не се продава. Защо? - Защото ще се изгуби. Но красотата има сила да заповядва. Ако умът ти е светъл, сърцето ти топло и волята ти силна, те заповядват на условията. Сила се крие в тях. За да дойдеш до това положение, ти трябва да не допускаш за никого нито една лоша мисъл, нито едно лошо чувство. Вие трябва да си помагате взаимно, да работите за Бога, да работите заедно с Него. Бог изисква от вас да правите това, което и Той прави. Не очаквайте наследство от баща си и майка си. Не уповавайте на ближния си и не очаквайте само на Бога. Първо разчитайте и уповавайте на себе си, а после на другите. Христос идва на земята да опита хората, какво могат да направят за Него. Той казва: "Гладен бях, не ме нахранихте; болен бях, не ми помогнахте; в тъмница бях, не ме посетихте".

Мнозина казват, че са окултисти, че са хора на Новото учение. В какво се заключава Новото учение? Хората на Новото учение освобождават затворниците. Ако някой от Новото учение влезе в затвора, ще отвори вратите на затворническите килии, ще пусне затворниците на свобода и ще им каже: Отсега нататък не грешете. Идете на работа и поправете грешките си. Ще кажете, че така се нарушава общия ред на нещата. Важно е да се спазва Божествения ред на нещата. Досега хората са служили на човешкия ред, а потъпквали Божествения ред. Досега те са изпълнявали човешката воля, а не Божията воля. На всички казвам: Изпълнете Божията воля и не мислете за последствията. Един проповедник говорил на слушателите си в църквата за отварянето очите на слепия. Той се вдъхновил от проповедта си и решил, като излезе от църквата, да направи

опит с един от просящите, сляп от рождение, да му каже: В името на Господа Исуса Христа ще прогледнеш. Като се приближил до слепеца, веднага се разколебал и си казал: Какво ще стане с мене, ако изговоря името на Бога, а слепецът не прогледне? Ще се изложи пред хората, ще изгубя авторитета си. Спрял се за момент, замислил се и продължил пътя си. Слепият и до днес стои пред църквата. Казвам: Бъди готов за изпълниш Божията воля, макар и да изгубиш авторитета си. Кажи на слепия: В името на Господа Исуса Христа, в Когото вярвам, да се отворят очите ти и да прогледнеш.

Идва Христос на земята да изпита вярата и любовта на хората. Ще кажеш на слепия: В името на Господа Исуса Христа да прогледнеш! Ще кажеш на болния: В името на Господа Исуса Христа, вдигни одъра си и ходи! - Ако кажа и не стане, както мислех? - Кажи и не се страхувай. Ако кажеш и стане, вярата ти ще се усили. Ако кажеш и не стане, ще направиш опита втори, трети път, докато думите ти се сбъднат. Ще кажеш и каквото кажеш, ще стане. Да отвориш очите на слепия, това значи, да усилиш вярата си. Не постъпвайте и вие като пророк Йон, на когото Бог заповядал да отиде в Ниневия да проповядва. Обаче, той се качил на един кораб и избягал в Испания. Не изпълнил Божията воля, но щял да плати с живота си за своето непослушание.

Оставам ви мисълта: Да просите, докато ви се даде; да хлопате, докато ви се отвори и да търсите Истината, докато я намерите.

Т. м.

13. Лекция от Учителя, държана
на 30 декември, 1931 г.,
София. – Изгрев.